

1. A korlátolt felelősségű társaság legfőbb szerve az igazgatóság – HAMIS
2. A kiutasítás nem minősül a Btk. szerinti intézkedésnek – IGAZ
3. A kötbér mellett kamat is kiköthető – HAMIS
4. A birtokvédelemnek kivételesen sem lehet eszköze az önhatalom – HAMIS
5. A hivatalbóliság elve a közigazgatási hatóságra vonatkozó alapelvek egyike – IGAZ
6. A zálog az adásvételi szerződés speciális alakzata – HAMIS
7. A hipotézis a jogi norma része – IGAZ
8. Az Európai Unió Bíróságának hatásköre kiterjed az ún. előzetes döntéshozatali eljárás

ügytípusra – IGAZ

9. A helyi önkormányzat éves költségvetése törvény formájában kerül elfogadásra – HAMIS
10. Közérdekű munka kiszabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára

meghatározott munkát elvégzni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható -IGAZ

11. Az államháztartás alapelvei közé tartozik az éves költségvetés alapján történő gazdálkodás -
IGAZ

12. A normatív rendelet jogszabálynak minősül – HAMIS
13. A munkaviszony jogutódlással bármikor megszüntethető – HAMIS
14. Az EU tagállamainak száma a brexit után is 28 – HAMIS
15. Csődeljárást az adós kezdeményezhet – IGAZ
16. A jövedékkel visszaélés a költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik – IGAZ
17. A versenytanács határozattal pénzbüntetést nem szabhat ki, csak bírságot – IGAZ
18. Közös vállalat alapítását a törvény már nem teszi lehetővé – IGAZ
19. Az előhasználati jog a szabadalmi oltalom egyik korlátja – IGAZ
20. A jogképesség függ az elmeállapottól – HAMIS
21. A korlátozottan cselekvőképes személy törvényes képviselője közreműködése nélkül is

elfogadhat nagyobb ajándékokat – IGAZ

22. A munkakör megjelölése a munkaszerződés kötelező tartalmi elemei közé tartozik – IGAZ
23. Kötbérkikötés kizárolag írásban tehető – IGAZ
24. Az állam a polgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt – IGAZ
25. A miniszterelnököt a köztársasági elnök nevezi ki – HAMIS
26. A jogszabály meghatározza egy értékhatárt, amelyre tekintettel felszámolási eljárás

kezdeményezhető, amennyiben az adós követelései ezt az értékhatárt meghaladnák – IGAZ

27. A gazdasági társaság jogutódlással történő megszűnésének egyik módja a felszámolási eljárás
– HAMIS

28. A használati mintaoltalom az iparjogvédelem egyik területe – IGAZ
29. A szövetkezet gazdasági társasági forma – HAMIS
30. A közegyelem gyakorlása az Országgyűlés feladatkörébe tartozó funkció – IGAZ
31. Foglaló esetén a polgári jogi szabályozás nem követeli meg az írásbeliséget – IGAZ
32. Írásbeli végrendelet útján lehet alapítványt alapítani – IGAZ
33. A szavazati jogok 5%-val rendelkezők kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogy

mentse fel az ügyvezetést a tevékenysége alól, ha elégedetlenek a társasága ügyvezetésével.

– HAMIS

34. A sommás eljárás az ügyfél kérelmére indulhat – IGAZ
  35. A Betéti társaság legfőbb szerve a közgyűlés – HAMIS
  36. Közérdekű munka kiszabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható – IGAZ
  37. A bíróság az adós felszámolását közhírré tétellel is elrendelheti - HAMIS
  38. Az örökléshez való jog 5 év elteltével elévül - HAMIS
  39. Az érvénytelenség kötelemeketkeztető tény – HAMIS
  40. A szabadság mértéke a munkaszerződés kötelező tartalmi elemei közé tartozik – HAMIS
  41. Jogi személy csak határozatlan időre jöhet létre – HAMIS
  42. A szorgalom nem tartozik a tulajdonjog részjogosítványok közé – IGAZ
  43. Az Európa Tanács az Európai Unió Intézménye –HAMIS
  44. A know-how egyik jellemzője, hogy gyakorlatban felhasználható ismeret – IGAZ
  45. Kiskorú személy nem kezdhet egyéni vállalkozást – IGAZ
  46. A szerződések írásbeliségének követelménye szerződési jogi alapelv – HAMIS
  47. A helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés a Kormány feladata – HAMIS
  48. A szerződés megszűnik a szolgáltatás szerződésszerű teljesítésével – IGAZ
  49. A bizományi szerződés vállalkozási típusú szerződés – HAMIS
  50. Az Európa Tanács az Európai Unió Intézménye – HAMIS
  51. Szabálysértés kizárolag szándékosan követhető el – HAMIS
  52. Felszámolási eljárásban ideiglenes vagyonfelügyelő nem kérhető – HAMIS
  53. A költségvetési csalás a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények közé tartozik – HAMIS
  54. A 18. életév betöltése számít a jogképesség kezdetének – HAMIS
  55. Nem nyújtható költségvetési támogatás annak a szervnek, amely nem tett eleget a közzétételi kötelezettségnek – IGAZ
  56. Az Alkotmánybíróság a rendes bírósági szervezetrendszer legmagasabb szintű fórumaként egyedi jogvita eldöntésére jogosult –HAMIS
  57. A gazdasági társaságok bejegyzését a székhely szerinti illetékes közigazgatási bíróságok végzik
- HAMIS
58. Az legfőbb ügyész jogosult törvényt kezdeményezni – HAMIS
  59. A csődeljárás egyik célja az adós felszámolása – HAMIS
  60. A rendeletek az Európai Unió elsődleges jogforrása – HAMIS
  61. A gyermekkor büntethetőséget kizáró ok – IGAZ
  62. A közigazgatási eljárásban a beidézett személy részére eljárási bírság szabható ki, ha szabályszerű idézsre nem jelenik meg, és nem menti ki magát, vagy utólag nem igazolja – IGAZ

63. A cselekvőképesség a jogi személyiség egyik fő kritériuma – HAMIS
64. A gazdasági társaságok jogutódlással történő megszűnésének egyik formája a szétválás –

IGAZ

65. A haszonbérleti szerződést rövidebb időre kötik ki, mint a bérleti szerződést – HAMIS
66. A zárszámadásról törvényben kell határozni – IGAZ
67. A birtokvédelemnek kivételesen sem lehet eszköze az önhatalom – HAMIS
68. A személyhez fűződő jogok megsértése esetén jogszabálytól való eltiltást és kártérítést nem

lehet követelni – HAMIS

69. Kötbér mellett kamat is kiköthető – HAMIS
70. A felszámolás és a végelszámolás azonos fogalmak – HAMIS
71. Az államháztartás alapelvei közé tartozik az éves költségvetés alapján történő gazdálkodás –

IGAZ

72. A versenytörvény szerint a vásárlás, igénybevétel egyéb feltételei nem számítanak jelentős információnak – HAMIS

73. Moratórium fennállása alatt az adós végkielégítés fizetését nem köteles teljesíteni – HAMIS
74. A kötelező orvosi vizsgálat tartalmára a munkavállaló mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettség teljesítése alól – IGAZ

75. A társtettes nem minősül a szabálysértés elkövetőjének – HAMIS
76. A jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre – IGAZ
77. A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés – IGAZ
78. Szabálysértés elkövetése esetén kizárolag rendőr szabhat ki szabálysértési bírságot – HAMIS
79. A Világbank nem tartozik az Európai Unió pénzügyi intézményei közé – IGAZ
80. A megyei törvényszékek a magyar igazságszolgáltatási rendszer részei – IGAZ
81. Az örökléshez való jog 5 év elteltével elévül – HAMIS
82. A hírnévrontás a tisztességtelen verseny tilalma alá tartozik – IGAZ
83. A többszörözés szerzői jogon alapuló vagyonik jogok egyike – IGAZ
84. A bedolgozói munkaviszony atipikus szerződés – IGAZ
85. A szerződés megszűnik a szolgáltatás szerződésszerű teljesítésével – IGAZ
86. Az érvénytelenség kötelemeketető tény – HAMIS
87. A közegyelem gyakorlása az Országgyűlés feladatkörébe tartozó funkció – IGAZ
88. A kényszergyógykezelés mellékbüntetésnek minősül – HAMIS
89. Az adós és a hitelező a zárómérleg benyújtását követően is egyezséget köthet – HAMIS
90. Kötbérkikötés kizárolag írásban tehető – IGAZ
91. A találás tulajdonszerzési jogcím – IGAZ
92. A pénzbírság nem minősül a Btk. szerinti büntetésnek – IGAZ
93. Csődeljárás esetén a bíróság vagyonfelügyelőt rendel ki – IGAZ
94. Egy adott állam állampolgárságának hiánya befolyásolja az ember cselekvőképességét –

HAMIS

95. Az Európai Parlament uniós szintű jogalkotó hatáskört gyakorolhat – IGAZ

96. A szállítmányozási szerződés megbízási típusú szerződés – IGAZ
97. Csődeljárás a törvényszék előtt kezdeményezhető – IGAZ
98. Az ajándékot az ajándékozó kizárolag a törvényben nevesített kivételes okokra tekintettel

követelheti vissza – IGAZ

99. A szabadság mértéke a munkaszerződés kötelező tartalmi elemei közé tartozik – HAMIS

100. Az ingatlan tulajdonjogának kisajtításához a miniszter jóváhagyása szükséges – HAMIS 101. Az indokolt többletmunka elvégzése a vállalkozási szerződés alapján megillető

jog – HAMIS

102. Szövetkezet átalakulhat Zártkörűen működő részvénytársasággá – IGAZ
103. A tanúvallomás tétele a hozzátartozó ügyében megtagadható – IGAZ
104. A közjogi szervezetszabályozó eszközök jogszabálynak minősülnek – HAMIS
105. A kiutasítás nem minősül a Btk. szerinti intézkedésnek – IGAZ
106. A szabadalmi oltalmat kizáró okok egyike a közrendbe ütközés –IGAZ
107. A haszonélvezet nem tartozik a tulajdonjog részjogosítványai közé – IGAZ
108. A hátrányos megkülönböztetés alapja lehet a nem, faj, vallás és a nyelv alapján történő

megkülönböztetés – IGAZ

109. Kiválás esetén a jogi személy vagyonának egy része a kiválással létrejövő jogi személyre,

mint jogutódra száll át – IGAZ

110. Az üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma nem tartozik az antitrust jog

(versenykorlátozások) területei közé – IGAZ

111. A vagyoni hozzájárulás a részvényesi jogok közé tartozó jogintézmény – HAMIS
112. Szabálysértési intézkedésként elzárás nem alkalmazható – IGAZ
113. A cég felszámolását elrendelő bírósági végzés esetén a csődeljárás iránti kérelem nem kerül

elutasításra – HAMIS

114. A piaci rendszer különböző szintjén elhelyezkedő és a forgalmi folyamat különböző

szakaszaiban résztvevő vállalkozások között vertikális kartell jöhet létre – IGAZ

115. Szabálysértési büntetésnek minősül az elzárás, a pénzbüntetés, a közmunka – HAMIS 116. Az alapítvány kezdeményezettje és annak közeli hozzátartozója nem lehet a kuratórium

tagja – IGAZ

117. Betéti társaság alapítható vagyoni hozzájárulás nélkül is – HAMIS

118. Csődeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezheti – HAMIS

119. Az alaptörvény társadalom belső rendjét, az államszervezet felépítését és az alapvető jogi

szabályokat tartalmazza – IGAZ

120. A bíró döntésében független, csak a Bíróság elnöke utasíthatja – HAMIS

121. A gazdasági társaságok alapító okirata lehet alapszabály, társasági szerződés és létesítő

okirat – HAMIS

122. A rendeletek és az irányelvek jelentik az EU elsődleges jogforrását, a határozatok és az

ajánlások a másodlagos (származékos) jogforrásokat – HAMIS

123. A közérdekű munkát az elítélt díjazás ellenében végzi – HAMIS

124. Az államháztartás tevékenységként is megfogalmazható, amellyel az állam a bevételeit

beszedi és összegyűjti az állami költségvetésbe, mint pénzalapba, majd azt felhasználja kiadásai

teljesítésére – IGAZ

125. A közigazgatási hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában

hivatalból vizsgálja – IGAZ

126. Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének feltétele, hogy a vállalkozni kívánó

természetes személy e szándékát bejelentse a nyilvántartást végző hatóságnak – IGAZ

127. A szerzői művet a jogi védelemhez nem kell nyilvántartásba venni, mert a törvény a szerző

egyéni, eredeti szellemi tevékenységből eredő alkotást védi – IGAZ

128. A munkaszerződés kötelező elemei: a felek megnevezése és lényeges adatai, az alapbér, a

munkakör megnevezése – IGAZ

129. A bérleti szerződést nem kötelező, míg a haszonbérleti szerződést kötelező írásban

megkötni – IGAZ

130. A jónév megsértése, ha valaki más személyre vonatkozó és e személy sértő valótlan tényt

állít vagy valós tényt hamisan tüntet fel – IGAZ

131. Szerződés érvénytelen, ha semmis vagy sikkerrel megtámadták – IGAZ

132. A tulajdonostárs tulajdoni hányadára a többi tulajdonostársat harmadik személlyel
szemben

elővásárlási jog illeti meg – IGAZ

133. Akkor nyújtható be az adós felszámolása iránti kérelem, ha a követelés összege meghaladja

a jogszabályban meghatározott értékhatárt – IGAZ

134. A 14. életévét be nem töltött személy jognyilatkozata minden esetben semmis, nevében és

helyette a törvényes képviselője jár el – HAMIS 135.

1. Közigazgatási eljárásban a beidézett személy terhére mikor szabható ki eljárási bírság?

1. a) ha a szabályszerű idézésre nem jelenik meg és nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja
2. b) ha eltávozik a meghallgatás előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja
3. c) ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg, és ezt a körülményt nem menti ki

2. Jelölje meg, hogy a felszámolási eljárás melyik bíróság hatáskörébe tartozik!

a) Törvényszék

- b) Kúria
- c) Járásbíróság d) Ítéltábla

3. Melyek tartoznak a jogszabályok megismerését szolgáló hivatalos lapok közé?
  1. a) Tárcaközlönyök
  2. b) Jogtár
  3. c) Magyar Közlöny
  4. d) Nemzeti Jogszabálytár
  5. e) Jogi Fórum
4. Melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése?
  1. a) Közpénzek kezelésére, felhasználására
  2. b) A KEHI munkájára
  3. c) A nemzeti vagyon kezelésére, védelmére, hasznosítására
  4. d) Az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodásra
5. Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik igaz, melyek igazak!
  1. a) A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót, illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg.
  2. b) A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását.
  3. c) A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, ha elégedetlenek a társaság ügyvezetésével, hogy mentse fel az ügyvezetést a tevékenységének végzése alól.
6. Jelölje meg az Európai Bíróság feladatait!
  - a) Jogértelmezés
  - b) Jogalkotás
  - c) Jogérvényesítés
7. Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül mely követelményeket támasztanak alá a joggal szemben!
  1. a) Közzétett
  2. b) Általános
  3. c) Egyszerű
  4. d) Ellentmondás-mentes
  5. e) Lehetséges követelő (reális)
8. Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a szerzői jogvédelem személyhez fűződő jogai! ???? itt valami rossz !!!
  1. a) Felhasználás joga
  2. b) A mű egységének védelme (integritás)
  3. c) Visszavonás joga
  4. d) Nyilvánosságra hozatal joga
  5. e) Hasznosítás joga
9. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely időpont(ok) számít a jogképesség kezdetének!
  1. a) Születés előtti 300. naptól a magzatállapot

2. b) 18. életéve betöltése
3. c) Fogantatás
4. d) 14. életév betöltése
5. e) Születés
10. Jelölje meg a jogalanyiságra vonatkozó igaz +állításokat!
1. a) Az állam a polgári jogi jogviszonyban jogi személyként vesz részt
  2. b) Az állam egyszerre lehet közjog és magánjogi jogalany
  3. c) Az államot a polgári jogi jogviszonyokban az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter képviseli.
11. Jelölje meg, hogy az alábbiakból a büntetés kiszabása mihez igazodjon!
1. a) A bűncselekmény tárgyi súlyához
  2. b) A bűnösség fokához
  3. c) Az elkövető társadalomra veszélyességehez
12. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra!
1. a) A tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik
  2. b) Eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén
  3. c) A bíróság végzéssel elrendelte a cégtől a felszámolását
13. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek az iparjogvédelem területei!
1. a) Találmányok (szabadalom)
  2. b) Állatfajták
  3. c) Árujelzők
  4. d) Sui generis adatbázisok
  5. e) Növényfajták
  6. f) Használati mintaoltalom
14. Jelölje meg, hogy melyik minősülnek vállalkozási szerződésnek!
1. a) Fuvarozási szerződés
  2. b) Kutatási szerződés
  3. c) Szállítmányozási szerződés
  4. d) Bizományi szerződés
15. Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit!
1. a) Adós követelésit az esedékességekor behajtani
  2. b) Hitelezői igényeket nyilvántartásba venni
  3. c) Évente közbenső mérleget készíteni
16. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé!
1. a) Közmunka
  2. b) Szabadságvesztés
  3. c) Pénzbüntetés
  4. d) Elzárás
  5. e) Pénzbírság
  6. f) Közérdekű munka
17. Jelölje meg az ingatlan tulajdonjogának kisajátításával kapcsolatos feltételeket!
1. a) Miniszteri jóváhagyáshoz kötött
  2. b) Azonnali, teljes és feltétlen kártérítés mellett történhet
  3. c) Közérdekű célra történhet
  4. d) Kivételes esetben történhet
18. Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit!

1. a) Személyegyesüléssel
2. b) Kötelezett jogutód nélküli megszűnésével
3. c) Kötelezett késedelmével
4. d) Hibás teljesítéssel
5. e) A szolgáltatás teljesítésével

19. Az alábbiak közül melyik személyiségi jog megsértését szankcionálja a Büntető Törvénykönyv?

1. a) Emberi méltányosság megsértése
2. b) Levéltitok megsértése
3. c) Becsület megsértése
4. d) Élet, személyes szabadság megsértése
5. e) Személy hátrányos megkülönböztetése

20. Jelölje meg, hogy mely adatokat tartalmaz kötelezően a céggjegyzék!

1. a) A céggel kötött adószámát
2. b) A céggel kötött céggjegyzékszámát, székhelyét
3. c) A céggel kötött tőkéjét, a képviselet módját
4. d) A létesítő okirat keltét és fő tevékenységét
5. e) A céggel kötött pénzforgalmi számláit vezető pénzforgalmi szolgáltatók nevét és székhelyét

21. Jelölje

meg a szerződés megszűnésének eseteit!

1. a) Személyegyesüléssel
2. b) Hibás teljesítéssel
3. c) Kötelezett késedelmével
4. d) Kötelezett jogutód nélküli megszűnésével
5. e) A szolgáltatás teljesítésével

22. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mi tartozik a tisztelességtelen verseny tilalma alá!

1. a) Jellegbitorlás
2. b) Hírnérvrontás
3. c) Speciális klauzula
4. d) Bojkott felhívás

23. Szabálysértés esetén melyek a felelősséget kizáró okok?

1. a) Jogos védelemben elkövetés
2. b) Kényszer hatása alatt elkövetés
3. c) Végszükségen való elkövetés
4. d) Gyermekkor

24. Adásvételi szerződés kötelező tartalmi elemei

1. a) Vételár
2. b) Foglaló
3. c) Tulajdonátruházási szándék
4. d) Bánatpénz
5. e) Eladó és vevő személye

25. Jogi személy jogutód nélküli megszűnésének eseteit!

1. a) Változásbejegyzés eljárás okán
2. b) A tagok vagy alapítók kimondják a megszűnést
3. c) Az arra jogosult szerv megszünteti

26. Jelölje meg a végrendelet fajtáit!

1. a) egyedi végrendelet
2. b) közösségi végrendelet
3. c) magán végrendelet

d) közvégrendelet

27. Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabálynak!

1. a) MNB elnökének rendelete
2. b) Normatív rendelet
3. c) Önálló szabályozó szerv vezetőjének rendelete
4. d) Önkormányzati rendelet

28. Jelölje meg az Európai Parlament szerepét, illetve hatáskörét!

a) felügyeleti b) költségvetési c) jogalkotási

29. Jelölje meg, hogy kinek vagy kiknek jár pótszabadság!

1. a) fogyatékossági támogatásra jogosultaknak
2. b) fiatal munkavállalónak
3. c) gyermekek után
4. d) senkinek sem jár

30. Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik, melyek a cselekvőképesség fajtái!

1. a) speciálisan cselekvőképes
2. b) teljesen cselekvőképes
3. c) általánosan cselekvőképes
4. d) teljesen cselekvőképes
5. e) korlátozottan cselekvőképes

31. Jelölje meg, melyik bíróság végzi a gazdasági társaságok bejegyzését!

1. a) Járásbíróság
2. b) Ítélezőtábla
3. c) Cégbíróság
4. d) Törvényszék
5. e) Közigazgatási bíróság

32. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek az iparjogvédelem területei!

1. a) állatfajták
2. b) találmányok
3. c) használati mintaoltalom
4. d) árujelzők
5. e) sui generis adatbázisok

6. f) növényfajták

33. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények közé!

1. a számvitel rendjének megsértése
2. költségvetési csalás

c. csődbűncselekmény

d. vesztegetés

34. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását!

1. a) adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt
2. b) adós a csődegezségen foglaltak ellenére nem telesített
3. c) adós szünetelést kérte az egyezsgökötés érdekében

35. Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit!

1. a) bánatpénz adásával
2. b) a felek megállapodásával
3. c) bíróság által
4. d) egyoldalú jognyilatkozattal

36. Jelölje meg kinek, illetve mely szervnek nyújtható költségvetési támogatás!

1. a) aki/mely korábban még nem részesült költségvetési támogatásban
2. b) aki/amely megfelel a rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményének
3. c) aki/amely eleget tett a közzétételi kötelezettségének
4. d) átlátható szervezetnek minősül

37. Jelölje meg, hogy a vállalkozó hogyan köteles a tevékenység végzésének feltételeit megszervezni!

1. a) biztosítania kell a tevékenység gazdaságos elvégzését
2. b) biztosítania kell a tevékenység szakszerű elvégzését
3. c) biztosítania kell a határidőre történő befejezést
4. d) biztosítania kell a tevékenység biztonságos befejezését

38. Jelölje meg, hogy csődeljárást milyen formában lehet kezdeményezni!

a) szóban

1. b) papír alapon írásban
2. c) elektronikus nyomtatványon

39. Jelölje meg a közigazgatási hatósági döntés formáját vagy formáit!

a) végzés

b) ítélet

c) határozat

40. Jelölj meg, hogy mely kartellekre hoz példát a versenytörvény!

a) árkartell

1. b) piacfelosztó kartell
2. c) területi kartell

3. d) költségvetési kartell

41. Jelölje meg, hogy mely állítás nem igaz az alapítványra!
1. a) csak alapítánnal egyesülhet és csak alapítványokra válhat szét
  2. b) csak alapítója szüntetheti meg
  3. c) más jogi személyé nem alakulhat át

42. Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást!

a) magyar állampolgár

2. b) egyéni cég tagja
3. c) gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja
4. d) kiskorú személy
5. e) akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó,

végrejárt szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül

43. Jelölje meg, hogy melyek igazak a rendes bírósági szervezetre!

1. a) dönt a közigazgatási határozatok törvényességéről
2. b) dönt a magánjogi jogvitában
3. c) dönt büntetőügyben

44. Jelölje meg, hogy az alábbi jogi személyek közül melyek azok a gazdasági társaságok, amelyeket a hatrállyos Ptk. szerint alapítani lehet!

1. a) szövetkezet
2. b) közkereseti társaság
3. c) korlátolt felelősségű társaság
4. d) részvénnytársaság
5. e) közös vállalat

45. Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit!

1. a) személyegyesüléssel
2. b) hibás teljesítéssel
3. c) kötelezet késedelmével
4. d) kötelezet jogutód nélküli megszűnésével
5. e) a szolgáltatás teljesítésével

46. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mi tartozik a tisztességtelen verseny tilalma alá!

a) jellegbitorlás

b) speciális klauzula c) hírnérvontás
d) bojkott felhívás

47. Jelölje meg, hogy mi jellemzi a know-how-t!

1. a) lajstromozni szükséges
2. b) korlátozottan hozzáférhető
3. c) nem ruházható át más számára
4. d) vagyoni értéke van
5. e) gyakorlatban felhasználható ismeret

48. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerződési jog alapelvei!

1. a) szerződések írásbelisége
2. b) különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél
3. c) együttműködési kötelezettség
4. d) szerződési szabadság
5. e) visszterhesség védelme

49. Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek!

- a) munkabér fizetése
- b) közműdíj
- c) végkielégítés fizetése

50. Jelölje meg, hogy ki jogosult az Országgyűlésben törvényt kezdeményezni!

1. a) köztársasági elnök
2. b) legfőbb ügyész
3. c) bármely országgyűlési képviselő
4. d) kormány
5. e) országgyűlési bizottság

51. Jelölje meg az EU intézményeit!

1. a) Európai Tanács
2. b) Európai Parlament
3. c) Európa Tanács

52. Jelölje meg, hogy mikor jár szabadalmi oltalom egy találmanyra! Ha

1. a) iparilag alkalmazható
2. b) feltaálói lépésen alapul
3. c) feltaálói tevékenységen alapul
4. d) egyéni jelleggel bír
5. e) közerkölcse ütköző
6. f) új

53. Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) számára kötelező az alapításkor a törvényben meghatározott minimális értékben vagyont rendelkezésre bocsátani!

- a) kft
- b) zrt
- c) kkt
- d) nyrt

a) bt

54. Jelölje meg, hogy melyek a jogi személyiség kritériumai az alábbi felsoroltak közül!

1. a) Tagjaitól, illetve alapítójától elkülönített vagyon
2. b) Ügyvezetését és képviseletét ellátó szervezet
3. c) Önálló vagyoni felelősség
4. d) Saját név, székhely
5. e) Törvény által előírt mód, forma és cél

f) Cselekvőképesség

55. A birtokvédelem érvényre juttatása történhet

1. a) Gazdasági úton (jegyző által)
2. b) Bírósági úton

c) Önhatalommal

56. Jelölje meg, hogy a moratórium (fizetési haladék) alatt az adót milyen fizetési kötelezettség terheli!

1. a) Vagyonfelügyelő költsége
2. b) Közüzemi díjak

c) Munkabérek

57. Jelölje meg az Országgyűlés feladatkörébe tartozó funkciókat!

1. a) Törvényalkotás
2. b) Alkotmányjogi normakontroll
3. c) Az Alaptörvény módosítása
4. d) Közkegyelem gyakorlása
5. e) Központi költségvetés elfogadása

1. **I vagy H.:** Ha a csődeljárás során az egyezség nem jön létre, a bíróság a csődeljárást megszűnteti, az adós fizetésképtelenségét hivatalból állapítja meg és elrendeli az adós felszámolását.

Igaz

2. **I vagy H.:** A csődeljárást a felszámoló és a hitelezők is kezdeményezhetik Hamis

3. **I vagy H.:** Csődeljárás kezdeményezése esetén jogi képviselet nem kötelező. Hamis

4. **I vagy H.:** A szabálysértési elzárást csak bíróság szabhat ki. Igaz

5. **I vagy H.:** Csődeljárás nem kérhető például akkor, ha az adós ellen felszámolási eljárás indult.

Igaz

6. Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a szerzői jogvédelem személyhez fűződő jogai:

- Nyilvánosságra hozatal joga
- felhasználás joga
- visszavonás joga
- a mű egységének védelme (integritás)

7. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szabadalmi oltalmat kizáró okok.: - A közrendbe ütközik

-Az emberi klónozásra irányul

-állati test kezelésére szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárás

8. **I vagy H.:** Szabálysértést valósít meg nem csak a szándékos elkövetés, hanem a gondatlan elkövetés is.

Igaz

9. **I vagy H.:** Csődeljárás esetén a bíróság felszámolót rendel ki.

Hamis

10. **I vagy H.:** A csődeljárást követően a cégt jogutód nélkül megszűnik.

Hamis

11. **I vagy H.:** A fizetési haladék célja a csődvagyon megőrzése a hitelezőkkel történő egyezség érdekében

Igaz

12. **I vagy H.:** Egyéni vállalkozó ellen sem csődeljárásnak, sem felszámolási eljárásnak nincs helye.

Igaz

13. **I vagy H.:** A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés.

Igaz

14. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges a szerzői alkotás szabad felhasználása!

-idézés -tömegtájékoztatás -iskolai felhasználás

15. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek az iparjogvédelem területei. - találmányok

- használati mintaoltalom

-árujelzők

16. **I vagy H.:** A büntetőjogi felelősség differenciálásának elve szerint a szankciók súlya és szikra az elkövetett bűncselekmény arányban álljon. Igaz

17. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a btk szerinti büntetések közé. -elzárás

-pénbüntetés

18. **I vagy H.:** Ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú – és az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható-, büntetés helyett figyelmeztetés alkalmazható, amely a hatóság rosszallását kifejező, nevelő jellegű intézkedés.
Igaz

19. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé!

-Közvetítői szerződés.

20. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a btk szerinti büntetések közé! - szabadságvesztés
-közérdekű munka

21. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelemhez többek között mit kell csatolni. -tagok előzetes egyetértését biztosító okiratot
-adós hitelezőinek névsorát

22. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé! -
fuvarozási szerződés
-vállalkozási szerződés
23. **I vagy H.:** A bűncselekmény bűntettnek minősül vagy vétségnek. Igaz
24. **I vagy H.:** A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon.

Igaz

25. **I vagy H.:** Bűntett az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.

Igaz

26. Jelölje meg a kötelemeket keletkező jogi tényeket!

-szerződésből
-utaló magatartásból -károkozásból
-egyoldalú jognyilatkozatból

27. **I vagy H.:** A bérleti szerződést nem kötelező, míg a haszonbérleti szerződést kötelező írásban megkötni.

Igaz

28. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé.

-Közvetítői szerződés
-Bizományi szerződés

29. **I vagy H.:** Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenhető, ill. a kifizetés megtagadható

Igaz

30. **I vagy H.:** A haszonbérleti szerződést hosszabb időre köti, mint a bérleti szerződést.

Igaz

31. **I vagy H.:** A btk. szerint részesnek minősül a felbujtó és a bűnsegéd.

Igaz

32. **I vagy H.:** A szerzői művet a jogi védelemhez nem kell nyilvántartásba venni, mert a törvény a szerző egyéni, eredeti szellemi tevékenységből eredő alkotást védi.

Igaz

33. **I vagy H.:** A szomszédos jogok védelme védelme azokra vonatkozik, akiknek a tevékenysége a szerzői mű felhasználása érdekében történik.

Igaz

34. **I vagy H.:** Az ajándékot az ajándékozó főkönyv szerint visszakövetelheti. Hamis

35. **I vagy H.:** A hatályos büntetőjogunk szankciórendszerét a jogkövetkezmények kettőssége jellemzi, mivel a törvény a büntetések és intézkedések alkalmazását teszi lehetővé.

Igaz

36. **I vagy H.:** A bűnösség megnyilvánulási formái a szándékosság és a gondatlanság. Igaz

37. **I vagy H.:** A közérdekű munkát az elítélt díjazás ellenében végzi Hamis

38. Jelölje, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet. - kijavítást

-kicsérélést

-arányos árleszállítást -szerződéstől elállhat

39. Jelölje meg a szerződés megtámadásának okait. -tévedés

-megtévesztés

-feltűnő értékaránytalanság

40. Jelölje meg a csődeljárást milyen formában lehet kezdeményezni.

-elektronikus nyomtatványon

41. Felölje meg a csődeljárás célját

-Az adós fizetőképességének helyreállítása

42. **I vagy H.:** Akkor nyújtható be az adós felszámolása iránti kérelem, ha a követelés összege

meghaladja a jogszabályban meghatározott értékhatárt.

Igaz

43. Jelölje meg, hogy mire irányul a kötelem.

-dolog átadásra

-tevékenységre

-tevékenységből való tartózkodásra

44. Jelölje meg, hogy milyen jogintézményeket nevez meg a ptk. a szerződés megerősítésére. - foglaló

-kötbér

45. Jelölje meg a szerződésszegés eseteit!

-kötelezettségelosztás -jogosult átvételi kötelezettség -hibás teljesítés

-teljesítés megtagadása -teljesítés lehetetlenné válása

46. I vagy H.: A btk. szerint a foglalkoztatástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy végleges eltiltás.

Igaz

mire nem vonatkozik a csődeljárásban a moratórium

- • közmű díjak
- • vagyonfelügyelő díjak
- • adók

az alábbi elemek közül melyek a tulajdonjog részjogosítványai

- • birtoklás joga
- • használat
- • hasznok szedése
- • rendelkezési jog

a munkaviszony mikor szűnik meg

- • a munkavállaló halálával
- • a munkáltató jogutód nélküli megszüntetésével
- • a jogviszonyváltással (munkáltatói jogváltozással)

a törvény tiltja a gazdasági erőfélényt

az érvényes jogszabályt a kihirdetésétől lehet alkalmazni

ki kezdeményezhet felszámolási eljárást

- • adós
- • önkormányzat

mi minősül belső/anyagi jogforrásnak

- • önkormányzat
- • kormány

az cégjegyzési jog a cég írásbeli képviseletét, a cég nevében történő aláírásra való jogosultságot jelenti

az helyi önkormányzat a költségvetését az országgyűlés költségvetési törvényben állapítja meg

az egyesület jogi személy, de nem gazdasági társaság

ki lehet ügyfél

- • akit hatósági ellenőrzés alá vontak

- akinek jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti
- akire nézve a hatósági nyilvántartást adatot tartalmaz, vagy

a munkaszerződésben próbaidő kikötése kötelező

mitől függ a cselekvőképesség

- elmeállapot
  - kor
- melyek a kötelelem fakasztó jogi tények
- utaló magatartásból
  - jogalap nélküli gazdaságokból
  - szerződésből
  - megbízás nélküli ügyvitelből

hatállyos büntetések

- pénzbüntetés
- közérdekű munka
- elzárás
- szabadságvesztés

a cselekmény elkövetéséről számított két év elteltével nincs helye szabálysértési felelősségre vonásnak

jogképességnak nevezük, amikor valaki saját akaratából vezérelve jogokat szerezhet és kötelezettségeket vállalhat

az alaptörvény szerint a kormány a központi költségvetést hogyan köteles végrehajtani

- közpénzek eredményes kezelésével
- átláthatóság biztosításával
- törvényesen

melyek a szabálysértési eljárásban alkalmazható kényszerintézkedések

- szabálysértési őrizet
- rendbírság
- ruházat, csomag és jármű átvizsgálása
- lefoglalás
- elővezetés

a gazdasági társaságok tekintetében formakényszer érvényesül

az elbirtoklás főszabály szerint 5 év

mely esetekben lehet mentesülni a gazdasági versenyt korlátozó megállapodásokmegkötésének tilalma alól

- • törvény mentesülés
- • csoportmentesség
- • egyedi mentesség

a gazdálkodó szervezet tágabb jogi kategória mint a gazdasági társaság

az uniós rendeletek közvetlenül alkalmazandók tagállamokban

mely szervezet tartozik az igazságszolgáltatás szervezetrendszerében

- • törvényszék
- • kúria
- • járásbíróság

melyek tartoznak megbízási típusú szerződések közé

- • a megbízási szerződés
- • a bizományi szerződés
- • a bizalmi vagyonkezelési szerződés

bűncselekmény kizárolag az a szándékosan elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra, és amelyre a törvény büntetése kiszabását rendeli

mi lehet a tárgya a szerzői jogi védelemnek

- • zenemű szöveg nélkül
- • rádió- és a televíziójáték
- • építészeti alkotás és annak terve

a felszámolási eljárás lefolytatása a járásbíróságok hatáskörébe tartozik

mi igaz a betéti társaságokra

- • személyesítő társaság
- • a bt-re meghatározott eltérésekkel kkt. szabályait kell alkalmazni
- • a beltag vállalja, hogy helyt áll a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségekért

a szabadalmi oltalom tárgya minden olyan találmány, amely új, feltalálói tevékenységen alapuló és iparilag alkalmazható a technika bármely területén

mely jellemző(k) igaz(ak) az európai tanácsára

- • tanácsi formációkban ülészik
  - • részt vesz a jogalkotásban
- az ákr. szerint közigazgatási eljárás kizárolag hivatalbó, indulhat ha a ptk. eltérően nem rendelkezik a követelések főszabályként három év alatt évülnek le a foglalót írásban kötelező a kötbér szóban is lehet csődeljárást csak az adós kezdeményezhet, a hitelező nem

a tanult gazdálkodó szevezetek közül melyet (melyeket) nem a cégbíróságon jegyzi be

- Egyéni vállalkozó

az alábbi gazdálkodó szervezetek közül melyik vagy melyek létesítő irata az alapszabály

- szövetkezet

az alaptörvény szerint a kormány a központi költségvetést hogyan köteles végrehajtani

- • közpénzek eredményes kezelésével
- • átláthatóság biztosításával
- • célszerűen
- • törvényesen

Jelölje meg hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A közjogi szervezetszabályozó eszközök jogforrásnak minősülnek

Jelölje meg hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A közkegyelem gyakorlása az Országgyűlés feladatkörébe tartozó funkció.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Miniszterelnököt a Köztársasági elnök nevezi ki.

Jelölje meg hogy az alábbi felsorolások közül melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon!

- Alkotmánybíróság

- közigazgatási és munkaügyibíróságok

Az EU tagállamainak száma a Brexit után is 28.

Az Európai Parlament uniós szintű jogalkotó hatáskört gyakorolhat

A hátrányos megkülönböztetés alapja lehet a nem, a faj, vallás és a nyelv alapján történő megkülönböztetés.

Az állam lehet polgári jogi jogalany.

A birtokvédelemnek kivételesen sem lehet eszköze az önhatalom

A találás tulajdon szerzési jogcím.

A cselekvőképesség a jogi személy egyik fő kritériuma.

Jogi személy csak határozatlan időre jöhét létre

Jelölje meg a jogi személy jogutód nélküli megszűnésének eseteit!

- • a tagok vagy alapítók kimondják megszűnését
- • az arra jogosult szerv megszünteti

- változásbejegyzési eljárás okán

A cégjegyzék adatai között kötelezően szerepelnie kell a képviselet módjának. A korlátolt felelősségű társaság lehet tagja elismert vállalatcsoportnak

A gazdasági társaság jogutódlással történő megszűnésének egyik módja a felszámolási eljárás. A korlátolt felelősségű társaság legfőbb szerve az igazgatóság.

Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást

- akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az előtérhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül
- • egyéni cég tagja
- kiskorú személy
- gazdasági társaság korlátlan felelősségű tagja

Az állami számvevőszék ellenőrzése nem terjed ki a nemzeti vagyon kezelésére, védelmére és hasznosítására.

A helyi önkormányzat éves költségvetése törvény formájában kerül elfogadásra.

Az árkartell, a területi kartell és a piacfelosztó kartell a versenytörvényben nevezített kartell fajták

A versenytanács határozattal pénzbüntetést nem szabhat ki, csak bírságot.

A sommás eljárás az ügyfél kérelmére indulhat.

Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban a beidézett terhére mikor szabható ki eljárási bírság

- ha a meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg, és ezt a körülményt nem menti ki
- ha eltávozik a meghallgatása előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja
- ha a szabályszerű idézsre nem jelenik meg és nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

Jelölje meg, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet!

- arányos árleszállítást
- szerződéstől elállhat
- kicserélést
- kijavítást

Az érvénytelenség kötelemeketető tény.

Kötbérkikötés kizárolag írásban tehető

A haszonbérleti szerződést rövidebb időre köti, mint a bérleti szerződést

Az indokolt többletmunka elvégzése a vállalkozót a vállalkozási szerződés alapján megillető jog.

A munkakör megjelölése a munkaszerződés kötelező tartalmi elemei közé tartozik A próbaidő kollektív szerződés rendelkezése esetén legfeljebb 6 hónap is lehet. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető jogok

- szabadság
- biztonságos munkakörnyezet

A csődeljárás egyik célja az adós felszámolása.

Csődeljárás a törvényszék előtt kezdeményezhető

Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra:

- a bíróság végzéssel elrendelte a cégt a felszámolását
- eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén
- a tagok/ tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik

Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek!

- • végkielégítés fizetése
- • munkabér fizetése • közműdíj

A jogszabály meghatározza egy értékhatárt, amelyre tekintettel felszámolási eljárás kezdeményezhető, amennyiben az adós követelései ezt az értékhatárt meghaladnák

Felszámolási eljárásban ideiglenes vagyonfelügyelő nem kérhető.

Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit!

- • évente közbenső mérleget készíteni
- • hitelezői igényeket nyilvántartásba venni
- • adós követeléseit az esedékkességekor behajtani

A kényszergyógykezelés mellékbüntetésnek minősül.

1. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás!

Ha a csődeljárás során az egyezség nem jön létre, a bíróság a csődeljárást megszünteti, az adós fizetésképtelenségét hivatalból állapítja meg és elrendeli az adós felszámolását.

IGAZ

2. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás!

A csődeljárást a felszámoló és a hitelezők is kezdeményezhetik! **HAMIS**

3. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás!

Csődeljárás kezdeményezése esetén jogi képviselet nem kötelező. **HAMIS**

4. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓) A szabálysértési elzárást csak bíróság szabhat ki. **IGAZ**
5. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)
Csődeljárás nem kérhető például akkor, ha adós ellen felszámolási eljárás indult. **IGAZ**
6. Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a szerzői jogvédelem személyéhez fűződő jogai! (✓)
a. nyilvánosságra hozatal joga **IGAZ**
b. felhasználás joga **IGAZ**
c. hasznosítás joga **HAMIS**
- d. visszavonás joga **IGAZ** e. a mű egységének védelme (integritás) **IGAZ**
7. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek szabadalmi oltalmat kizáró okok! (✓)
a. közrendbe ütközik **IGAZ** b. a társadalmi gazdasági rendkét sérti **HAMIS** c. emberi klónozásra irányul **IGAZ** d. állati test kezelésére szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárás **IGAZ**
8. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)
Szabálysértést valósít meg nem csak a szándékos elkövetés, hanem a gondatlan elkövetés is. **IGAZ**
9. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓) Csődeljárást esetén a bíróság felszámolót rendel ki. **HAMIS**
10. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)
A csődeljárást követően a cégtől jogutód nélkül megszűnik. **HAMIS**
11. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)
A fizetési haladék célja a csődvagyón megőrzése a hitelezőkkel történő egyezség érdekében. **IGAZ**
12. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)
Egyéni vállalkozó ellen sem csődeljárásnak, sem felszámolási eljárásnak nincs helye. **IGAZ**
13. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)
A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés. **IGAZ**
14. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges a szerzői alkotás szabad felhasználása! (✓)
a. idézés **IGAZ**
b. tömegtájékoztatás **IGAZ**
c. sokszorosítás **HAMIS**
- d. iskolai felhasználás **IGAZ** e. rendezvényen történő felhasználás **HAMIS**
15. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek az iparjogvédelem területei! (✓)
a. találmányok (szabadalom) **IGAZ**
b. sui generis adatbázisok **HAMIS**
c. használati mintaoltalom **IGAZ**
- d. állatfajták **HAMIS** e. árujelzők **IGAZ**
f. növényfajták **HAMIS**
16. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)
A büntetőjogi felelősségi differenciálásának elve szerint a szankciók súlya és szigora az

elkövetett bűncselekménnyel arányban álljon.

IGAZ

17. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé! (✓) a. elzárás IGAZ

b. péntbüntetés IGAZ

c. péntbírság HAMIS

18. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú- és az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható-, büntetés helyett figyelmeztetés alkalmazható, amely a hatóság rosszallását kifejező, nevelő jellegű intézkedés.

IGAZ

19. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé! (✓)

- 1. közvetítői szerződés IGAZ**
- 2. fuvarozási szerződés HAMIS**
- 3. vállalkozási szerződés HAMIS**

20. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé! (✓) a. halálbüntetés HAMIS

b. szabadságvesztés IGAZ

c. közmunka HAMIS

d. közérdekű munka IGAZ

21. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelemhez többek között mit kell csatolni! (✓) a. a tagok előzetes egyetértését biztosító okiratot IGAZ

b. adóbevallást HAMIS

c. adós hitelezőinek névsorát IGAZ

22. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé! (✓) a. közvetítői szerződés HAMIS

- b. fuvarozási szerződés IGAZ**
- c. vállalkozási szerződés IGAZ**

23. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A bűncselekmény bűntettnek minősül vagy vétségnek. IGAZ

24. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon.

IGAZ

25. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

Bűntett az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.

IGAZ

26. Jelölje meg a kötelemeketető jogi tényeket! (✓) a. szerződésből IGAZ

- b. utaló magatartásból IGAZ**
- c. károkozásból IGAZ**

d. egyoldalú jognyilatkozatból IGAZ e. Érvénytelenségből HAMIS

27. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bérleti szerződést nem kötelező, míg a haszonbérleti szerződést kötelező írásban megkötni.
IGAZ

28. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé!

(✓) a. közvetítői szerződés IGAZ

b. fuvarozási szerződés HAMIS

c. vállalkozási szerződés HAMIS

d. bizományi szerződés IGAZ

29. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható. **IGAZ**

30. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A haszonbérleti szerződést hosszabb időre kötik, mint a bérleti szerződést. **IGAZ**

31. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A Btk. szerint részesnek minősül a felbujtó és a bűnsegéd. **IGAZ**

32. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerzői művet a jogi védelemhez nem kell nyilvántartásba venni, mert a törvény a szerző egyéni, eredeti szellemi tevékenységeből eredő alkotást védi.

IGAZ

33. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szomszédos jogok védelme azokra vonatkozik, akiknek a tevékenysége a szerzői mű felhasználása érdekében történik.

IGAZ

34. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ajándékot az ajándékozó főszabályként visszakövetelheti. **HAMIS**

35. Igaz vagy Hamis? (✓)

A hatályos büntetőjogunk szankciórendszerét a jogkövetkezmények kettőssége jellemzi, mivel a törvény büntetések és intézkedések alkalmazását teszi lehetővé.

IGAZ

36. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bűnösség megnyilvánulási formái a szándékosság és a gondatlanság. **IGAZ**

37. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A közérdekű munkát az elítélt díjazás ellenében végzi. **HAMIS**

38. Jelölje, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet!

(✓) a. kijavítást IGAZ

b. kicserélést IGAZ

c. arányos árleszállítást IGAZ

d. szerződéstől elállhat IGAZ e. Semmit HAMIS

39. Jelölje meg a szerződés megtámadásának okait! (✓) a. tévedés IGAZ
b. megtévesztés IGAZ
c. feltűnő értékáranytalanság IGAZ
d. jogszabályba ütközés HAMIS

40. Jelölje meg, hogy a csődeljárást milyen formában lehet kezdeményezni! (✓)

- a. szóban
b. papír alapon írásban
c. elektronikus nyomtatványban

41. Jelölje meg a csődeljárás célját! (✓) a. az adós felszámolása

HAMIS HAMIS IGAZ

HAMIS

IGAZ

HAMIS

- b. az adós fizetőképességének helyreállítása c. az adós tevékenységének megszüntetése

42. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Akkor nyújtható be az adós felszámolás iránti kérelem, ha a követelés összege meghaladja a jogszabályban meghatározott értékhatárt.

IGAZ

43. Jelölje meg, hogy mire irányul a kötelem! (✓)

a. dolog átadására IGAZ b. tevékenységre IGAZ c. tevékenységtől való tartózkodásra IGAZ
d. erkölcsi normák érvényesítésére HAMIS

44. Jelölje meg, hogy milyen jogintézményeket nevez meg a Ptk. a szerződés megerősítésére!

(✓)

- a. kikötése b. kezesség c. foglaló d. kötbér e. előleg

HAMIS HAMIS IGAZ IGAZ HAMIS

45. Jelölje meg a szerződésszegés eseteit! (✓) a. kötelezettségi késedelme IGAZ b. jogosult átvételi késedelme IGAZ c. hibás teljesítés IGAZ d. teljesítés megtagadása IGAZ e. teljesítés lehetetlenne válása IGAZ

46. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Btk. szerint a foglalkozástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy végleges hatállyú. IGAZ

47. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Adós fizetésképtelensége esetén akkor kezdeményezheti a felszámolási eljárást, ha nem tud vagy nem akar csődeljárást kezdeményezni.

IGAZ

48. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenséget, ha a végrehajtás eredménytelen volt. IGAZ

49. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A szerződés érvénytelen, ha semmis vagy sikerrel megtámadták. IGAZ

50. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felszámolás elrendeléséig az adós és a hitelező egyetértése esetén szünetelés kérhető.

IGAZ

51. Jelölje meg az alábbi állításokból, az ingatlan elbirtoklási idejére melyik igaz? (✓)

15 év

5 év 10 év

IGAZ

HAMIS HAMIS

52. Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képzik a gazdasági társaság szerveit! (?)

könyvvizsgáló IGAZ

felügyelő bizottság IGAZ

társaság tagjainak gyűlése IGAZ

munkavállalók érdekképviseleti szerve HAMIS

ügyvezetés IGAZ

53. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Becsületsértés: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás.

IGAZ

54. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mi befolyásolja az ember cselekvőképességét a jog szerint! (✓) kor IGAZ

gondnok nyilatkozata HAMIS

mentális állapot IGAZ

állampolgárság megléte HAMIS

törvényes képviselő nyilatkozata IGAZ

55. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A gazdasági társaságok alapító okirata lehet alapszabály társasági szerződés és létesítő okirat. IGAZ

56. Jelölje meg, hogy mire irányulhatnak az atipikus munkaszerződések! (✓) távmunka IGAZ

vállalkozói munkavégzés HAMIS

bedolgozói munkaviszony IGAZ

bizományosi munka HAMIS

munkaerő-kölcsönzés IGAZ

57. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, vagy a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre.

IGAZ

58. Jelölje meg az állam jogalanyiságára vonatkozó igaz állításokat! (?)

- az államot a polgári jogi jogviszonyokban az állami vagyon

felügyeletéért felelős miniszter képviseli. HAMIS

- az állam a polgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt IGAZ
- az állam egyszerre lehet közjogi és magánjogi jogalany IGAZ

59. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A törvényeket arab számmal jelöljük, míg a rendeleteket római számmal kell jelölni. HAMIS

60. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A cégek székhelye, telephelye és fióktelepe olyan ingatlan lehet, amely a cégek tulajdonát képezi, vagy amelynek

használatára jogosult.

IGAZ

61. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?) A munkarend alatt a munkavállaló beosztását értjük. IGAZ

62. Jelölje meg, hogy az alábbi jogi személyek közül melyek azok a gazdasági társaságok, amelyeket a hatályos Ptk. szerint alapítani lehet! (✓)

közkereseti társaság IGAZ

közös vállalat HAMIS

részvénnytársaság IGAZ korlátolt felelősségű társaság IGAZ közkereseti társaság IGAZ
szövetkezet HAMIS

63. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Mivel az egyéni cégek csak a vagyonával felel a kötelezettségeiért, egyéni cégek tagja más társaság korlátlanul felelős tagja is lehet

HAMIS

64. Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek tartoznak a jogszabályok megismerését szolgáló hivatalos

lapok közé! (✓) Nemzeti Jogszabálytár Jogi Fórum Tárcaközlöny

Magyar Közlöny Jogtár

HAMIS HAMIS HAMIS IGAZ HAMIS

65. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A jogi személy határozott vagy határozatlan időre jöhet létre. IGAZ

66. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. (✓)

A törvényességi felügyeleti eljárásban a jogi személy belső viszonyaiban keletkezett

jogsértő tények vizsgálatát végzi a bíróság.

IGAZ

67. Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy létesítésére! (✓) jogi személy szabadon létesíthető IGAZ
a jogi személy a létesítő okirat tagok általi elfogadásával jön létre HAMIS
a jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre IGAZ
jogi személy csak határozatlan időre jöhet létre HAMIS

68. Jelölje meg, hogy milyen típusú részvényeket bocsáthat ki egy részvénytársaság! (✓)
elsőbbségi részvény IGAZ
főrészvény HAMIS
másodlagos részvény HAMIS

kamatozó részvény IGAZ dolgozói részvény IGAZ törzsrezszvény IGAZ

69. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen formában lehet jogi személyt létrehozni! (✓)
alapító okirat IGAZ
alapszabály IGAZ
cégbírósági határozat HAMIS
társasági szerződés IGAZ

70. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)
A felügyelőbizottság fő feladata a jogi személy képviselete. HAMIS

71. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)
A megkötött munkaszervsződés nem más, mint a munkaviszony létrehozására irányuló jogügylet, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozával jön létre.
IGAZ

72. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Az egyéni céget bármely természetes személy alakíthat. HAMIS

73. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)
A zártkörű részvénytársaság operatív irányítást végző szerve az ügyvezető vagy ügyvezetők. HAMIS

74. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)
A tilos önhatalom ellen a birtokos - a birtok megvédéséhez szükséges mértékben - önhatalommal is felléphet.
IGAZ

75. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)
A kft esetében a jogszabály nem határozza meg a legkisebb alapítói vagyon nagyságát!
HAMIS

76. Jelölje meg a szabadság fajtáját! (✓)
fizetés nélküli szabadság IGAZ szülési szabadság IGAZ rendes szabadság HAMIS
betegszabadság IGAZ

77. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)
Az Országgyűlés akkor határozatképes, ha az ülésen az országgyűlési képviselők több mint a fele jelen van. IGAZ

78. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)
A jóhírnév megsértése, ha valaki más személyre vagy és e személyt sértő valótlan tényt

állít vagy valós tényt hamisan tüntet fel.
IGAZ

79. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervek **NEM** jogosultak törvényalkotásra! (?)

Országgyűlés HAMIS
Kormány IGAZ
Alkotmánybíróság IGAZ

Önkormányzatok képviselő testülete IGAZ

80. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervekből állhat a kft-t. ( ) **felügyelő bizottság**

IGAZ
közgyűlés HAMIS
ügyvezetés IGAZ

taggyűlés IGAZ

igazgatóság HAMIS

81. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A jogi személy törvényes képviseletét a vezető tisztségviselő látja el. **IGAZ**

82. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A kft. legfőbb szerve a közgyűlés.
HAMIS

83. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A jogi személy tulajdonosi ellenőrzését a felügyelő bizottság látja el. **IGAZ**

84. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyik, vagy melyek tartoznak a tulajdonjog elemei közé!
(?) **a birtoklás joga IGAZ**
a használat joga IGAZ
a hasznosítás joga IGAZ

haszonélvezet IGAZ

85. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A munkaszerződést írásbeli formában kell megkötni! **IGAZ**

86. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki melyek jellemzők a gazdasági társaságokra! ( )
állami elismerés IGAZ
állandó szervezet IGAZ
célalárendeltség IGAZ

tulajdonos(ok) teljes felelőssége HAMIS

alapítóktól, tulajdonosuktól elkülönült vagyon IGAZ

korlátozott cselekvőképesség HAMIS

87. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) Az ingatlan elbirtoklasi ideje tíz év.
HAMIS

88. Jelölje meg, hogy hogyan szüntethető meg a munkaviszony! ( ) **közös megegyezéssel**
IGAZ

**felmondással IGAZ
jogutódlással HAMIS**

rendkívüli felmondással IGAZ

89. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A cégbíróság feladatai közé tartozik a kisebbségi jogok gyakorlását biztosító kérelmek elbírálása és a közhasznúvá minősítés is.
IGAZ
90. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A jog a gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség, amely a társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza, és az egyének és a közösség cselekvéseit alakítja.
IGAZ
91. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A jogosult a követelését másra átruházhatja. **IGAZ**
92. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerződési jog alapelvei! (✓) Visszterhesség véleme **IGAZ** Szerződések írásbelisége **HAMIS** Szerződési szabadság **IGAZ** Együttműködési kötelezettség **IGAZ** Különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél **IGAZ**
93. Jelölje meg, hogy mely állítás vagy állítások jellemzik a kötbért! (?) káratalány funkciót tölt be **IGAZ**
bánatpént jelent HAMIS
kötbér után kamat kikötése semmis IGAZ
- bíróság nem mérsékelheti HAMIS**
- írásban köthető ki IGAZ**
94. Jelölje meg, hogyan kerül sor a munkaviszony megszüntetésére! (✓) **munkáltató jogutód nélküli megszűnéssel HAMIS**
munkavállaló halála esetén HAMIS
azonnali felmondással IGAZ
- közös megegyezéssel IGAZ**
95. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Csődeljárás esetén az egyezségi javaslat megismerhetőségét a hitelezők számára a tárgyalás időpontját megelőzően biztosítani kell.
IGAZ
96. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A károsultat a kárenyhítési kötelezettség terhelí. **IGAZ**
97. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A 14.életévét be nem töltött személy jognyilatkozata minden esetben semmis, nevében és helyette a törvényes képviselője jár el.
IGAZ
98. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A felszámolás elrendelését követően a hitelezők igényeiket – a jogszabályban meghatározott időn belül – kötelesek a felszámolónak bejelenteni.
IGAZ

99. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában és annak befejezését követően is korlátozás nélkül betekinthet az eljárás során keletkezett összes iratba.

IGAZ

100. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az anyagi jogforrás a jogalkotó szervet jelöli az elsőjogforrás a jog megjelenési formája (pl. törvény).

IGAZ

101. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkaidő a munkaviszonyból eredő munkavégzési kötelezettség időbeli kerete, azaz a munkaszerződés szerint a munkavállaló mennyi időt alatt köteles a munkát végezni, illetve a munkáltató rendelkezésére állni. **IGAZ**

102. Jelölje meg a szabályértés esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket! (✓) elővezetés **IGAZ**

elzárás HAMIS

szabályértési őrizet IGAZ

rendbírság IGAZ

103. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A méhmagzatnak az élve születésig dologi várománya van. **IGAZ**

104. Jelölje meg, hogy bűncselekmény elkövetése esetén az alábbiakból melyik, vagy melyek minősülnek mellékbüntetésnek! (✓)

közügyektől eltiltás

megrovás kényszergyógykezelés jóvátételi munka

IGAZ

HAMIS HAMIS HAMIS

105. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz, vagy hamis! (✓)

Az „opt-in” elv lényege, hogy az adatkezelés megkezdéséhez nincs szükség az alany beleegyezésére, de az adatalany bármikor „kiszállhat”.

HAMIS

106. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Szabályértési büntetésnek minősül az elzárás, a pénzbüntetés, a közmunka. **HAMIS**

107. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A munkarend alatt a munkaidő beosztását értjük.

IGAZ

108. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! (✓)

adós ellen csődeljárás indult
adós szünetelést kért az egyezsgkötés érdekében
adós a csődegezségben foglaltak ellenére nem telesített

HAMIS HAMIS IGAZ

109. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az Állami Számvevőszék ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadást.

IGAZ

110. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A részvénytársaság az egyetlen gazdasági társaság, amely a társasági jogokról értékpapírt jogosult és köteles kiállítani.

IGAZ

111. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések

közé! (✓) figyelmeztetés elköbzás közérdekű munka

HAMIS HAMIS IGAZ

112. Jelölje meg, hogy milyen feltétel (akár több is) teljesülése elégges ahhoz, hogy az adatkezelés jogosú legyen! (✓)

az adatkezelés közérdekű feladat ellátásához szükséges IGAZ

az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél IGAZ

az érintett hozzájárulását adta a személyes adatai kezeléséhez IGAZ

az adatkezelés az adatkezelő gazdasági érdekében szükséges HAMIS

113. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Próbára vétel esetében a szerződés csak akkor hatályosul, ha a megtekintő erről nyilatkozik. **HAMIS**

114. Jelölje meg, hogy mely alábbi területek képezhetik a szerzői jog tárgyát! (?) formatervezési alkotás IGAZ

iparművészeti mű IGAZ

filmalkotás IGAZ

irodalmi mű IGAZ építészeti alkotás IGAZ

115. Jelölje meg, hogy milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv! (✓) jogi személy IGAZ

jogképességgel felruházott nem jogi személy IGAZ

állam IGAZ

természetes személy IGAZ

116. Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabálynak! (✓) miniszteri rendelet IGAZ

minisztériumi rendelet HAMIS

kormányrendelet IGAZ

törvény IGAZ

117. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A hatóság az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági bizonyítványt ad ki, amely közokiratnak minősül.

IGAZ

118. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkaszerződés főszabályként alaki kötöttség nélkül is megköthető. **IGAZ**

119. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?)

A Btk. szerint tetteknek minősül a társtettes, a közvetett tettek és a felbujtó. **HAMIS**

120. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Származékos tulajdonszerzésnek minősül a csere, az öröklés, vagy az adás-vétel útján történő szerzés is. **IGAZ**

121. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A részvénytársaság ügyvezetését az ügyvezető látja el. **HAMIS**

122. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A használati mintaoltalom valamely termék egészének vagy részének megjelenésére kérhető, amelyet magának a terméknek vagy díszítésének a külső jellegzetességei eredményeznek.

HAMIS

123. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkaviszony kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését követő munkanap.

IGAZ

124. Jelölje meg, hogy milyen adatvédelmi jogérvényesítési lehetőségek állnak az érintettek rendelkezésére! (✓)

hatósági vizsgálat kezdeményezése a NAIH-nál IGAZ

adatvédelmi biztoshoz fordul HAMIS a felelős miniszterhez fordul beadvánnyal HAMIS adatvédelmi pert indít IGAZ

125. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogi személy székhelye a jogi személy bejegyzett irodája, ahol a jogi személynek biztosítania kell a részére címzett jognyilatkozatok fogadását és a jogi személy jogszabályban meghatározott iratainak elérhetőségét. **IGAZ**

126. Jelölje meg, hogy az ajándék főszabályként mikor követelhető vissza! (✓) téves feltevés esetén IGAZ

tévedés esetén HAMIS

ajándékozó létfenntartása veszélybe került IGAZ

127. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A személyes adatok kezelése jogosrű, ha az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi

kötelezettség teljesítéséhez szükséges.

HAMIS

128. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv! (✓)

természetes személy

nem jogképes személy költségvetési személy cselekvőképes személy jogi személy

IGAZ

HAMIS HAMIS HAMIS IGAZ

129. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felmondást minden két fél (munkavállaló és munkáltató) köteles megindokolni. **HAMIS**

130. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az államháztartás úgy is megfogalmazható, mint a közzeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere.

IGAZ

131. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki vagy kik kérvényezhetik a holtnak nyilvánítást! (✓)

ügyész

**az eltűnt személy közeli hozzártozója IGAZ bárki, aki úgy tudja, hogy az adott személy meghalt
HAMIS gyámhatóság IGAZ**

bíróság

HAMIS

132. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Cselekvőképességeknek nevezzük, amikor valaki a saját akarat-elhatározásából saját nevében jogokat szerezhet, kötelezettséget vállalhat.

IGAZ

133. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik, a követelések főszabályként öt év alatt évülnek el. **IGAZ**

134. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése! (✓) a
NAV és a helyi önkormányzatok adóztatási és egyéb bevételszerző tevékenységére IGAZ
a központi költségvetésből gazdálkodó szervezetekre (intézményekre) IGAZ
a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadásra IGAZ

az MNB gazdálkodására IGAZ

135. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé! (✓)

bizományi szerződés HAMIS

megbízási szerződés IGAZ vállalkozási szerződés IGAZ

136. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felszámolási eljárásban adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti. **HAMIS**

137. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A Kormány a végrehajtó hatalom általános szerve.

IGAZ

138. Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit! (?) személyegyesüléssel IGAZ kötelezettségi késedelmével IGAZ kötelezettségi jogutód nélküli megszűnésével HAMIS

a szolgáltatás teljesítésével IGAZ

hibás teljesítéssel HAMIS

139. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerzői jogon alapuló vagyon jogok! (✓)

visszavonás HAMIS

átadolgozás IGAZ

terjesztés IGAZ

kiállítás IGAZ többszörözés IGAZ

IGAZ

140. Jelölje meg, hogy melyik a közkereseti társaság legfőbb szerve! (✓)

igazgató tanács ügyvezetés igazgatóság

a tagok gyűlése

HAMIS HAMIS HAMIS IGAZ

141. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Semmis szerződés esetén a teljesítés még követelhető. **HAMIS**

142. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?)

A kötelezettségi tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelezettségi jogokat kikötött adósi magatartás **IGAZ**

143. Jelölje meg, hogy mikor nem alakulhat át jogi személy! (✓)

jogutód nélküli megszűnése iránti eljárás van folyamatban IGAZ jogi személyteljesítésben alkalmazható büntetőjogi intézkedés hatálya alatt áll IGAZ csődeljárás alatt áll IGAZ

144. Jelölje meg, hogy csődeljárás esetén a bíróság kit rendel ki! (✓)

felszámolót végszámolót vagyonfelügyelőt

HAMIS HAMIS IGAZ

**145. Jelölje meg, a vállalkozási szerződés alapján a vállalkozót megillető jogokat! (✓) zálogjog IGAZ
indokolt többletmunka elvégzése HAMIS
indokolt pótmunka elvégzése HAMIS**

vállalkozói díj IGAZ

146. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az adatvédelem jelentése túlmutat az adatok védelmén, valójában az adatalanyok védelmére irányul.
IGAZ

147. Jelölje meg az EU tagországainak számát! (✓) 20 HAMIS

25 HAMIS

28 IGAZ

148. Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit! (✓)

**adós követeléseit az esedékességekor behajtani HAMIS évente közbenső mérleget készíteni IGAZ
hitelezői igényeket nyilvántartásba venni IGAZ**

149. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A felek a munkaszerződést egyoldalúan is módosíthatják. **HAMIS**

150.

a. b. c.

d. e.

Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást! (✓)

egyéni cég tagja IGAZ

kiskorú személy IGAZ

akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül IGAZ

gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja IGAZ

magyar állampolgár HAMIS

Az egyezségi tárgyalás során a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet és a hitelezők

151.

megállapodhatnak: (✓)

a felszámoló személyéről HAMIS

a kielégítések arányáról és módjáról IGAZ a teljesítési határidő módosításáról IGAZ a kielégítés sorrendjéről IGAZ

152. Jelölje meg, hogy mely hatósági eljárások nem tartoznak az Ákr. hatálya alá! (✓)

versenyfelügyeleti eljárás IGAZ

hatósági bizonyítvány kiadása HAMIS

adó-, ill. vámigazgatási eljárás IGAZ

anyakönyvvezetési eljárás HAMIS

szabálysértési eljárás IGAZ

153. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Senki sem tekinthető szabálysértés elkövetésében felelősnek mindaddig, amíg szabálysértési felelősséget a szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

IGAZ

154. Jelölje meg, hogy melyek a szabadalmi oltalom korlátjai! (✓)

találmánybitorlás

előhasználati jog

szabadalombitorlás tranzitárú továbbhasználati jog

HAMIS

IGAZ

HAMIS HAMIS IGAZ

155. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének feltétele, hogy a vállalkozni kívánó természetes személy e szándékát bejelentse a nyilvántartást végző hatóságnak.

IGAZ

156. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás hibája miatt is. **IGAZ**

157. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül felszámolást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik! (✓)

felszámoló HAMIS

hitelező IGAZ adós IGAZ végfelszámoló IGAZ

158. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Szándékosan követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában.

HAMIS

159. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha az adós a csődegezés ellenére nem

fizetett.

IGAZ

160. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétseresen köteles visszatéríteni.

IGAZ

161. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az Alaptörvényben csak a legfontosabb jogi alaptételek találhatók, a garanciális jellegű kívánalmakat sarkalatos törvények bontják ki.

IGAZ

162. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A közigazgatási hatósági ügy intéséből kizárt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos megítélése vagy akinek a jogát az ügy közvetlenül érinti.

IGAZ

163. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra! (✓) a

tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik IGAZ a bíróság végzéssel elrendelte a cég felszámolását IGAZ eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén IGAZ

164. Jelölje meg, hogy melyik a csődeljárás kezdő időpontja! (✓)

a csődeljárás elrendeléséről szóló végzés közzétételének napja IGAZ

a csődeljárás elrendeléséről szóló ítélet közzétételének napja HAMIS a hitelezőknek küldött értesítés napja HAMIS

165. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha a vagyonfelügyelővel szemben fennálló együttműködési kötelezettségét nem teljesíti.

IGAZ

166. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szabálysértési elzárás bármely szabálysértési ügyben eljáró szerv vagy hatóság által kiszabható.

HAMIS

167. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Gazdasági Versenyhivatalnál automatikusan megindul a versenyfelügyeleti eljárás.

IGAZ

168. Jelölje meg a szerződés megszüntetésének eseteit! (✓) a felek megállapodásával IGAZ

bánatpénz adásával HAMIS

bíróság által IGAZ

egyoldalú jognyilatkozattal IGAZ

169. Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek! (✓)

**munkabér fizetése IGAZ
közműdíj IGAZ**

végkielégítés fizetése IGAZ

**170. Jelölje meg, hogy melyik, vagy melyek a Btk. szerinti intézkedések! ( ) pártfogó felügyelet IGAZ
vagyonelkobzás IGAZ
kiutasítás HAMIS**

**171. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető jogok! (?) szabadság IGAZ
együttműködés munkatársaival HAMIS
személyes munkavégzés IGAZ**

munkaképes állapotban megjelenés HAMIS

biztonságos munkakörnyezet IGAZ

172. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )
Funkcióját tekintve mind a jogorvoslat, mind a végrehajtási eljárás csak esetleges szakasza a közigazgatási hatósági eljárásnak.
IGAZ

173. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények közé! ( )

vesztegetés HAMIS

**csődbűncselekmény IGAZ
a számvitel rendjének megsértése IGAZ körülbelül költségvetési csalás HAMIS**

174. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok! (?)

**munkavállaló utasítása
munkavállaló figyelmeztetése munkavállaló foglalkoztatása
munkabér fizetése
biztonságos munkakörülmények biztosítása**

IGAZ IGAZ HAMIS HAMIS HAMIS

175. Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek

**teljesülése esetén! ( ) három éven belül
nem követelhető vissza
egy éven belül
általános elévülési időn belül**

HAMIS HAMIS HAMIS IGAZ

176. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerzői jog az irodalom, a tudomány és a művészet körébe tartozó alkotások létrehozásának, felhasználásának sajátos szabályait foglalja magában.

IGAZ

177. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Az előszerződést a szerződésre előírt alakban kell megkötni! **IGAZ**

178. Jelölje meg, hogy mely alábbiak közül melyek a közvetlen irányítás vagylagos feltételei! Ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen (✓)

1. **a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint 50%-val rendelkezik IGAZ**
2. **jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására IGAZ**
3. **ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni IGAZ**

179. Jelölje meg, hogy milyen jogokkal rendelkezek a GDPR szerint azok a személyek, akiknek az adatait kezelik! (✓)

**hozzáférési jog IGAZ törléshez való jog IGAZ átlátható tájékoztatáshoz való jog IGAZ
adathordozáshoz való jog HAMIS**

180. Jelölje meg, hogy milyen módon szűnhet meg jogutódlással a gazdasági társaság! (✓)
szétválással IGAZ

végelszámolási eljárással HAMIS
társasági forma váltással IGAZ

felszámolási eljárással HAMIS

egyesüléssel IGAZ

181.

182.

183. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek minősülnek a büntethetőséget kizáró oknak! (✓)

tévedés HAMIS

gyermekkor IGAZ

feledékenység HAMIS

kóros elmeállapot IGAZ

a. b.

c. d.

Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy szétválására! (✓) **Különválás esetén a jogi személy fennmarad. HAMIS**

Kiválás esetén a jogi személy vagyonának egy része a kiválással létrejövő jogi személyre mint jogutódra száll át. IGAZ

A jogi személy szétválása különválás vagy kiválás útján is történhet. IGAZ

Kiválás esetén a jogi személy megszűnik. HAMIS

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A kényszertörlési eljárás megindítását a cégbíróság rendeli el. **IGAZ**

184.

185.

bizományosi HAMIS

ajándékozási IGAZ csere IGAZ

186. Jelölje meg, hogy mi számít társasági jogvitának (✓)

a tagok társasági jogviszonyával kapcsolatos, egymással szemben keletkezett jogvitája IGAZ
gazdasági társaság és a vezető tisztségviselője között, annak jogviszonyából eredő jogvita IGAZ
a gazdasági társaság és a tagja közti, a társasági jogviszonyból eredő jogvita IGAZ gazdasági
társaságok üzleti viszonyaikra vonatkozó jogvita IGAZ **gazdasági társaság és hitelezők közötti
jogvita HAMIS**

a. b.

c.

d. e.

**Jelölje meg, hogy milyen kritériumok jellemznek kötelezően minden gazdasági társaságot! (✓)
jogi személyiségek IGAZ**

**A tagok meghatározhatják közösen, hogy mely tag(ok) részesedjenek a nyereségből, ill. mely tagok
viselék a veszteséget. HAMIS**

**A gazdasági társaságnak rendelkeznie kell az ügyvezetését és képviseletét ellátó állandó
szervezettel IGAZ**

a taguktól elkülönült vagyon IGAZ

a gazdasági társaság célja az üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatása IGAZ

Jelölje meg, hogy amennyiben a tulajdonátruházó szerződéseket (✓) adásvételi IGAZ

187. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerzőt kizárolagos jog illeti meg a mű egészének vagy egy azonosítható részének bármilyen
felhasználására.

IGAZ

**188. Jelölje meg, hogy a vállalkozó hogyan köteles a tevékenység végzésének feltételeit
megszervezni! (✓)**

**biztosítania kell a tevékenység gazdaságos elvégzését IGAZ biztosítania kell a tevékenység
biztonságos befejezését IGAZ biztosítania kell a tevékenység szakszerű elvégzését IGAZ biztosítania
kell a határidőre történő befejezését IGAZ**

189. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mit tehet a korlátozottan cselekvőképes személy a törvényes képviselőjének közreműködése nélkül! (✓)

mindenféle szerződést köthet, de csak írásban HAMIS akár nagyobb ajándékot is elfogadhat HAMIS akár nagyobb ajándékot is adhat HAMIS rendelkezhet a munkájával szerzett jövedelmével IGAZ hétköznapi életvitelhez tartozó szerződéseket köthet IGAZ tehet olyan jognyilatkozatot, amire a törvény felhatalmazza IGAZ

190. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból a Köztársasági elnökre melyik igaz, vagy melyek igazak! (✓)

Magyarország államfője IGAZ az Országgyűlés választja IGAZ kinevezi a miniszterelnököt IGAZ törvényeket alkothat HAMIS

191. Jelölje meg a törvény kezdeményezésére jogosultakat! (✓) bármely országgyűlési képviselő IGAZ legfőbb ügyész HAMIS köztársasági elnök IGAZ

Kormány IGAZ országgyűlési bizottság IGAZ

192. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek igazak a foglalóra! (✓) a bíróság mérsékelheti IGAZ kötelező írásban rögzíteni HAMIS írásbeliség nem kötelező IGAZ kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja IGAZ

mértékét a Ptk. nem határozza meg IGAZ

193. Jelölje meg az ingatlan tulajdonjogának kisajátításával kapcsolatos feltételeket! (✓) közérdekű célra történhet IGAZ azonnali, teljes és feltétlen kártérítés mellett történhet IGAZ kivételes esetben történhet IGAZ

miniszteri jóváhagyáshoz kötött IGAZ

194. Jelölje meg, hogy melyek igazak a Kormányra! (✓) a közigazgatás legfőbb szerve IGAZ az Országgyűlésnek felel IGAZ a végrehajtó hatalom általános szerve IGAZ

195. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?)

Költségvetési támogatás támogatási döntés alapján, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül nyújtható.
IGAZ

196. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A személyhez fűződő jogok megsértésének szankciója lehet a jogszabály megalapítása, az attól való eltiltás, az elégtétel, illetve az előző állapot helyreállítása vagy akár kártérítés.

HAMIS

197. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Az Alkotmánybíróság ítéettel dönt. HAMIS

198. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek nem része(i) a tisztességtelen verseny

tilalmának! (?) jellegbitorlás

gazdasági erőfölény szerzése a Versenyhivatal eljárása bojkott felhívás hírnérvontás

HAMIS

IGAZ

HAMIS

IGAZ

HAMIS

199. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Munkaviszony létesítésekor a próbaidőt mindenki kell tölteni. **HAMIS**

200. Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képezik a gazdasági társaság szerveit! (?)

könyvvizsgáló IGAZ

felügyelő bizottság IGAZ

társaság tagjainak gyűlése HAMIS

munkavállalók érdekképviseleti szerve HAMIS

ügyvezetés IGAZ

201. Jelölje meg, az önkormányzat feladatkörébe tartozó funkciókat! (✓) önkormányzati jelképek alkotása IGAZ törvény módosításának kezdeményezése az Országgyűlésben HAMIS a helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés IGAZ érdek-képviseleti szövetség létrehozása IGAZ

202. Jelölje meg, hogy a munkavállaló mikor mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettségének teljesítése alól! (✓)

kötelező orvosi vizsgálat tartamára IGAZ

elháríthatatlan ok miatti indokolt távollét tartamára IGAZ

hozzátartozója halálakor kettő munkanapra IGAZ bíróság vagy hatóság felhívására IGAZ

203.

nem vallás faj nyelv

**Jelölje meg, hogy mely alábbi jellemzők képezhettek a hátrányos megkülönböztetés alapját! (✓)
IGAZ**

IGAZ IGAZ IGAZ

204.

a.

b. c.

d.

Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) számára kötelező felügyelő bizottság választása! (✓) Zrt., ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérik

HAMIS

Zrt. minden esetben IGAZ

Nyrt., csak, ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérik
HAMIS

Nyrt. minden esetben IGAZ

205.

intézésére! (✓)

Jelölje meg, hogy a milyen esetekben kerülhet sor a közigazgatási hatósági ügy soron kívüli
ha a hatóság érdeke megkívánja HAMIS

ha a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedést rendelt el IGAZ ha az életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja IGAZ ha az ügyfél érdeke megkívánja HAMIS ha a kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége indokolja IGAZ

206. Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! (?) közös megegyezéssel HAMIS határozott idejű munkaszerződés lejártával IGAZ munkavállaló halála esetén IGAZ felmondással HAMIS munkáltató jogutód nélküli megszűnésevel IGAZ

**207. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik személyiségi jog megsértését szankcionálja a Büntető Törvénykönyv! (✓)
emberi méltóság megsértése IGAZ
becsület megsértése IGAZ**

élet, személyes szabadság megsértése IGAZ

levéltitok megsértése HAMIS

személy hátrányos megkülönböztetése IGAZ

208. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A vállalkozási szerződés esetében a megrendelőnek a létrehozott rendeltetésszerű használatra alkalmas művet nem kell átvennie, ha elégedetlen a vállalkozó teljesítésével.

HAMIS

209. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Közigazgatási ügyben jogorvoslati eljárást az ügyfél nem kezdeményezhet, azt minden esetben a

hatóság hivatalból folytatja le.

HAMIS

210. Jelölje meg, hogy mi alapján indulhat szabálysértési eljárás! (✓)

bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ szabálysértési hatóság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés esetén IGAZ

feljelentés alapján

211. Jelölje meg az államháztartás alapelveit! (✓) részletesség

éves költségvetés alapján történő gazdálkodás nyilvánosság

IGAZ

212. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Az adatvédelem jelentése megegyezik az adatok védelmével. **HAMIS**

IGAZ IGAZ IGAZ

213. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az államháztartás ellenőrzésének célja az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása.

IGAZ

214. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Az ingóság elbirtoklási ideje tíz év.

IGAZ

215. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A részvénytársaság legfőbb szerve a taggyűlés.

HAMIS

216. Jelölje meg, hogy mikor indulhat versenyfelügyeleti eljárás. (✓) kérelemre IGAZ

hivatalból IGAZ

panaszra IGAZ

feljelentésre HAMIS

bejelentésre IGAZ

217. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A jogszabály mindenkorban hatályos.

HAMIS

218. Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! (✓) jogviszonyváltással IGAZ

közös megegyezéssel HAMIS

munkavállaló halála esetén IGAZ

felmondással HAMIS

219. Jelölje meg, hogy mely esetekben szúnik meg vagy kerül megszüntetésre az egyéni cég! (✓)
a cégbíróság megszűntnek nyilvánítja IGAZ a tag elhatározza a cég jogutód nélküli megszűnését,
vagy jogutódlással történő megszűnését IGAZ a cégbíróság a tag kérésére megszünteti HAMIS
az alapító okiratban meghatározott időtartam eltelt IGAZ

220. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkavégzés kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését követő munkanap.

IGAZ

221. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A GVH feladatai hatékonyabb, eredményesebb ellátása érdekében ágazati vizsgálatot és piackutatást végez. **IGAZ**

222. Jelölje meg, hogy felszámolás kezdeményezésekor ki számára kötelező a jogi képviselet! (✓)

adós

végelszámoló hitelező

IGAZ

HAMIS HAMIS

223. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Főszabály szerint minden az ügyfél kérelmére induló közigazgatási eljárás sommás eljárásként vagy automatikus döntéshozatali eljárásként indul.

IGAZ

224. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás a kft-re igaz vagy hamis! (✓) A kft-t a cégbíróság veszi nyilvántartásba.

IGAZ

225. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A szerződés szóban, írásban vagy ráutaló magatartással jön létre. **IGAZ**

226. Jelölje meg, hogy milyen kötelezettségei vannak az adatkezelőnek az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) szerint! (✓)

**adatregisztert kell az adatkezelési tevékenységről vezetni IGAZ
speciális esetekben adatvédelmi tisztségviselőt kell kijelölnie IGAZ**

adatvédelmi hatásvizsgálatot kell végeznie IGAZ

227. Jelölje meg, hogy mikor végleges a közigazgatási hatóság döntése! (✓)

**ha a fellebbezés megengedett, de lemondott a fellebbezésről IGAZ az ügyfél a fellebbezésről
lemondott IGAZ ha a közigazgatási hatóság közölte az érintettekkel a döntését IGAZ ha azt a
hatóság már nem változtatja meg IGAZ ha a fellebbezésre rendelkezésre álló határidő eltelt úgy,
hogy nem fellebbeztek IGAZ**

228. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A rendeletek és az irányelvek jelentik az EU elsődleges jogforrását, a határozatok és az ajánlások a másodlagos (származékos) jogforrásokat.

HAMIS

229. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felszámolási eljárás három szakaszból áll: a felszámolási eljárás a felszámolás és a bírósági szakaszokból. **IGAZ**

230. Jelölje meg hogy az alább felsoroltak közül melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon! (✓)

Alkotmánybíróság

Kúria

Ítélezőtáblák

közigazgatási és munkaügyi bíróságok megyei törvényszékek

járási bíróságok

IGAZ

HAMIS HAMIS HAMIS HAMIS HAMIS

231.

bíróság

adós

Jelölje meg, hogy csődeljárást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik! (✓) **HAMIS**

IGAZ

HAMIS

felszámoló

232. Jelölje meg, hogy mely adatokat tartalmaz kötelezően a céggévezék! (✓)

a cég adószámát IGAZ

a cég pénzforgalmi számláit vezető pénzforgalmi szolgáltatók nevét és székhelyét HAMIS

a céggévezett tőkékét, a képviseleti módját a cégnévét és céggévezékszámát, székhelyét a létesítő okirat keltét és fő tevékenységét

233. Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban ki az ügyfél! (✓) akinek (amelynek) jogát, jogos érdekét vagy jogi helyzetét az ügy érinti akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz

IGAZ IGAZ IGAZ

IGAZ IGAZ IGAZ

234. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Normatív határozatot az Országgyűlés, normatív utasítást a Miniszterelnök hozhat. **IGAZ**

235. Jelölje meg, a jogi személy jogutódlással történő megszűnésének eseteit! (✓) különválás IGAZ

összeolvadás IGAZ

beolvadás IGAZ

236. Jelölje meg a szabálysértés esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket! (✓)

elzárás

HAMIS

szabálysértési őrizet IGAZ elővezetés IGAZ rendbírság IGAZ

237.

238.

Európai Központi Bank IGAZ

239. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A csődeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezheti!

HAMIS

a. b. c. d.

Jelölje meg, hogy melyik igaz az alábbi állításokból! (✓)

az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél IGAZ az adatvédelem az adatalanyok védelmét jelenti IGAZ az adatfeldolgozó csak meghatározott célból végezhet adatkezelést IGAZ az az adatkezelőnek kell bizonyítani a szabályok betartását, nem pedig a hatóságnak a

szabálysértést

HAMIS

Jelölje meg, melyek az EU legfontosabb pénzügyi intézményeit! (✓) Európai Beruházási Bank IGAZ

Európai Számvérvépzék IGAZ

Világbank HAMIS

240. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé! (✓)

pénzbüntetés HAMIS

pénzbírság IGAZ elzárás IGAZ közérdekű munka IGAZ

**241. Jelölje meg a kötelemfakasztó jogi tényeket! (✓) utaló magatartásból IGAZ
egyoldalú jognyilatkozatból IGAZ érvénytelenségből HAMIS károkozásból IGAZ**

szerződésből IGAZ

242. Jelölje meg az alapítvány ügyvezető szervét! (✓)

moratórium

kuratórium

oratórium

HAMIS

IGAZ

HAMIS

243. Jelölje meg, hogy mi jellemzi a know-how-t! (✓)

vagyoni értéke van

**gyakorlatban felhasználható ismeret nem ruházható át másra korlátozottan hozzáférhető
lajstromozni szükséges**

IGAZ IGAZ HAMIS HAMIS HAMIS

244. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Közérdekű munka kiszabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható.

HAMIS

**245. Jelölje meg, hogy mik az „antitrust” jog (versenykorlátozások) területei! (✓) gazdasági
versenyt korlátozó megállapodás tilalma IGAZ**

tisztegtelen verseny tilalma HAMIS

gazdasági erőfölényvel való visszaélés tilalma IGAZ

vállalkozások összefonódásának ellenőrzése IGAZ

az üzleti döntések tisztegtelen befolyásolásának tilalma HAMIS

246. Jelölje meg az államháztartás alapelveit! (✓) teljesség IGAZ

valódiság IGAZ

egységesség IGAZ

**247. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges mentességet kapni a versenykorlátozó
megállapodások alól! (✓)**

törvényimentesség alapján IGAZ

cégbírósági határozattal HAMIS

csoporthatározás alapján IGAZ egyedi mentesség alapján IGAZ

248.

a.

b. c.

Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik igaz, vagy melyek igazak! (✓)

A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót, illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg. IGAZ

A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, ha elégedetlenek a társaság ügyvezetésével, hogy mentse fel az ügyvezetést a tevékenységek végzése alól. HAMIS

A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével

bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását.

HAMIS

249.

250. Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) legfőbb szerve a közgyűlés! (✓)

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A szerződés csak semmisség esetén érvénytelen.

HAMIS

Betéti társaság

Részvénytársaság

Közkereseti társaság Korlátolt felelőségű társaság.

HAMIS

IGAZ

HAMIS HAMIS

251. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! (✓) adós ellen folytatott véghajtás eredménytelen volt IGAZ

adós szünetelést kért az egyezségkötés érdekében HAMIS

adós a csődegyezségen foglaltak ellenére nem telesített IGAZ

252. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A jogi norma a jog legkisebb önállóan értelmezhető egysége. **IGAZ**

253. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jog fogalma szorosan kapcsolódik az állam, a társadalmi viszonyok fogalmához. **IGAZ**

254. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik az adócsalás, a költségvetési csalás és a jövedékkel való visszaélés elősegítése is.

HAMIS

255. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Cégbíróság törli a céget a céggel szemben követelés bejelentésére nem kerül sor, és a cég vagyonával kapcsolatos bejelentés vagy adatszolgáltatás nem érkezett.

IGAZ

256. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A kötelem a relatív szerkezetű polgári jogviszonyok gyűjtő elnevezése. **IGAZ**

257. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek minősülnek az

találás

használat bérítés

IGAZ

HAMIS HAMIS

alábbi jogi tények közül tulajdonszerzésnek! (✓)

258. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Közös tulajdon esetén, a tulajdonjog egy azon dolgon meghatározott hányadrészek szerint több személyt illet meg.

IGAZ

259. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló.

IGAZ

260. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre.

IGAZ

261. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Ha a felszámolást a hitelező

kezdeményezi, jogi képviselet kötelező. **HAMIS**

262. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A közigazgatási hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja. **IGAZ**

263. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A iparjogvédelem nem biztosít kizárolagos jogokat az oltalom tárgyának hasznosítására, használatára. **HAMIS**

264. Jelölje meg, hogy milyen esetek vannak a vállalkozások összefonódásának! (✓)

fúzió

beolvadás **IGAZ** kooperáció **HAMIS** irányításszerzés **IGAZ**

265. Jelölje meg, hogy mely gazdálkodó szervezet alapítását kell a Cégbíróságnál bejelenteni! (✓)

egyéni cég **IGAZ**

szövetkezet **IGAZ**

egyéni vállalkozás **HAMIS**

266. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyeket kell meghatározni az egyéni cég alapító okiratában! (✓)

felügyelő bizottság tagjai **HAMIS**

egyéni cég főtevékenységét **IGAZ** alapító neve, címe, anyja neve **IGAZ** cégnév és székhely **IGAZ** fizetendő osztalék mértéke **HAMIS**

267. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból melyik igaz vagy melyek igazak! (✓) Az Alaptörvény szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét **IGAZ**

Az Alaptörvény nem szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét **HAMIS**

Az Alaptörvény kizárolag az alapvető jogi szabályokat tartalmazza **IGAZ**

Az Alaptörvény csak az államszervezet felépítését szabályozza **IGAZ**

268. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?)

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendelkezései a közérdekű adatokra nem terjednek ki.

HAMIS

269. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elővülés nyugszik. **IGAZ**

270. Jelölje meg, hogy melyek a bérbeadó jogai! (✓)

ellenőrizheti a bérleti dolog használatát **IGAZ bérleti szerződés felmondásának jog, amennyiben nem fizetnek bérleti díjat **IGAZ** fegyelmezési jog **HAMIS** zálogjog a bérleti díj és a költségek erejéig **IGAZ****

271. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az uniós adatvédelmi rendelet (GDPR) elfogadását az adatgazdaság rohamos növekedése, különösen pedig az üzleti célú adathasznosítással összefüggő visszaélések indokolták.

IGAZ

**272. Milyen szervezeti alrendszerei vannak a közigazgatási feladatoknak? (?) Szövetkezeti HAMIS
Önkormányzati IGAZ
Államtól független HAMIS**

Államigazgatási IGAZ

IGAZ

Jelölje meg, hogy mely adatokat tartalmaz kötelezően a céggjegyzék!

- a) a cég nevét és céggjegyzékszámát, székhelyét
- b) a cég adószámát
- c) a cég jegyzett tőkéjét, a képviselet módját
- d) a cég pénzforgalmi számláit vezető pénzforgalmi szolgáltatók nevét és székhelyét
- e) a létesítő okirat keltét és fő tevékenységét

Jelölje meg az EU intézményeit!

- a) Európai Bizottság
- b) Európai Tanács
- c) Európai Unió Tanácsa

Jelölje meg a csődeljárás célját!

- a) az adós felszámolása
- b) az adós fizetőképességének helyreállítása
- c) az adós tevékenységének megszüntetése

A gazdasági társaság jogutódlással történő megszűnésének egyik módja a felszámolási eljárás.

- a) Igaz
- b) Hamis

A próbaidő kollektív szerződés esetén legfeljebb 6 hónap lehet.

- a) Igaz
- b) Hamis

Közös vállalat alapítását a törvény már nem teszi lehetővé.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg az adásvételi szerződés lényeges tartalmi elemeit!

- a) vételár
- b) tulajdonátruházási szándék
- c) bánatpénz
- d) foglaló
- e) eladó és vevő személye

Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból az ingatlan elbirtoklási idejére melyik igaz!

- a) 10 év
- b) 15 év
- c) 5 év

A bíróság nem állapítja meg az adós fizetésképtelenségét, ha a végrehajtás eredménytelen volt.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül szabálysértés esetén melyek a kizárá okok!

- a) kényszer hatása alatt elkövetés
- b) jogos védelemben elkövetés
- c) végszükségben elkövetés
- d) gyermekkor

A többszörözés szerzői jogán alapuló vagyoni jogok egyike.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények közé!

- a) költségvetési csalás
- b) a számvitel rendjének megsértése
- c) vesztegetés
- d) csődbűncselekmény

Nem nyújtható költségvetési támogatás annak a szervnek, amely nem tett eleget a közzétételi kötelezettségének.

- a) Igaz
- b) Hamis

A jogképesség függ az elmeállapottól.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit!

- a) személyegyesüléssel
- b) hibás teljesítéssel
- c) a szolgáltatás teljesítésével
- d) kötelezettképzéssel
- e) kötelezettség nélküli megszűnésével

Jelölje meg, hogy az alábbi jogi személyek közül melyek azok a gazdasági társaságok, amelyeket a hatályos Ptk. szerint alapítani lehet!

- a) részvénytársaság
- b) közös vállalat
- c) korlátolt felelősségű társaság
- d) szövetkezet
- e) közkereseti társaság

Jelölje meg a közigazgatási hatóságra vonatkozó alapelveket!

- a) nyilatkozat, ill. észrevétel tételek a szabadsága
- b) hivatalbóliság elve
- c) hatékonyság elve

d) jogszervűség elve

Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását!

- a) adós szünetelést kért az egyezsgökötés érdekében
- b) adós a csődegyezségen foglaltak ellenére nem teljesített
- c) adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt

Kötbérkikötés kizárolag írásban tehető.

- a) Igaz
- b) Hamis

Szabálysértés elkövetése esetén kizárolag rendőr szabhat ki szabálysértési bírságot.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik személyiségi jog megsértését szankcionálja a Btk.!

- a) emberi méltóság megsértése
- b) levéltitok megsértése
- c) becsület megsértése
- d) élet, személyes szabadság megsértése
- e) személy hátrányos megkülönböztetése

A birtokvédelemnek kivételesen sem lehet eszköze az önhatalom.

- a) Igaz
- b) Hamis

A bizományi szerződés vállalkozási típusú szerződés.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból melyekre terjed ki a munkáltató a tájékoztatási kötelezettsége!

- a) a munkáltató kollektív szerződés hatálya alá tartozik-e
- b) munkáltatói jogkör gyakorlójáról
- c) alapbér
- d) szabadság mértéke
- e) napi munkaidő

Jogi személy csak határozatlan időre jöhet létre.

- a) Igaz
- b) Hamis

A pénzbírság nem minősül a Btk. szerinti büntetésnek.

- a) Igaz
- b) Hamis

A közegyelem gyakorlása az Országgyűlés feladatkörébe tartozó funkció.

- a) Igaz
b) Hamis

Jelölje meg a jogi személy törvényes működésének biztosítékait!

- a) a jogi személyt nyilvántartó bíróság törvényességi felügyelete
b) a jogi személy határozatainak bírósági felülvizsgálata
c) állandó könyvvizsgáló

Jelölje meg az önkormányzat feladatkörébe tartozó funkciókat!

- a) önkormányzati jelképek alkotása
b) a helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés
c) érdek-képviseleti szövetség létrehozása
d) törvény módosításának kezdeményezése az Országgyűlésen

A normatív rendelet jogszabálynak minősül.

- a) Igaz
b) Hamis

A cégbíróság határozata mentesíthet a versenykorlátozó megállapodások alól.

- a) Igaz
b) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a szerzői jogvédelem személyhez fűződő jogai!

- a) hasznosítás joga
b) felhasználás joga
c) visszavonás joga
d) a mű egységének védelme
e) nyilvánosságra hozatal joga

A Betéti Társaság legfőbb szerve a közgyűlés.

- a) Igaz
b) Hamis

A Világbank nem tartozik az Európai Unió pénzügyi intézményei közé.

- a) Igaz
b) Hamis

A cég felszámolását elrendelő bírósági végzés esetén a csődeljárás iránti kérelem nem kerül elutasításra.

- a) Igaz
b) Hamis

Kötbér mellett kamat is kiköthető.

- a) Igaz
b) Hamis

Jelölje meg az államháztartás alapelveit!

- a) egységesség
b) valódiság

c) teljesség

Közigazgatási hatósági ügy soron kívüli intézésére a hatóság érdeke önmagában nem adhat okot.

a) Igaz

b) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mi tartozik a tisztelességtelen verseny tilalma alá!

a) jellegbitorlás

b) bojkott felhívás

c) speciális klauzula

d) hírnérvrontás

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül mely követelményeket támasztanak a joggal szemben!

a) általános

b) közzétett

c) egyszerű

d) ellentmondás-mentes

e) lehetséges követelő (reális)

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok!

a) munkavállaló utasítása

b) munkavállaló foglalkoztatása

c) munkabér fizetése

d) biztonságos munkakörülmények biztosítása

e) munkavállaló figyelmeztetése

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki vagy kik kérvényezhetik a holtnak nyilvánítást!

a) bíróság

b) az eltűnt személy közeli hozzátartozója

c) ügyész

d) gyámhatóság

e) bárki, aki úgy tudja, hogy az adott személy meghalt

Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást!

a) gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja

b) magyar állampolgár

c) kiskorú személy

d) akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül

e) egyéni cég tagja

Jelölje meg, hogy mi tartozik az államháztartás központi alrendszerébe!

a) a törvény által az államháztartás központi alrendszerébe sorolt köztestület ill. a köztestület által irányított köztestületi költségvetési szerv

b) központi költségvetési szerv

c) állam

A jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre.

a) Igaz

b) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiakból a büntetés kiszabása mihez igazodjon!

a) a bűncselekmény tárgyi súlyához

b) a bűnösség fokához

c) az elkövető társadalomra veszélyességéhez

A legfőbb ügyész jogosult törvényt kezdeményezni.

a) Igaz

b) Hamis

Jelölje meg a tulajdonjog részjogosultságait!

a) rendelkezés joga

b) birtoklás joga

c) hasznok szedésének joga

d) használat joga

e) szolgalom

A társtettes nem minősül a szabálysértés elkövetőjének.

a) Igaz

b) Hamis

Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban a beidézett személy terhére mikor szabható ki eljárási bírság!

a) ha eltávozik a meghallgatás előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

b) ha a szabályszerű idézésre nem jelenik meg és nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

c) ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg és ezt a körülményt nem menti ki

Az Alkotmánybíróság törvényalkotásra jogosult.

a) Igaz

b) Hamis

Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek!

a) végkielégítés fizetése

b) munkabér fizetése

c) közműdíj

A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés.

a) Igaz

b) Hamis

A kötelező orvosi vizsgálat tartamára a munkavállaló mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettség teljesítése alól.

a) Igaz

b) Hamis

A hivatalbóliság elve a közigazgatási hatóságra vonatkozó alapelvek egyike.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet!

- a) kijavítást
- b) szerződéstől elállhat
- c) semmit
- d) arányos árleszállítást
- e) kicserélést

A hátrányos megkülönböztetés alapja lehet a nem, faj, vallás és a nyelv alapján történő megkülönböztetés.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a közvetlen irányítás vagylagos feltételei! Ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen...

- a) jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására
- b) ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni
- c) a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több, mint 50%-val rendelkezik

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül mely vagy melyek számítanak külső/alaki jogforrásnak!

- a) Országgyűlés
- b) Rendelet
- c) Törvény
- d) Törvényerejű rendelet
- e) Kormány

A jövedékkel visszaélés a költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik.

- a) Igaz
  - b) Hamis
- A bíróság az adós felszámolását közhírré tételel is elrendelheti.**
- a) Igaz
  - b) Hamis

Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek esetén!

- a) egy éven belül
- b) három éven belül
- c) nem követelhető vissza
- d) általános elévülési időn belül

Az EU tagállamainak száma a Brexit után is 28.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé!

- a) pénzbírság
- b) közmunka
- c) elzárás
- d) szabadságvesztés

A hírnérvontás a tisztességtelen verseny tilalma alá tartozik.

- a) Igaz
- b) Hamis

Csődeljárási kérelemhez adóbevallást is kell csatolni.

- a) Igaz
- b) Hamis

Az egyéni cégnek rendelkeznie kell társasági szerződéssel.

- a) Igaz
- b) Hamis

A szerződés megszűnik a szolgáltatás szerződésszerű teljesítésével.

- a) Igaz
- b) Hamis

A zálog az adásvételi szerződés speciális alakzata.

- a) Igaz
- b) Hamis

Az államháztartás alapelvei közé tartozik az éves költségvetés alapján történő gazdálkodás.

- a) Igaz
- b) Hamis

. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A feladatkör azt mutatja meg, hogy a konkrét ügyben milyen típusú közigazgatási szerv járhat el **HAMIS**

274. Jelölje meg, hogy melyek a hatósági tevékenység alap fajtái (✓) Hatósági felügyelet IGAZ

Hatósági jogalkalmazás IGAZ

Hatósági szervezet HAMIS

Hatósági nyilvántartások vezetése IGAZ Hatósági szakmai és szolgáltatói tevékenység IGAZ

275. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ügyfélre vonatkozó egyik alapelve a jogosérűség elve, azaz, hogy részrehajlás nélkül, jogosérűen járjon el. **IGAZ**

276. Jelölje meg a kérelemre lefolytatandó jogorvoslati eljárásokat a közigazgatásban (✓) Ügyészi felhívás HAMIS

Fellebbezés IGAZ

Felügyeleti eljárás HAMIS

Közigazgatási per IGAZ

277. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A hatósági bizonyítványt a hatóság az ügyfél kérelmére, a felhasználás céljának feltüntetésével adat igazolására ad ki.

IGAZ

278. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?)

Kapcsolódó eljárásról beszélünk, ha egy ügy elintézése érdekében az ügyfél több hatósággal is kapcsolatba kell, hogy lépjen.

HAMIS

279. Milyen eljárásban bírálhatja el a közigazgatási hatóság a kérelmet? (✓)

Alap eljárásban

Teljes eljárásban

Rész eljárásban

HAMIS

IGAZ

HAMIS

280. Hatósági ügy, ha a hatóság a döntésével (✓) Jogot, kötelezettséget állapít meg IGAZ Ítéletet hoz közigazgatási jogvitában IGAZ Jogszertést állapít meg IGAZ Nyilvántartást vezet IGAZ

281. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ideiglenes intézkedést tehet az illetékes hatóság, ha az szükséges kár vagy veszély elhárításához **IGAZ**

282. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Bűntett az a gondatlanságból elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény két évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.

HAMIS

1.Jelölje meg, hogy felszámolás kezdeményezésekor ki számára kötelező a jogi képviselet!

- adós
- végelszámoló • hitelező

2.Jelölje meg, hogy bűncselekmény elkövetése esetén melyek minősülnek mellékbüntetésnek!

- • közügyektől való eltiltás
- • megrovás
- • kényszergyógykezelés
- • jóvátételi munka

3.Jelölje meg, hogy az ajándék főszabályként mikor követelhető vissza!

- • tévedés esetén

- téves feltevés esetén
- ajándékozó létfenntartása veszélybe került

4.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek szabadalmi oltalmat kizáró okok!

- közrendbe ütközik
- emberi vagy állati kezelésre szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárás
- a társadalom gazdasági rendjét sérti
- emberi klónozásra irányul

5.Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011.évi CXII.törvény rendelkezései a közérdekű adatokra nem terjednek ki! **Hamis**

6. A kötelelem tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelemben kikötött adósi magatartás. **Igaz?** 7.A felszámolás elrendelését követően a hitelezők igényeiket - a jogszabályban

meghatározott időn belül - kötelesek a felszámolónak bejelenteni. **Hamis?**

8.A vállalkozási szerződés esetében a megrendelőnek a létrehozott rendeltetésszerű használatra alkalmas művet nem kell átvennie, ha elégetlen a vállalkozó teljesítésével. **Hamis**

9.Feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló. **Igaz**

10.Jelölje meg, hogy milyen jogokkal rendelkeznek a GDPR szerint azok a személyek, akiknek az adatait kezelik!

- átlátható tájékoztatáshoz való jog
- törléshez való jog
- hozzáférési jog
- adathordozáshoz való jog

11.Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek igazak a foglalóra! Kérdéses még

- írásbeliség nem kötelező
- mértékét a Ptk. nem határozza meg
- a bíróság mérsékelheti
- kötelező írásban rögzíteni
- kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja

12. A Btk. szerint tettesnek minősül a társtettes, a közvetett tettes és a felbujtó. **Hamis**

13. A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás hibája

miatt is. **Hamis**

14.A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha a

vagyonfelügyelővel szemben fennálló együttműködési kötelezettségét nem teljesíti. **Igaz?**

15.Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra!

- a bíróság végzéssel elrendelte a céget felszámolását
- a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik

- eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén

16.Személyes adatok kezelése jogoszerű, ha az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges. **Igaz**

17.Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek!

- munkabér fizetése
- közműdíj
- végkielégítés fizetése

18.A szerződés csak semmisség esetén érvénytelen! **Hamis**

19.Jelölje meg, hogy melyek a Btk. szerinti intézkedések!

- pártfogó felügyelet
- vagyonelkobzás
- kiutasítás

20.A szerzői művet a jogi védelemhez nem kell nyilvántartásba venni, mert a törvény a szerző egyéni, eredeti szellemi tevékenységből eredő alkotást védi. **Igaz**

21.Jelölje meg, hogy milyen adatvédelmi jogérvényesítési lehetőségek állnak az érintettek rendelkezésére!

- hatósági vizsgálatot kezdeményez a NAIH-nál
- adatvédelmi biztoshoz fordul
- a felelős miniszterhez fordul beadvánnyal
- adatvédelmi pert indít

22.Egyéni vállalkozó ellen sem csődeljárásnak, sem felszámolási ejárásnak nincs helye!

Igaz

23.Az ajándékot az ajándékozó főszabályként visszakövetelheti.

24.Jelölje meg a szerződés megszüntetésének eseteit!

- kötelezett jogutód nélküli megszűnésével
- kötelezett késedelmével
- a szolgáltatás teljesítésével
- személyegyesüléssel
- hibás teljesítéssel

25.Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását!

- adós ellen csődeljárás indul
- adós szünetelést kért az egyezségkötés érdekében
- adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt
- adós a csődegyezségen foglaltak ellenére nem teljesített 26.A bűncselekmény bűntettnek minősül vagy vétségnek. **Igaz**

27. Adós fizetésképtelenség esetén akkor kezdeményezheti a felszámolási eljárást, ha nem tud vagy nem akar csődeljárást kezdeményezni. **Igaz**

28. Jelölje meg, hogy mi jellemzi a know-how-t!

- • vagyoni értéke van
- • gyakorlatban felhasználható ismeret
- • nem ruházható át másra
- • korlátozottan hozzáférhető
- • lajstromozni szükséges

29. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények közé!

- • csődbűncselekmény
- • a számvitel rendjének megsértése
- • költségvetési csalás
- • vesztegetés

30. Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit!

- • a felek megállapodásával
- • bánatpénz adásával
- • egyoldalú jognyilatkozattal
- • bíróság által

31. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerzői jogon alapuló vagyoni jogok!

- visszavonás
- átdolgozás
- terjesztés

- kiállítás
- többszörözés

32. A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha az adós a csődegezség ellenére nem fizetett. **Igaz**

33. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerződési jog alapelvei!

- • visszterhesség véleme
- • különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél
- • együttműködési kötelezettség
- • szerződések írásbelisége
- • szerződési szabadság

34. Az előszerzőést a szerződésre előírt alakban kell megírni. **Igaz**

35. Jelölje meg, hogy a csődeljárást milyen formában lehet kezdeményezni! (csak ADÓS kezdeményezheti)

- • papír alapon írásban
- • elektronikus nyomtatványon
- • szóban

36.Ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik.

Hamis

37.Az uniós adatvédelmi rendelet (GDPR) elfogadását az adatgazdaság rohamos növekedése, különösen pedig az üzleti célú adathasznosítással összefüggő visszaélések indokolták. **Igaz?**

38.Jelölje meg a vállalkozási szerződés alapján a vállalkozót megillető jogokat!

- • indokolt pótmunka elvégzése
- • zálogjog
- • indokolt többletmunka elvégzése
- • vállalkozói díj

39. A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha a vagyonfelügyelővel szemben fennálló együttműködési kötelezettségét nem teljesíti. **Igaz?**

40.A szerzőt kizárolagos jog illeti meg a mű egészének vagy egy azonosítható részének bármilyen felhasználására. **Igaz?**

41.Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé!

- • közérdekű munka
- • közmunka
- • halálbüntetés
- • **szabadságvesztés**
- • pénbírság
- • pénbüntetés
- • elzárás

42.A szabálysértési elzárás bármely szabálysértési ügyben eljáró szerv vagy hatóság által kiszabható. **Hamis**

(A szabálysértési elzárást csak bíróság szabhat ki)

43.A haszonbérleti szerződést hosszabb időre kötik, mint a bérleti szerződést! **Igaz**

44.Jelölje meg, hogy milyen feltétel teljesülése elégges ahhoz, hogy az adatkezelés jogosú legyen!

- • az adatkezelés közérdekű feladat ellátásához szükséges
- • az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél
- • az érintett hozzájárulását adta a személyes adatai kezeléséhez
- • az adatkezelés az adatkezelő gazdasági érdekében szükséges

45.Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását!

- • adós szünetelést kért az egyezségkötés érdekében

- adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt
- adós a csődegyezségen foglaltak ellenére nem teljesített

46.Jelölje meg, hogy a moratórium (=fizetési haladék) ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek!

- végkielégítés fizetése
- munkabér fizetése
- közműdíj

47.Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit!

- adós követeléseit az esedékességekor behajtani (?) (adósnak nincsenek kötelezettségei, hanem a hitelezőknek vannak)
- évente közbenső mérleget készíteni
- hitelezői igényeket nyilvántartásba venni

48.A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétszeresen köteles visszatéríteni. **Igaz**

49.Jelölje meg, hogy mely alábbi területek képezhetik a szerzői jog tárgyát!

- iparművészeti mű
- irodalmi mű
- formatervezési alkotás
- filmalkotás
- építészeti alkotás

50.Az adatvédelem jelentése túlmutat az adatok védelmén, valójában az adatalanyok védelmére irányul. **Igaz**

51.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül felszámolást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik!

- felszámoló
- hitelező
- adós
- végelszámoló

52.Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek teljesülése esetén!

- 3 éven belül
- nem követelhető vissza
- 1 éven belül

• **általános elévülési időn belül**

53.Az "opt-in" elv lényege, hogy az adatkezelés megkezdéséhez nincs szükség az alany beleegyezésére, de az adatalany bármikor kiszállhat. **Hamis**

54.Jelölje meg, hogy csődeljárást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetnek! • bíróság

- adós
- felszámoló

55.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé!

- figyelmeztetés
- elkobzás
- pénzbüntetés
- pénzbírság
- elzárás
- közérdekű munka

56.Jelölje meg, hogy milyen kötelezettségei vannak az adatkezelőnek az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) szerint!

- adatregisztert kell az adatkezelési tevékenységről vezetni
- speciális esetekben az adatvédelmi tisztselőt kell kijelölnie
- adatvédelmi hatásvizsgálatot kell végeznie

57.A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás hibája miatt is. **Igaz?**

58.Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! ??

- adós a csődegyezségben foglaltak ellenére nem teljesített
- adós szünetelést kért az egyezségkötés érdekében
- adós ellen csődeljárás indult

59.Semmis szerződés esetén a teljesítés még követelhető. **Hamis**

60.Jelölje meg, hogy mely vagy melyek jellemzik a kötbért!

- káratály funkciót tölt be
- bánapénzt jelent
- kötbér után kamat kikötése semmis
- bíróság nem mérsékelheti
- írásban köthető ki

61.Próbára vétel esetében a szerződés csak akkor hatályosul, ha a megtekintő erről nyilatkozik. **Hamis**

62.Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik, a követelések főszabályként 5 év alatt évülnek el.

Igaz

63.Milyen szervezeti alrendszerei vannak a közigazgatási feladatoknak? •
Szövetkezeti

- Önkormányzati

- Államtól független
- **Államigazgatási**

64.A feladatkör azt mutatja meg, hogy a konkrét ügyben milyen típusú közigazgatási szerv járhat el. **Hamis**

65.Jelölje meg, hogy melyek a hatósági tevékenység alap fajtái

- **Hatósági felügyelet**
- **Hatósági jogalkalmazás**
- Hatósági szervezet
- **Hatósági nyilvántartások vezetése**
- **Hatósági szakmai és szolgáltatói tevékenység**

66.Az ügyfélre vonatkozó egyik alapelv a jogsszerűség elve, azaz, hogy részrehajlás nélkül, jogsszerűen járjon el. **Hamis**

67.Jelölje meg a kérelemre lefolytatandó jogorvoslati eljárásokat a közigazgatásban.

- Ügyészi felhívás
- **Fellebbezés**
- Felügyeleti eljárás
- **Közigazgatási per**

68.A hatósági bizonyítványt a hatóság az ügyfél kérelmére, a felhasználás céljának

feltüntetésével adat igazolására ad ki. **Igaz**

69.Kapcsolódó eljárásról beszélünk, ha egy ügy elintézése érdekében az ügyfél több

hatósággal is kapcsolatba kell, hogy lépjen. **Hamis**

70.Milyen eljárásban bírálhatja el a közigazgatási hatóság a kérelmet?

- Alap eljárásban
- **Teljes eljárásban**
- Rész eljárásban

71.Hatósági ügy, ha a hatóság a döntésével

- **Jogot,kötelezettséget állapít meg**
- Ítéletet hoz közigazgatási jogvitában
- **Jogsértést állapít meg**
- **Nyilvántartást vezet**

72.Ideiglenes intézkedést tehet az illetékes hatóság, ha az szükséges kár vagy veszély elhárításához. **Hamis**

73.A használati mintaoltalom valamely termék egészének vagy részének megjelenésére kérhető, amelyet magának a terméknek vagy díszítésének a külső jellegzetességei eredményeznek. **Hamis**

74.Csődeljárás nem kérhető pl akkor, ha adós ellen felszámolási eljárás indul. **Igaz**

75.Jelölje meg, hogy melyik igaz az alábbi állításokból!

- • Az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél
- • Az adatvédelem az adatai minden védelmét jelenti
- • Az adatfeldolgozó csak meghatározott célból végezhet adatkezelést
- • Az adatkezelőnek kell bizonyítani a szabályok betartását, nem pedig a hatóságnak a szabálysértést

76.Jelölje meg a kötelemfakasztó jogi tényeket!

- • Utaló magatartásból
- • Egyoldalú jognyilatkozatból
- • Érvénytelenségből
- • Károkozásból
- • Szerződésből

77.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések köze!

•
•••

81.A

82.A

Elzárás

Szabálysértési őrizet Elővezetés Rendbírság

••••

Bizományi szerződés Megbízási szerződés Vállalkozási szerződés Fuvarozási szerződés

csődeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezheti. **Hamis** szerződés érvénytelen, ha semmis vagy sikerrel megtámadható. **Igaz**

78.A

79.A

80.Jelölje meg a szabálysértés esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket!

bűnösség megnyilvánulásának formái a szándékosság és a gondatlanság. **Igaz** jogosult követelését másra átruházhatja. **Igaz** szerzői jog az irodalom, a tudomány és a művészet körébe tartozó alkotások

83.A

létrehozásának, felhasználásának sajátos szabályait foglalja magában. **Igaz**

84.A felszámolás elrendeléséig az adós és a hitelező egyetértése esetén szünetelés kérhető. **Igaz**

85.Az adatvédelem jelentése megegyezik az adatok védelmével. **Hamis**

86.Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra!

- eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén
- a bíróság végzéssel elrendelte a cégek felszámolását
- a tagok/tulajdonosok által alkotott legföbb szerv egyetértése hiányzik

87.A szerződés szóban, írásban vagy ráutaló magatartással jön létre. **Igaz**

88.A felszámolási eljárásban adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti. **Hamis**

89.Jelölje meg, hogy a vállalkozó hogyan köteles a tevékenység végzésének feltételeit megszervezni!

- biztosítania kell a tevékenység gazdaságos elvégzését
- **biztosítania kell a tevékenység biztonságos befejezését**
- biztosítani kell a tevékenység szakszerű elvégzését
- biztosítani kell a határidőre történő befejezését

90.A munkavégzés kezdete - ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik - a munkaszerződés megkötését követő munkanap. **Igaz**

91.Közigazgatási ügyben jogorvoslati eljárást az ügyfél nem kezdeményezhet, azt minden esetben a hatóság hivatalból folytatja le. **Igaz**

92.A teljesülés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétszeresen köteles visszatéríteni. **Igaz**

93.Bűntett az a szándékisan elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el. **Igaz**

94.Jelölje meg, hogy mire irányulhat a kötelem!

- **tevékenységtől való tartózkodásra**
- erkölcsi normák érvényesítésére
- **tevékenységre**
- **dolog átadására**

95.A közigazgatási hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja. **Igaz**

96.Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenhető, ill. a kifizetés megtagadható.

Igaz

97.Az Állami Számvevőszék ellenőri a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadást. **Igaz**

98.Jelölje meg, melyek a munkavállalót megillető jogok!

- **szabadság**
- **együttműködés munkatársaival**
- **személyes munkavégzés**

- munkaképes állapotban megjelenés
- biztonságos munkakörnyezet

99.Jelölje meg, hogy mikor indulhat versenyfelügyeleti eljárás!

- kérelemre
- hivatalból
- panaszra
- feljelentésre • bejelentésre

100.A munkarend alatt a munkaidő beosztását értjük. **Igaz**

101.Jelölje meg, a közigazgatási eljárásban ki az ügyfél!

- akinek (amelynek) jogát, jogos érdekét vagy jogi helyzetét az ügy érinti
- akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak
- akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz

102.A felszámolási eljárás 3 szakaszból áll: a felszámolási eljárás, a felszámolás és a bírósági szakaszokból. **Hamis**

103.Az államháztartás ellenőrzésének célja az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása. **Igaz**

104.A Gazdasági Versenyhivatalnál automatikusan megindul a versenyfelügyeleti eljárás.

Hamis?

105. Szabályssértési büntetésnek minősül az elzárás, a pénzbüntetés és a közmunka. **Igaz**

106.Az egyezségi tárgyalás során a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet és a hitelezők megállapodhatnak:

- a felszámoló személyéről
- a kielégítések módjáról és arányáról
- a teljesítési határidő módosításáról
- a kielégítés sorrendjéről

107.Jelölje meg, hogy amennyiben a tulajdonátruházó szerződéseket

- adásvételi
- ajándékozási • bizományosi • csere

108.Jelölje meg, hogy mely hatósági eljárások nem tartoznak az Ákr. hatálya alá!

- versenyfelügyeleti eljárás
- hatósági bizonyítvány kiadása
- adó-, ill. vámigazgatási eljárás
- anyakönyvvezetési eljárás
- szabályssértési eljárás

109.Közérdekű munka kiszabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható. **Igaz**

110.Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése!

- a NAV és a helyi önkormányzatok adóztatási és egyéb bevételszerző tevékenységére
- a központi költségvetésből gazdálkodó szervezetekre (intézményekre)
- a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadásra
- az MNB gazdálkodására

111.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a közvetlen irányítás vaglagos feltételei! Ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen

- a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint 50%-val rendelkezik
- jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására
- ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni

112.Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony!

- jogviszonyváltással
- közös megegyezéssel (munkaviszony negszüntetése)
- munkavállaló halála esetén igaz
- felmondással (munkaviszony negszüntetése)

113.Jelölje meg, melyek a szabadalmi oltalom korlátjai!

- találmánybitorlás
- előhasználati jog
- szabadalombitorlás
- tranzitáru
- továbbhasználati jog

114.Jelölje meg, melyek a szerzői jogvédelem személyhez fűződő jogai!

- visszavonás joga
- nyilvánosságra hozatal joga
- hasznosítás joga
- a mű egységének védelme (integritás)
- felhasználás joga

115.Csődeljárást a felszámoló és a hitelezők is kezdeményezhetik! **Hamis**

116.A hatóság az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági

bizonyítványt ad ki, amely közokiratnak minősül. **Hamis**

117.Jelölje meg, hogy mikor végleges a közigazgatási hatóság döntése!

- ha a fellebbezés megengedett, de lemondta a fellebbezésről???
- az ügyfél a fellebbezésről lemondott

- ha a közigazgatási hatóság közölte az érintettekkel a döntését
- ha azt a hatóság már nem változtatja meg
- ha a fellebbezésre rendelkezésre álló határidő eltelt úgy, hogy nem fellebbeztek

118.Jelölje meg, hogyan kerülhet sor a munkaviszony megszüntetésére!

- munkáltató jogutód nélküli megszűnésével
- közös megegyezéssel
- munkavállaló halála esetén
- azonnali felmondással

119.A GVH feladatai hatékonyabb, eredményesebb ellátása érdekében ágazati vizsgálatot és piackutatást végez! **Igaz**

120.Főszabály szerint minden az ügyfél kérelmére induló közigazgatási eljárás sommás eljárásként vagy automatikus döntéshozatali eljárásként indul. **Igaz**

121.Jelölje meg, hogy milyen esetei vannak a vállalkozások összefonódásának!

- fúzió
- beolvadás
- kooperáció??
- irányításszerzés

122.A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon. **Igaz**

123.Jelölje meg az államháztartás alapelveit!

- Részletesség
- Nyilvánosság
- Éves költségvetés alapján történő gazdálkodás
- teljesség
- valódiság
- egységesség

124.Funkcióját tekintve mind a jogorvoslati, mind a végrehajtási eljárás csak esetleges szakasza a közigazgatási hatósági eljárásnak. **Igaz?**

125. Jelölje meg az önkormányzat feladatkörébe tartozó funkciókat!

- Önkormányzati jelképek alkotása
- Törvény módosításának kezdeményezése az országgyűlésben
- A helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés
- Érdek képviseleti szövetség létrehozása

126. Az államháztartás úgy is megfogalmazható,mint a közfeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere. **Igaz**

127. Melyik igaz és melyik nem a jogi személy szétválására!

- A jogi személy szétválása különválás vagy kiválás útján is történhet
- Kiválás esetén a jogi személy megszűnik
- Különválás esetén a jogi személy fennmarad
- **Kiválás esetén a jogi személy vagyonának egy része a kiválással létrejövő jogi személyre mint jogutódra száll át**

128. Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában és annak befejezését követően is korlátozás nélkül betekinthet az eljárás során keletkezett összes iratba. **Hamis**

129. A rendeletek és az irányelvek jelentik az EU elsődleges jogforrását, a határozatok és az ajánlások a másodlagos (származékos) jogforrásokat. **Hamis**

130. Csődeljárás esetén az egyezségi javaslat megismerhetőségét a hitelezők számára a tárgyalás időpontját megelőzően biztosítani kell. **Igaz**

131. Jelölje meg, hogy mely gazdálkodó szervezet alapítását kell a cégbíróságnál bejelenteni.

- Egyéni cég
- Szövetkezet
- Egyéni vállalkozás

132. A tilos önhatalom ellen a birtokos - a birtok megvédéséhez szükséges mértékben - önhatalommal is felléphet. **Igaz**

133. Egyéni céget bármely természletes személy alakíthat. **Hamis** **Csak a nyilvántartásban szereplő**

134. A kényszertörlési eljárás megindítását a cégbíróság rendeli el. **Igaz**

135. Jelölje meg, hogy mely alábbi jellemzők képezhetik a hátrányos megkülönböztetés alapjait!

- Nem
- Vallás
- Faj
- Nyelv

136. Jelölje meg, hogy milyen módon szűnhet meg jogutódlással a gazdasági társaság!

- Egyesüléssel
- Társasági forma váltással
- Felszámolási eljárással
- Szétvállással
- Végelszámolási eljárással

137. Jelölje meg az EU tagországainak számát! • 20

• 25 • 28

138. A Kft esetében a jogszabály nem határozza meg a legkisebb alapítói vagyon nagyságát. **Hamis**

139. Az anyagi jogforrás a jogalkotó szervet jelöli, az alaki jogforrás a jog megjelenési formája (pl. Törvény) **Igaz**

140. Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást!

- • Gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja
- • Kiskorú személy
- • Egyéni cég tagja
- • Akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó

szabadságvesztésre ítétek, amíg az elítéléshez fűződő hátrányos

jogkövetkezmények alól nem mentesül

- Magyar állampolgár

141. A munkaidő a munkaviszonyból eredő munkavégzési kötelezettség időbeli kerete, azaz a munkaszervződés szerint a munkavállaló mennyi idő alatt köteles munkát végezni, illetve a munkáltató rendelkezésre állni. **Igaz**

142. Költségvetési támogatás támogatási döntés alapján, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül nyújtható. **Igaz**

143. A felszámolási eljárásban adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti. **Hamis**

144. Jelölje meg, melyek a bérbeadó jogai!

- • Ellenőrizheti a bérelt doleg használatát
- • Bérleti szerződés felmondásának joga, amennyiben nem fizetnek bérleti díjat
- • Fegyelmezési jog
- • Zalogjog a bérleti díj és a költségek erejéig

145. Mivel az egyéni cég csak a vagyonával felel a kötelezettségeiért, egyéni cég tagja más társaság korlátlanul felelős tagja is lehet. **Igaz?**

146. A kormány a végrehajtó hatalom általános szerve. **Igaz**

147. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból a köztársasági elnökre melyik igaz!

- • Magyarország államfője
- • Az országgyűlés választja
- • Kinevezni a miniszterelnököt
- • Törvényeket alkothat

148. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges mentességet kapni a versenykorlátozó megállapodások alól!

• • •

149.

150.

•

..

Törvényi mentesség alapján Cégbírósági határozattal Csoportmentesség alapján Egyedi mentesség alapján

Normatív határozatot az országgyűlés, normatív utasítást a miniszterelnök hozhat. **Igaz**

Jelölje meg, hogy melyik a csődeljárás kezdő időpontja!

A csődeljárás elrendeléséről szóló végzés közzétételének napja

A csődeljárás elrendeléséről szóló ítélet közzétételének napja A hitelezőknek küldött értesítés napja

151. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelemhez többek között mit kell csatolni!

- Adós hitelezőinek névsorát
- Adóbevallást
- Tagok előzetes egyetértését biztosító okiratot

152. A közigazgatási hatósági ügy intéséből kizárt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos megítélése vagy akinek a jogát az ügy közvetlenül érinti. **Igaz**

154. A részvénytársaság az egyetlen gazdasági társaság, amely a társasági jogokról értékpapírt jogosult és köteles kiállítani. **Hamis**

155. Melyek minősülnek büntethetőséget kizáró oknak.

- • Tévedés
- • Gyermekkor
- • Feledékenység
- • Kóros elmeállapot

156. Milyen személyeket határoz meg a polgári törvénykönyv!

- • Jogi személy
- • Jogképességgel felruházott nem jogi személy
- • Állam
- • Természetes személy
- • Nem jogképes személy
- • Költségvetési személy
- • Cselekvőképes személy

157. Jelölje meg a közkereseti társaság legfőbb szerveit!

- • Igazgató tanács
- • Ügyvezetés
- • Igazgatóság
- • A tagok gyűlése

158. Jelölje meg, hogy melyek igazak a foglalóra!

- A bíróság mérsékelheti
- Kötelező írásban rögzíteni
- Írásbeliség nem kötelező
- Kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja
- Mértékét a Ptk. Nem határozza meg

159. Jelölje meg a kötelemkeletkező jogi tényeket!

- Érvénytelenségből
- Szerződésből
- Károkozásból
- Utaló magatartásból
- Egyoldalú jognyilatkozatból

160. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mit tehet a korlátozottan cselekvőképes személy a törvényes képviselőjének közreműködése nélkül!

- mindenféle szerződést köthet, de csak írásban
- Akár nagyobb ajándékot is elfogadhat
- Akár nagyobb ajándékot is adhat
- Rendelkezhet a munkájával szerzett jövedelmével
- Hétköznapi életvitelhez tartozó szerződéseket köthet
- Tehet olyan jognyilatkozatot, amire a törvény felhatalmazza

161. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges a szerzői alkotás szabad felhasználása!

- Iskolai felhasználás
- Rendezvényen történő felhasználás
- Tömegtájékoztatás
- Sokszorosítás

• Idézés

162. Jelölje meg, melyek az EU legfontosabb pénzügyi intézményei!

- Európai beruházási bank
- Európai Számvevőszék
- Világbank
- Európai központi bank

163. Jelölje meg, milyen esetekben kerülhet sor a közigazgatási hatósági ügy soron kívüli intézésére!

- Ha a hatóság érdeke megkívánja
- Ha a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedéseket rendelt el
- Ha az életveszélyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja
- Ha az ügyfél érdeke megkívánja
- Ha a kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége indokolja

164. Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabálynak!

- Miniszteri rendelet

- Miniszteriumi rendelet
- Kormányrendelet
- Törvény

165. Jelölje meg, melyek nem része a tisztességtelen verseny tilalmának!

- Jellegbitorlás
- Gazdasági erőfölény szerzése
- A versenyhivatal eljárása
- Bojkott felhívás
- Hírnévrontás

166. A jogszabály mindenkorban a kihirdetésétől hatályos. **Hamis**

167. Az országgyűlés akkor határozatképes, ha az ülésen az országgyűlési képviselők több

mint a fele jelen van. **Igaz**

168. Jelölje meg, hogy milyen kritériumok jellemeznek kötelezően minden gazdasági társaságot!

- Jogi személyiségek
- A tagok meghatározhatják közösen, hogy mely tagok részesedjenek a nyereségből,

ill. Mely tagok viseljék a veszteséget

- A gazdasági társaságnak rendelkeznie kell az ügyvezetését és képviseletét ellátó állandó szervezettel
- A gazdasági társaság célja az üzletszerűen közös gazdasági tevékenység folytatása
- A taguktól elkülönült vagyon

169. A Btk. Szerint a foglalkozástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy végleges hatályú.

Igaz

170. Jelölje meg, hogy mik az antitrust jog (verseny korlátozások) területei!

- Gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma
- Tisztességtelen verseny tilalma
- Gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalma
- Vállalkozások összefonódásának ellenőrzése
- Az üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma

171. Jelölje meg, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet.

- Semmit
- Arányos árleszállítást
- Szerződési elállást
- Kijavítást

- • Kicserélést

172. A gazdasági társaságok alapító okirata lehet alapszabály, társasági szerződés és létesítő okirat. **Igaz**

173. Jelölje meg, hogy melyek igazak a kormányra!

- • A közigazgatás legfőbb szerve
- • Az országgyűlésnek felel
- • A végrehajtó hatalom általános szerve

174. A károsultat kárenyhítési kötelezettség terheli. **Igaz**

175. A jog gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség, amely a

társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza, és az egyének és a közösség cselekvéseit alakítja. **Igaz**

176. Munkaviszony létesítésekor a próbaidőt mindig ki kell kötni. **Hamis**

177. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely igaz!

- • A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, ha elégedetlenek a társaság ügyvezetésével, hogy mentse fel az ügyvezetést a tevékenységének végzése alól
- • A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót, illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg
- • A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását

178. Becsületsértés: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás. **Igaz**

179. Jelölje meg, hogy az ingatlan elbirtoklási idejére melyik igaz! • 5 év

• 10év • 15év

180. A felügyelőbizottság fő feladata a jogi személy képviselete. **Hamis**

181. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervekből állhat a kft!

- taggyűlés
- felügyelő bizottság • ügyvezetés

- közgyűlés
- igazgatóság

182. A jogi norma a jog legkisebb önállóan értelmezhető egysége. **Igaz**

183. A költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik az adócsalás, a költségvetési

csalás és a jövedékkel való visszaélés elősegítése is. **Igaz**

184. Származékos tulajdonszerzésnek minősül a csere, az öröklés, vagy az adás-vétel útján

történő szerzés is. **Igaz**

185. Jelölje meg, hogy csődeljárás esetén a bíróság kit rendel el. • felszámolót (őt tuti nem)

- végelszámolót

- **vagyonfelügyelőt**

186. A cégbíróság feladatai közé tartozik a kisebbségi jogok gyakorlását biztosító kérelmek elbírálása és a közhasznúvá minősítés is. **Igaz**

187. A kötelem a relatív szerkezetű polgári jogviszonyok gyűjtő elnevezése. **Igaz**

188. A részvénytársaság ügyvezetését az ügyvezető látja el. **Hamis**

189. Jelölje meg, a jogi személy jogutódlással történő megszűnésének eseteit!

- különválás
- összeolvadás • beolvadás

190. Büntett az a gondatlanságból elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény 2 évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el. **Hamis**

191. Az alkotmánybíróság ítélettel dönt. **Hamis**

192. A munkaviszony kezdete - ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik - a

munkaszerződés megkötését követő munkanap. **Igaz**

193. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok!

- munkavállaló utasítása
- munkavállaló figyelmeztetése
- munkavállaló foglalkoztatása
- munkabér fizetése
- biztonságos munkakörülmények biztosítása

194. A megkötött munkaszerződés nem más, mint a munkaviszony létrehozására irányuló jogügylet, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával jön létre. **Igaz**

195. Jelölje meg, hogy az alább felsoroltak közül melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon!

- Alkotmánybíróság
- Kúria
- Ítélezőtáblák

- közigazgatási és munkaügyi bíróságok
- megyei törvényszékek
- járási bíróságok

196.Jelölje meg, hogy mi alapján indulhat szabálysértési eljárás!

- bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján
- **szabálysértési hatóság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján**
- helyszíni bírság kissabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés esetén
- **feljelentés alapján**

197.Az iparjogvédelem nem biztosít kizárolagos jogokat az oltalom tárgyának hasznosítására, használatára. **Hamis**

198.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek jellemzők a gazdasági társaságokra!

- **állami elismérés**
- tulajdonos(ok) teljes felelőssége
- **célrarendeltség**
- **alapítóktól, tulajdonosoktól elkülönült vagyon**
- korlátozott cselekvőképesség
- **állandó szervezet**

199.Szándékosan követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában. **Hamis**

200.A felmondást minden fél (munkavállaló és munkáltató) köteles megindokolni.
Hamis 201.Ha a felszámolást a hitelező kezdeményezi, jogi képviselet kötelező.
Igaz?

(Csődeljárás kezdeményezése esetén jogi képviselet kötelező)

202.Kik kérvényezhetik a holtnak nyilvánítást?

- **ügyész**
- **az eltűnt személy közeli hozzátartozója**
- bárki, aki úgy tudja, hogy az adott személy meghalt
- **gyámhatóság**
- **bíróság**

203.Milyen típusú részvényeket bocsáthat ki egy részvénytársaság?

- **elsőbbségi részvény**
- **kamatozó részvény**
- **dolgozói részvény**
- **főrészvény**
- **másodlagos részvény**
- **törzsrészvény**

204. A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre.

205.Ha a csődeljárás során az egyezség nem jön létre, a bíróság a csődeljárást megszünteti, az adós fizetésképtelenségét hivatalból állapítja meg és elrendeli az adós felszámolását. **Igaz**

206.Csődeljárás nem kérhető például akkor, ha az adós ellen felszámolási eljárás indult.

Igaz

207.Szabálysértést valósít meg nem csak a szándékos elkövetés, hanem a gondatlan elkövetés is. **Igaz**

208.csődeljárást követően a cég jogutód nélkül megszűnik. **Hamis**

209.A fizetési haladék célja a csődvagyon megőrzése a hitelezőkkel történő egyezség érdekében. **Igaz**

210.A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés. **Igaz**

211.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek az iparjogvédelem területei.

- találmányok
- használati mintaoltalom • árujelzők

212.A büntetőjogi felelősség differenciálásának elve szerint a szankciók súlya és szikra az elkövetett bűncselekmény arányban álljon. **Igaz**

213.Ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú – és az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható-, büntetés helyett figyelmeztetés alkalmazható, amely a hatóság rosszallását kifejező, nevelő jellegű intézkedés. **Igaz**

214.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé!

- • Közvetítői szerződés
- Bizományi szerződés

215.A bérleti szerződést nem kötelező, míg a haszonbérleti szerződést kötelező írásban megkötni. **Igaz**

216.Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható. **Igaz**

217.A btk. szerint részesnek minősül a felbujtó és a bűnsegéd. **Igaz**

218.A szomszédos jogok védelme védelme azokra vonatkozik, akiknek a tevékenysége a

szerzői mű felhasználása érdekében történik. **Igaz**

219.Az ajándékot az ajándékozó főkönyv szerint visszakövetelheti. **Hamis**

220.A hatályos büntetőjogunk szankciórendszerét a jogkövetkezmények kettőssége jellemzi, mivel a törvény a büntetések és intézkedések alkalmazását teszi lehetővé. **Igaz**

221.A közérdekű munkát az elítélt díjazás ellenében végzi. **Hamis**

222.Jelölje meg a szerződés megtámadásának okait.

- • tévedés
- • megtévesztés
- • feltűnő értékáránytalanság

223.Jelölje meg a csődeljárás célját! Az **adós fizetőképességének helyreállítása**

224.Akkor nyújtható be az adós felszámolása iránti kérelem, ha a követelés összege

meghaladja a jogszabályban meghatározott értékhatárt. **Igaz**

225.Jelölje meg, hogy milyen jogintézményeket nevez meg a ptk. a szerződés megerősítésére.

- **foglaló** • **kötbér**

226.Jelölje meg a szerződésszegés eseteit!

- • kötelezettség késedelme
- • jogosult átvételi késedelme
- • hibás teljesítés
- • teljesítés megtagadása
- • teljesítés lehetetlenné válása

227.A btk. szerint a foglalkoztatástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy végleges eltiltás. **Igaz**

1. Az érvényes jogszabályt a kihirdetéstől lehet alkalmazni.

2. A gazdasági társaságok tekintetében formakényszer érvényesül.

3. Az Alaptörvény szerint a Kormány a központi költségvetést hogyan köteles végrehajtani?

- • célszerűen,
- • átláthatóság biztosításával,
- • törvényesen,
- • közpénzek eredményes kezelésével

4. A gázdálkodó szervezet tágabb jogi kategória, mint a gazdasági társaság.

5. A cselekmény elkövetésétől számított két év elteltével nincs helye szabálysértési felelősségre vonásnak. 6. A munkaserződésben próbaidő kikötése kötelező.

7. Melyek a tulajdon részjogosítványai?

9. Az Ákr. szerint közigazgatási eljárás kizárálag hivatalból indulhat.

10. A céggégyzési jog a cégtípusbeli képviseletét, a cégnévben történő aláírásra való jogosultságot jelenti.

11. Az egyesülés jogi személy, de nem gazdasági társaság.

12. Melyek a szabadságsértési eljárásban alkalmazható kényszerintézkedések?

- ruházat, csomag és jármű átvizsgálása,
- rendbírság,
- elővezetés,
- szabálysértési őrizet,
- lefoglalás

13. Mire nem vonatkozik a csődeljárásban a moratórium?

- adók,
- közmű díjak,
- vagyonfelügyelő díja

14. Az elbirtoklás főszabály szerint 5 év.

15. Csődeljárást csak az adós kezdeményezhet, a hitelező nem.

16. Melyek a kötelem fakasztó jogi tények?

- szerződésből,
- megbízás nélküli ügyvitelből,
- utaló magatartásból,
- jogalap nélküli gazdagodásból

17. Az Alkotmánybíróság peres eljárásban hoz döntéseket.

18. A helyi önkormányzat a költségvetését az Országgyűlés költségvetési törvényben állapítja meg.

19. Az uniós rendeletek közvetlenül alkalmazandók a tagállamokban.

20. A felszámolási eljárás lefolytatása a járásbíróságok hatáskörébe tartozik.

21. Mi lehet tárgya a szerzői jogi védelemnek?

- zenemű szöveg nélkül,
- építészeti alkotás és annak terve,
- rádió- és televíziójáték

22. Melyik az a részvény, amelyik nem tartozik a többi nevesített részvényfajtába? • törzsrészvény

23. Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik a követelések főszabályként három év alatt évülnek el.

24. Ki kezdeményezhet felszámolási eljárást? • adós,

• önkormányzat

25. Jogképességeknek nevezük, amikor valaki saját akaratából vezérelve jogokat szerezhet és kötelezettségeket

vállalhat.

26. Mi minősül belső/anyagi jogforrásnak? • kormány,

- önkormányzat

27. Ki lehet ügyfél?

- akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti,
- akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy
- akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak

28. A foglalót írásban kötelező, a kötbért szóban is lehet rögzíteni.

29. Mely esetekben lehet mentesülni a gazdasági versenyt korlátozó megállapodások megkötésének tilalma alól?

- törvényi mentesülés,
- csoportmentesség,
- egyedi mentesítés

30. Melyek a hatályos büntetések?

- pénzbüntetés,
- szabadságvesztés,
- elzárás,
- közérdekű munka

31. Bűncselekmény kizárolag az a szándékosan elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra, és amelyre a

törvény büntetés kiszabását rendeli.

32. Mitől függ a cselekvőképesség?

- kor,
- elmeállapot
- törvényes képviselő nyilatkozata

33. Mely jellemző(k) igaz(ak) az Európai Unió Tanácsára?

- tanácsi formációkban ülésezik,
- részt vesz a jogalkotásban

34. A törvény tiltja a gazdasági erőfölényt.

35. A szabadalmi oltalom tárgya minden olyan találmány, amely új, feltalálói tevékenységen alapul és iparilag alkalmazható a technika bármely területén.

36. Melyik vagy mely gazdálkodó szervezetek létesítő irata az alapszabály? • szövetkezet

37. Mikor szűnik meg a munkaviszony?

- a munkavállaló halálával,
- a munkáltató jogutód nélküli megszűnésével,
- jogviszonyváltással (munkáltatói jogállásváltozás)

38. A tanult gazdálkodó szervezetek közül melyet (melyeket) nem a cégbíróság jegyzi be?

- egyéni vállalkozó

39. Melyek tartoznak megbízási típusú szerződések közé?

- megbízási szerződés,
- bizományi szerződés,
- bizalmi vagyonkezelési szerződés
- közvetítői szerződés

40. Mi igaz a betéti társaságra?

- • személyegyesítő társaság,
- • a Bt.-re meghatározott eltérésekkel a Kkt. szabályait kell alkalmazni,
- • a beltag vállalja, hogy helyt áll a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségekért

1. A legfőbb ügyész jogosult törvényt kezdeményezni.

2. Az alapító szerződések az uniós jog elsődleges jogforrásai.

3. A jogképesség függ az elmeállapottól.

4. A szolgalom nem tartozik a tulajdonjogi részjogosítványok közé.

5. Az ingatlan tulajdonjogának kisajátításához a miniszter jóváhagyása szükséges.

6. A gazdasági társaságok bejegyzését a székhely szerint illetékes közigazgatási bíróságok végzik.

7. Az egyéni cégnak rendelkeznie kell társasági szerződéssel.

8. A jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre.

9. A zárszámadásról törvényben kell határozni.

10. A hírnérvontás a tisztelességtelen verseny tilalma alá tartozik.

11. A hivatalbóliság elve a közigazgatási hatóságra vonatkozó alapelvek egyike.

12. A hibás teljesítés a szerződés megszűnésének egyik esete.

13. A zálog az adásvételi szerződés speciális alakzata.

14. A gyermekkor büntethetőséget kizáró ok.

15. A határozott idejű munkaserződés lejártával a munkaserződést közös megegyezéssel fel kell mondani. 16. A NAV vámszerve szabálysértés miatt eljáró hatóság.

17. A használati mintaoltalom az iparjogvédelem egyik területe.

18. Kötbér mellett kamat is kiköthető.

19. Az örökléshez való jog 5 év elteltével elévül.

20. A kötelező orvosi vizsgálat tartamára a munkavállaló mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettség teljesítése alól.

21. Mely követelményeket támasztanak a joggal szemben?

- • közzétett,
- • ellentmondás-mentes,
- • általános,
- • lehetséges követelő (reális)

22. Miket kell meghatározni az egyéni cég alapító okiratában?

- • egyéni cég főtevékenységét,
- • cégnév és székhely,
- • alapító neve, címe, anyja neve

23. Melyek a munkavállalót megillető jogok? • szabadság,

- biztonságos munkakörnyezet

24. Melyik állítás(ok) igaz(ak)?

- • A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását.
- • A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót, illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg.

25. Az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek teljesülése esetén?

- általános elévülési időn belül

26. Melyek a szerzői jogon alapuló vagyoni jogok? • terjesztés,

- kiállítás,
- átdolgozás,
- többszörözés

27. Melyik vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé?

- • elzárás,
- • pénzbírság
- • közérdekű munka

28. Mihez igazodjon a büntetés kiszabása?

- az elkövető társadalomra veszélyességéhez,
- a bűncselekmény tárgyi súlyához,
- a bűnösség fokához

29. Melyekre terjed ki a munkáltató tájékoztatási kötelezettsége?

- napi munkaidő,
- munkáltatói jogkör gyakorlója,
- a munkáltató kollektív szerződés hatálya alá tartozik-e,
- szabadság mértéke

30. Melyek minősülnek vállalkozási szerződésnek?

• •

31. Mik

• • •

kutatási szerződés, fuvarozási szerződés

a szerződés megszűnésének esetei?

a szolgáltatás teljesítése,
kötelezettség jogutód nélküli megszűnés, személyegyesülés

32. A közigazgatási eljárásban a beidézett személy terhére mikor szabható ki eljárási bírság?

- ha eltávozik a meghallgatása előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem menti ki magát vagy utólag nem

igazolja

- ha a szabályszerű idézésre nem jelenik meg és nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja
- ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg, és azt a körülményt nem menti ki

33. Mi tartozik a tisztességtelen verseny tilalma alá?

- jellegbitorlás,
- bojkott felhívás,
- hírnérvontás

34. Melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése? 1 változat

- az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gázdálkodásra,
- a nemzeti vagyon kezelésére, védelmére, hasznosítására,
- közpénzek kezelésére, felhasználására

35. Melyek azok a gazdasági társaságok (jogi személyek), amelyeket a hatályos Ptk. szerint alapítani lehet?

- közkereseti társaság,
- korlátolt felelősségű társaság,
- részvénytársaság

36. Mely személy nem kezdhet egyéni vállalkozást?

- egyéni cég tagja,
- kiskorú személy,
- akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre

ítéltek, amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül,

- gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja

37. Melyik állítások igazak az állam jogalanyiságára vonatkozóan?

- az államot a polgári jogi jogviszonyban az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter képviseli
- az állam egyszerre lehet közjogi és magánjogi jogalany
- az állam a polgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt

38. Melyik igaz az ingatlan elbirtoklási idejére? • 15év

39. Mely időpont(ok) számít(anak) a jogképesség kezdetének? • születés,

- születés előtti 300. naptól a magzatállapot

40. Mik az Európai Bíróság feladatai? • jogértelmezés,
• jogérvényesítés

1. A közjogi szervezetszabályozó eszközök jogforrásnak minősülnek.

2. A közkegyelem gyakorlása az Országgyűlés feladatkörébe tartozó funkció. **3. A Miniszterelnököt a Köztársasági elnök nevezi ki.**

4. Melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon?

- Alkotmánybíróság,
- közigazgatási és munkaügyi bíróságok
- önkormányzat képviselő testülete

5. Az EU tagállamainak száma a Brexit után is 28.

6. Az Európai Parlament uniós szintű jogalkotó hatáskört gyakorolhat.

7. A hátrányos megkülönböztetés alapja lehet a nem, faj, vallás és a nyelv alapján történő megkülönböztetés. **8. Az állam lehet polgári jogi jogalany.**

9. A birtokvédelemnek kivételesen sem lehet eszköze az önhatalom.

10. A találás tulajdonszerzési jogcím.

11. A cselekvőképesség a jogi személyiség egyik fő kritériuma.

12. Jogi személy csak határozatlan időre jöhet létre.

13. Mik a jogi személy jogutód nélküli megszűnésének esetei? • az arra jogosult szerv megszünteti,

• változásbejegyzési eljárás okán,

• a tagok vagy alapítók kimondják megszűnését

14. A céggelyzék adatai között kötelezően szerepelnie kell a képviselet módjának.

15. A korlátolt felelősségű társaság lehet tagja elismert vállalatcsoportnak.

16. A gazdasági társaság jogutódlással történő megszűnésének egyik módja a felszámolási eljárás.

17. A korlátolt felelősségű társaság legfőbb szerve az igazgatóság.

19. Az Állami Számvevőszék ellenőrzése nem terjed ki a nemzeti vagyon kezelésére, védelmére és hasznosítására. 20. A helyi önkormányzat éves költségvetése törvény formájában kerül elfogadásra.

21. Az árkartell, a területi kartell és a piacfelosztó kartell a versenytörvényben nevezított kartell fajták.

22. A Versenytanács határozattal pénzbüntetést nem szabhat ki, csak bírságot.

23. A sommás eljárás az ügyfél kérelmére indulhat.

25. A kellékszavatossági igény alapján mit tehet, illetve mit igényelhet a jogosult?

- szerződéstől elállhat,
- kijavítást,
- arányos árleszállítást,
- kicsérélést

26. Az érvénytelenség kötelezetkeztető tény.

27. Kötbérkikötés kizárolag írásban tehető.

28. A haszonbérleti szerződést rövidebb időre kötik, mint a bérleti szerződést.

29. Az indokolt többletmunka elvégzése a vállalkozót a vállalkozási szerződés alapján megillető jog. 30. A munkakör megjelölése a munkaserződés kötelező tartalmi elemei közé tartozik.

31. A próbaidő kollektív szerződés rendelkezése esetén legfeljebb 6 hónap is lehet.

33. A csődeljárás egyik célja az adós felszámolása.

34. Csődeljárás a törvényszék előtt kezdeményezhető.

35. Mikor kerül elutasításra a csődeljárás iránti kérelem?

- eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén,
- a bíróság végzéssel elrendelte a cégt a felszámolását,
- a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik

36. A moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek? • közműdíj,

- végkielégítés fizetése,
- munkabér fizetése

37. A jogszabály meghatározza egy értékhatárt, amelyre tekintettel felszámolási eljárás kezdeményezhető, amennyiben az adós követelései ezt az értékhatárt meghaladnák.

38. Felszámolási eljárásban ideiglenes vagyonfelügyelő nem kérhető.

39. Melyek a felszámoló kötelezettségei?

• • •

40. A 41. A 42. A

hitelezői igényeket nyilvántartásba venni, évente közbenső mérleget készíteni, adós követeléseit az esedékességekor behajtani

kényszergyógykezelés mellékbüntetésnek minősül.
munkaviszony jogutótlással bármikor megszüntethető.
cég felszámolását elrendelő bírósági végzés esetén a csődeljárás iránti kérelem nem kerül elutasításra.

43. Az alábbiak közül melyek jellemzők a gazdasági társaságokra?

- • alapítóktól, tulajdonosoktól elkülönült vagyon
- • állami elismerés
- • állandó szervezet
- • célrarendeltség

44. A versenytörvény szerint a vásárlás, igénybevétel egyéb feltételei nem számítanak jelentős információnak. 45. A fuvarozási szerződés vállalkozási típusú szerződés.

46. Az önkormányzat feladatkörébe tartozó funkciók

- • önkormányzati jelképek alkotása
- • a helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés
- • érdek-képviseleti szövetség létrehozása

47. Írásbeli végrendelet útján lehet alapítványt alapítani.

48. Mi tartozik az államháztartás központi alrendszerébe?

- • állam
- • központi költségvetési szerv
- • a törvény által az államháztartás központi alrendszerébe sorolt köztestület, ill. a köztestület által irányított

köztestületi költségvetési szerv

49. A személyhez fűződő jogok megsértése esetén jogszátról való eltiltást és kártérítést nem lehet követelni.

50. Az alkotmánybíróság a rendes bírósági szervezetrendszer legmagasabb szintű fórumaként egyedi jogvita eldöntésére jogosult.

51. Melyek a szerzői jogvédelem személyhez fűződő jogai?

- • a mű egységének védelme (integritás)
- • nyilvánosságra hozatal joga

- felhasználás jogá
- visszavonás jogá

52. A társtettes nem minősül a szabálysértés elkövetőjének.

53. A felszámolási eljárás melyik bíróság hatáskörébe tartozik? • törvényszék

54. Mely adatokat tartalmaz kötelezően a céggépezék?

- a cég adószámát

- a cég pénzforgalmi számláit vezető pénzforgalmi szolgáltatók nevét és székhelyét
- a cég jegyzett tőkéjét, a képviselet módját
- a létesítő okirat keltét és fő tevékenységét
- a cég nevét és céggépezékszámát, székhelyét

55. Melyek a közvetlen irányítás vagylagos feltételei? Ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen

- a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok

több mint 50%-ával rendelkezik

- jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására
- ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni

56. Mi a csődeljárás célja?

- az adós fizetőképességének helyreállítása

57. Az alábbiak közül szabálysértés esetén melyek a felelősséget kizáró okok?

- jogos védelemben elkövetés
- végszükségben elkövetés
- kényszer hatása alatt elkövetés
- gyermekkor

58. A szövetkezet gazdasági társasági forma.

59. Melyek tartoznak a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények közé? •
csődbűncselekmény

- a számvitel rendjének megsértése

60. Jelölje meg a közigazgatási hatóságra vonatkozó alapelveket!

- hatékonyság elve
- jogosserűség elve
- hivatalbóliság elve

61. A szerződés megszűnik a szolgáltatás szerződésszerű teljesítésével.

62. Jelölje meg a jogi személy törvényes működésének biztosítékait!

- • a jogi személy határozatainak bírósági felülvizsgálata
- • a jogi személyt nyilvántartó bíróság törvényességi felügyelete
- • állandó könyvvizsgáló

63. A többszörözés szerzői jogon alapuló vagyoni jogok egyike

64. Jelölje meg az EU intézményeit!

- • Európai Unió tanácsa
- • Európai Bizottság
- • Európai Tanács

65. Mely vagy melyek számítanak külső / alaki jogforrásnak?

- • törvény
- • törvényerejű rendelet
- • rendelet

66. Az ajándékot az ajándékozó kizárolag a törvény nevesített kivételeles okokra tekintettel követelheti vissza.

67. A Világbank nem tartozik az Európai Unió pénzügyi intézményei közé.

68. Melyik személyiségi jog megsértését szankcionálja a Büntető törvénykönyv?

- • élet, személyes szabadság megsértése
- • becsület megsértése
- • levéltitok megsértése

69. Csődeljárás esetén a bíróság vagyonfelügyelőt rendel ki.

70. Közös vállalat alapítását a törvény már nem teszi lehetővé.

71. Jelölje meg a törvény kezdeményezésére jogosultakat!

- • országgyűlési bizottság
- • kormány
- • köztársasági elnök
- • bármely országgyűlési képviselő

72. A korlátozottan cselekvőképes személy képviselője közreműködése nélkül is elfogadhat nagyobb ajándékokat.

73. Az üzleti döntések tisztegtelen befolyásolásának tilalma nem tartozik az "antitrust" jog (versenykorlátozások) területei közé.

74. Melyek az iparjogvédelem területei?

- • árujelzők
- • használati mintaoltalom
- • találmányok (szabadalom)
- • növényfajták

75. A versenyfelügyeleti eljárás az Ákr. hatálya alól kivett eljárás.

76. Jelölje meg azokat az ügytípusokat, amelyekre kiterjed az Európai Unió Bíróságának hatásköre!

- • előzetes döntéshozatali eljárás
- • mulasztás megállapítása iránti kereset
- • jogszabályellenes eljárás
- • gazdasági erőfölény szerzése

77. A normatív rendelet jogszabálynak minősül.

78. Melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé!

- • pénzbüntetés
- • elzárás
- • szabadságvesztés
- • közérdekű munka

79. Az Európa Tanács az Európai Unió intézménye.

80. A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogy mentse fel az ügyvezetést a tevékenysége alól, ha elégedetlenek a társaság ügyvezetésével.

81. Egy adott állam állampolgárságának hiánya befolyásolja az ember cselekvőképességét.

82. A vagyoni hozzájárulás a részvényesi jogok közé tartozó jogintézmény.

83. A bojkott felhívás nem része a tiszteességtelen verseny tilalmának.

84. A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés.

85. Az Állami Számvevőszék ellenőrzése kiterjedhet a Magyar Nemzeti Bank gázdálkodására.

86. A bíróság nem állapítja meg az adós fizetésképtelenségét, ha az adós csődegyezség ellenére nem fizetett.

87. Melyik vagy melyek nem része(i) a tiszteességtelen verseny tilalmának?

- • a Versenyhivatal eljárása
- • gazdasági erőfölény szerzése

88. Az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok?

- munkavállaló utasítása
- munkavállaló figyelmeztetése

89. A szerződések írásbelisége nékű követelménye szerződési jogi alapelt.

90. Közigazgatási hatósági ügy soron kívüli intézésére a hatóság érdeke önmagában nem adhat okot.

91. Nem nyújtható költségvetési támogatás annak a szervnek, amely nem tett eleget a közzétételi kötelezettségeknek. 92. A településrendezés és a településfejlesztés helyi önkormányzati feladatnak minősülnek.

93. Jelölje meg az ingatlan tulajdonjogának kisajátításával kapcsolatos feltételeket!

- • kivételes esetben történhet
- • azonnali, teljes és feltétlen kártalanítás mellett történhet
- • közérdekű célra történhet

94. Szabálysértési intézkedésként elzárás nem alkalmazható.

95. A Betéti társaság legfőbb szerve a közgyűlés.

96. A felszámolás és a végelszámolás azonos fogalmak.

97. A bedolgozói munkaviszony atípus szerződés.

98. A jogi személy határozatainak bírósági felülvizsgálata a törvényes működés egyetlen biztosítéka. 99. A jövedékkel visszaélés a költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik.

100. Az előhasználati jog a szabadalmi oltalom egyik korlátja.

101. Ki vagy kik kérvényezhetik a holtnak nyilvánítást?

- • az eltűnt személy közeli hozzáartozója
- • gyámhatóság
- • ügyész

102. Szabadalombitorlásnak nevezik, ha a szabadalom (vagy a bejelentés) tárgyat jogosulatlanul másnak a találmányából vették át.

103. A Kft. alapításánál nem érvényesül a nyilvános felhívás tilalma.

104. Tisztességtelen felhívás az az üzleti gyakorlat, amely befolyásolja az üzletfelek vagy lehetséges üzletfelek gazdasági magatartását, vagy erre alkalmas.

105. Az Európai Unió Tanácsát a tagállamok kormány, illetve államfői képezik.

106. Akkor nyújtható be az adós felszámolása iránti kérelem, ha a követelés összege meghaladja a jogszabályban meghatározott értékhatárt.

107. Jelölje meg a szabadság fajtáit!

- • betegszabadság
- • fizetés nélküli szabadság
- • szülési szabadság
- • rendes szabadság

108. Elismert vállalatcsoportnak nevezük, ha az összevont, konszolidált éves beszámoló készítésére kötelezett,

legalább egy uralkodó tag és legalább három, az uralkodó tag által ellenőrzött tag uralmi szerződést köt.

109. A jogi személy létrehozásáról a személyek szerződésben, alapító okiratban vagy alapszabályban szabadon rendelkezhetnek, a jogi személy szervezetét és működési szabályait maguk állapíthatják meg.

110. A jogosult kellékszavatossági igénye a teljesítés időpontjától számított öt év alatt évül el.

111. Jelölje meg, mely állítás nem igaz az alapítványra

- • más jogi személlyé nem alakulhat át
- csak alapítvánnyal egyesülhet és csak alapítványokra vállhat szét

112. A helyi önkormányzat költségvetése a központi költségvetéstől elkülönül, ahhoz költségvetési támogatásokkal kapcsolódik.

113. A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon.

114. A használat jogánál fogva a birtokost megilleti az a jog, hogy a dolog birtokát, használatát vagy hasznai szedésének jogát másnak átengedje, azt biztosítékül adja vagy más módon megterhelje, továbbá hogy a tulajdonjogát másra átruházza vagy azzal felhagyjon.

115. A fizetési haladék célja a csődvagyon megőrzése a hitelezőkkel történő egyezség érdekében.

116. A szemlét a közigazgatási hatóság akkor rendeli el, ha a tényállás tisztázására szemletárgy vagy személy megtekintése vagy megfigyelése szükséges.

117. Az államforma az állam politikai berendezkedését határozza meg, arra ad választ, hogy egy adott országban az államföi hatalmat ki gyakorolja.

118. A jog fogalma szorosan kapcsolódik az állam, a társadalmi viszonyok fogalmához.

119. A felek a munkaszerződés egyoldalúan is módosíthatják.

120. A 14. életévét be nem töltött személy jognyilatkozata minden esetben semmis, nevében és helyette a törvényes képviselője jár el.

121. Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható.

122. Az üzletrész- mint tagságból eredő jogokat és kötelezettségeket megtestesítő dologforgalomképes és átruházását írásba kell foglalni.

123. A szabálysértés elkövetője kizárolag a felbújtó és a bűnsegéd lehet.

124. Jelölje meg az Országgyűlés feladatkörébe tartozó funkciókat.

- az Alaptörvény módosítása,
  - központi költségvetés elfogadása, • törvényalkotás,
- közkegyelem gyakorlása

125. Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabálynak. • Miniszteri rendelet,
• törvény
• kormányrendelet

126. A közigazgatási hatóság intéséből kizárt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos megítélése vagy akinek a jogát az ügy közvetlenül érinti.

127. Jelölje meg, hogy mi számít információnak a Versenytörvény szerint. Mind a 3 válasz helyes

128. A betéti társaság alapítható 1 taggal is.

129. Az alábbiakból melyik vagy melyek tartoznak a tulajdonjog elemei közé? • hasznok szedésének joga,
• használat,
• birtoklás joga

130. Jelölje meg az Európai Unió elsődleges jogforrását. • Uniós szerződések,

• általános elvek

131. A kötelem a relatív szerkezetű polgári jogviszony gyűjtő elnevezése.

132. melyek a közkereseti társaság legfőbb szerve? • A tagok gyűlése

133. Az Állami Számvevőszék az Országgyűlés legfőbb pénzügyi és gazdasági ellenőrző szerve. amely az Országgyűlésnek alárendelve látja el feladatát.

134. A know-how magyar jogi megfelelője: védett ismeret.

135. Az anyagi jogforrás a jogalkotó szervet jelöli, az alaki jogforrás a jog megjelenési formája (pl. törvény)

136. Kivel köteles a közigazgatósági hatóság közölni a meghozott határozatát?

- Az ügyféllel,
- azzal, akire nézve a határozat rendelkezést tartalmaz,
- az ügyben eljárt szakhatósággal.

137. Az ajándékot az ajándékozó főszabályként visszakövetelheti.

138. A szabálysértési hatóság az ügy érdemében határozattal dönt.

139. Az Alkotmánybíróság ítéettel dönt.

140. Egyéni vállalkozó ellen se csődeljárásnak, sem felszámolási eljárásnak nincsen helye.

141. Jelölje meg a szerződés megtámadásának okait.

- Feltűnő értékaránytalanság, • tévedés,
- megtévesztés

142. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv.

- • jogi személy
- jogképességgel felruházott személy • állam

• természetes személy

143. A jogképességet csak bizonyos esetekben lehet korlátozni.

144. Az uniós jogban megkülönböztetünk elsődleges, másodlagos és harmadlagos jogforrásokat. 145. Milyen formában adható a foglaló? Pénz

146. Mely hatósági eljárások nem tartoznak az Ákr. hatálya alá?

- • Versenyfelügyeleti eljárás,
- szabálysértési eljárás,
- adó, ill. vámigazgatási eljárás

147. Költségvetési támogatás kizárolag részletekben és teljesítményarányosan nyújtható.

148. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervekből állhat a kft.

- Felügyelő bizottság, • ügyvezetés,
- taggyűlés

149. A jogszabály érvényessége a jogszabály keletkezéséhez kapcsolódik és a jogi norma kötelező erejét jelenti.

150. Ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú- és az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható-, büntetés helyett figyelmeztetés alkalmazható, amely a hatóság rosszallását kifejező, nevelő jellegű intézkedés.

151. Jelölje meg, hogy milyen szervei vannak a szövetkezetnek. • Könyvvizsgáló,

- • felügyelő bizottság,
- igazgatóság, közgyűlés

152. A jogi személy törvényes képviseletét a vezető tisztségviselő látja el.

153. A gazdasági társaságban a kisebbségvédelem főszabályként a szavazatok 5 százalékával rendelkező tagokat illeti meg.

154. Ha a felszámolást a hitelező kezdeményezi, jogi képviselet kötelező.

155. Mivel az egyéni cég csak a vagyonával felel a kötelezettségeiről, egyéni cég tagja más társaság korlátlanul felelős tagja is lehet.

156. Jelölje meg, a jogi személy jogutódlással történő megszűnésének eseteit. • különválás

- összeolvadás • beolvadás

157. Az előszerződést a szerződésre előírt alakban kell megkötni.

158. A versenytörvény minden esetben tiltja az összehasonlító reklámot.

159. A vállalkozás szerződés esetében a megrendelőnek a létrehozott rendeltetésszerű használatra alkalmas művet nem kell átvennie, ha elégedetlen a vállalkozó teljesítésével.

160. Csődeljárás esetén a bíróság felszámolót rendel ki.

161. A hatályos büntetőjogunk szankciórendszerét a jogkövetkezmény kettőssége jellemzi, mivel a törvény büntetések és intézkedések alkalmazását tesszi lehetővé.

162. A munkavállaló mikor mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettségének teljesítése alól?

- kötelező orvosi vizsgálat tartamára
- elháríthatatlan ok miatti indokolt távollét tartamára
- hozzátartozója halálakor kettő munkanapra
- bíróság vagy hatóság felhívására

163. Az önkormányzat dönthet a helyi adók fajtájáról és mértékéről.

164. Csődeljárás kezdeményezése esetén jogi képviselet kötelező.

165. Az egyéni vállalkozó a tevékenységét legalább 2 évig szüneteltheti.

166. Egyesület nem alapítható gazdasági tevékenység céljára.

167. A cég székhelye, telephelye és fióktelepe olyan ingatlan lehet, amely a cég tulajdonát képezi, vagy amelynek használatára jogosult.

168. Az államháztartás ellenőrzésének célja az államháztartás pénzeszközeinek és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása.

169. Hogyan szüntethető meg a munkaviszony?

- rendkívüli felmondással, • felmondással
- közös megegyezéssel

170. Adós fizetésképtelensége esetén akkor kezdeményezheti a felszámolási eljárást, ha nem tud vagy nem akar csődeljárást kezdeményezni.

171. Jelölje meg, hogy mely állítás(ok) igaz(ak) az öröklésre.

- Az örökléshez való jog nem évül el.

172. A munkaidő a munkaviszonyból eredő munkavégzési kötelezettség időbeli kerete, azaz a munkaszerződés

szerint a munkavállaló mennyi idő alatt köteles munkát végezni, illetve a munkáltató rendelkezésére állni.

173. A zártkörű részvénytársaság operatív irányítását végző szerve az ügyvezetés vagy ügyvezetők.

174. Közigazgatási ügyben jogorvoslati eljárást az ügyfél nem kezdeményezhet, azt minden esetben a hatóság hivatalból folytatja le.

175. Az ajánlatot azazzal való egyetértés kifejező nyilatkozattal lehet elfogadni.

176. A bűncselekmény büntetnek minősül vagy vétségnak.

177. Az olyan üzleti gyakorlat, amely befolyásolja az üzletfelek vagy lehetséges üzletfelek gazdasági magatartását, vagy erre alkalmas minden esetben tilos.

178. Az öröklés nem más, mint az ember vagyonában a halála esetén bekövetkező univerzális jogutódlás. 179. A jogi norma a jog legkisebb önállóan értelmezhető egysége.

180. A jogszabály mindenkorban hatályos.

181. Melyek tartoznak a jogszabályok megismerését szolgáló hivatalos lapok közé? • Magyar közlöny

- #### • Tárcaközlönyök

- Nemzeti jogszabálytár

182. A jog a gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség, amely a társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza, és az egyének és a közösség cselekvéseit alakítja.

183. Normatív határozatot az országgyűlés, normatív utasítást a miniszterelnök hozhat.

184. Az alaptörvényben csak a legfontosabb jogi alaptételek találhatóak, a garanciális jellegű kívánalmakat sarkalatos törvények bontják ki.

185. Melyek nem jogosultak törvényalkotásra? • kormány

- alkotmánybíróság

- önkormányzatok képviselő testülete

186. Melyek igazak a kormányra?

- a közigazgatás legfőbb szerve
  - az országgyűlésnek felel
  - a végrehajtó hatalom általános szerve

187. Melyik igaz a köztársasági elnökre?

- Magyarország államfője
  - az országgyűlés választhatja

188. Melyek igazak?

- az alaptörvény szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét
- az alaptörvény kizárolag az alapvető jogi szabályokat tartalmazza
- az alaptörvény csak az államszervezet felépítését szabályozza

189. Az országgyűlési bizottság nem jogosult törvényt kezdeményezni.

190. Az uniós adatvédelmi rendelet (GDPR) elfogadását az adatgazdaság rohamos növekedése, különösen pedig az üzleti célú adathasznosítással összefüggő visszaélések indokolják.

191. Mik az Európai unió legfontosabb pénzügyi intézményei?

- Európai beruházási bank
- Európai számvevőszék
- Európai központi bank

192. A rendeletek és az irányelvek jelentik az EU elsődleges jogforrását, a határozatok és az ajánlások a másodlagos (származékos) jogforrásokat.

193. Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendelkezései a közérdekű adatokra nem terjed ki.

194. A jóhírnév megsértése, ha valaki más személyre vagy és e személyt sértő valótlan tényt állít vagy valós tényt hamisnak tüntet fel.

195. A méhmagzatnak az élve születésig dologi várománya van.

196. Hogyan kerül sor a munkaviszony megszüntetésére?

- azonnali felmondással
- közös megegyezéssel

197. A személyhez fűződő jogok megsértésének szankciója lehet a jogsértés megállapítása, az attól való eltiltás, az elégtétel, illetve az előző állapot helyreállítása vagy akár kártérítés.

198. A becsületsértés más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás.

199. Cselekvőképességnek nevezük, amikor valaki saját akarat-elhatározásból saját nevében jogokat szerezhet, kötelezettségeket vállalhat.

200. Mit tehet a korlátozottan cselekvőképes személy a törvényes képviselőjének közreműködése nélkül?

- rendelkezhet a munkájával szerzett jövedelmével
- hétköznapi életvitelhez tartozó szerződést köthet
- tehet olyan jognyilatkozatot, amire a törvény felhatalmazza

201. A személyhez fűződő jogok megsértése esetén jogszabálytól való eltiltást és kártérítést nem lehet követelni.

202. Melyek a bérbeadó jogai?

- • ellenőrizheti a bérelt doleg használatát
- • bérleti szerződés felmondásának jog, amennyiben nem fizetnek bérleti díjatt
- • zálogjog a bérleti díj és a költségek erejéig

203. Jelölje meg a tulajdonátruházó szerződéseket • adásvételi

- ajándékozás • csere

204. A tilos önhatalom ellen a birtokos – a birtok megvédéséhez szükséges mértékben – önhatalommal is felléphet.

205. Az ingóság elbirtoklási ideje tíz év.

206. Az ajándék főszabályként mikor követelhető vissza?

- • téves feltevés esetén
- • ajándékozó létfenntartása veszélybe kerül

207. A doogra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell pénzre és értékpapírokra, vagy a doleg módjára hasznosítható természeti erőkre.

208. Szándékos tulajdonszerzésnek minősül a csere, az öröklés, vagy az adás-vétel útján történő szerzés is.

209. Melyek minősülnek az alábbi jogi tények közül tulajdonszerzésnek? • találás

210. Közös tulajdon esetén, a tulajdonjog egy azon dolgon meghatározott hányadrészek szerint több személyt illet meg.

211. Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének feltétele, hogy a vállalkozni kívánó természetes személy e szándékát bejelentse a nyilvántartást végző hatóságnak.

212. Mely esetekben szűnik meg vagy kerül megszüntetésre az egyéni cég?

- • a cégbíróság megszűntnek nyilvánítja
- • a tag elhatározza a cég jogutód nélküli megszűnését, vagy jogutódlással történő megszűnését
- • az alapító okiratban meghatározott időtartam eltelt

213. Egyéni céget bármely természetes személy alakíthat.

214. Jelölje meg, hogy az egyezségi tárgyalás során a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet és a hitelezők többek között miben állapodhatnak meg!

- • kielégítés módjában

- • bevételek növekedését eredményező intézkedésekben
- • kielégítés sorrendjében
- • teljesítés határidejének módosításában

215. Mely társaság (ok) számára kötelező az alapításkor a törvényben meghatározott minimális értékben vagyont rendelkezésre bocsátani!

- Nyrt.
- Kft.
- Zrt.

216. A felügyelőbizottság fő feladata a jogi személy képviselete.

217. Kiknek jár pótszabadság?

- • fiatal munkavállalonak
- • fogyatékossági támogatásra jogosultaknak
- • gyermekek után

218. Az elévült követelés bírósági eljárásban is érvényesíthető.

219. A vállalkozási szerződés során a megrendelő lehetetlenülés esetén követelheti, hogy a vállalkozó a megkezdett, de be nem fejezett művet neki adja át.

220. A GVH feladatai hatékonyabb, eredményesebb ellátása érdekében ágazati vizsgálatot és piacelemzést végez.

221. Az Alkotmánybírósághoz kereseti kérelmet lehet benyújtani.

222. Az Uniós jogalkotási eljárásban az Európai Bizottság rendelkezik kezdeményezési joggal.

223. Jelölje meg a szerződésszegés eseteit!

- • jogosult átvételi késedelme
- • hibás teljesítés
- • kötelezettség késedelme
- • teljesítés lehetetlenné válása
- • teljesítés megtagadása

224. A bűnösség megnyilvánulási formái a szándékosság és a gondatlanság.

225. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek jellemzik az egyéni céget!

- Cégbíróság veszi nyilvántartásba

226. Milyen típusú részvényeket bocsáthat ki egy részvénytársaság? • dolgozói részvény
• törzsrészvény

- • kamatozó részvény
- • elsőbbségi részvény

227. A bíróság nem alkalmazhatja a közös tulajdon megszüntetésének olyan módját, amely ellen valamennyi tulajdonostárs tiltakozik.

228. Jelölje meg a közigazgatási hatósági döntés formáját vagy formáit! • határozat

- végzés

229. A felszámolási eljárásban az adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti.

230. A munkaviszony nem más, mint „foglalkoztatásra irányuló jogviszony”, amely a munkakörrel meghatározott tevékenység rendszeres végzésére munkaszerződéssel jön létre a munkáltató és a munkavállaló között.

231. Jelölje meg, hogy a vállalkozó hogyan köteles a tevékenység végzésének feltételeit megszervezni!

- biztosítania kell a tevékenység gazdaságos elvégzését
- biztosítania kell a tevékenység biztonságos befejezését
- biztosítania kell a tevékenység szakszerű elvégzését
- biztosítania kell a határidőre történő befejezését

332. Jelölje meg, hogy az alábbiakból mi minősül szabálysértései intézkedésnek!

- járművezetéstől eltiltás
- elkobzás
- kitiltás

233. Az Állami Számvevőszék ellenőri a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadást.

234. A szabálysértési szankciók – melyek lehetnek büntetések vagy intézkedések – igazodnak az adott jogellenesség súlyához.

235. A hatóság az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági bizonyítványt ad ki, amely közokiratnak minősül.

236. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése? 2 változat

- a NAV és a helyi önkormányzatok adóztatási és egyéb bevételszerző tevékenységére
- a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadásra
- a központi költségvetésből gázdálkodó szervezetekre (intézményekre)
- az MNB gázdálkodására

237. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen formában lehet jogi személyt létre hozni!

- társasági szerződés
- alapító okirat
- alapszabály

238. Csődeljárás kezdeményezése esetén jogi képviselet nem kötelező.

239. A szerzői jogvédelem abszolút feltételei, hogy a gondolat legyen emberileg felfogható, értehető, egyéni és eredeti, valamint rögzített.

240. Jelölje meg, hogy a moratórium (fizetési haladék) alatt az adót milyen fizetési kötelezettség terheli!

- • vagyonfelügyelő költsége
- • munkabérek
- • közüzemi díjak

241. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek testesítik meg a részvényszek jogait!

- közgyűlésen részvétel, • osztalék,
- szavazás

242. A Kft. tőkeegyesítő jellege a törzsbetétek a társaság részére történő szolgáltatását jelenti.

243. Jelölje meg az alapítvány alapításának módjait! • meghagyás,

- • írásbeli végrendelet,
- • alapító okirat

244. A felmondási idő legkorábban a felmondás közlését követő napon kezdődik.

245. Jelölje meg, hogy milyen döntéseket hozhat a Versenytanács határozattal!

- • bírságot szabhat ki,
- • megállapíthatja a jogszertés tényét,
- • ideiglenes intézkedést rendelhet el

246. Az Országgyűlés akkor határozatképes, ha az ülésen az országgyűlési képviselők több mint a fele jelen van.

247. A Btk. szerint tetteknek minősül a tártettek, a közvetett tettek és a felbujtó.

248. Jelölje meg, hogy csődeljárás esetén a bíróság kit rendel ki! • vagyonfelügyelőt

249. A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha a végrehajtás eredménytelen volt.

250. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges a szerzői alkotás szabad felhasználása! • tömegtájékoztatás,

- idézés,

- iskolai felhasználás

251. A részvénytársaság legfőbb szerve a taggyűlés.

252. Jelölje meg a végrendelet fajtáit! • közvégrendelet,
• magán végrendelet

253. A jogi személy székhelye a jogi személy bejegyzett irodája, ahol a jogi személynek biztosítania kell a részére címzett jognyilatkozatok fogadását és a jogi személy jogszabályban meghatározott iratainak elérhetőségét.

254. Csődeljárás esetén az egyezségi javaslat megismerhetőségét a hitelezők számára a tárgyalás időpontját megelőzően biztosítani kell.

255. Jelölje meg a szerződés megszüntetésének eseteit!

- • egyoldalú jognyilatkozattal,
- • a felek megállapodásával,
- • bíróság által

256. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását!

- • adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt,
- • adós a csődegyezségben foglaltak ellenére nem teljesített

257. A szabálysértési jog olyan önálló jog ág, amely számos életviszonyt érint és a büntetőjoggal ellentétesen a társadalomra csekélyebb fokban veszélyes cselekményekkel szembeni védelmet hivatott biztosítani.

258. Jelölje meg, hogy az alábbiakból mi minősül szabálysértései intézkedésnek!

- járművezetéstől való eltiltás, • elkobzás,
- kitiltás

259. Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabálynak!

- • önkormányzati rendelet,
- • MNB elnökének rendelete,
- • önálló szabályozó szerv vezetőjének rendelete

260. Költségvetési támogatás támogatási döntés alapján, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül nyújtható.

261. Jelölje meg, hogy a kormánynak hogyan kell végrehajtani a költségvetési törvényt! • törvényesen,

- az átláthatóság biztosításával, • célszerűen

262. A versenytörvény (Tpvt.) hatálya külföldön tanúsított cselekményekre is kiterjedhet.

263. Jelölje meg, hogy mely társasági forma lehet tagja az elismert vállalatcsoportnak! • Korlátolt felelősségű társaság,

- Szövetkezet,
- Részvénytársaság

264. A szerződéskötés során a feleknek nem kell megállapodni olyan kérdésekben, amelyet a jog rendez.

265. A büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el.

266. Betéti társaság alapítható vagyoni hozzájárulás nélkül is.

267. A központi költségvetésből kifizetés csak az átláthatóság biztosításával lehetséges.

268. Uniós jogforrásnak minősül a törvény és a rendelet.

269. Az egyesülés másik azonos jelentéstartalmú megnevezése: egyesület.

270. A nem előírt formában beterjesztett és ezért a közigazgatási hatóság által visszautasított kérelmet a jogszabályban meghatározott időn belül pótolni lehet.

271. A formatervezési mintaoltalom nem korlátozódik csak a formára.

272. A szövetkezet alapításához legalább 7 alapító tag szükséges.

273. Az alapszabadság legkisebb mértéke 30 munkanap.

274. Jelölje meg a Kft. alapításához előírt kötelező minimális vagyoni hozzájárulás mértékét! • 3 millió Ft

275. Jelölje meg az Európai Parlament szerepét, illetve hatáskörét! • költségvetési

- felügyeleti
- jogalkotási

276. Jelölje meg a semmis szerződés eseteit! • uzsorás

- lehetetlen szolgáltatásra irányuló • színlelt
- jó erkölcsbe ütköző

277. Jelölje meg az alapítvány ügyvezető szervét! • kuratórium

278. Gazdasági erőfölényben van a piacon, aki gazdasági tevékenységét a piac többi résztvevőjétől nagymértékben függetlenül folytathatja, anélkül, hogy piaci magatartásában tekintettel kellene lennie versenytársainak és üzletfeleinek vele kapcsolatos piaci magatartására.

279. A károsultat kárenyhítési kötelezettség terheli.

280. Jelölje meg az államháztartás alapelvezetőit!

- • egységesség
- • teljesség

- • valódiság
- • részletesség
- • éves költségvetés alapján történő gazdálkodás
- • nyilvánosság

281. Az Országgyűlés és a Kormány törvényeket alkot, az Önkormányzatok és a miniszterek rendeleteket.

282. Ha a törvény lehetővé teszi, a létesítő okirat rendelkezhet a jogi személy egyes szervezeti egységeinek jogi személyé nyilvánításáról, feltéve, hogy a szervezeti egység az alapítótól és a jogi személytől elkülöníthető szervezettel és vagyonnal rendelkezik

283. A jogosult a követelését másra átruházhatja.

284. A haszonbérleti szerződést általában hosszabb időre kötik, mint a bérleti szerződést.

285. A szabálysértési elzárást csak bíróság szabhat ki.

286. A szomszédos (rokon) jogok alatt a szomszédok egymás felé fennálló jogosultságait és kötelezettségeit értjük.

287. Jelölje meg, hogy milyen társasági formába alakulhat át a szövetkezet!

- • Zártkörűen működő részvénytársaság
- • Korlátolt felelősségű társaság

288. A piaci rendszer különböző szintjén elhelyezkedő és a forgalmi folyamat különböző szakaszaiban résztvevő vállalkozások között vertikális kartell jöhet létre.

289. A megkötött munkaserződés nem más, mint a munkaviszony létrehozására irányuló jogügylet, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával jön létre.

290. Jelölje meg, hogy a bíróság az adós felszámolását hogyan rendeli el! • végzéssel

291. Jelölje meg, hogy bűncselekmény elkövetése esetén az alábbiakról melyik, vagy melyek minősülnek mellékbüntetésnek!

- közügyektől eltiltás

292. Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy szétválására!

- • A jogi személy szétválása különválás vagy kiválás útján történhet.
- • Kiválás esetén a jogi személy vagyonának egy része a kivállással létrejövő jogi személyre, mint jogutódra száll

át.

293. Jelölje meg, hogy mikor véleges a közigazgatási hatóság döntése!

- • az ügyfél fellebbezésről lemondott
- • ha azt a hatóság már nem változtatja meg
- • ha a fellebbezésre rendelkezésre álló határidő eltelt úgy, hogy nem fellebbeztek

- ha a fellebbezés megengedett, de lemondta a fellebbezésről

294. Közigazgatási eljárás indulhat hivatalból, vagy az ügyfél kezdeményezésére is.

295. Jelölje meg, hogy milyen jogintézményeket nevez meg a Ptk. a szerződés megerősítésére! • kötbér

- jogvesztés • foglaló

296. A tulajdonostárs tulajdoni hányadára a többi tulajdonostársat harmadik személlyel szemben elővásárlási jog illeti meg.

297. Jelölje meg, hogy mikor jár szabadalmi oltalom egy találmánynak! Ha • új

- feltalálói tevékenységen alapul
- iparilag alkalmazható

298. Jelölje meg, hogy melyek képezik a helyi önkormányzat feladatait!

- közterületek elnevezése • településrendszer
- településfejlesztés

299. Jelölje meg, hogy mely kartellekre hoz példát a versenytörvény!

- piacfelosztó kartell
- területi kartell • árkartell

300. Jelölje meg, hogy mely társaság (ok) számára kötelező felügyelő bizottság választása!

- Zrt., ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérik
- Nyrt. minden esetben

301. Jelölje meg, mely alábbi testületek képzik a gazdasági társaság szerveit! • könyvvizsgáló

- felügyelő bizottság
- társaság tagjainak gyűlése

- ügyvezetés

302. A cégbíróság feladatai közi tartozik a kisebbségi jogok gyakorlását biztosító kérelmek elbírálása és a közhasznúvá

minősítés is.

303. A jogi személy tulajdonosi ellenőrzését a felügyelő bizottság látja el.

304. A részvénytársaság az egyetlen gazdasági társaság, amely a társasági jogokról értékpapírt jogosult és köteles kiállítani.

305. Jelölje meg, hogy mikor nem alakulhat át jogi személy!

- jogutód nélkül megszűnése iránti eljárás van folyamatban

- jogi személyel szemben alkalmazható bűntetőjogi intézkedés hatálya alatt áll
- csődeljárás alatt áll

306. A gazdasági társaságok alapító okirata lehet alapszabály társasági szerződés és létesítő okirat.

307. A kft esetében a jogszabály nem határozza meg a legkisebb alapítói vagyon nagyságát!

308. A kft legfőbb szerve a közgyűlés.

310. A részvénytársaság ügyvezetését az ügyvezető látja el.

311. Jelölje meg, hogy milyen esetei vannak vállalkozások összefonódásának! • fúzió

- beolvadás
- irányításszerzés

312. Jelölje meg, hogy mely gazdálkodó szervezet alapítását kell a cégbíróságnál bejelenteni!

• egyéni cég

• szövetkezet

313. Jelölje meg, hogy milyen kritériumok jellemeznek kötelezően minden gazdasági társaságot!

- jogi személyisége
- a gazdasági társaságnak rendelkeznie kell az ügyvezetését és képviseletét ellátó állandó szervezettel
- a tagoktól elkülönült vagyon
- a gazdasági társaság célja az üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatása

314. Jelölje meg, milyen módon szűnhet meg jogutódlással a gazdasági társaság!

- szétválással
- társasági forma váltással
- egyesüléssel

315. Jelölje meg, hogy mi számít társasági jogvitának!

- a tagok társasági jogviszonyával kapcsolatos, egymással szemben keletkezett jogvitája
- gazdasági társaság és a vezető tisztségviselője között, annak annak jogviszonyából eredő jogvita
- gazdasági társaságok üzleti viszonyaikra vonatkozó jogvita

316. Jogi személy határozott vagy határozatlan időre jöhet létre.

317. A törvényességi felügyeleti eljárásban a jogi személy belső viszonyaiban keletkezett jogosítő tények vizsgálatát végzi a bíróság.

318. Melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy létesítésére?

- jogi személy szabadon létesíthető
- jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre

319. A részvénytársaság legfőbb szerve a közgyűlés.

320. A kényszertörlési eljárás megindítását a cégbíróság rendeli el.

321. A cégbíróság törli a céget a céggelyezékből, ha megállapítja, hogy a céggel szemben követelés bejelentésére nem kerül sor, és a cég vagyonával kapcsolatos bejelentés vagy adatszolgáltatás nem érkezett.

322. Az államháztartás úgy is megfogalmazható, mint a közzeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere.

323. A személyes adatok kezelése jogoszerű, ha az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges.

324. A közigazgatási hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja.

325. A feladatkör azt mutatja meg, hogy a konkrét ügyben milyen típusú közigazgatási szerv járhat el.

326. Jelölje meg, hogy melyek a hatósági tevékenység alap fajtái!

- • hatósági felügyelet
- • hatósági jogalkalmazás
- • hatósági nyilvántartások vezetése
- • hatósági szakmai és szolgáltatói tevékenység

327. Jelölje meg, hogy milyen feltétel (akár több is) teljesülése elégges ahhoz, hogy az adatkezelés jogoszerű legyen!

- • az adatkezelés közérdekű feladat ellátásához szükséges
- • az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél
- • az érintett hozzájárulását adta a személyes adatai kezeléséhez

328. Az „opt-in” elv lényege, hogy az adatkezelés megkezdéséhez nincs szükség az alany beleegyezésére, de az adatait bármikor „kiszállhat”.

329. Az ügyfélre vonatkozó egyik alapelv a jogosrúség elve, azaz, hogy részrehajlás nélkül, jogosrűen járjon el.

330. Jelölje meg a kérelemre lefolytatandó jogorvoslati eljárásokat a közigazgatásban! • fellebbezés

- közigazgatási per

331. A hatósági bizonyítványt a hatóság az ügyfél kérelmére, a felhasználás céljának feltüntetésével adat igazolására

ad ki.

332. Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában és annak befejezését követően is korlátozás nélkül betekinthet az eljárás során keletkezett összes iratba.

333. Milyen szervezeti alrendszeri vannak a közigazgatási feladatoknak? • önkormányzati
• államigazgatási

334. Az adatvédelem jelentése túlmutat az adatok védelmén, valójában az adatalanyok védelmére irányul.

335. Jelölje meg, hogy milyen jogokkal rendelkeznek a GDPR szerint azok a személyek, akiknek az adatait kezelik!

- • hozzáférési jog
- • törléshez való jog
- • átlátható tájékoztatáshoz való jog

336. Jelölje meg, hogy milyen adatvédelmi jogervényesítési lehetőségek állnak az érintettek rendelkezésére!

- • hatósági vizsgálat kezdeményezése a NAIH-nál
- • adatvédelmi pert indít

337. Főszabály szerint minden az ügyfél kérelmre induló közigazgatási eljárás sommás eljárásként vagy automatikus döntéshozatali eljárásként indul.

338. Jelölje meg, hogy melyik igaz az alábbi állításokból!

- • az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az értintett az egyik fél
- • az adatvédelem az adatalanyok védelmét jelenti
- • az adatfeldolgozó csak meghatározott célból végezhet adatkezelést

339. Funkcióját tekintve mind a jogorvoslat, mind a végrehajtási eljárás csak esetleges szakasza közigazgatási hatósági eljárásnak.

340. Kapcsolódó eljárásról beszélünk, ha egy ügy elintézése érdekében az ügyfél több hatósággal is kapcsolatba kell, hogy lépjen.

341. Milyen eljárásban bírálhatja el a közigazgatási hatóság a kérelmét?

- teljes eljárásban

342. Hatósági ügy, ha a hatóság a döntésével

- • jogot, kötelezettséget állapít meg
- • ítéletet hoz közigazgatási jogvitában
- • jogsértést állapít meg
- • nyilvántartást vezet

343. Ideiglenes intézkedést tehet az illetékes hatóság, ha az szükséges kár vagy veszély elhárításához.

344. Jelölje meg, hogy milyen kötelezettségei vannak az adatkezelőnek az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) szerint!

- adatregisztert kell az adatkezelésről vezetni
- speciális esetekben adatvédelmi tisztségviselőt kell kijelölne
- adatvédelmi hatásvizsgálatot kell végeznie

345. Jelölje meg, hogy milyen esetekben kerülhet sor a közigazgatási hatósági ügy soron kívüli intézésére!

- ha a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedést rendelt el
- ha az életveszélyvel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja
- ha a kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége indokolja

346. A gazdasági versenyhivatalnál automatikusan megindul a versenyfelügyeleti eljárás.

347. Jelölje meg, hogy mik az „antitrust” jog (versenykorlátozások) területei!

- gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma
- gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalma
- vállalkozások összefonódásának ellenőrzése

348. Jelölje meg, hogy mikor indulhat versenyfelügyeleti eljárás. • kérelemre

- hivatalból
- panaszra
- bejelentésre

349. A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás miatt is.

350. Semmis szerződés esetén a teljesítés még követelhető.

351. Jelölje meg a kötelemeket! • szerződésből

- utaló magatartásból • károkozásból
  - egyoldalú jognyilatkozatból
352. A szerződés érvénytelen, ha semmis vagy sikerrel megtámadták. **353. A szerződés csak semmisség esetén érvénytelen.**
354. Mire irányul a kötelem?
- dolog átadására
  - tevékenységre
  - tevékenységtől való tartózkodásra

355. Jelölje meg, hogy melyek a szerződési jog alapelvei!

- visszterhesség vélelme
  - szerződési szabadság
  - együttműködési kötelezettség
  - különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél
- 356. Próbára vétel esetében a szerződés csak akkor hatályosul, ha a megtekintő erről nyilatkozik.** **357. A szerződés szóban, írásban vagy ráutaló magatartással jön létre.**

358. Jelölje meg a vállalkozási szerződés alapján a vállalkozót megillető jogokat! • zálogjog

- vállalkozói díj

359. A bérleti szerződést nem kötelező, míg a haszonbérleti szerződést kötelező írásban megkötni.

360. A munkarend alatt a munkaidő beosztását értjük.

361. Mire irányulhatnak az atipikus munkaszerződések! • távmunka

- bedolgozói munka
- munkaerő-kölcsönzés

362. A munkavégzés kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését követő munkanap.

363. Hogyan szüntethető meg a munkaviszony?

- közös megegyezéssel
- felmondással
- rendkívüli felmondással

364. A munkaszerződést írásbeli formában kell megkötni.

365. A felmondást minden két fél (munkavállaló és munkáltató) köteles megindokolni.

366. A munkaszerződés főszabály szerint alaki kötöttség nélkül is megköthető.

367. Jelölje meg, hogy melyek a btk. szerinti intézkedések? • pártfogó felügyelet

- vagyonelkobzás

368. A Btk. szerint részesnek minősül a felbujtó és a bűnsegéd.

369. A költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik az adócsalás, a költségvetési csalás és a jövedékkel való visszaélés elősegítése is.

370. Szándékosan követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában.

371. Közérdekű munka kiszabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható.

372. Bűntett az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyekre a törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.

373. A közérdekű munkát az elítélt díjazás ellenében végezi.

374. Melyek minősülnek a büntethetőséget kizáró oknak? • gyermekkor

- kóros elmeállapot

375. A Btk. szerint a foglalkozástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy végleges hatályú.

376. A büntetőjogi felelősség differenciálásának elve szerint a szankciók súlya és szigora az elkövetett bűncselekménnyel arányban álljon.

377. Bűntett az a gondatlanságból elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény két évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.

378. A pénzbírság nem minősül a btk. szerinti büntetésnek.

379. Szabálysértési büntetésnek minősül az elzárás, a pénzbüntetés, a közmunka.

380. Senki sem tekinthető szabálysértés elkövetésében felelősnek mindaddig, amíg szabálysértési felelősséget a szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

381. Jelölje meg, hogy mi alapján indulhat szabálysértési eljárás!

- • bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján
- • szabálysértési hatóság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján
- • helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés esetén
- • feljelentés alapján

382. A szabálysértési elzárás bármely szabálysértési ügyben eljáró szerv vagy hatóság által kiszabható.

383. Szabálysértést valósít meg nem csak a szándékos elkövetés, hanem a gondatlan elkövetés is.

384. Szabálysértési elzárást csak rendőrség szabhat ki.

385. A csődeljárást követően a cég jogutód nélkül megszűnik.

386. A felszámolás elrendelését követően a hitelezők igényeit – a jogszabályban meghatározott időn belül – kötelesek a felszámolónak bejelenteni.

387. Jelölje meg, hogy melyik a csődeljárás kezdő időpontja!

- a csődeljárás elrendeléséről szóló végzés közzétételének napja

388. A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha a vagyonfelügyelővel szemben fennálló együttműködési kötelezettségét nem teljesíti.

389. A csődeljárás iránti kérelemhez többek között mit kell csatolni?

- • a tagok előzetes egyetértését biztosító okiratot
- • adós hitelezőinek névsorát

390. A felszámolási eljárás három szakaszból áll: a felszámolási eljárás és a felszámolás és a bírósági szakaszokból.

391. Ha a csődeljárás során az egyezség nem jön létre, a bíróság a csődeljárást megszünteti, az adós fizetésképtelenségét hivatalból állapítja meg és elrendeli az adós felszámolását.

392. A csődeljárást a felszámoló és a hitelező is kezdeményezhetik.

393. A csődeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezheti.

394. Csődeljárás nem kérhető például akkor, ha adós ellen felszámolási eljárás indult.

395. A felszámolás elrendeléséig az adós és a hitelező egyetértése esetén szünetelés kérhető.

396. Jelölje meg, hogy a felszámolást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik? •
hitelező

- adós
- végelszámoló

397. Jelölje meg, hogy a felszámolás kezdeményezésekor ki számára kötelező a jogi
képviselet? • adós

398. Jelölje meg, hogy a csődeljárást milyen formában lehet kezdeményezni!

- elektronikus nyomtatványban

399. Csődeljárási kérelemhez adóbevallást is kell csatolni.

400. A szövetkezet átalakulhat zártkörűen működő részvénytársasággá.

401. Foglaló esetén a polgári jogi szabályozás nem követeli meg az írásbeliséget **402. Költségvetési
támogatás nem nyújtható jogszabály vagy egyedi döntés alapján** **403. A tanúvallomás tétele a
hozzátartozó ügyében megtagadható**

404. A hipotézis a jogi norma része

405. A cégbíróság határozata mentesíthet a versenykorlátozó megállapodások alól **406. A szabadalmi
oltalmat kizáró okok egyike a közrendbe ütközés**

407. Az adós és a hitelező a záromérleg benyújtását követően is egyezséget köthet **408. A megyei
törvényszékek a magyar igazságszolgáltatási rendszer részei**

409. A bíróság az adós felszámolását közhírré téttel is elrendelheti

410. A szabadság mértéke a munkaszerződés kötelező tartalmi elemei közé tartozik

411. Jelölje meg, hogy mi jellemzi a know-how-t • vagyoni értéke van

- gyakorlatban felhasználható ismeret

412. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek szabadalmi oltalmat kizáró okok!

- • közrendbe ütközik
- • emberi klónozásra irányul
- • állati test kezelésére szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárás

**413. A szerzői művet a jogi védelemhez nem kell nyilvántartásba venni, mert a törvény a
szerző egyéni, eredeti szellemi tevékenységeből eredő alkotást védi.**

**414. A szomszédos jogok védelme azokra vonatkozik, akiknek a tevékenysége a szerzői mű
felhasználása érdekében történik.**

415. A törvényeket arab számmal jelöljük, míg a rendeleteket római számmal kell jelölni.

416. Jelölje meg, hogy mely állítás vagy állítások jellemzik a kötbért!

- • káratalány funkciót tölt be
- • kötbér után kamat kikötése semmis
- • írásban köthető

417. Származékos tulajdonszerzésnek minősül a csere, az öröklés, vagy az adás-vétel útján történő szerzés is.

418. A használati mintaoltalom valamely termék egészének vagy részének megjelenésére kérhető, amelyet magának a terméknek vagy díszítésének a külső jellegzetességei eredményeznek.

419. Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik, a követelések főszabályként öt év alatt évülnek el

420. A Kormány a végrehajtó hatalom általános szerve.

421. A kötelelem tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelemben kikötött adósi magatartás

422. Jelölje meg, hogy melyek a szabadalmi oltalom korlátjai

- • előhasználati jog
- • továbbhasználati jog

423. A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétseresen köteles visszatéríteni

424. A szerzői jog az irodalom, a tudomány és a művészet körébe tartozó alkotások létrehozásának, felhasználásának sajátos szabályait foglalja magában.

425. A szerzőt kizártolagos jog illeti meg a mű egészének vagy egy azonosítható részének bármilyen felhasználására.

426. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek igazak a foglalóra!

- • a bíróság mérsékelheti
- • írásbeliség nem kötelező
- • kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja
- • mértékét a Ptk. nem határozza meg

427. A 18. életév betöltése számít a jogképesség kezdetének

428. Melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek

- • Csődegezés nem teljesítésére hivatkozással kezdeményezett felszámolási eljárás
- • Harmadik személy által teljesített kötelezettség
- • Dologi kötelezettségi fizetési kötelezettsége

429. Az alapítvány kezdeményezettje és annak közeli hozzátartozója nem lehet a kuratórium tagja

430. Az alaptörvény társadalom belső rendjét, az államszervezet felépítését és az alapvető jogi szabályokat tartalmazza 431. A bíró döntésében független, csak a Bíróság elnöke utasíthatja

432. A munkaszerződés kötelező elemei: a felek megnevezése és lényeges adatai, az alapbér, a munkakör megnevezése

433. Adásvételi szerződés kötelező tartalmi elemei • vételár

- tulajdonátruházási szándék
- eladó és vevő személye

434. Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik, melyek a cselekvőképesség fajtái! •
cselekvőképtelenség

• korlátozott cselekvőképesség • cselekvőképesség

435. Jelölje meg kinek, illetve mely szervnek nyújtható költségvetési támogatás!

- aki/mely korábban még nem részesült költségvetési támogatásban
- aki/amely megfelel a rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményének
- aki/amely eleget tett a közzétételi kötelezettségének
- átlátható szervezetnek minősül

436. Jelölje meg, hogy melyek igazak a rendes bírósági szervezetre!

- dönt a közigazgatási határozatok törvényességéről
- dönt a magánjogi jogvitában
- dönt büntetőügyben

437. Jelölje meg, hogy melyek a jogi személyiség kritériumai az alábbi felsoroltak közül!

- Tagjaitól, illetve alapítójától elkülönített vagyon
- Ügyvezetését és képviseletét ellátó szervezet
- Önálló vagyoni felelősség
- Saját név, székhely
- Törvény által előírt mód, forma és cél

438. A birtokvédelem érvényre juttatása történhet

- Gazdasági úton (jegyző által)
- Bírósági úton
- Önhatalommal

439. A jog az emberhez kapcsolódik, így már az emberiség történetében a kezdetektől fogva jelen van.

440. A jog olyan általánosan érvényes normaoszsesség, amelyet a társadalom minden

tagjának kötelező betartani. 441. A szokásjog abban tér el az írott jogtól, hogy nincs leírva.

442. Vélelemek nevezzük, amikor a jog egy valószínűíthető tényt valósnak tekint.

443. A vélemény egyfajta jogi norma, míg a fikció nem.

444. A jogforrási hierarchia csúcsán a sarkalatos törvények állnak

445. Ha a törvény ellentmondásban van a rendelettel, az utóbbit kell figyelembe venni

446. Jelölje meg, hogy milyen hatályossága lehet a jogszabálynak • területi

- időbeli
- szervi
- személyi

447. Az Alaptörvény szerint, csak olyan kölcsönt lehet felvenni, aminek eredményeképpen az államadóság nem haladná meg a GDP felét

448. Milyen kritériumoknak kell a jogszabálynak eleget tennie? A jogszabály legyen:

- • általános
- • közzétett
- • világos, egyértelmű és ellentmondástól mentes
- • lehetséges követelő, reális
- • stabil
- • a szabály és a hivatalos cselekvés között egyezést mutató
- • megfeleljen az Alaptörvényből eredő tartalmi és formai követelményeknek
- • illeszkedjen a jogrendszer egységébe
- • megfeleljen a nemzetközi jogból és az európai uniós jogból eredő kötelezettségeknek
- • megfeleljen a jogalkotás szakmai követelményeinek

449. Az Európai Unió nemzetközi jogalanyiságát a Lisszaboni Szerződés reformjai vezették be

450. Az Európai Bíróság Strasbourgban van

451. Az Európai Tanács nem vesz részt az uniós jogalkotásban

452. Az Európai Alkotmányszerződés 2005-ben került elfogadásra, és jelenleg is ez adja az uniós jog elsődleges jogi kereteit

453. Az irányelvek címzettjei csak tagállamok lehetnek

454. Jelölje meg a rendes jogalkotási eljárást!

- együttdöntési eljárás

455. Jelölje meg az alábbiak közül azt/azokat a szakpolitiká(t)kat, amely/amelyek kizárolagos uniós hatáskörbe tartoznak

- • vámunió
- • kereskedelempolitika
- • monetáris politika (ha pénznem az euro)

456. Jelölje meg az alábbiak közül azt/azokat a szakpolitiká(t)kat, amely/amelyek megosztott hatáskörbe tartoznak

- • belső piaccal összefüggő szabályok, kivéve versenyjogi kérdések

- • szociálpolitika
- • gazdasági, társadalmi, területi kohézió
- • mezőgazdaság, halászat
- • környezetvédelem, fogyasztóvédelem, szállítás, energia, kutatás

457. Jelölje mely jellemző(k) igaz(ak) az Európai Bíróságra

- • nem általános hatáskörű bíróság, a szerződésben meghatározott ügytípusokban járhat el
- • székhelye Luxemburgban van
- • A Bíróság 27 bíróból álló teljes ülésben, 15 bíróból álló nagytanácsban vagy három, illetve öt bíróból álló

tanácsokban járhat el.

458. Jelölje mely jellemző(k) igaz(ak) az Európai Parlamentre!

- • képviselőit 1979 óta közvetlenül választják
- • az együttdöntési eljárásban társjogalkotói szerepe van
- • megválasztja az Európai Bizottság elnökét

459. A polgári jog az ember garantálja az ember személyiségenek védelmét és korlátozását

460. Ha valakit megsértenek a személyhez fűződő jogaiban, az csak polgári jogi úton kaphat elégítételeit a jogszertésért 461. A gondnok köteles a gondnokolt vagyonát kezelni, de nem köteles a gondnokoltról személyesen gondoskodni 462. Az ember jogképessége csak a halálával szűnik meg

463. A polgári jogviszony közvetlen tárgya az a magatartás, amit a jogviszony alanyainak egymás irányába kell tanúsítaniuk

464. Melyek a polgári jogviszony elemei • alanya

- tárgya
- tartalma

465. Mi jellemzi a polgári jogviszonyt • általános

- egyenlő • feltétlen

466. A birtok egy jog által elismert pozíció

467. A szomszédjogok a tulajdonjog törvényi korlátai

468. Fogalmilag kizárt, hogy a jogalap nélküli birtokos jóhiszemű legyen

469. Jelölje meg a zálog fajtáit • kézizálog

- jelzálog

470. Jelölje meg az alábbiak közül mi hozhat létre elidegenítési és terhelési tilalmat • jogszabály

- szerződés
- bírósági határozat

471. Jelölje meg az alábbiak közül azt/azokat az esetköröket, amely(ek)ben egyhangú döntéshozatalra van szükség közös tulajdon fennállása esetén!

- rendes gazdálkodás körét meghaladó kiadásokhoz
- az egész dolog feletti tulajdonjog átruházásához
- az egész dolog megterheléséhez vagy az egész dologra kiterjedő kötelezettségvállaláshoz

472. Jelölje, ki lehet birtokos

- aki a dolgot sajátjaként tartja hatalmában.
- aki a dolog időleges birtokára jogosító jogviszony alapján tartja hatalmában a dolgot
- akitől a tényleges hatalmat gyakorló (albirtokos) a birtokát származtatja (főbirtokos)
- akitől a dolog jogalap nélkül időlegesen más személy tényleges hatalmába került.

473. Mi/Melyek a közös tulajdon megszüntetésének módja(i)? • megváltás

- értékesítés
- természetbeni megosztás

474. A tanult valamennyi gazdálkodó szervezet feletti törvényességi felügyeletet a cégbíróság látja el

475. A cégtörvény szerint a jogszabályban meghatározott cég létesítő okirata szerződésminta kitöltésével nem készíthető el

476. A Ctv. meghatározza a cég elnevezésére vonatkozó szabályokat, és meghatározza mi minősül székhelynek, telephelynek, fióktelepnek, foglalkozik továbbá a képviselettel, a céggéjzési joggal és a szerződésmintával is

477. Az államháztartás önkormányzati alrendszerébe kizárolag a helyi önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat tartozik

478. A Kormány a központi költségvetésről szóló törvény tervezetét egyezteti a Költségvetési Tanáccsal is

479. A költségvetés formailag meghatározott tevékenységek pénzügyi alapja, tartalmilag pedig a várható bevételek és kiadások terve (előírányzat), illetve mérleg szerűen összeállított, kötelező érvényű és jogszabályban rögzített

480. Az Alaptörvény szerint a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával az Országgyűlés felhatalmazza a Pénzügyminisztert az abban meghatározott bevételek beszedésére és kiadások teljesítésére

481. Közfeladatnak minősül a jogszabályban meghatározott állami vagy önkormányzati feladat, amely ellátása költségvetési szervek alapításával és működtetésével vagy az azok ellátásához szükséges pénzügyi fedezet biztosításával valósul meg

482. A költségvetési bevételek és kiadások azok közgazdasági jellege szerint működési és felhalmozási bevételekre és kiadásokra, ezen belül kiemelt előirányzatokra oszthatók

483. Hiány esetén mindaddig, amíg az államadósság a teljes hazai össztermék felét meghaladja, a központi költségvetés végrehajtása során nem vehető fel olyan kölcsön, és nem vállalható olyan pénzügyi kötelezettség, amelynek következtében az államadósságnak a teljes hazai össztermékhez viszonyított aránya a megelőző évben fennállóhoz képest növekedne

484. A költségvetési szerv jogszabályban vagy az alapító okiratban meghatározott közfeladat ellátására létrejött jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet

485. Az ÁSZ az Országgyűlés pénzügyi és gazdasági ellenőrző szerve, ellenőrzéseit törvényességi, célszerűségi és eredményességi szempontok szerint végzi.

486. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek a központi költségvetés főbb bevételi forrásai

- • kezesség-visszatérülés
- • bírságbevételek
- • uniós bevételek
- • illetékek
- • uniós bevételek
- • kormány hitelek visszatérülése
- • adók

487. Hogyan nyújtható támogatás

- • pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül
- • közigazgatási hatósági határozattal vagy hatósági szerződéssel
- • támogatói okirattal vagy támogatási szerződéssel
- • jogszabály vagy egyedi döntés alapján

488. Az alábbiakból jelölje meg a központi költségvetés kiadásait

- • alapok támogatása
- • felszámolásokkal kapcsolatos kiadások
- • szanálással kapcsolatos kiadások
- • magán - és egyéb jogi személyek kárterítése
- • védelmi felkészítés előirányzatai
- • nemzetközi elszámolások kiadásai

489. melyek az önkormányzatoknak nyújtható központi költségvetési támogatások

- • működéséhez és ágazati feladatainak ellátásához nyújtandó támogatás
- • helyi önkormányzatok által ellátandó feladatokra adott támogatás
- • vis maior támogatás
- • kiegészítő támogatás

490. Az alábbiakból melyek képezik az önkormányzat bevételeit

- • átengedett központi adók

- közbevételek
- a központi költségvetési támogatások
- más gazdálkodó szervtől átvett bevétel
- saját bevételek

491. A Kincstár ellenőrzési jogköre a helyi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, társulás, térségi fejlesztési tanács és az általuk irányított költségvetési szerv milyen vizsgálatára terjed ki

- számviteli szabályok szerinti könyvvezetési kötelezettségének,
- adatszolgáltatási kötelezettsége szabályszerű teljesítésének,
- éves költségvetési beszámolója megbízható, valós összképének

492. A köztársasági elnököt közvetve választják Magyarországon

493. Az önkormányzáshoz való jogot az Alaptörvény garantálja

494. A Kormány nevében a miniszterelnök hozhat kormányrendeletet 495. Az ügyézség politikailag független hierarchikus szervezet

497. Mi jellemzi a köztársasági elnököt

- legalább 35 éves férfi legyen?
- Magyarország államfője
- a Honvédség Főparancsnoka
- képviseli a nemzetiségeket
- kifejezi a nemzet egységét

498. Ki lehet a korámy tagja?

- • miniszterelnök
- • miniszter
- • államtitkár

499. Mi jellemzi az önkormányzatokat

- • jogi személyek
- • a tulajdonosi szerkezetük átlátszó
- • demokratikusan választott testület
- • hatáskörében rendeletet hozhat
- • legfőbb döntéshozó szerve a polgármesteri hivatal
- • önállóan gazdálkodik

500. Hogyan csoportosíthatjuk az önkormányzatok feladatait • kötelező

- államigazgatási

• önként vállalt

501. A kartelltilalom alól van lehetőség mentesülésre

502. A kartell lehet horizontális vagy vertikális is

503. Kartelltilalom alá eső megállapodás a polgári jog szabályai szerint semmis

504. Ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik

505. Az iparjogvédelem nem biztosít kizártlagos jogokat az oltalom tárgyának hasznosítására, használatára.

506. Feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló.

507. Csekély jelentőségű a nem versenytársak közötti megállapodás, ha a megállapodást kötő egyes feleknek a tőlük nem független vállalkozásokkal együttes piaci részesedése külön-külön az érintett piacok egyikén sem haladja meg a tizenöt százalékot

508. Jelölje meg, hogy mikor tilos az összehasonlító reklám

- • Ha a versenytárs vagy annak neve, áruja, árujelzője vagy egyéb megjelölése jó hírnevéből adódó

tisztességtelen előnyszerzésre vezethet.

- • Ha az árut valamely védjeggyel vagy egyéb védett megjelöléssel ellátott más áru utánzataként vagy

másolataként mutatja be.

- Ha a versenytárs vagy annak neve, áruja, árujelzője vagy egyéb megjelölése jó hírnevet sértheti

Jelölje meg, hogy mely adatokat tartalmaz kötelezően a céggelyezék!

- f) a cégek nevét és céggelyezékszámát, székhelyét
- g) a cégek adószámát
- h) a cégek jegyzett tőkéjét, a képviselet módját
- i) a cégek pénzforgalmi számláit vezető pénzforgalmi szolgáltatók nevét és székhelyét
- j) a létesítő okirat keltét és fő tevékenységét

Jelölje meg az EU intézményeit!

- d) Európai Bizottság
- e) Európai Tanács
- f) Európai Unió Tanácsa

Jelölje meg a csődeljárás célját!

- d) az adós felszámolása
- e) az adós fizetőképességének helyreállítása
- f) az adós tevékenységének megszüntetése

A gazdasági társaság jogutódlással történő megszűnésének egyik módja a felszámolási eljárás.

- c) Igaz
- d) Hamis

A próbaidő kollektív szerződés esetén legfeljebb 6 hónap lehet.

- c) Igaz
- d) Hamis

Közös vállalat alapítását a törvény már nem teszi lehetővé.

- c) Igaz

d) Hamis

Jelölje meg az adásvételi szerződés lényeges tartalmi elemeit!

f) vételár

g) tulajdonátruházási szándék

h) bánatpént

i) foglaló

j) eladó és vevő személye

Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból az ingatlan elbirtoklási idejére melyik igaz!

d) 10 év

e) 15 év

f) 5 év

A bíróság nem állapítja meg az adós fizetésképtelenségét, ha a végrehajtás eredménytelen volt.

c) Igaz

d) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül szabálysértés esetén melyek a kizáró okok!

e) kényszer hatása alatt elkövetés

f) jogos védelemben elkövetés

g) végszükségben elkövetés

h) gyermekkor

A többszörözés szerzői jogán alapuló vagyoni jogok egyike.

c) Igaz

d) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények közé!

e) költségvetési csalás

f) a számvitel rendjének megsértése

g) vesztegetés

h) csődbűncselekmény

Nem nyújtható költségvetési támogatás annak a szervnek, amely nem tett eleget a közzétételi kötelezettségének.

c) Igaz

d) Hamis

A jogképesség függ az elmeállapottól.

c) Igaz

d) Hamis

Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit!

f) személyegyesüléssel

g) hibás teljesítéssel

h) a szolgáltatás teljesítésével

i) kötelezett késedelmével

j) kötelezett jogutód nélküli megszűnésével

Jelölje meg, hogy az alábbi jogi személyek közül melyek azok a gazdasági társaságok, amelyeket a hatályos Ptk. szerint alapítani lehet!

- f) részvénytársaság
- g) közös vállalat
- h) korlátolt felelősségű társaság
- i) szövetkezet
- j) közkereseti társaság

Jelölje meg a közigazgatási hatóságra vonatkozó alapelveket!

- e) nyilatkozat, ill. észrevétel tételenek a szabadsága
- f) hivatalbóliság elve
- g) hatékonyúság elve
- h) jogszerűség elve

Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását!

- d) adós szünetelést kért az egyezsgökötés érdekében
- e) adós a csődegyezségben foglaltak ellenére nem teljesített
- f) adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt

Kötbérkikötés kizárolag írásban tehető.

- c) Igaz
- d) Hamis

Szabálysértés elkövetése esetén kizárolag rendőr szabhat ki szabálysértési bírságot.

- c) Igaz
- d) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik személyiségi jog megsértését szankcionálja a Btk.!

- f) emberi méltóság megsértése
- g) levéltitok megsértése
- h) becsület megsértése
- i) élet, személyes szabadság megsértése
- jj) személy hátrányos megkülönböztetése

A birtokvédelemnek kivételesen sem lehet eszköze az önhatalom.

- c) Igaz
- d) Hamis

A bizományi szerződés vállalkozási típusú szerződés.

- c) Igaz
- d) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból melyekre terjed ki a munkáltató a tájékoztatási kötelezettsége!

- f) a munkáltató kollektív szerződés hatálya alá tartozik-e
- g) munkáltatói jogkör gyakorlójáról

- h) alapbér
- i) szabadság mértéke
- j) napi munkaidő

Jogi személy csak határozatlan időre jöhet létre.

- c) Igaz
- d) Hamis

A pénzvírság nem minősül a Btk. szerinti büntetésnek.

- c) Igaz
- d) Hamis

A közkegyelem gyakorlása az Országgyűlés feladatkörébe tartozó funkció.

- c) Igaz
- d) Hamis

Jelölje meg a jogi személy törvényes működésének biztosítékait!

- d) a jogi személyt nyilvántartó bíróság törvényességi felügyelete
- e) a jogi személy határozatainak bírósági felülvizsgálata
- f) állandó könyvvizsgáló

Jelölje meg az önkormányzat feladatkörébe tartozó funkciókat!

- e) önkormányzati jelképek alkotása
- f) a helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés
- g) érdek-képviseleti szövetség létrehozása
- h) törvény módosításának kezdeményezése az Országgyűlésen

A normatív rendelet jogszabálynak minősül.

- c) Igaz
- d) Hamis

A cégbíróság határozata mentesíthet a versenykorlátozó megállapodások alól.

- c) Igaz
- d) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a szerzői jogvédelem személyhez fűződő jogai!

- f) hasznosítás joga
- g) felhasználás joga
- h) visszavonás joga
- i) a mű egységének védelme
- j) nyilvánosságra hozatal joga

A Betéti Társaság legfőbb szerve a közgyűlés.

- c) Igaz
- d) Hamis

A Világbank nem tartozik az Európai Unió pénzügyi intézményei közé.

- c) Igaz
- d) Hamis

A cég felszámolását elrendelő bírósági végzés esetén a csődeljárás iránti kérelem nem kerül elutasításra.

- c) Igaz
- d) Hamis

Kötbér mellett kamat is kiköthető.

- c) Igaz
- d) Hamis

Jelölje meg az államháztartás alapelveit!

- d) egységesség
- e) valódiság
- f) teljesség

Közigazgatási hatósági ügy soron kívüli intézésére a hatóság érdeke önmagában nem adhat okot.

- c) Igaz
- d) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mi tartozik a tisztességtelen verseny tilalma alá!

- e) jellegbitorlás
- f) bojkott felhívás
- g) speciális klauzula
- h) hírnévrontás

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül mely követelményeket támasztanak a joggal szemben!

- f) általános
- g) közzétett
- h) egyszerű
- i) ellentmondás-mentes
- j) lehetséges követelő (reális)

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok!

- f) munkavállaló utasítása
- g) munkavállaló foglalkoztatása
- h) munkabér fizetése
- i) biztonságos munkakörülmények biztosítása
- j) munkavállaló figyelmeztetése

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki vagy kik kérvényezhetik a holtnak nyilvánítást!

- f) bíróság
- g) az eltűnt személy közelí hozzáartozója
- h) ügyész

- i) gyármhatóság
- j) bárki, aki úgy tudja, hogy az adott személy meghalt

Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást!

- f) gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja
- g) magyar állampolgár
- h) kiskorú személy
- i) akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik, amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül
- j) egyéni cég tagja

Jelölje meg, hogy mi tartozik az államháztartás központi alrendszerébe!

- d) a törvény által az államháztartás központi alrendszerébe sorolt köztestület ill. a köztestület által irányított köztestületi költségvetési szerv
- e) központi költségvetési szerv
- f) állam

A jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre.

- c) Igaz
- d) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiakból a büntetés kiszabása mihez igazodjon!

- d) a bűncselekmény tárgyi súlyához
- e) a bűnösség fokához
- f) az elkövető társadalomra veszélyességéhez

A legfőbb ügyész jogosult törvényt kezdeményezni.

- c) Igaz
- d) Hamis

Jelölje meg a tulajdonjog részjogosultságait!

- f) rendelkezés joga
- g) birtoklás joga
- h) hasznok szedésének joga
- i) használat joga
- j) szolgalom

A társtettes nem minősül a szabálysértés elkövetőjének.

- c) Igaz
- d) Hamis

Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban a beidézett személy terhére mikor szabható ki eljárási bírság!

- d) ha eltávozik a meghallgatás előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja
- e) ha a szabályszerű idézsre nem jelenik meg és nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja
- f) ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg és ezt a körülményt nem menti ki

Az Alkotmánybíróság törvényalkotásra jogosult.

- c) Igaz
- d) Hamis

Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek!

- d) végkielégítés fizetése
- e) munkabér fizetése
- f) közműdíj

A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés.

- c) Igaz
- d) Hamis

A kötelező orvosi vizsgálat tartamára a munkavállaló mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettség teljesítése alól.

- c) Igaz
- d) Hamis

A hivatalbóliság elve a közigazgatási hatóságra vonatkozó alapelvek egyike.

- c) Igaz
- d) Hamis

Jelölje meg, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet!

- f) kijavítást
- g) szerződéstől elállhat
- h) semmit
- i) arányos árleszállítást
- j) kicsérélést

A hátrányos megkülönböztetés alapja lehet a nem, faj, vallás és a nyelv alapján történő megkülönböztetés.

- c) Igaz
- d) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a közvetlen irányítás vagylagos feltételei! Ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen...

- d) jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására
- e) ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni
- f) a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több, mint 50%-val rendelkezik

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül mely vagy melyek számítanak külső/alaki jogforrásnak!

- f) Országgyűlés
- g) Rendelet
- h) Törvény
- i) Törvényerejű rendelet
- j) Kormány

A jövedékkel visszaélés a költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik.

- c) Igaz
- d) Hamis
- A bíróság az adós felszámolását közhírré tételel is elrendelheti.
- c) Igaz
- d) Hamis

Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek esetén!

- e) egy éven belül
- f) három éven belül
- g) nem követelhető vissza
- h) általános elévülési időn belül

Az EU tagállamainak száma a Brexit után is 28.

- c) Igaz
- d) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé!

- e) pénzbírság
- f) közmunka
- g) elzárás
- h) szabadságvesztés

A hírnévröntás a tiszteességtelen verseny tilalma alá tartozik.

- c) Igaz
- d) Hamis

Csődeljárási kérelemhez adóbevallást is kell csatolni.

- c) Igaz
- d) Hamis

Az egyéni cégnek rendelkeznie kell társasági szerződéssel.

- c) Igaz
- d) Hamis

A szerződés megszűnik a szolgáltatás szerződésszerű teljesítésével.

- c) Igaz
- d) Hamis

A zálog az adásvételi szerződés speciális alakzata.

- c) Igaz
- d) Hamis

Az államháztartás alapelvei közé tartozik az éves költségvetés alapján történő gazdálkodás.

- c) Igaz
- d) Hamis

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A szerződés érvénytelen, ha bíróság előtt megtámadták. HAMIS

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A szerződés érvénytelen, ha bíróság előtt megtámadták.

Helyes válaszok:

támogatói okirattal vagy támogatási szerződéssel
közigazgatási hatósági határozattal vagy hatósági szerződéssel
az államháztartás alrendszeri terhére
jogsabály vagy egyedi döntés alapján

Jelölje meg, hogy mi jellemzi a személyhez fűződő jogokat a szerzői jog vonatkozásában!

Helyes válaszok:

főszabályként nem ruházhatók át
forgalomképtelenek
nem lehet lemondani róluk

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A védjegy grafikailag ábrázolható,
lajstromozott megjelölés.   IGAZ

Jelölje meg, hogy milyen döntéseket hozhat a Versenytanács határozattal!

Helyes válaszok:

ideiglenes intézkedést rendelhet el
 bírságot szabhat ki
megállapíthatja a jogosítás tényét

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az egyéni céget bármely természetes személy
alakíthat.   HAMIS

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Az irányelv valamennyi uniós ország számára
elérődő célkitűzést állapít meg, amelyet az adott tagállam implementálnia kell a nemzeti
jogába.   IGAZ

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A Gazdasági Versenyhivatal autonóm
államigazgatási szerv, önállóan működik és a Kormány alá van rendelve. HAMIS

Jelölje meg az EU intézményeit!

Helyes válaszok:

Európai Bizottság
Európai Unió Tanácsa
Európai Tanács

Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti intézkedések közé!

Helyes válaszok:

vagyönkobzás
megrovás

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A csődeljárást az adós és a hitelező is
kezdeményezheti!   HAMIS

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az üzletrész - mint tagságból eredő jogokat és
kötelezettségeket megtestesítő dolog - forgalomképes és átruházását írásba kell foglalni.
   IGAZ

A birtokvédelem érvényre juttatása történhet:

Helyes válaszok:

bírósági úton
igazgatási úton (jegyző által)

önhalommal

Jelölje meg, hogy mire irányulhat a kötelem!

Helyes válaszok:

dolog átadására

tevékenységtől való tartózkodásra

tevékenységre

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az államháztartás ellenőrzésének célja az államháztartás pénzeszközéivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása.

IGAZ

Jelölje meg, hogy mi jellemzi tipikusan a munkaviszonyt!

Helyes válaszok:

keret jellegű szabályozás

tartós jogviszony

személyes jogviszony

vagyoni jogviszony

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mire/mikre van a részvényeseknek joga!

Helyes válaszok:

szavazás

osztalék

közgyűlésen részvétel

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Közigazgatási ügyben nincs jogorvoslati lehetőség a közigazgatási hatóságnál, ebben az esetben csak a bíróságnál lehet közigazgatási pert indítani.

HAMIS

Jelölje meg, hogy milyen közigazgatási eljárás indulhat az ügyfél kérelmére!

Helyes válaszok:

automatikus döntéshozatali eljárás

teljes eljárás

sommás eljárás

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! Közvetett tettek az, aki a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását elkövetésért gyermekkor, kóros elmeállapot, kényszer, fenyegetés miatt nem büntethető.

HAMIS

Jelölje meg, hogy csődeljárás esetén a bíróság kit rendel ki!

Helyes válaszok:

vagyonfelügyelőt

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A Kormány a végrehajtó hatalom általános szerve.

IGAZ

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A csereszerződésnél, amennyiben nem egyenlő értékű a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás pénzben kell kiegyenlíteni a különbséget.

HAMIS

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A megkötött munkaszerződés nem más, mint a munkaviszony létrehozására irányuló jogügylet, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával jön létre. **IGAZ**

Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik, melyek a cselekvőképesség fajtái!

Helyes válaszok:

korlátozottan cselekvőképes

cselekvőképes

cselekvőképtelen

Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabálynak!

Helyes válaszok:

Önálló szabályozó szerv vezetőjének rendelete

MNB elnökének rendelete

Önkormányzati rendelet

Jelölje meg, hogy ki vagy mely szerv kérhet a bíróságtól ideiglenes vagyonfelügyelőt!

Helyes válaszok:

hitelező

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A birtokost birtokvédelem illeti meg, ha birtokától jogalap nélkül megfosztják vagy birtoklásában jogalap nélkül háborítják.

IGAZ

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A személyhez fűződő jogok megsértésének szankciója lehet a jogsértés megállapítása, az attól való eltiltás, az elégtétel, illetve az előző állapot helyreállítása vagy akár a kártérítés is.

IGAZ

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé!

Helyes válaszok:

vállalkozási szerződés

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki melyek jellemzők a gazdasági társaságokra!

Helyes válaszok:

alapítóktól, tulajdonosuktól elkülönült vagyon

állandó szervezet

állami elismerés

célrarendeltség

Jelölje meg a jogi személy törvényes működésének biztosítékait!

Helyes válaszok:

a jogi személy határozatainak bírósági felülvizsgálata

a jogi személyt nyilvántartó bíróság törvényességi felügyelete

állandó könyvvizsgáló

Jelölje meg, hogy melyek képezik a helyi önkormányzat feladatait!

Helyes válaszok:

településrendezés

közterületek elnevezése

településfejlesztés

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a szabálysértési intézkedések közé!

Helyes válaszok:

figyelmeztetés

elkobzás

kitiltás

Jelölje meg, hogy mely sajátos szövetkezeti típusokról rendelkezik a törvény!

Helyes válaszok:

iskolaszövetkezet

agrárgazdasági szövetkezet

közérdekű nyugdíjas szövetkezet

szociális szövetkezet

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az Országgyűlés és a Kormány törvényeket alkot, az Önkormányzatok és a miniszterek rendeleteket.

HAMIS

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A jogi személy tulajdonosi ellenőrzését a felügyelő bizottság látja el.

IGAZ

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A felszámolás elrendelését követően a hitelezők igényeiket – a jogszabályban meghatározott időn belül – kötelesek a felszámolónak bejelenteni.

IGAZ

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A szabálysértésért nem lehet felelősségre vonni a felbujtót és a bűnsegédet.

HAMIS

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A részvénytársaság az egyetlen gazdasági társaság, amely a társasági jogokról értékpapírt jogosult és köteles kiállítani.

IGAZ

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A költségvetési csalás eredmény bűncselekmény, eredménye a költségvetés sérelme, amely megjelenési formája nem a kár, hanem a vagyon hátránya.

Igaz

Jelölje meg, hogy milyen módon szűnhet meg jogutódlással a gazdasági társaság!

társasági forma váltással

egyesüléssel

szétválással

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz, vagy hamis! A személyes adatok kezelése jogoszerű, ha az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges.

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A törvényességi felügyeleti eljárásban a jogi személy belső viszonyaiban keletkezett jogosítő tények vizsgálatát végzi a bíróság.

Igaz

Jelölje meg, hogy igaz, vagy hamis az állítás! A dologösszesség több egyszerű, önálló de azonos rendeltetésű dolog gyűjtőfogalma.

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A 14. életévét be nem töltött személy jognyilatkozata minden esetben semmis, nevében és helyette a törvényes képviselője jár el.

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A bérleti szerződést nem kötelező, míg a haszonbérleti szerződést kötelező írásban megkötni.

Igaz

Jelölje meg, hogy melyik igaz az alábbi állításokból!

az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél
az az adatkezelőnek kell bizonyítani a szabályok betartását, nem pedig a hatóságnak a szabálysértést

az adatvédelem az adatalanyok védelmét jelenti

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Közmunka kiszabása esetén a szabálysértési eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható.

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A felszámolási eljárásban adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti.

Hamis

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A felügyelőbizottság fő feladata a jogi személy képviselete.

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik, melyek a cselekvőképesség fajtái!

korlátozottan cselekvőképes

teljesen cselekvőképtelen

teljesen cselekvőképes

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé!

vállalkozási szerződés

Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik igaz, vagy melyek igazak!

A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót, illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg.

A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását.

Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból melyekre terjed ki a munkáltató a tájékoztatási kötelezettsége!

szabadság mértéke
a munkáltató kollektív szerződés hatálya alá tartozik-e
napi munkaidő
munkáltatói jogkör gyakorlójáról

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétszeresen köteles visszatéríteni.

Igaz

Jelölje meg, hogy szabályosítás elkövetése esetén az alábbiakból mely hatóságok, illetve azok nevében ki/kik szabhatnak ki helyszíni bírságot!

mezőőr
közlekedési hatóság ellenőre
rendőrség
közterület felügyelő

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A kft esetében a jogszabály nem határozza meg, a legkisebb alapítói vagyon nagyságát

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból az ingatlan elbirtoklási idejére melyik igaz!

15 év

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Csődeljárás esetén a bíróság felszámolót rendel ki.

Hamis

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A kötelelem tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelemben kikötött adósi magatartás.

Igaz

Jelölje meg az állam jogalanyiságára vonatkozó igaz állításokat!

az állam egyszerre lehet könjogi és magánjogi jogalany
az államot a polgári jogi jogviszonyokban az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter képviseli.
az állam a polgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A jogszabály érvényessége a jogszabály keletkezéséhez kapcsolódik és a jogi norma kötelező erejét jelenti.

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A munkarend alatt a munkaidő beosztását értjük.

Igaz

Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását!
adós a csödegezésben foglaltak ellenére nem telesített

Jelölje meg, hogy melyek igazak a Kormányra!
a végrehajtó hatalom általános szerve
a közigazgatás legfőbb szerve
az Országgyűlésnek felel

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek az iparjogvédelem területei!
árujelzők
használati mintaoltalom
találmányok (szabadalom)
növényfajták

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A védjegy grafikailag ábrázolható,
lajstromozott megjelölés.

Igaz

Jelölje meg a szerződés megszüntetésének eseteit!
a felek megállapodásával
egyoldalú jognyilatkozattal
bíróság által

Jelölje meg, hogyan kerül sor a munkaviszony megszüntetésére!
azonnali felmondással
közös megegyezéssel

Jelölje meg, hogy melyik, vagy melyek a Btk. szerinti intézkedések!
vagyonelkobzás
pártfogó felügyelet

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz, vagy hamis! Az adatvédelmi perben az érintetteknek kell bizonyítania, hogy adatait a jogszabályok megsértésével kezelték, vagy dolgozták fel.
Hamis

Jelölje meg, hogy csődeljárást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik!
adós

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek tartoznak a jogszabályok megismerését szolgáló hivatalos lapok közé!
Tárcaközlönyök
Nemzeti Jogsabálytár
Magyar Közlöny

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Az önkormányzat dönthet a helyi adók fajtájáról és mértékéről.

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Munkaviszony létesítésekor a próbaidőt mindenki kell kötni.

Hamis

Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást!

egyéni cég tagja

kiskorú személy

akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül

gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja

Jelölje meg, hogy milyen jogokkal rendelkeznek a GDPR szerint azok a személyek, akiknek az adatait kezelik!

törléshez való jog

átlátható tájékoztatáshoz való jog

hozzáférési jog

adathordozáshoz való jog

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A cég székhelye, telephelye és fióktelepe olyan ingatlan lehet, amely a cég tulajdonát képezi, vagy amelynek használatára jogosult.

Igaz

Jelölje meg, hogy mely szerződésmegerősítőket nevez meg a Ptk!

jogvesztés kikötése

foglaló

kötbér

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének feltétele, hogy a vállalkozni kívánó természetes személy e szándékát bejelentse a nyilvántartást végző hatóságnak.

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A felek a munkaszerzőést egyoldalúan is módosíthatják.

Hamis

Jelölje meg, hogy milyen alábbi követelményeknek kell a jognak megfelelnie!

lehetséges követelő (réalis)

ellentmondás-mentes

általános

közötött

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé!

közérdekű munka

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki melyek jellemzők a gazdasági társaságokra!
állandó szervezet
célrarendeltség
alapítóktól, tulajdonosuktól elkülönült vagyon
állami elismerés

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A felszámolás elrendeléséig az adós és a hitelező egyetértése esetén szünetelés kérhető.

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A jog a gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség, amely a társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza, és az egyének és a közösség cselekvéseit alakítja.

Igaz

Jelölje meg, hogy milyen adatfajtákat nevesít a magyar Infotv!

különleges adat
személyes adat
közérdekű adat

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz, vagy hamis! Az uniós adatvédelmi rendelet (GDPR)] elfogadását az adatgazdaság rohamos növekedése, különösen pedig az üzleti célú adathasznosítással összefüggő visszaélések indakolták.

Igaz

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Az ingóság elbirtoklási ideje tíz év.

Igaz

Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony!
határozott idejű munkaszerződés lejártával
munkavállaló halála esetén
munkáltató jogutód nélküli megszűnésével

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A részvénytársaság az egyetlen gazdasági társaság, amely a társasági jogokról értékpapírt jogosult és köteles kiállítani.

Igaz

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A károsultat kárenyhítési kötelezettség terhelí.

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az Alkotmánybíróság ítéettel dönt.
Hamis

Jelölje meg a kötelemfakasztó jogi tényeket!
egyoldalú jognyilatkozatból
károkozásból
utaló magatartásból
szerződésből

Jelölje meg a törvény kezdeményezésére jogosultakat!
köztársasági elnök
bármely országgyűlési képviselő
Kormány
országgyűlési bizottság

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül felszámolást ki, mely szerv vagy szervek
kezdeményezhetik!
hitelező
adós
végelszámoló

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A jogi személy létrehozásáról a személyek
társasági szerződésben, alapító okiratban vagy alapszabályban szabadon rendelkezhetnek, a
jogi személy szervezetét és működési szabályait maguk állapíthatják meg.
Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyik, vagy melyek tartoznak a tulajdonjog elemei közé!
használat
a birtoklás joga

Jelölje meg, hogy melyik a csődeljárás kezdő időpontja!
a csődeljárás elrendeléséről szóló végzés közzétételének napja

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A költségvetési csalás eredmény
bűncselekmény, eredménye a költségvetés sérelme, amely megjelenési formája nem a kár,
hanem a vagyoni hátrány.

Igaz

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik, a
követelések főszabályként öt év alatt évülnek el.

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A megbízott megtagadhatja a teljesítést,
ha a megbízó utasításai nem célszerűek vagy szakszerülenek.
Hamis

Jelölje meg, hogy a vállalkozó hogyan köteles a tevékenység végzésének feltételeit
megszervezni!

biztosítania kell a tevékenység gazdaságos elvégzését
biztosítania kell a tevékenység szakszerű elvégzését
biztosítania kell a határidőre történő befejezését
biztosítania kell a tevékenység biztonságos befejezését

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Csődeljárás nem kérhető például akkor, ha a
korábbi csődeljárás jogerős befejezésének közzétételétől két év még nem telt el.

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Becsületsértés: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménnyilvánítás.

Igaz

Jelölje meg, hogy mikor nem jogosult többé az egyéni vállalkozó vállalkozói tevékenységet folytatni!

ha egyéni céget alapít
ha tevékenysége megszüntetése mellett dönt
halála napján

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A szabálysértési elzárás bármely szabálysértési ügyben eljáró szerv vagy hatóság által kiszabható.

Hamis

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! A zártkörű részvénytársaság operatív irányítást végző szerve az ügyvezető vagy ügyvezetők.

Hamis

Jelölje meg a jogi személy jogutód nélküli megszünésének eseteit!

a tagok vagy alapítók kimondják megszünését
változásbejegyzési eljárás okán
az arra jogosult szerv megszünteti

Jelölje meg, hogy mi jellemzi a személyhez fűződő jogokat a szerzői jog vonatkozásában!

forgalomképtelenek
nem lehet lemondani róluk
főszabályként nem ruházhatók át

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A munkaviszony nem más, mint „foglalkoztatásra irányuló jogviszony”, amely a munkakörrel meghatározott tevékenység rendszeres végzésére munkaszerződéssel jön létre a munkáltató és a munkavállaló között.

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló.

Igaz

Jelölje meg a közigazgatási hatósági döntés formáját vagy formáit!

határozat
végzés

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Csődeljárást az adós kezdeményezhet.

Igaz

Jelölje meg, hogy mely alábbi jellemzők képezhetik a hátrányos megkülönböztetés alapját!

nyelv
faj
vallás
nem

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető jogok!
szabadság
biztonságos munkakörnyezet

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A használati mintaoltalom valamely tárgy kialakítására, szerkezetére vagy részeinek elrendezésére vonatkozó megoldás, ha új, feltaálói lépésen alapul és iparilag alkalmazható.

Igaz

Jelölje meg, hogy mely alábbi területek képezhetik a szerzői jog tárgyát!
irodalmi mű
iparművészeti mű
építészeti alkotás
filmalkotás

Jelölje meg a szabadság fajtait!
szülési szabadság
rendes szabadság
fizetés nélküli szabadság
betegszabadság

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Ha a felszámolást a hitelező kezdeményezi, jogi képviselet kötelező.

Igaz

Jelölje meg, hogy csődeljárás melyik bíróság hatáskörébe tartozik!
törvényszék

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények közé!
csődbűncselekmény
a számvitel rendjének megsértése

Jelölje meg, hogy mely alábbiak közül melyek a közvetlen irányítás vagylagos feltételei! Ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint 50 % -val rendelkezik

Jelölje meg, hogy melyek képezik a helyi önkormányzat feladatait!
szociális szolgáltatások és ellátások
egészségügyi alapellátás
környezetegészségügy

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Cselekvőképességnek nevezük, amikor valaki saját akaratelhatározásából saját nevében jogokat szerezhet, kötelezettséget vállalhat.

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás a kft-re igaz vagy hamis! A kft-t a cégbíróság veszi nyilvántartásba.

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül, melyek képezik a jogviszonyok elemeit!
a jogviszony alanyai
a jogviszony tartalma
a jogviszony tárgya

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Adásvételi szerződést csak írásban lehet érvényesen kötni.

Hamis

Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képezik a gazdasági társaság szerveit!
ügyvezetés
felügyelő bizottság
könyvvizsgáló
társaság tagjainak gyűlése

Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek teljesülése esetén!
általános elévülési időn belül

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A felmondást minden fél (munkavállaló és munkáltató) köteles megindokolni.

Hamis

Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek igazak a foglalóra!
a bíróság mérsékelheti
kötelezettségvállalás megerősítését szolgálj
mértékét a Ptk. nem határozza meg
írásbeliség nem kötelező

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Szabálysértés esetén felelősségre vonható a felbujtó és a bűnsegéd is.

Igaz

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Egyéni vállalkozó ellen sem csődeljárásnak, sem felszámolási eljárásnak nincs helye.

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A normatív rendelet jogszabálynak minősül.

Hamis

Jelölje meg, hogy mely adatokat tartalmaz kötelezően a céggéjyzék!
a cég jegyzett tőkjét, a képviselet módját
a cég adószámát
a cég pénzforgalmi számláit vezető pénzforgalmi szolgáltatók nevét és székhelyét
a létesítő okirat keltét és fő tevékenységét
a cég nevét és céggéjékszámát, székhelyét

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A bíróság nem alkalmazhatja a közös tulajdon megszüntetésének olyan módját, amely ellen valamennyi tulajdonostárs tiltakozik

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Írásbeli végrendelet útján lehet alapítványt alapítani.

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az anyagi jogforrás a jogalkotó szervet jelöli, az alaki jogforrás a jog megjelenési formája (pl. törvény).

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogy mentse fel az ügyvezetést a tevékenysége alól, ha elégedetlenek a társaság ügyvezetésével.

Hamis

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A Kormány a végrehajtó hatalom általános szerve.

Igaz

Jelölje meg, hogy milyen kritériumok jellemeznek kötelezően minden gazdasági társaságot!

jogi személyisége

a gazdasági társaságnak rendelkeznie kell az ügyvezetését és a képviseletét ellátó állandó szervezettel

a gazdasági társaság célja az üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatása

a taguktól elkülönült vagyon

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Közérdekű munka kiszabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható.

Igaz

Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek!

végkielégítés fizetése

közműdíj

munkabér fizetése

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A bíróság az adós felszámolását közhírré tétellel is elrendelheti.

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyik vagy melyek nem része(i) a tisztelességtelen verseny tilalmának!

a Versenyhivatal eljárása

gazdasági erőfölény szerzése

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki vagy kik kérvényezhetik a holtnak nyilvánítást!

ügyész
gyámhatóság
az eltűnt személy közeli hozzátartozója

Jelölje meg, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet!
kicserélést
kijavítást
szerződéstől elállhat
arányos árleszállítást

Jelölje meg, hogy az alább felsoroltak közül melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon!
Alkotmánybíróság
közigazgatási és munkaügyi bíróságok

Jelölje meg, hogy az alábbi jogi személyek közül melyek azok a gazdasági társaságok, amelyeket a hatályos Ptk. szerint alapítani lehet!
közkereseti társaság
részvénytársaság
Korlátolt felelősséggű társaság

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A bizományi szerződés vállalkozási típusú szerződés.
Hamis

Jelölje meg, hogy mi tartozik az államháztartás központi alrendszerébe!
állam
központi költségvetési szerv
a törvény által az államháztartás központi alrendszerébe sorolt köztestület, ill. a köztestület által irányított köztestületi költségvetési szerv

Jelölje meg, hogy melyek minősülnek vállalkozási szerződésnek!
kutatási szerződés
fuvarozási szerződés

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül mely vagy melyek számítanak külső/alaki jogforrásnak!
Törvény
Rendelet
Törvényerejű rendelet

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Csődeljárás esetén a bíróság vagyonfelügyelőt rendel ki.
Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Szabálysértési elzárást csak rendőrség szabhat ki.
Hamis

Jelölje meg azokat az ügytípusokat, amelyekre kiterjed az Európai Unió Bíróságának hatásköre!

előzetes döntéshozatali eljárás
jogsértési eljárás
mulasztás megállapítása iránti kereset

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A hírnévrontás a tisztelességtelen verseny tilalma alá tartozik.

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A cselekvőképesség a jogi személyiséget egyik fő kritériuma.

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok!

munkavállaló utasítása
munkavállaló figyelmeztetése

Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé!

elzárás
pénbüntetés

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az örökléshez való jog 5 év elteltével élével.

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A tanúvallomás tétele a hozzáartozó ügyében megtagadható.

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A gazdasági társaság jogutódlással történő megszűnének egyik módja a felszámolás.

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A közjogi szervezetszabályozó eszközök jogforrásnak minősülnek.

Igaz

Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra!

a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik
eredménytelen hiánpótlási felhívás esetén
a bíróság végzéssel elrendelte a céget felszámolását

Jelölje meg a kötelemeket keztető jogi tényeket!

szerződésből
utaló magatartásból
károkozásból
egyoldalú jognyilatkozatból

Jelölje meg az állam jogalanyiságára vonatkozó igaz állításokat!
az államot a polgári jogi jogviszonyokban az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter képviseli.
az állam a polgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt
az állam egyszerre lehet közjogi és magánjogi jogalany

Jelölje meg, az önkormányzat feladatkörébe tartozó funkciókat!
önkormányzati jelképek alkotása
a helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés
érdek-képviseleti szövetség létrehozása

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A pénzbírság nem minősül a Btk. szerinti büntetésnek.

Igaz

Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit!
adós követelésit az esedékkességekor behajtani
hitelezői igényeket nyilvántartásba venni
évente közbenső mérleget készíteni

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A munkaviszony jogutótlással bármikor megszüntethető.

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése?
közpénzek kezelésére, felhasználására
a nemzeti vagyon kezelésére, védelmére, hasznosítására
az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodásra

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A korlátozottan cselekvőképes személy törvényes képviselője közreműködése nélkül is elfogadhat nagyobb ajándékokat.

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A fuvarozási szerződés vállalkozási típusú szerződés.

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A korlátolt felelősséggű társaság lehet tagja elismert vállalatcsoportnak.

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül szabálysértés esetén melyek a felelősséget kizáró okok!
jogos védelemben elkövetés
kényszer hatása alatt elkövetés
végszükségben való elkövetés
gyermekkor

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerzői jogon alapuló vagyoni jogok!
átdolgozás
terjesztés

kiállítás
többszörözés

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az országgyűlési bizottság nem jogosult törvényt kezdeményezni.

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A Világbank nem tartozik az Európai Unió pénzügyi intézményei közé.

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A zárszámadásról törvényben kell határozni.

Igaz

Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy szétválására! Igaz:
Kiválás esetén a jogi személy vagyonának egy része a kiválassal létrejövő jogi személyre mint jogutódra száll át. Igaz: *A jogi személy szétválása különválás vagy kiválás útján is történhet*

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! A kft. legfőbb szerve a közgyűlés. Hamis

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! A hatóság az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági igazolványt ad ki, amely közokiratnak minősül. Igaz

Jelölje meg, hogy mi jellemzi a védett ismeretet (know-how)! Igaz: korlátozottan hozzáférhető Igaz: gyakorlatban felhasználható ismeret Igaz: vagyoni értéke van

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! Az alaptörvény társadalom belső rendjét, az államszervezet felépítését és az alapvető jogi szabályokat tartalmazza. Igaz

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! Az alapítvány ügyvezető szerve a tagok gyűlése Hamis

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! A közmunka is egy büntetési nem. Hamis

Jelölje meg az EU jelenlegi tagországi számát! 28

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! A szövetkezet létesítő okiratát alapszabálynak nevezzük. Igaz

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! Senki sem tekinthető szabálysértés elkövetésében felelősnek mindaddig, amíg szabálysértési felelősséget a szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerős határozata nem állapította meg. Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból melyekre terjed ki a munkáltató a tájékoztatási kötelezettsége! Igaz: napi munkaidő Igaz: szabadság mértékelgaz: munkáltatói jogkör gyakorlójáról

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! A kft-nek főszabályként csak egy tagja lehet. Hamis

Jelölje meg, hogy mely sajátos szövetkezeti típusokról rendelkezik a törvény!*Igaz: iskolaszövetkezetlgaz: közérdekű nyugdíjas szervezetlgaz: szociális szövetkezetlgaz: agrárgazdasági szövetkezet*

Jelölje meg az államháztartás alapelveit!*Igaz: nyilvánosságlgaz: éves költségvetés alapján történő gazdálkodáslgaz: részletesség*

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mit tehet a korlátozottan cselekvőképes személy a törvényes képviselőjének közreműködése nélkül!*Igaz: akár nagyobb ajándékot is elfogadhatlgaz: hétköznapi életvitelhez tartozó szerződéseket köthetlgaz: rendelkezhet a munkájával szerzett jövedelmével*

Jelölje meg, hogy mely kartellekre hoz példát a versenytörvény!*Igaz: piacfelosztó kartelllgaz: területi kartelllgaz: árkartell*

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Szerződésszegésről van szó, ha bármely kötelezettség szerződésben meghatározott teljesítése elmarad.*Igaz*

Jelölje meg, hogy kivel köteles a közigazgatási hatóság közölni a meghozott határozatát!*Igaz: az ügyféllellgaz: azzal, akire nézve a határozat rendelkezést tartalmazlgaz: az ügyben eljárt szakhatósággal*

Jelölje meg az Országgyűlés feladatkörébe tartozó funkciókat!*Igaz: közkegyelem gyakorlásalgaz: központi költségvetés elfogadásalgaz: az Alaptörvény módosításalgaz: törvényalkotás*

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! A központi költségvetésből kifizetés csak az átláthatóság biztosításával lehetséges.*Igaz*

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! A kartell tilalom alá eső megállapodása semmis.*Igaz*

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! A bérleti szerződést nem kötelező, míg a haszonbérleti szerződést kötelező írásban megkötni.*Igaz*

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A csődeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezheti!*Hamis*

Az egyezségi tárgyalás során a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet és a hitelezők megállapodhatnak:*Igaz: a kielégítések arányáról és módjáról lgaz: a teljesítmény határidő módosításáról lgaz: a kielégítés sorrendjéről*

Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) legfőbb szerve a közgyűlés!*Igaz: Részvénnytársaság*

Jelölje meg, hogy mi a csődeljárás célja!*Igaz: a csődegyezség megkötése*

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül mely vagy melyek nem része(i) a jogi norma szerkezetének!*Igaz: végzéslgaz: ítélet*

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! Az iparjogvédelem kizárolagos jogokat biztosít az oltalom tárgyának hasznosítására, használatára.*Igaz*

Jelölje meg, hogy mely társaság (ok) számára kötelező az alapításkor a törvényben meghatározott minimális értékben vagyont rendelkezésre bocsátani!*Igaz: Nyrt.Igaz: Zrt.Igaz: Kft.*

Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek minősülnek az alábbi jogi tények közül tulajdonszerzésnek!*Igaz: találás*

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! Cselekvőképességnek nevezzük, amikor valaki saját akarat-elhatározásából saját nevében jogokat szerezhet, kötelezettséget vállalhat.*Igaz*

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! Adós a fizetésképtelensége esetén akkor kezdeményezheti a felszámolási eljárást, ha nem tud vagy nem akar csődeljárást kezdeményezni.*Igaz*

Jelölje meg a kötelemekletkeztető jogi tényeket!*Igaz: egyoldalú jognyilatkozatból**Igaz: utaló magatartásból**Igaz: károkozásból**Igaz: szerződésből*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A munkaviszonyra vonatkozó jognyilatkozatot főszabályként alaki kötöttség nélkül lehet megtenni.*Hamis*

Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti intézkedések közé!*Igaz: megrováslgaz: vagyonelkobzás*

Jelölje meg, hogy szabálysértés elkövetése esetén az alábbiakból mely hatóságok, illetve azok nevében ki/kik szabhatnak ki helyszíni bírságot!*Igaz: mezőrlgaz: rendőrséglgaz: közlekedési hatóság ellenőrlgaz: közterület felügyelő*

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Az irányelv valamennyi uniós ország számára előrendő célkitűzést állapít meg, amelyet az adott tagállam implementálnia kell a nemzeti jogába.*Igaz*

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre.*Igaz*

Jelölje meg, a vállalkozási szerződés alapján a vállalkozót megillető jogokat!*Igaz: zálogjoglgaz: vállalkozói díj*

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Az önkormányzat dönthet a helyi adók fajtájáról és mértékéről.*Igaz*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Bűntett az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.*Igaz*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A jogképességet csak bizonyos esetekben lehet korlátozni.*Hamis*

Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek minősülnek büntethetőséget kizáró oknak!*Igaz: kóros elmeállapotlgaz: tévedés**Igaz: gyermekkor*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Munkaviszony létesítésekor a próbaidőt mindig ki kell kötni.*Hamis*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az Állami Számvevőszék ellenőrzi a költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadást.*Igaz*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az anyagi jogforrás a jogalkotó szervet jelöli, az alaki jogforrás a jog megjelenési formája (pl. törvény).*Igaz*

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! A hatóság az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági igazolványt ad ki, amely közokiratnak minősül.*Igaz*

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A kötelem tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelemben kikötött adósi magatartás.*Igaz*

Jelölje meg a csődeljárás célját!*Igaz:* az adós fizetőképességének helyreállítása

Jelölje meg, hogy mely sajátos szövetkezeti típusokról rendelkezik a törvény!*Igaz:* szociális szövetkezet*Igaz:* agrárgazdasági szövetkezet*Igaz:* közérdekű nyugdíjas szövetkezet*Igaz:* iskolaszövetkezet

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a szabályosértési intézkedések közé!*Igaz:* elköbázás*Igaz:* kitiltás*Igaz:* figyelmeztetés

Jelölje meg a kötelemkeletkeztető jogi tényeket!*Igaz:* jogalap nélküli gazdagodásból*Igaz:* személyiségi jog megsértéséből*Igaz:* károkozásból

Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges a szerzői alkotás szabad felhasználása!*Igaz:* iskolai felhasználásl*Igaz:* idézés*Igaz:* tömegtájékoztatás

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A haszonbérleti szerződést hosszabb időre kötik, mint a bérleti szerződést.*Igaz*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Szabadalombitorlásnak nevezik, ha a szabadalom (vagy a bejelentés) tárgyat jogosulatlanul másnak a találmányából vették át.*Hamis*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A szabályosértés miatt nem kerülhet sor felelőségre vonásra, ha a szabályosértés elkövetése óta eltelt 6 hónap.*Igaz*

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Az elővárosi idő számítása a szerződés aláírásától kezdődik.*Hamis*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A gazdasági társaság az ellen jegyzés vagy közokiratba foglalásának napjától előtársaságként működhet. *Igaz*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Közigazgatási eljárás indulhat hivatalból, vagy az ügyfél kezdeményezésére is.*Igaz*

Jelölje meg a szerződés megszüntetésének eseteit!*Igaz:* a felek megállapodásával*Igaz:* bíróság által*Igaz:* egyoldalú jognyilatkozattal

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Szabályosértést főszabályként a szándékos elkövetés és a gondatlan elkövetés is megvalósíthat.*Igaz*

Jelölje meg, hogy milyen döntésekkel hozhat a Versenytanács határozattal!*Igaz:* bírságot szabhat kil*Igaz:* megállapíthatja a jogsértés tényét*Igaz:* ideiglenes intézkedést rendelhet el

Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése!*Igaz:* a központi költségvetésből gazdálkodó szervezetekre (intézményekre)*Igaz:* az

MNB gazdálkodásáralgaz: a NAV és a helyi önkormányzatok adóztatási és egyéb bevételszerző tevékenységérelgaz: a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadásra

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Szándékosan követi el a bűncselekményt, aki előre láta cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában.*Hamis*

Jelölje meg a jogi személy törvényes működésének biztosítékait!*Igaz: a jogi személy határozatainak bírósági felülvizsgálatalgaz: állandó könyvvizsgálólgaz: a jogi személyt nyilvántartó bíróság törvényességi felügyelete*

Jelölje meg, hogy milyen típusú részvényeket bocsáthat ki egy részvénnytársaság!*Igaz: dolgozói részvénylegaz: törzsrezszvénylegaz: kamatozó részvénylegaz: elsőbbségi részvény*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A betéti társaság kültagja nem vehet részt a társaság irányításában, azonban a helytállási kötelezettsége korlátlan (kiterjed a teljes vagyonára).*Hamis*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Közvetett irányítási joggal rendelkezik a vállalkozás azon vállalkozás felett, amelyet az általa közvetlenül irányított vállalkozás – vele együtt vagy önállóan – közvetlenül irányít.*Igaz*

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Ingatlan tulajdonjogával felhagyni nem lehet.*Igaz*

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervek jogosultak rendeletalkotásra!*Igaz: minisztereklgaz: önkormányzatok képviselő testületelgaz: Kormány*

Jelölje meg az ingatlan tulajdonjogának kisajátításával kapcsolatos feltételeket!*Igaz: azonnali, teljes és feltétlen kártérítés mellett történhetlgaz: közérdekű célra történhetlgaz: kivételes esetben történhet*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A megbízott megtagadhatja a teljesítést, ha a megbízó utasításai nem célszerűek vagy szakszerűtlenek.*Hamis*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A munkaserződés főszabályként alaki kötöttség nélkül is megköthető.*Hamis*

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A csődeljárásban az adós csődegyezség megkötésére tesz kísérletet, ennek érdekében fizetési haladékot kap.*Igaz*

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Az alapítvány kedvezményezettje és annak közeli hozzátartozója nem lehet a kuratórium tagja.*Igaz*

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely időpont (ok) kapcsolódnak a jogképesség kezdetéhez!*Igaz: élve születés napjalgaz: a születés előtti 300. nap, mint a fogamzás időpontja*

Jelölje meg, hogy mikor végleges a közigazgatási hatóság döntése!*Igaz: ha azt a hatóság már nem változtatja meglgaz: ha a fellebbezés megengedett, de lemondottak a fellebbezésről lgaz: az ügyfél a fellebbezésről lemondottlgaz: ha a fellebbezésre rendelkezésre álló határidő eltelt úgy, hogy nem fellebbeztek*

Jelölje meg, hogy mikor jár szabadalmi oltalom egy találmánynak!*Ha lgaz: újlgaz: feltalálói tevékenységen alapullgaz: iparilag alkalmazható*

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül, melyek képezik a jogviszonyok elemeit!*Igaz: a jogviszony tárgyalgaz: a jogviszony alanyailgaz: a jogviszony tartalma*

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! A cégbíróság feladatai közé tartozik a kisebbségi jogok gyakorlását biztosító kérelmek elbírálása és a közhasznúvá minősítés is.*Igaz*

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mi jellemzi az egyéni céget!*Igaz: Cégbíróság veszi nyilvántartásba*

Jelölje meg, hogy a csődeljárást milyen formában lehet kezdeményezni!*Igaz: elektronikus nyomtatványon*

Jelölje meg, hogy a vállalkozó hogyan köteles a tevékenység végzésének feltételeit megszervezni!*Igaz: biztosítania kell a határidőre történő befejezését**Igaz: biztosítania kell a tevékenység gazdaságos elvégzését**Igaz: biztosítania kell a tevékenység biztonságot befejezését**Igaz: biztosítania kell a tevékenység szakszerű elvégzését*

Jelölje meg az Európai Bíróság feladatait!*Igaz: kötelezettségszegési eljáráslgaz: előzetes döntéshozatal*

Jelölje meg, hogy az alábbi szervezetek közül melyik vagy melyek nem gazdasági társaság a hatályos törvényi rendelkezések szerint! *Igaz: egyesülelsgaz: szövetkezet*

Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony!*Igaz: jogviszonyváltássallgaz: munkavállaló halála esetén*

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A bírói (igazságszolgáltatási) szervezetrendszer csúcsán az Alkotmánybíróság áll.*Hamis*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A szerzői jogi védelem létrejöttéhez nincs szükség arra, hogy az alkotást bejelentsék vagy nyilvántartásba vegyék.*Igaz*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A felszámolás és a végelszámolás azonos fogalmak.*Hamis*

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerzői jogon alapuló vagyoni jogok!*Igaz: terjesztésgaz: többszörözésgaz: átdolgozás*

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Amikor egy gázdálkodó szervezet fizetésképtelen lesz, csődeljárás keretében próbálja a hitelezői felé rendezni az adósságai egy részét, majd megszűnik.*Hamis*

Jelölje meg, hogy mely társasági forma lehet tagja az elismert vállalatcsoportnak! *Igaz: Korlátoolt felelőségű társaságlgaz: Részvénytársaságlgaz: Szövetkezet*

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A helyi önkormányzat legfőbb szerve a képviselő testület.*Igaz*

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé!*Igaz: közérdekű munkalgaz: elzárás**Igaz: pénzbírság*

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! A Kft. alapításánál nem érvényesül a nyilvános felhívás tilalma.*Hamis*

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Az uniós jogban megkülönböztetünk elsődleges, másodlagos és harmadlagos jogforrásokat.*Hamis*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A vállalkozás szerződés esetében a megrendelőnek a létrehozott rendeltetésszerű használatra alkalmas művet át kell vennie, akkor is, ha elégedetlen a vállalkozó teljesítésével.*Igaz*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Mivel az egyéni cég csak a vagyonával felel a kötelezettségeiért, egyéni cég tagja más társaság korlátlanul felelős tagja is lehet.*Hamis*

Jelölje meg, hogy milyen közigazgatási eljárás indulhat az ügyfél kérelmére!*Igaz:* automatikus döntéshozatali eljárás*Igaz:* sommás eljárás*Igaz:* teljes eljárás

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A formatervezési mintaoltalom nem korlátozódik csak a formára.*Igaz*

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A birtokost birtokvédelem illeti meg, ha birtokától jogalap nélkül megfosztják, vagy birtoklásában jogalap nélkül háborítják. *Igaz*

Jelölje meg, hogy mik az „antitrust” jog (versenykorlátozások) területei! *Igaz:* gazdasági erőfölényvel való visszaélés tilalmal*Igaz:* gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma

Jelölje meg, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet!*Igaz:* kijavítást*Igaz:* szerződéstől elállhat*Igaz:* kicsérélést*Igaz:* arányos árleszállítást

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Hitelező akkor nyújthat be az adós felszámolása iránti kérelmet, ha a követelés összege meghaladja a jogszabályban meghatározott értékhatárt.*Igaz*

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A jogi személy tulajdonosi ellenőrzését a felügyelő bizottság látja el.*Igaz*

Jelölje meg, hogy a felszámolási eljárás melyik bíróság hatáskörébe tartozik!*Igaz:* törvényszékek

Jelölje meg, hogy melyik, vagy melyek a Btk. szerinti intézkedések!*Igaz:* vagyonelkobzásl*Igaz:* párfogó felügyelet

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! A szabálysértési szankciók – melyek lehetnek büntetések vagy intézkedések – igazodnak az adott jogellenesség súlyához.*Igaz*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A helyi önkormányzat költségvetése rendeleti szinten jelenik meg.*Igaz*

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok! *Igaz:* munkavállaló utasításal*Igaz:* munkavállaló figyelmeztetése

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül mely követelményeket támasztanak a joggal szemben! *Igaz:* közzétett*Igaz:* lehetséges követelő (reális)*Igaz:* ellentmondás-mentes*Igaz:* általános

Jelölje meg, hogy az alább felsoroltak közül melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon!*Igaz: önkormányzat képviselő testületelgaz: Alkotmánybíróság*

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé!*Igaz: közvetítői szerződés*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A bűntett bűncselekménynek minősül vagy vétségnek.*Hamis*

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Az Európai Parlamentet ötévente, közvetlenül választják!*Igaz*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Valamennyi munkavégzésre irányuló jogviszonyt a Munkatörvénykönyve szabályozza.*Igaz*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A bírók szabadon mérlegelik az esetet és a tények és a jog ismeretében legjobb belátásuk szerint döntenek, őket utasítani nem lehet.*Igaz*

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Egyéni vállalkozóval szemben nem lehetséges csődeljárást indítani.*Igaz*

Jelölje meg az alapítvány ügyvezető szervét!*Igaz: kuratórium*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A felszámolást elrendelő végzés közzétételét követően a már nincs arra lehetőség, hogy a hitelező és az adós egyezséget kössön.*Hamis*

Jelölje meg, hogy hogyan rendeli el a bíróság adós felszámolását!*Igaz: végzéssel*

Jelölje meg, hogy ki jogosult az Országgyűlésben törvény kezdeményezésére!*Igaz: köztársasági elnök**Igaz: országgyűlési bizottság**Igaz: bármely országgyűlési képviselő**Igaz: Kormány*

Jelölje meg a végrendelet fajtáit!*Igaz: közvégrendelet**Igaz: magánvégrendelet*

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A bíróság nem alkalmazhatja a közös tulajdon megszüntetésének olyan módját, amely ellen valamennyi tulajdonostárs tiltakozik.*Igaz*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon.*Igaz*

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A szerződésre kikötött szolgáltatásért főszabályként ellenszolgáltatás jár.*Igaz*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A polgári jog az a jogág, amely a társadalom vagyoni viszonyait és azzal összefüggésből személyi viszonyokat szabályozza.*Igaz*

Jelölje meg, hogy milyen módon szűnhet meg jogutódlással a gazdasági társaság!*Igaz: szétválássall**Igaz: társasági forma váltássall**Igaz: egyesüléssel*

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! A szemlét a közigazgatási hatóság akkor rendeli el, ha a tényállás tisztázására szemletárgy vagy személy megtekintése vagy megfigyelése szükséges.*Igaz*

Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése!*Igaz: az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodásralgaz: közpénzek kezelésére, felhasználásáralgaz: a nemzeti vagyon kezelésére, védelmére, hasznosítására*

Jelölje meg, hogy az alábbiakból mi nem minősül szabálysértési intézkedésnek!*Igaz: elzárás*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az ajándékot az ajándékozó főszabályként visszakövetelheti.*Hamis*

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! A zárszámadásról szóló törvényben jóvá kell hagyni a költségvetési hiány finanszírozásának, vagy a költségvetési többlet felhasználásának módját.*Igaz*

Jelölje meg, hogy mely alábbi jellemzők képezhetik a hátrányos megkülönböztetés alapját!*Igaz: nyelvlgaz: valláslgaz: fajlgaz: nem*

Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyik, vagy melyek tartoznak a Btk. szerinti intézkedések közé!*Igaz: elköbözáslgaz: kényszergyógykezeléslgaz: megrovás*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az üzletrész – mint tagságból eredő jogokat és kötelezettségeket megtestesítő dolog – forgalomképes és átruházását írásba kell foglalni.*Igaz*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az Országgyűlés és a Kormány törvényeket alkot, az Önkormányzatok és a miniszterek rendeleteket.*Hamis*

Jelölje meg, hogy melyek a tulajdonátruházó szerződések! *Igaz: ajándékozásilgaz: adásvételilgaz: csere*

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Ha e törvény lehetővé teszi, a létesítő okirat rendelkezhet a jogi személy egyes szervezeti egységeinek jogi személyé nyilvánításáról, feltéve, hogy a szervezeti egység az alapítótól és a jogi személytől elkülöníthető szervezettel és vagyonnal rendelkezik.*Igaz*

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervek nem jogosultak törvényalkotásra!*Igaz: Önkormányzatok képviselő testületelgaz: Alkotmánybíróság**Igaz: Kormány*

Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban a beidézett személy terhére mikor szabható ki eljárási bírság!*Igaz: ha eltávozik a meghallgatása előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem menti ki magát vagy utólag nem igazolj**Igaz: ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg, és ezt a körülményt nem menti kilgaz: ha a szabályszerű idézésre nem jelenik meg és nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy Hamis! Az egyéni vállalkozó a tevékenységet legfeljebb (maximum) 2 évig szüneteltetheti.*Igaz*

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A versenytörvény (Tpvt.) hatálya adott esetben a külföldön tanúsított cselekményekre is kiterjedhet.*Igaz*

Jelölje meg, hogy mely adatokat tartalmaz kötelezően a céggégyzék!
*Igaz: a cég nevét és céggégyékszámát, székhelyét
Igaz: a cég jegyzett tőkéjét, a képviselet módját
Igaz: a cég adószámát
Igaz: a létesítő okirat keltét és fő tevékenységét
Igaz: a cég pénzforgalmi számláit vezető pénzforgalmi szolgáltatók nevét és székhelyét*

GAZDASÁGI JOG 2019 (GAZDINFO)

- 1. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** Ha a csődeljárás során az egyezség nem jön létre, a bíróság a csődeljárást megszünteti, az adós fizetésképtelenségét hivatalból állapítja meg és elrendeli az adós felszámolását. **IGAZ**
- 2. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** A csődeljárást a felszámoló és a hitelezők is kezdeményezhetik! **HAMIS**
- 3. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** Csődeljárás kezdeményezése esetén jogi képviselet nem kötelező. **HAMIS**
- 4. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** A szabálysértési elzárást csak bíróság szabhat ki. **IGAZ**
- 5. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** Csődeljárás nem kérhető például akkor, ha adós ellen felszámolási eljárás indult. **IGAZ**
- 6. Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a szerzői jogvédelem személyéhez fűződő jogai! ( )**
- a. nyilvánosságra hozatal joga **IGAZ**
  - b. felhasználás joga **IGAZ**
  - c. hasznosítás joga **HAMIS**
  - d. visszavonás joga **IGAZ**
  - e. a mű egységének védelme (integritás) **IGAZ**
- 7. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek szabadalmi oltalmat kizáró okok! ( )**
- a. közrendbe ütközik **IGAZ**
  - b. a társadalmi gazdasági rendkét sérti **HAMIS**
  - c. emberi klónozásra irányul **IGAZ**
  - d. állati test kezelésére szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárás **IGAZ**
- 8. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )** Szabálysértést valósít meg nem csak a szándékos elkövetés, hanem a gondatlan elkövetés is. **IGAZ**
- 9. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** Csődeljárást esetén a bíróság felszámolót rendel ki. **HAMIS**
- 10. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** A csődeljárást követően a cége jogutód nélkül megszűnik. **HAMIS**
- 11. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** A fizetési haladék célja a csődvagyon megőrzése a hitelezőkkel történő egyezség érdekében. **IGAZ**
- 12. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** Egyéni vállalkozó ellen sem csődeljárásnak, sem felszámolási eljárásnak nincs helye. **IGAZ**

13. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓) A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés. **IGAZ**

14. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges a szerzői alkotás szabad felhasználása! (✓)

a. idézés **IGAZ**

b. tömegtájékoztatás **IGAZ**

c. sokszorosítás **HAMIS**

d. iskolai felhasználás **IGAZ**

e. rendezvényen történő felhasználás **HAMIS**

15. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek az iparjogvédelem területei! (✓)

a. találmányok (szabadalom) **IGAZ**

b. sui generis adatbázisok **HAMIS**

c. használati mintaoltalom **IGAZ**

d. állatfajták **HAMIS**

e. árujelzők **IGAZ**

f. növényfajták **HAMIS**

16. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓) A büntetőjogi felelősség differenciálásának elve szerint a szankciók súlya és szigora az elkövetett bűncselekménnyel arányban álljon. **IGAZ**

17. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé! (✓)

a. elzárás **IGAZ**

b. pénzbüntetés **IGAZ**

c. pénzbírság **HAMIS**

18. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú- és az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható-, büntetés helyett figyelmeztetés alkalmazható, amely a hatóság rosszallását kifejező, nevelő jellegű intézkedés. **IGAZ**

19. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé! (✓)

a. közvetítői szerződés **IGAZ**

b. fuvarozási szerződés **HAMIS**

c. vállalkozási szerződés **HAMIS**

20. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé! (✓)

a. halálbüntetés **HAMIS**

b. szabadságvesztés **IGAZ**

c. közmunka **HAMIS**

d. közérdekű munka **IGAZ**

21. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelemhez többek között mit kell csatolni! (✓)

a. a tagok előzetes egyetértését biztosító okiratot **IGAZ**

b. adóbevallást **HAMIS**

c. adós hitelezőinek névsorát **IGAZ**

22. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé!

- () a. közvetítői szerződés **HAMIS**
b. fuvarozási szerződés **IGAZ**
c. vállalkozási szerződés **IGAZ**

23. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! () A bűncselekmény bűntettnek minősül vagy vétségnek. **IGAZ**

24. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! () A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon. **IGAZ**

25. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! () Bűntett az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el. **IGAZ**

26. Jelölje meg a kötelemekkeletkeztető jogi tényeket! () a. szerződésből **IGAZ**
b. utaló magatartásból **IGAZ**
c. károkozásból **IGAZ**
d. egyoldalú jognyilatkozatból **IGAZ**
e. Érvénytelenségből **HAMIS**

27. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! () A bérleti szerzőést nem kötelező, míg a haszonbérleti szerzőést kötelező írásban megkötni. **IGAZ**

28. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé!
() a. közvetítői szerződés **IGAZ**
b. fuvarozási szerződés **HAMIS**
c. vállalkozási szerződés **HAMIS**
d. bizományi szerződés **IGAZ**

29. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! () Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható. **IGAZ**

30. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! () A haszonbérleti szerzőést hosszabb időre kötik, mint a bérleti szerzőést. **IGAZ**

31. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! () A Btk. szerint részesnek minősül a felbujtó és a bűnsegéd. **IGAZ**

32. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! () A szerzői művet a jogi védelemhez nem kell nyilvántartásba venni, mert a törvény a szerző egyéni, eredeti szellemi tevékenységeből eredő alkotást védi. **IGAZ**

33. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! () A szomszédos jogok védelme azokra vonatkozik, akiknek a tevékenysége a szerzői mű felhasználása érdekében történik. **IGAZ**

34. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Az ajándékot az ajándékozó főszabályként visszakövetelheti. **HAMIS**

35. Igaz vagy Hamis? (✓) A hatályos büntetőjogunk szankciórendszerét a jogkövetkezmények kettőssége jellemzi, mivel a törvény büntetések és intézkedések alkalmazását teszi lehetővé. **IGAZ**

36. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A bűnösség megnyilvánulási formái a szándékosság és a gondatlanság. **IGAZ**

37. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A közérdekű munkát az elítélt díjazás ellenében végzi. **HAMIS**

38. Jelölje, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet! (✓)

- a. kijavítást **IGAZ**
- b. kicserélést **IGAZ**
- c. arányos árleszállítást **IGAZ**
- d. szerződéstől elállhat **IGAZ**
- e. Semmit **HAMIS**

39. Jelölje meg a szerződés megtámadásának okait! (✓)

- a. tévedés **IGAZ**
- b. megtévesztés **IGAZ**
- c. feltűnő értékaránytalanság **IGAZ**
- d. jogszabályba ütközés **HAMIS**

40. Jelölje meg, hogy a csődeljárást milyen formában lehet kezdeményezni! (✓)

- a. szóban **HAMIS**
- b. papír alapon írásban **HAMIS**
- c. elektronikus nyomtatványban **IGAZ**

41. Jelölje meg a csődeljárás célját! (✓)

- a. az adós felszámolása **HAMIS**
- b. az adós fizetőképességének helyreállítása **IGAZ**
- c. az adós tevékenységének megszüntetése **HAMIS**

42. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Akkor nyújtható be az adós felszámolás iránti kérelem, ha a követelés összege meghaladja a jogszabályban meghatározott értékhatárt. **IGAZ**

43. Jelölje meg, hogy mire irányul a kötelem! (✓)

- a. dolog átadására **IGAZ**
- b. tevékenységre **IGAZ**
- c. tevékenységtől való tartózkodásra **IGAZ**
- d. erkölcsi normák érvényesítésére **HAMIS**

44. Jelölje meg, hogy milyen jogintézményeket nevez meg a Ptk. a szerződés megerősítésére! (✓)

- a. kikötése **HAMIS**
- b. kezesség **HAMIS**

- c. foglaló IGAZ
- d. kötbér IGAZ
- e. előleg HAMIS

45. Jelölje meg a szerződésszegés eseteit! (✓)

- a. kötelezettségi késedelme IGAZ
- b. jogosult átvételi késedelme IGAZ
- c. hibás teljesítés IGAZ
- d. teljesítés megtagadása IGAZ
- e. teljesítés lehetetlenné válása IGAZ

46. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A Btk. szerint a foglalkozástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy végleges hatályú. IGAZ

47. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Adós fizetésképtelensége esetén akkor kezdeményezheti a felszámolási eljárást, ha nem tud vagy nem akar csődeljárást kezdeményezni. IGAZ

48. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha a végrehajtás eredménytelen volt. IGAZ

49. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓) A szerződés érvénytelen, ha semmis vagy sikerrel megtámadták. IGAZ

50. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A felszámolás elrendeléséig az adós és a hitelező egyetértése esetén szünetelés kérhető. IGAZ

51. Jelölje meg az alábbi állításokból, az ingatlan elbirtoklási idejére melyik igaz? (✓)
15 év IGAZ
5 év HAMIS
10 év HAMIS

52. Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képzik a gazdasági társaság szerveit! (?)
könyvvizsgáló IGAZ
felügyelő bizottság IGAZ
társaság tagjainak gyűlése IGAZ
munkavállalók érdekképviseleti szerve HAMIS
ügyvezetés IGAZ

53. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Becsületsértés: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás. IGAZ

54. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mi befolyásolja az ember cselekvőképességét a jog szerint!
(✓) kor IGAZ
gondnok nyilatkozata HAMIS
mentális állapot IGAZ
állampolgárság megléte HAMIS
törvényes képviselő nyilatkozata IGAZ

55. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A gazdasági társaságok alapító okirata lehet alapszabály társasági szerződés és létesítő okirat. **IGAZ**

56. Jelölje meg, hogy mire irányulhatnak az atipikus munkaserződések! (✓)

távmunka **IGAZ**

vállalkozói munkavégzés **HAMIS**

bedolgozói munkaviszony **IGAZ**

bizományosi munka **HAMIS**

munkaerő-kölcsönzés **IGAZ**

57. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓) A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, vagy a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre. **IGAZ**

58. Jelölje meg az állam jogalanyiságára vonatkozó igaz állításokat! (?

a. az államot a polgári jogi jogviszonyokban az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter képviseli. **HAMIS**

b. az állam a polgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt **IGAZ**

c. az állam egyszerre lehet közjogi és magánjogi jogalany **IGAZ**

59. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A törvényeket arab számmal jelöljük, míg a rendeleteket római számmal kell jelölni. **HAMIS**

60. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A cégek székhelye, telephelye és fióktelepe olyan ingatlan lehet, amely a cégek tulajdonát képezi, vagy amelynek használatára jogosult. **IGAZ**

61. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?) A munkarend alatt a munkavállaló beosztását értjük. **IGAZ**

62. Jelölje meg, hogy az alábbi jogi személyek közül melyek azok a gazdasági társaságok, amelyeket a hatályos Ptk. szerint alapítani lehet! (✓)

közkereseti társaság **IGAZ**

közös vállalat **HAMIS**

részvénytársaság **IGAZ**

korlátolt felelősségű társaság **IGAZ**

közkereseti társaság **IGAZ**

szövetkezet **HAMIS**

63. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Mivel az egyéni cég csak a vagyonával felel a kötelezettségeiért, egyéni cég tagja más társaság korlátlanul felelős tagja is lehet **HAMIS**

64. Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek tartoznak a jogszabályok megismerését szolgáló hivatalos lapok közé! (✓) Nemzeti Jogszabálytár **HAMIS**

Jogi Fórum **HAMIS**

Tárcaközlöny **HAMIS**

Magyar Közlöny **IGAZ**

Jogtár **HAMIS**

65. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓) A jogi személy határozott vagy határozatlan időre jöhet létre. **IGAZ**

66. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. (✓) A törvényességi felügyeleti eljárásban a jogi személy belső viszonyaiban keletkezett jogosító tények vizsgálatát végzi a bíróság. **IGAZ**

67. Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy létesítésére! (✓)
jogi személy szabadon létesíthető **IGAZ**

a jogi személy a létesítő okirat tagok általi elfogadásával jön létre **HAMIS**

a jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre **IGAZ**

jogi személy csak határozatlan időre jöhet létre **HAMIS**

68. Jelölje meg, hogy milyen típusú részvényeket bocsáthat ki egy részvénytársaság! (✓)
elsőbbségi részvény **IGAZ**

fő részvény **HAMIS**

másodlagos részvény **HAMIS**

kamatozó részvény **IGAZ**

dolgozói részvény **IGAZ**

törzsrezszvény **IGAZ**

69. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen formában lehet jogi személyt létrehozni! (✓)

alapító okirat **IGAZ**

alapszabály **IGAZ**

cégbírósági határozat **HAMIS**

társasági szerződés **IGAZ**

70. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓) A felügyelőbizottság fő feladata a jogi személy képviselete. **HAMIS**

71. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A megkötött munkaszerződés nem más, mint a munkaviszony létrehozására irányuló jogügylet, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával jön létre. **IGAZ**

72. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Az egyéni céget bármely természetes személy alakíthat. **HAMIS**

73. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A zártkörű részvénytársaság operatív irányítást végző szerve az ügyvezető vagy ügyvezetők. **HAMIS**

74. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓) A tilos önhatalom ellen a birtokos - a birtok megvédéséhez szükséges mértékben - önhatalommal is felléphet. **IGAZ**

75. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A kft esetében a jogszabály nem határozza meg a legkisebb alapítói vagy nagyságát! **HAMIS**

76. Jelölje meg a szabadság fajtáját! (✓)

fizetés nélküli szabadság **IGAZ**

szülési szabadság **IGAZ**

rendes szabadság **HAMIS**

betegszabadság **IGAZ**

77. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Az Országgyűlés akkor határozatképes, ha az ülésen az országgyűlesi képviselők több mint a fele jelen van. **IGAZ**

78. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A jóhírnév megsértése, ha valaki más személyre vagy és e személyt sértő valótlan tényt állít vagy valós tényt hamisan tüntet fel. **IGAZ**

79. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervek NEM jogosultak törvényalkotásra! (?)

Országgyűlés **HAMIS**

Kormány **IGAZ**

Alkotmánybíróság **IGAZ**

Önkormányzatok képviselő testülete **IGAZ**

80. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervekből állhat a kft-t. (✓)

felügyelő bizottság **IGAZ**

közgyűlés **HAMIS**

ügyvezetés **IGAZ**

taggyűlés **IGAZ**

igazgatóság **HAMIS**

81. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A jogi személy törvényes képviselétét a vezető tisztségviselő látja el. **IGAZ**

82. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A kft. legfőbb szerve a közgyűlés.

HAMIS

83. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A jogi személy tulajdonosi ellenőrzését a felügyelő bizottság látja el. **IGAZ**

84. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyik, vagy melyek tartoznak a tulajdonjog elemei közé! (?)

a birtoklás joga **IGAZ**

a használat joga **IGAZ**

a hasznosítás joga **IGAZ**

haszonélvezet **IGAZ**

85. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A munkaszerződést írásbeli formában kell megkötni! **IGAZ**

86. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki melyek jellemzők a gazdasági társaságokra! (✓)

állami elismerés **IGAZ**

állandó szervezet **IGAZ**

célalárendeltség **IGAZ**

tulajdonos(ok) teljes felelőssége **HAMIS**

alapítóktól, tulajdonosuktól elkülönült vagyon **IGAZ**
korlátozott cselekvőképesség **HAMIS**

87. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! () Az ingatlan elbirtoklasi ideje tíz év. **HAMIS**

88. Jelölje meg, hogy hogyan szüntethető meg a munkaviszony! ()
közös megegyezéssel **IGAZ**
felmondással **IGAZ**
jogutódlással **HAMIS**
rendkívüli felmondással **IGAZ**

89. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! () A cégbíróság feladatai közé tartozik a kisebbségi jogok gyakorlását biztosító kérelmek elbírálása és a közhasznúvá minősítés is. **IGAZ**

90. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! () A jog a gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség, amely a társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza, és az egyének és a közösség cselekvéseit alakítja. **IGAZ**

91. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! () A jogosult a követelését másra átruházhatja.
IGAZ

92. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerződési jog alapelvei! ()
Visszterhesség véleménye **IGAZ**
Szerződések írásbelisége **HAMIS**
Szerződési szabadság **IGAZ**
Együttműködési kötelezettség **IGAZ**
Különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél **IGAZ**

93. Jelölje meg, hogy mely állítás vagy állítások jellemzik a kötbért! ()
káratalány funkciót tölt be **IGAZ**
bánatpénzt jelent **HAMIS**
kötbér után kamat kikötése semmis **IGAZ**
bíróság nem mérsékelheti **HAMIS**
írásban köthető ki **IGAZ**

94. Jelölje meg, hogyan kerül sor a munkaviszony megszüntetésére! ()
munkáltató jogutód nélküli megszűnésével **HAMIS**
munkavállaló halála esetén **HAMIS**
azonnali felmondással **IGAZ**
közös megegyezéssel **IGAZ**

95. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! () Csődeljárás esetén az egyezségi javaslat megismerhetőségét a hitelezők számára a tárgyalás időpontját megelőzően biztosítani kell. **IGAZ**

96. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! () A károsultat a kárenyhítési kötelezettség terheli. **IGAZ**

97. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A 14.életévét be nem töltött személy jognyilatkozata minden esetben semmis, nevében és helyette a törvényes képviselője jár el. **IGAZ**

98. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A felszámolás elrendelését követően a hitelezők igényeiket – a jogszabályban meghatározott időn belül – kötelesek a felszámolónak bejelenteni. **IGAZ**

99. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában és annak befejezését követően is korlátozás nélkül betekinthet az eljárás során keletkezett összes iratba. **IGAZ**

100. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Az anyagi jogforrás a jogalkotó szervet jelöli az elsőjogforrás a jog megjelenési formája (pl. törvény). **IGAZ**

101. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A munkaidő a munkaviszonyból eredő munkavégzési kötelezettség időbeli kerete, azaz a munkaszerződés szerint a munkavállaló mennyi időt alatt köteles a munkát végezni, illetve a munkáltató rendelkezésére állni. **IGAZ**

102. Jelölje meg a szabálysértés esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket! (✓)
elővezetés **IGAZ**

elzárás **HAMIS**

szabálysértési őrizet **IGAZ**

rend bíráság **IGAZ**

103. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A méhmagzatnak az éve születésig dologi várománya van. **IGAZ**

104. Jelölje meg, hogy bűncselekmény elkövetése esetén az alábbiakból melyik, vagy melyek minősülnek mellékbüntetésnek! (✓)

közügyektől eltiltás **IGAZ**

megrovás **HAMIS**

kényszergyógykezelés **HAMIS**

jótáételi munka **HAMIS**

105. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz, vagy hamis! (✓) Az „opt-in” elv lényege, hogy az adatkezelés megkezdéséhez nincs szükség az alany beleegyezésére, de az adatalany bármikor „kiszállhat”. **HAMIS**

106. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Szabálysértési büntetésnek minősül az elzárás, a pénzbüntetés, a közmunka. **HAMIS**

107. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A munkarend alatt a munkaidő beosztását értjük. **IGAZ**

108. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! (✓) adós ellen csődeljárás indult **HAMIS** adós szünetelést kért az egyezsgökötés érdekében **HAMIS** adós a csődegyezségen foglaltak ellenére nem telesített **IGAZ**

109. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Az Állami Számvevőszék ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadást. **IGAZ**

110. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A részvénytársaság az egyetlen gazdasági társaság, amely a társasági jogokról értékpapírt jogosult és köteles kiállítani. **IGAZ**

111. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé! (✓)

figyelmeztetés **HAMIS**

elkobzás **HAMIS**

közérdekű munka **IGAZ**

112. Jelölje meg, hogy milyen feltétel (akár több is) teljesülése elégges ahhoz, hogy az adatkezelés jogoszerű legyen! (✓)

az adatkezelés közérdekű feladat ellátásához szükséges **IGAZ**

az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél **IGAZ**

az érintett hozzájárulását adta a személyes adatai kezeléséhez **IGAZ**

az adatkezelés az adatkezelő gazdasági érdekében szükséges **HAMIS**

113. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Próbára vétel esetében a szerződés csak akkor hatályosul, ha a megtekintő erről nyilatkozik. **HAMIS**

114. Jelölje meg, hogy mely alábbi területek képezhetik a szerzői jog tárgyát! (?

formatervezési alkotás **IGAZ**

iparművészeti mű **IGAZ**

filmalkotás **IGAZ**

irodalmi mű **IGAZ**

építészeti alkotás **IGAZ**

115. Jelölje meg, hogy milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv! (✓)

jogi személy **IGAZ**

jogképességgel felruházott nem jogi személy **IGAZ**

állam **IGAZ**

természetes személy **IGAZ**

116. Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabálynak! (✓)

miniszteri rendelet **IGAZ**

minisztériumi rendelet **HAMIS**

kormányrendelet **IGAZ**

törvény **IGAZ**

117. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A hatóság az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági bizonyítványt ad ki, amely közokiratnak minősül. **IGAZ**

118. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A munkaszerveződés főszabályként alaki kötöttség nélkül is megköthető. **IGAZ**

119. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?) A Btk. szerint tettesnek minősül a társtettes, a közvetett tettes és a felbujtó. **HAMIS**

120. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Származékos tulajdonszerzésnek minősül a csere, az öröklés, vagy az adás-vétel útján történő szerzés is. **IGAZ**

121. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A részvénytársaság ügyvezetését az ügyvezető látja el. **HAMIS**

122. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A használati mintaoltalom valamely termék egészének vagy részének megjelenésére kérhető, amelyet magának a terméknek vagy díszítésének a külső jellegzetességei eredményeznek. **HAMIS**

123. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A munkaviszony kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését követő munkanap. **IGAZ**

124. Jelölje meg, hogy milyen adatvédelmi jogérvényesítési lehetőségek állnak az érintettek rendelkezésére! (✓)

hatósági vizsgálat kezdeményezése a NAIH-nál **IGAZ**

adatvédelmi biztoshoz fordul **HAMIS**

a felelős miniszterhez fordul beadvánnyal **HAMIS**

adatvédelmi pert indít **IGAZ**

125. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A jogi személy székhelye a jogi személy bejegyzett irodája, ahol a jogi személynek biztosítania kell a részére címzett jognyilatkozatok fogadását és a jogi személy jogszabályban meghatározott iratainak elérhetőségét. **IGAZ**

126. Jelölje meg, hogy az ajándék főszabályként mikor követelhető vissza! (✓)
téves feltevés esetén **IGAZ**

tévedés esetén **HAMIS**

ajándékozó létfenntartása veszélybe került **IGAZ**

127. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A személyes adatok kezelése jogosrű, ha az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges. **HAMIS**

128. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv!
(✓)

természetes személy **IGAZ**

nem jogképes személy **HAMIS**

költségvetési személy **HAMIS**

cselekvőképes személy **HAMIS**

jogi személy **IGAZ**

129. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A felmondást mindenki fél (munkavállaló és munkáltató) köteles megindokolni. **HAMIS**

130. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Az államháztartás úgy is megfogalmazható, mint a körfeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere. **IGAZ**

131. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki vagy kik kérvényezhetik a holtnak nyilvánítást! (✓) ügyész **IGAZ**

az eltűnt személy közeli hozzájárulója **IGAZ**

bárki, aki úgy tudja, hogy az adott személy meghalt **HAMIS**

gyámhatóság **IGAZ**

bíróság **HAMIS**

132. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Cselekvőképességnek nevezzük, amikor valaki a saját akarat-elhatározásából saját nevében jogokat szerezhet, kötelezettséget vállalhat. **IGAZ**

133. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik, a követelések főszabályként öt év alatt érvényesülnek el. **IGAZ**

134. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése! (✓) a NAV és a helyi önkormányzatok adóztatási és egyéb bevételszerző tevékenységére **IGAZ**
a központi költségvetésből gazdálkodó szervezetekre (intézményekre) **IGAZ**
a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadásra **IGAZ**
az MNB gazdálkodására **IGAZ**

135. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé! (✓)
bizományi szerződés **HAMIS**
megbízási szerződés **IGAZ**
vállalkozási szerződés **IGAZ**

136. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A felszámolási eljárásban adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti. **HAMIS**

137. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A Kormány a végrehajtó hatalom általános szerve. **IGAZ**

138. Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit! (?)
személyegyesüléssel **IGAZ**
kötelezettségkötésemelével **IGAZ**
kötelezettség jogutód nélküli megszűnésével **HAMIS**
a szolgáltatás teljesítésével **IGAZ**
sel **HAMIS**

139. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerzői jogon alapuló vagyon jogok! (✓)
visszavonás **HAMIS**
átdolgozás **IGAZ**
terjesztés **IGAZ**
kiállítás **IGAZ**
többszörözés **IGAZ**

140. Jelölje meg, hogy melyik a közkereseti társaság legfőbb szerve! (✓)

igazgató tanács HAMIS

ügyvezetés HAMIS

igazgatóság HAMIS

a tagok gyűlése IGAZ

141. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Semmis szerződés esetén a teljesítés még követelhető. HAMIS

142. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?) A kötelem tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelemben kikötött adósi magatartás IGAZ

143. Jelölje meg, hogy mikor nem alakulhat át jogi személy! (✓)

jogutód nélküli megszűnése iránti eljárás van folyamatban IGAZ

jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedés hatálya alatt áll IGAZ

csődeljárás alatt áll IGAZ

144. Jelölje meg, hogy csődeljárás esetén a bíróság kit rendel ki! (✓)

felszámolót HAMIS

végelszámolót HAMIS

vagyonfelügyelőt IGAZ

145. Jelölje meg, a vállalkozási szerződés alapján a vállalkozót megillető jogokat! (✓)

zálogjog IGAZ

indokolt többletmunka elvégzése HAMIS

indokolt pótmunka elvégzése HAMIS

vállalkozói díj IGAZ

146. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Az adatvédelem jelentése túlmutat az adatok védelmén, valójában az adatalanyok védelmére irányul. IGAZ

147. Jelölje meg az EU tagországainak számát! (✓)

20 HAMIS

25 HAMIS

28 IGAZ

148. Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit! (✓)

adós követeléseit az esedékességekor behajtani HAMIS

évente közbenső mérleget készíteni IGAZ

hitelezői igényeket nyilvántartásba venni IGAZ

149. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A felek a munkaserződést egyoldalúan is módosíthatják. HAMIS

150. Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást! (✓)

a. egyéni cég tagja IGAZ

b. kiskorú személy IGAZ

c. akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik, amíg az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül **IGAZ**

d. gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja **IGAZ**

e. magyar állampolgár **HAMIS**

151. Az egyezségi tárgyalás során a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet és a hitelezők megállapodhatnak: ()

a felszámoló személyéről **HAMIS**

a kielégítések arányáról és módjáról **IGAZ**

a teljesítési határidő módosításáról **IGAZ**

a kielégítés sorrendjéről **IGAZ**

152. Jelölje meg, hogy mely hatósági eljárások nem tartoznak az Ákr. hatálya alá! ()

versenyfelügyeleti eljárás **IGAZ**

hatósági bizonyítvány kiadása **HAMIS**

adó-, ill. vámigazgatási eljárás **IGAZ**

anyakönyvvezetési eljárás **HAMIS**

szabálysértési eljárás **IGAZ**

153. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! () Senki sem tekinthető szabálysértés elkövetésében felelősnek mindaddig, amíg szabálysértési felelősséget a szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerős határozata nem állapította meg. **IGAZ**

154. Jelölje meg, hogy melyek a szabadalmi oltalom korlátjai! ()

találmánybitorlás **HAMIS**

előhasználati jog **IGAZ**

szabadalombitorlás **HAMIS**

tranzitárú **HAMIS**

továbbhasználati jog **IGAZ**

155. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! () Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének feltétele, hogy a vállalkozni kívánó természetes személy e szándékát bejelentse a nyilvántartást végző hatóságnak. **IGAZ**

156. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! () A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás hibája miatt is. **IGAZ**

157. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül felszámolást ki, mely szerv vagy szervek

kezdeményezhetik! ()

felszámoló **HAMIS**

hitelező **IGAZ**

adós **IGAZ**

végfelszámoló **IGAZ**

158. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! () Szándékosan követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában. **HAMIS**

159. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha az adós a csődegezés ellenére nem fizetett. **IGAZ**

160. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétseresen köteles visszatéríteni. **IGAZ**

161. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Az Alaptörvényben csak a legfontosabb jogi alaptételek találhatók, a garanciális jellegű kívánalmakat sarkalatos törvények bontják ki. **IGAZ**

162. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A közigazgatási hatósági ügy intéséből kizárt a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos megítélése vagy akinek a jogát az ügy közvetlenül érinti. **IGAZ**

163. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra! (✓)
a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik **IGAZ**
a bíróság végzéssel elrendelte a cég felszámolását **IGAZ**
eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén **IGAZ**

164. Jelölje meg, hogy melyik a csődeljárás kezdő időpontja! (✓)
a csődeljárás elrendeléséről szóló végzés közzétételének napja **IGAZ**
a csődeljárás elrendeléséről szóló ítélet közzétételének napja **HAMIS**
a hitelezőknek küldött értesítés napja **HAMIS**

165. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha a vagyonfelügyelővel szemben fennálló együttműködési kötelezettségét nem teljesíti. **IGAZ**

166. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A szabálysértési elzárás bármely szabálysértési ügyben eljáró szerv vagy hatóság által kiszabható. **HAMIS**

167. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A Gazdasági Versenyhivatalnál automatikusan indul a versenyfelügyeleti eljárás. **IGAZ**

168. Jelölje meg a szerződés megszüntetésének eseteit! (✓)
a felek megállapodásával **IGAZ**
bánatpénz adásával **HAMIS**
bíróság által **IGAZ**
egyoldalú jognyilatkozattal **IGAZ**

169. Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek! (✓)
munkabér fizetése **IGAZ**
közműdíj **IGAZ**
végkielégítés fizetése **IGAZ**

170. Jelölje meg, hogy melyik, vagy melyek a Btk. szerinti intézkedések! (✓)

pártfogó felügyelet IGAZ

vagyonelkobzás IGAZ

kiutasítás HAMIS

171. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető jogok! (?)

szabadság IGAZ

együttműködés munkatársaival HAMIS

személyes munkavégzés IGAZ

munkaképes állapotban megjelenés HAMIS

biztonságos munkakörnyezet IGAZ

172. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Funkcióját tekintve mind a jogorvoslat, mind a végrehajtási eljárás csak esetleges szakasza a közigazgatási hatósági eljárásnak. IGAZ

173. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények közé! (✓)

vesztegetés HAMIS

csődbűncselekmény IGAZ

a számvitel rendjének megsértése IGAZ

költségvetési csalás HAMIS

174. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok! (?)

munkavállaló utasítása IGAZ

munkavállaló figyelmeztetése IGAZ

munkavállaló foglalkoztatása HAMIS

munkabér fizetése HAMIS

biztonságos munkakörülmények biztosítása HAMIS

175. Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek teljesülése esetén! (✓)

három éven belül HAMIS

nem követelhető vissza HAMIS

egy éven belül HAMIS

általános elévülési időn belül IGAZ

176. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A szerzői jog az irodalom, a tudomány és a művészet körébe tartozó alkotások létrehozásának, felhasználásának sajátos szabályait foglalja magában. IGAZ

177. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Az előszerződést a szerződésre előírt alakban kell megkötni! IGAZ

178. Jelölje meg, hogy mely alábbiak közül melyek a közvetlen irányítás vagylagos feltételei! Ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen (✓)

a. a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint 50%-val rendelkezik IGAZ

b. jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására IGAZ

c. ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni **IGAZ**

179. Jelölje meg, hogy milyen jogokkal rendelkeznek a GDPR szerint azok a személyek, akiknek az adatait kezelik! ()

hozzáférési jog **IGAZ**

törléshez való jog **IGAZ**

átlátható tájékoztatáshoz való jog **IGAZ**

adathordozáshoz való jog **HAMIS**

180. Jelölje meg, hogy milyen módon szűnhet meg jogutódlással a gazdasági társaság! ()

szétválással **IGAZ**

végelszámolási eljárással **HAMIS**

társasági forma váltással **IGAZ**

felszámolási eljárással **HAMIS**

egyesüléssel **IGAZ**

181. Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy szétválására! ()

a. Különválás esetén a jogi személy fennmarad. **HAMIS**

b. Kiválás esetén a jogi személy vagyonának egy része a kiválással létrejövő jogi személyre, mint jogutódra száll át. **IGAZ**

c. A jogi személy szétválása különválás vagy kiválás útján is történhet. **IGAZ**

d. Kiválás esetén a jogi személy megszűnik. **HAMIS**

182. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! () A kényszertörlési eljárás megindítását a cégbíróság rendeli el. **IGAZ**

183. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek minősülnek a büntethetőséget kizáró oknak! ()

tévedés **HAMIS**

gyermekkor **IGAZ**

feledékenység **HAMIS**

kóros elmeállapot **IGAZ**

184. Jelölje meg, hogy milyen kritériumok jellemznek kötelezően minden gazdasági társaságot! ()

a. jogi személyiségek **IGAZ**

b. A tagok meghatározhatják közösen, hogy mely tag(ok) részesedjenek a nyereségből, ill. mely tagok viseljék a veszteséget. **HAMIS**

c. A gazdasági társaságnak rendelkeznie kell az ügyvezetését és képviseletét ellátó állandó szervezettel **IGAZ**

d. a taguktól elkülönült vagyon **IGAZ**

e. a gazdasági társaság célja az üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatása **IGAZ**

185. Jelölje meg, hogy amennyiben a tulajdonátruházó szerződéseket ()

adásvételi **IGAZ**

bizományosi **HAMIS**

ajándékozási **IGAZ**

csere **IGAZ**

186. Jelölje meg, hogy mi számít társasági jogvitának ( )
a tagok társasági jogviszonyával kapcsolatos, egymással szemben keletkezett jogvitája IGAZ
gazdasági társaság és a vezető tisztségviselője között, annak jogviszonyából eredő jogvita IGAZ
a gazdasági társaság és a tagja közti, a társasági jogviszonyból eredő jogvita IGAZ
gazdasági társaságok üzleti viszonyaiéra vonatkozó jogvita IGAZ
gazdasági társaság és hitelezők közötti jogvita HAMIS

187. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) A szerzőt kizárolagos jog illeti meg a mű
egészének vagy egy azonosítható részének bármilyen felhasználására. IGAZ

188. Jelölje meg, hogy a vállalkozó hogyan köteles a tevékenység végzésének feltételeit
megszervezni! ( )
biztosítania kell a tevékenység gazdaságos elvégzését IGAZ
biztosítania kell a tevékenység biztonságos befejezését IGAZ
biztosítania kell a tevékenység szakszerű elvégzését IGAZ
biztosítania kell a határidőre történő befejezését IGAZ

189. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mit tehet a korlátozottan cselekvőképes személy a
törvényes képviselőjének közreműködése nélkül! ( )
 mindenféle szerződést köthet, de csak írásban HAMIS
 akár nagyobb ajándékot is elfogadhat HAMIS
 akár nagyobb ajándékot is adhat HAMIS
 rendelkezhet a munkájával szerzett jövedelmével IGAZ
 hétköznapi életvitelhez tartozó szerződéseket köthet IGAZ
 tehet olyan jognyilatkozatot, amire a törvény felhatalmazza IGAZ

190. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból a Köztársasági elnökre melyik igaz, vagy melyek
igazak! ( )
Magyarország államfője IGAZ
az Országgyűlés választja IGAZ
kinevezi a miniszterelnököt IGAZ
törvényeket alkothat HAMIS

191. Jelölje meg a törvény kezdeményezésére jogosultakat! ( )
bármely országgyűlési képviselő IGAZ
legfőbb ügyész HAMIS
köztársasági elnök IGAZ
Kormány IGAZ
országgyűlési bizottság IGAZ

192. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek igazak a foglalóra! ( )
a bíróság mérsékelheti IGAZ
kötelező írásban rögzíteni HAMIS
írásbeliség nem kötelező IGAZ
kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja IGAZ
mértékét a Ptk. nem határozza meg IGAZ

193. Jelölje meg az ingatlan tulajdonjogának kisajátításával kapcsolatos feltételeket! (✓)

közérdekű célra történhet **IGAZ**

azonnali, teljes és feltétlen kártérítés mellett történhet **IGAZ**

kivételes esetben történhet **IGAZ**

miniszteri jóváhagyáshoz kötött **IGAZ**

194. Jelölje meg, hogy melyek igazak a Kormányra! (✓)

a közigazgatás legfőbb szerve **IGAZ**

az Országgyűlésnek felel **IGAZ**

a végrehajtó hatalom általános szerve **IGAZ**

195. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?) Költségvetési támogatás támogatási döntés alapján, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül nyújtható. **IGAZ**

196. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A személyhez fűződő jogok megsértésének szankciója lehet a jogszertés megállapítása, az attól való eltiltás, az elégtétel, illetve az előző állapot helyreállítása vagy akár kártérítés. **HAMIS**

197. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Az Alkotmánybíróság ítélettel dönt.

HAMIS

198. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek nem része(i) a tisztességtelen verseny tilalmának! (?)

jellegbitorlás **HAMIS**

gazdasági erőfölény szerzése **IGAZ**

a Versenyhivatal eljárása **HAMIS**

bojkott felhívás **IGAZ**

hírnérvontás **HAMIS**

199. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Munkaviszony létesítésekor a próbaidőt mindenki kell tölteni. **HAMIS**

200. Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képezik a gazdasági társaság szerveit! (?)

könyvvizsgáló **IGAZ**

felügyelő bizottság **IGAZ**

társaság tagjainak gyűlése **HAMIS**

munkavállalók érdekképviseleti szerve **HAMIS**

ügyvezetés **IGAZ**

201. Jelölje meg, az önkormányzat feladatkörébe tartozó funkciókat! (✓)

önkormányzati jelképek alkotása **IGAZ**

törvény módosításának kezdeményezése az Országgyűlésben **HAMIS**

a helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés **IGAZ**

érdekképviseleti szövetség létrehozása **IGAZ**

202. Jelölje meg, hogy a munkavállaló mikor mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettségének teljesítése alól! (✓)

kötelező orvosi vizsgálat tartamára IGAZ

elháríthatatlan ok miatti indokolt távollét tartamára IGAZ

hozzátartozója halálakor kettő munkanapra IGAZ

bíróság vagy hatóság felhívására IGAZ

203. Jelölje meg, hogy mely alábbi jellemzők képezhetik a hátrányos megkülönböztetés alapját!

(✓)

nem IGAZ

vallás IGAZ

faj IGAZ

nyelv IGAZ

204. Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) számára kötelező felügyelő bizottság választása! (✓)

a. Zrt., ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérík HAMIS

b. Zrt. minden esetben IGAZ

c. Nyrt., csak, ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérík HAMIS

d. Nyrt. minden esetben IGAZ

205. Jelölje meg, hogy a milyen esetekben kerülhet sor a közigazgatási hatósági ügy soron kívüli intézésére! (✓)

ha a hatóság érdeke megkívánja HAMIS

ha a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedést rendelt el IGAZ

ha az életveszélyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja IGAZ

ha az ügyfél érdeke megkívánja HAMIS

ha a kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége indokolja IGAZ

206. Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! (?)

közös megegyezéssel HAMIS

határozott idejű munkaszerződés lejártával IGAZ

munkavállaló halála esetén IGAZ

felmondással HAMIS

munkáltató jogutód nélküli megszűnésével IGAZ

207. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik személyiségi jog megsértését szankcionálja a

Büntető Törvénykönyv! (✓)

emberi méltóság megsértése IGAZ

becsület megsértése IGAZ

élet, személyes szabadság megsértése IGAZ

levéltitok megsértése HAMIS

személy hátrányos megkülönböztetése IGAZ

208. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A vállalkozási szerződés esetében a

megrendelőnek a létrehozott rendeltetésszerű használatra alkalmas művet nem kell átvennie, ha

elégedetlen a vállalkozó teljesítésével. HAMIS

209. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Közigazgatási ügyben jogorvoslati eljárást az ügyfél nem kezdeményezhet, azt minden esetben a hatóság hivatalból folytatja le. HAMIS

210. Jelölje meg, hogy mi alapján indulhat szabálysértési eljárás! (✓)

bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ

szabálysértési hatóság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ

helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés esetén IGAZ

feljelentés alapján IGAZ

211. Jelölje meg az államháztartás alapelveit! (✓)

részletesség IGAZ

éves költségvetés alapján történő gazdálkodás IGAZ

nyilvánosság IGAZ

egységeség IGAZ

valódiság IGAZ

teljesség IGAZ

bevételei előirányzatok teljesítésének kötelezettsége, a kiadásielőirányzatok felhasználásának

jogosultsága IGAZ

a rendes és rendkívüli bevételek és kiadások elkülönítése IGAZ

adományok, segélyek a juttatás céljának megfelelő felhasználása IGAZ

212. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Az adatvédelem jelentése megegyezik az adatok védelmével. HAMIS

213. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Az államháztartás ellenőrzésének célja

az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos,

hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása. IGAZ

214. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Az ingóság elbirtoklási ideje tíz év.

IGAZ

215. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A részvénytársaság legfőbb szerve a taggyűlés. HAMIS

216. Jelölje meg, hogy mikor indulhat versenyfelügyeleti eljárás. (✓)

kérelemre IGAZ

hivatalból IGAZ

panaszra IGAZ

feljelentésre HAMIS

bejelentésre IGAZ

217. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A jogszabály mindenkorban a kihirdetésétől hatályos. HAMIS

218. Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! (✓)

jogviszonyváltással IGAZ

közös megegyezéssel HAMIS

munkavállaló halála esetén IGAZ

felmondással HAMIS

219. Jelölje meg, hogy mely esetekben szűnik meg vagy kerül megszüntetésre az egyéni cég! ( )
a cégbíróság megszűntnek nyilvánítja IGAZ
a tag elhatározza a cég jogutód nélküli megszűnését, vagy jogutódlással történő megszűnését IGAZ
a cégbíróság a tag kérésére megszünteti HAMIS
az alapító okiratban meghatározott időtartam eltelt IGAZ

220. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A munkavégzés kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését követő munkanap. IGAZ

221. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A GVH feladatai hatékonyabb, eredményesebb ellátása érdekében ágazati vizsgálatot és piackutatást végez. IGAZ

222. Jelölje meg, hogy felszámolás kezdeményezésekor ki számára kötelező a jogi képviselet! ( )
adós IGAZ
végeszszámoló HAMIS
hitelező HAMIS

223. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Főszabály szerint minden az ügyfél kérelmére induló közigazgatási eljárás sommás eljárásokként vagy automatikus döntéshozatali eljárásokként indul. IGAZ

224. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás a kft-re igaz vagy hamis! ( ) A kft-t a cégbíróság veszi nyilvántartásba. IGAZ

225. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A szerződés szóban, írásban vagy ráutaló magatartással jön létre. IGAZ

226. Jelölje meg, hogy milyen kötelezettségei vannak az adatkezelőnek az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) szerint! ( )
adatregisztert kell az adatkezelési tevékenységről vezetni IGAZ
speciális esetekben adatvédelmi tisztségviselőt kell kijelölnie IGAZ
adatvédelmi hatásvizsgálatot kell végeznie IGAZ

227. Jelölje meg, hogy mikor végleges a közigazgatási hatóság döntése! ( )
ha a fellebbezés megengedett, de lemondta a fellebbezésről IGAZ
az ügyfél a fellebbezésről lemondott IGAZ
ha a közigazgatási hatóság közölte az érintettekkel a döntését IGAZ
ha azt a hatóság már nem változtatja meg IGAZ
ha a fellebbezésre rendelkezésre álló határidő eltelt úgy, hogy nem fellebbeztek IGAZ

228. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A rendeletek és az irányelvek jelentik az EU elsődleges jogforrását, a határozatok és az ajánlások a másodlagos (származékos) jogforrásokat. HAMIS

229. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A felszámolási eljárás három szakaszból áll: a felszámolási eljárás a felszámolás és a bírósági szakaszokból. IGAZ

230. Jelölje meg hogy az alább felsoroltak közül melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon! (✓)

Alkotmánybíróság IGAZ

Kúria HAMIS

Ítélezőtáblák HAMIS

közigazgatási és munkaügyi bíróságok HAMIS

megyei törvényszékek HAMIS

járási bíróságok HAMIS

231. Jelölje meg, hogy csődeljárást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik! (✓)

bíróság HAMIS

adós IGAZ

felszámoló HAMIS

232. Jelölje meg, hogy mely adatokat tartalmaz kötelezően a céggjegyzék! (✓)

a cég adószámát IGAZ

a cég pénzforgalmi számláit vezető pénzforgalmi szolgáltatók nevét és székhelyét HAMIS

a cég jegyzett tőkéjét, a képviseleti módját IGAZ

a cég nevét és céggjegyzékszámát, székhelyét IGAZ

a létesítő okirat keltét és fő tevékenységét IGAZ

233. Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban ki az ügyfél! (✓)

akinek (amelynek) jogát, jogos érdekét vagy jogi helyzetét az ügy érinti IGAZ

akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak IGAZ

akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz IGAZ

234. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Normatív határozatot az Országgyűlés, normatív utasítást a Miniszterelnök hozhat. IGAZ

235. Jelölje meg, a jogi személy jogutódlással történő megszűnésének eseteit! (✓)

különválasz IGAZ

összeolvadás IGAZ

beolvadás IGAZ

236. Jelölje meg a szabálysértés esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket! (✓)

elzárás HAMIS

szabálysértési őrizet IGAZ

elővezetés IGAZ

rendbírság IGAZ

237. Jelölje meg, hogy melyik igaz az alábbi állításokból! (✓)

a. az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél IGAZ

b. az adatvédelem az adataianyok védelmét jelenti IGAZ

c. az adatfeldolgozó csak meghatározott célból végezhet adatkezelést IGAZ

d. az az adatkezelőnek kell bizonyítani a szabályok betartását, nem pedig a hatóságnak a szabálysértést HAMIS

238. Jelölje meg, melyek az EU legfontosabb pénzügyi intézményeit! (✓)

Európai Beruházási Bank IGAZ

Európai Számvevőszék IGAZ

Világbank HAMIS

Európai Központi Bank IGAZ

239. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A csődeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezheti! HAMIS

240. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé! (✓)

pénzbüntetés HAMIS

pénzbírság IGAZ

elzárás IGAZ

közérdekű munka IGAZ

241. Jelölje meg a kötelemfakasztó jogi tényeket! (✓)

utaló magatartásból IGAZ

egyoldalú jognyilatkozatból IGAZ

érvénytelenségből HAMIS

károkozásból IGAZ

szerződésből IGAZ

242. Jelölje meg az alapítvány ügyvezető szervét! (✓)

moratórium HAMIS

kuratórium IGAZ

oratórium HAMIS

243. Jelölje meg, hogy mi jellemzi a know-how-t! (✓) vagyoni értéke van IGAZ gyakorlatban felhasználható ismeret IGAZ nem ruházható át másra HAMIS korlátozottan hozzáférhető HAMIS lajstromozni szükséges HAMIS

244. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Közérdekű munka kiszabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható. HAMIS

245. Jelölje meg, hogy mik az „antitrust” jog (versenykorlátozások) területei! (✓) gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma IGAZ tisztelességtelen verseny tilalma HAMIS gazdasági erőfölényvel való visszaélés tilalma IGAZ vállalkozások összefonódásának ellenőrzése IGAZ az üzleti döntések tisztelességtelen befolyásolásának tilalma HAMIS

246. Jelölje meg az államháztartás alapelveit! (✓) teljesség IGAZ valódiság IGAZ egységeség IGAZ

247. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges mentességet kapni a versenykorlátozó megállapodások alól! (✓) törvényimentesség alapján IGAZ cégbírósági határozattal HAMIS csoportmentesség alapján IGAZ egyedi mentesség alapján IGAZ

248. Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik igaz, vagy melyek igazak! (✓) a. A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót, illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg. IGAZ

b. A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, ha elégedetlenek a társaság ügyvezetésével, hogy mentse fel az ügyvezetést a tevékenységek végzése alól. HAMIS

c. A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását. HAMIS

249. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A szerződés csak semmisség esetén érvénytelen. HAMIS

250. Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) legfőbb szerve a közgyűlés! ( ) Betéti társaság HAMIS Részvénytársaság IGAZ Közkereseti társaság HAMIS Korlátolt felelőségű társaság. HAMIS

- 251. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! ( ) adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt IGAZ adós szünetelést kért az egyezségkötés érdekében HAMIS adós a csődgyezségen foglaltak ellenére nem telesített IGAZ**
- 252. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A jogi norma a jog legkisebb önállóan értelmezhető egysége. IGAZ**
- 253. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A jog fogalma szorosan kapcsolódik az állam, a társadalmi viszonyok fogalmához. IGAZ**
- 254. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik az adócsalás, a költségvetési csalás és a jövedékkel való visszaélés elősegítése is. HAMIS**
- 255. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A Cégbíróság töri a céget a céggelyzékből, ha megállapítja, hogy a céggel szemben követelés bejelentésére nem kerül sor, és a céggel vagyonával kapcsolatos bejelentés vagy adatszolgáltatás nem érkezett. IGAZ**
- 256. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A kötelem a relatív szerkezetű polgári jogviszonyok gyűjtő elnevezése. IGAZ**
- 257. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek minősülnek az alábbi jogi tények közül tulajdonszerzésnek! ( ) találás IGAZ használat HAMIS bérlet HAMIS**
- 258. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Közös tulajdon esetén, a tulajdonjog egy azon dolgon meghatározott hányadrészek szerint több személyt illet meg. IGAZ**
- 259. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló. IGAZ**
- 260. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre. IGAZ**
- 261. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Ha a felszámolást a hitelező kezdeményezi, jogi képviselet kötelező. HAMIS**
- 262. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A közigazgatási hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja. IGAZ**

- 263. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)** Az iparjogvédelem nem biztosít kizárolagos jogokat az oltalom tárgyának hasznosítására, használatára. **HAMIS**
- 264. Jelölje meg, hogy milyen esetei vannak a vállalkozások összefonódásának! (✓)** fúzió IGAZ beolvadás IGAZ kooperáció HAMIS irányításszerzés IGAZ
- 265. Jelölje meg, hogy mely gazdálkodó szervezet alapítását kell a Cégbíróságnál bejelenteni!** (✓) egyéni cég IGAZ szövetkezet IGAZ egyéni vállalkozás HAMIS
- 266. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyeket kell meghatározni az egyéni cég alapító okiratában!** (✓) felügyelő bizottság tagjai HAMIS egyéni cég főtevékenységét IGAZ alapító neve, címe, anyja neve IGAZ cégnév és székhely IGAZ fizetendő osztalék mértéke HAMIS
- 267. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból melyik igaz vagy melyek igazak!** (✓) Az Alaptörvény szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét IGAZ Az Alaptörvény nem szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét HAMIS Az Alaptörvény kizárolag az alapvető jogi szabályokat tartalmazza IGAZ Az Alaptörvény csak az államszervezet felépítését szabályozza IGAZ
- 268. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis!** (?) Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendelkezései a közérdekű adatokra nem terjednek ki. **HAMIS**
- 269. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis!** (✓) Ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik. **IGAZ**
- 270. Jelölje meg, hogy melyek a bérbeadó jogai!** (✓) ellenőrizheti a bérleti dolog használatát IGAZ bérleti szerződés felmondásának jog, amennyiben nem fizetnek bérleti díjat IGAZ fegyelmezési jog HAMIS zálogjog a bérleti díj és a költségek erejéig IGAZ
- 271. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis!** (✓) Az uniós adatvédelmi rendelet (GDPR) elfogadását az adatgazdaság rohamos növekedése, különösen pedig az üzleti célú adathasznosítással összefüggő visszaélések indokolták. **IGAZ**
- 272. Milyen szervezeti alrendszerei vannak a közigazgatási feladatoknak?** (?) Szövetkezeti HAMIS Önkormányzati IGAZ Államtól független HAMIS Államigazgatási IGAZ

273. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A feladatkör azt mutatja meg, hogy a konkrét ügyben milyen típusú közigazgatási szerv járhat el **HAMIS**

274. Jelölje meg, hogy melyek a hatósági tevékenység alap fajtái (✓) **Hatósa**gi felügyelet IGAZ Hatósági jogalkalmazás IGAZ Hatósági szervezet HAMIS Hatósági nyilvántartások vezetése IGAZ Hatósági szakmai és szolgáltatói tevékenység IGAZ

275. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Az ügyfélre vonatkozó egyik alapelv a jogszervűség elve, azaz, hogy részrehajlás nélkül, jogszervűen járjon el. **IGAZ**

276. Jelölje meg a kérelemre lefolytatandó jogorvoslati eljárásokat a közigazgatásban (✓) Ügyészi felhívás HAMIS Fellebbezés IGAZ Felügyeleti eljárás HAMIS Közigazgatási per IGAZ

277. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A hatósági bizonyítványt a hatóság az ügyfél kérelméré, a felhasználás céljának feltüntetésével adat igazolására ad ki. **IGAZ**

278. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✗) Kapcsolódó eljárásról beszélünk, ha egy ügy elintézése érdekében az ügyfél több hatósággal is kapcsolatba kell, hogy lépjön. **HAMIS**

279. Milyen eljárásban bírálhatja el a közigazgatási hatóság a kérelmet? (✓) Alap eljárásban HAMIS Teljes eljárásban IGAZ Rész eljárásban HAMIS

280. Hatósági ügy, ha a hatóság a döntésével (✓) Jogot, kötelezettséget állapít meg IGAZ Ítéletet hoz közigazgatási jogvitában IGAZ Jogsértést állapít meg IGAZ Nyilvántartást vezet IGAZ

281. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Ideiglenes intézkedést tehet az illetékes hatóság, ha az szükséges kár vagy veszély elhárításához IGAZ

282. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Büntett az a gondatlanságból elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény két évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el. **HAMIS**

Az állami számvevőszák ellenőrzése **nem** terjed ki a nemzeti vagyon kezelésére és hasznosítására.

Egyéni cég alapító okirata: alapító neve, címe, anyja neve, egyéni cég főtevékenység, cégnév, székhelynév

Joggal szembeni követelmények általános lehetséges követelő, vagyis reális ellentmondás mentes közétek.

A szolgálat nem tartozik a tulajdonjog részjogosítványai közé

A helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés nem a kormány feladata.

A BTK szerinti büntetések közé: büntetés, pénzbüntetés és elzárás alkalmazhat.

Csődeljárás célja: adós, fizető képességének helyreállítása.

A jövedék visszaélés a költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik.

A vagyoni hozzájárulás a részvényesi jogok közé nem tartozó intézmények, a szabadság mértéke nem a munkaszerződés kötelező tartalmi eleme.

A védjegy grafikailag ábrázolható lajstromozott megjelölés.

Iparjogvédelem területei használatiminta oltalom növényfajták árujelzők találma

nyok a beidézett személy terhére mikor szakad szabható ki eljárási bírság ha eltávozott a meghallgatás előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem ment ki a magát vagy utólag nem igazolja ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg és ezt a körülményt nem menti ki ha szabályszerű idézés re nem jelenik meg és nem ment ki nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

A kötbér mellett kamat nem köthető ki.

A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól hogyha nincs a legfőbb szerv határozata arra vagy a legfőbb felvette azt, hogy az utólagos

beszámolót, illetve az utolsó két évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamelyik gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízó könyvvizsgáló vizsgálja meg. A szavazati jogok 5 százalékával rendelkezik kisebbségi tulajdonosokat Ok és cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását az Európai Parlament uniós szintű jogalkotó hatáskört gyakorolhat a közjogi szervezetszabályozó eszközök nem jogszabálynak minősülnek

A szabadalmi oltalmat kizáró okok egyike a közrendbe ütközés.

Az indokolt többletmunka elvégzése a vállalkozót a vállalkozási szerződés alapján nem megillető jog

Költségvetési támogatás nyújtható jogszabály vagy egyedi döntés alapján.

A cselekvőképesség nem a jogi személyiség egyik fő kritériuma.

Moratórium fennállása alatt az adós végkielégítés fizetését nem köteles teljesíteni.

A gazdasági társaság jogutódlással történő megszűnésének módja, nem a felszámolási eljárás.

Közigazgatási hatósági döntés formái: végzés, határozat

A BTK. szerint a foglalkoztatástól eltiltás nem határozott idejű lehet

Joggal szembeni követelmények: közzétett, általános, ellentmondás-mentes, lehetséges követő (reális)

A szabadság mértéke nem a munkaszerződés kötelező tartalmi eleme.

A gazdasági társaságok bejegyzését a székhely szerint nem az illetékes közigazgatási bíróságok végzik.

A szerződés megszűnik a szolgáltatás szerződésszerű teljesítésével.

Közvetlen, vagy irányítás vagylagos feltételei: a másik vállalkozásban több mint 50%-ban van részvényünk, jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására, ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni.

Szövetkezet átalakulhat ZRT-vé

A versenytörvény szerint a vásárlás, igénybevételével egyéb feltételei nem számíthatnak jelentős információnak.

A bíróság az adós felszámolását közhírré tételel nem rendelheti el.

Szabálysértési elzárást nem csak a rendőr szabhat ki.

A hátrányos megkülönböztetés alapja lehet a nem, faj, vallás, és a nyelv alapján történő megkülönböztetés.

Európa tanács nem az EU unió intézménye.

Az alkotmánybíróság nem jogosult törvényalkotásra.

Európai Bíróság feladatai: jogértelmezés, jogérvényesítés.

Foglaló dolog formájában nem adható

Az ingatlan tulajdonának kisajátítgatásához a miniszteri jóváhagyás nem szükséges.

Csődeljárás céljai: adós fizetőképességének helyreállítása.

A versenyfelügyeleti eljárás az ÁKR. hatálya alól kivett eljárás.

BTK szerinti büntetés: elzárás, pénzbüntetés.

A helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés nem a kormány feladata.

Gazdasági jog

1. előadás, A jog szerepe és célja

1. 1. Jogi alapfogalmak

Jog: Általánosan érvényes normaösszesség, amely a társadalom minden tagjára kötelező. Az arra felruházott szervek által alkotott vagy szankcionált kikényszeríthető, általában kötelező „magatartásszabály”. **3 formája:** tiltás, parancs megengedés.

Jog: tárgyi jog (összes jogforrás) + **alanyi jog** (jogforrások tartalma – egyes személyeket megillető jogosultságok és kötelezettségek)

Jog, mint önálló társadalmi rendszer

- szabályozó, stabilizáló funkció
- alapvető emberi jogok biztosítása
- társadalmi konfliktusok feloldása
- társadalom alakítása

Jog, mint társadalmi-történelmi jelenség

- államhoz kötődik – társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza
- egyének és a közösség cselekvéseit alakítja
- gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség

Jog fejlődése:

1. írott jog
2. szokásjog
3. precedensjog

2 európai fejlődési irány:

- közös gyökér: **római jog**
- **angolszász jog** – precedens jog dominanciája
- **kontinentális jog** – írott jog dominanciája

Jog tagozódása/egységei

- **jogesalád:** hasonló/azonos jogrendszer
- **jogrendszer:** adott területen érvényes és hatályos normák összessége
- **jogág:** egy egnemű területet felölelő jogszabályok (különböző szakjogágak)
- ➔ **jogszabályok:** Jog konkrét megjelenési formája - **Általános érvényű**, mindenire kötelező magatartásszabály, melyet az **arra felhatalmazott állami szerv megalkotott** és **közrebocsátott**, és az érvényesülését akár **kényszerrel** is biztosítja. ➤ **kötetelményei:**
  - > általános – mindenre vonatkozik
  - > közzétett
  - > világos, egyértelmű
  - > ellentmondás-mentes
  - > lehetséges követelő (reális)
  - > stabilitással rendelkező (ne kelljen túl gyakran módosítani)
  - > a szabály és a hivatalos cselekvés között egyezést mutat
  - **jogi norma:** Jog legkisebb önálló egysége.

- **hipotézis** (tényállás, feltételezés) + **diszpozíció** (rendelkezés) + **jogkövetkezmény** (szankció, jutalom, egyéb joghatás) – nem feltétlenül szerepelnek egymás mellett
- **nem tipikus normák:** preamble₁, vélelem₂, fikció₃

¹ elméleti bevezetést, bevezető hivatkozásokat ad egy nagyobb törvénykönyvhöz, törvényhez, egyezményhez, szerződéshez (pl. alaptörvénynél)

² tényállást bizonyítottnak tekintünk, ameddig az ellenkezője nincsen bizonyítva

³ jogi tények tulajdonságait kiterjesztjük egy másik jogi tényre, aminél nem állna meg, hogy lehessen alkalmazni jogkövetkezményt

Jogalkotás: Jogalkotó hatáskorrel felruházott szerveknek az általános és absztrakt magatartásszabályok formájában megfogalmazandó jogi normák létrehozására irányuló tevékenysége.

- **Szakaszai**
  - **Előkészítés** ▪ kezdeményezés

- tervezet előkészítése

- tervezet véleményezése

- jogalkotó elé terjesztése

- **Kibocsátás** ▪ Elfogadás

- Aláírás

- **Kihirdetés, közzététele** (Magyar Közlöny, Határozatok Tára, Tárcaközlönyök, Speckó hivatalos lapok – cégbököny)

Jogforrások (ahonnan ered a jogszabály) csoportosítása

- **Belső/anyagi jogforrás** – a kibocsátó
- **Külső/alaki jogforrás** – jogforrás formája

Jogszabályok csoportosítása:

- **Anyagi jogszabály:** A tartalma – jogok, kötelezettségek definiálása
- **Alaki jogszabály:** Az eljárás, a jogszabály érvényesítésének módja.

Közjogi szervezeteket szabályozó eszközök

- **Normatív határozat:** testület adja ki ○ Országgyűlés, Kormány, Alkotmánybíróság, Minisztérium

- **Normatív utasítás:** egy személy adja ki ○ köztársasági elnök, miniszterelnök, OBH, alapvető jogok biztosa, MNB elnöke, ÁSZ elnöke, Polgármester, jegyző

Jogforrási hierarchia Általános helyzetben

Anyagi jogforrások

Országgyűlés

Alaki jogforrások

Rendkívüli- és szükségállapotban

Honvédelmi Tanács K

Alaptörvény – OGY kéviselők 2/3 Sarkal
lévő kéviselők 2/3

Törvény – egyszerű többség Törvényerejű
lehet, csak komcsik)

MNB elnöke

Kormány

Miniszterelnök

Miniszter (nem minisztérium!)

Önkormányzat képviselő testülete

Országos szintű rendelet

Helyi rendelet

1.Jelölje meg, hogy felszámolás kezdeményezésekor ki számára kötelező a jogi képviselet!

- adós
- végelszámoló
- hitelező

2.Jelölje meg, hogy bűncselekmény elkövetése esetén melyek minősülnek mellékbüntetésnek!

- közügyektől való eltiltás
- megrovás
- kényszergyógykezelés
- jóvátételi munka

3.Jelölje meg, hogy az ajándék főszabályként mikor követelhető vissza!

- tévedés esetén
- téves feltevés esetén
- ajándékozó létfenntartása veszélybe került

4.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek szabadalmi oltalmat kizáró okok!

- közrendbe ütközik
- emberi vagy állati kezelésre szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárás
- a társadalom gazdasági rendjét sérti
- emberi klónozásra irányul

5.Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011.évi CXII.törvény rendelkezései a közérdekű adatokra nem terjednek ki! **Hamis**

6. A kötelelem tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelemben kikötött adósi magatartás. **Igaz?**

7.A felszámolás elrendelését követően a hitelezők igényeiket - a jogszabályban meghatározott időn belül - kötelesek a felszámolónak bejelenteni. **Hamis?**

8.A vállalkozási szerződés esetében a megrendelőnek a létrehozott rendeltetésszerű használatra alkalmas művet nem kell átvennie, ha elégedetlen a vállalkozó teljesítésével. **Hamis**

9.Feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló. **Igaz**

10.Jelölje meg, hogy milyen jogokkal rendelkeznek a GDPR szerint azok a személyek, akiknek az adatait kezelik!

- átlátható tájékoztatáshoz való jog
- törléshez való jog
- hozzáférési jog
- adathordozáshoz való jog

11.Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek igazak a foglalóra! Kérdéses még

- írásbeliség nem kötelező
- mértékét a Ptk. nem határozza meg
- a bíróság mérsékelheti
- kötelező írásban rögzíteni
- kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja

12. A Btk. szerint tetteknek minősül a társtettes, a közvetett tettek és a felbujtó. **Hamis**

13. A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás hibája miatt is. **Hamis**

14.A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha a vagyonfelügyelővel szemben fennálló együttműködési kötelezettségét nem teljesíti. **Igaz?**

15.Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra!

- a bíróság végzéssel elrendelte a cégek felszámolását
- a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik
- eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén

16.Személyes adatok kezelése jogoszerű, ha az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges. **Igaz**

17.Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek!

- munkabér fizetése
- közműdíj
- végkielégítés fizetése

18.A szerződés csak semmisség esetén érvénytelen! **Hamis**

19.Jelölje meg, hogy melyek a Btk. szerinti intézkedések!

- pártfogó felügyelet
- vagyonelkobzás
- kiutasítás

20.A szerzői művet a jogi védelemhez nem kell nyilvántartásba venni, mert a törvény a szerző egyéni, eredeti szellemi tevékenységből eredő alkotást védi. **Igaz**

21.Jelölje meg, hogy milyen adatvédelmi jogérvényesítési lehetőségek állnak az érintettek rendelkezésére!

- hatósági vizsgálatot kezdeményez a NAIH-nál
- adatvédelmi biztoshoz fordul
- a felelős miniszterhez fordul beadvánnyal
- adatvédelmi pert indít

22.Egyéni vállalkozó ellen sem csődeljárásnak, sem felszámolási ejárásnak nincs helye!
Igaz

23.Az ajándékot az ajándékozó főszabályként visszakövetelheti.

24.Jelölje meg a szerződés megszüntetésének eseteit!

- kötelezettség nélküli megszűnésével
- kötelezettség késedelmével
- a szolgáltatás teljesítésével
- személyegyesüléssel
- hibás teljesítéssel

25.Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását!

- adós ellen csődeljárás indul
- adós szünetelést kért az egyezségkötés érdekében
- adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt
- adós a csődegyezségen foglaltak ellenére nem teljesített

26.A bűncselekmény bűntettek minősül vagy vétségnek. **Igaz**

27.Adós fizetésképtelenség esetén akkor kezdeményezheti a felszámolási eljárást, ha nem tud vagy nem akar csődeljárást kezdeményezni. **Igaz**

28.Jelölje meg, hogy mi jellemzi a know-how-t!

- vagyoni értéke van
- gyakorlatban felhasználható ismeret
- nem ruházható át másra
- korlátozottan hozzáférhető
- lajstromozni szükséges

29.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények közé!

- csődbűncselekmény
- a számvitel rendjének megsértése
- költségvetési csalás
- vesztegetés

30.Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit!

- felek megállapodásával
- bánatpénz adásával
- egyoldalú jognyilatkozattal
- bíróság által

31.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerzői jogon alapuló vagyoni jogok!

- visszavonás
- átdolgozás
- terjesztés
- kiállítás
- többszörözés

32.A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha az adós a csődegyezség ellenére nem fizetett. **Igaz**

33.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerződési jog alapelvei!

- visszterhesség vélelme
- különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél
- együttműködési kötelezettség
- szerződések írásbelisége
- szerződési szabadság

34.Az előszerződést a szerződésre előírt alakban kell megírni. **Igaz**

35.Jelölje meg, hogy a csődeljárást milyen formában lehet kezdeményezni! (csak ADÓS kezdeményezheti)

- papír alapon írásban
- elektronikus nyomtatványon
- szóban

36.Ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik.

Hamis

37.Az uniós adatvédelmi rendelet (GDPR) elfogadását az adatgazdaság rohamos növekedése, különösen pedig az üzleti célú adathasznosítással összefüggő visszaélések indokolták. **Igaz?**

38.Jelölje meg a vállalkozási szerződés alapján a vállalkozót megillető jogokat!

- indokolt pótmunka elvégzése
- zálogjog
- indokolt többletmunka elvégzése
- vállalkozói díj

39. A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha a vagyonfelügyelővel szemben fennálló együttműködési kötelezettségét nem teljesíti. **Igaz?**

40.A szerzőt kizárolagos jog illeti meg a mű egészének vagy egy azonosítható részének bármilyen felhasználására. **Igaz?**

41.Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé!

- közérdekű munka
- közmunka
- halálbüntetés
- szabadságvesztés
- pénzbírság
- pénzbüntetés
- elzárás

42.A szabálysértési elzárás bármely szabálysértési ügyben eljáró szerv vagy hatóság által kiszabható. **Hamis**

(A szabálysértési elzárást csak bíróság szabhat ki)

43.A haszonbérleti szerződést hosszabb időre kötik, mint a bérleti szerződést! **Igaz**

44.Jelölje meg, hogy milyen feltétel teljesülése elégges ahhoz, hogy az adatkezelés jogoszerű legyen!

- az adatkezelés közérdekű feladat ellátásához szükséges
- az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél
- az érintett hozzájárulását adta a személyes adatai kezeléséhez
- az adatkezelés az adatkezelő gazdasági érdekében szükséges

45.Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását!

- adós szünetelést kért az egyezsgökötés érdekében
- adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt
- adós a csődegyezségben foglaltak ellenére nem teljesített

46.Jelölje meg, hogy a moratórium (=fizetési haladék) ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek!

- végkielégítés fizetése
- munkabér fizetése
- közműdj

47.Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit!

- adós követeléseit az esedékességekor behajtani (?) (adósnak nincsenek kötelezettségei, hanem a hitelezőknek vannak)
- évente közbenső mérleget készíteni
- hitelezői igényeket nyilvántartásba venni

48.A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétszeresen köteles visszatéríteni. **Igaz**

49.Jelölje meg, hogy mely alábbi területek képezhetik a szerzői jog tárgyát!

- iparművészeti mű
- irodalmi mű
- formatervezési alkotás
- filmalkotás
- építészeti alkotás

50.Az adatvédelem jelentése túlmutat az adatok védelmén, valójában az adataianyok védelmére irányul. **Igaz**

51.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül felszámolást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik!

- felszámoló
- hitelező
- adós
- végelszámoló

52.Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek teljesülése esetén!

- 3 éven belül
- nem követelhető vissza
- 1 éven bel

- általános elévülési időn belül

53.Az “opt-in” elv lényege, hogy az adatkezelés megkezdéséhez nincs szükség az alany beleegyezésére, de az adatai bármikor kiszállhat. **Hamis**

54.Jelölje meg, hogy csődeljárást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetnek!

- bíróság
- **adós**
- felszámoló

55.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé!

- figyelmeztetés
- elkobzás
- pénzbüntetés
- **pénzbírság**
- elzárás
- közérdekű munka

56.Jelölje meg, hogy milyen kötelezettségei vannak az adatkezelőnek az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) szerint!

- adatregisztert kell az adatkezelési tevékenységről vezetni
- speciális esetekben az adatvédelmi tisztviselőt kell kijelölnie
- adatvédelmi hatásvizsgálatot kell végeznie

57.A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás hibája miatt is. **Igaz?**

58.Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! ??

- **adós a csődegyezségben foglaltak ellenére nem teljesített**
- adós szünetelést kért az egyezségkötés érdekében
- adós ellen csődeljárás indult

59.Semmis szerződés esetén a teljesítés még követelhető. **Hamis**

60.Jelölje meg, hogy mely vagy melyek jellemzik a kötbért!

- **káratlan funkciót tölt be**
- bánatpénzt jelent
- **kötbér után kamat kikötése semmis**
- bíróság nem mérsékelheti
- **írásban köthető ki**

61.Próbára vétel esetében a szerződés csak akkor hatályosul, ha a megtekintő erről nyilatkozik. **Hamis**

62.Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik, a követelések főszabályként 5 év alatt évülnek el. **Igaz**

63.Milyen szervezeti alrendszeri vannak a közigazgatási feladatoknak?

- Szövetkezeti

- Önkormányzati
- Államtól független
- Államigazgatási

64.A feladatkör azt mutatja meg, hogy a konkrét ügyben milyen típusú közigazgatási szerv járhat el. **Hamis**

65.Jelölje meg, hogy melyek a hatósági tevékenység alap fajtái

- Hatósági felügyelet
- Hatósági jogalkalmazás
- Hatósági szervezet
- Hatósági nyilvántartások vezetése
- Hatósági szakmai és szolgáltatói tevékenység

66.Az ügyfélre vonatkozó egyik alapelv a jogszerűség elve, azaz, hogy részrehajlás nélkül, jogosről járjon el. **Hamis**

67.Jelölje meg a kérelemre lefolytatandó jogorvoslati eljárásokat a közigazgatásban.

- Ügyészi felhívás
- Fellebbezés
- Felügyeleti eljárás
- Közigazgatási per

68.A hatósági bizonyítványt a hatóság az ügyfél kérelmére, a felhasználás céljának feltüntetésével adat igazolására ad ki. **Igaz**

69.Kapcsolódó eljárásról beszélünk, ha egy ügy elintézése érdekében az ügyfél több hatósággal is kapcsolatba kell, hogy lépjen. **Hamis**

70.Milyen eljárásban bírálhatja el a közigazgatási hatóság a kérelmet?

- Alap eljárásban
- **Teljes eljárásban**
- Rész eljárásban

71.Hatósági ügy, ha a hatóság a döntésével

- **Jogot,kötelezettséget állapít meg**
- Ítéletet hoz közigazgatási jogvitában
- **Jogsértést állapít meg**
- Nyilvántartást vezet

72.Ideiglenes intézkedést tehet az illetékes hatóság, ha az szükséges kár vagy veszély elhárításához. **Hamis**

73.A használati mintaoltalom valamely termék egészének vagy részének megjelenésére kérhető, amelyet magának a terméknek vagy díszítésének a külső jellegzetességei eredményeznek. **Hamis**

74.Csődeljárás nem kérhető pl akkor, ha adós ellen felszámolási eljárás indul. **Igaz**

75.Jelölje meg, hogy melyik igaz az alábbi állításokból!

- Az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél
- Az adatvédelem az adataianyok védelmét jelenti
- Az adatfeldolgozó csak meghatározott célból végezhet adatkezelést
- Az adatkezelőnek kell bizonyítani a szabályok betartását, nem pedig a hatóságnak a szabálysértést

76.Jelölje meg a kötelemfakasztó jogi tényeket!

- Utaló magatartásból
- Egyoldalú jognyilatkozatból
- Érvénytelenségből
- Károkozásból
- Szerződésből

77.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések köze!

- Bizományi szerződés
- Megbízási szerződés
- Vállalkozási szerződés
- Fuvarozási szerződés

78.A csődeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezheti. **Hamis**

79.A szerződés érvénytelen, ha semmis vagy sikerrel megtámadható. **Igaz**

80.Jelölje meg a szabálysértés esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket!

- Elzárás
- Szabálysértési őrizet
- Elővezetés
- Rendbírság

81.A bűnösség megnyilvánulásának formái a szándékosság és a gondatlanság. **Igaz**

82.A jogosult követelését másra átruházhatja. **Igaz**

83.A szerzői jog az irodalom, a tudomány és a művészet körébe tartozó alkotások létrehozásának, felhasználásának sajátos szabályait foglalja magában. **Igaz**

84.A felszámolás elrendeléséig az adós és a hitelező egyetértése esetén szünetelés kérhető. **Igaz**

85.Az adatvédelem jelentése megegyezik az adatok védelmével. **Hamis**

86.Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra!

- eredménytelen hiánypótási felhívás esetén
- a bíróság végzéssel elrendelte a cégek felszámolását
- a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik

87.A szerződés szóban, írásban vagy ráutaló magatartással jön létre. **Igaz**

88.A felszámolási eljárásban adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti. **Hamis**

89.Jelölje meg, hogy a vállalkozó hogyan köteles a tevékenység végzésének feltételeit megszervezni!

- biztosítania kell a tevékenység gazdaságos elvégzését
- **biztosítania kell a tevékenység biztonságos befejezését**
- biztosítani kell a tevékenység szakszerű elvégzését
- biztosítani kell a határidőre történő befejezését

90.A munkavégzés kezdete - ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik - a munkaszerződés megkötését követő munkanap. **Igaz**

91.Közigazgatási ügyben jogorvoslati eljárást az ügyfél nem kezdeményezhet, azt minden esetben a hatóság hivatalból folytatja le. **Igaz**

92.A teljesülés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétszeresen köteles visszatéríteni. **Igaz**

93.Bűntett az a szándékusan elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el. **Igaz**

94.Jelölje meg, hogy mire irányulhat a kötelem!

- **tevékenységtől való tartózkodásra**
- erkölcsi normák érvényesítésére
- **tevékenységre**
- **dolog átadására**

95.A közigazgatási hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja. **Igaz**

96.Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható. **Igaz**

97.Az Állami Számvevőszék ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadást. **Igaz**

98.Jelölje meg, melyek a munkavállalót megillető jogok!

- **szabadság**
- **együttműködés munkatársaival**
- személyes munkavégzés
- **munkaképes állapotban megjelenés**
- **biztonságos munkakörnyezet**

99.Jelölje meg, hogy mikor indulhat versenyfelügyeleti eljárás!

- **kérelemre**
- **hivatalból**
- **panaszra**
- **feljelentésre**
- **bejelentésre**

100.A munkarend alatt a munkaidő beosztását értjük. **Igaz**

101.Jelölje meg, a közigazgatási eljárásban ki az ügyfél!

- akinek (amelynek) jogát, jogos érdekét vagy jogi helyzetét az ügy érinti
- akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak
- akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz

102.A felszámolási eljárás 3 szakaszból áll: a felszámolási eljárás, a felszámolás és a bírósági szakaszokból. **Hamis**

103.Az államháztartás ellenőrzésének célja az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása. **Igaz**

104.A Gazdasági Versenyhivatalnál automatikusan megindul a versenyfelügyeleti eljárás. **Hamis?**

105. Szabálysértési büntetésnek minősül az elzárás, a pénzbüntetés és a közmunka. **Igaz**

106.Az egyezségi tárgyalás során a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet és a hitelezők megállapodhatnak:

- a felszámoló személyéről
- a kielégítések módjáról és arányáról
- a teljesítmény határidő módosításáról
- a kielégítés sorrendjéről

107.Jelölje meg, hogy amennyiben a tulajdonátruházó szerződéseket

- adásvételi
- ajándékozási
- bizományosi
- csere

108.Jelölje meg, hogy mely hatósági eljárások nem tartoznak az Ákr. hatálya alá!

- versenyfelügyeleti eljárás
- hatósági bizonyítvány kiadása
- adó-, ill. vámigazgatási eljárás
- anyakkönyvvézetési eljárás
- szabálysértési eljárás

109.Közérdekű munka kiszabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható. **Igaz**

110.Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése!

- a NAV és a helyi önkormányzatok adóztatási és egyéb bevételszerző tevékenységére
- a központi költségvetésből gazdálkodó szervezetekre (intézményekre)
- a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadásra
- az MNB gazdálkodására

111.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a közvetlen irányítás vagylagos feltételei!

Ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen

- a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint 50%-val rendelkezik
- jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására
- ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni

112.Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony!

- jogviszonyváltással
- közös megegyezéssel (munkaviszony negszüntetése)
- munkavállaló halála esetén igaz
- felmondással (munkaviszony negszüntetése)

113.Jelölje meg, melyek a szabadalmi oltalom korlátjai!

- találmánybitorlás
- előhasználati jog
- szabadalombitorlás
- tranzitáru
- továbbhasználati jog

114.Jelölje meg, melyek a szerzői jogvédelem személyhez fűződő jogai!

- visszavonás joga
- nyilvánosságra hozatal joga
- hasznosítás joga
- a mű egységének védelme (integritás)
- felhasználás joga

115.Csődeljárást a felszámoló és a hitelezők is kezdeményezhetik! **Hamis**

116.A hatóság az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági bizonnyítványt ad ki, amely közokiratnak minősül. **Hamis**

117.Jelölje meg, hogy mikor véleges a közigazgatási hatóság döntése!

- ha a fellebbezés megengedett, de lemondta a fellebbezésről???
- az ügyfél a fellebbezésről lemondott
- ha a közigazgatási hatóság közölte az érintettekkel a döntését
- ha azt a hatóság már nem változtatja meg
- ha a fellebbezésre rendelkezésre álló határidő eltelt úgy, hogy nem fellebbezték

118.Jelölje meg, hogyan kerülhet sor a munkaviszony megszüntetésére!

- munkáltató jogutód nélküli megszűnésével
- közös megegyezéssel
- munkavállaló halála esetén
- azonnali felmondással

119.A GVH feladatai hatékonyabb, eredményesebb ellátása érdekében ágazati vizsgálatot és piackutatást végez! **Igaz**

120.Főszabály szerint minden az ügyfél kérelmére induló közigazgatási eljárás sommás eljárásként vagy automatikus döntéshozatali eljárásként indul. **Igaz**

121.Jelölje meg, hogy milyen esetei vannak a vállalkozások összefonódásának!

- fúzió
- beolvadás
- kooperáció??
- irányításszerzés

122.A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon. **Igaz**

123.Jelölje meg az államháztartás alapelveit!

- Részletesség
- Nyilvánosság
- Éves költségvetés alapján történő gazdálkodás
- teljesség
- valódiság
- egységesség

124.Funkcióját tekintve mind a jogorvoslati, mind a végrehajtási eljárás csak esetleges szakasza a közigazgatási hatósági eljárásnak. **Igaz?**

125. Jelölje meg az önkormányzat feladatkörébe tartozó funkciókat!

- Önkormányzati jelképek alkotása
- Törvény módosításának kezdeményezése az országgyűlésben
- A helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés
- Érdek képviseleti szövetség létrehozása

126. Az államháztartás úgy is megfogalmazható,mint a közfeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere. **Igaz**

127. Melyik igaz és melyik nem a jogi személy szétválására!

- A jogi személy szétválása különválás vagy kiválás útján is történhet
- Kiválás esetén a jogi személy megszűnik
- Különválás esetén a jogi személy fennmarad
- **Kiválás esetén a jogi személy vagyonának egy része a kiválással létrejövő jogi személyre mint jogutódra száll át**

128. Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában és annak befejezését követően is korlátozás nélkül betekinthet az eljárás során keletkezett összes iratba. **Hamis**

129. A rendeletek és az irányelvek jelentik az EU elsődleges jogforrását, a határozatok és az ajánlások a másodlagos (származékos) jogforrásokat. **Hamis**

130. Csődeljárás esetén az egyezségi javaslat megismerhetőségét a hitelezők számára a tárgyalás időpontját megelőzően biztosítani kell. **Igaz**

131. Jelölje meg, hogy mely gazdálkodó szervezet alapítását kell a cégbíróságnál bejelenteni.

- Egyéni cég
- Szövetkezet
- Egyéni vállalkozás

132. A tilos önhatalom ellen a birtokos - a birtok megvédéséhez szükséges mértékben - önhatalommal is felléphet. **Igaz**

133. Egyéni céget bármely természetes személy alakíthat. **Hamis**

Csak a nyilvántartásban szereplő

134. A kényszertörlési eljárás megindítását a cégbíróság rendeli el. **Igaz**

135. Jelölje meg, hogy mely alábbi jellemzők képezhetik a hátrányos megkülönböztetés alapjait!

- Nem
- Vallás
- Faj
- Nyelv

136. Jelölje meg, hogy milyen módon szűnhet meg jogutódlással a gazdasági társaság!

- Egyesüléssel
- Társasági forma váltással
- Felszámolási eljárással
- Szétválással
- Végelszámolási eljárással

137. Jelölje meg az EU tagországainak számát!

- 20
- 25
- 28

138. A Kft esetében a jogszabály nem határozza meg a legkisebb alapítói vagyon nagyságát. **Hamis**

139. Az anyagi jogforrás a jogalkotó szervet jelöli, az alaki jogforrás a jog megjelenési formája (pl. Törvény) **Igaz**

140. Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást!

- Gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja
- Kiskorú személy
- Egyéni cég tagja
- Akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik, amíg az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül
- Magyar állampolgár

141. A munkaidő a munkaviszonyból eredő munkavégzési kötelezettség időbeli kerete, azaz a munkaszerződés szerint a munkavállaló mennyi idő alatt köteles munkát végezni, illetve a munkáltató rendelkezésre állni. **Igaz**

142. Költségvetési támogatás támogatási döntés alapján, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül nyújtható. **Igaz**

143. A felszámolási eljárásban addós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti. **Hamis**

144. Jelölje meg, melyek a bérbeadó jogai!

- **Ellenőrizheti a bérleti doleg használatát**
- **Bérleti szerződés felmondásának joga, amennyiben nem fizetnek bérleti díjat**
- **Fegyelmezési jog**
- **Zalogjog a bérleti díj és a költségek erejéig**

145. Mivel az egyéni cég csak a vagyonával felel a kötelezettségeiért, egyéni cég tagja más társaság korlátlanul felelős tagja is lehet. **Igaz?**

146. A kormány a végrehajtó hatalom általános szerve. **Igaz**

147. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból a köztársasági elnökre melyik igaz!

- **Magyarország államföje**
- **Az országgyűlés választja**
- **Kinevezí a miniszterelnököt**
- **Törvényeket alkothat**

148. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges mentességet kapni a versenykorlátozó megállapodások alól!

- Törvényi mentesség alapján
- Cégbírósági határozattal
- Csoportmentesség alapján
- Egyedi mentesség alapján

149. Normatív határozatot az országgyűlés, normatív utasítást a miniszterelnök hozhat. **Igaz**

150. Jelölje meg, hogy melyik a csődeljárás kezdő időpontja!

- **A csődeljárás elrendeléséről szóló végzés közzétételének napja**
- A csődeljárás elrendeléséről szóló ítélet közzétételének napja
- A hitelezőknek küldött értesítés napja

151. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelemhez többek között mit kell csatolni!

- **Adós hitelezőinek névsorát**
- Adóbevallást
- **Tagok előzetes egyetértését biztosító okiratot**

152. A közigazgatási hatósági ügy intéséből kizárt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyalagos megítélése vagy akinek a jogát az ügy közvetlenül érinti. **Igaz**

154. A részvénytársaság az egyetlen gazdasági társaság, amely a társasági jogokról értékpapírt jogosult és köteles kiállítani. **Hamis**

155. Melyek minősülnek büntethetőséget kizáró oknak.

- Tévedés
- Gyermekkor
- Feledékenység
- Kóros elmeállapot

156. Milyen személyeket határoz meg a polgári törvénykönyv!

- Jogi személy
- Jogképességgel felruházott nem jogi személy
- Állam
- Természletes személy
- Nem jogképes személy
- Költségvetési személy
- Cselekvőképes személy

157. Jelölje meg a közkereseti társaság legfőbb szerveit!

- Igazgató tanács
- Ügyvezetés
- Igazgatóság
- A tagok gyűlése

158. Jelölje meg, hogy melyek igazak a foglalóra!

- A bíróság mérsékelheti
- Kötelező írásban rögzíteni
- Írásbeliség nem kötelező
- Kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja
- Mértékét a Ptk. Nem határozza meg

159. Jelölje meg a kötelemkeletkező jogi tényeket!

- Érvénytelenségből
- Szerződésből
- Károkozásból
- Utaló magatartásból
- Egyoldalú jognyilatkozatból

160. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mit tehet a korlátozottan cselekvőképes személy a törvényes képviselőjének közreműködése nélkül!

- mindenféle szerződést köthet, de csak írásban
- Akár nagyobb ajándékot is elfogadhat
- Akár nagyobb ajándékot is adhat
- Rendelkezhet a munkájával szerzett jövedelmével
- Hétköznapi életvitelhez tartozó szerződéseket köthet
- Tehet olyan jognyilatkozatot, amire a törvény felhatalmazza

161. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges a szerzői alkotás szabad felhasználása!

- Iskolai felhasználás
- Rendezvényen történő felhasználás
- Tömegtájékoztatás
- Sokszorosítás

- Idézés

162. Jelölje meg, melyek az EU legfontosabb pénzügyi intézményei!

- Európai beruházási bank
- Európai Számvérvőszék
- Világbank
- Európai központi bank

163. Jelölje meg, milyen esetekben kerülhet sor a közigazgatási hatósági ügy soron kívüli intézésére!

- Ha a hatóság érdeke megkívánja
- Ha a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedéseket rendelt el
- Ha az életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja
- Ha az ügyfél érdeke megkívánja
- Ha a kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége indokolja

164. Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabállynak!

- Miniszteri rendelet
- Minisztériumi rendelet
- Kormányrendelet
- Törvény

165. Jelölje meg, melyek nem része a tiszteességtelen verseny tilalmának!

- Jellegbitorlás
- Gazdasági erőfölény szerzése
- A versenyhivatal eljárása
- Bojkott felhívás
- Hírnévröntás

166. A jogszabály mindenkor a kihirdetésétől hatályos. **Hamis**

167. Az országgyűlés akkor határozatképes, ha az ülésen az országgyűlési képviselők több mint a fele jelen van. **Igaz**

168. Jelölje meg, hogy milyen kritériumok jellemeznek kötelezően minden gazdasági társaságot!

- Jogi személyisége
- A tagok meghatározhatják közösen, hogy mely tagok részesedjenek a nyereségből, ill. Mely tagok viseljék a veszteséget
- A gazdasági társaságnak rendelkeznie kell az ügyvezetését és képviseletét ellátó állandó szervezettel
- A gazdasági társaság célja az üzletszerűen közös gazdasági tevékenység folytatása
- A taguktól elkülönült vagyon

169. A Btk. Szerint a foglalkozástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy végleges hatályú. **Igaz**

170. Jelölje meg, hogy mik az antitrust jog (verseny korlátozások) területei!

- Gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma
- Tiszteességtelen verseny tilalma

- Gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalma
- Vállalkozások összefonódásának ellenőrzése
- Az üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma

171. Jelölje meg, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet.

- Semmit
- Arányos árleszállítást
- Szerződési elállást
- Kijavítást
- Kicserélést

172. A gazdasági társaságok alapító okirata lehet alapszabály, társasági szerződés és létesítő okirat. **Igaz**

173. Jelölje meg, hogy melyek igazak a kormányra!

- A közigazgatás legfőbb szerve
- Az országgyűlésnek felel
- A végrehajtó hatalom általános szerve

174. A károsultat kárenyhítési kötelezettség terheli. **Igaz**

175. A jog gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség, amely a társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza, és az egyének és a közösség cselekvéseit alakítja. **Igaz**

176. Munkaviszony létesítésekor a próbaidőt mindig ki kell kötni. **Hamis**

177. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely igaz!

- A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, ha elégedetlenek a társaság ügyvezetésével, hogy mentse fel az ügyvezetést a tevékenységének végzése alól
- A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót, illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg
- A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását

178. Becsületsértés: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás. **Igaz**

179. Jelölje meg, hogy az ingatlan elbirtoklási idejére melyik igaz!

- 5 év
- 10 év
- 15 év

180. A felügyelőbizottság fő feladata a jogi személy képviselete. **Hamis**

181. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervekből állhat a kft!

- taggyűlés
- felügyelő bizottság
- ügyvezetés
- közgyűlés
- igazgatóság

182. A jogi norma a jog legkisebb önállóan értelmezhető egysége. **Igaz**

183. A költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik az adócsalás, a költségvetési csalás és a jövedékkel való visszaélés elősegítése is. **Igaz**

184. Származékos tulajdonszerzésnek minősül a csere, az öröklés, vagy az adás-vétel útján történő szerzés is. **Igaz**

185. Jelölje meg, hogy csődeljárás esetén a bíróság kit rendel el.

- felszámolót (őt tuti nem)
- végelszámolót
- **vagyontfüggelőt**

186. A **cégbíróság** feladatai közé tartozik a kisebbségi jogok gyakorlását biztosító kérelmek elbírálása és a közhasznúvá minősítés is. **Igaz**

187. A kötelem a relatív szerkezetű polgári jogviszonyok gyűjtő elnevezése. **Igaz**

188. A részvénytársaság ügyvezetését az ügyvezető látja el. **Hamis**

189. Jelölje meg, a jogi személy jogutódlással történő megszünésének eseteit!

- **különválás**
- **összeolvadás**
- **beolvadás**

190. Büntett az a gondatlanságból elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény 2 évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el. **Hamis**

191. Az alkotmánybíróság ítéettel dönt. **Hamis**

192. A munkaviszony kezdete - ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik - a munkaszerződés megkötését követő munkanap. **Igaz**

193. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok!

- **munkavállaló utasítása**
- **munkavállaló figyelmeztetése**
- **munkavállaló foglalkoztatása**
- **munkabér fizetése**
- **biztonságos munkakörülmények biztosítása**

194. A megkötött munkaszerződés nem más, mint a munkaviszony létrehozására irányuló jogügylet, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával jön létre. **Igaz**

195.Jelölje meg, hogy az alább felsoroltak közül melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon!

- Alkotmánybíróság
- Kúria
- Ítélezőtáblák
- közigazgatási és munkaügyi bíróságok
- megyei törvényszékek
- járási bíróságok

196.Jelölje meg, hogy mi alapján indulhat szabálysértési eljárás!

- bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján
- szabálysértési hatóság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján
- helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés esetén
- feljelentés alapján

197.Az iparjogvédelem nem biztosít kizárolagos jogokat az oltalom tárgyának hasznosítására, használatára. **Hamis**

198.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek jellemzők a gazdasági társaságokra!

- állami elismerés
- tulajdonos(ok) teljes felelőssége
- célrarendeltség
- alapítóktól, tulajdonosuktól elkülönült vagyon
- korlátozott cselekvőképesség
- állandó szervezet

199.Szándékossal követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában. **Hamis**

200.A felmondást mindenkit fél (munkavállaló és munkáltató) köteles megindokolni. **Hamis**

201.Ha a felszámolást a hitelező kezdeményezi, jogi képviselet kötelező. **Igaz?**
(Csődeljárás kezdeményezése esetén jogi képviselet kötelező)

202.Kik kérvényezhetik a holtnak nyilvánítást?

- ügyész
- az eltűnt személy közelí hozzátartozója
- bárki, aki úgy tudja, hogy az adott személy meghalt
- gyámhatóság
- bíróság

203.Milyen típusú részvényeket bocsáthat ki egy részvénytársaság?

- elsőbbségi részvény
- kamatozó részvény
- dolgozói részvény
- főrészvény
- másodlagos részvény
- törzsrészvény

204. A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre.

205.Ha a csődeljárás során az egyezség nem jön létre, a bíróság a csődeljárást megszűnteti, az adós fizetésképtelenségét hivatalból állapítja meg és elrendeli az adós felszámolását. **Igaz**

206.Csődeljárás nem kérhető például akkor, ha az adós ellen felszámolási eljárás indult. **Igaz**

207.Szabálysértést valósít meg nem csak a szándékos elkövetés, hanem a gondatlan elkövetés is. **Igaz**

208.csődeljárást követően a cég jogutód nélkül megszűnik. **Hamis**

209.A fizetési haladék célja a csödvagyón megőrzése a hitelezőkkel történő egyezség érdekében. **Igaz**

210.A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés. **Igaz**

211.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek az iparjogvédelem területei.

- **találmányok**
- **használati mintaoltalom**
- **árujelzők**

212.A büntetőjogi felelősség differenciálásának elve szerint a szankciók súlya és szikra az elkövetett bűncselekmény arányban álljon. **Igaz**

213.Ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú – és az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható-, büntetés helyett figyelmeztetés alkalmazható, amely a hatóság rosszallását kifejező, nevelő jellegű intézkedés. **Igaz**

214.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé!

- **Közvetítői szerződés**
- **Bizományi szerződés**

215.A bérleti szerződést nem kötelező, míg a haszonbérleti szerződést kötelező írásban megkötni. **Igaz**

216.Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható. **Igaz**

217.A btk. szerint részesnek minősül a felbujtó és a bűnsegéd. **Igaz**

218.A szomszédos jogok védelme védelme azokra vonatkozik, akiknek a tevékenysége a szerzői mű felhasználása érdekében történik. **Igaz**

219.Az ajándékot az ajándékozó főkönyv szerint visszakövetelheti. **Hamis**

220.A hatályos büntetőjogunk szankciórendszerét a jogkövetkezmények kettőssége jellemzi, mivel a törvény a büntetések és intézkedések alkalmazását teszi lehetővé. **Igaz**

221.A közérdekű munkát az elítélt díjazás ellenében végzi. **Hamis**

222.Jelölje meg a szerződés megtámadásának okait.

- tévedés
- megtévesztés
- feltűnő értékaránytalanság

223.Jelölje meg a csődeljárás célját! Az **adós fizetőképességének helyreállítása**

224.Akkor nyújtható be az adós felszámolása iránti kérelem, ha a követelés összege meghaladja a jogszabályban meghatározott értékhatárt. **Igaz**

225.Jelölje meg, hogy milyen jogintézményeket nevez meg a ptk. a szerződés megerősítésére.

- foglaló
- kötbér

226.Jelölje meg a szerződésszegés eseteit!

- kötelezettségi késedelme
- jogosult átvételi késedelme
- hibás teljesítés
- teljesítés megtagadása
- teljesítés lehetetlenne válása

227.A btk. szerint a foglalkoztatástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy végleges eltiltás. **Igaz**

Megjegyzések:

A bűncselekmény bűntett vagy vétség. Bűntett az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyre e törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli, minden más bűncselekmény vétség.

Állami Számvevőszék törvényben meghatározott feladatkörben ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtását, az államháztartás gazdálkodását, az államháztartásból származó források felhasználását és a nemzeti vagyon kezelését

ákr hatálya alá nem tartozik a szabálysértés, választási, népszavazási, vámigazgatási, állampolgársági, versenyfelügyeleti eljárás

szabadalmi kizárá ok: közrendbe ütközik, emberi klónozás, emberi v. állati test kezelése

Ki kezdeményezhet felszámolási eljárást?

1. a hitelező,
2. az adós céggel saját maga ellen,

3. a végelszámoló,
4. a bíróság hivatalból (cégbíróság, csődeljárásban eljárt bíróság, büntetőügyben eljárt bíróság).

A világgazdaságot meghatározó trendek

1. Multinacionalizáció

-> hálózatok

2. Digitalizáció

-> új digitális platformok megjelenése
-internet nyújtotta lehetőségek

-> kiberadviselés:
digitális platformokon keresztül
más emberek és más államok gazdasági egységeihez fér hozzá
-> Hackertámadások
-> Robotika:
gazdasági előnyökkel jár
nagyüzemekben fordul elő (gépkocsigyártás)
térfelderítésnek gazdasági előnye: munkaerő helyettesítése, automatizáció
(logisztikai fejlesztés alatt áll manapság)

3. Információs és kommunikációs forradalom:

-> új digitális platformok megjelenése
-> internetes mobilkommunikáció
-> fake news
- hatására megjelennek a kiber-bűncselekmények

4. Fejlett országok előregedő társadalma:

-> ezt a robotika helyettesíti

5. Klímaváltozás:

6. Pénzügy:

-> kriptovaluta: mesterséges pénznem

Σ :

Magyarország:

- államforma: köztársaság
- jogállam

- demokrácia (illiberális – a kormányfők meghatározása szerint)
- Alaptörvény
  - Piacgazdaság
    - működési feltétele a verseny
  - többpártrendszer
  - gazdasági alapjogok
    - meghatározza az állam gazdasági szervezetét
    - állami szervezetrendszerben meghatározott jogalkotók

Hogy hat minden a jogra?

Trendek $\Leftrightarrow$ Jogok

Mi a jog?

- Általánosan kötelező magatartási szabály, amely érvényre juttatása érdekében az állam kényser alkalmazására jogosult
- A jog egy rendszert képez – minden országnak van jogrendszere
  - a jogrendszerek jogágakból állnak,
    - a jogágak jogszabályokból tevődnek össze
      - $\rightarrow$ ezek a jogszabályok nem lehetnek ellentétesek az Alaptörvénnyel
- jogi normák
- gazdasági jog
- jogalkotó: olyan jogot alkot, ami a gazdaságot érinti
  - Országgyűlés
    - megalkotja az alaptörvényt
      - $\rightarrow$ ezekben részletezik mindazt, ami jellemző Magyarországra
      - $\rightarrow$ egy keretet alkot az ország működéséhez
    - törvényhozás (gazdaságot befolyásoló törvények is)
      - $\rightarrow$ versenytörvény
      - $\rightarrow$ értékpapír kereskedelemlre vonatkozó törvény
  - Kormány
    - többféle jogforrást is hoz
      - $\rightarrow$ kormányrendelet
      - $\rightarrow$ miniszterelnöki rendelet
  - Miniszterek
    - miniszteri rendeletben szabályozhatják a gazdaságot érintő egyes kérdéseket
  - Magyar Nemzeti Bank elnöke
    - önálló rendeletalkotási joga van -> MNB elnöki rendelet
  - Önálló szabályozó szervek
    - Magyar Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság rendeletei
      - $\rightarrow$ a frekvenciák felosztását felügyeli és pályáztatja
  - Önkormányzat
    - önkormányzati rendeletekben szabályoz
- a jogalkotók jogforrásokat alkotnak
  - ennek csúcsán az alaptörvény áll

(hierarchia)

- törvények

A jogrendszer tagolása

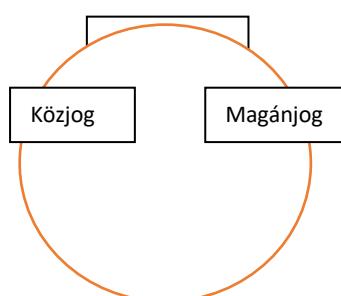
- A jogrend belső egysége: a jogrendszer
  - Magánjog:
    - polgári jog, öröklés, családjog, munkajog
    - magánérdekű életviszonyokat szabályozza
    - magánfelek viszonya
    - mellérendeltség
  - Közjog:
    - Nemzetközi jog, alkotmányi jog, jáközigazgatási jog, büntetőjog
    - a közérdekét szolgáló viszonyok -> a közérdekű életviszonyokat szabályozza
    - állam és állampolgársági viszony
  - a magánjog és a közjog között helyezkedik el pl. a gazdasági jog. Ezek a vegyes – para jogágak

A vegyes- para jogágak

- a római jog óta változás
- a modern jogtudomány a közjog és a magánjog jogterületén túlmenően megkülönböztet komplex jogterületet is, amelyre a közjogi és magánjogi szabályozás együttes alkalmazása jellemző
- pl. Sportjog, Környezetvédelmi jog, Állami egyházjog, Kommunikációs jog

A gazdasági jog:

- olyan jogterület, amely hagyományos jogágakon túlnyúlóan nem egy klasszikus jogág, hanem egy parajogág. A gazdaságra vonatkozó jogokat és kötelezettségeket állapítja meg
- tárgyi értelemben: a gazdaságra, a gazdasági életviszonyokra vonatkozó jogszabályok összessége
- alanyi értelemben: a gazdasági jogszabályok jogosultságainak és kötelezettségeinek összessége
- szabályozza: polgárjog, munkajog, pénzügyjog, alkotmányjog

Jogi alapfogalmak:

- anyagi (belő): amelyből a jog ereje, érvényessége fakad
- alaki (külső): ahonnan megismerhető: a hivatalos formában közzétett jogszabályok
- alanyi jog: jogosultságok, kötelezettségek
- tárgyi jog: tételes jog – jogszabályok összessége

A jogi norma szerkezete:

- Jogszabályok: jogi normákat tartalmaznak. Szerkezetük:
  - a tényállás (hipotézis)
  - A rendelkezés (diszpozíció)
  - parancsoló, tiltó vagy engedő
- A jogkövetkezmény (szankció), amely lehet:
  - joghatás (szándékolt jogkövetkezmény);
  - joghárny vagy szankció

pl: Aki másat megöl, bűntett miatt 5-15évig terjedő szabadságvesztéssel bűntetendő.

A magyar alkotmányfejlődés:

- 1946 előtt:
  - Történeti alkotmány:
    - István törvényei
    - 1222. Aranybulla
    - Werbőczy Hármaskönyve – Szent Korona-tan
    - 1848. évi törvények
    - Tanácsköztársaság Alkotmánya
- 1946:
  - 1946. évi I. tv. A köztársasági államformáról: „majdnem alkotmány”
- 1949:
  - 1949. évi XX. tv. – a demokratikus centralizmusról
    - kimondta Magyarországon az egypártrendszert
- 1989:
  - 1989. évi XXXI. tv.: a jogállamiság
    - emberi jogok kibővítése
    - szabadságjogok megfogalmazása
    - kapitalista jegyek eltávolítása
- 2012.01.01.:
  - Magyarország Alaptörvénye (2011.)
    - Magyarország demokratikus jogállam

A Jogállam ismérvei:

- = a jog uralma az állam felett

- az önkényes döntésekkel szemben a jogszabályokkal összhangban álló döntések születnek
- a bíróságok előtt és a törvények előtt
- minden ember egyenlő
- az alkotmány az emberi jogokból származtatható,
- ezek kikényszerítése a bíróságok feladata
- a hatalommal felruházott emberek sem állnak a jog felett
- önálló és független hatalmi ágak működnek
- egymás fékeiként és ellensúlyaként
- azaz kontrolljaként működnek

A demokrácia ismérvei:

- Demokrácia = népuralom
- olyan politikai rendszer, ahol:
  - a nép a hatalom, egyenjogúság és szabadság van
  - a nép igazgatja a közügyeket, a nép a közügyek döntéseiben való részvételre épül
  - hatalmi fékekkel és egyensúlyokkal biztosítják a társadalom jól szabályozott sé ellenőrzött működését
  - kizárolagos hatalomra törésének a megakadályozását, és
  - a társadalmi igazságosságot, a jóléti társadalom igazságosságát szolgálja

Magyarország alaptörvénye:

- Alkotmány: az ország alaptörvénye, amelyre a jogrendszer és az államszervezet felépül és amely meghatározza az alapvető jogokat és kötelezettségeket
- Felépítése:
  - Formai szempontból:
    - a jogforrási rendszer csúcsa
    - különös eljárási rendben alkotják
  - Tartalmi szempontból:
    - gazdasági és társadalmi rendre
    - állam- és kormányforma
    - alapvető jogokra és kötelezettségekre
    - állami szervek egyes típusainak szervezetére és működésére vonatkozó legfontosabb szabályokat foglalja magába

Alaptörvény és részei:

- Húsvéti alkotmány - 2012.01.01.-től hatályos
  - (Húsvét hétfőn lett aláírva)
- 6 fő fejezetrészből és 98 cikkből áll
  - 1. Nemzeti hitvallás
  - 2. Alapvetés
  - 3. Szabadság és felelősség
  - 4. Az állam (Országgyűlés, Kormány, Önálló szabályozási testület, Alkotmánybíróság, Bíróság, Ügyészség, helyi önkormányzatok, Honvédség, Rendőrség – népszavazás, Katonai műveletek)

- 5. A különleges jogrend
- 6. Záró és vegyes rendelkezések

Állam működési keretei:

- A) cikk: HAZÁNK neve Magyarország
- B) cikk: (1) Magyarország demokratikus jogállam
  - (2) Magyarország államformája köztársaság
  - (3) a közatalom forrása a nép
  - (4) A nép a hatalmát választott képviselői útján, kivételesen, közvetlenül gyakoroltam
- C) cikk: (1) A magyar állam működése a hatalom megosztásának révén alapszik
  - (2) Senkinek a tevékenysége nem irányulhat a hatalom erőszakos megszerzésére, vagy gyakorlására, illetve kizárolagos birtoklására. Az ilyen törekvésekkel szemben törvényes úton mindenki jogosult és köteles fellépni

Alkotmányos elvek 1.

- A mai modern demokráciák alkotmányainak számos követelményt kell teljesíteniük ahhoz, hogy az adott államban az alkotmányosság tartalmi szempontból is megvalósuljon
- Kiemelkedők az alábbi alkotmányos elvek:
  - népszuverenitás és népképviselet elve:
    - hatalom forrása a nép (közv/képviselők útján gyakorolja: képviseli demokrácia)
    - választójog: általános-egyenlő, a szavazás közvetlen és titkos
    - választójog rendszere: többségi – arányos (listás is) – vegyes
    - Közvetlen hatalom gyakorlása: népszavazással
  - a hatalmi ágak megosztásának elve:
    - hatalom koncentráció – önkény-visszaélések – torzulások megelőzése; Fékek-Ellensúlyok rendszere
    - a hatalmi ágak szervei önállóak – különböző ellenőrzési – felügyeleti jogosítványok egymás felett
  - a jogegyenlőség elve:
    - a törvény előtt mindenki megkülönböztetés nélkül egyenlő

Alkotmányos elvek 2.

- a jogállamiság elve
  - a jog uralma az állam felett, a joghoz kötöttség
- a törvények uralmának elve
  - jogalkotás, törvényhozás; a törvény + más tényezők nem lehet ellentétes
- a végrehajtó hatalom felelőssége a törvényhozó hatalom előtt
  - országgyűlés számonkérés
  - elmozdítás joga. Interpellációk
  - konstruktív bizalmatlansági indítvány
- a közatalom törvényhez kötöttségének elve
  - szervek működése törvényhez, jogszabályhoz kötött

- a bírói függetlenség elve:
  - csak a törvénynek vannak alárendelve
  - meggyőződésük szerinti döntés
  - nem befolyásolhatók/utasíthatók
- az alapvető jogok érvényesülésének elve
  - érvényesítés: Arv. fogva
  - Jogvédelmi háló: Alkotmánybíróság
  - Alapvető jogok biztosa
  - Bíróságok, Ügyészségek

Emberi jogok Értékek hierarchiája:

- csúcsán az élet áll
- Nemzetközi jog
- élet – emberi méltóság, szabadság
- Korlátok: Jogi – Non ius, Direkt – Indirekt
- Általános Nemzetközi: közerkölc, közegészség, közrend, közbiztonság, nemzetbiztonság, számok jogainak védelme
- Szükségesség – Arányosság követelménye

Az alapvető jogok elhatárolása az államcéloktól:

Alapvető jog	Államcél
• alanyi jog	• állami politika rangjára emelt program
• általában nevesített az Alkotmányban	• kötelezi a mindenkor hatalmat – ha az Alkotmány tartalmazza
• alanyi jogként érvényre juttatható	• nem alanyi jog
• „ mindenkinél jog van”	• „támogatja” „oltalomban részesít”

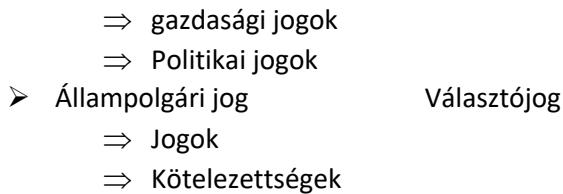
Alapjogok fogalma:

- Alkotmányban/Alaptörvényben meghatározott emberi és állampolgári jogok összessége. Kezdetben az állam hatalmának korlátozását szolgálta, de mára az állam szolgáltatási kötelezettségeit is megjeleníti
- Alanyi jog: Az állammal szemben a bíróság által kikényszeríthető jog

Alapvető jogok

- 2 szintre tagolódnak:
  - Nemzetközi szint -> Nemzetközi jog
  - Nemzeti szint -> Alaptörvény

➤ Emberi jogok

Alapvető jogok – Állampolgári jogok	
ALAPJOGOK Emberi léthez kapcsolódó jogok	ÁLLAMPOLGÁRI JOGOK állampolgársághoz fűződő jogok
<p>Keletkezése: XVI. század</p> <ul style="list-style-type: none"> • minden embert megillető • veleszületett • elidegeníthetetlen jog <p>- minden embert nemre, korra, vallásra, állampolgárságra stb. tekintet nélkül, feltétlenül illetnek meg (pl. élethez és emberi méltósághoz való jog, a tulajdonhoz való jog, a szabadsághoz és személyi biztonsághoz való jog vagy a különféle személyiségi jogok)</p>	<p>Keletkezése: XIX. század</p> <ul style="list-style-type: none"> • csak az adott állam polgárai tekintetében értelmezhető <p>- csak az állam és polgára viszonylatban értelmezhetők, és kizárolag az adott állam polgárait illetik meg (választójog, népszavazás joga, vagy a közhivatal viselésének joga, az állampolgárok hazatérésének joga, vagy a magyar állampolgárt megillető konzul és diplomáciai...)</p>

Az alapvető jogok csoportosítása:

1. Alanyaik alapján:
  - a. emberi jogok
  - b. állampolgári jogok
2. Jellegük szerint:
  - a. gazdasági rendszerhez közvetlenül kötődő jogok
  - b. politikai rendszerhez közvetlenül kötődő jogok
3. Gyakorolhatóság szerint:
  - a. egyéni jogok
  - b. kollektív jogok
4. Keletkezési időpontja szerint: generációs jogok
  - a. első (szabadságjogok)
  - b. második (gazdasági, szociális, kulturális jogok)
  - c. harmadik (környezetvédelemhez való jog)
5. A jogok tárgyai szerint:
  - a. egyenjogúság
  - b. személyi jogok
  - c. politikai jogok
  - d. státusjogok
  - e. gazdasági, szociális, kulturális jogok

Az alapjogok rendszere (azok keletkezési idejére vonatkozóan)

- Első generációs jogok: egyenlőségi szabadságjogok pl. élethez, az emberi méltósághoz való jog
- Második generációs jogok: Gazdasági, szociális, kulturális jogok
- Harmadik generációs jogok: a fejlődéshez, békéhez, egészséges környezethez való jogok, betegjogok, fogyatékosok jogai
- Negyedik generációs jogok: pl. bioetikai jogok

A gazdasági jogok

Jogok – alapjogok – gazdasági jogok

- munkához való jog
- pihenéshez való jog
- foglalkozás szabad megválasztása
- vállalkozás szabadsága
- tulajdonhoz való jog
- gazdasági érdekképviselet/szakszervezetek
- gazdasági erőfölénnyel, joggal való visszaélés
- szabad verseny

Az egyes alapjogok: a tulajdonhoz való jog

Alaptörvény:

- magyar állam tulajdona nemzeti vagyon
- kizárolagos tulajdonának, gazdasági tevékenységeinek körét törvény határozza meg
- az állam tiszteletben tartja az önkormányzatok tulajdonát

Alkotmánybíróság:

- alkotmányos alapjog, de abszolút védelem csak a személyiségi jogoknak
- tulajdonformák megkülönböztetésének tilalma
- közösségi tulajdon szigorúbb büntetőjogi kérelme alkotmányellenes

Kisajátítás:

- csak közérdek esetén, kártalanítás mellett
  - pl. autópályák építésekor
  - általában piaci ár felett
  - feltétele: közérdek felállítása

A sztrájkjog

- sztrájk: valamilyen gazdasági érdekhez kapcsolódik
- tüntetés: politikai vélemény, kollektív gyülekezés
- Érdekvédelmi eszköz:
  - a gazdasági és szociális érdekegyesítés eszköze

- Szabályozása: Egyesületi jog, munkatörvénykönyv szabályai
- Feltétele: előtte egyeztetés, egyeztető eljárás sikertelensége
- Jogellenes:
  - nem alkalmazható politikai követelések nyomatékosítására
  - A törvény keretei között gyakorolható
- Kizárt:
  - nem gazdasági, szociális érdek, alkotmányellenes cél, kollektív szerződést sért, a konfliktus bírósági útra tartozik
  - (jogszerűség megítélése munkaügyi bíróság hatásköre)
- Korlátozható jog: (igazságszolgáltatás), minimális szolgáltatás

Állampolgárság:

- Születésével a magyar állampolgár gyermeke magyar állampolgár
  - Sarkalatos törvény a magyar állampolgárság keletkezésének vagy megszerzésének más esete is: honosítás/visszahonosítás
- Külföldiek jogállása: hontalan (otthontalan) – menekült (üldözött)
- Magyarország védelmezi állampolgárait (2)
- Senkit nem lehet születéssel keletkezett vagy jogosről szerzett magyar állampolgárságtól megfosztani (3)
- Az állampolgárságra vonatkozó részletes szabályoka sarkalatos törvény határozza meg (4)
- Jogosultságok: személyi ig., tartózkodás, külföldi utazás, elhagyás, visszatérés, diplomáciai védelem
- Állampolgári jogok – Politikai – Gazdasági – Szociális jogok

Alapvető kötelezettségek:

4 alapvető:

- az Alaptörvény és minden más jogszabály megtartása
- a közös szükségletekhez, a közterhekhez való arányos hozzájárulás köt
- a haza védelme
- a tankötelezettség, azaz a kiskorú gyermek taníttatásának kötelezettsége a szülő vagy a szülői felügyeletet gyakorló személy részéről

Új alaptörvény:

- gondoskodás (a szülő vagy a szülői felügyeletet gyakorló személy kötelezettsége a kiskorú gyermekéről, a nagykorú gyermek kötelezettsége a rászoruló szülőkről gondoskodni); (+Atv – öngondoskodás)
- hozzájárulás a közösség gyarapodásához és a közösségi feladatok ellátásához
- környezeti károk okozójának kötelezettsége a helyreállítás. illetőleg annak költségeinek viselése
- természeti erőforrások a nemzet közös örökségének védelme
- törvényes fellépés a hatalom erőszakos megszerzőivel, kizárálag birtokosaival szemben

Politikai alapjogok:

1. Választójog
2. A népszavazás kezdeményezésére irányuló jog
3. Helyi önkormányzás joga
4. A közhivatal viseléséhez való jog

A választójog:

- 2 típusa van:
  - Aktív → szavazati jog
  - Passzív → a megválaszthatóság joga
- Kivételek:
  - a cselekvőképességet korlátozó, kizáró gondoskodás hatálya alatt áll
  - közügyek gyakorlásától eltiltó jogerős ítélet hatálya alatt áll
  - jogerős szabadságvesztés büntetését tölti
  - bűntetőeljárásban jogerősen elrendelt intézeti kényszer-gyógykezelését tölti

Szerződéstan

Szerződések a magyar jogban:

- Szabályozása: Polgárijogi Törvénykönyv (2013. évi V. törvény)

Alapelvek:

- Szerződési szabadság elve
- Visszterhesség véleménye
- Szerződő felek együttműködésének követelménye

Szerződés létrejötte:

- A szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre.
- A szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges és a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges

Általános szerződési feltételek:

- Általános szerződési feltételnek minősül az a feltétel, amelyet az alkalmazója több szerződés megkötése céljából egyoldalúan, a másik fél közreműködése nélkül előre meghatározott, és amelyet a felek egyedileg nem tárgyalta meg.
- Az általános szerződési feltétel akkor válik a szerződés részévé, ha alkalmazója lehetővé tette, hogy a másik fél annak tartalmát a szerződést megelőzően megismerje, és ha azt a másik fél elfogadta.

Szerződéskötési kötelezettség jogszabály alapján:

- Ha a jogszabály szerződéskötési kötelezettséget ír elő, és a felek a szerződést nem kötik meg, a bíróság a szerződést létrehozhatja, és annak tartalmát meghatározhatja

- A jogosult a szükséges adatok közlésével és a szükséges okiratok megküldésével ajánlattételre felhívhatja azt, akit szerződéskötési kötelezettség terhel. A kötelezettnak a felhívás hatályossá válásától számított harminc napon belül kell ajánlatát megtennie.
- Ha az ajánlattételi felhívás nem tartalmazza az ajánlattételhez szükséges adatokat vagy okiratokat, a kötelezettség a felhívástól számított tizenöt napon belül köteles kérni azok pótlását. Ebben az esetben az ajánlattételi határidő a hiányok pótlásától kezdődik.
- A szerződés megkötése akkor tagadható meg, ha a kötelezettség bizonyítja, hogy a szerződés teljesítésére nem lenne képes, vagy a szerződéstől való elállásnak vagy felmondásnak lenne helye

Előszerződés:

- Ha a felek abban állapodnak meg, hogy későbbi időpontban egymással szerződést kötnek, és megállapítják e szerződés lényeges feltételeit, a bíróság e feltételek szerint a szerződést bármelyik fél kérelmére létrehozhatja
- Az előszerződést a szerződésre előírt alakban kell megkötni. Az előszerződésre az annak alapján megkötendő szerződés szabályai megfelelően irányadóak
- A szerződés megkötését bármelyik fél megtagadhatja, ha bizonyítja, hogy:
  - az előszerződés megkötését követően előállott körülmény következtében at előszerződés változatlan feltételek melletti teljesítése lényeges jogi érdekét sértené;
  - a körülmények megváltozásának lehetősége az előszerződés megkötésének időpontjában nem volt előrelátható;
  - a körülmények megváltozását nem ő idézte elő; és
  - a körülmények megváltozása nem tartozik rendes üzleti kockázata körébe

Képviselet:

- Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, más személy útján is lehet jognyilatkozatot tenni. A képviselő által megtett jognyilatkozat közvetlenül a képviseltet jogosítja és kötelezi
- A képviseleti jog jogszabályon, bírósági vagy hatósági határozaton létesítő okiraton vagy meghatalmazáson alapulhat
- A képviseleti jog korlátozása:
  - A képviselő jogkörének korlátozása jóhiszemű harmadik személlyel szemben határtalan
- Érdekellentét:
  - Ha a képviselő és a képviselt között érdekellentét van, a képviselő által tett jognyilatkozatot a képviselt megtámadhatja
  - Vélelmezett az érdekellentét, ha a képviselő az ellenérdekű fél vagy annak képviselője
  - A képviselt nem támadhatja meg a jognyilatkozatot, ha a képviseleti jog alapításakor az érdekellentétrétről tudott
- Álképviselet:
  - Aki képviseleti jog nélkül, vagy képviseleti jogkörét túllépve más nevében jognyilatkozatot tesz, nyilatkozata a képviselt jóváhagyásával vált ki joghatást.

- Ha a képviselt az általa tett jognyilatkozatot nem hagyja jóvá, a jóhiszemű álképviselő a harmadik személynek a jognyilatkozat megtételből eredő kárát, a rosszhiszemű álképviselő a harmadik személynek a teljes kárát köteles megtéríteni

Ügyeleti képviselet:

- Meghatalmazás:
  - A meghatalmazás a képviselői jogot létesítő egyoldalú jognyilatkozat. A meghatalmazást a képviselőhöz, az érdekeltek hatósághoz, bírósághoz vagy ahhoz a személyhez kell intézni, akihez a meghatalmazás alapján a képviselő jognyilatkozatot jogosult tenni
  - A meghatalmazás visszavonásig érvényes
- Általános meghatalmazás:
  - Ügyek egyedileg meg nem határozott körére adott meghatalmazás akkor érvényes, ha teljes bizonyító erejű magánokiratokba vagy közokiratba foglalták. A határozatlan vagy 5 évnél hosszabb időre szóló általános meghatalmazás 5 év elteltével hatállyát veszti
- A képviselet terjedelme:
  - A képviseleti jog kiterjed minden cselekmények elvégzésére és jognyilatkozatok megtételére, amelyek a képviselettel elérni kívánt cél érdekében szükségesek

A szerződés értelmezése:

- Az egyes szerződési feltételeket és nyilatkozatokat a szerződés egészével összhangban kell értelmezni. Tehát a tartalma és nem a címe alapján

Akarathibák:

- Tévedés:
  - Aki a szerződés megkötésekor valamely lényeges körülmény tekintetében tévedésben volt, a szerződési jognyilatkozatát megtámadhatja, ha tévedését a másik fél okozta vagy felismerhette
  - Lényeges körülményre vonatkozik a tévedés akkor, ha annak ismeretében a fél nem vagy más tartalommal kötötte volna meg a szerződést
  - Ha a felek a szerződéskötéskor lényeges kérdésben ugyanabban a téves feltevéésben voltak, a szerzőést bármelyikük megtagadhatja.
  - Nem támadhatja meg a szerzőést az, aki a révedését felismerte, vagy a tévedés kockázatát vállalta
- Megtévesztés, jogellenes fenyegetés:
  - Akit a másik fél szándékos magatartásával tévedésbe ejt vagy tévedésben tart, a megtévesztés harására tett szerződési jognyilatkozatát megtámadhatja
  - Akit a másik fél a jogellenes fenyegetéssel vett rá a szerződés megkötésére, a szerződési jognyilatkozatát megtámadhatja

- A fenti szabályokat kell alkalmazni akkor is, ha a megtévesztés vagy jogellenes fenyegetés harmadiak személy részéről történt, és erről a másik fél tudott vagy tudnia kellett
- **Titkos fenntartás, színlelt szerződés:**
  - A fél titkos fenntartása vagy rejtett indokra a szerződés érvényességét nem érinti
  - A színlelt szerződés semmis, ha az más szerződést leplez, a felek jogait és kötelezettségeit a leplezett szerződés alapján kell megítélni
- **Akarathiba ingyenes szerződés esetén:**
  - Ingyenes szerződés esetén tévedés, téves feltevés vagy harmadik személy részéről történő jogellenes fenyegetés, vagy megtévesztés címén a szerződést akkor is meg lehet támadni, ha e körülményeket a másik fél nem ismerhette fel
- **Semmisség:**
  - A semmis szerződés megkötésének időpontjától érvénytelen
  - A semmisség megállapításához külön eljárásra nincs szükség; a szerződés semmisségét a bíróság hivatalból észleli
  - A szerződés semmisségére az hivatkozhat és a szerződés semmisségével kapcsolatos peres eljárást indíthat, akinek ehhez jogi érdeke fűződik vagy akit erre törvény feljogosít
- **Megtámadhatóság:**
  - A megtámadható szerződés az eredményes megtámadás következtében megkötésének időpontjától érvénytelenné válik
  - Megtámadására a sérelmet szenvedett fél és az jogosult, akinek a megtámadáshoz jogi érdeke fűződik
  - A megtámadási jog a szerződés megkötésétől számított egyéves határidőn belül a másik félhez intézett jognyilatkozattal vagy közvetlenül bíróság előtti érvényesítéssel gyakorolható. A szerződés megkötésétől számított egyéves határidőn belül fordulhat bírósághoz a fél, ha a szerződést a másik félhez intézett jognyilatkozattal támadta meg, és a megtámadás eredménytelen volt.
  - A megtámadásra jogosult a szerződésből eredő követeléssel szemben kifogás útján megtámadási jogát akkor is érvényesítheti, ha a megtámadási határidő már eltelt.
  - A megtámadás joga megszűnik, ha a megtámadásra jogosult a megtámadási ok ismeretében, a megtámadási határidő megnyílása után a szerződési akaratát megerősíti, vagy a megtámadás jogáról lemond
- **Az érvénytelenség jogkövetkezményei:**
  - Érvénytelen szerződésre jogosultságot alapítani és a szerződés teljesítését követelni nem lehet
  - A fél a szerződés érvénytelenségének megállapítását a bíróságtól anélkül is kérheti, hogy az érvénytelenség következményeinek alkalmazását kérné
  - A bíróság az jogkövetkezményeiről a fél kérelmétől eltérő módon is rendelkezhet; nem alkalmazhat azonban olyan megoldást, amely ellen mindegyik fél tiltakozik

Engedményezés:

- A jogosult a kötelezettel szembeni követelését másra ruházhatja át.

- A követelés átruházással való megszerzéséhez az átruházásra irányuló szerződés vagy más jogcím és a követelés engedményezése szükséges. Az engedményezés az engedményező és az engedményes szerződése, amellyel az engedményes az engedményező helyébe lép.
- A követelés akkor engedményezhető, ha az engedményezéskor már létezik az a jogviszony, amelyből a követelés fakad.
- Az engedményező a köteles az engedményes választásának megfelelően a kötelezetet az engedményezésről az engedményezés tényét és az engedményezett követelést megjelölve írásban értesíteni, vagy az engedményes személyét is meghatározó engedményezési okiratot az engedményesnek átadni

Jogátruházás:

- A jogosult jogát másra átruházzatja, kivéve, ha jogszabály a jog forgalomképességét kizárja vagy a forgalomképtelenség a jog természetéből egyértelműen következik.
- A jog átruházással való megszerzéséhez az átruházásra irányuló szerződés vagy más jogcím és a jogátruházás szükséges.

Tartozásátvállalás:

- Ha a kötelezetett és a jogosult megállapodik egy harmadik személlyel (e fejezet alkalmazásában: átvállaló) abban, hogy az a kötelezettnak a jogosulttal szemben fennálló kötelezettségét átvállalja, a jogosult a szolgáltatást kizárolag az átvállalótól kötelezheti.

Szerződésátruházás:

- A szerződésből kilépő, a szerződésben maradó és a szerződésbe belépő fél megállapodhatnak a szerződéből kilépő felet megillető jogok és az őt terhelő kötelezettségek összességének a szerződésbe belépő félre történő átruházásról

A szerződés teljesítése:

- Dokumentáció átadása:
  - a kötelezetett köteles a jogosultnak átadni a szolgáltatásról szóló tájékoztató leírásokat és egyéb dokumentumokat
- Többletszolgáltatás:
  - Ha a kötelezetett a szerződésben előírtanál nagyobb mennyiség szolgáltatását ajánlja fel, a többletszolgáltatást a jogosult visszautasíthatja. Ha a jogosult a többletszolgáltatást elfogadja, a többletteljesítéssel arányosan növelt ellenszolgáltatást köteles teljesíteni a szerződésben kikötött ellenérték teljesítésére vonatkozó szabályoknak megfelelő időben és módon.
- Akadályközlési kötelezettség:
  - A felek kötelesek egymást értesíteni, ha a szerződésben vállalt valamely kötelezettség teljesítése előre láthatóan akadályba ütközik, kivéve, ha az akadályt a másik félnek közlés nélkül is ismernie kellett
  - Az akadályközlési kötelezettség elmulasztásával okozott kárért a mulasztó fél a szerződésszegésért való felelősséggel szabályai szerint felelős
- A szolgáltatás megvizsgálásának kötelezettsége:

- A jogosult késedelem nélkül köteles meggyőződni arról, hogy a szolgáltatás minősége és mennyisége megfelelő-e
- A dolog átvétele során nem kell vizsgálni azokat a tulajdonságokat, amelyeknek a minőségét tanúsítják, vagy amelyekre a jótállás vonatkozik
- A szolgáltatás minőségének és mennyiségének megvizsgálásával járó költségek a jogosultat terhelik

Pénztartozás teljesítése – Fizetés:

- Pénztartozást pénz tulajdonjogának a jogosult részére való átruházásra vagy a jogosult fizetési számlájára való átutalás útján lehet teljesíteni.
- A pénztartozás készpénzfizetés esetén a pénz átvételének időpontjában, egyéb esetben abban az időpontban válik teljesítetté, amikor a pénzt a jogosult fizetési számláján a jogosult számlavezető bankja jóváírja vagy azt jóvá kellett volna írnia.
- A jogosult a teljesítési idő előtt feljánlott teljesítést köteles elfogadni.
- A pénztartozást a teljesítés helyén és idején érvényben lévő pénznemben kell megfizetni
- Pénztartozás után – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – kamat jár.
  - mértéke megegyezik a jegybanki alapkamattal
- Pénztartozás teljesítésének ideje:
  - Ha a felek a szerződésben a pénztartozás teljesítésének idejét nem határozták meg, a pénztartozást a jogosult fizetési felszólításának vagy számlájának kézhezvételétől számított harminc napon belül kell teljesíteni

Beszámítás:

- Pénzkövetelések beszámítása:
  - A kötelezet pénztartozását úgy is teljesítheti, hogy a jogosulttal szemben fennálló lejárt pénzkövetelését a jogosulthoz intézett jognyilatkozattal a pénztartozásba beszámítja
  - A beszámítás erejéig a kötelezettségek megszűnnék
- Pénzkövetelések beszámításának korlátai:
  - Az elévült (általános elévülési idő: 5 év) pénzkövetelést is be lehet számítani, ha a beszámítani kívánt pénzkövetelés elévülése a pénztartozás esedékessé válásának időpontjában még nem következett be.
  - Végrehajtható okirattal vagy egyezséggel meghatározott, továbbá közokiratba foglalt pénzköveteléssel ugyanilyen pénztartozást lehet beszámítani.
  - Végrehajtás alól mentes pénzköveteléssel szemben olyan pénztartozást lehet beszámítani, amely a pénzköveteléssel azonos jogalapból ered.
- A beszámítás kizárhatosága:
  - A beszámításnak nincs helye:
    - a) tartasdíj- és járadékköveteléssel szemben, a túlfizetés esetét kivéve; és
    - b) a szándékosan okozott kár megtérítésére irányuló pénzköveteléssel szemben.
  - A bírósági eljárásban nem érvényesíthető pénzkövetelés beszámításának nincs helye

A szerződést biztosító mellékkötelezettségek:

- A foglaló
    - A másik félnek fizetett pénzt akkor lehet foglalonak tekinteni, ha annak fizetése a kötelezettségvállalás a megerősítéseként kerül sor, és ez a rendeltetés a szerződésből egyértelműen kitűnik.
    - Ha a szerződést teljesítik, a tartozás a foglaló értékével csökken. Ha a szerződés teljesítése olyan okból hiúsul meg, amelyért egyik fél sem felelős, a foglaló visszajár.
    - A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél a foglalót elveszti, a kapott foglalót kétszeresen köteles visszatéríteni.
    - A foglaló elvesztése vagy kétszeres visszatérítése a szerződésszegés következményei alól nem mentesít. A kötbér és a kártérítés összege a foglaló összegével csökken.
    - A túlzott mértékű foglaló összegét a kötelezettség alól nem mentesít. A kötbér és a kártérítés összege a foglaló összegével csökken.
  - A kötbér:
    - A kötelezettség alól nem mentesít. A kötbér és a kártérítés összege a foglaló összegével csökken.
    - A kötbér írásban köthető ki.
    - A jogosult kötbérigényét attól függetlenül érvényestheti, hogy a kötelezettség alól nem mentesít. A kötbér és a kártérítés összege a foglaló összegével csökken.
    - A pénztartozás késedelmes teljesítésére esetére kikötött kötbérre a késedelmi kamat szabályait kell alkalmazni.
    - A teljesítés elmaradása esetére a kikötött kötbér érvényesítése a teljesítés követelését kizára. A késedelem esetére kikötött kötbér megfizetése nem mentesít a teljesítési kötelezettség alól.
    - A jogosult a hibás teljesítés miatti kötbér mellett nem érvényesíthet szavatossági igényt.
    - A jogosult a kötbér mellett érvényesítheti a kötbér meghaladó kárát.
    - A jogosult a szerződésszegéssel okozott kárának megtérítését akkor is követelheti, ha kötbérigényét nem érvényesítette.
    - A kötbér mersékelése:
      - A túlzott mértékű kötbér összegét a kötelezettség alól nem mentesít. A kötbér és a kártérítés összege a foglaló összegével csökken.
    - A kötbérigény kamata:
      - Kötbér után kamat kikötése semmis. Az esedékessé vált kötbér után a kötelezettség alól nem mentesít. A kötbér és a kártérítés összege a foglaló összegével csökken.
  - A kezességi szerződés:
    - Kezességi szerződéssel a kezes kötelezettséget vállal a jogosulttal szemben, hogyha a kötelezettség alól nem mentesít. A kötbér és a kártérítés összege a foglaló összegével csökken.
    - Kezesség egy vagy több, fennálló vagy jövőbeli, feltétlen vagy feltételes, meghatározott vagy meghatározható összegű pénzkövetelés vagy pénzben kifejezett értékkel rendelkező egyéb kötelezettség biztosítására vállalható.
    - A szerződést írásba kell foglalni.

- A kezes kötelezettsége ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért kezességet vállalt. A kezes kötelezettsége nem válhat terhesebbé, mint amilyen elvállalásakor volt, kiterjed azonban a kötelezettszerződésszegésének jogkövetkezményeire és a kezesség elvállalása után esedékessé váló mellékkötelezettségekre is.
- A kezes a jogosult követelésébe beszámíthatja a saját és a kötelezettségeket ellenköveteléseit, és érvényesítheti az őt saját személyében megillető kifogásokon túl azokat a kifogásokat is, amelyeket a kötelezettségekkel szemben.
- A jogosult köteles késedelem nélkül tájékoztatni a kezest a kötelezettségek teljesítésének elmaradásáról, a biztosított kötelezettség teljesítési határidejének változásáról és a kötelezettségek helyzetében beálló minden olyan változásról, amely a kezes kötelezettségekkel szembeni megtérítési igényét hátrányosan befolyásolhatja. A tájékoztatásnak ki kell terjednie a biztosított kötelezettségekkel a tájékoztatás időpontjában fennálló mértékére
- A zálogjog létrejötte:
  - Zálogjoga alapján a zálogjogosult a követelésének biztosítására szolgáló vagyontárgyból (a továbbiakban: zálogtárgy) más követeléseket megelőző sorrendben kielégítést kereshet, ha a biztosított követelés kötelezettsége (a továbbiakban: személyes kötelezettségek) nem teljesít.
  - A kielégítési jogot – ha e törvény másképpen nem rendelkezik – a zálogtárgyra az elzálogosítás után szerzett jogok nem érintik.
  - A zálogjog létrejön, ha
    - a) a zálogjogosult és a zálogkötelezettségek megalapítja a zálogjogot; és
    - b) a zálogkötelezettségek rendelkezési joggal bír a zálogtárgy felett
  - A zálogjog alapítása:
    - Zálogjog megalapításához zálogszervződés és erre tekintettel
      - a) a zálogjog megfelelő nyilvántartásba való bejegyzése (jelzálogjog); vagy
      - b) a zálogjog birtokának a zálogjogosult részére történő átruházása (kézizálogjog) szükséges.

A zálogszervződés:

- A zálogszervződésben a zálogkötelezettségek és a zálogjogosult zálogjognak meghatározott zálogtárgyon és – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – meghatározott követelésének biztosítása céljából való alapításában állapodnak meg
- A zálogszervződés alapján a zálogkötelezettségek
  - a) kézizálogjog esetén a zálogjogosult részére átruházni a zálogtárgy birtokát vagy az a feletti hatalmát;
  - b) a zálogjog esetén megadni a zálogjog bejegyzéséhez szükséges hozzájárulást; illetve
  - c) a zálogjogosult választása szerint, az elzálogosított követeléskötelezettségekkel írásban értesíteni a zálogjog megalapításáról, vagy az erről szóló nyilatkozatot a zálogjogosult részére kiadni

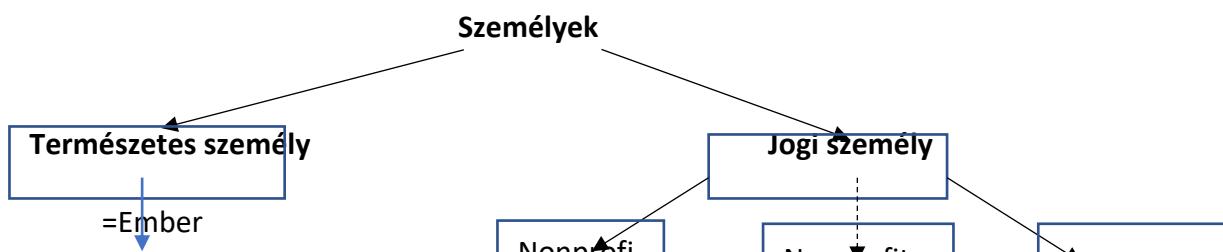
- A zálogszerződés létrejöttéhez a zálogtárgy és a biztosított követelés meghatározása szükséges
- A zálogtárgy fajta és mennyiség szerint vagy más, a zálogtárgy azonosítására alkalmas körülírással is meghatározható. A meghatározás magában foglalhat olyan vagyontárgyat is, amely még nem létezik, vagy amely felett a zálogkötelezettség nem illeti meg a rendelkezési jog
- A zálogjoggal biztosított követelést annak azonosítására alkalmas módon – az alapul fekvő egy vagy több jogviszonyra utalással és az összeg meghatározásával vagy a biztosított követelés azonosítására alkalmas más hasonló módon – kell meghatározni. A meghatározás magában foglalhat olyan követelést is, amely még nem jött létre
- A zálogszerződést írásba kell foglalni. Kézizálogjog esetén a zálogszerződést pótolhatja a zálogjogosult által kiállított értékpapír, amely a zálogjogosulttal szemben feljogosítja az okirat birtokosát arra, hogy az értékpapírban meghatározott összeg ellenében, az értékpapírban meghatározott időtartamon belül megkapja a zálogtárgyat.

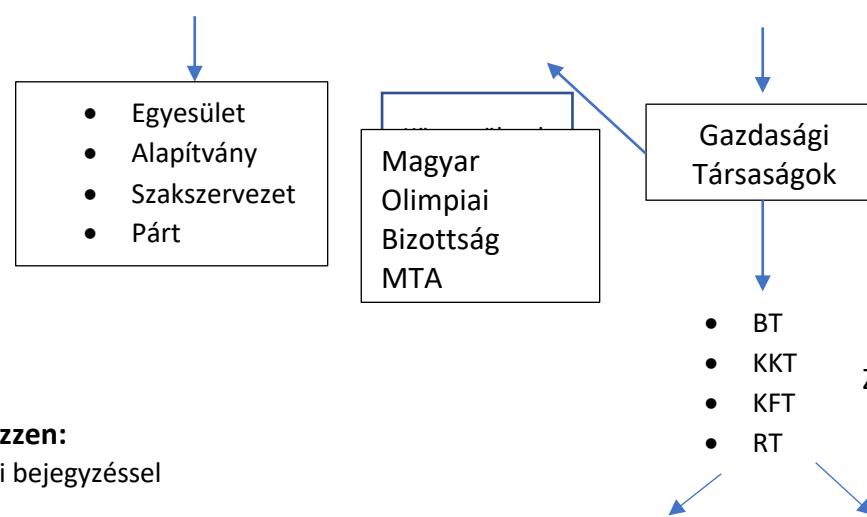
A jelzálogjog bejegyzése:

- a) ingatlan esetén az ingatlannyilvántartásba;
- b) ingó dolog, valamint jog és követelés esetén a hitelbiztosítéki nyilvántartásba kell bejegyezni.
- Ha az ingó dolog tulajdonjogát vagy a jog fennállását közhiteles nyilvántartás (a továbbiakban: lajstrom) tanúsítja, a jelzálogjog megalapítására való bejegyzésre a zálogszerződés vagy a zálogkötelezettség bejegyzési engedélye alapján kerülhet sor, ha
  - a) a zálogjog szerződés vagy a bejegyzési engedély egyedileg meghatározza a zálogtárgyat; és
  - b) a zálogkötelezettség a dolognak vagy jognak az ingatlan-nyilvántartás vagy lajstrom szerinti tulajdonosa vagy jogosultja
- A hitelbiztosítéki nyilvántartásba való bejegyzésre eredetileg vagy körülírással meghatározott zálogtárgy tekintetében kerülhet sor. A bejegyzésnek nem akadálya, ha a bejegyezni kívánt zálogtárgy a bejegyzés időpontjában nem létezik, vagy azon a zálogkötelezettség nem illeti meg a rendelkezési jog

Az óvadék alapítása:

- a) pénzen és értékpapíron
- b) fizetésiszámla-követelésen vagy egyébként jogszabály rendelkezése szerint számlavezetőként erre feljogosított intézmény által vezetett nyilvántartott követelésen (a továbbiakban e cím alkalmazásában: fizetésiszámla-követelés), továbbá
- c) jogszabályban óvadék tárgyaként meghatározott más vagyontárgyon alapítható

Minden jogi személy kell rendelkezzen:

- székhellyel, tagsággal, bírósági bejegyzéssel
  - indulóvagyonnal
  - képviseletet ellátó szervezeti egységgel
-
- A Nonprofit és a Nonprofit gazdasági társaságok közközfeladatokat látnak el
  - A gazdasági társaságok gazdasági feladatokat látnak el

JOGI SZEMÉLYEK

Általános szabályok:

- A jogi személy különböző fogalmai absztrakció termékei és valószínűleg ezért máig érvényes, egyértelmű megfogalmazás – hisz az emberi gondolkodástól idegen
- Az új PTK nem ad fogalmi meghatározást, de a 3;1§ (5)-ben szereplő négy kritérium együttes használata és ezek kölcsönös megléte ad egy minimális elfogadási szintet:
  - NÉV: saját névvel kell rendelkeznie ahhoz, hogy a gazdasági forgalomban részt tudjon venni
  - SZÉKHELY
  - VAGYON: alapítójától elkülönített vagyonnal kell rendelkeznie
  - ÜGYINTÉZÉS, KÉPVISELET: ügyvezetését és képviseletét ellátó szervezettel kell rendelkeznie
  - TERVRZÉSE ÉS CÉLJA: Törvényellenes cérlra nem alapítható jogi személy
  - JOGKÉPESSÉG: abszolút jogképességű (ez alól csak azokat zárja ki, amelyeket ember gyakorolhat)
  - NYILVÁNTARTÁSBA VÉTEL: a jogi személy létrejöttéhez elengedhetetlen

A köztestület:

fogalma:

- Önkormányzattal és nyilvántartott tagsággal rendelkező szervezet, amelynek létrehozását jogszabály rendeli el
- A köztestület a tagságához, illetőleg a tagsága által végzett tevékenységhez kapcsolódó közzeladatot lát el
- A közzeladat ellátásához szükséges – törvényben meghatározott – jogosítványokkal rendelkezik, ezeket önigazgatása útján érvényesíti

A köztestület jellege:

- A köztestület jogi személy – sajátos típusa a közjogi személy
- Az egyesületre vonatkozó Ptk. szabályokat kell alkalmazni
- Törvény előírhatja:
  - valamely közzeladatot kizárolag köztestület láthat el
  - meghatározott tevékenység csak köztestület tagjaként folytatható
- PTK.: a közterület által ellátott közzeladatokkal kapcsolatos adatok közérdekű adatoknak minősülnek

Köztestületek:

- Magyar Tudományos Akadémia
- Magyar Művészeti Akadémia
- a gazdasági, illetve szakmai kamarák (pl. Gazdasági és Iparkamara, Magyar Mérnöki Kamara)
- Hegyközség
- Magyar Olimpiai Bizottság
- Magyar Rendvédelmi Kar

Egyesület:

Fogalma:

- olyan önkéntesen létrehozott, önkormányzattal rendelkező szervezet, amely az alapszabályában meghatározott céralakul, nyilvántartott tagsággal rendelkezik, és céljainak elérésére szervezi tagjai tevékenységét
- új PTK szabályozza
- Önkéntes alapon szerveződő magánjogi jogi személy
- Nem nyereségével működő társadalmi szervezet
- Gazdálkodik, nyereségét a céljaira használja fel
- Saját vagyonával felel tartozásaiért, a tagok a tagsági díj megfizetésén túl nem felelnek tartozásaiért
- alapja az egyesülési jog
- tartalma: formalizált szervezet alapításának joga
  - Politikai párt, érdekképviseleti szerv, társadalmi szervezet, egyesület
- Az állam és az egyesületek közötti viszony: Az alaptörvény összhangban álló tevékenységvégzésére alapítható, amit törvény nem tilt
- Törvényi korlátok:
  - Nem alapítható elsődlegesen gazdasági-vállalkozói tevékenységre. De az egyesületi cél megvalósításával közvetlenül összefüggő gazdasági tevékenység végzésére jogosult.
  - Egyesületi formában nem működhet politikai célt szolgáló fegyveres szervezet
- Vagyon:
  - Vagyonát céljának megfelelően használhatja
  - Vagyonát nem oszthatja fel tagjai között és a tagok részére nyereséget nem juttathat
  - A tagok tagdíjfizetésre kötelesek
- Szervezete:
  - az egyesület alapszabálya az egyesület valamely szervezeti egységét jogi személyé nyilváníthatja
- Létrejöttének törvényi feltételei:
  - 10 alapító tag
  - Alapszabály: székhely
  - Szervezet: Közgyűlést viselők
  - Ügyvezetés: ügyvezető vagy elnökség – FB (100 tag)
- Törvényességi felügyelet: az ügyészség látja el

Egyesülés:

- A jogi személy más jogi személyekkel összeolvadás vagy beolvadás útján egyesülhet
- Összeolvadás: az összeolvadó jogi személyek megszűnnek, és új jogi személy jön létre általános jogutótlás mellett
- Beolvadás: a beolvadó jogi személy szűnik meg, általános jogutódja az egyesülésben résztvevő második jogi személy

Alapítvány

Fogalma:

- Olyan jogi személyiséggel felruházott célvagon, mely valamiféle tartós, közérdekű célt szolgál és mely vagyon kezelője egy az alapítótól elkülönült szervezet

Jellemzői:

- Az alapító – az alapító okiratban (Asz..) meghatározza:
    - tartós cél
    - alapítványnak juttatott – célhoz elégséges – vagyont
    - az alapítvány szervezetét: – Kuratórium elnök, tagok
    - Kuratórium: az alapítvány kezelő szerve, amely képviseli azt
      - több személy: együttesen létesíthet alapítványt
      - nyilvántartásba vétellel jön létre
      - Vagyonát céljának megfelelően, az alapító okiratban meghatározott módon kell kezelní és felhasználni
      - Kedvezményezett megjelölése
      - Végintézkedéssel is alapítható
      - Törvényességi felügyelet: ügyészség
- (Alapítványszabályzat/határozatai/törvényes)

Tevékenységének korlátai:

1. Nem alapítható gazdasági tevékenység folytatására
2. Az alapítványi cél megvalósításával közvetlenül összefüggő gazdasági tevékenység végzésére jogosult
3. nem lehet korlátlan felelősséggű tagja más jogalanynak, nem létesíthet alapítványt és nem csatlakozhat alapítványhoz
4. nem hozható létre az alapító, a csatlakozó (nyílt-zárt) az alapítványi tisztségviselő, az alapítványi szervek tagja, valamint ezek hozzájárulására tervezett ki

Szövetkezet

- A tagok vagyoni hozzájárulásból álló tőkével alapított, a nyitott tagság és a változó tőke elvei szerint működő, tagok gazdasági és társadalmi szükségleteinek kielégítésére irányuló tevékenységet végző jogi személy, amelynél a tag kötelezettsége a szövetkezettel szemben vagyoni hozzájárulásának szolgáltatására és az alapszabályban meghatározott személyes közreműködésre terjed ki
- A kötelezettségért a tag nem köteles helytállni
- Tevékenysége irányulhat: értékesítésre, beszerzésre, termelésre, szolgáltatásra. Például: Iskolaszövetkezet – Termelőszövetkezet, Lakásszövetkezet, Szociális-Szövetkezet

Gazdasági társaságok:

Fogalma:

- A gazdasági társaságok üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatására, a tagok vagyoni hozzájárulásával létrehozott, jogi személyiséggel rendelkező vállalkozások, amelyekben a tagok a nyereségből közösen részesednek, és a veszteséget közösen viselik.

Általános jellemzők:

- A társaság nyeresége a tagokat vagyoni hozzájárulásuk arányában illeti meg, és a veszteséget is ilyen arányban kell viselniük.

- Semmis a létesítő okirat azon rendelkezése, amely valamely tagot a nyereségből vagy a veszteség viseléséből teljesen kizárt
- profitorientáltság
- Létrejöttük feltétele a céggjegyzékbe való bejegyzés
- Előtársaság: Létesítő okirat aláírásától számítva 30 napunk van a bejegyzési kérelem benyújtásáig, ez alatt a 30 nap alatt már előtársasági formában él a cég – Az előtársasági lét ténylegesen – 15 nap lehet
- Szervezeti felépítésük:
  - legfőbb szerv: a tulajdonosi jogokat gyakorló szerv, amelyben az adott társaság valamennyi tagja részt vehet, és amely a stratégiai döntéseket hozza
  - Ügyintéző-képviselő-véghrehajtó szerv: amely a vállalkozás képviseletét látja el és dönt a minden napokban előforduló kérdésekben
  - Egyéb (ellenőrző, felügyelő) szervek: felügyelő bizottság, könyvvizsgáló
- Jogképesek: saját cégnévük alatt jogokat és kötelezettségeket szerezhetnek (vállalhatnak), így különösen tulajdon tulajdonat szerezhetnek, perelhetnek és perelhetők
- Alapítás: Bárki alapíthat
  - főszabály szerint 2 tag szükséges, kivéve, ha egy elég pl. KFT esetén
  - belföldi vagy külföldi személy, természetes személy, jogi személy
- Létesítése:
  - 1. Társasági szerződés (legtöbb gazdasági társaságot ezzel hozzuk létre)
  - 2. Alapító okirat (Egyszemélyes KFT)
  - 3. Alapszabály (Rt., még az egyszemélyes részvénytársaság is) céggjegyzékbe való bejegyzéssel keletkezik
- Formakényszer:
  - csak törvény által meghatározott formákban hozható létre:
    - 1. Közkereseti Társaság
    - 2. Betéti Társaság
    - 3. Korlátolt felelősséggű Társaság
    - 4. részvénytársaság formájában alapítható
  - tartalmi elemeknek benne kell lennie, amiket a törvény előír
- Bejegyzéssel jön létre a cég - a bejegyzés konstitutív hatályú, ex nunc jogi aktus
- Tartalmi kritériumok:
  - 1. *NÉV* (névkizárálagosság elve – megkülönbözteti őt minden más cégtől) – vezérszónak olyan tartalommal kell bírnia, ami eltér más cégektől
  - 2. *SZÉKHELY*: (A cég bejegyzett irodája, ahol biztosítania kell a részére címzett jognyilatkozatok fogadását és elérhetőségét)
    - Telephely (azonos településen található, mint a székhely, csak önálló üzleti letelepedés)
    - Fióktelep (más településen vagy országban van)
  - 3. *TAGOK NEVE*: (természetes személyek vagy jogi személyek. Természetes személy esetén név lakcím; jogi személy esetén cégnév, székhely, céggjegyzékszám)
  - 4. *TARTÓS CÉL, TEVÉKENYSÉG*: alapításkor benne kell lenni a tevékenységnek a létesítő okiratban, és ha utóbb változtatunk rajta azt elég a NAV felé bejelenteni, és a NAV hivatalból fogja értesíteni a cégbíróságot

- 5. VAGYON: a jegyzett tőke és a vagyoni hozzájárulás meghatározása
  - Tőke: a társaság vagyona pénzbeli és nem pénzbeli hozzájárulás formájában
  - Pl. BT – nincs kötelező tőkeminimum
- 6. ELSŐ VEZETŐTISZTSÉGVISELŐJE: határozott időre választják max. 5 évre, de újra választható (pl. könyvvizsgáló nem választható újra), lehet jogi személy is, de akkor meg kell jelölni azt a természetes személy tagot, aki ténylegesen a vezetői tisztségviselői jogosítványokkal rendelkezik

Gazdasági társaságok

A korlátolt felelősségű társaság (kft):

- Fogalma: A korlátolt felelősségű társaság (Kft.) olyan gazdasági társaság, amely előre meghatározott összegű törzsbetétekből (egyes tagok) álló törzstőkével (3.000.000 Ft) alakul, és amelynél a tag kötelezettsége a társasággal szemben törzsbetétek szolgáltatására és a társasági szerződésben megállapított egyéb vagyoni értékű szolgáltatásra terjed ki. A társaság kötelezettségeiért – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a tag nem köteles helytállni
- a legfiatalabb társasági forma – német mintára vettük át
- Alapítás:
  - Társasági szerződés és annak cégbírósági bejegyzése szükséges
  - Lehetséges egyszemélyes kft. alapítása
  - Törzstőke: a törzsbetétek összege – minimálisan 3 millió ft. értékű
    - pénzbeli és nem pénzbeli (apport) hozzájárulásból állhat
    - csak apportból is állhat törzstőke
      - törzsbetét: a tag vagyoni hozzájárulása
      - üzletrész: az üzletrész a törzsbetéthez kapcsolódó tagsági jogok és a kötelezettségek összessége
        - ❖ a tagság nyilvántartásba vételével keletkezik
        - ❖ mértéke a tagok törzsbetéjtéhez igazodik
    - Szervezete: taggyűlés, ügyvezető

A részvénytársaság:

- Fogalma: olyan gazdasági társaság, amely előre meghatározott számú és névértékből álló alaptőkével (jegyzett tőkével) alakul, és amelynél részvényes kötelezettsége a részvénytársasággal szemben a részvény névértékének vagy kibocsátási értékének szolgáltatására terjed ki. A részvénytársaság kötelezettségeiért a részvényes nem felel.
- Alapítása:
  - Zártkörűen (nyilvános felhívás tilalma)
  - Alapszabály
  - és annak nyilvántartásba vétele hozza létre a társaságot
- Működhet: nyilvánosan (nyrt.) vagy zártkörűen (zrt.)
  - az rt a tagsági viszonyról értékpapírt (részvényt) bocsáthat ki. A részvény alapján a tagokat vagyonni (pl.: osztaléakra való jogosultság) illetve nem vagyonni jellegű (pl. szavazati, kisebbségi) jogok illetik meg

- Szervezete:
  - Közgyűlés
  - Igazgatóság (board) vagy vezérigazgató
  - felügyelő bizottság és könyvvizsgáló (kötelező)

Részvény:

- Fogalma: névre szóló, névértékkel rendelkező, tagsági jogokat megtestesítő forgalomképes értékpapír
- Részvényfajták:
  - törzsrészvény (50%)
  - Elsőbbségi részvény (osztalék, likvidációs hányad, szavazat-)
  - dolgozói
  - kamatozó
  - visszaváltható részvény
- részvény átruházása

A közkereseti társaság:

- Fogalma: Közkeresetid társaság (kkt.) létesítésére irányuló társasági szerződés megkötésével a társaság tagjai arra vállalnak kötelezettséget, hogy a gazdaság társasági tevékenységének céljára a társaság részére vagyoni hozzájárulást teljesítenek, és a társaságnak a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségeiért korlátlanul és egyetemlegesen helytállnak
- Tagok helytállása: egyetemlegesen kötelesek helytállni a társaságnak a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségeiért
- Legfőbb szerve: a tagok gyűlése
- Tilos a nyilvános toborzás
- Nincs tőkeminimum
- Jogképes
- Alapításához minimum 2 tag szükséges

Betéti társaság:

- Fogalma: a betéti társaság (bt.) létesítésére irányuló társasági szerződés megkötésével a társaság tagjai arra vállalnak kötelezettséget, hogy a társaság gazdasági tevékenységének céljára a társaság részére vagyoni hozzájárulást teljesítenek, továbbá legalább az egyik tag (a továbbiakban: beltag) vállalja, hogy a társaságnak a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségeiért a többi beltaggal egyetemlegesen köteles helytállni, míg legalább egy másik tag (a továbbiakban: kültag) a társasági kötelezettségekért – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – nem tartozik helytállási költségekkel
- legalább 2 taggal jön létre
- jogi személy
- személyegyesítő társasági forma
- közös gazdasági cél elérése érdekében jön létre
- egyik beltag korlátlanul áll helyt, a kültag vagyoni hozzájárulásának mértékéig
- tipikus kisvállalkozási forma
- mögöttesen a kkt. szabályai

- Megszűnése:
  - 1. végelszámolás, felszámolás
  - 2. beltag, kültag jogviszonya megszűnik és 6 hónapig sem találnak új tagot
  - 3. 1 főre csökken a tagok száma + eltelik a 6 hónap

A könyvvizsgáló:

olyan személy, aki a pénzügyi könyveket, iratokat, adatokat értelmezi, elemzi, vizsgálja

Felügyelőbizottság:

	KKT	BT	KFT	RT
Név	Közkereseti társaság	Betéti társaság	Korlátolt felelősségi társaság	Részvénytársaság
Jogi jellege	Jogi személyiségi gazdasági társaság	Jogi személyiségi gazdasági társaság	Jogi személyiségi gazdasági társaság	Jogi személyiségi gazdasági társaság
Célja	Üzletszerű, közös gazdasági tevékenység folytatása	Üzletszerű, közös gazdasági tevékenység folytatása	Tőke és személy egyesítő tevékenység	Tőkeegyesítés (DE! a részvényest megilletik jogok, ami lehet vagyoni, tagsági)
Tagok száma	legalább 2 tag	1 + 1 tag szükséges (kültag-beltag)	1 vagy több tag is lehet; törzsbetéte minden tagnak min. 100e Ft kell legyen	1 vagy több tag (DE! lehet egyszemélyes rt. is)
Vagyoni hozzájárulás	Készpénz és/vagy apport vagy személyes közreműködés, összeg nincs meghatározva	Készpénz, apport vagy személyes közreműködés, összeg nincs meghatározva	Törzstőke min. 3M Ft, befizetendő 30%, de min. 1M Ft készpénz, lehet pótbefizetés is	Alaptőke min. 5M Ft – Zrt. 20M Ft – Nyrt. alapításakor 30% a készpénz vagyon, de legalább 10M Ft készpénz kell legyen
Felelősség	Egyetemleges, korlátlan, mögöttes felelősség	Mögöttes felelőssége, a beltagé korlátlan és a többi beltaggal egyetemleges.	Általában korlátolt felelőssége, a törzsbetét szolgáltatására korlátozódik	Általában korlátozott felelősség, a részvény kibocsátási értékének

		A kültagé vagyoni betétje erejéig korlátozott, kivétel, ha kültag neve ugyanaz, mint a cég neve		szolgáltatására korlátozódik
Szervei	Tagok gyűlése, ügyvezetés, FB, ha a társaságnak 200-nál több alkalmazottja van	Tagok gyűlése, ügyvezető, FB, ha a társaságnak 200-nál több alkalmazottja van	Taggyűlés, ügyvezető, kötelező az FB 200 alkalmazott, valamint 50M Ft-nál nagyobb törzstőke esetén egyszemélyes Kft. esetén kötelező a könyvvizsgáló .	Közgyűlés, igazgatóság, zártkörűnél a vezérigazgató, FB és könyvvizsgáló kötelező
Szavazatok	Személyenként , tagonként szavaznak, főszabály: 1 fő = 1 szavazat, a társasági szerződés ettől eltérően rendelkezhet	Személyenként , tagonként szavaznak, főszabály: 1 fő = 1 szavazat, a társasági szerződés ettől eltérően rendelkezhet	A társasági szerződésben meghatározott módon, általában a törzsbetéttel arányos	Részvények névértékével arányos, de ismert az elsőbbségi részvény.
Üzletvezető és vezetőtisztségviselő	Bármelyik tag jogosult	Csak a beltag jogosult	Az ügyvezető látja el.	Igazgatóság, zártkörűnél a vezérigazgató.
Kilépés	A tagok közösen megegyeznek és marad még 2 tag; kizárással; azonnali hatályú felmondással a tagrészéről; rendes	A tagok közösen megegyeznek és marad még 2 tag; kizárással; azonnali hatályú felmondással a tagrészéről; rendes	Üzletrész átruházás, bizonyos esetekben kizárás, ha a jogszabály lehetővé teszi. Kilépés és felmondás nincs.	Nincs felmondás; részvény átruházás!

	felmondás a tag részéről.	felmondás a tag részéről.		
Képviselet	Mindegyik tag jogosult a képviseletre, ügyvezető/k	A beltag láthatja el, több beltag esetén a társasági szerződés mondja ki.	Ügyvezető vagy ügyvezetők látják el, az ügyvezetők külön-külön, vagy együtt (aláírási címpéldánynak megfelelően képviseli)	NYRT: igazgatóság; ZRT: vezérigazgató látja el.

A munkajog

A munkajog alapintézményei:

1. Általános rendelkezések
2. Munkaviszony
3. Munkaügyi kapcsolatok

Az általános rendelkezések:

- cél: tiszteességes foglalkoztatás alapvető szabályainak felállítása
- Hatály: munkavállaló, munkáltató, érdek-képviseleti szervek, szakszervezetek, üzemi tanács
- Magatartási követelmények: jogszervűség és tiszteesség elvének megfelelően kell eljárni, kölcsönös együttműködés, nem lehet olyan magatartást tanúsítani, amely a másik fél jogát, jogos érdekét félti. A jóhiszeműség és tiszteesség követelményét sérti az is, akinek joggyakorlása szemben áll olyan korábbi magatartásával, amelyben a másik fél okkal bízhatott. **Tilos a joggal való visszaélés!**
- Személyiségi jogok védelme: Ptk-ban nevesített személyiségi jogok: az élet, a testi épség és az egészség megsértése; a személyes szabadság, a magánélet, a magánlakás megsértése; a személy hátrányos megkülönböztetése, a becsület és a jóhírnév megsértése; a magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez való jog megsértése; a névviseléshez való jog megsértése
- Egyenlő bánásmód követelménye
- Jognyilatkozatra vonatkozó szabályok: megállapodás, csak kölcsönösen a felek egyező akaratából, egyoldalú jognyilatkozat: a közléssel válik hatállyossá, visszavonása csak a másik fél hozzájárulásával. Megtétel módja: személyesen, nincs alaki kötöttség, írásban vagy szóban
- Érvénytelenség: semmisség (munkaviszonyra vonatkozó szabályba ütközik, vagy munkaviszonyra vonatkozó szabály megkerülésével jött létre vagy nyilvánvalóan a jó erkölcsbe ütközik), és megtámadhatóság (megkötésekkel a fél valamely lényeges körülmény

tekintetében tévedésben volt, feltéve, ha a tévedést a másik fél okozta vagy felismerhette, jogellenes fenyegetés)

A munkaviszony alanyai és a munkaszerződés:

- Alanyok: munkáltató és munkavállaló
- Munkáltató: aki jogképes, DE kell hozzá munkaszerződés, akkor válik munkáltatóvá
- Munkavállaló: aki munkaszerződés alapján munkát végez
- Munkaszerződés:
  - kizárolag írásban érvényes, ezzel jön létre maga a munkaviszony
  - Ha nem foglalják írásba, ez ellen érvénytelenségre csak a munkavállaló nyilatkozhat, a munkába lépést követő 30 napon belül

Megbízási szerződés:

- Gondossági kötelem
- Szabályozása: Ptk
- a megbízott a megbízó által rábízott feladatot köteles ellátni
- a megbízott saját nevében jár el, de köteles a megbízó utasításait követni
- a megbízott megbízási díjra jogosult, kivéve, ha azért nem járt eredménnyel, mert a megbízott felerőhatóan járt el
- példa: az ügyvéd elveszíti a pert, a megbízási díjra akkor is jogosult, azonban ha az ügyvédnek felerőható a pervesztesség, mert nem ad be határidőn belül egy fontos bizonyítékot, az neki felerőható
- mellérendelt viszonylatban vannak a felek
- a szerződést bármelyik fél felmondhatja
- lehetőség van ingyenes, tehát ellenszolgáltatás nélküli szerződéskötésre
- Írásban vagy szóban is

Vállalkozási szerződés:

- Eredménykötelem
- Szabályozása: Ptk
- A vállalkozó tevékenységgel elérgető eredmény (pl. építési vállalkozó lakóház felépítésére) megvalósítására, a megrendelő annak átvételére és a vállalkozói díj megfizetésre köteles
- Tevékenységet a vállalkozó saját maga szervezi, ebben a megrendelő nem utasíthatja
- Célszerűtlen, szakszerűtlen utasítások esetén a vállalkozó köteles a megrendelőt erre figyelmeztetni. Ha a megrendelő a figyelmeztetés ellenére utasítását fenntartja, a vállalkozó a szerződéstől elállhat vagy a feladatot a megrendelő utasításai szerint, a megrendelő kockázatára elláthatja
- Szerződés lehetetlenülése
  - elállás, felmondás (szerződés teljesítésének megkezdése előtt)
- lehet ingyenes
- mellérendelt viszony a felek között
- Írásban vagy szóban is

Munkaszerződés:

- Szabályozása: Mt.
- Munkaviszony létrejöttének feltétele
- Munkavégzést a munkáltató szervezi, és ő határozza meg a pontos feladatokat
- A munkavállaló nem a saját nevében jár el
- Munkavállalónak nincs figyelmeztetési lehetősége célszerűtlen, vagy szakszerűtlen utasítás esetén, kockázat a munkáltatóé
- Szigorú megszűntetési feltételek
- Alapvető jogi probléma: bújtatott munkaszerződés, ha a munkavállaló megbízási szerződés alapján látja el a feladatokat, a munkáltató által biztosított munkaeszközökkel, munkaállomáson, a munkáltató irányítása alatt

Munkaviszony:

- létrejötte: kizárálag a munkaszerződés írásba foglalásával
- Munkaszerződés megkötése: a felek kölcsönös akaratából
- Munkaszerződés tartalma: alapbér, munkakör, munkaviszony tartalma (határozatlan vagy határozott időre jön létre), ha ezt elmulasztják, a munkaviszony határozatlan időre jön létre, munkavégzés helyének meghatározása, általános napi munkaidő, munkaidő kezdete, próbaidő (max. 3 hónap)
- Módosítása: felek által közös megegyezés alapján
- Plus írásbeli tájékoztatási kötelezettség: munkaviszony kezdetétől számított tizenöt napon belül írásban
  - a napi munkaidőről
  - az alapbérén túli munkabérről és egyéb juttatásokról
  - a munkabérről való elszámolás módjáról, a munkabér fizetés gyakoriságáról, a kifizetés napjáról
  - munkakörbe tartozó feladatokról
  - a szabadság mértékéről, számítási módjáról és kiadásának, valamint
  - a munkáltatóra és a munkavállalóra irányadó felmondási idő megállapításának szabályairól, továbbá
  - arról, hogy a munkáltató kollektív szerződés hatálya alá tartozik-e, valamint
  - a munkáltatói jogkör gyakorlójáról

KIVÉVE, ha a munkaviszony tartalma az 1 hónapot, vagy a heti munkaidő a 8 órát nem haladja meg

- Munkaviszony megszűnése: a munkavállaló halálával, a munkáltató jogutód nélküli megszűnésével, a határozott idő lejártával, átvevő munkáltató nem a munkatörvénykönyv hatálya alá tartozik
- Munkaviszony megszűntetése:
  - közös megegyezéssel
  - felmondással
  - azonnali hatályú felmondással
- Felmondási tilalmak:
  - várandósság tartalma alatt, **HA a munkáltatót tájékoztatta**
  - a szülési szabadság tartalma alatt

- a gyermek gondozási céljából igénybe vett fizetés nélküli szabadság tartalma alatt
  - a tényleges önkéntes tartalékos katonai szolgálatteljesítés tartalma alatt
  - a nő jogszabály szerinti, az emberi reprodukciós eljárással összefüggő kezelésének, de legfeljebb ennek megkezdésétől számított hat hónap tartalma alatt, **HA a munkáltatót tájékoztatta**
- **Felmondás:** munkáltató köteles indokolni (végkielégítés min 3 év után jár, 1 havi távolléti díj, ha munkáltató mondott fel)
  - **Felmondási idő:**
    - általános szabály 30 nap.
    - Munkáltató felmondása esetén a munkaviszonyban töltött évek száma alapján növekszik (max plusz 60 nappal).
    - Felek megállapodhatnak, de a felső határ 6 hónap
  - **Azonnali hatállyú felmondás:** bármelyik fél, **HA** a másik fél a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékasan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenne teszi
    - Okról való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül, de max 1 éven belül.
    - Indokolni kell, az indoknak okszerűnek, világosnak, valóságosnak, és a munkaviszonnyal összefüggőnek kell lennie. Próbaidő alatt és határozott idejű munkaszerződés esetén nincs indoklási kötelezettség

Eljárás a munkaviszony megszűnése (megszűntetése) esetén:

- Munkakör átadása, munkáltatóval való elszámolás
- Felmondás esetén az utolsó munkában töltött naptól, egyébként legkésőbb a munkaviszony megszűnésétől számított 5. munkanapon a munkavállaló részére ki kell fizetni a munkabérét, egyéb járandóságait, valamint ki kell adni a munkaviszonyra vonatkozó szabályban és egyéb jogszabályokban előírt igazolásokat

A munkavégzés szabályai

Munkaidő és pihenőidő:

- **Munkaidő:** a munkavégzésre előírt idő kezdetétől annak befejezéséig tartó idő, valamint a munkavégzéshez kapcsolódó előkészítő és befejező tevékenység tartalma. A teljes napi munkaidő napi 8 óra (általános teljes napi munkaidő)
- **Pihenőidő:** a napi munka befejezése és a következő munkanapi munkakezdés között legalább 11 óra egybefüggő pihenőidőt (a továbbiakban: napi pihenőidő) kell biztosítani. **DE**, ez változhat ha az általánostól eltérő munkavégzésre kötelezett a munkavállaló (pl. az osztott munkaidőben, a megszakítás nélküli, a több műszakos, az idényjellegű tevékenység)
- **Heti pihenőnap, heti pihenőidő:** a munkavállalót hetenként két pihenőnap illeti meg, a heti pihenőnapok helyett, hetenként legalább negyvennyolc órát kitevő, megszakítás nélküli heti pihenőidőt kell kiadni

Rendkívüli munkavégzés:

- Munkaidő beosztástól eltérő munkaidő, **magyarul a „túlóra”**, és az ügyelet tartalma
- A rendkívüli munkaidőt a munkavállaló kérése esetén írásban kell elrendelni

- Munkaszüneti napokon elrendelt: ha a munkavállaló rendes munkanapokon e napokon egyébként is foglalkoztatható. Baleset, elemi csapás, súlyos veszély megelőzése, elhárítása érdekében korlátozás nélkül elrendelhető.
- **Maximum évente 250 óra lehet** (teljes napi munkaidő esetén), azonban a munkáltató és a munkavállaló írásban megállapodhat plusz 150 óra túlmunkában, ami az önként vállalt „túlóra”. Ezt a megállapodást a naptári év végével a munkavállaló felmondhatja
- Kollektív szerződés esetén max évi 300 óra+ 100 óra önként vállalt „túlóra”.

Szabadság

Rendes és rendkívüli szabadság:

- **A szabadságot** – a munkavállaló előzetes meghallgatása után – **a munkáltató adja ki!** A munkáltató évente hét munkanap szabadságot – a munkaviszony első három hónapját kivéve – legfeljebb két részletben a munkavállaló kérésének megfelelő időpontban köteles kiadni.
- A szabadságot úgy kell kiadni, hogy **a munkavállaló egybefüggő 14 napra mentesüljön a munkavégzés alól. Az esedékesség évében** kell kiadni, **KIVÉVE**, ha **a munkaviszony október 1-én vagy ezt követően kezdődött**, a munkáltató az esedékességet **következő év március 31-ig adhatja ki.**
- alapszabadság: 20 nap
- pótszabadság:
  - életkor alapján (25. életév betöltésének évében +1 nap, max +10 nap 45 éves kortól)
  - gyermekek száma alapján (1 gyermek +2 nap, két gyermek +4 nap, kettőnél több gyermek +7 nap)
  - Apának gyermek születése esetén +5 nap (ikrek esetén +7 nap)
  - Fiatal (18 év alatti) munkavállalóknak +5 nap
- betegszabadság: naptári évenként 15 munkanap
- Szülési szabadság: egybefüggő 24 hét (anya két hetet köteles igénybe venni)
- Fizetés nélküli szabadság: munkavállalónak hozzátartozója tartós – előreláthatólag harminc napot meghaladó – személyes ápolása céljából, az ápolás idejére, de legfeljebb két évre, tényleges önkéntes tartalékos katonai szolgálatteljesítés tartamára. A munkavállaló a fizetés nélküli szabadság igénybevételével legalább 15 nappal korábban írásban köteles bejelenteni

A munka díjazása:

- Munkaviszony létrejöttekor (amely munkaszerződéssel létesül), a munkáltató köteles a munkavállalót foglalkoztatni és munkabért fizetni.
- Alapbér: minimum a legkisebb kötelező alapbér (2018.-ban bruttó 180.500 Ft), megállapítható teljesítménybérként, vagy idő-, és teljesítménybérként is
- Bérpótlék: a rendes munkaidőre járó munkabéren felül (hétvégi munkavégzés, éjszakai munkavégzés, délutáni munkavégzés, ünnepnapokon történő munkavégzés)
- Munkabér kifizetése:
  - utólag, legalább havonta egy alkalommal kell elszámolni, elszámolásáról a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig írásbeli tájékoztatást kell adni, a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig ki kell fizetni.

- A munkabért, ha a bérfizetési nap heti pihenőnapra (heti pihenőidőre) vagy munkaszüneti napra esik, legkésőbb az ezt megelőző munkanapon kell kifizetni
  - A munkabér a munkavállaló munkahelyén vagy a munkáltató telephelyén kell kifizetni. **Szórakozóhelyem munkabér csak az ott dolgozóknak fizethető ki**
- *jogvesztés kikötése:* A felek írásban megállapodhatnak abban, hogy a szerz.szegésért felelős fél elveszít valamely jogot vagy kedvezményt, amely őt a szerz alapján megilletné □ csak írásban lehet kikötni □ kiköthető úgy, hogy a szerzs szegéssel beáll a jogvesztés, és úgy is, hogy ehhez a jogosult nyilatkozata is szükséges
- *foglaló:* □ a szerz megkötésekor a kötelezettségvállalás jeléül foglalót lehet adni és ha a szerz. teljesül a foglalót a szolg. ellenértékébe beleszámolják. □ a megkötéskor átadott dolgot vagy pénzt akkor lehet foglalonak tekinteni, ha ez a rendeltetése a szerz.ből kétségtelenül kitűnik □ ha a szerz meghiusul a következőket kell alkalmazni:ha annak a félnek róható fel, aki a foglalót adta, úgy az elesik a foglalótól, □ha annak a félnek róható fel aki a foglalót kapta, úgy annak a foglaló kétszeresét kell visszafizetnie, □ha egyik félnek, vagy minden két félnek felerőható, úgy a foglalót vissza kell adni.
- 2.) *kötbér:* □ a kötelezett meghat. pénzüsszeg megfizetésére kötelzheti magát, arra az esetre, ha olyan okból amelyért ő a felelős (nem vagy nem szerz. szerűen teljesít, késik a teljesítéssel) □ a jogosult akkor is követelheti, ha kára nem merül föl □ csak írásban lehet kikötni (fix összegben vagy a szerz. meghat. %-ában), a kötbér utáni kamatkikötés semmis
- *megtekintésre vagy próbára vétel:* Felfüggesztő feltétellel kötött adás-vételi szerz., a felfüggesztő feltétel a vevő nyilatkozata azaz a már megkötött szerz. hatályba lépése a vevő nyilatkozatától függ.
- *kft ügyvezető nem lehet:* -> akit bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen, végrehajtható szabadságvesztésre ítélik, amíg a bűntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül
- Saját cégnevük alatt jogokat szerezhetnek és kötelezettségeket vállalhatnak, így különösen tulajdon tulajdon szerezhetnek, szerződések köthetnek, pert indíthatnak és perelhetőek. Bárki alapíthat társasági szerződéssel. Lehetséges formák: □ közkereseti társaság (kkt) betéti társaság (bt) közös vállalat (kv) korlátolt felelősséggű társaság (kft) □ részvénnytársaság (rt)

A Magyar Köztársaság államszervezetének főbb elemeit az Alkotmány szabályozza. Az Alkotmány rendelkezik a legfőbb államhatalmi és népképviseleti szervről, az Országgyűlésről, a köztársasági elnökről (aki mint államfő őrködik az államszervezet demokratikus működése felett.)

- Az Alkotmány megállapítja az Alkotmánybíróság feladatait az alkotmányosság védelmében
  - Szabályozza az Országgyűlésnek felelős biztosok feladat- és hatáskörét.
  - Az Alkotmány az igazságszolgáltatást biztosító szervezetként említi a bíróságokat.
  - Feladatkörököt határoz meg az ügyészség számára.
  - A helyi önkormányzatok a helyi közhatalom megvalósítóiként szerepelnek az Alkotmányban.
  - Előírja a Magyar Nemzeti Bank legfontosabb feladatait, megjelöli a törvényes fizetőeszköz kibocsátását
  - Végrehajtó hatalom szerveiként említi a fegyveres erőket és a rendőrséget.
- Alaptörvény:** A társadalom belső rendjét, az államszervezet felépítését, az alapvető jogi szabályokat tartalmazza.
- mindenki jog van a tulajdonhoz és az örökléshez
  - A tulajdon társadalmi felelősséggel jár
  - A szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést
  - A szülők kötelesek a gyermekükről gondoskodni
  - A nagykorú gyermekek kötelesek rászoruló szüleikről gondoskodni

Minden munkavállalónak joga van:

- Egészségét, biztonságát, méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez
  - Napi és heti pihenőidőhöz, éves fizetett szabadsághoz.
  - mindenki jog van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, a vállalkozáshoz
  - Képességeinek és lehetőségeinek megfelelően mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához
  - Mo. gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik.
- Rendes és Választott bíróságok közti különbség:

A bíróságok közt két bírósági típust különböztettünk meg; a rendes és a választott bíróságot. E kettő legfőbb különbsége abban rejlik, hogy míg a rendes bíróság esetében a bíró munkája a bíráskodás addig a választott bíróságon a bíró lehet ügyvéd, közgazdász, jogász (stb..). A rendes bíróságon a bíró a Köztársasági Elnök választja meg, míg a választott bíróságon a felek kérhetnek fel egy ügyvédet, közgazdászt (stb.), hogy járjon el ügyükben.(A felkért bíró írásban válaszol a felek részére) A rendes bíróságon decentralizáció (nincs alá –fölé rendeltség) van.

A rendes bíróságon az alperes vagy vádlott tehet fellebbezést az általa hozott ítélet felett, ugyanakkor a választott bíróságon csak az ítélet érvénytelenítése kérényezhető 60 napon belül. A választott bíróságon többnyire 3 vagy annál több bíró jár el egy adott ügyben. A rendes bíróságon, első fokon lehet egy bíró, vagy egy bíró és neki két ülnöke, másodfokon van 1 (fő)bíró és neki vannak bírótársai. A választott bírósághoz csak és kizárolag gazdasági

ügyekkel lehet fordulni. A rendes bíróság felépítése: Kúria (legfelsőbb bíróság), Ítéltáblák, Törvényszékek (itt van a cégbíróság) és a Járásbíróságok (munkaügyi, közjogi bíróság).

Az Alkotmányunk szerint az igazságszolgáltatást kizárolag a bíróságok gyakorolják. A bíróságok védi az alkotmányos rendet, az állampolgárok javait és jogait, büntetik a bűncselekmények elkövetőit, ellenőrzik a közigazgatási szervek által hozott határozatok törvényességét.

A bírói hatalom egy önálló hatalmi ág. ☐ A bíróságok nincsenek alárendelve sem az Országgyűlésnek, sem a Kormánynak.

Kötelesek a jogszabályokat alkalmazni ítélező tevékenységük során.

Az igazságszolgáltatás szervezetét és működését alapelvek alakítják. Az alapelveket az Alkotmány (és más bíróságok tevékenységével kapcsolatos törvények) tartalmazzák.

Alapelvek a bíróságokon:

- A bírói függetlenség elve: garantálja, hogy a bírót ítélezésében semmilyen befolyás ne érhesse. A bíró a személyében is független, a köztársasági elnök nevezi ki és menti fel. A bíró a tisztségéből elmozdíthatatlan.
- Mentelmi jog: a bírót védi. Ellene büntető és szabálysértési eljárást csak a kinevező közt. Elnök hozzájárulásával lehet indítani.
- A tárgyalás nyilvánosságának elve: a bírósági eljárások nyilvánosak, és nyilvánosak az ítélethirdetések is. Kivétel, ha államtitokról van szó, vagy az érintettek emberi méltóságának megőrzéséről.
- Jogorvoslathoz való jog alapelv: Az Alkotmány szerint mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírói, államigazgatási vagy más hatósági döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.
- Társas bíráskodás elve: azt jelenti, hogy a bíróság tanácsban ítélezik.

A bírósági rendszernek nem része az Alkotmánybíróság, mivel ez nem konkrét jogvitákat előtörő szerv, hanem normakontrollt végez.

Az Alkotmánybíróság:

Az alkotmánybíróság legismertebb és leggyakrabban alkalmazott hatásköre az utólagos normakontroll.(és az alkotmányjogi panasz elbírálása) Típusai:

- Utólagos absztrakt normakontroll: jelentősége az, hogy a személyes érintettségre való hivatkozás nélkül bárki kezdeményezheti valamely jogszabály alkotmányellenességének utólagos megállapítását. A normakontroll előterjesztését a törvény nem köti illeték fizetéséhez és jogi képviselethez. Az utólagos absztrakt normakontroll keretében az Alkotmánybíróság azt vizsgálja, hogy valamely jogszabály ellentétes-e az alkotmánnyal. Ha megállapítja valamely jogszabály alkotmányellenességét, akkor megsemmisíti azt.
- Utólagos konkrét normakontroll: Valamely megnevezett ügyre vonatkozó alkotmányossági vizsgálat. A konkrét normakontrollt mindig a bíró terjeszti elő.
- Alkotmányjogi panasz elbírálása (kell jogi képviselő)

Az Alkotmánybíróságnak 15 tagja van, melyet az Országgyűlés választ. 12 évre választják őket, és nem választhatóak újra. Székhelye Budapest. A tagok maguk közül elnököt és helyettes elnököt választanak.

Az Országgyűlés:

- Magyarország legfontosabb népképviseleti szerve.
- Egykamarás

Az országgyűlés:

- Számos tisztség betöltéséről hoz személyi döntést: megválasztja a köztársasági elnököt, a miniszterelnököt, az Alkotmánybíróság tagjait, az állampolgári jogok biztosait, az Állami Számvevőszék elnökét, a Kúria elnökét és a legfőbb ügyszert.

- Dönt az ország területi tagozódásáról (pl.: megyehatárok)
- Feloszlatja a helyi önkormányzati képviselő testületet, amelynek működése alkotmányellenes.
- Az Ogy.-t megilleti a közkegyelem gyakorlásának joga, amelyet törvény formában fejez ki.

- Megbízása az alakuló üléssel kezdődik,(közt. Elnök hívja össze) és az új parlament alakuló üléséig tart.

- Az új választás időpontját a közt. Elnök tűzi ki.
- Kimondhatja saját feloszlatását a mandátuma lejárta előtt is. A Parlament feloszlatásának joga a közt.elnököt illeti meg.

Az alakuló ülést a közt. Elnök nyitja meg, majd átadja az elnöklést a legidősebb képviselőnek, a korelnöknek, akit a legfiatalabb képviselők korjegyzőkként segítenek. A korelnök és a korjegyzők mandátumvizsgáló bizottságot alakítanak, megvizsgálják a képviselők megbízó leveleinek szabályszerűségét.

Frakció, képviselő csoport: Az azonos párhhoz tartozó képviselők képviselőcsoporthoz, frakciót hozhatnak létre.

A magyar parlament 386 képviselőből áll:

- Egyéni választókerület (176 fő)
- Országos vagy területi lista (210 fő)

Bizottságok:

- állandó bizottságok
- vizsgáló bizottságok
- ideiglenes
- eseti
- vegyes

Az Országgyűlés a jogkörében:

- megalkotja az Alkotmányt
- törvényeket hoz
- meghatározza az ország társadalmi, gazdasági tervét
- megállapítja az államháztartás mérlegét, jóváhagyja az állami költségvetést
- dönt a kormány programjáról
- megköti a kiemelkedő fontosságú nemzetközi szerződéseket

Ellenőrző szerve: Állami Számvevőszék, Alapvető jogok biztosa

Jogalkotó szervek:

A jogforrásokat a jogszabályok és a közjogi szervezet szabályozó eszközök szerint csoportosítjuk. A jogszabályokon belül van anyagi (külső) jogforrás (kibocsátó) és alaki (beli) jogforrás (jogszabályforma)

Anyagi jogforrások

(KIBOCSÁTÓ) Alaki jogforrások

(JOGSZABÁLYFORMA)

Országgyűlés Alaptörvény, törvény

MNB Elnöke Rendelet

Kormány Kormányrendelet

Miniszterelnök Miniszterelnöki rendelet

Miniszter Miniszteri rendelet

Önkorm. képviselő testület közgyűlése Önkormányzati rendelet

Önálló szabályozó szerv vezetője Rendelet

Jogszabállyal szembeni követelmények:

- általános
- közzétett
- világos
- ellentmondás-mentes
- lehetséges követelő
- stabilitással rendelkező
- a szabály és hivatalos cselekvés közt egyezést mutató

A jogalkotás: az a jogalkotó hatáskörrel felruházott szerveknek, az általános és absztrakt magatartásszabályok formájában megfogalmazandó, jogi normák létrehozására irányuló tevékenysége.

Tulajdonjog

A tulajdonjog tárgya: a birtokba vehető testi tárgy

A tulajdonjog a/az:

- Alkotórészre (amiből áll)
- Tartozékre (ami kell a dologhoz, de nélküle a dolog ugyanaz)
- Gyümölcsre és a
- Növedékre terjed ki.

(A birkának a szőre, míg rajta van növedék, ha lenyírják, akkor gyümölcs)

A tulajdonjog tartalma:

- BIRTOKLÁS JOGA
- birtokvédelem
- HASZNÁLAT

- szomszédjogok (áthajló ágat nem lehet levágni, a házhoz szükséges feltámasztótól nem lehet megfosztani, ha a szomszédgyümölcse nálunk landol, akkor ő átjöhét érte és felszedheti az udvarunkból)
  - ☒ Hasznok szedése
  - ☒ Hasznosítás
  - ☒ Rendelkezés (legerősebb) (A többi jog átadható. Akinél van a rendelkezés joga az teheti uratlanná az adott dolgot, az rendelkezhet az adott dologgal.)

Tulajdonszerzési jogcímek:

1. Eredeti:
  - Hatósági Határozat
  - Árverés
  - Elbirtoklás (ingo esetén 10 év, ingatlan esetén 15 év)
  - Gazdátlan Javak ...
  - Találás (a talált tárgyat 8 napon belül a jegyzőnek kell adni, aki 3hónapig megtartja, ha nincs meg a gazdája , elárvereztetheti)
2. Származékos:
  - Adás-vétel
  - Ajándékozás
  - Csere
  - Kisajátítás (pl. állam vagy közösségi érdek miatt kisajátítja az adott dolgot (fizet érte))
-)
  - Öröklés

JOGKÉPESSÉG ÉS CSELEKVŐKÉPESSÉG KÖZÖTTI KÜLÖNBSÉG:

A jogképesség automatizmus, már születésünk előtt is jogképesek vagyunk egészen halálunkig. Ez általános, egyenlő feltételeket biztosít minden természetes személy számára. A cselekvőképesség viszont kortól és elmeállapototól függ. A cselekvőképes személy maga köthet szerződést, vagy tehet más jognyilatkozatot, ha ügyei viteléhez szükséges belátási képességgel rendelkezik. 14 éves koráig az ember cselekvőképtelennek számít, 14 és 18 éves kora között bizonyos mértékben már cselekvőképesnek számít, de teljesen csak 18. életévét betöltve lesz cselekvőképes.

SZEMÉLYISÉGI JOGOK:

- emberi méltóság
- élet, testi épség és egészség
- személyes szabadság, magánélet, magánlakás sérthetetlensége
- becsület és jóhírnév
- magántitokhoz és személyes adatok végelméhez való jog (levéltitok, üzleti titok)
- névviseléshez való jog
- képmáshoz és hangfelvételhez való jog

JOGI NORMA SZERKEZETE:

- Hipotézis: feltétel
- Diszpozíció: rendelkezés

- Jogkövetkezmény: szankció

A JOGALKOTÁS SZAKASZAI:

ELŐKÉSZÍTÉS --> KIBOCSÁTÁS --> KIHIRDETÉS

(kezdeményezés, tervezet elkészítése, tervezetek véleményezése, jogalkotó elé terjesztés)
(Elfogadás, aláírás)

JOGSZABÁLYOK ÉRVÉNYESSÉGE ÉS HATÁLYOSSÁGA

Érvényesség

Jogsabály keletkezéséhez kötődik.

Feltételei:

- hatáskörrel felruházott szerv megfelelő eljárás során alkossa
- illeszkedjék a jogforrási hierarchiába
- feleljen meg a speciális eljárási szabályoknak
- megfelelően kihirdetve

Hatályosság

Alkalmazandóság, alkalmazhatóság.

- időbeli hatály
- területi hatály
- személyi hatály
- szervi hatály
- tárgyi hatály

Gyakran említett fogalmak, összefüggések, felsorolások

Az országgyűlés ellenőrző szerve az Állami Számvevőszék. Ez nem azt jelenti, hogy a kormányt ellenőri, hanem a kormánynak felelős és neki köteles beszámolni.

Az országgyűlés nem fogadhat el olyan törvényt és nem vehet fel olyan kölcsönt, melynek eredményeként az államadóság meghaladná a teljes hazai össztermék $\frac{1}{2}$ -t.

Bírósági eljárás lehet, peres és nem peres eljárás.

Nem peres eljárások:

- Cégeljárás
- Holtnak nyilvánítás
- Halál tényének megállapítása

- Csődeljárás és felszámolási eljárás

Magyarországon nincs precedens jog. ☐Már volt hasonló vagy ugyanolyan eset, de a bírónak nem kötelező ugyanúgy döntenie. A bírák a törvényeknek és a saját erkölcsi értékrendüknek, lelkiismeretüknek alárendeltjei.

Az Alkotmánybíróság megsemmisíti, és nem megváltoztatja a jogszabály részét vagy egészét.

Becsületsértés: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás.

Jóhírnév megsértése: valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel.

- Akit a személyisége jogában megsértenek, SÉRELEMDÍJAT követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért.

Kiesés az örökségből:

☒ Kizárt: végrendelkezésben nem említette meg vagy megemlíttette, de leírta, hogy nem hagy rá semmit. Kizárás esetén a köteles rész jár a kizártnak.

☒ Kitagadott: Az öröklésből kitagadott személyt nem illeti meg a köteles rész. Valakit kitagadni a BTK leírása szerint lehet.

☒ Lemondás az örökségről: Az örökségről lemondani csak az örökhagyó életében lehet, megállapodással. (általában fizetnek valamit annak, aki lemond)

☒ Örökség visszautasítása: Csak a már meglévő örökséget lehet visszautasítani.

A kárenyhítési kötelezettség, a tulajdon átruházásra vonatkozó szerződések (adásvételi szerződés, csere ajándékozás).

A jogforrások megismerésének lehetőségei:

- Magyar Közlöny
- Határozatok Tára
- Tárcaközlönyök
- Speciális hivatalos lapok (alkotmánybíróság határozatai, cékgözlöny)

Helyi önkormányzatok:

- Települési
- Területi (megyei)

A helyi önkormányzat jellemzői:

- ☒ Demokratikusan választott és működő testület
- ☒ Önállóan szabályozza és igazgatja a feladat és hatáskörébe tartozó helyi közügyeket
- ☒ A helyi önkormányzás a helyi közügyekben demokratikus módon, széleskörű nyilvánosságot teremtve megvalósítja és kifejezi a helyi közakaratot.
- ☒ Az önkormányzati feladatak ellátását a képviselő-testület és szervei biztosítják.

A képviselő-testület szervei:

- Polgármester
- Főpolgármester
- Megyei közgyűlés elnöke
- Képviselő-testület bizottságai
- Részönkormányzat testülete
- Polgármesteri hivatal, megyei önkormányzati hivatal, közös önkormányzati hivatal
- Jegyző, továbbá a társulás

A megyei és a települési önk. Között nincs függőségi viszony, kölcsönös érdekek alapján együttműködnek.

A közgyűlés: az elnököt a saját tagjaiból nevezi ki. Az elnök nevezi ki a jegyzőt, a jegyző javaslatára az aljegyzőt.

A főváros:

- Területe kerületekre, valamint a Margit-szigetre oszlik
- minden fővárosi kerületben települési önkormányzat működik
- Képviselő testülete a fővárosi közgyűlés
- A fővárosban főpolgármestert választanak
- Közgyűlési hivatala: főpolgármesteri hivatal (főjegyzővel)

A fővárosi közgyűlés tagjai:

- Főpolgármester
- Fővárosi kerületek polgármesterei
- Fővárosi kompenzációs listáról mandátumot szerző 9 képviselő

A kormány :

- Központi államigazgatási szerv
- Tagjai?
- Testületenként?
- Kormánybizottságok alapíthatók
- A miniszterelnök határozza meg a kormány általános politikáját
- Hatásköre: rendelet alkotás(kormányrendelet), határozatok hozatala

Miniszter: a kormány általános politikájának kereti között vezeti a minisztériumot. Irányítja az államtitkár tevékenységét. Dönt a hatáskörébe utalt ügyekben.

Minisztérium: a miniszter munkaszerveként a kormány irányítása alatt álló különös hatáskörű államigazgatási szerv.

Tárca nélküli miniszter: egy miniszter feladatkörébe sem tartozó feladat ellátására nevezhető ki.

Miniszteri biztos: a miniszter kiemelt fontosságú feladat ellátására nevezheti ki.

Megbízatása max. 6 hónap.

KEHI: központi hivatal. Az elnök vezeti. Székhelye Budapest. Irányítója a kormányzati tevékenység összehangolásáért felelős miniszter. Ellenőrzi a közpénzek felhasználást, a nemzeti vagyonnal való gazdálkodást, annak megóvását, közfeladatok gazdaságos és eredményes ellátását.

A köztársasági elnök:

- ☒ Magyarország államfője
- ☒ Kifejezi a nemzet egységét
- ☒ Őrködik az államszervezet demokratikus működése felett
- ☒ A Magyar Honvédség főparancsnoka
- ☒ Ki lehet az? :
- ☒ Választójoggal rendelkezik
- ☒ Magyar állampolgár
- ☒ A választás napjáig a 35. életévét betöltötte
- ☒ Újraválasztható

Feladatai:

- Képviseli a magyar államot
- Megbízza és fogadja a nagyköveteket, követeket
- Kegyelemezési jog
- Kitűzi a választások és az országos népszavazás időpontját
- Részt vehet és felszólhat az ogy.-n és az ogy. Bizottságok ülésein
- Törvényalkotást, népszavazást kezdeményezhet
- Aláírja a törvényeket

A Polgári jog

- A jogalanyok vagyoni és egyes személyi viszonyait szabályozza
- Polgári Törvénykönyv, 2013. évi V. törvény
- o Szerkezete: könyv, rész, cím, fejezet
- Polgári jog alanyai az üzleti életben: Ember, Állam, Jogi személyek, Jsz-el nem rendelkezők
- JOGI SZEMÉLY:
  - o jogképes: jogai és kötelezettségei lehetnek.
  - o törvényben meghatározott típusban, törvény által nem tiltott tevékenység folytatására és cél elérése érdekében alapítható és működtethető
  - o saját névvel, székhellyel, tagjaitól, illetve alapítójától elkülönített vagyonnal, valamint az ügyvezetését és képviseletét ellátó szervezettel kell rendelkeznie.
  - o létrehozásáról a személyek szerződésben, alapító okiratban vagy alapszabályban szabadon rendelkezhetnek,
  - o a jogi személy szervezetét és működési szabályait maguk állapíthatják meg.
  - o nyilvántartásba való bejegyzése iránti kérelmének benyújtására a jogi személy képviseletére kijelölt személy köteles.

Dologi jog (Polgári Törvénykönyv 5. könyv):

- bitok
- birtokvédelem
- jogalap nélküli birtoklás
- tulajdonjog

Birtok

- Birtokos az, aki a dolgot sajátjaként vagy a doleg időleges birtokára jogosító jogviszony alapján hatalmában tartja.
- Átruházás megállapodással
- jogalap nélkül megfosztás, birtoklásban jogalap nélkül háborítás = tilos önhatalom
- ELLENE: önhatalommal fellépés (birtok megvédéséhez szükséges mértékben)
- JOGORVOSLAT: - 1 éven belül a jegyzőtől kérhető az eredeti birtokállapot helyreállítása, vagy a zavarás megszüntetése - bírói út
- KIADÁSI KÖTELEZETTSÉG
- jogalap nélküli birtokos: - jóhiszemű jogalap nélküli birtokos - rosszhiszemű jogalap nélküli birtokos

Az öröklés (7. könyv)

Egy ember halálával hagyatéka, mint egész száll az örökössére.

Örökölni lehet:

- törvény alapján
- végintézkedés alapján (végintézkedésen alapuló öröklés)

Melyik az elsődleges? végintézkedés

A végrendelet fajtái: - magán, - köz (közjegyző előtt írt)

A Köteles rész:

KIT ILLET MEG: Az örökhagyó leszármazóját, házastársát és szülőjét, ha az öröklés megnyílásakor az örökhagyó törvényes örököse vagy végintézkedés hiányában az lenne.

ELÉVÜLÉS: 5 év

KINEK NEM JÁR: A végintézkedésében érvényesen kitagadott. (kitagadás)

ALAPJA: A hagyaték tiszta értéke, valamint az örökhagyó által élők között bárkinek juttatott ingyenes adományok juttatáskori tiszta értéke.

MÉRTÉKE: 7:82. § annak harmada illeti meg, ami neki - a köteles rész alapja szerint számítva - mint törvényes örökösnak jutna.

Korlátolt dogi jogok:

- ☒ zálogjog
- ☒ használati jogok
- ☒ szolgalom és közérdekű használat

A zálogjog: a zálogjog alapján a zálogjogosult a követelésének biztosítására szolgáló vagyontárgyból (zálogtárgy) más követelésekkel megelőző sorrendben kielégítést kereshet, ha a biztosított követelés kötelezettsége nem teljesít.

Zálogszerződéssel jön létre. + nyilvántartásba való bejegyzéssel pl.: jelzálogjog, vagy zálogtárgy birtokának a zálogjogosult részére történő átruházása (kézizálogjog)

Használati jogok: Földhasználat, használat, haszonélvezet.

Teleki SZOLGALOM: Megállapodik valakivel, hogy a más tulajdonában lévő telket használja, abból a célból, hogy saját telkére eljusson (ha az közútra nem megközelíthető) vagy vízvezeték, vagy gázvezetéket vezetett át a másik földjén. Ha 15 évig nem használja, akkor megszűnik a jog.

Közérdekű használat: Valakinek van egy ingatlana és egy másik valaki nem veszi azt meg csak közérdekűen használja.

A kötelmi jog (6. könyv)

Kötelelem: Kötelezettség a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás teljesítésének követelésére. (egyik fél szemszögéből követelés, másik fél szemszögéből kötelezettség, tartozás)

A kötelmi jogviszony jellemzői:

- meghatározott személyek között áll fenn (relatív szerkezetű)
- a felek mellérendeltek
- a tárgyat képező szolgáltatásnak vagyoni értéke van
- követelés és tartozás egysége
- a követelés és a tartozás a jogosult javára igényt keletkeztet, a kötelezettség terhére pedig kikényszeríthető
- a kötelezettség a vagyonával felel a kötelelem teljesítéséért

KÖTELMEK KELETKEZHETNEK:

- szerződésből
- károkozásból
- személyiségi, dologi vagy más jog megsértéséből
- egyoldalú jognyilatkozatból
- értékpapírból
- jogalap nélküli gazdagodásból
- megbízás nélküli ügyvitelből
- utaló magatartásból.

A kötelelem előző 5 év alatt.

KIK KÖZÖTT JÖHETNEK LÉTRE KÖTELMEK:

Gazdálkodó szervezetek és más személyek között, pl.:

- egyéni vállalkozás
- egyéni cég
- gazdasági társaságok

- szövetkezet
- non-profit szervezetek

GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK

Üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatására, a tagok vagyoni hozzájárulásával létrehozott, jogi személyiséggel rendelkező vállalkozások, amelyekben a tagok a nyereségből közösen részesednek, és a veszteséget közösen viselik vagyoni hozzájárulásuk arányában.

Gazdasági társaság létrejöhét alapítással és átalakulással.

Tilos az oroszlán társaság: azaz, nem lehet olyan gt-t alapítani, ahol az egyik tag csak a nyereséget, a másik csak a veszteséget viseli.

A SZÖVETKEZET:

- jogi személy
- alapszabállyal hozzák létre
- nyilvános felhívás nincs
- alapításához legalább 7 alapító szükséges
- a szövetkezet egyes tagjainak vagyoni hozzájárulása max tőke 15%-a
- nem természetes személy tagok vagyoni hozzájárulása max a tőke egyharmada.

A szövetkezet nem gazdasági társaság!

A SZERZŐDÉS

A Szerződés: A felek kölcsönös és egybehangzó jognyilatkozata, amelyből kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás követelésére.

Szerződés létrejötte:

- a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre.
- A feleknek nem kell megállapodni olyan kérdésben, amit jogszabály rendez.

A szerződés megkötése: (felek: jogosult és kötelezett)

- Együttműködési kötelezettség
- Figyelemmel kell lenni egymás jogos érdekeire
- Megelőzzen is tájékoztatás

Szerződés módosítása kiterjedhet:

- A szerződés tartalmára
- A szerződés jogcímére (amikor a kötelezettségvállalás jogalapja módosul, például az adásvétel helyett csere a szerződés módosított jogcíme)

Szerződés megerősítése:

- Foglaló (nem muszáj írásban rögzíteni)

- Kötbér (kötelező írásban rögzíteni, határidőre való teljesítésre kötelez)
- Jogvesztés kikötése (abban állapodnak meg a felek, hogy ha az egyik fél nem teljesíti a kötelezettségét, akkor valamilyen jogát elveszíti)

A szerződés érvénytelensége:

- Semmisség (a megkötéstől semmis)
- Megtámadhatóság (a bíróságon meg lehet támadni)

Az érvénytelenség okai:

- Akarathiba
- Megtámadható: tévedés (nem támadhatja meg a szerződést az, aki a tévedést felismerhette vagy a tévedés kockázatát vállalta)
- Semmis: színlelt szerződés
- Jognyilatkozati hiba: alakiság
- Célzott joghatás hibája
- Megtámadható: feltűnő értékaránytalanság
- Semmis: tilos szerződés, jó erkölcsbe ütköző szerződés, uzsorás szerződés, fogyasztói jogot csorbító feltétel.

A szerződés teljesítése:

- A szerződésben foglaltak szerint
- Együttműködés
- Tájékoztatás
- A jogosult:
- Segítse elő a teljesítést
- Részteljesítés elfogadása
- Teljesítés megfelelőségének biztosítása

Szerződésszegés:

- Felek akaratán kívüli szerz. szegés pl.: természeti katasztrófa
- Felek magatartása miatt pl.: kötelezettségkifelvétel, jogosult késedelme, hibás teljesítés, teljesítés megtagadása

Felelősség szerződésszegéssel okozott károkért: Aki a szerződés megszegésével a másik félnek kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a szerződésszegést ellenőrzési körén kívül eső, a szerződéskötés időpontjában előre nem látható körülmény okozta, és nem volt elvárható, hogy a körülményt elkerülje, vagy a kárt elhárítsa.

Szerződés megszűnése

- Teljesült
- Közös megegyezéssel (megszüntetik múltra, vagy jövőre nézve felbontják)
- Felmondás
- Elállás (BÁNATPÉNZ)
- Személyegyesüléssel
- Halál esetén, de kivétel van

- Bírósági határozattal

A KÁROKOZÁS

FELELŐSSÉG FUNKCIÓI:

- MEGELŐZÉS
- REPARÁCIÓ
- BIZTONSÁGÉRZET

MIKOR NEM JOGELLENES?

- minden károkozás jogellenes, kivéve, ha a károkozó a kárt károsult beleegyezésével okozta;
- jogtalan támadás vagy a jogtalan és közvetlen támadásra utaló fenyegetés elhárítása érdekében a támadónak okozta, ha az elhárítással a szükséges mértéket nem lépte túl;
- szükséghelyzetben okozta, azzal arányos mértékben; vagy jogszabály által megengedett magatartással okozta, és a magatartás más személy jogilag védett érdekét nem s

Károsultat kármegelőzési, kárelhárítási és KÁRENYHÍTÉSI kötelezettség terheli.

Kártérítés módja: pénzben, természetben való megtérítés

VAGYONI KÁR:

- TÉNYLEGES KÁR (damnum emergens)
- ELMARADT JÖVEDELEM (lucrum cessans)
- KÁROSODÁSSAL KAPCS. KIADÁS

A JOG ALAPFOGALMAI Jog kialakulása

1.) közösségek, társadalom ! társadalmi viszonyok (ez köti össze az embert a társadalmi környezetével, embertársaival)

Ezek a viszonyok szabályozást igényelnek ! társadalmi normák megfogalmazása

" a legkorábbi magatartási szabály: Tabu: tilalmak rendszere (meghatározott élethelyzetekre ír elő valamilyen

magatartást és ennek megsértését torolják meg, pozitív és negatív is lehet.)

2.) Erkölcst: Olyan magatartási szabályok összessége, melyeket a közmegegyezés alakított ki és a közvélemény ereje

támaszt alá. Ezek megsértése a közvélemény ítéletét vonja maga után.

Vallásnak nagy szerepe van benne.

3.) A társadalmi normák nemzedékről nemzedékre hagyományozódó szokássá váltak, ezek a közösségek szokásai, ezeket

már az állam elismerte, érvényesülésüköt kikényszerítette

" Szokásjog: Az állam által kikényszerített és érvényre juttatott szokások összessége. A szabályokat az állam arra

feljogosított szervei állapítják meg, megtartásukat is ezek kélnyszerítik ki.

Jog fogalma: Állami akaratot kifejező szabályrendszer, amelyet állami szervek alkotnak, és amelyek érvényesülését az állam kényszerítő eszközökkel biztosít.

Jogviszonyok: Azok a kapcsolatrendszer, társadalmi viszonyok, melyeket a jog szabályoz Jogviszonytan

- a jogviszony társadalmi viszony, alanyai egymás számára jogokat és kötelezettségeket állapítanak meg.

- 3 elemi egységét különböztetjük meg: a.) A jogviszony alanyai: A jogviszonyban részt vevők. A jog az alanyokat

jogosultságokkal és kötelezettségekkel ruházza fel, az alanyokat egymás irányába meghat. viselkedésre kötelezi. A

jogalanyok azok akiket alanyi jogog illethetnek és kötelezettségek terhelhetnek (= jogképesség ! az a lehetőség, hogy

valakiinek jogai és kötelezettségei lehetnek)

természetes személyek

jogi személyek (azon emberek meghat. csoportjai, amelyek meghat. szervezettel elkülönült vagyontömeggel, önálló

vagyoni felelőséggel és meghat. célra irányultsággal (jogilag engedélyezett cél) rendelkeznek.)

állam jogalanyiséga: Nem = az állami szervek jogalanyiságával. Az állam jogképessége teljes, korlátlan.

- a Magyar Köztársaságban minden ember jogképes, ez a halállal szűnik meg.

- Teljes cselekvőképesség, korlátozott cselekvőképesség, cselekvőképtelenség

- Nem polgári jogi személyek: olyan szervezetek, amelyeknek vannak jogai és kötelezettségei, de vagyonilag nincs

önállóságuk.

b.) A jogviszony tartalma: Mindazon jog és kötelezettség, amely a jogviszony alanyait az adott jogviszonyból kifolyólag

megilleti, ill. terheli.

Alanyi jog: a jogszabály a jogosult részére cselekvése, érdekkiegészítési lehetőséget biztosít. Individuális jellegű.

c.) A jogviszony tárgya: Az amire a jogviszony irányul, az a magatartás, amelyre a jogviszony tartalmát kitevő

jogosultságok és kötelezettségek vonatkoznak

1.) megkül. # Forgalomképes (minden korlátozás nélkül szerepelhet a forgalomban), # korlátozottan forgalomképes (a

forgalmazásghoz engedély szükséges), és # forgalomképtelen dolgot (nem lehet a vagyoni forgalom tárgya)

2.) a dolgok lehetnek # ingatlanok (a föld is mindaz ami a föddel elválaszthatatlan kapcsolatban van) és # ingók (minden

más) ! tulajdonszerzés, tulajdonjog

3.) # Elhasználható az olyan dolog, amely felhasználása egyszeri alkalommal történhet, az # el nem használható dolgot

huzamosabb ideig lehet használni

4.) # helyettesíthető dolog (a kereskedelmi forgalomban mérték vagy szám szerint tartják nyilván), # nem helyettesíthető

dolog (az egyediség dominál) ! teljesítés, lehetetlenülés

5.) #osztható dolog (sérelme nélkül feldarabolható, részekre bontható), # oszthatatlan (minden más)

- A joggal való visszaélés esetén a jogalany magatarása formálisan jogoszerű, magatartása azonban tartalmilag

jogszerűtlen

Jogágak: Az egymásos közel álló, lényegüket tekintve hasonló jogviszoyokat rendező jogszabályok alkotják az egyes

jogágakat. Az egyes jogágakba tartozó jogszabályokat jellemzi:

a szabályozás tárgyának lényegi azonossága

a szabályozás módszernek azonossága

a jogszabály szerkezetének azonosága

szankció frmájának azonossága

Jogrendszer: Egy adott állam jogszabályainak összessége (A Magyar Köztársaság jogrendszere a hatályos jogszabályok

rendezett összessége)

Jogágak

1.) Közjogi jogágcsoporthok:

a.) Alkotmányjog (állam és egyén viszonyának legalapvetőbb normái, szaályai)

" tiszta alkotmányjogi normák (minden része mahatározó fontosságú az állam alkományos működése

szempontjából)

" áttételes alkotmányjogi normák (csak az alkotmányosság oldaláról tartoznak ide, részleteiket tekintve már polgári

jogiak, pl: tulajdon áruházása)

b.) Közigazgatási jog (az államigazgatási szervek tevékenységét szabályozzák)

c.) Pénzügyi jog

d.) Büntető jog

e.) Büntetőeljárás-jog (a büntetőjog alaki joga, a büntetőjogi tevékenység rendjét tartalmazza)

2.) Magánjogi jogágcsoporthok:

a.) Polgári jog: gazdasági-vagyoni viszonyokat szabályoz

b.) Polgári eljárásjog: polgári bíróságok elé kerülő polgári jogi ügyek elintézésének rendjét szabályozó jogszabályok

összessége

c.) Családi jog: házasség, rokonság, gyámság, és az ezzel kapcs. Személyi és vagyon viszonyok

d.) Munkajog: munkavégzési és ennek kapcsán felmerőlő elosztási, mukaügyi igazgatási, ellenőrzési, felelősségi,

sakszervezetekkel kapcs. Viszonyok.

e.) földjog:földtulajdon, földhasználat, földvédelem...

f.) Társasági jog: egyes gazdálkodó szervezetek szervezetre és működésére von.

Jogszabályok

3.) Nemzetközi jogi csoportok:

a.) Nemzetközi közjog

b.) Nemzetközi magánjog

Jogforrástan

1.) Jogalkotó: Az az állami szerv, melynek hatásköre van a jogalkotásra, jogszabály kibocsátására. A jogalkotó hatáskör az alkotmányból származik, ilyen állami szervek:

Országgyűlés!Alkotmány, törvény (határozat)

Kormány!rendelet (határozat)

Miniszterelnök és a kormány tagja!rendelet (utasítás)

Helyi önkormányzatok képviselőtestülete!rendelet (határozat)

2.) Jogszabály: Az arra felhatalmazott állami szervek által megalkotott és kibocsátott általános érvényű, mindenire kötelező magatartásszabály. Fajtái: # törvény, #rendelet, # törvényerejű rendelet

Léteznek olyanok is, melyek csak az állami szervekre kötelezők, ezek a Jogi irányítás egyéb eszközei (pl. Határozat, utasítás, szabvány, jegybanki rendelkezés...)

Jogforrási rendszer

Az Országgyűlés törvényt alkot (Az alkotmény a törvények törvénye)

A kormány kormányrendeletet

A miniszterelnök és a kormány tagja miniszterelnöki, ill. miniszterelnöki rendeletet

A helyi önkormányzatok képviselőtestülete önkormányzati rendeletet alkot

Jogforrási hierarchia: A sorrendben hátrébb álló jogszabály nem lehet ellentétes az előtte állóval, csúcsán az

alaptörvény, az Alkotmány áll.

- Jogszabályt akkor ke alkotni, ha azt szükségessé teszi: # a társadalmi, gazdasági viszonyok változása, # Az állampolgári

jogok és kötelezettségek rendezése, # érdek összeütközések feloldása

- Egyes jogszabálytípusok az egyes társadalmi viszonyoknak megfelelő jogszabályi rendezést kívánnak, így a társadalmi

viszonyok kül. rétegeit vonják szabályozási körükbe.

a.) Kizárolagos törvényhozási tárgyak: (Vannak olyan társadalmi viszonyok, melyek csak törvényben szabályozhatóak)

ide tatoznak ilyenek:

A társadalmi rendre, a társadalom meghatározó jelentőségű intézményeire, az állam szervezetére, működésére és

az állami szervek hatáskörére vonatkozó alapvető rendelkezések

A gazdasági rendre, a gadaság működésére és jogintézményeire vonatkozó alapverő szabályok

Állampolgárok alapvető jogai és kötelezettségei, ezek feltételei és korlátai, érvényre juttatásuk eljárási szabályai

- b.) A kormány az alkotmányban meghatározott feladatkörében, illetve a törvényekben kapott felhatalmazása alapján ad ki rendeletet
- c.) A Miniszterelnök és a miniszter meghatározott feladatkörében és törvényben vagy kormányrendeletben kapott felhatalmazása alapján ad ki rendeletet
- d.) A Helyi önkormányzatok képviselőtestülete törvény vagy korm. Rendelet felhatalmazása alapján, a helyi területi sajátosságoknak megfelelő részletes szabályok megállapításáre jogosult, ill. magasabb szintű jogszabályban nem rendezett társadalmi viszonyok rendezésére ad ki rendeletet.
- e.) Spec. Jogforrás: a legfelsőbb bíróság meghatrozott döntései
- Jogi norma (jogszabályok) szerkezete
- A polgári jogi jogszabály a köv. Elemekből épül fel:
- 1.) Tényállás: Azokat a körülményeket, tényeket írja le, melyek bekövetkezése esetén kell olyan magatartást tanúsítani, ahogy azt a jogszabály előírja. Megvalósulása előfeltétele annak, hogy a jogszabály életbe lépjen (Hipotézis)
- 2.) rendelkezés: A jogszabály lelke. A jogalkotó itt fogalmazza meg, hogy milyen magatartást ír elő, mit kel tenni a tényállás bekövetkezésekor (diszpozíció). Jellege szerint lehet kogens (kötelező), ill diszpozitív(megengedő) (A polgári jog inkább diszpozitív szabályokat alkalmaz)
- 3.) jogkövetkezmény: Arra ad választ, hogy mi történik akkor, ha a rendelkezést nem tartják be, ill. betartják
- # Ha nem tarják be akkor a jogkövetkezmény a szankció
- # ha betartják, akkor a jogkövetkezmény a joghatás, azaz megvalósul a jogalkotó akarata
- Jogszabályok érvényessége és hatálya
- Egy jogszabály akkor érvényes, ha:
- # Az azt kibocsátó szervnek van felhatalmazása, hatásköre a jogszabály megalkotására
- # beilleszkedik a jogforrási hierarchiába
- # a rendelet nem lépi túl a törvényben kapott felhatalmazást
- # A jogszabály megalkotásánál betartották a kötelezően előírt eljárási szabályokat.
- # megtörtént a jogszabály hivatalos formában történő nyilvánosságra hozatala, azaz kihirdetése
- " A kihirdetés módja a hivatalos lapban való közzététel (magyar közlöny), amely tartalmazza:
- # A jogszabályok közül a törvényeket, kormányrendeleteket, a miniszterelnök és a miniszterek rendeleteit
- # Az országgyűlés és a kormány határozatait és jogi iránymutatásait
- # a nemzetközi szervezeteket
- # a legfelsőbb bíróság irányelvét, elvi döntéseit
- # személyi kérdésekben hozott döntéseket (pl. kitüntetések)
- A helyi önkormányzatok rendeleteit az önkormányzat hivatalos lapjában jelenteti meg

- Alkotmánybíróság határozatai az önkormányzat működési szabályzatában ill. kül. tárca közlönyökben kerülnek

kihirdetésre

Hatályosság

- Arra ad választ, hogy milyen földrajzi területen, mikor, milyen személyi körre alkalmazható a jogszabály, és hogy

állapíthat meg jogokat és kötelezettségeket ! A jogszabálynak van §területi, §időbeli és §személyi hatállyá

a.) Területi hatály: A központi szervek által alkotott jogszabályok az ország egész területén hatályosak. Az önkorm.i

rendelet hatálya csak az önkormányzat területére terjed ki

b.) Időbeli hatály: # A jogszabály időkorlátok között hatályos ! rögzíteni kell a hatálybalépés napját (ez lehet a

kihirdetés napja is), és elegendő időt kell adni a jogszabály alkalmazására való felkészülésre

nincs visszamenőleges hatályá ! a kihirdetést megelőző időre nem állapíthat meg

kötelezettséget és nem

nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé

akkor veszti hatályát a jogszabály, ha a jogszabályban meghatározott idő lejárt, vagy más jogszabály hatályon kívül

nem helyezi.

c.) Személyi hatály: A jogszabály hatálya kiterjed az ország területén a magánszemélyekre, jogi személyekre, és a

külföldön tartózkodó magyar állampolgárokra, ill. az ország területén tartózkodó külföldi állampolgárokra is.

Jogi tények fogalma

Jogellenes magatartás: a.) Feltétlen (abszolút) jogellenes: oyan jogsértés amely a sérült személyre tekintet nélkül

minősül jogellenesnek (bárki élete, testi épsége ellen elkövetett bűncselekmény)

b.) Feltételektől függő (relatív) jogellenesség: a magatartás nem önmagában véve, hanem arra tekintettel minősül

jogellenesnek, hogy a jogsértő más személyel meghatározott viszonyban áll.

Jogvesztő határidő: ha a megjelölt határidő eltelik a jogvesztés bekövetkezik Ilyen határidő a GT döntéseinek bírói

megtámadására nyitva álló idő

Elévülési idő: ha a határidő nem jogvesztő. Azt jelenti, hogy a jogviszonyból származó igény nem szűnik meg, de de a

kikényszerítéshez szükséges állami kényszer nem áll rendelkezésre. Az elévülési időt meg lehet hosszabbítani.

Elévülés megszakadása: ha a törvény által pontosan meghatározott megszakító esemény bekövetkezik, akkor a már

eltelt elévülési idő figyelmen kívül marad és az elévülési idő szmítása újból kezdődik

Jogi norma érvényeslése

Jogkövetés: A jogszabály előírásainak megfelelő jogkövető magatartás lehet spontán vagy tudatos, ez a jog

érvényesülésének automatikus módja.

Jogalkalmazás: állami szerveknek a jogszabályok betartatására irányuló olyan tevékenysége, melynek során jogilag

szabályozott eljárás keretében a jogalanyok között konkrét jogviszonyokat megállapítanak, létesítenek, megváltoztatnak,

megszüntetnek. A jogalkalmazás folyamatának elemei:

tényállás megállapítása

bizonyítás

jogszabály értelmezés (jogszabály valódi tartalmának feltárása)

jogszabályi értelmezés (amikor a jogszabály valódi, pontos értelmét eggyel másik jogszabály állapítja meg)

jogalkalmazói értelmezés (a jogalkalmazó által konkrét eset eldöntése során az adott jogszabály értelmének feltárása)

" logikai értelmezés, rendszertani értelmezés, történeti értelmezés, megszorító értelmezés, kiterjesztő értelmezés,

analógia, döntés

Alkotmánytani alapfogalmak

Az állam sajátosságai: # töténeti kategória, a türténeti fejlődés meghat. Fokán jött létre.

léte objektív társadalmi jelenség, azaz szükség van az államra, ez pedig állami célok, feladatok, funkciók meghatározását

, érvényesülését jelenti

társsadalmi rendeltetése a társadalmi feladatok államcélak megvalósításával érvényesülnek

a társ., a politikai jogi berendezkedés kp.i, és megfelelően szabályozott intézménye

a társadalomtól formailag elkülönült

államapparátus, mint a munkamegosztás külön ága

Alkotmány: Az alkotmány fő szabály szerint egyetlen alaptörvénybe foglalt, olyan legmagasabb szintű jogi tételek

gyűjteménye, amelyek az állami szervezetrendszer, továbbá az állam és az egyén, valamint szervezeteik viszonyának

alapjait szabályozzák az alkotmányozó hatalom akaratának megfelelően. Az alkotmány a törvények törvénye.

Jogállam: A jogállamban a polgárnak minden szabad, kivéve, amit a megfelelő eljárás keretében a jog kifejezetten

megtilt

Állampolgárság: Olyan jogviszony az egyén és az állam között, amelyben a személy az állam politikai és társadalmi

összetevője, részese⇒ kölcsönösen a védelem és hűség kötelezettsége terheli őket.

Legfontosabb elemei: # politikai jogok

(választójog) és kötelezettségek (honvédelmi kötelezettség)

ÁLLAMSZERVEZET

Az országgyűlés hatáskörei:

A kormányzás irányvonalának mehatározása, a kormány programjának elfogadása, melyről az OGY. A miniszterelnök

megválasztásával egyidejűleg dönt

#Az ország társadalmi, gazdasági tervének meghatározása

Az államháztartás mérlegének megállapítása, az állami ktg.vetésnek és végrehajtásnak jóváhagyása

Nemzetközi szerződések megkötése

Hadiállapot kinyilvánítása, békekötés

Rendkívüli, és szükségállapot kihirdetése

Megválasztja a köztársasági elnököt, a miniszterelnököt, az alkotmánybíróság tagjait, az országgyűlési biztosokat, az

állami számvevőszék elnökeit és alelnökeit, a legfelsőbb bíróság elnökeit és a legfőbb ügyész

Minisztériumok létesítése

Alkotményozás, törvényhozás

- Határozatképes, ha a képviselők több mint a fele jelen van, határozatait a jelenlévő képviselők több mint felének

szavazatával, vagy minősített szótöbbséggel hozza (2/3-os többség), az alkotmányos kérdéseknél az összes képviselő

2/3-a

- Törvényjavaslatot tehet: # köztársasági elnök, # kormány, # országgyűlési biztosok, # , bármely országgyűlési képviselő

" A házelnökhöz kell írásban indoklással benyújtani, aki megtárgyalás és véleményezés végett kiadja a biztosoknak.

A képviselők műdosító javaslatot tehetnek, de a törvényhozás joga az országgyűlést illeti. Az elfogadott törvényt a

OGY. Elnöke aláírja, majd megküldi a köztársasági elnöknek, aki: # helyben hagyja és aláírja, majd 15 napon belül

(sürgősségi esetben 5 nap) kihirdeti a magyar közlönyben, # ha a törvénnyel vagy rendelkezéssel nem ért egyet,

akkor megfontolásra visszaüldi az OGYnek.

" Az újratárgyalásról és elfogadásról újra határoz, és a rendben lévő tv.t a köztársasági elnök köteles 5 napon

belül aláírni kihirdetni

Állami számvevőszék

- AZ OGY. Pü.i gazd.i ellenőrző szerve, melynek alapvető feladata az államháztartás gazdálkodásának törvényességi, célszerűségi és eredményességi szempontok alapján történő értékelése.

- Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának intézménye

- Szervezete: #elnök, #alelnök (az OGY. választja meg őket az összes képviselő 2/3-os szavazatával12 évre), #számvevők

Köztársasági elnök jogállása

- AZ OGY választja 5 évre.

- minden választójoggal rendelkező magyar állampolgár megválasztható, ha betöltötte 35. életévét

- Az elnöki megbízás megszűnik: #az 5 év lejártával, #az elnök halálával, #a feladatkör ellátását 90 napon túl lehetetlenné

tevő állapottal, #lemondással, #összeférhetetlenség kimondásával, #tisztségtől való megfosztással

- Feladatai:

képviseli a magyar államot

nemzetközi szerződések kötése, ha ez a tv.hozás hatáskörébe tartozik, akkor az OGY. bevonásával.

kinevezési jogkörök: kinevezi és felmenti az államtitkárokat, az MNB elnökét, alelnökeit, MTA elnökét, a minisztereket

kitűzi a választásokat

részt vehet és felszólalhat az OGym ülésein, javaslatot tehet intézkedés megtételére

népszavazást kezdeményezhet

dönt állampolgársági ügyekben

hadiszükség és rendkívüli állapot kihirdetése

ō a fegyveres erők főparancsnoka

nagykövetek megbízása, fogadása

egyéni kegyelem gyakorlása

törvények kihirdetése

Kormány jogállása

- A közigazgatás legfőbb szerve, a végrehajtó hatalom operatív szerve

- A miniszterek kinevezésével alakul meg (tagjai a miniszterelnök és a miniszterek)

- A miniszterelnököt az OGY választja meg, a minisztereket a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki

- A miniszterelnök: # vezeti az üléseket

gondoskodik a korm. Rendelet és a határozatok végrehajtásáról

feladatainak hatáskörében rendeletet alkot

- A miniszterek a kormánynak, az OGY-nek tartoznak felelőséggel, tevékenységükönől beszámolnak, munkájukat az

Államtitkár segíti

" közigazgatási feladata: a miniszterek hivatali apparátus vezetője (szakmai)

" politikai feladata: # miniszterek parlamenti képviseletének elősegítése

helyettesíti a minisztert a kormányülésen

megbizatása megegyezik a kormány megbizatásával

- kormány feladatai:

védi az alkotmányos rendet, védi és biztosítja az állampolgárok jogait

biztosítja a tv.ek végrehajtását

irányítja a minisztériumok és a közvetlenül alárendelt szervek munkáját, összehangolja tevékenységüket

biztosítja a társ.i, gazd.i tervezet kidolgozását, megvalósítását

meghatározza a tudományos és kulturális fejlesztés állami feladatait, biztosítja a megvalósításához szükséges feltételeket

meghatározza a szoc. és eü. ellátás állami rendszerét, gondoskodik az ellátás anyagi fedezetéről

ellátja minden feladatot, melyeket a tv. A hatáskörébe utal

Alkotmánybíróság

- Az alkotmány megtartásának a jogállami alkotmányosság érvényesülésének egyik legfontosabb őre
- Tagjait az OGY. választja, 11 fő, megbízásuk 9 évre szól, és egy alkalommal újraválaszthatóak
- Szervezete: # elnök, # helyettes

Feladatai:

normakontrol, azaz az alkotmányellenesség vizsgálata

" előzetes: A közt. Elnök indítványára, az OGY. által már elfogadott, de még ki nem hirdetett tv. Alkotmányosságának

vizsgálata

" utólagos: Alkotmányellenesség utólagos megállapítása, ilyen kedeményezéssel bárki élhet # azt is vizsgálni kell, hogy az adott tv. Nem ütközik-e nemzetközi szerződésbe

Az alkotmány által biztosított jogok megsértése miatt alkotmányjogi panasszal fordulha az alkotmánybírósághoz akinek

jogsérelme az alkotmányellenes jogszabály alkalmazása folytán következett be, és az egyéb jogorvoslati lehetőségeket

kimerítette

dönt az államigazgatási szektorok közötti hatásköri összeütközésekben, és kijelöli az eljárásra kötelezett szervet

- Eljárása ktg. és iletékmentes

- Végzést, határozatot hoz, nem ítéletet

Bíróságok

- Az igazságszolgáltatás szervei, jogalkalmazó szerek

Feladatuk:

jogviták eldöntése

jogszabályok alkalmazásával a konkrét határozathozatal

védi és biztosítja az alkotmányos rendet, az alkotmányos jogok és törvényes érdekek érvényre juttatását

büntetik a bűncselekmények elkövetőit

Az állampolgárokat a törvények tiszteletére nevelik

ellenőrzik a közigazgatási határozatok törvényességét

- Ide tartozó ügyek köre: # büntető ügyek

polgári ügyek

családjogi ügyek

munkajogi ügyek

- Legfontosabb alapelv a Bírói függetlenség elve: a bírák konkrét ügyekben folytatott intézkedésükben senki által nem

utasíthatóak, csak a jogszabályoknak alárendeltek, nem lehetnek tagjai pártnak, és politikai tevékenységet nem

folytathatnak

- Felsőbb szintű bíróságok csak a jogorvoslat keretében változtathatják meg az alsóbb szintű bíróságok ítéleteit

- Más kereső tevékenységet nem folytathatnak (kivéve oktatás, művészet...)

- Bírósági szervezetrendszer felépítése:

a.) Helyi bíróságok (területi alapegység)

b.) Megyei bíróságok (cégbíróság, polgári bíróság, polgári kollégium-gadasági kollégium)

c.) Táblabíróság vagy ítéltőtáblák (megyei fellebviteli fórum, munkamegosztás kialakítását tettek lehetővé a helyi és

megyei bíróságok között)

d.) Legfelsőbb bíróság

e.) Munkaügyi és katonai bíróságok

Ügyészszégek

- Kiemelkedő szerepet játszik a törvényesség biztosításában, az OGY:nek alárendelt, annak felelős állami szerv

- Funkciói:

bűnuldözés, büntetés-végrehajtás törvényességi felügyelete

a nyomozások törvényességi felügyelete

ügyész részvételle a bírósági eljárásokban, az ügyész a bíróság előtt a büntetőügyekben a vádat képviseli

ügyészeti törvényességi felügyeletet lát el

- Centralizált, vagyis érvényesül az alá-fölé rendeltség elve, élén a legőbb ügyész

- Az ügyész szervezetrendszer felépítése:

a.) Helyi ügyészszégek (városi, kerületi)

b.) Megyei főügyészszégek

c.) Fellebviteli főügyészszégek

d.) Legfőbb ügyészszégek

Önkormányzatok

- Területi beosztáshoz igazodik, így ! főváros (kerületek), megyék, városok, községek

- A választópolgárok helyi közössége az önkormányzás jogával élve gyakorolja a helyi közhatalmat. A hatalomgyakorlás

2 féle módon érvényesül: 1.) közvetlen ! népszavazás, 2.) közvetett ! a választópolgárok az általuk választott

képviselő testület útján gyakorolják a hatamat

" # a feladat és hatáskörök őket illetik meg

egyes hatásköreit tovább ruházzatja a bizottságai és a polgármester felé (a polgármester az önkorm. elnöke)

- Önkormányzat feladatai:

önkormányzati ügyekben önállóan szabályoz és igazgat

az önkorm bevételeivel önállóan gazdálkodik, saját felelősséggére vállalkozhat, saját bevétltre is jogosult, állami

támogatásban is részesülhet

megállapítja a helyi adók mértékét és fajtáját

tv. Keretei között alakítja a szervezeteit és működési rendjét (SZMSZ)

a helyi közösséget érintő köügyekben kezdeményezéssel fordulhat a döntésre jogosult szervhez

jogai védelmében az alkotmánybírósághoz fordulhat

önkormányzati rendeletet alkothat

- A polgármestert 10e-nél több lakosú településen a képviselőtestület választja meg, ez alatt a választópolgárok

közvetlenül

- A polgármester államigazgatási feladatait a polgármesteri hivatal közreműködésével látja el, és az alpolgármesterek

segítik (őket a képviselő testület választja)

- A polgármesteri hivatalt a jegyző vezeti a polgármester irányításával, feladatai 2 csop.ba oszthatók:

a.) Önkormányzat és szervezeteinek működését biztosító, segítő döntés előkészítő feladatok
b.) Saját hatáskörében önállóan ellátott államigazgatási feladatok

Közigazgatási eljárás

A közigazgatás, azaz az államigazgatás, az igazgatás egyik fajtája, állami-jogi tevékenység.

Háromféle típusa van:

irányító, felügyeleti, hatósági tevékenység.

Az irányítás: 2 szervezet közötti olyan hatalmi viszony, melyben az egyik szervezet (irányító) a másik szervezetre

(irányított) mneghatározó befolyást gyakorol. Célja: az irányított szervezet zavartalan és eredményes működésének

biztosítása.

Irányítási jogok: # az irányított szervezet viszonyai szabályozásának joga, azaz:

- döntés az irányított szervezet létesítéséről, megszűnéséről, további működésnek irányáról, személyi és anyagi

feltételeiről

- az irányított szervezet számára konkrét utasítás adásának a joga

- az irányított szervezet aktusai felülvizsgálatának a joga

az irányított szervezet ellenőrzésének a joga

Kétféle irányítási viszonyt lehet megkülönböztetni: # alá-fölé rendeltségi viszony, #

alárendeltség nélküli irányítás,

ilyenkor az irányító szervezet jogai közül hiányzik a konkrét utasításadás, az irányított szervezet létesítéséről,

megszűnéséről való döntés joga.

A felügyelet: az igazgatott szervezet tevékenységének bizonyos befolyásolását jelenti. A szervet tevékenységének

ellenőrzése abból a szempontból, hogy az jogoszerű-e (ilyen a cégbíróság által gyakorolt cégfelügyelet)

Jogai: # a felügyelt szervezet ellenőrzésének joga, ennek eszközei: vizsgálatok, iratokba való betekintés, adatszolgáltatás

kérése..., # ha a felügyelt szervezet aktusok kibocsátására jogosult, akkor a hibás aktusok felülvizsgálata,

megsemmisítése, módosítása

A tevékenység kétféle lehet: 1. szervezet működését általánosan fogja át, 2. csak meghatározott szempontból érvényesül
(pl. munkavédelem)

A felügyeleti szervek ellenőrési joga kivételesen kiterjedhet bizonyos szakmai kérdések vizsgálatára is

Hatósági tevékenység: A közigazgatási szervek jogalkalmazó, vagyis állami közhatalommal végzett olyan tevékenysége,
amikor hatásköükbe tartozó egyedi ügyekben jogszabály alapján döntenek, jogokat,
kötelezettségeket állapítanak meg,
eldöntik a jogalanyok közötti jogvitákat, érvényesítik a jogalanyok jogait és kötelezettségeit,
szankciókat állapítanak meg.

Az ügyfelekkel való viszonyukban a hatóságok hatásköre szigorán körülhatásolt, minden hatóságtípus számára a
jogszabályok írják elő, hogy: # kinek a visonyaiba avatkozhat be, # az ügyfelek mely viszonyait érintheti igazgatási

tevékenységével, # mely feltétel bekövetkezése esetén cselekedhet, # milyen hatású cselekményekre jogosult

A hatóság és az ügyfél kapcsolata ált. eseti jellegű és időleges

Államigazgatási eljárás: tágabb értelemben: a közigazgatási szervek valamennyi cselekvésére, e alapján van: # hatósági

(külső) eljárás, # egymás közötti (bel só) eljárás (közigazgatási szervek között), # ügyvitel (1-1 közigazgatási szerven belül)

szükebb értelemben: csak a hatósági eljárást tekintik államigazgatási eljárásnak.

Államigazgatási eljáráson a közigazgatási

szervek hatósági, jogalkalmazó tevékenysége során végzett cselekményeket kell érteni. Az eljárás több fázisra tagolható:

1. alapeljárás: eljárni jogosult és köteles szerv az adott ügyben első fokon lefolytatott eljárása, az ügy éremi eldöntse

céljából, 2. jogorvoslati eljárás: első fokon hozott határozat felülvizsgálata, ha jogorvoslattal megtámadják az aktust, vagy

hivatalból felülvizsgálják, 3. végrehajtási eljárás: az aktus rendelkezéseinek hatósági eszközökkel történő foganatosítása

Államigazgatási eljárás általános szabályai (1957. évi IV tv (Áe))

Eljárás: olyan határozott célra irányuló részletesen szabályozott cselekvéssorozat, melynek szereplői (alanyai), ill. azok

jogai és kötelezettségei meghatározottak

Államigazgatási eljárás célja: hogy a közigazgatási szervek hatósági eljárásának szabályozásával elősegítse az

államigazgatási feladatok eredményes ellátását.

Alapeltek: 1. minden eljárási jogban, így a büntető és polgári elárásokban is érvényesek:
ügyfelek egyenlősége,

bizonyítás és a bizonyítékok szabad mérlegelése, johiszemű eljárás, eljáró szerv tájékoztatási kötelezettsége,

nyilatkoztatéssel jogának elve, jogorvoslati jogosultság elve, az eljáró szerv az ügyfelet jogairól és kötelezettségeiről

tájékoztatja, az anyanyelv szabad használata

2. csak az államigazgatási eljárási jogban érvényes alapelvek: jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogok védelme, gyors és egyszerű eljárás a közigazgatási szervek részéről.

Tárgyi hatály: Az államigazgatási ügyben az Áe. Rendelkezéseit kell alkalmazni.

Államigazgatási ügy minden olyan

ügy, melyben a közigazgatási szerv az ügyfelet érintő jogot vagy kötelezettséget állapít meg, adatot igazol, nyilvántartást

vezet, vagy hatósági ellenőrzést végez

Személyi hatály: államigazgatási eljárás alanyai: államigazgatási szerv, ügyfél, közreműködők.

1. államigazgatási szerv: # kormánynak alárendelten működik, # állami funkciót lát el, # önálló hatásköre van, # közhatalmi jogosítvánnyal rendelkezik.

2. ügyfél: az a magánszemély, jogi személy, vagy jogi személyiséggel nélküli más szervezet, amelynek jogát vagy jogos

érdekét az ügy érinti.

3. közreműködő: Ihet tanú, szakértő, tolmács, szeletárgy birtokosa, részvétük nem feltétele az eljárásnak

Hatáskör: az államigazgatási ügyben eljáró szervek közötti munkamegosztást tükrözi, ha jogszabály másképp nem

rendelkezik, első fokon a legalsóbb szerv jár el. A hatáskör azok az eszközök, melyeket a jogalkotó a feladatok

végrehajtása érdekében biztosít.

Illetékesség: azt mondja meg, hogy azonos hatáskörrel rendelkező szervek közül melyik jogosult és köteles eljárni

Általános illetékességi okok, azaz az eljárásra illetékes: (a illetékességi okok konkretizálják a hatáskört) # az a

közigazgatási szerv, melynek területén az ügyfél állandó vagy ideiglenes lakhelye van, vagy az utolsó ismert lakhely

alapján kell megállapítani, ennek hiányában a fővárosi főjegyző az illetékes., # ingatlanra vonatkozó ügyben az a

közigazgatási szerv, mely területén a ingatlan fekszik, # engedélyhez kötött tevékenységre von az a szerv jár el, melynek

területén a tevékenységet gyakorolják, vagy gyakorolni akarják

Megelőzés: több illetékes közigazgatási szerv közül az jár el, mellynél az eljárás előbb indulhat meg

Áttel: ha azt állapítja meg, hogy az ügyben nincs hatásköre, az ügyet haladéktalanul átteszi a hatáskörrel rendelkező

illetékes közigazgatási szervez és egyidejűleg az ügyfelet is értesíti

Hatásköri, illetékességi összeütközés: pozitív: ha ugyanabban az ügyben több szerv állapítja meg a hatáskörét vagy

illetékességet, negatív: ha ugyanabban az ügyben több szerv állapítja meg hatáskörének vagy illetékességének hiányát, és

emiatt az eljárás nem indulhat meg.

Államigazgatási ügyben az alapeljárás

Az eljárás megindidása: Az eljárás az ügyfél kérelmére, bejelentésére, nyilatkozatára indulhat meg. Hivatalból

jogszabályi rendelkezés alapján ill közérdekből indulhat eljárás. Ha az ügyfél a kérelmét visszavonja és az eljárás

hivatalból is indítható lett volna úgy azt hivatalból folyatahatják.(a fellebbezési és bírósági eljárás csak az ügyfél kérelmére)

Az elintézési határidő: ügydöntő határozatot a kérelem előterjesztésétől, ill. az eljárás hivatalból történő megindításától

számított 30 napon belül kell meghozni. Ennél rövidebbet bármely jogszabály hozhat, hosszabbat csak törvény vagy

korm.rendelet állapíthat meg. Ha indokolt az eljáró szerv vezetője egy ízben max.30 nappal hosszabbíthatja meg.

30 napnál rövidebb határidők az Áe. Szerint: # hatésköri, illetékességi összeütközés, max. 8 napon belül kell dönten, #

fellebbezés: 8 nap, # közigazgatási szerv felettes szerv intézkedésekor 5 napon belül köteles az iratokat előterjeszteni, # a

megkeresésnek 15napon belül eleget kell tenni.

A képviselet: az ügyfél ált. saját maga jár el. Ha nem írja elő jogszabály az ügyfél személyes eljárását, helyette

meghatalmazottja is eljárhat. = képviselethez való jog.

Törényes képviselet = ha a képviseleti jog közvetlenül jogszabály rendelkezésén, vagy jogszabályon alapuló hatósági

rendelkezésen vagy szervezeti szabályzaton alapszik.. Az ügyfelet kirendelt üggondnak is képviselheti, ha ismeretlen

helyen tartózkodik, nem tud önállóan eljárni....

Kizárási:Az ügyintézés pártatlanságának biztosításával kell az ügyeket intézni, ezt szolgálja a kizárási jogintézménye. Az

eljárás során az ügyintéző személyi elfogultságtól mentes legyen. A kizárára okot adó tényt kizáráso oknak nevezük. Ez

lehet objektív (olyan kizárási ok, ahol nincs helye mérlegelésnek) és szubjektív (itt a hatóság mérlegelésére van szükség)

Jegyzőkönyv: a jegyzőkönyv szóbeli közlés, észlelés hiteles írásba foglalásának eszköze és formája. Jellemző rá az

egyidejűség. A szabályosan készített jegyzőkönyv közokirat, amely a benne foglaltakat az ellenkező bizonyításig

közhitelűen tartalmazza.

Szakhatóság közreműködése: A szakhatóságot az ügyen érdemi döntésre jogosult

közigazgatási szerv keresi meg. Ha a

jogszabály szakhatóságok közreműködését előírja, akkor az ügyben döntésre jogosult közigazgatási szerv a szakhatóság

megkeresésétől nem tekinthet el, annak döntését nem változtathatja meg, nem bírálhatja felül, attól nem térhet el.

Idézés: az idézés az adott eljárási cselekményen történő megjelenési kötelezettséget jelenti.

Az ügyfél nem kötelezhető

megjelenésre az általa kezdeményezett eljárásban, egyéb eetben értesíteni kell, úgy hogy a meghallgatását megelőzően

legalább 5 nappal megkapja. Az idézésben meg kell jelölni, hogy a közigazgatási szerv az idézett személy milyen ügyben

és milyen minőségben kívánja meghallgatni, ill. benne van a figyelmeztetés a megjelenés elmulasztásának a

következményeire. Az idézet személy az idézésnek köteles eleget tenni, ha nem tesz eleget, vagy engedély nélkül távozik,

vagy távolmaradását megfelelően nem igazolja akkor bírsággal sújtható. Ha az idézett személy ismételt idézésre sem

jelenik meg, ill. távolmaradását nem menti ki a rendőrség útján elővezethető.

Az értesítés: az értesítés egy megjelenésre szóló meghívó, a melyet a közigazgatási szerv az államigazgatási eljárás során

az ügyfél részére küld ki. Ha az ügyfél nem idézhető akkor a meghallgatáson részt vehet, de megjelenése nem kötelező.

Tényállás tisztázása: A tényállás tisztázása az egyedi ügy jogilag releváns tényeinek, körülményeinek a pontos

megállapítását, feltárását jelenti. Ha a tisztázáshoz rendekezésre álló adatok nem elegendőek hivatalból vagy kérelemre

bizonyítási eljárást kell lefolytatni. A szabad bizonyítási rendszer alapján bármilyen eszköz felhasználható a jogilag

releváns tények bizonyítására. Bizonyítási eszközök: ügyfél nyilatkozata, irat, tanúvalomás, szemle, szakértői vélemény

% Ügyfél nyilatkozata: az ügyfél ezen jogát a törvény biztosítja, nyilatkozatát szóban vagy írásban is előadhatja. Az

ügyfél kötelessége, hogy nyilatkozattétel során is a legjobb tudomása szerint jóhiszeműen közreműködjön.

% Irat: a kül. iratok tényeket, adatokat tartalmaznak, az államigazgatási eljárásban a tényállás tisztázása során igen

fontosak. Az iratok lehetnek okiratok (közokirat, magánokirat) és más iratok. Ezek lehetnek eredetiek vagy másolatok

(egyszerű, hiteles másolat). Teljes bizonyító erővel csak az eredeti okirat és a hiteles másolat bír.

% Tanú: az ügyre vonatkozó tény tanúval is bizonyítható. Tanú meghallgatására indítványt az ügyfél is tehet, de

hivatalból is elrendelhető. A tanúként megidézett személy köteles a meghallgatáson megjelenni és tanúvalommást tenni,

továbbá igazat mondani, il az eljárás helyéről engedély nélkül nem távozhat el..

A tanúvalommás akadályai: # relatív vallomástételi akadály: feltételes akadály, amikor a tanú valommástételt megtagadja,

ez olyan esetben tehető meg, ha a tanú az ügyfelek valamelyikének hozzáartozója. # abszolút akadály: ha a valommástétel a

tanú elhatározása esetén sem realizálható. Tanúként nem hallgatható meg az, akitől bizonítékként értékelhető vallomás
nem várható, ill. államtitoknak, szolgálati titoknak, vagy hivatásbeli titoknak minősülő tényről kell vallania, ill. ha a
titoktartás alól ne kapott felmentést

% Szemle: bizonítási eszköznek minősül. Lehet egy szemletárgy felmutatása, ill. helyszíni szemle. A szemle során a közigazgatási szerv közvetlenül megtekintés útján szerez információkat, célja a tényállás tisztázása.

% Szakértő: Az ügyek egy részének eldöntéséhez spec. Szaktudásra van szükség. A szakértő az a személy, aki a szaktudása révén tud segítséget nyújtani az eljáró hatóságnak. Szakértőt kell az eljárásba bevonni, ha az ügyben jelentős tény, vagy egyéb körülmény megállapításához, megítéléséhez különleges szakértelem szükséges, vagy jogszabály írja elő.

Az eljárás minden szakaszában igénybe lehet venni. A szakértő az ügy iratait megtekintheti, az ügyfél és a tanú meghallgatásánál, a tárgyaláson és a szemlén jelen lehet, az ügyfélhez, a tanúhoz kérdéseket intézhet. A szakvéleményt a szakértő saját nevében adja.

% Tolmács: eljárási alapelvek, hogy az államigazgatási eljárásban anyanyelvét szóban és írásban mindenki használhatja. A magyar nyelv ismeretének hiánya miatt senkit nem érhet hátrány. Az olyan meghallgatásról, ahol tolmácsot is igénybevették a jegyzőkönyvet magyarul kell elkészíteni.

Tárgyalás: A közigazgatási szerv tárgyalást tart, ha ezt jogszabály előírja, vagy a tényállás tisztázásához szükség van az eljárásban részt vevő személyek együttes meghallgatására. A tárgyalás célja a tényállás tisztázása. A tárgyaláson meghallgatja a közigazgatási szerv a tanút a szakértőt, az ügyfelet, megszemléli a szemletárgyat, az ügyfél és képviselője észrevételt tehet, a meghallgatott személyhez kérdést intézhet.

Eljárás felfüggesztése: az ügy elbírálásához más szerv hatáskörébe tartozó kérdés eldöntésének eredménye is szükségesse válhat. Ha az ügy érdemi eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, melyben az eljárás más szerv hatáskörébe tartozik a közigazgatási szerv az eljárást felfüggeszti alakszerű határozattal, mely ellen fellebbezésnek van helye. A felfüggesztés tartama az elintézési határidőbe nem számít bele.

Egyezség: ha a jogszabály elrendeli a közigazgatási szervnek a döntés előtt meg kell kísérelnie az egyezség létrehozását.

Az egyezség az ügyfelek közti megállapodás, a vitás ügyek kölcsönös engedményekkel való elintézése.

Igazolás: a határidők elmulasztása nem mindenkor róható fel a mulasztó terhére, ezért aki elmulasztott egy határidőt az az

eljáró szervnél igazolási kérelmet terjeszthet elő, ez a hátrányos következményeinek elhárítását szolgálja. Fő szabály,

hogy a kérelem előterjesztésére 8 nap áll rendelkezésre. Az igazolási kérelemmel egy időpontbanm pótolni kell az elmulasztott cselekményt is.

Iratokba való betekintés: az ügyfél és képviselője az eljárás során keletkezett iratokba betekinthet, és azokról másolatot

készíthet. Az ügyfélnek az eljárás irataiba történő betekintési joga a törvényben biztosított jog. Vannak olyan iratok,

melyekre a betekintési jog nem biztosítható: # tanácskozásról, szavazásról szóló jegyzőkönyv, # határozattervezetek, # azon

iratokba, melyek államtitkot vagy szolgálati titkot tartalmaznak.

Közigazgatási szerv határozata: a határozat a közigazgatási szerv államigazgatási eljárásban hozott döntése.

% A határozat fajtái: # érdemi határozat: az az egyedi államigazgatási aktus, amellyel az arra jogosult államigazgatási

szerv az ügy tárgyát képző vitát eldönti, ill. a jogviszont elbírálja. Lehet jogkeletkeztető, megváltoztató, vagymegszüntető

határozat, jogot vagy kötelességet megállapító, ill. jogkövetkezményt alkalmazó. # eljárási (közbenső) határozat: az ebben

foglalt döntés eszközjelegű

Forma szerint lehetnek: 1. alakszerűek: 4 részből áll: a.) bevezető (eljáró szerv neve, ügyfél neve, lakhelye, ügy száma,

tárgya, ügyintézője) b.) rendelkező rész (a közigazgatási szerv döntése, a fellebbezés, a bírósági felülvizsgálat

lehetőségéről szóló tájékoztatás, a jogorvoslati eszközök igénybevételének lehetőségére történő utalás. c.) indoklás

(megállapított tányállást, annak alapjául szolgáló bizonyítékokat, eljárt szakhatóságok megnevezését, ill. azokata

jogsabályokat kell rögzíteni, melyek alapján a szerv a döntését hozta) d.) záró rész:

(határozathozatal helye, ideje,

határozat aláírása, hivatali beosztása, bélyegző)

2. egyszerű (egyszerűsített) határozat: nem tartalmaz indoklást, mellőzi a jogorvoslatról szóló tájékoztatást

3. nem alakszerű: az egyezséget tartalmazó vagy jóváhagyó határozatot nem alakszerű határozatnak nevezük.

% A határozat közlése: a határozat akkor fejt ki joghatást, ha azt az érintettel közölték, ez lehet kézbesítés, elektronikus

út, hirdetés útján, közszemlére téTEL (15 napig történő kifüggessztés)

% A határozathozatal mellőzése: más néven a közigazgatási szerv hallgatása, ez súlyos jogszabálytalan minősül. Ha e

kötelességeinek nem tesz eleget a felettes szerve utasítja. Ha a közigazgatási szerv a felettes szervének utasítására 8 napon

belül nem hoz érdemi határozatot, a felettes szerv az ügyfél kérelmére az ügyet magához vonja és 30 napon belül érdemi határozatot köteles hozni.

% A határozat kijavítása, kiegészítése: formai hibák kiküszöbölése, pontosítása. A kijavítással nem lehet változtatni a

jogosultságon vagy a kötelezettségmegállapítás tartalmán. Hivatalból vagy az ügyfél kérelmére a határozatot ki lehet

egészíteni, ha ennek érdemi hatása van, akkor ezt a határozat módosításával, vagy visszavonásával kell elvégezni

% semmisség: a határozat akkor minősül semmisnek, ha az ügy nem tartozik az államigazgatási szerv hatáskörébe, vagyis

az államigazgatási szerv olyan döntést hozott, amely az államigazgatáson kívüli szervezet hatáskörébe tartozik. A

semmisséghez külön határozat kell, tehát nem áll be automatikusan mint a polgári jogban. A semmisségi okok fennállását

újabb közigazgatási határozatban kell megállapítani.

Hatósági bizonyítvány, igazolvány és nyilvántartás: a határozattól meg kell különböztetni a határozat jelegű okiratokat,

melyek jogviszonyt nem hoznak létre, csupán a fennálló tényeket, állapotokat tanúsítják.(adatigazolási tevékenység)

% Hatósági igazolvány: Az ügyfél adatainak rendszeres igazolására szolgáló közokirat.

% Hatósági bizonyítvány: az ügyfél kérésére a közigazgatási szerv által kiadott határozat jellegű okirat, amely tény,

állapot, vagy egyéb adat igazolására szolgál. Az ügyfél részére más eljárás kezdeményezéséhez vagy kül. jogogk

érvényesítéséhez teremt jogi alapot. A hatósági bizonyítvány regisztratív államigazgatási aktus, mely a kiállítás

időpontjában igazolja a tényleges helyzetet, jogot, állapotot

% hatósági nyilvántartás: csak azok a nyilvántartások minősülnek ilyennek, melyek vezetésére a jogszabály kötelezi a

közigazgatási szervet. A hatósági nyilvántartás vezetése a nyilvántartásba bejegyzés, törlés is államigazgatási ügy

JOGORVOSLATOK

Mindenki jogosult jogorvoslattal élni az olyan bírói, államigazgatási, vagy más hatósági döntés ellen, amely jogát vagy

jogos érdekét védi. Az ügyfél jogorvoslati joga alanyi jog. Tárgya az a konkrét közigazgatási határozat, melynek az újabb

elbírálását kéri a ügyfél. Célja a jog vagy érdeksérelem orvoslása, eredménye a felettes szerv másodfokú döntése.

Jogorvoslati formák: határozat módosítása, visszavonása, fellebbezés, felügyeleti intézkedés, ügyészeti intézkedés, bírósági felülvizsgálat.

1. rendes jogorvoslat

% Fellebbezés: a fellebbezés joga az ügyfelet ill. azt illeti meg, akire a határozat rendelkezést tartalmaz, valamennyi

eljárással szemben érvényesíthető. Az arra jogosult a sérelmesnek vélt első fokú érdemi határoat ellen a határozat

megsemmítését, visszavonását, megváltoztatását, módosítását kérheti a jogszabályban meghat. időn belül. (15 nap) A

fellebbezésnek a határozat végrehajtására nézve halasztó hatálya van. Nincs helye fellebbezésnek ha a kormány vagy a

kormány tagja járt el. A fellebbezés elbírálásának határideje 30 nap, mely 1 ízben 30 nappal hosszabbítható. A felettes

szerv a fellebbezési eljárás során során az államigazgatási eljárást teljes egészében felülvizsgálja, és az ügyben másodfokú

határozatot hoz, ennek keretében a határozatot helybenhagyja, megsemmisíti vagy megváltoztatja.

A másodfokú határozat a közléssel válik jogerőssé (alaki jogerő)!a határozat fellebbezéssel már nem támadható meg,

ezért végrehajthatóvá válik, kivéve ha bírósági felülvizsgálata kérhető.

2. rendkívüli jogorvoslat

% Felügyeleti intézkedés: hivatalból történik. Akkor alkalmazható, ha kizárolag jjogszabálysértés miatt kívánja ezt a

felettes szerv alkalmazni. Lehet anyagi és eljárási jogi. Többféle döntés lehet: a határozatot megváltoztathatja vagy

megsemmisítheti, és az ügyben eljárt közigazgatási szervet új eljárásra utasíthatja. A

megváltoztatás és megsemmisítés

izárt, ha: # a határozatot a bíróság felülvizsgálta, # ha a változtatás jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot sérte, # ha a

határozat jogerőre emelkedésétől számítva eltelt egy év, # jogszabály kizárja, feltételhez köti.

% bírósági felülvizsgálat: Az ügyfél jogszabálysértésre hivatkozva a határozat közlésétől számított 30 napon belül

keresett kérheti a bíróságtól. Akkor kerülhet sor rá, ha az ügyfél a fellebbezési jogát már kimerítette vagy a fellebbezés

kizárt. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nézve halasztó hatálya van.

A fél a keresetlevélben a

végrehajtás felfüggesztését is kérheti.A bíróság az államigazgatási határozatot jogszabálysértés megállapítása esetén

hatályon kívül helyezi és a közigazgatási szervet új eljárásra kötelezi. A közigazgatási szervet a bírósági ítélet

rendelkezései és indoklása köti, annak tartalmát köteles figyelembe venni.

% ügyészeti intézkedések: az ügyészseg törvényességi felügyeletet lát el, a rá vonatkozó külön tv. szabályai szerint járhat

el, óvással, felszólalással, figyelmeztetéssel élhet a határozattal kapcsolatban.

Indítványozhatja a határozat végrehajtásának

felfüggesztését is, ekkor az ügyben eljárá közigaszerv köteles saját döntéséig vagy a felsőbb szerv döntéséig az ügyet

felfüggeszteni. A felszólalásra i.. a figyelmeztetésre alapul szolgáló ügyben még nem született tv.sértő határozat.

3. sajátos jogorvoslat

% határozat módosítása, visszavonása: a közigazgatási szerv az általa hozott határozatot módosítja vagy visszavonja,

azaz a határozatok hibáit saját hatáskörében orvosolhatja. Előfeltételei: # a határozat jogszabályt sért, # felettes szerv vagy

bíróság nem bíráltja még el a határozatot, # a határozat közlésétől számítva 1 év még nem telt el, # csak 1 ízben lehet élni a

visszavonással, módosítással, # a jogszabály kizáráhatja, feltételhez kötheti.

Biztosítási intézkedések

A biztosítási intézkedésről és foganatosításról a végrehajtás elrendelésére jogosult első fokon eljárt államigazgatási szerv

dönt határozattal, mely ellen fellebbezésnek helye nincs. A hatóság a végrehajtási eljárást megelőzően foganatosíthatja,

célja olyan helyzet teremtése, mely biztosítja, hogy később a határozat végrehajtása eredményes legyen.

Biztosítási intézkedések: pénzkövetelés biztosítása (célja hogy biztosítékot teremtsen a kötelezet vagyonából, amíg a

követelés nem elégíthető ki), zárlat (célja, hogy a jogosultnak a kötelezet valamely egyedileg meghat. vagyontárgyára

fennálló igényét biztosítsa). Elrendelhető a teljesítési határidő letelte előtt, vagy olyan határozat alapján, melyet

megfellebbeztek.

VÉGREHAJTÁS

Államigazgatási eljárás 3. szakasza. Lefolytatására akkor van szükség, ha a kötelezet részéről nincs önkéntes jogkövető

magatartás, tehát a kötelezet kötelezettségét nem teljesítheti. A döntés végrehajtása a végrehajtási eszközök

igénybevételével, hatósági kényszerintézkedésekkel valósulhat meg. Elrendelése hivatalból vagy kérelemre. A végrehajtás

foganatosítása a tulajdonképpeni kényszerintézkedések megtétele. A végrehajtás lehet: # pénzösszeg behajtása, # meghat.

cselekmény végrehajtása, # meghat. ingóság kiadására irányuló csel.

Végrehajtható határozatok és a végrehajtás elrendelése

A határozat végrehajthatósága a jogerőtől és a teljesítési határidő, vagy határnak leteltétől függ. Első fokú határozat akkor

válik jogerőssé, végrehajthatóvá, ha a határozat ellen határidőn belül nem fellebbeztek, fellebbezésről lemondta, a

fellebbezést a tv. kizárja. Másodfokú határozat a közléssel válik jogerőssé, kivéve ha a bíróság felülvizsgálata kérhető. Ha

a közig.szerv teljesítési határidőt, vagy határnapot határozott meg a határozat csak ennek letelte után hajtható végre. A végrehajtás feltételei: # legyen végrehajtható határozat, # a végrehajtás elévülési ideje még nem járt le. Ha az elévülési időn belül bármilyen végrehajtási cselekményt tesznek ez ismét megszakítja a végrehajtás elévülését. A végrehajtási eljárás a határozat végrehajtásának elrendelésével kezdődik, fő szabályként az első fokon eljárt közigazgatási szerv rendeli el, határozattal. Az elrendelés határideje: # a jogosult kérelmére 15 napon belül, # hivatalból lefolytatott eljárásnál haladéktalanul.

A végrehajtás módjai

Pénzösszeg behajtása: Magánszemélyek esetén a pénzösszeg behajtásának fő formája a munkabérre és egyéb járandóságra vezetett végrehajtás (közvetlen letiltás), ha ez eredménytelen a kötelezetted egyéb vagyontárgyait is végrehajtás alá kell vonni. Az elrendelő szerv az első fokon eljárt szerv, a végrehajtást pedig a 2. esetben az adóhatóság foganatosítja az adóigazgatási eljárás szabályai szerint.

Ha bankszámlanyitásra kötelezetted (vállalkozások...) nem fizeti meg tartozását akkor az első fokon eljárt közigazgatási szerv azonnali inkasszával érvényesíti ezt. Ha ez nem vezet eredményre a kötelezetted egyéb vagyontárgyait is a végrehajtá alá kell vonni.

Meghat. cselekmény végrehajtása: a meghat. cselekmények végrehajtásánál a végrehajtást elrendelő és foganasító szer különválhat. Ha a végrehajtás meghat. cselekmények elvégzésére, vagy meghat. magatartásra irányul a végrehajtást az a legalsóbb fokú közig.szerv foganatosítja melynek iletékességi területén a kötelezetted lakása székhelye, ill. az ingatlan van.

4 módon történhet: # a meghat.cselekményet a kötelezetted ktg.ére és veszélyére elvégezheti, vagy a jogosult teszi ezt a kötelezetted ktg.ére és veszélyére, # a kötelezetted a szolgáltatás pénzegyenértékét megfizeti a jogosultnak, # kötelezetttel szemben bírság, ami max. 100eFt, # rendőrség közreműködésével kényszerítheti ki a meghat. cselekményt.

Meghat. ingóság kiadása: a végrehajtás foganatosítását az ingóság helye szerinti legalsóbb fokú közig.szerv végzi. Ha a meghat. ingóság nincs meg akkor a jogosult kérheti az ingóság pénzegyenértékének megállapítását.

Kielégítési sorrend: # végrehajtási ktg.ek, # gyermektartásdíj, # egyéb tartásdíj, #munkabér, járandóság, # állam javára fizetendő, szabálysértés alapján fizetendő összeg, # köztartozáok, # egyéb követelések A végrehajtás felfügesztése

Ekkor a végrehajtást nem lehet tovább folytatni, de a felfüggesztésig elvégzett cselekmények megtartják hatállyukat. A felfüggesztés egyik oka lehet, ha a határozat megváltoztatása vagy megsemmisítése várható. Legfeljebb 30 napra lehet, a végrehajtás felfüggesztését eredelő közig.szerv alakszerű határozattal önt.

Végrehajtási kifogás

A végrehajtási eljárásban csak a végrehajtás foganatosításával kapcsolatot sérelmek orvoslása történhet meg. Fellebbezés

nyújthatóbe meghat cselekmények végrehajtása során a ktg.viselésről, a pénzegyenérték és a bírság megfizetésére

kötelező határozat ellen. Akinek a jogát vagy jogos érdekét a végrehajtás sérti, a sérelemről szerzett értesüléstől számított

3 nap alatt kifogást terjeszthet elő a végrehajtást foganatosító szervnél.

Hatósági ellenőrzés

A közig.szerv hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtása érdekében hatósági ellenőrzést végez. E során a közig.szervek a

jogsabályban meghat esetekben a közhatalmi jogosítványokkal élve a természetes személyeknél a jogi szemeélyeknél és a

jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteknél egyaránt jogosultak ellenőrzést végezni.

2 iránya van: # jogszabályok

betartását ellenőri, # egyedi hatósági határozatok végrehajtását ellenőri. Itt is figyelembe kell venni, a hatásköri,

illetékességi szabályokat és a kizáras intézményét.

ÁLLAMHÁZTARTÁS ÉS KÖLTSÉGVETÉS

Államháztartás: az az irányító, szervező és gazdasági tevékenység, melyet az állam, annak szervei a társadalmi

szükséletek kielégítése céljából kifejt. Funkcionális megközelítésben 2 eleme különíthető el:

%Költségvetés: ez határozza meg, hogy mely feladatokat melyik intézmény, milyen pénzeszközök figyelembevételével

végez el. Mérlegként jelenik meg. A ktg.vetési mérleg nem vagyonmérleg hanem pénzforgalmi. Annak ellenére hogy

mérleg a 2 oldalnak nem kell egyensúlyban lennie (deficit, szufficit)

A ktg.vetés alapelvei: bruttó elszámolás vagy teljesség elve (minden bevételt, kiadást tartalmaz, ezek egymással

szemben nem számolhatók el), valódiság elve (bevételeket jogcímek, kiadásokat feladat szerint kell tervezni),

áttekintethetőség, egységesség elve (zárszámadással egységes szerkezet), nyilvánosság elve, pénzforgalmi szemlélet (csak

a befolyt és kifizetett tételeket tartalmazza az adott évben)

%Gazdálkodási szabályok: azt határozzák meg hogyan kell ezeket az eszközöket megtervezni, felhasználni.

Az államháztartás alrendszeri: (4 alrendszer) központi kormányzat, elkülönített állami pénzalapok, helyi és helyi

kisebbségi önkormányzatok, TB.

Másik szemlélet szerint létezik az államháztartás központi(központi kormányzat, elkülönített állami pénzalapok, TB), ill

helyi szintje (helyi és helyi kisebbségi önkormányzatok)

% Központi kormányzati alrendszer: fejezetekre tagolódik. Egy egy ktg.vetési fejezet a ktg.vetési tervezés, végrehajtás,

beszámolás szempontjából önállóan felügyelt, irányított szervek és előirányzatok összessége. A ktg.vetési fejezetek

együttesen képzeik a ktg.vetési fejezetrendet. A ktg.vetési fejezetek ktg.vetési címekre, alcímekre tagozódnak.

% Helyi önkormányzati alrendszer: az önkormányzatok gazdaságilag önállóak. El kell ismerni az önkorm. Tulajdonosi

jogait. A helyi önkorm. Gazdálkodási önállóság, bevételeivel saját maga gazdálkodik, jogosult saját bevételre, azaz a helyi

önkorm. Vállalkozási szabadságának elismerése. Állami támogatásra is jogosult. Az önkormányzat ktg.vetési

rendelettervezetét a korm. Által rendelkezésre bocsátott ktg.vetési irányelvek és önkormányzati pü.i szabályozás előzetes

elgondolásai figyelembenve kell összeállítani. A ktg.vetésről a hely önkorm.

Képviselőtestületének rendeletet kell

alkotnia.

A helyi önkorm. Finanszírozási rendje: bevételi források: #állami támogatások (normatív állami ktg.vetési hozzájárulások,

kiegészítő támogatások, címzett támogatás igénylés alapján, céltámogatás a beruházások megvalósításához), #átengedett,

megosztott bevételek (SZJA, gépjárműadó, illetékbevételek, környezetvédelmi bírság...), #saját bevételek (helyi adók,

díjjbevételek, nyereség, osztalék, kamat, bérleti díj, átvett pénzeszközök, hitelfelvétel, önkormányzati tulajdon

értékesítése, egyéb bevételek) a helyi önkormányzatok kiadásai: adott települési önkorm. fő szabályként maga dönt arról,

hogy mely feladatokat milyen mértékben, milyen módon lát el, de léteznek olyan települési önkorm.i feladat és

hatáskörök, melyek kötelezően ellátandóak, ilyenek: #egészséges ivóvízellátás, #óvodai neveltetés, #általános iskoláztatás,

#szoc.alapellátás, #egészségügyi alapellátás, #közvilágítás, #helyi közutak fenntartása,#köztemető fenntartása...

Helyi önkorm. gazdálkodása: A gazdálkodás biztonságáért való felelősség a képviselőtestületet, a gazdálkodás

szabályszerűségéért való felelősség a polgármestert terheli. A polgármester a helyi önkorm. gazdálkodásának első félévi

helyzetéről ill. % éves helyzetéről tájékoztatni köteles a képviselőtestületet, ill. a közgyűlést A helyi önkorm jogosult: #közlapítvány létrehozására, # hitel felvételére, # kötvény kibocsátására, # célhoz nem kötött

forrásai betétként történő elhelyezésére

Intézményfinanszírozás: az önkorm. az intézménynek a kötelező térítési díjon kívül bevételeit nem vonhatja el és a támogatásba nem számíthatja be. Az intézmény a támogatást és saját bevételeit önállóan használhatja fel a használatában

lévő ingatlanjait és ingó vagyontárgyait saját bevételei növelésére fordíthatja

Helyi kisebbségi önkormányzatok: az államháztartás helyi szintjének a helyi önkorm.i alrendszernek integráns részét

képzei. Ktg.vetését önállóan, ktg.vetési határozatban állapítja meg.

% TB alrendszer: a TB a társadalom közös kockázatvállalásán alapuló, a biztosítás és szolidaritás elvének alapján

működő kötelező biztosítási rendszer. Kockázatközösséget hoz létre, mely a társadalom egészére kiterjed. A TB.i

jogviszony a tv. Erejénél fogva jön létre. Mo.on 98 óta a TB mellet él a magán-nyugdíjbiztosítási rendszer is, mely az

államháztartáson kívül létezik. A TB 2 biztosítási ágának pü.i folyamatai az ágak önálló pü.i alapjain, a nyugdíjbiztosítási

alapon és az egészségbiztosítási alapon keresztül bonyolódnak le, ez a két alap együttesen alkotja az államháztartás TB

alrendszerét.

% Elkülönített állami pénzalapok alrendszerére: az állam egyes feladatait részben

államháztartáson kívüli forrásokból

finanszírozó olyan alap, amely működésének jellege az államháztartáson belül elkülönített finanszírozást tesz

szükségessé. Kizárolag csak tv. Hozhat létre illet, meg kell határozni # az alap rendeltetését, # az alap bevételi forrásait, #

az alap terhére teljesíthető kiadások körét, # az alap pénzeszközeinek felhasználásáért felelős minisztert

Közbevételek rendszere

Közbevételnek minősít-nk minden olyan pénzeszkö

zt, amely az államháztartás bármelyik alrendszerének bevételi oldalán jelenik meg, függetlenül az adott pénzeszköz

eredetétől.

A közhatalmi bevételek jogi alapjai: általános szabályát, a közteherviselés alkotmányos alapelvét az Alkotmány 70/1 par.a

fogalmazza meg., mely szerint a magyar köztársaság minden állampolgára köteles jövedelmi és vagyon viszonyainak

megfelelően a közterhekhez hozzájárulni.

A közhatalmi bevételeket 3 csoportra lehet felosztani: # adójellegű bevételek (adók, vagyonszerzési illetékek, járulékok,

hozzájárulások, vámok), # díjjellegű bevételek (befizetésük fejében közvetlen ellenszolgáltatásban részesülünk), #

szankciójellegű bevételek

Polgári jog, PTK

- Azoknak a jogszabályoknak az összessége, amelyek a társadalom vagyoni, és egyes személyi viszonyait szabályozzák
  - PTK forrása a öbbször módosított 1959 évi IV. Tv.
- 1.) Beezető rendelkezések
  - 2.) A személyek (jogviszonyok)
  - 3.) A tuladon
  - 4.) Kötelmi jog (szerződések)
  - 5.) Öröklési jog
  - 6.) Záró rendelkezések
- Alapelvei:
    - a.) Értelmezési alapelv: minden más polgári jogi szabályt a PTK val összhangban, annak rendelkezéseire figyelemmel kell értelmezni, a PTK rendelkezéseit a magyar köztársaság gazdasági és társadalmi rendjével összhangban kell értelmezni
    - b.) Védelmi alapelv: a tv. védi a személyek vagyoni és személyhez fűződő jogait és törvényes érdekeit. A tv. védi a tulajdonnak az Alkotmányban elismert valamennyi formáját.
    - c.) Rendeltetésszerű joggyakorlás elve: A tv. biztosítja a személyeknek az őket megillető jogok szabad gyakorlását, a jogok társadalmi rendeltetésének megfelelően. ! joggal való visszaélésnek minősül a jog gyakorlása, ha az a jog társadalmi rendeltetésével össze nem férő céra irányul.
    - d.) Kölcsönös együttműködés, a jóhiszemű és tisztességes eljárás alapelve: A felek polgári jogaiak gyakorlása során a jóhiszeműség és tisztesség követelményeinek megfelelően, kölcsönösen együttműködve kötelesek eljárni.
    - e.) Az elvárhatóság mértékének alapelve: A polgári jogi jogviszonyokban úgy kell eljárni, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.
    - f.) A bírósági út elsődlegességének elve: A PTK-ban biztosított jogok védelme az állam minden szervének kötelessége.
  - Érvényesítésük -ha a tv. másképp nem rendelkezik- a bíróságokra tartozik.
A polgári jogi jogviszony, a polgári jog alanyai
Polgári jog alanyai:
    - a.) természes személy
    - b.) jogi személy (állam is ide tartozik)
    - c.) jogi semélyiségnélküli szervezet
  - természes személy
    - Jogképes az, akinek polgári jogi értelemben jogai és kötelezettségei lehetnek (kül. alanyoknál eltérő tartam)
magyarországon minden ember jogépes, ez bármire való tekintet nélkül egyenlő (életkorra, nemre, fajra nemzetiségre felekezethez való tartozásra tekintet nélkül)

a jogképességetszerződéssel vagy egyoldalú nyilatkozattal sem lehet korlátozni

A jogképesség az embert (ha élve születik) fogamzásának időpontjától illeti meg. A fogamzás időpontjának a születéstől visszafelé számított 300. napot kell tekinteni, ez azonban megdönthető vélelem ! ha a jog egy valószínű tényt mindaddig valóságnak fogad el, ameddig nem bizonyítják be annak valótlanságát

a jogképesség a halállal szűnik meg

- Cselekvőképességgel a jogalanyok közül csak az mebre rendelkezik ! maga köthet szrződést, tehet jognyilatkozatot, vállalhat kötelezettségeket... (ezt sem lehet korlátozni)

" 1.)cselekvőképes: mindenki akinek a cselekvőképességét a tv. nem korlátozza vagy ne zárja ki

2.)korlátozottan cselekvőképes: # Az a kiskorú, aki 14. életévét már betöltötte és nem cselekvőképtelen

kiskorú: az a személy aki 18. életévét még nem töltötte be, kivéve ha házasságot kötött

Az akit a bíróság cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyez ! a bíróság cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezi azt a nagykorú személyt, akinek ügyei viteléhez szükséges belátási képessége – elmebeli állapota, szellemi fogyatékossága, valamilyen káros szenvedélye miatt – tartósan vagy időszakonként visszatérően nagymértékben csökkent ! jogi hatása, hogy az ilyen személy jognyilatkozatának érvényességéhez – ha a tv. kivált nem tesz – törvényes képviselőjének beleegyezése, vagy utólagos jóváhagyása szükséges /kivételek: # személyes jellegű jognyilatkozat, pl. házasságkötés

minden nap élet szokásos szükségleteinek fedezése körébe tartozó kisebb jelentőségű szerződések

rendelkezik munkával szerzett keresete felett

ajándékozási szerz., ahol ő az ajándékozott/

3.) cselekvőképtelen: # az a kiskorú, aki 14. életévét nem töltötte be

az a nagykorú, akit a bíróság cselekvőképességek kizáró gondnokság alá helyezett ! a bíróság cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezi azt a nagykorú személyt, akinek ügyei viteléhez szükséges belátási képessége – elmebeli állapota, szellemi fogyatékossága, valamilyen káros szenvedélye miatt – állandó jelleggel, vagy teljesen hiányos ! jognyilatkozata semmis, nevében törvényesképviselője jár el

az a személy, aki olyan állapotban van, hogy ügyei viteléhez szükséges belátási képessége teljesen hiányzik

Jogi személy

- célja érdeket, ill. érdek érvényesítésére irányuló törekést fejez ki, csak a jog által elismert célra lehet létrehozni

- alapításához szükséges:

alapítótól megfelelő formában tett akaratnyilvánítás (pl. Társ.i szerz)

működéshez szüks. Vagyon elkülönítése

működés feltételeinek megteremtése

szervezet létrehozása

a jogi személy nyilvántartásba vétele (bírósági bejegyzés)

- A jogi személynek kell rendeznie az alábbi alapvető ismérvekkel:

állandó, a tagok változásától függtlen szervezet

jog által elismert cél, olyannak kell lennie, mely megvlósításához szükséges aa önálló jogalanyiság

tagok ill. az alapító vagyonától elkülönített saját vagyok

önálló vagyon felelősség, helytállás a jogi cselekményekért

- Jokgépessége teljes, külföldi jogi személyek jogképességét székhely szerinti hazai jog alapján kell vizsgálni

- Alapvető formák

a.) Állam: az állam egyenrangú a polgári jog más jogalanyaival, előjogokat nem élvez

b.) Állami vállalat: még az előző rendszerben alakultak, mára túlnyomó többségüket privatizálták, megszüntették, vagy

GT-á alakították. Jellemzői:

az állam jogszabályban meghatározott módon irányítja, felügyeli

a vállalatot az igazgató képviseli, vállalati tanács a dolgozók közgyűlése, ill. az igazgató vezeti

c.) Alapítványok: az alapítók által tartós, közérdekű érte hozhatók létre, az alapító lehet magánszemély, jogi személy, és

jogi személyiséggel nem rendelkező GT, alapító okirattal. Az alapítványi vagyon kezelésére vagyonkezelő szervet

(=kuratórium: kuratórium élén elnök áll, ő látja el az alapítvány képviseletét) hozhat létre ! az alapító vagyont az

tulajdonos bocsátja rendelkezésre, majd ebből és a további befizetésekkel ál össze az alapítványi vagyon.

Működéből szerzett bevételt köteles arra a cérra fordítani, melyet az alapító okiratban meghatározott. Non profit

jellegű, de érdekelt a minnél nagyobb nyereség realizálásában. Megszűnésekor a vagyont nem lehet visszafizetni az

alapítónak. Az alapítvány megszűnik(a bíróság a nyilvántartásból törli), ha

az alapító okiratban meghatározott cél megvalósul

meghatározott idő eltelt

meghatározott feltétel bekövetkezett

ha a bíróság megszűnteti, vagy más alapítvánnyal való egyesítést rendel el

d.) Közhasznú társaság: közhasznú cél, vagy feladat ellátására hozzák létre az alapítók

" # a társ. közös szükségleteinek kielégítését nyereség, vagy vagyonserzési cél nélkül szolgálja. Üzlet szerű

gazdasági tevékenységet csak a közhasznú tevékenység elősegítése érdekében tarthat

a tevékenységből származó nyereség nem osztható fel a tagok között

Működésére, szervezetére a KFT szabályai érvényesülnek (kivéve a NON Profit jellegét)

e.) Szövetkezetek: Olyan közösség, mely a tagok vagyoni hozzájárulásával, személyes közreműködésével, demokratikus önkorm. keretben jön létre, a tagok érdekét szolgáló vállalkozási és más tevékenységet folytat. Természetes és jogi személyek hozhatják létre, de a tagok közt nem lehet több a jogi személyek száma, az alapító tagok száma 5.

Alapítása az alakuló közgyűlésen történik, ahol:

kimondják a szövetkezet megalapítását

elfogadják az alapszabályt

megválasztják a tisztségviselőket

Legfőbb döntéshozó szerve a közgyűlés, mely a tagok összességeből áll, évente minimum egyszer össze kell ülni.

Kötelező még felügyelőbizottság működtetése, mely a gazdálkodási tevékenységet ellenőrzi.

f.) Egyesülés: Természetes személyek, jögi személyiséggel nélküli társaságok alapíthatják.

Legőbb cél:

saját gazdálkodásuk eredményességének előremozdítása

gazdasági tevékenységük összehangolása

szakmai érdekkük képviselete

Irányító szerve az igazgatónanacs, ide minden tag egy képviselőt küldhet.

Gazdasági társaságok:

- Saját cégnévük alatt jogokat szerezhetnek és kötelezettségeket vállalhatnak, így különösen tulajdonjogot szerezhetnek,

szerződéseket köthetnek, pert indíthatnak és perelhetőek. Bárki alapíthat társasági szerződéssel. Lehetséges formák:

közkereseti társaság (kkt)

betéti társaság (bt)

közös vállalat (kv)

korlátolt felelősséggű társaság (kft)

részvénytársaság (rt)

Egyéni vállalkozás:

Egy természetes személy üzletszerűen (saját nevében, kockázatára, felelőségére) folytatott termelői szolgáltató

tevékenysége, haszonszerzés céljából. Egyéni vállalkozást csak bejelentés alapján, vállalozói igazolvány birtokában lehet

gyakorolni (gazdasági kamara adja ki), cselekvőképes, állandó lakhelyű kaphat. Bármely tevékenységet folytathat, amely

gazdasági tevékenység, és más gazdasági tevékenységet, ha a tv nem rendeli valamilyen kötelező formá alá.

Nem alapíthat egyéni vállalkozást az a személy:

akit szabadságvesztésre ítélik

akit valamely foglalkozástól eltiltottak az ítéletben meghatározott ideig és tevékenységen

aki gazdasági társaságnak korlátlanul felelős tagja

Visszavonják a vállalkozóját annak, aki az adóhatóság felhívását megelőző legalább 12 hónapig nem teljesítette adófizetői kötelezettségét. Ha a tevékenység valamelyen szakképesítéshez kötött, úgy ezzel rendelkeznie kell a tulajdonosnak, valamelyen családtagjának vagy segédjének. Az egyéni vállalkozó korlátlanul felel teljes vagyonával a vállakozási tevékenységből keletkező tartozásokért.

Személyiségi jogok a polgári jogban

- Tartalmazza a személyek joalanyiságának kérdéseit és a személyek polgári jogi védelmét (személyiségi jogok védelme, személyhez fűződő jogok védelme).
- Személyiség: az emberben mint társadalmi lényben felhalmozódott eszmei értéket sűríti össze és részesíti védelemben a polgári jog, a személyiségi jog tehét a emberi minőséget ismeri el, a személyiség ugyanis folyamatosan változik, megújul
- A PTK a személyiségi jogokat összességükben helyezi a tv. védelme alá és kötelez mindenkit e jogok tiszteletben tartására. A joi személyekre is alkalmazni kell, kivéve ha a védelem csak a magánszemélyeket illeti meg
- Súlyos személyiségsértő magatartások, meleyk védet jogok: # hátrányos megkülönböztetés tilalma, # lelkismeret szabadsága, # a személyes szabadság joga, # a testi épséghez és egészséghez való jog, # a becsülethez való jog, # az emberi méltósághoz való jog
- Névjog: mindenkinet joga van saját neve viseléséhez, más jogainak sérelme nélkül felvett névvel is lehet élni, de a név adásáról, névváltoztatásról amúgy a közigazgatási jog rendelkezik, tilos más nevvel visszaélni.
- Jó hírnévhez való jog: ha valaki más személyére vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel.
- A képmáshoz és hangfelvételhez való jog: ezek készítése az érintettek beleegyezése (akár utólagos is, vagy hallgatólagos beleegyezés) esetén nem jogellenesek
- Titokjog: Magántitok védelme. A jogi védelem tárgya ált. minden a titok küső megjelenési, megnyilvánulási formája.
- Adatvédelem: Információs önrendelkezési jog. A számítógéppel vagy más módon történő adatkezelés és adatfeldolgozás a személyhez fűződő jogokat nem sértheti.
- A személyhez fűződő jogok megsértésének szankciói: a személyhez fűződő alanyi jogok megsértése többféle igény érvényesíthetőségét nyithatják meg, ezek közös jellemzői: # elővülési határidő nélkül érvényesíthetők, # a szankció az

eset körülménnyeihez igazodóan választható meg, # az igények objektív alapon (a jogosítés felerőhatóságától

függetlenül) érvényesíthetőek, amit subjektív alapú szankció (kártérítés) tetőzhet., # a személyiségsértés orvoslása is a

jogsértő fél, a sérült fél, a társadalmi környezet tudatvilágában lejátszódó folyamat.

- Szankciók lehetnek: abbahagyásra kötelezés, eltiltás, megfelelő elégtételadás, a jogosítés eredményének megszüntetése,

kártérítés, bírság

TULAJDONJOG

- A tulajdonjog fogalma alatt egyrészt a tulajdonra vonatkozó jogi szabályozás összességét, másrészt azokat a

jogosultságokat értjük, amelyek a tulajdonost a tulajdonviszony alapján megilletik.

- Alanya bárki lehet, a tulajdonosi képesség is elvileg feltétlen, egyenlő

- Tárgya: minden birtokba vehető dolog (ingó is ingatlan dolgokra is vonatkozik)

- A tulajdonjog kiterjed az alkotórészre és tartozékra is ! Alkotórész: minden, amit a dologgal úgy egyesítünk, hogy ha

azt tőle elválasztják, a dolog elpusztul, vagy használhatósága jelentősen csökken, Tartozék: A dolog rendeltetésszerű

használatához vagy épsegben tartásához szükséges.

- A tulajdonjog elmei:

a.) Birtoklás és birtokvédelem joga: A tulajdonos a dolgot hatalmában tarthatja, a birtok tehát a dolog feletti tényleges

hatalmat jelenti. Ha a birtokost jogalap nélkül megfosztják birtokától, vagy a birtoklásban aklatják, megilleti őt a

birtokvédelem, ennek eszközei:

" Önhatalom: A birtokos a birtoka ellen irányuló támadást önhatalommal elhárítja a szükséges mértékben

" Közigazgatási út: Akit birtokától megfosztanak vagy birtokában zavarnak államigazgatási óton kérhet védelmet. A

birtokvita eldöntése a jegyző hatásköre, a kérelem előterjesztésének határideje a birtokháborítást követő 1 év.A jegyző

határozata ellen fellebbezni nem lehet, de aki sérelmesnek tartja változtatásra keresetet terjeszthet elő az illetékes

bíróságon, ennek határideje a kzhevételt követő 15. nap

" Bírói út: A birtokháborítástól számított 1 év eltelte után a bíróságtól lehet birtokvédelmet kérni

b.) Használat és a hasznok szedésének joga: A használat joga alapján a dolgot a tulajdonos szükségleteinek kielégítésére

fordíthatja, elfogyaszthatja, termelhet rajta, jogosult a dologból folyó hasznokat szedni, és maga dönt a hasznosítás

módjáról is

c.) Hasznosítás joga

d.) Rendelkezési jog: Az alábbi jogosultságokat foglalja magában:

a dolog birtokának átengedése

a dolog tulajdonjogának átruházása (eladás)

a használat jogának átengedése

a hasznok szedése jogának átengedése

a dolog biztosítékul adása, megterhelése

tulajdonjoggal való felhagyás (ingatlannál ezt nem lehet)

- A tulajdonost terhelő kötelezettségek:

a.) Terhek viselése: Azok a terhek, melyek a dolog természetéből adódnak, melyek szükségszerűen együtt járnak vele.

Ilyenek a fenntartáshoz, felújításhoz, karbantartáshoz kapcs. Ktg.ek. Ezen kívül törvényi korlátozások (a tulaj külső

behatást tűrni köteles), közterhek

b.) Kárveszély viselése: A tulajdonosnak kell viselni a dologban beállt minden olyan kárt, melynek megtérítésére senkit

sem lehet kötelezni

c.) Szükséghelyzetben okozott kár tűrése: köteles tűrni a tulaj, hogy szükséghelyzet megszüntetése érdekében, az ahoz

szükséges mértékben tulajdonait igénybevegyék, felhasználják (szükséghelyzet: ms testi épségét, életét, vagyonát

fenegető veszély)

- A tulajdonjog megszerzésének esetei:

1.) Eredeti szerzésmód: Ha a dolgon a szeréskor nem állt fenn tulajdon (önálló, új tulajdoni jogviszony jö létre)

a.) ingó dolgok tulajdonának eredeti szerzésmódjai:

hatósági határozat vagy árverés

elbirtoklás (aki a dolgot sajátjaként 10 éven át szakadatlanul birtokolja, az elbirtokolja azt a tulajdont, kivéve ha

bűncselekménnyel, erőszakos, alattomos úton jutott hozzá)

gazdátlan javak elsajátítása

találás (ha a találó minden megtett hogy eredeti tulajdonosa visszakapja, és az 1 évig nem jelentkezett érte,

nagyértékű, muzeális dolgoknál be kell szolgáltatni, és találási díj jár érte)

b.) ingatlanok tulajdonának eredeti szerzésmódjai:

hatósági határozat vagy árverés

elbirtoklás

kisajátítás közérdekből, vagy jogszabályi óton

2.) Származékos szerzésmód: Ha az új tulajdonos jogviszonya egy előző tulajdonjogon alapszik, abból származik

(jogutódlás)

c.) ingó dolgok tulajdonának származékos szerzésmódjai:

átruházás (csak a dolog tulajdonosától szerezhető így meg, és szükség van a dolog tényleges átadására is)

termékek, termények és a szaporulat elsajátítása

feldolgozás

egyesülés

öröklés

d.) ingatlanok tulajdonának származékos szerzésmódjai:

átruházás

növedék

beépítés

ráépítés

öröklés

- Közös tulajdon: A tulajdonjog ugyanazon a dolgon meghat. hányadok szerint több személyt illet meg. Ilyenkor a

tulajtársak jogviszonyai 2 csoportba oszthatók:

1.) Belső jogviszonyok: A tulajtársak egymáshoz való viszonya.! #a közös dolog birtoklása és használata, # a közös

dolog hasznainak szedée és hasznosítása, # a közös dologgal járó terhek és kárveszély viselése

2.) Külső jogviszony: # tulajdonjoggal való rendelkezés, # a tulajdonjog védelme

- Saját tulajdoni hányadával bármelyik tulajtárs önállóan rendelkezhet.

Kötelmi jog

- Kötelem: meghat. személyek közt fennálló olyan polgári jogi viszony, melynél fogva a jogosult követelheti, hogy a

kötelezettség vagyoni értékű szolgáltatást teljesítsen.

- Kötelem keletkeztető tények: #szerződés, #jogellenes károkozás, #közigazgatási határozat, aktus, #jegalap nélküli

gazdagodás, #egyéb módok

Szerződések

- A szerződéses kötelem, a szerződés a csereviszony közvetítője és a felek egyezésére – a szerz. – alapján jön létre

- A kártérítési (felelősségi) kötelem a kártérítés, a jogellenes károkozás szankciója, a jogellenes károkozó köteles

megtéríteni azt a kárt, amit a másik félnek okozott

- Alanyai: a jogosult és a kötelezettség, akik jogilag egyenlők

- Tárgya: a szolgáltatás, az a magatartás, melyet a jogosult követelhet a kötelezettsől, és a melyet a kötelezettség a szerz

értelmében teljesíteni köteles. A szerz.ben kikötött szolgáltatás lehet: #valamely dolog átadása, #valamely tevékenység

elvégzése, # valamely tevékenységtől való tartózkodás

- A szerz.ből kötelezettség keletkezik a szolg. teljesítésére, és jogosultság a szolg. követelésére

- Alakja: #szóban, #írásban, #ráutaló magatartással, de a jogszabály előírhat a szerz.re kötelező alakiságot, ami ált.

írásbeliség

- A szerz elemei: #szerződési akarat (belő oldal), #szerződési nyilatkozat (külső oldal), #célzott joghatás (normatív oldal)

- A szerződési rendszer működési elvei:

- # a szerz. kötelező erejének elve: A jog által elismert szerződés ugyanúgy kötelezi a feleket mint a törvény.
- # a szerződési igazságosság elve: a szerződésben eleve benne rejlő kockázatot minden fél közösen viseli. A jog a szerz.
szankció nélküli megszünését, egyoldalú megszüntetését, vagy a megváltozott körüményekhez való hozzáigazítást,
módosítást tesz lehetővé, ha igazságtalanná váltak a feltételek.
- # az egyenértékűség elve: a szerződésel kikötött szolgáltatásért ellenszolgáltatás jár. Ez a szabály kimondja a visszterhesség vélelmét is
- # reális teljesítés elve: a felek kötelesek a kikötött szolgáltatást természetesen teljesíteni és kötelezettségük alól kártalanítás felajánlása ellenében sem szabadulhatnak.
- # együttműködés elve: a szerződési együttműköést a PTK általános jogi kötelezettséggé avatja.
- # a szerződési szabadság elve és korlátai: eszerint a jogalayok szabadon köthetnek szerződéseket
  - a szerződési szabadság elemei: # szerződéskötési szabadság
  - # partnerválasztás szabadága
  - # típus szabadsága
  - # tartalommeghatározás szabadága
  - Szerz. érvénytelensége: a.) Nem létező szerz.: ha a felek nem állapodtak meg a lényeges kérdésekben, vagy a szerz. tartalma nem állapítható meg, vagy a felek között nincs tényleges megegyezés (desszenusz)
b.) Hatálytalan szerz.: a szerz. az érvényességi feltételeknek megfelel, de vagy még nem lépett hatályba, vagy a hatálya már megszűnt
  - c.) Érvénytelen szerz.: ilyen esetben van egybehangzó akaratnyilatkozat, de a tényállás nem alkalmas arra, hogy kiváltsa a célzott joghatást, a szerz akkor is érvénytelen, ha semmis vagy sikерrel megtámadják
" Semmisségi okok: # jogszabályba ütközik
  - # jogszabály megkerülésével kötötték
  - # uzsorás szerz.
  - # ha nyilvánvalóan jó erkölcsbe ütközik
  - # ha lehetetlen szolgáltatásra irányul
  - " Megtámadási okok: # ha tévedés, megtévesztés, fenyegetés hatására kötötték
  - # szolg, ellenszolg. Közt feltűnő értékkülönbség van
  - A semmis szerz. érvénytelenségre bárki határidő nélkül hivatkozhat, nem igényel kül. eljárást a semmisség megállapítása
  - A megtámadható szerz a megtámadás következtében megkötésének időpontjától érvénytelenné válik
  - A megtámadásra a sérelmet szenvedő fél és az a jogosult, akinek a megtámadáshoz törvényes érdeke fűződik.

- A megtámadást 1 éven belül kell a másik féllel írásban közölni, majd a közlés eredménytelensége esetén haladéktalanul a bírósághoz kell fordulni. A megtámadási határidő megkezdődik a tévedés, megtévesztés felismerésekor, jogellenes fenyegetés esetében a kényszerhelyzet megszüntekor
- A megtámadás joga megszűnik, ha a megtámadásra jogosult a megtámadási határidő megnyilta után a szerződést írásban megerősíti, vagy a megtámadásról írásban lemond
- Előszerződés: A felek arra vállalnak kötelezettséget, hogy egy későbbi időpontban egymással szerződést kötnek
- Szerződés létrejötte: Ajánlati kötöttség terheli az ajánlattevőt (az ajánlatnak meghat. személy irányába kell megtörténnie)
  - # az ajánlat hatályossága: % szóbeni ajánlattétel esetén a másik fél tudomásszerzésével válik hatályossá, % maradandó eszközökkel tett ajánlat hatályosságához elég a hogy az a másik félhez megérkezzen.
  - # az ajánlattevő hatályossá vált ajánlatához jogilag kötve van (ajánlati kötöttség)
  - # jelenlévők között tett ajánlatnál a kötöttség megszűnik ha a másik fél az ajánlatot azonnal el nem fogadja, a távollevőnek tett ajánlathoz való kötöttség annyi idő elteltével szűnik meg, ami alatt az ajánlattevő a válasz megérkezését rendes körülmények között várhatta.
- # az elutasítással az ajánlat hatályát veszti
  - Ha az ajánlat és az elfogadás egybehangzó akkor a szrz. Létrejön.
  - " jelenlévőknél akkor jön létre, amikor az ajánlatot elfogadták
  - " távollévőknél akkor, amikor az elfogadó nyilatkozat az ajánlattevőhöz megérkezik (az ajánlattól eltérő elfogadást új ajánlatnak kell tekinteni)
  - " van olyan eset, hogy a szerz. létrejöttéhez 3. személy beleegyezése vagy hatósági jóváhagyásra van szükség, ennek megörténtéig a szerz. nem jön létre, de a felek nyilatkozataikhoz kötve vannak.
- A szerződés módosítása: #közös megegyezéssel, #egyezséggel, #bírósági óton
- A szerződést biztosító mellékkötelezettségek rendszere:
  - 1.) foglaló: # a szerz megkötésekor a kötelezettségvállalás jeléül foglalót lehet adni és ha a szerz. teljesül a foglalót a szolg. ellenértékébe beleszámolják.
- # a megkötéskor átadott dolgot vagy pénzt akkor lehet foglalonak tekinteni, ha ez a rendeltetése a szerz.ből
- hétségtelenül kitűnik
- # ha a szerz meghiusul a következőket kell alkalmazni:%ha annak a félnek róható fel, aki a foglalót adta, úgy az elesik a foglalótól, %ha annak a félnek róható fel aki a foglalót kapta, úgy annak a foglaló kétszeresét kell visszafizetnie, %ha egyik félnek, vagy mindkét félnek felerőható, úgy a foglalót vissza kell adni.

2.) kötbér: # a kötelezet meghat. pénzüsszeg megfizetésére kötelheti magát, arra az esetre, ha olyan okból amelyért ő a

felelős (nem vagy nem szerz. szerűen teljesít, késik a teljesítéssel)

a jogosult akkor is követelheti, ha kára nem merül föl

csak írásban lehet kikötni (fix összegben vagy a szerz. meghat. %-ában), a kötbér utáni kamatkikötés semmis

3.) jótállás: # keletkezhet jogszabályi előírás útján, de a felek is vállalhatnak ilyen jellegű kötelezettséget. Nem jelent

mást, mint a hibátlan teljesítésért vállalt fokozott felelősséget

a kötelezet csak akkor mentesülhet alól, ha bizonyítja, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett

4.) bankgarancia: A bank kötelezettséget vállal arra, hogy meghat. feltételek, így különösen bizonos események beállta

vagy elmaradása, ill. okmányok benyújtása esetében a kedvezményezettnek a megállapított összeghatárig fizetést

teljesít (csak írásban vállalható)

5.) zálogjog: # ez alapján a jogosult a pénzben meghatározott vagy meghatározható követelésének biztosítására szolgáló

zálogtárgyból kielégítést kereshet, ha a kötelezet nem teljesít.

tárgya lehet minden birtokba vehető dolog, átruházható jog vagy követelés, de nem lehet zálogjogot létesíteni a

dolog egy részén

lehet jelzálog, kézizálog

#csak írásban lehet kikötni, és jelzálog esetén azt be kell jegyezni nyivántartásba
(ingatlannál földhivatalba)

ha a dolgot több zálogjog terheli, főszabályként a kielégítés joga a jogosultakat zálogjoguk keletkezésének

sorrendjében illeti meg

6.) óvadék: # A jogosult követelésének biztosítására szolgál, ez lehet pénz, ép., takarékbetét

a jogosult birtokába kerül és a szer nemteljesítése vagy nem szerz. szerű teljesítése esetén követelését az óvadék

összegéből közvetlenül kielégítheti

az óvadék visszajár, ha: a szerz megszűnik, a szavatossági, jótállási idő anélkül telik el, hogy jogalap keletkezett

volna az óvadékból való kielégítésre

7.) kezesség: A szerződés személyi biztosítéka

kezességi szerz.el a kezes arra vállal kötelezettséget, hogy amennyiben a kötelezet nem teljesít maga fog helyette a

jogosultnak teljesíteni.

írásba kell foglalni

lehet egyszerű és készfizető kezesség

8.) jogvesztés kikötése: # A felek írásban megállapodhatnak abban, hogy a szerz.szegésért felelős fél elveszít valamely

jogot vagy kedvezményt, amely őt a szerz alapján megilletné

csak írásban lehet kikötni

kiköthető úgy, hogy a szeryszegéssel beáll a jogvesztés, és úgy is, hogy ehhez a jogosult nyilatkozata is szükséges

- A szerz. teljesítése: A szerződéseket #tartalmuknak megfelelően, # a megszabott helyen és időben, # a megállapított

mennyiség, minőség, és álaszték szerint kell teljesíteni. A szerz a teljesítéssel szűnik meg ált.

- A felek a szerz. teljesítésében kötelesek együttműködni ! # a kötelezettnak a szerz. teljesítése érdekében úgy kel

eljárnia, ahogy a az adott helyzetben elvárható, # a jogosultnak valamilyen módon elő kell segítenie a teljesítést

- a teljesítés helye főszabály szerint a kötelezettségi székhelye (lakóhelye), kivéve, ha: # jogszabály másképpen nem

rendelkezik, # más következik a szolgáltatás tárgyából vagy rendeltetéséből, # a szolgáltatás tárgya a felek által ismert

más helyen van.

- a teljesítési határidőbe a szerz. kötés napját nem kell beleszámolni, ha utolsó napja unkaszüneti nap, akkor a határidő a

köv. Munkanapon jár le. A kötelezettségi határidőt megelőzően, ill. a határidő kezdete előtt csak a jogosult

beleegyezésével teljesíthet

- Szerződésszegés: minden olyan magatartás, körülmény, vagy állapot, amely a szerz.be ütközik, vagy egyébként sérti

valamelyik félnek a szerződéssel kapcsolatos jogait

- Tipikus esetek: a.) kötelezettségi késedelme: Akkor, ha a szerz. ben megállapított vagy a szolg. rendeltetéséből közvetlenül

megállapítható teljesítési határidő eredménytelenül eltelt, vagy ha a kötelezettségeit a jogosult felszólítására sem

teljesíti.

Következményei:

a kötelezettségi kötelesmegtéríteni a jogosultnak a késedelemről eredő kárát, kivéve ha bizonyítja, hogy a késedelem

elhárítása érdekében úgy járt el, hogy az az adott helyzetben elvárható

a késedelem felerőhatóságától függetlenül, a felerőható következmények közül a jogosult követelheti a teljesítést,

vagy elállhat a szerz.től.

adóstartozás esetén a kötelezettségi köteles megfizetni a törvényes kamatot, ha eredetileg nem kötöttek ki

kamatfizetést. Ha szerz. szerint is kell kamatot fizetni, akkor kamatos kamat jár a jogosultnak.

b.) jogosult késedelme: Ha a szerz. szerűen felajánlott teljesítést nem fogadja el, vagy elmulasztja azokat az

intézkedéseket, vagy nyilatkozatokat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a kötelezettségi kötelezettséget teljesíteni tudjon,

vagy nem állítja ki a nyugtát, az értékpapírt nem adja vissza...

Következményei:

- # a jogosult köteles megtéríteni a kötelezettnak a késedelemből eredő kárát, kivéve ha bizonítja, hogy a késedelem neki nem felfróható okból következett be. DE a jogosult függetlenül attól, hogy késedelmét kimerítette-e:
  - # köteles a doleg megőrzéséből eredeő ktg.eket megtéríteni
  - # éppúgy viseli a kárveszélyt, mintha elfogadta volna a teljesítést
  - # késedelme idejére kamatot nem követelhet
- c.) hibás teljesítés: Akkor következik be, ha a szolgáltatott doleg a teljesítéskor nem felel meg a tv.ben vagy a szerz.ben
meghat. tulajdonságoknak. Érvényesül a kellék és jogszavatosság, ez alól csak akkor mentheti ki magát a kötelezettség, ha bizonítja, hogy:
  - # a jogosult a hibát a szerz.kötéskor ismerte
  - # a hiba oka a teljesítés után keletkezettA jogosult kellékszavatossági jogai: # javítás, #árleszállítás, #csere, #elállás a szerz.től
A jogosult a hiba felismerését haladéktalanul köteles közelni.
A szavatossági jog a teljesítéstől számított 6 hónapos elővülési határidő alatt érvényesíthető, kivéve, ha kötelező alkalmassági idő ettől eltérő.
- d.) a teljesítés lehetetlenné válása
- e.) a teljesítés megtagadása
  - A szerz. megszűnése: 1.) ált.os és ideélis esete, ha a szerz.t teljesítik, ezzel a szerz. betölti rendeltetését
  - 2.) a teljesítés olyan okból vált lehetetlenné, melyért egyik fél sem felelős
  - 3.) közös megegyezéssel (megszűnés ! a szerz a jövőre nézve szűnik meg és a felek további szolgáltatásokkal nem tartoznak, felbontás ! a szerz. a megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal szűnik meg, így a teljesített szolg. visszajár)
  - 4.) elállással
  - 5.) felmondással
- 6.) jogosult vagy kötelezettség halálával (a jogosult halála csak akkor szümmíti meg a szerz.t, ha a asozlg. Kifejezetten az Ő ellátására irányult)
- 7.) személyegyesüléssel
- 8.) bírósági vagy hatósági határozattal
  - Elévülés: # Általános elővülési idő: 5 év
  - # az elővült követelést bíróság előtt nem lehet érvényesíteni, ettől a felek írásban eltérhetnek, rövidebb időt is megállapíthatnak (ez esetén az elővülési határidő számítása újrakezdődik)
  - # az elővülés kezdete az amikor a követelés esedékessé vált
  - # megszakadása: % teljesítésre irányuló írásbeli felszólítással % követelés bírósági úton való érvényesítésével

% követelés megegyezésével való módosításával

% engedményezés esetén

% a tartozás kötelezettségről történő elismerése esetén

- Engedményezés: A jogosult a követelést szerződéssel másra átruházza, erről a kötelezettséget értesíteni kell. AZ

engedményes a jogosult helébe lép és átszállnak rá a követelést biztosító zálogjoggóból és kezességből eredő jogok is.

Nem engedményezhető a jogosult személyéhez kötött, valamint azok a követelések, melyek engedményezését

jogsabály kizára.

- Tartozásátvállalás: Ha valaki a kötelezettsel megállapodik abban, hogy a tartozását átvállalja, akkor köteles a jogosult

hozzájárulását kérni, ha pedig a jogosult azt megtagadja akkor a kötelezetts köteles olyan helyzetbe hozni, hogy az a

lejáratkor teljesíthessen. Ha a jogosult hozzájárul, akkor a tartozást átvállaló a kötelezetts helyébe lép.

Polgári jogi felelősség

- Erről akkor beszélünk, ha a társadalomra veszélyes magatartások olyan minőségűek és fokuak, hogy szükségessé válik

ellenük az állami védekezés.

- Elemei:

1.) jogellenes magatartás: APTK kimondja, hogy aki másnak jogellenesen kárt okoz köteles azt megtéríteni. Mentesük a

felelősség alól, ha bizonyítja hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható volt.

2.) kár: elemei: #tényleges kár, #elmaradt jövedelem, hozam, #felmerőlt ktg.ek

3.) jogellenes magatartás és a kár közötti ok-okozati összefüggés: A károkozó magatartása nem minősül jogellenesnek, ha:

a kárt a károsult beleegyezésével okozták

jogos védelem, vagy végszükség esetén okozták a kárt

jogszabályi flhatalmazás alapján okozták a kárt

Ha többen okoznak kárt, úgy a k

Rosztal szemben egyetemlegesen felelnek, egymás között a kárt a férőhatóság arányában viselik. (ha a férőhatóság

nem állapítható meg úgy egyenlő arányban viselik egymás között a kárt.)

4.) férőhatóság: (nem szükségképpen elem)

- Speciális alakzatok: # veszélyes üzem működéséből eredő károk: aki fokozott veszélytel

járó tevékenységet folytat, és

ennek során kárt okoz köteles ebből eredő kárát megtéríteni. Kimentő, felelősség csökkentő

okok: külső, elháríthatatlan

ok, mely a fokozott veszélytel járó tevékenységen kívül esik

felelősség olyan személyek károkozásáért, akik belátási képessége hiányzik vagy

korlátozott: akik belátási képessége

korlátozott vagy teljesen hiányos, azok felelőségre nem vonhatóak, helyette gondozója felel,

kivéve ha úgy járt el, ahogyan

az az adott helyzetben elvárható volt. Erre nem hivatkozhat az aki ezen állapotát saját maga idézte elő. Ha a kárt kiskorú okozta a törvényes képviselő felel érte.

Ha alkalmazott a munkaviszonyával kapcs. 3. személynek okoz kárt, akkor a kárért főszabály szerint a munkáltató a felelős

Felelősség jogalap nélküli gazdagodásért: a kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot visszaállítani, ha ez nem lehetséges, vagy azt a károsult alapos okból nem kívánja, akkor köteles a kkárosult vagyoni kárért megtéríteni (pénenben,

kivéve ha a örölmények a kár természetében való megtérítést indokolják)

Nem köteles visszatéríteni a gazdagodást az, aki attól a visszakövetelés előtt elesett, kivéve ha számolnia kellett a

visszafizetési kötelezettséggel

Egyes fő szerz.típusok

Adás-vétel és fajtái

- Lényege: valamely doleg tulajdonba adása pénz (vételár) ellenében

- Alanyai: eladó-vevő

- Tárgya: minden forgalomképes doleg lehet.

- Szerződési formaszabadság elve: bármilyen alakban lehet kötni, de néhány esetben írásbeliséget ír elő kötelezően a jogszabály.

- Az eladó főkötelezettségei: # A doleg tulajdonának átruházása, # a doleg birtokának átengedése

- A vevő főkötelezettségei: # a vételár megfizetése, # a doleg átvétele

- A szerz.el kapcs. Ktg.ek megisztása: % a vevő fizeti: # a szerz. kötési ktg.eket, # a tulajdonátruházási illetéket, # átvétel

ktg.eit, # tulajdonváltozás ingatlan nyilvántartásba való bejegyzés ktg.eit

% az eladó fizeti: # átadással kapcs. Ktg.ek, # ingatlan nyilvántartásban feltüntetett állapot rendezésével kapcs. Ktg.ek

- Az eladót tájékoztatási kötelezettség is terheli, ennek alapján köteles a vevőt tájékoztatni: # a doleg lényeges

tulajdonságairól, # a dologgal kapcs. Jogokról, # a dologgal kapcs. Terhekrol.

- Jogszavatosság: Az eladó felelős azért is, hogy a dolgon 3. személynek nincs olyan jog, amely a vevő

tulajdonszerzését akadályozza vagy korlátozza (ha kiderül hogy mégis van rajta ilyen jog, akkor a vevő elállhat a

szra.től és kártérítést követelhet)

- Fajtái: 1.) megtekintésre vagy próbára vétel: Felfüggesztő feltétellel kötött adás-vételi szer., a felfüggesztő feltétel a

vevő nyilatkozata azaz a már megkötött szerz. hatályba lépése a vevő nyilatkozatától függ. 2.) minta szerinti vétel

3.) elővásárlási jog: Amennyiben a tulaj azt az akaratát kinyilvánítja, hogy a dolgot el akarja adni, úgy az elővásárlási jog

jogosultja a dolgot egyoldalú nyilatkozatával megvásárolhatja. Írásba kell foglalni, átruházni nem lehet, nem száll át az örököstre.

4.) visszavásárlási jog: Jogosultja akkor is visszavásárolhatja az általa eladott dolgot a vevőtől, ha annak egyébként nem áll szándékában eladni azt.

Az eladott doleg visszavásárlásával jogát az adás-vételi szerz.el egyidejűleg írásba kell foglalni. Legfeljebb 5 évre lehet kikötni.

A visszavásárlási és ellenkező kikötés hiányában egyenlő az eredeti vételárral, de érvényesíthető az esetleges értéknövekedés vagy csökkenés is.

5.) vételi jog (opción): Ennek a jogosultja olyan doleg számára történő eladására kényszerítheti a tulajdonost, melyet az nem tőle vásárolt.

Feltételei: # a vételi jogra von. Megállapodást írásba kell foglalni (a doleg és a vételár megjelölésével), # a határozatlan

időre kikötött vételi jog 6 hónap elteltével megszűnik, # ha határozott időt kötnek ki, az 5 évnél nem lehet hosszabb.

6.) részletfizetés: A felek megállapodhatnak abban, hogy a vevő a vételárat meghat. időpontokban, több részletben fizeti meg, és a dolgot már az előtt birtokolhatja, használhatja, mielőtt a teljes vételárat kifizette volna.

7.) csere: itt az ellenszolgáltatás nem pénz, hanem valamely más doleg, tehát dolod-dologgal cserél gázdát.

8.) szállítási szerződés: a szállító köteles a szerz.ben meghat. dolgot a kikötött későbbi időpontban a megrendelőnek

átadni, a megrendelő pedig köteles a dolgot átvenni és az ellenértéket megfizetni ! határidős (halasztott) adásvétel

A szerz. szegés esetei közül a késedelem fordul elő leggyakrabban, szankciói a kártérítés és a kötbét ! kötbérfajták: #

késedelmi kötbér, # hibás teljesítési kötbér, # meghiúsulási kötbér, # akadályközlési kötbér

9.) közüzemi szerződés

Vállalkozási szerződés
- Alanyai: a vállalkozó és a megrendelő ! A vállalkozó arra kötelezi magát, hogy valamely munkával elérhet eredményt hoz létre, ez az ő főkötelezettsége

- A megrendelő főkötelezettsége: #a szolgáltatás átvétele, #kikötött díj megfizetése

- A vállalkozási szerz.nek több alaptípusa van, (az elvégzendő munkától függ)

- Lényeges jellemzője az eredménykötelem: A vállalkozó csak akkor teljesítette a szerződést, ha a vállalt eredményt el is

érte (ellentétben a gazdasági kötelmekkel, mint pl. Megbízási szrez., ahol a megbízott nem az eredmény elérését, hanem a gondos eljárást vállalja)

- A bírósági gyakorlat szerint a vállalkozási szerz. létrejöttének feltétele, hogy a felek megállapodjanak legalább # a szolgáltatás tárgyában(mennyiség, minőség meghatározásával), # a teljesítési határidőben, # a vállalkozási díj összegében.

- A vállalkozó a munkát saját ktg.én végzi, és köteles úgy megszervezni a munkavégzést, hogy a szerz. gyors és gazdaságos teljesítése biztosítva legyen. ! joga van alvállalkozót igénybe venni, melynek tevékenységéért úgy felel, mintha ő járt volna el.

- A megrendelőnek utasítási joga van, melyet a vállalkozó köteles figyelembe venni.

- A vállalkozó köteles: # a megrendelőt haladéktalanul értesíteni minden olyan körülményről, amely a szerz. teljesítését

gátolja, vagy veszélyezteti, # a megrendelőnek megadni a dolog felhasználásához, fenntartásához szükséges

tájékoztatást, ameddig ez nem történt meg nem köteles a díjat kifizetni

Megbízási szerződés

- A megbízott arra kötelezi magát, hogy ellát valamilyen a megbízó által rábízott ügyet

- Alanyai: megbízó, megbízott

- Tárgya: az ügy ellátása

- A megbízott főkötelezettsége: hogy az ügyet ellássa a megbízó utastárai szerint és a megbízó érdekeinek megfelelően, ez a szerz. típus a felek közötti bizalmi viszonyt feltételez, ezért a megbízott személyesen köteles eljárni

- A megbízó főkötelezettsége: a díj megfizetése, melyet a megbízott akkor is követelhet, ha eljárása nem vezetett eredményre (a díj csökkenhető vagy kifizetése megtagadható, ha az eredmény elmaradásáért részben vagy egészben a megbízott a felelős)

- A megbízott az alábbi esetekben vehet igénybe teljesítési segédet: # ha ehhez a megbízó hozzájárult, # ha ez együtt jár a

megbízás jellegével, # ha ez a megbízónak károsodástól való megvédése érdekében

szükséges

- A megbízott csak akkor térhet el a megbízó utasításaitól, ha ezt a megbízó érdeke követeli meg. Ha az utasítás cél vagy

szakszerűtlen, a megbízott köteles erre felhívni a figyelmet, ha a megbízó ennek ellenére is ragaszkodik az utasításhoz, az ebből eredő károk őt terhelik

- A szerz megszűnik, ha: # teljesítik, # valamelyik fél felmondja, # bármelyik fél meghal, # a megbízó korlátozottan

cselekvőképessé vagy cselekvőképtelenné válik, # a megbízás tárgytalanná válik

Bérleti szerződés

- Az ún. Használati kötelmek alaptípusa, lehet dolog vagy helységbérlet.

- Alanyai: bérbeadó, béríró

- Tárgya: minden olyan dolog vagy jog lehet, amely alkalmas arra, hogy azon tartós használatot lehessen gyakorolni
  - A bérbeadó főkötelezettsége: hogy a dolgot meghatározott vagy mehgatározott időre a bérző használatába adja (ez magában foglalja a birtokba adás kötelezettségét is) ! bérlet esetén csak a használat és nem a dolog feletti rendelkezés átadásáról van szó, ez továbbra is a bérbeadót illeti meg.
  - Bérző főkötelezettsége: a bér megfizetése, mely rendszerint pénzben történik. Időszakonként előre kell megfizetni, ennek elmulasztása esetén a bérbeadó azonnali hatállyal felmondhatja a bérletet, ha: # határidő kitűzésével írásban felszólította a bérzőt, # hátralék nem fizette meg, # a határidő elteltéig nem fizetett
  - A bérbadót kellék és jogszvatossági felelősség terheli " kellekszvataosság alapján azért felel, hogy a bérlet dolgatartama alatt használatra alkalmas legyen és megfeleljen a szerz. előírásainak. " jogszvatosság alapján azért felel, hogy 3. személynek nincs a bérletre vonatkozóan olyan jog, amely a bérzőt a használatban korlátozza vagy megakadályozza.
  - A bérző a dolgot kárfelelősség terhe mellett rendeltetésének és a szerz.nek megfelelően használja, ezért a bérbeadó: # ellenőrizheti a használatot, # követelheti a rendeltetésellenes használat megszüntetését, az ebből eredő károk megtérítését, # ha az ilyen használat tovább folyik, a bérletet azonnali hatállyal felmondhatja és kártérítést követelhet.
  - A dolog fenntartásával járó kisebb kiadásokat a bérző, a többi kiadást és a közterheket a bérbeadó viseli
  - A bérlet megszűnik, ha: # eltelik a szerz.ben meghat. idő, # bekövetkeznek a szerz.ben meghat. körülmények, # a dolog elpusztul
- Bizományi szreződés
- A bizományos arra vállal kötelezettséget, hogy díjazás ellenében adásvételi vagy más szerz.t köt egy 3. személlyel. ! alapvető kül a megbízási és a bizományi szerz. között, hogy a megbízott az említett szerződést a megbízó nevében és javára köti meg
  - Alanyai: bizományos és megbízó
  - Tárgya: 3. személlyel kötött szerződés
  - A bizományos hasonlóan a megbízási szerz.hez köteles a megbízó utasításait követni és az átverett dolgot megőrizni.
  - A bizományos főkötelezettsége: # a szerz. megkötése a 3. személlyel, # szerz. teljesítésének elősegítése (mivel a bizományosi díj csak akkor jár, ha a szerz.t teljesítették)

- A megbízó főkötelezettsége: a díj megfizetése, ez magában foglalja a bizomány ellátásával együtt járó ktg.eket (kivéve a fuvarozás ktg.eit)
- Bizományosi szerz.t leggyakrabban adás-vételi szerz. megkötésére szoktak kötni
- Meg kell állapodni: # a szerz. tárgyában, # limitárban (az a szélső összeg, amelyben a bizományos még megkötheti a 3. személlyel a szerz.t, ha a bizományos a limitánál kedvezőbb áron köti meg a szerz.t akkor az ebből származó előny tv. szerint a megbízót illeti meg (a felek ettől a szabálytól eltérhetnek), ha viszont a limitánál kedvezőtlenebb az ár a különbözetet meg kell térítenie a megbízónak, kivéve: # ha a limitáron nem lehetett megkötni a szerz.t, # az eladással kártól óvta meg a megbízót, és nem tudta idejében értesíteni, hogy beleegyezését kérje) Ajándékozás
  - Ez alapján az egyik fél saját vagyonra rovására a másik fél részére ingyenes vagyon előny juttatására köteles
  - Formakényszer nincs, kivéve ha olyan dolog kerül ajándékozásra, amire azt jogszabály előírja
  - Teljesítését az ajándékozó megtagadhatja, ha a szerz. megkötése után körülményeiben, különösen a megajándékozottho való viszonyában olyan lényeges változás állt be, hogy a szerzé tőle többé el nem várható
  - Az ajándék visszakövetelhető, ha: # az ajándékozó létfenntartása érdekében szükséges az ajándék visszaadása, de a megajándékozott létfenntartását ez nem veszélyezteti, # ha a megajándékozott vagy a vele együtt élő közeli hozzátartozója az ajándékozó vagy a közeli hozzátartozója rovására súlyos jogszertést követett el., # ha a ajándékozó feltevése, amelyre figyelemmel az ajándékot adta utóbb véglegesen meghiusult, és e nélkül az ajándkozásra nem került volna sor
    - Az ajándék helyébe lépett érték is visszakövetelhető
    - Nincs helye visszakövetelésnek, ha: # az ajándék vagy a helyébe lépett érték a jogszertéskor már nincs meg, # ha az ajándékozó a sérelmet megbocsátotta, # szokásos mértékű ajándékozáskor Hitel és kölcsönszerződés
      - Bankhitel szerződéssel a hitelintézet arra vállal kötelezettséget, hogy meghat. jutalék ellenében hitelkeretet tart a másik szerződő fél rendelkezésére és a keret terhére a szerz.ben meghat feltételek esetén kölcsönszerz.t köt vagy egyéb hitelműveletet végez. Írásba kell foglalni
      - Kölcsönszerződés: Enek alapján a bank vagy más hitelező köteles meghat. pénzüsszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerz. szerint visszafizetni. Bankkölcsön esetén a hitelkamat

kötelező, egyéb esetben megegyezés szerint

- A hitelező azonnali hatállyal felmondhatja a kölcsönt, ha: # a kölcsönnek a szerz.ben meghat. Célra fordítása lehetetlen,

az adós a ölcönösszeget a szerz.ben mehgat. Céljától eltérően használja, # a kölcsön összegére nyújtott biztosíték

értéke jelentősen csökken és az adós a hitelező felszólítására nem egészíti ki, # az adós vagyoni helyzetének romlása

vagy fedezetelvonásra irányuló magatartása veszélyezteti a kölcsön visszafizetés lehetőségét

- A szerz felmondása egyéb esetekben: az adós hitelképtelenné válik, # az adós a kölcsön összegnek megállapítását

valótlan adatok közlésével, adatok eltitkolásával, vagy más módon a hitelintézetet megtévesztette, # az adós a szerz.ben

vállalt vagy ajogsabályban előírt adatszolgáltatási kötelezettséggét megszegi

- Bankszámla szerződés: A hitelintézet kötelezettséget vállal arra, hogy # a vele szerződő fél (számlatulajdonos)

rendelkezésére álló pénzeszközöket kezeli és nyilvántartja, # a számlatulaj terhére a szabályszerű kifizetési és átutalási

megbízásokat teljesíti, # a számlatulajt a számla javára és terhére írt összegekről, valamint az egyenlegéről tájékoztatja,

és a számlatulaj a számla javára beérkező pénzösszeget használhatja, # a számlakövetelés kimerülése a

bankszámlaszerződést nem szünteti meg

Lízingszerződés

- A gazdasági életben akkor kerül sor rá, ha egy cég tőkehíány miatt adás-vétel útján nem képes egy nagy értékű

berendezést megvenni ! A tulajnak érdeke a gép átadása, mert így az maga termeli meg a saját ellenértékét és a lízingbe

vevőnek is marad nyeresége.

- Határozott időre szóló szerz., a mely alapján a lízingbe vevő többnyire gépek,

berendezések birtoklásáre, használatára,

és üzemeltetésük útján a hasznok szedésére jogosult, ellenértékként pedig a tuldonosi terhek átvállalására és a lízingdíj

fizetésére kötelezett.

- A lízing több évre szóló, tartós, határozott időre kötött, felmondhatatlan jogviszony

- Alapformája kétoldalú szerződés, melyben a lízingbe adó és lízingbe vevő is bárki lehet

- Működési lízing esetén a lízingbe adó rendszerint a termék gyártója, a lízingbe vevő pedig a felhasználó

- PÜ.i lízing esetén egy bank vagy szakositott pénzintézet megvásárolja a gyártótól a gépeket, berendezéseket, majd mint

lízingbe adó ő adja át azokat a lízingbe vevőnek.

3 pólusu jogviszony ! a lízingbe vevőt megilleti a birtoklás, használat, és a hasznok szedésének a joga, köteles viszont

meghat időszakokban lízingdíjat fizetni (ez magában foglalja a vételár részleteket és a lízingbe adó egyéb ktg.eit és üzleti hasznát is)

- A szerz. deje alatt a dologgal kapcsolatos minden ktg. a lízingbe vevőt terheli és viseli a kárveszélyt is, a lízing

tárgyának megsemmisülése esetén a hátralévő díjak egyösszegben válnak esedékessé.

- A lízing tárgyának a sorsa a szerz. lejártakor többféleképpen rendezhető

" a szerz lejártakor a lízingbe vevő visszaadja a dolgot a lízingbe adónak

" a felek a vevő javára vételi jogot biztosítanak, aki a dolgot maradványértéken megveszi, vételi jog nélkül az utolsó

lízingdíj részlet kifizetésével a lízingbe vevő megszerzi a tulajdonjogot.

Fuvarozási szerződés

- Alanyai: fuvarozó, címzett, feladó. Maga a szerz. a feladó és fuvarozó között, a címzetre jogok és kötelezettségek hárulnak

- Fuvarlevelet kell kiállítani a szerz.ről

- Tárgya: a küldemény rendeltetési helyre való továbbítása (közvetlen), küldemény (közvetett)

- Vannak: # nem fuvarozható, # feltételesen fuvarozható dolgok

- Feladó kötelezettségei: # köteles a küldeményt megfelelően csomagolni, # a kísérő okmántokat a fuvarozónak átadni

- A fuvarozó kötelességei: # a megfelelő időben, és helyen az alkalmas fuvareszközöt kiállítani, a fuvarozást elvégezni, # a

gazdaságosság és a küldemény biztonságának figyelembe vételével köteles eljárni, # értesítési kötelezettség terheli ha

valami probléma merül fel (a fuvarozót a küldeményért fokozott felelősség terheli)

Letéti szerződés

- A letéteményes köteles a letevő által rábízott dolgot időlegesen megőrizni, ill. a letéteményes eredményfelelősséggel is

tartozik

- A letéteményes a dolgot nem használhatja, nem adhatja más őrizetébe

- A dolog kezelése a letéteményesnem nem kötelessége, kivéve ha a felek ezt kikötik

- A letét visszterhes, de lehet a felek viszonyából következően ingyenes is, a díj utólag jár, magában foglalja a

megőrzéssel járó ktg.eket is (a letéti díjkövetelést a letett dolgo fennálló tv.es zálogjog biztosítja)

- A letét megszűnik, ha # a letevő a dolgot visszaköveteli, # meghat idő letelt, # határozatlan idejű szerz.t a letéteményes 15

napra felmondhatjasajátos eset a szállodai letét, a száloodát fokozott felelősség terheli a vendég dolgainak elvesztése4

elpusztulása, megsérülése miatt.

Biztosítási szerződés

Biztosítási kötelezettség feltétele:

1. minden szerződéshez legalább 2 félre van szükség.

2. Akaraznyilatkozatot kell tenni mind a két félnek. Ezt a nyilatkozatot egybehangzóan kell tenni.

3. Ezt a nyilatkozatot szabad akaratából kell megtenni. Ha korlátozva volt vagy bezolyásoltság alatt állt, akkor a szerződés semmis.

4. Formálanság elve: PTK. Elfogadja a szerződést, ha az:

Szóban létrejött

Ráutaló magatartásban létrejött

Írásban létrejött.

Kivéve a bizt. Szerződéseket, ezek csak írásban jöhetnek létre.

Írásbeliség:A biztosítási szerződéssel kapcsolatban bármilyen jognyilatkozatot teszünk, azt csak írásban lehet megtenni.

(szerz. köt., kárbejelentés, módosítás)

A biztosítási szerződések létrejöttének lényeges alapelvei:

Írásbeliség

Egyenjogúság követelménye

5. A szerződés minden az ajánlat megtevésével jön létre. Az ajánlatot minden mi tesszük a biztosítónak. Tv. írja elő.

6. Ajánlati kööttség: Mindaddig az ajánlattevőnek tartani kell magát hozzá, amíg a másik fél válaszol. minden

szerződésnél ez van.

- Az ajánlat fogadója a Ptk. szerint a köv. képpen járhat el: # Jelenlévők esetében lehetőleg azonnal válaszolni kell., #

Távollévők esetében max. 30 nap áll rendelkezésre a válaszra. Ha 30 napon belül nem válaszol, az ajánlattevőnek 2

lehetősége van: # Eláll ajánlatától, # Ragaszkodik a szerződés életbeléptetéséhez, visszamenőleges hatállyal az ajánlat megtételének napjával.

- A biztosítónak a választ 15 napon belül meg kell adni. Két lehetősége van: # visszavonom az ajánlatomat, # ragaszkodom

a szerződés hatállyba lépéséhez visszamenőlegesen az ajánlat megtételéhez. Ha valaki az ajánlatát általános esetben 30

napon belül(biztosító esetében 15) visszavonja, köteles a másik fél kárát megfizetni.

- A bizt.-nak 15 nap áll rendelkezésére hogy eldöntse, elfogadja-e a kérelmet, vagy elutasítja, netán módosítja.

Ha elfogadja, a szerződés visszamenőleges hatállyal életbe lép.

Ha elutasítja, úgy kell feladnia, hogy a 15. nap 24 órájáig érjen a postára. Ha nem, akkor el kell fogadnia.

Ha módosítja, kikötésekkel tehet. Elfogadja, ha van benne riasztó. Ennek is a 15. nap 24. órájáig postára kell kerülnie.

Az üf-nek is 15 napja van, hogy elfogadja a módosítást. Ha 15 nap alatt nem válaszol a biztosítónak, a biztosítónak megint

van 15 napja, hogy eldöntse, elfogadja-e vagy nem.

- Ha az ajánlat megtételétől számított 45 napon belül nem dől el az ajánlat sorsa, akkor két megoldás van: # Kezdődik

előlről annál a biztosítónál az ügymenet, # Átáll és egy másik biztosítónál próbálkozik.

- Ptk. szerint 30 nap áll rendelkezésre minden félnek ahhoz, hogy eldöntsék, együtt kívánnak-e dolgozni? Ha 30 napnál

kevesebb, nem áll fenn az egyenjogúság. A szerződés mindig az ajánlat megtételével kezdődik (ügyfél: 15). Ha a biztosító

ezeket a lehetőségeket figyelembe véve a módosításnál dönt (biztosító: 15), az üf-nek megint van 15 napja a válaszra (üf.:

30). A biztosító nem fogadja el a választ (biztosító: 30). Egyensúlyban vannak. Egyenlő mennyiségű idejük volt a

válaszadásra, így igaza volt a bizt-nak, hogy nem fizette ki a gk. árát.

7. Kongencia elve: Ha egy szerződéskötés során valamelyik fél a helyzetéből adódóan erőfölénybe kerül, akkor a két fél

között nincs egyenjogúság. A Ptk. kötelezően előírja az egyenjogúságot. Ha a két fél között az egyenjogúság

követelménye nem teljesül, akkor ő írja elő a kötelezően betartandó feltételeket és amennyiben az erőfölényben lévő fél

ettől el akar térni, akkor ezt csak a szerződő partnerének a javára teheti. Pl.: Ptk. 30 napos türelmi időt ír elő a díjfizetésre.

Ez lehet 90 nap a biztosító által.

Piaci szervezeti formák

a.) egyéni vállalkozás: 1990-től. Lehetséges vállalkozói igazolvány alapján, vagy egyéni cégeként a céggjegyzékbe bevezetve.

b.) gazdasági társaság:m Gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. Tv. alapján. Mo.on 5 gazdasági társasági

forma létezik: Kkt, Bt, kv., Kft., Rt.

c.) Közhasznú társaságok (Non profit szervezetek): 1993 óta, kft., nem a Gtv. Hanem a PTK szabályozza

d.) Szövetkezetek: önálló jogi szervezeti forma, új szabályozása: 2000. évi CXLI. tv

e.) Állami vállalat: 1977. évi VI. Tv.

f.) bankok és biztosítóintézetek: csak Rt. Formában működhetnek, kivétel a hitel, takarék és biztosítószövetkezeteket. A

jegybank külön törvényben került szabályozásra.

g.) Költségvetési szerv: Állami ill. önkormányzati ktg.vetési szerv jogállását az államháztartási tv. szabályozza, jeenleg:

1995.éviCV tv.

h.) Egyesület: a társadalmi szervezetek jogi alaptípusa, PTKban került szabályozásra.

Tevékenysége korlátozott, csak

kieg. jelleggel folytathatnak gazdasági tevékenységet.

i.) Alapítvány: PTK szabályozza. Gazdasági tevékenységet csak korlátozott mértékben végezhet, alapvetően non-profit

j.) Állam: ritkán lép közvetlenül gazdasági jogviszonyba, az állam törvényi képviselője a pénzügyminiszter.

Piaci szervezeti formák csoportosítása

1.) jogi személyek-e vagy sem

" jogi személy olyan szervezet, meleyt az állam polgári jogi alanyi jogokkal és kötelezettségekkel ruház fel

2.) gazdálkodó jellegű szervezetek, avagy non-profit szervezetek

3.) ha társulások, akkor személyegyesülések vagy tőkeegyesülések-e.

A vállalkozási szervezeti forma kiválasztásának szempontjai

- Egyéni vállalkozás: Legegyszerűbb alakzat. Alapítása a legegyszerűbb, külön szervezetet nem igényel, alapítási tőkére

nincs szükség. A felelősség a magánvagyonra is kiterjed.

- Nem jogi személyiséggű gazdasági társaságok: Társas jellegű, társasági jogalanyisággal rendelkeznek, erős vagyoni

kötöttség jellemzi, a felelősség korlátlan és egyetemes (beltag). Nincs külön ügyintéző szerv, minimális alaptőke.

- Közös vállalat: vagyonelkülönüléssel, szervezeti struktúrával rendelkezik. (vagyonegYESÍTŐ tőketársaság), alapításhoz

nem kell induló vagyon, a felelősség szigőrű, betétarányos kezesi felelősség.

- Korlátolt felelősségű társaság: a vagyonegYESÍTŐ mozzanat a domináns, meghatározott min. Törzstőke: 3 M Ft.,

érvényesül a személyes jelleg is (pl. Elővásárlási jog)

- Részvénytársaság: anonim, növekedésre orientált, jelentős alaptőke: 20 M Ft.

- Szövetkezet: jogi személy, de számszerűen meghat. induló vagyona nincs, a tagok felelőssége csak részjegyük erejéig

terjed

Társasági jog

- 1. társasági tv.: 1998. évi VI. Tv., ez élt 1997-ig, ma érvényes: 1997. évi CXLIV tv. a gazdasági társaságokról ! csak

ebben a tv.ben meghat. formában lehet GT.t alapítani ! formakényszer

- GT lehet: jogi személyiséggű társaság (közös vállalat, KFT, RT), jogi személyiségnélküli társaság (közkereseti társaság,

BT)

- Alapíthat: # természetes személy, #jogi személy, # jogi személyiségnélküli társaság (külföldiek és belföldiek egyaránt)

Legalább 2 tag kell az alapításhoz, kivéve Kft-nél és Rt-nél, mely 1 személyes társaságként is létrehozható

Természetes személy egyidejűleg csak 1 Gtban lehet korlátlanul felelős tag

Kiskorú személy nem lehet társaságban korlátlanul felelős tag

KKT, és Bt nem lehet korlátlanul felelős tag társaságban.

" A jogi személyiséggű Gtok korlátolt felelősségűek, azaz a társaság vagyonával felelnek a tartozásokért, ezen felül a

tagok nem felenek saját vagyonukkal, kivéve, ha a tag ill. részvénys visszaélt korlátolt felelősségeivel, azaz

% a tagok a társ. vagyonával sajátjukként rendelkeztek

% a korlátolt felelősség étváltozik korlátlanná, ha a társasági vagyont más javára úgy csökkentették, hogy ezáltal a

társ. 3. személy részére a kötelezettségeit nem tudta teljesíteni

- külön tv. előírhatja, hogy bizonyos tevékenységek végzésére csak meghatározott formában működő gazdasági

társaságok jogosultak (pl. Hitelintézet - RT)

- képsítéshez kötött tevékenységet csak abban az esetben végezhet, ha a tagok között, ill. alkalmazottak között van olyan

személy, aki rendelkezik a megfelelő képesítéssel

- van olyan tevékenység, mely csak hatósági engedély birtokában végezhető

- Társasági szerződés: egyszemélyes társaság esetén Alapító okirat, többsemélyes társaság esetén Társasági szerződés !

ezt a szerződést ügyvéd által ellenjegyzett okiratba kell foglalni (kötelező írásbeliség és ellenjegyzés)

- Ebben kötelezően meg kell határozni: # a társ. cégnévét és székhelyét

a tagokat

a társ. tevékenységi körét

a társ jegyzett tőkéjének mértékét

a tagok vagyoni hozzájárulását, ennek módját, idejét

a cégbíróság módját

a vezető tisztségviselők nevét, lakóhelyét

a GT időtartamát, ha a társaságot határozott időre alapítják

a tv. kül. társasági formálnál kötelező vé tett tartalmi elemeket

- Az alapító okiratot a cégbíróságra kell benyújtani

- Tagok vagyoni hozzájárulása: # Lehet pénzbeni ill. nem pénzbeni, melyet a tagok bocsátanak a társaság

rendelkezésére. A jogi személyiséggel nélküli társaságok kis tőkeigényűek, így nincs min.

Jegyzett tőke meghatározva,

egyéb esetben a minimális törzstőke nagysága: KFT – 3 millió ft., RT – 20 millió ft.

Nem pénzbeni hozzájárulás lehet: # olyan tárgyi eszköz, amely a társaság tagjainak tulajdonát képezte az alapítás előtt,

#vagyoni értékű jogok

Az apportot rendelkezésre bocsátó a társasági szerződés aláírása után 5 évig felelős azért, hogy a szerz. ben meghat.

Apport értéke a fennálló valós értéket tükrözze

- Előtársaság: # A GT. Előtársaságként működhet a cégbíróság napjáig, ez a gazdasági tevékenységet korlátozza (a

cégbíróság hatósági engedélyhez kötött tevékenységet nem folytathat)

Irataikon fel kell tüntetni, hogy előtársaságról van szó (b.a.)

Tagjaiban változás nem történhet, nem kezdeményezhető tag kizárása, jogutód nélküli megszűnés, vagy más társasági

formává alakulás, nem módosíthatják a társasági szerződést, kivéve, ha erre a cégbíróság hiánypótlási eljárás keretében

felhívja a figyelmet

a cégbiejegyzéi eljárás lefolytatására a cégbíróság előírt határidők alatt köteles (Bt-nél 30 nap, Kft-nél, Rt-nél 60 nap)

- GT ügyvezetése: Ezt a vezető tisztségviselők látják el, ezek: # KKT, Bt: üzletvezetéssel megbízott tagok, # Kft:

ügyvezető, # Rt: min. 3 tagú igazgatótanács (testület), # zártkörű Rt: részvényesek döntése alapján a vezérigazgató lehet

- vezető tisztségviselővé egy személy legfeljebb 3 Gtnál választható meg

- a megválasztott személyt 15 napon belül kötelesek megválasztásáról tájékoztatni, ill. azokat a társaságokat is ahol már

vezető tisztségviselőnek választották

- nem lehet: % akit bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen, végrehajtható szabadságvesztésre ítélték, amíg a

bűntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül

% akit valamely foglalkozástól eltiltottak, az ítélet hatálya abban a megjelölt tevékenységet folytató GTben

% a felszámolt cégnél volt vezető tisztséágviselő 3 évig nem lehet Gtben v.t.v.

- a v.t.v. határozott időre, de legfeljebb 5 évre választható, ezt meg lehet hosszabbítani, ill. a lejárat előtt fel lehet

menteni

- a megbízás az érintett személy elfogadó nyíatkozatával jön létre

- díjazást lehet részükre megállapítani, de nem részesíthető díjazásban a v.t.v. a felszámolási eljárás elrendelésétől

- felelősséggük: a v.t.v a GT vezetését az ilyen tisztséget betöltő személyektől elvárható módon és gondossággal kötelez

ellátni ! ügyvezetési kötelezettség megszegésével okozott kárért a polgári jog szabályai szerint felelős a GT-vel

szemben

- megszűnik a v.t.v. megbizatása a: % megbízás időtartamának lejártával

% visszahívással

% tv.ben meghat. kizáró ok bekövetkeztével

% lemondással

% halállal

- a v.t.v. tisztségéről bármikor lemondhat, ha a társaság működőképessége ezt megkívánja a lmondás csak a

bejelentéstől számított 60. napon válik hatállyossá

- Felügyelő bizottság: a társaság tagjai dönthetnek a létrehozásáról, (min. 3, legfeljebb 15 tag) de kötelező létrehozni: #

Rt-nél, # Kft-nél, ha a társaság törzstőkéje az 50 M Ft.-t meghaladja, # ha a társaság főfoglalkozású dolgozóinak száma

éves átlagban meghaladja a 200 főt (kivéve KKT, Bt)

- Feladata: # ellenőrzi a GT ügyvezetését, # döntés az éves beszámolóról, és # döntés az üzleti jelentésről nem hozható a

FB előzetes egyeztetése nélkül

- Testületként jár el, tagjai sorából elnököt választ, tagjai személyesen kötelesek eljárni, képviseletnek helye nincs
- Az FB maga állapítja meg ügyrendjét, melyet a társaság legfőbb szerve hagy jóvá
- Ha a társaság alkalmazottai a 200 főt meghaladják, akkor munkavállalói küldött is kerül a FB-b, a küldöttek száma az összes tag 1/3-a
  - Az FB tagjai korlátlanul és egyetemesen felelnek a GTnek az ellenőrzési kötelezettségeik megszegésével okozott kárért
  - Könyvvizsgáló: Választása kötelező: # Rt-nél, # Kft-nél, ahol a törzstőke 50 m feletti, # 1 személyes KFT-nél, # ha azt külön jogszabály előírja
  - Az lehet, aki a könyvvizsgálói nyilvántartásban szerepel
  - A társaság Szt szwerinti beszámoló valódiságát és jogszabályszerűségét könyvvizsgálóval köteles ellenőriztetni, a könyvvizsgáló véleményének meghallgatása nélkül a Szt szewrinti beszámolóról a GT legfőbb szerve nem hozhat döntést
    - " GT legfőbb szerve: # Rt – közgyűlés, # Kft – taggyűlés, # jogi személy nélküli rársaságok: tagok gyűlése (formátlan), taggyűlés (előírásszerű)
    - A könyvvizsgáló a legfőbb szerv gyűlésén köteles részt venni, és ha a könyvvizsgáló olyan jogosertést észlel, mely a társ. vagyoncsökkenésével jár és amely a v.t.v., az FB tagjainak felelősséget vonja maga után köteles a társaság legfőbb szervének összehívását kezdeményezni, és ha nem hívják össze erről köteles értesíteni a cégbíróságot
  - Társaság cégtárgyalása: A társaság képviseletére elsősorban a vezető tisztségviselők jogosultak 3. személynek, ill. a hatóság előtt. A cégbírósági kérelemhez szükséges csatolni a vezető tisztségviselők aláírási címpéldányát, amelyet közjegyző készít el tanúsítva a zillető személy aláírásának valódiságát.
  - Cégtárgyalás módjai: #önálló, # együttes
  - Tag kizárása: A bíróság a társaság tagja ellen indított kereset alapján kizárja azt a tagok, akinek a társaságban maradása a társaság céljának elérését nagymértékben veszélyezteti. (a perindításról a legfőbb szerv $\frac{3}{4}$ -es szótöbbséggel dönt)
  - Kereset nem indítható részvényes ellen
  - Nem zárható ki tag, ha csak 2 tagja van a társaságnak, illetve az aki a szavazatok $\frac{3}{4}$ -ével rendelkezik
  - A kereset vagy határozat meghozatalától számított 15 napon belül kell előterjeszteni a társaság székhelye szerinti illetékes Megyei Bíróságon.

- Kisebbségi jogok: - a szavaatok legalább 1/10-ét képviselő tagok kérhetik a társaság legfőbb szervének összehívását az ok és a cél megjelölésével, ha ennek az ügyvezetés 30 napon belül nem tesz eleget, kkor kérhetik, hogy a cégbíróság hívja össze
  - Ha a legfelsőbb szerv elvetette azt az indítványt, hogy a társaság beszámolóját ill. az ügyvezetésben előfordult valamely eseményt könyvvizsgáló vizsgálja meg, ill. ebben a kérdésben a határozathozatalt mellpzte, akkor a leadható szavazatok 10%-ával rendelkező tagok indítványára a cégbíróság rendeli el ezt
  - Ha a társaság lefőbb szerve elvetette azt az indítványt, hogy a társaságnak a tagok, a vezető tisztségviselők, az FB tagjai, ill a könyvvizsgáló ellen támasztható igényei érvényesítésre kerüljön, úgy azt 30 napon belül jogvesztés terhe mellett a társaság névében bírósági keresettel maguk is érvényesíthetik.
- Társaság megszűnése: 1.) ha az alapító okiratban mehatározott időtartam eltelt, vagy a megszűnési feltétel megvalósult 2.) elhatározza jogutód nélküli vagy jogutódlással történő megszűnését 3.) tagjainak száma 1 főre csökken, kivéve ha az gyes társaságokra vonatkozó szabályok ettől eltérnek 4.) a cégbíróság megszűntek nyilvánítja, hivatalból elrendeli törlését 5.) a bíróság felszámolási eljárás során megszünteti 6.) más Gtal egyesül, beleolvad, szétválik, más Gti formává alakul át
  - a GT a céggelyezékből való törlésével szűnik meg
  - a megszűnő társaságot terhelő kötelezettségek a társaság megszűnésétől számított 5 év alatt évülnek el
- Egyéni vállalkozás
  - Egy természetes személy üzletszerűen (saját névében, kockázatára, felelőségére) folytatott termelői szolgáltató tevékenysége, haszonszerzés céljából. Egyéni vállalkozást csak bejelentés alapján, vállalozói igazolvány birtokában lehet gyakorolni (gazdasági kamara adja ki), cselekvőképes, állandó lakhelyű kaphat. Bármely tevékenységet folytathat, amely gazdasági tevékenység, és más gazdasági tevékenységet, ha a tv nem rendeli valamilyen kötelező formá alá.
  - Nem alapíthat egyéni vállalkozást az a személy:
    - # akit jogerősen végrehajtható szabadságvesztésre ítélték
    - # tevékenységre előírt foglalkoztatási tilalom alá esik
    - # legalább 12 hónapig nem teljesítette adókötelezettségét
    - # akit valamely foglalkozástól eltiltottak az ítéletben meghatározott ideig és tevékenységen
    - # aki gazdasági társaságnak korlátlanul felelős tagja
    - az egyéni vállalkozásokról szóló tv. biztosítja az egyéni vállalkozók számára a vállalkozási szabadságot

- 3 féle mód van az egyéni vállalkozásra: 1.) székhely szerinti illetékes települési önkormányzati jegyzője által kiadott vállalkozási igazolvány alapján, 2.) céggéjegyzékbe bejegyzett egyéni céggént, 3.) egyszemélyes társaságként
- Visszavonják a vállalkozóját annak, # aki az adóhatóság felhívását megelőző legalább 12 hónapig nem teljesítette adófizetői kötelezettségét, # ha olyan körülmény merül fel, ami az igazolvány kiadását kizárná, # ha a vállalkozó működéséhez szükséges követelményeknek nem felel már meg. Ha a tevékenység valamilyen szakképesítéshez kötött, úgy ezzel rendelkeznie kell a tulajdonosnak, valamilyen családtagjának vagy segédjének. Az egyéni vállalkozó korlátlanul felel teljes vagyonával a vállalkozási tevékenységből keletkező tartozásokért.
  - Az egyéni vállalkozásra vonatkozó szabályok:
  - Az egyéni vállalkozáshoz való jog alanyi jog
  - Alapításának törvényi előfeltétele, hogy a vállalkozó belföldi természetes személy legyen, aki celekvőképes, állandó lakhelye van, és nincs kizárva az egyéni vállalkozásból (belföldi = devizabelföldi)
  - tv. hat. meg az egyéni vállalkozók számára tiltott tevékenységeket
  - több üzletszerű tevékenység van ami nem igényli az egyéni vállalkozói státusz kialakítását, pl: orvos, ügyvéd...
  - az egyéni vállalkozó üzletét cégtáblával köteles megjelölni
  - A vállalkozói igazolvány tartalmazza: # a vállalkozó adatait, # székhelyét, telephelyét, fióktelepét, # tevékenységének megnevezését (fő tevékenység TEÁOR számát), # tevékenységi körét, # adószámát, # kiadás helyét, idejét, a kiadó és a vállalkozó aláírását.
  - megszűnik az egyéni vállalkozónak a tevékenység gyakorlásához való joga: # ha az egyéni vállalkozó visszaadja az igazolványát, # az igazolványt a körzetközponti jegyző visszavonja, # az egyéni vállalkozó meghal, vagy elveszti cselekvőképességét
- Jogi személyiséggel rendelkező társaságok
- Közös vállalat:
  - önálló jogi személyiséggel rendelkező gt
  - több tag társasági szerződés útján hoz létre
  - a tagok a társaság tartozásáért vagyoni betétkük arányában kezesként felelnek
  - a kezesi felelősség az alapító vagyonára is kiterjedhet
  - a vagyon hozzájárulás mértékét és szolgáltatásának határidejét nem határozza meg a törvény
  - vagyonarányos nyereségfelosztási rendszert tartalmaz
  - kötelezően csak igazgatótanács működik vmint az ügyvezetési feladatokat ellátó igazgató Kft alapvető szabályai:
  - a kft jogi személy

- tőkeegyesülés és személyegyesülés is: a tagokat alapításkor tilos felhívás alapján gyűjteni es a tagok betétjéről

értékpapírt kiállítani nem lehet

- előre meghatározott mértékű törzsbetétekkel álló törzstőkével alakul

- a tagok kizárolag törzsbetétek szolgáltatására kötelesek

- a társaság hitelezőivel szemben nem felelnek

törzstőke:

- az egyes tagok törzsbetéjtének összege

- minimum 3 millió ft

- ebből a pénzbetétek összege alapításkor nem lehet kevesebb a törzstőke 30%-ánál és 1 millió ft-nál

- a törzsbetét a tag vagyoni hozzájárulása, amely pénzbeli és nem pénzbeli betétekkel áll (törzsbetét minimum "100 000ft")

- az alapításkor be nem fizetett pénzbetéteket a céggéjegyzéstől számított 1 éven belül be kell fizetni

mellékszolgáltatás:

- a tagok a társasági szerzben a törzsbetéten kívül más vagyoni értékű szolgáltatás teljesítésére is kötelezettséget

vállalhatnak, ez a ~

- a társasági szerződés feljogosítja a taggyűlést arra hogy az esetlágeges veszteségek fedezésére pótbefizetési

kötelezettséget írjon elő a tagok számára

- ez esetben meg kell határozni az at legmagasabb összeget, amelyre a tag kötelezheto üzletrész:

- a bejegyzést követően a tagok jogait es a kft vagyonából a tagra eső hányadot az üzletrész testesíti meg

- sajátos vagyoni értékű jog, értékpapírt az üzletrészről kiállítani nem lehet

- a kft társasági szerződése nem mondható fel, a kizáras intézményét leszámítva csak az üzletrész átruházása útján

lehet megválni

⇒ átruházás a társasági szerződés módosítását nem igényli, az üzletrész megszerzőjének nyilatkoznia kell hogy

a szerződést magára nézve kötelezőnek ismeri el

⇒ a társaság tagjaira szabadon átruházható, de elővásárlási jog is biztosítható

⇒ kívülállóra az üzletrész adásvétel útján való átruházása nehezebb: először tagot, társaságot, taggyűrés által

kijelölt személyt elővásárlási jog illeti meg

⇒ tag halálával az üzletrész átszáll az utódra

⇒ a társaság saját tulajdonában is lehetnek üzletrészek (saját üzletrész), ehez szavazati jog nem fűződik

⇒ az üzletrészeknek legfeljebb egyharmadát szerezheti meg es megszerzéstől számított 1 éven belül ezeket az

üzletrészeket a törvényben előírt módokon el kell idegeníteni vagy fel kell számolni

⇒ a társaság munkavállalói ingyenesen vagy kedvezményes áron dolgozói üzletrészt szerezhetnek (nem

haladhatja meg a törzstőke 15%-át); csak a társaság munkavállalóira ill a társaságtól nyugdíjba vonultakra ruházható

át

⇒ üzletrész bevonása: ezt a társasági szerződésnek kell lehetővé tennie; jogutód nélküli megszűnése esetén kötelező

a bevonás

- kft legfőbb szerve a taggyűlés (évente 1x kell tartani)
- a taggyűlés hatáskörébe tartozó kérdésekben az ügyvezető nem dönthet
- taggyűlést az ügyvezető hívja össze (15 nappal korábban kell meghívót küldeni)

Ügyvezető:

- társaság ügyeinek intézése
- vezeti a kft tagjegyzékét
- a tagjegyzékből, nyerhető a tulajdonosi körről információ
- a társasági szerződés módosításához a taggyűlés min $\frac{3}{4}$ -es szótöbbséggel hozott határozata kell
- fő szabályként a felemelt törzstőkét új törzsbetétek szolgáltatásával kell biztosítani
- törzstőkét úgy emelnek hogy a tagok törzsbetéteit a korábbi törzsbetétek arányában növelik, a nyereséget

törzstőkésítik (visszaforgatják)

- A taggyűlés leszállíthatja a törzstőkét
- A tőkeleszállítás oka lehet

Egyszemélyes kft:

- létrejöhét úgy hogy egy tag alapítja, vagy vannyi üzletrészt egy tag szerzi meg, ill tagok száma egyre csökken
- alapító okirattal hozzák létre
- a taggyűlés jogkörét az egyedüli tag gyakorolja

RT:

Az új társasági törvényben a legnagyobb változás a RT-i fejezetben következett be
Zártkörűen működik az az rt amely részvényei nyilvános forgalomban hozatalára nem kerül sor

Nyilvánosan: az az rt, amely részben vagy teljesen nyilvánosságra hozza részvényeit

RT fogalma:

- Egy olyan sajátos „kft” ahol a tagsági jogokról értékpapírt – részvényt – bocsátanak ki
- Az rt-nek meghatározott számú és névértékű részvényekből álló alaptőkéje van
- Az alaptőke azonos az összes részvény névértékének összegével

Alaptőke:

- min: 20 millió ft
- a pénzbeli hozzájárulás min az alaptőke 30% es 10 millió ft
- zártkörű alapításnál: az alapítók az alapító okiratban arra vállalnak kötelezettséget hogy a zártkörűen működő rt

vmennyi részvényét átveszik.

Nyilvános alapításra vonatkozó szabályok:

- un alapítási tervezet alapján folyik, itt kell rögzíteni az alapítók többletjogait, aluljegyzés ill túljegyzés esetén követendő eljárásokat
  - un jegyzési ív aláírásával történik a részvényjegyzés
  - zárónaptól számított 60 napon belül kötelesek megtartani az alakuló közgyűlést – ez a nyilvános alapítás utolsó szakasza
  - alakuló közgyűlés feladata: elfogadni az alapszabályt es megválasztani az első igazgatóságot, felügyelőbizottságot es könyvvizsgálót
- részvények típusa:
- 1) bemutatóra szóló részvény:
  - 2) névre szóló részvény: a) nyomdal úton előállított, hagyományos részvény b) dematerializált részvények (számteci kód)
- teljesen szabadon átruházható,
- részvényfajták:
- elsőbbségi részvény: a részvényseseknek meghatározott feltételek fennállása esetén meghatározott előnyt biztosít
  - osztalékelőségi részvény (leggyakrabban használt elsőbbségi részvény): adózott eredményből a más részvényfajtába ill osztályba sorolt részvényeket ill kedvezőbb mértékben juttatja birtokosait osztalékhöz
  - szavazatelsőbbségi részvény : vétójogot biztosít, köznyelvben: aranyrészvény
  - dolgozói részvény: → névre szóló, ingyenesen vagy kedvezményes áron bocsátható ki, alaptőke max 15% a lehet, forgalomképessége korlátozott
  - kamatozó névre szóló részvény: osztalék mellett előre meghatározott mértékű kamatra is jogosít , alaptőke 10%-át nem haladhatja meg – a kamat akkor is jár ha nincs osztalék
- részvénykönyv: névre szóló részvényekről szóló nyilvántartás
- részvényes jogai:
- a) társaságvezetési jogok, ezek alapvetően közgyűlési jogok
  - b) vagyon jogok, elsődlegesen az osztalékhöz való jog
- részvénysesek alapkötelezettségei: részvénye névértékének a befizetése
- Rt szerve:
- 1) közgyűlés (rt legfőbb szerve, részvénysesek összességéből áll)
  - 2) igazgatóság (3-11 főből áll , az rt kollektív ügyvezető testülete)
  - 3) felügyelő-bizottság
  - 4) könyvvizsgáló
- alaptőke felemelése: (közgyűlés határoz róla, %-es többségben)
- 3 módon lehet felemelni:
- 1) új részvények forgalomba hozatalával
  - 2) az alaptőke feletti vagyon terhére
  - 3) dolgozói részvény forgalomba hozatalával

Jogi személyiség nélküli társaságok

Közkereseti Társaság (KKT):

- Jogi személyiség nélküli
  - Létesítésére irányuló társasági szerződéssel a tagok arra vállalnak kötelezettséget, hogy korlátlan és egyetemleges felelősség mellett folytatnak üzletszerű közös gazdasági tevékenységet olyan módon, hogy az ehhez szükséges vagyont a társaság rendelkezésére bocsátják
  - Domináns a bizalmi elv
  - Tagok vagyonai és személyes közreműködésén alapul
  - A személyes közreműködés módját és tartalmát a társasági szerződésben kell megállapítani, ezért a tag díjazásban is részesülhet; ezt ktg-ként lehet elszámolni
- A működés alapvető szabályai:
- érvényesül a *societas leonina* hagyományos tilalma: semmis az a megállapodás, amely valamely tagot a nyereségből vagy a veszteség viseléséből kizárt üzletvezetésre minden tag jogosult
  - a társaságot az üzletvezetésre jogosult tagok képviselik ideértve a céggégyzési jogot is
  - legfőbb szerve: a tagok gyűlése; mely a leadható összes szavazatszámmal viszonyítva egyszerű szótöbbséggel határoz, kiv azokat a kérdéseket, amelyek esetében a tv vagy a társasági szerződés háromnegyedes szótöbbséget vagy egyhangúságot ír elő.
  - Egyhangú szavazat szükséges a a társasági szerződés módosításához, illetve a a szokásos üzleti tevékenységbe nem tatoz ügyekben hozandó döntéshez
  - A társaság kötelezettségeiért elsődlegesen a társaság felel saját vagyonával. Ha nem fedezi a vagyon a követelést, akkor a társaság kötelezettségeiért a tagok saját vagyonukkal korlátlanul és egyetemlegesen felelnek.
- Felelősség:**
- általános megszűnési okok kibővülnek a rendes és az azonnali hatállyú felmondással
- Tagi viszony megszűnése:**
- a határozatlan időre alapított kkt-ban tagsági jogviszonyát bármely tag három hónapra írásban felmondhatja
  - ha valamelyik tag megítélése szerint a másik tag a társasági szerzőést súlyosan megszegi, vagy olyan magatartást tanúsít, amely a vele való további együttműködést vagy a társaság céljának elérését nagymértékben veszélyezteti, úgy a másik tag tagsági viszonyát azonnali hatállyal is fel lehet mondani
  - a társaságtól megváló taggal el kell számolni, 3 hónapon belül pénzben ki kell fizetni
  - kkt egy személlyel nem működhet
  - jogutód nélküli megszűnéshez egyhangú határozat szükséges

Betéti Társaság:

- a tagok felelőssége különböző
- ~-ra mögöttes jogterületként a kkt szabályait kell megfelelően alkalmazni
- sajátossága: legalább egy tag az un beltag felelőssége a társaságnak - a társasági vagyon által nem fedezett -

kötelezettségeiért korlátlan, míg legalább egy másik tag, a kültag csak a társasági szerződésben a társasággal

szemben vállalhat vagyoni betétjének szolgáltatásáért felel (köznyelvben: a kültag korlátozott felelősségének

nevezi)

- kültag a hitelezőkkel szemben magánvagonával is felel, ha neve a cégnévben szerepel
- üzletvezetésre és képviseletre csak a beltagok jogosultak
- megszűnésének okai azonosak a kkt megszűnésének okaival

Szövetkezetek

- Lényeges fogalmi elemek: # a szövetkezet a szövetkezés szabadsága elvének megfelelően létrehozott közösséggel

a részjegytőke az a min. Összeg, ami a szövetkezeti közös célok megvalósulásának feltétele.

nyitott társaság, tagok bármikor csatlakozhatnak, vagy kiválthatnak

változó őke elve érvényesül, ami a nyitott társaság elvhez kapcs.

a szöv. A tagjai gázdálkodását mozdítja elő

tagjai és azok hozzátartozói kulturális, oktatási és szoc. Igényeit is szem előtt tartja

nem lényegi eleme a tag személyes közreműködése

- Alapításának szabályai: # legalább 5 tag kel (kivéve iskolaszövetkezetek)

alapítói természetes és jogi személyek is lehetnek, a tagokat tilos felhívás útján toborozni

az alakuló közgyűlés szabályai tartalmazzák az alapításhoz szükséges döntéseket (csak az alapszabály előírásához ír

elő a tv 2/3os többséget)

- Szövetkezeti önkormányzat és annak szervei:

- Legfontosabb okirat az alapszabály, a tagok maguk hat. meg atartalmát

- Gtokkal megegyező módon a cégbíróságon kerül bejegyzésre

- Képviseletét választott elnöke, vagy alapszabályban meghatározott igazgatósági tagja látja el

- Részjegytőke minimuma a tárgyi feltételek biztosítását szolgálja. Fő szabály, hogy természetes személy tagok

többségi részvételével működő szövetkeztnél 3 milli ft., egyébként 10 millió ft.

- Cégvagon lehetővétele a szövetkezetek számára, mely fel nem osztható. Így a tagváltozás esetén is biztosítva van a

szövetkezet célja

- Legfőbb ügydöntő szerve a közgyűlés, a vezető tisztségviselők megválasztásakor titkos szavazást kell alkalmazni, a

közgyűlés ellenőrző szerve a felügyelőbizottság

- Könyvvizsgáló választását a tv. nem szabályozza, a SZT rendelkezéseire utal

- A szövetkezet megszűnésének okai: # határozott idő letelte, # a közgyűlés döntése, # tagjai egy részének döntése(nem éri

el a létszám, vagy a részjegytőke a tv.ben meghat. legkisebb mértékét), # bírósági döntés
AZ ÜZLETI ÉLET NON PROFIT SZERVEZETEI

A non profit szervezetek nem üzletszerűen gazdálkodnak, csak kivételes, társadalmi
felfedezeteket segítő, kiegészítő
jelleggel. Ide tartozik: polgári jogi társaság, közhasznú társaság, alapítvány, egyesület,
köztestület, közalapítvány.

Polgári jogi társaság

A polgári jogi társaság létesítésére irányuló társasági szerződéssel a felek arra vállalnak
kötelezettséget, hogy gazdasági

tevékenységet is igénylő közös céljuk elérése érdekében együttműködnek és az ehhez
szükséges vagyoni hozzájárulást

közös rendelkezésre bocsátják. Tagjai között szerződéses kapcsolat él. Lényege a tagok
érdekközösségen alapuló

együttműködése a közös cél érdekében. Formátlan, kötetlen megállapodással jön létre. 2 fő
formája lehet: #

vagyonegyesítő forma (az együttműködés kiterjed a vagyoni hozzájárulás közös
rendelkezésre bocsátására), # koordinatív

jelleg (vagyonegyesítés nélküli)

Közhasznú társaság

A KHT voltaképp egy non profit KFT, szervezetére, működésére a KFT szabályai érvényesek.

A KHT a közhasznú

tevékenységet tartósan, rendszeresen végző olyan jogi személy, amely társasági szerződés
alapján jön létre.

Tevékenységének a társadalom közös szükségleteinek kielégítését kell szolgálnia nyereség
és vagyonszerzési cél nélkül.

Tv.lehetővé teszi hogy tagjait felhívás útján gyűjtsék. FB és könyvvizsgáló működése
kötelező.

Egyesület

Önkéntes társulással keletkezik, itt a társasági szerződést az alapszabály pótolja. Főleg
„humán” non profit célra jön létre.

Az egyesületnek nyilvántartott tagsága van és az önkormányzati elv alapján működik,
legfőbb szervét a tagok választják,

ők határozzák meg az ügyintéző és a képviseleti szerveit. Alapításához az kell, hogy legalább
10 alapító tag az egyesület

alapszabályát elfogadja. Az egyesület jogi személyiséget a bírósági nyilvántartásba vétellel
nyeri el. Mivel önálló jogi

személy tartozásaiért saját vagyonával felel (tagdíjak, külső felajánlások) Megszűnik, ha
megszűnését a legfelsőbb szerve

kimondja, a bíróság feloszlatja, ha legalább 1 éve nem működik, ill ha a tagok százma
tartósan 10 alá csökken

Vagyonjogi szempontból a pártok, a szakszervezetek, az érdekképviseletek is mind egyesülei
státusban vannak

Köztestület

Könkrét létrehozását minden esetben törvénynek kell kimondania, a tv előírhatja, hogy valamely közfeladatot csak

köztestület láthat el. Az egyesület szabályait kell rá alkalmazni. A köztestület önkormányzattal és nyilvántartott tagsággal

rendelkezik, saját vagyona és önálló vagyon felelősége van, tulajdona tehát nem állami tulajdon.

Alapítvány

Az alapítvány sajátos célvagon, azaz mehgat cétra önállósított vagyon, melynek kezelését az alapítvány szervezete látja

el. Céljának tartósnak és közérdekűnek kell lennie. Általános társadalmi érdekből törény is kötelezhet alapítvány

létrehozására, ez a köزالapítvány. Az alapítványt alapító okirattal hozzák létre. Az alapító okiratot az alapítvány székhelye

szerinti illetékes megyei bíróságnak kell megküldeni, az alapítványt soron kívül veszik nyilvántartásba. Az alapítványi

vagyont kezelní kell ezt a kuratórium végzi. Az alapítvány szervei által 3. személynek okozott károkért az alapítvány mint

jogi személy felel. Az alapítvány automatikusan megszűnik, ha a kitűzött cél megvalósult, vagy a meghat. időtartam eltelt,

ilyenkor a bíróság a nyilvántartásból törli, il. a bíróság megszüntetheti, ha az alapítványi cél ellehetetlenült, vagy a kezelő

tevékenységevel az alapítványi cél elérését veszélyezteti.

Költségvetési szervek, mint az üzleti jog alanyai

A költségvetési szerv az államháztartás részét képző olyan jogi személy, amely a társadalom közös szükségleineeinek

kielégítését szolgáló, jogszabályban, ill. alapító okiratban meghat. állami feladatokat alaptevékenységgént nem

haszonsszerzés céljából az alapító okiratban meghatározott illetékességi és működési körben feladatvégzési és ellátási

kötelezettséggel végzi. A PM által vezetett külön nyilvántartásba történő bejegyzéssel jön létre, és a nyilvántartásból való

törléssel szűnik meg.

Kincstári vagyonnak kell tekinteni az állami feladat ellátására szolgáló vagyont, ilyenek:

#állami tulajdon tárgyat képző

forgalomkptelen vagyontárgyak, # az állami monopólium tárgyat képző vayontárgyak, # állami tulajdonban lévő

közcélokat szolgáló vagy nemzeti kincsnek minősülő létesítmények termézeti értékek, műemlékingatlanok, # erdő, védett

természeti terület.

Cégbíróság

- megyei (főv) bíróság része

- cégnév: cégtársaság, cégtárolagosság, cégszabatosság

- cégnyilvántartás: közhiteles és nyílvános

- cégek törvényességi felügyelete

A cégbíróság

- bírságot szab ki

- összehívja a cég vezetőségét

- felfüggeszti a cég határozatainak végrehajtását

- felfüggeszti a cég tevékenységét

- eltilthatja tevékenységtől és megszüntnek nyílváníthatja

Versenyzog

Tisztességtelen verseny tilalma:

- jóhírnév, hitelképesség sértése

- üzleti titkot tisztességtelenül megszerezni

- tisztességtelen felhívás

- hamis árujelző használata (névbirtoklás)

- versenytárgyalás, árverés, tőzsdei alku tisztességének megsértése

Fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma:

- áru lényeges tulajdonságaira tekintettel valótlan tény állítása

- megtévesztésre alkalmas, hiányos tájékoztatás adása

- tilos annak elhallgatása, hogy az áru nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, ill. a szokásos követelményeknek

- tilos különösen előnyös vásárlás látszatát kelteni

- tilos kapcsolódó ajándékknál megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adni

Gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma:

- áruk árának összehangolt meghatározása

- piac felosztása

- piacra lépés akadályozása

- versenytársak között versenyeztetéssel kapcsolatos összejátszás

Gazdasági erőfölényvel visszaélés tilalma:

- áru visszatartás

- áru kapcsolás

- üzleti kapcsolatokban árat tisztességtelenül meghatározni

- műszaki fejlőést fogyasztó kárára korlátozni

- versenytárs számára indokolatlanul hátrányos piaci helyzetet teremteni

- másik férő gazdasági döntéseit indokolatlan gazdasági előnyszerzés céljából befolyásolni

Gazdálkodó szervezetek megszűnése, csődjog alapintézményei

Csődeljárás, felszámolási eljárás, végelszámolás

A gazdaság működésének természetes velejárója, hogy a gazdálkodós szervezetek egy része nem tud megfelelni a piaci

verseny követelményeinek, tönkremegy, fizetésképtelenné válik. Fontos érdek fűződik ahoz, hogy ilyenkor meg lehessen

kísérelni e szervezetek újjászervezését, visszavezetését a gazdasági életbe, vagy ha ez nem lehetséges, minél gyorsabban

meg kell szüntetni, fel kell számolni azokat. Ezt a célt szolgálja a csőd, ill a felszámolási eljárás intézménye. A folyamatot

amikor fizetőképes gazdálkodószervezetek szüntetik meg tevékenységüket saját elhatározásuk alapján a végelszámolás intézménye szabályozza. A törvényi szabályozás minden esetben kiemelt figyelmet fordít a hitelezők érdekeinek védelmére.. Minden esetben polgári nem peres eljárásról beszélünk. A csődeljárás és a felszámolási eljárás lefolytatására a megyei (fővárosi) bíróság illetékes, míg a végelszámolás a cégbíróság hatáskörébe tartozik.

Adós: az a gazdálkodószervezet, amely tartozását az esedékességekor nem tudta vagy előreláthatóan nem tudja kielégíteni.

Hitelező: mindenki, akinek az adóssal szemben vagyoni követelése van.

A csődeljárás: amelynek során az adós fizetési haladékot kér, ill. csődegyezség megkötésére tesz kísérletet. Az eljárás úgy indul meg, hogy a gazdálkodószervezet vezetője a bíróságnál kezdeményezi annak megindítását. A kérelem benyújtásához a szervezet vezető szervének egyetérítse szükséges, a munkavállalókat, azok érdekvédelmi szerveit pedig tájékoztatni kell az eljárás megindításáról. A kérelemnek a bírósághoz való megérkezése az eljárás kezdő napja. Ettől számított 15 nap áll az adós rendelkezésére ahhoz, hogy hitelezői részvételével tárgyalást tartson, amelyre ismert hitelezőit közvetlenül, az ismeretleneket pedig hírdestmény útján köteles meghívni. A tárgyalás célja az, hogy az adós megszerezze hitelezői egyetérését a fizetési haladék igénybevételéhez. A tárgyalás eredményét az adós 3 napon belül köteles bejelenteni a bíróságnál, amely ezek után meghozza a döntését. Amennyiben a hitelezők egyetértettek a fizetési haladékkal a bíróság meghozza a fizetési haladékot tartalmazó végzést, ellenkező esetben megszünteti az eljárást.

Bármilyen döntés születik is, azt közzé kell tenni a Cégbölcökben. A fizetési haladék 90 napra szól. Ezt az időtartamot (a hitelezők kérelmére) a bíróság legfeljebb 60 nappal meghosszabbíthatja. Néhány esedékes kifizetést a haladék tartama alatt is teljesíteni kell. Ilyenek pl: munkabér és ezzel kapcsolatos kifizetések. A bíróság vagyonfelügyelőt jelöl ki.

Feladata, hogy a hitelezői érdekek védelmének szem előtt tartásával figyelemmel kísérje az adós gazdasági tevékenységét, és a követelések biztosítása érdekében megtegye a hatáskörébe utalt intézkedéseket. Az adós kötelessége, hogy a fizetőképesség helyreállítását vagy megőrzését szolgáló programot és egyezségi javaslatot készítsen. A program elfogadása érdekében a fizetési haladék időtartama alatt egyezségi tárgyalást kell tartani, amelyre az adós köteles

meghívni valamennyi hitelezőjét és a vagyonfelügyelőt. Ha az egyezség létrejött és megfelel a törvényben foglaltaknak, a bíróság a csődeljárást végéssel befejezettnek nyilvánítja. Ellenkező esetben megszünteti a csődeljárást. Ilyenkor a hitelezői érdekek a felszámolási eljárásban érvényesíthetők.

A felszámolási eljárás: a fizetésképtelen adós jogutód nélküli megszüntetése során a hitelezők kielégítést nyerjenek. Az eljárás az adós, a hitelező vagy a végelszámoló kérelmére, ill. a cégbíróság értesítése alapján folytatható le. A felszámolást elrendelő bírósági végzés meghozatalának alapvető feltétele, hogy az adós fizetésképtelen legyen. A bíróság akkor állapítja meg az adós fizetésképtelenségét ha: (- nem vitatott tartozását az esedékességet követő 60 napon belül nem egyenlítette ki, - a vele szemben lefolytatott végrehajtás eredménytelen volt, - fizetési kötelezettségét a csődeljárásban kötött egyezség ellenére nem teljesítette.) A felszámolást elrendelő jogerős végzést közzé kell tenni a Cégbíróságban. A bíróság az eljárás lefolytatására felszámolót jelöl ki, aki a felszámolást elrendelő végzés közzétételétől számított 90 napon belül köteles összehívni a nyilvántartásba vett hitelezőket a hitelezői választmány megalakítása céljából. A felszámoló az adós követeléseit esedékességekor behajtja és vagyonát értékesíti. A vagyonátárgyakat nyilvánosan kell értékesíteni a forgalomban elérhető legmagasabb áron. A felszámoló az egész eljárás alatt köteles gondoskodni az adós vagyonának megóvásáról, megőrzéséről. A felszámolás körébe tartozó vagyonból a következő sorrend figyelembevételével kell kielégíteni a tartozásokat: (1. a felszámolás költségei (az adóst terhelő munkabér, végkiemelés, vagyon megőrzésével, értékesítésével járó költségek.) 2. zálogjoggal, óvadékkal biztosított követelések. ... X. egyéb követelések.) A felszámolási eljárásban a hitelezők és az adós között bármikor helye van az egyezségnek. Ha egyezség jött létre, a bíróság dönt a felszámolási eljárás befejezéséről.

A végelszámolási eljárás: a nem fizetésképtelen adós elhatározva jogutód nélküli megszűnését kielégíti hitelezőit. A jogutód nélküli megszűnést a gazdálkodószervezet arra feljogosított szerve határozatban mondja ki, és egyben rendelkezik a végelszámoló személyéről is. A határozatot meg kell küldeni a cégbíróságnak, amely meghozza a végelszámolásról szóló végzést, és elrendeli annak a Cégbíróságban való közzétételét. A hitelezők a végelszámolás közzétételét követő 30 napon belül kötelesek bejelenteni a követeléseiket. A végelszámoló a gazdálkodószervezet kötelezettségeit teljesíti,

követeléseit behajtja, és vagyonát szükség esetén értékesíti. Az eljárás alatt köteles gondoskodni az adós vagyonának megóvásáról, megőrzéséről. A végelszámolás költségeit a gazdálkodószervezet viseli.

Munkajog

Munkajog: a jogrendszer egyik ága, amelynek fő szabályozási tárgya a munkaerő felhasználásával kapcsolatban létrejövő

társadalmi viszonyok legtömegesebben előforduló fajtája, a munkaviszony.

Munkaviszony: az a jogviszony, amelyben a munkavállaló szabad elhatározásával arra kötelezi magát, hogy a munkáltató

számára és annak utasítása szerint rendszeres munkát végez, és ezért munkabérben részesül.

jellemzői:

- a felek (a munkavállaló és a munkáltató) szabad elhatározása hozza létre
- a munkavégzés rendszeres és állandó jellegű, amelynek kereteit a munkáltató határozza meg
- a munkáltató széleskörű utasítási jogkörrel bír
- a munkát személyesen kell teljesíteni
- írásbeli szerződéssel jön létre
- a munkavállaló és a munkáltató között alá-fölérendeltségi viszony van
- a munkavállaló köteles megtartani a munkafegyelmet
- az elvégzett munkáért munkabér jár

alanyai:

- a munkavállaló: munkaviszonyt létesíthet, ha (a, 16. életévét betöltötte. b, 15. életévét betöltötte, általános iskolában,

szakiskolában, középiskolai nappali rendszerű képzés keretében tanulmányokat folytató tanuló, az iskolai szünet alatt. c,

korlátozottan cselekvőképes személy (ha a 16. életévét még nem töltötte be) csak törvényes képviselője hozzájárulásával létesíthet munkaviszonyt).

- a munkáltató: az lehet, aki jogképes, vagyis mindenki, aki egyébként a polgári jogviszony alanya lehet: a természeti

személy, az állam és a többi jogi személy, valamint a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság.

A munkaviszony a munkaserződés megkötésével (minden esetben írásba kell foglalni) jön létre.

kötelezően tartalmazza:

- a szerződő felek személyi adatait
- a betöltendő munkakört
- a személyi alapbért
- a munkavégzés helyét
- a munkáltatói jogkör gyakorlóját
- határozott idejű munkaviszony esetén a munkaviszony időtartamát nem kötelező, de fontos lehet:
- a munkába lépés napját

- a próbaidőt (általában 30 nap, de max 3 hónap)

A munkavállalótól csak olyan nyilatkozat megtétele vagy adatlap kitöltése kérhető, ill. vele szemben csak olyan

alkalmassági vizsgálat alkalmazható, amely személyiségi jogait nem sérti.

A munkaszerződés megkötésével egyidejűleg a munkáltatót tájékoztatási kötelezettség terheli (30 napon belül).

- az irányadó munkarendről

- a munkabér egyéb elemeiről

- a bér fizetés napjáról

- a munkába lépés napjáról, a rendes szabadság mértékének számítási módjáról, kiadásának szabályairól

- a felmondási idő megállapításának módjáról

- arról, hogy a munkavállaló kollektív szerződés hatálya alá tartozik e.

A munkaviszony, ha a szerződő felek másképp nem egyeznek meg, határozatlan időre jön létre. Határozott idejű

munkaszerződés is köthető, de ennek ideje max 5 év. Amennyiben a határozott idejű

munkaszerződéssel foglalkoztatott

munkavállaló a határozott idő lejárta után a vezetője tudomásával akár csak egy nappal is tovább dolgozott,

munkaviszonya automatikusan határozatlan idejűvé alakul át.

A munkaviszony megszűnik:

- a munkavállaló halálával

- a munkáltató jogutód nélküli megszűnésével

- a határozott idő lejártával.

A munkaviszony megszüntethető:

- közös megegyezéssel: (ilyenkor a felek megállapodnak a munkavégzés utolsó napjában, írásba foglalják az egymással

szembeni kötelezettségeiket, azok teljesítésének módját, elszámolnak egymással, és a munkaviszony ezzel megszűnik.)

- rendes felmondással: (mind a két fél kezdeményezhet, a munkáltató köteles megindokolni, indok csak a munkavállaló

képességeivel, magatartásával, ill. a munkáltató működésével összefüggő ok lehet. A munkavállalót felmondási idő illeti

meg, mely min 30 nap, de az egy évet nem haladhatja meg (a munkaviszonyban eltöltött idő arányában emelkedik) és a

felmondási idő tartamának legalább felére a munkáltató köteles a munkavállalót a munkavégzés alól felmenteni. A

felmentés időtartamára a munkavállalót átlagkereset illeti meg. Ha a munkaviszony a munkáltató rendes felmondása, ill.

jogutód nélküli megszűnése miatt szűnik meg, a munkavállalót végkielégítés is megilleti.

Ennek mértéke a munkáltatonál

eltöltött évek számával arányosan emelkedik.)

- rendkívüli felmondással: (mindkét fél megszüntetheti a munkaviszonyt, ha a másik fél a munkaviszonyból származó

lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy olyan magatartást tanúsít, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi. Ha a munkáltató kívánja ily módon megszüntetni a munkaviszonyt, a tervezett intézkedés előtt lehetőséget kell adni a munkavállalónak, hogy a vele szemben felhozott kifogásokat megismerje, és azok ellen védekezzen. Ha a munkaviszonyt a munkavállaló szünteti meg, a munkáltató köteles a rendes felmondás esetén járó átlagkeresetet, ill. végkielégítést kifizetni.)

- azonnali hatállyal a próbaidő alatt: (írásban, bármelyik fel, indoklás nélkül megszüntetheti.)
- határozott idejű munkaviszony esetén a munkáltató kezdeményezésére: (határozott időre kötött munkaviszony csak közös megegyezéssel vagy rendkívüli felmondással, illetőleg a próbaidő alatt azonnali hatállyal szüntethető meg. Ha a munkáltató a fentiek től eltérően szünteti meg a határozott idejű munkaviszonyt, a munkavállalót ebben az esetben egyévi, ha a határozott időből hátralévő idő egy évnél rövidebb, a hátralévő időre jutó átlagkeresete illeti meg.)

A munkavállaló kérelmére munkaviszonyának megszüntetésekor, ill. azt követően egy éven belül a munkáltató köteles működési bizonyítványt adni, mely tartalmazza a munkáltatónál betöltött munkakört és a munkavállaló munkájának értékelését.

Munkaviszony jogellenes megszüntetése:

- Ha a munkáltató szüntette meg, akkor köteles a munkavállalót (kérelmére) eredeti munkakörébe visszahelyezni és az elmaradt bérét, ill. járandóságait és felmerült kárát megfizetni.
- Ha a munkavállaló szüntette meg és ezzel kárt okozott, köteles azt megtéríteni.

A munkaviszony tartalmát a felek jogainak és kötelességeinek összessége adja meg.

A munkavállaló kötelezettségei:

- munkavégzés
- munkáját személyesen ellátni
- az előírt helyen és időben munkára képes állapotban megjelenni: (a munkáltató a szokásos munkavégzés helyén kívüli munkavégzésre kötelezheti a munkavállalót (kiküldetés). Kiküldetés esetén a munkáltató köteles megfizetni a kiküldetés során felmerülő szükséges és igazolt többletköltségeket. A munkáltatók között létrejött megállapodás alapján más munkáltatónál történő munkavégzésre is kötelezhető a munkavállaló (kirendelés). A kirendelés során a munkaviszonyból származó jogok és kötelességek azt a munkáltatot illetik meg, ill. terhelik, amelyhez a munkáltatót kirendelték, a munkaviszony megszüntetésének jogát azonban csak a kirendelő munkáltató gyakorolhatja. Előfordulhat, hogy a

munkavállalónak (ideiglenesen) eredeti munkaköre helyett vagy amellett más munkakörbe tartozó feladatokat kell ellátnia

(átirányítás). Az átirányítás alapján történő munkavégzés időtartama nem haladhatja meg naptári évenként a 44

munkanapot. Egy naptári éven belül a kiküldetés, a kirendelés, az átirányítás időtartamát össze kell számítani és ezek

együtt időtartama nem haladhatja meg a 110 napot.)

- a munkakörébe tatozó munkát ellátni: (különösen indokolt esetben a munkakörébe nem tartozó feladatot elvégezni, ez

nem haladhatja meg a naptári évenkénti két hónapot.)

- munkaidejét a munkahelyén munkával tölteni: (a teljes munkaidő mértéke napi 8 óra, ami legfeljebb 12 órára emelhető.

A vasárnap nem nyilvánítható munkanappá. A munkavállaló számára naptári évenként legfeljebb 200, kollektív szerződés

alapján legfeljebb 300 óra rendkívüli munkavégzés rendelhető el.

- munkáját az elvárható szakértelemmel és gondossággal végezni

- a munkára vonatkozó szabályokat, utasításokat megtartani: (köteles megtagadni ha annak végrehajtása bűncselekmény,

vagy más személy életét, testi épségét, egészségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné.)

- egyéb kötelezettségek:

- együttműködés munkatársakkal

- titoktartási kötelezettség

- továbbképzésben való részvétel

- köteles bejelenteni, ha további munkaviszonyt vagy munkavégzésre irányuló egyéb

jogviszonyt létesít

A munkáltató kötelezettségei:

- a megfelelő munkafeltételek biztosítása: (dologi feltételek, egészséges és biztonságos munkavégzés feltételei,

munkavállalók személyes felszerelési tárgyainak őrzése.)

- a munkavállalók foglalkoztatásának megszervezése: (munkára való felkészítés, munkába állás segítése, betanítás,

munkával való ellátás, munkafegyelem megtartása, továbbképzés megszervezése, stb)

- a szabadidő kiadása: (a szabadidő tartama alatt a munkavállaló a munkavégzési , a munkáltató pedig a foglalkoztatási

kötelezettség alól mentesül. Fajtái: a, pihenőidő: munkaközi szünet (a napi munkaidő közben), napi pihenőidő (két

munkanap között), heti pihenőnap (két munkahét között), munkaszüneti nap. b, szabadság:

- rendes: (alapszabadságból és

pótszabadságból áll. Az alapszabadság min 20 munkanap, amely a munkavállaló életkorától függően fokozatosan

emelkedik max 30 napra, a pótszabadság szintén naptári évenként életkor, gyermeknevelés, fogyatékosság, munkahelyi

egészségi ártalom miatt jár. A szabadságot a tárgyévben kell kiadni, időtartamára átlagkereset jár.) - rendkívüli:

(közérdek, ill. méltányolható személyes érdek indokolhatja. Ide tartozik: betegszabadság, szülési szabadság, tanulmányi szabadság, stb.) c, munkaidő kedvezmény: (a jogszabály biztosít munkaidő-kedvezményt a szoptatási időre, a továbbtanulók számára, a szakszervezeti tisztségviselőknek és az üzemi tanács tagjainak. Ezekben az esetekben a kiesett munkaidőre átlagkereset illeti meg a munkavállalót. Néhány egyéb jogos távollét: állampolgári kötelezettség teljesítése, közeli hozzátartozó halála, kötelező orvosi vizsgálaton való részvétel, véradás. Az igazolatlan mulasztás esetén arra az időre munkabér nem jár.))

- a munkavállaló munkájának díjazása: (a munkabérről a munkavállaló nem mondhat le, a munkaviszony keretében a díjazás nélküli munkavégzés tilos. A munkabér részei: alapbér, bérpótlék, prémium, jutalom. A munkabért törvényes pénznemben kell megállapítani, és havonta utólag egyszerre elszámolni és kifizetni.)
- a béren felüli juttatások kiadása: (nem a végzett munka alapján kapják, pl: munkaruha, étkeztetés, munkásszállás, stb)

A munkavállaló kártérítési felelőssége: szubjektív alapú. Ez azt jelenti, hogy a felelősség megállapításának a vétkesség is feltétele. Ez alapján beszélünk:

- gondatlan károkozás: (ha a kár bekövetkezését az elvárható gondosság kifejtése mellett el lehetett volna kerülni és a kár azért következet be, mert a munkavállaló ezt a gondosságot nem fejtette ki. Ebben az esetben a kártérítés mértéke az egyhavi átlagkereset 50%-áig terjedhet.)
- szándékos károkozás: (ha a munkavállaló előre látja cselekményének vagy mulasztásának károsító következményeit, és azokat kívánja vagy elősegíti. Ilyenkor a teljes kár összegét köteles megtéríteni. A vétkesség tényét a munkáltatónak kell bizonyítania.

Objektív a munkavállaló felelőssége (vétkességre való tekintet nélkül köteles a teljes kárt megfizetni) a következő esetekben:

- elszámolási kötelezettséggel átvett olyan dolgok hiánya esetén, amelyeket kizárolagosan használ vagy kezel.
- a pénztáros, pénzkezelő, értékkezelő, ha a kár az általa kezelt pénz vagy érték tekintetében keletkezett.

A munkáltató kártérítési felelőssége: objektív, tehát a munkavállalonak a munkaviszonttal összefüggésben okozott kárt vétkességére tekintet nélkül köteles megtéríteni. A bizonyítási kötelezettség a munkavállalót terheli.

Munkaügyi jogvita: ha a munkaviszony alanyai között olyan vita alakul ki, amely a munkaviszonyból származik, ill. a

munkaviszonyból eredő jogokkal és kötelezettségekkel függ össze. A munkaügyi jogvitában a munkügyi bíróság jár el.

Munkügyi jogvitát kezdeményezhet:

- munkavállaló
- munkáltató
- szakszervezet
- üzemi tanács

A felek megállapodhatnak békéltető személy kikötésében.

BÜNTETŐJOG

Bűncselekmény

Büntetőjog: azoknak a jogszabályoknak az összessége, melyek mehatározzák mely cselekmények minősülnek

bűncselekménynek, ezek elkövetőit hogyan kell felelősségre vonni és velük szemben milyen szankciókat és hogyan kell

alkalmazni. 3 fő részre tagolódik: anyagi (azokat a jogszabályokat foglalja magába, melyek mehatározzák mely

cselekmények bűncselekmények, alkalmazható szankciók, alkalmazásul feltételei.), eljárási, és büntetésvégrehajtási jog.

Alapelvei: # törvényesség követelménye (1. nullum crimen sine lege: csak olyan cselekmény minősíthető

bűncselekménynek, melyet e tv. Kifejezetten büntetni rendel., 2. nulla poena sine lege: a bűncselekmény elkövetője csak

azzal a büntetéssel sújtható, meleyt a tv. A bűncselekmény megvalósulásának esetére kilátásba helyezett), # humanitás

elve (nem lehet figyelmen kívül hagyni hogy a bűnelkövető is ember), # bűnösségen alapuló felelősség elve, # büntetőjogi

felelősség differenciálásának elve (a szankció súlya az elkövetet tettel arányban álljon.).

1978. évi IV. tv, BTK az irányadó.

Bűncselekmény: az a szándékosan vagy gondatlanságból elkövetett cselekmény, mely veszélyes a társadalomra és

amelyre a tv. Büntetés kiszabását rendeli.

Bűntett: az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, melyre a tv. kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés

kiszabását rendeli, minden más bűncselekmény vétség.

Bűnhalmazat: ha az elkövető több bűncselekményt valósít meg, és azokat egy eljárásban bírálják el. Ez esetben csak egy

bünmtetés kerül kiszabásra, így a fő büntetés a bűnhalmazatban szereplő legsúlyosabb büntetés lesz.

Folytatónlagosan elkövetett bűncselekmény: ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt, egységes elhatározással, azonos

sértett sérelmére, rövid időközökben többször követ el.

A bűnösség megnyilvánulási formái a szándékos és a gondatlan elkövetés.

A bűncselekmény elkövetői

1.tettesek: tettes (aki a bűncselekmény törvényi tényállását maga valósítja meg.), tettestárs (közvetett tettes)

2.rézesek: akik a tv.i tényállás megvalósításában nem vesznek részt, de közreműködnek a tv.i tényállás más személy

részéről történő megvalósításában. Felbújtó (mást bűncselekmény elkövetésére szándékosan rábír), bűnsegéd (a

bűncselekmény elkövetéséhez szándékosan segítséget nyújt.)

társas bűnelkövetési alakzatok: bűnszövetség, bűnszervezet, csoportos elkövetés.

A bűncselekmény megvalósulási stádiumai: # befejezett bűncselekmény, amikor a meghatározó tv.i tényállás minden

eleme megvalósult, # kísérlet, amikor a szándékos bűncselekmény elkövetését elkezdik, de nem fejezik be, # előkészület,

amikor a bűncselekmény elkövetése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételeket már biztosították

Büntetőjogi felelősségrevonás akadályai

Büntethetőséget kizáró okok:

Beszámítási képességet kizáró okok: #gyermekkor (14 év alatt), # kóros elmeállapot, # kényszer és fenyegetés

Bűnösséget kizáró okok: # tévedés, tévesztés, # törvényben meghatározott elárhatóságot kizáró ok

Jogellenességet zárja ki: # a cselekmény társadalomra veszélyességének csekély foka, # jogos védelem, # végszükség

Büntethetőséget megszüntető okok: # elkövető halála, # elévülés, # kegyelem, # cselekmény társadalomra

veszélyességének megszűnése vagy csekéllyé válása, # tv.ben meghat egyéb ok.

Büntetőeljárást akadályozó okok: magánindítvány hiánya

Büntetések és intézkedések

Büntetés: A büntetés a bűncselekmény elkövetése miatt a tv.ben meghat joghátrány, a bűnözés elleni küdelem eszköze

Főbüntetések: 1. szabadságvesztés: életfogytig, vagy hat. ideig tart (ez min. 2hó, max. 15év, halmozott büntetés esetén 20

év), letölthető büntetés-végrehajtási intézetben, fegyház, börtön, fogház 2. közérdekű munka: hetenként legalább egyszer,

szabadidőben vagy pihenőnapon. 3. pénbüntetés: úgy, hogy a napi tételek számát állapítják meg az elkövető személy,

vagyoni és egyéb feltételeihez igazodva (min.30, max. 540) ezt fogházban is le lehet tölteni, ekkor 1 napi téTEL = egynapi

szabadságvesztés

Mellék Büntetések: növelik a főbüntetések hatékonyságát, elősegítik az újabb

bűnelkövetések megelőzését. Egy részük

önállóan, büntetés kiszabása nélkül is alkalmazható. Lehet: #közügyektől eltiltás,

#foglalkozástól eltiltás, # járművezetéstől

eltiltás, # kitiltás (tartózkodási hely szabad megválasztásának a jogát korlátozza), # kiutasítás, # vagyonelkobzás,

#pénmellékbüntetés (a az elkövető a bűncselekményt haszonszerzés céljából követte el, legalacsoyabb összege 10e, legmagasabb 10M Ft, vagyonelkobás esetén pénmellékbüntetésnek nincs helye)
Intézkedések: #megrovás, #próbára bocsátás (a bíróság a büntetés kiszabását próbaidőre elhalasztja, 1-3év lehet), #kényszergyógykezelés (ha az elkövető elmeállapota miatt nem büntethető, de attól lehet tartani, hogy hasonló cselekményt fog elkövetni), #alkoholisták kényszergyógyellátása, #elkobzás (el kell kobozni azt a dolgot amivel a bűncselekményt elkövették), #pártfogó felügyelet (ha a feltételes szabadság vagy a próbaidő eredményes elteltéhez az elkövető rendszeres figyelemmel kisérése szükséges.)

Büntetés kiszabása

Büntetést úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény és az elkövető társadalomra veszélyességének mértékéhez, a bűnösség fokához, az egyéb súlyosbító és enyhítő körülményekhez. Bűnhalmazat esetén egy büntetés kerül kiszabásra.

Enyhébb büntetés szabható ki, ha annak legkisebb mértéke is túl szigorú, ill. a tárgyalásról való lemondás esetén.

Elévülés

A büntethetőség elővülése az időműlás büntethetőségét megszüntető hatását jelenti. Nem évülnek el pl háborús bűntettek, emberölés, emberrablás, terrorcselekmények... ennek kapcsán beszélünk félbeszakadásról (az elővölés ilyenkor előről kezdődik) és nyugvásról (ennek ideje nem számít bele az elővülésbe) a főbüntetés elővül: #15 évi szabadságvesztés és ennél súlyosabbnál 20 év, #10évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztés esetén 15 év, #5évi vagy ezt meghakladó szabadságvesztés esetén 10 év, #5 évet el nem érő szabadságvesztés esetén 5 év,

#közérdekű munka vagy pénbüntetés esetén3 év elteltével., # a pénmellékbüntetés nem évül el Mentesítés folytán az előítélt mentesül azon hátrányos megkülönböztetések alól, melyeket az előítéléshez jogszabály fűz. Az előítélt mentesítésben részesülhet # a tv erejénél fogva, # bírósági határozat alapján, # kegyelem útján

Különös részi tényállások

A közélet tisztasága elleni bűncselekmények: # vesztegetés (lehet aktív vagy passzív, hivatali vagy gazdasági), # befolyással üzérkedés, Közrend elleni bűncselekmények: # önbíráskodás , # közokirat hamisítás, # magánokirat hamisítás, # visszaélés okirattal, Gazdasági bűncselekmények: 1.) gazdálkodási kötelességeket és a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények: #

számviteli fegyelem megsértése, # csődbüntett, # hitelező jogtalan előnyben részesítése, # rossz minőségű termék
forgalomba hozatala, # áru hamis megjelölése, # hitelezési csalás, # engedély nélküli külkereskedelmi tevékenység, # GT
vagy szövetkezet vezető tisztségviselőjének visszaélése, # alaptőke vagy törzstőke csorbítása, # valótlan érték megjelölése,
jogtalan pü.iszolg.tevékenység, # jogosulatlan befektetési szolgáltatási tevékenység, # bennfentes ép.kereskedelelem, #
tőkebefektetési csalás, # üzleti titok megsértése, # számítógépes csalás,
2.) pénzügyi bűncselekmények: # adó és TB csalás, # jövedéki orgazdaság, # visszaélés jövedékkel, # jövedékkel
visszaélés segítése, # a munkaerőpiaci alap bevételét biztosító fizetési kötelezettség megsértése, # TB, egészségbiztosítási,
nyugdíjjárulék fizetési kötelezettség megsértése, # csempész, vámorgazdaság, # visszaélés csekkel, # váltóhamisítás, #
fedezetlen bankkártya felhasználása
vagyon ellen elkövetett bűncselekmények: # sikkasztás, # csalás, # hűtlen kezelésm, # hanyag kezelés,
szabálysértés: az a jogellenes, tevékenységen, vagy mulasztásban megnyilvánuló cselekmény, mely a bűncselekményhez
képest enyhébb fokban sérti vagy veszélyeztető a társadalom általánosan elfogadott együttélesi normáit, akadályozza
vagy zavarja a közigazgatás működését, ill. meghat.tevékenység vagy foglalkozás gyakorlássára vonatkozó jogszabályokba
ütközik.
A BTKhoz hasonlóan a bűnösség megnyilvánlasi formái a szándékos és gondatlan elkövetés, mint a felróhatóság két
alakzata. Cselekmény részei a felbujtók és a bűnsegédek. Szabálysértés miatt alkalmazható büntetések: #
járművezetéstől eltiltás, # elkobzás, # kiutasítás, # figyelmeztetés, # kitiltás
A szabálysértés miatt eljáró hatóságok: # rendőrség, # helyi önkorm.jegyzője, # vámhatóság, egyéb szervek: # határőrség, #
ÁNTSZ, # bányakapitányságok, # hírközlési felügyelet, # nemzeti parkok igazgatóságai, # szerencsejáték felügyelet, #
megyei munkabiztonsági felügyelő.
A szabálysértési eljárásban résztvevő személyek: # eljárás alá vont személy (a szabálysértés tettese), # védő (meghatalmaás vagy kirendelés alapján), # sérült
Európai unió intézményrendszere
- Európai parlament : Az unió csúcossal , nem jogalkotó a neve ellenére . Jóváhagyó tevékenységeket
Végez (tagfelvétel) . 626 tegból áll , a tagokat politikai hovatartozásuk alapján választják , nem nemzetiségi
Alapon . Politikai csoportok működnek benne .

- Európai bizottság : Tagjai főbiztosok . Ezekhez a biztosokhoz szakterületek kapcsolódnak , de a döntéseket Együttesen hozzák .
- Miniszterek tanácsa : Az unió döntéshozó (jogalkotó) szerve . A tagállamok minisztereiből áll . Felépítése Változik , minden a tárgyalandó témától függ . (ipari téma – Ipari Minisztérium)
- Európai tanács : A tagállamok minisztrelnökeiből áll .

HITELINTÉZETEK ÉS PÉNZÜGYI VÁLLALKOZÁSOK

Kétszintű bankrendszer kialakulása óta a hitelintézetekre vonatkozó szabályozás módosítására 1996-ban és 1998-ban

került sor. A törvénymódosítás célja, hogy az Európai Uniós követelményekhez Magyarország minél hamarabb alkalmazkodni tudjon. Megkövetelik, hogy a magyar szabályozás ne legyen szigorúbb a közösségi szabályozásnál. A

jogszabály módosítást két kiemelt szempont indokolta:

- a pénzügyi intézményrendszer jelentős és sokrétű megváltozása, amely követi a nemzetközi gyakorlatot.
  - az EU csatlakozás elősegítése
- Első lépésként lehetővé vált a hitelintézetek számára, hogy részt vegyenek az állampapírok, valamint a zárt kibocsátású vállalati papírok piacán. Ezután lehetőség nyílt arra, hogy a hitelintézetek részt vegyenek a nyilvános kibocsátású vállalati papírok piacán, ezzel a magyar bankrendszer univerzális bankrendszerre vált. Az univerzális bankrendszer kialakításának koncepciója szervezeti oldalról azt jelentette, hogy az Állami Bankfelügyeletet, valamint az Államiértékpapír- és

tőzsdefelügyeletet össze kellett vonni, mert csak így teremthető meg a széleskörű pénzügyi, illetve befektetési

szolgáltatást nyújtó hitelintézetek átfogó felügyelete. 1997. január 1. után az egységes Állami Pénz és Tőkepiaci

Felügyelet látta el a Pénz és Tőkepiac területén működő gazdálkodó szervezetek állami felügyeletét. A Felügyelet

jogállását külön törvény szabályozza, feladatait azonban a két úgynvezett ágazati törvény határozza meg:

- pénzpiacot érintő: hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény
- tőkepiacot érintő: az értékpapírok forgalomba hozataláról, a befektetési szolgáltatásokról és az értékpapírtőzséről szóló 1996. évi CXI. Törvény.

Jelentősen szigorodtak a hitelintézeti tulajdonosokra vonatkozó előírások. (pl. maximális tulajdoni hányad mértékének

csökkentése, különböző jelentéstételekre vonatkozó előírások, számos előírás vonatkozik arra, hogy a tulajdonosok ne

használhatják fel a hitelintézetet saját maguk vagy vállalkozásaik finanszírozására).

Jelentős változást jelent a piacra lépés szabályainak szigorítása. Ez a Felügyelet számára a piacra lépés elbírálásában a gondos mérlegelés és a felelős döntéshozatal kötelezettségét határozza meg. (eddig csak a minimális jegyzett tőke meglétét vizsgálhatta)

Jelentősen megváltozott a pénzügyi szolgáltatói tevékenységet nem hitelintézetként végző pénzügyi vállalkozások vonatkozásában gyakorolt felügyeleti tevékenység.(Négyszeres minimális jegyzett tőke, tevékenység megkezdése felügyeleti engedélyhez kötött.) A felügyelet jogosult ellenőrzések lefojtatására és a pénzügyi vállalkozásuktól való rendszeres információkérésre.

Megerősödtek a bankképviseletre vonatkozó eddigi szabályok. A bankképviselet továbbra sem végezhet pénzügyi szolgáltatói tevékenységet, tevékenységének megkezdése a Felügyelet által történő nyilvántartásba vételhez lesz kötött.

Új elemek minősíthető a bankholdingra vonatkozó előírások megalkotása. A jogszabály a bankholding fogalmát az eddiginél szélesebben határozza meg és olyan szabályokat rögzít, amelyek betartásának vizsgálatakor a holding vállalat azon vállalkozásait is figyelembe kell venni, amelyek nem pénzügyi intézményként működnek.

A jogalkotó nagyobb lehetőséget ad az Országos Betétbiztosítási Alap számára azzal, hogy a preventív módon beavatkozzon a hitelintézetek működésébe, és anyagi kockázatokat vállaljon a hitelintézet megmentésében.

A jogszabály tartalmazza azokat a főbb változásokat, amelyek azt segítik elő, hogy a Felügyelet a jövőben preventív és proaktív módon tevékenykedjen, vagyis a bankválságok kialakulásának lehetőségeit tárja fel, intézkedjen annak elkerülése érdekében.

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény határa kiterjed:

- a Magyar Köztársaság területén végzett és törvényben meghatározott pénzügyi szolgáltatási, kiegészítő szolgáltatási és bankképviseleti tevékenységre, valamint betétbiztosításra.
- a Magyar Köztársaság területén székhellyel rendelkező hitelintézet által külföldön alapított hitelintézet, pénzügyi vállalkozás, a törvényben meghatározott pénzügyi szolgáltatási, kiegészítő pénzügyi szolgáltatási és bankképviseleti tevékenységének felügyeletére.
- a magyar hatóság által ellátott felügyeleti tevékenységre
- bankcsoportra, a pénzügyi holdingra és a vegyes tevékenységű csoportra
- a kiszervezéssel kihelyezett ügyviteli tevékenységet folytató gazdasági társaságok törvény szerinti felügyeletére

A törvény határa nem terjed ki:

- az elkölöntött állami pénzalapokra
- a Magyar Nemzeti Bankra
- a Magyar államkincstára
- a Kincstári Vagyon Igazgatóságra
- az elszámolóházra
- a kizárolag garancia-vállalásra foglalkozó jogi személyre

Pénzügyi szolgáltatást pénzügyi intézmény végezhet (forintban és devizában is), mely két csoportra osztható:

hitelintézetre és pénzügyi vállalkozásra.

Pénzügyi szolgáltatás:

- betét gyűjtése és más visszafizetendő pénzeszköz nyilvánosságtól történő elfogadása, - hitel és pénzkölcsön nyújtása, - pénzügyi lízing, - pénzforgalmi szolgáltatások nyújtása, - készpénz-helyettesítő fizetési eszköz kibocsátása, ezzel kapcsolatos szolgáltatás nyújtása, - kezesség és bankgarancia vállalása, egyéb bankári kötelezettség vállalása, - valutával, devizával (nem pénzváltás), csekkel, váltóval saját számlára vagy bizományosként történő kereskedelmi tevékenység, - pénzügyi szolgáltatás közvetítése (ügynöki tevékenység), - letétkezelés kollektív befektetések részére, - letéti szolgáltatás.

Széfszolgáltatás, - hitelreferencia-szolgáltatás, - önkéntes kölcsönös biztosító-pénztár részére történő vagyonkezelés, -

készpénzátutalás, - magánnyugdíjpénztár részére történő vagyonkezelés

Kiegészítő pénzügyi szolgáltatás: - pénzváltási tevékenység, - az elszámolásforgalom lebonyolítása (elszámolásforgalmi ügylet), - pénzfeldolgozási tevékenység, - pénzügyi ügynöki tevékenység a bankközi piacon

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének (PSZÁF) engedélyével végezhető tevékenységek:

- betét gyűjtése és más visszafizetendő pénzeszköz nyilvánosságtól történő elfogadása
- hitel és pénzkölcsön nyújtása
- pénzügyi lízing
- pénzforgalmi szolgáltatások nyújtása
- kezesség és bankgarancia vállalása, egyéb bankári kötelezettség vállalása
- valutával, devizával (nem pénzváltás), csekkel, váltóval saját számlára vagy bizományosként történő kereskedelmi tevékenység
- pénzügyi szolgáltatás közvetítése (ügynöki tevékenység)
- letétkezelés kollektív befektetések részére
- letéti szolgáltatás. Széfszolgáltatás
- hitelreferencia-szolgáltatás
- önkéntes kölcsönös biztosító-pénztár részére történő vagyonkezelés
- magánnyugdíjpénztár részére történő vagyonkezelés
- pénzügyi ügynöki tevékenység a bankközi piacon

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének engedélyével, de a Magyar Nemzeti Bank előzetes véleményének

kikérésével végezhető tevékenységek:

- pénzforgalmi szolgáltatások nyújtása

- pénzügyi ügynöki tevékenység a bankközi piacon

A Magyar Nemzeti Bank engedélyével végezhető tevékenységek (ezen tevékenységek végzőiről a Felügyelet

nyilvántartást vezet):

- készpénz-helyettesítő fizetési eszköz kibocsátása, ezzel kapcsolatos szolgáltatás nyújtása

- készpénztutalás

- pénzváltási tevékenység

- az elszámolásforgalom lebonyolítása (elszámolásforgalmi ügylet)

- pénzfeldolgozási tevékenység

Bank az a hitelintézet, amely üzletszerűen betétet gyűjt, pénzforgalmi szolgáltatást üzletszerűen nyújt; csak bank kaphat

engedélyt arra, hogy az összes pénzügyi tevékenységet együttesen végezhesse.

Szakosított hitelintézet a rá vonatkozó külön szabályozásnak megfelelően jogosult tevékenységének végzésére azzal,

hogy nem kaphat engedélyt a pénzügyi szolgáltatások teljes körének végzésére. (Pl.: jelzálog-hitelintézetek,

lakástakarékpénztárak, Magyar Fejlesztési Bank Rt., Magyar Export-Import Bank Rt.)

A szövetkezeti hitelintézet széles körben végezhet pénzügyi szolgáltatási tevékenységet, azonban bizonyos

tevékenységek végzésére nem kaphat engedélyt. Két nagy csoportja: takarékszövetkezetek és hitelszövetkezetek.

Pénzügyi vállalkozások azon pénzügyi intézmények, melyek pénzügyi szolgáltatásokat korlátozottan végezhetnek, mivel

betétyűjtésre és más visszafizetendő pénzeszközöknek a nyilvánosságtól való gyűjtésére (saját tőkéjét meghaladó

mértékben) nincs jogi felhatalmazásuk. Ide tartozik a pénzügyi holdingtársaság is.

Pénzügyi intézmény részvénytársaságként vagy szövetkezetként, bank és szakosított hitelintézet csak

részvénytársaságként működhet.

PÉNZÜGYI SZERVEZETEK ÁLLAMI FELÜGYELETE (PSZÁF)

Az Országgyűlés az 1999. évi CXXIV. Törvényteljesítő 2000. április 1-jei hatállyal létrehozta PSZÁF-t. Jogi személy, mely

önállóan gazdálkodó költségvetési szervként működik. Szervezetének élén az elnök áll (Országgyűlés választja és hívja

vissza), egy helyettese (miniszterelnök nevezi ki és menti fel) van. A Felügyelet tevékenységének célja a pénz- és

tőkepiac zavartalan és eredményes működésének, a pénzügyi szervezetek ügyfelei érdekei védelmének, a piaci viszonyok

átláthatóságának, a tisztességes és szabályozott verseny fenntartásának elősegítése.

A Felügyelet a pénzpiac területén:

- elbírálja az engedélykérelmeket és más beadványokat
- vezeti a törvényben előírt nyilvántartásokat
- ellenőrzi a pénzügyi intézmények információszolgáltatásának rendszerét és adatszolgáltatását
- ellenőrzi a pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenységet meghatározó szabályok érvényesülését
- vizsgálja, elemzi és értékeli a pénzügyi intézmények prudens működését, a betétek és más visszafizetendő források

biztonságát, a független és szakszerű irányítást, ellenőrzést és vezetést veszélyeztető körülményeket

- intézkedéseket hoz az észlelt szabálytalanságok megszüntetése érdekében
- kivételes intézkedéseket hoz a súlyos szabálytalanságok felszámolása végett
- bírságot alkalmaz a feltárt szabályszegések miatt
- segíti az Országos Betébtbiztosítási Alap igazgatótanácsának működését, a döntések előkészítését és végrehajtását

A Felügyelet a tőkepiac területén:

- elbírálja az engedély iránti kérelmeket és más beadványt
- rendszeresen figyelemmel kíséri a befektetési szolgáltató, a kibocsátó, a tőzsde és az elszámlóház tevékenységét
- ellenőrzi, vizsgálja a befektetési szolgáltatási tevékenység végzését meghatározó jogszabályok érvényesülését
- vizsgálja, elemzi, értékeli a befektetési szolgáltató üzletvitelének irányítását
- ellenőrzi a befektetési szolgáltató, a kibocsátó, a tőzsde és az elszámlóház információszolgáltatásának működését
- alkalmazza a törvényben szabályozott intézkedéseket, szankciókat
- vizsgálatot folytat bennfentes kereskedeleml-, tisztességtelen árfolyam-befolyásolás gyanúja esetén
- vezeti a törvényben előírt nyilvántartásokat
- segíti a Befektető-védelmi alap működését

A Felügyelet a biztosítási területen:

- ellenőrzi és értékeli a biztosításra vonatkozó jogszabályok betartását
- elbírálja az engedélykérelmeket
- nyilvántartja és értékeli a biztosítási tevékenységre vonatkozó adatokat
- részt vesz a biztosítással kapcsolatos jogszabályok előkészítésében
- koordinálja a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítással kapcsolatos feladatok ellátását, javaslatot tesz a díjmegállapításra

A Felügyelet a pénztárak területén

- ellenőrzi az e törvényekben és az e törvényekhez kapcsolódó jogszabályok rendelkezéseinek megtartását
- elbírálja az engedélykérelmeket és ellenőrzi, hogy a pénztárak az engedélynek megfelelően működnek-e
- a törvényben meghatározott esetekben intézkedik felügyeleti biztos kihelyezéséről

- közreműködik a pénztárak és az Alap fejlődését akadályozó tényezők feltárásában és feloldásában
- a pénztárak működésére vonatkozóan irányelveket és ajánlásokat dolgoz ki
- ellenőrzi és információs rendszert működtet, elemzi a pénztári szférában megnyilvánuló rövid és hosszú távú folyamatokat
- a magánnyugdíjpénztárak befektetési tevékenységére vonatkozó hozamelvárást évente előre meghatározza és közzéteszi
- jóváhagyja a pénztárak szabályzatát

A pénzügyi intézmények tevékenységének felügyelete:

- engedélykérleltek és más beadványok elbírálása
- vezeti a nyilvántartásokat, ellenőri az információszolgáltatást és adatszolgáltatást
- ellenőri az egyes tevékenységeket meghatározó szabályok érvényesülését
- vizsgálja a pénzügyi intézmények prudens működését, a betétek és más visszafizetendő források biztonságát
- intézkedik a szabálytalanságok megszüntetésére
- kivételes intézkedéseket hoz a súlyos szabálytalanságok megszüntetésére
- bírságot alkalmaz a feltárt szabályszegés miatt

A Felügyelet bevételei:

- igazgatásszolgáltatási díj (pénzügyi intézmény és pénzügyi intézménynek nem minősülő jogi személy fizeti)
- felügyeleti díj

Ezeket a bevételeket a Felügyelet csak működésének fedezésére használhatja fel.

A felügyeleti bírságot (a felügyeleti bírságokból származó bevétel 20%-át) a következő célokra kell fordítani:

- bankszakemberek képzésére
- a felügyeleti tevékenységgel kapcsolatos tanulmányok készítésének, közzétételének támogatására
- a betétesek és más ügyfelek tájékoztatására

ÉRTÉKPAPÍR: vagyoni jogot megtestesítő, forgalomképes okirat, számlán megjelenő összeg vagy elektronikus jel.

Jogi megközelítésben az értékpapír:

- olyan okirat, amely a benne tanúsított alanyi jogot úgy testesíti meg, hogy azt a papír nélkül sem érvényesíteni, sem bizonyítani, sem átruházni nem lehet
- az értékpapír létezéséig érvényes a benne megtestesült követelés is, az adós csak az értékpapír ellenében köteles teljesíteni, a követelés átruházása csak az értékpapír átruházásával lehetséges, az értékpapír átruházása a követelés átruházását jelenti.
- az értékpapír okirat
- az alanyi jog mögött minden van egy alapjogviszony, amit az értékpapír jog alapügyletnek nevez.

- az értékpapírba foglalással maga az alapul szolgáló jogviszony és az abból eredő követelés nem szűnik meg

A törvény hatálya alá tartozik (ha nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik):

- a devizabelföldi kibocsátó által sorozatban kibocsátott értékpapír forgalomba hozatala
- a devizakülföldi kibocsátó által sorozatban kibocsátott értékpapír belföldi forgalomba hozatala

- a Magyar Köztársaság területén folytatott befektetési szolgáltatási, kiegészítő befektetési szolgáltatási, illetve

elszámolóházi tevékenység

Nem tartozik a törvény hatálya alá:

- szövetkezeti üzletrész
- csekk
- váltó
- kárpotlási jegy
- közraktárjegy forgalomba hozatala
- az állampapír zártkörű forgalomba hozatala

A Magyar Nemzeti Bank és a Kincstár értékpapír-forgalmazási tevékenységet jogosult végezni, és mint befektetési

vállalkozás, a többi befektetési szolgáltatóhoz képest különleges helyzetben van.

Forgalmazási felügyeleti engedélyhez nem kötöttek, rájuk nem vonatkoztatható tulajdonszerzési korlátozás,

likviditásszabályozás, kockázatkezelési előírások.

Befektetési szolgáltatási tevékenységek - ügynöki tevékenység, - bizományosi tevékenység, - kereskedelmi

tevékenység, - portfóliókezelés, - jegyzési garanciavállalás

Kiegészítő befektetési szolgáltatási tevékenységek - értékpapírletét-kezelés és az ehhez kapcsolódó szolgáltatás, -

értékpapír-letéti őrzés, - tanácsadás vállalkozásoknak a tőkeszerkezettel kapcsolatban, tanácsadás és szolgáltatás a

vállalkozások szétválásával, egyesülésével és a tulajdonosi szerkezet átalakításával kapcsolatban, - értékpapír forgalomba

hozatalának, valamint a részvénytársaság felvásárlásának szervezése és az ehhez kapcsolódó szolgáltatás, - befektetési

tanácsadás, - befektetési hitel nyújtása, - értékpapírszámla-vezetés, - ügyfélszámla-vezetés

Befektetési eszközök:- átruhátható értékpapír, - pénzügyi határidős ügylet, - határidős kamatlábszerződés, - kamatláb-,

deviza-, és tőke-csereügylet (swap), - opció

Befektetési-szolgáltatási tevékenység végzését kizárolag felügyeleti engedéllyel, és csak olyan részvénytársasági

formában működő szervezet végezhet, amely kizárolag névre szóló részvényekkel rendelkezik. A befektetési társaság

alaptőkéje egymilliárd forint, ez csak pénzbeli hozzájárulással biztosítható. Befektetési szolgáltatóban semmilyen

tulajdon nem szerezhet: a tőzsdetanács befektetői és kibocsátói képviselője, a tőzsde és az elszámolóház alkalmazottja, a Felügyelet köztisztviselője.

Az elektronikus kereskedelem fogalomköre a webalapú vásárlástól, az internettől a virtuális vállalatokig terjedően igen

széles skálán mozog. Mindazon informatikai eszközök, vállalati és üzletviteli szervezési módszerek együttese, melyek az

üzleti, ügyviteli folyamatban együttműködő, lehetséges távoli partnereket képesek e folyamatok mentén integrálni.

E-business: átfogó fogalom, informatikai eszközök és rendszerek vállalkozások által történő alkalmazása.

E-commerce: a szolgáltatást kínáló vállalkozó és az ezt igénybevevő közötti üzleti kereskedelmi kapcsolat.

Az Európai Unió dokumentumaiban az elektronikus kereskedelem fogalma helyett az információs társadalmi szolgáltatás az elterjedt.

Információs társadalmi szolgáltatás, ha:

- ellenérték fejében nyújtják
- távollévők részére történik a szolgáltatás nyújtása, ide nem értve az olyan szolgáltatást, amit a szolgáltató telephelyén nyújtanak
- elektronikus úton szolgáltatják
- a szolgáltatást igénybevevőjének egyedi kívánságára nyújtják „point to point”

Az Európai Unió jelentős lépéseket tesz az információs társadalom kialakítása érdekében, ennek egyik jelentős dokumentuma az „E-Európa Akcióterv”

Az EU-ban számos jogszabály foglalkozik az elektronikus kereskedelemmel:

- az elektronikus fizetési eszközök kibocsátásáról és használatáról szóló irányelv
- az elektronikus aláírásról szóló irányelv
- az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv
- az elektronikus pénzintézetekről szóló irányelv

Az uniós szabályozás figyelembe veszi a nemzetközi szabályokat: WTO (World Trade Organisation), OECD

(Organisation for Economic and Commercial Development), UNCITRAL (United Nations Commission on International Trade Law), ENSZ.

A szerződő felek bármilyen alakban (szóban, írásban, ráutaló magatartással) köthetnek szerződést (formaszabadság), a

lényeg csupán az, hogy egyértelmű legyen a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezése.

Nem vonatkoznak ezek a szabályok azokra a szerződésekre:

- melyeknek tárgya ingatlan tulajdonjogának átruházása
- melyek közjegyzői ellenjegyzést igényelnek
- melyeket fogyasztókkal kötnek biztosíték nyújtására

- melyek a családi jog, vagy az öröklési jog alá tartoznak

Elektronikus szerződést szükségszerűen távollevők kötnek. Jelenlévőnek tekintendők, akik között egyidejű interaktív kommunikáció zajlik le.

A szerződéskötés folyamata:

Két fő szerződési nyilatkozatot különböztetünk meg: az ajánlatot és az elfogadást.

Elektronikus szerződéskötés során a „klikkelő” fél vételi ajánlatot tesz, a szerződés a szolgáltató elfogadó nyilatkozatával

jön létre.

A nyilatkozatok kézhezvételének időpontjára 4 megközelítés létezik:

- A megfogalmazási elmélet szerint a szerződés akkor jön létre, amikor az ajánlat címzettje beleegyező nyilatkozatát megfogalmazta.
- Az elküldési elmélet szerint a szerződés akkor tekinthető megkötöttnek, amikor az ajánlat címzettje beleegyező nyilatkozatát elküldte.

- A megérkezési elmélet alapján az az időpont az irányadó, amikor az elfogadó nyilatkozat az ajánlattevőhöz megérkezik, függetlenül attól, hogy arról a címzett tudomást szerzett.
- A tudomásszerzési elmélet szerint a szerződés létrejöttéhez, a nyilatkozat megérkezésén túl az is szükséges, hogy az ajánlattevő az elfogadó nyilatkozatról ténylegesen tudomást szerezzen, azt megismerje.

Az uniós irányelv szerint egy elektronikus úton tett nyilatkozat akkor tekinthető megérkezettnek, ha ahoz a címzett hozzáférhet.

Az alaki feltételek közül legfontosabb az írásbeliség.

Szóbeli szerződéskötésnek a jelenlevő felek között szóban, távollevő felek között pedig telefonon, illetve valamilyen hanghordozón tett jognyilatkozatok.

Ráutaló magatartással tett nyilatkozatról akkor beszélünk, ha valamely magatartásból az általános élettapasztalat szerint

a másik félnek egyértelműen fel kellett ismernie a szerződési akaratot.

Írásban létrejött szerződésnek az tekinthető, ha az egyik fél írásbeli szerződési ajánlatát a másik fél írásban elfogadta.

A polgári perrendtartás szerint a magánokiratoknak két fajtájuk van:

- teljes bizonyító erejű okirat (ellenkező bizonyításig teljes bizonyítékul szolgál)
- egyszerű magánokiratok

Elektronikus iratok, olyan adathalmazok, melyeket elektronikus formában rögzítenek, tárolnak és továbbítanak. Ahhoz,

hogy teljes bizonyító ereje legyen, szükséges:

- az aláíró egyértelmű azonosíthatósága
- az aláírás tényének letagadhatatlansága
- az irat tartalmának változatlansága
- az elküldés tényének igazolhatósága

Az elektronikus aláírásról szóló törvény alapelvei:

- a szabályozásnak technológiás emlegetésnek kell lennie
- az elektronikus aláírás joghatályát teljeskörűen el kell ismerni
- az elektronikus aláírás alkalmazását csak törvény zárhatja ki olyan esetekben, ahol az a jogbiztonságot sértené
- hitelesítésszolgáltatást a jogszabályi feltételeknek megfelelő gázdálkodó szervezet nyújthat
- a minősített elektronikus aláírással ellátott irathoz teljes bizonyító erejű magánokirati, illetve közokirati minőséget kell rendelni

Az interneten kötött szerződések esetében jelentős szerephez jutnak az általános szerződési feltételekre vonatkozó

jogszabályok, és fokozottan érvényesülnek az általános fogyasztóvédelmi szabályok.

A jogképesség automatizmus, már születésünk előtt is jogképesek vagyunk egészen halálunkig. Ez általános, egyenlő feltételeket biztosít minden természetes személy számára.

Cselekvőképesség: A cselekvőképesség az embernek az a joga, hogy saját akaratnyilatkozatával, saját nevében szerezhet jogokat és vállalhat kötelezettségeket, aki az ügyei viteléhez szükséges belátási képességgel rendelkezik. 14 éves kort be nem töltött gyerek: cselekvőképtelen, 14-18 éves korig: korlátozottan cselekvőképes és 18.életévet betöltött személy cselekvőképes.

Személyiségi jogok: Az emberi méltóság, élet a testi épség és az egészség, személyes szabadság, a magánélet, a magánlakás sérthetetlensége, becsület és a jó hírnév, magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez való jog, névviseléshez való jog, képmáshoz és a hangfelvételhez való jog

Ajándékozás szerződés: Magánszemélyek vagy más között realizálódhat, mint ingyenes jogügylet.

Az ajándékozó és az ajándékozott között megváltozik a kapcsolat: ilyenkor nem terheli ajánlati kötöttség az ajándékozót, vagy nem terheli kötöttség abban a tekintetben, hogy birtokba bocsássa a megajándékozottat.

Rendes és Választott bíróságok közti különbség:

A bíróságok közt két bírósági típust különböztettünk meg; a rendes és a választott bíróságot. A rendes bíróság esetében a bíró munkája a bíráskodás, a választott bíróságon a bíró lehet ügyvéd, közgazdász, jogász (stb.). A rendes bíróságon a bíró a Köztársasági Elnök választja meg, míg a választott bíróságon a felek kérhetnek fel egy ügyvédet, közgazdászt (stb.), hogy járjon el ügyükben. (A felkért bíró írásban válaszol a felek részére) A rendes bíróságon decentralizáció (nincs alá –fölé rendeltség) van.

A rendes bíróságon az alperes vagy vádlott tehet fellebbezést az általa hozott ítélet felett, ugyanakkor a választott bíróságon csak az ítélet érvénytelenítése kérényezhető 60 napon belül. A választott bíróságon többnyire 3 vagy annál több bíró jár el egy adott ügyben. A rendes bíróságon, első fokon lehet egy bíró, vagy egy bíró és neki két ülnöke, másodfokon van 1 (fő)bíró és neki vannak bírótársai. A választott bírósághoz csak és kizárálag gazdasági ügyekkel lehet fordulni. A rendes bíróság felépítése: Kúria (legfelsőbb bíróság), Ítélezőtáblák, Törvényszékek (itt van a cégbíróság) és a Járásbíróságok (munkaügyi, közjogi bíróság).

A bírói hatalom egy önálló hatalmi ág. ☺ A bíróságok nincsenek alárendelve sem az Országgyűlésnek, sem a Kormánynak.

Jogképesség kezdete: születés előt 300.nap +születés

A közigöny szervezet szabályozó eszközök jogforrásnak minősülnek.

A közigazgatási hatósági döntés formája: ítélet

Munkajog részjogosultságai: birtoklás, használat, hasznok szedésének joga, rendelkezési jog
Az írásbeli végrendelet útján lehet alapítványt alapítani.

Melyek jellemzők a gazdasági társaságokra: állami elismerés, alapítóktól, tulajdonosoktól
elkülönült vagyon, állandó szervezet, cárrendszer

Munkavállalót megillető jogok: szabadság, biztonságos munkakörnyezet

Szerződés megerősítése:

- Foglaló (nem muszáj írásban rögzíteni)
- Kötbér (kötelező írásban rögzíteni, határidőre való teljesítésre kötelez)
- Jogvesztés kikötése (abban állapodnak meg a felek, hogy ha az egyik fél nem teljesíti a kötelezettségét, akkor valamelyen jogát elveszíti)

Szerződés megszűnése

- Teljesült
- Közös megegyezéssel (megszüntetik múltra, vagy jövőre nézve felbontják)
- Felmondás
- Elállás (BÁNATPÉNZ)
- Személyegyesüléssel
- Halál esetén, de kivétel van
- Bírósági határozattal

Szerződésmegkötés szabályai : együttműködési kötelezettség, figyelemmel kell lenni egymás

jogos érdekeire, megelőzően is tájékoztatás

Vállalkozási szerződés típusai: Tervezési , Kivitelezési, Kutatási, Utazási, Közszolgáltatási, MG-i vállalkozási

Gazdasági társaságok, amiket alapítani lehet: betéti társaság (bt), közkeresleti társaság(kkt) , részvény társaság (rt), korlátolt felelősséggű társaság (kft)

A végrendelet fajtái: - magán, - köz (közjegyző előtt írt)

A végrendelet az örökhagyó olyan egyoldalú jognyilatkozata, amelyben vagyonáról vagy annak egy részéről halála esetére rendelkezik.A végrendelet legtipikusabb tartalmi elemei:örökösnevezés, kizárás, hagyományrendelés, meghagyás

Törvényes örökö: Ha az örökhagyó végintézkedési szabadságával nem élt, vagy a végintézkedés a hagyaték egészére nem terjed ki, kiegészítő jelleggel a törvényes öröklés szabályai érvényesülnek. Egyebekben a törvényes öröklés szabályai az örökhagyót nem korlátozzák. A magyar jog felsorolásszerűen meghatározza a törvény alapján öröklésre jogosultak körét. Általánosságban ezek: a rokonok, a házastárs és legvégül az állam.

Alaptörvény: A társadalom belső rendjét, az államszervezet felépítését, az alapvető jogi szabályokat tartalmazza.

- mindenkinél jog van a tulajdonhoz és az örökléshez

- A tulajdon társadalmi felelősséggel jár
- A szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést
- A szülők kötelesek a gyermekükről gondoskodni
- A nagykorú gyermekek kötelesek rászoruló szüleikről gondoskodni

Minden munkavállalónak joga van:

- Egészségét, biztonságát, méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez
- Napi és heti pihenőidőhöz, éves fizetett szabadsághoz.
- mindenkinél joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, a vállalkozáshoz
- Képességeinek és lehetőségeinek megfelelően mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához
- Mo. gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik.

Alapelvet a bíróságokon:

- A bírói függetlenség elve: garantálja, hogy a bírót ítélezésében semmilyen befolyás ne érhesse. A bíró a személyében is független, a köztársasági elnök nevezi ki és menti fel. A bíró a tisztségéből elmozdíthatatlan.
- Mentelmi jog: a bírót védi. Ellene büntető és szabálysértési eljárást csak a kinevező közt. Elnök hozzájárulásával lehet indítani.
- A tárgyalás nyilvánosságának elve: a bírósági eljárások nyilvánosak, és nyilvánosak az ítélethirdetések is. Kivétel, ha államtitokról van szó, vagy az érintettek emberi méltóságának megőrzéséről.
- Jogorvoslathoz való jog alapelve: Az Alkotmány szerint mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírói, államigazgatási vagy más hatósági döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.
- Társas bíráskodás elve: Azt jelenti, hogy a bíróság tanácsban ítélezik.

A bírósági rendszernek nem része az Alkotmánybíróság, mivel ez nem konkrét jogvitákat előünnepelő szerv, hanem normakontrollt végez.

Az Alkotmánybíróság:

Az alkotmánybíróság legismertebb és leggyakrabban alkalmazott hatásköre az utólagos normakontroll.(és az alkotmányjogi panasz elbírálása) Típusai:

- Utólagos absztrakt normakontroll: jelentősége az, hogy a személyes érintettségre való hivatkozás nélkül bárki kezdeményezheti valamely jogszabály alkotmányellenességének utólagos megállapítását. A normakontroll előterjesztését a törvény nem köti illeték fizetéséhez és jogi képviselethez. Az utólagos absztrakt normakontroll keretében az Alkotmánybíróság azt vizsgálja, hogy valamely jogszabály ellentétes-e az alkotmánnyal. Ha megállapítja valamely jogszabály alkotmányellenességét, akkor megsemmisíti azt.
- Utólagos konkrét normakontroll: Valamely megnevezett ügyre vonatkozó alkotmányossági vizsgálat. A konkrét normakontrollt mindig a bíró terjeszti elő.
- Alkotmányjogi panasz elbírálása (kell jogi képviselő)

Az Alkotmánybíróságnak 15 tagja van, melyet az Országgyűlés választ. 12 évre választják őket, és nem választhatóak újra. Székhelye Budapest. A tagok maguk közül elnököt és helyettes elnököt választanak.

Jogalkotó szervek:

A jogforrásokat a jogszabályok és a közjogi szervezet szabályozó eszközök szerint csoportosítjuk. A jogszabályokon belül van anyagi (külső) jogforrás (kibocsátó) és alaki (beli) jogforrás (jogszabályforma)

Anyagi jogforrások

(KIBOCSÁTÓ) Alaki jogforrások

(JOGSZABÁLYFORMA)

Országgyűlés Alaptörvény, törvény

MNB Elnöke Rendelet

Kormány Kormányrendelet

Miniszterelnök Miniszterelnöki rendelet

Miniszter Miniszteri rendelet

Önkorm. képviselő testület közgyűlése Önkormányzati rendelet

Önálló szabályozó szerv vezetője Rendelet

Jogszabállyal szembeni követelmények:

- általános
- közzétett
- világos
- ellentmondás-mentes
- lehetséges követelő
- stabilitással rendelkező
- a szabály és hivatalos cselekvés között egyezést mutató

A jogalkotás: az a jogalkotó hatáskörrel felruházott szerveknek, az általános és absztrakt magatartásszabályok formájában megfogalmazandó, jogi normák létrehozására irányuló tevékenysége.

Tulajdonjog

A tulajdonjog tárgya: a birtokba vehető testi tárgy

A tulajdonjog a/az:

- Alkotórészre (amiből áll)
- Tartozékra (ami kell a dologhoz, de nélküle a dolog ugyanaz)
- Gyümölcsre és a
- Növedékre terjed ki.

(A birkának a szőre, még rajta van növedék, ha lenyírják, akkor gyümölcs)

A tulajdonjog tartalma:

- BIRTOKLÁS JOGA
- birtokvédelem
- HASZNÁLAT

– szomszédjogok (áthajló ágat nem lehet levágni, a házhoz szükséges feltámasztótól nem lehet megfosztani, ha a szomszédgyümölcse nálunk landol, akkor ő átjöhét érte és felszedheti az udvarunkból)

☒ Hasznok szedése

☒ Hasznosítás

☒ Rendelkezés (legerősebb) (A többi jog átadható. Akinél van a rendelkezés joga az teheti uratlanná az adott dolgot, az rendelkezhet az adott dologgal.)

Tulajdonszerzési jogcímek:

1. Eredeti:

- Hatósági Határozat
- Árverés
- Elbirtoklás (ingo esetén 10 év, ingatlan esetén 15 év)
- Gazdátlan Javak ...
- Találás (a talált tárgyat 8 napon belül a jegyzőnek kell adni, aki 3hónapig megtartja, ha nincs meg a gazdája , elárvereztetheti)

2. Származékos:

- Adás-vétel
  - Ajándékozás
  - Csere
  - Kisajátítás (pl. állam vagy közösségi érdek miatt kisajátítja az adott dolgot (fizet érte))
-)
- Öröklés

JOGI NORMA SZERKEZETE:

- Hipotézis: feltétel
- Diszpozíció: rendelkezés
- Jogkövetkezmény: szankció

A JOGALKOTÁS SZAKASZAI:

ELŐKÉSZÍTÉS --> KIBOCSÁTÁS --> KIHIRDETÉS

(kezdeményezés, tervezet elkészítése, tervezetek véleményezése, jogalkotó elé terjesztés)
(Elfogadás, aláírás)

A zálogjog: a zálogjog alapján a zálogjogosult a követelésének biztosítására szolgáló vagyontárgyból (zálogtárgy) más követeléseket megelőző sorrendben kielégítést kereshet, ha a biztosított követelés kötelezettsége nem teljesít.

Zálogszerződéssel jön létre. + nyilvántartásba való bejegyzéssel pl.: jelzálogjog, vagy zálogtárgy birtokának a zálogjogosult részére történő átruházása (kézizálogjog)

Használati jogok: Földhasználat, használat, haszonélvezet.

Teleki SZOLGALOM: Megállapodik valakivel, hogy a más tulajdonában lévő telket használja, abból a célból, hogy saját telkére eljusson (ha az közútra nem megközelíthető) vagy vízvezeték, vagy gázvezetéket vezetett át a másik földjén. Ha 15 évig nem használja, akkor megszűnik a jog.

2018.05.03.

1

DR SZALAI ERZSÉBET

BÜNTETŐJOG

BÜNTETŐJOG MINT JOG ÁG...

- A humanitás elve : a bűnelkövető is ember.
- A bűnösségen alapuló felelősségelве. Az adott cselekményt bűnösen kell elkövetni. A bűnösség előfeltétele a büntetésnek (*nullum crimen sine culpa*).
- A büntetőjogi felelősség differenciálásának elve. A szankciók súlya és szigora az elkövetett bűncselekménnyel arányban álljon.

Büntető jog pillérei 3

(Btk.Be.Bvtv.)
(Btk.2012. évi C. tv.)

A BÜNTETŐJOG kiemelkedően fontos alapelvei:
–törvényesség(*nullum crimen sine lege* és *a nulla poena sine lege* elvében fogalmazódik meg)

nullum crimen sine lege: csak azért.....
nulla poena sine lege: csak azzal... melyet a törvény a bűncselekmény megvalósulásának esetére kilátásba helyezett.

Bűncselekmény

DR SZALAI ERZSÉBET

DR SZALAI ERZSÉBET

3

DR SZALAI ERZSÉBET

2018.05.03.

2

DR SZALAI ERZSÉBET

A bűncselekmény

- genus proxima a cselekmény, illetve a magatartás, amely értékelést az általa előidézett, vagy célba vett eredmény, vagy következmény révén kap
- Differencia specifica a társadalomra veszélyesség, a büntetni rendeltség és a bűnösség.

■ Társadalomra veszélyescselekmény az a tevékenység vagy mulasztás, amely mások személyét vagy jogait, illetve Magyarország Alaptörvény szerinti társadalmi, gazdasági, állami rendjét sérti vagy veszélyezteti.

BŰNCSELEKMÉNY TÁRGYA TV.HOZÓ ÁLTAL VÉDENI KÍVÁNT TÁRS-I VISZONY, MELYET AZ

ELKÖVETŐ MAGATARTÁSA SÉRT VAGY VESZÉLYEZTET

BŰNCSELEKMÉNY MINEK MINŐSÜL? BÜNTETT VÉTSÉG

(sz., 2 évnél több)

BŰNÖSSÉG MEGNYILVÁNLÁSI FORMÁI SZÁNDÉKOSSÁG GONDATLANSÁG

Szándékosság (kívánja: dolus directus, eshetőleges dolus eventualis)
Gondatlanság (tudatos: luxuria, hanyagság negligentia)

DR SZALAI ERZSÉBET

</

ELBÍRÁLÁS

TETTESEKRÉSZESEK

32

ELKÖVETŐK

ELJÁRÁS INDUL

- HIVATALBÓL
- MAGÁNINDÍTVÁNYRA

(PL-Lopás, rongálás, sikkasztás, csalás, információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás, hűtőn kezelés, jogtalan elszállítás, orgazdaság, illetve jármű önkényes elvétel miatt az elkövető csak magánindítványra bűntethető, ha a sértett a hozzáartozója.)

**MIT ALKALMAZHAT A BÍRÓSÁG?
BÜNTETÉSEK INTÉZKEDÉSEK**

BÜNTETÉS CÉLJA

a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el.

BÜNTETÉS KISZABÁSA

- az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához
- bűnösségi fokához
- elkövető társadalomra veszélyességehez
- az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez.

DR SZALAI ERZSÉBET

2018.05.03.

4

DR SZALAI ERZSÉBET

Büntetések

- szabadságvesztés
- az elzárás
- közérdekű munka
- pénzbüntetés
- foglalkozástól eltiltás
- járművezetéstől eltiltás
- kifizetés
- sportrendezvények látogatásától való eltiltás
- kiutasítás. (Bk.33. §)

Bcs. büntetési tételek felső határa 3 évi szabadságvesztésnél nem

súlyosabb?

Szabadságvesztés helyett

- elzárás
- közérdekű munka
- elzárás
- pénzbüntetés
- foglalkozástól eltiltás
- járművezetéstől eltiltás
- kifizetés
- sportrendezvények látogatásától való eltiltás
- kiutasítás

is kiszabható

BÜNTETÉSEK

szabadságvesztés végrehajtásának célja:az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy

az elítélt szabadulása után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon

■Időtartama (3 hó-20, bűnszervezet, különös vagy többszörösen visszaeső,halmazatnál, összbüntetés 25 év)

(életfogy. ha elkövetéskor a 20. életévét betöltötte)

■Bv-i fokozatok ....

Márianosztra

FORRÁS: Serdült Viktória cikke, origó 2015.III.10.

■A hivatalos adatok szerint 2009-ben 12 042 helyre 15 373 fogvatartott jutott, és ez a szám 2013-ra jelentősen nőtt. Akkor már 18 042-en voltak rások mögött, de a ferőhelyek száma nem emelkedett lényegesen, 12 584 hely jutott az elítételeknek.

■Ez azt jelenti, hogy a magyar börtönök 143 százalékos telítettséggel működnek. Ezért a strasbourggi Emberi Jogok Európai Bíróság elmarasztalta Mo-t.

■A Legfríbb Ügyészség hivatalos adatai szerint, még 2005-ben 17 772 személy ellen bűncselekményt regisztráltak, addig ez a szám 2013-ban már 28442 volt.

DR SZALAI ERZSÉBET

2018.05.03.

5

DR SZALAI ERZSÉBET

Ha a feltételes szabadságra bocsátáslehetősége nem kizárt, annak legkorábbi időpontja

- a büntetés 2/3-ad,
- visszaeső esetén 3/4
- részének, de legkevesebb 3 hónapnak a kitöltését követő nap.
- 5 évet meg nem haladó szabadságvesztés kiszabása esetén -különös méltánylást érdemlő esetben -a bíróság ítéletében akként rendelkezhet, hogy az elítélt a büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

(nem alkalmazható, ha az elítélt többszörös visszaeső.)

ELZÁRÁS

- 5 n -90 n.
- (bv. intézetben)

■Közérdekű munka

MIN48 ÓRA MAX312 ÓRA
4 ó = 1 NAPI szabadságvesztés

PÉNZBÜNTETÉS

■meg kell állapítani a pénzbüntetés napi tételeinek számát + 1 napi tételnek megfelelő összeget(elkövető vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyaihoz és életviteléhez mérten)

- Min.30 max540 napi tétel.
- 1 napi tétel =1000 –500 000.-Ft

Lehet 2 évi részlet is.

DR SZALAI ERZSÉBET
DR SZALAI ERZSÉBET

2018.05.03.

FOGLALKOZÁSTÓL ELTILTÁS

■aki a búncselekményt

- szakképzettséget igénylő foglalkozása szabályainak megszegésével követi el, vagy
- foglalkozásának felhasználásával, szándékosan követi el.

(HATÁROZOTT IDEJŰ, VAGY VÉGLEGES HATÁLYÚ)

JÁRMŰVEZETÉSTŐL ELTILTÁS

AKI

- engedélyhez kötött járművezetés szabályainak megszegésével követi el a búncselekményt, vagy
- búncselekmények elkövetéséhez járművet használ.

EGYÉB BÜNTETÉS:

- Kiutasítás
- Kitiltás
- sportrendezvények látogatásától való eltiltás

Mellékbüntetés: közügyektől eltiltás!!!

PÉLDÁUL:

- nem rendelkezik választójoggal, nem vehet részt népszavazásban
- nem lehet hivatalos személy
- nem érhet el katonai rendfokozatot
- nem kaphat belföldi kitüntetést és külföldi kitüntetés elfogadására engedélyt
- nem viselhet tisztséget köztestületben
- közalapítványban

INTÉZKEDÉSEK

- megrovás
- próbára bocsátás
- jótáételi munka ./.
- pártfogó felügyelet
- elkobzási
- vagyonelkobzási
- elektronikus adat végleges hozzáférhetetlennek tétele
- kényszergyógykezelés
- jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedések ról szóló törvény szerinti intézkedések.

2018.05.03.

A jóvátételi munka

A bíróság a vétség, valamint a 3 évi szv-nél nem súlyosabban büntetendő bűntett miatt a büntetés kiszabását 1 évre elhalaszthatja, és jóvátételi munka végzését írja elő, ha alaposan feltehető, hogy a büntetés célja így is elérhető. (melléte pártfogó felügyelet is elrendelhető)

Bűnhalmazat

■az, ha az elkövető egy vagy több cselekménye több bűncselekményt valósít meg, és azokat egy eljárásban bírálják el.

(Nem bűnhalmazat, hanem folytatagosan elkövetett bűncselekmény, ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt, egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére, rövid időközönként többször követ el. Pl. munkatársától többször lop)

A halmaszt büntetés

■Bűnhalmazat esetén 1 büntetést kell kiszabni
■HOGYAN?

bűnhalmazatban lévő bcs-kre megállapított büntetési nemek, illetve büntetési tételek közül a legsúlyosabbnak az alapulvételével

szabadságvesztés

végrehajtásának felfüggesztése

■2 évet meg nem haladó szv. végrehajtása probaiderőre felfüggeszthető, ha alaposan feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető

■Tartama: 1-5 évig

BÜNTETHETŐSÉGET KIZÁRÓ VAGY KORLÁTOZÓ OKOK

Például ./. .

- kóros elmeállapot
- kényszer és a fenyegetés
- tévedés
- jogos védelem
- végszükség
- jogszabály engedélye
- gyermekkor ./. .

DR SZALAI ERZSÉBET
DR SZALAI ERZSÉBET
DR SZALAI ERZSÉBET

2018.05.03.

■14. év

■KIVÉTEL: ha 12életévét

betöltötte (ÉS az elkövetéskor rendelkezett a bűncselekmény következményeinek felismeréséhez szükséges belátással)

(emberölés, erős felindulásban elkövetett emberölés, testi sértés, terrorcselekmény, rablás, kifosztás elkövetője)

MENTESÍTÉS

- törvényerejénél fogva(max 1 év szv -3 , 1-5 év -5, 5-10 év -8, 10 évet meghaladó tartamú, határozott ideig tartó szv. 10 év elteltével)
- bírósági határozat alapján
- kegyelem útján

Btk.KÜLÖNÖS RÉSZ

46

HOGYAN VIZSGÁLJUK A TÉNYÁLLÁSOKAT?

■**JOGI SZABÁLYOZÁS CÉLJA**(pl: gazd.élet tiszta-sága, hitelezői érdekek)

■**JOGI TÁRGY**(pl: csődeljárás, felsz. eredményes lefolytatása révén a hitelezők érdekeinek védelme)

⁴⁷
■**ELKÖVETÉSI TÁRGY**(pl: fedezetül szolgáló vagyon)

■**ELKÖVETÉSI MAGATARTÁS**(pl: valótlan tartalmú okirat felhasználása)

A GAZDASÁGI ÉLETBEN ELŐFORDULÓ JELENTŐSEBB BŰNCSELEKMÉNYEK

DR SZALAI ERZSÉBET
DR SZALAI ERZSÉBET

2018.05.03.

9

DR SZALAI ERZSÉBET

A KORRUPCIÓS BÚNCSELEKMÉNYEK PI:

- Vesztegetés
- Vesztegetés feljelentésének elmulasztása
- Vesztegetés elfogadása
- Hivatali vesztegetés
- Hivatali vesztegetés elfogadása

A KÖLTSÉGVETÉST KÁROSÍTÓ BÚNCSELEKMÉNYEK

- Társadalombiztosítási, szociális vagy más jóléti juttatással visszaélés (50 e felett bcs.)
- Költségvetési csalás
- A költségvetési csaláshoz kapcsolódó felügyeleti vagy ellenőrzési kötelezettség elmulasztása
- Jövedékkel visszaélés elősegítése

Költségvetési csalás (TK)

ALAPESET:

- Aki
- költségvetésbe történő befizetési kötelezettség vagy költségvetésből származó pénzeszközök vonatkozásában mászt tévedésbe ejt, tévedésben tart, valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz, vagy a valós tényt elhallgatja,

- költségvetésbe történő befizetési kötelezettséggel kapcsolatos kedvezményt jogtalanul vesz igénybe, vagy
- költségvetésből származó pénzeszközöt a jóváhagyott céltól eltérően használ fel,

és ezzel egy vagy több költségvetésnek **vagyoni hátrányt okoz**

Vétség 2 évig terjedő szv. (100e-500e)

■ Nem valós meg bűncselekmény, illetve várhatóvá válás valós meg, ha a költségvetési csalással okozott vagyoni hátrányra 100 e forintot nem haladja meg.

- A bűncselekmény **jogi tárgyaközvetve** a közteherviselési kötelezettségét teljesítő embereknek a költségvetések prudens működéséhez fűződő érdeke, közvetlenül pedig maguk a költségvetések.

- **Elkövetési tárgyaz**, amire a költségvetési befizetési kötelezettség kiterjed, illetve a költségvetésből származó pénzeszköz.

- A bűncselekmény **alanyatettesként** bárki lehet –tehát általános–, akit a költségvetésbe történő **befizetési kötelezettség terhel**, illetve, aki javára a költségvetésből **kifizetés teljesül**.

DR SZALAI ERZSÉBET
DR SZALAI ERZSÉBET

2018.05.03.

10

ELKÖVETÉSIMAGATARTÁS

- költségvetésbe történő befizetési kötelezettség vagy költségvetésből származó pénzeszközök vonatkozásában mászt **tévedésbe ejtés**
- tévedésben tartás
- valótlan tartalmú nyilatkozat tétele
- valós tényt elhallgatása
- költségvetésbe történő befizetési kötelezettséggel kapcsolatos **kedvezmény jogtalan igénybevétele**
- költségvetésből származó pénzeszközök jóváhagyott céltól eltérő felhasználása

■ A költségvetési csalás **eredmény bűncselekmény**, eredménye a költségvetés sérelme, amely megjelenési formája nem a kár, hanem a vagyoni hátrány.

MINŐSÍTETT ESETEK

HA a költségvetési csalás

- nagyobbvagyoni hátrányt okoz, jelentős-, különösen nagy-, illetve különösen jelentős **vagyoni hátrányt**okoz
- **bűnszövetségben** vagy
- **üzletszerűen** követik el.

XXXXXX
(500 e-5 M, 5 M-50 M, 50 M-500 M, 500 M felett)

Jövedékkel visszaélés elősegítése

Aki

- jövedéki termék előállítására alkalmas, a jövedéki adóról szóló törvényben, valamint a felhalmozásán alapuló jogszabályban meghatározott berendezést, készüléket, eszközöt vagy alapanyagot engedély nélkül vagy a jogszabály megszegésével **előállít, megszerez, tart, forgalomba hoz**, illetve
- a forgalomba hozatalhoz szükséges zárjegyet engedély nélkül vagy jogszabály megszegésével **előállít, megszerezvagy tart!**

■ V 2 SZV

■ B 3 SZV. ha a bűncselekményt

- a) üzletszerűen,
- b) jelentős mennyiségű alapanyagra vagy zárjegyre,
- c) jelentős vagy azt meghaladó értékű adójegyre követik el.

DR SZALAI ERZSÉBET

JELENTŐS MENNYISÉG PI:

- motorbenzinenként vagy gázolajként felhasználható adómérték nélküli ásványolajtermék esetén a 20 000 liter,
- adómérték nélküli gáz-halmazállapotú szénhidrogén esetén

a 100 000 nm³t,

- cukorcre esetén a 10 000 liter,

- száritott dohány, fermentált dohány vagy vágott dohány esetén a 450 az 5 kilogrammot,

- zárjegy jelentős mennyiségű, ha az 5000 darabot

meghaladja.

XXXXX

DR SZALAI ERZSÉBET

2018.05.03.

11

DR SZALAI ERZSÉBET

PÉNZMOSÁS

A pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása

Aki a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megelőzésével és megakadályozásával kapcsolatos, törvényben előírt bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget

V 2 szv

DR SZALAI ERZSÉBET A GAZDÁLKODÁS RENDJÉT SÉRTŐ BÚNCSELEKMÉNYEK

- A számvitel rendjének megsértése (TK.)
- Csödbűncselekmény (TK.)
- Feljelentés elmulasztása a felszámolási eljárásban (TK.)
- Tartoziás fedezetének elvonása
- Engedély nélküli nemzetközi kereskedelmi tevékenység
- Saját tőke csoritása
- Jogosulatlan pénzügyi tevékenység
- Gazdasági adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása
- Bennfenntes kereskedelem
- Bennfenntes információ jogosulatlan közötétele
- Tőkebefektetési csalás helyettű: Tiltott piacbefolyásolás
- Píramisjáték szervezése
- Gazdasági titok megsértése

DR SZALAI ERZSÉBET A FOGYASZTÓK ÉRDEKEIT ÉS A GAZDASÁGI VERSENY TISZTASÁGÁT SÉRTŐ BÚNCSELEKMÉNYEK

- ### DR SZALAI ERZSÉBET
- Rossz minőségű termék forgalomba hozatala
  - Megfelelőség hamis tanúsítása
  - Fogyasztók megtévesztése
  - Üzleti titok megsértése
  - Versenytárs utánzása
  - Versenyt korlátozó megállapodás közbeszerzési és koncessziós eljárásban

xx

VAGYON ELLENI BÚNCSELEKMÉNYEK

- Lopás
- Rongálás
- Sikkasztás
- Csalás
- Gazdasági csalás
- Információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás
- Hűtlen kezelés
- Hanyag kezelés
- Jogtalán elsajtítás
- Orgazdaság
- Jármű önkényes elvétele
- Uzsora-bűncselekmény

2018.05.03.

2018.03.06.

VERSENYJOG

1996. évi LVII. törvény a tisztességtelen piaci magatartásról és a versenykorlátozásról (Tpvt)

M zás

A magyar versenytörvény (Tpvt)
a egéséges:
g ■ Tisztességtelen verseny elleni jog és
versenykorlátozások anyagi joga (anyagi
y jog)
■ és
a ■ a Gazdasági Versenyhivatal jogállása,
az eljárások speciális szabályai (alaki
jog)
v
e
r
s CÉL:
e jogi szabályozással
n biztosítani agazdasági
y verseny tisztaságát,
s szabadságát
z
a
b KIKRE VONATKOZIK A
á TÖRVÉNY?
í ■ természetes személyekre
y ■ Jsz-re
o ■ külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi
fióktelepére is (SZEMÉLYI HATÁLY)

A törvény hatálya (KIKRE
VONATKOZIK?)
term. és a jogi személynek,
a külföldi székhelyű
vállalkozás magyarországi
fióktelepének (személyi
hatály)
Mo. területén tanúsított
piaci magatartására (tárgyi
hatály)

**„hatáselv”
egy vállalkozás külföldön
tanúsított piaci magatartása is,
ha annak hatása Magyarország
területén érvényesülhet**

Tpvt I. része (tiltott magatartások)

tisztességtelen verseny elleni cselekmények

- 1.A tisztességtelen verseny tilalma
- 2.Az üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma

versenykorlátozások

- 3.A gazdasági versenyet korlátozó megállapodás tilalma
- 4.A gazdasági erőfölényvel való visszaélés tilalma
- 5.A vállalkozások összefonódásának ellenőrzése

**1. A tisztességtelen
verseny tilalma**

- Generálklaузula
- Hírnévrortás
- Üzleti titok megsértése
- Jellegbitorlás
- Bojkott felhívás
- Versenyeztetés tisztaságának megsértése

Tilos

-gazd-i tevékenységet tisztességtelenül folytatni (Generálklaузula)

-jó hírnév vagy hitelképesség sértése, veszélyeztetése

üzleti titkok

-tisztességtelenmódon megszerezni,
-felhasználni,

-jogosulatlanul mással közölni vagy
-nyilvánosságra hozni

2:47. §

Üzleti titoka gazdasági tevékenységhoz kapcsolódó minden nem közismert vagy az érintett gazdasági tevékenységet végző személyek számára nem könnyen hozzáérhető olyan tény, tájékoztatás, egyéb adat és azokból készült összeállítás, amelynek illetéktelenek által történő megszerzése, hasznosítása, másokkal való közlése vagy nyilvánosságra hozatala a jogosult jogos pénzügyi, gazdasági vagy piaci érdeket sérténé vagy veszélyeztetné, feltéve, hogy a titok megőrzésével kapcsolatban a vele jogszerűen rendelkező jogosultat felerőhatóság nem terhel.

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
10 DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
11

2018.03.06.

3

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

Üzleti titok megsértése^{418. §}

■ Aki jogtalan előnyszerzés végett, vagy másnak vagyoni hátrányt okozva üzleti titkot jogosulatlanul megszerez, felhasznál, más személy részére hozzáérhetővé tesz vagy nyilvánosságra hoz
■B 3 szv

■ **tisztességtelen felhívás** (3. személlyel fennálló gazdasági kapcsolat felbontását vagy ilyen kapcsolat létrejöttének megakadályozását célzó)

-Tilos terméket, szolgáltatást a versenytárs hozzájárulása nélkül....

= **hamis árujelző** (amelyről a versenytársat, illetőleg annak áruját szokták felismerni)
Nemzetközi egyezmény ./.
Btk. ./.

1934. évi V. törvény
a külföldi áruk származási helye hamis megjelölésének megakadályozása tárgyában
Madridban 1891.évi április hó 14-én kelt,
Washingtonban 1911. évi június hó 2-án és
Hágában 1925. évi november hó 6-án

felülvizsgált nemzetközi megállapodás becikkelyezéséről

-Kihirdetve: 1934. V. 25. Magyarország csatlakozásaa svájci szövetségi tanáccsal Bernben, 1934. évi áprilishó 13. napján közöltetett.

Versenytárs utánzása (Jellegbitorlás)419.

§
■ Aki a versenytárs hozzájárulása nélkül árut olyan jellegzetes külsővel, csomagolással, megjelöléssel vagy elnevezéssel állít elő, amelyről a versenytárs vagy annak jellegzetes tulajdonsággal rendelkező áruja ismerhető fel, vagy ilyen árut forgalomba hozatal céljából megszerez, tart, vagy forgalomba hoz, ha más bűncselekmény nem valósul meg,
■V 1 szv
■B 3 jelentős mennyiségű vagy értékű utánzott árura követik el.
■(100-ig szabs, felette bcs.)

■ Árverés tisztasásának
■ Versenytárgyalás tisztaságának megsértése

XXXXXX
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
14
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
15
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

2018.03.06.

4

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

2.üzleti döntések tisztelességtelen befolyásolásának tilalma(versenyjogi „fogyasztóvédelem”)

1.)Tilos gazdasági versenyben az üzletfeleket megtéveszteni

MEGTÉVESZTÉS: Olyan üzleti gyakorlatamellyel befolyásolja az üzletfelek vagy lehetséges üzletfelek gazdasági magatartását, vagy erre alkalmas.

■Jelentős információ./., tekintetében

-valóban tényt tartalmaz

-valós tényt olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszi vagy alkalmass arra, hogy megtéveszze azokat az üzletfeleket, aik felé irányul, vagy akik tudomására juthat

-jelentős információt elhallgat, elrejt, vagy azt homályos, érthetetlen, félreérthető vagy időszírtelen módon bocsátja rendelkezésre,

Jelentős információ

az áru lényeges jellemzői, így különösen

■kivitelezés, összetétele, műszaki jellemzői,

■mennyisége,

■származási helye, eredete,

■előállításának vagy szolgáltatásának módja és időpontja,

■beszerezhetősége, szállítása,

■alkalmazása, a használatához, fenntartásához szükséges ismeretek,

■adott célra való alkalmassága, a használatáról várható eredmények,

■az tény, hogy az áru megfelel-e a rá vonatkozó jogszabályban vagy

■Eu-s joganyagnak vagy -ilyen előírás hiányában -az áruval szemben támasztott szokásos követelményeknek
■veszélyessége, kockázatai

-egészségre gyakorolt hatásai

-környezeti hatásai, energiabelhasználási ismérvei

-tesztelése, ellenőrzőssége vagy annak eredménye,

■áru ára, illetve díja, az ár, illetve díj megállapításának módja,

■az áru egyéb szerződéses feltételeknek

■vállalkozás vagy képviselőjének személye, a vállalkozás jellemzői és jogai, így különösen a jogállása, vagyonra, szellemi alkotásokon fennálló jogai és kereskedelmi tulajdonjoga, képesítései, díjai és

kitüntetései.

2.)Tilos az üzletfél választási szabadságát indokolatlanul korlátozó üzleti gyakorlat alkalmazása

Azaz tilos a különösen agresszív üzleti módszerek alkalmazása

(olyan körülmények teremtése, amelyek jelentősen megnehezítik az áru, illetve az ajánlat valós megítélését,más áruval vagy más ajánlattal történő tárgyszerű összehasonlítását) ha ez befolyásolja az üzletfelek vagy lehetséges üzletfelek gazdasági magatartását, vagy erre alkalmas.)

Néhány példa

„Mivel sok az érdeklődő, most azonnal kell döntenie, aláírjuk a szerződést, vagy másnak adom az árut.”

„Sajnos nem tudom kibontani, vagy így veszi meg, vagy eladom másnak.”

²³
A fogyasztókkal szembeni tisztelességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról(2008. évi XLVII. törvény)Hirdetve: 2008. VI. 28.

Tisztelességtelen az a kereskedelmi gyakorlatkülönösen

>amely érzékelhetően rontja a fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, vagy olyan ügyeli döntés meghozatalára készíteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg (fogyasztói magatartás torzítása)

>tisztelességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő vagy **agresszív**

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

2018.03.06.

5

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

■ Az összehasonlító reklámban (2014. VII. 1-től)

-kizárolagaznos rendeltetésű vagy azonos szükségleteket kielégítő áruk hasonlíthatók össze,
-árak lényeges, meghatározó, jellemző és ellenőrizhető tulajdonságára kell vonatkoznia, és -ha az ár is az összehasonlítás tárgyát képezi, akkor e vonatkozásban is -tárgyilagosnak kell lennie,
-eredet-megjelöléssel rendelkező azonos eredet-megjelölésűvel összehasonlítani.

Fogyasztók megtévesztése^{Btk. 417. §}

■ Aki szervezett termékbemutatón különleges árkedvezményvagy árelőny meglétével, vagy nyerési esélyről megtévesztésre alkalmas tájékoztatást ad,

V1 szv

■ Aki az áru értékesítése érdekében nagy nyilvánosság előtt vagy jelentős mennyiségű, illetve értékű áru lényeges tulajdonságakintetében valótlan tényt vagy valós tényt megtévesztésre alkalmas módon állít, megtévesztésre alkalmas tájékoztatást ad,

V2 szv

■ B 3 az áru egészségre vagy környezetre gyakorolt hatásával, veszélyességével, kockázataival vagy biztonságosságával kapcsolatos jellemzőivel összefüggésben követik el.

Rossz minőségű termék forgalomba hozatala

415. §

■ Aki rossz minőségű terméket jó minőségű termékként forgalomba hoz,

B 3 szv
■ Jelentős mennyiségű vagy értékű rossz minőségű termékre, bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el

B 1-5
■ Gondatlanságból vagy előkészületnél V 1 szv
(100 e-ig szabs, felette bcs.)

■ Nem büntethető az elkövető, ha mi helyt tudomást szerez a termék rossz minőségéről, minden megtesz azért, hogy a rossz minőségű termék a birtokába visszakerüljön.

x

Megfelelőség hamis tanúsítása^{Btk. 416.}

■ A jogszabályban vagy az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában előírt megfelelőség-tanúsítási kötelezettség esetén kiállítandó megfelelőségi tanúsítványban, illetve megfelelőségi nyilatkozatban vagy megfelelőségi jelölés használatával jelentős mennyiségű vagy értékű termék megfelelőségről valótlan adatot tanúsít,

■ B 3 szv.

■ Gondatlanság V. 1 szv.

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

2018.03.06.

6

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

■B 1-5 bűnszövetségen, vagy

Üzletszerűen követik el

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

3. A gazdasági versenyt korlátozó megállapodástilalma

■**Tilos vállalkozások közötti megállapodás amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki.**

(Kivéve:

- Kapcsolt váll.közötti
- csekély jelentőségű./.)

³³Csekély jelentőségű a megállapodás

A kapcsolt vállalkozásoknak az együttes részesedése az érintett piacon max. 10 %

Kivéve, ha célja

- a vételi vagy az eladási árak
- egyéb üzleti feltételek
- versenytársak közötti közvetlen vagy közvetett meghatározására,
- előállítás, forgalmazás korlátozása
- piac versenytársak által történő felosztására vonatkozik.

■A 10 %-ot meg nem haladó piaci részesedésnek a megállapodás érvényességének időtartama alatt, ha pedig az 1 évnél hosszabb, minden naptári évben teljesülnie kell.

TILOS PI:

■vételi vagy az eladási árak, egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározása

./.

■előállítás, a forgalmazás, a műszaki fejlesztés vagy a befektetés korlátozása vagy ellenőrzés alatt tartása

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
32 DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

³⁶ 2018.03.06.

7

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
37

- beszerzési források felosztása, közük való választás lehetőségének korlátozása
- üzletfelek meghatározott körének valamely áru beszerzéséből történő kizárása

- piac felosztása, az értékesítésből történő kizáras, az értékesítési lehetőségek közötti választás korlátozása
- piacra lépés akadályozása.

xxxxx

4. A gazdasági erőfölényvel való visszaélés tilalmat Stisztegtelenül -vételi vagy eladási árakat megállapítani,-más módon indokolatlan előnyt kikötni,-hátrányos feltételek elfogadását kikényszeríteni;

-

-termelést, a forgalmazást vagy a műszaki fejlődést a végső üzletfelekkárára korlátozni;

-áru-visszatartás;

-árukapsolás

-másik fél gazdasági döntéseit indokolatlan előny szerzése céljából befolyásolni;

-versenytárs számára indokolatlanul hátrányos piaci helyzetet teremteni, vagy gazdasági döntéseit indokolatlan előny szerzése céljából befolyásolni.

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

39 DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

40 DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

41 DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

42 DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

2018.03.06.

8

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

VÁLLALKOZÁSOK ÖSSZEFONÓDÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

Vállalkozások összefonódása (koncentrációja) jön létre, ha ■összeolvadás, beolvadás, vagy a vállalkozás vállalkozásrésze a vállalkozástól független másik vállalkozás részévé válik,
■1 vállalkozás vagy több vállalkozás közösenközvetlen vagy közvetett irányítás jogot szerez valamely tőle független vállalkozás felett, vagy több, tőle független, de egymástól nem független vállalkozás felett, vagy
■több, egymástól független vállalkozás közösen hoz létre általuk irányított olyan vállalkozást, amely egy önálló vállalkozás valamennyi funkcióját tartósan képes ellátni.

közvetlen irányítás pl:

- másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint 50 %-val rendelkezik, vagy
- másik vállalkozás vezető tisztségviselőit kijelölheti
- másik vállalkozás döntéseit befolyásolhatja vagy arra ténylegesen képessé válik.

Közvetett irányítási jog pl:

- általa közvetlenül irányított vállalkozás - vele együtt vagy önállóan - közvetlenül irányít
- általa közvetlenül irányított vállalkozások közösen közvetlenül irányítanak

A vállalkozások összefonódásához a GVH-nak be kell jelenteni, ha (összefonódás-bejelentési ürlapon)
■valamennyi érintett vállalkozáscsoport, valamint az érintett vállalkozáscsoportok tagjai és más

vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elérte nettó árbevétele együttesen a 15 milliárd Ft-ot meghaladja, és

■az érintett vállalkozáscsoportok között van legalább 2 olyan vállalkozáscsoport, melynek az előző évi nettó árbevétele a vállalkozáscsoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző évi nettó árbevételével együtt 1 milliárd Ft felett van.

összefonódás-vizsgálati küszöbérték

- A bejelentési kötelezettség alá nem tartozó összefonódást is be kell jelenteni a GVH-nál, ha nem nyilvánvaló, hogy az nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacra, különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként, és
- ha valamennyi érintett vállalkozáscsoport, valamint az érintett vállalkozáscsoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elérte nettó árbevétele együttesen az 5 milliárd forintot meghaladja

NEM KELL A GVH ENGEDÉLYE

Kormány közérdekből -így különösen a munkahelyek megőrzése, az ellátás biztonsága érdekében- nemzetstratégiai jelentőségűnek minősítheti.

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

2018.03.06.
9
49

JOGKÖVETKEZMÉNYEK

**■GAZDASÁGI VERSENYHIVATALI
ELJÁRÁS**

■POLGÁRI PERES ELJÁRÁS (CSAK

a tisztességtelen verseny tilalmába ütközőnél)
 Btk.

A Gazdasági Versenyhivatal

**■államigazgatási szerv
■önállóan működő és gazdálkodó
központi költségvetési szerv,
■önálló fejezetet alkot
■Versenyfelügyeleti feladatok**

**■GVH eljárásaiért fizetendő igazgatási
szolgáltatási díjteljes összege felett
rendelkezik**

**■elnök áll + 2 HELYETTES (KE nevezi ki 6
évre, újból kinevezhetőek)**

**■GVH elnöke a Versenytanács elnökével
együttesen a GVH jogalkalmazási
gyakorlatának alapjait ismertető
közleményt adhat ki.
■(kötelező ereje nincs)**

ELJÁRÁS hivatalból vagy kérelekre

**A GVH HATÁSKORÉBE TARTOZÓ
ÜGYEKBEN BÁRKI
-BEJELENTÉSSEL
-PANASSZAL ÉLHET
FORMANYOMTATVÁNYON**

**■GVHvizsgálatot végző (segítő)feladatokat
ellátó köztisztviselőit (**vizsgáló**)a GVH
elnöke nevezi ki.**

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
53

2018.03.06.

10

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

A versenyfelügyeleti eljárás

szakaszai:

- vizsgáló eljárása,
- versenytanács eljárása,
- utóvizsgálat,
- végrehajtás.

Ágazati vizsgálat

■ GVH elnöke, amennyiben az ármozgások vagy más piaci körülmenyek arra utalnak, hogy az adott ágazathoz tartozó valamely piacon a verseny torzul, vagy korlátozódik - a piaci folyamatok megismerése és értékelése céljából -végzéssel ágazati vizsgálatot indít.

■ügy érdemében az eljáró versenytanács hozhat határozatot !!!!

Versenytanács

■ Elnök+ tagok (KE 6 évre) (egy alkalommal újból kinevezhetők)
■ G VH köztisztviselője.

versenytanácsi döntés

nyilvánossága

■ Az eljáró versenytanács határozatait nyilvánosságra hozza, V-eit pedig nyilvánosságra hozhatja.

XXXXXXXXXXXX

ELJÁRÁSI BÍRSÁG

■ AKI az eljárás során olyan cselekményt végez, vagy olyan magatartást tanúsít, amely az eljárás elhúzására, a valós tényállás feltárássának meghiúsítására irányul, vagy azt eredményezi.
■ vállalkozás esetében min.200 ezer,

Max: eljárási bírságot kiszabó végzés meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételel 1 %-a,

■ természetes személy : 50 ezer -500 ezer forint

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

59

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

A bíróság versenyfelügyeleti eljárása

■ A bíszességtelen verseny esetén az eljárás lefolytatása a bíróság hatáskörébe tartozik.

Az érdekkelt a keresetben követelheti

- a jogsértés megtörténtének megállapítását,
- a jogsértés abbahagyását és a jogsérő eltiltását a további jogosítéstől,
- hogy a jogsérő -nyilatkozattal vagy más megfelelő módon -adjon elégítételel, és szükség esetén a jogsérő részéről vagy költségén az elégítételek megfelelő nyilvánosságot biztosítsanak,
- sérülmes helyzet megszüntetését, a jogsértés megelőző állapot helyreállítását, továbbá a jogsértéssel előállított vagy forgalmazott áruk jogosító jellegréi való megfosztását, vagy -ha ez nem lehetséges -megsemmisítését, továbbá az előállításra szolgáló különleges eszközök megsemmisítését,
- kárterítést és -személyiségi jogra megsértése esetén -sérelemdíjjat követelhet a polgári jog szabályai szerint, illetve
- jogsérő szolgáltasson adatot a jogsértéssel érintett áruk előállításában, forgalmazásában résztvevőkről, valamint az ilyen áruk terjesztésére kialakított üzleti kapcsolatokról.

Követelheti

- a jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítését,
- izárolag vagy elsősorban a jogsértésre használt eszközök és anyagok, valamint a jogsértéssel érintett termékek lefoglalását, meghatározott személyeknek történő átadását, kereskedelmi forgalomból való visszahívását, onnan való végleges kivonását, illetve megsemmisítését, továbbá
- a határozatnak a jogosítő költségére történő nyilvánosságra hozatalát.
- XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

LOPÁS

13

370. Aki idegen dolgot másról azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítja, lopást követ el.

•V 2 SZV ha

•a) a lopást kisebb értékre vagy

•b) a szabályterületi értékre elkövetett lopást

•ba) bűnszövetségen

•bb) üzletszerűen

•bc) dolog elleni erőszakkal -ideérte azt is, ha a dolog eltulajdonításának megakadályozására szolgáló eszköz állagszerelm okozása nélkül eltávolítják, vagy a dolog eltulajdonításának megakadályozására alkalmatlanná teszik -,

•bd) zsebtolvajjal útján,

•be) egy vagy több közökrat, magánkörat vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszköz egyidejű elvételével,

•bf) használó hatalma vagy teleszkóp használása nélküli bemenve,

•bg) használó vagy lopott kulcs használataival,

•bi) erősen jogellenes fakivágással

•követik el.

3 SZV a lopást nagyobbértékre, VAGY a kisebb

értékre elkövetett lopást

PL.védett kulturális javak körébe tartozó tárgyra vagy régészeti leletre, vallási tisztelet tárgyára,holttesten lévő tárgyra, illetve temetőben vagy temetkezési emlékhelyen a halott emlékére rendelt tárgyra,nemesfémre vagy a lopást szabálysértési vagy kisebb értékre közveszély színhelyén követik el.

1-5 SZV, JELENTŐS ÉRTÉKRE .....

2-8 SZV KÜLÖNÖSEN NAGY ÉRTÉKRE.....

5-10 SZV különösen jelentős értékre.....

CSALÁS

373. §(1) Aki jogtalan haszonszerzés végett másról tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart, és ezzel kárt okoz, csalást követ el.

■MAX 5-10 SZV

SIKKASZTÁS

372. §(1) Aki a rábízott idegen dolgot jogtalanul eltulajdonítja, vagy azzal sajátjaként rendelkezik, sikkasztást követ el.

■MAX 5-10 SZV

Gazdasági csalás

374. §(1) Aki jogtalan haszonszerzés végett színlelt gazdasági tevékenységet végez, és ezzel vagyoni hátrányt okoz, gazdasági csalást követ el.

■V 2 szv kisebb vagyoni hátrány esetén

B 3 szv ha

■a) gazdasági csalás nagyobb vagyoni hátrányt okoz, vagy
■a kisebb vagyoni hátrányt okozó gazdasági csalást

bűnszövetségen, v. üzletszerűen követik el.

1-5 szv ha

■a) gazdasági csalás jelentős vagyoni hátrányt okoz, vagy
■a nagyobb vagyoni hátrányt okozó gazdasági csalást
bűnszövetségen, v. üzletszerűen követik el.

2-8 különösen nagy vagyoni hátrányt okoz, vagy

■a) jelentős vagyoni hátrányt okozó gazdasági csalást
bűnszövetségen, v. üzletszerűen követik el.

5-10 különösen jelentős vagyoni hátrányt okoz, vagy

■a) különösen nagy vagyoni hátrányt okozó gazdasági csalást a
bűnszövetségen, v. üzletszerűen követik el.

2018.05.03.

Információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás

Aki jogtalan haszonkerzés végett információs rendszerbe adatot bevisz, az abban kezelt adatot megváltoztatja, törli, vagy hozzáférhetetlenné teszi, illetve egyéb művelet végzésével az információs rendszer működését befolyásolja, és ezzel kárt okoz, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A büntetés 1-5 évig terjedő szabadságvesztés, ha
•a) az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás jelentős kárt okoz, vagy
•b) a nagyobb kárt okozó információs rendszer felhasználásával elkövetett csalást bűnszövetségen vagy üzletszerűen követik el.

A büntetés 2-8c évig terjedő szabadságvesztés, ha
•a) az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás nagy kárt okoz, vagy
•b) a jelentős kárt okozó információs rendszer felhasználásával elkövetett csalást bűnszövetségen vagy üzletszerűen követik el.

A büntetés 5-10 évig terjedő szabadságvesztés, ha
•a) az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás különösen jelentős kárt okoz, vagy
•b) a különösen nagy kárt okozó információs rendszer felhasználásával elkövetett csalást bűnszövetségen vagy üzletszerűen követik el.

375. §

Dologi jog

1. Birtokjog (birtokvédelem, jogalap nélküli birtoklás)
2. Tulajdonjog
3. Idegen dologbeli jogok

Birtok: Birtokos az, aki a dolgot sajátjaként vagy a doleg időleges birtokára jogosító jogviszony alapján hatalmában tartja

Birtokos:

- Főbirtokos (tulajdonos)
- Albirtokos (jogcím tulajdonostól)
- Jogalap nélkül időlegesen birtokló (önkényes birtoklás)

Birtok megszerzése: tényleges hatalomba kerülés

Jogos birtoklás: jogcímen

A békés birtoklást törvény védi

- Birtoklás fogalmának központi eleme a tilos önhatalom, azaz tilos
  - a birtoklásban jogalap nélkül háborítás
  - a jogalap nélküli megfosztás a birtoklástól
- A birtokost birtokvédelem illeti meg, ha birtokától jogalap nélkül megfosztják, birtoklásában jogalap nélkül háborgatják.

A jogalap nélküli birtokos

- jóhiszemű jogalap nélküli birtokos
- rosszhiszemű jogalap nélküli birtokos

Birtokvédelem eszközei

1. Jogos önhatalom: tilos önhatalom esetén a birtok megvédéséhez szükséges mértékben
2. Jegyzői birtokvédelem: csak a békés birtoklás tényének vizsgálata, 1 éven belül. pl.: szomszédjogok megsértése
3. Bíróság előtt birtokper: jogcímek összemérése

Jogalap nélküli birtoklás

- köteles a jogosult birtokába adni a dolgot, DE
  - kiadási kötelezettség
  - visszatartási jog (tartozás esetén)
  - megtérítési igény (óvás, karbantartás)
    - jóhiszemű a hasznokkal nem fedezett hasznos költségek
    - rosszhiszemű a jogalap nélküli gazdálkodás szabálya
  - elvitel joga (bérbeadásnál)
- önhatalommal fellépés (birtok megvédéséhez szükséges mértékben)

Birtokátruházás

- A doleg feletti tényleges hatalom átengedése erre irányuló megállapodás alapján

- A szerződés létrejöttére és érvénytelenségére vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazása
- Tényleges hatalom megszüntetése
- Dolog kiadása iránti igény átruházása

Birtok elvesztése

- Felhagyás, más szerzi meg, halál, jogutódlás
- Időleges akadályoztatás: időleges akadályoztatással nem szűnik meg a birtokláshoz való jog

A birtokátruházás ügyleti következménye, ha

- cselekvőképtelen személynek/személytől ->
- képviseletre jogosulatlan személy közreműködésével-> SEMMISSÉG
- erre irányuló szándék és annak kifejezése nélkül->

Dolog

- Minden birtokba vehető testi tárgy, amelyen tulajdonjog állhat fent
- Elemei:
  - birtokbavételi lehetőség
  - megragadhatóság
  - fizikai lét
- Fikció: olyan jelenségekre is, amik nem felelnek meg a dolgokkal szemben támasztott minden követelménynek (pl: pénz, értékpapír, energia, dematerizált értékpapírok), azaz pénz, értékpapír, dolog módjára hasznosítható természeti erő is

Egyszerű dolgok

- dologösszesség (pl.: csorda, gyűjtemény)
- összetett dolgok: az alkotóelemek az összetétel után is felismerhetők, esetleg eredeti állapotba visszaállíthatók
- (fődolog, alkotórész/tartozék)

Dolgok csoportosítása

- Természeti tulajdonságuk szerint (pl.: ingó, ingatlan)
- Forgalomképességük szerint
- Birtokbavétel szerint
- Más dologhoz való kapcsolatuk szerint (pl.: alkotórész, tartozék, növedék, gyümölcs)

Alkotórész:

- olyan dologrész, amely korábban önálló jogi sorssal bírt
- legszorosabban kapcsolódik a fődologhoz, elválasztásával a fődolog vagy az alkatrész elpusztulna, így a fődolog tulajdonjoga automatikusan kiterjed rá
- pl.: garázs a ház alatt, ingatlanra telepített ültetvény
- speciális alfaja: növedék (utóbbi válik a fődolog alkotórészévé, pl.: állat szaporulata, tej, gyapjú)

Tartozék

- a dolog rendeltetésszerű használatához, épségben tartásához kell, használatot segíti, de jogi sorsa el is térhet a fődologtól

Gyümölcs:

- időszakonként visszatérő növekmény, fődolog sérelme nélkül elválasztható

2.TULAJDONJOG

- Teljes és kizárolagos jogi hatalom a tulajdon tárgya felett, amit csak a törvény és mások jogai korlátozhatnak
- alanya: bármely személy
- tárgya: minden birtokba vehető doleg
- tartalma: a tulajdonost tulajdonjogának tárgyán (a jogszabály és mások jogai által megszabott korlátok között) megillető teljes és kizárolagos jogi hatalom

Tulajdonjog tartalma

- birtoklás jog
- használat
  - szomszédjogok
- hasznok szedése
- hasznosítás
- rendelkezés
- jog a jogosulatlan behatás kizárássára
  - birtokvédelem

Birtoklás jog

- alanyi jog: a tulajdonjog alapvető részjogosítványa, tulajdonjog alapja, a lényeges hatalom a doleg felett
- lényege a lényeges hatalomban tartás
- legfontosabb következménye: birtokvédelem (bírósági úton és igazgatási úton a jegyző által)

Szomszédjogok

- telek határvonalon
- használat korlátja: a tulajdonos a doleg használata során köteles tartózkodni minden olyan magatartástól, amellyel másokat, különösen a szomszédokat szükségtelenül zavarná, vagy amellyel jogaik gyakorlását veszélyeztetné

Rendelkezési jog

- birtok, használat, hasznok szedésének joga, átengedése
- biztosítékul adás
- megterhelés
- tulajdonjog átruházása
- tulajdonjoggal való felhagyás (ingatlannál nem)

Közös tulajdon

- sajátos jogközösséggel
- a tulajdonjog egyazon dolgon meghatározott eszmei hányadrészek szerint több személy illeti meg
- a bíróság nem alkalmazhatja a közös tulajdon megszüntetésének olyan módját, amely ellen valamennyi tulajdonostárs tiltakozik

- tulajdonjog több személyt is megillet
- hányad kétség esetén egyenlő
- mindenki jogosult birtoklásra és használatra
- túlhasználat
- kárveszély és költségviselés
- állagmegóvás
- határozathozatal
- határozat bíróság előtti megtámadása
- elővásárlási, bérleti, haszonbérleti jog (a tulajdonostárs tulajdoni hányadára 3. személlyel szemben)
- közös tulajdon védelme
- közös tulajdon megszüntetése

Tulajdonszerzési módok

- eredeti: törvény szerint megnevezett tényállások alapján, régi tulajdonjog elenyészik, helyette azzal semmilyen kapcsolatban nem álló teljesen új tulajdon keletkezik
- származékos: jogelőd származtatja a tulajdonjogot a jogutódnak

1. Eredeti:

- a. elbirtoklás
- b. hatósági határozat, árverés
- c. gazdátlan javak találása
- d. találás
- Elbirtoklás:
  - ingatlan 15 év
  - ingó 10 év
  - sajátként, szakadatlan birtoklása
  - jogok megszűnése, kivéve szolgalom
- Találás: (tulajdonjoggal nem hagyta fel)
  - tulajdonjog megszerzésének feltétele
    - megtett minden annak érdekében, hogy a tulajdonos a dolgot visszakaphassa
    - tulajdonos vagy más jogosult egy éven belül, élő állat esetén 3 hónapon belül nem jelentkezik
  - találó kötelezettsége (találói díj)
    - jegyző eljárása

2. Származékos (jogelőd származtatja át)

- adásvétel
- ajándékozás
- csere
- kisajátítással
- terméken, terményen, szaporulaton...
- növedéken

- elejtett vadak, halak (ha engedély van rá)
- feldolgozás, átalakítás, egyesítés, vegyülés, hozzáépítés, átépítés, beépítés, ráépítés
- öröklés

Kisajátítás

- ingatlan tulajdonjoga kivételesen, közérdekű célra, azonnali teljes és feltétlen kártalanítás ellenében szerezhető meg
- kártalanítás nyújtására az köteles, aki a tulajdonjogot megszerzi
- pl.: ingatlan tulajdonjoga így jogosről megszerezhető

Öröklés

- az ember vagyonában halála esetén bekövetkező univerzális jogutódlás
- az ember halálával hagyatéka (+-) mint egész száll az örököstre
- NEM ÉVÜL EL!

Hogyan lehet örökölni?

2: Törvényes-végrendeleti

Végrendeleti az elsődleges

Kiesés az öröklésből:

- érdemtelen
- kizárt vagy kitagadott
- lemondott az öröklésről
- örökséget visszautasította

Törvényes öröklés

Ki lehet?

Gy-Ht. (1 gyermekrész + haszonélvezet)

Ht. (közös lakás és berendezés)

Ht (gy és szülő nincs)

Szülő

- leszármazói

Nagyszülő

- leszármazói
- másik nagyszülőpár

Dédszülő

- leszármazói

Többi dédszülőpár

Távolabbi felmenők egyenlően

Végintézkedésen alapuló öröklés

(közvégrendelet, magánvégrendelet)

Végrendelkezés

Kizárási okok:

- örökhagyó nyilatkozata
- kötelesrész

Kitagadás:

Végintézkedésben történő, köt.részre kiható kiesési ok

Szabadságvesztés
nincs tőle elvárható segítség
súlyos bűncselekmény
törvény és eltartási kötelezettség
erkölcsstelen

3.) Korlátolt dologi jogok

- zálogjog
- használati jogok
- szorgalom és közérdekű használat

A versenyszféra szereplői

Jogi személy

- jogképes: jogai és kötelezettségei lehetnek
- törvényben meghatározott típusban, törvény által nem tiltott tevékenység folytatására és cél elérése érdekében alapítható és működtethető

Jogi személyek

- saját név
- székhely
- tagjaitól, illetve alapítójától elkülönített vagyon
- az ügyvezetését és képviseletét ellátó szervezet

Ptk. által szabályozott

- Egyesülés
- Egyesület
- Alapítvány
- Szövetkezet
- Gazdasági társaságok

Társulások

Ptk. által nem szabályozott

- Európai Gazdasági Érdekcsoport/ Egyesülés
- Európai Részvénytársaság
- Európai Szövetkezet
- Közös vállalat
- Szövetkezet

Gazdasági Társaságok

- Gt-k
- 6-1=5
- jelenleg alapítható Gt-k 5-1=4
- üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatására, a tagok vagyoni hozzájárulásával létrehozott, jogi személyiséggel rendelkező vállalkozások, amelyben a tagok a nyereségből közösen részesednek, és a veszteséget közösen viselik vagyoni hozzájárulásuk arányában
- jogképes

A gazdasági társaságok közös szabályai

- egy ember egyidejűleg csak egy gazdasági társaságnak lehet korlátlan felelősséggű tagja
- cselekvőképtelen vagy korlátolt cselekvőképességgel rendelkező kiskorú személy egyáltalán nem lehet közkereseti társaság tagja, illetve betéti társaság beltagja
- az egyéni vállalkozásról szóló külön törvény tiltja, hogy egyéni vállalkozó gazdasági társaságnak korlátlan felelősséggű tagja legyen

A gazdasági társaság kötelező fogalmi kritériumai

- üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatása, mint a gazdasági társaság célja
- a tagok kötelező vagyoni hozzájárulása, ezáltal a taguktól elkülönült vagyon
- jogi személyiség
- a tagok közös részesedése a nyereségből, illetve a veszteség közös viselése
- saját név
- székhely
- rendelkeznie kell az ügyvezetését és képviseletét ellátó állandó szervezettel
- típuskényszer
- melyik gt. nem alapítható?
- Alapelvek
  - hitelezők védelme
  - közbizalom védelme
  - társasági tagok és a társaság vagyonának szétválasztása

A társasággal kapcsolatos jognyilatkozatok alakszerűsége

- a társasági szerződés alakisághoz kötött, azt írásba kell foglalni és minden tagnak alá kell írni
- meghatalmazásnak, helyettesítésnek helye van, de közokiratba, vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni
- a szerződést közjegyző által készített közokiratba, vagy ügyvéd, illetve jogtanácsos által ellenjegyzett magánokiratba kell foglalni
- a jogászi közreműködés elengedhetetlen

Gt létrejöhet

- alapítással
- átalakulással

Milyen tevékenységet végezhetnek?

- amit törvény nem tilt

Alapítók és korlátozások

Létesítő iratok

- társasági szerződés
- alapító okirat
- alapszabály

választottbírósági eljárás kiköthető

társsasági jogi jogvita: belső viszonyokra vonatkozik

A létesítő okiratban mit kell kitölteni?

- gt. neve
- gt. formája
- székhely
- tagok adatai
- vagyoni hozzájárulás mértéke és módja
- fő tevékenység
- gt. első vezető tisztségviselője

Tagi aláírások

Kivétel: nyrt. alapszabály>KGY
(a létesítő okirat módosítása)

Ellenjegyzés

- az ellenjegyzés vagy közokiratba foglalás napjától előtársaságként működhet
- mit jelent?
alatta is jogképes
- üzletszerűt a NYT-ba vételi kérelem benyújtását követően

Tag (részvényes) vagyoni hozzájárulása

Kell!

Mértéke

Fajtái

- pénzbeli hozzájárulás
- nem pénzbeli hozzájárulás
- ha a tag a létesítő okiratban vállalt vagyoni hozzájárulását az előírt időpontig nem teljesíti? Megszűnik a tagsági viszonya

Kisebbségvédelem

(tag vagy tagok együttesen a szavazati jogok legalább 5%-val rendelkeznek)

- Döntéshozó szerv gyűlése
- ok és a cél megnevezésével összehívhatják
- ha nem született határozat az utolsó beszámolót felülvizsgálhatják
- közvetlen kártérítés követelés

Tagi viszony megszűnése

- vállalt vagyoni hozzájárulás elmaradt
- kizáráás

A gazdasági társaság szervezete

4 szerve van

- legfőbb döntéshozó szerv
- ellenőrzés ellátó szerv
- felügyelőbizottság
- könyvvizsgáló

hatalom és hatáskör megosztás

Döntéshozó szervek

- Bt. Kkt. esetében tagok gyűlése
- Kft. taggyűlés
- Rt. közgyűlés
- ülésen minden tag jogosult személyesen vagy képviselőjén keresztül részt venni
- nem nyilvános
- stratégiai
- határozatok és formája

Hogyan vehetnek részt a társaság vezető tisztségviselői és a felügyelőbizottsági tagok?

Jelen lehetnek, de nem lehet szavazati joguk

A tagok szavazati jogának mértéke mihez igazodik?

Vagyoni hozzájárulás mértékéhez

Ha nem szabályosan összehívott vagy megtartott ülésen hoztak – emiatt – érvénytelen határozatot az mikor válik hatályossá?

30 napon belül érvényes határozat születik

Egyszemélyes kft. vagy rt. esetében a legfőbb szerv hatáskörét ki gyakorolja?

Egy tag van, ő látja el

Ügyvezetés ellátja (5 év)

Az ügyvezetés legfőbb feladatai:

- irányítási jogosultság
- törvényes képviselet
- adatszolgáltatás
- jogellenes tevékenység megakadályozása
- gazdaságos tevékenység folytatása
- ellenőrzési jogkör

Ki nem lehet vezető tisztségviselő?

- aki bűncselekményt követett el
- vezető tisztség gyakorlásától v. más foglalkozástól jogerős bírói ítélettel eltiltottak, ha a jsz. tevékenysége is ez
- összeférhetetlenség
- nem szerezhet társasági részesedést, és nem lehet vezető tisztség viselő olyan gt-ben, amely főtevékenységgé ugyanolyan gazdasági tevékenységet folytat, mint aza társaság, amelyben a vezető tisztségviselő tevékenykedik

A cégvezető

(egy vagy több)

- munkaviszonyban álló munkavállaló, aki a vezető tisztségviselő rendelkezései alapján irányítja a társaság folyamatos működését
- rá is a vezető tisztségviselőkre vonatkozó kizárási és összeférhetetlenségi szabályok érvényesek
- hatásköre – a legfőbb szerv rendelkezése alapján – általános és korlátozott is lehet

Értékelés és felmentvény

ügyvezetési tevékenység

A felügyelőbizottság

- tagjainak száma
- ki nem lehet a tagja?
- a tulajdonosi ellenőrzés szerve

Kötelező pl.

- Nyrt.
- Zrt., ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérik
- 200 fő főállású mv. és az üzemi tanács nem mondott le a felügyelőbizottságban való munkavállalói részvételről

Állandó könyvvizsgáló

- max 5 év
- kijelölés választást köv. 90 napon belül mb. szerződés
- az első állandó könyvvizsgálót a társaság alapítói a létesítő okiratban jelölik ki, majd ezt követően a társaság legfőbb szerve választja

A könyvvizsgáló kötelezettségei és jogai

- a könyvvizsgálatot szabályszerűen elvégezze
- független könyvvizsgálói jelentésben foglaljon állást, arról, hogy Gt. beszámolója:
  - megfelel e a jogszabályoknak
  - megbízható, valós képeket ad e a társaság vagyon, pénzügyi, és jövedelmi helyzetéről, működésének gazdasági eredményeiről
- betekintési joga van a társaság irataiba
- jogosult felülvilágosítást kérni a vezető tisztségviselőktől, a felügyelőbizottság tagjaitól és a társaság munkavállalótól
- köteles a társaság beszámolóját tárgyaló ülésen részt venni
- Fb. ülésén tanácskozói joggal részt vehet

Törvényességi felügyelet

- 100 000 Ft-tól 10 M Ft-ig terjedő pénzbírság
- határozat megsemmisítése, új határozathozatal előírása
- összehívja a cég legfőbb szervét
- felügyelőbiztos
- megszüntetés

Gt megszűnése

2 féle képpen

- jogutóddal
- vagy jogutód nélkül

Gt átalakulása

- más Gt-vé
- egyesüléssé

- szövetkezetté

Vállalatcsoport

2

Elismert

(szöv.kft.rt)- uralmi szerződés

Különbségek

Tényleges

-nincs uralmi szerződés

Mikor nem alakulhat át?

- jogutód nélküli megszűnése iránti eljárás folyamatban van
- csődeljárás alatt
- jogi személlyel szembeni bünjogi intézkedés hatálya által

A 4 Gt legfontosabb egyedi jellemzői

Közkereseti társaság

- társasági szerződéssel alakul
- korlátlanul és egyetemlegesen helytállnak
- személyegyesítő társaság
- jogi személy
- legalább 2 tag: természetes és jogsi személy is
- vagyoni hozzájárulás
- létesítő irata
- felelősség
- tagok gyűlése – azonos mértékű szavazat
- döntés: egyszerű, $\frac{3}{4}$, egyhangú
- 1 vagy több vezető
- csak a kkt. tagja lehet ügyvezető
- ha több ügyvezető van, mindegyik jogosult önállóan döntenи

A tagsági jogviszony

Megszűnik:

- ha a tag vagyoni hozzájárulását nem teljesíti
- a tagok közös megegyezésével
- a tag felmondásával
- a társasági részesedés átruházásával
- a tag halálával vagy megszűnésével
- ha a taggal szemben kizáró vagy összeférhetetlenségi ok áll be

Betéti társaság

- társasági szerződésen alapul
- van beltag: helytáll a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségeiért
- van kültag: nem kell helytállnia....
- jogi személy
- tagjai
- felelősség

- külütag is vezető tisztségviselő, ha nincs beltag, de 6 hónapon belül kell egy beltag, különben megszűnik vagy kft lesz

Korlátolt felelősségű társaság

- törzsbetétekből álló törzstőkéből alakul
- Kft. kötelezettségeiért – főszabályként- a tag nem köteles helytállni
- tőkeegyesítő jelleg
- nincs nyilvános felhívás
- 1 tag is alapíthatja
- törzstőke min. 3 M
- minimum törzsbetét: 100 000Ft
- lehet több tulajdonosa
- az üzletrész a tagsági jogokat és a kötelezettségeket testesíti meg (forgalomképes)
- létesítő irata: társasági szerződés, ha többen vannak, ha egyedül akkor: alapító okirat
- taggyűlés
- ismételt taggyűlés 3-15 nap között
- jegyzőkönyv
- határozatok könyve

A taggyűlés két, egymást követő beszámoló elfogadása közötti időszakban osztalékelőleg fizetéséről határozhat, ha az alábbi 3 feltétel teljesül:

- közbenső mérleg alapján megállapítható, hogy a társaság rendelkezik osztalék fizetéséhez szükséges fedezettel
- a kifizetés nem haladja meg a közbenső mérlegben kimutatott adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék összegét és
- a társaságnak a helyesbített saját tőkéje a kifizetés folytán nem csökken a törzstőke összege alá

Osztalékokat csak pozitív gazdasági eredmény (nyereség) esetén lehet teljesíteni úgy, hogy az ne csökkentse

A törzstőke felemelése és leszállítása

A társaság tagjai 3/4-es szótöbbséggel dönthetnek a társaság törzstőkéjének bármelyik módon történő felemeléséről

A törzstőke felemelése 2 módon történhet:

- a tagok elhatározhajtják, hogy újabb vagyoni hozzájárulással emelik fel a törzstőkét, vagy
- a társaság törzstőkén felüli vagyonából hajtanak végre tőkeemelést
- Az ügyvezetőnek a határozathozataltól számított 30 napon belül be kell jelenteni a törzstőke-leszállítást a Cégbíróságnak és erről kétszer kell hirdetményt közzé tennie
- Az ismert hitelezőknek a hirdetmény első közzétételével egyidejűleg közvetlenül is meg kell küldeni egy a hirdetménnyel azonos tartalmú értesítést
- A törzstőke leszállításáról szóló hirdetmény első közzétételét megelőzően keletkezett követelés jogosultja megfelelő biztosítékot igényelhet a társaságtól, kivéve ha pl.:
  - már rendelkezik megfelelő biztosítékkal

- ha a társaság törzstőke-leszállítás utáni pénzügyi, vagyoni helyzetére figyelemmel indokolatlan lenne a biztosíték adása
- ha 5 éve nem volt törzstőke leszállítás, és az most a törzstőkén felüli leköött tartalék javára történő átcsoportosítás miatt történt
- ha a törzstőke leszállítása kötelező
- a hitelezők a 2. hirdetmény közzétételétől számított 30 napos jogvesztő határidőn belül jelenthetik be a biztosítékra vonatkozó igényüket
- ezen határidőtől számított 8 napon belül a társaság köteles megfelelő biztosítékot nyújtani vagy a biztosítékkal kérelmet elutasítani

Ügyvezető vezeti

- Hat-ok könyvét
- Tagjegyzéket

A tagok pótbefizetése

Célja a társaság esetleges veszteségének a fedezése.

Teljesítés:

- törzsbetét arányában
- apport formájában is lehet, ha a társaság elfogadja

A jogutód nélküli megszűnés

A társaság jogutód nélküli megszűnések általános szabályain túl a vagyonfelosztás sorrendje:

1. először a hitelezők kielégítése
2. a fennmaradó vagyonból a pótbefizetéseket kell visszatéríteni
3. a további részt a törzsbetétek arányában kell felosztani a társaság tagjai között

Alkotmánybíróság

- Első alk. 1920 Ausztria
- Alaptörvény védelmének legfőbb őre
- 15 tag Ogy. képviselők 2/3, Ogy. előtt eskü
- 12 évre
- Székhelye: Bp.
- Igazgatási munkaszervezete az Alkotmánybíróság Hivatala
- Döntés
- Feladatai:
  - előzetes normakontroll, utólagos normakontroll
  - Bírói kezdeményezésre egyedi normakontroll eljárás
  - nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálata
  - alkotmányjogi panasz elbírálása
  - alaptörvény értelmezése
  - megsemmisíti, nem megváltoztatja a jogszabály részét vagy egészét
- Indítvány: határozat, végzés
- Jogorvoslat:

Ügyészség: független, csak a törvényeknek alárendelt önálló alkotmányos szervezet

Mo. ügyészi szervei:

- Legfőbb ügyészség
- fellebbviteli főügyészségek
- főügyészségek
- járási ügyészségek
- Ügyészség feladatai:
  - Be-ben meghatározott ügyekben nyomoz
  - közvádlóként képviseli a vádat
  - közreműködik abban, hogy a bírósági eljárásban a törvényeket helyesen alkalmazzák
  - elősegíti, hogy a hatósági jogkört gyakorló, illetve bíróságon kívüli jogvitát intéző szervek a jogszabályok rendelkezéseit megtartsák
  - felügyeletet gyakorol a büntetésvérehajtás törvényessége felett
  - nyomozás feletti felügyelet

Legfőbb ügyészség

- KE javaslatára az Ogy. választja 9 évre
- Ogy.-nek felelős, és működéséről köteles beszámolni
- kinevezí az ügyészket
- ügyészi szervezetet vezeti és irányítja
- politikai függetlenség

EU intézményei és jogalkotása

- 28 tagország

Az európai integráció létrejötte

- 1951. Európai Szén és Acél közösség
- 1957. március 25. Római szerződés aláírása
Hatálybalépése: 1958. január 1.

Cél: az Európai Gazdasági Közösség és az Európai Atomenergiai-közösség létrehozása

- 1979. Európai Monetáris Rendszer: első lépés a gazdasági unió irányába
- 1986. Egységes Európai Okmány

Cél: - az uniós intézmények megreformálása a Portugália és Spanyolország csatlakozására való felkészülés céljából

- döntéshozatal felgyorsítása az egységes piac előkészítése keretében

- 1992. az Európai Uniót létrehozó Maastrichti Szerződések

Cél: - a gazdasági és politikai integráció mélyítése

- gazdasági és Montánunió létrehozása

- a politikai integráció növelése:

- közös kül., és biztonságpolitika
  - Bel- és igazságügyi együttműködés
  - Európai közösségek
  - Uniós állampolgárság
  - személyek szabad mozgása
  - szubszidiaritás elve
- 2001. Nizzai szerződés
- Célkitűzés: - a közösségi döntéshozatal hatékonyabbá tétele
- a többségi döntéshozatal kiterjesztése, a tagállami vétó visszaszorítása
  - az EP hatáskörének szélesítése
  - a szerződés meghatározza az EU keleti bővítését követő intézményrendszer átalakítását
- Alapvető jogok Chartája: a szociális jogok széleskörű meghatározása
- 2007. Lisszaboni Szerződés
- Célkitűzés: - az EU demokratikusabbá tétele
- Egységes fellépés globálisan
  - Európai Parlament hatáskörének bővítése
  - Hatáskörök meghatározása:
    - kizárolag EU
    - kizárolag nemzeti
    - közös
  - az EU egységes jogi személyisége (3 pillér megszűnése)

Monetáris politika

- Euró bevezetésének szakaszai:
- 1994. liberalizáció
  - 1994-1999. kidolgozás
  - 1999. számlapénz
  - 2002. készpénz

Maastrichti kritériumok

- árstabilitás
- kamatok konvergenciája
- árfolyamok stabilitása
- stabil költségvetés

Eurócsoport

Tagjelölt országok

- 1987. Törökország, 2005. október 3-án kezdődtek a tárgyalások
- 2004. Macedónia
- 2012. Szerbia

- 2012. Macedónia
- 2014. Albánia

Potenciális tagjelöltek

- Bosznia-Hercegovina
- Koszovó

Tartózkodók:

- Norvégia
- Svájc
- Liechtenstein
- Izland
- Marokkó
- Grönland
- Andorra

Az Európai Unió főbb intézményei

- az Európai Unió Tanácsa
- az Európai Tanács
- az Európai Bizottság
- az Európai Parlament
- az Európai Közösségek Bírósága
- az Európai számvevőszék
- az Európai Központi Bank és a Központi Bankok Európai Rendszere

Az Európai Parlament

- székhelye: Strasbourg, Brüsszel
- EU jogalkotó intézménye, melyet 1979-től 5 évente közvetlenül választanak meg az uniós választópolgárok, így növelte az Unió demokratikus legitimációját
- Szerep:
  - jogalkotási
  - felügyeleti
  - költségvetési hatáskör
- Tagok: 751 európai parlamenti képviselő, európai frakciókban

Az Európai Bizottság

- székhelye: Brüsszel
- EU általános érdekeit képviseli, jogsabályjavaslatokat dolgozik ki
- érvényt szerez a már elfogadott uniós jogszabályoknak
- végrehajtja a szakpolitikákat és az uniós költségvetéseket
- képviseli az EU-t nemzetközi színtéren
- mindegyik uniós tagállam 1 biztos delegál

Az Európai Bíróság

- székhelye: Luxemburg
- szerepe: gondoskodik arról, hogy az európai uniós jogszabályokat minden egyik tagállam és az uniós intézmények azonos módon értelmezze, alkalmazza, és betartsa

- szervezete: 3 testület:
  - Bíróság: tagállamomként 1 bíró, továbbá 11 főtanácsnok
  - Törvényszék: tagállamomként min. 1 bíró
- feladatai:
  - jogértelmezés
  - jogérvényesítés
  - uniós jogi aktusok megsemmisítése
  - uniós intézkedés meghozatalának elrendelése
  - EU-intézmények szankcionálása
- eljárás: a Bíróság az elé kerülő ügyekben kijelöl egy bírót, és egy főtanácsnokot, hogy az adott ügyben eljárjon
- írásbeli szakasz:
  - a felek írásbeli nyilatkozatot tesznek
  - az előadó bíró összefoglalja a beadványokat, ezeket megvitatja a Bíróság általános értekezlete. A Bíróság dönt arról, hogy:
    - hány bíró foglalkozik majd az üggel
    - szükség van e tárgyalásra
    - szükséges e, hogy a főtanácsnok indítvány formájában ismertesse véleményét az ügyről
- szóbeli szakasz, vagyis a nyilvános tárgyalás:
  - a felek ügyvédéi kifejtik az üggel kapcsolatos álláspontjukat a főtanácsnok és a bírák előtt, akik kérdéseket tehetnek fel nekik
  - ha a Bíróság úgy döntött korábban, hogy az ügy elbírálásához szükség van a főtanácsnok indítványára, akkor néhány héttel a nyilvános tárgyalás után sor kerül az indítvány ismétlésére
  - ezt követően a bírák megvitatják egymással az ügyet, és ítéletet hoznak

Jogalkotási eljárások

Rendes jogalkotási eljárás: Bizottság előterjeszt, Tanács és Parlament együtt döntenek = együtt döntési eljárás

Folyamata:

- megbeszélések, konzultációk
- hivatalos javaslat
- elfogadás vagy felülvizsgálat és második olvasatra elfogadás

Különleges jogalkotási eljárások (a korábbi konzultációs, együttműködési és hozzájárulási eljárások helyett)

- kivételek eljárások, nincsenek szabályozva
- cél az EU döntéshozatali folyamatának egyszerűsítése

Az Uniós jog forrásai és hierarchiájuk

Elsődleges jogforrások:

- az alapító szerződések
- az Európai Unióról szóló szerződés
- az Európai Unió működéséről szóló szerződések
- az EU alapjogi Chartája

- Nemzetközi megállapodások
- az Uniós jog általános elvei

Származtatott vagy másodlagos jogi aktusok:

- Rendeletek: kötelező erejű jogalkotási aktus, az egész EU-ban alkalmazandó
- Irányelvezek: valamennyi uniós ország számára kötelezően elérendő célkitűzést állapít meg, de a módszerek és eszközök tekintetében tagállami szabadság él
- Implementálni kell a nemzeti jogban

Határozat

- egyedi jelleggel bír
- minden címzettjét külön-külön meg kell jelölni
- minden elemében kötelező erejű

Ajánlás

- jogilag nem kötelező erejű jogi aktus
- bármelyik intézmény kiadhatja
- cselekvési és magatartási elvárásokat fogalmaz meg címzettje felé
- a nemzeti bíróságoknak, ha a közösségi joggal kapcsolatos ügyekben járnak el, figyelembe kell venniük

Uniós társasági jogi formák

- Európai Gazdasági Érdekcsoport
- Európai Részvénnytársaság
- Európai Szövetkezet

Gazdasági jog

gazdasági élet és a szereplői
felek jogilag egyenlőek

Polgári törvénykönyv létrejötte

- reformkor
- 1848 után ABGB
- 1867-től tervezetek, 1928. magánjogi törvénykönyv javaslata
- 1954. évi IV. tv.
- 2013. évi V. tv.

Polgári jog fogalma

A törvény által garantálja az emberek számára:

- az önrendelkezés szabadságát
- benne személyisége kibontakozását, védelmét
- és ehhez tartozóan a vagyonával való szabad rendelkezést mind élők között, mind a rendelkező személy halála esetére

A polgári jog az a jogág:

- amely szabályozza a jogalanyok vagyoni és egyes személyi viszonyait
- amely szabályozását a jogalanyok egyenjogúságának és mellérendeltségének elve hatja át

Polgári jogi jogviszony

- jogalkotó által szelektált, a jogi szabályozás körébe bevont, jogilag szabályozott társadalmi viszony
osztályozása magánjogi jogviszonyok tárgya alapján:
- személyi jog: - a személyek jogalanyiságával kapcsolatos viszonyok
  - a személyhez fűződő jogok védelmének viszonya, az ún. személyiségi jogviszonyok
- vagyoni jog: - a dologi viszonyok a vagyonjog statikáját, a létező vagyoni állapotok védelmét biztosítják
  - a kötelmi viszonyok a vagyonjog dinamikáját szabályozzák
  - az öröklési viszonyok az ember halála esetére rendezik el fennálló vagyoni viszonyainak jogi sorsát

osztályozása a résztvevő alanyok száma szerint:

- 1 személyes jogi helyzetek
- 2 pólusú és
- többpólusú jogviszonyok

osztályozás a szerkezetük szerint:

- abszolút szerkezetű: -csak a jogosult személye ismert, meghatározott, vele szemben mindenki, mint kívülálló kötelezetten
- relatív szerkezetű: - minden alany név szerint meghatározott, akik csak egymással szemben jogosultak és kötelezettek

A polgári jogviszony elemei:

- alanyai azok a személyek, akik között a jogviszony létrejön, kifejlődik és megoldóik
- közvetlen tárgya: az az emberi magatartás, amelyet az adott jogviszony alanyainak egymás irányában tanúsítaniuk kell
- követett tárgya: az a dolog, amelyre a magatartás irányul, de nem csak dolog lehet, hanem jog és/vagy kötelezettség is

Polgári jogi alapelvez

Ptk. Bevezető rendelkezései + jogi irodalom szerint

- Együttműködés elve
- Értelmezési alapelve
- Elvárható magatartás elve
- Joggal való visszaélés tilalma
- Az ézszerűség alapelve
- Jogbiztonság elve

Polgári jogi szabályok élén a Ptk.

De: szubszidiárius joganyag is: amit más jsz. nem szabályoz, Ptk-ra hivatkozhat

Polgári jogból kiszakadt jogágak: pl. munkajog, nemzetközi magánjog, agrárjog

Személyek

Polgári jogban a személy megjelölés azt fejezi ki, hogy az adott társadalomban a polgári jogviszonyoknak kik lehetnek az alanyai

1. Természetes személyek

Az ember

- Jogképesség
  - általános, egyenlő, feltétlen
  - jogképességet korlátozó jognyilatkozat semmis
  - megszűnése halottnak nyilvánítással

Személyiségi jogok

Ptk. mindenkinél joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korláta között személyiséget szabadon érvényesíthesse, és hogy abban őt senki se gátolja.

- emberi méltóság
- élet, a testi épség és az egészség
- személyes szabadság, a magánélet, a magánlakás sérthetetlensége
- hátrányos megkülönböztetés tilalma
- magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez
- névviseléshez való jog
- képmáshoz és a hangfelvételhez való jog
- becsület és a jóhírnévhez való jog
- becsületsértés: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás
- jóhírnév megsértése: valaki más személyre vonatkozó és a személyt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel

Személyhez fűződő jogok megsértésének szankciói

- Polgári jogi
  - a jogszertés megállapítása, az attól való eltiltás, elégtétel, az előző állapot helyreállítása vagy akár kártérítés
  - kártérítés formája
  - becsület csorbítására alkalmas hamis hang- vagy képfelvétel készítése
  - becsület csorbítására alkalmas hamis hang- vagy képfelvétel nyilvánosságra hozása
- Magántitok megsértése
  - aki a foglalkozásnál vagy közmegbízásánál fogva tudomására jutott magán titok alapos ok nélkül felfedi
  - v elzárás, ha a bűncselekmény jelentős érdeksérelmet okoz
- Levéltitok megsértése
  - aki másnak közlést tartalmazó zárt körülményét megsemmisíti, a tartalmának megismerése végett felbontja, megszerzi, vagy ilyen célból illetéktelen személynek átadja, illetve
  - aki elektronikus hírközlő hálózat útján másnak továbbított közleményt kifürkész, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg
  - v elzárás

- ha a bcs-t foglalkozás vagy közmegbízatás követik el v 1 szv, jelentős érdeksérelemnél 3 szv.

Cselekvőképesség

Maga köthet szerződést vagy tehet más jognyilatkozatot, ha ügyei viteléhez szükséges belátási képességgel rendelkezik

Jogképesség nem lehet korlátozott, cselekvőképesség igen

Fajtái:

- Életkor
- Szellemi fogyatkozás

Cselekvőképtelen kiskorú

14 életévét be nem töltött

Jognyilatkozata semmis

Helyette eljár tv-es képviselője

Korlátozott cselekvőképes kiskorú

Jognyilatkozat érvényességehez szükséges tv. képviselő

Kivételek: végrendelet, mjöv., kisebb jelentőségű szerződések, v. köthet olyan szerződéseket, amelyekkel kizárolag előnyt szerez, ajándékozhat a szokásos mértékben

A törvényes képviselő a korlátozottan cselekvőképes kiskorúnak ígért vagy adott ingyenes juttatást a gyámhatóság engedélyével visszautasíthatja

A kiskorú cselekvőképességének korlátozása gondnokság alá helyezéssel

Bíróság a kiskorút a 17. életévének betöltése után a nagykorúakra irányadó szabályok szerint cselekvőképességet részlegesen vagy teljesen korlátozó gondnokság alá helyezheti

Gondnok

- *gondnok*
  - gondnok lehet cselekvő képes nagykorú, aki a gondnoki tisztséget vállalja
  - nem lehet: aki ellen a gondnokság alá helyezett kifejezetten tiltakozik, vagy akinek gondnok rendelése a gondnokság alá helyezett személy érdekeivel ellentétes
- *helyettes gondnok*
  - gondnok kirendelése mellett a gyámhatóság kirendelheti
  - dönthet a távollévő vagy más okból ténylegesen akadályozott gondnok érintő, azonnali intézkedést igénylő ügyekben
- *ideiglenes gondnok*

Ki kérheti a gondnokság alá helyezést?

- nagykorú együtt élő házastára, élettársa, egyenesági rokona, testvére
- kiskorú törvényes képviselője
- gyámhatóság
- ügyész

Gondnok: általános jelleggel, a gondnokság alá helyezett személy vagyonának kezelője és törvényes képviselője

- tevékenységét a gyámhatóság képviseli

Gondnok köteles:

- vagyonkezelés
- tv-es képviselő
- gyámhatóságnak elszámolás/év
- vagyonkezelés a gondnokolt jólétét szolgálja

2. Jogi személyek

- polgári jogviszonyok alanya lehet
- jogalanyiságát az államtól nyeri
- tételes jog határozza meg, hogy egy szervezet jogi személy vagy sem
- jogképes: jogai és kötelezettségei lehetnek
- törvényben meghatározott típusban, törvény által nem tiltott tevékenység folytatására és cél elérése érdekében alapítható és működtethető

Rendelkeznie kell:

- saját névvel
- székhellyel
- alapítójától elkülönített vagyonnal
- ügyvezetését és képviseletét ellátó szervezet

Jellemzői:

- állandó szervezet
- célrarendeltség
- alapítótól elkülönült vagyon
- állami elismerés
- önálló felelősség
- létrehozásáról a személyek szerződésben, alapító okiratban vagy alapszabályban szabadon rendelkezhetnek
- jogi személy szervezetét és működési szabályait maguk állapíthatják meg
- nyilvántartásba való bejegyzése iránti kérelmének benyújtására a jogi személy képviseletére kijelölt személy köteles

Létesítő okirat

meg kell határozni:

- akaratnyilatkozat
- név
- székhely
- cél, főtevékenység
- létesítő(k) adatai
- vagyonhozzájárulás
- első vez. tisztségviselő

2018.03.06.

1

DR SZALAI ERZSÉBET

OKTATÓ Elérhetőség

GAZDASÁGI JOG A tantárgyról.....

DR SZALAI ERZSÉBET

**A JOG SZEREPE, CÉLJA, ALAPFOGALMAI
ALAPTÖRVÉNY, SARKALATOS TÖRVÉNYEK
ÁLLAMÍT BERENDEZKEDÉS
POLGÁRI JOG
SZEMÉLYEKRŐL
-DOLOGI JOG
-KÖTELMI JOGGAL VALÓ ISMERKEDÉS**

KÖZÖSSÉGI JOGALKOTÁS

A jog funkciója a gazdasági életben
A gazdálkodó szervezetek és az államháztartás kapcsolata
Alaptörvény és az államháztartás kapcsolata,
az államháztartás alrendszeri (költségvetésük)
ÁSZ, Költségvetési Tanács, KEHI
Közbevételek, Költségvetési támogatások
Monetáris pénzügyi jog
Gazdasági versenyjog főbb szabályai és intézményei
Szellemi tulajdon védelme
Gazdasági bűntető és szabálysértési jog
A munkajog alapintézményei
Pénzügyi reorganizáció

DR SZALAI ERZSÉBET

FELKÉSZÜLÉS:

- Jogi ismeretek alkalmazása Gazdasági jog dr. Kreisz -dr. Szalai -dr. Virág PENTA UNIÓ (2018.)
- Előadások anyaga
- Vonatkozó JOGSZABÁLYOK
- ELEKTRONIKUS SEGÉDANYAGOK

AJÁNLOTT IRODALOM

■-A mi jogunk (Szerk. Dr. Kondorosi Ferenc) Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó 2013.

■A tananyag feldolgozásához ajánlott az Alaptörvény, Áht, Polgári Törvénykönyv, Ákr., a Csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény, a Munka Törvénykönyvének és a Büntető Törvénykönyv, illetve a szabálysértési törvény tananyagcentrikus ismerete.

2018.03.06.

2

DR SZALAI ERZSÉBET 2018

DR SZALAI ERZSÉBET 2017. ŐSZI FÉLÉV

- A félév eredményességétkét 40-40 pontos évközi önkéntes dolgozat segíti. III.20 és V. 8.
- Amennyiben a 2 önkéntes teszt összesített pontszáma 64-70 pont közötti, azaz 64 ponttal kezdődően és 70 ponnal bezárólag 4-es (jó), ha 72-80 pont közötti 5-ös (jeles) jegy megajánlására kerül sor.
- Az önkéntes tesztek kizárolág a hallgató beosztása szerinti tantárgyat oktató tanár óráján írhatóak meg.
- A 64 pontot el nem érő dolgozatok pontszámainak a fele -a vizsgakurzus kivételével-a félévet záró kollokviumi érdemjegyekbe beszámításra kerülnek, ismételt vizsga esetében is.

KOLLOKVIUM

- FORMÁJA (elektronikusan)
- SZÁMONKÉRÉS: Előadás + tankönyv
- MINŐSÍTÉS

összesen 100 pont,
60%-tól megfelelt érdemjeggyel.

MAI ELŐADÁS TÉMÁJA

JOG ALAPVETÉS ÁLLAMTANI ISMERETEK

MIT ÉRTÜNK JOG ALATT?

(jogi szaknyelvben)

- ÖSSZES JOGFORRÁST(konkrét jogszabályokat, jogi normákat)=**tárgyi jog**
- EGYES SZEMÉLYEKET MEGILLEΤŐ JOGOSULTSÁGOKAT és KÖTELEzettségeket(alanyi jog)
- Alapvetően magatartásszabályok összessége

■ RÓMAIAK „IUS”

GAIUS, UPIANUS:

Ius est ars boni et aequi, vagyis a jog a jó és az igazságos művészete 2018.03.06.

TÁRSADALMI-TÖRTÉNELMI

JELENSÉG (államhoz, állami szervekhez kötődik)

■SZABÁLYOZZA a TÁRSADALMI EGYÜTTÉLÉSALAPVETŐ OLDALAIT

- EGYÉNEK ÉS A KÖZÖSSÉG CSELEKVÉSEIT ALAKÍTJA**
- GAZD-I VISZONYOK ÁLTAL MEGHATÁROZOTT SPECIFIKUS HATALMI JELENSÉG**

OLYAN NORMAOÖSSZESSÉG, MELY A TÁRSADALOM minden tagjára kötelező (ALTALÁNOS ÉRVÉNNYEL RENDELKEZIK)

x

„JOG” keletkezése

(Európában)

NORMÁK, SZABÁLYOK

Jogi szakráliserkölcsei

Jogsabályokban ötönenek testet

■(kezdet) Nos: erkölcsi magatartási szabályok.

■Nos és a Ius keveredése:

(Kr. e.451-450)a XII táblás törvények- etmég átszövődik
-törzsi szokásjogi normák,
-szakrális eredetű normák
-legislativ (új) normák

2018.03.06.

4

A IUS alapja a nos(erkölcs)**PI. PI.**

kötök egy a-v-i szerződést

ERKÖLCSI ELV: nem szabad a vevőt becsapni

JOG ADJA: hogyan kössek szerződést –megszegés -JOGKÖVETKEZMÉNYE

■A római állam -létrejött közösségeg -az együttélési szabályait szinte a kezdetektől jogi normákba fogalta, de a jogi gyökereket köztársasági államrend idején kialakult preklasszikus jogtól számítjuk.

KEZDETEN HOGYAN JELENTEK MEG A JOGSZABÁLYOK??

Kőbe vésett táblák több helyen pl:

Gortusz (vagy Gortüna) Kréta

Kréta szigetének jelentős romkertje, a fővárostól, Herakliontól 46 km-re délnyugatra

(Nevét Minószi király fivérének fiáról kapta. A római uralom idején a város volt az Észak-afrikai Kúrnea provincia székhelye.)

Ez még ÖKÖR ÍRÁSSAL

BALRÓL JOBBRA, KÖV.SOR JOBBRÓL BALRA, MAJD ISMÉT.....2018.03.06.

5

A jog fejlődése (Európában)

SZOKÁSJOG

2 fejlődési irány

■**ANGOLSZÁSZ** (precedens jog) bíró alkotta esetjog dominál (az írott jogforrások száma kevesebb)

■**KONTINENTÁLIS JOG**írott jogdominál

közös gyökér :RÓMAI JOG

JOG:SOKFÉLE DEFINICIÓ

Pl: 1.)

AZ ARRA FELRUHÁZOTT

SZERVEKÁLTAL ALKOTOTT

KIKÉNYSZERÍTHETŐ,

ÁLTALÁBAN KÖTELEZŐ MAGATARTÁS

SZABÁLY TILTÁS, PARANCS, VAGY

MEGENGEDÉS FORMÁJÁBAN.

■**2.)** Ajog olyan magatartásszabályok, normák összessége,

–amely a társadalomban meglévő vagy elérni kívánt viszonyokat, azaz az emberek magatartását, az emberek magatartását alakító körülményeket szabályozza;

–melyeknek a keletkezése állami szervekhez kapcsolódik, így az adott társadalomban általánosan érvényesek;

–melyeknek megsértését az állam szankcionálja és azok érvényre jutását akár kényszerrel is garantálja.

JOGVISZONY

■Azokat a társadalmi viszonyokat, amelyeket a jog szabályoz és amelyekben

a társadalom tagjai a jog szerint járnak el másokkal, jogviszonynak nevezzük.

■A **jogviszony**jogilag értékelt, jogilag szabályozott társadalmi viszony.

A jogviszony elemei

■a jogviszony **alanya**

■a jogviszony **tárgya**

(közvetlentárgyátaz emberi magatartás képezi, közvetett tárgyapedig az a dolog, amelyre az emberi magatartás irányul.

■a jogviszony tartalma.

■Speciális elhatárolás: **nemzeti jog és a nemzetközi jog**(nemzetközi közjog)

elhatárolása.

■A jogrendszerek az egyes államokhoz, mint szuverénhez kötődnek.

■A nemzetközi közjog **az államok és az államok által elismert nemzetközi szervezetek jogviszonyait szabályozza.**

A JOG TAGOZÓDÁSA

JOGRENDSZER

JOGÁG PL...

JOGSZABÁLYOK(anyagi és eljárási normák Pl...)

JOGI NORMA

DR SZALAI ERZSÉBET

33

JOGSZABÁLY ÉS A JOGI NORMA KAPCSOLATA

JOGI NORMA SZERKEZETE:

Hipotézis (tényállás, feltétel)

Diszpozíció (rendelkezés)

Jogkövetkezmény

NEM TIPIKUS NORMA: preambulum, vélelem, fikció)

A jogszabállyal szembeni követelmények

- általános
- közöttett
- Világos, egyértelmű
- ellentmondás-mentes
- lehetséges követelő (réalis)
- stabilitással rendelkező
- a szabály és a hivatalos cselekvés közé egyezést mutató
- megfeleljen az Alaptörvényből eredő tartalmi és formai követelményeknek,
- illeszkedjen a jogrendszer egységébe,
- megfeleljen a nemzetközi jogból és az európai uniós jogból eredő kötelezettségeknek és
- megfeleljen a jogalkotás szakmai követelményeinek

JOGALKOTÁS

• jogalkotó hatáskörrel felruházott szerveknek

az általános és absztrakt magatartásszabályokformájában megfogalmazódó
jogi normák létrehozására irányuló tevékenysége.

HOL, HOGYAN?

A jogalkotás szakaszai

Előkészítés

Kibocsátás

Kihirdetés

Kezdeményezés

Hatásvizsgálat

Tervezet elkészítése, indokolás

Tervezetek véleményezése

Jogalkotó elé terjesztés

1. Elfogadás

2. Aláírás

DR SZALAI ERZSÉBET

34

DR SZALAI ERZSÉBET

35

DR SZALAI ERZSÉBET

36

2018.03.06.

JOGFORRÁSOK(fons iuris)

**Anyagi
jogförrás
KIBOCSÁTÓ
Alaki
jogförrás
JSZ FORMA
Jogsabályok
Közjogi szervezet szabályozó eszközök** (normatív határozat, normatív utasítás)
Egyéb csoportosítási lehetőség:
**Országos
Helyi
MAGYARORSZÁG JOGFORRÁSI RENDSZERE**

**Általános helyzetben
Rendkívüli- és szükségállapotban**

**Anyagi
jogförrások
Alaki jog-
förrások
Anyagi
Jogförrás
Honvédelmi Tanács**
(rend.k-i áll.)

KE (szükségáll.)

KORMÁNY

**Alaki jog-
förrások
rendelet
rendelet
rendelet**

Jogsabályok

**Országgyűlés
MNB elnöke
Kormány
Miniszterelnök
Miniszter
Önkorm.képv.
test.KGY-e Önálló szabályozó szerv vezetője
Alaptörvény
törvény
rendelet
Kormányrendelet
Miniszterelnöki rendelet
Miniszteri rendelet**

Önkorm-i rendelet
rendelet

terrorveszély

■AZ ALAPTÖRVÉNY SZERINT a Kormány a terrorveszélyhelyzet idején rendeletet alkothat, amellyel -sarkalatos törvényben meghatározottak szerint -egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésekkel eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.

■Az Országgyűlés **sarkalatos törvényben(jelen lévő 2/3)** avégrejártó hatalom körébe tartozó egyes feladat- és hatáskörök ellátására és gyakorlására önálló szabályozó szerveket hozhat létre.

■Önálló szabályozó szervek

- a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság,
- b) a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal

sarkalatos törvény határozza meg Pl:

■NNB szervezetének és működésének részletes szabályait sarkalatos törvény határozza meg
■ sajtószabadságra, valamint a médiacsalogsítások, a sajtótermékek és a hírközlési plác felügyelését ellátó szerve vonatkozó részletes szabályait
■Magyarországon élő nemzetiségek jogaira vonatkozó részletes szabályokat,
■Az Államtársi hírcsák hatáskörének, szervezetének, működésének részletes szabályait
■A bíróiak szervezetének és igazgatásának, a bírák jogállásának részletes szabályait, valamint a bírák javadalmaizását
■Az állampolgárságra vonatkozó részletes szabályokat
■Az egyházakra vonatkozó részletes szabályokat
■A címer és a zászló használatainak részletes szabályait, valamint az állami kitüntetések
■A családok védelmét

*****
TERÜLETI HATÁLY SZERINT

35

2018.03.06.

8

NORMATÍV HATÁROZAT

- OGY
- Kormány és más testületi központi államigazgatási szerv,
- AB,
- Költségvetési Tanács szervezetét és működését, tevékenységét, valamint cselekvési programját.

NORMATÍV UTASÍTÁS

- PL:
KE
■ miniszterelnök
■ központi államigazgatási szerv vezetője
■ Országos Bírósági Hivatal elnöke
■ LÜ
■ alapvető jogok biztosa,
■ MNB elnöke,
■ ÁSZ elnöke,
■ fővárosi és megyei kormányhivatal vezetője, valamint
■ Polgármester, jegyző

a vezetése, az irányítása vagy a felügyelete alá tartozó szervek szervezetét és működését, valamint tevékenységét.
X

JOGFORRÁSI HIERARCHIA

- DE MIT TARTALMAZ A HATÁLYOS JOGANYAG?
- Melyik a legrégebbi élő jogszabályunk?

J.

MIÉRT ÉRDEKES EZ A TÖRVÉNY?

- 1827. évi XII. tv.

azoknak nevei, a kik a tudós társaság föllállítására, vagy a hazai nyelv terjesztésére is ajánlatokat tettek, az utókor emlékezete végett törvénybe iktattatnak (kih.1827.VIII.18.)

- Törvény:2023. évi LXX. törvény a csillagközi hajózás feltételeiről
- Kormányrendelet:4/2023. (III. 1.) Korm. rendelet az űrlények azonosításának szabályairól
- Miniszterelnöki rendelet:3/2023. (III. 1.) ME rendelet a mimózák leiki egyensúlyáról
- Miniszteri rendelet:1/2023. (II. 28.) NGM rendelet az űrközlekedés rendjéről
- Önkormányzati rendelet:3/2023. (IV. 1.) XY önkormányzat képviselő-testületének rendelete az ürsíklók közterület-használatának rendjéről

JOGSZABÁLYOK JELÖLÉSE

DR SZALAI ERZSÉBET
46
DR SZALAI ERZSÉBET
47
DR SZALAI ERZSÉBET
48
DR SZALAI ERZSÉBET
49

2018.03.06.

9

49

A jogszabály hatályosulásának vizsgálata

■ALKALMAZHATÓ-E MÉG? ■FELTÁRNÍ AZ ÉRVÉNYESÜLÉST GÁTLÓ KÖRÜLMÉNYEKET!

■**Magyar Közlöny**(Magyarország hivatalos lapja, a kormányzati portálon történő elektronikus dokumentumként való közzététellel kell kiadni, melynek szövegét hitelesen kell tekinteni. oldalunk másolata papíron, illetve digitális adathordozón is terjeszthető)

■**Nemzeti Jogszabálytár**(elektronikus közszolgáltatásként működő, bárki számára tértímesztésen hozzáférhető, egységes szerkezetű szövegeket tartalmazó elektronikus jogszabálygyűjtemény)

A jogforrások megismerésének lehetőségei

Magyar Közlöny mellékletét képező -annak külön sorozataként megjelenő- **Hivatalos Értesítő**
Közbeszerzési Értesítő
Cékgázlony
Egyéb tárcaközlönyök
Speciális hivatalos lapok
(pl. Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala hivatalos lapja, Központi Államigazgatási szerv hivatalos lapja, Alkotmánybíróság határozatai)
*****

Érvényesség
Hatályosság
Jsz. keletkezéséhez kötődik

Feltételei:

- hatáskörrel felruházott szerv megfelelő eljárás során alkossa
- Illeszkedjen a jogrendszer egységébe
- megfeleljen

-Alaptörvényből eredő tartalmi, formai követelményeknek
-nemzetközijogbólás az EU-s jogból eredő kötelezettségeknek
-jogalkotás szakmai követelményeinek
•Megfelelő kihirdetés x

Alkalmazandóság, alkalmazhatóság
•időbeli hatály (visszaható hatály?....)
•területi hatály
•személyi hatály
•szervi hatály
•tárgyi hatály

A jogszabály érvényessége és hatályossága

ALAPTÖRVÉNY

TÁRSADALOM BELSŐ RENDJÉT ÁLLAMSZERVEZET FELÉPÍTÉSÉT ALAPVETŐ JOGI SZABÁLYOKAT TARTALMAZZA

■Eu kontinensen első írott alkotmány: Fr.o.1791.

■Az amerikai alkotmány:

első 1787. (állam szervezetével foglalkozik)
második 1791. (az állampolgárok szabadságjogainak felsorolásából, és az alkotmány első tíz módosításából áll és ezt Bill of Rights (törvény az alapvető polgári jogokról) néven ismerik.

Ma is érvényes, keveset változott.-Négy alkotmányozó: George Washington, Benjamin Franklin, Alexander Hamilton és James Madison munkálta ki.

2018.03.06.

10

DR. SZALAI ERZSÉBET
50
DR. SZALAI ERZSÉBET
52
53
DR. SZALAI ERZSÉBET

MAGYARORSZÁGON

■1949. évi XX. tv 2011. XII.31-ig
■2012. I.1-től Alaptörvény

GAZDASÁGI, PÉNZÜGYI TÁRGYÚ RENDELKEZÉSEK

Mo.

■gazdasága az értékteremtő munkán és a
vállalkozásszabadságnalapszik

■biztosítja a tiszteles **gazdasági
verseny feltételeit**
■**fellép az erőfölényvel való
visszaéléssel szemben**
■**védi a fogyasztók jogait.**

■Mindenki jog van a **munka** és a
foglalkozás szabad megválasztásához, a
vállalkozáshoz.

■Képességeinek és lehetőségeinek
megfelelő **munkavégzéssel** mindenki
köteles hozzájárulni a **közösség
gyarapodásához.**

■a kiegyensúlyozott, átlátható és
fenntartható ktgvetési gazdálkodás **elve**

FELELŐSSÉG:elsődlegesen az OGY. és a
Kormányé

2018.03.06.

11

DR SZALAI ERZSÉBET

OGY

nem fogadhat el olyan közp.ktg.vetési tv-t , amelynek eredményeképpen az államadósság meghaladná a teljes hazai össztermék ½-t

KÖLCSÖN FELVÉTELE

■nem vehető fel olyan kölcsön amely eredményeként az államadósság meghaladná a teljes hazai össztermék ½-t

x

KÖZPÉNZEK

■A közp-i ktgvétésből csak olyan szervezet részére nyújtható támogatás, vagy teljesíthető szerződés alapján kifizetés, amelynek tulajdonosi szerkezete, felépítése, valamint a támogatás felhasználására irányuló tevékenysége **ÁTLÁTHATÓ**.

XXXXXXXXXXXX

ORSZÁGGYŰLÉS

ORSZÁGGYŰLÉS

- A magyar országggyűlés intézménye -a modern történettudomány álláspontja szerint -fokozatosan alakult ki az érett feudálizmus idején a királyi tanácsból.
- XIII. szdtól a tvhozás a király és a főurak dolga volt. (Kezdetben rendi országggyűlés volt, a XVI. szdtól 2 kamarás,-időnként egy kamarás is volt, de 1945-től egykamarás.)

ORSZÁGGYŰLÉS MA

■**Mo. legfőbb népképviseleti szerve**

■**199** 2014-től(386 tagú volt)

■**egykamarás**

DR SZALAI ERZSÉBET
DR SZALAI ERZSÉBET

66 2018.03.06.
12
67

HOL ÜLÉSEZIK AZ ORSZÁGGYŰLÉS?

1902-ben épült

ALAKULÓ ÜLÉS

-ÖSSZEHÍVÓ, megnyitó: KE

-KORELNÖK, KORJEGYZŐ⁽⁸⁾ (lásd:10/2014. (II. 24.) OGY határozat egyes házszabályi rendelkezésekről

-BELSŐ SZERVEZETÉNEK LÉTREHOZÁSA

■4 ÉV

(Alaptörvény + 2012. évi XXXVI. törvény az Országgyűlésről)

ÜLÉSSZAK (ÜLÉS-ÜLÉSNAPOK-RENDES -RENDKÍVÜLI)

DR SZALAI ERZSÉBET 2014. ŐSzi FÉLÉV

69

DR SZALAI ERZSÉBET

71

DR SZALAI ERZSÉBET

2018.03.06.

13

Országgyűlés tisztségviselői

Országgyűlés

■elnöke (házelnök)

■alelnökök

■háznagya (házelnök irányítása alatt végzi munkáját)

■jegyzői

NYILVÁNOS –ZÁRT (össz.képvis.2/3) HATÁROZATKÉPESSÉG mitől függ?

DR SZALAI ERZSÉBET

75

BIZOTTSÁGOK ?

ÁLLANDÓ (kell) (Mentelmi, összeférhetetlenségi, fejelmi és mandátumvizsgáló bizottság, alkotmányügyi kérdésekkel, költségvetéssel, külügyekkel, európai uniós ügyekkel, honvédelemmel, nemzetbiztonsággal, nemzetpolitikával foglalkozó állandó bizottság)

TÖRVÉNYALKOTÁSI és NEMZETISÉGEKET KÉPVISELŐ (kell)

ESETI és VIZSGÁLÓ (lehet)

⁷⁷ **KIKET VÁLASZT MEG?** 2/3 például:

KE (5).AB tagjait és elnökét (12), a Kúria elnökét (9), a LÜ (9), az alapvető jogok biztosát és helyetteseit (6), ÁSZ elnökét (12); a miniszterelnököt (4).

■**ELLENŐRZŐ SZERVE?**

x

■OGY.népszuverenitásból eredő jogait gyakorolva biztosítja a társadalom alkotmányos rendjét, meghatározza a kormányzás szervezetét, irányát és feltételeit.

E jogkörében

■megalkotja és módosítja az A-t; (6)

■tv-t alkot;

■elfogadja a központi költségvetést, és jóváhagyja annak végrehajtását;

■felhatalmazást ad a feladat- és hatáskörébe tartozó nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére;

DR SZALAI ERZSÉBET
74

DR SZALAI ERZSÉBET

DR SZALAI ERZSÉBET

2018.03.06.

⁷⁸ 14

DR SZALAI ERZSÉBET

79

- dönt a K. programjáról;
- dönt a Kormánnyal kapcsolatos bizalmi kérdésről;
- határoz a hadiállapot kinyilvánításáról és a békekötésről;
- különleges jogrendet érintő, valamint katonai műveletekben való részvétellel kapcsolatos döntéseket hoz;
- feloszlata az alaptörvény-ellenesen működő képviselő-testületet;
- közkegyelmet gyakorol; stb.

XXXXXXXXXXXX

⁸²**KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK**

- Mo. államfője /OGY. 5évre, 1x újra v., magyar ápr. (35 betölve)
- képviseli Magyarországot;
- kifejezia nemzet egységét
- örködik az államszervezet demokratikus működése felett

- Magyar Honvédség főparancsnoka

- részt vehetés felszólalhat az Országgyűlés ülésein;
- Kezdeményezhet

-törvényalkotást
-országos népszavazást
Aláírja a tv-ket _(snap) ..... Elrendeli a kihirdetést

- kitűziválasztások időpontját
- különleges jogrendet érintő döntéseket hoz
- összehívja az Ogy. alakuló ülését

DR SZALAI ERZSÉBET

⁸³ 2018.03.06.

15

■választások egyidejű kitűzésével feloszlathatja az Ogy-t**HA**

-Kormány megbízatásának megszűnése esetén az általa miniszterelnöknek javasolt személyt az Ogy. az első személyi javaslat megtételének napjától számított 40 napon belül nem választja meg, vagy
-Ogy. az adott évre vonatkozó központi költségvetést III. 31-ig nem fogadja el.

■javaslatot tesza miniszterelnök, a Kúria elnöke, az Országos Bírósági Hivatal elnöke, a legfőbb ügyész és az alapvető jogok birtosa személyére;

■kinevezi

-hivatásos bírákat

-Költségvetési Tanács elnökét;

-minisztereket

-MNB elnökét, alelnökét

-önálló szabályozó szerv vezetőjét

-egyetemi tanárokat

-éselőlépteti a táborskókokat;

■OGY-felhatalmazása alapján **elismeri** a nemzetközi szerződés kötelező hatállyát;

■megbízza

-egyetemek rektorait;

-és fogadja a nagyköveteket, követeket;

□törvényben meghatározott kitüntetéseket, díjakat és címeket **adományoz**,

□**engedélyezi** külföldi állami kitüntetések viselését;

□**egyedi kegyelmezési jog**

xxxxxxxxxxxx

KORMÁNY

■A végrehajtó hatalom általános szerve

■OGY-nek felel

■KÖZIGAZGATÁS legfőbb szerve

■A Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szerve a fővárosi és megyei kormányhivatal

.J.

■TESTÜLETKÉNT...

■TAGJAI

■Mikor tekintendő megalakultnak? (miniszterek kinevezésével Alaptörvény 16. cikk (8)

■Eskütétel.....

■Ogy-i képviselő interpellációt és kérdést **intézhet a Kormányhoz és a Kormány tagjához a feladatkörükbe tartozó bármely ügyben.**

■kormánybizottságok alakíthatók

DR SZALAI ERZSÉBET
DR
DR SZALAI ERZSÉBET

2018.03.06.

16

DR SZALAI ERZSÉBET
91

KORMÁNY FELADATAI

PL:

- védi, biztosítja az ápol. jogait
- társ-i, gazd-i tervezet kidolgozása
- vh-ról gondoskodás
- részvétel a külpol. meghat-ban
- kormányközi szerződések

x

HATÁSKÖR

- R. ALKOTÁS
- HATÁROZATOK HOZATALA

A miniszterelnök

- meghatározza a Kormány általános politikáját
- megbízatásának megszűnésével a Kormány megbízatása megszűnik.
- országgyliséi képviselők 1/5-e a miniszterelnökkel szemben írásban -a miniszterelnöki tisztségre javasolt személy megjelölésével - bizalmatlansági indítványt nyújthat be.

MINISZTER

- Kormány általános politikájának keretei között vezeti a minisztériumot (a miniszter munkaszervezete)

- a Kormány általános politikájának keretei között önállóan irányítja az államigazgatásnak a feladatkörébe tartozó ágazatait és az alárendelt szerveket, valamint ellátja a Kormány vagy a miniszterelnök által meghatározott feladatakat
- feladatkörében eljárva, önállóan vagy más miniszter egyetértésével rendeleteket alkot,
- tevékenységeért felelős a minisztereineknek
- rész vevet és felszólalhat az Országgyűlés ülésein
- Országgyűlés és az országgyűlési bizottság az ülésén való megjelenésre kötelezettségi

TÁRCA NÉLKÜLI MINISZTER

a Kormány által meghatározott feladatkör ellátására nevezhető ki

MINISZTERI BIZTOS

A miniszter

- normatív utasítással kiemelt fontosságú feladat ellátására **nevezheti ki**
- irányítja a tevékenységét

Megbízatása max. 6 hónapra szól.

XXXXXX
02
DR SZALAI ERZÉSBET

94
95

2018.03.06.

17

DR SZALAI ERZÉSBET

KEHI

MILYEN FELADATOKAT LÁT EL? Pl:

Ellenőrzi:
közpénzek felhasználását
nemzeti vagyonnal való gazdálkodást, annak megóvását
közfeladatok gazdaságos és eredményes ellátását

HELYI ÖNKORMÁNYZATOK

TELEPÜLÉSI TERÜLETI

FELADAT ÉS HATÁSKÖRÖK AZONOSAK vagy NEM????

A helyi önkormányzatok

■az egységes állami szervezetrendszer részeként hozzájárulnak az **Alaptörvényben foglalt államcélok megvalósításához, elősegítik a jogszabályi kötelezettségek teljesítését.**

Helyi önkormányzat JELL:

- Jsz.
- DEMOKRATIKUSAN VÁLASZTOTT ÉS MŰKÖDŐ TESTÜLET** (5 év)
- ÖNÁLLÓAN SZABÁLYOZZA ÉS IGAZGATJAA FELADAT ÉS HATÁSKÖRÉBE TARTOZÓ HELYI KÖZÜGYEKET**
- Helyi közhatalmat gyakorol

ALAPTÖRVÉNY SZERINT

- rendeletet alkot;
- határozatot hoz;
- önállóan igazgat;
- meghatározza szervezeti és működési rendjét;
- gyakorolja az önkormányzati tulajdon tekintetében a tulajdonost megillető jogokat;
- meghatározza költségvetését, annak alapján önállóan gazdálkodik;
- vagyonával és bevételéivel kötelező feladatai ellátásának veszélyeztetése nélkül vállalkozást folytathat;
- dönt a helyi adók fajtájáról és mértékéről;
- önkormányzati jelképeket alkothat, helyi kitüntetéseket és elismerő címeket alapíthat;

2018.03.06.

18

■Kormány a fővárosi és megyei kormányhivatalújtán biztosítja a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletét.

HELYI ÖNKORMÁNYZÁS

- Település + a megye választópolgárai közösségenek joga**, melynek során érvényre jut az állampolgári felelősségérzet, kibontakozik az alkotó együttműködés a helyi közösségen belül;
- helyi közügyekben demokratikus módon, széles körű nyilvánosságot teremtve** kifejezi és megvalósítja a helyi közarbatartást.
- joga a települések (települési önkormányzatok) és a megyék (területi önkormányzatok) választópolgárainak közösséget illetímez.**

DR SZALAI ERZSÉBET

A választópolgárok hogyan gyakorolják az önkormányzáshoz való közösségi jogaiat? választott képviselők útján + helyi népszavazáson

HELYI ÖNKORMÁNYZATI FELADATOK

- települési jogosultság, településrendezési települési jogosultság;
- közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonban álló köztermelény elnevezése;
- önkormányzati jogosultság, önkormányzati jogosultság;
- önkormányzati jogosultság (hözöntető), települési könyvezet résztségeknek birtokában, rovar- és rágcsálásról;
- övodai ellátás;
- szolgáltatások, kölönök a nyilvános könyvtár eléréséhez hozzáférés; filmzínház, előadó-művészeti szervezet támogatása; a kulturális örökség helyi védelem; a helyi közösségi felügyeleti támogatása;
- gyermekjólétszabályozás és ellátás;
- iskola- és helyi fogadószálloda;
- szolgáltatások, kölönök a nyilvános könyvtár eléréséhez hozzáférés; valamint a nyilvántartási vagy megtoldásnak birtokában;
- helyi könyvezet és természeti védelem, visszatérítés, visszatérítés;
- törmelékek, pogácsa védelem, károtervezés/védelem, helyi körfigyelőszolgálat;
- szolgáltatások, kölönök a nyilvános könyvtár eléréséhez hozzáférés;
- a kistelepülések, önkormányzati számára jogosultságban megújításon kívülreik ártételeinek lehetségeinek birtokában, ideiről a hétfényi árusítás lehetségesített;
- szeményeljegy árak;
- közreműködés a települési közösségeknek birtokában;
- helyi önkormányzat;
- helyi önkormányzat;
- helyi önkormányzat, amelyben a váliközösségi szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat eléréséért felelnek minden.

önkormányzati feladatok ellátását a képviselő-testület és szervei biztosítják

Képviselőtestület szervei:

- polgármester, főpolgármester, megyei közgyűlés elnöke
- képviselő-testület bizottságai
- részönkormányzat testülete
- Pm-i hivatal, megyei önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal
- jegyző
- társulás.

DR SZALAI ERZSÉBET

TERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT (MEGYEI)

JOGI STÁTUSZ....

- megyei -települési önkorm-között nincs függőségi viszony

(kölcsönös érdekek alapján együttműködnek) 2018.03.06.

■KGY

■r.

-népszavazás kiírása

-Megyei önkormányzati hivatal (m -i főjegyző)

tevékenysége

- területfejlesztési,
- vidékfejlesztési,
- területrendezési,
- koordinációs feladatokat lát el

■megyei önkormányzat a saját terve és költségvetése alapján bevételeivel szabadon gázdálkodik

■rendelkezik a megyei önkormányzati tulajdonnal

■vállalkozási tevékenységet folytathat

XXX
2011. évi CLXXXIX. törvény
Magyarország helyi önkormányzatairól

FÓVÁROS

-2 SZINTŰ ÖNKORMÁNZATA (települési, területi)

■önkormányzati alapjogaikat tekintve egyenlőek, feladat- és hatásköreik egymástól eltérnek.

■képviselő-testülete a főv.KGY.

(tagjai a főpolgármester, a fővárosi kerületek polgármesterei, valamint a fővárosi kompenzációs listáról mandátumot szerző kilenc képviselő)

■Főpolgm.

■FÓV.KGY. hivatala: főpolg.m.hiv.(főjegyző)

FÓVÁROS feladatai KÜLÖNÖSEN

■kerületek határain átnyúló településrendezés, terület- és településfejlesztés;

■településtisztaság (közutak locsolása, síkosság-mentesítés);

2018.03.06.

20

- szociális ellátások biztosítása
- hajléktalan ellátás
- állategészségügyi feladatok
- közutak, közparkok, közterek elnevezése;

- saját tulajdonú lakás- és helyiséggazdálkodás;
- fővárosi szintű sport
- turizmussal kapcs. feladatok

- helyi közösségi közlekedés biztosítása
- főváros területén feltételrendszerének kialakítása;

- környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás
- fővárosi helyi adóval kapcsolatos feladatok

■kiemelt kulturális örökség védelme

- STB.

Települési önkormányzatok

- Községekben
- Városokban
- járásszékhely városokban
- megyei jogú városokban
- fővárosi kerületekben működnek

■JOGI st.....

- ÖNK-I FELADAT ÉS HATÁSKÖRÖK A KÉPVISELŐ TESTÜLETET ILLETIK MEG

KÉPVISELI A

POLGÁRMESTER 2018.03.06.

21

HEL	(nyilvános	i
YI		n
ÖN	filmszínház,	e
KO	előadó	k
RM	-	b
ÁNY	művészeti	i
ZAT	szervezet	z
I	szervezettáma)	t
FEL	ogatás	s
ADA	a)	o
TOK	■lakás;	t
■telep	s- és helyiség;	■
ülésfejlesztés;	éggazdálkozás;	s
és, településre	■helyi környezet;	p
ndezsés;	ezetiségek;	o
Településüze	természetvédettség;	r
süze	édelem, vízgazdálkodás;	t
meltetés	szárazvízkár elhárítás;	s
:		á

■alapellátás,	■helyiadóval,	s
■környezet-	kapcsolatos,	t
-egész ségügy,	feladata;	b
y	tok;	.
■közterület	■kistérmelő;	2
ek	kőstermelők;	0
elnev	melők;	1
ezése	számára.	8
		.

■kultúrális szolgáltatás,	termék;	0
urális	keikérték;	6
szolgáltatás,	esítési lehetősége;	.
		2
		2

KÉPVISELŐ TESTÜLET

-VEZETI....

-ÜLÉSEI (ALAKULÓ ÜLÉS VÁLASZTÁS eredményének jogerőssé válását KÖV.15 NAPON BELÜL-korelnök vezeti)

(ÉVI MIN 6)

–ülése nyilvános

-HATÁROZATKÉPESSÉG JELEN 50 % +1 FŐ

Egyszerű többség: jelenlevők 50 % +1 FŐ

Minősített többség: ÖSSZ. képviselő 50 % +1 FŐ

KÖZMEGHALLGATÁS (KÖZÉRDEKŰ KÉRDÉSEK –JAVASLATOK)

-HIVATALA (irányítja a polgármester)

(vezetia polgármesteri hivatalt vagy a közös önkormányzati hivatalat a jegyző, akinek munkáltatója a polgármester)
XXXXXXXXXXXXXX

BÍRÓSÁGOK

RENDES VÁLASZTOTT (eseti vagy állandó)

A jogalkalmazási tevékenységek során biztosítják a jogszabályok érvényesülését
A bíróság előtt mindenki egyenlő.

RENDES BÍRÓSÁG

SZEREP:

DÖNT

- büntetőügyben, magánjogi jogvitában, törvényben meghatározott egyéb ügyben;
- közigazgatási határozatok törvényességéről;
- az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről;
- a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról

Cégbíróság sajátos...
„BÍRÓSÁGI SZERVEZET ./.”

■**BÍRÁK** (30. életévét betöltötte, –KE. kinevezéssel független, pártatlanság, titoktartás.....)

■I.fok

■II. fok

■**BÍRÓSÁGOK ELJÁRÁSA**(peres és nem peres azaz peren kívüli)

DR SZALAI ERZSÉBET

129

DR SZALAI ERZSÉBET

130

DR SZALAI ERZSÉBET

131

DR SZALAI ERZSÉBET

132

DR SZALAI ERZSÉBET

133

2018.03.06.

23

DR SZALAI ERZSÉBET

134

NEMPERES ELJÁRÁSOKPÍ.

■BÍRÓSÁG DÖNTÉSE.....

DR SZALAI ERZSÉBET

135

■IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁSI ALAPELVEK.....

Mo-on NINCS PRECEDENS JOG!!!

■Kúria biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz.

ILLETÉK

1994. évi LXXI. tv a választottbíráskodásról RÖVIDEN

DR SZALAI ERZSÉBET

136

DR SZALAI ERZSÉBET

137

2018.03.06.

24

Bírósági peres eljárás helyett mikor van helye?

- legalább a felek egyike gazdasági tevékenységgel hivatásszerűen foglalkozó személy, és a jogvita e tevékenységével kapcsolatos, továbbá
- felek az eljárás tárgyáról szabadon rendelkezhetnek, és
- választott bírósági eljárást választott bírósági szerződésben kikötötték.

ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

- Felek miben állapodhatnak meg?

- eljárás szabályokban
- nyilvánosság kérdésében
- nyelvben
- helyben

- BÍRÓSÁG ÖSSZETÉTELE
- DÖNTÉS

Jogorvoslat

Vál.bír.DÖNTÉSE ELLEN fellebbezés

CSAK

ítélet érvénytelenítése kérhető a bíróságtól 60 n. belül keresettel ./.

Például:

- 1) a vb-i szerződést megkötő félnek nem volt jog-vagy cs.képessége;
- 2) az ügyfél nem volt szabályosan értesítve (vbíró kijelöléséről, eljárásáról) vagy egyébként nem volt képes az ügyét előterjeszteni;

DR.SZALAI ERZSÉBET
DR.SZALAI ERZSÉBET
DR.SZALAI ERZSÉBET
DR.SZALAI ERZSÉBET

DR.SZALAI ERZSÉBET

25

DR.SZALAI ERZSÉBET

2018.03.06.

3)az ítélet a vb-i szerződés keretein kívül eső ügyre is tartalmaz rendelkezést

4)összetétel vagy eljárás nem felelt meg -a felek megállapodásának

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE ELLEN SEM LEHET FELLEBEZNI, CSAK
FELÜLVIZSGÁLATI KÉRELEM TERJESZTHETŐ ELŐ
XXXXXX

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG **Első Alkotmánybíróság 1920. Ausztria**

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG (AB)
Alaptörvény védelmének legfőbb őre
■15(45 év feletti) tag/12 ÉVRE(1x)0gy. előtt eskü

■SZÉKHelye

FELADATAI Például:

- előzetes normakontroll, utólagos normakontroll
- Bírói kezdeményezésre egyedi normakontroll eljárás
- nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálata;
- alkotmányjogi panasz elbírálása (kell jogi képviselő);
- Alaptörvény értelmezése Stb.....

-Megsemmisíti (negatív jogalkotó), nem megváltoztatja a jogszabály részét vagy egészét!!!

■INDÍTVÁNY

-HATÁROZAT

-VÉGZÉS

■Jogorvoslat?....

DR SZALAI ERZSÉBET
DR SZALAI ERZSÉBET

2018.03.06.

26

DR SZALAI ERZSÉBET
DR SZALAI ERZSÉBET

ÜGYÉSZSÉG

■független, csak a törvényeknek alárendelt önálló alkotmányos szervezet.

Magyarország ügyészi szervei

- Legfőbb Ügyészség,
- fellebbviteli főügyészségek,
- főügyészségek,
- járásügyészségek.

LÜ.KE javaslatára Az Országgyűlés választja **9 évre**

- Ogy-nek felelős, és működéséről köteles beszámolni.
- kinevezí az ügyészket
- ügyészi szervezetet vezeti és irányítja

Pol-i függetlenség

Feladatai:

-Be.-ben meghatározott ügyekben nyomoz

-közvádlóként képviseli a vádat,

-közreműködik abban, hogy a bírósági eljárásban a törvényeket helyesen alkalmazzák(az ügyész részvételle a bíróságok polgári, munkaiügyi, közigazgatási és gazdasági jogi peres és nemperes eljárásaiban);

-elősegíti, hogy a hatósági jogkört gyakorló, illetve bírósagon kívüli jogvitát intéző szervek a **jogsabályok rendelkezéseit megtartsák**,

-felügyeletet gyakorol a büntetés-végrehajtás törvényessége felett

-Nyomozás feletti felügyelet

Stb.....

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
DR SZALAI ERZSÉBET
153

2018.03.06.

1

DR SZALAI ERZSÉBET

GAZDASÁGI JOG tantárgy

gazdasági élet és a szereplői

.....

rájuk vonatkozó szabályok helyei:...

Melyik az alapvető? Pjogi szabályok

vonatkozásainak, továbbá a polgári jogi eszközöknek a személyiség védelmére felhasználható körétszabályozza.”

Más megfogalmazás szerint:

Pjog. a jogalanyok

-vagyoni és egyes személyi

viszonyait szabályozza

-MELLÉRENDELTEKés

EGYENJOGÚAK

■Sárándi Imre szerint: „a polgári jogaz évezredes fejlődés folyamán olyan jogágazatként alakult ki, amely a megfelelő emberi magatartást kizártlag vagyoni érdekű befolyásolással mozdítja elő.”

Dr. Asztalos László:

A polgári jogaz egyenjogú jogalanyokközötti autonóm struktúrájú társadalmi viszonyok egyes -a jogalkotó által fontosnak ítélt -vagyoni

■Emberek, illetve szervezetek között személyi vagy vagyoni jellegű jogviszony alakul ki, melyben a felek egyenjogúak, mellérendeltek, autónómiával rendelkeznek, és jogok illetik meg, kötelezettségek terhelik.

Polgári jogi jogviszony

(jogalkotó által selektált, a jogi szabályozás körébe bevont, jogilag szabályozott társadalmi viszony)

x

DR SZALAI ERZSÉBET

DR SZALAI ERZSÉBET

DR SZALAI ERZSÉBET

A polgári jogviszony elemei:

- polgári jogviszony alanyaí**(azok a személyek, akik között a jogviszony létrejön, kifejlödik és megoldódik),
- jogviszony tárgya**(az az eredmény, amelyre a jogviszony alanyaik öntevékeny és mellérendeltérdek-kielegítésre irányul),
- tartalma**,azoknak a magatartásoknak a tanúsítása, amelyeknek útján az eredmény megvalósul, illetve a lehetséges jogkövetkezmények összessége

2018.03.06.

2

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

POLGÁRI JOGI ALAPELVEK

■Együttműködés elve:

A polgári jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a felek a jóhiszeműség és atisztesség követelményeinek megfelelően, kölcsönösen együttműködve kötelesek eljárni.

■Elvárhatóság mértékének elve:

A polgári jogi viszonyokban úgy kell eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

■Joggal való visszaélés tilalma

./.

Joggal való visszaélésnek minősül a jog gyakorlása, ha az -a jog társadalmi rendeltetésével össze nem férő cérala irányul, -a személyek zaklatására, jogaik és törvényes érdekeik csorbítására vagy -illetéktelen előnyök szerzésére vezetne.

x

Polgári jogi szabályok

■Pl:Ptk,Sztv, eváll,

-A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról
-A szomszédjogok és a tulajdonjog korlátainak különös szabályairól,
-Egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről, szétválaszárról
-A lelkismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról,
-Menedékjogról stb.....

elterő rendelkezés hiányában -a Ptk.-val összhangban, és rendelkezéseire figyelemmel kell értelmezni.

Polgári jogi szabályok énél aPtk

■MIKOR LÉPETT HATÁLYBA?

■MEGALKOTÁSÁNAK INDOKAI

■SZERKEZETE:

KÖNYV (7), RÉSZ, CÍM, FEJEZET
MIT JELENT? 5:86 ZÁLOGJOG
(1-689)

SZEMÉLYEK

■Polgári jogban a SZEMÉLYmegjelölés azt fejezi ki, hogy az adott társadalomban a polgári jogviszonyoknak kik lehetnek az alanyai.

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

2018.03.06.

3

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

1.) TERMÉSZETES SZEMÉLYEK(EMBER)

2

Az ember mint jogalany

- Személy (persona) az aki jogok és kötelezettségek alanya lehet

Az embernek ezt a képességet jogképességnak nevezik, őt magát pedig jogképesnek.

■JOGKÉPESSÉG

- ÁLTALÁNOS, EGYENLŐ, FELTÉTELÉS
- JOGKÉPESSÉGET KORLÁTOZÓ
- JOGLYILATKOZAT SEMMIS

■TÓL -IG

- TÓL(300. jogi vélelem ellenbizonyításnak helye van
- polg-i jog alanya lehet,

általános ,egyenlő DEFELTÉTELES /DOLOGI VÁROMÁNYA VAN/)

■-IG

- jogképesség a halállal szűnik meg

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Személyiségi jogok

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

2018.03.06.

4

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

Mindenki jog van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai közötszemélyiséget, így **magán- és családi élet, az otthon, a másokkal való- kapcsolattartás és a jóhírnév tiszteletben tartásához való jogátszabadon** érvényesítesse, és hogy abban ő senki ne gátolja.

Személyiségi jogok

- emberi méltóság
- élet, a testi épség és az egészség

- személyes szabadság, a magánélet, a magánlakás sérthetetlensége;

- magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez való jog (levéltitok, hivatalbeli titok, üzleti titok)
- névviseléshez való jog
- képmáshoz és a hangfelvételhez való jog
- becsület és a jóhírnév ./.

+

Becsületsértés: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás.

Jóhírnévmegsértése: valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valóltan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel

SZEMÉLYHEZ FŰZŐDŐ JOGOK MEGSÉRTÉSÉNEK SZANKCIÓI

Polgári jogi:

■Akit személyiségi jogában megsértenek, **sérelemdíjat** követelhet az őt ért nem vagyoni sérelelmért

■**Btk.** Például: ./.

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
20
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
21
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET

2018.03.06.

5

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

Becsületsértés

Aki mással szemben

- a) a sérült munkakörének ellátásával, közmegbízásának teljesítésével vagy köérdekké tevékenységével összefüggésben vagy
- b) nagy nyilvánosság előtt

a becsület csorbítására alkalmas kifejezést használ, vagy egyéb ilyen cselekményt követ el

V 1 szv

■ugyanigy büntetendő, aki a becsületsértést tettlegesen követi el.

227. §

Becsület csorbítására alkalmas hamis hang-vagy képfelvétel készítése

■Aki abból a célból, hogy más vagy mások becsületét csorbítsa, hamis, hamisított vagy valóltan tartalmú hang-vagy képfelvételt készít, ha más bűncselekmény nem valósul meg,

V 1 szv

Becsület csorbítására alkalmas hamis hang-vagy képfelvétel nyilvánosságra hozatala

■Aki abból a célból, hogy más vagy mások becsületét csorbítsa, hamis, hamisított vagy valóltan tartalmú hang-vagy képfelvételt hozzáférhetővé tesz

■V 2 szv

■Ha a bűncselekményt

- a) nagy nyilvánosság előtt, vagy
- b) jelentős érdeksérelmet okozva követik el

■B 3 szv

Levéltitok megsértése

Aki

■másnak közlést tartalmazó zárt küldeményét megsemmisíti, a tartalmának megismerése végezzelbontja, megszerzi, vagy ilyen célból illetéktelen személynek átadja, illetve

b) elektronikus hírközlő hálózat útján másnak továbbított közleményt kifürkész, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg

V elzárás/de jelentős érdeksérelem esetén 2 szv)

■Ha a bcs-t foglalkozás vagy közmegbízás felhasználásával követik el V 1 szv, jelentős érdeksérelemnél 3 szv

224. §oooooooooooooooooooooooooooo

CSELEKVŐKÉPESSÉG

³⁰SAJÁT NEVÉBEN, SAJÁT AKARAT ELHATÁROZÁSÁVAL.....
Cs. képesség fajtái

3

ÉLETKOR, SZELLEMI FOGYATKOZÁS

Törvényes képviselő , Gondnok

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

2018.03.06.

6

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

GONDNOK

GONDNOK HELYETTES IDEIGLENES
GONDNOK GONDNOK

A gondnokság alá helyezést a bíróságtól ki kérheti?

- nagykorú együtt élő házastársa, élettársa, egyenesági rokona, testvére
- kiskorú törvényes képviselője
- gyámhatóság
- Ügyész

xxxxxxxxxxxxxx

JOGI SZEMÉLY

- polgári jogviszonyok alanya lehet
- Jogalanyiságát az államtól nyeri
- tényleges jog határozza meg, hogy egy szervezet jogi személy vagy sem

JOGI SZEMÉLY

■ jogképes

■ törvényben meghatározott típusban, törvény által nem tiltott tevékenység folytatására és cél elérése érdekében alapítható és működtethető

...

■ saját névvel, székhellyel

■ alapítójától elkülönített vagyonnal, ügyvezetését és képviseletét ellátó szervezet

■ Létesítő irat

...

■ jogi személy szervezetét és működési szabályait maguk állapíthatják meg.

■ nyilvántartásba való bejegyzése iránti kérelménék benyújtására a jogi személy képviseletére kijelölt személyköteles

X /
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
34
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

2018.03.06.

7
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

jellemzői:

- állandó szervezet
  - célrarendeltség
  - alapítótól elkülönült vagyon
  - állami elismerés
  - önálló felelősség
-

■DOLOGI JOG

DOLOGI JOG (Ptk.5.Könyv.)

1.) Birtok ./., birtokvédelem, jogalap nélküli birtoklás

2.) Tulajdonjog

3.) Idegen dologbeli jogok

HAMMURABI KIRÁLY ie18-17 SZ.

■óbabiloni birodalmi nagyhatású tv.könyve –282 szakasz –kőbe vésve

■Nem keverednek a vallási és jogi normák

■Suszában fellevél, ahová elámi hódítók vitték –fr.expedíció 19.szd. vége

■Bíráskodás, **TULAJDON**,házasság, család, ÖRÖKLÉS, személy elleni bcs, munkavégzés szabályai

x

1.) Birtok

■**Birtokos az, aki a dolgot, sajátjaként vagy a dolog időleges birtokára jogosító jogviszony alapján hatalmában tartja.**

■**birtokátruházás megállapodással .....(JOGÜGYLET AKTUS)**

■jogalap nélküli birtokos :

-jóhiszemű jogalap nélküli birtokos

-rosszhiszemű jogalap nélküli birtokos

■önhatalommal fellépés (birtok megvédelméhez szükséges mértékben)

■**JOGORVOSLAT:**

-1 éven belül a jegyzőtől kérhető az eredeti birtokállapot helyreállítása, vagy a zavarás megszüntetése

-birói út

■**KIADÁSI KÖTELEZETTSÉG**

XXXXX

DR SZALAI ERZSÉBET 2018

DOLOG

MINDEN BIRTOKBA VEHETŐ TESTI TÁRGY

egyszerű dolgok (földtulajdon-alatta levő kincs elválik = csak látszólagos tulajdoni kapcsolat)

dologösszesség(több egyszerű, önálló, de azonos rendeltetésű dolog gyűjtőfogalma (pl: nyáj, könyvtár)

összetett dolgokfődologból és mellék dologból (alkotórészből áll. Tartós egyesítés)

ALKOTÓRÉSZ

OLYAN DOLOGRÉSZ, AMELY KORÁBBAN ÖNÁLLÓ JOGI SORSSAL BÍRT.

Legszorosabban kapcsolódik a fődologhoz, rá a fődolog tulajdonjoga automatikusan kiterjed, pl: garázs a ház alatt ingatlannra telepített ültetvény stb.)

ALKOTÓRÉSZ speciális alfaja: **NÖVEDÉK(UTÓBB VÁLIK A FŐDOLOG ALKOTÓRÉSZÉVÉ**

pl: sziget,
sajátos növedék

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
DR SZALAI ERZSÉBET 2017.OKTÓBER

2018.03.06.

9

DR SZALAI ERZSÉBET 2018

TARTOZÉK

(A DOLG RENDELTETÉSSZERŰ HASZNÁLATÁHOZ, ÉPSÉGBEN TARTÁSHOZ KELL, HASZNÁLATOT SEGÍTI, de jogi sorsa el is térhet a fődologtól)

2.)TULAJDONJOG

dolog feletti teljes hatalom –plena potestas in re
Magáéban mindenki mindazt
megteheti, amivel nem zavar
másokat

■**ALANYA: tulajdonos**

■**Közvetett TÁRGYA: dolog**

MIRE TERJED KI?

■**ALKOTÓRÉSZ**

■**TARTOZÉK**

■**NÖVÉDÉK...**

PI:..

■**GYÜMÖLCS..**

HASZNÁLAT(uti)

–Szomszédjogok ./.

■**Hasznok szedése (frui)**

■**Hasznosítás (abuti)**

■**Rendelkezés (possibere)**

SZOMSZÉDOS JOGOK

HASZNÁLAT KORLÁTJA

■Tilosban talált állat

■Kirepült méhraj/ 2 nap

■Áthajló ágak

■Áthullott termény –közterületre hullott (bárkié)

■Növény határvonalon

■Kerítés

XXXXXXXXXXXXXX
DR SZALAI ERZSÉBET 2018
50
DR SZALAI ERZSÉBET 2018
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
50
DR SZALAI ERZSÉBET 2018.
50

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

2018.03.06.

10

DR SZALAI ERZSÉBET 2018

TULAJDONJOG

TARTALMA

■**BIRTOKLÁS JOGA (habere)**

–birtokvédelem

KÖZÖS TULAJDON

■ SAJÁTOS JOGKÖZÖSSÉG

■ A TUL.JOG EGYAZON DOLGON MEGHATÁROZOTT ESZMEI HÁNYADRÉSZEK SZERINT TÖBB SZEMÉLY ILLET MEG

■ ALANYAI: tulajdonostársak

■ JOGAIK..... ./. .

■ HASZNOK-TERHEK SORSA

■ Túlhasználat van?.....

■ elővásárlás, előbérlet, előhaszonbérlet

X

TULAJDONSZERZÉSI MÓDOK EREDETI SZÁRMAZÉKOS

SB
SB

EREDETI

■ Régi tuljog elenyészik, helyette azzal semmilyen kapcsolatban nem álló teljesen új tulajdon jön létre

- HATÓSAGI HATÁROZAT

- ÁRVERÉS

- GAZDÁTLAN JAVAK ...

- TALÁLÁS (Találói díj.

8 n -on belül a jegyzőnek –3 hónig)

Hol nem talált dolog? –3 hónig. Nem tarthat rá igényt.

- ELBIRTOKLÁS (10, 15, 5 ing/még nem jegyezték be=jogcímes elbirtoklás)

XXXX

SZÁRMAZÉKOS (JOGLÓD SZÁRMAZTATJA)

■ A-V

■ AJÁNDÉKOZÁS

■ CSERE

■ KISAJÁTÍTÁSSAL

■ TERMÉKEN, TERMÉNYEN, SZAPORULATON....

■ NÖVÉDENÉK

■ ELEJTETT VADAK, HALAK (ha eng.van)

■ FELDOLGOZÁS, ÁTALAKÍTÁS, EGYESÍTÉS, VEGYÜLÉS, HOZZÁÉPÍTÉS, ÁTÉPÍTÉS, BEÉPÍTÉS, RÁÉPÍTÉS

■ ÖRÖKLÉS./.

DR SZALAI ERŐSÉBET 2018.
DR SZALAI ERŐSÉBET 2018.
57 DR SZALAI ERŐSÉBET 2018.
DR SZALAI ERŐSÉBET 2018.
DR SZALAI ERŐSÉBET 2018.
DR SZALAI ERŐSÉBET 2018.

2018.03.06.

11

DR SZALAI ERŐSÉBET 2018

68

ÖRÖKLÉS

AZ EMBER VAGYONÁBAN HALÁLA ESETÉN
BEKÖVETKEZŐ UNIVERZÁLIS JOGUTÓDLÁS
**az ember halálával hagyatéka mint egész száll
az örököstre**
NEM EVÜL EL!!!

HAGYATÉK

ÖRÖKHAGYÓ VAGYONÁNAK, POLGÁRI
JELLEGŰ VAGYONI JOGAINAK ÉS
KÖTELEZETTSÉGEINEK ÖSSZESENÉGE
■+ -

ÖRÖKÖS

AKINEK AZ ÖRÖKHAGYÓ EGÉSZ
HAGYATÉKÁT, VAGY RÉSZÉT JUTTATJA
VAGY
JSZ. ALAPJÁN

HOGYAN LEHET ÖRÖKÖLNÍ?

► **TÖRVÉNY vagy VÉGINTÉZKEDÉS**
alapján

► **MELYIK AZ ELSŐDLEGES?**

MI TÖRTÉNIK HA NINCS ÖRÖKÖS?

KIESÉS az öröklésből

- érdemtelen;
- kizárt vagy kitagadott;
- lemondottaz öröklésről;
- örökséget visszautasította.

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

2018.03.06.

12

VÉGREndelet tartalma

KIZÁRÁS

ÖRÖKHAGYÓ NYILATKOZATA.....
KÖTELESRÉSZ (harmad, kivéve kitagadott)

DR SZALAI ERZSÉBET

KITAGADÁS

VÉGINTÉZKEDÉSBEN TÖRTÉNŐ, KÖT.RÉSZRE KIHATÓ
KIESÉSI OK

SZV.

TÖLE ELVÁRHATÓ SEGÍTSÉG ⊖

SÚLYOS BCS

TV.ES ELTARTÁSI KÖT ⊖

ERKÖLCSTELEN

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

3.) KORLÁTOLT DOLOGI

JOGOK (Idegen dologbeli jogok)

a.) ZÁLOGJOG

b.) HASZNÁLATI JOGOK (Földhasználat,
használat, haszonélvezet)

c.) SZOLGALOM ÉS KÖZÉRDEKŰ

HASZNÁLAT

a.) ZÁLOGJOG

ez alapján a zálogjogosult a követelésének biztosítására szolgáló vagyontárgyból (zálogtárgy) más követeléseket megelőző sorrendben kielégítést kereshet, ha a biztosított követelés kötelezettsége nem teljesít.

ALAPÍTÁSA (DOLGON, JOGON KÖVETELÉSEN)

zálogszerződés +
-nyilvántartásba való bejegyzéssel (jelzálogjog);
vagy

-zálogtárgy birtokának a zálogjogosult részére
történő átruházása (kézizálogjog)

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

74 DR SZALAI ERZSÉBET 2017. OKTÓBER

DR SZALAI ERZSÉBET

75 DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

76 DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

77 DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

78 DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

79 DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

2018.03.06.

14

DR SZALAI ERZSÉBET 2018.

79

KIELÉGÍTÉSI JOG MEGNYÍLTA:

- zálogjoggal biztosított követelés esedékessé válásakor,
- teljesítés elmulasztása esetén

ÓVADÉK

• pénzen és értékpapíron,
• jogszabályban óvadék tárgyaként meghatározott más vagyontárgyon
alapítható.
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

b.) HASZNÁLATI JOGOK

- **FÖLDHASZNÁLAT** (járulékosan tapad az épület tuljogához)
- **HASZNÁLAT** (más tulban álló dolog használatára dologi jogosultság)
- **HASZONÉLVÉZET** (tuljog részjogosítványai)

xxx

c.) SZOLGALOM ÉS KÖZÉRDEKŰ HASZNÁLAT

TELKI SZOLGALOM

2 VAGY TÖBB EGYMÁSSAL SZOMSZÉDOS INGATLAN KÖZTI GAZD-I KAPCSOLAT (megszűnik 15 évig nem gyakorulta)
KÖZÉRDEKŰ HASZNÁLAT (KÖZÉRDEKŰ CÉL, KÖZIG.HAT.)

Tulajdonjog alapvető alkotmányos összefüggései

Alaptörvény:

- Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.
- Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.

Az EU legfontosabb pénzügyi intézményei: Európai Számvevőszék, Európai Központi Bank, Európai Beruházási Bank, Eurórocsoport az euroövezet, Gazdasági és Pénzügyi Tanács.

Tulajdonjog- egy jogalanynak a dolloggall szembeni legerősebb jogosítványa, amely alapján a tulajdonost tulajdonjogának tárgyán teljes és kizárolagos jogi hatalom illeti meg.

Tulajdonjog tárgya: a birtokba vehető fizikai tárgy (dolog). Megilleti a birtoklás, használat, hasznosítás, hasznok szedésének joga és a rendelkezés joga. A magántulajdon alkotmányos védelemben részesül, amely az alaptörvényben is szerepel. Állam csak kivételesen és közérdekből, a törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett jogosult a tulajdon kisajátítani.

Birtoklás joga: olyan tényleges állapot és alanyi jog, amelynek alapján a birtokos, mint jogosult, jogi értelemben vett uralmat gyakorolhat.

Az ember jogképessége: minden ember jogképes. Fogamzástól számítva. Születés időpontjától számított 300.nap fogamzás időpontja. Megszűnés: halott

Holtnak nyilvánítás: eltűnt személy közeli hozzátartozója, az ügyész a gyámhatóság és az kérheti az eltűnt személy holtnak nyilvánítását. Kérelemre a bíróság az eltűnt személyt holtnak nyilvánítja, ha az eltűnéstől 5 év telt el. Tipikusan akkor fordul elő, akik valamilyen természeti katasztrófában, háborúban tűntek el.

Cselekvőképesség: Korlátozottan cselekvőképtelen kiskorú személy aki 14. életévét betöltötte és nem cselekvőképtelen. Aki nem töltötte be ezt az életkort az, cselekvőképtelen. Jognyilatkozat semmis, helyette a törvényes képviselő jár el. Cselekvőképtelen továbbá, az a nagykorú akit a bíróság cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alá helyezett, mivel az ügyei viteléhez szükséges belátási képessége következtében gondnokság alá helyezése indokolt.

Know-how: védett ismeret az azonosításra alkalmas módon rögzített, vagyoni értéket képviselő műszaki, gazdasági, vagy szervezési ismeretek, tapasztalat vagy ezek összeállítása.

Személyiségi jogok megsértése: az élet a testi épség és az egészség megsértése, a személyes szabadság a magánélet a magánlakás megsértése, a személyes hátrányos megkülönböztetés, a becsület és a jóhírnév megsértése, a magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez való jog megsértése, a névviseléséhez való jog megsértése, a képmáshoz és a hangfelvételhez való jog megsértése.

Jogi személyiség fő jellemzői: jogi személy csak a törvény által előírt módon és formában, meghatározott gazdasági vagy társadalmi célra jöhet létre, a létrejöttéhez állami elismertség szükségeltetik, saját névvel és székhellyel működik, az alapítók vagyonától független saját vagyonnal rendelkezik, ami következetében önálló vagyoni felelősséggel bír, a célok megvalósításához alkalmas állandó szervezetet illetve harmadik személlyel szembeni képviselője van.

Létesítő okirat tartalmi szempontból ezeket kell tartalmaznia: jogi személy létesítésére irányuló akarat kifejezése, jogi személyt létesítő személy vagy személynek neve, lakóhelye vagy székhelye, jogi személy neve, székhelye, jogi személy célja vagy fő tevékenysége, a jogi személy részére teljesítendő vagyoni hozzájárulások, azok értéke és a vagyon rendelkezésre bocsátásának módja és ideje, valamint a jogi személy első vezető tisztségviselője.

Jogi szerv 4: döntéshozó szerv, az ügyvezetés, a felügyelőbizottság és az állandó könyvvizsgáló.

Gazdasági társaságok. Üzletrész: a törzsbetéthez kapcsolódó gazdasági jogok és kötelezettségek összessége. Látható a törzsbetét és az üzletrész fogalma közötti hasonlóság, de alapján véve több síkon is tetten érhető a különbség.

Tagsági jogviszony megszűnik: ha a tag a társasági szerződésben meghatározott vagyoni hozzájárulását felhívás ellenére nem teljesítette, tag kilépésével, tag halálával vagy jogutód nélküli megszünésével, tag kizárássával, ha annak fenntartása jogszabályba ütközik.

Uralmi szerződés kötelező tartalmi elemei: az uralkodó tag és az ellenőrzött tagok cégneve, székhelye, a vállalatcsoporton belüli együttműködés módja és lényegében tartalmi elemei, a vállalatcsoport létrejöttének ideje, ellenőrzött tagok tagjainak jogai és kötelezettségei, hitelező jogok.

Vállalatcsoport megszűnik: az uralmi szerződésben meghatározott idő eltelt, illetve megszűnési feltétel bekövetkezett, uralkodó tag legfőbb szerve az összes tagja háromnagyedes többségével így határoz, az uralkodó tag már nem készít összevit, konszolidált éves beszámolót vagy a nyilvántartó bíróság a vállalatcsoport feloszlata.

Holding: nemzetközi jog területén széles körben elfogadott meghatározás szerint olyan társaság, amelynek gazdasági célja tartós részesedés szerzése egy vagy több jogilag önálló társaságban illetve tulajdonlás útján, függőségi viszonyok alapján létrejövő vállalatcsoportosulás, illetve kapcsolt vállalkozás.

Konszern: olyan vállalatcsoport, ahol az anyavállalat a leányvállalatok felett szakmai irányítást is ellát, és bár a vállalatcsoport idegen profilú vállalatokat is tartalmaz, a leányvállalatok alapvetően azonos szakmai jellegeket mutatnak.

Egyéni vállalkozás: TÉTEL megszűnése: egyéni vállalkozó halála napján, bíróság, adóhatóság törölte az ev adószámát, ah egyéni céget alapítottt, ha ev megszűnése mellett dönt.

Szövetkezet: min 7 alapító tag. Átalakulása: KFT / ZRT. szövetkezetek: szociális, agrárgazdasági, közérdeű nyugdíjas, iskolaszövetkezet.

Egyesülés: alapításához legalább két tag szükséges, induló vagyon nagyságát a PTK nem határozza meg. Taggyűlés van.

SE (societas europea) európai részvénnytársaság. Legfőbb szerve: közgyűlés. Cégbíróság jegyzi be. szervezete: egységes irányítási rendszerben működő európai részvénnytársaság. Munkavállalók bevonása a döntéshozatalba: PTK gazdasági társaságokra vonatkozó szabályainak a munkavállalóknak a társaság ellenőrzésében való részvételére vonatkozó rendelkezései nem alkalmazhatók.

Európai szövetkezet: tagjai szükségleteinek kielégítése és/vagy tagjai gazdasági és szociális tevékenységeinek fejlesztése, különösen a tagokkal kötött olyan megállapodások útján amelynek célja árukkel vagy szolgáltatásokkal történő ellátás. Jogi személy, céggjegyzékbe való bejegyzéssel jön létre legalább 30,000 euró jegyzett tőkével.

Nonprofit szervezet: 10 személy alapíthatja. Közgyűlés. Kötelező felügyelőbizottságot létrehozni. Az alapítvány ügyvezető szerve a kuratórium. (3 természetes személyből áll, akik az alapítvány vezető tisztségviselői. Az alapítvány kedvezményezettje és annak közelí hozzátartozója nem lehet a kuratórium tagja)

Cégeket a megyei, illetve a fővárosi törvényszék szervezeti egységeként működő cégbíróságokon veszik nyilvántartásba, feladataik: cégbíróság, cégnyilvántartásból törtöl gazdasági társaság volt vezető tisztségviselőjével és cégeketőjével kapcsolatos adatok bejegyzése és törlése, céggjegyzék adatairól, valamint a cégratokról tájékoztatás nyújtása, törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatása, a kisebbségi jogok gyakorlását, valamint a hitelező jogok védelmét biztosító kérelmek elbírálása, közhasznú minősítésről. Cégbíróság eltiltja azt a személyt: akinek felelőssége a felszámolási vagy kényszertörlesi eljárás során ki nem elégített hitelezői követelésért a bíróság jogerősen megállapította, és a jogerős bírósági határozat szerinti fizetési kötelezettségét nem teljesítette, aki a gazdasági társaság tartozásáért való korlátlan tagi helytállási kötelezettségének nem tett eleget, akivel mint vezető tisztségviselővel szemben a cégbíróság pénzbírságot szabott ki, és aj jogerős határozat szerinti fizetési kötelezettséget nem teljesítette, feltéve, hogy a vele szembeni eredménytelen volt.

Cégnyilvántartás nyilvánossága: Céggjegyzékből, céggjegyzékben szereplő adat igazolására szolgáló mellékletekből, illetve egyéb olyan okiratokból áll, amelyeknek benyújtására a céget tv kötelezi.

Tisztességtelen verseny tilalma: generálklauzula, hírnévrontás, jelleg birtoklás, bojkott felhívás, versenyeztetés tisztaságának megsértése.

Céggjegyzék tartalmazza: a cég nevét és céggjegyzékszámát, székhelyét, létesítő okirat keltét és fő tevékenységét, ja cég jegyzet tőkjét a képviseletét, a cég adószámát, és valamennyi pénzforgalmi számláját, valamint az azokat vezető pénzforgalmi szolgáltatók nevét és székhelyét.

Sajátos változás-bejegyzési eljárásnak minősülnek: a cég átalakulásának bejegyzése iránti eljárás, üzletrészterhelő zálogjog bejegyzése illetve törlése, tagváltozás bejegyzése iránti eljárás, a cég törlése a céggjegyzékből, a cégbíróság adatszolgáltatási, illetve a cég tájékoztatási kötelezettsége.

Különleges törvényességi felügyeleti eljárások: a cég működésének felfüggesztése, más hatóság eljárásának kezdeményezése, a céggjegyzékbe bejegyzett személynek a céggel kapcsolatos jogviszony törlése irányuló kérelme, az ismeretlen székhelyű cég

megszüntetésére irányuló eljárás, adószámtörléssel érintett cégek megszüntnek nyilvánítására irányuló eljárás.

Jogutódlással történő megszünés: átalakulással(az átalakuló jogi személy megszűnik, jogai és kötelezettségei az átalakulással keletkező jogi személyre) , egyesüléssel(az összeolvadó jogi személyek megszűnnék, és új jogi személy jön létre), szétválással(jogi személy megszűnik, és vagyona a különválással létrejövő több jogi személyre mint jogutódra száll át)

Jogutód nélkül megszünés: határozott időre jött létre és a meghatározott időtartam eltelt, megszünése meghatározott feltétel bekövetkezéséhez kötött és a feltétel bekövetkezett, a tagok vagy alapítók kimondják a gázdálkodók szervezet megszünését, az arra jogosult szerv megszünteti.

Végelszámolás: cégnek az a vagyona, amellyel a cég a végelszámolás kezdő időpontjában rendelkezik, és az a vagyon, amelyet ezt követően a végelszámolás folyamata alatt szerez. Az egyszerűsített végelszámolásról, az általános szabályok szerinti „kétlépcsős” végelszámolásra kell áttérnie a végelszámolónak akkor, ha : a végelszámolás befejezése 120 nap alatt nem sikerül, a végelszámolás során valamely hitelező igényét vitatja, a vitatott igénye miatt a hitelező a cég ellen peres eljárást indít, végelszámolási kifogással kapcsolatos eljárás van folyamatban, az egyszerűsített végelszámolás alatt előreláthatóvá válik, hogy az egyszerűsített végelszámolás befejezése határidőben nem történhet meg.

Kötelmi jog: csak olyan jogviszonyok tekinthetők , ahol az egyik szerelő egy szolgálatással tartozik a másiknak a másik pedig jogosult e szolgáltatás teljesítésének követelésére. Szerződésből, utaló magatartásból, megbízás nélküli ügyvitelből, jogalap nélküli gazdaságból, károkozásból, személyiségi dologi vagy más jog megsértéséből, értékpapírból, egyoldalú jognyilatkozatból. Kötelem megszűnik: szolgáltatás teljesítésével, abban az esetben, ha ugyanaz a személy lesz a jogosult, és a kötelezettség, a kötelezettség halálával vagy jogutód nélküli megszünésével ha kötelezettsége személyesen teljesíthető szolgáltatás nyújtására irányult, a jogosult halálával vagy jogutód nélküli megszünésével, ha a szolgáltatást- annak jellegénél fogva- kifejezetten részére kellett nyújtani, a felek a kötelem megszüntetésére irányuló megállapodásával, jogszabályban vagy bírósági vagy hatósági határozatban meghatározott egyéb okból.

Elévülés: A követelés 5 éven belül elévülnek.

Szerződés: szerződési szabadság, együttműködési kötelezettség, különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél, visszterhesség védelme.

Szerződés hatálya: beálltát bizonytalan jövőbeli eseménytől tettek függővé, a szerződés hatálya a feltétel bekövetkeztével, megszüntét bizonytalan jövőbeli eseménytől tettek függővé azaz bontó feltételt szabtak meg, a szerződés hatályát veszi. Az a szerződés, amellyel harmadik személy idényének kielégítési alapját részben vagy egészben elvonták, e harmadik személy irányában hatálytalan, ha a szerző fél rosszhiszemű volt vagy rá nézve a szerződésből ingyenes előny származott(fedezetelvonó szerződés)

Semmis a szerződés: a színlelt szerződés, szerződés jognyilatkozat hibája, a célzott joghatás hibája miatt(tilos szerződés, uzsorás szerződés, lehetetlen szolgáltatás, érthetetlen ellentmondó szerződés) Megtámadható szerződés: az eredményes megtámadásra, a sérelmet szenvedett fél és a jogosult, akinek a megtámadásához jogi érdeke fűződik. Megtámadási okok: szerződés akarat hibája miatt(tevedés, téves feltevés, megtévesztés és jogellenes fenyegetés) célzott joghatás hibája miatt (feltűnő értékaránytalanság esetén)

A szerződésszegés esetei: kötelezettszerződés, jogosult átvételi szerződés, hibás teljesítés, teljesítés lehetetlenné válása

Foglaló: A PTK a foglalót csak pénzösszeg formájában fogalmazza meg, más dolog átadásának a törvényben foglalóként történő leismerése eleve problematikussá teszi a foglaló funkcióját, miután más dolog a teljesítésbe rendszerint nem számítható be, és kétszeresen az esetek többségében nem adható vissza. Írás

Kötbér: Írásban köthető ki. A PTK egyértelművé teszi, hogy a kötbér káratalány-funkciót tölt be.

PTK egyértelművé teszi: a jogok forgalomképesek, átruházásuk a követelésekhez hasonlóan azaz az engedményezésre vonatkozó szabályok szerint működik.

Szerződés megszűnik: s személyesen teljesíthető szolgáltatás nyújtására irányul, a jogosult vagy jogutód nélküli megszűnésével ha a szolgáltatást kifejezetten részére kellett nyújtani. A megszüntetés esetei: felek megállapodásával.

Szerződés típusok:

tulajdonátruházó (adásvételi szerződés tartalma: eladó és vevők személye, adásvétel tárgyat képező dolog meghatározása, vételár, tulajdonátruházási szándék)

Tulajdonjog fenntartás: ingatlanra vonatkozik, az eladó köteles a tulajdonjog- fenntartás tényének és a vevő személyének a feltüntetésével az ingatlan-nyilvántartásába feljegyeztetni. ingó dologra vonatkozik, az eladó köteles e tényt és a vevő személyét a hitelbiztosítéki nyilvántartásba bejegyezni.

Eladó kötelezettségei: vevőt birtokba bocsátani, viseli a birtokátruházással kapcsolatos költségeket, dologra vonatkozó okiratokat a vevőnek átadni, adásvétel tárgyat más személy jogától és terhétől mentesen átadni.

A vevő kötelezettségei: viseli a szerződéskötési költséget és jogszabályi rendelkezés esetén a tulajdonátruházási illetéket, ingatlan esetén a tulajdonváltozás ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzésének költségeit, átvétel költségét, tulajdonjog fenntartás hatályossága idején a dolgot nem idegenítheti el és nem terhelheti meg.

Visszavásárlás joga: Az eladott dolog visszavásárlásának joga az adásvételi szerződés megkötésével egyidejűleg írásban köthető ki.

Ajándék: visszakövetelése: a még meglevő ajándékozó visszakövetelheti annyiban, amennyiben arra létfenntartása érdekében szüksége van, és az ajándék visszaadása a megajándékozott létfenntartását nem veszélyezteti. Ha a megajándékozott vagy vele együtt élő hozzátartozója az ajándékozó vagy közeli hozzátartozója rovására súlyos jogosítést kövt el. Az ajándékozó visszakövetelheti az ajándékát, vagy követelheti az ajándék helyébe lépett értékét akkor is, ha az feltevés, amelyre figyelemmel az ajándékot adta, utóbb véglegesen meghiúsult és a nélkül az ajándékozásra nem került volna sor.

Vállalkozás típusú szerződések: a vállalkozási szerződés (tervezési, kivitelezési, kutatási, utazási, mezőgazdasági, közszolgálati és fuvarszerződés)

Megbízási típusú szerződések: megbízási szerződés, bizományi, közvetítői, szállítmányozási, bizalmi vagyonkezelési szerződések

Használati szerződések: bérleti szerződés, haszonkölcsön-szerződés, letéti szerződés.

Munkajog: a munkavállalók és a munkaadók együttműködnek egymással, gyermekük foglalkoztatása tilos, Magyarország külön intézkedésekkel biztosítja a fiatalok és a szülők munkahelyi védelemét.

Munkaszerződés kötelező tartalmi eleme: munkáltató és munkavállaló megnevezése és lényeges adatai, munkavállaló alapbéra, munkakör amely feladatcsoportot jelöl.

Munkáltató kötelezettségei: munkavállaló foglalkoztatása, munkabér és egyéb járandóság fizetése, munkavégzéshez szükséges feltételek biztosításai, munka megfelelő megszervezése, munkavégzés irányítása, munkavégzéshez szükséges tájékoztatás megadása és ismeretek biztosítása, munkavégzés ellenőrzése, munkavállaló indokolt költségeinek megtérítése.

Munkavállaló kötelezettségei: munkáltató irányítása szerint munkát végezni, munkáltató által előírt helyen és időben munkára képes állapotban jelenik meg, munkaideje alatt a munkáltató rendelkezésére állni, munkáját személyesen az általában elvárható szakértelemmel és gondossággal a munkájára vonatkozó szabályok előírások, utasítások, szokások szerint végezni, munkakörének ellátásához szükséges bizalommal megfelelő magatartást tanúsítani, munkatársaival együttműködni, munkaviszony megszűnésekor, vagy megszüntetéskor munkakörét az erre előírt rendben átadni és a munkaváltatóval elszámolni.

Közbeszerzési eljárás lefolytatására kötelezettek: miniszterium, kormány által kijelölt központi beszerző szerv, az állam, minden költségvetési szerv, közalapítvány, az olyan gazdálkodó szervezetek, amelynek az általuk végzett közszolgáltatói tevékenységre tekintettel minősülnek.

1.Jelölje meg, hogy felszámolás kezdeményezésekor ki számára kötelező a jogi képviselet! • adós • végelszámoló • hitelező

2.Jelölje meg, hogy bűncselekmény elkövetése esetén melyek minősülnek mellékbüntetésnek! • közügyektől való eltiltás • megrovás • kényszergyógykezelés • jóvátételi munka

3.Jelölje meg, hogy az ajándék főszabályként mikor követelhető vissza! • tévedés esetén • téves feltevés esetén • ajándékozó létfenntartása veszélybe került

4.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek szabadalmi oltalmat kizáró okok! • közrendbe ütközik • emberi vagy állati kezelésre szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárás • a társadalom gazdasági rendjét sérti • emberi klónozásra irányul

5.Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011.évi CXII.törvény rendelkezései a közérdekű adatokra nem terjednek ki! Hamis

6. A kötelelem tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelemben kikötött adósi magatartás. Igaz?

7.A felszámolás elrendelését követően a hitelezők igényeiket - a jogszabályban meghatározott időn belül - kötelesek a felszámolónak bejelenteni. Hamis?

8.A vállalkozási szerződés esetében a megrendelőnek a létrehozott rendeltetésszerű használatra alkalmas művet nem kell átvennie, ha elégedetlen a vállalkozó teljesítésével. Hamis

9.Feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló. Igaz

10.Jelölje meg, hogy milyen jogokkal rendelkeznek a GDPR szerint azok a személyek, akiknek az adatait kezelik! • átlátható tájékoztatáshoz való jog • törléshez való jog • hozzáférési jog • adathordozáshoz való jog

11.Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek igazak a foglalóra! Kérdéses még

- írásbeliség nem kötelező • mértékét a Ptk. nem határozza meg • a bíróság mérsékelheti • kötelező írásban rögzíteni • kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja

12. A Btk. szerint tettesnek minősül a társtettes, a közvetett tettes és a felbujtó. Hamis

13. A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás hibája miatt is. Hamis

14.A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha a vagyonfelügyelővel szemben fennálló együttműködési kötelezettségét nem teljesíti. Igaz?

15.Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra! • a bíróság végzéssel elrendelte a cég felszámolását • a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik • eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén

16.Személyes adatok kezelése jogszerű, ha az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges. Igaz

17.Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek! • munkabér fizetése • közműdíj • végkielégítés fizetése

18.A szerződés csak semmisség esetén érvénytelen! Hamis

19.Jelölje meg, hogy melyek a Btk. szerinti intézkedések! • pártfogó felügyelet • vagyonelkobzás • kiutasítás

20.A szerzői művet a jogi védelemhez nem kell nyilvántartásba venni, mert a törvény a szerző egyéni, eredeti szellemi tevékenységből eredő alkotást védi. Igaz

21.Jelölje meg, hogy milyen adatvédelmi jogérvényesítési lehetőségek állnak az érintettek rendelkezésére! • hatósági vizsgálatot kezdeményez a NAIH-nál • adatvédelmi biztoshoz fordul • a felelős miniszterhez fordul beadvánnyal • adatvédelmi pert indít

22.Egyéni vállalkozó ellen sem csődeljárásnak, sem felszámolási ejárásnak nincs helye!
Igaz

23.Az ajándékot az ajándékozó főszabályként visszakövetelheti.

24.Jelölje meg a szerződés megszüntetésének eseteit! • kötelezett jogutód nélküli megszűnésével • kötelezett késedelmével • a szolgáltatás teljesítésével • személyegyesüléssel • hibás teljesítéssel

25.Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! • adós ellen csődeljárás indul • adós szünetelést kért az egyezsgökötés érdekében • adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt • adós a csődegyezségen foglaltak ellenére nem teljesített

26.A bűncselekmény bűntettnak minősül vagy vétségnek. Igaz

27. Adós fizetésképtelenség esetén akkor kezdeményezheti a felszámolási eljárást, ha nem tud vagy nem akar csődeljárást kezdeményezni. Igaz

28. Jelölje meg, hogy mi jellemzi a know-how-t! • vagyoni értéke van • gyakorlatban felhasználható ismeret • nem ruházható át másra • korlátozottan hozzáférhető • lajstromozni szükséges

29. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények közé! • csődbűncselekmény • a számvitel rendjének megsértése • költségvetési csalás • vesztegetés

30. Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit! • a felek megállapodásával • bánatpénz adásával • egyoldalú jognyilatkozattal • bíróság által

31. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerzői jogon alapuló vagyoni jogok! • visszavonás • átdolgozás
• terjesztés • kiállítás • többszörözés

32. A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha az adós a csődegezség ellenére nem fizetett. Igaz

33. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerződési jog alapelvei! • visszterhesség véleme • különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél • együttműködési kötelezettség • szerződések írásbelisége • szerződési szabadság

34. Az előszerződést a szerződésre előírt alakban kell megírni. Igaz

35. Jelölje meg, hogy a csődeljárást milyen formában lehet kezdeményezni! (csak ADÓS kezdeményezheti) • papír alapon írásban • elektronikus nyomtatványon • szóban

36. Ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik. Hamis

37. Az uniós adatvédelmi rendelet (GDPR) elfogadását az adatgazdaság rohamos növekedése, különösen pedig az üzleti célú adathasznosítással összefüggő visszaélések indokolták. Igaz?

38. Jelölje meg a vállalkozási szerződés alapján a vállalkozót megillető jogokat! • indokolt pótmunka elvégzése • zálogjog • indokolt többletmunka elvégzése • vállalkozói díj

39. A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha a vagyonfelügyelővel szemben fennálló együttműködési kötelezettségét nem teljesíti. Igaz?

40. A szerzőt kizárolagos jog illeti meg a mű egészének vagy egy azonosítható részének bármilyen felhasználására. Igaz?

41. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé! • közérdekű munka • közmunka • halálbüntetés • szabadságvesztés
• pénzbírság • pénzbüntetés • elzárás

42.A szabálysértési elzárás bármely szabálysértési ügyben eljáró szerv vagy hatóság által kiszabható. Hamis (A szabálysértési elzárást csak bíróság szabhat ki)

43.A haszonbérleti szerződést hosszabb időre kötik, mint a bérleti szerződést! Igaz

44.Jelölje meg, hogy milyen feltétel teljesülése elégséges ahhoz, hogy az adatkezelés jogoszerű legyen! • az adatkezelés közérdekű feladat ellátásához szükséges • az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél • az érintett hozzájárulását adta a személyes adatai kezeléséhez • az adatkezelés az adatkezelő gazdasági érdekében szükséges

45.Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! • adós szünetelést kért az egyezsgötés érdekében • adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt
• adós a csődegezésben foglaltak ellenére nem teljesített

46.Jelölje meg, hogy a moratórium (=fizetési haladék) ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek! • végkielégítés fizetése • munkabér fizetése
• közműdíj

47.Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit! • adós követeléseit az esedékességekor behajtani (?) (adósnak nincsenek kötelezettségei, hanem a hitelezőknek vannak) • évente közbenső mérleget készíteni • hitelezői igényeket nyilvántartásba venni

48.A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétszeresen köteles visszatéríteni. Igaz

49.Jelölje meg, hogy mely alábbi területek képezhetik a szerzői jog tárgyát! • iparművészeti mű • irodalmi mű • formatervezési alkotás • filmalkotás • építészeti alkotás

50.Az adatvédelem jelentése túlmutat az adatok védelmén, valójában az adatalanyok védelmére irányul. Igaz

51.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül felszámolást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik! • felszámoló • hitelező • adós • végelszámoló

52.Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek teljesülése esetén! • 3 éven belül • nem követelhető vissza • 1 éven belül • általános elévülési időn belül

53.Az “opt-in” elv lényege, hogy az adatkezelés megkezdéséhez nincs szükség az alany beleegyezésére, de az adatalany bármikor kiszállhat. Hamis

54.Jelölje meg, hogy csődeljárást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetnek! • bíróság • adós • felszámoló

55.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé! • figyelmeztetés • elköbzás • pénzbüntetés • pénzbírság • elzárás • közérdekű munka

56.Jelölje meg, hogy milyen kötelezettségei vannak az adatkezelőnek az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) szerint! • adatregisztert kell az adatkezelési tevékenységről vezetni • speciális esetekben az adatvédelmi tisztviselőt kell kijelölnie • adatvédelmi hatásvizsgálatot kell végeznie

57.A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás hibája miatt is. Igaz?

58.Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! ?? • adós a csődlegezésben foglaltak ellenére nem teljesített • adós szünetelést kért az egyezsgökötés érdekében

• adós ellen csődeljárás indult

59.Semmis szerződés esetén a teljesítés még követelhető. Hamis

60.Jelölje meg, hogy mely vagy melyek jellemzik a kötbért! • káratalány funkciót tölt be

• bánatpénzt jelent • kötbér után kamat kikötése semmis • bíróság nem mérsékelheti
• írásban köthető ki

61.Próbára vétel esetében a szerződés csak akkor hatályosul, ha a megtekintő erről nyilatkozik. Hamis

62.Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik, a követelések főszabályként 5 év alatt évülnek el. Igaz

63.Milyen szervezeti alrendszerei vannak a közigazgatási feladataknak? • Szövetkezeti • Önkormányzati • Államtól független • Államigazgatási

64.A feladatkör azt mutatja meg, hogy a konkrét ügyben milyen típusú közigazgatási szerv járhat el. Hamis

65.Jelölje meg, hogy melyek a hatósági tevékenység alap fajtái • Hatósági felügyelet • Hatósági jogalkalmazás • Hatósági szervezet • Hatósági nyilvántartások vezetése • Hatósági szakmai és szolgáltatói tevékenység

66.Az ügyfélre vonatkozó egyik alapelv a jogszerűség elve, azaz, hogy részrehajlás nélkül, jogszerűen járjon el. Hamis

67.Jelölje meg a kérelemre lefolytatandó jogorvoslati eljárásokat a közigazgatásban. • Ügyészeti felhívás • Fellebbezés • Felügyeleti eljárás • Közigazgatási per

68.A hatósági bizonyítványt a hatóság az ügyfél kérelmére, a felhasználás céljának feltüntetésével adat igazolására ad ki. Igaz

69.Kapcsolódó eljárásról beszélünk, ha egy ügy elintézése érdekében az ügyfél több hatósággal is kapcsolatba kell, hogy lépjen. Hamis

70.Milyen eljárásban bírálhatja el a közigazgatási hatóság a kérelmet? • Alap eljárásban
● Teljes eljárásban • Rész eljárásban

71.Hatósági ügy, ha a hatóság a döntésével • Jogot,kötelezettséget állapít meg • Ítéletet hoz közigazgatási jogvitában • Jogsértést állapít meg • Nyilvántartást vezet

72.Ideiglenes intézkedést tehet az illetékes hatóság, ha az szükséges kár vagy veszély elhárításához. Hamis

73.A használati mintaoltalom valamely termék egészének vagy részének megjelenésére kérhető, amelyet magának a terméknek vagy díszítésének a külső jellegzetességei eredményeznek. Hamis

74.Csődeljárás nem kérhető pl akkor, ha adós ellen felszámolási eljárás indul. Igaz

75.Jelölje meg, hogy melyik igaz az alábbi állításokból! • Az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél • Az adatvédelem az adataianyok védelmét jelenti • Az adatfeldolgozó csak meghatározott célból végezhet adatkezelést
● Az adatkezelőnek kell bizonyítani a szabályok betartását,nem pedig a hatóságnak a szabálysértést

76.Jelölje meg a kötelemfakasztó jogi tényeket! • Utaló magatartásból • Egyoldalú jognyilatkozatból • Érvénytelenségből • Károkozásból • Szerződésből

77.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések köze! • Bizományi szerződés • Megbízási szerződés • Vállalkozási szerződés • Fuvarozási szerződés

78.A csődeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezheti. Hamis

79.A szerződés érvénytelen,ha semmis vagy sikkerrel megtámadható. Igaz

80.Jelölje meg a szabálysértés esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket! • Elzárás • Szabálysértési őrizet • Elővezetés • Rendbírság

81.A bűnösség megnyilvánulásának formái a szándékosság és a gondatlanság. Igaz

82.A jogosult követelését másra átruházhatja. Igaz

83.A szerzői jog az irodalom, a tudomány és a művészet körébe tartozó alkotások létrehozásának, felhasználásának sajátos szabályait foglalja magában. Igaz

84.A felszámolás elrendeléséig az adós és a hitelező egyetértése esetén szünetelés kérhető. Igaz

85.Az adatvédelem jelentése megegyezik az adatok védelmével. Hamis

86.Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra! •

eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén • a bíróság végzéssel elrendelte a cégl felszámolását • a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik

87.A szerződés szóban, írásban vagy ráutaló magatartással jön létre. Igaz

88.A felszámolási eljárásban adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti. Hamis

89.Jelölje meg, hogy a vállalkozó hogyan köteles a tevékenység végzésének feltételeit megszervezni! • biztosítania kell a tevékenység gazdaságos elvégzését • biztosítania kell

a tevékenység biztonságos befejezését • biztosítani kell a tevékenység szakszerű elvégzését • biztosítani kell a határidőre történő befejezését

90.A munkavégzés kezdete - ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik - a munkaszerződés megkötését követő munkanap. Igaz

91.Közigazgatási ügyben jogorvoslati eljárást az ügyfél nem kezdeményezhet, azt minden esetben a hatóság hivatalból folytatja le. Igaz

92.A teljesülés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétszeresen köteles visszatéríteni. Igaz

93.Bűntett az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el. Igaz

94.Jelölje meg, hogy mire irányulhat a kötelem! • tevékenységtől való tartózkodásra • erkölcsi normák érvényesítésére • tevékenységre • dolog átadására

95.A közigazgatási hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja. Igaz

96.Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható. Igaz

97.Az Állami Számvevőszék ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadást. Igaz

98.Jelölje meg, melyek a munkavállalót megillető jogok! • szabadság • együttműködés munkatársaival • személyes munkavégzés • munkaképes állapotban megjelenés • biztonságos munkakörnyezet

99.Jelölje meg, hogy mikor indulhat versenyfelügyeleti eljárás! • kérelemre • hivatalból
• panaszra • feljelentésre • bejelentésre

100.A munkarend alatt a munkaidő beosztását értjük. Igaz

101.Jelölje meg, a közigazgatási eljárásban ki az ügyfél! • akinek (amelynek) jogát, jogos érdekét vagy jogi helyzetét az ügy érinti • akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak • akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz

102.A felszámolási eljárás 3 szakaszból áll: a felszámolási eljárás, a felszámolás és a bírósági szakaszokból. Hamis

103.Az államháztartás ellenőrzésének célja az államháztartás pénzeszközéivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása. Igaz

104.A Gazdasági Versenyhivatalnál automatikusan megindul a versenyfelügyeleti eljárás. Hamis?

105. Szabálysértési büntetésnek minősül az elzárás, a pénbüntetés és a közmunka. Igaz

106.Az egyezségi tárgyalás során a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet és a hitelezők megállapodhatnak: • a felszámoló személyéről • a kielégítések módjáról és arányáról • a teljesítési határidő módosításáról • a kielégítés sorrendjéről

107.Jelölje meg, hogy amennyiben a tulajdonátruházó szerződéseket • adásvételi • ajándékozási • bizományosi • csere

108.Jelölje meg, hogy mely hatósági eljárások nem tartoznak az Ákr. hatálya alá! • versenyfelügyeleti eljárás • hatósági bizonyítvány kiadása • adó-, ill. vámigazgatási eljárás • anyakönyvvezetési eljárás • szabálysértési eljárás

109.Közérdekű munka kiszabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható.
Igaz

110.Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése! • a NAV és a helyi önkormányzatok adóztatási és egyéb bevételszerző tevékenységére • a központi költségvetésből gazdálkodó szervezetekre (intézményekre) • a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadásra • az MNB gazdálkodására

111.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a közvetlen irányítás vagylagos feltételei!
Ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen • a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint 50%-val rendelkezik • jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására • ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni

112.Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! • jogviszonyváltással • közös megegyezéssel (munkaviszony negszüntetése)
• munkavállaló halála esetén igaz • felmondással (munkaviszony negszüntetése)

113.Jelölje meg, melyek a szabadalmi oltalom korlátjai! • találmánybitorlás • előhasználati jog • szabadalombitorlás • tranzitáru • továbbhasználati jog

114.Jelölje meg, melyek a szerzői jogvédelem személyhez fűződő jogai! • visszavonás joga • nyilvánosságra hozatal joga • hasznosítás joga • a mű egységének védelme (integritás) • felhasználás joga

115.Csődeljárást a felszámoló és a hitelezők is kezdeményezhetik! Hamis

116.A hatóság az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági bizonyítványt ad ki, amely közokiratnak minősül. Hamis

117.Jelölje meg, hogy mikor végleges a közigazgatási hatóság döntése! • ha a fellebbezés megengedett, de lemondta a fellebbezésről??? • az ügyfél a fellebbezésről lemondott • ha a közigazgatási hatóság közölte az érintettekkel a döntését • ha azt a

hatóság már nem változtatja meg • ha a fellebbezésre rendelkezésre álló határidő eltelt úgy, hogy nem fellebbeztek

118.Jelölje meg, hogyan kerülhet sor a munkaviszony megszüntetésére! • munkáltató jogutód nélküli megszűnésével • közös megegyezéssel • munkavállaló halála esetén • azonnali felmondással

119.A GVH feladatai hatékonyabb, eredményesebb ellátása érdekében ágazati vizsgálatot és piackutatást végez! Igaz

120.Főszabály szerint minden az ügyfél kérelmére induló közigazgatási eljárás sommás eljárásként vagy automatikus döntéshozatali eljárásként indul. Igaz

121.Jelölje meg, hogy milyen esetei vannak a vállalkozások összefonódásának! • fúzió • beolvadás • kooperáció??

• irányításszerzés

122.A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon. Igaz

123.Jelölje meg az államháztartás alapelveit! • Részletesség • Nyilvánosság • Éves költségvetés alapján történő gazdálkodás • teljesség • valódiság • egységesség

124.Funkcióját tekintve mind a jogorvoslati, mind a végrehajtási eljárás csak esetleges szakasza a közigazgatási hatósági eljárásnak. Igaz?

125. Jelölje meg az önkormányzat feladatkörébe tartozó funkciókat! • Önkormányzati jelképek alkotása • Törvény módosításának kezdeményezése az országgyűlésben • A helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés • Érdek képviseleti szövetség létrehozása

126. Az államháztartás úgy is megfogalmazható, mint a közfeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere. Igaz

127. Melyik igaz és melyik nem a jogi személy szétválására! • A jogi személy szétválása különválás vagy kiválás útján is történhet • Kiválás esetén a jogi személy megszűnik • Különválás esetén a jogi személy fennmarad • Kiválás esetén a jogi személy vagyonának egy része a kiválással létrejövő jogi személyre mint jogutódra száll át

128. Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában és annak befejezését követően is korlátozás nélkül betekinthet az eljárás során keletkezett összes iratba. Hamis

129. A rendeletek és az irányelvezek jelentik az EU elsődleges jogforrását, a határozatok és az ajánlások a másodlagos (származékos) jogforrásokat. Hamis

130. Csődeljárás esetén az egyezségi javaslat megismerhetőségét a hitelezők számára a tárgyalás időpontját megelőzően biztosítani kell. Igaz

131. Jelölje meg, hogy mely gazdálkodó szervezet alapítását kell a cégbíróságnál bejelenteni.

- Egyéni cég • Szövetkezet • Egyéni vállalkozás

132. A tilos önhatalom ellen a birtokos - a birtok megvédéséhez szükséges mértékben - önhatalommal is felléphet. Igaz

133. Egyéni céget bármely természeti személy alakíthat. Hamis Csak a nyilvántartásban szereplő

134. A kényszertörlési eljárás megindítását a cégbíróság rendeli el. Igaz

135. Jelölje meg, hogy mely alábbi jellemzők képezhetik a hátrányos megkülönböztetés alapjait! • Nem • Vallás • Faj • Nyelv

136. Jelölje meg, hogy milyen módon szűnhet meg jogutódlással a gazdasági társaság! • Egyesüléssel • Társasági forma váltással • Felszámolási eljárással • Szétválással • Végelszámolási eljárással

137. Jelölje meg az EU tagországainak számát! • 20 • 25 • 28

138. A Kft esetében a jogszabály nem határozza meg a legkisebb alapítói vagyon nagyságát. Hamis

139. Az anyagi jogforrás a jogalkotó szervet jelöli, az alaki jogforrás a jog megjelenési formája (pl. Törvény) Igaz

140. Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást! • Gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja • Kiskorú személy • Egyéni cég tagja • Akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül • Magyar állampolgár

141. A munkaidő a munkaviszonyból eredő munkavégzési kötelezettség időbeli kerete, azaz a munkaserződés szerint a munkavállaló mennyi idő alatt köteles munkát végezni, illetve a munkáltató rendelkezésre állni. Igaz

142. Költségvetési támogatás támogatási döntés alapján, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül nyújtható. Igaz

143. A felszámolási eljárásban adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti. Hamis

144. Jelölje meg, melyek a bérbeadó jogai! • Ellenőrizheti a bérelt doleg használatát • Bérleti szerződés felmondásának joga, amennyiben nem fizetnek bérleti díjat • Fegyelmezési jog • Zalogjog a bérleti díj és a költségek erejéig

145. Mivel az egyéni cég csak a vagyonával felel a kötelezettségeiért, egyéni cég tagja más társaság korlátlanul felelős tagja is lehet. Igaz?

146. A kormány a végrehajtó hatalom általános szerve. Igaz

147. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból a köztársasági elnökre melyik igaz! • Magyarország államfője • Az országgyűlés választja • Kinevezte a miniszterelnököt • Törvényeket alkothat

148. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges mentességet kapni a versenykorlátozó megállapodások alól! • Törvényi mentesség alapján • Cégbírósági határozattal • Csoportmentesség alapján • Egyedi mentesség alapján

149. Normatív határozatot az országgyűlés, normatív utasítást a miniszterelnök hozhat. Igaz

150. Jelölje meg, hogy melyik a csődeljárás kezdő időpontja! • A csődeljárás elrendeléséről szóló végzés közzétételének napja • A csődeljárás elrendeléséről szóló ítélet közzétételének napja • A hitelezőknek küldött értesítés napja

151. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelemhez többek között mit kell csatolni! • Adós hitelezőinek névsorát • Adóbevallást • Tagok előzetes egyetértését biztosító okiratot

152. A közigazgatási hatósági ügy intéséből kizárt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos megítélése vagy akinek a jogát az ügy közvetlenül érinti. Igaz

154. A részvénytársaság az egyetlen gazdasági társaság, amely a társasági jogokról értékpapírt jogosult és köteles kiállítani. Hamis

155. Melyek minősülnek büntethetőséget kizáró oknak. • Tévedés • Gyermekkor • Feledékenység • Kóros elmeállapot

156. Milyen személyeket határoz meg a polgári törvénykönyv! • Jogi személy • Jogképességgel felruházott nem jogi személy • Állam • Természetes személy • Nem jogképes személy • Költségvetési személy • Cselekvőképes személy

157. Jelölje meg a közkereseti társaság legfőbb szerveit! • Igazgató tanács • Ügyvezetés • Igazgatóság • A tagok gyűlése

158. Jelölje meg, hogy melyek igazak a foglalóra! • A bíróság mérsékelheti • Kötelező írásban rögzíteni • Írásbeliség nem kötelező • Kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja • Mértékét a Ptk. Nem határozza meg

159. Jelölje meg a kötelemeketetkező jogi tényeket! • Érvénytelenségből • Szerződésből • Károkozásból • Utaló magatartásból • Egyoldalú jognyilatkozatból

160. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mit tehet a korlátozottan cselekvőképes személy a törvényes képviselőjének közreműködése nélkül! • mindenféle szerződést köthet, de csak írásban • Akár nagyobb ajándékot is elfogadhat • Akár nagyobb ajándékot is adhat • Rendelkezhet a munkájával szerzett jövedelmével • Hétköznapi életvitelhez tartozó szerződéseket köthet • Tehet olyan jognyilatkozatot, amire a törvény felhatalmazza

161. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges a szerzői alkotás szabad felhasználása! • Iskolai felhasználás • Rendezvényen történő felhasználás • Tömegtájékoztatás • Sokszorosítás • Idézés

162. Jelölje meg, melyek az EU legfontosabb pénzügyi intézményei! • Európai beruházási bank • Európai Számvérvszék • Világbank • Európai központi bank

163. Jelölje meg, milyen esetekben kerülhet sor a közigazgatási hatósági ügy soron kívüli intézésére! • Ha a hatóság érdeke megkívánja • Ha a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedéseket rendelt el • Ha az életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja • Ha az ügyfél érdeke megkívánja • Ha a kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége indokolja

164. Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabállynak! • Miniszteri rendelet • Minisztériumi rendelet • Kormányrendelet • Törvény

165. Jelölje meg, melyek nem része a tiszteességtelen verseny tilalmának! • Jellegbitorlás • Gazdasági erőfölény szerzése • A versenyhivatal eljárása • Bojkott felhívás • Hírnérvrontás

166. A jogszabály mindenkor a kihirdetésétől hatályos. Hamis

167. Az országgyűlés akkor határozatképes, ha az ülésen az országgyűlési képviselők több mint a fele jelen van. Igaz

168. Jelölje meg, hogy milyen kritériumok jellemeznek kötelezően minden gazdasági társaságot! • Jogi személyiségek

• A tagok meghatározhatják közösen, hogy mely tagok részesedjenek a nyereségből, ill. Mely tagok viseljék a veszteséget • A gazdasági társaságnak rendelkeznie kell az ügyvezetését és képviseletét ellátó állandó szervezettel • A gazdasági társaság célja az üzletszerűen közös gazdasági tevékenység folytatása • A taguktól elkülönült vagyon

169. A Btk. Szerint a foglalkozástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy végleges hatályú. Igaz

170. Jelölje meg, hogy mik az antitrust jog (verseny korlátozások) területei! • Gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma • Tiszteességtelen verseny tilalma • Gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalma • Vállalkozások összefonódásának ellenőrzése • Az üzleti döntések tiszteességtelen befolyásolásának tilalma

171. Jelölje meg, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet. • Semmit • Arányos árleszállítást • Szerződési elállást • Kijavítást • Kicsérélést

172. A gazdasági társaságok alapító okirata lehet alapszabály, társasági szerződés és létesítő okirat. Igaz

173. Jelölje meg, hogy melyek igazak a kormányra! • A közigazgatás legfőbb szerve • Az országgyűlésnek felel • A végrehajtó hatalom általános szerve

174. A károsultat kárenyhítési kötelezettség terheli. Igaz

175. A jog gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség, amely a társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza, és az egyének és a közösségek cselekvéseit alakítja. Igaz

176. Munkaviszony létesítésekor a próbaidőt mindenkor kell kötni. Hamis

177.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely igaz! • A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, ha elégedetlenek a társaság ügyvezetésével, hogy mentse fel az ügyvezetést a tevékenységének végzése alól • A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót, illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg • A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását

178. Becsületsértés: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás. Igaz

179.Jelölje meg, hogy az ingatlan elbirtoklasi idejére melyik igaz! • 5 év • 10 év • 15 év

180.A felügyelőbizottság fő feladata a jogi személy képviselete. Hamis

181. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervekből állhat a kft! • taggyűlés • felügyelő bizottság • ügyvezetés • közgyűlés • igazgatóság

182. A jogi norma a jog legkisebb önállóan értelmezhető egysége. igaz

183.A költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik az adócsalás, a költségvetési csalás és a jövedékkel való visszaélés elősegítése is. Igaz

184.Származékos tulajdonszerzésnek minősül a csere, az öröklés, vagy az adás-vétel útján történő szerzés is. Igaz

185.Jelölje meg, hogy csődeljárás esetén a bíróság kit rendel el. • felszámolót (őt tuti nem) • végelszámolót • vagyonfelügyelőt

186.A cégbíróság feladatai közé tartozik a kisebbségi jogok gyakorlását biztosító kérelmek elbírálása és a közhasznúvá minősítés is. Igaz

187.A kötelem a relatív szerkezetű polgári jogviszonyok gyűjtő elnevezése. Igaz

188.A részvénytársaság ügyvezetését az ügyvezető látja el. Hamis

189.Jelölje meg, a jogi személy jogutódlással történő megszűnésének eseteit! • különválás • összeolvadás

• beolvadás

190.Bűntett az a gondatlanságból elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény 2 évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el. Hamis

191.Az alkotmánybíróság ítéettel dönt. Hamis

192.A munkaviszony kezdete - ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik - a munkaszerződés megkötését követő munkanap. Igaz

193.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok! • munkavállaló utasítása • munkavállaló figyelmeztetése • munkavállaló foglalkoztatása • munkabér fizetése • biztonságos munkakörülmények biztosítása

194.A megkötött munkaszerződés nem más, mint a munkaviszony létrehozására irányuló jogügylet, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával jön létre. Igaz

195.Jelölje meg, hogy az alább felsoroltak közül melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon! • Alkotmánybíróság • Kúria • Ítélezőtáblák • közigazgatási és munkaügyi bíróságok • megyei törvényszékek • járási bíróságok

196.Jelölje meg, hogy mi alapján indulhat szabálysértési eljárás! • bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján • szabálysértési hatóság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján • helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés esetén • feljelentés alapján

197.Az iparjogvédelem nem biztosít kizárolagos jogokat az oltalom tárgyának hasznosítására, használatára. Hamis

198.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek jellemzők a gazdasági társaságokra! • állami elismerés • tulajdonos(ok) teljes felelőssége • célrarendeltség • alapítóktól, tulajdonosuktól elkülönült vagyon • korlátozott cselekvőképesség • állandó szervezet

199.Szándékossal követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában. Hamis

200.A felmondást mindenkit fél (munkavállaló és munkáltató) köteles megindokolni. Hamis

201.Ha a felszámolást a hitelező kezdeményezi, jogi képviselet kötelező. Igaz? (Csődeljárás kezdeményezése esetén jogi képviselet kötelező)

202.Kik kérvényezhetik a holtnak nyilvánítást? • ügyész • az eltűnt személy közelí hozzáartozója • bárki, aki úgy tudja, hogy az adott személy meghalt • gyámhatóság • bíróság

203.Milyen típusú részvényeket bocsáthat ki egy részvénytársaság? • elsőbbségi részvény • kamatozó részvény • dolgozói részvény • főrészvény • másodlagos részvény • törzsrészvény

204. A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre.

205.Ha a csődeljárás során az egyezség nem jön létre, a bíróság a csődeljárást megszűnteti, az adós fizetésképtelenségét hivatalból állapítja meg és elrendeli az adós felszámolását. Igaz

206.Csődeljárás nem kérhető például akkor, ha az adós ellen felszámolási eljárás indult. Igaz

207.Szabálysértést valósít meg nem csak a szándékos elkövetés, hanem a gondatlan elkövetés is. Igaz

208.csődeljárást követően a cég jogutód nélkül megszűnik. Hamis

209.A fizetési haladék célja a csődvagyón megőrzése a hitelezőkkel történő egyezség érdekében. Igaz

210.A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés. Igaz

211.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek az iparjogvédelem területei. • találmányok

• használati mintaoltalom • árujelzők

212.A büntetőjogi felelősség differenciálásának elve szerint a szankciók súlya és szikra az elkövetett bűncselekmény arányban álljon. Igaz

213.Ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú – és az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható-, büntetés helyett figyelmeztetés alkalmazható, amely a hatóság rosszallását kifejező, nevelő jellegű intézkedés. Igaz

214.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé! • Közvetítői szerződés • Bizományi szerződés

215.A bérleti szerződést nem kötelező, míg a haszonbérleti szerződést kötelező írásban megkötni. Igaz

216.Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható. Igaz

217.A btk. szerint részesnek minősül a felbujtó és a bűnsegéd. Igaz

218.A szomszédos jogok védelme védelme azokra vonatkozik, akiknek a tevékenysége a szerzői mű felhasználása érdekében történik. Igaz

219.Az ajándékot az ajándékozó főkönyv szerint visszakövetelheti. Hamis

220.A hatályos büntetőjogunk szankciórendszerét a jogkövetkezmények kettőssége jellemzi, mivel a törvény a büntetések és intézkedések alkalmazását teszi lehetővé. Igaz

221.A közérdekű munkát az elítélt díjazás ellenében végzi. Hamis

222.Jelölje meg a szerződés megtámadásának okait. • tévedés • megtévesztés • feltűnő értékaránytalanság

223.Jelölje meg a csődeljárás célját! Az adós fizetőképességének helyreállítása

224.Akkor nyújtható be az adós felszámolása iránti kérelem, ha a követelés összege meghaladja a jogszabályban meghatározott értékhatárt. Igaz

225.Jelölje meg, hogy milyen jogintézményeket nevez meg a ptk. a szerződés megerősítésére. • foglaló

• kötbér

226.Jelölje meg a szerződésszegés eseteit! • kötelezettségi késedelme • jogosult átvételi késedelme • hibás teljesítés • teljesítés megtagadása • teljesítés lehetetlenné válása

227.A btk. szerint a foglalkoztatástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy végleges eltiltás. Igaz

Megjegyzések: A bűncselekmény bűntett vagy vétség. Bűntett az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyre e törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli, minden más bűncselekmény vétség.

Állami Számvevőszék törvényben meghatározott feladatkörben ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtását, az államháztartás gazdálkodását, az államháztartásból származó források felhasználását és a nemzeti vagyon kezelését

ákr hatálya alá nem tartozik a szabálysértés, választási, népszavazási, vámigazgatási, állampolgársági, versenyfelügyeleti eljárás

szabadalmit kizáró ok: közrendbe ütközik, emberi klónozás, emberi v. állati test kezelése

Ki kezdeményezhet felszámolási eljárást? 1. a hitelező, 2. az adós cég saját maga ellen, 3. a végelszámoló, 4. a bíróság hivatalból (cégbíróság, csődeljárásban eljárt bíróság, büntetőügyben eljárt bíróság).

• Állam:

Törvénykezdeményezés joga: köztársasági elnök, országgyűlési képviselők, országgyűlési bizottság, kormány

Elfogadásának joga: országgyűlés

Törvény kihirdetésének joga: köztársasági elnök

Kormány hatásköre: alaptorveny vagy jogszabály kifejezetten nem utal más feladat vagy szerv hatáskörébe.

• Helyi önkormányzatok

Hozzájuk vonatkozó szabályokat külön sarkalatos tv határozza meg

Rendeletet alkothat, határozhatót hozhat, önállóan igazgathat. Kötelessége van meghatározni szervezeti és működési rendjet, költségvetését.

Tulajdona: köztulajdon

Dönthet a helyi adok fajtajarol es mertekerol, jelkepeket alkothat helyi kituntetéseket es elismero cimeket alapithat, dojtest kezdeményezhet.

Legfobb szerve a képviselo tesrulet

A központi hatalom beavatkozásat es egyfajta kontrolljat biztosítja az alaptorveny azon rendelkezesre is amely a költségvetési egyensúly megorzese erdekeben feltételhez vagy a kormány hozzajárulásához kötve teszi lehetővé az önkormányzat számára a torvenyveb meghatározott nerteket elérő kölcsönfelvetelt vagy más kötelezettségvállalást.

Az aliotmanyos kivanalmak középpontjában ennek megfeleloen kezdettől fogva a tisztességes eljarashoz való jog áll. (mindenki jog van ahhoz hogy biroi utra tartozó ügyeit független es partatlan birosgat, ősszerű határidőben, tisztessegére eljárás keretében bíralja el)

Biroi függetlenség: alapvető kriterium, elkulonuló onnan igazgatási rendszer. Bírak csak a torvenynek lehetnek alarendelve, ítélezési tevékenységükben nem utasíthatóak, tisztségükben pedig csak a sarkalatos tv-ben meghatározott okból es eljárás keretében lehet

elmozditani.

Kozponti feladat: OBH vegzi.

Birosag igazsagszolgaltatasi teveoenyseget lat el, jogalkalmazasi tevekenyseguk soran biztositjak a jogszabalyok ervenyesuleset.

Magyarorszagon az igazsagszolgaltatast a kúria, itelotabla, torvenyszek, jarasbirosag, valamint a kozigazgatasi es munkauggyi birosagok gyakorolhatják.

Mavyar biroi szervezeti rendszer 4 szintu: legalso szinten a jarasi, munkauggyi es kozigazgatasi birosagok alkotjak (legtobb ugy ezen indul) kovi fok: itelotablak allnak(elbiralják a jarasbirosagok es a tvszekek hatarozatai szembeni fellebbezeseket es eljarnak hataskorukbe utalt egyeb ugyekben)

(5 itelotabla: fovaros, debrecen, gyor, pecs, szeged)

Csucson a kuria all legfontosabb feladata : iranyt mutasson a helyes hiroi gyakorlatrol ugyelve arra hig a biroi jogalkalmazas mindenhol egyseges legyen. (Szoval eloszor a munkauggyi, jarasi ill kozigazgatasi birosag van, utana ha van fellebezes akkor mehet a kovetkezo szintre.)

Ugyeszseg: iranyitja, felugyelei es elvegzi a vadat elokesziti nyomozast, es felugseli a buntetes vegrehajtas torvenyesseget. Az ugyesszeg akkor koteles fellepni ha a torvenysertesmegszuntetesere hivatott szerv nem teszi meg a kello intezkedeseket.

Orszaggyules valaszta 9 evre

Parizsi szerzodes 1951, romai szerzoed 1957 poszt liszaboni jogi keretek 2009-napjainkig EU intezmenyi felepitese:

- europa parlament: unios polgarok valasztjakmeg. 751 fo. A parlament reszt vallal az eu bizotsag javaslatain alapulo unios jogszabalyoknak az europai unio tanacsaval egyutt torteno jóvahagyasaban modositasaban vagy elutasitasaban. Unios koltsegvetes elfogadas. Nemzetkozi megallapodasok, eu bivitesvel kapcdolatos donteshozatalval
- Europa tanacs: eu politikai menetrendjenek meghatarozasa erdekeben tomoriti az eu vezetoit ezert az unios tagallamok kozotti politikai egyuttmukodes legmagasabb szintjet kepviseli. Csucstalalkozok keretein belul uleseznek. Elnoke: europa tanacs elnoke. Legfontosabb feladata: eu strategiai erdekeinek es vedelmi vonatkozasainak kijelolese. Kinevez es kijelol bizonyos, kiemelkedo unios szintu feladatkorbe szant jelolteket (pl eu tanacs elnoke vagy az eu kopzonti bank elnoket) mas szervekkel is egyuttmukodik. minden kerdessel kapcsolatban felkerheri az eu bizottsagot arra, hogy javaslatot tegyen.
- A tanacs: eu parlamenttel egyutt az EU legfontosabb donteshozo szerve. (Masik neve az europa unio tanacs) kulpolitika es az adozas egyhangu dontest kell hozniuk.
- Europai bizottsag: minden nap mukodeset biztosito legfontosabb intezmeny az eun belul. Ez az egyetlen olyan intezmeny amely jogszabalyokra tehet javaslatokat. 28 fo. Elnokot a tanacs nevezi ki, szemelyet pedig a parlament szavazza meg. Hivatali idejük 5 ev.

Jelölje meg, hogy mely adatokat tartalmaz kötelezően a cégegyezék!

- a) a cég nevét és cégegyezékszámát, székhelyét
- b) a cég adószámát
- c) a cég jegyzett tőkéjét, a képviselet módját
- d) a cég pénzforgalmi számláit vezető pénzforgalmi szolgáltatók nevét és székhelyét
- e) a létesítő okirat keltét és fő tevékenységét

Jelölje meg az EU intézményeit!

- a) Európai Bizottság
- b) Európai Tanács
- c) Európai Unió Tanácsa

Jelölje meg a csődeljárás célját!

- a) az adós felszámolása
- b) az adós fizetőképességének helyreállítása
- c) az adós tevékenységének megszüntetése

A gazdasági társaság jogutódlással történő megszűnésének egyik módja a felszámolási eljárás.

- a) Igaz
- b) Hamis

A próbaidő kollektív szerződés esetén legfeljebb 6 hónap lehet.

- a) Igaz
- b) Hamis

Közös vállalat alapítását a törvény már nem teszi lehetővé.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg az adásvételi szerződés lényeges tartalmi elemeit!

- a) vételár
- b) tulajdonátruházási szándék
- c) bánatpénz
- d) foglaló
- e) eladó és vevő személye

Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból az ingatlan elbirtoklási idejére melyik igaz!

- a) 10 év
- b) 15 év
- c) 5 év

A bíróság nem állapítja meg az adós fizetésképtelenségét, ha a végrehajtás eredménytelen volt.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül szabálysértés esetén melyek a kizáró okok!

- a) kényszer hatása alatt elkövetés
- b) jogos védelemben elkövetés
- c) végszükségben elkövetés
- d) gyermekkor

A többszörözés szerzői jogán alapuló vagyoni jogok egyike.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények közé!

- a) költségvetési csalás
- b) a számvitel rendjének megsértése

- c) vesztegetés
- d) csődbűncselekmény**

Nem nyújtható költségvetési támogatás annak a szervnek, amely nem tett eleget a közzétételi kötelezettségének.

- a) Igaz
- b) Hamis

A jogképesség függ az elmeállapottól.

- a) Igaz
- b) Hamis**

Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit!

- a) személyegyesüléssel
- b) hibás teljesítéssel
- c) a szolgáltatás teljesítésével
- d) kötelezet késedelmével
- e) kötelezet jogutód nélküli megszűnésével**

Jelölje meg, hogy az alábbi jogi személyek közül melyek azok a gazdasági társaságok, amelyeket a hatályos Ptk. szerint alapítani lehet!

- a) részvénytársaság**
- b) közös vállalat
- c) korlátolt felelősségű társaság
- d) szövetkezet
- e) közkereseti társaság

Jelölje meg a közigazgatási hatóságra vonatkozó alapelveket!

- a) nyilatkozat, ill. észrevétel tételenek a szabadsága
- b) hivatalbóliság elve**
- c) hatékonyúság elve
- d) jogszerűség elve

Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását!

- a) adós szünetelést kért az egyezsgökötés érdekében
- b) adós a csődegyezségen foglaltak ellenére nem teljesített**
- c) adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt

Kötbérkikötés kizárolag írásban tehető.

- a) Igaz**
- b) Hamis

Szabálysértés elkövetése esetén kizárolag rendőr szabhat ki szabálysértési bírságot.

- a) Igaz
- b) Hamis**

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik személyiségi jog megsértését szankcionálja a Btk.!

- a) emberi méltóság megsértése
- b) levéltitok megsértése**
- c) becsület megsértése

- d) élet, személyes szabadság megsértése
- e) személy hátrányos megkülönböztetése

A birtokvédelemnek kivételesen sem lehet eszköze az önhatalom.

- a) Igaz
- b) Hamis

A bizományi szerződés vállalkozási típusú szerződés.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból melyekre terjed ki a munkáltató a tájékoztatási kötelezettsége!

- a) a munkáltató kollektív szerződés hatálya alá tartozik-e
- b) munkáltatói jogkör gyakorlójáról
- c) alapbér
- d) szabadság mértéke
- e) napi munkaidő

Jogi személy csak határozatlan időre jöhet létre.

- a) Igaz
- b) Hamis

A pénzbírság nem minősül a Btk. szerinti büntetésnek.

- a) Igaz
- b) Hamis

A közkegyelem gyakorlása az Országgyűlés feladatkörébe tartozó funkció.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg a jogi személy törvényes működésének biztosítékait!

- a) a jogi személyt nyilvántartó bíróság törvényességi felügyelete
- b) a jogi személy határozatainak bírósági felülvizsgálata
- c) állandó könyvvizsgáló

Jelölje meg az önkormányzat feladatkörébe tartozó funkciókat!

- a) önkormányzati jelképek alkotása
- b) a helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés
- c) érdek-képviseleti szövetség létrehozása
- d) törvény módosításának kezdeményezése az Országgyűlésen

A normatív rendelet jogszabálynak minősül.

- a) Igaz
- b) Hamis

A cégbíróság határozata mentesíthet a versenykorlátozó megállapodások alól.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a szerzői jogvédelem személyhez fűződő jogai!

- a) hasznosítás joga
- b) felhasználás joga

- c) visszavonás jogá
- d) a mű egységének védelme
- e) nyilvánosságra hozatal jogá

A Betéti Társaság legfőbb szerve a közgyűlés.

- a) Igaz
- b) Hamis

A Világbank nem tartozik az Európai Unió pénzügyi intézményei közé.

- a) Igaz
- b) Hamis

A cég felszámolását elrendelő bírósági végzés esetén a csődeljárás iránti kérelem nem kerül elutasításra.

- a) Igaz
- b) Hamis

Kötbér mellett kamat is kiköthető.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg az államháztartás alapelveit!

- a) egységesség
- b) valódiság
- c) teljesség

Közigazgatási hatósági ügy soron kívüli intézésére a hatóság érdeke önmagában nem adhat okot.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mi tartozik a tisztességtelen verseny tilalma alá!

- a) jellegbitorlás
- b) bojkott felhívás
- c) speciális klauzula
- d) hírnérvontás

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül mely követelményeket támasztanak a joggal szemben!

- a) általános
- b) közzétett
- c) egyszerű
- d) ellentmondás-mentes
- e) lehetséges követelő (reális)

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok!

- a) munkavállaló utasítása
- b) munkavállaló foglalkoztatása
- c) munkabér fizetése
- d) biztonságos munkakörülmények biztosítása
- e) munkavállaló figyelmeztetése

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki vagy kik kérvényezhetik a holtnak nyilvánítást!

- a) bíróság
- b) az eltűnt személy közeli hozzátartozója
- c) ügyész
- d) gyámhatóság
- e) bárki, aki úgy tudja, hogy az adott személy meghalt

Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást!

- a) gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja
- b) magyar állampolgár
- c) kiskorú személy
- d) akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül
- e) egyéni cég tagja

Jelölje meg, hogy mi tartozik az államháztartás központi alrendszerébe!

- a) a törvény által az államháztartás központi alrendszerébe sorolt köztestület ill. a köztestület által irányított köztestületi költségvetési szerv
- b) központi költségvetési szerv
- c) állam

A jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiakból a büntetés kiszabása mihez igazodjon!

- a) a bűncselekmény tárgyi súlyához
- b) a bűnösség fokához
- c) az elkövető társadalomra veszélyességéhez

A legfőbb ügyész jogosult törvényt kezdeményezni.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg a tulajdonjog részjogosultságait!

- a) rendelkezés joga
- b) birtoklás joga
- c) hasznok szedésének joga
- d) használat joga
- e) szolgalom

A társtettes nem minősül a szabálysértés elkövetőjének.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban a beidézett személy terhére mikor szabható ki eljárási bírság!

- a) ha eltávozik a meghallgatás előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

- b) ha a szabályszerű idézésre nem jelenik meg és nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja
- c) ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg és ezt a körülményt nem menti ki

Az Alkotmánybíróság törvényalkotásra jogosult.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek!

- a) végkielégítés fizetése
- b) munkabér fizetése
- c) közműdíj

A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés.

- a) Igaz
- b) Hamis

A kötelező orvosi vizsgálat tartamára a munkavállaló mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettség teljesítése alól.

- a) Igaz
- b) Hamis

A hivatalbóliság elve a közigazgatási hatóságra vonatkozó alapelvek egyike.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet!

- a) kijavítást
- b) szerződéstől elállhat
- c) semmit
- d) arányos árleszállítást
- e) kicsérélést

A hátrányos megkülönböztetés alapja lehet a nem, faj, vallás és a nyelv alapján történő megkülönböztetés.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a közvetlen irányítás vaglagos feltételei! Ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen...

- a) jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására
- b) ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni
- c) a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több, mint 50%-val rendelkezik

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül mely vagy melyek számítanak különböző/alaki jogforrásnak!

- a) Országgyűlés
- b) Rendelet

- c) Törvény
- d) Törvényerejű rendelet
- e) Kormány

A jövedékkel visszaélés a költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik.

- a) Igaz
- b) Hamis **A bíróság az adós felszámolását közhírré tételel is elrendelheti.**
- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek esetén!

- a) egy éven belül
- b) három éven belül
- c) nem követelhető vissza
- d) általános elévülési időn belül

Az EU tagállamainak száma a Brexit után is 28.

- a) Igaz
- b) Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé!

- a) pénzbírság
- b) közmunka
- c) elzárás
- d) szabadságvesztés

A hírnévrontás a tisztességtelen verseny tilalma alá tartozik.

- a) Igaz
- b) Hamis

Csődeljárási kérelemhez adóbevallást is kell csatolni.

- a) Igaz
- b) Hamis

Az egyéni cégek rendelkeznie kell társasági szerződéssel.

- a) Igaz
- b) Hamis

A szerződés megszűnik a szolgáltatás szerződésszerű teljesítésével.

- a) Igaz
- b) Hamis

A zálog az adásvételi szerződés speciális alakzata.

- a) Igaz
- b) Hamis

Az államháztartás alapelvei közé tartozik az éves költségvetés alapján történő gazdálkodás.

- a) Igaz
- b) Hamis

Közjogi szervezet szabályozó eszközök

1) Normatív határozat: -Országgyűlés

- Alkotmánybíróság
  - Kormányzati és más testületi központi államigazgatási szerv
  - 2)Normatív utasítás: -Köztársasági elnök
  - miniszterelnök
  - központi államigazgatási szerv vezetője
  - Országos Bírósági hivatal elnöke
  - LÜ (Legfelsőbb ügyészség)
  - alapvető jogok biztosa
  - MNB elnöke
  - Állami számvevőszék elnöke (ÁSZ)
  - fővárosi és megyei kormányhivatal vezetője
  - polgármester, jegyző
- (a vezetés, az irányítás vagy a felügyelet alá tartozó szervek szervezetésre, működésére, tevékenységére)

1827. évi XII. törvény

Azok nevei, akik a tudós társaság fölállítására, vagy a hazai nyelv terjesztésére is ajánlatot tettek, az

utókor emlékezete végett törvénybe iktattattak

JOGSZABÁLYOK JELÖLÉSE

- Törvény
- Kormányrendelet
- Miniszterelnöki rendelet
- Miniszteri rendelet
- Önkormányzati rendelet

jogforrások megjelenhetnek a(z):

-Magyar Közlönyben!!!!!!! (Magyarország hivatalos lapja, a kormányzati portálon történő

elektronikus dokumentumként való közzététellel kell kiadni, melynek szövegét hitelesnek kell

tekinteni. Oldalhű másolata papíron, illetve digitális adathordozón is terjeszthető)

- Nemzeti jogszabálytárban
- Tárcaközlönyökben
- cégközlöny
- Közbeszerzési értesítő
- Speciális hivatalos lapok

!A jogszabály érvényessége a jogszabály keletkezéséhez kapcsolódik és a jogi norma kötelező erejét jelenti!

5

1. Természetes személy (ember):

Jogképesség: jogviszony alanya lehet= jogai és kötelezettségei lehetnek)
általános, egyenlő, feltétlen

jogképességet korlátozó jogynilatkozat semmis

Jogképesség kezdete: születés előtti 300. naptól magzatállapot, a foganás pillanata

Fogképesség feltétele: élve születés

Dologi váromány: elhunyt édesapja vagyonát megörökölheti a születendő magzat, ha élve születik.

Jogképesség megszűnése: halál, holtnak nyilvánítás

☒ Az ember, mint jogalany:

-Személy (persona) az aki a jogok és kötelezettségek alanya lehet

-az embernek ezt a képességet jogképességnek nevezük, őt magát pedig jogképességnak

-Jogképesség: a jogképesség általános, egyenlő és feltétlen valamint a jogképességet korlátozó jognyilatkozat semmis

-TÓL-IG :

-TÓL: (300. jog védelem ellenbizonyításának helye van)

a polgári jog alanya lehet, általános, egyenlő DE FELTÉTELES/ DOLOGI VÁROMÁNYA VAN

-IG: a jogképesség a halállal szűnik meg

-Személyiségi jogok: mindenkinet joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátaival

között személyiséget, így magán és családi élet, az otthon, a másokkal való kapcsolattartás és a

jó hírnév tiszteletében tartásához való jogát szabadon érvényesíthesse, és hogy abban őt senki

ne gátolja.

-személyiségi jogok:

oemberi méltóság védelme

oélet, a testi épség és az egészség

oszemélyes szabadság, a magánélet

omagánlakás sérthetetlensége

omagántitokhoz és a személyes adatok védelméhez való jog (levéltitok,

hivatalbeli titok, üzleti titok) Az üzleti titok kikerült a Ptk-ból, vagyoni

jog lett

onévviseléshez való jog

oképmáshoz és a hangfelvételhez való jog megsértése

obecsület és a jó hírnév megsértése

-Becsületsértés: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás

-Jó hírnév megsértése: valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt

állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben állít fel.

-Személyhez fűződő jogok megsértésének szankciói:

opolgári jogi: akit személyiségi jogában megsértenek, sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelmekért

oBTK.

-társadalmi, történelmi jelenség

1. társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza
2. egyének és a közösség cselekvéseit szabályozza
3. gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség

Jog fogalma:

Olyan általánosan érvényes normaösszesség, amely a társadalom minden tagjára kötelező.

Jog funkciói, mint önálló társadalmi rendszer

- a) szabályozó-stabilizáló funkció
- b) alapvető emberi jogok biztosítása
- c) társadalmi konfliktusokat old fel
- d) társadalom alakító

Jog, mint társadalmi-történelmi jelenség

- államhoz kötődik – társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza
- egyének és a közösség cselekvéseit alakítja
- gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség

Mit értünk jog alatt? (jogi szaknyelvben)

-jogsabályok (összes jogforrás) = tárgyi jog

-jogosultság (egyes személyeket megillető jogosultságok és kötelezettségek) = alanyi jog összefoglalva a jog magatartás szabályok és normák összessége, valamint társadalomrendező mechanizmus

NORMÁK, SZABÁLYOK:

-Erkölcsei viselkedés (nos) (kezdet)

-Szakrális

-Jogi (ius) – ezek jogszabályokban öltének testet

☒az IUS alapja a nos (erkölcs): például kötök egy a-v-i szerződést

☒ERKÖLCSI ELV: nem szabad a vevőt becsapni

☒JOG ADJA: hogyan kössek szerződést- megszegés jogkövetkezménye

- törzsi szokásjogi normák

-Nos és ius keveredése:

Kr.e. 451-450: a XII táblás törvényeket még átszövődik

A római állam az együttélési szabályait szinte a kezdetektől jogi normákba foglalta, de a jogi gyökereket a köztársasági államrend idején kialakult preklasszikus jogtól számítjuk.

A jogi és az erkölcsi norma viszonya

JOG: -szempontjából jelentősebb magatartások

-jogi kényszer súlya

-az erre hivatott szervezet alkalmazza

-a jogi norma megfogalmazása pontos, általános, egységes

1

ERKÖLCS: -kevésbé jelentős magatartások

-szigora enyhébb

-közösségek ítélete szerepet játszik

-általánossága kevésbé jelentős

-kevésbé fontos

AZONOSSÁG: emberi magatartások szabályozói és a normaképző tevék. eredménye

A jog fejlődése Európában:

1. írott jog (kontinentális jogban az írott jog dominál)

2. szokásjog

3. precedensjog (Angolszász bíró alkotta esetjog dominál. Az írott jogforrások száma kevesebb.)

- Európában két fejlődési irány volt

- a közös gyökér a RÓMAI JOG

A jog a jogszabályban ölt testet.

A JOG DEFINÍCIÓI:

1. Arra felruházott szervek által alkotott, általában kötelező magatartás szabály (tiltás, parancs

vagy megengedés formájában), valamint kikényszeríthető (állam szankciója és érvényre jutását

akár kényszerrel is garantálja)

(római jogászok a jogalkotásról)

2. A jog olyan magatartásszabályok összessége,

-amely a társadalomban meglévő vagy elérni kívánt viszonyokat, azaz az emberek magatartását,

az emberek magatartását alakító körülményeket szabályozza

-melyeknek a keletkezése állami szervekhez kapcsolódik, így az adott társadalomban általánosan

érvényesek

-melyeknek a megsértését az állam szankcionálja és azok érvényre jutását akár kényszer útján is

garantálja

JOGVISZONY

-azokat a társadalmi viszonyokat, amelyeket a jog szabályoz és amelyekben a társadalom tagjai a

jog szerint járnak el másokkal, jogviszonynak nevezzük

-a jogviszony jogilag értékelt, jogilag szabályozott társadalmi viszony

-elemei.

☒ a jogviszony alanya

☒ a jogviszony tárgya (közvetlen tárgyát az emberi magatartás képezi, közvetett tárgya pedig az a dolog, amelyre az emberi magatartás irányul)

☒ a jogviszony tartalma

-speciális elhatárolás: nemzeti jog és a nemzetközi jog (nemzetközi közjog) elhatárolása

-a jogrendszer az egyes államokhoz, mint szuverénhez kötődnek

-a nemzetközi közjog az államok és az állam által elismert nemzetközi szervezetek jogviszonyait

szabályozza

A JOG TAGOZÓDÁSA

- jogcsalád: hasonló/azonos jogrendszerek
  - jogrendszer: adott területen érvényes és hatályos normák összessége
  - jogág: egy egynemű területet felölelő jogszabályok (különböző szakjogágak)
- 2
- jogszabályok (anyagi és eljárási normák): Jog konkrét megjelenési formája - Általános érvényű, mindenre kötelező magatartásszabály, melyet az arra felhatalmazott állami szerv

megalkotott és közrebocsátott, és az érvényesülését akár kényszerrel is biztosítja.

- jogi norma: Jog legkisebb önálló egysége

JOGSZABÁLY ÉS A JOGI NORMA KAPCSOLATA

- Jogi norma szerkezete:

☒Hipotézis (tényállás, feltétel)

☒Diszpozíció (rendelkezés)

☒jogkövetkezmény (szankció, jutalom, egyéb joghatás)

nem tipikus normák: -vélelem: jogalkotó tényeket valónak tekint

-fikció: a jogalkotó valótlant valónak tekint, hogy jogkövetkezményt tudjon alkalmazni

-preambulum: bevezető hivatkozások

Jogszabállyal szembeni követelmények:

-legyen általános

-közzétett

-legyen világos és egyértelmű és ellentmondás mentes

-lehetséges követelő, vagyis legyen reális

-legyen stabil

-a szabály és a hivatalos cselekvés közt egyezést mutató

-megfeleljen az Alaptörvényből eredő tartalmi és formai követelményeknek

-illeszkedjen a jogrendszer egységébe

-megfeleljen a nemzetközi jogból és az európai uniós jogból eredő kötelezettségeknek

-megfeleljen a jogalkotás szakmai követelményeinek

JOGALKOTÁS

Jogalkotó hatáskorrel felruházott szerveknek az általános és absztrakt

magatartásszabályok

formájában megfogalmazandó jogi normák létrehozására irányuló tevékenység.

Jogalkotás szakaszai:

1.ELŐKÉSZÍTÉS: -kezdeményezés

-hatásvizsgálat

-tervezet (előkészítés, indoklás, véleményezés)

-jogalkotó elé terjesztés

2.KIBOCSÁTÁS: -elfogadás

-aláírás ☒ köztársasági elnök

3.KIHIRDETÉS: -hol? ☒ Magyar Közlöny, Nemzeti Jogszabálytár, Tárcaközlönyö

-hogyan?

2. ÁLLAMTAN

Magyarország jogforrási rendszere

JOGSZABÁLYOKKÖZJOGI SZERVEZETET SZAB. ESZK.

-anyagi jogforrás (KIBOCSÁTÓ)-normatív határozat

-alaki jogforrás (Jogsabály forma)-normatív utasítás

egyéb csoportosítási lehetőségek:

a) területi hatály helyi

szerintországos

JOGSZABÁLYOK

Által. helyzetbenRendkív. és szüks.

helyzetben

Orsz.gyűlésAlaptörvény,Honvédelmi tanácsforrások

Rendelet(renderkívüli)

MNB elnökerendeletKöztaársasági elnökrendelet

Kormány Korm.rendelet(szükségállapot)

MiniszterelnökMin.elnöki rendeletKormányrendelet

Miniszterminiszteri rendelet(terrorveszély esetén)

Önkorm. képv. Önkorm. rendelet

testület közgyűlése

Önálló szabályozórendelet

szerv vezetője

Terrorveszély:

Az ALAPTÖRVÉNY szerint a Kormány a terrorveszélyhelyzet idején rendeletet alkothat, amellyel-

sarkalato törvényben meghatározottak szerint- egyes törvények alkalmazását

felfüggesztheti, törvényi

rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkvüli intézkedéseket hozhat.

Az országgyűlés sarkalatos törvényben (sarkalatos törvények a törvények egy speciális fajtája, a jelen

lévők 2/3-a kell) a végrehajtó hatalom körébe tartozó egyes feladat és hatáskörök ellátására és

gyakorlására önálló szabályozó szerveket hoznak létre.

Önálló szabályozó szervek például:

-Nemzeti Média- és Hírközlési hatóság

-Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási hivatal

4

Alaki

jogforrások

Anyagi

jogforrások

Anyagi

jogforrások

Alaki

jogforrások

A jogszabály érvényessége és hatályossága

ÉRVÉNYESSÉGHATÁLYOSSÁG

Jogszabály keletkezéséhez kötődik Alakalamazandóság,
és a jogi norma kötelező erejét Alkalmazhatóság
jelenti

-hatáskorrel felruházott szerv megfelelő-időbeli hatály!

eljárás során alkalmazzák,-területi hatály

-megfelelő kihirdetés

-személyi hatály

-tárgyi hatály (benne szereplő

normák tartalmuk szerint milyen eseményre vonatkoznak, azok minden típusú
események esetén lép be

a jogkövetkezmény)

Érvényesség feltételei

1. illeszkedjen a jogrendszer egységébe

2. megfeleljen: -Alaptörvényből eredő tartalmi, formai követelmény

-Nemzetközi jogból és az EU jogból eredő kötelezettségeknek

-jogalkotás szakmai követelményeinek

ALAPTÖRVÉNY : Társadalom belső rendjét, államszervezet felépítését, alapvető jogi
szabályokat
tartalmazza.

Európa kontinensen az első írott alkotmány: Franciaország 1791

Első amerikai alkotmány: 1787. (az állam szervezésével foglalkozik)

Második amerikai alkotmány: 1791. (az állampolgárok szabadságjogainak felsorolásából
és az

alkotmány első 10 módosításából áll és ezt Bill of Rights és James Madison dolgozta ki.)

Magyarország 1. írott alkotmánya

1949. évi XX. törvény 2011. XII. 31-ig

2012. I. 1-től az alaptörvény meghatározza az államformát, az állam politikai
berendezkedését

határozza meg, arra ad választ, hogy egy adott országban az államföi hatalmat ki
gyakorolja

Gazdasági és pénzügyi tárgyú rendezkedések:

Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán
alapszik.

biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit

fellép az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben

védi a fogyasztók jogait

Mindenki jog van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, a
vállalkozáshoz.

Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles
hozzájárulni a közösség
gyarapodásához.

A kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elve is jelen van.

(A felelősség elsődlegesen az Országgyűlésé és a kormányé)

ORSZGÁGGYŰLÉS

-nem fogadhat el olyan központi költségvetési törvényt, amelynek eredményeképpen az állandósság meghaladná a teljes hazai össztermék ½-ét

-Kölcsön felvételle : nem vehető fel olyan kölcsön, amely eredményeként az államadósság

meghaladná a teljes hazai össztermék ½-ét

-Közpénzek : A központi költségvetésből csak olyan szervezet részére nyújtható támogatás vagy

teljesíthető szerződés alapján olyan kifizetés, amelynek tulajdonosi szerkezete, felépítése,

valamint a támogatás felhasználására irányuló tevékenysége átlátható

-Az Országgyűlés Magyarország legfőbb népképviseleti szerve (1 kamarás, 2014-től 199 tagos)

-határozatképesség: 50% +1 fő

-Az Országgyűlés szervezete:

☒elnök: jelenleg Kovér László, feladata: ülésszakok, ülésnapok összehívása, megnyitja és vezeti az ülést, házbizottság elnöke

☒alelnök: elnök helyettesítése

☒házbizottság

☒bizottságok: Költségvetési Tanács: költségvetés megalkotásának támogatása: 3 tagú: MNB elnöke, ÁSZ elnöke, Költségvetési Bizottság elnöke

☒Frakciók: minimum 12 fő, külön titkár + egyéb előnyök

☒Parlamenti apparátus

☒Országgyűlés hivatala: berendezések, számlázás, stb...

☒házelnök

☒A hánagy: adminisztratív feladatkörök

☒jegyzők: ülések lebonyolításának segítése

☒bizottságok: 1. ÁLLANDÓ (mentelmi, összeférhetetlenségi, fegyelmi és mandátumvizsgáló bizottság, alkotmányügyi kérdésekkel, költségvetésekkel, EU-s ügyekkel, honvédelemmel, nemzetbiztonsággal, nemzetpolitikával foglalkozó bizottság)

2. TÖRVÉNYALKOTÁSI ÉS NEMZETISÉGEKET

KÉPVISELŐ BIZOTTSÁG

3. ESETI ÉS VIZSGÁLÓ BIZOTTSÁG

☒hákszabály

-Az Országgyűlés megválasztja:

☒az Alkotmánybíróság tagjait és elnökét

☒ a Kúria elnökét

☒ az alapvető jogok biztosát és helyetteseit

☒ Állami számvevőszék elnökét

7

☒ a Miniszterelnököt

-Országgyűléshez kapcsolódó szervek:

☒ alapvető jogok biztosa (ombudsman)

☒ MNB

☒ Költségvetési tanács

☒ Állami számvevőszék

-az Országgyűlés népszaveneritásából eredő jogait gyakorolva biztosítja a társadalom alkotmányos rendjét, meghatározza a kormányzás szervezetét, irányítását és feltételeit.

-e jogkörében:

☒ megalkotja és módosítja az Alkotmányt

☒ törvényt alkot (a Köztársasági elnök és az országgyűlési bizottság kezdeményezi)

☒ elfogadja a központi költségvetést

☒ (az appropriáció az Országgyűlés által a Kormánynak a Költségvetés végrehajtására adott felhatalmazás)

☒ dönt a Kormány programjairól

☒ dönt a Kormánnal kapcsolatos bizalmi kérdésekről

☒ meghatározza az ország gazdasági és társadalmi tervét

☒ nemzetközi szerződések ratifikálása

☒ dönt a hadiállapotról és a jogállásról

-feloszlatja az alaptörvény-ellenesen működő képviselő testületeket

-közkegyelmet gyakorol

-a Parlamentben ülésezik az Országgyűlés

Alakuló ülés (az OGY alakuló ülése)

☒ Összehívó, megnyitó: Köztársasági elnök

☒ Karelönök, karjegyző

☒ belső szervezeteket hoznak létre

☒ 4 év

☒ van tavaszi és őszi ülésszak, valamint az ülések lehetnek rendesek vagy rendkívüliek, illetve

nyilvánosak vagy zártak (összes képviselő 2/3-a)

☒ a határozatképesség függ: a képviselők több, mint fele jelen legyen

☒ az alaptörvény szerint: a képviselők 2/3-a kell hozzá

☒ a sarkalatos törvény szerint a jelenlévő képviselők kétharmada kell hozzá

Az Országgyűlés tisztségviselői

-OGY elnöke

-alelnökök

-háznagy (házelnök irányítása alatt végzi munkáját)

-jegyzők

A Sarkalatos törvény meghatározza:

☒sajtószabadságot

☒nemzetiségek jogait

8

☒bírószágok szervezetére, bírák jogállására javadalmazást

☒állampolgárságot

☒egyházat

☒címer és zászló használatot

☒állami kitüntetéseket

☒családok védelmére vonatkozó részletszabályokat

KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK

-Magyarország államfője

-az Országgyűlés 5 évre választja

-egyszer választható újra

-Ő képviseli Magyarországot

-kifejezi a nemzet egységét

-minimum 35 évesnek kell lennie

-Magyar állampolgárnak kell lennie

-a Magyar Honvédség főparancsnoka

-őrködik az államszervezet demokratikus működése felett

-Főbb funkciói:

☒részvétel és felszólalás az Országgyűlésen

☒kezdeményezhet törvényalkotást és országos népszavazást

☒aláírja a törvényeket

☒kitízi a választások időpontját

☒különleges jogrendet érintő döntéseket hoz

☒összehívja az Országgyűlés alakuló ülését

☒egyedi kegyelmezési jog

☒javaslatot tesz a miniszterelnök, a kúria, az Országos Bírósági Hivatal elnöke, a LÜ. és az alapvető jogok biztosa személyére

☒kinevezi a hivatásos bírákat, a minisztereket és az MNB elnökét

☒Feloszlathatja az Országgyűlést, HA: a) Kormány megbízásának megszűnése esetén az általa miniszterelnöknek javasolt személyt az ogy. az első személyi javaslat megtételének napjától számított 40 napon belül nem választja meg

☒kinevezi: hivatásos bírákat, költségvetési tanács elnökét, minisztereket, MNB elnökét, alelnökét, önálló szabályozó szerv vezetőjét, egyetemi tanárokat, előlépteti a tábornokokat

☒az Országgyűlés felhatalmazása alapján elismeri a nemzetközi szerződés kötelező hatályait

☒megbízza az egyetemek rektorait

☒fogadja a nagyköveteket és a követeket

☒díjakat, címeket és kitüntetéseket adományoz

☒engedélyezi külföldi állami kitüntetések viselését

Kormányformák: (4)

1. Parlamentáris monarchia (pl. anglia)
2. Prezidenciális köztársaság (pl. USA)
3. Félpresidenciális köztársaság (pl. Franciaország)
4. Parlamentáris köztársaság (pl. Magyarország)

KORMÁNY

-végrehajtó hatalom általános szerve

-az Országgyűlésnek felel

-a KÖZIGAZGATÁS legfőbb szerve

-általános hatáskörű területi államigazgatási szerve a fővárosi és megyei kormányhivatal

-testületként: tagjai eskütételt tesznek

-kormánybizottsággá alakíthatók

-Kormány feladatai:

☒védi és biztosítja az állampolgárok jogait

☒társasági, gazdasági tervezet kidolgozása

☒részvétel a külpolitika meghatározásában

☒kormányközi szerződések

-a Kormány hatásköre: rendeletalkotás, határozatok hozatala

-Országgyűlési képviselő interpellációt és kérdést intézhet a Kormányhoz és a Kormány tagjaihoz a feladatkörükbe tartozó bármely ügyben

MINISZTERELNÖK

-meghatározza a Kormány általános politikáját

-megbízásának megszűnével a Kormány megbízatása megszűnik

-országgyűlési képviselők 1/5-e a miniszterelnökkel szemben- írásban- a miniszterelnöki tisztségre javasolt személy megjelölésével- bizalmatlansági indítványt nyújthat be.

MINISZTER

-vezeti a minisztériumot

-önállóan irányítja a feladatkörébe tartozókat (minisztériumokat)

-ellátja a Köztársasági vagy a Miniszterelnök által meghatározott feladatokat

-rendeleteket alkotnak

-Tárca nélküli miniszter: a Kormány által meghatározott feladatkör ellátására nevezik ki

-Miniszteri biztos:

☒normatív utasítással működnek

☒kiemelt fontosságú feladatokat látnak el

☒maximum 6 hónapra

-a kormány ellenőrzőszerve ellenőrzi (KEHI)

☒közpénzek felhasználása

10

☒nemzeti vagyonnal való gazdálkodás, a vagon megóvása is a feladataik közé tartozik

☒a közeladatok gazdaságos és eredményes ellátása

-a tevékenységéért felelős a miniszterelnöknek

-részről vesz és felszólalhat az Országgyűlésen

-Országgyűlés és az országgyűlési bizottság az ülésén való megjelenésre kötelezheti

ÖNKORMÁNYZATOK

- Testületi önkormányzat: MTA, Kamarák, hegyközségek
- Helyi önkormányzat: Területi önkormányzat, Települési önkormányzat, Nemzetiségi önkormányzat
  - az egységes állami szervezetrendszer részeként hozzájárulnak az Alaptörvényben foglalt államcélok megvalósításához, elősegítik a jogszabályi kötelezettségek teljesítését
  - Önkormányzatok jellemzői:
    - ☒jogi személy
    - ☒demokratikusan választott és működő testület (a helyi önkormányzatok legfőbb szerve)
    - ☒önállóan szabályozza és igazgatja a feladat- és hatáskörébe tartozó helyi közügyeket
  - Helyi önkormányzás:
    - ☒település + a megye választó polgárai közösségenek joga
    - ☒helyi közügyekben demokratikus módon, széleskörű nyilvánosságot teremtve kifejezi és megvalósítja a helyi közakaratot
    - ☒választópolgárok közösségeit illeti meg
    - ☒a választópolgárok választott képviselők útján + helyi népszavazás útján gyakorolják az önkormányzáshoz való közösségi jogaiat
    - ☒az önkormányzati feladatak ellátását a képviselőtestület és szervei biztosítják. Képviselőtestület szervei: polgármester, főpolgármester, megyei közgyűlés elnöke, a képviselő-testület bizottságai, a részönkormányzat testülete, a polgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal, a jegyző, továbbá a társulás
  - Helyi önkormányzat:
    - a) demokratikusan választott és működő testület (a helyi önkormányzat legfőbb szerve)
    - b) önállóan szabályozza és igazgatja a feladat és hatáskörébe tartozó helyi közügyeket
    - c) helyi közhatalmat gyakorol
    - d) helyi önkormányzatok feladatai: KÖTELEZŐ (törvény, differenciált), ÖNKÉNT VÁLLALT (közvt/helyi népszavazás, nem kizárolagos állami hatáskör, nem veszélyeztet kötelezőt)
  - ÁLLAMIGAZGATÁSI (törvény/felhatalmazás kormányrendelet, a polgármester/főpolgármester/megyei közgyűlés elnöke/ a jegyző/
  - 11
  - valamint a polgármesteri hivatal és a közös önkormányzati hivatal ügyintézője számára)
  - e) rendeletet alkot
  - f)határozatot hoz
  - g) önállóan igazgat
  - h) vagyonával és bevételeivel kötelező feladatai ellátásának veszélyeztetése

nélkül vállalkozást folytat

- i) meghatározza a költségvetését, annak alapján önállóan gazdálkodik
- j) dönt a helyi adók fajtájáról és mértékéről
- k) meghatározza a szervezeti és működési rendjét

-Területi önkormányzat:

- ☒ megyei és települési önkormányzat között nincs függőségi viszony, kölcsönös érdekek alapján együttműködnek
- ☒ tevékenységei : területfejlesztés, vidékfejlesztés, területrendezés, koordinációs feladatok
- ☒ települési önkormányzatok működnek : községekben, városokban, járásszékhely városokban, megyei jogú városokban, fővárosi kerületekben

☒ a területi önkormányzat jogi személy

☒ önkormányzati feladat és hatáskörök a képviselő testületet illetik meg

☒ települési önkormányzati feladatok: parkolóhely biztosítása, köztemetők és közterületek rendben tartása, színházak-mozik-egyéb szórakozási lehetőségek biztosítása, közbiztonság

☒ önkormányzati jelképeket alkothat

☒ érdekképviseleti szövetséget hozhat létre

☒ Egészségügyi alapellátás

☒ Környezetegészségügy: köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóiirtás

☒ szociális szolgáltatások

☒ településfejlesztés

☒ településrendezés, településüzemeltetés

☒ közterületek elnevezése

☒ képviseli a polgármester

☒ önkormányzati feladat és hatáskörök a képviselő testületet illetik meg

-Képviselőtestület:

☒ vezeti az önkormányzatot

☒ üléseznek (alakuló ülés választás eredményének jogerőssé válását követő 15 napon belül)

☒ határozóképesség (jelenleg 50%+1 fő)

☒ közmeghallgatás

☒ ülése nyilvános

-Önkormányzat hivatala: POLGÁRMESTERI HIVATAL (irányítja: polgármester, vezeti: jegyző)

12

-FŐVÁROS:

☒ 2 szintű önkormányzat

☒ szervezete: fővárosi közgyűlés, főpolgármester, fővárosi közgyűlés hivatala, főpolgármesteri hivatal, főjegyző

- ☒ Feladatai különösen:
  - ☒ kerületek határain átnyúló településrendezés,
  - ☒ terület- és településfejlesztés,
  - ☒ településtisztaság (közutak locsolása...)
  - ☒ szociális ellátások biztosítása,
  - ☒ hajléktalan ellátás,
  - ☒ állategészségügyi feladatok,
  - ☒ közutak, közparkok,
  - ☒ közterek elnevezése
  - ☒ saját tulajdonú lakás- és helyiséggazdálkodás
  - ☒ fővárosi szintű sport
  - ☒ turizmussal kapcsolatos feladatok
  - ☒ helyi közösségi közlekedés biztosítása
  - ☒ környezet és természetvédelem, vízgazdálkodás
  - ☒ fővárosi helyi adóval kapcsolatos feladatok
- A kormány a fővárosi és megyei kormányhivatal útján biztosítja a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletét.

BÍRÓSÁGOK

- Rendes bíróság : jogalkalmazási tevékenység, jogszabályok érvényesülésének biztosítása, a bíróság előtt egyenlőség. Dönt:
  - ☒ büntetőügyben
  - ☒ magánjogi jogvitában
  - ☒ törvényben meghatározott egyéb ügyekben
  - ☒ közigazgatási határozatok törvényességről
  - ☒ az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről
  - ☒ a helyi önkormányzat törvényén alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról
- Választott bíróság : eseti vagy állandó -döntésben független (utasítani nem lehet, a tények és a jog ismeretében dönt)
- a bíróság előtt mindenki egyenlő
- a bíráknak minimum 30 évesnek kell lennie és a közt. elnök nevezi ki, függetlenek és pártatlancok
- A bírók jogállása:
  - ☒ Bírói függetlenség (szabadon mérlegelik az esetet és a tények és a jog ismeretében legjobb belátásuk szerint döntenek, őket utasítani nem lehet)
  - ☒ a bírók kinevezése
- 13
- ☒ összeférhetetlenség
- ☒ mentelmi jog
- Szervezeti példa: II. fok: Szegedi törvényszék
I.fok: a Járásbíróságok

- Bíróságok eljárása: (peres és nem peres azaz peren kívüli) Illeték (alapja, mértéke, illetékmumentesség, illetve feljegyzési jog)
- Magyarországon nincs precedens jog (Kúria biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét,
  - a bíróságon kötelező jogegységi határozatot hoz
- Kúria: biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, bíróságokra kötelező jogegységi határozatokat hoz
  - választott bíróságokról röviden (2017. évi LX. törvény a választottbíróságokról)
    - ☒ Választottbíráskodás: kereskedelmi jogviszonyokban felmerült jogvitáknak állami bírósági peres eljárás helyett a felek által választott eljárásban történő eldöntése
    - ☒ Bírósági peres eljárás helyett mikor van helye?
    - ☒ legalább a felek egyike gazdasági tevékenységgel hivatás szerűen foglalkozó személy, és a jogvita e tevékenységevel kapcsolatos
    - ☒ felek az eljárás tárgyáról szabadon rendelkezhetnek
    - ☒ választottbírósági eljárást választottbírósági szerződésben kikötötték
  - Eljárási szabályok:
    - ☒ felek miben állapodhatnak meg? – eljárás szabályokban, nyilvánosság kérésében, nyelvben, helyben
    - Választottbíró: a kijelölést a felekhez intézett írásbeli nyilatkozatban fogadja el
    - Választottbíróságok fajtái:
      - ☒ Eseti (1 ügy, a felek meghatározzák az eljárási szabályokat)
      - ☒ Állandó (intézményes) (rendszeres ügyforgalom, 1 szervhez kötődik, névjegyzék, állandó székhely, ügyintézői háttér)
    - Bíróság döntése:
      - ☒ Egyezség: a választott bíróság az eljárást beszünteti, a felek kérésére az egyezséget ítéletbe foglalja
      - ☒ Jogorvoslat: a választott bíró döntése ellen fellebbezés (CSAK ítélet érvényesítése kérhető a bíróságtól 60 napon belül keresettel)
      - Jogorvoslat: a választott bírák döntése ellen fellebbezés (csak ítélet érvénytelenítése kérhető a bíróságtól 60 napon belüli keresettel)
    - Bíróság működése:
      - eljárástípusok: peres és nem peres/peren kívüli eljárás
      - peres eljárás: ellenérdekű felek közötti igazságszolgáltatás egy jogvitában. Eredménye: ítélet
      - nem peres eljárás: nincsenek ellenérdekű felek, nincsen jogvita, végeredménye jogosultság.
    - Eredmény: végzés
    - Ejáró szerint:
      - bírósági nem peres eljárás (holtnak nyilvánítás)

- közjegyzői nem peres eljárás (hagyatéki eljárás)
- végrehajtó nem peres eljárás (végrehajtás)
- egyéb (előzetes bizonyítás)

FELEK

A polgári ügyekben:

☒felperes: kezdeményezi az eljárást keresettel

☒alperes

A büntető ügyekben

☒ügyész: Ő képviseli a vádat és az államot

☒vádlott

☒magánvádas indítványok: olyan büntető eljárás, amit a sérült, nem az állam indít. pl:
magántitok megsértése, becsületsértés

Döntéshozatal:

☒ítélet: ügyben való érdemi döntés

☒végzés: eljárás érdekében hozott döntés

Igazságszolgáltatási alapelvek

☒Igazságszolgáltatás bírói monopóliumának elve: A bírósági útra tartozó ügyeket törvény határozza meg, ezekben csak bíró mondhat ítéletet.

☒Igazságszolgáltatás egységének elve: Az igazságszolgáltatás előtt minden ember egyenlő, a jogszabályok mindenire egyformán vonatkoznak.

☒Társasbíráskodás-elve: Az ítéletet szakmai tanácsnak kell hoznia, de akár laikusok is lehetnek tagjai. Az elv gyakorlatban nem valósul meg, nem lenne hatékony.

☒Tárgyalás nyilvánosságának-elve: A tárgyalások a köz előtt nyilvánosak, de kérvinnyezhető zárttá nyilvánításuk bizonyos ügyekben .

☒Anyanyelv használatának-elve: mindenki számára biztosítani kell, hogy a bírósági eljárás során az anyanyelvét használhassa.

☒Ártatlanság védelmének-elve: mindenkit ártatlannak kell tekinteni, amíg be nem bizonyosult az ellenkezője.

☒Jogorvoslati jogosultság: • Jogorvoslat: Olyan eljárási cselekmény, amely a korábbi hiányos,

vagy hibás döntés felülvizsgálatát célozza.

☒Védelem jog: Amennyiben az egyik fél nem tud önmagának védőt biztosítani, az állam átvállalja ennek terhét: kirendelt védő.

☒Tisztességes eljárás-elve: Az eljárás során minden szabályt be kell tartani, az eljárásnak ésszerű idő alatt le kell záródnia.

☒Bírósági illeték: Bírósági díj az eljárásért, melynek alapja a perérték.

☒Illetékmentesség: A bíróság az ügy jellegéből fakadóan, vagy az egyik fél anyagi helyzetére

hivatkozva felmentést ad az illeték megfizetése alól.

☒ Illétékfeljegyzés: Az illeték megfizetésének nem kell az eljárás elején megtörténnie, majd a vesztes fél az eljárás végén fizeti meg.

15

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG (AB)

-Első alkotmánybíróság: 1920. Ausztria

-Alaptörvény védelmének legfőbb őre

-15 tag (45 év felett)

-12 évre választják- Országgyűlés előtt kell esküt tenni

-van székhelye

-feladatai:

☒ előzetes normakontroll: ha a köztársasági elnök alkotmányjogi kifogással él egy törvénnyel szemben, akkor elküldi az Alkotmánybírósághoz a még ki nem hirdetett törvényt

☒ utólagos normakontroll: ilyenkor az alkotmánybírók egy már érvényes, kihirdetett törvényt vizsgálnak

☒ egyedi normakontroll: egy vagy több bíró fordul az Alkotmánybírósághoz egy már kihirdetett törvénnyel kapcsolatban

☒ nemzetközi szerződésbe ütközések vizsgálata

☒ alkotmányjogi panasz elbírálása (kell jogi képviselő): ha egy állampolgár úgy érzi, hogy valamilyen alkotmányos joga sérül, akkor lehetősége van az Alkotmánybírósághoz fordulnia jogorvoslatért.

☒ alaptörvény értelmezése

-megsemmisíti (negatív jogalkotó) nem megváltoztatja a jogszabály részét vagy egészét!

-indítvány: határozat, végzés

-jogorvoslat, fellebbezés: NINCS

ÜGYÉSZSÉG

-független, csak a törvényeknek alárendelt szervezet

-Magyarország ügyészségi szervei:

a) Legfőbb Ügyészség (a Köztársasági elnök javaslatára az OGY. választja meg 9 évre, valamint az OGY-nek felelős és működéséről köteles beszámolni. Feladatai közé tartozik, hogy kinevezi az ügyészeket továbbá vezeti és irányítja az ügyészi szervezetet)

b) fellebbviteli főügyészségek

c) főügyészségek

d) járási ügyészségek

-politikailag független

-feladatai:

☒ BE.-ben meghatározott ügyekben nyomoz

☒ közvádlóként képviseli a vádat

☒ közreműködik abban, hogy a bírósági eljárásban a törvényeket helyesen alkalmazzák (az ügyész részvételle a bíróságok polgári, munkaügyi, közigazgatási és gazdasági jogi peres és nemperes eljárásban)

- ☒ elősegíti, hogy a hatósági jogkört gyakorló, illetve bíróságon kívüli jogvitát intéző szervek a jogszabályok rendelkezéseit megtartsák
- ☒ felügyeletet gyakorol a büntetésvérehajtás törvényessége felett
- ☒ nyomozás feletti felügyelet

16

3. POLGÁRI JOG

Polgári törvénykönyv létrejötte

- ☒ Reformkorban volt rá szándék

☒ 1848 után ABGB

☒ 1867-től tervezetek, 1928. Magánjogi törvénykönyv javasalata (használták)

☒ 1954. évi IV. törvény

☒ 2013. évi V. törvény (hatályos 2014. Március 15-től)

A polgári jog fogalma:

A polgári jog a törvény által garantálja az ember számára

- ☒ Az önrendelkezés szabadságát

☒ Benne személyisége kibontakozását, védelmét

☒ És ehhez tartozósan a vagyonával való szabad rendelkezést minden élők között, minden a rendelkező személy halála esetén

A polgári jog az a jogág, amely szabályozza a jogalanyok vagyoni és egyes személyi viszonyait,

Amely szabályozás áthatja a jogalanyok egyensújúságának és mellérendeltségének elve (=2 elv)

-Sanádi Imre szerint: A polgári jog az évezredes fejlődés folyamán olyan jogágazatként alakult

ki, amely a megfelelő emberi magatartást kizárolag vagyoni érdekű befolyásolással mozdítja elő

-Dr. Asztalos László: A polgári jog az egyenlő jogalanyok közötti autonóm struktúrájú társadalmi viszonyok egyes- a jogalkotó által fontosnak ítélt- vagyoni vonatkozásainak, továbbá

a polgári jogi eszközöknek a személyiséget védelmére felhasználható körét szabályozza

-más megfogalmazás szerint a polgári jog a jogalanyok vagyoni és egyes személyi viszonyait

szabályozza és ezek a jogalanyok lehetnek mellérendeltek és egyenjogúak

-emberek, illetve szervezetek közötti személyi vagy vagyoni jellegű jogviszony alakul ki, melyben a felek egyenjogúak, mellérendeltek, autonómiával rendelkeznek és jogok illetik meg,

kötelezettségek terhelik.

POLGÁRI JOGI JOGVISZONY

(jogalkotó által szelektált, a jogi szabályozás körébe bevont, jogilag szabályozott társadalmi viszony)

17

Polgári jogi jogviszony osztályozási lehetőségei: személyi és vagyoni viszonyok

megkülönböztetése

A személyi jogon belül:

1. a személyek jogalanyiságával kapcsolatos viszonyokat (természetes személyes és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek vonatkozásában is)

2. a személyhez fűződő jogok védelmének viszonyait, az ún. személyiségi jogviszonyokat

A vagyoni jogviszonyokon belül:

1. a dologi viszonyok a vagyonjog statikáját, a létező vagyoni állapotok védelmét biztosítják,

2. a kötelmi viszonyok a vagyonjog dinamikáját szabályozzák,

3. az öröklési viszonyok az ember halála esetére rendezik el fennálló vagyonainak jogi sorsát.

A polgári jogi jogviszony osztályozása a résztvevő alanyok száma szerint:

1. személyes jogi helyzetek,

2. 2 pólusú és

3. többpólusú jogviszonyok

A polgári jogi jogviszony osztályozása a szerkezetük szerint:

Abszolút és relatív szerkezetű jogviszonyok:

1. Abszolút szerkezetű jogviszonyok:

Csak a jogosult személye ismert, meghatározott, vele szemben mindenki mint kívülálló kötelezettség. A

kívülállók kötelesek az adott jogosultságot elismerni, a jogosuli joggyakorlást tűrni és tartózkodni

annak bármiféle zavarásától (Pl. személyiségi jogok vagy dologi jog/tulajdon)

2. Relatív szerkezetű jogviszonyok:

Minden alany név szerint meghatározott, akik csak egymással szemben (kölcsönösen) jogosultak és

kötelezettek. Fő területe a kötelmi jog (a jogosult valamely tevékenysége magatartás tanúsítását övetelheti a

kötelezettsől és viszont: pl: vállalkozói szerződés)

-A polgári jogviszony elemei:

a) polgári jogviszony alanya (azok a személyek, akik között a jogviszony létrejön, kifejlődik és megoldódik)

b) jogviszony tárgya (közvetlen, illetve közvetett) A jogviszony közvetlen tárgya az az emberi magatartás, amelyet az adott jogviszony alanyainak egymás irányában tanúsítaniuk kell. Közvetett tárgya az a dolog, amelyre

18

a magatartás irányul. DE a közvetett tárhy nem csak dolog lehet, hanem jog és/vagy kötelezettség is.

c) tartalma a jogviszony alanyait megillető jogosultságok, illetve az őket terhelő kötelezettségek jelentik.

-Polgári jogi alapelvek:

☒ Együttműködés elve : A polgári jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a felek a jóhiszeműség és a tisztelesség követelményeinek megfelelően kölcsönösen együttműködve kötelesek eljárni

- ☒ Értelmezési alapelve: Magyarország alkotmányos rendjével összhang
- ☒ Elvárhatóság mértékének elve: A polgári jogi viszonyokban úgy kell eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható
- ☒ Joggal való visszaélés tilalma: Joggal való visszaélésnek minősül a jog gyakorlása, ha az:
  - ☒ a jog társadalmi rendeltetésével össze nem férő célra irányul
  - ☒ a személyek zaklatására, jogaik és törvényes érdekeik csorbítására vagy illetéktelen előnyök szerzésére vezetne
- ☒ Jobbiztonság elve: túlszabályozás kerülése, ítélezési gyakorlat egységessége, a polgári jog a jogviszonyok ésszerű rendezésére, a jogviták ésszerűségét szem előtt tartó megoldásra törekednek

Polgári jogi szabályok élén a Ptk. (lex generalis)

DE: szubszidiárus jogalany is

Amit más jsz. (lex specialis) nem szabályoz, Ptk-ra hivatkozhat

Polgári jogból kiszakadt jogágak:

Pl: munkajog, nemzetközi magánjog, agrárjog (társasági jog, családjog)

Ptk. Felépítése:

Első könyv: bevezető rendelkezések

Második könyv: az ember mint jogalany

Harmadik könyv: jogi személyek

Negyedik könyv: családjog

Ötödik könyv: dologi jog

Hatodik könyv: kötelmi jog

Hetedik könyv: öröklési jog

Nyolcadik könyv: záró rendelkezések

-Polgári jogi szabályok:

☒ Ptk., Sztv.,...

☒ a cégnyilvánosságról szóló, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról

☒ a szomszédjogok és a tulajdonjog korlátainak különös szabályairól..

☒ a polgári jogi szabályok élén a Ptk. áll

-Személyek: polgári jogban a személy megjelölés azt fejezi ki, hogy az adott társadalomban a

polgári jogviszonyoknak kik lehetnek az alanyai. Természetes, jogi személy: állam

19

BECŞÜLETSERTÉS: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas,

kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánító

Aki mással szemben:

a) a sértett munkakörének ellátásával, közmegbízásának teljesítésével vagy közérdekű tevékenységevel összefüggésben vagy

b) nyilvánosság előtt a becsület csorbítására alkalmas kifejezést használ, vagy egyéb ilyen

cselekményt követ el

-ugyanígy büntetendő, aki becsületsértést tettlegesen követi el

Jó hírnév megsértése: valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít, vagy

híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel

Személyhez fűződő jogok megsértésének szankciói

☒ Polgári jogi: a jogosítás megállapítása, az attól való eltiltás, elégtétel, az előző állapot helyreállítása vagy akár kártérítés

☒ Büntető jogilag is szankcionálják (az emberi méltóságot sértő bűncselekmények)

Pl:becsületsértés:

BECSÜLET CSOTBÍTÁSÁRA ALKALMAS HAMIS HANG- VAGY KÉPFELVÉTEL

KÉSZÍTÉSE ÉS NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA

-Készítése: 226/A Aki abból a célból, hogy más vagy mások becsületét csorbítsa, hamis, hamisított

vagy valótlan tartalmú hang- vagy képfelvételt készít, ha más bűncselekmény nem valósul meg (V 1 szv)

-Nyilvánosságra hozatala: Aki abból a célból, hogy más vagy mások becsületét csorbítsa, hamis vagy hamisított vagy valótlan tartalmú hang- vagy képfelvételt hozzáérhetővé tesz (V 2 szv.).

-Ha a bűncselekményt a nagy nyilvánosság előtt vagy jelentős érdeksérelmet okozva követik el: B 3
szv.

Magántitok megsértése: aki a foglalkozásánál vagy közmegbízásánál fogva tudomásra jutott

magántitkot alapot ok nélkül felfedi

LEVÉLTITOK MEGSÉRTÉSE

Aki:

-másnak közlést tartalmazó zárt küldeményét megsemmisíti, a tartalmának megismérése végett

felbontja, megszerzi, vagy ilyen célból illetéktelen személynek átadja, illetve

-elektronikus hírközlő hálózat útján másnak továbbított közleményt kifürkész, ha súlyosabb

bűncselekmény nem valósul meg

V elzárás (de jelentős érdeksérelem esetén 2 szv)

Ha a becsületsértést foglalkozás vagy közmegbízás felhasználásával követik el V 1 szv, jelentős

érdeksérelemnél 3 szv

21

CSELEKVŐKÉPESSÉG

-Saját nevében, saját akarat-elhatározásából saját nevében jogokat szerezket, kötelezettségeket

vállalhat (maga köthet szerződést vagy tehet más jognyilatkozatot, ha ügyei viteléhez szükséges

belátási képességgel rendelkezik)

A jogképesség nem lehet korlátozott, a cslekevőképesség igen.

-Cselekvőképesség fajtái:

o Cselekvőképes

o Korlátozottan cselekvőképes

o Cselekvőképtelen

Életkor, szellemi fogyatkozás alapjáb

Cselekvőképtelen kiskorú:

-14. életévét nem betöltött

-Jognyilatkozata: semmis

-Kivétel: csekély jelentőségű szerződés (mindennapi életben tömegesen fordul elő, különösebb megfontolást nem igényel)

-Helyette eljár: törványes képviselője

Korlátozottan cselekvőképes kiskorú:

-14-18. életév. (kivétel: ha házas)

-Jognyilatkozat érvényességehez szükséges: törvényes képviselő

-Kivételek: végrendelet, munkajövedelem, kisebb jelentőségű szerződések, köthet olyan szerződést is, amiből kizárolag előnyt élvez, ajándékozhat a szokásos mértékben

A törvényes képviselő a korlátozottan cselekvőképes kiskorúnak ígért vagy adott ingyenes juttatást a

gyámhatóság engedélyével visszautasíthatja.

A kiskorú cselekvőképességének korlátozása gondnokság alá helyetésével: bíróság a kiskorút a 17.

életévének betöltése után a nagykorúakra irányadó szabályok szerint

cselekvőképességet részlegesen

vagy teljesen korlátozó gondnokság alá helyezheti.

Cselekvőképességében részlegesen korlátozott, vagy cselekvőképtelen az a nagykorú, akit a bíróság ilyen hatállyal gondnokság alá helyezett

BÍRÓSÁG

1. Cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokdág alá azt a nagykorút helyezi, akinek

ügyei viteléhez szükséges belátási képessége – mentális zavara következtében – tartósan

vagy időszakonként visszatérően nagymértékben csökkent, és emiatt – egyéni körülményeire, valamint családi és társadalmi kapcsolataira tekintettel – meghatározott ügycsoportban gondnokság alá helyezése indokolt.

2. Cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alá azt a nagykorút helyezi, akinek az ügyei

viteléhez szükséges belátási képessége – mentális zavara következtében – tartósan, teljeskörűen hiányzik, és emiatt – egyéni körülményeire, valamint családi és társadalmi kapcsolataira tekintettel – gondnokság alá helyezése indokolt.

5. AZ EU INTÉZMÉNYEI ÉS JOGALKOTÁSA

EU INTÉZMÉNYEI ÉS JOGALKOTÁSA:

-28 EU-s tagország van

-pégnemük és nyelvük is eltérő

-Az európai integráció létrejötte:

o1951. Európai szén és acél közösség

o1957. március 25. Római szerződés aláírása (Hatálybalépés dátuma:
1958. január 1.)

oCÉL: az Európai gazdasági közösség (EGK) és az Európai
Atomenergia- közösség (Euratom) létrehozása

o1986. Egységes Európai Okmány

o1992. Az Európai Uniót létrehozó Maastrichti Szerződések

o1997. Amszterdami szerződés

o2001. Nizzai szerződés

o2007. Liszaboni szerződés

-Monetáris politika (€)

oEuró bevezetésének szakaszai

oMaastrichti kritériumok

oEurópacsoport

-Az Európai Unió intézményei:

oaz Európai Unió Tanácsa

oaz Európai Tanács

oaz Európai Bizottság

oEurópai Parlament

oEurópai Közösségek Bírósága

oEurópai Számvevőszék

oEurópai Központi Bank és a Központi Bankok Európai Rendszere

-EU intézmények munkanyelve:

oangol

ofrancia

onémet

oEurópai Parlament és az Európai Bizottság minden hárrom nyelvet használja

oEU Tanácsa, EU Közösségek Bírósága és a számvevőszék csak franciául

dolgoznak

    Az Európai Unió Tanácsa

32

ALKOTÓRÉSZ:

-Olyan alkotórész, amely korábban önálló jogi sorossal bírt

-legszorosabban kapcsolódik a fődologhoz, rá a fődolog tulajdonjoga automatikusan
terjed ki, pl.

garázs a ház alatt

-alkotórész speciális alfaja: NÖVENDÉK (utóbb válik a dolog alkotórészévé) pl. sziget,
sajátos

növedék

GYÜMÖLCS

Időszakonként visszatérő növekmény, fődolog sérelme nélkül elválasztható

TARTOZÉK

A dolog rendeltetésszerű használatához, épségben tartásához kell, használatot segíti, de jogi sorsa el is térhét a fődologtól

2. Tulajdonjog

MI A TULAJDON? Teljes és kizárlagos jogi hatalom a tulajdon tárgya felett, amit csak a törvény és

mások jogai korlátoznak

-Dolog feletti teljes hatalom- plena potestas in re

-Magáéban mindenki mindenki megteheti, amivel nem zavar másokat

-Alanya: tulajdonos

-Közvetett tárgya: dolog

-Mire terjed ki?

oAlkotórész

otartozék

onövedék

ogyümölcs

-Tulajdonjog tartalma: A tulajdonost tulajdonjogának tárgyán (a jogszabály és mások jogai által megszabott korlátok között) megillető teljes és kizárlagos jogi hatalom

oBirtoklás joga (habere)- birtokvédelem

oHasználat (uti)- szomszédjogok

oHasznok szedése (frui)

oHasznosítás (abuti)

oRendelkezés (possibere)

ojog a jogosulatlan behatás kizáráására (birtokvédelem)

-Szomszédos jogok: használat korlátja: a tulajdonos a dolog használata során köteles tartózkodni

minden olyan magatartástól, amellyel másokat, különösen a szomszédokat szükségtelenül zavarná,

vagy amellyel jogaiak gyakorlását veszélyeztetné

otilosban talált állat

okirepült méhraj/ két nap

oáthajló ágak

oáthullott termény- közterületre hullott

onövény határvonalon

27

GONDNOK: hatálya: kiskorú esetén 18. életévét betöltötte, nagykorú: hatályos bírósági végzéssel

ogondnok

ohelyettes gondnok

oideiglenes gondnok (azonnali intézkedés)

Gondnok lehet: az a cselekvőképes nagykorú, aki a gondnoki tisztséget vállalja

Nem lehet gondnok: aki ellen a gondnokság alá helyezett kifejezetten tiltakozik, vagy akinek

gondokul rendelése a gondnokság alá helyezett személy érdekeivel ellentétes.

Helyettes gondnok: a gondnok kirendelése mellett a gyámhatóság kirendelheti. Dönthet a távollévő

vagy más okból ténylegesen akadályozott gondnok helyett a gondnokoltat érintő, azonnali intézkedést igénylő ügyekben.

-A gondnokság alá helyezést a bíróságtól ki kérheti?

onagykorú együtt élő házastársa, élettársa, egyenesági rokona, testvére

okiskorú törvényes képviselője

ogyámhatóság

öngyészs

Gondnok: Általános jelleggel – a gondnokság alá helyezett személy vagyonának kezelője és törvényes

képviselője. Tevékenységét a gyámhatóság felügyeli.

Gondnok köteles:

1. vagyonkezelés

2. törvényes képviselő

3. gyámhatóságnak elszámolás évente

4. vagyonkezelés a gondnokolt jólétét szolgálja

JOGI SZEMÉLY

-polgári jogviszonyok alanya lehet

-jogalanyiságát az államtól nyeri

-tételes jog határozza meg, hogy egy szervezet jogi személy vagy sem

-jogképes

-törvényben meghatározott típusban, törvény által nem tiltott tevékenység folytatására és cél elérése

érdekében alapítható és működtethető

-saját névvel, székhellyel

-alapítójától elkülönített vagyonnal, ügyvezetését és képviseletét ellátó szervezet

-létesítő irat szükséges

-jogi személy szervezetét és működési szabályait maguk állapítják meg

23

-nyilvántartásba való bejegyzése iránti kérelmények benyújtására a jogi személy

képviseletére

kijelölt személy köteles

-Jellemzői:

oállandó szervezet

océlrarendeltség

oalapítótól elkülönült vagyon

oállami elismerés

oönálló felelősség

Jogképes: jogai és kötelezettségei lehetnek. (főszabály: kiterjed mindenkorra a jogokra és kötelezettségekre, amelyek jellegükkel fogva nem csupán az emberhez fűződnek)

Törvényben meghatározott típusban, törvény által nem tiltott tevékenység folytatására és cél elérésére

alapítható és működtethető.

Rendelkeznie kell:

1. saját névvel
2. székhellyel
3. alapítójától elkülönített vagyonnal
4. ügyvezetését és képviselétét ellátó szervezettel

Jellemzői:

1. állandó szervezet
2. célrarendeltség
3. alapítótól elkülönített vagin
4. állami elismerés
5. önálló felelősség

-Létrehozásáról a személyek szerződésben, alapítói okiratban vagy alapszabályban rendelkezhetnek.

Jogi személy szervezetét és működési szabályait maguk állapíthatják meg.

-Nyilvántartásba való bejegyzése iránti kérelmének benyújtására a jogi személy képviselére

kijelölt személy köteles.

Létesítő okirat:

- Alapszabály (szövetkezet)
- Alapító okirat (egyéni cég, egyszemélyes kft.)
- Társasági szerződés (bt., kkt., többszemélyes kft.)

Létesítő okiratban meghatározni:

1. Akaratnyilatkozat
2. Név
3. Székhely
4. Cél, főtevékenység
5. Létesítő (k) adatai
6. Vagyoni hozzájárulás
7. Első vezető tisztségviselő

24

4.DOLOGI JOG (ptk. 5. könyv)

1.Birtok (birtokvédelem, jogalap nélküli birtoklás)

oBirtokos az, aki a dolgot sajátjaként vagy a dolog időleges birtokára jogosító jogviszony alapján hatalmában tartja.

obirtokátruházás megállapodással lehetséges (jogügylet aktus)

oJogalap nélküli birtokos:

☒jóhiszemű jogalap nélküli birtokos (aki alaposan feltételezheti, hogy a birtokláshoz érvényes jogcíme van)

☒rosszhiszemű jogalap nélküli birtokos

☒a jogalap nélküli birtokos köteles a jogosult birtokába adni a dolgot, DE:

☒kiadási kötelezettség

☒visszatartási jog (tartozás esetén)

☒elvitel joga (bérbeadásnál)

☒megtérítési igény (óvás, karbantartás)

ojóhisszemű a hasznokkal nem fedezett hasznos

költségek

orosszhisszemű a jogalap nélküli gazdagodás

szabálya

oönhalommal fellépés (birtok megvédéséhez szükséges mértékben)

oJogorvoslat: 1 éven belül a jegyzőtől kérhető az eredeti birtokállapot helyreállítása,

vagy a

zavarás megszüntetése, valamint bírói út is lehetséges

okiadási kötelezettség

Birtokos:

oFőbirtokos (tulajdonos)

oAlbirtokos (jogcím tulajdonostól)

ojegalap nélküli időlegesen birtokló (önkényes birtoklás)

Birtok megszerzése: tényleges hatalomba kerülés

oA békés birtoklást törvény védi

oa birtoklás fogalmának a központi eleme a tilos önhatalom

oa birtokost birtokvédelem illeti meg ha birtokától jogalap nélkül megfosztották,

birtoklásban jogalap nélkül háborítják

Birtokvédelem eszközei

oJogos önhatalom: tilos önhatalom esetén a birtok megvédéséhez szükséges
mértékben

oJegyzői birtokvédelem (sommás): csak a békés birtoklás tényének vizsgálata 1 éven
belül pl. szomszédjogok megsértése

oBíróság előtt birtokper (petitórius): jogcímek összemérése

Birtokátruházás: A dolog feletti tényleges hatalom átengedése erre irányuló
megállapodás alapján

25

oa szerződés létrejötte és érvénytelenségére vonatkozó szabályok megfelelő
alkalmazása

otényleges hatalom megszüntetése

odolog kiadása iránti igény átruházása

A birtok elvesztése:

ofelhagyás, más szerzi meg, halál, jogutótlás

oidőleges akadályoztatás: időleges akadályoztatással nem szűnik meg a
birtokláshoz való jog

DOLOG

Minden birtokba vehető testi tárgy, amelyben tulajdonjog állhat fenn

Elemei: -birtokbavételi lehetőség

-megragadhatóság

- fizikai lét

Fikció: olyan jelenségekre is, amik nem felelnek meg a dologgal szemben támasztott minden

követelménynek (pl. pénz, energia, dematerializált értékpapírok)

Azaz: pénz, értékpapír, dolog módjára hasznosítható természeti erő is

DOLGOK CSOPORTOSÍTÁSA:

1 . Természeti tulajdonságuk szerint (ingó, ingatlan)

2 . Forgalomképességük szerint (forgalomképes, forgalomképtelen, korlátozottan forgalomképes)

3 . Birtokbavétel szempontjából

4 . Más dolgokhoz való kapcsolatuk szerint (alkotórész, tartozék, növedék, gyümölcs (valaminek
a gyümölcse pl. tej))

-Egyeszerű dolgok: földtulajdon- alatta lévő kincs elválik = csak látszólagos dologi kapcsolat

-Dologösszesség: több egyszerű, önálló, de azonos rendeltetésszerű dolog gyűjtőfogalma. Például:
nyáj, könyvtár

-Összetett dolgok: fődologból és mellékdologból (alkotórészből áll. Tartós egyesítés)
ALKOTÓRÉSZ:

-Olyan alkotórész, amely korábban önálló jogi sorossal bírt

-legszorosabban kapcsolódik a fődologhoz, rá a fődolog tulajdonjoga automatikusan terjed ki, pl.
garázs a ház alatt

-alkotórész speciális alfaja: NÖVENDÉK (utóbb válik a dolog alkotórészévé) pl. sziget,
sajátos
növedék

DOLOG

Minden birtokba vehető testi tárgy

-Egyeszerű dolgok: földtulajdon- alatta lévő kincs elválik = csak látszólagos dologi kapcsolat

-Dologösszesség: több egyszerű, önálló, de azonos rendeltetésszerű dolog gyűjtőfogalma. Például:
nyáj, könyvtár

-Összetett dolgok: fődologból és mellékdologból (alkotórészből áll. Tartós egyesítés)

26

okerítés

-Közös tulajdon:

osajátos jogközösségg

oa tulajdonjog egyazon dolog meghatározott eszmei hányadrészének

szerint több személyt illeti meg

oalanyai a tulajdonostársak

oHasznok- terhek sorsa

oa bíróság nem alkalmazhatja a közös tulajdon megszüntetésének olyan
módját, amely ellen valamennyi tulajdonostárs tiltakozik

oa tulajdonjog több személyt is megilletethet
ohányad kétség esetén egyenlő
omindenki jogosult a használatára
okárveszély és költségviselés
oállagmegóvás,
oelővásárlás, előbérlet, előhaszonbérlet (a tulajdonostárs tulajdoni
hányasára 3. személlyel szemben)
oközös tulajdon védelme/ megszüntetése

-Rendelkezési jog:

obirtok, használat, hasznok szedésének joga

obiztosítékul átadás

omegterhelés

otulajdonjog átruházása

otulajdonjoggal való felhagyás (ingatlannál nem)

oUratlan dolog: nem használjuk, kidobjuk

-Birtoklás joga:

oAlanyi jog: A tulajdonjog alapvető részjogosítványa, tulajdonjog alapja,
a tényleges hatalom a dolog felett

olényege a tényleges hatalomban tartás

olegfontosabb következménye: birtokvédelem (bírósági úton és
igazgatási úton a jegyző által)

TULAJDONSZERZÉSI MÓDOK

EREDETISZÁRMAZÉKOS

Eredeti

Régi tulajdonjog elenyészik, helyette azzal semmilyen kapcsolatban nem álló teljesen új
tulajdon jön létre

28

-HATÓSÁGI HATÁROZAT

-ÁRVERÉS

-GAZDÁTLAN JAVAOK (uratlan, csak ingó)

-TALÁLÁS (találói díj, 8 napon túl a jegyzőnek- 3 hónig)

-ELBIRTOKLÁS: (ingó: 10 év, ingatlan:15 év, még nem jegyezték be = jogcímes
elbirtoklás) (sajátjaként, szakadatlan birtoklás jogok megszűnése, kivéve szolgalmat)

-TALÁLÁS (tulajdonjoggal nem hagytak fel)

oa tulajdonjog megszerzésének feltétele

☒megtett minden annak érdekében, hogy a tulajdonos a dolgot
visszakaphassa

☒tulajdonos vagy más jogosult egy éven belül, élő állat esetén 3
hónapon belül nem jelentkezik

otaláló kötelezettsége (találói díj)

☒jegyző eljárása: 8 napon belül a jegyzőnek – 3 hónig
nem tarthat rá igényt

Származékos (jogelőd származtatja)

-A-V

- ajándékozás
- csere
- kisajátítással:
  - o ingatlan tulajdonjoga kivételesen, közérdekű célra, azonnal, teljes és feltétlen kártalanítás ellenében szerezhető meg
  - okártalanítás nyújtására az köteles, aki a tulajdonjogot megszerzi
  - opl: ingatlan tulajdonjoga így jogosről megszerezhető

- termék, terményen, szaporulaton

- növedéken

- elejtett vadak, halak (ha engedély van)

- feldolgozás

- átalakítás

- adásvétel

- egyesítés

- vegyülés, hozzáépítés

- átépítés, beépítés, ráépítés

ÖRÖKLÉS: (ptk. 7. könyv)

- o Az ember vagyonában halála esetén bekövetkező univerzális jogutódlás

- oaz ember halálával hagyatéka mint egész száll az örököstre
onem évül el

- o HAGYATÉK: örökhagyó vagyonának, polgári jellegű vagyoni jogainak és kötelezettségeinek összessége

29

- o ÖRÖKÖS: Akinek az örökhagyó egész hagyatékát, vagy részét juttatja vagy jogszabály alapján.

- o HOGYAN LEHET ÖRÖKÖLNİ? Törvény vagy végintézkedés alapján

- o KIESÉS AZ ÖRÖKLÉSBŐL: érdemtelen, kizárt vagy kitagadott, vagy az a személy, aki lemondott az öröklésről, valamint örökségét visszautasította

- o TÖRVÉNYES ÖRÖKLÉS: Gy-Ht- (1 gyermekrész + haszonélvezet, lakáson, berendezésen, felszerelési tárgyakon)

- Ht. (közös lakás és berendezés) 50ht-50 százalék a szülőké

- Ht. (gyerek és szülő)

- o Szülő: leszármazó örököl

- o Nagyszülő: leszármazó, másik nagyszülőpár örököl

- o Dédszülő: leszármazói örökölnek

- o Többi dédszülőpár

- o További felmenők egyenlően örökölnek

- VÉGRENDDELKEZÉS:

- oköz (közjegyző előtt) és magán

- ovégrendelet formája lehet írásos és szóbeli (ez ritkább)

- ovégrendelet tartalma:

☒le kell írni pontosan, hogy mit kire hagyunk

☒Végén: szabad akaratából, minden külső hatás nélkül írta le (nyilatkozni kell róla)

☒a végrendeletet vagy adjuk oda annak, aki örököl vagy el kell vinni a közjegyzőhöz (az utolsó lakhely szerinti közjegyzőhöz)

☒ha a végrendeletet saját magunk írjuk, akkor nem kell tanú, viszont, ha nem magunk írjuk, akkor 2db tanú kell

☒ha a tanúra is hagyunk valamit, akkor további 2 tanú kell

OKIZÁRÁS: az örökhagyó nyilatkozik róla, kötelesrész (harmad, kivéve kitagadott). Kizárást esetén le kell írni, hogy valakire nem hagyunk semmit (csak végrendeletben lehet kizárnivalakat)

OKITAGADÁS: Végintézkedésben történő, kötelező részekre kiható kiesési ok (szavadságvesztés., tőle elvárható segítség, súlyos bűncselekmény, törvényes eltartási kötelezettség, erkölcsstelen)

3. Korlátolt dolegi jogok (idegen dolegbeli jogok)

a) Zálogjog:

Ez alapján a zálogjogosult a követelésének biztosítására szolgáló vagyontárgyból (zálogtárgy) más követeléseket megelőző sorrendben kielégítést kereshet, ha a biztosított követelés kötelezettséje nem teljesít.

30

Alapítása (dolgon, jogon, követelésben)

-zálogszzerződés+

-nyilvántartásba való bejegyzéssel (zálogjog)

-zálogtárgy birtokának a zálogjogosult részére történő átruházása (kézizálogjog)

Kielégítési jog megnyílta:

-zálogjoggal biztosított esedékessé válásakor

-teljesítés elmulasztása esetén

Óvadék:

-pénzen és értékpapíron

-jogsabályban óvadék tárgyaként meghatározott más vagyontárgyon alapítható.

b) Használati jogok (földhasználat, használat, haszonélvezet)

☒ Földhasználat (járulékosan tapad az épület tulajdonjogához)

☒ Használat (más tulajdonban álló doleg használatára dolegi jogosultság)

☒ Haszonélvezet (tulajdonjog részjogosítványa)

c) Szolgalom és közérdekű használat

☒ Telki szolgalom: 2 vagy több egymással szomszédos ingatlan közti gazdasági kapcsolat (megszűnik 15 évig nem gyakorolt)

☒ Közérdekű használat (közérdekű cél, közig. hat.)

TULAJDONJOG ALAPVETŐ ALKOTMÁNYOS ÖSSZEFÜGGÉSEI

Alaptörvény:

Mindenkinnek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

Tulajdon kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és

módon, teljes, feltétlen és azonnal kártalanítás mellett lehet.

31

Tagok: az uniós országoknak megvitatandó szakpolitikai területért felelős miniszterei
Szerep: összehangolja az uniós szakpolitikákat

Elnök: rotációs alapon mindegyik uniós ország 6 hónapig tölti be az elnöki tisztet
nem tévesztendő össze az alábbiakkal:

-Európai tanács- egy másik uniós intézmény

-Európa tanács- nem uniós szerv

Európai tanács

Meghatározza az EU tevékenységének politikai irányvonalát- de nincs hatásköze
jogszabályok
elfogadására.

A tanács tagjai- az Európai Bizottság elnöke, valamint az uniós tagországok állam- és
kormányfői. (évi

4x EU politikai prioritásainak a megvitatása céljából

Az Európai Parlament

EU jogalkotó intézménye, melyet 1979-től 5 évente közvetlenül választanak meg az
uniós

választópolgárok, így növelte az Unió demokratikus legitimációját

-SZEREP: jogalkotási, felügyeleti, környezeti hatáskör

-TAGOK: 751 európai parlamenti képviselő, európai frakcióban

Plenáris ülések

-Európai Parlamentben szinkrontolmácsolás

-élőben követhetőek

Hol működik a parlament?

-3 városban (Strasbourgban, Brüsszelben és Luxemburgban)

-Sékhelye: A) STRASBOURG (plenáris ülései többségét tartja, vagyis évente 12
úgynevezett „nagy

plenáris” ülést, melynek ülésenként hétfő délutántól csütörtök késő estig tartanak)

B) BRÜSSZELBEN : szakbizottsági ülések, frakcióülések, a „nagy plenárisokon” kívüli
rövid, egy

napos plenáris ülések

- Parlament adminisztrációs hivatalainak egy része, a mai napig LUXEMBURGBAN van
(ún. 3

központú szerv)

Európai Bizottság

Szerep:

☒ EU általános érdekeit képviseli, jogszabályjavaslatokat dolgoz ki

☒ érvényt szerez a már elfogadott uniós jogszabályoknak

☒ végrehajtja a szakpolitikákat és az uniós költségvetést

☒ képviseli az EU-t nemzetközi színtéren

☒ Tagok : a biztos testület, melybe minden egyik uniós tagállam 1 biztost delegál Európai Bíróság

Szerep: Gondoskodik arról, hogy az európai uniós jogszabályokat minden egyik tagállam és az uniós

intézmények azonos módon értelmezze, alkalmazza és betartsa

Szervezete: (3 testület)

☒ Bíróság: tagállam/bíró + 11 főtanácsnok

☒ Törvényszék: tagállam/ bíró

33

☒ Közszolgálati Törvényszék: 7 bíró

Feladata:

☒ Jogértelmezés (előzetes döntéshozatal)

☒ jogérvényesítés (kötelezettségszegési eljárás)

☒ uniós jogi aktusok megsemmisítése (megsem. iránti kereslet)

☒ uniós intézkedés meghozatalának elrendelése (mulasztás megállapítása iránti kereslet)

☒ EU- intézmények szankcionálása (kártérítési kereslet)

Európai Közösségek Bírósága

-Tagállam/ 1 fő bíró/ 6 évre

-meghosszabbítható

-tagállamok kormányai dönntenek arról, hogy kit jelölnek ki

-Főtanácsnok: feladata, hogy a bíróság előtt folyamatban lévő ügyekben indítványt terjesszenek elő.

Munkájukat nyilvánosan és pártatlanul végzik.

-Eljárása: A Bíróság az elé kerülő ügyek mindenike esetében kijelöl egy bírót (ún. előadó bírót) és

egy főtanácsnokot, hogy az adott ügyben eljárjon. Az eljárás 2 szakaszból áll:

oírásbeli szakasz: A felek írásbeli nyilatkozatot tesznek. Az előző bíró

összefoglalja a beadványokat, melyeket ezt követően megvitat a bíróság

általános értekezlete. A bíróság ekkor döntést hoz arról, hogy hány bíró

foglalkozik majd az üggel, hogy szükség van e tárgylásra (szóbeli

szakasz), szükséges-e, hogy a főtanácsnok indítvány formájában

ismertesse véleményét az ügyről.

oSzóbeli szakasz: vagyis, ha nyilvános a tárgyalás. A felek ügyvédei

kifejtik az üggel kapcsolatos álláspontjukat a főtanácsnok és a bírák

előtt, akik kérdéseket tehetnek fel nekik. Ezt követően a bírák

megvitatják egymással az üget, és ítéletet hoznak

-Ügytípusok: ua mint előbb a feladatoknál

AZ UNIÓS INTÉZMÉNYEK JOGALKOTÁSI HATALMÁT A RSZ. 249. CIKKE HOZTA

LÉTRE

Az uniós jog forrásai és hierarchiájuk:

ELSŐDLEGES JOGFORRÁSOK: Az Európai Unióról szóló szerződés, az Európai Unió működéséről szóló szerződés, az Európai Unió Alapjogi Chartája

SZÁRMAZTATOTT VAGY MÁSODLAGOS JOGI AKTUSOK: Rendeletek, irányelvek,

határozatok, ajánlások

RENDELET (regulation)

Jellemzői: -általános hatályú

- kötelező erejű

- Legszigorúbb EU jogalkotási eszköz

- rögtön, tagállamok bármely aktusa nélkül, az EU Hivatalos Lapjában való megjelenés után közvetlenül hatályos

34

- az EU összes tagállamában és a vállalkozások és magánszemélyek egymás közötti és az

állammal szembeni vitákban közvetlenül hivatkozhatnak rá

IRÁNYELV (directive)

Tanács a Parlamenttel közösen vagy a Bizottság egyedül fogad el, a tagállamokhoz szól.

Elsődleges célja a jogszabályok közelítése (a nemzeti jogszabályok harmonizálására szolgálnak)

☒ kötelező, de a módszerek és eszközök tekintetében tagállami szabadság él

☒ tagállamokat kötelezik arra, hogy az irányelvben meghatározott határidőn belül bizonyos

szabályokat léptessenek életbe.

AZAZ

☒ Az irányelv az elérendő célokat illetően kötelezi a tagállamokat, de a cél megvalósításának

formáját és a közösségi célkitűzések belső jogrendjükbe illesztésére szolgáló eszközök megválasztását rájuk bízza

☒ Az irányelvezek csak a végső határidőt állapítanak meg arra nézve, meddig kell a bennük foglalt

célkitűzéseket a nemzeti jogba átültetni

☒ Ez lehetővé teszi a sajátos nemzeti körülmények figyelembenvételét

HATÁROZAT (decision)

☒egyedi jelleggel bír (ez különbözteti meg a rendelettől)

☒ minden címzettjét külön-külön meg kell jelölni

☒ minden elemében kötelező erejű

AJÁNLÁS (recommendation)

jogilag nem kötelező erejű jogi aktus.

☒ bármelyik intézmény kiadhatja

☒cselekvési és magatartási elvárásokat fogalmaz meg címzettje felé

☒ a nemzeti bíróságoknak, ha a közösségi joggal kapcsolatos ügyekben járnak el, figyelembe kell

venniük (soft law)

VÉLEMÉNY (opinion)

☒nem jogszabály

☒nem kötelező

☒egy álláspontot ad meg, gyakran valakinek a kérésére

EU jogszabályainak elérhetősége

☒ EU hivatalos nyelvein elérhető az EU minden jogszabálya

Uniós társasági jogi formák

Európai Gazdasági Érdekcsoport (EEIG):

Vállalkozások működését elősegítő, de nem profitorientált együttműködés

☒ leg. 2 tag (max 20) szükséges (székhelyük EU-n belül különböző tagállamban) Tagjai természetes vagy jogi személyek

☒ teljes körű jogképesség

☒ alaptőke nevesítetlen

35

☒ legfőbb szerve: KGY, tag/1 szavazat

☒ érdekképviselet: igazgató

☒ max 500 alkalmazott

Európai részvénnytásaság (SE):

Profitorientált tevékenységgel foglalkozó vállalatok Európai szintű tőkekoncentrációját teszi lehetővé.

Jogi személy, alaptőkéje részvényekből áll, alapításhoz szükséges minimális alaptőke 120 000 euró.

Cégbiejegyzéssel jön létre annak a tagállamnak a joga szerint, ahol bejegyzik. Székhelyet adminisztratív

költség nélkül teheti át más tagállamba.

Alapítója legalább 2 tagállamban bejegyzett jogi személy gt.

-egyesüléssel létrejöhet

-európai holding rt alapításával

-SE formában működő leányvállalat alapításával

- átalakulással

Ügyvezetés (fel kell tüntetni, hogy monista vagy dualista rendszerben működik)

-monista (egységes irányítási rendszer): Igazgató tanácsban operatív irányítást és FB szerepet is ellátnak

-dualista (2 szintű) irányítási rendszer: operatív irányítás minimum 3 tagú IT, Fb. külön (minimum 3 tag)

Európai Szövetkezet (SCE):

☒ Tagjai önállóságukat megőrizve, belső megállapodások útján törekednek gazdasági és társadalmi tevékenységek fejlesztésére.

☒ Célja a tagok szükségleteinek kielégítése, különösen a tagok közti áruk és szolgáltatások nyújtására kötött szerződések alapján.

☒ Minimum 5 természetes személy alapíthatja, minimum 2-2 más-más tagállamból.

(Lehet vegyes

illetve csak jogi személy is alapítható)

☒ Alapítható beolvadással és összeolvadással is.

☒ Székhelye az EU-n belül ugyan abban a tagállamban, ahol a központi ügyvezetése.

☒ KGY. ahol 1 tag= 1 szavazat (főszabály).

☒ Ügyvezetés: monista, illetve dualista koncepció alapján

36

6/1 CÉGELJÁRÁS

cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról (2006. évi V. tv CtV.) és a Ptk. Pp.

A törvényi szabályozás célja

az Európai Unió szabályozásával összhangban állapítsa meg a vállalkozások cégalapításának,

nyilvántartásba vételenek rendjét - és a gazdasági forgalom biztonsága, valamint a hitelezői érdekek

vagy más közérdek védelme céljából - biztosítsa a közhiteles cégnyilvántartás adatainak teljes körű

nyilvánosságát, közvetlenül vagy elektronikus úton.

Cégbíróság feladatai pl.:

1. bejegyzés,
2. tájékoztatás,
3. tv-i felügyeleti eljárás
4. kisebbségi jogok gyakorlását biztosító kérelmek elbírálása,
5. közhasznúvá minősítés
6. törlés..

Cégtörlés: követelés, bejelnetés NINCS, vagyonával kapcsolatos bejelentés, adatszolgáltatás NINCS,

kényszertörlési eljárást rendelhet el)

CÉG: - főszabályként - az a jogalany, amely a cégnyilvántartásba történő bejegyzéssel, üzletszerű

gazdasági tevékenység folytatása céljából jön létre.

CÉGNÉV

kereskedelmi azonosíthatóság biztosítása

Cégnév és vizsgálata (Névalódiság, Névszabatosság, Névkizárolagosság)

Névfoglalás

Bejegyzéshez benyújtandó cégitratok pl:

Létesítő okirat

Cégbiejegyzési (változásbejegyzési) kérelem

37

Amennyiben törvény a cég alapítását hatósági engedélyhez köti, az alapítási engedély,

Amennyiben a cég elt névfoglalással, a névfoglalást elrendelő végzés másolata

Ingatlan nem pénzbeli hozzájárulásként történő szolgáltatása esetén az legalább 3 hónapnál nem

régebbi tulajdonosi lapja,

A pénzforgalmi szolgáltató igazolása a pénzbetétek befizetéséről,

A vezető tisztségviselők, felügyelőbizottsági tagok, a könyvvizsgáló, a megválasztást elfogadó, az

összeférhetetlenségre is kiterjedő nyilatkozata.

A jogi képviselő meghatalmazása, illetve képviselő jogának igazolása,

Az adószám megállapításához szükséges, az általános forgalmi adó alanyának az adóköteles

tevékenysége megkezdésének bejelentésével összefüggő, az adózás rendjéről szóló törvény szerinti

nyilatkozat,

Elektronikus, nem peres bírósági eljárás. Eljárási illeték, közzétételi költségtérítés

Rövidítések kötelező használata (kötelező toldat)

A cég nevét

☒ a cégbiejegyzési eljárás alatt „bejegyzés alatt” („b. a.”),

☒ csődeljárás esetén „csődeljárás alatt” („cs. a.”),

☒ felszámolási eljárás esetén „felszámolás alatt” („f. a.”),

☒ végelszámolási eljárás esetén „végelszámolás alatt” („v. a.”),

☒ kényszertörlési eljárás esetén „kényszertörlés alatt” („kt. a.”),

☒ határon átnyúló egyesülés céljára létrejövő cég esetén „egyesülés céljára alapított” („e. a.”)

rövidítést kell használni.

Cég székhelye, telephelye és fióktelepe

A társaság alapításakor meg kell határozni annak székhelyét. Ha a társaság székehelye nem azonos a

társaság központi ügyintézésének helyével, a létesítő okiratban a központi ügyintézés helyét is meg kell

jelölni. A cég székhelye a cég bejegyzett irodája. A bejegyzett iroda a cég levelezési címe, az a hely,

ahol a cég üzleti és hivatalos iratainak átvétele, érkeztetése, őrzése, rendelkezésre tartása, valamint ahol

a külön jogszabályban meghatározott, a székhellyel összefüggő kötelezettségek teljesítése történik. A

cégnak a székhelyét cégtáblával kell megjelölnie.

A létesítő okirtaban a társaság telephelyét és fióktelepét fel kell tüntetni, ha annak a nyilvántartásba

való bejegyzését a társaság kéri. A cég telephelye a tevékenység gyakorlásának a cég létesítő okiratában

38

foglalt olyan tartós, önállósult üzleti (üzemi) letelepedéssel járó helye, amely a cég székhelyétől eltérő

helyen található, minden olyan hely, ahol egy társaság a székhelyén kívül üzleti tevékenységet folytat,

telephelynek minősül.

A cég fióktelepe olyan telephely, amely más településen – magyar cég külföldön lévő fióktelepe esetén

más országban – van, mint a cég székhelye. Ebből következően a fióktelep lényegesen speciális

értelemben vett telephelyet jelent.

Bejegyzés kötelező pl.:

☒ Gt-k

☒ Szövetkezet

☒Egyéni cég

☒Egyesülés

☒Külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe

☒Külföldiek közvetlen kereskedelmi képviselete

☒Végrehajtói iroda

☒Közjegyzői iroda

CÉGNYILVÁNTARTÁS NYILVÁNOSSÁGA

és

KÖZHITELESSÉGE (ellenkező bizonyításig jóhiszeműen jár el az, aki cégnyilvántartás,

Cégbölcslöny

alapján jár el)

Cégjegyzék mit tartalmaz?

☒Cég neve, cégbölcslöny száma, székhely

☒Létesítő okirat kelte

☒Főtevékenység

☒Cég jegyzet tőkéje

☒Képviselet módja

☒Adószáma

☒Pénzforgalmi számlaszám

CÉGIRATOK, BESZÁMOLÓK MEGISMERÉSE

39

céginformációs szolgálat

–helyiségében

–honlapján

személyre szabott ügyintézési felület útján is

Cégbíróság, cégmásolat, cégbizonyítvány tartalma

A cégbölcslöny fennálló adatai, valamint a cégitok teljeskörűen nyilvánosak. A

cégnyilvánosságot a

cégbíróság, a céginformációs szolgálat, valamint a Cégbölcslönyben történő közzététel
biztosítja. A

cégbíróságon a cégitokat bárki ingyenesen megtekinteti, azokról feljegyzést
készíthet. A cégbölcslöny

adatairól cégmásolat, cégbíróság vagy cégbizonyítvány kiadása kérhető.

A cégmásolat a cégbölcslöny valamennyi fenálló és törölt adatát, a cégbíróság a
cégbölcslöny fennálló

adatait, a cégbizonyítvány pedig – a kérelemtől függően – a cégbölcslöny egyes fenálló
vagy törölt

adatait tanúsítja hitelesen, illetve azt, hogy valamely meghatározott bejegyzés a
cégbölcslönyben nem

szerepel(t).

CÉGBEJEGYZÉS

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámoláseáról szóló 2006. Évi V.
törvény szerint

a cégbejegyzésre (változásbejegyzésre) irányuló kérelmet a cég szervezeti képviselője jogi képviselő útján köteles előterjeszteni. A cég valamennyi bejelentési kötelezettségét elektronikus úton teljesíti a cégbíróság felé. Kötelező cégbejegyzés esetén a bejegyzési kérelem előterjesztésének határideje – ha törvény kivételt nem tesz – a létesítő okirat aláírásától, illetve elfogadásától számított 30 nap. Ha a cég alapításához hatósági engedély szükséges, a bejegyzési kérelem előterjesztésének

határideje az engedély kézhezvételétől számított 15 nap.

A cégbejegyzésre (változásbejegyzésre) irányuló kérelmet a cég székhelye szerinti illetékes

cégbíróság részére a cégtörvényben megfelelő, a jogi képviselő által ellenjegyzett elektronikus nyomtatványon kell előterjeszteni.

A cég bejegyzése iránti kérelmet elektronikus úton kell benyújtani. A cégbírósághoz elektornikus

úton benyújtott kérelmek érkezéséről a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén a

cégbíróság elektronikus tanúsítványt, illetve változásbejegyzési kérelem esetében igazolást küld a jogi

képviselőnek. A cégbíróság által küldött elektronikus okirat közokiratnak minősül.

A bejegyzési kérelmet és annak mellékleteit a jogi képviselő elektornikus irat formájában, elektronikus

úton a céginformációs szolgálathoz küldi meg. A cégbíróság a végzést a jogi képviselő által

kérelemben megadott elektronikus kézbesítési címre küldi meg. Amennyiben elektronikus úton történő

adattovábbítás meghiúsul, a cégbíróság a végzést papír alapon – a posrtai kézbesítés szabályai alkalmazásával – küldi meg.

40

A cégbíróság a forgalmi biztonsága, a hitelezői érdek védelme érdekében – ha e törvény másként nem

rendelkezik – köteles legkésőbb a cég bejegyzésre irányuló kérelem érkezésétől számított 15

munkanapon belül dönteni a bejegyzésről vagy a kérelem elutasításáról. A cégbíróság e határidőn belül

kezdeményezi a bejegyzést elrendelő, illetőleg a bejegyzési kérelmet elutasító végzés jogi képviselő

részére történő kézbesítését.

Eljárás típusai:

Általános cégeljárás

Egyszerűsített cégeljárás

A törvényességi felügyeleti eljárás

Fogalma:

A törvényességi felügyeleti eljárás célja, hogy a bíróság intézkedéseivel a szervezet törvényes működését kikényszerítse.

Törvényességi felügyeleti eljárásnak van helye, ha

a) a létesítő okirat vagy annak módosítása, vagy a nyilvántartásba bejegyzett adat a bejegyzést

megelőzően már fennálló ok folytán törvénysértő,

b) a nyilvántartásba bejegyzett adat a bejegyzést követően keletkezett ok miatt törvénysértő,

c) a létesítő okirat vagy annak módosítása, illetve a nyilvántartás nem tartalmazza azt, amit a

szervezetre vonatkozó jogszabályok kötelezően előírnak,

d) a szervezet a működése során nem tartja be a szervezetére és működésére vonatkozó jogszabályi

rendelkezéseket, illetve a létesítő okiratában foglaltakat,

e) törvény a törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatását kötelezővé teszi.

Az eljáró bíróság:

A kérelmet a szervezet székhelye (ennek hiányában az utolsó bejegyzett székhelye) szerinti

törvényszéken kell előterjeszteni.

Kérelmező:

A kérelmet előterjesztheti jogszabályban meghatározott feladatainak teljesítése körében a szervezet

tevékenységének ellenőrzésére jogosult hatóság vagy közigazgatási szerv; az akinek az eljárás

lefolytatásához jogi érdeke fúzódik és e jogi érdeket valószínűsíti; vagy az, akit jogszabály az eljárás

kezdeményezésére kötelez.

Kérelem-formanyomtatvány:

A kérelmet a „Törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatása iránti kérelem” ÁNYK űrlapon kell

benyújtani egy példányban papír alapon vagy – elektronikus útra kötelezett kérelmező esetében –

41

elektronikus úton a bíróságra. A kérelem Ügyfélkapun keresztül történő benyújtásáról részletes

tájékoztatást olvashat itt.

A kérelemelek az ügy elbírálásához szükséges valamennyi tényt, illetve adatot tartalmaznia kell.

Költségek:

A törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatásával felmerülő költségeket a kérelmező köteles előlegezni.

A kérelemhez csatolandó iratok:

A kérelemhez valamennyi azt megalapozó okiratot, nyilatkozatot csatolni kell. Ha a kérelmező

képviselő útján jár el, csatolni kell a teljes bizonyító erejű magánokirati formába foglalt meghatalmazást.

Az iratokat egy példányban kell benyújtani teljes bizonyító erejű magánokirati formában.

Ez azt jelenti,

hogy a kérelmen és az egyes okiratokon az aláírások valódiságát két tanú aláírásával vagy ügyvédi

ellenjegyzéssel kell igazolni!

CÉGBÍRÓSÁG ELJÁR

Hivatalból Kérelemre

Törvényességi eljárás mikor?

A létesítő irat vagy módosítása a bejegyzést megelőzően már fennálló ok miatt törvénysértő

A létesítő irat vagy módosítása, illetve céggéjének nem tartalmazza amit a jogszabály előír

A cégbíróság intézkedései

1. a céget, illetve ha megállípítható, hogy a törvényességi felügyelő eljárására a vezető tisztségviselő adott okot, a vezető tisztségviselőt 100.000 Ft-tól 10 millió Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtja

2. megsemmisíti a cég által hozott jogszabálysértő vagy a cég létesítő okiratába ütköző határozatot, és szükség esetén megfelelő határidő kivetésével új határozat hozatalát írja elő.

3. ha a cég törvényes működése a legfőbb szervének összehívásával előreláthatólag helyreállítható, összehívja a cég legfőbb szervét, vagy ennek a feladatnak a végrehajtására – a

cég költségére – megfelelő személyt vagy szervezetet rendel ki.

4. ha a cég működése, törvényességének helyreállítása más módon nem biztosítható – legfeljebb

90 napra felügyelőbiztost rendel ki.

42

5. megszüntetés

6/2. GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK

A versenyszféra szereplői

☒Gt-k

☒6-1=5

☒jelenleg alapítható Gt-k: 5-1=4 (bt, kkt, kft, rt)

Jogtörténeti előzmény

1840. évi XVIII. törvénycikk a közkeresetre összeálló társaságok jogviszonyairól

A gazdasági társaságok üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatására, a tagok vagyoni hozzájárulásával létrehozott, jogi személyiséggel rendelkező vállalkozások, amelyekben a tagok a nyereségből közösen részesednek, és a veszteséget közösen viselik vagyoni hozzájárulásuk arányában.

A gazdasági társaság kötelező fogalmi kritériumai

1. üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatása, mint a gazdasági társaság célja
2. a tagok kötelező vagyoni hozzájárulása, ezáltal a taguktól elkülönített vagyon
3. jogi személyiség (a korábbi Gt-k)
4. a tagok közös részesedése a nyereségből, illetve a veszeteség közös viselése
5. saját név
6. székhely

7. rendelkeznie kell az ügyintézését és képviseletét ellátó állandó szervezettel

Típuskényszer

☒melyik gt nem alapítható? -kv. (közös vállalkozás)

Alapelvek

1. a társasági tagok magánvagonának és a társaság vagyonának az elkülönítése

2. a hitelezők védelme

3. közbizalom védelme (kivétel: az eltiltott személy az Nyrt. tagja lehet)

Létrejöhet:

43

☒alapítással

☒átalakulással (társasági formaváltással, egyesüléssel és szétválással)

Alapítók és korlátozások

☒Létesítő okiratok: társasági szerződés, alapító okirat, alapszabály

☒(közjegyzői okiratba vagy ügyvéd, illetve valamelyik alapító kamarai jogtanácsosa által

ellenjegyzett magánokiratba kell foglalni) választottbírósági eljárás kiköthető Ctv.

(szerződésminta is)

☒tagi aláírások (meghatalmazott is)

☒KIVÉTEL: Nyrt. alapszabály ☒ közgyűlés

☒a létesítő okirat módosítása: ellenjegyzéssel

☒Az ellenjegyzés vagy közokiratba foglalás napjától előtársaságként működhet ☒ alatta is

jogképes

☒üzletszerűt a nyilvántartásba vételi kérelem benyújtását követően

Tagi viszony megszűnése

☒vállalati vagyoni hozzájárulás elmaradt

☒kizárást

A gazdasági társaság szervezete

hatalom és hatáskör megosztás

(jól elhatárolhatók egymástól a döntéseket hozó, a döntésekkel végrehajtó és az ellenőrzést végző

szervek)

Döntéshozó szervek

1. tagok gyűlése

2. taggyűlés

3. közgyűlés

☒ülésén minden tag jogosult személyesen vagy képviselőjén keresztül részt venni.

☒(elektronikus hírközlő eszközök igénybevétele)

☒nem nyilvános

☒Stratégiai

☒Határozatok és formája

44

Ügyvezetés (5év)

☒igazgatóság: minimum 3 tagú testület

☒szótöbbség

☒igazgatútanács: igazgatóság és fb. helyett 5 tag, munkavállaói részvétel

☒Zrt- vezérigazgató

☒ellátja: 1 vagy 3 személy

☒munkaviszonyban, vagy akár megbízási jogviszonyban

Az ügyvezetés legfőbb feladatai:

1. a társaság jogoszerű és célorientál működésének biztosítása

2. irányítás

3. törvényes képviselet

4. a jogszabályban előírt adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése

5. jogellenes tevékenység végzésének megakadályozása

6. a gazdasági tevékenység folytatásának biztosítása

7. ellenőrzés

Ki nem lehet vezető tisztségviselő?

pl: bűncselekményt követett el

☒vezető tisztség gyakorlásától vagy más foglalkozástól jogerős bírói ítéettel eltiltottak,
ha a jogi

személy tevékenysége is ez

☒összeférhetetlenség

☒nem szerezhet tagsági részesedést és nem lehet vezetői tisztségviselő olyan
gazdasági

társaságban, amely főtevékenységgé kívánt ugyanolyan gazdasági tevékenységet folytat,
mint az a

tásaság, amelyben a vezetői tisztségviselő tevékenykedik

☒más társaságnál új vezetői tisztségviselő megbízást fogad el

☒a vezető tisztségviselő hozzáartozójának szerződése

A cégvezető (egy vagy több)

☒munkaviszonyban álló munkavállaló, aki a vezető tisztségviselő rendelkezései alapján
irányítja

a gazdasági társaság folyamatos működését

☒rá is a vezető tisztségviselőre vonatkozó kizárási és összeférhetetlenségi szabályok érvényesek

☒hatásköre – a legfőbb szerv rendelkezése alapján – általános és korlátozott is lehet

☒kiegészítő gazdálkodási tevékenység is végezhető

☒nyereség a tagok között egyenlő arányban oszlik meg.

☒egyetemleges helytállás

Megszűnik a tagsági viszony

☒vagyoni hozzájárulást felhívás ellenére nem teljesítette

☒Kilépéssel (csak év végén, szándékot legalább 3 hónappal az év vége előtt be kell jelenteni)

☒Kizárással

☒tag halálával vagy jogutód nélküli megszűnésével;

☒ha a tagság fenntartása jogszabályba ütközik;

☒tagsági jog átruházásával.

EGYÉNI VÁLLALKOZÓI TEVÉKENYSÉG

☒üzletszerű gazdasági tevékenység:

☒rendszeresen

☒nyereség- és vagyonsszerzés céljából

☒saját gazdasági kockázatvállalás mellett folytatva

KI NEM lehet e.vállalkozó?

☒kk. és aki cs.képességet érintő gondnokság alatt áll

☒korrupciós

☒vagyon elleni erőszakos

☒vagyon elleni

☒szellemi tulajdonjog elleni

☒pénz- és békelyegforgalom biztonsága elleni

☒költségvetést károsító

☒pénzmosás ☒ gazdálkodás rendjét sértő

☒fogyasztók érdekeit és a gazdasági verseny tisztaságát sértő

☒tiltott adatszerzés és az információs rendszer elleni

☒Bűncselekmény miatt jogerősen...

☒egyéb szándékos bcs. miatt jogerősen 1 évet meghaladó, végrehajtandó .....

☒egyéni cég tagja

☒gt. korlátlanul felelős tagja MIÉRT? ☒ a felelősség nem halmozható

E.VÁLLALKOZÓ TEVÉK. MEGKEZDÉSÉNEK BEJELENTÉSE (Nyt-t vezető hatóságnál)

☒ (e.v.)

59

A felügyelőbizottság

☒tagjainak száma: létesítő okirat szerint, de legalább 3

☒5 évre

☒a tulajdonosi ellenőrzés szerve (a társaság legfőbb szervének végez ellenőrzéseket)

45

☒határozatképes: 2/3 min. 3

Felügyelőbizottság kötelező pl:

☒ Nyrt. (kivéve igazgatótanács)

☒ Zrt: ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérik

☒ 200 fő főállású munkavállaló és az üzemi tanács nem mondott le a

felügyelőbizottságban való

munkavállalói részvételről

Állandó könyvvizsgáló

☒ max 5 év

☒ kijelölés – választást követő 90. napon belül munkavállalói szerződés

☒ az első állandó könyvvizsgálót a társaság alapítói a létesítő okiratban jelölik ki, majd ezt követően a társaság legfőbb szerve választja

A könyvvizsgáló kötelezettségei és jogai

1. a könyvvizsgálatot szabályszerűen elvégezni

2. független könyvvizsgálói jelentésben foglaljon állást arról, hogy a gazdasági társaság

beszámolója megfelel-e a jogszabályoknak, valós képet ad-e a társaság vagyoni, pénzügyi és

jövedelmi helyzetéről, működésének gazdasági eredményeiről

3. betekintési joga van a társaság irataiba

4. jogosult felvilágosítást kérni a vezető tisztségviselőtől, a felügyelőbizottság tagjaitól és a

társaság munkavállalóitól

5. köteles a társaság beszámolóját tárgyaló ülésen részt venni (távollétében is megbízható)

6. felügyelőbizottság ülésén tanácsozási joggal részt vehet (résztkell vennie, ha arra a fb. felhívja)

Törvényességi felügyelet

☒ 100.000 Ft-tól 10.000.000 Ft-ig terjedő pénzbírság

☒ határozat megsemmisítése, új határozat előírása (jogszabály belső viszonyban kötelezet

jogsértő tények vizsgálata)

☒ összehívja a cég legfőbb szervét

☒ felügyelőbiztos (max 90 napra)

☒ megszüntetés

Gazdasági társaság megszűnése:

☒ jogutóddal (társasági formaváltás, egyesülés, szétválás),

☒ vagy jogutód nélkül.

Gazdasági társaság átalakulása

46

☒ más gazdasági társasággá

☒ egyesületté

☒ szövetkezetté

Vállalatcsoport

☒ elismert (szövetkezet, kft, rt.)

☒ tényleges

Mikor nem alakulhat át?

☒ jogutód nélküli megszűnésére iránti eljárás folyamatban van

☒ csődeljárás alatt áll

☒ jogi személlyel szembeni büntetőjogi intézkedés hatálya alatt áll

KÖZKERESETI TÁRSASÁG (kkt)

☒ a közkereseti társaság létesítésére irányuló társasági szerződés megkötésével a társaság tagjai

arra vállalnak kötelezettséget, hogy a társaság gazdasági tevékenységének céljára a társaság

részére vagyonhozzájárulást teljesítenek, és a társaságnak a társasági vagyon által nem

fedeztet kötelezettségeiért korlátlanul és egyetemlegesen helytállnak.

☒ személyegyesítő társaság

☒ társasági szerződés

☒ egyetemleges felelősség (5 év, be nem lépett örökösi is)

☒ tagok gyűlése- azonos mértékű szavazat

☒ döntés: egyszerű, $\frac{3}{4}$ egyhangú

☒ 1 vagy több ügyvezető

☒ csak a kkt tagja lehet ügyvezető (az ettől eltérő rendelkezés semmis)

☒ ha több ügyvezető van, mindegyik jogosult önállóan eljárni

A tagsági jogviszony

Megszűnik

1. vagyonhozzájárulást felhívás ellenére nem teljesítette

2. kilépéssel (csak év végén, szándékot legalább 3 hónappal az év vége előtt be kell jelenteni)

3. kizárással

4. tah hatlával vagy jogutód nélküli megszűnésével

5. ha a tagság fenntartása jogszabályba ütközik,

6. tagsági jog átruházásával

A kkt. megszűnésének esetei

47

☒ határozott időre jött létre és a meghatározott időtartam eltelt

☒ ha megszűnése meghatározott feltétel bekövetkezéséhez kötött és e feltétel bekövetkezett, a

tagok kimondják megszűnését vagy az arra jogosult szerv megszünteti (jogi személy általános

megszűnésének az esetei). tagjainak száma 1 főre csökken és 6 hónapon belül nincs új tag.

(Ezen időtartam alatt mi történik?)

BETÉTI TÁRSASÁG (bt.)

A bt. tagjai arra vállalnak kötelezettséget, amikor társasági szerződéssel betéti társaságot alapítanak,

hogy a társaság gazdasági tevékenységének céljára a társaság részére vagyonhozzájárulást

teljesítenek, valamint legalább egy tag (a beltag) vállalja, hogy köteles a társaságnak a társasági vagyon

által nem fedezett kötelezettségeiért helytállni (ha több beltag van, a helytállási kötelezettségük

egyetemleges), míg legalább egy másik tag (a kültag) a társasági kötelezettségekért nem tartozik

helytállási kötelezettséggel.

☒Jogi személy

☒A tv-ben meghatározott eltérésekkel a kkt-ra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően

alkalmazni.

☒Tagjai....

☒A beltag esetében, ha kültaggá válik a kültaggá válástól számított ötéves jogvesztő határidőn

belül a beltagra vonatkozó rendelkezések szerint kell helytállnia a módosítást megelőzően

keletkezett társasági tartozásokért.

☒Felelősség: beltag: korlátlan és egyetemleges

☒A kültag nem lehet a társaság vezető tisztségviselője

☒6 hónapon belül nincs új beltag?

KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG (kft.)

☒olyan gt., amely előre meghatározott összegű törzsbetétekből álló törzstőkével alakul, és

amelynél a tag kötelezettsége a társasággal szemben törzsbetétének szolgáltatására és a

társasági szerződésben megállapított egyéb vagyoni értékű szolgáltatásra terjed ki.

☒Kft. kötelezettségeiért - főszabályként - a tag nem köteles helytállni.

☒tőkeegyesítő jelleg

☒nyilvános felhívás NINCS!

☒1 tag is

☒törzstőke ☒ Min. 3 M

☒Mennyi a minimum törzsbetét? ☒ minimum 100 ezer Ft, több tul. lehet

48

☒Az üzletrész a tagsági jogokat és a kötelezettségeket testesíti meg. (forgalomképes)

☒létesítő irata: társasági szerződés

☒taggyűlés (konferencia, taggyűlés lehetősége)

☒napirend közlésével meghívó legalább 15 nappal előbb, de a társasági szerződés szerint

3

napnál rövidebb nem lehet

☒ismételt taggyűlés 3-15 nap között

☒Ügyvezető vezeti: Határozatok könyvét, Tagjegyzéket

A taggyűlés két, egymást követő beszámoló elfogadása közötti időszakban osztalékelőleg fizetéséről

határozhat, ha az alábbi 3 feltétel teljesül:

1.2. 3.

osztalékot csak pozitív gazdasági eredmény (nyereség) esetén lehet teljesíteni úgy, hogy az ne

csökkentse a jegyzett tőke (törzstőke) értékét és ne veszélyeztesse a társaság fizetőképességét!

A törzstőke felemelése és leszállítása

A társaság tagjai $\frac{3}{4}$ -es szótöbbséggel dönthetnek a társaság törzstőkéjének bármelyik módon történő

felemeléséről.

A törzstőke felemelése 2 módon történhet

☒ Az ügyvezetőnek a határozathozataltól számított 30 napon belül be kell jelenteni a törzstőke-

leszállítást a Cégbíróságnak és erről kétszer kell hirdetményt közzé tennie.

☒ Az ismert hitelezőknek a hirdetmény első közzétételével egyidejűleg közvetlenül is meg kell

küldeni egy a hirdetménnyel azonos tartalmú értesítést.

☒ A törzstőke leszállításáról szóló hirdetmény első közzétételét megelőzően keletkezett követelés

jogosultja megfelelő biztosítékot igényelhet a társaságtól, kivéve, ha pl. 1. 2. 3. 4.

A tagok pótbefizetése

Célja a társaság esetleges veszteségének a fedezése.

Teljesítés: törzsbetét arányában apport formájában is lehet, ha a társaság elfogadja.

(nem növeli a

törzsbetét összegét)

Az egyszemélyes kft.

☒ Létrejötte: - eredetileg is egy tag alapítja, vagy - az eredetileg több taggal létesített társaságban a

tagok száma egyre csökken.

☒ Alapító okirat

49

☒ Az alapító köteles a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulást a nyilvántartásba vételi kérelem

benyújtásáig teljes egészében a társaság rendelkezésére bocsátani.

☒ Létrejön úgy is, ha egy többszemélyes társaság valamennyi üzletrészét egy tag (vagy akár egy

kívülálló személy) szerzi meg. A társaság egyszemélyessé válásától kezdődően az egyszemélyes társaságra vonatkozó szabályok szerint működik, de társasági szerződés helyett

akkor kell alapító okiratot készíteni, ha az egyszemélyessé válástól számított egy éven belül

nem jelent be újabb tagot

☒ Az egyszemélyes kft. esetében a kft-re vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, a megfelelő
eltérésekkel

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

• olyan rt. amely előre meghatározott számú és névértékű részvénnyel álló alaptőkével

működik, és a részvényes kötelezettsége a rt-vel szemben a részvény névértékének vagy

kibocsátási értékének szolgáltatására terjed ki

• kötelezettségeiért a részvényes - ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik - nem köteles helytállni.

• részvényeit tőzsdére bevezették • nyrt.

• részvényei nincsenek bevezetve a tőzsdére • zrt.

• a tagsági jogokról értékpapírt jogosult és köteles is kiállítani

• tipikus tőkeegyesítő társaság

• Zártkörűen működő részvénnytársaság részvényei – a részvénnytársaság működési formájának

megváltoztatásához kapcsolódó forgalomba hozatalt kivéve – nyilvánosan nem hozhatók

forgalomba

• Összes r. névértékének összege az rt. alaptőkéje

• Zrt – 5 M

• Nyrt- 20M

• pénzbeli hozzájárulás összege alapításkor nem lehet kevesebb az alaptőke 30 %-ánál.

• részvény névértéken alul történő kibocsátása semmis

• Zrt. részvényei nyomai úton vagy dematerializált formában állíthatók elő

• Nyrt – dematerializált

50

Rt. által kibocsátható részvénnyfajták

• Törzsrézvény

• Elsőbbségi részvény

• dolgozói részvény

• kamatozó részvény

• visszaváltható részvény

A zrt. és az nyrt. részvénnyeivel kapcsolatosan főbb eltérések:

Az nyrt. csak dematerializált részvényt hozhat forgalomba, míg a zrt. részvényei nyomai úton

előállított és dematerializált formában is kibocsáthatók.

A zrt. részvénnyei forgalomba hozatala csak zártkörűen történhet, míg az nyrt. részvénnyei zártkörűen és

nyilvánosan is forgalomba hozhatók.

Az elsőbbségi részvénnyfajtánál a zrt. esetében mindegyik törvényben meghatározott részvénnyosztály

kialakítható, az nyrt. esetében korlátozások vannak.

A zrt. az alapszabályban korlátozhatja a részvény átruházhatóságát, míg az nyrt. nem korlátozhatja

(természetesen a vonatkozó tőkepiaci előírásokat be kell tartani).

részvényesekről – részvénykönyv (igazgatóság, vagy megbízással más)

Felelősség

A részvényesek kötelezettsége: meghatározott időben a részvényeik értékét (névérték vagy kibocsátási

érték) a társaság rendelkezésére bocsássák.

Főszabályként, ha a Ptk. másképp nem rendelkezik csak az rt. felel a hitelezőkkel szembeni

kötelezettségekért. Ez alól a felelősségátvitel esetei jelentenek kivételt,

A részvényes helytállási kötelezettsége az rt-vel szemben:

1. ha a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulását (apport) nem teljes mértékben teljesítette, a társaság a

különbözet megfizetését követelheti 5 éves jogvesztő határidővel.

2. Ha a részvényes a titoktartási kötelezettségét megszegte és ebből az rt-nek kára keletkezett, a

kártéríresi felelősség szabályai szerint felel.

3. A többi részványs az apportot teljesítő taggal egyetemlegesen felel, ha tudomásuk volt arról,

hogy az apport értéke a névérték alatt volt és ebből a társaságnak kára származott.

51

A részvénytársaság alapítása

☒Részvénytársaságot csak zártkörűen lehet alapítani, tilos az alapítás során a részvénytársaság

részvényeseit és alaptőkéjét nyilvános felhívás útján gyűjteni. (Nyrt. először zártkörűen kerül

alapításra, majd tőzsdei bevezetés)

☒Létesítő okirata az alapszabály

Az alapszabálynak – az általánosan kötelező tartalmi elemeken túl – tartalmaznia kell :

1. az alapítók nyilatkozatát az összes részvény átvételére vonatkozó

kötelezettségvállalásról és a

részvényeknek az alapítók közötti megoszlásáról,

2. az alaptőke összegét, az alapítás során kibocsátandó részvények számát, névértékét, illetve

kibocsátási értékét, valamint a részvények előállításának módját,

3. a KGY. összehívásának módját, a szavazati jog gyakorlásának feltételét és módját,

4. az első könyvvezető személyét.

Az alapítók ezen túlmenően az rt. alapításához és működéséhez kapcsolódó olyan szabályokat is

meghatározhatnak, amelyekről érvényesen csak az alapszabályban lehet rendelkezni.

pl:

1.az apport szolgáltatásával kapcsolatos kérdések tisztázása,

2.az egyes részvényfajtákhoz, részvényosztályokhoz, illetve a részvénysorozatokhoz kapcsolódó

jogosultságok meghatározása,

3.a részvények más részvényfajtába, részvényosztályba, illetve részvénysorozatba tartozó

részvényre történő átalakításának szabályai,

4.a részvénytársaság által kibocsátható kötvények szabályai,

5.a részvények átruházásának korlátozása, vagy az ahhoz szükséges beleegyezés kikötése,

6.a részvények kötelező bevonásával kapcsolatban szükséges rendelkezések,

7.az igazgatóság felhatalmazása a közbenső mérleg elfogadására, ha arra a visszaváltható

részvényhez kapcsolódó jogok gyakorlása,

8.a saját részvény megszerzése, osztalékelőleg fizetése

9.az alaptőkének az alaptőkén felüli vagyon terhére történő felemelése miatt kerül sor.

Cégbírósági nyilvántartásba vétele

52

A kérelem benyújtásáig mit és mennyit kell befizetni? A részvénys mikor köteles a részvények teljes

névértékét, illetve kibocsátási értékét a részvénytársaság részére befizetni? Ha apportot kell a társaság

felé teljesítenie?

Apport

☒az apport értékét a részvénysesek elfogadják

☒Mit kell mellékelni ?

☒KIVÉTEL? (ha az apport értékét a könyvvizsgáló által ellenőrzött beszámoló tartalmazzam

amely az apport rendelkezésére bocsátásától számítva nem régebben mint 3 hónap készült, vagy

az apportnak a tőzsdén jegyzett ára van.)

Részvénysi jogok és kötelezettségek - diszkrimináció tilalma - a részvénysesek egyenlősége

Részvénysi jogok gyakorlása: részvénysi minőség igazolása 2 feltétellel:

Letéti igazolást az értékpapírletétkezelő köteles a részvénys kérésére az értékpapírletétbe helyezett,

nyomdai úton előállított részvényről kiállítani.

Dematerializált részvény esetén az értékpapírszámla-vezető köteles a részvénys kérésére a részvénnyről

tulajdonosi igazolást kiállítani.

A részvénys nemcsak személyesen, hanem ügyleti képviselő vagy részvénysi meghatalmazott

(nominee) útján is gyakorolhatja a részvénysi jogait. (közokiratba vagy teljes bizonyító erejű

magánokiratba kell foglalni)

(Ügyleti képviselő bárki lehet, kivéve a vezető tisztségviselő, a felügyelőbizottsági tag és a könyvvizsgáló.)

A részvényest megillető jogok csoportosítása

- a) a közgyűléssel kapcsolatos jogok,
- b) vagyoni jogok (osztalékhöz való jog)
- c) egyéb jogok(kisebbségi jogok)

A részvénnytársaság szervezete

A KÖZGYŰLÉS

- a részvénnyesi jogosultságokkal rendelkező személyek összességéből áll
- évente legalább egyszer össze kell hívni

53

Jelenláti ív

Nyrt. a KGY-en hozott határozatokat köteles nyilvánosságra hozni.

Az igazgatóság köteles 8 napon belül a közgyűlést összehívni, ha

1. az rt. saját tőke veszteség következtében az alaptőke kéthatmadára csökkent,
2. az rt. saját tpke az alaptőke törvényben meghatározott minimális összege alá (5 vagy 20 millió forint) csökkent,

3. az rt-t fizetésképtelenség fenyegeti vagy fizetéseit megszüntette,

4. a részvénnytársaság vagyona a tartozásait nem fedezi

☒hagyományos mód

☒konferencia-közgyűlés

A közgyűlés megtartásának módjai:

1. a részvénnyesek (képviselő vagy meghatalmazott) személyes részvételével
(hagyományos mód)

2. az alapszabály szerint konferencia- közgyűlés

☒A szavazatok legalább 5 százalékával rendelkező részvénnyesek a kisebbségi joguk gyakorlásával kérhetik a Cégbíróságtól a közgyűlés összehívását

A KÖZGYŰLÉS ÖSSZEHÍVÁSA

Zrt: a kezdőnapja előtt legalább 15 nappal a (postai vagy elektronikus úton megküldött meghívóval)

Nyrt: kezdő napját legalább 30 nappal megelőzően kell a társaság honlapján közzétenni.

AZ ÜGYVEZETÉS Zrt - Vezérigazgató vagy - Igazgatóság (testületi irányítás, legalább 3 természetes

személy): Az igazgatóság feladatai:

Nyrt. esetében csak testületi irányítás egységes irányítási (monista) és dualista irányítási rendszer.

(Igazgatónak)

Felügyelőbizottság

Létrehozása kötelező:

1. Ha a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalük száma éves átlagban a 200 főt meghaladja, és az üzemi tanács nem mondott le a felügyelőbizottságban való munkavállalói részvételről.

2. Ha a szavazati jogok legalább 5%-val együttesen rendelkező részvényesek ezt kérik, továbbá a

Ptk.-n kívül más törvény is kötelezheti a zrt-t, hogy hozzon létre felügyelőbizottságot.

3. nyrt esetében

54

Létrehozása lehetséges: zrt. esetében az alapszabály szerint.

Az auditbizottság

☒ Az nyrt.-nél kötelező

☒ A felügyelőbizottságot, illetve az igazgatótanácsot a pénzügyi beszámolórendszer ellenőrzésében, a könyvvizsgáló kiválasztásában és a könyvvizsgálóval való együttműködésben segíti.

☒ Tagjai: az fb. vagy az igazgatótanács független tagjai közül kerülnek ki, és a közgyűlés választja őket.

☒ Legalább 3 tagból áll.

A KÖNYVVIZSGÁLÓ

Rt-nél állandó könyvvizsgáló működik, nyilvánosan működő részvénytársaság alapszabályának ettől

eltérő rendelkezése semmis.

AZ ALAPTŐKE FELEMELÉSE

1. új részvények forgalomba hozatalával

2. az alaptőkén felüli vagyon terhére

3. dolgozói részvények forgalomba hozatalával

4. lehet feltételes alaptőke-emelés is

AZ ALAPTŐKE LESZÁLLÍTÁSA

☒ közgyűlesi határozattal

☒ közgyűlesi határozat nélkül (egyszerűsített alaptőke-leszállítás)

Történhet:

1. önkéntes elhatározással,

2. kötelezően (törvény írja elő).

1. amikor az rt. közgyűlése főszabályként minősített (3/4-es) többséggel önként határozza el. pl. a

társaság tőkeszerkezetének megváltoztatása vagy a részvényesek ily módon akarnak hozzájutni az rt.-

ben lévő vagyonuk egy részéhez.

55

2. amikor az kötelező, a törvény írja elő (ha az alaptőke megadott mértékben csökken (vagy a minimum

értékek alá vagy veszteség miatt a kétharmadára), vagy ha valamilyen részvény bevonása szükséges

(visszaváltott részvény, dolgozói részvény, saját részvény vagy ideiglenes részvény esetében).

Feltételes alaptőke-leszállítás

zrt. 5millió forint, nyrt. 20 millió forint alá

☒ Pl. a gazdaságilag meggyengült rt. friss tőkét akar bevonni, de a helyzetéhez igazítja a jegyzettőke mértékét.

☒ Ilyenkor az alaptőke-leszállításról hozott határozattal egyidejűleg az alaptőke felemeléséről is határoznak úgy, hogy ezáltal az alaptőke mértéke meghaladja a kötelező minimum értékeit.

ÜGYVEZETÉS

☒ Igazgatóság min.3 tagú testület

☒ Szótöbbség

☒ Igazgatótanács

- igazgatóság és fb helyett 5 tag

- igazgatótanácsnak és az üzemi tanácsnak kell megállapodnia a munkavállalói részvételből

eredő jogok gyakorlásának módjáról

☒ Zrt – vezérigazgató

A részvénytársaságok jogutódlással történő és jogutód nélküli megszűnésének külön szabályai

Ha az rt. átalakul, a jogelőd társaság részvényei – a létrejövő jogi személy nyilvántartásba vételével – érvénytelenné válnak.

☒ A Ptk. csak a zrt. számára teszi lehetővé a szétválaszt, az nyrt. nem válhat szét.

Az egyszemélyes részvénytársaság

Kétféle módon jöhet létre:

1. az alapításkor, ha az alapszabályában egy személy vállal kötelezettséget a társaság valamennyi

részvényének átvételére. Ilyen esetben az alapító köteles – ha van – az apportot a

nyilvántartásbavételi kérelem benyújtásáig teljes egészében a társaság rendelkezésére bocsátani.

2. a többszemélyes rt. működése folyamán is, ha az rt. valamennyi részvényét egy személy szerzi

meg.

56

Egyszemélyes rt.

☒ Saját részvényt nem szerezhet, továbbá ha társaság a részvénysesével szerződést köt, azt írásba

kell foglalni

☒ Részvénysesének felelősségeire a minősített többséget biztosító befolyásra vonatkozó szabályokat

kell megfelelően alkalmazni

Uniós társasági jogi formák

Európai Gazdasági Érdekcsoport (EEIG)

Vállalkozások működését elősegítő, de nem profitorientált együttműködés.

☒legalább két tag (max. 20) szükséges (székhelyük EU-n belül különböző tagállamban).

Tagjai

természetes vagy jogi személyek.

☒Teljes körű jogképesség.

☒Alaptőke nevesítetlen

☒Legfőbb szerve: KGY, tag/1 szavazat,

☒Érdekképviselet: igazgató

☒Max. 500 alkalmazott

Európai Részvénytársaság (SE)

Profitorientált tevékenységgel foglalkozó vállalatok Európai szintű tőkekoncentrációját teszi lehetővé.

Jogi személy, alaptőkéje részvényekből áll, alapításhoz szükséges minimális alaptőke 120.000 euró.

Cégbiejegyzéssel jön létre annak a tagállamnak joga szerint, ahol bejegyzik. Székhelyet adminisztratív

költség nélkül teheti át más tagállamba.

Alapíthatja legalább 2 tagállamban bejegyzett jogi személy gt.

–egyesüléssel

–európai holding részvénytársaság alapításával

–SE formában működő leányvállalat alapításával

–átalakulással

Ügyvezetés (feltüntetni, hogy monista vagy dualista rendszerben működik)

–monista (egységes) irányítási rendszer: Igazgató tanácsban operatív irányítást és FB szerepet is

ellátnak

–dualista (kétszintű) irányítási rendszer: operatív irányítás min. 3 tagú IT, Fb. külön (min 3 tag)

57

Európai Szövetkezet (SCE)

Tagjai önállóságukat megőrizve, belső megállapodások útján törekednek gazdasági és társadalmi

tevékenységeik fejlesztésére.

Célja tagok szükségleteinek kielégítése, különösen a tagok közti áruk és szolgáltatások nyújtására

kötött szerződések alapján.

☒Min. 5 természetes személy alapíthatja, min. 2 más-más tagállamból. (Lehet vegyes ill. csak

jogi személy is alapító.)

☒Alapítható beolvadással és összeolvadással is

☒Székhelye az EU-n belül ugyan abban a tagállamban, ahol a központi ügyvezetése

☒Alapításhoz szükséges minimális alaptőke 30.000 euró.

☒KGY ahol 1 tag = 1 szavazat (főszabály)

☒Ügyvezetés: monista, ill. dualista koncepció alapján

KÖZÖS VÁLLALAT TÖRTÉNETE

Hatályos szabályozása 1997. évi CXLIV. Gt. törvény MIÉRT?

☒ a tagok által alapított olyan gt., amely kötelezettségeiről elsősorban vagyonával felel☒ jogi személy

☒ ALAPÍTÓI VAGYON NAGYSÁGA: NEVESÍTETLEN

☒ Létesítő irata: társasági szerződés

☒ FELELŐSSÉG: nyereség és a veszteség - ha a társasági szerződés eltérően nem rendelkezik –a

tagok együttesen vagyoni hozzájárulásuk arányában oszlik meg
EGYESÜLÉS

☒ Jogi személy

☒ Kooperációs társaság

☒ Min.2 tag

☒ Alapítói vagyon nagysága: nevesítetlen

☒ Társasági szerződés

☒ Cb. -30

működésének költségeit a tagok viselik

Ügyvezetés, képviselet: igazgató vagy min. 3 tagú igazgatóság

☒ saját nyereségre nem törekzik;

58

☒ FELELŐSSÉG.....

☒ NAGYSÁGRENDJE.....

☒ Tevék-hez hatósági engedély kell

☒ tevékenység szünetelése 1 hó ↔ 2 év

☒ MEGHALT? A HATÓSÁGNÁL személyesen 90 napon belül.....

☒ CS.KÉPTELEN? (gondnokság esetén a tv-es képviselő)

EGYÉNI CÉG

eváll-i NYT-ban szereplő természetes személy által alapított jogi szem-el nem rendelkező jogalany,

amely a cégnyilvántartásba történő bejegyzéssel jön létre.

Jogképes

☒ HÁNY TAGJA LEHET?

☒ LÉTESÍTŐ IRATA az alapító okirat (cégnév, székhely, alapító neve, címe, anyja neve, főtevékenység)

☒ ELLENJEGYZŐ?

☒ tagi (alapítói) aláírás

☒ szerződésmintával is

☒ illétékmentes

☒ CÉGBÍRÓSÁG

☒ tv-i felügyelet

Az egyéni cég vagyona

☒ alapító okiratban jegyzett tőke!!!

☒ 200 e. Ft alatt és felett mi vihető be? lehet!

☒ minden kettőt alapításkor rendelkezésre kell bocsátani!

Felelősség (vagyoni)

Korábban egyéni vállalkozóként hatósági engedélyt kapott?

átalakulása (gt-vé: kft, zrt.), megszűnése

☒ A tag elhatározza a cég jogutód nélküli megszűnését, vagy jogutódlással történő megszűnését

☒ Alapító okiratban meghatározott időtartam letelt

60

☒ Cb. megszűntnek nyilvánítja

TÁRSULÁSOK

☒ EGYESÜLÉS

☒ EGE

☒ SZÖVETKEZET

☒ SCE

☒ Gt-k

☒ SE

SZÖVETKEZET

TÖRTÉNETE ÉS FEJLŐDÉSI IRÁNYA

2006. évi X. tv. és a Ptk.

☒ Szövetkezet a tagok vagyoni hozzájárulásából álló tőkével alapított, a nyitott tagság és a változó tőke

elvez szerint működő,

☒ A tagok gazdasági és társadalmi szükségleteinek kielégítésére irányuló tevékenységet végző jogi személy,

☒ Amelynél a tag kötelezettsége a szövetkezettel szemben vagyoni hozzájárulásának szolgáltatására és az alapszabályban meghatározott személyes közreműködésre terjed ki.

ALAKULÓ KGY

MIN. 7 Csak természetes személyek?

Nyilvános felhívás NINCS!!!

☒ Nem természetes személy tagjainak száma MAX taglétszám 20 %-a

☒ Személyes közreműköést nem vállaló tagjainak száma nem haladhatja meg a taglétszám ¼-t.

TAGI VAGYONI HOZZÁJÁRULÁS

1 TAG / max a tőke 15 %-a

nem természetes személy tagok / max a tőke 1/3-a.

BEJEGYZÉS FELTÉTELE

☒ pénzbeli min. 30% BEFIZ. (max 1 éven belül a többöt)

61

☒ Rapport egészét be

☒ Nem személyesen közreműködő az egészet!!

☒ KGY

NYERESÉG

☒ Tagok között felosztható (50 %-ot a tagok között személyes közreműködésük arányában kell)

☒A SZÖVETKEZET TARTOZÁSAIÉRT ki felel?

A szövetkezet lényegét kifejező intézmény a közösségi alap, amely létesítéséről a közgyűlés határoz.

CÉLJA?

a szövetkezet tagjainak, illetve a tagok hozzátartozónak nyújtandó szolgáltatások fedezésére

szolgál (ezért a közösségi alapba helyezett szövetkezeti vagyon nem osztható fel a tagok között.)

Fb és a könyvvizsgáló

Fb. 3/5

első könyvvizsgáló: alapszabályban mb-i szerződés

ÜGYVEZETÉS

☒min. 3 TAGÚ IGAZGATÓSÁG

☒15-nél kevesebb tag? (igazgató elnöki tisztség)

☒Max. 5 ÉV

A tag kilépése

☒igazgatóságnak írásban bejelenteni

☒szándék bejelentése és a tagsági viszony megszűnése között min. 3 hó;

GAZDASÁGI JOG 2019 (GAZDINFO)

- 1. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** Ha a csődeljárás során az egyezség nem jön létre, a bíróság a csődeljárást megszünteti, az adós fizetésképtelenségét hivatalból állapítja meg és elrendeli az adós felszámolását. **IGAZ**
- 2. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** A csődeljárást a felszámoló és a hitelezők is kezdeményezhetik! **HAMIS**
- 3. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** Csődeljárás kezdeményezése esetén jogi képviselet nem kötelező. **HAMIS**
- 4. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** A szabályosítási elzárást csak bíróság szabhat ki. **IGAZ**
- 5. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** Csődeljárás nem kérhető például akkor, ha adós ellen felszámolási eljárás indult. **IGAZ**
- 6. Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a szerzői jogvédelem személyéhez fűződő jogai! ( )**
  - a. nyilvánosságra hozatal joga **IGAZ**
  - b. felhasználás joga **IGAZ**
  - c. hasznosítás joga **HAMIS**
  - d. visszavonás joga **IGAZ**
  - e. a mű egységének védelme (integritás) **IGAZ**
- 7. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek szabadalmi oltalmat kizáró okok! ( )**
  - a. közrendbe ütközik **IGAZ**
  - b. a társadalmi gazdasági rendkét sérti **HAMIS**
  - c. emberi klónozásra irányul **IGAZ**
  - d. állati test kezelésére szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárás **IGAZ**
- 8. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )** Szabályosítést valósít meg nem csak a szándékos elkövetés, hanem a gondatlan elkövetés is. **IGAZ**
- 9. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** Csődeljárást esetén a bíróság felszámolót rendel ki. **HAMIS**
- 10. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** A csődeljárást követően a cégt jogutód nélkül megszűnik. **HAMIS**

- 11. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓) A fizetési haladék célja a csődvagyon megőrzése a hitelezőkkel történő egyezség érdekében. IGAZ**
- 12. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓) Egyéni vállalkozó ellen sem csődeljárásnak, sem felszámolási eljárásnak nincs helye. IGAZ**
- 13. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓) A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés. IGAZ**
- 14. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges a szerzői alkotás szabad felhasználása! (✓) a. idézés IGAZ
b. tömegtájékoztatás IGAZ
c. sokszorosítás HAMIS
d. iskolai felhasználás IGAZ
e. rendezvényen történő felhasználás HAMIS**
- 15. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek az iparjogvédelem területei! (✓) a. találmányok (szabadalom) IGAZ
b. sui generis adatbázisok HAMIS
c. használati mintaoltalom IGAZ
d. állatfajták HAMIS
e. árujelzők IGAZ
f. növényfajták HAMIS**
- 16. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓) A büntetőjogi felelősség differenciálásának elve szerint a szankciók súlya és szigora az elkövetett bűncselekménnyel arányban álljon. IGAZ**
- 17. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé! (✓) a. elzárás IGAZ**

b. pénzbüntetés IGAZ

c. pénzbírság HAMIS

18. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú- és az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható-, büntetés helyett figyelmeztetés alkalmazható, amely a hatóság rosszallását kifejező, nevelő jellegű intézkedés. **IGAZ**

19. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé! ( )

- a. közvetítői szerződés **IGAZ**
- b. fuvarozási szerződés **HAMIS**
- c. vállalkozási szerződés **HAMIS**

20. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé! ( )

- a. halálbüntetés HAMIS
- b. szabadságvesztés IGAZ
- c. közmunka HAMIS
- d. közérdekű munka IGAZ

21. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelemhez többek között mit kell csatolni! ( )

- a. a tagok előzetes egyetértését biztosító okiratot IGAZ
- b. adóbevallást HAMIS
- c. adós hitelezőinek névsorát IGAZ

22. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé!

( ) a. közvetítői szerződés HAMIS

- b. fuvarozási szerződés IGAZ
- c. vállalkozási szerződés IGAZ

23. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A bűncselekmény bűntettnek minősül vagy vétségnek. IGAZ

24. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( ) A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon. IGAZ

25. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( ) Bűntett az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el. IGAZ

26. Jelölje meg a kötelezetkeztető jogi tényeket! ( )

- a. szerződésből IGAZ
- b. utaló magatartásból IGAZ
- c. károkozásból IGAZ
- d. egyoldalú jognyilatkozatból IGAZ
- e. Érvénytelenségből HAMIS

27. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A bérleti szerződést nem kötelező, míg a haszonbérleti szerződést kötelező írásban megkötni. IGAZ

28. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé!

( ) a. közvetítői szerződés IGAZ

- b. fuvarozási szerződés HAMIS
- c. vállalkozási szerződés HAMIS
- d. bizományi szerződés IGAZ

29. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható. IGAZ

- 30. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A haszonbérleti szerződést hosszabb időre kötik, mint a bérleti szerződést. IGAZ**
- 31. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A Btk. szerint részesnek minősül a felbujtó és a bűnsegéd. IGAZ**
- 32. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A szerzői művet a jogi védelemhez nem kell nyilvántartásba venni, mert a törvény a szerző egyéni, eredeti szellemi tevékenységéből eredő alkotást védi. IGAZ**
- 33. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A szomszédos jogok védelme azokra vonatkozik, akiknek a tevékenysége a szerzői mű felhasználása érdekében történik. IGAZ**
- 34. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Az ajándékot az ajándékozó főszabályként visszakövetelheti. HAMIS**
- 35. Igaz vagy Hamis? (✓) A hatályos büntetőjogunk szankciórendszerét a jogkövetkezmények kettőssége jellemzi, mivel a törvény büntetések és intézkedések alkalmazását teszi lehetővé. IGAZ**
- 36. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A bűnösség megnyilvánulási formái a szándékosság és a gondatlanság. IGAZ**
- 37. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A közérdekű munkát az elítélt díjazás ellenében végzi. HAMIS**
- 38. Jelölje, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet!**
(✓) a. kijavítást IGAZ

b. kicserélést IGAZ

c. arányos árleszállítást IGAZ

d. szerződéstől elállhat IGAZ

e. Semmit HAMIS

- 39. Jelölje meg a szerződés megtámadásának okait! (✓)**
- a. tévedés IGAZ**
  - b. megtévesztés IGAZ**
  - c. feltűnő értékaránytalanság IGAZ**
  - d. jogszabályba ütközés HAMIS**

40. Jelölje meg, hogy a csődeljárást milyen formában lehet kezdeményezni! (✓) a. szóban HAMIS

b. papír alapon írásban HAMIS

c. elektronikus nyomtatványban IGAZ

- 41. Jelölje meg a csődeljárás célját! ( ) a. az adós felszámolása HAMIS
b. az adós fizetőképességének helyreállítása IGAZ
c. az adós tevékenységének megszüntetése HAMIS**
- 42. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Akkor nyújtható be az adós felszámolás iránti kérelem, ha a követelés összege meghaladja a jogszabályban meghatározott értékhatárt. IGAZ**
- 43. Jelölje meg, hogy mire irányul a kötelem! ( ) a. dolog átadására IGAZ
b. tevékenységre IGAZ
c. tevékenységtől való tartózkodásra IGAZ
d. erkölcsi normák érvényesítésére HAMIS**
- 44. Jelölje meg, hogy milyen jogintézményeket nevez meg a Ptk. a szerződés megerősítésére! ( )**
**a. kikötése HAMIS
b. kezesség HAMIS
c. foglaló IGAZ
d. kötbér IGAZ
e. előleg HAMIS**
- 45. Jelölje meg a szerződésszegés eseteit! ( ) a. kötelezettségi késedelme IGAZ
b. jogosult átvételi késedelme IGAZ
c. hibás teljesítés IGAZ
d. teljesítés megtagadása IGAZ
e. teljesítés lehetetlenné válása IGAZ**
- 46. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A Btk. szerint a foglalkozástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy végleges hatályú. IGAZ**
- 47. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Adós fizetésképtelensége esetén akkor kezdeményezheti a felszámolási eljárást, ha nem tud vagy nem akar csődeljárást kezdeményezni. IGAZ**
- 48. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha a végrehajtás eredménytelen volt. IGAZ**
- 49. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( ) A szerződés érvénytelen, ha semmis vagy sikerrel megtámadták. IGAZ**

- 50. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A felszámolás elrendeléséig az adós és a hitelező egyetértése esetén szünetelés kérhető. IGAZ**
- 51. Jelölje meg az alábbi állításokból, az ingatlan elbirtoklási idejére melyik igaz? ( ) 15 év IGAZ
5 év HAMIS 10 év HAMIS**
- 52. Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képzik a gazdasági társaság szerveit! (?) Könyvvizsgáló IGAZ felügyelő bizottság IGAZ társaság tagjainak gyűlése IGAZ munkavállalók érdekképviseleti szerve HAMIS ügyvezetés IGAZ**
- 53. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Becsületsértés: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás. IGAZ**
- 54. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mi befolyásolja az ember cselekvőképességét a jog szerint! ( ) kor IGAZ gondnok nyilatkozata HAMIS mentális állapot IGAZ állampolgárság megléte HAMIS törvényes képviselő nyilatkozata IGAZ**
- 55. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A gazdasági társaságok alapító okirata lehet alapszabály társasági szerződés és létesítő okirat. IGAZ**
- 56. Jelölje meg, hogy mire irányulhatnak az atipikus munkaserződések! ( ) távmunka IGAZ vállalkozói munkavégzés HAMIS bedolgozói munkaviszony IGAZ bizományosi munka HAMIS munkaerő-kölcsönzés IGAZ**
- 57. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( ) A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, vagy a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre. IGAZ**
- 58. Jelölje meg az állam jogalanyiságára vonatkozó igaz állításokat! (?) a. az államot a polgári jogi jogviszonyokban az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter képviseli. HAMIS
b. az állam a polgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt IGAZ
c. az állam egyszerre lehet közjogi és magánjogi jogalany IGAZ**

- 59. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)** A törvényeket arab számmal jelöljük, míg a rendeleteket római számmal kell jelölni. HAMIS
- 60. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)** A cég székhelye, telephelye és fióktelepe olyan ingatlan lehet, amely a cég tulajdonát képezi, vagy amelynek használatára jogosult. IGAZ
- 61. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?)** A munkarend alatt a munkavállaló beosztását értjük. IGAZ
- 62. Jelölje meg, hogy az alábbi jogi személyek közül melyek azok a gazdasági társaságok, amelyeket a hatállyos Ptk. szerint alapítani lehet! (✓)** közkereseti társaság IGAZ közös vállalat HAMIS részvénnytársaság IGAZ korlátolt felelősséggű társaság IGAZ közkereseti társaság IGAZ szövetkezet HAMIS
- 63. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)** Mivel az egyéni cég csak a vagyonával felel a kötelezettségeiről, egyéni cég tagja más társaság korlátlanul felelős tagja is lehet HAMIS
- 64. Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek tartoznak a jogszabályok megismerését szolgáló hivatalos lapok közé!** (✓) Nemzeti Jogszabálytár HAMIS Jogi Fórum HAMIS Tárcaközlöny HAMIS Magyar Közlöny IGAZ Jogtár HAMIS
- 65. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás!** (✓) A jogi személy határozott vagy határozatlan időre jöhét létre. IGAZ
- 66. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis.** (✓) A törvényességi felügyeleti eljárásban a jogi személy belső viszonyaiban keletkezett jogssértő tények vizsgálatát végzi a bíróság. IGAZ
- 67. Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy létesítésére!** (✓) jogi személy szabadon létesíthető IGAZ a jogi személy a létesítő okirat tagok általi elfogadásával jön létre HAMIS a jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre IGAZ jogi személy csak határozatlan időre jöhét létre HAMIS

- 68. Jelölje meg, hogy milyen típusú részvényeket bocsáthat ki egy részvénytársaság! ( )**
elsőbbségi részvény IGAZ fórészvény HAMIS másodlagos részvény HAMIS kamatozó részvény IGAZ dolgozói részvény IGAZ törzsrezszvény IGAZ
- 69. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen formában lehet jogi személyt létrehozni! ( )**
alapító okirat IGAZ alapszabály IGAZ cégbírósági határozat HAMIS társasági szerződés IGAZ
- 70. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** A felügyelőbizottság fő feladata a jogi személy képviselete. **HAMIS**
- 71. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )** A megkötött munkaszerződés nem más, mint a munkaviszony létrehozására irányuló jogügylet, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozával jön létre. **IGAZ**
- 72. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )** Az egyéni céget bármely természetes személy alakíthat. **HAMIS**
- 73. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** A zártkörű részvénytársaság operatív irányítást végző szerve az ügyvezető vagy ügyvezetők. **HAMIS**
- 74. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** A tilos önhatalom ellen a birtokos - a birtok megvédéséhez szükséges mértékben - önhatalommal is felléphet. **IGAZ**
- 75. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** A kft esetében a jogszabály nem határozza meg a legkisebb alapítói vagyon nagyságát! **HAMIS**
- 76. Jelölje meg a szabadság fajtáját! ( )** fizetés nélküli szabadság **IGAZ** szülési szabadság **IGAZ** rendes szabadság **HAMIS** betegszabadság **IGAZ**
- 77. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** Az Országgyűlés akkor határozatképes, ha az ülésen az országgyűlesi képviselők több mint a fele jelen van. **IGAZ**
- 78. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )** A jóhírnév megsértése, ha valaki más személyre vagy és e személyt sértő valótlan tényt állít vagy valós tényt hamisan tüntet fel. **IGAZ**

79. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervek NEM jogosultak törvényalkotásra! (?

**Országgyűlés HAMIS Kormány IGAZ Alkotmánybíróság IGAZ Önkormányzatok képviselő testülete
IGAZ**

**80. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervekből állhat a kft-t. (✓) felügyelő bizottság
IGAZ közgyűlés HAMIS ügyvezetés IGAZ taggyűlés IGAZ igazgatóság HAMIS**

**81. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A jogi személy törvényes képviseletét a vezető
tisztségviselő látja el. IGAZ**

**82. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A kft. legfőbb szerve a közgyűlés.
HAMIS**

**83. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A jogi személy tulajdonosi ellenőrzését a
felügyelő bizottság látja el. IGAZ**

**84. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyik, vagy melyek tartoznak a tulajdonjog elemei közé! (?)
a birtoklás joga IGAZ a használat joga IGAZ a hasznosítás joga IGAZ haszonélvezet IGAZ**

**85. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A munkaserződést írásbeli formában kell
megkötni! IGAZ**

**86. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki melyek jellemzők a gazdasági társaságokra! (✓) állami
elismerés IGAZ állandó szervezet IGAZ célalárendeltség IGAZ tulajdonos(ok) teljes felelőssége
HAMIS alapítóktól, tulajdonosuktól elkülönült vagyon IGAZ korlátozott cselekvőképesség HAMIS**

87. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Az ingatlan elbirtoklási ideje tíz év. HAMIS

**88. Jelölje meg, hogy hogyan szüntethető meg a munkaviszony! (✓) közös megegyezéssel IGAZ
felmondással IGAZ jogutódlással HAMIS rendkívüli felmondással IGAZ**

- 89. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)** A cégbíróság feladatai közé tartozik a kisebbségi jogok gyakorlását biztosító kérelmek elbírálása és a közhasznúvá minősítés is. **IGAZ**
- 90. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)** A jog a gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség, amely a társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza, és az egyének és a közösség cselekvéseit alakítja. **IGAZ**
- 91. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)** A jogosult a követelését másra átruházhatja. **IGAZ**
- 92. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerződési jog alapelvei! (✓)** Visszterhesség véleme IGAZ Szerződések írásbelisége HAMIS Szerződési szabadság IGAZ Együttműködési kötelezettség IGAZ Különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél IGAZ
- 93. Jelölje meg, hogy mely állítás vagy állítások jellemzik a kötbért! (?)** kártalány funkciót tölt be IGAZ bánatpénzt jelent HAMIS kötbér után kamat kikötése semmis IGAZ bíróság nem mérsékelheti HAMIS írásban köthető ki IGAZ
- 94. Jelölje meg, hogyan kerül sor a munkaviszony megszüntetésére! (✓)** munkáltató jogutód nélküli megszűnéssével HAMIS munkavállaló halála esetén HAMIS azonnali felmondással IGAZ közös megegyezéssel IGAZ
- 95. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)** Csődeljárás esetén az egyezségi javaslat megismerhetőségét a hitelezők számára a tárgyalás időpontját megelőzően biztosítani kell. **IGAZ**
- 96. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)** A károsultat a kárenyhítési kötelezettség terheli. **IGAZ**
- 97. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)** A 14.életévét be nem töltött személy jognyilatkozata minden esetben semmis, nevében és helyette a törvényes képviselője jár el. **IGAZ**
- 98. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)** A felszámolás elrendelését követően a hitelezők igényeiket – a jogszabályban meghatározott időn belül – kötelesek a felszámolónak bejelenteni. **IGAZ**

99. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában és annak befejezését követően is korlátozás nélkül betekinthet az eljárás során keletkezett összes iratba. IGAZ

100. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) Az anyagi jogforrás a jogalkotó szervet jelöli az elsőjogforrás a jog megjelenési formája (pl. törvény). IGAZ

101. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) A munkaidő a munkaviszonyból eredő munkavégzési kötelezettség időbeli kerete, azaz a munkaszerződés szerint a munkavállaló mennyi időt alatt köteles a munkát végezni, illetve a munkáltató rendelkezésére állni. IGAZ

102. Jelölje meg a szabályosítés esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket! ( ) elővezetés IGAZ elzárás HAMIS szabályosítási őrizet IGAZ rendbírság IGAZ

103. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) A méhmagzatnak az éve születésig dologi várománya van. IGAZ

104. Jelölje meg, hogy bűncselekmény elkövetése esetén az alábbiakból melyik, vagy melyek minősülnek mellékbüntetésnek! ( ) közügyektől eltiltás IGAZ megrovás HAMIS kényszergyógykezelés HAMIS jóvátételi munka HAMIS

105. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz, vagy hamis! ( ) Az „opt-in” elv lényege, hogy az adatkezelés megkezdéséhez nincs szükség az alany beleegyezésére, de az adatait bármikor „kiszállhat”. HAMIS

106. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) Szabályosítási büntetésnek minősül az elzárás, a pénzbüntetés, a közmunka. HAMIS

107. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) A munkarend alatt a munkaidő beosztását értjük. IGAZ

108. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! ( ) adós ellen csődeljárás indult HAMIS adós szünetelést kért az egyezsgökötés érdekében HAMIS adós a csődegyezségen foglaltak ellenére nem telesített IGAZ

109. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) Az Állami Számvevőszék ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadást. IGAZ

110. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A részvénytársaság az egyetlen gazdasági társaság, amely a társasági jogokról értékpapírt jogosult és köteles kiállítani. **IGAZ**

111. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé! (✓) figyelmeztetés HAMIS elköbözés HAMIS közérdekű munka **IGAZ**

112. Jelölje meg, hogy milyen feltétel (akár több is) teljesülése elégges ahhoz, hogy az adatkezelés jogosú legyen! (✓) az adatkezelés közérdekű feladat ellátásához szükséges **IGAZ** az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél **IGAZ** az érintett hozzájárulását adta a személyes adatai kezeléséhez **IGAZ** az adatkezelés az adatkezelő gazdasági érdekében szükséges **HAMIS**

113. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Próbára vétel esetében a szerződés csak akkor hatályosul, ha a megtekintő erről nyilatkozik. **HAMIS**

114. Jelölje meg, hogy mely alábbi területek képezhetik a szerzői jog tárgyát! (?) formatervezési alkotás **IGAZ** iparművészeti mű **IGAZ** filmalkotás **IGAZ** irodalmi mű **IGAZ** építészeti alkotás **IGAZ**

115. Jelölje meg, hogy milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv! (✓) jogi személy **IGAZ** jogképességgel felruházott nem jogi személy **IGAZ** állam **IGAZ** természetes személy **IGAZ**

116. Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabálynak! (✓) miniszteri rendelet **IGAZ** minisztériumi rendelet **HAMIS** kormányrendelet **IGAZ** törvény **IGAZ**

117. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A hatóság az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági bizonyítványt ad ki, amely közokiratnak minősül. **IGAZ**

118. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A munkaserződés főszabályként alaki kötöttség nélkül is megköthető. **IGAZ**

119. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?) A Btk. szerint tetteknek minősül a társtettes, a közvetett tettek és a felbujtó. **HAMIS**

- 120. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** Származékos tulajdonszerzésnek minősül a csere, az öröklés, vagy az adás-vétel útján történő szerzés is. **IGAZ**
- 121. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** A részvénytársaság ügyvezetését az ügyvezető látja el. **HAMIS**
- 122. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** A használati mintaoltalom valamely termék egészének vagy részének megjelenésére kérhető, amelyet magának a terméknek vagy díszítésének a külső jellegzetességei eredményeznek. **HAMIS**
- 123. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** A munkaviszony kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését követő munkanap. **IGAZ**
- 124. Jelölje meg, hogy milyen adatvédelmi jogérvényesítési lehetőségek állnak az érintettek rendelkezésére! ( )** hatósági vizsgálat kezdeményezése a NAIH-nál **IGAZ** adatvédelmi biztoshoz fordul **HAMIS** a felelős miniszterhez fordul beadvánnyal **HAMIS** adatvédelmi pert indít **IGAZ**
- 125. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** A jogi személy székhelye a jogi személy bejegyzett irodája, ahol a jogi személynek biztosítania kell a részére címzett jognyilatkozatok fogadását és a jogi személy jogszabályban meghatározott iratainak elérhetőségét. **IGAZ**
- 126. Jelölje meg, hogy az ajándék főszabályként mikor követelhető vissza! ( )** téves feltevés esetén **IGAZ** tévedés esetén **HAMIS** ajándékozó létfenntartása veszélybe került **IGAZ**
- 127. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** A személyes adatok kezelése jogoszerű, ha az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges. **HAMIS**
- 128. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv!** ( ) természetes személy **IGAZ** nem jogképes személy **HAMIS** költségvetési személy **HAMIS** cselekvőképes személy **HAMIS** jogi személy **IGAZ**
- 129. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** A felmondást minden fél (munkavállaló és munkáltató) köteles megindokolni. **HAMIS**

- 130. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** Az államháztartás úgy is megfogalmazható, mint a közfeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere. **IGAZ**
- 131. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki vagy kik kérvényezhetik a holtnak nyilvánítást! ( )** ügyész IGAZ az eltűnt személy közelé hozzáartozója IGAZ bárki, aki úgy tudja, hogy az adott személy meghalt HAMIS gyámhatóság IGAZ bíróság HAMIS
- 132. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** Cselekvőképességnek nevezzük, amikor valaki a saját akarat-elhatározásából saját nevében jogokat szerezhet, kötelezettséget vállalhat. **IGAZ**
- 133. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik, a követelések főszabályként öt év alatt évülnek el. **IGAZ**
- 134. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése! ( )** a NAV és a helyi önkormányzatok adóztatási és egyéb bevételszerző tevékenységére IGAZ a központi költségvetésből gazdálkodó szervezetekre (intézményekre) IGAZ a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadásra IGAZ az MNB gazdálkodására IGAZ
- 135. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé! ( )** bizományi szerződés HAMIS megbízási szerződés IGAZ vállalkozási szerződés IGAZ
- 136. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** A felszámolási eljárásban adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti. **HAMIS**
- 137. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** A Kormány a végrehajtó hatalom általános szerve. **IGAZ**
- 138. Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit! (?)** személyegyesüléssel IGAZ kötelezett késedelmével IGAZ kötelezett jogutód nélküli megszűnésével HAMIS a szolgáltatás teljesítésével IGAZ sel HAMIS
- 139. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerzői jogon alapuló vagyoni jogok! ( )** visszavonás HAMIS átdolgozás IGAZ terjesztés IGAZ kiállítás IGAZ többszörözés IGAZ

140. Jelölje meg, hogy melyik a közkereseti társaság legfőbb szerve! ( ) igazgató tanács HAMIS ügyvezetés HAMIS igazgatóság HAMIS a tagok gyűlése IGAZ

141. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) Semmis szerződés esetén a teljesítés még követelhető. HAMIS

142. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?) A kötelem tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelemben kikötött adósi magatartás IGAZ

143. Jelölje meg, hogy mikor nem alakulhat át jogi személy! ( ) jogutód nélküli megszűnése iránti eljárás van folyamatban IGAZ jogi személyvel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedés hatálya alatt áll IGAZ csődeljárás alatt áll IGAZ

144. Jelölje meg, hogy csődeljárás esetén a bíróság kit rendel ki! ( ) felszámolót HAMIS végelszámolót HAMIS vagyonfelügyelőt IGAZ

145. Jelölje meg, a vállalkozási szerződés alapján a vállalkozót megillető jogokat! ( ) zálogjog IGAZ indokolt többletmunka elvégzése HAMIS indokolt pótmunka elvégzése HAMIS vállalkozói díj IGAZ

146. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) Az adatvédelem jelentése túlmutat az adatok védelmén, valójában az adatai védelmére irányul. IGAZ

147. Jelölje meg az EU tagországainak számát! ( ) 20 HAMIS 25 HAMIS 28 IGAZ

148. Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit! ( ) adós követeléseit az esedékességekor behajtani HAMIS évente közbenső mérleget készíteni IGAZ hitelezői igényeket nyilvántartásba venni IGAZ

149. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) A felek a munkaserződést egyoldalúan is módosíthatják. HAMIS

150. Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást! (✓) a. egyéni cég tagja IGAZ

b. kiskorú személy IGAZ

c. akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítéleztek, amíg az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül IGAZ

d. gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja IGAZ

e. magyar állampolgár HAMIS

151. Az egyezségi tárgyalás során a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet és a hitelezők megállapodhatnak: ( ) a felszámoló személyéről HAMIS a kielégítések arányáról és módjáról IGAZ a teljesítési határidő módosításáról IGAZ a kielégítés sorrendjéről IGAZ

152. Jelölje meg, hogy mely hatósági eljárások nem tartoznak az Ákr. hatálya alá! ( ) versenyfelügyeleti eljárás IGAZ hatósági bizonyítvány kiadása HAMIS adó-, ill. vámigazgatási eljárás IGAZ anyakönyvezetési eljárás HAMIS szabálysértési eljárás IGAZ

153. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) Senki sem tekinthető szabálysértés elkövetésében felelősnek mindaddig, amíg szabálysértési felelősséget a szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerős határozata nem állapította meg. IGAZ

154. Jelölje meg, hogy melyek a szabadalmi oltalom korlátjai! ( ) találmánybitorlás HAMIS előhasználati jog IGAZ szabadalombitorlás HAMIS tranzitárú HAMIS továbbhasználati jog IGAZ

155. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének feltétele, hogy a vállalkozni kívánó természetes személy e szándékát bejelentse a nyilvántartást végző hatóságnak. IGAZ

156. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás hibája miatt is. IGAZ

157. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül felszámolást ki, mely szerv vagy szervek

kezdeményezhetik! ( ) felszámoló HAMIS hitelező IGAZ adós IGAZ végelszámoló IGAZ

158. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) Szándékosan követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában. HAMIS

159. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha az adós a csődegyezség ellenére nem fizetett. **IGAZ**

160. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétseresen köteles visszatéríteni. **IGAZ**

161. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Az Alaptörvényben csak a legfontosabb jogi alaptételek találhatók, a garanciális jellegű kívánalmakat sarkalatos törvények bontják ki. **IGAZ**

162. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A közigazgatási hatósági ügy intéséből kizárt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos megítélése vagy akinek a jogát az ügy közvetlenül érinti. **IGAZ**

163. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra! (✓) a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik **IGAZ** a bíróság végzéssel elrendelte a cég felszámolását **IGAZ** eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén **IGAZ**

164. Jelölje meg, hogy melyik a csődeljárás kezdő időpontja! (✓) a csődeljárás elrendeléséről szóló végzés közzétételének napja **IGAZ** a csődeljárás elrendeléséről szóló ítélet közzétételének napja **HAMIS** a hitelezőknek küldött értesítés napja **HAMIS**

165. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha a vagyonfelügyelővel szemben fennálló együttműködési kötelezettségét nem teljesíti. **IGAZ**

166. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A szabálysértési elzárás bármely szabálysértési ügyben eljáró szerv vagy hatóság által kiszabható. **HAMIS**

167. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A Gazdasági Versenyhivatalnál automatikusan megindul a versenyfelügyeleti eljárás. **IGAZ**

168. Jelölje meg a szerződés megszüntetésének eseteit! (✓) a felek megállapodásával **IGAZ** bánatpénz adásával **HAMIS** bíróság által **IGAZ** egyoldalú jognyilatkozattal **IGAZ**

169. Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek! (✓) munkabér fizetése **IGAZ** közműdíj **IGAZ** végkielégítés fizetése **IGAZ**

- 170. Jelölje meg, hogy melyik, vagy melyek a Btk. szerinti intézkedések! (✓) pártfogó felügyelet IGAZ vagyonelkobzás IGAZ kiutasítás HAMIS**
- 171. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető jogok! (?) szabadság IGAZ együttműködés munkatársaival HAMIS személyes munkavégzés IGAZ munkaképes állapotban megjelenés HAMIS biztonságos munkakörnyezet IGAZ**
- 172. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Funkcióját tekintve mind a jogorvoslat, mind a végrehajtási eljárás csak esetleges szakasza a közigazgatási hatósági eljárásnak. IGAZ**
- 173. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények közé! (✓) vesztegetés HAMIS csődbűncselekmény IGAZ a számvitel rendjének megsértése IGAZ költségvetési csalás HAMIS**
- 174. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok! (?) munkavállaló utasítása IGAZ munkavállaló figyelmeztetése IGAZ munkavállaló foglalkoztatása HAMIS munkabér fizetése HAMIS biztonságos munkakörülmények biztosítása HAMIS**
- 175. Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek teljesülése esetén! (✓) három éven belül HAMIS nem követelhető vissza HAMIS egy éven belül HAMIS általános elévülési időn belül IGAZ**
- 176. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A szerzői jog az irodalom, a tudomány és a művészet körébe tartozó alkotások létrehozásának, felhasználásának sajátos szabályait foglalja magában. IGAZ**
- 177. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Az előszerződést a szerződésre előírt alakban kell megkötni! IGAZ**
- 178. Jelölje meg, hogy mely alábbiak közül melyek a közvetlen irányítás vagylagos feltételei! Ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen (✓) a. a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrszeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint 50%-val rendelkezik IGAZ**
- b. jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására IGAZ**
- c. ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni IGAZ**

179. Jelölje meg, hogy milyen jogokkal rendelkezek a GDPR szerint azok a személyek, akiknek az adatait kezelik! ( ) hozzáférési jog IGAZ törléshez való jog IGAZ átlátható tájékoztatáshoz való jog IGAZ adathordozáshoz való jog HAMIS

180. Jelölje meg, hogy milyen módon szűnhet meg jogutódlással a gazdasági társaság! ( ) szétválással IGAZ végelszámolási eljárással HAMIS társasági forma váltással IGAZ felszámolási eljárással HAMIS egyesüléssel IGAZ

181. Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy szétválására! ( ) a. Különválás esetén a jogi személy fennmarad. HAMIS

b. Kiválás esetén a jogi személy vagyonának egy része a kiválással létrejövő jogi személyre mint jogutódra száll át. IGAZ

c. A jogi személy szétválása különválás vagy kiválás útján is történhet. IGAZ

d. Kiválás esetén a jogi személy megszűnik. HAMIS

182. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) A kényszertörlési eljárás megindítását a cégbíróság rendeli el. IGAZ

183. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek minősülnek a büntethetőséget kizáró oknak! ( ) tévedés HAMIS gyermekkor IGAZ feledékenység HAMIS kóros elmeállapot IGAZ

184. Jelölje meg, hogy milyen kritériumok jellemeznek kötelezően minden gazdasági társaságot!

( ) a. jogi személyiségek IGAZ

b. A tagok meghatározhatják közösen, hogy mely tag(ok) részesedjenek a nyereségből, ill. mely tagok viseljék a veszteséget. HAMIS

c. A gazdasági társaságnak rendelkeznie kell az ügyvezetését és képviseletét ellátó állandó szervezettel IGAZ

d. a taguktól elkülönült vagyon IGAZ

e. a gazdasági társaság célja az üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatása IGAZ

185. Jelölje meg, hogy amennyiben a tulajdonátruházó szerződéseket ( ) adásvételi IGAZ bizományosi HAMIS ajándékozási IGAZ csere IGAZ

186. Jelölje meg, hogy mi számít társasági jogvitának ( ) a tagok társasági jogviszonyával kapcsolatos, egymással szemben keletkezett jogvitája IGAZ gazdasági társaság és a vezető tisztségviselője között, annak jogviszonyából eredő jogvita IGAZ a gazdasági társaság és a tagja közti, a társasági jogviszonyból eredő jogvita IGAZ gazdasági társaságok üzleti viszonyaiéra vonatkozó jogvita IGAZ gazdasági társaság és hitelezők közötti jogvita HAMIS

187. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) A szerzőt kizárálagos jog illeti meg a mű egészének vagy egy azonosítható részének bármilyen felhasználására. IGAZ

188. Jelölje meg, hogy a vállalkozó hogyan köteles a tevékenység végzésének feltételeit megszervezni! ( ) biztosítania kell a tevékenység gazdaságos elvégzését IGAZ biztosítania kell a tevékenység biztonságos befejezését IGAZ biztosítania kell a tevékenység szakszerű elvégzését IGAZ biztosítania kell a határidőre történő befejezését IGAZ

189. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mit tehet a korlátozottan cselekvőképes személy a törvényes képviselőjének közreműködése nélkül! ( ) mindenféle szerződést köthet, de csak írásban HAMIS akár nagyobb ajándékot is elfogadhat HAMIS akár nagyobb ajándékot is adhat HAMIS rendelkezhet a munkájával szerzett jövedelmével IGAZ hétköznapi életvitelhez tartozó szerződéseket köthet IGAZ tehet olyan jognyilatkozatot, amire a törvény felhatalmazza IGAZ

190. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból a Köztársasági elnökre melyik igaz, vagy melyek igazak! ( ) Magyarország államfője IGAZ az Országgyűlés választja IGAZ kinevezi a miniszterelnököt IGAZ törvényeket alkothat HAMIS

191. Jelölje meg a törvény kezdeményezésére jogosultakat! ( ) bármely országgyűlési képviselő IGAZ legfőbb ügyész HAMIS köztársasági elnök IGAZ Kormány IGAZ országgyűlési bizottság IGAZ

192. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek igazak a foglalóra! ( ) a bíróság mérsékelheti IGAZ kötelező írásban rögzíteni HAMIS írásbeliség nem kötelező IGAZ kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja IGAZ mértékét a Ptk. nem határozza meg IGAZ

193. Jelölje meg az ingatlan tulajdonjogának kisajátításával kapcsolatos feltételeket! ( ) közérdekként célra történhet IGAZ azonnali, teljes és feltétlen kártérítés mellett történhet IGAZ kivételes esetben történhet IGAZ miniszteri jóváhagyáshoz kötött IGAZ

194. Jelölje meg, hogy melyek igazak a Kormányra! ( ) a közigazgatás legfőbb szerve IGAZ az Országgyűlésnek felel IGAZ a végrehajtó hatalom általános szerve IGAZ

- 195. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?)** Költségvetési támogatás támogatási döntés alapján, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül nyújtható. **IGAZ**
- 196. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)** A személyhez fűződő jogok megsértésének szankciója lehet a jogsértés megállapítása, az attól való eltiltás, az elégtétel, illetve az előző állapot helyreállítása vagy akár kártérítés. **HAMIS**
- 197. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)** Az Alkotmánybíróság ítélettel dönt. **HAMIS**
- 198. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek nem része(i) a tiszteességtelen verseny tilalmának! (?)** jellegbitorlás HAMIS gazdasági erőfölény szerzése IGAZ a Versenyhivatal eljárása HAMIS bojkott felhívás IGAZ hírnévrontás HAMIS
- 199. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)** Munkaviszony létesítésekor a próbaidőt mindenki kell tölteni. **HAMIS**
- 200. Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képezik a gazdasági társaság szerveit! (?)** könyvvizsgáló IGAZ felügyelő bizottság IGAZ társaság tagjainak gyűlése HAMIS munkavállalók érdekképviseleti szerve HAMIS ügyvezetés IGAZ
- 201. Jelölje meg, az önkormányzat feladatkörébe tartozó funkciókat! (✓)** önkormányzati jelképek alkotása IGAZ törvény módosításának kezdeményezése az Országgyűlésben HAMIS a helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés IGAZ érdek-képviseleti szövetség létrehozása IGAZ
- 202. Jelölje meg, hogy a munkavállaló mikor mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettségének teljesítése alól! (✓)** kötelező orvosi vizsgálat tartamára IGAZ elháríthatatlan ok miatti indokolt távollét tartamára IGAZ hozzátartozója halálakor kettő munkanapra IGAZ bíróság vagy hatóság felhívására IGAZ
- 203. Jelölje meg, hogy mely alábbi jellemzők képezhetik a hátrányos megkülönböztetés alapját!** (✓) nem IGAZ vallás IGAZ faj IGAZ nyelv IGAZ

- 204. Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) számára kötelező felügyelő bizottság választása! ( ) a.**
Zrt., ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérík HAMIS
b. Zrt. minden esetben IGAZ
c. Nyrt., csak, ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérík HAMIS
d. Nyrt. minden esetben IGAZ

205. Jelölje meg, hogy a milyen esetekben kerülhet sor a közigazgatási hatósági ügy soron kívüli intézésére! ( ) ha a hatóság érdeke megkívánja HAMIS ha a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedést rendelt el IGAZ ha az életveszélytel vezető helyzet elhárítása indokolja IGAZ ha az ügyfél érdeke megkívánja HAMIS ha a kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége indokolja IGAZ

206. Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! ( ) közös megegyezéssel HAMIS határozott idejű munkaszerződés lejártával IGAZ munkavállaló halála esetén IGAZ felmondással HAMIS munkáltató jogutód nélküli megszűnésével IGAZ

207. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik személyiségi jog megsértését szankcionálja a Büntető Törvénykönyv! ( ) emberi méltóság megsértése IGAZ becsület megsértése IGAZ élet, személyes szabadság megsértése IGAZ levéltitok megsértése HAMIS személy hátrányos megkülönböztetése IGAZ

208. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A vállalkozási szerződés esetében a megrendelőnek a létrehozott rendeltetésszerű használatra alkalmas művet nem kell átvennie, ha elégedetlen a vállalkozó teljesítésével. HAMIS

209. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Közigazgatási ügyben jogorvoslati eljárást az ügyfél nem kezdeményezhet, azt minden esetben a hatóság hivatalból folytatja le. HAMIS

210. Jelölje meg, hogy mi alapján indulhat szabálysértési eljárás! ( ) bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ szabálysértési hatóság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés esetén IGAZ feljelentés alapján IGAZ

211. Jelölje meg az államháztartás alapelveit! ( ) részletekkel IGAZ éves költségvetés alapján történő gazdálkodás IGAZ nyilvánosság IGAZ

212. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Az adatvédelem jelentése megegyezik az adatok védelmével. HAMIS

213. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Az államháztartás ellenőrzésének célja az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása. **IGAZ**

214. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Az ingóság elbirtoklasi ideje tíz év. **IGAZ**

215. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A részvénnytársaság legfőbb szerve a taggyűlés. **HAMIS**

216. Jelölje meg, hogy mikor indulhat versenyfelügyeleti eljárás. ( ) kérelemre **IGAZ** hivatalból **IGAZ** panaszra **IGAZ** feljelentésre **HAMIS** bejelentésre **IGAZ**

217. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A jogszabály minden a kihirdetésétől hatályos. **HAMIS**

218. Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! ( ) jogviszonyváltással **IGAZ** közös megegyezéssel **HAMIS** munkavállaló halála esetén **IGAZ** felmondással **HAMIS**

219. Jelölje meg, hogy mely esetekben szűnik meg vagy kerül megszüntetésre az egyéni cég! ( ) a cégbíróság megszűntnek nyilvánítja **IGAZ** a tag elhatározza a cég jogutód nélküli megszűnését, vagy jogutódlással történő megszűnését **IGAZ** a cégbíróság a tag kérésére megszünteti **HAMIS** az alapító okiratban meghatározott időtartam eltelt **IGAZ**

220. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A munkavégzés kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését követő munkanap. **IGAZ**

221. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A GVH feladatai hatékonyabb, eredményesebb ellátása érdekében ágazati vizsgálatot és piackutatást végez. **IGAZ**

222. Jelölje meg, hogy felszámolás kezdeményezésekor ki számára kötelező a jogi képviselet! ( ) adós **IGAZ** végelszámoló **HAMIS** hitelező **HAMIS**

223. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Főszabály szerint minden az ügyfél kérelmére induló közigazgatási eljárás sommás eljárásként vagy automatikus döntéshozatali eljárásként indul. **IGAZ**

- 224. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás a kft-re igaz vagy hamis! ( ) A kft-t a cégbíróság veszi nyilvántartásba. IGAZ**
- 225. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A szerződés szóban, írásban vagy ráutaló magatartással jön létre. IGAZ**
- 226. Jelölje meg, hogy milyen kötelezettségei vannak az adatkezelőnek az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) szerint! ( ) adatregisztert kell az adatkezelési tevékenységről vezetni IGAZ speciális esetekben adatvédelmi tisztségviselőt kell kijelölnie IGAZ adatvédelmi hatásvizsgálatot kell végeznie IGAZ**
- 227. Jelölje meg, hogy mikor végleges a közigazgatási hatóság döntése! ( ) ha a fellebbezés megengedett, de lemondak a fellebbezésről IGAZ az ügyfél a fellebbezésről lemondott IGAZ ha a közigazgatási hatóság közölte az érintettekkel a döntését IGAZ ha azt a hatóság már nem változtatja meg IGAZ ha a fellebbezésre rendelkezésre álló határidő eltelt úgy, hogy nem fellebbeztek IGAZ**
- 228. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A rendeletek és az irányelvek jelentik az EU elsődleges jogforrását, a határozatok és az ajánlások a másodlagos (származékos) jogforrásokat. HAMIS**
- 229. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A felszámolási eljárás három szakaszból áll: a felszámolási eljárás a felszámolás és a bírósági szakaszokból. IGAZ**
- 230. Jelölje meg hogy az alább felsoroltak közül melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon! ( ) Alkotmánybíróság IGAZ Kúria HAMIS Ítéltőtáblák HAMIS közigazgatási és munkaügyi bíróságok HAMIS megyei törvényszékek HAMIS járási bíróságok HAMIS**
- 231. Jelölje meg, hogy csődeljárást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik! ( ) bíróság HAMIS adós IGAZ felszámoló HAMIS**
- 232. Jelölje meg, hogy mely adatokat tartalmaz kötelezően a céggjegyzék! ( ) a cég adószámát IGAZ a cég pénzforgalmi számláit vezető pénzforgalmi szolgáltatók nevét és székhelyét HAMIS a cég jegyzett tőkéjét, a képviseleti módját IGAZ a cég nevét és céggjegyzékszámát, székhelyét IGAZ a létesítő okirat keltét és fő tevékenységét IGAZ**
- 233. Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban ki az ügyfél! ( ) akinek (amelynek) jogát, jogos érdekét vagy jogi helyzetét az ügy érinti IGAZ akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak IGAZ akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz IGAZ**

234. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Normatív határozatot az Országgyűlés, normatív utasítást a Miniszterelnök hozhat. IGAZ

235. Jelölje meg, a jogi személy jogutórással történő megszűnésének eseteit! ( ) különválás IGAZ összeolvadás IGAZ beolvadás IGAZ

236. Jelölje meg a szabálysértés esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket! ( ) elzárás HAMIS szabálysértési őrizet IGAZ elővezetés IGAZ rendbírság IGAZ

237. Jelölje meg, hogy melyik igaz az alábbi állításokból! ( ) a. az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél IGAZ

b. az adatvédelem az adatai védelmét jelenti IGAZ

c. az adatfeldolgozó csak meghatározott célból végezhet adatkezelést IGAZ

d. az az adatkezelőnek kell bizonyítani a szabályok betartását, nem pedig a hatóságnak a szabálysértést HAMIS

238. Jelölje meg, melyek az EU legfontosabb pénzügyi intézményeit! ( ) Európai Beruházási Bank IGAZ Európai Számvevőszék IGAZ Világbank HAMIS Európai Központi Bank IGAZ

239. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A csődeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezheti! HAMIS

240. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé! ( ) pénzbüntetés HAMIS pénzbírság IGAZ elzárás IGAZ közérdekű munka IGAZ

241. Jelölje meg a kötelemfakasztó jogi tényeket! ( ) utaló magatartásból IGAZ egyoldalú jognyilatkozatból IGAZ érvénytelenségből HAMIS károkozásból IGAZ szerződésből IGAZ

242. Jelölje meg az alapítvány ügyvezető szervét! ( ) moratórium HAMIS kuratórium IGAZ oratórium HAMIS

- 243. Jelölje meg, hogy mi jellemzi a know-how-t! ( ) vagyoni értéke van IGAZ gyakorlatban felhasználható ismeret IGAZ nem ruházható át másra HAMIS korlátozottan hozzáférhető HAMIS lajstromozni szükséges HAMIS**
- 244. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Közérdekű munka kiszabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható. HAMIS**
- 245. Jelölje meg, hogy mik az „antitrust” jog (versenykorlátozások) területei! ( ) gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma IGAZ tisztességtelen verseny tilalma HAMIS gazdasági erőfölényvel való visszaélés tilalma IGAZ vállalkozások összefonódásának ellenőrzése IGAZ az üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma HAMIS**
- 246. Jelölje meg az államháztartás alapelveit! ( ) teljesség IGAZ valódiság IGAZ egységesség IGAZ**
- 247. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges mentességet kapni a versenykorlátozó megállapodások alól! ( ) törvényimentesség alapján IGAZ cégbírósági határozattal HAMIS csoportmentesség alapján IGAZ egyedi mentesség alapján IGAZ**
- 248. Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik igaz, vagy melyek igazak! ( ) a. A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót, illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg. IGAZ
b. A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, ha elégedetlenek a társaság ügyvezetésével, hogy mentse fel az ügyvezetést a tevékenységek végzése alól. HAMIS
c. A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását. HAMIS**
- 249. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A szerződés csak semmisség esetén érvénytelen. HAMIS**
- 250. Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) legfőbb szerve a közgyűlés! ( ) Betéti társaság HAMIS Részvénytársaság IGAZ Közkereseti társaság HAMIS Korlátolt felelőségű társaság. HAMIS**

251. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! ( ) adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt IGAZ adós szünetelést kért az egyezsgökötés érdekében HAMIS adós a csődegyezségben foglaltak ellenére nem telesített IGAZ

252. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A jogi norma a jog legkisebb önállóan értelmezhető egysége. IGAZ

253. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A jog fogalma szorosan kapcsolódik az állam, a társadalmi viszonyok fogalmához. IGAZ

254. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik az adócsalás, a költségvetési csalás és a jövedékkel való visszaélés elősegítése is. HAMIS

255. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A Cégbíróság törli a céget a céggjegyzékből, ha megállapítja, hogy a céggel szemben követelés bejelentésére nem kerül sor, és a cég vagyonával kapcsolatos bejelentés vagy adatszolgáltatás nem érkezett. IGAZ

256. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A kötelem a relatív szerkezetű polgári jogviszonyok gyűjtő elnevezése. IGAZ

257. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek minősülnek az alábbi jogi tények közül tulajdonszerzésnek! ( ) találás IGAZ használat HAMIS bérlet HAMIS

258. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Közös tulajdon esetén, a tulajdonjog egy azon dolgon meghatározott hányadrészek szerint több személyt illet meg. IGAZ

259. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló. IGAZ

260. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre. IGAZ

261. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Ha a felszámolást a hitelező kezdeményezi, jogi képviselet kötelező. HAMIS

262. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A közigazgatási hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja. IGAZ

263. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Az iparjogvédelem nem biztosít kizárolagos jogokat az oltalom tárgyának hasznosítására, használatára. HAMIS

264. Jelölje meg, hogy milyen esetei vannak a vállalkozások összefonódásának! ( ) fúzió IGAZ beolvadás IGAZ kooperáció HAMIS irányításszerzés IGAZ

265. Jelölje meg, hogy mely gazdálkodó szervezet alapítását kell a Cégbíróságnál bejelenteni! ( ) egyéni cég IGAZ szövetkezet IGAZ egyéni vállalkozás HAMIS

266. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyeket kell meghatározni az egyéni cég alapító okiratában! ( ) felügyelő bizottság tagjai HAMIS egyéni cég főtevékenységét IGAZ alapító neve, címe, anyja neve IGAZ cégnév és székhely IGAZ fizetendő osztalék mértéke HAMIS

267. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból melyik igaz vagy melyek igazak! ( ) Az Alaptörvény szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét IGAZ Az Alaptörvény nem szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét HAMIS Az Alaptörvény kizárolag az alapvető jogi szabályokat tartalmazza IGAZ Az Alaptörvény csak az államszervezet felépítését szabályozza IGAZ

268. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?) Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendelkezései a közérdekű adatokra nem terjednek ki. HAMIS

269. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik. IGAZ

270. Jelölje meg, hogy melyek a bérbeadó jogai! ( ) ellenőrizheti a bérleti dolog használatát IGAZ bérleti szerződés felmondásának jog, amennyiben nem fizetnek bérleti díjat IGAZ fegyelmezési jog HAMIS zálogjog a bérleti díj és a költségek erejéig IGAZ

271. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Az uniós adatvédelmi rendelet (GDPR) elfogadását az adatgazdaság rohamos növekedése, különösen pedig az üzleti célú adathasznosítással összefüggő visszaélések indokolták. IGAZ

272. Milyen szervezeti alrendszeri vannak a közigazgatási feladatoknak? (?) Szövetkezeti HAMIS Önkormányzati IGAZ Államtól független HAMIS Államigazgatási IGAZ

273. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A feladatkör azt mutatja meg, hogy a konkrét ügyben milyen típusú közigazgatási szerv járhat el **HAMIS**

274. Jelölje meg, hogy melyek a hatósági tevékenység alap fajtái (✓) **Hatósági felügyelet IGAZ**
Hatósági jogalkalmazás IGAZ **Hatósági szervezet HAMIS** **Hatósági nyilvántartások vezetése IGAZ**
Hatósági szakmai és szolgáltatói tevékenység IGAZ

275. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Az ügyfélre vonatkozó egyik alapelv a jogszerűség elve, azaz, hogy részrehajlás nélkül, jogosről járjon el. **IGAZ**

276. Jelölje meg a kérelemre lefolytatandó jogorvoslati eljárásokat a közigazgatásban (✓)
Ügyészi felhívás HAMIS **Fellebbezés IGAZ** **Felügyeleti eljárás HAMIS** **Közigazgatási per IGAZ**

277. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A hatósági bizonyítványt a hatóság az ügyfél kérelmére, a felhasználás céljának feltüntetésével adat igazolására ad ki. **IGAZ**

278. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?) Kapcsolódó eljárásról beszélünk, ha egy ügy elintézése érdekében az ügyfél több hatósággal is kapcsolatba kell, hogy lépjen. **HAMIS**

279. Milyen eljárásban bírálhatja el a közigazgatási hatóság a kérelmet? (✓) **Alap eljárásban**
HAMIS Teljes eljárásban IGAZ Rész eljárásban HAMIS

280. Hatósági ügy, ha a hatóság a döntésével (✓) Jogot, kötelezettséget állapít meg IGAZ Ítéletet hoz közigazgatási jogvitában IGAZ Jogsértést állapít meg IGAZ Nyilvántartást vezet IGAZ

281. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Ideiglenes intézkedést tehet az illetékes hatóság, ha az szükséges kár vagy veszély elhárításához **IGAZ**

282. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Bűntett az a gondatlanságból elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény két évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el. **HAMIS**

Az állami számvevőszák ellenőrzése **nem** terjed ki a nemzeti vagyon kezelésére és hasznosítására.

Egyéni cég alapító okirata: alapító neve, címe, anyja neve, egyéni cég főtevékenység, cégnév, székhelynév

Joggal szembeni követelmények általános lehetséges követelő, vagyis reális ellentmondás mentes közétek.

A szolgálat nem tartozik a tulajdonjog részjogosítványai közé

A helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés nem a kormány feladata.

A BTK. szerinti büntetések közé: büntetés, pénzbüntetés és elzárás alkalmazhat.

Csődeljárás célja: adós, fizető képességének helyreállítása.

A jövedék visszaélést a költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik.

A vagyoni hozzájárulás a részvényesi jogok közé nem tartozó intézmények, a szabadság mértéke nem a munkaszerződés kötelező tartalmi eleme.

A védjegy grafikailag ábrázolható lajstromozott megjelölés.

Iparjogvédelem területei használatiminta oltalom növényfajták árujelzők találmanyok

a beidézett személy terhére mikor szakad szabható ki eljárási bírság ha eltávozott a meghallgatás előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem ment ki a magát vagy utólag nem igazolja ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg és ezt a körülményt nem menti ki ha szabályszerű idézés re nem jelenik meg és nem ment ki nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

A kötbér mellett kamat nem köthető ki.

MNB elnöke

Országos szintű rendelet

Kormány

Miniszterelnök

Miniszter (nem minisztérium!)

Önkormányzat képviselő testülete

Helyi rendelet

1.Jelölje meg, hogy felszámolás kezdeményezésekor ki számára kötelező a jogi képviselet!

- adós
- végelszámoló
- hitelező

2.Jelölje meg, hogy bűncselekmény elkövetése esetén melyek minősülnek mellékbüntetésnek!

- közügyektől való eltiltás
- megrovás
- kényszergyógykezelés
- jóvátételi munka

3.Jelölje meg, hogy az ajándék főszabályként mikor követelhető vissza!

- tévedés esetén
- téves feltevés esetén
- ajándékozó létfenntartása veszélybe került

4.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek szabadalmi oltalmat kizáró okok!

- közrendbe ütközik
- emberi vagy állati kezelésre szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárás
- a társadalom gazdasági rendjét sérti
- emberi klónozásra irányul

5.Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011.évi CXII.törvény rendelkezései a közérdekű adatokra nem terjednek ki! **Hamis**

6. A kötelelem tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelemben kikötött adósi magatartás. **Igaz?**

7.A felszámolás elrendelését követően a hitelezők igényeiket - a jogszabályban meghatározott időn belül - kötelesek a felszámolónak bejelenteni. **Hamis?**

8.A vállalkozási szerződés esetében a megrendelőnek a létrehozott rendeltetésszerű használatra alkalmas művet nem kell átvennie, ha elégedetlen a vállalkozó teljesítésével. **Hamis**

9.Feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló. **Igaz**

10.Jelölje meg, hogy milyen jogokkal rendelkeznek a GDPR szerint azok a személyek, akiknek az adatait kezelik!

- átlátható tájékoztatáshoz való jog
- törléshez való jog
- hozzáférési jog
- adathordozáshoz való jog

11.Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek igazak a foglalóra! Kérdéses még

- írásbeliség nem kötelező
- mértékét a Ptk. nem határozza meg
- a bíróság mérsékelheti
- kötelező írásban rögzíteni
- kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja

12. A Btk. szerint tettesnek minősül a társtettes, a közvetett tettes és a felbujtó. **Hamis**

13. A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás hibája miatt is. **Hamis**

14.A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha a vagyonfelügyelővel szemben fennálló együttműködési kötelezettségét nem teljesíti. **Igaz?**

15.Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra!

- a bíróság végzéssel elrendelte a cégek felszámolását
- a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik
- eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén

16.Személyes adatok kezelése jogoszerű, ha az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges. **Igaz**

17.Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek!

- munkabér fizetése
- közműdíj
- végkielégítés fizetése

18.A szerződés csak semmisség esetén érvénytelen! **Hamis**

19.Jelölje meg, hogy melyek a Btk. szerinti intézkedések!

- pártfogó felügyelet
- vagyonelkobzás
- kiutasítás

20.A szerzői művet a jogi védelemhez nem kell nyilvántartásba venni, mert a törvény a szerző egyéni, eredeti szellemi tevékenységből eredő alkotást védi. **Igaz**

21.Jelölje meg, hogy milyen adatvédelmi jogérvényesítési lehetőségek állnak az érintettek rendelkezésére!

- hatósági vizsgálatot kezdeményez a NAIH-nál
- adatvédelmi biztoshoz fordul
- a felelős miniszterhez fordul beadvánnyal
- adatvédelmi pert indít

22.Egyéni vállalkozó ellen sem csődeljárásnak, sem felszámolási ejárásnak nincs helye!
Igaz

23.Az ajándékot az ajándékozó főszabályként visszakövetelheti.

24.Jelölje meg a szerződés megszüntetésének eseteit!

- kötelezettség nélküli megszűnésével
- kötelezettség késedelmeivel
- a szolgáltatás teljesítésével
- személyegyesüléssel
- hibás teljesítéssel

25.Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását!

- adós ellen csődeljárás indul
- adós szünetelést kért az egyezsgákötés érdekében
- adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt
- adós a csődegyezségen foglaltak ellenére nem teljesített

26.A bűncselekmény bűntettnek minősül vagy vétségnek. **Igaz**

27.Adós fizetésképtelenség esetén akkor kezdeményezheti a felszámolási eljárást, ha nem tud vagy nem akar csődeljárást kezdeményezni. **Igaz**

28.Jelölje meg, hogy mi jellemzi a know-how-t!

- vagyoni értéke van
- gyakorlatban felhasználható ismeret
- nem ruházható át másra
- korlátozottan hozzáférhető
- lajstromozni szükséges

29.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények közé!

- csődbűncselekmény
- a számvitel rendjének megsértése
- költségvetési csalás
- vesztegetés

30.Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit!

- felek megállapodásával
- bánatpénz adásával
- egyoldalú jognyilatkozattal
- bíróság által

31.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerzői jogon alapuló vagyoni jogok!

- visszavonás
- átdolgozás
- terjesztés
- kiállítás
- többszörözés

32.A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha az adós a csődegyezség ellenére nem fizetett. **Igaz**

33.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerződési jog alapelvei!

- visszterhesség véleme
- különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél
- együttműködési kötelezettség
- szerződések írásbelisége
- szerződési szabadság

34.Az előszerződést a szerződésre előírt alakban kell megírni. **Igaz**

35.Jelölje meg, hogy a csődeljárást milyen formában lehet kezdeményezni! (csak ADÓS kezdeményezheti)

- papír alapon írásban
- elektronikus nyomtatványon
- szóban

36.Ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik.

Hamis

37.Az uniós adatvédelmi rendelet (GDPR) elfogadását az adatgazdaság rohamos növekedése, különösen pedig az üzleti célú adathasznosítással összefüggő visszaélések indokolták. **Igaz?**

38.Jelölje meg a vállalkozási szerződés alapján a vállalkozót megillető jogokat!

- indokolt pótmunka elvégzése
- zálogjog
- indokolt többletmunka elvégzése
- vállalkozói díj

39. A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha a vagyonfelügyelővel szemben fennálló együttműködési kötelezettségét nem teljesíti. **Igaz?**

40.A szerzőt kizárolagos jog illeti meg a mű egészének vagy egy azonosítható részének bármilyen felhasználására. **Igaz?**

41.Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé!

- közérdekű munka
- közmunka
- halálbüntetés
- szabadságvesztés
- pénzbírság
- pénzbüntetés
- elzárás

42.A szabálysértési elzárás bármely szabálysértési ügyben eljáró szerv vagy hatóság által kiszabható. **Hamis**

(A szabálysértési elzárást csak bíróság szabhat ki)

43.A haszonbérleti szerződést hosszabb időre kötik, mint a bérleti szerződést! **Igaz**

44.Jelölje meg, hogy milyen feltétel teljesülése elégges ahhoz, hogy az adatkezelés jogoszerű legyen!

- az adatkezelés közérdekű feladat ellátásához szükséges
- az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél
- az érintett hozzájárulását adta a személyes adatai kezeléséhez
- az adatkezelés az adatkezelő gazdasági érdekében szükséges

45.Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását!

- adós szünetelést kért az egyezsgökötés érdekében
- adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt
- adós a csődegyezségben foglaltak ellenére nem teljesített

46.Jelölje meg, hogy a moratórium (=fizetési haladék) ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek!

- végkielégítés fizetése
- munkabér fizetése
- közműdj

47.Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit!

- adós követeléseit az esedékességekor behajtani (?) (adósnak nincsenek kötelezettségei, hanem a hitelezőknek vannak)
- évente közbenső mérleget készíteni
- hitelező igényeket nyilvántartásba venni

48.A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétszeresen köteles visszatéríteni. **Igaz**

49.Jelölje meg, hogy mely alábbi területek képezhetik a szerzői jog tárgyát!

- iparművészeti mű
- irodalmi mű
- formatervezési alkotás
- filmalkotás
- építészeti alkotás

50.Az adatvédelem jelentése túlmutat az adatok védelmén, valójában az adataianyok védelmére irányul. **Igaz**

51.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül felszámolást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik!

- felszámoló
- hitelező
- adós
- végelszámoló

52.Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek teljesülése esetén!

- 3 éven belül
- nem követelhető vissza
- 1 éven bel

- általános elévülési időn belül

53.Az “opt-in” elv lényege, hogy az adatkezelés megkezdéséhez nincs szükség az alany beleegyezésére, de az adatai bármikor kiszállhat. **Hamis**

54.Jelölje meg, hogy csődeljárást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetnek!

- bíróság
- **adós**
- felszámoló

55.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé!

- figyelmeztetés
- elköbözés
- pénzbüntetés
- **pénzbírság**
- elzárás
- közérdekű munka

56.Jelölje meg, hogy milyen kötelezettségei vannak az adatkezelőnek az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) szerint!

- adatregisztert kell az adatkezelési tevékenységről vezetni
- speciális esetekben az adatvédelmi tisztviselőt kell kijelölnie
- adatvédelmi hatásvizsgálatot kell végeznie

57.A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás hibája miatt is. **Igaz?**

58.Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! ??

- **adós a csődegyezségben foglaltak ellenére nem teljesített**
- adós szünetelést kért az egyezségkötés érdekében
- adós ellen csődeljárás indult

59.Semmis szerződés esetén a teljesítés még követelhető. **Hamis**

60.Jelölje meg, hogy mely vagy melyek jellemzik a kötbért!

- **kártalány funkciót tölt be**
- bánatpénzt jelent
- **kötbér után kamat kikötése semmis**
- bíróság nem mérsékelheti
- **írásban köthető ki**

61.Próbára vétel esetében a szerződés csak akkor hatályosul, ha a megtekintő erről nyilatkozik. **Hamis**

62.Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik, a követelések főszabályként 5 év alatt évülnek el. **Igaz**

63.Milyen szervezeti alrendszeri vannak a közigazgatási feladatoknak?

- Szövetkezeti

- Önkormányzati
- Államtól független
- Államigazgatási

64.A feladatkör azt mutatja meg, hogy a konkrét ügyben milyen típusú közigazgatási szerv járhat el. **Hamis**

65.Jelölje meg, hogy melyek a hatósági tevékenység alap fajtái

- Hatósági felügyelet
- Hatósági jogalkalmazás
- Hatósági szervezet
- Hatósági nyilvántartások vezetése
- Hatósági szakmai és szolgáltatói tevékenység

66.Az ügyfélre vonatkozó egyik alapelve a jogszerűség elve, azaz, hogy részrehajlás nélkül, jogosről járjon el. **Hamis**

67.Jelölje meg a kérelemre lefolytatandó jogorvoslati eljárásokat a közigazgatásban.

- Ügyészi felhívás
- Fellebbezés
- Felügyeleti eljárás
- Közigazgatási per

68.A hatósági bizonyítványt a hatóság az ügyfél kérelmére, a felhasználás céljának feltüntetésével adat igazolására ad ki. **Igaz**

69.Kapcsolódó eljárásról beszélünk, ha egy ügy elintézése érdekében az ügyfél több hatósággal is kapcsolatba kell, hogy lépjen. **Hamis**

70.Milyen eljárásban bírálhatja el a közigazgatási hatóság a kérelmet?

- Alap eljárásban
- **Teljes eljárásban**
- Rész eljárásban

71.Hatósági ügy, ha a hatóság a döntésével

- **Jogot,kötelezettséget állapít meg**
- Ítéletet hoz közigazgatási jogvitában
- **Jogsértést állapít meg**
- Nyilvántartást vezet

72.Ideiglenes intézkedést tehet az illetékes hatóság, ha az szükséges kár vagy veszély elhárításához. **Hamis**

73.A használati mintaoltalom valamely termék egészének vagy részének megjelenésére kérhető, amelyet magának a terméknek vagy díszítésének a külső jellegzetességei eredményeznek. **Hamis**

74.Csődeljárás nem kérhető pl akkor, ha adós ellen felszámolási eljárás indul. **Igaz**

75.Jelölje meg, hogy melyik igaz az alábbi állításokból!

- Az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél
- Az adatvédelem az adatalanyok védelmét jelenti
- Az adatfeldolgozó csak meghatározott célból végezhet adatkezelést
- Az adatkezelőnek kell bizonyítani a szabályok betartását, nem pedig a hatóságnak a szabálysértést

76.Jelölje meg a kötelemfakasztó jogi tényeket!

- Utaló magatartásból
- Egyoldalú jognyilatkozatból
- Érvénytelenségből
- Károkozásból
- Szerződésből

77.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések köze!

- Bizományi szerződés
- Megbízási szerződés
- Vállalkozási szerződés
- Fuvarozási szerződés

78.A csődeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezheti. **Hamis**

79.A szerződés érvénytelen, ha semmis vagy sikerrel megtámadható. **Igaz**

80.Jelölje meg a szabálysértés esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket!

- Elzárás
- Szabálysértési őrizet
- Elővezetés
- Rendbírság

81.A bűnösség megnyilvánulásának formái a szándékosság és a gondatlanság. **Igaz**

82.A jogosult követelését másra átruházhatja. **Igaz**

83.A szerzői jog az irodalom, a tudomány és a művészet körébe tartozó alkotások létrehozásának, felhasználásának sajátos szabályait foglalja magában. **Igaz**

84.A felszámolás elrendeléséig az adós és a hitelező egyetértése esetén szünetelés kérhető. **Igaz**

85.Az adatvédelem jelentése megegyezik az adatok védelmével. **Hamis**

86.Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra!

- eredménytelen hiánypótási felhívás esetén
- a bíróság végzéssel elrendelte a cégek felszámolását
- a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik

87.A szerződés szóban, írásban vagy ráutaló magatartással jön létre. **Igaz**

88.A felszámolási eljárásban adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti. **Hamis**

89.Jelölje meg, hogy a vállalkozó hogyan köteles a tevékenység végzésének feltételeit megszervezni!

- biztosítania kell a tevékenység gazdaságos elvégzését
- **biztosítania kell a tevékenység biztonságos befejezését**
- biztosítani kell a tevékenység szakszerű elvégzését
- biztosítani kell a határidőre történő befejezését

90.A munkavégzés kezdete - ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik - a munkaszerződés megkötését követő munkanap. **Igaz**

91.Közigazgatási ügyben jogorvoslati eljárást az ügyfél nem kezdeményezhet, azt minden esetben a hatóság hivatalból folytatja le. **Igaz**

92.A teljesülés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétszeresen köteles visszatéríteni. **Igaz**

93.Bűntett az a szándékusan elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el. **Igaz**

94.Jelölje meg, hogy mire irányulhat a kötelem!

- **tevékenységtől való tartózkodásra**
- erkölcsi normák érvényesítésére
- **tevékenységre**
- **dolog átadására**

95.A közigazgatási hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja. **Igaz**

96.Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható. **Igaz**

97.Az Állami Számvevőszék ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadást. **Igaz**

98.Jelölje meg, melyek a munkavállalót megillető jogok!

- **szabadság**
- **együttműködés munkatársaival**
- személyes munkavégzés
- **munkaképes állapotban megjelenés**
- **biztonságos munkakörnyezet**

99.Jelölje meg, hogy mikor indulhat versenyfelügyeleti eljárás!

- **kérelemre**
- **hivatalból**
- **panaszra**
- **feljelentésre**
- **bejelentésre**

100.A munkarend alatt a munkaidő beosztását értjük. **Igaz**

101.Jelölje meg, a közigazgatási eljárásban ki az ügyfél!

- akinek (amelynek) jogát, jogos érdekét vagy jogi helyzetét az ügy érinti
- akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak
- akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz

102.A felszámolási eljárás 3 szakaszból áll: a felszámolási eljárás, a felszámolás és a bírósági szakaszokból. **Hamis**

103.Az államháztartás ellenőrzésének célja az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása. **Igaz**

104.A Gazdasági Versenyhivatalnál automatikusan megindul a versenyfelügyeleti eljárás. **Hamis?**

105. Szabályosítási büntetésnek minősül az elzárás, a pénzbüntetés és a közmunka. **Igaz**

106.Az egyezségi tárgyalás során a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet és a hitelezők megállapodhatnak:

- a felszámoló személyéről
- a kielégítések módjáról és arányáról
- a teljesítési határidő módosításáról
- a kielégítés sorrendjéről

107.Jelölje meg, hogy amennyiben a tulajdonátruházó szerződéseket

- adásvételi
- ajándékozási
- bizományosi
- csere

108.Jelölje meg, hogy mely hatósági eljárások nem tartoznak az Ákr. hatálya alá!

- versenyfelügyeleti eljárás
- hatósági bizonyítvány kiadása
- adó-, ill. vámigazgatási eljárás
- anyakkönyvvézetési eljárás
- szabályosítási eljárás

109.Közérdekű munka kiszabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható. **Igaz**

110.Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése!

- a NAV és a helyi önkormányzatok adóztatási és egyéb bevételszerző tevékenységére
- a központi költségvetésből gazdálkodó szervezetekre (intézményekre)
- a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadásra
- az MNB gazdálkodására

111.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a közvetlen irányítás vagylagos feltételei!

Ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen

- a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint 50%-val rendelkezik
- jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására
- ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni

112.Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony!

- jogviszonyváltással
- közös megegyezéssel (munkaviszony negszüntetése)
- munkavállaló halála esetén igaz
- felmondással (munkaviszony negszüntetése)

113.Jelölje meg, melyek a szabadalmi oltalom korlátjai!

- találmánybitorlás
- előhasználati jog
- szabadalombitorlás
- tranzitáru
- továbbhasználati jog

114.Jelölje meg, melyek a szerzői jogvédelem személyhez fűződő jogai!

- visszavonás joga
- nyilvánosságra hozatal joga
- hasznosítás joga
- a mű egységének védelme (integritás)
- felhasználás joga

115.Csődeljárást a felszámoló és a hitelezők is kezdeményezhetik! **Hamis**

116.A hatóság az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági bizonítványt ad ki, amely közokiratnak minősül. **Hamis**

117.Jelölje meg, hogy mikor végleges a közigazgatási hatóság döntése!

- ha a fellebbezés megengedett, de lemondta a fellebbezésről???
- az ügyfél a fellebbezésről lemondott
- ha a közigazgatási hatóság közölte az érintettekkel a döntését
- ha azt a hatóság már nem változtatja meg
- ha a fellebbezésre rendelkezésre álló határidő eltelt úgy, hogy nem fellebbezték

118.Jelölje meg, hogyan kerülhet sor a munkaviszony megszüntetésére!

- munkáltató jogutód nélküli megszünésével
- közös megegyezéssel
- munkavállaló halála esetén
- azonnali felmondással

119.A GVH feladatai hatékonyabb, eredményesebb ellátása érdekében ágazati vizsgálatot és piackutatást végez! **Igaz**

120. Főszabály szerint minden az ügyfél kérelmére induló közigazgatási eljárás sommás eljárásként vagy automatikus döntéshozatali eljárásként indul. **Igaz**

121. Jelölje meg, hogy milyen esetei vannak a vállalkozások összefonódásának!

- fúzió
- beolvadás
- kooperáció??
- irányításszerzés

122. A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon. **Igaz**

123. Jelölje meg az államháztartás alapelveit!

- Részletesség
- Nyilvánosság
- Éves költségvetés alapján történő gazdálkodás
- teljesség
- valódiság
- egységeség

124. Funkcióját tekintve mind a jogorvoslati, mind a végrehajtási eljárás csak esetleges szakasza a közigazgatási hatósági eljárásnak. **Igaz?**

125. Jelölje meg az önkormányzat feladatkörébe tartozó funkciókat!

- Önkormányzati jelképek alkotása
- Törvény módosításának kezdeményezése az országgyűlésben
- A helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés
- Érdek képviseleti szövetség létrehozása

126. Az államháztartás úgy is megfogalmazható, mint a közfeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere. **Igaz**

127. Melyik igaz és melyik nem a jogi személy szétválására!

- A jogi személy szétválása különválás vagy kiválás útján is történhet
- Kiválás esetén a jogi személy megszűnik
- Különválás esetén a jogi személy fennmarad
- **Kiválás esetén a jogi személy vagyonának egy része a kiválással létrejövő jogi személyre mint jogutódra száll át**

128. Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában és annak befejezését követően is korlátozás nélkül betekinthet az eljárás során keletkezett összes iratba. **Hamis**

129. A rendeletek és az irányelvek jelentik az EU elsődleges jogforrását, a határozatok és az ajánlások a másodlagos (származékos) jogforrásokat. **Hamis**

130. Csődeljárás esetén az egyezségi javaslat megismerhetőségét a hitelezők számára a tárgyalás időpontját megelőzően biztosítani kell. **Igaz**

131. Jelölje meg, hogy mely gazdálkodó szervezet alapítását kell a cégbíróságnál bejelenteni.

- Egyéni cég
- Szövetkezet
- Egyéni vállalkozás

132. A tilos önhatalom ellen a birtokos - a birtok megvédéséhez szükséges mértékben - önhatalommal is felléphet. **Igaz**

133. Egyéni céget bármely természletes személy alakíthat. **Hamis**
Csak a nyilvántartásban szereplő

134. A kényszertörlési eljárás megindítását a cégbíróság rendeli el. **Igaz**

135. Jelölje meg, hogy mely alábbi jellemzők képezhetik a hátrányos megkülönböztetés alapjait!

- Nem
- Vallás
- Faj
- Nyelv

136. Jelölje meg, hogy milyen módon szűnhet meg jogutódlással a gazdasági társaság!

- Egyesüléssel
- Társasági forma váltással
- Felszámolási eljárással
- Szétválással
- Végfelszámolási eljárással

137. Jelölje meg az EU tagországainak számát!

- 20
- 25
- 28

138. A Kft esetében a jogszabály nem határozza meg a legkisebb alapítói vagyon nagyságát. **Hamis**

139. Az anyagi jogforrás a jogalkotó szervet jelöli, az alaki jogforrás a jog megjelenési formája (pl. Törvény) **Igaz**

140. Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást!

- Gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja
- Kiskorú személy
- Egyéni cég tagja
- Akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik, amíg az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül
- Magyar állampolgár

141. A munkaidő a munkaviszonyból eredő munkavégzési kötelezettség időbeli kerete, azaz a munkaszerződés szerint a munkavállaló mennyi idő alatt köteles munkát végezni, illetve a munkáltató rendelkezésre állni. **Igaz**

142. Költségvetési támogatás támogatási döntés alapján, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül nyújtható. **Igaz**

143. A felszámolási eljárásban adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti. **Hamis**

144. Jelölje meg, melyek a bérbeadó jogai!

- **Ellenőrizheti a bérlelt doleg használatát**
- **Bérleti szerződés felmondásának joga, amennyiben nem fizetnek bérleti díjat**
- **Fegyelmezési jog**
- **Zalogjog a bérleti díj és a költségek erejéig**

145. Mivel az egyéni cég csak a vagyonával felel a kötelezettségeiért, egyéni cég tagja más társaság korlátlanul felelős tagja is lehet. **Igaz?**

146. A kormány a végrehajtó hatalom általános szerve. **Igaz**

147. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból a köztársasági elnökre melyik igaz!

- **Magyarország államföje**
- **Az országgyűlés választja**
- **Kinevezí a miniszterelnököt**
- **Törvényeket alkothat**

148. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges mentességet kapni a versenykorlátozó megállapodások alól!

- Törvényi mentesség alapján
- Cégbírósági határozattal
- Csoportmentesség alapján
- Egyedi mentesség alapján

149. Normatív határozatot az országgyűlés, normatív utasítást a miniszterelnök hozhat. **Igaz**

150. Jelölje meg, hogy melyik a csődeljárás kezdő időpontja!

- **A csődeljárás elrendeléséről szóló végzés közzétételének napja**
- A csődeljárás elrendeléséről szóló ítélet közzétételének napja
- A hitelezőknek küldött értesítés napja

151. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelemhez többek között mit kell csatolni!

- **Adós hitelezőinek névsorát**
- Adóbevallást
- **Tagok előzetes egyetértését biztosító okiratot**

152. A közigazgatási hatósági ügy intéséből kizárt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos megítélése vagy akinek a jogát az ügy közvetlenül érinti. **Igaz**

154. A részvénytársaság az egyetlen gazdasági társaság, amely a társasági jogokról értékpapírt jogosult és köteles kiállítani. **Hamis**

155. Melyek minősülnek büntethetőséget kizáró oknak.

- Tévedés
- Gyermekkor
- Feledékenység
- Kóros elmeállapot

156. Milyen személyeket határoz meg a polgári törvénykönyv!

- Jogi személy
- Jogképességgel felruházott nem jogi személy
- Állam
- Természletes személy
- Nem jogképes személy
- Költségvetési személy
- Cselekvőképes személy

157. Jelölje meg a közkereseti társaság legfőbb szerveit!

- Igazgató tanács
- Ügyvezetés
- Igazgatóság
- A tagok gyűlése

158. Jelölje meg, hogy melyek igazak a foglalóra!

- A bíróság mérsékeltetheti
- Kötelező írásban rögzíteni
- Írásbeliség nem kötelező
- Kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja
- Mértékét a Ptk. Nem határozza meg

159. Jelölje meg a kötelemkeletkező jogi tényeket!

- Érvénytelenségből
- Szerződésből
- Károkozásból
- Utaló magatartásból
- Egyoldalú jognyilatkozatból

160. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mit tehet a korlátozottan cselekvőképes személy a törvényes képviselőjének közreműködése nélkül!

- mindenféle szerződést köthet, de csak írásban
- Akár nagyobb ajándékot is elfogadhat
- Akár nagyobb ajándékot is adhat
- Rendelkezhet a munkájával szerzett jövedelmével
- Hétköznapi életvitelhez tartozó szerződéseket köthet
- Tehet olyan jognyilatkozatot, amire a törvény felhatalmazza

161. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges a szerzői alkotás szabad felhasználása!

- Iskolai felhasználás
- Rendezvényen történő felhasználás
- Tömegtájékoztatás
- Sokszorosítás

- Idézés

162. Jelölje meg, melyek az EU legfontosabb pénzügyi intézményei!

- Európai beruházási bank
- Európai Számvérvőszék
- Világbank
- Európai központi bank

163. Jelölje meg, milyen esetekben kerülhet sor a közigazgatási hatósági ügy soron kívüli intézésére!

- Ha a hatóság érdeke megkívánja
- Ha a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedéseket rendelt el
- Ha az életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja
- Ha az ügyfél érdeke megkívánja
- Ha a kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége indokolja

164. Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabálynak!

- Miniszteri rendelet
- Minisztériumi rendelet
- Kormányrendelet
- Törvény

165. Jelölje meg, melyek nem része a tiszteességtelen verseny tilalmának!

- Jellegbitorlás
- Gazdasági erőfölény szerzése
- A versenyhivatal eljárása
- Bojkott felhívás
- Hírnévröntás

166. A jogszabály mindenkor a kihirdetésétől hatályos. **Hamis**

167. Az országgyűlés mindenkor határozatképes, ha az ülésen az országgyűlési képviselők több mint a fele jelen van. **Igaz**

168. Jelölje meg, hogy milyen kritériumok jellemeznek kötelezően minden gazdasági társaságot!

- Jogi személyisége
- A tagok meghatározhatják közösen, hogy mely tagok részesedjenek a nyereségből, ill. Mely tagok viseljék a veszteséget
- A gazdasági társaságnak rendelkeznie kell az ügyvezetését és képviseletét ellátó állandó szervezettel
- A gazdasági társaság célja az üzletszerűen közös gazdasági tevékenység folytatása
- A tagoktól elkülönült vagyon

169. A Btk. szerint a foglalkozástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy végleges hatályú. **Igaz**

170. Jelölje meg, hogy mik az antitrust jog (verseny korlátozások) területei!

- Gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma
- Tiszteességtelen verseny tilalma

- Gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalma
- Vállalkozások összefonódásának ellenőrzése
- Az üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma

171. Jelölje meg, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet.

- Semmit
- Arányos árleszállítást
- Szerződési elállást
- Kijavítást
- Kicserélést

172. A gazdasági társaságok alapító okirata lehet alapszabály, társasági szerződés és létesítő okirat. **Igaz**

173. Jelölje meg, hogy melyek igazak a kormányra!

- A közigazgatás legfőbb szerve
- Az országgyűlésnek felel
- A végrehajtó hatalom általános szerve

174. A károsultat kárenyhítési kötelezettség terheli. **Igaz**

175. A jog gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség, amely a társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza, és az egyének és a közösség cselekvéseit alakítja. **Igaz**

176. Munkaviszony létesítésekor a próbaidőt mindig ki kell kötni. **Hamis**

177. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely igaz!

- A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, ha elégedetlenek a társaság ügyvezetésével, hogy mentse fel az ügyvezetést a tevékenységének végzése alól
- A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvette azt, hogy az utolsó beszámolót, illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg
- A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását

178. Becsületsértés: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás. **Igaz**

179. Jelölje meg, hogy az ingatlan elbirtoklási idejére melyik igaz!

- 5 év
- 10 év
- 15 év

180. A felügyelőbizottság fő feladata a jogi személy képviselete. **Hamis**

181. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervekből állhat a kft!

- taggyűlés
- felügyelő bizottság
- ügyvezetés
- közgyűlés
- igazgatóság

182. A jogi norma a jog legkisebb önállóan értelmezhető egysége. **Igaz**

183. A költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik az adócsalás, a költségvetési csalás és a jövedékkel való visszaélés elősegítése is. **Igaz**

184. Származékos tulajdonszerzésnek minősül a csere, az öröklés, vagy az adás-vétel útján történő szerzés is. **Igaz**

185. Jelölje meg, hogy csődeljárás esetén a bíróság kit rendel el.

- felszámolót (őt tuti nem)
- végelszámolót
- **vagyonfelügyelőt**

186. A cégbíróság feladatai közé tartozik a kisebbségi jogok gyakorlását biztosító kérelmek elbírálása és a közhasznúvá minősítés is. **Igaz**

187. A kötelem a relatív szerkezetű polgári jogviszonyok gyűjtő elnevezése. **Igaz**

188. A részvénytársaság ügyvezetését az ügyvezető látja el. **Hamis**

189. Jelölje meg, a jogi személy jogutótlással történő megszűnésének eseteit!

- **különválás**
- **összeolvadás**
- **beolvadás**

190. Bűntett az a gondatlanságból elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény 2 évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el. **Hamis**

191. Az alkotmánybíróság ítéettel dönt. **Hamis**

192. A munkaviszony kezdete - ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik - a munkaszerződés megkötését követő munkanap. **Igaz**

193. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok!

- **munkavállaló utasítása**
- **munkavállaló figyelmeztetése**
- **munkavállaló foglalkoztatása**
- **munkabér fizetése**
- **biztonságos munkakörülmények biztosítása**

194. A megkötött munkaszerződés nem más, mint a munkaviszony létrehozására irányuló jogügylet, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával jön létre. **Igaz**

195.Jelölje meg, hogy az alább felsoroltak közül melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon!

- Alkotmánybíróság
- Kúria
- Ítélezőtáblák
- közigazgatási és munkaügyi bíróságok
- megyei törvényszékek
- járási bíróságok

196.Jelölje meg, hogy mi alapján indulhat szabálysértési eljárás!

- bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján
- szabálysértési hatóság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján
- helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés esetén
- feljelentés alapján

197.Az iparjogvédelem nem biztosít kizárolagos jogokat az oltalom tárgyának hasznosítására, használatára. **Hamis**

198.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek jellemzők a gazdasági társaságokra!

- állami elismerés
- tulajdonos(ok) teljes felelőssége
- célrarendeltség
- alapítóktól, tulajdonosuktól elkülönült vagyon
- korlátozott cselekvőképesség
- állandó szervezet

199.Szándékossal követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában. **Hamis**

200.A felmondást mindenkit fél (munkavállaló és munkáltató) köteles megindokolni. **Hamis**

201.Ha a felszámolást a hitelező kezdeményezi, jogi képviselet kötelező. **Igaz?**
(Csődeljárás kezdeményezése esetén jogi képviselet kötelező)

202.Kik kérvényezhetik a holtnak nyilvánítást?

- ügyész
- az eltűnt személy közeli hozzátartozója
- bárki, aki úgy tudja, hogy az adott személy meghalt
- gyámhatóság
- bíróság

203.Milyen típusú részvényeket bocsáthat ki egy részvénnytársaság?

- elsőbbségi részvény
- kamatozó részvény
- dolgozói részvény
- főrészvény
- másodlagos részvény
- törzsrészvény

204. A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre.

205.Ha a csődeljárás során az egyezség nem jön létre, a bíróság a csődeljárást megszűnteti, az adós fizetésképtelenségét hivatalból állapítja meg és elrendeli az adós felszámolását. **Igaz**

206.Csődeljárás nem kérhető például akkor, ha az adós ellen felszámolási eljárás indult. **Igaz**

207.Szabálysértést valósít meg nem csak a szándékos elkövetés, hanem a gondatlan elkövetés is. **Igaz**

208.csődeljárást követően a cég jogutód nélkül megszűnik. **Hamis**

209.A fizetési haladék célja a csödvagyón megőrzése a hitelezőkkel történő egyezség érdekében. **Igaz**

210.A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés. **Igaz**

211.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek az iparjogvédelem területei.

- **találmányok**
- **használati mintaoltalom**
- **árujelzők**

212.A büntetőjogi felelősség differenciálásának elve szerint a szankciók súlya és szikora az elkövetett bűncselekmény arányban álljon. **Igaz**

213.Ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú – és az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható-, büntetés helyett figyelmeztetés alkalmazható, amely a hatóság rosszallását kifejező, nevelő jellegű intézkedés. **Igaz**

214.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé!

- **Közvetítői szerződés**
- **Bizományi szerződés**

215.A bérleti szerzőést nem kötelező, míg a haszonbérleti szerzőést kötelező írásban megkötni. **Igaz**

216.Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható. **Igaz**

217.A btk. szerint részesnek minősül a felbujtó és a bűnsegéd. **Igaz**

218.A szomszédos jogok védelme védelme azokra vonatkozik, akiknek a tevékenysége a szerzői mű felhasználása érdekében történik. **Igaz**

219.Az ajándékot az ajándékozó főkönyv szerint visszakövetelheti. **Hamis**

220.A hatályos büntetőjogunk szankciórendszerét a jogkövetkezmények kettőssége jellemzi, mivel a törvény a büntetések és intézkedések alkalmazását teszi lehetővé. **Igaz**

221.A közérdekű munkát az elítélt díjazás ellenében végzi. **Hamis**

222.Jelölje meg a szerződés megtámadásának okait.

- tévedés
- megtévesztés
- feltűnő értékaránytalanság

223.Jelölje meg a csődeljárás célját! Az **adós fizetőképességének helyreállítása**

224.Akkor nyújtható be az adós felszámolása iránti kérelem, ha a követelés összege meghaladja a jogszabályban meghatározott értékhatárt. **Igaz**

225.Jelölje meg, hogy milyen jogintézményeket nevez meg a ptk. a szerződés megerősítésére.

- foglaló
- kötbér

226.Jelölje meg a szerződésszegés eseteit!

- kötelezettségi késedelme
- jogosult átvételi késedelme
- hibás teljesítés
- teljesítés megtagadása
- teljesítés lehetetlenné válása

227.A btk. szerint a foglalkoztatástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy végleges eltiltás. **Igaz**

Megjegyzések:

A bűncselekmény bűntett vagy vétség. Bűntett az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyre e törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli, minden más bűncselekmény vétség.

Állami Számvevőszék törvényben meghatározott feladatkörben ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtását, az államháztartás gazdálkodását, az államháztartásból származó források felhasználását és a nemzeti vagy kezelését

ákr hatálya alá nem tartozik a szabálysértés, választási, népszavazási, vámigazgatási, állampolgársági, versenyfelügyeleti eljárás

szabadalmi kizárá ok: közrendbe ütközik, emberi klónozás, emberi v. állati test kezelése

Ki kezdeményezhet felszámolási eljárást?

1. a hitelező,

GAZDASÁGI JOG 2019 (GAZDINFO)

1. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Ha a csődeljárás során az egyezség nem jön létre, a bíróság a csődeljárást megszünteti, az adós fizetésképtelenségét hivatalból állapítja meg és elrendeli az adós felszámolását.

IGAZ

2. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A csődeljárást a felszámoló és a hitelezők is kezdeményezhetik!

HAMIS

3. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Csődeljárás kezdeményezése esetén jogi képviselet nem kötelező.

HAMIS

4. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A szabálysértési elzárást csak bíróság szabhat ki.

IGAZ

5. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Csődeljárás nem kérhető például akkor, ha adós ellen felszámolási eljárás indult.

IGAZ

6. Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a szerzői jogvédelem személyéhez fűződő jogai! ()

a. nyilvánosságra hozatal joga	IGAZ
b. felhasználás joga	IGAZ
c. hasznosítás joga	HAMIS
d. visszavonás joga	IGAZ
e. a mű egységének védelme (integritás)	IGAZ

7. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek szabadalmi oltalmat kizáró okok! ()

a. közrendbe ütközik	IGAZ
b. a társadalmi gazdasági rendkét sérti	HAMIS
c. emberi klónozásra irányul	IGAZ
d. állati test kezelésére szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárás	IGAZ

8. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Szabálysértést valósít meg nem csak a szándékos elkövetés, hanem a gondatlan elkövetés is.

IGAZ

9. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Csődeljárást esetén a bíróság felszámolót rendel ki.

HAMIS

10. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A csődeljárást követően a cége jogutód nélkül megszűnik.

HAMIS

11. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A fizetési haladék célja a csődvagyon megőrzése a hitelezőkkel történő egyezség érdekében.

IGAZ

12. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

Egyéni vállalkozó ellen sem csődeljárásnak, sem felszámolási eljárásnak nincs helye.

IGAZ

13. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés.

IGAZ

14. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges a szerzői alkotás szabad felhasználása! (✓)

- a. **idézés** **IGAZ**
- b. **tömegtájékoztatás** **IGAZ**
- c. **sokszorosítás** **HAMIS**
- d. **iskolai felhasználás** **IGAZ**
- e. **rendezvényen történő felhasználás** **HAMIS**

15. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek az iparjogvédelem területei! (✓)

- a. **találmányok (szabadalom)** **IGAZ**
- b. **sui generis adatbázisok** **HAMIS**
- c. **használati mintaoltalom** **IGAZ**
- d. **állatfajták** **HAMIS**
- e. **árujelzők** **IGAZ**
- f. **növényfajták** **HAMIS**

16. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A büntetőjogi felelősség differenciálásának elve szerint a szankciók súlya és szigora az elkövetett bűncselekménnyel arányban álljon.

IGAZ

17. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé! (✓)

- a. **elzárás** **IGAZ**
- b. **pénzbüntetés** **IGAZ**
- c. **pénzbírság** **HAMIS**

18. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú- és az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható-, büntetés helyett figyelmeztetés alkalmazható, amely a hatóság rosszallását kifejező, nevelő jellegű intézkedés.

IGAZ

19. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé! (✓)

- a. **közvetítői szerződés** **IGAZ**
- b. **fuvarozási szerződés** **HAMIS**
- c. **vállalkozási szerződés** **HAMIS**

20. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé! (✓)

- a. halálbüntetés HAMIS
- b. szabadságvesztés IGAZ
- c. közmunka HAMIS
- d. közérdekű munka IGAZ

21. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelemhez többek között mit kell csatolni! (✓)

- a. a tagok előzetes egyetértését biztosító okiratot IGAZ
- b. adóbevallást HAMIS
- c. adós hitelezőinek névsorát IGAZ

22. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé! (✓)

- a. közvetítői szerződés HAMIS
- b. fuvarozási szerződés IGAZ
- c. vállalkozási szerződés IGAZ

23. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bűncselekmény bűntettnek minősül vagy vétségnek.

IGAZ

24. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon.

IGAZ

25. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

Bűntett az a szándékossal elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.

IGAZ

26. Jelölje meg a kötelemeketető jogi tényeket! (✓)

- a. szerződésből IGAZ
- b. utaló magatartásból IGAZ
- c. károkozásból IGAZ
- d. egyoldalú jognyilatkozatból IGAZ
- e. Érvénytelenségből HAMIS

27. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bérleti szerzőést nem kötelező, míg a haszonbérleti szerzőést kötelező írásban megkötni.

IGAZ

28. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé! (✓)

- a. közvetítői szerződés IGAZ
- b. fuvarozási szerződés HAMIS
- c. vállalkozási szerződés HAMIS
- d. bizományi szerződés IGAZ

29. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható.

IGAZ

30. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A haszonbérleti szerződést hosszabb időre kötik, mint a bérleti szerződést.

IGAZ

31. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Btk. szerint részesnek minősül a felbujtó és a búnsegéd.

IGAZ

32. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerzői művet a jogi védelemhez nem kell nyilvántartásba venni, mert a törvény a szerző egyéni, eredeti szellemi tevékenységből eredő alkotást védi.

IGAZ

33. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szomszédos jogok védelme azokra vonatkozik, akiknek a tevékenysége a szerzői mű felhasználása érdekében történik.

IGAZ

34. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ajándékot az ajándékozó főszabályként visszakövetelheti.

HAMIS

35. Igaz vagy Hamis? (✓)

A hatályos büntetőjogunk szankciórendszerét a jogkövetkezmények kettőssége jellemzi, mivel a törvény büntetések és intézkedések alkalmazását teszi lehetővé.

IGAZ

36. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bűnösség megnyilvánulási formái a szándékosság és a gondatlanság.

IGAZ

37. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A közérdekű munkát az elítélt díjazás ellenében végzi.

HAMIS

38. Jelölje, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet! (✓)

a. **kijavítást** **IGAZ**

b. **kicserélést** **IGAZ**

c. **arányos árleszállítást** **IGAZ**

d. **szerződéstől elállhat** **IGAZ**

e. **Semmit** **HAMIS**

39. Jelölje meg a szerződés megtámadásának okait! (✓)

a. **tévedés** **IGAZ**

b. **megtévesztés** **IGAZ**

c. **feltűnő értékaránytalanság** **IGAZ**

d. **jogszabályba ütközés** **HAMIS**

40. Jelölje meg, hogy a csődeljárást milyen formában lehet kezdeményezni! (✓)

a. szóban	HAMIS
b. papír alapon írásban	HAMIS
c. elektronikus nyomtatványban	IGAZ

41. Jelölje meg a csődeljárás célját! (✓)

a. az adós felszámolása	HAMIS
b. az adós fizetőképességének helyreállítása	IGAZ
c. az adós tevékenységének megszüntetése	HAMIS

42. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Akkor nyújtható be az adós felszámolás iránti kérelem, ha a követelés összege meghaladja a jogszabályban meghatározott értékhatárt.

IGAZ

43. Jelölje meg, hogy mire irányul a kötelem! (✓)

a. dolog átadására	IGAZ
b. tevékenységre	IGAZ
c. tevékenységtől való tartózkodásra	IGAZ
d. erkölcsi normák érvényesítésére	HAMIS

44. Jelölje meg, hogy milyen jogintézményeket nevez meg a Ptk. a szerződés megerősítésére! (✓)

a. kikötése	HAMIS
b. kezesség	HAMIS
c. foglaló	IGAZ
d. kötbér	IGAZ
e. előleg	HAMIS

45. Jelölje meg a szerződésszegés eseteit! (✓)

a. kötelezettségi késedelme	IGAZ
b. jogosult átvételi késedelme	IGAZ
c. hibás teljesítés	IGAZ
d. teljesítés megtagadása	IGAZ
e. teljesítés lehetetlenné válása	IGAZ

46. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Btk. szerint a foglalkozástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy véleges hatályú.

IGAZ

47. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Adós fizetésképtelensége esetén akkor kezdeményezheti a felszámolási eljárást, ha nem tud vagy nem akar csődeljárást kezdeményezni.

IGAZ

48. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha a végrehajtás eredménytelen volt.

IGAZ

49. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A szerződés érvénytelen, ha semmis vagy sikertelen megtámadták.

IGAZ

50. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felszámolás elrendeléséig az adós és a hitelező egyetértése esetén szünetelés kérhető.

IGAZ

51. Jelölje meg az alábbi állításokból, az ingatlan elbirtoklási idejére melyik igaz? (✓)

15 év   IGAZ

5 év   HAMIS

10 év   HAMIS

52. Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képzik a gazdasági társaság szerveit! (?)

könyvvizsgáló   IGAZ

felügyelő bizottság   IGAZ

társaság tagjainak gyűlése   IGAZ

munkavállalók érdekképviseleti szerve   HAMIS

ügyvezetés   IGAZ

53. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Becsületsértés: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás.

IGAZ

54. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mi befolyásolja az ember cselekvőképességét a jog szerint! (✓)

kor   IGAZ

gondnok nyilatkozata   HAMIS

mentális állapot   IGAZ

állampolgárság megléte   HAMIS

törvényes képviselő nyilatkozata   IGAZ

55. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A gazdasági társaságok alapító okirata lehet alapszabály társasági szerződés és létesítő okirat.

IGAZ

56. Jelölje meg, hogy mire irányulhatnak az atipikus munkaserződések! (✓)

távmunka   IGAZ

vállalkozói munkavégzés   HAMIS

bedolgozói munkaviszony   IGAZ

bizományosi munka   HAMIS

munkaerő-kölcsönzés   IGAZ

57. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, vagy a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre.

IGAZ

58. Jelölje meg az állam jogalanyiságára vonatkozó igaz állításokat! (?)

- a. **az államot a polgári jogi jogviszonyokban az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter képviseli.** **HAMIS**
- b. **az állam a polgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt** **IGAZ**
- c. **az állam egyszerre lehet közjogi és magánjogi jogalany** **IGAZ**

59. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A törvényeket arab számmal jelöljük, míg a rendeleteket római számmal kell jelölni.

HAMIS

60. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A cég székhelye, telephelye és fióktelepe olyan ingatlan lehet, amely a cég tulajdonát képezi, vagy amelynek használatára jogosult.

IGAZ

61. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?)

A munkarend alatt a munkavállaló beosztását értjük.

IGAZ

62. Jelölje meg, hogy az alábbi jogi személyek közül melyek azok a gazdasági társaságok, amelyeket a hatályos

Ptk. szerint alapítani lehet! (✓)

közkereseti társaság **IGAZ**

közös vállalat **HAMIS**

részvénytársaság **IGAZ**

korlátolt felelősségű társaság **IGAZ**

közkereseti társaság **IGAZ**

szövetkezet **IGAZ**

63. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Mivel az egyéni cég csak a vagyonával felel a kötelezettségeiért, egyéni cég tagja más társaság korlátlanul felelős tagja is lehet

HAMIS

64. Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek tartoznak a jogszabályok megismerését szolgáló hivatalos

lapok közé! (✓)

Nemzeti Jogszabálytár **HAMIS**

Jogi Fórum **HAMIS**

Tárcaközlöny **HAMIS**

Magyar Közlöny **IGAZ**

Jogtár **HAMIS**

65. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A jogi személy határozott vagy határozatlan időre jöhet létre.

IGAZ

66. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. (✓)

A törvényességi felügyeleti eljárásban a jogi személy belső viszonyaiban keletkezett jogszármányosító tények vizsgálatát végzi a bíróság.

IGAZ

67. Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy létesítésére! (✓)

jogi személy szabadon létesíthető **IGAZ**

a jogi személy a létesítő okirat tagok általi elfogadásával jön létre **HAMIS**

a jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre **IGAZ**

jogi személy csak határozatlan időre jöhet létre **HAMIS**

68. Jelölje meg, hogy milyen típusú részvényeket bocsáthat ki egy részvénytársaság! (✓)

elsőbbségi részvény	IGAZ
főrészvény	HAMIS
másodlagos részvény	HAMIS
kamatozó részvény	IGAZ
dolgozói részvény	IGAZ
törzsrezszvény	IGAZ

69. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen formában lehet jogi személyt létrehozni! (✓)

alapító okirat	IGAZ
alapszabály	IGAZ
cégbírósági határozat	HAMIS
társasági szerződés	IGAZ

70. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A felügyelőbizottság fő feladata a jogi személy képviselete.
HAMIS

71. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A megkötött munkaszerződés nem más, mint a munkaviszony létrehozására irányuló jogügylet, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával jön létre.

IGAZ

72. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az egyéni céget bármely természetes személy alakíthat.
HAMIS

73. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A zártkörű részvénytársaság operatív irányítást végző szerve az ügyvezető vagy ügyvezetők.
HAMIS

74. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A tilos önhatalom ellen a birtokos - a birtok megvédéséhez szükséges mértékben - önhatalommal is felléphet.

IGAZ

75. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A kft esetében a jogszabály nem határozza meg a legkisebb alapítói vagyon nagyságát!
HAMIS

76. Jelölje meg a szabadság fajtáját! (✓)

fizetés nélküli szabadság	IGAZ
szülési szabadság	IGAZ
rendes szabadság	HAMIS
betegszabadság	IGAZ

77. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az Országgyűlés akkor határozatképes, ha az ülésen az országgyűlési képviselők több mint a fele jelen van.
IGAZ

78. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jóhírnév megsértése, ha valaki más személyre vagy és e személyt sértő valótlan tényt állít vagy valós tényt hamisan tüntet fel.

IGAZ

79. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervek NEM jogosultak törvényalkotásra! (?

Országgyűlés	HAMIS
Kormány	IGAZ
Alkotmánybíróság	IGAZ
Önkormányzatok képviselő testülete	IGAZ

80. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervekből állhat a kft-t. (✓)

felügyelő bizottság	IGAZ
közgyűlés	HAMIS
ügyvezetés	IGAZ
taggyűlés	IGAZ
igazgatóság	HAMIS

81. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogi személy törvényes képviselétét a vezető tisztségviselő látja el.

IGAZ

82. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A kft. legfőbb szerve a közgyűlés.

HAMIS

83. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogi személy tulajdonosi ellenőrzését a felügyelő bizottság látja el.

IGAZ

84. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyik, vagy melyek tartoznak a tulajdonjog elemei közé! (?)

a birtoklás joga	IGAZ
a használat joga	IGAZ
a hasznosítás joga	IGAZ
haszonélvezet	IGAZ

85. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkaszerződést írásbeli formában kell megkötni!

IGAZ

86. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki melyek jellemzők a gazdasági társaságokra! (✓)

állami elismerés	IGAZ
állandó szervezet	IGAZ
célalárendeltség	IGAZ
tulajdonos(ok) teljes felelőssége	HAMIS
alapítóktól, tulajdonosuktól elkülönült vagyon	IGAZ
korlátozott cselekvőképesség	HAMIS

87. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ingatlan elbirtoklási ideje tíz év.

HAMIS

88. Jelölje meg, hogy hogyan szüntethető meg a munkaviszony! (✓)

közös megegyezéssel	IGAZ
felmondással	IGAZ
jogutódlással	HAMIS
rendkívüli felmondással	IGAZ

89. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A cégbíróság feladatai közé tartozik a kisebbségi jogok gyakorlását biztosító kérelmek elbírálása és a közhasznúvá minősítés is.

IGAZ

90. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jog a gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség, amely a társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza, és az egyének és a közösség cselekvéseit alakítja.

IGAZ

91. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogosult a követelését másra átruházhatja.

IGAZ

92. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerződési jog alapelvei! (✓)

Visszterhesség véleménye	IGAZ
Szerződések írásbelisége	HAMIS
Szerződési szabadság	IGAZ
Együttműködési kötelezettség	IGAZ
Különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél	IGAZ

93. Jelölje meg, hogy mely állítás vagy állítások jellemzik a kötbért! (?)

káratalány funkciót tölt be	IGAZ
bánatpént jelent	HAMIS
kötbér után kamat kikötése semmis	IGAZ
bíróság nem mérsékelheti	HAMIS
írásban köthető ki	IGAZ

94. Jelölje meg, hogyan kerül sor a munkaviszony megszüntetésére! (✓)

munkáltató jogutód nélküli megszűnésével	HAMIS
munkavállaló halála esetén	HAMIS
azonnali felmondással	IGAZ
közös megegyezéssel	IGAZ

95. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Csődeljárás esetén az egyezségi javaslat megismerhetőségét a hitelezők számára a tárgyalás időpontját megelőzően biztosítani kell.

IGAZ

96. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A károsultat a kárenyhítési kötelezettség tereli.

IGAZ

97. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A 14.életévét be nem töltött személy jognyilatkozata minden esetben semmis, nevében és helyette a törvényes képviselője jár el.

IGAZ

98. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felszámolás elrendelését követően a hitelezők igényeiket – a jogszabályban meghatározott időn belül – kötelesek a felszámolónak bejelenteni.

IGAZ

99. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában és annak befejezését követően is korlátozás nélkül betekinthet az eljárás során keletkezett összes iratba.

IGAZ

100. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az anyagi jogforrás a jogalkotó szervet jelöli az elsőjogforrás a jog megjelenési formája (pl. törvény).

IGAZ

101. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkaidő a munkaviszonyból eredő munkavégzési kötelezettség időbeli kerete, azaz a munkaszerződés szerint a munkavállaló mennyi időt alatt köteles a munkát végezni, illetve a munkáltató rendelkezésére állni.

IGAZ

102. Jelölje meg a szabályosírtás esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket! (✓)

elővezetés **IGAZ**

elzárás **HAMIS**

szabályosírtási őrizet **IGAZ**

rendbírság **IGAZ**

103. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A méhmagzatnak az érve születésig dologi várománya van.

IGAZ

104. Jelölje meg, hogy bűncselekmény elkövetése esetén az alábbiakból melyik, vagy melyek

minősülnek mellékbüntetésnek! (✓)

közügyektől eltiltás **IGAZ**

megrovás **HAMIS**

kényszergyógykezelés **HAMIS**

jótájtéti munka **HAMIS**

105. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz, vagy hamis! (✓)

Az „opt-in” elv lényege, hogy az adatkezelés megkezdéséhez nincs szükség az alany beleegyezésére, de az adatalany bármikor „kiszállhat”.

HAMIS

106. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Szabályosírtási büntetésnek minősül az elzárás, a pénzbüntetés, a közmunka.

HAMIS

107. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkarend alatt a munkaidő beosztását értjük.

IGAZ

108. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! (✓)

adós ellen csődeljárás indult **HAMIS**

adós szünetelést kért az egyezsgökötés érdekében **HAMIS**

adós a csődegyezségen foglaltak ellenére nem telesített **IGAZ**

109. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az Állami Számvevőszék ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadást.

IGAZ

110. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A részvénytársaság az egyetlen gazdasági társaság, amely a társasági jogokról értékpapírt jogosult és köteles kiállítani.

IGAZ

111. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé! (✓)

**figyelmeztetés HAMIS
elkobzás HAMIS
közérdekű munka IGAZ**

112. Jelölje meg, hogy milyen feltétel (akár több is) teljesülése elégges ahhoz, hogy az adatkezelés jogoszerű legyen! (✓)

**az adatkezelés közérdekű feladat ellátásához szükséges IGAZ
az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél IGAZ
az érintett hozzájárulását adta a személyes adatai kezeléséhez IGAZ
az adatkezelés az adatkezelő gazdasági érdekében szükséges HAMIS**

113. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Próbára vétel esetében a szerződés csak akkor hatályosul, ha a megtekintő erről nyilatkozik.
HAMIS

114. Jelölje meg, hogy mely alábbi területek képezhetik a szerzői jog tárgyát! (?)

**formatervezési alkotás IGAZ
iparműszaki mű IGAZ
filmalkotás IGAZ
irodalmi mű IGAZ
építészeti alkotás IGAZ**

115. Jelölje meg, hogy milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv! (✓)

**jogi személy IGAZ
jogképességgel felruházott nem jogi személy IGAZ
állam IGAZ
természetes személy IGAZ**

116. Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabálynak! (✓)

**miniszteri rendelet IGAZ
miniszteri rendelet HAMIS
kormányrendelet IGAZ
törvény IGAZ**

117. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A hatóság az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági bizonyítványt ad ki, amely közokiratnak minősül.

IGAZ

118. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkaserződés főszabályként alaki kööttség nélkül is megköthető.
IGAZ

119. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?)

A Btk. szerint tetteknek minősül a társtettes, a közvetett tettek és a felbujtó.
HAMIS

120. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Származékos tulajdonszerzésnek minősül a csere, az öröklés, vagy az adás-vétel útján történő szerzés is.

HAMIS

121. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A részvénytársaság ügyvezetését az ügyvezető látja el.

HAMIS

122. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A használati mintaoltalom valamely termék egészének vagy részének megjelenésére kérhető, amelyet magának a terméknek vagy díszítésének a külső jellegzetességei eredményeznek.

HAMIS

123. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkaviszony kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését követő munkanap.

HAMIS

124. Jelölje meg, hogy milyen adatvédelmi jogérvényesítési lehetőségek állnak az érintettek rendelkezésére! (✓)

hatósági vizsgálat kezdeményezése a NAIH-nál **IGAZ**

adatvédelmi biztoshoz fordul **HAMIS**

a felelős miniszterhez fordul beadvánnyal **HAMIS**

adatvédelmi pert indít **IGAZ**

125. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogi személy székhelye a jogi személy bejegyzett irodája, ahol a jogi személynek biztosítania kell a részére címzett jognyilatkozatok fogadását és a jogi személy jogszabályban meghatározott iratainak elérhetőségét.

HAMIS

126. Jelölje meg, hogy az ajándék főszabályként mikor követelhető vissza! (✓)

téves feltevés esetén **IGAZ**

tévedés esetén **HAMIS**

ajándékozó létfenntartása veszélybe került **IGAZ**

127. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A személyes adatok kezelése jogosztaló, ha az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges.

HAMIS

128. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv! (✓)

természetes személy **IGAZ**

nem jogképes személy **HAMIS**

költségvetési személy **HAMIS**

cselekvőképes személy **HAMIS**

jogi személy **IGAZ**

129. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felmondást mindenki fél (munkavállaló és munkáltató) köteles megindokolni.

HAMIS

130. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az államháztartás úgy is megfogalmazható, mint a közzeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere.

IGAZ

131. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki vagy kik kérvényezhetik a holtnak nyilvánítást! (✓)

ügyész	IGAZ
az eltűnt személy közelí hozzáartozója	IGAZ
bárki, aki úgy tudja, hogy az adott személy meghalt	HAMIS
gyámhatóság	IGAZ
bíróság	HAMIS

132. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Cselekvőképességnak nevezük, amikor valaki a saját akarat-elhatározásából saját nevében jogokat szerezhet, kötelezettséget vállalhat.

IGAZ

133. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik, a követelések főszabályként öt év alatt évülnek el.

IGAZ

134. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése! (✓)

a NAV és a helyi önkormányzatok adóztatási és egyéb bevételszerző tevékenységére	IGAZ
a központi költségvetésből gazdálkodó szervezetekre (intézményekre)	IGAZ
a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadásra	IGAZ
az MNB gazdálkodására	IGAZ

135. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé! (✓)

bizományi szerződés	HAMIS
megbízási szerződés	IGAZ
vállalkozási szerződés	IGAZ

136. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felszámolási eljárásban adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti.

HAMIS

137. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Kormány a végrehajtó hatalom általános szerve.

IGAZ

138. Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit! (?)

személyegyesüléssel	IGAZ
kötelezet késedelmével	IGAZ
kötelezet jogutód nélküli megszűnésével	HAMIS
a szolgáltatás teljesítésével	IGAZ
hibás teljesítéssel	HAMIS

139. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerzői jogon alapuló vagyoni jogok! (✓)

visszavonás	HAMIS
átdolgozás	IGAZ
terjesztés	IGAZ
kiállítás	IGAZ
többszörözés	IGAZ

140. Jelölje meg, hogy melyik a közkereseti társaság legfőbb szerve! (✓)

igazgató tanács	HAMIS
ügyvezetés	HAMIS
igazgatóság	HAMIS
a tagok gyűlése	IGAZ

141. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Semmis szerződés esetén a teljesítés még követelhető.

HAMIS

142. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?)

A kötelem tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelemben kikötött adósi magatartás

IGAZ

143. Jelölje meg, hogy mikor nem alakulhat át jogi személy! (✓)

jogutód nélküli megszűnése iránti eljárás van folyamatban	IGAZ
jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedés hatálya alatt áll	IGAZ
csődeljárás alatt áll	IGAZ

144. Jelölje meg, hogy csődeljárás esetén a bíróság kit rendel ki! (✓)

felszámolót	HAMIS
végelszámolót	HAMIS
vagyonfelügyelőt	IGAZ

145. Jelölje meg, a vállalkozási szerződés alapján a vállalkozót megillető jogokat! (✓)

zálogjog	IGAZ
indokolt többletmunka elvégzése	HAMIS
indokolt pótmunka elvégzése	HAMIS
vállalkozói díj	IGAZ

146. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az adatvédelem jelentése túlmutat az adatok védelmén, valójában az adatalanyok védelmére irányul.

IGAZ

147. Jelölje meg az EU tagországainak számát! (✓)

20	HAMIS
25	HAMIS
28	IGAZ

148. Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit! (✓)

adós követeléseit az esedékességekkel behajtani	HAMIS
évente közbenső mérlegeket készíteni	IGAZ
hitelezői igényeket nyilvántartásba venni	IGAZ

149. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felek a munkaszerződést egyoldalúan is módosíthatják.

HAMIS

150. Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást! (✓)
- a. **egyéni cég tagja** IGAZ
  - b. **kiskorú személy** IGAZ
  - c. **akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítétek, amíg az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül** IGAZ
  - d. **gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja** IGAZ
  - e. **magyar állampolgár** HAMIS
151. Az egyezségi tárgyalás során a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet és a hitelezők megállapodhatnak: (✓)
- a felszámoló személyéről** HAMIS
  - a kielégítések arányáról és módjáról** IGAZ
  - a teljesítési határidő módosításáról** IGAZ
  - a kielégítés sorrendjéről** IGAZ
152. Jelölje meg, hogy mely hatósági eljárások nem tartoznak az Ákr. hatálya alá! (✓)
- versenyfelügyeleti eljárás** IGAZ
  - hatósági bizonyítvány kiadása** HAMIS
  - adó-, ill. vámigazgatási eljárás** IGAZ
  - anyakönyvezetési eljárás** HAMIS
  - szabálysértési eljárás** IGAZ
153. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)
- Senki sem tekinthető szabálysértés elkövetésében felelősnek mindaddig, amíg szabálysértési felelősséget a szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.
- IGAZ
154. Jelölje meg, hogy melyek a szabadalmi oltalom korlátjai! (✓)
- találmánybitorlás** HAMIS
  - előhasználati jog** IGAZ
  - szabadalombitorlás** HAMIS
  - tranzitárú** HAMIS
  - továbbhasználati jog** IGAZ
155. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)
- Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének feltétele, hogy a vállalkozni kívánó természetes személy e szándékát bejelentse a nyilvántartást végző hatóságnak.
- IGAZ
156. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)
- A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás hibája miatt is.
- IGAZ
157. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül felszámolást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik! (✓)
- felszámoló** HAMIS
  - hitelező** IGAZ
  - adós** IGAZ
  - végfelszámoló** IGAZ
158. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)
- Szándékosan követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában.
- HAMIS

159. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha az adós a csődegezség ellenére nem fizetett.

IGAZ

160. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétseresen köteles visszatéríteni.

IGAZ

161. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az Alaptörvényben csak a legfontosabb jogi alaptételek találhatók, a garanciális jellegű kívánalmakat sarkalatos törvények bontják ki.

IGAZ

162. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A közigazgatási hatósági ügy intéséből kizárt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos megítélése vagy akinek a jogát az ügy közvetlenül érinti.

IGAZ

163. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra! (✓)

a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik **IGAZ**

a bíróság végzéssel elrendelte a cég felszámolását **IGAZ**

eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén **IGAZ**

164. Jelölje meg, hogy melyik a csődeljárás kezdő időpontja! (✓)

a csődeljárás elrendeléséről szóló végzés közzétételének napja **IGAZ**

a csődeljárás elrendeléséről szóló ítélet közzétételének napja **HAMIS**

a hitelezőknek küldött értesítés napja **HAMIS**

165. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha a vagyonfelügyelővel szemben fennálló együttműködési kötelezettségét nem teljesíti.

IGAZ

166. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szabálysértési elzárás bármely szabálysértési ügyben eljáró szerv vagy hatóság által kiszabható.

HAMIS

167. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Gazdasági Versenyhivatalnál automatikusan megindul a versenyfelügyeleti eljárás.

IGAZ

168. Jelölje meg a szerződés megszüntetésének eseteit! (✓)

a felek megállapodásával **IGAZ**

bánatpént adásával **HAMIS**

bíróság által **IGAZ**

egyoldalú jognyilatkozattal **IGAZ**

169. Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő

kötelezettségek! (✓)

munkabér fizetése **IGAZ**

közműdíj **IGAZ**

végkielégítés fizetése **IGAZ**

170. Jelölje meg, hogy melyik, vagy melyek a Btk. szerinti intézkedések! (✓)

pártfogó felügyelet	IGAZ
vagyönkörözés	IGAZ
kiutasítás	HAMIS

171. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető jogok! (?)

szabadság	IGAZ
együttműködés munkatársaival	HAMIS
személyes munkavégzés	IGAZ
munkaképes állapotban megjelenés	HAMIS
biztonságos munkakörnyezet	IGAZ

172. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Funkcióját tekintve mind a jogorvoslat, mind a végrehajtási eljárás csak esetleges szakasza a közigazgatási hatósági eljárásnak.

IGAZ

173. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a gazdálkodás rendjét sértő

bűncselekmények közé!	(✓)
vesztegetés	HAMIS
csődbűncselekmény	IGAZ
a számvitel rendjének megsértése	IGAZ
költségvetési csalás	HAMIS

174. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok! (?)

munkavállaló utasítása	IGAZ
munkavállaló figyelmeztetése	IGAZ
munkavállaló foglalkoztatása	HAMIS
munkabér fizetése	HAMIS
biztonságos munkakörülmények biztosítása	HAMIS

175. Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek

teljesülése esetén!	(✓)
három éven belül	HAMIS
nem követelhető vissza	HAMIS
egy éven belül	HAMIS
általános elévülési időn belül	IGAZ

176. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerzői jog az irodalom, a tudomány és a művészet körébe tartozó alkotások létrehozásának, felhasználásának sajátos szabályait foglalja magában.

IGAZ

177. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az előszerződést a szerződésre előírt alakban kell megkötni!

IGAZ

178. Jelölje meg, hogy mely alábbiak közül melyek a közvetlen irányítás vagylagos feltételei! Ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen (✓)

- a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvénnyel, illetőleg a szavazati jogok több mint 50%-val rendelkezik
- jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására
- ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni

IGAZ

IGAZ

IGAZ

179. Jelölje meg, hogy milyen jogokkal rendelkeznek a GDPR szerint azok a személyek, akiknek az adatait kezelik! (✓)

hozzáférési jog	IGAZ
törleszhető jog	IGAZ
átlátható tájékoztatáshoz való jog	IGAZ
adathordozáshoz való jog	HAMIS

180. Jelölje meg, hogy milyen módon szűnhet meg jogutódlással a gazdasági társaság! (✓)

szétválással	IGAZ
végeleszámolási eljárással	HAMIS
társasági forma váltással	IGAZ
felszámolási eljárással	HAMIS
egyesüléssel	IGAZ

181. Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy szétválására! (✓)

- Különválasztás esetén a jogi személy fennmarad. HAMIS
- Kiválasztás esetén a jogi személy vagyonának egy része a kiválasztással létrejövő jogi személyre mint jogutódra száll át. IGAZ
- A jogi személy szétválása különválasztás vagy kiválasztás útján is történhet. IGAZ
- Kiválasztás esetén a jogi személy megszűnik. HAMIS

182. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A kényszertörlesztési eljárás megindítását a cégbíróság rendeli el.

IGAZ

183. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek minősülnek a büntethetőséget kizáró oknak! (✓)

tévedés	HAMIS
gyermekkor	IGAZ
feledékenység	HAMIS
kóros elmeállapot	IGAZ

184. Jelölje meg, hogy milyen kritériumok jellemeznek kötelező minden gazdasági társaságot! (✓)

- jogi személyiségek IGAZ
- A tagok meghatározhatják közösen, hogy mely tag(ok) részesedjenek a nyereségből, ill. mely tagok viseljék a veszteséget. HAMIS
- A gazdasági társaságnak rendelkeznie kell az ügyvezetését és képviseletét ellátó állandó szervezettel IGAZ
- a taguktól elkülönült vagyon IGAZ
- a gazdasági társaság célja az üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatása IGAZ

185. Jelölje meg, hogy amennyiben a tulajdonátruházó szerződéseket (✓)

adásvételi	IGAZ
bizományosi	HAMIS
ajándékozási	IGAZ
csere	IGAZ

186. Jelölje meg, hogy mi számít társasági jogvitának (✓)

a tagok társasági jogviszonyával kapcsolatos, egymással szemben keletkezett jogvitája IGAZ
gazdasági társaság és a vezető tisztségviselője között, annak jogviszonyából eredő jogvita IGAZ
a gazdasági társaság és a tagja közti, a társasági jogviszonyból eredő jogvita IGAZ
gazdasági társaságok üzleti viszonyaikra vonatkozó jogvita IGAZ
gazdasági társaság és hitelezők közötti jogvita HAMIS

187. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerzőt kizártágos jog illeti meg a mű egészének vagy egy azonosítható részének bármilyen felhasználására.

IGAZ

188. Jelölje meg, hogy a vállalkozó hogyan köteles a tevékenység végzésének feltételeit megszervezni! (✓)

biztosítania kell a tevékenység gazdaságos elvégzését	IGAZ
biztosítania kell a tevékenység biztonságos befejezését	IGAZ
biztosítania kell a tevékenység szakszerű elvégzését	IGAZ
biztosítania kell a határidőre történő befejezését	IGAZ

189. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mit tehet a korlátozottan cselekvőképes személy a törvényes képviselőjének közreműködése nélkül! (✓)

mindenféle szerződést köthet, de csak írásban	HAMIS
akár nagyobb ajándékot is elfogadhat	HAMIS
akár nagyobb ajándékot is adhat	HAMIS
rendelkezhet a munkájával szerzett jövedelmével	IGAZ
hétköznapi életvitelhez tartozó szerződéseket köthet	IGAZ
tehet olyan jognyilatkozatot, amire a törvény felhatalmazza	IGAZ

190. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból a Köztársasági elnökre melyik igaz, vagy melyek igazak! (✓)

Magyarország államfője	IGAZ
az Országgyűlés választja	IGAZ
kinevezni a miniszterelnököt	IGAZ
törvényeket alkothat	HAMIS

191. Jelölje meg a törvény kezdeményezésére jogosultakat! (✓)

bármely országgyűlési képviselő	IGAZ
legfőbb ügyész	HAMIS
köztaársasági elnök	IGAZ
Kormány	IGAZ
országgyűlési bizottság	IGAZ

192. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek igazak a foglalóra! (✓)

a bíróság mérsékelheti	IGAZ
kötelező írásban rögzíteni	HAMIS
írásbeliség nem kötelező	IGAZ
kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja	IGAZ
mértékét a Ptk. nem határozza meg	IGAZ

193. Jelölje meg az ingatlan tulajdonjogának kisajátításával kapcsolatos feltételeket! (✓)

közérdekű célra történhet	IGAZ
azonnali, teljes és feltétlen kártérítés mellett történhet	IGAZ
kivételes esetben történhet	IGAZ
miniszteri jóváhagyáshoz kötött	IGAZ

194. Jelölje meg, hogy melyek igazak a Kormányra! (✓)

a közigazgatás legfőbb szerve	IGAZ
az Országgyűlésnek felel	IGAZ
a végrehajtó hatalom általános szerve	IGAZ

195. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?

Költségvetési támogatás támogatási döntés alapján, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül nyújtható.

IGAZ

196. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A személyhez fűződő jogok megsértésének szankciója lehet a jogszabály megállapítása, az attól való eltiltás, az elégtétel, illetve az előző állapot helyreállítása vagy akár kártérítés.

HAMIS

197. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az Alkotmánybíróság ítéettel dönt.

HAMIS

198. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek nem része(i) a tisztelettel versenytilalmának! (?)

jellegbitorlás	HAMIS
gazdasági erőfölény szerzése	IGAZ
a Versenyhivatal eljárása	HAMIS
bojkott felhívás	IGAZ
hírnérvontás	HAMIS

199. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Munkaviszony létesítésekor a próbaidőt mindenki kell tölteni.

HAMIS

200. Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képezik a gazdasági társaság szerveit! (?)

könyvvizsgáló	IGAZ
felügyelő bizottság	IGAZ
társaság tagjainak gyűlése	HAMIS
munkavállalók érdekképviseleti szerve	HAMIS
ügyvezetés	IGAZ

201. Jelölje meg, az önkormányzat feladatkörébe tartozó funkciókat! (✓)

önkormányzati jelképek alkotása	IGAZ
törvény módosításának kezdeményezése az Országgyűlésben	HAMIS
a helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés	IGAZ
érdek-képviseleti szövetség létrehozása	IGAZ

202. Jelölje meg, hogy a munkavállaló mikor mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettségének teljesítése alól! (✓)

kötelező orvosi vizsgálat tartamára	IGAZ
elháríthatatlan ok miatti indokolt távollét tartamára	IGAZ
hözöttartozó halálakor kettő munkanapra	IGAZ
bíróság vagy hatóság felhívására	IGAZ

203. Jelölje meg, hogy mely alábbi jellemzők képezhetik a hátrányos megkülönböztetés alapját! (✓)

nem	IGAZ
vallás	IGAZ
faj	IGAZ
nyelv	IGAZ

204. Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) számára kötelező felügyelő bizottság választása! (✓)
- a. Zrt., ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérik
HAMIS
  - b. Zrt. minden esetben IGAZ
  - c. Nyrt., csak, ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérik
HAMIS
  - d. Nyrt. minden esetben IGAZ
205. Jelölje meg, hogy a milyen esetekben kerülhet sor a közigazgatási hatósági ügy soron kívüli intézésére! (✓)
- ha a hatóság érdeke megkívánja HAMIS
  - ha a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedést rendelt el IGAZ
  - ha az életveszélyteljes vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja IGAZ
  - ha az ügyfél érdeke megkívánja HAMIS
  - ha a kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége indokolja IGAZ
206. Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! (?)
- közös megegyezéssel HAMIS
  - határozott idejű munkaszerződés lejártával IGAZ
  - munkavállaló halála esetén IGAZ
  - felmondással HAMIS
  - munkáltató jogutód nélküli megszűnésével IGAZ
207. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik személyiségi jog megsértését szankcionálja a Büntető Törvénykönyv! (✓)
- emberi méltóság megsértése IGAZ
  - becsület megsértése IGAZ
  - élet, személyes szabadság megsértése IGAZ
  - levéltitok megsértése HAMIS
  - személy hátrányos megkülönböztetése IGAZ
208. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)
- A vállalkozási szerződés esetében a megrendelőnek a létrehozott rendeltetésszerű használatra alkalmas művet nem kell átvennie, ha elégedetlen a vállalkozó teljesítésével.
- HAMIS
209. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)
- Közigazgatási ügyben jogorvoslati eljárást az ügyfél nem kezdeményezhet, azt minden esetben a hatóság hivatalból folytatja le.
- HAMIS
210. Jelölje meg, hogy mi alapján indulhat szabálysértési eljárás! (✓)
- bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ
  - szabálysértési hatóság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ
  - helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés esetén IGAZ
  - feljelentés alapján IGAZ
211. Jelölje meg az államháztartás alapelveit! (✓)
- részletezetesség IGAZ
  - éves költségvetés alapján történő gazdálkodás IGAZ
  - nyilvánosság IGAZ
212. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)
- Az adatvédelem jelentése megegyezik az adatok védelmével.
- HAMIS

213. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az államháztartás ellenőrzésének célja az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása.

IGAZ

214. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ingóság elbirtoklási ideje tíz év.

IGAZ

215. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A részvénytársaság legfőbb szerve a taggyűlés.

HAMIS

216. Jelölje meg, hogy mikor indulhat versenyfelügyeleti eljárás. (✓)

kérelemre **IGAZ**

hivatalból **IGAZ**

panaszra **IGAZ**

feljelentésre HAMIS

bejelentésre IGAZ

217. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogszabály mindenkorán a kihirdetésétől hatályos.

HAMIS

218. Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! (✓)

jogviszonyváltással IGAZ

közös megegyezéssel HAMIS

munkavállaló halála esetén IGAZ

felmondással HAMIS

219. Jelölje meg, hogy mely esetekben szűnik meg vagy kerül megszüntetésre az egyéni cég! (✓)

a cégbíróság megszűntnek nyilvánítja IGAZ

a tag elhatározza a cég jogutód nélküli megszűnését, vagy jogutódlással történő megszűnését IGAZ

a cégbíróság a tag kérésére megszünteti HAMIS

az alapító okiratban meghatározott időtartam eltelt IGAZ

220. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkavégzés kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését követő munkanap.

IGAZ

221. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A GVH feladatai hatékonyabb, eredményesebb ellátása érdekében ágazati vizsgálatot és piackutatást végez.

IGAZ

222. Jelölje meg, hogy felszámolás kezdeményezésekor ki számára kötelező a jogi képviselet! (✓)

adós IGAZ

végelszámoló HAMIS

hitelező HAMIS

223. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Főszabály szerint minden az ügyfél kérelmére induló közigazgatási eljárás sommás eljárásokként vagy automatikus döntéshozatali eljárásokként indul.

IGAZ

224. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás a kft-re igaz vagy hamis! (✓)

A kft-t a cégbíróság veszi nyilvántartásba.

IGAZ

225. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerződés szóban, írásban vagy ráutaló magatartással jön létre.

IGAZ

226. Jelölje meg, hogy milyen kötelezettségei vannak az adatkezelőnek az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) szerint! (✓)

adatregisztert kell az adatkezelési tevékenységről vezetni **IGAZ**

speciális esetekben adatvédelmi tisztségviselőt kell kijelölnie **IGAZ**

adatvédelmi hatásvizsgálatot kell végeznie **IGAZ**

227. Jelölje meg, hogy mikor végleges a közigazgatási hatóság döntése! (✓)

ha a fellebbezés megengedett, de lemondta a fellebbezésről **IGAZ**

az ügyfél a fellebbezésről lemondott **IGAZ**

ha a közigazgatási hatóság közölte az érintettekkel a döntését **IGAZ**

ha azt a hatóság már nem változtatja meg **IGAZ**

ha a fellebbezésre rendelkezésre álló határidő eltelt úgy, hogy nem fellebbeztek **IGAZ**

228. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A rendeletek és az irányelvek jelentik az EU elsődleges jogforrását, a határozatok és az ajánlások a másodlagos (származékos) jogforrásokat.

HAMIS

229. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felszámolási eljárás három szakaszból áll: a felszámolási eljárás a felszámolás és a bírósági szakaszokból.

IGAZ

230. Jelölje meg hogy az alább felsoroltak közül melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon! (✓)

Alkotmánybíróság **IGAZ**

Kúria **HAMIS**

Ítélezőtáblák **HAMIS**

közigazgatási és munkaügyi bíróságok **HAMIS**

megyei törvényszékek **HAMIS**

járási bíróságok **HAMIS**

231. Jelölje meg, hogy csődeljárást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik! (✓)

bíróság **HAMIS**

adós **IGAZ**

felszámoló **HAMIS**

232. Jelölje meg, hogy mely adatokat tartalmaz kötelezően a céggéjegyzék! (✓)

a cég adószámát **IGAZ**

a cég pénzforgalmi számláit vezető pénzforgalmi szolgáltatók nevét és székhelyét **HAMIS**

a cég jegyzett tőkéjét, a képviseleti módját **IGAZ**

a cég nevét és céggéjékszámát, székhelyét **IGAZ**

a létesítő okirat keltét és fő tevékenységét **IGAZ**

233. Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban ki az ügyfél! (✓)

akinek (amelynek) jogát, jogos érdekét vagy jogi helyzetét az ügy érinti **IGAZ**

akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak **IGAZ**

akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz **IGAZ**

234. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Normatív határozatot az Országgyűlés, normatív utasítást a Miniszterelnök hozhat.

IGAZ

235. Jelölje meg, a jogi személy jogutódlással történő megszűnésének eseteit! (✓)

különválás **IGAZ**

összeolvadás **IGAZ**

beolvadás **IGAZ**

236. Jelölje meg a szabálysértés esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket! (✓)

elzárás **HAMIS**

szabálysértési őrizet **IGAZ**

elővezetés **IGAZ**

rendbírság **IGAZ**

237. Jelölje meg, hogy melyik igaz az alábbi állításokból! (✓)

a. az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél **IGAZ**

b. az adatvédelem az adatalanyok védelmét jelenti **IGAZ**

c. az adatfeldolgozó csak meghatározott célból végezhet adatkezelést **IGAZ**

d. az az adatkezelőnek kell bizonyítani a szabályok betartását, nem pedig a hatóságnak a szabálysértést **HAMIS**

238. Jelölje meg, melyek az EU legfontosabb pénzügyi intézményeit! (✓)

Európai Beruházási Bank **IGAZ**

Európai Számvérvédelem **IGAZ**

Világbank **HAMIS**

Európai Központi Bank **IGAZ**

239. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A csődeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezheti!

HAMIS

240. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé! (✓)

pénzbüntetés **HAMIS**

pénzbírság **IGAZ**

elzárás **IGAZ**

közérdekű munka **IGAZ**

241. Jelölje meg a kötelemfakasztó jogi tényeket! (✓)

utaló magatartásból **IGAZ**

egyoldalú jognyilatkozatból **IGAZ**

érvénytelenségből **HAMIS**

károkozásból **IGAZ**

szerződésből **IGAZ**

242. Jelölje meg az alapítvány ügyvezető szervét! (✓)

moratórium **HAMIS**

kuratórium **IGAZ**

oratórium **HAMIS**

243. Jelölje meg, hogy mi jellemzi a know-how-t! ()

vagyoni értéke van	IGAZ
gyakorlatban felhasználható ismeret	IGAZ
nem ruházható át másra	HAMIS
korlátozottan hozzáférhető	HAMIS
lajstromozni szükséges	HAMIS

244. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Közérdekkű munka kissabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható.

HAMIS

245. Jelölje meg, hogy mik az „antitrust” jog (versenykorlátozások) területei! ()

gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma	IGAZ
tisztegtelen verseny tilalma	HAMIS
gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalma	IGAZ
vállalkozások összefonódásának ellenőrzése	IGAZ
az üzleti döntések tisztegtelen befolyásolásának tilalma	HAMIS

246. Jelölje meg az államháztartás alapelveit! ()

teljesség	IGAZ
valódiság	IGAZ
egységesség	IGAZ

247. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges mentességet kapni a versenykorlátozó

megállapodások alól! (☒)	
törvényimentesség alapján	IGAZ
cégbírósági határozattal	HAMIS
csoporthatározat alapján	IGAZ
egyedi mentesség alapján	IGAZ

248. Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik igaz, vagy melyek igazak! ()

- a. A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót, illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg. IGAZ
- b. A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, ha elégedetlenek a társaság ügyvezetésével, hogy mentse fel az ügyvezetést a tevékenységek végzése alól. HAMIS
- c. A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását. HAMIS

249. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A szerződés csak semmisség esetén érvénytelen.

HAMIS

250. Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) legfőbb szerve a közgyűlés! ()

Betéti társaság	HAMIS
Részvénnytársaság	IGAZ
Közkereseti társaság	HAMIS
Korlátolt felelőségű társaság.	HAMIS

251. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! (✓)

adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt **IGAZ**
adós szünetelést kért az egyezsgökötés érdekében **HAMIS**
adós a csődlegezségben foglaltak ellenére nem telesített **IGAZ**

252. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogi norma a jog legkisebb önállóan értelmezhető egysége.
IGAZ

253. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jog fogalma szorosan kapcsolódik az állam, a társadalmi viszonyok fogalmához.
IGAZ

254. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik az adócsalás, a költségvetési csalás és a jövedékkel való visszaélés elősegítése is.

HAMIS

255. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Cégbíróság törli a céget a céggel szemben követelés bejelentésére nem kerül sor, és a cég vagyonával kapcsolatos bejelentés vagy adatszolgáltatás nem érkezett.

IGAZ

256. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A kötelem a relatív szerkezetű polgári jogviszonyok gyűjtő elnevezése.
IGAZ

257. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek minősülnek az alábbi jogi tények közül tulajdonszerzésnek! (✓)

találás **IGAZ**
használat **HAMIS**
bérlet **HAMIS**

258. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Közös tulajdon esetén, a tulajdonjog egy azon dolgon meghatározott hányadrészek szerint több személyt illet meg.

IGAZ

259. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló.

IGAZ

260. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre.

IGAZ

261. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ha a felszámolást a hitelező kezdeményezi, jogi képviselet kötelező.
HAMIS

262. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A közigazgatási hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja.
IGAZ

263. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az iparjogvédelem nem biztosít kizárolagos jogokat az oltalom tárgyának hasznosítására, használatára.

HAMIS

264. Jelölje meg, hogy milyen esetei vannak a vállalkozások összefonódásának! (✓)

fúzió	IGAZ
beolvadás	IGAZ
kooperáció	HAMIS
irányításszerzés	IGAZ

265. Jelölje meg, hogy mely gazdálkodó szervezet alapítását kell a Cégbíróságnál bejelenteni! (✓)

egyéni cég	IGAZ
szövetkezet	IGAZ
egyéni vállalkozás	HAMIS

266. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyeket kell meghatározni

az egyéni cég alapító okiratában! (✓)

felügyelő bizottság tagjai	HAMIS
egyéni cég főtevékenységét	IGAZ
alapító neve, címe, anyja neve	IGAZ
cégnév és székhely	IGAZ
fizetendő osztalék mértéke	HAMIS

267. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból melyik igaz vagy melyek igazak! (✓)

Az Alaptörvény szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét IGAZ

Az Alaptörvény nem szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét HAMIS

Az Alaptörvény kizárolag az alapvető jogi szabályokat tartalmazza IGAZ

Az Alaptörvény csak az államszervezet felépítését szabályozza IGAZ

268. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?)

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendelkezései a közérdekű adatokra nem terjednek ki.

HAMIS

269. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik.

IGAZ

270. Jelölje meg, hogy melyek a bérbeadó jogai! (✓)

ellenőrizheti a bérelt doleg használatát	IGAZ
bérleti szerződés felmondásának jog, amennyiben nem fizetnek bérleti díjat	IGAZ
fegyelmezési jog	HAMIS
zálogjog a bérleti díj és a költségek erejéig	IGAZ

271. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az uniós adatvédelmi rendelet (GDPR) elfogadását az adatgazdaság rohamos növekedése, különösen pedig az üzleti célú adathasznosítással összefüggő visszaélések indokolták.

IGAZ

272. Milyen szervezeti alrendszeri vannak a közigazgatási feladatoknak? (?)

Szövetkezeti	HAMIS
Önkormányzati	IGAZ
Államtól független	HAMIS
Államigazgatási	IGAZ

273. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A feladatkör azt mutatja meg, hogy a konkrét ügyben milyen típusú közigazgatási szerv járhat el
HAMIS

274. Jelölje meg, hogy melyek a hatósági tevékenység alap fajtái (✓)

Hatósági felügyelet	IGAZ
Hatósági jogalkalmazás	IGAZ
Hatósági szervezet	HAMIS
Hatósági nyilvántartások vezetése	IGAZ
Hatósági szakmai és szolgáltatói tevékenység	IGAZ

275. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ügyfélre vonatkozó egyik alapelve a jogszervűség elve, azaz, hogy részrehajlás nélkül, jogoszerűen járjon el.
IGAZ

276. Jelölje meg a kérelemre lefolytatandó jogorvoslati eljárásokat a közigazgatásban (✓)

Ügyészi felhívás	HAMIS
Fellebbezés	IGAZ
Felügyeleti eljárás	HAMIS
Közigazgatási per	IGAZ

277. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A hatósági bizonyítványt a hatóság az ügyfél kérelmére, a felhasználás céljának feltüntetésével adat igazolására ad ki.

IGAZ

278. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?)

Kapcsolódó eljárásról beszélünk, ha egy ügy elintézése érdekében az ügyfél több hatósággal is kapcsolatba kell, hogy lépjen.

HAMIS

279. Milyen eljárásban bírálhatja el a közigazgatási hatóság a kérelmet? (✓)

Alap eljárásban	HAMIS
Teljes eljárásban	IGAZ
Rész eljárásban	HAMIS

280. Hatósági ügy, ha a hatóság a döntésével (✓)

Jogot, kötelezettséget állapít meg	IGAZ
Ítéletet hoz közigazgatási jogvitában	IGAZ
Jogsértést állapít meg	IGAZ
Nyilvántartást vezet	IGAZ

281. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ideiglenes intézkedést tehet az illetékes hatóság, ha az szükséges kár vagy veszély elhárításához
IGAZ

282. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Bűntett az a gondatlanságból elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény két évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.

HAMIS

JOGI ALAPOK

- 1.) A jog az emberhez kapcsolódik, így már az emberiség történetében a kezdetektől fogva jelen van. **HAMIS (??ÁLLAMHOZ KÖTŐDIK)**
- 2.) A jog olyan általánosan érvényes normaösszesség, amelyet a társadalom minden tagjának kötelező betartani. **IGAZ**
- 3.) A szokásjog abban tér el az írott jogtól, hogy nincs leírva. **HAMIS**
- 4.) Vélelemnek nevezük, amikor a jog egy valószínűsíthető tényt valónak tekint. **IGAZ**
- 5.) A vélelem egyfajta jogi norma, míg a fikció nem. **HAMIS**
- 6.) Az érvényes jogszabályt a kihirdetésétől lehet alkalmazni. **IGAZ**
- 7.) A jogforrási hierarchia csúcsán a sarkalatos törvények állnak. **HAMIS**
- 8.) Ha a törvény ellentmondásban van a rendelettel, az utóbbit kell figyelembe venni. **HAMIS**

1. Mi a jog?

az arra felruházott szervek által alkotott v. szankcionált, kikényszeríthető, általában kötelező magatartás szabály, tiltás, parancs vagy megengedés formájában

általános érvényes normaösszesség, amely a társadalom minden tagjára kötelező társadalmi-történelmi jelenség (államhoz kötődik)

2. Milyen funkciói vannak a jognak társadalmi alrendszerként?

szabályozó stabilizáló funkció

alapvető emberi jogokat biztosít

társadalmi konfliktusokat old fel

társadalmat alakítja

3. Miben különbözik a jogi és az erkölcsi norma?

JOG: jelentősebb magatartások képezik az alapját, jogi kényszer súlya jelentősebb, kényszert erre hivatott szervezet alkalmazza, norma megfogalmazása: pontos, általános, egységes

ERKÖLCS: kevésbé jelentős magatartások képezik az alapját, erkölcsi kényszer súlya enyhébb, kényszert nem erre hivatott szervezet alkalmazza (pl.: társadalom), norma megfogalmazásának pontossága, általánossága kevésbé érvényesül

KÖZÖS: Társadalmi viszonyok szabályozói, normaképző tevékenység eredménye

4. Hogyan (milyen számmal) jelöljük a törvényeket?

évszám arab számmal, a törvény száma római számmal

5. Milyen alkotórészkből áll a jogi norma?

jogi norma:

a jog legkisebb önálló egysége

o hipotézis-tényállás

o diszpozíció-rendelkezés

o jogkövetkezmény- szankció, jutalom

6. Mi a különbség a jogszabály érvényessége és hatályossága között?

A hatályosság azt mutatja meg mikor, hol, kikre vonatkozik egy törvény, illetve, hogy mikortól lehet alkalmazni

Érvényesség pedig azt jelöli, hogy a jogszabály megfelelően került-e megalkotásra, nem biztos, hogy az érvényes jogszabály már vagy még hatályos

7. Mi a jog legkisebb önállóan értelmezhető eleme?

jogi norma

8. Ki/kik alkothatnak törvényt?

Országgyűlés

9. Hogyan csoportosíthatjuk a jogforrásokat?

beli jogforrás (kibocsátó)

külső jogforrás (jogszabály forma)

10. Milyen jogszabályokat ismer?

Jogszabályok

o Anyagi (tartalom; jogok és kötelezettségek)

o Alaki (Eljárás; hogyan lehet érvényesíteni)

Van helyi és országos

11. Mi a jogszabály?

általános érvényű, kötelező magatartásszabály arra felhatalmazott személy által megalkotott közrebocsátott, kényszerrel biztosítható; jog konkrét megjelenési formája

12. Milyen követelményt támaszt az Alaptörvény a költségvetési törvénnyel szemben?

Kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodási elv felelőssége:
országgyűlés, kormány

legkésőbb március 31-ig el kell fogadni a központi költségvetést

Közpénzt kaphat

o tulajdonosi szerkezete

o felépítése

o támogatási felhasználására irányuló tevékenysége átlátható

Az államadósság nem haladhatja meg a teljes hazai össztermék felét.

Nem vehető fel olyan kölcsön, és nem vállalható olyan pénzügyi kötelezettség, amely azt eredményezné, hogy az államadósság meghaladja a teljes hazai össztermék felét.

1.) Jelölje meg, hogy milyen hatályossága lehet a jogszabálynak!

- a.) területi
- b.) időbeli
- c.) másodlagos
- d.) szervi

2.) Az alábbiakból jelölje meg, hogy mi minősül belső/anyagi jogforrásnak!

- a.) a rendelet
- b.) a kötelem
- c.) az önkormányzat
- d.) a normatív határozat

3.) Jelölje meg, hogy miről rendelkezik az Alaptörvény?

- a.) a főbb jogszabályokról
- b.) az államszervezet felépítéséről
- c.) a polgári jog szabályairól
- d.) a főbb jogi szabályokról

4.) Az Alaptörvény szerint, csak olyan kölcsönt lehet felvenni, aminek eredményeképpen az államadóság nem haladná meg a GDP ..... !

- a.) negyedét
- b.) harmadát
- c.) felét

5.) Mik az előfeltételei annak, hogy közpénzből támogatást lehessen kapni?

- a.) a jó gazdasági helyzetben kell lenni
- b.) a tulajdonosi szerkezet legyen transzparens
- c.) a támogatás felhasználásnak módja legyen átlátható
- d.) a gazdálkodó szervezet vezetője személyesen vállaljon felelőséget
- e.) a gazdálkodó szervezet felépítése legyen transzparens

6.) Milyen kritériumoknak kell a jogszabálynak eleget tennie? A jogszabály legyen:

- a.) érthető

- b.) általános
- c.) stabilitást hordozó
- d.) lehetséges követelő
- e.) ellentmondástól mentes

Jogi személyek és Gazdasági Társaságok

- 1.) A gazdasági társaságok tekintetében formakényszer érvényesül. IGAZ
- 2.) A gazdasági társaságok közül a bt. és a kkt. nem jogi személy. HAMIS
- 3.) Az egyesülés jogi személy, de nem gazdasági társaság. IGAZ
- 4.) A gazdálkodó szervezet tágabb jogi kategória, mint a gazdasági társaság. IGAZ
- 5.) Nyrt-t nem lehet alapítani, csak Zrt-ből alakulhat át. IGAZ
- 6.) Nem minden jogi személy esetében szükséges a nyilvántartásba vétel. HAMIS
- 7.) minden gazdasági társaságot a Cégbíróság vesz nyilvántartásba. IGAZ
- 8.) Közös vállalatot már nem lehet alapítani. IGAZ

II. VÁLASZOLJA MEG AZ ALÁBBI KÉRDÉSEKET!

1.) Mutassa be, hogyan állnak kapcsolatban a Ptk. Harmadik könyvében szabályozott Jogi személyekre vonatkozó általános szabályok, a gazdasági társaságokra vonatkozó közös és különös szabályokkal, továbbá a létesítő okirattal?

Ptk. Harmadik Könyve Személyek joga

jogi személyek általános szabályai>gazdasági társaságokra vonatkozó közös szabályok>egyes gazdasági társaságokra vonatkozó külön szabályok>létesítő okira

2.) Melyek az ügyvezetés formái?

egyéni vagy testületi

monista vagy dualista rendszer

Ezt a vezető tisztségviselők látják el, ezek: # KKT, Bt: üzletvezetéssel megbízott tagok, # Kft: ügyvezető, # Rt: min. 3 tagú igazgatótanács (testület), # zártkörű Rt: részvényesek döntése alapján a vezérigazgató lehet

- vezető tisztségviselővé egy személy legfeljebb 3 Gtnál választható meg

3.) Mi a gazdasági társaságok legfőbb szervének funkciója?

évente egyszer legalább ülésezik – nem nyilvános, tanácskozási joggal vezetők, felügyelő bizottság tagjai részt vehetnek, beszámoló elfogadása, osztalékdöntés, ügyvezetés felmentése

ügyvezetés (szakmai döntések, operatív ügyvitel)

4.) Milyen szervek hivatottak a törvényes működést biztosítani a jogi személyek/gazdasági társaságok esetében?

cégbíróság, ??? állandó könyvvizsgáló?

5.) Mit jelent az egyetemleges felelősség?

Minden tag egyenlő mértékben, egyenlő arányban felelős

6.) Mit jelent a Societas Leonina tilalma?

semmis az a megállapodás, amely valamely tagot a nyereségből vagy a veszteség viseléséből kizárt

7.) Melyek a tag javára történő kifizetés (együttes) feltételei a kft. esetében?

tag javára történő kifizetésének céljából felosztható és a taggyűlés által felosztani rendelt saját tőkéjéből a törzsbetétek arányában

osztalékelőleg fizetéséről akkor határozhat, ha rendelkezik szükséges fedezettel, kifizetés nem haladja meg az adózott eredményt, a saját tőke nem csökken ?????

8.) Hogyan jöhet létre egyszemélyes részvénnytársaság?

Egyszemélyes kft: (részvénynél nem tudom)

- létrejöhet úgy hogy egy tag alapítja, vagy valamennyi üzletrész egy tag szerzi meg, ill tagok száma egyre csökken - alapító okirattal hozzák létre

- a taggyűlés jogkörét az egyedüli tag gyakorolja

III.) AZ ALÁBBIAKBÓL JELÖLJE MEG MELYIK (MELYEK) AZ IGAZ (IGAZAK)!

1.) Az üzletrész:

- a.) forgalomképes, másra átruházható
- b.) nem forgalomképes, másra át nem ruházható
- c.) forgalomképes, de másra át nem ruházható
- d.) nem forgalomképes, de másra átruházható

2) A betéti társaság:

- a.) személyegyesítő társaság
- b.) a beltag vállalja, hogy helyt áll a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségekért
- c.) a kültag vállalja, hogy helyt áll a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségekért
- d.) –ra - meghatározott eltérésekkel - a kkt. szabályait kell alkalmazni

3) A törzsbetét:

- a.) minimum értéke 100 ezer forint
- b.) a törzsbetétet akár több személy is szolgáltathatja

- c.) egy törzsbetétnek kizárolag egy tulajdonosa lehet
- d) a törzsbetétek együttese a törzstőke

4.) A részvény

- a) tagsági jogokat megtestesítő
- b) névre szóló
- c) névértékkel rendelkező
- d) forgalomképes értékpapír

5) Jelölje melyik az a részvény, amelyik nem tartozik a többi nevesített részvényfajtába!

(az összes részvénytípus)

- a.) elsőbbségi részvény
- b.) dolgozói részvény
- c.) törzsrészvény
- d.) visszaváltható részvény

6) Jelölje, kit illet kisebbségvédelem!

- a.) azt a tagot vagy tagokat, akik együttesen a szavazati jogok legalább 15 százalékával rendelkeznek
- b.) azt a tagot vagy tagokat, akik együttesen a szavazati jogok legalább 50 százalékával rendelkeznek
- c.) azt a tagot vagy tagokat, akik együttesen a szavazati jogok legalább 51 százalékával rendelkeznek
- d.) azt a tagot vagy tagokat, akik együttesen a szavazati jogok legalább 5 százalékával rendelkeznek

KÖTELMI JOG

- 1.) Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik a követelések főszabályként három év alatt élvülnek el. **HAMIS**
- 2.) A kötelem tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelemben kikötött adósi magatartás. **IGAZ**
- 3.) Az elővült követelést bírósági eljárásban nem lehet érvényesíteni, tehát a teljesítés kikényszerítéséhez nincs állami segítség, azonban az önkéntes teljesítésre változatlanul mód van, de azt az elővülésre hivatkozva visszakövetelni nem lehet. **IGAZ**
- 4.) A szerződési szabadság nem azt jelenti, hogy a felek szabadon döntenek arról, hogy kívánnak-e, és ha igen kivel kötnek szerződést, továbbá szabadon állapíthatják meg a szerződés tartalmát. **HAMIS** (AMÚGY EZT JELENTI, CSAK TAGADÁS VAN A MONDATBAN)

5.) A kötelem az olyan abszolut szerkezetű polgári jogi jogviszonyok gyűjtő elnevezése, amelyekből kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás teljesítésének követelésére. **HAMIS** (KÖTELMI JOG RELATÍV)

6.) Jogellenesen cselekszik valaki, ha valamilyen ügyben más helyett anélkül jár el, hogy arra megbízás alapján vagy egyébként jogosult volna. **IGAZ ??**

7.) Az általános szerződési feltétel akkor válik a szerződés részévé, ha alkalmazója lehetővé tette, hogy a másik fél annak tartalmát a szerződéskötést megelőzően - legkésőbb a szerződéskötéskor - megismerje, és ha azt a másik fél kifejezetten elfogadta. **IGAZ**

8.) Az előszerződést abban a formában kell megkötni, mint a később kötendő szerződést.
IGAZ

9.) Nem kell a feleknek megállapodniuk olyan kérdésben, amelyet jogszabály rendez. **IGAZ**

10.) Az egyes szerződési feltételeket és nyilatkozatokat a szerződés egészével összhangban kell értelmezni, azaz értelmezési nehézség esetén a szerződés egészét kell figyelembe venni, a felek korábbi jognyilatkozatai pedig a szerződés értelmezésénél figyelembe vehetők. **IGAZ**

11.) Ha a szerződés érvénytelenségehez szükséges azt megtámadni, akkor a megtámadási jog a szerződés megkötésétől számított három éven belül a másik félhez intézett jognyilatkozattal vagy közvetlenül bíróság előtti érvényesítéssel gyakorolható. **HAMIS** (1 ÉVEN BELÜL)

12.) Aki szolgáltatás teljesítését ingyenesen vállalja, a szolgáltatás tárgyában bekövetkezett kárért akkor felel, ha a jogosult bizonyítja, hogy a kötelezettség a kárt szándékos szerződésszegéssel okozta, vagy elmulasztotta a tájékoztatást a szolgáltatás olyan lényeges tulajdonságáról, amelyet a jogosult nem ismert. **IGAZ**

13.) A fuvarozási szerződés és a szállítmányozási szerződés is megbízási típusú szerződések.
HAMIS – (fuvaro: vállalkozási típusú)

14.) A szerződés érvénytelennek minősül kizárolag semmisség esetén. **HAMIS**
(MEGTÁMADHATÓSÁG IS VAN)

15.) A szerződés megerősítésének eszközei valamelyen szerződésszegéshez kapcsolódó, a kötelezettség által önként vállalt többletszankciót biztosítanak a jogosult számára, és egyben a kötelezettségi készségét juttatják kifejezésre. **IGAZ**

16.) A foglalót és a kötbért is írásban kötelező rögzíteni. **IGAZ**

17.) A felek együttműködési kötelezettsége azt jelenti, hogy a felek csak a szerződéskötési tárgyalások alatt kötelesek együttműködni. **HAMIS**

18.) Használati szerződésnek minősül a bérleti szerződés, a haszonkölcsön-szerződés és a letéti szerződés is. **HAMIS** (A LETÉTI NEM)

19.) A kárfelelősség alapja, hogy a károkozó magatartással megvalósított kötelezettségszegés –főszabály szerint – pénzben kifejezhető helytállási kötelezettséget keletkeztet. ??

20.) Aszerint, hogy a megszegett kötelezettség milyen jogviszonyra vezethető vissza különbség tehető ún. deliktuális (szerződésen kívüli) és kontraktuális (szerződésszegéssel okozott) kárfelelősségi szabályok között. **IGAZ**

21.) Az általános kárfelősségi értelmében, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni, azonban mentesül a felelősség alól a károkozó, ha bizonyítja, hogy magatartása nem volt felerőható. **IGAZ**

22.) A károsultat kárenyhítési kötelezettség terheli. **IGAZ**

II. EGÉSZÍTSE KI AZ ALÁBBI MONDATOKAT!

1.) Az utaló magatartás törvényi feltételeinek fennállása esetén a bíróság kivételesen lehetőséget kap arra, hogy a kár egészben vagy .....megtérítésére kötelezhesse azt, akinek szándékos magatartása révén a .....másik felet önhibáján kívül érte károsodás.

2.) Ha a szerződés létrejött, de a felek az ellenszolgáltatás mértékét nem .....egyértelműen, vagy ellenszolgáltatásként piaci árat kötöttek ki, a teljesítményi helynek megfelelő piacon a teljesítményi időben kialakult.....megfizetni.

3.) A szolgáltatásnak a teljesítés időpontjában alkalmasnak kell lennie a rendeltetése szerinti ..... és azokra a célokra, amelyekre más,.....rendeltetésű szolgáltatásokat rendszerint használnak, illetve rendelkeznie kell azzal a minőséggel, és nyújtania kell azt a teljesítményt, amely azonos rendeltetésű....., és amelyet a jogosult elvárhat, a kötelezettség által adott leírásban szereplő vagy az általa a jogosultnak.....bemutatott szolgáltatásra jellemző tulajdonságokkal; és meg kell felelnie a .....-ban meghatározott minőségi követelményeknek.

4.) Akit személyiségi jogában megsértenek, ...követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire - különösen a jogszármazéka súlyára, ismétlődő jellegére, a ..... mértékére, a jogszármazéka sérzettre és környezetére gyakorolt hatására - tekintettel, ... határozza meg.

2.) AZ ALÁBBIAKBÓL JELÖLJE MEG MELYIK (MELYEK) AZ IGAZ (IGAZAK)!

1.) Jelölje meg, hogy mire irányul a kötelezettség!

- a.) valamely dolog adására
- b.) tevékenységre
- c.) tevékenységtől való tartózkodásra
- d.) vagy más magatartásra

2.) Az alábbiakból jelölje meg, hogy mi szakítja meg az elővülést!

- a.) a tartozásnak a kötelezettség részéről történő elismerése
- b.) a kötelezettség megegyezéssel történő módosítása
- c.) az egyezség
- d.) a követelés csődeljárásban történő bejelentése.

3.) Jelölje meg, hogy a kellékszavatossági igénye alapján a jogosult választása szerint mit tehet?

- a.) kijavítást vagy kicserélést igényelhet
- b.) az ellenszolgáltatás arányos leszállítását nem igényelheti (amugy igényelheti)
- c.) a hibát a kötelezettségére maga kijavíthatja vagy mással kijavíttathatja
- d.) a szerződéstől elállhat, ha a kötelezettségének nem tud eleget tenni, vagy ha a jogosultnak a kijavításhoz vagy kicseréléshez fűződő érdeke megszűnt

4.) Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyik állítás igaz, vagy mely állítások igazak!

- a.) Ha a szerződés teljesítése olyan okból hiúsul meg, amelyért egyik fél sem felelős, vagy mindkét fél felelős, a foglaló visszajár **IGAZ**
- b.) A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétszeresen köteles visszatéríteni **IGAZ**
- c.) A túlzott mértékű foglaló összegét a kötelezettség kérelmére a bíróság mérsékelheti **IGAZ**

5.) Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg, vagy szüntetik meg a szerződést!

- a.) a szolgáltatás teljesítésével
- b.) abban az esetben, ha nem ugyanaz a személy lesz a jogosult és a kötelezettség
- c.) egyoldalú jognyilatkozattal
- d.) közös megegyezéssel
- e.) a jogosult halálával vagy jogutód nélküli megszűnésével, ha a szolgáltatást - annak jellegénél fogva - kifejezetten részére kellett nyújtani

6.) Jelölje meg az alábbiakból melyek tartoznak megbízási típusú szerződések közé!

- a.) a megbízási szerződés
- b.) a bizományi szerződés
- c.) fuvarozási szerződés (vállalkozási típusú)
- d.) a szállítmányozási szerződés
- e.) a bizalmi vagyonkezelési szerződés

7.) Jelölje meg, hogy a melyek a kötelezettség megszűnésének esetét (eseteit)!

- a.) károk és balesetekből
- b.) személyiségi, dologi vagy más jog megsérüléséből
- c.) értékpapírból
- d.) egyoldalú jognyilatkozatból

8.) Jelölje meg, hogy az alábbiakból a kötelezettség megszűnésének esetét (eseteit)!

- a.) a szolgáltatás teljesítésével
- b.) abban az esetben, ha ugyanaz a személy lesz a jogosult és a kötelezettség; (személyegyesülés)
- c.) a kötelezettség halálával vagy jogutód nélküli megszűnésével, ha kötelezettsége személyesen teljesíthető szolgáltatás nyújtására irányult
- d.) a jogosult halálával vagy jogutód nélküli megszűnésével, ha a szolgáltatást - annak jellegénél fogva - kifejezetten részére kellett nyújtani
- e.) a feleknek a kötelezettség megszüntetésére irányuló megállapodásával
- f.) jogszabályban vagy bírósági vagy hatósági határozatban meghatározott egyéb okból

9.) Jelölje meg, hogy melyek a szerződési jog alapelvei!

- a.) szerződési szabadság
- b.) együttműködési kötelezettség
- c.) különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél
- d.) visszterhesség vélelme

10.) Az alábbiakból mely szerződés (szerződések) semmis (semmisek)?

- a.) értékelhetetlen, ellentmondó kikötést tartalmazó
- b.) jóerkölcsbe ütköző szerződés
- c.) uzsorás szerződés
- d.) lehetetlen szolgáltatásra irányuló szerződés

11.) Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a tulajdonátruházó szerződések közé!

- a.) az adásvételi szerződés
- b.) vállalkozási szerződés
- c.) csereszerződés
- d.) ajándékozási szerződés

12.) Jelölje meg, hogy melyek a kötelezettség fakasztó jogi tények!

- a.) szerződésből
- b.) utaló magatartásból
- c.) megbízás nélküli ügyvitelből
- d.) jogalap nélküli gazdagodásból

13.) Jelölje meg, hogy a szerződés megkötését mikor tagadhatja meg bármelyik fél!

Ha bizonyítja, hogy

- a.) az előszerződés megkötését követően előállott körülmény következtében az előszerződés változatlan feltételek mellett teljesítése lényeges jogi érdekét nem sértené
- b.) a körülmények megváltozásának lehetősége az előszerződés megkötésének időpontjában előrelátható volt
- c.) a körülmények megváltozását saját maga idézte elő
- d.) a körülmények változása nem tartozik rendes üzleti kockázata körébe

14.) Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak vállalkozási típusú szerződések közé!

- a.) fuvarozási szerződés
- b.) vállalkozási szerződés
- c.) megbízási szerződés

15.) A teljes kártérítés körében a károkozó mit köteles megtéríteni?

- a.) a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést
- b) az elmaradt vagyoni előnyt
- c) a károsultat ért vagyoni hátrányok kiküszöböléséhez szükséges költségeket

16.) jelölje meg, hogy károkozás esetén a jogellenességet mely okok zárják ki?

ha a károkozó a kárt

- a) a károsult beleegyezése nélkül okozta,
- b) a jogtalan támadás vagy a jogtalan és közvetlen támadásra utaló fenyegetés elhárítása érdekében a támadónak okozta, ha az elhárítással a szükséges mértéket nem lépte túl;
- c) szükséghelyzetben okozta, azzal arányos mértékben; vagy
- d) jogszabály által megengedett magatartással okozta, és a magatartás más személy jogilag védett érdekét nem sérti, vagy a jogszabály a károkozót kártalanításra kötelezi.

Általános közigazgatási rendtartás

- 1.) Az Ákr. meghatározza, melyek azok a közigazgatási eljárások, amelyekben az Ákr. nem alkalmazandó. **HAMIS**
- 2.) A kiskorút, a cselekvőképtelen és a cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorút, valamint a fogyatékossággal élő személyt a közigazgatási hatósági eljárásban fokozott védelem illeti meg. **IGAZ**
- 3.) Az Ákr. szerint közigazgatási eljárás kizárolag hivatalból indulhat. **HAMIS**
- 4.) A hatósági bizonyítvánnyal, igazolással, valamint a hatósági nyilvántartással kapcsolatos eljárásokra megfelelően alkalmazni kell a kérelemre induló eljárások szabályait. **HAMIS**
- 5.) Az Ákr. a közigazgatási perben alkalmazandó eljárási szabályokat tartalmazza. **HAMIS**

1.) Mit jelent a hatósági ügy?

ügy az, amelynek intézése során a hatóság döntésével az ügyfél jogát vagy kötelezettségét megállapítja, jogvitáját eldönti, jogszertését megállapítja, tényt, állapotot, adatot igazol vagy nyilvántartást vezet, illetve az ezeket érintő döntését érvényesíti.

2.) Mi a különbség a sommás és a teljes eljárás között?

A kérelem automatikus döntéshozatali eljárásban, sommás vagy teljes eljárásban bírálható el.

SOMMÁS: 8 nap alatt döntenek

a hiánytalanul előterjesztett kérelem és mellékletei, valamint a hatóság rendelkezésére álló adatok alapján a tényállás tisztázott

nincs ellenérdekű ügyfél

TELJES: több mint 8 nap

az eljárás felfüggesztése vagy szünetelése iránt intézkedik

tényállás tisztázásához szükséges előre látható eljárási cselekményekről, hiánypótlásra hív fel lehet, hogy van ellenérdekű ügyfél

3.) Mit tud az iratra vonatkozó szabályokról?

A hatóság, ha a tényállás tisztázása során szükséges, és az az Eüsztv. alapján nem szerezhető be felhívhatja az ügyfelet okirat vagy más irat bemutatására.

Ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik, az ügyfél az iratot másolatban is benyújthatja, ha nyilatkozik arról, hogy az az eredetivel mindenben megegyezik.

Ha a külföldön kiállított közokirat eredetiségevel vagy tartalmával kapcsolatban kétség merül fel, a hatóság felhívja az ügyfelet felülvitelesített külföldön kiállított közokirat bemutatására.

Ha az ügyfél a nem magyar nyelven kiállított irat mellé annak magyar nyelvű hiteles fordítását is csatolja, a hatóság azt a fordítás szerinti tartalommal fogadja el.

4.) Mutassa be az eljárási bírság intézményét!

Azt, aki a kötelezettségét önhibájából megszegi, a hatóság az okozott többletköltségek megtérítésére kötelezi, illetve eljárási bírsággal sújthatja.

Az eljárási bírság legkisebb összege esetenként tízezer forint, legmagasabb összege - ha törvény másként nem rendelkezik - természetes személy esetén ötszáz ezer forint, jogi személy vagy egyéb szervezet esetén egymillió forint.

Az eljárási bírság kiszabásánál a hatóság figyelembe veszi

a) a jogellenes magatartás súlyát,

b) - ha az erre vonatkozó adatok rendelkezésre állnak - az érintett vagyoni helyzetét és jövedelmi viszonyait, továbbá

c) az eljárási bírságnak ugyanabban az eljárásban történő ismételt kiszabása esetén az előző bírságolások számát és mértékét.

5.) Mit tud a szemléről?

Ha a tényállás tisztázására ingó, ingatlan vagy személy megtekintése vagy megfigyelése szükséges, a hatóság szemlét rendelhet el.

A szemletárgy birtokosát a szemléről előzetesen értesíteni kell.

A szemletárgy birtokosának távolléte - ha jelenléte nem szükségszerű - nem akadálya a szemle megtartásának.

Ha a szemletárgy birtokosa természetes személyazonosító adatainak és lakcímének zárt kezelését nem rendelték el, a szemlén az ügyfél jelen lehet.

A szemle során a hatóság eljáró tagja jogosult különösen

- a) a szemlével érintett területre, építménybe és egyéb létesítménybe belépni,
- b) bármely iratot, tárgyat vagy munkafolyamatot megvizsgálni,
- c) felvilágosítást kérni, illetve
- d) mintát venni.

III. AZ ALÁBBIAKBÓL JELÖLJE MEG MELYIK (MELYEK) AZ IGAZ (IGAZAK)!

1.) Jelölje, ki lehet ügyfél?

- a) akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti,
- b) akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy
- c) akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak
- d) akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy akár közvetlenül, akár közvetve érinti.

2) Jelölje, mikor van helye az eljárás megszüntetésének az alábbiak közül!

- a) az eljárás okafogyottá vált,
- b) kérelemre indult eljárásban valamennyi kérelmező visszavonta a kérelmét
- c) a kérelem visszautasításának lett volna helye, annak oka azonban az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására
- d) a hatóság megállapítja, hogy az ügyben más hatóság már eljárt,

3) Jelölje, hogy az alábbiak közül melyek a hivatalból eljárás esetei!

- a) az eljárás megindítására okot adó körülmény jut a hatóság tudomására,
- b) erre bíróság kötelezte a hatóságot,
- c) erre felügyeleti szerve utasította a hatóságot,
- d) ha azt egyébként jogszabály előírja

ÁLLAMHÁZTARTÁS

I. JELÖLJE MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOK IGAZAK VAGY HAMISAK!

- 1.) Az államháztartásnak három alrendszerre különböztethető meg. **HAMIS**
- 2.) A bevételi előirányzatok teljesítésének kötelezettsége, a kiadási előirányzatok felhasználásának jogosultsága azt jelenti, hogy az államháztartás alrendszeri a bevételi előirányzatokat kötelesek teljesíteni, de a kiadási előirányzatok nem járnak a felhasználás kötelezettségével. **IGAZ**
- 3.) Az államháztartás önkormányzati alrendszerébe kizárolag a helyi önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat tartozik. **HAMIS**
- 4.) A Kormány a központi költségvetésről szóló törvény tervezetét egyezteti a Költségvetési Tanáccsal is. **IGAZ**
- 5.) Az államháztartás, mint fogalom az állam gazdálkodási rendszerének egésze is, amely az állam funkcióinak ellátását szolgálja, magában foglalva a közpénzeket és a közvagyont, az ezekkel való gazdálkodást, ezek jogi szabályozását. **IGAZ**
- 6.) A költségvetés formailag meghatározott tevékenységek pénzügyi alapja, tartalmilag pedig a várható bevételek és kiadások terve (előirányzat), illetve mérleg szerűen összeállított, kötelező érvényű és jogszabályban rögzített. **IGAZ??**
- 7.) Az Alaptörvény szerint a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával az Országgyűlés felhatalmazza a Pénzügyminisztert az abban meghatározott bevételek beszedésére és kiadások teljesítésére. **HAMIS**
- 8.) Közfeladatnak minősül a jogszabályban meghatározott állami vagy önkormányzati feladat, amely ellátása költségvetési szervek alapításával és működtetésével vagy az azok ellátásához szükséges pénzügyi fedezet biztosításával valósul meg. **IGAZ**
- 9.) Igaz az az állítás, hogy a történelmünk során volt csöbör adó, ököradó, kapu adó és füstadó is? **IGAZ**
- 10.) A költségvetési bevételek és kiadások azok közigazdasági jellege szerint működési és felhalmozási bevételekre és kiadásokra, ezen belül kiemelt előirányzatokra oszthatók. **IGAZ**
- 11.) Hiány esetén mindaddig, amíg az államadósság a teljes hazai össztermék felét meghaladja, a központi költségvetés végrehajtása során nem vehető fel olyan kölcsön, és nem vállalható olyan pénzügyi kötelezettség, amelynek következtében az államadósságnak a teljes hazai össztermékhez viszonyított aránya a megelőző évben fennállóhoz képest növekedne. **IGAZ**
- 12.) A zárszámadásról szóló törvényben jóvá kell hagyni a költségvetési hiány finanszírozásának vagy a költségvetési többlet felhasználásának módját. **IGAZ**
- 13.) A költségvetési szerv jogszabályban vagy az alapító okiratban meghatározott közfeladat ellátására létrejött jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet. **HAMIS** (MERT EZ IS JOGI SZEMÉLY)
- 14.) Költségvetési támogatás annak nyújtható, aki megfelel a rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményeinek, a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb

működéséről szóló törvényben foglalt közzétételi kötelezettségének eleget tett, és átlátható szervezetnek minősül. **IGAZ**

15.) Az államháztartás külső ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat az Állami Számvevőszék és a kormányzati ellenőrzési szerv (KEHI) látja el. **HAMIS (+ MÁK)**

16.) A helyi önkormányzat a költségvetését az Országgyűlés költségvetési törvényben állapítja meg. **HAMIS**

17.) Az államháztartás alrendszeri költségvetése végrehajtásának pénzügyi lebonyolításával és finanszírozásával összefüggő, központi kezelést igénylő feladatait a Magyar Államkinctár és az Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénnytársaság látja el. **IGAZ**

18.) Az ÁSZ az Országgyűlés pénzügyi és gazdasági ellenőrző szerve, ellenőrzéseit törvényességi, célszerűségi és eredményességi szempontok szerint végzi. A vállalkozások kizárálag adók, illetékek és támogatásokon keresztül kapcsolódnak az államháztartáshoz, illetve a központi és helyi költségvetéshez. **IGAZ**

19..) Az Alaptörvény értelmében az Országgyűlés nem fogadhat el olyan központi költségvetésről szóló törvényt, amelynek eredményeképpen az államadósság meghaladná a teljes hazai össztermék felét, azonban ettől különleges jogrend idején, az azt kiváltó körülmények okozta következmények enyhítéséhez szükséges mértékbén, vagy a nemzetgazdaság tartós és jelentős visszaesése esetén, a nemzetgazdasági egyensúly helyreállításához szükséges mértékbén eltérés lehet. **IGAZ**

II. AZ ALÁBBIAKBÓL JELÖLJE MEG MELYIK (MELYEK) AZ IGAZ (IGAZAK)!

1.) Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek a központi költségvetés főbb bevételi forrásai!

- a.) kezesség-visszatérülés
- b.) bírságbevételek
- c.) illetékek
- d.) uniós bevételek
- e.) kormány hitelek visszatérülése
- f.) adók

2.) Jelölje meg, hogy melyek az államháztartás alapelvei:

- a.) teljesség elve
- b.) a rendes és rendkívüli bevételek és kiadások elkülönítése
- c.) az államháztartás alrendszeré részére juttatott adományok, segélyek a juttatás céljának megfelelő felhasználása.
- d.) részletelesség elve

3.) Az Alaptörvény szerint a Kormány a központi költségvetést hogyan köteles végrehajtani?

- a.) közpénzek eredményes kezelésével
- b.) átláthatóság biztosításával köteles végrehajtani
- c.) törvényesen
- d.) célszerűen

4.) Az államháztartás alrendszeri terhére támogatás nyújtható-e, ha igen hogyan nyújtható?

- a.) pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül (TÁMOGATÁSI DÖNTÉS ALAPJÁN)
- b.) közigazgatási hatósági határozattal vagy hatósági szerződéssel
- c.) támogatói okirattal vagy támogatási szerződéssel
- d.) jogszabály vagy egyedi döntés alapján
- e.) támogatás nem nyújtható

5.) Az alábbiakból jelölje meg a központi költségvetés kiadásait!

- a.) alapok támogatása
- b.) felszámolásokkal kapcsolatos kiadások
- c.) szanálással kapcsolatos kiadások
- d.) magán- és egyéb jogi személyek kárterítése
- e.) védelmi felkészítés előírányzatai
- f.) nemzetközi elszámolások kiadásai

6.) Jelölje meg, hogy melyek az önkormányzatoknak nyújtható központi költségvetési támogatások

- a.) működéséhez és ágazati feladatainak ellátásához nyújtandó támogatás
- b.) helyi önkormányzatok által ellátandó feladatokra adott támogatás
- c.) vis maior támogatás
- d.) kiegészítő támogatás

7.) Az alábbiakból melyekre terjed ki az ÁSZ ellenőrzése?

- a.) a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadásra
- b.) az állami adóhatóság és a helyi önkormányzatok adóztatási és egyéb bevételszerző tevékenységére
- c.) az MNB gazdálkodására, és arra is, hogy jogszabályoknak, az alapszabályának és a közgyűlése határozatának megfelelően működik-e

8.) Az alábbiakból melyek képezik az önkormányzat bevételeit?

- a.) átengedett központi adók
- b.) közbevételek
- c.) a központi költségvetési támogatások
- d.) más gazdálkodó szervtől átvett bevétel
- e.) saját bevételek

9.) Az alábbiakból kormányzati ellenőrzési szerv ellenőrzési jogköre mire terjed ki?

- a.) a kormánydöntések végrehajtásának ellenőrzésére
- b.) az európai uniós forrásból, illetve az állam nevében kötött nemzetközi szerződés alapján finanszírozott egyéb programból nyújtott támogatás felhasználásának ellenőrzésére
- c.) a Kormány irányítása alá tartozó fejezetbe sorolt központi kezelésű előirányzat, fejezeti kezelésű előirányzat, társadalombiztosítás pénzügyi alapjai előirányzata, elkülönített állami pénzalapok előirányzata felhasználásának, valamint a Kormány irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szervek kormányzati ellenőrzésére
- d.) a gazdálkodó szervezeteknek, a közalapítványoknak, a köztületeknek, az alapítványoknak, és az egyesületeknek nyújtott költségvetési támogatások és az államháztartás központi alrendszeréből nyújtott más támogatások felhasználásának ellenőrzésére
- e.) a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonba tartozó és állami tulajdonban álló, valamint az olyan gazdasági társaságok - ide nem értve a Magyar Nemzeti Bankot - ellenőrzésére, amelyekben az állam többségi befolyással rendelkezik
- f.) az állami kezesség vállalása és beváltása jogosságának ellenőrzésére

10.) A Kincstár ellenőrzési jogköre a helyi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, társulás, térségi fejlesztési tanács és az általuk irányított költségvetési szerv milyen vizsgálatára terjed ki?

- a.) számviteli szabályok szerinti könyvvezetési kötelezettségének,
- b.) adatszolgáltatási kötelezettsége szabályszerű teljesítésének,
- c.) éves költségvetési beszámolója megbízható, valós összképének

11.) Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek a települési önkormányzatok főbb bevételei!

- a.) helyi adók
- b.) átengedett adóként a gépjárműadóról szóló törvény alapján a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adó törvényben nevesített százaléka

- c.) a gépjárműadóhoz kapcsolódó bírságból, pótlékból és végrehajtási költségből származó bevétel 100%-a
- d.) a települési önkormányzat jegyzője által jogerősen kiszabott környezetvédelmi bírság 100%-a
- e.) a települési önkormányzat területén a közlekedési szabályszegések után a közterület-felügyelő által kiszabott közigazgatási bírság behajtott összegének 100%-a

12.) Jelölje meg, hogy melyek az államháztartás alapelvei:

- a.) nyilvánosság elve
- b.) éves költségvetés alapján történő gazdálkodás
- c.) egységesség elve
- d.) valódiság elve

13.) Az alábbiakból jelölje meg a Költségvetési Tanács feladatait:

- a.) véleményt nyilváníthat a központi költségvetésről szóló törvényjavaslatban foglaltak megalapozásához szükséges törvénymódosításokat tartalmazó törvényjavaslatokról,
- b.) véleményt nyilváníthat a központi költségvetés tervezésével, végrehajtásával, a közpénzek egyéb módon történő felhasználásával kapcsolatos bármely kérdésről,
- c.) véleményt nyilvánít a központi költségvetésről szóló törvény tervezetéről,
- d.) félévente véleményt nyilvánít az Állami Számvevőszék munkájáról,

Ellenőrző kérdések

1. Melyek az államháztartás alapelvei?

egységesség elve: biztosítja a közpénzek átláthatóságát, költségvetési törvény

valódiság elve: előirányzatokat mindenkorral valós és indokolt célokra használjak

részletesség elve: bevételek és kiadások részletes tervezése szükséges, részletes beszámolás

teljesség elve: költségvetés bevétele minden kiadás forrása legyen

nyilvánosság elve: közpénzek felhasználásának, ellenőrzésének eszköze,

éves költségvetés alapján történő gazdálkodás:

bevételi előirányzatok teljesítésének kötelezettsége, a kiadási előirányzatok felhasználásának

jogosultsága: államháztartás alrendszeri a bevételi előirányzatokat kötelesen teljesíteni, de a

kiadási előirányzatok nem járnak a felhasználás kötelezettségével

rendes és rendkívüli bevételek és kiadások elkülönítése:

adományok, segélyek, juttatás céljának megfelelő felhasználása

2. Milyen lehet a költségvetési mérleg?

szuficites: + egyensúlyi: 0 deficit: -

3. Igaz vagy hamis az az állítás, hogy költségvetési év megegyezik a naptári évvel? IGAZ

4. Mi történik, ha a központi költségvetésről szóló törvényt az Országgyűlés a naptári év kezdetéig nem fogadta el?

ha nem fogadják el a költségvetési törvényt: a köztársasági elnök feloszlathatja az országgyűlést

5. Hogyan történik költségvetési támogatás rendelkezésre bocsátása?

Államháztartás alrendszeri terhére

- közigazgatási hatósági határozattal
- hatósági szerződéssel
- támogatói okirattal
- támogatási szerződéssel
- jogszabály vagy egyedi döntés

Támogatási döntés alapján, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül nyújtható

6. A vállalkozások elsősorban hogyan kapcsolódnak az államháztartáshoz, illetve a központi és helyi költségvetéshez?

A vállalkozások kizárálag adók, illetékek és támogatásokon keresztül kapcsolódnak az államháztartáshoz, illetve a központi és helyi költségvetéshez

7. Melyek a költségvetési Tanács feladatai?

- biztosítja a magas színvonalú gazdasági kormányzást
- negyed évente vizsgálja az adósságszabály teljesülését
- minden költségvetési tv-t érintő tv-el kapcsolatban vétójoggal rendelkezik
- Kormány a központi költségvetésről szóló tv-javaslatot is egyeztet a költségvetési tanáccsal

8. Melyek a központi költségvetés főbb bevételi forrásai?

adók, illetékek, kezesség-visszatérülés, ár- és belvízvédelmi befizetés, bírságbevételek, termékdíjak, megtett úttal arányos útdíj, hulladéklerakási járulékból származó bevétel, uniós programok bevételei, kormány hitelek visszatérülése, Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek, Állami vagyonnal kapcsolatos bevételek

9. Milyen feladatot lát el Magyar Államkinestár és az Államadósság Kezelő Központ Zrt.?

az államháztartás alrendszeri költségvetése végrehajtásának pénzügyi lebonyolításával és finanszírozásával összefüggő, központi kezelést igénylő feladatai

ÁLLAMTANI ALAPOK

- 1.) Az Alkotmánybíróság peres eljárásban hoz döntéseket. **HAMIS**
- 2.) A köztársasági elnököt közvetve választják Magyarországon. **IGAZ**
- 3.) A bírói szervezet csúcsán a Kúria áll. **IGAZ**
- 4.) A bírót csak kivételes esetben utasíthatja az ügyben a bíróság vezetője. **HAMIS**
- 5.) Az ÁSZ az Kormány ellenőrző szerve. **HAMIS**
- 6.) Az önkormányzáshoz való jogot az Alaptörvény garantálja. **IGAZ**
- 7.) A Kormány nevében a miniszterelnök hozhat kormányrendeletet. **HAMIS**
- 8.) Az ügyészség politikailag független hierarchikus szervezet. **IGAZ**

1. Milyen igazságszolgáltatási alapelveket ismer?

A bírói függetlenség elve, Igazságszolgáltatás bírói monopóliumának elve, Igazságszolgáltatás egységének elve, Társasbíráskodás elve, A bírósági tárgyalás nyilvánosságának elve, Az anyanyelv használatának elve, Az ártatlanság vélelmének elve, jogorvoslati jogosultság elve, A tiszteességes eljárás elve, Védelem joga

2. Mi mindenre terjed ki az Országgyűlés jogköre?

A kormányzás irányvonalának meghatározása, a kormány programjának elfogadása, melyről az OGY. A miniszterelnök megválasztásával egyidejűleg dönt

#Az ország társadalmi, gazdasági tervének meghatározása

Az államháztartás mérlegének megállapítása, az állami költségvetésnek és végrehajtásnak jóváhagyása

Nemzetközi szerződések megkötése

Hadiállapot kinyilvánítása, békekötés

Rendkívüli, és szükségállapot kihirdetése

Megválasztja a köztársasági elnököt, a miniszterelnököt, az alkotmánybíróság tagjait, az országgyűlési biztosokat, az

állami számvevőszék elnökeit és alelnökeit, a legfelsőbb bíróság elnökeit és a legfőbb ügyész

Minisztériumok létesítése

Alkotmányozás, törvényhozás

3. Milyen főbb feladatai vannak a köztársasági elnöknek?

- kifejezi a nemzet egységét
- őrködik az államszervezet demokratikus működése felett
- képviseli Magyarországot
- Honvédség Főparancsnoka
- részt vehet és felszólalhat az OGY. ülésein
- törvényt kezdeményezhet, de nem szavazhat
- országos népszavazást kezdeményezhet
- kitűzi a választások időpontját

- különleges jogrendet érintő döntéseket hoz (Honvédelmi Bizottság elnöke)
- összehívja az OGY. alakuló ülését
- feloszlathatja az OGY-t csak határozott időre- új választások, Ha: nincs kormányfő, vagy nincs költségvetési tv.
- előzetes normakontrollt kezdeményez – AB
- tv. visszaküldése megfontolásra
- OGY- felhatalmazás alapján felismeri a nemzetközi szerződés kötelező hatállyát
- törvényben meghatározott kitüntetések, díjakat és címeket adományoz
- engedélyezi külföldi állami kitüntetések viselését
- javaslatot tesz (min. elnök személyére, Kúria elnökére, ombudsmanra
- kinevez (Költségvetési Tanács elnökét, egyetemi tanárok)
- tisztségében megerősít (MTA, MMA elnöke)
- megbíz (Min. elnök kormányalakításra)

4. Milyen alapvető feladatai és hatásköre van a Kormánynak?

- Végrehajtó hatalom feje
- OGY-nek felel
- Közigazgatás legfőbb szerve
- általános hatáskörű területi államigazgatási szerve a fővárosi és megyei kormányhivatal
- feladatkörében eljárva rendeletet alkot
- testületként működik
- tagjai: min. elnök, miniszterek, államtitkárok
- miniszterek kinevezésével alakul meg

Feladati:

- védi, biztosítja az állampolgári jogokat
- gazd-i terveket készít
- alakítja a külpolitikát
- kormányközi szerződések

5. Hogyan választják a köztársasági elnököt?

OGY választja 5 évre

- min. 35 éves, képviselők 1/5 ajánlásával 2/3 többséggel megszavazva)

6. Milyen fontosabb kötelező feladatai vannak az önkormányzatoknak?

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közhelyi közműszolgáltatásokról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak

- kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
  4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
  5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
  6. óvodai ellátás;
  7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
  8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
  - 8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
  9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
  10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
  11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
  12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
  13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
  14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
  15. sport, ifjúsági ügyek;
  16. nemzetiségi ügyek;
  17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
  18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
  19. hulladéksgazdálkodás;
  20. távhőszolgáltatás;
  21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

7. Mi az Alkotmánybíróság legfontosabb feladata?

Feladatai:

- Alaptv. értelmezése
- előzetes normakontroll, utólagos normakontroll
- egyedi normakontroll eljárás
- nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálata

- alkotmányjogi panasz elbírálása (kell jogi képviselő)
- Alapt. ellenesen működő képviselő-testület feloszlatása
- vallási közösség alaptv. ellenes működése
- Közt. elnök tisztségétől való megfosztás

8. Milyen formában hozhat döntést az Alkotmánybíróság?

Érdemi döntései – határozat

eljárásra vonatkozó- végzés

9. Milyen szervek kapcsolódnak az Országgyűléshez?

Alapvető jogok biztosa: végrehajtó hatalom ellenőrzése

MNB: pénzügyi kormányzás, monetáris politika

Költségvetési Tanács: OGY segítő szerv, költségvetési tv. előkészítése, végrehajtása

ÁSZ: közpénzek ellenőrzése

III.) AZ ALÁBBIAKBÓL JELÖLJE MEG MELYIK (MELYEK) AZIGAZ (IGAZAK)!

1.) Jelölje meg, hogy kiket választ az Országgyűlés!

- a.) polgármesterek
- b.) miniszterek
- c.) **miniszterelnök**
- d.) köztársasági elnök

2.) Az alábbiakból jelölje meg, hogy mely szervezet tartozik az igazságszolgáltatás szervezetrendszerébe!

- a.) választott bíróság
- b.) járásbíróság
- c.) törvényszék
- d.) Kúria
- e.) Alkotmánybíróság

3.) Mi jellemzi a köztársasági elnököt?

- a.) legalább 35 éves férfi legyen
- b.) Magyarország államfője
- c.) a Honvédség Főparancsnoka
- d.) képviseli a nemzetiségeket
- e.) **kifejezi a nemzet egységét**

4.) Ki lehet a Kormány tagja?

- a.) Miniszterelnök
- b.) köztársasági elnök
- c.) miniszter
- d.) tárca nélküli miniszter
- e.) államtitkár

5.) Mi jellemzi az önkormányzatokat?

- a.) jogi személyek
- b.) a tulajdonosi szerkezetük átlátszó
- c.) demokratikusan választott testület
- d.) hatáskörében rendeletet hozhat
- e.) legfőbb döntéshozó szerve a polgármesteri hivatal
- f.) önállóan gazdálkodik

6.) Hogyan csoportosíthatjuk az önkormányzatok feladatait?

- a.) egyszerű
- b.) kiemelkedően fontos
- c.) kötelező
- d.) államigazgatási
- e.) önként vállalt

GAZDASÁGI BÜNTETŐJOGI ALAPISMERETEK

I. JELÖLJE MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOK IGAZAK VAGY HAMISAK!

1.) A cselekmény akkor tényállásszerű, azaz „büntetni rendelt”, ha kimeríti a Különös rész egyik tényállását és megfelel az Általános rész rendelkezéseinek is. **IGAZ**

2.) Bűncselekmény kizárolag az a szándékban elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra, és amelyre a törvény büntetés kiszabását rendeli. **HAMIS (+ GONDATLANSÁG)**

3.) A magyar büntető törvény nem alkalmazandó a magyar állampolgár által külföldön elkövetett olyan cselekményre, amely a magyar törvény szerint bűncselekmény.

4.) A hatályos Btk. Különös részéhez azok a normák tartoznak, amelyek az összes, vagy a legtöbb bűncselekményre vonatkoznak, illetve amelyek a büntetőjogi jogkövetkezményekkel általanosságban foglalkoznak, az Általános rész normái pedig az egyes bűncselekmények

konkrét jellemzőit és a rájuk vonatkozó büntetéseket (szankciókat) határozzák meg. **HAMIS** (FORDÍTVA)

5.) Szándékosan követi el a bűncselekményt, aki cselekményének következményeit kívánja, vagy e következményekbe belenyugszik. **IGAZ**

6.) Büntett az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el. minden más bűncselekmény vétségnek minősül. **IGAZ**

7.) A büntethetőséget megszüntető okok fennállásakor a cselekmény bár beleillik a valamely törvényi tényállásba, a megvalósításakor azonban mégis hiányzik a bűncselekmény egyik fogalmi ismérve, ezért bűncselekmény már az elkövetéskor sem jön létre. Ezzel szemben a büntethetőséget kizáró okok esetében a deliktum megvalósul, azonban az elkövetés után előáll egy olyan körülmény, amely miatt az elkövető mégsem büntethető. **IGAZ**

8.) A társadalomra veszélyes cselekménynek az a tevékenység vagy mulasztás minősül, amely Magyarország Alaptörvény szerinti állami, társadalmi, gazdasági rendjét sérti vagy veszélyezteti. **IGAZ**

9.) A Közvetett tettes az, aki a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását e cselekményért gyermekkor, kóros elmeállapot, kényszer, fenyegetés miatt nem büntethető vagy tévedésben levő személy felhasználásával valósítja meg. **IGAZ**

10.) A bűncselekmény elkövetőjét egy vagy több helységből, vagy az ország meghatározott részéből ki lehet utasítani, ha e helyeken tartózkodása a közérdeket veszélyezteti. Azt a nem magyar állampolgár elkövetőt, akinek az országban tartózkodása nem kívánatos, Magyarország területéről ki kell tiltani, kivéve a menedékjogot élvezőt. **IGAZ**

11.) Igaz az az állítás, hogy határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság az ítéletében megállapítja a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, vagy azt, hogy a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége kizárt. **IGAZ**

12.) Társtettesek azok, akik a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását egymás tevékenységéről tudva közösen valósítják meg. A társtettesség azonos alaptényállás mellett állapítható meg, alanyi oldala pedig a szándékegység. **IGAZ**

13.) A bűncselekmények súlya és jellege tekintetében fennálló eltéréseket juttatja kifejezésre a bűncselekmények bűntette-re és vétségre történő felosztása (minősítés). **IGAZ**

14.) Gondatlanságból követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában, vagy cselekménye lehetséges következményeit azért nem látja előre, mert a tőle elvárható figyelmet vagy körültekintést elmulasztja. **IGAZ**

15.) A tettes az, aki a bűncselekmény törvényi tényállását maga, egyedül valósítja meg. **IGAZ**

16.) Főszabályként a bűncselekmények hivatalból üldözendők, azonban a Btk-ban meghatározott esetekben a bűncselekmény elkövetője csak a sértett előterjesztése alapján – magánindítvány alapján -vonható felelősségre. Például: hozzáartozó sérelmére elkövetett lopás, sikkasztás és csalás, rágalmazás, magánlaksértés, levéltitoksértés. **IGAZ**

17.) A minősítés megnyilvánulási formái a szándékos és a gondatlan bűnelkövetés. **HAMIS**

18.) Igaz az az állítás, hogy a határozott ideig tartó szabadságvesztés legrövidebb tartama három hónap, leghosszabb tartama húsz év; bűnszervezetben, különös vagy többszörös visszaesőként történő elkövetés, illetve halmozati vagy összbüntetés esetén huszonöt év?

IGAZ

19.) A büntetőjog azoknak a jogszabályoknak az összessége, amelyek meghatározzák, mely cselekmények minősülnek bűncselekménynek, továbbá ezek elkövetőit hogyan kell felelősségre vonni és velük szemben milyen jogkövetkezményeket és hogyan kell alkalmazni.

IGAZ

II. EGÉSZÍTSE KI AZ ALÁBBI MONDATOKAT!

1.) A pénzbüntetést a Btk. az ún. ..... tételes rendszerben szabályozza melynek megfelelően külön-külön kerül meghatározásra a pénzbüntetés napi tételeinek ..... – az elkövető vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyaihoz és ..... - hez mérten – illetőleg az egy napi téTELNEk megfelelő összeg. A pénzbüntetés ..... összegét az előbbi kettő szorzata adja.

A pénzbüntetés napi tételeinek száma fejezi ki az .....cselekmény súlyát, az elkövető .....veszélyességét, a bűnösség fokát, és mindazokat az enyhítő- és súlyosító körülményeket, melyek az elkövető anyagi, ...viszonyaival nem állnak kapcsolatban, illetve a cselekménnyel elért vagy elérni kívánt anyagi előnyt is.

2.) A költségvetési csalás büntetőjogi tényállását az valósítja meg, aki a .....történő befizetési kötelezettség vagy költségvetésből származó .....vonatkozásában mást tévedésbe ejt, tévedésben ....., valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz vagy a valós tényt ....., vagy költségvetésbe történő befizetési kötelezettséggel kapcsolatos kedvezményt jogtalanul vesz igénybe, vagy költségvetésből származó pénzeszközöket a ..... céltól eltérően használja fel.

3.) A cselekmény akkor tényállásszerű, azaz „büntetni rendelt”, ha..... a Különös rész egyik tényállását és megfelel az Általános rész rendelkezéseinek is. A konkrét csak akkor bűncselekmény, ha kimeríti a..... veszélyességet és az elkövető .....

III. AZ ALÁBBIAKBÓL JELÖLJE MEG MELYIK (MELYEK) AZ IGAZ (IGAZAK)!

1.) Jelölje meg, hogy ki vagy kik a bűncselekmény részese vagy részesei!

a.) **felbujtó**

b.) társtettes

c.) **bűnsegéd**

d.) közvetett tettes

2.) Jelölje meg, hogy költségvetést károsító bűncselekmények

a.) számvitel rendjének megsértése

- b.) társadalombiztosítási, szociális vagy más jóléti juttatással visszaélés,
- c.) költségvetési csalás,
- d.) adócsalás
- e.) a költségvetési csaláshoz kapcsolódó felügyeleti vagy ellenőrzési kötelezettség elmulasztása,
- f.) jövedékkel visszaélés elősegítése
- g.) csődbűncselekmény

3.) Jelölje meg, hogy melyek a bűncselekmény megvalósulási stádiumai!

- a.) az előkészület
- b.) szándékosság
- c.) a kísérlet
- d.) gondatlanság
- e.) a befejezett bűncselekmény

4.) Jelölje meg, hogy ki vagy kik a bűncselekmény elkövetői!

- a.) felbujtó
- b.) bűnsegéd
- c.) közvetett tettes

5.) Az alábbiakból melyik vagy melyek az igaz állítások?

- a.) A jogellenességet zárja ki a jogos védelem, a végszükség és a törvényben meghatározott egyéb ok. **HAMIS** (AZ EGYÉB OK AZ NEM IDE TARTOZIK)
- b.) A jogos védelem és a végszükség objektív alapú. **IGAZ**
- c.) Az objektív jellegből eredően a sérтtnek segítséget nyújtó személy nem vonható felelősségre. **IGAZ**

6.) Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek a büntetőjog kiemelkedően fontos alapelvei!

- a.) a törvényesség követelménye
- b.) a bűnösségen alapuló felelősség elve
- c.) a humanitás elve
- d.) a büntetőjogi felelősség differenciálásának elve

7.) Jelölje meg, hogy melyek a büntethetőséget megszüntető okok!

- a.) az elkövető halála
- b.) a kegyelem
- c.) tévedés

8.) Jelölje meg a büntetéseket!

- a.) halálbüntetés
- b.) szabadságvesztés
- c.) elzárás
- d.) közmunka
- e.) közérdekű munka
- f.) pénzbírság
- g.) pénzbüntetés

9.) Jelölje meg, hogy büntetés-vérehajtási intézetben milyen különböző eltérő szigorúságú vérehajtási fokozatok állnak rendelkezésre!

- a.) a fegyház
- b.) a börtön
- c.) a fogház

10.) Az alábbiakból melyik vagy melyek a mellékbüntetések?

- a.) pártfogó felügyelet
- b.) elkobzás
- c.) a jóvátételi munka
- d.) közügyektől eltiltás
- e.) kitiltás
- f.) Jogi személlyel szemben alkalmazható intézkedések

11.) Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek az intézkedések?

- a.) vagyonelkobzás
- b.) próbára bocsátás
- c.) megrovás
- d.) közügyektől eltiltás

12.) Jelölje meg a büntetéseket!

- a.) foglalkozástól eltiltás
- b.) járművezetéstől eltiltás
- c.) kitiltás
- d.) sportrendezvények látogatásától való eltiltás
- e.) kiutasítás

13.) Jelölje meg, hogy melyek a vagyon elleni bűncselekmények!

- a.) csalás
- b.) gazdasági csalás
- c.) információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás
- d.) hűtlen kezelés
- e.) uzsora-bűncselekmény

14.) Az alábbiakból jelölje meg azt (vagy azokat) amely (amelyek) a büntethetőség akadálya(i)!

- a.) kóros elmeállapot
- b.) kényszer
- c.) gyermekkor
- d.) tévedés

IV. Ellenőrző kérdések (A TANULTAK ALAPJÁN VÁLASZAIT FOGALMAZZA MEG!

1.) Kiket nevezhetünk tetteseknek és részeseknek.

tettesek: aki a bűncselekmény törvényi tényállását megvalósítja

közvetett tettes: aki a szándékos bűncselekmény törvényi tényállásában e cselekményért gyermekkor, kóros elmeállapot, kényszer vagy fenyegetés miatt nem büntethető, illetve tévedésben lévő személy felhasználásával valósítja meg.

társtettes: akik a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg
Részesek:

felbujtó: aki mást bűncselekmény elkövetésére szándékosan rábír

bűnsegéd: aki bűncselekmény elkövetéséhez másnak szándékosan segítséget nyújt mit alkalmazhat a bíróság:

2.) Határozza meg hogy mit nevezünk bűncselekménynek!

bűncselekmény: az a szándékosan vagy gondatlanságból elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra és amelyre a Btk. büntetés kiszabását rendeli

3.) Határolja el a büntetett a vétségtől!

büntett: az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyre a 2 évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását jelenti

vétség: minden más bűncselekmény

4.) Milyen büntetések és intézkedések lehet alkalmazni?

Büntetési nemek:

- szabadságvesztés
- elzárás
- közérdekű munka
- pénzbüntetés
- foglalkozástól eltiltás
- járművezetéstől eltiltás
- kitiltás
- sportrendezvények látogatásától való eltiltás
- kiutasítás

Intézkedések:

- megrovás
- próbára bocsátás
- jóvátételi munka
- pártfogó felügyelet
- elkobzás
- vagyonelkobzás
- elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tétele
- kényszergyógykezelés

5.) Mit jelent a bűnhalmazat?

ha az elkövető 1 vagy több cselekménye több bűncselekményt valósít meg, és azokat egy eljárásban bírálják el

6.) Melyek a költségvetést károsító bűncselekmények?

- társadalombiztosítási, szociális vagy más jóléti juttatással visszaélés
- költségvetési csalás (nem adócsalás) – költségvetési csaláshoz kapcsolódó felügyeleti vagy ellenőrzési kötelezettség elmulasztása
- aki a költségvetésbe történő befizetési kötelezettség vagy költségvetésből származó pénzeszközök vonatkozásában mást tévedésbe ejt, tévedésben tart, valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz, vagy a valós tényt elhallgatja
- a költségvetésbe történő befizetési kötelezettséggel kapcsolatos kedvezményt jogtalanul vesz igénybe, vagy a költségvetésből származó pénzeszközöket a jóváhagyott céltól eltérően használ fel és ezzel egy vagy több költségvetésnek vagyoni hátrányt okoz.

7.) Milyen szempontok alapján lehet egy büntetőjogi tényállást vizsgálni?

jogi tárgy: az a jelenség, amit a büntetőjog véd, illetőleg a bűncselekmény támad pl. csődeljárás,

elkövetési tárgy: az a személy vagy dolog, akire vagy amire az elkövetési magatartás behatást gyakorol, vagy mint behatás irányul pl fedezetül szolgáló vagyon)

elkövetési magatartás: aktív magatartás, a tevékenység, másrészről a passzív magatartás, a mulasztás pl valótlan tartalmú okirat felhasználása

Dologi jog

I. JELÖLJE MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOK IGAZAK VAGY HAMISAK!

- 1.) A dogi jogi a dolog és a személy közötti viszonyokat szabályozza. **HAMIS**
- 2.) A birtok egy jog által elismert pozíció. **IGAZ**
- 3.) A szomszédjogok a tulajdonjog törvényi korlátai. **IGAZ**
- 4.) A kisajátítás egyetlen feltétele, hogy közérdekből történjen. **HAMIS** (TÖBB FELTÉTELE VAN)
- 5.) Az elbirtoklás főszabály szerint 5 év. **HAMIS**
- 6.) A birtok megszerzése csak átruházással történhet. **HAMIS**
- 7.) Fogalmilag kizárt, hogy a jogalap nélküli birtokos jóhiszemű legyen. **HAMIS**
- 8.) Egy dolognak csak egy birtokosa lehet. **HAMIS**

II. VÁLASZOLJA MEG AZ ALÁBBI KÉRDÉSEKET!

1.) Melyek a dogi jogi szabályozás főbb szerkezeti egységei?

javak, vagyon, dolog

2.) Mi a különbség az eredeti és a származékos szerzésmód között?

Eredeti tulajdonszerzés: Eredeti tulajdonos joga elenyészik és helyette keletkezik egy teljesen új.

Származékos tulajdonszerzés: Jogelőd származtatja a jogutónak. (adás-vétel, ajándékozás, csere, öröklés)

3.) Mit jelent a szerzésmódok zárt köre?

új dogi típus nem jöhet létre+ nem is keletkezhet más módon, mint amit a törvény szerzésmódként elismer

4.) Mutassa be az igazgatási úton érvényesített birtokvédelem szabályait?

közigazgatási úton jogorvoslatnak helye nincs. Az a fél, aki a jegyző birtokvédelem kérdésében hozott határozatát sérelmesnek tartja, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül a bíróságtól a másik féllel szemben indított perben kérheti a határozat megváltoztatását.

5.) Melyek az öröklési jog alapintézményei, hogyan kapcsolódik az öröklés a tulajdonjogi szabályokhoz?

- Öröklés: Az ember halála esetén egyetemes jogutódlás következik be. Kizárálag természetes személyhez kötődik, jogi személy után nem lehet örökölni. (jogutódlás nem öröklés!)
- ipso iure öröklési rendszer: az öröklés az örökhagyó halála pillanatában azonnal beáll (nincsen jogcselekmény)
o a hagyatékátadó végzés csak közhitelű tanúsítás (közjegyző)
- Hagyatéki eljárás: Törvény által megjelölt esetekben kötelező - közhiteles bizonyítás (pl.: 200.000 forint bankbetét, ingatlan)
- Hagyaték: Az örökhagyó jogutódaira átszálló egész – aktív és passzív – vagyon.
(vagyontárgy, vagyoni jog, kötelezettségek)
- Örökhagyó: Elhunyt személy.
- Öröklési jogcímek:
o végintézkedés: Örök hagyó pl.: végrendeletet ír. végrendelet: Írásbeliak kell lennie (kvítel közvetlen életveszély esetén tanúk jelenlétében) – formai követelmények (egyértelmű, időrendi, teljes belátási képesség, cselekvőképesség)
- hagyományrendelés – vagyontárgy juttatás
- meghagyás – kötelezettségrendelés (rendelkezés arról, hogy mit kell tenni a vagyonnal)
- Kizáras: Nem szükséghoz alapos indok, a törvény által meghatározott örökség 1/3-ada jár ebben az esetben, ez a kötelesrész.
- Kitagadás: Csak törvényben meghatározott okkal lehet, nem jár semmi ebben az esetben.
- Lemondás: Az örökhagyó él még.
- Visszautasítás: Az örökhagyó nem él már.
o törvényes öröklés: Nincsen végrendelet, törvény szabályoz ebben az esetben.
  - ha van lemenő - egyenes ági örökösdés az elsődleges
  - ha nincsen lemenő - 3 parentélaig (szülő, nagyszülő, dédszülő)
  - ha sehol nincsen örökö - állam örököl
  - ha nincsen végintézkedés – házastárs 1 gyerekrésznyit örököl

6.) Melyek a kisajátítás feltételei!

ingatlan tulajdonjoga kivételesen közérdekű célra, azonnali, teljes és feltétlen kártalanítás ellenében szerezhető meg

7.) Melyek a tulajdonos kötelezettségei a tulajdonát illetően?

tulajdonos köteles viselni a dologgal járó terhet és a dologban beállott azt a kárt, amelynek megtérítésére senkit sem lehet kötelezni

8.) Melyek az átruházás jogcímei?

adásvétel, csere, ajándékozás

9.) Mit jelent a szükséghelyzet?

Másnak életét, testi épségét vagy vagyonát közvetlenül fenyegető és más módon el nem hárítható veszély esetén a tulajdonos köteles tűrni, hogy dolgát a veszély megszüntetése céljából a szükséges mértékben igénybe vegyék, felhasználják vagy abban kárt okozzanak.

III.) AZ ALÁBBIAKBÓL JELÖLJE MEG MELYIK (MELYEK) AZ IGAZ (IGAZAK)!

1.) Jelölje meg a zálog fajtait!

- a) kézizálog
- b) jelzálog
- c) kölcsön
- d) óvadék

2) Jelölje meg az alábbiak közül mi hozhat létre elidegenítési és terhelési tilalmat!

- a) jogszabály
- b) szerződés
- c) egyoldalú kötelezettségvállalás
- d) bírósági határozat

3) Jelölje meg az alábbiak közül azt/azokat az esetköröket, amely(ek)ben egyhangú döntéshozatalra van szükség közös tulajdon fennállása esetén!

- a) rendes gazdálkodás körét meghaladó kiadásokhoz
- b) az egész doleg feletti tulajdonjog átruházásához
- c) az egész doleg megterheléséhez vagy az egész dogra kiterjedő kötelezettségvállaláshoz
- d) állagmegóvással kapcsolatos intézkedés

4.) Jelölje, ki lehet birtokos?

- a) aki a dolgot sajátjaként tartja hatalmában.
- b) aki a dolgot időleges birtokára jogosító jogviszony alapján tartja hatalmában a dolgot
- c) akitől a tényleges hatalmat gyakorló (albirtokos) a birtokát származtatja (főbirtokos)
- d) akitől a dolgot jogalap nélkül időlegesen más személy tényleges hatalmába került.

5.) Mi/Melyek a közös tulajdon megszüntetésének módja(i)?

- a) megváltás
- b) értékesítés
- c) természetbeni megosztás
- d) államosítás

6.) A felsoroltak közül melyek a tulajdonjog részjogosítványai?

- a) birtoklás joga
- b) haszonélvezet joga
- c) használat, hasznok szedése
- d) rendelkezési jog

AZ EU JOGRENDE

I. JELÖLJE MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOK IGAZAK VAGY HAMISAK!

- 1.) Az Európai Uniónak 28 tagállama van. **HAMIS**
- 2.) Az Európai Unió nemzetközi jogalanyiságát a Lisszaboni Szerződés reformjai vezették be. **IGAZ**
- 3.) Az Európai Bíróság Strasbourgban van. **HAMIS**
- 4.) Az Európai Tanács nem vesz részt az uniós jogalkotásban. **IGAZ**
- 5.) Az Európa Tanács nem uniós szerv. **IGAZ**
- 6.) Az Európai Alkotmányszerződés 2005-ben került elfogadásra, és jelenleg is ez adja az uniós jog elsődleges jogi kereteit. **HAMIS**
- 7.) Az irányelvezek címzettjei csak tagállamok lehetnek. **IGAZ**
- 8.) Az uniós rendeletek közvetlenül alkalmazandók a tagállamokban. **IGAZ**

II. VÁLASZOLJA MEG AZ ALÁBBI KÉRDÉSEKET!

1.) **Mi a különbség a reformszerződések és az alapítószerződések között?**

?????

2.) **Melyek az integráció fejlődésének legfontosabb korszakai a jogi keretek és az intézményrendszer fejlődése szempontjából?**

1951: Európai Szén és Acél Közössége

1957: Európai Gazdasági Közösség és Európai Atomenergiai Közösség

1965-67: a fenti három szervezet egyesítése: Európai Közösségek

Alapítók: BENELUX-államok, Franciaország, NSZK, Olaszország

1979: Európai Monetáris Rendszer – gazdasági unió

1986: Egységes Európai Okmány intézménye - belső egységes piac

1992: Maastrichti Szerződés

2001: nizzai szerződés

2007: lisszaboni szerződés

3.) **Melyek a jelenleg hatályos uniós szerződések?**

Szerződés az Európai Unióról (egységes szerkezetbe foglalt változat, 2016)

Szerződés az Európai Unió működéséről (egységes szerkezetbe foglalt változat, 2016)

Az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés (egységes szerkezetbe foglalt változat 2016)

Az Európai Unió Alapjogi Chartája (2016)

4.) Mi a különbség a rendelet és az irányelv között?

Rendeletek: minden tagállam, természetes és jogi személy, közvetlenül alkalmazandó és teljes egészében kötelező

Irányelvek: valamennyi tagállam vagy bizonyos tagállamok, az előrendő célokat illetően kötelező, csak bizonyos feltételek mellett alkalmazandó közvetlenül

5.) Mit jelent a nemzeti implementáció, hogyan függ össze a jogharmonizációval?

jogharmonizáció: nemzeti jogot az uniós joghoz kell „közelíteni”

Az irányelvek sajátossága, hogy a tagállamokra nézve az általuk megfogalmazott cél tekintetében kötelező erejük, de nincs közvetlen horizontális kötelező erejük, a nemzeti jogba való megfelelő beültetést kívánnak és a tagállam bírósága köteles a nemzeti jogot már az adott irányelv implementálását megelőzően is az uniós jogi szabályozással összhangban értelmezni.

6.) Mutassa be az EU és a tagállamok közötti hatáskörmegosztás rendszerét!

Kizárolagos uniós hatáskör

- vámunió
- belső piac működéséhez szükséges versenyszabályok megállapítása
- monetáris politika(euró)
- közös kereskedelempolitika
- tengeri biológiai erőforrások megőrzése a közös halászati politika keretében

Megosztott hatáskör

- belső piac
foglalkoztatás és szociális kérdések,
gazdasági, társadalmi és területi kohézió,
mezőgazdaság,
halászat,
környezetvédelem,
fogyasztóvédelem,
közlekedéspolitika,
transzeurópai hálózatok,
energiapolitika,
a biztonság és a jog érvényesülése,
közegészségügy,
kutatás és ürpolitika,
fejlesztési együttműködés és humanitárius segítségnyújtás.

Támogató

- közegészségügy,
- iparpolitika,
- kultúra,
- turizmus,
- oktatás, képzés, ifjúságügy és sport,

- polgári védelem,
- igazgatási együttműködés.

7.) Mit jelent az RTS és az ITS?

??????

8.) Mely szervek vesznek részt az uniós jogalkotásban? Mi a szerepük, és milyen érdekeket képviselnek?

Az uniós jogalkotás három intézmény feladata. Ezek:

Európai Parlament.

Az Európai Unió Tanácsa,

Európai Bizottság.

E három intézmény a rendes jogalkotási (régebben együttöntési) eljárás keretében fogadja el az Uniós-szerte alkalmazandó szakpolitikákat és jogszabályokat. Az alapvető az, hogy a Bizottság új jogszabályokat javasol és a Parlament, valamint a Tanács elfogadja őket. A végrehajtásért a Bizottság és a tagállamok felelnek.

III. AZ ALÁBBIAKBÓL JELÖLJE MEG MELYIK (MELYEK) AZ IGAZ (IGAZAK)!

1.) Jelölje meg a rendes jogalkotási eljárást!

a.) együttdöntési eljárás

b.) konzultációs eljárás

c.) egyeztetési eljárás

d.) különleges eljárás

2) Jelölje meg az alábbiak közül azt/azokat a szakpolitiká(t)kat, amely/amelyek kizárolagos uniós hatáskörbe tartoznak!

a.) vámunió

b.) kereskedelempolitika

c.) belső piaccal összefüggő szabályok, kivéve versenyjogi kérdések

d.) monetáris politika, azon tagállamok esetében, amelyek közös pénzneme az euro

3) Jelölje meg az alábbiak közül azt/azokat a szakpolitiká(t)kat, amely/amelyek megosztott hatáskörbe tartoznak!

a.) belső piaccal összefüggő szabályok, kivéve versenyjogi kérdések

b.) gazdaságpolitikai koordináció (különleges hatáskör)

c.) foglalkoztatáspolitika (különleges hatáskör)

d) polgári védelem (támogató hatáskör)

4.) Jelölje mely jellemző(k) igaz(ak) az Európai Bíróságra!

a) nem általános hatáskörű bíróság, a szerződésben meghatározott ügytípusokban járhat el

- b) székhelye Luxemburgban van
- c) A Bíróság 27 bíróból álló teljes ülésben, 15 bíróból álló nagytanácsban vagy három, illetve öt bíróból álló tanácsokban járhat el.
- d) A Bíróság és a Törvényszék mellett, a Közszolgálat Törvényszék is a szervezetébe tartozik

5) Jelölje mely jellemző(k) igaz(ak) az Európai Unió Tanácsára!

- a.) tanácsi formációkban ülésezik
- b.) részt vesz a jogalkotásban
- c.) tagjai az állam- és kormányfők
- d.) egyszerűsített eljárásban módosíthatja az elsődleges jogi kereteket egyes esetekben

5) Jelölje mely jellemző(k) igaz(ak) az Európai Parlamentre!

- a.) képviselőit 1979 óta közvetlenül választják
- b.) az együttöntési eljárásban társjogalkotói szerepe van
- c.) megválasztja az Európai Bizottság elnökét
- d.) kivizsgálja a tagállami kötelezettségszegési eljárásokat

GAZDASÁGI SZABÁLYSÉRTÉSI ALAPISMERETEK

I. JELÖLJE MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOK IGAZAK VAGY HAMISAK!

- 1.) A szabályszertési hatóság az ügy érdemében ítéettel dönt. A határozat kötelező tartalmi elmei közé tartozik az, hogy a jogorvoslat lehetőségéről, benyújtásának helyéről és határidejéről, valamint a jogorvoslati eljárásról, bírósági felülvizsgálat esetén a tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről tájékoztatni kell az érintetteket. **HAMIS**
- 2.) A szabályszertés esetén az elkövetői magatartás – mint a felerőhatóság alakzatai - a szándékosság, gondatlanság, vétség és a bűntett. **HAMIS** (VÉTÉSG ÉS A BŰNTETT NEM)
- 3.) Szabályszertésnek minősül a törvény által büntetni rendelt tevékenység vagy mulasztás, amely veszélyes a társadalomra, és a bűncselekményként történő büntetni rendeléshez szükségesnél lényegesen nagyobb fokban sérti vagy veszélyezteti az Alaptörvény szerinti állami, társadalmi vagy gazdasági rendet, a természetes és jogi személyek, valamint a jogi személyiségek nélküli szervezetek személyét vagy jogait. **HAMIS** (KISEBB FOKBAN)
- 4.) Nem lehet végrehajtani a szabályszertési elzárás büntetést, a pénzbírságot, a közérdekű munkát, a meg nem fizetett pénzbírság, illetve helyszíni bírság helyébe lépő szabályszertési elzárást és a nem teljesített közérdekű munka helyébe lépő szabályszertési elzárást, ha az alaphatározat jogerőre emelkedésétől számítva egy év eltelt. **IGAZ**
- 5.) Ha az eljárás alá vont személy a helyszíni bírság kiszabását - a helyszíni bírság meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményekről szóló tájékoztatás után - aláírásával igazoltan tudomásul veszi, a helyszíni bírság ellen nincs helye jogorvoslatnak **HAMIS**

6.) A Btk-hoz hasonlóan a bűnösség megnyilvánulási formái: a szándékos és a gondatlan elkövetés, mint a felerőhatóság két alakzata. **IGAZ**

7.) A cselekmény elkövetésétől számított két év elteltével nincs helye szabálysértési felelősségre vonásnak. **IGAZ**

8.) A szabálysértési jog olyan önálló jog ág, amely számos életviszonyt érint és a büntetőjoggal ellentétesen a társadalomra csekélyebb fokban veszélyes cselekményekkel szembeni védelmet hivatott biztosítani. **IGAZ**

9.) A felelősségre vonásra főszabályként a cselekmény elkövetését követő hat hónapon belül kerül sor. Az elővülés határidejének kezdő napja az a nap, amikor a szabálysértés tényállása megvalósul, kísérlet esetén az a nap, amikor az ezt megvalósító cselekmény véget ér. **IGAZ**

10.) A szabálysértési hatóság határozata ellen benyújtott kifogást a járásbíróság bírálja el.
IGAZ

11.) Elzárással is sújtható szabálysértés miatt I. fokon a járásbíróság jár el. II. fok:
Törvényszék **IGAZ**

12.) Igaz az az állítás, hogy a szabálysértési eljárás feljelentés vagy a szabálysértési hatóság vagy a bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása, a helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés, illetve a közlekedési baleset helyszínén folytatott szemle alapján indul meg. **IGAZ**

II. EGÉSZÍTSE KI AZ ALÁBBI MONDATOKAT!

1.) A Ha az eljárás alá vont személy .....az eljárásban több szabálysértési .....is büntethető szabálysértés miatt vonják....., a szabálysértési elzárás leghosszabb tartama ...nap, a pénzbírság felső határa a kiszabható pénzbírság felével emelkedik.

2.) Nem lehet végrehajtani a szabálysértési- elzárás....., a pénzbírságot, a közérdekű munkát, a meg nem fizetett .....illetve helyszíni bírság helyébe lépő szabálysértési..... és a nem teljesített közérdekűmunka helyébe lépő szabálysértési elzárást, ha az alaphatározat jogerőre emelkedésétől számítva .....eltelt.

3.) A szabálysértési hatóság határozata, a bíróság .....ellen főszabályként - jogorvoslatnak van helye. A jogorvoslatra jogosult a jogorvoslati jogáról írásban vagy a .....lemondhat.

III. AZ ALÁBBIAKBÓL JELÖLJE MEG MELYIK (MELYEK) AZ IGAZ (IGAZAK)!

1.) Jelölje meg, hogy az alábbiakból jelölje meg a szabálysértés miatt alkalmazható büntetéseket

- a.) szabadságvesztés
- b.) pénzbírság
- c.) közérdekű munka
- d.) közmunka

e.) elzárás

2.) Az alábbiakból jelölje meg a helyszíni bírság kiszabására jogosultak

- a.) rendőrség
- b.) Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve,
- c.) hivatásos katasztrófavédelmi szerv arra felhatalmazott ügyintézője
- d.) a közlekedési hatóság ellenőre
- e.) közterület-felügyelő
- f.) természetvédelmi őr, az önkormányzati természetvédelmi őr
- g.) erdészeti hatóság arra felhatalmazott ügyintézője
- h.) halászati őr
- i.) mezőőr

3.) Jelölje meg, hogy a szabálysértés miatt eljáró hatóságok

- a.) rendőrkapitányság vagy az egyes feladatok ellátására létrehozott rendőri szerv
- b.) Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve
- c.) járásbíróság (első fokon a szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt)

4.) Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek a szabálysértési eljárásban alkalmazható kényszerintézkedések!

- a.) elővezetés
- b.) szabálysértési őrizet
- c.) ruházat, csomag és jármű átvizsgálása
- d.) lefoglalás
- e.) rendbírság

5.) Jelölje meg, hogy mely vagy melyek a szabálysértés miatt alkalmazható intézkedések!

- a.) a járművezetéstől eltiltás
- b.) az elkobzás
- c.) a kitiltás
- d.) a figyelmeztetés

6.) Jelölje meg, hogy a szabálysértés elkövetőjét (elkövetőit)!

- a.) tettes
- b.) társtlettes
- c.) közvetett tettes

7.) Jelölje meg, hogy melyek a szabálysértési felelősséget kizáró okok

- a.) gyermekkor
- b.) aki a cselekményt az elmeműködés olyan kóros állapotában követi el, amely képtelennek teszi a cselekmény következményeinek felismerésére vagy arra, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék
- c.) aki a cselekményt olyan kényszer vagy fenyegetés hatása alatt követi el, amely miatt képtelen az akaratának megfelelő magatartásra
- d.) tévedés

8.) Az alábbiakból jelölje meg a pénzügyi és kereskedelmi szabálysértéseket

- a.) Vámszabálysértés
- b.) Vámszabálysértés elkövetőjének segítése
- c.) Vámorgazdaság
- d.) Fémjelzési szabálysértés

IV. Ellenőrző kérdések

1.) Határozza meg, hogy mi minősül szabálysértésnek!

A törvény által büntetni rendelt tevékenység vagy mulasztás, amely veszélyes a társadalomra. Az veszélyes a társadalomra, amely a bűncselekményként történő büntetni rendeléshez szükségesnél kisebb fokban sérti vagy veszélyezteti a természetes és jogi személyek, valamint a jogi személyiségen nélküli szervezetek személyét vagy jogait.

2.) Szabálysértés esetén melyek a bűnösség megnyilvánulási formái?

szándékosság, gondatlanság

3.) Mi a különbség a dolus directus és a dolus eventualis között?

szándékosság: olyan magatartás, melynek következményeit tanúsítója kívánja vagy e következményekbe belenyugszik

egyenes szándék: dolus directus – kívánja

eshetőleges szándék: (dolus eventualis) - belenyugszik

A SZELLEMI ALKOTÁSOK JOGA TÉMAKÖRHÖZ

I. JELÖLJE MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOK IGAZAK VAGY HAMISAK!

- 1.) A szellemi alkotások jogával alapvetően két fő területre osztható: a szerzői jog és az iparjogvédelem területére. **IGAZ**
- 2.) A szerzői jog alapvetően az irodalmi, művészeti és tudományos alkotásokkal, valamint az ezekkel rokon, ezekhez kapcsolódó területek teljesítményeivel foglalkozik. **IGAZ**
- 3.) A szabadalmi oltalom tárgya minden olyan találmány, amely új, feltalálói tevékenységen alapul és iparilag alkalmazható a technika bármely területén. **IGAZ**

4.) A szerző halála után – függetlenül attól, hogy a védelmi időn belül vagy túl lenne – az örökösei vagy akit a hagyatékának a gondozásával megbízott, az sem léphet fel a szerző jogainak érvényesítéséért. **HAMIS**

5.) Az iparjogvédelem terén két alterületet tudunk elhatárolni: a műszaki alkotások védelmét (szabadalmi jog, használati mintaoltalom, formatervezési mintaoltalom, topográfia-oltalom és ide tartozik a növényfajta-oltalom), illetve a művészeti alkotások védelmét.

6.) Akkor alapul fenttalálói tevékenységen a találmány, ha a technika állásához képest is a szakember számára nyilvánvaló. **IGAZ**

7.) Alkalmazotti találmánynak nevezzük, ha a fenttalálónak munkaviszonyból eredő kötelessége, hogy a találmány tárgykörébe eső megoldásokat dolgozzon ki. **HAMIS**

8.) A törvény szerint egy tárgy kialakítása, szerkezete vagy részeinek elrendezése (minta), ha új, fenttalálói lépésen alapul és iparilag alkalmazható, használati mintaoltalomban részesülhet **IGAZ**

9.) A formatervezési mintaoltalom megszerzését az SZTNH-nál lehet kérvényezni, a hivatal eljárása, a minta és a mintaoltalom bitorlás megvalósulása és az ebből eredő jogok érvényesítése hasonló a szabadalomnál és a használati mintánál meghatározottakhoz. **HAMIS**

10.) A szabad felhasználás esetében is díjazás illeti meg a szerzőt. **HAMIS**

11.) A szerző arra is jogosult, hogy a művét néven megjelölése nélkül vagy felvett néven hozza nyilvánosságra. **IGAZ**

12.) Szabadalmi oltalomban részesülhetnek az emberi vagy állati test kezelésére szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárások, valamint az emberi vagy állati testen végezhető diagnosztikai eljárások. **HAMIS**

13.) A szerzői jog az alkotás létrehozásának, az alkotás jogi oltalma megteremtésének és az alkotás felhasználásának a jogi szabályozásával foglalkozik. **HAMIS**

14.) Az iparjogvédelem kizárálag a műszaki területen létrehozott szellemi alkotások védelmével foglalkozik. **HAMIS**

15.) A szerzői jog nem a műszaki alkotások védelmét szabályozza, hanem az irodalmi, tudományos és művészeti alkotásokét. **IGAZ**

16.) A szerzőt a mű létrejöttétől kezdve megilletik a szerzői jogok. Ez azt jelenti, hogy a szerzői jogi védelem keletkezéséhez nem szükséges semmilyen regisztráció vagy hatósági eljárás – ellentétben az iparjogvédelem tárgyaival. **IGAZ**

II. EGÉSZÍTSE KI AZ ALÁBBI MONDATOKAT!

1.) A szerzői jogok kizárálag a ..... illetik meg és.....szerkezetű jogviszonyt képeznek, azaz az egyik oldalon csak a szerző van nevesítve mint jogosult, vele szemben mindenki más..... pozícióban van, méghozzá negatív tartalmú kötelezettségi pozícióban, azaz tartózkodniuk kell a .....jogainak megsértésétől. A szerzőt ugyan kötelezettség nem terheli, de jogainak vannak bizonyos esetekben
.....

2.) A szerző személyhez fűződő jogai közül az első, hogy .....a művel. Eldöntheti, hogy nyilvánosságra akarja-e ..... A nyilvánosságra hozatalról rendelkezhet szóban, ... és ráutaló magatartással is. A nyilvánosságra hozatal nem feltétlenül jelenti a mű .....engedélyét. A szerzőnek joga van a .....került művét visszavonni.

3.) A szerzői jog megsértését elsősorban a..... jog szankcionálja. Leginkább a szerző vagyoni jogai sérülhetnek, de a személyhez fűződő ..... is érheti sérelem. A jogsértés történhet cselekvéssel és ..... is. A bírósagon érvényesíthető szankciók közé sorolható a jogsértés bíróság általi megállapítása, a jogsértő magatartás kötelezés, megfelelő nyilvánosság mellett elégtételadásra kötelezés, a jogsértésből elért visszatérítése, a jogsértést megelőző ..... helyreállítása, felróhatóság esetén kártérítés követelése.

III. AZ ALÁBBIAKBÓL JELÖLJE MEG MELYIK (MELYEK) AZ IGAZ (IGAZAK)!

1.) Jelölje meg, hogy mi minősül szabad felhasználásnak!

- a.) Könyvtár, oktatási intézmény, múzeum, közgyűjteménynek minősülő archívum is készíthet másolatot tárolás céljára.
- b.) ha természetes személy magáncélra másolatot készít.
- c.) A szerző és a mű pontos megadásával egyrészt a műből történő – megfelelő célú és terjedelmű – idézés, másrészt egy részletének, vagy más kis terjedelmű mű (pl. rajz, fénykép) megfelelő célú átvétele.
- d.) Az oktatási, tudományos kutatási, tájékoztatási célú másolat készítése.

2.) Jelölje meg, hogy a szabadalmas engedélye nélkül a kizárolagos hasznosítási joga alapján a szabadalmas minden tevékenységet folytató vagy folytatónkkal szemben léphet fel!

- a.) Aki előállítja, használja, forgalomba hozza a találmány tárgyat képező terméket, vagy e terméket ilyen célból raktáron tartja.
- b.) Aki használja a találmány tárgyat képező eljárást, vagy – ha tud arról, illetve a körülmények alapján nyilvánvaló, hogy az eljárás nem használható a szabadalmas engedélye nélkül – másnak az eljárást használatra ajánlja,
- c.) Aki az engedélye birtokában forgalomba hozatalra ajánlja, vagy ilyen célból raktáron tartja vagy az országba behozza a találmány tárgyat képező terméket.

3.) Jelölje meg, hogy mi lehet védjegy!

- a.) szó, szóösszetétel, beleértve a személyneveket és a jelmondatokat
- b.) betű, szám
- c.) ábra, kép, sík- vagy térbeli alakzat, beleértve az áru vagy a csomagolás formáját
- d.) szín, színösszetétel, fényjel, hologram
- e.) hang

4.) Az alábbiakból jelölje meg a helyes választ!

- a.) Pusztán az alkotás létrejöttével a szerzői jogi védelem még nem jön létre, így bejelentés vagy nyilvántartásba-vétel nem szükséges! **HAMIS**
- b.) Pusztán az alkotás létrejöttével a szerzői jogi védelem még nem jön létre, de bejelentés vagy nyilvántartásba-vétel szükséges! **HAMIS**
- c.) Pusztán az alkotás létrejöttével a szerzői jogi védelem is létrejön, semmilyen bejelentés vagy nyilvántartásba-vétel nem szükséges! **IGAZ**

5.) Az alábbiakból jelölje meg a helyes választ!

- a.) A szerzői jogi védelem mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőktől vagy az alkotás színvonalától is függ. **HAMIS**
- b.) A szerzői jogi védelem nem függ mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőktől vagy az alkotás színvonalától. **IGAZ**
- c.) A szerzői jogi védelem csak az esztétikai jellemzőktől függ. **HAMIS**

6.) Jelölje meg, hogy mi lehet tárgya a szerzői jogi védelemnek!

- a.) ötlet
- b.) eljárás, működési módszer
- c.) matematikai művelet
- d.) építészeti alkotás és annak terve
- e.) zenemű szöveg nélkül
- f.) rádió- és a televíziójáték

7.) Jelölje meg a szerzői jogi védelemből kizárt alkotásokat!

- a.) jogszabállyal kötelezővé tett szabványok
- b.) a jogszabályok, az állami irányítás egyéb jogi eszközei
- c.) a bírósági vagy hatósági határozatok

8.) Jelölje meg a személyhez fűződő jog (jogok) jellemzőit!

- a.) forgalomképesek (forgalomképtelenek)
- b.) le lehet mondani róluk (Nem lehet lemondani róluk)
- c.) a védelmi idő letelte után is van fellépései lehetőség (szerző emlékének megsértése)
- d.) időben korlátlanok

IV. Fogalmazza meg a válaszokat a tanultak alapján!

1. Milyen területei vannak a szellemi alkotások jogának?

szerzői jogi védelem, iparjogvédelem

2. Milyen fogalmai feltételei vannak a szerzői műnek?

az irodalom, művészet vagy tudomány területén

- emberileg felfogható, érthető gondolatot tartalmazó
- egyéni és eredeti jelleggel bíró
- általában rögzített eredmény

3. Mi a különbség a szerzői jogi védelem és az iparjogvédelem keletkezése között?

szerzői jogi védelem egyből keletkezik, az iparjogvédelmet be kell jelenteni

4. Milyen személyhez fűződő és vagyoni jogok illetik meg a szerzőt?

Konkrét személyhez fűződő jogok

1. nyilvánosságra hozatal joga
2. név feltüntetésének joga
3. mű egységének védelme
4. visszavonás joga

A személyhez fűződő jogait nem ruházzatja át, azok másként sem szállhatnak át és nem mondhat le róluk

Védelmi idő után is van fellépési lehetőség.

Vagyoni jogok

kizárolagos jog a mű egészének vagy egy azonosítható részének bármilyen felhasználására

Ezek a jogok átruházhatók, engedélyezhetők

A felhasználásra engedély felhasználási szerződéssel szerezhető

A szerzőt a felhasználására adott engedélyért díjazás illeti meg.

5. Milyen korlátjai vannak a vagyoni jogoknak?

???

6. Mit értünk a szabadalom fogalmán és mennyi ideig nyújt oltalmat?

szabadalmazható minden új, feltalálói tevékenységen alapuló, iparilag alkalmazható találmány a technika bármely területén

oltalom időtartama: 20 év

7. Mi a különbség a használati-mintaoltalom és a szabadalmi oltalom között?

Nagyon hasonló a szabadalomhoz, csak rövidebb ideig tart, enyhébbek a feltételek is

8. Mikor részesülhet egy jelölés védjegyoltalomban?

védjegy: grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés

1. egyes áruk és szolgáltatások azonosítása
2. mások áruitól, illetve szolgáltatásaitól való megkülönböztetése
3. fogyasztók tájékozódása
4. minőség jelzése
5. reklámozás

lehet védjegyoltalmat kérni:

- szó, szóösszetétel
- betű
- szám
- ábra
- kép• sík vagy térbeli alakzat
- szín, színösszetétel
- fényjel, hologram
- hang

A MUNKAJOG ALAPINTÉZMÉNYEI

I. JELÖLJE MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOK IGAZAK VAGY HAMISAK!

1. A munkaviszony lehet tipikus és atipikus is. **IGAZ**
2. A munkaviszony kezdetének napját is a munkaszerződésben kell meghatározni, ennek hiányában a munkaviszony kezdete a munkaszerződés megkötését követő nap. **IGAZ**
3. A Felmondás a másik félhez címzett írásba foglalt egyoldalú jognyilatkozat, melyet a munkavállaló mindenkorán köteles indokolni. **HAMIS**
4. A munkaviszony megszüntetése esetén a munkavállalót minden esetben végkielégítés illeti meg. **IGAZ**
5. A munkáltató vagy a munkavállaló a munkaviszonyt azonnali hatállyú felmondással megszüntetheti, ha a másik fél a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlennek teszi. **IGAZ**
6. A határozott idejű munkaviszony csak a munkaszerződésben kikötött időtartamra létesül, főszabályként legfeljebb öt évre. **IGAZ**
7. Ha a kollektív szerződés eltérően nem rendelkezik, a felek a munkaszerződésben a munkaviszony kezdetétől számított legfeljebb három hónapig terjedő próbaidőt köthetnek ki. **IGAZ**

II. AZ ALÁBBIAKBÓL JELÖLJE MEG MELYIK (MELYEK) AZ IGAZ (IGAZAK)!

- 1.) Jelölje meg, hogy melyek a magyar munkajog kiemelkedő külső jogforrásai

- a.) az Európai Unió munkajogi szabályai (rendeletek, irányelvek),
- b.) az Európai Szociális Karta (az Európa Tanács egyik legfontosabb szerződése az alapvető szociális és gazdasági jogok biztosítására),
- c.) a Magyar Közlönyben kihirdetett nemzetközi szerződések. ??????

2.) Az alábbiakból jelölje meg a munkaszerződés kötelező tartalmi elemeit

- a.) a munkáltató és munkavállaló megnevezése és lényeges adatai,
- b.) a versenytílalmi megállapodás
- c.) a munkavállaló alapbére
- d.) a munkakör

3.) Jelölje meg, hogy a munkavállaló mikor mentesül a rendelkezésre állási és a munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól!

- a.) a kötelező orvosi vizsgálata tartamára
- b.) a véradáshoz szükséges bármennyi időtartamra
- c.) a hozzátartozója halálakor két munkanapra
- d.) a bíróság vagy hatóság felhívására, vagy az eljárásban való személyes részvétel esetén 4 órára
- e.) az elháríthatatlan ok miatt indokolt távollét tartamára

4.) Jelölje meg, hogy a munkaviszony mikor szűnik meg!

- a.) a munkavállaló halálával,
- b.) a munkáltató jogutód nélküli megszűnésével
- c.) felmondással
- d.) a határozott időre kötött munkaszerződésben közös megegyezéssel
- e.) jogviszonyváltással (munkáltatói jogállásváltozás)

5.) Az alábbiakból melyek minősülnek atipikus munkaviszonynak?

- a.) a bedolgozói jogviszony
- b.) a távmunka
- c.) a munkaerő-kölcsönzés
- d.) a részmunkaidős, a határozott idejű és a több munkáltató által létesített munkaviszony
- e.) az egyszerűsített foglalkoztatás

6.) Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek a munkáltatói kötelezettségek!

- a.) a munka megfelelő megszervezése,
- b.) a munkavégzés irányítása,

c.) a munkavállaló olyan munkára alkalmazása, amely testi alkatára, fejlettségére, egészségi állapotára tekintettel rá hátrányos következményekkel nem jár,

d.) a munkavállaló egészségi állapotának változására tekintettel a munkafeltételeket, a munkaidőbeosztást megfelelően módosítani,

7.) Jelölje meg, hogy a munkaviszony mikor kerül megszüntetésre!

a.) közös megegyezéssel

b.) felmondással

c.) a munkavállaló halálával

d.) azonnali hatályú felmondással

8.) Jelölje meg, hogy a munkavállalónak mikor jár fizetés nélküli szabadság!

a.) a gyermek gondozása céljából a munkavállaló gyermeké első életéve betöltéséig,

b.) a munkavállalónak gyermeké személyes gondozása érdekében a gyermek ötödik életéve betöltéséig

c.) gyermekgondozást segítő ellátás folyósításának tartama alatt,

d.) hozzátartozója tartós - előreláthatólag harminc napot meghaladó - személyes ápolása céljából, az ápolás idejére, de legfeljebb egy évre

10.) Az alábbiakból melyek a szabadság fajtái?

a.) rendes szabadság (alap és pótszabadság)

b.) betegszabadság

c.) fizetés nélküli szabadság, mint rendkívüli szabadság

d.) szülési szabadság

11.) Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek a munkáltatói kötelezettségek!

a.) a munkavégzés ellenőrzése,

b.) a munkavállaló indokolt költségeinek megtérítése

c.) munkahelyi bőfét üzemeltetni

d.) a munkavállaló foglalkoztatása

e.) munkabér és egyéb járandóság fizetése

Pénzügyi reorganizáció

I) JELÖLJE MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁS IGAZ VAGY HAMIS!

1. A cég felszámolását elrendelő bírósági végzés esetén a csődeljárás iránti kérelem nem kerül elutasításra. **IGAZ**

2. A csődeljárás egyik célja az adós felszámolása. **HAMIS**
3. Csődeljárás a törvényszék előtt kezdeményezhető. **IGAZ**
4. Csődeljárás esetén a bíróság vagyonfelügyelőt rendel ki. **IGAZ**
5. Csődeljárást az adós kezdeményezhet. **IGAZ**
6. Moratórium fennállása alatt az adós végkielégítés fizetését nem köteles teljesíteni. **HAMIS**
7. A bíróság az adós felszámolását közhírré tételel is elrendelheti. **HAMIS**
8. A bíróság nem állapítja meg az adós fizetésképtelenségét, ha a végrehajtás eredménytelen volt. **HAMIS (MERT MEGÁLLAPÍTHATJA)**
9. A felszámolás és a végfelszámolás azonos fogalmak. **HAMIS**
10. Az adós és a hitelező a zárómérleg benyújtását követően is egyezséget köthet. **IGAZ**

II) AZ ALÁBBIAKBÓL JELÖLJE MEG MELYIK (MELYEK) AZ IGAZ (IGAZAK)!

1. Jelölje meg a csődeljárás célját!

- a) az adós felszámolása
- b) az adós fizetőképességének helyreállítása
- c) az adós tevékenységének megszüntetése

2. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra!

- a) eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén
- b) a bíróság végzéssel elrendelte a cégek felszámolását
- c) a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik

3. Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit!

- a) hitelezői igényeket nyilvántartásba venni
- b) évente közbenső mérleget készíteni
- c) adós követeléseit az esedékességekor behajtani

4. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását!

- a) adós szünetelést kért az egyezségkötés érdekében
- b) adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt
- c) adós a csődegyezségben foglaltak ellenére nem telesített

5. Jelölje meg, hogy a felszámolási eljárás melyik bíróság hatáskörébe tartozik!

- a) járásbíróság
- b) ítélezőtábla
- c) Kúria

d) törvényszék

POLGÁRI JOG, EMBER

I. JELÖLJE MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOK IGAZAK VAGY HAMISAK!

1.) A polgári jog az ember garantálja az ember személyiségenek védelmét és korlátozását. **HAMIS** (korlátozását nem)

2.) Ha valakit megsértenek a személyhez fűződő jogaiban, az csak polgári jogi úton kaphat elégtételt a jogsértésért. **HAMIS**

3.) A gondnok köteles a gondnokolt vagyonát kezelní, de nem köteles a gondnokoltról személyesen gondoskodni. **IGAZ**

4.) Jogképességnek nevezzük, amikor valaki saját akaratából vezérelve jogokat szerezhet és kötelezettségeket vállalhat. **HAMIS** (EZ A CSELEKVŐKÉPESSÉG)

5.) A cselekvőképességnek három fajtáját ismeri a jog. **IGAZ**

6.) Az ember jogképessége csak a halálával szűnik meg. **IGAZ**

7.) A polgári jogviszony közvetlen tárgya az a magatartás, amit a jogviszony alanyainak egymás irányába kell tanúsítaniuk. **IGAZ**

II. VÁLASZOLJA MEG AZ ALÁBBI KÉRDÉSEKET!

1. Hogyan és mit szabályoz a polgári jog?

A polgári jog olyan jogág, amely a társadalom vagyoni viszonyait és azzal összefüggésben a személyi viszonyokat szabályozza mely szabályozást a jogalanyok egyenjogúságának és mellérendeltségének elve hatja át

2. Mi a különbség az abszolút és a relatív jogviszony között? A polgári jogviszony milyen?

Abszolút szerkezű jogviszony: Csak a jogosult személye ismert, meghatározott, vele szemben mindenki kívülállóként kötelezettséget. Negatív jogviszony. (szerzői jog)

Relatív szerkezetű jogviszony: minden alany név szerint meghatározott, akik csak egymással szemben jogosultak és kötelezettségek. Pozitív jogviszony. (eladó-vevő)

3. Mit értünk a polgári jog fogalmán?

Polgári jog:

a jog törvény által garantálja az ember számára:

- az önrendelkezés szabadságát,
- személyisége kibontakozását, védelmét
- ehhez tartozóan a vagyonával való szabad rendelkezést mind az élők között mind a rendelkező személy halála esetére

4. Mit tud a jogképesség kezdetéről?

az élve született ember születés pillanatától

méhmagzat jogképessége: születési időtől visszaszámított- 300. nap

feltételes jogképesség: be kell következnie egy feltételnek ahhoz, hogy legyen jogviszony: pl. méhmagzat

5. Mit tehet a korlátozottan cselekvőképtelen személy saját maga?

képviselő nélkül tehet:

- olyan személyes jellegű jognyilatkozatot, amit a törvény megenged
- bagatell ügyletek
- rendelkezhet munkájával szerzett jövedelmével
- köthet olyan szerződést, amellyel csak előnyt szerez
- ajándékozhat, de csak a szokások mértékben

6. Ki lehet gondnok, és milyen fajtái vannak a gondoknak?

gondnok: lehet cselekvőképes nagykorú, aki ezt elvállalja; nem lehet az, aki ellen a gondnokolt tiltakozik; vagyon kezelése és törvényes képviselet

ezt a tevékenységet a gyámhatóság felügyeli

törvényes képviselő, vagyonkezelő (csak a gondnokolt jóllétét szolgálhatja), ápolás és egyéb gondozás nem feltétlenül az ő feladata

ideiglenes gondnok: azonnali intézkedés kell, de meg nincs kirendelt gondnok

helyettes gondnok: van egy gondnok, de ez az ember vmben korlátozott ezért helyettesíteni kell

7. Milyen személyiségi jogokat ismer?

Nevesített személyiségi jogok:

- élet, testi épség, egészség
- személyes szabadság, magánélet, magánlakás sérthetetlensége
- személy hátrányos megkülönböztetése
- magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez való jog megsértése
- névviseléshez való jog
- képmáshoz és a hangfelvételhez való jog megsértése
- becsület és a jónév megsértése

2.) AZ ALÁBBIAKBÓL JELÖLJE MEG MELYIK (MELYEK) AZ IGAZAK!

1.) Jelölje meg, hogy mitől függ a cselekvőképesség!

- a.) nemtől
- b.) kortól
- c.) származástól
- d.) elmeállapottól

2.) Az alábbiakból jelölje meg, hogy milyen személyeket ismer a polgári jog!

- a.) jogi személy

- b.) állam
- c.) önkormányzati személy
- d.) természetes személy**

3.) Jelölje meg, hogy mikortól kezdődik a teljes jogképesség?

- a.) az élveszületéstől**
- b.) a fogantatástól
- c.) a 14. életév betöltésétől
- d.) a 18. életév betöltésétől

4.) Melyek a polgári jogviszony elemei? A jogviszony...

- a.) alanya**
- b.) tárgya**
- c.) tartalma

5.) Mi jellemzi a polgári jogviszonyt?

- a.) egyszerű
- b.) komplikált
- c.) általános**
- d.) egyenlő**
- e.) feltételektől függő

Versenyzog

I. JELÖLJE MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOK IGAZAK VAGY HAMISAK!

1.) A Gazdasági és Versenyhivatal eljárására vonatkozó szabályokat az Ákr. szabályozza.
HAMIS

2.) A kartell lehet horizontális vagy vertikális is. **IGAZ**

3.) Kartelltilalom alá eső megállapodás a polgári jog szabályai szerint semmis. HAMIS (NEM A POLGÁRI JOG)

4.) A kartelltilalom alól van lehetőség mentesülésre. **IGAZ**

5.) A törvény tiltja a gazdasági erőfölényt. **HAMIS**

II. VÁLASZOLJA MEG AZ ALÁBBI KÉRDÉSEKET!

1.) Hogyan épül fel a Tpvt?

Tisztelességtelen versenyellenes cselekmények

1. tisztelességtelen verseny tilalma

2. Üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma

Versenyerlátozások

3. A gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma

4. A gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalma

5. Vállalkozások összefonódásának ellenőrzése

2.) Mit jelent a hatáserv?

egy vállalkozás külföldön tanúsított piaci magatartása is a tv. hatálya alá tartozik, ha annak hatása Magyarországon területén érvényesülhet

3.) Hogyan csoportosíthatók (történelmileg) az egyes versenyjogi területek?

• Tisztességtelen verseny elleni jog

o versenytársi sérelmek joga

o versenyjogi fogyasztóvédelem

• Versenykorlátozások joga

o kartelljog

o monopóriumok versenyjoga

o fúziók engedélyezése

4.) Soroljon fel 4 a piaci verseny tisztességét védő büntetőjogi tényállást!

5.) Mit jelent a körbenyerés?

majdnem ugyanazok szereplők vesznek részt több versenytárgyaláson és úgy néz ki, mintha minden más nyerne

III. AZ ALÁBBIAKBÓL JELÖLJE MEG MELYIK (MELYEK) AZ IGAZ (IGAZAK)!

1.) Jelölje meg a versenykorlátozás jogába tartozó területeket, tényállásokat!

a) **kartell**

b) **jellegbitorlás**

c) **gazdasági erőfölénnyel visszaélés**

d) **fúziók ellenőrzése**

2) Jelölje a versenyfelügyeleti eljárás szakaszait!

a) **vizsgáló eljárása**

b) **Versenytanács eljárása**

c) **utóvizsgálat**

d) **békéltetés**

3) Jelölje a mentesülés esetköreit!

- a) törvényi mentesülés
- b) csoportmentesség
- c) egyedi mentesítés
- d) eredeti mentesség

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Jogképességnak nevezzük, amikor valaki saját akaratából vezérelve jogokat szerezhet és kötelezettségeket vállalhat.

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A gazdasági társaságok tekintetében formakényszer érvényesül.

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A felszámolási eljárás lefolytatása a járásbíróságok hatáskörébe tartozik.

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiakból mi minősül belső/anyagi jogforrásnak!

Helyes válaszok:

önkormányzat

kormány

Jelölje meg, hogy melyek a kötelem fakasztó jogi tények!

Helyes válaszok:

szerződésből

megbízás nélküli ügyvitelből

jogalap nélküli gazdagodásból

utaló magatartásból

Jelölje meg, hogy az Alaptörvény szerint a Kormány a központi költségvetést hogyan köteles végrehajtani?

Helyes válaszok:

átláthatóság biztosításával

közpénzek eredményes kezelésével

törvényesen

célszerűen

Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek a szabálysértési eljárásban alkalmazható kényszerintézkedések!

Helyes válaszok:

rendbírság

ruházat, csomag és jármű átvizsgálása

elővezetés

lefoglalás

szabálysértési őrizet

Jelölje meg, hogy a tanult gazdálkodó szervezetek közül melyet (melyeket) nem a cégbíróság jegyzi be!

Helyes válaszok:
egyéni vállalkozó

Jelölje meg, hogy mi igaz a betéti társaságra!

Helyes válaszok:
személyegyesítő társaság
a bt-re meghatározott eltérésekkel a kkt. szabályait kell alkalmazni
a beltag vállalja, hogy helyt áll a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségekért

Jelölje meg a hatályos büntetéseket!

Helyes válaszok:
közérdekű munka
elzárás
szabadságvesztés
pénbüntetés

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a tulajdonjog részjogosítványai?

Helyes válaszok:
hasznok szedése
rendelkezési jog
birtoklás joga
használat

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az érvényes jogszabályt a kihirdetésétől lehet alkalmazni.

Helyes válasz:
Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A cselekmény elkövetésétől számított két év elteltével nincs helye szabálysértési felelősségre vonásnak.

Helyes válasz:
Hamis

Jelölje meg, hogy hogyan lehet tárgya a szerzői jogi védelemnek!

Helyes válaszok:
építészeti alkotás és annak terve
zenemű szöveg nélkül
rádió- és a televíziójáték

Jelölje mely jellemző(k) igaz(ak) az Európai Unió Tanácsára!

Helyes válaszok:
részt vesz a jogalkotásban

tanácsi formációkban ülésezik

Jelölje meg, hogy mire nem vonatkozik a csődeljárásban a moratórium!

Helyes válaszok:

közmű díjak

adók

vagyonfelügyelő díja

Jelölje meg, hogy ki kezdeményezhet felszámolási eljárást!

Helyes válaszok:

adós

önkormányzat

Jelölje meg, hogy melyik az a részvény, amelyik nem tartozik a többi nevesített részvényfajtába!

Nem írta ki a helyes megoldást???

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A munkaszerződésben próbaidő kikötése kötelező.

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A szabadalmi oltalom tárgya minden olyan találmány, amely új, feltalálói tevékenységen alapul és iparilag alkalmazható a technika bármely területén.

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az egyesülés jogi személy, de nem gazdasági társaság

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy mitől függ a cselekvőképesség!

Helyes válaszok:

elmeállapot

kor

Jelölje meg, hogy az alábbiakból jelölje meg, hogy mely szervezet tartozik az igazságszolgáltatás szervezetrendszerébe!

Helyes válaszok:

járásbíróság

törvényszék

Kúria

Jelölje meg, hogy ki lehet ügyfél?

Helyes válaszok:

akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti,
akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak
akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A gazdálkodó szervezet tágabb jogi kategória, mint a gazdasági társaság.

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy hogy a munkaviszony mikor szűnik meg!

Helyes válaszok:

a munkavállaló halálával,
jogviszonyváltással (munkáltatói jogállásváltozás)
a munkáltató jogutód nélküli megszűnésével

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az elbirtoklás főszabály szerint 5 év.

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A foglalót írásban kötelező, a kötbért szóban is lehet rögzíteni.

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A helyi önkormányzat a költségvetését az Országgyűlés költségvetési törvényben állapítja meg.

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik a követelések főszabályként három év alatt épülnek el.

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az uniós rendeletek közvetlenül alkalmazandók a tagállamokban.

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az Ákr. szerint közigazgatási eljárás kizárolag hivatalból indulhat.

Helyes válasz:
Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi gazdálkodó szervezetek közül melyik vagy melyek létesítő irata az alapszabály!

Helyes válaszok:
szövetkezet

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az Alkotmánybíróság peres eljárásban hoz döntéseket.

Helyes válasz:
Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Bűncselekmény kizárolag az a szándékosan elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra, és amelyre a törvény büntetés kiszabását rendeli.

Helyes válasz:
Hamis

Jelölje meg, hogy mely esetekben lehet mentesülni a gazdasági versenyt korlátozó megállapodások megkötésének tilalma alól!

Helyes válaszok:
törvényi mentesülés
csoportmentesség
egyedi mentesítés

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül, melyek tartoznak megbízási típusú szerződések közé!

Helyes válaszok:
a bizományi szerződés
a bizalmi vagyonkezelési szerződés
a megbízási szerződés

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A törvény tiltja a gazdasági erőfölényt.

Helyes válasz:
Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A céggjegyzési jog a cég írásbeli képviseletét, a cég névében történő aláírásra való jogosultságot jelenti

Helyes válasz:
Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Csődeljárást csak az adós kezdeményezhet, a hitelező nem.

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül mely követelményeket támasztanak a joggal szemben!

Helyes válaszok:

lehetséges követelő (reális)
ellentmondás-mentes
közzétett
általános

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás Igaz vagy Hamis! A legfőbb ügyész jogosult törvényt kezdeményezni.

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás Igaz vagy Hamis! Az alapító szerződések az uniós jog elsődleges jogforrásai.

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg az Európai Bíróság feladatait!

Helyes válaszok:

jogérvényesítés
jogértelmezés

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás Igaz vagy Hamis! A jogképesség függ az elmeállapottól.

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely időpont (ok) számít a jogképesség kezdetének!

Helyes válaszok:

születés
születés előtti 300. naptól a magzatállapot

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás Igaz vagy Hamis! A szolgálat nem tartozik a tulajdonjogi részjogosítványok közé.

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás Igaz vagy Hamis! Az ingatlan tulajdonjogának kisajtításához a miniszter jóváhagyása szükséges.

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból az ingatlan elbirtoklási idejére melyik **Igaz**!

Helyes válaszok:

15 év

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás **Igaz** vagy **Hamis**! A jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre.

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg az állam jogalanyiságára vonatkozó **Igaz** állításokat!

Helyes válaszok:

az államot a polgári jogi jogviszonyokban az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter képviseli.

az állam egyszerre lehet közhogyi és magánhogyi jogalany

az állam a polgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás **Igaz** vagy **Hamis**! Az egyéni cégnek rendelkeznie kell társasági szerződéssel.

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást!

Helyes válaszok:

egyéni cég tagja

gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja

akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül

kiskorú személy

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás **Igaz** vagy **Hamis**! A gazdasági társaságok bejegyzését a székhely szerint illetékes közigazgatási bíróságok végzik.

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi jogi személyek közül melyek azok a gazdasági társaságok, amelyeket a hatályos Ptk. szerint alapítani lehet!

Helyes válaszok:

részvénytársaság

közkereseti társaság

Korlátolt felelősségű társaság

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás **Igaz** vagy **Hamis**! A zárszámadásról törvényben kell határozni.

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése!

Helyes válaszok:

az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodásra
a nemzeti vagyon kezelésére, védelmére, hasznosítására
közpénzek kezelésére, felhasználására

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás **Igaz** vagy **Hamis!** A hírnévrontás a tiszteességtelen verseny tilalma alá tartozik.

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mi tartozik a tiszteességtelen verseny tilalma alá!

Helyes válaszok:

hírnévrontás
jellegbitorlás
bojkott felhívás

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás **Igaz** vagy **Hamis!** A hivatalbóliság elve a köz*Igaz*gatási hatóságra vonatkozó alapelvek egyike.

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy a köz*Igaz*gatási eljárásban a beidézett személy terhére mikor szabható ki eljárási bírság!

Helyes válaszok:

ha eltávozik a meghallgatása előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem menti ki magát vagy utólag nem **Igazolja**
ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg, és ezt a körülményt nem menti ki
ha a szabályszerű idézésre nem jelenik meg és nem menti ki magát vagy utólag nem **Igazolja**

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás **Igaz** vagy **Hamis!** A hibás teljesítés a szerződés megszűnésének egyik esete.

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit!

Helyes válaszok:

kötelezettség jogutód nélküli megszűnésével
személyegyesüléssel
a szolgáltatás teljesítésével

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás **Igaz** vagy **Hamis!** A zálog az adásvételi szerződés speciális alakzata.

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy melyek minősülnek vállalkozási szerződésnek!

Helyes válaszok:

kutatási szerződés

fuvorozási szerződés

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás **Igaz** vagy **Hamis!** A határozott idejű munkaszerződés lejárával a munkaszerződést közös megegyezéssel fel kell mondani.

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból melyekre terjed ki a munkáltató a tájékoztatási kötelezettsége!

Helyes válaszok:

szabadság mértéke

a munkáltató kollektív szerződés hatálya alá tartozik-e

napi munkaidő

munkáltatói jogkör gyakorlójáról

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás **Igaz** vagy **Hamis!** A gyermekkor büntethetőséget kizáró ok.

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbiakból a büntetés kiszabása mihez **Igazodjon!**

Helyes válaszok:

a bűncselekmény tárgyi súlyához

a bűnösség fokához

az elkövető társadalomra veszélyességéhez

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás **Igaz** vagy **Hamis!** A NAV vámszerve szabálysértés miatt eljáró hatóság.

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé!

Helyes válaszok:

elzárás

pénzbírság

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás **Igaz** vagy **Hamis!** A használati mintaoltalom az iparjogvédelem egyik területe.

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerzői jogon alapuló vagyoni jogok!

Helyes válaszok:

többszörözés
terjesztés
kiállítás
átdolgozás

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás **Igaz** vagy **Hamis!** Kötbér mellett kamat is kiköthető.

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek teljesülése esetén!

Helyes válaszok:

általános elévülési időn belül

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás **Igaz** vagy **Hamis!** Az örökléshez való jog 5 év elteltével elévül.

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik **Igaz**, vagy melyek **Igazak!**

Helyes válaszok:

A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót, illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg.

A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás **Igaz** vagy **Hamis!** A kötelező orvosi vizsgálat tartamára a munkavállaló mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettség teljesítése alól.

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető jogok!

Helyes válaszok:

szabadság

biztonságos munkakörnyezet

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyeket kell meghatározni az egyéni cég alapító okiratában!

Helyes válaszok:

cégnév és székhely
egyéni cég főtevékenységét
alapító neve, címe, anyja neve

1. Szabályssértés esetén melyek a felelősséget kizáró okok!

- gyermekkor
- jogos védelemben elkövetés
- végszükségben elkövetés
- kényszer vagy fenyegetés hatása alatt elkövetés
- tévedésben
- a cselekményt az elmeműködésnek a beszámíthatóságot kizáró kóros elmeállapotban követte el
- a cselekményt a beszámíthatóságot korlátozó elmeállapotban követte el

2. Mely kartellekre hoz példát a versenytörvény!

- területi kartell
- árkartell
- piacfelosztó kartell

3. A moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek!

- közműdíj
- munkabér fizetése
- végkielégítés fizetése

4. A szerzői jog az irodalom, a tudomány és a művészet körébe tartozó alkotások létrehozásának, felhasználásának sajátos szabályait foglalja magában.

IGAZ

5. Az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a szabályssértési büntetések közé!

- elzárás

- pénzbírság
- közérdekű munka

6. A költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik az adócsalás, a költségvetési csalás és a jövedékkel való visszaélés elősegítése is.

HAMIS

7. A közigazgatási eljárásban a beidézett személy terhére mikor szabható ki eljárási bírság!

- ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg és ezt a körülményt nem menti ki
- ha a szabályszerű idézésre nem jelenik meg és nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja
- ha eltávozik a meghallgatása előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

8. A felszámolás elrendelését követően a hitelezők igényeiket – a jogszabályban meghatározott időn belül – kötelesek a felszámolónak bejelenteni.

IGAZ

9. A munkavállalót megillető jogok!

- szabadság
- biztonságos környezet

10. A szabálysértési jog olyan önálló jog ág, amely számos életviszonyt érint és a büntetőjoggal ellentétesen a társadalomra csekélyebb fokban veszélyes cselekményekkel szembeni védelmet hivatott biztosítani.

IGAZ

11. A gazzálkodás rendjét sértő bűncselekmények közé!

IGEN: a számvitel rendjének megsértése, csődbűncselekmény

NEM: vesztegetés, költségvetési csalás

12. Csődeljárás esetén a bíróság felszámolót rendel ki.

HAMIS

13. A Gazdasági Versenyhivatalnál automatikusan megindul a versenyfelügyeleti eljárás.

HAMIS

14. A felszámolás elrendeléséig az adós és a hitelező egyetértése esetén szünetelés kérhető.

IGAZ

15. A csődeljárást az adós és a bíróság is kezdeményezheti!

HAMIS

16. A Btk. szerint a foglalkozástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy végleges hatályú.

IGAZ

17. A felmondást mindenkét fél (munkavállaló és munkáltató) köteles megindokolni.

HAMIS

18. A szabálysértési elzárást csak bíróság szabhat ki.

IGAZ

19. Melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé!

- elzárás
- szabadságvesztés
- pénzbüntetés
- közérdekű munka
- foglalkoztatástól eltiltás
- járművezetéstől való eltiltás
- kitiltás
- kiutasítás
- sportrendezvények látogatásától való eltiltás

20. A csődeljárás célját!

az adós fizetésképességének helyreállítása

21. A bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását!

- adós ellen folytatott vérehajtás eredménytelen volt
- adós a csődegezségen foglaltak ellenére nem teljesített

22. A Gazdasági Versenyhivatal autonóm államigazgatási szerv, önállóan működik és a Kormány alá van rendelve.

HAMIS

23. Az alábbiak közül melyek szabadalmi oltalmat kizáró okok!

- közrendbe ütközik
- emberi vagy állati test kezelésére szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárások
- emberi klónozásra irányul

24. A tanúvallomás mikor tagadható meg!

- tanú magát vagy hozzá tartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná
- diplomáciai mentesség esetében
- hozzá tartozó ügyében

25. A munkavállaló mikor mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettségének teljesítése alól!

- bíróság vagy hatóság felhívására
- hozzá tartozója halálakor kettő munkanapra
- kötelező orvosi vizsgálata tartamára

26. A bűncselekmény bűntettnek minősül vagy vétségnek.

IGAZ

27. Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában és annak befejezését követően is korlátozás nélkül betekinthet az eljárás során keletkezett összes iratba.

HAMIS

28. Az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok!

- munkavállaló utasítása
- munkavállaló figyelmeztetése

29. Főszabály szerint minden az ügyfél kérelmére induló közigazgatási eljárás sommás eljárásként vagy automatikus döntéshozatali eljárásként indul.

IGAZ

30. A csődeljárás esetén a bíróság kit rendel ki!

vagyonfelügyelőt

31. A megkötött munkaszerződés nem más, mint a munkaviszony létrehozására irányuló jogügylet, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával jön létre.

IGAZ

32. A használati mintaoltalom valamely tárgy kialakítására, szerkezetére vagy részeinek elrendezésére vonatkozó megoldás, ha új, feltaalói lépésen alapul és iparilag alkalmazható.

IGAZ

33. Az alábbiakból a büntetés kiszabása mihez igazodjon!

- a bűncselekmény tárgyi súlyához
- a bűnösség fokához
- az elkövető társadalomra veszélyességéhez
- az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez

34. A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha a végrehajtás eredménytelen volt.

IGAZ

35. A csődeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezheti.

HAMIS

36. Melyik vagy melyek NEM része(i) a tiszteességtelen verseny tilalmának!

- gazdasági erőfölény szerzése
- a Versenyhivatal eljárása

37. Melyek az iparjogvédelem területei!

- árujelzők
- találmányok (szabadalom)
- használati mintaoltalom
- növényfajták

38. A munkarend alatt a munkaidő beosztását értjük.

IGAZ

39. Felszámoló kötelezettségeit!

- hitelezői igényeket nyilvántartásba venni
- adós követeléseit az esedékességekor behajtani
- évente közbenső mérleget készíteni

40. A szerzői jogon alapuló vagyoni jogok!

- átdolgozás
- többszörözés
- terjesztés
- kiállítás

41. A szerzői jogvédelem akkor jön létre, ha az alkotást bejelentik vagy nyilvántartásba veszik.

HAMIS

42. Szabálysértés esetén alkalmazható kényszerintézkedések!

- elővezetés
- szabálysértési őrizet
- ruházat, csomag és jármű átvizsgálása
- lefoglalás
- rendbírság

43. A felszámolási eljárás melyik bíróság hatáskörébe tartozik?

törvényszék

44. A törvény minden versenyt korlátozó, torzító, azt kizáró megállapodást, magatartást vagy szervezeti döntést (kartell) tilt.

IGAZ

45. Csődeljárás melyik bíróság hatáskörébe tartozik!

törvényszék

46. A szabadság fajtait!

- fizetés nélküli szabadság
- szülési szabadság
- betegszabadság

47. A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha az adós a csődegyezség ellenére nem fizetett.

IGAZ

48. A büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el.

IGAZ

49. A felmondási idő főszabályként 30 nap.

IGAZ

50. A munkaszerződés főszabályként alaki kötöttség nélkül is megköthető.

HAMIS

51. A szerzői művet a jogi védelemhez nem kell nyilvántartásba venni, mert a törvény a szerző egyéni, eredeti szellemi tevékenységből eredő alkotást védi.

IGAZ

52. A szerzői jogvédelem személyhez fűződő jogai!

- nyilvánosságra hozatal joga
- visszavonás joga
- a mű egységének a védelme (integritás)
- név feltüntetéséhez való jog

53. Mely esetekben lehetséges mentességet kapni a versenykorlátozó megállapodások alól!

- törvényi mentesség
- csoportmentesség
- egyedi mentesség alapján

54. A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha a vagyonfelügyelővel szemben fennálló együttműködési kötelezettségét nem teljesíti.

IGAZ

55. Mi tartozik a tisztelességtelen verseny tilalma alá!

- hírnévröntás
- bojkott felhívás
- jellegbitorlás

56. A közigazgatási hatósági döntés formáját vagy formáit!

- végzés
- határozat

57. A szabálysértési hatóság az ügy érdemében határozattal dönt.

IGAZ

58. A csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra!

- a bíróság végzéssel elrendelte a cégtől felszámolását
- eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén

59. Az alábbiakból a büntetés kiszabása mihez igazodjon!

- a bűncselekmény tárgyi súlyához
- a bűnösség fokához
- az elkövető társadalomra veszélyességéhez
- az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez

60. A nem előírt formában beterjesztett és ezért a közigazgatási hatóság által visszautasított kérelmet a jogszabályban meghatározott időn belül pótolni lehet.

IGAZ

61. Melyekre terjed ki a munkáltató tájékoztatási kötelezettsége!

- munkáltatói jogkör gyakorlójáról
- szabadság mértéke
- a munkáltató kollektív szerződés hatálya alá tartozik – e
- napi munkaidő

? alapbér

62. A Btk. szerint tettesnek minősül a társtettes, a közvetett tettes és a felbujtó.

HAMIS

63. A fizetési haladék célja a csődvagyón megőrzése a hitelezőkkel történő egyezség érdekében.

IGAZ

64. Jelölje meg a közigazgatási hatóságra vonatkozó alapelveket!

- hatékonyság elve
- hivatalbóliság elve
- jogszabályos elve

65. A kartell tilalom alá eső megállapodás semmis.

IGAZ

66. A munkakör azoknak a tipikus feladatoknak a meghatározása, amit a munkavállalonak teljesíteni kell.

IGAZ

67. Adós fizetésképtelenség esetén akkor kezdeményezheti a felszámolási eljárást, ha nem tud vagy nem akar csődeljárást kezdeményezni.

IGAZ

68. Az olyan üzleti gyakorlat, amely befolyásolja az üzletfelek vagy lehetséges üzletfelek gazdasági megtartását, vagy erre alkalmas minden esetben tilos

IGAZ

69. Az iparjogvédelem nem biztosít kizárolagos jogokat az oltalom tárgyának hasznosítására, használatára.

HAMIS

70. A felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet és a hitelezők többek között miben állapodhatnak meg!

- kielégítés sorrendjében
- teljesítsi határidő módosításában
- kielégítés módjában, arányában
- ami a fizetőképesség helyreállítását szolgálja, vagy a bevételt növelő intézkedésekben

71. Melyik a csődeljárás kezdő időpontja!

a csődeljárás elrendeléséről szóló végzés közzétételének napja

72. A felszámolást elrendelő végzés közzétételét követően a felszámolási zárómérleg benyújtásáig a hitelező és az adós egyezséget köthet.

IGAZ

73. Büntethetőséget kizáró okok:

- kórós elmeállapot
- kényszer és fenyegetés
- tévedés
- jogos védelem
- végszükség
- jogszabály engedély
- gyermekkor (betöltött 14. életév)

74. A hatóság az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági bizonyítványt ad ki, amely közokiratnak minősül.

HAMIS (hatósági igazolványt ad ki)

75. Hatósági eljárások, melyek nem tartoznak az Ákr. hatálya alá!

- szabálysértési eljárás
- a választási eljárásra, a népszavazás kezdeményezésére és a népszavazási eljárásra
- az adó, – valamint vámigazgatási eljárásra
- a menekültügyi és idegenrendészeti, valamint – az állampolgársági bizonyítvány kiadásának kivételével – az állampolgársági eljárásra
- a versenyfelügyeleti eljárásra
- a Magyar Nemzeti Banknak törvényben meghatározott hatósági eljárásaira

76. A versenytörvény tiltja a gazdasági erőfölény megszerzését.

IGAZ

77. Felszámolás esetén a bíróság végelszámolót rendel ki.

HAMIS

78. Munkaviszony létesítésekor a próbaidőt mindig meg kell kötni.

IGAZ

79. Szabadalmi oltalom jár egy találmánynak ha:

- új
- feltalálói tevékenységen alapul
- iparilag alkalmazható

80. Szabadalmi oltamat kizáró okok:

- közrendbe vagy közerkölcsebe ütközik
- ember klónozására szolgáló eljárás
- állatok genetikai azonosságát módosító eljárás, ha az szenvedést okozhat állatoknak anélkül, hogy jelentős gyógyászati eredményt nyújtana
- állatok genetikai azonosságát módosító eljárás során létrejövő állat
- emberi vagy állati test kezelésére szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárások

81. Használati mintaoltalom jár egy találmánynak, ha:

- új
- feltalálói lépésen alapul
- iparilag alkalmazható

82. A formatervezési mintaoltalom valamely termék egészének vagy részének megjelenése, amelyet magának a terméknek vagy díszítésének a külső jellegzetességei eredményeznek.

IGAZ

83. Formatervezési mintaoltalom jár, ha:

- új
- egyéni jellegű külső formájú, esztétikai megjelenésű

84. A munkaviszony nem más, mint „foglalkoztatásra irányuló jogviszony”, amely a munkakörrel meghatározott tevékenység rendszeres végzésére munkaszerveződéssel jön létre a munkáltató és a munkavállaló között.

IGAZ

85. Közérdekű munka kiszabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható.

HAMIS

86. Csődeljárás nem kérhető például akkor, ha a korábbi csődeljárás jogerős befejezésének közzétételétől két év még nem telt el.

IGAZ

87. Szándékosan követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában.

HAMIS

88. A bűnösség megnyilvánulási formái a bűntett és a vétség.

HAMIS

89. Csődeljárást minden formában lehet kezdeményezni!

ELEKTRONIKUS ÚTON

90. Versenyfelügyeleti eljárás indulhat:

- bejelentésre
- hivatalból
- kérelemre
- panaszra

91. Funkcióját tekintve mind a jogorvoslati, mind a végrehajtási eljárás csak esetleges szakasza a közigazgatási hatósági eljárásnak.

IGAZ

92. Ha a csődeljárás során az egyezség nem jön létre, a bíróság a csődeljárást megszünteti, az adós fizetésképtelenségét hivatalból állapítja meg és elrendeli az adós felszámolását.

IGAZ

93. Szabálysértés esetén felelősségre vonható a felbujtó és a bűnsegéd is.

IGAZ

94. Bűncselekmény elkövetése esetén mellékbüntetésnek minősülnek:

KÖZÜGYEKTŐL ELTILTÁS, pl.:

- nem rendelkezik választójoggal, nem vehet részt népszavazáson
- nem lehet hivatalos személy
- nem érhet el katonai rendfokozatot vagy nem kaphat belföldi kitüntetést és külföldi kitüntetés elfogadására engedélyt
- nem viselhet tisztséget köztesületben, közalapítványokban

95. Felszámolást kezdeményezheti:

- adós
- hitelező
- végelszámoló

96. Közigazgatási ügyben jogorvoslati eljárást az ügyfél nem kezdeményezhet, azt minden esetben a hatóság hivatalból folytatja le.

HAMIS

97. Ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú – és az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható –, büntetés helyett figyelmeztetés alkalmazható, amely a hatóság rosszallását kifejező, nevelő jellegű intézkedés.

IGAZ

98. A munkaviszony megszűnik, ha:

- valamilyen esemény bekövetkeztével
- munkavállaló halálával
- a munkáltató jogutód nélküli megszűnése (pl.: felszámolás)
- jogviszonyváltás következik be

99. A munkaviszony megszüntethető jognyilatkozattal, mely:

- a felek kölcsönös jognyilatkozata (közös megegyezés)

- egyoldalú jognyilatkozat (felmondás, rendkívüli felmondás)

100. Felmondáskor mindenki fél felmondhat, indokolni a munkáltató köteles.

IGAZ

101. A munkáltató nem mondhat fel:

- várandonosság
- szülési szabadság
- a nő jogszabály szerinti, az emberi reprodukciós eljárással összefüggő kezelésének ideje alatt mesterséges megtermékenyítés
- a gyermek gondozása céljából igénybe vett fizetés nélküli szabadság
- tényleges önkéntes tartalékos katonai szolgálatteljesítés

102. Azonnali hatályú felmondással – indoklás nélkül megszüntetheti

a.) bármelyik fél a munkaviszonyt a próbaidő alatt

b.) a munkáltató a határozott idejű munkaviszonyt

103. Próbaidő esetén bármelyik fél indoklás nélkül, azonnali hatállyal megszüntetheti a munkaviszonyt.

IGAZ

104. A munkáltató kötelezettségei:

- a munkavállalót a munkaszerződés és a munkaviszonyra vonatkozó szabályok szerint foglalkoztatni (foglalkoztatási kötelezettség)
- a munkavégzéshez szükséges feltételeket biztosítani
- a munkavállalonak azt a költségét megtéríteni, amely a munkaviszony teljesítésével indokoltan merült fel
- biztosítja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeit
- a munkalépést megelőzően és a munkaviszony fennállása alatt rendszeres időközönként köteles ingyenesen biztosítani a munkavállaló munkaköri alkalmassági vizsgálatát
- munkavállalót csak olyan munkára lehet alkalmazni, amely testi alkatára vagy fejlettségére tekintettel rá hátrányos következményekkel nem járhat
- a fogyatékossággal élő személy foglalkoztatása során gondoskodni kell az ésszerű alkalmazkodás feltételeinek biztosításáról (akadálymentesítés)

105. A munkáltató jogai:

- irányítás
- ellenőrzés
- fegyelmezés
- eltiltás
- kártérítés

- kikötni a gazdasági veszélyeztetés tilalmát
- jogosult a munkavállalót átmenetileg a munkaszerződéstől eltérő munkakörben, munkahelyen vagy más munkáltatónál foglalkoztatni

106. A munkavállaló kötelezettségei:

- a munkáltató által előírt helyen és időben munkára képes állapotban megjelenni
- munkaideje alatt – a munkavégzés céljából, munkára képes állapotban – a munkáltató rendelkezésére állni
- munkatársaival együttműködni
- munkáját személyesen, az általában elvárható szakértelemmel és gondossággal, munkájára vonatkozó szabályok, előírások, utasítások ás szokások szerint elvégezni
- a munkakörének ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartást tanúsítani

107. A munkavállaló jogai:

- mentesülés a munkavégzés alól (pl.: bírósági eljárásban részvétel, haláleset, kötelező orvosi ellátás)
- díjazás
- szabadság
- egészséges és biztonságos környezet
- kártérítés

108. Nem állapítható meg szabálysértés:

- ha a tevékenység vagy a mulasztás bűncselekményt valósít meg
- ha a tevékenységre vagy mulasztásra közigazgatási bírság kerül kiszabásra

109. Szabálysértési eljárás indul a következők alapján:

- feljelentés
- szabálysértési hatsóág agy a bíróság hivatali hatáskörben szerzett tudomása
- helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés

110. Szabálysértési kényszerintézkedések:

- elővezetés (idézésre nem jelenik meg)
- szabálysértési őrizet (szökésre való veszély esetén)
- ruházat, csomag és jármű átvizsgálása
- lefoglalás
- rendbírság (eljárás megzavarása miatt)

111. Szerzői jog téma pl.:

- irodalmi mű
- számítógépi programalkotás (szoftver)

- színmű, zenés színmű, táncjáték és némajáték
- zenemű, szöveggel vagy anélkül
- rádió – és televíziójáték
- filmalkotás és más audiovizuális mű
- fotóművészeti alkotás
- építészeti alkotás és annak terve
- iparművészeti alkotás és annak terve

112. A szerzői jog védelem létrejötte pusztán az alkotás létrejöttével a szerzői jogvédelem is létrejön, semmilyen bejelentés vagy nyilvántartásba – vétele nem szükséges.

IGAZ

113. A szerzői mű:

- emberileg felfogható, érthető gondolatot tartalmazó
- egyéni és eredeti jelleggel bíró
- általában rögzített eredményt jelent.

114. A szerző védelem nem függ:

- mennyiségi
- minőségi
- esztétikai jellemzőktől
- az alkotás színvonalától

115. Konkrét személyhez fűződő jogok:

- nyilvánosságra való hozatal joga (a szerző dönt arról, hogy nyilvánosságra hozza – a művet)
- visszavonás joga
- név feltüntetéséhez való jog
- integritáshoz való jog (a mű egységének a védelme)

1.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A közhelyi szervezetszabályozó eszközök jogforrásnak minősülnek.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

2.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A közkegyelem gyakorlása az Országgyűlés feladatkörébe tartozó funkció.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

3.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A Miniszterelnököt a Köztársasági elnök nevezi ki.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

4.

Jelölje meg, hogy az alább felsoroltak közül melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon!

közigazgatási és munkaügyi bíróságok

járási bíróságok

Alkotmánybíróság

Ítéltáblák

Kúria

megyei törvényszékek

Helyes válaszok:

Alkotmánybíróság

5.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az EU tagállamainak száma a Brexit után is 28.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

6.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az Európai Parlament uniós szintű jogalkotó hatáskört gyakorolhat.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

7.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A hátrányos megkülönböztetés alapja lehet a nem, faj, vallás és a nyelv alapján történő megkülönböztetés.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

8.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az állam lehet polgári jogi jogalany.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

9.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A birtokvédelemnek kivételesen sem lehet eszköze az önhatalom.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

10.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A találás tulajdonszerzési jogcím.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

11.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A cselekvőképesség a jogi személyiséget egyik fő kritériuma.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

12.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Jogi személy csak határozatlan időre jöhet létre.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

13.

Jelölje meg a jogi személy jogutód nélküli megszűnésének eseteit!

változásbejegyzési eljárás okán

az arra jogosult szerv megszünteti

a tagok vagy alapítók kimondják megszűnését

Helyes válaszok:

változásbejegyzési eljárás okán

az arra jogosult szerv megszünteti

a tagok vagy alapítók kimondják megszűnését

14.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A céggégyék adatai között kötelezően szerepelnie kell a képviselet módjának.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

15.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A korlátolt felelősségű társaság lehet tagja elismert vállalatcsoportnak.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

16.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A gazdasági társaság jogutódlással történő megszünésének egyik módja a felszámolási eljárás.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

17.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A korlátolt felelősségű társaság legfőbb szerve az igazgatóság.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

18.

Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást!

egyéni cég tagja

magyar állampolgár

kiskorú személy

gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja

akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül

Helyes válaszok:

egyéni cég tagja

kiskorú személy

gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja

akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik, amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül

19.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az Állami Számvevőszék ellenőrzése nem terjed ki a nemzeti vagyon kezelésére, védelmére és hasznosítására.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

20.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A helyi önkormányzat éves költségvetése törvény formájában kerül elfogadásra.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

21.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az árkartell, a területi kartell és a piacfelosztó kartell a versenytörvényben nevesített kartell fajták.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

22.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A Versenytanács határozattal pénzbüntetést nem szabhat ki, csak bírságot.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

23.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A sommás eljárás az ügyfél kérelmére indulhat.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

24.

Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban a beidézett személy terhére mikor szabható ki eljárási bírság!

ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg, és ezt a körülményt nem menti ki

ha a szabályszerű idézésre nem jelenik meg és nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

ha eltávozik a meghallgatása előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

Helyes válaszok:

ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg, és ezt a körülményt nem menti ki

ha a szabályszerű idézésre nem jelenik meg és nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

ha eltávozik a meghallgatása előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

25.

Jelölje meg, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet!

kicserélést

semmit

szerződéstől elállhat

kijavítást

arányos árleszállítást

Helyes válaszok:

kicserélést

szerződéstől elállhat

kijavítást

arányos árleszállítást

26.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az érvénytelenség kötelemeketkeztető tény.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

27.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Kötbérkikötés kizárolag írásban tehető. .

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

28.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A haszonbérleti szerződést rövidebb időre kötik, mint a bérleti szerződést.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

29.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az indokolt többletmunka elvégzése a vállalkozót a vállalkozási szerződés alapján megillető jog.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

30.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A munkakör megjelölése a munkaszerződés kötelező tartalmi elemei közé tartozik.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

31.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A próbaidő kollektív szerződés rendelkezése esetén legfeljebb 6 hónap is lehet.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

32.

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető jogok!

szabadság

személyes munkavégzés

munkaképes állapotban megjelenés

biztonságos munkakörnyezet

együttműködés munkatársaival

Helyes válaszok:

szabadság

biztonságos munkakörnyezet

33.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A csődeljárás egyik célja az adós felszámolása.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

34.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Csődeljárás a törvényszék előtt kezdeményezhető.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

35.

Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra!

a bíróság végzéssel elrendelte a cég felszámolását

eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén
a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik

Helyes válaszok:

a bíróság végzéssel elrendelte a cég felszámolását

eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén

a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik

36.

Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek!

végkielégítés fizetése

közműdíj

munkabér fizetése

Helyes válaszok:

végkielégítés fizetése

közműdíj

munkabér fizetése

37.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A jogszabály meghatározza egy értékhatárt, amelyre tekintettel felszámolási eljárás kezdeményezhető, amennyiben az adós követelései ezt az értékhatárt meghaladnák.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

38.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Felszámolási eljárásban ideiglenes vagyonfelügyelő nem kérhető.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

39.

Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit!

adós követeléseit az esedékességek kor behajtani
hitelezői igényeket nyilvántartásba venni
évente közbenső mérleget készíteni

Helyes válaszok:

adós követeléseit az esedékességek kor behajtani
hitelezői igényeket nyilvántartásba venni
évente közbenső mérleget készíteni

40.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A kényszergyógykezelés mellékbüntetésnek minősül.

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

GAZDASÁGI JOG 2019 (GAZDINFO)

1. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Ha a csődeljárás során az egyezség nem jön létre, a bíróság a csődeljárást megszünteti, az adós fizetésképtelenségét hivatalból állapítja meg és elrendeli az adós felszámolását.

IGAZ

2. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A csődeljárást a felszámoló és a hitelezők is kezdeményezhetik!

HAMIS

3. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Csődeljárás kezdeményezése esetén jogi képviselet nem kötelező.

HAMIS

4. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A szabálysértési elzárást csak bíróság szabhat ki.

IGAZ

5. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Csődeljárás nem kérhető például akkor, ha adós ellen felszámolási eljárás indult.

IGAZ

6. Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a szerzői jogvédelem személyéhez fűződő jogai!

- () a. nyilvánosságra hozatal joga IGAZ
b. felhasználás joga IGAZ
c. hasznosítás joga HAMIS
d. visszavonás joga IGAZ
e. a mű egységének védelme (integritás) IGAZ

7. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek szabadalmi oltalmat kizáró okok! ()

- a. közrendbe ütközik IGAZ
b. a társadalmi gazdasági rendkét sérti HAMIS c. emberi klónozássra irányul IGAZ
d. állati test kezelésére szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárás IGAZ

8. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Szabálysértést valósít meg nem csak a szándékos elkövetés, hanem a gondatlan elkövetés is. **IGAZ**

9. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Csődeljárást esetén a bíróság felszámolót rendel ki.
HAMIS

10. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A csődeljárást követően a cégt jogutód nélkül megszűnik.

HAMIS

11. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A fizetési haladék célja a csődvagyón megőrzése a hitelezőkkel történő egyezség érdekében. **IGAZ**

12. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Egyéni vállalkozó ellen sem csődeljárásnak, sem felszámolási eljárásnak nincs helye.
IGAZ

13. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés.
IGAZ

14. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges a szerzői alkotás szabad felhasználása!

- () a. idézés IGAZ
b. tömegtájékoztatás IGAZ
c. sokszorosítás HAMIS
d. iskolai felhasználás IGAZ
e. rendezvényen történő felhasználás HAMIS

15. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek az iparjogvédelem területei! ()

- a. találmányok (szabadalom) IGAZ
b. sui generis adatbázisok HAMIS

- c. használati mintaoltalom IGAZ
- d. állatfajták HAMIS
- e. árujelzők IGAZ
- f. növényfajták HAMIS

16. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A büntetőjogi felelősség differenciálásának elve szerint a szankciók súlya és szigora az elkövetett bűncselekménnyel arányban álljon.

IGAZ

17. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé!

- () a. elzárás IGAZ
- b. pénbüntetés IGAZ
- c. pénbírság HAMIS

18. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú- és az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható-, büntetés helyett figyelmeztetés alkalmazható, amely a hatóság rosszallását kifejező, nevelő jellegű intézkedés.

IGAZ

19. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé! ()

- a. közvetítői szerződés IGAZ
- b. fuvarozási szerződés HAMIS
- c. vállalkozási szerződés HAMIS

20. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé!

- () a. halálbüntetés HAMIS
- b. szabadságvesztés IGAZ
- c. közmunka HAMIS
- d. közérdekű munka IGAZ

21. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelemhez többek között mit kell csatolni! () a. a tagok előzetes egyetértését biztosító okiratot

IGAZ

- b. adóbevallást HAMIS
- c. adós hitelezőinek névsorát IGAZ

22. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé!

- () a. közvetítői szerződés HAMIS
- b. fuvarozási szerződés IGAZ
- c. vállalkozási szerződés IGAZ

23. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A bűncselekmény bűntettnek minősül vagy vétségnak.

IGAZ

24. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon. **IGAZ**

25. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

Bűntett az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.

IGAZ

26. Jelölje meg a kötelemeketetkeztető jogi tényeket! (✓)

- a. szerződésből **IGAZ**
- b. utaló magatartásból **IGAZ**
- c. károkozásból **IGAZ**
- d. egyoldalú jognyilatkozatból **IGAZ**
- e. Érvénytelenségből **HAMIS**

27. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bérleti szerződést nem kötelező, míg a haszonbérleti szerződést kötelező írásban megkötni. **IGAZ**

28. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé!

- (✓) a. **közvetítői szerződés IGAZ**
- b. **fuvorozási szerződés HAMIS**
  - c. **vállalkozási szerződés HAMIS**
  - d. **bizományi szerződés IGAZ**

29. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható. **IGAZ**

30. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A haszonbérleti szerződést hosszabb időre köti, mint a bérleti szerződést.
IGAZ

31. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Btk. szerint részesnek minősül a felbujtó és a bűnsegéd.
IGAZ

32. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerzői művet a jogi védelemhez nem kell nyilvántartásba venni, mert a törvény a szerző egyéni, eredeti szellemi tevékenységből eredő alkotást védi.
IGAZ

33. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szomszédos jogok védelme azokra vonatkozik, akiknek a tevékenysége a szerzői mű felhasználása érdekében történik.

IGAZ

34. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ajándékot az ajándékozó főszabályként visszakövetelheti.

HAMIS

35. Igaz vagy Hamis? (✓)

A hatályos büntetőjogunk szankciórendszerét a jogkövetkezmények kettőssége jellemzi, mivel a törvény büntetések és intézkedések alkalmazását teszi lehetővé.

IGAZ

36. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bűnösség megnyilvánulási formái a szándékosság és a gondatlanság.

IGAZ

37. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A közérdekű munkát az elítélt díjazás ellenében végzi.

HAMIS

38. Jelölje, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet!

(✓) a. kijavítást IGAZ

b. kicsérélést IGAZ

c. arányos árleszállítást IGAZ

d. szerződéstől elállhat IGAZ

e. Semmit HAMIS

39. Jelölje meg a szerződés megtámadásának okait! (✓)

a. tévedés IGAZ

b. megtévesztés IGAZ

c. feltűnő értékaránytalanság IGAZ

d. jogszabályba ütközés HAMIS

40. Jelölje meg, hogy a csődeljárást milyen formában lehet kezdeményezni! (✓)

a. szóban HAMIS

b. papír alapon írásban HAMIS

c. elektronikus nyomtatványban IGAZ

41. Jelölje meg a csődeljárás célját! (✓)

a. az adós felszámolása HAMIS

b. az adós fizetőképességének helyreállítása IGAZ

c. az adós tevékenységének megszüntetése HAMIS

42. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Akkor nyújtható be az adós felszámolás iránti kérelem, ha a követelés összege meghaladja a jogszabályban meghatározott értékhatárt.

IGAZ

43. Jelölje meg, hogy mire irányul a kötelem! ( )

- a. **dolog átadására IGAZ**
- b. **tevékenységre IGAZ**
- c. **tevékenységtől való tartózkodásra IGAZ**
- d. **erkölcsi normák érvényesítésére HAMIS**

44. Jelölje meg, hogy milyen jogintézményeket nevez meg a Ptk. a szerződés megerősítésére!

- ( ) a. **kikötése HAMIS**
- b. **kezesség HAMIS**
  - c. **foglaló IGAZ**
  - d. **kötbér IGAZ**
  - e. **előleg HAMIS**

45. Jelölje meg a szerződésszegés eseteit! ( )

- a. **kötelezetted késedelme IGAZ**
- b. **jogosult átvételi késedelme IGAZ**
- c. **hibás teljesítés IGAZ**
- d. **teljesítés megtagadása IGAZ**
- e. **teljesítés lehetetlenné válása IGAZ**

46. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A Btk. szerint a foglalkozástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy végleges hatállyú.
IGAZ

47. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Adós fizetésképtelensége esetén akkor kezdeményezheti a felszámolási eljárást, ha nem tud vagy nem akar csődeljárást kezdeményezni.
IGAZ

48. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha a végrehajtás eredménytelen volt. **IGAZ**

49. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )

A szerződés érvénytelen, ha semmis vagy sikерrel megtámadták.
IGAZ

50. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A felszámolás elrendeléséig az adós és a hitelező egyetértése esetén szünetelés kérhető. **IGAZ**

51. Jelölje meg az alábbi állításokból, az ingatlan elbirtoklási idejére melyik

igaz? ( ) 15 év IGAZ

5 év HAMIS

10 év HAMIS

52. Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képzik a gazdasági társaság

szerveit! (?) **könyvvizsgáló IGAZ**

felügyelő bizottság IGAZ

társaság tagjainak gyűlése IGAZ

munkavállalók érdekképviseleti szerve HAMIS

ügyvezetés IGAZ

53. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Becsületsértés: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás.

IGAZ

54. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mi befolyásolja az ember cselekvőképességét a jog

szerint! (✓) **kor IGAZ**

gondnok nyilatkozata HAMIS

mentális állapot IGAZ

állampolgárság megléte HAMIS

törvényes képviselő nyilatkozata IGAZ

55. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A gazdasági társaságok alapító okirata lehet alapszabály társasági szerződés és létesítő okirat. **IGAZ**

56. Jelölje meg, hogy mire irányulhatnak az atipikus munkaserződések! (✓)

távmunka IGAZ

vállalkozói munkavégzés HAMIS

bedolgozói munkaviszony IGAZ

bizományosi munka HAMIS

munkaerő-kölcsönzés IGAZ

57. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, vagy a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre.

IGAZ

58. Jelölje meg az állam jogalanyiságára vonatkozó igaz állításokat! (?)

a. **az államot a polgári jogi jogviszonyokban az állami vagyon**

felügyeletéért felelős miniszter képviseli. HAMIS

b. **az állam a polgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt IGAZ**

c. **az állam egyszerre lehet közjogi és magánjogi jogalany IGAZ**

59. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A törvényeket arab számmal jelöljük, míg a rendeleteket római számmal kell jelölni.

HAMIS

60. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A cég székhelye, telephelye és fióktelepe olyan ingatlan lehet, amely a cég tulajdonát képezi, vagy amelynek használatára jogosult.

IGAZ

61. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?

A munkarend alatt a munkavállaló beosztását értjük.

IGAZ

62. Jelölje meg, hogy az alábbi jogi személyek közül melyek azok a gazdasági társaságok, amelyeket a hatályos Ptk. szerint alapítani lehet! (✓)

közkereseti társaság **IGAZ**

közös vállalat **HAMIS**

részvénytársaság **IGAZ**

korlátolt felelősségű társaság **IGAZ**

közkereseti társaság **IGAZ**

szövetkezet HAMIS

63. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Mivel az egyéni cég csak a vagyonával felel a kötelezettségeiről, egyéni cég tagja más társaság korlátlanul felelős tagja is lehet

HAMIS

64. Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek tartoznak a jogszabályok megismerését szolgáló hivatalos lapok közé! (✓)

Nemzeti Jogszabálytár **HAMIS**

Jogi Fórum **HAMIS**

Tárcaközlöny **HAMIS**

Magyar Közlöny **IGAZ**

Jogtár **HAMIS**

65. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A jogi személy határozott vagy határozatlan időre jöhet létre.

IGAZ

66. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. (✓)

A törvényességi felügyeleti eljárásban a jogi személy belső viszonyaiban keletkezett jogosító tények vizsgálatát végzi a bíróság.

IGAZ

67. Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy

létesítésére! (✓) jogi személy szabadon létesíthető IGAZ

a jogi személy a létesítő okirat tagok általi elfogadásával jön létre HAMIS

a jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre IGAZ

jogi személy csak határozatlan időre jöhet létre HAMIS

68. Jelölje meg, hogy milyen típusú részvényeket bocsáthat ki egy

részvénytársaság! (✓) elsőbbségi részvény IGAZ

főrészvény HAMIS

másodlagos részvény HAMIS

kamatozó részvény IGAZ

dolgozói részvény IGAZ
törzsrészvény IGAZ

69. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen formában lehet jogi személyt

létrehozni! ( ) alapító okirat IGAZ

alapszabály IGAZ

cégbírósági határozat HAMIS

társasági szerződés IGAZ

70. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )

A felügyelőbizottság fő feladata a jogi személy képviselete.

HAMIS

71. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A megkötött munkaserződés nem más, mint a munkaviszony létrehozására irányuló jogcímlet, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával jön létre. **IGAZ**

72. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Az egyéni céget bármely természetes személy alakíthat.

HAMIS

73. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A zártkörű részvénytársaság operatív irányítást végző szerve az ügyvezető vagy ügyvezetők. **HAMIS**

74. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )

A tilos önhatalom ellen a birtokos - a birtok megvédéséhez szükséges mértékben - önhatalommal is felléphet.

IGAZ

75. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A kft esetében a jogszabály nem határozza meg a legkisebb alapítói vagyon nagyságát! **HAMIS**

76. Jelölje meg a szabadság fajtáját! ( )

fizetés nélküli szabadság IGAZ

szülési szabadság IGAZ

rendes szabadság HAMIS

betegszabadság IGAZ

77. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az Országgyűlés akkor határozatképes, ha az ülésen az országgyűlési képviselők több mint a fele jelen van. **IGAZ**

78. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A jóhírnév megsértése, ha valaki más személyre vagy és e személyt sértő valótlan tényt állít vagy valós tényt hamisan tüntet fel.

IGAZ

79. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervek **NEM jogosultak törvényalkotásra! (?) **Országgyűlés HAMIS****

Kormány IGAZ

Alkotmánybíróság IGAZ

Önkormányzatok képviselő testülete IGAZ

80. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervekből állhat a

kft-t. (✓) felügyelő bizottság IGAZ

közgyűlés HAMIS

ügyvezetés IGAZ

taggyűlés IGAZ

igazgatóság HAMIS

81. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogi személy törvényes képviseletét a vezető tisztségviselő látja el.

IGAZ

82. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A kft. legfőbb szerve a közgyűlés.

HAMIS

83. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogi személy tulajdonosi ellenőrzését a felügyelő bizottság látja el.

IGAZ

84. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyik, vagy melyek tartoznak a tulajdonjog elemei

közé! (?) a birtoklás joga IGAZ

a használat joga IGAZ

a hasznosítás joga IGAZ

haszonélvezet IGAZ

85. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkaszerződést írásbeli formában kell megkötni!

IGAZ

86. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki melyek jellemzők a gazdasági

társaságokra! (✓) állami elismerés IGAZ

állandó szervezet IGAZ

célalárendeltség IGAZ

tulajdonos(ok) teljes felelőssége HAMIS

alapítóktól, tulajdonosuktól elkülönült vagyon IGAZ

korlátozott cselekvőképesség HAMIS

87. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ingatlan elbirtoklási ideje tíz év.

HAMIS

88. Jelölje meg, hogy hogyan szüntethető meg a munkaviszony! ( )

közös megegyezéssel IGAZ

felmondással IGAZ

jogutódlással HAMIS

rendkívüli felmondással IGAZ

89. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A cégbíróság feladatai közé tartozik a kisebbségi jogok gyakorlását biztosító kérelmek elbírálása és a közhasznúvá minősítés is.

IGAZ

90. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A jog a gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség, amely a társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza, és az egyének és a közösség cselekvéseit alakítja.

IGAZ

91. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A jogosult a követelését másra átruházhatja.

IGAZ

92. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerződési jog alapelvei! ( )

Visszterhesség vélemény IGAZ

Szerződések írásbelisége HAMIS

Szerződési szabadság IGAZ

Együttműködési kötelezettség IGAZ

Különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél IGAZ

93. Jelölje meg, hogy mely állítás vagy állítások jellemzik a kötbért! (?)

káratalány funkciót tölt be IGAZ

bánatpénzt jelent HAMIS

kötbér után kamat kikötése semmis IGAZ

bíróság nem mérsékelheti HAMIS

írásban köthető ki IGAZ

94. Jelölje meg, hogyan kerül sor a munkaviszony megszüntetésére! ( )

munkáltató jogutód nélküli megszűnésével HAMIS

munkavállaló halála esetén HAMIS

azonnali felmondással IGAZ

közös megegyezéssel IGAZ

95. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Csődeljárás esetén az egyezségi javaslat megismerhetőségét a hitelezők számára a tárgyalás időpontját megelőzően biztosítani kell.

IGAZ

96. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A károsultat a kárenyhítési kötelezettség terheli.

IGAZ

97. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A 14.életévét be nem töltött személy jognyilatkozata minden esetben semmis, nevében és helyette a törvényes képviselője jár el.

IGAZ

98. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A felszámolás elrendelését követően a hitelezők igényeiket – a jogszabályban meghatározott időn belül – kötelesek a felszámolónak bejelenteni.

IGAZ

99. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában és annak befejezését követően is korlátozás nélkül betekinthet az eljárás során keletkezett összes iratba.

IGAZ

100. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az anyagi jogforrás a jogalkotó szervet jelöli az elsőjogforrás a jog megjelenési formája (pl. törvény). **IGAZ**

101. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A munkaidő a munkaviszonyból eredő munkavégzési kötelezettség időbeli kerete, azaz a munkaszerződés szerint a munkavállaló mennyi időt alatt köteles a munkát végezni, illetve a munkáltató rendelkezésére állni. **IGAZ**

102. Jelölje meg a szabálysértés esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket!

( ) elővezetés IGAZ

elzárás HAMIS

szabálysértési őrizet IGAZ

rendbírság IGAZ

103. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A méhmagzatnak az éle születésig dologi várománya van.

IGAZ

104. Jelölje meg, hogy bűncselekmény elkövetése esetén az alábbiakból melyik, vagy

melyek minősülnek mellékbüntetésnek! ( )

közügyektől eltiltás IGAZ

megrovás HAMIS

kényszergyógykezelés HAMIS

jótájtéti munka HAMIS

105. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz, vagy hamis! ( )

Az „opt-in” elv lényege, hogy az adatkezelés megkezdéséhez nincs szükség az alany beleegyezésére, de az adatalany bármikor „kiszállhat”.

HAMIS

106. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Szabálysértési büntetésnek minősül az elzárás, a pénzbüntetés, a közmunka.

HAMIS

107. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A munkarend alatt a munkaidő beosztását értjük.

IGAZ

108. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! ( ) adós ellen csődeljárás indult **HAMIS adós szünetelést kért az egyezsgökötés érdekében **HAMIS** adós a csődegezségben foglaltak ellenére nem telesített **IGAZ****

109. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az Állami Számvevőszék ellenőri a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadást. **IGAZ**

110. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A részvénytársaság az egyetlen gazdasági társaság, amely a társasági jogokról értékpapírt jogosult és köteles kiállítani.

IGAZ

111. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé! ( )

figyelmeztetés HAMIS
elkobzás HAMIS
közérdekű munka IGAZ

112. Jelölje meg, hogy milyen feltétel (akár több is) teljesülése elégges ahhoz, hogy az adatkezelés jogoszt legyen! ( )

az adatkezelés közérdekű feladat ellátásához szükséges **IGAZ** az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél **IGAZ** az érintett hozzájárulását adta a személyes adatai kezeléséhez **IGAZ** az adatkezelés az adatkezelő gazdasági érdekében szükséges **HAMIS**

113. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Próbára vétel esetében a szerződés csak akkor hatályosul, ha a megtékintő erről nyilatkozik. **HAMIS**

114. Jelölje meg, hogy mely alábbi területek képezhetik a szerzői jog tárgyát!

(?) **formatervezési alkotás IGAZ**
iparművészeti mű IGAZ
filmalkotás IGAZ
irodalmi mű IGAZ
építészeti alkotás IGAZ

115. Jelölje meg, hogy milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv!

( ) **jogi személy IGAZ**
jogképességgel felruházott nem jogi személy IGAZ
állam IGAZ
természetes személy IGAZ

116. Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabálynak! ( )

miniszteri rendelet IGAZ

minisztériumi rendelet HAMIS

kormányrendelet IGAZ

törvény IGAZ

117. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A hatóság az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági bizonyítványt ad ki, amely közokiratnak minősül.

IGAZ

118. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A munkaszerződés főszabályként alaki kötöttség nélkül is megköthető.

IGAZ

119. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A Btk. szerint tetteknek minősül a társtettes, a közvetett tettek és a felbujtó.

HAMIS

120. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Származékos tulajdonszerzésnek minősül a csere, az öröklés, vagy az adás-vétel útján történő szerzés is. **IGAZ**

121. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A részvénytársaság ügyvezetését az ügyvezető látja el.

HAMIS

122. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A használati mintaoltalom valamely termék egészének vagy részének megjelenésére kérhető, amelyet magának a terméknek vagy díszítésének a külső jellegzetességei eredményeznek.

HAMIS

123. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A munkaviszony kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését követő munkanap.

IGAZ

124. Jelölje meg, hogy milyen adatvédelmi jogérvényesítési lehetőségek állnak az

érintettek rendelkezésére! ( )

hatósági vizsgálat kezdeményezése a NAIH-nál IGAZ

adatvédelmi biztoshoz fordul HAMIS

a felelős miniszterhez fordul beadvánnyal HAMIS

adatvédelmi pert indít IGAZ

125. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A jogi személy székhelye a jogi személy bejegyzett irodája, ahol a jogi személynek biztosítania kell a részére címzett jognyilatkozatok fogadását és a jogi személy jogszabályban meghatározott iratainak elérhetőségét. **IGAZ**

126. Jelölje meg, hogy az ajándék főszabályként mikor követelhető vissza!

- () téves feltevés esetén IGAZ
tévedés esetén HAMIS
ajándékozó létfenntartása veszélybe került IGAZ

127. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A személyes adatok kezelése jogoszerű, ha az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges.

HAMIS

128. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv!

- () természetes személy IGAZ
nem jogképes személy HAMIS
költségvetési személy HAMIS
cselekvőképes személy HAMIS
jogi személy IGAZ

129. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A felmondást minden két fél (munkavállaló és munkáltató) köteles megindokolni.

HAMIS

130. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Az államháztartás úgy is megfogalmazható, mint a közzeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere.

IGAZ

131. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki vagy kik kérvényezhetik a holtnak nyilvánítást!

- () ügyész IGAZ
az eltűnt személy közeli hozzájárulója IGAZ
bárki, aki úgy tudja, hogy az adott személy meghalt HAMIS
gyármhatóság IGAZ
bíróság HAMIS

132. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Cselekvőképességnél nevezük, amikor valaki a saját akarat-elhatározásából saját nevében jogokat szerezhet, kötelezettséget vállalhat.

IGAZ

133. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik, a követelések főszabályként öt év alatt érvényesek el. IGAZ

134. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése! () a NAV és a helyi önkormányzatok adóztatási és egyéb bevételszerző tevékenységére IGAZ a központi költségvetésből gazdálkodó szervezetekre (intézményekre) IGAZ a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadásra IGAZ az MNB gazdálkodására IGAZ

135. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé! (✓)

bizományi szerződés HAMIS
megbízási szerződés IGAZ
vállalkozási szerződés IGAZ

136. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felszámolási eljárásban adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti.
HAMIS

137. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Kormány a végrehajtó hatalom általános szerve.
IGAZ

138. Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit! (?)

személyegyesüléssel IGAZ
kötelezettséggel IGAZ
kötelezettség jogutód nélküli megszűnésével HAMIS
a szolgáltatás teljesítésével IGAZ
hibás teljesítéssel HAMIS

139. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerzői jogon alapuló vagyoni jogok!

(✓) visszavonás HAMIS
átadolgozás IGAZ
terjesztés IGAZ
kiállítás IGAZ
többszörözés IGAZ

140. Jelölje meg, hogy melyik a közkereseti társaság legfőbb szerve!

(✓) igazgató tanács HAMIS
ügyvezetés HAMIS
igazgatóság HAMIS
a tagok gyűlése IGAZ

141. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Semmis szerződés esetén a teljesítés még követelhető.
HAMIS

142. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?)

A kötelem tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelemben kikötött adósi magatartás
IGAZ

143. Jelölje meg, hogy mikor nem alakulhat át jogi személy! (✓)

jogutód nélküli megszűnése iránti eljárás van folyamatban IGAZ jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedés hatálya alatt áll IGAZ csődeljárás alatt áll IGAZ

144. Jelölje meg, hogy csődeljárás esetén a bíróság kit rendel ki! (✓)

felszámolót HAMIS

végeszámolót HAMIS
vagyonfelügyelőt IGAZ

145. Jelölje meg, a vállalkozási szerződés alapján a vállalkozót megillető jogokat!

() zálogjog IGAZ

indokolt többletmunka elvégzése HAMIS

indokolt pótmunka elvégzése HAMIS

vállalkozói díj IGAZ

146. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Az adatvédelem jelentése túlmutat az adatok védelmén, valójában az adatai nyolc védelmére irányul. IGAZ

147. Jelölje meg az EU tagországainak számát! ()

20 HAMIS

25 HAMIS

28 IGAZ

148. Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit! ()

adós követeléseit az esedékességekkel behajtani HAMIS

évente közbenső mérleget készíteni IGAZ

hitelezői igényeket nyilvántartásba venni IGAZ

149. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A felek a munkaszerződést egyoldalúan is módosíthatják.

HAMIS

150. Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást! () a.

egyéni cég tagja IGAZ

b. kiskorú személy IGAZ

c. akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül IGAZ

d. gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja IGAZ

e. magyar állampolgár HAMIS

151. Az egyezségi tárgyalás során a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet és a

hitelezők megállapodhatnak: ()

a felszámoló személyéről HAMIS

a kielégítések arányáról és módjáról IGAZ

a teljesítési határidő módosításáról IGAZ

a kielégítés sorrendjéről IGAZ

152. Jelölje meg, hogy mely hatósági eljárások nem tartoznak az Ákr. hatálya alá!

() versenyfelügyeleti eljárás IGAZ

hatósági bizonyítvány kiadása HAMIS

adó-, ill. válmigazgatási eljárás IGAZ

anyakönyvezetési eljárás HAMIS

szabálysértési eljárás IGAZ

153. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Senki sem tekinthető szabálysértés elkövetésében felelősnek mindaddig, amíg szabálysértési felelősséget a szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

IGAZ

154. Jelölje meg, hogy melyek a szabadalmi oltalom korlátjai! ( )

találmánybitorlás HAMIS

előhasználati jog IGAZ

szabadalombitorlás HAMIS

tranzitárú HAMIS

továbbhasználati jog IGAZ

155. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének feltétele, hogy a vállalkozni kívánó természetes személy e szándékát bejelentse a nyilvántartást végző hatóságnak.

IGAZ

156. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás hibája miatt is. **IGAZ**

157. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül felszámolást ki, mely

szerv vagy szervek kezdeményezhetik! ( )

felszámoló HAMIS

hitelező IGAZ

adós IGAZ

végfelszámoló IGAZ

158. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Szándékosan követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában.

HAMIS

159. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha az adós a csődgyeqzség ellenére nem fizetett.

IGAZ

160. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétseresen köteles visszatéríteni.

IGAZ

161. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az Alaptörvényben csak a legfontosabb jogi alaptételek találhatók, a garanciális jellegű kívánalmakat sarkalatos törvények bontják ki.

IGAZ

162. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A közigazgatási hatósági ügy intéséből kizárt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyalagos megítélése vagy akinek a jogát az ügy közvetlenül érinti.

IGAZ

163. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra!

(a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése

hiányzik IGAZ

a bíróság végzéssel elrendelte a cég felszámolását IGAZ

eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén IGAZ

164. Jelölje meg, hogy melyik a csődeljárás kezdő időpontja! ()

a csődeljárás elrendeléséről szóló végzés közzétételének napja IGAZ

a csődeljárás elrendeléséről szóló ítélet közzétételének napja

HAMIS a hitelezőknek küldött értesítés napja HAMIS

165. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha a vagyonfelügyelővel szemben fennálló együttműködési kötelezettségét nem teljesíti.

IGAZ

166. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A szabálysértési elzárás bármely szabálysértési ügyben eljáró szerv vagy hatóság által kiszabható. **HAMIS**

167. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A Gazdasági Versenyhivatalnál automatikusan megindul a versenyfelügyeleti eljárás.

IGAZ

168. Jelölje meg a szerződés megszüntetésének eseteit! ()

a felek megállapodásával IGAZ

bánatpénz adásával HAMIS

bíróság által IGAZ

egyoldalú jognyilatkozattal IGAZ

169. Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által

teljesítendő kötelezettségek! ()

munkabér fizetése IGAZ

közműdíj IGAZ

végkielégítés fizetése IGAZ

170. Jelölje meg, hogy melyik, vagy melyek a Btk. szerinti intézkedések!

(pártfogó felügyelet IGAZ

vagyonelkobzás IGAZ

kiutasítás HAMIS

171. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető jogok!

(szabadság IGAZ

együttműködés munkatársaival HAMIS

személyes munkavégzés IGAZ

munkaképes állapotban megjelenés HAMIS

biztonságos munkakörnyezet IGAZ

172. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Funkcióját tekintve minden a jogorvoslat, minden a végrehajtási eljárás csak esetleges szakasza a közigazgatási hatósági eljárásnak.

IGAZ

173. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a gazdálkodás rendjét

sértő bűncselekmények közé! ( )

vesztegetés HAMIS

csődbűncselekmény IGAZ

a számvitel rendjének megsértése IGAZ

költségvetési csalás HAMIS

174. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok!

(?) munkavállaló utasítása IGAZ

munkavállaló figyelmeztetése IGAZ

munkavállaló foglalkoztatása HAMIS

munkabér fizetése HAMIS

biztonságos munkakörülmények biztosítása HAMIS

175. Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő

feltételek teljesülése esetén! ( )

három éven belül HAMIS

nem követelhető vissza HAMIS

egy éven belül HAMIS

általános elévülési időn belül IGAZ

176. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A szerzői jog az irodalom, a tudomány és a művészett körébe tartozó alkotások létrehozásának, felhasználásának sajátos szabályait foglalja magában.

IGAZ

177. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az előszerződést a szerződésre előírt alakban kell megkötni!

IGAZ

178. Jelölje meg, hogy mely alábbiak közül melyek a közvetlen irányítás vagylagos feltételei! Ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen ( )

a. a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel,

részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint 50%-val rendelkezik IGAZ

b. jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására IGAZ

c. ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni IGAZ

179. Jelölje meg, hogy milyen jogokkal rendelkeznek a GDPR szerint azok a személyek, akiknek az adatait kezelik! ( )

hozzáférési jog IGAZ

törléshez való jog IGAZ

átlátható tájékoztatáshoz való jog IGAZ

adathordozáshoz való jog HAMIS

180. Jelölje meg, hogy milyen módon szűnhet meg jogutódlással a gazdasági társaság!

( ) **szétválással IGAZ**

végeleszámolási eljárással HAMIS

társasági forma váltással IGAZ

felszámolási eljárással HAMIS

egyesüléssel IGAZ

181. Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy

szétválására! ( ) a. Különválás esetén a jogi személy fennmarad. HAMIS

b. Kiválás esetén a jogi személy vagyonának egy része a kiválással létrejövő jogi személyre mint jogutódra száll át. IGAZ

c. A jogi személy szétválása különválás vagy kiválás útján is történhet. IGAZ

d. Kiválás esetén a jogi személy megszűnik. HAMIS

182. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A kényszertörlési eljárás megindítását a cégbíróság rendeli el.

IGAZ

183. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek minősülnek a büntethetőséget kizáró oknak!

( ) **tévedés HAMIS**

gyermekkor IGAZ

feledékenység HAMIS

kóros elmeállapot IGAZ

184. Jelölje meg, hogy milyen kritériumok jellemeznek kötelezően minden gazdasági társaságot! ( ) a. jogi személyiséggel IGAZ b. A tagok meghatározhatják közösen, hogy mely

tag(ok) részesedjenek a nyereségből, ill. mely tagok

viseljék a veszteséget. HAMIS c. A gazdasági társaságnak rendelkeznie kell az

ügyvezetését és képviseletét ellátó állandó szervezettel IGAZ d. a tagoktól

elkülönült vagyon IGAZ e. a gazdasági társaság célja az üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatása IGAZ

185. Jelölje meg, hogy amennyiben a tulajdonátruházó szerződéseket ( )

adásvételi IGAZ

bizományosi HAMIS

ajándékozási IGAZ

csere IGAZ

186. Jelölje meg, hogy mi számít társasági jogvitának ( )

a tagok társasági jogviszonyával kapcsolatos, egymással szemben keletkezett jogvitája IGAZ gazdasági társaság és a vezető tisztségviselője között, annak jogviszonyából eredő jogvita IGAZ a gazdasági társaság és a tagja közti, a társasági jogviszonyból eredő jogvita IGAZ gazdasági társaságok üzleti viszonyaikra vonatkozó jogvita IGAZ gazdasági társaság és hitelezők közötti jogvita HAMIS

187. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A szerzőt kizárolagos jog illeti meg a mű egészének vagy egy azonosítható részének bármilyen felhasználására.

IGAZ

188. Jelölje meg, hogy a vállalkozó hogyan köteles a tevékenység végzésének feltételeit megszervezni! ( )

- biztosítania kell a tevékenység gazdaságos elvégzését IGAZ**
- biztosítania kell a tevékenység biztonságos befejezését IGAZ**
- biztosítania kell a tevékenység szakszerű elvégzését IGAZ**
- biztosítania kell a határidőre történő befejezését IGAZ**

19. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mit tehet a korlátozottan cselekvőképes személy a törvényes képviselőjének közreműködése nélkül! ( )

- mindenféle szerződést köthet, de csak írásban HAMIS**
- akár nagyobb ajándékot is elfogadhat HAMIS**
- akár nagyobb ajándékot is adhat HAMIS**
- rendelkezhet a munkájával szerzett jövedelmével IGAZ**
- hétköznapi életvitelhez tartozó szerződéseket köthet IGAZ**
- tehet olyan jognyilatkozatot, amire a törvény felhatalmazza IGAZ**

20. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból a Köztársasági elnökre melyik igaz, vagy melyek igazak! ( )

- Magyarország államfője IGAZ**
- az Országgyűlés választja IGAZ**
- kinevezi a miniszterelnököt IGAZ**
- törvényeket alkothat HAMIS**

191. Jelölje meg a törvény kezdeményezésére jogosultakat! ( )

- bármely országgyűlési képviselő IGAZ**
- legfőbb ügyész HAMIS**
- köztaársasági elnök IGAZ**
- Kormány IGAZ**
- országgyűlési bizottság IGAZ**

192. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek igazak a foglalóra! ( )

- a bíróság mérsékelheti IGAZ**
- kötelező írásban rögzíteni HAMIS**
- írásbeliség nem kötelező IGAZ**
- kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja IGAZ**
- mértékét a Ptk. nem határozza meg IGAZ**

193. Jelölje meg az ingatlan tulajdonjogának kisajtításával kapcsolatos feltételeket!

- ( ) közérdekkű célra történhet IGAZ**
- azonnali, teljes és feltétlen kárterítés mellett történhet IGAZ**
- kivételes esetben történhet IGAZ**
- miniszteri jóváhagyáshoz kötött IGAZ**

194. Jelölje meg, hogy melyek igazak a Kormányra! ( )

- a közigazgatás legfőbb szerve IGAZ**
- az Országgyűlésnek felel IGAZ**
- a végrehajtó hatalom általános szerve IGAZ**

195. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?

Költségvetési támogatás támogatási döntés alapján, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül nyújtható.

IGAZ

196. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A személyhez fűződő jogok megsértésének szankciója lehet a jogosítás megállapítása, az attól való eltiltás, az elégtétel, illetve az előző állapot helyreállítása vagy akár kártérítés.

HAMIS

197. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az Alkotmánybíróság ítélettel dönt.

HAMIS

198. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek nem része(i) a tisztelességtelen verseny tilalmának! (?)

jellegbitorlás HAMIS

gazdasági erőfölény szerzése IGAZ

a Versenyhivatal eljárása HAMIS

bojkott felhívás IGAZ

hírnévrontás HAMIS

199. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Munkaviszony létesítésekor a próbaidőt mindenki kell tölteni.

HAMIS

200. Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képezik a gazdasági társaság szerveit!

(?) könyvvizsgáló IGAZ

felügyelő bizottság IGAZ

társaság tagjainak gyűlése HAMIS

munkavállalók érdekképviseleti szerve HAMIS

ügyvezetés IGAZ

201. Jelölje meg, az önkormányzat feladatkörébe tartozó funkciókat! (✓)

önkormányzati jelképek alkotása IGAZ

törvény módosításának kezdeményezése az Országgyűlésben HAMIS

a helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés IGAZ

érdek-képviseleti szövetség létrehozása IGAZ

202. Jelölje meg, hogy a munkavállaló mikor mentesül a munkavégzési és rendelkezésre

állási kötelezettségének teljesítése alól! (✓)

kötelező orvosi vizsgálat tartamára IGAZ

elháríthatatlan ok miatti indokolt távollét tartamára IGAZ

hozzátartozó halálakor kettő munkanapra IGAZ

bíróság vagy hatóság felhívására IGAZ

203. Jelölje meg, hogy mely alábbi jellemzők képezhettek a hátrányos megkülönböztetés alapját!

(✓) nem IGAZ

vallás IGAZ

faj IGAZ

nyelv IGAZ

204. Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) számára kötelező felügyelő bizottság választása! ()
a. Zrt., ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérík HAMIS

b. Zrt. minden esetben IGAZ

c. Nyrt., csak, ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérík HAMIS

d. Nyrt. minden esetben IGAZ

205. Jelölje meg, hogy a milyen esetekben kerülhet sor a közigazgatási hatósági ügy soron kívüli intézésre! ()

ha a hatóság érdeke megkívánja HAMIS ha a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedést rendelt el IGAZ ha az életveszélyvel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja IGAZ ha az ügyfél érdeke megkívánja HAMIS ha a kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége indokolja IGAZ

206. Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! (?)

közös megegyezéssel HAMIS

határozott idejű munkaserződés lejártával IGAZ

munkavállaló halála esetén IGAZ

felmondással HAMIS

munkáltató jogutód nélküli megszűnésével IGAZ

207. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik személyiségi jog megsértését szankcionálja a

Büntető Törvénykönyv! ()

emberi méltóság megsértése IGAZ

becsület megsértése IGAZ

élet, személyes szabadság megsértése IGAZ

levéltitok megsértése HAMIS

személy hátrányos megkülönböztetése IGAZ

208. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A vállalkozási szerződés esetében a megrendelőnek a létrehozott rendeltetésszerű használatra alkalmas művet nem kell átvennie, ha elégedetlen a vállalkozó teljesítésével.

HAMIS

209. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Közigazgatási ügyben jogorvoslati eljárást az ügyfél nem kezdeményezhet, azt minden esetben a hatóság hivatalból folytatja le.

HAMIS

210. Jelölje meg, hogy mi alapján indulhat szabálysértési eljárás! ()

bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ szabálysértési hatóság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés esetén IGAZ feljelentés alapján IGAZ

211. Jelölje meg az államháztartás alapelveit! ( )

részletesség IGAZ

éves költségvetés alapján történő gazdálkodás IGAZ

nyilvánosság IGAZ

212. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Az adatvédelem jelentése megegyezik az adatok védelmével.

HAMIS

213. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Az államháztartás ellenőrzésének célja az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása.

IGAZ

214. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Az ingóság elbirtoklási ideje tíz év.

IGAZ

215. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A részvénytársaság legfőbb szerve a taggyűlés.

HAMIS

216. Jelölje meg, hogy mikor indulhat versenyfelügyeleti eljárás. ( )

kérelemre IGAZ

hivatalból IGAZ

panaszra IGAZ

feljelentésre HAMIS

bejelentésre IGAZ

217. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A jogszabály mindenkorán a kihirdetésétől hatályos.

HAMIS

218. Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! ( )

jogviszonyváltással IGAZ

közös megegyezéssel HAMIS

munkavállaló halála esetén IGAZ

felmondással HAMIS

219. Jelölje meg, hogy mely esetekben szűnik meg vagy kerül megszüntetésre az egyéni cég! ( ) a

cégbíróság megszűntnek nyilvánítja IGAZ a tag elhatározza a cégtől jogutód nélküli megszűnését,

vagy jogutódlással történő megszűnését IGAZ a cégbíróság a tag kérésére megszünteti HAMIS

az alapító okiratban meghatározott időtartam eltelt IGAZ

220. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A munkavégzés kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését követő munkanap.

IGAZ

221. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A GVH feladatai hatékonyabb, eredményesebb ellátása érdekében ágazati vizsgálatot és piackutatást végez. **IGAZ**

222. Jelölje meg, hogy felszámolás kezdeményezésekor ki számára kötelező a jogi képviselet!

(✓) adós IGAZ

végelszámoló HAMIS

hitelező HAMIS

223. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Főszabály szerint minden az ügyfél kérelmére induló közigazgatási eljárás sommás eljárásként vagy automatikus döntéshozatali eljárásként indul.

IGAZ

224. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás a kft-re igaz vagy hamis! (✓)

A kft-t a cégbíróság veszi nyilvántartásba.

IGAZ

225. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerződés szóban, írásban vagy ráutaló magatartással jön létre.

IGAZ

226. Jelölje meg, hogy milyen kötelezettségei vannak az adatkezelőnek az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) szerint! (✓)

adatregisztert kell az adatkezelési tevékenységről vezetni IGAZ

speciális esetekben adatvédelmi tisztségviselőt kell kijelölnie IGAZ

adatvédelmi hatásvizsgálatot kell végeznie IGAZ

227. Jelölje meg, hogy mikor végleges a közigazgatási hatóság döntése! (✓) ha a fellebbezés megengedett, de lemondta a fellebbezésről IGAZ az ügyfél a fellebbezésről lemondott IGAZ ha a közigazgatási hatóság közölte az érintettekkel a döntését IGAZ ha azt a hatóság már nem változtatja meg IGAZ ha a fellebbezésre rendelkezésre álló határidő eltelt úgy, hogy nem fellebbeztek IGAZ

228. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A rendeletek és az irányelvek jelentik az EU elsődleges jogforrását, a határozatok és az ajánlások a másodlagos (származékos) jogforrásokat.

HAMIS

229. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felszámolási eljárás három szakaszból áll: a felszámolási eljárás a felszámolás és a bírósági szakaszokból. **IGAZ**

230. Jelölje meg hogy az alább felsoroltak közül melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon! (✓)

Alkotmánybíróság IGAZ

Kúria HAMIS

Ítélezőtáblák HAMIS

közigazgatási és munkaügyi bíróságok HAMIS

**megyei törvényszékek HAMIS
járasi bíróságok HAMIS**

231. Jelölje meg, hogy csődeljárást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik!

- () **bíróság HAMIS**
adós IGAZ
felszámoló HAMIS

232. Jelölje meg, hogy mely adatokat tartalmaz kötelezően a cégjegyzék! () a cég adószámát IGAZ a cég pénzforgalmi számláit vezető pénzforgalmi szolgáltatók nevét és székhelyét HAMIS a cég jegyzett tőkjéét, a képviseleti módját IGAZ a cég nevét és cégjegyzékszámát, székhelyét IGAZ a létesítő okirat keltét és fő tevékenységét IGAZ

233. Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban ki az ügyfél! () akinek (amelynek) jogát, jogos érdekét vagy jogi helyzetét az ügy érinti IGAZ akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak IGAZ akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz IGAZ

234. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! () Normatív határozatot az Országgyűlés, normatív utasítást a Miniszterelnök hozhat. **IGAZ**

235. Jelölje meg, a jogi személy jogutódlással történő megszűnésének eseteit!

- () **különválás IGAZ**
összeolvadás IGAZ
beolvadás IGAZ

236. Jelölje meg a szabálysértés esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket!

- () **elzárás HAMIS**
szabálysértési őrizet IGAZ
elővezetés IGAZ
rendbírság IGAZ

237. Jelölje meg, hogy melyik igaz az alábbi állításokból! ()

- a. az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél IGAZ b. az adatvédelem az adatalanyok védelmét jelenti IGAZ c. az adatfeldolgozó csak meghatározott célból végezhet adatkezelést IGAZ d. az az adatkezelőnek kell bizonyítani a szabályok betartását, nem pedig a hatóságnak a

szabálysértést HAMIS

238. Jelölje meg, melyek az EU legfontosabb pénzügyi intézményeit!

- () **Európai Beruházási Bank IGAZ**
Európai Számvérvédelem IGAZ
Világbank HAMIS
Európai Központi Bank IGAZ

239. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A csődeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezheti!
HAMIS

240. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé! (✓)

pénzbüntetés HAMIS
pénbírság IGAZ
elzárás IGAZ
közérdekű munka IGAZ

241. Jelölje meg a kötelemfakasztó jogi tényeket! (✓)

utaló magatartásból IGAZ
egyoldalú jognyilatkozatból IGAZ
érvénytelenségből HAMIS
károkozásból IGAZ
szerződésből IGAZ

242. Jelölje meg az alapítvány ügyvezető szervét! (✓)

moratórium HAMIS
kuratórium IGAZ
oratórium HAMIS

243. Jelölje meg, hogy mi jellemzi a know-how-t! (✓)

vagyoni értéke van IGAZ
gyakorlatban felhasználható ismeret IGAZ
nem ruházható át másra HAMIS
korlátozottan hozzáférhető HAMIS
lajstromozni szükséges HAMIS

244. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Közérdekű munka kissabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható.
HAMIS

245. Jelölje meg, hogy mik az „antitrust” jog (versenykorlátozások) területei!

(✓) gazdasági verseny korlátozó megállapodás tilalma IGAZ
tisztegtelen verseny tilalma HAMIS
gazdasági erőfölényvel való visszaélés tilalma IGAZ
vállalkozások összefonódásának ellenőrzése IGAZ
az üzleti döntések tisztegtelen befolyásolásának tilalma HAMIS

246. Jelölje meg az államháztartás alapelveit! (✓)

teljesség IGAZ
valódiság IGAZ
egységesség IGAZ

247. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges mentességet kapni a

versenykorlátozó megállapodások alól! (✓)

törvényimentesség alapján IGAZ
cégbírósági határozattal HAMIS

**csoportmentesség alapján IGAZ
egyedi mentesség alapján IGAZ**

248. Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik igaz, vagy melyek igazak! (✓) a. A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót, illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg. IGAZ b. A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, ha elégedetlenek a társaság ügyvezetésével, hogy mentse fel az ügyvezetést a tevékenységek végzése alól. HAMIS c. A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását. HAMIS

249. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerződés csak semmisség esetén érvénytelen.

HAMIS

250. Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) legfőbb szerve a közgyűlés! (✓)

Betéti társaság HAMIS

Részvénytársaság IGAZ

Közkereseti társaság HAMIS

Korlátolt felelőségű társaság. HAMIS

251. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! (✓)

adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt IGAZ

adós szünetelést kért az egyezségkötés érdekében HAMIS

adós a csődugyezségen foglaltak ellenére nem telesített IGAZ

252. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogi norma a jog legkisebb önállóan értelmezhető egysége.

IGAZ

253. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jog fogalma szorosan kapcsolódik az állam, a társadalmi viszonyok fogalmához.

IGAZ

254. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik az adócsalás, a költségvetési csalás és a jövedékkel való visszaélés elősegítése is.

HAMIS

255. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Cégbíróság törli a céget a céggjegyzékből, ha megállapítja, hogy a céggel szemben követelés bejelentésére nem kerül sor, és a cég vagyonával kapcsolatos bejelentés vagy adatszolgáltatás nem érkezett. **IGAZ**

256. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A kötelem a relatív szerkezetű polgári jogviszonyok gyűjtő elnevezése.

IGAZ

257. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek minősülnek az alábbi jogi tények közül tulajdonszerzésnek! (✓)

találás IGAZ
használat HAMIS
bérlet HAMIS

258. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)
Közös tulajdon esetén, a tulajdonjog egy azon dolgon meghatározott hányadrészek szerint több személyt illet meg.

IGAZ

259. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)
Feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló.

IGAZ

260. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)
A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre.

IGAZ

261. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)
Ha a felszámolást a hitelező kezdeményezi, jogi képviselet kötelező.

HAMIS

262. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)
A közigazgatási hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja. **IGAZ**

263. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)
Az iparjogvédelem nem biztosít kizárolagos jogokat az oltalom tárgyának hasznosítására, használatára. **HAMIS**

264. Jelölje meg, hogy milyen esetei vannak a vállalkozások összefonódásának!
(✓) fúzió IGAZ
beolvadás IGAZ
kooperáció HAMIS
irányításszerzés IGAZ

265. Jelölje meg, hogy mely gazdálkodó szervezet alapítását kell a Cégbíróságnál bejelenteni!
(✓) egyéni cég IGAZ
szövetkezet IGAZ
egyéni vállalkozás HAMIS

266. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyeket kell meghatározni
az egyéni cég alapító okiratában! (✓)
felügyelő bizottság tagjai HAMIS
egyéni cég főtevékenységét IGAZ
alapító neve, címe, anyja neve IGAZ

**cégnév és székhely IGAZ
fizetendő osztalék mértéke HAMIS**

267. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból melyik igaz vagy melyek igazak! (✓) Az Alaptörvény szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét IGAZ

**Az Alaptörvény nem szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét HAMIS
Az Alaptörvény kizárolag az alapvető jogi szabályokat tartalmazza IGAZ
Az Alaptörvény csak az államszervezet felépítését szabályozza IGAZ**

268. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?)

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendelkezései a közérdekű adatokra nem terjednek ki.

HAMIS

269. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elvülés nyugszik. **IGAZ**

270. Jelölje meg, hogy melyek a bérbeadó jogai! (✓)

**ellenőrizheti a bérleti dolog használatát IGAZ bérleti szerződés
felmondásának jog, amennyiben nem fizetnek bérleti díjat IGAZ
fegyelmezési jog HAMIS zálogjog a bérleti díj és a költségek erejéig IGAZ**

271. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az uniós adatvédelmi rendelet (GDPR) elfogadását az adatgazdaság rohamos növekedése, különösen pedig az üzleti célú adathasznosítással összefüggő visszaélések indokolták.

IGAZ

272. Milyen szervezeti alrendszerei vannak a közigazgatási feladataknak?

(?) Szövetkezeti HAMIS

Önkormányzati IGAZ

Államtól független HAMIS

Államigazgatási IGAZ

273. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A feladatkör azt mutatja meg, hogy a konkrét ügyben milyen típusú közigazgatási szerv járhat el **HAMIS**

274. Jelölje meg, hogy melyek a hatósági tevékenység alap fajtái (✓)

Hatósági felügyelet IGAZ

Hatósági jogalkalmazás IGAZ

Hatósági szervezet HAMIS

Hatósági nyilvántartások vezetése IGAZ

Hatósági szakmai és szolgáltatói tevékenység IGAZ

275. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ügyfélre vonatkozó egyik alapelve a jogosítás elve, azaz, hogy részrehajlás nélkül, jogosítéken járjon el. **IGAZ**

276. Jelölje meg a kérelemre lefolytatandó jogorvoslati eljárásokat a közigazgatásban

() **Ügyész felhívás HAMIS**

Fellebbezés IGAZ

Felügyeleti eljárás HAMIS

Közigazgatási per IGAZ

277. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A hatósági bizonyítványt a hatóság az ügyfél kérelmére, a felhasználás céljának feltüntetésével adat igazolására ad ki.

IGAZ

278. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Kapcsolódó eljárásról beszélünk, ha egy ügy elintézése érdekében az ügyfél több hatósággal is kapcsolatba kell, hogy lépjen.

HAMIS

279. Milyen eljárásban bírálhatja el a közigazgatási hatóság a kérelmet?

() **Alap eljárásban HAMIS**

Teljes eljárásban IGAZ

Rész eljárásban HAMIS

280. Hatósági ügy, ha a hatóság a döntésével ()

Jogot, kötelezettséget állapít meg IGAZ

Ítéletet hoz közigazgatási jogvitában IGAZ

Jogsértést állapít meg IGAZ

Nyilvántartást vezet IGAZ

281. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Ideiglenes intézkedést tehet az illetékes hatóság, ha az szükséges kár vagy veszély elhárításához **IGAZ**

282. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Bűntett az a gondatlanságból elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény két évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.

HAMIS

Gazdasági jog

1. előadás, A jog szerepe és célja

1. 1. Jogi alapfogalmak

Jog: Általánosan érvényes normaösszesség, amely a társadalom minden tagjára kötelező. Az arra felruházott szervek által alkotott vagy szankcionált kikényszeríthető, általában kötelező „magatartásszabály”. **3 formája:** tiltás, parancs megengedés.

Jog: tárgyi jog (összes jogforrás) + **alanyi jog** (jogforrások tartalma – egyes személyeket megillető jogosultságok és kötelezettségek)

Jog, mint önálló társadalmi rendszer

- szabályozó, stabilizáló funkció
- alapvető emberi jogok biztosítása
- társadalmi konfliktusok feloldása
- társadalom alakítása

Jog, mint társadalmi-történelmi jelenség

- államhoz kötődik – társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza
- egyének és a közösség cselekvéseit alakítja
- gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség

Jog fejlődése:

1. írott jog
2. szokásjog
3. precedensjog

2 európai fejlődési irány:

- közös gyökér: **római jog**
- **angolszász jog** – precedens jog dominanciája
- **kontinentális jog** – írott jog dominanciája

Jog tagozódása/egységei

- **jogcsalád:** hasonló/azonos jogrendszer
- **jogrendszer:** adott területen érvényes és hatályos normák összessége
- **jogág:** egy egynemű területet felölő jogszabályok (különböző szakjogágak)
  - **jogszabályok:** Jog konkrét megjelenési formája - Általános érvényű, mindenire kötelező magatartásszabály, melyet az **arra felhatalmazott állami szerv megalkotott** és **közrebocsátott**, és az érvényesülését akár **kényszerrel** is biztosítja.
    - > **követelményei:**
    - > általános – mindenire vonatkozik
    - > közzétett
    - > világos, egyértelmű
    - > ellentmondás-mentes
    - > lehetséges követelő (reális)
  - > stabilitással rendelkező (ne kelljen túl gyakran módosítani)
  - > a szabály és a hivatalos cselekvés között egyeztést mutat
    - **jogi norma:** Jog legkisebb önálló egysége.
    - **hipotézis** (tényállás, feltételezés) + **diszpozíció** (rendelkezés) + **jogkövetkezmény** (szankció, jutalom, egyéb joghatás) – nem feltétlenül szerepelnek egymás mellett
    - **nem tipikus normák:** preambulum, vélelem, fikció

Jogalkotás: Jogalkotó hatáskörrel felruházott szerveknek az általános és absztrakt magatartásszabályok formájában megfogalmazandó jogi normák létrehozására irányuló tevékenysége.

- **Szakaszai**

- **Előkészítés**

- kezdeményezés
    - tervezet előkészítése
    - tervezet véleményezése
    - jogalkotó elé terjesztése

- **Kibocsátás**

- Elfogadás
    - Aláírás

- **Kihirdetés, közzététele** (Magyar Közlöny, Határozatok Tára, Tárcaközlönyök, Speckó hivatalos lapok – cékgözlöny)

Jogforrások (ahonnan ered a jogszabály) csoportosítása

- **Belső/anyagi jogforrás** – a kibocsátó
- **Külső/alaki jogforrás** – jogforrás formája

Jogszabályok csoportosítása:

- **Anyagi jogszabály:** A tartalma – jogok, kötelezettségek definiálása
- **Alaki jogszabály:** Az eljárás, a jogszabály érvényesítésének módja.

Közjogi szervezeteket szabályozó eszközök

- **Normatív határozat:** testület adja ki
  - Országgyűlés, Kormány, Alkotmánybíróság, Minisztérium
- **Normatív utasítás:** egy személy adja ki
  - köztársasági elnök, miniszterelnök, OBH, alapvető jogok biztosa, MNB elnöke, ÁSZ elnöke, Polgármester, jegyző

·elméleti bevezetést, bevezető hivatkozásokat ad egy nagyobb törvénykönyvhöz, törvényhez, egyezményhez, szerződéshez (pl. alaptörvénynél)
·tényállást bizonyítottnak tekintünk, ameddig az ellenkezője nincsen bizonyítva

jogi ténynek tulajdonságait kiterjesztjük egy másik jogi tényre, aminél nem állna meg, hogy lehessen alkalmazni jogkövetkezményt

Jogforrási hierarchia

Általános helyzetben		Rendkívüli- és szükségállapotban	
Anyagi jogforrások	Alaki jogforrások	Honvédelmi Tanács Köztársasági Elnök	
Országgyűlés	Alaptörvény – OGY képviselők 2/3 Sarkalatos törvény – jelen lévő képviselők 2/3 Törvény – egyszerű többség Törvényerejű rendelet (már nem lehet, csak komcsik)		
MNB elnöke	Országos szintű rendelet		
Kormány			
Miniszterelnök			
Miniszter (nem minisztérium!)			
Önkormányzat képviselő testülete	Helyi rendelet		

Törvények ellentmondásossága esetében a Kúria ún. **jogegységi határozatot** hozhat – a bíróságoknak ezeket az ítélezési tevékenység során kötelesek követni

Jogszabályok jelölése

- Törvény megnevezése: év arab számmal, törvény száma római számmal, a törvény megnevezése
- Rendeletek: rendelet száma arab számmal/évszám, kibocsátás dátuma római számmal, megnevezése

Jogszabály érvényessége: A jogszabály keletkezése, mi kell a kötelező érvényűségéhez.

Feltételei: feljogosított szerv alkotja, alkotása során betartották a szabályokat, illeszkedik a jogforrási hierarchiába, ki legyen hirdetve

Jogszabály hatályossága: Hol, mikor, kire, mire lehet/kell alkalmazni.

- időbeli, területi, személyi/szervi, tárgyi hatály

1.2. Alaptörvény

Alaptörvény: Társadalom belső rendjét, államszervezet felépítését, alapvető jogi szabályokat tartalmaz.(2012.01.01.) – nincsen számozva

• Gazdasági, pénzügyi rendelkezései

- Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik ▪ Biztosítja **tiszteességes gazdasági verseny** feltételeit
  - fellép a **gazdasági erőfölénnyel való visszaéléssel** szemben
  - védi a **fogyasztók jogait**

- mindenkinet jog van a **foglalkozás szabad megválasztásához, vállalkozáshoz**
- mindenki köteles **képességeinek és lehetőségeinek megfelelően dolgozni**, ezzel hozzájárulva a közösség gyarapodásához □ **adót fizetni**
- az ország **költségvetésének kiegysúlyozottnak, átláthatónak, fenntarthatónak** kell lennie, felelőse: Országgyűlés, Kormány

- MNB működés, sajtószabadság, nemzetiségek,
- visszaható hatállyal csak enyhíteni lehet
  - az OGY nem fogadhat el olyan **költségvetési törvényt**, amelynek következményeként az **államadósság meghaladná a GDP felét**
  - nem vehető fel olyan **kölcsön**, amely eredményeként az **államadóság meghaladná a GDP felét**
  - közpénzek esetében a központi költségvetésből csak olyan **szervezet részére nyújtható támogatás, vagy teljesíthető szerződés alapján kifizetés**, amelynek
    - tulajdonosi szerkezete
    - felépítése
  - támogatás felhasználásra irányuló tevékenysége **átlátható/transzparens**.

2.-3. előadás, Magyarországi államigazgatási szervek

2.1. Országgyűlés

- **képviseleti demokrácia - népképviseleti szerv**
  - közvetlen – közvetett demokrácia elemei
    - közvetlen: népszavazás (véleménynyilvánító, ügydöntő)
    - közvetett: népképviselet
  - 386 tag □ **199 tag** (106 egyéni körzet + 93 lista)
  - **egykamarás**
  - **4 évenkénti választás**
    - esetleg **időközi választás** lemondás, haláleset esetén
    - esetleg **rendkívüli választás** bizalmatlansági indítvány, országgyűlés működésképtelensége esetén • **Alakuló ülés**
      - választások után legkésőbb **1 hónappal a Köztársasági Elnök** hívja össze
      - **korelnök** vezeti **korjegyzők** segítségével
        - OGY belső **szervezetének kialakítása – bizottságok kialakítása, OGY elnökének megválasztása – állandó bizottságok**: 4 éves ciklusokra alakulnak, pl.: Házbizottság
    - mindig kötelező költségvetési, nemzetiségi és Házbizottságot alakítani
      - **eseti bizottságok**: egy adott témaéra alakulnak, pl.: vizsgáló bizottságok

- **2 rendes ülésszak:** őszi, tavaszi + **rendkívüli ülésszakok** (adótörvények, költségvetés)

- nyílt és zárt ülések
  - **határozatképesség**: összes képviselő fele + 1 fő (tehát minimum 100 fő)
  - **Szervezeti felépülés:**
    - **elnök**: Kovér László
      - ülésszakok, ülésnapok összehívása
      - megnyitja, vezeti az ülést
      - Házbizottság elnöke

- **alelnökök**
  - elnök helyettesítése
- **háznagy** – adminisztratív feladatkörök
- **jegyzők** – ülések lebonyolításának segítése
- **Bizottságok**
  - Költségvetési Tanács – költségvetés megalkotásának támogatása
- 3 tagú: MNB elnöke, ÁSZ elnöke, Költségvetési Bizottság elnöke
- **Frakciók**
  - min. 12 fő
  - külön titkár + egyéb előnyök
- **Országgyűlés Hivatala (berendezések, számlázás stb stb)**

· többkamarás rendszer esetében az alsóház javasol, a felsőház csak jóváhagy

· Házszabályért felel

· összes képviselő 2/3-adának kell elrendelnie

• **Feladatkörei:**

- törvényalkotás, Alaptörvény megalkotása
- köztársasági elnök, miniszterelnök, AB tagok, ombudman/alapvető jogok biztosa, Kúria elnöke, legfőbb ügyész, ÁSZ elnöke – megválasztása
- központi költségvetés elfogadása
- nemzetközi szerződéseket fogad el/ratifikál
- Kormány programjáról dönt
- hadi állapotot hirdet ki, békekötésről dönt
- közkegyelmet gyakorol

• **Ellenőrző szervei:** ombudsman, Állami Számvevőszék

2.2. Köztársasági elnök

- Magyarország államfője <-> kormányfő
- kifejezi a nemzet egységét

• **demokratikus működésért felel** – törvényt ír alá, hirdet ki (de akár javasolhat is törvényt) ○ ha a törvényt alkotmányellenesnek ítéli meg – AB-nál **előzetes normakontrollt** kezdeményez ○ vagy 2x visszaküldi **megfontolásra** az OGY-nek (utána köteles kihirdetni)

- **formális, protokoláris** szerep – elismeri a nemzetközi szerződéseket

- **5 évre** választható

- **35 év felett bárki a képviselők 1/5-nek ajánlásával, a képviselők 2/3-ának elfogadásával** • Honvédség főparancsnoka, javaslatot tesz a miniszterelnök személyére, Kúria elnökére ○ előbbit megbízza a kormányalakítással

- választásokat tűz ki, OGY alakuló ülését **összehívja**

- az OGY-t **feloszlatja**, ha nem tud költségvetési törvényt elfogadni
- 40 nap után sincsen **miniszterelnök**

- népszavazást kezdeményez

- kitüntetéseket, díjakat adományoz

2.3. Kormány

- **végrehajtó hatalom, a közigazgatás csúcossal**
  - rendeletalkotás, határozathozatal

- állampolgári jogok biztosítása
- gazdasági tervezet kidolgozása
- külpolitika
- kormányközi szerződések
- OGY felé felel
  - a kormány tagjai felé a képviselők **interpellációkat**, kérdéseket intéznek
- **államigazgatás szervei:** fővárosi, megyei, kerületi, járási kormányhivatalok
- **miniszterelnök + 11+2 db miniszter**
  - **tárca nélküli miniszterek** – egy adott feladatot látnak el, nem tartozik hozzájuk minisztérium
  - **miniszteri biztosok** – egy minisztériumon belül felelnek egy adott feladat ellátásért

„végre hajtó hatalom ellenőrzése

„közkegyelmet egy nagyobb csoport kap, ellentétben a KE elnök által biztosítható egyedi kegyelemmel □ ott egy ember kap „két sikertelen forduló esetén tartanak egy harmadik fordulót is – egyszerű többséggel szavazzák meg „OGY szavaz, hogy elfogadja-e a választ, ha nem akkor meg kell ismételnie

„max. 6 hónapf

2.4. Önkormányzatok

2 nagy csoportja: testületi önkormányzat (MTA, kamarák), helyi önkormányzatok (területi, települési, nemzetiségi)

Vonatkozó Alkotmányba foglalt rendelkezések

- főváros: Budapest
- fővárosi (- kerületi) – megye – községi
- az önkormányzatok jogi személyek

Területi és helyi önkormányzatok

- működésüket **sarkalatos törvény** szabályozza
- települési, megyei, budapesti önkormányzat (nincsen hierarchia, alá-fölé rendeltség – együttműködés) • **cél:** helyi **közakarat** képviselete, **államcélok** megvalósítása – önállóan szabályoz és igazgat helyi ügyekben ○ **közvetett népakarat** – választott képviselők
  - **közvetlen népakarat** – helyi népszavazás
- **demokratikusan megválasztott és működő** testületek – 5 évre
- saját költségvetés
- **közmeghallgatás intézménye**
- **Szervei:**
  - **képviselőtestület**
    - polgármester/főpolgármester – Polgármesteri Hivatal
    - bizottságok
    - jegyző – jogvégzett jogszakmai helyességet biztosító személy
    - **határozatképesség:** 50% + 1 fő jelenléte
  - **egyszerű többséggel hozott rendelet:** jelen lévők 50% + 1 fő

- **minősített többséggel hozott rendelet:** összes képviselő 50% + 1 fő
- **Közgyűlés**
  - **megyei önkormányzat jellemzője – rendeletek**
  - népszavazás
  - megyei főjegyző
  - Tevékenység:
    - **törvénybe foglalt kötelező feladatok**
      - területfejlesztés
      - vidékfejlesztés
      - területrendezés
      - koordináció
    - pl.: parkolás, kéményseprés, közvilágítás, parkok, egészségügyi alapellátás, természetvédelem, vízkárvédelem, hajléktalanellátás, közösségi közlekedés, kulturális örökség védelme, állategészségügy, helyi adók
  - **önként vállalt feladatok**
- akár vállalkozási tevékenységet is folytathatnak, ameddig az nem akadályozza a kötelező, törvényben feladatok ellátását
  - **államigazgatási feladatok**
    - pl.: okmányok kiállítása
- **Polgármesteri Hivatal**
  - **irányító:** polgármester
  - **vezető:** jegyző

Főváros kétszintű önkormányzata speciális – kétszintű önkormányzat: kerületi + fővárosi (fővárosi közgyűlés, főpolgármester, főjegyző)

2.5. Bírósági rendszer

- igazságszolgáltatás
- **2 fő bíróságtípus**
  - **Rendes bíróság**
    - 4 szint – de nem hierarchikus, nincsen utasítás
      - Járásbíróság, kerületi bíróság
    - 2 speciális: közigazgatási bíróság, munkaügyi bíróság
      - Törvényszékek (megyei, fővárosi)
      - Ítéltőtáblák
      - Kúria/Legfelsőbb Bíróság
      - Országos Bírói Hivatal – igazgatási feladatok ellátása
  - **választott bíróság**
  - **kereskedelmi jogviszonyhoz kapcsolódó ügyekben** hoznak ítéletet, a felek az állami bíráskodás helyett választják
    - **választott bíró**
      - **eseti választott bíró:**
        - 1 ügyben kell ítéletet hozni
      - a felek eljárási szabályokat kötnek ki (nyilvánosság kérdése, nyelv, hely)
        - **intézményes/állandó választott bíró**
    - **Kötött eljárásrend:** a felek egy szerződésben már előre kikötik az eljárás rendjét
    - nem feltétlenül jogvégzett bírók hoznak ítéletet – szakmai szereplők

- **állandó bírói listából kerülnek kiválasztásra**

- **nincsen fellebbezési lehetőség** – csak az ítélet érvénytelenítése kérhető rendes bíróságtól

- az érvénytelenítés lehetséges feltételei:
  - a választott bírói szerződés megkötése során az egyik fél nem volt jogképes, vagy cselekvőképes
  - a választott bírónak nem volt hatáskörében döntést hozni
  - az egyik felet nem értesítették megfelelően a választott bíróságról, bíróról, eljárásról
  - az eljárás nem az előre megírt feltételek szerint zajlott

- **Bírói jogállás**

- Kinevezésük pályázati úton történik meg. (KE nevezi ki)
- **Bírói függetlenség – elve:** A bírók között nincsen alá-fölé rendeltség, a bírók nem utasíthatóak, befolyásolhatóak döntéshozatalukban.
- **Bírói összeférhetetlenség** – elve: A bírók nem lehetnek politikai párt tagjai, nem lehetnek képviselők, semmilyen más állást nem vállalhatnak bírói pozíciójukon felül.
  - **Mentelmi jog:** Eljárás ellenük csak a mentelmi jog felfüggesszéte esetén indítható.
- Bíróságok működése
  - **eljárástípusok:** peres és nem peres/peren kívüli eljárás
    - **peres eljárás** – ellenérdekű felek közötti igazságszolgáltatás egy jogvitában, végeredménye: **ítélet**
    - **nem peres eljárás** – nincsenek ellenérdekű felek, nincsen jogvita. végeredménye: jogosultság megállapítása egy **végzés** formájában
      - **Csoporthoztató az eljáró szerint**
        - Bírósági nem peres eljárás (holtnak nyilvánítás)
        - Közjegyzői nem peres eljárás (hagyatéki eljárás)
        - Vérehajtói nem peres eljárás (vérehajtás)

„akár önkormányzati rendeletet is megsemmisíthetnek

„Ez alól kivételt képez, ha valamelyen tudományos-, szerzői-, sporttevékenységet végeznek. Tehát egy sportegyesület elnöki pozícióját betölthetik.

- **Csoporthoztató az eljárás tárgya szerint**

- Vagyoni jellegű nem peres eljárás (hagyatéki eljárás)
- Személyi jellegű nem peres eljárás (holtnak nyilvánítás)
  - Egyéb (előzetes bizonyítás)
- **Felek**
  - **polgári ügyekben**
    - **felperes** – kezdeményező – kereset
    - **alperes**
  - **büntető ügyekben** (társadalmi rendet veszélyeztető bűncselekmények)
    - **ügyész** – államot képvisel, kezdeményező – vád
    - **vádlott**
  - **magánvádas indítványok:** Olyan büntető eljárás, amit a súrtott, nem az állam indít. pl.: magántitok megsértése, becsületsértés
- **döntéshozatal**
  - **Ítélet:** Ügyben való érdemi döntés.
  - **Végzés:** Eljárás érdekében hozott döntés.
- **Igazságszolgáltatási alapelvek:**
  - **Igazságszolgáltatás bírói monopóliumának elve:** A bírósági útra tartozó ügyeket törvény határozza meg, ezekben csak bíró mondhat ítéletet.

- **Igazságszolgáltatás egységének elve:** Az igazságszolgáltatás előtt minden ember egyenlő, a jogszabályok mindenkihez egyformán vonatkoznak.
- **Társasbíráskodás-elve:** Az ítéletet szakmai tanácsnak kell hoznia, de akár laikusok is lehetnek tagjai. Az elv gyakorlatban nem valósul meg, nem lenne hatékony.
- **Tárgyalás nyilvánosságának-elve:** A tárgyalások a köz előtt nyilvánosak, de kérvinnyezhető zárttá nyilvánításuk bizonyos ügyekben .
- **Anyanyelv használatának-elve:** mindenki számára biztosítani kell, hogy a bírósági eljárás során az anyanyelvét használhassa.
- **Ártatlanság védelmének-elve:** mindenkit ártatlannak kell tekinteni, amíg be nem bizonyosult az ellenkezője.
- **Jogorvoslati jogosultság:**
- **Jogorvoslat:** Olyan eljárási cselekmény, amely a korábbi hiányos, vagy hibás döntés felülvizsgálatát célozza.
- **Védelem joga:** Amennyiben az egyik fél nem tud önmagának védőt biztosítani, az állam átvállalja ennek terhét: kirendelt védő.
- **Tisztelegés eljárás-elve:** Az eljárás során minden szabályt be kell tartani, az eljárásnak ésszerű idő alatt le kell záródnia.
- **Bírósági illeték:** Bírósági díj az eljárásért, melynek alapja a perérték.
- **Illetékkimentesség:** A bíróság az ügy jellegéből fakadóan, vagy az egyik fél anyagi helyzetére hivatkozva felmentést ad az illeték megfizetése alól.
- **Illetékfeljegyzés:** Az illeték megfizetésének nem kell az eljárás elején megtörténnie, majd a vesztes fél az eljárás végén fizeti meg.

2.6. Alkotmánybíróság

- **15 tag** – OGY választja a jelen lévők 2/3-os többségével, 12 évre az újraválaszthatóság joga nélkül
  - **45+ év**
    - **munkaszerve:** Alkotmánybíróság Hivatala
    - eljárásnak végeredménye **határozat** (NEM ÍTÉLET), esetleg hozhat **végést** is
    - **Feladatai**
      - **Alaptörvény értelmezése**
      - **Előzetes normakontroll:** Amennyiben a KE alkotmányjogi kifogással él egy törvénnyel szembne, akkor az Alkotmánybírósághoz elküldi a még ki nem hirdetett törvényt.
      - **Utólagos normakontroll:** Amikor az alkotmánybírók egy már érvényes, kihirdetett törvényt vizsgálnak.
      - **Egyedi normakontroll:** Amikor egy bíró, vagy több bíró fordul az alkotmánybírósághoz egy már kihirdetett törvénnyel kapcsolatban.
        - **Alkotmányjogi panasz elbírálása:** Amennyiben egy állampolgár úgy érzi, hogy valamilyen alkotmányos joga sérül, akkor lehetősége van az Alkotmánybírósághoz fordulnia jogorvoslatért.
        - **negatív jogalkotás:** Az Alkotmánybíróság sohasem módosítja a törvényt, alkotmányjogi kifogás esetén megsemmisíti azt. Döntésével szemben **nem lehet jogorvoslattal, vagy fellebbezéssel elni.**
        - nemzetközi szerződések alkotmányjogi vizsgálata

2.7. Ügyészség

- **egy teljesen független, csak a törvényeknek alárendelt szervezet**
- **Ügyészi szervek – hierarchikus felépítés:**
  - Legfőbb Ügyészség
  - Fellebviteli Főügyészség
  - Főügyészség

- Járási ügyészség
- **Legfőbb Ügyész**
  - 9 évre az OGY által választott személy
- **ügyész, legfőbb ügyész feladatak**
- **Közvádló:** Állami büntetőigény kielégítése, a vád képviselője, jogorvoslati kérelme általában súlyosbító.
  - büntetőügyben **nyomonozati tevékenység**
  - prevenció/megelőzés
- **felügyeli a büntetésvérehajtási intézmények** (aka börtönök) törvényességét.
Törvénytelenség esetén sérelemdíj, vagy kártérítés megfizetését kezdeményezi.
- **jogsegély/nemzetközi jogsegély:** Jogsegélyi kérdésekben dönt, illetve kérelmeket nyújt be. pl.: kiadatási kérelem

3. előadás, Uniós jog, közösségi jog

3.1. Európai Unió létrejötte

- 28 tagállam
- alapvető cél a későbbi háborúk megakadályozása a minél nagyobb **integráció** által
- 1951: **Európai Szén és Acél Közösség**
- 1957: **Európai Gazdasági Közösség** és **Európai Atomenergiai Közösség**
- 1965-67: a fenti három szervezet egyesítése: **Európai Közösségek**
  - **Alapítók:** BENELUX-államok, Franciaország, NSZK, Olaszország
- 1979: **Európai Monetáris Rendszer** – gazdasági unió
- 1986: **Egységes Európai Okmány intézménye**
  - belső egységes piac
- 1992: **Maastrichti Szerződés**
  - a politikai integráció 3 fő pillérének meghatározása
    - **Közös kül- és biztonságpolitika**
    - **Bel- és igazságügyi együttműködés**
  - **Európai Közösségek szellemiségeiben – „uniós állampolgárság” – szabad utazás**
    - **Maastrichti Kritériumok – euró bevezetésének**
      - Árstabilitás – 1,5%
      - Kamatok konvergenciája – 2%

„bíróságokkal ellentében

„ha a vádlott tagja a rendőrségnek

- Árfolyamok stabilitás – 2 év
- Stabil költségvetés (3% + 60%)

- **2001: nizzai szerződés** – közösségi döntéshozatal hatékonyságának növelése

- megszűnik a tagállami vétó intézménye □ többségi döntéshozatal
- Alapvető Jogok Chartája

- **2007: liisszaboni szerződés**

- a 3 pilléres rendszer megszűnése – az EU globálisan egységesen lép fel, mint egy jogi személyiségi ▪ **hatáskörök meghatározása**
  - **uniós hatáskor** (vámunióval kapcsolatos kérdések)
  - **tagállami hatáskör** (adószabályokat érintő kérdések)
  - **közös hatáskör** (bűnfügyi együttműködés)

3.2. EU intézményei

- **Európai Unió Tanácsa**

- tagjai a miniszterek
- uniós szakpolitikák kialakítása, jogharmonizáció

- **Európai Tanács**

- tagjai: kormányfők/miniszterelnökök + EB elnöke
- félévente 2x ülésezik

- **Európai Bizottság**

- székhely: Brüsszel
- tagállamok 1 fő biztos delegálnak
- végrehajtó hatalom

- **Európai Parlament**

- **székhely:** Strasbourg, Brüsszel
- tagjait öt évente a tagállamok polgárai választják – de bent már nem nemzetekként, hanem frakciókként ülnek
  - jogalkotó szerv, költségvetés kialakítása
  - **jogalkotási eljárás**
    - **Rendes jogalkotási eljárás/Együttdöntési eljárás**
      - Bizottság előterjeszt
      - Parlament és a Tanács együtt dönt
    - **Különleges jogalkotási eljárás**
      - ritka, gyors döntést igénylő esetekben
      - eljárási szabályok nélkül
  - **jogforrási hierarchia**
    - **Elsődleges jogforrások** (alapító szerződések, nemzetközi megállapodások, alapelvek, Alapjogi Charta)
      - **Másodlagos/Származtatott jogforrások**
    - **Irányelvezek** – be kell építeni őket a nemzeti jogszabályokba mindenkinék
    - **Rendeletek** – külön beépítés nélkül alapvetően érvényes mindenkinék
      - **Határozat** – csak a címzettjét kötelezi
      - **Ajánlások** – nem kötelezőek

- **Európai Közösségek Bírósága**

- **székhely:** Luxemburg
- **Testületei:** Európai Bíróság, Európai Törvényszék
- jogszabályok betartatása, jogértelmezés, jogérvényesítés (kötelezettségszegési eljárás) ○ eljárásrendje:
  - **írásbeli szakasz** (előadó bíró + főtanácsnok kijelölése, bírósági értekezlet a tárgyalás körülményeiről)
  - **szóbeli szakasz** – nyilvános tárgyalás

- **Európai Központi Bank**

- minden tagállam nemzeti bankja (nem csak az eurót használó)

3.3. Uniós társasági jogi formák

- **Európai Gazdasági Érdekcsoport**

- nem profitorientált

- min 2-en, maximum 20-an alapíthatják (legalább 2 alapító EU-s székhely)
  - (természetes és jogi személy)
    - alaptőkére vonatkozó szabályok nélkül
    - legfőbb szerve: Közgyűlés
    - vezetője: igazgató
- Európai Részvénnytársaság
  - profitorientált
  - legalább 2 tagállamban bejegyzett jogi személy alapíthatja
  - cél: tőkekoncentráció és költséghatékony (székhelyét különösebb költségek nélkül változtathatja) ○ alaptőke: részvények, min 120.000 euró
  - szervezetét a székhelye szerinti jog alapján kell kialakítania, de legfőbb szerve: Közgyűlés ○ ügyvezetése
    - monista: Igazgató Tanács
    - dualista: Igazgató Tanács + Felügyelő Bizottság
- Európai Szövetkezetet
  - célja: tagok szükségleteinek kielégítése (tagok közti áru- és szolgáltatásáramlás)
  - legalább 5 természetes személy minimum 2 különböző tagállamból
  - alaptőke: 30.000 euró
  - monista, dualista ügyvezetés

4. Polgári jog

4.1. Polgári jog alapjai

Polgári jog: Alapvetően garantálja az önrendelkezés szabadságát, a személyiséget kibontakozását, vagyonnal való szabad rendelkezést minden élő, minden elhalálozott személyek számára.

- társadalom vagyoni viszonyainak, személyi viszonyainak szabályozása
- **Együttműködés elve:** Jóhiszeműen és tisztelegéssel kell eljárni.
- **Értelmezési alapelvek:** Alkotmány rendjével összhangban kell lenni.
- **Elvárható magatartás elve:** Úgy kell eljárni, ahogy az adott joghelyzetben a legjobban elvárható. • **Joggal való visszaélés tilalma:** Alanyi jogokat nem szabad korlátozni.
- **Ésszerűség elve:** Jogviták ésszerűségét minden figyelembe kell venni. azokat ésszerűen kell rendezni. • **Jogbiztonság elve:** Túlszabályozás kerülése és ugyanolyan helyzetekben ugyanúgy kell eljárni. • egyenjogúság- és mellérendeltség elve

Polgári jogi viszony: A jogalkotó által szelektált, a jogi szabályozás körébe bevont, jogilag szabályozott társadalmi jogiszony.

- **Abszolút szerkezű jogviszony:** Csak a jogosult személye ismert, meghatározott, vele szemben mindenki kívülállóként kötelezetten. Negatív jogviszony. (szerzői jog)
- **Relatív szerkezetű jogviszony:** minden alany név szerint meghatározott, akik csak egymással szemben jogosultak és kötelezettek. Pozitív jogviszony. (eladó-vevő)
  - **Szubszidiárius joganyag elve:** Ha van speciálisabb törvény, az lesz az erősebb.

„megsértésük esetén relatív szerkezetű jogviszonnyá alakulnak át

Polgári jogi viszony alanya lehet: természetes személy, jogi személy, állam

- jogviszonyok csoportosítása résztvevő alanyok száma szerint
  - egyszemélyes
  - kétpolusú
  - többpolusú
- elemei:
  - **alanyok:** akik között a jogviszony létrejön
  - **tárgya**
    - **közvetlen:** az a magatartás, amit az alanyoknak tanúsítaniuk kell
    - **közvetett:** az a dolog, amelyre a magatartás irányul
  - **tartalma:** jogalanyok kötelezettségei és jogai

Két nagy ága: személyi jog, vagyoni jog

Személyi jog: személyek jogalanyiságával foglalkozó jogviszonyok + személyhez

fűződő jogok védelme **Vagyoni jog:**

- dogi viszonyo k – vagyonjog statikája, létező vagyoni jogok védelme
- kötelmi viszonyok – vagyonjog dinamikája
- öröklési viszonyok

4.2. Természetes személyek

Jogképesség

- jogviszony alanya lehet – lehetnek jogai és kötelezettségei
- általános, egyenlő, feltétlen tulajdonság
- nem köthető semmihez, mindenkit feltétel nélkül megillet (jogképességet korlátozó nyilatkozat – még a nyilatkozatot tevő szellemi állapotától is függetlenül – mindenkorban semmis)
- **kezdete:** születés pillanata + vélelem-időszaka (születés pillanata – 300 nap)
  - vélelem időszaka alatt **dologi várományos** lehet (jogszerzés reménye)
- **megszűnése:** halál, holtnak nyilvánítás, 5 év eltűnés (eltűnés esetén szintén a vélemény intézménye lép fel) • **Személyiségi jogok**
  - emberi méltóság, élet, testi épseg, egészség, személyes szabadság, magánélet, hátrányos megkülönböztetés tilalma, magántitok és személyes adatok védelme, névviselés, képmással és hangfelvétellel való visszaélés tilalma,
  - **Becsületsértés:** Társadalmi megítélés hátrányos befolyásolása és indokolatlanul bántó kifejezésmód akár verbálisan, akár tettegesen
- **Jó hírnév megsértése:** Valótlan tény állítása, híresztelése, illetve valós tény valótlannak feltüntetése. ▪ becsületsértés és jó hírnév büntetése
  - cselekménytől való eltiltás
  - sérelemdíj – nem vagyoni kár
  - kártérítés – vagyoni kár
  - becsületsértés – 1 év szv.
  - hang és képfelvétel
    - készítés: 1 év szabadságvesztés
    - nyilvánosságra hozatal: 2 év szv.
  - nagy nyilvánosság/jelentős sérelem: 3 év szv.
    - magántitok megsértése

- elzárás

„addig fogadjuk el, amíg ellenkezőjére nincsen bizonyíték
○ jelentős érdeksérelem: 1 év szv.

Cselekvőképesség: Saját akaratból, saját név alatt szerezhet jogokat és vállalhat kötelezettségeket. Korlátozható!

- **cselekvőképtelen (0-14 év)**
  - kivétel: bagatell-ügyletek (csekély jelentőségű szerződések, tömegesen előforduló, megfontolást nem igénylő tranzakciók)
- **korlátozottan cselekvőképes (14-18 év alatti kiskorú)**
  - házasság esetén cselekvőképessé válik részben pl.: rendelkezhet jövedelmével, köthet olyan szerződést, amivel csak előnyt szerez, ajándékozhat (szükséges ehhez a törvényes képviselő jognyilatkozata a házassághoz)
- **cselekvőképesség (18 -)**
  - 17. év után mentális állapotra hivatkozva korlátozottan cselekvőképessé nyilvánítható – **részleges/teljes gondnokság**
    - **gondnokság hatálya:** 18. év betöltése kiskorú esetén, nagykorú esetén a bírósági végzéstől
    - **kérvényezheti:** rokon, törvényes képviselő, gyámhatóság, bíró-, ügyész
    - **gondok:** cselekvőképes és vállalja a gondnokságot
  - **nem lehet:** ha a gondnokolt tiltakozik, vagy érdekközés van a gondnokolt és a gondnok között
    - **helyettes gondnok:** a gondnok valamiért korlátozva van gondnoki feladataiban (távol van)
    - **ideiglenes gondnok:** a gondnok kijelöléséig gondnokol
    - **gondnok jogai:**
      - törvényes képviselő, vagyonkezelő (csak a gondnokolt jóllétét szolgálhatja)
      - gyámhatósági felügyelet folyamatos a gondnok és gondnokolt felett – beszámolási kötelezettség
        - nem feltétlenül gondoz

4.2. Jogi személyek (társasági jognál bővebben)

- *polgári jogviszony alanyai lehetnek*
- *jogalanyiságát az államtól szerzi – meghatározott típussal, nem tiltott cselekmény folytatására alapítható • jogképes*
- *saját név és székhely*
- *alapítótól elkülönült vagyon*
- *szükséges egy irányító szerv + állandó szervezet*
- *célrarendeltség*
- *önálló felelősség*

„ha ügyei viteléhez szükséges belátási képessége tartósan vagy időszakonként visszatérően nagymértékben csökkent

5. Dologi jog

Három fő területe: Birtokjog, tulajdonjog, idegen dologbeli jogok

5.1. Birtokjog

- **Birtokos:** Az, aki a dolgot sajátjaként tartja, vagy a doleg időleges birtokára jogosító jogviszony alapján hatalmában tartja.
  - **Főbirtokos:** Aki tulajdonos.
    - Birtok megszerzés = tényleges hatalomszerzés
    - Jegalap nélkül bármikor tilos megfosztani, vagy birtoklásban jogalap nélkül háborítani.
    - **Albirtokos:** Valamelyen jogcímen tartja magánál.
  - **Jegalap nélküli időlegesen birtokló**
    - **jóhiszemű jogalap nélküli birtokos:** alaposan feltételezi, hogy a birtokláshoz érvényes jogcíme van
      - **rosszhiszemű jogalap nélküli birtokos**
        - birtokvédelem eszközei:
    - **jogos önhatalom:** a birtok megvédhető, amíg azzal személyiségi jogok nem sérülnek
    - **jegyzői birtokvédelem/sommás birtokvédelem**
      - a jegyző a birtoklás megsértésének tényét felülvizsgálja, de maximum a birtoksértés utáni 1 évig
        - **bírósági előtti birtokper/petitórius**
        - van-e a birtokláshoz jogcím?
    - **kiadatási kötelezettség** – vissza kell adni
    - **visszatartási jog** – tartozás esetén beszámítható
    - **megtérítési igény** – a jóhiszemű birtokos ha költött a birtokra, akkor kérheti annak megtérítését
  - **Birtokátruházás** = a hatalom átengedése
    - **semmis**, ha
      - ha az egyik fél nem cselekvőképes
      - ha képviseletre nem jogosult személy működik közre
      - ha nem jelenik meg egyértelműen a szándék

Dolgok csoportosítása természeti tulajdonságuk szerint

- **Egyszerű dolgok:** Természetes fejlődés eredménye, vagy mesterségesen előállított doleg. Alkotóelemei önálló léteket teljesen elvesztették. (fa, benzin)
- **Dologösszesség:** Több különálló doleg összefoglalása és a forgalomban egységgé körülölelt szerepe. (csorda, bélyeggyűjtemény)
- **Összetett dolgok:** Alkotóelemek az összetétel után is felismerhetőek, eredeti állapotba visszaállíthatóak. (fődolog + alkotórész)

Forgalomképesség szerint

- forgalomképtelen
- „uratlan dolgok” – törvény alapján forgalomképtelen (kizárálag állami tulajdon)
- korlátozottan forgalomképes (lőszer, fegyverek)
- forgalomképes

Birtokbavétel szempontjából

- uratlan – pl.: napfény
- szabadon álló dolgok (vadonban gyümölcsök)

Más dolgokhoz való kapcsoltságuk alapján

- **Alkotórész:** Olyan dologrész, amely korábban önálló jogi sorossal bírt. Ha elválasztják a födologtól, akkor az elpusztul. A födolog tulajdonjoga automatikusan kiterjed rá. (telefon képernyője) ○ **speciális fajtája: növedék** – utólag válik a födolog alkotórészévé (állatok szaporulata, vagy földrész kibővül)
- **Tartozék:** A dolog rendeltetésszerű használatához kell, jogi sorsa el is térhet a födologtól. (autó kereke)
- **Gyümölcs:** Időszakonként visszatérő növekmény, amely a födolog sérelme nélkül elválasztható. (gyümölcs, pügyi eszközök hozama)

5.2. Tulajdonjog

Tulajdon: Teljes és kizárolagos jogi hatalom a tulajdon tárgya felett, amit csak a törvény és mások jogai korlátozhatnak.

Tulajdonjog alanya: bármely személy

Tulajdonjog tárgya: minden birtokba vehető dolog

Tulajdonjog tartalma: Tulajdonost megillető teljes kizárolagos jogi hatalom a tárgyán.

Tulajdonjog elemei

- **birtoklás joga**
  - alanyi jogon jár a tulajdonjoghoz
- **Szomszédjogok:** A tulajdonos a használat során köteles tartózkodni minden olyan magatartástól, amellyel másokat – különösen a szomszédokat – szükségtelenül zavarja, vagy amellyel jogaiak gyakorlását veszélyeztetné.
- használat joga
- hasznok szedésének joga, hasznosítás
- birtokvédelem joga
- rendelkezés joga
  - egyéb jogok átengedésének joga (birtoklás, használat, haszonszedés, biztosíték, megterhelés) ○ tulajdonjoggal felhagyás – csak ingó vagyon esetében (ingatlannál nem)

Közös tulajdon: Jogközösségek, a tulajdonjog meghatározott eszmei hányadrészek szerint több személyt illet meg. Ha a hányadrészek nem állapíthatóak meg, akkor a tulajdonosok egyenlő részletben tulajdonosok.

- mindenki birtokolhat és használhat (túlhasználat nélkül)
- állagmegóvás, költségviselés közös
- közös határozathozatal (de bíróság előtt megtámadható)
- tulajdonosokat elővásárlási jog illeti meg

Tulajdonszerzési jogcímek:

- **Eredeti tulajdonszerzés:** Eredeti tulajdonos joga elenyészik és helyette keletkezik egy teljesen új. ○ **Elbirtoklás, kisajátítás**

- **Kisajtítás:** Közérdekű célra, azonnali, teljes és feltétlen kártalanítás esetén. (a tulajdonjog szerzője szerzi)
- **Elbirtoklás:** Sajátként birtoklunk dolgot úgy, hogy az igazi tulajdonos egyik tulajdonosi jogával sem él. Ingatlan 15 év, ingó 10 év.
- **Hatósági árverés, határozat:** A dolgot terhelő jogok, kötelezettségek megszűnnek, kivéve állam szerzése esetén. (államnak helyt kell állnia)
- **Gazdátlan javak találása:** Uratlan dolgok, vagy olyan dolgok, amelyek tulajdonjogával felhagyta. Csak ingó esetén.

„határozat akkor van, ha nincsen örökösi

- **Találás:** A tulajdonjoggal nem hagytak fel. Hogy a találó tulajdonjogot szerezzen:
  - megtett minden annak érdekében, hogy a tulajdonos a dolgot visszakaphassa és a tulajdonos egy éven belül (élő állat esetében három hónap) nem jelentkezik
- **Származékos tulajdonszerzés:** Jogelőd származtatja a jogutódnak. (adás-vétel, ajándékozás, csere, öröklés)
- **Átruházás:** Szerződés a dolog birtokának átruházásáról. Ingatlan esetében szükség van **ingatlan nyilvántartási bejegyzésre**.
  - nem feltétlenül a tulajdonostól (bolt)

5.3. Korlátolt dolegi jogok/Idegen dolegbéli jogok

- **Zálogjog (dolgon, jogon, követelésen érvényesíthető)**
- a zálogjogosult valamelyen követeléssel van az adós felé – ezt a kötelezettséget valamelyen zálogtárggyal biztosítja – a zálogjogosult megkapja, ha a kötelezet nem teljesít
  - zálogszerződés – **írásban**
    - **nyilvántartásba való bejegyzéssel történik:** a zálogjog jelzálog jog
    - a zálogtárgy birtokát a zálogjogosultnak történő átadása : **kézizálogjog**
  - csak akkor érvényesíthető: ha a követelés az esedékessége válik és elmulasztja teljesítését az adós
- **Használati jogok**
- **Földhasználat:** Ha a föld és a rajta álló épület tulajdonjoga nem ugyanazt a személy illeti meg, akkor az épület tulajdonosát bizonyos fokú (rendeltetésszerű használatához szükséges) földhasználati jog illeti meg.
  - **Használat:** A jogosult a kizárolag saját és a vele együtt élő csalátagjai szükségleteinek kielégítésre használhatja. – használat jogának gyakorlása nem engedhető át, tehát pl. nem adható bérbe
  - **Haszonélvezet:** Jogosult más személy tulajdonában lévő dolog esetében az elidegenítés kivételével minden más tulajdoni jogot gyakorolhat. (birtoklás, haszonszedés stb.)
- **Szolgalmi és közérdekű használat**
- **Közérdekű használat:** Kisajtítás enyhe formája, csak ritkán szükséges a közérdekű használat. Kártalanítást kell nyújtani a közérdekű használat idejére.
- **Telki szorgalom:** Más telkét meghatározott terjedelemben használhatja a jogosult. (Átjárás, vízellátás, vízelvezetés, épület megtámasztás.)
  - **uralkodó telek:**
  - **szolgáló telek: amin pl. a támaszték van**
  - szerződésben kell rögzíteni

Tulajdonhoz és örökléshez való jog – alkotmányos jog – társadalmi felelőséggel jár. Kisajtítani csak közérdekből lehet és kötelező a kártalanítás.

5.4. Öröklés

- **Örökös:** Az ember halála esetén egyetemes jogutódlás következik be. Kizárálag természetes személyhez kötődik, jogi személy után nem lehet örökölni. (jogutódlás nem örökös!)
- **ipso iure örökös rendszer:** az örökös az örökhagyó halála pillanatában azonnal beáll (nincsen jogcselekmény)
  - a hagyatékátadó végzés csak közhitelű tanúsítás (közjegyző)
- **Hagyatéki eljárás:** Törvény által megjelölt esetekben kötelező - közhiteles bizonyítás (pl.: 200.000 forint bankbetét, ingatlan)
- **Hagyaték:** Az örökhagyó jogutódaira átszálló egész – aktív és passzív – vagyon. (vagyontárgy, vagyoni jog, kötelezettségek)
  - **Örökhagyó:** Elhunyt személy.
  - **Örökös jogcímek:**
    - **végintézkedés:** Örök hagyó pl.: végrendeletet ír.
    - **végrendelet:** Írásbeliak kell lennie(kivétel közvetlen életveszély esetén tanúk jelenlétében) – formai követelmények (egyértelmű, időrendi, teljes belátási képesség, cselekvőképesség) • **hagyományrendelés** – vagyontárgy juttatás
    - **meghagyás** – kötelezettségrendelés (rendelkezés arról, hogy mit kell tenni a vagyonnal)
    - **Kizárási**: Nem szükséghoz alapos indok, a törvény által meghatározott örökség 1/3-ada jár ebben az esetben, ez a **kötelesrész**.
    - **Kitagadás:** Csak törvényben meghatározott okkal lehet, nem jár semmi ebben az esetben.
      - **Lemondás:** Az örökhagyó él még.
      - **Visszautasítás:** Az örökhagyó nem él már.
    - **törvényes örökös:** Nincsen végrendelet, törvény szabályoz ebben az esetben.
      - ha van lemenő - egyenes ági örökösök az elsődleges
      - ha nincsen lemenő - 3 parentális (szülő, nagyszülő, dédszülő)
      - ha sehol nincsen örökös – állam örököl
      - ha nincsen végintézkedés – házastárs 1 gyerek résznyit örököl

6. Egyéni vállalkozás, egyéni cégtársaság

6.1. Egyéni vállalkozó

- **egyéni vállalkozó** – cselekvőképes magyar állampolgár, EU, Európai Gazdasági Térség állampolgára, vagy letelepedett személy + tartózkodási engedély
  - **ki nem lehet**
    - korlátozottan cselekvőképes, cselekvőképtelen
    - gazdasági, vagyon elleni bűncselekmény miatt elítélték
    - szándékos bűncselekmény miatt min. 1 évre elítélték
    - egyéni cége van, gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja
    - tevékenységi kör:
      - östermelő, szolgáltató állatorvos, ügyvéd, közjegyző, végrehajtó, szabadalmi ügyvivő • **kinek kedvező:**
      - kevés kezdőtőke
      - egyszerű tevékenység
      - kis értékesítési volumen
      - alacsony működési költség

Egyéni vállalkozói tevékenység: Üzletszerű gazdasági tevékenység – rendszeresen, nyereség- és vagyonszerzés céljából, saját gazdasági kockázatvállalás mellett.

Tevékenység megkezdésének bejelentése:

- díjmentes
- ügyfélkapun keresztül, vagy kormányhivatal – formanyomtatvány
- **Belügymisztériumi nyilvántartás** – Egyéni vállalkozók jegyzéke (tehát nem cégbíróság!) • egyéni vállalkozási igazolvány már nincsen! (kérdés)
- tevékenységet onnantól kezdheti, hogy a Belügymisztérium nyilvántartásba vette (egyéni vállalkozó, NAV, önkormányzati értesítés)
  - kötelező kamarai tagság – 5000 Ft/év
  - bárminemű változást díjmentesen kötelező jelenteni

Számlán feltüntetni: egyéni vállalkozó, nyilvántartási szám

„korlátozott cselekvőképesség esetén nem tehető végrendelkezés

- **korlátlan felelősség** – teljes magánvagyon
- **személyesen közreműködik** a tevékenységen, habár lehet alkalmazottja

- hatósági engedélyhez kötött tevékenységek: magánorvos, könyvvizsgálat □ szükséges a képesítés
  - ha nincsen képesítése – alkalmazott
- **ha egyéni vállalkozó meghal** □ örökösi, törvényes képviselő nyilatkozik, hogy kívánja-e folytatni a tevékenységet 90 napon belül
- **ha egyéni vállalkozó cselekvőképtelennek** □ törvényes képviselő nyilatkozik, hogy kívánja-e folytatni a tevékenységet 90 napon belül

Tevékenység szüneteltetése

- tevékenység szüneteltethető, minimum 1 hónapig, max. 2 év

Tevékenység megszűnése

- e.v. bejelenti
- **egyéni céget alapít, vagy tagja lesz**
  - egyszemélyes KFT-vé alakulhat
  - ha szünetelteti a tevékenységet, akkor nem alakulhat át
  - még 5 évig nem lehet más társaság korlátlanul felelős tagja, vagy újból egyéni vállalkozó • halál, cselekvőképtelenség, korlátozott cselekvőképes (törvényes képviselő, örökösi nyilatkozata) • adóshatóság törli az adószámot (jogerővel szűnik meg az e.v.)

6.2. Egyéni cég

- csak az **egyéni vállalkozó alapíthat** □ cégbírósági cégnyilvántartásba vétellel jön létre
- létesítő okirat: **alapító okirat** (ügyvédi ellenjegyzés, vagy közjegyző is okiratba foglalja) ○ ha a jegyzett tőke nagyobb, mint 200.000, akkor van lehetőség **apportálásra/vagyoni betétre is** ○ **elemei: cégnév, székhely, alapító adatai, főtevékenység, jegyzett tőke, könyvvizsgáló adatai, osztalékelőleg fizetésének lehetősége**
- **nincsen jogi személyisége**
- tagtól elkülönült önálló vagyon
- 1 tag
- alkalmazottak száma **kevesebb, mint 50 fő**

- nettó árbevétel kevesebb, mint 700 millió forint
- amennyiben hatósági engedély szükséges a tevékenységhez és az egyéni vállalkozás rendelkezett vele, akkor jogutódként megkapja az egyéni cég is
  - ha képesítéshez kötött – alkalmazott által is megkapja az egyéni cég
  - **megal, cselekvőképtelen** – özvegy, örökösi, törvényes képviselő u.u. taggá válhat, mint e.v. esetén • **megszűnés, átalakulás**
    - határozott időre alapítás – idő lejárta esetén megszűnik
    - jogutód nélküli megszűnés végelszámolás esetében
    - bíróság, cégbíróság szünteti meg felszámolás esetén
    - gazdasági társasággá alakul (egyirányú - gazdasági társaságból nem lehet egyéni cég)

„elemei: cégnév, székhely, alapító adatai, főtevékenység, jegyzett tőke, könyvvizsgáló adatai, osztákelőleg fizetésének lehetősége

7. Gazdasági társaságok

Jogi személy: Jogképes – jogok + kötelezettségek (meghatározott típus, nem tiltott tevékenység, cél elérése érdekében)

- saját név, székhely, tagtól elkülönült vagyon, ügyvezetés, képviseletet

ellátó szervezet **Jogi személyek:**

- Egyesület
- Egyesület
- Alapítvány
- Szövetkezet
- Gazdasági társaságok

7.1. Gazdasági társaságok

Alkotmányos alapelvek: mindenki szabadon vállalkozhat és társulhat – **privát autonómia, de formakényszer:** nem állhat szembe a közérdekkkel:

Gazdasági társaság: Üzletszerű közös gazdasági tevékenységre a tagok vagyoni hozzájárulása által jogi személyiséggel rendelkező társaság, ahol a tagok a nyereségből közösen részesednek, a veszteséget közösen viselik.

• **Közös tulajdonságok**

- állandó szervezet
- célrarendeltség
- alapítótól elkülönült vagyon
- állami elismerés
- önálló felelősség
- jogképesség

- Létrehozás

- alapítás

- Létesítő okirat típusai (kérdés!)

- társasági szerződés (több tag)
    - alapító okirat (egyszemélyes)
    - alapszabály (rt, szövetkezet)

- mindegyiket kötelező aláírni minden tagnak – kivéve: nyrt alapszabálya a közgyűlésen módosítva

- Létesítő okirat benyújtása

- közjegyzői okiratba foglalás, ügyvédi ellenjegyzés – ekkor már elkezdődhet az előtársasági időszak (90 napon belül be kell jelenteni a cégbírósághoz – késedelem: 50-900 eFt)

- Létesítő okirat módosítása

- csak a bejegyzés után
    - $\frac{3}{4}$ -es határozat: ha nem új szerződés van, ha nincs új létrehozva
    - egyszerű szótöbbség (cégnév, telephely, székhely, fő tevékenységi kör)
      - egyhangú határozat: ha olyan módosítás, ami valamely tag jogait hátrányosan érinteni ○ átalakulás (formaváltás, egyesülés, szétválás)

„nevében fel kell tüntetni: b.a. (bejegyzés alatt)

- formát névben fel kell tüntetni
- természetes személy csak 1x lehet korlátlanul felelős tag
- kiskorú nem lehet tag
- a jognyilatkozatokat írásban kell megtenni (pl.: alapítás, határozatok)

- **Társasági jogi jogvita:** Tagok egymás közti és a társaság közti jogvitája. (Belső viszonyokra vonatkozik semmi köze hozzá külső cégnek.) – választott bíróság

- képesítéshez kötött tevékenység

- a tevékenységen közreműködő tag rendelkezik vele
    - egyik alkalmazott rendelkezik ezzel
    - munkavégzésre irányuló megbízásos jogviszony

- vagyoni hozzájárulás teljesítése

- pénzbeli forma
    - nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás/apport (akár jog és követelés is lehet)

- **Kisebbségvédelem:** A tag, vagy tagok együttesen a szavazati jogok legalább 5%-val rendelkeznek, akkor:

- ok és cél megjelölése □ legfőbb szerv ülésének összehívása

- ha 15 napon belül az ügyvezetés nem teljesít □ bíróság intézkedik

- ha gyanús, hogy volt valami susmus □ egy külön könyvvizsgálót megbízhatnak

- ha 30 napon belül semmi – bíróság intézkedik

- taggal, vezetővel, fb-taggal, könnyvvizsgálóval szemben is érvényesíthetnek követelést

- ha 30 napon belül semmi – bíróság intézkedik

- **Törvényes felügyeleti eljárás:**

- Cégnyilántartás közhitelességének biztosítása

- Törvényes működés kikényszerítése

- nincsen gazdasági célszerűség vizsgálata
      - törvények betartatása
      - létesítő okirat feltételei teljesülnek-e

- **Tagi viszony megszűnése**
  - vagyoni hozzájárulás elmarad
  - kizárást – alapos indok és az összes tag $\frac{3}{4}$
- **Típusai**
  - Közkereseti társaság
  - Betéti társaság
  - Korlátolt felelősséggű társaság
  - Részvénnytársaság

Gazdasági társaságok szervei: 4 van (kérdés)

- **társaság tagjainak gyűlése/Legfőbb Szerv**
    - legfőbb szerve
    - **évente egyszer legalább ülésezik** – nem nyilvános
      - tanácsozási joggal vezetők, felügyelő bizottság tagjai részt vehetnek
      - beszámoló elfogadása, osztalékdöntés, ügyvezetés felmentése^a
  - **ügyvezetés (szakmai döntések, operatív ügyvitel)**
    - egyéni vagy testületi
    - **általános név: vezető tisztségviselő**
      - nem lehet vezető tisztségviselő, amennyiben
        - **bűncselekmény, vagy összeférhetetlenség** esetén
      - összeférhetetlenség: nem lehet tag, ügyvezető, ha egy ugyanolyan főtevékenységű cégben már ügyvezető, vagy tag
- ^aha elfogadja a legfőbb szerv a felmentvényt, akkor az adott időszakra nem támasztható az ügyvezetés irányába kártérítési igény
- **amennyiben eltiltották az adott tevékenységtől** (ki nem elégített hitelezői követelések egy korábbi cégben felszámolás után és ezért felelős a személy, nem állt helyt, vagy a cégbíróság pénzbíróságot szabott ki és ezt a kötelezettséget nem teljesített)
    - vezető tisztségviselők többségi befolyással rendelkező tagok, vagy egyéb korlátlanul felelős tagok sem lehetnek
  - **felügyelő bizottság**
    - legalább 3 tag 5 évre
    - ügyvezetés kontrollja és ellenőrzése, akár gazdasági célszerűséget is vizsgál
    - határozatképességehez 2/3 szavazata, de min 3 fő
    - **kötelező felügyelő bizottság** (kérdés)
      - Nyrt
      - Zrt – ha a szavazati jogok legalább 5%-val együttesen rendelkező részvényesek ezt kérlik ▪ 200 fő főállású munkavállaló és az üzemi tanács nem mondott le, hogy a felügyelőbizottságban való munkavállalói részvételről
  - **állandó könyvvizsgáló**
    - határozott időre – maximum 5 év
    - kiválasztás után 90 napon belül megbízási szerződést kell kötni

Gazdasági társaság megszűnése: jogutóddal, vagy jogutód nélkül

Személyegyesítő társaság: Legalább egy tagnak közre kell működnie. (betéti társaság, közkereseti társaság) **VagyonegYESítő társaság:** Nincsen kikötés arra vonatkozóan, hogy a tagoknak közre kell-e működnie. (összes többi)

- jogutódlással □ átalakulás történik
  - társasági formaváltás (gazdasági társasággá, szövetkezeté, egyesüléssé)
  - egyesülés (beolvadás, összeolvadás)
    - beolvadás – egyik cég lesz a jogutód
    - összeolvadás – harmadik cég lesz a jogutód
  - szétválás (kiválás, különválás)
    - kiválás –
    - különválás – két jogutód cég lesz, „A” cég megszánik
- jogutódlás nélküli megszünés
  - tagok döntése alapján – végelszámolási eljárás
  - tartós fizetésképtelenség – csőd/felszámolási eljárás rendes bíróság ítélet által
  - cégbíróság törvényességi felügyeleti eljárása
  - cégbíróság hivatalból törli a céget a cégnyilvántartásból (adóhatóság törli a cégnyilvántartásból)

7.2. Vállalatcsoportok

- **Elsmert vállalatcsoport**
  - konszolidált éves beszámolót készít 1 uralkodó tag – 3 ellenőrzött tag uralmi szerződéssel (RT, Kft, egyesülés, szövetkezet)
- **Tényleges vállalatcsoport**
  - nincsen konszolidált éves beszámoló
  - az uralmi szerződés megkötésének feltételei megszakítás 3 évig fennállnak - a bíróság egy érdekeltek fél kérésére kötelezi az uralmi szerződés megkötésére

7.3. Gazdasági társasok jellemzői

- **Közkereseti társaság**
  - min 2 tag – egyetemleges és korlátlan felelősség (a hitelező bármely tagtól – tulajdoni hagyadtól függetlenül – követelhet, a tagok teljes magánvagyonnal felelnek)
  - társaság megszünése után még 5 évig él az egyetemleges és korlátlan felelősség
    - örököstre is vonatkozik
  - **létesítő okirat:** társasági szerződés
  - Legfőbb szerv: Tagok gyűlése – azonos mértékű szavazat
    - általában egyszerű többség
    - vezető tisztségviselő visszahívása – $\frac{3}{4}$
    - társasági szerződés módosítása – egyhangú szavazat
- **Betéti társaság**
  - min 2 tag – legalább 1 beltag + legalább 1 kültag (ha egyik nincs, akkor 6 hónap áll rendelkezésre □ különben megszűnik, át kell alakulnia)
    - **beltag** – korlátlan és egyetemleges felelősség, személyesen közreműködik a tevékenységen
    - **kültag** – kötelezettsége csak a betéjtének biztosításáig ered ki, nem végezhet tevékenységet a társaságban – nem lehet ügyvezető sem
  - **legfőbb szerve:** Tagok gyűlése
- **Korlátolt Felelősségű Társaság**
  - akár 1 tag is alapíthat („egyszemélyes kft”)

- törzsbetétek összessége törzstőke – 1 törzsbetét minimum 100.000 Ft, összesen minimum 3.000.000 Ft
  - leszállítása, emelése – $\frac{3}{4}$ határozat
- **létesítő okirat:** társasági szerződés (kivéve egyszemélyes kft: alapító okirat)
  - tilos nyilvános felhívást tenni KFT megalapítására
- tagok kötelezettsége csak a törzsbetét beszolgáltatásáig terjed ki (pénz, vagyoni/apport) ▪ kivétel: **felelőségátvitel**
  - ha a tag korlátolt felelőségével visszaélt és emiatt a jogi személy megszűnésekor kielégítetlen hitelezői követelések maradnak fenn
  - nem teljesített vagyoni hozzájárulás erejéig is köteles helyt állni (pl.: pótbefizetés mértékéig)
  - vállalatcsoport esetén az uralkodó tag köteles helyt állni, ha az uralkodó tag üzletpolitikája miatt áll fenn a fizetésképtelenség
- **legfőbb szerv: Taggyűlés**
  - szermélyes részvétel – jegyzőkönyv
  - elektronikus – nem kell jegyzőkönyvet készíteni
- **értesítési kötelezettség:** időben kell közölni, hogy mikor lesz a taggyűlés (évente legalább 1x)
  - **napi rendet is meg kell határozni** – ha valami olyasmiről szavaznak, ami nincsen benne a napi rendben, akkor az arról hozott határozat érvénytelen
  - **vezető:** ügyvezető (határozatok könyve, tagjegyzék vezetése)
- **Üzletrész:** Törzsbetéthez kapcsolódó tagsági jogok és kötelezettségek összessége.
  - KFT nyilvántartásba vételekor keletkezik
    - mértéke törzsbetétekhez igazodik
    - azonos üzletrész – azonos tagsági jogok
    - társaságok tagjai között szabadon átruházható és értékesíthető
  - akár harmadik félnek is – a többi tagot elővásárlási jog illeti meg
  - **Pótbefizetés:** veszteség fedezésére írja elő a taggyűlés a tagok irányába
    - törzsbetétek arányában kell meghatározni és teljesíteni
- **Részvénytársaság**
  - alaptőke - előre meghatározott számú és névértékű részvények (emelhető, bevonható minősített többséggel)
    - Zrt – 5M
    - Nyrt – 20M
    - készpénzbeli hozzájárulás minimum 30%
  - csak akkor indulhat meg, ha a pénzbeli hozzájárulás legalább 25%-a, nem pénzbeli hozzájárulás teljesen be kell adni
    - indulás után a teljes alaptőköt rendelkezését kell bocsátani 1 éven belül
  - **legfőbb szerv:** közgyűlés
    - zrt: 15 nappal, nyrt: 30 nappal korábban (jelenléti ív)
    - Nyrt – határozatokat köteles nyilvánosságra hozni
    - **Nyrt esetében a kisebbségi jogok már 1%-tól érvényesek**
  - ha egy részvényes **minősített többséggel rendelkezik** (részvények $\frac{3}{4}$) – nyilvános bejelentési kötelezettség □ **vételi kötelezettsége** van az összes többi részvényre
  - **Ügyvezetés**
    - monista rendszer – **Igazgatóság,**
      - Zrt esetében lehet vezérigazgató is
    - dualista rendszer - **Igazgatótanács**

- részvényses jog: közgyűlésen részt venni, osztalék, szavazat
- az alaptőke megemelésekor a részvénysesek kötelezettsége túlterjed a részvényses megvásárlásán – köteles megfizetni azt
- tag: a névérték megfizetésére terjed ki kötelezettség
  - **akár nyilvános felhívással is kereshető tag**
- kötelezettségiért – ha a PTK nem rendelkezik – nem köteles helytállni
- **két típusa:**
  - **ZRT** – nincsen tőzsdei kereskedelem
    - nyomdai úton, vagy dematerializált
  - **NYRT** – van tőzsdei kereskedelem
    - csak dematerializált
- **részvénys típusai**
  - törzsrészvénys (legalább 50%)
  - saját részvénys: osztalékból lehet szerezni, csak ha nyereséges a cégt, maximum a részvénys 25%
    - elsőbbségi részvénys: plusz jogok előbb vagy több (osztalék, szavazati)
    - dolgozói részvénys: csak nyereségből – max. 15%
    - kamatozó részvénys – nem osztaléket fizet
  - visszaváltható részvénys – meghatározott időtartam bármikor visszaváltható
    - lehetséges még egyéb részvénysfajtát meghatározni

8. Egyéb gazdálkodó szervezetek

8.1. Egyesülés

- nem gazdasági társaság – **kooperációs társaság**
- jogi személyiségek
- cél: gazdálkodás eredményesség, tevékenység összehangolása, érdekképviselet
- nem profitorientált, de ha van akkor az a tagoké – a kötelezettségekért a tagok egyetemlegesen kötelesek helyt állni
  - alapítás: társasági szerződés (ügyvédi ellenjegyzés, céggjegyzék) + 30 nap + cégbírósági céggjegyzék • **legfőbb szerv:** taggyűlés
  - **képviselet:** igazgató, vagy igazgatótanács
  - tagjai: gt-k, egyesülések, szövetkezetek

8.2. Szövetkezet

- jogi személy
- vagyoni hozzájárulás – nyitott tagság, változó tőke
- kötelezettség: vagyoni hozzájárulás, alapszabályban meghatározott mértékig köteles a személyes közreműködésre
  - kiváló tagok még 5 évig helytállni köteles
  - legalább 7 tag (akár önkormányzat is)
- gazdasági, társadalmi szükségletek kielégítése
  - nyereség felét köteles felosztani a tagok között
- **legfőbb szerve:** közgyűlés
  - **létesítő okirat:** alapszabály (ügyvéd, közzjegyző) + 30 nap + cégbírósági cégbéjegyezés ○ pénzbeli hozzájárulás – legalább 30%, dologi/apoort – teljes
- **ügyvezetés:** Igazgatóság és/vagy Igazgató elnök

- **Közösségi alap:** Tagoknak nyújtandó szolgáltatások fedezete, nem felosztható.
- ha a tagok száma 6 hónapig 3 fő alatt van □ megszűnik
- **Típusai:**
  - iskolaszövetkezet
  - szociális szövetkezet
- speciális fajtája: start szociális szövetkezet (új közmunkások foglalkoztatása)
  - agrárgazdasági szövetkezet
  - közérdekű nyugdíjas szövetkezet

8.3. Egyesület

- alapszabály (legalább 10 fő)
- szervek: közgyűlés, elnökség
- nyilvántartott tagság
- jogi személy
- **nem alapítható gazdasági tevékenység folytatására, de a cél megvalósítása érdekében végezhet gazdasági tevékenységet**
  - megszűnés: ha a tagok száma 6 hónapig 10 fő alatt van
  - csak egyesüettel egyesülhet

8.4. Alapítvány

- jogi személy
- alapító az alapító okiratban határozza meg az alapítvány részére juttatott vagyont, szervezetet, célt • nincsen tagsága!
- nem alapítható gazdasági tevékenység folytatására
- kuratórium

9. Cégeljárás

Külön törvény szabályozza – Cégtörvény

9.1.

Cég: Olyan jogalany, amely cégnyilvántartásba történő bejegyzéssel, üzletszerű gazdasági tevékenység folytatása céljából jön létre.

- **cégbíróságok – törvényszékek mellett működnek**
  - nem peres cégeljárások (cégbiejegyzés...)
  - gazdasági társaságok vezetőivel kapcsolatos adatok kezelése (bejegyzés, törlés)
  - tájékoztatásnyújtás
  - törvényességi felügyeleti eljárás
  - kisebbségi jogok védelme, hitelezői jogok védelme
  - jogi tanácsadás, közhasznúvá minősítés
- **cégnyilvántartás:** cégbiejegyzék + adatok igazolására szolgáló mellékletek + egyéb cégiratok
  - cél: közérdek – hitelezők védelme
    - **Közhitellesség:** Aki a cégnyilvántartás szerint jár el, ő jóhiszeműen jár el.
    - **Cégnyilvánosság:** Bárki számára hozzáférhető
  - **Cégedatok három típusa:**
    - **Cégmásolat:** Cégbiejegyzék fennálló és törölt adatait tartalmaz.

- **Cégkivonat:** Cégjegyzék aktuális, fennálló adatait tartalmaz
- **Cégbizonyítvány:** Egyes fennálló, vagy törölt adatait tartalmazza.
- **Cégjegyzék:** cégjegyzékszám, cégnév, székhely, létesítő okirat kelte, tevékenységi körök, képviseletre jogosultak köre, jegyzett tőke, adószám, pénzforgalmi számlák, bejegyzési végzések
  - **Cégnév:** gazdasági formát köteles feltüntetni
    - azonosítás – van-e ilyen cég, van-e ilyen névre foglalás 60 napon belül
    - névvalódiság – valósággal nem kelthet ellentétes látszatot
    - névszabatosság – cégtípus, tev. körrel ne legyen ellentmondásos (szerszámgyártó kft – könyvelés)
    - névkizárálagosság – ne legyen összetéveszthető
  - Cégjegyzés: Valaki a cég névében jogosult aláírásra – jogok, kötelezettségek. **Nem feltétlenül az ügyvezető.**
  - **Székhely:**
    - üzleti, hivatalos levelezés helye
    - cégtáblával jelölni kell
  - **Telephely:**
    - létesítő okirat
    - székhelytől elkülönült, tartós, üzleti letelepedés
    - de ugyanazon településen van, mint a székhely
  - **Fióktelep**
    - nem ugyanazon a települése van, mint a székhely

9.2. Nem peres cégeljárások

- cégbiejegyzési
- változásbejegyzés
- átalakulás bejegyzés
- megszűnés
- **cégbiejegyzés:** elektronikus, nem peres bírósági eljárás
  - nem a cégbíróság kezdeményezi – kérelmezik
  - eljárás nem szünetelhet, csak kivételes ok
  - nincsen személyes meghallgatás, csak okirati bizonyítás
  - bejegyzési eljárás határideje: 8 munkanap
  - egyszerűsített bejegyzési eljárás: 1 munkanap (szerződésminta + jogi képviselő (ügyvédi ellenjegyzés/közjegyzői okiratba foglalás))
    - ingyense, kivéve részvénytársaságok

eljárást jelölni kell a cég névében (b.a., cs.a.)

9.3. Törvényességi felügyeleti eljárás

- cégnyilvántartás közhitelességének biztosítása
- törvényes működés kikényszerítése
- gazdasági célszerűséget nem vizsgál
- hivatalból bejegyezhet adatokat, illetve törölhet
- megkezdődhet:
  - ha a létesítő okirat törvényesítő (bejegyzést megelőzően, utána), pl.: egyik tag nem cselekvőképes
  - ha a létesítő okirat nem tartalmaz minden kötelező elemet

- működés során nem tartja be a létesítő okiratban foglaltakat (pl. legfőbb szerv összehívása) ○ hivatalból és kérelemből is indulhat
- cégbíróság jogai
  - pénzbírság (100.000 – 10.000.000) ügyvezetőre, cégre
  - legfőbb szerv összehívása
  - felügyelőbiztos kijelölése

10. Államháztartás

Államháztartás: Tevékenység, amellyel az állam a bevételeit beszedi, összegyűjti az állami költségvetésbe (mint egy pénzalapba), majd azt felhasználja kiadásainak teljesítésére.

- *Törvényi def.: Az államháztartás a közfeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási, beszámolási szabályok szerint működő szervezete. Az állam gazdálkodási rendszerének egésze, amely az állami funkciók ellátását szolgálja.*

Allamháztartás alapelvei:

- egységesség (1 db költségvetési törvény)
- teljesség (bevétel minden kiadás forrása)
- valódiság (valós indokolt cél)
- részletesség
- nyilvánosság
- éves költségvetés alapján
- rendkívüli bevételek és kiadások elkülönítése

10.1. Gazdálkodó szervek és az államháztartás kapcsolata

- adók
- járulékok
- támogatások

10.2. Az alaptörvény és az államháztartás kapcsolata

- **kiegyensúlyozott – fenntartható – átlátható** költségvetés-elve
  - OGY és a kormány feladata
- **Nemzeti vagyon:** Az állami és helyi önkormányzati vagyon.
  - **nemzeti vagyon használata:**
    - közérdek
    - közös szükséletek kielégítése
    - természeti erőforrások megóvása
    - jövő nemzedékének szükségleteinek biztosítása
  - állam és a helyi önkormányzatok **önállóan és felelősen** gazdálkodnak
  - **gazdálkodás alapelvei:**
    - törvényesség
    - célszerűség
    - eredményesség
    - átláthatóság
  - **Közpénz**

- közpénzzel gazdálkodók kötelesek
  - **nyilvánosság** előtt elszámolni
- **átláthatóan és a közélet tisztaságának elvének** megfelelően gazdálkodni

[„]gazdálkodó szervnek minősül: gazdasági társaságok + erdőbirtokossági, vízgazdálkodási, végrehajtó, közjegyzői stb + állam, helyi önkormányzat, költségvetési szervek, egyesületek, alapítványok

- amíg az államadóság nem haladja meg a GDP felét, addig az Alkotmánybíróság, csak a következő szempontok szerint vizsgálhatja a költségvetési törvényt – esetleg megsemmisíti
  - jogszabály és Alaptörvény összhangja
  - megalkotás, kihirdetés törvényessége
  - személyiségi, állampolgári jogok

10.3. Államháztartás alrendszeri

- **2 fő ág: önkormányzati és központi alrendszer**
- központi alrendszer
  - részei
    - speckó: társadalombiztosítási alapok, elkülönített állami pénzalapok

10.4. Költségvetés

- **Költségvetés:** Jogszabályban meghatározott olyan pénzügyi terv, amely a költségvetési évre vonatkozóan, a közfeladatok ellátásához szükséges teljesítendő bevételeket és teljesíthető kiadásokat előirányzatonként teljeskörűen tartalmazza
  - **megalkotó:** OGY
  - **végrehajtó:** kormány
- OGY nem fogadhat el olyan **költségvetési törvényt**, amelynek következtében az **államadóság meghaladná a GDP felét**
  - ha meghaladja, akkor **arányos csökkentést tartalmazó törvény** fogadható el
  - a költségvetés végrehajtása során nem vehető fel olyan **kölcsön**, amelynek következtében az **államadóság meghaladná a GDP felét**, vagy az arány a **megelőző évben fennállóhoz képest növekedne**
    - a központi költségvetésből csak olyan **szervezet** számára nyújtható **támogatás**, vagy teljesíthető szerződés alapján **kifizetés**, amelynek tulajdonosi **szerkezete**, felépítése, valamint a **támogatás felhasználására** irányuló tevékenysége **átlátható**
      - **rendezett munkaügyi kapcsolatok**
      - **közöttételi kötelezettségeknek** eleget tett
      - **ha az igénybevétel jogosulatlan, jogszabálysértő, nem rendeltetésszerű**
        - visszavonható
        - támogatási szerződéstől elállás, vagy felmondás
        - módosítás kezdeményezése
  - **amennyiben nincsen költségvetési törvény**
    - a kormány jogosult jogszabályok alapján bevételt szedni
    - a kormány jogosult az előző évi törvényi kiadási előirányzatok keretei között a kiadásokat időarányosan teljesíteni
  - **Állami bevételek**
    - **közgazdasági jelleg szerint**

▪ folyó bevételek

• jogi jelleg szerint

- **közhatalmi bevételek:** adójellegű bevételek (adók, vámok, járulékok, illetékek)
- **magánjogi bevételek:** Díjbevételek, Tőke utáni jövedelmek (kamatok, osztalékok)

▪ tőkebevételek: vagyontárgy és föld eladásából származó bevétel

• speciális: Privatizációs bevétel: állami vállalat eladásából származó bevétel

• Állami kiadások funkcionális osztályozása

- állami működés funkciói
  - jóléti funkció
  - gazdasági funkció
  - államadóság-kezelés

Költségvetési törvény megalkotásának folyamata

Szakasz	Időbeli elhelyezés	Főbb felelősök	Feladatok
Döntéselőkészítés	április – szeptember	államháztartásért felelős miniszter kormány Költségvetési Tanács	<ul style="list-style-type: none"> • pénzügyminiszter prognózist terjeszt a Kormány elé (költségvetési évet követő 3 év) • tervezés és egyeztetés a bevételekről és kiadásokról a pénzügyminiszter a javaslatát a Kormány elé terjeszti • A Kormány egyeztet a Költségvetési Tanáccsal
Döntés	október – december	Állami Számvevőszék Költségvetési Tanács Országgyűlés	Az OGY felhatalmazást ad a Kormánynak, hogy bevételeket szedjen, kötelezettségeket teljesítsen.
Végrehajtás	költségvetési év	Kormány és a költségvetés szervei	Előirányzatok teljesítése
Ellenőrzés	költségvetést követő év	Kormány Országgyűlés Állami Számvevőszék	Zárszámadási törvény

Zárszámadási törvény

- kötelező törvénybe foglalni
- tartalmazza a költségvetés végrehajtását
- összeveti a tervezett és ténylegesen megvalósult bevételeket és kiadásokat
- elfogadása mindenkor a költségvetési év lezárása után történik
- ha hiány – költségvetési hiány finanszírozásának módját meg kell határozni a törvényben • ha suff. - annak felhasználását

10. 5. Magyar Államkincstár

- államháztartás pénz- és számlaforgalmának lebonyolítása
- pénzügyi szolgáltatás állami szerveknek (kvázi bank)
- állami feladatok finanszírozása
- Pénzügyminiszter irányít – elnökét kinevezi
- Szervezete
  - MÁK
  - **Államadóságot Kezelő Központ Zrt**
    - államadóság kezelési stratégia
    - fizetőképesség, likviditás biztosítása
    - hiány finanszírozása
    - szabad pénzeszközök felhasználása

10. 6. Önkormányzatok költségvetése

- tulajdonosi és gazdálkodási önállóság
- **saját költségvetés**
  - rendelet
  - 1 éves időtartam
- **önként vállalt és kötelező önkormányzati feladatok ellátása** (nagyobb önkormányzat – több kötelező feladatkör, hatáskör)
- **államháztartás része, de a központi költségvetéstől elkülönül** (normatív/közpon蒂 támogatásokkal kapcsolódik)
- **nem tervezhet működési hiányt** (*a vállalt kötelezettségek nem haladhatják meg a várható bevételek 50%-át*)
- vállalkozás alapítás szabadsága
- **helyi adók fajtája és mértéke**
- **Költségvetési ciklus**
  - **Előkészítés** (jegyző, főjegyző – koncepció, elkészítés, egyeztetés, majd a polgármester a képviselőtestület előtt terjeszti)
    - **Döntés** (képviselőtestület rendelet formájában dönt)
      - legkésőbb február 15-ig be kell terjeszteni, március 15-ig el kell fogadni
      - ha nincsen – előző évi költségvetés alapján időarányosan szedhet bevételeket, teljesíthet kötelezettségeket
  - **ha nincsen és zárszámadás sincs – egyes támogatások felfüggesszésre kerülnek**
    - **Végrehajtás**
    - **Zárszámadási rendelet elfogadása** (funkció: ellenőrzés)
      - **polgármester** terjeszti elő – 30 napon belül el kell elfogadni, de legkésőbb május 30.
      - **gazdálkodás biztonságáért** teljes **képviselőtestület** felel
  - **gazdálkodás szabályszerűségéért** a **polgármester** felel
  - **beszámoláis, adatszolgáltatási, ellenőrzési** feladatokért az **Önkormányzati Hivatal** felel • lehetséges évközi beszámoló a költségvetésről (ha jogutóddal, jogutód nélkül megszűnik az önkormányzat) • **önkormányzat bevételei:**
    - költségvetési támogatások
    - közbevételek
    - saját bevételek
    - egyéb bevételek (hitel, kötvény)

10.7. Államháztartás ellenőrzési rendszerei (külső ellenőrzés, kormányzati ellenőrzés, belső ellenőrzés)

Kontroll célja: államháztartás pénzeszközeivel, nemzeti vagyonnal való gazdálkodás legyen szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes legyen

• **külső ellenőrzés (ÁSZ, Kincstár)**

- a gazdálkodótól független, külső szerv/személy látja el
  - **Állami Számvevőszék**
    - OGY szerve – csak az OGY-nek van alárendelve
    - általános hatáskör
  - **ellenőrzésének alapelvei:** törvényességi, célszerűségi, eredményességi szempontok (pártokat csak törvényességi szempontból)
    - vizsgálatának tárgya
  - **közpénzek kezelése, nemzeti vagyon kezelése,** állami és önkormányzati vagyon kezelése
    - **MNB működése**
    - állam és önkormányzatok **adóztató tevékenysége**
    - **zárszámadás** + véleményezi a költségvetési törvényt
    - + mindenkit aki közpénzeket használ (pl. támogatást)
      - ha OGY elrendeli köteles lefolytatni
  - ha **Kormány** kéri, akkor **nem köteles** lefolytatni az ellenőrzést
  - megállapításai esetén □ **illetékes szervezetnél eljárást kezdeményez** □ **megállapításai nem támadhatóak meg** semmilyen körülmények között
- **kormányzati ellenőrzés (KEHI, EU-s támogatásokat ellenőrző szervek)**
  - **KEHI (Kormányzati Ellenőrzési Hivatal)**
    - kormánydöntések végrehajtásának ellenőrzése
    - uniós pénzek felügyelete
    - költségvetési támogatások felhasználásának ellenőrzése
    - állami tulajdonban lévő vállalatok (gt-k, alapítványok) ellenőrzése
    - állami kezesség vállalásának ellenőrzése
  - **Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság**
    - vezetője a főigazgató
    - EU-s támogatások auditja
  - **Magyar Államkincstár ellenőrző tevékenysége**
    - költségvetési hozzájárulások ellenőrzése
    - támogatások ellenőrzések
  - **Költségvetési Tanács**
    - **tagjai:** KT elnöke, MNB elnöke, ÁSZ elnöke
    - **költségvetési törvény előkészítése** – a tervezettel szemben **vétő jog** van
    - határidőn belül (10 nap) jelzi, hogy él a vétójoggal, akkor a Kormány köteles újratárgyalni azt (ha már benyújtotta, nem élhet a vétójoggal)
      - **államadóság mértékére** vonatkozó szabályok betartatása
      - csak a törvényeknek és az alaptörvénynek van alárendelje
- **belső ellenőrzés**
  - a költségvetési szervek maguk által kialakított ellenőrzési mechanizmusa

11. Általános közigazgatási rendtartás

Közigazgatás: A jog által szabályozott igazgatási tevékenység, amely

- a társadalom egészét átfogja
- állam által elismert közfeladatok tervezésére, szervezésére, megvalósítására irányul • közhatalmi jogosítványokkal felruházott közigazgatási szervek, személyek valósítják meg

Közigazgatás ágai: jogalkotás, jogalkalmazás, szervezés

• **jogalkotás**

- rendelet
- normatív határozat
- normatív utasítás

• **jogalkalmazás**

- hatáskör – ki milyen feladatokat
- illetékesség – területi elhatárolás

• **szervezés**

- oktatás, ivóvíz ellátás, egészségügy

Közhatalom: Közigazgatási szervek által gyakorolt hatalom.

- **alanyi oldalon:** igazgatási tevékenységet végző közigazgatási szerv
  - **döntéseik állami úton kikényszeríthető**
  - de **nem korlátlan** a hatalom – jogi szabályozás garanciákat biztosít (jogorvoslat) • **tárgyi oldalon:** igazgatottak köre (természetes személyek, szervezetek)

11.1 Közigazgatás rendszere

2 alrendszer: államigazgatási/központi alrendszer – önkormányzati alrendszer

Központi alrendszer

- **egész országban illetékesek** – országos feladatkör
- **irányító – szabályozó – végrehajtó** feladatok
- például:
  - Kormány
  - kormánybizottságok, kormánybiztosok
  - Minisztériumok
  - Kormányhivatalok

Önkormányzati alrendszer

• **települési önkormányzatok – területi önkormányzatok, testületi önkormányzatok**

- települési (városi, fővárosi, községi)
  - megyei önkormányzatok
    - **mellérendeltségi viszonyban** vannak a települési önkormányzatokkal

11.2. Közigazgatási szervek

Közigazgatási szerv

- a közigazgatás **legkisebb, elkülönült közfeladatokat** ellátó egysége
- létrehozás, működtetés □ **törvények és kormányrendelet** szabályozza (nem önkoris, vagy valami más) • **önálló feladatkör**
- egyes közigazgatási szervek **hatásköre, illetékessége, hivatali felépítése** is meghatározott (azonos hatáskör esetén ki lesz az illetékes)
  - **gazdasági önállóság** (de központi költségvetéstől kapnak forrásokat)

Feladatkör: A közigazgatási szerv konkrét tevékenységét, általa elvégzendő közfeladatok köre.

Hatáskör: Közigazgatási szerv számáram megállapított kötelezettségeket, jogok. – milyen ügyben jár el, melyik szinten jár el és az adott ügyben milyen szintű szervezet jár el.

Illetékesség: Azonos hatáskörű szervek, földrajzi értelemben vett működési terület.

Köztiszttségviselők jogállása

- csak pályázat útján nyerhető el – **kinevezéssel** jön létre
- előmenetelhez jog
- illetményhez való jog (**bérük az illetmény**)
- **álláshoz való jog** – csak különös esetben, alapos esetben mozdíthatóak el állásukból (alapos indok, fegyelmi eljárás)
  - **kötelezettségeik:**
    - munkaerő a közérdek szolgálatában
    - törvényes keretek betartása mellett dolgozni
    - engedelmesség a felettesnek, kivéve jogellenes utasítás
    - szakmai lojalitás
    - hivatali, szolgálati titoktartás
    - befolyásolása, vesztegetése – minősített bűncselekmény

Közigazgatási feladat csoportosítása

- **teljesítés iránya**
- **alanyok szerint**
- **ágazati besorolás**
  - politikai
  - rendészeti
  - kulturális
  - szociális,
  - egészségügyi
  - **gazdasági közigazgatási feladatok**
- azon tevékenységek összesség, amelyeket a közigazgatás a **gazdasági szereplők magatartásának befolyásolása** érdekében fejt ki

Hatóság: Hatósági jogkör gyakorlássára jogszabály által felruházott szervezet, személy, mely a közhatalom birtokában végzi tevékenységét.

Hatósági tevékenység: Hatósági jogkörrel felruházott szervek, személyek jogalkalmazása egyedi, konkrét ügyekben, egy jogilag kötött eljárásrendben – hatóság egyoldalúan dönt, kikényszeríthető

- **négy típus:** **hatósági jogalkalmazás** (pl. birtokvédelem), **hatósági felügyelet** (élelmiszerfelügyelet, MNB – PSZÁF), **hatóságok nyilvántartási tevékenysége** (e.v. nyilvántartás), **szakmai és szolgáltató tevékenység** (pl. ügyfélkapu szolgáltatások)

Közigazgatási eljárási jog elsődleges forrása: Ákr - Általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény **12.3. Közigazgatási eljárásjog**

Közigazgatási eljárásjog: Olyan jogi normák, amelyek a közigazgatási eljárás

- cselekményeit,
- lefolytatásának rendjét és
- résztvevők jogait és kötelezettségeit tartalmazzák. (**nem terjed ki**: szabálysértés, választás eljárás, népszavazás, adók, vámok, menekültügy, idegenrendészeti, versenyfelügyelet, MNB)

Közigazgatási eljárás alapelvei:

- **Jogszerűség elve:** Hatóság részrehajlás nélkül, jóhiszeműen, jog szerűen jár el, megfelelő ügyintézési határidő betartásával
  - **Hivatalbóliság elve:** A hatóság a kizárolag kérelemre indítható eljárások kivételével hivatalból eljárást indíthat, illetve a jogszabályi feltételek fennállása esetén a kérelemre indult eljárásokat hivatalból folytatja le.
  - **Hatékonyúság elve:** Költséghatékonyan, időbeli hatékonyúság.
- **Ügyfél-alapelv:** Az ügyfélnek joga van tájékoztatásra, véleményezésre – bármikor észervételezhet, betekintést kaphat az őt érintő iratokba
  - **Jóhiszeműség és bizalmi elv:** együttműködné és azt jóhiszeműen kell eljárni

Közigazgatási hatóság: Hatósági ügyek intézésére rendelkezik hatáskorrel.

- miniszter, önkormányzati képviselő, jegyző, polgármester, állatorvos, hivatali ügyintéző, kamarák, mezőőr **Hatósági ügy:** Az amelynek intézése során a hatóság döntésével
  - ügyfél jogát, vagy kötelezettségét megállapítja,
  - jogvitát eldönt
  - jogszertést megállapít
  - tényt, állapotot, adatot igazol
  - nyilvántartást vezet
  - illetve az ezeket érintő döntéseket érvényesíti

Közigazgatási eljárás: Olyan eljárás cselekmények összessége, amely a fentiek

közül valamelyik.. **Ügyfél:** Az a természetes, vagy jogi személy, egyéb szervezet,

- akinek jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti,
- vagy akire nézve nyilvántartást vezet,
- vagy hatósági ellenőrzés alá vontak.

Hatósági kapcsolattartás fajtái: írásban, szóban (**tipikus, elsődleges forma**

az írás – kérdés!) **Illetékesség:** Azonos hatáskörű hatóságok közül az jár el,

amelynek illetékességi területén:

- az ügy tárgyát képező ingatlan fekszik
- ahol a tevékenységet gyakorolják
- ahol a jogellenes magatartást elkövették.
- ha ezek nem megállapíthatóak, akkor az illető lakóhelye, szervezet székhelye
- (ideiglenesen illetékességi területen kívül is végezhet eljárási cselekményt bármilyen ügyben bármilyen – **ideiglenes, biztosítási intézkedés**) – még nem jogerős

Eljárás nyelve

- magyar
- lehetséges nemzetiségi önkormányzat - nemzetiségi nyelv
- nem magyar állampolgár – ne érje nyelvi hátrány, **de nem feltétlenül kötelező tolmácsot**

kirendelni Kizárási: Az ügy elintézésében nem vehet részt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos megítélse.

- ha az ügy jogát, jogos érdekét közvetlenül érinti az ügy
- másodfokon nem járhat el az az ügyintéző, aki első fokon járt el
- olyan hatóság sem járhat el, amelynek jogát, vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti • jegyző nem járhat el, ha önkormányzat, vagy a polgármester az ügyfél
- az ügy elintézésből kizárt az a hatóság, amelynek vezetőkével szemben bármely kizárási ok fenn áll

Adatkezelés: Hatóság jogosult a törvényben meghatározott személyes adatok, a tényállás tisztázásához elengedhetetlenül szükséges személyes adatok megismerésére és kezelésére.

Fokozott védelem: Kiskorú, cselekvőképtelen, korlátozottan cselekvőképes, fogyatékossággal élő személyt fokozott védelem illeti meg – támogatót kell biztosítani cselekvőképességet nem érintő ügyekben

Iratbetekintési jog: Bármely szakaszában, eljárás után bármikor betekinthet az öt érintő iratokba, kivéve a döntést előkészítő iratokba, a döntés tervezetébe, tanú a vallomást tartalmazó iratba. Harmadik személy csak akkor, ha igazolja, hogy van hozzá joga és szolgálati, hivatali titok sem ismerhető meg. – többiről akár másolatot is lehet kérni

Hivatali eljárás indulhat: kérelemre – hivatalból

Kérelem: Ügyfél nyilatkozik és kéri az eljárás lefolytatását és intézkedését. (írásban és személyesen lehet az illetékes hatóságnál, vagy bármely kormányablaknál)

- eljárás az illetékes hatósághoz történő megérkezését követő napon indul

Az ügyfél kérelme:

- **automatikus döntéshozatali eljársában (htáridő: 24 óra)**
  - feltételei:
    - csak akkor, ha **törvény vagy kormányrendelet** engedi (miniszteri rendelet, önkoris rendelet nem!)
      - ha a hatóság rendelkezésére áll minden adat a kérelem benyújtásakor
      - ha nincsen szükség mérlegelésre

- és nincsen ellenérdekű fél

- **sommás eljárásban (8 nap)**

- feltételei:

- hiánytalannal előterjesztett kérelem, mellékletek
    - hatóság rendelkezésére álló adatok alapján tényállás tisztázott
    - nincsen ellenérdekű ügyfél
    - ha az ügyfél felhívás nélkül nyújt be új doksit – teljes eljárás lesz belőle

- **teljes eljárásban bírálható el (60 nap).** (*fő szabály szerint minden eljárás az első kettő szerint indul*)

- ha a döntéshozatalhoz **bizonyítási eljárására** van szükség,
  - **tisztázni kell a tényállást**
  - ha az első két eljárásban nincsen lehetőség fellebbezésre és a döntést követő 5 napon belül az ügyfél, hogy a hatóság kérelmét ismételten, teljes eljárásban bírálja el

Függő hatályú döntés: A hatóságnak 8 napon belül függő hatályú döntést kell hoznia, ha előre láthatólag 8 napon belül nem tud döntenı – „valószínűleg ez lesz”, de tovább dolgozik az ügyön

Kapcsolódó eljárás: A hatóságok együttműködnek az ügyfél érdekében, de az ügyfél csupán csak egy hatósággal kerül eljárási kapcsolatba. (Elsőként eljáró hatóság továbbítja a dolgokat, az első hatóság közvetíti a második hatóság döntését is)

Eljárás megszűntetése:

- ha instant visszautasítja a kérelmet
- ha kiderült, hogy vissza kellett volna utasítani
- ha az ügyfél nem nyilatkozik a felhívásokra
- ha okafogyottá válik az eljárás
- ha az ügyfél nem előlegezi meg az eljárás költségeit szükség esetén

Határidő: Az az időtartam, amely alatt el kell végezni az eljárási cselekményt. Ha túllépi, vagy nincsen 8 napon belül döntés, akkor előzetes döntést kell hoznia.

- ha kicsúszik a határidőből -- illetéknek, vagy a díjnak megfelelő összeget fizet a hatóság és az ügyfél mentesül az eljárási költségek megfizetése alól

Soron kívül kell elintézni:

- kiskorú érdeke, veszélyeztetettsége
- életveszély, súlyos kár
- hatóság ideiglenes biztosítási intézkedést indít el
- közbiztonság, közrend, nemzetbiztonság
- **ha a határidőből kevesebb, mint tizenöt nap van hátra teljes eljárás esetében**

Igazolási kérelem: Önhibából bekövetkezett mulasztás esetén 45 napon belül lehet előterjeszteni.

Idézés: A hatóság kötelezi a személyt, hogy egy adott időpontban egy adott helyen megjelenjen. – **végzéssel kell (lehet szóban is) – 5 nappal korábban készhez kell**, hogy vegye, különben érvénytelen az idézés

- ha az idézett személy nem jelenik meg – **bírság, elővezetés**

Értesítés: Ha nem kötelező a megjelenés.

Eljárási bírság: 10.000 a minimum, természetes személy esetében a maximum 500.000, szervezet: 1.000.000

Tényállás tisztázása: A bizonyítási rendszer szabadon megválasztható a hatóság által, szabadon értékelheti a bizonyítékokat, szabadon hozhat döntést.

Irat: A közigazgatási eljárásokra az írásbeliség jellemző, így a leggyakrabban használt bizonnyítási eszköz az irat. (De lehet más is: fénykép, hangfelvétel)

- **Okirat:** Állítást, tényt, jogot, kötelezettséget igazol.
  - **Magánokirat**
    - egyszerű okirat, nem kell hitelesíteni
    - teljes bizonyító erejű akkor lesz, ha két tanú aláírja
  - **Közokirat**
    - benne foglaltakat ellenőrizni, vélemezni kell – közjegyző által kell hitelesíteni
    - bármit is bizonyít, van helye az ellenbizonnyításnak, ha a jog nem tiltja

Tanú

- **nem hallgatható meg, aki**
  - részéről nem várható el értékelhető vallomás
  - védett adatnak minősülő tényről, ha nem kapott felmentést a titoktartás alól az arra jogosult személytől/szervtől
- **megtámadható a vallomás, ha**
  - ha az ügyfelek valamelyikének hozzájárulása szükséges
  - saját magát, hozzájárulását bűncselekmény elkövetésével vádolná
  - ha a vallomásával felfedné, hogy kitől kapta az adott témáról szóló médiatartalmat, vagy önmaga a médiatartalom szolgáltató
    - diplomáciai mentesség

Szakértő:

- ha egy tény megállapításához különleges szakértelem szükséges, vagy jogszabály írja elő • szakvélemény minimum 15 nap kell

Tolmács

- ha az ügyintéző nem beszéli a nyelvet

Szemle

- bizonnyítási eszköz
- megfigyelése: ingó, ingatlan, személy

Tárgyalás

- nagyon kivételes esetekben csak
  - ha jogvita esetén szükség van a felek együttes meghallgatására és az ügy természete lehetővé teszi • ellenérdekű felek és szakértők vesznek részt
  - a szerv saját helyiségeiben, vagy szemle alkalmával folytatható le

Hatósági döntés

- **határozat –érdemben hoz döntést**

- **favorabilis döntés**: címzetre kedvező hatás – jogosultság megállapítása
- **onerózus döntés**: címzetre kedvezőtlen hatás – szankció megállapítása
- **végzés** – eljárás biztosítása érdekében hozott döntés

Jogszerű meghallgatás – kérelmezetti jog gyakorlása (?)

Döntés véglegessége

- „döntés jogerős” – ilyen már nem létezik, hanem véleges
- döntés végleges, ha azt a hatóság **már nem változtathatja meg**
- döntés véglegességét **a döntés közlésétől** számoljuk
  - közlést **hirdetmény útján (hirdető tábla, honlap) kell teljesíteni**, ha
    - ügyfél lakhelye, székhelye ismeretlen
  - láthatólag eredménytelen lesz a közlés (valamilyen elháríthatatlan akadály)
    - törvény, kormányrendelet előírja
    - ha unblock az ügyfél, ügyfelek köre nem ismert, vagy számuk több, mint 50 □ közhírré tételek
  - ha az ügyfélnek van **fellebbezési joga**, akkor véleges lesz a döntés, ha
    - nem fellebbeztek és lejárt a fellebbezési határidő
    - fellebbezésről lemondta, vagy visszavonták
    - másodfokú hatóság az elsőfokú hatóság döntését helyben hagyta

Azonnali végrehajthatóság

- azonnal végrehajtható egy döntés, ha
  - életveszély, súlyos kár lehetősége, személyi jogok jelentős sérelmét akadályozná meg
  - nemzetbiztonsági, honvédelmi, közvédelmi érdek
  - ha a döntés valakinek a tartásáról, gondozásával kapcsolatos
  - vagy a törvény előírja, hogy a hatósági nyilvántartásba azonnal be kell vezetni

Hatósági szerződés

- közigazgatási szerződés egyik típusa
- célja egy ügy **minden fél szempontjából előnyös rendezése**
- határozathozatal helyett van (nincsen határozathozatal)
- **ügyfél megszegi** – kikényszeríthető a szerződésben vállalt magatartás
- **hatóság megszegi** – közigazgatási bíróság előtt kell pert indítani

Hatósági bizonyítvány

- hatóság állítja ki az ügyfél kérésére a felhasználás céljának megjelölésével
- célja valamelyen adat igazolása

Hatósági igazolvány

- jogszabályban meghatározott adattartalommal kell kiállítani
- adatok és/vagy jogok rendszeres igazolása

Hatósági nyilvántartást

- csak jogszabályban meghatározott adatokról lehet/kell hatósági nyilvántartást vezetni, ha
  - ha a nyilvántartásba történő bejegyzés, adatmódosítás, nyilvántartásból törlés az ügyfél jogait, kötelezettségeit megváltoztatja (keletkeztet, módosít, megszüntet)
    - ha a cél a benne foglalt adatok közhitelű igazolása, bizonyítása

Hivatalból eljárás

- illetékességi területen belül, ha
  - valamilyen ok jut a tudomására, amire hivatkozva elindulhat
  - bíróság, vagy felügyeleti szerv kötelezi
  - életveszély, súlyos kárral veszélyeztető helyezet
  - jogszabály előírja
  - **kezdete:** első eljárási cselekmény napja (megindításáról kötelező értesíteni az ügyfelet)

Hatósági intézkedések: ideiglenes intézkedés, biztosítási

intézkedés (pénz, zár-alá vétel, lefoglalás) • **ideiglenes intézkedés**

- **hatáskörre és illetékességre tekintet nélkül** teszi, ha a cselekmény hiánya nagy kárral, veszéllyel, személyiségi jogok sérelmével járna
- **biztosítási intézkedés**
  - ha az eljárás tárgyat képező **kötelezettség későbbi teljesítése** veszélyben van
  - még a teljesítési határidő lejárta előtt el kell indítani és az okot adó körülmény felmerülésétől számított 5 napon belül
  - **pénzkövetelés biztosításának elrendelése, zár alá vétel, lefoglalás**
    - **Zár-alá vétel:** Dolog birtokának a birtokos rendelkezése alól elvonják.
    - nem lehet zár-alá venni olyan dolgot, ami a birtokos élete, egészsége fenntartásához, életfeltételeinek fenntartásához nélkülözhetetlen, jövedelemszerzéséhez elengedhetetlen
    - **Lefoglalás:** Amennyiben nem lehet zár alá venni, le kell foglalni – a hatóság a birtokos őrizetében hagyja, aki azt rendeltetésszerűen tovább használhatja.

Jogorvoslati lehetőségek

- **Jogorvoslat:** Olyan jogi eszköz, amely a közigazgatási határozatban előforduló jogssérelem orvoslására szolgál.
  - **Indulhat:** hivatalból, ügyfél kérelmére
    - **Hivatalból**
      - döntés módosítása a hatóság saját jogkörében
      - felügyeleti eljárás
      - ügyész felhívás és fellépés
    - **Kérelemre**
      - Közigazgatási per
      - Fellebbezés

12. Versenyjog

Versenyjogi szabályozás történelmi területei:

- **Tisztelességtelen verseny elleni jog**

- versenytársi sérelmek jogá
- versenyjogi fogyasztóvédelem

- **Versenylátozások jogá**

- kartelljog
- monopóriumok versenyjoga
- fúziók engedélyezése

Magyar versenytörvény egységes – egy törvény szabályozza a tisztegtelen verseny elleni jogot, versenylátozások anyagi jogát és a Gazdasági versenyhivatal eljárásjogát (anyagi jog és az alaki jog egy törvényben van)

Cél: gazdasági verseny tisztasága, szabadsága

Törvény hatálya:

- **személyi hatály**

- természetes és jogi személyek
- külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepének

- **tárgyi hatály**

- Magyarország területén tanúsított piaci magatartás

Hatáselv: Egy vállalat külföldön tanúsított piaci magatartása is, ha annak hatása

Magyarország területén érvényesülhet

Tpvt felépítése

- **Tisztegtelen verseny elleni cselekmények jogá**

- **tisztegtelen verseny tilalma** – bírósághoz lehet velük fordulni – kárterítés igényelhető

Generálklauzula: Tilos a gazdasági tevékenységet tisztegtelenül folytatni, ami az üzletfelek, versenytársak törvényes érdekeit sérti, vagy veszélyezteti, vagy üzleti tisztegtet követelményeibe ütközik.

▪ **Hírnérvontás:** Tilos a versenytárs jó hírnevé, hitelképességété sérteni, veszélyeztetni. (valótlan állítás, valós tény hamisnak feltüntetése)

• pl.: összehasonlító reklám (áru megjelölés, vállalkozás neve – közvetlenül, vagy közvetve felismerhető a vállalkozás terméke),

- **akkor tilos ha a reklám következtében**

- sérül a jó hírnév
- tisztegtelen előny származik belőle
- védjegyes termék szerepel,

- ha a terméket védett termék utánzataként mutatják be,
- vagy a termék neve a versenytársával összetéveszthető

- **kizárolag ezek szerepeltethetők összehasonlító reklámban**

- azonos rendeltetésű, azonos szükségletet kielégítő termék
- az áruk lényeges, meghatározó, jellemző és ellenőrizhető tulajdonságaikra kell vonatkoznia csak tárgyilagosan

- ha van eredetmegjelölés, akkor csak azonos eredetmegjelölésű termékeket lehet

- **Üzleti titok megsértése**

• **Üzleti titok:** Gazdasági tevékenységhez kapcsolódó minden nem közismert, nem könnyen hozzáférhető tény, tájékoztatás, amely illetéktelen megszerzése, hasznosítása, közlése, nyilvánosságra hozatala veszélyeztetheti az érintett piaci

érdekeit, feltéve hogy a titok megőrzésével kapcsolatban nem róható fel semmi.

(nem hozza önmaga nyikvánosságra pl.)

• **büntető törvénykönyv is – 3 év**

▪ **Jellegbitorlás**

- Tilos a terméket, szolgáltatást a versenytárs hozzájárulása nélkül annak termékének, szolgáltatásának jellegzetes csomagolásával, eredetmegjelölésével, vagy elnevezésével előállítani, forgalmazni, reklámozni, vagy hamis árujelzőt alkalmazni.
  - **Hamis árujelző:** Olyan név, megjelölés, amelyről a versenytársat, vagy annak termékét szokásos felismerni.

- **büntető törvénykönyv:** vétség: 1 év, ha jelentős, akkor büntettnek minősül: 3 év

- **ha EU-n kívülről hozzák be** –akkor azt vámeljárásban kötelesek az egyes vámhatóságok megsemmisíteni azt

▪ **Bojkott felhívás/Tisztaességtelen felhívás**

- Az a felhívás, amely harmadik személlyel fennálló gazdasági kapcsolat felbontását, vagy ilyen kapcsolat létrejöttére felszólító felhívás.

▪ **Versenyeztetés tisztaságának megsértése**

- Tilos versenyeztetés, árverés, tőzsdei ügylet tisztaságát bármilyen módon megsérteni. (versenytárgyalás, pályáztatás, tenderezés)

- **Körbenyerés:** Majdnem ugyanazok a szereplők vesznek részt t9bb versenytárgyaláson és úgy néz ki, mintha minden más nyerne.

○ **üzleti döntések tisztaességtelen befolyásolásának tilalma**

- B2B reláció: versenyjogi fogyasztóvédelem

- B2C reláció: külön fogyasztóvédelmi törvény

▪ **tilos az üzletfelek megtéveszteni:**

- **Megtévesztés:** Olyan gyakorlat, amely befolyásolja az ügyfelek, partnerek gazdasági magatartását, de csak akkor,

- **ha jelentős információ tekintetében** tartalmaz valótlan tény,

- **vagy valós tényt megtévesztően ábrázol**

- **vagy jelentős információt elhallgat, félreérthetően közöl,**

- **vagy nem megfelelő időben bocsát rendelkezésre**

▪ **jelentős információ:**

- áru lényeges jellemzői (összetétel, eredet)

- áru ára – ár megállapítás módszere

- áru megvételének egyéb szerződéses feltételei

- vállalkozás, vagy a képviselő személye illetve ezek jellemzői, jogai

▪ **tilos különösen agresszív üzleti módszerek alkalmazása**

- üzletfelek választási szabadságát indokolatlanul korlátozó üzleti módszerek alkalmazása

- megnehezítik az ajánlat valós megítélését

▪ **BTK szankcionálja továbbá:**

○ **rosszminőségű termék forgalomba hozatala**

▪ **büntet: 3 év**

- ha gondatlanságból követik el □ vétség (1 év)

- **mentesül, ha** az előállító rögtön azután, miután tudomást szerez a rossz minőségről, minden megesz azért, hogy a termék a birtokába visszakerüljön

- megfelelőség hamis tanúsítása

- fogyasztók megtévesztése

- **Versenyrólátozások jog/antitrust jog**
  - **Gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma/kartelljog**
- **Kartell:** Verseny korlátozó, torzító, azt kizáró megállapodás, vagy összehangolt magatartás, vagy szervezeti döntés, kivéve ha egymástól nem független vállalkozások jön létre.
  - **Vertikális kartell:** A piaci rendszer különböző szintjén elhelyezkedő és forgalmi folyamat különböző szakaszaiban résztvevő vállalkozások között. (bányászat, alapanyagfeldolgozás, gépgyártás)
  - **Horizontális kartell:** Versenytársak, a gazdasági folyamat azonos szintjén lévő szereplők piaci lépései közt összehangolják, piac természetes működését befolyásolják.
    - (vertikális kartell, horizontális kartell nincsen törvényben megnevezve – kérdésben geciznek ezzel) – **törvényben csak ezek vannak megnevezve:**
      - **Árkartell:** vételi, vagy eladási árak
    - **Kondíciós kartell:** előállításban, forgalmazásban, fejlesztésben egyeznek meg
      - **Piacfelosztó kartell** – input oldal
      - **Területi kartell** – output oldal
      - **kartell tilalom alá eső megállapodások semmisnek tekintendők** + versenyjogi szankciók (GVH megállapítja a jogosítést – majd eltilt – majd bírságot szab ki)
  - **Nem minden kartell megállapodás tilos - mentesülés lehetőségei:**
    - **törvényei mentesség**
      - bagatell ügyletek - érintett vállalkozások részesedése nem haladja meg a 10%-ot
      - nem független vállalkozások állapodnak meg
        - **egyedi mentesítés**
      - a kartellmegállapodás nem tűnik károsnak a versenye – GVH mentesülést ad
        - **csoportmentesség** – rendeleti úton
      - olyan ágazatok mentesítése, ahol a kockázatmegosztás, kooperáció jellemző (környezetvédelmi előnyök, innovatív technológiák)
    - **Gazdasági erőfölényvel való visszaélés tilalma/Monopóriumok jogára**
    - **Gazdasági erőfölényben van az a piacon**, aki a gazdasági tevékenységet úgy tudja folytani, vagy nagy mértékben függetlenül folytathatja, hogy nem kell tekintettel lennie a versenytársak, üzletfelek piaci magatartására.
    - **a törvény nem a domináns pozíciót tiltja**, hanem az azzal való visszaélést (kérdés)
    - **visszaélés** pl: tisztelességtelen vételi, vagy eladási árak megállapítása, forgalmazás, termelés üzletfelek kárára korlátozni, árut a forgalomból kivonni, más áru átvételétől függővé tenni az értékesítést, az üzletfeleket egymástól megkülönböztetni
    - **Vállalkozások összefonódásának ellenőrzésének/Fúziós jogára**
      - Cél: a tőkekoncentráció ellenére megmaradjon a verseny
        - Fúzió: $A + B = C$
        - Beolvadás: $A + B = A$
        - **Irányításszerzés:**
          - **közvetlen irányítás:**

- szavazati jogok 50%-a vagy
- ha kijelölheti, visszahívhatja vezető tisztségviselőkeg, vagy
- jogosult a meghatározó döntések meghatározó befolyásolására, vagy
- ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni
  - közvetett irányítás
- ugyanezek, csak egy közvetítő céggel (a – B – c)
- **GVH engedélyét kell kérni:**
- ha az előző évi árbevételek együttesen meghaladja, a 15 milliárd forintot, és van legalább 2 olyan, aminek legalább 500 millió
- nem engedélyköteles, ha a kormány közérdekből nemzetstratégiai jelentőségűnek minősít,
- vagy ha az ügylet célja a továbbértékesítés (elsősorban pügyi területen)
  - **Bíróság jár el!**

Gazdasági Verseny Hivatal (GVH)

- autonóm szerv
- önálló költségvetés
- 1 elnök + 2 elnökhelyettes
- részt vehet az OGY-n, tanácsot adhat
- beszámolási kötelezettsége az **Országgyűlésnek**
- **Versenyfelügyeleti eljárás:** Indulhat hivatalból és kérelemre.
- **Kérelemre csak 1 esetben**, ha a továbbértékesítés céljából szerzett irányítás 1 éves határidejét plusz 1 évvel meg akarják hosszabbítani
  - Hivatalból indul: GVH vizsgálója észlel/bejelentés/panasz alapján
    - **Bejelentés:** Bárki, aki törvénysértés magatartás – formanyomtatvány
    - **Panasz:** nem automatikusan indul meg az eljárás- vizsgáló megvizsgálja!
- **piacelemzés** (működő piacok vizsgálatok, **trendek előre meghatározása**) - **ágazati vizsgálat** (egy ágazaton belül a piaci folyamatok értékelése, feltárása – általában ha torzul a verseny)
  - eljárás szakaszai (panasz, kérelem, hivatalból)
    - **Vizsgáló eljárása**
      - GVH nevez ki egy-egy ügyre
      - vizsgáló – ombudsmann (széles jogkör - adatbekérés, tanúmeghallhatás, szakértői segítség, adatbetekintés, másolatkészítés)
        - végén: vizsgálói jelentés – a jelentést a Versenytanács elé terjeszti
    - **Versenytanács eljárása**
      - **határozathozatal** (megállapítja a jogszertés tényét – jogszertő állapot megszüntetése, további folytatásának tiltása – kötelezettség teljesítés előírása (bírság), ideiglenes intézkedés elrendelése)
    - **Utóvizsgálat**
      - döntésben foglaltak betartásának ellenőrzése
  - **GVH érdemi döntései:** határozat, eljárás érdekében: végzés
    - **Határozatait (szükséges adatok törlésével) nyilvánosságra kell hoznia**
    - **Végzések – csak lehetőség nyilvánosságra hozni**
  - **Eljárási bírság:** Nem a szankció, hanem akkor vethető ki, valaki olyan cselekményt végez, amely az eljárás elhúzására, valós tényállás feltárásának meghiúsítására irányul, vagy azt eredményezi.
    - min 200.000 Ft (vállalkozás), 50.000 – 500.000 (természetes személy)

13. Kötelmi jog

Kötelelem:

- **relatív szerkezetű jogviszony** – meghatározott személyek, egymás mellérendeltek
- **diszpozitivitás:** felek szabadon rendelkezhetnek, amit a törvény lehetővé tesz
- **kötelezettség** keletkezik szolgáltatás teljesítésére, **jogosultság** a szolgáltatás teljesítésének követelésére. a **szolgáltatásnak vagyoni értéke van**
  - követelés és a tartozás egységet képez – a szolgáltatásra igény tartható, kikényszeríthető • **a kötelezettség teljes vagyonával felel a kötelelem teljesítéséért**
  - **Kötelelem keletkeztetők:**
    - szerződés
    - károkozás
    - jogalap nélküli gazdagodás
    - jog megsértése (személyiségi, dologi)
    - egyoldalú jognyilatkozat - díjkitűzés
    - értékpapír
    - utaló magatartásból
- **jogképességgel bíró személyek** között jöhet létre (természetes személyek, jogi személyek, jogi személyiségek nélküli szervezetek)
  - Kötelelem fik
    - teljesítéssel
    - személyegyesüléssel
    - halál, jogutód nélküli megszűnés
    - közös megegyezés
    - jogszabály által
    - bírósági határozat
    - **elévül – csak fő szabály szerint 5 év (kérdés)**
      - elévülést kizáró megállapodás semmis

Jogalap nélküli gazdagodás: Aki másnak rovására jogalap nélkül jut vagyoni előnyhöz, akkor ezt az előnyt köteles visszatéríteni.

Utaló magatartás/Biztosítási kár: Ha valaki szándékosan olyan magatartást folytat, aminek következtében valaki alapos okkal egy másik magatartást folytat és ezen magatartás során önhibáján kívül károsodás éri..

Szerződés

- **Fogalma:** Összes fél kölcsönös, egybehangzó nyilatkozata, melyből kötelelem keletkezik. • **Tárgya:** Szolgáltatás, az a magatartás, amelyet a kötelezetts a szerződés alapján tanúsítani köteles • **Szerződés alanya:** cselekvőképes személyek, vagy cégegyezéssel rendelkező személyek • **Szerződés alakja:** Főszabály szerint nincs megkötés, szabadon meghatározható.
  - **Szerződési szabadság:** Szabadon köthető, választhatóak a felek, meghatározhatóak a tartalmak, kivéve ha jogszabály tartalmi kööttséget ír elő.
  - **Ajánlati kööttség**
    - ajánlatot azzal való **egyetértést kifejező jognyilatkozattal** lehet elfogadni – **létrejön a szerződés** • ha fel van tüntetve, hogy nem kötelező érvényű ajánlatról van szó – az ajánlathoz nem kötelező tartania magát az ajánlathoz (**csak ebben az esetben**)

- ajánlattól lényeges kérdésben eltérő tartalmú elfogadást új ajánlatnak kell tekinteni ▪ írásban tett ajánlat csak írásban vonható vissza
  - **kézedelmes elfogadó nyilatkozat:** Ha az ajánlat érvényessége után fogadja el valaki az ajánlatot, akkor az ajánlattevő dönthet, hogy elfogadja-e.
  - **Előszerződés:**
    - szerződés a szerződés megkötéséről
    - **önkéntesen** vállalt szerződéskötési kötelezettség
    - **szerződésre előírt alakban kell megkötni**
  - **clausula rebus sic stantibus-elv:** Az előszerződés alapján megtagadható a szerződés megkötése, teljesítése ha a szerződés megkötése, teljesítése az egyik fél lényeges jogi érdekeit sértené. (bíróság)
  - **Szerződés tartalma:**
    - adás
    - tevés/tevékenység folytatására
    - használat
    - helytállás
  - **Szerződés megkötésének alapelvei**
    - együttműködési kötelezettség
    - egymás jogos érdekeinek figyelembe vétele
    - megelőző tájékoztatás
  - **Általános szerződési feltétel:** Több szerződés megkötése céljából egyoldalúan, **a másik fél közreműködése nélkül, előre meghatározott, egyedileg nem tárgyalt feltételek.** – a másik félnek meg kell ismernie és elfogadnia, de tájékoztatni is kell a felet, ha a jogszabálytól eltérő, vagy szokásos szerződési gyakorlattól eltérő feltételek vannak
  - **Elektronikus úton szerződéskötés esetében**
    - tájékoztatni kell a másik felet a technikai lépések ról, és hogy írásban foglaltnak minősül-e ▪ biztosítani kell a későbbi megismerhetőséget
    - vissza kell igazolni a megkötést
  - **Szerződés értelmezése**
    - szerződés egészével összhangban
  - ÁSZF segítségével – minden a fogyasztóra kedvezőbb értelmezés az érvényes
    - korábbi jognyilatkozatok is figyelembe vehetők
  - **Szerződés módosítása:** felek együttesen + bíróság (**fő szabály** szerint egyoldalúan tilos) ▪ **módosítani lehet: tartalmat, jogcímét**
    - bíróság akkor módosíthat, ha
      - ha a szerződés megkötése után olyan körülmény következett be, amely mellett a **szerződés teljesítése lényeges jogi érdeket sértene**
        - ennek a körülménynek a bekövetkezése nem volt előre látható
          - nem a módosítást kérő fél idézte elő
          - nem tartozik a rendes üzleti kockázat körébe
    - **szerződés megerősítése (kérdés) – 3!**
      - **foglaló – kötelezettségvállalás megerősítése**
        - ha a foglalót adó hibájából nem születik meg a szerződés – elveszíti
        - ha a foglalót kapó hibájából nem születik meg a szerződés – visszafizeti a foglaló dupláját
          - **nem kell mindig írásba foglalni**
          - bíróság mérsékelheti, ha túl nagy
      - **kötbér – teljesítés biztosítására szolgál**

- **jogvesztés kikötése** – szerződésszegés esetére
- szerződés érvénytelensége – szerződés létrejöttétől lesz érvénytelen, de csak 1 évig támadható meg
  - Ha törvényben meghatározott ok miatt elmarad a szerződésben elérni kívánt joghatás.
  - **Abszolút érvénytelenség: semmiség**
    - adott az ok – nem kell tenni semmit, instant érvénytelen a szerződés
      - 4 esete (kérdés) ???
    - szerződés hatályba lépésfkérdének időpontjától semmis
      - **Semmisségi okok:**
        - cselekvőképesség hiánya, korlátozottsága
          - színlelt szerződés
          - fizikai kényszer
          - alakszerűség hiánya
          - álképviselet
        - tilos szerződések (jogsabályba ütközik, jogszabály megkerülése, jóerkölcsbe ütközik)
          - lehetetlen szerződés
  - **Relatív érvénytelneség: megtámadhatóság**
    - adott az ok – alapján bírósághoz lehet fordulni a szerződés érvénytelenítéséért
      - **lehetséges ok:**
    - **akarathiba** (tévedés, megtévesztés, feltűnő értékaránytalanság)
    - **jognyilatkozati hiba** (alaki hiba, pl. hiányzó írásbeliség)
    - **célzott joghatás hibája** (tilos, uzsorás, jóerkölcsbe ütközik)

A szerződés teljesítése

- a szolgáltatás legyen
  - alkalmas a rendeltetés szerinti cérla
  - rendelkezzen olyan minőséggel, amely azonos szolgáltatásoknál szokásos és elvárt
  - **leírásban és mintaként bemutatottnak megfelelő**
  - jogszabályi minőségi követelményeknek is meg kell felelni
- **Értesítési kötelezettség:** Ha meghiúsul, akkor közölni kell.
  - **Akadályközlési kötelezettség** – akadályt is közölni kell
- **dokumentáció átadása** (tulajdon, biztosítást, szállítást igazoló dokszikat pl)
- **megvizsgálás** – szolgáltatás átvételekor megvizsgálhatja, hogy megfelel
- **közreműködő igénybevétele** – a közreműködőért úgy felelünk, mintha saját magunk jártunk volna el
  - **ha a szerződés tárgyának csak fajtáját és mennyiséget határozták meg** – a forgalomban szokásos jó minőségen kell
- **ha nagyobb mennyiségen történik a leszállítás** – a jogosult nem köteles elfogadni, de elfogadhatja

Szerződésszegés: Bármely kötelezettség szerződésszerű teljesítésének

elmaradása (nem teljesül, vagy nem úgy)

- felek akaratán kívül
- felek magatartása miatt
- **4 tipikus csoport (!)**
  - **kötelezettségkéslekedik** (késedelmes áruszállítás)
  - **jogosult késlekedik** (átvétellel)
  - **hibás teljesítés**

- **kötelezet nem teljesít**
- szerződésszegés esetén a másik félnek joga van
  - **teljesítés kövffetelése**
  - **visszatartási jog**
  - **elállás – felmondás**
  - **kártérítés**
- szerződésszegéssel okozott kár: **szerződésszegéses kár**
  - **a kárt okozó köteles megtéríteni - kártérítés**
  - **mentesül, ha**
    - ha ellenőrzési körén kívül eső, előre nem látható körülmény okozta, amelynek elkerülése nem elvárható tőle (pl.: természeti csapás)
  - **ingyenes en vállalt szerződésekknél, akkor van szerződésszegés**
    - ha szándékos szerződésszegés és valamilyen lényeges tulajdonság került elhallgatásra • **követelés élévülése – fő szabály: 5 év**
  - **Elévülés:** a jog a teljesítés követelésére még fenn áll, de bírói úton már nem lehetséges az érvényesítése
    - **f:** a jog már a követelésre sem áll fenn
- **szerződés megszűnése**
  - teljesülés
  - közös megegyezés
  - felmondás (jövőre nézve)
    - egyoldalúan
  - elállás (visszaható hatállyal történik)
    - bánatpént fizetendő kártalanításra
  - személyegyesülés
  - halál esetén
    - kivétel, ha nem csak személyesen teljesíthető és a kötelezet hal meg
  - bírósági határozat

Negyedik kötelemeketkeztető: **károkozás**

- aki másnak jogellenesen kárt okoz, meg kell téritenie
  - **nem minden károkozás után keletkezik kárkötelem (csak ha jogellenes)**
    - **minden kár jogellenes, kivéve**
      - károsult beleegyezése
  - jogtalan támadás, fenyegetés érdekében a támadónak lett okozva, a szükséges léptéket nem lépte túl
    - szükséghelyzetben okozta, azzal arányos mértékben
    - jogszabály által megengedett magatartás okozta
  - **Mentesülés:** ha károkozó bizonyítja, hogy a magatartása nem férőható
  - **kárfelelősség feltételei:**
    - keletkezett kár
    - kár keletkezése jogellenes magatartás következménye
- keletkezett kár és a jogellenes magatartás között ok-okozati összefüggés van
  - **kártérítési kötelezettség terjedelme**
    - **teljes kártérítés**
      - károsult vagyonában beállott csökkenésre
      - elmaradt vagyoni előnyre

- écs kiküszöböléséhez szükséges költségekre
- **a károsult felelősségei:**
  - kármegelőzési kötelezettség
  - kárelhárítási kötelezettség
  - kárenyhítési kötelezettség
  - ha ezek nem tesz eleget, nem követelhet teljes kártérítést
- **kártérítés módjai**
  - pénzben
  - természetben való megtérítés
- **jövedelempótól járadék:** akinek a munkaképessége a károkozás folytán csökkent, ○ **tartás pótló járadék:** a károkozás folytán meghalt személlyel szemben tartásra jogosult részére ○ **általános kártérítés:** ha a kár nem értéke megállapítható
- **vagyoni kár – sérelemdíj**
  - **vagyoni kár**
    - tényleges kár
    - elmaradt jövedelem
    - károsodással kapcsolatos kiadás
  - **nem vagyoni kár – sérelemdíj**
- **Többes károkozás:** A károkozók egymás között magatartásuk felróhatóságuk mértékben terheli. (sorrend!)
  - **ha ez nem állapítható meg:** közrehatásuk arányában
  - **ha ez sem:** egyenlő arányban fellelnek
- **szerződésen kívüli károkozás**
  - **Veszélyes üzem:** minden olyan tevékenység, amely rendellenesség estén az átlagoshoz képest fokozottabb veszélyt hordoz magában.
    - **ebből eredő kárt köteles megtéríteni, kivéve**
      - elháríthatatlan ok idézte elő és
    - fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül esik
      - **elévülés: 3 év**
  - **felelősség más személy által okozott kárért úgy felelünk, mintha magunk okoztuk volna** (közreműködés esetén)
    - **állatok okozta károkozásáért** az állatot tartó felel
      - **mentesül:** ha minden szabályszerűen megtett – nem követett el felróható magatartást
      - **veszélyes állat – veszélyes üzem**
      - **vadászható állat által okozott kár**
    - vadászatra jogosult felel, akinek a vadászterületén a károkozás történt
    - vagy akinek a vadászterületről kiment az állat
    - mentesülés: ha ellenőrzési körén kívül elháríthatatlan ok idézte elő
      - 3 év alatt elévül
  - **épületkár**
    - **egyes részek lehullásáért:** épület tulajdonosa
    - **épületben elhelyezet tárgyak leesése:** akinek érdekében a tárgyat elhelyezték
    - **kidobás, kiejtés, kiöntés:** bérző, vagy egyéb jogcímen használó
  - **vétőképtelen személy károkozásáért**
  - **Vétőképtelen:** belátási képessége korlátozott, magatartásának következményeit nem képes felnérni

- a vétőképtelen gondozója, vagy aki a vétőképtelen felügyeletét a károkozásakor ellátta
  - kivéve: ha felerőhatóság
- **közhalalom gyakorlásával okozott kár**
  - közigazgatási jogkörben okozott kár
  - bírósági jogkörben
  - ügyészségi jogkörben
  - közjegyzői jogkörben
  - végrehajtói jogkörben
- **termékfelelősség** – gyártó felel a hibás termékért
- **Termék:** minden ingó dolog, akkor is, ha más dolog alkotórészévé válik.
  - **Termékkár:** Halált, testi sérülést, egészségkárosodást okoz, vagy más dologban okoz kárt. (minimum 500 euró)
- **Gyártó:** Előállító, vagy önmagát a termék gyártójaként tünteti fel, vagy importáló.
  - importálónak van viszontkereseti joga
  - ha gyártó nem állapítható meg – minden forgalmazó lesz a gyártó
- **Hibás termék:** Ha nem nyújt biztonságot, amely az adott időpontban általában elvárható. (tudomány jelenlegi állása)
  - bizonyítani a károsultnak kell
- **gyártó mentesül**
  - terméket nem hozta forgalomba
  - terméket nem üzletszerű forgalmazás céljából állította elő
    - forgalomba hozatalkor hibátlan volt
  - 3 év – kezdete: a károsult tudomást szerzett, tudomást szerezhetett volna

14. Különleges szerződéstípusok

- szolgáltatás jellege alapján (tulajdon átruházására irányuló, tevékenysékgifejtő, használati, helytállási/készenléti)
  - tulajdon átruházására irányuló
  - **tevékenysékgifejtő (vállalkozási, megbízási típusú)**
- **vállalkozási szerződés:** Valamilyen tevékenységgel elérhető eredmény/mű megvalósítására vállalkozik a vállalkozó, a megrendelő ennek átvételére és a vállalkozói díj megfizetésére **köteles**.
  - **típusai**
    - *tervezési*
    - *kivitelezési*
    - *kutatási*
    - *utazási*
    - *mezőgazdasági vállalkozási*
    - *közszolgáltatási*
    - *fuvarozási*
  - *visszterhes szerződés* – szolgáltatásért díjat kell fizetni
- **tevékenység végzések feltételeinek biztosítása a vállalkozó feladata**
  - fő szabály szerint a vállalkozó **biztosítja az anyagot**
  - a **megrendelő biztosítja a helyet**
  - **megrendelőnek utasítási jog**
    - **ellenőrzési jog**

- feladata az **összehangolás** is
  - fa, g – ki kell fizetni
  - **Többletmunka:** Olyan munka, amely a vállalkozási szerződésben nincsen figyelembe véve, de a mű elkészítéséhez szükségessé válik. - **kötelező**
  - **Pótmunka:** Utólag megrendelt, különösen tervmódosítás miatt szükségessé válik munka. csak elvégzhető, nem köteles.
- vállalkozónak figyelmeztetési kötelezettsége (pl. gazdaságtalanság)
- vállalakozó díjban benne van a **munkadíj és az anyagköltség**
  - vállalkozónak zálogjoga van
- a teljesítés **megkezdése előtt a vevő bármikor elállhat**, ha már megkezdődik a teljesítés, akkor **felmondhat**
- **ha nem teljes értékű a mű, viszont nem akadályozza a rendeltetésszerű használatot**, akkor a megrendelő köteles átvenni a művet
  - **megbízási típusú szerződés**
    - **típusai**
      - bizományi szerződés
      - közvetítői szerződés
      - szállítmányozási szerződés
      - bizalmi vagyonkezelői szerződés
    - **megbízott jogai és kötelezettségei**
      - feladat ellátása
      - megbízó utasításainak követése
        - kivéve
      - ha megbízó érdeke megköveteli és előzetes értesítésre nincsen lehetőség
    - célszerűtlen, szakszerűtlen utasítás – tájékoztatási kötelezettség, elállás, felmondás
    - megtagadás – élet, vagyon veszélyeztetése
      - képviseleti jog meghatalmazás által
    - megbízó jogai és kötelezettségei
      - megbízási díj megfizetése
    - akkor jár, ha teljesült a megbízás
      - nem kell megfizetni, ha elmaradt az eredményt és az eredményért a megbízott a felelős
    - **megbízónak meg kell előlegezni a költségeket**
- **használati jellegű/bérleti típusú (bérlet, lakásbérlet, haszonbérlet, haszonbérleti szerződés)** ▪ típusai
  - **bérlet**
    - egy meghatározott dolog használatának időleges átengedése
    - a bérző köteles átvenni és bérleti díjat fizetni
      - **lakásbérlet**
      - **haszonbérlet**
      - **haszonbérlet szerződés**
    - hasznót hajtó dolog használatának időleges átengedése
      - hasznót hajtó jog gyakorlása

- hasznok szedése
  - **haszonbért** kell fizetni
  - **bérlet – haszonbérlet különbsége (kérdés)**
    - **időtartam** – rövidebb a bérlet
  - **szavatolás** – egyforma, a bérbeadónak szavatolnia kell a rendeltetésszerű használatot
    - **használat** – minden esetben csak rendeltetésszerű használat engedélyezett, csak a bérbeadó hozzájárulásával alakíthatják át
  - **átengedés** - csak a bérbeadó hozzájárulásával lehet
    - ennek hiányában a bérlet fel a károkért
  - **szerződés alakja** – csak a haszonbérletnél kötelező az írásbeliség
    - **költségviselő** – fenntartási költségeket a bérlet viseli, rendkívüli költségeket a bérbeadó
      - **bérleti díj**
      - **bérlet** – előre kell fizetni
      - **haszonbérlet** – később kell fizetni
    - **zálogjog** – minden esetben (ha a bérlet nem fizet)
    - **bérelt dolog** – minden esetben ellenőrizhető rendszeresen
      - **átruházás** – új tulajdonos esetén is megmarad a bérlet, de nem köteles az új tulajdonos fenntartani a jogviszonyt (felmondási jog)
      - **lakásbérlet:**
    - **bérleti díj biztosítéka (óvadék, kaució)** – maximum három hónap
    - bérbeadónak **karbantartási kötelezettség**
    - **bérleti elviteli jog van** – a lakásba általa bevitt dolgokat elviheti
      - bérbeadó megválthatja kártalanítás fejében
    - **állagmegóvás** esetén jog van elvégezni a bérbeadónak
      - a bérleti díj törne kell
      - ha addig nem tudja használni a bérlet, kérheti a bérleti díj arányát
        - felmondás
      - **hónap 15. nap** – következő hónap vége után lesz hatályos
      - **ha hónap 15. után** – követő 2. hónap
      - **örökösök 30 napon belül rendes felmondással** megszüntethetik
    - **hitelszerződés:** hitelkeret rendelkezésre tartása, annak erejéig hitelműveletet végez
    - **kölcsönszerződés:** a hitelező köteles egy meghatározott pénzösszeg kifizetésére, adós ezt köteles visszafizetni kamatokkal
      - helytállási/készzenléti típusú
    - ettől eltérő típusú szerződést is lehet kötni (szerződéses szabadság)

Tulajdon átruházására vonatkozó szerződések: adás-vételi szerződés , csere, ajándék

- **adás-vételi szerződés**
  - **tartalmi elemei:**
    - eladók, vevők személyei
    - adásvétel tárgyának meghatározása
    - vételár
    - tulajdonátruházási szándék kölcsönös kifejezése, akarategyezőség
    - **főszabály nincsen formakényszer (szó, írás)**

- **különös nemei:**
- **Elővásárlási jog:** Jogosult megelőzően megveheti ugyanazon feltételekkel egy harmadik fél előtt.
- igazolni kell a teljesítőképességet – csak úgy nem tehető meg a nyilatkozat
  - 30 napon belül
  - írásba kell foglalni
- **visszavásárlási jog**
- csak akkor, ha a szerződő felek kikötik – nem automatikusan jár
  - kikötik a visszavásárlás időtartamát, árat
    - ha árról nem állapodnak meg – az aktuális forgalmi érték
    - írásba kell foglalni
- **vételi-eladási jog/opció**
- a jogosult a szerződésben meghatározott áron egyoldalúan megveheti/eladhatja a dolgot
  - írásba kell foglalni
- **részletvétel**
- a vételárat meghatározott időpontokban, több részletben fizeti meg
  - a dolgot előbb birtokba veheti a vevő
  - nemfizetés esetén
- eladó írásban kikötheti az elállást, vagy részletfizetési előny megvonása
- **megtekintésre vétel**
- megtekintheti – ha akkor nem nyilatkozik, nem lép hatályba a szerződés
- **próbára vétel**
- nem csak megtekintheti, használhatja is – ha nem nyilatkozik – hatályba lép a szerződés
- **minta szerinti vétel**
- az áru tulajdonságait minta alapján határozzák meg – ha leszállított áru eltér ettől és ezt a vevő bizonyítja, akkor kártérítést követelhet
- **csere**
- nem pénz és dolog cserél tulajdonost, hanem ma szerződő felek dolgai, jogai, követelései (dolog és dolog)
  - adás-vétel általános szabályai érvényesek
- **fozás**
  - **kétoldalú**(nem egy!) és ingyenes jogügylet
  - tulajdonjog átadása és átvétele
  - **nincsenek alaki kötöttség** (kivéve: ingatlan)
  - ha ajándékozó és ajándékozott megváltozik a kapcsolat
    - ha még nem adta át – akkor nem terheli kötelezettség
  - **fő szabály szerint az ajándék nem követelhető vissza**
    - kivéve: ha az ajándékozó létfenntartása veszélybe kerül
    - ha az ajándékozott súlyos jogosértést követ el
    - vagy téves feltevésben volt az ajándékozás idejében

15. Munkajog

- **Tárgya**
  - munkavégzéssel kapcsolatos jogviszonyok
    - munkáltató érdekében és irányításával

- munkaszerződés alapján
  - díjazás ellenében jön létre
- tág értelemben minden munkavégzésre irányuló jogviszony
- szűk értelemben csak a munkajogviszonyok
- **egyéni munkajog:** munkaviszony alanyai közötti viszonyokra irányuló jogviszony • **kollektív munkajog:** érdekképviseleti szervek között jön létre
- munkavégzés: önálló, önállótlan
  - **önálló:** Munkával létrehozott dolog, vagy szolgáltatás másnak.
  - **önállótlan:** szolgáltatás maga a munkatevékenység végzése
  - □ munkaviszony, közsolgálati, közalkalmazotti, szolgáltatói jogviszony
  - **közszféra:**
    - közalkalmazotti jogviszony
    - közsolgálati tisztségviselői jogviszony
    - szolgálati jogviszony
- **munkajog forrásai (kérdez)**
  - **alaptörvény**
  - **jogsabályok**
  - **kollektív megállapodások**
  - **külső jogforrások** (nemzetközi – ILO és közösségi/egyezmény jog)
    - nemzetközi ILO szerződésekkel ratifikálni és kihirdetni kell
    - uniós jog esetében jogharmonizáció, bírói jogalkalmazás, vagy közvetlen hatály is lehetséges
  - **munkajog**
    - **alkotmányos jogok**
      - munkavállalók és munkáltatók együttműködési kötelezettsége
    - munkavállalók és munkáltatók létrehozhatnak **érdekképviseleti szerződéseket** – ezek szerződést kötnek ki
      - **munkabeszüntetéshez/sztrájkhoz való jog**
      - egészséghoz, biztonsághoz, méltósághoz való jog
      - **pihenőidő, fizetett szabadsághoz való jog**
    - rendelettel is szabályozható – kormány, miniszter
    - **kollektív megállapodások is lehetnek jogforrások**
      - **kollektív szerződés**
        - munkajogi jogforrás – de nem jogszabály
      - **üzemi megállapodás**
        - **Üzemi Tanács létét feltételezi**
          - kötelező – ha legalább 50 fő főállású munkavállaló van
            - 15 fő dolgozó esetén üzemi megbízottat köteles
            - munkavállaló és munkáltató kapcsolatrendszere
            - kollektív szerződés is lehet emellett
      - **egyeztető bizottság kötelező határozata**
    - **Egyeztető Bizottság :** munkáltató – szakszervezet/üzemi tanács
    - nem egyéni munkajogi vita – **kollektív munkajogi vita** eldöntése
    - **EU-s munkajog**
      - szabad mozgás joga
      - egyenlő bánásmód
      - munkavédelem
      - munkavállalók jogainak védelme

Felek megállapodása – munkaszerződés (egyéb is lehet: tanulmányi szerződés)

- konkrét kérdésekben – pl.: munkaidő
- **munkaszerződés eltérhet kollektív szerződéstől**, ha a munkavállalóra kedvezőbb

feltételeket állapíthat meg **Munka Törvénykönyve**

- **hatály**

- munkáltató
- munkavállaló
- érdekképviseleti szervek
  - üzemi tanács
  - szakszervezet
- kölcsönvevő, iskolaszövetkezet jogosultja
- fő szabály szerint Magyarország

- **elvi szabályozás**

- értelmezési alapelvek
  - összhangban az uniós joggal
  - **kiterjesztő értelmezés tilalma**: jogról való lemondást nem lehet kiterjesztően értelmezni
  - alapvető magatartási elvárások
    - jóhiszemű, tisztességes
    - együttműködés
    - méltányos
    - rendeltetésszerű
  - **munkáltató jogos gazdasági érdekeinek védelme**
    - **munkaviszony fennállása alatt**
      - **üzleti titok**
    - **munkaviszony megszűnését követően is fennáll**
  - **versenytilalmi megállapodás – max. 2 év**
    - munkaszerződésben kell kötni (azonos tevékenységi kört folytató gt hez)
    - fő szabály szerint csak lehetőség, nem kötelező tartalmi elem
  - egyéb elvi élő rendelkezések
    - személyiségi jogok védelme
    - egyenlő bánásmód
    - információ közlése

Munkaviszony: Olyan jogviszony, amely munkaszerződéssel jön létre, amely alapján a munkavállaló köteles a munkáltató irányítása alatt munkát végezni, a munkáltató pedig köteles foglalkoztatni és munkabért fizetni.

Munkaszerződés kötelező tartalmi elemei(kérdés -3)

- felek megnevezése, adatai
- alapbér
- munkakör
- munkavégzés megkezdésétől számított 15 napon belül – írásbeli tájékoztatási kötelezettség, ha a lentiekről nem rendelkezik a következőkről
  - munkaidő
  - alapbéra felüli juttatás

- munkabérrel való elszámolás, kifizetés módja
- munkakör konkrét feladatiról
- szabadság
- felmondási idő
- kollektív szerződés hatálya
- munkáltatói jogkört gyakorló személy
- nem él a kötelezettség
  - ha munkaviszony időtartam 1 hót, vagy a munkaidő a heti 8 órát nem haladja meg – ilyenkor csak a munkáltatói jogkört gyakorlót kell megnevezni
- ha 15 napot meghaladó külföldi munkavégzés elrendelését – 7 nappal korábban kötelező írásbeli tájékoztatás
  - hely, időtartam, díjazás, hazatérés

Munkaviszony fajtái:

- **tipikus**

- határozatlan idő, teljes munkaidős, 8 óra
- munkáltató telephelyén
- munkaviszonyban

- **atipikus**

- valahogy eltér
  - eltérhet
    - határozott idős
    - részmunkaidős
    - munkaerő kölcsönzés, távmunka
    - bedolgozás
    - job-sharing
    - idénymunka
    - munkaidőkeretben végzett munka
    - behívás alapján

Munkaviszony jellemzői:

- tartós jogviszony
- személyes jogviszony
- vagyoni viszony
- egyenlőtlenségi felek
- keret jellegű szabályozás

Munkavállaló

- **16. betöltött személy**

- kivéve:
  - 15. életévét betöltött nappali tagozatos, iskolai szünet alatt
  - 16. életévet nem betöltött személy kulturális, sport, hirdetési, művészeti tevékenység (akár 1 éves ☺) – szükséges a szülők és a gyámhatósá

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a cselekvőképesség fajtái:

korlátozottan cselekvőképes igaz

speciálisan cselekvőképes hamis

teljesen cselekvőképes igaz

általánosan cselekvőképes hamis

teljesen cselekvőképes igaz

2) Jelölje meg, hogy szabálysértés elkövetése esetén az alábbiakból mely hatóság, illetve azok nevében ki/kik szabhatnak ki helyszíni bírságot!

rendőrség igaz

mezőőr igaz

közlekedési hatóság ellenőre igaz

közterület felügyelő igaz

3) Jelölje meg, hogy mi jellemzi a személyhez fűződő jogokat a szerzői jog vonatkozásában!

időben korlátlanok, igaz

forgalomképtelenek, igaz

nem lehet lemondani róluk igaz

főszabályként nem ruházhatók át igaz

4) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Az Alaptörvény a Társadalom belső rendjét, az államszervezet felépítését és az alapvető jogi szabályokat tartalmazza.

IGAZ

5) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Közvetett tettes az, aki a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását e cselekményért gyermekkor,

kóros elmeállapot, kényszer, fenyegetés miatt nem büntethető vagy tévedésben levő személy felhasználásával valósítja meg.

IGAZ

6) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás!

Az ajánlatot az azzal való egyetértést kifejező nyilatkozattal lehet elfogadni.

IGAZ

7) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás!

Az államforma az állam politikai berendezkedését határozza meg, arra ad választ, hogy egy adott

országban az államfői hatalmát ki gyakorolja.

IGAZ

8) Jelölje meg, hogy milyen adatfajtákat nevesít meg a magyar infotv!

közérdekű adat igaz

személytelen adat hamis

személyes adat igaz

különleges adat igaz

9) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás!

A szerzői jogviszony abszolút szerkezetű és negatív tartalmú

IGAZ

10) Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a jogi norma részei!

preambulum hamis

jogkövetkezmény igaz

hipotézis igaz

diszpozíció igaz

jogi igény hamis

11) Jelölje meg, hogy az alábbi szervezetek közül melyik vagy melyek NEM gazdasági társaság a

hatályos törvényi rendelkezések szerint!

Rt. igaz

Szövetkezet hamis

Egyesülés hamis

Kft. igaz

12) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A használati mintaoltalom valamely tény

kialakítására szerkezetére vagy részeinek elrendezésére vonatkozó megoldás, ha új, feltalálói lépésen

alapul és iparilag alkalmazható.

IGAZ

13) Jelölje meg, hogy mivel jöhet létre az egyszemélyes Kft!

alapító okirat igaz

társasági szerződés hamis

alapszabály hamis

14) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis!

Az öröklés nem más, mint az ember vagyonában a halála esetén bekövetkező univerzális jogutódlás.

igaz (egyetemleges)

15) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis!

A Kft-nek főszabályként csak egy tagja lehet

Hamis

16) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis!

A szövetkezet létesítő okiratát alapszabálynak nevezzük.

IGAZ

17) Jelölje meg, hogy kiket illetnek meg a szomszédos jogok!

zeneszerzők hamis

képzőművészek hamis

hangfelvételt előállítók igaz

előadóművészek igaz

rádiós és TV-s szervezetek igaz

18) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis!

A jogszabály érvényességéhez szükséges, hogy azt az Országgyűlés elfogadja annak a kihirdetése csak

formalitás, az érvényességet nem befolyásolja.

HAMIS

19) Jelölje meg, milyen hatályossága lehet egy jogszabálynak!

területi igaz

fizikai hamis

tárgyi igaz

személyi igaz

időbeli igaz

eszmei hamis

20) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis!

A szabálysértési elzárás bármely szabálysértési ügyben eljáró szerv vagy hatóság által kiszabható.

HAMIS

21) Jelölje meg, hogy csődeljárás esetén a bíróság kit rendel ki!

felszámolót hamis

végelszámolót hamis

vagyonfelügyelőt igaz

RÉGIEK:

1) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Ha a csődeljárás során az egyezség nem jön létre, a bíróság a csődeljárást megszünteti, az adós,

fizetésképtelenségét hivatalból állapítja meg és elrendeli az adós felszámolását.

IGAZ

2) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A csődeljárást a felszámoló és a hitelezők is kezdeményezhetik!

HAMIS

3) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Csődeljárás kezdeményezése esetén jogi képviselet nem kötelező.

HAMIS

4) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A szabálysértési elzárást csak bíróság szabhat ki.

IGAZ

5) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Csődeljárás nem kérhető például akkor, ha adós ellen felszámolási eljárás indult.

IGAZ

6) Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a szerzői jogvédelem személyéhez fűződő jogai! ()

- a. nyilvánosságra hozatal joga IGAZ
- b. felhasználásjoga IGAZ
- c. hasznosítás joga HAMIS
- d. visszavonás joga IGAZ
- e. a mű egységének védelme (integritás) IGAZ

7) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek szabadalmi jogok!( )

- a. közrendbe ütközik IGAZ
- b. a társadalmi gazdaságirendkét sérti HAMIS
- c. emberi klónozásra irányul IGAZ
- d. állatitestkezeléséreszolgáló gyógyszati vagy sebészeti járás IGAZ

8) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Szabályosítést valósít meg nem csak a szándékos elkövetés, hanem a gondatlan elkövetés is.
IGAZ

9) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( ) Csődeljárást
esetén a bíróság felszámolót rendel ki. HAMIS

10) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )

A csődeljárást követően a cégtől nélkül megszűnik.
HAMIS

11) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )

A fizetési haladék célja a csődvagyónak megőrzése a hitelezőkkel történő egyezség érdekében.
IGAZ

12) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )

Egyéni vállalkozó ellen sem csődeljárásnak, sem felszámolási eljárásnak nincs helye.
IGAZ

13) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )

A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés.
IGAZ

14) Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges a szerzői alkotás szabad felhasználása! ( )

- a. idézés IGAZ
- b. tömegtájékoztatás IGAZ
- c. sokszorosítás HAMIS
- d. iskolaifelhasználás IGAZ
- e. rendezvényen történő felhasználás HAMIS

15) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek az iparjogvédelem területei! ( )

- a. találmányok (szabadalom) IGAZ
- b. suigenerisadatbázisok HAMIS
- c. használati mintaoltalom IGAZ
- d. állatfajták HAMIS
- e. árujelzők IGAZ
- f. növényfajták HAMIS

16) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )

A büntetőjogi felelősség differenciálásának elve szerint a szankciók súlya és szigora az elkövetett

bűncselekménnyel arányban álljon.

IGAZ

17) Jelöljemeg, hogyaz alábbiakból melyektartoznak aBtk. szerintibüntetések közé!( )

- a. elzárás IGAZ
- b. pénzbüntetés IGAZ
- c. pénzbírság HAMIS

18) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Ha a szabályosítás az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú-és az intézkedéstől kellő visszatartó

hatás várható-,büntetéshelyettfigyelmeztetésalkalmazható, amelyahatóságrosszallását kifejező,nevelő

jellegű intézkedés.

IGAZ

19)

Jelöljemeg,hogyazalábbiakközülmelyikvagymelyektartoznakamegbízásítípusúszerződések közé!

( )

- a. közvetítői szerződés IGAZ
- b. fuvarozásiszerződés HAMIS
- c. vállalkozási szerződés HAMIS

20) Jelölj meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak aBtk. szerinti büntetések közé! ()

- a. halálbüntetés HAMIS
- b. szabadságvesztés IGAZ
- c. közmunka HAMIS
- d. közérdekű munka IGAZ

21) Jelölj meg, hogy a csődeljárás iránti kérelemhez többek között mit kell csatolni! ()

- a. atagokelőzetesegyetértésébtiztosítóokiratot IGAZ
- b. adóbevallást HAMIS
- c. adós hitelezőinek névsorát IGAZ

22) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé! ()

- a. közvetítői szerződés HAMIS
- b. fuvarozásiszerződés IGAZ
- c. vállalkozási szerződés IGAZ

23) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A bűncselekmény büntetnek minősül vagy vétségnek.

IGAZ

24) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Aszabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a

végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után

a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon.

IGAZ

25) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Bűntett az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény kétévi szabadságvesztésnél

súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.

IGAZ

26) Jelölje meg a kötelemekkeletkeztető jogi tényeket! ()

a. szerződésből IGAZ

b. utaló magatartásból IGAZ

c. károkozásból IGAZ

d. egyoldalú jognyilatkozatból IGAZ

e. Érvénytelenségből HAMIS

27) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A bérleti szerződést nem kötelező, míg a haszonbérleti szerződést kötelező írásban megkötni.

IGAZ

28) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a megbízásításpusúszerződések közé! ()

a. közvetítői szerződés IGAZ

b. fuvarozásiszerződés HAMIS

c. vállalkozási szerződés HAMIS

d. bizományiszerződés IGAZ

29) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható.

IGAZ

30) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A haszonbérleti szerződést hosszabb időre kötik, mint a bérleti szerződést.

IGAZ

31) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A Btk. szerint részesnek minősül a felbujtó és a bűnsegéd.

IGAZ

32) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Aszerzőiművetajogivédelemheznemkellnyilvántartásbavenni,mertatörvényaszerzőegyéni,eredeti

szellemi tevékenységből eredő alkotást védi.

IGAZ

33) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A szomszédos jogok védelme azokra vonatkozik, akiknek a tevékenysége a szerzői mű felhasználása

érdekében történik.

IGAZ

34) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Az ajándékot az ajándékozó főszabályként visszakövetelheti.

HAMIS

35) Igaz vagy Hamis? ()

A hatályosbüntetőjogunkszankciórendszerét jogkövetkezményekkettőssége jellemzi, mivel a törvény

büntetések és intézkedések alkalmazását teszi lehetővé.

IGAZ

36) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A bűnösség megnyilvánulási formái a szándékosság és a gondatlanság.

IGAZ

37) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A közérdekű munkát az elítélt díjazás ellenében végzi.

HAMIS

38) Jelölje, hogy a kellékszavatossági jogosultságot mittehet, illetve mit igényelhet! ()

a. kijavítást IGAZ

b. kicsérélést IGAZ

c. arányos árleszállítást IGAZ

d. szerződéstől elállhat IGAZ

e. Semmit HAMIS

39) Jelölje meg a szerződés megtámadásának okait! ()

a. tévedés IGAZ

- b. megtévesztés IGAZ
- c. feltűnő értékaránytalanság IGAZ
- d. jogszabályba ütközés HAMIS

40) Jelölje meg, hogy a csődeljárást milyen formában lehet kezdeményezni! ( )

- a. szóban HAMIS
- b. papír alapon írásban HAMIS
- c. elektronikus nyomtatványban IGAZ

41) Jelölje meg a csődeljárás célját! ( )

- a. az adós felszámolása HAMIS
- b. az adósfizetőképességének helyreállítása IGAZ
- c. az adóstevékenységének megszüntetése HAMIS

42) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Akkor nyújtható be az adós felszámolás iránti kérelem, ha a követelés összege meghaladja a jogszabályban

meghatározott értékhatárt.

IGAZ

43) Jelölje meg, hogy mire irányul a kötelem! ( )

- a. dolog átadására IGAZ
- b. tevékenységre IGAZ
- c. tevékenységtől való tartózkodásra IGAZ
- d. erkölcsi normák érvényesítésére HAMIS

44) Jelölj meg, hogymilyen jogintézményeket nevez meg a Ptk.aszerződésmegerősítésére! ( )

- a. kikötése HAMIS
- b. kezesség HAMIS
- c. foglaló IGAZ
- d. kötbér IGAZ
- e. előleg HAMIS

45) Jelölje meg a szerződésszegés eseteit! ( )

- a. kötelezettképes késedelme IGAZ
- b. jogosult átvételi késedelme IGAZ
- c. hibás teljesítés IGAZ
- d. teljesítés megtagadása IGAZ
- e. teljesítés lehetetlenné válása IGAZ

46) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A Btk. szerint a foglalkozástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy végleges hatályú.

IGAZ

47) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Adós fizetésképtelensége esetén akkor kezdeményezheti a felszámolási eljárást, ha nem tud vagy nem akar

csődeljárást kezdeményezni.

IGAZ

48) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha a végrehajtás eredménytelen volt.

IGAZ

49) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A szerződés érvénytelen, ha semmis vagy sikерrel megtámadták.

IGAZ

50) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A felszámolás elrendeléséig az adós és a hitelező egyetértése esetén szünetelés kérhető.

IGAZ

51) Jelölje meg az alábbi állításokból, az ingatlanelbirtoklási idejéremelyik igaz? ()

15 év IGAZ

5 év HAMIS

10 év HAMIS

52) Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képzik a gazdasági társaság szerveit! ()

könyvvizsgáló IGAZ

felügyelő bizottság IGAZ

társaságtagjainakgyűlése IGAZ

munkavállalók érdekképviseleti szerve HAMIS

ügyvezetés IGAZ

53) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Becsületsértés: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás.

IGAZ

54) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mi befolyásolja az ember cselekvőképességét a jog szerint! ()

kor IGAZ

gondnok nyilatkozata HAMIS

mentális állapot IGAZ

állampolgárság megléte HAMIS

törvényes képviselő nyilatkozata IGAZ

55) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A gazdasági társaságok alapító okirata lehet alapszabály társasági szerződés és létesítő okirat.

IGAZ

56) Jelölje meg, hogy mire irányulhatnak az atipikus munkaserződések! ()

távmunka IGAZ

vállalkozóimunkavégzés HAMIS

bedolgozóimunkaviszony IGAZ

bizományosi munka HAMIS

munkaerő-kölcsönzés IGAZ

57) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Adologravonatkozószabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és azértékpapírokra, vagy adólog

módjára hasznosítható természeti erőkre.

IGAZ

58) Jelölje meg az állam jogalanyiságára vonatkozó igaz állításokat! ()

- a. az államot a polgári jogi jogviszonyokban az állami vagyon felügyeletéért felelősminiszter képviseli. HAMIS
- b. az államapolgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt IGAZ
- c. azállamegyszerre lehet közjogiésmagánjogi jogalany IGAZ

59) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A törvényeket arab számmal jelöljük, míg a rendeleteket római számmal kell jelölni.

HAMIS

60) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Acég székhelye, telephelye és fióktelepe olyan ingatlan lehet, amely a cég tulajdonát képezi, vagy amelynek

használatára jogosult.

IGAZ

61) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A munkarend alatt a munkavállaló beosztását értjük.

IGAZ

62) Jelölje meg, hogy az alábbi jogszemélyek közül melyek azok a gazdaságítársaságok, amelyeket a

hatályos Ptk. szerint alapítani lehet! ()

közkereseti társaság IGAZ

közös vállalat HAMIS

részvénnytársaság IGAZ

korlátolt felelősségű társaság IGAZ

közkereseti társaság IGAZ

szövetkezet HAMIS

63) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Mivel az egyéni cégek csak a vagyonaival felelőkötézettségiért, egyéni cégtagjai mástársaság korlátlal nélkül

felelős tagja is lehet

HAMIS

64) Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek tartoznak a jogszabályok megismerését szolgáló

hivatalos lapok közé! ( )

Nemzeti Jogszabálytár HAMIS

Jogi Fórum HAMIS

Tárcaközlöny HAMIS

Magyar Közlöny IGAZ

Jogtár HAMIS

65) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )

A jogi személy határozott vagy határozatlan időre jöhet létre.

IGAZ

66) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. ( ) A törvényességi felügyeleti eljárásban a jogi személy belső viszonyaiban keletkezett jogszártalanító tények vizsgálatát végzi a bíróság.

IGAZ

67) Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy létesítésére! ( )
jogi személy szabadon létesíthető IGAZ

a jogi személy a létesítő okirat tagok általi elfogadásával jön létre HAMIS

a jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre IGAZ

jogi személycsakhatározatlanidőrejöhetlétére HAMIS

68) Jelölje meg, hogy milyen típusú részvényeket bocsáthat ki egy részvénytársaság! ( )

elsőbbségirészvény IGAZ

főrészvény HAMIS

másodlagosrészvény HAMIS

kamatozó részvény IGAZ

dolgozói részvény IGAZ

törzsrészvény IGAZ

69) Jelöljemege, hogy az alábbiak közül milyen formában lehet jogi személyt létrehozni! ( )

alapító okirat IGAZ

alapszabály IGAZ

cégbírósági határozat HAMIS

társasági szerződés IGAZ

70) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A felügyelőbizottság fő feladata a jogi személy képviselete.

HAMIS

71) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Amegkötöttmunkaszerződésnemmás,mintamunkaviszonyletrehozásáirányulójogügylet,amel ya

munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával jön létre.

IGAZ

72) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Az egyéni céget bármely természetes személy alakíthat.

HAMIS

73) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A zártkörű részvénytársaság operatív irányítást végző szerve az ügyvezető vagy ügyvezetők.

HAMIS

74) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A tilos önhatalom ellen a birtokos - a birtok megvédéséhez szükséges mértékben - önhatalommal is

felléphet.

IGAZ

75) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A kft esetében a jogszabály nem határozza meg a legkisebb alapítói vagyon nagyságát!

HAMIS

76) Jelölje meg a szabadság fajtáját! ()

fizetésnélküli szabadság IGAZ

szülési szabadság IGAZ

rendesszabadság HAMIS

betegszabadság IGAZ

77) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az Országgyűlés akkor határozatképes, ha az ülésen az országgyűlési képviselők több mint a fele jelen van.

IGAZ

78) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jóhírnév megsértése, ha valaki más személyre vagy és e személyt sértő valótlan tényt állít vagy valós tényt

hamisan tüntet fel.

IGAZ

79) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervek NEM jogosultak törvényalkotásra! (?)

Országgyűlés HAMIS

Kormány IGAZ

Alkotmánybíróság IGAZ

Önkormányzatok képviselő testülete IGAZ

80) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervekből állhat a kft-t. (✓)

felügyelő bizottság IGAZ

közgyűlés HAMIS

ügyvezetés IGAZ

taggyűlés IGAZ

igazgatóság HAMIS

81) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogi személy törvényes képviseletét a vezető tisztségviselő látja el.

IGAZ

82) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A kft. legfőbb szerve a közgyűlés.

HAMIS

83) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogi személy tulajdonosi ellenőrzését a felügyelő bizottság látja el.

IGAZ

84) Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyik, vagy melyek tartoznak a tulajdonjog elemeik közé!

() a birtoklás joga IGAZ

a használat joga IGAZ

a hasznosítás joga IGAZ

haszonélvezet IGAZ

85) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A munkaserződést írásbeli formában kell megkötni!

IGAZ

86) Jelöljemeget, hogy az alábbiak közül kimelyek jellemzők a gazdaságítársaságokra! ()

állami elismerés IGAZ

állandó szervezet IGAZ

célrarendeltség IGAZ

tulajdonos(ok) teljes felelőssége HAMIS

alapítóktól, tulajdonosoktól elkülönült vagyon IGAZ

korlátozott cselekvőképesség HAMIS

87) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Az ingatlan elbirtoklási ideje tíz év.

HAMIS

88) Jelölje meg, hogy hogyan szüntethető meg a munkaviszony! ()

közös megegyezéssel IGAZ

felmondással IGAZ

jogutódlással HAMIS

rendkívüli felmondással IGAZ

89) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A cégbíróság feladatai közé tartozik a kisebbségi jogok gyakorlását biztosító kérelmek elbírálása és

aközhazsnúvá minősítés is.

IGAZ

90) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A jog a gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség, amely a társadalmi együttélés

alapvető oldalait szabályozza, és az egyének és a közösség cselekvéseit alakítja.

IGAZ

91) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy

hamis! () A jogosult a követelését másra

átruházhatja. IGAZ

92) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerződési jog alapelvei! ()

Visszterhességvélemény IGAZ

Szerződések írásbelisége HAMIS

Szerződési szabadság IGAZ

Együttműködési kötelezettség IGAZ

Különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél IGAZ

93) Jelölje meg, hogy mely állítás vagy állítások jellemzik

kötbért! () kárátalány funkcióttöltbe IGAZ

bánatpénztjelent HAMIS

kötbér utánkamat kikötése semmis IGAZ

bíróság nem mérsékelheti HAMIS

írásbanköthetőki IGAZ

94) Jelölje meg, hogyan kerül sor a munkaviszony megszüntetésére! ()

munkáltató jogutód nélküli megszűnéssel HAMIS

munkavállaló halála esetén HAMIS

azonnalifelmondással IGAZ

közös megegyezéssel IGAZ

95) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Csődeljárás esetén az egyezségi javaslat megismérhetőségét a hitelezők számára a tárgyalás időpontját

megelőzően biztosítani kell.

IGAZ

96) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A károsultat a kárenyhítési kötelezettség terheli.

IGAZ

97) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A 14.életévét be nem töltött személy jognyilatkozata minden esetben semmis, nevében és helyette a

törvényes képviselője jár el.

IGAZ

98) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Afelszámoláselrendelésétkövetőenahitelezőkigényeiket–
ajogszabálybanmeghatározottidőnbelül–

kötelesek a felszámolónak bejelenteni.

IGAZ

99) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában és annak befejezését követően is korlátozás nélkül betekinthet az

eljárás során keletkezett összes iratba.

IGAZ

100) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az anyagi jogforrás a jogalkotó szervet jelöli az elsőjogforrás a jog megjelenési formája (pl. törvény).

IGAZ

101) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A munkaidő a munkaviszonyból eredő munkavégzési kötelezettség időbeli kerete, azaz a munkaszerződés

szerintamunkavállalómennyiidőtalattkötelesamunkátvégezni,illetveamunkáltatórendelkezésér eállni.

IGAZ

102) Jelöljemegaszabálysértés esetén alkalmazhatókényszerintézkedéseket!( )

elővezetés IGAZ

elzárás HAMIS

szabálysértésiőrizet IGAZ

rendbírság IGAZ

103) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A méhmagzatnak az érve születésig dologi várománya van.

IGAZ

104) Jelölje meg, hogy bűncselekmény elkövetése esetén az alábbiakból melyik, vagy melyek minősülnek

mellékbüntetésnek! ( )

közügyektől eltiltás IGAZ

megrovás HAMIS

kényszergyógykezelés HAMIS

jótáételi munka HAMIS

105) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz, vagy hamis! ( )

Az „opt-in” elv lényege, hogy az adatkezelés megkezdéséhez nincs szükség az alany beleegyezésére, de az

adatalany bármikor „kiszállhat”.

HAMIS

106) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Szabálysértési büntetésnek minősül az elzárás, a pénzbüntetés, a közmunka.

HAMIS

107) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A munkarend alatt a munkaidő beosztását értjük.

IGAZ

108) Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! ( )

adós ellen csődeljárás indult HAMIS

adósszünetelést kérőt egyezsgökötés érdekében HAMIS

adós a csődegezésben foglaltak ellenére nem telesített IGAZ

109) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az Állami Számvevőszék ellenőri a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadást.

IGAZ

110) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Arésvénytársaság az egyetlengazdaságítársaság, amely a társasági jogokról értékpapírt jogosultésköteles kiállítani.

IGAZ

111) Jelölj meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak az szabályosítési buntetések

közé! ( )

figyelmeztetés HAMIS

elkobzás HAMIS

közérdekű munka IGAZ

112) Jelölj meg, hogy milyen feltétel(akártöbb is) teljesülése elégges ahhoz, hogy az adatkezelés

jogszerű legyen! ( )

az adatkezelés közérdekű feladatellátásához szükséges IGAZ

az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél IGAZ

az érintett hozzájárulását adta a személyes adatai kezeléséhez IGAZ

az adatkezelés az adatkezelő gazdaságérdekekben szükséges HAMIS

113) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Próbára vétele esetében a szerződés csak akkor hatályosul, ha a megtekintő erről nyilatkozik.

HAMIS

114) Jelölje meg, hogymely alábbi területek képezhetik a szerzői jogtárgyát! (?)

formatervezési alkotás IGAZ

iparművészeti ímű IGAZ

filmalkotás IGAZ

irodalmi ímű IGAZ

építészeti alkotás IGAZ

115) Jelölj meg, hogymilyen személyekethatároz meg a Polgári Törvénykönyv! ( )

jogszemély IGAZ

jogképességgel ruházott nem jogi személy IGAZ

állam IGAZ

természetes személy IGAZ

116) Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabálynak! ( )

miniszteri rendelet IGAZ

minisztériumi rendelet HAMIS

kormányrendelet IGAZ

törvény IGAZ

117) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A hatóságazügyféladatainak vagy jogainak rendszeresigazolására hatóságibizonyítványt adki, amely

közokiratnak minősül.

IGAZ

118) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A munkaserződés főszabályként alaki kötöttség nélkül is megköthető.

IGAZ

119) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A Btk. szerint tetteknek minősül a társtettek, a közvetett tettek és a felbujtó.

HAMIS

120) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Származékos tulajdonszerzésnek minősül a csere, az öröklés, vagy az adás-vétel útján történő szerzés is.

IGAZ

121) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A részvénytársaság ügyvezetését az ügyvezető látja el.

HAMIS

122) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A használati mintaoltalom valamely termék egészének vagy részének megjelenésére kérhető, amelyet

magának a terméknek vagy díszítésének a külső jellegzetességei eredményeznek.

HAMIS

123) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A munkaviszony kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését

követő munkanap.

IGAZ

124) Jelölje meg, hogy milyen adatvédelmi jogérvényesítési lehetőségek állnak az

érintettek rendelkezésére! ( )

hatósági vizsgálat kezdeményezése a NAIH-nál IGAZ

adatvédelmi biztoshoz fordul HAMIS

a felelős miniszterhez fordul beadvánnyal HAMIS

adatvédelmi pertindít IGAZ

125) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A jogszemély székhelye a jogszemélybe jegyzett irodája, ahol a jogi személynek biztosítaniak kell a részére

címzett jognyilatkozatok fogadását és a jogszemély jogszabályban meghatározott ratainak elérhető ségét.

IGAZ

126) Jelölje meg, hogy az ajándék főszabályként mikor követelhető vissza! ( )

téves feltevés esetén IGAZ

tévedés esetén HAMIS

ajándékozó létfenntartás veszélybe került IGAZ

127) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A személyes adatok kezelése jogoszerű, ha a személyes adat kezelőre vonatkozó jogik kötelezettsége teljesítéséhez szükséges.

HAMIS

128) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv! ( )

természetes személy IGAZ

nem jogképes személy HAMIS

költségvetési személy HAMIS

cselekvőképesszemély HAMIS

jogiszemély IGAZ

129) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A felmondást mindenki fél (munkavállaló és munkáltató) köteles megindokolni.

HAMIS

130) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az államháztartás úgy is megfogalmazható, mint a közfeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési,

gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere.

IGAZ

131) Jelöljemege,hogyazalábbiakközükivagykikkérvényezhetikaholtnaknyilvánítást!( )

ügyész IGAZ

az eltűnt személy közeli hozzátartozója IGAZ

bárki, aki úgy tudja, hogy az adott személy meghalt HAMIS

gyámhatóság IGAZ

bíróság HAMIS

132) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Cselekvőképességnek nevezzük, amikor valaki a saját akarat-elhatározásából saját nevében jogokat

szerezhet, kötelezettséget vállalhat.

IGAZ

133) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik, a követelések főszabályként öt év alatt évülnek el.

IGAZ

134) Jelölje meg,hogy az alábbiakból melyekre terjedkiazÁllamiSzámvevőszékellenőrzése!( )

a NAV és a helyi önkormányzatok adóztatási és egyéb bevételszerző tevékenységére IGAZ

aközponti költségvetésbőlgazdálkodószervezetekre(intézményekre) IGAZ

aközponti költségvetésvérehajtásáról készített zárszámadásra IGAZ

az MNB gazdálkodására IGAZ

135) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé! ( )

bizományiszerződés HAMIS

megbízási szerződés IGAZ

vállalkozási szerződés IGAZ

136) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A felszámolási eljárásban adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti.

HAMIS

137) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A Kormány a végrehajtó hatalom általános szerve.

IGAZ

138) Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit! ( )

személyegyesüléssel IGAZ

kötelezettkézedelmével IGAZ

kötelezet jogutódnélküli megszűnésével HAMIS

a szolgáltatás teljesítésével IGAZ

hibás teljesítéssel HAMIS

139) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerzői jogon alapuló vagyoni jogok! ( )

visszavonás HAMIS

át dolgozás IGAZ

terjesztés IGAZ

kiállítás IGAZ

többszörözés IGAZ

140) Jelölje meg, hogy melyik a közkereseti társaság legfőbb szerve! ( )

igazgató tanács HAMIS

ügyvezetés HAMIS

igazgatóság HAMIS

atagokgyűlése IGAZ

141) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Semmis szerződés esetén a teljesítés még követelhető.

HAMIS

142) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A kötelem tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelemben kikötött adósi magatartás

IGAZ

143) Jelölje meg, hogy mikor nem alakulhat át jogi személy! ()

jogutód nélküli megszűnése iránti eljárás van folyamatban IGAZ

jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedés hatálya alatt áll IGAZ

csődeljárásalattáll IGAZ

144) Jelölje meg, hogy csődeljárás esetén a bíróság kitrendel ki! ()

felszámolót HAMIS

végelszámolót HAMIS

vagyonfelügyelőt IGAZ

145) Jelölje meg, a vállalkozási szerződés alapján a vállalkozót megillető jogokat!

( ) zálogjog IGAZ

indokolt többletmunka elvégzése HAMIS

indokolt pótmunka elvégzése HAMIS

vállalkozóidíj IGAZ

146) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Az adatvédelem jelentése túlmutat az adatok védelmén, valójában az adatalanyok védelmére irányul.

IGAZ

147) Jelölje meg az EU tagországainak számát! ()

20 HAMIS

25 HAMIS

28 IGAZ

148) Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit! ()

adósköveteléseit az esedékességekor behajtani HAMIS

évente közbensőmérleget készíteni IGAZ

hitelezői igényeketnyilvántartásba venni IGAZ

149) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A felek a munkaszerződést egyoldalúan is módosíthatják.

HAMIS

150) Jelölje meg, hogymely alábbi személynem kezdhet egyéni vállalkozást!( )

a. egyénicégtagja IGAZ

b. kiskorú személy IGAZ

c. akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésreítéltek, amígaz elítéléshez fűződőhátrányos jogkövetkezmények alónem mentesül IGAZ

d. gazdaságítársaság korlátlanul felelőstagja IGAZ

e. magyar állampolgár HAMIS

151) Az egyezségitárgyalássorán a felszámolás alatt álló gazdálkodós szervezet sahitelezők megállapodhatnak: ( )

a felszámoló személyéről HAMIS

a kielégítések arányáról és módjáról IGAZ

a teljesítési határidő módosításáról IGAZ

a kielégítés sorrendjéről IGAZ

152) Jelöljemeg, hogymely hatósági eljárások nem tartoznak az Ákr. hatálya alá!( )

versenyfelügyeleti eljárás IGAZ

hatóságibizonyítvány kiadása HAMIS

adó-, ill. vámigazgatási eljárás IGAZ

anyakönyvvvezetési eljárás HAMIS

szabálysértési eljárás IGAZ

153) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Senki sem tekinthető szabálysértés elkövetésében felelősnek mindaddig, amíg szabálysértési felelősséget a

szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

IGAZ

154) Jelölje meg, hogy melyek a szabadalmi oltalom korlátjai! ( )

találmánybitorlás HAMIS

előhasználati jog IGAZ

szabadalombitorlás HAMIS

tranzitárú HAMIS

továbbhasználati jog IGAZ

155) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az egyéni vállalkozóitevénység megkezdésének feltétele, hogy avállalkozni kívánó természetes személy e

szándékát bejelentse a nyilvántartást végző hatóságnak.

IGAZ

156) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás hibája miatt is.

IGAZ

157) Jelöljemeg, hogy az alábbiak közül felszámolást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik!

( )

felszámoló HAMIS

hitelező IGAZ

adós IGAZ

végelszámoló IGAZ

158) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Szándékosan követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de

könnyelműen bízik azok elmaradásában.

HAMIS

159) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Abíróságakkor is megállapítja az adósfizetésképtelenségét, ha az adósacsődegyezségellenéren nem fizetett.

IGAZ

160) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétseresen köteles

visszatéríteni.

IGAZ

161) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az Alaptörvényben csak a legfontosabb jogi alaptételek találhatók, a garanciális jellegű kívánalmakat

sarkalatos törvények bontják ki.

IGAZ

162) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A közigazgatási hatósági ügy intéséből kizárt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos

megítélése vagy akinek a jogát az ügy közvetlenül érinti.

IGAZ

163) Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra! ( )

a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik IGAZ

abíróságvégzéssel elrendelte a cégfelszámolását IGAZ

eredménytelen hiánypótlásifelhívás esetén IGAZ

164) Jelölje meg, hogy melyik a csődeljárás kezdő időpontja! ( )

acsődeljáráselrendeléséről szólóvégzésközzétételéneknapja IGAZ

a csődeljárás elrendeléséről szóló ítélet közzétételének napja HAMIS

a hitelezőknek küldöttértesítés napja HAMIS

165) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Abíróság azadósgazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha avagyonfelügyelővel szemben fennálló

együttműködési kötelezettségét nem teljesíti.

IGAZ

166) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A szabálysértési elzárás bármely szabálysértési ügyben eljáró szerv vagy hatóság által kiszabható.

HAMIS

167) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A Gazdasági Versenyhivatalnál automatikusan megindul a versenyfelügyeleti eljárás.

IGAZ

168) Jelölje meg a szerződés megszüntetésének eseteit! ( )

a felek megállapodásával IGAZ

bánatpénz adásával HAMIS

bíróságáltal IGAZ

egyoldalú jognyilatkozattal IGAZ

169) Jelöljemeg,hogyamoratóriumidejealatttöbbekközöttmelyekazadósáltalteljesítendő kötelezettségek! ( )

munkabér fizetése IGAZ

közműdíj IGAZ

végkielégítés fizetése IGAZ

170) Jelölje meg, hogy melyik, vagy melyek a Btk. szerinti intézkedések! ( )

pártfogófelügyelet IGAZ

vagyönelkobzás IGAZ

kiutasítás HAMIS

171) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető jogok! ( )

szabadság IGAZ

együttműködés munkatársaival HAMIS

személyes munkavégzés IGAZ

munkaképes állapotban megjelenés HAMIS

biztonságosmunkakörnyezet IGAZ

172) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Funkcióját tekintve mind a jogorvoslat, mind a végrehajtási eljárás csak esetleges szakasza a közigazgatási

hatósági eljárásnak.

IGAZ

173) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyeket tartoznak agazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények közé! ( )

vesztegetés HAMIS

csődbűncselekmény IGAZ

a számvitelrendjének megsértése IGAZ

költségvetésicsalás HAMIS

174) Jelöljemeg,hogy az alábbiak közül melyek amunkáltatótmegillető jogok!( )

munkavállaló utasítása IGAZ

munkavállaló figyelmeztetése IGAZ

munkavállaló foglalkoztatása HAMIS

munkabér fizetése HAMIS

biztonságos munkakörülmények biztosítása HAMIS

175) Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek teljesülése esetén!( )

három évenbelül HAMIS

nem követelhető vissza HAMIS

egy évenbelül HAMIS

általános elvülési időn belül IGAZ

176) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A szerzői jog az irodalom, a tudomány és a művészet körébe tartozó alkotások létrehozásának,

felhasználásának sajátos szabályait foglalja magában.

IGAZ

177) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az előszerződést a szerződésre előírt alakban kell megkötni!

IGAZ

178) Jelöljemeg,hogymelyalábbiakközülmelyek közvetlenirányítás vagy lagos feltételei! Ha egy

vállalkozás vagy több vállalkozás közösen ( )

- a. amásikvállalkozástöbbségiszavazatijogotbiztosítóüzletrészeivel,részvényeivel,illetőlega szavazati jogok több mint 50%-valrendelkezik IGAZ
- b. jogosultamásikvállalkozásdöntéseinekmeghatározóbefolyásolására IGAZ
- c. ténylegesen képes amásikvállalkozásdöntéseitbefolyásolni IGAZ

179) Jelölje meg, hogy milyen jogokkalrendelkezek a GDPR szerint azok a személyek, akiknek az adatait kezelik!

()

hozzáférési jog IGAZ

törléshezvalójog IGAZ

átlátható tájékoztatáshoz való jog IGAZ

adathordozáshoz valójog HAMIS

180) Jelölje meg, hogymilyenmódonszűnhetmegjogutódlássalagazdaságítársaság! ()

szétválással IGAZ

végelszámolási eljárással HAMIS

társaságiforma váltással IGAZ

felszámolásieljárással HAMIS

egyesüléssel IGAZ

181) Jelöljemeg,hogymelyekigazakésmelyeknemigazakajogiszemélyszétválására! ()

a. Különválás esetén a jogi személy fennmarad. HAMIS

b. Kiváláseseténajogiszemélyvagyónánakegyrészeakiválássallétrejövőjogi személyremint jogutódraszállát. IGAZ

c. A jogi személy szétválása különválás vagy kiválás útján is történhet. IGAZ

d. Kiváláseseténajogi személymegszűnik. HAMIS

182) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A kényszertörlési eljárás megindítását a cégbíróság rendeli el.

IGAZ

183) Jelölje meg,hogymelyikvagy melyekminősülnekabüntethetőségetkizároknak! ()

tévedés HAMIS

gyermekkor IGAZ

feledékenység HAMIS

kóros elmeállapot IGAZ

184)

Jelöljemege,hogymilyenkritériumokjellemeznekkötelezőenmindengazdaságítársaságot!( )

a. jogi személyisége IGAZ

b. A tagok meghatározhatják közösen, hogymelytag(ok)részese mindenekanyereségből,ill.mely tagok viseljék a veszteséget. HAMIS

c. A gazdaságítársaságnak rendelkeznie kell az ügyvezetését és képviseletét ellátóállandó szervezettel IGAZ

d. a tagoktól elkülönült vagyon IGAZ

e. a gazdasági társaság célja az üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatása IGAZ

185) Jelölje meg, hogy amennyiben a tulajdonátruházó szerződéseket ( )

adásvételi IGAZ

bizományosi HAMIS

ajándékozási IGAZ

csere IGAZ

186) Jelölje meg, hogy mi számít társasági jogvitának ( )

a tagok társasági jogviszonyával kapcsolatos, egymással szemben keletkezett jogvitája
IGAZ

gazdasági társaság és a vezető tisztségviselője között, annak jogviszonyából eredő jogvita
IGAZ

agazdaságítársaságésatagjaközti,atársaságijogviszonyból eredőjogvita IGAZ

gazdasági társaságok üzleti viszonyaiakra vonatkozó jogvita IGAZ

gazdaságítársaság éshitelezők közöttijogvita HAMIS

187) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A szerzőt kizárálagos jog illeti meg a mű egészének vagy egy azonosítható részének bármilyen

felhasználására.

IGAZ

188) Jelölje meg, hogy a vállalkozó hogyan köteles a tevékenység végzésének feltételeit megszervezni!

( )

biztosítaniakellatevékenységgazdaságoselvégzését IGAZ

biztosítania kell a tevékenység biztonságos befejezését IGAZ

biztosítaniakellatevékenységszakszerűelvégzését IGAZ

biztosítania kell a határidőre történő befejezését IGAZ

189) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mittehet akorlátozottancselekvőképes személya

törvényes képviselőjének közreműködése nélkül! ()

mindenféle szerződést köthet, de csak írásban HAMIS

akár nagyobb ajándékot is elfogadhat HAMIS

akár nagyobb ajándékot is adhat HAMIS

rendelkezhet a munkájával szerzett jövedelmével IGAZ

hétköznapi életvitelhez tartozó szerződéseket köthet IGAZ

tehetolyan jognyilatkozatot, amire atörvény felhatalmazza IGAZ

190) Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból a Köztársasági elnökre melyik igaz,

vagy melyek igazak! ()

Magyarország államfője IGAZ

az Országgyűlés választja IGAZ

kinevezi a miniszterelnököt IGAZ

törvényeketalkothat HAMIS

191) Jelölje meg a törvény kezdeményezésére jogosultakat! ()

bármely országgyűlési képviselő IGAZ

legfőbb ügyész HAMIS

köztársasági elnök IGAZ

Kormány IGAZ

országgyűlési bizottság IGAZ

192) Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek igazak a foglalóra! (✓)

a bíróság mérsékelheti IGAZ

kötelező írásban rögzíteni HAMIS

írásbeliség nem kötelező IGAZ

kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja IGAZ

mértékéta Ptk.nemhatározzameg IGAZ

193) Jelölje meg az ingatlantulajdonjogának kisajátításával kapcsolatos feltételeket! (✓)

közérdekű célratorténhet IGAZ

azonnali, teljesésfeltétlenkártérítésmelletttörténhet IGAZ

kivételes esetbentörténhet IGAZ

miniszteri jóváhagyáshoz kötött IGAZ

194) Jelölje meg, hogy melyek igazak a Kormányra! (✓)

aközigazgatáslegfőbb szerve IGAZ

az Országgyűlésnek felel IGAZ

a végrehajtó hatalom általános szerve IGAZ

195) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?)

Költségvetési támogatás támogatási döntés alapján, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül

nyújtható.

IGAZ

196) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A személyhez fűződő jogok megsértésének szankciója lehet a jogszabály megállapítása, az attól való eltiltás, az

elégtétel, illetve az előző állapot helyreállítása vagy akár kártérítés.

HAMIS

197) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az Alkotmánybíróság ítéettel dönt.

HAMIS

198) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek nem része(i) a tisztelettel verseny

tilalmának! (♀)

jellegbitorlás HAMIS

gazdasági erőfölény szerzése IGAZ

a Versenyhivatal eljárása HAMIS

bojkottfelhívás IGAZ

hírnévröntás HAMIS

199) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Munkaviszony létesítésekor a próbaidőt mindenki kell tölteni.

HAMIS

200) Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képezik agazdaságítársaságszerveit!(♀)

könyvvizsgáló IGAZ

felügyelő bizottság IGAZ

társaságtagjainakgyűlése HAMIS

munkavállalók érdekképviseleti szerve HAMIS

ügyvezetés IGAZ

201) Jelölje meg, az önkormányzat feladatkörébe tartozó funkciókat! (✓)

önkormányzati jelképek alkotása IGAZ

törvény módosításának kezdeményezése az Országgyűlésben HAMIS

ahelyiadókfajtájárólésmértékérőlvalódöntés IGAZ

érdek-képviseletiszövetséglétrehozása IGAZ

202) Jelöljemeg,hogyamunkavállalómikormentesül amunkavégzési ésrendelkezésreállási

kötelezettségének teljesítése alól!(✓)

kötelező orvosvizsgálat tartamára IGAZ

elháríthatatlanokmiattiindokoltávolléttartamára IGAZ

hozzátartozója halálakor kettő munkanapra IGAZ

bíróságvagyhatóságfelhívására IGAZ

203) Jelölje meg, hogy mely alábbi jellemzők képezhetik a hátrányos megkülönböztetés alapját! (✓)

nem IGAZ

vallás IGAZ

faj IGAZ

nyelv IGAZ

204) Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) számára kötelezőfelügyelőbizottság választása!()

a. Zrt., ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesenrendelkezőrészvényszek ezt kérík

IGAZ

b. Zrt.mindenesetben hamis

c. Nyrt., csak, ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesenrendelkezőrészvényseket kérík HAMIS

d. Nyrt.mindenesetben IGAZ

205) Jelöljemeg,hogy amilyen esetekben kerülhet sor a közigazgatási hatósági ügy soronkívüli

intézésére! ()

haahatóságérdekkivánja HAMIS

ha a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedéstrendelt el IGAZ

ha az életveszélyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja IGAZ

ha az ügyfél érdeke megkívánja HAMIS

ha a kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége indokolja IGAZ

206) Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! ()

közös megegyezéssel HAMIS

határozott idejűmunkaszerződés lejártával IGAZ

munkavállaló halála esetén IGAZ

felmondással HAMIS

munkáltató jogutód nélküli megszűnésével IGAZ

207)

Jelöljemeg,hogyazalábbiakközülmelyikszemélyiségi jogmegsértés szankcionálja Büntető

Törvénykönyv! ()

emberi méltóság megsértése IGAZ

becsület megsértése IGAZ

élet,személyesszabadságmegsértése IGAZ

levéltitok megsértése HAMIS

személyhátrányosmegkülönböztetése IGAZ

208) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A vállalkozási szerződés esetében a megrendelőnek a létrehozott rendeltetésszerű használatra alkalmas

művet nem kell átvennie, ha elégedetlen a vállalkozó teljesítésével.

HAMIS

209) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Közigazgatási ügyben jogorvoslati eljárást az ügyfél nem kezdeményezhet, azt minden esetben a hatóság

hivatalból folytatja le.

HAMIS

210) Jelölje meg,hogymialapjánindulhatszabálysértésieljárás!( )

bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ

szabálysértési hatóság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ

helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés esetén IGAZ

feljelentésalapján IGAZ

211) Jelölje meg az államháztartás alapelveit! ( )

részletesség IGAZ

évesköltségvetés alapján történőgazdálkodás IGAZ

nyilvánosság IGAZ

212) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Az adatvédelem jelentése megegyezik az adatok védelmével.

HAMIS

213) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Az államháztartás ellenőrzésének célja az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő

szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása.

IGAZ

214) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Az ingóság elbirtoklási ideje tíz év.

IGAZ

215) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A részvénytársaság legfőbb szerve a taggyűlés.

HAMIS

216) Jelölje meg, hogy mikor indulhat versenyfelügyeleti eljárás. ( )

kérelemre IGAZ

hivatalból IGAZ

panaszra IGAZ

feljelentésre HAMIS

bejelentésre IGAZ

217) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A jogszabály mindenkorán a kihirdetésétől hatályos.

HAMIS

218) Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! ( )

jogviszonyváltással IGAZ

közös megegyezéssel HAMIS

munkavállaló halála esetén IGAZ

felmondással HAMIS

219) Jelöljemeg, hogymelyesetekben szűnik meg vagy kerül meg szüntetésre az egyénicég! ( )

acégbíróság megszűntnek nyilvánítja IGAZ

atagelhatározza acégi jogutódnálküli megszűnését, vagy jogutódlással történő megszűnését IGAZ

a cégbíróság a tag kérésére megszünteti HAMIS

az alapító okiratban meghatározott időtartam eltelt IGAZ

220) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A munkavégzés kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését

követő munkanap.

IGAZ

221) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

AGVHfeladataihatékonyabb, eredményesebb ellátása érdekében ágazati vizsgálatot és piackutatást végez.

IGAZ

222) Jelöljemeg,hogyfelszámoláskezdeményezésekorkiszámárakötelezőajogiképviselet!( )

adós IGAZ

végelszámoló HAMIS

hitelező HAMIS

223) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Főszabály szerint minden az ügyfél kérelmére induló közigazgatási eljárás sommás eljárásként vagy

automatikus döntéshozatali eljárásként indul.

IGAZ

224) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás a kft-re igaz vagy hamis! ( )

A kft-t a cégbíróság veszi nyilvántartásba.

IGAZ

225) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A szerződés szóban, írásban vagy ráutaló magatartással jön létre.

IGAZ

226) Jelölje meg, hogy milyen kötelezettségeivannakazadatkezelőnekazáltalánosadatvédelmi rendelet (GDPR) szerint!( )

adatregisztert kell az adatkezelési tevékenységről vezetni IGAZ

speciálisesetekbenadatvédelmitisztségviselőtkell kijelölnie IGAZ

adatvédelmi hatásvizsgálatotkell végeznie IGAZ

227) Jelölje meg, hogy mikor végleges a közigazgatási hatóság döntése! ( )

ha a fellebbezés megengedett, de lemondta a fellebbezésről IGAZ

az ügyfél a fellebbezésről lemondott IGAZ

ha a közigazgatási hatóság közölte az érintettekkel a döntését IGAZ

haazt a hatóságmárnem változtatja meg IGAZ

ha a fellebbezésre rendelkezésre álló határidő eltelt úgy, hogy nem fellebbeztek IGAZ

228) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A rendeletek és az irányelvek jelentik az EU elsődleges jogforrását, a határozatok és az ajánlások a

másodlagos (származékos) jogforrásokat.

HAMIS

229) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Afelszámolásieljáráshárom szakaszból áll:a felszámolási eljárás afelszámolás ésa bírósági szakaszokból.

IGAZ

230) Jelöljemeghogyazalábbfelsoroltakközülmelyikszernek nemtekinthetőazigazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon!( )

Alkotmánybíróság IGAZ

Kúria HAMIS

Ítéltáblák HAMIS

közigazgatási és munkaügyi bíróságok HAMIS

megyei törvényszékek HAMIS

járásibíróságok HAMIS

231) Jelöljemeg,hogycsődeljárástki,melyszervvagyszervek kezdeményezhetik!( )

bíróság HAMIS

adós IGAZ

felszámoló HAMIS

232) Jelölje meg, hogy mely adatokat tartalmaz kötelezően a céggjegyzék!( )

acégadószámát IGAZ

a cégpénzforgalmi számláit vezetőpénzforgalmi szolgáltatóknevét és székhelyét HAMIS

acégjegyzettőkéjét,aképviseletimódját IGAZ

acégnevét éscégjegyzékszámát, székhelyét IGAZ

alétesítőokiratkeltésfótevékenységét IGAZ

233) Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban ki az ügyfél! ( )

akinek (amelynek) jogát, jogos érdekét vagy jogi helyzetét az ügy érinti IGAZ

akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak IGAZ
akire(amelyre)nézveahatóságinyilvántartásadatottartalmaz IGAZ

234) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Normatívhatalommal rendelkező jogi személy jogutódlással történő megszűnésének eseteit! ( )

IGAZ

a. Jelölje meg, a jogi személy jogutódlással történő megszűnésének eseteit! ( )

különválás IGAZ

összeolvadás IGAZ

beolvadás IGAZ

235) Jelölje meg a szabálysértés esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket! ( )

elzárás HAMIS

szabálysértésiőrizet IGAZ

elővezetés IGAZ

rendbírság IGAZ

236) Jelölje meg, hogy melyik igaz az alábbi állításokból! ( )

a. az adatkezelésolyanszerződésseljesítéséhezszükséges, ahol az érintett az egyik fél IGAZ

b. az adatvédelem az adatai védelmét jelenti IGAZ

c. az adatfeldolgozó csak megihatározott célból végezhet adatkezelést IGAZ

d. az adatkezelőnek kell bizonyítania szabályok betartását, nem pedig hatóságnak a szabálysértést

HAMIS

237) Jelölje meg, melyek az EU legfontosabb pénzügyi intézményeit! ( )

Európai Beruházási Bank IGAZ

Európai Számvévőszék IGAZ

Világbank HAMIS

Európai Központi Bank IGAZ

238) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A csődeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezheti!

HAMIS

239) Jelöljemeg,hogy az alábbiakközül melyikvagy melyeket tartoznak aszabályssértésibüntetések

közé! ()

pénzbüntetés HAMIS

pénzbírság IGAZ

elzárás IGAZ

közérdekű munka IGAZ

240) Jelölje meg a kötelemfakasztó jogi tényeket! ()

utaló magatartásból IGAZ

egyoldalú jognyilatkozatból IGAZ

érvénytelenségből HAMIS

károkozásból IGAZ

szerződésből IGAZ

241) Jelölje meg az alapítvány ügyvezető szervét! ()

moratórium HAMIS

kuratórium IGAZ

oratórium HAMIS

242) Jelölje meg, hogy mi jellemzi a know-how-t! ()

vagyoniértékevan IGAZ

gyakorlatban felhasználható ismeret IGAZ

nemruhátható átmásra HAMIS

korlátozottan hozzáférhető HAMIS

lajstromozni szükséges HAMIS

243) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Közérdekű munka kiszabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát

elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható.

HAMIS

244) Jelölje meg, hogy mik az „antitrust” jog (versenykorlátozások) területei! (✓)

gazdasági versenyt korlátozómegállapodástilalma IGAZ

tisztességtelen versenytilalma HAMIS

gazdaságierőfölénnyelvalóvisszaéléstilalma IGAZ

vállalkozások összefonódásának ellenőrzése IGAZ

az üzletidöntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma HAMIS

245) Jelölje meg az államháztartás alapelveit! (✓)

teljesség IGAZ

valódiság IGAZ

egységesség IGAZ

246) Jelöljemegek, hogymelyesetekben lehetséges mentességet kapni a versenykorlátozó

megállapodások alól! (✓)

törvényimentesség alapján IGAZ

cégbírósági határozattal HAMIS

csoportmentességalapján IGAZ

egyedi mentesség alapján IGAZ

247) Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik igaz, vagy melyek igazak! (✓)

a. A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha

nincs a

legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót,

illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetést evékenységevel kapcsolatos valamely gazdaságieseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg. IGAZ

b. A szavazati jogok 5 %-val rendelkezők kisebbségit tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, ha elégedetlenek a társaság ügyvezetésével, hogyan mentse fel az ügyvezetést a törvények végett, alól. HAMIS

c. A szavazati jogok 5%-val rendelkezők kisebbségit tulajdonosok kazékésacél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének kösszehívását.

HAMIS

248) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerződés csak semmisség esetén érvénytelen.

HAMIS

249) Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) legfőbb szerve a közgyűlés!(✓)

Betéti társaság HAMIS

Részvénytársaság IGAZ

Közkereseti társaság HAMIS

Korlátolt felelőségű társaság. HAMIS

250) Jelölje meg, hogy a bíróság mikorrendeli el az adós felszámolását! (✓)

adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt IGAZ

adósszüneteléstkért az egyezségkötés érdekében HAMIS

adós a csődegegyezségen foglaltak ellenére nem telesített IGAZ

251) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogi norma a jog legkisebb önállóan értelmezhető egysége.

IGAZ

252) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jog fogalma szorosan kapcsolódik az állam, a társadalmi viszonyok fogalmához.

IGAZ

253) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Aköltségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik az adócsalás, a költségvetési csalás és a jövedékkel

való visszaélés elősegítése is.

HAMIS

254) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Cégbíróság törli a céget a céggel szemben követelés bejelentésére

nem kerül sor, és a céggel szemben követelés bejelentés vagy adatszolgáltatás nem érkezett.

IGAZ

255) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A kötelem a relatív szerkezetű polgári jogviszonyok gyűjtő elnevezése.

IGAZ

256) Jelöljemeg,hogymelyikvagymelyekminősülnekaz

alábbijogiténnyekközültulajdonszerzsnek!( )

találás IGAZ

használat HAMIS

bérlet HAMIS

257) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Közöstulajdonesetén,atulajdonjogegyazondolgonmeghatározotttárszakembertöbbszemélyt

illet meg.

IGAZ

258) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem

nyilvánvaló.

IGAZ

259) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Adógra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, valamint a dolog

módjára hasznosítható természeti erőkre.

IGAZ

260) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Ha a felszámolást a hitelező kezdeményezi, jogi képviselet kötelező.

HAMIS

261) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A közigazgatási hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja.

IGAZ

262) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Az iparjogvédelem nem biztosít kizárolagos jogokat az oltalomtárgyának használatara.

HAMIS

263) Jelölje meg, hogy milyen esetei vannak a vállalkozások összefonódásának! ( )

fúzió IGAZ

beolvadás IGAZ

kooperáció HAMIS

irányításszerzés IGAZ

264) Jelölje meg, hogy mely gazdálkodó szervezet alapítását kell a Cégbíróságnál bejelenteni! ( )

egyénicég IGAZ

szövetkezet IGAZ

egyéni vállalkozás HAMIS

265) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyeket kell meghatározni az egyénicégalapító

okiratában! ( )

felügyelő bizottság tagjai HAMIS

egyéni cégtőtevékenységét IGAZ

alapítónéve, címe, anyjaneve IGAZ

cégnév ésszékhely IGAZ

fizetendő osztalék mértéke HAMIS

266) Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból melyik igaz vagy melyek igazak! ( )

Az Alaptörvény szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét IGAZ

Az Alaptörvény nem szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét HAMIS

Az Alaptörvény kizárolag az alapvető jogi szabályokat tartalmazza IGAZ

Az Alaptörvénynek csak államszervezet felépítésétszabályozza IGAZ

267) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Az információs önrendelkezési jogról és az információs szabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény

rendelkezései a közérdekű adatokra nem terjednek ki.

HAMIS

268) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik.

IGAZ

269) Jelölje meg, hogy melyek a bérbeadó jogai! ( )

ellenőrizheti a bérelt doleg használatát IGAZ

bérleti szerződés felmondásának jog, amennyiben nem fizetnek bérleti díjat IGAZ

fegyelmezési jog HAMIS

zálogjog a bérleti díj és a költségek erejéig IGAZ

270) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Azuniósadatvédelmi rendelet(GDPR) elfogadását az adatgazdaság rohamosnövekedése, különösen pedig

az üzleti célú adathasznosítással összefüggő visszaélések indokolták.

IGAZ

271) Milyen szervezeti alrendszeri vannak a közigazgatásifeladatoknak? ( )

Szövetkezeti HAMIS

Önkormányzati IGAZ

Államtól független HAMIS

Államigazgatási IGAZ

272) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A feladatkör azt mutatja meg, hogy a konkrét ügyben milyen típusú közigazgatási szerv járhat el

HAMIS

273) Jelölje meg, hogy melyek a hatósági tevékenység alap fajtái ( )

Hatósági felügyelet IGAZ

Hatóságijogalkalmazás IGAZ

Hatósági szervezet HAMIS

Hatóságinyilvántartások vezetése IGAZ

Hatóságiszakmaiésszolgáltatóitevékenység IGAZ

274) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ügyfélre vonatkozó egyik alapelve a jogoszerűség elve, azaz, hogy részrehajlás nélkül, jogoszerűen járjon el.

IGAZ

275) Jelölje meg a kérelemre lefolytatandó jogorvoslati eljárásokat a közigazgatásban (✓)

Ügyészifelhívás HAMIS

Fellebbezés IGAZ

Felügyeleti eljárás HAMIS

Közigazgatási per IGAZ

276) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A hatósági bizonyítványt a hatóság az ügyfél kérelmére, a felhasználás céljának feltüntetésével adat

igazolására ad ki.

IGAZ

277) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?)

Kapcsolódó eljárásról beszélünk, ha egy ügy elintézése érdekében az ügyfél több hatósággal is kapcsolatba

kell, hogy lépjen.

HAMIS

278) Milyen eljárásban bírálhatja el a közigazgatási hatóság a kérelmet? (✓)

Alap eljárásban HAMIS

Teljes eljárásban IGAZ

Részeljárásban HAMIS

279) Hatósági ügy, ha a hatóság a döntésével (✓)

Jogot, kötelezettséget állapít meg IGAZ

Ítéletet hozközigazgatási jogvitában IGAZ

Jogsértést állapít meg IGAZ

Nyilvántartást vezet IGAZ

280) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ideiglenes intézkedést tehet az illetékes hatóság, ha az szükséges kár vagy veszély elhárításához

IGAZ

281) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Bűntettazagondatlanságból követett bűncselekmény, amelyre a törekélyképzésből származó vesztés nél

súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.

HAMIS

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a cselekvőképesség fajtái:

korlátozottan cselekvőképes igaz

speciálisan cselekvőképes hamis

teljesen cselekvőképes igaz

általánosan cselekvőképes hamis

teljesen cselekvőképes igaz

2) Jelölje meg, hogy szabálysértés elkövetése esetén az alábbiakból mely hatóság, illetve azok nevében ki/kik szabhatnak ki helyszíni bírságot!

rendőrség igaz

mezőőr igaz

közlekedési hatóság ellenőre igaz

közterület felügyelő igaz

3) Jelölje meg, hogy mi jellemzi a személyhez fűződő jogokat a szerzői jog vonatkozásában!

időben korlátlanok, igaz

forgalomképtelenek, igaz

nem lehet lemondani róluk igaz

főszabályként nem ruházhatók át igaz

4) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az Alaptörvény a Társadalom belső rendjét, az államszervezet felépítését és az alapvető jogi szabályokat tartalmazza.

IGAZ

5) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Közvetett tettek az, aki a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását e cselekményért gyermekkor,

kóros elmeállapot, kényszer, fenyegetés miatt nem büntethető vagy tévedésben levő személy felhasználásával valósítja meg.

IGAZ

6) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás!

Az ajánlatot azazzal való egyetértést kifejező nyilatkozattal lehet elfogadni.

IGAZ

7) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás!

Az államforma az állam politikai berendezkedését határozza meg, arra ad választ, hogy egy adott

országban az államfői hatalmát ki gyakorolja.

IGAZ

8) Jelölje meg, hogy milyen adatfajtákat nevesít meg a magyar infotv!

közérdekű adat igaz

személytelen adat hamis

személyes adat igaz

különleges adat igaz

9) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás!

A szerzői jogviszony abszolút szerkezetű és negatív tartalmú

IGAZ

10) Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a jogi norma részei!

preambulum hamis

jogkövetkezmény igaz

hipotézis igaz

diszpozíció igaz

jogi igény hamis

11) Jelölje meg, hogy az alábbi szervezetek közül melyik vagy melyek NEM gazdasági társaság a

hatályos törvényi rendelkezések szerint!

Rt. igaz

Szövetkezet hamis

Egyesülés hamis

Kft. igaz

12) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A használati mintaoltalom valamely tárgy

kialakítására szerkezetére vagy részeinek elrendezésére vonatkozó megoldás, ha új, feltalálói lépésen

alapul és iparilag alkalmazható.

IGAZ

13) Jelölje meg, hogy mivel jöhet létre az egyszemélyes Kft!

alapító okirat igaz

társasági szerződés hamis

alapszabály hamis

14) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis!

Az öröklés nem más, mint az ember vagyonában a halála esetén bekövetkező univerzális jogutódlás.

igaz (egyetemleges)

15) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis!

A Kft-nek főszabályként csak egy tagja lehet

Hamis

16) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis!

A szövetkezet létesítő okiratát alapszabálynak nevezzük.

IGAZ

17) Jelölje meg, hogy kiket illetnek meg a szomszédos jogok!

zeneszerzők hamis

képzőművészek hamis

hangfelvételt előállítók igaz

előadóművészek igaz

rádiós és TV-s szervezetek igaz

18) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis!

A jogszabály érvényességéhez szükséges, hogy azt az Országgyűlés elfogadja annak a kihirdetése csak

formalitás, az érvényességet nem befolyásolja.

HAMIS

19) Jelölje meg, milyen hatályossága lehet egy jogszabálynak!

területi igaz

fizikai hamis

tárgyi igaz

személyi igaz

időbeli igaz

eszmei hamis

20) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis!

A szabálysértési elzárás bármely szabálysértési ügyben eljáró szerv vagy hatóság által kiszabható.

HAMIS

21) Jelölje meg, hogy csődeljárás esetén a bíróság kit rendel ki!

felszámolót hamis

végelszámolót hamis

vagyonfelügyelőt igaz

RÉGIEK:

1) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Ha a csődeljárás során az egyezség nem jön létre, a bíróság a csődeljárást megszünteti, az adós,

fizetésképtelenségét hivatalból állapítja meg és elrendeli az adós felszámolását.

IGAZ

2) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A csődeljárást a felszámoló és a hitelezők is kezdeményezhetik!

HAMIS

3) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Csődeljárás kezdeményezése esetén jogi képviselet nem kötelező.

HAMIS

4) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A szabálysértési elzárást csak bíróság szabhat ki.

IGAZ

5) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Csődeljárás nem kérhető például akkor, ha adós ellen felszámolási eljárás indult.

IGAZ

6) Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a szerzői jogvédelem személyéhez fűződő jogai! ()

- a. nyilvánosságra hozatal joga IGAZ
- b. felhasználásjoga IGAZ
- c. hasznosítás joga HAMIS
- d. visszavonás joga IGAZ
- e. a mű egységének védelme (integritás) IGAZ

7) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek szabadságtalalmat kizárokok! ()

- a. közrendbe ütközik IGAZ
- b. a társadalmi gazdaságirendkét sérti HAMIS
- c. emberi klónozásra irányul IGAZ
- d. állatitestkezeléséreszolgálógyógyászativagy sebészeti eljárás IGAZ

8) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Szabálysértést valósít meg nem csak a szándékos elkövetés, hanem a gondatlan elkövetés is.

IGAZ

9) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! () Csődeljárást

esetén a bíróság felszámolót rendel ki. HAMIS

10) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A csődeljárást követően a cége jogutód nélkül megszűnik.

HAMIS

11) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A fizetési haladék célja a csődvagyón megőrzése a hitelezőkkel történő egyezség érdekében.

IGAZ

12) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )

Egyéni vállalkozó ellen sem csődeljárásnak, sem felszámolási eljárásnak nincs helye.

IGAZ

13) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )

A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés.

IGAZ

14) Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges a szerzői alkotás szabad felhasználása! ( )

a. idézés IGAZ

b. tömegtájékoztatás IGAZ

c. sokszorosítás HAMIS

d. iskolaifelhasználás IGAZ

e. rendezvényen történő felhasználás HAMIS

15) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek az iparjogvédelem területei! ( )

a. találmányok (szabadalom) IGAZ

b. suigenerisadatbázisok HAMIS

c. használati mintaoltalom IGAZ

d. állatfajták HAMIS

e. árujelzők IGAZ

f. növényfajták HAMIS

16) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )

A büntetőjogi felelősség differenciálásának elve szerint a szankciók súlya és szigora az elkövetett

bűncselekménnyel arányban álljon.

IGAZ

17) Jelöljemeg, hogy az alábbiakból melyektartoznak a Btk. szerintibüntetések közé! ( )

a. elzárás IGAZ

b. pénzbüntetés IGAZ

c. pénzbírság HAMIS

18) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú- és az intézkedéstől kellő visszatartó

hatás várható-, büntetéshelyett figyelmeztetés alkalmazható, amely hatóságrosszallását kifejező, nevelő

jellegű intézkedés.

IGAZ

19)

Jelölj meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a megbízás típusú szerződések közé!

( )

- a. közvetítői szerződés IGAZ
- b. fuvarozásiszerződés HAMIS
- c. vállalkozási szerződés HAMIS

20) Jelölj meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé! ( )

- a. halálbüntetés HAMIS
- b. szabadságvesztés IGAZ
- c. közmunka HAMIS
- d. közérdekű munka IGAZ

21) Jelölj meg, hogy a csődeljárás iránti kérelemhez többek között mit kell csatolni! ( )

- a. atagokelőzetesegyetértését biztosító okiratot IGAZ
- b. adóbevallást HAMIS
- c. adós hitelezőinek névsorát IGAZ

22) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé! ( )

- a. közvetítői szerződés HAMIS
- b. fuvarozásiszerződés IGAZ
- c. vállalkozási szerződés IGAZ

23) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A bűncselekmény büntetnek minősül vagy vétségnek.

IGAZ

24) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )

A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a

végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után

a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon.

IGAZ

25) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Bűntett az a szándékossal elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény kétévi szabadságvesztésnél

súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.

IGAZ

26) Jelölje meg a kötelezetkeztető jogi tényeket! ()

a. szerződésből IGAZ

b. utaló magatartásból IGAZ

c. károkozásból IGAZ

d. egyoldalú jognyilatkozatból IGAZ

e. Érvénytelenségből HAMIS

27) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A bérleti szerzőést nem kötelező, míg a haszonbérleti szerzőést kötelező írásban megkötni.

IGAZ

28) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a megbízásításpuszszerződések közé! ()

a. közvetítői szerződés IGAZ

b. fuvarozásiszerződés HAMIS

c. vállalkozási szerződés HAMIS

d. bizományiszerződés IGAZ

29) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható.

IGAZ

30) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A haszonbérleti szerződést hosszabb időre kötik, mint a bérleti szerződést.

IGAZ

31) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A Btk. szerint részesnek minősül a felbujtó és a bűnsegéd.

IGAZ

32) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Aszerzőiművetajogivédelemheznemkellnyilvántartásbavenni,mertatörvényaszerzőegyéni,eredeti

szellemi tevékenységből eredő alkotást védi.

IGAZ

33) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A szomszédos jogok védelme azokra vonatkozik, akiknek a tevékenysége a szerzői mű felhasználása

érdekében történik.

IGAZ

34) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Ajándékot az ajándékozó főszabályként visszakövetelheti.

HAMIS

35) Igaz vagy Hamis? ( )

A hatályosbüntetőjogunkszankciórendszerét jogkövetkezményekkettőssége jellemzi, mivel a latörvény

büntetések és intézkedések alkalmazását teszi lehetővé.

IGAZ

36) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A bűnösség megnyilvánulási formái a szándékosság és a gondatlanság.

IGAZ

37) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A közérdekű munkát az elítélt díjazás ellenében végzi.

HAMIS

38) Jelölje, hogy a källékszavatossági igény alapján jogosult mittehet, illetve mit igényelhet! ( )

a. kijavítást IGAZ

- b. kicserélést IGAZ
- c. arányos árleszállítást IGAZ
- d. szerződéstől elállhat IGAZ
- e. Semmit HAMIS

39) Jelölje meg a szerződés megtámadásának okait! ()

- a. tévedés IGAZ
- b. megtévesztés IGAZ
- c. feltűnő értékaránytalanság IGAZ
- d. jogszabályba ütközés HAMIS

40) Jelölje meg, hogy a csődeljárást milyen formában lehet kezdeményezni! ()

- a. szóban HAMIS
- b. papír alapon írásban HAMIS
- c. elektronikus nyomtatványban IGAZ

41) Jelölje meg a csődeljárás célját! ()

- a. az adós felszámolása HAMIS
- b. azadósfizetőképességének helyreállítása IGAZ
- c. azadóstevékenységének megszüntetése HAMIS

42) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Akkor nyújtható be az adós felszámolás iránti kérelem, ha a követelés összege meghaladja a jogszabályban

meghatározott értékhatárt.

IGAZ

43) Jelölje meg, hogy mire irányul a kötelem! ()

- a. dolog átadására IGAZ
- b. tevékenységre IGAZ
- c. tevékenységtől való tartózkodásra IGAZ
- d. erkölcsi normák érvényesítésére HAMIS

44) Jelöljemege,hogymilyen jogintézményeket nevez meg a Ptk. aszerződésmegerősítésére! ()

- a. kikötése HAMIS

- b. kezesség HAMIS
- c. foglaló IGAZ
- d. kötbér IGAZ
- e. előleg HAMIS

45) Jelölje meg a szerződésszegés eseteit! ( )

- a. kötelezettségi késedelme IGAZ
- b. jogosult átvételi késedelme IGAZ
- c. hibás teljesítés IGAZ
- d. teljesítés megtagadása IGAZ
- e. teljesítés lehetetlenné válása IGAZ

46) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A Btk. szerint a foglalkozástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy végleges hatályú.

IGAZ

47) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Adós fizetésképtelensége esetén akkor kezdeményezheti a felszámolási eljárást, ha nem tud vagy nem akar

csődeljárást kezdeményezni.

IGAZ

48) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha a végrehajtás eredménytelen volt.

IGAZ

49) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )

A szerződés érvénytelen, ha semmis vagy sikertelen megtámadták.

IGAZ

50) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A felszámolás elrendeléséig az adós és a hitelező egyetértése esetén szünetelés kérhető.

IGAZ

51) Jelölje meg az alábbi állításokból, az ingatlanelbirtoklasi idejéremelyik igaz? ( )

15 év IGAZ

5 év HAMIS

10 év HAMIS

52) Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képzik a gazdasági társaság szerveit! ( )

könyvvizsgáló IGAZ

felügyelő bizottság IGAZ

társaságtagjainakgyűlése IGAZ

munkavállalók érdekképviseleti szerve HAMIS

ügyvezetés IGAZ

53) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Becsületsértés: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás.

IGAZ

54) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mi befolyásolja az ember cselekvőképességét a jog szerint! ( )

kor IGAZ

gondnok nyilatkozata HAMIS

mentális állapot IGAZ

állampolgárság megléte HAMIS

törvényes képviselő nyilatkozata IGAZ

55) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A gazdasági társaságok alapító okirata lehet alapszabály társasági szerződés és létesítő okirat.

IGAZ

56) Jelölje meg, hogy mire irányulhatnak az atipikus munkaserződések! ( )

távmunka IGAZ

vállalkozóimunkavégzés HAMIS

bedolgozóimunkaviszony IGAZ

bizományosi munka HAMIS

munkaerő-kölcsönzés IGAZ

57) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

Adologravonatkozószabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, vagy a log

módjára hasznosítható természeti erőkre.

IGAZ

58) Jelölje meg az állam jogalanyiságára vonatkozó igaz állításokat! (?)

a. az államot a polgári jogi jogviszonyokban az állami vagyon

felügyeletéért felelős miniszter képviseli. HAMIS

b. az állam a polgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt IGAZ

c. az állam megszerre lehet közjogi ésmagán jogi jogalany IGAZ

59) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A törvényeket arab számmal jelöljük, míg a rendeleteket római számmal kell jelölni.

HAMIS

60) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Acég székhelye, telephelye és fióktelepe olyan ingatlan lehet, amely a cég tulajdonát képezi, vagy amelynek

használatára jogosult.

IGAZ

61) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?)

A munkarend alatt a munkavállaló beosztását értjük.

IGAZ

62) Jelölje meg, hogy az alábbi jogszemélyek közül melyek azok a gazdaságitársaságok, amelyeket a

hatályos Ptk. szerint alapítani lehet! (✓)

közkereseti társaság IGAZ

közös vállalat HAMIS

részvénytársaság IGAZ

korlátolt felelősségű társaság IGAZ

közkereseti társaság IGAZ

szövetkezet HAMIS

63) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Mivel az egyénicégek csak a vagyon által felelőtlenül kötelezettségi jogjogával korlátozottak nincsenek.

felelős tagja is lehet

HAMIS

64) Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek tartoznak a jogszabályok megismerését szolgáló

hivatalos lapok közé! ( )

Nemzeti Jogszabálytár HAMIS

Jogi Fórum HAMIS

Tárcaközlöny HAMIS

Magyar Közlöny IGAZ

Jogtár HAMIS

65) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )

A jogi személy határozott vagy határozatlan időre jöhetsére.

IGAZ

66) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. ( ) A törvényességi felügyeleti eljárásban a jogi személy belső viszonyaiban keletkezett jogszármazékok vizsgálatát végzi a bíróság.

IGAZ

67) Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy létesítésére! ( )

jogi személy szabadon létesíthető IGAZ

a jogi személy a létesítő okirat tagok általi elfogadásával jön létre HAMIS

a jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre IGAZ

jogi személycsakhatározatlan időre jöhetsére HAMIS

68) Jelölje meg, hogy milyen típusú részvényeket bocsáthat ki egy részvénytársaság! ( )

elsőbbségi részvény IGAZ

főrészvény HAMIS

másodlagos részvény HAMIS

kamatozó részvény IGAZ

dolgozóirésvény IGAZ

törzsrésvény IGAZ

69) Jelölj meg,hogyaz alábbiak közülmilyenformábanlehetjogi személylététrehozni! ( )

alapító okirat IGAZ

alapszabály IGAZ

cégbírósági határozat HAMIS

társasági szerződés IGAZ

70) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )

A felügyelőbizottság fő feladata a jogi személy képviselete.

HAMIS

71) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Amegkötöttmunkaszerződésnemmás,mintamunkaviszonyletrehozásárairányulójogüylet,amel ya

munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával jön létre.

IGAZ

72) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Az egyéni céget bármely természetes személy alakíthat.

HAMIS

73) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A zártkörű részvénytársaság operatív irányítást végző szerve az ügyvezető vagy ügyvezetők.

HAMIS

74) Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )

A tilos önhatalom ellen a birtokos - a birtok megvédéséhez szükséges mértékben - önhatalommal is

felléphet.

IGAZ

75) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A kft esetében a jogszabály nem határozza meg a legkisebb alapítói vagyon nagyságát!

HAMIS

76) Jelölje meg a szabadság fajtáját! ( )

fizetésnélküli szabadság IGAZ

szülési szabadság IGAZ

rendesszabadság HAMIS

betegszabadság IGAZ

77) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Az Országgyűlés akkor határozatképes, ha az ülésen az országgyűlési képviselők több mint a fele jelen van.

IGAZ

78) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A jöhírnév megsértése, ha valaki más személyre vagy és e személyt sértő valótlan tényt állít vagy valós tényt

hamisan tüntet fel.

IGAZ

79) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervek NEM jogosultak törvényalkotásra! (?)

Országgyűlés HAMIS

Kormány IGAZ

Alkotmánybíróság IGAZ

Önkormányzatok képviselő testülete IGAZ

80) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervekből állhat a kft-t. ()

felügyelő bizottság IGAZ

közgyűlés HAMIS

ügyvezetés IGAZ

taggyűlés IGAZ

igazgatóság HAMIS

81) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A jogi személy törvényes képviseletét a vezető tisztségviselő látja el.

IGAZ

82) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A kft. legfőbb szerve a közgyűlés.

HAMIS

83) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A jogi személy tulajdonosi ellenőrzését a felügyelő bizottság látja el.

IGAZ

84) Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyik, vagy melyek tartoznak a tulajdonjog elemeik közé!

( ) a birtoklás joga IGAZ

a használat joga IGAZ

a hasznosítás joga IGAZ

haszonélvezet IGAZ

85) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A munkaserződést írásbeli formában kell megkötni!

IGAZ

86) Jelöljemegeg, hogy az alábbiak közül kimelyek jellemzők a gazdaságításságokra! ( )

állami elismerés IGAZ

állandó szervezet IGAZ

célrarendeltség IGAZ

tulajdonos(ok) teljes felelőssége HAMIS

alapítóktól, tulajdonosoktól különült vagyon IGAZ

korlátozott cselekvőképesség HAMIS

87) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az ingatlan elbirtoklási ideje tíz év.

HAMIS

88) Jelölje meg, hogy hogyan szüntethető meg a munkaviszony! ( )

közös megegyezéssel IGAZ

felmondással IGAZ

jogutódlással HAMIS

rendkívüli felmondással IGAZ

89) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A cégbíróság feladatai közé tartozik a kisebbségi jogok gyakorlását biztosító kérelmek elbírálása és

aközhasznúvá minősítés is.

IGAZ

90) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A jog a gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség, amely a társadalmi együttélés

alapvető oldalait szabályozza, és az egyének és a közösség cselekvéseit alakítja.

IGAZ

91) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy

hamis! () A jogosult a követelését másra

átruházhatja. IGAZ

92) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerződési jog alapelvei! ()

Visszterhességvélemény IGAZ

Szerződések írásbelisége HAMIS

Szerződési szabadság IGAZ

Együttműködési kötelezettség IGAZ

Különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél IGAZ

93) Jelölje meg, hogy mely állítás vagy állítások jellemzik

kötbért! () kárátalány funkcióttöltbe IGAZ

bánatpénztjelent HAMIS

kötbér utánkamat kikötése semmis IGAZ

bíróság nem mérsékelheti HAMIS

írásbanköthetőki IGAZ

94) Jelölje meg, hogyan kerül sor a munkaviszony megszüntetésére! ()

munkáltató jogutód nélküli megszűnéssel HAMIS

munkavállaló halála esetén HAMIS

azonnali felmondással IGAZ

közös megegyezéssel IGAZ

95) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Csődeljárás esetén az egyezségi javaslat megismerhetőségét a hitelezők számára a tárgyalás időpontját

megelőzően biztosítani kell.

IGAZ

96) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A károsultat a kárenyhítési kötelezettség terheli.

IGAZ

97) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A 14.életévét be nem töltött személy jognyilatkozata minden esetben semmis, nevében és helyette a

törvényes képviselője jár el.

IGAZ

98) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Afelszámoláselrendelésétkövetőenahitelezőkigényeiket–
ajogszabálybanmeghatározottidőnbelül–

kötelesek a felszámolónak bejelenteni.

IGAZ

99) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában és annak befejezését követően is korlátozás nélkül betekinthet az

eljárás során keletkezett összes iratba.

IGAZ

100) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az anyagi jogforrás a jogalkotó szervet jelöli az elsőjogforrás a jog megjelenési formája (pl. törvény).

IGAZ

101) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A munkaidő a munkaviszonyból eredő munkavégzési kötelezettség időbeli kerete, azaz a munkaszerződés

szerintamunkavállalómennyiidőtalattkötelesamunkátvégezni,illetveamunkáltatórendelkezésér eállni.

IGAZ

102) Jelöljemegaszabálysértés esetén alkalmazhatókényszerintézkedések! ( )

elővezetés IGAZ

elzárás HAMIS

szabálysértésiőrizet IGAZ

rendbírság IGAZ

103) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A méhmagzatnak az élve születésig dologi várománya van.

IGAZ

104) Jelölje meg, hogy bűncselekmény elkövetése eseténaz alábbiakból melyik,vagy melyek minősülnek

mellékbüntetésnek! ( )

közügyektől eltiltás IGAZ

megrovás HAMIS

kényszergyógykezelés HAMIS

jótártéti munka HAMIS

105) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz, vagy hamis! ( )

Az „opt-in” elv lényege, hogy az adatkezelés megkezdéséhez nincs szükség az alany beleegyezésére, de az

adatalany bármikor „kiszállhat”.

HAMIS

106) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Szabálysértési büntetésnek minősül az elzárás, a pénzbüntetés, a közmunka.

HAMIS

107) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A munkarend alatt a munkaidő beosztását értjük.

IGAZ

108) Jelölje meg, hogy a bíróság mikorrendeli el az adós felszámolását! ( )

adós ellen csődeljárás indult HAMIS

adósszünetelést kért az egyezsgötés érdekében HAMIS

adós a csődegyezségen foglaltak ellenére nem telesített IGAZ

109) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az Állami Számvevőszék ellenőri a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadást.

IGAZ

110) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Arésvénytársaság az egyetlengazdaságítársaság, amelyet ársasági jogokról értékpapír jogosultésköteles

kiállítani.

IGAZ

111) Jelölj meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak aszabályssértésibüntetések

közé! ( )

figyelmeztetés HAMIS

elkobzás HAMIS

közérdekű munka IGAZ

112) Jelölj meg, hogymilyen feltétel(akártöbb is) teljesülése elégges ahhoz, hogy az adatkezelés

jogszerű legyen! ( )

az adatkezelésközérdekű feladat ellátásához szükséges IGAZ

az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél IGAZ

az érintett hozzájárulását adta a személyes adatai kezeléséhez IGAZ

az adatkezelés az adatkezelő gazdaságiérdekében szükséges HAMIS

113) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Próbára vétele esetében a szerződés csak akkor hatályosul, ha a megtekintő erről nyilatkozik.

HAMIS

114) Jelölje meg, hogymely alábbi területek képezhetik a szerzői jogtárgyát! (?)

formatervezési alkotás IGAZ

iparművészeti ímű IGAZ

filmalkotás IGAZ

irodalmimű IGAZ

építészeti alkotás IGAZ

115) Jelöljemeg,hogymilyenszemélyekethatározmegPolgáriTörvénykönyv!()

jogiszemély IGAZ

jogképességgelfelruházottnemjogi személy IGAZ

állam IGAZ

természetes személy IGAZ

116) Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabálynak! ( )

miniszteri rendelet IGAZ

minisztériumi rendelet HAMIS

kormányrendelet IGAZ

törvény IGAZ

117) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A hatóságügyféladatainakvagyjogainakrendszeresigazolásárahatóságibizonyítványtadki,ame ly

közokiratnak minősül.

IGAZ

118) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A munkaszerződés főszabályként alaki kötöttség nélkül is megköthető.

IGAZ

119) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A Btk. szerint tetteknek minősül a társtettek, a közvetett tettek és a felbujtó.

HAMIS

120) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Származékos tulajdonszerzésnek minősül a csere, az öröklés, vagy az adás-vétel útján történő szerzés is.

IGAZ

121) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A részvénytársaság ügyvezetését az ügyvezető látja el.

HAMIS

122) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A használati mintaoltalom valamely termék egészének vagy részének megjelenésére kérhető, amelyet

magának a terméknek vagy díszítésének a külső jellegzetességei eredményeznek.

HAMIS

123) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A munkaviszony kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését

követő munkanap.

IGAZ

124) Jelölje meg, hogy milyen adatvédelmi jogérvényesítési lehetőségek állnak az érintettek rendelkezésére! ( )

hatósági vizsgálat kezdeményezése a NAIH-nál IGAZ

adatvédelmi biztoshoz fordul HAMIS

a felelős miniszterhez fordul beadvánnyal HAMIS

adatvédelmi pertindít IGAZ

125) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A jogszemély székhelye jogszemélybejegyzett irodája, ahol jogi személynek biztosítaniakell a részére

címzett jognyilatkozatok fogadását és jogszemély jogszabályban meghatározott ratainak elérhető ségét.

IGAZ

126) Jelölje meg, hogy az ajándék főszabályként mikor követelhető vissza! ( )

téves feltevésesetén IGAZ

tévedésesetén HAMIS

ajándékozó létfenntartásával veszélybe került IGAZ

127) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A személyes adatok kezelése jogoszerű, ha a személyes adatok kezelése a jogos szerződésben meghatározott ratainak elérhető sége

teljesítéséhez szükséges.

HAMIS

128) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv! (✓)

természetes személy IGAZ

nem jogképes személy HAMIS

költségvetési személy HAMIS

cselekvőképesszemély HAMIS

jogiszemély IGAZ

129) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felmondást minden fél (munkavállaló és munkáltató) köteles megindokolni.

HAMIS

130) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az államháztartás úgy is megfogalmazható, mint a közfeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési,

gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere.

IGAZ

131) Jelöljemegeghogyazalábbiakközükivagykikkérnézhetikaholtnaknyilvánítást!(✓)

ügyész IGAZ

az eltűnt személy közeli hozzátartozója IGAZ

bárki, aki úgy tudja, hogy az adott személy meghalt HAMIS

gyámhatóság IGAZ

bíróság HAMIS

132) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Cselekvőképességnak nevezzük, amikor valaki a saját akarat-elhatározásából saját névében jogokat

szerezhet, kötelezettséget vállalhat.

IGAZ

133) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik, a követelések főszabályként öt év alatt évülnek el.

IGAZ

134) Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjedkiazÁllamiSzámvevőszékellenőrzése!( )

a NAV és a helyi önkormányzatok adóztatási és egyéb bevételszerző tevékenységére IGAZ
aközponti költségvetésbőlgazdálkodószervezetekre(intézményekre) IGAZ

aközponti költségvetésvégrehajtásáról készített zárszámadásra IGAZ

az MNB gazdálkodására IGAZ

135) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé! ( )

bizományiszerződés HAMIS

megbízási szerződés IGAZ

vállalkozási szerződés IGAZ

136) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A felszámolási eljárásban adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti.

HAMIS

137) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A Kormány a végrehajtó hatalom általános szerve.

IGAZ

138) Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit! ( )

személyegyesüléssel IGAZ

kötelezettkézedelmével IGAZ

kötelezet jogutódnélküli megszűnésével HAMIIS

a szolgáltatás teljesítésével IGAZ

hibás teljesítéssel HAMIS

139) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerzői jogon alapuló vagyoni jogok! ( )

visszavonás HAMIS

átdolgozás IGAZ

terjesztés IGAZ

kiállítás IGAZ

többszörözés IGAZ

140) Jelölje meg, hogy melyik a közkereseti társaság legfőbb szerve! ( )

igazgató tanács HAMIS

ügyvezetés HAMIS

igazgatóság HAMIS

atagokgyűlése IGAZ

141) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Semmis szerződés esetén a teljesítés még követelhető.

HAMIS

142) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A kötelem tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelemben kikötött adósi magatartás

IGAZ

143) Jelölje meg, hogy mikor nem alakulhat át jogi személy! ( )

jogutód nélküli megszűnése iránti eljárás van folyamatban IGAZ

jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedés hatálya alatt áll IGAZ

csődeljárásalattáll IGAZ

144) Jelölje meg, hogy csődeljárás esetén a bíróság kitrendel ki! ( )

felszámolót HAMIS

végelszámolót HAMIS

vagyonfelügyelőt IGAZ

145) Jelölje meg, a vállalkozási szerződés alapján a vállalkozót megillető jogokat!

( ) zálogjog IGAZ

indokolt többletmunka elvégzése HAMIS

indokolt pótmunka elvégzése HAMIS

vállalkozóidíj IGAZ

146) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az adatvédelem jelentése túlmutat az adatok védelmén, valójában az adatalanyok védelmére irányul.

IGAZ

147) Jelölje meg az EU tagországainak számát! ( )

20 HAMIS

25 HAMIS

28 IGAZ

148) Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit! ( )

adósköveteléseit az esedékességekor behajtani HAMIS

évente közbensőmérleget készíteni IGAZ

hitelezői igényeket nyilvántartásba venni IGAZ

149) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A felek a munkaszerződést egyoldalúan is módosíthatják.

HAMIS

150) Jelölje meg, hogymely alábbi személynem kezdhet egyéni vállalkozást!( )

a. egyénicégtagja IGAZ

b. kiskorú személy IGAZ

c. akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezményekkal ólnem mentesül IGAZ

d. gazdaságítársaság korlátlanul felelőstagja IGAZ

e. magyar állampolgár HAMIS

151) Az egyezségitárgyalássorán a felszámolás alatt álló gazdálkodószervezetés a hitelezők

megállapodhatnak: ( )

a felszámoló személyéről HAMIS

a kielégítések arányáról és módjáról IGAZ

a teljesítési határidő módosításáról IGAZ

a kielégítés sorrendjéről IGAZ

152) Jelöljemeg, hogymely hatósági eljárások nem tartoznak az Ákr. hatálya alá!( )

versenyfelügyeleti eljárás IGAZ

hatóságibizonyítvány kiadása HAMIS

adó-, ill. vámigazgatási eljárás IGAZ

anyakönyvvvezetési eljárás HAMIS

szabálysértési eljárás IGAZ

153) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Senki sem tekinthető szabálysértés elkövetésében felelősnek mindaddig, amíg szabálysértési felelősséget a

szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

IGAZ

154) Jelölje meg, hogy melyek a szabadalmi oltalom korlátjai! ( )

találmánybitorlás HAMIS

előhasználati jog IGAZ

szabadalombitorlás HAMIS

tranzitárú HAMIS

továbbhasználati jog IGAZ

155) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az egyéni vállalkozóitevénység megkezdésének feltétele, hogy avállalkozni kívánó természetes személy e

szándékát bejelentse a nyilvántartást végző hatóságnak.

IGAZ

156) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás hibája miatt is.

IGAZ

157) Jelöljeme, hogy az alábbiak közül felszámolást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik!

( )

felszámoló HAMIS

hitelező IGAZ

adós IGAZ

végfelszámoló IGAZ

158) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Szándékosan követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de

könnyelműen bízik azok elmaradásában.

HAMIS

159) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Abíróságakkorismegállapítjaazadósfizetésképtelenségét,haazadósacsődegyezségellenérenem fizetett.

IGAZ

160) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétseresen köteles visszatéríteni.

IGAZ

161) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az Alaptörvényben csak a legfontosabb jogi alaptételek találhatók, a garanciális jellegű kívánalmakat

sarkalatos törvények bontják ki.

IGAZ

162) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A közigazgatási hatósági ügy intései ből kizárt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos

megítélése vagy akinek a jogát az ügy közvetlenül érinti.

IGAZ

163) Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra! ( )

a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik IGAZ

abíróságvégzéssel elrendelte a cégfelszámolását IGAZ

eredménytelen hiánypótlásifelhívás esetén IGAZ

164) Jelölje meg, hogy melyik a csődeljárás kezdő időpontja! ( )

acsődeljáráselrendeléséről szólóvégzésközzétételéneknapja IGAZ

a csődeljárás elrendeléséről szóló ítélet közzétételének napja HAMIS

a hitelezőknek küldöttértesítés napja HAMIS

165) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Abíróság azadósgazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha avagyonfelügyelővel szemben fennálló

együttműködési kötelezettségét nem teljesíti.

IGAZ

166) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A szabálysértési elzárás bármely szabálysértési ügyben eljáró szerv vagy hatóság által kiszabható.

HAMIS

167) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A Gazdasági Versenyhivatalnál automatikusan megindul a versenyfelügyeleti eljárás.

IGAZ

168) Jelölje meg a szerződés megszüntetésének eseteit! ()

a felek megállapodásával IGAZ

bánatpénz adásával HAMIS

bíróságáltal IGAZ

egyoldalú jognyilatkozattal IGAZ

169) Jelöljemeg,hogyamoratóriumidejealatttöbbekközöttmelyekazadósáltalteljesítendő kötelezettségek! ()

munkabér fizetése IGAZ

közműdíj IGAZ

végkielégítés fizetése IGAZ

170) Jelölje meg, hogy melyik, vagy melyek a Btk. szerinti intézkedések! ()

pártfogófelügyelet IGAZ

vagyongelkobzás IGAZ

kiutasítás HAMIS

171) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető jogok! ()

szabadság IGAZ

együttműködés munkatársaival HAMIS

személyes munkavégzés IGAZ

munkaképes állapotban megjelenés HAMIS

biztonságosmunkakörnyezet IGAZ

172) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Funkcióját tekintve mind a jogorvoslat, mind a végrehajtási eljárás csak esetleges szakasza a közigazgatási

hatósági eljárásnak.

IGAZ

173) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyeket tartoznak agazdálkodás rendjét sértő

bűncselekmények közé! ( )

vesztegetés HAMIS

csődbűncselekmény IGAZ

a számvitelrendjének megsértése IGAZ

költségvetésicsalás HAMIS

174) Jelöljemeg,hogy az alábbiak közül melyek amunkáltatótmegillető jogok!(?)

munkavállaló utasítása IGAZ

munkavállaló figyelmeztetése IGAZ

munkavállaló foglalkoztatása HAMIS

munkabér fizetése HAMIS

biztonságos munkakörülmények biztosítása HAMIS

175) Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek

teljesülése esetén!( )

három éven belül HAMIS

nem követelhető vissza HAMIS

egy éven belül HAMIS

általános elvülési időn belül IGAZ

176) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A szerzői jog az irodalom, a tudomány és a művészet körébe tartozó alkotások létrehozásának,

felhasználásának sajátos szabályait foglalja magában.

IGAZ

177) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az előszerződést a szerződésre előírt alakban kell megkötni!

IGAZ

178) Jelöljemeg,hogymelyalábbiakközülmelyekaközvetlenirányításagylagsfeltételei!Haegy

vállalkozás vagy több vállalkozás közösen ()

- a. amásikvállalkozástöbbségiszavazatijogotbiztosítóüzletrészeivel,részvényeivel,illetőlega szavazati jogok több mint 50%-valrendelkezik IGAZ
- b. jogosultamásikvállalkozásdöntéseinekmeghatározóbefolyásolására IGAZ
- c. ténylegesen képes amásikvállalkozásdöntéseitbefolyásolni IGAZ

179) Jelölje meg, hogy milyen jogokkalrendelkeznek a GDPR szerint azok a személyek, akiknek az adatait kezelik!

()

hozzáférési jog IGAZ

törléshezvalójog IGAZ

átlátható tájékoztatáshoz való jog IGAZ

adathordozáshoz valójog HAMIS

180) Jelölje meg, hogymilyenmódonszűnhetmegjogutódlássalagazdaságítársaság!()

szétválással IGAZ

végelszámolási eljárással HAMIS

társaságiforma váltással IGAZ

felszámolásieljárással HAMIS

egyesüléssel IGAZ

181) Jelöljemeg,hogymelyekigazakésmelyeknemigazakajogiszemélyszétválására!()

a. Különválás esetén a jogi személy fennmarad. HAMIS

b. Kiváláseseténajogiszemélyvagyónánakegyrészeakiválássallétrejövőjogi személyremint jogutódraszállát. IGAZ

c. A jogi személy szétválása különválás vagy kiválás útján is történhet. IGAZ

d. Kiváláseseténajogi személymegszűnik. HAMIS

182) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A kényszertörlési eljárás megindítását a cégbíróság rendeli el.

IGAZ

183) Jelölje meg, hogymelyik vagymelyek minősülnek buntethetőként kizároknak! ( )

tévedés HAMIS

gyermekkor IGAZ

feledékenység HAMIS

kóros elmeállapot IGAZ

184)

Jelöljemeg, hogymilyen kritériumok jellemzően nek kötelezően minden gazdaságítársaságot! ( )

a. jogi személyisége IGAZ

b. A tagok meghatározhatják közösen, hogymely tag(ok)részesei jelenkanyereségből, ill. mely tagok viseljék a veszteséget. HAMIS

c. A gazdaságítársaságnak rendelkeznie kell az ügyvezetését és képviseletét ellátóállandó szervezettel IGAZ

d. a tagoktól elkülönült vagyon IGAZ

e. a gazdasági társaság célja az üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatása IGAZ

185) Jelölje meg, hogy amennyiben a tulajdonátruházó szerződéseket ( )

adásvételi IGAZ

bizományosi HAMIS

ajándékozási IGAZ

csere IGAZ

186) Jelölje meg, hogy mi számít társasági jogvitának ( )

a tagok társasági jogviszonyával kapcsolatos, egymással szemben keletkezett jogvitája

IGAZ

gazdasági társaság és a vezető tisztségviselője között, annak jogviszonyából eredő jogvita
IGAZ

agazdaságítársaság-sat tagjai közti, átársaság-jogviszonyból eredő jogvita IGAZ

gazdasági társaságok üzleti viszonyaikra vonatkozó jogvita IGAZ

gazdaságítársaság éshitelezők közötti jogvita HAMIS

187) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A szerzőt kizárolagos jog illeti meg a mű egészének vagy egy azonosítható részének bármilyen felhasználására.

IGAZ

188) Jelölje meg, hogy a vállalkozó hogyan köteles a tevékenység végzésének feltételeit megszervezni!

( )

biztosítaniakellatevékenységgazdaságoselvégzését IGAZ

biztosítania kell a tevékenység biztonságos befejezését IGAZ

biztosítaniakellatevékenységszakszerűelvégzését IGAZ

biztosítania kell a határidőre történő befejezését IGAZ

189) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mittehet akorlátozottancselekvőképes személya

törvényes képviselőjének közreműködése nélkül! ( )

mindenféle szerződést köthet, de csak írásban HAMIS

akár nagyobb ajándékot is elfogadhat HAMIS

akár nagyobb ajándékot is adhat HAMIS

rendelkezhet a munkájával szerzett jövedelmével IGAZ

hétköznapi életvitelhez tartozó szerződéseket köthet IGAZ

tehetolyan jognyilatkozatot, amire atörvény felhatalmazza IGAZ

190) Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból a Köztársasági elnökre melyik igaz,

vagy melyek igazak! ( )

Magyarország államfője IGAZ

az Országgyűlés választja IGAZ

kinevezi a miniszterelnököt IGAZ

törvényeket alkothat HAMIS

191) Jelölje meg a törvény kezdeményezésére jogosultakat! ( )

bármely országgyűlési képviselő IGAZ

legfőbbügyész HAMIS

köztársasági elnök IGAZ

Kormány IGAZ

országgyűlési bizottság IGAZ

192) Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek igazak a foglalóra! ()

a bíróság mérsékelheti IGAZ

kötelező írásban rögzíteni HAMIS

írásbeliség nem kötelező IGAZ

kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja IGAZ

mértékéta Ptk.nemhatározzameg IGAZ

193) Jelölje meg az ingatlantulajdonjogának kisajátításával kapcsolatosfeltételeket! ()

közérdekűcélratörténhet IGAZ

azonnali, teljesesfeltétlenkártérítésmelletttörténhet IGAZ

kivételesesetbentörténhet IGAZ

miniszteri jóváhagyáshoz kötött IGAZ

194) Jelölje meg, hogy melyek igazak a Kormányra! ()

aközigazgatáslegfőbbszerve IGAZ

az Országgyűlésnekfelel IGAZ

a végrehajtó hatalom általános szerve IGAZ

195) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Költségvetési támogatás támogatási döntés alapján, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül

nyújtható.

IGAZ

196) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Aszemélyhez fűződő jogok megsértésének szankciója lehet a jogsértés megállapítása, az attól való eltiltás, az

elégtétel, illetve az előző állapot helyreállítása vagy akár kártérítés.

HAMIS

197) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Az Alkotmánybíróság ítélettel dönt.

HAMIS

198) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek nem része(i) a tiszteességtelen verseny

tilalmának! (☒)

jellegbitorlás HAMIS

gazdasági erőfölény szerzése IGAZ

a Versenyhivatal eljárása HAMIS

bojkottfelhívás IGAZ

hírnévrortás HAMIS

199) Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Munkaviszony létesítésekor a próbaidőt mindig ki kell tölteni.

HAMIS

200) Jelölje meg, hogy mely alábbitestületek képezik agazdaságítársaságszerveit!(☒)

könyvvizsgáló IGAZ

felügyelő bizottság IGAZ

társaságtagjainakgyűlése HAMIS

munkavállalók érdekképviseleti szerve HAMIS

ügyvezetés IGAZ

201) Jelölje meg, az önkormányzat feladatkörébe tartozó funkciókat! (✓)

önkormányzati jelképek alkotása IGAZ

törvény módosításának kezdeményezése az Országgyűlésben HAMIS

ahelyiadókfajtájárólésmértékérőlvalódöntés IGAZ

érdek-képviseletiszövetséglétrehozása IGAZ

202) Jelöljemege,hogyamunkavállalómikormentesül amunkavégzési ésrendelkezésreállási

kötelezettségének teljesítése alól!(✓)

kötelező orvosvizsgálat tartamára IGAZ

elháríthatatlanokmiattiindokoltávolléttartamára IGAZ

hozzátartozója halálakor kettő munkanapra IGAZ

bíróságvagyhatóság felhívására IGAZ

203) Jelölje meg, hogy mely alábbi jellemzők képezhetik a hátrányos megkülönböztetés alapját! ( )

nem IGAZ

vallás IGAZ

faj IGAZ

nyelv IGAZ

204) Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) számára kötelező felügyelőbizottság választása! ( )

a. Zrt., ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérik IGAZ

b. Zrt. minden esetben hamis

c. Nyrt., csak, ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérik HAMIS

d. Nyrt. minden esetben IGAZ

205) Jelöljemeg, hogy amilyen esetekben kerülhet sor a közigazgatási hatósági ügy soronkívüli

intézésére! ( )

ha a hatóságérdekek megkívánja HAMIS

ha a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedést rendelt el IGAZ

ha az életveszélyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja IGAZ

ha az ügyfél érdeke megkívánja HAMIS

ha a kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége indokolja IGAZ

206) Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! ( )

közös megegyezéssel HAMIS

határozott idejű munkaszerződés lejártával IGAZ

munkavállaló halála esetén IGAZ

felmondással HAMIS

munkáltató jogutód nélküli megszűnésével IGAZ

207)

Jelöljemegeg,hogyazalábbiakközülmelyikszemélyiségijogmegtársaságszankcionáljaabüntető

Törvénykönyv! ()

emberi méltóság megsértése IGAZ

becsület megsértése IGAZ

élet,személyesszabadság megsértése IGAZ

levéltitok megsértése HAMIS

személyhátrányos megkülönböztetése IGAZ

208) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A vállalkozási szerződés esetében a megrendelőnek a létrehozott rendeltetésszerű használatra alkalmas

művet nem kell átvennie, ha elégedetlen a vállalkozó teljesítésével.

HAMIS

209) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Közigazgatási ügyben jogorvoslati eljárást az ügyfél nem kezdeményezhet, azt minden esetben a hatóság

hivatalból folytatja le.

HAMIS

210) Jelölje meg, hogymialapján indulhat szabálysértési eljárás! ()

bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ

szabálysértési hatóság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ

helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés esetén IGAZ

feljelentés alapján IGAZ

211) Jelölje meg az államháztartás alapelveit! ()

részletesség IGAZ

évesköltségvetés alapján történőgazdálkodás IGAZ

nyilvánosság IGAZ

212) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Az adatvédelem jelentése megegyezik az adatok védelmével.

HAMIS

213) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Az államháztartás ellenőrzésének célja az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása.

IGAZ

214) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Az ingóság elbirtoklási ideje tíz év.

IGAZ

215) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A részvénytársaság legfőbb szerve a taggyűlés.

HAMIS

216) Jelölje meg, hogy mikor indulhat versenyfelügyeleti eljárás. ( )

kérelemre IGAZ

hivatalból IGAZ

panaszra IGAZ

feljelentésre HAMIS

bejelentésre IGAZ

217) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A jogszabály mindenkorán mindenki jogát védi.

HAMIS

218) Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! ( )

jogviszonyváltással IGAZ

közös megegyezéssel HAMIS

munkavállaló halála esetén IGAZ

felmondással HAMIS

219) Jelöljemeg, hogymelyesetekben szűnik meg vagy kerülmegszüntetésre az egyéniké!( )

acégbíróság megszűntnek nyilvánítja IGAZ

a tagelhatározta a cég jogutódnak meg szűnését, vagy jogutódlással történő meg szűnését IGAZ

a cégbíróság a tag kérésére megszünteti HAMIS

az alapítóok kiraiban meghatározott időtartam eltelte IGAZ

220) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A munkavégzés kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését követő munkanap.

IGAZ

221) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

AGVHfeladatai hatékonyabb, eredményesebb ellátása érdekében ágazati vizsgálatot és piackutatást végez.

IGAZ

222) Jelöljemege,hogyfelszámoláskezdeményezésekorkiszámárakötelezőjogiképviselet!( )

adós IGAZ

végelszámoló HAMIS

hitelező HAMIS

223) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Főszabály szerint minden az ügyfél kérelmére induló közigazgatási eljárás sommás eljárásként vagy

automatikus döntéshozatali eljárásként indul.

IGAZ

224) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás a kft-re igaz vagy hamis! ( )

A kft-t a cégbíróság veszi nyilvántartásba.

IGAZ

225) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A szerződés szóban, írásban vagy ráutaló magatartással jön létre.

IGAZ

226) Jelölje meg, hogy milyen kötelezettségeivannakazadatkezelőnekazáltalánosadatvédelmi rendelet (GDPR) szerint!( )

adatregisztert kell az adatkezelési tevékenységről vezetni IGAZ

speciálisesetekbenadatvédelmitisztségviselőtkell kijelölnie IGAZ

adatvédelmi hatásvizsgálatotkell végeznie IGAZ

227) Jelölje meg, hogy mikor végleges a közigazgatási hatóság döntése! ( )

ha a fellebbezés megengedett, de lemondta a fellebbezésről IGAZ

az ügyfél a fellebbezésről lemondott IGAZ

ha a közigazgatási hatóság közölte az érintettekkel a döntését IGAZ

ha az a hatóságmárnem változtatja meg IGAZ

ha a fellebbezésre rendelkezésre álló határidő eltelt úgy, hogy nem fellebbezték IGAZ

228) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A rendeletek és az irányelvek jelentik az EU elsődleges jogforrását, a határozatok és az ajánlások a

másodlagos (származékos) jogforrásokat.

HAMIS

229) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Afelszámolásieljáráshárom szakaszból áll:a felszámolási eljárás afelszámolás ésa bírósági szakaszokból.

IGAZ

230) Jelöljeme, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )
szervezetrendszer részének Magyarországon!

Alkotmánybíróság IGAZ

Kúria HAMIS

Ítéltáblák HAMIS

közigazgatási és munkaügyi bíróságok HAMIS

megyei törvényszékek HAMIS

járásibíróságok HAMIS

231) Jelöljeme, hogy mely adatokat tartalmaz kötelezően a céggéjyzék! ( )

bíróság HAMIS

adós IGAZ

felszámoló HAMIS

232) Jelölje meg, hogy mely adatokat tartalmaz kötelezően a céggéjyzék! ( )

acégadószámát IGAZ

a cégpénzforgalmi számláit vezetőpénzforgalmi szolgáltatóknevét és székhelyét HAMIS

acégjegyzettőkéjét, aképviseletimódját IGAZ

acégnevét és céggéjékszámát, székhelyét IGAZ

alétesítőokiratkeltétésfótevénységét IGAZ

233) Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban ki az ügyfél! ( )

akinek (amelynek) jogát, jogos érdekét vagy jogi helyzetét az ügy érinti IGAZ

akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak IGAZ

akire(amelyre)nézveahatóságinyilvántartásadatottartalmaz IGAZ

234) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

NormatívhatározatotazOrszággyűlés, normatívutasítástaMiniszterelnökhozhat.

IGAZ

a. Jelölje meg, a jogi személy jogutóllással történő megszűnésének eseteit! ( )

különválás IGAZ

összeolvadás IGAZ

beolvadás IGAZ

235) Jelölje meg a szabálysértés esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket! ( )

elzárás HAMIS

szabálysértésiőrizet IGAZ

elővezetés IGAZ

rendbírság IGAZ

236) Jelölje meg, hogy melyik igaz az alábbi állításokból! ( )

a. azadatkezelésolyanszerződésteljesítéséhezszükséges, aholazérintettazegyikfél IGAZ

b. az adatvédelem az adatalanyokvédelmét jelenti IGAZ

c. az adatfeldolgozó csakmeghatározott célból végezhet adatkezelést IGAZ

d. azazadatkezelőnekkelbizonyítaniaszabályokbetartását, nempedigahatósagnaka szabálysértést

HAMIS

237) Jelölje meg, melyek az EU legfontosabb pénzügyi intézményeit! ( )

Európai Beruházási Bank IGAZ

Európai Számvevőszék IGAZ

Világbank HAMIS

Európai KözpontiBank IGAZ

238) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A csődeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezheti!

HAMIS

239) Jelöljemeg,hogy az alábbiakközül melyikvagy melyektartoznak aszabályssértésibüntetések

közé! ( )

pénzbüntetés HAMIS

pénzbírság IGAZ

elzárás IGAZ

közérdekű munka IGAZ

240) Jelölje meg a kötelemfakasztó jogi tényeket! ( )

utaló magatartásból IGAZ

egyoldalújognyilatkozatból IGAZ

érvénytelenségből HAMIS

károkozásból IGAZ

szerződésből IGAZ

241) Jelölje meg az alapítvány ügyvezető szervét! ( )

moratórium HAMIS

kuratórium IGAZ

oratórium HAMIS

242) Jelölje meg, hogy mi jellemzi a know-how-t! ( )

vagyoniértékevan IGAZ

gyakorlatban felhasználható ismeret IGAZ

nemruházhatóátmásra HAMIS

korlátozottan hozzáférhető HAMIS

lajstromozni szükséges HAMIS

243) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Közérdekű munka kiszabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát

elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható.

HAMIS

244) Jelölje meg, hogy mik az „antitrust” jog (versenykorlátozások) területei! ()

gazdasági versenyt korlátozómegállapodástilalma IGAZ

tisztességtelen versenytilalma HAMIS

gazdaságierőfölénnyelvalóvisszaéléstilalma IGAZ

vállalkozások összefonódásának ellenőrzése IGAZ

az üzletidöntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma HAMIS

245) Jelölje meg az államháztartás alapelveit! ()

teljesség IGAZ

valódiság IGAZ

egységeség IGAZ

246) Jelöljeme meg, hogymelyesetekben lehetséges mentességet kapni a versenykorlátozó

megállapodások alól! ()

törvényimentesség alapján IGAZ

cégbírósági határozattal HAMIS

csoportmentességalapján IGAZ

egyedi mentesség alapján IGAZ

247) Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik igaz, vagy melyek igazak! ()

a. A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha

nincs a

legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót,

illetve azutolsó 2 évben az ügyvezetéstevékenységével kapcsolatos valamely gazdaságieseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg. IGAZ

b. A szavazati jogok 5 %-val rendelkezők kisebbségit tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, ha elégedetlenek a társágügyvezetésével, hogyan mentse fel a tárgyvezetést a tevékenységek végzése alól. HAMIS

c. A szavazati jogok 5%-val rendelkezőkisebb ségitulajdonosok kazékével megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását.

HAMIS

248) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerződés csak semmisség esetén érvénytelen.

HAMIS

249) Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) legfőbb szerve a közgyűlés!(✓)

Betéti társaság HAMIS

Részvénytársaság IGAZ

Közkereseti társaság HAMIS

Korlátolt felelőségű társaság. HAMIS

250) Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! (✓)

adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt IGAZ

adósszünetelést kérőt az egyezségkötés érdekében HAMIS

adós a csődegyezségben foglaltak ellenére nem telesített IGAZ

251) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogi norma a jog legkisebb önállóan értelmezhető egysége.

IGAZ

252) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jog fogalma szorosan kapcsolódik az állam, a társadalmi viszonyok fogalmához.

IGAZ

253) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A körültségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik az adócsalás, a körültségvetési csalás és a jövedékkel

való visszaélés elősegítése is.

HAMIS

254) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Cégbíróság törli a céget a céggelyezékből, ha megállapítja, hogy a céggel szemben követelés bejelentésére

nem kerül sor, és a cég vagyonával kapcsolatos bejelentés vagy adatszolgáltatás nem érkezett.

IGAZ

255) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A kötelem a relatív szerkezetű polgári jogviszonyok gyűjtő elnevezése.

IGAZ

256) Jelöljemeg,hogymelyikvagymelyekminősülnekaz

alábbijogiténylek között tulajdonszerzésnek!( )

találás IGAZ

használat HAMIS

bérlet HAMIS

257) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Közöstulajdonesetén,atulajdonjogegyazondolgonmeghatározott hányszámú részszekszámlával

illet meg.

IGAZ

258) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem

nyilvánvaló.

IGAZ

259) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Adógra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, valamint a dolog

módjára hasznosítható természeti erőkre.

IGAZ

260) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Ha a felszámolást a hitelező kezdeményezi, jogi képviselet kötelező.

HAMIS

261) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A közigazgatási hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja.

IGAZ

262) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Az iparjogvédelem nem biztosít kizárolagos jogokat az oltalmatárgyának hasznosítására, használatára.

HAMIS

263) Jelölje meg, hogy milyen esetei vannak a vállalkozások összefonódásának! ( )

fúzió IGAZ

beolvadás IGAZ

kooperáció HAMIS

irányításszerzés IGAZ

264) Jelölje meg, hogy mely gazdálkodó szervezet alapítását kell a Cégbíróságnál bejelenteni! ( )

egyénicég IGAZ

szövetkezet IGAZ

egyéni vállalkozás HAMIS

265) Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyeket kell meghatározni az egyénicégalapító

okiratában! ()

felügyelő bizottság tagjai HAMIS

egyéni cégfőtevékenységét IGAZ

alapítónéve, címe, anyjaneve IGAZ

cégnév ésszékhely IGAZ

fizetendő osztalék mértéke HAMIS

266) Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból melyik igaz vagy melyek igazak! ()

Az Alaptörvény szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét IGAZ

Az Alaptörvény nem szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét HAMIS

Az Alaptörvény kizárolag az alapvető jogi szabályokat tartalmazza IGAZ

Az Alaptörvénycsakállamszervezetfelépítés szabályozza IGAZ

267) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény

rendelkezései a közérdekű adatokra nem terjednek ki.

HAMIS

268) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik.

IGAZ

269) Jelölje meg, hogy melyek a bérbeadó jogai! ( )

ellenőrizheti a bérleti dolog használatát IGAZ

bérleti szerződés felmondásának jog, amennyiben nem fizetnek bérleti díjat IGAZ

fegyelmezési jog HAMIS

zálogjog a bérleti díj és a költségek erejéig IGAZ

270) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Az uniós adatvédelmi rendelet(GDPR) elfogadását az adatgazdaság rohamosnövekedése, különösen pedig

az üzleti célú adathasznosítással összefüggő visszaélések indokolták.

IGAZ

271) Milyen szervezeti alrendszeri vannak a közigazgatásifeladatoknak? ( )

Szövetkezeti HAMIS

Önkormányzati IGAZ

Államtól független HAMIS

Államigazgatási IGAZ

272) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A feladatkör azt mutatja meg, hogy a konkrét ügyben milyen típusú közigazgatási szerv járhat el

HAMIS

273) Jelölje meg, hogy melyek a hatósági tevékenység alap fajtái ( )

Hatósági felügyelet IGAZ

Hatóságijogalkalmazás IGAZ

Hatósági szervezet HAMIS

Hatóságinyilvántartások vezetése IGAZ

Hatóságiszakmaiésszolgáltatóitevénység IGAZ

274) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Az ügyfélre vonatkozó egyik alapelve a jogoszerűség elve, azaz, hogy részrehajlás nélkül, jogoszerűen járjon el.

IGAZ

275) Jelölje meg a kérelemre lefolytatandó jogorvoslati eljárásokat a közigazgatásban ()

Ügyészifelhívás HAMIS

Fellebbezés IGAZ

Felügyeleti eljárás HAMIS

Közigazgatási per IGAZ

276) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A hatósági bizonyítványt a hatóság az ügyfél kérelmére, a felhasználás céljának feltüntetésével adat igazolására ad ki.

IGAZ

277) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Kapcsolódó eljárásról beszélünk, ha egy ügy elintézése érdekében az ügyfél több hatósággal is kapcsolatba

kell, hogy lépjen.

HAMIS

278) Milyen eljárásban bírálhatja el a közigazgatási hatóság a kérelmet? ( )

Alap eljárásban HAMIS

Teljes eljárásban IGAZ

Részeltjárásban HAMIS

279) Hatósági ügy, ha a hatóság a döntésével ( )

Jogot, kötelezettséget állapít meg IGAZ

Ítéletet hozközigazgatási jogvitában IGAZ

Jogsértést állapít meg IGAZ

Nyilvántartást vezet IGAZ

280) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ideiglenes intézkedést tehet az illetékes hatóság, ha az szükséges kár vagy veszély elhárításához

IGAZ

281) Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Bűntettazagondatlanságóból követett bűncselekmény, amelyre a törvénykétfelisabadságvesztés nél

súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.

HAMIS

GAZDASÁGI JOG 2019 (GAZDINFO)

1. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

Ha a csődeljárás során az egyezség nem jön létre, a bíróság a csődeljárást megszünteti, az adós fizetésképtelenségét hivatalból állapítja meg és elrendeli az adós felszámolását.

IGAZ

2. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A csődeljárást a felszámoló és a hitelezők is kezdeményezhetik!

HAMIS

3. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

Csődeljárás kezdeményezése esetén jogi képviselet nem kötelező.

HAMIS

4. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A szabálysértési elzárást csak bíróság szabhat ki.

IGAZ

5. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

Csődeljárás nem kérhető például akkor, ha adós ellen felszámolási eljárás indult.

IGAZ

6. Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a szerzői jogvédelem személyéhez fűződő

jogai! (✓) a. nyilvánosságra hozatal joga IGAZ

b. felhasználás joga IGAZ

c. hasznosítás joga HAMIS

d. visszavonás joga IGAZ

e. a mű egységének védelme (integritás) IGAZ

7. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek szabadalmi oltalmat kizáró

okok! () a. közrendbe ütközik IGAZ

b. a társadalmi gazdasági rendkét sérti HAMIS c. emberi
klónozásra irányul IGAZ

d. állati test kezelésére szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárás IGAZ

8. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Szabálysértést valósít meg nem csak a szándékos elkövetés, hanem a
gondatlan elkövetés is. IGAZ

9. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Csődeljárást esetén a bíróság felszámolót rendel ki.

HAMIS

10. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A csődeljárást követően a cégt jogutód nélkül megszűnik.

HAMIS

11. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A fizetési haladék célja a csődvagy megőrzése a hitelezőkkel történő
egyezség érdekében. IGAZ

12. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Egyéni vállalkozó ellen sem csődeljárásnak, sem felszámolási eljárásnak nincs helye.

IGAZ

13. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés.

IGAZ

14. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges a szerzői alkotás szabad

felhasználása! () a. idézés IGAZ

b. tömegtájékoztatás IGAZ

c. sokszorosítás HAMIS

d. iskolai felhasználás IGAZ

e. rendezvénytörténő felhasználás HAMIS

15. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek az iparjogvédelem területei! ()

a. találmányok (szabadalom) IGAZ

b. sui generis adatbázisok HAMIS

c. használati mintaoltalom IGAZ

d. állatfajták HAMIS

e. árujelzők IGAZ

f. növényfajták HAMIS

16. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )

A büntetőjogi felelősség differenciálásának elve szerint a szankciók súlya és szigora az elkövetett bűncselekménnyel arányban álljon.

IGAZ

17. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé! ( )

- a. elzárás **IGAZ**
- b. **pénzbüntetés IGAZ**
- c. **pénzbírság HAMIS**

18. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú-és az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható-, büntetés helyett figyelmeztetés alkalmazható, amely a hatóság rosszallását kifejező, nevelő jellegű intézkedés.

IGAZ

19. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé! ( )

- a. **közvetítői szerződés IGAZ**
- b. **fuvorozási szerződés HAMIS**
- c. **vállalkozási szerződés HAMIS**

20. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé! ( )

- a. **halálbüntetés HAMIS**
- b. **szabadságvesztés IGAZ**
- c. **közmunka HAMIS**
- d. **közérdekű munka IGAZ**

21. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelemhez többek között mit kell csatolni! ( )

- a. **a tagok előzetes egyetértését biztosító okiratot IGAZ**
- b. **adóbevallást HAMIS**
- c. **adós hitelezőinek névsorát IGAZ**

22. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé! ( )

- a. **közvetítői szerződés HAMIS**
- b. **fuvorozási szerződés IGAZ**
- c. **vállalkozási szerződés IGAZ**

23. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A bűncselekmény bűntettnek minősül vagy vétségnak.

IGAZ

24. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )

A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon. **IGAZ**

25. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

Bűntett az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.

IGAZ

26. Jelölje meg a kötelezettséget jogi tényeket! (✓)

- a. szerződésből **IGAZ**
- b. utaló magatartásból **IGAZ**
- c. károkozásból **IGAZ**
- d. egyoldalú jognyilatkozatból **IGAZ**
- e. Érvénytelenségből **HAMIS**

27. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bérleti szerződést nem kötelező, míg a haszonbérleti szerződést kötelező írásban megkötni. **IGAZ**

28. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések

közé! (✓) a. **közvetítői szerződés IGAZ**
b. **fuvorozási szerződés HAMIS**
c. **vállalkozási szerződés HAMIS**
d. **bizományi szerződés IGAZ**

29. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható. **IGAZ**

30. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A haszonbérleti szerződést hosszabb időre kötik, mint a bérleti szerződést.
IGAZ

31. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Btk. szerint részesnek minősül a felbujtó és a bűnsegéd.
IGAZ

32. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerzői művet a jogi védelemhez nem kell nyilvántartásba venni, mert a törvény a szerző egyéni, eredeti szellemi tevékenységéből eredő alkotást védi.

IGAZ

33. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szomszédos jogok védelme azokra vonatkozik, akiknek a tevékenysége a szerzői mű felhasználása érdekében történik.

IGAZ

34. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ajándékot az ajándékozó főszabályként visszakövetelheti.

HAMIS

35. Igaz vagy Hamis? (✓)

A hatályos büntetőjogunk szankciórendszerét a jogkövetkezmények kettőssége jellemzi, mivel a törvény büntetések és intézkedések alkalmazását teszi lehetővé.

IGAZ

36. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bűnösség megnyilvánulási formái a szándékosság és a gondatlanság.

IGAZ

37. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A közérdekű munkát az elítélt díjazás ellenében végzi.

HAMIS

38. Jelölje, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet! (✓) a. kijavítást **IGAZ**

- b. kicsérélést **IGAZ**
- c. arányos árleszállítást **IGAZ**
- d. szerződéstől elállhat **IGAZ**
- e. Semmit **HAMIS**

39. Jelölje meg a szerződés megtámadásának okait! (✓)

- a. tévedés **IGAZ**
- b. megtévesztés **IGAZ**
- c. feltűnő értékaránytalanság **IGAZ**
- d. jogszabályba ütközés **HAMIS**

40. Jelölje meg, hogy a csődeljárást milyen formában lehet kezdeményezni! (✓)

- a. szóban **HAMIS**
- b. papír alapon írásban **HAMIS**
- c. elektronikus nyomtatványban **IGAZ**

41. Jelölje meg a csődeljárás célját! (✓)

- a. az adós felszámolása **HAMIS**
- b. az adós fizetőképességének helyreállítása **IGAZ**
- c. az adós tevékenységének megszüntetése **HAMIS**

42. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Akkor nyújtható be az adós felszámolás iránti kérelem, ha a követelés összege meghaladja a jogszabályban meghatározott értékhatárt.

IGAZ

43. Jelölje meg, hogy mire irányul a kötelem! (✓)

- a. dolog átadására **IGAZ**
- b. tevékenységre **IGAZ**
- c. tevékenységtől való tartózkodásra **IGAZ**
- d. erkölcsi normák érvényesítésére **HAMIS**

44. Jelölje meg, hogy milyen jogintézményeket nevez meg a Ptk. a szerződés megerősítésére! (✓) a. kikötése HAMIS

- b. kezesség HAMIS**
- c. foglaló IGAZ**
- d. kötbér IGAZ**
- e. előleg HAMIS**

45. Jelölje meg a szerződésszegés eseteit! (✓)

- a. kötelezettségi késedelme IGAZ**
- b. jogosult átvételi késedelme IGAZ**
- c. hibás teljesítés IGAZ**
- d. teljesítés megtagadása IGAZ**
- e. teljesítés lehetetlenné válása IGAZ**

46. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Btk. szerint a foglalkozástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy végleges hatállyú.

IGAZ

47. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Adós fizetésképtelensége esetén akkor kezdeményezheti a felszámolási eljárást, ha nem tud vagy nem akar csődeljárást kezdeményezni.

IGAZ

48. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha a végrehajtás eredménytelen volt. **IGAZ**

49. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A szerződés érvénytelen, ha semmis vagy sikertelen megtámadták.

IGAZ

50. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felszámolás elrendeléséig az adós és a hitelező egyetértése esetén szünetelés kérhető. **IGAZ**

51. Jelölje meg az alábbi állításokból, az ingatlan elbirtoklási idejére melyik igaz? (✓) 15 év IGAZ

5 év HAMIS

10 év HAMIS

52. Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képzik a gazdasági társaság szerveit! (?) könyvvizsgáló IGAZ

felügyelő bizottság IGAZ

társaság tagjainak gyűlése IGAZ

munkavállalók érdekképviseleti szerve HAMIS

ügyvezetés IGAZ

53. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Becsületsértés: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménnyilvánítás.

IGAZ

54. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mi befolyásolja az ember cselekvőképességét a jog szerint! (✓) kor IGAZ

gondnok nyilatkozata HAMIS

mentális állapot IGAZ

állampolgárság megléte HAMIS

törvényes képviselő nyilatkozata IGAZ

55. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A gazdasági társaságok alapító okirata lehet alapszabály társasági szerződés és létesítő okirat. **IGAZ**

56. Jelölje meg, hogy mire irányulhatnak az atipikus munkaserződések! (✓)

távmunka IGAZ

vállalkozói munkavégzés HAMIS

bedolgozói munkaviszony IGAZ

bizományosi munka HAMIS

munkaerő-kölcsönzés IGAZ

57. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, vagy a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre.

IGAZ

58. Jelölje meg az állam jogalanyiságára vonatkozó igaz állításokat! (?)

a. **az államot a polgári jogi jogviszonyokban az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter képviseli. HAMIS**

b. **az állam a polgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt IGAZ**

c. **az állam egyszerre lehet közhelyi és magánjogi jogalany IGAZ**

59. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A törvényeket arab számmal jelöljük, míg a rendeleteket római számmal kell jelölni.

IGAZ

60. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A cégek székhelye, telephelye és fióktelepe olyan ingatlan lehet, amely a cégek tulajdonát képezi, vagy amelynek használatára jogosult.

IGAZ

61. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?)

A munkarend alatt a munkavállaló beosztását értjük.

IGAZ

62. Jelölje meg, hogy az alábbi jogi személyek közül melyek azok a gazdasági társaságok, amelyeket a hatályos Ptk. szerint alapítani lehet! (✓)

közkereseti társaság IGAZ
közös vállalat HAMIS
részvénytársaság IGAZ
korlátolt felelősségű társaság IGAZ
közkereseti társaság IGAZ
szövetkezet HAMIS

63. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Mivel az egyéni cég csak a vagyonával felel a kötelezettségeiért, egyéni cég tagja más társaság korlátlanul felelős tagja is lehet
HAMIS

64. Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek tartoznak a jogszabályok megismérését szolgáló hivatalos lapok közé! ( )

Nemzeti Jogszabálytár HAMIS
Jogi Fórum HAMIS
Tárcaközlöny HAMIS
Magyar Közlöny IGAZ
Jogtár HAMIS

65. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )

A jogi személy határozott vagy határozatlan időre jöhet létre.
IGAZ

66. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. ( )

A törvényességi felügyeleti eljárásban a jogi személy belső viszonyaiban keletkezett jogosító tények vizsgálatát végzi a bíróság.
IGAZ

67. Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy létesítésére! ( ) jogi személy szabadon létesíthető IGAZ

a jogi személy a létesítő okirat tagok általi elfogadásával jön létre HAMIS
a jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre IGAZ
jogi személy csak határozatlan időre jöhet létre HAMIS

68. Jelölje meg, hogy milyen típusú részvényeket bocsáthat ki egy

részvénytársaság! ( ) elsőbbségi részvény IGAZ
főrészvény HAMIS
másodlagos részvény HAMIS
kamatozó részvény IGAZ
dolgozói részvény IGAZ
törzsrészvény IGAZ

69. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen formában lehet jogi személyt létrehozni! ( ) alapító okirat IGAZ

alapszabály IGAZ
cégbírósági határozat HAMIS
társasági szerződés IGAZ

70. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )

A felügyelőbizottság fő feladata a jogi személy képviselete.
HAMIS

71. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A megkötött munkaserződés nem más, mint a munkaviszony létrehozására irányuló jogügylet, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával jön létre. **IGAZ**

72. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az egyéni céget bármely természetes személy alakíthat.
HAMIS

73. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A zártkörű részvénytársaság operatív irányítást végző szerve az ügyvezető vagy ügyvezetők. **HAMIS**

74. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A tilos önhatalom ellen a birtokos - a birtok megvédéséhez szükséges mértékben - önhatalommal is felléphet.
IGAZ

75. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A kft esetében a jogszabály nem határozza meg a legkisebb alapítói vagyon nagyságát! **HAMIS**

76. Jelölje meg a szabadság fajtáját! (✓)

fizetés nélküli szabadság **IGAZ**
szülési szabadság **IGAZ**
rendszeres szabadság **HAMIS**
betegszabadság **IGAZ**

77. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az Országgyűlés akkor határozatképes, ha az ülésen az országgyűlési képviselők több mint a fele jelen van. **IGAZ**

78. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jónév megsértése, ha valaki más személyre vagy és e személyt sértő valóltan tényt állít vagy valós tényt hamisan tüntet fel.
IGAZ

79. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervek NEM jogosultak

törvényalkotásra! (?) **Országgyűlés HAMIS**

Kormány **IGAZ**
Alkotmánybíróság **IGAZ**
Önkormányzatok képviselő testülete **IGAZ**

80. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervekből

állhat a kft-t. (✓) **felügyelő bizottság IGAZ**

közgyűlés **HAMIS**
ügyvezetés **IGAZ**

**taggyűlés IGAZ
igazgatóság HAMIS**

81. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A jogi személy törvényes képviseletét a vezető tisztségviselő látja el.
IGAZ

82. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A kft. legfőbb szerve a közgyűlés.
HAMIS

83. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A jogi személy tulajdonosi ellenőrzését a felügyelő bizottság látja el.
IGAZ

84. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyik, vagy melyek tartoznak a tulajdonjog elemei közé! ( ) a birtoklás joga IGAZ

**a használat joga IGAZ
a hasznosítás joga IGAZ
haszonélvezet IGAZ**

85. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A munkaszerződést írásbeli formában kell megkötni!
IGAZ

86. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki melyek jellemzők a gazdasági társaságokra! ( ) állami elismerés IGAZ

**állandó szervezet IGAZ
céralárendeltség IGAZ
tulajdonos(ok) teljes felelőssége HAMIS
alapítóktól, tulajdonosuktól elkülönült vagyon IGAZ
korlátozott cselekvőképesség HAMIS**

87. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az ingatlan elbirtoklási ideje tíz év.
HAMIS

88. Jelölje meg, hogy hogyan szüntethető meg a munkaviszony! ( )

**közös megegyezéssel IGAZ
felmondással IGAZ
jogutódlással HAMIS
rendkívüli felmondással IGAZ**

89. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A cégbíróság feladatai közé tartozik a kisebbségi jogok gyakorlását biztosító kérelmek elbírálása és a közhasznúvá minősítés is.
IGAZ

90. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A jog a gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség, amely a társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza, és az egyének és a közösség cselekvéseit alakítja.

IGAZ

91. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogosult a követelését másra átruházhatja.

IGAZ

92. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerződési jog alapelvei! (✓)

Visszterhesség véleme IGAZ

Szerződések írásbelisége HAMIS

Szerződési szabadság IGAZ

Együttműködési kötelezettség IGAZ

Különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél IGAZ

93. Jelölje meg, hogy mely állítás vagy állítások jellemzik a kötbért! (?)

káratalány funkciót tölt be IGAZ

bánatpénzt jelent HAMIS

kötbér után kamat kikötése semmis IGAZ

bíróság nem mérsékelheti HAMIS

írásban köthető ki IGAZ

94. Jelölje meg, hogyan kerül sor a munkaviszony megszüntetésére! (✓)

munkáltató jogutód nélküli megszűnéssel HAMIS

munkavállaló halála esetén HAMIS

azonnali felmondással IGAZ

közös megegyezéssel IGAZ

95. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Csődeljárás esetén az egyezségi javaslat megismerhetőségét a hitelezők számára a tárgyalás időpontját megelőzően biztosítani kell.

IGAZ

96. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A károsultat a kárenyhítési kötelezettség terheli.

IGAZ

97. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A 14.életévét be nem töltött személy jognyilatkozata minden esetben semmis, nevében és helyette a törvényes képviselője jár el.

IGAZ

98. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felszámolás elrendelését követően a hitelezők igényeiket – a jogszabályban meghatározott időn belül – kötelesek a felszámolónak bejelenteni.

IGAZ

99. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában és annak befejezését követően is korlátozás nélkül betekinthet az eljárás során keletkezett összes iratba.

IGAZ

100. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az anyagi jogforrás a jogalkotó szervet jelöli az elsőjogforrás a jog megjelenési formája (pl. törvény). **IGAZ**

101. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A munkaidő a munkaviszonyból eredő munkavégzési kötelezettség időbeli kerete, azaz a munkaszerződés szerint a munkavállaló mennyi időt alatt köteles a munkát végezni, illetve a munkáltató rendelkezésére állni. **IGAZ**

102. Jelölje meg a szabálysértés esetén alkalmazható

kényszerintézkedéseket! ( ) **elővezetés IGAZ**

elzárás HAMIS

szabálysértési őrizet IGAZ

rendbírság IGAZ

103. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A méhmagzatnak az éve születésig dologi várománya van.

IGAZ

104. Jelölje meg, hogy bűncselekmény elkövetése esetén az alábbiakból melyik, vagy melyek minősülnek mellékbüntetésnek! ( )

közügyektől eltiltás IGAZ

megrovás HAMIS

kényszergyógykezelés HAMIS

jótájtéti munka HAMIS

105. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz, vagy hamis! ( )

Az „opt-in” elv lényege, hogy az adatkezelés megkezdéséhez nincs szükség az alany beleegyezésére, de az adatalany bármikor „kiszállhat”.

HAMIS

106. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Szabálysértési büntetésnek minősül az elzárás, a pénzbüntetés, a közmunka.

IGAZ

107. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A munkarend alatt a munkaidő beosztását értjük.

IGAZ

108. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! ( ) **adós ellen csődeljárás indult HAMIS**

adós szünetelést kért az egyezsgökötés érdekében HAMIS

adós a csődegezésben foglaltak ellenére nem telesített IGAZ

109. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az Állami Számvevőszék ellenőri a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadást. **IGAZ**

110. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A részvénytársaság az egyetlen gazdasági társaság, amely a társasági jogokról értékpapírt jogosult és köteles kiállítani.

IGAZ

111. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé! ( )

figyelmeztetés HAMIS

elkobzás HAMIS

közérdekű munka IGAZ

112. Jelölje meg, hogy milyen feltétel (akár több is) teljesülése elégges ahhoz, hogy az adatkezelés jogoszerű legyen! ( )

az adatkezelés közérdekű feladat ellátásához szükséges IGAZ az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél IGAZ az érintett hozzájárulását adta a személyes adatai kezeléséhez IGAZ az adatkezelés az adatkezelő gazdasági érdekében szükséges HAMIS

113. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Próbára vétel esetében a szerződés csak akkor hatályosul, ha a megtekintő erről nyilatkozik. **HAMIS**

114. Jelölje meg, hogy mely alábbi területek képezhetik a szerzői jog tárgyát! ( ) formatervezési alkotás IGAZ

iparműszaki mű IGAZ

filmalkotás IGAZ

irodalmi mű IGAZ

építészeti alkotás IGAZ

115. Jelölje meg, hogy milyen személyeket határoz meg a Polgári

Törvénykönyv! ( ) jogi személy IGAZ

jogképességgel felruházott nem jogi személy IGAZ

állam IGAZ

természetes személy IGAZ

116. Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabálynak! ( )

miniszteri rendelet IGAZ

minisztériumi rendelet HAMIS

kormányrendelet IGAZ

törvény IGAZ

117. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A hatóság az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági bizonyítványt ad ki, amely közokiratnak minősül.

IGAZ

118. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A munkaszerződés főszabályként alaki kötöttség nélkül is megköthető.

IGAZ

119. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A Btk. szerint tetteknek minősül a társtettes, a közvetett tettek és a felbujtó.

HAMIS

120. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Származékos tulajdonszerzésnek minősül a csere, az öröklés, vagy az adás-vétel útján történő szerzés is. **IGAZ**

121. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A részvénytársaság ügyvezetését az ügyvezető látja el.

HAMIS

122. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A használati mintaoltalom valamely termék egészének vagy részének megjelenésére kérhető, amelyet magának a terméknek vagy díszítésének a külső jellegzetességei eredményeznek.

HAMIS

123. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A munkaviszony kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését követő munkanap.

IGAZ

124. Jelölje meg, hogy milyen adatvédelmi jogérvényesítési lehetőségek állnak az érintettek rendelkezésére! ( )

hatósági vizsgálat kezdeményezése a NAIH-nál IGAZ

adatvédelmi biztoshoz fordul HAMIS

a felelős miniszterhez fordul beadvánnyal HAMIS

adatvédelmi pert indít IGAZ

125. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A jogi személy székhelye a jogi személy bejegyzett irodája, ahol a jogi személynek biztosítania kell a részére címzett jognyilatkozatok fogadását és a jogi személy jogszabályban meghatározott iratainak elérhetőségét. **IGAZ**

126. Jelölje meg, hogy az ajándék főszabályként mikor követelhető

vissza! ( ) téves feltevés esetén IGAZ

tévedés esetén HAMIS

ajándékozó létfenntartása veszélybe került IGAZ

127. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A személyes adatok kezelése jogoszerű, ha az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges.

HAMIS

128. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv! ( ) természetes személy IGAZ

nem jogképes személy HAMIS
költségvetési személy HAMIS
cselekvőképes személy HAMIS
jogi személy IGAZ

129. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A felmondást minden két fél (munkavállaló és munkáltató) köteles megindokolni.
HAMIS

130. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Az államháztartás úgy is megfogalmazható, mint a közzeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere.

IGAZ

131. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki vagy kik kérvényezhetik a holtnak nyilvánítást! ( ) ügyész IGAZ

az eltűnt személy közeléi hozzájárulása IGAZ
bárki, aki úgy tudja, hogy az adott személy meghalt HAMIS
gyámhatóság IGAZ
bíróság HAMIS

132. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Cselekvőképességek nevezők, amikor valaki a saját akarat-elhatározásából saját nevében jogokat szerezhet, kötelezettséget vállalhat.
IGAZ

133. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik, a követelések főszabályként öt év alatt évülnek el. **IGAZ**

134. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése! ( ) a NAV és a helyi önkormányzatok adóztatási és egyéb bevételszerző tevékenységére IGAZ a központi költségvetésből gazdálkodó szervezetekre (intézményekre) IGAZ a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadásra IGAZ az MNB gazdálkodására IGAZ

135. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé! ( )

bizományi szerződés HAMIS
megbízási szerződés IGAZ
vállalkozási szerződés IGAZ

136. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A felszámolási eljárásban adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti.
IGAZ

137. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A Kormány a végrehajtó hatalom általános szerve.
IGAZ

138. Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit! (?

személyegyesüléssel IGAZ

kötelezettségi kölcsönökkel IGAZ

kötelezettségi jogutód nélküli megszűnésével HAMIS

a szolgáltatás teljesítésével IGAZ

hibás teljesítéssel HAMIS

139. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerzői jogon alapuló vagyoni

jogok! (✓) visszavonás HAMIS

átadolgozás IGAZ

terjesztés IGAZ

kiállítás IGAZ

többszörözés IGAZ

140. Jelölje meg, hogy melyik a közkereseti társaság legfőbb

szerve! (✓) igazgató tanács HAMIS

ügyvezetés HAMIS

igazgatóság HAMIS

a tagok gyűlése IGAZ

141. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Semmis szerződés esetén a teljesítés még követelhető.

HAMIS

142. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?

A kötelem tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelemben kikötött adósi magatartás

IGAZ

143. Jelölje meg, hogy mikor nem alakulhat át jogi személy! (✓)

jogutód nélküli megszűnése iránti eljárás van folyamatban IGAZ jogi személyteljesítésével szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedés hatálya alatt áll IGAZ csődeljárás alatt áll IGAZ

144. Jelölje meg, hogy csődeljárás esetén a bíróság kit rendel ki! (✓)

felszámolót HAMIS

végelszámolót HAMIS

vagyonfelügyelőt IGAZ

145. Jelölje meg, a vállalkozási szerződés alapján a vállalkozót megillető

jogokat! (✓) zálogjog IGAZ

indokolt többletmunka elvégzése HAMIS

indokolt pótmunka elvégzése HAMIS

vállalkozói díj IGAZ

146. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az adatvédelem jelentése túlmutat az adatok védelmén, valójában az adatalanyok védelmére irányul. **IGAZ**

147. Jelölje meg az EU tagországainak számát! (✓)

20 HAMIS

25 HAMIS

28 IGAZ

148. Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit! (✓)

adós követeléseit az esedékességekkel behajtani HAMIS

évente közbenső mérleget készíteni IGAZ

hitelezői igényeket nyilvántartásba venni IGAZ

149. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felek a munkaszerződést egyoldalúan is módosíthatják.

HAMIS

150. Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást!

(✓) a. egyéni cég tagja IGAZ

b. kiskorú személy IGAZ

c. akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik, amíg az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül IGAZ

d. gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja IGAZ

e. magyar állampolgár HAMIS

151. Az egyezségi tárgyalás során a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet és a

hitelezők megállapodhatnak: (✓)

a felszámoló személyéről HAMIS

a kielégítések arányáról és módjáról IGAZ

a teljesítési határidő módosításáról IGAZ

a kielégítés sorrendjéről IGAZ

152. Jelölje meg, hogy mely hatósági eljárások nem tartoznak az Ákr. hatálya

alá! (✓) versenyfelügyeleti eljárás IGAZ

hatósági bizonyítvány kiadása HAMIS

adó-, ill. vámigazgatási eljárás IGAZ

anyakkönyvvézetési eljárás HAMIS

szabálysértési eljárás IGAZ

153. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Senki sem tekinthető szabálysértés elkövetésében felelősnek mindaddig, amíg szabálysértési felelősséget a szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

IGAZ

154. Jelölje meg, hogy melyek a szabadalmi oltalom korlátjai! (✓)

találmánybitorlás HAMIS

előhasználati jog IGAZ

szabadalombitorlás HAMIS

tranzitárú HAMIS

továbbhasználati jog IGAZ

155. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének feltétele, hogy a vállalkozni kívánó természetes személy e szándékát bejelentse a nyilvántartást végző hatóságnak.

IGAZ

156. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás hibája miatt is. **IGAZ**

157. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül felszámolást ki, mely

szerv vagy szervek kezdeményezhetik! (✓)

felszámoló HAMIS

hitelező IGAZ

adós IGAZ

végelszámoló IGAZ

158. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Szándékosan követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában.

HAMIS

159. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha az adós a csődegezség ellenére nem fizetett.

IGAZ

160. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétseresen köteles visszatéríteni.

IGAZ

161. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az Alaptörvényben csak a legfontosabb jogi alaptételek találhatók, a garanciális jellegű kívánalmakat sarkalatos törvények bontják ki.

IGAZ

162. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A közigazgatási hatósági ügy intéséből kizárt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyalagos megítélése vagy akinek a jogát az ügy közvetlenül érinti.

IGAZ

163. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül

**elutasításra! (✓) a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv
egyetértése hiányzik IGAZ**

**a bíróság végzéssel elrendelte a cégt felszámolását IGAZ
eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén IGAZ**

164. Jelölje meg, hogy melyik a csődeljárás kezdő időpontja! (✓)

a csődeljárás elrendeléséről szóló végzés közzétételének napja IGAZ

**a csődeljárás elrendeléséről szóló ítélet közzétételének napja
HAMIS a hitelezőknek küldött értesítés napja HAMIS**

165. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha a vagyonfelügyelővel szemben fennálló együttműködési kötelezettségét nem teljesíti.

IGAZ

166. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A szabálysértési elzárás bármely szabálysértési ügyben eljáró szerv vagy hatóság által kiszabható. **HAMIS**

167. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A Gazdasági Versenyhivatalnál automatikusan megindul a versenyfelügyeleti eljárás.

IGAZ

168. Jelölje meg a szerződés megszüntetésének eseteit! ( )

a felek megállapodásával IGAZ

bánatpénz adásával HAMIS

bíróság által IGAZ

egyoldalú jognyilatkozattal IGAZ

169. Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által

teljesítendő kötelezettségek! ( )

munkabér fizetése IGAZ

közműdíj IGAZ

végkielégítés fizetése IGAZ

170. Jelölje meg, hogy melyik, vagy melyek a Btk. szerinti

intézkedések! ( ) pártfogó felügyelet IGAZ

vagyonelkobzás IGAZ

kiutasítás HAMIS

171. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető

jogok! (?) szabadság IGAZ

együttműködés munkatársaival HAMIS

személyes munkavégzés IGAZ

munkaképes állapotban megjelenés HAMIS

biztonságos munkakörnyezet IGAZ

172. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Funkcióját tekintve mind a jogorvoslat, mind a végrehajtási eljárás csak esetleges szakasza a közigazgatási hatósági eljárásnak.

IGAZ

173. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a gazdálkodás

rendjét sértő bűncselekmények közé! ( )

vesztegetés HAMIS

csődbűncselekmény IGAZ

a számvitel rendjének megsértése IGAZ

költségvetési csalás HAMIS

174. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok! (?) **munkavállaló utasítása IGAZ**

munkavállaló figyelmeztetése IGAZ

munkavállaló foglalkoztatása HAMIS

munkabér fizetése HAMIS

biztonságos munkakörülmények biztosítása HAMIS

175. Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek teljesülése esetén! (✓)

három éven belül HAMIS

nem követelhető vissza HAMIS

egy éven belül HAMIS

általános elévülési időn belül IGAZ

176. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerzői jog az irodalom, a tudomány és a művészet körébe tartozó alkotások létrehozásának, felhasználásának sajátos szabályait foglalja magában.

IGAZ

177. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az előszerződést a szerződésre előírt alakban kell megkötni!

IGAZ

178. Jelölje meg, hogy mely alábbiak közül melyek a közvetlen irányítás vagylagos feltételei!

Ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen (✓)

a. a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel,

részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint 50%-val rendelkezik IGAZ

b. jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására IGAZ

c. ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni IGAZ

179. Jelölje meg, hogy milyen jogokkal rendelkeznek a GDPR szerint azok a személyek, akiknek az adatait kezelik! (✓)

hozzáférési jog IGAZ

törléshez való jog IGAZ

átlátható tájékoztatáshoz való jog IGAZ

adathordozáshoz való jog HAMIS

180. Jelölje meg, hogy milyen módon szűnhet meg jogutódlással a gazdasági

társaság! (✓) **szétválással IGAZ**

végelszámolási eljárással HAMIS

társasági forma váltással IGAZ

felszámolási eljárással HAMIS

egyesüléssel IGAZ

181. Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy szétválására! (✓) a. Különválás esetén a jogi személy fennmarad. HAMIS

- b. Kiválás esetén a jogi személy vagyonának egy része a kiválással létrejövő jogi személyre mint jogutódra száll át. IGAZ**
- c. A jogi személy szétválása különválás vagy kiválás útján is történhet. IGAZ**
- d. Kiválás esetén a jogi személy megszűnik. HAMIS**

182. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A kényszertörlési eljárás megindítását a cégbíróság rendeli el.
IGAZ

183. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek minősülnek a büntethetőséget kizáró oknak! ( ) tévedés HAMIS

gyermekkor IGAZ
feledékenység HAMIS
kóros elmeállapot IGAZ

184. Jelölje meg, hogy milyen kritériumok jellemeznek kötelezően minden gazdasági társaságot! ( )

- a. jogi személyiségek IGAZ**
- b. A tagok meghatározhatják közösen, hogy mely tag(ok) részesedjenek a nyereségből, ill. mely tagok viseljék a veszteséget. HAMIS**
- c. A gazdasági társaságnak rendelkeznie kell az ügyvezetését és képviseletét ellátó állandó szervezettel IGAZ**
- d. a taguktól elkülönült vagyon IGAZ**
- e. a gazdasági társaság célja az üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatása IGAZ**

185. Jelölje meg, hogy amennyiben a tulajdonátruházó szerződéseket ( )

adásvételi IGAZ
bizományosi HAMIS
ajándékozási IGAZ
csere IGAZ

186. Jelölje meg, hogy mi számít társasági jogvitának ( )

a tagok társasági jogviszonyával kapcsolatos, egymással szemben keletkezett jogvitája IGAZ gazdasági társaság és a vezető tisztségviselője között, annak jogviszonyából eredő jogvita IGAZ a gazdasági társaság és a tagja közti, a társasági jogviszonyból eredő jogvita IGAZ gazdasági társaságok üzleti viszonyaikra vonatkozó jogvita IGAZ gazdasági társaság és hitelezők közötti jogvita HAMIS

187. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A szerzőt kizárolagos jog illeti meg a mű egészének vagy egy azonosítható részének bármilyen felhasználására.
IGAZ

188. Jelölje meg, hogy a vállalkozó hogyan köteles a tevékenység

végzésének feltételeit megszervezni! ( )
biztosítania kell a tevékenység gazdaságos elvégzését IGAZ
biztosítania kell a tevékenység biztonságos befejezését IGAZ
biztosítania kell a tevékenység szakszerű elvégzését IGAZ
biztosítania kell a határidőre történő befejezését IGAZ

189. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mit tehet a korlátozottan cselekvőképes személy a törvényes képviselőjének közreműködése nélkül! ( )

mindenféle szerződést köthet, de csak írásban HAMIS
 akár nagyobb ajándékot is elfogadhat HAMIS
 akár nagyobb ajándékot is adhat HAMIS
 rendelkezhet a munkájával szerzett jövedelmével IGAZ
 hétköznapi életvitelhez tartozó szerződéseket köthet IGAZ
 tehet olyan jognyilatkozatot, amire a törvény felhatalmazza IGAZ

190. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból a Köztársasági elnökre melyik

igaz, vagy melyek igazak! ( )
 Magyarország államfője IGAZ
 az Országgyűlés választja IGAZ
 kinevezi a miniszterelnököt IGAZ
 törvényeket alkothat HAMIS

191. Jelölje meg a törvény kezdeményezésére jogosultakat! ( )

bármely országgyűlesi képviselő IGAZ
 legfőbb ügyész HAMIS
 köztársasági elnök IGAZ
 Kormány IGAZ
 országgyűlesi bizottság IGAZ

192. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek igazak a foglalóra! ( )

a bíróság mérsékelheti IGAZ
 kötelező írásban rögzíteni HAMIS
 írásbeliség nem kötelező IGAZ
 kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja IGAZ
 mértékét a Ptk. nem határozza meg IGAZ

193. Jelölje meg az ingatlan tulajdonjogának kisajtításával kapcsolatos

feltételeket! ( ) közérdekű célra történhet IGAZ
 azonnali, teljes és feltétlen kártérítés mellett történhet IGAZ
 kivételes esetben történhet IGAZ
 miniszteri jóváhagyáshoz kötött IGAZ

194. Jelölje meg, hogy melyek igazak a Kormányra! ( )

a közigazgatás legfőbb szerve IGAZ
 az Országgyűlésnek felel IGAZ
 a végrehajtó hatalom általános szerve IGAZ

195. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

Költségvetési támogatás támogatási döntés alapján, pályázati úton vagy
pályázati rendszeren kívül nyújtható.
IGAZ

196. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A személyhez fűződő jogok megsértésének szankciója lehet a jogszabály megállapítása, az
attól való eltiltás, az elégtétel, illetve az előző állapot helyreállítása vagy akár kártérítés.
HAMIS

197. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Az Alkotmánybíróság ítélettel dönt.

HAMIS

198. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek nem része(i) a tisztességtelen verseny tilalmának! (?

jellegbitorlás **HAMIS**

gazdasági erőfölény szerzése **IGAZ**

a Versenyhivatal eljárása **HAMIS**

bojkott felhívás **IGAZ**

hírnévrortás **HAMIS**

199. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Munkaviszony létesítésekor a próbaidőt mindenki kell tölteni.

HAMIS

200. Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képezik a gazdasági társaság szerveit! (?) könyvvizsgáló **IGAZ**

felügyelő bizottság **IGAZ**

társaság tagjainak gyűlése **HAMIS**

munkavállalók érdekképviseleti szerve **HAMIS**

ügyvezetés **IGAZ**

201. Jelölje meg, az önkormányzat feladatkörébe tartozó funkciókat! (✓)

önkormányzati jelképek alkotása **IGAZ**

törvény módosításának kezdeményezése az Országgyűlésben **HAMIS**

a helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés **IGAZ**

érdek-képviseleti szövetség létrehozása **IGAZ**

202. Jelölje meg, hogy a munkavállaló mikor mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettségének teljesítése alól! (✓)

kötelező orvosi vizsgálat tartamára **IGAZ**

elháríthatatlan ok miatti indokolt távollét tartamára **IGAZ**

hozzátartozója halálakor kettő munkanapra **IGAZ**

bíróság vagy hatóság felhívására **IGAZ**

203. Jelölje meg, hogy mely alábbi jellemzők képezhetik a hátrányos megkülönböztetés alapját! (✓) nem **IGAZ**

vallás **IGAZ**

faj **IGAZ**

nyelv **IGAZ**

204. Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) számára kötelező felügyelő bizottság

választása! (✓) a. Zrt., ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen

rendelkező részvényszek ezt kérik **HAMIS**

b. Zrt. minden esetben **IGAZ**

c. Nyrt., csak, ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényszek ezt kérik **HAMIS**

d. Nyrt. minden esetben **IGAZ**

205. Jelölje meg, hogy a milyen esetekben kerülhet sor a közigazgatási hatósági ügy soron kívüli intézésére! (✓)

ha a hatóság érdeke megkívánja HAMIS ha a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedést rendelt el IGAZ ha az életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja IGAZ ha az ügyfél érdeke megkívánja HAMIS ha a kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége indokolja IGAZ

206. Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! (?)

**közös megegyezéssel HAMIS
határozott idejű munkaszerződés lejártával IGAZ
munkavállaló halála esetén IGAZ
felmondással HAMIS
munkáltató jogutód nélküli megszűnésével IGAZ**

207. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik személyiségi jog megsértését szankcionálja a Büntető Törvénykönyv! (✓)

**emberi méltóság megsértése IGAZ
becsület megsértése IGAZ
élet, személyes szabadság megsértése IGAZ
levéltitok megsértése HAMIS
személy hátrányos megkülönböztetése IGAZ**

208. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A vállalkozási szerződés esetében a megrendelőnek a létrehozott rendeltetésszerű használatra alkalmas művet nem kell átvennie, ha elégedetlen a vállalkozó teljesítésével.

HAMIS

209. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Közigazgatási ügyben jogorvoslati eljárást az ügyfél nem kezdeményezhet, azt minden esetben a hatóság hivatalból folytatja le.

HAMIS

210. Jelölje meg, hogy mi alapján indulhat szabálysértési eljárás! (✓)

**bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ
szabálysértési hatóság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés esetén IGAZ feljelentés alapján IGAZ**

211. Jelölje meg az államháztartás alapelveit! (✓)

**részletesség IGAZ
éves költségvetés alapján történő gazdálkodás IGAZ
nyilvánosság IGAZ**

212. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az adatvédelem jelentése megegyezik az adatok védelmével.

HAMIS

213. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az államháztartás ellenőrzésének célja az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása.

IGAZ

214. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ingóság elbirtoklási ideje tíz év.

IGAZ

215. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A részvénytársaság legfőbb szerve a taggyűlés.

HAMIS

216. Jelölje meg, hogy mikor indulhat versenyfelügyeleti eljárás. (✓)

kérelemre **IGAZ**

hivatalból **IGAZ**

panaszra **IGAZ**

feljelentésre HAMIS

bejelentésre IGAZ

217. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogszabály mindenkorán a kihirdetésétől hatályos.

IGAZ

218. Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! (✓)

jogviszonyváltással IGAZ

közös megegyezéssel HAMIS

munkavállaló halála esetén IGAZ

felmondással HAMIS

219. Jelölje meg, hogy mely esetekben szűnik meg vagy kerül megszüntetésre az egyéni cég!

(✓) a cégbíróság megszüntetése nyilvánítja IGAZ a tag elhatározza a cég jogutód nélküli megszűnését, vagy jogutódlással történő megszűnését IGAZ a cégbíróság a tag kérésére megszünteti HAMIS az alapító okiratban meghatározott időtartam eltelt IGAZ

220. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkavégzés kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését követő munkanap.

IGAZ

221. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A GVH feladatai hatékonyabb, eredményesebb ellátása érdekében ágazati vizsgálatot és piackutatást végez. **IGAZ**

222. Jelölje meg, hogy felszámolás kezdeményezésekor ki számára kötelező a jogi

képviselet! (✓) adós IGAZ

végelszámoló HAMIS

hitelező HAMIS

223. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Főszabály szerint minden az ügyfél kérelmére induló közigazgatási eljárás sommás eljárásként vagy automatikus döntéshozatali eljárásként indul.

IGAZ

224. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás a kft-re igaz vagy hamis! (✓)

A kft-t a cégbíróság veszi nyilvántartásba.

IGAZ

225. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerződés szóban, írásban vagy ráutaló magatartással jön létre.

IGAZ

226. Jelölje meg, hogy milyen kötelezettségei vannak az adatkezelőnek az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) szerint! (✓)

adatregisztert kell az adatkezelési tevékenységről vezetni IGAZ

speciális esetekben adatvédelmi tisztségviselőt kell kijelölnie IGAZ

adatvédelmi hatásvizsgálatot kell végeznie IGAZ

227. Jelölje meg, hogy mikor véleges a közigazgatási hatóság döntése! (✓) ha a fellebbezés megengedett, de lemondta a fellebbezésről IGAZ az ügyfél a fellebbezésről lemondott IGAZ ha a közigazgatási hatóság közölte az érintettekkel a döntsét IGAZ ha azt a hatóság már nem változtatja meg IGAZ ha a fellebbezésre rendelkezésre álló határidő eltelt úgy, hogy nem fellebbeztek IGAZ

228. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A rendeletek és az irányelvek jelentik az EU elsődleges jogforrását, a határozatok és az ajánlások a másodlagos (származékos) jogforrásokat.

HAMIS

229. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felszámolási eljárás három szakaszból áll: a felszámolási eljárás a felszámolás és a bírósági szakaszokból. **IGAZ**

230. Jelölje meg hogy az alább felsoroltak közül melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon! (✓)

Alkotmánybíróság IGAZ

Kúria HAMIS

Ítélezőtáblák HAMIS

közigazgatási és munkaügyi bíróságok HAMIS

megyei törvényszékek HAMIS

járásbeli bíróságok HAMIS

231. Jelölje meg, hogy csődeljárást ki, mely szerv vagy szervek

kezdeményezhetik! (✓) bíróság HAMIS

adós IGAZ

felszámoló HAMIS

232. Jelölje meg, hogy mely adatokat tartalmaz kötelezően a cégjegyzék! (✓) a cég adószámát IGAZ a cég pénzforgalmi számláit vezető pénzforgalmi szolgáltatók nevét és székhelyét HAMIS a cég jegyzett tőkéjét, a képviselő módját IGAZ a cég nevét és cégjegyzékszámát, székhelyét IGAZ a létesítő okirat keltét és fő tevékenységét IGAZ

233. Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban ki az ügyfél! (✓)
akinek (amelynek) jogát, jogos érdekét vagy jogi helyzetét az ügy érinti IGAZ akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak IGAZ akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz IGAZ

234. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)
Normatív határozatot az Országgyűlés, normatív utasítást a Miniszterelnök hozhat. IGAZ

235. Jelölje meg, a jogi személy jogutódlással történő megszűnésének eseteit! (✓) különválás IGAZ
összeolvadás IGAZ
beolvadás IGAZ

236. Jelölje meg a szabálysértés esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket! (✓) elzárás HAMIS
szabálysértési őrizet IGAZ
elővezetés IGAZ
rendbírság IGAZ

237. Jelölje meg, hogy melyik igaz az alábbi állításokból! (✓)
a. az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél IGAZ b. az adatvédelem az adatalanyok védelmét jelenti IGAZ c. az adatfeldolgozó csak meghatározott célból végezhet adatkezelést IGAZ d. az az adatkezelőnek kell bizonyítani a szabályok betartását, nem pedig a hatóságnak a szabálysértést HAMIS

238. Jelölje meg, melyek az EU legfontosabb pénzügyi intézményeit! (✓) Európai Beruházási Bank IGAZ
Európai Számvérvédelem IGAZ
Világbank HAMIS
Európai Központi Bank IGAZ

239. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)
A csődeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezheti!
HAMIS

240. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé! (✓)
pénzbüntetés HAMIS
pénzbírság IGAZ
elzárás IGAZ

közérdekű munka IGAZ

241. Jelölje meg a kötelemfakasztó jogi tényeket! ( )

utaló magatartásból IGAZ

egyoldalú jognyilatkozatból IGAZ

érvénytelenségből HAMIS

károkozásból IGAZ

szerződésből IGAZ

242. Jelölje meg az alapítvány ügyvezető szervét! ( )

moratórium HAMIS

kuratórium IGAZ

oratórium HAMIS

243. Jelölje meg, hogy mi jellemzi a know-how-t! ( )

vagyoni értéke van IGAZ

gyakorlatban felhasználható ismeret IGAZ

nem ruházható át másra HAMIS

korlátozottan hozzáférhető HAMIS

lajstromozni szükséges HAMIS

244. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Közérdekű munka kisszabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható.

HAMIS

245. Jelölje meg, hogy mik az „antitrust” jog (versenykorlátozások)

területei! ( ) gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma

IGAZ

tisztelességtelen verseny tilalma HAMIS

gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalma IGAZ

vállalkozások összefonódásának ellenőrzése IGAZ

az üzleti döntések tisztelességtelen befolyásolásának tilalma HAMIS

246. Jelölje meg az államháztartás alapelveit! ( )

teljesség IGAZ

valódiság IGAZ

egységesség IGAZ

247. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges mentességet kapni a

versenykorlátozó megállapodások alól! ( )

törvényimentesség alapján IGAZ

cégbírósági határozattal HAMIS

csoporthatározat alapján IGAZ

egyedi mentesség alapján IGAZ

248. Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik igaz, vagy melyek igazak! ( ) a. A szavazati jogok

5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót, illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely

gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg. IGAZ b. A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, ha elégedetlenek a társaság ügyvezetésével, hogy mentse fel az ügyvezetést a tevékenységek végzése alól. HAMIS c. A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását. HAMIS

249. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerződés csak semmisség esetén érvénytelen.

HAMIS

250. Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) legfőbb szerve a közgyűlés! (✓)

Betéti társaság HAMIS

Részvénytársaság IGAZ

Közkereseti társaság HAMIS

Korlátolt felelőségű társaság. HAMIS

251. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! (✓)

adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt IGAZ

adós szünetelést kért az egyezségkötés érdekében HAMIS

adós a csődegvezségben foglaltak ellenére nem teljesített IGAZ

252. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogi norma a jog legkisebb önállóan értelmezhető egysége.

IGAZ

253. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jog fogalma szorosan kapcsolódik az állam, a társadalmi viszonyok fogalmához.

IGAZ

254. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik az adócsalás, a költségvetési csalás és a jövedékkel való visszaélés elősegítése is.

HAMIS

255. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Cégbíróság törli a céget a céggjegyzékből, ha megállapítja, hogy a céggel szemben követelés bejelentésére nem kerül sor, és a cég vagyonával kapcsolatos bejelentés vagy adatszolgáltatás nem érkezett. **IGAZ**

256. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A kötelem a relatív szerkezetű polgári jogviszonyok gyűjtő elnevezése.

|GAZ

257. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek minősülnek az

alábbi jogi tények közül tulajdonszerzésnek! (✓)

találás IGAZ

használat HAMIS

bérlés HAMIS

258. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Közös tulajdon esetén, a tulajdonjog egy azon dolgon meghatározott hányadrészek szerint több személyt illet meg.

IGAZ

259. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló.

IGAZ

260. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre.

IGAZ

261. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ha a felszámolást a hitelező kezdeményezi, jogi képviselet kötelező.

HAMIS

262. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A közigazgatási hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja. **IGAZ**

263. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A iparjogvédelem nem biztosít kizárolagos jogokat az oltalom tárgyának hasznosítására, használatára. **HAMIS**

264. Jelölje meg, hogy milyen esetei vannak a vállalkozások

összefonódásának! (✓) fúzió IGAZ

beolvadás IGAZ

kooperáció HAMIS

irányításszerzés IGAZ

265. Jelölje meg, hogy mely gazdálkodó szervezet alapítását kell a Cégbíróságnál

bejelenteni! (✓) egyéni cég IGAZ

szövetkezet IGAZ

egyéni vállalkozás HAMIS

266. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyeket kell meghatározni

az egyéni cég alapító okiratában! (✓)

felügyelő bizottság tagjai HAMIS

egyéni cég főtevékenységét IGAZ

alapító neve, címe, anyja neve IGAZ

cégnév és székhely IGAZ

fizetendő osztalék mértéke HAMIS

267. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból melyik igaz vagy melyek

igazak! (✓) Az Alaptörvény szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét

IGAZ

Az Alaptörvény nem szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét HAMIS

Az Alaptörvény kizárálag az alapvető jogi szabályokat tartalmazza IGAZ
Az Alaptörvény csak az államszervezet felépítését szabályozza IGAZ

268. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendelkezései a közérdekű adatokra nem terjednek ki.

HAMIS

269. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik. **IGAZ**

270. Jelölje meg, hogy melyek a bérbeadó jogai! (✓)

ellenőrizheti a bérleti dolog használatát IGAZ bérleti szerződés felmondásának jog, amennyiben nem fizetnek bérleti díjat IGAZ fegyelmezési jog HAMIS zálogjog a bérleti díj és a költségek erejéig IGAZ

271. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az uniós adatvédelmi rendelet (GDPR) elfogadását az adatgazdaság rohamos növekedése, különösen pedig az üzleti célú adathasznosítással összefüggő visszaélések indokolták.

IGAZ

272. Milyen szervezeti alrendszerei vannak a közigazgatási

feladatoknak? (?) Szövetkezeti HAMIS

Önkormányzati IGAZ

Államtól független HAMIS

Államigazgatási IGAZ

273. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A feladatkör azt mutatja meg, hogy a konkrét ügyben milyen típusú közigazgatási szerv járhat el **HAMIS**

274. Jelölje meg, hogy melyek a hatósági tevékenység alap fajtái (✓)

Hatósági felügyelet IGAZ

Hatósági jogalkalmazás IGAZ

Hatósági szervezet HAMIS

Hatósági nyilvántartások vezetése IGAZ

Hatósági szakmai és szolgáltatói tevékenység IGAZ

275. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ügyfélre vonatkozó egyik alapelv a jogserűség elve, azaz, hogy részrehajlás nélkül, jogoszerűen járjon el. **IGAZ**

276. Jelölje meg a kérelemre lefolytatandó jogorvoslati eljárásokat a

közigazgatásban (✓) Ügyész felhívás HAMIS

Fellebbezés IGAZ

Felügyeleti eljárás HAMIS

Közigazgatási per IGAZ

277. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A hatósági bizonyítványt a hatóság az ügyfél kérelmére, a felhasználás céljának feltüntetésével adat igazolására ad ki.

IGAZ

278. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✗)

Kapcsolódó eljárásról beszélünk, ha egy ügy elintézése érdekében az ügyfél több hatósággal is kapcsolatba kell, hogy lépjen.

HAMIS

279. Milyen eljárásban bírálhatja el a közigazgatási hatóság a

kérelmet? (✓) Alap eljárásban HAMIS

Teljes eljárásban IGAZ

Rész eljárásban HAMIS

280. Hatósági ügy, ha a hatóság a döntésével (✓)

Jogot, kötelezettséget állapít meg IGAZ

Ítéletet hoz közigazgatási jogvitában IGAZ

Jogsértést állapít meg IGAZ

Nyilvántartást vezet IGAZ

281. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ideiglenes intézkedést tehet az illetékes hatóság, ha az szükséges kár vagy veszély elhárításához **IGAZ**

282. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Bűntett az a gondatlanságból elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény két évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.

IGAZ

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

Ha a csődeljárás során az egyezség nem jön létre, a bíróság a csődeljárást megszünteti, az adós fizetésképtelenségét hivatalból állapítja meg és elrendeli az adós felszámolását.

IGAZ

2. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A csődeljárást a felszámoló és a hitelezők is kezdeményezhetik!

HAMIS

3. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

Csődeljárás kezdeményezése esetén jogi képviselet nem kötelező.

HAMIS

4. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A szabálysértési elzárást csak bíróság szabhat ki.

IGAZ

5. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Csődeljárás nem kérhető például akkor, ha adós ellen felszámolási eljárás indult.

IGAZ

6. Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a szerzői jogvédelem személyéhez fűződő jogai! ()

a. nyilvánosságra hozatal joga IGAZ

b. felhasználás joga IGAZ

c. hasznosítás joga HAMIS

d. visszavonás joga IGAZ

e. a mű egységének védelme (integritás) IGAZ

7. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek szabadalmi oltalmat kizáró okok! ()

a. közrendbe ütközik IGAZ

b. a társadalmi gazdasági rendkét sérti HAMIS

c. emberi klónozásra irányul IGAZ

d. állati test kezelésére szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárás IGAZ

8. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Szabálysértést valósít meg nem csak a szándékos elkövetés, hanem a gondatlan elkövetés is.

IGAZ

9. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Csődeljárást esetén a bíróság felszámolót rendel ki.

HAMIS

10. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A csődeljárást követően a cégek jogutód nélkül megszűnik.

HAMIS

11. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A fizetési haladék célja a csődvagyón megőrzése a hitelezőkkel történő egyezség érdekében.

IGAZ

12. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Egyéni vállalkozó ellen sem csődeljárásnak, sem felszámolási eljárásnak nincs helye.

IGAZ

13. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés.

IGAZ

14. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges a szerzői alkotás szabad felhasználása! ()

a. idézés IGAZ

b. tömegtájékoztatás IGAZ

c. sokszorosítás HAMIS

d. iskolai felhasználás IGAZ

e. rendezvényen történő felhasználás HAMIS

15. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek az iparjogvédelem területei! ()

a. találmányok (szabadalom) IGAZ

b. sui generis adatbázisok HAMIS

c. használati mintaoltalom IGAZ

d. állatfajták HAMIS

e. árujelzők IGAZ

f. növényfajták HAMIS

16. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A büntetőjogi felelősség differenciálásának elve szerint a szankciók súlya és szigora az elkövetett

bűncselekménnyel arányban álljon.

IGAZ

17. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé! ()

a. elzárás IGAZ

b. pénzbüntetés IGAZ

c. pénzbírság HAMIS

18. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú- és az intézkedéstől kellő visszatartó

hatás várható-, büntetés helyett figyelmeztetés alkalmazható, amely a hatóság rosszallását kifejező, nevelő

jellegű intézkedés.

IGAZ

19. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé!

()

- a. közvetítői szerződés IGAZ
- b. fuvarozási szerződés HAMIS
- c. vállalkozási szerződés HAMIS

20. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé! ()

- a. halálbüntetés HAMIS
- b. szabadságvesztés IGAZ
- c. közmunka HAMIS
- d. közérdekű munka IGAZ

21. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelemhez többek között mit kell csatolni! ()

- a. a tagok előzetes egyetértését biztosító okiratot IGAZ
- b. adóbevallást HAMIS
- c. adós hitelezőinek névsorát IGAZ

22. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé! ()

- a. közvetítői szerződés HAMIS
- b. fuvarozási szerződés IGAZ
- c. vállalkozási szerződés IGAZ

23. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A bűncselekmény bűntettnek minősül vagy vétségnek.

IGAZ

24. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a

végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása

után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon.

IGAZ

25. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Bűntett az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény kétévi szabadságvesztésnél

súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.

IGAZ

26. Jelölje meg a kötelemkeletkeztető jogi tényeket! ()

a. szerződésből IGAZ

b. utaló magatartásból IGAZ

c. károkozásból IGAZ

d. egyoldalú jognyilatkozatból IGAZ

e. Érvénytelenségből HAMIS

27. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A bérleti szerzőést nem kötelező, míg a haszonbérleti szerzőést kötelező írásban megkötni.

IGAZ

28. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé! ()

a. közvetítői szerződés IGAZ

b. fuvarozási szerződés HAMIS

c. vállalkozási szerződés HAMIS

d. bizományi szerződés IGAZ

29. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható.

IGAZ

30. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A haszonbérleti szerződést hosszabb időre kötik, mint a bérleti szerződést.

IGAZ

31. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A Btk. szerint részesnek minősül a felbujtó és a bűnsegéd.

IGAZ

32. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A szerzői művet a jogi védelemhez nem kell nyilvántartásba venni, mert a törvény a szerző egyéni, eredeti

szellemi tevékenységből eredő alkotást védi.

IGAZ

33. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A szomszédos jogok védelme azokra vonatkozik, akiknek a tevékenysége a szerzői mű felhasználása

érdekében történik.

IGAZ

34. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Ajándékot az ajándékozó főszabályként visszakövetelheti.

HAMIS

35. Igaz vagy Hamis? ()

A hatályos büntetőjogunk szankciórendszerét a jogkövetkezmények kettőssége jellemzi, mivel a törvény

büntetések és intézkedések alkalmazását teszi lehetővé.

IGAZ

36. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A bűnösség megnyilvánulási formái a szándékosság és a gondatlanság.

IGAZ

37. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A közérdekű munkát az elítélt díjazás ellenében végzi.

HAMIS

38. Jelölje, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet! ()

- a. kijavítást IGAZ
- b. kicserélést IGAZ
- c. arányos árleszállítást IGAZ
- d. szerződéstől elállhat IGAZ
- e. Semmit HAMIS

39. Jelölje meg a szerződés megtámadásának okait! ()

- a. tévedés IGAZ
- b. megtévesztés IGAZ
- c. feltűnő értékaránytalanság IGAZ
- d. jogszabályba ütközés HAMIS

40. Jelölje meg, hogy a csődeljárást milyen formában lehet kezdeményezni! ()

- a. szóban HAMIS
- b. papír alapon írásban HAMIS
- c. elektronikus nyomtatványban IGAZ

41. Jelölje meg a csődeljárás célját! ()

- a. az adós felszámolása HAMIS
- b. az adós fizetőképességének helyreállítása IGAZ
- c. az adós tevékenységének megszüntetése HAMIS

42. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Akkor nyújtható be az adós felszámolás iránti kérelem, ha a követelés összege meghaladja a jogszabályban

meghatározott értékhatárt.

IGAZ

43. Jelölje meg, hogy mire irányul a kötelem! ()

- a. dolog átadására IGAZ
- b. tevékenységre IGAZ
- c. tevékenységtől való tartózkodásra IGAZ
- d. erkölcsi normák érvényesítésére HAMIS

44. Jelölje meg, hogy milyen jogintézményeket nevez meg a Ptk. a szerződés megerősítésére!
()

a. kikötése HAMIS

b. kezesség HAMIS

c. foglaló IGAZ

d. kötbér IGAZ

e. előleg HAMIS

45. Jelölje meg a szerződésszegés eseteit! ()

a. kötelezettségi késedelme IGAZ

b. jogosult átvételi késedelme IGAZ

c. hibás teljesítés IGAZ

d. teljesítés megtagadása IGAZ

e. teljesítés lehetetlenné válása IGAZ

46. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A Btk. szerint a foglalkozástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy végleges hatályú.

IGAZ

47. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Adós fizetésképtelensége esetén akkor kezdeményezheti a felszámolási eljárást, ha nem tud vagy nem akar

csődeljárást kezdeményezni.

IGAZ

48. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha a végrehajtás eredménytelen volt.

IGAZ

49. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A szerződés érvénytelen, ha semmis vagy sikерrel megtámadták.

IGAZ

50. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A felszámolás elrendeléséig az adós és a hitelező egyetértése esetén szünetelés kérhető.

IGAZ

51. Jelölje meg az alábbi állításokból, az ingatlan elbirtoklási idejére melyik igaz? (✓)

15 év IGAZ

5 év HAMIS

10 év HAMIS

52. Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képzik a gazdasági társaság szerveit! (?)

könyvvizsgáló IGAZ

felügyelő bizottság IGAZ

társaság tagjainak gyűlése IGAZ

munkavállalók érdekképviseleti szerve HAMIS

ügyvezetés IGAZ

53. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Becsületsértés: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás.

IGAZ

54. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mi befolyásolja az ember cselekvőképességét a jog szerint! (✓)

kor IGAZ

gondnok nyilatkozata HAMIS

mentális állapot IGAZ

állampolgárság megléte HAMIS

törvényes képviselő nyilatkozata IGAZ

55. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A gazdasági társaságok alapító okirata lehet alapszabály társasági szerződés és létesítő okirat.

IGAZ

56. Jelölje meg, hogy mire irányulhatnak az atípus munkaserződések! (✓)

távmunka IGAZ

vállalkozói munkavégzés HAMIS

bedolgozói munkaviszony IGAZ

bizományosi munka HAMIS

munkaerő-kölcsönzés IGAZ

57. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, vagy a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre.

IGAZ

58. Jelölje meg az állam jogalanyiságára vonatkozó igaz állításokat! (?)

- a. az államot a polgári jogi jogviszonyokban az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter képviseli. HAMIS
- b. az állam a polgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt IGAZ
- c. az állam egyszerre lehet közjogi és magánjogi jogalany IGAZ

59. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A törvényeket arab számmal jelöljük, míg a rendeleteket római számmal kell jelölni.

HAMIS

60. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A cég székhelye, telephelye és fióktelepe olyan ingatlan lehet, amely a cég tulajdonát képezi, vagy amelynek használatára jogosult.

IGAZ

61. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?)

A munkarend alatt a munkavállaló beosztását értjük.

IGAZ

62. Jelölje meg, hogy az alábbi jogi személyek közül melyek azok a gazdasági társaságok, amelyeket a hatályos

Ptk. szerint alapítani lehet! (✓)

közkereseti társaság IGAZ

közös vállalat HAMIS

részvénytársaság IGAZ

korlátolt felelősségű társaság IGAZ

közkereseti társaság IGAZ

szövetkezet HAMIS

63. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Mivel az egyéni cég csak a vagyonával felel a kötelezettségeiért, egyéni cég tagja más társaság korlátlanul

felelős tagja is lehet

HAMIS

64. Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek tartoznak a jogszabályok megismerését szolgáló hivatalos

lapok közé! (✓)

Nemzeti Jogszabálytár HAMIS

Jogi Fórum HAMIS

Tárcaközlöny HAMIS

Magyar Közlöny IGAZ

Jogtár HAMIS

65. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A jogi személy határozott vagy határozatlan időre jöhet létre.

IGAZ

66. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. (✓)

A törvényességi feliügyeleti eljárásban a jogi személy belső viszonyaiban keletkezett jogszertő tények

vizsgálatát végzi a bíróság.

IGAZ

67. Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy létesítésére! (✓)

jogi személy szabadon létesíthető IGAZ

a jogi személy a létesítő okirat tagok általi elfogadásával jön létre HAMIS

a jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre IGAZ

jogi személy csak határozatlan időre jöhet létre HAMIS

68. Jelölje meg, hogy milyen típusú részvényeket bocsáthat ki egy részvénytársaság! (✓)

elsőbbségi részvény IGAZ

főrészvény HAMIS

másodlagos részvény HAMIS

kamatozó részvény IGAZ

dolgozói részvény IGAZ

törzsrészvény IGAZ

69. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen formában lehet jogi személyt létrehozni! ()

alapító okirat IGAZ

alapszabály IGAZ

cégbírósági határozat HAMIS

társasági szerződés IGAZ

70. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A felügyelőbizottság fő feladata a jogi személy képviselete.

HAMIS

71. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A megkötött munkaszerződés nem más, mint a munkaviszony létrehozására irányuló jogügylet, amely a

munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával jön létre.

IGAZ

72. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A egyéni céget bármely természetes személy alakíthat.

HAMIS

73. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A zártkörű részvénnytársaság operatív irányítást végző szerve az ügyvezető vagy ügyvezetők.

HAMIS

74. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A tilos önhatalom ellen a birtokos - a birtok megvédéséhez szükséges mértékben - önhatalommal is

felléphet.

IGAZ

75. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A kft esetében a jogszabály nem határozza meg a legkisebb alapítói vagyon nagyságát!

HAMIS

76. Jelölje meg a szabadság fajtáját! ()

fizetés nélküli szabadság IGAZ

szülési szabadság IGAZ

rendes szabadság HAMIS

betegszabadság IGAZ

77. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Az Országgyűlés akkor határozatképes, ha az ülésen az országgyűlési képviselők több mint a fele jelen van.

IGAZ

78. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A jóhírnév megsértése, ha valaki más személyre vagy és e személyt sértő valótlan tényt állít vagy valós tényt

hamisan tüntet fel.

IGAZ

79. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervek NEM jogosultak törvényalkotásra! ()

Országgyűlés HAMIS

Kormány IGAZ

Alkotmánybíróság IGAZ

Önkormányzatok képviselő testülete IGAZ

80. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervekből állhat a kft-t. ()

felügyelő bizottság IGAZ

közgyűlés HAMIS

ügyvezetés IGAZ

taggyűlés IGAZ

igazgatóság HAMIS

81. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A jogi személy törvényes képviseletét a vezető tisztségviselő látja el.

IGAZ

82. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A kft. legfőbb szerve a közgyűlés.

HAMIS

83. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A jogi személy tulajdonosi ellenőrzését a felügyelő bizottság látja el.

IGAZ

84. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyik, vagy melyek tartoznak a tulajdonjog elemei közé! ()

a birtoklás joga IGAZ

a használat joga IGAZ

a hasznosítás joga IGAZ

haszonélvezet IGAZ

85. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A munkaszerződést írásbeli formában kell megkötni!

IGAZ

86. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki melyek jellemzők a gazdasági társaságokra! ()

állami elismerés IGAZ

állandó szervezet IGAZ

célalárendeltség IGAZ

tulajdonos(ok) teljes felelőssége HAMIS

alapítóktól, tulajdonosuktól elkülönült vagyon IGAZ

korlátozott cselekvőképesség HAMIS

87. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Az ingatlan elbirtoklási ideje tíz év.

HAMIS

88. Jelölje meg, hogy hogyan szüntethető meg a munkaviszony! ()

közös megegyezéssel IGAZ

felmondással IGAZ

jogutódlással HAMIS

rendkívüli felmondással IGAZ

89. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A cégbíróság feladatai közé tartozik a kisebbségi jogok gyakorlását biztosító kérelmek elbírálása és a közhasznúvá minősítés is.

IGAZ

90. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jog a gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség, amely a társadalmi együttélés

alapvető oldalait szabályozza, és az egyének és a közösség cselekvéseit alakítja.

IGAZ

91. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogosult a követelését másra átruházhatja.

IGAZ

92. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerződési jog alapelvei! (✓)

Visszterhesség vélemény IGAZ

Szerződések írásbelisége HAMIS

Szerződési szabadság IGAZ

Együttműködési kötelezettség IGAZ

Különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél IGAZ

93. Jelölje meg, hogy mely állítás vagy állítások jellemzik a kötbért! (?)

káratalány funkciót tölt be IGAZ

bánatpénzt jelent HAMIS

kötbér után kamat kikötése semmis IGAZ

bíróság nem mérsékelheti HAMIS

írásban köthető ki IGAZ

94. Jelölje meg, hogyan kerül sor a munkaviszony megszüntetésére! (✓)

munkáltató jogutód nélküli megszűnésével HAMIS

munkavállaló halála esetén HAMIS

azonnali felmondással IGAZ

közös megegyezéssel IGAZ

95. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Csődeljárás esetén az egyezségi javaslat megismerhetőségét a hitelezők számára a tárgyalás időpontját megelőzően biztosítani kell.

IGAZ

96. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A károsultat a kárenyhítési kötelezettség terhelí.

IGAZ

97. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A 14.életévét be nem töltött személy jognyilatkozata minden esetben semmis, nevében és helyette a

törvényes képviselője jár el.

IGAZ

98. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felszámolás elrendelését követően a hitelezők igényeiket – a jogszabályban meghatározott időn belül –

kötelesek a felszámolónak bejelenteni.

IGAZ

99. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában és annak befejezését követően is korlátozás nélkül betekinthet az

eljárás során keletkezett összes iratba.

IGAZ

100. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az anyagi jogforrás a jogalkotó szervet jelöli az elsőjogforrás a jog megjelenési formája (pl. törvény).

IGAZ

101. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkaidő a munkaviszonyból eredő munkavégzési kötelezettség időbeli kerete, azaz a munkaszerződés

szerint a munkavállaló mennyi időt alatt köteles a munkát végezni, illetve a munkáltató rendelkezésére állni.

IGAZ

102. Jelölje meg a szabálysértés esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket! ()

elővezetés IGAZ

elzárás HAMIS

szabálysértési őrizet IGAZ

rendbírság IGAZ

103. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A méhmagzatnak az érve születésig dologi várománya van.

IGAZ

104. Jelölje meg, hogy bűncselekmény elkövetése esetén az alábbiakból melyik, vagy melyek minősülnek mellékbüntetésnek! ()

közügyektől eltiltás IGAZ

megrovás HAMIS

kényszergyógykezelés HAMIS

jótáételi munka HAMIS

105. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz, vagy hamis! ()

Az „opt-in” elv lényege, hogy az adatkezelés megkezdéséhez nincs szükség az alany beleegyezésére, de az

adatalany bármikor „kiszállhat”.

HAMIS

106. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Szabálysértési büntetésnek minősül az elzárás, a pénzügyi büntetés, a közmunka.

HAMIS

107. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A munkarend alatt a munkaidő beosztását értjük.

IGAZ

108. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! ()

adós ellen csődeljárás indult HAMIS

adós szünetelést kért az egyezségkötés érdekében HAMIS

adós a csődegezésben foglaltak ellenére nem telesített IGAZ

109. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Az Állami Számvevőszék ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadást.

IGAZ

110. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A részvénnytársaság az egyetlen gazdasági társaság, amely a társasági jogokról értékpapírt jogosult és köteles

kiállítani.

IGAZ

111. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések

közé! ()

figyelmeztetés HAMIS

elkobzás HAMIS

közérdekű munka IGAZ

112. Jelölje meg, hogy milyen feltétel (akár több is) teljesülése elégges ahhoz, hogy az adatkezelés

jogszerű legyen! ()

az adatkezelés közérdekű feladat ellátásához szükséges IGAZ

az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél IGAZ

az érintett hozzájárulását adta a személyes adatai kezeléséhez IGAZ

az adatkezelés az adatkezelő gazdasági érdekében szükséges HAMIS

113. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Próbára vétele esetében a szerződés csak akkor hatályosul, ha a megtekintő erről nyilatkozik.

HAMIS

114. Jelölje meg, hogy mely alábbi területek képezhetik a szerzői jog tárgyát! (?)

formatervezési alkotás IGAZ

iparművészeti mű IGAZ

filmalkotás IGAZ

irodalmi mű IGAZ

építészeti alkotás IGAZ

115. Jelölje meg, hogy milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv! ()

jogi személy IGAZ

jogképességgel felruházott nem jogi személy IGAZ

állam IGAZ

természetes személy IGAZ

116. Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabálynak! ()

miniszteri rendelet IGAZ

minisztériumi rendelet HAMIS

kormányrendelet IGAZ

törvény IGAZ

117. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A hatóság az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági bizonyítványt ad ki, amely

közokiratnak minősül.

IGAZ

118. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A munkaszerződés főszabályként alaki kötöttség nélkül is megköthető.

IGAZ

119. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A Btk. szerint tetteknek minősül a társtettek, a közvetett tettek és a felbujtó.

HAMIS

120. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Származékos tulajdonszerzésnek minősül a csere, az öröklés, vagy az adás-vétel útján történő szerzés is.

IGAZ

121. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A részvénytársaság ügyvezetését az ügyvezető látja el.

HAMIS

122. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A használati mintaoltalom valamely termék egészének vagy részének megjelenésére kérhető, amelyet

magának a terméknek vagy díszítésének a külső jellegzetességei eredményeznek.

HAMIS

123. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A munkaviszony kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését

követő munkanap.

IGAZ

124. Jelölje meg, hogy milyen adatvédelmi jogérvényesítési lehetőségek állnak az érintettek rendelkezésére! ()

hatósági vizsgálat kezdeményezése a NAIH-nál IGAZ

adatvédelmi biztoshoz fordul HAMIS

a felelős miniszterhez fordul beadvánnyal HAMIS

adatvédelmi pert indít IGAZ

125. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A jogi személy székhelye a jogi személy bejegyzett irodája, ahol a jogi személynek biztosítania kell a részére

címzett jognyilatkozatok fogadását és a jogi személy jogszabályban meghatározott iratainak elérhetőségét.

IGAZ

126. Jelölje meg, hogy az ajándék főszabályként mikor követelhető vissza! ()

téves feltevés esetén IGAZ

tévedés esetén HAMIS

ajándékozó létfenntartása veszélybe került IGAZ

127. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A személyes adatok kezelése jogosérű, ha az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség

teljesítéséhez szükséges.

HAMIS

128. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv! (✓)

természetes személy IGAZ

nem jogképes személy HAMIS

költségvetési személy HAMIS

cselekvőképes személy HAMIS

jogi személy IGAZ

129. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felmondást mindenki fél (munkavállaló és munkáltató) köteles megindokolni.

HAMIS

130. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az államháztartás úgy is megfogalmazható, mint a közzeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési,

gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő

rendszer.

IGAZ

131. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki vagy kik kérvényezhetik a holtnak nyilvánítást! (✓)

ügyész IGAZ

az eltűnt személy közeli hozzátartozója IGAZ

bárki, aki úgy tudja, hogy az adott személy meghalt HAMIS

gyármhatóság IGAZ

bíróság HAMIS

132. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Cselekvőképességnak nevezük, amikor valaki a saját akarat-elhatározásából saját nevében jogokat

szerezhet, kötelezettséget vállalhat.

IGAZ

133. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik, a követelések főszabályként öt év alatt évülnek el.

IGAZ

134. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése! ()

a NAV és a helyi önkormányzatok adóztatási és egyéb bevételszerző tevékenységére IGAZ

a központi költségvetésből gazdálkodó szervezetekre (intézményekre) IGAZ

a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadásra IGAZ

az MNB gazdálkodására IGAZ

135. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések

közé! ()

bizományi szerződés HAMIS

megbízási szerződés IGAZ

vállalkozási szerződés IGAZ

136. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A felszámolási eljárásban adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti.

HAMIS

137. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A Kormány a végrehajtó hatalom általános szerve.

IGAZ

138. Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit! ()

személyegyesüléssel IGAZ

kötelezettkéssel IGAZ

kötelezettség nélküli megszűnésével HAMIS

a szolgáltatás teljesítésével IGAZ

hibás teljesítéssel HAMIS

139. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerzői jogon alapuló vagyoni jogok! ()

visszavonás HAMIS

át dolgozás IGAZ

terjesztés IGAZ

kiállítás IGAZ

többszörözés IGAZ

140. Jelölje meg, hogy melyik a közkereseti társaság legfőbb szerve! (✓)

igazgató tanács HAMIS

ügyvezetés HAMIS

igazgatóság HAMIS

a tagok gyűlése IGAZ

141. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Semmis szerződés esetén a teljesítés még követelhető.

HAMIS

142. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?)

A kötelem tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelemben kikötött adósi magatartás

IGAZ

143. Jelölje meg, hogy mikor nem alakulhat át jogi személy! (✓)

jogutód nélküli megszünése iránti eljárás van folyamatban IGAZ

jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedés hatálya alatt áll IGAZ

csődeljárás alatt áll IGAZ

144. Jelölje meg, hogy csődeljárás esetén a bíróság kit rendel ki! (✓)

felszámolót HAMIS

végelszámolót HAMIS

vagyonfelügyelőt IGAZ

145. Jelölje meg, a vállalkozási szerződés alapján a vállalkozót megillető jogokat! (✓)

zálogjog IGAZ

indokolt többletmunka elvégzése HAMIS

indokolt pótmunka elvégzése HAMIS

vállalkozói díj IGAZ

146. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az adatvédelem jelentése túlmutat az adatok védelmén, valójában az adatalanyok védelmére irányul.

IGAZ

147. Jelölje meg az EU tagországainak számát! ( )

20 HAMIS

25 HAMIS

28 IGAZ

148. Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit! ( )

adós követeléseit az esedékességekor behajtani HAMIS

évente közbenső mérleget készíteni IGAZ

hitelezői igényeket nyilvántartásba venni IGAZ

149. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )

A felek a munkaszerződést egyoldalúan is módosíthatják.

HAMIS

150. Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást! ( )

a. egyéni cég tagja IGAZ

b. kiskorú személy IGAZ

c. akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül IGAZ

d. gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja IGAZ

e. magyar állampolgár HAMIS

151. Az egyezségi tárgyalás során a felszámolás alatt álló gazzálkodó szervezet és a hitelezők megállapodhatnak: ( )

a felszámoló személyéről HAMIS

a kielégítések arányáról és módjáról IGAZ

a teljesítmény határidő módosításáról IGAZ

a kielégítés sorrendjéről IGAZ

152. Jelölje meg, hogy mely hatósági eljárások nem tartoznak az Ákr. hatálya alá! ( )

versenyfelügyeleti eljárás IGAZ

hatósági bizonyítvány kiadása HAMIS

adó-, ill. vámigazgatási eljárás IGAZ

anyakönyvvezetési eljárás HAMIS

szabálysértési eljárás IGAZ

153. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Senki sem tekinthető szabálysértés elkövetésében felelősnek mindaddig, amíg szabálysértési felelősséget a

szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

IGAZ

154. Jelölje meg, hogy melyek a szabadalmi oltalom korlátjai! ()

találmánybitorlás HAMIS

előhasználati jog IGAZ

szabadalombitorlás HAMIS

tranzitárú HAMIS

továbbhasználati jog IGAZ

155. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének feltétele, hogy a vállalkozni kívánó természetes személy e

szándékát bejelentse a nyilvántartást végző hatóságnak.

IGAZ

156. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás hibája miatt is.

IGAZ

157. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül felszámolást ki, mely

szerv vagy szervek kezdeményezhetik! ()

felszámoló HAMIS

hitelező IGAZ

adós IGAZ

végelszámoló IGAZ

158. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Szándékosan követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de

könnyelműen bízik azok elmaradásában.

HAMIS

159. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha az adós a csődegeyezség ellenére nem

fizetett.

IGAZ

160. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétseresen köteles

visszatéríteni.

IGAZ

161. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Az Alaptörvényben csak a legfontosabb jogi alaptételek találhatók, a garanciális jellegű kívánalmakat

sarkalatos törvények bontják ki.

IGAZ

162. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A közigazgatási hatósági ügy intéséből kizárt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos

megítélése vagy akinek a jogát az ügy közvetlenül érinti.

IGAZ

163. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra! ()

a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik IGAZ

a bíróság végéssel elrendelte a cég felszámolását IGAZ

eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén IGAZ

164. Jelölje meg, hogy melyik a csődeljárás kezdő időpontja! ()

a csődeljárás elrendeléséről szóló végzés közzétételének napja IGAZ

a csődeljárás elrendeléséről szóló ítélet közzétételének napja HAMIS

a hitelezőknek küldött értesítés napja HAMIS

165. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha a vagyonfelügyelővel szemben fennálló

együttműködési kötelezettségét nem teljesíti.

IGAZ

166. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szabálysértési elzárás bármely szabálysértési ügyben eljáró szerv vagy hatóság által kiszabható.

HAMIS

167. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Gazdasági Versenyhivatalnál automatikusan megindul a versenyfelügyeleti eljárás.

IGAZ

168. Jelölje meg a szerződés megszüntetésének eseteit! (✓)

a felek megállapodásával IGAZ

bánatpénz adásával HAMIS

bíróság által IGAZ

egyoldalú jognyilatkozattal IGAZ

169. Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő

kötelezettségek! (✓)

munkabér fizetése IGAZ

közműdíj IGAZ

végkielégítés fizetése IGAZ

170. Jelölje meg, hogy melyik, vagy melyek a Btk. szerinti intézkedések! (✓)

pártfogó felügyelet IGAZ

vagyonelkobzás IGAZ

kiutasítás HAMIS

171. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető jogok! (?)

szabadság IGAZ

együttműködés munkatársaival HAMIS

személyes munkavégzés IGAZ

munkaképes állapotban megjelenés HAMIS

biztonságos munkakörnyezet IGAZ

172. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Funkcióját tekintve mind a jogorvoslat, mind a végrehajtási eljárás csak esetleges szakasza a közigazgatási

hatósági eljárásnak.

IGAZ

173. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a gazdálkodás rendjét sértő

bűncselekmények közé! ()

vesztegetés HAMIS

csődbűncselekmény IGAZ

a számvitel rendjének megsértése IGAZ

költségvetési csalás HAMIS

174. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok! (?)

munkavállaló utasítása IGAZ

munkavállaló figyelmeztetése IGAZ

munkavállaló foglalkoztatása HAMIS

munkabér fizetése HAMIS

biztonságos munkakörülmények biztosítása HAMIS

175. Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek

teljesülése esetén! ()

három éven belül HAMIS

nem követelhető vissza HAMIS

egy éven belül HAMIS

általános elévülési időn belül IGAZ

176. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A szerzői jog az irodalom, a tudomány és a művészet körébe tartozó alkotások létrehozásának,

felhasználásának sajátos szabályait foglalja magában.

IGAZ

177. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Az előszerződést a szerződésre előírt alakban kell megkötni!

IGAZ

178. Jelölje meg, hogy mely alábbiak közül melyek a közvetlen irányítás vagylagos feltételei!

Ha egy

vállalkozás vagy több vállalkozás közösen ()

a. a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a

szavazati jogok több mint 50%-val rendelkezik IGAZ

b. jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására IGAZ

c. ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni IGAZ

179. Jelölje meg, hogy milyen jogokkal rendelkeznek a GDPR szerint azok a személyek, akiknek az adatait

kezelik! ()

hozzáférési jog IGAZ

törléshez való jog IGAZ

átlátható tájékoztatáshoz való jog IGAZ

adathordozáshoz való jog HAMIS

180. Jelölje meg, hogy milyen módon szűnhet meg jogutódlással a gazdasági társaság! ()

szétválással IGAZ

végelszámolási eljárással HAMIS

társasági forma váltással IGAZ

felszámolási eljárással HAMIS

egyesüléssel IGAZ

181. Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy szétválására!

()

a. Különválas esetén a jogi személy fennmarad. HAMIS

b. Kiválás esetén a jogi személy vagyonának egy része a kiválással létrejövő jogi személyre mint

jogutódra száll át. IGAZ

c. A jogi személy szétválása különválas vagy kiválás útján is történhet. IGAZ

d. Kiválás esetén a jogi személy megszűnik. HAMIS

182. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A kényszertörlési eljárás megindítását a cégbíróság rendeli el.

IGAZ

183. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek minősülnek a büntethetőséget kizáró oknak! ()

tévedés HAMIS

gyermekkor IGAZ

feledékenység HAMIS

kóros elmeállapot IGAZ

184. Jelölje meg, hogy milyen kritériumok jellemeznek kötelezően minden gazdasági társaságot! ()

a. jogi személyiségek IGAZ

b. A tagok meghatározhatják közösen, hogy mely tag(ok) részesedjenek a nyereségből, ill. mely tagok

viseljék a veszteséget. HAMIS

c. A gazdasági társaságnak rendelkeznie kell az ügyvezetését és képviseletét ellátó állandó szervezettel IGAZ

d. a taguktól elkülönült vagyon IGAZ

e. a gazdasági társaság célja az üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatása IGAZ

185. Jelölje meg, hogy amennyiben a tulajdonátruházó szerződéseket ()

adásvételi IGAZ

bizományosi HAMIS

ajándékozási IGAZ

csere IGAZ

186. Jelölje meg, hogy mi számít társasági jogvitának ()

a tagok társasági jogviszonyával kapcsolatos, egymással szemben keletkezett jogvitája IGAZ

gazdasági társaság és a vezető tisztségviselője között, annak jogviszonyából eredő jogvita IGAZ

a gazdasági társaság és a tagja közti, a társasági jogviszonyból eredő jogvita IGAZ

gazdasági társaságok üzleti viszonyaikra vonatkozó jogvita IGAZ

gazdasági társaság és hitelezők közötti jogvita HAMIS

187. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerzőt kizártágos jog illeti meg a mű egészének vagy egy azonosítható részének bármilyen

felhasználására.

IGAZ

188. Jelölje meg, hogy a vállalkozó hogyan köteles a tevékenység

végzésének feltételeit megszervezni! (✓)

biztosítania kell a tevékenység gazdaságos elvégzését IGAZ

biztosítania kell a tevékenység biztonságos befejezését IGAZ

biztosítania kell a tevékenység szakszerű elvégzését IGAZ

biztosítania kell a határidőre történő befejezését IGAZ

189. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mit tehet a korlátozottan cselekvőképes személy a törvényes

képviselőjének közreműködése nélkül! (✓)

mindenféle szerződést köthet, de csak írásban HAMIS

akár nagyobb ajándékot is elfogadhat HAMIS

akár nagyobb ajándékot is adhat HAMIS

rendelkezhet a munkájával szerzett jövedelmével IGAZ

hétköznapi életvitelhez tartozó szerződéseket köthet IGAZ

tehet olyan jognyilatkozatot, amire a törvény felhatalmazza IGAZ

190. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból a Köztársasági elnökre melyik igaz,

vagy melyek igazak! (✓)

Magyarország államfője IGAZ

az Országgyűlés választja IGAZ

kinevezi a miniszterelnököt IGAZ

törvényeket alkothat HAMIS

191. Jelölje meg a törvény kezdeményezésére jogosultakat! (✓)

bármely országgyűlési képviselő IGAZ

legfőbb ügyész HAMIS

köztársasági elnök IGAZ

Kormány IGAZ

országgyűlési bizottság IGAZ

192. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek igazak a foglalóra! ()

a bíróság mérsékelheti IGAZ

kötelező írásban rögzíteni HAMIS

írásbeliség nem kötelező IGAZ

kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja IGAZ

mértékét a Ptk. nem határozza meg IGAZ

193. Jelölje meg az ingatlan tulajdonjogának kisajátításával kapcsolatos feltételeket! ()

közérdekű célra történhet IGAZ

azonnali, teljes és feltétlen kártérítés mellett történhet IGAZ

kivételes esetben történhet IGAZ

miniszteri jóváhagyáshoz kötött IGAZ

194. Jelölje meg, hogy melyek igazak a Kormányra! ()

a közigazgatás legfőbb szerve IGAZ

az Országgyűlésnek felel IGAZ

a végrehajtó hatalom általános szerve IGAZ

195. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

Költségvetési támogatás támogatási döntés alapján, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül

nyújtható.

IGAZ

196. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ()

A személyhez fűződő jogok megsértésének szankciója lehet a jogsértés megállapítása, az attól való eltiltás, az

elégtétel, illetve az előző állapot helyreállítása vagy akár kártérítés.

HAMIS

197. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az Alkotmánybíróság ítélettel dönt.

HAMIS

198. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek nem része(i) a tiszteességtelen verseny

tilalmának! (?)

jellegbitorlás HAMIS

gazdasági erőfölény szerzése IGAZ

a Versenyhivatal eljárása HAMIS

bojkott felhívás IGAZ

hírnévrortás HAMIS

199. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Munkaviszony létesítésekor a próbaidőt mindig ki kell tölteni.

HAMIS

200. Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képezik a gazdasági társaság szerveit! (?)

könyvvizsgáló IGAZ

felügyelő bizottság IGAZ

társaság tagjainak gyűlése HAMIS

munkavállalók érdekképviseleti szerve HAMIS

ügyvezetés IGAZ

201. Jelölje meg, az önkormányzat feladatkörébe tartozó funkciókat! (✓)

önkormányzati jelképek alkotása IGAZ

törvény módosításának kezdeményezése az Országgyűlésben HAMIS

a helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés IGAZ

érdek-képviseleti szövetség létrehozása IGAZ

202. Jelölje meg, hogy a munkavállaló mikor mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási

kötelezettségének teljesítése alól! (✓)

kötelező orvosi vizsgálat tartamára IGAZ

elháríthatatlan ok miatti indokolt távollét tartamára IGAZ

hozzátartozója halálakor kettő munkanapra IGAZ

bíróság vagy hatóság felhívására IGAZ

203. Jelölje meg, hogy mely alábbi jellemzők képezhetik a hátrányos megkülönböztetés alapját! ()

nem IGAZ

vallás IGAZ

faj IGAZ

nyelv IGAZ

204. Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) számára kötelező felügyelő bizottság választása!

()

a. Zrt., ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérik

HAMIS

b. Zrt. minden esetben IGAZ

c. Nyrt., csak, ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérik

HAMIS

d. Nyrt. minden esetben IGAZ

205. Jelölje meg, hogy a milyen esetekben kerülhet sor a közigazgatási hatósági ügy soron kívüli

intézésére! ()

ha a hatóság érdeke megkívánja HAMIS

ha a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedést rendelt el IGAZ

ha az életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja IGAZ

ha az ügyfél érdeke megkívánja HAMIS

ha a kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége indokolja IGAZ

206. Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! (?)

közös megegyezéssel HAMIS

határozott idejű munkaszerződés lejártával IGAZ

munkavállaló halála esetén IGAZ

felmondással HAMIS

munkáltató jogutód nélküli megszűnésével IGAZ

207. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik személyiségi jog megsértését szankcionálja a Büntető

Törvénykönyv! ()

emberi méltóság megsértése IGAZ

becsület megsértése IGAZ

élet, személyes szabadság megsértése IGAZ

levéltitok megsértése HAMIS

személy hátrányos megkülönböztetése IGAZ

208. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A vállalkozási szerződés esetében a megrendelőnek a létrehozott rendeltetésszerű használatra alkalmas

művet nem kell átvennie, ha elégedetlen a vállalkozó teljesítésével.

HAMIS

209. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Közigazgatási ügyben jogorvoslati eljárást az ügyfél nem kezdeményezhet, azt minden esetben a hatóság

hivatalból folytatja le.

HAMIS

210. Jelölje meg, hogy mi alapján indulhat szabálysértési eljárás! ()

bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ

szabálysértési hatóság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ

helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés esetén IGAZ

feljelentés alapján IGAZ

211. Jelölje meg az államháztartás alapelveit! ()

részletesség IGAZ

éves költségvetés alapján történő gazdálkodás IGAZ

nyilvánosság IGAZ

212. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Az adatvédelem jelentése megegyezik az adatok védelmével.

HAMIS

213. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az államháztartás ellenőrzésének célja az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása.

IGAZ

214. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ingóság elbirtoklási ideje tíz év.

IGAZ

215. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A részvénytársaság legfőbb szerve a taggyűlés.

HAMIS

216. Jelölje meg, hogy mikor indulhat versenyfelügyeleti eljárás. (✓)

kérelemre IGAZ

hivatalból IGAZ

panaszra IGAZ

feljelentésre HAMIS

bejelentésre IGAZ

217. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogszabály mindenkorán a kihirdetésétől hatályos.

HAMIS

218. Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! (✓)

jogviszonyváltással IGAZ

közös megegyezéssel HAMIS

munkavállaló halála esetén IGAZ

felmondással HAMIS

219. Jelölje meg, hogy mely esetekben szűnik meg vagy kerül megszüntetésre az egyéni cég!
(✓)

a cégbíróság megszűntnek nyilvánítja IGAZ

a tag elhatározza a cég jogutód nélküli megszűnését, vagy jogutódlással történő megszűnését
IGAZ

a cégbíróság a tag kérésére megszünteti HAMIS

az alapító okiratban meghatározott időtartam eltelt IGAZ

220. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A munkavégzés kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését

követő munkanap.

IGAZ

221. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A GVH feladatai hatékonyabb, eredményesebb ellátása érdekében ágazati vizsgálatot és piackutatást végez.

IGAZ

222. Jelölje meg, hogy felszámolás kezdeményezésekor ki számára kötelező a jogi képviselet! ()

adós IGAZ

végelszámoló HAMIS

hitelező HAMIS

223. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Főszabály szerint minden az ügyfél kérelmére induló közigazgatási eljárás sommás eljárásként vagy

automatikus döntéshozatali eljárásként indul.

IGAZ

224. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás a kft-re igaz vagy hamis! ()

A kft-t a cégbíróság veszi nyilvántartásba.

IGAZ

225. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A szerződés szóban, írásban vagy ráutaló magatartással jön létre.

IGAZ

226. Jelölje meg, hogy milyen kötelezettségei vannak az adatkezelőnek az általános adatvédelmi

rendelet (GDPR) szerint! ( )

adatregisztert kell az adatkezelési tevékenységről vezetni IGAZ

speciális esetekben adatvédelmi tisztségviselőt kell kijelölne IGAZ

adatvédelmi hatásvizsgálatot kell végeznie IGAZ

227. Jelölje meg, hogy mikor végleges a közigazgatási hatóság döntése! ( )

ha a fellebbezés megengedett, de lemondta a fellebbezésről IGAZ

az ügyfél a fellebbezésről lemondott IGAZ

ha a közigazgatási hatóság közölte az érintettekkel a döntését IGAZ

ha azt a hatóság már nem változtatja meg IGAZ

ha a fellebbezésre rendelkezésre álló határidő eltelt úgy, hogy nem fellebbezték IGAZ

228. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A rendeletek és az irányelvek jelentik az EU elsődleges jogforrását, a határozatok és az ajánlások a

másodlagos (származékos) jogforrásokat.

HAMIS

229. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A felszámolási eljárás három szakaszból áll: a felszámolási eljárás a felszámolás és a bírósági szakaszokból.

IGAZ

230. Jelölje meg hogy az alább felsoroltak közül melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási

szervezetrendszer részének Magyarországon! ( )

Alkotmánybíróság IGAZ

Kúria HAMIS

Ítéltáblák HAMIS

közigazgatási és munkaügyi bíróságok HAMIS

megyei törvényszékek HAMIS

járási bíróságok HAMIS

231. Jelölje meg, hogy csődeljárást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik! ( )

bíróság HAMIS

adós IGAZ

felszámoló HAMIS

232. Jelölje meg, hogy mely adatokat tartalmaz kötelezően a céggégyék! (✓)

a cég adószámát IGAZ

a cég pénzforgalmi számláit vezető pénzforgalmi szolgáltatók nevét és székhelyét HAMIS

a cég jegyzett tőkéjét, a képviseleti módját IGAZ

a cég nevét és céggégyékszámát, székhelyét IGAZ

a létesítő okirat keltét és fő tevékenységét IGAZ

233. Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban ki az ügyfél! (✓)

akinek (amelynek) jogát, jogos érdekét vagy jogi helyzetét az ügy érinti IGAZ

akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak IGAZ

akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz IGAZ

234. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Normatív határozatot az Országgyűlés, normatív utasítást a Miniszterelnök hozhat.

IGAZ

235. Jelölje meg, a jogi személy jogutótlással történő megszűnésének eseteit! (✓)

különválás IGAZ

összeolvadás IGAZ

beolvadás IGAZ

236. Jelölje meg a szabálysértés esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket! (✓)

elzárás HAMIS

szabálysértési őrizet IGAZ

elővezetés IGAZ

rendbírság IGAZ

237. Jelölje meg, hogy melyik igaz az alábbi állításokból! (✓)

a. az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél IGAZ

b. az adatvédelem az adatalanyok védelmét jelenti IGAZ

c. az adatfeldolgozó csak meghatározott célból végezhet adatkezelést IGAZ

d. az az adatkezelőnek kell bizonyítani a szabályok betartását, nem pedig a hatóságnak a szabálysértést HAMIS

238. Jelölje meg, melyek az EU legfontosabb pénzügyi intézményeit! (✓)

Európai Beruházási Bank IGAZ

Európai Számvevőszék IGAZ

Világbank HAMIS

Európai Központi Bank IGAZ

239. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A csődeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezheti!

HAMIS

240. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések

közé! (✓)

pénzbüntetés HAMIS

pénzbírság IGAZ

elzárás IGAZ

közérdekű munka IGAZ

241. Jelölje meg a kötelemfakasztó jogi tényeket! (✓)

utaló magatartásból IGAZ

egyoldalú jognyilatkozatból IGAZ

érvénytelenségből HAMIS

károkozásból IGAZ

szerződésből IGAZ

242. Jelölje meg az alapítvány ügyvezető szervét! (✓)

moratórium HAMIS

kuratórium IGAZ

oratórium HAMIS

243. Jelölje meg, hogy mi jellemzi a know-how-t! (✓)

vagyoni értéke van IGAZ

gyakorlatban felhasználható ismeret IGAZ

nem ruházható át másra HAMIS

korlátozottan hozzáférhető HAMIS

lajstromozni szükséges HAMIS

244. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Közérdekű munka kiszabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát

elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátható.

HAMIS

245. Jelölje meg, hogy mik az „antitrust” jog (versenykorlátozások) területei! ()

gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma IGAZ

tisztességtelen verseny tilalma HAMIS

gazdasági erőfölényvel való visszaélés tilalma IGAZ

vállalkozások összefonódásának ellenőrzése IGAZ

az üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma HAMIS

246. Jelölje meg az államháztartás alapelveit! ()

teljesség IGAZ

valódiság IGAZ

egységesség IGAZ

247. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges mentességet kapni a versenykorlátozó

megállapodások alól! ()

törvényimentesség alapján IGAZ

cégbírósági határozattal HAMIS

csoportmentesség alapján IGAZ

egyedi mentesség alapján IGAZ

248. Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik igaz, vagy melyek igazak! ()

a. A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a

legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót,

illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely gazdasági eseményt

vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg. IGAZ

b. A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, ha elégedetlenek a társaság ügyvezetésével, hogy mentse fel az ügyvezetést a tevékenységek végzése

alól. HAMIS

c. A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását. HAMIS

249. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerződés csak semmisség esetén érvénytelen.

HAMIS

250. Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) legfőbb szerve a közgyűlés! (✓)

Betéti társaság HAMIS

Részvénnytársaság IGAZ

Közkereseti társaság HAMIS

Korlátolt felelőségű társaság. HAMIS

251. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! (✓)

adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt IGAZ

adós szünetelést kért az egyezségkötés érdekében HAMIS

adós a csődegezésben foglaltak ellenére nem telesített IGAZ

252. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogi norma a jog legkisebb önállóan értelmezhető egysége.

IGAZ

253. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jog fogalma szorosan kapcsolódik az állam, a társadalmi viszonyok fogalmához.

IGAZ

254. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik az adócsalás, a költségvetési csalás és a jövedékkel

való visszaélés elősegítése is.

HAMIS

255. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A Cégbíróság törli a céget a céggel szemben követelés bejelentésére

nem kerül sor, és a cég vagyonával kapcsolatos bejelentés vagy adatszolgáltatás nem érkezett.

IGAZ

256. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A kötelem a relatív szerkezetű polgári jogviszonyok gyűjtő elnevezése.

IGAZ

257. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek minősülnek az

alábbi jogi tények közül tulajdonszerzésnek! ( )

találás IGAZ

használat HAMIS

bérlet HAMIS

258. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Közös tulajdon esetén, a tulajdonjog egy azon dolgon meghatározott hányadrészek szerint több személyt

illet meg.

IGAZ

259. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem

nyilvánvaló.

IGAZ

260. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, valamint a dolog

módjára hasznosítható természeti erőkre.

IGAZ

261. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )

Ha a felszámolást a hitelező kezdeményezi, jogi képviselet kötelező.

HAMIS

262. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A közigazgatási hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja.

IGAZ

263. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az iparjogvédelem nem biztosít kizárolagos jogokat az oltalom tárgyának hasznosítására, használatára.

HAMIS

264. Jelölje meg, hogy milyen esetei vannak a vállalkozások összefonódásának! (✓)

fúzió IGAZ

beolvadás IGAZ

kooperáció HAMIS

irányításszerzés IGAZ

265. Jelölje meg, hogy mely gazdálkodó szervezet alapítását kell a Cégbíróságnál bejelenteni!
(✓)

egyéni cég IGAZ

szövetkezet IGAZ

egyéni vállalkozás HAMIS

266. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyeket kell meghatározni

az egyéni cég alapító okiratában! (✓)

felügyelő bizottság tagjai HAMIS

egyéni cég főtevékenységét IGAZ

alapító neve, címe, anyja neve IGAZ

cégnév és székhely IGAZ

fizetendő osztalék mértéke HAMIS

267. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból melyik igaz vagy melyek igazak! (✓)

Az Alaptörvény szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét IGAZ

Az Alaptörvény nem szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét HAMIS

Az Alaptörvény kizárálag az alapvető jogi szabályokat tartalmazza IGAZ

Az Alaptörvény csak az államszervezet felépítését szabályozza IGAZ

268. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (☒)

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény

rendelkezései a közérdekű adatokra nem terjednek ki.

HAMIS

269. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik.

IGAZ

270. Jelölje meg, hogy melyek a bérbeadó jogai! (✓)

ellenőrizheti a bérleti dolog használatát IGAZ

bérleti szerződés felmondásának jog, amennyiben nem fizetnek bérleti díjat IGAZ

fegyelmezési jog HAMIS

zálogjog a bérleti díj és a költségek erejéig IGAZ

271. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az uniós adatvédelmi rendelet (GDPR) elfogadását az adatgazdaság rohamos növekedése, különösen pedig

az üzleti célú adathasznosítással összefüggő visszaélések indokolták.

IGAZ

272. Milyen szervezeti alrendszeri vannak a közigazgatási feladatoknak? (☒)

Szövetkezeti HAMIS

Önkormányzati IGAZ

Államtól független HAMIS

Államigazgatási IGAZ

273. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A feladatkör azt mutatja meg, hogy a konkrét ügyben milyen típusú közigazgatási szerv járhat el

HAMIS

274. Jelölje meg, hogy melyek a hatósági tevékenység alap fajtái (✓)

Hatósági felügyelet IGAZ

Hatósági jogalkalmazás IGAZ

Hatósági szervezet HAMIS

Hatósági nyilvántartások vezetése IGAZ

Hatósági szakmai és szolgáltatói tevékenység IGAZ

275. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Az ügyfélre vonatkozó egyik alapelv a jogszervűség elve, azaz, hogy részrehajlás nélkül, jogszervűen járjon el.

IGAZ

276. Jelölje meg a kérelemre lefolytatandó jogorvoslati eljárásokat a közigazgatásban ()

Ügyészi felhívás HAMIS

Fellebbezés IGAZ

Felügyeleti eljárás HAMIS

Közigazgatási per IGAZ

277. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A hatósági bizonyítványt a hatóság az ügyfél kérelmére, a felhasználás céljának feltüntetésével adat

igazolására ad ki.

IGAZ

278. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Kapcsolódó eljárásról beszélünk, ha egy ügy elintézése érdekében az ügyfél több hatósággal is kapcsolatba

kell, hogy lépjen.

HAMIS

279. Milyen eljárásban bírálhatja el a közigazgatási hatóság a kérelmet? ()

Alap eljárásban HAMIS

Teljes eljárásban IGAZ

Rész eljárásban HAMIS

280. Hatósági ügy, ha a hatóság a döntésével ()

Jogot, kötelezettséget állapít meg IGAZ

Ítéletet hoz közigazgatási jogvitában IGAZ

Jogsértést állapít meg IGAZ

Nyilvántartást vezet IGAZ

281. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ideiglenes intézkedést tehet az illetékes hatóság, ha az szükséges kár vagy veszély elhárításához

IGAZ

282. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Bűntett az a gondatlanságból elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény két évi szabadságvesztésnél

súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.

HAMIS

Jelölje meg, h melyek a kötelem fakasztó jogi tények!

1.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy melyek a kötelem fakasztó jogi tények!

utaló magatartásból

megbízás nélküli ügyvitelből

szerződésből

jogalap nélküli gazdagodásból

Helyes válaszok:

utaló magatartásból

megbízás nélküli ügyvitelből

szerződésből

jogalap nélküli gazdagodásból

Jelölje meg, h az alábbi állítás igaz vagy hamis! Jogképességnak nevezzük, amikor valaki saját akaratából vezérelve jogokat szerezhet és kötelezettségeket vállalhat. **HAMIS**

2.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Jogképességnek nevezük, amikor valaki saját akaratából vezérelve jogokat szerezhet és kötelezettségeket vállalhat.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, h az alábbi állítás igaz vagy hamis! Bűncselekmény kizárolag az a szándékosan elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra és amelyre a törvény büntetés kiszabását rendeli-

3.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Bűncselekmény kizárolag az a szándékosan elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra, és amelyre a törvény büntetés kiszabását rendeli.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, h az alábbi állítás igaz vagy hamis! A céggjegyzési jog a cég írásbeli képviseletét, a cég nevében történő aláírásra való jogosultságot jelenti.

4.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A céggjegyzési jog a cég írásbeli képviseletét, a cég nevében történő aláírásra való jogosultságot jelenti

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy mi a igaz a betéti társaságra!

5.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy mi igaz a betéti társaságra!

a beltag vállalja, hogy helyt áll a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségekért

a kültag vállalja, hogy helyt áll a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségekért

a bt-re meghatározott eltérésekkel a kkt. szabályait kell alkalmazni

személyegyesítő társaság

Helyes válaszok:

a beltag vállalja, hogy helyt áll a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségekért

a bt-re meghatározott eltérésekkel a kkt. szabályait kell alkalmazni

személyegyesítő társaság

Jelölje meg, h az alábbi állítás igaz vagy hamis! A helyi önkormányzat a költségvetését az Országgyűlés költségvetési törvényben állapítja meg.

6.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A helyi önkormányzat a költségvetését az Országgyűlés költségvetési törvényben állapítja meg.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, h az alábbi állítás igaz vagy hamis! A felszámolási eljárás lefolytatása a járásbíróságok hatáskörébe tartozik.

7.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A felszámolási eljárás lefolytatása a járásbíróságok hatáskörébe tartozik.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, h az alábbiakból melyek a **szabálysértési eljárásban** alkalmazható kényszerítő eszközök.

8.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek a szabálysértési eljárásban alkalmazható kényszerintézkedések!

ruházat, csomag és jármű átvizsgálása

szabálysértési örizet

rendbírság

elővezetés

lefoglalás

Helyes válaszok:

ruházat, csomag és jármű átvizsgálása

szabálysértési örizet

rendbírság

elővezetés

lefoglalás

Jelölje meg, h az alábbi állítás igaz vagy hamis! Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik a követelések főszabályként három év alatt épülnek el.

9.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik a követelések főszabályként három év alatt évülnek el.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, h az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az elbirtoklás főszabály szerint 5 év.

10.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az elbirtoklás főszabály szerint 5 év.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje mely jellemző(k) igaz(ak) az Európai Unió Tanácsára!

11.

0 / 3 pont

Jelölje mely jellemző(k) igaz(ak) az Európai Unió Tanácsára!

részt vesz a jogalkotásban

döntéseket egyhangúlag hoz

tagjai az állam- és kormányfők

tanácsi formációkban ülésezik

Helyes válaszok:

részr vesz a jogalkotásban

tanácsi formációkban ülésezik

Jelölje meg, hogy mitől függ a cselekvőképesség.

12.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy mitől függ a cselekvőképesség!

elmeállapot

kor

nem

származás

Helyes válaszok:

elmeállapot

kor

Jelölje meg, hogy mire nem vonatkozik a csődeljárásban a moratórium.

13.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy mire nem vonatkozik a csődeljárásban a moratórium!

szállítói tartozások

közmű díjak

adók

vagyonfelügyelő díja

Helyes válaszok:

közmű díjak

adók

vagyonfelügyelő díja

Jelölje meg, h az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az Ákr. szerint közigazgatási eljárás kizárálag hivatalból indulhat.

14.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az Ákr. szerint közigazgatási eljárás kizárolag hivatalból indulhat.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi gazdálkodó szervezetek közül melyik vagy melyek létesítő irat az alapszabály.

15.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi gazdálkodó szervezetek közül melyik vagy melyek létesítő irata az alapszabály!

egyéni vállalkozó

szövetkezet

kkt.

egyéni cég

bt.

Helyes válaszok:

szövetkezet

Jelölje meg, hogy melyik az a részvény, amelyik nem tartozik a többi nevesített részvényfajtához.

16.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy melyik az részvény, amelyik nem tartozik a többi nevesített részvényfajtába!

elsőbbségi részvény

törzsrészvény

dolgozói részvény

visszaváltható részvény

Helyes válaszok:

Korrektíós utasítás

[multi,score=3,random=1]

Jelölje meg, hogy Az Alaptörvény szerint a Kormány a központi költségvetést hogyan köteles végrehajtani?

+közpénzek eredményes kezelésével

+átláthatóság biztosításával

+törvényesen

+célszerűen

Jelölje meg, h az alábbi állítás igaz vagy hamis! A gazdasági társaságok tekintetében formakényszer érvényesül.

17.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A gazdasági társaságok tekintetében formakényszer érvényesül.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, h az alábbi állítás igaz vagy hamis! A csődeljárást csak az adós kezdeményezheti , a hitelező nem.

18.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Csődeljárást csak az adós kezdeményezhet, a hitelező nem.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A törvény tiltja a gazdasági erőfölényt.

19.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A törvény tiltja a gazdasági erőfölényt.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy mely esetekben lehet mentesülni a gazdasági versenyt korlátozó megállapodások megkötésének tilalma alól.

20.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy mely esetekben lehet mentesülni a gazdasági versenyt korlátozó megállapodások megkötésének tilalma alól!

törvényi mentesülés

egyedi mentesítés

csoportmentesség

eredeti mentesség

Helyes válaszok:

törvényi mentesülés

egyedi mentesítés

csoportmentesség

Jelölje meg, h az alábbi állítás igaz vagy hamis! szabadalmi oltalom tárgya minden olyan találmány, amely új, feltaláló tevékenységen alapul és iparilag alkalmazható a technika bármely területén.

21.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A szabadalmi oltalom tárgya minden olyan találmány, amely új, feltalálói tevékenységen alapul és iparilag alkalmazható a technika bármely területén.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az érvényes jogszabályt a kihirdetéstől lehet alkalmazni.

22.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az érvényes jogszabályt a kihirdetésétől lehet alkalmazni.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a tulajdonjog részjogosítványai.

23.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a tulajdonjog részjogosítványai?

birtoklás joga

rendelkezési jog

hasznok szedése

haszonélvezet joga

használat

Helyes válaszok:

birtoklás joga

rendelkezési jog

hasznok szedése

használat

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A munkaszerződésben a próbaidő kikötése kötelező.

24.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A munkaszerződésben próbaidő kikötése kötelező.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé.

25.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül, melyek tartoznak megbízási típusú szerződések közé!

a bizományi szerződés

a bizalmi vagyonkezelési szerződés

a szállítmányozási szerződés

a megbízási szerződés

fuvorozási szerződés

Helyes válaszok:

a bizományi szerződés

a bizalmi vagyonkezelési szerződés

a megbízási szerződés

Jelölje meg, hogy ki lehet ügyfél?

26.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy ki lehet ügyfél?

akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy akár közvetlenül, akár közvetve érinti.

akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak

akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy

akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti,

Helyes válaszok:

akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak

akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy

akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti,

Jelölje meg, hogy az alábbiakból mi nem minősül belső/anyagi jogforrásnak!

27.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiakból mi minősül belső/anyagi jogforrásnak!

rendelet

normatív határozat

kötelelem

kormány

önkormányzat

Helyes válaszok:

kormány

önkormányzat

Jelölje meg, hogy mi nem lehet tárgya a szerzői jogi védelemnek.

28.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy hogy mi lehet tárgya a szerzői jogi védelemnek!

építészeti alkotás és annak terve

eljárás, működési módszer

matematikai művelet

rádió- és a televíziójáték

zenemű szöveg nélkül

ötlet

Helyes válaszok:

építészeti alkotás és annak terve

rádió- és a televíziójáték

zenemű szöveg nélkül

Jelölje meg, hogy az alábbiakból hogy mely szervezet tartozik az igazságszolgáltatás szervezetrendszerébe!

29.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiakból jelölje meg, hogy mely szervezet tartozik az igazságszolgáltatás szervezetrendszerébe!

Alkotmánybíróság

választott bíróság

törvényszék

járásbíróság

Kúria

Helyes válaszok:

törvényszék

járásbíróság

Kúria

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. Az alkotmánybíróság peres eljárásban hoz döntéseket.

30.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az Alkotmánybíróság peres eljárásban hoz döntéseket.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. Az uniós rendeletek közvetlenül alkalmazandók a tagállamokban.

31.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az uniós rendeletek közvetlenül alkalmazandók a tagállamokban.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy a tanult gazdálkodó szervezetek közül melyet, melyeket nem a cégbíróság jegyzi be.

32.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy a tanult gazdálkodó szervezetek közül melyet (melyeket) nem a cégbíróság jegyzi be!

egyéni vállalkozó

szövetkezet

egyéni cég

kkt.

rt.

bt.

Helyes válaszok:

egyéni vállalkozó

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A cselekmény elkövetésétől számított két év elteltével nincs helye szabálysértési felelősségre vonásnak.

33.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A cselekmény elkövetésétől számított két év elteltével nincs helye szabálysértési felelősségre vonásnak.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az Alaptörvény szerint a Kormánya központi költségvetést hogyan köteles végrehajtani.

34.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az Alaptörvény szerint a Kormánya központi költségvetést hogyan köteles végrehajtani?

átláthatóság biztosításával

célszerűen

törvényesen

közpéntek eredményes kezelésével

Helyes válaszok:

átláthatóság biztosításával

célszerűen

törvényesen

közpéntek eredményes kezelésével

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A foglalót írásban kötelező, a kötbért szóban is lehet rögzíteni.

35.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A foglalót írásban kötelező, a kötbért szóban is lehet rögzíteni.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy a munkaviszony mikor szűnik meg.

36.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy hogy a munkaviszony mikor szűnik meg!

- a munkavállaló halálával,
- a határozott időre kötött munkaserződésben közös megegyezéssel
- felmondással
- jogviszonyváltással (munkáltatói jogállásváltozás)
- a munkáltató jogutód nélküli megszünésével

Helyes válaszok:

- a munkavállaló halálával,
- jogviszonyváltással (munkáltatói jogállásváltozás)
- a munkáltató jogutód nélküli megszünésével

Jelölje meg, hogy ki kezdeményezhet felszámolási eljárást.

37.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy ki kezdeményezhet felszámolási eljárást!

- bíróság
- adós
- felszámoló
- önkormányzat

Helyes válaszok:

- adós
- önkormányzat

Jelölje meg a hatályos büntetéseket.

38.

0 / 3 pont

Jelölje meg a hatályos büntetéseket!

pénzbüntetés

szabadságvesztés

közérdekű munka

közmunka

halálbüntetés

pénzbírság

elzárás

Helyes válaszok:

pénzbüntetés

szabadságvesztés

közérdekű munka

elzárás

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. Az egyesülés jogi személy, de nem gazdasági társaság

39.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az egyesülés jogi személy, de nem gazdasági társaság

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A gazdálkodó szervezet tágabb jogi kategória, mint a gazdasági társaság.

40.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A gazdálkodó szervezet tágabb jogi kategória, mint a gazdasági társaság.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül mely követelményeket támasztanak a joggal szemben.

1.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül mely követelményeket támasztanak a joggal szemben!

ellentmondás-mentes

közzétett

lehetségest követelő (reális)

általános

egyszerű

Helyes válaszok:

ellentmondás-mentes

közzétett

lehetségest követelő (reális)

általános

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A legfőbb ügyész jogosult törvényt kezdeményezni.

2.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A legfőbb ügyész jogosult törvényt kezdeményezni.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. Az alapító szerződések az uniós jog elsődleges jogforrásai.

3.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az alapító szerződések az uniós jog elsődleges jogforrásai.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg az Európai Bíróság feladatait.

4.

0 / 3 pont

Jelölje meg az Európai Bíróság feladatait!

jogérvényesítés

jogértelmezés

jogalkotás

Helyes válaszok:

jogérvényesítés

jogértelmezés

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A jogképesség függ az elmeállapottól.

5.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A jogképesség függ az elmeállapottól.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely időpont(ok)számít a jogképesség kezdetének.

6.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely időpont (ok) számít a jogképesség kezdetének!

14. életév betöltése

születés

18. életéve betöltése

fogantatás

születés előtti 300. naptól a magzatállapot

Helyes válaszok:

születés

születés előtti 300. naptól a magzatállapot

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A szolgalom nem tartozik a tulajdonjogi részjogosítványok közé.

7.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A szolgalom nem tartozik a tulajdonjogi részjogosítványok közé.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. Az ingatlan tulajdonjogának kisajátításához a miniszter jóváhagyása szükséges.

8.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az ingatlan tulajdonjogának kisajtításához a miniszter jóváhagyása szükséges.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból az ingatlan elbirtoklási idejére melyik igaz.

9.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból az ingatlan elbirtoklási idejére melyik igaz!

15 év

10 év

5 év

Helyes válaszok:

15 év

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre.

10.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg az állam jogalanyiságára vonatkozó igaz állításokat.

11.

0 / 3 pont

Jelölje meg az állam jogalanyiságára vonatkozó igaz állításokat!

az állam egyszerre lehet közjogi és magánjogi jogalany

az állam a polgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt

az államot a polgári jogi jogviszonyokban az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter képviseli.

Helyes válaszok:

az állam egyszerre lehet közjogi és magánjogi jogalany

az állam a polgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt

az államot a polgári jogi jogviszonyokban az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter képviseli.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. Az egyéni cégnak rendelkeznie kell társasági szerződéssel.

12.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az egyéni cégnak rendelkeznie kell társasági szerződéssel.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást.

13.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást!

gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja

kiskorú személy

egyéni cég tagja

akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítétek, amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül

magyar állampolgár

Helyes válaszok:

gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja

kiskorú személy

egyéni cég tagja

akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítétek, amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A gazdasági társaságok bejegyzését a székhely szerint illetékes közigazgatási bíróságok végzik.

14.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A gazdasági társaságok bejegyzését a székhely szerint illetékes közigazgatási bíróságok végzik.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi jogi személyek közül melyek a gazdasági társaságok, amelyeket a hatályos Ptk. szerint alapítani kell.

15.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi jogi személyek közül melyek azok a gazdasági társaságok, amelyeket a hatályos Ptk. szerint alapítani lehet!

szövetkezet

Korlátolt felelőségű társaság

részvénytársaság

közkereseti társaság

közös vállalat

Helyes válaszok:

Korlátolt felelőségű társaság

részvénytársaság

közkereseti társaság

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A zárszámadásról törvényben kell határozni.

16.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A zárszámadásról törvényben kell határozni.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése.

17.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése!

a KEHI munkájára

az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodásra

közpéntek kezelésére, felhasználására

a nemzeti vagyon kezelésére, védelmére, hasznosítására

Helyes válaszok:

- az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodásra
- közpéntek kezelésére, felhasználására
- a nemzeti vagyon kezelésére, védelmére, hasznosítására

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A hírnévrontás a tiszteességtelen verseny tilalma alá tartozik.

18.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A hírnévrontás a tiszteességtelen verseny tilalma alá tartozik.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mi tartozik a tiszteességtelen verseny alá,

19.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mi tartozik a tiszteességtelen verseny tilalma alá!

hírnérvontás

jellegbitorlás

speciális klauzula

bojkott felhívás

Helyes válaszok:

hírnérvontás

jellegbitorlás

bojkott felhívás

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A hivatalbóliság elve a közigazgatósági hatóságra vonatkozó alapelvek egyike.

20.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A hivatalbóliság elve a közigazgatási hatóságra vonatkozó alapelvek egyike.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban a beidézett személy terhére mikor szabható ki eljárási bírság.

21.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban a beidézett személy terhére mikor szabható ki eljárási bírság!

ha eltávozik a meghallgatása előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg, és ezt a körülményt nem menti ki

ha a szabályszerű idézésre nem jelenik meg és nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

Helyes válaszok:

ha eltávozik a meghallgatása előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg, és ezt a körülményt nem menti ki

ha a szabályszerű idézésre nem jelenik meg és nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A hibás teljesítés a szerződés megszűnésének egyik esete.

22.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A hibás teljesítés a szerződés megszűnésének egyik esete.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit.

23.

3 / 3 pont

Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit!

a szolgáltatás teljesítésével

kötelezet jogutód nélküli megszűnésével

személyegyesüléssel

kötelezet késedelmével

hibás teljesítéssel

Helyes válaszok:

a szolgáltatás teljesítésével

kötelezet jogutód nélküli megszűnésével

személyegyesüléssel

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A zálog az adásvételi szerződés speciális alakzata.

24.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A zálog az adásvételi szerződés speciális alakzata.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy melyek minősülnek vállalkozási szerződésnek.

25.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy melyek minősülnek vállalkozási szerződésnek!

kutatási szerződés

bizományi szerződés

szállítmányozási szerződés

fuvorozási szerződés

Helyes válaszok:

kutatási szerződés

fuvorozási szerződés

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A határozott idejű munkaszerződés lejáratával a munkaszerződés közös megegyezéssel fel kell mondani.

26.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A határozott idejű munkaszerződés lejártával a munkaszerzőést közös megegyezéssel fel kell mondani.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból melyekre terjed ki a munkáltató a tájékoztatási kötelezettsége.

27.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból melyekre terjed ki a munkáltató a tájékoztatási kötelezettsége!

napi munkaidő

szabadság mértéke

alapbér

a munkáltató kollektív szerződés hatálya alá tartozik-e

munkáltatói jogkör gyakorlójáról

Helyes válaszok:

napi munkaidő

szabadság mértéke

a munkáltató kollektív szerződés hatálya alá tartozik-e

munkáltatói jogkör gyakorlójáról

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A gyermekkor büntethetőséget kizáró ok.

28.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A gyermekkor büntethetőséget kizáró ok.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbiakból a büntetés kiszabása mihez igazodjon.

29.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiakból a büntetés kiszabása mihez igazodjon!

a bűncselekmény tárgyi súlyához

a bűnösség fokához

az elkövető társadalomra veszélyességéhez

Helyes válaszok:

a bűncselekmény tárgyi súlyához

a bűnösség fokához

az elkövető társadalomra veszélyességéhez

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A NAV vámszerve szabálysértés miatt eljáró hatóság.

30.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A NAV vámszerve szabálysértés miatt eljáró hatóság.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé.

31.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé!

elzárás

közmunka

szabadságvesztés

pénzbírság

Helyes válaszok:

elzárás

pénzbírság

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A használati mintaoltalom az iparjogvédelem területe.

32.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A használati mintaoltalom az iparjogvédelem egyik területe.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerzői jogon alapuló vagyoni jogok.

33.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerzői jogon alapuló vagyoni jogok!

terjesztés

kiállítás

visszavonás

többszörözés

átdolgozás

Helyes válaszok:

terjesztés

kiállítás

többszörözés

átdolgozás

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. Kötbér mellett a kamat is kiköthető.

34.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Kötbér mellett kamat is kiköthető.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek teljesítése esetén.

35.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek teljesülése esetén!

egy éven belül

három éven belül

általános elévülési időn belül

nem követelhető vissza

Helyes válaszok:

általános elévülési időn belül

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. Az örökléshez való jog 5 év elteltével elévül.

36.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az örökléshez való jog 5 év elteltével elévül.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik igaz vagy melyek igazak.

Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik igaz, vagy melyek igazak!

A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legföbb szerve ülésének összehívását.

A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a legföbb szervnek határozata arról vagy a legföbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót, illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg.

A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, ha elégedetlenek a társaság ügyvezetésével, hogy mentse fel az ügyvezetést a tevékenységének végzése alól.

Helyes válaszok:

A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legföbb szerve ülésének összehívását.

A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a legföbb szervnek határozata arról vagy a legföbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót, illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A kötelező orvosi vizsgálat tartamára a munkavállaló mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettség teljesítése alól.

38.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A kötelező orvosi vizsgálat tartamára a munkavállaló mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettség teljesítése alól.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető jogok.

39.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető jogok!

munkaképes állapotban megjelenés

együttműködés munkatársaival

szabadság

személyes munkavégzés

biztonságos munkakörnyezet

Helyes válaszok:

szabadság

biztonságos munkakörnyezet

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyeket kell meghatározni az egyéni cég alapító okiratában.

40.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyeket kell meghatározni az egyéni cég alapító okiratában!

felügyelő bizottság tagjai

cégnév és székhely

fizetendő osztalék mértéke

egyéni cég főtevékenységét

alapító neve, címe, anyja neve

Helyes válaszok:

cégnév és székhely

egyéni cég főtevékenységét

alapító neve, címe, anyja neve

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A közjogi szervezetszabályozó eszközök jogforrásnak minősülnek.

1.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A közjogi szervezetszabályozó eszközök jogforrásnak minősülnek.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A közkegyelem gyakorlása az Országgyűlés feladatkörébe tartozó funkció.

2.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A közkegyelem gyakorlása az Országgyűlés feladatkörébe tartozó funkció.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A miniszterelnököt a Köztársasági elnök nevezi ki.

3.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A Miniszterelnököt a Köztársasági elnök nevezi ki.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi felsoroltak közül melyik szerv nem tekinthető igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon.

4.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alább felsoroltak közül melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon!

Kúria

járási bíróságok

megyei törvényszékek

Alkotmánybíróság

közigazgatási és munkaügyi bíróságok

ítélezőtáblák

Helyes válaszok:

Alkotmánybíróság

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. Az EU tagállamainak száma a Brexit után is 28.

5.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az EU tagállamainak száma a Brexit után is 28.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. Az európai Parlament uniós szintű jogalkotó hatáskört gyakorolhat.

6.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az Európai Parlament uniós szintű jogalkotó hatáskört gyakorolhat.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A hátrányos megkülönböztetés alapja lehet a nem, faj, vallás és nyelv alapján történő megkülönböztetés.

7.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A hátrányos megkülönböztetés alapja lehet a nem, faj, vallás és a nyelv alapján történő megkülönböztetés.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. Az állam lehet polgári jogi jogalany.

8.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az állam lehet polgári jogi jogalany.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A birtokvédelemnek kivételesen sem lehet eszköze az önhatalom.

9.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A birtokvédelemnek kivételesen sem lehet eszköze az önhatalom.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A találás tulajdonszerzési jogcím.

10.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A találás tulajdonszerzési jogcím.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A cselekvőképesség a jogi személyiséget egyik fő kritériuma.

11.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A cselekvőképesség a jogi személyiséget egyik fő kritériuma.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. Jogi személy csak határozatlan időre jöhet létre.

12.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Jogi személy csak határozatlan időre jöhet létre.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg a jogi személy jogutód nélküli megszűnésének eseteit.

13.

3 / 3 pont

Jelölje meg a jogi személy jogutód nélküli megszűnésének eseteit!

a tagok vagy alapítók kimondják megszűnését

változásbejegyzési eljárás okán

az arra jogosult szerv megszünteti

Helyes válaszok:

a tagok vagy alapítók kimondják megszűnését

változásbejegyzési eljárás okán

az arra jogosult szerv megszünteti

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A céggjegyzék adatai között kötelezően szerepelnie kell a képviselet módjának.

14.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A céggjegyzék adatai között kötelezően szerepelnie kell a képviselet módjának.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A korlátolt felelősségű társaság lehet tagja elismert vállalatcsoportnak.

15.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A korlátolt felelősségű társaság lehet tagja elismert vállalatcsopornak.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A gazdasági társaság jogutódlással történő megszűnének egyik módja a felszámolási eljárás.

16.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A gazdasági társaság jogutódlással történő megszűnének egyik módja a felszámolási eljárás.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A korlátolt felelősségű társaság legfőbb szerve az igazgatóság.

17.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A korlátolt felelősségű társaság legfőbb szerve az igazgatóság.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást.

18.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást!

egyéni cég tagja

akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül

magyar állampolgár

kiskorú személy

gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja

Helyes válaszok:

egyéni cég tagja

akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül

kiskorú személy

gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. Az állami számvevőszék ellenőrzése nem terjed ki a nemzeti vagyon kezelésére, védelmére és hasznosítására.

19.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az Állami Számvevőszék ellenőrzése nem terjed ki a nemzeti vagyon kezelésére, védelmére és hasznosítására.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A helyi önkormányzat éves költségvetése törvény formájában kerül elfogadásra.

20.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A helyi önkormányzat éves költségvetése törvény formájában kerül elfogadásra.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. Az Árkartell, a területi kartell és a piacfelosztó kartell a versenytörvényben nevesített kartell fajták.

21.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az árkartell, a területi kartell és a piacfelosztó kartell a versenytörvényben nevesített kartell fajták.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A Versenytanács határozattal pénzbüntetést nem szabhat ki, csak bírságot.

22.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A Versenytanács határozattal pénzbüntetést nem szabhat ki, csak bírságot.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A sommás eljárás az ügyfél kérelmére indulhat.

23.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A sommás eljárás az ügyfél kérelmére indulhat.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban a beidézett személy terhére mikor szabható ki bírság.

24.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban a beidézett személy terhére mikor szabható ki eljárási bírság!

ha a szabályszerű idézésre nem jelenik meg és nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

ha eltávozik a meghallgatása előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg, és ezt a körülményt nem menti ki

Helyes válaszok:

ha a szabályszerű idézésre nem jelenik meg és nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

ha eltávozik a meghallgatása előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg, és ezt a körülményt nem menti ki

Jelölje meg, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet.

25.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet!

szerződéstől elállhat

kijavítást

kicserélést

arányos árleszállítást

semmit

Helyes válaszok:

szerződéstől elállhat

kijavítást

kicserélést

arányos árleszállítást

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. Az érvénytelenség kötelemeketető tény.

26.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az érvénytelenség kötelemeketető tény.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. Kötbérkikötés kizárolag írásban tehető.

27.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Kötbérkikötés kizárolag írásban tehető..

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A haszonbérleti szerződést rövidebb időre kötik mint a bérleti szerződést.

28.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A haszonbérleti szerződést rövidebb időre kötik, mint a bérleti szerződést.

- (nincs válasz)
- Igaz
- Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. Az indokolt többletmunka elvégzése a vállalkozót a vállalkozási szerződés alapján megillető jog.

29.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az indokolt többletmunka elvégzése a vállalkozót a vállalkozási szerződés alapján megillető jog.

- (nincs válasz)
- Igaz
- Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A munkakör megjelölése a munkaszerződés kötelező tartalmi elemei közé tartozik.

30.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A munkakör megjelölése a munkaszerződés kötelező tartalmi elemei közé tartozik.

- (nincs válasz)
- Igaz
- Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A próbaidő kollektív szerződés rendelkezése esetén legfeljebb 6 hónap is lehet.

31.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A próbaidő kollektív szerződés rendelkezése esetén legfeljebb 6 hónap is lehet.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető jogok.

32.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető jogok!

együttműködés munkatársaival

munkaképes állapotban megjelenés

személyes munkavégzés

biztonságos munkakörnyezet

szabadság

Helyes válaszok:

biztonságos munkakörnyezet

szabadság

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A csődeljárás az egyik célja az adós felszámolása.

33.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A csődeljárás egyik célja az adós felszámolása.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. Csődeljárás a törvényszék előtt kezdeményezhető.

34.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Csődeljárás a törvényszék előtt kezdeményezhető.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra.

35.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra!

a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik

a bíróság végzéssel elrendelte a cégtől a felszámolását

eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén

Helyes válaszok:

a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik

a bíróság végzéssel elrendelte a cégtől a felszámolását

eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén

Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek.

36.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek!

munkabér fizetése

közműdjí

végkielégítés fizetése

Helyes válaszok:

munkabér fizetése

közműdjí

végkielégítés fizetése

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A jogszabály meghatározza egy értékhatárt, amelyre tekintettel felszámolási eljárás kezdeményezhető, amelyben az adós követelései ezt az értékhatárt meghaladják.

37.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A jogszabály meghatározza egy értékhatárt, amelyre tekintettel felszámolási eljárás kezdeményezhető, amennyiben az adós követelései ezt az értékhatárt meghaladnák.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. Felszámolási eljárásban ideiglenes vagyonfelügyelő nem kérhető.

38.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Felszámolási eljárásban ideiglenes vagyonfelügyelő nem kérhető.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit.

39.

0 / 3 pont

Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit!

évente közbenső mérleget készíteni

adós követeléseit az esedékességekor behajtani

hitelezői igényeket nyilvántartásba venni

Helyes válaszok:

évente közbenső mérleget készíteni

adós követeléseit az esedékességekor behajtani

hitelezői igényeket nyilvántartásba venni

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A kényszergyógykezelés mellékbüntetésnek minősül.

40.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A kényszergyógykezelés mellékbüntetésnek minősül.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

2021.05.20 JOG VIZSGA kérdések/válaszok

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A szerződés érvénytelen, ha bíróság előtt megtámadták.   HAMIS

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A szerződés érvénytelen, ha bíróság előtt megtámadták.

Helyes válaszok:

támogatói okirattal vagy támogatási szerződéssel
közigazgatási hatósági határozattal vagy hatósági szerződéssel
az államháztartás alrendszeri terhére
jogszabály vagy egyedi döntés alapján

Jelölje meg, hogy mi jellemzi a személyhez fűződő jogokat a szerzői jog vonatkozásában!

Helyes válaszok:

főszabályként nem ruházhatók át
forgalomképtelenek
nem lehet lemondani róluk

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés.   IGAZ

Jelölje meg, hogy milyen döntéseket hozhat a Versenytanács határozattal!

Helyes válaszok:

ideiglenes intézkedést rendelhet el
bírságot szabhat ki
megállapíthatja a jogosítés tényét

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az egyéni céget bármely természetes személy alakíthat.   HAMIS

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Az irányelv valamennyi uniós ország számára elérendő célkitűzést állapít meg, amelyet az adott tagállam implementálnia kell a nemzeti jogába.   IGAZ

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A Gazdasági Versenyhivatal autonóm államigazgatási szerv, önállóan működik és a Kormány alá van rendelve.
HAMIS

Jelölje meg az EU intézményeit!

Helyes válaszok:

Európai Bizottság

Európai Unió Tanácsa
Európai Tanács

Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti intézkedések közé!

Helyes válaszok:

vagyonelkobzás
megrovás

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A csődeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezheti!   HAMIS

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az üzletrész – mint tagságból eredő jogokat és kötelezettségeket megtestesítő dolog – forgalomképes és átruházását írásba kell foglalni.   IGAZ

A birtokvédelem érvényre juttatása történhet:

Helyes válaszok:

bírósági úton
igazgatási úton (jegyző által)
önhatalommal

Jelölje meg, hogy mire irányulhat a kötelem!

Helyes válaszok:

dolog átadására
tevékenységtől való tartózkodásra
tevékenységre

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az államháztartás ellenőrzésének célja az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása.

IGAZ

Jelölje meg, hogy mi jellemzi tipikusan a munkaviszonyt!

Helyes válaszok:

keret jellegű szabályozás
tartós jogviszony
személyes jogviszony
vagyoni jogviszony

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mire/mikre van a részvényeseknek joga!

Helyes válaszok:

szavazás
osztalék
közgyűlésen részvétel

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Közigazgatási ügyben nincs jogorvoslati lehetőség a közigazgatási hatóságnál, ebben az esetben csak a bíróságnál lehet közigazgatási pert indítani.

HAMIS

Jelölje meg, hogy milyen közigazgatási eljárás indulhat az ügyfél kérelmére!

Helyes válaszok:

automatikus döntéshozatali eljárás
teljes eljárás
sommás eljárás

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! Közvetett tettes az, aki a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását elkövetésért gyermekkor, kóros elmeállapot, kényszer, fenyegetés miatt nem büntethető.

HAMIS

Jelölje meg, hogy csődeljárás esetén a bíróság kit rendel ki!

Helyes válaszok:

vagyonfelügyelőt

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A Kormány a végrehajtó hatalom általános szerve.

IGAZ

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A csereszerződésnél, amennyiben nem egyenlő értékű a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás pénzben kell kiegyenlíteni a különbséget.   HAMIS

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A megkötött munkaszerződés nem más, mint a munkaviszony létrehozására irányuló jogügylet, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával jön létre.   IGAZ

Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik, melyek a cselekvőképesség fajtái!

Helyes válaszok:

korlátozottan cselekvőképes
cselekvőképes
cselekvőképtelen

Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabálynak!

Helyes válaszok:

Önálló szabályozó szerv vezetőjének rendelete
MNB elnökének rendelete
Önkormányzati rendelet

Jelölje meg, hogy ki vagy mely szerv kérhet a bíróságtól ideiglenes vagyonfelügyelőt!

Helyes válaszok:

hitelező

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A birtokost birtokvédelem illeti meg, ha birtokától jogalap nélkül megfosztják vagy birtoklásában jogalap nélkül háborítják.

IGAZ

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A személyhez fűződő jogok megsértésének szankciója lehet a jogosítás megállapítása, az attól való eltiltás, az elégtétel, illetve az előző állapot helyreállítása vagy akár a kártérítés is.

IGAZ

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé!

Helyes válaszok:

vállalkozási szerződés

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki melyek jellemzők a gazdasági társaságokra!

Helyes válaszok:

alapítóktól, tulajdonosuktól elkülönült vagyon
állandó szervezet
állami elismerés
célrarendeltség

Jelölje meg a jogi személy törvényes működésének biztosítékait!

Helyes válaszok:

- a jogi személy határozatainak bírósági felülvizsgálata
- a jogi személyt nyilvántartó bíróság törvényességi felügyelete
- állandó könyvvizsgáló

Jelölje meg, hogy melyek képezik a helyi önkormányzat feladatait!

Helyes válaszok:

- településrendezés
- közterületek elnevezése
- településfejlesztés

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a szabálysértési intézkedések közé!

Helyes válaszok:

- figyelmeztetés
- elkobzás
- kitiltás

Jelölje meg, hogy mely sajátos szövetkezeti típusokról rendelkezik a törvény!

Helyes válaszok:

- iskolaszövetkezet
- agrárgazdasági szövetkezet
- közérdekű nyugdíjas szövetkezet
- szociális szövetkezet

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az Országgyűlés és a Kormány törvényeket alkot, az Önkormányzatok és a miniszterek rendeleteket.

HAMIS

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A jogi személy tulajdonosi ellenőrzését a felügyelő bizottság látja el.

IGAZ

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A felszámolás elrendelését követően a hitelezők igényeiket – a jogszabályban meghatározott időn belül – kötelesek a felszámolónak bejelenteni.

IGAZ

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A szabálysértésért nem lehet felelősségre vonni a felbujtót és a bűnsegédet.

HAMIS

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A részvénytársaság az egyetlen gazdasági társaság, amely a társasági jogokról értékpapírt jogosult és köteles kiállítani.

IGAZ

Gazdasági jog kérdések

1. Az érvényes jogszabályt a kihirdetéstől lehet alkalmazni.
2. A gazdasági társaságok tekintetében formakényszer érvényesül.
3. Az Alaptörvény szerint a Kormány a központi költségvetést hogyan köteles végrehajtani?
  - célszerűen,
  - átláthatóság biztosításával,
  - törvényesen,
  - közpénzek eredményes kezelésével
4. A gazdálkodó szervezet tágabb jogi kategória, mint a gazdasági társaság.
5. A cselekmény elkövetésétől számított két év elteltével nincs helye szabálysértési felelősségre vonásnak.
6. A munkaserződésben próbaidő kikötése kötelező.
7. Melyek a tulajdon részjogosítványai?
  - rendelkezési jog,
  - használat,
  - hasznok szedése,
  - birtoklás jog
8. Mely szervezet tartozik az igazságszolgáltatás szervezetrendszerébe?
  - törvényszék,
  - járásbíróság,
  - Kúria
9. Az Ákr. szerint közigazgatási eljárás kizárolag hivatalból indulhat.
10. A cégegyezési jog a cég írásbeli képviseletét, a cég nevében történő aláírásra való jogosultságot jelenti.
11. Az egyesülés jogi személy, de nem gazdasági társaság.
12. Melyek a szabadságsértési eljárásban alkalmazható kényszerintézkedések?
  - ruházat, csomag és jármű átvizsgálása,
  - rendbírság,
  - elővezetés,
  - szabálysértési őrizet,
  - lefoglalás
13. Mire nem vonatkozik a csődeljárásban a moratórium?
  - adók,
  - közmű díjak,
  - vagyonfelügyelő díja
14. Az elbirtoklás főszabály szerint 5 év.
15. Csődeljárást csak az adós kezdeményezhet, a hitelező nem.
16. Melyek a kötelelem fakasztó jogi tények?
  - szerződésből,
  - megbízás nélküli ügyvitelből,
  - utaló magatartásból,
  - jogalap nélküli gazdagodásból
17. Az Alkotmánybíróság peres eljárásban hoz döntéseket.
18. A helyi önkormányzat a költségvetését az Országgyűlés költségvetési törvényben állapítja meg.

19. Az uniós rendeletek közvetlenül alkalmazandók a tagállamokban.

20. A felszámolási eljárás lefolytatása a járásbíróságok hatáskörébe tartozik.

21. Mi lehet tárgya a szerzői jogi védelemnek?

- zenemű szöveg nélkül,
- építészeti alkotás és annak terve,
- rádió- és televíziójáték

22. Melyik az a részvény, amelyik nem tartozik a többi nevesített részvényfajtába?

- törzsrésszvény

23. Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik a követelések főszabályként három év alatt évülnek el.

24. Ki kezdeményezhet felszámolási eljárást?

- adós,
- önkormányzat

25. Jogképességnek nevezük, amikor valaki saját akaratából vezérelve jogokat szerezhet és kötelezettségeket vállalhat.

26. Mi minősül belső/anyagi jogforrásnak?

- kormány,
- önkormányzat

27. Ki lehet ügyfél?

- akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti,
- akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy
- akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak

28. A foglalót írásban kötelező, a kötbért szóban is lehet rögzíteni.

29. Mely esetekben lehet mentesülni a gazdasági versenyt korlátozó megállapodások megkötésének tilalma alól?

- törvényi mentesülés,
- csoportmentesség,
- egyedi mentesítés

30. Melyek a hatályos büntetések?

- pénzbüntetés,
- szabadságvesztés,
- elzárás,
- közérdekű munka

31. Bűncselekmény kizárolag az a szándékosan elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra, és amelyre a törvény büntetés kiszabását rendeli.

32. Mitől függ a cselekvőképesség?

- kor,
- elmeállapot
- törvényes képviselő nyilatkozata

33. Mely jellemző(k) igaz(ak) az Európai Unió Tanácsára?

- tanácsi formációkban ülésezik,
- részt vesz a jogalkotásban

34. A törvény tiltja a gazdasági erőfölényt.

35. A szabadalmi oltalom tárgya minden olyan találmány, amely új, feltalálói tevékenységen alapul és iparilag alkalmazható a technika bármely területén.

36. Melyik vagy mely gazdálkodó szervezetek létesítő irata az alapszabály?
- szövetkezet
37. Mikor szűnik meg a munkaviszony?
- a munkavállaló halálával,
  - a munkáltató jogutód nélküli megszűnésével,
  - jogviszonyváltással (munkáltatói jogállásváltozás)
38. A tanult gazdálkodó szervezetek közül melyet (melyeket) nem a cégbíróság jegyzi be?
- egyéni vállalkozó
39. Melyek tartoznak megbízási típusú szerződések közé?
- megbízási szerződés,
  - bizományi szerződés,
  - bizalmi vagyonkezelési szerződés
  - közvetítői szerződés
40. Mi igaz a betéti társaságra?
- személyegyesítő társaság,
  - a Bt.-re meghatározott eltérésekkel a Kkt. szabályait kell alkalmazni,
  - a beltag vállalja, hogy helyt áll a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségekért
1. A legfőbb ügyész jogosult törvényt kezdeményezni.
2. Az alapító szerződések az uniós jog elsődleges jogforrásai.
3. A jogképesség függ az elmeállapottól.
4. A szolgalom nem tartozik a tulajdonjogi részjogosítványok közé.
5. Az ingatlan tulajdonjogának kisajátításához a miniszter jóváhagyása szükséges.
6. A gazdasági társaságok bejegyzését a székhely szerint illetékes közigazgatási bíróságok végzik.
7. Az egyéni cégnek rendelkeznie kell társasági szerződéssel.
8. A jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre.
9. A zárszámadásról törvényben kell határozni.
10. A hírnévrontás a tisztességtelen verseny tilalma alá tartozik.
11. A hivatalbóliság elve a közigazgatási hatóságra vonatkozó alapelvek egyike.
12. A hibás teljesítés a szerződés megszűnésének egyik esete.
13. A zálog az adásvételi szerződés speciális alakzata.
14. A gyermekkor büntethetőséget kizáró ok.
15. A határozott idejű munkaserződés lejártával a munkaserződést közös megegyezéssel fel kell mondani.
16. A NAV vámszerve szabálysértés miatt eljáró hatóság.
17. A használati mintaoltalom az iparjogvédelem egyik területe.
18. Kötbér mellett kamat is kiköthető.
19. Az örökléshez való jog 5 év elteltével elévül.
20. A kötelező orvosi vizsgálat tartamára a munkavállaló mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettség teljesítése alól.

21. Mely követelményeket támasztanak a joggal szemben?

- közzétett,
- ellentmondás-mentes,
- általános,
- lehetséges követelő (reális)

22. Miket kell meghatározni az egyéni cég alapító okiratában?

- egyéni cég főtevékenységét,
- cégnév és székhely,
- alapító neve, címe, anyja neve

23. Melyek a munkavállalót megillető jogok?

- szabadság,
- biztonságos munkakörnyezet

24. Melyik állítás(ok) igaz(ak)?

- A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását.
- A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót, illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg.

25. Az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek teljesülése esetén?

- általános elévülési időn belül

26. Melyek a szerzői jogon alapuló vagyon jogok?

- terjesztés,
- kiállítás,
- átdolgozás,
- többszörözés

27. Melyik vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé?

- elzárás,
- pénzbírság
- közérdekű munka

28. Mihez igazodjon a büntetés kiszabása?

- az elkövető társadalomra veszélyességehez,
- a bűncselekmény tárgyi súlyához,
- a bűnösség fokához

29. Melyekre terjed ki a munkáltató tájékoztatási kötelezettsége?

- napi munkaidő,
- munkáltatói jogkör gyakorlója,
- a munkáltató kollektív szerződés hatálya alá tartozik-e,
- szabadság mértéke

30. Melyek minősülnek vállalkozási szerződésnek?

- kutatási szerződés,
- fuvarozási szerződés

31. Mik a szerződés megszűnésének esetei?

- a szolgáltatás teljesítése,
- kötelezettségutód nélküli megszűnés,
- személyegyesülés

32. A közigazgatási eljárásban a beidézett személy terhére mikor szabható ki eljárási bírság?

- ha eltávozik a meghallgatása előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja
- ha a szabályszerű idézésre nem jelenik meg és nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja
- ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg, és azt a körülményt nem menti ki

33. Mi tartozik a tisztelességtelen verseny tilalma alá?

- jellegbitorlás,
- bojkott felhívás,
- hírnévrontás

34. Melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése? 1 változat

- az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodásra,
- a nemzeti vagyon kezelésére, védelmére, hasznosítására,
- közpénzek kezelésére, felhasználására

35. Melyek azok a gazdasági társaságok (jogi személyek), amelyeket a hatályos Ptk. szerint alapítani lehet?

- közkereseti társaság,
- korlátolt felelősséggű társaság,
- részvénytársaság

36. Mely személy nem kezdhet egyéni vállalkozást?

- egyéni cég tagja,
- kiskorú személy,
- akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül,
- gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja

37. Melyik állítások igazak az állam jogalanyiságára vonatkozóan?

- az államot a polgári jogi jogviszonyban az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter képviseli
- az állam egyszerre lehet közjogi és magánjogi jogalany
- az állam a polgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt

38. Melyik igaz az ingatlan elbirtoklási idejére?

- 15 év

39. Mely időpont(ok) számít(anak) a jogképesség kezdetének?

- születés,
- születés előtti 300. naptól a magzatállapot

40. Mik az Európai Bíróság feladatai?

- jogértelmezés,
- jogérvényesítés

1. A közjogi szervezetszabályozó eszközök jogforrásnak minősülnek.

2. A közegyelem gyakorlása az Országgyűlés feladatkörébe tartozó funkció.

3. A Miniszterelnököt a Köztársasági elnök nevezi ki.

4. Melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon?

- Alkotmánybíróság,
- közigazgatási és munkaügyi bíróságok
- önkormányzat képviselő testülete

5. Az EU tagállamainak száma a Brexit után is 28.

6. Az Európai Parlament uniós szintű jogalkotó hatáskört gyakorolhat.

7. A hátrányos megkülönböztetés alapja lehet a nem, faj, vallás és a nyelv alapján történő megkülönböztetés.
8. Az állam lehet polgári jogi jogalany.
9. A birtokvédelemnek kivételesen sem lehet eszköze az önhatalom.
10. A találás tulajdonszerzési jogcím.
11. A cselekvőképesség a jogi személyiségegyik fő kritériuma.
12. Jogi személy csak határozatlan időre jöhetsztre.
13. Mik a jogi személy jogutód nélküli megszűnésének esetei?
- az arra jogosult szerv megszünteti,
  - változásbejegyzési eljárás okán,
  - a tagok vagy alapítók kimondják megszűnését
14. A céggéjék adatai között kötelezően szerepelnie kell a képviselet módjának.
15. A korlátolt felelősségű társaság lehet tagja elismert vállalatcsoportnak.
16. A gazdasági társaság jogutódlással történő megszűnésének egyik módja a felszámolási eljárás.
17. A korlátolt felelősségű társaság legfőbb szerve az igazgatóság.
19. Az Állami Számvevőszék ellenőrzése nem terjed ki a nemzeti vagyon kezelésére, védelmére és hasznosítására.
20. A helyi önkormányzat éves költségvetése törvény formájában kerül elfogadásra.
21. Az árkartell, a területi kartell és a piacfelosztó kartell a versenytörvényben nevezított kartell fajták.
22. A Versenytanács határozattal pénzbüntetést nem szabhat ki, csak bírságot.
23. A sommás eljárás az ügyfél kérelmére indulhat.
25. A kellékszavatossági igény alapján mit tehet, illetve mit igényelhet a jogosult?
- szerződéstől elállhat,
  - kijavítást,
  - arányos árleszállítást,
  - kicserélést
26. Az érvénytelenség kötelemeketető tény.
27. Kötbérkikötés kizárolag írásban tehető.
28. A haszonbérleti szerződést rövidebb időre köti, mint a bérleti szerződést.
29. Az indokolt többletmunka elvégzése a vállalkozási szerződés alapján megillető jog.
30. A munkakör megjelölése a munkaszerződés kötelező tartalmi elemei közé tartozik.
31. A próbaidő kollektív szerződés rendelkezése esetén legfeljebb 6 hónap is lehet.
33. A csődeljárás egyik célja az adós felszámolása.
34. Csődeljárás a törvényszék előtt kezdeményezhető.
35. Mikor kerül elutasításra a csődeljárás iránti kérelem?
- eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén,
  - a bíróság végzéssel elrendelte a cégt a felszámolását,
  - a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik
36. A moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek?
- közműdíj,

- végkielégítés fizetése,
- munkabér fizetése

37. A jogszabály meghatározza egy értékhatárt, amelyre tekintettel felszámolási eljárás kezdeményezhető, amennyiben az adós követelései ezt az értékhatárt meghaladnák.

38. Felszámolási eljárásban ideiglenes vagyonfelügyelő nem kérhető.

39. Melyek a felszámoló kötelezettségei?

- hitelezői igényeket nyilvántartásba venni,
- évente közbenső mérleget készíteni,
- adós követeléseit az esedékességekor behajtani

40. A kényszergyógykezelés mellékbüntetésnek minősül.

41. A munkaviszony jogutótlással bármikor megszüntethető.

42. A cég felszámolását elrendelő bírósági végzés esetén a csődeljárás iránti kérelem nem kerül elutasításra.

43. Az alábbiak közül melyek jellemzők a gazdasági társaságokra?

- alapítóktól, tulajdonosoktól elkülönült vagyon
- állami elismerés
- állandó szervezet
- célrarendeltség

44. A versenytörvény szerint a vásárlás, igénybevétel egyéb feltételei nem számítanak jelentős információnak.

45. A fuvarozási szerződés vállalkozási típusú szerződés.

46. Az önkormányzat feladatkörébe tartozó funkciók

- önkormányzati jelképek alkotása
- a helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés
- érdek-képviseleti szövetség létrehozása

47. Írásbeli végrendelet útján lehet alapítványt alapítani.

48. Mi tartozik az államháztartás központi alrendszerébe?

- állam
- központi költségvetési szerv
- a törvény által az államháztartás központi alrendszerébe sorolt köztestület, ill. a köztestület által irányított köztestületi költségvetési szerv

49. A személyhez fűződő jogok megsértése esetén jogszártéről való eltiltást és kártérítést nem lehet követelni.

50. Az alkotmánybíróság a rendes bírósági szervezetrendszer legmagasabb szintű fórumaként egyedi jogvita eldöntésére jogosult.

51. Melyek a szerzői jogvédelem személyhez fűződő jogai?

- a mű egységének védelme (integritás)
- nyilvánosságra hozatal joga
- felhasználás joga
- visszavonás joga

52. A társtettes nem minősül a szabálysértés elkövetőjének.

53. A felszámolási eljárás melyik bíróság hatáskörébe tartozik?

- törvényszék

54. Mely adatokat tartalmaz kötelezően a céggéjyzék?

- a cég adószámát

- a cég pénzforgalmi számláit vezető pénzforgalmi szolgáltatók nevét és székhelyét
- a cég jegyzett tőkjét, a képviselet módját
- a létesítő okirat keltét és fő tevékenységét
- a cég nevét és cégjegyzékszámát, székhelyét

55. Melyek a közvetlen irányítás vagylagos feltételei? Ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen

- a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint 50%-ával rendelkezik
- jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására
- ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni

56. Mi a csődeljárás célja?

- az adós fizetőképességének helyreállítása

57. Az alábbiak közül szabálysértés esetén melyek a felelősséget kizáró okok?

- jogos védelemben elkövetés
- végszükségben elkövetés
- kényszer hatása alatt elkövetés
- gyermekkor

58. A szövetkezet gazdasági társasági forma.

59. Melyek tartoznak a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények közé?

- csődbűncselekmény
- a számvitel rendjének megsértése

60. Jelölje meg a közigazgatási hatóságra vonatkozó alapelveket!

- hatékonyság elve
- jogoszerűség elve
- hivatalbóliság elve

61. A szerződés megszűnik a szolgáltatás szerződésszerű teljesítésével.

62. Jelölje meg a jogi személy törvényes működésének biztosítékait!

- a jogi személy határozatainak bírósági felülvizsgálata
- a jogi személyt nyilvántartó bíróság törvényességi felügyelete
- állandó könyvvizsgáló

63. A többszörözés szerzői jogon alapuló vagyoni jogok egyike

64. Jelölje meg az EU intézményeit!

- Európai Unió tanácsa
- Európai Bizottság
- Európai Tanács

65. Mely vagy melyek számítanak külső / alaki jogforrásnak?

- törvény
- törvényerejű rendelet
- rendelet

66. Az ajándékot az ajándékozó kizárolag a törvény nevesített kivételes okokra tekintettel követelheti vissza.

67. A Világbank nem tartozik az Európai Unió pénzügyi intézményei közé.

68. Melyik személyiségi jog megsértését szankcionálja a Büntető törvénykönyv?

- élet, személyes szabadság megsértése
- becsület megsértése
- levéltitok megsértése

69. Csődeljárás esetén a bíróság vagyonfelügyelőt rendel ki.

70. Közös vállalat alapítását a törvény már nem teszi lehetővé.

71. Jelölje meg a törvény kezdeményezésére jogosultakat!

- országgyűlési bizottság
- kormány
- köztársasági elnök
- bármely országgyűlési képviselő

72. A korlátozottan cselekvőképes személy képviselője közreműködése nélkül is elfogadhat nagyobb ajándékokat.

73. Az üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma nem tartozik az "antitrust" jog (versenykorlátozások) területei közé.

74. Melyek az iparjogvédelem területei?

- árujelzők
- használati mintaoltalom
- találmányok (szabadalom)
- növényfajták

75. A versenyfelügyeleti eljárás az Ákr. hatálya alól kivett eljárás.

76. Jelölje meg azokat az ügytípusokat, amelyekre kiterjed az Európai Unió Bíróságának hatásköre!

- előzetes döntéshozatali eljárás
- mulasztás megállapítása iránti kereset
- jogszabályi eljárás
- gazdasági erőfölény szerzése

77. A normatív rendelet jogszabálynak minősül.

78. Melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé!

- pénzbüntetés
- elzárás
- szabadságvesztés
- közérdekű munka

79. Az Európa Tanács az Európai Unió intézménye.

80. A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogy mentse fel az ügyvezetést a tevékenysége alól, ha elégedetlenek a társaság ügyvezetésével.

81. Egy adott állam állampolgárságának hiánya befolyásolja az ember cselekvőképességét.

82. A vagyoni hozzájárulás a részvényesi jogok közé tartozó jogintézmény.

83. A bojkott felhívás nem része a tisztességtelen verseny tilalmának.

84. A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés.

85. Az Állami Számvevőszék ellenőrzése kiterjedhet a Magyar Nemzeti Bank gázdálkodására.

86. A bíróság nem állapítja meg az adós fizetésképtelenségét, ha az adós csődegyezség ellenére nem fizetett.

87. Melyik vagy melyek nem része(i) a tisztességtelen verseny tilalmának?

- a Versenyhivatal eljárása
- gazdasági erőfölény szerzése

88. Az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok?

- munkavállaló utasítása

- munkavállaló figyelmeztetése

89. A szerződések írásbeliségének követelménye szerződési jogi alapelv.
90. Közigazgatási hatósági ügy soron kívüli intézésére a hatóság érdeke önmagában nem adhat okot.
91. Nem nyújtható költségvetési támogatás annak a szervnek, amely nem tett eleget a közzétételi kötelezettségnek.
92. A településrendezés és a településfejlesztés helyi önkormányzati feladatnak minősülnek.
93. Jelölje meg az ingatlan tulajdonjogának kisajátításával kapcsolatos feltételeket!
- kivételes esetben történhet
  - azonnali, teljes és feltétlen kártalanítás mellett történhet
  - közérdekű célra történhet
94. Szabálysértési intézkedésként elzárás nem alkalmazható.
95. A Betéti társaság legfőbb szerve a közgyűlés.
96. A felszámolás és a végelszámolás azonos fogalmak.
97. A bedolgozói munkaviszony atipikus szerződés.
98. A jogi személy határozatainak bírósági felülvizsgálata a törvényes működés egyetlen biztosítéka.
99. A jövedékkel visszaélés a költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik.
100. Az előhasználati jog a szabadalmi oltalom egyik korlátja.
101. Ki vagy kik kérvényezhetik a holtnak nyilvánítást?
- az eltűnt személy közelí hozzáartozója
  - gyármhatóság
  - ügyész
102. Szabadalombitorlásnak nevezik, ha a szabadalom (vagy a bejelentés) tárgyat jogosulatlanul másnak a találmányából vették át.
103. A Kft. alapításánál nem érvényesül a nyilvános felhívás tilalma.
104. Tisztességtelen felhívás az az üzleti gyakorlat, amely befolyásolja az üzletfelek vagy lehetséges üzletfelek gazdasági magatartását, vagy erre alkalmas.
105. Az Európai Unió Tanácsát a tagállamok kormány, illetve államfői képezik.
106. Akkor nyújtható be az adós felszámolása iránti kérelem, ha a követelés összege meghaladja a jogszabályban meghatározott értékhatárt.
107. Jelölje meg a szabadság fajtait!
- betegszabadság
  - fizetés nélküli szabadság
  - szülési szabadság
  - rendes szabadság
108. Elismert vállalatcsoportnak nevezük, ha az összevont, konszolidált éves beszámoló készítésére kötelezett, legalább egy uralkodó tag és legalább három, az uralkodó tag által ellenőrzött tag uralmi szerződést köt.
109. A jogi személy létrehozásáról a személyek szerződésben, alapító okiratban vagy alapszabályban szabadon rendelkezhetnek, a jogi személy szervezetét és működési szabályait maguk állapíthatják meg.
110. A jogosult kellékszavatossági igénye a teljesítés időpontjától számított öt év alatt évül el.
111. Jelölje meg, mely állítás nem igaz az alapítványra

- más jogi személyé nem alakulhat át
- csak alapítvánnyal egyesülhet és csak alapítványokra vállhat szét

112. A helyi önkormányzat költségvetése a központi költségvetéstől elkülönül, ahhoz költségvetési támogatásokkal kapcsolódik.

113. A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon.

114. A használat jogánál fogva a birtokost megilleti az a jog, hogy a doleg birtokát, használatát vagy hasznai szedésének jogát másnak átengedje, azt biztosítékül adja vagy más módon megterhelje, továbbá hogy a tulajdonjogát másra átruházza vagy azzal felhagyjon.

115. A fizetési haladék célja a csődvagyon megőrzése a hitelezőkkel történő egyezség érdekében.

116. A szemlét a közigazgatási hatóság akkor rendeli el, ha a tényállás tisztázására szemletárgy vagy személy megtekintése vagy megfigyelése szükséges.

117. Az államforma az állam politikai berendezkedését határozza meg, arra ad választ, hogy egy adott országban az államföli hatalmat ki gyakorolja.

118. A jog fogalma szorosan kapcsolódik az állam, a társadalmi viszonyok fogalmához.

119. A felek a munkaszerződés egyoldalúan is módosíthatják.

120. A 14. életévét be nem töltött személy jognyilatkozata minden esetben semmis, nevében és helyette a törvényes képviselője jár el.

121. Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható.

122. Az üzletrész- mint tagságból eredő jogokat és kötelezettségeket megtestesítő doleg- forgalomképes és átruházását írásba kell foglalni.

123. A szabálysértés elkövetője kizárolag a felbújtó és a bűnsegéd lehet.

124. Jelölje meg az Országgyűlés feladatkörébe tartozó funkciókat.

- az Alaptörvény módosítása,
- központi költségvetés elfogadása,
- törvényalkotás,
- közkegyelem gyakorlása

125. Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabálynak.

- Miniszteri rendelet,
- törvény
- kormányrendelet

126. A közigazgatási hatóság intéséből kizárt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyalagos megítélése vagy akinek a jogát az ügy közvetlenül érinti.

127. Jelölje meg, hogy mi számít információnak a Versenytörvény szerint. Mind a 3 válasz helyes

128. A betéti társaság alapítható 1 taggal is.

129. Az alábbiakból melyik vagy melyek tartoznak a tulajdonjog elemei közé?

- hasznok szedésének joga,
- használat,
- birtoklás joga

130. Jelölje meg az Európai Unió elsődleges jogforrását.

- Uniós szerződések,

- általános elvek

131. A kötelem a relatív szerkezetű polgári jogviszony gyűjtő elnevezése.

132. melyek a közkereseti társaság legfőbb szerve?

- A tagok gyűlése

133. Az Állami Számvevőszék az Országgyűlés legfőbb pénzügyi és gazdasági ellenőrző szerve, amely az Országgyűlésnek alárendelte látja el feladatát.

134. A know-how magyar jogi megfelelője: védett ismeret.

135. Az anyagi jogforrás a jogalkotó szervet jelöli, az alaki jogforrás a jog megjelenési formája (pl. törvény)

136. Kivel köteles a közigazgatósági hatóság közölni a meghozott határozatát?

- Az ügyféllel,
- azzal, akire nézve a határozat rendelkezést tartalmaz,
- az ügyben eljárt szakhatósággal.

137. Az ajándékot az ajándékozó főszabályként visszakövetelheti.

138. A szabálysértési hatóság az ügy érdemében határozattal dönt.

139. Az Alkotmánybíróság ítéettel dönt.

140. Egyéni vállalkozó ellen se csődeljárásnak, sem felszámolási eljárásnak nincsen helye.

141. Jelölje meg a szerződés megtámadásának okait.

- Feltűnő értékáránytalanság,
- tévedés,
- megtévesztés

142. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv.

- jogi személy
- jogképességgel felruházott személy
- állam
- természeti személy

143. A jogképességet csak bizonyos esetekben lehet korlátozni.

144. Az uniós jogban megkülönböztetünk elsődleges, másodlagos és harmadlagos jogforrásokat.

145. Milyen formában adható a foglaló? Pénz

146. Mely hatósági eljárások nem tartoznak az Ákr. hatálya alá?

- Versenyfelügyeleti eljárás,
- szabálysértési eljárás,
- adó, ill. vámigazgatási eljárás

147. Költségvetési támogatás kizárolag részletekben és teljesítményarányosan nyújtható.

148. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervekből állhat a kft.

- Felügyelő bizottság,
- ügyvezetés,
- taggyűlés

149. A jogszabály érvényessége a jogszabály keletkezéséhez kapcsolódik és a jogi norma kötelező erejét jelenti.

150. Ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú- és az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható-, büntetés helyett figyelmeztetés alkalmazható, amely a hatóság rosszallását kifejező, nevelő jellegű intézkedés.

151. Jelölje meg, hogy milyen szervei vannak a szövetkezetnek.

- Könyvvizsgáló,
- felügyelő bizottság,
- igazgatóság, közgyűlés

152. A jogi személy törvényes képviseletét a vezető tisztségviselő látja el.

153. A gazdasági társaságban a kisebbségvédelem főszabályként a szavazatok 5 százalékával rendelkező tagokat illeti meg.

154. Ha a felszámolást a hitelező kezdeményezi, jogi képviselet kötelező.

155. Mivel az egyéni cég csak a vagyonával felel a kötelezettségeiért, egyéni cég tagja más társaság korlátlanul felelős tagja is lehet.

156. Jelölje meg, a jogi személy jogutódlással történő megszűnésének eseteit.

- különválás
- összeolvadás
- beolvadás

157. Az előszerződést a szerződésre előírt alakban kell megkötni.

158. A versenytörvény minden esetben tiltja az összehasonlító reklámot.

159. A vállalkozás szerződés esetében a megrendelőnek a létrehozott rendeltetésszerű használatra alkalmas művet nem kell átvennie, ha elégedetlen a vállalkozó teljesítésével.

160. Csődeljárás esetén a bíróság felszámolót rendel ki.

161. A hatályos büntetőjogunk szankciórendszerét a jogkövetkezmény kettőssége jellemzi, mivel a törvény büntetések és intézkedések alkalmazását tesszi lehetővé.

162. A munkavállaló mikor mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettségének teljesítése alól?

- kötelező orvosi vizsgálat tartamára
- elháríthatatlan ok miatti indokolt távollét tartamára
- hozzátartozója halálkor kettő munkanapra
- bíróság vagy hatóság felhívására

163. Az önkormányzat dönthet a helyi adók fajtájáról és mértékéről.

164. Csődeljárás kezdeményezése esetén jogi képviselet kötelező.

165. Az egyéni vállalkozó a tevékenységét legalább 2 évig szünetelheti.

166. Egyesület nem alapítható gazdasági tevékenység céljára.

167. A cég székhelye, telephelye és fióktelepe olyan ingatlan lehet, amely a cég tulajdonát képezi, vagy amelynek használatára jogosult.

168. Az államháztartás ellenőrzésének célja az államháztartás pénzeszközeinek és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása.

169. Hogyan szüntethető meg a munkaviszony?

- rendkívüli felmondással,
- felmondással
- közös megegyezéssel

170. Adós fizetésképtelensége esetén akkor kezdeményezheti a felszámolási eljárást, ha nem tud vagy nem akar csődeljárást kezdeményezni.

171. Jelölje meg, hogy mely állítás(ok) igaz(ak) az öröklésre.

- Az örökléshez való jog nem évül el.

172. A munkaidő a munkaviszonyból eredő munkavégzési kötelezettség időbeli kerete, azaz a munkaszerződés szerint a munkavállaló mennyi idő alatt köteles munkát végezni, illetve a munkáltató rendelkezésére állni.

173. A zártkörű részvénytársaság operatív irányítását végző szerve az ügyvezetés vagy ügyvezetők.

174. Közigazgatási ügyben jogorvoslati eljárást az ügyfél nem kezdeményezhet, azt minden esetben a hatóság hivatalból folytatja le.

175. Az ajánlatot azazzal való egyetértés kifejező nyilatkozattal lehet elfogadni.

176. A bűncselekmény büntetnek minősül vagy vétségnek.

177. Az olyan üzleti gyakorlat, amely befolyásolja az üzletfelek vagy lehetséges üzletfelek gazdasági magatartását, vagy erre alkalmas minden esetben tilos.

178. Az öröklés nem más, mint az ember vagyonában a halála esetén bekövetkező univerzális jogutódlás.

179. A jogi norma a jog legkisebb önállóan értelmezhető egysége.

180. A jogszabály minden a kihirdetéstől hatályos.

181. Melyek tartoznak a jogszabályok megismerését szolgáló hivatalos lapok közé?

- Magyar közlöny
- Tárcaközlönyök
- Nemzeti jogszabálytár

182. A jog a gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség, amely a társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza, és az egyének és a közösség cselekvéseit alakítja.

183. Normatív határozatot az országgyűlés, normatív utasítást a miniszterelnök hozhat.

184. Az alaptörvényben csak a legfontosabb jogi alaptételek találhatóak, a garanciális jellegű kívánalmakat sarkalatos törvények bontják ki.

185. Melyek nem jogosultak törvényalkotásra?

- kormány
- alkotmánybíróság
- önkormányzatok képviselő testülete

186. Melyek igazak a kormányra?

- a közigazgatás legfőbb szerve
- az országgyűlésnek felel
- a végrehajtó hatalom általános szerve

187. Melyik igaz a köztársasági elnökre?

- Magyarország államfője
- az országgyűlés választhatja

188. Melyek igazak?

- az alaptörvény szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét
- az alaptörvény kizárolag az alapvető jogi szabályokat tartalmazza
- az alaptörvény csak az államszervezet felépítését szabályozza

189. Az országgyűlési bizottság nem jogosult törvényt kezdeményezni.

190. Az uniós adatvédelmi rendelet (GDPR) elfogadását az adatgazdaság rohamos növekedése, különösen pedig az üzleti célú adathasznosítással összefüggő visszaélések indokolják.

191. Mik az Európai unió legfontosabb pénzügyi intézményei?

- Európai beruházási bank
- Európai számvevőszék
- Európai központi bank

192. A rendeletek és az irányelvek jelentik az EU elsődleges jogforrását, a határozatok és az ajánlások a másodlagos (származékos) jogforrásokat.

193. Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendelkezései a közérdekű adatokra nem terjed ki.

194. A jóhírnév megsértése, ha valaki más személyre vagy és e személyt sértő valótlan tényt állít vagy valós tényt hamisnak tüntet fel.

195. A méhmagzatnak az élve születésig dologi várománya van.

196. Hogyan kerül sor a munkaviszony megszüntetésére?

- azonnali felmondással
- közös megegyezéssel

197. A személyhez fűződő jogok megsértésének szankciója lehet a jogsértés megállapítása, az attól való eltiltás, az elégtétel, illetve az előző állapot helyreállítása vagy akár kártérítés.

198. A becsületsértés más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás.

199. Cselekvőképességnak nevezük, amikor valaki saját akarat-elhatározásból saját nevében jogokat szerezhet, kötelezettségeket vállalhat.

200. Mit tehet a korlátozottan cselekvőképes személy a törvényes képviselőjének közreműködése nélkül?

- rendelkezhet a munkájával szerzett jövedelmével
- hétköznapi életvitelhez tartozó szerződést köthet
- tehet olyan jognyilatkozatot, amire a törvény felhatalmazza

201. A személyhez fűződő jogok megsértése esetén jogsértéstől való eltiltást és kártérítést nem lehet követelni.

202. Melyek a bérbeadó jogai?

- ellenőrizheti a bérelt doleg használatát
- bérleti szerződés felmondásának jog, amennyiben nem fizetnek bérleti díjatt
- zálogjog a bérleti díj és a költségek erejéig

203. Jelölje meg a tulajdonátruházó szerződéseket

- adásvételi
- ajándékozási
- csere

204. A tilos önhatalom ellen a birtokos – a birtok megvédéséhez szükséges mértékben – önhatalommal is felléphet.

205. Az ingóság elbirtoklási ideje tíz év.

206. Az ajándék főszabályként mikor követelhető vissza?

- téves feltevés esetén
- ajándékozó létfenntartása veszélybe kerül

207. A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell pénzre és értékpapírokra, vagy a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre.

208. Szándékos tulajdonszerzésnek minősül a csere, az öröklés, vagy az adás-vétel útján történő szerzés is.

209. Melyek minősülnek az alábbi jogi tények közül tulajdonszerzésnek?

- találás

210. Közös tulajdon esetén, a tulajdonjog egy azon dolgon meghatározott hányadrészek szerint több személyt illet meg.

211. Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének feltétele, hogy a vállalkozni kívánó természetes személy e szándékát bejelentse a nyilvántartást végző hatósagnak.

212. Mely esetekben szűnik meg vagy kerül megszüntetésre az egyéni cég?

- a cégbíróság megszűntek nyilvánítja
- a tag elhatározza a cég jogutód nélküli megszűnését, vagy jogutódlással történő megszűnését
- az alapító okiratban meghatározott időtartam eltelt

213. Egyéni céget bármely természetes személy alakíthat.

214. Jelölje meg, hogy az egyezségi tárgyalás során a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet és a hitelezők többek között miben állapodhatnak meg!

- kielégítés módjában
- bevételek növekedését eredményező intézkedésekben
- kielégítés sorrendjében
- teljesítés határidejének módosításában

215. Mely társaság (ok) számára kötelező az alapításkor a törvényben meghatározott minimális értékben vagyont rendelkezésre bocsátani!

- Nyrt.
- Kft.
- Zrt.

216. A felügyelőbizottság fő feladata a jogi személy képviselete.

217. Kiknek jár pótszabadság?

- fiatal munkavállalónak
- fogyatékossági támogatásra jogosultaknak
- gyermek után

218. Az elővült követelés bírósági eljárásban is érvényesíthető.

219. A vállalkozási szerződés során a megrendelő lehetetlenülés esetén követelheti, hogy a vállalkozó a megkezdett, de be nem fejezett művet neki adja át.

220. A GVH feladatai hatékonyabb, eredményesebb ellátása érdekében ágazati vizsgálatot és piacelemzést végez.

221. Az Alkotmánybírósághoz kereseti kérelmet lehet benyújtani.

222. Az Uniós jogalkotási eljárásban az Európai Bizottság rendelkezik kezdeményezési joggal.

223. Jelölje meg a szerződésszegés eseteit!

- jogosult átvételi késedelme
- hibás teljesítés
- kötelezettségi késedelme
- teljesítés lehetetlenné válása
- teljesítés megtagadása

224. A bűnösség megnyilvánulási formái a szándékosság és a gondatlanság.

225. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek jellemzik az egyéni céget!

- Cégbíróság veszi nyilvántartásba

226. Milyen típusú részvényeket bocsáthat ki egy részvénytársaság?

- dolgozói részvény
- törzsrészvény

- kamatozó részvény
- elsőbbségi részvény

227. A bíróság nem alkalmazhatja a közös tulajdon megszüntetésének olyan módját, amely ellen valamennyi tulajdonostárs tiltakozik.

228. Jelölje meg a közigazgatási hatósági döntés formáját vagy formáit!

- határozat
- végzés

229. A felszámolási eljárásban az adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti.

230. A munkaviszony nem más, mint „foglalkoztatásra irányuló jogviszony”, amely a munkakörrel meghatározott tevékenység rendszeres végzésére munkaszerződéssel jön létre a munkáltató és a munkavállaló között.

231. Jelölje meg, hogy a vállalkozó hogyan köteles a tevékenység végzésének feltételeit megszervezni!

- biztosítania kell a tevékenység gazdaságos elvégzését
- biztosítania kell a tevékenység biztonságos befejezését
- biztosítania kell a tevékenység szakszerű elvégzését
- biztosítania kell a határidőre történő befejezését

332. Jelölje meg, hogy az alábbiakból mi minősül szabálysértései intézkedésnek!

- járművezetéstől eltiltás
- elkobzás
- kitiltás

233. Az Állami Számvevőszék ellenőri a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadást.

234. A szabálysértési szankciók – melyek lehetnek büntetések vagy intézkedések – igazodnak az adott jogellenesség súlyához.

235. A hatóság az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági bizonyítványt ad ki, amely közokiratnak minősül.

236. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése? 2 változat

- a NAV és a helyi önkormányzatok adóztatási és egyéb bevételszerző tevékenységére
- a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadásra
- a központi költségvetésből gazdálkodó szervezetekre (intézményekre)
- az MNB gazdálkodására

237. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen formában lehet jogi személyt létre hozni!

- társasági szerződés
- alapító okirat
- alapszabály

238. Csődeljárás kezdeményezése esetén jogi képviselet nem kötelező.

239. A szerzői jogvédelem abszolút feltételei, hogy a gondolat legyen emberileg felfogható, érthető, egyéni és eredeti, valamint rögzített.

240. Jelölje meg, hogy a moratórium (fizetési haladék) alatt az adót milyen fizetési kötelezettség terhelí!

- vagyonfelügyelő költsége
- munkabérek
- közüzemi díjak

241. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek testesítik meg a részvényszek jogait!

- közgyűlesen részvétel,
- osztalék,

- szavazás

242. A Kft. tőkeegyesítő jellege a törzsbetétek a társaság részére történő szolgáltatását jelenti.

243. Jelölje meg az alapítvány alapításának módjait!

- meghagyás,
- írásbeli végrendelet,
- alapító okirat

244. A felmondási idő legkorábban a felmondás közlését követő napon kezdődik.

245. Jelölje meg, hogy milyen döntéseket hozhat a Versenytanács határozattal!

- bírságot szabhat ki,
- megállapíthatja a jogosítés tényét,
- ideiglenes intézkedést rendelhet el

246. Az Országgyűlés akkor határozatképes, ha az ülésen az országgyűlési képviselők több mint a fele jelen van.

247. A Btk. szerint tetteknek minősül a társtettes, a közvetett tettek és a felbujtó.

248. Jelölje meg, hogy csődeljárás esetén a bíróság kit rendel ki!

- vagyonfelügyelőt

249. A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha a végrehajtás eredménytelen volt.

250. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges a szerzői alkotás szabad felhasználása!

- tömegtájékoztatás,
- idézés,
- iskolai felhasználás

251. A részvénnytársaság legfőbb szerve a taggyűlés.

252. Jelölje meg a végrendelet fajtáit!

- kövvégrendelet,
- magán végrendelet

253. A jogi személy székhelye a jogi személy bejegyzett irodája, ahol a jogi személynek biztosítania kell a részére címzett jognyilatkozatok fogadását és a jogi személy jogszabályban meghatározott iratainak elérhetőségét.

254. Csődeljárás esetén az egyezségi javaslat megismerhetőségét a hitelezők számára a tárgyalás időpontját megelőzően biztosítani kell.

255. Jelölje meg a szerződés megszüntetésének eseteit!

- egyoldalú jognyilatkozattal,
- a felek megállapodásával,
- bíróság által

256. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását!

- adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt,
- adós a csődegezségen foglaltak ellenére nem teljesített

257. A szabálysértési jog olyan önálló jog ág, amely számos életviszonyt érint és a büntetőjoggal ellentétesen a társadalomra csekélyebb fokban veszélyes cselekményekkel szembeni védelmet hivatott biztosítani.

258. Jelölje meg, hogy az alábbiakból mi minősül szabálysértései intézkedésnek!

- járművezetéstől való eltiltás,
- elköbözés,
- kitiltás

259. Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabálynak!

- önkormányzati rendelet,
- MNB elnökének rendelete,
- önálló szabályozó szerv vezetőjének rendelete

260. Költségvetési támogatás támogatási döntés alapján, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül nyújtható.

261. Jelölje meg, hogy a kormánynak hogyan kell végrehajtani a költségvetési törvényt!

- törvényesen,
- az átláthatóság biztosításával,
- célszerűen

262. A versenytörvény (Tpvt.) hatálya külföldön tanúsított cselekményekre is kiterjedhet.

263. Jelölje meg, hogy mely társasági forma lehet tagja az elismert vállalatcsoportnak!

- Korlátolt felelősségű társaság,
- Szövetkezet,
- Részvénnytársaság

264. A szerződéskötés során a feleknek nem kell megállapodni olyan kérdésekben, amelyet a jog rendez.

265. A büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el.

266. Betéti társaság alapítható vagyoni hozzájárulás nélkül is.

267. A központi költségvetésből kifizetés csak az átláthatóság biztosításával lehetséges.

268. Uniós jogforrásnak minősül a törvény és a rendelet.

269. Az egyesülés másik azonos jelentéstartalmú megnevezése: egyesület.

270. A nem előírt formában beterjesztett és ezért a közigazgatási hatóság által visszautasított kérelmet a jogszabályban meghatározott időn belül pótolni lehet.

271. A formatervezési mintaoitalom nem korlátozódik csak a formára.

272. A szövetkezet alapításához legalább 7 alapító tag szükséges.

273. Az alapszabadság legkisebb mértéke 30 munkanap.

274. Jelölje meg a Kft. alapításához előírt kötelező minimális vagyoni hozzájárulás mértékét!

- 3 millió Ft

275. Jelölje meg az Európai Parlament szerepét, illetve hatáskörét!

- költségvetési
- felügyeleti
- jogalkotási

276. Jelölje meg a semmis szerződés eseteit!

- uzsorás
- lehetetlen szolgáltatásra irányuló
- színlelt
- jó erkölcsbe ütköző

277. Jelölje meg az alapítvány ügyvezető szervét!

- kuratórium

278. Gazdasági erőfölényben van a piacon, aki gazdasági tevékenységét a piac többi résztvevőjétől nagymértékben függetlenül folytathatja, anélkül, hogy piaci magatartásában tekintettel kellene lennie versenytársainak és üzletfeleinek vele kapcsolatos piaci magatartására.

279. A károsultat kárenyhítési kötelezettség terheli.

280. Jelölje meg az államháztartás alapelveit!

- egységeség
- teljesség
- valódiság
- részletesség
- éves költségvetés alapján történő gazdálkodás
- nyilvánosság

281. Az Országgyűlés és a Kormány törvényeket alkot, az Önkormányzatok és a miniszterek rendeleteket.

282. Ha a törvény lehetővé teszi, a létesítő okirat rendelkezhet a jogi személy egyes szervezeti egységeinek jogi személlyé nyilvánításáról, feltéve, hogy a szervezeti egység az alapítóktól és a jogi személytől elkülöníthető szervezettel és vagyonnal rendelkezik

283. A jogosult a követelését másra átruházhatja.

284. A haszonbérleti szerződést általában hosszabb időre köti, mint a bérleti szerződést.

285. A szabálysértési elzárást csak bíróság szabhat ki.

286. A szomszédos (rokon) jogok alatt a szomszédok egymás felé fennálló jogosultságait és kötelezettségeit értjük.

287. Jelölje meg, hogy milyen társasági formába alakulhat át a szövetkezet!

- Zártkörűen működő részvénytársaság
- Korlátolt felelősséggel bíró társaság

288. A piaci rendszer különböző szintjén elhelyezkedő és a forgalmi folyamat különböző szakaszaiban résztvevő vállalkozások között vertikális kartell jöhet létre.

289. A megkötött munkaserződés nem más, mint a munkaviszony létrehozására irányuló jogügylet, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával jön létre.

290. Jelölje meg, hogy a bíróság az adós felszámolását hogyan rendeli el!

- végzéssel

291. Jelölje meg, hogy bűncselekmény elkövetése esetén az alábbiakról melyik, vagy melyek minősülnek mellékbüntetésnek!

- közügyektől eltiltás

292. Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy szétválására!

- A jogi személy szétválása különválás vagy kiválás útján történhet.
- Kiválás esetén a jogi személy vagyonának egy része a kiválással létrejövő jogi személyre, mint jogutódra száll át.

293. Jelölje meg, hogy mikor végleges a közigazgatási hatóság döntése!

- az ügyfél fellebbezésről lemondott
- ha azt a hatóság már nem változtatja meg
- ha a fellebbezésre rendelkezésre álló határidő eltelt úgy, hogy nem fellebbeztek
- ha a fellebbezés megengedett, de lemondott a fellebbezésről

294. Közigazgatási eljárás indulhat hivatalból, vagy az ügyfél kezdeményezésére is.

295. Jelölje meg, hogy milyen jogintézményeket nevez meg a Ptk. a szerződés megerősítésére!

- kötbér
- jogvesztés
- foglaló

296. A tulajdonostárs tulajdoni hányadára a többi tulajdonostársat harmadik személlyel szemben elővásárlási jog illeti meg.

297. Jelölje meg, hogy mikor jár szabadalmi oltalom egy találmánynak! Ha

- új
- feltalálói tevékenységen alapul
- iparilag alkalmazható

298. Jelölje meg, hogy melyek képezik a helyi önkormányzat feladatait!

- közterületek elnevezése
- településrendszer
- településfejlesztés

299. Jelölje meg, hogy mely kartellekre hoz példát a versenytörvény!

- piacfelosztó kartell
- területi kartell
- árkartell

300. Jelölje meg, hogy mely társaság (ok) számára kötelező felügyelő bizottság választása!

- Zrt., ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérík
- Nyrt. minden esetben

301. Jelölje meg, mely alábbi testületek képzik a gazdasági társaság szerveit!

- könyvvizsgáló
- felügyelő bizottság
- társaság tagjainak gyűlése
- ügyvezetés

302. A cégbíróság feladatai közi tartozik a kisebbségi jogok gyakorlását biztosító kérelmek elbírálása és a közhasznúvá minősítés is.

303. A jogi személy tulajdonosi ellenőrzését a felügyelő bizottság látja el.

304. A részvénytársaság az egyetlen gazdasági társaság, amely a társasági jogokról értékpapírt jogosult és köteles kiállítani.

305. Jelölje meg, hogy mikor nem alakulhat át jogi személy!

- jogutód nélkül megszűnése iránti eljárás van folyamatban
- jogi személlyel szemben alkalmazható bűntetőjogi intézkedés hatálya alatt áll
- csődeljárás alatt áll

306. A gazdasági társaságok alapító okirata lehet alapszabály társasági szerződés és létesítő okirat.

307. A kft esetében a jogszabály nem határozza meg a legkisebb alapítói vagyon nagyságát!

308. A kft legfőbb szerve a közgyűlés.

310. A részvénytársaság ügyvezetését az ügyvezető látja el.

311. Jelölje meg, hogy milyen esetei vannak vállalkozások összefonódásának!

- fúzió
- beolvadás
- irányításszerzés

312. Jelölje meg, hogy mely gazdálkodó szervezet alapítását kell a cégbíróságnál bejelenteni!

- egyéni cég
- szövetkezet

313. Jelölje meg, hogy milyen kritériumok jellemznek kötelezően minden gazdasági társaságot!

- jogi személyiségek
- a gazdasági társaságnak rendelkeznie kell az ügyvezetését és képviseletét ellátó állandó szervezettel
- a taguktól elkülönült vagyon
- a gazdasági társaság célja az üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatása

314. Jelölje meg, milyen módon szűnhet meg jogutódlással a gazdasági társaság!

- szétválással
- társasági forma váltással
- egyesüléssel

315. Jelölje meg, hogy mi számít társasági jogvitának!

- a tagok társasági jogviszonyával kapcsolatos, egymással szemben keletkezett jogvitája
- gazdasági társaság és a vezető tisztségviselője között, annak annak jogviszonyából eredő jogvita
- gazdasági társaságok üzleti viszonyaikra vonatkozó jogvita

316. Jogi személy határozott vagy határozatlan időre jöhet létre.

317. A törvényességi felügyeleti eljárásban a jogi személy belső viszonyaiban keletkezett jogosítő tények vizsgálatát végzi a bíróság.

318. Melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy létesítésére?

- jogi személy szabadon létesíthető
- jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre

319. A részvénytársaság legfőbb szerve a közgyűlés.

320. A kényszertörlési eljárás megindítását a cégbíróság rendeli el.

321. A cégbíróság töri a céget a céggel szemben követelés bejelentésére nem kerül sor, és a cég vagyonával kapcsolatos bejelentés vagy adatszolgáltatás nem érkezett.

322. Az államháztartás úgy is megfogalmazható, mint a közzeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere.

323. A személyes adatok kezelése jogoszerű, ha az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges.

324. A közigazgatási hatóság a hatáskörét és illetékességet az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja.

325. A feladatkör azt mutatja meg, hogy a konkrét ügyben milyen típusú közigazgatási szerv járhat el.

326. Jelölje meg, hogy melyek a hatósági tevékenység alap fajtái!

- hatósági felügyelet
- hatósági jogalkalmazás
- hatósági nyilvántartások vezetése
- hatósági szakmai és szolgáltatói tevékenység

327. Jelölje meg, hogy milyen feltétel (akár több is) teljesülése elégges ahhoz, hogy az adatkezelés jogoszerű legyen!

- az adatkezelés közérdekű feladat ellátásához szükséges
- az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél
- az érintett hozzájárulását adta a személyes adatai kezeléséhez

328. Az „opt-in” elv lényege, hogy az adatkezelés megkezdéséhez nincs szükség az alany beleegyezésére, de az adatait bármikor „kiszállhat”.

329. Az ügyfélre vonatkozó egyik alapelv a jogosrúség elve, azaz, hogy részrehajlás nélkül, jogosrűen járjon el.

330. Jelölje meg a kérelemre lefolytatandó jogorvoslati eljárásokat a közigazgatásban!

- fellebbezés

- közigazgatási per

331. A hatósági bizonyítványt a hatóság az ügyfél kérelmére, a felhasználás céljának feltüntetésével adat igazolására ad ki.

332. Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában és annak befejezését követően is korlátozás nélkül betekinthet az eljárás során keletkezett összes iratba.

333. Milyen szervezeti alrendszerei vannak a közigazgatási feladatoknak?

- önkormányzati
- államigazgatási

334. Az adatvédelem jelentése túlmutat az adatok védelmén, valójában az adatalanyok védelmére irányul.

335. Jelölje meg, hogy milyen jogokkal rendelkeznek a GDPR szerint azok a személyek, akiknek az adatait kezelik!

- hozzáférési jog
- törléshez való jog
- átlátható tájékoztatáshoz való jog

336. Jelölje meg, hogy milyen adatvédelmi jogérvényesítési lehetőségek állnak az érintettek rendelkezésére!

- hatósági vizsgálat kezdeményezése a NAIH-nál
- adatvédelmi pert indít

337. Főszabály szerint minden az ügyfél kérelmére induló közigazgatási eljárás sommás eljárásként vagy automatikus döntéshozatali eljárásként indul.

338. Jelölje meg, hogy melyik igaz az alábbi állításokból!

- az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az értintett az egyik fél
- az adatvédelem az adatalanyok védelmét jelenti
- az adatfeldolgozó csak meghatározott célból végezhet adatkezelést

339. Funkcióját tekintve mind a jogorvoslat, mind a végrehajtási eljárás csak esetleges szakasza közigazgatási hatósági eljárásnak.

340. Kapcsolódó eljárásról beszélünk, ha egy ügy elintézése érdekében az ügyfél több hatósággal is kapcsolatba kell, hogy lépjen.

341. Milyen eljárásban bírálhatja el a közigazgatási hatóság a kérelmét?

- teljes eljárásban

342. Hatósági ügy, ha a hatóság a döntésével

- jogot, kötelezettséget állapít meg
- ítéletet hoz közigazgatási jogvitában
- jogszertést állapít meg
- nyilvántartást vezet

343. Ideiglenes intézkedést tehet az illetékes hatóság, ha az szükséges kár vagy veszély elhárításához.

344. Jelölje meg, hogy milyen kötelezettségei vannak az adatkezelőnek az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) szerint!

- adatregisztert kell az adatkezelésről vezetni
- speciális esetekben adatvédelmi tisztségviselőt kell kijelölnie
- adatvédelmi hatásvizsgálatot kell végeznie

345. Jelölje meg, hogy milyen esetekben kerülhet sor a közigazgatási hatósági ügy soron kívüli intézésére!

- ha a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedést rendelt el
- ha az életveszélyteljes vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja
- ha a kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége indokolja

346. A gazdasági versenyhivatalnál automatikusan megindul a versenyfelügyeleti eljárás.

347. Jelölje meg, hogy mik az „antitrust” jog (versenykorlátozások) területei!

- gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma
- gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalma
- vállalkozások összefonódásának ellenőrzése

348. Jelölje meg, hogy mikor indulhat versenyfelügyeleti eljárás.

- kérélemre
- hivatalból
- panaszra
- bejelentésre

349. A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás miatt is.

350. Semmis szerződés esetén a teljesítés még követelhető.

351. Jelölje meg a kötelezettséget keztető jogi tényeket!

- szerződésből
- utaló magatartásból
- károkozásból
- egyoldalú jognyilatkozatból

352. A szerződés érvénytelen, ha semmis vagy sikertelen megtámadták.

353. A szerződés csak semmisség esetén érvénytelen.

354. Mire irányul a kötelezettség?

- dolog átadására
- tevékenységre
- tevékenységtől való tartózkodásra

355. Jelölje meg, hogy melyek a szerződési jog alapelvei!

- visszterhesség vélelme
- szerződési szabadság
- együttműködési kötelezettség
- különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél

356. Próbára vétele esetében a szerződés csak akkor hatályosul, ha a megtekintő erről nyilatkozik.

357. A szerződés szóban, írásban vagy ráutaló magatartással jön létre.

358. Jelölje meg a vállalkozási szerződés alapján a vállalkozót megillető jogokat!

- zálogjog
- vállalkozói díj

359. A bérleti szerződést nem kötelező, míg a haszonbérleti szerződést kötelező írásban megkötni.

360. A munkarend alatt a munkaidő beosztását értjük.

361. Mire irányulhatnak az atipikus munkaserződések!

- távmunka
- bedolgozói munka
- munkaerő-kölcsönzés

362. A munkavégzés kezdete – ha a munkaserződés másként nem rendelkezik – a munkaserződés megkötését követő munkanap.

363. Hogyan szüntethető meg a munkaviszony?

- közös megegyezéssel
- felmondással
- rendkívüli felmondással

364. A munkaszerződést írásbeli formában kell megkötni.

365. A felmondást mindenki fél (munkavállaló és munkáltató) köteles megindokolni.

366. A munkaszerződés főszabály szerint alaki kötöttség nélkül is megköthető.

367. Jelölje meg, hogy melyek a btk. szerinti intézkedések?

- pártfogó felügyelet
- vagyonelkobzás

368. A Btk. szerint részesnek minősül a felbujtó és a bűnsegéd.

369. A költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik az adócsalás, a költségvetési csalás és a jövedékkel való visszaélés elősegítése is.

370. Szándékosan követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában.

371. Közérdekű munka kiszabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható.

372. Bűntett az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyekre a törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.

373. A közérdekű munkát az elítélt díjazás ellenében végzi.

374. Melyek minősülnek a büntethetőséget kizáró oknak?

- gyermekkor
- kóros elmeállapot

375. A Btk. szerint a foglalkozástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy végleges hatályú.

376. A büntetőjogi felelősség differenciálásának elve szerint a szankciók súlya és szigora az elkövetett bűncselekménnyel arányban álljon.

377. Bűntett az a gondatlanságból elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény két évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.

378. A pénzbírság nem minősül a btk. szerinti büntetésnek.

379. Szabálysértési büntetésnek minősül az elzárás, a pénzbüntetés, a közmunka.

380. Senki sem tekinthető szabálysértés elkövetésében felelősnek mindaddig, amíg szabálysértési felelősséget a szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

381. Jelölje meg, hogy mi alapján indulhat szabálysértési eljárás!

- bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján
- szabálysértési hatóság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján
- helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés esetén
- feljelentés alapján

382. A szabálysértési elzárás bármely szabálysértési ügyben eljáró szerv vagy hatóság által kiszabható.

383. Szabálysértést valósít meg nem csak a szándék elkövetés, hanem a gondatlan elkövetés is.

384. Szabálysértési elzárást csak rendőrség szabhat ki.

385. A csődeljárást követően a cégt jogutód nélkül megszűnik.

386. A felszámolás elrendelését követően a hitelezők igényeit – a jogszabályban meghatározott időn belül – kötelesek a felszámolónak bejelenteni.

387. Jelölje meg, hogy melyik a csődeljárás kezdő időpontja!

- a csődeljárás elrendeléséről szóló végzés közzétételének napja

388. A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha a vagyonfelügyelővel szemben fennálló együttműködési kötelezettségét nem teljesíti.

389. A csődeljárás iránti kérelemhez többek között mit kell csatolni?

- a tagok előzetes egyetértését biztosító okiratot
- adós hitelezőinek névsorát

390. A felszámolási eljárás három szakaszból áll: a felszámolási eljárás és a felszámolás és a bírósági szakaszokból.

391. Ha a csődeljárás során az egyezség nem jön létre, a bíróság a csődeljárást megszünteti, az adós fizetésképtelenségét hivatalból állapítja meg és elrendeli az adós felszámolását.

392. A csődeljárást a felszámoló és a hitelező is kezdeményezhetik.

393. A csődeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezheti.

394. Csődeljárás nem kérhető például akkor, ha adós ellen felszámolási eljárás indult.

395. A felszámolás elrendeléséig az adós és a hitelező egyetértése esetén szünetelés kérhető.

396. Jelölje meg, hogy a felszámolást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik?

- hitelező
- adós
- végfelszámoló

397. Jelölje meg, hogy a felszámolás kezdeményezésekor ki számára kötelező a jogi képviselet?

- adós

398. Jelölje meg, hogy a csődeljárást milyen formában lehet kezdeményezni!

- elektronikus nyomtatványban

399. Csődeljárási kérelemhez adóbevallást is kell csatolni.

400. A szövetkezet átalakulhat zártkörűen működő részvénytársasággá.

401. Foglaló esetén a polgári jogi szabályozás nem követeli meg az írásbeliséget

402. Költségvetési támogatás nem nyújtható jogszabály vagy egyedi döntés alapján

403. A tanúvallomás tétele a hozzá tartozó ügyében megtagadható

404. A hipotézis a jogi norma része

405. A cégbíróság határozata mentesíthet a versenykorlátozó megállapodások alól

406. A szabadalmi oltalmat kizáró okok egyike a közrendbe ütközés

407. Az adós és a hitelező a zárómérleg benyújtását követően is egyezséget köthet

408. A megyei törvényszékek a magyar igazságszolgáltatási rendszer részei

409. A bíróság az adós felszámolását közhírré tételelhet elrendelheti

410. A szabadság mértéke a munkaserződés kötelező tartalmi elemei közé tartozik

411. Jelölje meg, hogy mi jellemzi a know-how-t

- vagyoni értéke van

- gyakorlatban felhasználható ismeret

412. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek szabadalmi oltalmat kizáró okok!

- közrendbe ütközik
- emberi klónozásra irányul
- állati test kezelésére szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárás

413. A szerzői művet a jogi védelemhez nem kell nyilvántartásba venni, mert a törvény a szerző egyéni, eredeti szellemi tevékenységből eredő alkotást védi.

414. A szomszédos jogok védelme azokra vonatkozik, akiknek a tevékenysége a szerzői mű felhasználása érdekében történik.

415. A törvényeket arab számmal jelöljük, míg a rendeleteket római számmal kell jelölni.

416. Jelölje meg, hogy mely állítás vagy állítások jellemzik a kötbért!

- káratalány funkciót tölt be
- kötbér után kamat kikötése semmis
- írásban köthető

417. Származékos tulajdonszerzésnek minősül a csere, az öröklés, vagy az adás-vétel útján történő szerzés is.

418. A használati mintaoltalom valamely termék egészének vagy részének megjelenésére kérhető, amelyet magának a terméknek vagy díszítésének a külső jellegzetességei eredményeznek.

419. Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik, a követelések főszabályként öt év alatt évülnek el

420. A Kormány a végrehajtó hatalom általános szerve.

421. A kötelelem tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelemben kikötött adósi magatartás

422. Jelölje meg, hogy melyek a szabadalmi oltalom korlátjai

- előhasználati jog
- továbbhasználati jog

423. A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétseresen köteles visszatéríteni

424. A szerzői jog az irodalom, a tudomány és a művészet körébe tartozó alkotások létrehozásának, felhasználásának sajátos szabályait foglalja magában.

425. A szerzőt kizártolag jog illeti meg a mű egészének vagy egy azonosítható részének bármilyen felhasználására.

426. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek igazak a foglalóra!

- a bíróság mérsékelheti
- írásbeliség nem kötelező
- kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja
- mértékét a Ptk. nem határozza meg

427. A 18. életév betöltése számít a jogképesség kezdetének

428. Melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek

- Csődgyezség nem teljesítésére hivatkozással kezdeményezett felszámolási eljárás
- Harmadik személy által teljesített kötelezettség
- Dologi kötelezettségi fizetési kötelezettsége

429. Az alapítvány kezdeményezettje és annak közeli hozzátartozója nem lehet a kuratórium tagja

430. Az alaptörvény társadalom belső rendjét, az államszervezet felépítését és az alapvető jogi szabályokat tartalmazza

431. A bíró döntésében független, csak a Bíróság elnöke utasíthatja

432. A munkaszerződés kötelező elemei: a felek megnevezése és lényeges adatai, az alapbér, a munkakör megnevezése

433. Adásvételi szerződés kötelező tartalmi elemei

- vételár
- tulajdonátruházási szándék
- eladó és vevő személye

434. Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik, melyek a cselekvőképesség fajtái!

- cselekvőképtelenség
- korlátozott cselekvőképesség
- cselekvőképesség

435. Jelölje meg kinek, illetve mely szervnek nyújtható költségvetési támogatás!

- aki/mely korábban még nem részesült költségvetési támogatásban
- aki/amely megfelel a rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményének
- aki/amely eleget tett a közzétételi kötelezettségének
- átlátható szervezetnek minősül

436. Jelölje meg, hogy melyek igazak a rendes bírósági szervezetre!

- dönt a közigazgatási határozatok törvényességéről
- dönt a magánjogi jogvitában
- dönt büntetőügyben

437. Jelölje meg, hogy melyek a jogi személyiség kritériumai az alábbi felsoroltak közül!

- Tagjaitól, illetve alapítójától elkülönített vagyon
- Ügyvezetését és képviseletét ellátó szervezet
- Önálló vagyoni felelősség
- Saját név, székhely
- Törvény által előírt mód, forma és cél

438. A birtokvédelem érvényre juttatása történhet

- Gazdasági úton (jegyző által)
- Bírósági úton
- Önhatalommal

439. A jog az emberhez kapcsolódik, így már az emberiség történetében a kezdetektől fogva jelen van.

440. A jog olyan általánosan érvényes normaoszszesség, amelyet a társadalom minden tagjának kötelező betartani.

441. A szokásjog abban tér el az írott jogtól, hogy nincs leírva.

442. Vélelemnek nevezük, amikor a jog egy valószínűíthető tényt valósnak tekint.

443. A vélem egyfajta jogi norma, míg a fikció nem.

444. A jogforrási hierarchia csúcsán a sarkalatos törvények állnak

445. Ha a törvény ellentmondásban van a rendelettel, az utóbbit kell figyelembe venni

446. Jelölje meg, hogy milyen hatályossága lehet a jogszabálynak

- területi
- időbeli
- szervi
- személyi

447. Az Alaptörvény szerint, csak olyan kölcsönt lehet felvenni, aminek eredményeképpen az államadóság nem haladná meg a GDP felét

448. Milyen kritériumoknak kell a jogszabálynak eleget tennie? A jogszabály legyen:

- általános
- közzétett
- világos, egyértelmű és ellentmondástól mentes
- lehetséges követelő, reális
- stabil
- a szabály és a hivatalos cselekvés között egyezést mutató
- megfeleljen az Alaptörvényből eredő tartalmi és formai követelményeknek
- illeszkedjen a jogrendszer egységébe
- megfeleljen a nemzetközi jogból és az európai uniós jogból eredő kötelezettségeknek
- megfeleljen a jogalkotás szakmai követelményeinek

449. Az Európai Unió nemzetközi jogalanyiságát a Lisszaboni Szerződés reformjai vezették be

450. Az Európai Bíróság Strasbourgban van

451. Az Európai Tanács nem vesz részt az uniós jogalkotásban

452. Az Európai Alkotmányszerződés 2005-ben került elfogadásra, és jelenleg is ez adja az uniós jog elsődleges jogi kereteit

453. Az irányelvek címzettjei csak tagállamok lehetnek

454. Jelölje meg a rendes jogalkotási eljárást!

- együttöntési eljárás

455. Jelölje meg az alábbiak közül azt/azokat a szakpolitiká(t)kat, amely/amelyek kizárolagos uniós hatáskörbe tartoznak

- vámunió
- kereskedelempolitika
- monetáris politika (ha pénznem az euro)

456. Jelölje meg az alábbiak közül azt/azokat a szakpolitiká(t)kat, amely/amelyek megosztott hatáskörbe tartoznak

- belső piaccal összefüggő szabályok, kivéve versenyjogi kérdések
- szociálpolitika
- gazdasági, társadalmi, területi kohézió
- mezőgazdaság, halászat
- környezetvédelem, fogyasztóvédelem, szállítás, energia, kutatás

457. Jelölje mely jellemző(k) igaz(ak) az Európai Bíróságra

- nem általános hatáskörű bíróság, a szerződésben meghatározott ügytípusokban járhat el
- székhelye Luxemburgban van
- A Bíróság 27 bíróból álló teljes ülésben, 15 bíróból álló nagytanácsban vagy három, illetve öt bíróból álló tanácsokban járhat el.

458. Jelölje mely jellemző(k) igaz(ak) az Európai Parlamentre!

- képviselőit 1979 óta közvetlenül választják
- az együttöntési eljárásban társjogalkotói szerepe van
- megválasztja az Európai Bizottság elnökét

459. A polgári jog az ember garantálja az ember személyiségenek védelmét és korlátozását

460. Ha valakit megsértenek a személyhez fűződő jogaiban, az csak polgári jogi úton kaphat elégtételt a jogszártéser

461. A gondnok köteles a gondnokolt vagyonát kezelní, de nem köteles a gondnokoltról személyesen gondoskodni

462. Az ember jogképessége csak a halálával szűnik meg

463. A polgári jogviszony közvetlen tárgya az a magatartás, amit a jogviszony alanyainak egymás irányába kell tanúsítaniuk

464. Melyek a polgári jogviszony elemei

- alanya
- tárgya
- tartalma

465. Mi jellemzi a polgári jogviszonyt

- általános
- egyenlő
- feltétlen

466. A birtok egy jog által elismert pozíció

467. A szomszédjogok a tulajdonjog törvényi korlátai

468. Fogalmilag kizárt, hogy a jogalap nélküli birtokos jóhiszemű legyen

469. Jelölje meg a zálog fajtáit

- kézizálog
- jelzálog

470. Jelölje meg az alábbiak közül mi hozhat létre elidegenítési és terhelési tilalmat

- jogszabály
- szerződés
- bírósági határozat

471. Jelölje meg az alábbiak közül azt/azokat az esetköröket, amely(ek)ben egyhangú döntéshozatalra van szükség közös tulajdon fennállása esetén!

- rendes gazdálkodás körét meghaladó kiadásokhoz
- az egész dolog feletti tulajdonjog átruházásához
- az egész dolog megterheléséhez vagy az egész dologra kiterjedő kötelezettségvállaláshoz

472. Jelölje, ki lehet birtokos

- aki a dolgot sajátjaként tartja hatalmában.
- aki a dolog időleges birtokára jogosító jogviszony alapján tartja hatalmában a dolgot
- akitől a tényleges hatalmat gyakorló (albirtokos) a birtokat származtatja (főbirtokos)
- akitől a dolog jogalap nélkül időlegesen más személy tényleges hatalmába került.

473. Mi/Melyek a közös tulajdon megszüntetésének módja(i)?

- megváltás
- értékesítés
- természetbeni megosztás

474. A tanult valamennyi gazdálkodó szervezet feletti törvényességi felügyeletet a cégbíróság látja el

475. A cégtörvény szerint a jogszabályban meghatározott cég létesítő okirata szerződésminta kitöltésével nem készíthető el

476. A Ctv. meghatározza a cég elnevezésére vonatkozó szabályokat, és meghatározza mi minősül székhelynek, telephelynek, fióktelepnek, foglalkozik továbbá a képviselettel, a céggéjyzési joggal és a szerződésmintával is

477. Az államháztartás önkormányzati alrendszerébe kizárolag a helyi önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat tartozik

478. A Kormány a központi költségvetésről szóló törvény tervezetét egyezteti a Költségvetési Tanáccsal is

479. A költségvetés formailag meghatározott tevékenységek pénzügyi alapja, tartalmilag pedig a várható bevételek és kiadások terve (előirányzat), illetve mérleg szerűen összeállított, kötelező érvényű és jogszabályban rögzített

480. Az Alaptörvény szerint a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával az Országgyűlés felhatalmazza a Pénzügyminisztert az abban meghatározott bevételek beszedésére és kiadások teljesítésére

481. Közfeladatnak minősül a jogszabályban meghatározott állami vagy önkormányzati feladat, amely ellátása költségvetési szervek alapításával és működtetésével vagy az azok ellátásához szükséges pénzügyi fedezet biztosításával valósul meg

482. A költségvetési bevételek és kiadások azok közgazdasági jellege szerint működési és felhalmozási bevételekre és kiadásokra, ezen belül kiemelt előirányzatokra oszthatók

483. Hiány esetén mindaddig, amíg az államadósság a teljes hazai össztermék felét meghaladja, a központi költségvetés végrehajtása során nem vehető fel olyan kölcsön, és nem vállalható olyan pénzügyi kötelezettség, amelynek következtében az államadósságnak a teljes hazai össztermékhez viszonyított aránya a megelőző évben fennállóhoz képest növekedne

484. A költségvetési szerv jogszabályban vagy az alapító okiratban meghatározott közfeladat ellátására létrejött jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet

485. Az ÁSZ az Országgyűlés pénzügyi és gazdasági ellenőrző szerve, ellenőrzéseit törvényességi, célszerűségi és eredményességi szempontok szerint végzi.

486. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek a központi költségvetés főbb bevételi forrásai

- kezesség-visszatérülés
- bírságbevételek
- uniós bevételek
- illetékek
- uniós bevételek
- kormány hitelek visszatérülése
- adók

487. Hogyan nyújtható támogatás

- pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül
- közigazgatási hatósági határozattal vagy hatósági szerződéssel
- támogatói okirattal vagy támogatási szerződéssel
- jogszabály vagy egyedi döntés alapján

488. Az alábbiakból jelölje meg a központi költségvetés kiadásait

- alapok támogatása
- felszámolásokkal kapcsolatos kiadások
- szanálással kapcsolatos kiadások
- magán - és egyéb jogi személyek kárterítése
- védelmi felkészítés előirányzatai
- nemzetközi elszámolások kiadásai

489. melyek az önkormányzatoknak nyújtható központi költségvetési támogatások

- működéséhez és ágazati feladatainak ellátásához nyújtandó támogatás
- helyi önkormányzatok által ellátandó feladatokra adott támogatás
- vis maior támogatás
- kiegészítő támogatás

490. Az alábbiakból melyek képezik az önkormányzat bevételeit

- átengedett központi adók
- közbevételek
- a központi költségvetési támogatások
- más gazdálkodó szervtől átvett bevétel
- saját bevételek

491. A Kincstár ellenőrzési jogköre a helyi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, társulás, térségi fejlesztési tanács és az általuk irányított költségvetési szerv milyen vizsgálatára terjed ki

- számviteli szabályok szerinti könyvezetési kötelezettségének,
- adatszolgáltatási kötelezettsége szabályszerű teljesítésének,
- éves költségvetési beszámolója megbízható, valós összképének

492. A köztársasági elnököt közvetve választják Magyarországon

493. Az önkormányzáshoz való jogot az Alaptörvény garantálja

494. A Kormány nevében a miniszterelnök hozhat kormányrendeletet

495. Az ügyészség politikailag független hierarchikus szervezet

497. Mi jellemzi a köztársasági elnököt

- legalább 35 éves férfi legyen?
- Magyarország államfője
- a Honvédség Főparancsnoka
- képviseli a nemzetiségeket
- kifejezi a nemzet egységét

498. Ki lehet a korámy tagja?

- miniszterelnök
- miniszter
- államtitkár

499. Mi jellemzi az önkormányzatokat

- jogi személyek
- a tulajdonosi szerkezetük átlátszó
- demokratikusan választott testület
- hatáskörében rendeletet hozhat
- legfőbb döntéshozó szerve a polgármesteri hivatal
- önállóan gazdálkodik

500. Hogyan csoportosíthatjuk az önkormányzatok feladatait

- kötelező
- államigazgatási
- önként vállalt

501. A kartelltilalom alól van lehetőség mentesülésre

502. A kartell lehet horizontális vagy vertikális is

503. Kartelltilalom alá eső megállapodás a polgári jog szabályai szerint semmis

504. Ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik

505. Az iparjogvédelem nem biztosít kizárolagos jogokat az oltalom tárgyának hasznosítására, használatára.

506. Feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló.

507. Csekély jelentőségű a nem versenytársak közötti megállapodás, ha a megállapodást kötő egyes feleknek a tőlük nem független vállalkozásokkal együttes piaci részesedése külön-külön az érintett piacok egyikén sem haladja meg a tizenöt százalékot

508. Jelölje meg, hogy mikor tilos az összehasonlító reklám

- Ha a versenytárs vagy annak neve, áruja, árujelzője vagy egyéb megjelölése jó hírnevből adódó tisztegtelen előny szerzésre vezethet.
- Ha az árut valamely védjeggyel vagy egyéb védett megjelöléssel ellátott más áru utánzataként vagy másolataként mutatja be.

- Ha a versenytárs vagy annak neve, áruja, árujelzője vagy egyéb megjelölése jó hírnevét sértheti

GAZDASÁGI JOG 2019 (GAZDINFO)

1. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Ha a csődeljárás során az egyezség nem jön létre, a bíróság a csődeljárást megszünteti, az adós fizetésképtelenségét hivatalból állapítja meg és elrendeli az adós felszámolását.

IGAZ

2. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A csődeljárást a felszámoló és a hitelezők is kezdeményezhetik!

HAMIS

3. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Csődeljárás kezdeményezése esetén jogi képviselet nem kötelező.

HAMIS

4. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A szabálysértési elzárást csak bíróság szabhat ki.

IGAZ

5. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Csődeljárás nem kérhető például akkor, ha adós ellen felszámolási eljárás indult.

IGAZ

6. Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a szerzői jogvédelem személyéhez fűződő jogai! ()

a. nyilvánosságra hozatal joga	IGAZ
b. felhasználás joga	IGAZ
c. hasznosítás joga	HAMIS
d. visszavonás joga	IGAZ
e. a mű egységének védelme (integritás)	IGAZ

7. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek szabadalmi oltalmat kizáró okok! ()

a. közrendbe ütközik	IGAZ
b. a társadalmi gazdasági rendkét sérti	HAMIS
c. emberi klónozásra irányul	IGAZ
d. állati test kezelésére szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárás	IGAZ

8. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Szabálysértést valósít meg nem csak a szándékos elkövetés, hanem a gondatlan elkövetés is.

IGAZ

9. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Csődeljárást esetén a bíróság felszámolót rendel ki.

HAMIS

10. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A csődeljárást követően a cége jogutód nélkül megszűnik.

HAMIS

11. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A fizetési haladék célja a csődvagyon megőrzése a hitelezőkkel történő egyezség érdekében.

IGAZ

12. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

Egyéni vállalkozó ellen sem csődeljárásnak, sem felszámolási eljárásnak nincs helye.

IGAZ

13. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés.

IGAZ

14. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges a szerzői alkotás szabad felhasználása! (✓)

- a. **idézés** **IGAZ**
- b. **tömegtájékoztatás** **IGAZ**
- c. **sokszorosítás** **HAMIS**
- d. **iskolai felhasználás** **IGAZ**
- e. **rendezvényen történő felhasználás** **HAMIS**

15. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek az iparjogvédelem területei! (✓)

- a. **találmányok (szabadalom)** **IGAZ**
- b. **sui generis adatbázisok** **HAMIS**
- c. **használati mintaoltalom** **IGAZ**
- d. **állatfajták** **HAMIS**
- e. **árujelzők** **IGAZ**
- f. **növényfajták** **HAMIS**

16. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A büntetőjogi felelősség differenciálásának elve szerint a szankciók súlya és szigora az elkövetett bűncselekménnyel arányban álljon.

IGAZ

17. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé! (✓)

- a. **elzárás** **IGAZ**
- b. **pénzbüntetés** **IGAZ**
- c. **pénzbírság** **HAMIS**

18. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú- és az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható-, büntetés helyett figyelmeztetés alkalmazható, amely a hatóság rosszallását kifejező, nevelő jellegű intézkedés.

IGAZ

19. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé!

(✓)

- a. **közvetítői szerződés** **IGAZ**
- b. **fuvarozási szerződés** **HAMIS**
- c. **vállalkozási szerződés** **HAMIS**

20. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé! (✓)

- a. halálbüntetés HAMIS
- b. szabadságvesztés IGAZ
- c. közmunka HAMIS
- d. közérdekű munka IGAZ

21. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelemhez többek között mit kell csatolni! (✓)

- a. a tagok előzetes egyetértését biztosító okiratot IGAZ
- b. adóbevallást HAMIS
- c. adós hitelezőinek névsorát IGAZ

22. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé! (✓)

- a. közvetítői szerződés HAMIS
- b. fuvarozási szerződés IGAZ
- c. vállalkozási szerződés IGAZ

23. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bűncselekmény bűntettnek minősül vagy vétségnek.

IGAZ

24. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon.

IGAZ

25. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

Bűntett az a szándékossal elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.

IGAZ

26. Jelölje meg a kötelemeketető jogi tényeket! (✓)

- a. szerződésből IGAZ
- b. utaló magatartásból IGAZ
- c. károkozásból IGAZ
- d. egyoldalú jognyilatkozatból IGAZ
- e. Érvénytelenségből HAMIS

27. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bérleti szerzőést nem kötelező, míg a haszonbérleti szerzőést kötelező írásban megkötni.

IGAZ

28. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé! (✓)

- a. közvetítői szerződés IGAZ
- b. fuvarozási szerződés HAMIS
- c. vállalkozási szerződés HAMIS
- d. bizományi szerződés IGAZ

29. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható.

IGAZ

30. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A haszonbérleti szerződést hosszabb időre kötik, mint a bérleti szerződést.

IGAZ

31. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Btk. szerint részesnek minősül a felbujtó és a búnsegéd.

IGAZ

32. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerzői művet a jogi védelemhez nem kell nyilvántartásba venni, mert a törvény a szerző egyéni, eredeti szellemi tevékenységből eredő alkotást védi.

IGAZ

33. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szomszédos jogok védelme azokra vonatkozik, akiknek a tevékenysége a szerzői mű felhasználása érdekében történik.

IGAZ

34. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ajándékot az ajándékozó főszabályként visszakövetelheti.

HAMIS

35. Igaz vagy Hamis? (✓)

A hatályos büntetőjogunk szankciórendszerét a jogkövetkezmények kettőssége jellemzi, mivel a törvény büntetések és intézkedések alkalmazását teszi lehetővé.

IGAZ

36. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bűnösség megnyilvánulási formái a szándékosság és a gondatlanság.

IGAZ

37. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A közérdekű munkát az elítélt díjazás ellenében végzi.

HAMIS

38. Jelölje, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet! (✓)

a. **kijavítást** **IGAZ**

b. **kicserélést** **IGAZ**

c. **arányos árleszállítást** **IGAZ**

d. **szerződéstől elállhat** **IGAZ**

e. **Semmit** **HAMIS**

39. Jelölje meg a szerződés megtámadásának okait! (✓)

a. **tévedés** **IGAZ**

b. **megtévesztés** **IGAZ**

c. **feltűnő értékaránytalanság** **IGAZ**

d. **jogszabályba ütközés** **HAMIS**

40. Jelölje meg, hogy a csődeljárást milyen formában lehet kezdeményezni! (✓)

a. szóban	HAMIS
b. papír alapon írásban	HAMIS
c. elektronikus nyomtatványban	IGAZ

41. Jelölje meg a csődeljárás célját! (✓)

a. az adós felszámolása	HAMIS
b. az adós fizetőképességének helyreállítása	IGAZ
c. az adós tevékenységének megszüntetése	HAMIS

42. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Akkor nyújtható be az adós felszámolás iránti kérelem, ha a követelés összege meghaladja a jogszabályban meghatározott értékhatárt.

IGAZ

43. Jelölje meg, hogy mire irányul a kötelem! (✓)

a. dolog átadására	IGAZ
b. tevékenységre	IGAZ
c. tevékenységtől való tartózkodásra	IGAZ
d. erkölcsi normák érvényesítésére	HAMIS

44. Jelölje meg, hogy milyen jogintézményeket nevez meg a Ptk. a szerződés megerősítésére! (✓)

a. kikötése	HAMIS
b. kezesség	HAMIS
c. foglaló	IGAZ
d. kötbér	IGAZ
e. előleg	HAMIS

45. Jelölje meg a szerződésszegés eseteit! (✓)

a. kötelezettségi késedelme	IGAZ
b. jogosult átvételi késedelme	IGAZ
c. hibás teljesítés	IGAZ
d. teljesítés megtagadása	IGAZ
e. teljesítés lehetetlenné válása	IGAZ

46. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Btk. szerint a foglalkozástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy véleges hatályú.

IGAZ

47. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Adós fizetésképtelensége esetén akkor kezdeményezheti a felszámolási eljárást, ha nem tud vagy nem akar csődeljárást kezdeményezni.

IGAZ

48. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha a végrehajtás eredménytelen volt.

IGAZ

49. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A szerződés érvénytelen, ha semmis vagy sikерrel megtámadták.

IGAZ

50. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felszámolás elrendeléséig az adós és a hitelező egyetértése esetén szünetelés kérhető.

IGAZ

51. Jelölje meg az alábbi állításokból, az ingatlan elbirtoklási idejére melyik igaz? (✓)

15 év   IGAZ

5 év   HAMIS

10 év   HAMIS

52. Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képzik a gazdasági társaság szerveit! (?)

könyvvizsgáló   IGAZ

felügyelő bizottság   IGAZ

társaság tagjainak gyűlése   IGAZ

munkavállalók érdekképviseleti szerve   HAMIS

ügyvezetés   IGAZ

53. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Becsületsértés: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás.

IGAZ

54. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mi befolyásolja az ember cselekvőképességét a jog szerint! (✓)

kor   IGAZ

gondnok nyilatkozata   HAMIS

mentális állapot   IGAZ

állampolgárság megléte   HAMIS

törvényes képviselő nyilatkozata   IGAZ

55. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A gazdasági társaságok alapító okirata lehet alapszabály társasági szerződés és létesítő okirat.

IGAZ

56. Jelölje meg, hogy mire irányulhatnak az atipikus munkaserződések! (✓)

távmunka   IGAZ

vállalkozói munkavégzés   HAMIS

bedolgozói munkaviszony   IGAZ

bizományosi munka   HAMIS

munkaerő-kölcsönzés   IGAZ

57. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, vagy a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre.

IGAZ

58. Jelölje meg az állam jogalanyiságára vonatkozó igaz állításokat! (?)

- a. **az államot a polgári jogi jogviszonyokban az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter képviseli.** **HAMIS**
- b. **az állam a polgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt** **IGAZ**
- c. **az állam egyszerre lehet közjogi és magánjogi jogalany** **IGAZ**

59. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A törvényeket arab számmal jelöljük, míg a rendeleteket római számmal kell jelölni.

HAMIS

60. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A cég székhelye, telephelye és fióktelepe olyan ingatlan lehet, amely a cég tulajdonát képezi, vagy amelynek használatára jogosult.

IGAZ

61. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?)

A munkarend alatt a munkavállaló beosztását értjük.

IGAZ

62. Jelölje meg, hogy az alábbi jogi személyek közül melyek azok a gazdasági társaságok, amelyeket a hatályos

Ptk. szerint alapítani lehet! (✓)

közkereseti társaság **IGAZ**

közös vállalat **HAMIS**

részvénytársaság **IGAZ**

korlátolt felelősségű társaság **IGAZ**

közkereseti társaság **IGAZ**

szövetkezet **IGAZ**

63. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Mivel az egyéni cég csak a vagyonával felel a kötelezettségeiért, egyéni cég tagja más társaság korlátlanul felelős tagja is lehet

HAMIS

64. Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek tartoznak a jogszabályok megismerését szolgáló hivatalos

lapok közé! (✓)

Nemzeti Jogszabálytár **HAMIS**

Jogi Fórum **HAMIS**

Tárcaközlöny **HAMIS**

Magyar Közlöny **IGAZ**

Jogtár **HAMIS**

65. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A jogi személy határozott vagy határozatlan időre jöhet létre.

IGAZ

66. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. (✓)

A törvényességi felügyeleti eljárásban a jogi személy belső viszonyaiban keletkezett jogszármányosító tények vizsgálatát végzi a bíróság.

IGAZ

67. Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy létesítésére! (✓)

jogi személy szabadon létesíthető **IGAZ**

a jogi személy a létesítő okirat tagok általi elfogadásával jön létre **HAMIS**

a jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre **IGAZ**

jogi személy csak határozatlan időre jöhet létre **HAMIS**

68. Jelölje meg, hogy milyen típusú részvényeket bocsáthat ki egy részvénytársaság! (✓)

elsőbbségi részvény	IGAZ
főrészvény	HAMIS
másodlagos részvény	HAMIS
kamatozó részvény	IGAZ
dolgozói részvény	IGAZ
törzsrezszvény	IGAZ

69. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen formában lehet jogi személyt létrehozni! (✓)

alapító okirat	IGAZ
alapszabály	IGAZ
cégbírósági határozat	HAMIS
társasági szerződés	IGAZ

70. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A felügyelőbizottság fő feladata a jogi személy képviselete.
HAMIS

71. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A megkötött munkaszerződés nem más, mint a munkaviszony létrehozására irányuló jogügylet, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával jön létre.

IGAZ

72. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az egyéni céget bármely természetes személy alakíthat.
HAMIS

73. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A zártkörű részvénytársaság operatív irányítást végző szerve az ügyvezető vagy ügyvezetők.
HAMIS

74. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A tilos önhatalom ellen a birtokos - a birtok megvédéséhez szükséges mértékben - önhatalommal is felléphet.

IGAZ

75. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A kft esetében a jogszabály nem határozza meg a legkisebb alapítói vagyon nagyságát!
HAMIS

76. Jelölje meg a szabadság fajtáját! (✓)

fizetés nélküli szabadság	IGAZ
szülési szabadság	IGAZ
rendes szabadság	HAMIS
betegszabadság	IGAZ

77. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az Országgyűlés akkor határozatképes, ha az ülésen az országgyűlesi képviselők több mint a fele jelen van.
IGAZ

78. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jóhírnév megsértése, ha valaki más személyre vagy és e személyt sértő valótlan tényt állít vagy valós tényt hamisan tüntet fel.

IGAZ

79. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervek NEM jogosultak törvényalkotásra! (?

Országgyűlés	HAMIS
Kormány	IGAZ
Alkotmánybíróság	IGAZ
Önkormányzatok képviselő testülete	IGAZ

80. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervekből állhat a kft-t. (✓)

felügyelő bizottság	IGAZ
közgyűlés	HAMIS
ügyvezetés	IGAZ
taggyűlés	IGAZ
igazgatóság	HAMIS

81. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogi személy törvényes képviselétét a vezető tisztségviselő látja el.

IGAZ

82. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A kft. legfőbb szerve a közgyűlés.

HAMIS

83. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogi személy tulajdonosi ellenőrzését a felügyelő bizottság látja el.

IGAZ

84. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyik, vagy melyek tartoznak a tulajdonjog elemei közé! (?)

a birtoklás joga	IGAZ
a használat joga	IGAZ
a hasznosítás joga	IGAZ
haszonélvezet	IGAZ

85. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkaszerződést írásbeli formában kell megkötni!

IGAZ

86. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki melyek jellemzők a gazdasági társaságokra! (✓)

állami elismerés	IGAZ
állandó szervezet	IGAZ
célalárendeltség	IGAZ
tulajdonos(ok) teljes felelőssége	HAMIS
alapítóktól, tulajdonosuktól elkülönült vagyon	IGAZ
korlátozott cselekvőképesség	HAMIS

87. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ingatlan elbirtoklási ideje tíz év.

HAMIS

88. Jelölje meg, hogy hogyan szüntethető meg a munkaviszony! (✓)

közös megegyezéssel	IGAZ
felmondással	IGAZ
jogutódlással	HAMIS
rendkívüli felmondással	IGAZ

89. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A cégbíróság feladatai közé tartozik a kisebbségi jogok gyakorlását biztosító kérelmek elbírálása és a közhasznúvá minősítés is.

IGAZ

90. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jog a gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség, amely a társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza, és az egyének és a közösség cselekvéseit alakítja.

IGAZ

91. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogosult a követelését másra átruházhatja.

IGAZ

92. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerződési jog alapelvei! (✓)

Visszterhesség véleménye	IGAZ
Szerződések írásbelisége	HAMIS
Szerződési szabadság	IGAZ
Együttműködési kötelezettség	IGAZ
Különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél	IGAZ

93. Jelölje meg, hogy mely állítás vagy állítások jellemzik a kötbért! (?)

káratalány funkciót tölt be	IGAZ
bánatpént jelent	HAMIS
kötbér után kamat kikötése semmis	IGAZ
bíróság nem mérsékelheti	HAMIS
írásban köthető ki	IGAZ

94. Jelölje meg, hogyan kerül sor a munkaviszony megszüntetésére! (✓)

munkáltató jogutód nélküli megszűnésével	HAMIS
munkavállaló halála esetén	HAMIS
azonnali felmondással	IGAZ
közös megegyezéssel	IGAZ

95. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Csődeljárás esetén az egyezségi javaslat megismerhetőségét a hitelezők számára a tárgyalás időpontját megelőzően biztosítani kell.

IGAZ

96. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A károsultat a kárenyhítési kötelezettség tereli.

IGAZ

97. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A 14.életévét be nem töltött személy jognyilatkozata minden esetben semmis, nevében és helyette a törvényes képviselője jár el.

IGAZ

98. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felszámolás elrendelését követően a hitelezők igényeiket – a jogszabályban meghatározott időn belül – kötelesek a felszámolónak bejelenteni.

IGAZ

99. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában és annak befejezését követően is korlátozás nélkül betekinthet az eljárás során keletkezett összes iratba.

IGAZ

100. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az anyagi jogforrás a jogalkotó szervet jelöli az elsőjogforrás a jog megjelenési formája (pl. törvény).

IGAZ

101. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkaidő a munkaviszonyból eredő munkavégzési kötelezettség időbeli kerete, azaz a munkaszerződés szerint a munkavállaló mennyi időt alatt köteles a munkát végezni, illetve a munkáltató rendelkezésére állni.

IGAZ

102. Jelölje meg a szabályosírtás esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket! (✓)

elővezetés **IGAZ**

elzárás **HAMIS**

szabályosírtási őrizet **IGAZ**

rendbírság **IGAZ**

103. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A méhmagzatnak az érve születésig dologi várománya van.

IGAZ

104. Jelölje meg, hogy bűncselekmény elkövetése esetén az alábbiakból melyik, vagy melyek

minősülnek mellékbüntetésnek! (✓)

közügyektől eltiltás **IGAZ**

megrovás **HAMIS**

kényszergyógykezelés **HAMIS**

jótájtéti munka **HAMIS**

105. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz, vagy hamis! (✓)

Az „opt-in” elv lényege, hogy az adatkezelés megkezdéséhez nincs szükség az alany beleegyezésére, de az adatalany bármikor „kiszállhat”.

HAMIS

106. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Szabályosírtási büntetésnek minősül az elzárás, a pénzbüntetés, a közmunka.

HAMIS

107. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkarend alatt a munkaidő beosztását értjük.

IGAZ

108. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! (✓)

adós ellen csődeljárás indult **HAMIS**

adós szünetelést kért az egyezsgökötés érdekében **HAMIS**

adós a csődegyezségen foglaltak ellenére nem telesített **IGAZ**

109. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az Állami Számvevőszék ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadást.

IGAZ

110. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A részvénytársaság az egyetlen gazdasági társaság, amely a társasági jogokról értékpapírt jogosult és köteles kiállítani.

IGAZ

111. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé! (✓)

**figyelmeztetés HAMIS
elkobzás HAMIS
közérdekű munka IGAZ**

112. Jelölje meg, hogy milyen feltétel (akár több is) teljesülése elégges ahhoz, hogy az adatkezelés jogoszerű legyen! (✓)

**az adatkezelés közérdekű feladat ellátásához szükséges IGAZ
az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél IGAZ
az érintett hozzájárulását adta a személyes adatai kezeléséhez IGAZ
az adatkezelés az adatkezelő gazdasági érdekében szükséges HAMIS**

113. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Próbára vétel esetében a szerződés csak akkor hatályosul, ha a megtekintő erről nyilatkozik.
HAMIS

114. Jelölje meg, hogy mely alábbi területek képezhetik a szerzői jog tárgyát! (?)

**formatervezési alkotás IGAZ
iparműszaki mű IGAZ
filmalkotás IGAZ
irodalmi mű IGAZ
építészeti alkotás IGAZ**

115. Jelölje meg, hogy milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv! (✓)

**jogi személy IGAZ
jogképességgel felruházott nem jogi személy IGAZ
állam IGAZ
természetes személy IGAZ**

116. Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabálynak! (✓)

**miniszteri rendelet IGAZ
miniszteri rendelet HAMIS
kormányrendelet IGAZ
törvény IGAZ**

117. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A hatóság az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági bizonyítványt ad ki, amely közokiratnak minősül.

IGAZ

118. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkaserződés főszabályként alaki kööttség nélkül is megköthető.
IGAZ

119. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?)

A Btk. szerint tetteknek minősül a társtettes, a közvetett tettek és a felbujtó.
HAMIS

120. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Származékos tulajdonszerzésnek minősül a csere, az öröklés, vagy az adás-vétel útján történő szerzés is.

HAMIS

121. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A részvénytársaság ügyvezetését az ügyvezető látja el.

HAMIS

122. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A használati mintaoltalom valamely termék egészének vagy részének megjelenésére kérhető, amelyet magának a terméknek vagy díszítésének a külső jellegzetességei eredményeznek.

HAMIS

123. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkaviszony kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését követő munkanap.

IGAZ

124. Jelölje meg, hogy milyen adatvédelmi jogérvényesítési lehetőségek állnak az érintettek rendelkezésére! (✓)

hatósági vizsgálat kezdeményezése a NAIH-nál **IGAZ**

adatvédelmi biztoshoz fordul **HAMIS**

a felelős miniszterhez fordul beadvánnyal **HAMIS**

adatvédelmi pert indít **IGAZ**

125. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogi személy székhelye a jogi személy bejegyzett irodája, ahol a jogi személynek biztosítania kell a részére címzett jognyilatkozatok fogadását és a jogi személy jogszabályban meghatározott iratainak elérhetőségét.

IGAZ

126. Jelölje meg, hogy az ajándék főszabályként mikor követelhető vissza! (✓)

téves feltevés esetén **IGAZ**

tévedés esetén **HAMIS**

ajándékozó létfenntartása veszélybe került **IGAZ**

127. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A személyes adatok kezelése jogosztaló, ha az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges.

HAMIS

128. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv! (✓)

természetes személy **IGAZ**

nem jogképes személy **HAMIS**

költségvetési személy **HAMIS**

cselekvőképes személy **HAMIS**

jogi személy **IGAZ**

129. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felmondást mindenki fél (munkavállaló és munkáltató) köteles megindokolni.

HAMIS

130. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az államháztartás úgy is megfogalmazható, mint a közzeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere.

IGAZ

131. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki vagy kik kérvényezhetik a holtnak nyilvánítást! (✓)

ügyész	IGAZ
az eltűnt személy közelí hozzáartozója	IGAZ
bárki, aki úgy tudja, hogy az adott személy meghalt	HAMIS
gyámhatóság	IGAZ
bíróság	HAMIS

132. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Cselekvőképességnak nevezük, amikor valaki a saját akarat-elhatározásából saját nevében jogokat szerezhet, kötelezettséget vállalhat.

IGAZ

133. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik, a követelések főszabályként öt év alatt évülnek el.

IGAZ

134. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése! (✓)

a NAV és a helyi önkormányzatok adóztatási és egyéb bevételszerző tevékenységére	IGAZ
a központi költségvetésből gazdálkodó szervezetekre (intézményekre)	IGAZ
a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadásra	IGAZ
az MNB gazdálkodására	IGAZ

135. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé! (✓)

bizományi szerződés	HAMIS
megbízási szerződés	IGAZ
vállalkozási szerződés	IGAZ

136. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felszámolási eljárásban adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti.

HAMIS

137. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Kormány a végrehajtó hatalom általános szerve.

IGAZ

138. Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit! (?)

személyegyesüléssel	IGAZ
kötelezet késedelmével	IGAZ
kötelezet jogutód nélküli megszűnésével	HAMIS
a szolgáltatás teljesítésével	IGAZ
hibás teljesítéssel	HAMIS

139. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerzői jogon alapuló vagyoni jogok! (✓)

visszavonás	HAMIS
átdolgozás	IGAZ
terjesztés	IGAZ
kiállítás	IGAZ
többszörözés	IGAZ

140. Jelölje meg, hogy melyik a közkereseti társaság legfőbb szerve! (✓)

igazgató tanács	HAMIS
ügyvezetés	HAMIS
igazgatóság	HAMIS
a tagok gyűlése	IGAZ

141. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Semmis szerződés esetén a teljesítés még követelhető.

HAMIS

142. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?)

A kötelem tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelemben kikötött adósi magatartás

IGAZ

143. Jelölje meg, hogy mikor nem alakulhat át jogi személy! (✓)

jogutód nélküli megszűnése iránti eljárás van folyamatban	IGAZ
jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedés hatálya alatt áll	IGAZ
csődeljárás alatt áll	IGAZ

144. Jelölje meg, hogy csődeljárás esetén a bíróság kit rendel ki! (✓)

felszámolót	HAMIS
végelszámolót	HAMIS
vagyonfelügyelőt	IGAZ

145. Jelölje meg, a vállalkozási szerződés alapján a vállalkozót megillető jogokat! (✓)

zálogjog	IGAZ
indokolt többletmunka elvégzése	HAMIS
indokolt pótmunka elvégzése	HAMIS
vállalkozói díj	IGAZ

146. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az adatvédelem jelentése túlmutat az adatok védelmén, valójában az adatalanyok védelmére irányul.

IGAZ

147. Jelölje meg az EU tagországainak számát! (✓)

20	HAMIS
25	HAMIS
28	IGAZ

148. Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit! (✓)

adós követeléseit az esedékességekkel behajtani	HAMIS
évente közbenső mérlegeket készíteni	IGAZ
hitelezői igényeket nyilvántartásba venni	IGAZ

149. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felek a munkaszerződést egyoldalúan is módosíthatják.

HAMIS

150. Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást! (✓)
- a. **egyéni cég tagja** IGAZ
  - b. **kiskorú személy** IGAZ
  - c. **akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítétek, amíg az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül** IGAZ
  - d. **gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja** IGAZ
  - e. **magyar állampolgár** HAMIS
151. Az egyezségi tárgyalás során a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet és a hitelezők megállapodhatnak: (✓)
- a felszámoló személyéről** HAMIS
  - a kielégítések arányáról és módjáról** IGAZ
  - a teljesítési határidő módosításáról** IGAZ
  - a kielégítés sorrendjéről** IGAZ
152. Jelölje meg, hogy mely hatósági eljárások nem tartoznak az Ákr. hatálya alá! (✓)
- versenyfelügyeleti eljárás** IGAZ
  - hatósági bizonyítvány kiadása** HAMIS
  - adó-, ill. vámigazgatási eljárás** IGAZ
  - anyakönyvezetési eljárás** HAMIS
  - szabálysértési eljárás** IGAZ
153. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)
- Senki sem tekinthető szabálysértés elkövetésében felelősnek mindaddig, amíg szabálysértési felelősséget a szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.
- IGAZ
154. Jelölje meg, hogy melyek a szabadalmi oltalom korlátjai! (✓)
- találmánybitorlás** HAMIS
  - előhasználati jog** IGAZ
  - szabadalombitorlás** HAMIS
  - tranzitárú** HAMIS
  - továbbhasználati jog** IGAZ
155. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)
- Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének feltétele, hogy a vállalkozni kívánó természetes személy e szándékát bejelentse a nyilvántartást végző hatóságnak.
- IGAZ
156. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)
- A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás hibája miatt is.
- IGAZ
157. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül felszámolást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik! (✓)
- felszámoló** HAMIS
  - hitelező** IGAZ
  - adós** IGAZ
  - végfelszámoló** IGAZ
158. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)
- Szándékosan követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában.
- HAMIS

159. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha az adós a csődegezség ellenére nem fizetett.

IGAZ

160. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétseresen köteles visszatéríteni.

IGAZ

161. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az Alaptörvényben csak a legfontosabb jogi alaptételek találhatók, a garanciális jellegű kívánalmakat sarkalatos törvények bontják ki.

IGAZ

162. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A közigazgatási hatósági ügy intéséből kizárt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos megítélése vagy akinek a jogát az ügy közvetlenül érinti.

IGAZ

163. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra! (✓)

a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik **IGAZ**

a bíróság végzéssel elrendelte a cég felszámolását **IGAZ**

eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén **IGAZ**

164. Jelölje meg, hogy melyik a csődeljárás kezdő időpontja! (✓)

a csődeljárás elrendeléséről szóló végzés közzétételének napja **IGAZ**

a csődeljárás elrendeléséről szóló ítélet közzétételének napja **HAMIS**

a hitelezőknek küldött értesítés napja **HAMIS**

165. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha a vagyonfelügyelővel szemben fennálló együttműködési kötelezettségét nem teljesíti.

IGAZ

166. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szabálysértési elzárás bármely szabálysértési ügyben eljáró szerv vagy hatóság által kiszabható.

HAMIS

167. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Gazdasági Versenyhivatalnál automatikusan megindul a versenyfelügyeleti eljárás.

IGAZ

168. Jelölje meg a szerződés megszüntetésének eseteit! (✓)

a felek megállapodásával **IGAZ**

bánatpént adásával **HAMIS**

bíróság által **IGAZ**

egyoldalú jognyilatkozattal **IGAZ**

169. Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő

kötelezettségek! (✓)

munkabér fizetése **IGAZ**

közműdíj **IGAZ**

végkielégítés fizetése **IGAZ**

170. Jelölje meg, hogy melyik, vagy melyek a Btk. szerinti intézkedések! (✓)

pártfogó felügyelet	IGAZ
vagyönkörözés	IGAZ
kiutasítás	HAMIS

171. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető jogok! (?)

szabadság	IGAZ
együttműködés munkatársaival	HAMIS
személyes munkavégzés	IGAZ
munkaképes állapotban megjelenés	HAMIS
biztonságos munkakörnyezet	IGAZ

172. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Funkcióját tekintve mind a jogorvoslat, mind a végrehajtási eljárás csak esetleges szakasza a közigazgatási hatósági eljárásnak.

IGAZ

173. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a gazdálkodás rendjét sértő

bűncselekmények közé!	(✓)
vesztegetés	HAMIS
csődbűncselekmény	IGAZ
a számvitel rendjének megsértése	IGAZ
költségvetési csalás	HAMIS

174. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok! (?)

munkavállaló utasítása	IGAZ
munkavállaló figyelmeztetése	IGAZ
munkavállaló foglalkoztatása	HAMIS
munkabér fizetése	HAMIS
biztonságos munkakörülmények biztosítása	HAMIS

175. Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek

teljesülése esetén!	(✓)
három éven belül	HAMIS
nem követelhető vissza	HAMIS
egy éven belül	HAMIS
általános elévülési időn belül	IGAZ

176. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerzői jog az irodalom, a tudomány és a művészet körébe tartozó alkotások létrehozásának, felhasználásának sajátos szabályait foglalja magában.

IGAZ

177. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az előszerződést a szerződésre előírt alakban kell megkötni!

IGAZ

178. Jelölje meg, hogy mely alábbiak közül melyek a közvetlen irányítás vagylagos feltételei! Ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen (✓)

- a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvénnyel, illetőleg a szavazati jogok több mint 50%-val rendelkezik
- jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására
- ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni

IGAZ

IGAZ

IGAZ

179. Jelölje meg, hogy milyen jogokkal rendelkeznek a GDPR szerint azok a személyek, akiknek az adatait kezelik! (✓)

hozzáférési jog	IGAZ
törleszhető jog	IGAZ
átlátható tájékoztatáshoz való jog	IGAZ
adathordozáshoz való jog	HAMIS

180. Jelölje meg, hogy milyen módon szűnhet meg jogutódlással a gazdasági társaság! (✓)

szétválással	IGAZ
végeleszámolási eljárással	HAMIS
társasági forma váltással	IGAZ
felszámolási eljárással	HAMIS
egyesüléssel	IGAZ

181. Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy szétválására! (✓)

- Különválasztás esetén a jogi személy fennmarad. HAMIS
- Kiválasztás esetén a jogi személy vagyonának egy része a kiválasztással létrejövő jogi személyre mint jogutódra száll át. IGAZ
- A jogi személy szétválása különválasztás vagy kiválasztás útján is történhet. IGAZ
- Kiválasztás esetén a jogi személy megszűnik. HAMIS

182. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A kényszertörlesztési eljárás megindítását a cégbíróság rendeli el.

IGAZ

183. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek minősülnek a büntethetőséget kizáró oknak! (✓)

tévedés	HAMIS
gyermekkor	IGAZ
feledékenység	HAMIS
kóros elmeállapot	IGAZ

184. Jelölje meg, hogy milyen kritériumok jellemeznek kötelező minden gazdasági társaságot! (✓)

- jogi személyiségek IGAZ
- A tagok meghatározhatják közösen, hogy mely tag(ok) részesedjenek a nyereségből, ill. mely tagok viseljék a veszteséget. HAMIS
- A gazdasági társaságnak rendelkeznie kell az ügyvezetését és képviseletét ellátó állandó szervezettel IGAZ
- a taguktól elkülönült vagyon IGAZ
- a gazdasági társaság célja az üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatása IGAZ

185. Jelölje meg, hogy amennyiben a tulajdonátruházó szerződéseket (✓)

adásvételi	IGAZ
bizományosi	HAMIS
ajándékozási	IGAZ
csere	IGAZ

186. Jelölje meg, hogy mi számít társasági jogvitának (✓)

a tagok társasági jogviszonyával kapcsolatos, egymással szemben keletkezett jogvitája IGAZ
gazdasági társaság és a vezető tisztségviselője között, annak jogviszonyából eredő jogvita IGAZ
a gazdasági társaság és a tagja közti, a társasági jogviszonyból eredő jogvita IGAZ
gazdasági társaságok üzleti viszonyaikra vonatkozó jogvita IGAZ
gazdasági társaság és hitelezők közötti jogvita HAMIS

187. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerzőt kizárolagos jog illeti meg a mű egészének vagy egy azonosítható részének bármilyen felhasználására.

IGAZ

188. Jelölje meg, hogy a vállalkozó hogyan köteles a tevékenység végzésének feltételeit megszervezni! (✓)

biztosítania kell a tevékenység gazdaságos elvégzését	IGAZ
biztosítania kell a tevékenység biztonságos befejezését	IGAZ
biztosítania kell a tevékenység szakszerű elvégzését	IGAZ
biztosítania kell a határidőre történő befejezését	IGAZ

189. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mit tehet a korlátozottan cselekvőképes személy a törvényes képviselőjének közreműködése nélkül! (✓)

mindenféle szerződést köthet, de csak írásban	HAMIS
akár nagyobb ajándékot is elfogadhat	HAMIS
akár nagyobb ajándékot is adhat	HAMIS
rendelkezhet a munkájával szerzett jövedelmével	IGAZ
hétköznapi életvitelhez tartozó szerződéseket köthet	IGAZ
tehet olyan jognyilatkozatot, amire a törvény felhatalmazza	IGAZ

190. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból a Köztársasági elnökre melyik igaz, vagy melyek igazak! (✓)

Magyarország államföre	IGAZ
az Országgyűlés választja	IGAZ
kinevez a miniszterelnököt	IGAZ
törvényeket alkothat	HAMIS

191. Jelölje meg a törvény kezdeményezésére jogosultakat! (✓)

bármely országgyűlési képviselő	IGAZ
legfőbb ügyész	HAMIS
köztaársasági elnök	IGAZ
Kormány	IGAZ
országgyűlési bizottság	IGAZ

192. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek igazak a foglalóra! (✓)

a bíróság mérsékelheti	IGAZ
kötelező írásban rögzíteni	HAMIS
írásbeliség nem kötelező	IGAZ
kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja	IGAZ
mértékét a Ptk. nem határozza meg	IGAZ

193. Jelölje meg az ingatlan tulajdonjogának kisajátításával kapcsolatos feltételeket! (✓)

közérdekű célra történhet	IGAZ
azonnali, teljes és feltétlen kártérítés mellett történhet	IGAZ
kivételes esetben történhet	IGAZ
miniszteri jóváhagyáshoz kötött	IGAZ

194. Jelölje meg, hogy melyek igazak a Kormányra! (✓)

a közigazgatás legfőbb szerve	IGAZ
az Országgyűlésnek felel	IGAZ
a végrehajtó hatalom általános szerve	IGAZ

195. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?

Költségvetési támogatás támogatási döntés alapján, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül nyújtható.

IGAZ

196. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A személyhez fűződő jogok megsértésének szankciója lehet a jogszabály megállapítása, az attól való eltiltás, az elégtétel, illetve az előző állapot helyreállítása vagy akár kártérítés.

HAMIS

197. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az Alkotmánybíróság ítéettel dönt.

HAMIS

198. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek nem része(i) a tisztelettel versenytilalmának! (?)

jellegbitorlás	HAMIS
gazdasági erőfölény szerzése	IGAZ
a Versenyhivatal eljárása	HAMIS
bojkott felhívás	IGAZ
hírnérvontás	HAMIS

199. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Munkaviszony létesítésekor a próbaidőt mindenki kell tölteni.

HAMIS

200. Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képezik a gazdasági társaság szerveit! (?)

könyvvizsgáló	IGAZ
felügyelő bizottság	IGAZ
társaság tagjainak gyűlése	HAMIS
munkavállalók érdekképviseleti szerve	HAMIS
ügyvezetés	IGAZ

201. Jelölje meg, az önkormányzat feladatkörébe tartozó funkciókat! (✓)

önkormányzati jelképek alkotása	IGAZ
törvény módosításának kezdeményezése az Országgyűlésben	HAMIS
a helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés	IGAZ
érdek-képviseleti szövetség létrehozása	IGAZ

202. Jelölje meg, hogy a munkavállaló mikor mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettségének teljesítése alól! (✓)

kötelező orvosi vizsgálat tartamára	IGAZ
elháríthatatlan ok miatti indokolt távollét tartamára	IGAZ
hözöttartozó halálakor kettő munkanapra	IGAZ
bíróság vagy hatóság felhívására	IGAZ

203. Jelölje meg, hogy mely alábbi jellemzők képezhetik a hátrányos megkülönböztetés alapját! (✓)

nem	IGAZ
vallás	IGAZ
faj	IGAZ
nyelv	IGAZ

204. Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) számára kötelező felügyelő bizottság választása! (✓)
- a. Zrt., ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérik
HAMIS
  - b. Zrt. minden esetben IGAZ
  - c. Nyrt., csak, ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérik
HAMIS
  - d. Nyrt. minden esetben IGAZ
205. Jelölje meg, hogy a milyen esetekben kerülhet sor a közigazgatási hatósági ügy soron kívüli intézésére! (✓)
- ha a hatóság érdeke megkívánja HAMIS
  - ha a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedést rendelt el IGAZ
  - ha az életveszélyteljes vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja IGAZ
  - ha az ügyfél érdeke megkívánja HAMIS
  - ha a kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége indokolja IGAZ
206. Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! (?)
- közös megegyezéssel HAMIS
  - határozott idejű munkaszerződés lejártával IGAZ
  - munkavállaló halála esetén IGAZ
  - felmondással HAMIS
  - munkáltató jogutód nélküli megszűnésével IGAZ
207. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik személyiségi jog megsértését szankcionálja a Büntető Törvénykönyv! (✓)
- emberi méltóság megsértése IGAZ
  - becsület megsértése IGAZ
  - élet, személyes szabadság megsértése IGAZ
  - levéltitok megsértése HAMIS
  - személy hátrányos megkülönböztetése IGAZ
208. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)
- A vállalkozási szerződés esetében a megrendelőnek a létrehozott rendeltetésszerű használatra alkalmas művet nem kell átvennie, ha elégedetlen a vállalkozó teljesítésével.
- HAMIS
209. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)
- Közigazgatási ügyben jogorvoslati eljárást az ügyfél nem kezdeményezhet, azt minden esetben a hatóság hivatalból folytatja le.
- HAMIS
210. Jelölje meg, hogy mi alapján indulhat szabálysértési eljárás! (✓)
- bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ
  - szabálysértési hatóság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ
  - helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés esetén IGAZ
  - feljelentés alapján IGAZ
211. Jelölje meg az államháztartás alapelveit! (✓)
- részletezetesség IGAZ
  - éves költségvetés alapján történő gazdálkodás IGAZ
  - nyilvánosság IGAZ
212. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)
- Az adatvédelem jelentése megegyezik az adatok védelmével.
- HAMIS

213. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az államháztartás ellenőrzésének célja az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása.

IGAZ

214. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ingóság elbirtoklási ideje tíz év.

IGAZ

215. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A részvénytársaság legfőbb szerve a taggyűlés.

HAMIS

216. Jelölje meg, hogy mikor indulhat versenyfelügyeleti eljárás. (✓)

kérelemre **IGAZ**

hivatalból **IGAZ**

panaszra **IGAZ**

feljelentésre HAMIS

bejelentésre IGAZ

217. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogszabály mindenkorán a kihirdetésétől hatályos.

HAMIS

218. Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! (✓)

jogviszonyváltással IGAZ

közös megegyezéssel HAMIS

munkavállaló halála esetén IGAZ

felmondással HAMIS

219. Jelölje meg, hogy mely esetekben szűnik meg vagy kerül megszüntetésre az egyéni cég! (✓)

a cégbíróság megszűntnek nyilvánítja IGAZ

a tag elhatározza a cég jogutód nélküli megszűnését, vagy jogutódlással történő megszűnését IGAZ

a cégbíróság a tag kérésére megszünteti HAMIS

az alapító okiratban meghatározott időtartam eltelt IGAZ

220. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkavégzés kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését követő munkanap.

IGAZ

221. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A GVH feladatai hatékonyabb, eredményesebb ellátása érdekében ágazati vizsgálatot és piackutatást végez.

IGAZ

222. Jelölje meg, hogy felszámolás kezdeményezésekor ki számára kötelező a jogi képviselet! (✓)

adós IGAZ

végelszámoló HAMIS

hitelező HAMIS

223. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Főszabály szerint minden az ügyfél kérelmére induló közigazgatási eljárás sommás eljárásokként vagy automatikus döntéshozatali eljárásokként indul.

IGAZ

224. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás a kft-re igaz vagy hamis! (✓)

A kft-t a cégbíróság veszi nyilvántartásba.

IGAZ

225. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerződés szóban, írásban vagy ráutaló magatartással jön létre.

IGAZ

226. Jelölje meg, hogy milyen kötelezettségei vannak az adatkezelőnek az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) szerint! (✓)

adatregisztert kell az adatkezelési tevékenységről vezetni **IGAZ**

speciális esetekben adatvédelmi tisztségviselőt kell kijelölnie **IGAZ**

adatvédelmi hatásvizsgálatot kell végeznie **IGAZ**

227. Jelölje meg, hogy mikor végleges a közigazgatási hatóság döntése! (✓)

ha a fellebbezés megengedett, de lemondta a fellebbezésről **IGAZ**

az ügyfél a fellebbezésről lemondott **IGAZ**

ha a közigazgatási hatóság közölte az érintettekkel a döntését **IGAZ**

ha azt a hatóság már nem változtatja meg **IGAZ**

ha a fellebbezésre rendelkezésre álló határidő eltelt úgy, hogy nem fellebbeztek **IGAZ**

228. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A rendeletek és az irányelvek jelentik az EU elsődleges jogforrását, a határozatok és az ajánlások a másodlagos (származékos) jogforrásokat.

HAMIS

229. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felszámolási eljárás három szakaszból áll: a felszámolási eljárás a felszámolás és a bírósági szakaszokból.

IGAZ

230. Jelölje meg hogy az alább felsoroltak közül melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon! (✓)

Alkotmánybíróság **IGAZ**

Kúria **HAMIS**

Ítélezőtáblák **HAMIS**

közigazgatási és munkaügyi bíróságok **HAMIS**

megyei törvényszékek **HAMIS**

járási bíróságok **HAMIS**

231. Jelölje meg, hogy csődeljárást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik! (✓)

bíróság **HAMIS**

adós **IGAZ**

felszámoló **HAMIS**

232. Jelölje meg, hogy mely adatokat tartalmaz kötelezően a céggéjegyzék! (✓)

a cég adószámát **IGAZ**

a cég pénzforgalmi számláit vezető pénzforgalmi szolgáltatók nevét és székhelyét **HAMIS**

a cég jegyzett tőkéjét, a képviseleti módját **IGAZ**

a cég nevét és céggéjékszámát, székhelyét **IGAZ**

a létesítő okirat keltét és fő tevékenységét **IGAZ**

233. Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban ki az ügyfél! (✓)

akinek (amelynek) jogát, jogos érdekét vagy jogi helyzetét az ügy érinti **IGAZ**

akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak **IGAZ**

akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz **IGAZ**

234. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Normatív határozatot az Országgyűlés, normatív utasítást a Miniszterelnök hozhat.

IGAZ

235. Jelölje meg, a jogi személy jogutódlással történő megszűnésének eseteit! (✓)

különválás **IGAZ**

összeolvadás **IGAZ**

beolvadás **IGAZ**

236. Jelölje meg a szabálysértés esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket! (✓)

elzárás **HAMIS**

szabálysértési őrizet **IGAZ**

elővezetés **IGAZ**

rendbírság **IGAZ**

237. Jelölje meg, hogy melyik igaz az alábbi állításokból! (✓)

a. az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél **IGAZ**

b. az adatvédelem az adatalanyok védelmét jelenti **IGAZ**

c. az adatfeldolgozó csak meghatározott célból végezhet adatkezelést **IGAZ**

d. az az adatkezelőnek kell bizonyítani a szabályok betartását, nem pedig a hatóságnak a szabálysértést **HAMIS**

238. Jelölje meg, melyek az EU legfontosabb pénzügyi intézményeit! (✓)

Európai Beruházási Bank **IGAZ**

Európai Számvérvédelem **IGAZ**

Világbank **HAMIS**

Európai Központi Bank **IGAZ**

239. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A csődeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezheti!

HAMIS

240. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé! (✓)

pénzbüntetés **HAMIS**

pénzbírság **IGAZ**

elzárás **IGAZ**

közérdekű munka **IGAZ**

241. Jelölje meg a kötelemfakasztó jogi tényeket! (✓)

utaló magatartásból **IGAZ**

egyoldalú jognyilatkozatból **IGAZ**

érvénytelenségből **HAMIS**

károkozásból **IGAZ**

szerződésből **IGAZ**

242. Jelölje meg az alapítvány ügyvezető szervét! (✓)

moratórium **HAMIS**

kuratórium **IGAZ**

oratórium **HAMIS**

243. Jelölje meg, hogy mi jellemzi a know-how-t! ()

vagyoni értéke van	IGAZ
gyakorlatban felhasználható ismeret	IGAZ
nem ruházható át másra	HAMIS
korlátozottan hozzáférhető	HAMIS
lajstromozni szükséges	HAMIS

244. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Közérdekkű munka kissabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható.

HAMIS

245. Jelölje meg, hogy mik az „antitrust” jog (versenykorlátozások) területei! ()

gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma	IGAZ
tisztegtelen verseny tilalma	HAMIS
gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalma	IGAZ
vállalkozások összefonódásának ellenőrzése	IGAZ
az üzleti döntések tisztegtelen befolyásolásának tilalma	HAMIS

246. Jelölje meg az államháztartás alapelveit! ()

teljesség	IGAZ
valódiság	IGAZ
egységesség	IGAZ

247. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges mentességet kapni a versenykorlátozó

megállapodások alól! (☒)	
törvényimentesség alapján	IGAZ
cégbírósági határozattal	HAMIS
csoporthatározat alapján	IGAZ
egyedi mentesség alapján	IGAZ

248. Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik igaz, vagy melyek igazak! ()

- a. A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót, illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg. IGAZ
- b. A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, ha elégedetlenek a társaság ügyvezetésével, hogy mentse fel az ügyvezetést a tevékenységek végzése alól. HAMIS
- c. A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását. HAMIS

249. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

A szerződés csak semmisség esetén érvénytelen.

HAMIS

250. Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) legfőbb szerve a közgyűlés! ()

Betéti társaság	HAMIS
Részvénnytársaság	IGAZ
Közkereseti társaság	HAMIS
Korlátolt felelőségű társaság.	HAMIS

251. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! (✓)

adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt **IGAZ**
adós szünetelést kért az egyezsgökötés érdekében **HAMIS**
adós a csődlegezségben foglaltak ellenére nem telesített **IGAZ**

252. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogi norma a jog legkisebb önállóan értelmezhető egysége.
IGAZ

253. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jog fogalma szorosan kapcsolódik az állam, a társadalmi viszonyok fogalmához.
IGAZ

254. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik az adócsalás, a költségvetési csalás és a jövedékkel való visszaélés elősegítése is.

HAMIS

255. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Cégbíróság törli a céget a céggel szemben követelés bejelentésére nem kerül sor, és a cég vagyonával kapcsolatos bejelentés vagy adatszolgáltatás nem érkezett.

IGAZ

256. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A kötelem a relatív szerkezetű polgári jogviszonyok gyűjtő elnevezése.
IGAZ

257. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek minősülnek az alábbi jogi tények közül tulajdonszerzésnek! (✓)

találás IGAZ
használat HAMIS
bérlet HAMIS

258. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Közös tulajdon esetén, a tulajdonjog egy azon dolgon meghatározott hányadrészek szerint több személyt illet meg.

IGAZ

259. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló.

IGAZ

260. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre.

IGAZ

261. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ha a felszámolást a hitelező kezdeményezi, jogi képviselet kötelező.
HAMIS

262. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A közigazgatási hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja.
IGAZ

263. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az iparjogvédelem nem biztosít kizárolagos jogokat az oltalom tárgyának hasznosítására, használatára.

HAMIS

264. Jelölje meg, hogy milyen esetei vannak a vállalkozások összefonódásának! (✓)

fúzió	IGAZ
beolvadás	IGAZ
kooperáció	HAMIS
irányításszerzés	IGAZ

265. Jelölje meg, hogy mely gazdálkodó szervezet alapítását kell a Cégbíróságnál bejelenteni! (✓)

egyéni cég	IGAZ
szövetkezet	IGAZ
egyéni vállalkozás	HAMIS

266. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyeket kell meghatározni

az egyéni cég alapító okiratában! (✓)

felügyelő bizottság tagjai	HAMIS
egyéni cég főtevékenységét	IGAZ
alapító neve, címe, anyja neve	IGAZ
cégnév és székhely	IGAZ
fizetendő osztalék mértéke	HAMIS

267. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból melyik igaz vagy melyek igazak! (✓)

Az Alaptörvény szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét IGAZ

Az Alaptörvény nem szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét HAMIS

Az Alaptörvény kizárolag az alapvető jogi szabályokat tartalmazza IGAZ

Az Alaptörvény csak az államszervezet felépítését szabályozza IGAZ

268. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?)

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendelkezései a közérdekű adatokra nem terjednek ki.

HAMIS

269. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik.

IGAZ

270. Jelölje meg, hogy melyek a bérbeadó jogai! (✓)

ellenőrizheti a bérelt doleg használatát	IGAZ
bérleti szerződés felmondásának jog, amennyiben nem fizetnek bérleti díjat	IGAZ
fegyelmezési jog	HAMIS
zálogjog a bérleti díj és a költségek erejéig	IGAZ

271. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az uniós adatvédelmi rendelet (GDPR) elfogadását az adatgazdaság rohamos növekedése, különösen pedig az üzleti célú adathasznosítással összefüggő visszaélések indokolták.

IGAZ

272. Milyen szervezeti alrendszeri vannak a közigazgatási feladatoknak? (?)

Szövetkezeti	HAMIS
Önkormányzati	IGAZ
Államtól független	HAMIS
Államigazgatási	IGAZ

273. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A feladatkör azt mutatja meg, hogy a konkrét ügyben milyen típusú közigazgatási szerv járhat el
HAMIS

274. Jelölje meg, hogy melyek a hatósági tevékenység alap fajtái (✓)

Hatósági felügyelet	IGAZ
Hatósági jogalkalmazás	IGAZ
Hatósági szervezet	HAMIS
Hatósági nyilvántartások vezetése	IGAZ
Hatósági szakmai és szolgáltatói tevékenység	IGAZ

275. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ügyfélre vonatkozó egyik alapelve a jogszervűség elve, azaz, hogy részrehajlás nélkül, jogoszerűen járjon el.
IGAZ

276. Jelölje meg a kérelemre lefolytatandó jogorvoslati eljárásokat a közigazgatásban (✓)

Ügyészi felhívás	HAMIS
Fellebbezés	IGAZ
Felügyeleti eljárás	HAMIS
Közigazgatási per	IGAZ

277. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A hatósági bizonyítványt a hatóság az ügyfél kérelmére, a felhasználás céljának feltüntetésével adat igazolására ad ki.

IGAZ

278. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?)

Kapcsolódó eljárásról beszélünk, ha egy ügy elintézése érdekében az ügyfél több hatósággal is kapcsolatba kell, hogy lépjen.

HAMIS

279. Milyen eljárásban bírálhatja el a közigazgatási hatóság a kérelmet? (✓)

Alap eljárásban	HAMIS
Teljes eljárásban	IGAZ
Rész eljárásban	HAMIS

280. Hatósági ügy, ha a hatóság a döntésével (✓)

Jogot, kötelezettséget állapít meg	IGAZ
Ítéletet hoz közigazgatási jogvitában	IGAZ
Jogsértést állapít meg	IGAZ
Nyilvántartást vezet	IGAZ

281. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ideiglenes intézkedést tehet az illetékes hatóság, ha az szükséges kár vagy veszély elhárításához
IGAZ

282. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Bűntett az a gondatlanságból elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény két évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.

HAMIS

Gazdasági jog

1. előadás, A jog szerepe és célja

1. 1. Jogi alapfogalmak

Jog: Általánosan érvényes normaösszesség, amely a társadalom minden tagjára kötelező. Az arra felruházott szervek által alkotott vagy szankcionált kikényszeríthető, általában kötelező „magatartásszabály”. **3 formája:** tiltás, parancs megengedés.

Jog: tárgyi jog (összes jogforrás) + **alanyi jog** (jogforrások tartalma – egyes személyeket megillető jogosultságok és kötelezettségek)

Jog, mint önálló társadalmi rendszer

- szabályozó, stabilizáló funkció
- alapvető emberi jogok biztosítása
- társadalmi konfliktusok feloldása
- társadalom alakítása

Jog, mint társadalmi-történelmi jelenség

- államhoz kötődik – társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza
- egyének és a közösség cselekvéseit alakítja
- gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség

Jog fejlődése:

1. írott jog
2. szokásjog
3. precedensjog

2 európai fejlődési irány:

- közös gyökér: **római jog**
- **angolszász jog** – precedens jog dominanciája
- **kontinentális jog** – írott jog dominanciája

Jog tagozódása/egységei

- **jogcsalád:** hasonló/azonos jogrendszer
- **jogrendszer:** adott területen érvényes és hatályos normák összessége
  - **jogág:** egy egynemű területet felölő jogszabályok (különböző szakjogágak)
    - ➔ **jogszabályok:** Jog konkrét megjelenési formája - **Általános érvényű**, mindenire kötelező magatartásszabály, melyet az **arra felhatalmazott állami szerv megalkotott** és **közrebocsátott**, és az érvényesülését akár **kényszerrel** is biztosítja.
      - > **követelményei:**
      - > általános – mindenire vonatkozik
      - > közzétett
      - > világos, egyértelmű
      - > ellentmondás-mentes
      - > lehetséges követelő (réalis)
      - > stabilitással rendelkező (ne kelljen túl gyakran módosítani)
      - > a szabály és a hivatalos cselekvés közt egyezést mutat
        - **jogi norma:** Jog legkisebb önálló egysége.

- **hipotézis** (tényállás, feltételezés) + **diszpozíció** (rendelkezés) + **jogkövetkezmény** (szankció, jutalom, egyéb joghatás) – nem feltétlenül szerepelnek egymás mellett
- **nem tipikus normák:** preambulum¹, vélelem², fikció³

Jogalkotás: Jogalkotó hatáskörrel felruházott szerveknek az általános és absztrakt magatartásszabályok formájában megfogalmazandó jogi normák létrehozására irányuló tevékenysége.

- **Szakaszai**
  - **Előkészítés**
    - kezdeményezés
    - tervezet előkészítése
    - tervezet véleményezése
    - jogalkotó elé terjesztése
  - **Kibocsátás**
    - Elfogadás
    - Aláírás
  - **Kihirdetés, közzététele** (Magyar Közlöny, Határozatok Tára, Tárcaközlönyök, Speckó hivatalos lapok – céggözlöny)

Jogforrások (ahonnan ered a jogszabály) csoportosítása

- **Belső/anyagi jogforrás** – a kibocsátó
- **Külső/alaki jogforrás** – jogforrás formája

Jogszabályok csoportosítása:

- **Anyagi jogszabály:** A tartalma – jogok, kötelezettségek definiálása
- **Alaki jogszabály:** Az eljárás, a jogszabály érvényesítésének módja.

Közjogi szervezeteket szabályozó eszközök

- **Normatív határozat:** testület adja ki
  - Országgyűlés, Kormány, Alkotmánybíróság, Minisztérium
- **Normatív utasítás:** egy személy adja ki
  - köztársasági elnök, miniszterelnök, OBH, alapvető jogok biztosa, MNB elnöke, ÁSZ elnöke, Polgármester, jegyző

---

¹ elméleti bevezetést, bevezető hivatkozásokat ad egy nagyobb törvénykönyvhöz, törvényhez, egyezményhez, szerződéshez (pl. alaptörvénynél)

² tényállást bizonyítottnak tekintünk, ameddig az ellenkezője nincsen bizonyítva

³ jogi ténynek tulajdonságait kiterjesztjük egy másik jogi tényre, aminél nem állna meg, hogy lehessen alkalmazni jogkövetkezményt

Jogforrási hierarchia

Általános helyzetben		Rendkívüli- és szükségállapotban	
Anyagi jogforrások	Alaki jogforrások	Honvédelmi Tanács Köztársasági Elnök	
Országgyűlés	Alaptörvény – OGY képviselők 2/3 Sarkalatos törvény ⁴ – jelen lévő képviselők 2/3 Törvény – egyszerű többség Törvényerejű rendelet (már nem lehet, csak komcsik)		
MNB elnöke	Országos szintű rendelet		
Kormány			
Miniszterelnök			
Miniszter (nem minisztérium!)			
Önkormányzat képviselő testülete	Helyi rendelet		

Törvények ellentmondásossága esetében a Kúria ún. **jogegységi határozatot** hozhat – a bíróságoknak ezeket az ítélezési tevékenység során kötelesek követni

Jogszabályok jelölése

- Törvény megnevezése: év arab számmal, törvény száma római számmal, a törvény megnevezése
- Rendeletek: rendelet száma arab számmal/évszám, kibocsátás dátuma római számmal, megnevezése

Jogszabály érvényessége: A jogszabály keletkezése, mi kell a kötelező érvényúségéhez.

Feltételei: feljogosított szerv alkotja, alkotása során betartották a szabályokat, illeszkedik a jogforrási hierarchiába, ki legyen hirdetve

Jogszabály hatállyossága: Hol, mikor, kire, mire lehet/kell alkalmazni.

- időbeli⁵, területi, személyi/szervi, tárgyi hatály

1.2. Alaptörvény

Alaptörvény: Társadalom belső rendjét, államszervezet felépítését, alapvető jogi szabályokat tartalmaz.(2012.01.01.) – nincsen számozva

- **Gazdasági, pénzügyi rendelkezései**
  - Magyarország gazdasága az **értékteremtő munkán** és a **vállalkozás szabadságán** alapszik
    - Biztosítja **tiszteességes gazdasági verseny** feltételeit
    - fellép a **gazdasági erőfölénnyel való visszaéléssel** szemben
    - védi a **fogyasztók jogait**
    - mindenki jog van a **foglalkozás szabad megválasztásához, vállalkozáshoz**
    - mindenki köteles **képességeinek** és **lehetőségeinek** megfelelően dolgozni, ezzel hozzájárulva a közösség gyarapodásához → **adót fizetni**
  - az ország **költségvetésének kiegyszúlyozottnak, átláthatónak, fenntarthatónak** kell lennie, felelőse: Országgyűlés, Kormány

⁴ MNB működés, sajtószabadság, nemzetiségek,

⁵ visszaható hatállyal csak enyhíteni lehet

- az OGY nem fogadhat el olyan **költségvetési törvényt**, amelynek következményeként az **államadósság meghaladná a GDP felét**
- nem vehető fel olyan **kölcsön**, amely eredményeként az **államadóság meghaladná a GDP felét**
- közpénzek esetében a központi költségvetésből csak olyan **szervezet részére nyújtható támogatás, vagy teljesíthető szerződés alapján kifizetés**, amelynek
  - tulajdonosi szerkezete
  - felépítése
  - támogatás felhasználásra irányuló tevékenysége **átlátható/transzparens**.

2.-3. előadás, Magyarországi államigazgatási szervek

2.1. Országgyűlés

- **képviseleti demokrácia - népképviseleti szerv**
  - közvetlen – közvetett demokrácia elemei
    - közvetlen: népszavazás (véleménynyilvánító, ügydöntő)
    - közvetett: népképviselet
- 386 tag → **199 tag** (106 egyéni körzet + 93 lista)
- **egykamarás⁶**
- **4 évenkénti választás**
  - esetleg **időközi választás** lemondás, haláleset esetén
  - esetleg **rendkívüli választás** bizalmatlansági indítvány, országgyűlés működésképtelensége esetén
- **Alakuló ülés**
  - választások után legkésőbb **1 hónappal a Köztársasági Elnök** hívja össze
  - **korelnök** vezeti **korjegyzők** segítségével
  - OGY belső **szervezetének kialakítása – bizottságok kialakítása, OGY elnökének megválasztása**
    - **állandó bizottságok:** 4 éves ciklusokra alakulnak, pl.: Házbizottság⁷
      - mindig kötelező költségvetési, nemzetiségi és Házbizottságot alakítani
    - **eseti bizottságok:** egy adott témaéra alakulnak, pl.: vizsgáló bizottságok
- **2 rendes ülésszak:** őszi, tavaszi + **rendkívüli ülésszakok** (adótörvények, költségvetés)
  - nyílt és zárt ülések⁸
- **határozatképesség:** összes képviselő fele + 1 fő (tehát minimum 100 fő)
- **Szervezeti felépülés:**
  - **elnök:** Kovér László
    - ülésszakok, ülésnapok összehívása
    - megnyitja, vezeti az ülést
    - Házbizottság elnöke
  - **alelnökök**
    - elnök helyettesítése
  - **háznagy** – adminisztratív feladatkörök
  - **jegyzők** – ülések lebonyolításának segítése
  - **Bizottságok**
    - **Költségvetési Tanács – költségvetés megalkotásának támogatása**
      - 3 tagú: MNB elnöke, ÁSZ elnöke, Költségvetési Bizottság elnöke
  - **Frakciók**
    - min. 12 fő
    - külön titkár + egyéb előnyök
  - **Országgyűlés Hivatala (berendezések, számlázás stb stb)**

⁶ többkamarás rendszer esetében az alsóház javasol, a felsőház csak jóváhagy

⁷ Házszabályért felel

⁸ összes képviselő 2/3-adának kell elrendelnie

- **Feladatkörei:**

- törvényalkotás, Alaptörvény megalkotása
- köztársasági elnök, miniszterelnök, AB tagok, ombudman/alapvető jogok biztosa⁹, Kúria elnöke, legfőbb ügyész, ÁSZ elnöke – megválasztása
- központi költségvetés elfogadása
- nemzetközi szerződéseket fogad el/ratifikál
- Kormány programjáról dönt
- hadi állapotot hirdet ki, békékötésről dönt
- közkegyelmet gyakorol¹⁰

- **Ellenőrző szervei:** ombudsman, Állami Számvevőszék

2.2. Köztársasági elnök

- Magyarország államfője <-> kormányfő
- kifejezi a nemzet egységét
- **demokratikus működésért felel** – törvényt ír alá, hirdet ki (de akár javasolhat is törvényt)
  - ha a törvényt alkotmányellenesnek ítéli meg – AB-nál **előzetes normakontrollt** kezdeményez
  - vagy 2x visszaküldi **megfontolásra** az OGY-nek (utána köteles kihirdetni)
- **formális, protokoláris** szerep – elismeri a nemzetközi szerződéseket
- **5 évre** választható
  - **35 év felett bárki a képviselők 1/5-nek ajánlásával, a képviselők 2/3-ának elfogadásával**¹¹
- Honvédség főparancsnoka, javaslatot tesz a miniszterelnök személyére, Kúria elnökére
  - előbbit megbízza a kormányalakítással
- választásokat tűz ki, OGY alakuló ülését **összehívja**
  - az OGY-t **feloszlatja**, ha nem tud **költségvetési törvényt** elfogadni
  - 40 nap után sincsen **miniszterelnök**
- népszavazást kezdeményez
- kitüntetéseket, díjakat adományoz

2.3. Kormány

- **végrehajtó hatalom, a közigazgatás csúcsszerve**
  - rendeletalkotás, határozathozatal
  - állampolgári jogok biztosítása
  - gazdasági tervezet kidolgozása
  - külpolitika
  - kormányközi szerződések
- OGY felé felel
  - a kormány tagjai felé a képviselők **interpellációkat**¹², **kérdéseket** intéznek
- **államigazgatás szervei:** fővárosi, megyei, kerületi, járási kormányhivatalok
- **miniszterelnök + 11+2 db miniszter**
  - **tárca nélküli miniszterek** – egy adott feladatot látnak el, nem tartozik hozzájuk minisztérium
  - **miniszteri biztosok**¹³ – egy minisztériumon belül felelnek egy adott feladat ellátásáért

⁹ végre hajtó hatalom ellenőrzése

¹⁰ közkegyelmet egy nagyobb csoport kap, ellentétben a KE elnök által biztosítható egyedi kegyelemmel → ott egy ember kap

¹¹ két sikertelen forduló esetén tartanak egy harmadik fordulót is – egyszerű többséggel szavazzák meg

¹² OGY szavaz, hogy elfogadja-e a választ, ha nem akkor meg kell ismételnie

¹³ max. 6 hónapf

2.4. Önkormányzatok

2 nagy csoporthoz: testületi önkormányzat (MTA, kamarák), helyi önkormányzatok (területi, települési, nemzetiségi)

Vonatkozó Alkotmányba foglalt rendelkezések

- főváros: Budapest
- fővárosi (- kerületi) – megye – községi
- az önkormányzatok jogi személyek

Területi és helyi önkormányzatok

- működésüket **sarkalatos törvény** szabályozza
- települési, megyei, budapesti önkormányzat (nincsen hierarchia, alá-fölé rendeltség – együttműködés)
- cél: helyi **közakarat** képviselete, **államcélok** megvalósítása – önállóan szabályoz és igazgat helyi ügyekben
  - közvetett népakarat – választott képviselők
  - közvetlen népakarat – helyi népszavazás
- demokratikusan megválasztott és **működő** testületek – 5 évre
- saját költségvetés
- **közmeghallgatás intézménye**
- Szervei:
  - **képviselőtestület**
    - polgármester/főpolgármester – Polgármesteri Hivatal
    - bizottságok
    - jegyző – jogvégzett jogszakmai helyességet biztosító személy
    - **határozatképesség:** 50% + 1 fő jelenléte
      - **egyszerű többséggel hozott rendelet:** jelen lévők 50% + 1 fő
      - **minősített többséggel hozott rendelet:** összes képviselő 50% + 1 fő
  - **Közgyűlés**
    - **megyei önkormányzat jellemzője** – **rendeletek**
    - népszavazás
    - megyei főjegyző
    - Tevékenység:
      - **törvénybe foglalt kötelező feladatok**
        - területfejlesztés
        - vidékfejlesztés
        - területrendezés
        - koordináció
        - pl.: parkolás, kéményseprés, közhelyiségek, parkok, egészségügyi alapellátás, természetvédelem, vízkárvédelem, hajléktalanellátás, közösségi közlekedés, kulturális örökség védelme, állategészségügy, helyi adók
      - **önként vállalt feladatok**
        - akár vállalkozási tevékenységet is folytathatnak, ameddig az nem akadályozza a kötelező, törvényben feladatok ellátását
      - **államigazgatási feladatok**
        - pl.: okmányok kiállítása

Főváros kétszintű önkormányzata speciális – kétszintű önkormányzat: kerületi + fővárosi (fővárosi közgyűlés, főpolgármester, főjegyző)

2.5. Bírósági rendszer

- igazságszolgáltatás¹⁴
- **2 fő bíróságtípus**
  - **Rendes bíróság**
    - 4 szint – de nem hierarchikus, nincsen utasítás
      - Járásbíróság, kerületi bíróság
        - 2 speciális: közigazgatási bíróság, munkaügyi bíróság
      - Törvényszékek (megyei, fővárosi)
      - Ítéltáblák
      - Kúria/Legfelsőbb Bíróság
      - Országos Bírói Hivatal – igazgatási feladatok ellátása
  - **választott bíróság**
    - **kereskedelmi jogviszonyhoz kapcsolódó ügyekben** hoznak ítéletet, a felek az állami bíráskodás helyett választják
    - **választott bíró**
      - **eseti választott bíró:**
        - 1 ügyben kell ítéletet hozni
        - a felek eljárási szabályokat kötnek ki (nyilvánosság kérdése, nyelv, hely)
      - **intézményes/állandó választott bíró**
        - **Kötött eljárásrend:** a felek egy szerződésben már előre kikötik az eljárás rendjét
        - nem feltétlenül jogvégzett bírók hoznak ítéletet – szakmai szereplők
          - **állandó bírói listából kerülnek kiválasztásra**
    - **nincsen fellebbezési lehetőség** – csak az ítélet érvénytelenítése kérhető rendes bíróságtól
      - az érvénytelenítés lehetséges feltételei:
        - a választott bírói szerződés megkötése során az egyik fél nem volt jogképes, vagy cselekvőképes
        - a választott bírónak nem volt hatáskörében döntést hozni
        - az egyik felet nem értesítették megfelelően a választott bíróságról, bíróról, eljárásról
        - az eljárás nem az előre megírt feltételek szerint zajlott
  - **Bírói jogállás**
    - Kinevezésük pályázati úton történik meg. (KE nevezi ki)
    - **Bírói függetlenség – elve:** A bírók között nincsen alá-fölé rendeltség, a bírók nem utasíthatóak, befolyásolhatóak döntéshozatalukban.
    - **Bírói összeférhetetlenség** – elve: A bírók nem lehetnek politikai párt tagjai, nem lehetnek képviselők, semmilyen más állást nem vállalhatnak bírói pozíciójukon felül.¹⁵
    - **Mentelmi jog:** Eljárás ellenük csak a mentelmi jog felfüggesszéte esetén indítható.
  - Bíróságok működése
    - **eljárástípusok:** peres és nem peres/peren kívüli eljárás
      - **peres eljárás** – ellenérdekű felek közötti igazságszolgáltatás egy jogvitában, végeredménye: ítélet
      - **nem peres eljárás** – nincsenek ellenérdekű felek, nincsen jogvita. végeredménye: jogosultság megállapítása egy **végzés** formájában
        - **Csoportosítás az eljáró szerint**
          - Bírósági nem peres eljárás (holtnak nyilvánítás)
          - Közjegyzői nem peres eljárás (hagyatéki eljárás)
          - Vérehajtói nem peres eljárás (vérehajtás)

¹⁴ akár önkormányzati rendeletet is megsemmisíthetnek

¹⁵ Ez alól kivételt képez, ha valamelyen tudományos-, szerzői-, sporttevékenységet végeznek. Tehát egy sportegyesület elnöki pozícióját betölthetik.

- **Csoportosítás az eljárás tárgya szerint**
  - Vagyoni jellegű nem peres eljárás (hagyatéki eljárás)
  - Személyi jellegű nem peres eljárás (holtnak nyilvánítás)
  - Egyéb (előzetes bizonyítás)
- **Felek**
  - **polgári ügyekben**
    - **felperes** – kezdeményező – **kereset**
    - **alperes**
  - **büntető ügyekben** (társadalmi rendet veszélyeztető bűncselekmények)
    - **ügyész** – államot képvisel, kezdeményező – vág
    - **vádlott**
    - **magánvádas indítványok:** Olyan büntető eljárás, amit a sértett, nem az állam indít.
pl.: magántitok megsértése, becsületsértés
- **döntéshozatal**
  - **Ítélet:** Ügyben való érdemi döntés.
  - **Végzés:** Eljárás érdekében hozott döntés.
- **Igazságszolgáltatási alapelvek:**
  - **Igazságszolgáltatás bírói monopóliumának elve:** A bírósági útra tartozó ügyeket törvény határozza meg, ezekben csak bíró mondhat ítéletet.
  - **Igazságszolgáltatás egységének elve:** Az igazságszolgáltatás előtt minden ember egyenlő, a jogszabályok mindenire egyformán vonatkoznak.
  - **Társasbíráskodás-elve:** Az ítéletet szakmai tanácsnak kell hoznia, de akár laikusok is lehetnek tagjai. Az elv gyakorlatban nem valósul meg, nem lenne hatékony.
  - **Tárgyalás nyilvánosságának-elve:** A tárgyalások a köz előtt nyilvánosak, de kérvezhető zárttá nyilvánításuk bizonyos ügyekben .
  - **Anyanyelv használatának-elve:** mindenki számára biztosítani kell, hogy a bírósági eljárás során az anyanyelvét használhassa.
  - **Ártatlanság védelemnek-elve:** mindenkit ártatlannak kell tekinteni, amíg be nem bizonyosult az ellenkezője.
  - **Jogorvoslati jogosultság:**
    - **Jogorvoslat:** Olyan eljárási cselekmény, amely a korábbi hiányos, vagy hibás döntés felülvizsgálatát célozza.
    - **Védelem joga:** Amennyiben az egyik fél nem tud önmagának védőt biztosítani, az állam átvállalja ennek terhét: kirendelt védő.
    - **Tiszteességes eljárás-elve:** Az eljárás során minden szabályt be kell tartani, az eljárásnak ésszerű idő alatt le kell zárónia.
- **Bírósági illeték:** Bírósági díj az eljárásért, melynek alapja a perérték.
  - **Illetékkimentesség:** A bíróság az ügy jellegéből fakadóan, vagy az egyik fél anyagi helyzetére hivatkozva felmentést ad az illeték megfizetése alól.
  - **Illetékfeljegyzés:** Az illeték megfizetésének nem kell az eljárás elején megtörténnie, majd a vesztes fél az eljárás végén fizeti meg.

2.6. Alkotmánybíróság

- **15 tag** – OGY választja a **jelen lévők 2/3-os többségével**, **12 évre az újraválaszthatóság joga nélkül**
  - **45+ év**
- **munkaszerve:** Alkotmánybíróság Hivatala
- eljárásnak végeredménye **határozat** (NEM ÍTÉLET), esetleg hozhat **végzést** is
- **Feladatai**
  - **Alaptörvény értelmezése**
  - **Előzetes normakontroll:** Amennyiben a KE alkotmányjogi kifogással él egy törvénytelent szembne, akkor az Alkotmánybírósághoz elküldi a még ki nem hirdetett törvényt.

- **Utólagos normakontroll:** Amikor az alkotmánybírók egy már érvényes, kihirdetett törvényt vizsgálnak.
- **Egyedi normakontroll:** Amikor egy bíró, vagy több bíró fordul az alkotmánybírósághoz egy már kihirdetett törvénnyel kapcsolatban.
- **Alkotmányjogi panasz elbírálása:** Amennyiben egy állampolgár úgy érzi, hogy valamilyen alkotmányos joga sériül, akkor lehetősége van az Alkotmánybírósághoz fordulnia jogorvoslatért.
- →**negatív jogalkotás:** Az Alkotmánybíróság sohasem módosítja a törvényt, alkotmányjogi kifogás esetén megsemmisíti azt. Döntésével szemben **nem lehet jogorvoslattal, vagy fellebbezéssel elni.**
- nemzetközi szerződések alkotmányjogi vizsgálata

2.7. Ügyészség

- **egy teljesen független, csak a törvényeknek alárendelt szervezet**
- **Ügyészi szervek – hierarchikus felépítés¹⁶**
  - Legfőbb Ügyészség
  - Fellekviteli Főügyészség
  - Főügyészség
  - Járasi ügyészség
- **Legfőbb Ügyész**
  - **9 évre az OGY** által választott személy
- **ügyészi, legfőbb ügyészi feladatok**
  - **Közvádló:** Állami büntetőigény kielégítése, a vág képviselője, jogorvoslati kérelme általában súlyosbító.
  - büntetőügyben **nyomonozati tevékenység**¹⁷
  - prevenció/megelőzés
  - **felügyeli a büntetésvérehajtási intézmények** (aka börtönök) törvényességét. Törvénytelenség esetén sérelemdíj, vagy kártérítés megfizetését kezdeményezi.
  - **jogsegély/nemzetközi jogsegély:** Jogsegélyi kérdésekben dönt, illetve kérelmeket nyújt be. pl.: kiadatási kérelem

3. előadás, Uniós jog, közösségi jog

3.1. Európai Unió létrejötte

- 28 tagállam
- alapvető cél a későbbi háborúk megakadályozása a minél nagyobb **integráció** által
- 1951: **Európai Szén és Acél Közösség**
- 1957: **Európai Gazdasági Közösség** és **Európai Atomenergiai Közösség**
- 1965-67: a fenti három szervezet egyesítése: **Európai Közösségek**
  - **Alapítók:** BENELUX-államok, Franciaország, NSZK, Olaszország
- 1979: **Európai Monetáris Rendszer** – gazdasági unió
- 1986: **Egységes Európai Okmány intézménye**
  - belső egységes piac
- 1992: **Maastrichti Szerződés**
  - a politikai integráció 3 fő pillérének meghatározása
    - **Közös kül- és biztonságpolitika**
    - **Bel- és igazságügyi együttműködés**
    - Európai Közösségek szellemiségeben – „uniós állampolgárság” – **szabad utazás**
    - **Maastrichti Kritériumok – euró bevezetésének**
      - Árstabilitás – 1,5%
      - Kamatok konvergenciája – 2%

¹⁶ bíróságokkal ellentétben

¹⁷ ha a vádlott tagja a rendőrségnak

- Árfolyamok stabilitás – 2 év
  - Stabil költségvetés (3% + 60%)
- **2001: nizzai szerződés** – közösségi döntéshozatal hatékonyságának növelése
  - megszűnik a tagállami vétó intézménye → többségi döntéshozatal
  - Alapvető Jogok Chartája
- **2007: lisszaboni szerződés**
  - a 3 pilléres rendszer megszűnése – az EU globálisan egységesen lép fel, mint egy jogi személyiség
    - **hatáskörök meghatározása**
      - **uniós hatáskor** (vámunióval kapcsolatos kérdések)
      - **tagállami hatáskör** (adószabályokat érintő kérdések)
      - **közös hatáskör** (bűnügyi együttműködés)

3.2. EU intézményei

- **Európai Uniós Tanácsa**
  - tagjai a miniszterek
  - uniós szakpolitikák kialakítása, jogharmonizáció
- **Európai Tanács**
  - tagjai: kormányfők/miniszterelnökök + EB elnöke
  - félévente 2x ülésezik
- **Európai Bizottság**
  - székhely: Brüsszel
  - tagállamok 1 fő biztost delegálnak
  - végrehajtó hatalom
- **Európai Parlament**
  - **székhely:** Strasbourg, Brüsszel
  - tagjait öt évente a tagállamok polgárai választják – de bent már nem nemzetekként, hanem frakciókként ülnek
  - jogalkotó szerv, költségvetés kialakítása
  - **jogalkotási eljárás**
    - **Rendes jogalkotási eljárás/Együttöntési eljárás**
      - Bizottság előterjeszt
      - Parlament és a Tanács együtt dönt
    - **Különleges jogalkotási eljárás**
      - ritka, gyors döntést igénylő esetekben
      - eljárási szabályok nélkül
  - **jogforrási hierarchia**
    - **Elsődleges jogforrások** (alapító szerződések, nemzetközi megállapodások, alapelvek, Alapjogi Charta)
    - **Másodlagos/Származtatott jogforrások**
      - **Irányelvezek** – be kell építeni őket a nemzeti jogszabályokba mindenkinél
      - **Rendeletek** – külön beépítés nélkül alapvetően érvényes mindenkinél
      - **Határozat** – csak a címzettjét kötelezi
      - **Ajánlások** – nem kötelezőek
- **Európai Közösségek Bírósága**
  - **székhely:** Luxemburg
  - **Testületei: Európai Bíróság, Európai Törvényszék**
  - jogszabályok betartatása, jogértelmezés, jogérvényesítés (kötelezettségszegési eljárás)
  - eljárásrendje:
    - **írásbeli szakasz** (előadó bíró + főtanácsnok kijelölése, bírósági értekezlet a tárgyalás körülményeiről)
    - **szóbeli szakasz** – nyilvános tárgyalás

- **Európai Központi Bank**
  - minden tagállam nemzeti bankja (nem csak az eurót használó)

3.3. Uniós társasági jogi formák

- **Európai Gazdasági Érdekcsoport**
  - nem profitorientált
  - min 2-en, maximum 20-an alapíthatják (legalább 2 alapító EU-s székhely) (**természetes és jogi személy**)
  - **alaptőkére vonatkozó szabályok nélküli**
  - **legfőbb szerve:** Közgyűlés
  - **vezetője:** igazgató
- **Európai Részvénnytársaság**
  - profitorientált
  - legalább 2 tagállamban bejegyzett **jogi személy** alapíthatja
  - **cél:** tőkekoncentráció és költséghatékonyaság (székhelyét különösebb költségek nélkül változtathatja)
  - **alaptőke:** részvények, min 120.000 euró
  - szervezetét a székhelye szerinti jog alapján kell kialakítania, de legfőbb szerve: Közgyűlés
  - **ügyvezetése**
    - **monista:** Igazgató Tanács
    - **dualista:** Igazgató Tanács + Felügyelő Bizottság
- **Európai Szövetkezet**
  - célja: tagok szükségleteinek kielégítése (tagok közti áru- és szolgáltatásáramlás)
  - **legalább 5 természetes személy minimum 2 különböző tagállamból**
  - **alaptőke:** 30.000 euró
  - monista, dualista ügyvezetés

4. Polgári jog

4.1. Polgári jog alapjai

Polgári jog: Alapvetően garantálja az önrendelkezés szabadságát, a személyiséget kibontakozását, vagyonnal való szabad rendelkezést minden élő, minden a elhalálozott személyek számára.

- társadalom vagyoni viszonyainak, személyi viszonyainak szabályozása
- **Együttműködés elve:** Jóhiszeműen és tisztelesen kell eljárni.
- **Értelmezési alapelv:** Alkotmány rendjével összhangban kell lenni.
- **Elvárható magatartás elve:** Úgy kell eljárni, ahogy az adott joghelyzetben a legjobban elvárható.
- **Joggal való visszaélés tilalma:** Alanyi jogokat nem szabad korlátozni.
- **Ésszerűség elve:** Jogviták ésszerűségét minden figyelembe kell venni. azokat ésszerűen kell rendezni.
- **Jogbiztonság elve:** Túlsabályozás kerülése és ugyanolyan helyzetekben ugyanúgy kell eljárni.
- egyenjogúság- és mellérendeltség elve

Polgári jogi viszony: A jogalkotó által szelektált, a jogi szabályozás körébe bevont, jogilag szabályozott társadalmi jogiszcny.

- **Abszolút szerkezű jogviszony:** Csak a jogosult személye ismert, meghatározott, vele szemben mindenki kívülállóként kötelezettség. Negatív jogviszony. (szerzői jog)
- **Relatív szerkezetű jogviszony:** minden alany név szerint meghatározott, akik csak egymással szemben jogosultak és kötelezettek. Pozitív jogviszony. (eladó-vevő)
- **Szubszidiárius joganyag elve:** Ha van speciálisabb törvény, az lesz az erősebb.

¹⁸ megsértésük esetén relatív szerkezetű jogviszonnyá alakulnak át

Polgári jogi viszony alanya lehet: természetes személy, jogi személy, állam

- **jogviszonyok csoportosítása résztvevő alanyok száma szerint**
  - egyszemélyes
  - kétpólusú
  - többpólusú
- elemei:
  - **alanyok:** akik között a jogviszony létrejön
  - **tárgya**
    - **közvetlen:** az a magatartás, amit az alanyoknak tanúsítaniuk kell
    - **közvetett:** az a dolog, amelyre a magatartás irányul
  - **tartalma:** jogalanyok kötelezettségei és jogai

Két nagy ága: személyi jog, vagyoni jog

Személyi jog: személyek jogalanyiságával foglalkozó jogviszonyok + személyhez fűződő jogok védelme

Vagyoni jog:

- dologi viszonyo k – vagyonjog statikája, létező vagyoni jogok védelme
- kötelmi viszonyok – vagyonjog dinamikája
- öröklési viszonyok

4.2. Természetes személyek

Jogképesség

- jogviszony alanya lehet – lehetnek jogai és kötelezettségei
- általános, egyenlő, feltétlen tulajdonság
  - nem köthető semmihez, mindenkit feltétel nélkül megillet (jogképességet korlátozó nyilatkozat – még a nyilatkozatot tevő szellemi állapotától is függetlenül – mindenkorban semmis)
- **kezdete:** születés pillanata + vélelem¹⁹ időszaka (születés pillanata – 300 nap)
  - vélelem időszaka alatt **dologi várományos** lehet (jogszerzés reménye)
- **megszűnése:** halál, holtnak nyilvánítás, 5 év eltűnés (eltűnés esetén szintén a vélemény intézménye lép fel)
- **Személyiségi jogok**
  - emberi méltóság, élet, testi épség, egészség, személyes szabadság, magánélet, hátrányos megkülönböztetés tilalma, magántitok és személyes adatok védelme, névviselés, képmással és hangfelvétellel való visszaélés tilalma,
  - **Becsületsértés:** Társadalmi megítélés hátrányos befolyásolása és indokolatlanul bántó kifejezésmód akár verbálisan, akár tettelegesen
  - **Jó hírnév megsértése:** Valótlan tény állítása, híresztelése, illetve valós tény valótlannak feltüntetése.
    - becsületsértés és jó hírnév büntetése
      - cselekménytől való eltiltás
      - sérelemdíj – nem vagyoni kár
      - kártérítés – vagyoni kár
      - becsületsértés – 1 év szv.
      - hang és képfelvétel
        - készítés: 1 év szabadságvesztés
        - nyilvánosságra hozatal: 2 év szv.
        - nagy nyilvánosság/jelentős sérelem: 3 év szv.
      - magántitok megsértése
        - elzárás

¹⁹ addig fogadjuk el, amíg ellenkezőjére nincsen bizonyíték

- jelentős érdeksérelem: 1 év szv.

Cselekvőképesség: Saját akaratból, saját név alatt szerezhet jogokat és vállalhat kötelezettségeket. Korlátozható!

- **cselekvőképtelen (0-14 év)**
  - kivétel: bagatell-ügyletek (csekély jelentőségű szerződések, tömegesen előforduló, megfontolást nem igénylő tranzakciók)
- **korlátozottan cselekvőképes (14-18 év alatti kiskorú)**
  - házasság esetén cselekvőképessé válik részben pl.: rendelkezhet jövedelmével, köthet olyan szerződést, amivel csak előnyt szerez, ajándékozhat (szükséges ehhez a törvényes képviselő jognyilatkozata a házassághoz)
- **cselekvőképesség (18 -)**
  - 17. év után mentális állapotra hivatkozva korlátozottan cselekvőképessé nyilvánítható – **részleges/teljes gondnokság**
    - **gondnokság hatálya:** 18. év betöltése kiskorú esetén, nagykorú esetén a bírósági végzéstől
    - **kérvényezheti:** rokon, törvényes képviselő, gyámhatóság, bíró²⁰, ügyész
    - **gondok:** cselekvőképes és vállalja a gondnokságot
      - **nem lehet:** ha a gondnokolt tiltakozik, vagy érdekközös van a gondnokolt és a gondnok között
      - **helyettes gondnok:** a gondnok valamiért korlátozva van gondnoki feladataiban (távol van)
      - **ideiglenes gondnok:** a gondnok kijelöléséig gondnokol
      - **gondnok jogai:**
        - törvényes képviselő, vagyonkezelő (csak a gondnokolt jóllétét szolgálhatja)
        - gyámhatósági felügyelet folyamatos a gondnok és gondnokolt felett – beszámolási kötelezettség
        - nem feltétlenül gondoz

4.2. Jogi személyek (társasági jognál bővebben)

- *polgári jogviszony alanyai lehetnek*
- *jogalanyiságát az államtól szerzi – meghatározott típussal, nem tiltott cselekmény folytatására alapítható*
- *jogképes*
- *saját név és székhely*
- *alapítótól elkülönült vagyon*
- *szükséges egy irányító szerv + állandó szervezet*
- *célrarendeltség*
- *önálló felelősség*

---

²⁰ ha ügyei viteléhez szükséges belátási képessége tartósan vagy időszakonként visszatérően nagymértékben csökkent

5. Dologi jog

Három fő területe: Birtokjog, tulajdonjog, idegen dologbeli jogok

5.1. Birtokjog

- **Birtokos:** Az, aki a dolgot sajátjaként tartja, vagy a doleg időleges birtokára jogosító jogviszony alapján hatalmában tartja.
  - **Főbirtokos:** Aki tulajdonos.
    - Birtok megszerzés = tényleges hatalomszerzés
    - Jogalap nélkül bármikor tilos megfosztani, vagy birtoklásban jogalap nélkül háborítani.
  - **Albirtokos:** Valamilyen jogcímen tartja magánál.
  - **Jogalap nélküli időlegesen birtokló**
    - **jóhiszemű jogalap nélküli birtokos:** alaposan feltételezi, hogy a birtokláshoz érvényes jogcíme van
    - **rosszhiszemű jogalap nélküli birtokos**
      - birtokvédelem eszközei:
        - **jogos önhatalom:** a birtok megvédhető, amíg azzal személyiségi jogok nem sérülnek
        - **jegyzői birtokvédelem/sommás birtokvédelem**
          - a jegyző a birtoklás megsértésének tényét felülvizsgálja, de maximum a birtoksértés utáni 1 évig
        - **bírósági előtti birtokper/petitórius**
          - van-e a birtokláshoz jogcím?
        - **kiadatási kötelezettség** – vissza kell adni
        - **visszatartási jog** – tartozás esetén beszámítható
        - **megtérítési igény** – a jóhiszemű birtokos ha költött a birtokra, akkor kérheti annak megtérítését
- **Birtokátruházás** = a hatalom átengedése
  - **semmis**, ha
    - ha az egyik fél nem cselekvőképes
    - ha képviseletre nem jogosult személy működik közre
    - ha nem jelenik meg egyértelműen a szándék

Dolgok csoportosítása természeti tulajdonságuk szerint

- **Egyeszerű dolgok:** Természetes fejlődés eredménye, vagy mesterségesen előállított doleg. Alkotóelemei önálló létüket teljesen elvesztették. (fa, benzin)
- **Dologösszesség:** Több különálló doleg összefoglalása és a forgalomban egységeként szerepel. (csorda, belyeggyűjtemény)
- **Összetett dolgok:** Alkotóelemek az összetétel után is felismerhetőek, eredeti állapotba visszaállíthatóak. (földol + alkotórész)

Forgalomképesség szerint

- forgalomképtelen
  - „uratlan dolgok” – törvény alapján forgalomképtelen (kizárolag állami tulajdon)
- korlátozottan forgalomképes (lőszer, fegyverek)
- forgalomképes

Birtokbavétel szempontjából

- uratlan – pl.: napfény
- szabadon álló dolgok (vadonban gyümölcsök)

Más dolgokhoz való kapcsoltságuk alapján

- **Alkotórész:** Olyan dologrész, amely korábban önálló jogi sorssal bírt. Ha elválasztják a fődologtól, akkor az elpusztul. A fődolog tulajdonjoga automatikusan kiterjed rá. (telefon képernyője)
  - **speciális fajtája: növedék** – utólag válik a fődolog alkotórészévé (állatok szaporulata, vagy földrész kibővül)
- **Tartozék:** A doleg rendeltetésszerű használatához kell, jogi sorsa el is térhet a fődologtól. (autó kereke)
- **Gyümölcs:** Időszakonként visszatérő növekmény, amely a fődolog sérelme nélkül elválasztható. (gyümölcs, pügyi eszközök hozama)

5.2. Tulajdonjog

Tulajdon: Teljes és kizárolagos jogi hatalom a tulajdon tárgya felett, amit csak a törvény és mások jogai korlátozhatnak.

Tulajdonjog alanya: bármely személy

Tulajdonjog tárgya: minden birtokba vehető doleg

Tulajdonjog tartalma: Tulajdonost megillető teljes kizárolagos jogi hatalom a tárgyán.

Tulajdonjog elemei

- **birtoklás joga**
  - alanyi jogon jár a tulajdonjoghoz
  - **Szomszédjogok:** A tulajdonos a használat során köteles tartózkodni minden olyan magatartástól, amellyel másokat – különösen a szomszédokat – szükségtelenül zavarná, vagy amellyel jogaik gyakorlását veszélyeztetné.
- használat joga
- hasznok szedésének joga, hasznosítás
- birtokvédelem joga
- rendelkezés joga
  - egyéb jogok átengedésének joga (birtoklás, használat, haszonszedés, biztosíték, megterhelés)
  - tulajdonjoggal felhagyás – csak ingó esetében (ingatlannál nem)

Közös tulajdon: Jogközösségek, a tulajdonjog meghatározott eszmei hányadrészek szerint több személyt illet meg. Ha a hányadrészek nem állapíthatóak meg, akkor a tulajdonosok egyenlő részletben tulajdonosok.

- mindenki birtokolhat és használhat (túlhasználat nélkül)
- állagmegóvás, költségviselés közös
- közös határozathozatal (de bíróság előtt megtámadható)
- tulajdonosokat elővásárlási jog illeti meg

Tulajdonszerzési jogcímek:

- **Eredeti tulajdonszerzés:** Eredeti tulajdonos joga elenyészik és helyette keletkezik egy teljesen új.
  - **Elbirtoklás, kisajátítás**
    - **Kisajátítás:** Közérdekű célra, azonnali, teljes és feltétlen kártalanítás esetén. (a tulajdonjog szerzője szerzi)
    - **Elbirtoklás:** Sajátként birtoklunk dolgot úgy, hogy az igazi tulajdonos egyik tulajdonosi jogával sem él. Ingatlan 15 év, ingó 10 év.
  - **Hatósági árverés, határozat²¹:** A dolgot terhelő jogok, kötelezettségek megszűnnek, kivéve állam szerzése esetén. (államnak helyt kell állnia)
  - **Gazdátlan javak találása:** Uratlan dolgok, vagy olyan dolgok, amelyek tulajdonjogával felhagyottak. Csak ingó esetén.

²¹ határozat akkor van, ha nincsen örököös

- **Találás:** A tulajdonjoggal nem hagytak fel. Hogy a találó tulajdonjogot szerezzen:
  - megtett minden annak érdekében, hogy a tulajdonos a dolgot visszakaphassa és a tulajdonos egy éven belül (élő állat esetében három hónap) nem jelentkezik
- **Származékos tulajdonszerzés:** Jogelőd származtatja a jogutódnak. (adás-vétel, ajándékozás, csere, öröklés)
  - **Átruházás:** Szerződés a doleg birtokának átruházásáról. Ingatlan esetében szükség van **ingatlan-nyilvántartási bejegyzésre.**
    - nem feltétlenül a tulajdonostól (bolt)

5.3. Korlátolt dolegi jogok/Idegen dologbéli jogok

- **Zálogjog (dolgon, jogon, követelésen érvényesíthető)**
  - a zálogjogsult valamelyen követeléssel van az adós felé – ezt a kötelezettséget valamelyen zálogtárggyal biztosítja – a zálogjogsult megkapja, ha a kötelezet nem teljesít
  - zálogszerződés – **írásban**
    - **nyilvántartásba való bejegyzéssel történik:** a zálogjog jelzálog jog
    - a zálogtárgy birtokát a zálogjogsultnak történő átadása : **kézizálogjog**
  - csak akkor érvényesíthető: ha a követelés az esedékességé válik és elmulasztja teljesítését az adós
- **Használati jogok**
  - **Földhasználat:** Ha a föld és a rajta álló épület tulajdonjoga nem ugyanazt a személy illeti meg, akkor az épület tulajdonosát bizonyos fokú (rendeltetésszerű használatához szükséges) földhasználati jog illeti meg.
  - **Használat:** A jogosult a kizárolag saját és a vele együtt élő csalátagjai szükségleteinek kielégítésre használhatja. – használat jogának gyakorlása nem engedhető át, tehát pl. nem adható bérbe
  - **Haszonélvezet:** Jogosult más személy tulajdonában lévő doleg esetében az elidegenítés kivételével minden más tulajdoni jogot gyakorolhat. (birtoklás, haszonszedés stb.)
- **Szolgalom és közérdekű használat**
  - **Közérdekű használat:** Kisajtítás enyhe formája, csak ritkán szükséges a közérdekű használat. Kártalanítást kell nyújtani a közérdekű használat idejére.
  - **Telki szorgalom:** Más telkét meghatározott terjedelemen használhatja a jogosult. (Átjárás, vízellátás, vízelvezetés, épület megtámasztás.)
    - **uralkodó telek:**
    - **szolgáló telek: amin pl. a támaszték van**
    - szerződésben kell rögzíteni

Tulajdonhoz és örökléshez való jog – alkotmányos jog – társadalmi felelőséggel jár . Kisajtítani csak közérdekből lehet és kötelező a kártalanítás.

5.4. Öröklés

- **Öröklés:** Az ember halála esetén egyetemes jogutódlás következik be. Kizárolag természetes személyhez kötődik, jogi személy után nem lehet örökölni. (jogutódlás nem öröklés!)
- **ipso iure öröklési rendszer:** az öröklés az örökhagyó halála pillanatában azonnal beáll (nincsen jogcselekmény)
  - a hagyatékátadó végzés csak közhitelű tanúsítás (közjegyző)
- **Hagyatéki eljárás:** Törvény által megjelölt esetekben kötelező - közhiteles bizonyítás (pl.: 200.000 forint bankbetét, ingatlan)
- **Hagyaték:** Az örökhagyó jogutódaira átszálló egész – aktív és passzív – vagyon. (vagyontárgy, vagyoni jog, kötelezettségek)
- **Örökhagyó:** Elhunyt személy.
- **Öröklési jogcímek:**
  - **végintézkedés:** Örök hagyó pl.: végrendeletet ír.

- **végrendelet:** Írásbelinek kell lennie(kivétel közvetlen életveszély esetén tanúk jelenlétében) – formai követelmények (egyértelmű, időrendi, teljes belátási képesség, cselekvőképesség²²)
  - **hagyományrendelés** – vagyontárgy juttatás
  - **meghagyás** – kötelezettségrendelés (rendelkezés arról, hogy mit kell tenni a vagyonnal)
  - **KizáráS:** Nem szükséghoz alapos indok, a törvény által meghatározott örökség 1/3-ada jár ebben az esetben, ez a **kötelesrész**.
  - **Kitagadás:** Csak törvényben meghatározott okkal lehet, nem jár semmi ebben az esetben.
  - **Lemondás:** Az örökhagyó él még.
  - **Visszautasítás:** Az örökhagyó nem él már.
- **törvényes öröklés:** Nincsen végrendelet, törvény szabályoz ebben az esetben.
  - ha van lemenő - egyenes ági örökösdés az elsődleges
  - ha nincsen lemenő - 3 parentélaig (szülő, nagyszülő, dédszülő)
  - ha sehol nincsen örökö - állam örököl
  - ha nincsen végintézkedés - házastárs 1 gyerekrésznyit örököl

6. Egyéni vállalkozás, egyéni cégek

6.1. Egyéni vállalkozó

- **egyéni vállalkozó** – cselekvőképes magyar állampolgár, EU, Európai Gazdasági Térség állampolgára, vagy letelepedett személy + tartózkodási engedély
- **ki nem lehet**
  - korlátozottan cselekvőképes, cselekvőképtelen
  - gazdasági, vagyon elleni bűncselekmény miatt elítélték
  - szándékos bűncselekmény miatt min. 1 évre elítélték
  - egyéni cége van, gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja
  - tevékenységi kör:
    - űstermelő, szolgáltató állatorvos, ügyvéd, közjegyző, végrehajtó, szabadalmi ügyvivő
- **kinek kedvező:**
  - kevés kezdőtőke
  - egyszerű tevékenység
  - kis értékesítési volumen
  - alacsony működési költség

Egyéni vállalkozói tevékenység: Üzletszerű gazdasági tevékenység – rendszeresen, nyereség- és vagyonsszerzés céljából, saját gazdasági kockázatvállalás mellett.

Tevékenység megkezdésének bejelentése:

- díjmentes
- ügyfélkapun keresztül, vagy kormányhivatal – formanyomtatvány
- **Belügyminisztériumi nyilvántartás** – Egyéni vállalkozók jegyzéke (tehát nem cégbíróság!)
- egyéni vállalkozási igazolvány már nincsen! (kérdés)
- tevékenységét onnantól kezdheti, hogy a Belügyminisztérium nyilvántartásba vette (egyéni vállalkozó, NAV, önkormányzati értesítés)
- kötelező kamarai tagság – 5000 Ft/év
- bárminemű változást díjmentesen kötelező jelenteni

Számlán feltüntetni: egyéni vállalkozó, nyilvántartási szám

---

²² korlátozott cselekvőképesség esetén nem tehető végrendelkezés

- **korlátlan felelősség** – teljes magánvagyon
- **személyesen közreműködik** a tevékenységen, habár lehet alkalmazottja
- hatósági engedélyhez kötött tevékenységek: magánorvos, könyvvizsgálat → szükséges a képesítés
  - ha nincsen képesítése – alkalmazott
- **ha egyéni vállalkozó meghal** → örökösi, törvényes képviselő nyilatkozik, hogy kívánja-e folytatni a tevékenységet 90 napon belül
- **ha egyéni vállalkozó cselekvőképtelen** → törvényes képviselő nyilatkozik, hogy kívánja-e folytatni a tevékenységet 90 napon belül

Tevékenység szüneteltetése

- tevékenység szüneteltethető, minimum 1 hónapig, max. 2 év

Tevékenység megszűnése

- e.v. bejelenti
- **egyéni céget alapít, vagy tagja lesz**
  - egyszemélyes KFT-vé alakulhat
  - ha szünetelteti a tevékenységet, akkor nem alakulhat át
  - még 5 évig nem lehet más társaság korlátlanul felelős tagja, vagy újból egyéni vállalkozó
- halál, cselekvőképtelenség, korlátozott cselekvőképes (törvényes képviselő, örökösi nyilatkozata)
- adóshatóság törli az adószámot (jogerővel szűnik meg az e.v.)

6.2. Egyéni cég

- csak az **egyéni vállalkozó alapíthat** → cégbírósági cégnyilvántartásba vétellel jön létre
- létesítő okirat: **alapító okirat**²³ (*ügyvédi ellenjegyzés, vagy közjegyző is okiratba foglalja*)
  - ha a jegyzett tőke nagyobb, mint 200.000, akkor van lehetőség **apportálásra/vagyoni betétre** is
  - **elemei: cégnév, székhely, alapító adatai, főtevékenység, jegyzett tőke, könyvvizsgáló adatai, osztalékelőleg fizetésének lehetősége**
- **nincsen jogi személyisége**
- tagtól elkülönült önálló vagyon
- 1 tag
- alkalmazottak száma **kevesebb, mint 50 fő**
- **nettó árbevételek kevesebb, mint 700 millió** forint
- amennyiben hatósági engedély szükséges a tevékenységhez és az egyéni vállalkozás rendelkezett vele, akkor jogutódként megkapja az egyéni cég is
- ha képesítéshez kötött – alkalmazott által is megkapja az egyéni cég
- **meghal, cselekvőképtelen** – özvegy, örökösi, törvényes képviselő u.u. taggá válhat, mint e.v. esetén
- **megszűnés, átalakulás**
  - határozott időre alapítás – idő lejárta esetén megszűnik
  - jogutód nélküli megszűnés végelszámolás esetében
  - bíróság, cégbíróság szünteti meg felszámolás esetén
  - gazdasági társasággá alakul (egyirányú - gazdasági társaságból nem lehet egyéni cég)

²³ elemei: cégnév, székhely, alapító adatai, főtevékenység, jegyzett tőke, könyvvizsgáló adatai, osztalékelőleg fizetésének lehetősége

7. Gazdasági társaságok

Jogi személy: Jogképes – jogok + kötelezettségek (meghatározott típus, nem tiltott tevékenység, cél elérése érdekében)

- saját név, székhely, tagtól elkülönült vagyon, ügyvezetés, képviseletet ellátó szervezet

Jogi személyek:

- Egyesülés
- Egyesület
- Alapítvány
- Szövetkezet
- Gazdasági társaságok

7.1. Gazdasági társaságok

Alkotmányos alapelvek: mindenki szabadon vállalkozhat és társulhat – **privát autonómia, de formakényszer:** nem állhat szembe a közérdekkel:

Gazdasági társaság: Üzletszerű közös gazdasági tevékenységre a tagok vagyoni hozzájárulása által jogi személyiséggel rendelkező társaság, ahol a tagok a nyereségből közösen részesednek, a veszteséget közösen viselik.

- **Közös tulajdonságok**
  - állandó szervezet
  - célrarendeltség
  - alapítótól elkülönült vagyon
  - állami elismerés
  - önálló felelősség
  - jogképesség
- **Létrehozás**
  - alapítás
    - **Létesítő okirat típusai (kérdés!)**
      - társasági szerződés (több tag)
      - alapító okirat (egyszemélyes)
      - alapszabály (rt, szövetkezet)
      - mindegyiket kötelező aláírni minden tagnak – kivéve: nyrt alapszabálya a közgyűlésen módosítva
    - **Létesítő okirat benyújtása**
      - közjegyzői okiratba foglalás, ügyvédi ellenjegyzés – ekkor már elkezdődhet az előtársasági²⁴ időszak (90 napon belül be kell jelenteni a cégbírósághoz – késedelem: 50-900 eFt)
    - **Létesítő okirat módosítása**
      - csak a bejegyzés után
      - ¾-es határozat: ha nem új szerződés van, ha nincs új létrehozva
      - egyszerű szótöbbség (cégnév, telephely, székhely, fő tevékenységi kör)
      - egyhangú határozat: ha olyan módosítás, ami valamely tag jogait hátrányosan érinteni
  - átalakulás (formaváltás, egyesülés, szétválás)

²⁴ nevében fel kell tüntetni: b.a. (bejegyzés alatt)

- formát névben fel kell tüntetni
- természetes személy csak 1x lehet korlátlanul felelős tag
- kiskorú nem lehet tag
- a jognyilatkozatokat írásban kell megtenni (pl.: alapítás, határozatok)
- **Társasági jogi jogvita:** Tagok egymás közti és a társaság közti jogvitája. (Belső viszonyokra vonatkozik semmi köze hozzá külső cégnak.) – választott bíróság
- **képesítéshez kötött tevékenység**
  - a tevékenységen közreműködő tag rendelkezik vele
  - egyik alkalmazott rendelkezik ezzel
  - munkavégzésre irányuló megbízásos jogviszony
- **vagyoni hozzájárulás teljesítése**
  - pénzbeli forma
  - nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás/apport (akár jog és követelés is lehet)
- **Kisebbségvédelem:** A tag, vagy tagok együttesen a szavazati jogok legalább 5%-val rendelkeznek, akkor:
  - ok és cél megjelölése → legfőbb szerv ülésének összehívása
    - ha 15 napon belül az ügyvezetés nem teljesít → bíróság intézkedik
  - ha gyanús, hogy volt valami susmus → egy külön könyvvizsgálót megbízhatnak
    - ha 30 napon belül semmi – bíróság intézkedik
  - taggal, vezetővel, fb-taggal, könnyvvizsgálóval szemben is érvényesíthetnek követelést
    - ha 30 napon belül semmi – bíróság intézkedik
- **Törvényes felügyeleti eljárás:**
  - Cégnyilvántartás közhitelességének biztosítása
  - Törvényes működés kikényszerítése
  - nincsen gazdasági célszerűség vizsgálata
    - törvények betartatása
    - létesítő okirat feltételei teljesülnek-e
- **Tagi viszony megszűnése**
  - vagyoni hozzájárulás elmarad
  - kizárás – alapos indok és az összes tag $\frac{3}{4}$

- **Típusai**

- Közkereseti társaság
- Betéti társaság
- Korlátolt felelősséggű társaság
- Részvénytársaság

Gazdasági társaságok szervei: 4 van (kérdés)

- **társaság tagjainak gyűlése/Legfőbb Szerv**
  - legfőbb szerve
  - **évente egyszer legalább ülésezik** – nem nyilvános
    - tanácsozási joggal vezetők, felügyelő bizottság tagjai részt vehetnek
    - beszámoló elfogadása, osztalékdöntés, ügyvezetés felmentése²⁵
- **ügyvezetés (szakmai döntések, operatív ügyvitel)**
  - egyéni vagy testületi
  - **általános név: vezető tisztségviselő**
    - nem lehet vezető tisztségviselő, amennyiben
      - **bűncselekmény, vagy összeférhetetlenség** esetén
        - összeférhetetlenség: nem lehet tag, ügyvezető, ha egy ugyanolyan főtevékenységű cégben már ügyvezető, vagy tag

²⁵ ha elfogadja a legfőbb szerv a felmentványt, akkor az adott időszakra nem támasztható az ügyvezetés irányába kártérítési igény

- **amennyiben eltiltották az adott tevékenységtől** (ki nem elégített hitelezői követelések egy korábbi cégbíróságban felszámolás után és ezért felelős a személy, nem állt helyt, vagy a cégbíróság pénzbíróságot szabott ki és ezt a kötelezettséget nem teljesített)
  - vezető tisztségviselők többségi befolyással rendelkező tagok, vagy egyéb korlátlanul felelős tagok sem lehetnek
- **felügyelő bizottság**
  - legalább 3 tag 5 évre
  - ügyvezetés kontrollja és ellenőrzése, akár gazdasági célszerűséget is vizsgál
  - határozatképességéhez 2/3 szavazata, de min 3 fő
  - **kötelező felügyelő bizottság** (kérdés)
    - Nyrt
    - Zrt – ha a szavazati jogok legalább 5%-val együttesen rendelkező részvényesek ezt kérik
    - 200 fő főállású munkavállaló és az üzemi tanács nem mondott le, hogy a felügyelőbizottságban való munkavállalói részvételről
- **állandó könyvvizsgáló**
  - határozott időre – maximum 5 év
  - kiválasztás után 90 napon belül megbízási szerződést kell kötni

Gazdasági társaság megszűnése: jogutóddal, vagy jogutód nélkül

Személyegyesítő társaság: Legalább egy tagnak közre kell működnie. (betéti társaság, közkereseti társaság)

VagyonegYESÍTŐ társaság: Nincsen kikötés arra vonatkozóan, hogy a tagoknak közre kell-e működnie. (összes többi)

- **jogutódlással → átalakulás történik**
  - **társasági formaváltás** (gazdasági társasággá, szövetkezeté, egyesüléssé)
  - **egyesülés (beolvadás, összeolvadás)**
    - beolvadás – egyik cég lesz a jogutód
    - összeolvadás – harmadik cég lesz a jogutód
  - **szétválás (kiválás, különválás)**
    - kiválás –
    - különválás – két jogutód cég lesz, „A” cég megszánik
- jogutódlás nélküli megszűnés
  - **tagok döntése alapján** – végelszámolási eljárás
  - **tartós fizetésképtelenség** – csőd/felszámolási eljárás rendes bíróság ítélet által
  - **cégbíróság** törvényességi felügyeleti eljárása
  - cégbíróság hivatalból törli a céget a cégnyilvántartásból (adóhatóság törli a cégnyilvántartásból)

7.2. Vállalatcsoportok

- **Elsírmert vállalatcsoport**
  - konszolidált éves beszámolót készít 1 uralkodó tag – 3 ellenőrzött tag uralmi szerződéssel (RT, Kft, egyesülés, szövetkezet)
- **Tényleges vállalatcsoport**
  - nincsen konszolidált éves beszámoló
  - az uralmi szerződés megkötésének feltételei megszakítás 3 évig fennállnak - a bíróság egy érdekelt fél kérésére kötelezi az uralmi szerződés megkötésére

7.3. Gazdasági társasok jellemzői

- **Közkereseti társaság**
  - min 2 tag – egyetemleges és korlátlan felelősségek (a hitelező bármely tagtól – tulajdoni hányadtól függetlenül – követelhet, a tagok teljes magánvagyonnal felelnek)
    - társaság megszűnése után még 5 évig él az egyetemleges és korlátlan felelősségek

- örököstre is vonatkozik
- **létesítő okirat:** társasági szerződés
- Legfőbb szerv: Tagok gyűlése – azonos mértékű szavazat
  - általában egyszerű többség
  - vezető tisztségviselő visszahívása – $\frac{3}{4}$
  - társasági szerződés módosítása – egyhangú szavazat
- **Betéti társaság**
  - min 2 tag – legalább 1 beltag + legalább 1 kültag (ha egyik nincs, akkor 6 hónap áll rendelkezésre → különben megszűnik, át kell alakulnia)
    - **beltag** – korlátlan és egyetemes felelősség, személyesen közreműködik a tevékenységen
    - **kültag** – kötelezettsége csak a betétnak biztosításáig erjed ki, nem végezhet tevékenységet a társaságban – nem lehet ügyvezető sem
    - **legfőbb szerve:** Tagok gyűlése
- **Korlátolt Felelősségi Társaság**
  - akár 1 tag is alapíthat („egyszemélyes kft”)
  - törzsbetétek összessége törzstőke – 1 törzsbetét minimum 100.000 Ft, összesen minimum 3.000.000 Ft
    - leszállítása, emelése – $\frac{3}{4}$ határozat
  - **létesítő okirat:** társasági szerződés (kivéve egyszemélyes kft: alapító okirat)
    - tilos nyilvános felhívást tenni KFT megalapítására
  - tagok kötelezettsége csak a törzsbetét beszolgáltatásáig terjed ki (pénz, vagyoni/apport)
    - kivétel: **felelőségátvitel**
      - ha a tag korlátolt felelőségevel visszaélt és emiatt a jogi személy megszűnésekkel kielégítetlen hitelezői követelések maradnak fenn
      - nem teljesített vagyoni hozzájárulás erejéig is köteles helyt állni (pl.: pótbefizetés mértékéig)
      - vállalatcsoport esetén az uralkodó tag köteles helyt állni, ha az uralkodó tag üzletpolitikája miatt áll fenn a fizetésképtelenség
  - **legfőbb szerv: Taggyűlés**
    - szermélyes részvétel – jegyzőkönyv
    - elektronikus – nem kell jegyzőkönyvet készíteni
    - **értesítési kötelezettség:** időben kell közölni, hogy mikor lesz a taggyűlés (évente legalább 1x)
      - **napirendet is meg kell határozni** – ha valami olyasmiről szavaznak, ami nincsen benne a napirendben, akkor az arról hozott határozat érvénytelen
      - **vezető:** ügyvezető (határozatok könyve, tagjegyzék vezetése)
  - **Üzletrész:** Törzsbetéthez kapcsolódó tagsági jogok és kötelezettségek összessége.
    - KFT nyilvántartásba vételekor keletkezik
    - mértéke törzsbetétekhez igazodik
    - azonos üzletrész – azonos tagsági jogok
    - társaságok tagjai között szabadon átruházható és értékesíthető
      - akár harmadik félnek is – a többi tag elővásárlási jog illeti meg
  - **Pótbefizetés:** veszteség fedezésére írja elő a taggyűlés a tagok irányába
    - törzsbetétek arányában kell meghatározni és teljesíteni
  - **Részvénnytársaság**
    - alaptőke - előre meghatározott számú és névértékű részvények (emelhető, bevonható minősített többséggel)
      - Zrt – 5M
      - Nyrt – 20M
      - készpénzbeli hozzájárulás minimum 30%
      - csak akkor indulhat meg, ha a pénzbeli hozzájárulás legalább 25%-a, nem pénzbeli hozzájárulás teljesen be kell adni

- indulás után a teljes alaptőkét rendelkezését kell bocsátani 1 éven belül
- **legfőbb szerv:** közgyűlés
  - zrt: 15 nappal, nyrt: 30 nappal korábban (jelenléti ív)
  - Nyrt – határozatokat köteles nyilvánosságra hozni
  - **Nyrt esetében a kisebbségi jogok már 1%-tól érvényesek**
  - ha egy részvényses minősített többséggel rendelkezik (részvények 3/4) – nyilvános bejelentési kötelezettség → vételi kötelezettsége van az összes többi részvényre
- **Ügyvezetés**
  - monista rendszer – **Igazgatóság**,
    - Zrt esetében lehet vezérigazgató is
  - dualista rendszer - **Igazgatótanács**
- részvényses jog: közgyűlésen részt venni, osztalék, szavazat
  - az alaptőke megemelésekor a részvénysesek kötelezettsége túlterjed a részvények megvásárlásán – köteles megfizetni azt
- tag: a névérték megfizetésére terjed ki kötelezettség
  - akár nyilvános felhívással is kereshető tag
- kötelezettségeiért – ha a PTK nem rendelkezik – nem köteles helytállni
- **két típusa:**
  - **ZRT** – nincsen tőzsdei kereskedeleml
    - nyomdai úton, vagy dematerializált
  - **NYRT** – van tőzsdei kereskedeleml
    - csak dematerializált
- **részvények típusai**
  - törzsrezsvény (legalább 50%)
  - saját részvény: osztalékból lehet szerezni, csak ha nyereséges a cégl, maximum a részvények 25%
  - elsőbbségi részvény: plusz jogok előbb vagy több (osztalék, szavazati)
  - dolgozói részvények: csak nyereségből – max. 15%
  - kamatozó részvény – nem osztaléket fizet
  - visszaváltható részvény – meghatározott időtartam bármikor visszaváltható
  - lehetséges még egyéb részvényfajtát meghatározni

8. Egyéb gazdálkodó szervezetek

8.1. Egyesülés

- nem gazdasági társaság – **kooperációs társaság**
- jogi személyisége
- cél: gazdálkodás eredményesség, tevékenység összehangolása, érdekképviselet
- nem profitorientált, de ha van akkor az a tagoké – a kötelezettségekért a tagok egyetemlegesen kötelesek helyt állni
- alapítás: társasági szerződés (ügyvédi ellenjegyzés, céggjegyzék) + 30 nap + cégbírósági céggjegyzék
- **legfőbb szerv:** taggyűlés
- **képviselet:** igazgató, vagy igazgatótanács
- tagjai: gt-k, egyesülések, szövetkezetek

8.2. Szövetkezet

- jogi személy
- vagyoni hozzájárulás – nyitott tagság, változó tőke
  - kötelezettség: vagyoni hozzájárulás, alapszabályban meghatározott mértékig köteles a személyes közreműködésre
    - kiváló tagok még 5 évig helytállni köteles

- legalább 7 tag (akár önkormányzat is)
- gazdasági, társadalmi szükségletek kielégítése
  - nyereség felét köteles felosztani a tagok között
- **legfőbb szerve:** közgyűlés
- **létesítő okirat:** alapszabály (ügyvéd, közjegyző) + 30 nap + cégbírósági cégbejegyezés
  - pénzbeli hozzájárulás – legalább 30%, dologi/apoort – teljes
- **ügyvezetés:** Igazgatóság és/vagy Igazgató elnök
- **Közösségi alap:** Tagoknak nyújtandó szolgáltatások fedezete, nem felosztható.
- ha a tagok száma 6 hónapig 3 fő alatt van → megszűnik
- **Típusai:**
  - iskolaszövetkezet
  - szociális szövetkezet
    - speciális fajtája: start szociális szövetkezet (új közmunkások foglalkoztatása)
  - agrárgazdasági szövetkezet
  - közérdekű nyugdíjas szövetkezet

8.3. Egyesület

- alapszabály (legalább 10 fő)
- szervek: közgyűlés, elnökség
- nyilvántartott tagság
- jogi személy
- **nem alapítható gazdasági tevékenység folytatására, de a cél megvalósítása érdekében végezhet gazdasági tevékenységet**
- megszűnés: ha a tagok száma 6 hónapig 10 fő alatt van
- csak egyesülettel egyesülhet

8.4. Alapítvány

- jogi személy
- alapító az alapító okiratban határozza meg az alapítvány részére juttatott vagyont, szervezetet, célt
- nincsen tagsága!
- nem alapítható gazdasági tevékenység folytatására
- kuratórium

9. Cégeljárás

Külön törvény szabályozza – Cégtörvény

9.1.

Cég: Olyan jogalany, amely cégnyilvántartásba történő bejegyzéssel, üzletszerű gazdasági tevékenység folytatása céljából jön létre.

- **cégbíróságok – törvényszékek mellett működnek**
  - nem peres cégeljárások (cégbíróság...)
  - gazdasági társaságok vezetőivel kapcsolatos adatok kezelése (bejegyzés, törlés)
  - tájékoztatásnyújtás
  - törvényességi felügyeleti eljárás
  - kisebbségi jogok védelme, hitelezői jogok védelme
  - jogi tanácsadás, közhasznúvá minősítés
- **cégnyilvántartás:** cégbíróság + adatok igazolására szolgáló mellékletek + egyéb cégratok
  - cél: közérdek – hitelezők védelme
  - **Közhitellesség:** Aki a cégnyilvántartás szerint jár el, ő jóhiszeműen jár el.

- Cégnyilvánosság: Bárki számára hozzáférhető
- Cégadatok három típusa:
  - **Cégmásolat:** Cégjegyzék fennálló és törölt adatait tartalmaz.
  - **Cékkivonat:** Cégjegyzék aktuális, fennálló adatait tartalmaz
  - **Cégbizonyítvány:** Egyes fennálló, vagy törölt adatait tartalmazza.
- Cégjegyzék: cégjegyzékszám, cégnév, székhely, létesítő okirat kelte, tevékenységi körök, képviseletre jogosultak köre, jegyzett tőke, adószám, pénzforgalmi számlák, bejegyzési végzések
  - **Cégnév:** gazdasági formát köteles feltüntetni
    - azonosítás – van-e ilyen cég, van-e ilyen névre foglalás 60 napon belül
    - névvonaldiság – valósággal nem kelthet ellentétes látszatot
    - névszabatosság – cégtípus, tev. körrel ne legyen ellentmondásos (szerszámgyártó kft – könyvelés)
    - névkizárálagosság – ne legyen összetéveszthető
- Cégjegyzés: Valaki a cég nevében jogosult aláírásra – jogok, kötelezettségek. **Nem feltétlenül az ügyvezető.**
- **Székhely:**
  - üzleti, hivatalos levelezés helye
  - cégtáblával jelölni kell
- **Telephely:**
  - létesítő okirat
  - székhelytől elkülönült, tartós, üzleti letelepedés
  - de ugyanazon településen van, mint a székhely
- **Fióktelep**
  - nem ugyanazon a települése van, mint a székhely

9.2. Nem peres cégeljárások

- cégbírásbejegyzési
- változásbejegyzés
- átalakulás bejegyzés
- megszűnés
- **cégbírásbejegyzés:** elektronikus, nem peres bírósági eljárás
  - nem a cégbíróság kezdeményezi – kérelmezik
  - eljárás nem szünetelhet, csak kivételes ok
  - nincsen személyes meghallgatás, csak okirati bizonyítás
  - bejegyzési eljárás határideje: 8 munkanap
  - egyszerűsített bejegyzési eljárás: 1 munkanap (szerződésminta + jogi képviselő (ügyvédi ellenjegyzés/közjegyzői okiratba foglalás))
  - ingyense, kivéve részvénytársaságok

eljárást jelölni kell a cég nevében (b.a., cs.a.)

9.3. Törvényességi felügyeleti eljárás

- cégnyilvántartás közhitelességének biztosítása
- törvényes működés kiképítése
- gazdasági célszerűséget nem vizsgál
- hivatalból bejegyezhet adatokat, illetve törölhet
- megkezdődhet:
  - ha a létesítő okirat törvényesről (bejegyzést megelőzően, utána), pl.: egyik tag nem cselekvőképes
  - ha a létesítő okirat nem tartalmaz minden kötelező elemet
  - működés során nem tartja be a létesítő okiratban foglaltakat (pl. legfőbb szerv összehívása)
  - hivatalból és kérelemből is indulhat
- cégbírás jogai

- pénzbírság (100.000 – 10.000.000) ügyvezetőre, cégre
- legföbb szerv összehívása
- felügyelőbiztos kijelölése

10. Államháztartás

Államháztartás: Tevékenység, amellyel az állam a bevételeit beszedi, összegyűjti az állami költségvetésbe (mint egy pénzalapba), majd azt felhasználja kiadásainak teljesítésére.

- *Törvényi def.: Az államháztartás a közfeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási, beszámolási szabályok szerint működő szervezete. Az állam gazdálkodási rendszerének egésze, amely az állami funkciók ellátását szolgálja.*

Államháztartás alapelvei:

- egységesség (1 db költségvetési törvény)
- teljesség (bevétel minden kiadás forrása)
- valódiság (valós indokolt cél)
- részletesség
- nyilvánosság
- éves költségvetés alapján
- rendkívüli bevételek és kiadások elkülönlítése

10.1. Gazdálkodó szervek²⁶ és az államháztartás kapcsolata

- adók
- járulékok
- támogatások

10.2. Az alaptörvény és az államháztartás kapcsolata

- **kiegyensúlyozott – fenntartható – átlátható** költségvetés-elve
  - OGY és a kormány feladata
- **Nemzeti vagyon:** Az állami és helyi önkormányzati vagyon.
  - **nemzeti vagyon használata:**
    - közérdekek
    - közös szükségletek kielégítése
    - természeti erőforrások megóvása
    - jövő nemzedéknek szükségleteinek biztosítása
  - állam és a helyi önkormányzatok **önállóan és felelősen** gazdálkodnak
  - **gazdálkodás alapelvei:**
    - törvényesség
    - célszerűség
    - eredményesség
    - átláthatóság
- **Közpénz**
  - közpénzzel gazdálkodók kötelesek
    - **nyilvánosság előtt elszámolni**
    - **átláthatóan és a közélet tisztaságának elvének** megfelelően gazdálkodni

---

²⁶ gazdálkodó szervnek minősül: gazdasági társaságok + erdőbirtokossági, vízgazdálkodási, végrehajtó, közjegyzői stb + állam, helyi önkormányzat, költségvetési szervek, egyesületek, alapítványok

- amíg az államadóság nem haladja meg a GDP felét, addig az Alkotmánybíróság, csak a következő szempontok szerint vizsgálhatja a költségvetési törvényt – esetleg megsemmisíti
  - jogszabály és Alaptörvény összhangja
  - megalkotás, kihirdetés törvényessége
  - személyiségi, állampolgári jogok

10.3. Államháztartás alrendszeri

- **2 fő ág: önkormányzati és központi alrendszer**
- központi alrendszer
  - részei
    - speckó: társadalombiztosítási alapok, elkülönített állami pénzalapok

10.4. Költségvetés

- **Költségvetés:** Jogszabályban meghatározott olyan pénzügyi terv, amely a költségvetési évre vonatkozóan, a közfeladatok ellátásához szükséges teljesítendő bevételeket és teljesíthető kiadásokat előirányzatonként teljeskörűen tartalmazza
- **megalkotó:** OGY
- **végrehajtó:** kormány
- OGY nem fogadhat el olyan **költségvetési törvényt**, amelynek következtében az **államadóság meghaladná a GDP felét**
  - ha meghaladja, akkor **arányos csökkentést tartalmazó törvény** fogadható el
- a költségvetés végrehajtása során nem vehető fel olyan **kölcsön**, amelynek következtében az **államadóság meghaladná a GDP felét**, vagy az arány a **megelőző évben fennállóhoz képest növekedne**
- a központi költségvetésből csak olyan **szervezet** számára nyújtható **támogatás**, vagy teljesíthető szerződés alapján **kifizetés**, amelynek tulajdonosi **szerkezete, felépítése**, valamint a **támogatás felhasználására** irányuló tevékenysége **átlátható**
  - **rendezett munkaügyi kapcsolatok**
  - **közöttételei kötelezettségeknek** eleget tett
  - **ha az igénybevétel jogosulatlan, jogszabálysértő, nem rendeltetésszerű**
    - visszavonható
    - támogatási szerződéstől elállás, vagy felmondás
    - módosítás kezdeményezése
- **amennyiben nincsen költségvetési törvény**
  - a kormány jogosult jogszabályok alapján bevételt szedni
  - a kormány jogosult az előző évi törvényi kiadási előirányzatok keretei között a kiadásokat időarányosan teljesíteni
- **Állami bevételek**
  - **közgazdasági jelleg szerint**
    - **folyó bevételek**
      - **jogi jelleg szerint**
        - **közhatalmi bevételek:** adójellegű bevételek (adók, vámok, járulékok, illetékek)
        - **magánjogi bevételek:** Díjbevételek, Tőke utáni jövedelmek (kamatok, osztalékok)
      - **tőkebevételek:** vagyontárgy és föld eladásából származó bevétel
        - **speciális: Privatizációs bevételek:** állami vállalat eladásából származó bevétel
  - **Állami kiadások funkcionális osztályozása**
    - állami működés funkciói
      - jóléti funkció
      - gazdasági funkció
      - államadóság-kezelés

Költségvetési törvény megalkotásának folyamata			
Szakasz	Időbeli elhelyezés	Főbb felelősök	Feladatok
Döntéselőkészítés	április – szeptember	államháztartásért felelős miniszter kormány Költségvetési Tanács	<ul style="list-style-type: none"> pénzügyminiszter prognózist terjeszt a Kormány elé (költségvetési évet követő 3 év) tervezés és egyeztetés a bevételekről és kiadásokról a pénzügyminiszter a javaslatát a Kormány elé terjeszti A Kormány egyeztet a Költségvetési Tanáccsal
Döntés	október – december	Állami Számvevőszék Költségvetési Tanács Országgyűlés	Az OGY felhatalmazást ad a Kormánynak, hogy bevételeket szedjen, kötelezettségeket teljesítsen.
Végrehajtás	költségvetési év	Kormány és a költségvetés szervei	Előirányzatok teljesítése
Ellenőrzés	költségvetést követő év	Kormány Országgyűlés Állami Számvevőszék	Zárszámadási törvény

Zárszámadási törvény

- kötelező törvénybe foglalni
- tartalmazza a költségvetés végrehajtását
- összeveti a tervezett és ténylegesen megvalósult bevételeket és kiadásokat
- elfogadása minden körüljárás után történik
- ha hiány – költségvetési hiány finanszírozásának módját meg kell határozni a törvényben
- ha suff. - annak felhasználását

10. 5. Magyar Államkincstár

- államháztartás pénz- és számlaforgalmának lebonyolítása
- pénzügyi szolgáltatás állami szerveknek (kvázi bank)
- állami feladatok finanszírozása
- Pénzügyminiszter irányít – elnökét kinevezi
- Szervezete
  - MÁK
  - Államadóságot Kezelő Központ Zrt**
    - államadóság kezelési stratégia
    - fizetőképesség, likviditás biztosítása
    - hiány finanszírozása
    - szabad pénzeszközök felhasználása

10. 6. Önkormányzatok költségvetése

- tulajdonosi és gazdálkodási önállóság
- saját költségvetés**
  - rendelet
  - 1 éves időtartam
  - önként vállalt és kötelező önkormányzati feladatok ellátása** (nagyobb önkormányzat – több kötelező feladatkör, hatáskör)
  - államháztartás része, de a központi költségvetéstől elkülönül** (normatív/központi támogatásokkal kapcsolódik)
  - nem tervezhet működési hiányt** (*a vállalt kötelezettségek nem haladhatják meg a várható bevételek 50%-át*)

- vállalkozás alapítás szabadsága
- helyi adók fajtája és mértéke
- Költségvetési ciklus
  - Előkészítés (jegyző, főjegyző – koncepció, elkészítés, egyeztetés, majd a polgármester a képviselőtestület elő terjeszti)
  - Döntés (képviselőtestület rendelet formájában dönt)
    - legkésőbb február 15-ig be kell terjeszteni, március 15-ig el kell fogadni
    - ha nincsen – előző évi költségvetés alapján időarányosan szedhet bevételeket, teljesíthet kötelezettségeket
    - ha nincsen és zárszámadás sincs – egyes támogatások felfüggessztésre kerülnek
  - Végrehajtás
  - Zárszámadási rendelet elfogadása (funkció: ellenőrzés)
    - polgármester terjeszti elő – 30 napon belül el kell elfogadni, de legkésőbb május 30.
- gazdálkodás biztonságáért teljes képviselőtestület felel
- gazdálkodás szabályszerűségéért a polgármester felel
- beszámoláis, adatszolgáltatási, ellenőrzési feladatokért az Önkormányzati Hivatal felel
- lehetséges évközi beszámoló a költségvetésről (ha jogutóddal, jogutód nélkül megszűnik az önkormányzat)
- önkormányzat bevételei:
  - költségvetési támogatások
  - közbevételek
  - saját bevételek
  - egyéb bevételek (hitel, kötvény)

10.7. Államháztartás ellenőrzési rendszerei (külső ellenőrzés, kormányzati ellenőrzés, belső ellenőrzés)

Kontroll célja: államháztartás pénzeszközeivel, nemzeti vagyonnal való gazdálkodás legyen szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes legyen

- **külső ellenőrzés (ÁSZ, Kincstár)**
  - a gazdálkodótól független, külső szerv/személy látja el
    - Állami Számvevőszék
      - OGY szerve – csak az OGY-nek van alárendelve
      - általános hatáskör
      - **ellenőrzésének alapelvei:** törvényességi, célszerűségi, eredményességi szempontok (pártokat csak törvényességi szempontból)
      - vizsgálatának tárgya
        - közpénzek kezelése, nemzeti vagyon kezelése, állami és önkormányzati vagyon kezelése
        - MNB működése
        - állam és önkormányzatok adóztató tevékenysége
        - zárszámadás + véleményezi a költségvetési törvényt
        - + mindenkit aki közpénzeket használ (pl. támogatást)
      - ha OGY elrendeli köteles lefolytatni
      - ha Kormány kéri, akkor nem köteles lefolytatni az ellenőrzést
      - megállapításai esetén → illetékes szervezetnél eljárást kezdeményez → megállapításai nem támadhatóak meg semmilyen körülmények között
  - **kormányzati ellenőrzés (KEHI, EU-s támogatásokat ellenőrző szervek)**
    - KEHI (Kormányzati Ellenőrzési Hivatal)
      - kormánydöntések végrehajtásának ellenőrzése
      - uniós pénzek felügyelete
      - költségvetési támogatások felhasználásának ellenőrzése
      - állami tulajdonban lévő vállalatok (gt-k, alapítványok) ellenőrzése
      - állami kezesség vállalásának ellenőrzése

- **Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság**
  - vezetője a főigazgató
  - EU-s támogatások auditja
- **Magyar Államkincstár ellenőrző tevékenysége**
  - költségvetési hozzájárulások ellenőrzése
  - támogatások ellenőrzések
- **Költségvetési Tanács**
  - **tagjai:** KT elnöke, MNB elnöke, ÁSZ elnöke
  - **költségvetési törvény előkészítése** – a tervezettel szemben **vétó jog van**
    - határidőn belül (10 nap) jelzi, hogy él a vétójoggal, akkor a Kormány köteles újratárgyalni azt (ha már benyújtotta, nem élhet a vétójoggal)
  - **államadóság mértékére** vonatkozó szabályok betartatása
  - csak a **törvényeknek és az alaptörvénynek** van alárendelve
- **belső ellenőrzés**
  - a költségvetési szervek maguk által kialakított ellenőrzési mechanizmusa

11. Általános közigazgatási rendtartás

Közigazgatás: A jog által szabályozott igazgatási tevékenység, amely

- a társadalom egészét átfogja
- állam által elismert közfeladatok tervezésére, szervezésére, megvalósítására irányul
- közhatalmi jogosítványokkal felruházott közigazgatási szervek, személyek valósítják meg

Közigazgatás ágai: jogalkotás, jogalkalmazás, szervezés

- **jogalkotás**
  - rendelet
  - normatív határozat
  - normatív utasítás
- **jogalkalmazás**
  - hatáskör – ki milyen feladatokat
  - illetékkesség – területi elhatárolás
- **szervezés**
  - oktatás, ivóvíz ellátás, egészségügy

Közhatalom: Közigazgatási szervek által gyakorolt hatalom.

- **alanyi oldalon:** igazgatási tevékenységet végző közigazgatási szerv
  - **döntéseiik általi úton kikényszeríthető**
  - de **nem korlátlan** a hatalom – jogi szabályozás garanciákat biztosít (jogorvoslat)
- **tárgyi oldalon:** igazgatottak köre (természetes személyek, szervezetek)

11.1 Közigazgatás rendszere

2 alrendszer: államigazgatási/központi alrendszer – önkormányzati alrendszer

Központi alrendszer

- **egész országban illetékesek** – országos feladatkör
- **irányító – szabályozó – végrehajtó** feladatok
- például:
  - Kormány
  - kormánybizottságok, kormánybiztosok
  - Minisztériumok

- Kormányhivatalok

Önkormányzati alrendszer

- települési önkormányzatok – területi önkormányzatok, testületi önkormányzatok
  - települési (városi, fővárosi, községi)
  - megyei önkormányzatok
    - mellérendeltségi viszonyban vannak a települési önkormányzatokkal

11.2. Közigazgatási szervek

Közigazgatási szerv

- a közigazgatás **legkisebb, elkülönült közfeladatokat** ellátó egysége
- létrehozás, működtetés → **törvények és kormányrendelet** szabályozza (nem önkoris, vagy valami más)
- **önálló feladatkör**
- egyes közigazgatási szervek **hatásköre, illetékessége, hivatali felépítése** is meghatározott (azonos hatáskör esetén ki lesz az illetékes)
- **gazdasági önállóság** (de központi költségvetéstől kapnak forrásokat)

Feladatkör: A közigazgatási szerv konkrét tevékenységét, általa elvégzendő közfeladatok köre.

Hatáskör: Közigazgatási szerv számáram megállapított kötelezettségeket, jogok. – milyen ügyben jár el, melyik szinten jár el és az adott ügyben milyen szintű szervezet jár el.

Illetékesség: Azonos hatáskörű szervek, földrajzi értelemben vett működési terület.

Köztiszttségviselők jogállása

- csak pályázat útján nyerhető el – **kinevezéssel** jön létre
- előmenetelhez jog
- illetményhez való jog (**bérük az illetmény**)
- **álláshoz való jog** – csak különös esetben, alapos esetben mozdíthatóak el állásukból (alapos indok, fegyelmi eljárás)
- **kötelezettségeik:**
  - munkaerő a közérdek szolgálatában
  - törvényes keretek betartása mellett dolgozni
  - engedelmesség a felettesnek, kivéve jogellenes utasítás
  - szakmai lojalitás
  - hivatali, szolgálati titoktartás
  - befolyásolása, vesztegetése – minősített bűncselekmény

Közigazgatási feladat csoportosítása

- **teljesítés iránya**
- **alanyok szerint**
- **ágazati besorolás**
  - politikai
  - rendészeti
  - kulturális
  - szociális,
  - egészségügyi
- **gazdasági közigazgatási feladatok**
  - azon tevékenységek összesség, amelyeket a közigazgatás a **gazdasági szereplők magatartásának befolyásolása** érdekében fejt ki

Hatóság: Hatósági jogkör gyakorlására jogszabály által felruházott szervezet, személy, mely a közhatalom birtokában végzi tevékenységét.

Hatósági tevékenység: Hatósági jogkörrel felruházott szervek, személyek jogalkalmazása egyedi, konkrét ügyekben, egy jogilag kötött eljárásrendben – hatóság egyoldalúan dönt, kikényszeríthető

- **négy típus:** **hatósági jogalkalmazás** (pl. birtokvédelem), **hatósági felügyelet** (élelmiszerfelügyelet, MNB – PSZÁF), **hatóságok nyilvántartási tevékenysége** (e.v. nyilvántartás), **szakmai és szolgáltató tevékenység** (pl. ügyfélkapu szolgáltatások)

Közigazgatási eljárási jog elsődleges forrása: Ákr - Általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény

12.3. Közigazgatási eljárásjog

Közigazgatási eljárásjog: Olyan jogi normák, amelyek a közigazgatási eljárás

- cselekményeit,
- lefolytatásának rendjét és
- résztvevők jogait és kötelezettségeit tartalmazzák. (**nem terjed ki:** szabálysértés, választás eljárás, népszavazás, adók, vámok, menekültügy, idegenrendészeti versenyfelügyelet, MNB)

Közigazgatási eljárás alapelvei:

- **Jogszerűség elve:** Hatóság részrehajlás nélkül, jóhiszeműen, jog szerűen jár el, megfelelő ügyintézési határidő betartásával
- **Hivatalbóliság elve:** A hatóság a kizárolag kérelemre indítható eljárások kivételével hivatalból eljárást indíthat, illetve a jogszabályi feltételek fennállása esetén a kérelemre indult eljárásokat hivatalból folytatja le.
- **Hatékonyúság elve:** Költséghatékonyan, időbeli hatékonyúság.
- **Ügyfél-alapelv:** Az ügyfélnek jog van tájékoztatásra, véleményezésre – bármikor észervételezhet, betekintsést kaphat az őt érintő iratokba
- **Jóhiszeműség és bizalmi elv:** együttműködné és azt jóhiszeműen kell eljárni

Közigazgatási hatóság: Hatósági ügyek intézésére rendelkezik hatáskorrel.

- miniszter, önkormányzati képviselő, jegyző, polgármester, állatorvos, hivatali ügyintéző, kamarák, mezőőr

Hatósági ügy: Az amelynek intézése során a hatóság döntésével

- ügyfél jogát, vagy kötelezettségét megállapítja,
- jogvitát eldönt
- jogsértést megállapít
- tényt, állapotot, adatot igazol
- nyilvántartást vezet
- illetve az ezeket érintő döntéseket érvényesíti

Közigazgatási eljárás: Olyan eljárás cselekmények összessége, amely a fentiek közül valamelyik..

Ügyfél: Az a természetes , vagy jogi személy, egyéb szervezet,

- akinek jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti,
- vagy akire nézve nyilvántartást vezet,
- vagy hatósági ellenőrzés alá vontak.

Hatósági kapcsolattartás fajtái: írásban, szóban (**tipikus, elsődleges forma az írás – kérdés!**)

Illetékesség: Azonos hatáskörű hatóságok közül az jár el, amelynek illetékességi területén:

- az ügy tárgyát képező ingatlan fekszik
- ahol a tevékenységet gyakorolják
- ahol a jogellenes magatartást elkövették.
- ha ezek nem megállapíthatóak, akkor az illető lakóhelye, szervezet székhelye
- (ideiglenesen illetékességi területen kívül is végezhet eljárási cselekményt bármilyen ügyben bármilyen – **ideiglenes, biztosítási intézkedés**) – még nem jogerős

Eljárás nyelve

- magyar
- lehetséges nemzetiségi önkormányzat - nemzetiségi nyelv
- nem magyar állampolgár – ne érje nyelvi hátrány, **de nem feltétlenül kötelező tolmácsot kirendelni**

Kizárási: Az ügy elintézésében nem vehet részt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos megítélse.

- ha az ügy jogát, jogos érdekét közvetlenül érinti az ügy
- másodfokon nem járhat el az az ügyintéző, aki első fokon járt el
- olyan hatóság sem járhat el, amelynek jogát, vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti
- jegyző nem járhat el, ha önkormányzat, vagy a polgármester az ügyfél
- az ügy elintézésből kizárt az a hatóság, amelynek vezetőkével szemben bármely kizárási ok fenn áll

Adatkezelés: Hatóság jogosult a törvényben meghatározott személyes adatok, a tényállás tisztázásához elengedhetetlenül szükséges személyes adatok megismerésére és kezelésére.

Fokozott védelem: Kiskorú, cselekvőképtelen, korlátozottan cselekvőképes, fogyatékossággal élő személyt fokozott védelem illeti meg – támogatót kell biztosítani cselekvőképességet nem érintő ügyekben

Iratbetekintési jog: Bármely szakaszában, eljárás után bármikor betekinthet az öt érintő iratokba, **kivéve a döntést előkészítő iratokba, a döntés tervezetébe, tanú a vallomást tartalmazó iratba**. Harmadik személy csak akkor, ha igazolja, hogy van hozzá joga és **szolgálati, hivatali titok sem ismerhető meg**. – többiről akár másolatot is lehet kélni

Hivatali eljárás indulhat: kérelemre – hivatalból

Kérelem: Ügyfél nyilatkozik és kéri az eljárás lefolytatását és intézkedését. (írásban és személyesen lehet az illetékes hatóságnál, vagy bármely kormányablaknál)

- eljárás az illetékes hatósághoz történő megérkezését követő napon indul

Az ügyfél kérelme:

- **automatikus döntéshozatali eljársában (htáridő: 24 óra)**
  - feltételei:
    - csak akkor, ha **törvény vagy kormányrendelet** engedi (miniszteri rendelet, önköris rendelet nem!)
    - ha a hatóság rendelkezésére áll minden adat a kérelem benyújtásakor
    - ha nincsen szükség mérlegelésre
    - és nincsen ellenérdekű fél
- **sommás eljárásban (8 nap)**
  - feltételei:
    - hiánytalanul előterjesztett kérelem, mellékletek
    - hatóság rendelkezésére álló adatok alapján tényállás tisztázott
    - nincsen ellenérdekű ügyfél
    - ha az ügyfél felhívás nélkül nyújt be új dokszit – teljes eljárás lesz belőle
- **teljes eljárásban bírálható el (60 nap)**. (fő szabály szerint minden eljárás az első kettő szerint indul)

- ha a döntéshozatalhoz **bizonyítási eljárására** van szükség,
- **tisztázni kell a tényállást**
- ha az első két eljárásban nincsen lehetőség fellebbezésre és a döntést követő 5 napon belül az ügyfél, hogy a hatóság kérelmét ismételten, teljes eljárásban bírálja el

Függő hatályú döntés: A hatóságnak 8 napon belül függő hatályú döntést kell hoznia, ha előre láthatólag 8 napon belül nem tud dönteni – „valószínűleg ez lesz”, de tovább dolgozik az ügyön

Kapcsolódó eljárás: A hatóságok együttműködnek az ügyfél érdekében, de az ügyfél csupán csak egy hatósággal kerül eljárási kapcsolatba. (Elsőként eljáró hatóság továbbítja a dolgokat, az első hatóság közvetíti a második hatóság döntését is)

Eljárás megszüntetése:

- ha instant visszautasítja a kérelmet
- ha kiderült, hogy vissza kellett volna utasítani
- ha az ügyfél nem nyilatkozik a felhívásokra
- ha okafogyottá válik az eljárás
- ha az ügyfél nem előlegezi meg az eljárás költségeit szükség esetén

Határidő: Az az időtartam, amely alatt el kell végezni az eljárási cselekményt. Ha túllépi, vagy nincsen 8 napon belül döntés, akkor előzetes döntést kell hoznia.

- ha kicsúszik a határidőből -- illetéknek, vagy a díjnak megfelelő összeget fizet a hatóság és az ügyfél mentesül az eljárási költségek megfizetése alól

Soron kívül kell elintézni:

- kiskorú érdeke, veszélyeztetettsége
- életveszély, súlyos kár
- hatóság ideiglenes biztosítási intézkedést indít el
- közbiztonság, közrend, nemzetbiztonság
- **ha a határidőből kevesebb, mint tizenöt nap van hátra teljes eljárás esetében**

Igazolási kérelem: Önhibából bekövetkezett mulasztás esetén 45 napon belül lehet előterjeszteni.

Idézés: A hatóság kötelezi a személyt, hogy egy adott időpontban egy adott helyen megjelenjen. – **végzéssel kell (lehet szóban is) – 5 nappal korábban kézhez kell**, hogy vegye, különben érvénytelen az idézés

- ha az idézett személy nem jelenik meg – **bírság, elővezetés**

Értesítés: Ha nem kötelező a megjelenés.

Eljárási bírság: 10.000 a minimum, természetes személy esetében a maximum 500.000, szervezet: 1.000.000

Tényállás tisztázása: A bizonyítási rendszer szabadon megválasztható a hatóság által, szabadon értékelheti a bizonyítékokat, szabadon hozhat döntést.

Irat: A közigazgatási eljárásokra az írásbeliség jellemző, így a **leggyakrabban használt bizonyítási eszköz az irat**. (De lehet más is: **fénykép, hangfelvétel**)

- **Okirat:** Állítást, tényt, jogot, kötelezettséget igazol.
  - **Magánokirat**
    - egyszerű okirat, nem kell hitelesíteni
    - teljes bizonyító erejű akkor lesz, ha két tanú aláírja
  - **Közokirat**
    - benne foglaltakat ellenőrizni, vélemezni kell – közjegyző által kell hitelesíteni
    - bármit is bizonyít, van helye az ellenbizonyításnak, ha a jog nem tiltja

Tanú

- **nem hallgatható meg, aki**
  - részéről nem várható el értékelhető vallomás
  - védett adatnak minősülő tényről, ha nem kapott felmentést a titoktartás alól az arra jogosult személytől/szervtől
- **megttagadható a vallomás, ha**
  - ha az ügyfelek valamelyikének hozzátartozója
  - saját magát, hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná
  - ha a vallomásával felfedné, hogy kitől kapta az adott témáról szóló médiatartalmat, vagy önmaga a médiatartalom szolgáltató
  - diplomáciai mentesség

Szakértő:

- ha egy tény megállapításához különleges szakértelem szükséges, vagy jogszabály írja elő
- szakvélemény minimum 15 nap kell

Tolmács

- ha az ügyintéző nem beszéli a nyelvet

Szemle

- bizonyítási eszköz
- megfigyelése: ingó, ingatlan, személy

Tárgyalás

- nagyon kivételes esetekben csak
  - ha jogvita esetén szükség van a felek együttes meghallgatására és az ügy természete lehetővé teszi
- ellenérdekű felek és szakértők vesznek részt
- a szerv saját helyiségében, vagy szemle alkalmával folytatható le

Hatósági döntés

- **határozat –érdemben hoz döntést**
  - **favorabilis döntés:** címzetre kedvező hatás – jogosultság megállapítása
  - **onerózus döntés:** címzetre kedvezőtlen hatás – szankció megállapítása
- **végzés** – eljárás biztosítása érdekében hozott döntés

Jogszerű meghallgatás – kérelmezetti jog gyakorlása (?)

Döntés véglegessége

- „döntés jogerős” – ilyen már nem létezik, hanem végleges
- döntés végleges, ha azt a hatóság **már nem változtathatja meg**
- döntés véglegességét a **döntés közlésétől** számoljuk

- közlést **hirdetmény útján (hirdető tábla, honlap) kell teljesíteni, ha**
  - ügyfél lakhelye, székhelye ismeretlen
  - láthatólag eredménytelen lesz a közlés (valamelyen elháríthatatlan akadály)
  - törvény, kormányrendelet előírja
  - ha unblock az ügyfél, ügyfelek köre nem ismert, vagy számuk több, mint 50 → közhírré tétezik
- ha az ügyfélnek van **fellebbezési jog**, akkor végeges lesz a döntés, ha
  - nem fellebbezték és lejárt a fellebbezési határidő
  - fellebbezésről lemondta, vagy visszavonták
  - másodfokú hatóság az elsőfokú hatóság döntését helyben hagyta

Azonnali végrehajthatóság

- azonnal végrehajtható egy döntés, ha
  - életveszély, súlyos kár lehetősége, személyi jogok jelentős sérelmét akadályozná meg
  - nemzetbiztonsági, honvédelmi, közvédelmi érdek
  - ha a döntés valakinek a tartásáról, gondozásával kapcsolatos
  - vagy a törvény előírja, hogy a hatósági nyilvántartásba azonnal be kell vezetni

Hatósági szerződés

- közigazgatási szerződés egyik típusa
- célja egy ügy **minden fél szempontjából előnyös rendezése**
- határozathozatal helyett van (nincsen határozathozatal)
- **ügyfél megszegi** – kikényszeríthető a szerződésben vállalt magatartás
- **hatóság megszegi** – közigazgatási bíróság előtt kell pert indítani

Hatósági bizonyítvány

- hatóság állítja ki az ügyfél kérésére a felhasználás céljának megjelölésével
- célja valamilyen adat igazolása

Hatósági igazolvány

- jogszabályban meghatározott adattartalommal kell kiállítani
- adatok és/vagy jogok rendszeres igazolása

Hatósági nyilvántartást

- csak jogszabályban meghatározott adatokról lehet/kell hatósági nyilvántartást vezetni, ha
  - ha a nyilvántartásba történő bejegyzés, adatmódosítás, nyilvántartásból törlés az ügyfél jogait, kötelezettségeit megváltoztatja (keletkeztet, módosít, megszüntet)
  - ha a cél a benne foglalt adatok közhitelű igazolása, bizonyítása

Hivatalból eljárás

- illetékességi területen belül, ha
  - valamelyen ok jut a tudomására, amire hivatkozva elindulhat
  - bíróság, vagy felügyeleti szerv kötelezi
  - életveszély, súlyos kárral veszélyeztető helyzet
  - jogszabály előírja
  - **kezdete:** első eljárási cselekmény napja (megindításáról kötelező értesíteni az ügyfelet)

Hatósági intézkedések: ideiglenes intézkedés, biztosítási intézkedés (pénz, zár-alá vétel, lefoglalás)

- **ideiglenes intézkedés**

- **hatáskörre és illetékességre tekintet nélkül** teszi, ha a cselekmény hiánya nagy kárral, veszélytelivel, személyiségi jogok sérelmével járna
- **biztosítási intézkedés**
  - ha az eljárás tárgyat képező **kötelezettség későbbi teljesítése** veszélyben van
    - még a teljesítési határidő lejárta előtt el kell indítani és az okot adó körülmény felmerülésétől számított 5 napon belül
  - **pénzkövetelés biztosításának elrendelése, zár alá vétel, lefoglalás**
    - **Zár-alá vétel:** Dolog birtokának a birtokos rendelkezése alól elvonják.
      - nem lehet zár-alá venni olyan dolgot, ami a birtokos élete, egészsége fenntartásához, életfeltételeinek fenntartásához nélkülözhetetlen, jövedelemszerzéséhez elengedhetetlen
    - **Lefoglalás:** Amennyiben nem lehet zár alá venni, le kell foglalni – a hatóság a birtokos őrizetében hagyja, aki azt rendeltetésszerűen tovább használhatja.

Jogorvoslati lehetőségek

- **Jogorvoslat:** Olyan jogi eszköz, amely a közigazgatási határozatban előforduló jogszerelem orvoslására szolgál.
- **Indulhat:** hivatalból, ügyfél kérelmére
  - **Hivatalból**
    - döntés módosítása a hatóság saját jogkörében
    - felügyeleti eljárás
    - ügyész felhívás és fellépés
  - **Kérelemre**
    - Közigazgatási per
    - Fellebbezés

12. Versenyjog

Versenyzői szabályozás történelmi területei:

- **Tisztegtelen verseny elleni jog**
  - versenytársi sérelmek joga
  - versenyjogi fogyasztóvédelem
- **Versenylátozások joga**
  - kartelljog
  - monopóriumok versenyjoga
  - fúziók engedélyezése

Magyar versenytörvény egységes – egy törvény szabályozza a tisztegtelen verseny elleni jogot, versenylátozások anyagi jogát és a Gazdasági versenyhivatal eljárásjogát (anyagi jog és az alaki jog egy törvényben van)

Cél: gazdasági verseny tisztasága, szabadsága

Törvény hatálya:

- **személyi hatály**
  - természetes és jogi személyek
  - külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepének
- **tárgyi hatály**
  - Magyarország területén tanúsított piaci magatartás

Hatáselv: Egy vállalat külföldön tanúsított piaci magatartása is, ha annak hatása Magyarország területén érvényesülhet

- **Tisztességtelen verseny elleni cselekmények jogá**
  - **tisztességtelen verseny tilalma** – bírósághoz lehet velük fordulni – kártérítés igényelhető
    - **Generálklauzula:** Tilos a gazdasági tevékenységet tisztességtelenül folytatni, ami az üzletfelek, versenytársak törvényes érdekeit sérti, vagy veszélyezteti, vagy üzleti tisztesség követelményeibe ütközik.
    - **Hírnérvontás:** Tilos a versenytárs jó hírnevéét, hitelképességété sérteni, veszélyeztetni. (valótlanság állítás, valós tény hamisnak feltüntetése)
      - pl.: összehasonlító reklám (áru megjelölés, vállalkozás neve – közvetlenül, vagy közvetve felismerhető a vállalkozás terméke),
      - **akkor tilos ha a reklám következetében**
        - sérül a jó hírnév
        - tisztességtelen előny származik belőle
        - védjegyes termék szerepel,
        - ha a terméket védett termék utánzataként mutatják be,
        - vagy a termék neve a versenytárséval összetéveszthető
      - **kizárálag ezek szerepelhetők összehasonlító reklámban**
        - azonos rendeltetésű, azonos szükségletet kielégítő termék
        - az áruk lényeges, meghatározó, jellemző és ellenőrizhető tulajdonságaikra kell vonatkoznia csak tárgyilagusan
        - ha van eredetmegjelölés, akkor csak azonos eredetmegjelölésű termékeket lehet
  - **Üzleti titok megsértése**
    - **Üzleti titok:** Gazdasági tevékenységhez kapcsolódó minden nem közismert, nem könnyen hozzáférhető tény, tájékoztatás, amely illetéktelen megszerzése, hasznosítása, közlése, nyilvánosságra hozatala veszélyeztetheti az érintett piaci érdekeit, feltéve hogy a titok megőrzésével kapcsolatban nem róható fel semmi. (nem hozza önmaga nyikvánosságra pl.)
    - **büntető törvénykönyv is – 3 év**
  - **Jellegbitorlás**
    - Tilos a terméket, szolgáltatást a versenytárs hozzájárulása nélkül annak termékének, szolgáltatásának jellegzetes csomagolásával, eredetmegjelölésével, vagy elnevezésével előállítani, forgalmazni, reklámozni, vagy hamis árujelzőt alkalmazni.
      - **Hamis árujelző:** Olyan név, megjelölés, amelyről a versenytársat, vagy annak termékét szokásos felismerni.
    - **büntető törvénykönyv:** vétség: 1 év, ha jelentős, akkor büntettnek minősül: 3 év
    - **ha EU-n kívülről hozzák be** –akkor azt vámeljárásból kötelesek az egyes vámhatóságok megsemmisíteni azt
  - **Bojkott felhívás/Tisztességtelen felhívás**
    - Az a felhívás, amely harmadik személlyel fennálló gazdasági kapcsolat felbontását, vagy ilyen kapcsolat létrejöttére felszólító felhívás.
  - **Versenyeztetés tisztaságának megsértése**
    - Tilos versenyeztetés, árverés, tőzsdei ügylet tisztaságát bármilyen módon megsérteni. (versenytárgyalás, pályáztatás, tenderezés)
      - **Körbenyerés:** Majdnem ugyanazok a szereplők vesznek részt t9bb versenytárgyaláson és úgy néz ki, mintha minden más nyerne.
  - **üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma**
    - B2B reláció: versenyjogi fogyasztóvédelem
    - B2C reláció: külön fogyasztóvédelmi törvény
    - **tilos az üzletfelek megtéveszteni:**

- **Megtévesztés:** Olyan gyakorlat, amely befolyásolja az ügyfelek, partnerek gazdasági magatartását, de csak akkor,
    - ha **jelentős információ tekintetében** tartalmaz valótlan tény,
    - **vagy valós tényt megtévesztően ábrázol**
    - vagy **jelentős információt elhallgat, félreérthetően közöl,**
    - vagy **nem megfelelő időben bocsát rendelkezésre**
- **jelentős információ:**
  - áru lényeges jellemzői (összetétel, eredet)
  - áru ára – ár megállapítás módszere
  - áru megvételének egyéb szerződéses feltételei
  - vállalkozás, vagy a képviselő személye illetve ezek jellemzői, jogai
- tilos különösen **agresszív üzleti módszerek alkalmazása**
  - üzletfelek választási szabadságát indokolatlanul korlátozó üzleti módszerek alkalmazása
    - megnehezítik az ajánlat valós megítélését
- BTK szankcionálja továbbá:
  - **rosszminőségű termék forgalomba hozatala**
    - büntett: 3 év
    - ha gondatlanságból követik el → vétség (1 év)
    - **mentesül, ha** az előállító rögtön azután, miután tudomást szerez a rossz minőségről, minden megtesz azért, hogy a termék a birtokába visszakerüljön
  - megfelelőség hamis tanúsítása
  - fogyasztók megtévesztése
- **Versenylátozások joga/antitrust jog**
  - **Gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma/kartelljog**
    - **Kartell:** Versenyt korlátozó, torzító, azt kizáró megállapodás, vagy összehangolt magatartás, vagy szervezeti döntés, kivéve ha egymástól nem független vállalkozások jön létre.
      - **Vertikális kartell:** A piaci rendszer különböző szintjén elhelyezkedő és forgalmi folyamat különböző szakaszaiban résztvevő vállalkozások között. (bánya, alapanyagfeldolgozás, gépgyártás)
      - **Horizontális kartell:** Versenytársak, a gazdasági folyamat azonos szintjén lévő szereplők piaci lépéseiket összehangolják, piac természetes működését befolyásolják.
      - (vertikális kartell, horizontális kartell nincsen törvényben megnevezve – kérdésben geciznek ezzel) – **törvényben csak ezek vannak megnevezve:**
        - **Árkartell:** vételi, vagy eladási árak
        - **Kondíciós kartell:** előállításban, forgalmazásban, fejlesztésben egyeznek meg
        - **Piacfelosztó kartell** – input oldal
        - **Területi kartell** – output oldal
    - **kartell tilalom alá eső megállapodások semmisnek tekintendők** + versenyjogi szankciók (GVH megállapítja a jogosítést – majd eltilt – majd bírságot szab ki)
    - **Nem minden kartell megállapodás tilos - mentesülés lehetőségei:**
      - **törvényei mentesség**
        - bagatell ügyletek - érintett vállalkozások részesedése nem haladja meg a 10%-ot
        - nem független vállalkozások állapodnak meg
      - **egyedi mentesítés**
        - a kartellmegállapodás nem tünik károsnak a versenye – GVH mentesülést ad
      - **csoportomentesség** – rendeleti úton

- olyan ágazatok mentesítése, ahol a kockázatmegosztás, kooperáció jellemző (környezetvédelmi előnyök, innovatív technológiák)
- **Gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalma/Monopólumok joga**
  - **Gazdasági erőfölényben van az a piacon**, aki a gazdasági tevékenységet úgy tudja folytani, vagy nagy mértékben függetlenül folytathatja, hogy nem kell tekintettel lennie a versenytársak, üzletfelek piaci magatartására.
    - a törvény nem a domináns pozíciót tiltja, hanem azazzal való visszaélést (kérdés)
  - **visszaélés** pl: tisztelegtelen vételi, vagy eladási árak megállapítása, forgalmazás, termelés üzletfelek kárára korlátozni, árut a forgalomból kivonni, más áru átvételétől függővé tenni az értékesítést, az üzletfeleket egymástól megkülönböztetni
- **Vállalkozások összefonódásának ellenőrzésének/Fúziós joga**
  - Cél: a tőkekoncentráció ellenére megmaradjon a verseny
    - Fúzió: $A + B = C$
    - Beolvadás: $A + B = A$
    - **Irányításszerzés:**
      - **közvetlen irányítás:**
        - szavazati jogok 50%-a vagy
        - ha kijelölheti, visszahívhatja vezető tisztségviselőkeg, vagy
        - jogosult a meghatározó döntések meghatározó befolyásolására, vagy
        - ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni
      - **közvetett irányítás**
        - ugyanezek, csak egy közvetítő céggel ($a - B - c$)
    - **GVH engedélyét kell kérni:**
      - ha az előző évi árbevételük együttesen meghaladja, a 15 milliárd forintot, és van legalább 2 olyan, aminek legalább 500 millió
      - nem engedélyköteles, ha a kormány közérdekből nemzetstratégiai jelentőségűnek minősít,
      - vagy ha az ügylet célja a továbbértékesítés (elsősorban pügyi területen)
      - **Bíróság jár el!**

Gazdasági Verseny Hivatal (GVH)

- autonóm szerv
- önálló költségvetés
- 1 elnök + 2 elnökhelyettes
- részt vehet az OGY-n, tanácsot adhat
- beszámolási kötelezettsége az **Országgyűlésnek**
- **Versenyfelügyeleti eljárás:** Indulhat hivatalból és kérelemre.
  - **Kérelemre csak 1 esetben**, ha a továbbértékesítés céljából szerzett irányítás 1 éves határidejét plusz 1 évvel meg akarják hosszabbítani
  - Hivatalból indul: GVH vizsgálója észlel/bejelentés/panasz alapján
    - **Bejelentés:** Bárki, aki törvénysértés magatartás – formanyomtatvány
    - **Panasz:** nem automatikusan indul meg az eljárás- vizsgáló megvizsgálja!
- **piacelemzés** (működő piacok vizsgálatok, **trendek előre meghatározása**) - **ágazati vizsgálat** (egy ágazaton belül a piaci folyamatok értékelése, feltárása – általában ha torzul a verseny)
- eljárás szakaszai (panasz, kérelem, hivatalból)
  - **Vizsgáló eljárása**
    - GVH nevez ki egy-egy ügyre
    - vizsgáló – ombudsmann (széles jogkör - adatbekérés, tanúmeghallhatás, szakértői segítség, adatbetekintés, másolatkészítés)
    - végén: vizsgálói jelentés – a jelentést a Versenytanács elé terjeszti
  - **Versenytanács eljárása**

- **határozathozatállal dönt** (megállapítja a jogszertés tényét – jogszertő állapot megszüntetése, további folytatásának tiltása – kötelezettség teljesítés előírása (bírság), ideiglenes intézkedés elrendelése)
  - **Utóvizsgálat**
    - döntésben foglaltak betartásának ellenőrzése
- **GVH érdemi döntései:** határozat, eljárás érdekében: végzés
  - **Határozatait (szükséges adatok törlésével) nyilvánosságra kell hoznia**
  - **Végzésekkel – csak lehetőség nyilvánosságra hozni**
- **Eljárási bírság:** Nem a szankció, hanem akkor vethető ki, valaki olyan cselekményt végez, amely az eljárás elhúzására, valós tényállás feltárásának meghiúsítására irányul, vagy azt eredményezi.
  - min 200.000 Ft (vállalkozás), 50.000 – 500.000 (természetes személy)

13. Kötelmi jog

Kötelem:

- **relatív szerkezetű jogviszony** – meghatározott személyek, egymás mellérendeltek
- **diszpozitivitás:** felek szabadon rendelkezhetnek, amit a törvény lehetővé tesz
- **kötelezettség** keletkezik szolgáltatás teljesítésére, **jogosultság** a szolgáltatás teljesítésének követelésére. a **szolgáltatásnak vagyoni értéke van**
- követelés és a tartozás egységet képez – a szolgáltatásra igény tartható, kikényszeríthető
- **a kötelezettel teljes vagyonával felel a kötelem teljesítéséért**
- **Kötelem keletkeztetők:**
  - szerződés
  - károkozás
  - jogalap nélküli gazdagodás
  - jog megsértése (személyiségi, dologi)
  - egyoldalú jognyilatkozat - díjkitűzés
  - értékpapír
  - utaló magatartásból
- **jogképességgel bíró személyek** között jöhet létre (természetes személyek, jogi személyek, jogi személyiségek nélküli szervezetek)
- Kötelem fik
  - teljesítéssel
  - személyegyesüléssel
  - halál, jogutód nélküli megszűnés
  - közös megegyezés
  - jogszabály által
  - bírósági határozat
  - **elévül – csak fő szabály szerint 5 év (kérdés)**
    - elévülést kizáró megállapodás semmis

Jogalap nélküli gazdagodás: Aki másnak rovására jogalap nélkül jut vagyoni előnyhöz, akkor ezt az előnyt köteles visszatéríteni.

Utoló magatartás/Biztosítási kár: Ha valaki szándékosan olyan magatartást folytat, aminek következtében valaki alapos okkal egy másik magatartást folytat és ezen magatartás során önhibáján kívül károsodás éri..

Szerződés

- **Fogalma:** Összes fél kölcsönös, egybehangzó nyilatkozata, melyből kötelem keletkezik.
- **Tárgya:** Szolgáltatás, az a magatartás, amelyet a kötelezet a szerződés alapján tanúsítani köteles
- **Szerződés alanya:** cselekvőképes személyek, vagy cégtárgyalással rendelkező személyek
- **Szerződés alakja:** Főszabály szerint nincs megkötés, szabadon meghatározható.

- **Szerződési szabadság:** Szabadon köthető, választhatóak a felek, meghatározhatóak a tartalmak, kivéve ha jogszabály tartalmi kötöttséget ír elő.
- **Ajánlati kötöttség**
  - ajánlatot azzal való **egyetértést kifejező jognyilatkozattal** lehet elfogadni – **létrejön a szerződés**
    - ha fel van tüntetve, hogy nem kötelező érvényű ajánlatról van szó – az ajánlathoz nem kötelező tartania magát az ajánlathoz (**csak ebben az esetben**)
    - ajánlattól lényeges kérdésben eltérő tartalmú elfogadást új ajánlatnak kell tekinteni
    - írásban tett ajánlat csak írásban vonható vissza
    - **késedelmes elfogadó nyilatkozat:** Ha az ajánlat érvényessége után fogadja el valaki az ajánlatot, akkor az ajánlattevő dönthet, hogy elfogadja-e.
  - **Előszerződés:**
    - szerződés a szerződés megkötéséről
    - **önkéntesen** vállalt szerződéskötési kötelezettség
    - **szerződésre előírt alakban kell megkötni**
    - **clausula rebus sic stantibus-elv:** Az előszerződés alapján megtagadható a szerződés megkötése, teljesítése ha a szerződés megkötése, teljesítése az egyik fél lényeges jogi érdekeit sértené. (bíróság)
  - **Szerződés tartalma:**
    - adás
    - tevés/tevékenység folytatására
    - használat
    - helytállás
  - **Szerződés megkötésének alapelvei**
    - együttműködési kötelezettség
    - egymás jogos érdekeinek figyelembe vétele
    - megelőző tájékoztatás
  - **Általános szerződési feltétel:** Több szerződés megkötése céljából egyoldalúan, **a másik fél közreműködése nélkül, előre meghatározott, egyedileg nem tárgyalt feltételek.** – a másik félnek meg kell ismernie és elfogadnia, de tájékoztatni is kell a felet, ha a jogszabálytól eltérő, vagy szokásos szerződési gyakorlattól eltérő feltételek vannak
  - **Elektronikus úton szerződéskötés esetében**
    - tájékoztatni kell a másik felet a technikai lépésekkről, és hogy írásban foglaltnak minősül-e
    - biztosítani kell a későbbi megismerhetőséget
    - vissza kell igazolni a megkötést
  - **Szerződés értelmezése**
    - szerződés egészével összhangban
    - ÁSZF segítségével – minden a fogyasztóra kedvezőbb értelmezés az érvényes
    - korábbi jognyilatkozatok is figyelembe vehetők
  - **Szerződés módosítása:** felek együttesen + bíróság (**fő szabály** szerint egyoldalúan tilos)
    - **módosítani lehet: tartalmat, jogcímét**
    - bíróság akkor módosíthat, ha
      - ha a szerződés megkötése után olyan körülmény következett be, amely mellett a **szerződés teljesítése lényeges jogi érdeket sértene**
        - ennek a körülménynek a bekövetkezése nem volt előre látható
        - nem a módosítást kérő fél idézte elő
        - nem tartozik a rendes üzleti kockázat körébe
  - **szerződés megerősítése (kérdés) – 3!**
    - **foglaló – kötelezettségvállalás megerősítése**
      - ha a foglalót adó hibából nem születik meg a szerződés – elveszíti
      - ha a foglalót kapó hibából nem születik meg a szerződés – visszafizeti a foglaló dupláját
      - **nem kell mindig írásba foglalni**

- bíróság mérsékelheti, ha túl nagy
  - **kötbér** – teljesítés biztosítására szolgál
  - **jogvesztés kikötése** – szerződésszegés esetére
- szerződés érvénytelensége – szerződés létrejöttétől lesz érvénytelen, de csak 1 évig támadható meg
  - Ha törvényben meghatározott ok miatt elmarad a szerződésben elérni kívánt joghatás.
- **Abszolút érvénytelenség: semmiség**
  - adott az ok – nem kell tenni semmit, instant érvénytelen a szerződés
  - 4 esete (kérdés) ???
  - szerződés hatályba lépésfkérdének időpontjától semmis
  - **Semmisségi okok:**
    - cselekvőképesség hiánya, korlátozottsága
    - színlelt szerződés
    - fizikai kényszer
    - alakszerűség hiánya
    - alképviselet
    - tilos szerződések (jogsabályba ütközik, jogszabály megkerülése, jóerkölcsbe ütközik)
    - lehetetlen szerződés
- **Relatív érvénytelneség: megtámadhatóság**
  - adott az ok – alapján bírósághoz lehet fordulni a szerződés érvénytelenítéséért
- **lehetőséges ok:**
  - **akarathiba** (tévedés, megtévesztés, feltűnő értékaránytalanság)
  - **jognyilatkozati hiba** (alaki hiba, pl. hiányzó írásbeliség)
  - **célzott joghatás hibája** (tilos, uzsorás, jóerkölcsbe ütközik)

A szerződés teljesítése

- a szolgáltatás legyen
  - alkalmas a rendeltetés szerinti cérla
  - rendelkezzen olyan minőséggel, amely azonos szolgáltatásoknál szokásos és elvárt
  - **leírásban és mintaként bemutatottnak megfelelő**
  - jogszabályi minőségi követelményeknek is meg kell felelni
- **Értesítési kötelezettség:** Ha meghiúsul, akkor közölni kell.
  - **Akadályközlési kötelezettség** – akadályt is közölni kell
- **dokumentáció átadása** (tulajdon, biztosítást, szállítást igazoló dokumetumokat pl.)
- **megvizsgálás** – szolgáltatás átvételekor megvizsgálhatja, hogy megfelel
- **közreműködő igénybevétele** – a közreműködőért úgy felelünk, mintha saját magunk jártunk volna el
- **ha a szerződés tárgyának csak fajtáját és mennyiséget határozták meg** – a forgalomban szokásos jó minőségen kell
- **ha nagyobb mennyiségen történik a leszállítás** – a jogosult nem köteles elfogadni, de elfogadhatja

Szerződésszegés: Bármely kötelezettség szerződésszerű teljesítésének elmaradása (nem teljesül, vagy nem úgy)

- felek akaratán kívül
- felek magatartása miatt
- **4 tipikus csoport (!)**
  - **kötelezettkéslekedik** (késedelmes áruszállítás)
  - **jogosult késlekedik** (átvétellel)
  - **hibás teljesítés**
  - **kötelezettnem teljesít**
- szerződésszegés esetén a másik félnek joga van
  - **teljesítés kövffetelése**
  - **visszatartási jog**

- **elállás – felmondás**
  - **kártérítés**
- szerződésszegéssel okozott kár: **szerződésszegéses kár**
  - a kárt okozó köteles megtéríteni - **kártérítés**
  - **mentesül, ha**
    - ha ellenőrzési körén kívül eső, előre nem látható körülmény okozta, amelynek elkerülése nem elvárható tőle (pl.: természeti csapás)
  - **ingyenes en vállalt szerződéseknél, akkor van szerződésszegés**
    - ha szándékos szerződésszegés és valamilyen lényeges tulajdonság került elhallgatásra
- **követelés elvülése – fő szabály: 5 év**
  - **Elvülés:** a jog a teljesítés követelésére még fenn áll, de bírói úton már nem lehetséges az érvényesítése
  - **f:** a jog már a követelésre sem áll fenn
- **szerződés megszűnése**
  - teljesülés
  - közös megegyezés
  - felmondás (jövőre nézve)
    - egyoldalúan
  - elállás (visszaható hatállyal történik)
    - bánatpénz fizetendő kártalanításra
  - személyegyesülés
  - halál esetén
    - kivétel, ha nem csak személyesen teljesíthető és a kötelezettség megvalósulása nem férhető el
  - bírósági határozat

Negyedik kötelemkeletkeztető: **károkozás**

- aki másnak jogellenesen kárt okoz, meg kell térítenie
  - **nem minden károkozás után keletkezik kárkötelezettség (csak ha jogellenes)**
    - **minden kár jogellenes, kivéve**
      - károsult beleegyezése
      - jogtalan támadás, fenyegetés érdekében a támadónak lett okozva, a szükséges léptéket nem lépte túl
      - szükséghelyzetben okozta, azzal arányos mértékben
      - jogszabály által megengedett magatartás okozta
    - **Mentesülés:** ha károkozó bizonyítja, hogy a magatartása nem felerőható
    - **kárfelelősség feltételei:**
      - keletkezett kár
      - kár keletkezése jogellenes magatartás következménye
      - keletkezett kár és a jogellenes magatartás között ok-okozati összefüggés van
    - **kártérítési kötelezettség terjedelme**
      - **teljes kártérítés**
        - károsult vagyonában beállott csökkenésre
        - elmaradt vagyoni előnyre
        - écs kiküszöböléséhez szükséges költségekre
      - **a károsult felelősségei:**
        - kármegelőzési kötelezettség
        - kárelhárítási kötelezettség
        - kárenyhítési kötelezettség
          - ha ezek nem tesz eleget, nem követelhet teljes kártérítést
      - **kártérítés módjai**
        - pénzben
        - természetben való megtérítés

- **jövedelempótló járadék:** akinek a munkaképessége a károkozás folytán csökkent,
- **tartás pótól járadék:** a károkozás folytán meghalt személyteljes szemben tartásra jogosult részére
- **általános kártérítés:** ha a kár nem értéke megállapítható
- **vagyoni kár – sérelemdíj**
  - **vagyoni kár**
    - tényleges kár
    - elmaradt jövedelem
    - károsodással kapcsolatos kiadás
  - **nem vagyoni kár – sérelemdíj**
- **Többes károkozás:** A károkozók egymás között magatartásuk felerőhatóságuk mértékben terheli. (sorrend!)
  - **ha ez nem állapítható meg:** közrehatásuk arányában
  - **ha ez sem:** egyenlő arányban fellelnek
- **szerződésen kívüli károkozás**
  - **Veszélyes üzem:** minden olyan tevékenység, amely rendellenesség estén az átlagoshoz képest fokozottabb veszélyt hordoz magában.
    - **ebből eredő kárt köteles megtéríteni, kivéve**
      - elháríthatatlan ok idézte elő és
      - fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül esik
      - **elévülés: 3 év**
    - felelősség más személy által okozott kárért úgy felelünk, mintha magunk okoztuk volna (közreműködés esetén)
    - **állatok okozta károkozásáért** az állatot tartó felel
      - **mentesül:** ha minden szabályszerűen megtett – nem követett el felerőható magatartást
      - veszélyes állat – veszélyes üzem
      - **vadászható állat által okozott kár**
        - vadászatra jogosult felel, akinek a vadászterületén a károkozás történt
        - vagy akinek a vadászterületéről kiment az állat
        - mentesülés: ha ellenőrzési körén kívül elháríthatatlan ok idézte elő
        - 3 év alatt elévül
    - **épületkár**
      - **egyes részek lehullásáért:** épület tulajdonosa
      - **épületben elhelyezett tárgyak leesése:** akinek érdekében a tárgyat elhelyezték
      - **kidobás, kiejtés, kiöntés:** bérző, vagy egyéb jogcímen használó
    - **vétőképtelen személy károkozásáért**
      - **Vétőképtelen:** belátási képessége korlátozott, magatartásának következményeit nem képes felmérni
      - a vétőképtelen gondozója, vagy aki a vétőképtelen felügyeletét a károkozásakor ellátta
      - kivéve: ha felerőhatóság
    - **közhatalom gyakorlásával okozott kár**
      - közigazgatási jogkörben okozott kár
      - bírósági jogkörben
      - ügyészségi jogkörben
      - közhelyi jogkörben
      - végrehajtó jogkörben
    - **termékfelelősség** – gyártó felel a hibás termékért
      - **Termék:** minden ingó dolog, akkor is, ha más dolog alkotórészévé válik.
      - **Termékkár:** Halált, testi sérülést, egészségkárosodást okoz, vagy más dologban okoz kárt. (minimum 500 euró)
      - **Gyártó:** Előállító, vagy önmagát a termék gyártójaként tünteti fel, vagy importáló.

- importálónak van viszontkereseti joga
- ha gyártó nem állapítható meg – minden forgalmazó lesz a gyártó
- **Hibás termék:** Ha nem nyújt biztonságot, amely az adott időpontban általában elvárható. (tudomány jelenlegi állása)
  - bizonyítani a károsultnak kell
- **gyártó mentesül**
  - terméket nem hozta forgalomba
  - terméket nem üzletszerű forgalmazás céljából állította elő
  - forgalomba hozatalkor hibátlan volt
  - 3 év – kezdete: a károsult tudomást szerzett, tudomást szerezhetett volna

14. Különleges szerződéstípusok

- szolgáltatás jellege alapján (tulajdon átruházására irányuló, tevékenységkifejtő, használati, helytállási/készenléti)
  - tulajdon átruházására irányuló
  - **tevékenységkifejtő (vállalkozási, megbízási típusú)**
    - **vállalkozási szerződés:** Valamilyen tevékenységgel elérhető eredmény/mű megvalósítására vállalkozik a vállalkozó, a megrendelő ennek átvételére és a vállalkozói díj megfizetésére köteles.
    - *típusai*
      - *tervezési*
      - *kivitelezési*
      - *kutatási*
      - *utazási*
      - *mezőgazdasági vállalkozási*
      - *közszolgáltatási*
      - *fuvarozási*
      - *visszterhes szerződés – szolgáltatásért díjat kell fizetni*
    - **tevékenység végzésének feltételeinek biztosítása a vállalkozó feladata**
    - fő szabály szerint a **vállalkozó biztosítja az anyagot**
    - a **megrendelő biztosítja a helyet**
    - **megrendelőnek utasítási jog**
      - **ellenőrzési jog**
      - feladata az **összehangolás** is
      - fa, g – ki kell fizetni
        - **Többletmunka:** Olyan munka, amely a vállalkozási szerződésben nincsen figyelembe véve, de a mű elkészítéséhez szükségessé válik. - **kötelező**
        - **Pótunka:** Utólag megrendelt, különösen tervmódosítás miatt szükségessé válik munka. csak elvégezhető, nem köteles.
    - vállalkozónak figyelmeztetési kötelezettsége (pl. gazdaságtalanság)
    - vállalakozó díjban benne van a **munkadíj és az anyagköltség**
    - **vállalkozónak zálogjoga van**
    - a teljesítés **megkezdése előtt a vevő bármikor elállhat**, ha már megkezdődik a teljesítés, akkor **felmondhat**
    - **ha nem teljes értékű a mű, viszont nem akadályozza a rendeltetésszerű használatot**, akkor a megrendelő köteles átvenni a művet
    - **megbízási típusú szerződés**
      - *típusai*
        - bizományi szerződés

- közvetítői szerződés
  - szállítmányfozás szerződés
  - bizalmi vagyonkezelői szerződés
- **megbízott jogai és kötelezettségei**
  - feladat ellátása
  - megbízó utasításainak követése
    - kivéve
      - ha megbízó érdeke megköveteli és előzetes értesítésre nincsen lehetőség
    - célszerűtlen, szakszerűtlen utasítás – tájékoztatási kötelezettség, elállás, felmondás
    - megtagadás – élet, vagyon veszélyeztetése
  - képviseleti jog meghatalmazás által
- **megbízó jogai és kötelezettségei**
  - megbízási díj megfizetése
    - akkor jár, ha teljesült a megbízás
      - nem kell megfizetni, ha elmaradt az eredményt és az eredményért a megbízott a felelős
  - **megbízónak meg kell előlegezni a költségeket**
- **használati jellegű/bérleti típusú (bérlet, lakásbérlet, haszonbérlet, haszonbérleti szerződés)**
  - típusai
    - **bérlet**
      - egy meghatározott doleg használatának időleges átengedése
      - a bérő köteles átvenni és bérleti díjat fizetni
    - **lakásbérlet**
    - **haszonbérlet**
    - **haszonbérlet szerződés**
      - hasznott hajtó doleg használatának időleges átengedése
      - hasznott hajtó jog gyakorlása
      - hasznok szedése
      - **haszonbért** kell fizetni
    - **bérlet – haszonbérlet különbsége (kérdés)**
      - **időtartam** – rövidebb a bérlet
      - **szavatolás** – egyforma, a bérbeadónak szavatolnia kell a rendeltetésszerű használatot
      - **használat** – minden esetben csak rendeltetésszerű használat engedélyezett, csak a bérbeadó hozzájárulásával alakíthatják át
      - **átengedés** - csak a bérbeadó hozzájárulásával lehet
        - ennek hiányában a bérő felel a károkért
      - **szerződés alakja** – csak a haszonbérletnél kötelező az írásbeliség
      - **költségviselő** – fenntartási költségeket a bérő viseli, rendkívüli költségeket a bérbeadó
      - **bérleti díj**
        - **bérlet** – előre kell fizetni
        - **haszonbérlet** – később kell fizetni
      - **zálogjog** – minden esetben (ha a bérő nem fizet)
      - **bérelt** doleg – minden esetben ellenőrizhető rendszeresen
      - **átruházás** – új tulajdonos esetén is megmarad a bérlet, de nem köteles az új tulajdonos fenntartani a jogviszonyt (felmondási jog)
    - **lakásbérlet:**
      - **bérleti díj biztosítéka (óvadék, kaució)** – maximum három hónap
      - bérbeadónak **karbantartási kötelezettség**

- **bérőnek elviteli jog van** – a lakásba általa bevitt dolgokat elviheti
  - bérbeadó megválthatja kártalanítás fejében
- **állagmegóvás** esetén jog van elvégezni a bérbeadónak
  - a bérőnek tűrnie kell
  - ha addig nem tudja használni a bérő, kérheti a bérleti díj arányát
- felmondás
  - **hónap 15. nap** – következő hónap vége után lesz hatályos
  - **ha hónap 15. után** – követő 2. hónap
  - **örökösök 30 napon belül rendes felmondással** megszüntethetik
- **hitelszerződés:** hitelkeret rendelkezésre tartása, annak erejéig hitelműveletet végez
- **kölcsönszerződés:** a hitelező köteles egy meghatározott pénzösszeg kifizetésére, adós ezt köteles visszafizetni kamatokkal
  - helytállási/készenléti típusú
- ettől eltérő típusú szerződést is lehet kötni (szerződéses szabadság)

Tulajdon átruházására vonatkozó szerződések: adás-vételi szerződés , csere, ajándék

- **adás-vételi szerződés**
  - **tartalmi elemei:**
    - eladók, vevők személyei
    - adásvétel tárgyának meghatározása
    - vételár
    - tulajdonátruházási szándék kölcsönös kifejezése, akarategyezőség
    - **főszabály nincsen formakényszer (szó, írás)**
  - **különös nemei:**
    - **Elővásárlási jog:** Jogosult megelőzően megveheti ugyanazon feltételekkel egy harmadik fél előtt.
      - igazolni kell a teljesítőképességet – csak úgy nem tehető meg a nyilatkozat
      - 30 napon belül
      - írásba kell foglalni
    - **visszavásárlási jog**
      - csak akkor, ha a szerződő felek kikötik – nem automatikusan jár
        - kikötik a visszavásárlás időtartamát, árat
          - ha árról nem állapodnak meg – az aktuális forgalmi érték
        - írásba kell foglalni
      - **vételi-eladási jog/opció**
        - a jogosult a szerződésben meghatározott áron egyoldalúan megveheti/eladhatja a dolgot
        - írásba kell foglalni
      - **részletvétel**
        - a vételárat meghatározott időpontokban, több részletben fizeti meg
        - a dolgot előbb birtokba veheti a vevő
        - nemfizetés esetén
          - eladó írásban kikötheti az elállást, vagy részletfizetési előny megvonása
      - **megtekintésre vétel**
        - megtekintheti – ha akkor nem nyilatkozik, nem lép hatályba a szerződés
      - **próbára vétel**
        - nem csak megtekintheti, használhatja is – ha nem nyilatkozik – hatályba lép a szerződés
      - **minta szerinti vétel**
        - az áru tulajdonságait minta alapján határozzák meg – ha leszállított áru eltér ettől és ezt a vevő bizonyítja, akkor kártérítést követelhet

- **csere**
  - nem pénz és doleg cserél tulajdonost, hanem ma szerződő felek dolgai, jogai, követelései (doleg és doleg)
  - adás-vétel általános szabályai érvényesek
- **fozás**
  - **kétoldalú**(nem egy!) és ingyenes jogügylet
  - tulajdonjog átadása és átvétele
  - **nincsenek alaki kötöttség** (kivéve: ingatlan)
  - ha ajándékozó és ajándékozott megváltozik a kapcsolat
    - ha még nem adta át – akkor nem terheli kötelezettség
  - **fő szabály szerint az ajándék nem követelhető vissza**
    - kivéve: ha az ajándékozó létfenntartása veszélybe kerül
    - ha az ajándékozott súlyos jogszertést követ el
    - vagy téves feltevésben volt az ajándékozás idejében

15. Munkajog

- **Tárgya**
  - munkavégzéssel kapcsolatos jogviszonyok
    - munkáltató érdekében és irányításával
    - munkaszerződés alapján
    - díjazás ellenében jön létre
  - tág értelemben minden munkavégzésre irányuló jogviszony
  - szűk értelemben csak a munkajogviszonyok
- **egyéni munkajog:** munkaviszony alanyai közötti viszonyokra irányuló jogviszony
- **kollektív munkajog:** érdekképviseleti szervek között jön létre
- munkavégzés: önálló, önállótlan
  - **önálló:** Munkával létrehozott doleg, vagy szolgáltatás másnak.
  - **önállótlan:** szolgáltatás maga a munkatevékenység végzése
    - → munkaviszony, közszolgálati, közalkalmazotti, szolgáltatói jogviszony
  - **közszféra:**
    - közalkalmazotti jogviszony
    - közszolgálati tisztségviselői jogviszony
    - szolgálati jogviszony
- **munkajog forrásai (kérdés)**
  - **alaptörvény**
  - **jogsabályok**
  - **kollektív megállapodások**
  - **külső jogforrások** (nemzetközi – ILO és közösségi/egyezmény jog)
    - nemzetközi ILO szerződéseket ratifikálni és kihirdetni kell
    - uniós jog esetében jogharmonizáció, bírói jogalkalmazás, vagy közvetlen hatály is lehetséges
- **munkajog**
  - **alkotmányos jogok**
    - munkavállalók és munkáltatók együttműködési kötelezettsége
    - munkavállalók és munkáltatók létrehozhatnak **érdekképviseleti szerződéseket** – ezek szerződést kötnek ki
    - **munkabeszüntetéshez/sztrájkhoz való jog**
      - egészséghoz, biztonsághoz, méltósághoz való jog
      - **pihenőidő, fizetett szabadsághoz** való jog
  - rendelettel is szabályozható – kormány, miniszter
  - **kollektív megállapodások is lehetnek jogforrások**
    - **kollektív szerződés**
      - munkajogi jogforrás – de nem jogszabály

- **üzemi megállapodás**
  - **Üzemi Tanács léttét feltételezi**
    - kötelező – ha legalább 50 fő főállású munkavállaló van
      - 15 fő dolgozó esetén üzemi megbízottat köteles
    - munkavállaló és munkáltató kapcsolatrendszerre
    - kollektív szerződés is lehet emellett
  - **egyeztető bizottság kötelező határozata**
    - **Egyeztető Bizottság** : munkáltató – szakszervezet/üzemi tanács
    - nem egyéni munkajogi vita – **kollektív munkajogi vita** eldöntése
- **EU-s munkajog**
  - szabad mozgás jog
  - egyenlő bánásmód
  - munkavédelem
  - munkavállalók jogainak védelme

Felek megállapodása – munkaszerződés (egyéb is lehet: tanulmányi szerződés)

- konkrét kérdésekben – pl.: munkaidő
- **munkaszerződés eltérhet kollektív szerződéstől**, ha a munkavállalóra kedvezőbb feltételeket állapíthat meg

Munka Törvénykönyve

- **hatály**
  - munkáltató
  - munkavállaló
  - érdekképviseleti szervek
    - üzemi tanács
    - szakszervezet
  - kölcsönvevő, iskolaszövetkezet jogosultja
  - fő szabály szerint Magyarország
- **elvi szabályozás**
  - értelmezési alapelvek
    - összhangban az uniós joggal
    - **kiterjesztő értelmezés tilalma**: jogról való lemondást nem lehet kiterjesztően értelmezni
  - alapvető magatartási elvárások
    - jóhiszemű, tisztességes
    - együttműködés
    - méltányos
    - rendeltetésszerű
    - **munkáltató jogos gazdasági érdekeinek védelme**
      - **munkaviszony fennállása alatt**
        - **üzleti titok**
      - **munkaviszony megszűnését követően is fennáll**
        - **versenytilalmi megállapodás – max. 2 év**
          - munkaszerződésben kell kötni (azonos tevékenységi kört folytató gt-hez)
          - fő szabály szerint csak lehetőség, nem kötelező tartalmi elem
    - egyéb elvi élű rendelkezések
      - személyiségi jogok védelme
      - egyenlő bánásmód
      - információ közlése

Munkaviszony: Olyan jogviszony, amely munkaszerződéssel jön létre, amely alapján a munkavállaló köteles a munkáltató irányítása alatt munkát végezni, a munkáltató pedig köteles foglalkoztatni és munkabért fizetni.

Munkaszerződés kötelező tartalmi elemei(kérdés -3)

- felek megnevezése, adatai
- alapbér
- munkakör
- munkavégzés megkezdésétől számított 15 napon belül – írásbeli tájékoztatási kötelezettség, ha a lentiekről nem rendelkezik a következőkről
  - munkaidő
  - alapbéren felüli juttatás
  - munkabérel való elszámolás, kifizetés módja
  - munkakör konkrét feladatiról
  - szabadság
  - felmondási idő
  - kollektív szerződés hatálya
  - munkáltatói jogkört gyakorló személy
  - nem él a kötelezettség
    - ha munkaviszony időtartam 1 hót, vagy a munkaidő a heti 8 órát nem haladja meg – ilyenkor csak a munkáltatói jogkört gyakorlót kell megnevezni
- ha 15 napot meghaladó külföldi munkavégzés elrendelését – 7 nappal korábban kötelező írásbeli tájékoztatás
  - hely, időtartam, díjazás, hazatérés

Munkaviszony fajtái:

- **tipikus**
  - határozatlan idő, teljes munkaidős, 8 óra
  - munkáltató telephelyén
  - munkaviszonyban
- **atipikus**
  - valahogyan eltér
    - eltérhet
      - határozott idős
      - részmunkaidős
      - munkaerő kölcsönzés, távmunka
      - bedolgozás
      - job-sharing
      - idénymunka
      - munkaidőkeretben végzett munka
      - behívás alapján

Munkaviszony jellemzői:

- tartós jogviszony
- személyes jogviszony
- vagyoni viszony
- egyenlőtlen felek
- keret jellegű szabályozás

Munkavállaló

- **16. betöltött személy**
  - kivéve:
    - 15. életévét betöltött nappali tagozatos, iskolai szünet alatt
    - 16. életévet nem betöltött személy kulturális, sport, hirdetési, művészeti tevékenység (akár 1 éves ☺) – szükséges a szülők és a gyámhatóság engedélye is!!!

Munkáltató

- bármilyen jogképes személy, aki munkavállalót foglalkoztat munkaszerződés alapján
  - **nem csak természetes, jogi személy is lehet**
    - jogi személy
      - a munkáltató köteles közölni, hogy ki gyakorolja a munkáltatói jogokat (tipikusan a vezető tisztségviselő)
- **munkáltatói jogkör**
  - utasítási jog
  - köteles teljesíteni a törvényben, msz-ben meghatározott kötelezettségeket
  - átruházható
- **jognyilatkozatok (kérdés)**
  - **főszabály: jognyilatkozatot alaki kötöttség nélkül, akár ráutaló magatartással**
    - kivétel:
      - kötelező írásbeliség ekkor,
      - **munkaszerződés megkötése, módosítása, megszüntetése**
        - EZT KÖTELEZŐ ÍRÁSBAN
        - munkaviszony létrehozására kétoldalú jogügylet, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával jön létre → munkavállaló köteles a munkáltató irányítása alatt munkát végezni, a munkáltató pedig őt foglalkoztatni és munkabért fizetni
        - **kötelező írásbeliség**
          - érvénytelenségre csak a munkába lépést követő 30 napon belül lehet hivatkozni
        - **módosítani** – csak közös megegyezéssel
          - módosítása során a megkötésre érvényes szabályok érvényesek
      - **kollektív szerződés**
      - **munkaidőt befolyásoló kérdések**
      - **munkavállaló tájékoztatása**
  - **munkaviszony kezdete**
    - munkaszerződés megállapítása
    - ha nem nyilatkozik róla a munkaszerződés – munkaszerződés dátuma
  - **próbaidő (kérdés)**
    - maximum 3 hónap (csak egyszer hosszabbítható, de vele is csak 3 hónap)
    - kollektív szerződés meghosszabbíthatja 6 hónapra
    - próbaidő dönt, hogy a szerződés hatályos lesz-e
    - bármelyik fél indoklás nélkül azonnali hatállyal megszüntetheti a munkaviszonyt és nincsen indoklási kötelezettség
    - próbaidő alatt lehetséges kevesebb bért megállapítani
  - **Magatartás**
    - munkaszerződés és munkaviszony kezdete között nem tanúsítható olyan magatartás, ami meghiúsíthatja a munka megkezdését
      - de elállhat – ha lényeges körülmény megváltozik, ami miatt a munkaviszony teljesítését lehetetlenné tenné, vagy aránytalan sérelemmel járna
  - **Munkáltató kötelezettségei (kérdések – keverik)**
    - foglalkoztatási kötelezettség
    - munkavégzéshez szükséges feltételek biztosítása (bejutás, munkaeszköz, anyagok)
    - költségek megterítése, amelyek a munkaviszony teljesítésével indokoltan felmerült
    - egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés
      - nem lehet hátrányos következménye

- fogyatékos munkavállaló - akadálymentesítés
  - munkaköri alkalmassági vizsgálat ingyenes biztosítása
- **Munkáltató jogai**
  - Irányítás jog
  - Ellenőrzés joga – emberi méltóság nem sérülhet
  - Fegyelmezési jog
  - Eltiltás
  - Kártérítés
  - Kikötni a gazdasági veszélyeztetés tilalmát
  - munkavállalót átmenetileg a munkaszerződéstől eltérő munkakörben, munkahelyen, más munkáltatónál foglalkoztatni (max 44 nap, 352 óra / év)
- **Munkavállaló kötelezettségei**
  - munkára képes állapotban megjelenni
  - munkaidő alatt rendelkezésre kell állni (rendelkezésre állási kötelezettség)
  - együttműködés munkatársakkal
  - munkáját nem a tőle, hanem az általánosan elvárható szakértelemmel és gondossággal elvégezni
- **Munkavállalói jogok**
  - mentesülés munkavégzés alól (bírósági eljárás, haláleset)
  - díjazás
  - szabadság
  - egészséges és biztonságos környezet
  - kártérítés

Munkakör: Azon tipikus feladatak meghatározása, amit a munkavállalonak teljesíteni kell.

Készenléti jellegű munkakör: Amikor a munkaidő legalább egyharmadában munkavégzés nélkül áll rendelkezésre.

Munkahely: A rendelkezésre állás, a munkavégzési kötelezettség helye, de a munkáltató jogosult átmenetileg máshol foglalkoztatni, kivéve:

- várandósság, 3 éves gyermek
- ha egyedül neveli gyermekét
- hozzáartozóját személyesen gondozza

Munkaidő: Munkavégzés kezdete és annak befejezéséig tartó idő, valamint a munkavégzéshez kapcsolódó előkészítő és befejező tevékenység tartalma.

- teljes napi munkaidő: 8 óra
- egyenlőtlen munkaidő-beosztás:
  - munkaidőkeret vagy elszámolási időszak
    - munkaidőkeret: munkaidőkeretben határozzák meg a teljesítendő munkaidőt
      - idényjellegű munkánál jobb kihasználtság
      - tömbösítés lehetősége
      - kötelező előre közölni a bevezetését (kérdés)
        - maximum 36 hónap, ha objektív munkaszervezési, műszaki okok indokolják és a kollektív szerződés is engedélyezi
    - elszámolási időszak
      - heti munkaidőt 1 hétnél hosszabb időszak alatt lehet teljesíteni
    - napi maximum 12 óra
    - heti maximum 48 óra
  - **munkarend: munkaidő beosztása**
    - heti öt napra, hétfőtől-péntekig kell meghatározni
  - **pihenőidő**
    - **munkaközi szünet**

- 6+ órát dolgozónak, minimum 20 perc, maximum 60 perc
  - nem tartozik a munkaidőbe
- **napi pihenőidő**
  - két nap között legalább 11 óra egybefüggő pihenőidő
- **heti pihenőidő**
  - heti 48 óra
  - havonta egyik napnak legalább egyszer vasárnap
- **rendkívüli munkavégzés**
  - rendkívüli munkaidő – munkaidőbesztástól eltérő, munkaidőkereten felüli munka
    - ügyelet időtartama ide tartozik!
  - baleset, elemi csapás, súlyos kár, egészséget és környezetet fenyegető kár – nem korlátozott a rendkívüli munkaidő
  - maximum 250 óra rendkívüli munkaidő rendelhető el/év
- **ügyelet/készzenlét**
  - napi munkaidőn felüli rendelkezésre állás
  - maximum 24 óra
  - **ügyelet:** rendelkezésre állás helyét a munkáltató határozza meg
  - **készzenlét:** munkavállaló határozza meg
- **Szabadság**
  - **alapszabadság + pótszabadság**
    - alapszabadság: 20 nap mindenkinél
    - pótszabadság: kor, egészség, családi helyzet alapján (kérdés)
  - munkáltató határozza meg – évente 7 napot legfeljebb 2 részletben a munkavállaló kérésének megfelelően kell kiadni
  - **betegszabadság:** 15 munkanapra a távolléti díj 70%
  - **szülési szabadság:** egybefüggő 24 hét, ebből 2 hetet kötelező
  - **fizetés nélküli szabadság:**
    - gyermekek gondozása miatt
    - hozzátarozó személyes ápolás
- **munka díjazása: munkabér**
  - munkaviszonyra tekintettel járó ellenszolgáltatás
  - közvetlenül nem függ a munkáltató gazdálkodásának eredményességtől (lefelé nem változhat)
  - **alapbér:** a kötelező legkisebb munkabér (**fő szabály szerint időbérben**)
  - pótlék
  - **teljesítménybér:** kizárolag előre meghatározott és teljesíthető követelmény alapján
    - csak akkor, ha előre megegyeznek a felek a munkaszerződésben
  - **Minimábér:** br 149.000 Ft – a legkisebb munkabér, amit a munkáltató köteles fizetni
  - **Garantált bérminimum:** br. 195 500 Ft – minimum középfokú képzettséghez kötött munkakör betöltése esetén
- **munkaviszony megszűnése és megszűntetése (kérdés)**
  - **megszűnik** – valamilyen esemény bekövetkezte miatt
  - **megszűntetése** – valamelyik fél jog nyilatkozatott esz
    - **kölcsönös jognyilatkozat** – megegyezés
    - **egyoldalú jognyilatkozat** - felmondás, rendkívüli felmondás
  - **megszűnés esetei**
    - határozott idő lejárta
    - munkavállaló halála
    - **jogutód nélkül megszűnik** - végkielégítés
    - **jogviszonyváltás** (gt -> közhasznú) – végkielégítés
  - **megszűntetése**
    - **felmondás**
      - mindkét fél felmondhat, a munkáltató köteles indokolni

- előfordulhat, hogy a munkaszerződés megkötése után a munkáltató 1 évig nem mondhat fel
- munkáltató mond fel – **végkielégítés**
- **munkavállaló mond fel**
  - határozatlan idejűt – nem köteles indokolni
  - határozott idejű – köteles megindokolni és csak olyan ok esetén, ami a munkaviszony fenntartását lehetetlenné tenné, aránytalan sérelem
- munkáltató nem mondhat fel
  - szülési szabadság
  - gyermekgondozás miatti szabadság
- **felmondási idő:** 30 nap (munkáltató mond fel, akkor hosszabb), maximális: 6 hónap
- felmondási idő legalább fele alatt a munkáltató köteles felmenteni a munka alól – távolléti díj jár
- **azonnali hatályú/rendkívüli felmondás**
  - minden fél részéről
  - ha a másik fél a szerződés jelentős mértékben, súlyos gondatlansággal lényeges kötelezettséget szeg meg
    - okról való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül
    - bűncselekmény esetén a büntethetőség élévülése
- **közös megegyezés**

Kártérítési felelősség

- minden félnek van
  - **munkáltató – objektív felelősség**
    - vétkesség vizsgálata nélkül – munkavállalonak nem kell bizonyítani
      - a munkáltatónak kell bizonyítani
      - kimentheti magát, hogy
        - ellenőrzési körén eső körülmény miatt
        - nem volt előre látható
        - bekövetkeztének elkerülte lehetetlen
        - munkavállaló magatartása miatt következett be
    - tipikus kárigények
    - egészségkárosodás
    - munkaviszony megszűnésehez kapcsolóan
    - munkahelyre bevitt dolog
  - kár a munkavállaló teljes kárára terjed ki
    - elmaradt jövedelem (munkaviszony körében, vagy azon kívül)
    - dolgozói kár és költség
    - hozzátarozó kár
    - nem vagyoni kár, sérelemdíj
  - munkavállalonak, akkor ha munkaviszonyból származó kötelezettsége megszegésével okozott kárt köteles megtéríteni, akkor ha nem úgy járt el az adott helyzetben általában (nem a tőle) elvárható
    - ez nem objektív felelősség – a munkáltatón van a bizonyítási teher
    - maximum 4 havi távolléti díj, kivéve ha súlyos gondatlanság, szándékos kár- teljes kártérítés

Távmunka

- rendszeresen nem a munkáltató telephelyén

Bedolgozói munkaviszony

- kizárálag teljesítménybérben
- tevékenységi kör, helye, költségtérítés módja

Munkaerő kölcsönzés

- kölcsönbeadóval áll munkaviszonyban a munkavállaló – a kölcsönbeadó ideiglenesen ellenérték fejében átengedi
- munkáltató jogokat megosztva gyakorolják
- nem lehet kölcsönözni, ha a jogszabály megtiltja (pl. tulajdonosi jogviszony van a kölcsönbeadó és vevő között, sztrájkban részt vevő munkavállaló helyettesítés)
- kölcsönbeadó nem haladhatja meg az öt évet, utána legalább fél évig szünetelteni kell a kölcsönbeadást

Munkaügyi vita

- 2 típusa: munkáltató és munkavállaló között, kollektív munkaügyi vita
  - kollektív munkaügyi vita
    - szakszervezet, üzemi tanács és a munkáltató között vita
    - egyeztető bizottság
    - üzemi megállapodás – lehet állandó egyeztető bizottság
    - felek 50-50%-ban vannak benne az egyeztető bizottság

Munkajogi igények eléléülése: fő szabály szerint 3 év, ha bűncselekménnyel okozott a kár – 5 év

16. Büntetőjog

Büntető jog 3 alappillérek:

- büntető törvénykönyv (btk)
  - első: Csemegi Kódex (1878)
  - jelenleg: 2012. C. törvény
- Büntető eljárásjog (be)
- Büntetés vérehajtásáról szóló törvény (bvtv)

Büntető jog alapelvei (kérdés)

- **törvényesség-elve**
  - nincs bűncselekmény törvény nélkül – csak az büntethető, amit a törvény leír, hogy bűncselekmény
  - nincs büntetés törvény nélkül – nem lehet olyan büntetést kiszabni, amit a törvény nem határoz meg
- **bűnösségen alapuló felelősség**
  - adott cselekményt bűnösen kell elkövetni
- **humanitás-elve**
  - bűnelkövető is ember – emberi jogok
- **büntetőjogi felelősség differenciálásának elve**
  - szankcióknak arányban kell lennie a bűnnel

Bűncselekmény: Az a szándékossan, vagy gondatlanságból elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra és a Btk büntetés kiszabását rendeli.

- **Társadalomra veszélyes:** aktív, vagy passzív magatartás (tevékenység, vagy mulasztás)
  - mások személyes jogait, alaptörvény szerinti gazdasági, állami rendet
  - sérti vagy veszélyezteti

Bűncselekmény térgya: az a társadalmi viszony, amit a jogalkotó védeni kíván és az elkövető veszélyeztet, sért (kérdés, a bűncselekmény lehet)Bűncselekmény:

- **bűntett:** szándékossan elkövetett bűncselekmény, és 2 évnél súlyosabb büntetés van
- **vétség:** nem szándékoss, de itt is lehet 2 évnél hosszabb

Bűnösség (nem a bűncselekmény-kérdés) megnyilvánulásának formái:

- szándékosság: amelynek következményeit akarja, vagy látja és belenyugszik
  - egyenes szándék – kíványa
  - eshetőleges szándék - belenyugszik
- gondatlanság:
  - tudatos gondatlanság/luxuria: az elkövető a lehetséges következményeket, de könnyelműen bízik azok elmaradásában
  - hanyagság/negligentia: azért nem látja előre, mert a figyelmet/körültekintést elmulasztja

Elbírálás

- elkövetéskor hatályos Btk.
- kivéve: ha újabb módosítások kedvezőbbek a vádlottra

Elkövetők: tettesek és részesek (kérdés)

- **Tettesek**
  - **tettes:** a bűncselekményt megvalósítja
  - (kérdés – közvetlen nincs) **közvetett tettes:** szándékos bűncselekményt kíván megvalósítani és nem saját maga, hanem nem bűntethető személlyel valósítatja meg – gyermekkor, elmeállapot, fenyegetés
  - **társtlettes:** egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg
    - **csoportos elkövetés:** legalább 3 személy
    - **bűnszövetség:** 2-nél több személy szervezetten legalább 1 bűncselekményt elkövetnek (nem eshetőleges a csoport!)
    - **bűnszervezet:** legalább 4 személy, hosszabb időre, több mint 5 bűncselekmény elkövetése céljából
- **Részesek**
  - **felbújtók:** aki elkövetésére SZÁNDÉKOSAN rábír (
  - **bűnsegéd:** bűncselekmény elkövetéséhez másnak SZÁNDÉKOSAN segítséget nyújt

Bíróság alkalmazhat: **büntetést és intézkedést**

- **Büntetés:** törvényben meghatározott joghátrány, amit csak bíróság szabhat ki (kérdés)
  - fajtái
    - főbüntetés:
    - mellékbüntetés: főbüntetés mellett szabják ki
  - **büntetés célja:** prevenció – annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el
  - **büntetés kiszabása**
    - tárgyi súlyhoz
    - bűnösség fokához
    - társadalomra veszélyesség
    - egyéb enyhítő, súlyosbító körülmények – minősítő körülmények
  - **büntetési nemek/büntetés fajtái:** (kérdés – van kérdés intézkedés, szabadságvesztési cuccokra))
    - **szabadságvesztés**
      - ideje
        - 3 hó – 20 év
        - max. 25 év – visszaeső
        - Életfogytiglan – ha betöltötte elkövetéskor a 20. életévét (tényleges Életfogytiglan)
      - végrehajtás fokozatai: fegyház, börtön, fogház (kényszermunka tilos!)
      - **szabadságvesztés célja:** joghátrány érvényesítés, prevenció, reintegráció
      - ha büntetési tételek felső határa 3 évnél nem súlyosabb, akkor lehet a lenti:

- **elzárás**
  - minimum 5 nap, maximum 90 nap
  - büntetésvérehajtási intézetben
- **közérdekű munka** (kérdés;nem = közmunka)
  - nem jár érte fizetés
  - 48 óra – 312 óra
  - 4 óra = 1 napi szabadságvesztés
  - nem szükséges elítélt beleegyezése
  - ha nem végzi → szabadságvesztés
- **pénzbüntetés** (kérdés nem = pénzbírság)
  - **államnak fizetendő!**
  - bíróság szabja ki bűncselekményért
  - elkövető vagyoni, személyi viszonyai, életviteléhez mérten
  - lehet évente 2 részletben
  - ha nem fizet → csak szabadságvesztés van
- **foglalkozástól eltiltás**
  - határozott idejű , vagy végeleges hatályú
  - szakképzettséget igénylő foglalkozás szabályainak megszegésével követi el, vagy
  - foglalkozás felhasználásával követi el
- **járművezetéstől eltiltás**
  - járművezetés szabályainak megszegésével követi el a bűncselekményt,
  - bűncselekményhez elkövetéséhez járművet használ
- **kitiltás**
  - valakinek a valahol tartózkodása a közérdewket sért (település, régió)
- **sportrendezvények látogatásától való eltiltás**
- **kiutasítás**
  - nem magyar állampolgárral szemben alkalmazható, az országban tartózkodása nem kívánatos

1-etlen mellékbüntetés: közügyektől való eltiltás

- nem választó, nem választható
- nem lehet hivatalos személy
- nem lehet katonai rendfokozat

Feltételes szabadságra bocsátás feltételei:

- törvény nem zárja ki
- megfelelő magatartás
- büntetés 2/3-ada, egyszeresen visszaeső $\frac{3}{4}$
  - többszörösen visszaeső – nem alkalmazható
- 5 évet meg nem haladó – különös méltánylást érdemlő ok -, akár fele is elengedhető

Intézkedések

- jogi személlyel szemben:megszüntetés, tevékenységkorlátozás
- megrovás
- pénzbírság
- jóvátételi munka
- próbára bocsátás
  - bíróság nem szab ki büntetést – próbaidőt ad
    - végén nem hoz, vagy valamilyen más ítéletet hoz
- pártfogó felügyelet

- elköbzás: bűncselekmény elkövetéséhez használt tárgy
- vagyoneflköbzás: bűncselekmény elkövetéséből eredő tárgyat
- kényszergyógykezelés (nem lehet, el kell!-kérdés)
  - el kell rendelni, ha személy elleni erőszak, közveszélyt
    - kóros állapot és tartani kell, hogy hasonló cselekményt el fog követni, feltéve, hogy 1 év szabadságvesztés kellene kiszabni
- megrovás
  - olyan társadalomra veszélyes cselekmény, de a legenyhébb
  - vagy a bíróság, vagy az ügyész
  - felszólítja a tartózkodásra
- elektronikus adat hozzáférhetetlenné tétele

kérdés: **bűnhalmazat**: elkövető egy vagy több különböző bűncselekményt követ el és azokat egy eljárásban bírálják el

- halmazati büntetés: 1 büntetés, a legsúlyosabban megállapítható büntetési tételek figyelembe vételével

kérdés: **folytatólagosan elkövetett bűncselekmény**: ugyanolyan bűncselekményt többször követ e

büntetés felfüggesztése:

- próbára bocsátás - nem hoz ítéletet
- ha hoz ítéletet, de felfüggeszti a végrehajtást,
  - 2 évet meg nem haladó

büntethetőség kizáró, korlátozó okok

- kóros elmeállapot
- kényszer, fenyegyetés
- tévedés
- jogos védelem
- végszükség
- jogszabály megengedi
- gyermekkor
  - maximum 14. év
  - kivéve, ha betölti a 12. évet és rendelkezett belátással, hogy lássa tettei a következményeit

Menetesítés

- nem a büntetés alól mentesítik
- van ítélet, de a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól mentesül
- esetei
  - törvény erejénél fogva – bizonyos idő után autom mentesül
  - bíróság határozat
  - kegyelem útján

Jogorvoslati eszközök

- nyomozati eljárásban – panasz
- bírósági határozat ellen: fellebezés
- bírósági mulasztás esetén: kifogás

Btk különös részei:

- gazdálkodás rendjét sértő (számvitel rendje, csődrénd megsértése)
- költségvetést károsító bűncselekmény

- nincsen adócsalás – költségvetési csalás van
  - befizetési kötelezettsége van, költségvetésből tud pénz kikérni– tévedésbe ejt, tévedésben tart, valótlan nyilatkozatot tesz, valós tényt elhallgat
  - költségvetési támogatást jogtalanul vesz igénybe
  - eltérően használ fel
  - bűncselekmény – vagyoni hátránya van („eredménybűncselekmény”, nem a kár, hanem a vagyoni hátrány a bűncselekmény)
- korrupciós bűncselekmény

bizonyos értékhatár alatt nem számít bűncselkeménynek --- szabálysértés

- lopás, rongálás – 50.000 alatt
- szerzői jogok, jellegbirtoklás, iparjogvédelmi jogok, rossz minőségű termék forgalomba – 100.000 alatt

17. Szabálysértési jog

Szabálysértés: Az a törvény által meghatározott (Aktív, passzív) tevékenység, vagy mulasztás, ami veszélyes a társadalomra.

- veszélyes a társadalomra – de nem annyira, hogy bűncselekmény legyen (de a kritérium u.a.)
- Elkövetők
  - tettek (tettek, közvetett tettek, társtettek)
  - részesek (felbújtó, bűnsegéd)
- büntető törvénykönyv – még a kísérletet is bünteti
- szabálysértési törvény – az a kivétel, ahol még a kísérlet is büntetendő
- elkövetési magatartás (gondatlan, szándékos)
- **nem állapítható meg szabálysértés** – ha közigazgatási bírságot szabnak ki, vagy olyan súlyos, hogy bűncselekmény legyen
- felelősséget kizáró ok
  - 14. életévet (kiskorú)
  - kóros elmeállapot
  - kényeszer
  - tévedés
  - jogos védelem, végszükség
- szankciók: büntetés, intézkedés
  - **büntetések**
    - elzárás (1-60 nap –különbség)
    - közérdekű munka
      - 6-180 óra, 6 ó = 1 napi elzárás (enyhébb)
    - pénzbírság (50-150e, ha elzárás is kiszabható lenne 300)
      - nem fizet – elzárás, és közérdekű munka is (nem behajtás)
  - **intézkedések**
    - járművezetéstől való eltiltás (itt intézkedés)
    - elköbzás
    - figyelmeztetés (megrovás megfelője)
    - kitiltás
- **halmazat** – egy eljárásban több szabálysértés miatt vonják felelősségre
  - 150e – 225-re nő
  - 60 -> 90 napra
- **nem lehet végrehajtani a szabálysértési eljárást** – ha az alaphatározat jogerőre emelkedéstől számított 1 év eltelt

Szabálysértés miatt eljáró hatóságok

- általános szabálysértési hatóság – kormányhivatal
- rendőrkapitányság
- NAV
- járásbíróság (ha elzárással büntethető a szabálysértés)

Indulhat

- feljelentés
- hatóság hivatalból szerez tudomást és hivatalból indít
- helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv, személy észleli

Eljárás résztvevői

- eljárás alá vont és képviselője
- sértett és képviselő

szabad bizonyítás-elve: bizonyítási eszköz szabadon megválasztható, szabadon értékelhet

- ügyintézési határidő: 30 nap (kivételes esetben + 30 nap)

Jogorvoslat

- határozat, végzés ellen - van helye jogorvoslatnak
- jogorvoslatról írásban vagy szóban a tárgyalás során lemondhat
- **kifogás:** érdemi döntés esetén
  - járás bíróság bírálja el
  - elzárással I. fogkon járásbíróság, 2. fokon törvényszék bírálja el
- **panansz:** mulasztás esetén
- **fellebezés** – végzés ellen

Helyszíni bírság: Csak azzal szemben, aki elismerte a szabálysértést.

- 5 – 50 ezer forint

Szóbeli figyelmeztetés:

- olyan csekély mértékben veszélyes a társadalomra, hogy a helyszíni bírság kiszabása sem indokolt

Kényszerintézkedések:

- elővezetés – eljárás alá vont, tanú
- őrizet – tetten ért szabálysértő, aki elzárással büntethető
- ruházat, csomag, jármű átvizsgálása
- lefoglalás
- rendbírás – eljárás megavarása esetén

Büntethetőség elévülése

- elkövetéstől számított 6 hónap,
  - kezdő nap: amikor megvalósul, vagy az utolsó napja
- bármilyen cselekmény félbeszakítja az elévülést

Mentesülés – eltérő

- jogerőre emelkedéstől számított 2 év elteltével

18. Pénzügyi reorganizáció

- pénzügyi struktúra új alapokra helyezése, hogy megelőzzék a felszámolási eljárást
- szállítók, hitelezők, tulajdonosok együttműködése - a cégben lévő forrásaihoz később jutnak hozzá
- cél: nagyobb összeg folyik be, mint a felszámolásból
- csődeljárás, felszámolási eljárást egy törvény szabályozza

18.1. Csődeljárás

- **csődeljárás célja (kérdés)**
  - fizetőképesség helyreállítása
  - fizetési haladék szerzése
  - kísérlet csődegezés megkötése
- csődeljárást csak az **adós kezdeményezhet** és csak **jogi képviselettel** és csak előtt (kérdés)
  - egyéni vállalkozó, egyéni vállalat – sem csődeljárás, sem felszámolási eljárás nem kezdeményezhető
  - **kérelem tartalma**
    - adós adatai
    - hitelezők névsora, tartozások összege, esedékessége (kérdés)
    - 3 hónapnál nem régebbi beszámoló, közbenső mérleg
    - tagok, részvényszek tulajdonosok előzetes egyetértése
    - munkavállalók tájékoztatásáról szóló dokumentumok
    - csak elektronikus nyomtatvány – Országos Bírósági Hivatal nyilvántartást vezet
  - **nem indítható**
    - korábbi csődeljárás során keletkezett hitelezői igény kielégítése nem történt meg és befejezésétől nem telt el 2 év
    - korábbi csődeljárási kérelmet a bíróság fotta és még nem telt el 1 év
      - elutasítja:
        - eredménytelen a hiánypótlásra való felvétel
        - a legfőbb szerv nem járult hozzá, nem ért egyet
        - idő közben felszámolási eljárás indult
  - **ha elindul**
    - kezdete: céglönyben közlés
    - 1 munkanapon belül – ideiglenes fizetési haladékot kap
    - a cég köteles a cs.a. toldatot használni
    - 5 munkanapon belül megvizsgál
      - hiánypótlás – 5 munkanap
      - valótlan adat közlése esetén bírsággal súlyt
    - végzés tartalma
      - fizetési moratóriumot rendel el
      - felhívás a hitelezők felé
        - fennálló követeléseiket jelentsék be az adósnak és vagyonfelügyelőnek
  - **vagyonfelügyelő kirendelése (kérdés)**
    - követelések nyilvántartásba vétele
    - értesíti az adóst és a hitelezőket
    - adós szerv vezetője együttműködni köteles! – akár többször is büntet a bíróság
  - **adósnak közvetlenül értesítenie kell a hitelezőit**
    - cs.a. alatt van és csatoljanak alátámasztó okiratokat követeléseik megfizetésére, a hitelezők ezért nyilvántartási díjat kell fizetniük

Hitelezői besorolás a vagyonfelügyelő által + hitelezők esetleges észrevételei + vagyonfelügyelői döntés ezekről + a hitelezők értesítése + hitelezők esetleges kifogásai + bíróság végzést hoz – nincsen fellebbezés

Egyezségi tárgyalás

- kérdés: csődeljárás kezdő időpontjától számított 60 nap
- hitelezőket megfelelő időpontban kell értesíteni
- egyezségi javaslat megismerhetőséget előre kell biztosítani

Moratórium/fizetési haladék

- **cél:** csődvagyon megőrzése, hogy az alapján egyezséget lehessen kötni a hitelezőkkel – írásban csődegyezség
- **kérdés:** 120. napot követő második munkanap 0 óráig
- **hitelezők meghosszabbítják**
  - 50% - 240 napra
  - 2/3 – 365 napra
- **moratórium alatt**
  - nem lehet végrehajtást indítani
  - zálogjog, biztosíték nem érvényesíthető, jegyezhető be
  - adós csak a vagyonfelügyelő beleegyezésével teljesíthet kifizetést, teheth kötelezettségvállalást
    - de ezeket muszáj:
      - munkabér, bér utáni adók, járulék
      - ÁFA
      - végkielégítés, kártérítés, sérelemdíj
      - közmű díjak
      - vagyonfelügyelő díjak
      - számlavezetési díjak
    - ha úgy teljesít, hogy nincsen beleegyezése – bírósági bírság
  - határozott munkfaidejű munkaszerződést csődeljárás, felszámolási eljárás alatt fel lehet mondani
  - ha csődegyezség nem jön létre – akkor a bíróság hivatalból fizetőképtelenséget állapít meg elrendeli az adós felszámolását

Felszámolási eljárás: kérelem benyújtása és a fizetőképtelenséget megállapító jogerős határozattól a jogutód nélküli megszüntetést elrendelő határozatig

felszámolás is törvényszékeken zajlik

- 3 fő szakasza
  - felszámolási eljárás
  - felszámolás
  - jogutód nélküli megszüntetés
- felszámolási illetéket kell fizetni
- felszámolást kezdeményezhet
  - adós
  - hitelező
  - végeleszámoló
- felszámolási kérelem csak akkor nyújtható be, ha a követelés összege (kamatok és járulékok nélkül) - 200.000 meghaladja
- itt is kötelező a jogi képviselet
- felszámolás menete
  - ha hitelező kéri: meg kell adni a követelés mértékét, jogcímeit, miért érzi a teljesítés veszélyeztetettségét
    - értesíti az adóst – az adós 8 napon belül nyilatkozik, hogy elismeri-e, ha elismeri 45 nap haladékot kérhet (kérdés - kérhet), kivéve ha csődeljárás előzte meg

- adós kéri (nem akar csődeljárást, nem tud csődeljárást kezdeményezni)
- ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelése
  - hitelező kérhet, ha
    - valószínűsíti a követelés veszélyeztettségét
    - igazol (közokirat, teljes bizonyító erejű magánokirattal)
    - előlegezi, bírósági letétbe helyezi az ideiglenes vagyonfelügyelői díjat

fizetőképtelenség megállapítása

- teljesítés idő lejártát követő 20 napon belül nem egyenlítette ki, nem vitatta, hitelezői felszólításra sem teljesített
- végrehajtás eredménytelen
- csödegezség, felszámolási egyezség(!!) ellenére sem teljesített
- jogerős bírósági határozatban (pl. fizetési meghagyásban) a fizetési kötelezettségét nem teljesíti
- végelszámolás nem folytatható le, mivel az adós tartozásai > vagyon

amíg nincsen elrendelve a felszámolás – az adós és a hitelezők közös egyetértésével kérhetik az lejárás szüneteltetését
felszámolás elrendelése – bírósági végzés (kérelem benyújtásától számított 60 napon belül)

kérdés: vagyonfelügyelő – csődeljárást folytatja le, felszámoló – felszámoló eljárást folytatja le; végelszámoló – végelszámolást

Felszámolás elrendelése után

- lehet fellebbezni
- a végzés jogerőre emelkedéséig köteles 150.000 Ft céltartalékot képezni
  - fedezze: dokumentumok beszerzése, megóvása, pénzintézeti információk beszerzésére
- jogerőre emelkedik
  - végzés kivonata!!! (kérdés) – közzététel napja a felszámolás kezdő napja
  - f.a. toldat
  - bíróság kirendeli a felszámolót elektronikus úton
  - felszámoló felé a hitelezőknek az igényeiket 40 napon be kell jelenteni (NEM jogvesztő határidő; jogvesztő határidő: 180 nap) – a nyilvántart

Felszámoló: Az a gázdálkodó lehet, aki szerepel a felszámolói névjegyzékben.

- + követelmények
  - nincsen lejárt köztartozása
  - biztosíték
  - gt-ben nem felelős korlátlanul
  - névjegyzéki adatai nyilvánosságához hozzájárul
- felszámoló jeleli ki a felszámoló biztost

Adós gázdálkodó szerv vezetőjének kötelezettségei

- a felszámolás kezdő időpontját megelőző napra - tevékenységet lezáró mérleg
- nyilatkozat arról, hogy a mérleg elfogadása óta a vagyoni helyzetben lényeges változás nem történt
- felszámolónak átadni titkos iratokról iratjegyzéket, irattári anyagokat
- vagyoni leltár
- környezeti károk, terhek
- tájékoztatni a munkavállalókat, érdekképviseleti szerveket
- a 150e céltartalékot a felszámolónak rendelkezésre bosátani
- elmaradás, valótalanság – pénzbírság

Felszámoló kötelezettségei:

- hitelezői választmány megalkotása, összehívni (75 nap)
- negyedévente jelentést a tevékenységéről és az adós vagyoni helyzetről
- hitelezői igények nyilvántartásba vétele (40 nap)
- vagyoni helyzet elmérése
- mindenféle érintett szolgáltatókat megkeresni
- lehetősége van a szerződések megtámadására
- nyitó felszámoló mérleg
- közbenső mérleg
- bűncselekmény bejelentése
- képviseli a céget
  - szerződések elállás, felmondás
  - követeléseket esedékességekor behajtja
  - vagyont értékesíthet
  - vagyont őrzi, megóvja
- tájékoztatási kötelezettséget (hitelezők bármikor kérhetnek tájékoztatást, iratbetekintési jog bármikor kérhető)
- jogai: jognyilatkozatokat tehet, munkáltatói jogokat gyakorol

Csődbűncselekmény: Fizetőképtelenséggel fenyegető helyzet esetén, a vagyon egy részét elrejtik, eltitkolják, kétes követelést ismernek el, ésszerűtlenül gázdálkodnak – ténylegesen, színlelten csökkentik a vagyont – hitelezőket károsítják . Büntett

A felszámoló értesíti

- azokat, akik értékesítendő vagyon kapcsán valamilyen bejegyzett joggal rendelkezik (pl.: elővásárlási)
- ellenőrzi, hogy a vevő személye nincsen kizárva
  - pl.: kizárolagos, többségi befolyással rendelkező tulajdonos (személy, vállalat), vállalatcsoport tagja

Megállapítási kereset: felszámoló és a hitelező nyújthat be

- felszámolás kezdő időpontját megelőző 3 évben vezetők voltak – nem a hitelezők érdekeit szem előtt tartva (a hitelezők érdekeivel ellentétes – társasági vagyon csökkent)
- biztosíték nyújtása is kérhető a hitelezők követelésének kielégítése céljából
- személyes felelősség megállapítása! → kártérítési per indítható személy szerint (személyes vagyonra)

Egyezség:

- hitelezők és az adós között a felszámolási zárómérleg benyújtásáig
- cél: fizetőképesség
- megállapodnak:
  - kielégítés sorrendjében, határidő
  - kielégítés módja, aránya
  - bevételt növelő intézkedés
- ha az adós kifizeti a tartozásait – a bíróság a felszámolás eljárást megszünteti

Felszámolás befejezése:

- felszámolási zárómérleg (2 év elteltével kötelező a megkezdődéstől – kérdés)
- bevételek, költségek alakulása
- adóbevallás, adófizetés, zárójelentés
- vagyonfelosztási javaslat, iratanyag elhelyezése

Bíróság megküldi a zárómérleget, vagyonfelosztási javaslatot megküldi a hitelezőknek – 30 nap jogvesztő határidő kifogást terjeszthet be

Törvény határozza meg a kielégítési sorrendet.

Egyszerűsített felszámolás

- ok:
  - adós vagyona várható felszámolási költségek fedezetésre sem elengedő
  - nyilvántartások, könyvvezetés hiányai miatt a felszámolási eljárás az általános szabályok szerint technikailag lebonyolíthatatlan
- hitelezőket tájékoztatja a felszámoló – felhívás az szállítóknak ,hogy van-e tudomásuk fellelhető vagyonról
- felhívja a gazdálkodó szerv vezetőjét, hogy pótolja a hiányosságokat, ha nem → egyszerűsített felszámolási eljárás
- be nem hajtott követeléseket a hitelezők között felosztja a hitelezők között (rendesnél – behajtja, egyszerűsített – nem hajtja be)
- záró adóbevallás, adó megfizeti a felszámoló
- a gazdálkodó szerv vezetője viseli az eljárás költségeit
  - ha könyvvezetés, nyilvántartás hiányosságai miatt
  - vagy a megelőző 3 év bármelyikben nem tett eleget az éves beszámolási, közzétételi kötelezettségeinek
  - kezes: többségi tulajdonos is felel

19. Szellemi alkotások joga

Szellemi alkotások joga

- szerzői jogi védelem
- iparjogvédelem

Szerzői jog: Az irodalmi, tudományos, művészeti alkotások jogát szabályoz.

- Szerzői mű: Irodalom, tudomány, művészet terén szellemi alkotó tevékenység során alkotott egyéni-eredeti jelleggel rendelkező mű, ami főszabályként rögzíthető.
- Szerző: aki a művet megalkotta. (név nélkül, felvett néven – a szerző fellépéseiig az először nyilvánosságra hozó gyakorolja)
- Szerzői jogok
  - **feltételei:** legyen emberileg érthető, egyéni és eredeti, legyen rögzített
  - **névjog** – a nevét a művön, részletének átvételekor, idézése, ismertetésekor, vagy átdolgozás, feldolgozás, vagy fordítása során fel kell tüntetni
  - **rendelkezhet művével**
    - hasznosítás nem a vagyoni jog átruházásával, hanem felhasználási szerződéssel valósul meg
    - engedély fejében díjazás jár, kivéve szabad felhasználás
  - szerzői jogvédelem: élete + 70 év
  - **ha létrejön az alkotás, automatikusan létrejön az oltalom (nem kell bejelenteni, nyilvántartásba venni)**
  - szerzői jogok: személyes és vagyoni jogok (előállítás, használat, forgalomba hozatal)
    - személyes jogok forgalomképtelenek, vagyoni jogok forgalomképesek
    - munkaköri kötelesség volt – szolgálati találmány – minden jog a munkáltatóé
    - ha nem munkaköri kötelesség – alkalmazotti találmány - vagyoni jogok a munkáltatót illetik meg, de a tulajdonjog a munkavállalóé
  - szerzői jogok nem korlátlanok
    - védelmi idő (halál utáni 70 év) után a vagyoni jogok nem érvényesíthetők
    - szabad felhasználás

- elismert célra, nem közvetlen haszonszerzés céljából, bizonyos célokra (iskola, tömegtájékoztatás, tudomány, ismeretterjesztés) a szerző hozzájárulása nélkül
- minden díjtalan
- Szomszédos jogok
  - jogvédelem arra is vonatkozik, akinek tevékenysége a szerzői alkotás felhasználása érdekében történik
  - előadóművész, hangfelvételt előállítók, rádiók, TV-k
  - oltalmi idő: 50
  - engedély kell a nem rögzítésre szánt, rögzítetlen előadás rögzítéséhez, sugárzásához, többszörözéséhez
  - díjazás jár érte

Iparjogvédelem: Műszaki, természettudományi területen létrehozott szellemi alkotások védelme, - árujelző is

- iparjogvédelmi oltalomhoz regisztráció/lajstromozás, hatósági eljárás/vizsgálat szükséges
- csoporthozosítás
  - műszaki alkotás újdonságfoka szerint
    - szabadalom
    - használatiminta-oltalom
  - találmány jellege szerint
    - szabadalom
    - használatiminta-oltalom
    - formatervezési oltalom
    - növényfajta oltalom
    - topográfiai oltalom
  - új találmánynak vagy vállalkozásnak, vagy árunka nyújt védelmet

Szabadalmi oltalom – találmányokat

- szabadalmi eljárás keretében szerezhető meg
- vannak korlátjai
- találmány = maga a műszaki alkotás, szabadalom = a találmány jogi oltalma
- 2 típusa: szolgáltatási találmány, alkalmazotti találmány
- szabadalmi oltalom tárgya: minden olyan találmány, amely új, feltalálói tevékenységen alapul és iparilag alkalmazható
  - új – nem tartozik a technika jelenlegi állásághoz
  - feltalálói tevékenységen alapul – ha szakember számára nem egyértelmű
- nem tartozik ide: felfedezés, matematikai módszer, tudományos elmélet, üzletvitelre vonatkozó terv, számítógépes programok,
- jogosultja: feltaláló, jogutódja
- alkalmazotti találmány esetében szintén a feltalálót illeti meg a szabadalmi oltalom, de a munkáltató hasznosíthatja ellenszolgáltatás fejében
- itt is él a névjog
- szabadalmas – szabadalom jogosultja
- rendelkezési jog
- hasznosítási jog – kizárolagos hasznosítási jog esetében a szabadalmas bárkivel szemben felléphet

Használatiminta-oltalom

- Használati minta: Olyan műszaki megoldások, amelyek a találmányokhoz képest korlátozottabban valósulnak meg és a találmány műszaki színvonalát nem érik el, viszont újdonságot ugyanúgy jelentenek.
- SZTNH adja
- minta feltalálója: minta megalkotója

- mintaoltalom: feltaláló, vagy jogutódja
- mintaoltalom 10 évig jár
- kizárolagos jogosultság a minta hasznosítására, hasznosításra engedélyt adni

Formatervezésiminta-oltalom

- minden új egyéni jellegű formatervezési minta
  - objektív feltétel – újdonság (azonos minta előtte nem jutott nyilvánosságra)

Védjegyoltalom

- Védjegy: minden grafikailag ábrázolható megjelölés, amely alkalmas arra, hogy valamely árut, vagy szolgáltatást megkülönböztessen a többlet
  - csak a védjegyoltalom jogosultja használhatja
  - formái: szó, szóösszetétel, személynevek, jelmondatok, betű, szám, ábra, kép, sík, térbeli alakzat, színösszetétel, fényjel, hologramm, hang
  - 2 típus: együttes védjegy, tanúsító védejgy
- védjegy csak akkor szerezhet oltalmat, ha grafikailag ábrázolható és megkülönböztetésre alkalmas
- SZTNH lajstromozza
- 10 évre szerezhető, ami tetszőleges alkalommal további 10 évre meghosszabbítható

Kényszerengedély: Ha a szabadalmas a bejelentéstől számított négy éven belül a szabadalmat nem hasznosította, nem tett rá komoly előkészületet és valaki kérelmezi a hasznosítást → kényszerengedély

Találmánybitorlás: szabadalom egy részét más találmányból átvenni

Szabadalombitorlás: szabadalmas engedélye nélküli felhasználás, hasznosítás

KÉRDÉS

- szellemi alkotás két területe: iparjogvédelem, szerzői jogvédelem
  - szerzői jog: irodalom, tudomány művészet
  - iparjogvédelem: műszaki, gazdasági
- know how = védett ismeret
- szerzői jog 3 része
  - szerzői jogok – vannak korlátai (védelmi idő: szerző életében + halál 70 év, szabad felhasználás – elismert célra, ne közvetlen haszonszerzés, a szabad felhasználás kockázat – nem kell fizetni, nem kell hozzájárulás)
    - jogvédelem feltételei:
      - emberileg legyen felfogható
      - egyéni és eredeti (nem függ mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőitől, színvonaltól)
      - rögzíthetőség
    - a műalkotás létrejöttével keletkezik, nincsen szükség bejelentésre, nyilvántartásba vételre (meg sem kell jelentetni)
    - szoftver – szerzői jog oltalma!!!
    - személyhez fűződő jogok + vagyoni jogok
      - személyhez fűződő jogok: időben korlátlanok, forgalomképtelenek
        - nyilvánosságra
        - visszavonás
        - név feltüntetésének
        - mű egységánek védelme (integritás)
      - vagyoni jogok

- felhasználás- felhasználási szerződéssel díjazás fejében áthatja
- szomszédos jogok (nem szomszédjogok) – előadás, gyártás, forgalmazás
  - előadóművészek
  - hangfelvételt előállítók
  - rádiók, tv-k szervezetek
- adatbázis oltalom

Iparjogvédelem

- lajstromozással jön létre
- négy fő területe:
  - találmányok
  - használati mintaoltalom
  - árujelzők
  - növényfajták (állatok nem!)
- szabadalom
  - új
  - feltaláló tevékenységen alapul
  - ipari alkalmazhatóság
- termékszabadalom – eljárás szabadalom között
  - termékszabadalom – végtermék, függetlenül az eljárástól
  - eljárási szabadalom: meghatározott eljárást oltalmaz
- szabadalmi oltalmat kizáró okok:
  - közrend, közérkölc
  - ember fozás
  - állatok genetikai azonosságát módosító eljárást,
  - emberi vagy állati test egészségét szolgáló
- feltaláló -
  - vagyoni: kizárlagos hasznosítás: elállítás, használat, forgalomba hozatal
    - vagyoni jog átengedhető

Oltalomszerzés külföldön:

- világszabadalom nincs!
- minden egyes országban meg kell fizetni a szabadalmi díja

ittas állapot nem

károkozót is terheli – igaz

probaidős- hamis

kiutasítás – intézkedés!!!

elállás – visszamőleges, felmondás –jövőre

nem eltérhet – figyelmeztetési kötelezettség

eltérhet - jogellenes

I. JELÖLJE MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOK IGAZAK VAGY HAMISAK! 1.) A csődeljárás olyan eljárás, amelynek célja, hogy a fizetésképtelen adós jogutód nélküli megszüntetése során a hitelezők a törvényben meghatározott módon kielégítést nyerjenek. **Hamis**

2.) A Cstv. személyi hatálya az adós gazdálkodó szervezetekre és ezek hitelezőire terjed ki. **Igaz**

3.) Az egyéni vállalkozó ellen sem csődeljárásnak, sem felszámolási eljárásnak nincs helye. **Igaz**

4.) A hitelezők érdekeik védelmére és képviseletük ellátására hitelezői választmányt alakíthatnak, amely figyelemmel kíséri a vagyonfelügyelő és a felszámoló tevékenységét, a választmányt létrehozó hitelezőket képviseli a bíróság előtt, illetve a vagyonfelügyelővel, az ideiglenes vagyonfelügyelővel, a felszámolóval való kapcsolat során. **Igaz**

5.) A csődeljárás és a felszámolási eljárás az adós - eljárás lefolytatására irányuló kérelem benyújtásának napján bejegyzett, illetve a magyarországi - székhelye szerint illetékes járásbíróság hatáskörébe és kizárolagos illetékességebe tartozó peres eljárás. **Hamis**

6.) A fizetési haladék időtartama alatt az adóossal szemben a pénzkövetelések végrehajtása szünetel, és végrehajtásuk elrendelésének nincs helye. **Igaz**

7.) A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét ismételten is kiszabható bírsággal sújtja, ha a vagyonfelügyelővel szemben együttműködési kötelezettségét nem teljesíti. **Igaz**

8.) A cég jogutód nélkül történő megszűnése esetén - ha a cég nem fizetésképtelen, és a cégre vonatkozó jogszabály eltérő rendelkezést nem tartalmaz - végelszámolásnak van helye. **Igaz**

9.) Az adósnak biztosított fizetési haladék célja - és egyúttal adós kötelezettsége -, hogy adós megrendült fizetőképességének helyreállítására és megőrzésére olyan programot és egyezségi javaslatot dolgozzon ki, amely alkalmas a hitelezők bizalmának visszaszerzésére. 2 **Igaz**

10.) Ha az egyezség megfelel a jogszabályokban foglaltaknak, a bíróság végzéssel azt jóváhagyja, és a csődeljárást befejezetté nyilvánítja, ha viszont az egyezség nem jött létre, vagy a jogszabályokban foglaltaknak nem felel meg, a bíróság a csődeljárást megszünteti, ezt követően a felszámolási eljárásban az adós fizetésképtelenségét hivatalból állapítja meg és elrendeli az adós felszámolását. **Igaz**

11.) A csődeljárás során megkötött egyezség azokra az egyezsgötésre jogosult hitelezőkre is kiterjed, akik az egyezséghez nem járultak hozzá, vagy szabályszerű értesítésük ellenére az egyezség megkötésében nem vettek részt, továbbá kiterjed azon hitelezőkre is, amelyek vitatott követelésére tartaléket kellett képezni, vagy tartalékképzés helyett biztosítékot kellett számára nyújtani. **Igaz**

12.) A csődeljárás olyan eljárás, amelynek során az adós - a csődegyezség megkötése érdekében - fizetési haladékot kap, és csődegyezség megkötésére tesz kísérletet. **Igaz**

13.) A gazdálkodó szervezetek megszűnhetnek jogutóddal vagy jogutód nélkül. **Igaz**

14.) A végelszámoló a végelszámolás megindítását változásbejegyzési kérelemben köteles bejelenteni a cégbíróságnak, amely a végelszámolás megindításáról végzést hoz és a Cékgözlönyben közzéteszi.

IGAZ

15.) A végelszámoló nem jogosult a cég által kötött szerződéseket azonnali hatállyal felmondani, vagy ha a felek egyike sem teljesített szolgáltatást, a szerződéstől elállni. **Hamis**

16.) A végelszámolás lehet önkéntesen elhatározott vagy kényszer-végelszámolás is. **Igaz**

17.) A felszámoló az adós gazdálkodó szervezet képviseletében jár el, ezt a jogkörét az általa kijelölt felszámolóbiztos útján látja el. **Igaz**

18.) A felszámolás kezdő időpontja a felszámolást elrendelő jogerős végzés Cégközlöny honlapján történő közzététel napja. **Igaz**

19.) A felszámolás kezdő időpontjában még nem szűnnek meg a tulajdonosnak a gazdálkodó szervezettel kapcsolatos külön jogszabályokban meghatározott jogai, és a felszámolás kezdő időpontjától a gazdálkodó szervezet vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot a felszámolóval közösen tehet. **Hamis**

20.) A felszámolást elrendelő végzés közzétételét követő 40 nap eltelté után, a felszámolási zárómérleg benyújtásáig a hitelezők és az adós között bármikor helye van egyezségnek, kivéve ha a kényszertörlési eljárás során felszámolási eljárást kezdeményeztek. **Igaz**

21.) A felszámolás kezdő időpontjától a felszámoló gyakorolja a munkáltatói jogokat, és teljesíti a kötelezettségeket, az adós követeléseit esedékességekor behajtja, igényeit érvényesíti, és vagyonát értékesíti. **Igaz**

22.) Egyszerűsített felszámolási eljárásban a vagyontalan, még működő cégek gyorsított eljárásban kerülnek megszüntetésre. **Hamis**

23.) A felszámolási eljárásra ha hivatalból vagy a cégbíróság értesítése alapján indult, a csődeljárást lefolytató bíróság, illetőleg a megszüntetésre irányuló eljárást, kényszer-végelszámolási eljárást, kényszertörlési eljárást lefolytató cégbíróság szerinti törvényszék illetékes. **Igaz**

24.) A csődeljárás és a felszámolási eljárás peres eljárás. **Hamis**

1.) A fizetési haladék (moratórium) a közzétételt követő 120. napot követő második munkanap 0 óráig tart, kivéve, ha a vagyonfelügyelő által ellenjegyzett, jegyzőkönyvi határozat alapján a bíróság végzést hoz a fizetési haladék meghosszabbításáról. A fizetési haladék, és az ideiglenes fizetési haladék célja a csődvagyon megőrzése a hitelezőkkel kötendő egyezség érdekében. (TK.359.)

2.) Hitelezőnek minősül: - a csődeljárásban és a felszámolási eljárásban - a felszámolás kezdő időpontjáig - az, akinek az adóossal szemben jogerős és végrehajtható bírósági, véglegessé vált és végrehajtható hatósági határozaton vagy más végrehajtható okiraton alapuló, nem vitatott vagy elismert, lejárt pénz- vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése van, - a csődeljárásban az előbb foglaltakon kívül az is, akinek az adóossal szemben vitatott, vagy a csődeljárás alatt esedékessé vált pénz- vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése van, és a követelést a vagyonfelügyelő nyilvántartásba vette; - csődeljárásban az előbbieken kívül az is, akinek az adóossal szemben olyan jövőben lejáró, pénz- vagy pénzben kifejezett, létező vagyoni követelése van, amely szállítási,

vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésből jogosítva ered, és amely a hitelező által már teljesített termékértékesítéshez, szolgáltatás teljesítéséhez, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír-, tulajdonosi részesedést jelentő befektetés értékesítéséhez, kölcsönnyújtáshoz vagy előlegfizetéshez kapcsolódik, és ezt a hitelezői követelést a vagyonfelügyelő nyilvántartásba vette; - a felszámolás kezdő időpontja után hitelező mindenki, akinek az adóssal szemben pénzkövetelése vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése van, és azt a felszámoló nyilvántartásba vette. (Cst.3.§)

3.) A csődeljárás olyan eljárás, amelynek során az adós - a csődegyezség megkötése érdekében - fizetési haladékot kap, és csődegyezség megkötésére tesz kísérletet. A felszámolási eljárás olyan eljárás, amelynek célja, hogy a fizetésképtelen adós jogutód nélküli megszüntetése során a hitelezők e törvényben meghatározott módon kielégítést nyerjenek. A cégek jogutód nélkül történő megszűnése esetén - ha a cégek nem fizetésképtelen, és a cégek vonatkozó jogszabály eltérő rendelkezést nem tartalmaz - végelszámolásnak van helye

1.) Jelölje meg, hogy melyek az adós fizetési kötelezettségei a moratórium ideje alatt!

a.) a csődeljárás iránti kérelem benyújtásakor fennálló és az azt követően keletkezett munkabérkövetelések és a bérjellegű egyéb juttatásokra vonatkozó követelések, az ezeket terhelő adók és más közterhek,

b.) a villamosenergia- és földgázellátásért fizetendő díjak, közműdíj,

c.) a vagyonfelügyelőnek felszámított, de a nyilvántartási díjból meg nem térülő díja és költségei,

2.) Az alábbiakból jelölje meg, hogy az adós csődeljárás iránti kérelme mikor kerül elutasításra!

a.) amíg a korábbi csődeljárás elrendelésének időpontjában fennállt, illetve annak során keletkezett hitelezői igény kielégítésre nem került,

b.) a korábbi csődeljárás jogerős befejezésének közzétételétől számítva egy év még nem telt el,

c.) a korábbi csődeljárás iránti kérelmét a bíróság hivatalból elutasította, és az erről szóló jogerős végzés közzétételétől számítva két év még nem telt el.

3.) Az alábbiakból jelölje meg, hogy az egyezség keretében az adós miben állapodik meg a hitelezőkkel!

a.) az adósságra vonatkozó engedményekről és a fizetési könnyítésekéről

b.) egyes követelések elengedéséről vagy átvállalásáról, a követelések fejében az adós gazdálkodó szervezetben részesedés szerzéséről, a követelések megfizetéséért való kezességvállalásról és egyéb biztosítékokról

c.) az adós reorganizációs és veszteségcsokkentő programjának elfogadásáról

4.) Az alábbiakból jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelemnek mit kell tartalmaznia, illetve ahhoz többek között mit kell csatolni.

- a.) a tagok, illetve a tulajdonosok előzetes egyetértését bizonyító okiratot
- b.) az egy hónapnál nem régebbi éves (egyszerűsített éves) beszámolót vagy közbenső mérleget és az adós vezetőjének írásbeli nyilatkozatát arról, hogy az az adós vagyoni helyzetéről valós és megbízható képet ad
- c.)az adós hitelezőinek névsorát
- d.) az adós tartozásainak felsorolását, azok esedékességét, valamint azt, hogy az adós mely hitelező követeléseket ismer el, és melyeket vitat
- 5.) Az alábbiakból jelölje meg, hogy ki kezdeményezheti a felszámolás!
- a.) adós
- b.) végelszámoló
- c.) felszámoló
- d.) hitelező
- 6.) Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek a jogutódlással történő megszűnés esetei!
- a.) átalakulás
- b.) egyesülés
- c.) szétválás
- 7.) Jelölje meg a csődeljárást kezdeményezőt (kezdeményezőket)!
- a.) hitelező
- b.) adós
- c.) felszámoló
- d.) vagyonfelügyelő
- 8.) Jelölje meg, hogy a bíróság mikor állapítja meg a gazdálkodó szervezet fizetésképtelenségét!
- a.) az adós a jogerős bírósági határozatban, fizetési meghagyásban megállapított teljesítési határidőn belül tartozását nem egyenlítette ki,
- b.) az adóssal szemben lefolytatott végrehajtás eredményes volt,
- c.) az adós a fizetési kötelezettségét csődeljárásban vagy felszámolási eljárásban kötött egyezség ellenére nem teljesítette,
- d.) az adós, illetve a végelszámoló által indított eljárásban az adós tartozásai meghaladják a vagyonát, illetőleg az adós a tartozását (tartozásait) az esedékességekor nem tudta

9.) Az egyezségi tárgyalás során a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet és a hitelezők megállapodhatnak a tartozások

- a.) kielégítésének sorrendjében,
- b.) teljesítési határidejének módosításában,
- c.) kielégítésének arányában és módjában,
- d.) mindabban, amit a felek az adós fizetőképességének helyreállítása érdekében vagy egyébként szükségesnek tartanak, különös tekintettel a bevételek növekedését eredményező intézkedésekre.

10.) Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem benyújtásának időleges korlátja szerint – a hitelezői érdekek védelmében – az adós meddig nem nyújthat be kérelmet?

- a.) amíg a korábbi csődeljárás elrendelésének időpontjában fennállt, illetve annak során keletkezett hitelezői igény kielégítésre nem került,
- b.) a korábbi csődeljárás jogerős befejezésének közzétételétől számítva egy év még nem telt el,
- c.) a korábbi csődeljárás iránti kérelmét a bíróság hivatalból elutasította, és az erről szóló jogerős végzés közzétételétől számítva egy év még nem telt el.

1.) Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik a követelések főszabályként három év alatt évülnek el. Hamis

2.) A kötelem tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelemben kikötött adósi magatartás. Igaz

3.) Az elővült követelést bírósági eljárásban nem lehet érvényesíteni, tehát a teljesítés kikényszerítéséhez nincs állami segítség, azonban az önkéntes teljesítésre változatlanul mód van, de azt az elővülésre hivatkozva visszakövetelni nem lehet. Igaz

4.) A szerződési szabadság nem azt jelenti, hogy a felek szabadon döntenek arról, hogy kívánnak-e, és ha igen kivel kötnek szerződést, továbbá szabadon állapíthatják meg a szerződés tartalmát. Hamis

5.) A kötelem az olyan abszolut szerkezetű polgári jogi jogviszonyok gyűjtő elnevezése, amelyekből kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás teljesítésének követelésére. Hamis

6.) A fedezetelvonó szerződés vonatkozásában az abszolut hatálytalanság azt jelenti, hogy az ilyen ügylet a szerződést kötő felek között érvényes, csak a harmadik személy – a követelés jogosultja – irányában relatívan hatálytalan. Hamis

7.) Az általános szerződési feltétel akkor válik a szerződés részévé, ha alkalmazója lehetővé tette, hogy a másik fél annak tartalmát a szerződéskötést megelőzően - legkésőbb a szerződéskötéskor - megismerje, és ha azt a másik fél kifejezetten elfogadta. Igaz

8.) A Ha a szerződés létrejött, de a felek az ellenszolgáltatás mértékét nem határozták meg egyértelműen, vagy ellenszolgáltatásként piaci árat kötöttek ki, a teljesítési helynek megfelelő piacon a teljesítési időben kialakult középárat kell megfizetni. Igaz

- 9.) Nem kell a feleknek megállapodniuk olyan kérdésben, amelyet jogszabály rendez. Igaz
- 10.) Az egyes szerződési feltételeket és nyilatkozatokat a szerződés egészével összhangban kell értelmezni, azaz értelmezési nehézség esetén a szerződés egészét kell figyelembe venni, a felek korábbi jognyilatkozatai pedig a szerződés értelmezésénél figyelembe vehetők. Igaz
- 11.) Igaz az az állítás, hogy a megtámadási jog a szerződés megkötésétől számított három éven belül a másik félhez intézett jognyilatkozattal vagy közvetlenül bíróság előtti érvényesítéssel gyakorolható? Hamis
- 12.) Aki szolgáltatás teljesítését ingyenesen vállalja, a szolgáltatás tárgyában bekövetkezett kárért akkor felel, ha a jogosult bizonyítja, hogy a kötelezettség a kárt szándékosszerződésszegéssel okozta, vagy elmulasztotta a tájékoztatást a szolgáltatás olyan lényeges tulajdonságáról, amelyet a jogosult nem ismert. Igaz
- 13.) A felek kötelezettségük teljesítéséhez vagy joguk gyakorlásához más személy közreműködését vehetik igénybe, kivéve ha a kötelezettség a szolgáltatás jellege, jogszabály rendelkezése vagy a felek megállapodása szerint személyesen köteles eljárni. Igaz
- 14.) A szerződés érvénytelennek minősül kizárolag semmisség esetén. Hamis
- 15.) A szerződés megerősítésének eszközei valamilyen szerződésszegéshez kapcsolódó, a kötelezettség által önként vállalt többletszankciót biztosítanak a jogosult számára, és egyben a kötelezettség teljesítési készségét juttatják kifejezésre. Igaz
- 16.) A foglalót és a kötbért is írásban kötelező rögzíteni. Hamis
- 17.) A felek együttműködési kötelezettsége azt jelenti, hogy a felek csak a szerződéskötési tárgyalások alatt kötelesek együttműködni. Hamis
- 18.) Használati szerződésnek minősül a bérleti szerződés, a haszonkölcsön-szerződés és a letéti szerződés is. Igaz
- 19.) A kárfelelősség alapja, hogy a károkozó magatartással megvalósított kötelezettségszegés – főszabály szerint – pénzben kifejezhető helytállási kötelezettséget keletkeztet. Igaz
- 20.) Aszerint, hogy a megszegett kötelezettség milyen jogviszonyra vezethető vissza különbség tehető ún. deliktuális (szerződésen kívüli) és kontraktuális (szerződésszegéssel okozott) kárfelelősségi szabályok között. Igaz
- 21.) Az általános kárfelelősség értelmében, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni, azonban mentesül a felelősség alól a károkozó, ha bizonyítja, hogy magatartása nem volt felfróható. Igaz
- 22.) A károsultat kárenyhítési kötelezettség terheli. Hamis

1.) Az utaló magatartás törvényi feltételeinek fennállása esetén a bíróság kivételesen lehetőséget kap arra, hogy a kár egészben vagy részben való megtérítésére kötelezhesse azt, akinek szándékos magatartása révén a jóhiszemű másik felet önhibáján kívül érte károsodás. (TK. 253.oldal)

2.) Ha a szerződés létrejött, de a felek az ellenszolgáltatás mértékét nem határozták meg egyértelműen, vagy ellenszolgáltatásként piaci árat kötöttek ki, a teljesítési helynek megfelelő piacon a teljesítési időben kialakult középárat kell megfizetni. (TK.207.)

3.) A szolgáltatásnak a teljesítés időpontjában alkalmasnak kell lennie a rendeltetése szerinti célra, és azokra a célokra, amelyekre más, azonos rendeltetésű szolgáltatásokat rendszerint használnak, illetve rendelkeznie kell azzal a minőséggel, és nyújtania kell azt a teljesítményt, amely azonos rendeltetésű szolgáltatásoknál szokásos, és amelyet a jogosult elvárhat, a kötelezettségi által adott leírásban szereplő vagy az általa a jogosultnak mintaként bemutatott szolgáltatásra jellemző tulajdonságokkal; és meg kell felelnie a jogszabályban meghatározott minőségi követelményeknek. (TK.210.)

1.) Jelölje meg, hogy mire irányul a kötelem!

a.) valamely dolog adására

b.) tevékenységre

c.) tevékenységtől való tartózkodásra

d.) vagy más magatartásra

2.) Az alábbiakból jelölje meg, hogy mi szakítja meg az elévülést!

a.) a tartozásnak a kötelezettségről történő elismerése

b.) a kötelem megegyezéssel történő módosítása

c.) az egyezség

d.) a követelés csődeljárásban történő bejelentése.

3.) Jelölje meg, hogy a kellékszavatossági igénye alapján a jogosult választása szerint mit tehet?

a.) kijavítást vagy kicserélést igényelhet

b.) az ellenszolgáltatás arányos leszállítását nem igényelheti

c.) a hibát a kötelezettségére maga kijavíthatja vagy mással kijavítathatja

d.) a szerződéstől elállhat, ha a kötelezet a kijavítást vagy a kicserélést nem vállalta, e kötelezettségének nem tud eleget tenni, vagy ha a jogosultnak a kijavításhoz vagy kicseréléshez fűződő érdeke megszűnt

4.) Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyik állítás igaz, vagy mely állítások igazak!

a.) Ha a szerződés teljesítése olyan okból hiúsul meg, amelyért egyik fél sem felelős, vagy minden fél felelős, a foglaló visszajár

b.) A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétszeresen köteles visszatéríteni

c.) A túlzott mértékű foglaló összegét a kötelezet kérelmére a bíróság mérsékelheti

5.) Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg, vagy szüntetik meg a szerződést!

a.) a szolgáltatás teljesítésével

b.) abban az esetben, ha nem ugyanaz a személy lesz a jogosult és a kötelezet

c.) egyoldalú jognyilatkozattal

d.) közös megegyezéssel

e.) a jogosult halálával vagy jogutód nélküli megszűnésével, ha a szolgáltatást - annak jellegénél fogva - kifejezetten részére kellett nyújtani

6.) Jelölje meg az alábbiakból melyek tartoznak megbízási típusú szerződések közé!

a.) a megbízási szerződés

b.) a bizományi szerződés

c.) fuvarozási szerződés

d.) a szállítmányozási szerződés

e.) a bizalmi vagyonkezelési szerződés

7.) Jelölje meg, hogy a melyek a kötelem fakasztó jogi tények!

a.) károkozásból

b.) személyiségi, dologi vagy más jog megsértéséből

c.) értékpapírból

d.) egyoldalú jognyilatkozatból

8.) Jelölje meg, hogy az alábbiakból a kötelem megszűnésének esetét (eseteit)!

a.) a szolgáltatás teljesítésével

- b.) abban az esetben, ha ugyanaz a személy lesz a jogosult és a kötelezettség; (személyegyesülés)
- c.) a kötelezettség halálával vagy jogutód nélküli megszűnésével, ha kötelezettsége személyesen teljesíthető szolgáltatás nyújtására irányult
- d.) a jogosult halálával vagy jogutód nélküli megszűnésével, ha a szolgáltatást - annak jellegénél fogva - kifejezetten részére kellett nyújtani
- e.) a feleknek a kötelezettség megszüntetésére irányuló megállapodásával
- f.) jogszabályban vagy bírósági vagy hatósági határozatban meghatározott egyéb okból
- 9.) Jelölje meg, hogy melyek a szerződési jog alapelvei!
- a.) szerződési szabadság
  - b.) együttműködési kötelezettség
  - c.) különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél
  - d.) visszterhesség vélelme
- 10.) Az alábbiakból mely szerződés (szerződések) semmis (semmisek)?
- a.) értékelhetetlen, ellentmondó kikötést tartalmazó
  - b.) jóerkölcsbe ütköző szerződés
  - c.) uzsorás szerződés
  - d.) lehetetlen szolgáltatásra irányuló szerződés
- 11.) Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a tulajdonátruházó szerződések közé!
- a.) az adásvételi szerződés
  - b.) vállalkozási szerződés
  - c.) csereszerződés
  - d.) ajándékozási szerződés
- 12.) Jelölje meg, hogy melyek a kötelelem fakasztó jogi tények!
- a.) szerződésből
  - b.) utaló magatartásból
  - c.) megbízás nélküli ügyvitelből
  - d.) jogalap nélküli gazdagodásból
- 13.) Jelölje meg, hogy a szerződés megkötését mikor tagadhatja meg bármelyik fél! Ha bizonyítja, hogy

a.) az előszerződés megkötését követően előállott körülmény következtében az előszerződés változatlan feltételek mellett teljesítése lényeges jogi érdekét nem sértené

b.) a körülmények megváltozásának lehetősége az előszerződés megkötésének időpontjában előrelátható volt

c.) a körülmények megváltozását saját maga idézte elő

d.) a körülmények változása nem tartozik rendes üzleti kockázata körébe

14.) Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak vállalkozási típusú szerződések közé!

a.) fuvarozási szerződés

b.) vállalkozási szerződés

c.) megbízási szerződés

15.) A teljes kártérítés körében a károkozó mit köteles megtéríteni?

a.) a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést

b) az elmaradt vagyoni előnyt

c) a károsultat ért vagyoni hátrányok kiküszöböléséhez szükséges költségeket

16.) jelölje meg, hogy károkozás esetén a jogellenességet mely okok zárfák ki? ha a károkozó a kárt

a) a károsult beleegyezése nélkül okozta,

b) a jogtalan támadás vagy a jogtalan és közvetlen támadásra utaló fenyegetés elhárítása érdekében a támadónak okozta, ha az elhárítással a szükséges mértéket nem lépte túl;

c) szükséghelyzetben okozta, azzal arányos mértékben; vagy

d) jogszabály által megengedett magatartással okozta, és a magatartás más személy jogilag védett érdekét nem sérti, vagy a jogszabály a károkozót kártalanításra kötelezi.

1.) A vállalkozások kizárolag adók, illetékek és támogatásokon keresztül kapcsolódnak az államháztartáshoz, illetve a központi és helyi költségvetéshez.

2.) Az Alaptörvény értelmében az Országgyűlés nem fogadhat el olyan központi költségvetésről szóló törvényt, amelynek eredményeképpen az államadósság meghaladná a teljes hazai össztermék felét, azonban ettől különleges jogrend idején, az azt kiváltó körülmények okozta következmények enyhítéséhez szükséges mértékben, vagy a nemzetgazdaság tartós és jelentős visszaesése esetén, a nemzetgazdasági egyensúly helyreállításához szükséges mértékben eltérés lehet

. 3.) Az államháztartásnak három alrendszer különböztethető meg.

4.) A bevételi előirányzatok teljesítésének kötelezettsége, a kiadási előirányzatok felhasználásának jogosultsága azt jelenti, hogy az államháztartás alrendszeri a bevételi előirányzatokat kötelesek teljesíteni, de a kiadási előirányzatok nem járnak a felhasználás kötelezettségével.

5.) Az államháztartás önkormányzati alrendszerébe kizárolag a helyi önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat tartozik.

6.) A Kormány a központi költségvetésről szóló törvény tervezetét egyezteti a Költségvetési Tanáccsal is.

7.) Az államháztartás mint fogalom az állam gazdálkodási rendszerének egészé is, amely az állam funkcióinak ellátását szolgálja, magában foglalva a közpénzeket és a közvagyont, az ezekkel való gazdálkodást, ezek jogi szabályozását.

8.) A költségvetés formailag meghatározott tevékenységek pénzügyi alapja, tartalmilag pedig a várható bevételek és kiadások terve (előirányzat), illetve mérlegeszerűen összeállított, kötelező érvényű és jogszabályban rögzített.

9.) Az Alaptörvény szerint a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával az Országgyűlés felhatalmazza a Pénzügyminisztert az abban meghatározott bevételek beszedésére és kiadások teljesítésére.

10.) Közfeladatnak minősül a jogszabályban meghatározott állami vagy önkormányzati feladat, amely ellátása költségvetési szervek alapításával és működtetésével vagy az azok ellátásához szükséges pénzügyi fedezet biztosításával valósul meg. ELLENŐRZŐ FELADATOK DR. SZALAI ERZSÉBET

11.) Igaz az az állítás, hogy a történelünk során volt csöbör adó, ököradó, kapu adó és füstadó is?

12.) A költségvetési bevételek és kiadások azok közigazdasági jellege szerint működési és felhalmozási bevételekre és kiadásokra, ezen belül kiemelt előirányzatokra oszthatók

. 13.) Hiány esetén mindaddig, amíg az államadósság a teljes hazai össztermék felét meghaladja, a központi költségvetés végrehajtása során nem vehető fel olyan kölcsön, és nem vállalható olyan pénzügyi kötelezettség, amelynek következtében az államadósságnak a teljes hazai össztermékhez viszonyított aránya a megelőző évben fennállóhoz képest növekedne.

14.) A zárszámadásról szóló törvényben jóvá kell hagyni a költségvetési hiány finanszírozásának vagy a költségvetési többlet felhasználásának módját.

15.) A költségvetési szerv jogszabályban vagy az alapító okiratban meghatározott közfeladat ellátására létrejött jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet.

16.) Költségvetési támogatás annak nyújtható, aki megfelel a rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményeinek, a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló törvényben foglalt közzétételi kötelezettségének eleget tett, és átlátható szervezetnek minősül.

17.) Az államháztartás külső ellenőrzésével kapcsolatos feladatakat az Állami Számvevőszék és a kormányzati ellenőrzési szerv (KEHI) látja el.

18.) A helyi önkormányzat a költségvetését az Országgyűlés költségvetési törvényben állapítja meg.

19.) Az államháztartás alrendszeri költségvetése végrehajtásának pénzügyi lebonyolításával és finanszírozásával összefüggő, központi kezelést igénylő feladatait a Magyar Államkincstár és az Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság látja el.

20.) Az ÁSZ az Országgyűlés pénzügyi és gazdasági ellenőrző szerve, ellenőrzéseit törvényességi, célszerűségi és eredményességi szempontok szerint végzi.

GAZDASÁGI JOG 2019 (GAZDINFO)

- 1. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** Ha a csődeljárás során az egyezség nem jön létre, a bíróság a csődeljárást megszünteti, az adós fizetésképtelenségét hivatalból állapítja meg és elrendeli az adós felszámolását. **IGAZ**
- 2. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** A csődeljárást a felszámoló és a hitelezők is kezdeményezhetik! **HAMIS**
- 3. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** Csődeljárás kezdeményezése esetén jogi képviselet nem kötelező. **HAMIS**
- 4. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** A szabályosítási elzárást csak bíróság szabhat ki. **IGAZ**
- 5. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** Csődeljárás nem kérhető például akkor, ha adós ellen felszámolási eljárás indult. **IGAZ**
- 6. Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a szerzői jogvédelem személyéhez fűződő jogai! ( )**
  - a. nyilvánosságra hozatal joga **IGAZ**
  - b. felhasználás joga **IGAZ**
  - c. hasznosítás joga **HAMIS**
  - d. visszavonás joga **IGAZ**
  - e. a mű egységének védelme (integritás) **IGAZ**
- 7. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek szabadalmi oltalmat kizáró okok! ( )**
  - a. közrendbe ütközik **IGAZ**
  - b. a társadalmi gazdasági rendkét sérti **HAMIS**
  - c. emberi klónozásra irányul **IGAZ**
  - d. állati test kezelésére szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárás **IGAZ**
- 8. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )** Szabályosítést valósít meg nem csak a szándékos elkövetés, hanem a gondatlan elkövetés is. **IGAZ**
- 9. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** Csődeljárást esetén a bíróság felszámolót rendel ki. **HAMIS**
- 10. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** A csődeljárást követően a cégt jogutód nélkül megszűnik. **HAMIS**

- 11. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓) A fizetési haladék célja a csődvagyon megőrzése a hitelezőkkel történő egyezség érdekében. IGAZ**
- 12. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓) Egyéni vállalkozó ellen sem csődeljárásnak, sem felszámolási eljárásnak nincs helye. IGAZ**
- 13. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓) A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés. IGAZ**
- 14. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges a szerzői alkotás szabad felhasználása! (✓) a. idézés IGAZ
b. tömegtájékoztatás IGAZ
c. sokszorosítás HAMIS
d. iskolai felhasználás IGAZ
e. rendezvényen történő felhasználás HAMIS**
- 15. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek az iparjogvédelem területei! (✓) a. találmányok (szabadalom) IGAZ
b. sui generis adatbázisok HAMIS
c. használati mintaoltalom IGAZ
d. állatfajták HAMIS
e. árujelzők IGAZ
f. növényfajták HAMIS**
- 16. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓) A büntetőjogi felelősség differenciálásának elve szerint a szankciók súlya és szigora az elkövetett bűncselekménnyel arányban álljon. IGAZ**
- 17. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé! (✓) a. elzárás IGAZ**

b. pénzbüntetés IGAZ

c. pénzbírság HAMIS

18. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú- és az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható-, büntetés helyett figyelmeztetés alkalmazható, amely a hatóság rosszallását kifejező, nevelő jellegű intézkedés. **IGAZ**

19. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé! ( )

- a. közvetítői szerződés **IGAZ**
- b. fuvarozási szerződés **HAMIS**
- c. vállalkozási szerződés **HAMIS**

20. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé! ( )

- a. halálbüntetés HAMIS
- b. szabadságvesztés IGAZ
- c. közmunka HAMIS
- d. közérdekű munka IGAZ

21. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelemhez többek között mit kell csatolni! ( )

- a. a tagok előzetes egyetértését biztosító okiratot IGAZ
- b. adóbevallást HAMIS
- c. adós hitelezőinek névsorát IGAZ

22. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé!

( ) a. közvetítői szerződés HAMIS

- b. fuvarozási szerződés IGAZ
- c. vállalkozási szerződés IGAZ

23. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A bűncselekmény bűntettnek minősül vagy vétségnek. IGAZ

24. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( ) A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon. IGAZ

25. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( ) Bűntett az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el. IGAZ

26. Jelölje meg a kötelezetkeztető jogi tényeket! ( )

- a. szerződésből IGAZ
- b. utaló magatartásból IGAZ
- c. károkozásból IGAZ
- d. egyoldalú jognyilatkozatból IGAZ
- e. Érvénytelenségből HAMIS

27. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A bérleti szerződést nem kötelező, míg a haszonbérleti szerződést kötelező írásban megkötni. IGAZ

28. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé!

( ) a. közvetítői szerződés IGAZ

- b. fuvarozási szerződés HAMIS
- c. vállalkozási szerződés HAMIS
- d. bizományi szerződés IGAZ

29. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható. IGAZ

- 30. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A haszonbérleti szerződést hosszabb időre kötik, mint a bérleti szerződést. IGAZ**
- 31. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A Btk. szerint részesnek minősül a felbujtó és a bűnsegéd. IGAZ**
- 32. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A szerzői művet a jogi védelemhez nem kell nyilvántartásba venni, mert a törvény a szerző egyéni, eredeti szellemi tevékenységéből eredő alkotást védi. IGAZ**
- 33. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A szomszédos jogok védelme azokra vonatkozik, akiknek a tevékenysége a szerzői mű felhasználása érdekében történik. IGAZ**
- 34. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Az ajándékot az ajándékozó főszabályként visszakövetelheti. HAMIS**
- 35. Igaz vagy Hamis? (✓) A hatályos büntetőjogunk szankciórendszerét a jogkövetkezmények kettőssége jellemzi, mivel a törvény büntetések és intézkedések alkalmazását teszi lehetővé. IGAZ**
- 36. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A bűnösség megnyilvánulási formái a szándékosság és a gondatlanság. IGAZ**
- 37. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A közérdekű munkát az elítélt díjazás ellenében végzi. HAMIS**
- 38. Jelölje, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet!**
(✓) a. kijavítást IGAZ

b. kicserélést IGAZ

c. arányos árleszállítást IGAZ

d. szerződéstől elállhat IGAZ

e. Semmit HAMIS

- 39. Jelölje meg a szerződés megtámadásának okait! (✓)**
- a. tévedés IGAZ**
  - b. megtévesztés IGAZ**
  - c. feltűnő értékaránytalanság IGAZ**
  - d. jogszabályba ütközés HAMIS**

40. Jelölje meg, hogy a csődeljárást milyen formában lehet kezdeményezni! (✓) a. szóban HAMIS

b. papír alapon írásban HAMIS

c. elektronikus nyomtatványban IGAZ

- 41. Jelölje meg a csődeljárás célját! ( ) a. az adós felszámolása HAMIS
b. az adós fizetőképességének helyreállítása IGAZ
c. az adós tevékenységének megszüntetése HAMIS**
- 42. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Akkor nyújtható be az adós felszámolás iránti kérelem, ha a követelés összege meghaladja a jogszabályban meghatározott értékhatárt. IGAZ**
- 43. Jelölje meg, hogy mire irányul a kötelem! ( ) a. dolog átadására IGAZ
b. tevékenységre IGAZ
c. tevékenységtől való tartózkodásra IGAZ
d. erkölcsi normák érvényesítésére HAMIS**
- 44. Jelölje meg, hogy milyen jogintézményeket nevez meg a Ptk. a szerződés megerősítésére! ( )**
**a. kikötése HAMIS
b. kezesség HAMIS
c. foglaló IGAZ
d. kötbér IGAZ
e. előleg HAMIS**
- 45. Jelölje meg a szerződésszegés eseteit! ( ) a. kötelezettségi késedelme IGAZ
b. jogosult átvételi késedelme IGAZ
c. hibás teljesítés IGAZ
d. teljesítés megtagadása IGAZ
e. teljesítés lehetetlenné válása IGAZ**
- 46. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A Btk. szerint a foglalkozástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy végleges hatályú. IGAZ**
- 47. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Adós fizetésképtelensége esetén akkor kezdeményezheti a felszámolási eljárást, ha nem tud vagy nem akar csődeljárást kezdeményezni. IGAZ**
- 48. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha a végrehajtás eredménytelen volt. IGAZ**
- 49. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( ) A szerződés érvénytelen, ha semmis vagy sikerrel megtámadták. IGAZ**

- 50. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A felszámolás elrendeléséig az adós és a hitelező egyetértése esetén szünetelés kérhető. IGAZ**
- 51. Jelölje meg az alábbi állításokból, az ingatlan elbirtoklási idejére melyik igaz? ( ) 15 év IGAZ
5 év HAMIS 10 év HAMIS**
- 52. Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képzik a gazdasági társaság szerveit! (?) Könyvvizsgáló IGAZ felügyelő bizottság IGAZ társaság tagjainak gyűlése IGAZ munkavállalók érdekképviseleti szerve HAMIS ügyvezetés IGAZ**
- 53. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Becsületsértés: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás. IGAZ**
- 54. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mi befolyásolja az ember cselekvőképességét a jog szerint! ( ) kor IGAZ gondnok nyilatkozata HAMIS mentális állapot IGAZ állampolgárság megléte HAMIS törvényes képviselő nyilatkozata IGAZ**
- 55. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A gazdasági társaságok alapító okirata lehet alapszabály társasági szerződés és létesítő okirat. IGAZ**
- 56. Jelölje meg, hogy mire irányulhatnak az atipikus munkaserződések! ( ) távmunka IGAZ vállalkozói munkavégzés HAMIS bedolgozói munkaviszony IGAZ bizományosi munka HAMIS munkaerő-kölcsönzés IGAZ**
- 57. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( ) A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, vagy a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre. IGAZ**
- 58. Jelölje meg az állam jogalanyiságára vonatkozó igaz állításokat! (?) a. az államot a polgári jogi jogviszonyokban az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter képviseli. HAMIS
b. az állam a polgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt IGAZ
c. az állam egyszerre lehet közjogi és magánjogi jogalany IGAZ**

- 59. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)** A törvényeket arab számmal jelöljük, míg a rendeleteket római számmal kell jelölni. HAMIS
- 60. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)** A cég székhelye, telephelye és fióktelepe olyan ingatlan lehet, amely a cég tulajdonát képezi, vagy amelynek használatára jogosult. IGAZ
- 61. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?)** A munkarend alatt a munkavállaló beosztását értjük. IGAZ
- 62. Jelölje meg, hogy az alábbi jogi személyek közül melyek azok a gazdasági társaságok, amelyeket a hatállyos Ptk. szerint alapítani lehet! (✓)** közkereseti társaság IGAZ közös vállalat HAMIS részvénnytársaság IGAZ korlátolt felelősséggű társaság IGAZ közkereseti társaság IGAZ szövetkezet HAMIS
- 63. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)** Mivel az egyéni cég csak a vagyonával felel a kötelezettségeiről, egyéni cég tagja más társaság korlátlanul felelős tagja is lehet HAMIS
- 64. Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek tartoznak a jogszabályok megismerését szolgáló hivatalos lapok közé!** (✓) Nemzeti Jogszabálytár HAMIS Jogi Fórum HAMIS Tárcaközlöny HAMIS Magyar Közlöny IGAZ Jogtár HAMIS
- 65. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás!** (✓) A jogi személy határozott vagy határozatlan időre jöhét létre. IGAZ
- 66. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis.** (✓) A törvényességi felügyeleti eljárásban a jogi személy belső viszonyaiban keletkezett jogszármányos tények vizsgálatát végzi a bíróság. IGAZ
- 67. Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy létesítésére!** (✓) jogi személy szabadon létesíthető IGAZ a jogi személy a létesítő okirat tagok általi elfogadásával jön létre HAMIS a jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre IGAZ jogi személy csak határozatlan időre jöhét létre HAMIS

- 68. Jelölje meg, hogy milyen típusú részvényeket bocsáthat ki egy részvénytársaság! ( )**
elsőbbségi részvény IGAZ fórészvény HAMIS másodlagos részvény HAMIS kamatozó részvény IGAZ dolgozói részvény IGAZ törzsrezszvény IGAZ
- 69. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen formában lehet jogi személyt létrehozni! ( )**
alapító okirat IGAZ alapszabály IGAZ cégbírósági határozat HAMIS társasági szerződés IGAZ
- 70. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** A felügyelőbizottság fő feladata a jogi személy képviselete. **HAMIS**
- 71. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )** A megkötött munkaszerződés nem más, mint a munkaviszony létrehozására irányuló jogügylet, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozával jön létre. **IGAZ**
- 72. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )** Az egyéni céget bármely természetes személy alakíthat. **HAMIS**
- 73. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** A zártkörű részvénytársaság operatív irányítást végző szerve az ügyvezető vagy ügyvezetők. **HAMIS**
- 74. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ( )** A tilos önhatalom ellen a birtokos - a birtok megvédéséhez szükséges mértékben - önhatalommal is felléphet. **IGAZ**
- 75. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** A kft esetében a jogszabály nem határozza meg a legkisebb alapítói vagyon nagyságát! **HAMIS**
- 76. Jelölje meg a szabadság fajtáját! ( )** fizetés nélküli szabadság **IGAZ** szülési szabadság **IGAZ** rendes szabadság **HAMIS** betegszabadság **IGAZ**
- 77. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** Az Országgyűlés akkor határozatképes, ha az ülésen az országgyűlesi képviselők több mint a fele jelen van. **IGAZ**
- 78. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( )** A jóhírnév megsértése, ha valaki más személyre vagy és e személyt sértő valótlan tényt állít vagy valós tényt hamisan tüntet fel. **IGAZ**

79. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervek NEM jogosultak törvényalkotásra! (?

**Országgyűlés HAMIS Kormány IGAZ Alkotmánybíróság IGAZ Önkormányzatok képviselő testülete
IGAZ**

**80. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervekből állhat a kft-t. (✓) felügyelő bizottság
IGAZ közgyűlés HAMIS ügyvezetés IGAZ taggyűlés IGAZ igazgatóság HAMIS**

**81. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A jogi személy törvényes képviseletét a vezető
tisztségviselő látja el. IGAZ**

**82. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A kft. legfőbb szerve a közgyűlés.
HAMIS**

**83. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A jogi személy tulajdonosi ellenőrzését a
felügyelő bizottság látja el. IGAZ**

**84. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyik, vagy melyek tartoznak a tulajdonjog elemei közé! (?)
a birtoklás joga IGAZ a használat joga IGAZ a hasznosítás joga IGAZ haszonélvezet IGAZ**

**85. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A munkaserződést írásbeli formában kell
megkötni! IGAZ**

**86. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki melyek jellemzők a gazdasági társaságokra! (✓) állami
elismerés IGAZ állandó szervezet IGAZ célalárendeltség IGAZ tulajdonos(ok) teljes felelőssége
HAMIS alapítóktól, tulajdonosuktól elkülönült vagyon IGAZ korlátozott cselekvőképesség HAMIS**

87. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Az ingatlan elbirtoklási ideje tíz év. HAMIS

**88. Jelölje meg, hogy hogyan szüntethető meg a munkaviszony! (✓) közös megegyezéssel IGAZ
felmondással IGAZ jogutódlással HAMIS rendkívüli felmondással IGAZ**

- 89. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)** A cégbíróság feladatai közé tartozik a kisebbségi jogok gyakorlását biztosító kérelmek elbírálása és a közhasznúvá minősítés is. **IGAZ**
- 90. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)** A jog a gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség, amely a társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza, és az egyének és a közösség cselekvéseit alakítja. **IGAZ**
- 91. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)** A jogosult a követelését másra átruházhatja. **IGAZ**
- 92. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerződési jog alapelvei! (✓)** Visszterhesség véleme IGAZ Szerződések írásbelisége HAMIS Szerződési szabadság IGAZ Együttműködési kötelezettség IGAZ Különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél IGAZ
- 93. Jelölje meg, hogy mely állítás vagy állítások jellemzik a kötbért! (?)** kártalány funkciót tölt be IGAZ bánatpénzt jelent HAMIS kötbér után kamat kikötése semmis IGAZ bíróság nem mérsékelheti HAMIS írásban köthető ki IGAZ
- 94. Jelölje meg, hogyan kerül sor a munkaviszony megszüntetésére! (✓)** munkáltató jogutód nélküli megszűnéssével HAMIS munkavállaló halála esetén HAMIS azonnali felmondással IGAZ közös megegyezéssel IGAZ
- 95. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)** Csődeljárás esetén az egyezségi javaslat megismerhetőségét a hitelezők számára a tárgyalás időpontját megelőzően biztosítani kell. **IGAZ**
- 96. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)** A károsultat a kárenyhítési kötelezettség terheli. **IGAZ**
- 97. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)** A 14.életévét be nem töltött személy jognyilatkozata minden esetben semmis, nevében és helyette a törvényes képviselője jár el. **IGAZ**
- 98. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)** A felszámolás elrendelését követően a hitelezők igényeiket – a jogszabályban meghatározott időn belül – kötelesek a felszámolónak bejelenteni. **IGAZ**

99. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában és annak befejezését követően is korlátozás nélkül betekinthet az eljárás során keletkezett összes iratba. IGAZ

100. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) Az anyagi jogforrás a jogalkotó szervet jelöli az elsőjogforrás a jog megjelenési formája (pl. törvény). IGAZ

101. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) A munkaidő a munkaviszonyból eredő munkavégzési kötelezettség időbeli kerete, azaz a munkaszerződés szerint a munkavállaló mennyi időt alatt köteles a munkát végezni, illetve a munkáltató rendelkezésére állni. IGAZ

102. Jelölje meg a szabályosítés esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket! ( ) elővezetés IGAZ elzárás HAMIS szabályosítási őrizet IGAZ rendbírság IGAZ

103. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) A méhmagzatnak az éve születésig dologi várománya van. IGAZ

104. Jelölje meg, hogy bűncselekmény elkövetése esetén az alábbiakból melyik, vagy melyek minősülnek mellékbüntetésnek! ( ) közügyektől eltiltás IGAZ megrovás HAMIS kényszergyógykezelés HAMIS jóvátételi munka HAMIS

105. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz, vagy hamis! ( ) Az „opt-in” elv lényege, hogy az adatkezelés megkezdéséhez nincs szükség az alany beleegyezésére, de az adatait bármikor „kiszállhat”. HAMIS

106. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) Szabályosítási büntetésnek minősül az elzárás, a pénzbüntetés, a közmunka. HAMIS

107. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) A munkarend alatt a munkaidő beosztását értjük. IGAZ

108. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! ( ) adós ellen csődeljárás indult HAMIS adós szünetelést kért az egyezsgökötés érdekében HAMIS adós a csődegyezségen foglaltak ellenére nem telesített IGAZ

109. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) Az Állami Számvevőszék ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadást. IGAZ

110. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A részvénytársaság az egyetlen gazdasági társaság, amely a társasági jogokról értékpapírt jogosult és köteles kiállítani. **IGAZ**

111. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé! (✓) figyelmeztetés HAMIS elköbözés HAMIS közérdekű munka **IGAZ**

112. Jelölje meg, hogy milyen feltétel (akár több is) teljesülése elégges ahhoz, hogy az adatkezelés jogosú legyen! (✓) az adatkezelés közérdekű feladat ellátásához szükséges **IGAZ** az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél **IGAZ** az érintett hozzájárulását adta a személyes adatai kezeléséhez **IGAZ** az adatkezelés az adatkezelő gazdasági érdekében szükséges **HAMIS**

113. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Próbára vétel esetében a szerződés csak akkor hatályosul, ha a megtekintő erről nyilatkozik. **HAMIS**

114. Jelölje meg, hogy mely alábbi területek képezhetik a szerzői jog tárgyát! (?) formatervezési alkotás **IGAZ** iparművészeti mű **IGAZ** filmalkotás **IGAZ** irodalmi mű **IGAZ** építészeti alkotás **IGAZ**

115. Jelölje meg, hogy milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv! (✓) jogi személy **IGAZ** jogképességgel felruházott nem jogi személy **IGAZ** állam **IGAZ** természetes személy **IGAZ**

116. Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabálynak! (✓) miniszteri rendelet **IGAZ** minisztériumi rendelet **HAMIS** kormányrendelet **IGAZ** törvény **IGAZ**

117. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A hatóság az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági bizonyítványt ad ki, amely közokiratnak minősül. **IGAZ**

118. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A munkaserződés főszabályként alaki kötöttség nélkül is megköthető. **IGAZ**

119. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?) A Btk. szerint tetteknek minősül a társtettes, a közvetett tettek és a felbujtó. **HAMIS**

- 120. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** Származékos tulajdonszerzésnek minősül a csere, az öröklés, vagy az adás-vétel útján történő szerzés is. **IGAZ**
- 121. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** A részvénytársaság ügyvezetését az ügyvezető látja el. **HAMIS**
- 122. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** A használati mintaoltalom valamely termék egészének vagy részének megjelenésére kérhető, amelyet magának a terméknek vagy díszítésének a külső jellegzetességei eredményeznek. **HAMIS**
- 123. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** A munkaviszony kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését követő munkanap. **IGAZ**
- 124. Jelölje meg, hogy milyen adatvédelmi jogérvényesítési lehetőségek állnak az érintettek rendelkezésére! ( )** hatósági vizsgálat kezdeményezése a NAIH-nál **IGAZ** adatvédelmi biztoshoz fordul **HAMIS** a felelős miniszterhez fordul beadvánnyal **HAMIS** adatvédelmi pert indít **IGAZ**
- 125. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** A jogi személy székhelye a jogi személy bejegyzett irodája, ahol a jogi személynek biztosítania kell a részére címzett jognyilatkozatok fogadását és a jogi személy jogszabályban meghatározott iratainak elérhetőségét. **IGAZ**
- 126. Jelölje meg, hogy az ajándék főszabályként mikor követelhető vissza! ( )** téves feltevés esetén **IGAZ** tévedés esetén **HAMIS** ajándékozó létfenntartása veszélybe került **IGAZ**
- 127. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** A személyes adatok kezelése jogoszerű, ha az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges. **HAMIS**
- 128. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv!** ( ) természetes személy **IGAZ** nem jogképes személy **HAMIS** költségvetési személy **HAMIS** cselekvőképes személy **HAMIS** jogi személy **IGAZ**
- 129. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** A felmondást minden fél (munkavállaló és munkáltató) köteles megindokolni. **HAMIS**

- 130. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** Az államháztartás úgy is megfogalmazható, mint a közfeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere. **IGAZ**
- 131. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki vagy kik kérvényezhetik a holtnak nyilvánítást! ( )** ügyész IGAZ az eltűnt személy közeli hozzátartozója IGAZ bárki, aki úgy tudja, hogy az adott személy meghalt HAMIS gyámhatóság IGAZ bíróság HAMIS
- 132. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** Cselekvőképességnek nevezzük, amikor valaki a saját akarat-elhatározásából saját nevében jogokat szerezhet, kötelezettséget vállalhat. **IGAZ**
- 133. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik, a követelések főszabályként öt év alatt évülnek el. **IGAZ**
- 134. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése! ( )** a NAV és a helyi önkormányzatok adóztatási és egyéb bevételszerző tevékenységére IGAZ a központi költségvetésből gazdálkodó szervezetekre (intézményekre) IGAZ a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadásra IGAZ az MNB gazdálkodására IGAZ
- 135. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé! ( )** bizományi szerződés HAMIS megbízási szerződés IGAZ vállalkozási szerződés IGAZ
- 136. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** A felszámolási eljárásban adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti. **HAMIS**
- 137. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( )** A Kormány a végrehajtó hatalom általános szerve. **IGAZ**
- 138. Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit! (?)** személyegyesüléssel IGAZ kötelezett késedelmével IGAZ kötelezett jogutód nélküli megszűnésével HAMIS a szolgáltatás teljesítésével IGAZ sel HAMIS
- 139. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerzői jogon alapuló vagyoni jogok! ( )** visszavonás HAMIS átdolgozás IGAZ terjesztés IGAZ kiállítás IGAZ többszörözés IGAZ

140. Jelölje meg, hogy melyik a közkereseti társaság legfőbb szerve! ( ) igazgató tanács HAMIS ügyvezetés HAMIS igazgatóság HAMIS a tagok gyűlése IGAZ

141. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) Semmis szerződés esetén a teljesítés még követelhető. HAMIS

142. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?) A kötelem tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelemben kikötött adósi magatartás IGAZ

143. Jelölje meg, hogy mikor nem alakulhat át jogi személy! ( ) jogutód nélküli megszűnése iránti eljárás van folyamatban IGAZ jogi személyvel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedés hatálya alatt áll IGAZ csődeljárás alatt áll IGAZ

144. Jelölje meg, hogy csődeljárás esetén a bíróság kit rendel ki! ( ) felszámolót HAMIS végelszámolót HAMIS vagyonfelügyelőt IGAZ

145. Jelölje meg, a vállalkozási szerződés alapján a vállalkozót megillető jogokat! ( ) zálogjog IGAZ indokolt többletmunka elvégzése HAMIS indokolt pótmunka elvégzése HAMIS vállalkozói díj IGAZ

146. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) Az adatvédelem jelentése túlmutat az adatok védelmén, valójában az adatai védelmére irányul. IGAZ

147. Jelölje meg az EU tagországainak számát! ( ) 20 HAMIS 25 HAMIS 28 IGAZ

148. Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit! ( ) adós követeléseit az esedékességekor behajtani HAMIS évente közbenső mérleget készíteni IGAZ hitelezői igényeket nyilvántartásba venni IGAZ

149. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) A felek a munkaserződést egyoldalúan is módosíthatják. HAMIS

150. Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást! (✓) a. egyéni cég tagja IGAZ

b. kiskorú személy IGAZ

c. akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítéleztek, amíg az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül IGAZ

d. gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja IGAZ

e. magyar állampolgár HAMIS

151. Az egyezségi tárgyalás során a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet és a hitelezők megállapodhatnak: ( ) a felszámoló személyéről HAMIS a kielégítések arányáról és módjáról IGAZ a teljesítési határidő módosításáról IGAZ a kielégítés sorrendjéről IGAZ

152. Jelölje meg, hogy mely hatósági eljárások nem tartoznak az Ákr. hatálya alá! ( ) versenyfelügyeleti eljárás IGAZ hatósági bizonyítvány kiadása HAMIS adó-, ill. vámigazgatási eljárás IGAZ anyakönyvezetési eljárás HAMIS szabálysértési eljárás IGAZ

153. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) Senki sem tekinthető szabálysértés elkövetésében felelősnek mindaddig, amíg szabálysértési felelősséget a szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerős határozata nem állapította meg. IGAZ

154. Jelölje meg, hogy melyek a szabadalmi oltalom korlátjai! ( ) találmánybitorlás HAMIS előhasználati jog IGAZ szabadalombitorlás HAMIS tranzitárú HAMIS továbbhasználati jog IGAZ

155. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének feltétele, hogy a vállalkozni kívánó természetes személy e szándékát bejelentse a nyilvántartást végző hatóságnak. IGAZ

156. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás hibája miatt is. IGAZ

157. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül felszámolást ki, mely szerv vagy szervek

kezdeményezhetik! ( ) felszámoló HAMIS hitelező IGAZ adós IGAZ végelszámoló IGAZ

158. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) Szándékosan követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában. HAMIS

159. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha az adós a csődegyezség ellenére nem fizetett. **IGAZ**

160. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétseresen köteles visszatéríteni. **IGAZ**

161. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Az Alaptörvényben csak a legfontosabb jogi alaptételek találhatók, a garanciális jellegű kívánalmakat sarkalatos törvények bontják ki. **IGAZ**

162. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A közigazgatási hatósági ügy intéséből kizárt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos megítélése vagy akinek a jogát az ügy közvetlenül érinti. **IGAZ**

163. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra! (✓) a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik **IGAZ** a bíróság végzéssel elrendelte a cég felszámolását **IGAZ** eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén **IGAZ**

164. Jelölje meg, hogy melyik a csődeljárás kezdő időpontja! (✓) a csődeljárás elrendeléséről szóló végzés közzétételének napja **IGAZ** a csődeljárás elrendeléséről szóló ítélet közzétételének napja **HAMIS** a hitelezőknek küldött értesítés napja **HAMIS**

165. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha a vagyonfelügyelővel szemben fennálló együttműködési kötelezettségét nem teljesíti. **IGAZ**

166. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A szabálysértési elzárás bármely szabálysértési ügyben eljáró szerv vagy hatóság által kiszabható. **HAMIS**

167. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A Gazdasági Versenyhivatalnál automatikusan megindul a versenyfelügyeleti eljárás. **IGAZ**

168. Jelölje meg a szerződés megszüntetésének eseteit! (✓) a felek megállapodásával **IGAZ** bánatpénz adásával **HAMIS** bíróság által **IGAZ** egyoldalú jognyilatkozattal **IGAZ**

169. Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek! (✓) munkabér fizetése **IGAZ** közműdíj **IGAZ** végkielégítés fizetése **IGAZ**

- 170. Jelölje meg, hogy melyik, vagy melyek a Btk. szerinti intézkedések! (✓) pártfogó felügyelet IGAZ vagyonelkobzás IGAZ kiutasítás HAMIS**
- 171. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető jogok! (?) szabadság IGAZ együttműködés munkatársaival HAMIS személyes munkavégzés IGAZ munkaképes állapotban megjelenés HAMIS biztonságos munkakörnyezet IGAZ**
- 172. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Funkcióját tekintve mind a jogorvoslat, mind a végrehajtási eljárás csak esetleges szakasza a közigazgatási hatósági eljárásnak. IGAZ**
- 173. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények közé! (✓) vesztegetés HAMIS csődbűncselekmény IGAZ a számvitel rendjének megsértése IGAZ költségvetési csalás HAMIS**
- 174. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok! (?) munkavállaló utasítása IGAZ munkavállaló figyelmeztetése IGAZ munkavállaló foglalkoztatása HAMIS munkabér fizetése HAMIS biztonságos munkakörülmények biztosítása HAMIS**
- 175. Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek teljesülése esetén! (✓) három éven belül HAMIS nem követelhető vissza HAMIS egy éven belül HAMIS általános elévülési időn belül IGAZ**
- 176. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) A szerzői jog az irodalom, a tudomány és a művészet körébe tartozó alkotások létrehozásának, felhasználásának sajátos szabályait foglalja magában. IGAZ**
- 177. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓) Az előszerződést a szerződésre előírt alakban kell megkötni! IGAZ**
- 178. Jelölje meg, hogy mely alábbiak közül melyek a közvetlen irányítás vagylagos feltételei! Ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen (✓) a. a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrszeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint 50%-val rendelkezik IGAZ**
- b. jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására IGAZ**
- c. ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni IGAZ**

179. Jelölje meg, hogy milyen jogokkal rendelkezek a GDPR szerint azok a személyek, akiknek az adatait kezelik! ( ) hozzáférési jog IGAZ törléshez való jog IGAZ átlátható tájékoztatáshoz való jog IGAZ adathordozáshoz való jog HAMIS

180. Jelölje meg, hogy milyen módon szűnhet meg jogutódlással a gazdasági társaság! ( ) szétválással IGAZ végelszámolási eljárással HAMIS társasági forma váltással IGAZ felszámolási eljárással HAMIS egyesüléssel IGAZ

181. Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy szétválására! ( ) a. Különválás esetén a jogi személy fennmarad. HAMIS

b. Kiválás esetén a jogi személy vagyonának egy része a kiválással létrejövő jogi személyre mint jogutódra száll át. IGAZ

c. A jogi személy szétválása különválás vagy kiválás útján is történhet. IGAZ

d. Kiválás esetén a jogi személy megszűnik. HAMIS

182. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) A kényszertörlési eljárás megindítását a cégbíróság rendeli el. IGAZ

183. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek minősülnek a büntethetőséget kizáró oknak! ( ) tévedés HAMIS gyermekkor IGAZ feledékenység HAMIS kóros elmeállapot IGAZ

184. Jelölje meg, hogy milyen kritériumok jellemeznek kötelezően minden gazdasági társaságot! ( ) a. jogi személyisége IGAZ

b. A tagok meghatározhatják közösen, hogy mely tag(ok) részesedjenek a nyereségből, ill. mely tagok viseljék a veszteséget. HAMIS

c. A gazdasági társaságnak rendelkeznie kell az ügyvezetését és képviseletét ellátó állandó szervezettel IGAZ

d. a taguktól elkülönült vagyon IGAZ

e. a gazdasági társaság célja az üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatása IGAZ

185. Jelölje meg, hogy amennyiben a tulajdonátruházó szerződéseket ( ) adásvételi IGAZ bizományosi HAMIS ajándékozási IGAZ csere IGAZ

186. Jelölje meg, hogy mi számít társasági jogvitának ( ) a tagok társasági jogviszonyával kapcsolatos, egymással szemben keletkezett jogvitája IGAZ gazdasági társaság és a vezető tisztségviselője között, annak jogviszonyából eredő jogvita IGAZ a gazdasági társaság és a tagja közti, a társasági jogviszonyból eredő jogvita IGAZ gazdasági társaságok üzleti viszonyaiéra vonatkozó jogvita IGAZ gazdasági társaság és hitelezők közötti jogvita HAMIS

187. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! ( ) A szerzőt kizárálagos jog illeti meg a mű egészének vagy egy azonosítható részének bármilyen felhasználására. IGAZ

188. Jelölje meg, hogy a vállalkozó hogyan köteles a tevékenység végzésének feltételeit megszervezni! ( ) biztosítania kell a tevékenység gazdaságos elvégzését IGAZ biztosítania kell a tevékenység biztonságos befejezését IGAZ biztosítania kell a tevékenység szakszerű elvégzését IGAZ biztosítania kell a határidőre történő befejezését IGAZ

189. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mit tehet a korlátozottan cselekvőképes személy a törvényes képviselőjének közreműködése nélkül! ( ) mindenféle szerződést köthet, de csak írásban HAMIS akár nagyobb ajándékot is elfogadhat HAMIS akár nagyobb ajándékot is adhat HAMIS rendelkezhet a munkájával szerzett jövedelmével IGAZ hétköznapi életvitelhez tartozó szerződéseket köthet IGAZ tehet olyan jognyilatkozatot, amire a törvény felhatalmazza IGAZ

190. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból a Köztársasági elnökre melyik igaz, vagy melyek igazak! ( ) Magyarország államfője IGAZ az Országgyűlés választja IGAZ kinevezi a miniszterelnököt IGAZ törvényeket alkothat HAMIS

191. Jelölje meg a törvény kezdeményezésére jogosultakat! ( ) bármely országgyűlési képviselő IGAZ legfőbb ügyész HAMIS köztársasági elnök IGAZ Kormány IGAZ országgyűlési bizottság IGAZ

192. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek igazak a foglalóra! ( ) a bíróság mérsékelheti IGAZ kötelező írásban rögzíteni HAMIS írásbeliség nem kötelező IGAZ kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja IGAZ mértékét a Ptk. nem határozza meg IGAZ

193. Jelölje meg az ingatlan tulajdonjogának kisajátításával kapcsolatos feltételeket! ( ) közérdekként célra történhet IGAZ azonnali, teljes és feltétlen kártérítés mellett történhet IGAZ kivételes esetben történhet IGAZ miniszteri jóváhagyáshoz kötött IGAZ

194. Jelölje meg, hogy melyek igazak a Kormányra! ( ) a közigazgatás legfőbb szerve IGAZ az Országgyűlésnek felel IGAZ a végrehajtó hatalom általános szerve IGAZ

- 195. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?)** Költségvetési támogatás támogatási döntés alapján, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül nyújtható. **IGAZ**
- 196. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)** A személyhez fűződő jogok megsértésének szankciója lehet a jogsértés megállapítása, az attól való eltiltás, az elégtétel, illetve az előző állapot helyreállítása vagy akár kártérítés. **HAMIS**
- 197. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)** Az Alkotmánybíróság ítélettel dönt. **HAMIS**
- 198. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek nem része(i) a tiszteességtelen verseny tilalmának! (?)** jellegbitorlás HAMIS gazdasági erőfölény szerzése IGAZ a Versenyhivatal eljárása HAMIS bojkott felhívás IGAZ hírnévrontás HAMIS
- 199. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)** Munkaviszony létesítésekor a próbaidőt mindenki kell tölteni. **HAMIS**
- 200. Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képezik a gazdasági társaság szerveit! (?)** könyvvizsgáló IGAZ felügyelő bizottság IGAZ társaság tagjainak gyűlése HAMIS munkavállalók érdekképviseleti szerve HAMIS ügyvezetés IGAZ
- 201. Jelölje meg, az önkormányzat feladatkörébe tartozó funkciókat! (✓)** önkormányzati jelképek alkotása IGAZ törvény módosításának kezdeményezése az Országgyűlésben HAMIS a helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés IGAZ érdek-képviseleti szövetség létrehozása IGAZ
- 202. Jelölje meg, hogy a munkavállaló mikor mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettségének teljesítése alól! (✓)** kötelező orvosi vizsgálat tartamára IGAZ elháríthatatlan ok miatti indokolt távollét tartamára IGAZ hozzátartozója halálakor kettő munkanapra IGAZ bíróság vagy hatóság felhívására IGAZ
- 203. Jelölje meg, hogy mely alábbi jellemzők képezhetik a hátrányos megkülönböztetés alapját!** (✓) nem IGAZ vallás IGAZ faj IGAZ nyelv IGAZ

- 204. Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) számára kötelező felügyelő bizottság választása! ( ) a.**
Zrt., ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérík HAMIS
b. Zrt. minden esetben IGAZ
c. Nyrt., csak, ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérík HAMIS
d. Nyrt. minden esetben IGAZ

205. Jelölje meg, hogy a milyen esetekben kerülhet sor a közigazgatási hatósági ügy soron kívüli intézésére! ( ) ha a hatóság érdeke megkívánja HAMIS ha a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedést rendelt el IGAZ ha az életveszélytel vezető helyzet elhárítása indokolja IGAZ ha az ügyfél érdeke megkívánja HAMIS ha a kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége indokolja IGAZ

206. Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! ( ) közös megegyezéssel HAMIS határozott idejű munkaszerződés lejártával IGAZ munkavállaló halála esetén IGAZ felmondással HAMIS munkáltató jogutód nélküli megszűnésével IGAZ

207. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik személyiségi jog megsértését szankcionálja a Büntető Törvénykönyv! ( ) emberi méltóság megsértése IGAZ becsület megsértése IGAZ élet, személyes szabadság megsértése IGAZ levéltitok megsértése HAMIS személy hátrányos megkülönböztetése IGAZ

208. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A vállalkozási szerződés esetében a megrendelőnek a létrehozott rendeltetésszerű használatra alkalmas művet nem kell átvennie, ha elégedetlen a vállalkozó teljesítésével. HAMIS

209. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Közigazgatási ügyben jogorvoslati eljárást az ügyfél nem kezdeményezhet, azt minden esetben a hatóság hivatalból folytatja le. HAMIS

210. Jelölje meg, hogy mi alapján indulhat szabálysértési eljárás! ( ) bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ szabálysértési hatóság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés esetén IGAZ feljelentés alapján IGAZ

211. Jelölje meg az államháztartás alapelveit! ( ) részletekkel IGAZ éves költségvetés alapján történő gazdálkodás IGAZ nyilvánosság IGAZ

212. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Az adatvédelem jelentése megegyezik az adatok védelmével. HAMIS

213. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Az államháztartás ellenőrzésének célja az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása. **IGAZ**

214. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Az ingóság elbirtoklasi ideje tíz év. **IGAZ**

215. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A részvénnytársaság legfőbb szerve a taggyűlés. **HAMIS**

216. Jelölje meg, hogy mikor indulhat versenyfelügyeleti eljárás. ( ) kérelemre **IGAZ** hivatalból **IGAZ** panaszra **IGAZ** feljelentésre **HAMIS** bejelentésre **IGAZ**

217. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A jogszabály minden a kihirdetésétől hatályos. **HAMIS**

218. Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! ( ) jogviszonyváltással **IGAZ** közös megegyezéssel **HAMIS** munkavállaló halála esetén **IGAZ** felmondással **HAMIS**

219. Jelölje meg, hogy mely esetekben szűnik meg vagy kerül megszüntetésre az egyéni cég! ( ) a cégbíróság megszűntnek nyilvánítja **IGAZ** a tag elhatározza a cég jogutód nélküli megszűnését, vagy jogutódlással történő megszűnését **IGAZ** a cégbíróság a tag kérésére megszünteti **HAMIS** az alapító okiratban meghatározott időtartam eltelt **IGAZ**

220. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A munkavégzés kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését követő munkanap. **IGAZ**

221. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A GVH feladatai hatékonyabb, eredményesebb ellátása érdekében ágazati vizsgálatot és piackutatást végez. **IGAZ**

222. Jelölje meg, hogy felszámolás kezdeményezésekor ki számára kötelező a jogi képviselet! ( ) adós **IGAZ** végelszámoló **HAMIS** hitelező **HAMIS**

223. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Főszabály szerint minden az ügyfél kérelmére induló közigazgatási eljárás sommás eljárásként vagy automatikus döntéshozatali eljárásként indul. **IGAZ**

- 224. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás a kft-re igaz vagy hamis! ( ) A kft-t a cégbíróság veszi nyilvántartásba. IGAZ**
- 225. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A szerződés szóban, írásban vagy ráutaló magatartással jön létre. IGAZ**
- 226. Jelölje meg, hogy milyen kötelezettségei vannak az adatkezelőnek az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) szerint! ( ) adatregisztert kell az adatkezelési tevékenységről vezetni IGAZ speciális esetekben adatvédelmi tisztségviselőt kell kijelölnie IGAZ adatvédelmi hatásvizsgálatot kell végeznie IGAZ**
- 227. Jelölje meg, hogy mikor végleges a közigazgatási hatóság döntése! ( ) ha a fellebbezés megengedett, de lemondak a fellebbezésről IGAZ az ügyfél a fellebbezésről lemondott IGAZ ha a közigazgatási hatóság közölte az érintettekkel a döntését IGAZ ha azt a hatóság már nem változtatja meg IGAZ ha a fellebbezésre rendelkezésre álló határidő eltelt úgy, hogy nem fellebbeztek IGAZ**
- 228. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A rendeletek és az irányelvek jelentik az EU elsődleges jogforrását, a határozatok és az ajánlások a másodlagos (származékos) jogforrásokat. HAMIS**
- 229. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A felszámolási eljárás három szakaszból áll: a felszámolási eljárás a felszámolás és a bírósági szakaszokból. IGAZ**
- 230. Jelölje meg hogy az alább felsoroltak közül melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon! ( ) Alkotmánybíróság IGAZ Kúria HAMIS Ítéltőtáblák HAMIS közigazgatási és munkaügyi bíróságok HAMIS megyei törvényszékek HAMIS járási bíróságok HAMIS**
- 231. Jelölje meg, hogy csődeljárást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik! ( ) bíróság HAMIS adós IGAZ felszámoló HAMIS**
- 232. Jelölje meg, hogy mely adatokat tartalmaz kötelezően a céggjegyzék! ( ) a cég adószámát IGAZ a cég pénzforgalmi számláit vezető pénzforgalmi szolgáltatók nevét és székhelyét HAMIS a cég jegyzett tőkéjét, a képviseleti módját IGAZ a cég nevét és céggjegyzékszámát, székhelyét IGAZ a létesítő okirat keltét és fő tevékenységét IGAZ**
- 233. Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban ki az ügyfél! ( ) akinek (amelynek) jogát, jogos érdekét vagy jogi helyzetét az ügy érinti IGAZ akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak IGAZ akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz IGAZ**

- 234. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Normatív határozatot az Országgyűlés, normatív utasítást a Miniszterelnök hozhat. IGAZ**
- 235. Jelölje meg, a jogi személy jogutórással történő megszűnésének eseteit! ( ) különválás IGAZ összeolvadás IGAZ beolvadás IGAZ**
- 236. Jelölje meg a szabálysértés esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket! ( ) elzárás HAMIS szabálysértési őrizet IGAZ elővezetés IGAZ rendbírság IGAZ**
- 237. Jelölje meg, hogy melyik igaz az alábbi állításokból! ( ) a. az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél IGAZ
b. az adatvédelem az adataianyok védelmét jelenti IGAZ
c. az adatfeldolgozó csak meghatározott célból végezhet adatkezelést IGAZ
d. az az adatkezelőnek kell bizonyítani a szabályok betartását, nem pedig a hatóságnak a szabálysértést HAMIS**
- 238. Jelölje meg, melyek az EU legfontosabb pénzügyi intézményeit! ( ) Európai Beruházási Bank IGAZ Európai Számvevőszék IGAZ Világbank HAMIS Európai Központi Bank IGAZ**
- 239. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A csődeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezheti! HAMIS**
- 240. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé! ( ) pénzbüntetés HAMIS pénzbírság IGAZ elzárás IGAZ közérdekű munka IGAZ**
- 241. Jelölje meg a kötelemfakasztó jogi tényeket! ( ) utaló magatartásból IGAZ egyoldalú jognyilatkozatból IGAZ érvénytelenségből HAMIS károkozásból IGAZ szerződésből IGAZ**
- 242. Jelölje meg az alapítvány ügyvezető szervét! ( ) moratórium HAMIS kuratórium IGAZ oratórium HAMIS**

- 243. Jelölje meg, hogy mi jellemzi a know-how-t! ( ) vagyoni értéke van IGAZ gyakorlatban felhasználható ismeret IGAZ nem ruházható át másra HAMIS korlátozottan hozzáférhető HAMIS lajstromozni szükséges HAMIS**
- 244. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Közérdekű munka kiszabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható. HAMIS**
- 245. Jelölje meg, hogy mik az „antitrust” jog (versenykorlátozások) területei! ( ) gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma IGAZ tisztességtelen verseny tilalma HAMIS gazdasági erőfölényvel való visszaélés tilalma IGAZ vállalkozások összefonódásának ellenőrzése IGAZ az üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma HAMIS**
- 246. Jelölje meg az államháztartás alapelveit! ( ) teljesség IGAZ valódiság IGAZ egységesség IGAZ**
- 247. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges mentességet kapni a versenykorlátozó megállapodások alól! ( ) törvényimentesség alapján IGAZ cégbírósági határozattal HAMIS csoportmentesség alapján IGAZ egyedi mentesség alapján IGAZ**
- 248. Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik igaz, vagy melyek igazak! ( ) a. A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót, illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg. IGAZ
b. A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, ha elégedetlenek a társaság ügyvezetésével, hogy mentse fel az ügyvezetést a tevékenységek végzése alól. HAMIS
c. A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását. HAMIS**
- 249. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A szerződés csak semmisség esetén érvénytelen. HAMIS**
- 250. Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) legfőbb szerve a közgyűlés! ( ) Betéti társaság HAMIS Részvénytársaság IGAZ Közkereseti társaság HAMIS Korlátolt felelőségű társaság. HAMIS**

251. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! ( ) adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt IGAZ adós szünetelést kért az egyezsgökötés érdekében HAMIS adós a csődegyezségben foglaltak ellenére nem telesített IGAZ

252. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A jogi norma a jog legkisebb önállóan értelmezhető egysége. IGAZ

253. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A jog fogalma szorosan kapcsolódik az állam, a társadalmi viszonyok fogalmához. IGAZ

254. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik az adócsalás, a költségvetési csalás és a jövedékkel való visszaélés elősegítése is. HAMIS

255. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A Cégbíróság törli a céget a céggjegyzékből, ha megállapítja, hogy a céggel szemben követelés bejelentésére nem kerül sor, és a cég vagyonával kapcsolatos bejelentés vagy adatszolgáltatás nem érkezett. IGAZ

256. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A kötelem a relatív szerkezetű polgári jogviszonyok gyűjtő elnevezése. IGAZ

257. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek minősülnek az alábbi jogi tények közül tulajdonszerzésnek! ( ) találás IGAZ használat HAMIS bérlet HAMIS

258. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Közös tulajdon esetén, a tulajdonjog egy azon dolgon meghatározott hányadrészek szerint több személyt illet meg. IGAZ

259. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló. IGAZ

260. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre. IGAZ

261. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Ha a felszámolást a hitelező kezdeményezi, jogi képviselet kötelező. HAMIS

262. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) A közigazgatási hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja. IGAZ

263. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Az iparjogvédelem nem biztosít kizárolagos jogokat az oltalom tárgyának hasznosítására, használatára. HAMIS

264. Jelölje meg, hogy milyen esetei vannak a vállalkozások összefonódásának! ( ) fúzió IGAZ beolvadás IGAZ kooperáció HAMIS irányításszerzés IGAZ

265. Jelölje meg, hogy mely gazdálkodó szervezet alapítását kell a Cégbíróságnál bejelenteni! ( ) egyéni cég IGAZ szövetkezet IGAZ egyéni vállalkozás HAMIS

266. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyeket kell meghatározni az egyéni cég alapító okiratában! ( ) felügyelő bizottság tagjai HAMIS egyéni cég főtevékenységét IGAZ alapító neve, címe, anyja neve IGAZ cégnév és székhely IGAZ fizetendő osztalék mértéke HAMIS

267. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból melyik igaz vagy melyek igazak! ( ) Az Alaptörvény szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét IGAZ Az Alaptörvény nem szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét HAMIS Az Alaptörvény kizárolag az alapvető jogi szabályokat tartalmazza IGAZ Az Alaptörvény csak az államszervezet felépítését szabályozza IGAZ

268. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?) Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendelkezései a közérdekű adatokra nem terjednek ki. HAMIS

269. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik. IGAZ

270. Jelölje meg, hogy melyek a bérbeadó jogai! ( ) ellenőrizheti a bérleti dolog használatát IGAZ bérleti szerződés felmondásának jog, amennyiben nem fizetnek bérleti díjat IGAZ fegyelmezési jog HAMIS zálogjog a bérleti díj és a költségek erejéig IGAZ

271. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ( ) Az uniós adatvédelmi rendelet (GDPR) elfogadását az adatgazdaság rohamos növekedése, különösen pedig az üzleti célú adathasznosítással összefüggő visszaélések indokolták. IGAZ

272. Milyen szervezeti alrendszeri vannak a közigazgatási feladatoknak? (?) Szövetkezeti HAMIS Önkormányzati IGAZ Államtól független HAMIS Államigazgatási IGAZ

273. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A feladatkör azt mutatja meg, hogy a konkrét ügyben milyen típusú közigazgatási szerv járhat el **HAMIS**

274. Jelölje meg, hogy melyek a hatósági tevékenység alap fajtái (✓) **Hatósági felügyelet IGAZ**
Hatósági jogalkalmazás IGAZ **Hatósági szervezet HAMIS** **Hatósági nyilvántartások vezetése IGAZ**
Hatósági szakmai és szolgáltatói tevékenység IGAZ

275. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Az ügyfélre vonatkozó egyik alapelv a jogszerűség elve, azaz, hogy részrehajlás nélkül, jogosről járjon el. **IGAZ**

276. Jelölje meg a kérelemre lefolytatandó jogorvoslati eljárásokat a közigazgatásban (✓)
Ügyészi felhívás HAMIS **Fellebbezés IGAZ** **Felügyeleti eljárás HAMIS** **Közigazgatási per IGAZ**

277. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) A hatósági bizonyítványt a hatóság az ügyfél kérelmére, a felhasználás céljának feltüntetésével adat igazolására ad ki. **IGAZ**

278. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?) Kapcsolódó eljárásról beszélünk, ha egy ügy elintézése érdekében az ügyfél több hatósággal is kapcsolatba kell, hogy lépjen. **HAMIS**

279. Milyen eljárásban bírálhatja el a közigazgatási hatóság a kérelmet? (✓) **Alap eljárásban**
HAMIS Teljes eljárásban IGAZ Rész eljárásban HAMIS

280. Hatósági ügy, ha a hatóság a döntésével (✓) Jogot, kötelezettséget állapít meg IGAZ Ítéletet hoz közigazgatási jogvitában IGAZ Jogsértést állapít meg IGAZ Nyilvántartást vezet IGAZ

281. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Ideiglenes intézkedést tehet az illetékes hatóság, ha az szükséges kár vagy veszély elhárításához **IGAZ**

282. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓) Bűntett az a gondatlanságból elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény két évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el. **HAMIS**

Az állami számvevőszák ellenőrzése **nem** terjed ki a nemzeti vagyon kezelésére és hasznosítására.

Egyéni cég alapító okirata: alapító neve, címe, anyja neve, egyéni cég főtevékenység, cégnév, székhelynév

Joggal szembeni követelmények általános lehetséges követelő, vagyis reális ellentmondás mentes közétek.

A szolgálat nem tartozik a tulajdonjog részjogosítványai közé

A helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés nem a kormány feladata.

A BTK. szerinti büntetések közé: büntetés, pénzbüntetés és elzárás alkalmazhat.

Csődeljárás célja: adós, fizető képességének helyreállítása.

A jövedék visszaélése a költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik.

A vagyonhozzájárulás a részvényesi jogok közé nem tartozó intézmények, a szabadság mértéke nem a munkaserződés kötelező tartalmi eleme.

A védjegy grafikailag ábrázolható lajstromozott megjelölés.

Iparjogvédelem területei használatiminta oltalom növényfajták árujelzők találmanyok

a beidézett személy terhére mikor szakad szabható ki eljárási bírság ha eltávozott a meghallgatás előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem ment ki a magát vagy utólag nem igazolja ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg és ezt a körülményt nem menti ki ha szabályszerű idézés re nem jelenik meg és nem ment ki nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

A kötbér mellett kamat nem köthető ki.

A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól hogya nincs a legfőbb szerv határozata arra vagy a legfőbb felvette azt, hogy az utólagos beszámolót, illetve az utolsó két évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamelyik gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízó könyvvizsgáló vizsgálja meg. A szavazati jogok 5 százalékával rendelkezik kisebbségi tulajdonosokat Ok és cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását az Európai Parlament uniós szintű jogalkotó hatáskört gyakorolhat a közjogi szervezetszabályozó eszközök nem jogszabálynak minősülnek

A szabadalmi oltalmat kizáró okok egyike a közrendbe ütközés.

Az indokolt többletmunka elvégzése a vállalkozót a vállalkozási szerződés alapján nem megillető jog

Költségvetési támogatás nyújtható jogszabály vagy egyedi döntés alapján.

A cselekvőképesség nem a jogi személyiség egyik fő kritériuma.

Moratórium fennállása alatt az adós végkielégítés fizetését nem köteles teljesíteni.

A gazdasági társaság jogutódlással történő megszűnésének módja, nem a felszámolási eljárás.

Közigazgatási hatósági döntés formái: végzés, határozat

A BTK. szerint a foglalkoztatástól eltiltás nem határozott idejű lehet

Joggal szembeni követelmények: közzétett, általános, ellentmondás-mentes, lehetséges követő (reális)

A szabadság mértéke nem a munkaszerződés kötelező tartalmi eleme.

A gazdasági társaságok bejegyzését a székhely szerint nem az illetékes közigazgatási bíróságok végzik.

A szerződés megszűnik a szolgáltatás szerződésszerű teljesítésével.

Közvetlen, vagy irányítás vaglagos feltételei: a másik vállalkozásban több mint 50%-ban van részvényünk, jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására, ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni.

Szövetkezet átalakulhat ZRT-vé

A versenytörvény szerint a vásárlás, igénybevételével egyéb feltételei nem számíthatnak jelentős információnak.

A bíróság az adós felszámolását közhírré tételel nem rendelheti el.

Szabálysértési elzárást nem csak a rendőr szabhat ki.

A hátrányos megkülönböztetés alapja lehet a nem, faj, vallás, és a nyelv alapján történő megkülönböztetés.

Európa tanács nem az EU unió intézménye.

Az alkotmánybíróság nem jogosult törvényalkotásra.

Európai Bíróság feladatai: Jogértelmezés, jogérvényesítés.

Foglaló dolog formájában nem adható

Az ingatlan tulajdonának kisajtítgatásához a miniszteri jóváhagyás nem szükséges.

Csődeljárás céljai: adós fizetőképességének helyreállítása.

A versenyfelügyeleti eljárás az ÁKR. hatálya alól kivett eljárás.

BTK szerinti büntetés: elzárás, pénzbüntetés.

A helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés nem a kormány feladata.

Gazdasági jog

1. előadás, A jog szerepe és célja

1. 1. Jogi alapfogalmak

Jog: Általánosan érvényes normaoszszesség, amely a társadalom minden tagjára kötelező. Az arra felruházott szervek által alkotott vagy szankcionált kikényszeríthető, általában kötelező „magatartásszabály”. **3 formája:** tiltás, parancs megengedés.

Jog: tárgyi jog (összes jogforrás) + **alanyi jog** (jogforrások tartalma – egyes személyeket megillető jogosultságok és kötelezettségek)

Jog, mint önálló társadalmi rendszer

- szabályozó, stabilizáló funkció
- alapvető emberi jogok biztosítása
- társadalmi konfliktusok feloldása
- társadalom alakítása

Jog, mint társadalmi-történelmi jelenség

- államhoz kötődik – társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza
- egyének és a közösség cselekvéseit alakítja
- gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség

Jog fejlődése:

1. írott jog
2. szokásjog
3. precedensjog

2 európai fejlődési irány:

- közös gyökér: **római jog**
- **angolszász jog** – precedens jog dominanciája
- **kontinentális jog** – írott jog dominanciája

Jog tagozódása/egységei

- **jogesalád:** hasonló/azonos jogrendszer o **jogrendszer:** adott területen érvényes és hatályos normák összessége ▪ **jogág:** egy egnemű területet felölő jogszabályok (különböző szakjogágak)
➔ **jogsabályok:** Jog konkrét megjelenési formája - **Általános érvényű**, mindenire kötelező magatartásszabály, melyet az **arra felhatalmazott állami szerv megalkotott** és **közrebocsátott**, és az érvényesülését akár **kényszerrel** is biztosítja. ➤ **kötetelményei:**
> általános – mindenire vonatkozik
> közzétett
> világos, egyértelmű
> ellentmondás-mentes
> lehetséges követelő (reális)
> stabilitással rendelkező (ne kelljen túl gyakran módosítani)
> a szabály és a hivatalos cselekvés közt egyezést mutat ▪ **jogi norma:** Jog legkisebb önálló egysége.

- **hipotézis** (tényállás, feltételezés) + **diszpozíció** (rendelkezés) + **jogkövetkezmény** (szankció, jutalom, egyéb joghatás) – nem feltétlenül szerepelnek egymás mellett
- **nem tipikus normák:** preamble₁, vélelem₂, fikció₃

¹ elméleti bevezetést, bevezető hivatkozásokat ad egy nagyobb törvénykönyvhöz, törvényhez, egyezményhez, szerződéshez (pl. alaptörvénynél)

² tényállást bizonyítottnak tekintünk, ameddig az ellenkezője nincsen bizonyítva

³ jogi tények tulajdonságait kiterjesztjük egy másik jogi tényre, aminél nem állna meg, hogy lehessen alkalmazni jogkövetkezményt

Jogalkotás: Jogalkotó hatáskörrel felruházott szerveknek az általános és absztrakt magatartásszabályok formájában megfogalmazandó jogi normák létrehozására irányuló tevékenysége.

- **Szakaszai** ○ **Előkészítés** ▪ kezdeményezés

- tervezet előkészítése

- tervezet véleményezése

- jogalkotó elé terjesztése

- **Kibocsátás** ▪ Elfogadás

- Aláírás

- **Kihirdetés, közzététele** (Magyar Közlöny, Határozatok Tára, Tárcaközlönyök, Speckó hivatalos lapok – cégeközlöny)

Jogforrások (ahonnan ered a jogszabály) csoportosítása

- **Belső/anyagi jogforrás** – a kibocsátó
- **Külső/alaki jogforrás** – jogforrás formája

Jogszabályok csoportosítása:

- **Anyagi jogszabály:** A tartalma – jogok, kötelezettségek definiálása
- **Alaki jogszabály:** Az eljárás, a jogszabály érvényesítésének módja.

Közjogi szervezeteket szabályozó eszközök

- **Normatív határozat:** testület adja ki ○ Országgyűlés, Kormány, Alkotmánybíróság, Minisztérium

- **Normatív utasítás:** egy személy adja ki ○ köztársasági elnök, miniszterelnök, OBH, alapvető jogok biztosa, MNB elnöke, ÁSZ elnöke, Polgármester, jegyző

Jogforrási hierarchia Általános helyzetben

Anyagi jogforrások

Országgyűlés

Alaki jogforrások

Rendkívüli- és szükségállapotban

Honvédelmi Tanács K

Alaptörvény – OGY kéviselők 2/3 Sarkal
lévő kéviselők 2/3

Törvény – egyszerű többség Törvényerejű
lehet, csak komcsik)

MNB elnöke

Országos szintű rendelet

Kormány

Miniszterelnök

Miniszter (nem minisztérium!)

Önkormányzat képviselő testülete

Helyi rendelet

1.Jelölje meg, hogy felszámolás kezdeményezésekor ki számára kötelező a jogi képviselet!

- adós
- végelszámoló
- hitelező

2.Jelölje meg, hogy bűncselekmény elkövetése esetén melyek minősülnek mellékbüntetésnek!

- közügyektől való eltiltás
- megrovás
- kényszergyógykezelés
- jóvátételi munka

3.Jelölje meg, hogy az ajándék főszabályként mikor követelhető vissza!

- tévedés esetén
- téves feltevés esetén
- ajándékozó létfenntartása veszélybe került

4.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek szabadalmi oltalmat kizáró okok!

- közrendbe ütközik
- emberi vagy állati kezelésre szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárás
- a társadalom gazdasági rendjét sérti
- emberi klónozásra irányul

5.Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011.évi CXII.törvény rendelkezései a közérdekű adatokra nem terjednek ki! **Hamis**

6. A kötelelem tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelemben kikötött adósi magatartás. **Igaz?**

7.A felszámolás elrendelését követően a hitelezők igényeiket - a jogszabályban meghatározott időn belül - kötelesek a felszámolónak bejelenteni. **Hamis?**

8.A vállalkozási szerződés esetében a megrendelőnek a létrehozott rendeltetésszerű használatra alkalmas művet nem kell átvennie, ha elégedetlen a vállalkozó teljesítésével. **Hamis**

9.Feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló. **Igaz**

10.Jelölje meg, hogy milyen jogokkal rendelkeznek a GDPR szerint azok a személyek, akiknek az adatait kezelik!

- átlátható tájékoztatáshoz való jog
- törléshez való jog
- hozzáférési jog
- adathordozáshoz való jog

11.Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek igazak a foglalóra! Kérdéses még

- írásbeliség nem kötelező
- mértékét a Ptk. nem határozza meg
- a bíróság mérsékelheti
- kötelező írásban rögzíteni
- kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja

12. A Btk. szerint tettesnek minősül a társtettes, a közvetett tettes és a felbujtó. **Hamis**

13. A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás hibája miatt is. **Hamis**

14.A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha a vagyonfelügyelővel szemben fennálló együttműködési kötelezettségét nem teljesíti. **Igaz?**

15.Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra!

- a bíróság végzéssel elrendelte a cégek felszámolását
- a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik
- eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén

16.Személyes adatok kezelése jogoszerű, ha az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges. **Igaz**

17.Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek!

- munkabér fizetése
- közműdíj
- végkielégítés fizetése

18.A szerződés csak semmisség esetén érvénytelen! **Hamis**

19.Jelölje meg, hogy melyek a Btk. szerinti intézkedések!

- pártfogó felügyelet
- vagyonelkobzás
- kiutasítás

20.A szerzői művet a jogi védelemhez nem kell nyilvántartásba venni, mert a törvény a szerző egyéni, eredeti szellemi tevékenységből eredő alkotást védi. **Igaz**

21.Jelölje meg, hogy milyen adatvédelmi jogérvényesítési lehetőségek állnak az érintettek rendelkezésére!

- hatósági vizsgálatot kezdeményez a NAIH-nál
- adatvédelmi biztoshoz fordul
- a felelős miniszterhez fordul beadvánnyal
- adatvédelmi pert indít

22.Egyéni vállalkozó ellen sem csődeljárásnak, sem felszámolási ejárásnak nincs helye!
Igaz

23.Az ajándékot az ajándékozó főszabályként visszakövetelheti.

24.Jelölje meg a szerződés megszüntetésének eseteit!

- kötelezettség nélküli megszűnésével
- kötelezettség késedelmeivel
- a szolgáltatás teljesítésével
- személyegyesüléssel
- hibás teljesítéssel

25.Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását!

- adós ellen csődeljárás indul
- adós szünetelést kért az egyezsgákötés érdekében
- adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt
- adós a csődegyezségen foglaltak ellenére nem teljesített

26.A bűncselekmény bűntettnek minősül vagy vétségnek. **Igaz**

27.Adós fizetésképtelenség esetén akkor kezdeményezheti a felszámolási eljárást, ha nem tud vagy nem akar csődeljárást kezdeményezni. **Igaz**

28.Jelölje meg, hogy mi jellemzi a know-how-t!

- vagyoni értéke van
- gyakorlatban felhasználható ismeret
- nem ruházható át másra
- korlátozottan hozzáférhető
- lajstromozni szükséges

29.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények közé!

- csődbűncselekmény
- a számvitel rendjének megsértése
- költségvetési csalás
- vesztegetés

30.Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit!

- felek megállapodásával
- bánatpénz adásával
- egyoldalú jognyilatkozattal
- bíróság által

31.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerzői jogon alapuló vagyoni jogok!

- visszavonás
- átdolgozás
- terjesztés
- kiállítás
- többszörözés

32.A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha az adós a csődegyezség ellenére nem fizetett. **Igaz**

33.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerződési jog alapelvei!

- visszterhesség véleme
- különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél
- együttműködési kötelezettség
- szerződések írásbelisége
- szerződési szabadság

34.Az előszerződést a szerződésre előírt alakban kell megírni. **Igaz**

35.Jelölje meg, hogy a csődeljárást milyen formában lehet kezdeményezni! (csak ADÓS kezdeményezheti)

- papír alapon írásban
- elektronikus nyomtatványon
- szóban

36.Ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik.

Hamis

37.Az uniós adatvédelmi rendelet (GDPR) elfogadását az adatgazdaság rohamos növekedése, különösen pedig az üzleti célú adathasznosítással összefüggő visszaélések indokolták. **Igaz?**

38.Jelölje meg a vállalkozási szerződés alapján a vállalkozót megillető jogokat!

- indokolt pótmunka elvégzése
- zálogjog
- indokolt többletmunka elvégzése
- vállalkozói díj

39. A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha a vagyonfelügyelővel szemben fennálló együttműködési kötelezettségét nem teljesíti. **Igaz?**

40.A szerzőt kizárolagos jog illeti meg a mű egészének vagy egy azonosítható részének bármilyen felhasználására. **Igaz?**

41.Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé!

- közérdekű munka
- közmunka
- halálbüntetés
- szabadságvesztés
- pénzbírság
- pénzbüntetés
- elzárás

42.A szabálysértési elzárás bármely szabálysértési ügyben eljáró szerv vagy hatóság által kiszabható. **Hamis**

(A szabálysértési elzárást csak bíróság szabhat ki)

43.A haszonbérleti szerződést hosszabb időre kötik, mint a bérleti szerződést! **Igaz**

44.Jelölje meg, hogy milyen feltétel teljesülése elégges ahhoz, hogy az adatkezelés jogoszerű legyen!

- az adatkezelés közérdekű feladat ellátásához szükséges
- az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél
- az érintett hozzájárulását adta a személyes adatai kezeléséhez
- az adatkezelés az adatkezelő gazdasági érdekében szükséges

45.Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását!

- adós szünetelést kért az egyezsgökötés érdekében
- adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt
- adós a csődegyezségben foglaltak ellenére nem teljesített

46.Jelölje meg, hogy a moratórium (=fizetési haladék) ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek!

- végkielégítés fizetése
- munkabér fizetése
- közműdj

47.Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit!

- adós követeléseit az esedékességekor behajtani (?) (adósnak nincsenek kötelezettségei, hanem a hitelezőknek vannak)
- évente közbenső mérleget készíteni
- hitelező igényeket nyilvántartásba venni

48.A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétszeresen köteles visszatéríteni. **Igaz**

49.Jelölje meg, hogy mely alábbi területek képezhetik a szerzői jog tárgyát!

- iparművészeti mű
- irodalmi mű
- formatervezési alkotás
- filmalkotás
- építészeti alkotás

50.Az adatvédelem jelentése túlmutat az adatok védelmén, valójában az adataianyok védelmére irányul. **Igaz**

51.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül felszámolást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik!

- felszámoló
- hitelező
- adós
- végelszámoló

52.Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek teljesülése esetén!

- 3 éven belül
- nem követelhető vissza
- 1 éven bel

- általános elévülési időn belül

53.Az “opt-in” elv lényege, hogy az adatkezelés megkezdéséhez nincs szükség az alany beleegyezésére, de az adatai bármikor kiszállhat. **Hamis**

54.Jelölje meg, hogy csődeljárást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetnek!

- bíróság
- **adós**
- felszámoló

55.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé!

- figyelmeztetés
- elköbzás
- pénzbüntetés
- **pénzbírság**
- elzárás
- közérdekű munka

56.Jelölje meg, hogy milyen kötelezettségei vannak az adatkezelőnek az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) szerint!

- adatregisztert kell az adatkezelési tevékenységről vezetni
- speciális esetekben az adatvédelmi tisztviselőt kell kijelölnie
- adatvédelmi hatásvizsgálatot kell végeznie

57.A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás hibája miatt is. **Igaz?**

58.Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! ??

- **adós a csődegyezségben foglaltak ellenére nem teljesített**
- adós szünetelést kért az egyezségkötés érdekében
- adós ellen csődeljárás indult

59.Semmis szerződés esetén a teljesítés még követelhető. **Hamis**

60.Jelölje meg, hogy mely vagy melyek jellemzik a kötbért!

- **kártalány funkciót tölt be**
- bánatpénzt jelent
- **kötbér után kamat kikötése semmis**
- bíróság nem mérsékelheti
- **írásban köthető ki**

61.Próbára vétel esetében a szerződés csak akkor hatályosul, ha a megtekintő erről nyilatkozik. **Hamis**

62.Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik, a követelések főszabályként 5 év alatt évülnek el. **Igaz**

63.Milyen szervezeti alrendszeri vannak a közigazgatási feladatoknak?

- Szövetkezeti

- Önkormányzati
- Államtól független
- Államigazgatási

64.A feladatkör azt mutatja meg, hogy a konkrét ügyben milyen típusú közigazgatási szerv járhat el. **Hamis**

65.Jelölje meg, hogy melyek a hatósági tevékenység alap fajtái

- Hatósági felügyelet
- Hatósági jogalkalmazás
- Hatósági szervezet
- Hatósági nyilvántartások vezetése
- Hatósági szakmai és szolgáltatói tevékenység

66.Az ügyfélre vonatkozó egyik alapelve a jogszerűség elve, azaz, hogy részrehajlás nélkül, jogosről járjon el. **Hamis**

67.Jelölje meg a kérelemre lefolytatandó jogorvoslati eljárásokat a közigazgatásban.

- Ügyészi felhívás
- Fellebbezés
- Felügyeleti eljárás
- Közigazgatási per

68.A hatósági bizonyítványt a hatóság az ügyfél kérelmére, a felhasználás céljának feltüntetésével adat igazolására ad ki. **Igaz**

69.Kapcsolódó eljárásról beszélünk, ha egy ügy elintézése érdekében az ügyfél több hatósággal is kapcsolatba kell, hogy lépjen. **Hamis**

70.Milyen eljárásban bírálhatja el a közigazgatási hatóság a kérelmet?

- Alap eljárásban
- **Teljes eljárásban**
- Rész eljárásban

71.Hatósági ügy, ha a hatóság a döntésével

- **Jogot,kötelezettséget állapít meg**
- Ítéletet hoz közigazgatási jogvitában
- **Jogsértést állapít meg**
- Nyilvántartást vezet

72.Ideiglenes intézkedést tehet az illetékes hatóság, ha az szükséges kár vagy veszély elhárításához. **Hamis**

73.A használati mintaoltalom valamely termék egészének vagy részének megjelenésére kérhető, amelyet magának a terméknek vagy díszítésének a külső jellegzetességei eredményeznek. **Hamis**

74.Csődeljárás nem kérhető pl akkor, ha adós ellen felszámolási eljárás indul. **Igaz**

75.Jelölje meg, hogy melyik igaz az alábbi állításokból!

- Az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél
- Az adatvédelem az adatalanyok védelmét jelenti
- Az adatfeldolgozó csak meghatározott célból végezhet adatkezelést
- Az adatkezelőnek kell bizonyítani a szabályok betartását, nem pedig a hatóságnak a szabálysértést

76.Jelölje meg a kötelemfakasztó jogi tényeket!

- Utaló magatartásból
- Egyoldalú jognyilatkozatból
- Érvénytelenségből
- Károkozásból
- Szerződésből

77.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések köze!

- Bizományi szerződés
- Megbízási szerződés
- Vállalkozási szerződés
- Fuvarozási szerződés

78.A csődeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezheti. **Hamis**

79.A szerződés érvénytelen, ha semmis vagy sikerrel megtámadható. **Igaz**

80.Jelölje meg a szabálysértés esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket!

- Elzárás
- Szabálysértési őrizet
- Elővezetés
- Rendbírság

81.A bűnösség megnyilvánulásának formái a szándékosság és a gondatlanság. **Igaz**

82.A jogosult követelését másra átruházhatja. **Igaz**

83.A szerzői jog az irodalom, a tudomány és a művészet körébe tartozó alkotások létrehozásának, felhasználásának sajátos szabályait foglalja magában. **Igaz**

84.A felszámolás elrendeléséig az adós és a hitelező egyetértése esetén szünetelés kérhető. **Igaz**

85.Az adatvédelem jelentése megegyezik az adatok védelmével. **Hamis**

86.Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra!

- eredménytelen hiánypótási felhívás esetén
- a bíróság végzéssel elrendelte a cégek felszámolását
- a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik

87.A szerződés szóban, írásban vagy ráutaló magatartással jön létre. **Igaz**

88.A felszámolási eljárásban adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti. **Hamis**

89.Jelölje meg, hogy a vállalkozó hogyan köteles a tevékenység végzésének feltételeit megszervezni!

- biztosítania kell a tevékenység gazdaságos elvégzését
- **biztosítania kell a tevékenység biztonságos befejezését**
- biztosítani kell a tevékenység szakszerű elvégzését
- biztosítani kell a határidőre történő befejezését

90.A munkavégzés kezdete - ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik - a munkaszerződés megkötését követő munkanap. **Igaz**

91.Közigazgatási ügyben jogorvoslati eljárást az ügyfél nem kezdeményezhet, azt minden esetben a hatóság hivatalból folytatja le. **Igaz**

92.A teljesülés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétszeresen köteles visszatéríteni. **Igaz**

93.Bűntett az a szándékusan elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el. **Igaz**

94.Jelölje meg, hogy mire irányulhat a kötelem!

- **tevékenységtől való tartózkodásra**
- erkölcsi normák érvényesítésére
- **tevékenységre**
- **dolog átadására**

95.A közigazgatási hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja. **Igaz**

96.Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható. **Igaz**

97.Az Állami Számvevőszék ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadást. **Igaz**

98.Jelölje meg, melyek a munkavállalót megillető jogok!

- **szabadság**
- **együttműködés munkatársaival**
- személyes munkavégzés
- **munkaképes állapotban megjelenés**
- **biztonságos munkakörnyezet**

99.Jelölje meg, hogy mikor indulhat versenyfelügyeleti eljárás!

- **kérelemre**
- **hivatalból**
- **panaszra**
- **feljelentésre**
- **bejelentésre**

100.A munkarend alatt a munkaidő beosztását értjük. **Igaz**

101.Jelölje meg, a közigazgatási eljárásban ki az ügyfél!

- akinek (amelynek) jogát, jogos érdekét vagy jogi helyzetét az ügy érinti
- akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak
- akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz

102.A felszámolási eljárás 3 szakaszból áll: a felszámolási eljárás, a felszámolás és a bírósági szakaszokból. **Hamis**

103.Az államháztartás ellenőrzésének célja az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása. **Igaz**

104.A Gazdasági Versenyhivatalnál automatikusan megindul a versenyfelügyeleti eljárás. **Hamis?**

105. Szabályosítási büntetésnek minősül az elzárás, a pénzbüntetés és a közmunka. **Igaz**

106.Az egyezségi tárgyalás során a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet és a hitelezők megállapodhatnak:

- a felszámoló személyéről
- a kielégítések módjáról és arányáról
- a teljesítési határidő módosításáról
- a kielégítés sorrendjéről

107.Jelölje meg, hogy amennyiben a tulajdonátruházó szerződéseket

- adásvételi
- ajándékozási
- bizományosi
- csere

108.Jelölje meg, hogy mely hatósági eljárások nem tartoznak az Ákr. hatálya alá!

- versenyfelügyeleti eljárás
- hatósági bizonyítvány kiadása
- adó-, ill. vámigazgatási eljárás
- anyakkönyvvézetési eljárás
- szabályosítási eljárás

109.Közérdekű munka kiszabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható. **Igaz**

110.Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése!

- a NAV és a helyi önkormányzatok adóztatási és egyéb bevételszerző tevékenységére
- a központi költségvetésből gazdálkodó szervezetekre (intézményekre)
- a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadásra
- az MNB gazdálkodására

111.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a közvetlen irányítás vagylagos feltételei!

Ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen

- a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint 50%-val rendelkezik
- jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására
- ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni

112.Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony!

- jogviszonyváltással
- közös megegyezéssel (munkaviszony negszüntetése)
- munkavállaló halála esetén igaz
- felmondással (munkaviszony negszüntetése)

113.Jelölje meg, melyek a szabadalmi oltalom korlátjai!

- találmánybitorlás
- előhasználati jog
- szabadalombitorlás
- tranzitáru
- továbbhasználati jog

114.Jelölje meg, melyek a szerzői jogvédelem személyhez fűződő jogai!

- visszavonás joga
- nyilvánosságra hozatal joga
- hasznosítás joga
- a mű egységének védelme (integritás)
- felhasználás joga

115.Csődeljárást a felszámoló és a hitelezők is kezdeményezhetik! **Hamis**

116.A hatóság az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági bizonítványt ad ki, amely közokiratnak minősül. **Hamis**

117.Jelölje meg, hogy mikor végleges a közigazgatási hatóság döntése!

- ha a fellebbezés megengedett, de lemondta a fellebbezésről???
- az ügyfél a fellebbezésről lemondott
- ha a közigazgatási hatóság közölte az érintettekkel a döntését
- ha azt a hatóság már nem változtatja meg
- ha a fellebbezésre rendelkezésre álló határidő eltelt úgy, hogy nem fellebbezték

118.Jelölje meg, hogyan kerülhet sor a munkaviszony megszüntetésére!

- munkáltató jogutód nélküli megszünésével
- közös megegyezéssel
- munkavállaló halála esetén
- azonnali felmondással

119.A GVH feladatai hatékonyabb, eredményesebb ellátása érdekében ágazati vizsgálatot és piackutatást végez! **Igaz**

120. Főszabály szerint minden az ügyfél kérelmére induló közigazgatási eljárás sommás eljárásként vagy automatikus döntéshozatali eljárásként indul. **Igaz**

121. Jelölje meg, hogy milyen esetei vannak a vállalkozások összefonódásának!

- fúzió
- beolvadás
- kooperáció??
- irányításszerzés

122. A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon. **Igaz**

123. Jelölje meg az államháztartás alapelveit!

- Részletesség
- Nyilvánosság
- Éves költségvetés alapján történő gazdálkodás
- teljesség
- valódiság
- egységeség

124. Funkcióját tekintve mind a jogorvoslati, mind a végrehajtási eljárás csak esetleges szakasza a közigazgatási hatósági eljárásnak. **Igaz?**

125. Jelölje meg az önkormányzat feladatkörébe tartozó funkciókat!

- Önkormányzati jelképek alkotása
- Törvény módosításának kezdeményezése az országgyűlésben
- A helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés
- Érdek képviseleti szövetség létrehozása

126. Az államháztartás úgy is megfogalmazható, mint a közfeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere. **Igaz**

127. Melyik igaz és melyik nem a jogi személy szétválására!

- A jogi személy szétválása különválás vagy kiválás útján is történhet
- Kiválás esetén a jogi személy megszűnik
- Különválás esetén a jogi személy fennmarad
- **Kiválás esetén a jogi személy vagyonának egy része a kiválással létrejövő jogi személyre mint jogutódra száll át**

128. Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában és annak befejezését követően is korlátozás nélkül betekinthet az eljárás során keletkezett összes iratba. **Hamis**

129. A rendeletek és az irányelvek jelentik az EU elsődleges jogforrását, a határozatok és az ajánlások a másodlagos (származékos) jogforrásokat. **Hamis**

130. Csődeljárás esetén az egyezségi javaslat megismerhetőségét a hitelezők számára a tárgyalás időpontját megelőzően biztosítani kell. **Igaz**

131. Jelölje meg, hogy mely gazdálkodó szervezet alapítását kell a cégbíróságnál bejelenteni.

- Egyéni cég
- Szövetkezet
- Egyéni vállalkozás

132. A tilos önhatalom ellen a birtokos - a birtok megvédéséhez szükséges mértékben - önhatalommal is felléphet. **Igaz**

133. Egyéni céget bármely természletes személy alakíthat. **Hamis**
Csak a nyilvántartásban szereplő

134. A kényszertörlési eljárás megindítását a cégbíróság rendeli el. **Igaz**

135. Jelölje meg, hogy mely alábbi jellemzők képezhetik a hátrányos megkülönböztetés alapjait!

- Nem
- Vallás
- Faj
- Nyelv

136. Jelölje meg, hogy milyen módon szűnhet meg jogutódlással a gazdasági társaság!

- Egyesüléssel
- Társasági forma váltással
- Felszámolási eljárással
- Szétválással
- Végfelszámolási eljárással

137. Jelölje meg az EU tagországainak számát!

- 20
- 25
- 28

138. A Kft esetében a jogszabály nem határozza meg a legkisebb alapítói vagyon nagyságát. **Hamis**

139. Az anyagi jogforrás a jogalkotó szervet jelöli, az alaki jogforrás a jog megjelenési formája (pl. Törvény) **Igaz**

140. Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást!

- Gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja
- Kiskorú személy
- Egyéni cég tagja
- Akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik, amíg az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül
- Magyar állampolgár

141. A munkaidő a munkaviszonyból eredő munkavégzési kötelezettség időbeli kerete, azaz a munkaszerződés szerint a munkavállaló mennyi idő alatt köteles munkát végezni, illetve a munkáltató rendelkezésre állni. **Igaz**

142. Költségvetési támogatás támogatási döntés alapján, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül nyújtható. **Igaz**

143. A felszámolási eljárásban adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti. **Hamis**

144. Jelölje meg, melyek a bérbeadó jogai!

- **Ellenőrizheti a bérlelt doleg használatát**
- **Bérleti szerződés felmondásának joga, amennyiben nem fizetnek bérleti díjat**
- **Fegyelmezési jog**
- **Zalogjog a bérleti díj és a költségek erejéig**

145. Mivel az egyéni cég csak a vagyonával felel a kötelezettségeiért, egyéni cég tagja más társaság korlátlanul felelős tagja is lehet. **Igaz?**

146. A kormány a végrehajtó hatalom általános szerve. **Igaz**

147. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból a köztársasági elnökre melyik igaz!

- **Magyarország államföje**
- **Az országgyűlés választja**
- **Kinevezí a miniszterelnököt**
- **Törvényeket alkothat**

148. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges mentességet kapni a versenykorlátozó megállapodások alól!

- Törvényi mentesség alapján
- Cégbírósági határozattal
- Csoportmentesség alapján
- Egyedi mentesség alapján

149. Normatív határozatot az országgyűlés, normatív utasítást a miniszterelnök hozhat. **Igaz**

150. Jelölje meg, hogy melyik a csődeljárás kezdő időpontja!

- **A csődeljárás elrendeléséről szóló végzés közzétételének napja**
- A csődeljárás elrendeléséről szóló ítélet közzétételének napja
- A hitelezőknek küldött értesítés napja

151. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelemhez többek között mit kell csatolni!

- **Adós hitelezőinek névsorát**
- Adóbevallást
- **Tagok előzetes egyetértését biztosító okiratot**

152. A közigazgatási hatósági ügy intéséből kizárt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos megítélése vagy akinek a jogát az ügy közvetlenül érinti. **Igaz**

154. A részvénytársaság az egyetlen gazdasági társaság, amely a társasági jogokról értékpapírt jogosult és köteles kiállítani. **Hamis**

155. Melyek minősülnek büntethetőséget kizáró oknak.

- Tévedés
- Gyermekkor
- Feledékenység
- Kóros elmeállapot

156. Milyen személyeket határoz meg a polgári törvénykönyv!

- Jogi személy
- Jogképességgel felruházott nem jogi személy
- Állam
- Természletes személy
- Nem jogképes személy
- Költségvetési személy
- Cselekvőképes személy

157. Jelölje meg a közkereseti társaság legfőbb szerveit!

- Igazgató tanács
- Ügyvezetés
- Igazgatóság
- A tagok gyűlése

158. Jelölje meg, hogy melyek igazak a foglalóra!

- A bíróság mérsékeltetheti
- Kötelező írásban rögzíteni
- Írásbeliség nem kötelező
- Kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja
- Mértékét a Ptk. Nem határozza meg

159. Jelölje meg a kötelemkeletkező jogi tényeket!

- Érvénytelenségből
- Szerződésből
- Károkozásból
- Utaló magatartásból
- Egyoldalú jognyilatkozatból

160. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mit tehet a korlátozottan cselekvőképes személy a törvényes képviselőjének közreműködése nélkül!

- mindenféle szerződést köthet, de csak írásban
- Akár nagyobb ajándékot is elfogadhat
- Akár nagyobb ajándékot is adhat
- Rendelkezhet a munkájával szerzett jövedelmével
- Hétköznapi életvitelhez tartozó szerződéseket köthet
- Tehet olyan jognyilatkozatot, amire a törvény felhatalmazza

161. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges a szerzői alkotás szabad felhasználása!

- Iskolai felhasználás
- Rendezvényen történő felhasználás
- Tömegtájékoztatás
- Sokszorosítás

- Idézés

162. Jelölje meg, melyek az EU legfontosabb pénzügyi intézményei!

- Európai beruházási bank
- Európai Számvérvőszék
- Világbank
- Európai központi bank

163. Jelölje meg, milyen esetekben kerülhet sor a közigazgatási hatósági ügy soron kívüli intézésére!

- Ha a hatóság érdeke megkívánja
- Ha a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedéseket rendelt el
- Ha az életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja
- Ha az ügyfél érdeke megkívánja
- Ha a kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége indokolja

164. Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabálynak!

- Miniszteri rendelet
- Minisztériumi rendelet
- Kormányrendelet
- Törvény

165. Jelölje meg, melyek nem része a tiszteességtelen verseny tilalmának!

- Jellegbitorlás
- Gazdasági erőfölény szerzése
- A versenyhivatal eljárása
- Bojkott felhívás
- Hírnévröntás

166. A jogszabály mindenkor a kihirdetésétől hatályos. **Hamis**

167. Az országgyűlés mindenkor határozatképes, ha az ülésen az országgyűlési képviselők több mint a fele jelen van. **Igaz**

168. Jelölje meg, hogy milyen kritériumok jellemeznek kötelezően minden gazdasági társaságot!

- Jogi személyisége
- A tagok meghatározhatják közösen, hogy mely tagok részesedjenek a nyereségből, ill. Mely tagok viseljék a veszteséget
- A gazdasági társaságnak rendelkeznie kell az ügyvezetését és képviseletét ellátó állandó szervezettel
- A gazdasági társaság célja az üzletszerűen közös gazdasági tevékenység folytatása
- A tagoktól elkülönült vagyon

169. A Btk. szerint a foglalkozástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy végleges hatályú. **Igaz**

170. Jelölje meg, hogy mik az antitrust jog (verseny korlátozások) területei!

- Gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma
- Tiszteességtelen verseny tilalma

- Gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalma
- Vállalkozások összefonódásának ellenőrzése
- Az üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma

171. Jelölje meg, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet.

- Semmit
- Arányos árleszállítást
- Szerződési elállást
- Kijavítást
- Kicserélést

172. A gazdasági társaságok alapító okirata lehet alapszabály, társasági szerződés és létesítő okirat. **Igaz**

173. Jelölje meg, hogy melyek igazak a kormányra!

- A közigazgatás legfőbb szerve
- Az országgyűlésnek felel
- A végrehajtó hatalom általános szerve

174. A károsultat kárenyhítési kötelezettség terheli. **Igaz**

175. A jog gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség, amely a társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza, és az egyének és a közösség cselekvéseit alakítja. **Igaz**

176. Munkaviszony létesítésekor a próbaidőt mindig ki kell kötni. **Hamis**

177. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely igaz!

- A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, ha elégedetlenek a társaság ügyvezetésével, hogy mentse fel az ügyvezetést a tevékenységének végzése alól
- A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvette azt, hogy az utolsó beszámolót, illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg
- A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását

178. Becsületsértés: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás. **Igaz**

179. Jelölje meg, hogy az ingatlan elbirtoklási idejére melyik igaz!

- 5 év
- 10 év
- 15 év

180. A felügyelőbizottság fő feladata a jogi személy képviselete. **Hamis**

181. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervekből állhat a kft!

- taggyűlés
- felügyelő bizottság
- ügyvezetés
- közgyűlés
- igazgatóság

182. A jogi norma a jog legkisebb önállóan értelmezhető egysége. **Igaz**

183. A költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik az adócsalás, a költségvetési csalás és a jövedékkel való visszaélés elősegítése is. **Igaz**

184. Származékos tulajdonszerzésnek minősül a csere, az öröklés, vagy az adás-vétel útján történő szerzés is. **Igaz**

185. Jelölje meg, hogy csődeljárás esetén a bíróság kit rendel el.

- felszámolót (őt tuti nem)
- végelszámolót
- **vagyonfelügyelőt**

186. A cégbíróság feladatai közé tartozik a kisebbségi jogok gyakorlását biztosító kérelmek elbírálása és a közhasznúvá minősítés is. **Igaz**

187. A kötelem a relatív szerkezetű polgári jogviszonyok gyűjtő elnevezése. **Igaz**

188. A részvénytársaság ügyvezetését az ügyvezető látja el. **Hamis**

189. Jelölje meg, a jogi személy jogutótlással történő megszűnésének eseteit!

- **különválás**
- **összeolvadás**
- **beolvadás**

190. Bűntett az a gondatlanságból elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény 2 évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el. **Hamis**

191. Az alkotmánybíróság ítéettel dönt. **Hamis**

192. A munkaviszony kezdete - ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik - a munkaszerződés megkötését követő munkanap. **Igaz**

193. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok!

- **munkavállaló utasítása**
- **munkavállaló figyelmeztetése**
- **munkavállaló foglalkoztatása**
- **munkabér fizetése**
- **biztonságos munkakörülmények biztosítása**

194. A megkötött munkaszerződés nem más, mint a munkaviszony létrehozására irányuló jogügylet, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával jön létre. **Igaz**

195.Jelölje meg, hogy az alább felsoroltak közül melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon!

- Alkotmánybíróság
- Kúria
- Ítélezőtáblák
- közigazgatási és munkaügyi bíróságok
- megyei törvényszékek
- járási bíróságok

196.Jelölje meg, hogy mi alapján indulhat szabálysértési eljárás!

- bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján
- szabálysértési hatóság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján
- helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés esetén
- feljelentés alapján

197.Az iparjogvédelem nem biztosít kizárolagos jogokat az oltalom tárgyának hasznosítására, használatára. **Hamis**

198.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek jellemzők a gazdasági társaságokra!

- állami elismerés
- tulajdonos(ok) teljes felelőssége
- célrarendeltség
- alapítóktól, tulajdonosuktól elkülönült vagyon
- korlátozott cselekvőképesség
- állandó szervezet

199.Szándékossal követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában. **Hamis**

200.A felmondást mindenkit fél (munkavállaló és munkáltató) köteles megindokolni. **Hamis**

201.Ha a felszámolást a hitelező kezdeményezi, jogi képviselet kötelező. **Igaz?**
(Csődeljárás kezdeményezése esetén jogi képviselet kötelező)

202.Kik kérvényezhetik a holtnak nyilvánítást?

- ügyész
- az eltűnt személy közeléi hozzátartozója
- bárki, aki úgy tudja, hogy az adott személy meghalt
- gyámhatóság
- bíróság

203.Milyen típusú részvényeket bocsáthat ki egy részvénytársaság?

- elsőbbségi részvény
- kamatozó részvény
- dolgozói részvény
- főrészvény
- másodlagos részvény
- törzsrészvény

204. A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre.

205.Ha a csődeljárás során az egyezség nem jön létre, a bíróság a csődeljárást megszűnteti, az adós fizetésképtelenségét hivatalból állapítja meg és elrendeli az adós felszámolását. **Igaz**

206.Csődeljárás nem kérhető például akkor, ha az adós ellen felszámolási eljárás indult. **Igaz**

207.Szabálysértést valósít meg nem csak a szándékos elkövetés, hanem a gondatlan elkövetés is. **Igaz**

208.csődeljárást követően a cég jogutód nélkül megszűnik. **Hamis**

209.A fizetési haladék célja a csödvagyón megőrzése a hitelezőkkel történő egyezség érdekében. **Igaz**

210.A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés. **Igaz**

211.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek az iparjogvédelem területei.

- **találmányok**
- **használati mintaoltalom**
- **árujelzők**

212.A büntetőjogi felelősség differenciálásának elve szerint a szankciók súlya és szikra az elkövetett bűncselekmény arányban álljon. **Igaz**

213.Ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú – és az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható-, büntetés helyett figyelmeztetés alkalmazható, amely a hatóság rosszallását kifejező, nevelő jellegű intézkedés. **Igaz**

214.Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé!

- **Közvetítői szerződés**
- **Bizományi szerződés**

215.A bérleti szerzőést nem kötelező, míg a haszonbérleti szerzőést kötelező írásban megkötni. **Igaz**

216.Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható. **Igaz**

217.A btk. szerint részesnek minősül a felbujtó és a bűnsegéd. **Igaz**

218.A szomszédos jogok védelme védelme azokra vonatkozik, akiknek a tevékenysége a szerzői mű felhasználása érdekében történik. **Igaz**

219.Az ajándékot az ajándékozó főkönyv szerint visszakövetelheti. **Hamis**

220.A hatályos büntetőjogunk szankciórendszerét a jogkövetkezmények kettőssége jellemzi, mivel a törvény a büntetések és intézkedések alkalmazását teszi lehetővé. **Igaz**

221.A közérdekű munkát az elítélt díjazás ellenében végzi. **Hamis**

222.Jelölje meg a szerződés megtámadásának okait.

- tévedés
- megtévesztés
- feltűnő értékaránytalanság

223.Jelölje meg a csődeljárás célját! Az **adós fizetőképességének helyreállítása**

224.Akkor nyújtható be az adós felszámolása iránti kérelem, ha a követelés összege meghaladja a jogszabályban meghatározott értékhatárt. **Igaz**

225.Jelölje meg, hogy milyen jogintézményeket nevez meg a ptk. a szerződés megerősítésére.

- foglaló
- kötbér

226.Jelölje meg a szerződésszegés eseteit!

- kötelezettségi késedelme
- jogosult átvételi késedelme
- hibás teljesítés
- teljesítés megtagadása
- teljesítés lehetetlenné válása

227.A btk. szerint a foglalkoztatástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy végleges eltiltás. **Igaz**

Megjegyzések:

A bűncselekmény bűntett vagy vétség. Bűntett az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyre e törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli, minden más bűncselekmény vétség.

Állami Számvevőszék törvényben meghatározott feladatkörben ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtását, az államháztartás gazdálkodását, az államháztartásból származó források felhasználását és a nemzeti vagy kezelését

ákr hatálya alá nem tartozik a szabálysértés, választási, népszavazási, vámigazgatási, állampolgársági, versenyfelügyeleti eljárás

szabadalmi kizárá ok: közrendbe ütközik, emberi klónozás, emberi v. állati test kezelése

Ki kezdeményezhet felszámolási eljárást?

1. a hitelező,

GAZDASÁGI JOG 2019 (GAZDINFO)

1. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Ha a csődeljárás során az egyezség nem jön létre, a bíróság a csődeljárást megszünteti, az adós fizetésképtelenségét hivatalból állapítja meg és elrendeli az adós felszámolását.

IGAZ

2. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A csődeljárást a felszámoló és a hitelezők is kezdeményezhetik!

HAMIS

3. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Csődeljárás kezdeményezése esetén jogi képviselet nem kötelező.

HAMIS

4. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A szabálysértési elzárást csak bíróság szabhat ki.

IGAZ

5. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Csődeljárás nem kérhető például akkor, ha adós ellen felszámolási eljárás indult.

IGAZ

6. Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a szerzői jogvédelem személyéhez fűződő jogai! ()

a. nyilvánosságra hozatal joga	IGAZ
b. felhasználás joga	IGAZ
c. hasznosítás joga	HAMIS
d. visszavonás joga	IGAZ
e. a mű egységének védelme (integritás)	IGAZ

7. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek szabadalmi oltalmat kizáró okok! ()

a. közrendbe ütközik	IGAZ
b. a társadalmi gazdasági rendkét sérti	HAMIS
c. emberi klónozásra irányul	IGAZ
d. állati test kezelésére szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárás	IGAZ

8. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! ()

Szabálysértést valósít meg nem csak a szándékos elkövetés, hanem a gondatlan elkövetés is.

IGAZ

9. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

Csődeljárást esetén a bíróság felszámolót rendel ki.

HAMIS

10. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! ()

A csődeljárást követően a cégt jogutód nélkül megszűnik.

HAMIS

11. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A fizetési haladék célja a csődvagyon megőrzése a hitelezőkkel történő egyezség érdekében.

IGAZ

12. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

Egyéni vállalkozó ellen sem csődeljárásnak, sem felszámolási eljárásnak nincs helye.

IGAZ

13. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A védjegy grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés.

IGAZ

14. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges a szerzői alkotás szabad felhasználása! (✓)

- a. **idézés** **IGAZ**
- b. **tömegtájékoztatás** **IGAZ**
- c. **sokszorosítás** **HAMIS**
- d. **iskolai felhasználás** **IGAZ**
- e. **rendezvényen történő felhasználás** **HAMIS**

15. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek az iparjogvédelem területei! (✓)

- a. **találmányok (szabadalom)** **IGAZ**
- b. **sui generis adatbázisok** **HAMIS**
- c. **használati mintaoltalom** **IGAZ**
- d. **állatfajták** **HAMIS**
- e. **árujelzők** **IGAZ**
- f. **növényfajták** **HAMIS**

16. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A büntetőjogi felelősség differenciálásának elve szerint a szankciók súlya és szigora az elkövetett bűncselekménnyel arányban álljon.

IGAZ

17. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé! (✓)

- a. **elzárás** **IGAZ**
- b. **pénzbüntetés** **IGAZ**
- c. **pénzbírság** **HAMIS**

18. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú- és az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható-, büntetés helyett figyelmeztetés alkalmazható, amely a hatóság rosszallását kifejező, nevelő jellegű intézkedés.

IGAZ

19. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé! (✓)

- a. **közvetítői szerződés** **IGAZ**
- b. **fuvarozási szerződés** **HAMIS**
- c. **vállalkozási szerződés** **HAMIS**

20. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek tartoznak a Btk. szerinti büntetések közé! (✓)

- a. halálbüntetés HAMIS
- b. szabadságvesztés IGAZ
- c. közmunka HAMIS
- d. közérdekű munka IGAZ

21. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelemhez többek között mit kell csatolni! (✓)

- a. a tagok előzetes egyetértését biztosító okiratot IGAZ
- b. adóbevallást HAMIS
- c. adós hitelezőinek névsorát IGAZ

22. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé! (✓)

- a. közvetítői szerződés HAMIS
- b. fuvarozási szerződés IGAZ
- c. vállalkozási szerződés IGAZ

23. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bűncselekmény bűntettnek minősül vagy vétségnek.

IGAZ

24. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon.

IGAZ

25. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

Bűntett az a szándékossal elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.

IGAZ

26. Jelölje meg a kötelemeketető jogi tényeket! (✓)

- a. szerződésből IGAZ
- b. utaló magatartásból IGAZ
- c. károkozásból IGAZ
- d. egyoldalú jognyilatkozatból IGAZ
- e. Érvénytelenségből HAMIS

27. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bérleti szerzőést nem kötelező, míg a haszonbérleti szerzőést kötelező írásban megkötni.

IGAZ

28. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé! (✓)

- a. közvetítői szerződés IGAZ
- b. fuvarozási szerződés HAMIS
- c. vállalkozási szerződés HAMIS
- d. bizományi szerződés IGAZ

29. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható.

IGAZ

30. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A haszonbérleti szerződést hosszabb időre kötik, mint a bérleti szerződést.

IGAZ

31. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Btk. szerint részesnek minősül a felbujtó és a búnsegéd.

IGAZ

32. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerzői művet a jogi védelemhez nem kell nyilvántartásba venni, mert a törvény a szerző egyéni, eredeti szellemi tevékenységből eredő alkotást védi.

IGAZ

33. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szomszédos jogok védelme azokra vonatkozik, akiknek a tevékenysége a szerzői mű felhasználása érdekében történik.

IGAZ

34. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ajándékot az ajándékozó főszabályként visszakövetelheti.

HAMIS

35. Igaz vagy Hamis? (✓)

A hatályos büntetőjogunk szankciórendszerét a jogkövetkezmények kettőssége jellemzi, mivel a törvény büntetések és intézkedések alkalmazását teszi lehetővé.

IGAZ

36. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bűnösség megnyilvánulási formái a szándékosság és a gondatlanság.

IGAZ

37. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A közérdekű munkát az elítélt díjazás ellenében végzi.

HAMIS

38. Jelölje, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet! (✓)

a. **kijavítást** **IGAZ**

b. **kicserélést** **IGAZ**

c. **arányos árleszállítást** **IGAZ**

d. **szerződéstől elállhat** **IGAZ**

e. **Semmit** **HAMIS**

39. Jelölje meg a szerződés megtámadásának okait! (✓)

a. **tévedés** **IGAZ**

b. **megtévesztés** **IGAZ**

c. **feltűnő értékaránytalanság** **IGAZ**

d. **jogszabályba ütközés** **HAMIS**

40. Jelölje meg, hogy a csődeljárást milyen formában lehet kezdeményezni! (✓)

a. szóban	HAMIS
b. papír alapon írásban	HAMIS
c. elektronikus nyomtatványban	IGAZ

41. Jelölje meg a csődeljárás célját! (✓)

a. az adós felszámolása	HAMIS
b. az adós fizetőképességének helyreállítása	IGAZ
c. az adós tevékenységének megszüntetése	HAMIS

42. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Akkor nyújtható be az adós felszámolás iránti kérelem, ha a követelés összege meghaladja a jogszabályban meghatározott értékhatárt.

IGAZ

43. Jelölje meg, hogy mire irányul a kötelem! (✓)

a. dolog átadására	IGAZ
b. tevékenységre	IGAZ
c. tevékenységtől való tartózkodásra	IGAZ
d. erkölcsi normák érvényesítésére	HAMIS

44. Jelölje meg, hogy milyen jogintézményeket nevez meg a Ptk. a szerződés megerősítésére! (✓)

a. kikötése	HAMIS
b. kezesség	HAMIS
c. foglaló	IGAZ
d. kötbér	IGAZ
e. előleg	HAMIS

45. Jelölje meg a szerződésszegés eseteit! (✓)

a. kötelezettségi késedelme	IGAZ
b. jogosult átvételi késedelme	IGAZ
c. hibás teljesítés	IGAZ
d. teljesítés megtagadása	IGAZ
e. teljesítés lehetetlenné válása	IGAZ

46. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Btk. szerint a foglalkozástól eltiltás lehet határozott idejű, vagy véleges hatályú.

IGAZ

47. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Adós fizetésképtelensége esetén akkor kezdeményezheti a felszámolási eljárást, ha nem tud vagy nem akar csődeljárást kezdeményezni.

IGAZ

48. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha a végrehajtás eredménytelen volt.

IGAZ

49. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A szerződés érvénytelen, ha semmis vagy sikерrel megtámadták.

IGAZ

50. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felszámolás elrendeléséig az adós és a hitelező egyetértése esetén szünetelés kérhető.

IGAZ

51. Jelölje meg az alábbi állításokból, az ingatlan elbirtoklási idejére melyik igaz? (✓)

15 év   IGAZ

5 év   HAMIS

10 év   HAMIS

52. Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képzik a gazdasági társaság szerveit! (?)

könyvvizsgáló   IGAZ

felügyelő bizottság   IGAZ

társaság tagjainak gyűlése   IGAZ

munkavállalók érdekképviseleti szerve   HAMIS

ügyvezetés   IGAZ

53. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Becsületsértés: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás.

IGAZ

54. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mi befolyásolja az ember cselekvőképességét a jog szerint! (✓)

kor   IGAZ

gondnok nyilatkozata   HAMIS

mentális állapot   IGAZ

állampolgárság megléte   HAMIS

törvényes képviselő nyilatkozata   IGAZ

55. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A gazdasági társaságok alapító okirata lehet alapszabály társasági szerződés és létesítő okirat.

IGAZ

56. Jelölje meg, hogy mire irányulhatnak az atipikus munkaserződések! (✓)

távmunka   IGAZ

vállalkozói munkavégzés   HAMIS

bedolgozói munkaviszony   IGAZ

bizományosi munka   HAMIS

munkaerő-kölcsönzés   IGAZ

57. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, vagy a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre.

IGAZ

58. Jelölje meg az állam jogalanyiságára vonatkozó igaz állításokat! (?)

- a. **az államot a polgári jogi jogviszonyokban az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter képviseli.** **HAMIS**
- b. **az állam a polgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt** **IGAZ**
- c. **az állam egyszerre lehet közjogi és magánjogi jogalany** **IGAZ**

59. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A törvényeket arab számmal jelöljük, míg a rendeleteket római számmal kell jelölni.

HAMIS

60. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A cég székhelye, telephelye és fióktelepe olyan ingatlan lehet, amely a cég tulajdonát képezi, vagy amelynek használatára jogosult.

IGAZ

61. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?)

A munkarend alatt a munkavállaló beosztását értjük.

IGAZ

62. Jelölje meg, hogy az alábbi jogi személyek közül melyek azok a gazdasági társaságok, amelyeket a hatályos

Ptk. szerint alapítani lehet! (✓)

közkereseti társaság **IGAZ**

közös vállalat **HAMIS**

részvénytársaság **IGAZ**

korlátolt felelősségű társaság **IGAZ**

közkereseti társaság **IGAZ**

szövetkezet **IGAZ**

63. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Mivel az egyéni cég csak a vagyonával felel a kötelezettségeiért, egyéni cég tagja más társaság korlátlanul felelős tagja is lehet

HAMIS

64. Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek tartoznak a jogszabályok megismerését szolgáló hivatalos

lapok közé! (✓)

Nemzeti Jogszabálytár **HAMIS**

Jogi Fórum **HAMIS**

Tárcaközlöny **HAMIS**

Magyar Közlöny **IGAZ**

Jogtár **HAMIS**

65. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A jogi személy határozott vagy határozatlan időre jöhet létre.

IGAZ

66. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. (✓)

A törvényességi felügyeleti eljárásban a jogi személy belső viszonyaiban keletkezett jogszármányosító tények vizsgálatát végzi a bíróság.

IGAZ

67. Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy létesítésére! (✓)

jogi személy szabadon létesíthető **IGAZ**

a jogi személy a létesítő okirat tagok általi elfogadásával jön létre **HAMIS**

a jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre **IGAZ**

jogi személy csak határozatlan időre jöhet létre **HAMIS**

68. Jelölje meg, hogy milyen típusú részvényeket bocsáthat ki egy részvénytársaság! (✓)

elsőbbségi részvény	IGAZ
főrészvény	HAMIS
másodlagos részvény	HAMIS
kamatozó részvény	IGAZ
dolgozói részvény	IGAZ
törzsrezszvény	IGAZ

69. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen formában lehet jogi személyt létrehozni! (✓)

alapító okirat	IGAZ
alapszabály	IGAZ
cégbírósági határozat	HAMIS
társasági szerződés	IGAZ

70. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A felügyelőbizottság fő feladata a jogi személy képviselete.
HAMIS

71. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A megkötött munkaszerződés nem más, mint a munkaviszony létrehozására irányuló jogügylet, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával jön létre.

IGAZ

72. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az egyéni céget bármely természetes személy alakíthat.
HAMIS

73. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A zártkörű részvénytársaság operatív irányítást végző szerve az ügyvezető vagy ügyvezetők.
HAMIS

74. Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! (✓)

A tilos önhatalom ellen a birtokos - a birtok megvédéséhez szükséges mértékben - önhatalommal is felléphet.

IGAZ

75. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A kft esetében a jogszabály nem határozza meg a legkisebb alapítói vagyon nagyságát!
HAMIS

76. Jelölje meg a szabadság fajtáját! (✓)

fizetés nélküli szabadság	IGAZ
szülési szabadság	IGAZ
rendes szabadság	HAMIS
betegszabadság	IGAZ

77. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az Országgyűlés akkor határozatképes, ha az ülésen az országgyűlési képviselők több mint a fele jelen van.
IGAZ

78. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jóhírnév megsértése, ha valaki más személyre vagy és e személyt sértő valótlan tényt állít vagy valós tényt hamisan tüntet fel.

IGAZ

79. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervek NEM jogosultak törvényalkotásra! (?

Országgyűlés	HAMIS
Kormány	IGAZ
Alkotmánybíróság	IGAZ
Önkormányzatok képviselő testülete	IGAZ

80. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely szervekből állhat a kft-t. (✓)

felügyelő bizottság	IGAZ
közgyűlés	HAMIS
ügyvezetés	IGAZ
taggyűlés	IGAZ
igazgatóság	HAMIS

81. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogi személy törvényes képviselétét a vezető tisztségviselő látja el.

IGAZ

82. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A kft. legfőbb szerve a közgyűlés.

HAMIS

83. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogi személy tulajdonosi ellenőrzését a felügyelő bizottság látja el.

IGAZ

84. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyik, vagy melyek tartoznak a tulajdonjog elemei közé! (?)

a birtoklás joga	IGAZ
a használat joga	IGAZ
a hasznosítás joga	IGAZ
haszonélvezet	IGAZ

85. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkaszerződést írásbeli formában kell megkötni!

IGAZ

86. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki melyek jellemzők a gazdasági társaságokra! (✓)

állami elismerés	IGAZ
állandó szervezet	IGAZ
célalárendeltség	IGAZ
tulajdonos(ok) teljes felelőssége	HAMIS
alapítóktól, tulajdonosuktól elkülönült vagyon	IGAZ
korlátozott cselekvőképesség	HAMIS

87. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ingatlan elbirtoklási ideje tíz év.

HAMIS

88. Jelölje meg, hogy hogyan szüntethető meg a munkaviszony! (✓)

közös megegyezéssel	IGAZ
felmondással	IGAZ
jogutódlással	HAMIS
rendkívüli felmondással	IGAZ

89. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A cégbíróság feladatai közé tartozik a kisebbségi jogok gyakorlását biztosító kérelmek elbírálása és a közhasznúvá minősítés is.

IGAZ

90. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jog a gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség, amely a társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza, és az egyének és a közösség cselekvéseit alakítja.

IGAZ

91. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogosult a követelését másra átruházhatja.

IGAZ

92. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerződési jog alapelvei! (✓)

Visszterhesség véleménye	IGAZ
Szerződések írásbelisége	HAMIS
Szerződési szabadság	IGAZ
Együttműködési kötelezettség	IGAZ
Különös tájékoztatási kötelezettség fogyasztói szerződésnél	IGAZ

93. Jelölje meg, hogy mely állítás vagy állítások jellemzik a kötbért! (?)

káratalány funkciót tölt be	IGAZ
bánatpént jelent	HAMIS
kötbér után kamat kikötése semmis	IGAZ
bíróság nem mérsékelheti	HAMIS
írásban köthető ki	IGAZ

94. Jelölje meg, hogyan kerül sor a munkaviszony megszüntetésére! (✓)

munkáltató jogutód nélküli megszűnésével	HAMIS
munkavállaló halála esetén	HAMIS
azonnali felmondással	IGAZ
közös megegyezéssel	IGAZ

95. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Csődeljárás esetén az egyezségi javaslat megismerhetőségét a hitelezők számára a tárgyalás időpontját megelőzően biztosítani kell.

IGAZ

96. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A károsultat a kárenyhítési kötelezettség tereli.

IGAZ

97. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A 14.életévét be nem töltött személy jognyilatkozata minden esetben semmis, nevében és helyette a törvényes képviselője jár el.

IGAZ

98. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felszámolás elrendelését követően a hitelezők igényeiket – a jogszabályban meghatározott időn belül – kötelesek a felszámolónak bejelenteni.

IGAZ

99. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában és annak befejezését követően is korlátozás nélkül betekinthet az eljárás során keletkezett összes iratba.

IGAZ

100. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az anyagi jogforrás a jogalkotó szervet jelöli az elsőjogforrás a jog megjelenési formája (pl. törvény).

IGAZ

101. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkaidő a munkaviszonyból eredő munkavégzési kötelezettség időbeli kerete, azaz a munkaszerződés szerint a munkavállaló mennyi időt alatt köteles a munkát végezni, illetve a munkáltató rendelkezésére állni.

IGAZ

102. Jelölje meg a szabályosírtás esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket! (✓)

elővezetés **IGAZ**

elzárás **HAMIS**

szabályosírtási őrizet **IGAZ**

rendbírság **IGAZ**

103. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A méhmagzatnak az érve születésig dologi várománya van.

IGAZ

104. Jelölje meg, hogy bűncselekmény elkövetése esetén az alábbiakból melyik, vagy melyek

minősülnek mellékbüntetésnek! (✓)

közügyektől eltiltás **IGAZ**

megrovás **HAMIS**

kényszergyógykezelés **HAMIS**

jótájtéti munka **HAMIS**

105. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz, vagy hamis! (✓)

Az „opt-in” elv lényege, hogy az adatkezelés megkezdéséhez nincs szükség az alany beleegyezésére, de az adatalany bármikor „kiszállhat”.

HAMIS

106. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Szabályosírtási büntetésnek minősül az elzárás, a pénzbüntetés, a közmunka.

HAMIS

107. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkarend alatt a munkaidő beosztását értjük.

IGAZ

108. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! (✓)

adós ellen csődeljárás indult **HAMIS**

adós szünetelést kért az egyezsgökötés érdekében **HAMIS**

adós a csődegyezségen foglaltak ellenére nem telesített **IGAZ**

109. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az Állami Számvevőszék ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadást.

IGAZ

110. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A részvénytársaság az egyetlen gazdasági társaság, amely a társasági jogokról értékpapírt jogosult és köteles kiállítani.

IGAZ

111. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé! (✓)

**figyelmeztetés HAMIS
elkobzás HAMIS
közérdekű munka IGAZ**

112. Jelölje meg, hogy milyen feltétel (akár több is) teljesülése elégges ahhoz, hogy az adatkezelés jogoszerű legyen! (✓)

**az adatkezelés közérdekű feladat ellátásához szükséges IGAZ
az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél IGAZ
az érintett hozzájárulását adta a személyes adatai kezeléséhez IGAZ
az adatkezelés az adatkezelő gazdasági érdekében szükséges HAMIS**

113. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Próbára vétel esetében a szerződés csak akkor hatályosul, ha a megtekintő erről nyilatkozik.
HAMIS

114. Jelölje meg, hogy mely alábbi területek képezhetik a szerzői jog tárgyát! (?)

**formatervezési alkotás IGAZ
iparműszaki mű IGAZ
filmalkotás IGAZ
irodalmi mű IGAZ
építészeti alkotás IGAZ**

115. Jelölje meg, hogy milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv! (✓)

**jogi személy IGAZ
jogképességgel felruházott nem jogi személy IGAZ
állam IGAZ
természetes személy IGAZ**

116. Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabálynak! (✓)

**miniszteri rendelet IGAZ
miniszteri rendelet HAMIS
kormányrendelet IGAZ
törvény IGAZ**

117. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A hatóság az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági bizonyítványt ad ki, amely közokiratnak minősül.

IGAZ

118. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkaserződés főszabályként alaki kööttség nélkül is megköthető.
IGAZ

119. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?)

A Btk. szerint tetteknek minősül a társtettes, a közvetett tettek és a felbujtó.
HAMIS

120. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Származékos tulajdonszerzésnek minősül a csere, az öröklés, vagy az adás-vétel útján történő szerzés is.

HAMIS

121. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A részvénytársaság ügyvezetését az ügyvezető látja el.

HAMIS

122. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A használati mintaoltalom valamely termék egészének vagy részének megjelenésére kérhető, amelyet magának a terméknek vagy díszítésének a külső jellegzetességei eredményeznek.

HAMIS

123. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkaviszony kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését követő munkanap.

HAMIS

124. Jelölje meg, hogy milyen adatvédelmi jogérvényesítési lehetőségek állnak az érintettek rendelkezésére! (✓)

hatósági vizsgálat kezdeményezése a NAIH-nál **IGAZ**

adatvédelmi biztoshoz fordul **HAMIS**

a felelős miniszterhez fordul beadvánnyal **HAMIS**

adatvédelmi pert indít **IGAZ**

125. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogi személy székhelye a jogi személy bejegyzett irodája, ahol a jogi személynek biztosítania kell a részére címzett jognyilatkozatok fogadását és a jogi személy jogszabályban meghatározott iratainak elérhetőségét.

HAMIS

126. Jelölje meg, hogy az ajándék főszabályként mikor követelhető vissza! (✓)

téves feltevés esetén **IGAZ**

tévedés esetén **HAMIS**

ajándékozó létfenntartása veszélybe került **IGAZ**

127. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A személyes adatok kezelése jogosztaló, ha az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges.

HAMIS

128. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv! (✓)

természetes személy **IGAZ**

nem jogképes személy **HAMIS**

költségvetési személy **HAMIS**

cselekvőképes személy **HAMIS**

jogi személy **IGAZ**

129. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felmondást mindenkorral köteles megindokolni.

HAMIS

130. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az államháztartás úgy is megfogalmazható, mint a közzeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere.

IGAZ

131. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki vagy kik kérvényezhetik a holtnak nyilvánítást! (✓)

ügyész	IGAZ
az eltűnt személy közelí hozzáartozója	IGAZ
bárki, aki úgy tudja, hogy az adott személy meghalt	HAMIS
gyámhatóság	IGAZ
bíróság	HAMIS

132. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Cselekvőképességnak nevezük, amikor valaki a saját akarat-elhatározásából saját nevében jogokat szerezhet, kötelezettséget vállalhat.

IGAZ

133. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik, a követelések főszabályként öt év alatt évülnek el.

IGAZ

134. Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése! (✓)

a NAV és a helyi önkormányzatok adóztatási és egyéb bevételszerző tevékenységére	IGAZ
a központi költségvetésből gazdálkodó szervezetekre (intézményekre)	IGAZ
a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadásra	IGAZ
az MNB gazdálkodására	IGAZ

135. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a vállalkozási típusú szerződések közé! (✓)

bizományi szerződés	HAMIS
megbízási szerződés	IGAZ
vállalkozási szerződés	IGAZ

136. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felszámolási eljárásban adós ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelését kérheti.

HAMIS

137. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Kormány a végrehajtó hatalom általános szerve.

IGAZ

138. Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit! (?)

személyegyesüléssel	IGAZ
kötelezet késedelmével	IGAZ
kötelezet jogutód nélküli megszűnésével	HAMIS
a szolgáltatás teljesítésével	IGAZ
hibás teljesítéssel	HAMIS

139. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerzői jogon alapuló vagyoni jogok! (✓)

visszavonás	HAMIS
átdolgozás	IGAZ
terjesztés	IGAZ
kiállítás	IGAZ
többszörözés	IGAZ

140. Jelölje meg, hogy melyik a közkereseti társaság legfőbb szerve! (✓)

igazgató tanács	HAMIS
ügyvezetés	HAMIS
igazgatóság	HAMIS
a tagok gyűlése	IGAZ

141. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Semmis szerződés esetén a teljesítés még követelhető.

HAMIS

142. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?)

A kötelem tárgya a szolgáltatás, azaz a kötelemben kikötött adósi magatartás

IGAZ

143. Jelölje meg, hogy mikor nem alakulhat át jogi személy! (✓)

jogutód nélküli megszűnése iránti eljárás van folyamatban	IGAZ
jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedés hatálya alatt áll	IGAZ
csődeljárás alatt áll	IGAZ

144. Jelölje meg, hogy csődeljárás esetén a bíróság kit rendel ki! (✓)

felszámolót	HAMIS
végelszámolót	HAMIS
vagyonfelügyelőt	IGAZ

145. Jelölje meg, a vállalkozási szerződés alapján a vállalkozót megillető jogokat! (✓)

zálogjog	IGAZ
indokolt többletmunka elvégzése	HAMIS
indokolt pótmunka elvégzése	HAMIS
vállalkozói díj	IGAZ

146. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az adatvédelem jelentése túlmutat az adatok védelmén, valójában az adatalanyok védelmére irányul.

IGAZ

147. Jelölje meg az EU tagországainak számát! (✓)

20	HAMIS
25	HAMIS
28	IGAZ

148. Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit! (✓)

adós követeléseit az esedékességekkel behajtani	HAMIS
évente közbenső mérlegeket készíteni	IGAZ
hitelezői igényeket nyilvántartásba venni	IGAZ

149. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felek a munkaszerződést egyoldalúan is módosíthatják.

HAMIS

150. Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást! (✓)
- a. **egyéni cég tagja** IGAZ
  - b. **kiskorú személy** IGAZ
  - c. **akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítétek, amíg az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül** IGAZ
  - d. **gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja** IGAZ
  - e. **magyar állampolgár** HAMIS
151. Az egyezségi tárgyalás során a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet és a hitelezők megállapodhatnak: (✓)
- a felszámoló személyéről** HAMIS
  - a kielégítések arányáról és módjáról** IGAZ
  - a teljesítési határidő módosításáról** IGAZ
  - a kielégítés sorrendjéről** IGAZ
152. Jelölje meg, hogy mely hatósági eljárások nem tartoznak az Ákr. hatálya alá! (✓)
- versenyfelügyeleti eljárás** IGAZ
  - hatósági bizonyítvány kiadása** HAMIS
  - adó-, ill. vámigazgatási eljárás** IGAZ
  - anyakönyvezetési eljárás** HAMIS
  - szabálysértési eljárás** IGAZ
153. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)
- Senki sem tekinthető szabálysértés elkövetésében felelősnek mindaddig, amíg szabálysértési felelősséget a szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.
- IGAZ
154. Jelölje meg, hogy melyek a szabadalmi oltalom korlátjai! (✓)
- találmánybitorlás** HAMIS
  - előhasználati jog** IGAZ
  - szabadalombitorlás** HAMIS
  - tranzitárú** HAMIS
  - továbbhasználati jog** IGAZ
155. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)
- Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének feltétele, hogy a vállalkozni kívánó természetes személy e szándékát bejelentse a nyilvántartást végző hatóságnak.
- IGAZ
156. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)
- A szerződés megtámadható a szerződés akarathibája vagy a célzott joghatás hibája miatt is.
- IGAZ
157. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül felszámolást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik! (✓)
- felszámoló** HAMIS
  - hitelező** IGAZ
  - adós** IGAZ
  - végfelszámoló** IGAZ
158. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)
- Szándékosan követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában.
- HAMIS

159. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bíróság akkor is megállapítja az adós fizetésképtelenségét, ha az adós a csődegezség ellenére nem fizetett.

IGAZ

160. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétseresen köteles visszatéríteni.

IGAZ

161. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az Alaptörvényben csak a legfontosabb jogi alaptételek találhatók, a garanciális jellegű kívánalmakat sarkalatos törvények bontják ki.

IGAZ

162. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A közigazgatási hatósági ügy intéséből kizárt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos megítélése vagy akinek a jogát az ügy közvetlenül érinti.

IGAZ

163. Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra! (✓)

a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik **IGAZ**

a bíróság végzéssel elrendelte a cég felszámolását **IGAZ**

eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén **IGAZ**

164. Jelölje meg, hogy melyik a csődeljárás kezdő időpontja! (✓)

a csődeljárás elrendeléséről szóló végzés közzétételének napja **IGAZ**

a csődeljárás elrendeléséről szóló ítélet közzétételének napja **HAMIS**

a hitelezőknek küldött értesítés napja **HAMIS**

165. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét bírsággal sújtja, ha a vagyonfelügyelővel szemben fennálló együttműködési kötelezettségét nem teljesíti.

IGAZ

166. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szabálysértési elzárás bármely szabálysértési ügyben eljáró szerv vagy hatóság által kiszabható.

HAMIS

167. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Gazdasági Versenyhivatalnál automatikusan megindul a versenyfelügyeleti eljárás.

IGAZ

168. Jelölje meg a szerződés megszüntetésének eseteit! (✓)

a felek megállapodásával **IGAZ**

bánatpént adásával **HAMIS**

bíróság által **IGAZ**

egyoldalú jognyilatkozattal **IGAZ**

169. Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő

kötelezettségek! (✓)

munkabér fizetése **IGAZ**

közműdíj **IGAZ**

végkielégítés fizetése **IGAZ**

170. Jelölje meg, hogy melyik, vagy melyek a Btk. szerinti intézkedések! (✓)

pártfogó felügyelet	IGAZ
vagyönkörözés	IGAZ
kiutasítás	HAMIS

171. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető jogok! (?)

szabadság	IGAZ
együttműködés munkatársaival	HAMIS
személyes munkavégzés	IGAZ
munkaképes állapotban megjelenés	HAMIS
biztonságos munkakörnyezet	IGAZ

172. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Funkcióját tekintve mind a jogorvoslat, mind a végrehajtási eljárás csak esetleges szakasza a közigazgatási hatósági eljárásnak.

IGAZ

173. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a gazdálkodás rendjét sértő

bűncselekmények közé!	(✓)
vesztegetés	HAMIS
csődbűncselekmény	IGAZ
a számvitel rendjének megsértése	IGAZ
költségvetési csalás	HAMIS

174. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok! (?)

munkavállaló utasítása	IGAZ
munkavállaló figyelmeztetése	IGAZ
munkavállaló foglalkoztatása	HAMIS
munkabér fizetése	HAMIS
biztonságos munkakörülmények biztosítása	HAMIS

175. Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek

teljesülése esetén!	(✓)
három éven belül	HAMIS
nem követelhető vissza	HAMIS
egy éven belül	HAMIS
általános elévülési időn belül	IGAZ

176. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerzői jog az irodalom, a tudomány és a művészet körébe tartozó alkotások létrehozásának, felhasználásának sajátos szabályait foglalja magában.

IGAZ

177. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az előszerződést a szerződésre előírt alakban kell megkötni!

IGAZ

178. Jelölje meg, hogy mely alábbiak közül melyek a közvetlen irányítás vagylagos feltételei! Ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen (✓)

- a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvénnyel, illetőleg a szavazati jogok több mint 50%-val rendelkezik
- jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására
- ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni

IGAZ

IGAZ

IGAZ

179. Jelölje meg, hogy milyen jogokkal rendelkeznek a GDPR szerint azok a személyek, akiknek az adatait kezelik! (✓)

hozzáférési jog	IGAZ
törleszhető jog	IGAZ
átlátható tájékoztatáshoz való jog	IGAZ
adathordozáshoz való jog	HAMIS

180. Jelölje meg, hogy milyen módon szűnhet meg jogutódlással a gazdasági társaság! (✓)

szétválással	IGAZ
végelszámolási eljárással	HAMIS
társasági forma váltással	IGAZ
felszámolási eljárással	HAMIS
egyesüléssel	IGAZ

181. Jelölje meg, hogy melyek igazak és melyek nem igazak a jogi személy szétválására! (✓)

- Különválasztás esetén a jogi személy fennmarad. HAMIS
- Kiválasztás esetén a jogi személy vagyonának egy része a kiválasztással létrejövő jogi személyre mint jogutódra száll át. IGAZ
- A jogi személy szétválása különválasztás vagy kiválasztás útján is történhet. IGAZ
- Kiválasztás esetén a jogi személy megszűnik. HAMIS

182. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A kényszertörlesztési eljárás megindítását a cégbíróság rendeli el.

IGAZ

183. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek minősülnek a büntethetőséget kizáró oknak! (✓)

tévedés	HAMIS
gyermekkor	IGAZ
feledékenység	HAMIS
kóros elmeállapot	IGAZ

184. Jelölje meg, hogy milyen kritériumok jellemeznek kötelezően minden gazdasági társaságot! (✓)

- jogi személyiségek IGAZ
- A tagok meghatározhatják közösen, hogy mely tag(ok) részesedjenek a nyereségből, ill. mely tagok viseljék a veszteséget. HAMIS
- A gazdasági társaságnak rendelkeznie kell az ügyvezetését és képviseletét ellátó állandó szervezettel IGAZ
- a taguktól elkülönült vagyon IGAZ
- a gazdasági társaság célja az üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatása IGAZ

185. Jelölje meg, hogy amennyiben a tulajdonátruházó szerződéseket (✓)

adásvételi	IGAZ
bizományosi	HAMIS
ajándékozási	IGAZ
csere	IGAZ

186. Jelölje meg, hogy mi számít társasági jogvitának (✓)

a tagok társasági jogviszonyával kapcsolatos, egymással szemben keletkezett jogvitája IGAZ
gazdasági társaság és a vezető tisztségviselője között, annak jogviszonyából eredő jogvita IGAZ
a gazdasági társaság és a tagja közti, a társasági jogviszonyból eredő jogvita IGAZ
gazdasági társaságok üzleti viszonyaikra vonatkozó jogvita IGAZ
gazdasági társaság és hitelezők közötti jogvita HAMIS

187. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerzőt kizártágos jog illeti meg a mű egészének vagy egy azonosítható részének bármilyen felhasználására.

IGAZ

188. Jelölje meg, hogy a vállalkozó hogyan köteles a tevékenység végzésének feltételeit megszervezni! (✓)

biztosítania kell a tevékenység gazdaságos elvégzését	IGAZ
biztosítania kell a tevékenység biztonságos befejezését	IGAZ
biztosítania kell a tevékenység szakszerű elvégzését	IGAZ
biztosítania kell a határidőre történő befejezését	IGAZ

189. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mit tehet a korlátozottan cselekvőképes személy a törvényes képviselőjének közreműködése nélkül! (✓)

mindenféle szerződést köthet, de csak írásban	HAMIS
akár nagyobb ajándékot is elfogadhat	HAMIS
akár nagyobb ajándékot is adhat	HAMIS
rendelkezhet a munkájával szerzett jövedelmével	IGAZ
hétköznapi életvitelhez tartozó szerződéseket köthet	IGAZ
tehet olyan jognyilatkozatot, amire a törvény felhatalmazza	IGAZ

190. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból a Köztársasági elnökre melyik igaz, vagy melyek igazak! (✓)

Magyarország államföre	IGAZ
az Országgyűlés választja	IGAZ
kinevez a miniszterelnököt	IGAZ
törvényeket alkothat	HAMIS

191. Jelölje meg a törvény kezdeményezésére jogosultakat! (✓)

bármely országgyűlési képviselő	IGAZ
legfőbb ügyész	HAMIS
köztaársasági elnök	IGAZ
Kormány	IGAZ
országgyűlési bizottság	IGAZ

192. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek igazak a foglalóra! (✓)

a bíróság mérsékelheti	IGAZ
kötelező írásban rögzíteni	HAMIS
írásbeliség nem kötelező	IGAZ
kötelezettségvállalás megerősítését szolgálja	IGAZ
mértékét a Ptk. nem határozza meg	IGAZ

193. Jelölje meg az ingatlan tulajdonjogának kisajátításával kapcsolatos feltételeket! (✓)

közérdekű célra történhet	IGAZ
azonnali, teljes és feltétlen kártérítés mellett történhet	IGAZ
kivételes esetben történhet	IGAZ
miniszteri jóváhagyáshoz kötött	IGAZ

194. Jelölje meg, hogy melyek igazak a Kormányra! (✓)

a közigazgatás legfőbb szerve	IGAZ
az Országgyűlésnek felel	IGAZ
a végrehajtó hatalom általános szerve	IGAZ

195. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (?

Költségvetési támogatás támogatási döntés alapján, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül nyújtható.

IGAZ

196. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

A személyhez fűződő jogok megsértésének szankciója lehet a jogszabály megállapítása, az attól való eltiltás, az elégtétel, illetve az előző állapot helyreállítása vagy akár kártérítés.

HAMIS

197. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az Alkotmánybíróság ítéettel dönt.

HAMIS

198. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek nem része(i) a tisztelettel versenytilalmának! (?)

jellegbitorlás	HAMIS
gazdasági erőfölény szerzése	IGAZ
a Versenyhivatal eljárása	HAMIS
bojkott felhívás	IGAZ
hírnérvontás	HAMIS

199. Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! (✓)

Munkaviszony létesítésekor a próbaidőt mindenki kell tölteni.

HAMIS

200. Jelölje meg, hogy mely alábbi testületek képezik a gazdasági társaság szerveit! (?)

könyvvizsgáló	IGAZ
felügyelő bizottság	IGAZ
társaság tagjainak gyűlése	HAMIS
munkavállalók érdekképviseleti szerve	HAMIS
ügyvezetés	IGAZ

201. Jelölje meg, az önkormányzat feladatkörébe tartozó funkciókat! (✓)

önkormányzati jelképek alkotása	IGAZ
törvény módosításának kezdeményezése az Országgyűlésben	HAMIS
a helyi adók fajtájáról és mértékéről való döntés	IGAZ
érdek-képviseleti szövetség létrehozása	IGAZ

202. Jelölje meg, hogy a munkavállaló mikor mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettségének teljesítése alól! (✓)

kötelező orvosi vizsgálat tartamára	IGAZ
elháríthatatlan ok miatti indokolt távollét tartamára	IGAZ
hözöttartozó halálakor kettő munkanapra	IGAZ
bíróság vagy hatóság felhívására	IGAZ

203. Jelölje meg, hogy mely alábbi jellemzők képezhetik a hátrányos megkülönböztetés alapját! (✓)

nem	IGAZ
vallás	IGAZ
faj	IGAZ
nyelv	IGAZ

204. Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) számára kötelező felügyelő bizottság választása! (✓)
- a. Zrt., ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérik
HAMIS
  - b. Zrt. minden esetben IGAZ
  - c. Nyrt., csak, ha a szavazati jogok legalább 5%-ával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérik
HAMIS
  - d. Nyrt. minden esetben IGAZ
205. Jelölje meg, hogy a milyen esetekben kerülhet sor a közigazgatási hatósági ügy soron kívüli intézésére! (✓)
- ha a hatóság érdeke megkívánja HAMIS
  - ha a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedést rendelt el IGAZ
  - ha az életveszélyteljes vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja IGAZ
  - ha az ügyfél érdeke megkívánja HAMIS
  - ha a kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége indokolja IGAZ
206. Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! (?)
- közös megegyezéssel HAMIS
  - határozott idejű munkaszerződés lejártával IGAZ
  - munkavállaló halála esetén IGAZ
  - felmondással HAMIS
  - munkáltató jogutód nélküli megszűnésével IGAZ
207. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik személyiségi jog megsértését szankcionálja a Büntető Törvénykönyv! (✓)
- emberi méltóság megsértése IGAZ
  - becsület megsértése IGAZ
  - élet, személyes szabadság megsértése IGAZ
  - levéltitok megsértése HAMIS
  - személy hátrányos megkülönböztetése IGAZ
208. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)
- A vállalkozási szerződés esetében a megrendelőnek a létrehozott rendeltetésszerű használatra alkalmas művet nem kell átvennie, ha elégedetlen a vállalkozó teljesítésével.
- HAMIS
209. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)
- Közigazgatási ügyben jogorvoslati eljárást az ügyfél nem kezdeményezhet, azt minden esetben a hatóság hivatalból folytatja le.
- HAMIS
210. Jelölje meg, hogy mi alapján indulhat szabálysértési eljárás! (✓)
- bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ
  - szabálysértési hatóság hivatali hatáskörében szerzett tudomása alapján IGAZ
  - helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés esetén IGAZ
  - feljelentés alapján IGAZ
211. Jelölje meg az államháztartás alapelveit! (✓)
- részletezetesség IGAZ
  - éves költségvetés alapján történő gazdálkodás IGAZ
  - nyilvánosság IGAZ
212. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)
- Az adatvédelem jelentése megegyezik az adatok védelmével.
- HAMIS

213. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az államháztartás ellenőrzésének célja az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása.

IGAZ

214. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ingóság elbirtoklási ideje tíz év.

IGAZ

215. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A részvénytársaság legfőbb szerve a taggyűlés.

HAMIS

216. Jelölje meg, hogy mikor indulhat versenyfelügyeleti eljárás. (✓)

kérelemre **IGAZ**

hivatalból **IGAZ**

panaszra **IGAZ**

feljelentésre HAMIS

bejelentésre IGAZ

217. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogszabály mindenkorán a kihirdetésétől hatályos.

HAMIS

218. Jelölje meg, hogy mikor szűnik meg a munkaviszony! (✓)

jogviszonyváltással IGAZ

közös megegyezéssel HAMIS

munkavállaló halála esetén IGAZ

felmondással HAMIS

219. Jelölje meg, hogy mely esetekben szűnik meg vagy kerül megszüntetésre az egyéni cég! (✓)

a cégbíróság megszűntnek nyilvánítja IGAZ

a tag elhatározza a cég jogutód nélküli megszűnését, vagy jogutódlással történő megszűnését IGAZ

a cégbíróság a tag kérésére megszünteti HAMIS

az alapító okiratban meghatározott időtartam eltelt IGAZ

220. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A munkavégzés kezdete – ha a munkaszerződés másként nem rendelkezik – a munkaszerződés megkötését követő munkanap.

IGAZ

221. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A GVH feladatai hatékonyabb, eredményesebb ellátása érdekében ágazati vizsgálatot és piackutatást végez.

IGAZ

222. Jelölje meg, hogy felszámolás kezdeményezésekor ki számára kötelező a jogi képviselet! (✓)

adós IGAZ

végelszámoló HAMIS

hitelező HAMIS

223. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Főszabály szerint minden az ügyfél kérelmére induló közigazgatási eljárás sommás eljárásokként vagy automatikus döntéshozatali eljárásokként indul.

IGAZ

224. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás a kft-re igaz vagy hamis! (✓)

A kft-t a cégbíróság veszi nyilvántartásba.

IGAZ

225. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerződés szóban, írásban vagy ráutaló magatartással jön létre.

IGAZ

226. Jelölje meg, hogy milyen kötelezettségei vannak az adatkezelőnek az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) szerint! (✓)

adatregisztert kell az adatkezelési tevékenységről vezetni **IGAZ**

speciális esetekben adatvédelmi tisztségviselőt kell kijelölnie **IGAZ**

adatvédelmi hatásvizsgálatot kell végeznie **IGAZ**

227. Jelölje meg, hogy mikor végleges a közigazgatási hatóság döntése! (✓)

ha a fellebbezés megengedett, de lemondta a fellebbezésről **IGAZ**

az ügyfél a fellebbezésről lemondott **IGAZ**

ha a közigazgatási hatóság közölte az érintettekkel a döntését **IGAZ**

ha azt a hatóság már nem változtatja meg **IGAZ**

ha a fellebbezésre rendelkezésre álló határidő eltelt úgy, hogy nem fellebbeztek **IGAZ**

228. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A rendeletek és az irányelvek jelentik az EU elsődleges jogforrását, a határozatok és az ajánlások a másodlagos (származékos) jogforrásokat.

HAMIS

229. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A felszámolási eljárás három szakaszból áll: a felszámolási eljárás a felszámolás és a bírósági szakaszokból.

IGAZ

230. Jelölje meg hogy az alább felsoroltak közül melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon! (✓)

Alkotmánybíróság **IGAZ**

Kúria **HAMIS**

Ítélezőtáblák **HAMIS**

közigazgatási és munkaügyi bíróságok **HAMIS**

megyei törvényszékek **HAMIS**

járási bíróságok **HAMIS**

231. Jelölje meg, hogy csődeljárást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik! (✓)

bíróság **HAMIS**

adós **IGAZ**

felszámoló **HAMIS**

232. Jelölje meg, hogy mely adatokat tartalmaz kötelezően a céggéjegyzék! (✓)

a cég adószámát **IGAZ**

a cég pénzforgalmi számláit vezető pénzforgalmi szolgáltatók nevét és székhelyét **HAMIS**

a cég jegyzett tőkéjét, a képviseleti módját **IGAZ**

a cég nevét és céggéjékszámát, székhelyét **IGAZ**

a létesítő okirat keltét és fő tevékenységét **IGAZ**

233. Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban ki az ügyfél! (✓)

akinek (amelynek) jogát, jogos érdekét vagy jogi helyzetét az ügy érinti **IGAZ**

akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak **IGAZ**

akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz **IGAZ**

234. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Normatív határozatot az Országgyűlés, normatív utasítást a Miniszterelnök hozhat.

IGAZ

235. Jelölje meg, a jogi személy jogutódlással történő megszűnésének eseteit! (✓)

különválás **IGAZ**

összeolvadás **IGAZ**

beolvadás **IGAZ**

236. Jelölje meg a szabálysértés esetén alkalmazható kényszerintézkedéseket! (✓)

elzárás **HAMIS**

szabálysértési őrizet **IGAZ**

elővezetés **IGAZ**

rendbírság **IGAZ**

237. Jelölje meg, hogy melyik igaz az alábbi állításokból! (✓)

a. az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, ahol az érintett az egyik fél **IGAZ**

b. az adatvédelem az adatalanyok védelmét jelenti **IGAZ**

c. az adatfeldolgozó csak meghatározott célból végezhet adatkezelést **IGAZ**

d. az az adatkezelőnek kell bizonyítani a szabályok betartását, nem pedig a hatóságnak a szabálysértést **HAMIS**

238. Jelölje meg, melyek az EU legfontosabb pénzügyi intézményeit! (✓)

Európai Beruházási Bank **IGAZ**

Európai Számvérvédelem **IGAZ**

Világbank **HAMIS**

Európai Központi Bank **IGAZ**

239. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A csődeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezheti!

HAMIS

240. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések

közé! (✓)

pénzbüntetés **HAMIS**

pénzbírság **IGAZ**

elzárás **IGAZ**

közérdekű munka **IGAZ**

241. Jelölje meg a kötelemfakasztó jogi tényeket! (✓)

utaló magatartásból **IGAZ**

egyoldalú jognyilatkozatból **IGAZ**

érvénytelenségből **HAMIS**

károkozásból **IGAZ**

szerződésből **IGAZ**

242. Jelölje meg az alapítvány ügyvezető szervét! (✓)

moratórium **HAMIS**

kuratórium **IGAZ**

oratórium **HAMIS**

243. Jelölje meg, hogy mi jellemzi a know-how-t! (✓)

vagyoni értéke van	IGAZ
gyakorlatban felhasználható ismeret	IGAZ
nem ruházható át másra	HAMIS
korlátozottan hozzáférhető	HAMIS
lajstromozni szükséges	HAMIS

244. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Közérdekkű munka kissabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható.

HAMIS

245. Jelölje meg, hogy mik az „antitrust” jog (versenykorlátozások) területei! (✓)

gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma	IGAZ
tisztegtelen verseny tilalma	HAMIS
gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalma	IGAZ
vállalkozások összefonódásának ellenőrzése	IGAZ
az üzleti döntések tisztegtelen befolyásolásának tilalma	HAMIS

246. Jelölje meg az államháztartás alapelveit! (✓)

teljesség	IGAZ
valódiság	IGAZ
egységesség	IGAZ

247. Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges mentességet kapni a versenykorlátozó

megállapodások alól! (✓)	
törvényimentesség alapján	IGAZ
cégbírósági határozattal	HAMIS
csoporthatározat alapján	IGAZ
egyedi mentesség alapján	IGAZ

248. Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik igaz, vagy melyek igazak! (✓)

- A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót, illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg. IGAZ
- A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, ha elégedetlenek a társaság ügyvezetésével, hogy mentse fel az ügyvezetést a tevékenységek végzése alól. HAMIS
- A szavazati jogok 5%-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását. HAMIS

249. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A szerződés csak semmisség esetén érvénytelen.

HAMIS

250. Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) legfőbb szerve a közgyűlés! (✓)

Betéti társaság	HAMIS
Részvénnytársaság	IGAZ
Közkereseti társaság	HAMIS
Korlátolt felelőségű társaság.	HAMIS

251. Jelölje meg, hogy a bíróság mikor rendeli el az adós felszámolását! (✓)

adós ellen folytatott végrehajtás eredménytelen volt **IGAZ**
adós szünetelést kért az egyezsgökötés érdekében **HAMIS**
adós a csődlegezségben foglaltak ellenére nem telesített **IGAZ**

252. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jogi norma a jog legkisebb önállóan értelmezhető egysége.
IGAZ

253. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A jog fogalma szorosan kapcsolódik az állam, a társadalmi viszonyok fogalmához.
IGAZ

254. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A költségvetést károsító bűncselekmények közé tartozik az adócsalás, a költségvetési csalás és a jövedékkel való visszaélés elősegítése is.

HAMIS

255. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A Cégbíróság törli a céget a céggel szemben követelés bejelentésére nem kerül sor, és a cég vagyonával kapcsolatos bejelentés vagy adatszolgáltatás nem érkezett.

IGAZ

256. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A kötelem a relatív szerkezetű polgári jogviszonyok gyűjtő elnevezése.
IGAZ

257. Jelölje meg, hogy melyik vagy melyek minősülnek az alábbi jogi tények közül tulajdonszerzésnek! (✓)

találás **IGAZ**
használat **HAMIS**
bérlet **HAMIS**

258. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Közös tulajdon esetén, a tulajdonjog egy azon dolgon meghatározott hányadrészek szerint több személyt illet meg.

IGAZ

259. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló.

IGAZ

260. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A dologra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre.

IGAZ

261. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ha a felszámolást a hitelező kezdeményezi, jogi képviselet kötelező.
HAMIS

262. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A közigazgatási hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja.
IGAZ

263. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az iparjogvédelem nem biztosít kizárolagos jogokat az oltalom tárgyának hasznosítására, használatára.

HAMIS

264. Jelölje meg, hogy milyen esetei vannak a vállalkozások összefonódásának! (✓)

fúzió	IGAZ
beolvadás	IGAZ
kooperáció	HAMIS
irányításszerzés	IGAZ

265. Jelölje meg, hogy mely gazdálkodó szervezet alapítását kell a Cégbíróságnál bejelenteni! (✓)

egyéni cég	IGAZ
szövetkezet	IGAZ
egyéni vállalkozás	HAMIS

266. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyeket kell meghatározni

az egyéni cég alapító okiratában! (✓)

felügyelő bizottság tagjai	HAMIS
egyéni cég főtevékenységét	IGAZ
alapító neve, címe, anyja neve	IGAZ
cégnév és székhely	IGAZ
fizetendő osztalék mértéke	HAMIS

267. Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból melyik igaz vagy melyek igazak! (✓)

Az Alaptörvény szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét IGAZ

Az Alaptörvény nem szabályozza a kölcsönfelvétel mértékét HAMIS

Az Alaptörvény kizárolag az alapvető jogi szabályokat tartalmazza IGAZ

Az Alaptörvény csak az államszervezet felépítését szabályozza IGAZ

268. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?)

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendelkezései a közérdekű adatokra nem terjednek ki.

HAMIS

269. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik.

IGAZ

270. Jelölje meg, hogy melyek a bérbeadó jogai! (✓)

ellenőrizheti a bérelt doleg használatát	IGAZ
bérleti szerződés felmondásának jog, amennyiben nem fizetnek bérleti díjat	IGAZ
fegyelmezési jog	HAMIS
zálogjog a bérleti díj és a költségek erejéig	IGAZ

271. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az uniós adatvédelmi rendelet (GDPR) elfogadását az adatgazdaság rohamos növekedése, különösen pedig az üzleti célú adathasznosítással összefüggő visszaélések indokolták.

IGAZ

272. Milyen szervezeti alrendszeri vannak a közigazgatási feladatoknak? (?)

Szövetkezeti	HAMIS
Önkormányzati	IGAZ
Államtól független	HAMIS
Államigazgatási	IGAZ

273. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A feladatkör azt mutatja meg, hogy a konkrét ügyben milyen típusú közigazgatási szerv járhat el
HAMIS

274. Jelölje meg, hogy melyek a hatósági tevékenység alap fajtái (✓)

Hatósági felügyelet	IGAZ
Hatósági jogalkalmazás	IGAZ
Hatósági szervezet	HAMIS
Hatósági nyilvántartások vezetése	IGAZ
Hatósági szakmai és szolgáltatói tevékenység	IGAZ

275. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Az ügyfélre vonatkozó egyik alapelve a jogszervűség elve, azaz, hogy részrehajlás nélkül, jogoszerűen járjon el.
IGAZ

276. Jelölje meg a kérelemre lefolytatandó jogorvoslati eljárásokat a közigazgatásban (✓)

Ügyészi felhívás	HAMIS
Fellebbezés	IGAZ
Felügyeleti eljárás	HAMIS
Közigazgatási per	IGAZ

277. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

A hatósági bizonyítványt a hatóság az ügyfél kérelmére, a felhasználás céljának feltüntetésével adat igazolására ad ki.

IGAZ

278. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (?)

Kapcsolódó eljárásról beszélünk, ha egy ügy elintézése érdekében az ügyfél több hatósággal is kapcsolatba kell, hogy lépjen.

HAMIS

279. Milyen eljárásban bírálhatja el a közigazgatási hatóság a kérelmet? (✓)

Alap eljárásban	HAMIS
Teljes eljárásban	IGAZ
Rész eljárásban	HAMIS

280. Hatósági ügy, ha a hatóság a döntésével (✓)

Jogot, kötelezettséget állapít meg	IGAZ
Ítéletet hoz közigazgatási jogvitában	IGAZ
Jogsértést állapít meg	IGAZ
Nyilvántartást vezet	IGAZ

281. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Ideiglenes intézkedést tehet az illetékes hatóság, ha az szükséges kár vagy veszély elhárításához
IGAZ

282. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! (✓)

Bűntett az a gondatlanságból elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény két évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el.

HAMIS

1.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Alapvetően sommás vagy automatikus döntéshozatali eljárásban indul a hatóság előtt a kérelmezett közigazgatási eljárás.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

2.

0 / 2 pont

A Tpvt. tilt mindenféle kartellt mint a piaci folyamatok torzítását.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy milyen összefonódásokat szabályoz a Tptv.!

fúzió

kartell

szétválás

beolvadás

partnerség

Helyes válaszok:

fúzió

kartell

beolvadás

4.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A kötelelem relativ jogviszony, ahol csak az egyik fél van nevezítve, a másik/többi felet nem kötelező megnevezni.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis. A helyi önkormányzat költségvetése a központi költségvetés szerves részét képezi.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

6.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Abban az esetben lehet szabadalmi oltalmat szerezni, ha a találmányt bejelentik az illetékes hatóságnál (SZTNH).

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

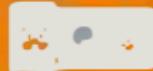
7.

0 / 3 pont

Jelölje meg, az alábbiak közül, hogy melyik/melyek nem az Országgyűlés ellenőrző szerve(i)!

Kormány

KEHI

ÁSZ

Helyes válaszok:

Kormány

KEHI

Jelölje meg, hogy ki tekinthet be a hatósági ügy minden iratába!

a tanú

bárki

az ügyfél

az ügyintéző

Helyes válaszok:

az ügyfél

az ügyintéző

Jelölje meg, hogy mely hatóság nem folytathat szabálysértési eljárást!

rendőrség

polgármester

kormány

NAV

Helyes válaszok:

polgármester

kormány

10.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A munkaszerződést a munkavállaló és a munkáltató csak közösen mondhatja fel.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

11.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A hitelező nem kezdeményezhet csödeljárást.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

12.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! A pénzbüntetés egy büntetési nem.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

13.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A közmunka az egyik szabálysértési büntetés.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mi kaphat szerzői jogi védelmet!

irodalmi mű

szoftver

védjegy

zenemű

zenemű előadása

Helyes válaszok:

irodalmi mű

szoftver

zenemű

zenemű előadása

15.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy ki folytathatja **le** a felszámolást!

bíró

adós

felszámoló

végfelszámoló

Helyes válaszok:

felszámoló

16.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen intézkedést tehet a szabálysértési hatóság!

kitilt

figyelmeztetésben részesít

megrovásban részesít

pénzbüntést szab ki

Helyes válaszok:

kitilt

figyelmeztetésben részesít

17.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy milyen intézkedéseket enged a Btk.!

megrovás

kitiltás

pénzbírság

elzárás

Helyes válaszok:

megrovás

kitiltás

Jelölje meg, hogy milyen formában jelenhetnek meg az atipikus munkaviszonyok!

távmunka

részmunkaidőben végzett munka

bedolgozói munkaviszony

munkaerő kölcsönzés

Helyes válaszok:

távmunka

részmunkaidőben végzett munka

bedolgozói munkaviszony

munkaerő kölcsönzés

19.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A felszámolást az illetékes törvényszékek rendelhetik el.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

20.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy milyen tényekből keletkezhet kötelem!

egyoldalú kötelezettségvállalás

ajándékozás

károkozás

egyoldalú jognyilatkozat

Helyes válaszok:

egyoldalú kötelezettségvállalás

ajándékozás

károkozás

egyoldalú jognyilatkozat

1.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A közjogi szervezetszabályozó eszközök jogforrásnak minősülnek.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

2.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A közegyelem gyakorlása az Országgyűlés feladatkörébe tartozó funkció.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

3.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A Miniszterelnököt a Köztársasági elnök nevezi ki.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

4.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alább felsoroltak közül melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon!

közgazgatási és munkaügyi bíróságok

Kúria

járás bíróságok

Alkotmánybíróság

ítélőtáblák

megyei törvényszékek

Helyes válaszok:

Alkotmánybíróság

5.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az EU tagállamainak száma a Brexit után is 28.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

6.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az Európai Parlament uniós szintű jogalkotó hatáskört gyakorolhat.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

7.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A hátrányos megkülönböztetés alapja lehet a nem, faj, vallás és a nyelv alapján történő megkülönböztetés.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

8.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az állam lehet polgári jogi jogalany.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

9.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A birtokvédelemnek kivételesen sem lehet eszköze az önhatalom.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

10.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A taláás tulajdonszerzési jogcím.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

11.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A cselekvőképesség a jogi személyiségegyik fő kritériuma.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

12.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Jogi személy csak határozatlan időre jöhet létre.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

13.

3 / 3 pont

Jelölje meg a jogi személy jogutód nélküli megszünésének eseteit!

az arra jogosult szerv megszünteti

változásbejegyzési eljárás okán

a tagok vagy alapítók kimondják megszűnését

Helyes válaszok:

az arra jogosult szerv megszünteti

változásbejegyzési eljárás okán

a tagok vagy alapítók kimondják megszűnését

14.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A céggévezék adatai között kötelezően szerepelnie kell a képviselet módjának.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

15.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A korlátolt felelősségi társaság lehet tagja elismert vállalatcsoportnak.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

16.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A gazdasági társaság jogutódlással történő megszünésének egyik módja a felszámolási eljárás.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

17.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A korlátolt felelősségi társaság legfőbb szerve az igazgatóság.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

18.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást!

kiskorú személy

gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja

egyéni cég tagja

magyar állampolgár

akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül

Helyes válaszok:

kiskorú személy

gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja

egyéni cég tagja

akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül

19.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az Állami Számvevőszék ellenőrzése nem terjed ki a nemzeti vagyon kezelésére, védelmére és hasznosítására.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

20.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A helyi önkormányzat éves költségvetése törvény formájában kerül elfogadásra.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

21.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az árkartell, a területi kartell és a piacfelosztó kartell a versenytörvényben nevezített kartell fajták.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

23.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A Versenytanács határozattal pénzbüntetést nem szabhat ki, csak bírságot.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

23.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A sommás eljárás az ügyfél kérelmére indulhat.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

23.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban a beidézett személy terhére mikor szabható ki eljárási bírság!

ha a szabályszerű idézésre nem jelenik meg és nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg, és ezt a körülményt nem menti ki

ha eltávozik a meghallgatása előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

Helyes válaszok:

ha a szabályszerű idézésre nem jelenik meg és nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg, és ezt a körülményt nem menti ki

ha eltávozik a meghallgatása előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

25.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet!

- kijavítást
- szerződéstől elállhat
- semmit
- arányos árleszállítást
- kicsérélést

Helyes válaszok:

- kijavítást
- szerződéstől elállhat
- arányos árleszállítást
- kicsérélést

26.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az érvénytelenség kötelemekeletkeztető tény.

- (nincs válasz)
- Igaz
- Hamis

Helyes válasz:

- Igaz

27.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Kötbérkikötés kizárálag írásban tehető. .

- (nincs válasz)
- Igaz
- Hamis

Helyes válasz:

- Igaz

29.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A haszonbérleti szerződést rövidebb időre kötik, mint a bérleti szerződést.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

29.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az indokolt többletmunka elvégzése a vállalkozót a vállalkozási szerződés alapján megillető jog.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

30.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A munkakör megjelölése a munkaszerződés kötelező tartalmi elemei közé tartozik.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

31.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A próbaidő kollektív szerződés rendelkezése esetén legfeljebb 6 hónap is lehet.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

32.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető jogok!

munkaképes állapotban megjelenés

biztonságos munkakörnyezet

személyes munkavégzés

szabadság

együttműködés munkatársaival

Helyes válaszok:

biztonságos munkakörnyezet

szabadság

33.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A csődeljárás egyik célja az adós felszámolása.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

34.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Csődeljárás a törvényszék előtt kezdeményezhető.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

35.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra!

eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén

a bíróság végzéssel elrendelte a cégt felszámolását

a tagok/tulajdonosok által alkotott legföbb szerv egyetértése hiányzik

Helyes válaszok:

eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén

a bíróság végzéssel elrendelte a cégt felszámolását

a tagok/tulajdonosok által alkotott legföbb szerv egyetértése hiányzik

36.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek!

közműdij

végkielégítés fizetése

munkabér fizetése

Helyes válaszok:

közműdij

végkielégítés fizetése

munkabér fizetése

37.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A jogszabály meghatározza egy értékhatárt, amelyre tekintettel felszámolási eljárás kezdeményezhető, amennyiben az adós követelései ezt az értékhatárt meghaladnák.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

38.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Felszámolási eljárásban ideiglenes vagyonfelügyelő nem kérhető.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

30.

0 / 3 pont

Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit!

hitelezői igényeket nyilvántartásba venni

adós követeléseit az esedékességekkel behajtani

évente közbenbső mérleget készíteni

Helyes válaszok:

hitelezői igényeket nyilvántartásba venni

adós követeléseit az esedékességekkel behajtani

évente közbenbső mérleget készíteni

30.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A kényszergyógykezelés mellékbüntetésnek minősül.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

1.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A munkaszerződésben próbaidő kikötése kötelező.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

2.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi gazdálkodó szervezetek közül melyik vagy melyek létesítő irata az alapszabály!

egyéni vállalkozó

egyéni cég

szövetkezet

bt.

kkt.

Helyes válaszok:

szövetkezet

3.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy hogyan a munkaviszony mikor szűnik meg!

a határozott időre kötött munkaszerződésben közös megegyezéssel

jogviszonyváltással (munkáltatói jogállásváltozás)

a munkáltató jogutód nélküli megszűnésével

felmondással

a munkavállaló halálával,

Helyes válaszok:

jogviszonyváltással (munkáltatói jogállásváltozás)

a munkáltató jogutód nélküli megszűnésével

a munkavállaló halálával,

4.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiakból mi minősül belső/anyagi jogforrásnak!

önkormányzat

kötelelem

rendelet

kormány

normatív határozat

Helyes válaszok:

önkormányzat

kormány

5.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A gazdálkodó szervezet tágabb jogi kategória, mint a gazdasági társaság.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

6.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az egyesület jogi személy, de nem gazdasági társaság

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

7.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az uniós rendeletek közvetlenül alkalmazandók a tagállamokban.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

8.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Csödeljárást csak az adós kezdeményezhet, a hitelező nem.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

9.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy mi igaz a betéti társaságról!

személyegyesítő társaság

a kültag vállalja, hogy helyt áll a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségekért

a btp-re meghatározott eltérésekkel a kkt. szabályait kell alkalmazni

a beltag vállalja, hogy helyt áll a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségekért

Helyes válaszok:

személyegyesítő társaság

a btp-re meghatározott eltérésekkel a kkt. szabályait kell alkalmazni

a beltag vállalja, hogy helyt áll a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségekért

10.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy mitől függ a cselekvőképesség!

- kor
- nem
- származás
- elmeállapot

Helyes válaszok:

kor
elmeállapot

11.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy mire nem vonatkozik a csődeljárásban a moratórium!

- szállítói tartozások
- vagyonfelügyelő díja
- közmű díjak
- adók

Helyes válaszok:

vagyonfelügyelő díja
közmű díjak
adók

12.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az elbirtoklás főszabály szerint 5 év.

- (nincs válasz)
- Igaz
- Hamis

Helyes válasz:

Hamis

13.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A felszámolási eljárás lefolytatása a járásbíróságok hatáskörébe tartozik.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

14.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy ki lehet ügyfél?

akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy

akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti,

akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak

akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy akár közvetlenül, akár közvetve érinti.

Helyes válaszok:

akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy

akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti,

akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak

15.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az érvényes jogszabályt a kihirdetésétől lehet alkalmazni.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

16.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy hogy **mi** lehet tárgya a szerzői jogi védelemnek!

eljárás, működési módszer

építészeti alkotás és annak terve

ötlet

zenemű szöveg nélkül

matematikai művelet

rádió- és a televíziójáték

Helyes válaszok:

építészeti alkotás és annak terve

zenemű szöveg nélkül

rádió- és a televíziójáték

17.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy mely esetekben lehet mentesülni a gazdasági versenyt korlátozó megállapodások megkötésének **tilalma** alól!

eredeti mentesség

törvényi mentesülés

egyedi mentesítés

csoportmentesség

Helyes válaszok:

törvényi mentesülés

egyedi mentesítés

csoportmentesség

18.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az Alaptörvény szerint a Kormány a központi költségvetést hogyan köteles végrehajtani?

törvényesen

átláthatóság biztosításával

közpénzek eredményes kezelésével

célszerűen

Helyes válaszok:

törvényesen

átláthatóság biztosításával

közpénzek eredményes kezelésével

célszerűen

19.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A szabadalmi oltalom tárgya minden olyan találmány, amely új, feltalálói tevékenységen alapul és iparilag alkalmazható a technika bármely területén.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

20.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy melyek a kötelelem fakasztó jogi tények!

megbízás nélküli ügyvitelből

jogalap nélküli gazdagodásból

utaló magatartásból

szerződésből

Helyes válaszok:

megbízás nélküli ügyvitelből

jogalap nélküli gazdagodásból

utaló magatartásból

szerződésből

21.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül, melyek tartoznak megbízási típusú szerződések közé!

a bizományi szerződés

a bizalmi vagyonkezelési szerződés

a megbízási szerződés

a szállítmányozási szerződés

fuvorozási szerződés

Helyes válaszok:

a bizományi szerződés

a bizalmi vagyonkezelési szerződés

a megbízási szerződés

23.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Jogképességnak nevezük, amikor valaki saját akaratából vezérelve jogokat szerezhet és kötelezettségeket vállalhat.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

23.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A helyi önkormányzat a költségvetését az Országgyűlés költségvetési törvényben állapítja meg.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

23.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiakból jelölje meg, hogy mely szervezet tartozik az igazságszolgáltatás szervezetrendszerébe!

törvényszék

járásbíróság

Alkotmánybíróság

Kúria

választott bíróság

Helyes válaszok:

törvényszék

járásbíróság

Kúria

25.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az Alkotmánybíróság peres eljárásban hoz döntéseket.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

26.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A cégegyzési jog a cég írásbeli képviseletét, a cég nevében történő aláírásra való jogosultságot jelenti

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

27.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek a szabálysértési eljárásban alkalmazható kényszerítézkedések!

rendbírság

szabálysértési őrizet

elővezetés

ruházat, csomag és jármű átvizsgálása

lefoglalás

Helyes válaszok:

rendbírság

szabálysértési őrizet

elővezetés

ruházat, csomag és jármű átvizsgálása

lefoglalás

28.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A cselekmény elkövetésétől számított két év elteltével nincs helye szabálysértési felelősségre vonásnak.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

29.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy ki kezdeményezhet felszámolási eljárást!

önkormányzat

felszámoló

adós

bíróság

Helyes válaszok:

önkormányzat

adós

29.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az Ákr. szerint közigazgatási eljárás kizárolag hivatalból indulhat.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

32.

0 / 3 pont

Jelölje meg a hatályos büntetéseket!

- közérdekű munka
- közmunka
- elzárás
- szabadságvesztés
- halálbüntetés
- pénzbüntetés
- pénzbírság

Helyes válaszok:

közérdekű munka
elzárás
szabadságvesztés
pénzbüntetés

32.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A törvény tiltja a gazdasági erőfölényt.

- (nincs válasz)
- Igaz
- Hamis

Helyes válasz:

Hamis

32.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik a követelések főszabályként három év alatt évülnek el.

- (nincs válasz)
- Igaz
- Hamis

Helyes válasz:

Hamis

35.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy a tanult gazdálkodó szervezetek közül melyet (melyeket) nem a cégbíróság jegyzi be!

- bt.
- egyéni cég
- egyéni vállalkozó
- rt.
- kkt.
- szövetkezet

Helyes válaszok:

egyéni vállalkozó

36.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Bűncselekmény kizárolag az a szándékosan elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra, és amelyre a törvény büntetés kiszabását rendeli.

- (nincs válasz)
- Igaz
- Hamis

Helyes válasz:

Hamis

36.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A gazdasági társaságok tekintetében formakényszer érvényesül.

- (nincs válasz)
- Igaz
- Hamis

Helyes válasz:

Igaz

38.

3 / 3 pont

Jelölje mely jellemző(k) igaz(ak) az Európai Unió Tanácsára!

- tagjai az állam- és kormányfők
- tanácsi formációkban üléssezik
- részt vesz a jogalkotásban
- döntéseket egyhangúlag hoz

Helyes válaszok:

- tanácsi formációkban üléssezik
részett vesz a jogalkotásban

38.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy melyik az a részvény, amelyik nem tartozik a többi nevesített részvényfajtába!

- elsőbbségi részvény
- visszaváltható részvény
- törzsrészvény
- dolgozói részvény

Helyes válaszok:

Korrektíós utasítás

{multi,score=3,random=1}

Jelölje meg, hogy Az Alaptörvény szerint a Kormány a központi költségvetést hogyan köteles végrehajtani?

- +közpénzek eredményes kezelésével
- +átláthatóság biztosításával
- +törvényesen
- +cél szerűen

39.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A foglalót írásban kötelező, a kötbért szóban is lehet rögzíteni.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

40.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a tulajdonjog részjogosítványai?

hasznok szedése

rendelkezési jog

birtoklás joga

haszonélvezet joga

használat

Helyes válaszok:

hasznok szedése

rendelkezési jog

birtoklás joga

használat

1.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A kényszertörélesi eljárás megindítását a cégbíróság rendeli el.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

2.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Semmis szerződés esetén a teljesítés még követelhető.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

3.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Ha a jogszabály kihirdetésre kerül, akkor már minden esetben hatályos is.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

4.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Senki sem tekinthető szabálysértés elkövetésében felelősnek mindenkoránig, amíg szabálysértési felelősséget a szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

5.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Az uniós jogban megkülönböztetünk elsődleges, másodlagos és harmadlagos jogforrásokat.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

6.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy mely hatósági eljárások nem tartoznak az Ákr. hatály alá!

versenyfelügyeleti eljárás

anyakönyvezetési eljárás

szabálysértési eljárás

adó-, ill. vámigazgatási eljárás

hatósági bizonyítvány kiadása

Helyes válaszok:

versenyfelügyeleti eljárás

szabálysértési eljárás

adó-, ill. vámigazgatási eljárás

7.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy mikor van törvényességi eljárásnak helye a Cégbíróság előtt!

ha a cégtől üzleti tevékenysége során törvénybe ütközően jár el

ha a létesítő okirat vagy annak módosítása a bejegyzést megelőzően már fennálló ok miatt törvényesítő

ha a céggelyzékbe bejegyzett adat a bejegyzést követően keletkezett ok miatt törvényesítő

ha a létesítő okirat vagy annak módosítása, illetve a céggelyzék nem tartalmazza azt, amit a cégre vonatkozó jogszabályok kötelezően előírnak

Helyes válaszok:

ha a létesítő okirat vagy annak módosítása a bejegyzést megelőzően már fennálló ok miatt törvényesítő

ha a céggelyzékbe bejegyzett adat a bejegyzést követően keletkezett ok miatt törvényesítő

ha a létesítő okirat vagy annak módosítása, illetve a céggelyzék nem tartalmazza azt, amit a cégre vonatkozó jogszabályok kötelezően előírnak

8.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A munkaidő a munkaviszonyból eredő munkavégzési kötelezettség időbeli kerete, azaz a munkaszerződés szerint a munkavállaló mennyi időt alatt köteles munkát végezni, illetve a munkáltató rendelkezésére állni.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

9.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A felszámolást elrendelő végzés közzétételét követően a felszámolási zárómérleg benyújtásáig a hitelező és az adós egyezséget köthet.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

10.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül felszámolást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik!

adós

végelszámoló

ideiglenes vagyonfelügyelő

bárki

Helyes válaszok:

adós

végelszámoló

11.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy a munkavállaló mikor mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettségének teljesítése alól!

kötelező orvosi vizsgálata tartamára

elháríthatatlan ok miatti indokolt távollét tartamára

hozzátartozója halálakor kettő munkanapra

bíróság vagy hatóság felhívására

Helyes válaszok:

kötelező orvosi vizsgálata tartamára

elháríthatatlan ok miatti indokolt távollét tartamára

hozzátartozója halálakor kettő munkanapra

bíróság vagy hatóság felhívására

12.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A know-how magyar jogi megfelelője: védett ismeret.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

13.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyik, vagy melyek tartoznak Btk. szerinti büntetések közé!

kiutasítás

kitiltás

járművezetéstől eltiltás

elköbözés

Helyes válaszok:

kiutasítás

kitiltás

járművezetéstől eltiltás

14.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy melyek képezik a helyi önkormányzat feladatait!

szociális szolgáltatások és ellátások

egészségügyi alapellátás

környezetegészségügy

Helyes válaszok:

szociális szolgáltatások és ellátások

egészségügyi alapellátás

környezetegészségügy

15.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy a csödeljárás iránti kérelemhez többek között mit kell csatolni!

adós hitelezőinek névsorát

adós tartozásainak felsorolását

adós tartozásainak esedékességét

Helyes válaszok:

adós hitelezőinek névsorát

adós tartozásainak felsorolását

adós tartozásainak esedékességét

16.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! A cégbíróságok a járási vagy kerületi bíróságok mellett működnek.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

17.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Valamennyi munkavégzésre irányuló jogviszonyt a Munkatörvénykönyve szabályozza.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

18.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az Alkotmánybíróság ítélettel dönt.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

19.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A cégszékhelye, telephelye és fióktelepe olyan ingatlan lehet, amely a cégtulajdonát képezi, vagy amelynek használatára jogosult.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

20.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy mely esetekben lehetséges mentességet kapni a versenykorlátozó megállapodások alól!

cégbírósági határozattal

csoportmentesség alapján

törvényi mentesség alapján

egyedi mentesség alapján

Helyes válaszok:

csoportmentesség alapján

törvényi mentesség alapján

egyedi mentesség alapján

21.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik, vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé!

közérdekű munka

figyelmeztetés

elköbözés

Helyes válaszok:

közérdekű munka

23.

3 / 3 pont

Jelölje meg az EU tagországainak számát!

- 28
- 27
- 25

Helyes válaszok:

27

23.

3 / 3 pont

Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit!

- hibás teljesítéssel
- kötelezet jogutód nélküli megszűnésével
- személyegyesüléssel
- kötelezet késedelmével
- a szolgáltatás teljesítésével

Helyes válaszok:

kötelezet jogutód nélküli megszűnésével

személyegyesüléssel

a szolgáltatás teljesítésével

23.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A versenytörvény minden esetben tiltja az összehasonlító reklámot.

- (nincs válasz)
- Igaz
- Hamis

Helyes válasz:

Hamis

25.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkáltatót megillető jogok!

munkavállaló foglalkoztatása

munkabér fizetése

munkavállaló figyelmeztetése

munkavállaló utasítása

biztonságos munkakörülmények biztosítása

Helyes válaszok:

munkavállaló figyelmeztetése

munkavállaló utasítása

26.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Szándékosan követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

27.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A használati mintaoltalom valamely tárgy kialakítására, szerkezetére vagy részeinek elrendezésére vonatkozó megoldás, ha új, feltalálói lépésen alapul és iparilag alkalmazható.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

28.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Költségetes támogatás kizárolag részletekben és teljesítésarányosan nyújtható.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

30.

3 / 3 pont

Jelölje meg a jogi személy törvényes működésének biztosítékait!

állandó könyvvizsgáló

a jogi személy határozatainak bírósági felülvizsgálata

a jogi személyt nyilvántartó bíróság törvényességi felügyelete

Helyes válaszok:

állandó könyvvizsgáló

a jogi személy határozatainak bírósági felülvizsgálata

a jogi személyt nyilvántartó bíróság törvényességi felügyelete

30.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy mely társaság(ok) legfőbb szerve a közgyűlés!

Korlátolt felelősségtársaság.

Betéti társaság

Közkereseti társaság

Részvénytársaság

Helyes válaszok:

Részvénytársaság

32.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A csödeljárást követően a cég jogutód nélkül megszűnik.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

32.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv!

természetes személy

jogképességgel felruházott nem jogi személy

jogi személy

állam

Helyes válaszok:

természetes személy

jogképességgel felruházott nem jogi személy

jogi személy

állam

32.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A közigazgatási hatósági ügy intéséből kizárt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyalagos megítélése vagy akinek a jogát az ügy közvetlenül érinti.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

35.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Kisajtítással ingatlan tulajdonjoga jogosről nem szerezhető meg.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

36.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy melyek a szabadalmi oltalom korlátjai!

szabadalombitorlás

találmánybitorlás

tranzitárú

továbbhasználati jog

előhasználati jog

Helyes válaszok:

tranzitárú

továbbhasználati jog

előhasználati jog

36.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A megbízási díj akkor is jár a megbízottnak, ha a szerződésszerű eljárása nem hozott eredményt.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

39.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy mely állítás(ok) igaz(ak) az öröklésre!

az örökléshez való jog elévülésével a Ptk. nem foglalkozik

az örökléshez való jog nem évül el

az örökléshez való jog 5 év elteltével elévül

Helyes válaszok:

az örökléshez való jog nem évül el

39.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a jogi norma részei!

preambulum

hipotézis

jogkövetkezmény

diszpozíció

jogi igény

Helyes válaszok:

hipotézis

jogkövetkezmény

diszpozíció

39.

0 / 3 pont

Jelölje meg, a vállalkozási szerződés alapján a vállalkozót megillető jogokat!

zálogjog

vállalkozói díj

indokolt pótmunka elvégzése

indokolt többletmunka elvégzése

Helyes válaszok:

zálogjog

vállalkozói díj

40.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy hogyan nyújtható költségvetési támogatás! (kevesebb)

közigazgatási hatósági határozattal vagy hatósági szerződéssel

támogatói okirattal vagy támogatási szerződéssel

az államháztartás alrendszeri terhére

jogszabály vagy egyedi döntés alapján

Helyes válaszok:

közigazgatási hatósági határozattal vagy hatósági szerződéssel

támogatói okirattal vagy támogatási szerződéssel

az államháztartás alrendszeri terhére

jogszabály vagy egyedi döntés alapján

1.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy melyek a kötelem fakasztó jogi tények!

utaló magatartásból

megbízás nélküli ügyvitelből

szerződésből

jogalap nélküli gazdagodásból

Helyes válaszok:

utaló magatartásból

megbízás nélküli ügyvitelből

szerződésből

jogalap nélküli gazdagodásból

2.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Jogképességnak nevezük, amikor valaki saját akaratából vezérelve jogokat szerezhet és kötelezettségeket vállalhat.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

3.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Bűncselekmény kizárolag az a szándékosan elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra, és amelyre a törvény büntetés kiszabását rendeli.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

4.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A céggjegyzési jog a cég írásbeli képviseletét, a cég nevében történő aláíráusra való jogosultságot jelenti

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

5.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy mi igaz a betéti társaságra!

a beltag vállalja, hogy helyt áll a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségekért

a külütag vállalja, hogy helyt áll a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségekért

a bt-re meghatározott eltérésekkel a kkt. szabályait kell alkalmazni

személyegyesítő társaság

Helyes válaszok:

a beltag vállalja, hogy helyt áll a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségekért

a bt-re meghatározott eltérésekkel a kkt. szabályait kell alkalmazni

személyegyesítő társaság

6.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A helyi önkormányzat a költségvetését az Országgyűlés költségvetési törvénnyben állapítja meg.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

7.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A felszámolási eljárás lefolytatása a járásbíróságok hatáskörébe tartozik.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

8.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyek a szabálysértési eljárásban alkalmazható kényszerintézkedések!

ruházat, csomag és jármű átvizsgálása

szabálysértési örizet

rendbírság

elővezetés

lefoglalás

Helyes válaszok:

ruházat, csomag és jármű átvizsgálása

szabálysértési örizet

rendbírság

elővezetés

lefoglalás

9.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik a követelések főszabályként három év alatt épülnek el.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

10.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az elbirtoklás főszabály szerint 5 év.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

11.

1 / 3 pont

Jelölje mely jellemző(k) igaz(ak) az Európai Unió Tanácsára!

részt vesz a jogalkotásban

döntéseket egyhangúlag hoz

tagjai az állam- és kormányfők

tanácsi formációkban ülésezik

Helyes válaszok:

részt vesz a jogalkotásban

tanácsi formációkban ülésezik

12.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy mitől függ a cselekvőképesség!

elmeállapot

kor

nem

származás

Helyes válaszok:

elmeállapct

kor

13.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy mire nem vonatkozik a csődeljárásban a moratórium!

- szállítói tartozások
- közmű díjak
- adók
- vagyonfelügyelő díja

Helyes válaszok:

- közmű díjak
adók
vagyonfelügyelő díja

14.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az Ákr. szerint közigazgatási eljárás kizárolag hivatalból indulhat.

- (nincs válasz)
- Igaz
- Hamis

Helyes válasz:

- Hamis

15.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi gazdálkodó szervezetek közül melyik vagy melyek létesítő irata az alapszabály!

- egyéni vállalkozó
- szövetkezet
- kkt.
- egyéni cég
- bt.

Helyes válaszok:

- szövetkezet

16.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy melyik az a részvény, amelyik nem tartozik a többi nevesített részvényfajtába!

elsőbbségi részvény

törzsrészvény

dolgozói részvény

visszaváltható részvény

Helyes válaszok:

Korrektíós utasítás

[multi,score=3,random=1]

Jelölje meg, hogy Az Alaptörvény szerint a Kormány a központi költségvetést hogyan köteles végrehajtani?

+közpénzek eredményes kezelésével

+átláthatóság biztosításával

+törvényesen

+célszerűen

17.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A gazdasági társaságok tekintetében formakényszer érvényesül.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

18.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Csödeljárást csak az adós kezdeményezhet, a hitelező nem.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

19.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A törvény tiltja a gazdasági erőfölényt.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

20.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy mely esetekben lehet mentesülni a gazdasági versenyt korlátozó megállapodások megkötésének tilalma alól!

törvényi mentesülés

egyedi mentesítés

csoportmentesség

eredeti mentesség

Helyes válaszok:

törvényi mentesülés

egyedi mentesítés

csoportmentesség

21.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A szabadalmi oltalom tárgya minden olyan találmány, amely új, feltalálói tevékenységen alapul és iparilag alkalmazható a technika bármely területén.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

23.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az érvényes jogszabályt a kihirdetésétől lehet alkalmazni.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

23.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül melyek a tulajdonjog részjogosítványai?

birtoklás joga

rendelkezési jog

hasznok szedése

haszonélvezet joga

használat

Helyes válaszok:

birtoklás joga

rendelkezési jog

hasznok szedése

használat

24.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A munkaszerződésben próbaidő kikötése kötelező.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

25.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül, melyek tartoznak megbízási típusú szerződések közé!

a bizományi szerződés

a bizalmi vagyonkezelési szerződés

a szállítmányozási szerződés

a megbízási szerződés

fuvarozási szerződés

Helyes válaszok:

a bizományi szerződés

a bizalmi vagyonkezelési szerződés

a megbízási szerződés

26.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy ki lehet ügyfél?

akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy akár közvetlenül, akár közvetve érinti.

akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak

akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy

akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti,

Helyes válaszok:

akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak

akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy

akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti,

27.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiakból mi minősül belső/anyagi jogforrásnak!

rendelet

normatív határozat

kötelelem

kormány

önkormányzat

Helyes válaszok:

kormány

önkormányzat

28.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy hogy mi lehet tárgya a szerzői jogi védelemnek!

- építészeti alkotás és annak terve
- eljárás, működési módszer
- matematikai művelet
- rádió- és a televíziójáték
- zenemű szöveg nélkül
- ötlet

Helyes válaszok:

- építészeti alkotás és annak terve
- rádió- és a televíziójáték
- zenemű szöveg nélkül

20.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiakból jelölje meg, hogy mely szervezet tartozik az igazságszolgáltatás szervezetrendszerébe!

- Alkotmánybíróság
- választott bíróság
- törvényszék
- járásbíróság
- Kúria

Helyes válaszok:

- törvényszék
- járásbíróság
- Kúria

20.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az Alkotmánybíróság peres eljárásban hoz döntéseket.

- (nincs válasz)
- Igaz
- Hamis

Helyes válasz:

- Igaz

31.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az uniós rendeletek közvetlenül alkalmazandók a tagállamokban.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

32.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy a tanult gázdálkodó szervezetek közül melyet (melyeket) nem a cégbíróság jegyzí le!

egyéni vállalkozó

szövetkezet

egyéni cégl

kkt.

rt.

bt.

Helyes válaszok:

egyéni vállalkozó

33.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A cselekmény elkövetésétől számított két év e teltével nincs helye szabályosítési felelősségre vonásnak.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

34.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az Alaptörvény szerint a Kormány a központi költségvetést hogyan köteles végrehajtani?

átláthatóság biztosításával

célszerűen

törvényesen

közpénzek eredményes kezelésével

Helyes válaszok:

átláthatóság biztosításával

célszerűen

törvényesen

közpénzek eredményes kezelésével

35.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A foglalót írásban kötelező, a kötbért szóban is lehet rögzíteni.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

36.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy hogy a munkaviszony mikor szűnik meg!

a munkavállaló halálával,

a határozott időre kötött munkaserződésben közös megegyezéssel

felmondással

jogviszonyváltással (munkáltatói jogállásváltozás)

a munkáltató jogutód nélküli megszűnései

Helyes válaszok:

a munkavállaló halálával,

jogviszonyváltással (munkáltatói jogállásváltozás)

a munkáltató jogutód nélküli megszűnései

37.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy ki kezdeményezhet felszámolási eljárást!

bíróság

adós

felszámoló

önkormányzat

Helyes válaszok:

adós

önkormányzat

38.

0 / 3 pont

Jelölje meg a hatállyos büntetéseket!

pénzbüntetés

szabadságvesztés

közérdekű munka

közmunika

halálbüntetés

pénzbírság

elzárás

Helyes válaszok:

pénzbüntetés

szabadságvesztés

közérdekű munka

elzárás

39.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az egyesülés jog személy, de nem gazdasági társaság

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

40.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A gazdálkocó szervezet tágabb jogi kategória, mint a gazdasági társaság.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

1.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi elemek közül mely követelményeket támasztanak a joggal szemben!

ellentmondás-mentes

közzétett

lehetségest követelő (reális)

általános

egyszerű

Helyes válaszok:

ellentmondás-mentes

közzétett

lehetségest követelő (reális)

általános

2.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A legfőbb ügyész jogosult törvényt kezdeményezni.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

3.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az alapító szerződések az uniós jog elsődleges jogforrásai.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

4.

0 / 3 pont

Jelölje meg az Európai Bíróság feladatait!

jogérvényesítés

jogértelmezés

jogalkotás

Helyes válaszok:

jogérvényesítés

jogértelmezés

5.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A jogképesség függ az elmeállapottól.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

6.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely időpont (ok) számít a jogképesség kezdetenek!

14. életév betöltése

születés

18. életéve betöltése

fogantatás

születés előtti 300. naptól a magzatállapot

Helyes válaszok:

születés

születés előtti 300. naptól a magzatállapot

7.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A szolgalom nem tartozik a tulajdonjogi részjogosítványok közé.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

8.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az ingatlan tulajdonjogának kisajátításához a miniszter jóváhagyása szükséges.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

9.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból az ingatlan elbirtoklási idejére melyik igaz!

15 év

10 év

5 év

Helyes válaszok:

15 év

10.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A jogi személy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

11.

0 / 3 pont

Jelölje meg az állam jogalanyiságára vonatkozó igaz állításokat!

az állam egyszerre lehet közjogi és magánjogi jogalany

az állam a polgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt

az államot a polgári jogi jogviszonyokban az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter képviseli.

Helyes válaszok:

az állam egyszerre lehet közjogi és magánjogi jogalany

az állam a polgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt

az államot a polgári jogi jogviszonyokban az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter képviseli.

11.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az egyéni cégek rendelkeznie kell társasági szerződéssel.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

13.

0 / 3 pnt

Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást!

- gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja
- kiskorú személy
- egyéni cégtagja
- akit szándékossal bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül
- magyar állampolgár

Helyes válaszok:

gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja

kiskorú személy

egyéni cégtagja

akit szándékossal bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül

14.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A gazdasági társaságok bejegyzését a székhely szerint illetékes közigazgatási bíróságok végezik.

- (nincs válasz)
- Igaz
- Hamis

Helyes válasz:

Hamis

15.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi jogi személyek közül melyek azok a gazdasági társaságok, amelyeket a hatályos Ptk. szerint alapítani lehet!

- szövetkezet
- Korlátolt felelőségű társaság
- részvénytársaság
- közkereseti társaság
- közös vállalat

Helyes válaszok:

Korlátolt felelőségű társaság

részvénytársaság

közkereseti társaság

16.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A zárszámadásról törvényben kell határozni.

- (nincs válasz)
- Igaz
- Hamis

Helyes válasz:

Igaz

17.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiakból melyekre terjed ki az Állami Számvevőszék ellenőrzése!

- a KEHI munkájára
- az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gázdálkodásra
- közpénzek kezelésére, felhasználására
- a nemzeti vagyon kezelésére, védelmére, hasznosítására

Helyes válaszok:

az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gázdálkodásra

közpénzek kezelésére, felhasználására

a nemzeti vagyon kezelésére, védelmére, hasznosítására

18.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A hírnévrontás a tiszteességtelen verseny tilalma alá tartozik.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

19.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mi tartozik a tiszteességtelen verseny tilalma alá!

hírnévrontás

jellegbitorlás

speciális klauzula

bojkott felhívás

Helyes válaszok:

hírnévrontás

jellegbitorlás

bojkott felhívás

20.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A hivatalbóliság elve a közigazgatási hatóságra vonatkozó alapelvek egyike.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

21.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban a beidézett személy terhére mikor szabható ki eljárási bírság!

- ha eltávozik a meghallgatása előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja
- ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg, és ezt a körülményt nem menti ki
- ha a szabályszerű idézsre nem jelenik meg és nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

Helyes válaszok:

ha eltávozik a meghallgatása előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg, és ezt a körülményt nem menti ki

ha a szabályszerű idézsre nem jelenik meg és nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

22.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A hibás teljesítés a szerződés megszűnésének egyik esete.

- (nincs válasz)
- Igaz
- Hamis

Helyes válasz:

Hamis

23.

3 / 3 pont

Jelölje meg a szerződés megszűnésének eseteit!

- a szolgáltatás teljesítésével
- kötelezet jogutód nélküli megszűnésével
- személyegyesüléssel
- kötelezet késedelmével
- hibás teljesítéssel

Helyes válaszok:

a szolgáltatás teljesítésével

kötelezet jogutód nélküli megszűnésével

személyegyesüléssel

24.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A zálog az adásvételi szerződés speciális alakzata.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

25.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy melyek minősülnek vállalkozási szerződésnek!

kutatási szerződés

bázisnyi szerződés

szállítmányozási szerződés

fuvarozási szerződés

Helyes válaszok:

kutatási szerződés

fuvarozási szerződés

26.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A határozott idejű munkaszerződés lejártával a munkaszerzőést közös megegyezéssel fel kell mondani.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

27.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állításokból melyekre terjed ki a munkáltató a tájékoztatási kötelezettsége!

- napi munkaidő
- szabadság mértéke
- alapbér
- a munkáltató kollektív szerződés hatálya alá tartozik-e
- munkáltatói jogkör gyakorlójáról

Helyes válaszok:

- napi munkaidő
- szabadság mértéke
- a munkáltató kollektív szerződés hatálya alá tartozik-e
- munkáltatói jogkör gyakorlójáról

28.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A gyermekkor büntethetőséget kizáró ok.

- (nincs válasz)
- Igaz
- Hamis

Helyes válasz:

Igaz

29.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiakból a büntetés kiszabása mihez igazodjon!

- a bűncselekmény tárgyi súlyához
- a bűnösség fokához
- az elkövető társadalomra veszélyességéhez

Helyes válaszok:

- a bűncselekmény tárgyi súlyához
- a bűnösség fokához
- az elkövető társadalomra veszélyességéhez

31.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A NAV vámszerve szabálysértés miatt eljáró hatóság.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

32.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tartoznak a szabálysértési büntetések közé!

elzárás

közmunka

szabadságvesztés

pénzbírság

Helyes válaszok:

elzárás

pénzbírság

33.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A használati mintaoltalom az iparjogvédelem egyik területe.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

33.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a szerzői jogon alapuló vagyoni jogok!

- terjesztés
- kiállítás
- visszavonás
- többszörözés
- átdolgozás

Helyes válaszok:

terjesztés
kiállítás
többszörözés
átdolgozás

33.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Kötbér mellett kamat is kiköthető.

- (nincs válasz)
- Igaz
- Hamis

Helyes válasz:

Hamis

33.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az ajándék mennyi időn belül követelhető vissza a megfelelő feltételek teljesülése esetén!

- egy éven belül
- három éven belül
- általános elévülési időn belül
- nem követelhető vissza

Helyes válaszok:

általános elévülési időn belül

36.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az örökléshez való jog 5 év elteltével elévül.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Jelölje meg, hogy az alábbi állításból melyik igaz, vagy melyek igazak!

A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását.

A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót, illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg.

A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, ha elégedetlenek a társaság ügyvezetésével, hogy mentse fel az ügyvezetést a tevékenységének végzése alól.

Helyes válaszok:

A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok az ok és a cél megjelölésével bármikor kérhetik a társaság legfőbb szerve ülésének összehívását.

A szavazati jogok 5 %-val rendelkező kisebbségi tulajdonosok kérhetik a bíróságtól, hogyha nincs a legfőbb szervnek határozata arról vagy a legfőbb szerv elvetette azt, hogy az utolsó beszámolót, illetve az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos valamely gazdasági eseményt vagy kötelezettségvállalást külön megbízandó könyvvizsgáló vizsgálja meg.

38.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A kötelező orvosi vizsgálat tartamára a munkavállaló mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettség teljesítése alól.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

39.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető jogok!

- munkaképes állapotban megjelenés
- együttműködés munkatársaival
- szabadság
- személyes munkavégzés
- biztonságos munkakörnyezet

Helyes válaszok:

szabadság
biztonságos munkakörnyezet

40.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyeket kell meghatározni az egyéni cég alapító okiratában!

- felügyelő bizottság tagjai
- cégnév és székhely
- fizetendő osztalék mértéke
- egyéni cég főtevékenységét
- alapító neve, címe, anyja neve

Helyes válaszok:

cégnév és székhely
egyéni cég főtevékenységét
alapító neve, címe, anyja neve

1.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A közjogi szervezetszabályozó eszközök jogforrásnak minősülnek.

- (nincs válasz)
- Igaz
- Hamis

Helyes válasz:

Igaz

2.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A közegyelem gyakorlása az Országgyűlés feladatkörébe tartozó funkció.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

3.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A Miniszterelnököt a Köztársasági elnök nevezi ki.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

4.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alább felsoroltak közül melyik szerv nem tekinthető az igazságszolgáltatási szervezetrendszer részének Magyarországon!

Kúria

járási bíróságok

megyei törvényszékek

Alkotmánybíróság

közigazgatási és munkaügyi bíróságok

ítélezőtáblák

Helyes válaszok:

Alkotmánybíróság

5.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az EU tagállamainak száma a Brexit után is 28.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

6.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az Európai Parlament uniós szintű jogalkotó hatáskört gyakorolhat.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

7.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A hátrányos megkülönböztetés alapja lehet a nem, faj, vallás és a nyelv alapján történő megkülönböztetés.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

8.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az állam lehet polgári jogi jogalany.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

9.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A birtokvédelemnek kivételesen sem lehet eszköze az önhatalom.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

10.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A találás tulajdonszerzési jogcím.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

11.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A cselekvőképesség a jogi személyiséget egyik fő kritériuma.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

12.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Jogi személy csak határozatlan időre jöhet létre.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

13.

3 / 3 pont

Jelölje meg a jogi személy jogutód nélküli megszünésének eseteit!

- a tagok vagy alapítók kimondják megszünését
- változásbejegyzési eljárás okán
- az arra jogosult szerv megszünteti

Helyes válaszok:

- a tagok vagy alapítók kimondják megszünését
- változásbejegyzési eljárás okán
- az arra jogosult szerv megszünteti

14.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A cégegyék adatai között kötelezően szerepelnie kell a képviselet módjának.

- (nincs válasz)
- Igaz
- Hamis

Helyes válasz:

Igaz

15.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A korlátolt felelősségű társaság lehet tagja elismert vállalatcsoportnak.

- (nincs válasz)
- Igaz
- Hamis

Helyes válasz:

Igaz

16.

0 / 2 point

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A gazdasági társaság jogutótlással történő megszünésének egyik módja a felszámolási eljárás.

- (nincs válasz)

- lгаз

- Hamis

Helyes válasz:

Hamis

0 / 2 point

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A korlátolt felelősségi társaság legfőbb szerve az igazgatóság.

- (nincs válasz)

- lgaz

- Hamis

Helyes válasz:

Hamis

1 / 3 pages

Jelölje meg, hogy mely alábbi személy nem kezdhet egyéni vállalkozást!

- Egyéni cég tagja

- akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik, amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül.

- magyar államjogász

- L10n

- Lecture 10: Introduction to Machine Learning

Helyes válaszok:

www.eni.it

akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítélezéshez fűződő bátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül.

kisková senátorka

gazdasági tárcaság korlátlanul felolésc tagja

19.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az Állami Számvevőszék ellenőrzése nem terjed ki a nemzeti vagyon kezelésére, védelmére és hasznosítására.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

20.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A helyi önkormányzat éves költségvetése törvény formájában kerül elfogadásra.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

21.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az árkartell, a területi kartell és a piacfelosztó kartell a versenytörvényben nevezített kartell fajták.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

22.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A Versenytanács határozattal pénzbüntetést nem szabhat ki, csak bírságot.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

23.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A sommás eljárás az ügyfél kérelmére indulhat.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

24.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy a közigazgatási eljárásban a beidézett személy terhére mikor szabható ki eljárási bírság!

ha a szabályszerű idézésre nem jelenik meg és nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

ha eltávozik a meghallgatása előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg, és ezt a körülményt nem menti ki

Helyes válaszok:

ha a szabályszerű idézésre nem jelenik meg és nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

ha eltávozik a meghallgatása előtt a meghallgatás helyéről és előzetesen nem menti ki magát vagy utólag nem igazolja

ha meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg, és ezt a körülményt nem menti ki

25.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy a kellékszavatossági igény alapján a jogosult mit tehet, illetve mit igényelhet!

szerződéstől elállhat

kijavítást

kicserélést

arányos árleszállítást

semmit

Helyes válaszok:

szerződéstől elállhat

kijavítást

kicserélést

arányos árleszállítást

26.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az érvénytelenség kötelemeketető tény.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

23.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Kötbérkikötés kizárolag írásban tehető..

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

23.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A haszonbérleti szerződést rövidebb időre kötik, mint a bérleti szerződést.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

23.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Az indokolt többletmunka elvégzése a vállalkozót a vállalkozási szerződés alapján megillető jog.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

30.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A munkakör megjelölése a munkaszerződés kötelező tartalmi elemei közé tartozik.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

31.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A próbaidő kollektív szerződés rendelkezése esetén legfeljebb 6 hónap is lehet.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

32.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető jogok!

együttműködés munkatársaival

munkaképes állapotban megjelenés

személyes munkavégzés

biztonságos munkakörnyezet

szabadság

Helyes válaszok:

biztonságos munkakörnyezet

szabadság

38.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A csődeljárás egyik célja az adós felszámolása.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

38.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Csődeljárás a törvényszék előtt kezdeményezhető.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

38.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy a csődeljárás iránti kérelem mikor kerül elutasításra!

a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik

a bíróság végzéssel elrendelte a cégt felszámolását

eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén

Helyes válaszok:

a tagok/tulajdonosok által alkotott legfőbb szerv egyetértése hiányzik

a bíróság végzéssel elrendelte a cégt felszámolását

eredménytelen hiánypótlási felhívás esetén

38.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy a moratórium ideje alatt többek között melyek az adós által teljesítendő kötelezettségek!

munkabér fizetése

közműdj

végkielégítés fizetése

Helyes válaszok:

munkabér fizetése

közműdj

végkielégítés fizetése

37.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A jogszabály meghatározza egy értékhatárt, amelyre tekintettel felszámolási eljárás kezdeményezhető, amennyiben az adós követelései ezt az értékhatárt meghaladnák.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

38.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Felszámolási eljárásban ideiglenes vagyonfelügyelő nem kérhető.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

39.

0 / 3 pont

Jelölje meg a felszámoló kötelezettségeit!

évente közbenső mérleget készíteni

adós követeléseit az esedékkességekor behajtani

hitelezői igényeket nyilvántartásba venni

Helyes válaszok:

évente közbenső mérleget készíteni

adós követeléseit az esedékkességekor behajtani

hitelezői igényeket nyilvántartásba venni

40.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A kényszergyógykezelés mellékbüntetésnek minősül.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

[← előző oldal](#)[→ következő oldal](#)[bezárás](#)

14.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A gazdasági társaság legfőbb szerve a vezető tiszviselők helyett, munkájuk segítése érdekében a társaság munkavállalóit is cégezetiőnek nevezheti ki.

 (nincs válasz) Igaz Hamis

Helyes válasz:

Igaz

[← előző oldal](#)[→ következő oldal](#)[bezárás](#)

13.

2 / 2 pont

A magyar jogrendben a bíró, ítélezési tevékenysége során kizárolag értelmezheti a jogszabályt, tartalmát nem egészítheti ki, vagy változtathatja meg.

 (nincs válasz) Igaz Hamis

Helyes válasz:

Igaz

[← előző oldal](#)[következő oldal →](#)[bezárás](#)

 eredeti tulajdonszerzés esetén az új tulajdonjogviszony tartalmára nincs befolyással a korábban esetleg fennállt tulajdonjogviszony tartalma, így nem érvényesülnek az azt terhelő egyes korlátozások sem

 a tulajdonszerzéshez jogcímre is szükség van

 tulajdonjog megszerzése a tulajdonszerző személy szempontjából minden új tulajdonjogviszony keletkezését jelenti

 csak törvényben meghatározott tulajdonszerzési módok vannak

Helyes válaszok:

eredeti tulajdonszerzés esetén az új tulajdonjogviszony tartalmára nincs befolyással a korábban esetleg fennállt tulajdonjogviszony tartalma, így nem érvényesülnek az azt terhelő egyes korlátozások sem

a tulajdonszerzéshez jogcímre is szükség van

tulajdonjog megszerzése a tulajdonszerző személy szempontjából minden új tulajdonjogviszony keletkezését jelenti

csak törvényben meghatározott tulajdonszerzési módok vannak

[← előző oldal](#)[→ következő oldal](#)[bezárás](#)

3.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy mely(ek) a Polgári Törvénykönyvá **l**tal nevezített jogi személyek az alább felsoroltak közül!

költségvetési szerv

gazdasági társaságok

egyesület

szövetkezet

Helyes válaszok:

gazdasági társaságok

egyesület

szövetkezet

[← előző oldal](#)[→ következő oldal](#)[bezárás](#)

7.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A közjogi jogviszonyokban a felek helyzete alá-fölé rendelt. A közjogi szabályozás célja a közérdekek érvényre juttatása.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

[← előző oldal](#)[következő oldal →](#)[bezárás](#)

8.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! A cégbíróság feladata nem terjed ki a kisebbségi jogok gyakorlását biztosító kérelmek elbírálására és a közhasznúvá minősítésre a cégek esetében.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

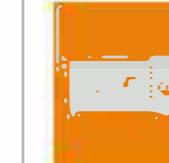
Hamis

[← előző oldal](#)[következő oldal →](#)[bezárás](#)

15.

073 pont

Jelölje azt (azokat) a jellemzőket, amelyek igazak a magyar Alkotmánybíróságra!

felülvizsgálja a hatályos jogszabályoknak az Alaptörvényvel való összhangját (Utólagos normakontroll),

a jogszabályok alkotmányellenesnek nyilvánított részét határozatával pótolhatja

igazságszolgáltatási funkciót nem végezhet

az Alaptörvényvel való összhang szempontjából akár a már elfogadott, de még ki nem hirdetett törvényeket is megvizsgálhatja (előzetes normakontroll)

Helyes válaszok:

felülvizsgálja a hatályos jogszabályoknak az Alaptörvényvel való összhangját (Utólagos normakontroll),

igazságszolgáltatási funkciót nem végezhet

az Alaptörvényvel való összhang szempontjából akár a már elfogadott, de még ki nem hirdetett törvényeket is megvizsgálhatja (előzetes normakontroll)

11

← előző oldal

következő oldal →

bezárás

11.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A dolog birtokának megszerzéséről akkor beszélünk, ha a dolog valakinek a tényleges hatalmába jut.

 (nincs válasz) Igaz Hamis

Helyes válasz:

Igaz

[← előző oldal](#)[következő oldal →](#)[bezárás](#)

10.

2 / 2 pont

jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A jogi személy különválás vagy kiválás útján több jogi személlyé is szétválhat.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

[← előző oldal](#)[→ következő oldal](#)[bezárás](#)

18.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Az Európai Uniónak nincs önálló jogrendje, az a nemzetközi jogrend része.

 (nincs válasz) Igaz Hamis

Helyes válasz:

Hamis

[← előző oldal](#)[→ következő oldal](#)[bezárás](#)

5.

0 / 3 pont

Jelölje meg, mely szabályok helyesek a Kft. esetében a törzsbetétek és más szolgáltatások teljesítésére az alábbiak közül!

a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás lehet akár ingóság, ingatlan, jog vagy követelés is

egy törzsbetétnak – a létesítő okirat kifejezetten rendelkezése alapján – akár több tulajdonosa is lehet

a törzstőke a tag vagyoni hozzájárulása

a tagok törzsbetéteinek egyformán 100.000 forintnak kell lenni

Helyes válaszok:

a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás lehet akár ingóság, ingatlan, jog vagy követelés is

egy törzsbetétnak – a létesítő okirat kifejezetten rendelkezése alapján – akár több tulajdonosa is lehet

[← előző oldal](#)[következő oldal →](#)[bezárás](#)

20.

0 / 3 pont

Jelölje mely állítás(ok) jellemző(k) a tulajdonszerzésre az alábbiak közül!

- eredeti tulajdonszerzés esetén az új tulajdonjogviszony tartalmára nincs befolyással a korábban esetleg fennállt tulajdonjogviszony tartalma, így nem érvényesülnek az azt terhelő egyes korlátozások sem
- a tulajdonszerzéshez jogcímre is szükség van
- tulajdonjog megszerzése a tulajdonszerző személy szempontjából minden új tulajdonjogviszony keletkezését jelenti
- csak törvényben meghatározott tulajdonszerzési módok vannak

Helyes válaszok:

eredeti tulajdonszerzés esetén az új tulajdonjogviszony tartalmára nincs befolyással a korábban esetleg fennállt tulajdonjogviszony tartalma, így nem érvényesülnek az azt terhelő egyes korlátozások sem
a tulajdonszerzéshez jogcímre is szükség van

[← előző oldal](#)[→ következő oldal](#)[bezárás](#)

17.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy milyen személyeket határoz meg a Polgári Törvénykönyv!

természetes személy

állam

jogi személy

jogképességgel felruházott nem jogi személy

Helyes válaszok:

természetes személy

állam

jogi személy

jogképességgel felruházott nem jogi személy

[← előző oldal](#)[→ következő oldal](#)[bezárás](#)

19.

0 / 3 pont

Jelölje meg, az alábbiak közül a jogágakat!

Büntetőjog**Tulajdonjog****Alkotmányjog****Közjog**

Helyes válaszok:

Büntetőjog

Alkotmányjog

[← előző oldal](#)[→ következő oldal](#)[bezárás](#)

2.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki nem lehet vezető tisztségviselő!

akit bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen szabadságvesztésre ítétek

a büntetett előélethez fűződő hátrányos következmények alól mentesített személy

cselekvőképtelen

aki nem rendelkezik felsőfokú vezetői végzettséggel

Helyes válaszok:

akit bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen szabadságvesztésre ítétek

cselekvőképtelen

[← előző oldal](#)[következő oldal →](#)[bezárás](#)

1.

0 / 3 pont

jelölje meg azokat az ügytípusokat, amelyekre kiterjed az Európai Unió Bíróságának hatásköre!

megsemmisítés iránti kereset

tanácsadó vélemény

mulasztás megállapítása iránti kereset

előzetes döntéshozatali eljárás

Helyes válaszok:

megsemmisítés iránti kereset

mulasztás megállapítása iránti kereset

előzetes döntéshozatali eljárás

[← előző oldal](#)[→ következő oldal](#)[bezárás](#)

12.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A jogi személy kizárolag határozatlan időre jöhet létre.

 (nincs válasz) Igaz Hamis

Helyes válasz:

Hamis

[← előző oldal](#)[következő oldal →](#)[bezárás](#)

4.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy mely gazdálkodó szervezet alapítását kell a Cégbíróságnál bejelenteni!

korlátolt felelősségű társaság

egyéni cég

egyéni vállalkozás

Helyes válaszok:

korlátolt felelősségű társaság

egyéni cég

[← előző oldal](#)[→ következő oldal](#)[bezárás](#)

16.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül ki mely jellemzők igazak a gazdasági társaságokra!

korlátozott cselekvőképesség

állandó szervezet

alapítóktól, tulajdonosuktól elkülönült vagyon

célrarendeletség

Helyes válaszok:

állandó szervezet

alapítóktól, tulajdonosuktól elkülönült vagyon

célrarendeletség

[← előző oldal](#)[következő oldal →](#)[bezárás](#)

6.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A Polgári Törvénykönyv a mellérendeltség és egyenjogúság elve szerint szabályozza a személyek alapvető vagyoni és személyi viszonyait.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

[← előző oldal](#)[következő oldal →](#)[bezárás](#)

9.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi felsorolásból melyek az általános érvényű, mindenire kötelező szabályok!

Szervezeti és működési szabályzat

Országgyűlési határozat

Törvény

Kormányrendelet

Helyes válaszok:

Törvény

Kormányrendelet

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE... x +

← → 🔍 coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1bi9SZX8sYXIUZXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 ⚙ Zs 🌐

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37
01

← előző oldal ➔ következő oldal bezárás

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az egyezségi tárgyalás során a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet és a hitelezők többek között miben állapodhatnak meg!

kielégítés sorrendjében

teljesítés határidejének módosításában

kielégítés módjában

bevételek növekedését eredményező intézkedésekben

Helyes válaszok:
kielégítés sorrendjében
teljesítés határidejének módosításában
kielégítés módjában
bevételek növekedését eredményező intézkedésekben

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

12 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38
02

← előző oldal → következő oldal bezárás

2. Jelölje meg, hogy közigazgatási eljárásban ki az ügyfél!

3 / 3 pont

akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz

akinek (amelynek) jogát, jogos érdeket vagy jogi helyzetét az ügy érinti

akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak

Helyes válaszok:

akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz

akinek (amelynek) jogát, jogos érdeket vagy jogi helyzetét az ügy érinti

akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak

javascript: HU 12:45 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39
03

← előző oldal → következő oldal bezárás

3. Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Költségvetési támogatás jogosulatlan igénybevétele, jogszabálysértő vagy nem rendeltetésszerű felhasználása esetén sem vonható vissza a támogatás.

2 / 2 pont

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

javascript: HU 12:45 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
04

← előző oldal → következő oldal bezárás

4. 3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy mely kartellekre hoz példát a versenytörvény!

árkartell

koltségvetési kartell

piacfelosztó kartell

területi kartell

Helyes válaszok:
árkartell
piacfelosztó kartell
területi kartell

javascript; HU 1245 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
05

← előző oldal → következő oldal bezárás

5. 0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A munkarend alatt a munkaidő beosztását értjük.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:
Igaz

javascript; HU 12:46 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

06

← előző oldal → következő oldal bezárás

6. 0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Uniós jogforrásnak minősül a törvény és a rendelet.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:
Hamis

javascript: HU 12:46 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

07

← előző oldal → következő oldal bezárás

7. 2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Tiszteleg a felhívás az üzleti gyakorlat, amely befolyásolja az üzletfelek vagy lehetséges üzletfelek gazdasági magatartását, vagy erre alkalmas.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:
Hamis

javascript: HU 12:47 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
08

← előző oldal → következő oldal bezárás

8. 3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy csődeljárást milyen formában lehet kezdeményezni!

szóban

elektronikus nyomtatványon

papír alapon írásban

Helyes válaszok:
elektronikus nyomtatványon

javascript; HU 12:47 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
09

← előző oldal → következő oldal bezárás

9. 3 / 3 pont

Jelölje meg az alapítvány ügyvezető szervét!

moratórium

oratórium

kuratórium

Helyes válaszok:
kuratórium

javascript; HU 12:47 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
10

← előző oldal → következő oldal bezárás

10. 2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Az Alkotmánybírósághoz kereseti kérelmet lehet benyújtani.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:
Hamis

javascript; HU 12:47 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
11

← előző oldal → következő oldal bezárás

11. 3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy a kormánynak hogyan kell végrehajtani a költségvetési törvényt!

az átláthatóság biztosításával

célszerűen

törvényesen

Helyes válaszok:
az átláthatóság biztosításával
célszerűen
törvényesen

javascript; HU 12:48 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
12

← előző oldal → következő oldal bezárás

12. Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyik vagy melyek tesztelik meg a részvényesek jogait!

3 / 3 pont

közgyűlésen részvétel

vagyon hozzájárulás

helytállás

osztalék

szavazás

Helyes válaszok:
közgyűlésen részvétel
osztalék
szavazás

javascript; HU 12:48 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
13

← előző oldal → következő oldal bezárás

13. Jelölje meg, hogy az alábbiakból mi minősül szabálysértései intézkedésnek!

0 / 3 pont

elköbözés

elzárás

járművezetéstől eltiltás

kitiltás

Helyes válaszok:
elköbözés
járművezetéstől eltiltás
kitiltás

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

14 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

14 ← előző oldal → következő oldal bezárás

14. 2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A jogszabály érvényességéhez szükséges, hogy azt az Országgyűlés elfogadja, annak a kihirdetése csak formalitás, az érvényességet nem befolyásolja.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:
Hamis

javascript: HU 12:49 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

14 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

15 ← előző oldal → következő oldal bezárás

15. 0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! A hatóság az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági bizonyítványt ad ki, amely közökratnak minősül.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:
Hamis

javascript: HU 12:49 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

14 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
16

← előző oldal → következő oldal bezárás

16.

Jelölje meg a szerződésszegés eseteit!

0 / 3 pont

hibás teljesítés

teljesítés megtagadása

kötelezettségi késedelme

jogosult átvételi késedelme

teljesítés lehetségtelenne válása

Helyes válaszok:

hibás teljesítés

teljesítés megtagadása

kötelezettségi késedelme

jogosult átvételi késedelme

teljesítés lehetségtelenne válása

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

14 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
17

← előző oldal → következő oldal bezárás

17.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Elismert vállalatcsoportnak nevezünk, ha az összevonott, konszolidált éves beszámoló készítésére kötelezettségi, legalább egy uralkodó tag és legalább három, az uralkodó tag által ellenőrzött tag uralmi szerződést kötött.

2 / 2 pont

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:

Igaz

javascript:

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

14 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
17

← előző oldal → következő oldal bezárás

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE)

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

18 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

← előző oldal → következő oldal bezárás

19. 2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! Csödeljárás nem kérhető például akkor, ha adós ellen felszámolási eljárás indult.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:
igaz

javascript; HU 12:50 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE)

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

18 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

← előző oldal → következő oldal bezárás

19. 2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az állítás igaz vagy hamis! Közvetett tettek az, aki a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását e cselekményért gyermekkor, kóros elmeállapot, kényszer, fenyegetés miatt nem büntethető vagy tévedésben levő személy felhasználásával valósítja meg.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:
igaz

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE)

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

20

← előző oldal → következő oldal bezárás

20.

0 / 1 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Cselekvőképességnek nevezük, amikor valaki saját akarat- elhatározásából saját nevében jogokat szerezhet, kötelezettséget vállalhat.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:
Igaz

javascript:

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE)

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

21

← előző oldal → következő oldal bezárás

21.

2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A szerzői jog az irodalom, a tudomány és a művészet körébe tartozó alkotások létrehozásának, felhasználásának sajátos szabályait foglalja magában.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:
Igaz

javascript:

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE)

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

12:51
2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

22

← előző oldal → következő oldal bezárás

22.

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A jogi személy tulajdonosi ellenőrzését a felügyelő bizottság látja el.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:
igaz

2 / 2 pont

javascript; HU 12:51 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

23

← előző oldal → következő oldal bezárás

23.

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott fogalapot kétseresen köteles visszatéríteni.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:
igaz

2 / 2 pont

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

24

← előző oldal → következő oldal bezárás

25. 3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek tartoznak a megbízási típusú szerződések közé!

bizományi szerződés

fuvarozási szerződés

vállalkozási szerződés

közvetítői szerződés

Helyes válaszok:
bizományi szerződés
közvetítői szerződés

javascript; HU 12:52 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

25

← előző oldal → következő oldal bezárás

26. 0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy csödeljárást ki, mely szerv vagy szervek kezdeményezhetik!

felszámoló

adós

bíróság

Helyes válaszok:
adós

javascript; HU 12:53 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

26

← előző oldal → következő oldal bezárás

26.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! Megbízási szerződés esetén a megbízási díj csökkenthető, ill. a kifizetés megtagadható.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:
Igaz

0 / 2 pont

javascript; HU 12:53 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

27

← előző oldal → következő oldal bezárás

27.

Jelölje meg, hogy mi minősül jogszabálynak!

MNB elnökének rendelete

Önkormányzati szerv vezetőjének rendelete

Normatív rendelet

Onkormányzati rendelet

Helyes válaszok:
MNB elnökének rendelete
Önkormányzati szerv vezetőjének rendelete
Onkormányzati rendelet

0 / 3 pont

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
28

← előző oldal → következő oldal bezárás

28.

0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy bűncselekmény elkövetése esetén az alábbiakból melyik, vagy melyek minősülnek mellékbüntetésnek!

jóváhetelő munka

közgyektől eltiltás

kényszergyógykezelés

megrovás

Helyes válaszok:
közgyektől eltiltás

javascript; HU 12:55 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
29

← előző oldal → következő oldal bezárás

29.

0 / 2 pont

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A csödeljárást az adós és a hitelező is kezdeményezhet!

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:
Hamis

javascript; HU 12:55 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🗑 23 :

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
30

← előző oldal → következő oldal bezárás

30. 0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy melyek igazak a rendes bírósági szervezetre!

dönt magánjogi jogvitában

dönt a közigazgatási határozatok törvényességeiről

dönt buntetőügyben

Helyes válaszok:
dönt magánjogi jogvitában
dönt a közigazgatási határozatok törvényességeiről
dönt buntetőügyben

javascript: HU 12:56 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🗑 23 :

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
31

← előző oldal → következő oldal bezárás

31. 0 / 3 pont

Jelölje meg, hogy milyen kritériumok jellemznek kötelezően minden gazdasági társaságot!

a gazdasági társaság célja az üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatása

a gazdasági társaságnak rendelkeznie kell az ügyvezetést és képviselést ellátó állandó szervezettel

a tagoktól elkulonült vagyon

jogi személyiségek

a tagok meghatározhatták közösen, hogy mely tag(ok) részesedjenek a nyereségből, ill. mely tagok viseljék a veszteséget

Helyes válaszok:
a gazdasági társaság célja az üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatása
a gazdasági társaságnak rendelkeznie kell az ügyvezetést és képviselést ellátó állandó szervezettel
a tagoktól elkulonült vagyon
jogi személyiségek

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE)

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

32 33 34 35 36 37 38 39 40

← előző oldal → következő oldal bezárás

32. 2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A felszámoló az adós vagyonára vonatkozó adatok beszerzése érdekében a közhitelés nyilvántartásokat, a pénzügyi intézményeket, az értékpapírszámlát vezető és az egyéb pénzpiaci eszközöket kezelő szolgáltatókat megkeresi.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:
igaz

javascript; HU 12:56 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE)

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

32 33 34 35 36 37 38 39 40

← előző oldal → következő oldal bezárás

33. 2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy igaz vagy hamis az állítás! A tulajdonostárs tulajdoni hányadára a többi tulajdonostársat harmadik személlyel szemben elővásárlási jog illeti meg.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:
igaz

javascript; HU 12:57 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
34

← előző oldal → következő oldal bezárás

35.

Jelölje meg az Európai Bíróság feladatait!

jogalkotás
 jogérvényesítés
 jogértelmezés

Helyes válaszok:
jogérvényesítés
jogértelmezés

3 / 3 pont

javascript; HU 12:57 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
35

← előző oldal → következő oldal bezárás

38.

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül mely időpont (ok) kapcsolódna a jogképesség kezdetéhez!

élvészületés
 18. életéve betoltése
 14. életév betoltása
 a születés előtti 300. nap, mint a fogamzás időpontja
 a születés előtti 200. nap, mint a fogamzás időpontja

Helyes válaszok:
élvezületés
a születés előtti 300. nap, mint a fogamzás időpontja

3 / 3 pont

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 26

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
36

← előző oldal → következő oldal bezárás

36.

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek az iparjogvédelem területei!

0 / 3 pont

állatfajták

árujelzők

használati mintaoltalom

találmányok (szabadalom)

novényfajták

sui generis adatbázisok

Helyes válaszok:

árujelzők
használati mintaoltalom
találmányok (szabadalom)
novényfajták

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 26

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
37

← előző oldal → következő oldal bezárás

37.

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A gazdasági társaságok alapító okirata lehet alapszabály, társasági szerződés és létesítő okirat.

0 / 2 pont

(nincs válasz)

igaz

Hamis

Helyes válasz:

Hamis

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
38

← előző oldal → következő oldal bezárás

38. 2 / 2 pont

Jelölje meg, hogy az alábbi állítás igaz vagy hamis! A szabálysértési jog olyan önálló jog ág, amely számos életviszonyt érint és a büntetőjoggal ellentétesen a társadalomra csekélyebb fokban veszélyes cselekményekkel szembeni védelmet hivatott biztosítani.

(nincs válasz)

Igaz

Hamis

Helyes válasz:
igaz

javascript; HU 12:58 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PE) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1vbi9SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ 🔍 🌐 Zs ⋮

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
39

← előző oldal → következő oldal bezárás

39. 0 / 3 pont

A birtokvédelem érvényre juttatása történhet:

igazgatási úton (jegyző által)

bírósági úton

önhatalommal

Helyes válaszok:
igazgatási úton (jegyző által)
bírósági úton
önhatalommal

javascript; HU 12:58 2020.12.19.

Gazdasági jog (GAOG08A06-PEL) x +

← → C coospace.uni-bge.hu/CooSpace/Scene-224514/Test-624514/ReplayTest?%24afe=VGVzdENvbW1yb19SZXBsYXIUXN0AGI0ZW1faWQANDlyMTM1M... ☆ Q Zs :

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

40

← előző oldal → következő oldal bezárás

40.

3 / 3 pont

Jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyek a munkavállalót megillető jogok!

együttműködés munkatársaival

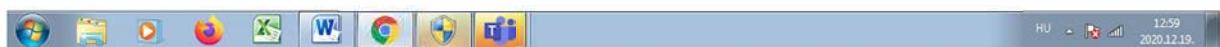
munkaképes állapotban megjelenés

szabadság

biztonságos munkakörnyezet

személyes munkavégzés

Helyes válaszok:
szabadság
biztonságos munkakörnyezet

Gazdasági jog

Jog keletkezése

jog: általános érvényes normaösszesség, amely a társadalom minden tagjára kötelező

társadalmi-történelmi jelenség (államhoz kötődik)

jellemzői

- társadalmi együttélés alapvető oldalát szabályozza
- egyének, közösség cselekvéseit alakítja
- gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus jelenség

szabályozó stabilizáló funkció

alapvető emberi jogokat biztosít

társadalmi konfliktusokat old fel

társadalmat alakítja

mit értünk jog alatt?

- összes jogforrás (tárgyi jog)
- egyes személyeket megillető jogosultságok, kötelezettségek (alanyi jog)

Magatartási szabályok, normák összessége

Keletkezés – erkölcsi gyökerek és viselkedési normák által

A jog alapja az erkölcs

Jog		Erkölcs
jelentősebb magatartások képezik az alapját	Társadalmi viszonyok szabályozói	kevésbé jelentős magatartások képezik az alapját
jogi kényszer súlya jelentősebb	normaképző tevékenység eredménye	erkölcsi kényszer súlya enyhébb
a kényszert erre hivatott szervezet alkalmazza		kényszert nem erre hivatott szervezet alkalmazza (pl.: társadalom)
norma megfogalmazása: pontos, általános, egységes		norma megfogalmazásának pontossága, általánossága kevésbé érvényesül

Jog fejlődése

- Írott jog
- Szokásjog
- Precedens jog

Európában 2 fejlődési irány

Angolszász precedens jog: bíró alkotta esetjog dominál, az írott jogforrások száma kevesebb
Kontinentális jog: írott jog dominál, közös gyökér: római jog

jog: az arra felruházott szervek által alkotott v. szankcionált, kikényszeríthető, általában kötelező magatartás szabály, tiltás, parancs vagy megengedés formájában

Jog tagozódása:

Jogcsalád: hasonló jogrendszerek összessége

Jogrendszer: érvényes és hatályos normák összessége

Jogágak: egy egynemű területet felölélő jogszabályok alkotják (közjog, magánjog, szakjogágak)

Jogszabály: általános érvényű, kötelező magatartásszabály arra felhatalmazott személy által megalkotott közrebecsített, kényszerrel biztosítható; jog konkrét megjelenési formája

követelmények:

- általános, közzétett, egyértelmű
- ellentmondás-mentes
- lehetséges követelő
- stabilitással rendelkező
- szabály és a hivatalos cselekvés közt egyezést mutató

jogi norma:

a jog legkisebb önálló egysége

- hipotézis-tényállás
- diszpozíció-rendelkezés
- jogkövetkezmény- szankció, jutalom

Nem tipikus jogi norma (preambulum)

Vélelem: a jogalkotó által meghatározott valószínűíthető ténykörülményeket valónak tekint

Fikció: a jogalkotó által valótlan tényállást valónak tekint, hogy jogkövetkezmény lehessen

Preambulum: bevezető hivatkozások, jogi aktus megjelölése

Jogalkotás:

- jogalkotó hatáskörrel felruházott szervek
- általános és absztrakt magatartásszabályok
- jogi normák létrehozására irányuló tevékenység

Jogalkotás szakaszai:

1. Előkészítés: kezdeményezés<tervezet<tervezet véleményezése<jogalkotó elé terjesztés

2. Kibocsátás: elfogadás<aláírás

3. Kihirdetés: Magyar Közlöny

Jogforrások csoportosítása:

belő jogforrás (kibocsátó)

külső jogforrás (jogsabály forma)

Mo. jogforrási rendszere:

Jogsabályok

- Anyagi (tartalom; jogok és kötelezettségek)
- Alaki (Eljárás; hogyan lehet érvényesíteni)

Van helyi és országos

Közjogi szervezetszabályozó eszköz

- **Normatív határozat (testület bocsátja ki)**
  1. Országgyűlés
  2. Kormány
  3. Alkotmánybíróság
  4. Költségvetési Tanács
- **Normatív utasítás (egyszemélyes vezető)**
  1. Közt. Elnök
  2. Min. Elnök
  3. Kp-i államig. szerv.
  4. OBH Elnöke
  5. MNB elnöke
  6. ÁSZ elnöke
  7. polgármester, jegyző
  8. kormányhivatal vezetője

Jogforrási hierarchia

1. Alaptörvény
2. Törvény
3. Kormányrendelet
4. Min. elnök rendelete
5. Miniszter rendelete
6. MNB elnöke, rendelete
7. Önálló szabályozó szerv rendelete
8. Önkormányzati rendelete

Rendkívüli

1. Honvédelmi Tanács (rendkívüli állapot idején)
2. Közt. elnök rendelete (szükségállapot idején)
3. Kúria
4. Jogegységi határozat

Érvényesség:

- csak a felhatalmazott szerv alkothatja
- általános és speciális eljárási szabályokat be kell tartani a megalkotás során
- illeszkedjen a jogforrási hierarchiába
- megfelelő módon ki legyen hirdetve

Hatályosság:

- időbeli hatály
- területi hatály
- személyi hatály
- szervi hatály
- tárgyi hatály

Hivatalos lapok: Magyar Közlöny, Tárcaközlöny, Cékgözlöny, (Nem hivatalos: Nemzeti Jogszabálytár)

Alaptörvény

1946 előtt – történetei alkotmány (1222. 1848)

1946 – 46. évi I. tv. a köztársasági államformáról, alkotmányos alaptörvény

1949- 46. évi XX. tv.

1989 – 89. évi XXXI. tv. – jogállamiság

2021. jan. – Alaptörvény

Társadalom belső rendjét, az államszervezet felépítését és az alapvető jogi szabályokat tartalmazza.

Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és az vállalkozás szabadságán alapszik

Biztosítja a tiszteleggességes gazdasági verseny feltételeit

Fellép az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben

Védi a fogyasztók jogait.

Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához.

Kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodási elv

felelősség: országgyűlés, kormány

Az államadósság nem haladhatja meg a teljes hazai össztermék felét.

Nem vehető fel olyan kölcsön, és nem vállalható olyan pénzügyi kötelezettség, amely azt eredményezné, hogy az államadósság meghaladja a teljes hazai össztermék felét.

Közpénzt kaphat

- tulajdonosi szerkezete
- felépítése

- támogatási felhasználására irányuló tevékenysége átlátható

Alaptörvény: OGY képviselők 2/3

Sarkalatos törvény: jelen lévő képviselők 2/3

- MNB szervezete, működése
- sajtószabadság
- családok védelme
- címer, zászló használata
- Mo.-on élő nemzetiségek jogai
- bíróságok szervezete, igazgatása

Államtan

Mo. legfőbb népképviseleti szerve: Országgyűlés (2012. évi XXXVI. tv.)

199 tag, egykamarás

Képviselők választás: egyfordulós, egyéni (106) lista (93)

4 évente

Alakuló ülés - 1 hónapon belül közt. elnök hívja össze

Korelnök választást – legidősebb képviselő

korjegyző- életkor állapján

belső szervezetének létrehozása, ülésszakok meghatározása (Rendes – rendkívüli)

Nyilvános – Zárt

Határozatképesség: 50% +1 fő – szavazóképes az országgyűlés

Országgyűlés elnöke: Házelnök (6db helyettes) – Háznaegy segíti a munkáját

Házbizottság- Dönt a házsabályról= SZMSZ

Frakciók- 5 képviselő, azonos párt -3 képviselő, munkájukhoz külön apparátus

Parlamenti apparátus- személyzet, segíti a képviselőket- Országgyűlés Hivatala

Házelnök:

képviseli országgyűlést, összehívja az ogy. ülésszakát+ üléseket

megnyitja és vezeti, berekeszti az üléseket

elnököl a Házbizottság ülésein

alelnökök helyettesíthetik

Háznaegy:

házelnök bíz rá feladatokat

Jegyzők:

ülések vezetésében segítenek, hitelesítik az ülésről készült jegyzőkönyvet

Bizottságok

Házbizottság: döntéselőkészítés, fix tagok – házelnök, alelnökök, háznagy, frakciók vezetői

állandó: törvényalkotási és nemzetiségeket képviselő bizottság

eseti: konkrét ügyre létesülnek

vizsgáló: vannak ügy kivizsgálására

Kiket választ meg az OGY?

- közt. elnök,
- min. elnök,
- AB tagok
- ombudsman,
- Kúria elnöke,
- Legfőbb ügyész,
- ÁSZ elnöke

OGY-hez kapcsolódó szervek:

Alapvető jogok biztosa: végrehajtó hatalom ellenőrzése

MNB: pénzügyi kormányzás, monetáris politika

Költségvetési Tanács: OGY segítő szerv, költségvetési tv. előkészítése, végrehajtása

ÁSZ: közpénzek ellenőrzése

OGY népszuverenitásból eredő jogait gyakorolva biztosítja a társadalom alkotmányos rendjét, meghatározza a kormányzás szervezetét, irányát és feltételeit.

- Alaptörvény megalkotás, módosítás
- törvényhozás
- költségvetés elfogadás, végrehajtás
- dönt a Kormány programjáról
- meghatározza az ország társ. gazd. tervét
- megállapítja az ált. mérlegét, jóváhagyja az állami költségvetést és végrehajtási tv-t
- nemzetközi szerződések ratifikálása
- tisztségviselek megválasztása
- döntés hadiállapotról, különleges jogállapotról
- közegyelem gyakorlás

OGY ellenőrző szervei:

Állami számvevőszék – költségvetés, gazdasági ügyek

Ombudsman – (alapvető jogok biztosa), jogi problémák

Közt. Elnök

- Mo. államfője
- kifejezi a nemzet egységét
- őrködik az államszervezet demokratikus működése felett
- OGY választja 5 évre
- min. 35 éves, képviselők 1/5 ajánlásával 2/3 többséggel megszavazva)
- képviseli Magyarországot
- Honvédség Főparancsnoka
- részt vehet és felszólalhat az OGY. ülésein
- törvényt kezdeményezhet, de nem szavazhat
- országos népszavazást kezdeményezhet
- kitűzi a választások időpontját
- különleges jogrendet érintő döntéseket hoz (Honvédelmi Bizottság elnöke)
- összehívja az OGY. alakuló ülését
- feloszlathatja az OGY-t csak határozott időre- új választások, Ha: nincs kormányfő, vagy nincs költségvetési tv.
- előzetes normakontrollt kezdeményez – AB
- tv. visszaküldése megfontolásra
- OGY- felhatalmazás alapján felismeri a nemzetközi szerződés kötelező hatállyát
- törvényben meghatározott kitüntetések, díjakat és címeket adományoz
- engedélyezi külföldi állami kitüntetések viselését
- javaslatot tesz (min. elnök személyére, Kúria elnökére, ombudsmanra)
- kinevez (Költségvetési Tanács elnökét, egyetemi tanárok)
- tisztségében megerősít (MTA, MMA elnöke)
- megbíz (Min. elnök kormányalakításra)

Kormány:

- Végrehajtó hatalom feje
- OGY-nek felel
- Közigazgatás legfőbb szerve
- általános hatáskörű területi államigazgatási szerve a fővárosi és megyei kormányhivatal
- feladatkörében eljárva rendeletet alkot
- testületként működik
- tagjai: min. elnök, miniszterek, államtitkárok
- miniszterek kinevezésével alakul meg

Feladati:

- védi, biztosítja az állampolgári jogokat
- gazd-i terveket készít
- alakítja a külpolitikát
- kormányközi szerződések

4 kormányforma:

Parlamentáris monarchia: uralkodó- kabinet (Anglia)

vérehajtó hatalomfeje a király, de nincsenek jogosítványai, sem politikailag sem jogilag nem felel

Prezidenciális:

vérehajtó hatalom feje: Elnök (egyszemély) USA

Kongresszusnak nem tartozik politikai felelőséggel, impeachment eljárással lehet megvonnai a hatalmat

Félpresidenciális Közt. (Franciaország)

Átmenet az előző kettő között.

Közt. elnök + kormány; parlamentnek a kormány tartozik felelőséggel

közt. elnököt közvetlenül választják

Parlamentáris köztársaság (Magyarország)

vérehajtó hat. feje: kormány, politikailag felelős

közt. elnök protokolláris, nem felelős

közt. elnök nevezi a min. elnököt

Ogy -i képviselő interpellációt és kérdést intézhet a Kormányhoz a feladatkörükben tartozó bármely ügyben

interpelláció:

kormánybizottságok alakíthatók – segítik a feladatok vérehajtását

általános politikát a min. elnök határozza meg

Miniszter:

vezeti a munkaszervét a Minisztériumot

Tárca nélküli miniszter: nem egy minisztériumot vezet, hanem egy speciális feladatot lát el

Miniszteri biztos: miniszter hatáskörébe tartozó feladatokban segítkezik

Önkormányzatok

Testületi: MTA, kamarák, Hegyközségek

Helyi: Területi, Települési, Nemzetiségi

Helyi önkormányzás: település + amegye választópolgárai közösségeinek joga

helyi közügyekben demokratikus módon, széles körűen nyilvánosságot teremtve kifejezi és megvalósítja a helyi közakaratot.

joga a települések és a megyék választópolgárainak közösséget illeti meg
2011. évi CLXXXIX. tv. Mötv.

Az egységes állami szervezetrendszer részeként hozzájárulnak az Alaptörvényben foglalt államcélok megvalósításához, elősegítik a jogszabályi kötelezettségek teljesítését.

Alkotmányok alapok:

Alaptörvény: alapvetés, F cikk , 31-35 cikk , sarkalots tv az Mötv.

- Jogi személy
- Demokratikusan választott és működő testület
- önállóan szabályozza és igazgatja a feladat és hatáskörébe tartozó helyi közügyeket
- választók képviselők útján vagy helyi népszavazással gyakorolják közösségi jogaikat

Képviselő-testület szervei: polgármester, megyei közgyűlés elnöke, képviselő-testület
bizottságai polgármesteri hivatal, jegyző, társulás

Feladati:

kötelező

- törvény írja elő
- differenciált- más egy nagyvárosnak és más egy községnak

önként vállalt

- népszavazások
- nem kizárolagos hatáskör
- nem veszélyeztet kötelezőt

államigazgatási

- tv , kormáyn rendelet által felhatalmazva

- településfejlesztés, településrendezés
- településüzemeltetés
- egészségügyi alapellátás
- közterületel elnevezése
- kulturálisi alapszolgáltatások
- lakás- és helyiséggazdálkodás
- természetvédelem
- vízgazdálkodás
- helyi adóval kapcsolatos dolgok
- sport

képviselő-testület:

polgármester vezeti

alakuló ülést polgármester hívja össze

évente 6 ülés – nyilvános

határozatképesség: 50%+1 fő

Egyeszerű többség: jelen lévők 50 %+1 fő

Minősített többség: összes képviselők 50%+1 fő

Közmeghallgatás: állampolgárok véleménye

Önkormányzat hivatala=Polgármester hivatala

irányítja polgármester

jegyző vezeti

Megyei Önkormányzat:

megyei és a települési önkormányzat között nincs függőségi viszony

önk-i feladat és hatáskörök a képviselő testületet illetik meg.

képviseli a képviselő testület elnökei

Megyei Közgyűlés:

Megyei önkormányzati hivatal (megyei főjegyző)

rendeleti szabályozás

népszavazás kiírása

Tevékenysége:

- területfejlesztési
- vidékfejlesztési
- területrendezési
- koordinációs feladatokat lát el

Saját terve és költségvetése alapján bevételeivel szabadon rendelkezik

rendelkezik a megyei önkormányzati tulajdonnal

vállalkozási tevékenységet folytathat

Fővárosi önkormányzat

- fővárosi közgyűlés
- főpolgármester

- Fővárosi közgyűlés hivatala (főjegyző)

kerületek határain átnyúló településrendezés, településfejlesztés, településtisztaság szociális ellátások biztosítása, hajléktalan ellátás, állategészségügyi feladatok, közparkok elnevezése, parkolás, közvilágítás, BKK megszervezése, lakásgazdálkodás, környezetvédelem, sport, helyi adók

Bíróságok:

igazságszolgáltatási tevékenység

igazságszolgáltatás alkotmányos alapelvei

Rendes és választott bíróságok

2010. évi CLXXXIV. tv a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességéről

2011. évi CLXI. tv – bíróságok szervezetéről és igazgatásáról

2011. évi CLXII. tv a bírák jogállásáról

- Járásbíróság és a kerületi bíróság
- törvényszékek
- ítéltáblák (5db)
- Kúria (1 db)

Országos Bírósági Hivatal – szervezési és igazgatási feladatok

A bírók jogállása:

Bírói függetlenség: nincs alá- és fölérendeltség,

Bírók kinevezése: pályázat útján nevezi ki a Közt. elnök

Nem lehet bíró politikai párt tagja, nem végezhet gazd. i dolgokat , csak szerzői munkát végezhet

Mentelmi jog: nem lehet őket felelősségre vonni

Eljárások:

Peres vagy nem peres

Bíróság dönt:

- büntetőügyben, magánjogi jogvitában,t v-ben
- közig határozatok törvényességében
- önkori rendelt megsemmisítéséről
- helyi önkori feladatának elmulasztásáról

Felek: felperes- alperes; ügyész – vádlott

per indítása: kereset, vád

döntéshozatal: érdemi – ítéletnek nevezzük

eljárásra vonatkozóan- végzésnek nevezzük

Precedens bíráskodás: ritkán fordul elő – írott jogszabályok vannak

Igazságszolgáltatási alapelvek

A bírói függetlenség elve

Igazságszolgáltatás bírói monopóliumának elve: a törvény állapítja meg, hogy mely ügyek tartoznak a bíróságra

Igazságszolgáltatás egységének elve: minden ember egyenlő

Társasbíráskodás elve: 2-3 bíró

A bírósági tárgyalás nyilvánosságának elve: lehet kérni a zártkörűt

Az anyanyelv használatának elve: mindenki anyanyelvén beszélhet

Az ártatlanság vélelmények elve: bizonyítás hiányában mindenki ártatlan

Védelem joga: ha nem tud fogadni, az állam kirendel egy ügyvédet

jogorvoslati jogosultság elve: joga van a fellebbezéshez

A tisztességes eljárás elve: független és pártatlan bíróság előtt, ésszerű határidő keretében, tisztességes eljárásban

Jogorvoslat:

korábbi hibás, hiányos döntés felülvizsgálata

az új döntés kieszközlésére irányul

Peres eljárás:

- bíróság
- keresetlevél
- ellenérdekű felek
- tárgya: jogvita
- tárgyalás
- jogvita eldöntése
- polgári perrendtartás
- ítélet

Nem peres eljárás:

- bíróság, közjegyző, végrehajtó
- kérelem
- nem ellenérdekű
- nem jogvita
- nincs feltétlenül tárgyalás

- jogosultság megállapítása
- egyéb jogszabályok
- végzés

Bírósági nemperes eljárások – cégeljárás, holtnak nyilvánítás

Közjegyzői nemperes eljárások- hagyatéki eljárás,

Végrehajtói nemperes eljárások- végrehajtási eljárás

Illeték:

alapja: perérték –

mértéke: 6% , 1% (végrehajtás). 3% (nemperes)

nem megállapítható perérték: akkor fix összeg

fix összeg: (300K, 600K, nemperes 200K)

illetékmentesség: nem kell megfizetni az illetéket- szociális alapon

illetékfeljegyzés: szociális alapon, eljárás befejeztével kell megfizetni

2017. évi LX. tv. A választottbíróságokról

kereskedelmi jogviszonyokban, jogvitákat a felek által választott eljárásban történő eldöntése

megállapodhatnak:

- eljárás szabályokban
- nyilvánosság kérdésében
- nyelvben
- helyben

A kijelölést írásban köteles elfogadni a bíró.

Választott bíróság:

Eseti:

- egy ügyre jön létre.
- felek határozzák meg az eljárás szabályait

Állandó:

- rendszeres ügyforgalmat feltételez
- egy adott intézményhez kapcsolódik
- kidolgozott, elfogadott eljárási szabályzat
- választottbírói névjegyzék
- állandó székhely

Egyezség:

- Választott bíróság az eljárást beszünteti
- felek kérésére az egyezséget ítéletbe foglalja

Jogorvoslat:

- Választott bíró döntése ellen nincs fellebbezési lehetőség
- csak az ítélet érvénytelenítése kérhető a bíróságtól 60 napon belül
- pl. fél cselekvőképtelensége esetén, ügyfelet nem értesítették szabályosan, az eljárás nem felelt meg a felek megállapodásának, ha a választott bírónak az adott ügyben nem volt hatásköre

Alkotmánybíróság:

nem része a bírói szervezetnek

Alaptv. védelmének a legfőbb őre

15 (45 év feletti) tag

12 évre választják (OGY képviselők 2/3)

munkaszervezete: Alkotmánybíróság Hivatala- Ab szervezeti működtetési, ügyviteli és döntés-előkészítési feladatait látja el

Döntést teljes tanács, öttagú tanács vagy egyesbíró hoz.

Feladatai:

- Alaptv. értelmezése
- előzetes normakontroll, utólagos normakontroll
- egyedi normakontroll eljárás
- nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálata
- alkotmányjogi panasz elbírálása (kell jogi képviselő)
- Alapt. ellenesen működő képviselő-testlet felosztatása
- vallási közösség alaptv ellenes működése
- Közt. elnök tisztségétől való megfosztás

Alkotmányjogi panasz:

alkotmányellenes-e a döntés vagy sem?

Nem egy újabb jogorvoslati fórum

Megsemmisíti (negatív jogalkotó), nem megváltoztatja a jogszabály részét vagy egészét

Döntései:

Érdemi döntései – határozat

eljárásra vonatkozó- végzés

Jogorvoslat:

gyakorlatilag nincs

Ügyézszség:

független, csak a törvénynek van alárendelve

- Legfőbb Ügyészség
- fellebbviteli főügyészségek (Főváros, Debrecen Győr Pécs Szeged)
- főügyészségek (megyei, fővárosi, kp-i nyomozó)
- járási ügyészségek
- + Országos Kriminológiai Intézet

Ügyészség az állam büntetőigényét érvényesíti.

- Üldözi a bűncselekményeket,
- fellép jogssértő cselekményekkel és mulasztásokkal szemben
- elősegíti a jogellenes cselekmények megelőzését.

Legfőbb ügyész:

- OGY 9 évre választják , Közt. elnök javaslatára
- felelős az OGY-nek
- kinevezí az ügyészket
- szervezetet irányítja
- politikailag független

Feladatai:

- meghatározott ügyekben nyomoz
- közvádlóként gyakorolja a vádemelés közhatalmi jogkörét
- közreműködik, hogy a bírósági eljárásban a tv-ket helyesen alkalmazzák
- elősegíti a hatósági jogkört gyakorló szervek a jogszabályok rendelkezéseit megtartsák
- felügyeletet gyakorol a nyomozás, büntetés-vérehajtás törvényessége felett
- ellátja a nemzetközi szerződésekben rá háruló feladatokat
- eljárás kezdeményezése: büntető, fegyelmi, szabálysértési. hatósági eljárás
- kártérítés, sérelemdíj megfizetése iránti eljárást kezdeményez

EU jogrendje

Az európai integráció jogi és intézményi kereteinek kialakulása

Történelmi előzmények: II. vh utáni gazdasági újjáépítés, Marshall-segély, világkereskedelmi liberalizáció (GATT)

Robert Schumann terv

1. Az intézményrendszer kiépítése és megszilárdulása

Párizsi Szerződés: Európai Szén és Acélközösség

57- Római Szerződések: Európai Gazdasági Közösségek, EURATOM

60-as évek - Európai Közösség

Vámunió – áruk szabad mozgása

4 alapszabadág, tőke, áru, munkaerő, szolgáltatás szabad áramlása

Délibővítés, Északi bővítés

86 - Egységes Európai Okmány- Római szerződés átdolgozása

Európai Tanács, Európai Parlament

Közös piac: 4 alapszabadság határán átnyúló érvényesülése

Egységes belső piac: közösségi szintű szabályozások, nemzeti jogszabályok közelítése egymáshoz

2. EU létrejötte és az intézményi reformfolyamat

92 Maastricht- Európai Unió létrejötte (gazdasági és politikai egység) alapító és reform szerződés egyben

monetáris unió létrehozása, közös valuta bevezetése- Európai Központi Bank

3. Intézményi reform folyamat lezárása

Nizzai szerződés: kiegészítette a maastrichti és a római szerződést

demokratikusabb, átláthatóbb EU – alkotmány – nem lett belőle semmi

helyette: Lisszaboni-szerződés, kiegészíti a nizzai szerződést, célja- EU külső- és belső cselekvőképességének növelése

2004-nagy keleti bővítés

4. Poszt Lisszaboni jogi keretek

EU nemzetközi jogalanyiságot szerzett

Kormányköziség: a nemzeti érdekekre helyeződött, s a tagállamok kormányainak központi helyzete fennmaradt a kialakuló közösségi intézményekkel szemben –

Szupranacionalitás: A szupranacionális, nemzetek feletti Európa alapja az volt, hogy a döntő szó a döntéshozatali folyamatokban az "összeurópai" szervek kezébe kerüljön.

Nemzetközi jog természete: nemzetközi közhog elsődlegessége

Uniós jogrend önállósága, sajátos jellege:

- intézményi felépítés- az EU -n belüli döntéshozatal az európai közös érdek is formálja, befolyásolja
- hatáskörök átruházása az Unió intézményeire
- saját jogrend kialakítása, amely független a tagállamok jogrendjétől
- az uniós jog közvetlen alkalmazhatósága- uniós jog rendelkezései egységesen minden tagállamban kifejtik hatásukat, illetve jogokat biztosítanak és kötelezettségeket rónak a tagállamok polgárainak
- uniós jog elsőbbsége – uniós jogot a nemzeti jog nem írhatja felül és nem módosíthatja és ha kettő ütközik akkor az uniós jog élvez előnyt

Az Eu és a Tagállamok hatáskörmegosztás

Kizárolagos uniós hatáskör

- vámunió
- belső piac működéséhez szükséges versenyszabályok megállapítása
- monetáris politika(euró)
- közös kereskedelempolitika
- tengeri biológiai erőforrások megőrzése a közös halászati politika keretében

Megosztott hatáskör

- belső piac
- környezetvédelem
- szociálpolitika bizonyos területei
- mezőgazdaság és halászat
- fogyasztóvédelem
- közlekedés
- transzeurópai hálózatok
- energiaügy
- közegészségügy biztonsági vonatkozásai
- a szabadságon, biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség

Szubszidiaritás elve: az EU csak akkor szabályozhat ha tudja bizonyítani , hogy uniós szinten hatékonyabban lehet véghez vinni a dolgot

Arányosság elve: Azt is kell igazolni, hogy a ha a saját hatáskörében megfelelő eszközökkel és mértékben vitte végig az adott dolgot, ha elég egy ajánlás akkor csak azt tegye

Kizárolagos nemzeti

Koordinatív

- gazdaságpolitika
- foglalkoztatáspolitika
- szociálpolitika összehangolása

Támogató

- kultúra
- sport
- idegenforgalom
- oktatás
- polgári védelem
- igazgatási együttműködés

EU intézményrendszere

EU intézményei:

Európai Parlament: 705 tag 5 évente közvetlenül választják

jogalkotás, pénzügyi keret elfogadása, ellenőrzési funkció, parlament választja meg a bizottság elnökét, ülései nyilvánosak, székhelye: Strasbourg

Európai Tanács: Eu stratégiai szerve, meghatározza az Unió irányvonalát, Elnöke: 2-3 havonta hívja össze + Bizottság elnökét, államfők+ kormányfők

egyhangúlag kell elfogadni a dolgokat, székhelye: Brüsszel

Európai Bizottság: irányítja az EU minden nap működését

rész vesz a jogalkotásban kezdeményezési joggal, uniós költségvetés kialakítása

tagállamonként 1 biztos, EU általános érdekeinek megfelelően tevékenykednek

Székhelye: Brüsszel

Európai Unió Tanácsa (Miniszterek Tanácsa): tagállamok megválasztott minisztereit, tanács ülésein a bizottság is részt vesz

jogalkotás, uniós költségvetés elfogadása, eu kül és biztonságpolitikáját hajtja végre nyilvános ülés, szavazás. többségi szavazással határoz

soros elnökséget betöltő tagállam vezeti a bizottság üléseit

Európai Központi Bank: Euró monetáris politikájával foglalkozik

Bíróság: értelmezze az uniós jogszabályokat és hogy betartassa azokat, minden tagállam ugyanúgy értelmezze az uniós jogot Székhelye: Luxemburg

Számvevőszék: ellenőrző szerv, uniós pénzek jogoszerűen lettek-e elköltsve, tagállamonként 1 tag székhely: Luxemburg

Európai Ombudsman: EU Szerveinek hivatali visszáságaival foglalkozik, Strasbourg

Európai Adatvédelmi Biztos: Ellenőrzi az uniós intézmények adatkezelését Brüsszel

Gazdasági és Szociális Bizottság: civil társadalmi szervezetek is kifejezzék a véleményeiket

Régiók Bizottsága: EU régióinak és városainak szószólói

EU jogalkotása és jogforrási rendszere

Elsődleges jog: Alapító szerződések, Alapjogi Charta

EU nemzetközi megállapodások

Másodlagos jog:

Törvényjellegű jogi aktusok: Rendeletek, Irányelvek, Határozatok

Nem jogalkotási aktusok: Egyszerű jogi aktus, Felhatalmazáson alapuló jogi aktus, Vérehajtási aktus

Nem kötelező erejű jogi aktus: ajánlások és vélemények

Aktusok, amelyek nem minősülnek jogi aktusnak: Intézményközi megállapodások, Állasfoglalások, nyilatkozatok

Általános jogelvezek – uniós jog elsőbbsége, alapvető jogok biztosítása

Tagállamok közötti megállapodások

Uniós jogi eszközök rendszere:

	Címzettek	Hatások
Rendeletek	Minden tagállam, természetes és jogi személy	Közvetlenül alkalmazandó és teljes egészében kötelező
Irányelvezek	Valamennyi tagállam vagy bizonyos tagállamok	Az elérendő célokat illetően kötelező, csak bizonyos feltételek mellett alkalmazandó közvetlenül
Hatórozatok	Címzetteknek szól: bizonyos tagállamok, bizonyos természetes és jogi személyek	Közvetlenül alkalmazandó és teljes egészében kötelező
Hatórozatok	Nem meghatározott címzetteknek szól	Teljes egészében kötelező
Ajánlások	Valamennyi tagállam vagy bizonyos tagállamok, egyéb uniós intézmények, magánszemélyek	Nem kötelező
Vélemények	Valamennyi tagállam, egyéb uniós intézmények Nem meghatározott címzettek	Nem kötelező

Európai Unió jogalkotása:

Kezdeményezők: polgárok, érdekcsoportok, bizottság

Európai Bizottság: hivatalos javaslat

Európai Parlament és a Miniszterek Tanácsa: közös döntés

Országos vagy helyi hatóságok: végrehajtás

Európai Bizottság és Európai Parlament: végrehajtás nyomon követése

Rendes jogalkotási eljárás:

Európai Unió Tanácsa + Európai Parlament dönt a jogszabály tervezetről

Európai Bizottság nyújtja be a javaslatot

HA vmelyik nem ért egyet – második olvasat

Ha ez elfogadják, ha nem akkor egyeztetőbizottság elé kerül a javaslat.

Ülésen ott vannak a 2 szerv delegáltjai, megállapodnak a szövegen és visszakerül harmadik olvasatra a Parlamenthez és a Tanácshoz

Megszavazzák a jogszabály elfogadását- ha nem akkor nem jön létre a jogszabály

Különleges jogalkotási eljárások:

költségvetési eljárás, mint különleges jogalkotási eljárás.

1987-2009: hozzájárulási eljárás, 2009-től egyetértési eljárás, mint különleges jogalkotási eljárásnak

1987-2009: együttműködési eljárás

1952-1987: konzultációs eljárás; 2009-től különleges jogalkotási eljárásnak számít

Az EU jogvédelmi rendszere

Európai Unió Bírósága:

nincs általános hatásköre

jogállamisági szabályok!

Eu igazságszolgáltatási szerve

azonos értelmezés- uniós polgárokra egységesen érvényes legyen

uniós jogszabály érvényessége, jelentése- ez ügyben eljárva

Infringement- uniós jogszabály megsértése ellen induló eljárás

az eljárás minden szakasza határozattal zárul

kötelezettségszegési eljárás: ha megszegett valamilyen EU törvényt, jogszabályt

Uniós pénzügyi jog alapintézményei:

Gazdasági Monetáris Unió: Maastrichti szerződésben

Fiskális és Monetáris pillér- Euroövezeti államok, Költségvetési és fiskális unió

Maastrichti konvergencia kritériumok

Európai Szemeszter

Uniós pénzügyi keret: hosszú távú költségvetés- Erasmus, Galileo

meghatározza a kiadások felső határát és hogy mire mennyit lehet költeni

főbb uniós intézmények együtt alakítják a többéves pénzügyi keretet

POLGÁRI JOGI ALAPELVEK

Polgári Tv.

Gazdasági életszereplői jogilag egyenlők

Gazdasági életben a felek: tevékenykednek pl kötelmeket vállalnak, vagyonukban változás áll be

Polgári Törvénykönyv.

1848 után ABGB

1867-től tervezetek, 1928. Magánjogi törvénykönyv javaslata

1954. évi IV. tv.

2013. évi V. tv. (2014.03.15. től hatályos)

Polgári jog:

a jog törvény által garantálja az ember számára:

- az önrendelkezés szabadságát,
- személyisége kibontakozását, védelmét
- ehhez tartozóan a vagyonával való szabad rendelkezést mind az élők között mind a rendelkező személy halála esetére

A polgári jog olyan jogág, amely a társadalom vagyoni viszonyait és azzal összefüggésben a személyi viszonyokat szabályozza

mely szabályozást a jogalanyok egyenjogúságának és mellérendeltségének elve hatja át.

Polgári jogi jogviszony: A jogalkotó által szelektált, a jogi szabályozás körébe bevont, jogilag szabályozott társadalmi viszony

Osztályoz: személyi és vagyoni jogviszonyok

Személyi: személyek jogalanyisága és személyhez fűződő jogok védelmének viszonya= személyiségi jogviszony

Vagyoni: dologi viszonyok, kötelmi viszonyok, öröklési viszonyok

Részt vevő alanyok száma szerint:

- egyszemélyes jogi helyzetek,
- kétpólusú és
- többpólusú jogviszonyok

Abszolút szerkezetű jogviszonyok: csak a jogosult személye ismert, meghatározott; vele szemben mindenki, mint kívülálló kötelezettséget nem vállal

Relatív szerkezetű jogviszony: minden alany név szerint meghatározott, akik csak egymással szemben (kölcsönösen) jogosultak és kötelezettek

jogviszony elemei:

alanyai: azok a személyek, akik között a polgári jogviszony létrejön

tárgya:

Közvetett tárgya az a dolog, amelyre ez a magatartás irányul

Közvetlen tárgya az az emberi magatartás, amelyet egy adott jogviszony alanyainak egymás felé tanúsítaniuk kell

tartalma: jogviszony alanyait megillető jogosultságok, illetve az őket terhelő jogosultságok

Alapelvek:

Együttműködés elve: jóhiszeműség és a tisztelesség követelményeinek megfelelően kölcsönösen együttműködve kell eljárni

Értelmezési alapelv: cselekményeknek Mo. alkotmányos rendjével, az Alaptörvényvel összhangban kell lennie

Elvárható magatartás elve: úgy kell eljárni, ahogy az adott helyzetben általában elvárható

Joggal való visszaélés tilalma: Ha valaki kihasználja a jogot arra, hogy ellentétes hatást érjen el

Észszerűség elve: jogviszonyok észszerű rendezése

jogbiztonság elve: a jogi környezetnek megfelelőnek kell lennie, kerüljük el a túlzott jogszabályozást, a jogalkalmazás legyen egységes

Polgári jogi szabályok élén a Ptk. (lex generalis)

De: Ptk. lehet szubszidiárius joganyag is – (lex specialis derogat legi generalis)-

Ptk felépítése:

- Első könyv: bevezető rendelkezések
- Második könyv: ember, mint jogalany
- Harmadik könyv: jogi személyek
- Negyedik könyv: családjog
- Ötödik könyv: dologi jog
- Hatodik könyv: kötelmi jog
- Hetedik könyv: öröklési jog
- Nyolcadik könyv: záró rendelkezések

Személyek- polgári jogviszonyok alanyai lehetnek

Természetes személyek: ember

jogképesség: jogviszony alanya lehet, jogai és kötelezettségei lehetnek

általános: minden embert megillet

egyenlő: ember és ember jogképessége között nincs különbség

feltétlen: nem lehet semmilyen feltételhez kötni

jogképességet korlátozó jognyilatkozat semmis

az élve született ember születés pillanatától

méhmagzat jogképessége: születési időtől visszaszámított- 300. nap

feltételes jogképesség: be kell következnie egy feltételnek ahoz, hogy legyen jogviszony: pl. méhmagzat

dologi váromány

magzat életjoga

Jogképesség megszűnése: halál – halotti anyakönyvi kivonat
holtnak nyilvánítás:

- nincs olyan adat, ami bizonyítaná a halál tényét
- legalább 5 éve eltűnt
- vélelem (az ellenkező bizonyításáig)
- hatálytalanság, ha nem volt eljárás

cselekvőképesség:

az ember saját akaratából , elhatározásából nevében jogokat szerezhet, kötelezettséget vállalhat

(pl. szerződést köthet vagy egyéb jognyilatkozatot tehet, ha rendelkezik az ügyei viteléhez szükséges belátási képességgel)

cselekvőképesség függ: életkor, szellemi állapot

Cselekvőképes: 18+, normálisak

korlátozott cselekvőképesség: 18 évet be nem töltött (kiv. házas) jognyilatkozatának érvényességehez törvényes képviselőjének hozzájárulása szükséges

képviselő nélkül tehet:

- olyan személyes jellegű jognyilatkozatot, amit a törvény megenged
- bagatell ügyletek
- rendelkezhet munkájával szerzett jövedelmével
- köthet olyan szerződést, amellyel csak előnyt szerez
- ajándékozhat, de csak a szokások mértékben

Az a nagykorú személy lehet korlátozottan cselekvőképes vagy cselekvőképtelen, akit a bíróság ilyen hatállyal gondnokság alá helyezett

cselekvőléptelenség: 14 év alatt, jognyilatkozata semmis, nevében törvényes képviselője jár el (kivéve: bagatell ügyletek: csekély jelentőségű szerződést köt, ami a minden nap életben sokszor előfordul)

Cselekvőképességet **részlegesen korlátozó** gondnokság alá azt a nagykorút helyezi, akinek ügyei viteléhez szükséges belátási képessége tartósan vagy időszakonként visszatérően nagymértékben csökkent és emiatt meghatározott ügycsoportban gondnokság alá helyezése indokolt

Cselekvőképességet **teljesen korlátozó** gondnokság alá azt a nagykorút helyezi, akinek ügyei viteléhez szükséges belátási képessége tartósan és teljeskörűen hiányzik és emiatt meghatározott ügycsoportban gondnokság alá helyezése indokolt

Kiskorú cselekvőképességének korlátozása gondnokság alá helyezés

17. éltévének betöltése után a nagykorúakra irányadó szabályok szerint

gondnokság hatálya beáll, amikor a kiskorú a 18. életévét betölti

Gondnok:

gondnok: lehet cselekvőképes nagykorú, aki ezt elvállalja; nem lehet az aki ellen a gondnokolt tiltakozik; vagyon kezelése és törvényes képviselet

ezt a tevékenységet a gyámhatóság felügyeli

ápolás és egyéb gondozás nem feltétlenül az ő feladata

ideiglenes gondnok: azonnali intézkedés kell de meg nincs kirendelt gondnok

helyettes gondnok: van egy gondnok de ez az ember vmben korlátozott ezért helyettesíteni kell

gondnokság alá helyezést kérhet:

- nagykorú együtt élő házastársa, élettársa, egyenesági rokona, testvére
- kiskorú törvényes képviselője
- gyámhatóság
- ügyész

Személyiségi jogok:

Személyhez kapcsolódó jogok

Mindenki köteles tiszteletben tartani az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat

Mindenkinet joga van ahhoz, hogy a törvény és mások jogainak korlátai között személyiséget szabadon érvényesíthesse és hogy abban őt senki ne gátolja

Nevesített személyiségi jogok:

- élet, testi épség, egészség
- személyes szabadság, magánélet, magánlakás sérthetetlensége
- személy hátrányos megkülönböztetése
- magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez való jog megsértése
- névviseléshez való jog
- képmáshoz és a hangfelvételhez való jog megsértése
- becsület és a jóhírnév megsértése

becsületsértés: más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas kifejezésmódján indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás

jóhírnév megsértése: valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel

Szankciók

a jogszabály megalapítása az attól való eltiltás, elégtétel az előző állapot helyreállítása vagy akár kártérítés

akit személyiségi jogában megsértenek, sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért

Jogi személyek:

Dologi jog:

polgári jogi jogalanyok egymással szembeni polgári jogait és kötelezettségeit jelenti közvetett tárgya a dolog

a jogviszony tárgya kiterjeszthető forgalomképes jogokra és követelésekre

Dolog:

Javak: véges mennyiségen rendelkezésre álló gazdasági erőforrások

fogalomképesség: a dolgok és más javak azon tulajdonságát jelenti, hogy azokon vagyoni jellegű jogosultságok létesülhetnek, és ezek a jogosultságok átruházhatók

Fogalomképtelennek azok a javak minősülnek ó, amelyeken vagyoni jogosultságokat egyáltalán nem lehet létesíteni.

- fogalomképtelen: nem lehetnek magántulajdon tárgyai
- korlátozottan forgalomképes: rendelkezési jogát azokon korlátozza és másoknak a dolog használatát biztosítja
- fogalomképesek: közjogi korlátok nélküli tárgyai
- állami tulajdon tárgyai: kizárolagos állami tulajdon, nem kizárolagos állami tulajdon, külön eljárás szerint kerülnek el az állam tulajdonából, rendeltetésével együtt jár, hogy kikerüljön az állami tulajdonból

Vagyon: egy meghatározott jogalanyt megillető, pénzben kifejezhető jogok és kötelezettségek összessége

aktív: ha a jogosultságok vannak túlsúlyban

passzív: ha a kötelezettségek vannak túlsúlyban

dolog: önálló testi tárgy, amelyen tulajdon állhat fenn

Nem minősül dolognak: pénz, értékpapír, dolog módjára hasznosítható természeti erők, állatok

Dologosztályozása:

- ingó- ingatlan
- elhasználható-elhasználhatatlan
- helyettesíthető- helyettesíthetetlen
- osztható-oszthatatlan
- értékkel bíró- érték nélküli
- élő – élettelen
- forgalomképes, forgalomképtelen, korlátozottan forgalomképes
- egymással alkotórészi, tartozéki és dologösszességi kapcsolatban lévő
- illetőleg nem lévő dolgokat

Egyszerű dolog:

alkotórészkből álló egységes dolog: úgy van egyesítve, hogyha elválasztódna akkor az egyik elpusztulna

dologösszesség: egymással funkcionális kapcs.-ban, együtt tarott dolgok, egy helységen

tartozék: olyan dologkapcsolat, nem alkotórész, de a használathoz szükséges, jogi sorsuk nem kapcsolódik össze

Birtok:

olyan tényleges állapot és alanyi jog védett jogi állapot (nem egyenlő a dolog feletti fizikai hatalommal)

Birtokos:

- aki a dolog sajátjaként tartja hatalmában
- aki a dolog időleges birtokára jogosító jogviszony alapján tartja hatalmában a dolgot
- akitől a tényleges hatalmat gyakorló a birtokát származtatja
- az is, akitől a dolog jogalap nélkül időlegesen más személy ténylegesen hatalmába került

Többes birtoklás – Birtokosi láncolat kialakulása is lehetséges

Megszerzése:

aktív eljárás: megállapodással

nem aktív eljárással: birtokos dolog feletti tényleges hatalmának megszüntetésével

Elvesztése:

birtokos halálával, vagy jogutódlással az örököс vagy a jogutód birtokszerzésével véleges felhagyás

Birtokvédelem: ha tilos önhatalom áldozata lesz

- ha birtokától jogalap nélkül megfosztják
- birtoklásában jogalap nélkül háborítjuk

Érvényre juttatás: igazgatási út, bírói út, önhatalom

jogalapnélküli elbirtoklás

aki jogalap nélkül van a dolog birtokában, köteles a dolgot a birtoklásra jogosultnak kiadni
nem minden jelent rosszhiszemű birtoklást

a kiadás megtagadása, a megtérítés igény , az elviteli jog révén igyekszik bizonyos körben kompenzálni a jóhiszemű jogalap nélküli birtokos jogos érdekeinek részét

Tulajdonjog: teljes és kizárolagos jogi hatalom, uralom a polgári jogi szabályozás központi jogintézménye

tulajdonos köteles viselni a dologgal járó terhet és a dologban beállott azt a kárt, amelynek megtérítésére senkit sem lehet kötelezni

Tulajdonvédelem:

- jogellenes beavatkozás vagy behatás megszüntetését
- a jogalap nélküli birtokostól a dolog kiadását

Birtoklás joga:

Rész-egész viszonyban állnak.

Saját birtoklás esetén esnek egybe

Használat joga, hasznosítás joga:

A tulajdonosnak a dolog használatára az általános magánjogi korlátok figyelembenével van lehetősége

Rendelkezési jog: a tulajdonos jogosult az egyes részjogosítványok átengedésére, erre a rendelkezési jog ad lehetőséget

a dolog birtokát, használatát vagy hasznai szedésének jogát

- másnak átengedje
- biztosítékul adja vagy más módon terhelje
- tulajdonjogát másra átruházza
- azzal felhagyjon

A rendelkezési jog súlyos korlátja az elidegenítési és terhelési tilalom, amely következhet: jogszabályból, bírósági határozatból, tulajdonos akaratából szerződéssel

tulajdonjog keletkezése és a tulajdonszerzési módok

A felek szabad akaratából

új dolegi típus nem jöhet létre+ nem is keletkezhet más módon, mint amit a törvény szerzésmódként elismer

eltérés esetén nem jön létre tulajdon

Az állam nem biztosítja a tulajdonhoz kapcsolódó joghatásokat.

Tulajdonszerzési módok

Eredeti tulajdonszerzési mód

Származékos tulajdonszerzés: elők közötti átruházás, öröklés

Tényállások:

- **Átruházás** – adásvétel, csere, ajándékozás – ingatlan-nyilvántartásba beírás
- **Öröklés**—az ember halálával hagyatéka egésze száll az örököstre
- végintézkedés meghatározza az öröklés rendjét
- ha nincs végintézkedés: törvényes öröklési rend szerint pl gyermekek egyenlő részben
- ha örököök nem részesülhet: kiesési okok, ilyenkor az unokák örökölhetnek

- házastársat megilleti- haszonélvezeti jog + egy gyermekrész a hagyatékból
- ha nincs leszármazó és nincs szülő akkor csak egyedül örököl
- ha nincs leszármazott: külön kell választani az ági vagyont—ami az örökhagyóra vmelyik felmenőjéről öröklés vagy ajándékozás útján hárult. testvérek, testvér gyerekei
- **Hatósági határozat, árverés-** megszűnnek a harmadik személynek dolgot terhelő jogai
- **Elbirtoklás**—eredeti szerzésmód, sajátkénti szakadatlan birtoklás, ingatlan esetén 15, ingó dolog esetén 10 éven át, ingó dolog tulajdonjogának elbirtoklásával megszűnnek a harmadik személynek dolgot terhelő jogai
- Kizárt az elbirtoklás—ha bűncselekménnyel vagy erőszakos módon jutott a dolog birtokához
- **Találás**—ha valaki más tulajdonában lévő dolgot megtalálja, birtokba veszi
- megtett minden annak érdekében, hogy a dolgot visszajuttassa
- ha a tulajdonos a megtalálástól számított 1 éven belül a dologért nem jelentkezik
- találástól számított 8 napon belül visszaadni, vagy az illetékes jegyzőnek átadni
- ha igényt tart erre a dologra, akkor 3 hónap várás után a jegyző visszaadja a találónak
- **Kisajátítás**-- ingatlan tulajdonjoga kivételesen közérdekű célra, azonnali, teljes és feltétlen kártalanítás ellenében szerezhető meg
- **Tulajdonszerzés a növedéken, gazdátlan javakon**

Közös tulajdon

egyazon dolgon fennálló tulajdonjog meghatározott hányadok szerint több személyt illet meg

Tulajdonostársak belső viszonyai: közös tulajdont érintő döntéshozatal

Közös tulajdont érintő külső viszonyok szabályozása- elővásárlási jog

közös tulajdon megszüntetésével kapcsolatos szabályok

Elővásárlási jog: a tulajdonostárs tulajdoni hányadára a többi tulajdonostársat harmadik személlyel szemben elővásárlási, előbérleti jog illeti meg

Közös tulajdont érintő döntéshozatal:

Egyhangú döntéshozatal:

- az egész dolog feletti tulajdonjog átruházása
- a rendes gazdálkodás körét meghaladó kiadásokhoz
- az egész dolog megterheléséhez vagy az egész dologra kiterjedő kötelezettségvállalásához

Többségi döntéshozatal

a rendes gazdálkodás körét meg nem haladó intézkedés

Előzetes döntést nem igénylő kérdés

állagmegóvás- fenntartás körébe tartozó intézkedések

közös tulajdon védelmében bármelyik tulajdonostárs is felléphet

Megszüntetés:

bármelyik társ kezdeményezheti

- Termézetbeni megosztás
- Megváltás
- Értékesítés és vételárfelosztás a tulajdoni hányad arányában

Korlátolt dogi jogok

idegen dolgon állnak fel, tulajdonjog önállósult részjogosítványait jelenítik meg, időben behatárolt jogok

Csak bizonyos vonatkozásokban ad a jogosultnak másokat kizáró, abszolút hatalmat

Teherjogoknak is nevezhetjük—tulajdonjogra kívülről ránehezedő az abban foglalt egyes jogosítványok gyakorlását akadályozó jogi jelleg miatt

Zálogjog

fajtái

tárgya

alapítása

megszűnése

Használati jogok

Haszonélvezet

Szolgálatom

Közérdekű használat

Gazdasági társaságok

Jogi személyek: Polgári jogalanyisággal rendelkező szervezet

Törvény által megszabott módon és formában alakítható, meghatározott gazdasági célra, fontos az állami elismertség, saját név + székhely, független saját vagyonnal kell rendelkezni, önálló vagyoni felelősség, harmadik személy szemben képviselők útján jár el

jogképes: jogai és kötelezettségei lehetnek

abszolút jogképesség, de nem minden személyiségi jog illeti meg pl. nem örökölhet,

nem rendelkezik abszolút jogképességgel: lehet korlátozni

csak törvényben meghatározott típusban alapítható

Egyesület

Gazdasági társaság

Szövetkezet

Egyesülés

Alapítvány

Állam a polgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt,
polgári jogi jogalanyként is lehet Pl. lehet tulajdonos

,

Jogi személy egyaránt:

- Költségvetési szerv
- Tőzsde, Befektetés-védelmi Alap
- Felsőoktatási intézmény
- Egyház
- MTA

Európai Társasági formák:

- Európai Részvénytársaság
- Európai Gazdasági Egyesülés
- Európai Szövetkezet

Magánjogi-Közjogi

Személyegyesítő-VagyonegYESÍTŐ

Profitorientált- Non profit

Gazdálkodó szervezetek:

nem non-profit szervezetek, jogi vagy nem jogi személy, vannak gazdasági tevékenység

Vállalkozás

szakmája, önálló foglalkozása vagy üzleti tevékenysége körében eljáró személy pl gazdasági
társaságok

Természetes személy: egyéni vállalkozó

Cég

az a jogalany, amely a cégnyilvántartásba bejegyzés által üzletszerű tevékenység folytatása
miatt jön létre. pl: gazdasági társaságok, szövetkezetek,

Egyéni cég: jogképesség nélküli, de van cégbeljejegyzés

Vállalatcsoport

Konszern

Holding

Ptk. Harmadik Könyve Személyek jogai

jogi személyek általános szabályai>gazdasági társaságokra vonatkozó közös szabályok>

egyes gazdasági társaságokra vonatkozó külön szabályok>létesítő okirat

Jogi személy jogképessége:

Helytállás a jogi személy tartozásaiért

A jogi személyek általános szabályainak alkalmazása

Létesítés

létesítés szabadsága: mindenkinnek jogai van vállalkozást alapítani, személyek autonómiája fontos, eltérni csak a tv. keretein belül lehet de nem lehet! pl ha maga a tv. tiltja, ha a tagok kisebbségi jogait sérti, ha sérti a felügyelete

Felelősségátvitel: jogi személy a kötelezettségeiért saját vagyonával köteles helytállni,

3 feltétel: az alapító visszaélt a korlátolt felelősséggel, a jogi személy jogutód nélkül szűnt meg, hitelezőknek fennmaradó követelése

létesítő okirat

vagyonhozzájárulás

nyilvántartás

Működés

Szervezet (Döntéshozás, ügyvezetés, tulajdonosi ellenőrzés)

Képviselet

Törvényes működés biztosítékai (könyvvizsgálat, törvényességi felügyelet)

Megszűnés

Jogutóddal

Jogutód nélküli

A gazdasági társaságok üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatására, a tagok vagyoni hozzájárulásával létrehozott, jogi személyiséggel rendelkező vállalkozások, amelyekből a tagok a nyereségből közösen részesednek és a veszteséget közösen viselik.

Gazdasági t. típusai:

Közkereseti társaság: olyan társaság, ahol a tagok arra vállalnak kötelezettséget, hogy a társaság gazdasági tevékenységének céljára a társaság részére vagyoni hozzájárulást teljesítenek és a társaságnak a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségeiért korlátlanul és egyetemlegesen helytállnak.

Betéti társaság: olyan társaság, ahol a tagok arra vállalnak kötelezettséget, hogy a társaság gazdasági tevékenységének céljára a társaság részére vagyoni hozzájárulást teljesítenek, továbbá legalább egy tag (beltag) vállalja, hogy a társaságnak a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségeiért amennyiben van a többi beltaggal egyetemlegesen köteles helytállni, míg a többi, de legalább egy tag (kültag) a társasági kötelezettségekért nem tartozik helytállási kötelezettséggel.

Korlátolt felelősségi társaság:

olyan gazdasági társaság, amely előre meghatározott összegű törzsbetétekből álló törzstőkével alakul, és amelynél a tag kötelezettsége a társasággal szemben törzsbetétének szolgáltatására és a társasági szerződésben esetleg megállapított egyéb vagyoni értékű szolgáltatásra terjed ki. A társaság kötelezettségeiért a tag nem köteles helytállni.

Részvénytársaság:

olyan gazdasási társaság, amely előre meghatározott számú és névértékű részvényekből álló alaptőkével működik és a részvényes kötelezettsége a részvénytársasággal szemben a részvény névértékének vagy a kibocsátási értékének szolgáltatására terjed ki. A részvénytársaság kötelezettségeiért nem köteles helytállni.

Gazdasági társaság alapítása:

Üzleti ötlet> cégszervezés> cégnév> székhely> vezető tisztségviselő> tevékenységi kör és engedélyek> vagyoni hozzájárulás> szerződés aláírása ügyvéd jelenlétében> benyújtás cégbíróságra> bankszámla nyitás>Magyar Kereskedelmi és Iparkamarai tagság

Társasági szerződés tartalma:

- gazdasági társaság neve
- gazdasági társaság székhelye
- gazdasági társaság fő tevékenysége
- gazdasági társaságot létesítő személy, neve, illetve lakóhelye
- a gazdasági társaság részére teljesítendő vagyon hozzájárulások, azok értéke
- gazdasági társaság első vezető tisztségviselője

Vagyoni hozzájárulás: pénzbeli+ nem pénzbeli

Kézbesítési megbízott: külföldi jogi személyiségűnek kell, aki nem rendelkezik belföldi lakcímmel, a megbízott bárki lehet kivéve a cég tisztségviselői

feladata: cég működésével kapcsolatban lévő iratokat továbbítja, intézi

Előtársasági időszak: vannak jogai és kötelezettségei, már elkezdték a cégbejegyzést a társaság bejegyzésével ér véget ez az időszak, külön beszámoló és adóbevallás

döntéshozó szerv: taggyűlés, közgyűlés (egyszemélyes társaság esetén az egyedüli tag jár el)

Hatáskörébe tartozik: üzleti és személyi kérdések, beszámoló aláírása, nyereség felosztása, saját tagjaival kötendő ügyletek jóváhagyása

A vezető tisztségviselők:

- A gazdasági társaság irányításával kapcsolatos olyan döntések meghozatalára , amelyek nem tartoznak a tagok hatáskörébe
- egy vagy több vezető tisztségviselő v. vezető tisztségviselőkből álló testület
- személyes feladatellátás
- gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége

Nem lehet vezető:

- aki kiskorú v. cselekvőképtelen
- akit szabadságvesztésre ítéleztek
- akit e foglalkozástól jogerősen eltiltottak
- akit valamely foglalkozástól jogerős bírói ítélettel eltiltottak

kötelezettségek:

- az alapítás, a gazdasági társaság jogszabályban előírt adatainak bejelentése a nyilvántartó bíróságnak és az éves beszámoló benyújtása
- a tagok részére a gazdasági társaságra vonatkozóan felvilágosítás adása, számukra a gazdasági társaságra vonatkozó iratokba és nyilvántartásokba való betekintés biztosítása
- a legfőbb szerv összehívása a törvényben meghatározott esetekben
- a gazdasági társaság törvényes képviselete

Felelősség:

tevékenységük során okozott károkért a társaság felé a szerződésszegéssel okozott károk szabályai szerint felelnek. Mentesül, ha bizonyítja, hogy a szerződésszegést ellenőrzési körén kívül eső a szerződéskötés időpontjában előre nem látható körülmény okozta és nem is volt elvárható, hogy a körülményt elkerülje

ha harmadik személynek okoz kárt, a károsulttal szemben a társaság felel.

Ha szándékosan okozta, az ügyvezető a jogi személlyel egyetemlegesen felel.

Jogutód nélküli megszűnés: hitelező kielégítetlen követelésük erejéig a kártérítési igényt érvényesíthetnek a vezetőkkel szemben,

Cégvezetők, képviseleti joggal rendelkező munkavállalók:

társaság legfőbb szerve a vezető tisztségviselők mellett, munkájuk segítése érdekében a társaság munkavállalóit cégvezetőnek nevezheti ki. Az ügyvezetés a cégvezető számára általános képviseleti jogot is biztosíthat.

Tulajdonosi ellenőrzés

A tagok, felügyelőbizottság létrehozását rendelhetik el azzal a feladattal, hogy az ügyvezetést a jogi személy érdekeinek megóvása céljából ellenőrizze.

kötelező létrehozni:

- nyilvánosan működő RT-nél ha a az Rt. nem az egységes irányítási rendszerben működik

- ZRt. nél ha a szavazati jogok legalább 5 % val együttesen rendelkező részvényesek ezt kérík
- ha a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalónak száma éves átlagban a 200 főt meghaladja és az üzemi tanács nem mondott le a felügyelőbizottságban való munkavállalói részvételéről, amely esetben a felügyelőbizottság egyharmada a munkavállalói küldöttekből áll

Könyvvizsgáló:

- könyvvizsgálatot szabályszerűen elvégezze, független könyvvizsgálói jelentésben foglaljon állást, hogy a gazdasági társaság beszámolója megfelel-e a jogszabályoknak és megbízható, valós lépet ad-e a társaság vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről, működésének gazdasági eredményéről
- Amennyiben a könyvvizsgáló megválasztására jogszabályi kötelezettség nincs, a gazdasági társaság abban az esetben is bármikor választhat könyvvizsgálót.

Kisebbségvédelem

társaság azon tagjai, akik együttesen a szavazati jogok legalább 5 %-val rendelkeznek, kisebbségi jogokkal rendelkeznek

A jogok magukban foglalják:

az ügyvezetéstől:

- a társaság legfőbb szervének összehívását
- ülés tartása nélküli döntéshozatalt

nyilvántartó bíróságtól:

- hogy rendelje el az utolsó éves beszámoló vagy
- az utolsó 2 évben az ügyvezetés tevékenységével kapcsolatos vmely gazdasági esemény v. kötelezettségvállalás könyvvizsgálását, ha azt a társaság legfőbb szerve elutasította vagy a határozathozatalt mellőzte.

Helytállás jogi személy tartozásaiért

jogi személy saját vagyonával köteles helytállni - a tagok a jogi személy tartozásaiért nem felelnek

egyes társasági típusoknál (Kkt.) mögöttes, korlátlan és egyetemes legjobb felelősséggel áll fenn.

Meghatározott körben a Ptk. áttöri a tagok korlátolt felelősségeit. pl. előtársaság tagja felelős a tartozásokért

Minősített többség, többségi befolyás

Ha Kft. vagy Zrt. tagja a szavazatok legalább háromnegyedével rendelkezik, ezen minősített többség megszerzésétől számított 15 napon belül köteles ezt a nyilvántartó bíróságnak bejelenteni.

A minősített többség megszerzésének közzétételétől számított 60 napos jogvesztő határidőn belül a társaság bármely tagja kérheti, hogy a minősített többséggel rendelkező tag társasági

részbeszedését piaci értéken vegye meg, azonban legalább a gazdasági társaság saját tőkéjéből a felajánlott részesedésére jutó résznek megfelelő értéken.

Versenytörvény egyéb vonatkozásai:

Saját tőke védelme:

ha egymást követő 2 üzleti évben a társaság sakát tőkéje nem éri el az adott társasági formára kötelezően előírt jegyzett tőkét, a tagok a 2. év beszámolójának elfogadásától számított 3 hónapon belül a szükséges saját tőke biztosításáról nem gondoskodnak, e határidő lejártát követő 60 napon belül a g. társaság

1. köteles elhatározni átalakulását
2. jogutód nélküli megszűnését
3. illetve más társasággal történő egyesülését

További esetkörök: tk

Megszűnés:

Jogutóddal és jogutód nélkül is megszűnhetnek

jogutód nélkül:

- a társaság határozott időre jött létre
- a társaság megszűnése meghatározott feltétel bekövetkezéséhez kötött és a feltétel bekövetkezett
- a tagok vagy alapítók kimondják a társaság megszűnését
- az arra jogosult szerv megszünteti a társaságot
- bíróság a nyilvántartásból törli

Társaság átalakulása:

A jogi személy más jogi személyekkel összeolvadás vagy beolvadás útján egyesülhet.

Összeolvadás: az összeolvadó jogi személyek megszűnnék és új jogi személy jön létre általános jogutódlás mellett

Beolvadás: beolvadó jogi személy szűnik meg, általános jogutódja az egyesülésben részt vevő másik jogi személy

A jogi személy különválás vagy kiválás útján több jogi személyé szétválhat

Különválás: esetén jogi személy megszűnik és vagyona a különválással létrejövő több jogi személyre, mint jogutódokra száll át.

Kiválás: esetén a jogi személy fennmarad és vagyonának egy része a kiválással létrejövő jogi személyre, mint jogutódra száll át.

Gazdasági társaság más formába tartozó gazdasági társasággá, egyesüléssé és szövetkezetté alakulhat át.

Jogi személy más típusú jogi személytől átalakulása esetén az átalakuló jogi személy megszűnik, jogai és kötelezettségei az átalakulással kötelező jogi személyre, mint jogutódra szállnak át.

Korlátolt felelősségi társaság:

- A törzsbetét a tag vagyoni hozzájárulása, összege nem lehet kevesebb 3 millánál
- tagok törzsbetései lehetnek különbözők, azonban nem lehetnek kevesebbek 100 ezer ft-nál
- egy tagnak akár több törzsbetéte is lehet, vagy akár egy törzsbetétnak több tulajdonosa van
- személyes közreműködés
- veszteségek fedezésére pótbefizetés
- osztalékfizetés és törzstőke
- nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás értéke

Üzletrész

A törzsbetéthez kapcsolódó tagsági jogok és kötelezettségek összessége
átruházás külső személyre (kell a beleegyezés) +elővásárlás (lehet örökölni is az üzletrész)

Társaság által fizetett kifizetések

a társaság saját tőkéjéből az előző üzleti évi adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalékból de! nem kerülhet sor kifizetésre..

Osztalék:

tag javára történő kifizetésének céljából felosztható és a taggyűlés által felosztani rendelt saját tőkéjéből a törzsbetétek arányában

osztalékelőleg fizetéséről akkor határozhat, ha rendelkezik szükséges fedezettel, kifizetés nem haladja meg az adózott eredményt, a saját tőke nem csökken

Taggyűlés hatásköre

Legfőbb szerv

hatásköre:

- éves beszámoló elfogadása, osztalékfizetéséről szóló döntés
- vezető tisztségviselők kijelölése, visszahívása
- üzletrész felosztásának jóváhagyása, saját üzletrész megszerzése
- olyan szerződések jóváhagyása, amelyet saját tagjával, felügyelőbizottság tagjával, választott társasági könyvvizsgálóval vagy azok közeléi hozzájárulással köt
- határozatképesség- határozathozatal

Egyszemélyes társaság

1 egy tag alapítja

2 többszemélyesből lesz egyszemélyes

Egyszemélyes társaság a saját üzletrészét nem szerezheti meg

Részvénytársaság:

Előre meghatározott számú és névértékű részvényből álló alaptőkével működik, és a részvénies kötelezettsége a Rt-vel szemben a részvény névértékének vagy kibocsátási értékének szolgáltatására terjed ki.

Rt. kizárolag zárt körben alapítható.

NYrt-t alapítani nem lehet, csak ha a Zrt. -t részvényeit bevezetjük a tőzsdére

Alaptőke min 5 milla ha nyilvánosan működik akkor 20 milla

pénzbeli hozzájárulás összege nem lehet kevesebb az alaptőke 30 %nál

fel lehet emelni az alaptőkét

- új részvények forgalomba hozatalával
- az alaptőkén felüli vagyon terhére, dolgozói részvények forgalomba hozatalával
- átváltoztatható kötvények részvénnyé alakításával

a Rt. az alaptőke 25 % át meg nem haladó mértékben megszerezheti az általa kibocsátott részvényeket

Részvény: tagsági jogokat megtestesítő, névre szóló, névértékkel rendelkező, forgalomképes értékpapír

Az összes részvény névértékének összege a részvénytársaság alaptőkéje

Kibocsátás:

Nyomdal úton vagy dematerializált formában

Részvénykönyv: nyilvántartják a részvényseseket,

Részvényfajták:

törzsrézvény – ennek a névértékének mindenkor meg kell haladnia a RT. alaptőkéjének 50 %-át

elsőbbségi részvény – részvényosztályokat határoz meg, hogy biztosítsa az alábbi jogokat

- osztalékelsőbbség
- Rt. jogutód nélkül történő megszünése esetén a felosztásra kerülő vagyonból történő részesedés elsőbbsége
- szavazati joggal összefüggő elsőbbség
- vezető tisztségviselőre vonatkozó elsőbbség
- elővásárlási jog

dolgozói részvény- amelyet az alaptőke 15 %-ig lehet forgalomba hozni

kamatozó részvény – legfeljebb az alaptőke 10 % át meg nem haladó mértékben

visszaváltható részvény- legfeljebb az alaptőke 20 % át meg nem haladó mértékben

névre szóló kötvény kibocsátásának feltételei:

Részvényesek jogai

- közgyűlésben részt vehet
- felvilágosítást kérhet, észrevételt tehet
- szavazati joggal rendelkező részvény birtokában szavazni

A részvényesek osztalékra és osztalékelőlegekre jogosultak.

Az osztalék kifizetésére vonatkozó korlátozások azonosak a korlátolt felelősségű társaságnál említettekkel.

Közgyűlés:

- Rt. cégnévének , székhelyének ,telephelyének , tevékenységi körének megváltoztatásáról rendelkező határozat meghozatala
- számviteli tv. szerinti beszámoló jóváhagyása
- osztalékról és osztalékelőlegről szóló döntés meghozatala
- vezető, könyvvizsgáló kinevezése
- vezető ügyvezetési tevékenységének megfelelőségét megállapító felmentvény megadása

ZRt esetén:

részvény kizárása iránti kereset megindításáról rendelkező határozat megadása

Nyrt. esetén:

- NYrt által kibocsátott részvények megszerzéséhez piaci feltételek mellett, osztalékfizetésre felhasználható vagyona terhére harmadik személynek nyújtandó pénzügyi segítséghet történő hozzájárulás megadása
- NYrt nyilvántartásba vételéről számított 2 éven belül előzetes jóváhagyó határozat meghozatala a társaság és a részvényes közötti vagyonátruházási szerződés létrejöttéhez- feltéve, hogy a társaság által teljesítendő ellenszolgáltatás elérné az alaptőke egytizedét
- vezető tisztségviselők díjazása
- Rt. társaságirányítási gyakorlatát bemutató, az adott tőzsde szereplői számára előírt módon elkészített jelentés jóváhagyása

igazgatóság:

feladata : ügyvezetés

Összetétele: 3 természetes személyből áll és elnökét maga választja tagjai közül. Semmis az alapszabály azon rendelkezése, amely 3nál kevesebb tagú igazgatóság felállítását írja elő független testület, amely ügyrendjét maga állapítja meg, határozatait legalább a jelenlévők szótöbbségével hozza

ZRt. alapszabálya úgy is rendelkezhet, hogy az igazgatóság jogait vezérigazgató gyakorolja

Nyrt. alapszabálya úgy is rendelkezhet, hogy az igazgatóság és felügyelőbizottság helyett egységes irányítási rendszert megvalósító, legalább 5 személyből álló igazgatótanács működhet oly módon, hogy a tagok többségének függetlennek kell lennie

Egyéni vállalkozás, egyéni cég

jogi háttér: 2009. évi CXV. tv. az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről

fogalma: a természetes személy, azaz vállalkozó által rendszeresen nyereség és vagyonsszerzés céljából gazdasági kockázatvállalás mellett folytatott gazdasági tevékenység

A törvény hatálya nem terjed ki pl közjegyzői , orvosi , östermelői vállalkozásra- szakmai sepcifikus jogszabályok vannak

Kizáró ok:

- nem rendelkezik működési engedéllyel
- kiskorú személy
- cselekvőképtelen
- egyéni cég tagja, vagy gt, korlátlanul tagja- egy vagyonnal csak egy helyen lehet helyt állni
- korrupciós
- vagyon elleni erőszakos
- szellemi tulajdonjog elleni
- bűncselekmény miatt 1 évre meghaladó szabadságvesztés

Alapítása:

- nincs alapító vagyon nagyság
- nincs szükség létesítői iratra
- nem kell jogi közreműködő
- nem kell könyvvizsgálót megbízni

Nyilvántartó szerve: NAV

Vállalkozói tev. a nyilvántartásba vétel napán kezdhető meg

folytatható: kiegészítésként, nyugdíj mellett, főtevékenységgént

tevékenység során kötelező az (e.v.) rövidítést feltüntetni + adószámát is

székhely: Cégtábla a bejáratnál

a vállalkozás folytatásához biztosítani kell a személyi és tárgyi feltételeket

Vagy egyedül dolgozik vagy alkalmazottat foglalkoztat

Vásárlók könyve elhelyezése!

Felelősség: tartozásaiért helyt kell állnia – akár saját vagyonával is felel

Ellenőrzés:

- NAV
- Helyi adóhatóság
- Kereskedelmi hatóság
- Fogyasztóvédelem
- Munkaügyi
- Munkavédelem

Tevékenység megtiltása (NAV hivatalból törli)

- tevékenység megkezdésének feltételei nem állnak fenn
- tevékenységet nem jogoszerűen folytatja
- tevékenység folytatását kizáró ok áll fenn (nincs nyilvántartott székhely)

Ha a tevékenység gyakorlására vonatkozó jogszabályi előírásoknak működése során már nem felel meg, törlés végett haladéktalanul bejelenteni

Szünetelés max 1hó – 2év – indokolási kötelezettség nélkül

tevékenységre való jogosultság:

- tevékenysége megszüntetése mellett dönt – a bejelentés alapján
- halála napján
- gondnokság alá helyezés - bírósági határozat jogerőre emelkedésének a napján
- adószám törlése
- egyéni céget vagy egyszemélyes gt. alapított

Egyéni cég

Jogi személyiségek nélküli, jogképes szervezet

alapító: természetes személy, aki működteti a vállalkozását

A tagtól elkülönült önálló, saját vagyonnal rendelkező jogalany

Nem alapítható non-profit céggént

Csak egyéni vállalkozói nyilvántartásba bejegyzett ember alapíthat ilyet

jogi héttér: Ptk., Ctv., Cst.,

van alapító okirata: kötött adattartalmú szerződés

okirat aláírását 30 napon belül köteles bejelenteni a cégbíróságnak

előtársaságként nem működhet, cégnyilvántartásba való bejegyzés napján jön létre

kötelező az e.c. megjelenítés

előnye, hogy adatai nyilvánosak

nem lehet tag, vezető tisztségviselő

- aki a gt. tartozásaiért való korlátlan tagi helytállási kötelezettségének nem tett elget
- akinek felelősségeit a felszámolási eljárás ki nem elégített hitelezői követelésért a bíróság jogerősen megállapította és a jogerős bírósági határozat szerint fizetési kötelezettséget nem teljesítette

Alapítói vagyon

alapító okiratban: jegyzett tőke

200. ezer forintot meghaladja akkor a jegyzett tőke pénzbeli és nem pénzbeli hozzájárulásból állhat

200. ezer forintot nem haladja meg akkor a jegyzett tőke csak pénzbeli hozzájárulásból állhat mindkettőt alapításkor rendelkezésre kell bocsátani

Működése:

a tag dönt

Az ügyvezetést megbízás alapján egy külső személy a tagtól elkülönült vezető tisztségviselő vagy a tagsági viszonya keretében maga a tag látja el

Ha hatósági ellenőrzés megállapítja:

székhelyén, telephelyén v. kp-i ügyintézés helyén nem található vagy a székhelyén cégtábla nem található, illetve semmi nem utal működésére --- Ctv. szerinti törvényességi felügyeleti eljárás

Vagyoni felelőség

Kötelezettségeiért a cég felel a vagyonával, illetve a tag a saját vagyonával korlátlanul

a tag nem lehet gt. ban korlátlanul felelős tag

tag cselekvőképtelen—nevében és javára eljárva törvényes képviselője az egyéni cég tagja lehet

halála: özvegye és örökösei örökölnek, szándék bejelentése a cégbíróságnak 30 napon belül több örököös esetén legfeljebb 3 hónapig a cég tagjává válnak, de el kell dönteneni ki lesz az aki tovább viszi

Megszűnése

- jogutódlás(átalakulás)
- jogutód nélkül
- időtartam eltelt
- cégbíróság megszűntnek nyilvánítja
- cégbíróság hivatalból elrendeli törlését
- a bíróság felszámolási eljárás során megszünteti

Egyszemélyes Kft.

egyéni vállalkozó speciális jogutódlása

- tevékenység megszüntetése mellett
- gazdálkodó tevékenységek tovább folytatására
- jogi személy

tagok száma: 1 fő később lehet több

létesítő irata: alapító okirat

cégbiejegyzést követő 5 évig nem lehet gt. korlátlanul felelős tagja

előtársaságként nem működhet

Alapítói kötelezettségek:

- az eszközök és kötelezettségek leltározása
- kft. nyitó mérleg-tervezetét elkészíti (nincs szükség könyvvizsgálóra)
- foglalkoztatottakkal kapcsolatos munkáltatói intézkedések előkészítése
- tovább-foglalkoztatásról tájékoztatás

Jogutódként:

korábbi jogok, megkötött szerződések

korábbi egyéni vállalkozóként eljáró természetes személy és a kft.-t terhelő kötelezettség
egyebekben az egyszemélyes kft.-re vonatkozó szabályokat kell alkalmazni

Közös vállalat

már alapítani nem lehet

tagok által alapított olyan jogi személyiséggű, társasági szerződéssel alapított gazdasági
társaság, amely elsősorban a saját vagyonával felel

Nyilvántartási, törvényességi felügyelet: cégbíróság

tagok száma: legalább 2 tag

felelősség: a vállalt a saját vagyonával- ha nem fedezi akkor a tagok együttesen és arányosan
kezesként felelnek

csatlakozó van

felel: a közös vállalat csatlakozása előtt keletkezett tartozásaiért, de felelősséget az
igazgatótanácshoz intézett nyilatkozatával korlátozhatja – csak vagyoni hozzájárulásával felel

kilépés: év végén – legalább 3 hónappal korábban be kell jelenteni

5 évig kezesként felel a kilépő tag

Ügyvezetést az igazgató látja el

legfőbb szerve az igazgató tanács- ülés nélkül is határozhat, évente legalább 1x tart ülést, szavazati jog vagyonnal egy arányban

Vállalatcsoport:

elismert s a tényleges csoport

E: összevont, konszolidált éves beszámolóra kötelezettség, legalább 1 uralkodó tag és legalább 3, az uralkodó tag által ellenőrzött tag által kötött uralmi szerződésben meghatározott egységes üzletpolitikán alapuló együttműködés

ha za uralkodó tag egyedül rendelkezik részesedéssel akkor nincs vmi

tagok: rt, kft, egyesületek, szövetkezetek

önállóságuk korlátozható: egységes üzleti cél megvalósításához szükséges módon és mértékben pl. szerződés előírhatja, hogy a vezetők választására a legtöbb vagyonnal rendelkező jogosult

nyilvántartó: cégbíróság

felügyelő bizottság: munkavállalói részvétel

ha legalább 3 ellenőrzött tagban kötelező a munkavállalói részvétel

az uralkodó tag legfőbb szerve az érintett üzemi tanácsok kérelme alapján lehetővé teheti, hogy az ellenőrzött tagok fb-a helyett az uralkodó tag fb-on vegyenek részt munkavállalói küldöttek.

Megszűnése:

- uralmi szerződésben meghatározott idő eltelt
- megszűnési feltétel bekövetkezett
- az uralkodó tag legfőbb szerve az összes tag $\frac{3}{4}$ -es többségével így határoz
- az uralkodó tag már nem készít összevont, konszolidált éves beszámolót
- cégbíróság feloszlatja

T:

ha az uralmi szerződés megkötésének feltételei legalább 3 éven keresztül megszakítás nélkül fennállnak, bármely jogilag érdekeltek kérelmére a bíróság kötelezheti a tényleges uralkodó tagot, illetve az ellenőrzött tagokat az uralmi szerződés megkötésére és a vállalatcsoport bírósági nyilvántartásba vételének kezdeményezésére.

A holding, illetve a konszern általános forgalmába illeszkedhetnek azon cégcsoportok, amelyek elismert vagy tényleges vállalatcsoportként működnek.

Egyesülés

a tagok által gazdálkodásuk eredményességének előmozdítására és gazdasági tevékenységük összehangolására, valamint szakmai érdekeik képviseletére alapított, jogi személyiséggel rendelkező kooperációs társaság (egyesület- non-profit szervezet)

nem gt de a gt. szabályait kell alkalmazni

tag. min 2 fő

induló vagyon: nevesítetlen

létesítő okirata: társasági szerződés

nyilvántartásba vételére a cégbíróság illetékes

cég névében fel kell tüntetni, hogy egyesülés

működésének költségeit a tagok viselik

Igazgató (igazgatótanács)

tagsági viszony megszűnése:

- a tag a társasági szerződésben meghatározott vagyoni hozzájárulást felhívás ellenére nem teljesítette
- tag kilépésével v, kizárással
- tag halálával, vagy jogutód nélküli megszűnésével
- tagsági viszony fenntartása jogszabályba ütközik
- tagsági jog átruházásával

tag tagi viszonyát csak az év végén szüntetheti meg. kilépési szándékát 3 hónappal előtte be kell jelenteni a taggyűlésnek

Nonprofit szervezetek:

Egyesület

nonprofit szervezet – célok folyamatos megvalósítására alapítanak

jogi személy

min. 10 személy alapíthatja

létesítő irata: alapszabály

nyilvántartás: törvényszék

döntéshozó szerve a közgyűlés

ügyvezetést az ügyvezető vagy az elnökség (min. 3 tag) látja el.

Alapítvány – tartós cél folyamatos megvalósítására vonatkozik

jogi személy

alapító okirat

vagyont egyesít, nem személyeket

nyilvántartásba történő bejegyzés: törvényszék által

létrehozható:

- írásbeli végrendelettel
- öröklési szerződéssel
- meghagyással

Zárt alapítvány (Tk)

Nyílt alapítvány

ügyvezető szerv: kuratórium (3 természetes személy)

kedvezményezett???

Szövetkezet

18. sz. vége- 19. sz. eleje

1840 közkeresetre összeálló szövetkezet

Jogi háttér: Ptk. 2006. évi X. tv, (Szvt.)

a szövetkezet a tagok vagyoni hozzájárulásából állótőkével alapított, a nyitott tagság és a változó tőke elvei szerint működő, a tagok gazdasági és társadalmi szükségleteinek kielégítésére irányuló tevékenységet végző jogi személy, amelynél a tag kötelezettsége a szövetkezettel szemben vagyoni hozzájárulásának szolgáltatására és az alapszabályban meghatározott személyes közreműködésre terjed ki.

kötelezettségekért a tag nem köteles helytállni

tevékenysége irányulhat

- értékestésre
- beszerzésre
- termelésre
- szolgáltatásra

jogi személyiséget a cégbiejegyzés konstituálja

létesítő irata: alapszabály

30 napon belül jogtanácsosi ellenjegyzéssel be kell nyújtani a cégbíróságághoz

Nem gazdasági társaság.,

tagok száma: min. 7 fő

lehetnek természetes és nem természetes személyek – alakuló gyűlésre van szükség

nyilvános felhívás útján nem lehet tagokat gyűjteni

kizárat

kisebbségi jog: (like gt.)

döntéshozó szerv: közgyűlés

ügyvezetés: igazgatóság (min. 3 tag) 5 évre választják meg

15 főnél kisebb – igazgató

felügyelőbizottságára és a könyvvizsgálóra vonatkozó szabályok= jogi személy általános szabályainál megismert

vagyoni hozzájárulás: pénzbeli és nem pénzbeli

alapszabályban: ha a hozzájárulást az előírt időpontig nem szolgáltatja—a tag tagsága megszűnik

nyilvántartásba vételi kérelem benyújtásáig

személyes közreműködő tagok: pénzbeli legalább 30%-át, a nem pénzbeli hozz. egészét köteles szolgáltatni

személyes közreműköést nem vállaló tag: a vagyoni hozzájárulásának egészét köteles szolgáltatni

Nyeréség – személyes közreműködésük arányában oszlik el

Pótbefizetés – veszteségének fedezésére, ha az alapszabály feljogosítja a KGY-t – tagok a vagyoni hozzájárulások alapján évente 1x kötelezettséget pótbefizetésre (nem haladhatja meg hozzájárulásának 30%-át)

Közösségi alap

létezéséről közgyűlés határoz

tagoknak nyújtandó szolgáltatások fedezetét szolgálja

nem osztható fel a tagok között

Szövetkezet megszűnése

jogutód nélkül: pl felszámolás, végelszámolás

jogutóddal: pl átalakulás- egyesülés, szétválás

Átalakulás, egyesülés, szétválás

szövetkezettől megváló tag a tagsági jogviszony megszűnésekor őt megillető járandóság erejéig 5 éves jogvesztő határidőn belül felel a szövetkezetnek a tagsági jogviszony megszűnése előtt keletkezett és a létrejövő jogi személy által nem teljesített kötelezettségeiért

Egyes sajátos szövetkezetek

- Iskolaszövetkezet
- Közérdekű nyugdíjas szövetkezet
- Agrárgazdasági szövetkezet

- Szociális szövetkezet
- Start szociális szövetkezet

Cégeljárás

cégjog: gazdálkodó szervezetekre vonatkozó proceszuális joganyag

cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról 2006. évi. V. tv (Ctv.)

- cégek piacra lépésének rendjét
- javítja a cégek átláthatóságát
- erősíti a cégek feletti jogi kontrollt és bizalmat

megállapítja a vállalkozások cégalapításának, nyilvántartásba vételének rendjét

Továbbá a gazdasági forgalom biztonsága, a hitelezői érdekek vagy más közérdek védelme céljából biztosítsa a közhites cégnyilvántartás adatainak teljes körű nyilvánosságát, közvetlenül vagy elektronikus úton.

Cégbíróság: fővárosi, illetve a megyei törvényszék szervezeti egységeként működik

Járásbíróságok

Törvényszék

Ítéltötáblák

Kúria

Cégbíróság főbb feladatai:

- cégbírósági eljárás lefolytatása
- cégekre vonatkozó adatok cégbírósági regisztrációba való bejegyzése, törlése
- cégnyilvántartásból törölt gy. -nek a vezetőjének adatai bejegyzése, törlése
- cégbírósági való tájékoztatás
- törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatása
- kisebbségi jogok gyakorlása
- közhasznúvá minősítés

Cég: az a jogalany, amely a cégnyilvántartásba történő bejegyzéssel, üzletszerű gazdasági tevékenység folytatása céljából jön létre.

Cégnév: nevek + vmi vezérszó (különbözőnek kell lennie)

kereskedelmi azonosíthatóság biztosítása

cégnév és vizsgálata (Névvalódiság, névszabatosság, névkizárolagosság)

névfoglalás – ha bejegyezhető a cégnév akkor 60 napos időtartamra a cégre lefoglalja

Bejegyzéshez benyújtandó cégbíratosok. pl.:

- létesítő irat
- ÁFA alanyának az adóköteles tevékenysége
- közjegyzői hitelesítéssel ellátott példány

elektronikus, nem peres bírósági eljárás

eljárási illeték, közzétételi költség

Rövidítések kötelező használata (bejegyzés alatt- b.a. ; végelszámolás alatt – v.a.)

cég székhelye= bejegyzett iroda, amely a cég levelezési címe, hivatalos iratok átvétele

telephelye=tartós, önállósult üzleti letelepedésű helye, székhelytől eltérő helyen

fióktelepe= más településen van, mint a cég székhelye

Tulajdon v. használati jog

a cég székhelye, telephelye csak olyan lehet, ami a cég tulajdonában van

Kötelező bejegyzés:

Bt. Kkt. Kft. Rt. egyesülés, szövetkezet, egyéni cég, egyszemélye kft.

Cégnyilvántartás: nyilvánosság, közhitelesség

Cégjegyzék tartalma:

- cég neve
- cégtárgyak száma, székhelye
- létesítő okirat keltét
- főtevékenységét
- cég jegyzett tőkéjét
- képviselet módját
- vezető tisztségviselőjének nevét
- cég pénzforgalmi számláit

Cégratok és beszámolók megismerése

céginformációs szolgálat – helyiség, honlapján

személyre szabott ügyintézési felület útján

Cégbiejegyzés

eljárás: elektronikus, nem peres bírósági, személyes megjelenésre nem kerül sor

elektronikus nyomtatványon kell benyújtani –

személyes tárgyalás

kérelem benyújtásának ideje- létesítő okirat aláírásától számított 30 napon belül

kell-e jogi képviselő- bejegyzéshez kell + változtatáshoz

a kérelem visszavonható

Törvényességi felügyeleti eljárás = polgári nem peres eljárás

van helye okirati bizonyításnak + ügyben érintettek személyes meghallgatása

jogi képviselő???

cégbíróság eljárása indulhat hivatalból és kérelemre

cégbíróság intézkedései:

- bírsággal sújthat

- megsemmisítés- jogszabálysértő dolgokat
- összehívás – ha a törvényesség helyreállítható
- felügyelőbiztost rendel ki
- cég törlése

Versenjog

mindennapjaink része,

tisztességtelen verseny elleni jog: versenytársi sérelmek joga, versenjogi "fogyasztóvédelem"

versenykorlátozások joga: kartelljog, monopóriumok versenyjoga, fúziók engedélyezése

Tpvt. – 1996. évi LVII. törvény a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról

+ uniós jogszabályok: közbeszerzésről, kereskedelemről

A magyar versenytörvény egységes

tisztességtelen verseny elleni jog és versenykorlátozások anyagi joga (anyagi jog)

Gazdasági Versenyhivatal jogállása, az eljárások speciális szabályai (alaki jog)

cél: jogi szabályozással biztosítani a gazdasági verseny tisztaságát, szabadságát

törvény hatálya: természetes és jogi személyek

külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepének (személyi hatály)

Magyarország területén tanúsított piac magatartására (tárgyi hatály)

hatáselv: egy vállalkozás külföldön tanúsított piaci magatartása is a tv. hatálya alá tartozik, ha annak hatása Magyarországon területén érvényesülhet

Versenjogi ismeretek:

A tpvt. I. része

Tisztességtelen versenyellenes cselekmények

1. tisztességtelen verseny tilalma
2. Üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma

Versenjogi ismeretek:

3. A gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma
4. A gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalma
5. Vállalkozások összefonódásának ellenőrzése

Legfontosabb versenyjogi tényállások:

Tiszteségtelen, versenytellenes cselekmények

Tiszteségtelen verseny tilalma (generálklauzula): tilos a gazdasági tevékenységet tiszteségtelenül folytatni, pl: ami az üzletfelek, illetve a versenytársak törvényes érdekeit sérti, veszélyezteti vagy az üzleti tiszteség követelményeibe ütközik

Hírnévrortás: tilos a versenytárs jó hírnevét, vagy hitelképességét sérteni, veszélyeztetni pl: valóltan tény állítása, valós tény hamisnak állítása, jóhírnév, hitelképesség sértése, veszélyeztetése

Jellegbitorlás: tilos a terméket vagy szolgáltatást a versenytárs hozzájárulása nélkül annak a termékének, szolgáltatásának a jellegzetes külsejével, csomagolásával, megjelölésével vagy elnevezéssel előállítani, forgalmazni vagy reklámozni és hamis árujelzőt használni

Hamis árujelző: olyan név, árujelző, vagy egyéb megjelölés használata, amelyről a versenytársat, illetve annak termékét, szolgáltatását szokták felismerni

Versenytárs utánzása: büntetendő, aki a versenytárs hozzájárulása nélkül árut olyan jellegzetes külsővel, csomagolással, megjelöléssel vagy elnevezéssel állít elő, amelyről a versenytárs vagy annak jellegzetes tulajdonsággal rendelkező áruja ismerhető fel, vagy ilye árut forgalomba hozatal céljából megszerez, tart, vagy forgalomba hoz

Európai Unión kívülről érkező hamis termékek elleni közdelemben vámhatósági intézkedés megtétele – hamis áruk, kalózárunk megsemmisítése

Összehasonlító reklám: tilos az áru értékesítése céljából, áru, megjelölés, vállalkozás neve ismertségének növelésére irányuló közlés, tájékoztatás, amely közvetve vagy közvetlenül felismerhetővé teszi a vállalkozás versenytársát vagy a versenytárs árujával azonos vagy ahhoz hasonló rendeltetésű árut

Ha

- ezáltal versenytárs neve, terméke jó hírnevéből adódó tiszteségtelen előnyszerzésre vezethet
- versenytárs vagy terméke jó hínevét sértheti
- a terméket védjegyes vagy egyéb védett más termék utánzataként vagy másolatakként mutatja be
- termék, vállalkozás neve, egyéb megjelölés a versenytárséval összetéveszthető kizárolag azonos rendeltetésű vagy azonos szükségleteket kielégítő áruk hasonlíthatók össze összehasonlításnak az áruk lényeges, meghatározó jellemző és ellenőrizhető tulajdonságára kell vonatkozna és tárgyilagosnak kell lennie

eredetmegjelöléssel rendelkező termékek összehasonlítása kizárolag azonos eredetmegjelésű termékekre vonatkozhat

Bojkottfelhívás: az a felhívás, amely harmadik személlyel fennálló gazdasági kapcsolat felbontását vagy ilyen kapcsolat létrejöttének megakadályozását célozza

Versenyeztetés tisztasága: tilos a versenyeztetés, az árverés, a tőzsdei ügylet tisztaságát bármilyen módon megsérteni

versenyeztetés különösen a versenytárgyalás, pályáztatás

Körbenyerés: majdnem ugyanazok szereplők vesznek részt több versenytárgyaláson és úgy néz ki, mintha minden más nyerne

Üzleti döntések befolyásolásának tilalma

versenyjogi „fogyasztóvédelem”

általában B2B relációban

B2C relációban külön fogyasztóvédelmi tv.

Megtévesztés: olyan üzleti gyakorlat, amely befolyásolja az üzletfelek vagy lehetséges üzletfelek gazdasági magatartását vagy erre alkalmas

de, ha

jelentős információ tekintetében valótlan tényt tartalmaz vagy valós tényt olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtévessze azokat az üzletfeleket, akik felé irányul vagy akik tudomására juthat

jelentős információt elhallgat, elrejt vagy azt homályos érhetetlen félreérthető vagy időszerűtlen módon bocsátja rendelkezésre

jelentős információ:

- áru lényeges jellemzői,
- áru ára, díja, ezek megállapításának módja
- áru megvételének, igénybevételének az árán kívüli egyéb szerződéses feltétele
- vállalkozás vagy képviselőjének személye a vállalkozás jellemzői és jogai

Tilos a különösen agresszív üzleti módszerek alkalmazása

Tilos az üzletfelek választási szabadságát indokolatlanul korlátozó üzleti módszerek alkalmazása

Ilyen módszernek minősül különösen, ha olyan körülményeket teremtenek, amelyek jelentősen megnehezítik az áru, illetve az ajánlat valós megítélését más áruval vagy más ajánlattal történő tárgyszerű összehasonlítását

Büntető törvényszéki szankciók:

Btk 415. rosszminőségű termék forgalomba hozatala

Btk 416. megfelelőség hamis tanúsítása

Btk 417 fogyasztók megtévesztése

Versenytárgyalások

kartelljog: gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma

monopóriumok joga: gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalma

fúziós jog: vállalkozások összefonódásának ellenőrzése

Kartellek:

tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartása, amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki

Nem minősül ilyennek a megállapodás, ha egymástól nem független vállalkozások között jön létre

A kartell lényegében a versenyt korlátozó, torzító azt kizáró megállapodás, magatartás vagy szervezeti döntés

osztályozás:

horizontális: versenytársak egymással

vertikális: vevő-eladó viszonylatban lévő piaci szereplők egymással

törvényben nevesített kartellek:

árkartell: vételi vagy az eladási árak, valamint az egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározása

kondíciós kartell: előállítás, forgalmazás, műszaki fejlesztés, befektetés korlátozása vagy ellenőrzés alatt tartása

piacfelosztó kartell: piac felosztása, értékesítésből történő kizárás, az értékesítési lehetőségek közötti választás korlátozása

diszkriminációs kartell: azonos értékű vagy jellegű ügyletek tekintetében az üzletfelek megkülönböztetése pl: árak, fizetési határidők, eladási vagy vételi feltételek vonatkozásában, ami hátrányt okoz az egyes üzletfeleknek a versenyben

a piacra lépés akadályozását célzó kartell

Kartell tilalom alá eső megállapodás semmis

+ versenyjogi szankciók

jogsértő magatartás megállapítása

jogsértő magatartástól eltiltás

bírság

Mentesülés

törvényi mentesség: olyan versenykorlátozó magatartások, melyeket a törvény eleve módosít

bagatell ügyletek: csekély jelentőségű a megállapodás, ha a megállapodást kötő feleknek és az azuktól nem független vállalkozásoknak az együttes részesedése az érintett piacon a tíz százalékot nem haladja meg

nem független vállalkozások:

egyik a másikat irányítja, közös irányítás alatt állnak

Egyedi mentesítés: a terezett kartellmegállapodás nem káros a versenyeire, a versenyelőnyök meghaladják a versenyhátrányokat, tervezett megállapodás egyedi mentesítés—GVH

Csoportmentesség: olyan ágazatok mentesítése, ahol a kockázatmegosztás, kooperáció jellemző (csak gazdaságilag indokolt mértékben)

elvárt előnyök: műszaki, gazdasági fejlődés, környezetvédelem, versenyképesség javulása

A gazdasági erőfölényvel való visszaélés tilalma

gazdasági erőfölény: egyedüli, többes (monopólum, oligopólum)

Gazdasági erőfölényben van a piacon, aki gazdasági tevékenységét a piac többi résztvevőjétől nagymértékben függetlenül folytathatja anélkül, hogy piaci magatartásában tekintettel kellene lennie versenytársainak és üzletfeleinek vele kapcsolatos piaci magatartására

Tv. nem a domináns pozíciót (gazdasági erőfölényt) tiltja, hanem az azzal való visszaélést.

Tiltott magatartások:

tilos tisztelességtelenül vételi vagy eladási árakat megállapítani

tilos a másik fél gazdasági döntéseit indokolatlan előny szerzése céljából befolyásolni

tilos a termelést a forgalmazást vagy a műszaki fejlődést a végső üzletfelek kárára korlátozni

tilos az árut az ár emelését megelőzően vagy az ár emelkedésének előidézése céljából a forgalomból indokolatlanul kivonni, illetőleg visszatartani

tilos az áru szolgáltatását, átvételét más áru szolgáltatásától, átvételétől, továbbá a szerződéskötést olyan kötelezettségek vállalásától függővé tenni, amelyek a természetükönél fogva nem tartoznak a szerződés tárgyához

Vállalkozások összefonódásának ellenőrzése

Az összefonódás ellenőrzésének célja, hogy a verseny a tőkekoncentráció ellenére megmaradjon

Összefonódások esetei: fúzió, beolvadás, irányításszerzés (közvetett, közvetlen)

Vállalkozások összefonódása a Tv szerint

- összeolvadással, beolvadással, vagy ha a vállalkozás vállalkozásrésze a vállalkozástól független másik vállalkozás részévé válik
- egy vállalkozás vagy vállalkozás közösen közvetlen vagy közvetett irányítási jogot szerzett valamely tőle független vállalkozás felett, vagy több, tőle független, de egymástól nem független vállalkozás felett
- több egymástól független vállalkozás közösen hoz létre általuk irányított olyan vállalkozást, amely egy önálló vállalkozás valamennyi funkcióját tartósan képes ellátni

Közvetlen irányítás:

Ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen

- a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvénnyeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint 50 %-val rendelkezik
- kijelölheti, visszahívhatja a másik vállalkozás vezető tisztségviselőit
- jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására
- ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni

Közvetett irányítás:

közvetett irányítási joggal rendelkezik a vállalkozás azon vállalkozás felett, amelyet

- az általa közvetlenül irányított vállalkozás- vele együtt vagy önállóan – közvetlenül irányít
- az általa közvetlenül irányított vállalkozások közösen közvetlenül irányítanak

A vállalkozások összefonódását a GVH-nak be kell jelenteni feltéve, hogy

valamennyi érintett vállalkozáscsoport, azok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a 15 milliárd forintot meghaladja

és az érintett vállalkozáscsoportok között van legalább 2 olyan vállalkozáscsoport, melynek az előző évi nettó árbevétele a vállalkozáscsoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások nettó árbevételével együtt 1 milliárd forint felett van

Nem engedélyköteles

Ha a kormány az összefonódást közérdekből nemzetstratégiai jelentőségűnek minősíti.

A biztosítóintézet, a hitelintézet, a pénzügyi holding társaság, a vegyes tevékenységű holding társaság, a befektetési társaság vagy a vagyonkezelő szervezet átmeneti legfeljebb 1 éves irányítás vagy vagyonserzése, ha annak célja a továbbértékesítés előkészítése

Intézményrendszer, eljárások

Piacelemzés és ágazati vizsgálat

A GVH elnöke elrendelheti

Piacelemzés: a hivatal feladatai hatékonyabb, eredményesebb ellátása érdekében

ágazati vizsgálat: ha az adott ágazatban a piaci folyamatok a verseny torzulására utalnak

Versenyzelűjeleti eljárások

Indulhat hivatalból és kérelemre

Hivatalból:

1. GVH vizsgálójának észlelése
2. vagy bejelentés alapján

Kérelemre:

ha az összefonódáshoz szükséges továbbértékesítés céljából szerzett irányítás 1 éves határidejének max.+1 évvel meghosszabbítása

1. Hivatalból: A vizsgáló végzéssel vizsgálatot rendel el a GVH hatáskörébe tartozó, valósínűsíthetően jogosított tevékenység, magatartás vagy állapot észlelése esetén, ha a közérdekek védelme versenyfelügyeleti eljárás lefolytatását szükségessé tesz

2. Bejelentésre: bárki, aki a törvény szabályaiba ütköző magatartást észlel formanyomtatvány kitöltésével tehet bejelentést

Eljárás nem indul automatikusan, GVH-nak 2 hónap áll rendelkezésre megvizsgálni, hogy az eljárás indítása indokolt-e

Panasz: formai kötöttség nélkül lehet jelezni az észlelt jogosítést

Ügyfélszolgálati Iroda: előzetes kivizsgálás, ha nem indul eljárás, nincs lehetőség jogorvoslatra

A versenyfelügyeleti eljárás szakaszai

1. vizsgáló eljárás: a vizsgáló tényállás feltárásához számos vizsgálati jogosítvánnyal rendelkezik. pl. adatkérés, tanú meghallgatása, szakértő igénybevétele, iratokba betekintés, helyszíni kutatás, lefoglalás, számítógépes adatokról tükörmásolat készítése

A vizsgálat befejezésekor a vizsgáló jelentést készít, amelyet az iratokkal együtt a Versenytanács elé terjeszt.

2. Versenytanács eljárása: A versenytanács a vizsgáló jelentése alapján határozathozatallal dönt pl.

- megállapíthatja a jogszertés tényét
- elrendelheti a jogszertő állapot megszűnését
- megtilthatja a jogszertő magatartás további folytatását
- kötelezettség teljesítést írhat elő
- ideiglenes intézkedés rendelhet el
- bírságot szabhat ki
- megállapíthatja, hogy a magatartás nem jogszertő

3. Utóvizsgálat: versenyfelügyeleti eljárás lezárását követően a Versenytanács ellenőrzi a döntésében foglaltak betartást

Versenytanácsi döntésének nyilvánossága

Az eljáró Versenytanács a határozatait a honlapján közzéteszi
a végzéseit pedig nyilvánosságra hozhatja

Büntetőjog:

azon jogszabályok összessége, amelyek meghatározzák, hogy mely cselekmények minősülnek bűncselekményeknek ill. ezek elkövetőit hogyan vonják felelősségre és velük szemben milyen jogkövetkezményeket és hogyan kell alkalmazni

közjogi jogterület alá tartozik

Büntetőjog pillérei: anyagi jogi Btk , eljárásjogi Be, végrehajtás Btv

Alapelvek:

törvényesség:

nullum crimen sine lege: nincs bűncselekmény törvény nélkül

nulla poena sine lege: nincs büntetés törvény nélkül

bűnösségen alapuló felelősség elve: az adott cselekményt bűnösen kell elkövetni. A bűnösség előfeltétele a büntetésnek. (nullum crimen sine culpa)

humanitás elve: a bűnelkövető is ember

Büntetőjogi felelősség differenciálásának elve: szankciók súlya és szigora az elkövetett bűncselekménnyel arányban álljon

bűncselekmény: az a szándékosan vagy gondatlanságból elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra és amelyre a Btk. büntetés kiszabását rendeli

társadalomra veszélyes cselekmény az a tevékenység vagy mulasztás, amely mások személyét vagy jogát illetve Magyarország Alaptörvény szerinti társadalmi, gazdasági, állami rendjét sérti vagy veszélyezteti

bűncselekmény tárgya: tv.hozó által védeni kívánt társadalmi viszony, melyet az elkövető magatartása sért vagy veszélyeztet

bűncselekmény minek minősül:

büntet: az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyre a 2 évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását jelenti

vétség: minden más bűncselekmény

megnyilvánulási formái:

szándékosság: olyan magatartás, melynek következményeit tanúsítója kívánja agy e következményekbe belenyugszik

egyenes szándék: dolus directus – kívánja

eshetőleges szándék: (dolus eventalis) - belenyugszik

gondatlanság: olyan magatartás, melynek lehetséges következményeit tanúsítója előre látja, de könnyelműen bízik azok elmaradásában, vagy a következményeit azért nem látja előre, mert a tőle elvárható figyelmet vagy körültekintést elmulasztja

tudatos gondatlanság – luxuria

hanyagság: negligentia

elbírálás: az elkövetéskor hatályos Btk. alapján, hacsak az újabb módosítások nem kedvezőbbek a vádlottra

elkövetők: tettesek és részesek

tettesek: aki a bűncselekmény törvényi tényállását megvalósítja

közvetett tettek: aki a szándékos bűncselekmény törvényi tényállásában e cselekményért gyermekkor, kóros elmeállapot, kényszer vagy fenyegetés miatt nem büntethető, illetve tévedésben lévő személy felhasználásával valósítja meg.

társtettek: akik a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg

csoportos elkövetés: legalább 3 személy

bűnszövetség: 2+ személy szervezetten legalább 1 bűncselekmény

bűnszervezet: 3+ személy hosszabb időre szervezett 5+ büntetendő bűncselekmény elkövetése céljából

Részesek:

felbujtó: aki mást bűncselekmény elkövetésére szándékasan rábír

bűnsegéd: aki bűncselekmény elkövetéséhez másnak szándékasan segítséget nyújt mit alkalmazhat a bíróság:

büntetések:

intézkedések:

büntetés: a törvényben meghatározott joghátrány, amit csak bíróság szabhat ki

2 fajtája: főbüntetés - mellékbüntetés

büntetés célja: a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el.

preventív szellem: megelőzés

büntetés kiszabása:

A büntetés igazodjon

1. a bűncselekmény tárgyi súlyához
2. a bűnösség fokához
3. az elkövető társadalomra veszélyességéhez
4. az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez

Büntetési nemek:

- szabadságvesztés
- elzárás
- közérdekű munka
- pénzbüntetés
- foglalkozástól eltiltás
- járművezetéstől eltiltás
- kitiltás
- sportrendezvények látogatásától való eltiltás
- kiutasítás

Szabadságvesztés helyett

- elzárás
- közérdekű munka
- pénzbüntetés
- foglalkozástól eltiltás
- járművezetéstől eltiltás
- kitiltás
- sportrendezvények látogatásától való eltiltás
- kiutasítás

is kiszabható

szabadságvesztés végrehajtásának célja: joghátrány érvényesítése, sikeres visszailleszkedés a társadalomba, jogkövető magatartás a jövőben

időtartama: 3hó – 20év, bűnszervezet, különös vagy többszörösen visszaeső, halmazatnál, összbüntetés 25 év)

életfogytiglan, ha elkövetéskor a 20. életévét betöltötte

Ha a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége nem kizárt

annak legkorábbi időpontja a büntetés 2/3 vagy a visszaeső esetén $\frac{3}{4}$ részének, de legkevesebb 3 hónapnak a kitöltését követő nap

5 évet meg nem haladó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság ítéletében akként rendelkezhet, hogy az elítélt a büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátatható (visszaeső elítéltnél ilyen nincs)

elzárás: min. 5 nap, max. 90 nap

pl. okirathamisítás, önkényuralmi jelkép viselése

közérdekű munka: min. 48 óra, max. 312 óra

4 óra=1 napi szabadságvesztés

nem szükséges elítélt beleegyezése, de ha nem végzi --- szabadságvesztés

Btk.-ban a közérdekű munka – nem közmunka, nem közfoglalkoztatás

pénzbüntetés: államnak fizetendő anyagi joghátrány

pénzbüntetés nem pénzbírság!

meg kell állapítani a pénzbüntetés napi tételeinek számát +1 napi tételnek megfelelő összeget (elkövető vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyaihoz és életviteléhez mérten)

Min. 30 max. 540 napi tétel

1 napi tétel = 1000-500.000 Ft

Lehet 2 évi részlet is

ha nem fizet, nincs végrehajtás – hanem szabadságvesztés

foglalkoztatástól eltiltás

aki a bűncselekményt szakképzettséget igénylő foglalkozása szabályainak megszegésével követi el, vagy foglalkozásának felhasználásával, szándékasan követi el

határozott idejű: 1-10év vagy végleges hatályú

járművezetéstől eltiltás

aki engedélyhez kötött járművezetés szabályainak megszegésével követi el a bűncselekményt vagy bűncselekmények elkövetéséhez járművet használ

kitiltás: akinek ott tartózkodása a közérdeket veszélyezteti, egy vagy több településről, vagy egy település ill. az ország meghatározott részéből ki lehet tiltani

kiutasítás: nem magyar állampolgár elkövetőt, akinek az országban tartózkodása nem kívánatos

Mellékbüntetés:

3 feltétel: szándékos bűncselekmény, szabadságvesztésre ítélik, méltatlan lesz a közügyek gyakorlására

közügyektől való eltiltás

- nem rendelkezik választójoggal
- nem vehet részt népszavazáson
- nem lehet hivatalos személy
- nem érhet el katonai rendfokozatot
- nem kaphat belföldi kitüntetést és külföldi kitüntetés elfogadására engedélyt
- nem viselhet tisztséget köztestületben, közalapítványban

Intézkedések:

A büntetendő cselekmény elkövetése miatt a társadalom védelmét biztosító törvényben meghatározott hátrányos jogkövetkezmény vagy hátránnnyal való fenyegetés

- megrovás
- próbára bocsátás
- jóvátételi munka
- pártfogó felügyelet
- elkobzás
- vagyonelkobzás
- elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tétele
- kényszergyógykezelés

megrovás:

cselekmény elbíráláskor már nem vagy nagyon csekélyfokban veszélyes a társadalomra és még a legenyhébb büntetés vagy más intézkedés kiszabása is szükségtelen

próbára bocsátás: bíróság a büntetés kiszabását próbaidőre elhalaszthatja

elkobzás: a bűncselekmény elkövetéséhez használt tárgyat

vagyonelkobzás: a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonra

jóvátételi munka: a bíróság a vétség, valamint a 3 évi szv-nél nem súlyosabban büntetendő bűntett miatt a büntetés kiszabását 1 évre elhalaszthatja és jóvátételi munka végzését írja elő ha alaposan feltehető, hogy a büntetés célja így is érthető

kényszergyógykezelés: személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó büntetendő cselekmény elkövetőjének kényszergyógykezelést kell elrendelni

ha

- kóros állapot
- hasonló bűncselekmény bekövetkezhet
- több mint 1 év szabadságvesztéssel sújtandó

jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedések ről szóló törvény szerinti intézkedések

ha a bíróság a bűncselekmény elkövetőjével szemben

- büntetést szab ki
- megrovást
- próbára bocsátást alkalmaz
- elkobzást
- vagyonelkobzást rendel el

jogi személlyel szemben intézkedésként elrendelheti

1. jogi személy megszüntetését
2. jogi személy tevékenységének korlátozását
3. pénzbírságot

Intézkedések együttes alkalmazása

megrovás, próbára bocsátás és a jóvátételi munka önállóan, büntetés helyett alkalmazható pártfogó felügyelet büntetés vagy intézkedés mellett alkalmazható

elkobzás, a vagyonelkobzás és az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tétele önállóan és büntetés vagy intézkedés mellett is alkalmazható

Bűnhalmazat: ha az elkövető 1 vagy több cselekménye több bűncselekményt valósít meg, és azokat egy eljárásban bírálják el

1 büntetést a legsúlyosabb büntetési nem ill. téTEL alapulvételével

Folytatónak elkövetett bűncselekmény

ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt, egységes elhatározással, azonos sérтett sérelmére rövid időközönként többször követ el

Szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése

2 évet meg nem haladó szabadságvesztés végrehajtása próbaidőre felfüggeszthető

tartama: 1-5 évig

Büntethetőséget kizáró vagy korlátozó okok

- kóros elmeállapot
- kényszer és fenyegetés
- tévedés
- jogos védelem
- végszükség
- jogszabály engedélye
- gyermekkor (14. év alatt)

kivétel, ha 12 életévét betöltötte és rendelkezett a bűncselekmények következményeinek felismeréséhez szükséges belátással (emberölés, rablás, kifosztás)

Mentesítés: az elítélt mentesül a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól

törvény erejénél fogva

bírósági határozat alapján

kegyelem útján

Büntető eljárásban igénybe vehető főbb jogorvoslati eszközök:

panasz – nyomozati eljárásban

kifogás – bíróság mulasztása esetén

fellebbezés – határozat ellen

Tényállások:

jogi szabályozás célja: gazdasági élet tisztasága, hitelezői érdek

jogi tárgy: az a jelenség, amit a büntetőjog véd, illetőleg a bűncselekmény támad pl. csődeljárás,

elkövetési tárgy: az a személy vagy doleg, akire vagy amire az elkövetési magatartás behatást gyakorol, vagy mint behatás irányul pl fedezetül szolgáló vagyon)

elkövetési magatartás: aktív magatartás, a tevékenység, másrészt a passzív magatartás, a mulasztás pl valótlan tartalmú okirat felhasználása

Gazdasági életben előforduló jelentősebb bűncselekmények

- gázdálkodás rendjét sértő bűncselekmények
- költségvetést károsító bűncselekmények
- korrupciós bűncselekmények
- pénz- és bélyegforgalom elleni bűncselekmények
- pénzmosás
- fogyasztók érdekeit és a gazdasági verseny tisztaságát sértő bűncselekmények

költségvetést károsító bűncselekmények

társadalombiztosítási, szociális vagy más jóléti juttatással visszaélés

költségvetési csalás (nem adócsalás) – költségvetési csaláshoz kapcsolódó felügyeleti vagy ellenőrzési kötelezettség elmulasztása

aki a költségvetésbe történő befizetési kötelezettség vagy költségvetésből származó pénzeszközök vonatkozásában mást tévedésbe ejt, tévedésben tart, valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz, vagy a valós tényt elhallgatja

a költségvetésbe történő befizetési kötelezettséggel kapcsolatos kedvezményt jogtalanul vesz igénybe, vagy a költségvetésből származó pénzeszközöket a jóváhagyott céltól eltérően használ fel és ezzel egy vagy több költségvetésnek vagyoni hátrányt okoz.

Vétség 2 évig terjedő

szabadságvesztés

minősített esetei:

ha a költségvetési csalás nagyobb vagyoni hátrányt okoz (500K)

jelentős (5M)

különösen nagy (50M)

különösen jelentős (500M) vagyoni hátrányt okoz bűnszövetségen vagy üzletszerűen követik el

fentiek esetén a büntetési tétel emelkedik

viszont korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki a költségvetési csalással okozott vagyoni hátrányt a vádirat benyújtásáig megtéríti

Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a bűncselekményt bűnszövetségen vagy különös visszaesőként követik el.

vagyoni hátrány: a költségvetésbe történő befizetési kötelezettség nem teljesítése miatt bekövetkezett bevételkiesést, valamint a költségvetésből jogosulatlanul igénybe vett vagy céltól eltérően felhasznált pénzeszköz is.

bűncselekmény alanya: bárki, akit költségvetésbe történő befizetési kötelezettség terhel, illetve aki javára a költségvetésből kifizetés teljesül

jogi tárgy: közvetve a közteherviselési kötelezettségét teljesítő embereknek a költségvetések prudens működéséhez fűződő érdeke, közvetlenül pedig maguk a költségvetések

Elkövetési tárgy: amire a költségvetési befizetési kötelezettség kiterjed, illetve a költségvetésből származó pénzeszköz

elkövetési magatartás:

- tévedésbe ejtés
- tévedésben tartás
- valóltan tartalmú nyilatkozat tétele
- valós tény elhallgatása
- kedvezmény jogtalan igénybevétele
- pénzeszközök jóváhagyott céltól eltérő felhasználása

eredmény bűncselekmény: eredmény a költségvetés sérelme, amely megjelenési formája nem a kár, hanem a vagyoni hátrány

jövedékkel visszaélés elősegítése

aki jövedéki termék előállítására alkalmas a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló törvényben, valamint a felhatalmazásán alapuló jogszabályban meghatározott berendezést, készüléket, eszközt vagy alapanyagot engedély nélkül vagy a jogszabály megszegésével előállít, megszerez, tart, forgalomba hoz, illetve a forgalomba hozatalhoz szükséges zárfogolyt vagy adójegyet engedély nélkül vagy jogszabály megszegésével előállít, megszerez vagy tart

vétség 2 év szabadságvesztés

minősített esetei:

ha a bűncselekményt

üzletszerűen

jelentős mennyiségű alapanyagra vagy zárjegyre

jelentős vagy azt meghaladó érétkű adójegyre követik el

jelentős mennyiség:

adómérték nélküli ásványolajtermék: 20.000 liter

adómérték nélküli gáz-halmazállapotú szénhidrogén 100.000 nm³

cukorcre 10.000 liter

szárított dohány 5 kg

zárjegy 5000 db

A gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények

- A számvitel rendjének megsértése
- csődbűncselekmény
- feljelentés elmulasztása a felszámolási eljárásban
- tartozás fedezetének elvonása
- engedély nélküli nemzetközi kereskedelmi tevékenység
- saját tőke csorbítása
- jogosulatlan pénzügyi tevékenység
- gazdasági adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása
- bennfentes kereskedeleml
- tőkebefektetési csalás
- piramisjáték szervezése
- gazdasági titok megsértése

Korrupciós bűncselekmények

- vesztegetés
- vesztegetés feljelentések elmulasztása
- vesztegetés elfogadása
- hivatali vesztegetés
- hivatali vesztegetés elfogadása
- befolyás vásárlása, azzal üzérkedés

Fogyasztók érdekeit és a gazdasági verseny tisztaságát sértő bűncselekmények

- rossz minőségű termék forgalomba hozatala
- megfelelőség hamis tanúsítása
- fogyasztók megtévesztése
- üzleti titok megsértése
- versenytárs utánzása
- versenyt korlátozó megállapodás közbeszerzési és koncessziós eljárásban

Vagyon elleni bűncselekmények

pl:

lopás: aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa, lopást követ el

sikkasztás: aki a rábított idegen dolgot jogtalanul eltulajdonítja vagy azzal sajátjaként rendelkezik, sikkasztást követ el

csalás: aki jogtalan haszonszerzés végett mást tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart, és ezzel kárt okoz, csalást követ el

gazdasági csalás: aki jogtalan haszonszerzés végett színlelt gazdasági tevékenységet végez és ezzel vagyon hátrányt okoz, gazdasági csalást követ el

információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás: aki jogtalan haszonszerzés végett információs rendszerbe adatot bevisz az abban kezelt adatot megváltoztatja, törli vagy hozzáférhetetlenné teszi, illetve egyéb művelet végzésével az információs rendszer működését befolyásolja és ezzel kárt okoz (büntett, 3 évig terjedő SZV)

Egyes bűncselekmények értékhatára és szabálysértési alakzata

Nem valósul meg bűncselekmény, ha a társadalombiztosítási, szociális vagy más jóléti juttatással visszaélést 50e forintot meg nem haladó kárt okozva követik el

nem bűncselekmény, hanem szabálysértés

ha a rongálást és a csalást 50 e forintot meg nem haladó kárt okozva,

a lopást, a sikkasztást, a jogtalan elsajátítást és az orgazdaságot 50 e forintot meg nem haladó értékre

hűtlen kezelés 50 e forintot meg nem haladó vagyon hátrányt okozva

a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértését 100 e forintot meg nem haladó

a) üreshordozói díjra, illetve reprográfiai díjra nézve

b) vagyon hátrányt okozva

az iparjogvédelmi jogok megsértését 100 e forintot meg nem haladó vagyon hátrányt okozva

rossz minőségű termék forgalomba hozatalát vagy a versenytárs utánzását 100 e forintot meg nem haladó értékre követik el.

Nem valósul meg bűncselekmény, illetve vámszabálysértés valósul meg ha a költségvetési csalással okozott vagyon hátrány a 100 e forintot nem haladja meg.

Szabálysértési jog

A törvény által büntetni rendelt tevékenység vagy mulasztás, amely veszélyes a társadalomra

Az veszélyes a társadalomra, amely a bűncselekményként történő büntetni rendeléshez szükségesnél kisebb fokban sérti vagy veszélyezteti a természetes és jogi személyek, valamint a jogi személyiséget nélküli szervezetek személyét vagy jogait.

Ki követi el?

TETTES (társtettes, közvetett tettek)

felelősségre vonható: a felbujtó és a bűnsegéd is

Elkövetési magatartás

szándékos vagy gondatlan

Nem állapítható meg szabályosítás

ha a tevékenység vagy a mulasztás bűncselekményt valósít meg

ha a tevékenységre vagy mulasztásra közigazgatási bírság kerül kiszabásra

Felelősséget kizáró okok

a cselekmény elkövetésekor a 14 életévét még nem töltötte be

a cselekményt az elmeműködésnek a beszámíthatóságot kizáró kóros állapotában

kényszer vagy fenyegetés hatása alatt

tévedésben

jogos védelemben vagy végszükségben követte el

Büntetések

elzárás: (1-60 nap) csak bíróság szabhatja ki

közérdekű munka (6-180 óra) 6 óra=1 napi elzárás

Közérdekű munka kiszabása esetén az elkövető köteles a határozat jogerőre emelkedését követő nyolc napon belül az illetékes állami foglalkoztatási szervnél jelentkezni

pénzbírság: (5-150k)

elzárással is büntethetőnél 300 e Ft

ha nem fizeti meg

elzárás (5e=1 nap) de közérdekű munkával megváltható

(1 nap =6 óra = 5 ezer forint)

Halmazat

ha az eljárás alá vont személyt ugyanabban az eljárásban több szabályosítási elzárással is büntethető szabályosítás miatt vonják felelősségre

a szabályosítási elzárás leghosszabb tartama 90 nap, a pénzbírság felső határa a kiszabható pénzbírság felével emelkedik

Intézkedések

járművezetéstől eltiltás (1 hónap- 1 év)

elkobzás

figyelmeztetés

kitiltás

Nem lehet végrehajtani a szabálysértési büntetést, ha az alaphatározat jogerőre emelkedésétől számítva 1 év eltelt.

Szabálysértés miatt eljáró hatóságok

általános szabálysértési hatóságként

rendőrség általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervének szabálysértési hatósági feladatok ellátására kijelölt szervei járnak

Nemzeti Adó- és Vámhivatal feladat- és hatáskorrel rendelkező szerve, a Kormány által kijelölt szerv, valamint az egészségügyi államigazgatási szerv jár el.

járásbíróság (Szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt első fokon)

Mi alapján indul szabálysértési eljárás?

- feljelentés
- szabálysértési hatóság vagy a bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása
- helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés

Szabálysértési eljárásban részt vevő személyek

eljárás alá vont személy és képviselője

sértett és képviselője

A szabálysértési hatóság a törvényi keretek között szabadon választhatja meg az alkalmazandó bizonyítási eszközt

Ügyintézési határidő: 30 nap (+30 nap)

Jogorvoslatok

- kifogás
- fellebbezés
- panasz

A jogorvoslatra jogosult a jogorvoslati jogáról írásban vagy a tárgyaláson szóban lemondhat.

A szabálysértési hatóság határozata ellen benyújtott kifogást a járásbíróság bírálja el.

Elzárással is sújtható szabálysértés miatt I. fokon a járásbíróság jár el. II. fokon Törvényszék

Helyszíni bírságot szabhat ki

- rendőrség
- NAV hatáskorrel rendelkező szerve
- hivatásos katasztrófavédelmi szerv arra felhatalmazott ügyintézője
- közlekedési hatóság ellenőre
- közterület-felügyelő
- természetvédelmi őr, az önkori természetvédelmi őre

- erdészeti hatóság arra felhatalmazott ügyintézője
- halászati őr
- mezőőr

helyszíni bírság összege 5000-50.000

6 hónapon belül újabb elkövetés esetén 70.000-ig terjedhet

Szóbeli figyelmeztetés

Helyszíni intézkedés során a helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy a szabálysértés elkövetését elismerő személlyel szemben szóbeli figyelmeztetést alkalmazhat, ha az elkövetett cselekmény oly csekély mértékben veszélyes a társadalomra, hogy még a helyszíni bírság kiszabása is szükségtelen

Kényszerintézkedések

- elővezetés
- szabálysértési őrizet
- ruházat, csomag és jármű átvizsgálás
- lefoglalás
- rendbírság (5000-200.000)

A szabálysértés büntethetőségének élévülése

cselekmény elkövetése óta 6 hónap eltelt max 2 év

az élévülés határidejének kezdő napja az a nap, amikor a szabálysértés tényállása megvalósul, kísérlet esetén az a nap, amikor az ezt megvalósító cselekmény véget ér

Ha a szabálysértés jogellenes állapot előidézésével, illetve fenntartásával vagy kötelesség teljesítésének elmulasztásával valósul meg, az élévülési határidő mindaddig nem kezdődik el, amíg ez az állapot fennáll, illetve amíg a kötelesség jogoszerűen teljesíthető lett volna.

A szabálysértés miatt az eljárás alá vont személy ellen a szabálysértési hatóság, a fegyelmi jogkör gyakorlója, az ügyészség és a bíróság által foganatosított eljárási cselekmények

A félbeszakítás napjával az élévülési idő újra kezdődik.

Mentesül a hátrányos jogkövetkezmények alól

a büntetést vagy intézkedést megállapító határozat jogerőre emelkedését követő 2 év elteltével mentesül

Gazdálkodó szervezetek egyes szabálysértései

- A tulajdon elleni szabálysértés (elzárással is büntethető)
- természetvédelmi szabálysértés
- szeszital-árusítás, -kiszolgálás és -fogyasztás tilalmának megszegése
- jogosulatlan közterületi értékesítés

Pénzügyi és kereskedelmi szabálysértések

- Vámszabálysértés

- Vámszabálysértés elkövetőjének segítése
- Vámorgazdaság
- Fémjelzési szabálysértés

Élelmiszerlánc-biztonsági és fogyasztóvédelmi szabálysértések

- versenytárs utánzása
- árdrágítás
- árak megállapításának, közlésének és feltüntetésének elmulasztása
- minőség tanúsítási kötelezettség megszegése
- megfelelőségi jelölés jogosulatlan használata
- rossz minőségű termék forgalomba hozatala
- vásárlók megkárosítása
- élelmiszer engedély nélküli előállítása, forgalomba hozatala
- iparjogvédelmi jogok megsértése

Szellemi alkotások joga

Szellemi tulajdon védelme

- Szerzői jog
- iparjogvédelem

Szellemi tulajdon védelme a tevékeny alkotó ember elismerésének szabályait foglalja rendszerbe

Történeti fejlődés:

Monopóliumok: az uralkodók kizárolagos használati, hasznosítási jogokkal jutalmazták a megoldást létrehozó személyt

Nemzeti törvények XVIII. védelmet nyújtottak a feltalálók/szerzők számára

XIX. modern jogi kodifikáció

XX. nemzetközi egyezmények

Szellemi alkotás:

Azok az alkotások, műszaki megoldások, amelyek alkalmasak arra, hogy iparjogvédelmi oltalom tárgyát képezzék

vagy amelyek jogszabály erejénél fogva szerzői jogi védelem alatt állnak

Szellemi alkotásként védi az üzleti titokról szóló tv. a védett ismeretet (know-how)

Szellemi alkotások rendszere

szellemi tulajdon-jogok

1. iparjogvédelem

2. szerzői jog

2.1. szerzői jog

2.2. kapcsolódó jogok

2.2.1. szomszédos jogok

2.2.2. sui generis adatbázis-oltalom

Szerzői jog: az irodalom, a tudomány és a művészet körébe tartozó alkotások létrehozásának, felhasználásának sajátos szabályait foglalja magában

Iparjogvédelem: műszaki-gazdasági természetű szellemi alkotások védelme (kevésbé homogén, több jogterület is érintett pl. versenyjog)

Szerzői jogvédelem

A szerzői mű: az irodalom, művészet vagy tudomány területén

- emberileg felfogható, érthető gondolatot tartalmazó
- egyéni és eredeti jelleggel bíró
- általában rögzített eredmény

A jogvédelem abszolút feltételei

- emberileg felfogható, érhető
- egyéni és eredeti
- rögzített

Az alkotás létrejöttével az szerzői jogi védelem is létrejön

Nem kell semmilyen bejelentés, nyilvántartásba vétel.

Szerzői jog tárgya:

Szerzői jogi védelem alá tartozik az irodalom, a tudomány és a művészet minden alkotása

- ❖ az irodalmi mű
- ❖ számítógépi programalkotás (szoftver)
- ❖ színmű, zenés színmű, táncjáték, némajáték
- ❖ zenemű, szöveggel vagy anélkül
- ❖ rádió- és a televíziójáték
- ❖ filmalkotás és más audiovizuális mű
- ❖ fotóművészeti alkotás
- ❖ építészeti alkotás és annak terve
- ❖ iparművészeti alkotás és annak terve

Védelem:

A szerzői jogi védelem – egyéni, eredeti jellege alapján

védelem nem függ mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőktől vagy az alkotás színvonalától

Korlátok

nem szerzői művek:

- valamely ötlet, elv, elgondolás, eljárás, működési módszer vagy matematikai művelet
- folklór kifejeződései
- sajtóközlemények alapjául szolgáló tények vagy napi hírek

védelemből kizárt alkotások

- jogszabályok, az állami irányítás egyéb jogi eszközei
- bírósági vagy hatósági határozatok, hatósági vagy más hivatalos közlemények
- jogszabállyal kötelezővé tett szabványok és más hasonló rendelkezések

Szerzői jogvédelem két vonatkozásban

Személyhez fűződő jogok

vagyoni jogok

Konkrét személyhez fűződő jogok

1. nyilvánosságra hozatal joga
2. név feltüntetésének joga
3. mű egységének védelme
4. visszavonás joga

A személyhez fűződő jogait nem ruházhatja át, azok másként sem szállhatnak át és nem mondhat le róluk

Védelmi idő után is van fellépési lehetőség.

Védelmi idő:

szerző életében

halálától számított 70 éven át

védelmi idő eltelte után a szerző emlékének megsértése címén lehet fellépni, ha sérülne a nevének szerzőként való feltüntetése

Vagyon jogok

kizárolagos jog a mű egészének vagy egy azonosítható részének bármilyen felhasználására

Ezek a jogok átruházhatók, engedélyezhetők

A felhasználásra engedély felhasználási szerződéssel szerezhető

A szerzőt a felhasználására adott engedélyért díjazás illeti meg.

Felhasználási szerződések

A szerzői alkotások létrehozása és felhasználása legtöbbször szerződés keretében történik.

A törvényben nevesített szerződések

- kiadói
- sugárzási
- színpadi művek felhasználási
- zeneművekkel kapcsolatos megfilmesítési szerződés

Egyes vagyoni jogok

- többszörözés
- terjesztés
- nyilvános előadás
- átdolgozás
- kiállítás
- cím felhasználása
- műben szereplő jellegzetes és eredeti alak kereskedelmi hasznosítása és az ilyen hasznosítás engedélyezése

Védelmi idő lejárta után --- Szabad felhasználás

- elismert célra
- nem közvetlen haszonszerzés céljából
- korlátozásokkal
- pl: idézés, magáncélú másolat, iskolai célú felhasználás, tömegtájékoztatás, tudományos és ismeretterjesztési célú felhasználás
- nem kell a szerző hozzájárulása
- nem jár neki díjazás, a szabad felhasználás minden díjtalan

Szerzői jog bitorlása

A szerzői jogviszony: abszolút szerkezetű és negatív tartalmú

Általában a vagyoni jogokat sértik meg

A szankció lehet

- büntetőjogi
- szabálysértési
- polgári jog

Munkaviszonyban létrehozott mű

Ha a mű elkészítése a szerző munkaviszonyból folyó kötelessége és nincs külön megállapodás, a mű átadásával a vagyoni jogokat a szerző jogutódjaként a munkáltató szerzi meg

Kapcsolódó jogok

szomszédos jogok:

védelem illeti azokat a szerzői művekhez kapcsolódó teljesítményeket, amelyek célja a szerzői művek közönséghez történő közvetítése, eljuttatása

a) kreatív tevékenység

b) anyagi ráfordítás

Szomszédos jogok:

- előadóművészek
- rádió- és televízió szervezetek
- hangfelvétel előállítók
- filmgyártók

Az oltalmi idő: 50 év

Az előadóművészek szomszédos joga

a művész engedélye kell:

- nem rögzítésre szánt előadása rögzítéséhez
- rögzítetlen előadását sugárzásához
- rögzített előadás többszörözéséhez

Mindezért díjazás illeti meg

Sui generis adatbázisok

az adatbázis előállítója sui generis jogi védelemben részesül

a) adatbázis, amelynek összeállítása egyéni, eredeti jellegű szerkesztői tevékenységgel

b) tartalmának megszerzése, ellenőrzése vagy megjelenítése jelentős ráfordítást igényelt

adatbázis: önálló művek, adatok vagy egyéb tartalmi elemek valamely rendszer vagy módszer szerint elrendezett gyűjteménye, amelynek tartalmi elemeihez egyedileg hozzá lehet félni

Az adatbázis előállítójának hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy az adatbázis tartalmának egészét vagy jelentős részét

- másolat készítése útján többszörözzék (kimásolás)
- nyilvánosság számára hozzáférhetővé tegyék terjesztéssel (újrahasznosítás)

Ezekért a felhasználásokért díjazás jár.

Iparjogvédelem

A szellemi alkotások jogának elkülönült területe, amely komplex rendszert alkot.

Az ipari tulajdon tárgyai védelmét valósítja meg és a műszaki alkotások létrehozásának ösztönzését, értékesítését szolgálja.

Oltalom

A lajstromozással keletkezik

kizárolag jogokat biztosít az oltalom tárgyának hasznosítására, használatára

Iparjogvédelem területei:

- találmányok
- használati mintaoltalom
- formatervezési mintaoltalom
- árujelzők (védjegy, földrajzi árujelzők)
- növényfajták

Szabadalmi jog

szabadalom: szabadalmazható minden új, feltalálói tevékenységen alapuló, iparilag alkalmazható találmány a technika bármely területén

Nem lehet oltalom tárgya:

- felfedezés, tudományos elmélet, matematikai módszer
- esztétikai alkotás
- szellemi tevékenységre, játékra, üzletvitelre vonatkozó terv, szabály vagy eljárás
- számítógépi program
- információk megjelenítése

Újdonság követelménye: nem tartozik a technika állásához (abszolút újdonság)

Feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló

Ipari alkalmazhatóság követelménye: ha az ipar vagy a mezőgazdaság valamelyik ágában előállítható vagy használható

Szabadalom fajtái:

- termékszabadalom
- eljárási szabadalom

A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala köteles megadni a szabadalmat, ha a benyújtott találmány ezeknek a feltételeknek megfelel

Szabadalmi oltalmat kizáró okok

- közrendbe vagy közérkölcse ütközik
- ember klónozására szolgáló eljárás
- állatok genetikai azonosságát módosító eljárás, ha az szennedést okozhat a állatoknak anélkül, hogy jelentős gyógyászati eredményt nyújtana
- állatok genetikai azonosságát módosító eljárás során létrejövő állat
- emberi vagy állati test kezelésére szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárások

Oltalom jogosultja: feltaláló

Szolgálati találmány: munkaköri kötelessége volt a megalkotása

Alkalmazotti találmány: a találmány hasznosítása ugyan a munkáltató tevékenységi körébe tartozik, de nem volt munkaköri kötelessége

Munkáltató köteles: 90 napon belüli nyilatkozati kötelezettség, hogy igényt tart-e erre e találmányra

Munkavállaló köteles: haladéktalanul közölnie kell a munkáltatójával

Feltalálóhoz személyhez fűződő jogai

- 1) döntés a nyilvánosságra hozatalról vagy titokban tartásról
- 2) névjog
- 3) szabadalmi iratok őt feltalálói minőségében feltüntessék
- 4) integritáshoz való jog

Feltalálói vagyoni jogai

A szabadalom jogosultjának kizárolagos joga van a találmány hasznosítására
hasznosítás: előállítás, használat, forgalomba hozatal

A szabadalmas a hasznosítási jog alapján bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül

- előállítja, használja, forgalomba hozza találmány tárgyat képező terméket
- használja a találmány tárgyat képező eljárást
- előállítja, forgalomba hozza a találmány tárgyat képező eljárással közvetlenül előállított terméket

Hasznosítási szerződés

szabadalmi licenciaszerződés

szabadalmas: engedély a találmány hasznosítására

hasznosító: díjfizetés

Szabadalmas szavatolja:

- másnak nincs olyan joga, ami korlátozza ezt (tulajdonjog)
- a találmány műszakilag megvalósítható (hibás teljesítés)

kizárolagosság: további átruházáshoz a szabadalmas engedélye szükséges

Kényszerengedély

belföldi kereslet

szabadalmas nem hasznosította, nem tett erre előkészületet, nem adott másnak hasznosítási engedélyt

4 év, illetve 3 év

SZTNH adhat engedélyt kiv. ha a mulasztást igazolja, hogy miért nem csinált hasznosítási engedélyt

Bitorlás:

Találmánybitorlás: feltalálói tevékenység által kitalált vmit és azt szeretné szabadalmaztatni, de a találmány egy részét más honnan szedte

Szabadalombitorlás: a szabadalmas engedélye nélkül használják fel

Büntetőjogi felelősség: aki más szellemi alkotását sajátjaként tünteti fel, és ezzel a jogosultnak vagyoni hátrányt okoz

Oltalom keletkezése:

1. SZTNH-hoz benyújtott szabadalmi bejelentés, szabadalmi leírás és igénypontok - védelmet csak arra kap, amire kér
2. alaki vizsgálat
3. újdonságkutatás, ennek eredménye után 6 hónapon belül kell kérni az érdemi vizsgálat
4. közzététel (hivatalos lapban)

Oltalom bejelentés közzétételével keletkezik, hatálya visszahat a bejelentés napjára, de ez ideiglenes, véglegessé akkor válik, ha a bejelentő szabadalmat kap

oltalom tartalma: kizártlagos jog a hasznosításra

oltalom időtartama: 20 év

oltalom korlátai:

- előhasználati jog
- továbbhasználati jog
- tranzitárú

Használati mintaoltalom

Szabadalmazható találmány színvonalát el nem érő új szerkezeti kialakítások védelmére szolgáló oltalmi forma, Nagyon hasonló a szabadalomhoz, csak rövidebb ideig tart, enyhébbek a feltételek is

Valamely tárgy kialakítására, szerkezetére vagy részeinek elrendezésére vonatkozó megoldás, ha

- új
- feltalálói lépésen alapul
- iparilag alkalmazható

Nem lehet tárgya a termék esztétikai kialakítása

Újdonság feltétel: nem tartozik a technika állásához

Feltalálói lépés: nem feltalálói tevékenység (nem szakember, hanem mesterségesen járatos személy tudásából indulnak ki)

Ipari alkalmazhatóság: a megadott feladatnak nem kell feltétlenül iparinak lenni

Szolgálati minta

A mintaoltalom a munkáltatót illeti

nincs alkalmazotti minta

Szabadalmi jogot kell megfelelően alkalmazni (hasznosítás, fenntartási díj, megszűnés)

Oltalmi idő: 10 év

Formatervezési mintaoltalom

Szemben a használati mintától, ahol a műszaki jelleg dominált, itt a dolog új, egyéni jellegű külső formája, esztétikai megjelenése kerül védelemre

Valamely termék egészének vagy részének megjelenése, amelyet magának a terméknek vagy díszítésnek a külső jellegzetességei eredményeznek

nem korlátozódik a formára

akár a felhasznált anyagok sajátosságai vagy a színek is oltalomképesek lehetnek

újdonság követelménye: korábban nyilvánosságra jutott mintáktól nem csak lényegtelen részletekben különbözik

azaz korábbi mintával azonos vagy attól csak lényegtelen részletekben eltérő formai kialakítású termék nem került nyilvánosságra

egyéni jelleg követelménye: ha a tájékozott használóra a korábban nyilvánosságra jutott mintáktól eltérő összbenyomást tesz

szolgálati minta -> munkáltatót jogutódként illeti meg az oltalom jog

alkalmazotti minta -> oltalom a szerzőt illeti, a hasznosításra a munkáltató jogosult

Az oltalom 5 évig tart max. 4 alkalommal újabb 5 évre meghosszabbítható

Árujelzők:

Védjegyoltalom

védjegy: grafikailag ábrázolható, lajstromozott megjelölés

1. egyes áruk és szolgáltatások azonosítása
2. mások áruitól, illetve szolgáltatásaitól való megkülönböztetése
3. fogyasztók tájékozódása
4. minőség jelzése
5. reklámozás

lehet védjegyoltalmat kérni:

- szó, szóösszetétel
- betű
- szám
- ábra
- kép

- sík vagy térbeli alakzat
- szín, színösszetétel
- fényjel, hologram
- hang

Oltalom feltételei:

- grafikai ábrázolhatóság
- megkülönböztető képesség

jogosult: bármely személy

lajstromozással keletkezik

tartalma: kizárolagos használat

oltalom ideje: 10 év, de korlátlan alkalommal megújítható

Földrajzi árujelzők tilalma

árunk megkülönböztetése, az áru valamely földrajzi egységhez való kötődését jelzi

földrajzi árujelző: mindeneknek a megjelöléseknek a gyűjtőneve, amelyeket a forgalomban a termékek földrajzi eredetének azonosítására használunk

lajstromozással keletkezik

korlátlan ideig tart

kollektív jogosultság

fajtái:

földrajzi jelzés: olyan földrajzi név, amelyet bizonyos területen előállított termékek megjelölésére használnak, ha azok jellemzője lényegileg a földrajzi származásnak tulajdonítható

eredetmegjelölés: termékek hírnevének kialakulásában az adott földrajzi környezeten kívül az arra jellemző természeti és emberi tényezők is fontos szerepet játszanak (tokaji bor)

Oltalomszerzés külföldön

territorialitás: célországban is be kell nyújtani

nemzetközi szerződések és regionális szabadalmak (nincs világszabadalom)

- Párizsi Uniós Egyezmény
- Szabadalmi Együttműködési Egyezmény
- Európai Szabadalmi Egyezmény

szervezet és egyén tudásának védelme

know-how = védett ismeret

üzleti titoknak tekintjük

Know-how jogi szabályozása

2018. évi LIV. törvény az üzleti titok védelméről + EU 2016/943 irányelve a nem nyilvános know-how és üzleti információk jogosulatlan megszerzésével, hasznosításával és felfedezésével szembeni védelemről

Védett ismeret az üzleti titoknak minősülő, azonosításra alkalmas módon rögzített, műszaki, gazdasági vagy szervezési ismeret, megoldás, tapasztalat vagy ezek összeállítása

Üzleti titok: Üzleti titok a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó, titkos - egészben, vagy elemeinek összességeként nem közismert vagy az érintett gazdasági tevékenységet végző személyek számára nem könnyen hozzáférhető -, ennél fogva vagyoni értékkel bíró olyan tény, tájékoztatás, egyéb adat és az azokból készült összeállítás, amelynek a titokban tartása érdekében a titok jogosultja az adott helyzetben általában elváratott magatartást tanúsítja

Know-how:

forgalomképes, tulajdonhoz hasonló, de nem kizárolagos vagyoni értékű jog
üzlettitok-védelem körébe tartozó nem forgalomképes személyiségi jog

A gyakorlatban felhasználható ismeret

- korlátozottan hozzáférhető
- vagyoni értéket képviselő
- másra átruházható

lehet műszaki és nem műszaki

A know-how nincs nyilvánosságra hozva, ezért versenyelőnyt jelent

Az, aki megveszi, ezt a többletismeretet vásárolja meg

Pénzügyi reorganizáció

Gazdasági élet alapja, vagyonbiztonság, vagyoni viszonyok rendezett volta

fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet átterjedhet a gazdaságra?

az állam feladata olyan intézményeket biztosítani, amelyek védi

- a hitelezők érdekeit
- gazdaság egészének érdekét
- (más ország gazdaságának az érdekeit?)

1991. évi XLIX törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról

- adós-hitelező
- szolvencia, likviditás
- fizetési helyzet megrendülése, moratórium
- reorganizáció/restrukturálás
- prudens gazdálkodás, hitelezővédelem, hitelezői kielégítési sorrend

Vállalati működés mágikus háromszöge: jövedelmezőség-likviditás-fizetőképesség

szolvencia: tartós fizetési probléma, azért nem tud fizetni mert nincs elég vagyona

likviditás: van pénze, de mégse tudja használni pl nincs készpénz csak bankkártya

I. végelszámolás:

csődeljárás: orvosolható fizetőképességi probléma, nem cél a jogutód nélküli megszűnés

felszámolási eljárás: orvosolhatatlan fizetőképességi probléma esetén, cél a jogutód nélküli megszüntetés

végelszámolás: nincs fizetőképességi probléma, cél a jogutód nélküli megszűnés

II. Büntetőjogi vonatkozások, Szerződési jogi kapcsolat

III. Nemzetközi szabályozás, uniós jogharmonizáció

Csődeljárás: adós fizetési haladékot kap csődegezség végett

Csődegezségi tárgyalás: egyezségi javaslat, reorganizáció terv, csődegezség

Vagyonfelügyelő: nyilvántartásba veszi a követelést

adós (reorganizáció)

fizetési haladék

fizetési képesség megőrzése + helyreállítása

hitelező bejelenti a követelést, szavaz a csődegezség elfogadásáról

bíróság: csődeljárást elrendelő végzés, egyezség jóváhagyása

Felszámolási eljárás: fizetésképtelenséget megállapító végzés

felszámolási zárómérleg + vagyonfelosztási javaslat – felszámolás elrendelése

felszámoló: nyilvántartásba veszi a követelést

adós

fizetésképtelen adós jogutód nélküli megszüntetése (kérelemből, hivatalból) egyezség is köthető

hitelező: bejelenti a követelést

hitelezők meghatározott kielégítési sorrendben kapjanak kielégítést

adós, hitelező, adós végelszámolójának kérelmére

Egyszerűsített felszámolás:

ha az adós vagyona a várható felszámolási költségek fedezetére sem elegendő vagy a nyilvántartások, ill. a könyvvezetés hiányai miatt a felszámolási eljárás az általános szabályok szerint technikailag lebonyolíthatatlan

A felszámoló a hitelezői igényt bejelentett hitelezőket tájékoztatja arról, hogy egyszerűsített felszámolás iránti kérelmet kíván a bírósághoz benyújtani

Legkésőbb a felszámolás kezdő időpontjától számított 45 napon belül felhívja őket, hogy ha tudomásuk van az adós bárhol fellelhető vagyonáról ill. segítséget tudnak nyújtani az eljárást rendes szabályok szerinti lebonyolításához azt 15 napon belül neki jelentsék be

Csődeljárás

Adós: az a gazdálkodó szervezet, amely tartozását az esedékességekor nem tudta kielégíteni

hitelező: akinek az adóssal szemben jogerős és végrehajtható bírósági véglegessé vált és végrehajtható hatósági határozatot vagy más végrehajtható okiraton alapuló nem vitatott vagy elismert, lejárt pénz vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése van,

csődeljárásban az is hitelező, akinek az adóssal szemben vitatott vagy a csődeljárás alatt esedékessé vált pénz vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése van és a követelés a vagyon felügyelő nyilvántartásba vette

akinek az adóssal szemben olyan jövőben lejáró pénz vagy pénzben kifejezett létező vagyoni követelése van, amely szállítási, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésből jogoszerűen ered és amely a hitelező által már teljesített termékértékesítéshez szolgáltatásteljesítéshez, hitel viszonyt megtestesítő értékpapír tulajdonosi részesedést jelentő befektetés értékesítéséhez kölcsönnyújtáshoz vagy előleg fizetéshez kapcsolódik és ezt a hitelezést a vagyon felügyelő nyilvántartásba vette

csődeljárás iránti kérelem:

- adós azonosító adatai
- tulajdonosok előzetes egyetértését bizonyító okiratot
- munkavállalók tájékoztatásáról szóló dokumentumot
- 3 hónapnál nem régebbi éves beszámolót
- mely hitelezői követeléseket ismer el
- mely banknál van számlája
- melyek a biztosított hitelezői követelések

bíróság 1 munkanapon belül hoz egy végzést

csődeljárás kezdő időpontja: kérelmet követő végzés és a cégnyilvántartásban való közzétételi izé, céggözlöny

cégnévét már csak a cs.a. toldattal használhatja

kötelezettségek a moratórium ideje alatt:

- végkielégítés, tartásdíj, életjáradék
- közműdíj
- vagyon felügyelő díja
- áfa kötelt.
- munkabér

moratórium joghatása:

- adóssal szemben a pénzkövetelések végrehajtása szünetel, végrehajtás elrendelésének nincs helye
- adós vagyonával szemben zálogjog alapján nem lehet kielégítést keresni
- adóssal szemben a csődeljárás kezdődő időpontja előtt kikötött biztosítékot nem lehet érvényesíteni
- az adós új kötelezettséget csak akkor vállalhat, ha ahoz a vagyonfelügyelő hozzájárul
- az adós vagyona terhére kifizetést csak a vagyonfelügyelő ellenjegyzésével teljesíthető ki
- adóssal kötött szerződéstől nem lehet elállni, felmondani

vagyonfelügyelő az egyezség előkészítése során

- hitelezői érdekek szem előtt tartása
- áttekinti az adós vagyoni helyzetét
- betekint az adós könyveibe
- tulajdonosuktól felvilágosítást is kérhet
- felhívja az adóst követeléseinek érvényesítésére
- jóváhagyja az adós új kötelezettségvállalásait

Vége a bulinak -- jogerős megszüntetéssel vagy befejezetté nyilvánítással vagy ha felszámolásba fordul át a helyzet akkor a felszámoló kirendelésével

kikre terjed ki a megkötött egyezség:

- azokra a hitelezőkre is, akik az egyezséghez nem járultak hozzá
- azokra a hitelezőkre, akiknek vitatott követelésére tartaléket kellett képezni vagy biztosítékot nyújtani

Felszámolási eljárás

mikor, ki kezdeményezheti a felszámolást, mikor nem kezdeményezhető?

adós kérelmére, hitelező kérelmére, végelszámoló kérelmére, cégbíróság értesítése alapján és indulhat büntetőügy kapcsán

illetékköteles

nem kezdeményezhető: olyan hitelezői izé miatt, amit a hitelező nem jelentett be időben, ha nem haladja meg a 200.000 Ft-ot,

Szakaszai: bíróság előtti szakasz – felszámoló által irányított szakasz (tényleges felszámolás) – eljárást befejező bírósági szakasz

ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelése mikor

a hitelezők élhetnek ezzel

a vagyon kimentés megakadályozás miatt, felszámolás kezdő időpontjáig

mi a felszámolás kezdő időpontja

felszámolást elrendelő jogerős végzés cégközlöny honlapján lévő közzététele

mikor állapítja meg a bíróság a fizetésképtelenséget

ha az adós szerződésben alapuló nem vitatott vagy elismert tartozását a teljesítési idő lejárta követő 20 napon belül sem egyenlítette ki vagy nem vitatta és az ezt követő hitelezői írásbeli fizetési felszólításra sem teljesítette

az adós a jogerős bírósági határozatban esetleg fizetési meghagyásban megállapított teljesítési határidőn időn belül tartozását nem egyenlítette ki

az adóssal szemben lefolytatott végrehajtás eredménytelen volt vagy az adós a fizetési kötelezettségét csődeljárásban, vagy felszámolási eljárásban kötött egyezség ellenére nem teljesítette

ha korábbi csődeljárást megszüntette

az adós által indított eljárásban az adós tartozásai meghaladják az adós vagyonát

az adós a tartozásait nem tudja kielégíteni

mit tesz a felszámoló

felszámolást kezdő időpontjában meszűnek a tulajdonosok jogai és csak a felszámoló tehet jognyilatkozatot

pénzügyi szolgáltatókat elektronikus úton megkeresi

adós helyiségeibe beléphet

bűncselekményt köteles bejelenteni

egyezség a felszámolásban

lehet egyezségi tárgyalást tartani

egyezség kiterjed: vmennyi hitelezőre,

kielégítési sorrend:

- felszámolás költségei
- biztosított követelések
- járadék jellegű követelések
- magánszemély nem gazdasági követelései
- társadalombiztosítási tartozások
- egyéb követelések
- járulékos költségek, kamat, bírság

Befejezés: felszámolási zárómérleg + vagyonfelosztási javaslat alapján

Államháztartás

Gazdálkodó szervezetek hogyan kapcsolódnak az államháztartáshoz?

adók, illetékek

Alaptörvény és az államháztartás

1. pénzügyi egyensúly
2. közpénzekkel való hatékony gazdálkodás és ellenőrzése
3. kijelölt állami feladatvállalás teljesítése

Magyarország a kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodási elvet érvényesíti

Az elv érvényesítéséért az országgyűlés és a kormány felelős

Az országgyűlés nem fogadhat el olyan költségvetési törvényt, amely eredményeképpen az államadósság meghaladná a teljes hazai össztermék felét.

A nem vehető fel olyan kölcsön, ami által az államadósság meghaladná a teljes hazai össztermék felét

államháztartás: tevékenység, amellyel az állam a bevételeit beszedi és összegyűjti az állami költségvetésbe, mint pénzalapba majd azt felhasználja kiadásai teljesítésére

Az államháztartás a közfeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere

Az állam gazdálkodási rendszerének egésze, az állam funkcióinak ellátását szolgálja.

mit foglal magában: közpénzek, közvagyon és ezek való gazdálkodást + jogalkotás

Alapelvek:

egységesség elve: biztosítja a közpénzek átláthatóságát, költségvetési törvény

valódiság elve: előirányzatokat mindenkorra használjak

részletesség elve: bevételek és kiadások részletes tervezése szükséges, részletes beszámolás

teljesség elve: költségvetés bevétele minden kiadás forrása legyen

nyilvánosság elve: közpénzek felhasználásának, ellenőrzésének eszköze,

éves költségvetés alapján történő gazdálkodás:

bevételi előirányzatok teljesítésének kötelezettsége, a kiadási előirányzatok felhasználásának jogosultsága: államháztartás alrendszeri a bevételi előirányzatokat kötelesen teljesíteni, de a kiadási előirányzatok nem járnak a felhasználás kötelezettségével

rendes és rendkívüli bevételek és kiadások elkülönítése:

adományok, segélyek, juttatás céljának megfelelő felhasználása

Államháztartás alrendszeri:

központi és önkormányzati

központi: állam, központi költségvetési szerv, idesorolt köztestület es ezáltal irányított költségvetési szerv

önkormányzati: helyi, nemzetiségi, társulást, területfejlesztési önkori társulás, térségi fejlesztésügyi tanács, ezek által irányított költségvetési szerv

Az állam feladatait a költségvetés segítségével látja el.

A végrehajtó hatalom pénzügyi terve.

Költségvetési mérleg:

szuficites: +

egyensúlyi: 0

deficites: -

Költségvetési törvény:

Fejezetek tagozódása:

címek – alcímek – jogcímcsoportok – jogcímek

A címek címrendet képeznek.

Alkotmánybíróság és a költségvetés kapcsolata

Alaptörvény: Amíg az államadósság a teljes hazai össztermék felét meghaladja az alkotmánybíróság a központi költségvetésről és ennek végrehajtásáról központi adónemekről, illetékekről és járulékokról és vámokról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvények Alaptörvénnnyel való összhangját kizárolag egy az élethez és az emberi méltósághoz való joggal, a személyes adatok védelméhez való joggal ..... vagy a magyar állampolgársághoz kapcsolódó jogokkal összefüggésben vizsgálja felül és ezek sérelme miatt semmisítheti meg.

A központi költségvetés tervezése

4 évre előre makrogazdasági és költségvetési tervezetet készít

költségvetési kiadások, bevételek 3 évre tervezett összege

éves költségvetés elkészítése a tervezéssel kezdődik

éves költségvetési törvény létszakaszai:

1. év a következő évi költségvetés tervezése és az országgyűlés általi elfogadása, tervezés

2. év törvényben foglaltak kormány általi végrehajtása

3. év zárszámának, hogyan sikerült a költségvetési törvényt végrehajtani

költségvetési év= naptári év

pénzügymíniszter + minisztérium kidolgozza a kp-i költségvetés tervezetét, követelményeit

dec. 31 elfogadja a törvénytervezetet az országgyűlés

Házenök megküldi a Köztársasági elnöknek aláírásra

országgyűlés felhatalmazza kormányt a végrehajtásra

appropriáció: az országgyűlés felhatalmazása a kormány számára, hogy a megszavazott költségvetést végrehajtsa

ha nem fogadják el a költségvetési törvényt: a köztársasági elnök feloszlathatja az országgyűlést

főbb bevételi források:

adók, illetékek, kezesség-visszatérülés, ár- és belvízvédelmi befizetés, bírságbevételek, termékdíjak, megtett úttal arányos útdíj, hulladéklerakási járulékból származó bevétel, uniós programok bevételei, kormány hitelek visszatérülése, Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek, Állami vagyonnal kapcsolatos bevételek

főbb költségvetési kiadások

alapok támogatása, szanálással kapcsolatos kiadások, gazdálkodó szervezetek által befizetett termékdíj visszaigénylés, nemzetközi elszámolások kiadásai, beruházási tartalék, Nemzeti Földalappal kapcsolatos kiadások, Állami vagyonnal kapcsolatos kiadások, Garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátáshoz, 1947-es párizsi békeszerződésből eredő kárpoltás, hozzájárulás az EU költségvetéséhez

Költségvetési támogatások

Államháztartás alrendszeri terhére

- közigazgatási hatósági határozattal
- hatósági szerződéssel
- támogatói okirattal
- támogatási szerződéssel
- jogszabály vagy egyedi döntés

Támogatási döntés alapján, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül nyújtható

kinek adható:

- aki megfelel a rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményeinek
- köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló törvénybe foglalt közzétételi kötelezettségének eleget tett és átlátható szervezetnek minősül

Ha a költségvetési támogatás igénybevétele jogosulatlan jogszabálysértő vagy nem rendeltetésszerű a felhasználása

1. támogatás visszavonható
2. támogató a szerződéstől elállhat
3. szerződést felmondhatják
4. vagy kezdeményezik annak módosítását

Zárszámadás

költségvetési törvény és a költségvetési beszámolók alapján a évente zárszámadást készít

zárszámadásban dönt, hogy mire költi a költségvetési többletet, illetve miből fedezí a költségvetési hiányt

ÁHT. helyi alrendszer

A helyi önkormányzás joga a települések és a megyék választópolgárainak közösséget illeti meg.

Önkormányzatok működnek

- községekben
- városokban
- járásszékhelyi városokban
- megyei jogú városokban
- fővárosi kerületekben (települési és területi önkör is egyben a főváros)

Helyi önkori feladata: kötelező, önként vállalt, államigazgatási

államháztartás része

központi költségvetéstől elkülönül, ahoz központi költségvetési támogatásokkal kapcsolódik
gazdálkodás alapja az éves költségvetése

rendelet elfogadásáig határozatban jeleníti meg kiadásait, bevételét

működési hiány nem tervezhető

költségvetési rendelet előkészítése, elfogadása

évközi beszámolás

zárszámadás jegyző előkészíti, polgi képviselő-testület elé viszi

rendelet megalkotása

A helyi önkormányzat bevételeivel és kiadásaival kapcsolatban a tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási feladatok ellátására – képviselő-testület,

polgármesteri hivatal – polgi irányítja, jegyző vezeti

Önkormányzat főbb bevételei: adók, bírságok, költségvetési támogatások, vállalkozásból származó bevételek

Költségvetési szervek

az államháztartás sajátos jogi személyiségtípusa

a közfeladatok ellátása költségvetési szervek alapításával és működtetésével vagy azok ellátásához szükséges pénzügyi fedezet biztosításával valósul meg

A költségvetési szerv jogszabályban vagy az alapító okiratban meghatározott közfeladat ellátására létrejött jogi személy.

alapítható:

1. közfeladat alap tevékenységgént
2. működéshez szükséges feltételek adottak
3. ellátandó feladat hatékonyan teljesíthető
4. pénzügyi fedezet rendelkezésre áll

típusa: központi, helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, köztársasági önkormányzati

jogszabály vagy alapító okirat útján

MÁK nyilvántartást vezet

tevékenysége lehet

alap tevékenység (nem hasznoszerzés), illetve vállalkozási tevékenység (hasznoszerzés céljából)

Államháztartás ellenőrzési rendszere

Célja: külső ellenőrzés (ÁSZ, kincstár, KEHI)

beli ellenőrzés

Állami számvevőszék

az országgyűlés legfőbb pénzügyi és gazdasági ellenőrző szerve, neki alárendelve látja el feladatát

köteles ellenőrzést folytatni az Országgyűlés döntése alapján

ellenőrzést végezhet a kormány felkérésére

törvényességi, célszerűségi és eredményességi szempontból ellenőriz

Ellenőrzi:

- általános hatáskörben ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtását
- államháztartás gazdálkodását
- államháztartásból származó források felhasználását
- nemzeti vagyon kezelését
- államháztartáshoz tartozó vagyon felhasználását
- NAV és helyi önkori adóztatását

javaslataival segít

eljárást kezdeményezhet, jelentései azonban bíróság vagy más hatóság előtt nem támadhatók meg

Magyar Államkincstár

az államháztartás alrendszeri költségvetése végrehajtásának pénzügyi lebonyolításával és finanszírozásával összefüggő, központi kezelést igénylő feladatait a Magyar Államkincstár és az Államadósság Kezelő Központ Zrt.

önálló jogi személyiséggű, országos hatáskörű, pénzügyminiszter alá tartozik
pénzügyi és számviteli feladatok összehangolása

ellenőrzési jogköre: helyi önkori, nemzetiségi önkori, társulás, térségi fejlesztési tanács, ezek által irányított költségvetési szerv

számviteli szabályok szerinti könyvvezetés vizsgálata

adatszolgáltatási kötelezettség szabályszerű véghezvitel

éves költségvetési beszámolója megbízható, valós összképének vizsgálata

törzskönyvi nyilvántartást vezet a költségvetési szervekről, helyi önkörikről, társulásokról
meg minden egyéb faszságról

Kormányzati Ellenőrzési Hivatal

ellenőrzései:

- kormánydöntések végrehajtását
- uniós forrásból finanszírozott egyéb programból nyújtott támogatás felhasználást
- költségvetési szervek ellenőrzése
- nyújtott költségvetési támogatások felhasználásának ellenőrzése
- nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonba tartozó és állami tulajdonban álló, valamint az olyan gazdasági társaságok ellenőrzése, amelyekben az állam többségi befolyással rendelkezik
- állami kezesség vállalása és beváltása jogosságának ellenőrzése

Költségvetési Tanács

A köztársasági elnök nevezi ki az elnököt 6 évre

ülései zártak

tagjai: elnök, MNB elnök, ÁSZ elnök

főbb feladatai:

biztosítja a magas színvonalú gazdasági kormányzást

negyed évente vizsgálja az adósságszabály teljesülését

minden költségvetési tv-t érintő tv-el kapcsolatban vétójoggal rendelkezik

Kormány a központi költségvetésről szóló tv-javaslatot is egyeztet a költségvetési tanáccsal

KÖTELMI JOG

Kötelelem: kötelezettség keletkezik szolgáltatás teljesítésére, jogosultság szolgáltatás teljesítésének követelésére

relatív szerkezetű jogviszony

diszpozitív (szabad rendelkezési jog)

Főbb jellegzetességei:

1. meghatározott személyek között
2. felek mellérendeltek
3. a tárgyat képező szolgáltatásnak vagyoni értéke van
4. követelés és tartozás egysége
5. vagyoni felelősség

jogképességgel bíró személyek között jöhet létre a kötelelem

kötelelem keletkezhet:

- szerződésból
- károkozásból
- jogalap nélküli gazdagodásból
- megbízás nélküli ügyvitelből
- utaló magatartásból
- egyoldalú jognyilatkozatból
- értékpapírból
- közérdekű célú kötelezettségvállalásból
- személyiségi, dologi vagy más jog megsértéséből
- díjkitűzésből

Kötelelem megszűnik

- teljesítés
- személyegyesülés
- halál, jogutód nélküli megszűnés
- közös megegyezés
- jogszabály által
- bírósági határozat

Kötelelem elévülése: 5 év

kezdete: követelés esedékessé válik

elévülést kizáró megállapodás semmis

Jegalap nélküli gazdagodás: aki másnak rovására jogalap nélkül jut vagyoni előnyhöz, köteles ezt az előnyt visszatéríteni

Utaló magatartás: (bíztatási kár) ha valakinek a szándékos magatartása más jóhiszemű személyt alapos okkal olyan magatartásra indított, amelyből őt önhibáján kívül károsodás érte

Megbízás nélküli ügyvitel: ha valaki valamilyen ügyben más helyett anélkül jár el, hogy arra megbízás alapján vagy egyébként jogosult volna

önkéntes jelleg

köteles, hogy úgy járjon el, mint ahogy a megbízó tette volna

ha eljárás helyénvaló volt – megbízó részéről a megbízó jogosultságai illetik meg

ha nem volt helyénvaló – a eljárásért nem követelhet díjazást, károkozásért felel

Szerződés:

Felek kölcsönös, egybehangzó nyilatkozata melyből kötelelem keletkezik

tárgya a szolgáltatás

tartalma: adás, tevés, használat, helytállás

Szerződés jogi alapelvei:

szerződési szabadság: úgy köt szerződést ahogyan akar és akivel akar

együttműködési kötelezettség: a feleknek együtt kell működni

viszterhesség: szolgáltatásnak és ellenszolgáltatásnak értéke van

különös tájékoztatási kötelezettség: értesíteni kell a másik felet, ha vmi közbejön

polgári jogi szerződés megkötése

relatív jogviszony: nevesített felek, mellérendeltek

nincs alaki kötöttség – akár, szóban, írásban, ráutaló magatartással

szerződési szabadság

Ajánlati kötöttség

ajánlatot azazzal való egyetértést kifejező jognyilatkozattal lehet elfogadni

ajánlattól lényeges kérdésben eltérő tartalmú elfogadást új ajánlatnak kell tekinteni

írásan tett ajánlat írásban vonható vissza

késedelmes elfogadó nyilatkozat: létrejöhét a szerződés, ha az ajánlattevő elfogadja

előszerződés:

önkéntesen vállalt szerződéskötési kötelezettség

a szerződésre előírt alakban kell megkötni

az előszerződést követően a szerződés megkötése csak akkor tagadható meg, ha a szerződés lényeges jogi érdeket sértene

Az előszerződés megkötése után a szerződéskötés megtagadható, ha az előszerződés megkötését követően előállott körülmény miatt a szerződés változatlan feltételek melletti teljesítése lényeges jogi érdeket sérte

2. a körülmények megváltozásának lehetősége az előszerződés megkötésének időpontjában nem volt előrelátható

3. körülmények megváltozását nem ő idézte elő

4. a körülmények változása nem tartozik rendes üzleti kockázata körébe

Általános szerződési feltétel

Gazdasági életben a B2B és B2C relációban is

Az a szerződési feltétel, amelyet az alkalmazója

- több szerződés megkötése céljából egyoldalúan
- másik fél közreműködése nélkül
- előre meghatározott
- amelyet a felek egyedileg nem tárgyaltak meg

Akkor lesz a szerződés része, ha alkalmazója lehetővé teszi, hogy azt a másik fél a szerződéskötés előtt megismerje és ha azt a másik fél elfogadja

Különös tájékoztatási kötelezettség

Ha az általános szerződési feltétel lényegesen eltér a jogszabályuktól vagy a szokásos szerződési gyakorlattól

Elektronikus úton történő szerződéskötés

az elektronikus utat biztosító fél köteles a szerződéskötésre vonatkozó jognyilatkozatának megtételét megelőzően a másik felet tájékoztatni

- szerződéskötés technikai lépéseirol
- írásban foglaltnak minősül-e
- rögzíti-e utóbb is megismerhető
- hiba hogyan javítható az adatrögzítésnél nyilatkozat előtt
- szerződés nyelve
- magatartási kódex
- visszaigazolás

Szerződés értelmezése

a szerződés egészével összhangban

ÁSZF, ha így nem megy a másik félnek kedvezőbb

vállalkozás vagy fogyasztó esetében a fogyasztóra kedvezőbbet

korábbi jognyilatkozatok is figyelembe vehetők

Szerződés módosítása

a felek, vagy a bíróság módosítja
módosítás kiterjedhet a szerződés tartalmára, jogcímére

Bíróság szerződésmódosítás

bármelyik fél kérheti a bíróságtól

a szerződés megkötését követően előállott körülmény miatt a szerződés változatlan feltételekkel történő teljesítése lényeges jogi érdeket sért

Szerződés megerősítése

1. foglaló: írásban vagy szóban, mint a szerződést

Ha a szerződést teljesítik, a tartozás a foglaló összegével csökken. Ha a szerződés teljesítése olyan okból hiúsul meg, amelyért egyik fél sem felelős, vagy mindkét fél felelős, a foglaló visszajár.

A teljesítés meghiúsulásáért felelős fél az adott foglalót elveszti, a kapott foglalót kétszeresen köteles visszatéríteni.

A foglaló elvesztése vagy kétszeres visszatérítése a szerződésszegés következményei alól nem mentesít. A kötbér és a kártérítés összege a foglaló összegével csökken.

2. kötbér:

A kötelezettség fizetésére kötelezheti magát arra az esetre, ha olyan okból, amelyért felelős, megszegi a szerződést.

Önkéntes és csak írásban köthető ki.

3. jogvesztés kikötése

írásban

A felek írásban köthetik ki, hogy a szerződésszegésért felelős fél elveszít valamely jogot, amely őt a szerződés alapján egyébként megilletné.

Szerződés érvénytelensége

a törvényben meghatározott ok miatt marad el a szerződéssel elérni kívánt joghatás

Érvénytelenség: abszolút, relatív

Semmiség (abszolút)

Megtámadhatóság (relatív)

Érvénytelenség okai

akarathiba

jognyilatkozati hiba

célzott joghatás hibája

Semmiség

- nem kell külön eljárás
- bíróság észleli, de nem hoz döntést
- semmiségre hivatkozhat, akinek ahhoz jogi érdeke fűződik
- nem évül el

Semmisségi okok

- cselekvőképesség hiánya
- színlelt szerződés
- fizikai kényszer
- alakszerűség hiánya
- alképviselet
- tilos szerződések (jogsabályba ütközik, jóerkölcsbe ütközik)
- lehetetlen szerződés

Szerződés megtámadása

érvénytelenség csak akkor, ha a sérelmet szenvedett fél és akinek a megtámadáshoz jogi vagy törvényes érdeke fűződik eredményesen megtámadta

Megtámadási okok

1. tévedés, megtévesztés, fenyegetés
2. objektív értékaránytalanság
3. tisztességtelen szerződési feltétel (ÁSZF)

érvénytelen: semmis vagy ha eredményesen megtámadták

1 évig megtámadható

Szerződés teljesítése

A szolgáltatás legyen

- alkalmas a rendeltetés szerinti cérla
- rendelkeznie kell azzal a minőséggel és nyújtania kell azt a teljesítményt, amely azonos rendeltetésű szolgáltatásokkal szokásos és amelyet a jogosult elvárhat
- leírásban és mintaként bemutatottnak megfelelő
- meg kell felelnie a jogsabályban meghatározott minőségi követelményeknek

értesítési kötelezettség

akadályközlési kötelezettség

dokumentáció átadása

megvizsgálás

közreműködő igénybevétele

Ha a szerződés tárgyának csak fajtáját és mennyiségét határozták meg? forgalomban szokásos jó minőségen

Nagyobb mennyiség felajánlása? el is fogadhatja és el is utasíthatja

A szerződésszegés

felek akaratán kívül

felek magatartása miatt

bármely kötelezettség szerződésszerű teljesítésének elmaradása

- késedelem
- hibás teljesítés

egyéb esetek:

- teljesítés lehetetlenné válása
- teljesítés megtagadása
- jognyilatkozat tételenek elmulasztása

Felelősség a szerződésszegéssel okozott károkért

a másik félnek joga van:

- teljesítés követelése
- visszatartási jog gyakorlása
- elállás/felmondás
- kártérítés

Szerződés megszűnése

- teljesülés
- közös megegyezéssel
- felmondás
- elállás
- személyegyesüléssel
- halál esetén
- bírósági határozattal

Kártérítési jog

Károkozás: aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni

Mentesül a felelősség alól a károkozó, ha bizonyítja, hogy magatartása nem volt felróható

Kártérítési felelősség:

jogellenes károkozás miatt kárkötelem keletkezik

szankció: kártérítés

Kárfelelősség előfeltételei:

- kár
- jogellenesség
- okozati összefüggés

jogellenesség:

főszabály: minden kár jogellenes

kivételek:

- ha a károkozó a kárt károsult beleegyezésével okozta,
- jogtalan támadás vagy fenyegetés elhárítása érdekében a támadónak okozta
- szükséghelyzetben okozta
- jogszabály által megengedett magatartással okozta

Károkozó kötelezettsége

kártérítési kötelezettsége

terjedelme: teljes kártérítés

kiterjed:

- vagyonban beállott értékcsökkenés
- elmaradt vagyoni előny
- helyreállítási költségek

Károsult kötelezettsége

- kármegelőzési
- kárelhárítási
- kárenyhítési

Kártérítés módja: pénzben vagy természetben való megtérítés

spec. fajták: jövedelempótló járadék, tartást pótló járadék, általános kártérítés

Mi sérül a károkozással?

vagyon --- kártérítés

személyiségi jogok ---- sérelemdíj

Vagyoni kár

tényleges kár

elmaradt jövedelem

károsodással kapcsolatos kiadás

Nem vagyoni kár

sérelemdíj jár

vagyöncsökkenés nincs, de hátrányt okoz

jogalap: személyiségi jog védelme

(lelki sérülés, eü. állapot megváltozása)

Többes károkozás:

A károkozók a kárt egymás között magatartásuk felerőhatósága arányában

ha ez nem megállapítható, közrehatásuk arányában viselik

Ha a közrehatás arányát sem lehet megállapítani, a kárt a károkozók egymás között egyenlő arányban viselik

Felelősség szerződésszegéssel okozott károkért (kontraktuális felelősség)

szerződésszegéssel okozott kárt köteles megtéríteni a kárt okozó

Mentesül: akinél a szerződésszegést

- ellenőrzési körén kívül eső
- előre nem látható körülmény okozta
- melynek elkerülése, elhárítása nem volt elvárható tőle

Kártérítési felelősség ingyenesen vállalt szerződésekknél

szándékosszerződésszegés

lényeges tulajdonság elhallgatása

Közreműködőért való felelősség

mintha maga járt volna el

Elévülés

bírói út már nem lehetséges

kezdete: a követelés esedékessé válásakor

ideje: 5 év

Szerződésen kívüli károkozás (deliktuális felelősség)

károkozás általános tilalmából, más személyét, vagyonát tartják folyamatosan tiszteletben

ennek sérelme esetén: reparáció/kártérítés

1. felelősség fokozott veszélyteljes tevékenységről

veszélyes üzem

minden olyan tevékenység, amely rendellenesség esetén az átlagoshoz képest fokozottabb veszélyt hordoz magában

Veszélyes üzemi felelősség

aki fokozott veszélyteljes tevékenységet folytat, köteles az ebből eredő kárt megtéríteni.

Mentesül:

ha bizonyítja, hogy a kárt olyan elháríthatatlan ok idézte elő, amely fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül esik

Fokozott veszéllyel járó tevékenység folytatójának az minősül, akinek érdekében a veszélyes üzem működik

elévülés: 3 év

2. Felelősség más személy által okozott kárért

úgy felel mintha maga okozta volna

alkalmazott és a jogi személy tagja károkozásért

megbízott károkozásért

3. Felelősség az állatok károkozásáért

felel: az állatot tartó

veszélyes állat tartása = veszélyes üzemi kárfelőssége

vadászható állat által okozott kár

A vadászatra jogosult felel, akinek a vadászterületén a károkozás történt, avagy az a vadászatra jogosult, akinek a vadászterületéről a vad kiváltott.

mentesül:

ellenőrzési területén kívül eső, elháríthatatlan ok

követelés 3 év alatt évül el.

4. felelősség épületkárokért

épület egyes részeinek lehullásáért: épület tulajdonosa

épületen elhelyezett tárgyak leesése: akinek érdekében a tárgyat elhelyezték

tárgynak lakásból vagy más helyiségből való kidobás kiejtés, kiontás: bérző vagy egyéb jogcímen használó

5. Felelősség a vétőképtelen személy károkozásáért

A vétőképtelen helyett az felel, aki jogszabály alapján a vétőképtelen gondozójának minősül. Gondozó az is, aki a vétőképtelen személy felügyeletét a károkozáskor ellátta

mentesül:

ha bizonyítja, hogy férőható magatartás nem lehet az adott helyzetben

vétőképtelen: akinek belátási képessége oly mértékben korlátozott, hogy a károkozással kapcsolatos magatartása következményeit nem képes felmérni

6. Felelősség közhalalom gyakorlásával okozott kárért

közigazgatási jogkörben okozott kár: ha a kárt közhatalom gyakorlásával vagy annak elmulasztásával okozták

felel: közhatalmat gyakorló jogi személy

előfeltétel: rendes jogorvoslattal vagy bírósági felülvizsgálat eredményeként nem volt elhárítható

bírósági, ügyészségi jogkörben okozott kár:

felel: bíróság, legfőbb ügyészség

Közjegyzői végrehajtó okoz kárt: közigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősség szabályait kell megfelelően alkalmazni

Ezen esetekben is a kártérítési kereset előfeltétele a rendes jogorvoslat kimerítése

7. termékfelelősség

termék: minden ingó doleg, akkor is, ha utóbb más doleg alkotórészévé vált

hibás termékért felel: a gyártó

termékkár:

halált, testi sérülést, egészségkárosodást okoz

más dolgokban okoz kárt

A gyártó: a termék előállítója, aki önmagát a termék gyártójaként feltünteti, importáló

Ha a gyártó nem állapítható meg:

termék minden forgalmazója = gyártó

importtermék esetében is a forgalmazót kell gyártónak tekinteni, ha nincs feltüntetve, nem állapítható meg a gyártó és az importáló

Hibás a termék: ha nem nyújtja azt a biztonságot, amely általában elvárható

károsultnak kell bizonyítania

Mentesül a felelősség alól a gyártó, ha bizonyítja, hogy

- terméket nem hozta forgalomba
- terméket nem üzletszerű forgalmazás céljából állította elő
- általa történő forgalomba hozatal időpontjában hibátlan volt, a hiba oka később keletkezett
- forgalomba hozatala időpontjában a hiba a tudomány és a technika állása szerint nem volt felismerhető
- termék hibáját jogszabály vagy kötelező hatósági előírás alkalmazása okozta

Elévülés: a kárigény 3 év alatt érvényesíthető

kezdete: amikor a károsult tudomást szerzett vagy tudomást szerezhetett volna a kárról, a termék hibájáról és a gyártó személyéről

Kötelmi jog különös része:

szerződések osztályozása:

szolgáltatás jellege alapján: adás, tevés, türés, helytállás

Tulajdon átruházására irányuló

Tevékenységkifejtő (vállalkozási, megbízási)

Használati jellegű (bérleti típusú)

Helytállási (készenléti típusú)

Tulajdon átruházására irányuló

adás-vételi szerződés

lényeges tartalmi elemei: eladók, vevők, személyei,

adásvétel tárgyának meghatározása

vételár

tulajdonátruházási szándék (akarategyezőség)

nincs formakényszer (kiv. ingatlan – írásban kötelező)

különös elemei:

- *elővásárlási jog*: a jogosultnak joga van a tulajdonostól más megelőzően olyan feltételekkel megszerezni a meghatározott dolgot, amilyenre a tulajdonos egy harmadik féltől ajánlatot kap; értesítési kötelezettség
- *visszavásárlás jog*: létrejön, ha a felek az adásvételi szerződéssel egyidejűleg ebben megállapodnak (adásvételi szerz. + visszavásárlási jog alapítása, 2 oldalú jogügylet); az eladó a vevőhöz intézett nyilatkozatával megvásárolhatja az eladott dolgot (1 oldalú jogügylet) felek szabadon állapodnak meg a visszavásárlás időtartamáról, áráról
- *vételi-eladási jog*: ha a tulajdonos másnak vételi vagy eladási jogot enged—a jogosult a dolgot a szerződésben meghatározott áron egyoldalú nyilatkozattal megvásárolhatja vagy a tulajdonos a szerződésben meghatározott áron egyoldalú nyilatkozattal eladhatja meghatározott személynek
- *részletvétel*: vevő a vételárat meghatározott időpontokban több részletben fizeti meg, a dolgot a vételár teljes kiegyenlítése előtt átveszi; eladó írásban kikötheti az elállást, vagy a részletfizetési kedvezmény megvonását, először értesíteni kell
- *megtekintésre vétel*: nem látja szerződéskötéskor, megtekintést lehetővé kell tenni, ha nem nyilatkozik a megtekintő akkor nem lép hatályba a szerződés
- *próbára tételes*: nemcsak megtekinti, hanem használhatja is, ha nem nyilatkozik, hatályos lesz a szerződés
- *minta szerinti vétel*: az áru valamelyik tulajdonságát minta alapján határozzák meg, ha a leszállított dolog eltér a mintától, a vevőnek minta segítségével bizonyíthatja a nem szerződésszerű teljesítést

elővásárlási, visszavásárlási és vételi- és eladási jogot írásba kell foglalni

altípusai:

- fajta-mennyiséggel szerint meghatározott dolog határidős adás-vétele
- saját termelésű mezőgazdasági áru szolgáltatására kötött adásvételi szerződés
- vevő közreműködésével előállított mezőgazdasági áru szolgáltatására kötött adásvételi szerződés

ajándékozás

a felek között realizálódhat, mint ingyenes jogügylet

az ajándékozó dolog tulajdonjogának ingyenes átruházására, a megajándékozott a dolog átvételére köteles

formai követelmények: nincs különösebb szabály (ingatlan esetén csak írásban)

jog, kötelezettség mintha dolog lenne

ha az ajándékozó és ajándékozott között megváltozik a kapcsolat: ha még nem adta át a dolgot, nem terheli ajánlati kööttség

ajándék nem visszakövetelhető, de kivétel:

- létfenntartás veszélybe került
- súlyos jogszertés elkövetése
- téves feltevés

csere

lényege az adásvételre hasonlít

különbség—nem pénz és dolog cserél tulajdonost, hanem a szerződő felek dolgai kerülnek kölcsönös átruházásra

adásvétel általános szabályai érvényesek

Tevékenységkifejtő szerződések

visszterhes szerződések

szolgáltatásért cserébe ellenszolgáltatás, ár/díj jár

Vállalkozási típusú szerződések:

vállalkozási szerződés:

- tervezési
- kivitelezési
- kutatási
- utazási
- mezőgazdasági vállalkozási
- közszolgáltatási

fuvorozási szerződés

vállalkozási szerződés: a vállalkozó tevékenységgel elérhető eredmény megvalósítására, a megrendelő annak átvételére és a vállalkozói díj megfizetésére köteles

tevékenység végzésének feltételeit a vállalkozó szervezi

anyagot a vállalkozó biztosítja

megrendelő utasítási joga, vállalkozó figyelmeztetési kötelezettsége

- tevékenység végzésének helyszíne
- megrendelő ellenőrzési joga
- munkavégzés összehangolása
- többletmunka, pótmunka megfizetése

Többletmunka: A vállalkozó köteles elvégezni a vállalkozási szerződés tartalmát képező, de a vállalkozói díj meghatározásánál figyelembe nem vett munkát és az olyan munkát is, amely nélkül a mű rendeltetésszerű használatra alkalmas megvalósítása nem történhet meg

Pótmunka: A vállalkozó köteles elvégezni az utólag megrendelt, különösen tervmódosítás miatt szükségessé váló munkát is, ha annak elvégzése nem teszi feladatát aránytalanul terhesebbé.

A vállalkozói díjat a tevékenység befejeztével kapja meg a vállalkozó

díj: munkadíj + anyagköltség

vállalkozónak zálogjoga van

megrendelő:

szerződéstől elállhat, szerződés felmondása

megrendelő haladéktalan megvizsgálási kötelezettsége

ha a produktum nem teljes értékű, de nem akadályozza a rendeltetésszerű használatot: át kell venni

megbízási típusú szerződések

megbízási szerződés

bizományi szerződés

közvetítői szerződés

szállítmányozási szerződés

bizalmi vagyonkezelői szerződés

fuvorozási és szállítmányozási szerződés

az egyik vállalkozási a másik megbízási

fuvorozási: a rendeltetési helyre szállítás, küldeményt a címzettnek kiszolgáltassa, fuvardíj jár érte

szállítm: saját nevében a küldemény továbbítását végzi, jognyilatkozatokat tehet, megbízási díjat kap

Megbízási szerződés: a megbízott a megbízó által rábízott feladat ellátására a megbízó megbízási díj megfizetésére köteles

A megbízott köteles a megbízó utasításait követni. Utasításaitól eltérés lehet, ha a megbízó érdeke feltétlenül megköveteli, és előzetes értesítésre nincsen mód

Ha a megrendelő utasításai nem megfelelők, célszerűtlenek, szakszerűtlenek

- tájékoztatási kötelezettség
- elállás
- felmondás

teljesítés megadása: ha jogszabály tiltja, vagy életet vagyonbiztonságot veszélyeztetne

képviseleti jog: a megbízás meghatalmazást is magában foglalja, ha jognyilatkozat tétele szükséges

teljesítés során, ha változás áll be --- tájékoztatási kötelezettség

megbízási díj: esedékes, ha a megbízás teljesülésbe ment

de nem kell minden esetben kifizetni

megbízó előlegezi a költségeket

Egyéb nevesített szerződések

használati jellegű szerződések (bérleti típusú szerződések)

bérlet – lakásbérlet

haszonbérlet

haszonkölcsön szerződés

Bérleti szerződés: Bérleti szerződés alapján a bérbeadó meghatározott dolog időleges használatának átengedésére, a bérő a dolog átvételére és bérleti díj fizetésére köteles

Haszonbérleti szerződés: Haszonbérleti szerződés alapján a haszonbérő hasznot hajtó dolog időleges használatára vagy hasznot hajtó jog gyakorlására és hasznainak szedésére jogosult, és köteles ennek fejében haszonbért fizetni.

Időtartam: bérleti szerződést általában rövidebb időre kötik, a haszonbérlet hosszabb idejű

Szavatolás: minden két típusú szerződésnél a bérbeadó szavatolja a szerződés időtartama alatt a bérlet rendeltetésszerű használhatóságát

Használat: csak a rendeltetésnek megfelelően

Átengedés: a bérő a bérbeadó hozzájárulásával átengedheti másnak a használat jogát, ennek hiányában az esetleges kárért úgy felel, mintha saját maga okozta volna

A szerződés alakja: bérleti szerződésnél célszerű az írásbeliség, de csak a haszonbérleti szerződésnél kötelező

Költségviselés: a szokásos fenntartási költségeket—bérő
rendkívüli költségek – bérbeadó

Közterhek: felek szabad megállapodása

Bérleti díj fizetése: bérletnél előre/ haszonbérletnél utólag
zálogjog: mind a kettőnél van

bérelt dolog megtekintése: minden esetben tűrni kell azt, hogy az esetleges következő bérő
vagy haszonbérő megtekinthesse a bérlet tárgyát

átruházás: átruházásnál megmarad a bérlet, de lehetnek változások

Haszonkölcsön: Haszonkölcsön-szerződés alapján a kölcsönadó meghatározott dolog
időleges használatának ingyenes átengedésére, a kölcsönvevő a dolog átvételére köteles.

dolog: ingó, ingatlan is

szerződés formája: szóbeli, írásbeli, utaló magatartás

különbség a kölcsönhöz képest: pénzösszeg – kölcsön, dolog – haszonkölcsön

Lakásbérlet

A bérleti díj biztosítéka maximum 3 hónap lehet, ha több, akkor sérelmet szenvedő fél
 bírósághoz fordulhat

lakás bérbeadójának karbantartási kötelezettsége van rendeltetésszerű használat

bérő elviteli joga

bérő tűrési kötelezettsége: ha a bérbeadó állagmegóvást akar végezni a lakáson

ha nem tudja használni az ingatlant a bérbeadó nem kérhet tőle bérleti díjat

rendes felmondás (határozatlan időnél)

hónap 15-ig kell közölni a következő hónap végére, ha utána, akkor a felmondást követő
második hónap végére

örökösök 30 napon belül rendes felmondással megszüntethetik a bérleti szerződést

hitel- és számaszerződések

- hitelszerződés
- kölcsönszerződés
- betétszerződés
- folyószámla-szerződés
- faktoring szerződések
- pénzügyi lízing szerződés

Biztosítéki szerződések (második szerződések)

- kezességi szerződés
- garanciaszerződés

Egyéb szerződések

- jogbérleti szerződés
- biztosítási szerződés
- tartási szerződés

Munkajogi ismeretek

Munkajog: a jogilag szabályozott munkavégzések közül, a más részére, szerződés alapján, ellenérték fejében alárendeltségen végzett, önállólag munkával foglalkozik

Munkavégzésre irányuló jogviszonyok: munkaviszony, közsolgálati jogviszony, megbízási, vállalkozási

Munkavégzésre irányuló polgári és munkaviszonyok elhatárolása

költségek, munkajogi garanciák

színlelt és leplezett szerződések problematikája -- munkaszerződés nélküli foglalkoztatás

Munkaviszony minősítő jegyei:

Elsődleges

- alá-fölé rendeltség
- foglalkoztatási és rendelkezésre állási kötelezettség
- munkakörként történő feladatmeghatározás
- személyes munkavégzési kötelezettség
- munkabér fizetése

Másodlagos

- munkaidő meghatározása
- munkavégzés helye
- munkáltató munkaeszközeinek és nyersanyagainak felhasználása
- biztonságos, egészséget nem veszélyeztető munkavégzés

Közszféra- Versenyszféra munkajoga

Az eltérő munkáltatói minőség és az ebből fakadó nagyon eltérő viszonyok teszi indokolttá, hogy speciális munkajogi szabályozás érvényesüljön

Közalkalmazotti jogviszony: Kjt. (Mt. háttér jogszabály)

Közszolgálati tisztsiselői jogviszony Kttv.

Kormányzati jogviszony Kit.

Hivatásos és szerződéses állományú katonák szolgálati jogviszonya – Hjt.

Rendvédelmi szervek, NAV, jogviszonya: Hszt.

Ügyészségi szolgálati jogviszony: Üsztv.

Bírósági szolgálati jogviszony: Bjt.

igazságügyi alkalmazottak jogviszonya: Iasz.

Tipikus és atipikus munkaviszony

tipikus: „hagyományos”, teljes munkaidős, határozatlan idejű,

atipikus:

- határozott idő (maximum öt év)
- részmunkaidő
- egyszerűsített foglalkoztatás
- behívásos munkavégzés
- munkakör megosztás
- munkaerő-kölcsönzés
- iskolaszövetkezeti munkaviszony
- munkaviszony több munkáltatóval
- távmunka
- bedolgozás.

Munkaviszonyok: tipikus, atipikus

Közszféra munkaviszonyai: Kjt, Kttv, ...

Munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyok: vállalkozási, megbízási, egyéb foglalkoztatási

Egyéb foglalkoztatási jogviszony:

- segítő családtag
- ösztöndíjas foglalkoztatás
- kereskedelmi ügynök
- személy- és vagyonvédelmi alvállalkozó

Jogforrások rendszertana:

külső jogforrás: EU szociális jogi és munkajogi normái

belső jogforrás: munkajogi jogszabályok,

felek kollektív megállapodása

Munkaviszonyra vonatkozó jogszabály – törvény, kormányrendelet, miniszteri rendelet

Munkaviszonyra vonatkozó szabály – jogszabály, kollektív szerződés, üzemi megállapodás, egyeztető bizottság határozata

belső jogforrás:

1. az alkotmányos kívánalmak munkajogi beépülése
2. jogszabály: törvény, kormányrendelet, miniszteri rendelet
3. kollektív megállapodások szerepe

Kollektív megállapodások fajtái:

Kollektív szerződés: A kollektív szerződés kizárolag a munkáltató és a munkavállalói szakszervezet egyetértésével köthető meg és eltérést enged az Mt.-től mind a munkáltatók mind a munkavállalók javára

Üzemi megállapodás: A munkáltató és az üzemi tanács az e fejezetben foglaltak végrehajtására, együttműködésük előmozdítására üzemi megállapodást köthet.

Az üzemi megállapodás határozott időre, de legfeljebb az üzemi tanács megbízatásának tartamára köthető.

Az üzemi megállapodás három hónapos felmondási idővel felmondható.

Az üzemi megállapodás megszűnik az üzemi tanács megszűnésével

Megállapodás megkötésének feltétele, hogy a munkáltató nem tartozik általa kötött kollektív szerződés hatálya alá, vagy a munkáltatónál kollektív szerződés kötésére jogosult szakszervezet nincs.

Egyeztető bizottság kötelező határozat: a bizottság kötelező határozata munkaviszonyra vonatkozó szabálynak minősül.

Mt. és a kollektív megállapodások viszonya

kógens szabálytól nem lehet eltérni

egyoldalú, relatív diszpozitív szabályok: csak a munkavállaló javára lehet eltérni

korlátozott kétoldalú diszpozitivitás: munkavállaló hátrányára meghatározott mértékig lehet eltérni

kétoldalú, abszolút diszpozitivitás: munkavállaló javára és hátrányára is el lehet térti

Felek megállapodásának eltérése Mt.-től és a kollektív megállapodásuktól

Mt. második részétől

egyoldalú diszpozitivitás: csak a munkavállaló javára lehet eltérni

kógenercia: a szabály tiltja az eltérést, csak az Mt. második részétől lehet eltérni a többi részétől nem

kétoldalú diszpozitivitás: munkavállaló hátrányára is el lehet térti

korlátozott kétoldalú diszpozitivitás: a munkavállaló hátrányára meghatározott mértékig lehet eltérni

kollektív megállapodástól

egyoldalú diszpozitivitás. kizárolag a munkavállaló javára lehet eltérni

A bírói esetjog szerepe a munkajogban

1. Nincs precedens rendszer, de a bírói joggyakorlatnak fontos funkciója a magyar jogrendszerben

2. keretjellegű szabályok, általános jogelvek, általános magatartási szabályok

3. konkrét jogintézményhez kapcsolódóan az eset összes körülményeinek gondos mérlegelése

Nemzetközi munkajogi szabályok

ENSZ Nemzetközi Munkaügyi Szervezete: (ILO)

Egyezmények és ajánlások eszközei útján

A nemzetközi jog gyenge ellenőrzési lehetőségei

Jelentéstétel

Európai Szociális Karta

+ Uniós jogi kitekintés

Jogharmonizáció célja: versenyképességi, gazdasági, társadalmi és szociális szempontok

Eszközei: Elsődleges jog, Másodlagos jog, uniós jogi kötelezettség, uniós bíráskodás

MT. felépítése 2012. évi I. törvény a Munka Törvénykönyvéről

I. Általános rendelkezések

II. A munkaviszony

III. A munkaügyi kapcsolatok

IV. A munkaügyi vita

V. Záró rendelkezések

Általános magatartási követelmények: hézagpótló funkció

- Adott helyzetben elvárható magatartás követelménye
- Együttműködési és tájékoztatási kötelezettség
- Méltányos mérlegelés követelménye
- Rendeltetésszerű joggyakorlás – Joggal való visszaélés tilalma
- Munkáltató jogos gazdasági érdekeinek védelme
- Személyhez fűződő jogok védelme
- Egyenlő bánásmód elve

Munkáltatói jogos gazdasági érdekek védelme

Munkaviszony fennállása alatt

Munkavégzéssel összefüggésben --- Versenyhelyzet

- más típusú munkáltatónál azonos munkaidőben munkavégzés
- azonos tevékenységi körben tevékenykedő más munkáltatónál munkaidőn kívül is versenyhelyzet
- saját vállalkozásban munkaidőben tevékenykedik
- azonos tevékenységre irányuló saját vállalkozás, munkáltató kapcsolati tőkéjének technológiájának használata

Munkavégzés ellenőrzése: technikai eszközzel is

titoktartás, adatvédelem

személyiségi jogok korlátozása

Munkaidőn kívül

- nem tanúsíthat olyan magatartást, ami jóhírnév, gazdasági érdek veszélyeztetése, munkaviszony céljainak veszélyeztetése
- nem kerülhet versenyhelyzetbe a munkáltatójával
- magánélet védelme

Munkaviszony megszűnését követően

versenytílalmi megállapodással

titokvédelem megállapodás nélkül is

A volt munkáltató gazdasági érdekeinek védelme

versenytílalmi megállapodás

tartama: max. 2 év

Ellenérték: egyösszegben vagy havi rendszerességgel, mértékét tekintve megfelelő ellenérték, de minimum alapbér 1/3-a

tilalmazott tevékenységi kör kijelölése – nem eredményezhet piackorlátozást

elállási jog: ha munkaviszonyát azonnali felmondással hagyja ott,

kötbér: szerződésszegés esetére

Munkaviszony keletkezése:

munkaszerződést írásba kell foglalni.

Írásba foglalás elmulasztása miatt a munkaszerződés érvénytelenségére csak a munkavállaló a munkába lépést követő 30 napon belül hivatkozhat.

18 év felett cselekvőképesség: nincs spec, feltétele

18 év felett korlátozott cselekvőképes: törvényes képviselő hozzájárulása

18 év felett cselekvőképtelen: törvényes képviselő létesíti

16-18 év korlátozott cselekvőképesség: törvényes képviselő hozzájárulása

15-16 év korlátozott cselekvőképesség: törvényes képviselő hozzájárulása, csak iskolai szünetben, ha nappalin tanul

16 év alatt korlátozott cselekvőképesség; 14 év alatt cselekvőképtelen: törvényes képviselő létesíti (14 év alatt gyámhatóság engedélye)

Munkaszerződés elemeinek típusai

kötelező: munkavállaló, munkáltató megnevezése és lényeges adatai, munkavállaló alapbéra, munkakör,

természetes

lehetséges

Munkaviszony tartamát a munkaszerződésben kell meghatározni. Ennek hiányában a munkaviszony határozatlan lesz

A munkavállaló munkahelyét a munkaszerződésben kell meghatározni. Ennek hiányában azt kell megadni, ahol munkáját szokás szerint végzi

A munkaviszony általánosan teljes napi munkaidőben történő foglalkoztatásra jön létre.

A munkaszerződésben a munkaviszony kezdetétől számított legfeljebb három hónapig terjedő próbaidőt köthetnek ki. Ha ennél rövidebb akkor 1 alkalommal meghosszabbítaják. Meghosszabbítás esetén sem haladhatja meg a 3 hónapot.

Írásbeli tájékoztatás a munkaviszony létesítésekor

munkaviszony kezdetétől számított 15 napon belül írásban tájékoztatja a munkavállalót

- a) a napi munkaidőről,
- b) az alapbérautó túli munkabérről és egyéb juttatásokról,
- c) a munkabérről való elszámolás módjáról, a munkabér fizetés gyakoriságáról, a kifizetés napjáról,
- d) a munkakörbe tartozó feladatokról,
- e) a szabadság mértékéről, számítási módjáról és kiadásának, valamint
- f) a munkáltatóra és a munkavállalóra irányadó felmondási idő megállapításának szabályairól, továbbá
- g) arról, hogy a munkáltató kollektív szerződés hatálya alá tartozik-e, valamint
- h) a munkáltatói jogkör gyakorlójáról.

Munkaszerződés módosítása

közös megegyezéssel

A Munkaviszony tartalma

azok a jogok és kötelezettségek, amelyek a munkáltatót és a munkavállalót a munkaviszonyban megilletik, illetve terhelik

Munkáltató kötelezettségei

fő:

- foglalkoztatási kötelezettség
- munka díjazásának kötelezettsége

mellék:

- a munka végzéshez szükséges feltételek biztosítása
- a munkavállaló indokolt költségeinek megtérítése
- az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosítása
- ésszerű alkalmazkodás követelménye a fogyatékossággal élő emberek foglalkoztatása során

Munkavállaló kötelezettségei

fő:

- rendelkezésre állási kötelezettség
- munkavégzési kötelezettség

mellék

- személyes munkavégzés
- elvárható szakértelemmel és gondossággal történő munkavégzés
- munkatársakkal való együttműködés
- munkakör ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartás

Joghátrányok

Fegyelmi felelősség

munkaviszonyból származó kötelezettség vétkes megszegése esetén

alkalmazás feltételei:

- kötelezettség munkaviszonyból származzon
- vétkesség (szándékos, gondatlan)
- kollektív szerződés/munkaszerződés határozza meg a kiszabható joghátrányt
- arányos jogkövetkezmény
- törvényi határidőben való alkalmazás

Az Mt. a kiszabható hátrányokat nem szabályozza, de garanciális rendelkezéseket ír elő

1. kötelezettség szegés súlyával arányos
2. Munkaviszonnyal összefüggő
3. személyhez fűződő jogot és emberi méltóságot nem sérthet
4. vagyoni hátrány
5. időben 15 napon belül, max 1 év
6. írásba kell foglalni + indokolni + jogorvoslat lehetősége

Munka díjazása

Munkáltató köteles foglalkoztatni és fizetni.

Nem minden juttatás tekinthető munkabérnek

Bírói gyakorlatban kialakult fogalom: minden olyan díjazás, amely a munkavállalónak a munkavégzés fejében jár

prémium –: munkabérnek minősül, jutalom: munkája elismeréseként, előre meghatározott feladat teljesítéséért kapja

nem tekinthető munkabérnek: bérén kívüli juttatás (cafetéria), természetbeni juttatás, kárterítés, költségtérítés, végkielégítés

Alapbér: a feleknek meg kell állapodniuk

korlátai: garantált bérminimum

mindig időbérben kell meghatározni

adóköteles

kötelező legkisebb munkabér: minimálbár

garantált bérminimum: középiskola, szakiskolai végzettség után járó

különféle bérezési formák:

kizárolagos időbéres

kizárolagos teljesítménybéres díjazás

fentiek kombinációja

de! az alapbért időbérben kell megállapítani

teljesítménybér az a munkabér, amely a munkavállalót a kizárolag számára előre meghatározott teljesítménykövetelmény alapján illeti meg

teljesítménybér feltételei:

1. munkaszerződésbe foglalt megállapodás alapján
2. munkáltatói teljesítménykövetelmény felállítása
3. írásbeli közlés
4. megállapításra irányadó elvek
5. legalább az alapbér felét elérő garantált bér

A munkáltató a munkabért teljesítménybérként vagy idő- és teljesítménybér összekapcsolásával is megállapíthatja.

Teljesítménybér az a munkabér, amely a munkavállalót a kizárolag számára előre meghatározott teljesítménykövetelmény alapján illeti meg.

A munkabért kizárolag teljesítménybér formájában meghatározni csak a munkaszerződésbe foglalt megállapodás esetén lehet. Ez megfelelően irányadó az idő- és teljesítménybér összekapcsolásával megállapított díjazás esetén is, ha az időbér nem éri el az alapbér összegét.

A teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalóra irányadó teljesítménybér-tényezőt úgy kell megállapítani, hogy a teljesítménykövetelmény százzalékos teljesítése és a teljes munkaidő ledolgozása esetén a munkavállalonak járó munkabér legalább a 153. § (1) bekezdése szerinti munkabér mértékét elérje.

A kizárolag teljesítménybérrel díjazott munkavállaló esetén legalább az alapbér felét elérő garantált bér megállapítása is kötelező.

Bérpótlékok:

A bérpótlék a munkavállalót a rendes munkaidőre járó munkabérén felül illeti meg. Különleges vagy rendkívüli munkaidőben történő munkavégzés.

A bérpótlék számítási alapja - eltérő megállapodás hiányában - a munkavállaló egy órára járó alapbérére.

A bérpótlék számítási alapjának meghatározásakor a havi alapbér összegét - a 136. § (3) bekezdéstől eltérően -

- a) általános teljes napi munkaidő esetén százhetvenegy órával,
- b) rész- vagy általánostól eltérő teljes napi munkaidő esetén a százhetvenegy óra arányos részével kell osztani.

felek megállapodhatnak alacsonyabb vagy magasabb bérpótlékban is

egyes bérpótlékokat be lehet építeni az alapbérbe a rendkívüli munkavégzésért járó pótlék nem építhető be

Vasárnapi munkavégzés: 50 %-os bérpótlék – ha rendes munkaidőben dolgozik

kizárolag: több műszakos tevékenység keretében, készenléti jellegű munkakörben, kereskedelmi tevékenységet folytató munkáltatónál

továbbá rendkívüli munkaidőben, ha rendes munkaidőre nem kötelezhető

A munkavállalót **munkaszüneti napon** történő munkavégzés esetén száz százalék bérpótlék illeti meg. vasárnapra eső munkaszüneti napon is.

Műszakpótlék: A munkavállalónak, ha a beosztás szerinti napi munkaidő kezdetének időpontja rendszeresen változik, a tizennyolc és hat óra közötti időtartam alatt történő munkavégzés esetén harminc százalék bérpótlék (műszakpótlék) jár.

A változást rendszeresnek kell tekinteni, ha havonta a beosztás szerinti napi munkaidő kezdetének időpontja a munkanapok legalább egyharmada esetében eltér, valamint a legkorábbi és a legkésőbbi kezdési időpont között legalább négy óra eltérés van.

A munkavállalónak - a műszakpótlékra jogosult munkavállalót kivéve - éjszakai munkavégzés esetén, ha ennek tartama az egy órát meghaladja, tizenöt százalék bérpótlék jár

Rendkívüli munkaidőre járó pótlék

A munkavállalónak ötven százalék bérpótlék vagy - munkaviszonyra vonatkozó szabály vagy a felek megállapodása alapján - szabadidő jár

- a) a munkaidő-beosztás szerinti napi munkaidőt meghaladóan elrendelt rendkívüli munkaidőben,
- b) a munkaidőkereten felül vagy

c) az elszámolási időszakon felül végzett munka esetén.

Készenlét esetén húsz-, ügyelet esetén negyven százalék bérpótlék jár. Ügyelet esetén, ha a munkavégzés tartama nem mérhető – 50%

Díjazás munkavégzés hiányában

állásidőre járó bérezés: beosztás szerinti foglalkoztatási kötelezettségének nem tesz eleget munkáltató hozzájárulásával mentesül a munkavégzés alól

távolléti díj: szabadság tartamára, kötelező orvosi vizsgálat ideje

Munkabér védelme:

munkabér kifizetésére vonatkozó szabályok – forintban, legalább havonta, írásbeli tájékoztatás, tárgyhó napot követő 10 nap, készpénz vagy banki utalás

levonás a munkabérből és a munkabérről való lemondás tilalma: jogszabály, végrehajtható határozat, munkavállalói hozzájárulás, előlegnyújtás

a munkavállaló a munkabérre vonatkozó igényéről egyoldalú nyilatkozattal nem mondhat le jogalap nélküli kifizetett munkabér visszakövetelése: A jogalap nélkül kifizetett munkabér hatvan napon túl akkor követelhető vissza, ha a munkavállalónak a kifizetés alaptalanságát fel kellett ismernie, vagy azt maga idézte elő.

Munkaviszony megszűnése és megszüntetése

Megszűnése:

- munkavállaló halálával
- munkáltató jogutód nélküli megszűnésével
- határozott idő lejártával
- munkáltató jogállásváltozásával
- törvényben meghatározott más esetben

Megszüntetése

- közös megegyezéssel
- felmondással
- azonnali hatályú felmondással: próbaidő alatt, határozott idő alatt, rendkívüli esetben

	Munkáltatói felmondás	Munkavállalói felmondás
Határozatlan idő	A felmondás indoka: <ul style="list-style-type: none"> - A munkavállaló munkaviszonnyal összefüggő magatartása - A munkavállaló képességével összefüggő ok - A munkáltató működésével összefüggő ok	Nincs indokolási kötelezettség
Határozott idő	Felmondással megszüntetni: <ul style="list-style-type: none"> - A felszámolási vagy tartama, vagy a munkavállaló képességére alapított okból	A felmondás indoka: számára a munkaviszony fenntartását lehetetlenné tenné vagy körülményeire

	<ul style="list-style-type: none"> - ha a munkaviszony fenntartása elháríthatatlan külső ok miatt lehetetlenné válik 	tekintettel aránytalan sérelemmel járna
--	---	---

Felmondási védelem

Tilalom:

- Várandonosság
- szülési szabadság
- gyermekek gondozása céljából igénybe vett fizetésnélküli szabadság
- tényleges, önkéntes katonai szolgálat
- emberi reprodukciós eljárás
- csportos létszámcsokkentés közlésétől számított 30 nap

Korlátozás:

- védett kor
- anya vagy a gyermekét egyedül nevelő apa, a gyermek 3 éves koráig
- rehabilitációs ellátásban vagy járadékban részesült személy
- munkavállalói képviselők esetében

A felmondási idő kezdetét elhalasztja

- betegség miatti keresőképtelenség
- beteg gyermek ápolása miatti keresőképtelenség
- hozzátartozó otthoni gondozására kapott fizetésnélküli szabadság

Végkielégítés

A munkaviszony megszűnésséért járó anyagi kompenzáció, mely a munkavállalót a munkaviszonyában töltött idő után, meghatározott megszűnési, illetve megszüntetési módok setén illeti meg.

Végkielégítésre való jogosultság:

- munkáltató felmondása
- munkáltató jogutód nélküli megszűnése
- munkáltató jogállásváltozása
- munkáltató személyében bekövetkezett változás
- munkavállaló indokoláshoz kötött azonnali hatállyú felmondása
- munkáltató jogellenes munkaviszony megszüntetésének egyes esetei

A végkielégítés mértéke

- legalább három év esetén egyhavi,
- legalább öt év esetén kéthavi,
- legalább tíz év esetén háromhavi,
- legalább tizenöt év esetén négyhavi,
- legalább húsz év esetén öthavi,
- legalább huszonöt év esetén hathavi távolléti díj összege.

Azonnali hatályú felmondás

A munkáltató vagy a munkavállaló a munkaviszonyt azonnali hatályú felmondással megszüntetheti, ha a másik fél

- a) a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy
- b) egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi.

Az azonnali hatályú felmondás jogát az ennek alapjául szolgáló okról való tudomásszerzéstől számított tizenöt napon, legfeljebb azonban az ok bekövetkeztétől számított egy éven belül, bűncselekmény elkövetése esetén a büntethetőség elővüléséig lehet gyakorolni.

Munkában töltött időnek minősül az (1) bekezdés alkalmazásában

- a) a munkaidő-beosztás alapján történő munkavégzési kötelezettség alóli mentesülés,
- b) a szabadság,
- c) a szülési szabadság,
- d) a gyermek gondozása céljából igénybe vett fizetés nélküli szabadság (128. §) első hat hónapjának,
- e) a keresőképtelenség,
- f) a tényleges önkéntes tartalékos katonai szolgálatteljesítés három hónapot meg nem haladó,
- g) a munkavégzés alóli mentesülésnek az 55. § (1) bekezdés b)-l) pontban meghatározott tartama.

Az alapszabadság mértéke húsz munkanap.

A munkavállalónak

- a) huszonötödik életévétől egy,
- b) huszonnyolcadik életévétől kettő,
- c) harmincegyedik életévétől három,
- d) harmincharmadik életévétől négy,
- e) harmincötödik életévétől öt,
- f) harminchetedik életévétől hat,
- g) harminckilencedik életévétől hétféle,
- h) negyvenegyedik életévétől nyolc,
- i) negyvenharmadik életévétől kilenc,
- j) negyvenötödik életévétől tíz munkanap pótszabadság jár.

A munkavállalónak a tizenhat évesnél fiatalabb

- a) egy gyermek után kettő,

- b) két gyermek után négy,
- c) kettőnél több gyermek után összesen hét munkanap pótszabadság jár.

A munkavállalónak, ha

- a) megváltozott munkaképességű,
- b) fogyatékossági támogatásra jogosult, vagy
- c) vakok személyi járadékára jogosult évenként öt munkanap pótszabadság jár.

ÁKR

A közigazgatás és szervei Magyarországon

közigazgatás: jog által szabályozott igazgatási tevékenység, amely a társadalom egészét átfogja, az állam által elismert közfeladatok tervezésére, szervezésére, megvalósítására, erre szakosodott közhatalmi jogosítványokkal felruházott, önálló feladat- és hatáskörrel rendelkező közigazgatási szervek, illetve személyek által valósít meg

a közigazgatás:

jogalkotás – rendelet, normatív utasítás, normatív határozat

jogalkalmazás – hatáskör, illetékesség

szervezés – pl. ivóvíz ellátás, iskolai oktatás

A közhatalom a jog által biztosított és a közigazgatási szervek által gyakorolt hatalom.

A hatalmi viszony

alanyi oldalán az igazgatási tevékenységet végző közigazgatási szerv

tárgyi oldalán pedig az igazgatottak köre (természetes személyek, szervezetek) található

A közigazgatási szerv hatósági döntésének **vérehajtása állami úton kikényszeríthető**

de a közigazgatási szerv **által gyakorolt közhatalom nem korlátlan**, a jogi szabályozás garanciákat teremt ahhoz, hogy a hatóság és az ügyfelek között fennálló egyenlőtlenségeket kiegyensúlyozza, az ügyfelek ne váljanak kiszolgáltatotttá.

államigazgatási és önkormányzati igazgatás

A közigazgatási szerv a közigazgatás szervezeti rendszerének legkisebb, önálló, elkülönült közfeladatok ellátására létrehozott egysége

Létrehozásának, működésének szabályai:

- előírt jogrendben történő létrehozás
- vérehajtó-rendelkező tevékenység jogával bír = önálló feladatkör
- önálló hatáskör ill. illetékesség
- hivatali szervezet
- gazdasági önállóság

feladatkör: a közigazgatási szerv konkrét tevékenységét az általa elvégzendő közfeladatok körét fejezi ki pl: NAV, a központilag kivetett adók beszedése

hatáskör: a közfeladatok ellátása során a közigazgatási szerv számára biztosított jogokat és kötelezettségeket jelenti, azt mutatja meg, hogy a konkrét ügyben milyen típusú közigazgatási szerv járhat el, illetve melyik szint jogosult eljárni. A NAV hatásköre például kiterjed az adóhátralék bankszámláról történő letiltására, adóbírság kivetésére

illetékesség: az adott hatóság földrajzi értelemben vett működési területet határoz meg

Köztisztviselők

Jogviszony: pályázat alapján, kinevezéssel és elfogadásával + eskü

előmenetelhez való jog: (gyakornok, fogalmazó, tanácsos, vezető és főtanácsos)

illetményhez való jog:

álláshoz való jog: csak különös esetekben lehet az állásukból elmozdítani

A közigazgatás hatósági tevékenysége

A hatóság: hatósági hatáskör gyakorlására jogszabály által felruházott szerv, szervezet, személy, mely a közhatalom birtokában végzi tevékenységét.

Hatósági tevékenység: a hatósági jogkörrel felruházott szervek és személyek által egyedi, konkrét ügyben, jogilag kötött eljárásban történő jogalkalmazása, amelyben a hatóság és a jogérvényesítés címzettje között a hatóság egyoldalúan, a közhatalom birtokában dönt az ügyfelek ügyeiben

A hatósági tevékenységek négy alapvető fajtája

- hatósági alkalmazás
- hatósági felügyelet
- hatóságok nyilvántartási tevékenysége
- szakmai és szolgáltató tevékenység

A közigazgatási hatósági eljárás

A közigazgatási eljárási jog elsődleges forrása:

2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról

2017. évi I. törvény a közigazgatási perrendtartásról

A közigazgatási eljárásjog körébe azokat a jogi normákat soroljuk, amelyek

- a közigazgatási eljárás cselekményeit,
- azok lefolytatásának rendjét
- az eljárásban résztvevők jogait és kötelezettségeit szabályozzák

Ákr. hatálya nem terjed ki

- a szabálysértési eljárás
- a választási eljárásra, a népszavazási eljárásra

- adó- valamint a vámigazgatási eljárás
- menekültügyi és idegenrendészeti, valamint- az állampolgársági bizonyítvány kiadásának kivételével – az állampolgársági eljárásra
- versenyfelügyeleti eljárásra
- az MNB törvényben meghatározott hatósági eljárásaira

ALAPELVEK:

jogszerűség elve: hatóság részrehajlás nélkül, jóhiszeműen, jogoszerűen jár el, megfelelő ügyintézési határidő betartásával

hivatalbóliság elve: a hatóság a kizárálag kérelemre indítható eljárások kivételével hivatalból eljárást indíthat, illetve a jogszabályi feltételek fennállása esetén a kérelemre indult eljárásokat hivatalból folytathatja

hatékonyság elve: egyaránt jelent költséghatékonyságot és időbeli hatékonyságot

Ügyfélre vonatkozó alapelvek: Az ügyfél az eljárás során bármikor nyilatkozatot, észrevételt tehet. A hatóság biztosítja az ügyfél, továbbá a tanú, a hatósági tanú, a szakértő, a tolmács, a szemletárgy birtokosa és az ügyfél képviselője számára, hogy jogaiat és kötelezettségeiket megismerhessék, és előmozdítja az ügyfél jogok gyakorlását.

Jóhiszeműség elve és a bizalmi elv: Az eljárás valamennyi résztvevője köteles jóhiszeműen eljární és a többi résztvevővel együttműködni. A rosszhiszeműség bizonyítása a hatóságot terheli.

A hatósági ügy intézésére hatáskörrel rendelkezők köre:

államigazgatási szervezetrendszerben: miniszter, központi áll. ig. hivatalok, kormányhivatalok önkormányzati szervezetrendszerben: képviselő testület, polgármester, megyei közgyűlés elnöke, jegyző, hivatali ügyintéző

tv által feljogosított szerv, személy, testület pl: állatorvos

Hatósági ügy:

A hatóság eljárása során az e törvény hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági ügyben és a hatósági ellenőrzés során e törvény rendelkezéseit alkalmazza.

E törvény alkalmazásában ügy az, amelynek intézése során a hatóság döntésével az ügyfél jogát vagy kötelezettségét megállapítja, jogvitáját eldönti, jogszertését megállapítja, tényt, állapotot, adatot igazol vagy nyilvántartást vezet, illetve az ezeket érintő döntését érvényesíti.

közigazgatási hatósági eljárás:

eljárási cselekmények összessége, amelynek során a hatóság döntésével az ügyfél jogát vagy kötelezettségét megállapítja, jogvitáját eldönti, jogszertését megállapítja, tényt, állapotot, adatot igazol vagy nyilvántartást vezet, illetve az ezeket érintő döntését érvényesíti.

Ügyfél: Ügyfél az a természetes vagy jogi személy, egyéb szervezet, akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti, akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak.

Kapcsolattartás formái: szóban, írásban

Illetékesség:

Eljárás minden szakaszában vizsgálandó

Illetékesség: az azonos hatáskörű hatóságok közül az jár el, amelynek illetékességi területén

- az ügy tárgyát képező ingatlan fekszik (ennek hiányában)
- a tevékenységet gyakorolják vagy gyakorolni kívánják (ennek hiányában)
- a jogellenes magatartást elkövették

Ha ez nem megállapítható az illető lakhelye, szervezet székhelye határozza meg az illetékességet

A hatóság az illetékesség területén kívül is végezhet eljárási cselekményt ennek keretében ideiglenes biztosítási intézkedést hozhat

Eljárás nyelve: magyar (nemzetiségi önkormányzatnál lehet más nyelv is)

A magyarul nem beszélő embereket nem érheti hátrány (tolmács)

Kizárási okok:

1. Az ügy elintézéséből kizárt az a személy, akinek jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti, az eljárás egyéb résztvevője és a támogató.
2. Az ügy másodfokú elintézéséből kizárt, aki az ügy elintézésében első fokon részt vett.
3. Az ügy elintézéséből kizárt az a hatóság, amelynek jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti. A hatóság nem válik kizárttá azért, mert a határozatban megállapított kötelezettség teljesítése az általa megjelölt számlára történik.
4. A jegyző kizárt annak az ügyeknek az elintézéséből, amelyben az illetékességi területének az önkormányzata, annak szerve vagy a polgármester ügyfél.
5. Az ügy elintézéséből kizárt az a hatóság, amelynek vezetőjével szemben kizárási ok merül fel.

Iratbetekintési jog:

Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában és annak befejezését követően is betekinthet az eljárás során keletkezett iratba.

A tanú a vallomását tartalmazó iratba, a szemletárgy birtokosa a szemléről készített iratba tekinthet be.

Harmadik személy akkor tekinthet be a személyes adatot vagy védett adatot tartalmazó iratba, ha igazolja, hogy az adat megismerése joga érvényesítéséhez, illetve jogszabályon, bírósági vagy hatósági határozaton alapuló kötelezettsége teljesítéséhez szükséges.

Iratbetekintés során másolatot, kivonatot készíthet vagy másolatot kérhet.

De:

Nem lehet betekinteni a döntés tervezetébe.

Nem ismerhető meg az olyan irat vagy az irat olyan része, amelyből következtetés vonható le valamely védett adatra vagy olyan személyes adatra, amely megismerésének törvényben meghatározott feltételei nem állnak fenn.

Fokozott védelem:

védelem illeti meg:

- kiskorú
- cselekvőképtelen
- cselekvőképességében részlegesen korlátozott
- fogyatékossággal élő

Támogató biztosítása: (cselekvőképességet nem érintő ügyben) az eljárás cselekménynél jelen lehet, ügyféllel egyeztethet

Hatósági eljárás indulhat hivatalból vagy kérelemre

hivatalból eljárás:

A hatóság az illetékekességi területén hivatalból megindítja az eljárást, ha

- az eljárás megindítására okot adó körülmény jut a tudomására,
- erre bíróság kötelezte,
- erre felügyeleti szerve utasította,
- életveszélyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzetről szerez tudomást, vagy
- ezt egyébként jogszabály előírja.

A hivatalból eljárás az első eljárási cselekmény elvégzésének napján kezdődik, megindításáról az ismert ügyfelet a hatóság értesíti.

Kérelemre induló:

Kérelem: A kérelem az ügyfél olyan nyilatkozata, amellyel hatósági eljárás lefolytatását, illetve a hatóság döntését kéri jogának vagy jogos érdekének érvényesítése érdekében.

A kérelem az illetékes hatósagnál vagy - ha azt törvény vagy kormányrendelet nem zárja ki - a kormányablaknál terjeszthető elő.

Ha jogszabály további követelményt nem állapít meg, a kérelem tartalmazza az ügyfél és képviselője azonosításához szükséges adatokat és elérhetőségét.

Nem indul: kérelem visszautasítása

- az eljárás megindításának jogszabályban meghatározott feltétele hiányzik, és e törvény ahhoz más jogkövetkezményt nem fűz, vagy
- az ugyanazon jog érvényesítésére irányuló kérelmet a bíróság vagy a hatóság érdemben már elbírálta, és a kérelem tartalma, valamint az irányadó jogi szabályozás nem változott.
- A hatóság a kérelmet visszautasíthatja, ha azt nem az előírt formában terjesztették elő.

Elindul: automatikus döntéshozatal, sommás, teljes eljárás

Automatikus döntéshozatalnak van helye, ha

- azt törvény vagy kormányrendelet megengedi,
- a hatóság részére a kérelem benyújtásakor minden adat rendelkezésére áll,
- a döntés meghozatala mérlegelést nem igényel, és
- nincs ellenérdekű ügyfél
- ügyintézési határidő: 24 óra

Sommás eljárásnak van helye, ha

- a hiánytalanul előterjesztett kérelem és mellékletei, valamint a hatóság rendelkezésére álló adatok alapján a tényállás tisztázott és
- nincs ellenérdekű ügyfél.
- ügyintézési határidő: 8 nap

Teljes eljárás:

A hatóság az eljárás megindításától számított nyolc napon belül

- a kérelmet visszautasítja, az eljárást megszünteti vagy érdemben dönt,
- a beadvány elintézését függőben tartja, vagy az eljárás felfüggesztése vagy szünetelése iránt intézkedik, vagy
- szükség esetén - szakhatóságot keres meg, rendelkezik a tényállás tisztázásához szükséges előre látható eljárási cselekményekről, hiánypótlásra hív fel.
- ügyintézési határidő: 60 nap

Főszabályként minden eljárás sommás vagy automatikus döntéshozatali eljárásban indul

A hiánypótlás

Ha a kérelem a jogszabályban foglalt követelményeknek nem felel meg, az eljáró hatóság határidő megjelölésével, a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett egy ízben hiánypótlásra hívja fel a kérelmezőt.

Az eljárás megszüntetése

A hatóság az eljárást megszünteti, ha

1. a kérelem visszautasításának lett volna helye, annak oka azonban az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására,
2. a kérelmező ügyfél a hatóság felhívására nem nyilatkozik, és ennek hiányában a kérelem nem bírálható el, és az eljárást hivatalból nem folytatja,
3. az eljárás okafogyottá vált,
4. az ügyfél nem tesz eleget eljárási költség előlegezési kötelezettségének,
5. az eljárás kérelemre indult, és valamennyi kérelmező ügyfél kérelmét visszavonta, illetve ahhoz az ellenérdekű ügyfelek az ellenérdekű ügyféllel szemben, kérelemre indított eljárásban hozzájárultak, és az eljárás hivatalból nem folytatható,
6. a hatóság megállapítja, hogy az ügyben más hatóság már eljárt, vagy más hatóság kijelölésére került sor, vagy

7. az ügy érdemi eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, amely bíróság vagy más szerv hatáskörébe tartozik, és az ügyfél a hatóságnak az eljárás megindítására vonatkozó felhívásának nem tesz eleget.

Az eljárás selfüggesztése

A hatóság selfüggeszti az eljárást, ha

1. az előkérdez bíróság hatáskörébe tartozik,
2. az ügyben külföldi szervet kell megkeresni, vagy
3. az ügyben az Európai Unió intézményeivel vagy más nemzetközi szervezettel egyeztetni szükséges.

Az eljárás szünetelése

Az eljárás szünetel, ha azt - jogszabály kizáráó rendelkezésének hiányában - az ügyfél kéri, több ügyfél esetén az ügyfelek együttesen kérík.

Az eljárást bármelyik ügyfél kérelmére folytatni kell. Hat hónapi szünetelés után a csak kérelemre folytatható eljárás megszűnik. A megszűnés tényéről a hatóság értesíti azokat, akikkel a határozatot közölné

Eljárás lefolytatása:

1. szakhatósági közreműködés
2. tényállás tisztázása
3. tárgyalás
4. egyezségi kísérlet, bizonyítékok ismertetése
5. eljárási cselekmények rögzítése

Eljárási bírság:

eljárás zavarása, akadályozása esetére min. 10 ezer Ft

max. természetes személy: 500 e Ft

jogi személy vagy jogi személlyel nem rendelkező szervezet: 1 millió Ft

Tényállás tisztázása:

Ha a döntéshozatalhoz nem elegendőek a rendelkezésre álló adatok.

A hatósági eljárásban minden olyan bizonyíték felhasználható, amely a tényállás tisztázására alkalmas. kivéve: a hatóság által jogszabálysértéssel megszerzett bizonyíték

Szabad bizonyítási rendszer: az Ákr. - ben szabályozott bizonyítási rendszer szabad

A hatóság szabadon választhatja meg a bizonyítás módját, és a rendelkezésre álló bizonyítékokat szabad meggyőződése szerint értékeli

Irat: legfontosabb és leggyakrabban használt bizonyítási mód

okirat: állítást, tényt, jogot, kötelezettséget igazol; külföldön kiállított okirat diplomáciai felülhitelesítéssel érvényes

magánokirat: egyszerű vagy teljes bizonyító erejű

más irat: nem papíralapú is lehet pl.: hangfelvétel, fénykép

közokirat: a benne foglaltak valódiságát vélemezni kell, de van helye ellenbizonyításnak kivéve, ha a jog nem engedi azt

Tanú

tanúként **nem hallgatható meg**

- az, akitől nem várható bizonyítékként értékelhető vallomás,
- védett adatnak minősülő tényről az, aki nem kapott felmentést a titoktartás alól

Tanúvallomás **megttagadható**

- bármelyik ügyfél Ptk. szerinti hozzátartozója,
- vallomásával saját magát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná,
- médiatartalom-szolgáltató, vagy vele munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személy, és a tanúvallomásával a számára a médiatartalom-szolgáltatói tevékenységgel összefüggésben információt átadó személy kilététfelfedné,
- diplomáciai mentességen részesülő személy.

Szakértő

ha az ügyben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához különleges szakértelem szükséges, vagy jogszabály írja elő

szakvéleményre min. 15 napos határidő

Tolmács

ha az ügyintéző nem beszéli a nyelvet

Szemle

A szemle a bizonyításának az az eszköze, amelynek során a hatóság ingó, ingatlan vagy személy megtekintését, megfigyelését végzi.

Tárgyalás

Az eljáró hatóság tárgyalást csak kivételesen tart, ha egy jogvitás eljárásban a tényállás tisztázásához szükség van a felek együttes meghallgatására.

Ha az ügy természete lehetővé teszi, ellenérdekű ügyfelek részvételével zajló eljárásban

A hatóság ennek keretében hallgatja meg az ügyfelet, a tanút, illetve a szakértőt.

Helye: a közig. szerv erre kijelölt helyiségeiben, de lehet szemle alkalmával is, ha feltételek adottak

Hatósági döntés

határozat (ügy érdemében)

végzés (eljárás biztosítására)

Favorábilis: azaz a címzetre kedvező hatású döntés (jogosultságot állapít meg)

Onerózus: azaz az ügyfélre nézve kedvezőtlenek (szankció)

Jogszerű hallgatás:

Az ügyfelet megilleti a kérelmezett jog gyakorlása, ha a hatóság az ügyintézési határidőn belül mellőzi a határozathozatalt (jogszerű hallgatás). Jogszerű hallgatásnak van helye, ha

- automatikus döntéshozatali eljárásban intézhető ügyben törvény vagy kormányrendelet nem zárja ki,
- sommás eljárásban intézhető ügyben törvény vagy kormányrendelet így rendelkezik,
- teljes eljárásban törvény vagy kormányrendelet így rendelkezik, és az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél.

Döntés véglegessége

Jogerő kifejezés helyett

A hatóság döntése végleges, ha azt a hatóság már nem változtathatja meg. A véglegesség a döntés közlésével áll be.

Ha az adott ügyptípusban törvény megengedi a fellebbezést, a hatóság döntése véglegessé válik, ha

- ellene nem fellebbeztek, és a fellebbezési határidő letelt,
- a fellebbezésről lemondattak vagy a fellebbezést visszavonták, vagy
- a másodfokú hatóság az elsőfokú hatóság döntését helybenhagyta, a másodfokú döntés közlésével.

Azonnali végrehajthatóság

A hatóság a döntést azonnal végrehajthatónak nyilvánítja, ha

- életveszélytel, súlyos kárral vagy a személyiségi jogok jelentős sérelmével fenyegető helyzet megelőzése, elhárítása vagy káros következményeinek enyhítése miatt szükséges,
- nemzetbiztonsági, honvédelmi vagy közbiztonsági érdekből, illetve a közérdek védelme miatt szükséges,
- a döntés valakinek a tartásáról vagy gondozásáról rendelkezik, vagy
- a hatósági nyilvántartásba történő haladéktalan bejegyzést törvény írja elő.

Hatósági szerződés

A hatósági szerződés közigazgatási szerződés.

cél: az ügy minden fél szempontjából előnyös rendezése

Jogsabály lehetővé teheti vagy előírhatja, hogy a hatóság a hatáskörébe tartozó ügynek a közérdek és az ügyfél szempontjából is előnyös rendezése érdekében határozathozatal helyett az ügyfellel írásban hatósági szerződést kössön.

Ügyfél szerződésszegése: kikényszerítés (végrehajtás)

Hatóság szerződésszegése: közigazgatási bíróság

Idézés

Az idézésben a hatóság arra kötelezi azt a személyt, akinek a meghallgatása az eljárás során szükségessé vált, hogy meghatározott időpontban és helyen előtte megjelenjen. pl.: ügyfél, tanú, szakértő, tolmács

végzéssel (szóban is lehet)

5 nappal korábban kapja meg

Értesítés

ha nem szükséges az ügyfél idézése, a hatóság az ügyfelet a tanú és a szakértő meghallgatásáról, a szemléről és a tárgyalásról értesíti.

értesítés közlése: legalább 5 nappal korábban

Egyes intézkedések

- ideiglenes intézkedések
- biztosítási intézkedések
- 1.   pénzkövetelés biztosítása
- 2.   zár alá vétel
- 3.   lefoglalás

Ideiglenes intézkedés: A hatóság - tekintet nélkül a hatáskörére és az illetékességére - hivatalból köteles megtenni azt az ideiglenes intézkedést, amelynek hiányában a késedelem elháríthatatlan kárral, veszélyteljes vagy a személyiségi jogok elháríthatatlan sérelmével járna. A hatóság haladéktalanul értesíti a megtett intézkedésről az illetékes hatóságot.

Biztosítási intézkedések: Ha az eljárás tárgyát képező kötelezettség későbbi teljesítése veszélyben van, a teljesítési határidő lejárta előtt, az erre okot adó körülmény felmerülésétől számított öt napon belül a hatóság biztosítási intézkedésként pénzkövetelés biztosítását rendeli el, vagy a meghatározott dolgot zár alá veszi, vagy lefoglalja.

Határidő:

Az eljárásjogban azt az időtartamot jelenti, amelyen belül valamilyen eljárási cselekményt el kell végezni

Soron kívüli ügyintézés

Az üget soron kívül kell elintézni, ha

- a) a kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége indokolja,
- b) életveszélyteljes vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja,
- c) a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedést rendelt el, vagy
- d) a közbiztonság, a közrend vagy a nemzetbiztonság érdekében egyébként szükséges.

Hatósági határidő túllépés

Ha a hatóság

- a) határidőben nem intézkedik a 43. § (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározottakról,
- b) az ügyintézési határidőt túllépi, vagy
- c) az automatikus döntéshozatal, vagy a sommás eljárás szabályait indokolatlanul mellőzi, az eljárás lefolytatásáért fizetendő illetéknek vagy díjnak megfelelő összeget, ennek hiányában tízezer forintot megfizet a kérelmező ügyfélnek, aki mentesül az eljárási költségek megfizetése alól is.

Igazolási kérelem

Aki az eljárás során valamely határnapot, határidőt önhibáján kívül elmulasztott, igazolási kérelmet terjeszthet elő.

Az igazolási kérelmet a mulasztásról való tudomásszerzést vagy az akadály megszűnését követően, de legkésőbb az elmulasztott határnapktól vagy a határidő utolsó napjától számított, az igazolni kívánt eljárási cselekményre előírt határidővel megegyező időtartamon, de legfeljebb negyvenöt napon belül lehet előterjeszteni.

Hatósági bizonyítvány

A hatóság a jogszabályban meghatározott esetekben az ügyfél kérelmére - a felhasználás céljának feltüntetésével - adat igazolására hatósági bizonyítványt ad ki.

Hatósági igazolvány

A hatóság - jogszabályban meghatározott esetben és adattartalommal - az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági igazolványt ad ki.

Hatósági nyilvántartás

A hatóság a jogszabályban meghatározott adatokról hatósági nyilvántartást vezet, ha

- a nyilvántartásba történő bejegyzés, annak módosítása és a nyilvántartásból való törlés az ügyfél jogait és kötelezettségeit keletkezteti, módosítja vagy szünteti meg, vagy
- a nyilvántartás vezetésének célja a benne foglalt adatok közhitelű igazolására, bizonyítására szolgál (közhiteles hatósági nyilvántartás)

Hatósági közlések

A határozatot a hatóság közli

- az ügyféllel
- azzal, akire nézve az rendelkezést tartalmaz
- az ügyben eljárt szakhatósággal

A végzést a hatóság közli azzal,

- akire nézve az rendelkezést tartalmaz
- akinek a jogát vagy jogos érdekét érinti

Közlés elsődlegesen írásbeli úton.

Ha a kézbesítés sikertelen

mert a címzett átvételt megtagadta: aznap kézbesítettnek számít
mert irat visszaérkezett: kézbesítés megkísérlése napját követő ötödik napon számít
kézbesítettnek

Kifogást lehet előterjeszteni: tudomásszerzéstől 15 napon, de legfeljebb 445 napon belül

Hirdetmény

A közlést hirdetmény útján kell teljesíteni, ha

- a) az ügyfél ismeretlen helyen tartózkodik,
- b) a kézbesítés egyéb elháríthatatlan akadályba ütközik, vagy annak megkísérlése már előre is eredménytelennek mutatkozik, vagy
- c) azt törvény vagy kormányrendelet előírja.

Közhírré tétele:

Ha az ügyfelek köre nem ismert, vagy több mint 50 vagy ha törvény vagy kormányrendelet azt előírja, a hatóság a döntéséről készült közleményt közhírré teszi.

hirdető táblán + honlapon

Jogorvoslatok

azok a jogi eszközök, amelyek a közigazgatási határozatokban előforduló jogszabályok orvoslására szolgálnak

hivatalból lefolytatandó jogorvoslati eljárások

- a döntés módosítása vagy visszavonása a hatóság saját hatáskörében,
- a felügyeleti eljárás,
- az ügyészről szóló törvény szerinti ügyészi felhívás és fellépés nyomán indított eljárás.

kérelemre lefolytatandó jogorvoslati eljárások

- közigazgatási per
- fellebbezési eljárás

Fellebbezés

elsőfokú döntés ellen akkor fellebbezhet, ha azt törvény kifejezetten megengedi

pl.: ha a határozatot a járási hivatal vezetője, helyi önk. szerve hozza

vagy kérelmet visszautasító, eljárást megszüntető, felfüggesztő, zár alá vételt vagy lefoglalást elrendelő elsőfokú végzés ellen

fellebbezés kizárt:

- automatikus döntéshozatal + sommás eljárás
- ha az elsőfokú döntést központi államigazgatási szerv vezetője hozta,
- ha a képviselő-testület önkormányzati hatósági ügyben hozott döntést,
- a másodfokú hatóság által hozott önálló jogorvoslattal támadható végzés esetén,

- ha nincs kijelölt másodfokú hatóság,
- nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségűvé nyilvánított ügyben,
- ha a hatósági szerződés alapján végrehajtást rendeltek el.

Bírói út:

- Ha a fellebbezés jogát kimerítette
- a fellebbezés kizárt

Végrehajtás:

kötelezettségeknek a címzett önként nem tesz eleget

A végrehajtást főszabályként az állami adóhatóság vagy bírósági végrehajtó foganatosítja elővülés: teljesítési határidő utolsó napjától 3 év, 6 év esetében pedig jogvesztő határidő

Funkcióját tekintve mind a jogorvoslati, mind a végrehajtási eljárás csak esetleges szakasza a közigazgatási hatósági eljárásnak.

- Kötelező irodalom: Jogi ismeretek alkalmazása – Gazdasági jog
- Ajánlott irodalom
  - Alaptörvény
  - Második könyv (ember)
  - Harmadik könyv (jogi személy) !!
  - Ötödik könyv (dologi jog)
  - Hatodik könyv (kötelmi jog)
  - Btk.
  - Tptv.
  - Mtk.
  - Csődtv.
  - Cégtv.
- Félév végén kolokvium elektronikus formában
  - EA + tankönyv
- Segítség
  - Kérdések rendszeres közlése a tananyagra vonatkozóan
- Jegymegajánlás lehetősége
  - 1 + 2. ZH héten fix időben
  - Ha a két teszt átlaga 70%-nál nagyobb, akkor nem kell vizsgálni
  - Tantárgyi útmutató

A jog fogalma, keletkezése

Rómaiak „ius”

- kezdetektől magas szinten űzték
- Ius est ars boni et aequi. – Ulpianus
- *A jog a jó és a méltányos művészete.*
- Iustitia istennő – a jog istennője – pártatlanság, egyenrangúság, érvényesülés szimbolikus alakja

A jog

- Olyan általánosan érvényes normaoszszesség, amely a társadalom minden tagjára kötelező.
- Társadalmi-történelmi jelenség
- Alapvetően az államhoz kötődik, amikor az állam már kialakult, az állami szervek létrejöttek
- **Jellemzői:**
  - Társadalmi együttélés alapvető területeit szabályozza
  - Egyének és a közösség cselekvéseit alakítja
    - nagyobb és kisebb közösségek egyaránt
  - Gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus jelenség
    - pl. rabszolgatartó társadalom esetén a rabszolgákra tárgyként tekintenek
    - más volt a jogrend, a jog az ún. kommunista típusú, tervgazdaságos országokban, mint a kapitalista típusú országokban, vagy a piacgazdaságban
- A jog önálló társadalmi alrendszer
  - Ilyen pl. a tudomány, politika, kultúra, jog
  - Szabályozó stabilizáló funkció
    - szabályozza a társadalom kereteit, működését

- ezáltal stabil keretrendszer biztosít a társadalom működésének
- **Alapvető emberi jogokat biztosít**
- **Társadalmi konfliktusokat old fel**
- **Társadalmat alakítja**
  - ezen funkciókkal szervesen indul ki a múltból és meghatározza a jövőt
  - pl. környezetvédelem szabályozása **a jövőbe mutat**
    - az elektromos autók szaporodása ennek eredménye, mivel a jog komolyan veszi a környezetvédelmet
    - iparágak keletkeznek, vagy tűnnek el
- **Mit értünk jog alatt?**
  - **Az összes jogforrás** (tárgyi jog)
  - **Egyes személyeket megillető jogosultságok és kötelezettségek** (alanyi jog)
  - Magatartási szabályok, normák összessége, társadalomrendező mechanizmus
- **A jog keletkezése**
  - Erkölcsi gyökerek
    - jó, rossz, helyes, helytelen belekódoltsága az egyénbe
  - Viselkedési normák
    - az erkölcsi gyökerek miatt alakultak ki
  - **Az IUS alapja az erkölcs**

<ul style="list-style-type: none"> ○ Jog ○ Általában a társadalom szempontjából jelentősebb magatartások képezik az alapját ○ A jogi kényszer súlya általában jelentősebb ○ A kényszert erre hivatott szervezet alkalmazza (jogkövető magatartás biztosítása) ○ A norma megfogalmazása pontos, általános, egységes 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Azonosságok ○ Társadalmi viszonyok, emberi magatartások szabályozói ○ Normaképző tevékenység eredménye 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Erkölcs ○ Általában a társadalom szempontjából kevésbé jelentős magatartások képezik az alapját ○ Az erkölcsi kényszer súlya, szigora általában enyhébb ○ A kényszert nem erre hivatott szervezet alkalmazza (közösség, általában informális) ○ A norma megfogalmazásának pontossága, általánossága, egységessége kevésbé érvényesül
---	--	--

- **Hammurapi Kr. e. XVIII. sz.**
  - kőoszlop 😊
  - Már a görögök is kő formában rögzítettek a jogokat
- **XII táblás törvények**
  - Római jog legősibb forrása
  - **Justinianus** császár parancsára foglalták a **Corpus Iuris Civilis-be**
    - **A 12 táblás törvények a császári korig a római jog összefoglalása**
    - A római állam – létrejött közösség – együttélési szabályait szinte a kezdetektől jogi normákba fogalta, de a gyökereket a köztársasági államrend idején kialakult preklasszikus jogtól számítjuk.

- Jelentősége az egész világra erőteljes
    - a gyarmatosítás miatt az EU-n kívüli gyarmatosított földrészekre rendkívül nagy hatással volt az európai jog
- **A jog fejlődése**
  - **1. írott jog**
    - volt jogalkotói szándék, nem volt precedens vagy szokás, és a jogalkotói szándék megfogalmazásra került
  - **2. szokásjog**
    - egyrészt bizonyos normákból ered, másrészt a precedens jog is szokásjoggá válhat
    - nincs konkrét szerv, amely kitalálta volna, hanem precedensek sorozatából kifolyólag rögzítették jogként
  - **3. precedensjog**
    - bíró által hozott döntések későbbi döntésekben is számítanak, tehát precedenst képeznek
  - ezt a három területet határoljuk el a jog fejlődésén belül
  - Európában 2 fejlődési irány:
    - ANGOLSZÁSZ PRECEDENS JOG
      - bíró alkotta esetjog dominál, az írott jogforrások száma kevesebb
      - itt is fontos és működik az írott, előre tekintő jogrendszer
    - KONTINENTÁLIS JOG
      - írott jog dominál
      - közös gyökér mindenkorban római jog
      - itt is elképzelhető a precedensjog, bár jóval szűkebb körben
- **A jog definíciója (sokféle közül egy)**
  - Az arra **felruházott szervek** által alkotott vagy szankcionált, **kikényszeríthető** (szankcionálják is), **általában kötelező** magatartás szabály tiltás, parancs, vagy megengedés formában.

A jog tagozódása

- **Jogcsalád**
  - Egyes jogrendszeret ölel fel, pl. angolszász precedens vagy kontinentális jog
  - Hasonló jogrendszeret jelenti
- **Jogrendszer**
  - érvényes és hatályos normák összessége (egy adott területen)
  - az adott terület általában egy-egy ország területét jelenti
    - → a jogrendszer államokhoz, országokhoz köthető
- **Jogág**
  - Egy adott egynemű területet felölelő jogszabályok alkotják
  - pl. **Közjog (állam és egyén), magánjog (egyén jogai), szakjogágak (gazdasági jog)**
- **Jogszabályok**
  - **Általános érvényű, mindenire kötelező magatartásszabály**, melyet az arra **felhatalmazott állami szerv megalkotott és közrebecsített**, és az érvényesülését akár **kényszerrel** is biztosítja.
    - A jogszabály a jog konkrét megjelenési formája.
  - **A jogszabállyal szembeni követelmények**
    - általános

- mindenki egyformán vonatkozik, nincs megkülönböztetés
  - **közzétett**
  - **világos, egyértelmű**
  - **ellentmondás-mentes**
    - problematikus, ha a jsz.-ek ellentmondanak egymásnak
  - **lehetséges követelő – reális**
  - **stabilitással rendelkező**
    - lehetőleg ne változzon, egy adott időintervallumban lehessen cselekvéseket építeni rá, ez főleg fontos a gazdaságban
  - **a szabály és a hivatalos cselekvést közt egyezést mutató**
    - a hatóság csak a szabály szerint járhat el
  - **Jogi norma**
    - **A jog legkisebb önálló egysége**
      - a) **hipotézis** – adott tényállást, feltételezést határoz meg
      - b) **diszpozíció** – a tényállás alapján valamiről **rendelkezik** a norma
      - c) **jogkövetkezmény** - szankció, jutalom, egyéb joghatás
- Példa: Btk. § 290. (1)

Aki gázdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személynek vagy rá tekintettel másnak azért ad vagy ígér jogtalan előnyt, hogy a kötelességét megszegje, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

- Nem tipikus jogi norma: preambulum, vélelem, fikció
  - **Nem a hármas tagolás alapján jellemzhetőek, ezért nevezzük nem tipikusnak.**
  - **Vélelem**
    - a jogalkotó meghatározott valószínűsíthető ténykörülményeket valósnak tekint
      - pl. házasság véleme → valószínűsíthető, hogy a férfi lesz az apa
      - megfelelő eszközökkel megdönthető
  - **Fikció**
    - a jogalkotó a valóltan tényállást valósnak tekinti, hogy egy jogkövetkezményt alkalmazni lehessen
    - pl. termékfelelősségi tv. a forgalmazót kell gyártónak tekinteni, ha helytállási kötelesség lenne, vagy nem állapítható meg a gyártó kiléte
  - **Preambulum**
    - a jogi aktus megjelölése (címe) és tartalma előtt van egy **bevezető rész**

Jogalkotás

- a jogalkotó hatáskorrel **felruházott szerveknek**
- az **általános és absztrakt magatartásszabályok** formájában **megfogalmazódó**
- **jogi normák létrehozására irányuló tevékenysége**

- A jogalkotás szakaszai
  - Előkészítés
    - 1. Kezdeményezés (ogy. képviselő)
    - 2. Tervezet elkészítése (igazságügyi minisztérium, kormány)
    - 3. Tervezetek véleményezése
    - 4. Jogalkotó elé terjesztés (törvények esetében az ogy. vitatja meg)
  - Kibocsátás
    - 1. Elfogadás
    - 2. Aláírás (ktg. elnök)
  - Kihirdetés
    - Kihirdetés, illetve közzététel: a jogszabály kibocsátója (pl. törvény esetén a köztársasági elnök)
- A jogforrások csoportosítása
  - Jogforrások
    - Belső (anyagi) jogforrás
      - a kibocsátó, az erre felhatalmazott szerv, aki a jogforrást létrehozza, kibocsátja
    - Külső (alaki) jogforrás
      - a jogszabály formájáról beszélünk
      - törvény vagy rendelet jelentheti ezt

MAGYARORSZÁG JOGFORRÁSI RENDSZERE

Egyéb csoportosítási lehetőség:

- **Anyagi jogszabály:** jogokról, kötelezettségekről, tehát tartalomról rendelkezik
  - Ptk.
- **Alaki jogszabály:** hogyan lehet azokat a jogokat, kötelezettségeket érvényesíteni, szankcionálni
  - Polgári rendfenntartás
- **Közjogi szervezet szabályozó eszközök**

- az adott szervezet működését, szervezeten belüli jogosultságokat határozza meg – szervezetet szabályozó **dokumentum eszköz**
- **normatív határozat**
  - Mindig egy testület bocsát ki (ogy.)
  - Kormány és más testületi központi államigazgatási szerv
  - Alkotmánybíróság
  - Költségvetési Tanács szervezetét és működését, valamint tevékenységét, valamint cselekvési programját.
- **normatív utasítás**
  - Mindig egy egyszemélyes vezető (KE)
  - Központi államigazgatási szerv vezetője
  - Országos Bírósági Hivatal elnöke
  - Legfőbb Ügyész
  - alapvető jogok biztosa
  - MNB elnöke
  - ÁSZ elnöke
  - fővárosi és megyei kormányhivatal vezetője
  - Polgármester, jegyző
- **Országos hatáskörű jogforrás**
- **Helyi szintű jogforrás**

- **Magyarország jogforrási hierarchiája**

<ul style="list-style-type: none"> • Általános helyzetben • Anyagi jogforrások (KIB.) <ul style="list-style-type: none"> • Országgyűlés • MNB elnöke • Kormány • Miniszterelnök • Miniszter • Önkormányzat képviselő testülete 	<p>Alaki jogforrások</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alaptörvény • Törvény • Törvényerejű rend. • Rendelet • Rendelet 	<ul style="list-style-type: none"> • Rendkívüli szükségállapotban • Honvédelmi Tanács • KE • Rendelet • Kúria • Jogegységi határozat
---	---	--

- Ha felmerül ellentmondás, a hierarchia által tudjuk, melyik érvényesül inkább
- Az adott jogszabály az anyagi jogforrása határozza meg, hogy az adott jogszabály a hierarchiában hova kerül
- A rendelet a törvény egy speciális formája
- Törvényerejű rendelet: régi jogforrástípus, a kommunista rendszerben az ogy.-nek nem volt törvény, csak rendeletalkotó joga, ezért amikor nem tudtak ülésezni, akkor helyettük az egypártrendszer Elnöki Tanácsa hozott „törvényerejű rendelet”-eket – ma már ilyen nem létezik, de vannak mai napig hatályosak – néhány megmaradt frissítésekkel
- **Jogszabályok jelölése**

Törvény: 2033. évi LXX. törvény a cyborgok egyenjogúsításáról

Kormányrendelet: 4/2033. (III. 1.) Korm. rendelet a cyborgok azonosításának szabályairól

Miniszterelnöki rendelet: 3/2033. (III. 1.) ME rendelet a avatárok alvászavarának kezeléséről

Miniszteri rendelet: 1/2033. (II. 28.) EMMI rendelet a diákok tanulás alól mentesítéséről

Együttes miniszteri rendelet: 2/2033. (II. 28.) BM-IM együttes rendelet az adományozásának rendjéről

Önkormányzati rendelet: Ingumburgum önkormányzat képviselő-testületének 3/2033. (IV. 1.) rendelete a közterület-használat rendjéről

- Törvény esetén jelöljük az évet, hányas számú törvény és miről szól
- Rendeleteknél arab számmal, utána tört jelöl az év, jelöljük hónap-napot és utána a kibocsátót és végül miről szól
- **Jogsabály érvényessége és hatályossága**
  - **Érvényesség**
    - Jsz. keletkezéséhez kötődik, azt jelenti, hogy onnantól, hogy a jogszabály érvényes, az kötelező erővel bír
    - **Mikor lesz érvényes?**
      - A jogszabályt csak arra feljogosított állami szerv alkothatja
      - A jogszabály megalkotására vonatkozó általános és speciális eljárási szabályokat be kell tartani
      - A megalkotott jogszabály illeszkedjen a jogforrási hierarchiába
        - pl. önk. esetében csak rendelet lehet
      - Megfelelő módon ki legyen hirdetve
  - **Hatályosság**
    - **Alkalmazandóság, alkalmazhatóság – hol, mikor, kire, mire**
      - időbeli hatály
        - mikortól alkalmazandó / alkalmazható egy jsz.
        - nem minden az érvényesség idejét jelenti
          - pl. áttanulmányozási idő a jogszakértőknek
        - visszaható hatály?
          - ha ez a jogszabály kötelezettségeket állapít meg, és ezek a kötelezettségek a keletkezés időpontjához képest nagy terhet rónak a jogalanyokra, akkor ezt nem szükséges figyelembe venni
      - területi hatály
        - önk. működési területén hatályos / alkalmazandó
      - személyi hatály
        - jogszabály rendelkezik, hogy kire vagy milyen szervre vonatkoznak az ott meghatározottak

- szervi hatály
- tárgyi hatály
  - jogszabály által meghatározott tények, tényállások jogosultak vagy mentesülnek a jogszabályban foglaltak alól
  - pl. ÁFA-nál a felsőoktatás tárgyi ÁFA mentes, az ilyen tevékenység után nincs szükség ÁFÁ-t fizetni
- **A jogforrások megismerésének lehetőségei**
  - **Hivatalos lapok:**
    - **Magyar Közlöny**
      - A jogszabályok hivatalos szövege, az önkormányzati rendelet kivételével valamennyi jogszabályt tartalmazza.
      - elektronikus formában, nem egységes szerkezetben
        - ha egy törvényt módosítanak, kiegészítik, csak annyit mond, hogy törlődött A bekezdés és hozzáadták C, D pontot
        - Egységes szerkezetben az éppen hatályos verziót mutatják
    - **Tárcaközlönyök**
      - Központi jogszabályok másodközlése, állami irányítás egyéb jogi eszközei, ágazati információk.
      - Általában miniszteri közlönyök
    - **Speciális hivatalos lapok**
      - Cégközlöny
      - Szabadalmi Közlöny
      - Védjegyértesítő
  - **Nem hivatalos kiadványok**
    - **Nemzeti jogszabálytár**
      - Ingyenes elektronikus hozzáférés a törvényekhez, rendeletekhez
    - **Számítógépes gyűjtemények**
      - Új jogtár, Njt
      - net.jogtar.hu

Az Alaptörvény

KORSZAK	JELLEMZŐK
1946 előtt	történeti alkotmány: 1222 Aranybulla Werbőczy Hármaskönyve – Szent Korona-tan 1848. évi törvények
1946	1946. évi I. tv. A köztársasági államformáról: alkotmányos alaptörvény
1949	1949. évi XX. tv.
1989	1989. évi XXXI. tv.: jogállamiság
2012. január 1.	Magyarország Alaptörvénye (2011. április. 25.)

- 1222 Aranybulla az első megnyilvánulás
- Werbőczy Hármaskönyve – Szent Korona-tan – főként szokásjogi gyűjtemény
- 1946. alkotmányos alaptörvény – még csak az állam működését szabályozta
- 1949. évi tv. szól először magáról az alkotmányról
- 1989. évi tv. – rendszerváltáásnak megfelelően átformált, jogállamiságnak megfelelő forma
- 2012. január 1. Alaptörvény
- **Az alaptörvény a társadalom belső rendjét, az államszervezet felépítését, és az alapvető jogi szabályokat tartalmazza.**
  - a jogi szabály nem egyenlő a jogszabállyal
    - a jogszabály lehet törvény
    - a jogi szabály pedig pl. minden alapvető jogai vannak az állampolgárnak
- **2012. január 1-től hatályos**
- **Az Alaptörvény pénzügyi tárgyú rendelkezései**
  - a demokrácia, piacgazdaságnak próbál megfelelni
  - „Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a **vállalkozás szabadságán** alapszik.”
    - bárki szabadon vállalkozhat
    - az egyén kibontakozása
  - **biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit**
  - **fellép az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben**
  - **védi a fogyasztók jogait.**
    - **Tisztességtelen Piaci Viselkedésről** szóló Tiltás bontakoztatja ki ezt a rendelkezést.
    - Nincsenek olyan részletekkel kibontva, hogy konkrét esetekre lehessen alkalmazni.
    - Elvi szabályozásokat rögzít és azokat a konkrét jogszabályok bontják ki.
  - „Mindenkinnek joga van a **munka és a foglalkozás szabad megválasztásához**, a vállalkozáshoz.
  - „Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő **munkavégzéssel** mindenki köteles hozzájárulni a **közösség gyarapodásához**.
    - Ez alapja annak, hogy az állam adót szedhet be, hiszen az emberek azt munkavégzéssel szerzik, ezzel hozzájárulva a közösség gyarapodásához.
  - Az alaptörvény rögzíti a **kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elvét**.
    - **FELELŐSSÉG:** elsődlegesen az Országgyűlésé és a Kormányé
      - az ogy. alkotja a költségvetési tv.-ket és a kormány hajtja őket végre
    - **a válság után vált fontossá ennek rögzítése az Alaptörvényben, hogy a kormány segítse a költségvetések stabilitását.**
  - **Költségvetés**
    - „Az Alaptörvény szerint az Országgyűlés nem fogadhat el olyan központi költségvetési tv-t, amelynek eredményeképpen az **államadósság meghaladná a teljes hazai össztermék ½-t.**”
    - „Nem vehető fel olyan kölcsön, amely eredményeként az á **államadósság meghaladná a teljes hazai össztermék ½-t.**”
  - **Közpénekek**

- „A központi költségvetésből csak olyan szervezet részére nyújtható támogatás, vagy teljesíthető szerződés alapján kifizetés, amelynek
  - tulajdonosi szerkeze
  - felépítése
  - és a támogatás felhasználására irányuló tevékenysége**ÁTLÁTHATÓ.**

○ **TRANSZPARENCIA**

- **Az Alaptörvény és a Sarkalatos törvények kapcsolata**

- bármilyen törvény / határozat meghozásához a képviselők szavazatainak 50%-a plusz 1 szavazat szükséges
- **Alaptörvény: OGY képviselők 2/3**
- **sarkalatos törvény: jelen lévő képviselők 2/3**
- Alkotmányban nevesített sarkalatos törvények: 32
- **Sarkalatos törvények:** a rendszerváltás után alkották őket, fontosabb területek szabályozásánál az OGY. képviselők 2/3-ának szavazatát követeli meg.
  - **fontos jogterületeket szabályoznak, társadalomban kiemelt, hangsúlyos témaikkal foglalkoznak**
    - MNB szervezetének és működésének részletes szabályait sarkalatos törvény határozza meg
    - Sajtószabadságra, médiászolgáltatások, sajtótermékek, hírközlési piac felügyeletét ellátó szervre vonatkozó részletes szabályokat
    - Magyarországon élő nemzetiségek jogaira vonatkozó részletes szabályokat
    - Alkotmánybíróság hatáskörének, szervezetének működésének részletes szabályait
    - A bíróságok szervezetének és igazgatásának, a bírák jogállásának részletes szabályait, valamint a bírák javadalmazását
    - Az állampolgárságra vonatkozó részletes szabályokat
    - Az egyházakra vonatkozó részletes szabályokat
    - A címer és a zászló használatának részletes szabályait, valamint az állami kitüntetéseket
    - A családok védelmét

Államtan

Az Országgyűlés – Mo. legfőbb népképviseleti szerve

- **199 képviselő** – 2014-től, előtte 386
- **Egykamarás országgyűlés**
  - Nincsen felső ház, egy ház van, ahol különböző politikai erők képviselik az ország lakosságát.
- **Képviselők választása**
  - Rendes és rendkívüli választásokon is sor kerülhet rá
    - Rendes választások 4 évente történnek
    - Egyfordulós választások – a 199 képviselőből 106 egyéni képviselő kerül a parlamentbe megválasztásra és a maradék 93 a pártok listáin feltüntetett nevek - ők kerülhetnek képviselőként megválasztásra
- **Alakuló ülés**

- A választások után egy hónapon belül a **köztársasági elnök** hívja össze
    - Korelnököt választanak a képviselők – honatya, honanya
      - A legidősebb képviselők
    - Korjegyzőt választanak
    - Megtörténik az országgyűlés belső szervezetének létrehozása
    - Meghatározzák az ülésszakokat – amelyeken ülésnapokon állnak
      - Rendes – rendkívüli
      - A meghatározott ülésszakon kívül is lehet ülésezni
      - **ÜLÉSSZAK:** Az az időszak, amelynek folyamán valamely testület, testületi hatóság az üléseit tartja.
- Nyilvános és zárt gyűléseket tartanak – 2/3 dönthet a zárt ülésről
- Határozatképesség: 50% + 1 fő → szavazóképes OGY
- **Az országgyűlés szervezetei**
  - Elnökök, alelnökök (6db), háznagy, jegyzők
    - A háznagy segíti az elnököt a munkájában és az ülések lebonyolításában
  - **Házbizottság, Házszabály**
    - A Házbizottság egy alapvető bizottság, az országgyűlés **bizottsági rendszerben** működik
    - A Házbizottság dönt a Házszabályról, a Házszabály pedig az OGY működésének egyfajta szervezeti szabályzatát jelenti
  - **Frakciók**
    - Az országgyűlésbe bejutott képviselőket alkothatnak (min. 5 képviselő)
    - Ha a listás bejutott képviselőkről van szó, akkor már 3 főtől alkothatnak frakciót
    - Azért van jelentősége, hiszen a munkájukhoz külön apparátust (hivatalt) kapnak
  - **Parlamenti apparátus**
    - A parlamenti képviselőket szolgálja ki
    - Egyben az Országgyűlés Hivatala
    - Az apparátus jóval tágabb fogalom – ide tartoznak a közigazgatási szervek, intézmények csoportjai vagy összessége
    - Ide tartozik pl. a fizikai munkások a parlamentben, vagy az őrség személyzete
  - **Országgyűlés Hivatala**
    - Elsősorban a képviselőket szolgálja ki
    - Az OGY működéséhez szükséges feltételekről is az Országgyűlés Hivatala gondoskodik
- **A házelnök**
  - Képviseli az Országgyűlést
    - Ha az OGY kifelé tárgyalást folytat, akkor az OGY nevében a Házelnök jár el
  - Összehívja az Országgyűlés ülésszakát és ezen belül az egyes üléseket
    - Mikor kezdődjön az **őszi** vagy **tavaszi** ülésszak
  - Megnyitja és vezeti az OGY üléseit, majd berekeszti (lezárja) az üléseket
  - Elnökök a **Házbizottság** ülésein
  - A házelnököt – az általa meghatározott rendben – alelnökök helyettesítik
- **A háznagy**
  - Azt a feladatkört látja el, amit a házelnök ráruház

- **Jegyzők**
  - Az ülések vezetésében segítenek
  - Hitelesítik az ülésről készült jegyzőkönyveket
- **Bizottságok (16)**
  - **Házbizottság**
    - Döntés előkészítéssel foglalkozik
    - Házelnök, alelnökök, háznagy, frakciók vezetői a tagjai – **fix tagok**
  - **Állandó bizottságok**
    - 2-t kötelező minden parlamenti ciklusban létrehozni
      - **Törvényalkotási Bizottság**
      - **Nemzetiségeket Képviselő Bizottság**
      - **Költségvetési Bizottság, Külügyi Bizottságok**
  - **Eseti bizottságok**
    - Valamelyen konkrét ügyre, feladat ellenőrzésére végrehajtására létesülnek
    - Nem a teljes parlamenti ciklusban működnek
  - **Vizsgáló biztosságok**
    - Ha valamelyen ügy kivizsgálásáról van szó, akkor létrehozható
- **Kiket választ meg az OGY?**
  - Köztársasági elnök
  - Miniszterelnök
  - AB tagjai
  - Alapvető jogok biztosa – ombudsman
  - Kúria elnöke
  - Legfőbb ügyész
  - Állami Számvevőszék Elnöke
- **OGY-hez kapcsolódó szervek**
  - Alapvető jogok biztosa
    - Feladata a végrehajtó hatalom működésének ellenőrzése
  - MNB – szorosan együttműködik a pénzügyi kormányzattal, de a kormánytól független szerv
    - A monetáris politika végrehajtója
  - Költségvetési Tanács
    - Az országgyűlést támogató szerv, testület
    - Három tagból áll: elnök, MNB elnöke Állami Számvevőszék elnöke
  - Állami Számvevőszék
    - Ellenőrző szerv
    - Költségvetéssel, közpénzekkel kapcsolatos mindenmű ellenőrző szerv
    - Előkészítő funkció – a költségvetés megalkotása, létrehozása
- **Közvetlen demokrácia:** a választópolgárok közvetlenül részesei egy döntésnek pl. Népszavazás
- **Közvetett demokrácia / képviseleti demokrácia:** a választópolgárok képviselői útján döntenek saját sorsukról
- Ezeket jelenti a népszuverenitás:
  - **OGY** népszuverenitásból eredő jogait gyakorolva biztosítja a társadalom rendjét, meghatározza a kormányzás szervezetét, irányát és feltételeit.
  - Hogyan hajtja ezt végre, e jogkörében mit tehet?
    - **Alaptörvény megalkotás, módosítás**

- Összes képviselő 2/3-ának egybehangzó szavazatával lehetséges
- Törvényhozás (kizárolagos) – semmilyen más szerv, szervezet nem alkothat törvényt
- Költségvetés elfogadása, végrehajtás jóváhagyása
- Dönt a Kormány programjáról, meghatározza azt
- Meghatározza, hogy milyen irányba haladjon az ország gazdaságilag, illetve társadalmilag
- Megállapítja az államháztartás mérlegét, jóváhagyja az állami Költségvetést és végrehajtási törvényt
- Nemzetközi szerződések ratifikálása
  - Adott nemzetközi megállapodás, szerződés belekerül Magyarország jogrendjébe.
  - Általános érvényű jogszabályá teszi a rendelkezést.
- Tisztségviselők megválasztása
- Döntés hadiállapotról, különleges jogállapotról
- Közegyelem gyakorlás
  - Valamilyen esemény alapján, megtörténte miatt, az OGY az elítéltek valamely csoportjának kegyelmet ad
- Az OGY ellenőrző szervei
  - Állami Számvevőszék
    - Gazdasági témaúj, költségvetéssel kapcsolatos ügyekben hajt végre vizsgálódásokat
    - Bárminely vonatkozásban, amelynek egy kicsit is köze van közpénzekhez
  - Ombudsman
    - A politika területén folytat ellenőrzéseket
    - Jogi problémák esetében lehet hozzá fordulni, kötelessége ellenőrzést folytatni
    - Alapvető Jogok Biztosa
    - Köteles végrehajtani
- A Köztársasági elnök
  - Magyarország államfője
  - Kifejezi a nemzet egységét
  - Őrködik az államszervezet demokratikus működése felett
  - 5 évre választják, magyar állampolgár, 35. életévét betöltötte
  - A képviselők ajánlhatnak személyeket, nem kell képviselőnek lennie, nagy tekintélynak örvendő személy legyen
  - 199 képviselő – legalább 4 személyt lehet egyszerre ajánlani
  - 2/3-os többséggel lehet csak valaki Köztársasági Elnök
  - Feladatai:
    - Képviseli Magyarországot
    - Honvédség Főparancsnoka
    - Részt vehet és felszólalhat az OGY ülésein
    - Törvényt kezdeményezhet – de nem szavazhat
    - Szerepe főként rendkívüli állapotban erősödik meg, addig inkább csak protokolláris szerepe van.
    - Országos népszavazást kezdeményezhet – megerősítő vagy ügydöntő népszavazás
    - Kitűzi a választások időpontját – a rendkívüli választásokra vonatkozik – meghatározott, törvénybe írt időintervallumban tűzheti ki

- **Különleges jogrendet érintő döntéseket hoz**
  - A Honvédelmi Bizottság elnöke
  - Jogalkotási joga is van
- **Összehívja az OGY alakuló ülését**
- **Feloszlathatja az OGY-t**
  - **Megkötések:**
    - Nem határozatlan időre, kitűzi a következő választások időpontját
    - Két esetben van erre lehetősége / kötelessége:
      - **Ha az Országgyűlés újjá alakult, ahogy megtette a miniszterelnök személyére a javaslatát, az OGY-nek nem sikerült 40 napon belül megválasztania a kormányfőt**
        - A végrehajtó hatalom gyakorlatilag működésképtelen
      - **A költségvetési törvényt nem tudja elfogadni az OGY március 31-ig, akkor feloszlatja a Köztársasági Elnök az Országgyűlést.**
  - **Előzetes normakontrollt kezdeményez**
    - Ha az OGY hozott egy törvényt, akkor azt a Köztársasági Elnöknek kell aláírnia és kihirdetnie, ettől lesz érvényes
    - Ha alkotmányossági akadályba ütközik a törvény, vagy a demokrácia szabályait sérti, akkor az AB-nál **előzetes normakontrollt kezdeményezhet**, vagy visszaküldheti az OGY-nek megfontolásra
    - Erre egyszer van lehetősége, nem akadályozhatja a törvényhozási munkát
  - Törvény visszaküldés megfontolásra
  - OGY – felhatalmazása alapján elismeri a nemzetközi szerződés kötelező hatállyát
  - Törvényben meghatározott kitüntetéseket, díjakat és címeket adományoz
  - Engedélyezi külföldi állami kitüntetések viselését
  - **Javaslatot tesz**
    - Miniszterelnök, Kúria elnöke, ombudsman kinevezésére – majd ezeket az országgyűlés választja meg
    - Szokásjog alapján a legerősebb parlamenti párt jelöltjét kell neki miniszterelnöknek javasolnia
  - **Kinevez**
    - Költségvetési Tanács elnöke, egyetemi tanárok
  - **Tisztségében megerősít**
    - Magyar Tudományos Akadémia, Magyar Művészeti Akadémia elnökei
  - **Megbíz**
    - Megbízza a miniszterelnököt kormányalakítással

A kormány – a végrehajtó hatalom csúcslotzerve

- 4 kormányforma különböztethető meg:
  - **Parlamentáris monarchia (Anglia):**

- A végrehajtó hatalomnak formálisan két csúcsszerve van: az uralkodó és a kabinet. A parlament szerepe a meghatározó. A végrehajtó hatalom feje a király, de igazi jogosítványai nincsenek, protokolláris szerepe van, sem politikailag, sem jogilag nem felel tevékenységéért.
- **Prezidenciális köztársaság (USA):**
  - A végrehajtó hatalom csúcsszere az elnök, ami ötvözi a miniszterelnöki és a köztársasági elnöki funkciót. A kongresszus előtt politikai felelősséggel nem tartozik, a kongresszus nem vonhatja meg tőle a bizalmat. Az elnök a hatalmat az általa kinevezett minisztereken (államtitkár) keresztül gyakorolja, ők sem felelősek a kongresszusnak.
  - Csak impeachment eljárásban vonhatják meg tőle a bizalmat.
- **Félpresidenciális köztársaság (Franciaország):**
  - Átmeneti kormányforma a parlamentáris és a prezidenciális köztársaság között. A végrehajtó hatalomnak két csúcsszerve van a köztársasági elnök és a kormány. A parlamentnek felelősséggel csak a kormány tartozik. (7 évre közvetlenül)
- **Parlamentáris köztársaság (Magyarország):**
  - A végrehajtó hatalom csúcsszerve a kormány, amely a parlament bizalmát kell, hogy élvezze, politikailag felelős. A köztársasági elnök **csak formálisan feje a végrehajtó hatalomnak** vagy még úgy sem, politikai felelősségre nem vonható. A köztársasági elnök nevezi ki a miniszterelnököt, aki általában a többségi párt vezetője vagy a koalíció által megjelölt személy.
- **A kormány**
  - **A végrehajtó hatalom általános szerve**
  - **OGY-nek felel**
  - **Közigazgatás legfőbb szerve**
  - Törvényben meghatározottak szerint államigazgatási szerveket hozhat létre, **általános hatáskörű területi államigazgatási szerve a fővárosi és megyei kormányhivatal**
  - Feladatkörében eljárva rendeletet alkot – miniszterek és kormány rendeletei is jogszabályként értelmezhetőek (törvénnyel nem lehet ellentétes).
  - **Testületként működik**
    - Tagjai:
      - Miniszterelnök
      - Miniszterek
      - Államtitkárok
    - Megalakulása
      - Tulajdonképpen a miniszterek kinevezéseivel alakul meg, akik esküt tesznek az OGY előtt
    - **Feladatai:**
      - Védi és biztosítja az állampolgárok jogait
      - Társadalmi, gazdasági, politikai terveket dolgozzon ki
      - Gondoskodjon ezek végrehajtásáról
      - Részt vegyen a külpolitika meghatározásában
      - Kormányközi szerződések megkötése
    - **Hatásköre:**
      - Rendelet alkotás
      - Határozatok hozatala (normatív határozat a szervezeti rendjéről, működéséről)

- Felelősséggel tartozik az OGY felé
  - Bármely országgyűlési képviselő **interpellációt** és kérdést intézhet a Kormányhoz és a Kormány tagjához a feladatkörükbe tartozó bármely ügyben
    - Kérdés megválaszolásra kerül – elintézve
    - Interpellációkor a válasz megkapásakor dönthet arról, hogy a választ elfogadja, vagy sem, majd az OGY szavaz arról, hogy a képviselő „kekeckedik” vagy sem
  - Kormánybizottságok alakíthatók – segítenek egyes feladatok végrehajtásában
  - A Kormány általános politikáját a **miniszterelnök** határozza meg.
- **Miniszter**
  - **Kormány általános politikájának keretei között vezeti a minisztériumot.**
- **Minisztérium**
  - A miniszter munkaszerve.
  - Jelenleg 11 miniszter alkotja Magyarország kormányát.
- **Tárca nélküli miniszter**
  - Nem tartozik alá minisztérium, hanem a kormány egy meghatározott feladattal bízza meg.
  - Pl. Paks II felügyelése
- **Miniszteri biztos**
  - Minisztereket segíti, minisztereket meghatározó feladatokat lát el, segíti a kormány munkáját.
- **Önkormányzatok – az államigazgatás területi szervei**
  - Államigazgatási szervek ILLETÉKESSÉG SZERINTI TAGOZÓDÁSA
    - Központi szervek
    - Területi szervek
  - **Testületi**
    - MTA
    - Kamarák (szakmai, gazdasági)
    - Hegyközségek
  - **Helyi**
    - Területi
    - Települési
    - Nemzetiségi (országos/területi/települési)
  - **Helyi önkormányzás**
    - **Település és a megye választópolgárai közösségeinek joga**
    - **Helyi közügyekben demokratikus módon széles körű nyilvánosságot teremtve** kifejezi és megvalósítja a helyi közakaratot.
    - **Joga a települések** (települési önkormányzatok) **és a megyék** (területi önkormányzatok) választópolgárainak közösséget illeti meg.
    - **Települési**
      - 2011. évi CLXXXIX. Törvény
      - Magyarország helyi önkormányzatairól
    - **Területi**
      - Az egységes állami szervezetrendszer részét képezik, hozzájárulnak az **Alaptörvényben foglalt államcélok megvalósításához, elősegítik a jogszabályi kötelezettségek teljesítését.**
    - **Alkotmányos alapjai:**
      - ALAPVETÉS

- F) cikk
  - (1) Magyarország fővárosa Budapest
  - (2) Magyarország területe fővárosra, megyékre, városokra és községekre tagozódik. A fővárosban és a városokban kerületek alakíthatók.
  - Választójog: XXIII. Cikk – a választópolgárokat a helyi önkormányzásban milyen választójog illeti meg
  - Alapvető keretek: 31-35. cikk (helyi közügyek intézése és a helyi közhatalom gyakorlása érdekében helyi önkormányzatok működnek)
  - Egyébként sarkalatos törvény
- **Főbb jellemzői:**
  - Jogi személyek
  - Demokratikusan választott és működő képviselő testület
  - **Önállóan szabályozza és igazgatja** a feladat és hatáskörébe tartozó helyi **közügyeket**.
- **A választópolgárok hogyan gyakorolják az önkormányzáshoz való közösségi jogokat?**
  - Közvetlenül: helyi népszavazás
  - Közvetve: választott képviselők
- **Az önkormányzati feladatak ellátását a képviselő-testület szervei biztosítják**
  - **Képviselőtestület szervei**
    - **Polgármester**, a **főpolgármester** a megyei közgyűlés elnöke, a képviselő-testület bizottságai, a részönkormányzat testülete, a **polgármesteri hivatal**, a megyei önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal, a **jegyző**, továbbá a **társulás**.
    - A megyei önkormányzatoknál a közgyűlés elnöke a legfőbb szerv
- **A helyi önkormányzatok feladatai:**
  - **Kötelező**
    - Törvény írja elő
    - Differenciáltan, más-másképp vonatkoznak az önkormányzatokra (pl. nagyváros-kisváros)
  - **Önként vállalt – nem kizárolagos állami hatáskörbe tartozó feladatak**
    - Közvetett / helyi népszavazás
    - Nem kizárolagos állami hatáskör
    - Nem veszélyeztet kötelezőt, törvényben meghatározott feladatok ellátását
  - **Államigazgatási**
    - Lakcímkkártya kiállítása – kormányhivatal, önkormányzat
  - **Helyi önkormányzati feladatak (21):**
    - Településfejlesztés, településrendezés
      - Határok meghúzása
      - Roncsterületek fejlesztése
    - Településüzemeltetés
      - Közterek, közvilágítás, köztemetők, kéményseprők, parkolók
    - Egészségügyi alapellátás biztosítása

- Házi és szakorvosi rendszer fenntartása
  - Környezet-egészségügy
  - Közterületek elnevezése
  - Kulturális alapszolgáltatások
    - Színház, mozi
  - Lakás – és helyiséggazdálkodás
  - Környezetvédelem, természetvédelem, vízgazdálkodás
  - Helyi adóval kapcsolatos feladatok
  - Sport és ifjúsági ügyek
- **Képviselő testület**
  - A polgármester vezeti
  - Az alakuló ülést a polgármester hívja egybe
  - A korelnök vezeti le, a választást követő 15 napon belül
  - 5 évenként, összel – rendes, rendkívüli
  - Évente 6 ülést kell tartani
  - Nyilvánosság határozatképesség esetében – mint az OGY
    - 50% + 1 fő
  - **Egyszerű többség:** 50% + 1 fő – amikor határozatot kell hozni
  - **Minősített többség: összes képviselő + 1 fő**
  - Közmeghallgatás: közérdekű kérdéseket lehet felenni és javaslatokat lehet megfogalmazni.
- **Önkormányzat hivatala**
  - **Polgármesteri hivatal (OGY hivatal)**
    - A polgármester irányítja, a jegyző vezeti
- **Területi önkormányzat (megyei)**
  - **Jogi státusza:** jogi személy
  - Megyei (területi) – és a települési (helyi) között nincs függőségi viszony, kölcsönös érdekek alapján működnek együtt
  - **Önkormányzati feladat és hatáskörök a képviselő testületet illetik meg.**
  - **Ezeket a képviselőtestületek elnökei képviselnek.**
  - **Megyei közgyűlés**
    - Rendeleti szabályozással járhat el hatáskörében
    - Népszavazás – megyei szintű írhat ki
    - Megyei önkormányzati hivatal (megyei főjegyző) támogatja a Megyei Közgyűlést
  - **Tevékenysége:**
    - Területfejlesztési
    - Vidékfejlesztési
    - Területrendezési
    - Koordinációs feladatokat lát el
  - **Megyei önkormányzat saját terve és költségvetése alapján bevételleivel szabadon gázdálkodik**
  - **Rendelkezik megyei önkormányzati tulajdonnal**
  - **Vállalkozási tevékenységet folytathat.**
- **FŐVÁROS**
  - **2 szintű önkormányzat működik**
  - **Fővárosi önkormányzat szervezete:**
    - Fővárosi közgyűlés – képviselőtestület itt dolgozik
    - Főpolgármester

- Fővárosi közgyűlés hivatala: főpolgármesteri hivatal – főjegyző
  - Ó támogatja a közgyűlés és a főpolgármester munkáját
- **Feladatai:**
  - Kerületek határain átnyúló településrendezés, terület – és településfejlesztés;
  - Településtisztaság (közutak locsolása, síkosság-mentesítés)
  - Szociális ellátások biztosítása (idősek otthona)
  - Hajléktalan ellátás
  - Állategészségügyi feladatok
  - Közparkok, közterületek elnevezése
  - Parkolási rendszer
  - Közvilágítás
  - Főváros tömegközlekedésének biztosítása
  - Lakásgazdálkodás, helységgazdálkodás
  - Ifjúság, sport, szabadidő
  - Környezetvédelem
  - Helyi adókkal kapcsolatos feladatok

Igazságszolgáltatási és jogvédelmi intézmények

- **Bíróságok**
  - Az igazságszolgáltatási tevékenységet látják el
  - Az igazságszolgáltatás alkotmányos alapelvek szerint

- **Jogi háttér: alaptv. +**
  - 2010. évi CLXXXIV. Törvény a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról.
  - 2011. évi CLXI. Törvény- a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról
  - 2011. évi CLXII. Törvény – a bírák jogállásáról és javadalmazásáról
- **A bírósági szervezetrendszer**
  - Járásbíróságok és kerületi bíróságok – alapvető
  - **Törvényszékek – fellebbviteli bíróságok**
    - A jogorvoslat esetén járás/kerületi bíróságra benyújtása esetén az ügy törvényszékre kerül (megyei és fővárosi)
    - Munkaügyi, közigazgatási perek
  - **Ítéltáblák**
    - Fellebbviteli ügyek
    - Legfelsőbb bíróság
  - **Kúria**
    - **A szervezetrendszer csúcsán áll**
  - **OBH (Országos Bírósági Hivatal)**
    - Szervezési és igazgatási feladatokat lát el
- **A bírók jogállása**
  - Bírói jogállások rögzítése a működéshez

- **Bírói függetlenség biztosítása**
    - Nincs alá – és fölérendeltségi viszony
      - A Kúria bírája nem utasíthatja a járásbírót
  - **A bírók kinevezése**
    - A bírók pályázat útján szerezhetik meg az állásukat
    - Köztársasági elnök
  - **Összeférhetetlenség**
    - Nem lehet politikai párt tagja, képviselő
    - Nem végezhet más gazdasági tevékenységet
    - Csak tudományos, sport, szerzői tevékenységet végezhet
  - **Mentelmi jog**
    - Büntetőjogilag, jogilag felelősségre vonni nem lehet
    - Ha kiderül, hogy jogellenesen viselkednek, akkor előbb a mentelmi jogukat fel kell függeszteni
    - Miért van erre szükség?
      - Az ítélezési tevékenység során nem akadályozhatja semmilyen eljárással, azt, hogy a bíró véghez vigye az eljárást
  - **Bíróságok eljárása**
    - Peres és nem peres (azaz **peren kívüli**)
  - **A bíróság dönt:**
    - Büntetőügyben, magánjogi vitában, törvényben meghatározott egyéb ügyben
    - A közigazgatási határozatok törvényességéről
    - Az önkormányzati rendelet és más jogszabályok törvénybe ütközéséről és megsemmisítéséről
    - A helyi önkormányzat törvényen alapuló kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról.
  - **Felek:**
    - **Felperes** – aki pert kezdeményez
    - **Alperes** – akit beperelnek
    - Büntetőeljárás esetén:
      - **Ügyész**
      - **Vádlott**
  - **Per indítása történik:**
    - **Keresettel** (polgárjogban)
    - **Vád, magánvád** – az állam nevében (büntetőjogban)
  - **Döntéshozatal**
    - Érdemi döntés az ügyben – ítélet
    - Ha valamilyen eljárásra van szükség – végzés
      - Pl. tanú meghallgatása, szakértő kirendelése
  - **Precedens bíráskodás**
    - A Kúria jogegységi döntéseket hoz
    - Akkor kerül rá sor, ha a bírók egy hasonló ügyben másképp jártak el
      - Ilyenkor a Kúria vizsgálja meg a döntéseket és a törvényeket, amely alapján a döntéseket hoz, majd **jogegységi határozatot hoz**, amely a jövőre nézve a többi bíróság döntésében kötelező érvényű lesz.
  - **Igazságszolgáltatási alapelvek**

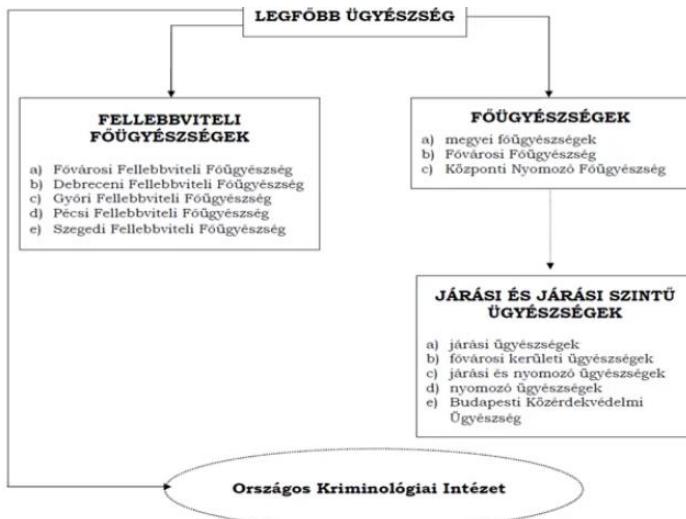
- **Bírói függetlenség elve:**
    - Befolyástól mentesen, elfogultság nélkül kell a bíráknak dönten az ügyekben
    - Ennek egyik garanciája a mentelmi jog
  - **Az igazságszolgáltatás bírói monopóliuma**
    - Azt az ügykört, amelyek bírósági útra tartoznak, azokat a törvény állapítja meg
  - **Az igazságszolgáltatás egységének elve**
    - Az igazságszolgáltatás előtt minden ember egyenlő, a szabályok mindenire egyformán vonatkoznak
  - **A társasbíráskodás elve**
    - A bírói tanácsokban szakmai illetve laikus résztvevők is vannak
  - **A bírósági tárgyalás nyilvánosságának elve**
    - Ha személyiségi jogokat érint, lehet kérni zártkörű tárgyalás használatát
  - **Az anyanyelv használatának elve**
    - Ha valaki magyarul nem tud, akkor neki joga van tolmáccsal felszólalni
  - **Az ártatlanság vélelmének elve**
    - A bizonyítási kényszer az ügyészen van, tehát nem neki kell az ártatlanságát bizonyítania
  - **Védelem jogá**
    - A vádlottnak joga van a védelemhez, ha nem tud magának biztosítani, akkor kirendelt védőt az állam bocsát rendelkezésére
  - **A jogorvoslati jogosultság elve**
    - Mindenkinek joga van ahhoz, hogy fellebbezzent, ha úgy érzi, hogy az ítélet nem a jogszabályok szerint született
      - **Jogorvoslat:**
        - Olyan eljárási cselekmény, amely korábbi hibás, vagy hiányos döntés felülvizsgálatát célozza.
        - Mint indítvány, olyan kérelem, amely ennek az eljárásnak és új döntésnek a kieszközlésére irányul.
  - **Tisztességes eljárás elve:**
    - Mindenkinek joga van ahhoz, hogy a bírói útra tartozó ügyyét független és pártatlan bíróság, ésszerű határidő keretében, tisztességes eljárás keretében bírálja el.
Peres eljárás	Nem peres eljárás
bíróság	bíróság, közjegyző, végrehajtó
keresetlevél	kérelem
ellenérdekű felek	nem ellenérdekű
tárgya: jogvita	nem jogvita
tárgyalás	nincs feltétlenül tárgyalás
jogvita eldöntése	jogosultság megállapítása, igazolása, végrehajtása
Polgári perrendtartás	egyéb jogszabályok, Pp. háttérszabály
ítélet	végzés
- - Nem peres eljárás lehet pl. egy CB bejegyzés
    - Peres eljárásban érdemi döntést **ítéletnek** nevezzük, nemperes eljárásban pedig **végzésről** beszélünk.

- **Nemperes eljárások**
  - Bírósági nemperes eljárások – pl. holtnak nyilvánítás, cégbiejegyzés
  - Közjegyzői nemperes eljárások – hagyatékeljárás, fizetésmeghagyás
  - Végrehajtói nemperes eljárások – a bírósági döntés alapján a bírósági végrehajtó eljárást folytat
- **Illeték**
  - **Alapja:** perérték, vagy vannak olyan ügyek, amelynél fix illetéket kell fizetni – bontóper, cégbiejegyzés
  - **Mértéke:** 6%, 1% (végrehajtás) 3% egyéb nemperes ejárásoknál
  - Ha nem állapítható meg → 300K, 600K, nem peres 200K
  - **Illetékmentesség, illetékfeljegyzés**
    - Nem kell megfizetni az illetéket – szociális körülményekre alapozható
    - Ha valaki az illetékfeljegyzésre szociális alapon jogosult, akkor nem az eljárás megindítása előtt kell lerónia az illetéket
      - A vesztes fél fizeti az eljárás költségeit pl. 50 millió per esetén 3 millió illeti a bíróságot
- **A választott bíróságokról röviden**
  - **2017. évi LX. Törvény. A választottbíróságokról**
    - **Választottbíráskodás:** Kereskedelmi jogviszonyokban felmerült jogvitáknak állami bírósági peres eljárás helyett a felek által választott eljárásban történő eldöntése
      - A feleknek meg kell ebben állapodniuk, hogy jogvitájukat választottbíróságoknál rendezik
    - Miben állapodhatnak meg a felek?
      - 1. eljárás szabályokban
        - Pl. svájci vagy magyar jog szerint járjanak el
      - 2. nyilvánosság kérdésében
      - 3. nyelvben
      - 4. helyben
    - **A választottbíróság a felekhez intézett írásbeli nyilatkozatban fogadja el.**
  - **Választottbíróságok fajtái**
    - **Eseti:**
      - Egy ügyre jön létre
      - A felek határozzák meg a választottbírósági eljárás szabályait
    - **Állandó (intézményes)**
      - Valamilyen szervezet mellett működnek
        - pl. Magyar Kereskedelmi és Iparkamara
        - Nemzetközi Kereskedelmi Kamara
      - Rendszeres ügyforgalmat feltételez
      - Többnyire egy adott szervezethez, intézményhez kapcsolódik
      - Kidolgozott, elfogadott eljárási szabályzat
      - Választottbírói névjegyzék
        - Nem feltétlenül jogi végzettségű személyek, de joghoz értő személyek
      - Állandó székhely
      - Adminisztratív ügyintézői háttér

- **Egyezség**
  - A választott bíróság az eljárást beszünteti
  - Az egyezséget a felek kérelmére ítéletbe foglalja – mi értelme van ennek?
    - A választott bíró döntése ellen **nincs fellebbezési lehetőség**.
    - CSAK: az ítélet érvénytelenítése kérhető a bíróságtól 60 napon belüli keresettel (**a rendes bíróságtól**)
- **Példák:**
  - A választottbírósági szerződést megkötő félnek nem volt jog – vagy cselekvő képessége
  - Az ügyfelet nem értesítették szabályosan (választottbíró kijelöléséről, eljárásáról)
  - Az ítéletet olyan jogvitás ügyben hozták, amelyre nem volt hatásköre a választott bírónak
  - Összetétel vagy eljárás nem felelt meg a felek eljárásának
  - A vita tárgya a magyar jog szerint választottbírósági útra nem tartozhat, vagy a választottbírósági ítélet a magyar közrendbe ütközik
- **Az Alkotmánybíróság**
  - Nem része a bírói szervezetrendnek
  - Nem ítélező tevékenységet folytat, hanem az Alaptörvény védelmének legfőbb őre.
  - Az Alaptörvényben foglaltak érvényre jutnak-e történik-e jogszertés az Alaptörvénnyel kapcsolatosan – elsődlegesen a jog területéről; törvény, törvényi tervezet, szerv, szervezet eljárása stb.
  - **Székhelye:** Budapest
  - **Tagjai szakmai végzettséggel és gyakorlattal rendelkezzenek**
  - **Tudományos munka és elismertség → 45 év felett**
  - 15 tagból áll
  - 12 évre választják, nem választhatók újra – 2/3-os többséggel választanak **alkotmánybírát**
  - Az AB **hivatala:**
    - Igazgatási munkaszervezete az AB Hivatala, amely ellátja az AB szervezeti működtetési, ügyviteli és döntés-előkészítési feladait.
  - **Döntést teljes tanács, öttagú tanács, vagy egyesbíró hoz.**
  - **Feladatai:**
    - Alaptörvény értelmezése
    - Jogszabályok összehangolása az Alaptörvénnyel:
      - Előzetes normakontroll – KE által;
        - **A törvénytervezetet** megvizsgálja az AB a törvény megszületése előtt
        - Utólagos normakontroll – ha később derül fény rá, hogy valamely jogszabály alkotmányellenes
        - Egyedi normakontroll eljárás: amikor a bírók vesznek észre valamilyen eltérést az alaptörvénnyel, ők kezdeményezik az egyedi normakontroll eljárást
    - Nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálata
    - **Alkotmányogi panasz elbírálása (kell jogi képviselő)**

- Indítványozónak alaptörvényben biztosított joga sérült bírósági döntéshozatal során, az illető végigjárta az összes fórumot
- Nem a bíró döntésének jogoszerűségét vagy megalapozottságát fogja vizsgálni a hivatala, hanem azt, hogy a döntéshozatal során alkotmányellenesen született-e a döntés, vagy sem.
- **NEM EGY ÚJABB JOGORVOSLATI FÓRUM!**
- További példák (nem fontos)
  - OGY népszavazás elrendelésével összefüggő határozatának vizsgálata
  - Alaptörvény-ellenesen működő képviselő-testület feloszlásával összefüggő vélemény
  - Vallási közösség alaptörvény-ellenes működésével összefüggő vélemény
  - KE. Tisztségtől való megfosztására irányuló eljárás
  - Önk-i. rendelet a közjogi szervezetszabályozó eszközök és jogegységi határozatok vizsgálata
  - Stb.
- Amikor az AB normakontrollt végez
  - Negatív jogalkotóként jár el:
    - Ha megállapítja az alkotmány – vagy alaptörvény-ellenességet, akkor nem megváltoztatja a jogszabályt, hanem megsemmisíti azt a részt, vagy az egész jogszabályt.
- Érdemi döntéseit nem ítéletnek, hanem határozatnak/végzést nevezzük
- Nincs jogorvoslati lehetőség.
- Az ügyészsgé
  - Független, csak a törvényeknek alárendelt önálló alkotmányos szervezet
  - **Magyarország ügyészsi szervei: (hierarchikus a bírósággal szemben)**
    - Legfőbb Ügyészszék
    - Fellebbviteli főügyészszégek (ítélőtáblák mellett)
      - Nem kezdeményeznek büntetőeljárást, csak jogorvoslati szinten lépnek be
    - Főügyészszégek

- Járási ügyészségek

- OKI – prevencióra irányuló elméleti kutatóintézet

- **A legföbb ügyész és az ügyészség az igazságszolgáltatás közreműködőjeként az állam büntetőigényét érvényesíti.**
  - Az ügyészség üldözi a bűncselekményeket
  - Fellép más jogosító cselekményekkel és mulasztásokkal szemben
  - Elősegíti a jogellenes cselekmények megelőzését (prevenció)
- **Legföbb ügyész:** KE javaslatára az OGY választja 9 évre
  - OGY-nek felelős, és működéséről köteles beszámolni
  - Kinevezí az ügyészeket
  - Ügyész szervezetet vezeti és irányítja
  - Politikailag független
  - **Feladatai:**
    - Vannak ügyek, amelyekben nem a rendőrség jár el, hanem az ügyészség – állambiztonsági ügyek, közszervezeteket érintő bűncselekmények
    - **Közvádlóként** gyakorolja a vádemelés közhatalmi jogkörét; a bírósági eljárásban képviseli a vádat, továbbá gyakorolja a Be.-ben számára biztosított jogorvoslati jogokat
    - Közreműködik abban, hogy a bírósági eljárásban a törvényeket helyesen alkalmazzák (az ügyész részvételre a bíróságok polgári, munkaügyi, közigazgatási és gazdasági jogi peres és nemperes eljárásaiban)
    - Továbbá:
    - Elősegíti a hatósági jogkört gyakorló, illetve bíróságon kívüli jogvitát intéző szervek a jogszabályok rendelkezéseit megtartsá
    - Felügyeletet gyakorol a nyomozás, valamint a büntetés-végrehajtás törvényessége felett
    - Ellátja a nemzetközi szerződésekben, különösen a jogsegély kérésével és nyújtásával összefüggésben rá háruló feladatokat
      - Nemzetközi elfogatás, stb.
    - Eljárás kezdeményezése: büntető, fegyelmi, szabálysértési, illetve hatósági eljárás
    - Kártérítés, sérelemdíj megfizetése iránti eljárást is kezdeményez

Polgári jog és az ember

- I. Polgári Törvénykönöv
- II. Természetes személyek
- III. Jogképesség
- IV. Cselekvőképesség
- V. Személyiségi jogok

Polgári törvénykönyv

- A gazdasági élet szereplői jogilag egyenlőek.
- A gazdasági életben a felek:
  - Tevékenykednek, pl. kötelmeket vállalnak, vagyonukban (tulajdon) változás áll be, stb.
- Erre vonatkozó alapvető jogi szabályozás a **Polgári Törvénykönyv** (innentől Ptk.)
- **Létrejötte:**
  - Már a reformkorban megalakult a szándék
    - A személyek, társaságok, szervezetek egymással való ügyeinek intézésére
  - 1848 után AGBG szabályozta jogilag ezt a területet
  - 1867-től tervezetek, 1928. Magánjogi törvénykönyv egy közismert javaslatát használták, bár törvényként nem került elfogadásra.
  - 1954. évi IV. törvénykönyv – újfajta társadalmi rend a szovjet rendszerben
  - 2013. évi V. tv (hatályos 2014 márc. 15-től)
    - Egy év felkészülési időt adtak a jogalkalmazók számára
- **A polgári jog fogalma:**
  - A polgári jog törvényen keresztül garantálja az ember számára:
    - Az önrendelkezés szabadságát
    - Benne személyisége kibontakoztatását, és személyiségének védelmét
    - És ehhez tartozóan a vagyonával való szabad rendelkezést mind az élők között, mind a rendelkező személy halála esetére.
- **Polgári jogi jogviszony**
  - **A jogalkotó által szelektált, a jogi szabályozás körébe bevont, jogilag szabályozott társadalmi viszony.**
- **Polgári jogi jogviszonyok osztályozási lehetőségei:**
  - **Személyi** és **vagyoni viszonyok** megkülönböztetése a magánjogi jogviszonyok tárgya alapján (területén).
  - **Személyi jog:**
    - A személyek jogalanyiságával kapcsolatos viszonyok
    - A személyhez fűződő jogok védelmének viszonya = ún. **személyiségi jogviszonyok**.
  - **Vagyoni viszonyok**
    - Dologi viszonyok
      - Egyfajta statikus szemlélet = létező vagyoni állapot védelmények szabályozása
    - Kötelmi viszonyok
      - Dinamikus – milyen változások következhetnek be a vagyonjogban
    - Öröklési viszonyok
      - Az ember halála esetére rendelkezik a fennálló vagyon sorsáról.
- **1) A résztvevő alanyok száma szerint**

- Egyszemélyes jogi helyzetek
- Kétpólusú
- Többpólusú

○ **2) Abszolút és relatív szerkezetű jogviszonyok**

- **Abszolút szerkezetű jogviszonyok:**
  - Csak a jogosult személye ismert, meghatározott, vele szemben mindenki más, mint kívülálló kötelezetti viszonyban van.
  - *Pl. dalszerző jogai, mit tehet a dalával – mindenki másnak tartózkodnia kell – nem másolhatják, árulhatják az engedélye nélkül*
- **Relatív szerkezetű jogviszonyok:**
  - minden alany név szerint meghatározott, akik csak egymással szemben (kölcsönösen) jogosultak és kötelezettek.
  - Szerződéses jogviszony A és B fél meg van nevezve és fel vannak sorolva a jogaik és a kötelezettségeik.

○ **3) Polgári jogviszony elemei**

- **Alanya** – Azok a személyek, akik között a polgári jogi jogviszony létrejön, kifejlődik, majd megoldódik.
  - Kötnek egy szerződést, teljesítik azt, esetlegesen reklamáció merül fel, megoldják azt, megszűnik a szerződés és a jogviszony.
- **Tárgya**
  - **Közvetlen:** az az emberi magatartás, amit a jogviszony alanyainak egymás felé tanúsítania kell.
    - Szerződéses jogviszony esetén az eladónak árut, szolgáltatást kell szolgáltatnia, míg a vevő jogosult erre, és köteles az ellenszolgáltatást (díjat) megfizetni.
  - **Közvetett tárgy:** az a dolog, amire ez a magatartás irányul (nem csak tárgy lehet)
    - A tevékenységjog, kötelezettség is pl. franchise-jog, váltókötelezettség esetében jól látszik, hogy nem csak egy tárgyi jellegű dolog lehet.
- **Tartalma**
  - A jogviszony alanyait megillető **jogosultságok**, illetve az őket terhelő **kötelezettségek**.

● **Polgári jogi alapelvek**

- A Ptk. Bevezető része + a jogirodalom szerint:
  - **Együttműködés elve**
    - Együttműködünk pl. egy beszélgetés során – egyik fél hallgat, másik beszél
    - Jóhiszeműség és a tisztelesség követelményeinek megfelelően kölcsönösen együttműködve kell a felek között eljárni a jogalanyoknak.
  - **Értelmezési alapelv**
    - Cselekményeknek, illetve jogszabályoknak Mo. alkotmányos rendjével, az Alaptörvényvel összhangban kell lenni.
  - **Elvárható magatartás elve**
    - Úgy kell eljárni, ahogy az adott helyzetben elvárható.
    - Pl. gondossággal
  - **Joggal való visszaélés tilalma**

- Valakinek az alanyi jogának a gyakorlását akadályozzuk a jog alapján.
- *Valaki kihasználja a jogot, hogy a jogalkotó által kívánt céllal ellentétes hatást érhessen el.*
- Pl. Munkáltató nyilatkozatot tesz a jogviszony megszűnésével a munkavállaló tevékenységének minőségéről és ő ezt megtagadja.
- **Ésszerűség alapelve**
  - A polgári jog a jogviszonyok ésszerű rendezésére törekszik, a jogviták ésszerűségét szem előtt tartó megoldásokat kell elérni
- **Jogbiztonság elve**
  - A jogi környezetnek megfelelőnek kell lennie, lehetőleg kerüljük el a túlszabályozást, és ha jogvitára kerülne sor, akkor az ítélezési gyakorlat legyen egységes.
- **Polgári jogi szabályok élén a Ptk.** (általános jogszabály = lex generalis)
- De: Ptk. Lehet szubszidiárius joganyag is
  - Lex specialis derogat legi generalis – a speciális törvény és jog letöri az általános jogot.
  - A Ptk. nagyléptékű, de nem tudja az életünk minden területét szabályozni (pl. szerzői jogot nem – külön törvény a szerző szem. jogairól) – amiről a szerzői jogi törvény nem rendelkezik, arról, mint mögöttes joganyag (szubszidiárius), rendelkezik a Ptk.
- **A PTK felépítése**
  - **Első könyv:** bevezető rendelkezések
  - **Második könyv:** az ember mint jogalany
  - **Harmadik könyv:** jogi személyek
  - **Negyedik könyv:** családjog
  - **Ötödik könyv:** dologi jog
  - **Hatodik könyv:** kötelmi jog
  - **Hetedik könyv:** öröklési jog
  - **Nyolcadik könyv:** záró rendelkezések

Személyek

- Személyeknek nevezük azokat az entitásokat, amelyek polgári jogviszonyok alanyai lehetnek.
  - **Természetes személyek:**
    - Az ember elsődlegesen
  - **Jogi személyek:**
    - Későbbiekbен...
    - GT
- **A természetes személyek:**
  - A személy fogalma:
    - Azt fejezi ki, hogy az adott társadalomban kik lehetnek a polgári jogi jogviszonyokban az alanyai
      - Természetes személy
      - Jogi személy
      - Jogi személyiséggel nélküli szervezetek
      - Állam, mint a jogviszonyok résztvevője. (szuverén hatalom)
        - Amennyiben az állam polgári jogviszonyba lép
        - pl. kiír egy versenytárgyalást egy infrastrukturális beruházásra, a nyertessel szerződést köt

- **Az ember**
  - Három alapvető jellemző
    - Jogképesség
    - Cselekvőképesség
    - Személyiségi jogok
- **Jogképesség**
  - Valaki jogviszony alanya lehet, tehát jogai és kötelezettségei lehetnek.
  - A jogképesség:
    - **Általános**
      - Pl. a rabszolgáknak nem voltak jogai, tehát nem volt általános
    - **Egyenlő**
      - A jogképességek között nincs különbség.
      - Senkit nem illet meg több jog a másiknál.
    - **Feltétlen**
      - **Semmiilyen feltételhez nem lehet kötni, az embert helyből megilleti.**
      - **Bármilyen jogképességet korlátozó jognyilatkozat semmis.**
  - **A jogképesség kezdete:**
    - Élke született ember születés pillanatától illeti meg.
    - A méhmagzat jogképessége: vélelem
      - Valamelyen valószínűsíthető tényt valódinak fogad el a jog.
      - A születés idejétől visszaszámított 300. napot kell tekinteni a magzat fogantatásának idejének. Ellenkező esetben bizonyítani kell. (**megdönthető vélelem**)
    - **Feltételes jogképessége van:**
      - Be kell következni egy feltételnek ahoz, hogy a méhmagzat jogképessége adott legyen – **élve születés feltétele**.
    - **A méhmagzat ún. dologi várománnyal rendelkezik**
      - Adott számára a jogszerezés reménye
    - **Magzat életjogai (viták)**
  - **A jogképesség megszűnése:**
    - **Halál** (halotti anyakönyvi kivonat szolgál bizonyítékul)
      - Öröklési jog szempontjából fontos
    - **Holtnak nyilvánítás:** a bíróság valakit holtnak nyilvánít
      - Ennek több feltétele is van:
        - **Ne legyen olyan adat, ami az illető halálának tényét bizonyítja.**
        - **(ha van akkor halál megállapítása, nem holtnak nyilvánítás)**
        - Ha valaki több, mint 5 éve tünt el.
          - Ha kiderül hogy mégsem hunyt el:
            - A holtnak nyilvánítás egy megdönthető vélelem, a bírósági hatálytalanná válik, abban az esetben, hogyha nem volt más eljárás.
      - **PÉLDA:**
        - Ha valaki eltűnik – természeti katasztrófa, háborús helyzet – hátramaradt utána egy cég ahol ő volt a tulajdonos, a cég lebénül
        - Özvegyült házastárs újraházasodna
    - **Cselekvőképesség**

- Az ember saját akarat-elhatározásából saját nevében **jogokat szerezhet, kötelezettséget vállalhat.**
- **Szükség van egyfajta aktív cselekvésre**
  - Pl. szerződést köthet, jognyilatkozatot tehet, ha rendelkezik az ügyei viteléhez szükséges belátási képességgel.
- **Jogképesség nem korlátozott, cselekvőképesség igen**
  - Cselekvőképesség fajtái:
    - **Cselekvőképes**
    - **Korlátozott cselekvőképesség**
    - **Cselekvőképtelenség**
  - **Mitől függ a cselekvőképesség?**
    - 1) Életkor
    - 2) Szellemi fogyatkozás
  - **Életkor függvényében:**
    - **Cselekvőképtelen kiskorú**
      - 14. életévét nem betöltött személy; jognyilatkozata semmis; a nevében **törvényes képviselője** jár el.
      - **KIVÉTEL: bagatell ügyletek**
        - A kiskorú személy köt, illetve teljesít olyan csekély jelentőségű szerződést, amelynek a megkötése a minden nap életben tömegesen fordul elő, különösebb megfontolást nem igényel.
          - Pl. vehet egy üveg kólát
          - Ezekben tehet jognyilatkozatot.
    - **Korlátozottan cselekvőképes kiskorú**
      - 18. életévét nem betöltött (kivétel: házas)
        - Cselekvőképes lesz abban az esetben, ha házas
        - 16. életévét követően van rá lehetőség
        - Vele egykorú személlyel akar házasságot kötni
        - Ha bejelentik házasságkötési szándékukat úgy, hogy képviselőjük jóváhagyásával rendelkeznek, már nem lesznek korlátozottan cselekvőképesek.
        - **Ha elválnak is maradnak cselekvőképesek.**
      - **FŐSZABÁLY:** jognyilatkozatának érvényességéhez törvényes képviselőjének hozzájárulása szükséges.
      - **Mit tehet a törvényes képviselője közreműködése nélkül?**
        - Olyan személyes jellegű jognyilatkozatot, amelyre a jogszabály feljogosítja (pl. végrendelet)
        - Munkával szerzett jövedelmével rendelkezhet, annak terhén kötelezettséget vállalhat.
        - Köthet olyan szerződéseket, amelyekkel kizárálag előnyt szerez
        - Ajándékozhat a szokásos mértékben.
          - Bírósági gyakorlat dönt a szokásos mértékről.
    - **Szellemi fogyatkozás függvényében**

- Az a nagykorú személy lehet, aki **cselekvőképességében részlegesen korlátozott**, vagy **cselekvőképtelen**, **akit a bíróság ilyen hatállyal gondnokság alá helyezett.**
- **Cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá** azt a nagykorút helyezi, akinek ügyei viteléhez szükséges belátási képessége – mentális zavara következtében – tartósan vagy időszakonként visszatérően nagymértékben csökkent, és emiatt – egyéni körülményeire, ill. családi és társadalmi kapcsolataira tekintettel – meghatározott ügycsoportban gondnokság alá helyezése indokolt.
- **Cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alá** azt a nagykorút helyezi, akinek ügyei viteléhez szükséges belátási képessége – mentális zavara következtében – tartósan és teljeskörűen hiányzik, és emiatt – egyéni körülményeire, valamint családi és társadalmi kapcsolataira tekintettel – gondnokság alá helyezése indokolt.
- **A kiskorú cselekvőképességének korlátozása gondnokság alá helyezéssel, ha a szellemi állapota szükségessé teszi:**
  - Ha nem baleset bekövetkeztével, hanem irányadó jelek alapján történik
  - **17. életévének betöltése után** a nagykorúakra irányadó szabályok szerint helyezheti:
    - Részlegesen vagy teljesen korlátozó gondnokság alá
  - Akkor áll be a gondnokság hatálya, amikor a kiskorú a 18. életévét betölti.
- **GONDNOK**
  - **Gondnok**
    - minden cselekvőképes nagykorú személy lehet, aki a gondnoki tisztséget vállalja
      - Nem lehet az, aki gondnoksága ellen a gondnokolt személy tiltakozik
      - Nem lehet az, akinek érdekelhetetére áll fent a gondnokolttal
        - Pl. örökség miatt pereskednek, egyikük balesetet szenved minek következtében szellemi képességei fogyatkoznak
    - **Két fő feladata:**
      - Vagyonának kezelése
      - Törvényes képviselője
    - A gondnoki tevékenységet a gyámhatóság felügyeli.
      - Évente be kell számolni (vagy felszólítás esetén) a működéséről, illetve a gondnokolt állapotáról.
      - Vagyonkezelés célja a gondnokolt érdekeit kell, hogy szolgálja.
        - Amint lehetőség nyílik arra, a gondnokolt kívánságait teljesíteni kell.

- **Nem gondozást jelent, hanem a gondnokolt vagyonának kezelése és törvényes képviseletének ellátása.**
- **Helyettes gondnok**
  - Már van kirendelt gondnok, aki akadályoztatva van (lebetegszik, elutazik) → helyette jár el a gondnokoltat érintő, azonnali intézkedést igénylő ügyekben.
- **Ideiglenes gondnok**
  - Ha azonnali intézkedésre van szükség és még nincs gondnok kirendelve, a gyámhatóság ideiglenes gondnokot jelöl ki.
- **A gondnokság alá helyezést a bíróságtól kérheti:**
  - Nagykorú együtt élő házastársa, élettársa, egyenesági rokona
  - Kiskorú törvényes képviselője
  - Gyámhatóság
  - Ügyész

Személyiségi jogok

- **Személyhez kapcsolódó jogokat hívjuk személyiségi jogoknak.**
- **Általános védelmet élveznek:**
  - 1. mindenki köteles tiszteletben tartani az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat.
  - 2. mindenkinél joga van ahhoz, hogy a törvény és mások jogainak korlátai között személyiséget szabadon érvényesíthesse, és hogy abban őt senki ne gátolja.
    - Az Alaptörvény is biztosítja
- **Külön nevesített személyiségi jogok:**
  - Élet, a testi épség és az egészség
    - Természetes személynél
  - Személyes szabadság, a magánélet, a magánlakás sérthetetlensége
  - A személy hátrányos megkülönböztetése tilos
  - A magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez való jog megsértése (levéltitok, hivatali titok) tilos
    - Jogi személyek
  - Névviseléshez való jog
  - Képmáshoz és a hangfelvételhez való jog megsértése
  - Becsület és a jóhírnév megsértése
    - **Becsületsértés:** más személy **társadalmi megítélésének** hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménnyelvánítás.
      - **CSAK TERMÉSZETES SZEMÉLY**
    - **Jóhírnév megsértése:** valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel.
      - Jogi személyeknél is
- **Személyhez fűződő jogok megsértésének szankciói**
  - **Polgári jogi:**
    - A jogsértett fél bírósághoz fordul, megkéri a bíróságot, hogy állapítsa meg a jogsértés tényét, - tiltsa el, ha folyamatos jogsértésről van szó – a

- további jogszertés folytatását, követelhet elégtétel-adást, az előző állapot helyreállítását vagy kártérítést.
- Akit személyiségi jogában megsértenek, **sérelemdíjat** követelhet a őt ért nem vagyoni sérelemért.
  - Pl. művészknél, ha nem tudják hivatásukat megfelelően végezni a sérelmek miatt
  - **Büntetőjogi:**
    - Pl. becsületsértés

Tulajdonszerzési módok

- A tulajdonszerzés a tulajdonszerző személy szempontjából mindig új jogviszony keletkezését jelenti.
  - Az adott dolgon előzőleg fennállott-e már tulajdonjog vagy sem?
    - Nem: **eredeti tulajdonszerzési mód**
      - Gazdátlan javak elsajátítása (senkinek nem állt fenn tulajdon, birtoklásáról lemondott a tulajdonos – ingatlannal nem)
    - Igen: **származékos tulajdonszerzési mód**
      - Ha a dolgon előzőleg fennállott tulajdonjog és az új tulajdonos joga abból származik.
      - Pl. élők közötti átruházás, öröklés
  - Tulajdonszerzési jogcímek (jogcím = akarat jogi kifejeződése)
    - Szerződés vagy jogalkotói szándék megalapozhatja tulajdonszerzés létrejöttét.
    - A jogcím bármilyen hibája, fogyatékossága a tulajdonszerzés, vagy annak álcázását meghiúsíthatja.
    - A szerzésmód és a jogcím egyaránt szükséges a tulajdoni jogviszony keletkezéséhez → **ÜGYLETEGYSÉG ELVE**
    - Nemo plus juris elve
      - Senki sem ruházhatalmú által több jogot valakire, mint amennyivel ő maga rendelkezik
      - Származékos tulajdonszerzési mód esetén nem keletkezhet több jogosultsággal álló helyzet, mint ami eredetileg fennállt.
      - Nem keletkezik tulajdonjog, amennyiben nem tulajdonostól szerünk valamit.
  - Tulajdonszerzési tényállások
    - Átruházás
      - Egyik legismertebb származékos tulajdonszerzési mód
      - A dolog tulajdonosától lehet a tulajdonjogot megszerzeni
      - Bizonyos esetben a nem tulajdonostól való tulajdonszerzés is el van ismerve
      - Ingó dolgok esetében szoros kapcsolatban áll a birtokátruházással
        - Átruházásra szóló szerződés a dolog átadásának pillanatában jön létre
      - Ingatlan tulajdonjogának megszerzése esetében
        - Átruházásra irányuló szerződés mellett szükséges a tulajdonjog átruházásának ingatlannyilvántartásába való bejegyzése – akkor is átszáll a tulajdonjog, ha a tulajdonos nem vette birtokba a dolgot, hanem az átruházás tényét ún. **konstitutív (jogot keletkeztető)** bejegyzés hozza létre
        - Telekkönyvön kívüli tulajdonszerzés

- Öröklés
  - Beházasodás
  - Elvárás a bejegyeztetés itt is.
- Kereskedelmi forgalomban való vétel
  - Megszerzi az ingó tárgy tulajdonjogát a vevő, akkor is, ha a kereskedő nem rendelkezett tulajdonjoggal
  - **Kivétel a származékos tulajdonszerzési mód alól**
  - **Adásvételi szerződést jogosről folytatott, üzletszerű gazdasági tevékenységek körében és saját nevében köti.**
  - **Igazolni kell a kínált dolognak az eredetét**
  -
- Öröklés
  - Nem a dologi jogi rész foglalkozik az örökléssel, a Ptk. VII. könyve részletesen.
  - DE! Az ember halálával hagyatéka, mint egész száll az örököstre → tulajdonszerzési mód
  - **Végintézkedésen alapuló**
    - Végrendelet, vagy halál esetére szóló szerződés
    - **Öröklés rendjét határozza meg**
  - **Ha nincs, vagy nem teljes körűen szabályozza az öröklés rendjét, akkor a törvényes öröklés rendjét kell alkalmazni:**
    - Leszármazók öröklése a főszabály
    - **Örökhangó házastársnak is engedi az öröklést leszármazók mellett (gyermekrész örököl)**
    - Ha nincsen leszármazó vagy szülő, akkor az örökhangó házastárs egyedül is örökölhet.
    - **Kiesési jogok**
    - **Ági öröklés (bizonyos helyzetekben)**
      - Ha az örökhangó után nem maradt leszármazó
      - A hagyatékban van olyan vagyon, amit ági vagyonnak nevezhetünk
      - Testvér, testvér leszármazójától örökölt vagy ajándékozott vagyontárgy, ha a vagyontárgyat a testvér vagy a testvér leszármazója az örökhangóval közös felmenőjétől örökölte vagy ajándékba kapta
        - Családi ékszerök több generáción át, jeggyűrű, stb.
- Hatósági határozat, árverés
  - Aki a dolgot hatósági határozat vagy hatósági árverés útján jóhiszeműen szerzi meg, tulajdonosság válik, tekintet nélkül arra, hogy korábban ki volt a tulajdonos
  - **Eredeti szerzésmódnak tekintik**
  - Csak a hatósági árverésnek tekinthető árverések tartoznak ide
  - **A dolog tulajdonának hatósági határozattal vagy hatósági árverés útján való megszerzésével megszűnnek a harmadik személynek a dolgot terhelő jogai**
    - kivéve, ha a hatósági határozattal vagy hatósági árverés útján szerző e jogok tekintetében nem volt jóhiszemű
      - Végrehajtási jogszabály kivételeket tart fennt

- A hatósági határozattal történő tulajdonszerzés sajátos esete a **kisajátítás**.
- **Feltételei:**
  - Ingatlan tulajdonjogát csak **kivételesen, közérdekű célra, azonnali, teljes és feltétlen kártalanítás ellenében szerezhető meg.**
  - **Amennyiben tulajdonelvonás történik az állam nevében, ezeknek a feltételeknek együttesen fenn kell állnia.**
- Elbirtoklás
  - **Eredeti szerzésmód**
  - Kialakulásának hátterében kettős felismerés áll:
    - Az idő műlásának jogkeletkeztető hatása lehet
    - Az elhanyagolt tulajdonjogok megszerzése jogilag is méltányolható
      - Ha valaki évekig ne foglalkozzon a tulajdonjogával, amivel kifejezné ezen jogcímét, így az elbirtoklás segítségével próbálja biztosítani a jog a dolog megszerzésének lehetőségét.
    - *Elbirtoklás útján megszerzi a tulajdonjogot az, aki ingatlan esetén 15, ingó dolog esetén 10 éven át sajátjaként szakadatlanul birtokolja azt.*
      - Az elbirtoklás fennállásának bizonyítását megkövetelő eljárás – **sajátjaként**.
      - **Szakadatlan.**
    - Az elbirtoklás egyik következménye ingó dolog esetén, megszűnnek a harmadik személynek a dolgot terhelő jogai.
      - Ez akkor történik, ha az elbirtokló jóhiszemű volt az elbirtoklás tekintetében.
      - Az elidegenítés és terhelési tilalom fennállása nem lehetetleníti el az elbirtoklással történő tulajdonszerzést, ha az elbirtoklás feltételei fennállnak.
    - Az elbirtokláson vonatkozó általános szabályok szerint birtokolható el a dolog tulajdoni hánypota is.
  - Speciális helyzet: kisegítő megoldás
    - Ha a birtokos az ingatlan birtokát a tulajdonostól megszerezte, viszont olyan írásbeli szerződéssel történt ez a szerzés, amely alapján a tulajdonjogot az ingatlannyilvántartásban nem bevezethető (formai követelmények miatt)
    - Mégis a birtokos (vevő) az ellenszolgáltatást teljesítette →**jogcímes elbirtoklás**
    - **5 év elteltével bekövetkezhet az elbirtoklás.**
    - **A feltételek fenntartását az alakszerűségi hiba, illetve a tulajdonostól való megszerzés tényét, valamint az ellenérték megfizetését bizonyítani kell.**
  - **Szakadatlan birtoklás:**
    - A törvény lehetővé az elbirtoklásban történő jogutódlást
    - A jelenlegi birtokos hozzászámíthatja a sajátjához jogelődjé birtoklási idejét.

- Ha bűncselekménnyel, vagy erőszakos, alattomos úton, jutott a dolog birtokához, az ilyen időszak nem minősülhet elbirtoklásnak és ki is zárja az elbirtoklás lehetőségét.
  - Az elbirtoklás szabályai az eredeti tulajdonos jogilag méltányolható körülményeire is figyelemmel van, ezért:
    - A tulajdonos menthető okból nincs abban a helyzetben, hogy tulajdonosi jogait gyakorolhassa, akkor az akadály megszűnésétől számított egy évig az elbirtoklás akkor sem következik be, ha az elbirtoklasi idő már eltelt, vagy abból egy évnél kevesebb lett volna hátra.
    - Megszakad az elbirtoklás, ha a tulajdonos a dolog kiadása iránti követelését bírósági úton érvényesíti
    - Megszakad az elbirtoklás, ha a tulajdonos a dologgal kapcsolatban tulajdonosi jogát gyakorolja, vagy a birtokos a birtokot akaratán kívül elveszti és nem tudja azt egy éven belül visszaszerezni.
    - Nem kéri a bíróságtól egy éven belül, hogy a dolog újabb birtokosa adja azt vissza.
  - Az elbirtoklás így megszakad, az addig eltelt ideje nem vehető figyelembe és az elbirtoklás a megszakadást okozó körülmény elmúltával újból kezdődik.
- **Nem birtokolható el úgy ingatlan, hogy az elbirtoklás feltételei csak a föld egy részére vonatkozóan teljesültek.**
  - Tulajdonszerzés a növedéken, gazdátlan javakon, vadakon és halakon,
  - feldolgozás, átalakítás, hozzáépítés, az átépítés, a beépítés és a ráépítés,
    - Építményekkel kapcsolatban
  - egyesülés, vegyülés,
  - terméken, terményen és szaporulaton
  - Találás
    - Más, mint amit gondolunk róla.
    - Jogi értelemben, ha „találunk” valamit:
      - Valaki a feltehetőleg más tulajdonában álló elveszett dolgot megtalálja, azt birtokba veszi, akkor megszerezheti annak tulajdonjogát, ha erre igényt tart:
        - Tudja bizonyítani, hogy megtett minden, hogy a tulajdonos a dolgot visszakaphassa
        - A dolog tulajdonosa vagy az átvételekre jogosult más személy a találástól számított egy éven belül (élfő állat 3 hónap) a dologról nem jelentkezett
        - EGYÜTTES FELTÉTEL
        - Kötelesek vagyunk a találástól számított nyolc napon belül a dolog elvesztőjének, tulajdonosának átadni, ha ezt nem tudjuk emgállapítani, akkor a

találás helye szerint illetékes jegyzőnek kell átadni a talált dolgot.

- Találóként nyilatkoznunk kell arról, hogy igényt tartunk-e a dolog tulajdonjogára → jegyzői igazolás
- Ha a személy megállapítható a jegyző átadja, ha nem akkor a ejgyző az átadástól számított 3 hónapon át meg fogja őrizni a dolgot és ha ez idő alatt nem jelentkezik a jogosult érte, akkor a találónak ki kell adni az adott dolgot.
- → megszerzi a találó x idő elteltével

- **Közös tulajdon**

- Sajátos tulajdoni forma, amelyre tekintettel egy adott dolgon fennálló tulajdonjog meghatározott hányadok szerint több személyt illet meg.
  - Közös öröklés
  - Társasházi közös vagyon
  - Házastársi közös vagyon
    - Ha nincs vagyonoszerződés vagy közös vagyonként kezeli a házastársak vagyonát
  - Sosem a dolog van megosztva, hanem minden jog illet különféle hányadok szerint több személyt
- A közös tulajdon szabályozása három fő kérdéskör köré alapul:
  - 1. A tulajdonostársak belső viszonyai: közös tulajdon érintő döntéshozatal (a jogok gyakorlására a tulajdonostársak közösen, vagy egyenként jogosultak)
  - 2. Közös tulajdon érintő külső viszonyok szabályozása
    - Nem a társak közötti viszony, hanem a társak és külső tulajdonban nem tartozó személyek közötti viszonyrendszer
      - Elővásárlási, előbérleti, előhaszonbérleti jog
      - Ha az egyik tulajdonostárs harmadik személynak értékesíteni kívánja a tulajdoni hányadrészét, abban az esetben a többi tulajdonostársat elővásárlási jog illeti meg.
        - Értesíteni kell a tulajdonosi társakat az elővásárlási jog lehetőségéről
        - Ha elővásárlási jog kerül felkínálásra, akkor ennek az ajánlata a megváltás vagy a vétel tekintetében ugyanolyan mértékű kell, hogy legyen, mint a külső személynek tett ajánlat
          - Nem lehet, hogy többért kínálja a belső tulajdonosoknak az adott tulajdoni részt, mint a külső személynek.
          - Nem adhatja olcsóbban sem, nem is kell kötelezően felkínálni.
  - 3. A közös tulajdon megszüntetésével kapcsolatos szabályok
    - Egyhangú döntéshozatal
      - mindenki beleegyezése szükséges szavazati erősségtől függetlenül
      - Akkor szükséges, ha valamilyen intézkedés a rendes gazdálkodás körét meghaladó kiadásokhoz vezet
      - Az egész dolog feletti tulajdonjog átruházásáról szól
      - Egész dolog megterheléséhez vagy az egész dologra kiterjedő kötelezettség vállaláshoz (pl. jelzálog)

- Többségi döntéshozatal (tulajdoni hányadok szerinti szavazaterősség)
  - A rendes gazdálkodás körét meg nem haladó intézkedésről kell döntést hozni
  - Gyakori a hovatartozás vitatása
    - Ha az adott beruházás/építkezés bizonyítottan nem haladja meg a rendes gazdálkodás körét, elég a többségi döntéshozatal
  - Szavazaterősség a tulajdoni hányadok szerint
- Előzetes döntést nem igénylő kérdés (csak tájékoztatni kell a tulajdonostársakat)
  - Állagmegóvás, fenntartás körébe tartozó intézkedések
  - A közös tulajdon védelmében bármelyik tulajdonostárs önállóan is felléphet
  - A többi tulajdonos általában ezt megelőlegezi, ha viszont nem, a többi tulajdonostárssal ez megtéríthető.
- **Közös tulajdon megszüntetésének módja, sorrendje**
  - Bármelyik tulajdonostárs követelheti
  - Ilyen jellegű igényről nem lehet lemondani
  - **A bíróság nem rendelheti el a közös tulajdon megszüntetését, ha a közös tulajdon alkalmatlan időre esik**
  - **A bíróság a törvény által meghatározott sorrendben alkalmazhatja az erre vonatkozó szabályokat**
  - **Nem alkalmazhat olyan rendelkezést, amely ellen valamennyi tulajdonostárs tiltakozik**
  - **1. Természetbeni megosztás**
    - Megfelelő ellenérték fejében egyik vagy több tulajdonostárs tulajdonába adható
  - **2. Megváltás**
    - Ha más módon nem szüntethető meg, vagy a természetbeni megosztás jelentős értékcsökkenéssel járna,, vagy esetleg gátolná a rendeltetésszerű használatot.
    - Ilyenkor is megilleti a tulajdonostársakat az elővásárlási jog
  - Sajátos megszüntetés: társasházzá alakítás
    - Ha a társasház létrehozásának feltételei teljesülnek
    - A társasház alapító okiratát a bíróság ítélete pótolja

Korlátolt dologi jogok

- **Ezekben a jogokban az a közös, hogy a legtöbb esetben idegen dolgon állnak fenn, a tulajdonjog valamely önállósult részjogosítványait jelenítik meg, valamint időben behatárolt jogok.**
- **Szemben a tulajdonjoggal, amely teljes hatalmat biztosít a dolog felett, a korlátolt dologi jog csak bizonyos vonatkozásban ad a jogosultnak másokat kizáró, abszolút hatalmat.**

- **A korlátolt dologi jogokat másként teherjogoknak is nevezik, a tulajdonra kívülről ránehezedő, az abban foglalt egyes jogosítványok gyakorlását akadályozó jogi jelleg miatt.**
- **Mik tartoznak ide?**
  - Zálogjog
  - Szolgalm
  - **Haszonélvezet**
    - Birtokolhatja, használhatja, hasznosíthatja, szedheti a hasznait, rendelkezhet vele
      - Pl. kertesház esetében lehet használni
      - Hasznosítás – vételmetnyt ültethet, eladhatja őket
      - Eladhatja az ingatlant, ha arra van szüksége
      - Rendelkezhet az ingatlanával, értékesítheti, kölcsönnel megterhelheti
    - A haszonélvezeti jog lényege:
      - Valaki a más tulajdonában lévő dolgot birtokolhatja, használhatja, hasznosíthatja, szedheti hasznait, de **nem rendelkezhet vele!**
        - A haszonélvezeti joga felett rendelkezhet csak
      - Eladhatja-e a tulajdonos úgy, hogy haszonélvezeti jog van rajta, mint teher?
        - A haszonélvezeti jog az értékesítéstől függetlenül fenn fog állni
        - A sikeres eladás miatt a haszonélvezői jog megváltható megfelelő ellenérték esetén
    - Hogyan jöhet létre?
      - Jellemzően szerződéssel jön létre – gyermekének vásárol a szülő egy ingatlant, de saját javára haszonélvezeti jogot tart fent
      - **Ahhoz, hogy érvényesen létrejöjjön a haszonélvezeti jog, be kell jegyezni az INY-be is.**
      - Ingó dolog esetében birtokátruházás szükséges (pl. indítókulcs átruházásával)
      - **Özvegyi haszonélvezeti jog – nem szerződéses forma**
        - Elhunyt házastárs tulajdonában álló vagyonon a halál pillanatában létrejön az özvegy javára haszonélvezeti jog
        - Fontos ennek is a bejegyzése, de nem kötelező
          - Ha a megvásárló nem tud róla, vele szemben nem lehet erre hivatkozni (jóhiszeműen nem tudott)
    - Ki viseli a haszonélvezet tárgyával kapcsolatos költségeket a haszonélvező, vagy a tulajdonos?
      - **Függ a költség típusától**
      - Rendes gazdálkodás (tankolás, közüzemi ktg., beázó tető)
        - Haszonélvező
      - Rendkívüli kiadás
        - (pl. egész tetőszerkezet cserlése)
        - Egyikük sem köteles erre, viszont, ha a haszonélvező mégis elvégezteti a saját költségén a munkát, akkor az ő beruházása az ingatlan értékét növeli
          - A haszonélvezeti jog megszűnésekor el kell számolnia a feleknek, az értéknövekedést meg kell téríteni.

- Mi van akkor, ha a haszonélvező lelakja az ingatlant (rontja az értékét, nem megfelelően használja, közüzemi tartozást halmoz fel)?
  - **A tulajdonost ellenőrzési jog illeti meg**
    - Jogosult az ingatlant megtekinteni, hogy abban minden rendben van-e, ellenőrizni, hogy nem végez-e a haszonélvező rendeltetésellenes használatot
    - Ha igen, akkor joga van a tulajdonosnak biztosítékot követelni, ami fedezetet nyújthat a számára, hogy későbbiekben ezeket a költségeket rendezze.
    - Ha a haszonélvező nem kooperál, akkor a bíróság a tulajdonos kérelmére a haszonélvezeti jog gyakorlását felfüggesztheti, ameddig a biztosíték kifizetése nem történik meg.
    - A felfüggesztés nem csak az egész dologra vonatkozhat
- Hogyan szűnhet meg?
  - Határozott időre szól(hat) – időtartam elteltével megszűnik
  - Megszűnést eredményez az, ha a haszonélvező elhalálozik vagy a tulajdonos és a haszonélvező személye egybeolvad – pl. özvegy megvásárolja az ingatlant
  - Ha a haszonélvező lemond a jogáról
  - A haszonélvezet tárgya elpusztul
- Közérdekű használat

Gazdasági társaságok és jogi személyek

Gazdasági társaságok szabályozása

1. Hol helyezkedik el a szabályozás rendszerében

2. Hogyan kell alkalmazni a szabályokat?

Személyek jogának rendszertana

- **Természetes személyek**
- **Jogi személyek**
  - Általános meghatározása nem létezik
  - A hazai jogi szakirodalom alapján:
    - Csak a törvény által előírt módon és formában alakítható, meghatározott gazdasági vagy társadalmi céllal jöhet létre, létrejöttéhez állami nyilvántartásba vétel szükséges
    - Saját névvel és székhellyel kell, hogy rendelkezzen
    - Az alapítók, a tagok vagyonától független vagyonnal rendelkezik, ami miatt önnálló vagyoni felelőséggel bír
    - A cél megvalósításához alkamas állandó szervezettel, illetve harmadik személlyel szemben képviselő útján zár el
    - **Jogképes.**
      - **Abszolút jogképesség:** kiterjed minden olyan jogra és kötelezettségre, amely jellegénél fogva nem csupán az emberhez fűződhet
        - Nem minden személyiségi vagy vagyoni jog illeti meg a jogi személyt
          - Nem örökölhet

- Becsületsértést nem lehet elkövetni vele szemben
  - Házasságot sem köthet
- Nem minden jogi személy rendelkezik abszolút jogképességgel, mivel a törvény a jogi személyek jogképességét a jogi személyek típusától és céljától függően korlátozhatja = **relatív jogképesség**
- **Jogi személy csak törvényben meghatározott típusban alapítható.**
  - 5 jogi személy típus
  - **Egyesület**
  - **Gazdasági társaság**
  - **Szövetkezet**
    - Gazdasági és egyben társasági szükségletek kielégítésére irányuló tevékenységet végző szervezet
    - Jogi személyiséggel rendelkezik
  - **Egyesülés**
    - Társaság szerverzeti formáját tekintve, de nem gazdasági társaság
    - A tagok által gázdálkodásuk eredményes előremozdítására és gazdasági tevékenységük összehangolására, valamint szakmai érdekeik képviseletére alakított jogi személyiséggel rendelkező kooperációs társaság.
  - **Alapítvány**
  - Ezen kívül a Ptk. Külön tér ki az állam jogalanyiságára
    - Az állam a polgári jogi jogviszonyokban jogi személyként vesz részt, ilyenkor a felelős miniszter képviseli az államot.
    - Az állam polgári jogi jogalanyként is bír (**kettős jogalanyiság**)
      - Lehet tulajdonos, gázdálkodhat a vagyonával
      - Az ilyen tevékenységek keretében hasonlóan egy magánszereplőhöz, szerződésekkel köt, polgári jogi jogviszonyok alanya lehet
      - Amikor így cselekszik, akkor nem a közhatalmi funkciójában jár el, hanem mellérendelt jogviszonyban van a többi jogalannal (bérbevesz, teljesíti a szerződést)
      - A polgári jogi jogviszonyban az államot ugyanolyan jogok és kötelezettségek illetik meg, illetve terhelik, mint a vele egyenrangú magánjogi jogalanyokat.
        - Helytállási kötelezettség, kárterítési köt.
  - Költségvetési szerv
  - Tőzsde
  - Befektetésvédelmi alap
  - Felsőoktatási intézmény
  - Egyházak
  - MTA
  - **Európai Társasági formák**
    - Európai Rt.
    - Európai Gazdasági Egyesület
    - Európai Szövetkezet
  - **Nem jogi személy szervezetek, viszont a polgári jogi szabályozás jogalanyisággal ruházza fel azokat:**
    - Polgári jogi társaság
    - Társasház

- Nem csak a természetes és jogi személyek felosztását lehet használni, hanem ez tovább árnyalható olyan kritériumokkal:
  - Közjogi, magánjogi jogalanyok, személyegyesítő társaságok, illetve vagyonegYESÍTŐ társaságok között, illetve személyek is megközelíthetők profitorientált és nonprofit módon való működés szempontjából
- **Gazdálkodó szervezetek**
  - Azok a formációk tartoznak (függetlenül hogy jogi-vagy nem jogi személy), amelyek **nem non-profit alapon működnek**.
    - Tágabb kört ölelnek fel, mint a GT-k
    - **(vállalkozás)**
      - Szakmája, önálló foglalkozása, vagy üzleti tevékenysége körében eljáró személy, vállalkozás vagy vállalkozó
    - **Gazdasági társaságok**
    - **Egyéni vállalkozás / vállalkozó**
      - Természetes személy üzleti, gazdasági tevékenységét fejezi ki
      - *Természetes személy, a szolgáltatási tevékenységek megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti letelepedés keretében üzlletszerű, rendszeresen nyereséges, saját vagyonszerzés céljából saját gazdasági kockázatvállalás mellett folytatott gazdasági tevékenységet egyéni vállalkozóként végezhet.*
  - Gazdálkodó szervezetnek tekinthető a gazdasági társaság, európai részvénytársaság, egyesület (eu-s is), társulások, szövetkezetek, társasházak,
  - Jogi személyek vállalata, közös vállalat, végrehajtó, közjegyzői, ügvédi, szabadalmi-ügyvédi irodát, önkéntes kölcsönbiztosító pénztár, egyéni cég, egyéni vállalkozó, költségvetési szerv, helyi önk., köztestület, alapítvány
    - Az egyéni cég pl. jogi személyisége nélkül
  - **Cég:**
    - Cégtörvény szabályozza:
    - A cég az a jogalany, amely a cégnyilvántartásba történő bejegyzéssel üzlletszerű gazdasági tevékenység folytatása céljából jön létre
    - Azok a jogalanyok nevezhetők cégnak, amelynek cégnyilvántartásban való bejegyzését jogszabály kötelezővé, vagy lehetővé teszi
    - Az egyéni vállalkozóra ez nem igaz, tehát ő nem minősül cégnak.
    - Az összes GT-nek fogalmi kritériuma, hogy CB-n be legyenek jegyezve.
      - Az összes GT cég.
    - A szövetkezet és az egyesület is cégnak tekinthető, mivel cégbírósági nyilvántartásba vétellel jön létre
    - Közös vállalat:
      - Nem lehet alapítani, de csatlakozhat még hozzá új tag ma.
      - Szintén cégbírósággal jön létre.
    - Vállalatcsoport:
      - Jogi személyek között létezik ez a fogalom.
    - Konszern
    - Holding
- Ptk. Harmadik Könyv: Személyek jogai
  - Jogi személyek általános szabályai
    - A jogalanyok három csoportjára kell alkalmazni
    - Ptk.-ban nevesített szervek
      - **Egyesület**

- **Gazdasági társaság**
- **Szövetkezet**
- **Egyesülés**
- **Alapítvány**
  - Más törvényben nevesített szervek
  - Nem jogi személyi szervezetek, de jogalanyisággal rendelkeznek
- Gazdasági társaságokra vonatkozó közös szabályok
- Egyes gazdasági társaságokra vonatkozó külön szabályok
  - Kft. Kkt. Bt.
  - Kiegészítik, vagy lerontják
- Létesítő okirat
  - Itt el lehet térti az általános szabályai
- Jogi személyekre vonatkozó külön szabályok

Jogi személyekre vonatkozó általános szabályok

- **Általános rendelkezések**
  - A jogi személy jogképessége
  - Helytállás a jogi személy tartozásaiért
  - A jogi személyek általános szabályainak alkalmazása
- **Létesítés**
  - Létesítés szabadságának alapelve
    - Mindenkinek joga van szervezeteket alapítani, vállalkozást létrehozni
    - Az alapítók rendelkezhetnek az alapító okiratban a szervezetről, vállalkozásról
    - Az alapítók jogosultak a jogi személy szervezetét és működési szabályait megállapítani
    - A törvény eltérést enged meg a jogi személy létrehozásánál, de csak a törvény keretei között érvényesülhet:
      - A személyek szabadon rendelkezhetnek a létesítendő jogi személy szervezetről, működési szabályairól,
        - A tagok az egymás közötti, a jogi személyhez fűződő viszonyuk, a jogi személy szervezetének és működésének szabályozása során eltérhetnek a létesítő okiratban a Ptk. Jogi személyekre vonatkozó szabályaitól.
      - Korlátok, a létesítő okirattól való eltérésnél
        - Jogi személy hitelezőinek, munkavállalóinak vagy a tagok kisebbségének jogait nyilvánvalónan sérti
        - Ha a jogi személyek törvényes működése feletti felügyelet érvényesítését akadályozza
  - **Felelősségátvitel**
    - A jogi személy a kötelezettségeiért saját vagyonával köteles helytállni, ezért a jogi személy tagja, ill. alapítója a jogi személy tartozásáért saját vagyonukkal nem felelnek.
    - Ha a jogi személy tagja vagy alapítója korlátolt felelősséggel visszaélt, és emiatt a jogi személy jogutód nélküli megszűnésekor kielégítetlen hitelezői követelések maradhatnak fenn, akkor az ilyen jellegű tartozásokért a tag vagy az alapító korlátlanul is köteles helytállni.
      - Az alapító visszaél

- Jogutód nélküli megszűnés (felszámolás)
  - Hitelezőknek fennmaradó követelései
- Létesítő okirat formája
- Vagyoni hozzájárulás
- Nyilvántartásba vétel
- **Működés**
  - Jogi személy szervezet hogy nézzen ki
  - Kötelező szervek, amik ellátnak bizonyos funkciókat kell, hogy legyenek
    - Döntéshozó szerv
    - Ügyvezetés, tulajdonosi ellenőrzés
    - Képviselet a külső kapcsolatokban
    - Törvényességi felügyelet
    - Könyvvizsgálat intézménye
- **Megszűnés**
  - Jogutóddal
  - Jogutód nélküli

Gazdasági társaságokra alkalmazandó általános szabályok

- **A gazdasági társaságok fogalma:**
  - Közös gazdasági tevékenység folytatására a tagok vagyoni hozzájárulásával létrehozott jogi személyiséggel rendelkező vállalkozások, amelyekben a tagok közösen részesednek és a veszteséget közösen viselik.
    - **Societas Leonina tilalma**
      - Nem lehet olyan megállapodást kötni, hogy a gazdasági társaságban egyes tagok csak a nyereségből, még mások csak a veszteségből részesednek
- Társasági formakényszer → kötelező ezekből „választani”
- Nem lehet külföldi társasági formát alapítani, csak olyat és azon a néven, ahogy azt a jogrend elismeri
  - Pl. bankot csak Rt. Formájában lehet alapítani
- **Kkt.**
  - Olyan társaság, ahol a tagok arra vállalnak kötelezettséget, hogy a társaság gazdasági tevékenységének céljára a társaság részére vagyoni hozzájárulást teljesítenek és a társaságnak a társasági vagyon által korlátozatlanul és egyetemlegesen helytállnak.
    - Létezik mögöttes felelősség – magánvagyon bevonható a rendezésbe.
    - Egyetemleges helytállás:
      - A hitelezők bármelyik taggal szemben érvényesíthetik a teljes követelést, nem csak az arányosan rá jutó követelést
      - A jogszabály ezt úgy rendezi, hogy az a tag, aki a többi helyett rendezi a kötelezettséget, az visszkereseti igénnyel léphet föl a többi taggal szemben.
    - Egyszerű társasági forma, általában az egyszerű családi vállalkozások
- **Bt.**
  - Olyan társaság, ahol a tagok arra vállalnak kötelezettséget, hogy a társaság gazdasági tevékenységének céljára a társaság részére vagyoni hozzájárulást teljesítenek, továbbá egy **tag (a beltag)** vállalja, hogy a társaságnak a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségeiért, amennyiben van, a **többi beltaggal egyetemlegesen – köteles helytállni**, míg a többi de legalább egy tag (a kültag) a

társasági kötelezettségekért – ha az új Ptk. Eltérően nem rendelkezik – nem tartozik helytállási kötelezettséggel.

- **Kft.**
  - Olyan gazdasági társság, amely előre meghatározott összegű törzsbetétekből álló törzstőkével alakul, és amelynél a tag kötelezettsége a társasággal szemben törzsbetétének szolgáltatására és a társasági szerződésben esetleg megállapított egyéb vagyoni értékű szolgáltatásra terjed ki.
  - A társasági kötelezettségeiért – ha az új Ptk. Eltérően nem rendelkezik – a tag nem köteles helytállni.
- **Rt.**
  - Olyan gazdasági társaság, amely előre meghatározott számú és névértékű részvényekből álló alaptőkével működik és a részvénies kötelezettsége a részvénnytársasággal szemben a részvén névértékének vagy kibocsátási értékének szolgáltatására terjed ki.
  - A részvénnytársaság kötelezettségeiért a részvénies – ha az új Ptk. másképp nem rendelkezik – nem köteles helytállni.
- **Gazdasági társaság alapítása**
  - Külöldi és belföldi természetes és jogi személyek is létrehozhatják.
  - minden tevékenységet folytathat, amit a jogszabály nem korlátoz, folytathat
  - Ha hatósági korlátozáshoz köti (pl. biztosítási tevékenység) a társaság e tevékenységet a véglegessé vált hatósági engedély alapján kezdheti csak meg.
  - Képesítéshez is köthet jogszabály bizonyos tevékenységeket.
    - A társaság munkavégzésére irányuló vagy polgári jogi vagy munkajogi jogviszonyban álló legalább egy személy ennek a képesítési követelménynek megfelel.
  - **Folyamata:**
    - Üzleti ötlet
      - Adminisztrációs lépések
      - **Társasági szerződés**
        - Rt: alapszabály
        - Egysz. Kft: alapítói okirat
        - Valamennyi alapító tag által aláírva, amit közjegyzői okiratba vagy ügyvédi ill. kamara jogtanácsos által jegyzett magánokiratba kell foglalni.
        - A gazdasági társaság alapítását az alapító okirat közjegyzői okiratba foglalásától számított 30. napig be kell jelentenie a bíróságnak.
        - A véglegessé vált engedélytől számított 15 napon belül kell teljesíteni
      - Kkt. Bt. Kft. Zrt. Egyéni cég esetében lehetőség van egyszerűsített eljárás keretében a miniszteri rendeletben foglalt szerződésminta alapján készült társasági szerződéssel céget alapítani
      - Közjegyzői okiratba foglalás vagy ellenjegyzés azonban ebben az esetben is kötelező
      - Egyszerűsített eljárás esetén a társaság bejegyzéséről az adószámról történt adóhatósági értesítéstől számított belül 1 munkanapon belül határoz a CB.
      - Az állami adóhatóság az adószámot az adóregisztrációs eljárásban 1 munkanapon bleül állapítja meg.

- Ha a CB által közölt adóazonosító számok alapján lefolytatott vizsgálat eredményeképpen az valósánysíthatő, hogy az adószám megállapításának törvényben meghatározott akadálya van
    - Vezető tisztségviselőnél többségi szavazattal rendelkező tag el van tiltva a vezető tisztségviselői pozíciótól vagy jelentős adótartozással rendelkezik, vagy olyan adózónán volt tagja, aki jelentős adótartozással rendelkezett, vagy azzal szűnt meg.
    - Akinek az adószámát törvényben meghatározott okból törölték.
  - Ezek az események hátráltathatják az eljárást.
  - Ilyen esetben az adóhatóság az adószám megállapítása vagy megtagadása tárgyában 8 munkanapon belül dönt.
  - Az adószám megállapításának jogerős megtagadása esetén a CB bejegyzési kérelmet elutasítja.
  - Kft. Egyéni cég Kkt. és Bt. bejegyzésére irányuló eljárás sajátos eljárás:
    - Illetékmentes
  - **Egyszerűsített eljárással történő bejegyzési kérelem Zrt.**
Esetén, illetve külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepénél, illetve külföldi vállalkozás közvetlen kereskedelmi képviselete esetén 50000 Ft.
  - Egyéb esetekben pedig főszabálykén 100 EFt.
  - **Kft. és egyéni cég esetében a cég bejegyzésének közzétételle ingyenes, más esetekben 5000 Ft.**
- **A társasági szerződés minimális tartalma:**
  - Kifejezte a jogi személy létesítésére irányuló akaratot
  - Gazdasági társaság neve, székhelye
  - A társaság fő tevékenysége
  - A gazdasági társaságot létesítő személy, vagy személyek neve, valamint azok lakóhelye vagy székhelye
  - A gazdasági társaság részére teljesítendő vagyon hozzájárulások, azok értéke, továbbá a vagyon rendelkezésre bocsátásának módja és ideje
  - A gazdasági társaság első vezető tisztségviselője
- Állhat a vagyoni hozzájárulás pénzbeni és nem pénzbeni hozzájárulásból (apport)
  - Tulajdonjogot vagy vagyoni értékű jogot ruházhatnak át a GT-re
  - Követelés is szolgáltatható
- A cégtörvény előírása szerint kézbesítési megbízott kijelölésére köteles a céggeljegyzékben jellemzően tulajdonosként szereplő tisztségviselőként feltüntetett külföldi jogi személy vagy jogi személyiséggű szervezet, illetve az a külföldi természletes személy, aki belföldi lakóhellyel nem rendelkezik
  - Bármely magyar lakóhellyel / székhellyel rendelkező szervezet ill. természletes személy lehet
    - A társaság tagjai vezető tisztségviselői illetve felügyelő bizottsági tagjai nem tölhetik be ezt a funkciót
    - A kézbesítési megbízott feladata:
      - A bíróságok és hatóságok által a cég működésével összefüggésben a külföldi személynek kézbesítendő iratokat átadja, azokat továbbítsa.

- A kézbesítési megbízott általi átvétellel vélemezni kell, hogy az iratot a képviselt személy megkappa
- **Előtársasági időszak**
  - A GT a gazdasági szerződés ügyvédi vagy jogtanácsos jellegű bejegyzésétől a létrehozni kívánt társaság előtársaságként működhet.
  - Jogokat és kötelezettségeket szerezhet, de üzletszerű gazdasági tevékenységet csak cégbejegyzési kérelem benyújtása után folytathat
    - Nem változhat a tagok személye, a létesítő okirat nem módosítható
    - Az előtársaság nem vehet részt más GT-ben tagként
  - Az előtársasági időszak a társaság bejegyzésével ér véget és a bejegyzés után az előtársasági időszakban kötött jogügyletek a gazdasági társaság jogügyleteinek fognak minősülni.
  - Az előtársasági időszakra vonatkozóan külön beszámolót és adóbevallást kell benyújtani.
- **A gazdasági társaságok legfőbb szerve**
  - Döntéshozó szerve, legfőbb szerv legtöbb esetben a taggyűlés, amely az egyes gazdasági társasági formák esetében ettől eltérő elnevezéssel bír (tagok gyűlése, közgyűlés)
  - Egyszemélyes társaság esetén a legfőbb szerv hatáskörében az egyedüli tag jár el.
  - Legfőbb feladata a társaság alapvető üzleti és személyi kérdéseiben való döntéshozatal, a gazdasági társság legfőbb szervének hatáskörébe a következő kérdések tartoznak:
    - Számviteli törvény szerinti beszámoló jóváhagyása, nyereség felosztása
    - Taggal, vezető tisztségviselővel, felügyelet bizottsági taggal, társasági könyvizsgálóval szembeni kártérítés igényérvényesítésről való döntés
  - Kft. esetén a társaság saját tagjával, ügyvezetőjével, vagy azok közeli hozzátartozójával köthető ... jóváhagyása
  - A tagok a legtöbb esetben személyesen jelennek meg, de van lehetőség képviselő megbízására is
    - Lehet online is
    - Írásbeli határozathozatal
  - Az üléstartás nélküli határozathozatal a határozat tervezetével a tagok részére történő megküldésével tudja kezdeményezni
    - Írásbeli határozathozatal rugalmasságot biztosít a külföldi tulajdonosoknak is
    - Azzal a kitételel, hogy az okiratra külön jogszabályokban előírt alakiságok külföldi aláírása esetén megfelelően alkalmazandó
- **A gazdasági társaságok ügyvezetése**
  - **Vezető tisztségviselők**
    - A gazdasági társaság irányításával kapcsolatos olyan döntések meghozatalára, amelyek nem tartoznak a tagok hatáskörébe
    - Egy vagy több vezető tisztségviselő vagy vezetős tisztségviselőkből álló testület a jogosult
    - A Kkt. És Bt. Esetében az ügyvezetést a tagok közül kijelölt vagy megválasztott egy vagy több ügyvezető látja el
      - Bt. esetén a kültag csak a létesítő okirat rendelkezése esetén lehet vezető tisztségviselő

- Kft. Esetében ügyvezetők Rt. esetében pedig ügyvezető szerv, az Igazgatóság / Tanács kivéve, ha Zrt. ügyvezetését 1 személy a vezérigazgató látja el
- A vezető testületi formák rugalmasan alakíthatók ki
  - Kft. esetében is lehet testületi szerv kijelölése
  - A vezető tisztségviselő részére önálló vagy együttes cégjegyzési jog is biztosítható, ám ezek korlátozhatóak
    - Ez a korlátozás harmadik személyekkel szemben hatálytalan, kivéve ha a harmadik személy tudott erről a korlátozásról
- **Ki lehet tisztségviselő**
  - Az a nagykorú személy, akinek cselekvőképességét a tevékenység ellátásához szükséges körben nem korlátozták
  - Ha a vezető tisztségviselő jogi személy, akkor a jogi személy köteles kijelölni azt a termésszes személyt, aki a vezető tisztségviselő feladatait ellátja
  - A vezető tisztségviselő ügyvezetési feladatait személyesen köteles ellátni
    - Képviseletnek nincs helye
  - A társaság ügyvezetését a vezető tisztségviselő megbízási jogviszonyban vagy munkaviszonyban láthatja el
  - A vezető tisztségviselő a társaság ügyvezetését a GT működésének elsődleges érdekei alapján kell hogy ellássa, önállóan látja el
    - Jogszabályoknak, létesítő okiratnak, valamint a társaság legfőbb szerve határozatainak van alávetve
  - Egyes gazdasági társaságok kivételével a gazdasági társaság tagjai által nem utasítható.
  - A legfőbb szerv a vezető tisztségviselőséget nem vonhatja el.
  - A vezető tisztségviselők ha velük szemben kizáró ok nem áll fent határozatlan időre, időbeli korlátozás nélkül vagy határozott időre jelölhetők ki és bármikor indoklás nélkül visszahívhatók
  - A vezető tisztségviselő megbízatásáról bármikor lemondhat, azonban ha a működőképesség ezt megkívánja, a lemondás az új vezető tisztségviselő kijelölésével vagy megválasztásával ennek hiányában legkésőbb a bejeltéstől számított 60. napon válik hatályossá
- **Ki nem lehet vezető tisztségviselő?**
  - Kiskorú vagy cselekvőképtelen
  - Akit bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen szabadságvesztésre ítélik, amíg a büntetett előélethez fűződő hátrányos következmények alól nem mentesült
  - Akit e foglalkozástól jogerősen eltiltottak, az eltiltást kimondó határozatban megszabott időtartamig, vagy
  - Akit valamely foglalkozástól jogerős bírói ítéettel eltiltottak, az eltiltás hatálya alatt az ítéletben megjelölt tevékenységet folytató jogi személynél
  - Új társaság alapításakor tulajdonosváltáskor, illetve vezető tisztségviselői tisztség változásakor a vezető tisztségviselő többségi tulajdonos kapcsán lényegében kizáró okot jelent, ha

jelentős tartós adótartozása van, vagy olyan más gazdasági társaság jelenlegi vagy korábbi tisztségviselője, tagja, amely társaság jelentős tartós adótartozást halmozott fel, vagy nem egyenlítette ki

- Amely társaság adószámát törlötték
  - A cég adószámának megállapítását megtagadja,
- **Mire terjed ki a vezető tisztségviselő kötelezettsége?**
  - Az alapítás, a gazdasági társaság jogszabályban előírt adatainak bejelentése a nyilvántartó bíróságnak és az éves beszámoló benyújtása
  - A tagok részére a gazdasági társaságra vonatkozóan felvilágosítás adása, számukra a gazdasági társaságra vonatkozó iratokba és nyilvántartásokban való betekintés biztosítása
  - A legfőbb szerv összehívása a törvényben meghatározott esetekben
  - A gazdasági társaság törvényes képviselete
- **A vezető tisztségviselők felelőssége**
  - A vezető tisztségviselők az ügyvezetési tevékenységük során okozott károkért a **társaság felé** a szerződésszegéssel okozott károk szabályai szerint felelnek.
    - Abban az esetben mentesül:
      - Bizonyítja, hogy a szerződésszegés ellenőrzési körén kívül eső, a szerződéskötés időpontjában előre nem látható körülmény okozta és nem is volt elvárható, hogy a körülményt elkerülje, vagy a keletkezett kárt elhárítsa
      - A szolgáltatás tárgyában bekövetkező károkra terjed ki a felelősségük
      - Az egyéb károkat és az elmaradt hasznót csak olyan értékben kell megtéríteni, amennyiben a társaság bizonyítja, hogy a kár, mint a szerződésszegés lehetséges következménye a szerződés megkötésének időpontjában előrelátható volt.
      - A társaság legfőbb szerve a vezető tisztségviselő kérésére az éves beszámoló elfogadásával egyidejűleg az előző üzleti évben kifejtett ügyvezetési tevékenység felelősséget megállapító felmentményt adhat.
        - Ez esetben a társaság az ügyvezető ellen akkor léphet fel, az ügyvezetési kötelezettségek megszegésén alapuló kártérítési igényivel, ha a felmentmény megadásának alapjául szolgáló tények valótlanok vagy hiányosak voltak.
        - Ha a vezető tisztségviselő e jogviszonyával összefüggésben harmadik személynek okoz kárt, akkor a károsulttal szemben a társaság felel.

- Ha a kárt szándékosan okozta, úgy az ügyvezető a jogi személlyel egyetemlegesen felel.
  - Ha gazdasági társaság jogutód nélkül megszűnik akkor a hitelező kielégítetlen követelésük erejéig kárterítési igényt érvényesíthetnek a társaság vezető tisztségviselőivel szemben.
    - A szerződésen kívül okozott kárért halom felelősség szabályai szerint.
    - Ha a vezető tisztségviselő a társaság fizetésképtelenségével fenyegető helyzet beállta után a hitelezők érdekeit bizonyítottan nem vette figyelembe
      - Amennyiben a társaság végelszámolás során szűnt meg, amelynek során a hitelezők végkielégítése meghatározott rendben történik, akkor a rendelkezés nem alkalmazható.
- **Cégvezetők, képviseleti joggal rendelkező munkavállalók**
  - A legfőbb szerv a vezető tisztségviselők mellett azok munkájának segítése érdekében a társaság munkavállalói cégvezetőnek nevezhetik ki
  - Az ügyvezetés a cégvezető számára általános képviseleti jogot is biztosíthat
  - Emellett, az ügyvezetés a társaság munkavállalói írásbeli nyilatkozattal az ügyek meghatározott csoportjára nézve a társaság képviseletének jogával ruházhatja fel.
  - Főszabály szerint a képviseleti jogot a munkavállaló, az ügyvezetés írásbeli nyilatkozatában meghatározott képviseleti joggal rendelkező más személlyel együttesen gyakorolhatja. (ettől el is lehet térni)
- **A GT tulajdonosi ellenőrzése, felügyelőbizottság**
  - A tagok, illetve az alapítók a társasági szerződés keretében felügyelőbizottság létrehozását rendelhetik el, azzal a feladattal, hogy az ügyvezetést a jogi személy érdekeinek megóvása céljából ellenőrizze.
  - A felügyelőbizottság 3 tagból áll
  - Létrehozatala egyes esetekben lehetőség, más esetekben pedig kötelezettség.
  - Az első felügyeleti bizottság tagjait a társasági szerződésben kell kijelölni.
  - Ezt követően a legfőbb szerv választja a felügyelőbizottsági tagokat.
  - A felügyelőbizottsági jogviszony akkor jön létre, ha a tagok ezt a jogviszonyt elfogadták.
  - Ha a gazdasági társaságnál felügyelő bizottság működik, akkor az éves beszámolóról, az osztályelőleg fizetéséről a gazdasági társaság legfőbb szerve CSAK a felügyelőbizottság írásbeli engedélyének birtokában határozhat.
  - **Esetkörök, amikor FB létrehozata kötelező**
    - Ha a társaság teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalónak száma éves átlagban a 200 főt meghaladja és az üzemi tanács nem mondott le a felügyelőbizottságban való munkavállalói részvételről, amely esetben a felügyelőbizottság egyharmada munkavállalói küldöttekből áll (**munkavállalói részvétel**)

- Zrt. esetén, ha a szavazati jogok legalább 5 százalékával együttesen rendelkező részvényesek azt kérik
- Nyrt. Esetén akkor is, ha a részvénytársaság nem az egységes irányítási rendszerben működik

- **Könyvvizsgáló**

- A könyvvizsgáló feladata, hogy a könyvvizsgálatot szabályszerűen elvégezze, és enne alapján független könyvvizsgálói jelentésben foglaljon állást arról, hogy a gazdasági társaság beszámolója megfelel-e a jogszabályoknak és megbízható, valós képet ad-e a társaság vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről, működésének gazdasági eredményéről.
- **Kötelező-e?**
  - **Minden kettős könyvvitelt alkalmazó vállalkozás számára kötelező.**
  - Kivételek:
    - **Cég bevétele és foglalkoztatottak száma alapján**
    - **Nem alkalmazandó olyan társaságokra, amelyeknek a könyvvizsgálatát jogszabály írja elő.**
      - Pl. hitelintézetek, takarékszövetkezetek, konszolidálásba bevont váll., külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fiókteleppel
  - Amennyiben a könyvvizsgáló megválasztására jogszabályi kötelezettség nincs, a GT abban az esetben is bármikor választhat könyvvizsgálót
    - Legfeljebb öt évre lehet megválasztani
    - Ha a társaság könyvvizsgálót választ, a társaság legfőbb szervének feladata, hogy a könyvvizsgálóval szerződést kössön, illetve ennek a szerződésnek a lényeges tartalmát meghatározza.
    - Az első könyvvizsgálót az alapításkor kötelező feltüntetni a társasági szerződésben
    - A könyvvizsgáló nevét a társasági szerződésnek nem kell tartalmaznia, viszont a nyilvántartó bíróságon be kell jelenteni az ilyen fajta változást
  - A könyvvizsgáló nem alakíthat ki olyan kapcsolatot a társaság ügyvezetésével, ami a független könyvvizsgálatot, annak tárgyilagosságát veszélyeztethné.
    - GT tagja, vezető tiszt. FB tagja
    - Nem lehet könyvvizsgáló a társaság munkavállalója a munkaviszony megszűnését követő 3 évig

- **Kisebbségvédelem**

- A gazdaság azon tagja vagy tagjai, akik együttesen a szavazati jogok legalább 5 százalékával rendelkeznek, bizonyos kisebbségi jogokkal bírnak.
- Kitől-mit?
  - A kisebbségi jogok magukban foglalják, hogy ezek a tagok bármikor kérhetik az ügyvezetéstől a társaság legfőbb szervének összehívását, vagy ülés tartása nélküli döntés hozatalát, illetve a n
    - Nyilvántartó bíróságtól:
      - Rendelje el az utolsó éves beszámoló vagy
      - Az utolsó két évben az ügyvezetés tevékenységéel kapcsolatos valamely gazdasági esemény vag

kötelezettségvállalás könyvvizsgálatát (**egyedi könyvvizsgálat**), ha azt a társaság legfőbb szerve elutasította vagy a határozathozatalt mellőzte.

- Ha a GT legfőbb szerve elvetette, vagy nem bocsátotta határozatra azt az indítványt, hogy a társaság valamely vezető tisztségviselő vagy FB tag könyvvizsgáló eljárásra támasztható követelését érvényesítjék, akkor a követelést a kisebbségi jogokkal rendelkező tagok GT képviseletében a társaság javára maguk és érvényesíthessék.

- **Helytállás a jogi személy tartozásaiért**

- A jogi személy kötelezettségeiért saját vagyonával köteles helytállni → vagyis a jogi személy tagjai és alapítója a jogi személy tartozásaiért nem felelnek
- Egyes társasági típusoknál (Kkt. Tagjainál, Bt. Beltagjai esetében, egyesülés tagjainál) mögöttes, korlátlan és egyetemes tagi felelősség áll fenn.
- Meghatározott körben a Ptk. áttöri a tagok (részvényesek) korlátolt felelősséget is

- **Minősített többség, többségi befolyás**

- Ha a Kft. vagy Zrt. tagja (közvetlenül vagy közvetve) a szavazatok legalább háromnegyedével rendelkezik, ezen minősített többség megszerzésétől számított 15 napon belül köteles ezt a nyilvántartó bíróságnak bejelenteni.
- A minősített többség megszerzésének közzétételétől számított 60 napos jog vesztő határidőn belül a társaság bármely tagja (részvényese) kérheti, hogy a minősített többséggel rendelkező tag társasági részesedését **piaci értéken vegye meg**, azonban legalább a GT saját tőkéjéből a felajánlott részesedésnek jutó résznek megfelelő értéken.

- **Többségi befolyás:**

- Bizonyos esetekben a vállalkozás a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozásról szóló versenytörvény alá tartozhat
- A versenyhivatal engedélyére lehet szükség:
  - Szavazati jogok több, mint 50%-ának megszerzése történik
  - A vállalkozás vezető tisztségviselőjének kijelölésére vagy visszahívására való jog megszerzése történik
  - A másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására jogosultság keletkezik
  - Arra való tényleges képesség, hogy egyesülés vagy felvásárlás útján a közvetlen irányítás megszerzésre kerüljön

- **Saját tőke védelme**

- A saját tőke és a hitelezők védelme érdekében ha egymást követő két üzleti évben a társaság saját tőkéje nem éri el az adott társsági formára kötelezően előírt jegyzett tőkét, a tagok a második év beszámolójának elfogadásától számított 3 hónapon belül szükséges saját tőke biztosításáról nem gondoskodnak, e határidő lejártát követő 60 napon belül a GT
  - Köteles elhatározni átalakulását
  - Jogutód nélküli megszűnését
  - Más társasággal történő egyesülését

- Ha a Kft-nél a társaság saját tőkéje veszteség folytán a Jegyzett tőke felére csökken, illetve Rt.-nél a saját tőke veszteség következtében az **alaptőke** 2/3-ára csökken
  - A társaság saját tőkéje a jegyezett tőke tv-ben. meghatározott minimális összeg alá csökken
  - A társaságot fizetésképtelenség fenyegeti, vagy fizetéseit megszüntette
  - Vagyona tartozásait nem fedezi →
    - A tagoknak határoznak kell pótbefizetés előírásáról.
    - A törzstőke mértékének elérését más módon történő biztosításáról, vagy a törzstőke leszállításáról
- **A gazdasági társaságok megszűnése**
  - **A gazdasági társaságok jogutóddal és jogutód nélkül is megszűnhetnek.**
  - **Jogutód nélküli megszűnés esetei:**
    - A társaság határozott időre jött létre és a meghatározott időtartam eltelt
    - A társaság megszűnése meghatározott feltétel bekövetkezéséhez kötött és a feltétel bekövetkezett
    - A tagok vagy alapítók kimondják a társaság megszűnését
    - Az arra jogosult szerv megszünteti a társaságot
    - Feltéve mindegyik esetben, hogy a társaság vagyoni viszonyainak lezárására megfelelő lefolytatását követően a bíróság a társaságot a nyilvántartásból törli.
    - Amennyiben a társaság felszámolással szűnik meg, az eljárásra, csődeljárásra és a felszámolási eljárásról szóló törvény az irányadó
    - Cégtörvény rendelkezései
- **Gazdasági társaság átalakulása**
  - **A jogi személy más típusú jogi személyé alakul át**
    - Az átalakuló jogi személy megszűnik, jogai és kötelezettségei pedig az átalakulással keletkező jogi személyre, mint általános jogutódra szállnak át
  - **A jogi személy más jogi személyekkel összeolvadás vagy egybeolvadás útján egyesülhet.**
    - Összeolvadásnál az összeolvadó jogi személyek megszűnnék és új jogi személy jön létre általános jogutódlás mellett.
    - Beolvadásnál a beolvadó jogi személy szűnik meg, általános jogutódja az egyesülésben részt vevő másik jogi személy.
  - **A jogi személy különválás vagy kiválás útján több jogi személyé szétválhat.**
    - Különválás esetén a jogi személy megszűnik és vagyona a különválással létrejövő több jogi személyre mint jogutódokra száll át
    - Kiválás esetén a jogi személy fennmarad és vagyonának egy része a kiválással létrejövő jogi személyre, mint jogutódra száll át.
  - **Gazdasági társág más társasági formába tartozó gazdasági társasággá, egyesüléssé és szövetkezetté alakulhat át.**
    - Ptk. és a ... szóló törvény, illetve a számviteli törvény határozza meg.

- Az átalakulással létrejövő társaságnak nincs előtársasági időszaka, a jogutód gazdasági társaság a CB bejegyzés után kezdheti meg a tevékenységét, a változások átvezetéséig változatlan formában folytatja a tevékenységét.
- Az átalakulással létrejövő GT az átalakult gazdasági társaság általános jogutódja lesz.
  - Kötelezettségek és jogok átruházódnak
- Szétválás esetén az átalakuló gazdasági társaság vagyonát és annak jogait és kötelezettségeit meg kell osztani a szétválási szerződésben, de a jogutód társaságok korlátlanul és egyetemesen felelősek maradnak azokért a kötelezettségekért, amelyekről nem rendelkeztek a szétválási szerződésben.
- A szétválási szerződésben nevesített követelést elsősorban azzal a jogutóddal szemben kell érvényesíteni, amelyhez az adott kötelezettséget a szétválási szerződés, a vagyonmegosztás folytán telepítette.
- Ha a jogutód kötelezettségét a követelés esedékességet nem teljesíti akkor valamennyi jogutód felelőssége egyetemes, azzal, hogy a jogutódok egymás közti viszonyában a szétválási szerződésben meghatározott aránnyal követelhető megtérítés.
- Átalakulás esetén **vagyonmérlegtervezetet** és **vagyonleltártervezetet** kell készíteni az átalakuló és a jogutód társaság számára is
- A vagyonmérleg és vagyonleltár tervezetet a FB-al ill. független könyvvizsgálóval ellenőriztetni kell
- Ezek a szervek nem lehetnek az átalakuló GT könyvvizsgálója, vagy az előző 2 évben ott könyvvizsgálatot végző személy
- 3 éven belül a jogutódnál nem jelölhető ki ugyanaz a könyvvizsgáló könyvvizsgálattal összefüggő feladatra
- Egyesülés esetén a versenytv. rendelkezéseire is figyelemmel kell lenni.
  - Bizonyos esetekben árbevételi szintek felett kérni kell a hatáskörrel rendelkező versenhatóság illetőleg EU bizottságának engedélyét.
- Tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló egyesüléséről szóló törvény alapján a Kft.-k és a Rt.-k határozhatnak az európai unióban alapított társasággal történő határokon át nyúló egyesülésről

Egyes gazdasági társasági formákra vonatkozó speciális szabályok

- **Korlátolt felelősséggű társaság**
  - 1. Törzsbetétek és más szolgáltatások teljesítése
    - A törzsbetét a tag vagyoni hozzájárulása, míg az egyes törzsbetétek összege a törzstőke, ami nem lehet kevesebb 3 millió forintról
    - A tagok törzsbetétei különböző mértékűek lehetnek, az egyes törzsbetétek mértéke azonban nem lehet kevesebb 100 ezer forintról (noha a Ptk. diszpozitív jellege miatt a többségi bírói értelmezés szerint ettől a felek eltérhetnek).
    - Egy tagnak létesítő okirat kifejezett rendelkezése alapján akár több törzsbetéte is lehet és a tagok úgy is rendelkezhetnek, hogy egy törzsbetétnél több tulajdonosa is van, a közös tulajdon szabályai szerint.
    - A tag erre irányuló külön jogviszony hiányában (munkaserződés, megbízási szerződés) személyesen is közreműködhet a társaság működésében → **mellékszolgáltatás**
    - A tag az általa tagi minőségen a társaság javára nyújtott személyes szolgáltatásért tulajdonképpen ellenszolgáltatást is igényelhet, illetve a

társaság a személyes közreműködés elmulasztása miatt akár igényt is érvényesíthet, ha azt a társasági szerződés lehetővé teszi, illetve erről így rendelkezik.

- A társasági szerződés feljogosíthatja a taggyűlést arra hogy a veszteségek fedezésére pótbefizetési kötelezettséget írjon elő a tagok számára
  - Ilyen esetben a társasági szerződésben meg kell határozni azt a legmagasabb összeget, amelynek befizetésére a tag kötelezhető, továbbá pótbefizetés elrendelhetőségének gyakoriságát is.
  - Módja, teljesítése → taggyűlés pótbefizetési határozatban kell meghatározni
    - A tag törzsbetétjét nem növeli
    - Lekötött tartalékként kell kimutatni
  - Az apportokkal szembeni vagyoni követelményeknek megfelelő, nem pénzbeni szolgáltatás útján is teljesíthető pótbefizetés
  - A veszteség pótlásához nem szükséges pótbefizetéseket a visszafizetés időpontjában a tagjegyzékben szereplő tagok részére vissza kell fizetni.
  - Ha a társaság nyilvántartásba vételi kérelményekben benyújtásáig valamelyik tag a pénzbetétének felénél kisebb összeget köteles befizetni, vagy a társasági szerződés a nyilvántartásba vételi kérelmekben benyújtásáig be nem fizetett pénzbeni vagyon hozzájárulásnál 1 évnél hosszabb határidőt állapít meg a társasági szerződés, ezen összeg biztosítására külön rendelkezések:
    - A társaság mindenkorban nem fizethet osztaléket a tagoknak, amíg a ki nem fizetett és a tagok törzsbetétére az osztalékfizetés szabályai szerint elszámolt nyereség a tagok által teljesített pénzbeni vagyon hozzájárulással együtt el nem éri a törzstőke mértékét
    - Ha apport értéke eléri vagy meghaladja a törzstőke felét, akkor az apport a nyilvántartásba vételi kérelmekben benyújtásáig teljes egészében a társaság rendelkezésére kell, hogy álljon
      - 3 éven belül kell rendelkezésre bocsátani
- 2. Üzletrész és annak átruházása
  - A törzsbetéthez kapcsolódó tagsági jogok és kötelezettségek összessége
  - A társ. nyilvántartásba vételével keletkezik
  - Mértéke a tagok törzsbetétjéhez igazodik
  - Azonos mértékű üzletrészhez azonos tagsági jogok fűződnek, azonban a tagok rendelkezhetnek úgy is, hogy egyes üzletrészeket a többiektől eltérő tagsági jogokkal ruháznak fel
    - Elterő jogokkal felruházott üzletrészek a törzsbetét arányához képest kedvezőbb osztalékre vagy szavazati jogokra történő jogokat is biztosíthatnak
    - + ágazati törvények
- Az üzletrész átruházható, de kívülállóra történő átruházásra csak akkor van lehetőség, ha a tag a törzsbetét teljes mértékben szolgáltatta
  - Kivéve, ha azért kerül rá sor, mert a vagyon hozzájárulás illetve a pótbefizetés teljesítésének elmulasztása vagy kizárási miatt a tag tagsági **viszony megszűnik**.

- A pénzszolgáltatás ellenében átruházni kívánt üzletrész megszerzése a többi tag, a társaság, vagy a taggyűlés által kijelölt személy (a tagok üzletrészei egymáshoz viszonyított mértéke szerinti arányban) elővásárlási jogra vonatkozó rendelkezések megfelelő alkalmazásával másokat megelőzően jogosultak elővásárlásra.
    - Elterhetnek ezektől a szabályuktól.
  - Az üzletrész másokat megelőzően történő megszerzésére irányadó jognak az átruházása semmis.
  - A társasági szerződés az üzletrész kívülálló személyre történő átruházását a társaság beleegyezéséhez is kötheti, ilyenkor a beleegyezés megadásáról a taggyűlésnek kell döntenie.
  - Az üzletrész öröklés, ajándékozás útján is átszállhat, de az üzletrész pénzszolgáltatás ellenében történő átruházása sem zárható ki.
- 3. Társaság által teljesített kifizetések
    - A társaság saját tőkéjéből a tagok javára adott tagsági jogviszonyára figyelemmel kifizetést teljesít
      - Az előző üzleti évi adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalékból
      - Kivéve, ha a törzstőke leszállításra került
      - Nem kerülhet sor kifizetésre, ha a társaság saját tőkéje nem éri el a társaság tőkéjét
      - Ha a kifizetés veszélyeztetné a társaság fizetőképességét
    - Osztalék: a tag javára történő kifizetések céljából felosztható és a taggyűlés által **felosztani rendelt** saját tőkéjéből a törzsbetétek arányában
    - A létesítő okirat rendelkezhet úgy is, hogy a törzsbetéktől eltérő arányban teljesítenek osztalékfizetést
      - A taggyűlés az osztalékfizetésről a beszámoló elfogadásával egyidejűleg kell, hogy határozzon
    - Az üzleti év közben a taggyűlés osztalékelőleg-fizetéséről is határozhat megfelelő feltételek teljesítése mellett
      - Egymást követő beszámolók elfogadása közötti időszak
      - A közbenső mérleg alapján megállapítható, hogy a társaság rendelkezik osztalékfizetéshez szükséges fedezettel
      - A kifizetés nem haladja meg a közbenső mérlegben kimutatott adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék összegét
      - A társaság helyesbített saját tőkéje a kifizetés folytán nem csökken a törzstőke összege alá
    - Ha az osztalékelőleg kifizetését követően elkészülő éves beszámolóból az állapítható meg, hogy osztalék kifizetésre nincs lehetőség, akkor a megkapott osztalék előleget a tagok kötelesek visszafizetni.
  - 4. A taggyűlés hatásköre és működése
    - A Kft. legfőbb döntéshozó szerve
    - Taggyűlés hatásköre:
      - Éves beszámoló elfogadása
      - Osztalékfizetésről szóló döntés
      - Vezető tisztségviselők kijelölése, visszahívása
      - Díjazások megállapítása
      - Üzletrész felosztásának jóváhagyása

- Saját üzletrész megszerzése
- Olyan szerződések megkötésének jóváhagyása, amelyet a társaság saját tagjával, vagy a felügyelő bizottság tagjával, választott társasági könyvvizsgálóval vagy az közeli hozzátartozójával köt.
  - Összeférhetetlenség, lényegi működés kérdések
- Főszabály szerint az ügyvezető a társaság székhelyére hívja össze a taggyűlést
- A taggyűlés lefolytatásáról határozatképesség fontos
  - Ha nem volt határozatképes, akkor a megismételt taggyűlés az eredeti napirenden szereplő ügyekben a jelenlévők által képviselt szavazati jog mértékétől függetlenül is határozatképes lehet, ha azt az eredeti időpontot legalább 3 és legfeljebb 15 nappal követő időpontra hívják újból össze
- Az ügyvezető köteles a tagok által hozott határozatokat, a határozatok könyvében nyilvántartani.

Az egyszemélyes társaság

- Egy tag is alapíthat
- Létrejöhet úgy is, hogy a már működő többszemélyes társaság valamennyi üzletrészét ugyanaz a tag szerzi meg
- Egyszemélyes társaság saját üzletrészét nem szerezheti meg.
- A taggyűlés hatáskörét az alapító vagy az egyedüli tag fogja gyakorolni.
- Fontos formai szabály, hogy az egyszemélyes társaság és annak tagja közötti szerződést közokiratba vagy teljes bizonyítóerejű magánokiratba kell foglalni.
- Az egysz. Kft. felelősségré a minősített többséget biztosító befolyásra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni
- Ha egy személy alapít Kft.-t, az alapító köteles az apportot a nyilvántartásba vételi kérelem benyújtásáig teljes egészében a társaság rendelkezésére bocsátani

A részvénytársaság

- A részvénytársaság előre meghatározott számú és névértékű részvénnyből álló alaptőkével működik, és a részvényes kötelezettsége a részvénytársasággal szemben a részvény névértékének vagy kibocsátási értékének szolgáltatására terjed ki.
- A részvénytársaság kizárolag zárt körben alapítható.
- Nyilvánosan működő részvénytársaságot alapítani nem lehet, csak a zártkörűen alapított részvénytársaság válthat működési formát a részvényeinek a tőzsdére való bevezetésével.
- A részvénytársaság működésének fontos intézménye a tőkekövetelmény.
  - Az alaptőke minimuma 5 millió ft.
  - Nyrt. → 20 millió
- A pénzbeli hozzájárulás összege alapításkor nem lehet kevesebb az alaptőke **30%-ánál**
- **Mivel lehet felemelni az alaptőkét?**
  - Új részvények forgalomba hozatalával
  - Az alaptőkén felüli vagyon terhére, dolgozói részvények forgalomba hozatalával
  - Átváltoztatható kötvények részvénnyé alakításával
- A részvénytársaság az alaptőke 25 százalékát meg nem haladó mértékben megszerezheti az általa kibocsátott részvényeket.
- A részvény fogalma:

- A részvénnytársaság által kibocsátott tagsági jogokat megtestesítő, névre szóló, névértékkel rendelkező, forgalomképes értékpapír.
  - Tőkepiacról szóló törvény
- Az összes részvény névértékének összege a részvénnytársaság alaptőkéjét
- Kibocsátás:
  - Csak névre szóló részvények bocsáthatók ki **nyomdai vagy dematerializált** formában.
    - **Ezek átalakíthatóak egymássá.**
  - **Zrt. → nyomdai**
  - **Nyrt –y dematerializált**
- Dematerializált részvények esetén a részvényt jelképező adatösszességet egyy értékpapír számlán tartják nyilván
- A részvényes részvényesi jogait a részvény birtokában vagy letéti illetve tulajdonosi igazolása alapján a részvénnykönyvbe történő bejegyzést követően kezdheti el gyakorolni.
- A Rt. a részvényesekről részvénnykönyvvet vezet, amelyben nyilvántartja a részvényes adatait
- Az igazgatóság a részvénnykönyv vezetésére jogszabályban meghatározott körben megbízást is adhat.
- Ptk. által szabályozott részvényfajták:
  - Törzsrészvény
    - A törzsrészvények össznévértékének mindenkor meg kell haladnia a részvénnytársaság alaptőkéjének 50 százalékát
  - Elsőbbségi részvény
    - Ezen belül kategóriák, különböző előnyökre jogosít fel
  - Dolgozói részvény
    - Alaptőke 15%-ig lehet forgalomba hozni
  - Kamatozó részvény
    - Az alaptőke 10 százalékát meg nem haladó mértékben
  - Visszaváltható részvény
    - Legfeljebb az alaptőke 20%-át meg nem haladó mértékben
- **Elsőbbségi részvény kategóriái (részvénnyosztályok)**
  - Osztalékelsőbbségre való jog
  - Részvénnytársaság jogutód nélkül történő megszűnése esetén a felosztásra kerülő vagyonból történő részesedés elsőbbsége (likvidációs elsőbbség)
  - A szavazati joggal összefüggő elsőbbség
  - Vezető tisztségviselő vagy felügyelőbizottsági tag kijelölésére vonatkozó elsőbbség
  - Elővásárlási jog (csak Zrt. esetén)
  - Az előző pontok szerinti elsőbbségi jogosultságok közül egyidejűleg több jog.
- Más részvényfajtákat és osztályokat kibocsáthatnak.
  - Ha az alapszabályban meghatározzák a kibocsátandó részvények által megtestesített tagsági jogok tartalmát, illetve mértékét.
- A részvénnytársaság olyan névre szóló kötvényt is kibocsáthat, amelyet az alapszabályban meghatározott feltételek szerint a kötvényes kérésére részvénnyé kell átalakítani (**átváltoztatható kötvény**)
- Olyat is, amely az alaptőke új részvények forgalomba hozatalával történő felemelésekor a kötvény jogosultjának a részvények átvételére illetve jegyzésére vonatkozó valamiféle elsőbbséget biztosít. → **jegyzési jogot biztosító kötvény**
- **Részvényesek jogai**
  - A részvényes jogosult a közgyűlésen részt venni

- Felvilágosítást kérni, észrevételt és indítványt tenni
- Szavazati joggal rendelkező részvény birtokában szavazni
- A részvénysesek osztalékra és osztalékelőlegre jogosultak.
- Az osztalék kifizetésére vonatkozó korlátozások azonosak a Kft-nél említettekkel.
- **Közgyűlés**
  - A közgyűlés hatáskörébe tartozik:
    - Részvénnytársaság cégnevének, székhelyének, telephelyeinek, fióktelepeinek és a részvénnytársaság – főtevékenységnek nem minősülő – tevékenységi körének megváltoztatásáról rendelkező határozat meghozatala
    - Számviteli törvény szerinti beszámoló jóváhagyása
    - Osztalékról, osztalékelőlegről szóló döntés meghozatala
    - Vezető tisztségviselő, állandó könyvvizsgáló, cégvezető kinevezése
    - Vezető tisztségviselő ügyvezetési tevékenységének megfelelőségét megalapító felmentvény megadása
  - Zárt körűen működő részvénnytársaság esetén:
    - + Részvényes kizárasa iránti kereset megindításáról rendelkező határozat meghozatala
  - Nyilvánosan működő részvénnytársaság esetén:
    - Nyilvánosan működő részvénnytársaság által kibocsátott részvények megszerzéséhez piaci feltételek mellett, osztalékfizetésre felhasználható vagyona terhére harmadik személynek nyújtandó pénzügyi segítséghez történő hozzájárulás megadása
    - Nyilvántartásba vételétől számított 2 éven belül előzetes jóváhagyó határozat meghozatala a társaság és a részvénies közötti vagyónátruházási szerződés létrejöttéhez – feltéve, hogy a társaság által teljesítendő ellenszolgáltatás elérné az alaptőke egytizedét
    - Vezető tisztségviselők, FB tagok, valamint vezető állású munkavállalók hosszú távú díjazása és ösztönzési rendszere irányelveinek meghatározása
    - A Rt. társaságirányítási gyakorlatát bemutató, az adott tőzsde szereplői számára adott módon előírt elkészített jelentés jóváhagyása

- **Igazgatóság**
  - Feladata: ügyvezetés (testületként kell ellátni az Rt. ügyvezetését)
  - Összetétele: három természetes személy tagból áll és elnökét maga választja tagjai közül. Semmis az alapszabály azon rendelkezése, amely háromnál kevesebb tagú igazgatóság felállítását írja elő.
  - Független testület, amely ügyrendjét maga állapítja meg, határozatait legalább a jelenlévők szótöbbségével hozza.
  - **Zártkörűen működő részvénnytársaságnál** az igazgatóság jogait vezető tisztségviselőként vezérigazgató gyakorolja
  - **Nyilvánosan működő részvénnytársaságnál**, ha az alapszabály úgy rendelkezik, igazgatóság és felügyelőbizottság helyett **egységes irányítási rendszert megvalósító, legalább 5 személyből álló Igazgatótanács** működhet oly módon, hogy a tagok többségének a Ptk. szerint függetlennek kell lennie.

Egyéb gazdálkodó szervezetek

Egyéni vállalkozás

Egyéni cég

Egyszemélyes Kft.

Közös vállalat

Egyesülés

Szövetkezet

Cégeljárás

Egyéni vállalkozás

- **2009. évi CXV. Törvény. Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről**
  - Az egyéni vállalkozás nem más, mint a természetes személy, az egyéni vállalkozó által rendszeresen, nyereség és vagyonsszerzés céljából gazdasági kockázat vállalása mellett folytatott gazdasági tevékenység.
    - Nem terjed ki:
      - Közjegyzői
      - Ügyvédi
      - Önálló állatorvosi
      - Őstermelői tevékenység
      - Ezen tevékenységekre szakmaspecifikus jogszabályok kerültek megalkotásról
  - **Nem lehet egyéni vállalkozó**
    - Nem rendelkezik működési engedéllyel (ha a jogszabály előírta)
    - Kiskorú személy
    - Aki cselekvőképességet érintő gondnokság alatt áll
    - Aki egyéni cég tagja vagy GT korlátlanul felelős tagja
      - Egy vagyonnal csak egy helyen lehet helytállni (Bt. beltagja vagy Kkt. tagja)
    - Korrupciós
    - Vagyon elleni erőszakos
    - Vagyon elleni
    - Szellemi tulajdonjog elleni
    - Költségvetést károsító
    - Pénzmosás
    - Gazdálkodás rendjét sértő
    - Fogyasztók érdekeit és a gazdasági verseny tisztaságát sértő vagy tiltott adatszerzés
    - Tiltott adatszerzés
    - Információs rendszer elleni bűncselekmény miatt
    - **Jogerősen végrehajtható szabadságvesztésre ítélik és még nem mentesült a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól.**
    - **Továbbá:**
      - Akit szándékban más bűncselekmény miatt jogerősen 1 évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik, és még nem mentesült a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól
  - **Alapítása:**
    - Gazdasági társaságokhoz képest sokkal egyszerűbb
      - A jogszabály nem határozza meg az alapítói vagyon kötelező nagyságát
      - Nincs szükség létesítő okiratra

- A bejegyzéshez nyilvántartásba vételhez jogi közreműködőre sincs szükség
  - Nem kell felügyelő bizottságot létrehozni
  - Nem kell könyvvizsgálót megbízni
- Nyilvántartó szerve: a cégbíróság
- Az egyéni vállalkozói tevékenység a nyilvántartásba vétel napján kezdhető meg
- **Folytatása:**
  - **Fő tevékenységek**ként
  - **Kiegészítő tevékenység munkaviszony fenntartása mellett**
  - **Nyugdíjak**ként
  - Gazdasági tevékenysége során köteles az egyéni vállalkozó vagy (e. v.) megjelölést feltüntetni
    - Nyilvántartó száma, neve aláírása mellett
    - Szerződésén és a számláin is!
  - Székhellyel kell rendelkezni
    - Az ingatlan külső felületén, illetve a vállalkozást szolgáló egység bejáratánál cégtáblát kell elhelyezni!
  - A vállalkozó vagy személyesen közreműködik a vállalkozásban, vagy foglalkoztat alkalmazottat.
    - Ha alkalmazottat foglalkoztat: bejelentést kell tenni a NAV felé
  - A vállalkozó szerződés alapján másokkal is együttműködhet
  - Üzletében jól látható és elérhető helyen, a kereskedelmi hatóság által hitelesített, folyamatosan számozott oldalú **vásárlók könyvét** köteles elhelyezni.
    - A vásárlók bejegyezhetik az üzlet működésével, továbbá az ott folytatott kereskedelmi tevékenységgel kapcsolatos észrevételeiket.
      - Panasz, dicséret
      - A titoktartási kötelezettség miatt a vásárlók könyvéből miután megtörtént a bejegyzés, haladéktalanul el kell távolítani a javaslatot vagy panaszt tartalmazó oldalt, meg kell azt őrizni egy esetleges ellenőrzés esetére.
- **A vállalkozó felelőssége**
  - A vállalkozó tartozásaiért helytállni tartozik. Elsősorban a vállalkozás vagyonával felel.
  - Amennyiben ez nem fedzi a tartozásokat, saját és házastársé közös vagyonból ráeső része is végrehajtás alá vonható
    - Bankszámláról terhelés, ingó végrehajtás, ingatlan végrehajtás, amennyiben munkaviszony fenntartása mellett vállalkozik a személy, akkor nettó munkabére egy részéből is lehet levonást eszközölni.
- **Ellenőrzés**
  - NAV
  - Helyi adóhatóság
  - Kereskedelmi hatóság
  - Fogyasztóvédelem
  - Munkaügyi, munkavédelmi ellenőrök
- **Tevékenység megtiltása (NAV hivatalból törli)**
  - A tevékenység megkezdésének feltételei nem állnak fenn
  - Főtevékenységét vagy tevékenységi köreinek egyikét sem folytathatja jogoszerűen
  - A tevékenység folytatását kizáró ok áll fenn
    - Pl. nincs nyilvántartott székhely
  - **Ha a tevékenység gyakorlására vonatkozó jogszabályi előírásoknak működése során már nem felel meg, törlés végett haladéktalanul köteles bejelenteni**

- Egyéni vállalkozói tevékenységét szüneteltetheti
  - 1 hó – 2 év indokolási kötelezettség nélkül
- **Jogosultság megszűnése**
  - Tevékenység megszüntetése mellett dönt a vállalkozó – bejelentés napján
  - Halála napján (tovább folytatás 90 napon belül a NAV-nál bejelentés)
  - Gondnokság alá helyezés – bírósági határozat jogerőre emelkedésének napján (továbbfolytatást 30 napon belül NAV-nál bejelenteni)
  - Adószám törlés – határozat véglegessé válásának napján
  - A vállalkozó egyéni céget vagy egyszemélyes GT-t alapított

Egyéni cég

- Csak egyéni vállalkozásba bejegyzett természetes személy alapíthat egyéni céget, aki működteti és nem szünetelteti a vállalkozását.
- Az egyéni cég jogi személyisége nélküli, jogképes szervezet.
- Cégneve alatt jogokat és kötelezettségeket az egyéni cég szerezés vállal.
  - Tulajdonot szerezhet, szerződést köthet, pert indíthat, illetve perelhető.
- **Jogi személyisége nélküli gazdálkodó szervezet**
- A taguktól elkülönült önálló, saját vagyonnal rendelkező jogalany.
- Nem alapítható non-profit cékként, illetve gazdasági társaság sem alakulhat át egyéni cékként, mivel **egyéni céget csak egyéni vállalkozásba bejegyzett természetes személy alakíthat.**
- Jogszabályi háttér:
  - Ev.tv. + Ptk (jogi személyre vonatkozó általános és a gt-k közös szabályai)
  - + Ctv. (cégeljárás)
  - + Cst. (csődtörvény)
- **Létesítő okirata: alapító okirat**
  - Az alapvető cég működésének és gazdálkodásának alapokmánya
  - Kötött adattartalmú szerződésminta kitöltésével (formanyomtatvány) kitöltésével is elkészíthető.
  - Az alapítását az alapító okirat aláírásától számított legfeljebb 30 napon belül köteles a cégbíróságnak bejelenteni.
  - **Előtársaságként nem működhet!**
  - A cégnyilvántartásba való bejegyzésével a bejegyzés napján jön létre.
  - Elnevezését vagy annak ec. rövidítését az egyéni cég nevében kötelező feltüntetni
    - Számláin, szerződésein
  - **Miért előny, ha egyéni vállalkozó egyéni céget alapít?**
    - Cékként való működés:
      - Egyéni cékként cégnyilvántartás részét képező jogok tények és adatok nyilvánosak
- **Ki nem lehet tagja vagy vezető tisztségviselője?**
  - Akinek gazdasági társaság tartozásaiért való korlátlan tagi helytállási kötelezettségének nem tett eleget
  - Akinek felelősségeit a felszámolási vagy kényszertörlési eljárás során ki nem elégített hitelezői követelését a bíróság jogerősen megállapította és a jogerős bírósági határozat szerinti fizetési kötelezettséget nem teljesítette.
- **Alapítói vagyon**
  - Jogszabály nem határozza meg az alapítói vagyon minimumát
  - Mindig a cég tagja határozza meg **az alapító okiratban a jegyzett tőke összegét.**

- 200 ezer forint
    - Ha meghaladja, akkor jegyzett tőke pénzbeli nem pénzbeli hozzájárulásból állhat
    - Ha nem haladja meg a jegyzett tőke, akkor csak pénzbeli hozzájárulás lehet.
    - Mindkettőt alapításkor rendelkezésre kell bocsátani!
- **Működése**
  - A tag dönt minden kérdésekkel, melyekről más társaságok esetén a legfőbb szerv (taggyűlés, stb.) feladat dönteni.
  - Az **ügyvezetés** megbízás alapján külső személy – a taguktól elkülönült vezető tisztségviselő – vagy tagsági viszonya keretében maga a tag.
  - Ha hatósági ellenőrzés megállapítja:
    - Székhelyén, telephelyén vagy a központi ügyintézés helyén nem található, vagy székhelyén cégtábla nem található
    - **Cégeljárásról szóló törvény szerinti törvényességi felügyeleti eljárásra kerül sor.**
- **Felelősség**
  - A cég kötelezettségeiért elsősorban az egyéni cég felel a cég vagyonával, azonban ha az a követelést nem fedezi, a tag saját vagyonával korlátlanul felel.
  - A kötelezettségekért a vagyonnal csak egy helyen lehet helytállni:
    - Az egyéni cég tagja nem lehet GT-ben korlátlanul felelős tag (Kkt. tagja vagy Bt. beltagja)
  - A tag cselekvőképtelen?
    - Nevében és javára törvényes képviselője az egyéni cég tagja lehet
  - Halála?
    - Özvegye, özvegye belegyezésével vagy hiányában örökösei, vagy több örököse egyéni cég tagjává válhatnak
      - Ha valamennyi feltételnek megfelelnek
      - Ezt a szándékot CB-nek azok bekövetkeztétől számított 30 napon belül be kell jelenteni
    - Több örökö?
      - Legfeljebb 3 hónapig a cég tagjává kell válniuk, de ez alapján el kell dönten, hogy ki lesz aki majd továbbviszi az egyéni cég működését.
- **Megszűnése**
  - Jogutódlással (átalakulás)
  - Jogutód nélkül
  - Ha időtartam volt meghatározva és az az időtartam letelt
  - A CB megszűntnek nyilvánítja
  - A CB hivatalból elrendeli a törlést
  - A bíróság felszámolási eljárás során megszünteti

Egyszemélyes Kft.

- Az egyéni vállalkozó speciális jogutódlás keretében
  - Tevékenységének megszüntetése mellett gázdálkodó tevékenységének **további folytatására alapíthat egyszemélyes Kft-t.**
  - **Jogi személynek minősül**
- Tagjainak száma 1 (alapításkor), később lehet több is
- Létesítő irata az **alapító okirat**

- Ha a társaság cégbejegyzését követő 5 évig nem lehet gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja, valamint nem létesíthet újabb egyéni vállalkozói jogviszonyt
  - Felelősségi szabályok
- A társaság előtársaságként nem működhet
- **Az alapítást megelőző alapítói kötelezettségek**
  - Eszközök és kötelezettségek leltározása
  - Kft. nyitó mérleg-tervezetét elkészíti (könyvvizsgáló általi ellenőrzésre nincs szükség)
  - A foglalkoztatottakkal kapcsolatos munkáltatói intézkedések előkészítése, tovább foglalkoztatásról tájékoztatás
- **Jogutódként**
  - ha a vállalkozói tevékenység folytatására való jogosultság az egyszemélyes Kft. alapítása miatt szűnik meg, az egyéni vállalkozót a tevékenysége körében megillető jogok és a vállalkozási tevékenysége során kötött szerződéseivel szerzett jogok a Kft-t jogutódként illetik meg.
  - A vállalkozó kötelezettségek is a Kft-t jogutódként terhelik
  - A korábban egyéni vállalkozóként eljáró természetes személy és a Kft. az egyéni vállalkozói tevékenység megszűnéséig vállalt, az egyéni vállalkozót terhelő kötelezettségekért elévülési időn belül korlátlanul és egyetemesen felel.
  - Egyebekben az egyszemélyes Kft.-re vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Közös vállalat

- Újat alapítani nem lehet, mindaddig működhet, ameddig ki nem kopik a gazdasági életből
- **Tagok által alapított olyan jogi személyiséggű, társasági szerződéssel alapított gazdasági társaság, amely elsősorban saját vagyonával felel.**
  - **Jogi személy**
  - **Társasági szerződéssel jön létre**
- Nem alapítható, viszont csatlakozó tagjai lehetnek, felügyeletét a CB látja el.
- **Tagok száma**
  - 2 taggal lehetett alapítani, csatlakozásra van lehetőség
- **Felelősség**
  - Alapvetően a közös vállalat felel tartozásaiért, azonban, ha a vállalat vagyona a tartozásokat nem fedezi, a tagok a vállalat tartozásaiért együttesen, vagyoni hozzájárulásuk arányában kezesként felelnek.
- **Csatlakozó van?**
  - Felel a csatlakozás előtt keletkezett tartozásaiért, de felelősséget – csatlakozásakor – az igazgatónakhoz intézett nyilatkozatával korlátozhatja
  - Elfogadják → csak a vagyoni hozzájárulásával felel
- **Kilépés**
  - Csak év végén van rá lehetőség
  - A kilépési szándékot legalább 3 hónappal korábban be kell jelenteni az igazgatónaknak, az igazgatóságnak
  - A kilépő tag 5 évig kezesként felel
- **Ügyvezetés**
  - A vállalat ügyvezetését és képviseletét az igazgató, a társasági szerződés, továbbá az igazgatónak határozatainak keretei között látja el.
  - Legfőbb szerv: **igazgatónak**
    - Szükség szerint, de évente legalább egyszer tart ülést, melyet az igazgató napirend közlésével hív össze

- Szavazati jog a társasági szerződés eltérő rendelkezései irányában a tagokat vagyoni hozzájárulásuk arányában illeti meg.
- Az Igazgatótanács ülés tartása nélkül is határozhat

Vállalatcsoport

- **Elsímert**
  - Összevont, konszolidált éves beszámoló készítésére kötelezett, legalább egy uralkodó tag és legalább 3, az uralkodó tag által ellenőrzött tag által kötött **uralmi szerződésben meghatározott, egységes üzletpolitikán alapuló együttműködés**
  - Nem kerül sor uralmi szerződés megkötésére, ha a vállalatcsoport ellenőrzött tagjában az uralkodótag egyedül rendelkezik társasági részesedéssel.
    - Az uralmi szerződés kötelező tartalmi elemeiről az uralkodó tag és az ellenőrző tag létesítő okiratában kell rendelkezni.
  - **Tagok:**
    - Rt.
    - Kft.
    - Egyesülések
    - Szövetkezetek
    - **Az uralmi szerződésben a vállalatcsoportban tartozó ellenőrzött tagok önállósága korlátozható**
      - Csak az egységes üzleti cél megvalósításához szükséges módon és mértékben
      - Példák:
        - Az uralkodó tag ügyvezetése az uralmi szerződésben meghatározottak szerint az ellenőrzött tag ügyvezetését utasíthatja, és az ellenőrzött tag működésére kötelező határozatokat hozhat
        - Az uralmi szerződés előírhatja, hogy az ellenőrzött tag vezető tisztségviselőinek és felügyelő bizottsági tagjainak választására, visszahívására és díjazásuk megállapítására az uralkodó tag jogosult.
      - Az elismert vállalat nyilvántartó szerve a CB.
      - A felügyelő bizottságban a munkavállalói küldöttek részt vesznek.
        - Ha legalább 3 ellenőrzött tagban kötelező a munkavállalói részvétel, akkor az uralkodó tag legfőbb szerve az érintett üzemi tanácsok kérelme alapján lehetővé teheti, hogy az ellenőrzött tagok FB-a helyett az uralkodó tag FB-ban vegyenek részt munkavállalói küldöttek.
    - **Megszűnése**
      - Az uralmi szerződésben meghatározott idő eltelt
      - A megszűnés feltétele bekövetkezett
      - Az uralkodó tag legfőbb szerve az összes tag $\frac{3}{4}$ -es többségével így határoz
      - Az uralkodó tag már nem készít összevont, konszolidált éves beszámolót
      - CB feloszlata
  - **Tényleges**
    - Ha az uralmi szerződés megkötésének feltételei legalább 3 éven keresztül megszakítás nélkül fennállnak, bármely jogilag érdekelt **kérelmére a bíróság kötelezheti a tényleges uralkodó tagot, illetve az ellenőrzött tagokat az uralmi szerződés megkötésére és a vállalatcsoport bírósági nyilvántartásba vételének kezdeményezésére.**

- A **holding**, illetve a **konszern** általános fogalmába illeszkednek azon cégcsoportok, amelyek elismert vagy tényleges vállalatcsoportként működnek.

Egyesülés

- A tagok által gazdálkodásuk eredményességnek előmozdítására és gazdasági tevékenységük összehangolására, valamint szakmai érdekeik képviseletére alapított, jogi személyiséggel rendelkező **kooperációs társaság**. (egyesület non-profit szervezet)
- Társaság, de nem gazdasági társaság, de a GT szabályait kell alkalmazni az egyesülésre való **eltérésekkel**
  - **Tag: min. 2**
  - **Induló vagyon:** nevesítetlen
  - **Létesítő irata:** társasági szerződés
  - **Nyilvántartásra vétele: CB**
    - Egyesülés elnevezést minden fel kell tüntetni
  - Az egyesülés működésének **költségeit a tagok viselik.**
    - Pl. székhely, iroda, telefon, alkalmazottak költségei
  - Az ügyvezetést a taggyűlés határozatainak keretei között az igazgató látja el.
  - A társasági szerződésben az ügyvezetésre 3 tagból álló igazgatóságot is létre lehet hozni.
  - **Döntéshozó szerve:** taggyűlés
  - **Tagsági viszony megszűnése**
    - Ha a tag a társasági szerződésben meghatározott vagyoni hozzájárulást felhívás ellenére nem teljesítette
    - A tag kilépésével vagy kizárással
    - A tag halálával vagy jogutód nélküli megszűnésével
    - Ha a tagsági viszony fenntartása jogszabályba ütközik
    - A tagsági jog átruházásával
    - **A tag tagi viszonyát a közös vállalathoz hasonlóan csak az év végén szüntetheti meg.**
    - **Legalább 3 hónappal előtte a taggyűlésnek kötelesek**

Non-profit szervezetek

- Mindenkinek joga van létrehozni és szervezetekhez csatlakozni.
- Az egyesülési jog mindenkit megillet.

Egyesület

- Nonprofit szervezet
- Nem alapítható gazdasági tevékenység céljára, bár a célja megvalósítása érdekében, azzal összefüggően végezhet gazdasági tevékenységet.
- Jogi személy.
- A tagok közös, tartós, alapszabályban meghatározott célok folyamatos megvalósítására alapítanak.
- Nyilvántartott tagsággal rendelkezik. (Törvényszék)
- **Minimálisan 10 személy által alapítható.**
- Alapszabályának elfogadásával és az egyesület az illetékes **Törvényszék** bejegyzésével jön létre.
  - Tagsági viszony az egyesület nyilvántartásba vétele vagy később, a belépési kérelem közgyűlés általi elfogadásával keletkezik.
- **Döntéshozó szerve:** közgyűlés
- **Ügyvezetés:** ügyvezető vagy az elnökség látja el

- Az **elnökség** legalább 3 tagból áll.

Alapítvány

- **Az alapító által az alapító okiratban meghatározott tartós cél folyamatosítására létrehozott jogi személy.**
- Az alapító az **alapító okiratban** meghatározza az alapítványnak juttatott vagyont és meghatározza az alapítvány szervezetét is.
- **Az alapítvány vagyont egyesít és nem személyeket!**
- Jogi személy.
- Nyilvántartásba történő bejegyzéssel jön létre.
- Bejegyzését az illetékes **törvényszék** látja el.
- **Létrehozása:**
  - Írásbeli végrendelettel
  - Öröklési szerződéssel
  - Meghagyással
- **Zárt és nyílt alapítvány is van.**
- **Ügyvezető szerv:** kuratórium
  - 3 természetes személyből áll, akik az alapítvány vezető tisztségviselői.
- Fontos: az alapítvány kedvezményezettje és annak közeli hozzátartozója nem lehet a kuratórium tagja!
- Az alapító és közeli hozzátartozói sem lehetnek többségen a kuratóriumban!
- Az alapító az alapítvány egyszemélyes ügyvezető szervet, **kurátor is kinevezhet.**

Szövetkezet

- A szövetkezet a tagok vagyoni hozzájárulásából álló tőkével alapított a nyitott tagság és a változó tőke elvei szerint működő, a tagok gazdasági és társadalmi szükségleteinek kielégítésére irányuló tevékenységet végző jogi személy, amelynél a tag kötelezettsége a szövetkezettel szemben vagyoni hozzájárulásának szolgáltatására és az alapszabályban meghatározott személyes közreműködésre terjed ki.
- **18-19. sz. eleje**
  - 1844-ben a londoni nyomdászok által alapított társas vállalkozást az első olyan szövetkezetnek tekintették, amely a jelenlegi szövetkezeti szabályozásokban megtalálható.
- A szövetkezet kötelezettségeiért a tag nem köteles helytállni.
- A szövetkezet tevékenysége irányulhat:
  - Értékesítésre
  - Beszerzésre
  - Termelésre
  - Szolgáltatásra
- **Jogi személy.**
  - Cégbiejegyzés konstituálja.
- **Létesítő irata:** alapszabály
- Hova soroljuk?
  - Nem GT.
- **Tagok**
  - Minimum 7 alapító tagra van szükség.
  - Az alapító tagok lehetnek természetes és nem természetes személyek is.
  - Alakuló közgyűlésre van szükség.
  - Nem természetes személyű tagok száma legfeljebb a taglétszám 20%-a lehet.

- A személyes közreműködést nem vállaló tagok száma nem haladhatja meg a taglétszám $\frac{1}{4}$ -ét.
  - A tagokat nyilvános felhívás útján nem lehet gyűjteni.
  - Kizárho a tag.
  - Kisebbségi jog → szövetkezeti tagokra is helytálló.
- **Létesítő irata:** alapszabály
  - Ebben meghatározható a szövetkező és a tag gazdasági együttműködése keretében teljesítendő feladatak és vállalások.
  - Valamint a tag által igénybe vehető szövetkezeti szolgáltatások köre is.
  - A szövetkezet alapítását az alapszabály közjegyzői okiratban foglalásától vagy ügyvédi vagy jogtanácsosi beleegyezésétől számított 30 napon belül be kell jelenteni a székhely szerinti **törvényszék cégbíróságának**.
    - Amely a szövetkezet működése során el fogja látni a **törvényességi felügyeletet**.
- **Döntéshozó szerv:** közgyűlés
- **Ügyvezetés:** legalább 3 tagból álló igazgatóság látja el
  - Lehetőség van arra is, hogy 15 főnél kisebb szövetkezetekben **igazgatót nevezzenek ki**.
  - Az igazgatóság tagjait, vagy az igazgatót **maximum 5 évre** választhatják meg.
    - Kivéve, ha rövidebb időre alakult a szövetkezet
  - Ha munkájával meg vannak elégedve és hosszú távra jött létre a szövetkezet, újfent megbízható az igazgatói feladattal.
  - Egyébként a felügyelő bizottságra és a könyvvizsgálóra vonatkozó szabályok ugyanazok, mint amit a jogi személy általános szabályainál már korábban megismertünk.
- A szövetkezeti tag vagyoni hozzájárulása lehet pénzbeli és nem pénzbeli.
  - Legkisebb mértéket a törvény nem rögzíti.
  - Ha a tag az alapszabályban, vagy a tagfelvételi kérelemben vagyoni hozzájárulását az előírt időpontig nem szolgáltatja és az ügyvezetés felszólítására 30 napon belül sem teljesíti, a tag tagsági viszonya a határidő **lejártát követő nappal megszűnik**.
  - A szövetkezet működésében személyes közreműködő tagok kötelesek a nyilvántartásba vételi kérelem benyújtásáig a pénzbeli vagyoni hozzájárulásuk legalább 30%-át, valamint a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásuk egészét szolgáltatni.
  - A többöt a szövetkezet bejegyzésétől számított 1 éven belül kötelesek teljesíteni.
  - A személyes közreműködést nem vállaló tag a vagyoni hozzájárulásának egészét köteles a nyilvántartásba vételi kérelem benyújtásáig szolgáltatni.
  - Nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásként követelés is szolgáltatható.
- A szövetkezet nyeresége a tagok között személyes közreműködésük arányában felosztható.
- Az alapszabály feljogosítja a közgyűlést arra, hogy a szövetkezet veszteségének fedezésére pótbefizetést írjon elő, akkor a tagok vagyoni hozzájárulásuk arányában évente legfeljebb 1 alkalommal kötelezhetőek pótbefizetésre.
- Maximális mértéke alkalmanként vagyoni hozzájárulásának 30 százalékát.
- **Közösségi alap**
  - Létesítéséről a közgyűlés határoz.
  - Célja:
    - A tagok, illetve a tagok hozzájárulásának nyújtandó szolgáltatások fedezetét szolgálja
  - **A közösségi alap nem osztható fel a tagok között!!!**

- **Megszűnése:**
  - Jogutóddal
    - Lehet átalakulás (Kft., Zrt.)
    - Lehet egyesülés is
    - Lehet szétválás is
  - Az átalakulás egyesülés, szétválás során a szövetkezettől megváló tagsági jogviszony megszűnésekor az őt megillető járandóság erejéig 5 éves jogvesztő határidőn belül köteles helytállni, a szövetkezetnek a tagsági jogviszony megszűnése előtt keletkezett és a létrejövő jogi személy által nem teljesített kötelezettségekért.
  - Jogutód nélkül
    - Felszámolják
    - Végfelszámolással szűnik meg
- Egyes sajátos szövetkezetek (jelenleg)
  - Közérdekű nyugdíjas szövetkezet
  - Iskolaszövetkezet
  - Agrárgazdasági szövetkezet
  - Szociális szövetkezet
  - Start szociális szövetkezet
  - **A szabályokat külön törvény (szövetkezeti törvény) rögzíti.**

Cégeljárás és céggjog

- **Céggjog:** gazdálkodó szervezetekre vonatkozó proszesszuális joganyag
  - CTV!!!
- A cégek piacra lépésének rendjét szabályozza, javítja a cégek átláthatóságát, erősíti a cégek feletti jogi kontrollt és a bizalmat.
- A CTv mellett alkalmazandó a Ptk. és Pp.

Cégeljárás

- A CB jegyezte be a cégeket, nyilvántartja a cégeket és felettük törvényességi felügyeletet gyakoroljon.
- A törvény szabályozás célja:
  - Megállapítsa a vállalkozások cégalapításának, nyilvántartásba vételének rendjét.
  - Továbbá, a gazdasági forgalom biztonsága, a hitelezői érdekek vagy más közérdekek védelme céljából – biztosítsa a közhiteles cégnyilvántartás adatainak teljes körű nyilvánosságát, közvetlenül vagy elektronikus úton.
- **Cégbíróság helye a bírósági szervezetben**
  - Járásbíróság → Törvényszék → Ítéltőtáblák → Kúria
  - A CB a fővárosi illetve megyei **Törvényszék** szervezeti egységeként működik
  - Cégekre vonatkozó, hatáskörükbe tartozó ügyeket intézik itt.
- **CB főbb feladatai**
  - A cégbiejegyzési, változás-bejegyzési eljárás lefolytatása
  - Cégekre vonatkozó adat cégbiejegyzékbe történő bejegyzése illetve törlése
  - A cégnyilvántartásból törlött volt vezető tisztségviselőjével kapcsolatos adatok bejegyzése és törlése
  - A cégbiejegyzék adatokról, cégitratokról szóló tájékoztatás nélküli újítása
  - Törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatása
  - Kisebbségi jogok gyakorlását, valamint a hitelezői jogok védelmét biztosító kérelmek elbírálását
  - Döntés a közhasznúvá minősítésről

- **Mi a cég?**

- A cég – főszabályként – az a jogalany, amely a cégnyilvántartásba történő bejegyzéssel, üzletszerű gazdasági tevékenység folytatása céljából jön létre.

- **Cégnév:**

- A választott cégforma megnevezését, valamint legalább a cégnévben első helyen álló vezérszót kell tartalmaznia
- Vezérszó: jól hangzó, könnyen megjegyezhető, alkalmas a cég iránti érdeklődés felkeltésére.
- Biztosítja a kereskedelmi azonosíthatóságot is.
- Nem lehet a cég tevékenységi körét illetően megtévesztő, különböznie kell az ország területén bejegyzett más cég elnevezésétől és céghformájától,
- Névvalódiság, névszabatosság, névkizárolagosság elve
- A cég alapításakor a cég számára nevet kell választani.
- Névfoglalással is lehet érni.
- 60 napos időtartamra a kérelmező részére lefoglalja a nevet a CB és a cégnévek elektronikus úton vezetett nyilvántartásában feltünteti.
- Más jogalany ezzel a cégnével nem jegyezhető be, továbbá a cégnév nem foglalható le.
  - Ha a benyújtásra 60 napon belül nem kerül sor, a névfoglalás megszűnik.
  - A névfoglalás egyszeri alkalommal 8 nappal meghosszabbodhat, ha a cégnemet lefoglaló jogalany bejegyzési kérelmét visszautasították, de azt 8 napon belül ismételten beadja.

- **Bejegyzéshez benyújtandó iratok:**

- Létesítő irat
- ÁFA alányának az adóköteles tevékenységet megkezdésének bejelintésével összefüggő nyilatkozatot.
- Közjegyzői aláírás hitelesítéssel eljártott c...példány
- Ügyvéd vagy kamrai jogtanácsos által elteljezett aláírásmintát
- A cégbiejegyzés milyen eljárás?
  - Elektronikus, nem peres bírósági eljárás
  - Eljárási illetéket vagy közzétételi költségtérítést kell fizetni.
  - Amennyiben illetéket, azt az Illetéktv. Tartalmazza
  - Költségtérítéssel kapcsolatban Kft. , egyéni cég, Kkt. Bt. bejegyzése esetén ilyen fizetési kötelezettség nincs.
- **Rövidítések kötelező használata**
  - Bejegyzés alatt (B.a.)
  - Végelszámolás alatt (v.a.)
  - Fizetési nehézség → felszámolás alatt (f.a.)
  - Csődeljárás (cs.a.)

- **Cég székhelye, telephelye, fióktelepe**

- A cég **székhelye**: a cég bejegyzett irodája, amely a cég levelezési címe, illetve az a hely, ahol a cég üzleti és hivatalos iratainak átvétele, érkeztetése, őrzése, rendelkezésre tartása, valamint ahol a székhellyel összefüggő kötelezettségek teljesítése történik.
- Központi ügyintézés és döntéshozatal helye is.
- A központi ügyintézés helyének a létesítő okiratban és a cégbiejegyzékben való feltüntetése

- A cég **telephelye**: a cég létesítő okiratában foglalt olyan tartós, önállósult, üzleti letelepedéssel járó helye, amely a cég székhelyétől eltérő helyen található
  - **Fióktelep**: olyan telephely, amely más településen van, mint a cég székhelye
- **Tulajdon vagy használati jog**
  - A cég székhelye, telephelye, fióktelepe kizárolag olyan ingatlan lehet, amely a cég tulajdonát képezi, vagy amelynek használatára a cég jogosult, ide értve a cégezhez szolgáltatás útján biztosított székhely használatot is.
- **Kik számára kötelező a cégbejegyzés?**
  - Bt.
  - Kkt.
  - Kft.
  - Rt.
  - Egyesülés (kooperációs társaság)
  - Szövetkezet
  - Egyéni cég
  - Egyszemélyes Kft.
- **Cégnyilvántartás**
  - A cégnyilvántartás hitelesen mutatja a benne feltüntetett adatok, továbbá a bejegyzett jogok és tények fennállását, illetve azok változásait
- **Cégjegyzék**
  - Cég nevét
  - Cég jegyzékszáma
  - Székhelye
  - Létesítő okirat keltét
  - Fő tevékenységét
  - Jegyzett tőkéjét
  - Képviseletmódját
  - Cég vezető tisztségviselőjének, képviseletre jogosult adatait
  - Valamennyi pénzforgalmi számláját
  - Cégbejegyzési változás esetén bejegyzési végzés meghozatalának időpontját
- **Cégratok és beszámolók megismerése**
  - Céginformációs szolgálat
    - Helyiségeiben
    - Honlapján
    - Megtekinthetők cégratok, illetve stb faszságok
  - Személyre szabott ügyintézési felület útján is
- Milyen típusú eljárás a cégbejegyzés?
  - **Elektronikus, nem peres bírósági eljárás, személyes megjelenésre, tárgyalásra nem kerül sor.**
  - **A bejegyzési kérelmet elektronikus nyomtatványon kell benyújtani.**
  - A bejegyzési kérelem benyújtásának ideje:
    - A létesítő okirat aláírásától számított 30 napon belül történik.
    - A cég létesítő okirata a szerződésminta kitöltésével is elkészíthető.
    - A cég alapításához hatósági engedély szükséges, akkor nem 30 napról kell beszélni, hanem a bejegyzési kérelem előterjesztésnek határideje az engedély készhez vételétől számított 15 nap.
- **Kell-e jogi képviselő?**
  - Szükség van

- **Visszavonható-e a bejegyzési kérelem?**
  - Igen
- **Törvényességi felügyeleti eljárás milyen bírósági eljárás?**
  - A törvényességi felügyeleti eljárás polgári, nem peres eljárás
  - Okirati bizonyításnak van helye
  - Lehetőség van az ügyben érintettek személyes meghallgatására.
  - Jogi képviselet? Lófaszt mondja el a tanárnő
- **A cégbíróság eljár**
  - Hivatalból
  - Kérelemre
- **A CB intézkedései törvényességi felügyeleti eljárás keretében:**
  - A törvényességi felügyeleti eljárásra a vezető tisztségviselő adott okot, a vezető tisztségviselőt 100000 forinttól 10M forintig terjedő bírsággal sújthatja a CB
  - Megsemmisítés: a cég által hozott jogszabálysértő, vagy a cég létesítő okiratába ütköző határozatot
    - Szükség esetén megfelelő határidő kitűzésével új határozat hozatalát írja elő.
  - Összehívás: ha a cég törvényes működése a legfőbb szervének összehívásával előreláthatólag helyreállítható, akkor összehívja a cég legfőbb szervét, vagy ennek a feladatnak a végrehajtására, a cég költségére, megfelelő személyt vagy szervezetet rendel ki
  - Ha a cég működésének törvényessége más módon nem biztosítható, legfeljebb 90 napra felügyelő biztost rendel ki hivatalból vagy kérelemre az állami szerv, vagy kamara által vezetett névjegyzékben szereplő személyek közül.
    - Ügyvéd, közvetítő, könyvvizsgáló, igazságügyi szakértő.
  - A cég törléséről intézkedjenek ha már semmi nem segít.

Gazdasági jog

1. előadás, A jog szerepe és célja

1. 1. Jogi alapfogalmak

Jog: Általánosan érvényes normaösszesség, amely a társadalom minden tagjára kötelező. Az arra felruházott szervek által alkotott vagy szankcionált kikényszeríthető, általában kötelező „magatartásszabály”. **3 formája:** tiltás, parancs megengedés.

Jog: tárgyi jog (összes jogforrás) + **alanyi jog** (jogforrások tartalma – egyes személyeket megillető jogosultságok és kötelezettségek)

Jog, mint önálló társadalmi rendszer

- szabályozó, stabilizáló funkció
- alapvető emberi jogok biztosítása
- társadalmi konfliktusok feloldása
- társadalom alakítása

Jog, mint társadalmi-történelmi jelenség

- államhoz kötődik – társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza
- egyének és a közösség cselekvéseit alakítja
- gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség

Jog fejlődése:

1. írott jog
2. szokásjog
3. precedensjog

2 európai fejlődési irány:

- közös gyökér: **római jog**
- **angolszász jog** – precedens jog dominanciája
- **kontinentális jog** – írott jog dominanciája

Jog tagozódása/egységei

- **jogcsalád:** hasonló/azonos jogrendszer
- **jogrendszer:** adott területen érvényes és hatályos normák összessége
  - **jogág:** egy egynemű területet felölő jogszabályok (különböző szakjogágak)
    - ➔ **jogszabályok:** Jog konkrét megjelenési formája - **Általános érvényű**, mindenire kötelező magatartásszabály, melyet az **arra felhatalmazott állami szerv megalkotott** és **közrebocsátott**, és az érvényesülését akár **kényszerrel** is biztosítja.
      - > **követelményei:**
      - > általános – mindenire vonatkozik
      - > közzétett
      - > világos, egyértelmű
      - > ellentmondás-mentes
      - > lehetséges követelő (réalis)
      - > stabilitással rendelkező (ne kelljen túl gyakran módosítani)
      - > a szabály és a hivatalos cselekvés közt egyezést mutat
        - **jogi norma:** Jog legkisebb önálló egysége.

- **hipotézis** (tényállás, feltételezés) + **diszpozíció** (rendelkezés) + **jogkövetkezmény** (szankció, jutalom, egyéb joghatás) – nem feltétlenül szerepelnek egymás mellett
- **nem tipikus normák:** preambulum¹, vélelem², fikció³

Jogalkotás: Jogalkotó hatáskörrel felruházott szerveknek az általános és absztrakt magatartásszabályok formájában megfogalmazandó jogi normák létrehozására irányuló tevékenysége.

- **Szakaszai**
  - **Előkészítés**
    - kezdeményezés
    - tervezet előkészítése
    - tervezet véleményezése
    - jogalkotó elé terjesztése
  - **Kibocsátás**
    - Elfogadás
    - Aláírás
  - **Kihirdetés, közzététele** (Magyar Közlöny, Határozatok Tára, Tárcaközlönyök, Speckó hivatalos lapok – céggözlöny)

Jogforrások (ahonnan ered a jogszabály) csoportosítása

- **Belső/anyagi jogforrás** – a kibocsátó
- **Külső/alaki jogforrás** – jogforrás formája

Jogszabályok csoportosítása:

- **Anyagi jogszabály:** A tartalma – jogok, kötelezettségek definiálása
- **Alaki jogszabály:** Az eljárás, a jogszabály érvényesítésének módja.

Közjogi szervezeteket szabályozó eszközök

- **Normatív határozat:** testület adja ki
  - Országgyűlés, Kormány, Alkotmánybíróság, Minisztérium
- **Normatív utasítás:** egy személy adja ki
  - köztársasági elnök, miniszterelnök, OBH, alapvető jogok biztosa, MNB elnöke, ÁSZ elnöke, Polgármester, jegyző

---

¹ elméleti bevezetést, bevezető hivatkozásokat ad egy nagyobb törvénykönyvhöz, törvényhez, egyezményhez, szerződéshez (pl. alaptörvénynél)

² tényállást bizonyítottnak tekintünk, ameddig az ellenkezője nincsen bizonyítva

³ jogi ténynek tulajdonságait kiterjesztjük egy másik jogi tényre, aminél nem állna meg, hogy lehessen alkalmazni jogkövetkezményt

Jogforrási hierarchia

Általános helyzetben		Rendkívüli- és szükségállapotban	
Anyagi jogforrások	Alaki jogforrások	Honvédelmi Tanács Köztársasági Elnök	
Országgyűlés	Alaptörvény – OGY képviselők 2/3 Sarkalatos törvény ⁴ – jelen lévő képviselők 2/3 Törvény – egyszerű többség Törvényerejű rendelet (már nem lehet, csak komcsik)		
MNB elnöke	Országos szintű rendelet		
Kormány			
Miniszterelnök			
Miniszter (nem minisztérium!)			
Önkormányzat képviselő testülete	Helyi rendelet		

Törvények ellentmondásossága esetében a Kúria ún. **jogegységi határozatot** hozhat – a bíróságoknak ezeket az ítélezési tevékenység során kötelesek követni

Jogszabályok jelölése

- Törvény megnevezése: év arab számmal, törvény száma római számmal, a törvény megnevezése
- Rendeletek: rendelet száma arab számmal/évszám, kibocsátás dátuma római számmal, megnevezése

Jogszabály érvényessége: A jogszabály keletkezése, mi kell a kötelező érvényúségéhez.

Feltételei: feljogosított szerv alkotja, alkotása során betartották a szabályokat, illeszkedik a jogforrási hierarchiába, ki legyen hirdetve

Jogszabály hatállyossága: Hol, mikor, kire, mire lehet/kell alkalmazni.

- időbeli⁵, területi, személyi/szervi, tárgyi hatály

1.2. Alaptörvény

Alaptörvény: Társadalom belső rendjét, államszervezet felépítését, alapvető jogi szabályokat tartalmaz.(2012.01.01.) – nincsen számozva

- **Gazdasági, pénzügyi rendelkezései**
  - Magyarország gazdasága az **értékteremtő munkán** és a **vállalkozás szabadságán** alapszik
    - Biztosítja **tiszteességes gazdasági verseny** feltételeit
    - fellép a **gazdasági erőfölénnyel való visszaéléssel** szemben
    - védi a **fogyasztók jogait**
    - mindenki jog van a **foglalkozás szabad megválasztásához, vállalkozáshoz**
    - mindenki köteles **képességeinek** és **lehetőségeinek** megfelelően dolgozni, ezzel hozzájárulva a közösség gyarapodásához → **adót fizetni**
  - az ország **költségvetésének kiegyszúlyozottnak, átláthatónak, fenntarthatónak** kell lennie, felelőse: Országgyűlés, Kormány

⁴ MNB működés, sajtószabadság, nemzetiségek,

⁵ visszaható hatállyal csak enyhíteni lehet

- az OGY nem fogadhat el olyan **költségvetési törvényt**, amelynek következményeként az **államadósság meghaladná a GDP felét**
- nem vehető fel olyan **kölcsön**, amely eredményeként az **államadóság meghaladná a GDP felét**
- közpénzek esetében a központi költségvetésből csak olyan **szervezet részére nyújtható támogatás, vagy teljesíthető szerződés alapján kifizetés**, amelynek
  - tulajdonosi szerkezete
  - felépítése
  - támogatás felhasználásra irányuló tevékenysége **átlátható/transzparens**.

2.-3. előadás, Magyarországi államigazgatási szervek

2.1. Országgyűlés

- **képviseleti demokrácia - népképviseleti szerv**
  - közvetlen – közvetett demokrácia elemei
    - közvetlen: népszavazás (véleménynyilvánító, ügydöntő)
    - közvetett: népképviselet
- 386 tag → **199 tag** (106 egyéni körzet + 93 lista)
- **egykamarás⁶**
- **4 évenkénti választás**
  - esetleg **időközi választás** lemondás, haláleset esetén
  - esetleg **rendkívüli választás** bizalmatlansági indítvány, országgyűlés működésképtelensége esetén
- **Alakuló ülés**
  - választások után legkésőbb **1 hónappal a Köztársasági Elnök** hívja össze
  - **korelnök** vezeti **korjegyzők** segítségével
  - OGY belső **szervezetének kialakítása – bizottságok kialakítása, OGY elnökének megválasztása**
    - **állandó bizottságok:** 4 éves ciklusokra alakulnak, pl.: Házbizottság⁷
      - mindig kötelező költségvetési, nemzetiségi és Házbizottságot alakítani
    - **eseti bizottságok:** egy adott témaéra alakulnak, pl.: vizsgáló bizottságok
- **2 rendes ülésszak:** őszi, tavaszi + **rendkívüli ülésszakok** (adótörvények, költségvetés)
  - nyílt és zárt ülések⁸
- **határozatképesség:** összes képviselő fele + 1 fő (tehát minimum 100 fő)
- **Szervezeti felépülés:**
  - **elnök:** Kovér László
    - ülésszakok, ülésnapok összehívása
    - megnyitja, vezeti az ülést
    - Házbizottság elnöke
  - **alelnökök**
    - elnök helyettesítése
  - **háznagy** – adminisztratív feladatkörök
  - **jegyzők** – ülések lebonyolításának segítése
  - **Bizottságok**
    - **Költségvetési Tanács – költségvetés megalkotásának támogatása**
      - 3 tagú: MNB elnöke, ÁSZ elnöke, Költségvetési Bizottság elnöke
  - **Frakciók**
    - min. 12 fő
    - külön titkár + egyéb előnyök
  - **Országgyűlés Hivatala (berendezések, számlázás stb stb)**

⁶ többkamarás rendszer esetében az alsóház javasol, a felsőház csak jóváhagy

⁷ Házszabályért felel

⁸ összes képviselő 2/3-adának kell elrendelnie

- **Feladatkörei:**

- törvényalkotás, Alaptörvény megalkotása
- köztársasági elnök, miniszterelnök, AB tagok, ombudman/alapvető jogok biztosa⁹, Kúria elnöke, legfőbb ügyész, ÁSZ elnöke – megválasztása
- központi költségvetés elfogadása
- nemzetközi szerződéseket fogad el/ratifikál
- Kormány programjáról dönt
- hadi állapotot hirdet ki, békékötésről dönt
- közkegyelmet gyakorol¹⁰

- **Ellenőrző szervei:** ombudsman, Állami Számvevőszék

2.2. Köztársasági elnök

- Magyarország államfője <-> kormányfő
- kifejezi a nemzet egységét
- **demokratikus működésért felel** – törvényt ír alá, hirdet ki (de akár javasolhat is törvényt)
  - ha a törvényt alkotmányellenesnek ítéli meg – AB-nál **előzetes normakontrollt** kezdeményez
  - vagy 2x visszaküldi **megfontolásra** az OGY-nek (utána köteles kihirdetni)
- **formális, protokoláris** szerep – elismeri a nemzetközi szerződéseket
- **5 évre** választható
  - **35 év felett bárki a képviselők 1/5-nek ajánlásával, a képviselők 2/3-ának elfogadásával**¹¹
- Honvédség főparancsnoka, javaslatot tesz a miniszterelnök személyére, Kúria elnökére
  - előbbit megbízza a kormányalakítással
- választásokat tűz ki, OGY alakuló ülését **összehívja**
  - az OGY-t **feloszlatja**, ha nem tud **költségvetési törvényt** elfogadni
  - 40 nap után sincsen **miniszterelnök**
- népszavazást kezdeményez
- kitüntetéseket, díjakat adományoz

2.3. Kormány

- **végrehajtó hatalom, a közigazgatás csúcsszerve**
  - rendeletalkotás, határozathozatal
  - állampolgári jogok biztosítása
  - gazdasági tervezet kidolgozása
  - külpolitika
  - kormányközi szerződések
- OGY felé felel
  - a kormány tagjai felé a képviselők **interpellációkat**¹², **kérdéseket** intéznek
- **államigazgatás szervei:** fővárosi, megyei, kerületi, járási kormányhivatalok
- **miniszterelnök + 11+2 db miniszter**
  - **tárca nélküli miniszterek** – egy adott feladatot látnak el, nem tartozik hozzájuk minisztérium
  - **miniszteri biztosok**¹³ – egy minisztériumon belül felelnek egy adott feladat ellátásáért

⁹ végre hajtó hatalom ellenőrzése

¹⁰ közkegyelmet egy nagyobb csoport kap, ellentétben a KE elnök által biztosítható egyedi kegyelemmel → ott egy ember kap

¹¹ két sikertelen forduló esetén tartanak egy harmadik fordulót is – egyszerű többséggel szavazzák meg

¹² OGY szavaz, hogy elfogadja-e a választ, ha nem akkor meg kell ismételnie

¹³ max. 6 hónapf

2.4. Önkormányzatok

2 nagy csoporthoz: testületi önkormányzat (MTA, kamarák), helyi önkormányzatok (területi, települési, nemzetiségi)

Vonatkozó Alkotmányba foglalt rendelkezések

- főváros: Budapest
- fővárosi (- kerületi) – megye – községi
- az önkormányzatok jogi személyek

Területi és helyi önkormányzatok

- működésüket **sarkalatos törvény** szabályozza
- települési, megyei, budapesti önkormányzat (nincsen hierarchia, alá-fölé rendeltség – együttműködés)
- cél: helyi **közakarat** képviselete, **államcélok** megvalósítása – önállóan szabályoz és igazgat helyi ügyekben
  - közvetett népakarat – választott képviselők
  - közvetlen népakarat – helyi népszavazás
- demokratikusan megválasztott és **működő** testületek – 5 évre
- saját költségvetés
- **közmeghallgatás intézménye**
- Szervei:
  - **képviselőtestület**
    - polgármester/főpolgármester – Polgármesteri Hivatal
    - bizottságok
    - jegyző – jogvégzett jogszakmai helyességet biztosító személy
    - **határozatképesség:** 50% + 1 fő jelenléte
      - **egyszerű többséggel hozott rendelet:** jelen lévők 50% + 1 fő
      - **minősített többséggel hozott rendelet:** összes képviselő 50% + 1 fő
  - **Közgyűlés**
    - **megyei önkormányzat jellemzője** – **rendeletek**
    - népszavazás
    - megyei főjegyző
    - Tevékenység:
      - **törvénybe foglalt kötelező feladatok**
        - területfejlesztés
        - vidékfejlesztés
        - területrendezés
        - koordináció
        - pl.: parkolás, kéményseprés, közhelyiségek, parkok, egészségügyi alapellátás, természetvédelem, vízkárvédelem, hajléktalanellátás, közösségi közlekedés, kulturális örökség védelme, állategészségügy, helyi adók
      - **önként vállalt feladatok**
        - akár vállalkozási tevékenységet is folytathatnak, ameddig az nem akadályozza a kötelező, törvényben feladatok ellátását
      - **államigazgatási feladatok**
        - pl.: okmányok kiállítása

Főváros kétszintű önkormányzata speciális – kétszintű önkormányzat: kerületi + fővárosi (fővárosi közgyűlés, főpolgármester, főjegyző)

2.5. Bírósági rendszer

- igazságszolgáltatás¹⁴
- **2 fő bíróságtípus**
  - **Rendes bíróság**
    - 4 szint – de nem hierarchikus, nincsen utasítás
      - Járásbíróság, kerületi bíróság
        - 2 speciális: közigazgatási bíróság, munkaügyi bíróság
      - Törvényszékek (megyei, fővárosi)
      - Ítéltáblák
      - Kúria/Legfelsőbb Bíróság
      - Országos Bírói Hivatal – igazgatási feladatok ellátása
  - **választott bíróság**
    - **kereskedelmi jogviszonyhoz kapcsolódó ügyekben** hoznak ítéletet, a felek az állami bíráskodás helyett választják
    - **választott bíró**
      - **eseti választott bíró:**
        - 1 ügyben kell ítéletet hozni
        - a felek eljárási szabályokat kötnek ki (nyilvánosság kérdése, nyelv, hely)
      - **intézményes/állandó választott bíró**
        - **Kötött eljárásrend:** a felek egy szerződésben már előre kikötik az eljárás rendjét
        - nem feltétlenül jogvégzett bírók hoznak ítéletet – szakmai szereplők
          - **állandó bírói listából kerülnek kiválasztásra**
    - **nincsen fellebbezési lehetőség** – csak az ítélet érvénytelenítése kérhető rendes bíróságtól
      - az érvénytelenítés lehetséges feltételei:
        - a választott bírói szerződés megkötése során az egyik fél nem volt jogképes, vagy cselekvőképes
        - a választott bírónak nem volt hatáskörében döntést hozni
        - az egyik felet nem értesítették megfelelően a választott bíróságról, bíróról, eljárásról
        - az eljárás nem az előre megírt feltételek szerint zajlott
  - **Bírói jogállás**
    - Kinevezésük pályázati úton történik meg. (KE nevezi ki)
    - **Bírói függetlenség – elve:** A bírók között nincsen alá-fölé rendeltség, a bírók nem utasíthatóak, befolyásolhatóak döntéshozatalukban.
    - **Bírói összeférhetetlenség** – elve: A bírók nem lehetnek politikai párt tagjai, nem lehetnek képviselők, semmilyen más állást nem vállalhatnak bírói pozíciójukon felül.¹⁵
    - **Mentelmi jog:** Eljárás ellenük csak a mentelmi jog felfüggesszéte esetén indítható.
  - Bíróságok működése
    - **eljárástípusok:** peres és nem peres/peren kívüli eljárás
      - **peres eljárás** – ellenérdekű felek közötti igazságszolgáltatás egy jogvitában, végeredménye: ítélet
      - **nem peres eljárás** – nincsenek ellenérdekű felek, nincsen jogvita. végeredménye: jogosultság megállapítása egy **végzés** formájában
        - **Csoportosítás az eljáró szerint**
          - Bírósági nem peres eljárás (holtnak nyilvánítás)
          - Közjegyzői nem peres eljárás (hagyatéki eljárás)
          - Vérehajtói nem peres eljárás (végrehajtás)

¹⁴ akár önkormányzati rendeletet is megsemmisíthetnek

¹⁵ Ez alól kivételt képez, ha valamelyen tudományos-, szerzői-, sporttevékenységet végeznek. Tehát egy sportegyesület elnöki pozícióját betölthetik.

- **Csoportosítás az eljárás tárgya szerint**
  - Vagyoni jellegű nem peres eljárás (hagyatéki eljárás)
  - Személyi jellegű nem peres eljárás (holtnak nyilvánítás)
  - Egyéb (előzetes bizonyítás)
- **Felek**
  - **polgári ügyekben**
    - **felperes** – kezdeményező – **kereset**
    - **alperes**
  - **büntető ügyekben** (társadalmi rendet veszélyeztető bűncselekmények)
    - **ügyész** – államot képvisel, kezdeményező – vág
    - **vádlott**
    - **magánvádas indítványok:** Olyan büntető eljárás, amit a sértett, nem az állam indít.
pl.: magántitok megsértése, becsületsértés
- **döntéshozatal**
  - **Ítélet:** Ügyben való érdemi döntés.
  - **Végzés:** Eljárás érdekében hozott döntés.
- **Igazságszolgáltatási alapelvek:**
  - **Igazságszolgáltatás bírói monopóliumának elve:** A bírósági útra tartozó ügyeket törvény határozza meg, ezekben csak bíró mondhat ítéletet.
  - **Igazságszolgáltatás egységének elve:** Az igazságszolgáltatás előtt minden ember egyenlő, a jogszabályok mindenire egyformán vonatkoznak.
  - **Társasbíráskodás-elve:** Az ítéletet szakmai tanácsnak kell hoznia, de akár laikusok is lehetnek tagjai. Az elv gyakorlatban nem valósul meg, nem lenne hatékony.
  - **Tárgyalás nyilvánosságának-elve:** A tárgyalások a köz előtt nyilvánosak, de kérvezhető zárttá nyilvánításuk bizonyos ügyekben .
  - **Anyanyelv használatának-elve:** mindenki számára biztosítani kell, hogy a bírósági eljárás során az anyanyelvét használhassa.
  - **Ártatlanság védelemnek-elve:** mindenkit ártatlannak kell tekinteni, amíg be nem bizonyosult az ellenkezője.
  - **Jogorvoslati jogosultság:**
    - **Jogorvoslat:** Olyan eljárási cselekmény, amely a korábbi hiányos, vagy hibás döntés felülvizsgálatát célozza.
    - **Védelem joga:** Amennyiben az egyik fél nem tud önmagának védőt biztosítani, az állam átvállalja ennek terhét: kirendelt védő.
    - **Tiszteességes eljárás-elve:** Az eljárás során minden szabályt be kell tartani, az eljárásnak ésszerű idő alatt le kell zárónia.
- **Bírósági illeték:** Bírósági díj az eljárásért, melynek alapja a perérték.
  - **Illetékkimentesség:** A bíróság az ügy jellegéből fakadóan, vagy az egyik fél anyagi helyzetére hivatkozva felmentést ad az illeték megfizetése alól.
  - **Illetékfeljegyzés:** Az illeték megfizetésének nem kell az eljárás elején megtörténnie, majd a vesztes fél az eljárás végén fizeti meg.

2.6. Alkotmánybíróság

- **15 tag** – OGY választja a **jelen lévők 2/3-os többségével**, **12 évre az újraválaszthatóság joga nélkül**
  - **45+ év**
- **munkaszerve:** Alkotmánybíróság Hivatala
- eljárásnak végeredménye **határozat** (NEM ÍTÉLET), esetleg hozhat **végzést** is
- **Feladatai**
  - **Alaptörvény értelmezése**
  - **Előzetes normakontroll:** Amennyiben a KE alkotmányjogi kifogással él egy törvénytelent szembne, akkor az Alkotmánybírósághoz elküldi a még ki nem hirdetett törvényt.

- **Utólagos normakontroll:** Amikor az alkotmánybírók egy már érvényes, kihirdetett törvényt vizsgálnak.
- **Egyedi normakontroll:** Amikor egy bíró, vagy több bíró fordul az alkotmánybírósághoz egy már kihirdetett törvénnyel kapcsolatban.
- **Alkotmányjogi panasz elbírálása:** Amennyiben egy állampolgár úgy érzi, hogy valamilyen alkotmányos joga sériül, akkor lehetősége van az Alkotmánybírósághoz fordulnia jogorvoslatért.
- →**negatív jogalkotás:** Az Alkotmánybíróság sohasem módosítja a törvényt, alkotmányjogi kifogás esetén megsemmisíti azt. Döntésével szemben **nem lehet jogorvoslattal, vagy fellebbezéssel elni.**
- nemzetközi szerződések alkotmányjogi vizsgálata

2.7. Ügyészség

- **egy teljesen független, csak a törvényeknek alárendelt szervezet**
- **Ügyészi szervek – hierarchikus felépítés¹⁶**
  - Legfőbb Ügyészség
  - Fellekviteli Főügyészség
  - Főügyészség
  - Járasi ügyészség
- **Legfőbb Ügyész**
  - **9 évre az OGY** által választott személy
- **ügyészi, legfőbb ügyészi feladatok**
  - **Közvádló:** Állami büntetőigény kielégítése, a vág képviselője, jogorvoslati kérelme általában súlyosbító.
  - büntetőügyben **nyomonozati tevékenység**¹⁷
  - prevenció/megelőzés
  - **felügyeli a büntetésvérehajtási intézmények** (aka börtönök) törvényességét. Törvénytelenség esetén sérelemdíj, vagy kártérítés megfizetését kezdeményezi.
  - **jogsegély/nemzetközi jogsegély:** Jogsegélyi kérdésekben dönt, illetve kérelmeket nyújt be. pl.: kiadatási kérelem

3. előadás, Uniós jog, közösségi jog

3.1. Európai Unió létrejötte

- 28 tagállam
- alapvető cél a későbbi háborúk megakadályozása a minél nagyobb **integráció** által
- 1951: **Európai Szén és Acél Közösség**
- 1957: **Európai Gazdasági Közösség** és **Európai Atomenergiai Közösség**
- 1965-67: a fenti három szervezet egyesítése: **Európai Közösségek**
  - **Alapítók:** BENELUX-államok, Franciaország, NSZK, Olaszország
- 1979: **Európai Monetáris Rendszer** – gazdasági unió
- 1986: **Egységes Európai Okmány intézménye**
  - belső egységes piac
- 1992: **Maastrichti Szerződés**
  - a politikai integráció 3 fő pillérének meghatározása
    - **Közös kül- és biztonságpolitika**
    - **Bel- és igazságügyi együttműködés**
    - Európai Közösségek szellemiségeben – „uniós állampolgárság” – **szabad utazás**
    - **Maastrichti Kritériumok – euró bevezetésének**
      - Árstabilitás – 1,5%
      - Kamatok konvergenciája – 2%

¹⁶ bíróságokkal ellentétben

¹⁷ ha a vádlott tagja a rendőrségnak

- Árfolyamok stabilitás – 2 év
  - Stabil költségvetés (3% + 60%)
- **2001: nizzai szerződés** – közösségi döntéshozatal hatékonyságának növelése
  - megszűnik a tagállami vétó intézménye → többségi döntéshozatal
  - Alapvető Jogok Chartája
- **2007: lisszaboni szerződés**
  - a 3 pilléres rendszer megszűnése – az EU globálisan egységesen lép fel, mint egy jogi személyiség
    - **hatáskörök meghatározása**
      - **uniós hatáskor** (vámunióval kapcsolatos kérdések)
      - **tagállami hatáskör** (adószabályokat érintő kérdések)
      - **közös hatáskör** (bűnügyi együttműködés)

3.2. EU intézményei

- **Európai Uniós Tanácsa**
  - tagjai a miniszterek
  - uniós szakpolitikák kialakítása, jogharmonizáció
- **Európai Tanács**
  - tagjai: kormányfők/miniszterelnökök + EB elnöke
  - félévente 2x ülésezik
- **Európai Bizottság**
  - székhely: Brüsszel
  - tagállamok 1 fő biztost delegálnak
  - végrehajtó hatalom
- **Európai Parlament**
  - **székhely:** Strasbourg, Brüsszel
  - tagjait öt évente a tagállamok polgárai választják – de bent már nem nemzetekként, hanem frakciókként ülnek
  - jogalkotó szerv, költségvetés kialakítása
  - **jogalkotási eljárás**
    - **Rendes jogalkotási eljárás/Együttöntési eljárás**
      - Bizottság előterjeszt
      - Parlament és a Tanács együtt dönt
    - **Különleges jogalkotási eljárás**
      - ritka, gyors döntést igénylő esetekben
      - eljárási szabályok nélkül
  - **jogforrási hierarchia**
    - **Elsődleges jogforrások** (alapító szerződések, nemzetközi megállapodások, alapelvek, Alapjogi Charta)
    - **Másodlagos/Származtatott jogforrások**
      - **Irányelvezek** – be kell építeni őket a nemzeti jogszabályokba mindenkinél
      - **Rendeletek** – külön beépítés nélkül alapvetően érvényes mindenkinél
      - **Határozat** – csak a címzettjét kötelezi
      - **Ajánlások** – nem kötelezők
- **Európai Közösségek Bírósága**
  - **székhely:** Luxemburg
  - **Testületei: Európai Bíróság, Európai Törvényszék**
  - jogszabályok betartatása, jogértelmezés, jogérvényesítés (kötelezettségszegési eljárás)
  - eljárásrendje:
    - **írásbeli szakasz** (előadó bíró + főtanácsnok kijelölése, bírósági értekezlet a tárgyalás körülményeiről)
    - **szóbeli szakasz** – nyilvános tárgyalás

- **Európai Központi Bank**
  - minden tagállam nemzeti bankja (nem csak az eurót használó)

3.3. Uniós társasági jogi formák

- **Európai Gazdasági Érdekcsoport**
  - nem profitorientált
  - min 2-en, maximum 20-an alapíthatják (legalább 2 alapító EU-s székhely) (**természetes és jogi személy**)
  - **alaptőkére vonatkozó szabályok nélküli**
  - **legfőbb szerve:** Közgyűlés
  - **vezetője:** igazgató
- **Európai Részvénnytársaság**
  - profitorientált
  - legalább 2 tagállamban bejegyzett **jogi személy** alapíthatja
  - **cél:** tőkekoncentráció és költséghatékonyaság (székhelyét különösebb költségek nélkül változtathatja)
  - **alaptőke:** részvények, min 120.000 euró
  - szervezetét a székhelye szerinti jog alapján kell kialakítania, de legfőbb szerve: Közgyűlés
  - **ügyvezetése**
    - **monista:** Igazgató Tanács
    - **dualista:** Igazgató Tanács + Felügyelő Bizottság
- **Európai Szövetkezet**
  - célja: tagok szükségleteinek kielégítése (tagok közti áru- és szolgáltatásáramlás)
  - **legalább 5 természetes személy minimum 2 különböző tagállamból**
  - **alaptőke:** 30.000 euró
  - monista, dualista ügyvezetés

4. Polgári jog

4.1. Polgári jog alapjai

Polgári jog: Alapvetően garantálja az önrendelkezés szabadságát, a személyiséget kibontakozását, vagyonnal való szabad rendelkezést minden élő, minden a elhalálozott személyek számára.

- társadalom vagyoni viszonyainak, személyi viszonyainak szabályozása
- **Együttműködés elve:** Jóhiszeműen és tisztelesen kell eljárni.
- **Értelmezési alapelv:** Alkotmány rendjével összhangban kell lenni.
- **Elvárható magatartás elve:** Úgy kell eljárni, ahogy az adott joghelyzetben a legjobban elvárható.
- **Joggal való visszaélés tilalma:** Alanyi jogokat nem szabad korlátozni.
- **Ésszerűség elve:** Jogviták ésszerűségét minden figyelembe kell venni. azokat ésszerűen kell rendezni.
- **Jogbiztonság elve:** Túlsabályozás kerülése és ugyanolyan helyzetekben ugyanúgy kell eljárni.
- egyenjogúság- és mellérendeltség elve

Polgári jogi viszony: A jogalkotó által szelektált, a jogi szabályozás körébe bevont, jogilag szabályozott társadalmi jogiszcny.

- **Abszolút szerkezű jogviszony:** Csak a jogosult személye ismert, meghatározott, vele szemben mindenki kívülállóként kötelezettség. Negatív jogviszony. (szerzői jog)
- **Relatív szerkezetű jogviszony:** minden alany név szerint meghatározott, akik csak egymással szemben jogosultak és kötelezettek. Pozitív jogviszony. (eladó-vevő)
- **Szubszidiárius joganyag elve:** Ha van speciálisabb törvény, az lesz az erősebb.

¹⁸ megsértésük esetén relatív szerkezetű jogviszonnyá alakulnak át

Polgári jogi viszony alanya lehet: természetes személy, jogi személy, állam

- **jogviszonyok csoportosítása résztvevő alanyok száma szerint**
  - egyszemélyes
  - kétpólusú
  - többpólusú
- elemei:
  - **alanyok:** akik között a jogviszony létrejön
  - **tárgya**
    - **közvetlen:** az a magatartás, amit az alanyoknak tanúsítaniuk kell
    - **közvetett:** az a dolog, amelyre a magatartás irányul
  - **tartalma:** jogalanyok kötelezettségei és jogai

Két nagy ága: személyi jog, vagyoni jog

Személyi jog: személyek jogalanyiságával foglalkozó jogviszonyok + személyhez fűződő jogok védelme

Vagyoni jog:

- dologi viszonyo k – vagyonjog statikája, létező vagyoni jogok védelme
- kötelmi viszonyok – vagyonjog dinamikája
- öröklési viszonyok

4.2. Természetes személyek

Jogképesség

- jogviszony alanya lehet – lehetnek jogai és kötelezettségei
- általános, egyenlő, feltétlen tulajdonság
  - nem köthető semmihez, mindenkit feltétel nélkül megillet (jogképességet korlátozó nyilatkozat – még a nyilatkozatot tevő szellemi állapotától is függetlenül – mindenkorban semmis)
- **kezdete:** születés pillanata + vélelem¹⁹ időszaka (születés pillanata – 300 nap)
  - vélelem időszaka alatt **dologi várományos** lehet (jogszerzés reménye)
- **megszűnése:** halál, holtnak nyilvánítás, 5 év eltűnés (eltűnés esetén szintén a vélemény intézménye lép fel)
- **Személyiségi jogok**
  - emberi méltóság, élet, testi épség, egészség, személyes szabadság, magánélet, hátrányos megkülönböztetés tilalma, magántitok és személyes adatok védelme, névviselés, képmással és hangfelvétellel való visszaélés tilalma,
  - **Becsületsértés:** Társadalmi megítélés hátrányos befolyásolása és indokolatlanul bántó kifejezésmód akár verbálisan, akár tettelegesen
  - **Jó hírnév megsértése:** Valótlan tény állítása, híresztelése, illetve valós tény valótlannak feltüntetése.
    - becsületsértés és jó hírnév büntetése
      - cselekménytől való eltiltás
      - sérelemdíj – nem vagyoni kár
      - kártérítés – vagyoni kár
      - becsületsértés – 1 év szv.
      - hang és képfelvétel
        - készítés: 1 év szabadságvesztés
        - nyilvánosságra hozatal: 2 év szv.
        - nagy nyilvánosság/jelentős sérelem: 3 év szv.
      - magántitok megsértése
        - elzárás

¹⁹ addig fogadjuk el, amíg ellenkezőjére nincsen bizonyíték

- jelentős érdeksérelem: 1 év szv.

Cselekvőképesség: Saját akaratból, saját név alatt szerezhet jogokat és vállalhat kötelezettségeket. Korlátozható!

- **cselekvőképtelen (0-14 év)**
  - kivétel: bagatell-ügyletek (csekély jelentőségű szerződések, tömegesen előforduló, megfontolást nem igénylő tranzakciók)
- **korlátozottan cselekvőképes (14-18 év alatti kiskorú)**
  - házasság esetén cselekvőképessé válik részben pl.: rendelkezhet jövedelmével, köthet olyan szerződést, amivel csak előnyt szerez, ajándékozhat (szükséges ehhez a törvényes képviselő jognyilatkozata a házassághoz)
- **cselekvőképesség (18 -)**
  - 17. év után mentális állapotra hivatkozva korlátozottan cselekvőképessé nyilvánítható – **részleges/teljes gondnokság**
    - **gondnokság hatálya:** 18. év betöltése kiskorú esetén, nagykorú esetén a bírósági végzéstől
    - **kérvényezheti:** rokon, törvényes képviselő, gyámhatóság, bíró²⁰, ügyész
    - **gondok:** cselekvőképes és vállalja a gondnokságot
      - **nem lehet:** ha a gondnokolt tiltakozik, vagy érdekközös van a gondnokolt és a gondnok között
      - **helyettes gondnok:** a gondnok valamiért korlátozva van gondnoki feladataiban (távol van)
      - **ideiglenes gondnok:** a gondnok kijelöléséig gondnokol
      - **gondnok jogai:**
        - törvényes képviselő, vagyonkezelő (csak a gondnokolt jóllétét szolgálhatja)
        - gyámhatósági felügyelet folyamatos a gondnok és gondnokolt felett – beszámolási kötelezettség
        - nem feltétlenül gondoz

4.2. Jogi személyek (társasági jognál bővebben)

- *polgári jogviszony alanyai lehetnek*
- *jogalanyiságát az államtól szerzi – meghatározott típussal, nem tiltott cselekmény folytatására alapítható*
- *jogképes*
- *saját név és székhely*
- *alapítótól elkülönült vagyon*
- *szükséges egy irányító szerv + állandó szervezet*
- *célrarendeltség*
- *önálló felelősség*

---

²⁰ ha ügyei viteléhez szükséges belátási képessége tartósan vagy időszakonként visszatérően nagymértékben csökkent

5. Dologi jog

Három fő területe: Birtokjog, tulajdonjog, idegen dologbeli jogok

5.1. Birtokjog

- **Birtokos:** Az, aki a dolgot sajátjaként tartja, vagy a doleg időleges birtokára jogosító jogviszony alapján hatalmában tartja.
  - **Főbirtokos:** Aki tulajdonos.
    - Birtok megszerzés = tényleges hatalomszerzés
    - Jogalap nélkül bármikor tilos megfosztani, vagy birtoklásban jogalap nélkül háborítani.
  - **Albirtokos:** Valamilyen jogcímen tartja magánál.
  - **Jogalap nélküli időlegesen birtokló**
    - **jóhiszemű jogalap nélküli birtokos:** alaposan feltételezi, hogy a birtokláshoz érvényes jogcíme van
    - **rosszhiszemű jogalap nélküli birtokos**
      - birtokvédelem eszközei:
        - **jogos önhatalom:** a birtok megvédhető, amíg azzal személyiségi jogok nem sérülnek
        - **jegyzői birtokvédelem/sommás birtokvédelem**
          - a jegyző a birtoklás megsértésének tényét felülvizsgálja, de maximum a birtoksértés utáni 1 évig
        - **bírósági előtti birtokper/petitórius**
          - van-e a birtokláshoz jogcím?
        - **kiadatási kötelezettség** – vissza kell adni
        - **visszatartási jog** – tartozás esetén beszámítható
        - **megtérítési igény** – a jóhiszemű birtokos ha költött a birtokra, akkor kérheti annak megtérítését
- **Birtokátruházás** = a hatalom átengedése
  - **semmis**, ha
    - ha az egyik fél nem cselekvőképes
    - ha képviseletre nem jogosult személy működik közre
    - ha nem jelenik meg egyértelműen a szándék

Dolgok csoportosítása természeti tulajdonságuk szerint

- **Egyeszerű dolgok:** Természetes fejlődés eredménye, vagy mesterségesen előállított doleg. Alkotóelemei önálló létüket teljesen elvesztették. (fa, benzin)
- **Dologösszesség:** Több különálló doleg összefoglalása és a forgalomban egységeként szerepel. (csorda, belyeggyűjtemény)
- **Összetett dolgok:** Alkotóelemek az összetétel után is felismerhetőek, eredeti állapotba visszaállíthatóak. (földol + alkotórész)

Forgalomképesség szerint

- forgalomképtelen
  - „uratlan dolgok” – törvény alapján forgalomképtelen (kizárolag állami tulajdon)
- korlátozottan forgalomképes (lőszer, fegyverek)
- forgalomképes

Birtokbavétel szempontjából

- uratlan – pl.: napfény
- szabadon álló dolgok (vadonban gyümölcsök)

Más dolgokhoz való kapcsoltságuk alapján

- **Alkotórész:** Olyan dologrész, amely korábban önálló jogi sorssal bírt. Ha elválasztják a fődologtól, akkor az elpusztul. A fődolog tulajdonjoga automatikusan kiterjed rá. (telefon képernyője)
  - **speciális fajtája: növedék** – utólag válik a fődolog alkotórészévé (állatok szaporulata, vagy földrész kibővül)
- **Tartozék:** A doleg rendeltetésszerű használatához kell, jogi sorsa el is térhet a fődologtól. (autó kereke)
- **Gyümölcs:** Időszakonként visszatérő növekmény, amely a fődolog sérelme nélkül elválasztható. (gyümölcs, pügyi eszközök hozama)

5.2. Tulajdonjog

Tulajdon: Teljes és kizárolagos jogi hatalom a tulajdon tárgya felett, amit csak a törvény és mások jogai korlátozhatnak.

Tulajdonjog alanya: bármely személy

Tulajdonjog tárgya: minden birtokba vehető doleg

Tulajdonjog tartalma: Tulajdonost megillető teljes kizárolagos jogi hatalom a tárgyán.

Tulajdonjog elemei

- **birtoklás joga**
  - alanyi jogon jár a tulajdonjoghoz
  - **Szomszédjogok:** A tulajdonos a használat során köteles tartózkodni minden olyan magatartástól, amellyel másokat – különösen a szomszédokat – szükségtelenül zavarná, vagy amellyel jogaik gyakorlását veszélyeztetné.
- használat joga
- hasznok szedésének joga, hasznosítás
- birtokvédelem joga
- rendelkezés joga
  - egyéb jogok átengedésének joga (birtoklás, használat, haszonszedés, biztosíték, megterhelés)
  - tulajdonjoggal felhagyás – csak ingó esetében (ingatlannál nem)

Közös tulajdon: Jogközösségek, a tulajdonjog meghatározott eszmei hányadrészek szerint több személyt illet meg. Ha a hányadrészek nem állapíthatóak meg, akkor a tulajdonosok egyenlő részletben tulajdonosok.

- mindenki birtokolhat és használhat (túlhasználat nélkül)
- állagmegóvás, költségviselés közös
- közös határozathozatal (de bíróság előtt megtámadható)
- tulajdonosokat elővásárlási jog illeti meg

Tulajdonszerzési jogcímek:

- **Eredeti tulajdonszerzés:** Eredeti tulajdonos joga elenyészik és helyette keletkezik egy teljesen új.
  - **Elbirtoklás, kisajátítás**
    - **Kisajátítás:** Közérdekű célra, azonnali, teljes és feltétlen kártalanítás esetén. (a tulajdonjog szerzője szerzi)
    - **Elbirtoklás:** Sajátként birtoklunk dolgot úgy, hogy az igazi tulajdonos egyik tulajdonosi jogával sem él. Ingatlan 15 év, ingó 10 év.
  - **Hatósági árverés, határozat²¹:** A dolgot terhelő jogok, kötelezettségek megszűnnek, kivéve állam szerzése esetén. (államnak helyt kell állnia)
  - **Gazdátlan javak találása:** Uratlan dolgok, vagy olyan dolgok, amelyek tulajdonjogával felhagyottak. Csak ingó esetén.

²¹ határozat akkor van, ha nincsen örököös

- **Találás:** A tulajdonjoggal nem hagytak fel. Hogy a találó tulajdonjogot szerezzen:
  - megtett minden annak érdekében, hogy a tulajdonos a dolgot visszakaphassa és a tulajdonos egy éven belül (élő állat esetében három hónap) nem jelentkezik
- **Származékos tulajdonszerzés:** Jogelőd származtatja a jogutódnak. (adás-vétel, ajándékozás, csere, öröklés)
  - **Átruházás:** Szerződés a doleg birtokának átruházásáról. Ingatlan esetében szükség van **ingatlan-nyilvántartási bejegyzésre.**
    - nem feltétlenül a tulajdonostól (bolt)

5.3. Korlátolt dolegi jogok/Idegen dologbéli jogok

- **Zálogjog (dolgon, jogon, követelésen érvényesíthető)**
  - a zálogjogsult valamelyen követeléssel van az adós felé – ezt a kötelezettséget valamelyen zálogtárggyal biztosítja – a zálogjogsult megkapja, ha a kötelezet nem teljesít
  - zálogszerződés – **írásban**
    - **nyilvántartásba való bejegyzéssel történik:** a zálogjog jelzálog jog
    - a zálogtárgy birtokát a zálogjogsultnak történő átadása : **kézizálogjog**
  - csak akkor érvényesíthető: ha a követelés az esedékességé válik és elmulasztja teljesítését az adós
- **Használati jogok**
  - **Földhasználat:** Ha a föld és a rajta álló épület tulajdonjoga nem ugyanazt a személy illeti meg, akkor az épület tulajdonosát bizonyos fokú (rendeltetésszerű használatához szükséges) földhasználati jog illeti meg.
  - **Használat:** A jogosult a kizárolag saját és a vele együtt élő csalátagjai szükségleteinek kielégítésre használhatja. – használat jogának gyakorlása nem engedhető át, tehát pl. nem adható bérbe
  - **Haszonélvezet:** Jogosult más személy tulajdonában lévő doleg esetében az elidegenítés kivételével minden más tulajdoni jogot gyakorolhat. (birtoklás, haszonszedés stb.)
- **Szolgalom és közérdekű használat**
  - **Közérdekű használat:** Kisajtítás enyhe formája, csak ritkán szükséges a közérdekű használat. Kártalanítást kell nyújtani a közérdekű használat idejére.
  - **Telki szorgalom:** Más telkét meghatározott terjedelemen használhatja a jogosult. (Átjárás, vízellátás, vízelvezetés, épület megtámasztás.)
    - **uralkodó telek:**
    - **szolgáló telek: amin pl. a támaszték van**
    - szerződésben kell rögzíteni

Tulajdonhoz és örökléshez való jog – alkotmányos jog – társadalmi felelőséggel jár . Kisajtítani csak közérdekből lehet és kötelező a kártalanítás.

5.4. Öröklés

- **Öröklés:** Az ember halála esetén egyetemes jogutódlás következik be. Kizárolag természetes személyhez kötődik, jogi személy után nem lehet örökölni. (jogutódlás nem öröklés!)
- **ipso iure öröklési rendszer:** az öröklés az örökhagyó halála pillanatában azonnal beáll (nincsen jogcselekmény)
  - a hagyatékátadó végzés csak közhitelű tanúsítás (közjegyző)
- **Hagyatéki eljárás:** Törvény által megjelölt esetekben kötelező - közhiteles bizonyítás (pl.: 200.000 forint bankbetét, ingatlan)
- **Hagyaték:** Az örökhagyó jogutódaira átszálló egész – aktív és passzív – vagyon. (vagyontárgy, vagyoni jog, kötelezettségek)
- **Örökhagyó:** Elhunyt személy.
- **Öröklési jogcímek:**
  - **végintézkedés:** Örök hagyó pl.: végrendeletet ír.

- **végrendelet:** Írásbelinek kell lennie(kivétel közvetlen életveszély esetén tanúk jelenlétében) – formai követelmények (egyértelmű, időrendi, teljes belátási képesség, cselekvőképesség²²)
  - **hagyományrendelés** – vagyontárgy juttatás
  - **meghagyás** – kötelezettségrendelés (rendelkezés arról, hogy mit kell tenni a vagyonnal)
  - **KizáráS:** Nem szükséghoz alapos indok, a törvény által meghatározott örökség 1/3-ada jár ebben az esetben, ez a **kötelesrész**.
  - **Kitagadás:** Csak törvényben meghatározott okkal lehet, nem jár semmi ebben az esetben.
  - **Lemondás:** Az örökhagyó él még.
  - **Visszautasítás:** Az örökhagyó nem él már.
- **törvényes öröklés:** Nincsen végrendelet, törvény szabályoz ebben az esetben.
  - ha van lemenő - egyenes ági örökösdés az elsődleges
  - ha nincsen lemenő - 3 parentélaig (szülő, nagyszülő, dédszülő)
  - ha sehol nincsen örökö - állam örököl
  - ha nincsen végintézkedés - házastárs 1 gyerekrésznyit örököl

6. Egyéni vállalkozás, egyéni cégek

6.1. Egyéni vállalkozó

- **egyéni vállalkozó** – cselekvőképes magyar állampolgár, EU, Európai Gazdasági Térség állampolgára, vagy letelepedett személy + tartózkodási engedély
- **ki nem lehet**
  - korlátozottan cselekvőképes, cselekvőképtelen
  - gazdasági, vagyon elleni bűncselekmény miatt elítélték
  - szándékos bűncselekmény miatt min. 1 évre elítélték
  - egyéni cége van, gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja
  - tevékenységi kör:
    - űstermelő, szolgáltató állatorvos, ügyvéd, közjegyző, végrehajtó, szabadalmi ügyvivő
- **kinek kedvező:**
  - kevés kezdőtőke
  - egyszerű tevékenység
  - kis értékesítési volumen
  - alacsony működési költség

Egyéni vállalkozói tevékenység: Üzletszerű gazdasági tevékenység – rendszeresen, nyereség- és vagyonsszerzés céljából, saját gazdasági kockázatvállalás mellett.

Tevékenység megkezdésének bejelentése:

- díjmentes
- ügyfélkapun keresztül, vagy kormányhivatal – formanyomtatvány
- **Belügyminisztériumi nyilvántartás** – Egyéni vállalkozók jegyzéke (tehát nem cégbíróság!)
- egyéni vállalkozási igazolvány már nincsen! (kérdés)
- tevékenységét onnantól kezdheti, hogy a Belügyminisztérium nyilvántartásba vette (egyéni vállalkozó, NAV, önkormányzati értesítés)
- kötelező kamarai tagság – 5000 Ft/év
- bárminemű változást díjmentesen kötelező jelenteni

Számlán feltüntetni: egyéni vállalkozó, nyilvántartási szám

---

²² korlátozott cselekvőképesség esetén nem tehető végrendelkezés

- **korlátlan felelősség** – teljes magánvagyon
- **személyesen közreműködik** a tevékenységen, habár lehet alkalmazottja
- hatósági engedélyhez kötött tevékenységek: magánorvos, könyvvizsgálat → szükséges a képesítés
  - ha nincsen képesítése – alkalmazott
- **ha egyéni vállalkozó meghal** → örökösi, törvényes képviselő nyilatkozik, hogy kívánja-e folytatni a tevékenységet 90 napon belül
- **ha egyéni vállalkozó cselekvőképtelenné** → törvényes képviselő nyilatkozik, hogy kívánja-e folytatni a tevékenységet 90 napon belül

Tevékenység szüneteltetése

- tevékenység szüneteltethető, minimum 1 hónapig, max. 2 év

Tevékenység megszűnése

- e.v. bejelenti
- **egyéni céget alapít, vagy tagja lesz**
  - egyszemélyes KFT-vé alakulhat
  - ha szünetelteti a tevékenységet, akkor nem alakulhat át
  - még 5 évig nem lehet más társaság korlátlanul felelős tagja, vagy újból egyéni vállalkozó
- halál, cselekvőképtelenség, korlátozott cselekvőképes (törvényes képviselő, örökösi nyilatkozata)
- adóshatóság törli az adószámot (jogerővel szűnik meg az e.v.)

6.2. Egyéni cég

- csak az **egyéni vállalkozó alapíthat** → cégbírósági cégnyilvántartásba vétellel jön létre
- létesítő okirat: **alapító okirat**²³ (*ügyvédi ellenjegyzés, vagy közjegyző is okiratba foglalja*)
  - ha a jegyzett tőke nagyobb, mint 200.000, akkor van lehetőség **apportálásra/vagyoni betétre** is
  - **elemei: cégnév, székhely, alapító adatai, főtevékenység, jegyzett tőke, könyvvizsgáló adatai, osztalékelőleg fizetésének lehetősége**
- **nincsen jogi személyisége**
- tagtól elkülönült önálló vagyon
- 1 tag
- alkalmazottak száma **kevesebb, mint 50 fő**
- **nettó árbevételek kevesebb, mint 700 millió** forint
- amennyiben hatósági engedély szükséges a tevékenységhez és az egyéni vállalkozás rendelkezett vele, akkor jogutódként megkapja az egyéni cég is
- ha képesítéshez kötött – alkalmazott által is megkapja az egyéni cég
- **meghal, cselekvőképtelen** – özvegy, örökösi, törvényes képviselő u.u. taggá válhat, mint e.v. esetén
- **megszűnés, átalakulás**
  - határozott időre alapítás – idő lejárta esetén megszűnik
  - jogutód nélküli megszűnés végelszámolás esetében
  - bíróság, cégbíróság szünteti meg felszámolás esetén
  - gazdasági társasággá alakul (egyirányú - gazdasági társaságból nem lehet egyéni cég)

²³ elemei: cégnév, székhely, alapító adatai, főtevékenység, jegyzett tőke, könyvvizsgáló adatai, osztalékelőleg fizetésének lehetősége

7. Gazdasági társaságok

Jogi személy: Jogképes – jogok + kötelezettségek (meghatározott típus, nem tiltott tevékenység, cél elérése érdekében)

- saját név, székhely, tagtól elkülönült vagyon, ügyvezetés, képviseletet ellátó szervezet

Jogi személyek:

- Egyesülés
- Egyesület
- Alapítvány
- Szövetkezet
- Gazdasági társaságok

7.1. Gazdasági társaságok

Alkotmányos alapelvek: mindenki szabadon vállalkozhat és társulhat – **privát autonómia, de formakényszer:** nem állhat szembe a közérdekkel:

Gazdasági társaság: Üzletszerű közös gazdasági tevékenységre a tagok vagyoni hozzájárulása által jogi személyiséggel rendelkező társaság, ahol a tagok a nyereségből közösen részesednek, a veszteséget közösen viselik.

- **Közös tulajdonságok**
  - állandó szervezet
  - célrarendeltség
  - alapítótól elkülönült vagyon
  - állami elismerés
  - önálló felelősség
  - jogképesség
- **Létrehozás**
  - alapítás
    - **Létesítő okirat típusai (kérdés!)**
      - társasági szerződés (több tag)
      - alapító okirat (egyszemélyes)
      - alapszabály (rt, szövetkezet)
      - mindegyiket kötelező aláírni minden tagnak – kivéve: nyrt alapszabálya a közgyűléSEN módosítva
    - **Létesítő okirat benyújtása**
      - közjegyzői okiratba foglalás, ügyvédi ellenjegyzés – ekkor már elkezdődhet az előtársasági²⁴ időszak (90 napon belül be kell jelenteni a cégbírósághoz – késedelem: 50-900 eFt)
    - **Létesítő okirat módosítása**
      - csak a bejegyzés után
      - ¾-es határozat: ha nem új szerződés van, ha nincs új létrehozva
      - egyszerű szótöbbség (cégnév, telephely, székhely, fő tevékenységi kör)
      - egyhangú határozat: ha olyan módosítás, ami valamely tag jogait hátrányosan érinteni
  - átalakulás (formaváltás, egyesülés, szétválás)

²⁴ nevében fel kell tüntetni: b.a. (bejegyzés alatt)

- formát névben fel kell tüntetni
- természetes személy csak 1x lehet korlátlanul felelős tag
- kiskorú nem lehet tag
- a jognyilatkozatokat írásban kell megtenni (pl.: alapítás, határozatok)
- **Társasági jogi jogvita:** Tagok egymás közti és a társaság közti jogvitája. (Belső viszonyokra vonatkozik semmi köze hozzá külső cégnak.) – választott bíróság
- **képesítéshez kötött tevékenység**
  - a tevékenységen közreműködő tag rendelkezik vele
  - egyik alkalmazott rendelkezik ezzel
  - munkavégzésre irányuló megbízásos jogviszony
- **vagyoni hozzájárulás teljesítése**
  - pénzbeli forma
  - nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás/apport (akár jog és követelés is lehet)
- **Kisebbségvédelem:** A tag, vagy tagok együttesen a szavazati jogok legalább 5%-val rendelkeznek, akkor:
  - ok és cél megjelölése → legfőbb szerv ülésének összehívása
    - ha 15 napon belül az ügyvezetés nem teljesít → bíróság intézkedik
  - ha gyanús, hogy volt valami susmus → egy külön könyvvizsgálót megbízhatnak
    - ha 30 napon belül semmi – bíróság intézkedik
  - taggal, vezetővel, fb-taggal, könnyvvizsgálóval szemben is érvényesíthetnek követelést
    - ha 30 napon belül semmi – bíróság intézkedik
- **Törvényes felügyeleti eljárás:**
  - Cégnyilvántartás közhitelességének biztosítása
  - Törvényes működés kikényszerítése
  - nincsen gazdasági célszerűség vizsgálata
    - törvények betartatása
    - létesítő okirat feltételei teljesülnek-e
- **Tagi viszony megszűnése**
  - vagyoni hozzájárulás elmarad
  - kizárás – alapos indok és az összes tag $\frac{3}{4}$

- **Típusai**

- Közkereseti társaság
- Betéti társaság
- Korlátolt felelősséggű társaság
- Részvénytársaság

Gazdasági társaságok szervei: 4 van (kérdés)

- **társaság tagjainak gyűlése/Legfőbb Szerv**
  - legfőbb szerve
  - **évente egyszer legalább ülésezik** – nem nyilvános
    - tanácsozási joggal vezetők, felügyelő bizottság tagjai részt vehetnek
    - beszámoló elfogadása, osztalékdöntés, ügyvezetés felmentése²⁵
- **ügyvezetés (szakmai döntések, operatív ügyvitel)**
  - egyéni vagy testületi
  - **általános név: vezető tisztségviselő**
    - nem lehet vezető tisztségviselő, amennyiben
      - **bűncselekmény, vagy összeférhetetlenség** esetén
        - összeférhetetlenség: nem lehet tag, ügyvezető, ha egy ugyanolyan főtevékenységű cégben már ügyvezető, vagy tag

²⁵ ha elfogadja a legfőbb szerv a felmentványt, akkor az adott időszakra nem támasztható az ügyvezetés irányába kártérítési igény

- **amennyiben eltiltották az adott tevékenységtől** (ki nem elégített hitelezői követelések egy korábbi cégbíróságban felszámolás után és ezért felelős a személy, nem állt helyt, vagy a cégbíróság pénzbíróságot szabott ki és ezt a kötelezettséget nem teljesített)
  - vezető tisztségviselők többségi befolyással rendelkező tagok, vagy egyéb korlátlanul felelős tagok sem lehetnek
- **felügyelő bizottság**
  - legalább 3 tag 5 évre
  - ügyvezetés kontrollja és ellenőrzése, akár gazdasági célszerűséget is vizsgál
  - határozatképességéhez 2/3 szavazata, de min 3 fő
  - **kötelező felügyelő bizottság** (kérdés)
    - Nyrt
    - Zrt – ha a szavazati jogok legalább 5%-val együttesen rendelkező részvényesek ezt kérik
    - 200 fő főállású munkavállaló és az üzemi tanács nem mondott le, hogy a felügyelőbizottságban való munkavállalói részvételről
- **állandó könyvvizsgáló**
  - határozott időre – maximum 5 év
  - kiválasztás után 90 napon belül megbízási szerződést kell kötni

Gazdasági társaság megszűnése: jogutóddal, vagy jogutód nélkül

Személyegyesítő társaság: Legalább egy tagnak közre kell működnie. (betéti társaság, közkereseti társaság)

VagyonegYESÍTŐ társaság: Nincsen kikötés arra vonatkozóan, hogy a tagoknak közre kell-e működnie. (összes többi)

- **jogutódlással → átalakulás történik**
  - **társasági formaváltás** (gazdasági társasággá, szövetkezeté, egyesüléssé)
  - **egyesülés (beolvadás, összeolvadás)**
    - beolvadás – egyik cég lesz a jogutód
    - összeolvadás – harmadik cég lesz a jogutód
  - **szétválás (kiválás, különválás)**
    - kiválás –
    - különválás – két jogutód cég lesz, „A” cég megszánik
- jogutódlás nélküli megszűnés
  - **tagok döntése alapján** – végelszámolási eljárás
  - **tartós fizetésképtelenség** – csőd/felszámolási eljárás rendes bíróság ítélet által
  - **cégbíróság** törvényességi felügyeleti eljárása
  - cégbíróság hivatalból törli a céget a cégnyilvántartásból (adóhatóság törli a cégnyilvántartásból)

7.2. Vállalatcsoportok

- **Elsírmert vállalatcsoport**
  - konszolidált éves beszámolót készít 1 uralkodó tag – 3 ellenőrzött tag uralmi szerződéssel (RT, Kft, egyesülés, szövetkezet)
- **Tényleges vállalatcsoport**
  - nincsen konszolidált éves beszámoló
  - az uralmi szerződés megkötésének feltételei megszakítás 3 évig fennállnak - a bíróság egy érdekelt fél kérésére kötelezi az uralmi szerződés megkötésére

7.3. Gazdasági társasok jellemzői

- **Közkereseti társaság**
  - min 2 tag – egyetemleges és korlátlan felelősségek (a hitelező bármely tagtól – tulajdoni hányadtól függetlenül – követelhet, a tagok teljes magánvagyonnal felelnek)
    - társaság megszűnése után még 5 évig él az egyetemleges és korlátlan felelősségek

- örököstre is vonatkozik
- **létesítő okirat:** társasági szerződés
- Legfőbb szerv: Tagok gyűlése – azonos mértékű szavazat
  - általában egyszerű többség
  - vezető tisztségviselő visszahívása – $\frac{3}{4}$
  - társasági szerződés módosítása – egyhangú szavazat
- **Betéti társaság**
  - min 2 tag – legalább 1 beltag + legalább 1 kültag (ha egyik nincs, akkor 6 hónap áll rendelkezésre → különben megszűnik, át kell alakulnia)
    - **beltag** – korlátlan és egyetemes felelősség, személyesen közreműködik a tevékenységen
    - **kültag** – kötelezettsége csak a betétnak biztosításáig erjed ki, nem végezhet tevékenységet a társaságban – nem lehet ügyvezető sem
    - **legfőbb szerve:** Tagok gyűlése
- **Korlátolt Felelősségi Társaság**
  - akár 1 tag is alapíthat („egyszemélyes kft”)
  - törzsbetétek összessége törzstőke – 1 törzsbetét minimum 100.000 Ft, összesen minimum 3.000.000 Ft
    - leszállítása, emelése – $\frac{3}{4}$ határozat
  - **létesítő okirat:** társasági szerződés (kivéve egyszemélyes kft: alapító okirat)
    - tilos nyilvános felhívást tenni KFT megalapítására
  - tagok kötelezettsége csak a törzsbetét beszolgáltatásáig terjed ki (pénz, vagyoni/apport)
    - kivétel: **felelőségátvitel**
      - ha a tag korlátolt felelőségevel visszaélt és emiatt a jogi személy megszűnésekkel kielégítetlen hitelezői követelések maradnak fenn
      - nem teljesített vagyoni hozzájárulás erejéig is köteles helyt állni (pl.: pótbefizetés mértékéig)
      - vállalatcsoport esetén az uralkodó tag köteles helyt állni, ha az uralkodó tag üzletpolitikája miatt áll fenn a fizetésképtelenség
  - **legfőbb szerv: Taggyűlés**
    - szermélyes részvétel – jegyzőkönyv
    - elektronikus – nem kell jegyzőkönyvet készíteni
    - **értesítési kötelezettség:** időben kell közölni, hogy mikor lesz a taggyűlés (évente legalább 1x)
      - **napirendet is meg kell határozni** – ha valami olyasmiről szavaznak, ami nincsen benne a napirendben, akkor az arról hozott határozat érvénytelen
      - **vezető:** ügyvezető (határozatok könyve, tagjegyzék vezetése)
  - **Üzletrész:** Törzsbetéthez kapcsolódó tagsági jogok és kötelezettségek összessége.
    - KFT nyilvántartásba vételekor keletkezik
    - mértéke törzsbetétekhez igazodik
    - azonos üzletrész – azonos tagsági jogok
    - társaságok tagjai között szabadon átruházható és értékesíthető
      - akár harmadik félnek is – a többi tag elővásárlási jog illeti meg
  - **Pótbefizetés:** veszteség fedezésére írja elő a taggyűlés a tagok irányába
    - törzsbetétek arányában kell meghatározni és teljesíteni
  - **Részvénnytársaság**
    - alaptőke - előre meghatározott számú és névértékű részvények (emelhető, bevonható minősített többséggel)
      - Zrt – 5M
      - Nyrt – 20M
      - készpénzbeli hozzájárulás minimum 30%
      - csak akkor indulhat meg, ha a pénzbeli hozzájárulás legalább 25%-a, nem pénzbeli hozzájárulás teljesen be kell adni

- indulás után a teljes alaptőkét rendelkezését kell bocsátani 1 éven belül
- **legfőbb szerv:** közgyűlés
  - zrt: 15 nappal, nyrt: 30 nappal korábban (jelenléti ív)
  - Nyrt – határozatokat köteles nyilvánosságra hozni
  - **Nyrt esetében a kisebbségi jogok már 1%-tól érvényesek**
  - ha egy részvényses minősített többséggel rendelkezik (részvények 3/4) – nyilvános bejelentési kötelezettség → vételi kötelezettsége van az összes többi részvényre
- **Ügyvezetés**
  - monista rendszer – **Igazgatóság**,
    - Zrt esetében lehet vezérigazgató is
  - dualista rendszer - **Igazgatótanács**
- részvényses jog: közgyűlésen részt venni, osztalék, szavazat
  - az alaptőke megemelésekor a részvénysesek kötelezettsége túlterjed a részvények megvásárlásán – köteles megfizetni azt
- tag: a névérték megfizetésére terjed ki kötelezettség
  - akár nyilvános felhívással is kereshető tag
- kötelezettségeiért – ha a PTK nem rendelkezik – nem köteles helytállni
- **két típusa:**
  - **ZRT** – nincsen tőzsdei kereskedeleml
    - nyomdai úton, vagy dematerializált
  - **NYRT** – van tőzsdei kereskedeleml
    - csak dematerializált
- **részvények típusai**
  - törzsrezsvény (legalább 50%)
  - saját részvény: osztalékból lehet szerezni, csak ha nyereséges a cégl, maximum a részvények 25%
  - elsőbbségi részvény: plusz jogok előbb vagy több (osztalék, szavazati)
  - dolgozói részvények: csak nyereségből – max. 15%
  - kamatozó részvény – nem osztaléket fizet
  - visszaváltható részvény – meghatározott időtartam bármikor visszaváltható
  - lehetséges még egyéb részvényfajtát meghatározni

8. Egyéb gazdálkodó szervezetek

8.1. Egyesülés

- nem gazdasági társaság – **kooperációs társaság**
- jogi személyiségt
- cél: gazdálkodás eredményesség, tevékenység összehangolása, érdekképviselet
- nem profitorientált, de ha van akkor az a tagoké – a kötelezettségekért a tagok egyetemlegesen kötelesek helyt állni
- alapítás: társasági szerződés (ügyvédi ellenjegyzés, céggjegyzék) + 30 nap + cégbírósági céggjegyzék
- **legfőbb szerv:** taggyűlés
- **képviselet:** igazgató, vagy igazgatótanács
- tagjai: gt-k, egyesülések, szövetkezetek

8.2. Szövetkezet

- jogi személy
- vagyoni hozzájárulás – nyitott tagság, változó tőke
  - kötelezettség: vagyoni hozzájárulás, alapszabályban meghatározott mértékig köteles a személyes közreműködésre
    - kiváló tagok még 5 évig helytállni köteles

- legalább 7 tag (akár önkormányzat is)
- gazdasági, társadalmi szükségletek kielégítése
  - nyereség felét köteles felosztani a tagok között
- **legfőbb szerve:** közgyűlés
- **létesítő okirat:** alapszabály (ügyvéd, közjegyző) + 30 nap + cégbírósági cégbejegyezés
  - pénzbeli hozzájárulás – legalább 30%, dologi/apoort – teljes
- **ügyvezetés:** Igazgatóság és/vagy Igazgató elnök
- **Közösségi alap:** Tagoknak nyújtandó szolgáltatások fedezete, nem felosztható.
- ha a tagok száma 6 hónapig 3 fő alatt van → megszűnik
- **Típusai:**
  - iskolaszövetkezet
  - szociális szövetkezet
    - speciális fajtája: start szociális szövetkezet (új közmunkások foglalkoztatása)
  - agrárgazdasági szövetkezet
  - közérdekű nyugdíjas szövetkezet

8.3. Egyesület

- alapszabály (legalább 10 fő)
- szervek: közgyűlés, elnökség
- nyilvántartott tagság
- jogi személy
- **nem alapítható gazdasági tevékenység folytatására, de a cél megvalósítása érdekében végezhet gazdasági tevékenységet**
- megszűnés: ha a tagok száma 6 hónapig 10 fő alatt van
- csak egyesülettel egyesülhet

8.4. Alapítvány

- jogi személy
- alapító az alapító okiratban határozza meg az alapítvány részére juttatott vagyont, szervezetet, célt
- nincsen tagsága!
- nem alapítható gazdasági tevékenység folytatására
- kuratórium

9. Cégeljárás

Külön törvény szabályozza – Cégtörvény

9.1.

Cég: Olyan jogalany, amely cégnyilvántartásba történő bejegyzéssel, üzletszerű gazdasági tevékenység folytatása céljából jön létre.

- **cégbíróságok – törvényszékek mellett működnek**
  - nem peres cégeljárások (cégbíróság...)
  - gazdasági társaságok vezetőivel kapcsolatos adatok kezelése (bejegyzés, törlés)
  - tájékoztatásnyújtás
  - törvényességi felügyeleti eljárás
  - kisebbségi jogok védelme, hitelezői jogok védelme
  - jogi tanácsadás, közhasznúvá minősítés
- **cégnyilvántartás:** cégbíróság + adatok igazolására szolgáló mellékletek + egyéb cégratok
  - cél: közérdek – hitelezők védelme
  - **Közhitellesség:** Aki a cégnyilvántartás szerint jár el, ő jóhiszeműen jár el.

- Cégnyilvánosság: Bárki számára hozzáférhető
- Cégadatok három típusa:
  - **Cégmásolat:** Cégjegyzék fennálló és törölt adatait tartalmaz.
  - **Cékkivonat:** Cégjegyzék aktuális, fennálló adatait tartalmaz
  - **Cégbizonyítvány:** Egyes fennálló, vagy törölt adatait tartalmazza.
- Cégjegyzék: cégjegyzékszám, cégnév, székhely, létesítő okirat kelte, tevékenységi körök, képviseletre jogosultak köre, jegyzett tőke, adószám, pénzforgalmi számlák, bejegyzési végzések
  - **Cégnév:** gazdasági formát köteles feltüntetni
    - azonosítás – van-e ilyen cég, van-e ilyen névre foglalás 60 napon belül
    - névvonaldiság – valósággal nem kelthet ellentétes látszatot
    - névszabatosság – cégtípus, tev. körrel ne legyen ellentmondásos (szerszámgyártó kft – könyvelés)
    - névkizárálagosság – ne legyen összetéveszthető
- Cégjegyzés: Valaki a cég nevében jogosult aláírásra – jogok, kötelezettségek. **Nem feltétlenül az ügyvezető.**
- **Székhely:**
  - üzleti, hivatalos levelezés helye
  - cégtáblával jelölni kell
- **Telephely:**
  - létesítő okirat
  - székhelytől elkülönült, tartós, üzleti letelepedés
  - de ugyanazon településen van, mint a székhely
- **Fióktelep**
  - nem ugyanazon a települése van, mint a székhely

9.2. Nem peres cégeljárások

- cégbírásbejegyzési
- változásbejegyzés
- átalakulás bejegyzés
- megszűnés
- **cégbírásbejegyzés:** elektronikus, nem peres bírósági eljárás
  - nem a cégbíróság kezdeményezi – kérelmezik
  - eljárás nem szünetelhet, csak kivételes ok
  - nincsen személyes meghallgatás, csak okirati bizonyítás
  - bejegyzési eljárás határideje: 8 munkanap
  - egyszerűsített bejegyzési eljárás: 1 munkanap (szerződésminta + jogi képviselő (ügyvédi ellenjegyzés/közjegyzői okiratba foglalás))
  - ingyense, kivéve részvénytársaságok

eljárást jelölni kell a cég nevében (b.a., cs.a.)

9.3. Törvényességi felügyeleti eljárás

- cégnyilvántartás közhitelességének biztosítása
- törvényes működés kiképessítése
- gazdasági célszerűséget nem vizsgál
- hivatalból bejegyezhet adatokat, illetve törölhet
- megkezdődhet:
  - ha a létesítő okirat törvényesről (bejegyzést megelőzően, utána), pl.: egyik tag nem cselekvőképes
  - ha a létesítő okirat nem tartalmaz minden kötelező elemet
  - működés során nem tartja be a létesítő okiratban foglaltakat (pl. legfőbb szerv összehívása)
  - hivatalból és kérelemből is indulhat
- cégbírás jogai

- pénzbírság (100.000 – 10.000.000) ügyvezetőre, cégre
- legföbb szerv összehívása
- felügyelőbiztos kijelölése

10. Államháztartás

Államháztartás: Tevékenység, amellyel az állam a bevételeit beszedi, összegyűjti az állami költségvetésbe (mint egy pénzalapba), majd azt felhasználja kiadásainak teljesítésére.

- *Törvényi def.: Az államháztartás a közfeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási, beszámolási szabályok szerint működő szervezete. Az állam gazdálkodási rendszerének egésze, amely az állami funkciók ellátását szolgálja.*

Államháztartás alapelvei:

- egységesség (1 db költségvetési törvény)
- teljesség (bevétel minden kiadás forrása)
- valódiság (valós indokolt cél)
- részletesség
- nyilvánosság
- éves költségvetés alapján
- rendkívüli bevételek és kiadások elkülönlítése

10.1. Gazdálkodó szervek²⁶ és az államháztartás kapcsolata

- adók
- járulékok
- támogatások

10.2. Az alaptörvény és az államháztartás kapcsolata

- **kiegyensúlyozott – fenntartható – átlátható** költségvetés-elve
  - OGY és a kormány feladata
- **Nemzeti vagyon:** Az állami és helyi önkormányzati vagyon.
  - **nemzeti vagyon használata:**
    - közérdekek
    - közös szükségletek kielégítése
    - természeti erőforrások megóvása
    - jövő nemzedéknek szükségleteinek biztosítása
  - állam és a helyi önkormányzatok **önállóan és felelősen** gazdálkodnak
  - **gazdálkodás alapelvei:**
    - törvényesség
    - célszerűség
    - eredményesség
    - átláthatóság
- **Közpénz**
  - közpénnel gazdálkodók kötelesek
    - **nyilvánosság előtt elszámolni**
    - **átláthatóan és a közélet tisztaságának elvének** megfelelően gazdálkodni

---

²⁶ gazdálkodó szervnek minősül: gazdasági társaságok + erdőbirtokossági, vízgazdálkodási, végrehajtó, közjegyzői stb + állam, helyi önkormányzat, költségvetési szervek, egyesületek, alapítványok

- amíg az államadóság nem haladja meg a GDP felét, addig az Alkotmánybíróság, csak a következő szempontok szerint vizsgálhatja a költségvetési törvényt – esetleg megsemmisíti
  - jogszabály és Alaptörvény összhangja
  - megalkotás, kihirdetés törvényessége
  - személyiségi, állampolgári jogok

10.3. Államháztartás alrendszeri

- **2 fő ág: önkormányzati és központi alrendszer**
- központi alrendszer
  - részei
    - speckó: társadalombiztosítási alapok, elkülönített állami pénzalapok

10.4. Költségvetés

- **Költségvetés:** Jogszabályban meghatározott olyan pénzügyi terv, amely a költségvetési évre vonatkozóan, a közfeladatok ellátásához szükséges teljesítendő bevételeket és teljesíthető kiadásokat előirányzatonként teljeskörűen tartalmazza
- **megalkotó:** OGY
- **végrehajtó:** kormány
- OGY nem fogadhat el olyan **költségvetési törvényt**, amelynek következtében az **államadóság meghaladná a GDP felét**
  - ha meghaladja, akkor **arányos csökkentést tartalmazó törvény** fogadható el
- a költségvetés végrehajtása során nem vehető fel olyan **kölcsön**, amelynek következtében az **államadóság meghaladná a GDP felét**, vagy az arány a **megelőző évben fennállóhoz képest növekedne**
- a központi költségvetésből csak olyan **szervezet** számára nyújtható **támogatás**, vagy teljesíthető szerződés alapján **kifizetés**, amelynek tulajdonosi **szerkezete, felépítése**, valamint a **támogatás felhasználására** irányuló tevékenysége **átlátható**
  - **rendezett munkaügyi kapcsolatok**
  - **közöttételei kötelezettségeknek** eleget tett
  - **ha az igénybevétel jogosulatlan, jogszabálysértő, nem rendeltetésszerű**
    - visszavonható
    - támogatási szerződéstől elállás, vagy felmondás
    - módosítás kezdeményezése
- **amennyiben nincsen költségvetési törvény**
  - a kormány jogosult jogszabályok alapján bevételt szedni
  - a kormány jogosult az előző évi törvényi kiadási előirányzatok keretei között a kiadásokat időarányosan teljesíteni
- **Állami bevételek**
  - **közgazdasági jelleg szerint**
    - **folyó bevételek**
      - **jogi jelleg szerint**
        - **közhatalmi bevételek:** adójellegű bevételek (adók, vámok, járulékok, illetékek)
        - **magánjogi bevételek:** Díjbevételek, Tőke utáni jövedelmek (kamatok, osztalékok)
      - **tőkebevételek:** vagyontárgy és föld eladásából származó bevétel
        - **speciális: Privatizációs bevételek:** állami vállalat eladásából származó bevétel
  - **Állami kiadások funkcionális osztályozása**
    - állami működés funkciói
      - jóléti funkció
      - gazdasági funkció
      - államadóság-kezelés

Költségvetési törvény megalkotásának folyamata			
Szakasz	Időbeli elhelyezés	Főbb felelősök	Feladatok
Döntéselőkészítés	április – szeptember	államháztartásért felelős miniszter kormány Költségvetési Tanács	<ul style="list-style-type: none"> pénzügyminiszter prognózist terjeszt a Kormány elé (költségvetési évet követő 3 év) tervezés és egyeztetés a bevételekről és kiadásokról a pénzügyminiszter a javaslatát a Kormány elé terjeszti A Kormány egyeztet a Költségvetési Tanáccsal
Döntés	október – december	Állami Számvevőszék Költségvetési Tanács Országgyűlés	Az OGY felhatalmazást ad a Kormánynak, hogy bevételeket szedjen, kötelezettségeket teljesítsen.
Végrehajtás	költségvetési év	Kormány és a költségvetés szervei	Előirányzatok teljesítése
Ellenőrzés	költségvetést követő év	Kormány Országgyűlés Állami Számvevőszék	Zárszámadási törvény

Zárszámadási törvény

- kötelező törvénybe foglalni
- tartalmazza a költségvetés végrehajtását
- összeveti a tervezett és ténylegesen megvalósult bevételeket és kiadásokat
- elfogadása minden körüljárás után történik
- ha hiány – költségvetési hiány finanszírozásának módját meg kell határozni a törvényben
- ha suff. - annak felhasználását

10. 5. Magyar Államkincstár

- államháztartás pénz- és számlaforgalmának lebonyolítása
- pénzügyi szolgáltatás állami szerveknek (kvázi bank)
- állami feladatok finanszírozása
- Pénzügyminiszter irányít – elnökét kinevezi
- Szervezete
  - MÁK
  - Államadóságot Kezelő Központ Zrt**
    - államadóság kezelési stratégia
    - fizetőképesség, likviditás biztosítása
    - hiány finanszírozása
    - szabad pénzeszközök felhasználása

10. 6. Önkormányzatok költségvetése

- tulajdonosi és gazdálkodási önállóság
- saját költségvetés**
  - rendelet
  - 1 éves időtartam
  - önként vállalt és kötelező önkormányzati feladatok ellátása** (nagyobb önkormányzat – több kötelező feladatkör, hatáskör)
  - államháztartás része, de a központi költségvetéstől elkülönül** (normatív/központi támogatásokkal kapcsolódik)
  - nem tervezhet működési hiányt** (*a vállalt kötelezettségek nem haladhatják meg a várható bevételek 50%-át*)

- vállalkozás alapítás szabadsága
- helyi adók fajtája és mértéke
- Költségvetési ciklus
  - Előkészítés (jegyző, főjegyző – koncepció, elkészítés, egyeztetés, majd a polgármester a képviselőtestület elő terjeszti)
  - Döntés (képviselőtestület rendelet formájában dönt)
    - legkésőbb február 15-ig be kell terjeszteni, március 15-ig el kell fogadni
    - ha nincsen – előző évi költségvetés alapján időarányosan szedhet bevételeket, teljesíthet kötelezettségeket
    - ha nincsen és zárszámadás sincs – egyes támogatások felfüggessztésre kerülnek
  - Végrehajtás
  - Zárszámadási rendelet elfogadása (funkció: ellenőrzés)
    - polgármester terjeszti elő – 30 napon belül el kell elfogadni, de legkésőbb május 30.
- gazdálkodás biztonságáért teljes képviselőtestület felel
- gazdálkodás szabályszerűségéért a polgármester felel
- beszámoláis, adatszolgáltatási, ellenőrzési feladatokért az Önkormányzati Hivatal felel
- lehetséges évközi beszámoló a költségvetésről (ha jogutóddal, jogutód nélkül megszűnik az önkormányzat)
- önkormányzat bevételei:
  - költségvetési támogatások
  - közbevételek
  - saját bevételek
  - egyéb bevételek (hitel, kötvény)

10.7. Államháztartás ellenőrzési rendszerei (külső ellenőrzés, kormányzati ellenőrzés, belső ellenőrzés)

Kontroll célja: államháztartás pénzeszközeivel, nemzeti vagyonnal való gazdálkodás legyen szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes legyen

- **külső ellenőrzés (ÁSZ, Kincstár)**
  - a gazdálkodótól független, külső szerv/személy látja el
    - Állami Számvevőszék
      - OGY szerve – csak az OGY-nek van alárendelve
      - általános hatáskör
      - **ellenőrzésének alapelvei:** törvényességi, célszerűségi, eredményességi szempontok (pártokat csak törvényességi szempontból)
      - vizsgálatának tárgya
        - közpénzek kezelése, nemzeti vagyon kezelése, állami és önkormányzati vagyon kezelése
        - MNB működése
        - állam és önkormányzatok adóztató tevékenysége
        - zárszámadás + véleményezi a költségvetési törvényt
        - + mindenkit aki közpénzeket használ (pl. támogatást)
      - ha OGY elrendeli köteles lefolytatni
      - ha Kormány kéri, akkor nem köteles lefolytatni az ellenőrzést
      - megállapításai esetén → illetékes szervezetnél eljárást kezdeményez → megállapításai nem támadhatóak meg semmilyen körülmények között
- **kormányzati ellenőrzés (KEHI, EU-s támogatásokat ellenőrző szervek)**
  - KEHI (Kormányzati Ellenőrzési Hivatal)
    - kormánydöntések végrehajtásának ellenőrzése
    - uniós pénzek felügyelete
    - költségvetési támogatások felhasználásának ellenőrzése
    - állami tulajdonban lévő vállalatok (gt-k, alapítványok) ellenőrzése
    - állami kezesség vállalásának ellenőrzése

- **Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság**
  - vezetője a főigazgató
  - EU-s támogatások auditja
- **Magyar Államkincstár ellenőrző tevékenysége**
  - költségvetési hozzájárulások ellenőrzése
  - támogatások ellenőrzések
- **Költségvetési Tanács**
  - **tagjai:** KT elnöke, MNB elnöke, ÁSZ elnöke
  - **költségvetési törvény előkészítése** – a tervezettel szemben **vétó jog van**
    - határidőn belül (10 nap) jelzi, hogy él a vétójoggal, akkor a Kormány köteles újratárgyalni azt (ha már benyújtotta, nem élhet a vétójoggal)
  - **államadóság mértékére** vonatkozó szabályok betartatása
  - csak a **törvényeknek és az alaptörvénynek** van alárendelve
- **belső ellenőrzés**
  - a költségvetési szervek maguk által kialakított ellenőrzési mechanizmusa

11. Általános közigazgatási rendtartás

Közigazgatás: A jog által szabályozott igazgatási tevékenység, amely

- a társadalom egészét átfogja
- állam által elismert közfeladatok tervezésére, szervezésére, megvalósítására irányul
- közhatalmi jogosítványokkal felruházott közigazgatási szervek, személyek valósítják meg

Közigazgatás ágai: jogalkotás, jogalkalmazás, szervezés

- **jogalkotás**
  - rendelet
  - normatív határozat
  - normatív utasítás
- **jogalkalmazás**
  - hatáskör – ki milyen feladatokat
  - illetékkesség – területi elhatárolás
- **szervezés**
  - oktatás, ivóvíz ellátás, egészségügy

Közhatalom: Közigazgatási szervek által gyakorolt hatalom.

- **alanyi oldalon:** igazgatási tevékenységet végző közigazgatási szerv
  - **döntéseiik általi úton kikényszeríthető**
  - de **nem korlátlan** a hatalom – jogi szabályozás garanciákat biztosít (jogorvoslat)
- **tárgyi oldalon:** igazgatottak köre (természetes személyek, szervezetek)

11.1 Közigazgatás rendszere

2 alrendszer: államigazgatási/központi alrendszer – önkormányzati alrendszer

Központi alrendszer

- **egész országban illetékesek** – országos feladatkör
- **irányító – szabályozó – végrehajtó** feladatok
- például:
  - Kormány
  - kormánybizottságok, kormánybiztosok
  - Minisztériumok

- Kormányhivatalok

Önkormányzati alrendszer

- települési önkormányzatok – területi önkormányzatok, testületi önkormányzatok
  - települési (városi, fővárosi, községi)
  - megyei önkormányzatok
    - mellérendeltségi viszonyban vannak a települési önkormányzatokkal

11.2. Közigazgatási szervek

Közigazgatási szerv

- a közigazgatás **legkisebb, elkülönült közfeladatokat** ellátó egysége
- létrehozás, működtetés → **törvények és kormányrendelet** szabályozza (nem önkoris, vagy valami más)
- **önálló feladatkör**
- egyes közigazgatási szervek **hatásköre, illetékessége, hivatali felépítése** is meghatározott (azonos hatáskör esetén ki lesz az illetékes)
- **gazdasági önállóság** (de központi költségvetéstől kapnak forrásokat)

Feladatkör: A közigazgatási szerv konkrét tevékenységét, általa elvégzendő közfeladatok köre.

Hatáskör: Közigazgatási szerv számáram megállapított kötelezettségeket, jogok. – milyen ügyben jár el, melyik szinten jár el és az adott ügyben milyen szintű szervezet jár el.

Illetékesség: Azonos hatáskörű szervek, földrajzi értelemben vett működési terület.

Köztiszttségviselők jogállása

- csak pályázat útján nyerhető el – **kinevezéssel** jön létre
- előmenetelhez jog
- illetményhez való jog (**bérük az illetmény**)
- **álláshoz való jog** – csak különös esetben, alapos esetben mozdíthatóak el állásukból (alapos indok, fegyelmi eljárás)
- **kötelezettségeik:**
  - munkaerő a közérdek szolgálatában
  - törvényes keretek betartása mellett dolgozni
  - engedelmesség a felettesnek, kivéve jogellenes utasítás
  - szakmai lojalitás
  - hivatali, szolgálati titoktartás
  - befolyásolása, vesztegetése – minősített bűncselekmény

Közigazgatási feladat csoportosítása

- **teljesítés iránya**
- **alanyok szerint**
- **ágazati besorolás**
  - politikai
  - rendészeti
  - kulturális
  - szociális,
  - egészségügyi
- **gazdasági közigazgatási feladatok**
  - azon tevékenységek összesség, amelyeket a közigazgatás a **gazdasági szereplők magatartásának befolyásolása** érdekében fejt ki

Hatóság: Hatósági jogkör gyakorlására jogszabály által felruházott szervezet, személy, mely a közhatalom birtokában végzi tevékenységét.

Hatósági tevékenység: Hatósági jogkörrel felruházott szervek, személyek jogalkalmazása egyedi, konkrét ügyekben, egy jogilag kötött eljárásrendben – hatóság egyoldalúan dönt, kikényszeríthető

- **négy típus:** **hatósági jogalkalmazás** (pl. birtokvédelem), **hatósági felügyelet** (élelmiszerfelügyelet, MNB – PSZÁF), **hatóságok nyilvántartási tevékenysége** (e.v. nyilvántartás), **szakmai és szolgáltató tevékenység** (pl. ügyfélkapu szolgáltatások)

Közigazgatási eljárási jog elsődleges forrása: Ákr - Általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény

12.3. Közigazgatási eljárásjog

Közigazgatási eljárásjog: Olyan jogi normák, amelyek a közigazgatási eljárás

- cselekményeit,
- lefolytatásának rendjét és
- résztvevők jogait és kötelezettségeit tartalmazzák. (**nem terjed ki:** szabálysértés, választás eljárás, népszavazás, adók, vámok, menekültügy, idegenrendészeti versenyfelügyelet, MNB)

Közigazgatási eljárás alapelvei:

- **Jogszerűség elve:** Hatóság részrehajlás nélkül, jóhiszeműen, jog szerűen jár el, megfelelő ügyintézési határidő betartásával
- **Hivatalbóliság elve:** A hatóság a kizárolag kérelemre indítható eljárások kivételével hivatalból eljárást indíthat, illetve a jogszabályi feltételek fennállása esetén a kérelemre indult eljárásokat hivatalból folytatja le.
- **Hatékonyúság elve:** Költséghatékonyan, időbeli hatékonyúság.
- **Ügyfél-alapelv:** Az ügyfélnek jog van tájékoztatásra, véleményezésre – bármikor észervételezhet, betekintsést kaphat az őt érintő iratokba
- **Jóhiszeműség és bizalmi elv:** együttműködné és azt jóhiszeműen kell eljárni

Közigazgatási hatóság: Hatósági ügyek intézésére rendelkezik hatáskorrel.

- miniszter, önkormányzati képviselő, jegyző, polgármester, állatorvos, hivatali ügyintéző, kamarák, mezőőr

Hatósági ügy: Az amelynek intézése során a hatóság döntésével

- ügyfél jogát, vagy kötelezettségét megállapítja,
- jogvitát eldönt
- jogsértést megállapít
- tényt, állapotot, adatot igazol
- nyilvántartást vezet
- illetve az ezeket érintő döntéseket érvényesíti

Közigazgatási eljárás: Olyan eljárás cselekmények összessége, amely a fentiek közül valamelyik..

Ügyfél: Az a természetes , vagy jogi személy, egyéb szervezet,

- akinek jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti,
- vagy akire nézve nyilvántartást vezet,
- vagy hatósági ellenőrzés alá vontak.

Hatósági kapcsolattartás fajtái: írásban, szóban (**tipikus, elsődleges forma az írás – kérdés!**)

Illetékesség: Azonos hatáskörű hatóságok közül az jár el, amelynek illetékességi területén:

- az ügy tárgyát képező ingatlan fekszik
- ahol a tevékenységet gyakorolják
- ahol a jogellenes magatartást elkövették.
- ha ezek nem megállapíthatóak, akkor az illető lakóhelye, szervezet székhelye
- (ideiglenesen illetékességi területen kívül is végezhet eljárási cselekményt bármilyen ügyben bármilyen – **ideiglenes, biztosítási intézkedés**) – még nem jogerős

Eljárás nyelve

- magyar
- lehetséges nemzetiségi önkormányzat - nemzetiségi nyelv
- nem magyar állampolgár – ne érje nyelvi hátrány, **de nem feltétlenül kötelező tolmácsot kirendelni**

Kizárási: Az ügy elintézésében nem vehet részt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos megítélse.

- ha az ügy jogát, jogos érdekét közvetlenül érinti az ügy
- másodfokon nem járhat el az az ügyintéző, aki első fokon járt el
- olyan hatóság sem járhat el, amelynek jogát, vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti
- jegyző nem járhat el, ha önkormányzat, vagy a polgármester az ügyfél
- az ügy elintézésből kizárt az a hatóság, amelynek vezetőkével szemben bármely kizárási ok fenn áll

Adatkezelés: Hatóság jogosult a törvényben meghatározott személyes adatok, a tényállás tisztázásához elengedhetetlenül szükséges személyes adatok megismerésére és kezelésére.

Fokozott védelem: Kiskorú, cselekvőképtelen, korlátozottan cselekvőképes, fogyatékossággal élő személyt fokozott védelem illeti meg – támogatót kell biztosítani cselekvőképességet nem érintő ügyekben

Iratbetekintési jog: Bármely szakaszában, eljárás után bármikor betekinthet az öt érintő iratokba, **kivéve a döntést előkészítő iratokba, a döntés tervezetébe, tanú a vallomást tartalmazó iratba**. Harmadik személy csak akkor, ha igazolja, hogy van hozzá joga és **szolgálati, hivatali titok sem ismerhető meg**. – többiről akár másolatot is lehet kélni

Hivatali eljárás indulhat: kérelemre – hivatalból

Kérelem: Ügyfél nyilatkozik és kéri az eljárás lefolytatását és intézkedését. (írásban és személyesen lehet az illetékes hatóságnál, vagy bármely kormányablaknál)

- eljárás az illetékes hatósághoz történő megérkezését követő napon indul

Az ügyfél kérelme:

- **automatikus döntéshozatali eljársában (htáridő: 24 óra)**
  - feltételei:
    - csak akkor, ha **törvény vagy kormányrendelet** engedi (miniszteri rendelet, önköris rendelet nem!)
    - ha a hatóság rendelkezésére áll minden adat a kérelem benyújtásakor
    - ha nincsen szükség mérlegelésre
    - és nincsen ellenérdekű fél
- **sommás eljárásban (8 nap)**
  - feltételei:
    - hiánytalanul előterjesztett kérelem, mellékletek
    - hatóság rendelkezésére álló adatok alapján tényállás tisztázott
    - nincsen ellenérdekű ügyfél
    - ha az ügyfél felhívás nélkül nyújt be új dokszit – teljes eljárás lesz belőle
- **teljes eljárásban bírálható el (60 nap)**. (fő szabály szerint minden eljárás az első kettő szerint indul)

- ha a döntéshozatalhoz **bizonyítási eljárására** van szükség,
- **tisztázni kell a tényállást**
- ha az első két eljárásban nincsen lehetőség fellebbezésre és a döntést követő 5 napon belül az ügyfél, hogy a hatóság kérelmét ismételten, teljes eljárásban bírálja el

Függő hatályú döntés: A hatóságnak 8 napon belül függő hatályú döntést kell hoznia, ha előre láthatólag 8 napon belül nem tud dönteni – „valószínűleg ez lesz”, de tovább dolgozik az ügyön

Kapcsolódó eljárás: A hatóságok együttműködnek az ügyfél érdekében, de az ügyfél csupán csak egy hatósággal kerül eljárási kapcsolatba. (Elsőként eljáró hatóság továbbítja a dolgokat, az első hatóság közvetíti a második hatóság döntését is)

Eljárás megszüntetése:

- ha instant visszautasítja a kérelmet
- ha kiderült, hogy vissza kellett volna utasítani
- ha az ügyfél nem nyilatkozik a felhívásokra
- ha okafogyottá válik az eljárás
- ha az ügyfél nem előlegezi meg az eljárás költségeit szükség esetén

Határidő: Az az időtartam, amely alatt el kell végezni az eljárási cselekményt. Ha túllépi, vagy nincsen 8 napon belül döntés, akkor előzetes döntést kell hoznia.

- ha kicsúszik a határidőből -- illetéknek, vagy a díjnak megfelelő összeget fizet a hatóság és az ügyfél mentesül az eljárási költségek megfizetése alól

Soron kívül kell elintézni:

- kiskorú érdeke, veszélyeztetettsége
- életveszély, súlyos kár
- hatóság ideiglenes biztosítási intézkedést indít el
- közbiztonság, közrend, nemzetbiztonság
- **ha a határidőből kevesebb, mint tizenöt nap van hátra teljes eljárás esetében**

Igazolási kérelem: Önhibából bekövetkezett mulasztás esetén 45 napon belül lehet előterjeszteni.

Idézés: A hatóság kötelezi a személyt, hogy egy adott időpontban egy adott helyen megjelenjen. – **végzéssel kell (lehet szóban is) – 5 nappal korábban kézhez kell**, hogy vegye, különben érvénytelen az idézés

- ha az idézett személy nem jelenik meg – **bírság, elővezetés**

Értesítés: Ha nem kötelező a megjelenés.

Eljárási bírság: 10.000 a minimum, természetes személy esetében a maximum 500.000, szervezet: 1.000.000

Tényállás tisztázása: A bizonyítási rendszer szabadon megválasztható a hatóság által, szabadon értékelheti a bizonyítékokat, szabadon hozhat döntést.

Irat: A közigazgatási eljárásokra az írásbeliség jellemző, így a **leggyakrabban használt bizonyítási eszköz az irat**. (De lehet más is: **fénykép, hangfelvétel**)

- **Okirat:** Állítást, tényt, jogot, kötelezettséget igazol.
  - **Magánokirat**
    - egyszerű okirat, nem kell hitelesíteni
    - teljes bizonyító erejű akkor lesz, ha két tanú aláírja
  - **Közokirat**
    - benne foglaltakat ellenőrizni, vélemezni kell – közjegyző által kell hitelesíteni
    - bármit is bizonyít, van helye az ellenbizonyításnak, ha a jog nem tiltja

Tanú

- **nem hallgatható meg, aki**
  - részéről nem várható el értékelhető vallomás
  - védett adatnak minősülő tényről, ha nem kapott felmentést a titoktartás alól az arra jogosult személytől/szervtől
- **megttagadható a vallomás, ha**
  - ha az ügyfelek valamelyikének hozzátartozója
  - saját magát, hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná
  - ha a vallomásával felfedné, hogy kitől kapta az adott témáról szóló médiatartalmat, vagy önmaga a médiatartalom szolgáltató
  - diplomáciai mentesség

Szakértő:

- ha egy tény megállapításához különleges szakértelem szükséges, vagy jogszabály írja elő
- szakvélemény minimum 15 nap kell

Tolmács

- ha az ügyintéző nem beszéli a nyelvet

Szemle

- bizonyítási eszköz
- megfigyelése: ingó, ingatlan, személy

Tárgyalás

- nagyon kivételes esetekben csak
  - ha jogvita esetén szükség van a felek együttes meghallgatására és az ügy természete lehetővé teszi
- ellenérdekű felek és szakértők vesznek részt
- a szerv saját helyiségeiben, vagy szemle alkalmával folytatható le

Hatósági döntés

- **határozat –érdemben hoz döntést**
  - **favorabilis döntés:** címzetre kedvező hatás – jogosultság megállapítása
  - **onerózus döntés:** címzetre kedvezőtlen hatás – szankció megállapítása
- **végzés** – eljárás biztosítása érdekében hozott döntés

Jogszerű meghallgatás – kérelmezetti jog gyakorlása (?)

Döntés véglegessége

- „döntés jogerős” – ilyen már nem létezik, hanem végleges
- döntés végleges, ha azt a hatóság **már nem változtathatja meg**
- döntés véglegességét a **döntés közlésétől** számoljuk

- közlést **hirdetmény útján (hirdető tábla, honlap) kell teljesíteni, ha**
  - ügyfél lakhelye, székhelye ismeretlen
  - láthatólag eredménytelen lesz a közlés (valamelyen elháríthatatlan akadály)
  - törvény, kormányrendelet előírja
  - ha unblock az ügyfél, ügyfelek köre nem ismert, vagy számuk több, mint 50 → közhírré tétezik
- ha az ügyfélnek van **fellebbezési jog**, akkor végeges lesz a döntés, ha
  - nem fellebbezték és lejárt a fellebbezési határidő
  - fellebbezésről lemondta, vagy visszavonták
  - másodfokú hatóság az elsőfokú hatóság döntését helyben hagyta

Azonnali végrehajthatóság

- azonnal végrehajtható egy döntés, ha
  - életveszély, súlyos kár lehetősége, személyi jogok jelentős sérelmét akadályozná meg
  - nemzetbiztonsági, honvédelmi, közvédelmi érdek
  - ha a döntés valakinek a tartásáról, gondozásával kapcsolatos
  - vagy a törvény előírja, hogy a hatósági nyilvántartásba azonnal be kell vezetni

Hatósági szerződés

- közigazgatási szerződés egyik típusa
- célja egy ügy **minden fél szempontjából előnyös rendezése**
- határozathozatal helyett van (nincsen határozathozatal)
- **ügyfél megszegi** – kikényszeríthető a szerződésben vállalt magatartás
- **hatóság megszegi** – közigazgatási bíróság előtt kell pert indítani

Hatósági bizonyítvány

- hatóság állítja ki az ügyfél kérésére a felhasználás céljának megjelölésével
- célja valamilyen adat igazolása

Hatósági igazolvány

- jogszabályban meghatározott adattartalommal kell kiállítani
- adatok és/vagy jogok rendszeres igazolása

Hatósági nyilvántartást

- csak jogszabályban meghatározott adatokról lehet/kell hatósági nyilvántartást vezetni, ha
  - ha a nyilvántartásba történő bejegyzés, adatmódosítás, nyilvántartásból törlés az ügyfél jogait, kötelezettségeit megváltoztatja (keletkeztet, módosít, megszüntet)
  - ha a cél a benne foglalt adatok közhitelű igazolása, bizonyítása

Hivatalból eljárás

- illetékességi területen belül, ha
  - valamelyen ok jut a tudomására, amire hivatkozva elindulhat
  - bíróság, vagy felügyeleti szerv kötelezi
  - életveszély, súlyos kárral veszélyeztető helyzet
  - jogszabály előírja
  - **kezdete:** első eljárási cselekmény napja (megindításáról kötelező értesíteni az ügyfelet)

Hatósági intézkedések: ideiglenes intézkedés, biztosítási intézkedés (pénz, zár-alá vétel, lefoglalás)

- **ideiglenes intézkedés**

- **hatáskörre és illetékességre tekintet nélkül** teszi, ha a cselekmény hiánya nagy kárral, veszélytelivel, személyiségi jogok sérelmével járna
- **biztosítási intézkedés**
  - ha az eljárás tárgyat képező **kötelezettség későbbi teljesítése** veszélyben van
    - még a teljesítési határidő lejárta előtt el kell indítani és az okot adó körülmény felmerülésétől számított 5 napon belül
  - **pénzkövetelés biztosításának elrendelése, zár alá vétel, lefoglalás**
    - **Zár-alá vétel:** Dolog birtokának a birtokos rendelkezése alól elvonják.
      - nem lehet zár-alá venni olyan dolgot, ami a birtokos élete, egészsége fenntartásához, életfeltételeinek fenntartásához nélkülözhetetlen, jövedelemszerzéséhez elengedhetetlen
    - **Lefoglalás:** Amennyiben nem lehet zár alá venni, le kell foglalni – a hatóság a birtokos őrizetében hagyja, aki azt rendeltetésszerűen tovább használhatja.

Jogorvoslati lehetőségek

- **Jogorvoslat:** Olyan jogi eszköz, amely a közigazgatási határozatban előforduló jogszerelem orvoslására szolgál.
- **Indulhat:** hivatalból, ügyfél kérelmére
  - **Hivatalból**
    - döntés módosítása a hatóság saját jogkörében
    - felügyeleti eljárás
    - ügyész felhívás és fellépés
  - **Kérelemre**
    - Közigazgatási per
    - Fellebbezés

12. Versenyjog

Versenyzői szabályozás történelmi területei:

- **Tisztelességtelen verseny elleni jog**
  - versenytársi sérelmek joga
  - versenyjogi fogyasztóvédelem
- **Versenylorlátozások joga**
  - kartelljog
  - monopóliumok versenyjoga
  - fúziók engedélyezése

Magyar versenytörvény egységes – egy törvény szabályozza a tisztelességtelen verseny elleni jogot, versenylorlátozások anyagi jogát és a Gazdasági versenyhivatal eljárásjogát (anyagi jog és az alaki jog egy törvényben van)

Cél: gazdasági verseny tisztasága, szabadsága

Törvény hatálya:

- **személyi hatály**
  - természetes és jogi személyek
  - külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepének
- **tárgyi hatály**
  - Magyarország területén tanúsított piaci magatartás

Hatáselv: Egy vállalat külföldön tanúsított piaci magatartása is, ha annak hatása Magyarország területén érvényesülhet

- **Tisztességtelen verseny elleni cselekmények jogá**
  - **tisztességtelen verseny tilalma** – bírósághoz lehet velük fordulni – kártérítés igényelhető
    - **Generálklauzula:** Tilos a gazdasági tevékenységet tisztességtelenül folytatni, ami az üzletfelek, versenytársak törvényes érdekeit sérti, vagy veszélyezteti, vagy üzleti tisztesség követelményeibe ütközik.
    - **Hírnérvontás:** Tilos a versenytárs jó hírnevéét, hitelképességété sérteni, veszélyeztetni. (valótlanság állítás, valós tény hamisnak feltüntetése)
      - pl.: összehasonlító reklám (áru megjelölés, vállalkozás neve – közvetlenül, vagy közvetve felismerhető a vállalkozás terméke),
      - **akkor tilos ha a reklám következetében**
        - sérül a jó hírnév
        - tisztességtelen előny származik belőle
        - védjegyes termék szerepel,
        - ha a terméket védett termék utánzataként mutatják be,
        - vagy a termék neve a versenytárséval összetéveszthető
      - **kizárálag ezek szerepelhetők összehasonlító reklámban**
        - azonos rendeltetésű, azonos szükségletet kielégítő termék
        - az áruk lényeges, meghatározó, jellemző és ellenőrizhető tulajdonságaikra kell vonatkoznia csak tárgyilagusan
        - ha van eredetmegjelölés, akkor csak azonos eredetmegjelölésű termékeket lehet
  - **Üzleti titok megsértése**
    - **Üzleti titok:** Gazdasági tevékenységhez kapcsolódó minden nem közismert, nem könnyen hozzáférhető tény, tájékoztatás, amely illetéktelen megszerzése, hasznosítása, közlése, nyilvánosságra hozatala veszélyeztetheti az érintett piaci érdekeit, feltéve hogy a titok megőrzésével kapcsolatban nem róható fel semmi. (nem hozza önmaga nyikvánosságra pl.)
    - **büntető törvénykönyv is – 3 év**
  - **Jellegbitorlás**
    - Tilos a terméket, szolgáltatást a versenytárs hozzájárulása nélkül annak termékének, szolgáltatásának jellegzetes csomagolásával, eredetmegjelölésével, vagy elnevezésével előállítani, forgalmazni, reklámozni, vagy hamis árujelzőt alkalmazni.
      - **Hamis árujelző:** Olyan név, megjelölés, amelyről a versenytársat, vagy annak termékét szokásos felismerni.
    - **büntető törvénykönyv:** vétség: 1 év, ha jelentős, akkor büntettnek minősül: 3 év
    - **ha EU-n kívülről hozzák be** –akkor azt vámeljárásból kötelesek az egyes vámhatóságok megsemmisíteni azt
  - **Bojkott felhívás/Tisztességtelen felhívás**
    - Az a felhívás, amely harmadik személlyel fennálló gazdasági kapcsolat felbontását, vagy ilyen kapcsolat létrejöttére felszólító felhívás.
  - **Versenyeztetés tisztaságának megsértése**
    - Tilos versenyeztetés, árverés, tőzsdei ügylet tisztaságát bármilyen módon megsérteni. (versenytárgyalás, pályáztatás, tenderezés)
      - **Körbenyerés:** Majdnem ugyanazok a szereplők vesznek részt t9bb versenytárgyaláson és úgy néz ki, mintha minden más nyerne.
  - **üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma**
    - B2B reláció: versenyjogi fogyasztóvédelem
    - B2C reláció: külön fogyasztóvédelmi törvény
    - **tilos az üzletfelek megtéveszteni:**

- **Megtévesztés:** Olyan gyakorlat, amely befolyásolja az ügyfelek, partnerek gazdasági magatartását, de csak akkor,
    - ha **jelentős információ tekintetében** tartalmaz valótlan tény,
    - **vagy valós tényt megtévesztően ábrázol**
    - vagy **jelentős információt elhallgat, félreérthetően közöl,**
    - vagy **nem megfelelő időben bocsát rendelkezésre**
- **jelentős információ:**
  - áru lényeges jellemzői (összetétel, eredet)
  - áru ára – ár megállapítás módszere
  - áru megvételének egyéb szerződéses feltételei
  - vállalkozás, vagy a képviselő személye illetve ezek jellemzői, jogai
- tilos különösen **agresszív üzleti módszerek alkalmazása**
  - üzletfelek választási szabadságát indokolatlanul korlátozó üzleti módszerek alkalmazása
    - megnehezítik az ajánlat valós megítélését
- BTK szankcionálja továbbá:
  - **rosszminőségű termék forgalomba hozatala**
    - büntett: 3 év
    - ha gondatlanságból követik el → vétség (1 év)
    - **mentesül, ha** az előállító rögtön azután, miután tudomást szerez a rossz minőségről, minden megtesz azért, hogy a termék a birtokába visszakerüljön
  - megfelelőség hamis tanúsítása
  - fogyasztók megtévesztése
- **Versenylátozások joga/antitrust jog**
  - **Gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma/kartelljog**
    - **Kartell:** Versenyt korlátozó, torzító, azt kizáró megállapodás, vagy összehangolt magatartás, vagy szervezeti döntés, kivéve ha egymástól nem független vállalkozások jön létre.
      - **Vertikális kartell:** A piaci rendszer különböző szintjén elhelyezkedő és forgalmi folyamat különböző szakaszaiban résztvevő vállalkozások között. (bánya, alapanyagfeldolgozás, gépgyártás)
      - **Horizontális kartell:** Versenytársak, a gazdasági folyamat azonos szintjén lévő szereplők piaci lépéseiket összehangolják, piac természetes működését befolyásolják.
      - (vertikális kartell, horizontális kartell nincsen törvényben megnevezve – kérdésben geciznek ezzel) – **törvényben csak ezek vannak megnevezve:**
        - **Árkartell:** vételi, vagy eladási árak
        - **Kondíciós kartell:** előállításban, forgalmazásban, fejlesztésben egyeznek meg
        - **Piacfelosztó kartell** – input oldal
        - **Területi kartell** – output oldal
    - **kartell tilalom alá eső megállapodások semmisnek tekintendők** + versenyjogi szankciók (GVH megállapítja a jogosítést – majd eltilt – majd bírságot szab ki)
    - **Nem minden kartell megállapodás tilos - mentesülés lehetőségei:**
      - **törvényei mentesség**
        - bagatell ügyletek - érintett vállalkozások részesedése nem haladja meg a 10%-ot
        - nem független vállalkozások állapodnak meg
      - **egyedi mentesítés**
        - a kartellmegállapodás nem tünik károsnak a versenye – GVH mentesülést ad
      - **csoportomentesség** – rendeleti úton

- olyan ágazatok mentesítése, ahol a kockázatmegosztás, kooperáció jellemző (környezetvédelmi előnyök, innovatív technológiák)
- **Gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalma/Monopólumok joga**
  - **Gazdasági erőfölényben van az a piacon**, aki a gazdasági tevékenységet úgy tudja folytani, vagy nagy mértékben függetlenül folytathatja, hogy nem kell tekintettel lennie a versenytársak, üzletfelek piaci magatartására.
    - a törvény nem a domináns pozíciót tiltja, hanem azazzal való visszaélést (kérdés)
  - **visszaélés** pl: tisztelegtelen vételi, vagy eladási árak megállapítása, forgalmazás, termelés üzletfelek kárára korlátozni, árut a forgalomból kivonni, más áru átvételétől függővé tenni az értékesítést, az üzletfeleket egymástól megkülönböztetni
- **Vállalkozások összefonódásának ellenőrzésének/Fúziós joga**
  - Cél: a tőkekoncentráció ellenére megmaradjon a verseny
    - Fúzió: $A + B = C$
    - Beolvadás: $A + B = A$
    - **Irányításszerzés:**
      - **közvetlen irányítás:**
        - szavazati jogok 50%-a vagy
        - ha kijelölheti, visszahívhatja vezető tisztségviselőkeg, vagy
        - jogosult a meghatározó döntések meghatározó befolyásolására, vagy
        - ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni
      - **közvetett irányítás**
        - ugyanezek, csak egy közvetítő céggel ($a - B - c$)
    - **GVH engedélyét kell kérni:**
      - ha az előző évi árbevételük együttesen meghaladja, a 15 milliárd forintot, és van legalább 2 olyan, aminek legalább 500 millió
      - nem engedélyköteles, ha a kormány közérdekből nemzetstratégiai jelentőségűnek minősít,
      - vagy ha az ügylet célja a továbbértékesítés (elsősorban pügyi területen)
      - **Bíróság jár el!**

Gazdasági Verseny Hivatal (GVH)

- autonóm szerv
- önálló költségvetés
- 1 elnök + 2 elnökhelyettes
- részt vehet az OGY-n, tanácsot adhat
- beszámolási kötelezettsége az **Országgyűlésnek**
- **Versenyfelügyeleti eljárás:** Indulhat hivatalból és kérelemre.
  - **Kérelemre csak 1 esetben**, ha a továbbértékesítés céljából szerzett irányítás 1 éves határidejét plusz 1 évvel meg akarják hosszabbítani
  - Hivatalból indul: GVH vizsgálója észlel/bejelentés/panasz alapján
    - **Bejelentés:** Bárki, aki törvénysértés magatartás – formanyomtatvány
    - **Panasz:** nem automatikusan indul meg az eljárás- vizsgáló megvizsgálja!
- **piacelemzés** (működő piacok vizsgálatok, **trendek előre meghatározása**) - **ágazati vizsgálat** (egy ágazaton belül a piaci folyamatok értékelése, feltárása – általában ha torzul a verseny)
- eljárás szakaszai (panasz, kérelem, hivatalból)
  - **Vizsgáló eljárása**
    - GVH nevez ki egy-egy ügyre
    - vizsgáló – ombudsmann (széles jogkör - adatbekérés, tanúmeghallhatás, szakértői segítség, adatbetekintés, másolatkészítés)
    - végén: vizsgálói jelentés – a jelentést a Versenytanács elé terjeszti
  - **Versenytanács eljárása**

- **határozathozatállal dönt** (megállapítja a jogszertés tényét – jogszertő állapot megszüntetése, további folytatásának tiltása – kötelezettség teljesítés előírása (bírság), ideiglenes intézkedés elrendelése)
  - **Utóvizsgálat**
    - döntésben foglaltak betartásának ellenőrzése
- **GVH érdemi döntései:** határozat, eljárás érdekében: végzés
  - **Határozatait (szükséges adatok törlésével) nyilvánosságra kell hoznia**
  - **Végzésekkel – csak lehetőség nyilvánosságra hozni**
- **Eljárási bírság:** Nem a szankció, hanem akkor vethető ki, valaki olyan cselekményt végez, amely az eljárás elhúzására, valós tényállás feltárásának meghiúsítására irányul, vagy azt eredményezi.
  - min 200.000 Ft (vállalkozás), 50.000 – 500.000 (természetes személy)

13. Kötelmi jog

Kötelem:

- **relatív szerkezetű jogviszony** – meghatározott személyek, egymás mellérendeltek
- **diszpozitivitás:** felek szabadon rendelkezhetnek, amit a törvény lehetővé tesz
- **kötelezettség** keletkezik szolgáltatás teljesítésére, **jogosultság** a szolgáltatás teljesítésének követelésére. a **szolgáltatásnak vagyoni értéke van**
- követelés és a tartozás egységet képez – a szolgáltatásra igény tartható, kikényszeríthető
- **a kötelezettel teljes vagyonával felel a kötelem teljesítéséért**
- **Kötelem keletkeztetők:**
  - szerződés
  - károkozás
  - jogalap nélküli gazdagodás
  - jog megsértése (személyiségi, dologi)
  - egyoldalú jognyilatkozat - díjkitűzés
  - értékpapír
  - utaló magatartásból
- **jogképességgel bíró személyek** között jöhet létre (természetes személyek, jogi személyek, jogi személyiségek nélküli szervezetek)
- Kötelem fik
  - teljesítéssel
  - személyegyesüléssel
  - halál, jogutód nélküli megszűnés
  - közös megegyezés
  - jogszabály által
  - bírósági határozat
  - **elévül – csak fő szabály szerint 5 év (kérdés)**
    - elévülést kizáró megállapodás semmis

Jogalap nélküli gazdagodás: Aki másnak rovására jogalap nélkül jut vagyoni előnyhöz, akkor ezt az előnyt köteles visszatéríteni.

Utoló magatartás/Biztosítási kár: Ha valaki szándékosan olyan magatartást folytat, aminek következtében valaki alapos okkal egy másik magatartást folytat és ezen magatartás során önhibáján kívül károsodás éri..

Szerződés

- **Fogalma:** Összes fél kölcsönös, egybehangzó nyilatkozata, melyből kötelem keletkezik.
- **Tárgya:** Szolgáltatás, az a magatartás, amelyet a kötelezet a szerződés alapján tanúsítani köteles
- **Szerződés alanya:** cselekvőképes személyek, vagy céggégyezéssel rendelkező személyek
- **Szerződés alakja:** Főszabály szerint nincs megkötés, szabadon meghatározható.

- **Szerződési szabadság:** Szabadon köthető, választhatóak a felek, meghatározhatóak a tartalmak, kivéve ha jogszabály tartalmi kötöttséget ír elő.
- **Ajánlati kötöttség**
  - ajánlatot azzal való **egyetértést kifejező jognyilatkozattal** lehet elfogadni – **létrejön a szerződés**
    - ha fel van tüntetve, hogy nem kötelező érvényű ajánlatról van szó – az ajánlathoz nem kötelező tartania magát az ajánlathoz (**csak ebben az esetben**)
    - ajánlattól lényeges kérdésben eltérő tartalmú elfogadást új ajánlatnak kell tekinteni
    - írásban tett ajánlat csak írásban vonható vissza
    - **késedelmes elfogadó nyilatkozat:** Ha az ajánlat érvényessége után fogadja el valaki az ajánlatot, akkor az ajánlattevő dönthet, hogy elfogadja-e.
  - **Előszerződés:**
    - szerződés a szerződés megkötéséről
    - **önkéntesen** vállalt szerződéskötési kötelezettség
    - **szerződésre előírt alakban kell megkötni**
    - **clausula rebus sic stantibus-elv:** Az előszerződés alapján megtagadható a szerződés megkötése, teljesítése ha a szerződés megkötése, teljesítése az egyik fél lényeges jogi érdekeit sértené. (bíróság)
  - **Szerződés tartalma:**
    - adás
    - tevés/tevékenység folytatására
    - használat
    - helytállás
  - **Szerződés megkötésének alapelvei**
    - együttműködési kötelezettség
    - egymás jogos érdekeinek figyelembe vétele
    - megelőző tájékoztatás
  - **Általános szerződési feltétel:** Több szerződés megkötése céljából egyoldalúan, **a másik fél közreműködése nélkül, előre meghatározott, egyedileg nem tárgyalt feltételek.** – a másik félnek meg kell ismernie és elfogadnia, de tájékoztatni is kell a felet, ha a jogszabálytól eltérő, vagy szokásos szerződési gyakorlattól eltérő feltételek vannak
  - **Elektronikus úton szerződéskötés esetében**
    - tájékoztatni kell a másik felet a technikai lépésekkről, és hogy írásban foglaltnak minősül-e
    - biztosítani kell a későbbi megismerhetőséget
    - vissza kell igazolni a megkötést
  - **Szerződés értelmezése**
    - szerződés egészével összhangban
    - ÁSZF segítségével – minden a fogyasztóra kedvezőbb értelmezés az érvényes
    - korábbi jognyilatkozatok is figyelembe vehetők
  - **Szerződés módosítása:** felek együttesen + bíróság (**fő szabály** szerint egyoldalúan tilos)
    - **módosítani lehet: tartalmat, jogcímét**
    - bíróság akkor módosíthat, ha
      - ha a szerződés megkötése után olyan körülmény következett be, amely mellett a **szerződés teljesítése lényeges jogi érdeket sértene**
        - ennek a körülménynek a bekövetkezése nem volt előre látható
        - nem a módosítást kérő fél idézte elő
        - nem tartozik a rendes üzleti kockázat körébe
  - **szerződés megerősítése (kérdés) – 3!**
    - **foglaló – kötelezettségvállalás megerősítése**
      - ha a foglalót adó hibából nem születik meg a szerződés – elveszíti
      - ha a foglalót kapó hibából nem születik meg a szerződés – visszafizeti a foglaló dupláját
      - **nem kell mindig írásba foglalni**

- bíróság mérsékelheti, ha túl nagy
  - **kötbér** – teljesítés biztosítására szolgál
  - **jogvesztés kikötése** – szerződésszegés esetére
- szerződés érvénytelensége – szerződés létrejöttétől lesz érvénytelen, de csak 1 évig támadható meg
  - Ha törvényben meghatározott ok miatt elmarad a szerződésben elérni kívánt joghatás.
- **Abszolút érvénytelenség: semmiség**
  - adott az ok – nem kell tenni semmit, instant érvénytelen a szerződés
  - 4 esete (kérdés) ???
  - szerződés hatályba lépésfkérdének időpontjától semmis
  - **Semmisségi okok:**
    - cselekvőképesség hiánya, korlátozottsága
    - színlelt szerződés
    - fizikai kényszer
    - alakszerűség hiánya
    - alképviselet
    - tilos szerződések (jogsabályba ütközik, jogszabály megkerülése, jóerkölcsbe ütközik)
    - lehetetlen szerződés
- **Relatív érvénytelneség: megtámadhatóság**
  - adott az ok – alapján bírósághoz lehet fordulni a szerződés érvénytelenítéséért
- **lehetőséges ok:**
  - **akarathiba** (tévedés, megtévesztés, feltűnő értékaránytalanság)
  - **jognyilatkozati hiba** (alaki hiba, pl. hiányzó írásbeliség)
  - **célzott joghatás hibája** (tilos, uzsorás, jóerkölcsbe ütközik)

A szerződés teljesítése

- a szolgáltatás legyen
  - alkalmas a rendeltetés szerinti cérla
  - rendelkezzen olyan minőséggel, amely azonos szolgáltatásoknál szokásos és elvárt
  - **leírásban és mintaként bemutatottnak megfelelő**
  - jogszabályi minőségi követelményeknek is meg kell felelni
- **Értesítési kötelezettség:** Ha meghiúsul, akkor közölni kell.
  - **Akadályközlési kötelezettség** – akadályt is közölni kell
- **dokumentáció átadása** (tulajdon, biztosítást, szállítást igazoló dokumetumokat pl.)
- **megvizsgálás** – szolgáltatás átvételekor megvizsgálhatja, hogy megfelel
- **közreműködő igénybevétele** – a közreműködőért úgy felelünk, mintha saját magunk jártunk volna el
- **ha a szerződés tárgyának csak fajtáját és mennyiséget határozták meg** – a forgalomban szokásos jó minőségen kell
- **ha nagyobb mennyiségen történik a leszállítás** – a jogosult nem köteles elfogadni, de elfogadhatja

Szerződésszegés: Bármely kötelezettség szerződésszerű teljesítésének elmaradása (nem teljesül, vagy nem úgy)

- felek akaratán kívül
- felek magatartása miatt
- **4 tipikus csoport (!)**
  - **kötelezettkéslekedik** (késedelmes áruszállítás)
  - **jogosult késlekedik** (átvétellel)
  - **hibás teljesítés**
  - **kötelezettnem teljesít**
- szerződésszegés esetén a másik félnek joga van
  - **teljesítés kövffetelése**
  - **visszatartási jog**

- **elállás – felmondás**
  - **kártérítés**
- szerződésszegéssel okozott kár: **szerződésszegéses kár**
  - a kárt okozó köteles megtéríteni - **kártérítés**
  - **mentesül, ha**
    - ha ellenőrzési körén kívül eső, előre nem látható körülmény okozta, amelynek elkerülése nem elvárható tőle (pl.: természeti csapás)
  - **ingyenes en vállalt szerződéseknél, akkor van szerződésszegés**
    - ha szándékos szerződésszegés és valamilyen lényeges tulajdonság került elhallgatásra
- **követelés elvülése – fő szabály: 5 év**
  - **Elvülés:** a jog a teljesítés követelésére még fenn áll, de bírói úton már nem lehetséges az érvényesítése
  - **f:** a jog már a követelésre sem áll fenn
- **szerződés megszűnése**
  - teljesülés
  - közös megegyezés
  - felmondás (jövőre nézve)
    - egyoldalúan
  - elállás (visszaható hatállyal történik)
    - bánatpénz fizetendő kártalanításra
  - személyegyesülés
  - halál esetén
    - kivétel, ha nem csak személyesen teljesíthető és a kötelezettség megvalósulása nem férhető el
  - bírósági határozat

Negyedik kötelemkeletkeztető: **károkozás**

- aki másnak jogellenesen kárt okoz, meg kell térítenie
  - **nem minden károkozás után keletkezik kárkötelezettség (csak ha jogellenes)**
    - **minden kár jogellenes, kivéve**
      - károsult beleegyezése
      - jogtalan támadás, fenyegetés érdekében a támadónak lett okozva, a szükséges léptéket nem lépte túl
      - szükséghelyzetben okozta, azzal arányos mértékben
      - jogszabály által megengedett magatartás okozta
    - **Mentesülés:** ha károkozó bizonyítja, hogy a magatartása nem felerőható
    - **kárfelelősség feltételei:**
      - keletkezett kár
      - kár keletkezése jogellenes magatartás következménye
      - keletkezett kár és a jogellenes magatartás között ok-okozati összefüggés van
    - **kártérítési kötelezettség terjedelme**
      - **teljes kártérítés**
        - károsult vagyonában beállott csökkenésre
        - elmaradt vagyoni előnyre
        - écs kiküszöböléséhez szükséges költségekre
      - **a károsult felelősségei:**
        - kármegelőzési kötelezettség
        - kárelhárítási kötelezettség
        - kárenyhítési kötelezettség
          - ha ezek nem tesz eleget, nem követelhet teljes kártérítést
      - **kártérítés módjai**
        - pénzben
        - természetben való megtérítés

- **jövedelempótló járadék:** akinek a munkaképessége a károkozás folytán csökkent,
- **tartás pótól járadék:** a károkozás folytán meghalt személyteljes szemben tartásra jogosult részére
- **általános kártérítés:** ha a kár nem értéke megállapítható
- **vagyoni kár – sérelemdíj**
  - **vagyoni kár**
    - tényleges kár
    - elmaradt jövedelem
    - károsodással kapcsolatos kiadás
  - **nem vagyoni kár – sérelemdíj**
- **Többes károkozás:** A károkozók egymás között magatartásuk felerőhatóságuk mértékben terheli. (sorrend!)
  - **ha ez nem állapítható meg:** közrehatásuk arányában
  - **ha ez sem:** egyenlő arányban fellelnek
- **szerződésen kívüli károkozás**
  - **Veszélyes üzem:** minden olyan tevékenység, amely rendellenesség estén az átlagoshoz képest fokozottabb veszélyt hordoz magában.
    - **ebből eredő kárt köteles megtéríteni, kivéve**
      - elháríthatatlan ok idézte elő és
      - fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül esik
      - **elévülés: 3 év**
    - felelősség más személy által okozott kárért úgy felelünk, mintha magunk okoztuk volna (közreműködés esetén)
    - **állatok okozta károkozásáért** az állatot tartó felel
      - **mentesül:** ha minden szabályszerűen megtett – nem követett el felerőható magatartást
      - veszélyes állat – veszélyes üzem
      - **vadászható állat által okozott kár**
        - vadászatra jogosult felel, akinek a vadászterületén a károkozás történt
        - vagy akinek a vadászterületéről kiment az állat
        - mentesülés: ha ellenőrzési körén kívül elháríthatatlan ok idézte elő
        - 3 év alatt elévül
    - **épületkár**
      - **egyes részek lehullásáért:** épület tulajdonosa
      - **épületben elhelyezett tárgyak leesése:** akinek érdekében a tárgyat elhelyezték
      - **kidobás, kiejtés, kiöntés:** bérző, vagy egyéb jogcímen használó
    - **vétőképtelen személy károkozásáért**
      - **Vétőképtelen:** belátási képessége korlátozott, magatartásának következményeit nem képes felmérni
      - a vétőképtelen gondozója, vagy aki a vétőképtelen felügyeletét a károkozásakor ellátta
      - kivéve: ha felerőhatóság
    - **közhatalom gyakorlásával okozott kár**
      - közigazgatási jogkörben okozott kár
      - bírósági jogkörben
      - ügyészségi jogkörben
      - közhelyi jogkörben
      - végrehajtó jogkörben
    - **termékfelelősség** – gyártó felel a hibás termékért
      - **Termék:** minden ingó dolog, akkor is, ha más dolog alkotórészévé válik.
      - **Termékkár:** Halált, testi sérülést, egészségkárosodást okoz, vagy más dologban okoz kárt. (minimum 500 euró)
      - **Gyártó:** Előállító, vagy önmagát a termék gyártójaként tünteti fel, vagy importáló.

- importálónak van viszontkereseti joga
- ha gyártó nem állapítható meg – minden forgalmazó lesz a gyártó
- **Hibás termék:** Ha nem nyújt biztonságot, amely az adott időpontban általában elvárható. (tudomány jelenlegi állása)
  - bizonyítani a károsultnak kell
- **gyártó mentesül**
  - terméket nem hozta forgalomba
  - terméket nem üzletszerű forgalmazás céljából állította elő
  - forgalomba hozatalkor hibátlan volt
  - 3 év – kezdete: a károsult tudomást szerzett, tudomást szerezhetett volna

14. Különleges szerződéstípusok

- szolgáltatás jellege alapján (tulajdon átruházására irányuló, tevékenységkifejtő, használati, helytállási/készenléti)
  - tulajdon átruházására irányuló
  - **tevékenységkifejtő (vállalkozási, megbízási típusú)**
    - **vállalkozási szerződés:** Valamilyen tevékenységgel elérhető eredmény/mű megvalósítására vállalkozik a vállalkozó, a megrendelő ennek átvételére és a vállalkozói díj megfizetésére köteles.
    - *típusai*
      - *tervezési*
      - *kivitelezési*
      - *kutatási*
      - *utazási*
      - *mezőgazdasági vállalkozási*
      - *közszolgáltatási*
      - *fuvarozási*
      - *visszterhes szerződés – szolgáltatásért díjat kell fizetni*
    - **tevékenység végzésének feltételeinek biztosítása a vállalkozó feladata**
    - fő szabály szerint a **vállalkozó biztosítja az anyagot**
    - a **megrendelő biztosítja a helyet**
    - **megrendelőnek utasítási jog**
      - **ellenőrzési jog**
      - feladata az **összehangolás** is
      - fa, g – ki kell fizetni
        - **Többletmunka:** Olyan munka, amely a vállalkozási szerződésben nincsen figyelembe véve, de a mű elkészítéséhez szükségessé válik. - **kötelező**
        - **Pótunka:** Utólag megrendelt, különösen tervmódosítás miatt szükségessé válik munka. csak elvégezhető, nem köteles.
    - vállalkozónak figyelmeztetési kötelezettsége (pl. gazdaságtalanság)
    - vállalakozó díjban benne van a **munkadíj és az anyagköltség**
    - **vállalkozónak zálogjoga van**
    - a teljesítés **megkezdése előtt a vevő bármikor elállhat**, ha már megkezdődik a teljesítés, akkor **felmondhat**
    - **ha nem teljes értékű a mű, viszont nem akadályozza a rendeltetésszerű használatot**, akkor a megrendelő köteles átvenni a művet
    - **megbízási típusú szerződés**
      - *típusai*
        - bizományi szerződés

- közvetítői szerződés
  - szállítmányfozás szerződés
  - bizalmi vagyonkezelői szerződés
- **megbízott jogai és kötelezettségei**
  - feladat ellátása
  - megbízó utasításainak követése
    - kivéve
      - ha megbízó érdeke megköveteli és előzetes értesítésre nincsen lehetőség
      - célszerűtlen, szakszerűtlen utasítás – tájékoztatási kötelezettség, elállás, felmondás
      - megtagadás – élet, vagyon veszélyeztetése
    - képviseleti jog meghatalmazás által
  - megbízó jogai és kötelezettségei
    - megbízási díj megfizetése
      - akkor jár, ha teljesült a megbízás
        - nem kell megfizetni, ha elmaradt az eredményt és az eredményért a megbízott a felelős
    - **megbízónak meg kell előlegezni a költségeket**
  - **használati jellegű/bérleti típusú (bérlet, lakásbérlet, haszonbérlet, haszonbérleti szerződés)**
    - típusai
      - **bérlet**
        - egy meghatározott dolog használatának időleges átengedése
        - a bérő köteles átvenni és bérleti díjat fizetni
      - **lakásbérlet**
      - **haszonbérlet**
      - **haszonbérlet szerződés**
        - hasznott hajtó dolog használatának időleges átengedése
        - hasznott hajtó jog gyakorlása
        - hasznok szedése
        - **haszonbér** kell fizetni
      - **bérlet – haszonbérlet különbsége (kérdés)**
        - **időtartam** – rövidebb a bérlet
        - **szavatolás** – egyforma, a bérbeadónak szavatolnia kell a rendeltetésszerű használatot
        - **használat** – minden esetben csak rendeltetésszerű használat engedélyezett, csak a bérbeadó hozzájárulásával alakíthatják át
        - **átengedés** - csak a bérbeadó hozzájárulásával lehet
          - ennek hiányában a bérő felel a károkért
        - **szerződés alakja** – csak a haszonbérletnél kötelező az írásbeliség
        - **költségviselő** – fenntartási költségeket a bérő viseli, rendkívüli költségeket a bérbeadó
        - **bérleti díj**
          - **bérlet** – előre kell fizetni
          - **haszonbérlet** – később kell fizetni
        - **zálogjog** – minden esetben (ha a bérő nem fizet)
        - **bérelt** dolog – minden esetben ellenőrizhető rendszeresen
        - **átruházás** – új tulajdonos esetén is megmarad a bérlet, de nem köteles az új tulajdonos fenntartani a jogviszonyt (felmondási jog)
      - **lakásbérlet:**
        - **bérleti díj biztosítéka (óvadék, kaució)** – maximum három hónap
        - bérbeadónak **karbantartási kötelezettség**

- **bérőnek elviteli jog van** – a lakásba általa bevitt dolgokat elviheti
  - bérbeadó megválthatja kártalanítás fejében
- **állagmegóvás** esetén jog van elvégezni a bérbeadónak
  - a bérőnek tűrnie kell
  - ha addig nem tudja használni a bérő, kérheti a bérleti díj arányát
- felmondás
  - **hónap 15. nap** – következő hónap vége után lesz hatályos
  - **ha hónap 15. után** – követő 2. hónap
  - **örökösök 30 napon belül rendes felmondással** megszüntethetik
- **hitelszerződés:** hitelkeret rendelkezésre tartása, annak erejéig hitelműveletet végez
- **kölcsönszerződés:** a hitelező köteles egy meghatározott pénzösszeg kifizetésére, adós ezt köteles visszafizetni kamatokkal
  - helytállási/készenléti típusú
- ettől eltérő típusú szerződést is lehet kötni (szerződéses szabadság)

Tulajdon átruházására vonatkozó szerződések: adás-vételi szerződés , csere, ajándék

- **adás-vételi szerződés**
  - **tartalmi elemei:**
    - eladók, vevők személyei
    - adásvétel tárgyának meghatározása
    - vételár
    - tulajdonátruházási szándék kölcsönös kifejezése, akarategyezőség
    - **főszabály nincsen formakényszer (szó, írás)**
  - **különös nemei:**
    - **Elővásárlási jog:** Jogosult megelőzően megveheti ugyanazon feltételekkel egy harmadik fél előtt.
      - igazolni kell a teljesítőképességet – csak úgy nem tehető meg a nyilatkozat
      - 30 napon belül
      - írásba kell foglalni
    - **visszavásárlási jog**
      - csak akkor, ha a szerződő felek kikötik – nem automatikusan jár
        - kikötik a visszavásárlás időtartamát, árat
          - ha árról nem állapodnak meg – az aktuális forgalmi érték
        - írásba kell foglalni
      - **vételi-eladási jog/opció**
        - a jogosult a szerződésben meghatározott áron egyoldalúan megveheti/eladhatja a dolgot
        - írásba kell foglalni
      - **részletvétel**
        - a vételárat meghatározott időpontokban, több részletben fizeti meg
        - a dolgot előbb birtokba veheti a vevő
        - nemfizetés esetén
          - eladó írásban kikötheti az elállást, vagy részletfizetési előny megvonása
      - **megtekintésre vétel**
        - megtekintheti – ha akkor nem nyilatkozik, nem lép hatályba a szerződés
      - **próbára vétel**
        - nem csak megtekintheti, használhatja is – ha nem nyilatkozik – hatályba lép a szerződés
      - **minta szerinti vétel**
        - az áru tulajdonságait minta alapján határozzák meg – ha leszállított áru eltér ettől és ezt a vevő bizonyítja, akkor kártérítést követelhet

- **csere**
  - nem pénz és doleg cserél tulajdonost, hanem ma szerződő felek dolgai, jogai, követelései (doleg és doleg)
  - adás-vétel általános szabályai érvényesek
- **fozás**
  - **kétoldalú**(nem egy!) és ingyenes jogügylet
  - tulajdonjog átadása és átvétele
  - **nincsenek alaki kötöttség** (kivéve: ingatlan)
  - ha ajándékozó és ajándékozott megváltozik a kapcsolat
    - ha még nem adta át – akkor nem terheli kötelezettség
  - **fő szabály szerint az ajándék nem követelhető vissza**
    - kivéve: ha az ajándékozó létfenntartása veszélybe kerül
    - ha az ajándékozott súlyos jogszertést követ el
    - vagy téves feltevésben volt az ajándékozás idejében

15. Munkajog

- **Tárgya**
  - munkavégzéssel kapcsolatos jogviszonyok
    - munkáltató érdekében és irányításával
    - munkaszerződés alapján
    - díjazás ellenében jön létre
  - tág értelemben minden munkavégzésre irányuló jogviszony
  - szűk értelemben csak a munkajogviszonyok
- **egyéni munkajog:** munkaviszony alanyai közötti viszonyokra irányuló jogviszony
- **kollektív munkajog:** érdekképviseleti szervek között jön létre
- munkavégzés: önálló, önállótlan
  - **önálló:** Munkával létrehozott doleg, vagy szolgáltatás másnak.
  - **önállótlan:** szolgáltatás maga a munkatevékenység végzése
    - → munkaviszony, közszolgálati, közalkalmazotti, szolgáltatói jogviszony
  - **közszféra:**
    - közalkalmazotti jogviszony
    - közszolgálati tisztségviselői jogviszony
    - szolgálati jogviszony
- **munkajog forrásai (kérdés)**
  - **alaptörvény**
  - **jogsabályok**
  - **kollektív megállapodások**
  - **külső jogforrások** (nemzetközi – ILO és közösségi/egyezmény jog)
    - nemzetközi ILO szerződéseket ratifikálni és kihirdetni kell
    - uniós jog esetében jogharmonizáció, bírói jogalkalmazás, vagy közvetlen hatály is lehetséges
- **munkajog**
  - **alkotmányos jogok**
    - munkavállalók és munkáltatók együttműködési kötelezettsége
    - munkavállalók és munkáltatók létrehozhatnak **érdekképviseleti szerződéseket** – ezek szerződést kötnek ki
    - **munkabeszüntetéshez/sztrájkhoz való jog**
      - egészséghez, biztonsághoz, méltósághoz való jog
      - **pihenőidő, fizetett szabadsághoz** való jog
  - rendelettel is szabályozható – kormány, miniszter
  - **kollektív megállapodások is lehetnek jogforrások**
    - **kollektív szerződés**
      - munkajogi jogforrás – de nem jogszabály

- **üzemi megállapodás**
  - **Üzemi Tanács léttét feltételezi**
    - kötelező – ha legalább 50 fő főállású munkavállaló van
      - 15 fő dolgozó esetén üzemi megbízottat köteles
    - munkavállaló és munkáltató kapcsolatrendszerre
    - kollektív szerződés is lehet emellett
  - **egyeztető bizottság kötelező határozata**
    - **Egyeztető Bizottság** : munkáltató – szakszervezet/üzemi tanács
    - nem egyéni munkajogi vita – **kollektív munkajogi vita** eldöntése
- **EU-s munkajog**
  - szabad mozgás jog
  - egyenlő bánásmód
  - munkavédelem
  - munkavállalók jogainak védelme

Felek megállapodása – munkaszerződés (egyéb is lehet: tanulmányi szerződés)

- konkrét kérdésekben – pl.: munkaidő
- **munkaszerződés eltérhet kollektív szerződéstől**, ha a munkavállalóra kedvezőbb feltételeket állapíthat meg

Munka Törvénykönyve

- **hatály**
  - munkáltató
  - munkavállaló
  - érdekképviseleti szervek
    - üzemi tanács
    - szakszervezet
  - kölcsönvevő, iskolaszövetkezet jogosultja
  - fő szabály szerint Magyarország
- **elvi szabályozás**
  - értelmezési alapelvek
    - összhangban az uniós joggal
    - **kiterjesztő értelmezés tilalma**: jogról való lemondást nem lehet kiterjesztően értelmezni
  - alapvető magatartási elvárások
    - jóhiszemű, tisztességes
    - együttműködés
    - méltányos
    - rendeltetésszerű
    - **munkáltató jogos gazdasági érdekeinek védelme**
      - **munkaviszony fennállása alatt**
        - **üzleti titok**
      - **munkaviszony megszűnését követően is fennáll**
        - **versenytilalmi megállapodás – max. 2 év**
          - munkaszerződésben kell kötni (azonos tevékenységi kört folytató gt-hez)
          - fő szabály szerint csak lehetőség, nem kötelező tartalmi elem
    - egyéb elvi élű rendelkezések
      - személyiségi jogok védelme
      - egyenlő bánásmód
      - információ közlése

Munkaviszony: Olyan jogviszony, amely munkaszerződéssel jön létre, amely alapján a munkavállaló köteles a munkáltató irányítása alatt munkát végezni, a munkáltató pedig köteles foglalkoztatni és munkabért fizetni.

Munkaszerződés kötelező tartalmi elemei(kérdés -3)

- felek megnevezése, adatai
- alapbér
- munkakör
- munkavégzés megkezdésétől számított 15 napon belül – írásbeli tájékoztatási kötelezettség, ha a lentiekről nem rendelkezik a következőkről
  - munkaidő
  - alapbérien felüli juttatás
  - munkabérel való elszámolás, kifizetés módja
  - munkakör konkrét feladatiról
  - szabadság
  - felmondási idő
  - kollektív szerződés hatálya
  - munkáltatói jogkört gyakorló személy
  - nem él a kötelezettség
    - ha munkaviszony időtartam 1 hót, vagy a munkaidő a heti 8 órát nem haladja meg – ilyenkor csak a munkáltatói jogkört gyakorlót kell megnevezni
- ha 15 napot meghaladó külföldi munkavégzés elrendelését – 7 nappal korábban kötelező írásbeli tájékoztatás
  - hely, időtartam, díjazás, hazatérés

Munkaviszony fajtái:

- **tipikus**
  - határozatlan idő, teljes munkaidős, 8 óra
  - munkáltató telephelyén
  - munkaviszonyban
- **atipikus**
  - valahogyan eltér
    - eltérhet
      - határozott idős
      - részmunkaidős
      - munkaerő kölcsönzés, távmunka
      - bedolgozás
      - job-sharing
      - idénymunka
      - munkaidőkeretben végzett munka
      - behívás alapján

Munkaviszony jellemzői:

- tartós jogviszony
- személyes jogviszony
- vagyoni viszony
- egyenlőtlen felek
- keret jellegű szabályozás

Munkavállaló

- **16. betöltött személy**
  - kivéve:
    - 15. életévét betöltött nappali tagozatos, iskolai szünet alatt
    - 16. életévet nem betöltött személy kulturális, sport, hirdetési, művészeti tevékenység (akár 1 éves ☺) – szükséges a szülők és a gyámhatóság engedélye is!!!

Munkáltató

- bármilyen jogképes személy, aki munkavállalót foglalkoztat munkaszerződés alapján
  - **nem csak természetes, jogi személy is lehet**
    - jogi személy
      - a munkáltató köteles közölni, hogy ki gyakorolja a munkáltatói jogokat (tipikusan a vezető tisztségviselő)
- **munkáltatói jogkör**
  - utasítási jog
  - köteles teljesíteni a törvényben, msz-ben meghatározott kötelezettségeket
  - átruházható
- **jognyilatkozatok (kérdés)**
  - **főszabály: jognyilatkozatot alaki kötöttség nélkül, akár ráutaló magatartással**
    - kivétel:
      - kötelező írásbeliség ekkor,
      - **munkaszerződés megkötése, módosítása, megszüntetése**
        - EZT KÖTELEZŐ ÍRÁSBAN
        - munkaviszony létrehozására kétoldalú jogügylet, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával jön létre → munkavállaló köteles a munkáltató irányítása alatt munkát végezni, a munkáltató pedig őt foglalkoztatni és munkabért fizetni
        - **kötelező írásbeliség**
          - érvénytelenségre csak a munkába lépést követő 30 napon belül lehet hivatkozni
        - **módosítani** – csak közös megegyezéssel
          - módosítása során a megkötésre érvényes szabályok érvényesek
      - **kollektív szerződés**
      - **munkaidőt befolyásoló kérdések**
      - **munkavállaló tájékoztatása**
  - **munkaviszony kezdete**
    - munkaszerződés megállapítása
    - ha nem nyilatkozik róla a munkaszerződés – munkaszerződés dátuma
  - **próbaidő (kérdés)**
    - maximum 3 hónap (csak egyszer hosszabbítható, de vele is csak 3 hónap)
    - kollektív szerződés meghosszabbíthatja 6 hónapra
    - próbaidő dönt, hogy a szerződés hatályos lesz-e
    - bármelyik fél indoklás nélkül azonnali hatállyal megszüntetheti a munkaviszonyt és nincsen indoklási kötelezettség
    - próbaidő alatt lehetséges kevesebb bért megállapítani
  - **Magatartás**
    - munkaszerződés és munkaviszony kezdete között nem tanúsítható olyan magatartás, ami meghiúsíthatja a munka megkezdését
      - de elállhat – ha lényeges körülmény megváltozik, ami miatt a munkaviszony teljesítését lehetetlenné tenné, vagy aránytalan sérelemmel járna
  - **Munkáltató kötelezettségei (kérdések – keverik)**
    - foglalkoztatási kötelezettség
    - munkavégzéshez szükséges feltételek biztosítása (bejutás, munkaeszköz, anyagok)
    - költségek megterítése, amelyek a munkaviszony teljesítésével indokoltan felmerült
    - egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés
      - nem lehet hátrányos következménye

- fogyatékos munkavállaló - akadálymentesítés
  - munkaköri alkalmassági vizsgálat ingyenes biztosítása
- **Munkáltató jogai**
  - Irányítás jog
  - Ellenőrzés joga – emberi méltóság nem sérülhet
  - Fegyelmezési jog
  - Eltiltás
  - Kártérítés
  - Kikötni a gazdasági veszélyeztetés tilalmát
  - munkavállalót átmenetileg a munkaszerződéstől eltérő munkakörben, munkahelyen, más munkáltatónál foglalkoztatni (max 44 nap, 352 óra / év)
- **Munkavállaló kötelezettségei**
  - munkára képes állapotban megjelenni
  - munkaidő alatt rendelkezésre kell állni (rendelkezésre állási kötelezettség)
  - együttműködés munkatársakkal
  - munkáját nem a tőle, hanem az általánosan elvárható szakértelemmel és gondossággal elvégezni
- **Munkavállalói jogok**
  - mentesülés munkavégzés alól (bírósági eljárás, haláleset)
  - díjazás
  - szabadság
  - egészséges és biztonságos környezet
  - kártérítés

Munkakör: Azon tipikus feladatak meghatározása, amit a munkavállalonak teljesíteni kell.

Készenléti jellegű munkakör: Amikor a munkaidő legalább egyharmadában munkavégzés nélkül áll rendelkezésre.

Munkahely: A rendelkezésre állás, a munkavégzési kötelezettség helye, de a munkáltató jogosult átmenetileg máshol foglalkoztatni, kivéve:

- várandósság, 3 éves gyermek
- ha egyedül neveli gyermekét
- hozzáartozóját személyesen gondozza

Munkaidő: Munkavégzés kezdete és annak befejezéséig tartó idő, valamint a munkavégzéshez kapcsolódó előkészítő és befejező tevékenység tartalma.

- teljes napi munkaidő: 8 óra
- egyenlőtlen munkaidő-beosztás:
  - munkaidőkeret vagy elszámolási időszak
    - munkaidőkeret: munkaidőkeretben határozzák meg a teljesítendő munkaidőt
      - idényjellegű munkánál jobb kihasználtság
      - tömbösítés lehetősége
      - kötelező előre közölni a bevezetését (kérdés)
        - maximum 36 hónap, ha objektív munkaszervezési, műszaki okok indokolják és a kollektív szerződés is engedélyezi
    - elszámolási időszak
      - heti munkaidőt 1 hétnél hosszabb időszak alatt lehet teljesíteni
    - napi maximum 12 óra
    - heti maximum 48 óra
  - **munkarend: munkaidő beosztása**
    - heti öt napra, hétfőtől-péntekig kell meghatározni
  - **pihenőidő**
    - **munkaközi szünet**

- 6+ órát dolgozónak, minimum 20 perc, maximum 60 perc
  - nem tartozik a munkaidőbe
- **napi pihenőidő**
  - két nap között legalább 11 óra egybefüggő pihenőidő
- **heti pihenőidő**
  - heti 48 óra
  - havonta egyik napnak legalább egyszer vasárnap
- **rendkívüli munkavégzés**
  - rendkívüli munkaidő – munkaidőbesztástól eltérő, munkaidőkereten felüli munka
    - ügyelet időtartama ide tartozik!
  - baleset, elemi csapás, súlyos kár, egészséget és környezetet fenyegető kár – nem korlátozott a rendkívüli munkaidő
  - maximum 250 óra rendkívüli munkaidő rendelhető el/év
- **ügyelet/készzenlét**
  - napi munkaidőn felüli rendelkezésre állás
  - maximum 24 óra
  - **ügyelet:** rendelkezésre állás helyét a munkáltató határozza meg
  - **készzenlét:** munkavállaló határozza meg
- **Szabadság**
  - **alapszabadság + pótszabadság**
    - alapszabadság: 20 nap mindenkinél
    - pótszabadság: kor, egészség, családi helyzet alapján (kérdés)
  - munkáltató határozza meg – évente 7 napot legfeljebb 2 részletben a munkavállaló kérésének megfelelően kell kiadni
  - **betegszabadság:** 15 munkanapra a távolléti díj 70%
  - **szülési szabadság:** egybefüggő 24 hét, ebből 2 hetet kötelező
  - **fizetés nélküli szabadság:**
    - gyermekek gondozása miatt
    - hozzátarozó személyes ápolás
- **munka díjazása: munkabér**
  - munkaviszonyra tekintettel járó ellenszolgáltatás
  - közvetlenül nem függ a munkáltató gazdálkodásának eredményességtől (lefelé nem változhat)
  - **alapbér:** a kötelező legkisebb munkabér (**fő szabály szerint időbérben**)
  - pótlék
  - **teljesítménybér:** kizárolag előre meghatározott és teljesíthető követelmény alapján
    - csak akkor, ha előre megegyeznek a felek a munkaszerződésben
  - **Minimábér:** br 149.000 Ft – a legkisebb munkabér, amit a munkáltató köteles fizetni
  - **Garantált bérminimum:** br. 195 500 Ft – minimum középfokú képzettséghez kötött munkakör betöltése esetén
- **munkaviszony megszűnése és megszűntetése (kérdés)**
  - **megszűnik** – valamilyen esemény bekövetkezte miatt
  - **megszűntetése** – valamelyik fél jog nyilatkozatott esz
    - **kölcsönös jognyilatkozat** – megegyezés
    - **egyoldalú jognyilatkozat** - felmondás, rendkívüli felmondás
  - **megszűnés esetei**
    - határozott idő lejárta
    - munkavállaló halála
    - **jogutód nélkül megszűnik** - végkielégítés
    - **jogviszonyváltás** (gt -> közhasznú) – végkielégítés
  - **megszűntetése**
    - **felmondás**
      - mindkét fél felmondhat, a munkáltató köteles indokolni

- előfordulhat, hogy a munkaszerződés megkötése után a munkáltató 1 évig nem mondhat fel
- munkáltató mond fel – **végkielégítés**
- **munkavállaló mond fel**
  - határozatlan idejűt – nem köteles indokolni
  - határozott idejű – köteles megindokolni és csak olyan ok esetén, ami a munkaviszony fenntartását lehetetlenné tenné, aránytalan sérelem
- munkáltató nem mondhat fel
  - szülési szabadság
  - gyermekgondozás miatti szabadság
- **felmondási idő:** 30 nap (munkáltató mond fel, akkor hosszabb), maximális: 6 hónap
- felmondási idő legalább fele alatt a munkáltató köteles felmenteni a munka alól – távolléti díj jár
- **azonnali hatályú/rendkívüli felmondás**
  - minden fél részéről
  - ha a másik fél a szerződés jelentős mértékben, súlyos gondatlansággal lényeges kötelezettséget szeg meg
    - okról való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül
    - bűncselekmény esetén a büntethetőség élévülése
- **közös megegyezés**

Kártérítési felelősség

- minden félnek van
  - **munkáltató – objektív felelősség**
    - vétkesség vizsgálata nélkül – munkavállalonak nem kell bizonyítani
      - a munkáltatónak kell bizonyítani
      - kimentheti magát, hogy
        - ellenőrzési körén eső körülmény miatt
        - nem volt előre látható
        - bekövetkeztének elkerülte lehetetlen
        - munkavállaló magatartása miatt következett be
    - tipikus kárigények
    - egészségkárosodás
    - munkaviszony megszűnésehez kapcsolóan
    - munkahelyre bevitt dolog
  - kár a munkavállaló teljes kárára terjed ki
    - elmaradt jövedelem (munkaviszony körében, vagy azon kívül)
    - dolgozói kár és költség
    - hozzátarozó kár
    - nem vagyoni kár, sérelemdíj
  - munkavállalonak, akkor ha munkaviszonyból származó kötelezettsége megszegésével okozott kárt köteles megtéríteni, akkor ha nem úgy járt el az adott helyzetben általában (nem a tőle) elvárható
    - ez nem objektív felelősség – a munkáltatón van a bizonyítási teher
    - maximum 4 havi távolléti díj, kivéve ha súlyos gondatlanság, szándékos kár- teljes kártérítés

Távmunka

- rendszeresen nem a munkáltató telephelyén

Bedolgozói munkaviszony

- kizárálag teljesítménybérben
- tevékenységi kör, helye, költségtérítés módja

Munkaerő kölcsönzés

- kölcsönbeadóval áll munkaviszonyban a munkavállaló – a kölcsönbeadó ideiglenesen ellenérték fejében átengedi
- munkáltató jogokat megosztva gyakorolják
- nem lehet kölcsönözni, ha a jogszabály megtiltja (pl. tulajdonosi jogviszony van a kölcsönbeadó és vevő között, sztrájkban részt vevő munkavállaló helyettesítés)
- kölcsönbeadó nem haladhatja meg az öt évet, utána legalább fél évig szünetelteni kell a kölcsönbeadást

Munkaügyi vita

- 2 típusa: munkáltató és munkavállaló között, kollektív munkaügyi vita
  - kollektív munkaügyi vita
    - szakszervezet, üzemi tanács és a munkáltató között vita
    - egyeztető bizottság
    - üzemi megállapodás – lehet állandó egyeztető bizottság
    - felek 50-50%-ban vannak benne az egyeztető bizottság

Munkajogi igények eléléülése: fő szabály szerint 3 év, ha bűncselekménnyel okozott a kár – 5 év

16. Büntetőjog

Büntető jog 3 alappillérek:

- büntető törvénykönyv (btk)
  - első: Csemegi Kódex (1878)
  - jelenleg: 2012. C. törvény
- Büntető eljárásjog (be)
- Büntetés vérehajtásáról szóló törvény (bvtv)

Büntető jog alapelvei (kérdés)

- **törvényesség-elve**
  - nincs bűncselekmény törvény nélkül – csak az büntethető, amit a törvény leír, hogy bűncselekmény
  - nincs büntetés törvény nélkül – nem lehet olyan büntetést kiszabni, amit a törvény nem határoz meg
- **bűnösségen alapuló felelősség**
  - adott cselekményt bűnösen kell elkövetni
- **humanitás-elve**
  - bűnelkövető is ember – emberi jogok
- **büntetőjogi felelősség differenciálásának elve**
  - szankcióknak arányban kell lennie a bűnnel

Bűncselekmény: Az a szándékasan, vagy gondatlanságból elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra és a Btk büntetés kiszabását rendeli.

- **Társadalomra veszélyes:** aktív, vagy passzív magatartás (tevékenység, vagy mulasztás)
  - mások személyes jogait, alaptörvény szerinti gazdasági, állami rendet
  - sérti vagy veszélyezteti

Bűncselekmény térgya: az a társadalmi viszony, amit a jogalkotó védeni kíván és az elkövető veszélyeztet, sért (kérdés, a bűncselekmény lehet)Bűncselekmény:

- **bűntett:** szándékasan elkövetett bűncselekmény, és 2 évnél súlyosabb büntetés van
- **vétség:** nem szándék, de itt is lehet 2 évnél hosszabb

Bűnösség (nem a bűncselekmény-kérdés) megnyilvánulásának formái:

- szándékosság: amelynek következményeit akarja, vagy látja és belenyugszik
  - egyenes szándék – kíványa
  - eshetőleges szándék - belenyugszik
- gondatlanság:
  - tudatos gondatlanság/luxuria: az elkövető a lehetséges következményeket, de könnyelműen bízik azok elmaradásában
  - hanyagság/negligentia: azért nem látja előre, mert a figyelmet/körültekintést elmulasztja

Elbírálás

- elkövetéskor hatályos Btk.
- kivéve: ha újabb módosítások kedvezőbbek a vádlottra

Elkövetők: tettesek és részesek (kérdés)

- **Tettesek**
  - **tettes**: a bűncselekményt megvalósítja
  - (kérdés – közvetlen nincs) **közvetett tettes**: szándékos bűncselekményt kíván megvalósítani és nem saját maga, hanem nem bűntethető személlyel valósítatja meg – gyermekkor, elmeállapot, fenyegetés
  - **társtlettes**: egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg
    - **csoportos elkövetés**: legalább 3 személy
    - **bűnszövetség**: 2-nél több személy szervezetten legalább 1 bűncselekményt elkövetnek (nem eshetőleges a csoport!)
    - **bűnszervezet**: legalább 4 személy, hosszabb időre, több mint 5 bűncselekmény elkövetése céljából
- **Részesek**
  - **felbújtók**: aki elkövetésére SZÁNDÉKOSAN rábír (
  - **bűnsegéd**: bűncselekmény elkövetéséhez másnak SZÁNDÉKOSAN segítséget nyújt

Bíróság alkalmazhat: **büntetést és intézkedést**

- **Büntetés**: törvényben meghatározott joghátrány, amit csak bíróság szabhat ki (kérdés)
  - fajtái
    - főbüntetés:
    - mellékbüntetés: főbüntetés mellett szabják ki
  - **büntetés célja**: prevenció – annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el
  - **büntetés kiszabása**
    - tárgyi súlyhoz
    - bűnösség fokához
    - társadalomra veszélyesség
    - egyéb enyhítő, súlyosbító körülmények – minősítő körülmények
  - **büntetési nemek/büntetés fajtái**: (kérdés – van kérdés intézkedés, szabadságvesztési cuccokra))
    - **szabadságvesztés**
      - ideje
        - 3 hó – 20 év
        - max. 25 év – visszaeső
        - életfogytiglan – ha betöltötte elkövetéskor a 20. életévét (tényleges életfogytiglan)
      - végrehajtás fokozatai: fegyház, börtön, fogház (kényszermunka tilos!)
      - **szabadságvesztés célja**: joghátrány érvényesítés, prevenció, reintegráció
      - ha büntetési tételek felső határa 3 évnél nem súlyosabb, akkor lehet a lenti:

- **elzárás**
  - minimum 5 nap, maximum 90 nap
  - büntetésvérehajtási intézetben
- **közérdekű munka** (kérdés;nem = közmunka)
  - nem jár érte fizetés
  - 48 óra – 312 óra
  - 4 óra = 1 napi szabadságvesztés
  - nem szükséges elítélt beleegyezése
  - ha nem végzi → szabadságvesztés
- **pénzbüntetés** (kérdés nem = pénzbírság)
  - **államnak fizetendő!**
  - bíróság szabja ki bűncselekményért
  - elkövető vagyoni, személyi viszonyai, életviteléhez mérten
  - lehet évente 2 részletben
  - ha nem fizet → csak szabadságvesztés van
- **foglalkozástól eltiltás**
  - határozott idejű , vagy végeleges hatályú
  - szakképzettséget igénylő foglalkozás szabályainak megszegésével követi el, vagy
  - foglalkozás felhasználásával követi el
- **járművezetéstől eltiltás**
  - járművezetés szabályainak megszegésével követi el a bűncselekményt,
  - bűncselekményhez elkövetéséhez járművet használ
- **kitiltás**
  - valakinek a valahol tartózkodása a közérdewket sért (település, régió)
- **sportrendezvények látogatásától való eltiltás**
- **kiutasítás**
  - nem magyar állampolgárral szemben alkalmazható, az országban tartózkodása nem kívánatos

1-etlen mellékbüntetés: közügyektől való eltiltás

- nem választó, nem választható
- nem lehet hivatalos személy
- nem lehet katonai rendfokozat

Feltételes szabadságra bocsátás feltételei:

- törvény nem zárja ki
- megfelelő magatartás
- büntetés 2/3-ada, egyszeresen visszaeső $\frac{3}{4}$
  - többszörösen visszaeső – nem alkalmazható
- 5 évet meg nem haladó – különös méltánylást érdemlő ok -, akár fele is elengedhető

Intézkedések

- jogi személlyel szemben:megszüntetés, tevékenységkorlátozás
- megrovás
- pénzbírság
- jóvátételi munka
- próbára bocsátás
  - bíróság nem szab ki büntetést – próbaidőt ad
    - végén nem hoz, vagy valamilyen más ítéletet hoz
- pártfogó felügyelet

- elköbzás: bűncselekmény elkövetéséhez használt tárgy
- vagyoneflköbzás: bűncselekmény elkövetéséből eredő tárgyat
- kényszergyógykezelés (nem lehet, el kell!-kérdés)
  - el kell rendelni, ha személy elleni erőszak, közveszélyt
    - kóros állapot és tartani kell, hogy hasonló cselekményt el fog követni, feltéve, hogy 1 év szabadságvesztés kellene kiszabni
- megrovás
  - olyan társadalomra veszélyes cselekmény, de a legenyhébb
  - vagy a bíróság, vagy az ügyész
  - felszólítja a tartózkodásra
- elektronikus adat hozzáférhetetlenné tétele

kérdés: **bűnhalmazat**: elkövető egy vagy több különböző bűncselekményt követ el és azokat egy eljárásban bírálják el

- halmazati büntetés: 1 büntetés, a legsúlyosabban megállapítható büntetési tételek figyelembe vételével

kérdés: **folytatólagosan elkövetett bűncselekmény**: ugyanolyan bűncselekményt többször követ e

büntetés felfüggesztése:

- próbára bocsátás - nem hoz ítéletet
- ha hoz ítéletet, de felfüggeszti a végrehajtást,
  - 2 évet meg nem haladó

büntethetőség kizáró, korlátozó okok

- kóros elmeállapot
- kényszer, fenyegetés
- tévedés
- jogos védelem
- végszükség
- jogszabály megengedi
- gyermekkor
  - maximum 14. év
  - kivéve, ha betölti a 12. évet és rendelkezett belátással, hogy lássa tettei a következményeit

Menetesítés

- nem a büntetés alól mentesítik
- van ítélet, de a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól mentesül
- esetei
  - törvény erejénél fogva – bizonyos idő után autom mentesül
  - bíróság határozat
  - kegyelem útján

Jogorvoslati eszközök

- nyomozati eljárásban – panasz
- bírósági határozat ellen: fellebezés
- bírósági mulasztás esetén: kifogás

Btk különös részei:

- gazdálkodás rendjét sértő (számvitel rendje, csődrénd megsértése)
- költségvetést károsító bűncselekmény

- nincsen adócsalás – költségvetési csalás van
  - befizetési kötelezettsége van, költségvetésből tud pénz kikérni– tévedésbe ejt, tévedésben tart, valótlan nyilatkozatot tesz, valós tényt elhallgat
  - költségvetési támogatást jogtalanul vesz igénybe
  - eltérően használ fel
  - bűncselekmény – vagyoni hátránya van („eredménybűncselekmény”, nem a kár, hanem a vagyoni hátrány a bűncselekmény)
- korrupciós bűncselekmény

bizonyos értékhatár alatt nem számít bűncselkeménynek --- szabálysértés

- lopás, rongálás – 50.000 alatt
- szerzői jogok, jellegbirtoklás, iparjogvédelmi jogok, rossz minőségű termék forgalomba – 100.000 alatt

17. Szabálysértési jog

Szabálysértés: Az a törvény által meghatározott (Aktív, passzív) tevékenység, vagy mulasztás, ami veszélyes a társadalomra.

- veszélyes a társadalomra – de nem annyira, hogy bűncselekmény legyen (de a kritérium u.a.)
- Elkövetők
  - tettek (tettek, közvetett tettek, társtettek)
  - részesek (felbújtó, bűnsegéd)
- büntető törvénykönyv – még a kísérletet is bünteti
- szabálysértési törvény – az a kivétel, ahol még a kísérlet is büntetendő
- elkövetési magatartás (gondatlan, szándékos)
- **nem állapítható meg szabálysértés** – ha közigazgatási bírságot szabnak ki, vagy olyan súlyos, hogy bűncselekmény legyen
- felelősséget kizáró ok
  - 14. életévet (kiskorú)
  - kóros elmeállapot
  - kényeszer
  - tévedés
  - jogos védelem, végszükség
- szankciók: büntetés, intézkedés
  - **büntetések**
    - elzárás (1-60 nap –különbség)
    - közérdekű munka
      - 6-180 óra, 6 ó = 1 napi elzárás (enyhébb)
    - pénzbírság (50-150e, ha elzárás is kiszabható lenne 300)
      - nem fizet – elzárás, és közérdekű munka is (nem behajtás)
  - **intézkedések**
    - járművezetéstől való eltiltás (itt intézkedés)
    - elköbzás
    - figyelmeztetés (megrovás megfelője)
    - kitiltás
- **halmazat** – egy eljárásban több szabálysértés miatt vonják felelősségre
  - 150e – 225-re nő
  - 60 -> 90 napra
- **nem lehet végrehajtani a szabálysértési eljárást** – ha az alaphatározat jogerőre emelkedéstől számított 1 év eltelt

Szabálysértés miatt eljáró hatóságok

- általános szabálysértési hatóság – kormányhivatal
- rendőrkapitányság
- NAV
- járásbíróság (ha elzárással büntethető a szabálysértés)

Indulhat

- feljelentés
- hatóság hivatalból szerez tudomást és hivatalból indít
- helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv, személy észleli

Eljárás résztvevői

- eljárás alá vont és képviselője
- sértett és képviselő

szabad bizonyítás-elve: bizonyítási eszköz szabadon megválasztható, szabadon értékelhet

- ügyintézési határidő: 30 nap (kivételes esetben + 30 nap)

Jogorvoslat

- határozat, végzés ellen - van helye jogorvoslatnak
- jogorvoslatról írásban vagy szóban a tárgyalás során lemondhat
- **kifogás:** érdemi döntés esetén
  - járás bíróság bírálja el
  - elzárással I. fogkon járásbíróság, 2. fokon törvényszék bírálja el
- **panansz:** mulasztás esetén
- **fellebezés** – végzés ellen

Helyszíni bírság: Csak azzal szemben, aki elismerte a szabálysértést.

- 5 – 50 ezer forint

Szóbeli figyelmeztetés:

- olyan csekély mértékben veszélyes a társadalomra, hogy a helyszíni bírság kiszabása sem indokolt

Kényszerintézkedések:

- elővezetés – eljárás alá vont, tanú
- őrizet – tetten ért szabálysértő, aki elzárással büntethető
- ruházat, csomag, jármű átvizsgálása
- lefoglalás
- rendbírás – eljárás megavarása esetén

Büntethetőség elévülése

- elkövetéstől számított 6 hónap,
  - kezdő nap: amikor megvalósul, vagy az utolsó napja
- bármilyen cselekmény félbeszakítja az elévülést

Mentesülés – eltérő

- jogerőre emelkedéstől számított 2 év elteltével

18. Pénzügyi reorganizáció

- pénzügyi struktúra új alapokra helyezése, hogy megelőzzék a felszámolási eljárást
- szállítók, hitelezők, tulajdonosok együttműködése - a cégben lévő forrásaihoz később jutnak hozzá
- cél: nagyobb összeg folyik be, mint a felszámolásból
- csődeljárás, felszámolási eljárást egy törvény szabályozza

18.1. Csődeljárás

- **csődeljárás célja (kérdés)**
  - fizetőképesség helyreállítása
  - fizetési haladék szerzése
  - kísérlet csődegezés megkötése
- csődeljárást csak az **adós kezdeményezhet** és csak **jogi képviselettel** és csak előtt (kérdés)
  - egyéni vállalkozó, egyéni vállalat – sem csődeljárás, sem felszámolási eljárás nem kezdeményezhető
  - **kérelem tartalma**
    - adós adatai
    - hitelezők névsora, tartozások összege, esedékessége (kérdés)
    - 3 hónapnál nem régebbi beszámoló, közbenső mérleg
    - tagok, részvényesek tulajdonosok előzetes egyetértése
    - munkavállalók tájékoztatásáról szóló dokumentumok
    - csak elektronikus nyomtatvány – Országos Bírósági Hivatal nyilvántartást vezet
  - **nem indítható**
    - korábbi csődeljárás során keletkezett hitelezői igény kielégítése nem történt meg és befejezésétől nem telt el 2 év
    - korábbi csődeljárási kérelmet a bíróság fotta és még nem telt el 1 év
      - elutasítja:
        - eredménytelen a hiánypótlásra való felvétel
        - a legfőbb szerv nem járult hozzá, nem ért egyet
        - idő közben felszámolási eljárás indult
  - **ha elindul**
    - kezdete: céglönyben közlés
    - 1 munkanapon belül – ideiglenes fizetési haladékot kap
    - a cég köteles a cs.a. toldatot használni
    - 5 munkanapon belül megvizsgál
      - hiánypótlás – 5 munkanap
      - valótlan adat közlése esetén bírsággal súlyt
    - végzés tartalma
      - fizetési moratóriumot rendel el
      - felhívás a hitelezők felé
        - fennálló követeléseiket jelentsék be az adósnak és vagyonfelügyelőnek
  - **vagyonfelügyelő kirendelése (kérdés)**
    - követelések nyilvántartásba vétele
    - értesíti az adóst és a hitelezőket
    - adós szerv vezetője együttműködni köteles! – akár többször is büntet a bíróság
  - **adósnak közvetlenül értesítenie kell a hitelezőit**
    - cs.a. alatt van és csatoljanak alátámasztó okiratokat követeléseik megfizetésére, a hitelezők ezért nyilvántartási díjat kell fizetniük

Hitelezői besorolás a vagyonfelügyelő által + hitelezők esetleges észrevételei + vagyonfelügyelői döntés ezekről + a hitelezők értesítése + hitelezők esetleges kifogásai + bíróság végzést hoz – nincsen fellebbezés

Egyezségi tárgyalás

- kérdés: csődeljárás kezdő időpontjától számított 60 nap
- hitelezőket megfelelő időpontban kell értesíteni
- egyezségi javaslat megismerhetőséget előre kell biztosítani

Moratórium/fizetési haladék

- **cél:** csődvagyon megőrzése, hogy az alapján egyezséget lehessen kötni a hitelezőkkel – írásban csődegyezség
- **kérdés:** 120. napot követő második munkanap 0 óráig
- **hitelezők meghosszabbítják**
  - 50% - 240 napra
  - 2/3 – 365 napra
- **moratórium alatt**
  - nem lehet végrehajtást indítani
  - zálogjog, biztosíték nem érvényesíthető, jegyezhető be
  - adós csak a vagyonfelügyelő beleegyezésével teljesíthet kifizetést, teheth kötelezettségvállalást
    - de ezeket muszáj:
      - munkabér, bér utáni adók, járulék
      - ÁFA
      - végkielégítés, kártérítés, sérelemdíj
      - közmű díjak
      - vagyonfelügyelő díjak
      - számlavezetési díjak
    - ha úgy teljesít, hogy nincsen beleegyezése – bírósági bírság
  - határozott munkfaidejű munkaszerződést csődeljárás, felszámolási eljárás alatt fel lehet mondani
  - ha csődegyezség nem jön létre – akkor a bíróság hivatalból fizetőképtelenséget állapít meg elrendeli az adós felszámolását

Felszámolási eljárás: kérelem benyújtása és a fizetőképtelenséget megállapító jogerős határozattól a jogutód nélküli megszüntetést elrendelő határozatig

felszámolás is törvényszékeken zajlik

- 3 fő szakasza
  - felszámolási eljárás
  - felszámolás
  - jogutód nélküli megszüntetés
- felszámolási illetéket kell fizetni
- felszámolást kezdeményezhet
  - adós
  - hitelező
  - végeleszámoló
- felszámolási kérelem csak akkor nyújtható be, ha a követelés összege (kamatok és járulékok nélkül) - 200.000 meghaladja
- itt is kötelező a jogi képviselet
- felszámolás menete
  - ha hitelező kéri: meg kell adni a követelés mértékét, jogcímeit, miért érzi a teljesítés veszélyeztetettségét
    - értesíti az adóst – az adós 8 napon belül nyilatkozik, hogy elismeri-e, ha elismeri 45 nap haladékot kérhet (kérdés - kérhet), kivéve ha csődeljárás előzte meg

- adós kéri (nem akar csődeljárást, nem tud csődeljárást kezdeményezni)
- ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelése
  - hitelező kérhet, ha
    - valószínűsíti a követelés veszélyeztettségét
    - igazol (közokirat, teljes bizonyító erejű magánokirattal)
    - előlegezi, bírósági letétbe helyezi az ideiglenes vagyonfelügyelői díjat

fizetőképtelenség megállapítása

- teljesítés idő lejártát követő 20 napon belül nem egyenlítette ki, nem vitatta, hitelezői felszólításra sem teljesített
- végrehajtás eredménytelen
- csödegezség, felszámolási egyezség(!!) ellenére sem teljesített
- jogerős bírósági határozatban (pl. fizetési meghagyásban) a fizetési kötelezettségét nem teljesíti
- végelszámolás nem folytatható le, mivel az adós tartozásai > vagyon

amíg nincsen elrendelve a felszámolás – az adós és a hitelezők közös egyetértésével kérhetik az lejárás szüneteltetését
felszámolás elrendelése – bírósági végzés (kérelem benyújtásától számított 60 napon belül)

kérdés: vagyonfelügyelő – csődeljárást folytatja le, felszámoló – felszámoló eljárást folytatja le; végelszámoló – végelszámolást

Felszámolás elrendelése után

- lehet fellebbezni
- a végzés jogerőre emelkedéséig köteles 150.000 Ft céltartalékot képezni
  - fedezze: dokumentumok beszerzése, megóvása, pénzintézeti információk beszerzésére
- jogerőre emelkedik
  - végzés kivonata!!! (kérdés) – közzététel napja a felszámolás kezdő napja
  - f.a. toldat
  - bíróság kirendeli a felszámolót elektronikus úton
  - felszámoló felé a hitelezőknek az igényeiket 40 napon be kell jelenteni (NEM jogvesztő határidő; jogvesztő határidő: 180 nap) – a nyilvántart

Felszámoló: Az a gázdálkodó lehet, aki szerepel a felszámolói névjegyzékben.

- + követelmények
  - nincsen lejárt köztartozása
  - biztosíték
  - gt-ben nem felelős korlátlanul
  - névjegyzéki adatai nyilvánosságához hozzájárul
- felszámoló jeleli ki a felszámoló biztost

Adós gázdálkodó szerv vezetőjének kötelezettségei

- a felszámolás kezdő időpontját megelőző napra - tevékenységet lezáró mérleg
- nyilatkozat arról, hogy a mérleg elfogadása óta a vagyoni helyzetben lényeges változás nem történt
- felszámolónak átadni titkos iratokról iratjegyzéket, irattári anyagokat
- vagyoni leltár
- környezeti károk, terhek
- tájékoztatni a munkavállalókat, érdekképviseleti szerveket
- a 150e céltartalékot a felszámolónak rendelkezésre bosátani
- elmaradás, valótalanság – pénzbírság

Felszámoló kötelezettségei:

- hitelezői választmány megalkotása, összehívni (75 nap)
- negyedévente jelentést a tevékenységéről és az adós vagyoni helyzetről
- hitelezői igények nyilvántartásba vétele (40 nap)
- vagyoni helyzet elmérése
- mindenféle érintett szolgáltatókat megkeresni
- lehetősége van a szerződések megtámadására
- nyitó felszámoló mérleg
- közbenső mérleg
- bűncselekmény bejelentése
- képviseli a céget
  - szerződések elállás, felmondás
  - követeléseket esedékességekor behajtja
  - vagyont értékesíthet
  - vagyont őrzi, megóvja
- tájékoztatási kötelezettséget (hitelezők bármikor kérhetnek tájékoztatást, iratbetekintési jog bármikor kérhető)
- jogai: jognyilatkozatokat tehet, munkáltatói jogokat gyakorol

Csődbűncselekmény: Fizetőképtelenséggel fenyegető helyzet esetén, a vagyon egy részét elrejtik, eltitkolják, kétes követelést ismernek el, ésszerűtlenül gázdálkodnak – ténylegesen, színlelten csökkentik a vagyont – hitelezőket károsítják . Büntett

A felszámoló értesíti

- azokat, akik értékesítendő vagyon kapcsán valamilyen bejegyzett joggal rendelkezik (pl.: elővásárlási)
- ellenőrzi, hogy a vevő személye nincsen kizárva
  - pl.: kizárolagos, többségi befolyással rendelkező tulajdonos (személy, vállalat), vállalatcsoport tagja

Megállapítási kereset: felszámoló és a hitelező nyújthat be

- felszámolás kezdő időpontját megelőző 3 évben vezetők voltak – nem a hitelezők érdekeit szem előtt tartva (a hitelezők érdekeivel ellentétes – társasági vagyon csökkent)
- biztosíték nyújtása is kérhető a hitelezők követelésének kielégítése céljából
- személyes felelősség megállapítása! → kártérítési per indítható személy szerint (személyes vagyonra)

Egyezség:

- hitelezők és az adós között a felszámolási zárómérleg benyújtásáig
- cél: fizetőképesség
- megállapodnak:
  - kielégítés sorrendjében, határidő
  - kielégítés módja, aránya
  - bevételt növelő intézkedés
- ha az adós kifizeti a tartozásait – a bíróság a felszámolás eljárást megszünteti

Felszámolás befejezése:

- felszámolási zárómérleg (2 év elteltével kötelező a megkezdődéstől – kérdés)
- bevételek, költségek alakulása
- adóbevallás, adófizetés, zárójelentés
- vagyonfelosztási javaslat, iratanyag elhelyezése

Bíróság megküldi a zárómérleget, vagyonfelosztási javaslatot megküldi a hitelezőknek – 30 nap jogvesztő határidő kifogást terjeszthet be

Törvény határozza meg a kielégítési sorrendet.

Egyszerűsített felszámolás

- ok:
  - adós vagyona várható felszámolási költségek fedezetésre sem elengedő
  - nyilvántartások, könyvvezetés hiányai miatt a felszámolási eljárás az általános szabályok szerint technikailag lebonyolíthatatlan
- hitelezőket tájékoztatja a felszámoló – felhívás az szállítóknak ,hogy van-e tudomásuk fellelhető vagyonról
- felhívja a gazdálkodó szerv vezetőjét, hogy pótolja a hiányosságokat, ha nem → egyszerűsített felszámolási eljárás
- be nem hajtott követeléseket a hitelezők között felosztja a hitelezők között (rendesnél – behajtja, egyszerűsített – nem hajtja be)
- záró adóbevallás, adó megfizeti a felszámoló
- a gazdálkodó szerv vezetője viseli az eljárás költségeit
  - ha könyvvezetés, nyilvántartás hiányosságai miatt
  - vagy a megelőző 3 év bármelyikben nem tett eleget az éves beszámolási, közzétételi kötelezettségeinek
  - kezes: többségi tulajdonos is felel

19. Szellemi alkotások joga

Szellemi alkotások joga

- szerzői jogi védelem
- iparjogvédelem

Szerzői jog: Az irodalmi, tudományos, művészeti alkotások jogát szabályoz.

- Szerzői mű: Irodalom, tudomány, művészet terén szellemi alkotó tevékenység során alkotott egyéni-eredeti jelleggel rendelkező mű, ami főszabályként rögzíthető.
- Szerző: aki a művet megalkotta. (név nélkül, felvett néven – a szerző fellépéseiig az először nyilvánosságra hozó gyakorolja)
- Szerzői jogok
  - **feltételei:** legyen emberileg érthető, egyéni és eredeti, legyen rögzített
  - **névjog** – a nevét a művön, részletének átvételekor, idézése, ismertetésekor, vagy átdolgozás, feldolgozás, vagy fordítása során fel kell tüntetni
  - **rendelkezhet művével**
    - hasznosítás nem a vagyoni jog átruházásával, hanem felhasználási szerződéssel valósul meg
    - engedély fejében díjazás jár, kivéve szabad felhasználás
  - szerzői jogvédelem: élete + 70 év
  - **ha létrejön az alkotás, automatikusan létrejön az oltalom (nem kell bejelenteni, nyilvántartásba venni)**
  - szerzői jogok: személyes és vagyoni jogok (előállítás, használat, forgalomba hozatal)
    - személyes jogok forgalomképtelenek, vagyoni jogok forgalomképesek
    - munkaköri kötelesség volt – szolgálati találmány – minden jog a munkáltatóé
    - ha nem munkaköri kötelesség – alkalmazotti találmány - vagyoni jogok a munkáltatót illetik meg, de a tulajdonjog a munkavállalóé
  - szerzői jogok nem korlátlanok
    - védelmi idő (halál utáni 70 év) után a vagyoni jogok nem érvényesíthetők
    - szabad felhasználás

- elismert célra, nem közvetlen haszonszerzés céljából, bizonyos célokra (iskola, tömegtájékoztatás, tudomány, ismeretterjesztés) a szerző hozzájárulása nélkül
- minden díjtalan
- Szomszédos jogok
  - jogvédelem arra is vonatkozik, akinek tevékenysége a szerzői alkotás felhasználása érdekében történik
  - előadóművész, hangfelvételt előállítók, rádiók, TV-k
  - oltalmi idő: 50
  - engedély kell a nem rögzítésre szánt, rögzítetlen előadás rögzítéséhez, sugárzásához, többszörözéséhez
  - díjazás jár érte

Iparjogvédelem: Műszaki, természettudományi területen létrehozott szellemi alkotások védelme, - árujelző is

- iparjogvédelmi oltalomhoz regisztráció/lajstromozás, hatósági eljárás/vizsgálat szükséges
- csoporthozosítás
  - műszaki alkotás újdonságfoka szerint
    - szabadalom
    - használatiminta-oltalom
  - találmány jellege szerint
    - szabadalom
    - használatiminta-oltalom
    - formatervezési oltalom
    - növényfajta oltalom
    - topográfiai oltalom
  - új találmánynak vagy vállalkozásnak, vagy árunka nyújt védelmet

Szabadalmi oltalom – találmányokat

- szabadalmi eljárás keretében szerezhető meg
- vannak korlátjai
- találmány = maga a műszaki alkotás, szabadalom = a találmány jogi oltalma
- 2 típusa: szolgáltatási találmány, alkalmazotti találmány
- szabadalmi oltalom tárgya: minden olyan találmány, amely új, feltalálói tevékenységen alapul és iparilag alkalmazható
  - új – nem tartozik a technika jelenlegi állásághoz
  - feltalálói tevékenységen alapul – ha szakember számára nem egyértelmű
- nem tartozik ide: felfedezés, matematikai módszer, tudományos elmélet, üzletvitelre vonatkozó terv, számítógépes programok,
- jogosultja: feltaláló, jogutódja
- alkalmazotti találmány esetében szintén a feltalálót illeti meg a szabadalmi oltalom, de a munkáltató hasznosíthatja ellenszolgáltatás fejében
- itt is él a névjog
- szabadalmas – szabadalom jogosultja
- rendelkezési jog
- hasznosítási jog – kizárolagos hasznosítási jog esetében a szabadalmas bárkivel szemben felléphet

Használatiminta-oltalom

- Használati minta: Olyan műszaki megoldások, amelyek a találmányokhoz képest korlátozottabban valósulnak meg és a találmány műszaki színvonalát nem érik el, viszont újdonságot ugyanúgy jelentenek.
- SZTNH adja
- minta feltalálója: minta megalkotója

- mintaoltalom: feltaláló, vagy jogutódja
- mintaoltalom 10 évig jár
- kizárolagos jogosultság a minta hasznosítására, hasznosításra engedélyt adni

Formatervezésiminta-oltalom

- minden új egyéni jellegű formatervezési minta
  - objektív feltétel – újdonság (azonos minta előtte nem jutott nyilvánosságra)

Védjegyoltalom

- Védjegy: minden grafikailag ábrázolható megjelölés, amely alkalmas arra, hogy valamely árut, vagy szolgáltatást megkülönböztessen a többlet
  - csak a védjegyoltalom jogosultja használhatja
  - formái: szó, szóösszetétel, személynevek, jelmondatok, betű, szám, ábra, kép, sík, térbeli alakzat, színösszetétel, fényjel, hologramm, hang
  - 2 típus: együttes védjegy, tanúsító védejgy
- védjegy csak akkor szerezhet oltalmat, ha grafikailag ábrázolható és megkülönböztetésre alkalmas
- SZTNH lajstromozza
- 10 évre szerezhető, ami tetszőleges alkalommal további 10 évre meghosszabbítható

Kényszerengedély: Ha a szabadalmas a bejelentéstől számított négy éven belül a szabadalmat nem hasznosította, nem tett rá komoly előkészületet és valaki kérelmezi a hasznosítást → kényszerengedély

Találmánybitorlás: szabadalom egy részét más találmányból átvenni

Szabadalombitorlás: szabadalmas engedélye nélküli felhasználás, hasznosítás

KÉRDÉS

- szellemi alkotás két területe: iparjogvédelem, szerzői jogvédelem
  - szerzői jog: irodalom, tudomány művészet
  - iparjogvédelem: műszaki, gazdasági
- know how = védett ismeret
- szerzői jog 3 része
  - szerzői jogok – vannak korlátai (védelmi idő: szerző életében + halál 70 év, szabad felhasználás – elismert célra, ne közvetlen haszonszerzés, a szabad felhasználás kockázat – nem kell fizetni, nem kell hozzájárulás)
    - jogvédelem feltételei:
      - emberileg legyen felfogható
      - egyéni és eredeti (nem függ mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőitől, színvonaltól)
      - rögzíthetőség
    - a műalkotás létrejöttével keletkezik, nincsen szükség bejelentésre, nyilvántartásba vételre (meg sem kell jelentetni)
    - szoftver – szerzői jog oltalma!!!
    - személyhez fűződő jogok + vagyoni jogok
      - személyhez fűződő jogok: időben korlátlanok, forgalomképtelenek
        - nyilvánosságra
        - visszavonás
        - név feltüntetésének
        - mű egységánek védelme (integritás)
      - vagyoni jogok

- felhasználás- felhasználási szerződéssel díjazás fejében áthatja
- szomszédos jogok (nem szomszédjogok) – előadás, gyártás, forgalmazás
  - előadóművészek
  - hangfelvételt előállítók
  - rádiók, tv-k szervezetek
- adatbázis oltalom

Iparjogvédelem

- lajstromozással jön létre
- négy fő területe:
  - találmányok
  - használati mintaoltalom
  - árujelzők
  - növényfajták (állatok nem!)
- szabadalom
  - új
  - feltaláló tevékenységen alapul
  - ipari alkalmazhatóság
- termékszabadalom – eljárás szabadalom között
  - termékszabadalom – végtermék, függetlenül az eljárástól
  - eljárási szabadalom: meghatározott eljárást oltalmaz
- szabadalmi oltalmat kizáró okok:
  - közrend, közérkölc
  - ember fozás
  - állatok genetikai azonosságát módosító eljárást,
  - emberi vagy állati test egészségét szolgáló
- feltaláló -
  - vagyoni: kizárlagos hasznosítás: elállítás, használat, forgalomba hozatal
    - vagyoni jog átengedhető

Oltalomszerzés külföldön:

- világszabadalom nincs!
- minden egyes országban meg kell fizetni a szabadalmi díja

ittas állapot nem

károkozót is terheli – igaz

probaidős- hamis

kiutasítás – intézkedés!!!

elállás – visszamőleges, felmondás –jövőre

nem eltérhet – figyelmeztetési kötelezettség

eltérhet - jogellenes

A JOG ALAPFOGALMAI Jog kialakulása

- 1.) közösségek, társadalom → társadalmi viszonyok (ez köti össze az embert a társadalmi környezetével, embertársaival)
Ezek a viszonyok szabályozást igényelnek → társadalmi normák megfogalmazása
↳ a legkorábbi magatartási szabály: *Tabu*: tilalmak rendszere (meghatározott élethelyzetekre ír elő valamilyen magatartást és ennek megsértését torolják meg, pozitív és negatív is lehet.)
- 2.) *Erkölcstörvér*: Olyan magatartási szabályok összessége, melyeket a közmegegyezés alakított ki és a közvélemény ereje támászt alá. Ezek megsértése a közvélemény ítéletét vonja maga után.
Vallásnak nagy szerepe van benne.
- 3.) A társadalmi normák nemzedékről nemzedékre hagyományozódó szokássá váltak, ezek a közösségek szokásai, ezeket már az állam elismerte, érvényesülésüket kikényszerítette
↳ *Szokásjog*: Az állam által kikényszerített és érvényre juttatott szokások összessége. A szabályokat az állam arra feljogosított szervei állapítják meg, megtartásukat is ezek kényszerítik ki.

Jog fogalma: Állami akaratot kifejező szabályrendszer, amelyet állami szervek alkotnak, és amelyek érvényesülését az állam kényszerítő eszközökkel biztosít.

Jogviszonyok: Azok a kapcsolatrendszer, társadalmi viszonyok, melyeket a jog szabályoz

Jogviszonytan

- a jogviszony társadalmi viszony, alanyai egymás számára jogokat és kötelezettségeket állapítanak meg.
- 3 elemi egységet különböztetjük meg:
  - a.) *A jogviszony alanyai*: A jogviszonyban részt vevők. A jog az alanyokat jogosultságokkal és kötelezettségekkel ruházza fel, az alanyokat egymás irányába meghat. viselkedésre kötelezi. A jogalanyok azok akiket alanyi jogog illethatnek és kötelezettségek terhelhetnek (= jogképesség → az a lehetőség, hogy valakiinek jogai és kötelezettségei lehetnek)
    - természetes személyek
    - jogi személyek (azon emberek meghat. csoportjai, amelyek meghat. szervezettel elkülönült vagyontömeggel, önálló vagyoni felelősséggel és meghat. célra irányultsággal (jogilag engedélyezett cél) rendelkeznek.)
    - állam jogalanyisága: Nem = az állami szervek jogalanyiságával. Az állam jogképessége teljes, korlátlan.
  - b.) *A jogviszony tartalma*: Mindazon jog és kötelezettség, amely a jogviszony alanyait az adott jogviszonyból kifolyólag megilleti, ill. terhelí.
- Teljes cselekvőképesség, korlátozott cselekvőképesség, cselekvőképtelenség
- Nem polgári jogi személyek: olyan szervezetek, amelyeknek vannak jogai és kötelezettségei, de vagyonilag nincs önállóságuk.

b.) *A jogviszony tartalma*: Mindazon jog és kötelezettség, amely a jogviszony alanyait az adott jogviszonyból kifolyólag megilleti, ill. terhelí.

Alanyi jog: a jogszabály a jogosult részére cselekvése, érdekkiegészítési lehetőséget biztosít. Individuális jellegű.

c.) *A jogviszony tárgya*: Az amire a jogviszony irányul, az a magatartás, amelyre a jogviszony tartalmát kitevő jogosultságok és kötelezettségek vonatkoznak

- 1.) megkül. ▪ Forgalomképes (minden korlátozás nélkül szerepelhet a forgalomban), ▪ korlátozottan forgalomképes (a forgalmazásghoz engedély szükséges), és ▪ forgalomképtelen dolgot (nem lehet a vagyoni forgalom tárgya)
- 2.) a dolgok lehetnek ▪ ingatlanok (a föld is minden ami a földdel elválaszthatatlan kapcsolatban van) és ▪ ingók (minden más) → tulajdonszerzés, tulajdonjog
- 3.) ▪ Elhasználható az olyan dolog, amely felhasználása egyszeri alkalommal történhet, az ▪ el nem használható dolgot huzamosabb ideig lehet használni
- 4.) ▪ helyettesíthető dolog (a kereskedelmi forgalomban mérték vagy szám szerint tartják nyilván), ▪ nem helyettesíthető dolog (az egyediség dominál) → teljesítés, lehetetlenülés
- 5.) ▪ osztható dolog (sérelme nélkül feldarabolható, részekre bontható), ▪ oszthatatlan (minden más)

- A joggal való visszaélés esetén a jogalany magatára formálisan jogoszerű, magatartása azonban tartalmilag jogoszerűtlen

Jogágak: Az egymásos közeli álló, lényegüket tekintve hasonló jogviszonyokat rendező jogszabályok alkotják az egyes jogágakat. Az egyes jogágakba tartozó jogszabályokat jellemzi:

- a szabályozás tárgyának lényegi azonossága
- a szabályozás módszernek azonossága
- a jogszabály szerkezetének azonosága
- szankció frmájának azonossága

Jogrendszer: Egy adott állam jogszabályainak összessége (A Magyar Köztársaság jogrendszer a hatályos jogszabályok rendezett összessége)

Jogágak

1.) Közjogi jogágesoportok:

- a.) *Alkotmányjog* (állam és egyén viszonyának legalapvetőbb normái, szaályai)
  - ↳ tiszta alkotmányjogi normák (minden része mahatározó fontosságú az állam alkományos működése szempontjából)
  - ↳ áttételes alkotmányjogi normák (csak az alkotmányosság oldaláról tartoznak ide, részleteiket tekintve már polgári jogiak, pl: tulajdon áruházása)
- b.) *Közigazgatási jog* (az államigazgatási szervek tevékenységét szabályozzák)
- c.) *Pénzügyi jog*

- d.) Büntető jog
  - e.) Büntetőeljárás-jog (a büntetőjog alaki joga, a büntetőjogi tevékenység rendjét tartalmazza)
- 2.) Magánjogi jogágcsoportok:**
- a.) Polgári jog: gazdasági-vagyoni viszonyokat szabályoz
  - b.) Polgári eljárásjog: polgári bíróságok elé kerülő polgári jogi ügyek elintézésének rendjét szabályozó jogszabályok összessége
  - c.) Családi jog: házasség, rokonság, gyámság, és az ezzel kapcs. Személyi és vagyoni viszonyok
  - d.) Munkajog: munkavégzési és ennek kapcsán felmerőlő elosztási, mukaügyi igazgatási, ellenőrzési, felelősségi, sakszervezetekkel kapcs. Viszonyok.
  - e.) földjog:földtulajdon, földhasználat, földvédelem...
  - f.) Társasági jog: egyes gazdálkodó szervezetek szervezetre és működésére von. Jogszabályok
- 3.) Nemzetközi jogi csoportok:**
- a.) Nemzetközi közjog
  - b.) Nemzetközi magánjog

Jogforrástan

- 1.) **Jogalkotó:** Az az állami szerv, melynek hatásköre van a jogalkotásra, jogszabály kibocsátására. A jogalkotó hatáskör az alkotmányból származik, ilyen állami szervek:
  - Országgyűlés→Alkotmány, törvény (határozat)
  - Kormány→rendelet (határozat)
  - Miniszterelnök és a kormány tagja→rendelet (utasítás)
  - Helyi önkormányzatok képviselőtestülete→rendelet (határozat)
- 2.) **Jogszabály:** Az arra felhatalmazott állami szervek által megalkotott és kibocsátott általános érvényű, mindenki kötelező magatartásszabály. Fajtái: • törvény, • rendelet, • törvényerejű rendelet
Léteznek olyanok is, melyek csak az állami szervekre kötelezők, ezek a *Jogi irányítás egyéb eszközei* (pl. Határozat, utasítás, szabvány, jegybanki rendelkezés...)

Jogforrási rendszer

Az Országgyűlés törvényt alkot (Az alkotmény a törvények törvénye)

A kormány kormányrendeletet

A miniszterelnök és a kormány tagja miniszterelnöki, ill. miniszterelnöki rendeletet

A helyi önkormányzatok képviselőtestülete önkormányzati rendeletet alkot

▼ **Jogforrási hierarchia:** A sorrendben hátrébb álló jogszabály nem lehet ellentétes az előtte állóval, csúcsán az alaptörvény, az Alkotmány áll.

- Jogszabályt akkor ke alkotni, ha azt szükségessé teszi: • a társadalmi, gazdasági viszonyok változása, • Az állampolgári jogok és kötelezettségek rendezése, • érdek összeütközések feloldása
- Egyes jogszabálytípusok az egyes társadalmi viszonyoknak megfelelő jogszabályi rendezést kívannak, így a társadalmi viszonyok kül. rétegeit vonják szabályozási körükbe.
  - a.) *Kizárolagos törvényhozási téma:* (Vannak olyan társadalmi viszonyok, melyek csak törvényben szabályozhatóak) ide tatoznak ilyenek:
    - A társadalmi rendre, a társadalom meghatározó jelentőségű intézményeire, az állam szervezetére, működésére és az állami szervek hatáskörére vonatkozó alapvető rendelkezések
    - A gazdasági rendre, a gadaság működésére és jogintézményeire vonatkozó alapverő szabályok
    - Állampolgárok alapvető jogai és kötelezettségei, ezek feltételei és korlátai, érvényre juttatásuk eljárási szabályai
  - b.) A kormány az alkotmányban meghatározott feladatkörében, illetve a törvényekben kapott felhatalmazása alapján ad ki rendeletet
  - c.) A *Miniszterelnök és a miniszter* meghatározott feladatkörében és törvényben vagy kormányrendeletben kapott felhatalmazása alapján ad ki rendeletet
  - d.) A *Helyi önkormányzatok képviselőtestülete* törvény vagy korm. Rendelet felhatalmazása alapján, a helyi területi sajátosságoknak megfelelő részletes szabályok megállapítására jogosult, ill. magasabb szintű jogszabályban nem rendezett társadalmi viszonyok rendezésére ad ki rendeletet.
  - e.) *Spec. Jogforrás:* a legfelsőbb bíróság meghatrozott döntései

Jogi norma (jogszabályok) szerkezete

A polgári jogi jogszabály a köv. Elemekből épül fel:

- 1.) **Tényállás:** Azokat a körülményeket, tényeket írja le, melyek bekövetkezése esetén kell olyan magatartást tanúsítani, ahogy azt a jogszabály előírja. Megvalósulása előfeltétele annak, hogy a jogszabály életbe lépjen (*Hipotézis*)
- 2.) **rendelkezés:** A jogszabály lelke. A jogalkotó itt fogalmazza meg, hogy milyen magatartást ír elő, mit kel tenni a tényállás bekövetkezésekor (*diszpozíció*). Jellege szerint lehet *kogens* (kötelező), ill. *diszpozitív*(megengedő) (A polgári jog inkább diszpozitív szabályokat alkalmaz)
- 3.) **jogkövetkezmény:** Arra ad választ, hogy mi történik akkor, ha a rendelkezést nem tartják be, ill. betartják
  - Ha nem tarják be akkor a jogkövetkezmény a *szankció*
  - ha betartják, akkor a jogkövetkezmény a *joghatás*, azaz megvalósul a jogalkotó akarata

Jogszabályok érvényessége és hatálya

-Egy jogszabály akkor érvényes, ha:

- Az azt kibocsátó szervnek van felhatalmazása, hatásköre a jogszabály megalkotására
- beilleszkedik a jogforrási hierarchiába
- a rendelet nem lépi túl a törvényben kapott felhatalmazást
- A ogszabály megalkotásánál betartották a kötelezően előírt eljárási szabályokat.
- megtörtnt a jogszabály hivatalos formában történő nyilvánosságra hozatala, azaz kihirdetése
- ↳ A kihirdetés módja a hivatalos lapban való közzététel (magyar közlöny), amely tartalmazza:
  - A jogszabályok közül a törvényeket, kormányrendeleteket, a miniszterelnök és a miniszterek rendeleteit
  - Az országgyűlés és a kormány határozatait és jogi iránymutatásait
  - a nemzetközi szervezeteket
  - a legfelsőbb bíróság irányelвеit, elvi döntéseit
  - személyi kérdésekben hozott döntéseket (pl. kitüntetések)
- A helyi önkormányzatok rendeleteit az önkormányzat hivatalos lapjában jelenteti meg
- Alkotmánybíróság határozatai az önkormányzat működési szabályzatában ill. kül. tárca közlönyökben kerülnek kihirdetésre

Hatályosság

- Arra ad választ, hogy milyen földrajzi területen, mikor, milyen személyi körre alkalmazható a jogszabály, és hogy állapíthat meg jogokat és kötelezettségeket → A jogszabálynak van •területi, •időbeli és •személyi hatálya
- a.) **Területi hatály:** A központi szervek által alkotott jogszabályok az ország egész területén hatályosak. Az önkorm.i rendelet hatálya csak az önkormányzat területére terjed ki
- b.) **Időbeli hatály:** • A jogszabály időkorlátok között hatályos → rögzíteni kell a hatálybalépés napját (ez lehet a kihirdetés napja is), és elegendő időt kell adni a jogszabály alkalmazására való felkészülésre
  - nincs visszamenőleges hatálya → a kihirdetést megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé
  - akkor veszti hatályát a jogszabály, ha a jogszabályban meghatározott idő lejárt, vagy más jogszabály hatályon kívül nem helyezi.
- c.) **Személyi hatály:** A jogszabály hatálya kiterjed az ország területén a magánszemélyekre, jogi személyekre, és a külföldön tartózkodó magyar állampolgárokra, ill. az ország területén tartózkodó külföldi állampolgárokra is.

Jogi tények fogalma

- Jogellenes magatartás:** a.) *Feltétlen (abszolút) jogellenes:* olyan jogszertés amely a sértett személyre tekintet nélküli minősül jogellenesnek (bárki élete, testi épsége ellen elkövetett bűncselekmény)
- b.) *Feltételtől függő (relatív) jogellenesség:* a magatartás nem önmagában véve, hanem arra tekintettel minősül jogellenesnek, hogy a jogszertő más személyel meghatározott viszonyban áll.

Jogvesztő határidő: ha a megjelölt határidő eltelik a jogvesztés bekövetkezik. Ilyen határidő a GT döntéseinek bírói megtámadására nyitva álló idő

Elévülési idő: ha a határidő nem jogvesztő. Azt jelenti, hogy a jogviszonyból származó igény nem szűnik meg, de a kikényszerítéshez szükséges állami kényszer nem áll rendelkezésre. Az elévülési időt meg lehet hosszabbítani.

Elévülés megszakadása: ha a törvény által pontosan meghatározott megszakító esemény bekövetkezik, akkor a már eltelt elévülési idő figyelmen kívül marad és az elévülési idő számítása újból kezdődik

Jogi norma érvényeslése

Jogkövetés: A jogszabály előírásainak megfelelő jogkövető magatartás lehet spontán vagy tudatos, ez a jog érvényesülésének automatikus módja.

Jogalkalmazás: állami szerveknek a jogszabályok betartatására irányuló olyan tevékenysége, melynek során jogilag szabályozott eljárás keretében a jogalanyok között konkrét jogviszonyokat megállapítanak, létesítenek, megváltoztatnak, megszüntetnek. A jogalkalmazás folyamatának elemei:

- tényállás megállapítása
- bizonyítás
- jogszabály értelmezés (jogszabály valódi tartalmának feltárása)
- jogszabályi értelmezés (amikor a jogszabály valódi, pontos értelmét eggyel másik jogszabály állapítja meg)
- jogalkalmazói értelmezés (a jogalkalmazó által konkrét eset előírása során az adott jogszabály értelmének feltárása)
  - ↳ logikai értelmezés, rendszertani értelmezés, történeti értelmezés, megszorító értelmezés, kiterjesztő értelmezés, analógia, döntés

Alkotmánytani alapfogalmak

Az állam sajátosságai: • tömörebb kategória, a türténeti fejlődés meghat. Fokán jött létre.

- léte objektív társadalmi jelenség, azaz szükség van az államra, ez pedig állami célok, feladatak, funkciók meghatározását, érvényesülését jelenti
  - társadalmi rendeltetése a társadalmi feladatak államcélok megvalósításával érvényesülnek
  - a társ., a politikai jogi berendezkedés kp.i, és megfelelően szabályozott intézménye
  - a társadalomtól formailag elkülönült
  - államapparátus, mint a munkamegosztás külön ága
- Alkotmány:** Az alkotmány fő szabály szerint egyetlen alaptörvénybe foglalt, olyan legmagasabb szintű jogi tételek gyűjteménye, amelyek az állami szervezetrendszer, továbbá az állam és az egyén, valamint szervezeteik viszonyának alapjait szabályozzák az alkotmányozó hatalom akaratának megfelelően. Az alkotmány a törvények törvénye.

Jogállam: A jogállamban a polgárnak minden szabad, kivéve, amit a megfelelő eljárás keretében a jog kifejezetten megtilt

Állampolgárság: Olyan jogviszony az egyén és az állam között, amelyben a személy az állam politikai és társadalmi összetevője, része= kölcsönösen a védelem és hűség kötelezettsége terheli őket. Legfontosabb elemei: • politikai jogok (választójog) és kötelezettségek (honvédelmi kötelezettség)

ÁLLAMSZERVEZET

Az országgyűlés hatáskörei:

- A kormányzás irányvonalának mehatározása, a kormány programjának elfogadása, melyről az OGY. A miniszterelnök megválasztásával egyidejűleg dönt
- Az ország társadalmi, gazdasági tervének meghatározása
- Az államháztartás mérlegének megállapítása, az állami ktg.vetésnek és végrehajtásnak jóváhagyása
- Nemzetközi szerződések megkötése
- Hadiállapot kinyilvánítása, békekötés
- Rendkívüli, és szükségállapot kihirdetése
- Megválasztja a köztársasági elnököt, a miniszterelnököt, az alkotmánybíróság tagjait, az országgyűlési biztosokat, az állami számvevőszék elnökeit és alelnökeit, a legfelsőbb bíróság elnökeit és a legfőbb ügyész
- Miniszteriumok létesítése
- Alkotményozás, törvényhozás
  - Határozatképes, ha a képviselők több mint a fele jelen van, határozatait a jelenlévő képviselők több mint felének szavazatával, vagy minősített szótöbbséggel hozza (2/3-os többség), az alkotmányos kérdéseknel az összes képviselő 2/3-a
  - Törvényjavaslatot tehet: • köztársasági elnök, • kormány, • országgyűlési biztosok, •, bármely országgyűlési képviselő
    - ↳ A házelnökhöz kell írásban indoklással benyújtani, aki megtárgyalás és véleményezés végett kiadja a biztosoknak. A képviselők müdösítő javaslatot tehetnek, de a törvényhozás joga az országgyűlést illeti. Az elfogadott törvényt a OGY. Elnöke aláírja, majd megküldi a köztársasági elnöknek, aki: • helyben hagyja és aláírja, majd 15 napon belül (sürgősségi esetben 5 nap) kihirdeti a magyar közlönyben, • ha a törvénnyel vagy rendelkezéssel nem ért egyet, akkor megfontolásra visszaüldi az OGY-nek.
    - ↳ Az újratárgyalásról és elfogadásról újra határoz, és a rendben lévő tv.t a köztársasági elnök köteles 5 napon belül aláírni kihirdetni

Állami számvevőszék

- AZ OGY. Pü.i gazd.i ellenőrző szerve, melynek alapvető feladata az államháztartás gázdálkodásának törvényességi, célszerűségi és eredményességi szempontok alapján történő értékelése.
- Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának intézménye
- Szervezete: •elnök, •alelnök (az OGY. választja meg őket az összes képviselő 2/3-os szavazatával 12 évre), •számvevők

Köztársasági elnök jogállása

- AZ OGY választja 5 évre.
- minden választójoggal rendelkező magyar állampolgár megválasztható, ha betöltötte 35. életévét
- Az elnöki megbízás megszűnik: •az 5 év lejártával, •az elnök halálával, •a feladatkör ellátását 90 napon túl lehetetlenne teví állapottal, •lemondással, •összeférhetetlenség kimondásával, •tisztségtől való megfosztással
- Feladatai:
  - képviseli a magyar államot
  - nemzetközi szerződések kötése, ha ez a tv.hozás hatáskörébe tartozik, akkor az OGY. bevonásával.
  - kinevezési jogkörök: kinevezí és felmenti az államtitkárokat, az MNB elnökét, alelnökeit, MTA elnökét, a minisztereket
  - kitűzi a választásokat
  - részt vehet és felszólalhat az OGYm ülésein, javaslatot tehet intézkedés megtételére
  - népszavazást kezdeményezhet
  - dönt állampolgársági ügyekben
  - hadisükség és rendkívüli állapot kihirdetése
  - ō a fegyveres erők főparancsnoka
  - nagykövetek megbízása, fogadása
  - egyéni kegyelem gyakorlása
  - törvények kihirdetése

Kormány jogállása

- A közigazgatás legfőbb szerve, a végrehajtó hatalom operatív szerve
- A miniszterek kinevezésével alakul meg (tagjai a miniszterelnök és a miniszterek)
- A miniszterelnököt az OGY választja meg, a minisztereket a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki
- A miniszterelnök: • vezeti az üléseket
- gondoskodik a korm. Rendelet és a határozatok végrehajtásáról
- feladatainak hatáskörében rendeletet alkot
- A miniszterek a kormánynak, az OGY-nek tartoznak felelőséggel, tevékenységük rölk beszámolnak, munkájukat az Államtitkár segíti
  - ↳ közigazgatási feladata: a miniszterek hivatali apparátus vezetője (szakmai)

- ↳ politikai feladata:
  - miniszterek parlamenti képviseletének elősegítése
  - helyettesíti a minisztert a kormányülésen
  - megbizatása megegyezik a akormány megbizatásával

- kormány feladatai:
- védi az alkotmányos rendet, védi és biztosítja az állampolgárok jogait
- biztosítja a tv.ek végrehajtását
- irányítja a miniszteriumok és a közvetlenül alárendelt szervek munkáját, összehangolja tevékenységüket
- biztosítja a társ.i, gazd.i tervezet kidolgozását, megvalósítását
- meghatározza a tudományos és kulturális fejlesztés állami feladatait, biztosítja a megvalósításához szükséges feltételeket
- meghatározza a szoc. és eü. ellátás állami állami rendszerét, gondoskodik az ellátás anyagi fedezetéről
- ellátja mindenfeladatokat, melyeket a tv. A hatáskörébe utal

Alkotmánybíróság

- Az alkotmány megtartásának a jogállami alkotmányosság érvényesülésének egyik legfontosabb őre
- Tagjait az OGY. választja, 11 fő, megbízásuk 9 évre szól, és egy alkalommal újraválasztatóak
- Szervezete: • elnök, • helyettes
- Feladatai:
- normakontrol, azaz az alkotmányellenesség vizsgálata
- ↳ *előzetes*: A közt. Elnök indítványára, az OGY. által már elfogadott, de még ki nem hirdetett tv. Alkotmányosságának vizsgálata
- ↳ *utólagos*: Alkotmányellenesség utólagos megállapítása, ilyen kedeményezéssel bárki élhet
- azt is vizsgálni kell, hogy az adott tv. Nem ütközik-e nemzetközi szerződésbe
- Az alkotmány által biztosított jogok megsértése miatt *alkotmányogi panasszal* fordulha az alkotmánybírósághoz akinek jogszereleme az alkotmányellenes jogszabály alkalmazása folytán következett be, és az egyéb jogorvoslati lehetőségeket kimerítette
- dönt az államigazgatási szektorok közötti hatásköri összeütközésekben, és kijelöli az eljárásra kötelezettszervet
- Eljárása ktg. és iletékmentes
- Végést, határozatot hoz, nem ítéletet

Bíróságok

- Az igazságszolgáltatás szervei, jogalkalmazó szerek
- Feladatuk:
  - jogviták eldöntése
  - jogszabályok alkalmazásával a konkrét határozathozatal
  - védi és biztosítják az alkotmányos rendet, az alkotmányos jogok és törvényes érdekek érvényre juttatását
  - büntetik a bűncselekmények elkövetőit
  - Az állampolgárokat a törvények tiszteletére nevelik
  - ellenőrzik a közigazgatási határozatok törvényességét
  - Ide tartozó ügyek köre:
    - büntető ügyek
      - polgári ügyek
      - családjogi ügyek
      - munkajogi ügyek
  - Legfontosabb alapelve a *Bírói függetlenség elve*: a bírák konkrét ügyekben folytatott intézkedésükben senki által nem utasíthatóak, csak a jogszabályoknak alárendeltek, nem lehetnek tagjai pártnak, és politikai tevékenységet nem folytathatnak
  - Felsőbb szintű bíróságok csak a jogorvoslat keretében változtathatják meg az alsóbb szintű bíróságok ítéleteit
  - Más kereső tevékenységet nem folytathatnak (kivéve oktatás, művészett...)
  - Bírósági szervezetrendszer felépítése:
    - Helyi bíróságok (területi alapegység)
    - Megyei bíróságok (cégbíróság, polgári bíróság, polgári kollégium-gadasági kollégium)
    - Táblabíróság vagy ítélezőtáblák (megyei fellebviteli fórum, munkamegosztás kialakítását tettek lehetővé a helyi és megyei bíróságok között)
    - Legfelsőbb bíróság
    - Munkaügyi és katonai bíróságok

Ügyészség

- Kiemelkedő szerepet játszik a törvényesség biztosításában, az OGY:nak alárendelt, annak felelős állami szerv
- Funkciói:
  - bűnuldözés, büntetés-végrehajtás törvényességi felügyelete
  - a nyomozások törvényességi felügyelete
  - ügyész részvétel a bírósági eljárásokban, az ügyész a bíróság előtt a büntetőügyekben a vádat képviseli
  - ügyészeti törvényességi felügyeletet lát el
- Centralizált, vagyis érvényesül az alá-fölé rendeltség elve, élén a legöbb ügyész
- Az ügyészeti szervezetrendszer felépítése:
  - Helyi ügyészszégek (városi, kerületi)

- b.) Megyei fügyésségek
- c.) Fellebviteli fügyésségek
- d.) Legföbb ügyésség

Önkormányzatok

- Területi beosztáshoz igazodik, így → főváros (kerületek), megyék, városok, községek
- A választópolgárok helyi közössége az önkormányzás jogával élve gyakorolja a helyi közhatalmat. A hatalomgyakorlás 2 féle módon érvényesül: 1.) közvetlen → népszavazás, 2.) közvetett → a választópolgárok az általuk választott képviselő testület útján gyakorolják a hatamat
  - ↳ • a feladat és hatáskörök őket illetik meg
    - egyes hatásköreit tovább ruházzatja a bizottságai és a polgármester felé (a polgármester az önkorm. elnöke)
- Önkormányzat feladatai:
  - önkormányzati ügyekben önállóan szabályoz és igazgat
  - az önkorm bevételeivel önállóan gazdálkodik, saját felelősségrére vállalkozhat, saját bevételre is jogosult, állami támogatásban is részesülhet
  - megállapítja a helyi adók mértékét és fajtáját
  - tv. Keretei között alakítja a szervezeteit és működési rendjét (SZMSZ)
  - a helyi közösséget érintő könyvekben kezdeményezéssel fordulhat a döntésre jogosult szervhez
  - jogai védelmében az alkotmánybírósághoz fordulhat
  - önkormányzati rendeletet alkothat
- A polgármestert 10e-nél több lakosú településen a képviselőtestület választja meg, ez alatt a választópolgárok közvetlenül
- A polgármester államigazgatási feladatait a polgármesteri hivatal közreműködésével látja el, és az alpolgármesterek segítik (őket a képviselő testület választja)
- A polgármesteri hivatalt a jegyző vezeti a polgármester irányításával, feladatai 2 csop.ba oszthatók:
  - a.) Önkormányzat és szervezeteinek működését biztosító, segítő döntés előkészítő feladatok
  - b.) Saját hatáskörében önállóan ellátott államigazgatási feladatok

Közigazgatási eljárás

A közigazgatás, azaz az államigazgatás, az igazgatás egyik fajtája, állami-jogi tevékenység. Háromféle típusa van: irányító, felügyeleti, hatósági tevékenység.

Az irányítás: 2 szervezet közötti olyan hatalmi viszony, melyben az egyik szervezet (irányító) a másik szervezetre (irányított) mneghatározó befolyást gyakorol. *Célja:* az irányított szervezet zavartalan és eredményes működésének biztosítása.

Irányítási jogok: • az irányított szervezet viszonyai szabályozásának joga, azaz:

- döntés az irányított szervezet létesítéséről, megszünéséről, további működésnek irányáról, személyi és anyagi feltételeiről
  - az irányított szervezet számára konkrét utasítás adásának a joga
  - az irányított szervezet aktusai felülvizsgálatának a joga
- az irányított szervezet ellenőrzésének a joga

Kétféle irányítási viszonyt lehet megkülönböztetni: • alá-fölé rendeltségi viszony, • alárendeltség nélküli irányítás, ilyenkor az irányító szervezet jogai közül hiányzik a konkrét utasításadás, az irányított szervezet létestéséről, megszünéséről való döntés joga.

A felügyelet: az igazgatott szervezet tevékenységének bizonyos befolyásolását jelenti. A szervet tevékenységének ellenőrzése abból a szempontból, hogy az jogoszerű-e (ilyen a cégbíróság által gyakorolt cégfelügyelet)

Jogai: • a felügyelt szervezet ellenőrzésének joga, ennek eszközei: vizsgálatok, iratokba való betekintés, adatszolgáltatás kérése..., • ha a felügyelt szervezet aktusok kibocsátására jogosult, akkor a hibás aktusok felülvizsgálata, megsemmisítése, módosítása

A tevékenység kétféle lehet: 1. szervezet működését általánosan fogja át, 2. csak meghatározott szempontból érvényesül (pl. munkavédelem)

A felügyeleti szervek ellenőréi joga kivételesen kiterjedhet bizonyos szakmai kérdések vizsgálatára is

Hatósági tevékenység: A közigazgatási szervek jogalkalmazó, vagyis állami közhatalommal végzett olyan tevékenysége, amikor hatásköükbe tartozó egyedi ügyekben jogszabály alapján döntenek, jogokat, kötelezettségeket állapítanak meg. Eldöntik a jogalanyok közötti jogvitákat, érvényesítik a jogalanyok jogait és kötelezettségeit, szankciókat állapítanak meg.

Az ügyfelekkel való viszonyukban a hatóságok hatásköre szigorúan körülhatásolt, minden hatóságtípus számára a jogszabályok írják elő, hogy: • kinek a visonyaiba avatkozhat be, • az ügyfelek mely viszonyait érintheti igazgatási tevékenységével, • mely feltétel bekövetkezése esetén cselekedhet, • milyen hatású cselekményekre jogosult

A hatóság és az ügyfél kapcsolata ált. eseti jellegű és időleges

Államigazgatási eljárás: tágabb értelemben: a közigazgatási szervek valamennyi cselekvésére, e alapján van: • hatósági (külső) eljárás, • egymás közötti (belsı) eljárás (közigazgatási szervek között), • ügyvitel (1-1 közigazgatási szerven belül)

Szükséges értelemben: csak a hatósági eljárást tekintik államigazgatási eljárásnak. Allamigazgatási eljáráson a közigazgatási szervek hatósági, jogalkalmazó tevékenysége során végzett cselekményeket kell érteni. Az eljárás több fázisra tagolható:

1. alapeljárás: eljárni jogosult és köteles szerv az adott ügyben első fokon lefolytatott eljárása, az ügy éremi előntse

céljából, **2. jogorvoslati eljárás**: első fokon hozott határozat felülvizsgálata, ha jogorvoslattal megtámadják az aktust, vagy hivatalból felülvizsgálják, **3. végrehajtási eljárás**: az aktus rendelkezéseinek hatósági eszközökkel történő foganatosítása

Államigazgatási eljárás általános szabályai (1957. évi IV tv (Áe))

Eljárás: olyan határozott célra irányuló részletesen szabályozott cselekvéssorozat, melynek szereplői (alanyai), ill. azok jogai és kötelezettségei meghatározottak

Államigazgatási eljárás célja: hogy a közigazgatási szervek hatósági eljárásának szabályozásával elősegítse az államigazgatási feladatok eredményes ellátását.

Alapelvet: **1. minden eljárási jogban, így a büntető és polgári elárásokban is érvényesek:** ügyfelek egyenlősége, bizonyítás és a bizonyítékok szabad mérlegelése, johiszemű eljárás, eljáró szerv tájékoztatási kötelezettsége, nyilatkozattétel jogának elve, jogorvoslati jogosultság elve, az eljáró szerv az ügyfelet jogairól és kötelezettségeiről tájékoztatja, az anyanyelv szabad használata

2. csak az államigazgatási eljárási jogban érvényes alapelvek: jóhiszemű szerzett és gyakorolt jogok védelme, gyors és egyszerű eljárás a közigazgatási szervek részéről.

Tárgyi hatály: Az államigazgatási ügyben az Áe. Rendelkezéseit kell alkalmazni. Államigazgatási ügy minden olyan ügy, melyben a közigazgatási szerv az ügyfelet érintő jogot vagy kötelezettséget állapít meg, adatot igazol, nyilvántartást vezet, vagy hatósági ellenőrzést végez

Személyi hatály: államigazgatási eljárás alanyai: államigazgatási szerv, ügyfél, közreműködők.

1. államigazgatási szerv: • kormánynak alárendelten működik, • állami funkciót lát el, • önálló hatásköre van, • közhatalmi jogosítvánnyal rendelkezik.

2. ügyfél: az a magánszemély, jogi személy, vagy jogi személyiséggel nélküli más szervezet, amelynek jogát vagy jogos érdekét az ügy érinti.

3. közreműködő: lhets tanú, szakértő, tolmács, szeletárgy birtokosa, részvétük nem feltétele az eljárásnak

Hatáskör: az államigazgatási ügyben eljáró szervek közötti munkamegosztást tükrözi, ha jogszabály másképp nem rendelkezik, első fokon a legalsóbb szerv jár el. A hatáskör azok az eszközök, melyeket a jogalkotó a feladatok végrehajtása érdekében biztosít.

Illetékesség: azt mondja meg, hogy azonos hatáskörrel rendelkező szervek közül melyik jogosult és köteles eljárni

Általános illetékességi okok, azaz az eljárásra illetékes: (a illetékességi okok konkretizálják a hatáskört) • az a közigazgatási szerv, melynek területén az ügyfél állandó vagy ideiglenes lakhelye van, vagy az utolsó ismert lakhely alapján kell megállapítani, ennek hiányában a fővárosi főjegyző az illetékes., • ingatlanra vonatkozó ügyben az a közigazgatási szerv, mely területén a ingatlan fekszik, • engedélyhez kötött tevékenységre von az a szerv jár el, melynek területén a tevékenységet gyakorolják, vagy gyakorolni akarják

Megelőzés: több illetékes közigazgatási szerv közül az jár el, melynél az eljárás előbb indulhat meg

Áttel: ha azt állapítja meg, hogy az ügyben nincs hatásköre, az ügyet haladéktalanul átteszi a hatáskörrel rendelkező illetékes közigazgatási sznevhez és egyidejűleg az ügyfelet is értesíti

Hatásköri, illetékességi összeütközés: pozitív: ha ugyanabban az ügyben több szerv állapítja meg a hatáskörét vagy illetékességét, negatív: ha ugyanabban az ügyben több szerv állapítja meg hatáskörének vagy illetékességének hiányát, és emiatt az eljárás nem indulhat meg.

Államigazgatási ügyben az alapeljárás

Az eljárás megindidása: Az eljárás az ügyfél kérelmére, bejelentésére, nyilatkozatára indulhat meg. Hivatalból jogszabályi rendelkezés alapján ill. közérdekből indulhat eljárás. Ha az ügyfél a kérelmét visszavonja és az eljárás hivatalból is indítható lett volna úgy azt hivatalból folyatahatják.(a fellebbezési és bírósági eljárás csak az ügyfél kérelmére)

Az elintézési határidő: ügydöntő határozatot a kérelem előterjesztésétől, ill. az eljárás hivatalból történő megindításától számított 30 napon belül kell meghozni. Ennél rövidebbet bármely jogszabály hozhat, hosszabbat csak törvény vagy korm.rendelet állapíthat meg. Ha indokolt az eljáró szerv vezetője egy ízben max.30 nappal hosszabbíthatja meg.

30 napnál rövidebb határidők az Áe. Szerint: • hatásköri, illetékességi összeütközés, max. 8 napon belül kell dönten, • fellebbezés: 8 nap, • közigazgatási szerv felettes szerv intézkedésekor 5 napon belül köteles az iratokat előterjeszteni, • a megkeresésnek 15napon belül elegendő kell tenni.

A képviselet: az ügyfél ált. saját maga jár el. Ha nem írja elő jogszabály az ügyfél személyes eljárását, helyette meghatalmazottja is eljárhat. = képviselethez való jog.

Törényes képviselet = ha a képviseleti jog közvetlenül jogszabály rendelkezésén, vagy jogszabályon alapuló hatósági rendelkezésen vagy szervezeti szabályzaton alapszik.. Az ügyfelet kirendelt ügygondnok is képviselheti, ha ismeretlen helyen tartózkodik, nem tud önállóan eljárni...

Kizárás: Az ügyintézés pártatlanságának biztosításával kell az ügyeket intézni, ezt szolgálja a kizárási jogintézménye. Az eljárás során az ügyintéző személyi elfogultságtól mentes legyen. A kizárása okot adó tényt kizáráso oknak nevezzük. Ez lehet objektív (olyan kizárási ok, ahol nincs helye mérlegelésnek) és szubjektív (itt a hatóság mérlegelésére van szükség)

Jegyzőkönyv: a jegyzőkönyv szóbeli közlés, észlelés hiteles írásba foglalásának eszköze és formája. Jellemző rá az egyidejűség. A szabályosan készített jegyzőkönyv közökkirat, amely a benne foglaltakat az ellenkező bizonyításig közhitelűen tartalmazza.

Szakhatóság közreműködése: A szakhatóságot az ügyen érdemi döntésre jogosult közigazgatási szerv keresi meg. Ha a jogszabály szakhatóságok közreműködését előírja, akkor az ügyben döntésre jogosult közigazgatási szerv a szakhatóság megkeresésétől nem tekinthet el, annak döntését nem változtathatja meg, nem bírálhatja felül, attól nem térhet el.

Idézés: az idézés az adott eljárási cselekményen történő megjelenési kötelezettséget jelenti. Az ügyfél nem kötelezhető megjelenésre az általa kezdeményezett eljárásban, egyéb esetben értesíteni kell, úgy hogy a meghallgatását megelőzően legalább 5 nappal megkapja. Az idézésben meg kell jelölni, hogy a közigazgatási szerv az idézett személy milyen ügyben és milyen minőségen kívánja meghallgatni, ill. benne van a figyelmeztetés a megjelenés elmulasztásának a következményeire. Az idézet személy az idézésnek köteles eleget tenni, ha nem tesz eleget, vagy engedély nélkül távozik, vagy távolmaradását megfelelően nem igazolja akkor bírsággal sújtható. Ha az idézett személy ismételt idézésre sem jelenik meg, ill. távolmaradását nem menti ki a rendőrség útján elővezethető.

Az értesítés: az értesítés egy megjelenésre szóló meghívó, a melyet a közigazgatási szerv az államigazgatási eljárás során az ügyfél részére küld ki. Ha az ügyfél nem idézhető akkor a meghallgatásról részt vehet, de megjelenése nem kötelező.

Tényállás tisztázása: A tényállás tisztázása az egyedi ügy jogilag releváns tényeinek, körülményeinek a pontos megállapítását, feltárasát jelenti. Ha a tisztázáshoz rendekezésre álló adatok nem elegendőek hivatalból vagy kérelekre bizonyítási eljárást kell lefolytatni. A szabad bizonyítási rendszer alapján bármilyen eszköz felhasználható a jogilag releváns tények bizonyítására. Bizonyítási eszközök: ügyfél nyilatkozata, irat, tanúvalomás, szemle, szakértői vélemény

♦ **Ügyfél nyilatkozata:** az ügyfél ezen jogát a törvény biztosítja, nyilatkozatát szóban vagy írásban is előadhatja. Az ügyfél kötelessége, hogy nyilatkozattétel során is a legjobb tudomása szerint jóhiszeműen közreműködjön.

♦ **Irat:** a kül. iratok tényeket, adatokat tartalmaznak, az államigazgatási eljárásban a tényállás tisztázása során igen fontosak. Az iratok lehetnek okiratok (közokirat, magánokirat) és más iratok. Ezek lehetnek eredetiek vagy másolatok (egyszerű, hiteles másolat). Teljes bizonyító erővel csak az eredeti okirat és a hiteles másolat bír.

♦ **Tanú:** az ügyre vonatkozó tény tanúval is bizonyítható. Tanú meghallgatására indítványt az ügyfél is tehet, de hivatalból is elrendelhető. A tanúként megidézett személy köteles a meghallgatáson megjelenni és tanúvalomást tenni, továbbá igazat mondani, il az eljárás helyéről engedély nélkül nem távozhat el..

A tanúvalomás akadályai: • *relatív vallomástételi akadály*: feltételes akadály, amikor a tanú valalomástételt megtagadja, ez olyan esetben tehető meg, ha a tanú az ügyfelek valamelyikének hozzáartozója. • *abszolút akadály*: ha a valomástétel a tanú elhatározása esetén sem realizálható. Tanúként nem hallgatható meg az, akitől bizonyítékként értékelhető vallomás nem várható, ill. államtitoknak, szolgálati titoknak, vagy hivatásbeli titoknak minősülő tényről kell vallania, ill. ha a titoktartás alól ne kapott felmentést

♦ **Szemle:** bizonyítási eszközök minősül. Lehet egy szemletárgy felmutatása, ill. helyszíni szemle. A szemle során a közigazgatási szerv közvetlenül megtekintés útján szerez információkat, célja a tényállás tisztázása.

♦ **Szakértő:** Az ügyek egy részének eldöntéséhez spec. Szaktudásra van szükség. A szakértő az a személy, aki a szaktudása révén tud segítséget nyújtani az eljáró hatóságnak. Szakértőt kell az eljárásba bevonni, ha az ügyben jelentős tény, vagy egyéb körülmény megállapításához, megítéléséhez különleges szakértelem szükséges, vagy jogszabály írja elő. Az eljárás minden szakaszában igénybe lehet venni. A szakértő az ügy iratait megtekintheti, az ügyfél és a tanú meghallgatásánál, a tárgyaláson és a szemlén jelen lehet, az ügyfélhez, a tanúhoz kérdéseket intézhet. A szakvéleményt a szakértő saját nevében adjá.

♦ **Tolmács:** eljárási alapelvek, hogy az államigazgatási eljárásban anyanyelvét szóban és írásban mindenki használhatja. A magyar nyelv ismeretének hiánya miatt senkit nem érhet hátrány. Az olyan meghallgatásról, ahol tolmácsot is igénybevették a jegyzőkönyvet magyarul kell elkészíteni.

Tárgyalás: A közigazgatási szerv tárgyalást tart, ha ezt jogszabály előírja, vagy a tényállás tisztázásához szükség van az eljárásban részt vevő személyek együttes meghallgatására. A tárgyalás célja a tényállás tisztázása. A tárgyaláson meghallgatja a közigazgatási szerv a tanút a szakértőt, az ügyfelet, megszemléli a szemletárgyat, az ügyfél és képviselője észrevételt tehet, a meghallgatott személyhez kérdést intézhet.

Eljárás felfüggesztése: az ügy elbírázlásához más szerv hatáskörébe tartozó kérdés eldöntésének eredménye is szükséges válhat. Ha az ügy érdemi eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, melyben az eljárás más szerv hatáskörébe tartozik a közigazgatási szerv az eljárást felfüggeszti alakszerű határozattal, mely ellen fellebbezésnek van helye. A felfüggesztés tartama az elintézési határidőbe nem számít bele.

Egyezség: ha a jogszabály elrendeli a közigazgatási szervnek a döntés előtt meg kell kísérelnie az egyezség létrehozását. Az egyezség az ügyfelek közti megállapodás, a vitás ügyek kölcsönös engedményekkel való elintézése.

Igazolás: a határidők elmulasztása nem minden róható fel a mulasztó terhére, ezért aki elmulasztott egy határidőt az az eljáró szervnél igazolási kérelmet terjeszthet elő, ez a hátrányos következményeinek elhárítását szolgálja. Fő szabály, hogy a kérelem előterjesztésére 8 nap áll rendelkezésre. Az igazolási kérelemmel egy időpontról pótolni kell az elmulasztott cselekményt is.

Iratokba való betekintés: az ügyfél és képviselője az eljárás során keletkezett iratokba betekinthet, és azokról másolatot készíthet. Az ügyfélnek az eljárás irataiba történő betekintési joga a törvényben biztosított jog. Vannak olyan iratok, melyekre a betekintési jog nem biztosítható: • tanácskozásról, szavazásról szóló jegyzőkönyv, • határozattervezetek, • azon iratokba, melyek államtitkot vagy szolgálati titkot tartalmaznak.

Közigazgatási szerv határozata: a határozat a közigazgatási szerv államigazgatási eljárásban hozott döntése.

♦ **A határozat fajtái:** • *érdemi határozat*: az az egyedi államigazgatási aktus, amellyel az arra jogosult államigazgatási szerv az ügy tárgyát képző vitát eldönti, ill. a jogviszont elbírálja. Lehet jogkeletkeztető, megváltoztató, vagy megszüntető határozat, jogot vagy kötelességet megállapító, ill. jogkövetkezményt alkalmazó. • *eljárási (közbenő) határozat*: az ebben foglalt döntés eszközjelegű

Forma szerint lehetnek: 1. **alakszerűek:** 4 részből áll: a.) bevezető (eljáró szerv neve, ügyfél neve, lakhelye, ügy száma, tárgya, ügyintézője) b.) rendelkező rész (a közigazgatási szerv döntése, a fellebbezés, a bírósági felülvizsgálat

lehetőségéről szóló tájékoztatás, a jogorvoslati eszközök igénybevételének lehetőségére történő utalás. c.) *indoklás* (megállapított tányállást, annak alapjául szolgáló bizonyítékokat, eljárt szakhatóságok megnevezését, ill. azokat jogszabályokat kell rögzíteni, melyek alapján a szerv a döntését hozta) d.) *záró rész*: (határozathozatal helye, ideje, határozat aláírása, hivatali beosztása, békelyegző)

2. egyszerű (egysazerűsített) határozat: nem tartalmaz indoklást, mellőzi a jogorvoslatról szóló tájékoztatást

3. nem alakszerű: az egyezséget tartalmazó vagy jóváhagyó határozatot nem alakszerű határozatnak nevezük.

♦ **A határozat közlése:** a határozat akkor fejt ki joghatást, ha azt az érintettel közölték, ez lehet kézbesítés, elektronikus út, hirdetés útján, közszemlére tételes (15 napig történő kifüggesztés)

♦ **A határozathozatal mellőzése:** más néven a közigazgatási szerv hallgatása, ez súlyos jogszerelemnek minősül. Ha e kötelességeinek nem tesz eleget a felettes szerve utasítja. Ha a közigazgatási szerv a felettes szervének utasítására 8 napon belül nem hoz érdemi határozatot, a felettes szerv az ügyfél kérelmére az ügyet magához vonja és 30 napon belül érdemi határozatot köteles hozni.

♦ **A határozat kijavítása, kiegészítése:** formai hibák kiküszöbölése, pontosítása. A kijavítással nem lehet változtatni a jogosultságon vagy a kötelezettségmegállapítás tartalmán. Hivatalból vagy az ügyfél kérelmére a határozatot ki lehet egészíteni, ha ennek érdemi hatása van, akkor ezt a határozat módosításával, vagy visszavonásával kell elvégezni

♦ **semmisség:** a határozat akkor minősül semmisnek, ha az ügy nem tartozik az államigazgatási szerv hatáskörébe, vagyis az államigazgatási szerv olyan döntést hozott, amely az államigazgatáson kívüli szervezet hatáskörébe tartozik. A semmisséghoz külön határozat kell, tehát nem áll be automatikusan mint a polgári jogban. A semmisségi okok fennállását újabb közigazgatási határozatban kell megállapítani.

Hatósági bizonyítvány, igazolvány és nyilvántartás: a határozattól meg kell különböztetni a határozat jelegű okiratokat, melyek jogviszonyt nem hoznak létre, csupán a fennálló tényeket, állapotokat tanúsítják.(adatigazolási tevékenység)

♦ **Hatósági igazolvány:** Az ügyfél adatainak rendszeres igazolására szolgáló közokirat.

♦ **Hatósági bizonyítvány:** az ügyfél kérésére a közigazgatási szerv által kiadott határozat jellegű okirat, amely tény, állapot, vagy egyéb adat igazolására szolgál. Az ügyfél részére más eljárás kezdeményezéséhez vagy kül. jogogk érvényesítéséhez teremt jogi alapot. A hatósági bizonyítvány regisztratív államigazgatási aktus, mely a kiállítás időpontjában igazolja a tényleges helyzetet, jogot, állapotot

♦ **hatósági nyilvántartás:** csak azok a nyilvántartások minősülnek ilyennek, melyek vezetésére a jogszabály kötelezi a közigazgatási szervet. A hatósági nyilvántartás vezetése a nyilvántartásba bejegyzés, törlés is államigazgatási ügy

JOGORVOSLATOK

Mindenki jogosult jogorvoslattal élni az olyan bírói, államigazgatási, vagy más hatósági döntés ellen, amely jogát vagy jogos érdekét védi. Az ügyfél jogorvoslati joga alanyi jog. Tárgya az a konkrét közigazgatási határozat, melynek az újabb elbírálását kéri a ügyfél. Célja a jog vagy érdeksérelem orvoslása, eredménye a felettes szerv másodfokú döntése. Jogorvoslati formák: határozat módosítása, visszavonása, fellebbezés, felügyeleti intézkedés, ügyeszi intézkedés, bírósági felülvizsgálat.

1. rendes jogorvoslat

♦ **Fellebbezés:** a fellebbezés joga az ügyfelet ill. azt illeti meg, akire a határozat rendelkezést tartalmaz, valamennyi eljárással szemben érvényesíthető. Az arra jogosult a sérelmesnek vélt első fokú érdemi határokat ellen a határozat megsemmisítését, visszavonását, megváltoztatását, módosítását kérheti a jogszabályban meghat. időn belül. (15 nap) A fellebbezésnek a határozat végrehajtására nézve halasztó hatálya van. Nincs helye fellebbezésnek ha a kormány vagy a kormány tagja járt el. A fellebbezés elbírálásának határideje 30 nap, mely 1 ízben 30 nappal hosszabbítható. A felettes szerv a fellebbezési eljárás során során az államigazgatási eljárást teljes egészében felülvizsgálja, és az ügyben másodfokú határozatot hoz, ennek keretében a határozatot helybenhagyja, megsemmisíti vagy megváltoztatja.

A másodfokú határozat a közléssel válik jogerőssé (alaki jogerő)→a határozat fellebbezéssel már nem támadható meg, ezért végrehajthatóvá válik, kivéve ha bírósági felülvizsgálata kérhető.

2. rendkívüli jogorvoslat

♦ **Felügyeleti intézkedés:** hivatalból történik. Akkor alkalmazható, ha kizárolag jjogsabálysértés miatt kívánja ezt a felettes szerv alkalmazni. Lehet anyagi és eljárási jogi. Többféle döntés lehet: a határozatot megváltoztathatja vagy megsemmisítheti, és az ügyben eljárt közigazgatási szervet új eljáráusra utasíthatja. A megváltoztatás és megsemmisítés izárt, ha: • a határozatot a bíróság felülvizsgálta, • ha a változtatás jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot sérte, • ha a határozat jogerőre emelkedésétől számítva eltelt egy év, • jogszabály kizárja, feltételhez köti.

♦ **bírósági felülvizsgálat:** Az ügyfél jogszabálysértésre hivatkozva a határozat közlésétől számított 30 napon belül keresettil kérheti a bíróságtól. Akkor kerülhet sor rá, ha az ügyfél a fellebbezési jogát már kimerítette vagy a fellebbezés kizárt. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nézve halasztó hatálya van. A fél a keresetlevélben a végrehajtás felfüggesztését is kérheti.A bíróság az államigazgatási határozatot jogszabálysértés megállapítása esetén hatályon kívül helyezi és a közigazgatási szervet új eljárástra kötelezi. A közigazgatási szervet a bírósági ítélet rendelkezései és indoklása köti, annak tartalmát köteles figyelembe venni.

♦ **ügyeszi intézkedések:** az ügyeszség törvényességi felügyeletet lát el, a rá vonatkozó külön tv. szabályai szerint járhat el, óvással, felszólalással, figyelmeztetéssel elhet a határozattal kapcsolatban. Indítványozhatja a határozat végrehajtásának felfüggesztését is, ekkor az ügyben eljáráó közig.szerv köteles saját döntéséig vagy a felsőbb szerv döntéséig az ügyet felfüggeszteni. A felszólalásra i.. a figyelmeztetésre alapul szolgáló ügyben még nem született tv.sértő határozat.

3. sajátos jogorvoslat

♦ **hatásozat módosítása, visszavonása:** a közigazgatási szerv az általa hozott határozatot módosítja vagy visszavonja, azaz a határozatok hibáit saját hatáskörében orvosolhatja. Előfeltételei: • a határozat jogszabályt sérte, • felettes szerv vagy bíróság nem bírálta még el a határozatot, • a határozat közlésétől számítva 1 év még nem telt el, • csak 1 ízben lehet élni a visszavonással, módosítással, • a jogszabály kizáráthatja, feltételhez kötheti.

Biztosítási intézkedések

A biztosítási intézkedésről és foganatosításról a végrehajtás elrendelésére jogosult első fokon eljárt államigazgatási szerv dönt határozattal, mely ellen fellebbezésnek helye nincs. A hatóság a végrehajtási eljárást megelőzően foganatosíthatja, célja olyan helyzet teremtése, mely biztosítja, hogy később a határozat végrehajtása eredményes legyen.

Biztosítási intézkedések: *pénzkövetelés biztosítása* (célja hogy biztosítékot teremtsen a kötelezet vagyonából, amíg a követelés nem elégíthető ki), *zárlat* (célja, hogy a jogosultnak a kötelezet valamely egyedileg meghat. vagyontárgyára fennálló igényét biztosítsa). Elrendelhető a teljesítési határidő letelte előtt, vagy olyan határozat alapján, melyet megfellebbezték.

VÉGREHAJTÁS

Államigazgatási eljárás 3. szakasza. Lefolytatására akkor van szükség, ha a kötelezet részéről nincs önkéntes jogkövető magatartás, tehát a kötelezettséget nem teljesítheti. A döntés végrehajtása a végrehajtási eszközök igénybevételével, hatósági kényszerintézkedésekkel valósulhat meg. Elrendelése hivatalból vagy kérelemre. A végrehajtás foganatosítása a tulajdonképpeni kényszerintézkedések megtétele. A végrehajtás lehet: • pénzösszeg behajtása, • meghat. cselekmény végrehajtása, • meghat. ingóság kiadására irányuló csel.

Végrehajtható határozatok és a végrehajtás elrendelése

A határozat végrehajthatósága a jogerőtől és a teljesítési határidőtől, vagy határnak leteltétől függ. Első fokú határozat akkor válik jogerőssé, végrehajthatóvá, ha a határozat ellen határidőn belül nem fellebbezték, fellebbezésről lemondta, a fellebbezést a tv. kizára. Másodfokú határozat a közléssel válik jogerőssé, kivéve ha a bíróság felülvizsgálata kérhető. Ha a közig.szerv teljesítési határidőt, vagy határnapot határozott meg a határozat csak ennek letelte után hajtható végre. A végrehajtás feltételei: • legyen végrehajtható határozat, • a végrehajtás elévülési ideje még nem járt le. Ha az elévülési időn belül bármilyen végrehajtási cselekményt tesznek ez ismét megszakítja a végrehajtás elévülését. A végrehajtási eljárás a határozat végrehajtásának elrendelésével kezdődik, fő szabályként az első fokon eljárt közigazgatási szerv rendeli el, határozattal. Az elrendelés határideje: • a jogosult kérelmére 15 napon belül, • hivatalból lefolytatott eljárásnál haladéktalanul.

A végrehajtás módjai

Pénzösszeg behajtása: Magánszemélyek esetén a pénzösszeg behajtásának fő formája a munkabérre és egyéb járandóságra vezetett végrehajtás (közvetlen letiltás), ha ez eredménytelen a kötelezet egyéb vagyontárgyait is végrehajtás alá kell vonni. Az elrendelő szerv az első fokon eljárt szerv, a végrehajtást pedig a 2. esetben az adóhatóság foganatosítja az adóigazgatási eljárás szabályai szerint.

Ha bankszámlányításra kötelezet (vállalkozások...) nem fizeti meg tartozását akkor az első fokon eljárt közigazgatási szerv azonnali inkasszóval érvényesíti ezt. Ha ez nem vezet eredményre a kötelezet egyéb vagyontárgyait is a végrehajtás alá kell vonni.

Meghat. cselekmény végrehajtása: a meghat. cselekmények végrehajtásánál a végrehajtást elrendelő és foganásító szer különválhat. Ha a végrehajtás meghat. cselekmények elvégzésére, vagy meghat. magatartásra irányul a végrehajtást az a legalsóbb fokú közig.szerv foganatosítja melynek illetékeségi területén a kötelezet lakása székhelye, ill. az ingatlan van. 4 módon történhet: • a meghat.cselekményet a kötelezet ktg.ére és veszélyére elvégezheti, vagy a jogosult teszi ezt a kötelezet ktg.ére és veszélyére, • a kötelezet a szolgáltatás pénzegyenértékét megfizeti a jogosultnak, • kötelezettel szemben bírság, ami max. 100eFt, • rendőrség közreműködésével kényszerítheti ki a meghat. cselekményt.

Meghat. ingóság kiadása: a végrehajtás foganatosítását az ingóság helye szerinti legalsóbb fokú közig.szerv végzi. Ha a meghat. ingóság nincs meg akkor a jogosult kérheti az ingóság pénzegyenértékének megállapítását.

Kielégítési sorrend: • végrehajtási ktg.ek, • gyermektartásdíj, • egyéb tartásdíj, • munkabér, járandóság, • állam javára fizetendő, szabálysértés alapján fizetendő összeg, • köztartozáok, • egyéb követelések

A végrehajtás felfüggesztése

Ekkor a végrehajtást nem lehet tovább folytatni, de a felfüggesztésig elvégzett cselekmények megtartják hatállyukat. A felfüggesztés egyik oka lehet, ha a határozat megváltoztatása vagy megsemmisítése várható. Legfeljebb 30 napra lehet, a végrehajtás felfüggesztését elrendelő közig.szerv alakszerű határozattal önt.

Végrehajtási kifogás

A végrehajtási eljárásban csak a végrehajtás foganatosításával kapcsolatot sérelmek orvoslása történhet meg. Fellebbezés nyújtatóbe meghat cselekmények végrehajtása során a ktg.viselésről, a pénzegyenérték és a bírság megfizetésére kötelező határozat ellen. Akinek a jogát vagy jogos érdekét a végrehajtás sérti, a sérelemről szerzett értesüléstől számított 3 nap alatt kifogást terjeszthet elő a végrehajtást foganatosító szervnél.

Hatósági ellenőrzés

A közig.szerv hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtása érdekében hatósági ellenőrzést végez. E során a közig.szervek a jogszabályban meghat esetekben a közhatalmi jogosítványokkal élve a természetes személyeknél a jogi szmeélyeknél és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteknél egyaránt jogosultak ellenőrzést végezni. 2 irányba van: • jogszabályok betartását ellenőri, • egyedi hatósági határozatok végrehajtását ellenőri. Itt is figyelembe kell venni, a hatásköri, illetékeségi szabályokat és a kizárást intézményét.

ÁLLAMHÁZTARTÁS ÉS KÖLTSÉGVETÉS

Allamháztartás: az az irányító, szervező és gazdasági tevékenység, melyet az állam, annak szervei a társadalmi szükségletek kielégítése céljából kifejt. Funkcionális megközelítésben 2 eleme különíthető el:

♦ **Költségvetés:** ez határozza meg, hogy mely feladatokat melyik intézmény, milyen pénzeszközök figyelembenve telével végez el. Mérlegként jelenik meg. A ktg.vetési mérleg nem vagyonmérleg hanem pénzforgalmi. Annak ellenére hogy mérleg a 2 oldalnak nem kell egyensúlyban lennie (deficit, szufficit)

A ktg.vetés alapelvei: *bruttó elszámolás* vagy *teljesség elve* (minden bevételt, kiadást tartalmaz, ezek egymással szemben nem számolhatók el), *valódiság elve* (bevételeket jogcímek, kiadásokat feladat szerint kell tervezni), *áttekinthetőség, egységeség elve* (zárszámadással egységes szerkezet), *nyilvánosság elve, pénzforgalmi szemlélet* (csak a befolyt és kifizetett tételeket tartalmazza az adott évben)

♦ **Gazdálkodási szabályok:** azt határozzák meg hgyan kell ezeket az eszközöket megtervezni, felhasználni.

Az **államháztartás alrendszei:** (4 alrendszer) központi kormányzat, elkülönített állami pénzalapok, helyi és helyi kisebbségi önkormányzatok, TB.

Másik szemlélet szerint létezik az államháztartás központi(központi kormányzat, elkülönített állami pénzalapok, TB), ill helyi szintje (helyi és helyi kisebbségi önkormányzatok)

♦ **Központi kormányzati alrendszer:** fejezetekre tagolódik. Egy egy ktg.vetési fejezet a ktg.vetési tervezés, végrehajtás, beszámolás szempontjából önállóan felügyelt, irányított szervek és előirányzatok összessége. A ktg.vetési fejezetek együttesen képzeik a ktg.vetési fejezetrendet. A ktg.vetési fejezetek ktg.vetési címekre, alcímekre tagozódnak.

♦ **Helyi önkormányzati alrendszer:** az önkormányzatok gazdaságilag önállóak. El kell ismerni az önkorm. Tulajdonosi jogait. A helyi önkorm. Gazdálkodási önállóság, bevételeivel saját maga gazdálkodik, jogosult saját bevételere, azaz a helyi önkorm. Vállalkozási szabadságának elismerése. Állami támogatásra is jogosult. Az önkormányzat ktg.vetési rendelettervezetét a korm. Által rendelkezésre bocsátott ktg.vetési irányelvek és önkormányzati pü.i szabályozás előzetes elgondolásai figyelembenve telével kell összeállítani. A ktg.vetésről a hely önkorm. Képviselőtestületének rendeletet kell alkotnia.

A **helyi önkorm. Finanszírozási rendje:** **bevéti források:** •állami támogatások (normatív állami ktg.vetési hozzájárulások, kiegészítő támogatások, címzett támogatás igénylés alapján, céltámogatás a beruházások megvalósításához), •átengedett, megosztott bevételek (SZJA, gépjárműadó, illetékbevételek, környezetvédelmi bírság...), •saját bevételek (helyi adók, díjjelbevételek, nyereség, osztalék, kamat, bérleti díj, átvett pénzeszközök, hitelfelvétel, önkormányzati tulajdon értékesítése, egyéb bevételek) **a helyi önkormányzatok kiadásai:** adott települési önkorm. fő szabályként maga dönt arról, hogy mely feladatokat milyen mértékben, minden módon lát el, de léteznek olyan települési önkorm.i feladat és hatáskörök, melyek kötelezően ellátandóak, ilyenek: •egészséges ivóvízellátás, •óvodai neveltetés, •általános iskoláztatás, •szoci.alapellátás, •egészségügyi alapellátás, •közvilágítás, •helyi közutak fenntartása, •köztemető fenntartása...

Helyi önkorm. gazdálkodása: A gazdálkodás biztonságáért való felelősség a képviselőtestületet, a gazdálkodás szabályszabályozásáért való felelősség a polgármestert terheli. A polgármester a helyi önkorm. gazdálkodásának első félévi helyzetéről ill. ¾ éves helyzetéről tájékoztatni köteles a képviselőtestületet, ill. a közgyűlést

A helyi önkorm jogosult: •közlapítvány létrehozására, • hitel felvételére, • kötvény kibocsátására, • célhoz nem kötött forrásai betétként történő elhelyezésére

Intézményfinanszírozás: az önkorm. az intézménynek a kötelező téritési díjon kívül bevételeit nem vonhatja el és a támogatásba nem számíthatja be. Az intézmény a támogatást és saját bevételeit önállóan használhatja fel a használatában lévő ingatlanjait és ingó vagyontárgyait saját bevételei növelésére fordíthatja

Helyi kisebbségi önkormányzatok: az államháztartás helyi szintjének a helyi önkorm.i alrendszernek integráns részét képzei. Ktg.vetését önállóan, ktg.vetési határozatban állapítja meg.

♦ **TB alrendszer:** a TB a társadalom közös kockázatvállalásán alapuló, a biztosítás és szolidaritás elvénk alapján működő kötelező biztosítási rendszer. Kockázatközösséget hoz létre, mely a társadalom egészére kiterjed. A TB.i jogviszony a tv. Erejénél fogva jön létre. Mo.on 98 óta a TB mellett él a magán-nyugdíjbiztosítási rendszer is, mely az államháztartáson kívül létezik. A TB 2 biztosítási ágának pü.i folyamatai az ágak önálló pü.i alapjain, a nyugdíjbiztosítási alapon és az egészségbiztosítási alapon keresztül bonyolódnak le, ez a két alap együttesen alkotja az államháztartás TB alrendszerét.

♦ **Elkülönített állami pénzalapok alrendszer:** az állam egyes feladatait részben llamháztartáson kívüli forrásokból finanszírozó olyan alap, amely működésének jellege az államháztartáson belül elkülönített finanszírozást tesz szükséges. Kizártlag csak tv. Hozhat létre ilyet, meg kell határozni • az alap rendelhetősét, • az alap bevételei forrásait, • az alap terhére teljesíthető kiadások körét, • az alap pénzeszközeinek felhasználásáért felelős minisztert

Közbevételek rendszere

Közbevételnek minősít-nk minden olyan pénzeszkö

zt, amely az államháztartás bármelyik alrendszerének bevételi oldalán jelenik meg, függetlenül az adott pénzeszköz eredetétől.

A *közhatalmi bevételek jogi alapjai*: általános szabályát, a közteherviselés alkotmányos alapelveit az Alkotmány 70/1 par.a fogalmazza meg., mely szerint a magyar köztársaság minden állampolgára köteles jövedelmi és vagyoni viszonyainak megfelelően a közterhekhez hozzájárulni.

A közhatalmi bevételeket 3 csoportra lehet felosztani: • adójellegű bevételek (adók, vagyonsszerzési illetékek, járulékok, hozzájárulások, vámok), • díjjellegű bevételek (befizetésük fejében közvetlen ellenszolgáltatásban részesülünk), • szankciójellegű bevételek

Polgári jog, PTK

- Azoknak a jogszabályoknak az összessége, amelyek a társadalom vagyoni, és egyes személyi viszonyait szabályozzák
- PTK forrása a öbbször módosított 1959 évi IV. Tv.

1.) Beezető rendelkezések

2.) A személyek (jogviszonyok)

3.) A tuladon

4.) Kötelmi jog (szerződések)

5.) Öröklési jog

6.) Záró rendelkezések

- Alapelvei:

- a.) *Értelmezési alapelve*: minden más polgári jogi szabályt a PTK val összhangban, annak rendelkezéseire figyelemmel kell értelmezni, a PTK rendelkezéseit a magyar köztársaság gazdasági és társadalmi rendjével összhangban kell értelmezni
- b.) *Védelmi alapelve*: a tv. Védi a személyek vagyoni és személyhez fűződő jogait és törvényes érdekeit. A tv. Védi a tulajdonnak az Alkotményban elismert valamennyi formáját.
- c.) *Rendeltetésszerű joggyakorlás elve*: A tv. biztosítja a személyeknek az öket megillető jogok szabad gyakorlását, a jogok társadalmi rendeltetésének megfelelően. → joggal való visszaélésnek minősül a jog gyakorlása, ha az a jog társadalmi rendeltetésével össze nem férő céra irányul.
- d.) *Kölcsönös együttműködés, a jóhiszemű és tiszteinges eljárás alapelve*: A felek polgári jogaiak gyakorlása során a jóhiszeműség és tiszteße követelményeinek megfelelően, kölcsönösen együttműködve kötelesek eljárni.
- e.) *Az elvárhatóság mértékének alapelve*: A polgári jogi jogviszonyokban úgy kell eljárni, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.
- f.) *A bírósági út elsődlegességeinek elve*: A PTK-ban biztosított jogok védelme az állam minden szervének kötelessége. Érvényesítésük -ha a tv. másképp nem rendelkezik- a bíróságokra tartozik.

A polgári jogi jogviszony, a polgári jog alanyai

Polgári jog alanyai:

a.) természetes személy

b.) jogi személy (állam is ide tartozik)

c.) jogi semélyiségek nélküli szervezet

természetes személy

- *Jogképes* az, akinek polgári jogi értelemben jogai és kötelezettségei lehetnek (kül. alanyoknál eltérő tartam)
- magyarországon minden ember jogépes, ez bármire való tekintet nélkül egyenlő (életkorra, nemre, fajra nemzetiségre felekezethez való tartozásra tekintet nélkül)
- a jogképességet szerződéssel vagy egyoldalú nyilatkozattal sem lehet korlátozni
- A jogképesség az embert (ha élve születik) fogamzsának időpontjától illeti meg. A fogamzsás időpontjának a születéstől visszafelé számított 300. napot kell tekinteni, ez azonban *megdönthető vélelem* → ha a jog egy valószínű tényt mindaddig valósának fogad el, ameddig nem bizonyítják be annak valótlanúságát
- a jogképesség a halállal szűnik meg
- Cselekvőképességgel a jogalanyok közül csak az mebre rendelkezik → maga köthet szisződést, teheth jognyilatkozatot, vállalhat kötelezettségeket... (ezt sem lehet korlátozni)

↳ 1.) **cselekvőképes**: mindenki akinek a cselekvőképességét a tv. nem korlátozza vagy ne zárja ki

2.) **korlátozottan cselekvőképes**: • Az a kiskorú, aki 14. életévét már betöltötte és nem cselekvőképtelen

• *kiskorú*: az a személy aki 18. életévét még nem töltötte be, kivéve ha házasságot kötött

• Az akit a bíróság cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyez → a bíróság cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezi azt a nagykorú személyt, akinek ügyei viteléhez szükséges belátási képessége – elmebeli állapotá, szellemi fogyatékossága, valamelyen káros szenvédélye miatt – tartósan vagy időszakonként visszatérően nagymértékben csökkent → jogi hatása, hogy az ilyen személy jognyilatkozatának érvényességehez – ha a tv. kivétele nem tesz – törvényes képviselőjének beleegyezése, vagy utólagos jóváhagyása szükséges

/Kivételek: • személyes jellegű jognyilatkozat, pl. házasságkötés

• minden nap élet szokásos szükségleteinek fedezése körébe tartozó kisebb jelentőségű szerződések

• rendelkezik munkával szerzett keresete felett

• ajándékozás szer., ahol ő az ajándékozott/

3.) cselekvőképtelen: • az a kiskorú, aki 14. életévét nem töltötte be

- az a nagykorú, akit a bíróság cselekvőképességek kizárához gondnokság alá helyezett → a bíróság cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezi azt a nagykorú személyt, aki ügyei viteléhez szükséges belátási képessége – elmebeli állapota, szellemi fogyatékossága, valamelyen káros szenvedélye miatt – állandó jelleggel, vagy teljesen hiányos → jognyilatkozata semmis, nevében törvényes képviselője jár el
- az a személy, aki olyan állapotban van, hogy ügyei viteléhez szükséges belátási képessége teljesen hiányzik

Jogi személy

- célja érdeket, ill. érdek érvényesítésére irányuló törekvést fejez ki, csak a jog által elismert célra lehet létrehozni
- alapításához szükséges:

- alapítótól megfelelő formában tett akaratnyilvánítás (pl. Társ.i szerz)

- működéshez szüks. Vagyónak elkülönítése

- működés feltételeinek meghatározása

- szervezet létrehozása

- a jogi személy nyilvántartásba vétele (bírósági bejegyzés)

- A jogi személynek kell rendeznie az alábbi alapvető ismérvekkel:

- állandó, a tagok változásától független szervezet

- jog által elismert cél, olyannak kell lennie, mely megvlósításához szükséges aa önálló jogalanyiság

- tagok ill. az alapító vagyontól elkülönített saját vagyok

- önálló vagyoni felelősséggel, helytállás a jogi cselekményekért

- Joképessége teljes, külföldi jogi személyek jogképességét székhely szerinti hazai jog alapján kell vizsgálni

- Alapvető formák

- a.) **Állam:** az állam egyenrangú a polgári jog más jogalanyaival, előjogokat nem élvez

- b.) **Állami vállalat:** még az előző rendszerben alakultak, mára túlnyomó többségüket privatizálták, megszüntették, vagy GT-á alakították. Jellemzői:

- az állam jogszabályban meghatározott módon irányítja, felügyeli

- a vállalatot az igazgató kezeli, vállalati tanács a dolgozók közgyűlése, ill. az igazgató vezeti

- c.) **Alapítványok:** az alapítók által tartós, közérdekű érőre hozhatók létre, az alapító lehet magánszemély, jogi személy, és jogi személyiséggel nem rendelkező GT, alapító okirattal. Az alapítványi vagyon kezelésére vagyonkezelő szervet (=kuratórium: kuratórium élén elnök áll, ő látja el az alapítvány képviseletét) hozhat létre → az alapító vagyont az tulajdonos bocsátja rendelkezésre, majd ebből és a további befizetésekben által össze az alapítványi vagyon. Működéből szerzett bevételt köteles arra a célra fordítani, melyet az alapító okiratban meghatározott. Non profit jellegű, de érdekkelt a minnél nagyobb nyereség realizálásában. Megszűnéskor a vagyont nem lehet visszafizetni az alapítónak. Az alapítvány megszűnik(a bíróság a nyilvántartásból törli), ha

- az alapító okiratban meghatározott cél megvalósul

- meghatározott idő eltelt

- meghatározott feltétel bekövetkezett

- ha a bíróság megszünteti, vagy más alapítvánnyal való egyesítést rendel el

- d.) **Közhasznú társaság:** közhasznú cél, vagy feladat ellátására hozzájárultak létre az alapítók

- ↳ • a társ. közös szükségleteinek kielégítését nyereség, vagy vagyonszerzési cél nélkül szolgálja. Üzlet szerű gazdasági tevékenységet csak a közhasznú tevékenység elősegítése érdekében tarthat

- a tevékenységből származó nyereség nem osztható fel a tagok között

Működésére, szervezetére a KFT szabályai érvényesülnek (kivéve a NON Profit jellegét)

- e.) **Szövetkezetek:** Olyan közösség, mely a tagok vagyoni hozzájárulásával, személyes közreműködésével, demokratikus önkorm. keretben jön létre, a tagok érdekeit szolgáló vállalkozási és más tevékenységet folytat. Természetes és jogi személyek hozhatják létre, de a tagok között nem lehet több a jogi személyek száma, az alapító tagok száma 5. Alapítása az alakuló közgyűlésen történik, ahol:

- kimondják a szövetkezet megalapítását

- elfogadják az alapszabályt

- megválasztják a tisztségviselőket

Legfőbb döntéshozó szerve a közgyűlés, mely a tagok összességeből áll, évente minimum egyszer össze kell ülni.

Kötelező még felügyelőbizottság működtetése, mely a gazdálkodási tevékenységet ellenőrzi.

- f.) **Egyesülés:** Természetes személyek, jöpgi személyiséggel nélküli társaságok alapíthatják. Legőbb cél:

- saját gazdálkodásuk eredményességének előremozdítása

- gazdasági tevékenységek összehangolása

- szakmai érdekkük képviselete

Irányító szerve az igazgatótanács, ide minden tag egy képviselőt küldhet.

Gazdasági társaságok:

- Saját cégnévük alatt jogokat szerezhetnek és kötelezettségeket vállalhatnak, így különösen tulajdonos szerezhetnek, szerződéseket köthetnek, pert indíthatnak és perelhetők. Bárki alapíthat társasági szerződéssel. Lehetséges formák:

- közkereseti társaság (kkt)

- betéti társaság (bt)

- közös vállalat (kv)

• korlátolt felelősségű társaság (kft)

• részvénytársaság (rt)

Egyéni vállalkozás:

Egy természetes személy üzletszerűen (saját nevében, kockázatára, felelőségére) folytatott termelői szolgáltató tevékenysége, haszonszerzés céljából. Egyéni vállalkozást csak bejelentés alapján, vállalozói igazolvány birtokában lehet gyakorolni (gazdasági kamara adja ki), cselekvőképes, állandó lakhelyű kaphat. Bármely tevékenységet folytathat, amely gazdasági tevékenység, és más gazdasági tevékenységet, ha a tv nem rendeli valamilyen kötelező formá alá.

Nem alapíthat egyéni vállalkozást az a személy:

• akit szabadságvesztésre ítétek

• akit valamely foglalkozástól eltiltottak az ítéletben meghatározott ideig és tevékenységen

• aki gazdasági társaságnak korlátlanul felelős tagja

Visszavonják a vállalkozóját annak, aki az adóhatóság felhívását megelőző legalább 12 hónapig nem teljesítette adófizetői kötelezettségét. Ha a tevékenység valamilyen szakképesítéshez kötött, úgy ezzel rendelkeznie kell a tulajdonosnak, valamilyen csalátagjának vagy segédjének. Az egyéni vállalkozó korlátlanul felel teljes vagyonával a vállalkozási tevékenységből keletkező tartozásokért.

Személyiségi jogok a polgári jogban

- Tartalmazza a személyek joalanyiságának kérdéseit és a személyek polgári jogi védelmét (személyiségi jogok védelme, személyhez fűződő jogok védelme).

- **Személyiségek:** az emberben mint társadalmi lényben felhalmozódott eszmei értéket sűríti össze és részesíti védelemben a polgári jog, a személyiségi jog tehét a emberi minőséget ismeri el, a személyiség ugyanis folyamatosan változik, megújul

- A PTK a személyiségi jogokat összességükben helyezi a tv. védelme alá és kötelez mindenkit e jogok tiszteletben tartására. A joi személyekre is alkalmazni kell, kivéve ha a védelem csak a magánszemélyeket illeti meg

- Súlyos személyiségsértő magatartások, meleyek védett jogok: • hátrányos megkülönböztetés tilalma, • lelkiismeret szabadsága, • a személyes szabadság joga, • a testi épséghez és egészséghez való jog, • a becsülethez való jog, • az emberi méltósághoz való jog

- **Névjog:** mindenkinet jog van saját neve viseléséhez, más jogainak sérelme nélkül felvett névvel is lehet élni, de a név adásáról, névváltoztatásról amúgy a közigazgatási jog rendelkezik, tilos más nevén visszaélni.

- **Jó hírnévhez való jog:** ha valaki más személyére vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

- **A képmáshoz és hangfelvételhez való jog:** ezek készítése az érintettek beleegyezése (akár utólagos is, vagy hallgatólagos beleegyezés) esetén nem jogellenesek

- **Titokjog:** Magántitok védelme. A jogi védelem tárgya ált. minden a titok küső megjelenési, megnyilvánulási formája.

- **Adatvédelem:** Információs önrendelkezési jog. A számítógéppel vagy más módon történő adatkezelés és adatfeldolgozás a személyhez fűződő jogokat nem sértheti.

- **A személyhez fűződő jogok megsértésének szankciói:** a személyhez fűződő alanyi jogok megsértése többféle igény érvényesíthetőséget nyithatják meg, ezek közös jellemzői: • elővölési határidő nélkül érvényesíthetők, • a szankció az eset körülményeihez igazodóan választható meg, • az igények objektív alapon (a jogosítás felróhatóságától függetlenül) érvényesíthetők, amit subjektív alapú szankció (kártérítés) tetőzhet., • a személyiségsértés orvoslása is a jogosító fél, a sérült fél, a társadalmi környezet tudatvilágában lejátszódó folyamat.

- **Szankciók lehetnek:** abbahagyásra kötelezettség, eltiltás, megfelelő elégítételelás, a jogosítás eredményének megszüntetése, kártérítés, bírság

TULAJDONJOG

- A tulajdonjog fogalma alatt egyrészt a tulajdonra vonatkozó jogi szabályozás összességét, másrészt azokat a jogosultságokat értjük, amelyek a tulajdonost a tulajdonviszony alapján megilletik.

- Alanya bárki lehet, a tulajdonosi képesség is elvileg feltétlen, egyenlő

- Tárgya: minden birtokba vehető dolog (ingó is ingatlan dolgokra is vonatkozik)

- A tulajdonjog kiterjed az alkotórészre és tartozékra is → **Alkotórész:** minden, amit a dologgal úgy egyesítünk, hogy ha azt tőle elválasztják, a dolog elpusztul, vagy használhatósága jelentősen csökken, **Tartozék:** A dolog rendeltetésszerű használatához vagy épségben tartásához szükséges.

- **A tulajdonjog elmei:**

a.) **Birtoklás és birtokvédelem jogai:** A tulajdonos a dolgot hatalmában tarthatja, a birtok tehát a dolog feletti tényleges hatalmat jelenti. Ha a birtokost jogalap nélkül megfosztják birtokától, vagy a birtoklásban aklatják, megilleti őt a birtokvédelem, ennek eszközei:

↳ **Önhatalom:** A birtokos a birtoka ellen irányuló támadást önhatalommal elhárítja a szükséges mértékben

↳ **Közigazgatási út:** Akit birtokától megfosztanak vagy birtokában zavarnak államigazgatási óton kérhet védelmet. A birtokvita eldöntése a jegyző hatásköre, a kérelem előterjesztésének határideje a birtokháborítást követő 1 év. A jegyző határozata ellen fellebbezni nem lehet, de aki sérelmesnek tartja változtatásra keresetet terjeszthet elő az illetékes bíróságon, ennek határideje a kzhezvételt követő 15. nap

↳ **Bírói út:** A birtokháborítástól számított 1 év eltelte után a bíróságtól lehet birtokvédelmet kérni

b.) Használat és a hasznok szedésének jogja: A használat joga alapján a dolgot a tulajdonos szükségleteinek kielégítésére fordíthatja, elfogyaszthatja, termelhet rajta, jogosult a dologból folyó hasznokat szedni, és maga dönt a hasznosítás módjáról is

c.) Hasznosítás joga

d.) Rendelkezési jog: Az alábbi jogosultságokat foglalja magában:

- a dolog birtokának átengedése
- a dolog tulajdonjogának átruházása (eladás)
- a használat jogának átengedése
- a hasznok szedése jogának átengedése
- a dolog biztosítékul adása, megterhelése
- tulajdonjoggal való felhagyás (ingatlannál ezt nem lehet)

- **A tulajdonost terhelő kötelezettségek:**

a.) Terhek viselése: Azok a terhek, melyek a dolog természetéből adódnak, melyek szükségszerűen együtt járnak vele. Ilyenek a fenntartáshoz, felújításhoz, karbantartáshoz kapcs. Ktg.ek. Ezen kívül törvényi korlátozások (a tulaj külső behatást tűrni köteles), közterhek

b.) Kárveszély viselése: A tulajdonosnak kell viselni a dologban beállt minden olyan kárt, melynek megtérítésére senkit sem lehet kötelezni

c.) Szükséghelyzetben okozott kár tűrése: köteles tűrni a tulaj, hogy szükséghelyzet megszüntetése érdekében, az ahoz szükséges mértékben tulajdonait igénybevegyék, felhasználják (szükséghelyzet: ms testi épségét, életét, vagyonát fenyegető veszély)

- **A tulajdonjog megszerzésének esetei:**

1.) Eredeti szerzésmód: Ha a dolgon a szeréskor nem állt fenn tulajdon (önálló, új tulajdoni jogviszony jö létre)

a.) ingó dolgok tulajdonának eredeti szerzésmódjai:

- hatósági határozat vagy árverés
- elbirtoklás (aki a dolgot sajátjaként 10 éven át szakadatlanul birtokolja, az elbirtokolja azt a tulajdont, kivéve ha bűncselekménnyel, erőszakos, alattomos úton jutott hozzá)
- gazdátlan javak elsajátítása
- találás (ha a találó minden megtett hogy eredeti tulajdonosa visszakapja, és az 1 évig nem jelentkezett érte, nagyértékű, muzeális dolgoknál be kell szolgáltatni, és találási díj jár érte)

b.) ingatlanok tulajdonának eredeti szerzésmódjai:

- hatósági határozat vagy árverés
- elbirtoklás
- kisajátítás közérdekből, vagy jogszabályi óton

2.) Származékos szerzésmód: Ha az új tulajdonos jogviszonya egy előző tulajdonjogon alapszik, abból származik (jogutódlás)

c.) ingó dolgok tulajdonának származékos szerzésmódjai:

- átruházás (csak a dolog tulajdonosától szerezhető így meg, és szükség van a dolog tényleges átadására is)
- termékek, termények és a szaporulat elsajátítása
- feldolgozás
- egyesülés
- öröklés

d.) ingatlanok tulajdonának származékos szerzésmódjai:

- átruházás
- növedék
- beépítés
- ráépítés
- öröklés

- **Közös tulajdon:** A tulajdonjog ugyanazon a dolgon meghat. hányadok szerint több személyt illet meg. Ilyenkor a tulajtársak jogviszonyai 2 csoportba oszthatók:

1.) Belső jogviszonyok: A tulajtársak egymáshoz való viszonya. → • a közözs dolog birtoklása és használata, • a közös dolog hasznainak szedée és hasznosítása, • a közös dologgal járó terhek és kárveszély viselése

2.) Külső jogviszony: • tulajdonjoggal való rendelkezés, • a tulajdonjog védelme

- Saját tulajdoni hányadával bármelyik tulajtárs önállóan rendelkezhet.

Kötelmi jog

- **Kötelelem:** meghat. személyek között fennálló olyan polgári jogi viszony, melynél fogva a jogosult követelheti, hogy a kötelezettség valamely vagyoni értékű szolgáltatást teljesítsen.
- **Kötelelem keletkeztető tények:** •szerződés, •jogellenes károkozás, •közigazgatási határozat, aktus, •jogalap nélküli gazdagodás, •egyéb módok

Szerződések

- A szerződéses kötelelem, a szerződés a csereviszony közvetítője és a felek egyezésére – a szerz. – alapján jön létre
- A kártérítési (felelősségi) kötelelem a kártérítés, a jogellenes károkozás szankciója, a jogellenes károkozó köteles megtéríteni azt a kárt, amit a másik félnek okozott

- **Alanyai:** a jogosult és a kötelezett, akik jogilag egyenlők
- **Tárgya:** a szolgáltatás, az a magatartás, melyet a jogosult követelhet a kötelezettről, és a melyet a kötelezett a szerz értelmében teljesíteni köteles. A szerz.ben kikötött szolgáltatás lehet: •valamely dolog átadása, •valamely tevékenység elvégzése, • valamely tevékenységtől való tartózkodás
- A szerz.ból kötelezettség keletkezik a szolg. teljesítésére, és jogosultság a szolg. követelésére
- **Alakja:** •szóban, •írásban, •ráutaló magatartással, de a jogszabály előírhat a szerz.re kötelező alakiságot, ami ált. írásbeliség
- A szerz.elemei: •szerződési akarat (belső oldal), •szerződési nyilatkozat (külső oldal), •célzott joghatás (normatív oldal)
- **A szerződési rendszer működési elvei:**
  - **a szerz. kötelező erejének elve:** A jog által elismert szerződés ugyanúgy kötelezi a feleket mint a törvény.
  - **a szerződési igazságosság elve:** a szerződésben eleve benne rejlő kockázatot minden fél közösen viseli. A jog a szerz. szankció nélküli megszünését, egyoldalú megszüntetését, vagy a megváltozott körüményekhez való hozzáigazítást, módosítást tesz lehetővé, ha igazságtalanná váltak a feltételek.
  - **az egyenértékűség elve:** a szerződésel kikötött szolgáltatásért ellenszolgáltatás jár. Ez a szabály kimondja a visszterhesség vélelmét is
  - **reális teljesítés elve:** a felek kötelesek a kikötött szolgáltatást természetben teljesíteni és kötelezettségük alól kártalanítás felajánlása ellenében sem szabadulhatnak.
  - **együttműködés elve:** a szerződési együttműköést a PTK általános jogi kötelezettséggé avatja.
  - **a szerződési szabadság elve és korlátai:** eszerint a jogalayok szabadon köthetnek szerződéseket
- **a szerződési szabadság elemei:** • szerződéskötési szabadság
  - partnerválasztás szabadága
  - típus szabadsága
  - tartalommeghatározás szabadága
- **Szerz. érvénytelensége:**
  - a.) Nem létező szerz.:** ha a felek nem állapodtak meg a lényeges kérdésekben, vagy a szerz. tartalma nem állapítható meg, vagy a felek között nincs tényleges megegyezés (desszenzus)
  - b.) Hatálytalan szerz.:** a szerz. az érvényességi feltételeknek megfelel, de vagy még nem lépett hatályba, vagy a hatálya már megszűnt
  - c.) Érvénytelen szerz.:** ilyen esetben van egybehangzó akaratnyilatkozat, de a tényállás nem alkalmas arra, hogy kiváltsa a célzott joghatást, a szerz akkor is érvénytelen, ha semmis vagy sikерrel megtámadják
    - ↳ **Semmisségi okok:** • jogszabályba ütközik
    - jogszabály megkerülésével kötötték
    - uzsorás szerz.
    - ha nyilvánvalóan jó erkölcsbe ütközik
    - ha lehetetlen szolgáltatásra irányul
  - ↳ **Megtámadási okok:** • ha tévedés, megtévesztés, fenyegetés hatására kötötték
  - szolg. ellenszolg. Közt feltűnő értékkülönbség van
- A semmis szerz. érvénytelenségére bárki határidő nélkül hivatkozhat, nem igényel kül. eljárást a semmisség megállapítása
- A megtámadható szerz a megtámadás következtében megkötésének időpontjáról érvénytelenné válik
- A megtámadásra a sérelmet szenvedő fél és az a jogosult, akinek a megtámadáshoz törvényes érdeke fűződik.
- A megtámadást 1 éven belül kell a másik féllel írásban közölni, majd a közlés eredménytelensége esetén haladéktalanul a bírósághoz kell fordulni. A megtámadási határidő megkezdődik a tévedés, megtévesztés felismerésekor, jogellenes fenyegetés esetében a kényszerhelyzet megszüntekor
- A megtámadás joga megszűnik, ha a megtámadásra jogosult a megtámadási határidő megnyilta után a szerződést írásban megerősíti, vagy a megtámadásról írásban lemond
- **Előszérződés:** A felek arra vállalnak kötelezettséget, hogy egy későbbi időpontban egymással szerződést kötnek
- **Szerződés létrejötte:** Ajánlati kötöttség terheli az ajánlattevőt (az ajánlatnak meghat. személy irányába kell megtörténnie)
  - az ajánlat hatályossága: • szóbeni ajánlattétel esetén a másik fél tudomásszerzésével válik hatályossá, • maradandó eszközökkel tett ajánlat hatályosságához elég a hogy az a másik félhez megérkezzen.
  - az ajánlattevő hatályossá válta ajánlatához jogilag kötve van (ajánlati kötöttség)
  - jelenlévők között tett ajánlatnál a kötöttség megszűnik ha a másik fél az ajánlatot azonnal el nem fogadja, a távollevők tett ajánlathoz való kötöttség annyi idő elteltével szűnik meg, ami alatt az ajánlattevő a válasz megérkezését rendes körülmények között várhatta.
  - az elutasítással az ajánlat hatályát veszti
- Ha az ajánlat és az elfogadás egybehangzó akkor a szrz. Létrejön.
  - ↳ jelenlévőknél akkor jön létre, amikor az ajánlatot elfogadták
  - ↳ távollévőknél akkor, amikor az elfogadó nyilatkozat az ajánlattevőhöz megérkezik (az ajánlattól eltérő elfogadást új ajánlatnak kell tekinteni)
  - ↳ van olyan eset, hogy a szerz. létrejöttéhez 3. személy beleegyezése vagy hatósági jóváhagyásra van szükség, ennek megörténtéig a szerz. nem jön létre, de a felek nyilatkozataikhoz kötve vannak.
- **A szerződés módosítása:** •közös megegyezéssel, •egyezséggel, •bírósági óton

- A szerződést biztosító mellékkötelezettségek rendszere:

- 1.) **foglaló:** • a szerz megkötésekor a kötelezettségvállalás jeléül foglalót lehet adni és ha a szerz. teljesül a foglalót a szolg. ellenértékébe beleszámolják.
    - a megkötéskor átadott dolgot vagy pénzt akkor lehet foglalonak tekinteni, ha ez a rendeltetése a szerz.ból kétségtelenül kitűnik
    - ha a szerz meghiusul a következőket kell alkalmazni:
      - ♦ha annak a félnek róható fel, aki a foglalót adta, úgy az ellenérteket kell visszafizetnie,
      - ♦ha annak a félnek róható fel aki a foglalót kapta, úgy annak a foglaló kétszeresét kell visszafizetnie,
      - ♦ha egyik félnek, vagy mindenki félnek felróható, úgy a foglalót vissza kell adni.
  - 2.) **kötbér:** • a kötelezet megtagadhatatlanul megfizetésére kötelzheti magát, arra az esetre, ha olyan okból amelyért ő a felelős (nem vagy nem szerz. szerűen teljesít, késik a teljesítéssel)
    - a jogosult akkor is követelheti, ha kára nem merül föl
    - csak írásban lehet kikötni (fix összegben vagy a szerz. megtagadhatatlan. %-ában), a kötbér utáni kamatkikötés semmis
  - 3.) **jótállás:** • keletkezhet jogszabályi előírás útján, de a felek is vállalhatnak ilyen jellegű kötelezettséget. Nem jelent más, mint a hibátlan teljesítésért vállalt fokozott felelősséget
    - a kötelezet csak akkor mentesülhet alól, ha bizonyítja, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett
  - 4.) **bankgarancia:** A bank kötelezettséget vállal arra, hogy megtagadhatatlanul megfizetésére kötelzheti a szerz. vagy elmaradása, ill. okmányok benyújtása esetében a kedvezményezettnek a megállapított összeghatárig fizetést teljesít (csak írásban vállalható)
  - 5.) **zálogjog:** • ez alapján a jogosult a pénzben meghatározott vagy meghatározható követelésének biztosítására szolgáló zálogtárgyból kielégítést kereshet, ha a kötelezet nem teljesít.
    - tárgya lehet minden birtokba vehető dolog, átruházható jog vagy követelés, de nem lehet zálogjogot létesíteni a dolog egy részén
    - lehet jelzálog, kézizálog
    - csak írásban lehet kikötni, és jelzálog esetén azt be kell jegyezni nyivántartásba (ingatlannál földhivatalba)
    - ha a dolgot több zálogjog terhel, főszabályként a kielégítés jog a jogosultakat zálogjoguk keletkezésének sorrendjében illeti meg
  - 6.) **óvadék:** • A jogosult követelésének biztosítására szolgál, ez lehet pénz, ép., takarékbetét
    - a jogosult birtokába kerül és a szerz nemteljesítése vagy nem szerz. szerű teljesítése esetén követelését az óvadék összegéből közvetlenül kielégítheti
    - az óvadék visszajár, ha: a szerz megszűnik, a szavatossági, jótállási idő anélkül telik el, hogy jogalap keletkezett volna az óvadékból való kielégítésre
  - 7.) **kezesség:** A szerződés személyi biztosítéka
    - kezességi szerz.el a kezes arra vállal kötelezettséget, hogy amennyiben a kötelezet nem teljesít maga fog helyette a jogosultnak teljesíteni.
    - írásba kell foglalni
    - lehet egyszerű és készfizető kezesség
  - 8.) **jogvesztés kikötése:** • A felek írásban megállapodhatnak abban, hogy a szerz.szegésért felelős fél elveszít valamely jogot vagy kedvezményt, amely őt a szerz alapján megilletné
    - csak írásban lehet kikötni
    - kiköthető úgy, hogy a szerzszegessel beáll a jogvesztés, és úgy is, hogy ehhez a jogosult nyilatkozata is szükséges
  - **A szerz. teljesítése:** A szerződéseket tartalmuknak megfelelően, a megszabott helyen és időben, a megállapított mennyiség, minőség, és álaszték szerint kell teljesíteni.A szerz a teljesítéssel szűnik meg ált.
    - A felek a szerz. teljesítésében kötelesek együttműködni → a kötelezettnak a szerz. teljesítése érdekében úgy kell eljárnia, ahogy a az adott helyzetben elvárható, a jogosultnak valamelyen módon elő kell segítenie a teljesítést
    - a teljesítés helye főszabály szerint a kötelezet székhelye (lakóhelye), kivéve, ha: jogszabály másnéven nem rendelkezik, más következik a szolgáltatás tárgyból vagy rendeltetésből, a szolgáltatás tárgya a felek által ismert más helyen van.
    - a teljesítési határidőbe a szerz. kötés napiját nem kell beleszámolni, ha utolsó napja unkaszüneti nap, akkor a határidő a köv. Munkanapon jár le. A kötelezet a határnapot megelőzően, ill. a határidő kezdete előtt csak a jogosult beleegyezésével teljesíthat
    - **Szerződésszegés:** minden olyan magatartás, körülmény, vagy állapot, amely a szerz.be ütközik, vagy egyébként sérti valamelyik félnek a szerződéssel kapcsolatos jogait
    - Tipikus esetei: **a.) kötelezet késedelme:** Akkor, ha a szerz.ben megállapított vagy a szolg. rendeltetésből közvetlenül megállapítható teljesítési határidő eredménytelenül eltelt, vagy ha a kötelezettségeit a jogosult felszólítására sem teljesíti.
- Következményei:
- a kötelezet kötelesmegtéríteni a jogosultnak a késedelemből eredő kárát, kivéve ha bizonyítja, hogy a késedelem elhárítása érdekében úgy járt el, hogy az az adott helyzetben elvárható
  - a késedelem felróhatóságától függetlenül, a felróható következmények közül a jogosult követelheti a teljesítést, vagy elállhat a szerz.től.
  - adóstartozás esetén a kötelezet akkor is köteles megfizetni a törvényes kamatot, ha eredetileg nem kötöttek ki kamatfizetést. Ha szerz. szerint is kell kamatot fizetni, akkor kamatos kamat jár a jogosultnak.

b.) jogosult késedelme: Ha a szerz. szerűen felajánlott teljesítést nem fogadja el, vagy elmulasztja azokat az intézkedéseket, vagy nyilatkozatokat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a kötelezet megfelelően teljesíteni tudjon, vagy nem állítja ki a nyugtát, az értékpapír nem adja vissza...

Következményei:

• a jogosult köteles megtéríteni a kötelezetnek a késedelemből eredő kárát, kivéve ha bizonyítja, hogy a késedelem neki nem férőható okból következett be. DE a jogosult függetlenül attól, hogy késedelmét kimerítette-e:

- köteles a doleg megőrzéséből eredő ktg.eket megtéríteni
- éppúgy viseli a kárveszélyt, mintha elfogadta volna a teljesítést
- késedelme idejére kamatot nem követelhet

c.) hibás teljesítés: Akkor következik be, ha a szolgáltatott doleg a teljesítéskor nem felel meg a tv.ben vagy a szerz.ben meghat. tulajdonságoknak. Érvényesül a kellék és jogszavatosság, ez alól csak akkor mentheti ki magát a kötelezet, ha bizonyítja, hogy:

- a jogosult a hibát a szerz.kötéskor ismerte
- a hiba oka a teljesítés után keletkezett

A jogosult kellékszavatossági jogai: • javítás, •árleszállítás, •csere, •elállás a szerz.től

A jogosult a hiba felismerését haladéktalanul köteles közölni.

A szavatossági jog a teljesítéstől számított 6 hónapos elővülési határidő alatt érvényesíthető, kivéve, ha kötelező alkalmassági idő ettől eltérő.

d.) a teljesítés lehetetlenné válása

e.) a teljesítés megtagadása

- **A szerz. megszünése:** 1.) ált.os és ideélis esete, ha a szerz.t teljesítik, ezzel a szerz. betölti rendeltetését

2.) a teljesítés olyan okból vált lehetetlenné, melyért egyik fél sem felelős

3.) közös megegyezéssel (megszünés → a szerz a jövőre nézve szűnik meg és a felek további szolgáltatásokkal nem tartoznak, felbontás → a szerz. a megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal szűnik meg, így a teljesített szolg. visszajár)

4.) elállással

5.) felmondással

6.) jogosult vagy kötelezet halálával (a jogosult halála csak akkor süzmnéri meg a szerz.t, ha a asozlg. Kifejezetten az ő ellátására irányult)

7.) személyegyesüléssel

8.) bírósgági vagy hatósági határozattal

- **Elévülés:** • Általános elővülési idő: 5 év

• az elővült követelést bíróság előtt nem lehet érvényesíteni, ettől a felek írásban eltérhetnek, rövidebb időt is megállapíthatnak (ez esetén az elővölési határidő számítása újrakezdődik)

• az elővülés kezdete az amikor a követelés esedékessé vált

• megszakadása: • teljesítésre irányuló írásbeli felszólítással

• követelés bírósgági úton való érvényesítével

• követelés megegyezésével való módosításával

• engedményezés esetén

• a tartozás kötelezet részéről történő elismerése esetén

- **Engedményezés:** A jogosult a követelését szerződéssel másra átruházza, erről a kötelezetet értesíteni kell. AZ engedményes a jogosult helébe lép és átszállnak rá a követelést biztosító zálogjoggóból és kezewsségből eredő jogok is. Nem engedményezhető a jogosult személyéhez kötött, valamint azok a követelések, melyek engedményezését jogszabály kizára.

- **Tartozásátvállalás:** Ha valaki a kötelezettel megállapodik abban, hogy a tartozását átvállalja, akkor köteles a jogosult hozzájárulását kérni, ha pedig a jogosult azt megtagadja akkor a kötelezet köteles olyan helyzetbe hozni, hogy az a lejáratkor teljesíthessen. Ha a jogosult hozzájárul, akkor a tartozást átvállaló a kötelezet helyébe lép.

Polgári jogi felelősséggel

- Erről akkor beszélünk, ha a társadalomra veszélyes magatartások olyan minőségűek és fokuak, hogy szükségessé válik ellenük az állami védekezés.

- Elemei:

1.) **jogellenes magatartás:** APTK kimondja, hogy aki másnak jogellenesen kárt okoz köteles azt megtéríteni. Mentesük a felelősség alól, ha bizonyítja hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható volt.

2.) **kár:** elemei: •ényleges kár, •elmaradt jóvedelem, hozam, •felmerőlt ktg.ek

3.) **jogellenes magatartás és a kár közötti ok-okozati összefüggés:** A károk magatartása nem minősül jogellenesnek, ha:

- a kárt a károsiult beleegyezésével okozták
- jogos védelem, vagy végszükség esetén okozták a kárt
- jogszabályi flhatalmazás alapján okozták a kárt

Ha többen okoznak kárt, úgy a k

Rosztal szemben egyetemlegesen felelnek, egymás között a kárt a férőhatóság arányában viselik. (ha a férőhatóság nem állapítható meg úgy egyenlő arányban viselik egymás között a kárt.)

4.) **férőhatóság:** (nem szükségképpeni elem)

- Speciális alakzatok:
  - *veszélyes üzem működéséből eredő károk*: aki fokozott veszéllyel járó tevékenységet folytat, és ennek során kárt okoz köteles ebből eredő kárát megtéríteni. Kimentő, felelősség csökkentő okok: külső, elháríthatatlan ok, mely a fokozott veszéllyel járó tevékenységen kívül esik
  - *felelősség olyan személyek károkozásáért, akik belátási képessége hiányzik vagy korlátozott*: akik belátási képessége korlátozott vagy teljesen hiányos, azok felelőségre nem vonhatóak, helyette gondozója felel, kivéve ha úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható volt. Erre nem hivatkozhat az aki ezen állapotát saját maga idézte elő. Ha a kárt kiskorú okozta a törvényes képviselő felel érte.
  - Ha alkalmazott a munkaviszonyával kapcs. 3. személynek okoz kárt, akkor a kárért főszabály szerint a munkáltató a felelős
  - *Felelősség jogalap nélküli gazdagodásáért*: a kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot visszaállítani, ha ez nem lehetséges, vagy azt a károsult alapos okból nem kívánja, akkor köteles a kkárosult vagyoni kárárt megtéríteni (pénenben, kivéve ha a örümények a kár természetében való megtérítést indokolják)
- Nem köteles visszatéríteni a gazdagodást az, aki attól a visszakövetelés előtt elesett, kivéve ha számolnia kellett a visszafizetési kötelezettséggel

Egyes fő szerz. típusok

Adás-vétel és fajtái

- Lényege: valamely dolog tulajdonba adása pénz (vételár) ellenében
- Alanyai: eladó-vevő
- Tárgya: minden forgalomképes dolog lehet.
- Szerződési formaszabadság elve: bármilyen alakban lehet kötni, de néhány esetben írásbeliséget ír elő kötelezően a jogszabály.
- Az eladó főkötelezettségei:
  - A dolog tulajdonának átruházása, • a dolog birtokának átengedése
  - A vevő főkötelezettségei: • a vételár megfizetése, • a dolog átvétele
- A szerz.el kapcs. Ktg.ek megisztása:
  - a vevő fizeti: • a szerz. kötési ktg.eket, • a tulajdonátruházási illetéket, • átvétel ktg.eit, • tulajdonváltozás ingatlan nyilvántartásba való bejegyzés ktg.eit
    - az eladó fizeti: • átadással kapcs. Ktg.ek, • ingatlan nyilvántartásban feltüntetett állapot rendezésével kapcs. Ktg.ek
- Az eladót tájékoztatási kötelezettség is terheli, ennek alapján köteles a vevőt tájékoztatni:
  - a dolog lényeges tulajdonságairól, • a dologgal kapcs. Jogokról, • a dologgal kapcs. Terhekről.
- **Jogszavatosság:** Az eladó felelős azért is, hogy a dolgon 3. személynek nincs olyan joga, amely a vevő tulajdonszerzését akadályozza vagy korlátozza (ha kiderül hogy mégis van rajta ilyen jog, akkor a vevő elállhat a szra.tól és kártérítést követelhet)
- **Fajtái:**
  - 1.) *megtekintésre vagy próbára vétel*: Felfüggesztő feltétellel kötött adás-vételi szerz., a felfüggesztő feltétel a vevő nyilatkozata azaz a már megkötött szerz. hatályba lépése a vevő nyilatkozatától függ.

2.) minta szerinti vétel

- 3.) *elővásárlási jog*: Amennyiben a tulaj azt az akaratát kinyilvánítja, hogy a dolgot el akarja adni, úgy az elővásárlási jog jogosultja a dolgot egyoldalú nyilatkozatával megvásárolhatja. Írásba kell foglalni, átruházni nem lehet, nem száll át az örököstre.

- 4.) *visszavásárlási jog*: Jogosultja akkor is visszavásárolhatja az általa eladott dolgot a vevőtől, ha annak egyébként nem áll szándékában eladni azt.

Az eladott dolog visszavásárlásával jogát az adás-vételi szerz.el egyidejűleg íásba kell foglalni. Legfeljebb 5 évre lehet kikötni.

A visszavásárlási ás ellenkező kikötés hiányában egyenlő az eredeti vételárral, de érvényesíthető az esetleges értéknövekedés vagy csökkenés is.

5.) *vételi jog (opción)*: Ennek a jogosultja olyan dolog számára történő eladására kényszerítheti a tulajdonost, melyet az nem tőle vásárolt.

Feltételei:

- a vételi jogra von. Megállapodást írásba kell foglalni (a dolog és a vételár megjelölésével), • a határozatlan időre kikötött vételi jog 6 hónap elteltével megszűnik, • ha határozott idpt kötnek ki, az 5 évnél nem lehet hosszabb.

6.) *részletfizetés*: A felek megállapodhatnak abban, hogy a vevő a vételárat meghat. időpontokban, több részletben fizeti meg, és a dolgot már az előtt birtokolhatja, használhatja, mielőtt a teljes vételárat kifizette volna.

7.) *csere*: itt az ellenszolgáltatás nem pénz, hanem valamely más dolog, tehát dolod-dologgal cserél gázdát.

8.) *szállítási szerződés*: a szállító köteles a szerz.ben meghat. dolgot a kikötött későbbi időpontban a megrendelőnek átadni, a megrendelő pedig köteles a dolgot átvenni és az ellenértéket megfizetni → határidős (halasztott) adásvétel

A szerz. szegés esetei közül a késedelem fordul elő leggyakrabban, szankciói a kártérítés és a kötbét → kötbérfajták: • késedelmi kötbér, • hibás teljesítési kötbér, • meghiúsulási kötbér, • akadályközlési kötbér

9.) közüzemi szerződés

- Alanyai: a vállalkozó és a megrendelő → A vállalkozó arra kötelezi magát, hogy valamely munkával elérhet eredményt hoz létre, ez az ő főkötelezettsége
- A megrendelő főkötelezettsége: • a szolgáltatás átvétele, • kikötött díj megfizetése
- A vállalkozási szerz.nek több alaptípusa van, (az elvégzendő munkától függ)

- Lényeges jellemzője az *eredménykötelem*: A vállalkozó csak akkor teljesítette a szerződést, ha a vállalt eredményt el is érte (ellenértében a gazdasági kötelmekkel, mint pl. Megbízási szrez., ahol a megbízott nem az eredmény elérését, hanem a gondos eljárást vállalja)
- A bírósági gyakorlat szerint a vállalkozási szerz. létrejöttének feltétele, hogy a felek megállapodjanak legalább • a szolgáltatás tárgyában(mennyiség, minőség meghatározásával), • a teljesítési határidőben, • a vállalkozási díj összegében.
- A vállalkozó a munkát saját ktg.én végzi, és köteles úgy megszervezni a munkavégzést, hogy a szerz. gyors és gazdaságos teljesítése biztosítva legyen. → joga van alvállalkozót igénybe venni, melynek tevékenységéért úgy felel, mintha ő járt volna el.
- A megrendelőnek utasítási joga van, melyet a vállalkozó köteles figyelembe venni.
- A vállalkozó köteles: • a megrendelőt haladéktalanul értesíteni minden olyan körülményről, amely a szerz. teljesítését gátolja, vagy veszélyezteti, • a megrendelőnek megadni a dolog felhasználásához, fenntartásához szükséges tájékoztatást, ameddig ez nem történt meg nem köteles a díjat kifizetni

Megbízási szerződés

- A megbízott arra kötelezi magát, hogy ellát valamilyen a megbízó által rábízott ügyet
- Alanyai: megbízó, megbízott
- Tárgya: az ügy ellátása
- A megbízott főkötelezettsége: hogy az ügyet ellássa a megbízó utastársai szerint és a megbízó érdekeinek megfelelően, ez a szerz. típus a felek közötti bizalmi viszonyt feltételez, ezért a megbízott személyesen köteles eljárni
- A megbízó főkötelezettsége: a díj megfizetése, melyet a megbízott akkor is követelhet, ha eljárása nem vezetett eredményre (a díj csökkenthető vagy kifizetése megtagadható, ha az eredmény elmaradásáért részben vagy egészben a megbízott a felelős)
- A megbízott az alábbi esetekben vehet igénybe teljesítési segédet: • ha ehhez a megbízó hozzájárult, • ha ez együtt jár a megbízás jellegével, • ha ez a megbízónak károsodástól való megvédése érdekében szükséges
- A megbízott csak akkor térhét el a megbízó utasításaitól, ha ezt a megbízó érdeke követeli meg. Ha az utasítás cél vagy szakszerűtlen, a megbízott köteles erre felhívni a figyelmet, ha a megbízó ennek ellenére is ragaszkodik az utasításhoz, az ebből eredő károk őt terhelik
- A szerz megszűnik, ha: • teljesítik, • valamelyik fél felmondja, • bármelyik fél meghal, • a megbízó korlátozottan cselekvőképessé vagy cselekvőképtelennek válik, • a megbízás tárgyalanná válik

Bérleti szerződés

- Az ún. *Használati kötelmek* alaptípusa, lehet dolog vagy helyszégbérlet.
- Alanyai: bérbeadó, bérő
- Tárgya: minden olyan dolog vagy jog lehet, amely alkalmas arra, hogy azon tartós használatot lehessen gyakorolni
- A bérbeadó főkötelezettsége: hogy a dolgot meghatározott vagy mehgatározott időre a bérő használatába adja (ez magában foglalja a birtokba adás kötelezettségét is) → bérlet esetén csak a használat és nem a dolog feletti rendelkezés átadásáról van szó, ez továbbra is a bérbeadót illeti meg.
- Bérő főkötelezettsége: a bér megfizetése, mely rendszerint pénzben történik. Időszakonként előre kell megfizetni, ennek elmulasztása esetén a bérbeadó azonnali hatállyal felmondhatja a bérletet, ha: • határidő kitűzésével írásban felszólította a bérőt, • hátralék nem fizette meg, • a határidő elteltéig nem fizetett
- A bérbeadót *kellék és jogszvatossági felelősséggel* terheli
- ↳ kellékszvataosság alapján azért felel, hogy a bérlet dolog egész tartama alatt használatra alkalmas legyen és megfeleljen a szerz. előírásainak.
- ↳ jogszavatosság alapján azért felel, hogy 3. személynek nincs a bérletre vonatkozóan olyan joga, amely a bérőt a használatban korlátozza vagy megakadályozza.

- A bérő a dolgot kárfelelösség terhe mellett rendeltetésének és a szerz.nek megfelelően használja, ezért a bérbeadó: • ellenőrizheti a használatot, • követelheti a rendeltetésellenes használat megszüntetését, az ebből eredő károk megtérítését, • ha az ilyen használat tovább folyik, a bérletet azonnali hatállyal felmondhatja és kártérítést követelhet.
- A dolog fenntartásával járó kisebb kiadásokat a bérő, a többi kiadást és a közterheket a bérbeadó viseli
- A bérlet megszűnik, ha: • eltérlik a szerz. ben meghat. idő, • bekövetkeznek a szerz. ben meghat. körülmények, • a dolog elpusztul

Bizományi szreződés

- A bizományos arra vállal kötelezettséget, hogy díjazás ellenében adásvételi vagy más szerz.t köt egy 3. személlyel. → alapvető kül a megbízási és a bizományi szerz. között, hogy a megbízott az említett szerződést a megbízó nevében és javára köti meg
- Alanyai: bizományos és megbíz
- Tárgya: 3. személlyel kötött szerződés
- A bizományos hasonlóan a megbízási szerz. hez köteles a megbízó utasításait követni és az átvett dolgot megőrizni.
- A bizományos főkötelezettsége: • a szerz. megkötése a 3. személlyel, • szerz. teljesítésének elősegítése (mivel a bizományosi díj csak akkor jár, ha a szerz.t teljesítették)
- A megbízó főkötelezettsége: a díj megfizetése, ez magában foglalja a bizomány ellátásával együtt járó ktg.eket (kivéve a fuvarozás ktg.eit)
- Bizományosi szerz.t leggyakrabban adás-vételi szerz. megkötésére szoktak kötni

- Meg kell állapodni: • a szerz. tárgyában, • limitárban (az a szélső összeg, amelyben a bizományos még megkötheti a 3. személlyel a szerz.t, ha a bizományos a limitánál kedvezőbb áron köti meg a szerz.t akkor az ebből származó előny tv. szerint a megbízót illeti meg (a felek ettől a szabálytól eltérhetnek), ha viszont a limitánál kedvezőtlenebb az ár a különbözetet meg kell téritenie a megbízónak, kivéve: • ha a limitáron nem lehetett megkötni a szerz.t, • az eladással kártól óvta meg a megbízót, és nem tudta idejében értesíteni, hogy beleegyezését kérje)

Ajándékozás

- Ez alapján az egyik fél saját vagyona rovására a másik fél részére ingyenes vagyoni előny juttatására köteles
- Formakényszer nincs, kivéve ha olyan dolog kerül ajándékozásra, amire azt jogszabály előírja
- Teljesítését az ajándékozó megtagadhatja, ha a szerz. megkötése után körülményeiben, különösen a megajándékozottvaló viszonyában olyan lényeges változás állt be, hogy a szerzé tőle többé el nem várható
- Az ajándék visszakövetelhető, ha: • az ajándékozó létfenntartása érdekében szükséges az ajándék visszaadása, de a megajándékozott létfenntartását ez nem veszélyezteti, • ha a megajándékozott vagy a vele együtt élő közelihozzáartozója az ajándékozó vagy a közelihozzáartozója rovására súlyos jogosértést követett el., • ha a ajándékozó feltevése, amelyre figyelemmel az ajándékot adta utóbb véglegesen meghiusult, és e nélkül az ajándkozásra nem került volna sor
- Az ajándék helyébe lépett érték is visszakövetelhető
- Nincs helye visszakövetelésnek, ha: • az ajándék vagy a helyébe lépett érték a jogoséréskor már nincs meg, • ha az ajándékozó a sérelmet megbocsátotta, • szokásos mértékű ajándékozásor

Hitel és kölcsönszerződés

- **Bankhitel szerződéssel** a hitelintézet arra vállal kötelezettséget, hogy meghat. jutalék ellenében hitelkeretet tart a másik szerződő fél rendelkezésére és a keret terhére a szerz.ben meghat feltételek esetén kölcsönszerz.t köt vagy egyéb hitelműveletet végez. Írásba kell fogalni
- **Kölcsönszerződés:** Enek alapján a bank vagy más hitelező köteles meghat. pénzüsszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerz. szerint visszafizetni. Bankkölcsön esetén a hitelkamat kötelező, egyéb esetben megegyezés szerint
  - A hitelező azonnali hatállyal felmondhatja a kölcsönt, ha: • a kölcsönnek a szerz.ben meghat. Célra fordítása lehetetlen, • az adós a ölcönösséget a szerz.ben mehgat. Céljától eltérően használja, • a kölcsön összegére nyújtott biztosíték értéke jelentősen csökken és az adós a hitelező felszólítására nem egészíti ki, • az adós vagyoni helyzetének romlása vagy fedezetelvonásra irányuló magatartása veszélyezteti a kölcsön visszafizetés lehetőségét
  - A szerz felmondása egyéb esetekben: az adós hitelképtelenné válik, • az adós a kölcsön összegnek megállapítását valóltan adatok közlésével, adatok eltitkolásával, vagy más módon a hitelintézetet megtévesztette, • az adós a szerz.ben vállalt vagy ajogsabályban előírt adatszolgáltatási kötelezettséggét megszegi
- **Bankszámla szerződés:** A hitelintézet kötelezettséget vállal arra, hogy • a vele szerződő fél (számlatulajdonos) rendelkezésére álló pénzeszközöket kezeli és nyilvántartja, • a számlatulaj terhére a szabályszerű kifizetési és átutalási megbízásokat teljesíti, • a számlatulajt a számla javára és terhére írt összegekről, valamint az egyenlegéről tájékoztatja, és a számlatulaj a számla javára beérkező pénzösséget használhatja, • a számlakövetelés kimerülése a bankszámlaserződést nem szünteti meg

Lízing szerződés

- A gazdasági életben akkor kerül sor rá, ha egy cég tőkehiány miatt adás-vétel útján nem képes egy nagy értékű berendezést megvenni → A tulajnak érdeke a gép átadása, mert így az maga termeli meg a saját ellenértékét és a lízingbe vevőnek is marad nyeresége.
- Határozott időre szóló szerz., a mely alapján a lízingbe vevő többnyire gépek, berendezések birtoklására, használatára, és üzemeltetésük útján a hasznok szedésére jogosult, ellenértékként pedig a tuldonosi terhek átvállalására és a lízingdíj fizetésére kötelezett.
- A lízing több évre szóló, tartós, határozott időre kötött, felmondhatatlan jogviszony
- Alapformája kétoldalú szerződés, melyebn a lízingbe adó és lízingbe vevő is bárki lehet
- **Működési lízing** esetén a lízingbe adó rendszerint a termék gyártója, a lízingbe vevő pedig a felhasználó
- **Pü.i lízing** esetén egy bank vagy szakosított pénzintézet megvásárolja a gyártótól a gépeket, berendezéseket, majd mint lízingbe adó ő adja át azokat a lízingbe vevőnek.
  - 3 pólusú jogviszony → a lízingbe vevőt megilleti a birtoklás, használat, és a hasznok szedésének a joga, köteles viszont meghat időszakokban lízingdíjat fizetni (ez magában foglalja a vételár részleteket és a lízingbe adó egyéb ktg.eit és üzleti hasznát is)
- A szerz. deje alatt a dologgal kapcsolatos minden ktg. a lízingbe vevőt terheli és viseli a kárveszélyt is, a lízing tárgyának megsemmisülése esetén a hátralévő díjak egyösszegben válnak esedékessé.
- A lízing tárgyának a sorsa a szerz. lejártakor többféleképpen rendezhető
  - ↳ a szerz lejártakor a lízingbe vevő visszaadja a dolgot a lízingbe adónak
  - ↳ a felek a vevő javára vételi jogot biztosítanak, aki a dolgot maradványértéken megveszi, vételi jog nélkül az utolsó lízingdíj részlet kifizetésével a lízingbe vevő megszerzi a tulajdonjogot.

Fuvarozási szerződés

- Alanyai: fuvarozó, címzett, feladó. Maga a szerz. a feladó és fuvarozó között, a címzettre jogok és kötelezettségek hárulnak
- Fuvarlevelet kell kiállítani a szerz.ről

- Tárgya: a küldemény rendeltetési helyre való továbbítása (közvetlen), küldemény (közvetett)
- Vannak: • nem fuvarozható, • feltételesen fuvarozható dolgok
- Feladó kötelezettségei: • köteles a küldeményt megfelelően csomagolni, • a kísérő okmántokat a fuvarozónak átadni
- A fuvarozó kötelezettségei: • a megfelelő időben, és helyen az alkalmas fuvareszköz kiállítani, a fuvarozást elvégezni, • a gazdaságosság és a küldemény biztonságának figyelembe vételével köteles eljárni, • értesítési kötelezettség terheli ha valami probléma merül fel (a fuvarozót a küldeményért fokozott felelősséggel terheli)

Letéti szerződés

- A letéteményes köteles a letevő által rábíztott dolgot időlegesen megőrizni, ill. a letéteményes eredményfelelősséggel is tartozik
- A letéteményes a dolgot nem használhatja, nem adhatja más Őrizetébe
- A dolog kezelése a letéteményesnem nem kötelessége, kivéve ha a felek ezt kikötik
- A letét visszterhes, de lehet a felek viszonyából következően ingyenes is, a díj utólag jár, magában foglalja a megőrzéssel járó ktg.eket is (a letéti díjkövetelést a letett dolgo fennálló tv.es zálogjog biztosítja)
- A letét megszűnik, ha • a letevő a dolgot visszaköveteli, • meghat idő letelt, • határozatlan idejű szerz.t a letéteményes 15 napra felmondhatjasajátos eset a szállodai letét, a száloodát fokozott felelősségg terheli a vendég dolgainak elvesztése4 elpusztulása, megsérülése miatt.

Biztosítási szerződés

Biztosítási kötelezettség feltétele:

1. minden szerződéshez legalább 2 félre van szükség.
2. Akaraznyilatkozat kell tenni mind a két félnek. Ezt a nyilatkozatot egybehangzóan kell tenni.
3. Ezt a nyilatkozatot szabad akaratából kell megtenni. Ha korlátozva volt vagy bejolyásoltság alatt állt, akkor a szerződés semmis.
4. Formáltlanság elve: PTK. Elfogadja a szerződést, ha az:

Szóban létrejött

Ráutaló magatartásban létrejött

Írásban létrejött.

Kivéve a bizt. Szerződéseket, ezek csak írásban jöhetnek létre.

Írásbeliség: A biztosítási szerződéssel kapcsolatban bármilyen jognyilatkozatot teszünk, azt csak írásban lehet megtenni. (szerz. köt., kárbejelentés, módosítás)

A biztosítási szerződések létrejöttének lényeges alapelvei:

Írásbeliség

Egyenjogúság követelménye

5. A szerződés minden az ajánlat megtevésével jön létre. Az ajánlatot minden mi tessük a biztosítónak. Tv. írja elő.
6. Ajánlati kötöttség: Mindaddig az ajánlattevőnek tartani kell magát hozzá, amíg a másik fél válaszol. minden szerződésnél ez van.
  - Az ajánlat fogadója a Ptk. szerint a köv. képpen járhat el: • Jelenlévők esetében lehetőleg azonnal válaszolni kell., • Távollévők esetében max. 30 nap áll rendelkezésre a válaszra. Ha 30 napon belül nem válaszol, az ajánlattevőnek 2 lehetősége van: • Eláll ajánlatától, • Ragaszkodik a szerződés életbeléptetéséhez, visszamenőleges hatállyal az ajánlat megtételének napjával.
  - A biztosítónak a választ 15 napon belül meg kell adni. Két lehetősége van: • visszavonom az ajánlatomat, • ragaszkodom a szerződés hatállyába lépéséhez visszamenőlegesen az ajánlat megtételéhez. Ha valaki az ajánlatát általános esetben 30 napon belül(biztosító esetében 15) visszavonja,köteles a másik fél kárát megfizetni.
  - A bizt-nak 15 nap áll rendelkezésére hogy eldöntse, elfogadja-e a kérelmet, vagy elutasítja, netán módosítja.
  - Ha elfogadja, a szerződés visszamenőleges hatállyal életbe lép.
  - Ha elutasítja, úgy kell feladnia, hogy a 15. nap 24 órájáig érjen a postára. Ha nem, akkor el kell fogadnia.
  - Ha módosítja, kikötéseket tehet. Elfogadja, ha van benne riasztó. Ennek is a 15. nap 24. órájáig postára kell kerülnie. Az üf-nek is 15 napja van, hogy elfogadja a módosítást. Ha 15 nap alatt nem válaszol a biztosítónak, a biztosítónak megint van 15 napja, hogy eldöntse,elfogadja-e vagy nem.
  - Ha az ajánlat megtételétől számított 45 napon belül nem dől el az ajánlat sorsa, akkor két megoldás van: • Kezdődik előlről annál a biztosítónál az ügymenet, • Átáll és egy másik biztosítónál próbálkozik.
  - Ptk. szerint 30 nap áll rendelkezésre minden félnek ahhoz, hogy eldöntsék, együtt kívánnak-e dolgozni? Ha 30 napnál kevesebb, nem áll fenn az egyenjogúság. A szerződés minden az ajánlat megtételével kezdődik (ügyfél: 15). Ha a biztosító ezeket a lehetőségeket figyelembe véve a módosításnál dönt (biztosító: 15), az üf-nek megint van 15 napja a válaszra (üf.: 30). A biztosító nem fogadja el a választ (biztosító: 30). Egyensúlyban vannak. Egyenlő mennyiségű idejük volt a válaszadásra, így igaza volt a bizt-nak, hogy nem fizette ki a gk. árát.
7. Kongencia elve: Ha egy szerződéskötés során valamelyik fél a helyzetéből adódóan erőfölénybe kerül, akkor a két fél között nincs egyenjogúság. A Ptk. kötelezően előírja az egyenjogúságot. Ha a két fél között az egyenjogúság követelménye nem teljesül, akkor ő írja elő a kötelezően betartandó feltételeket és amennyiben az erőfölényben lévő fél ettől el akar térní, akkor ezt csak a szerződő partnerének a javára teheti. Pl.: Ptk. 30 napos türelmi időt ír elő a díjfizetésre. Ez lehet 90 nap a biztosító által.

Piaci szervezeti formák

- a.) *egyéni vállalkozás*: 1990-től. Lehetséges vállalkozói igazolvány alapján, vagy egyéni cégként a cégtájékoztatásban bevezetve.
- b.) *gazdasági társaság*: m Gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. Tv. alapján. Mo.on 5 gazdasági társasági forma létezik: Kkt, Bt, kv., Kft., Rt.
- c.) *Közhasznú társaságok (Non profit szervezetek)*: 1993 óta, kft., nem a Gtv. Hanem a PTK szabályozza
- d.) *Szövetkezetek*: önálló jogi szervezeti forma, új szabályozása: 2000. évi CXLI. tv
- e.) *Állami vállalat*: 1977. évi VI. Tv.
- f.) *bankok és biztosítóintézetek*: csak Rt. Formában működhetnek, kivétel a hitel, takarék és biztosítószövetkezeteket. A jegybank külön törvényben került szabályozásra.
- g.) *Költségvetési szerv*: Állami ill. önkormányzati ktg.vetési szerv jogállását az államháztartási tv. szabályozza, jeenleg: 1995.éviCV tv.
- h.) *Egyesület*: a társadalmi szervezetek jogi alaptípusa, PTKban került szabályozásra. Tevékenysége korlátozott, csak kieg. jelleggel folytathatnak gazdasági tevékenységet.
- i.) *Alapítvány*: PTK szabályozza. Gazdasági tevékenységet csak korlátozott mértékben végezhet, alapvetően non-profit
- j.) *Állam*: ritkán lép közvetlenül gazdasági jogviszonyba, az állam törvényi képviselője a pénzügyminiszter.

Piaci szervezeti formák csoporthozosítása

- 1.) jogi személyek-e vagy sem

↳ jogi személy olyan szervezet, meleyt az állam polgári jogi alanyi jogokkal és kötelezettségekkel ruház fel

- 2.) gazdálkodó jellegű szervezetek, avagy non-profit szervezetek

- 3.) ha társulások, akkor személyegyesülések vagy tőkeegyesülések-e.

A vállalkozási szervezeti forma kiválasztásának szempontjai

- *Egyéni vállalkozás*: Legegyszerűbb alakzat. Alapítása a legegyszerűbb, külön szervezetet nem igényel, alapítási tőkére nincs szükség. A felelősséggel a magánvagyonra is kiterjed.
- *Nem jogi személyiséggel rendelkező társaságok*: Társas jellegű, társasági jogalanyisággal rendelkeznek, erős vagyoni kötöttség jellemzi, a felelősség korlátlan és egyetemes (beltag). Nincs külön ügyintéző szerv, minimális alaptőke.
- *Közös vállalat*: vagyonelkülönüléssel, szervezeti struktúrával rendelkezik. (vagyonegYESÍTŐ tőketársaság), alapításhoz nem kell induló vagyon, a felelősség szigorú, betétarányos kezesi felelősséggel.
- *Korlátolt felelősséggel rendelkező társaság*: a vagyonegYESÍTŐ mozzanat a domináns, meghatározott min. Törzstőke: 3 M ft., érvényesül a személyes jelleg is (pl. Elővásárlási jog)
- *Részvénytársaság*: anonim, növekedésre orientált, jelentős alaptőke: 20 M ft.
- *Szövetkezet*: jogi személy, de számszerűen meghat. induló vagyona nincs, a tagok felelőssége csak részjegyük erejéig terjed

Társasági jog

- 1. társasági tv.: 1998. évi VI. Tv., ez élt 1997-ig, ma érvényes: 1997. évi CXLIV tv. a gazdasági társaságokról → csak ebben a tv.ben meghat. formában lehet GT.t alapítani → formaképnyeszer
- GT lehet: jogi személyiséggel rendelkező társaság (közös vállalat, KFT, RT), jogi személyiséggel nélküli társaság (közkereseti társaság, BT)
- Alapíthat: • természetes személy, • jogi személy, • jogi személyiséggel nélküli társaság (külföldiek és belföldiek egyaránt) Legalább 2 tag kell az alapításhoz, kivéve Kft-nél és Rt-nél, mely 1 személyes társaságként is létrehozható Természetes személy egyidejűleg csak 1 Gtban lehet korlátlanul felelős tag Kiskorú személy nem lehet társaságban korlátlanul felelős tag KKT, és Bt nem lehet korlátlanul felelős tag társaságban.
- ↳ A jogi személyiséggel rendelkező Gtak *korlátolt felelősséggel*, azaz a társaság vagyonával felelnek a tartozásokért, ezen felül a tagok nem felenek saját vagyonukkal, kivéve, ha a tag ill. részvényes visszaélt korlátolt felelősségevel, azaz
  - a tagok a társ. vagyonával sajátjukként rendelkeztek
  - a korlátolt felelősséggel érváltozik korlátlanul, ha a társasági vagyont más javára úgy csökkentették, hogy ezáltal a társ. 3. személy részére a kötelezettségeit nem tudta teljesíteni
- külön tv. előírhatja, hogy bizonyos tevékenységek végzésére csak meghatározott formában működő gazdasági társaságok jogosultak (pl. Hitelintézet - RT)
- képsítéshez kötött tevékenységet csak abban az esetben végezhet, ha a tagok között, ill. alkalmazottak között van olyan személy, aki rendelkezik a megfelelő képesítéssel
- van olyan tevékenység, mely csak hatósági engedély birtokában végezhető
- *Társasági szerződés*: egyszemélyes társaság esetén Alapító okirat, többsemélyes társaság esetén Társasági szerződés → ezt a szerződést ügyvéd által ellenjegyzett okiratba kell foglalni (kötelező írásbeliség és ellenjegyzés)
  - Ebben kötelezően meg kell határozni: • a társ. cégnévét és székhelyét
  - a tagokat
  - a társ. tevékenységi körét
  - a társ jegyzett tőkéjének mértékét
  - a tagok vagyoni hozzájárulását, ennek módját, idejét
  - a cégtájékoztatás módját
  - a vezető tisztségviselők nevét, lakóhelyét
  - a GT időtartamát, ha a társaságot határozott időre alapítják

- a tv. kül. társasági formáknál kötelező vé tett tartalmi elemeket
- Az alapító okiratot a cégbíróságra kell benyújtani
- **Tagok vagyoni hozzájárulása:** • Lehet pénzbeni ill. nem pénzbeni, melyet a tagok bocsátanak a társaság rendelkezésére. A jogi személyiségek nélküli társaságok kis tőkeigényük, így nincs min. Jegyzett tőke meghatározva, egyéb esetben a minimális törzstőke nagysága: KFT – 3 millió ft., RT – 20 millió ft.
- Nem pénzbeni hozzájárulás lehet: • olyan tárgyi eszköz, amely a társaság tagjainak tulajdonát képezte az alapítás előtt, •vagyoni értékű jogok
- Az apport rendelkezésre bocsátó a társasági szerződés aláírása után 5 évig felelős azért, hogy a szerz. ben meghat. Apport értéke a fennálló valós értéket tükrözze
- **Előtársaság:** • A GT. Előtársaságként működhet a cégbiejegyzés napjáig, ez a gazdasági tevékenységet korlátozza (a cégbiejegyzésig hatósági engedélyhez kötött tevékenységet nem folytathat)
- Irataikon fel kell tüntetni, hogy előtársaságról van szó (b.a.)
- Tagjaiban változás nem történhet, nem kezdeményezhető tag kizárasa, jogutód nélküli megszűnés, vagy más társasági formává alakulás, nem módosíthatják a társasági szerződést, kivéve, ha erre a cégbíróság hiánypótolási eljárás keretében felhívja a figyelmet
- a cégbiejegyzéi eljárás lefolytatására a cégbíróság előírt határidők alatt köteles (Bt-nél 30 nap, Kft-nél, Rt-nél 60 nap)
- **GT ügyvezetése:** Ezt a vezető tisztségviselők látják el, ezek: • KKT, Bt: üzletvezetéssel megbízott tagok, • Kft: ügyvezető, • Rt: min. 3 tagú igazgatótanács (testület), • zártkörű Rt: részvényesek döntése alapján a vezérigazgató lehet
  - vezető tisztségviselővé egy személy legfeljebb 3 Gtnál választható meg
  - a megválasztott személyt 15 napon belül kötelesek megválasztásáról tájékoztatni, ill. azokat a társaságokat is ahol már vezető tisztségviselőnek választották
  - nem lehet: • akit bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen, végrehajtható szabadságvesztésre ítélték, amíg a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül
    - akit valamely foglalkozástól eltiltottak, az ítélet hatálya abban a megjelölt tevékenységet folytató GTben
    - a felszámolt cégnél volt vezető tisztséágviselő 3 évig nem lehet Gtben v.t.v.
  - a v.t.v. határozott időre, de legfeljebb 5 évre választható, ezt meg lehet hosszabbítani, ill. a lejárat előtt fel lehet menteni
  - a megbízás az érintett személy elfogadó nyíatkozatával jön létre
  - díjazást lehet részükre megállapítani, de nem részesíthető díjazásban a v.t.v. a felszámolási eljárás elrendelésétől
  - felelősségek: a v.t.v a GT vezetését az ilyen tisztséget betöltő személyektől elvárható módon és gondossággal kötelez ellátni → ügyvezetési kötelezettség megszegésével okozott kárért a polgári jog szabályai szerint felelős a GT-vel szemben
  - megszűnik a v.t.v. megbizatása a: • megbízás időtartamának lejártával
    - visszahívással
    - tv.ben meghat. kizáró ok bekövetkeztével
    - lemondással
    - halállal
  - a v.t.v. tisztségéről bármikor lemondhat, ha a társaság működőképessége ezt megkívánja a lmondás csak a bejelentéstől számított 60. napon válik hatályossá
- **Felügyelő bizottság:** a társaság tagjai dönthetnek a létrehozásáról, (min. 3, legfeljebb 15 tag) de kötelező létrehozni: • Rt-nél, • Kft-nél, ha a társaság törzstőkéje az 50 M ft.-t meghaladja, • ha a társaság főfoglalkozású dolgozóinak száma éves átlagban meghaladja a 200 főt (kivéve KKT, Bt)
  - Feladata: • ellenőrzi a GT ügyvezetését, • döntés az éves beszámolóról, és • döntés az üzleti jelentésről nem hozható a FB előzetes egyeztetése nélkül
  - Testületként jár el, tagjai sorából elnököt választ, tagjai személyesen kötelesek eljárni, képviseletnek helye nincs
  - Az FB maga állapítja meg ügyrendjét, melyet a társaság legfőbb szerve hagy jóvá
  - Ha a társaság alkalmazottai a 200 főt meghaladják, akkor munkavállalói küldött is kerül a FB-b, a küldöttek száma az összes tag 1/3-a
  - Az FB tagjai korlátlanul és egyetemlegesen felelnek a Gtnek az ellenőrzési kötelezettségeik megszegésével okozott kárért
- **Könyvvizsgáló:** Választása kötelező: • Rt-nél, • Kft-nél, ahol a törzstőke 50 m feletti, • 1 személyes KFT-nél, • ha azt külön jogszabály előírja
  - Az lehet, aki a könyvvizsgálói nyilvántartásban szerepel
  - A társaság SZT szwerinti beszámolóvalidiságát és jogszabályszerűségét könyvvizsgálóval köteles ellenőriztetni, a könyvvizsgáló véleményének meghallgatása nélkül a SZT szewrinti beszámolóról a GT legfőbb szerve nem hozhat döntést
  - ↳ GT legfőbb szerve: • Rt – közgyűlés, • Kft – taggyűlés, • jogi személy nélküli rársaságok: tagok gyűlése (formátlan), taggyűlés (előírásszerű)
  - A könyvvizsgáló a legfőbb szerv gyűlésén köteles részt venni, és ha a könyvvizsgáló olyan jogosertést észlel, mely a társ. vagyoncsökkenésével jár és amely a v.t.v., az FB tagjainak felelősségett vonja maga után köteles a társaság legfőbb szervének összehívását kezdeményezni, és ha nem hívják össze erről köteles értesíteni a cégbíróságot

- **Társaság cégjegyzése:** A társaság képviseletére elsősorban a vezető tisztségviselők jogosultak 3. személynek, ill. a hatóság előtt. A cégbiejegyzési kérelemhez szükséges csatolni a vezető tisztségviselők aláírási címpéldányát, amelyet közjegyző készít el tanúsítva a zillető személy aláírásának valódiságát.
  - Cégjegyzés módjai: •önálló, •együtt
- **Tag kizárása:** A bíróság a társaság tagja ellen indított kereset alapján kizárja azt a tagok, akinek a társaságban maradása a társaság céljának elérését nagymértékben veszélyezteti. (a perindításról a legfőbb szerv ¾-es szótöbbséggel dönt)
  - Kereset nem indítható részvénies ellen
  - Nem zárható ki tag, ha csak 2 tagja van a társaságnak, illetve az aki a szavazatok ¾-ével rendelkezik
  - A kereset vagy határozat meghozatalától számított 15 napon belül kell előterjeszteni a társaság székhelye szerinti illetékes Megyei Bíróságon.
- **Kisebbségi jogok:** - a szavaatok legalább 1/10-ét képviselő tagok kérhetik a társaság legfőbb szervének összehívását az ok és a cél megjelölésével, ha ennek az ügyvezetés 30 napon belül nem tesz eleget, kkor kérhetik, hogy a cégbíróság hívja össze
  - Ha a legfelsőbb szerv elvetette azt az indítványt, hogy a társaság beszámolóját ill. az ügyvezetésben előfordult valamely eseményt könyvvizsgáló vizsgálja meg, ill. ebben a kérdésben a határozathozatalt mellpzte, akkor a leadható szavazatok 10%-ával rendelkező tagok indítványára a cégbíróság rendeli el ezt
  - Ha a társaság lefőbb szerve elvetette azt az indítványt, hogy a társaságnak a tagok, a vezető tisztségviselők, az FB tagjai, ill a könyvvizsgáló ellen támasztható igényei érvényesítésre kerüljön, úgy azt 30 napon belül jogvesztés terhe mellett a társaság nevében bírósági keresettel maguk is érvényesíthetik.
- **Társaság megszűnése:** 1.) ha az alapító okiratban mehatározott időtartam eltelt, vagy a megszűnési feltétel megvalósult
2.) elhatározza jogutód nélküli vagy jogutólással történő megszűnését
3.) tagjainak száma 1 főre csökken, kivéve ha az gyes társaságokra vonatkozó szabályok ettől eltérnek
4.) a cégbíróság megszűntek nyilvánítja, hivatalból elrendeli törlését
5.) a bíróság felszámolási eljárás során megszünteti
6.) más Gtal egyesül, beleolvad, szétválik, más Gti formává alakul át
  - a GT a cégbiejegyzékből való törlésével szűnik meg
  - a megszűnő társaságot terhelő kötelezettségek a társaság megszűnésétől számított 5 év alatt évülnek el

Egyéni vállalkozás

- Egy természetes személy üzletszerűen (saját nevében, kockázatára, felelőségére) folytatott termelői szolgáltató tevékenysége, haszonszerzés céljából. Egyéni vállalkozást csak bejelentés alapján, vállalozói igazolvány birtokában lehet gyakorolni (gazdasági kamara adja ki), cselekvőképes, állandó lakhelyű kaphat. Bármely tevékenységet folytathat, amely gazdasági tevékenység, és más gazdasági tevékenységet, ha a tv nem rendeli valamilyen kötelező forma alá.
- Nem alapíthat egyéni vállalkozást az személy:
  - akit jogerősen vérehajtható szabadságvesztésre ítéleztek
  - tevékenységre előírt foglalkoztatási tilalom alá esik
  - legalább 12 hónapig nem teljesítette adókötelezettségét
  - akit valamely foglalkozástól eltiltottak az itéletben meghatározott ideig és tevékenységen
  - aki gazdasági társaságnak korlátlanul felelős tagja
  - az egyéni vállalkozásokról szóló tv. biztosítja az egyéni vállalkozók számára a vállalkozási szabadságot
  - 3 féle mód van az egyéni vállalkozásra: 1.) székhely szerinti illetékes települési önkormányzati jegyzője által kiadott vállalkozási igazolvány alapján, 2.) cégbiejegyzékbe bejegyzett egyéni cégeként, 3.) egyszemélyes társaságként
  - Visszavonják a vállalkozóját annak, • aki az adóhatóság felhívását megelőző legalább 12 hónapig nem teljesítette adófizetői kötelezettségét, • ha olyan körülmény merül fel, ami az igazolvány kiiadását kizárná, • ha a vállalkozó működéséhez szükséges követelményeknek nem felel már meg. Ha a tevékenység valamilyen szakképesítéshez kötött, úgy ezzel rendelkeznie kell a tulajdonosnak, valamilyen családtagjának vagy segédjének. Az egyéni vállalkozó korlátlanul felel teljes vagyonával a vállalkozási tevékenységből keletkező tartozásokért.

Az egyéni vállalkozásra vonatkozó szabályok:

- Az egyéni vállalkozáshoz való jog alanyi jog
- Alapításának törvényi előfeltétele, hogy a vállalkozó belföldi természetes személy legyen, aki celekvőképes, állandó lakhelye van, és nincs kizárvá az egyéni vállalkozásból (belföldi = devizabelföldi)
- tv. hat. meg az egyéni vállalkozók számára tiltott tevékenységeket
- több üzletszerű tevékenység van ami nem igényli az egyéni vállalkozói státusz kialakítását, pl: orvos, ügyvéd...
- az egyéni vállalkozó üzletét cégtáblával köteles megjelölni
- A vállalkozói igazolvány tartalmazza: • a vállalkozó adatait, • székhelyét, telephelyét, fióktelepét, • tevékenységének megnevezését (fő tevékenység TEÁOR számát), • tevékenységi körét, • adószámát, • kiadás helyét, idejét, a kiadó és a vállalkozó aláírását.
- megszűnik az egyéni vállalkozónak a tevékenység gyakorlásához való joga: • ha az egyéni vállalkozó visszaadja az igazolványát, • az igazolványt a körzetközponti jegyző visszavonja, • az egyéni vállalkozó meghal, vagy elveszti cselekvőképességét

Jogi személyiséggel rendelkező társaságok

Közös vállalat:

- önálló jogi személyiséggel rendelkező gt
- több tag társasági szerződés útján hoz létre
- a tagok a társaság tartozásáért vagyoni betétek arányában kezesként felelnek
- a kezesi felelősség az alapító vagyonára is kiterjedhet
- a vagyon hozzájárulás mértékét és szolgáltatásának határidejét nem határozza meg a törvény
- vagyonarányos nyereségfelosztási rendszert tartalmaz
- kötelezően csak igazgatótanács működik vmint az ügyvezetési feladatokat ellátó igazgató

Kft alapvető szabályai:

- a kft jogi személy
- tökeegyesülés és személyegyesülés is: a tagokat alapításkor tilos felhívás alapján gyűjeni es a tagok betéjtéről értékpapírt kiállítani nem lehet
- előre meghatározott mértékű törzsbetétekkel álló törzstőkével alakul
- a tagok kizárolag törzsbetéük szolgáltatására kötelesek
- a társaság hitelezőivel szemben nem felelnek

törzstőke:

- az egyes tagok törzsbetéjtének összege
- minimum 3 millió ft
- ebből a pénzbetétek összege alapításkor nem lehet kevesebb a törzstőke 30%-ánál és 1 millió ft-nál
- a törzsbetét a tag vagyoni hozzájárulása, amely pénzbeli és nem pénzbeli betétekkel áll (törzsbetét minimum 100 000ft)
- az alapításkor be nem fizetett pénzbetétek a céggéjegyzéstől számított 1 éven belül be kell fizetni

mellékszolgáltatás:

- a tagok a társasági szerz-ben a törzsbetéten kívül más vagyoni értékű szolgáltatás teljesítésére is kötelezettséget vállalhatnak, ez a ~
- a társasági szerződés feljogosítja a taggyűlést arra hogy az esetleges veszteségek fedezésére pótbefizetési kötelezettséget írjon elő a tagok számára
- ez esetben meg kell határozni az at legmagasabb összeget, amelyre a tag kötelezhető

üzletrész:

- a bejegyzést követően a tagok jogait es a kft vagyonából a tagra eső hártyadot az üzletrész testesíti meg
- sajátos vagyoni értékű jog, értékpapírt az üzletrészről kiállítani nem lehet
- a kft társasági szerződése nem mondható fel, a kizáras intézményét leszámítva csak az üzletrész átruházása útján lehet megválni

⇒ átruházás a társasági szerződés módosítását nem igényli, az üzletrész megszerzőjének nyilatkozna kell hogy a szerződést magára nézve kötelezőnek ismeri el

- ⇒ a társaság tagjaira szabadon átruhátható, de elővásárlási jog is biztosítható
- ⇒ kívülállóra az üzletrész adásvétel útján való átruházása nehezebb: először tagot, társaságot, taggyűlés által kijelölt személyt elővásárlási jog illeti meg
- ⇒ tag halálával az üzletrész átszáll az utódra
- ⇒ a társaság saját tulajdonában is lehetnek üzletrészek (saját üzletrész), ehez szavazati jog nem fűződik
- ⇒ az üzletrészeknek legfeljebb egyharmadát szerezheti meg es megszerzéstől számított 1 éven belül ezeket az üzletrészeket a törvényben előírt módokon el kell idegeníteni vagy fel kell számolni

⇒ a társaság munkavállalói ingyenesen vagy kedvezményes áron dolgozói üzletrészt szerezhetnek (nem haladhatja meg a törzstőke 15%-át); csak a társaság munkavállalóira ill a társaságtól nyugdíjba vonultakra ruhátható át

⇒ üzletrész bevonása: ezt a társasági szerződésnek kell lehetővé tennie; jogutód nélküli megszűnése esetén kötelező a bevonás

- kft legfőbb szerve a taggyűlés (évente 1x kell tartani)
- a taggyűlés hatáskörébe tartozó kérdésekben az ügyvezető nem dönthet
- taggyűlést az ügyvezető hívja össze (15 nappal korábban kell meghívót küldeni)

ügyvezető:

- társaság ügyeinek intézése
- vezeti a kft tagjegyzékét
- a tagjegyzékből, nyerhető a tulajdonosi körről információ
- a társasági szerződés módosításához a taggyűlés min ¾-es szótöbbséggel hozott határozata kell
- fő szabályként a felemelt törzstökét új törzsbetétek szolgáltatásával kell biztosítani
- törzstökét úgy emelnek hogy a tagok törzsbetéteit a korábbi törzsbetétek arányában növelik, a nyereséget törzstökésítik (visszaforgatják)
- A taggyűlés leszállíthatja a törzstökét
- A tőkeleszállítás oka lehet

Egyszemélyes kft:

- létrejöhét úgy hogy egy tag alapítja, vagy vmennyi üzletrészt egy tag szerzi meg, ill tagok száma egyre csökken

- alapító okirattal hozzák létre
- a taggyűlés jogkörét az egyediüli tag gyakorolja

RT:

Az új társasági törvényben a legnagyobb változás a RT-i fejezetben következett be

Zártkörűen működik az az rt amely részvényei nyilvános forgalomban hozatalára nem kerül sor

Nyilvánosan: az az rt, amely részben vagy teljesen nyilvánosságra hozza részvényeit

RT fogalma:

- Egy olyan sajátos „kft” ahol a tagsági jogokról értékpapírt – részvényt – bocsátanak ki
- Az rt-nek meghatározott számú és névértékű részvényekből álló alaptökéje van
- Az alaptöke azonos az összes részvény névértékének összegével

Alaptöke:

- min: 20 millió ft
- a pénzbeli hozzájárulás min az alaptöke 30% es 10 millió ft
- zártkörű alapításnál: az alapítók az alapító okiratban arra vállalnak kötelezettséget hogy a zártkörűen működő rt vmennyi részvényét átveszik.

Nyilvános alapításra vonatkozó szabályok:

- un alapítási tervezet alapján folyik, itt kell rögzíteni az alapítók többletjogait, aluljegyzés ill túljegyzés esetén követendő eljárásokat
- un jegyzési ív aláírásával történik a részvényjegyzés
- zárónaptól számított 60 napon belül kötelesek megtartani az alakuló közgyűlést – ez a nyilvános alapítás utolsó szakasza
- alakuló közgyűlés feladata: elfogadni az alapszabályt es megválasztani az első igazgatóságot, felügyelőbizottságot es könyvvizsgálót

részvények típusa:

- 1) bemutatóra szóló részvény:
- 2) névre szóló részvény: a) nyomai úton előállított, hagyományos részvény b) dematerializált részvények (számtechnikai kód)
- teljesen szabadon átruházható,

részvényfajták:

- elsőbbségi részvény: a részvényseseknek meghatározott feltételek fennállása esetén meghatározott előnyt biztosít
- osztaléksőbbségi részvény (leggyakrabban használt elsőbbségi részvény): adózott eredményből a más részvényfajtába ill osztályba sorolt részvényeket ill kedvezőbb mértékben juttatja birtokosait osztalékhöz
- szavazatelsőbbségi részvény : vétójogot biztosít, köznyelvben: aranyrészvény
- dolgozói részvény: → névre szóló, ingyenesen vagy kedvezményes áron bocsátatható ki, alaptöke max 15% a lehet, forgalomképessége korlátozott
- kamatozó névre szóló részvény: osztalék mellett előre meghatározott mértékű kamatra is jogosít , alaptöke 10%-át nem haladhatja meg – a kamat akkor is jár ha nincs osztalék

részvénykönyv: névre szóló részvényekről szóló nyilvántartás

részvényes jogai:

- a) társaságvezetési jogok, ezek alapvetően közgyűlési jogok
- b) vagyoni jogok, elsődlegesen az osztalékhöz való jog

részvényesek alapkötelezettségei: részvénye névértékének a befizetése

Rt szerve:

- 1) közgyűlés (rt legfőbb szerve, részvénysesek összességből áll)
- 2) igazgatóság (3-11 főből áll , az rt kollektív ügyvezető testülete)
- 3) felügyelő-bizottság
- 4) könyvvizsgáló

alaptöke felemelése: (közgyűlés határoz róla, ¾-es többségen)

3 módon lehet felemelni:

- 1) új részvények forgalomba hozatalával
- 2) az alaptöke feletti vagyon terhére
- 3) dolgozói részvény forgalomba hozatalával

Jogi személyiség nélküli társaságok

Közkereseti Társaság (KKT):

- Jogi személyiség nélküli
- Létesítésére irányuló társasági szerződéssel a tagok arra vállalnak kötelezettséget, hogy korlátlan és egyetemes felelősség mellett folytatnak üzletszerű közös gazdasági tevékenységet olyan módon, hogy az ehhez szükséges vagyont a társaság rendelkezésére bocsátják
- Domináns a bizalmi elv
- Tagok vagyoni és személyes közreműködésén alapul
- A személyes közreműködés módját és tartalmát a társasági szerződésben kell megállapítani, ezért a tag díjazásban is részesülhet; ezt ktg-ként lehet elszámolni

A működés alapvető szabályai:

- érvényesül a societas leonina hagyományos tilalma: semmis az a megállapodás, amely vmely tagot a nyereségből vagy a veszteség viseléséből kizár
- üzletvezetésre minden tag jogosult
- a társaságot az üzletvezetésre jogosult tagok képviselik ideértve a cégjegyzési jogot is
- legföbb szerve: a tagok gyűlése; mely a leadható összes szavazatszámhoz viszonyítva egyszerű szótöbbséggel határoz, kiv azokat a kérdéseket, amelyek esetében a tv vagy a társasági szerződés háromnagyedes szótöbbséget v egyhangúságot ír elő.
- Egyhangú szavazat szükséges a a társasági szerződés módosításához, illetve a a szokásos üzleti tevékenységebe nem tatoz ügyekben hozandó döntéshez
- A társaság kötelezettségeiért elsőlegesen a társaság felel saját vagyonával. Ha nem fedezzi a vagyon a követelést, akkor a társaság kötelezettségeiért a tagok saját vagyonukkal korlátlanul és egyetemlegesen felelnek.

Felelősség:

- általános megszünési okok kibővülnek a rendes és az azonnali hatállyú felmondással

Tagi viszony megszűnése:

- a határozatlan időre alapított kkt-ban tagsági jogviszonyát bármely tag három hónapra írásban felmondhatja
- ha vmelyik tag megítélése szerint a másik tag a társasági szerződést súlyosan megszegi, vagy olyan magatartást tanúsít, amely a vele való további együttműködést vagy a társaság céljának elérését nagy mértékben veszélyeztet, úgy a másik tag tagsági viszonyát azonnali hatállyal is fel lehet mondani
- a társaságtól megváló taggal el kell számolni, 3 hónapon belül pénzben ki kell fizetni
- kkt egy személlyel nem működhet
- jogutód nélküli megszünéshez egyhangú határozat szükséges

Betéti Társaság:

- a tagok felelőssége különböző
- ~-ra mögöttes jogterületként a kkt szabályait kell megfelelően alkalmazni
- sajátossága: legalább egy tag az un beltag felelőssége a társaságnak - a társasági vagyon által nem fedezett - kötelezettségeiért korlátlan, míg legalább egy másik tag, a kültag csak a társasági szerződésben a társasággal szemben vállalhat vagyon betéjének szolgáltatásáért felel (köznyelvben: a kültag korlátozott felelősségeinek nevezi)
- kültag a hitelezőkkel szemben magánvagyonával is felel, ha neve a cégnévben szerepel
- üzletvezetésre és képviseletre csak a beltagok jogosultak
- megszünésének okai azonosak a kkt megszünésének okaival

Szövetkezetek

- *Lényeges fogalmi elemek:* • a szövetkezet a szövetkezés szabadsága elvének megfelelően létrehozott közösség
- a részjegytőke az a min. Összeg, ami a szövetkezeti közös célok megvalósulásának feltétele.
- nyitott társaság, tagok bármikor csatlakozhatnak, vagy kiválthatnak
- változó öke elve érvényesül, ami a nyitott társaság elvhez kapcs.
- a szöv. A tagjai gázdálkodását mozdítja elő
- tagjai és azok hozzájárulásával kulturális, oktatási és szoc. Igényeit is szem előtt tartja
- nem lényegi eleme a tag személyes közreműködése
- *Alapításának szabályai:* • legalább 5 tag kel (kivéve iskolaszövetkezetek)
- alapítói természetes és jogi személyek is lehetnek, a tagokat tilos felhívás útján toborozni
- az alakuló közgyűlés szabályai tartalmazzák az alapításhoz szükséges döntéseket (csak az alapszabály előírásához ír elő a tv 2/3os többséget)

Szövetkezeti önkormányzat és annak szervei:

- Legfontosabb okirat az alapszabály, a tagok maguk hat. meg atartalmát
- Gtokkkal megegyező módon a cégbíróságon kerül bejegyzésre
- Képviseletét választott elnöke, vagy alapszabályban meghatározott igazgatósági tagja látja el
- Részjegytőke minimuma a tárgyi feltételek biztosítását szolgálja. Fő szabály, hogy természetes személy tagok többségi részvételével működő szövetkezetnél 3 milli ft., egyébként 10 millió ft.
- Cégvagon lehetővétele a szövetkezetek számára, mely fel nem osztható. Így a tagváltozás esetén is biztosítva van a szövetkezet célja
- Legföbb ügydöntő szerve a közgyűlés, a vezető tisztségviselők megválasztásakor titkos szavazást kell alkalmazni, a közgyűlés ellenőrző szerve a felügyelőbizottság
- Könyvvizsgáló választását a tv. nem szabályozza, a SZT rendelkezéseire utal
- **A szövetkezet megszünésének okai:** • határozott idő letelte, • a közgyűlés döntése, • tagjai egy részének döntése(nem éri el a létszám, vagy a részjegytőke a tv.ben meghat. legkisebb mértékét), • bírósági döntés

AZ ÜZLETI ÉLET NON PROFIT SZERVEZETEI

A non profit szervezetek nem üzletszerűen gázdálkodnak, csak kivételes, társadalmi felafdatakat segítő, kiegészítő jelleggel. Ide tartozik: polgári jogi társaság, közhasznú társaság, alapítvány, egyesület, köztestület, közalapítvány.

Polgári jogi társaság

A polgári jogi társaság létesítésére irányuló társasági szerződéssel a felek arra vállalnak kötelezettséget, hogy gazdasági tevékenységet is igénylő közös céljuk elérése érdekében együttműködnek és az ehhez szükséges vagyoni hozzájárulást közös rendelkezésre bocsátják. Tagjai között szerződéses kapcsolat él. Lényege a tagok érdekközösségen alapuló együttműködése a közös cél érdekében. Formátlan, kötetlen megállapodással jön létre. 2 fő formája lehet: • vagyonegyesítő forma (az együttműködés kiterjed a vagyoni hozzájárulás közös rendelkezésre bocsátására), • koordinatív jelleg (vagyonegyesítés nélküli)

Közhasznú társaság

A KHT voltaképp egy non profit KFT, szervezetére, működésére a KFT szabályai érvényesek. A KHT a közhasznú tevékenységet tartósan, rendszeresen végző olyan jogi személy, amely társasági szerződés alapján jön létre. Tevékenységének a társadalom közös szükségleteinek kielégítését kell szolgálnia nyereség és vagyonszerzési cél nélkül. Tv.lehetővé teszi hogy tagjait felhívás útján gyűjtsék. FB és könyvvizsgáló működése kötelező.

Egyesület

Önkéntes társulással keletkezik, itt a társasági szerződést az alapszabály pótolja. Főleg „humán” non profit célra jön létre. Az egyesületnek nyilvántartott tagsága van és az önkormányzati elv alapján működik, legfőbb szervét a tagok választják, ők határozzák meg az ügyintéző és a képviseleti szerveit. Alapításához az kell, hogy legalább 10 alapító tag az egyesület alapszabályát elfogadja. Az egyesület jogi személyiséget a bírósági nyilvántartásba vétellel nyeri el. Mivel önálló jogi személy tartozásaiért saját vagyonával felel (tagdíjak, külső felajánlások) Megszűnik, ha megszünését a legfelsőbb szerve kimondja, a bíróság feloszlata, ha legalább 1 éve nem működik, ill ha a tagok százma tartósan 10 alá csökken

Vagyonjogi szempontból a pártok, a szakszervezetek, az érdekképviseletek is mind egyesülei státusban vannak

Köztestület

Könkrét létrehozását minden esetben törvénynek kell kimondania, a tv előírhatja, hogy valamely közeladatot csak köztestület láthat el. Az egyesület szabályait kell rá alkalmazni. A köztestület önkormányzattal és nyilvántartott tagsággal rendelkezik, saját vagyona és önálló vagyoni felelősége van, tulajdona tehát nem állami tulajdon.

Alapítvány

Az alapítvány sajátos célvagyon, azaz mehgat célra önállósított vagyon, melynek kezelését az alapítvány szervezete látja el. Céljának tartósnak és közérdekűnek kell lennie. Általános társadalmi érdekből törény is kötelezhet alapítvány létrehozására, ez a **közelapítvány**. Az alapítványt alapító okirattal hozzák létre. Az alapító okiratot az alapítvány székhelye szerinti illetékes megyei bíróságnak kell megküldeni, az alapítványt soron kívül veszik nyilvántartásba. Az alapítványi vagyonat kezelni kell ezt a **kuratórium** végzi. Az alapítvány szervei által 3. személynek okozott károkért az alapítvány mint jogi személy felel. Az alapítvány automatikusan megszűnik, ha a kitűzött cél megvalósult, vagy a meghat. időtartam eltelt, ilyenkor a bíróság a nyilvántartásból törli, il. A bíróság megszüntetheti, ha az alapítványi cél ellehetetlenült, vagy a kezelő tevékenységevel az alapítványi cél elérését veszélyezteti.

Költségvetési szervek, mint üzleti jog alanyai

A költségvetési szerv az államháztartás részét képző olyan jogi személy, amely a társadalom közös szükségleteinek kielégítését szolgáló, jogszabályban, ill. alapító okiratban meghat. állami feladatokat alaptevékenységgé nem haszonszerzés céljából az alapító okiratban meghatározott illetékekességi és működési körben feladatvégzési és ellátási kötelezettséggel végzi. A PM által vezetett külön nyilvántartásba történő bejegyzéssel jön létre, és a nyilvántartásból való törléssel szűnik meg.

Kincstári vagyonnak kell tekinteni az állami feladat ellátására szolgáló vagyont, ilyenek: • állami tulajdon tárgyat képző forgalomkptelen vagyontárgyak, • az állami monopólium tárgyat képző vayontárgyak, • állami tulajdonban lévő közcélokat szolgáló vagy nemzeti kincsnek minősülő létesítmények termézeit értékek, műemlékingatlanok, • erdő, védett természeti terület.

Cégbíróság

- megyei (főv) bíróság része
- cégnév: cégtársaság, cégtárolagosság, cégszabatosság
- cégnyilvántartás: közhiteles és nyilvános
- cégek törvényességi felügyelete

A cégbíróság

- bírságot szab ki
- összehívja a cég vezetőségét
- elfüggeszti a cég határozatainak végrehajtását
- elfüggeszti a cég tevékenységét
- eltilthatja tevékenységtől és megszüntetni nyilváníthatja

Versenyjog

Tisztességtelen verseny tilalma:

- jóhírnév, hitelképesség sértése
- üzleti titkok tisztességtelenül megszerezni
- tisztességtelen felhívás
- hamis árujelző használata (névbirtoklás)
- versenytárgyalás, árverés, tőzsdei alkú tisztességtelenítés megsértése

Fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma:

- áru lényeges tulajdonságaira tekintettel valótlan tény állítása
- megtévesztésre alkalmas, hiányos tájékoztatás adása
- tilos annak elhallgatása, hogy az áru nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, ill. a szokásos követelményeknek
- tilos különösen előnyös vásárlás látszatát kelteni
- tilos kapcsolódó ajándékoknál megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adni

Gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma:

- áruk árának összehangolt meghatározása
- piac felosztása
- piacra lépés akadályozása
- versenytársak között versenyeztetéssel kapcsolatos összejátszás

Gazdasági erőfölénnyel visszaélés tilalma:

- áru visszatartás
- áru kapcsolás
- üzleti kapcsolatokban árat tisztelességtelenül meghatározni
- műszaki fejlődést fogyasztó kárára korlátozni
- versenytárs számára indokolatlanul hátrányos piaci helyzetet teremteni
- másik fég gazdasági döntéseit indokolatlan gazdasági előnyszerzés céljából befolyásolni

Gazdálkodó szervezetek megszűnése, csődjog alapintézményei

Csődeljárás, felszámolási eljárás, végelszámolás

A gazdaság működésének természetes velejárója, hogy a gazdálkodószervezetek egy része nem tud megfelelni a piaci verseny követelményeinek, tönkremegy, fizetésképtelenné válik. Fontos érdek fűződik ahoz, hogy ilyenkor meg lehessen kísérni e szervezetek újjászervezését, visszavezetését a gazdasági életbe, vagy ha ez nem lehetséges, minél gyorsabban meg kell szüntetni, fel kell számolni azokat. Ezt a célt szolgálja a csőd, ill a felszámolási eljárás intézménye. A folyamatot amikor fizetőképes gazdálkodószervezetek szüntetik meg tevékenységüket saját elhatározásuk alapján a végelszámolás intézménye szabályozza. A törvényi szabályozás minden esetben kiemelt figyelmet fordít a hitelezők érdekeinek védelmére.. Mindhárom esetben polgári nem peres eljárásról beszélünk. A csődeljárás és a felszámolási eljárás lefolytatására a megyei (fővárosi) bíróság illetékes, míg a végelszámolás a cégbíróság hatáskörébe tartozik.

Adós: az a gazdálkodószervezet, amely tartozását az esedékességekkel nem tudta vagy előreláthatóan nem tudja kielégíteni.

Hitelező: mindenki, akinek az adóssal szemben vagyoni követelése van.

A csődeljárás: amelynek során az adós fizetési haladékot kér, ill. csődegeyezség megkötésére tesz kísérletet. Az eljárás úgy indul meg, hogy a gazdálkodószervezet vezetője a bíróságnál kezdeményezi annak megindítását. A kérelem benyújtásához a szervezet vezető szervének egyetértezte szükséges, a munkavállalókat, azok érdekvédelmi szerveit pedig tájékoztatni kell az eljárás megindításáról. A kérelemnek a bírósághoz való megérkezése az eljárás kezdő napja. Ettől számított 15 nap áll az adós rendelkezésére ahoz, hogy hitelezői részvételével tárgyalást tartson, amelyre ismert hitelezőit közvetlenül, az ismeretleneket pedig hírdestmény útján köteles meghívni. A tárgyalás célja az, hogy az adós megszerezze hitelezői egyetérését a fizetési haladék igénybevételéhez. A tárgyalás eredményét az adós 3 napon belül köteles bejelenteni a bíróságnál, amely ezek után meghozza a döntését. Amennyiben a hitelezők egyetértettek a fizetési haladékkal a bíróság meghozza a fizetési haladékot tartalmazó végzést, ellenkező esetben megszünteti az eljárást.

Bármilyen döntés születik is, azt közzé kell tenni a Cégközlönyben. A fizetési haladék 90 napra szól. Ezt az időtartamot (a hitelezők kérelmére) a bíróság legfeljebb 60 nappal meghosszabbíthatja. Néhány esedékes kifizetést a haladék tartama alatt is teljesíteni kell. Ilyenek pl: munkabér és ezzel kapcsolatos kifizetések. A bíróság vagyonfelügyelőt jelöl ki.

Feladata, hogy a hitelezői érdekek védelmének szem előtt tartásával figyelemmel kísérje az adós gazdasági tevékenységét, és a követelések biztosítása érdekében megtegye a hatáskörébe utalt intézkedéseket. Az adós kötelessége, hogy a fizetőképesség helyreállítását vagy megőrzését szolgáló programot és egyezségi javaslatot készítsen. A program elfogadása érdekében a fizetési haladék időtartama alatt egyezségi tárgyalást kell tartani, amelyre az adós köteles meghívni valamennyi hitelezőjét és a vagyonfelügyelőt. Ha az egyezség létrejött és megfelel a törvényben foglaltaknak, a bíróság a csődeljárást végzéssel befejezettnek nyilvánítja. Ellenkező esetben megszünteti a csődeljárást. Ilyenkor a hitelezői érdekek a felszámolási eljáráshoz érvényesíthetők.

A felszámolási eljárás: a fizetésképtelen adós jogutód nélküli megszüntetése során a hitelezők kielégítést nyerjenek. Az eljárás az adós, a hitelező vagy a végelszámoló kérelmére, ill. a cégbíróság értesítése alapján folytatható le. A felszámolást elrendelő bírósági végzés meghozatalának alapvető feltétele, hogy az adós fizetésképtelen legyen. A bíróság akkor állapítja meg az adós fizetésképtelenségét ha: (- nem vitatott tartozását az esedékességet követő 60 napon belül nem egyenlítette ki, - a vele szemben lefolytatott végrehajtás eredménytelen volt, - fizetési kötelezettségét a csődeljárásban kötött egyezség ellenére nem teljesítette.) A felszámolást elrendelő jogerős végzést közzé kell tenni a Cégközlönyben. A bíróság az eljárás lefolytatására felszámolót jelöl ki, aki a felszámolást elrendelő végzés közzétételétől számított 90 napon belül köteles összehívni a nyilvántartásba vett hitelezőket a hitelezői választmány megalakítása céljából. A felszámoló az adós követeléseit esedékességekkel behajtja és vagyonát értékesíti. A vagyontárgyakat nyilvánosan kell értékesíteni a forgalomban elérhető legmagasabb áron. A felszámoló az egész eljárás alatt köteles gondoskodni az adós vagyonának megóvásáról, megőrzéséről. A felszámolás körébe tartozó vagyonból a következő sorrend figyelembenve kell kielégíteni a tartozásokat: (1. a felszámolás költségei (az adóst terhelő munkabér, végkielégítés, vagyon megőrzésével, értékesítésével járó költségek.) 2. zálogjoggal, óvadékkal biztosított követelések. ... X. egyéb követelések.) A felszámolási

eljárásban a hitelezők és az adós között bármikor helye van az egyezségnek. Ha egyezség jött létre, a bíróság dönt a felszámolási eljárás befejezéséről.

A végelszámolási eljárás: a nem fizetésképtelen adós elhatározva jogutód nélküli megszünését kielégíti hitelezőit. A jogutód nélküli megszűnést a gazdálkodószervezet arra feljogosított szerve határozatban mondja ki, és egyben rendelkezik a végelszámoló személyéről is. A határozatot meg kell küldeni a cégbíróságnak, amely meghozza a végelszámolásról szóló végzést, és elrendeli annak a Cékgözlönyben való közzétételét. A hitelezők a végelszámolás közzétételét követő 30 napon belül kötelesek bejelenteni a követeléseiket. A végelszámoló a gazdálkodószervezet kötelezettségeit teljesíti, követeléseit behajtja, és vagyonát szükség esetén értékesíti. Az eljárás alatt köteles gondoskodni az adós vagyonának megóvásáról, megőrzéséről. A végelszámolás költségeit a gazdálkodószervezet viseli.

Munkajog

Munkajog: a jogrendszer egyik ága, amelynek fő szabályozási tárgya a munkaerő felhasználásával kapcsolatban létrejövő társadalmi viszonyok legtömegesebben előforduló fajtája, a munkaviszony.

Munkaviszony: az a jogviszony, amelyben a munkavállaló szabad elhatározásával arra kötelezi magát, hogy a munkáltató számára és annak utasítása szerint rendszeres munkát végez, és ezért munkabérben részesül.

jellemzői:

- a felek (a munkavállaló és a munkáltató) szabad elhatározása hozza létre
- a munkavégzés rendszeres és állandó jellegű, amelynek kereteit a munkáltató határozza meg
- a munkáltató széleskörű utasítási jogkörrel bír
- a munkát személyesen kell teljesíteni
- írásbeli szerződéssel jön létre
- a munkavállaló és a munkáltató között alá-fölérendeltségi viszony van
- a munkavállaló köteles megtartani a munkafegyelmet
- az elvégzett munkáért munkabér jár

alanyai:

- *a munkavállaló:* munkaviszonyt létesíthet, ha (a, 16. életévét betöltötte, b, 15. életévét betöltötte, általános iskolában, szakiskolában, középiskolai nappali rendszerű képzés keretében tanulmányokat folytató tanuló, az iskolai szünet alatt. c, korlátozottan cselekvőképes személy (ha a 16. életévét még nem töltötte be) csak törvényes képviselője hozzájárulásával létesíthet munkaviszonyt).

- *a munkáltató:* az lehet, aki jogképes, vagyis mindenki, aki egyébként a polgári jogviszony alanya lehet: a természetes személy, az állam és a többi jogi személy, valamint a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság.

A munkaviszony a munkaszerződés megkötésével (minden esetben írásba kell foglalni) jön létre.

kötelezően tartalmazza:

- a szerződő felek személyi adatait
  - a betöltendő munkakört
  - a személyi alapbérét
  - a munkavégzés helyét
  - a munkáltatói jogkör gyakorlóját
  - határozott idejű munkaviszony esetén a munkaviszony időtartamát
- nem kötelező, de fontos lehet:
- a munkába lépés napját
  - a próbaidőt (általában 30 nap, de max 3 hónap)

A munkavállalótól csak olyan nyilatkozat megtétele vagy adatlap kitöltése kérhető, ill. vele szemben csak olyan alkalmassági vizsgálat alkalmazható, amely személyiségi jogait nem sérti.

A munkaszerződés megkötésével egyidejűleg a munkáltatót tájékoztatási kötelezettség terheli (30 napon belül).

- az irányadó munkarendről
- a munkabér egyéb elemeiről
- a bér fizetés napjáról
- a munkába lépés napjáról, a rendes szabadság mértékének számítási módjáról, kiadásának szabályairól
- a felmondási idő megállapításának módjáról
- arról, hogy a munkavállaló kollektív szerződés hatálya alá tartozik e.

A munkaviszony, ha a szerződő felek másképp nem egyeznek meg, határozatlan időre jön létre. Határozott idejű munkaszerződés is köthető, de ennek ideje max 5 év. Amennyiben a határozott idejű munkaszerződéssel foglalkoztatott munkavállaló a határozott idő lejárta után a vezetője tudomásával akár csak egy nappal is tovább dolgozott, munkaviszonya automatikusan határozatlan idejűvé alakul át.

A munkaviszony megszűnik:

- a munkavállaló halálával
- a munkáltató jogutód nélküli megszünésével
- a határozott idő lejártával.

A munkaviszony megszüntethető:

- *közös megegyezéssel:* (ilyenkor a felek megállapodnak a munkavégzés utolsó napjában, írásba foglalják az egymással szembeni kötelezettségeiket, azok teljesítésének módját, elszámolnak egymással, és a munkaviszony ezzel megszűnik.)

- *rendes felmondással*: (mind a két fél kezdeményezhet, a munkáltató köteles megindokolni, indok csak a munkavállaló képességeivel, magatartásával, ill. a munkáltató működésével összefüggő ok lehet. A munkavállalót felmondási idő illeti meg, mely min 30 nap, de az egy évet nem haladhatja meg (a munkaviszonyban eltöltött idő arányában emelkedik) és a felmondási idő tartamának legalább felére a munkáltató köteles a munkavállalót a munkavégzés alól felmenteni. A felmentés időtartamára a munkavállalót átlagkereset illeti meg. Ha a munkaviszony a munkáltató rendes felmondása, ill. jogutód nélküli megszünése miatt szűnik meg, a munkavállalót végkielégítés is megilleti. Ennek mértéke a munkáltatonál eltöltött évek számával arányosan emelkedik.)

- *rendkívüli felmondással*: (mindkét fél megszüntetheti a munkaviszonyt, ha a másik fél a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettséget szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy olyan magatartást tanúsít, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi. Ha a munkáltató kívánja ily módon megszüntetni a munkaviszonyt, a tervezett intézkedés előtt lehetőséget kell adni a munkavállalónak, hogy a vele szemben felhozott kifogásokat megismерje, és azok ellen védekezzen. Ha a munkaviszonyt a munkavállaló szünteti meg, a munkáltató köteles a rendes felmondás esetén járó átlagkeresetet, ill. végkielégítést kifizetni.)

- *azonnali hatállyal a próbaidő alatt*: (írásban, bármelyik fel, indoklás nélkül megszüntetheti.)

- *határozott idejű munkaviszony esetén a munkáltató kezdeményezésére*: (határozott időre kötött munkaviszony csak közös megegyezéssel vagy rendkívüli felmondással, illetőleg a próbaidő alatt azonnali hatállyal szüntethető meg. Ha a munkáltató a fentiek től eltérően szünteti meg a határozott idejű munkaviszonyt, a munkavállalót ebben az esetben egyévi, ha a határozott időből hátralévő idő egy évnél rövidebb, a hátralévő időre jutó átlagkeresete illeti meg.)

A munkavállaló kérelmére munkaviszonyának megszüntetésekor, ill. azt követően egy éven belül a munkáltató köteles működési bizonyítványt adni, mely tartalmazza a munkáltatonál betöltött munkakört és a munkavállaló munkájának értékelését.

Munkaviszony jogellenes megszüntetése:

- Ha a munkáltató szüntette meg, akkor köteles a munkavállalót (kérelmére) eredeti munkakörébe visszahelyezni és az elmaradt bérét, ill. járandóságait és felmerült kárát megfizetni.

- Ha a munkavállaló szüntette meg és ezzel kárt okozott, köteles azt megtéríteni.

A munkaviszony tartalmát a felek jogainak és kötelességeinek összessége adja meg.

A munkavállaló kötelezettségei:

- munkavégzés

- munkáját személyesen ellátni

- az előírt helyen és időben munkára képes állapotban megjelenni: (a munkáltató a szokásos munkavégzés helyén kívüli munkavégzésre kötelezheti a munkavállalót (kiküldetés). Kiküldetés esetén a munkáltató köteles megfizetni a kiküldetés során felmerülő szükséges és igazolt többletköltségeket. A munkáltatók között létrejött megállapodás alapján más munkáltatonál történő munkavégzésre is kötelezhető a munkavállaló (kirendelés). A kirendelés során a munkaviszonyból származó jogok és kötelességek azt a munkáltatót illetik meg, ill. terhelik, amelyhez a munkáltatót kirendelték, a munkaviszony megszüntetésének jogát azonban csak a kirendelő munkáltató gyakorolhatja. Előfordulhat, hogy a munkavállalónak (ideiglenesen) eredeti munkaköre helyett vagy amellett más munkakörbe tartozó feladatokat kell ellátnia (átirányítás). Az átirányítás alapján történő munkavégzés időtartama nem haladhatja meg naptári évenként a 44 munkanapot. Egy naptári éven belül a kiküldetés, a kirendelés, az átirányítás időtartamát össze kell számítani és ezek együttes időtartama nem haladhatja meg a 110 napot.)

- a munkakörébe tatozó munkát ellátni: (különösen indokolt esetben a munkakörébe nem tartozó feladatot elvégezni, ez nem haladhatja meg a naptári évenkénti két hónapot.)

- munkaidéjét a munkahelyén munkával tölteni: (a teljes munkaidő mértéke napi 8 óra, ami legfeljebb 12 órára emelhető. A vasárnap nem nyilvánítható munkanappá. A munkavállaló számára naptári évenként legfeljebb 200, kollektív szerződés alapján legfeljebb 300 óra rendkívüli munkavégzés rendelhető el.)

- munkáját az elvárhozó szakértelemmel és gondossággal végezni

- a munkára vonatkozó szabályokat, utasításokat megtartani: (köteles megtagadni ha annak végrehajtása bűncselekmény, vagy más személy életét, testi épségét, egészségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné.)

- egyéb kötelezettségek:

- együttműködés munkatársakkal

- titoktartási kötelezettség

- továbbképzésben való részvétel

- köteles bejelenteni, ha további munkaviszonyt vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt létesít

A munkáltató kötelezettségei:

- a megfelelő munkafeltételek biztosítása: (dologi feltételek, egészséges és biztonságos munkavégzés feltételei, munkavállalók személyes felszerelési tárgyainak őrzése.)

- a munkavállalók foglalkoztatásának megszervezése: (munkára való felkészítés, munkába állás segítése, betanítás, munkával való ellátás, munkafegyelem megtartása, továbbképzés megszervezése, stb)

- a szabadidő kiadása: (a szabadidő tartama alatt a munkavállaló a munkavégzési, a munkáltató pedig a foglalkoztatási kötelezettség alól mentesül. Fajtái: a, pihenőidő: munkaközti szünet (a napi munkaidő közben), napi pihenőidő (két munkanap között), heti pihenőnap (két munkahét között), munkaszüneti nap. b, szabadság: - rendes: (alapszabadságból és pótszabadságból áll. Az alapszabadság min 20 munkanap, amely a munkavállaló életkorától függően fokozatosan emelkedik max 30 napra, a pótszabadság szintén naptári évenként életkor, gyermeknevelés, fogyatékkosság, munkahelyi

egészségi ártalom miatt jár. A szabadságot a tárgyévben kell kiadni, időtartamára átlagkereset jár.) - rendkívüli: (közérdek, ill. méltányolható személyes érdek indokolhatja. Ide tartozik: betegszabadság, szülési szabadság, tanulmányi szabadság, stb.) c, munkaidő kedvezmény: (a jogszabály biztosít munkaidő-kedvezményt a szoptatási időre, a továbbtanulók számára, a szakszervezeti tisztségviselőknek és az üzemi tanács tagjainak. Ezekben az esetekben a kiesett munkaidőre átlagkereset illeti meg a munkavállalót. Néhány egyéb jogos távoltét: állampolgári kötelezettség teljesítése, közeli hozzátartozó halála, kötelező orvosi vizsgálaton való részvétel, véradás. Az igazolatlan mulasztás esetén arra az időre munkabér nem jár.))

- a munkavállaló munkájának díjazása: (a munkaberről a munkavállaló nem mondhat le, a munkaviszony keretében a díjazás nélküli munkavégzés tilos. A munkabér részei: alapbér, bérpóték, premium, jutalom. A munkabér törvényes pénznemben kell megállapítani, és havonta utólag egyszerre elszámolni és kifizetni.)

- a bérén felüli juttatások kiadása: (nem a végzett munka alapján kapják, pl: munkaruha, étkeztetés, munkásszállás, stb)

A munkavállaló kártérítési felelössége: szubjektív alapú. Ez azt jelenti, hogy a felelösséget megállapításának a vétkesség is feltétele. Ez alapján beszélünk:

- gondatlan károkozás: (ha a kár bekövetkezését az elvárhotható gondosság kifejtése mellett el lehetett volna kerülni és a kár azért következett be, mert a munkavállaló ezt a gondosságot nem fejtette ki. Ebben az esetben a kártérítés mértéke az egyhavi átlagkereset 50%-áig terjedhet.)

- szándékos károkozás: (ha a munkavállaló előre látja cselekményének vagy mulasztásának károsító következményeit, és azokat kívánja vagy elősegíti. Ilyenkor a teljes kár összegét köteles megtéríteni.

A vétkesség tényét a munkáltatónak kell bizonyítania.

Objektív a munkavállaló felelössége (vétkességre való tekintet nélkül köteles a teljes kár megfizetni) a következő esetekben:

- elszámolási kötelezettséggel átvett olyan dolgok hiánya esetén, amelyeket kizárolagosan használ vagy kezel.

- a pénztáros, pénzkezelő, értékkezelő, ha a kár az általa kezelt pénz vagy érték tekintetében keletkezett.

A munkáltató kártérítési felelössége: objektív, tehát a munkavállalónak a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kárt vétkességére tekintet nélkül köteles megtéríteni. A bizonyítási kötelezettség a munkavállalót terheli.

Munkaügyi jogvita: ha a munkaviszony alanyai között olyan vita alakul ki, amely a munkaviszonyból származik, ill. a munkaviszonyból eredő jogokkal és kötelezettségekkel függ össze. A munkaügyi jogvitában a munkaügyi bíróság jár el.

Munkaügyi jogvitát kezdeményezhet:

- munkavállaló

- munkáltató

- szakszervezet

- üzemi tanács

A felek megállapodhatnak békéltető személy kikötésében.

BÜNTETŐJOG

Bűncselekmény

Büntetőjog: azoknak a jogszabályoknak az összessége, melyek mehatározzák mely cselekmények minősülnek bűncselekménynek, ezek elkövetőit hogyan kell felelőségre vonni és velük szemben milyen szankciókat és hogyan kell alkalmazni. 3 fő részre tagolódik: anyagi (azokat a jogszabályokat foglalja magába, melyek mehatározzák mely cselekmények bűncselekmények, alkalmazható szankciók, alkalmazásul feltételei.), eljárási, és büntetésvéghajtási jog. *Alapelvei:* • törvényesség követelménye (**1.nullum crimen sine lege:** csak olyan cselekmény minősíthető bűncselekménynek, melyet e tv. Kifejezetten büntetni rendel., **2.nullum poena sine lege:** a bűncselekmény elkövetője csak azzal a büntetéssel sújtható, meleyt a tv. A bűncselekmény megvalósulásának esetére kilátásba helyezett), • humanitás elve (nem lehet figyelmen kívül hagyni hogy a bűnelkövető is ember), • bűnösségen alapuló felelösség elve, • büntetőjogi felelösség differenciálásának elve (a szankció súlya az elkövetet tettel arányban álljon.). 1978. évi IV. tv. BTK az irányadó.

Bűncselekmény: az a szándékosan vagy gondatlanságból elkövetett cselekmény, mely veszélyes a társadalomra és amelyre a tv. Büntetés kiszabását rendeli.

Bűntett: az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, melyre a tv. kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli, minden más bűncselekmény **vétség**.

Bűnhalmazat: ha az elkövető több bűncselekményt valósít meg, és azokat egy eljárásban bírálják el. Ez esetben csak egy bünmtetés kerül kiszabásra, így a fő büntetés a bűnhalmazatban szereplő legsúlyosabb büntetés lesz.

Folytatálagosan elkövetett bűncselekmény: ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt, egységes elhatározással, azonos sérült sérelmére, rövid időközökben többször követ el.

A bűnösség megnyilvánulási formái a szándékos és a gondatlan elkövetés.

A bűncselekmény elkövetői

1.tettesek: tettes (aki a bűncselekmény törvényi tényállását maga valósítja meg.), tettestárs (közvetett tettes)

2.részesei: akik a tv.i tényállás megvalósításában nem vesznek részt, de közreműködnek a tv.i tényállás más személy részéről történő megvalósításában. Felbújtó (mást bűncselekmény elkövetésére szándékosan rábír), bűnsegéd (a bűncselekmény elkövetéséhez szándékosan segítséget nyújt.)

társas bűnelkövetési alakzatok: bűnszövetség, bűnszervezet, csoportos elkövetés.

A bűncselekmény megvalósulási stádiumai: • befejezett bűncselekmény, amikor a mehatározó tv.i tényállás minden eleme megvalósult, • kísérlet, amikor a szándékos bűncselekmény elkövetését elkezdik, de nem fejezik be, • előkészület, amikor a bűncselekmény elkövetése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételeket már biztosították

Büntetőjogi felelősségrevonás akadályai

Büntethetőséget kizáró okok:

Beszámítási képességet kizáró okok: • gyermekkor (14 év alatt), • kóros elmeállapot, • kényszer és fenyegetés

Bűnösséget kizáró okok: • tévedés, tévesztés, • törvényben meghatározott elárhatóságot kizáró ok

Jogellenességet zára ki: • a cselekmény társadalomra veszélyességének csekély foka, • jogos védelem, • végszükség

Büntethetőséget megszüntető okok: • elkövető halála, • elélvülés, • kegyelem, • cselekmény társadalomra veszélyességének megszünése vagy csekélyé válása, • tv.ben meghat egyéb ok.

Büntetőeljárást akadályozó okok: magánindítvány hiánya

Büntetések és intézkedések

Büntetés: A büntetés a bűncselekmény elkövetése miatt a tv.ben meghat joghártrány, a bűnözés elleni küdelem eszköze

Főbüntetések: 1. szabadságvesztés: életfogytig, vagy hat. ideig tart (ez min. 2hó, max. 15év, halmozott büntetés esetén 20 év), letülthető büntetés-végrehajtási intézetben, fegyház, börtön, fogház 2. közérdekű munka: hetenként legalább egyszer, szabadidőben vagy pihenőnapon. 3. pénzbüntetés: úgy, hogy a napi tételek számát állapítják meg az elkövető személy, vagyoni és egyéb feltételeihez igazodva (min.30, max. 540) ezt fogházban is le lehet tölteni, ekkor 1 napi tétel = egynapi szabadságvesztés

Mellékbüntetések: növelik a főbüntetések hatékonyságát, elősegítik az újabb bűnelkövetések megelőzését. Egy részüli önállóan, büntetés kiszabása nélkül is alkalmazható. Lehet: • közügyektől eltiltás, • foglalkozástól eltiltás, • járművezetéstől eltiltás, • kitiltás (tartózkodási hely szabad megválasztásának a jogát korlátozza), • kiutasítás, • vagyonelkobzás, • pénzmellék Büntetés (a az elkövető a bűncselekményt haszonszerzés céljából követte el, legalacsoyabb összege 10e, legmagasabb 10M Ft, vagyonelkobás esetén pénzmellék Büntetésnek nincs helye)

Intézkedések: • megrovás, • próbára bocsátás (a bíróság a büntetés kiszabását próbaidőre elhalasztja, 1-3év lehet), • kényszergyógykezelés (ha az elkövető elmeállapota miatt nem büntethető, de attól lehet tartani, hogy hasonló cselekményt fog elkövetni), • alkoholisták kényszergyógyellátása, • elköbözés (el kell kobozni azt a dolgot amivel a bűncselekményt elkövették), • pártfogó felügyelet (ha a feltételes szabadság vagy a próbaidő eredményes elteltéhez az elkövető rendszeres figyelemmel kisérése szükséges.)

Büntetés kiszabása

Büntetést úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény és az elkövető társadalomra veszélyességének mértékéhez, a bűnösség fokához, az egyéb súlyosbító és enyhítő körülményekhez. Bűnhalmazat esetén egy büntetés kerül kiszabásra. Enyhébb büntetés szabható ki, ha annak legkisebb mértéke is túl szigorú, ill. a tárgyalásról való lemondás esetén.

Elévielés

A büntethetőség eléléülése az időműlás büntethetőséget megszüntető hatását jelenti. Nem élvülnek el pl háborús büntettek, emberölés, emberrablás, terrorcselekmények... ennek kapcsán beszélünk félbeszakadásról (az eléléülés ilyenkor előről kezdődik) és nyugvásról (ennek ideje nem számít bele az eléléülésbe) a főbüntetés eléléül: • 15 évi szabadságvesztés és ennél súlyosabbnál 20 év, • 10évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztés esetén 15 év, • 5évi vagy ezt meghakladó szabadságvesztés esetén 10 év, • 5 évet el nem éró szabadságvesztés esetén 5 év, • közérdekű munka vagy pénzbüntetés esetén 3 év elteltével., • a pénzmellék Büntetés nem évül el

Mentesítés folytán az elítélt mentesül azon hátrányos megkülönböztetések alól, melyeket az elítéléshez jogszabály fűz. Az elítélt mentesítésben részesülhet • a tv erejénél fogva, • bírósági határozat alapján, • kegyelem útján

Különös részi tényállások

A közélet tisztságára elleni bűncselekmények: • vesztegetés (lehet aktív vagy passzív, hivatali vagy gazdasági), • befolyással üzérkedés,

Közrend elleni bűncselekmények: • önbíráskodás, • közokirat hamisítás, • magánokirat hamisítás, • visszaélés okirattal,

Gazdasági bűncselekmények: 1.) **gazdálkodási kötelességeket és a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények:** • számviteli fegyelem megsértése, • csödbüntető, • hitelező jogtalan előnyben részesítése, • rossz minőségű termék forgalomba hozatala, • áru hamis megjelölése, • hitelezési csalás, • engedély nélküli külkereskedelemi tevékenység, • GT vagy szövetkezet vezető tisztségviselőjének visszaélése, • alaptőke vagy törzstőke csorbítása, • valótlan érték megjelölése, • jogtalan pü.iszolg.tevékenység, • jogosulatlan befektetési szolgáltatási tevékenység, • bennfentes ép.kereskedelelem, • tőkebefektetési csalás, • üzleti titok megsértése, • számítógépes csalás,

2.) **pénzügyi bűncselekmények:** • adó és TB csalás, • jövedéki orgazdaság, • visszaélés jövedékkel, • jövedékkel visszaélés segítése, • a munkaerőpiaci alap bevételét biztosító fizetési kötelezettség megsértése, • TB, egészségbiztosítási, nyugdíjjárulék fizetési kötelezettség megsértése, • csempészeti, vámorgazdaság, • visszaélés csekkel, • váltóhamisítás, • fedezetlen bankkártya felhasználása

vagyon ellen elkövetett bűncselekmények: • sikkasztás, • csalás, • hűtlen kezelésm, • hanyag kezelés,

szabálysértés: az a jogellenes, tevékenységen, vagy mulasztásban megnyilvánuló cselekmény, mely a bűncselekményhez képest enyhébb fokban sérti vagy veszélyeztető a társadalom általánosan elfogadott együttélési normáit, akadályozza vagy zavarja a közigazgatás működését, ill. meghat.tevékenység vagy foglalkozás gyakorlására vonatkozó jogszabályokba ütközik.

A BTKhoz hasonlóan a bűnösség megnyilvánlasi formái a szándékos és gondatlan elkövetés, mint a felfróhatóság két alakzata. Cselekmény részesei a felbujtók és a bűnsegédek. Szabálysértés miatt alkalmazható büntetések: • járművezetéstől eltiltás, • elköbözés, • kiutasítás, • figyelmeztetés, • kitiltás

A szabálysértés miatt eljáró hatóságok: • rendőrség, • helyi önkormányzó, • vámhatóság, egyéb szervek: • határőrség, • ÁNTSZ, • bányakapitányságok, • hírközlési felügyelet, • nemzeti parkok igazgatóságai, • szerencsejáték felügyelet, • megyei munkabiztonsági felügyelő.

A szabálysértési eljárásban résztvevő személyek: • eljárás alá vont személy (a szabálysértés tettese), • védő (meghatalmaás vagy kirendelés alapján), • sértett

Európai uniós intézményrendszere

- Európai parlament: Az uniós csúcstelep, nem jogalkotó a neve ellenére. Jóváhagyó tevékenységeket Végez (tagfelvétel). 626 tagból áll, a tagokat politikai hovatartozásuk alapján választják, nem nemzetiségi Alapon. Politikai csoportok működnek benne.
- Európai bizottság: Tagjai főbiztosok. Ezekhez a biztosokhoz szakterületek kapcsolódnak, de a döntéseket Együttesen hozzák.
- Miniszterek tanácsa: Az uniós döntéshozó (jogalkotó) szerve. A tagállamok minisztereiből áll. Felépítése Változik, mindenkor a tárgyalandó témától függ. (ipari téma – Ipari Minisztérium)
- Európai tanács: A tagállamok minisztrelnökeiből áll.

HITELINTÉZETEK ÉS PÉNZÜGYI VÁLLALKOZÁSOK

Kétszintű bankrendszer kialakulása óta a hitelintézetekre vonatkozó szabályozás módosítására 1996-ban és 1998-ban került sor. A törvénymódosítás célja, hogy az Európai Uniós követelményekhez Magyarország minél hamarabb alkalmazkodni tudjon. Megkövetlik, hogy a magyar szabályozás ne legyen szigorúbb a közösségi szabályozásnál. A jogszabály módosítást két kiemelt szempont indokolta:

-a pénzügyi intézményrendszer jelentős és sokrétű megváltozása, amely követi a nemzetközi gyakorlatot.

-az EU csatlakozás elősegítése

Első lépésként lehetővé vált a hitelintézetek számára, hogy részt vegyenek az állampapírok, valamint a zárt kibocsátású vállalati papírok piacán. Ezután lehetőség nyílt arra, hogy a hitelintézetek részt vegyenek a nyilvános kibocsátású vállalati papírok piacán, ezzel a magyar bankrendszer univerzális bankrendszerre vált. Az univerzális bankrendszer kialakításának koncepciója szervezeti oldalról azt jelentette, hogy az Állami Bankfelügyeletet, valamint az Államiértekpapír- és tőzsdefelügyeletet össze kellett vonni, mert csak így teremthető meg a széleskörű pénzügyi, illetve befektetési szolgáltatást nyújtó hitelintézetek átfogó felügyelete. 1997. január 1. után az egységes **Allami Pénz és Tőkepiaci Felügyelet** látta el a Pénz és Tőkepiac területén működő gazdálkodó szervezetek állami felügyeletét. A Felügyelet jogállását külön törvény szabályozza, feladatait azonban a két úgynevezett ágazati törvény határozza meg:

-pénzpiacot érintő: hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény

-tőkepiacot érintő: az értékpapírok forgalomba hozataláról, a befektetési szolgáltatásokról és az értékpapírtőzséről szóló 1996. évi CXI. Törvény.

Jelentősen szigorodtak a hitelintézetek tulajdonosokra vonatkozó előírások. (pl. maximális tulajdoni hányad mértékének csökkentése, különböző jelentéstételekre vonatkozó előírások, számos előírás vonatkozik arra, hogy a tulajdonosok ne használhatják fel a hitelintézetet saját maguk vagy vállalkozásai finanszírozására).

Jelentős változást jelent a piacra lépés szabályainak szigorítása. Ez a Felügyelet számára a piacra lépés elbírálásában a gondos mérlegelés és a felelős döntéshozatal kötelezettségét határozza meg. (eddig csak a minimális jegyzett tőke meglétét vizsgálhatta)

Jelentősen megváltozott a pénzügyi szolgáltatói tevékenységet nem hitelintézetként végező pénzügyi vállalkozások vonatkozásában gyakorolt felügyeleti tevékenység.(Négyszéres minimális jegyzett tőke, tevékenység megkezdése felügyeleti engedélyhez kötött.) A felügyelet jogosult ellenőrzések lefoglalására és a pénzügyi vállalkozásoktól való rendszeres információkérésre.

Megerősödtek a bankképviseletre vonatkozó eddigi szabályok. A bankképviseletet továbbra sem végezhet pénzügyi szolgáltatói tevékenységet, tevékenységének megkezdése a Felügyelet által történő nyilvántartásba vételhez lesz kötött. Új elemek minősíthető a bankholdingra vonatkozó előírások megalkotása. A jogszabály a bankholding fogalmát az eddiginél szélesebben határozza meg és olyan szabályokat rögzít, amelyek betartásának vizsgálatakor a holding vállalat azon vállalkozásait is figyelembe kell venni, amelyek nem pénzügyi intézményként működnek.

A jogalkotó nagyobb lehetőséget ad az Országos Betébtbiztosítási Alap számára azzal, hogy a preventív módon beavatkozzon a hitelintézetek működésébe, és anyagi kockázatokat vállaljon a hitelintézet megmentésében.

A jogszabály tartalmazza azokat a főbb változásokat, amelyek azt segítik elő, hogy a Felügyelet a jövőben preventív és proaktív módon tevékenykedjen, vagyis a bankvállások kialakulásának lehetőségeit tárja fel, intézkedjen annak elkerülése érdekében.

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény határa kiterjed:

-a Magyar Köztársaság területén végzett és törvényben meghatározott pénzügyi szolgáltatási, kiegészítő szolgáltatási és bankképviseleti tevékenységre, valamint betébtbiztosításra.

-a Magyar Köztársaság területén székhellyel rendelkező hitelintézet által külföldön alapított hitelintézet, pénzügyi vállalkozás, a törvényben meghatározott pénzügyi szolgáltatási, kiegészítő pénzügyi szolgáltatási és bankképviseleti tevékenységének felügyeletére.

-a magyar hatóság által ellátott felügyeleti tevékenységre

-bankcsoportra, a pénzügyi holdingra és a vegyes tevékenységű csoportra

-a kisüzemmel kihelyezett ügyviteli tevékenységet folytató gazdasági társaságok törvény szerinti felügyeletére

A törvény határa nem terjed ki:

- az elkülönített állami pénzalapokra
- a Magyar Nemzeti Bankra
- a Magyar államkincstára
- a Kincstári Vagyoni Igazgatóságra
- az elszámolóházra
- a kizárolag garanciaállásra foglalkozó jogi személyre

Pénzügyi szolgáltatást pénzügyi intézmény végezhet (forintban és devizában is), mely két csoportra osztható: hitelintézetre és pénzügyi vállalkozásra.

Pénzügyi szolgáltatás:

- betét gyűjtése és más visszafizetendő pénzeszköz nyilvánosságtól történő elfogadása, - hitel és pénzkölcsön nyújtása, - pénzügyi lízing, - pénzforgalmi szolgáltatások nyújtása, - készpénz-helyettesítő fizetési eszköz kibocsátása, ezzel kapcsolatos szolgáltatás nyújtása, - kezesség és bankgarancia vállalása, egyéb bankári kötelezettség vállalása, - valutával, devizával (nem pénzváltás), csekkel, váltóval saját számlára vagy bizományosként történő kereskedelmi tevékenység, - pénzügyi szolgáltatás közvetítése (ügynöki tevékenység), - letétkezelés kollektív befektetések részére, - letéti szolgáltatás. Széfszolgáltatás, - hitelreferencia-szolgáltatás, - önkéntes kölcsönös biztosítópénztár részére történő vagyonkezelés, - készpénzátutalás, - magánnyugdíjpénztár részére történő vagyonkezelés

Kiegészítő pénzügyi szolgáltatás: - pénzváltási tevékenység, - az elszámolásforgalom lebonyolítása (elszámolásforgalmi ügylet), - pénzfeldolgozási tevékenység, - pénzügyi ügynöki tevékenység a bankközi piacon

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének (PSZÁF) engedélyével végezhető tevékenységek:

- betét gyűjtése és más visszafizetendő pénzeszköz nyilvánosságtól történő elfogadása
- hitel és pénzkölcsön nyújtása
- pénzügyi lízing
- pénzforgalmi szolgáltatások nyújtása
- kezesség és bankgarancia vállalása, egyéb bankári kötelezettség vállalása
  - valutával, devizával (nem pénzváltás), csekkel, váltóval saját számlára vagy bizományosként történő kereskedelmi tevékenység
- pénzügyi szolgáltatás közvetítése (ügynöki tevékenység)
- letétkezelés kollektív befektetések részére
- letéti szolgáltatás. Széfszolgáltatás
- hitelreferencia-szolgáltatás
- önkéntes kölcsönös biztosítópénztár részére történő vagyonkezelés
- magánnyugdíjpénztár részére történő vagyonkezelés
- pénzügyi ügynöki tevékenység a bankközi piacon

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének engedélyével, de a Magyar Nemzeti Bank előzetes véleményének kikérésével végezhető tevékenységek:

- pénzforgalmi szolgáltatások nyújtása
- pénzügyi ügynöki tevékenység a bankközi piacon

A Magyar Nemzeti Bank engedélyével végezhető tevékenységek (ezen tevékenységek végzőiről a Felügyelet nyilvántartást vezet):

- készpénz-helyettesítő fizetési eszköz kibocsátása, ezzel kapcsolatos szolgáltatás nyújtása
- készpénzátutalás
- pénzváltási tevékenység
- az elszámolásforgalom lebonyolítása (elszámolásforgalmi ügylet)
- pénzfeldolgozási tevékenység

Bank az a hitelintézet, amely üzletszerűen betépet gyűjt, pénzforgalmi szolgáltatást üzletszerűen nyújt; csak bank kaphat engedélyt arra, hogy az összes pénzügyi tevékenységet együttesen végezhesse.

Szakosított hitelintézet a rá vonatkozó külön szabályozásnak megfelelően jogosult tevékenységének végzésére azzal, hogy nem kaphat engedélyt a pénzügyi szolgáltatások teljes körének végzésére. (Pl.: jelzálog-hitelintézetek, lakástakarékpénztárak, Magyar Fejlesztési Bank Rt., Magyar Export-Import Bank Rt.)

A szövetkezeti hitelintézet széles körben végezhet pénzügyi szolgáltatási tevékenységet, azonban bizonyos tevékenységek végzésére nem kaphat engedélyt. Két nagy csoportja: takarékszövetkezetek és hitelszövetkezetek.

Pénzügyi vállalkozások azon pénzügyi intézmények, melyek pénzügyi szolgáltatásokat korlátozottan végezhetnek, mivel betétyűjtésre és más visszafizetendő pénzeszközöknek a nyilvánosságtól való gyűjtésére (saját tőkéjét meghaladó mértékben) nincs jogi felhatalmazásuk. Ide tartozik a pénzügyi holdingtársaság is.

Pénzügyi intézmény részvénnytársaságként vagy szövetkezetként, bank és szakosított hitelintézet csak részvénnytársaságként működhet.

PÉNZÜGYI SZERVEZETEK ÁLLAMI FELÜGYELETE (PSZÁF)

Az Országgyűlés az 1999. évi CXXIV. Törvénnyel 2000. április 1-jei hatállyal létrehozta PSZÁF-t. Jogi személy, mely önállóan gazdálkodó költségvetési szervként működik. Szervezetének élén az elnök áll (Országgyűlés választja és hívja vissza), egy helyettese (miniszterelnök nevezi ki és menti fel) van. A Felügyelet tevékenységének célja a pénz- és tőkepiac zavartalan és eredményes működésének, a pénzügyi szervezetek ügyfelei érdekei védelmének, a piaci viszonyok átláthatóságának, a tisztességes és szabályozott verseny fenntartásának elősegítése.

A Felügyelet a pénzpiac területén:

- elbírálja az engedélykérlemeket és más beadványokat
- vezeti a törvényben előírt nyilvántartásokat
- ellenőri a pénzügyi intézmények információszolgáltatásának rendszerét és adatszolgáltatását
  - ellenőri a pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenységet meghatározó szabályok érvényesülését
  - vizsgálja, elemzi és értékeli a pénzügyi intézmények prudens működését, a betétek és más visszafizetendő források biztonságát, a független és szakszerű irányítást, ellenőrzést és vezetést veszélyeztető körülményeket
  - intézkedéseket hoz az észlelt szabálytalanságok megszüntetése érdekében
  - kivételes intézkedéseket hoz a súlyos szabálytalanságok felszámolása végett
  - bírságot alkalmaz a feltárt szabályszegések miatt
  - segíti az Országos Betétbiztosítási Alap igazgatótanácsának működését, a döntések előkészítését és végrehajtását

A Felügyelet a tőkepiac területén:

- elbírálja az engedély iránti kérelmeket és más beadványt
  - rendszeresen figyelemmel kíséri a befektetési szolgáltatót, a kibocsátó, a tőzsde és az elszámolóház tevékenységét
- ellenőri, vizsgálja a befektetési szolgáltatási tevékenység végzését meghatározó jogszabályok érvényesülését
- vizsgálja, elemzi, értékeli a befektetési szolgáltató üzletvitelének irányítását
- ellenőri a befektetési szolgáltatót, a kibocsátó, a tőzsde és az elszámolóház információszolgáltatásának működését
- alkalmazza a törvényben szabályozott intézkedéseket, szankciókat
- vizsgálatot folytat bennfentes kereskedeleml-, tisztegtelen árfolyam-befolyásolás gyanúja esetén
- vezeti a törvényben előírt nyilvántartásokat
- segíti a Befektető-védelmi alap működését

A Felügyelet a biztosítási területen:

- ellenőri és értékeli a biztosításra vonatkozó jogszabályok betartását
- elbírálja az engedélykérlemeket
- nyilvántartja és értékeli a biztosítási tevékenységre vonatkozó adatokat
- részt vesz a biztosítással kapcsolatos jogszabályok előkészítésében
- koordinálja a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítással kapcsolatos feladatok ellátását, javaslatot tesz a díjmegállapításra

A Felügyelet a pénztárak területén

- ellenőri az e törvényekben és az e törvényekhez kapcsolódó jogszabályok rendelkezéseinek megtartását
- elbírálja az engedélykérlemeket és ellenőri, hogy a pénztárak az engedélynek megfelelően működnek-e
- a törvényben meghatározott esetekben intézkedik felügyeleti biztos kihelyezéséről
- közreműködik a pénztárak és az Alap fejlődését akadályozó tényezők feltárásában és feloldásában
- a pénztárak működésére vonatkozóan irányelveket és ajánlásokat dolgoz ki
- ellenőrzi és információs rendszert működtet, elemzi a pénztári szférában megnyilvánuló rövid és hosszú távú folyamatokat
- a magánnyugdíjpénztárak befektetési tevékenységére vonatkozó hozamelvárást évente előre meghatározza és közzéteszi
- jóváhagyja a pénztárak szabályzatát

A pénzügyi intézmények tevékenységének felügyelete:

- engedélykérlemelek és más beadványok elbírálása
- vezeti a nyilvántartásokat, ellenőri az információszolgáltatást és adatszolgáltatást
- ellenőri az egyes tevékenységeket meghatározó szabályok érvényesülését
- vizsgálja a pénzügyi intézmények prudens működését, a betétek és más visszafizetendő források biztonságát
- intézkedik a szabálytalanságok megszüntetésére
- kivételes intézkedéseket hoz a súlyos szabálytalanságok megszüntetésére
- bírságot alkalmaz a feltárt szabályszegés miatt

A Felügyelet bevételei:

- igazgatásszolgáltatási díj (pénzügyi intézmény és pénzügyi intézménynek nem minősülő jogi személy fizeti)
- felügyeleti díj

Ezeket a bevételeket a Felügyelet csak működésének fedezésére használhatja fel.

A felügyeleti bírságot (a felügyeleti bírságokból származó bevétel 20%-át) a következő célokra kell fordítani:

- bankszakemberek képzésére
- a felügyeleti tevékenységgel kapcsolatos tanulmányok készítésének, közzétételének támogatására
- a betétesek és más ügyfelek tájékoztatására

ÉRTÉKPAPÍR: vagyoni jogot megtestesítő, forgalomképes okirat, számlán megjelenő összeg vagy elektronikus jel.

Jogi megközelítésben az értékpapír:

- olyan okirat, amely a benne tanúsított alanyi jogot úgy testesíti meg, hogy azt a papír nélkül sem érvényesíteni, sem bizonyítani, sem átruházni nem lehet
- az értékpapír létezéséig érvényes a benne megtestesült követelés is, az adós csak az értékpapír ellenében köteles teljesíteni, a követelés átruházása csak az értékpapír átruházásával lehetséges, az értékpapír átruházása a követelés átruházását jelenti.
- az értékpapír okirat

- az alanyi jog mögött minden van egy alapjogviszony, amit az értékpapír jog alapügyletnak nevez.
- az értékpapírba foglalással maga az alapul szolgáló jogviszony és az abból eredő követelés nem szűnik meg

A törvény hatálya alá tartozik (ha nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik):

- a devizabelföldi kibocsátó által sorozatban kibocsátott értékpapír forgalomba hozatala
- a devizakülföldi kibocsátó által sorozatban kibocsátott értékpapír belföldi forgalomba hozatala
- a Magyar Köztársaság területén folytatott befektetési szolgáltatási, kiegészítő befektetési szolgáltatási, illetve elszámolóházi tevékenység

Nem tartozik a törvény hatálya alá:

- szövetkezeti üzletrész
- csekk
- váltó
- kárptárlási jegy
- közraktárjegy forgalomba hozatala
- az állampapír zártkörű forgalomba hozatala

A Magyar Nemzeti Bank és a Kincstár értékpapír-forgalmazási tevékenységet jogosult végezni, és mint befektetési vállalkozás, a többi befektetési szolgáltatóhoz képest különleges helyzetben van.

Forgalmazási felügyeleti engedélyhez nem kötöttek, rájuk nem vonatkozható tulajdonszerzési korlátozás, likviditásszabályozás, kockázatkezelési előírások.

Befektetési szolgáltatási tevékenységek - ügynöki tevékenység, - bizományosi tevékenység, - kereskedelmi tevékenység, - portfóliókezelés, - jegyzési garancia-vállalás

Kiegészítő befektetési szolgáltatási tevékenységek - értékpapírletét-kezelés és az ehhez kapcsolódó szolgáltatás, - értékpapír-letéti őrzés, - tanácsadás vállalkozásoknak a tőkeszerkezettel kapcsolatban, tanácsadás és szolgáltatás a vállalkozások szérválásával, egyesülésével és a tulajdonosi szerkezet átalakításával kapcsolatban, - értékpapír forgalomba hozatalának, valamint a részvénytársaság felvásárlásának szervezése és az ehhez kapcsolódó szolgáltatás, - befektetési tanácsadás, - befektetési hitel nyújtása, - értékpapírszámla-vezetés, - ügyfélszámla-vezetés

Befektetési eszközök: - átruházható értékpapír, - pénzügyi határidős ügylet, - határidős kamatlábszerződés, - kamatláb-, deviza-, és tőke-csereügylet (swap), - opció

Befektetési-szolgáltatási tevékenység végzését kizárolag felügyeleti engedéllyel, és csak olyan részvénytársasági formában működő szervezet végezhet, amely kizárolag névre szóló részvényekkel rendelkezik. A befektetési társaság alaptőkéje egymilliárd forint, ez csak pénzbeli hozzájárulással biztosítható. Befektetési szolgáltatóban semmilyen tulajdon nem szerezhet: a tőzsdetanács befektetői és kibocsátói képviselője, a tőzsde és az elszámolóház alkalmazottja, a Felügyelet köztisztviselője.

Az **elektronikus kereskedelem** fogalomköre a webalapú vásárlástól, az internettől a virtuális vállalatokig terjedően igen széles skálán mozog. Mindazon informatikai eszközök, vállalati és üzletviteli szervezési módszerek együttese, melyek az üzleti, ügyviteli folyamatban együttműködő, lehetséges távoli partnereket képesek e folyamatok mentén integrálni.

E-business: átfogó fogalom, informatikai eszközök és rendszerek vállalkozások által történő alkalmazása.

E-commerce: a szolgáltatást kínáló vállalkozó és az ezt igénybevevő közötti üzleti kereskedelmi kapcsolat.

Az Európai Unió dokumentumaiban az elektronikus kereskedelel fogalma helyett az információs társadalomi szolgáltatás az elterjedt.

Információs társadalomi szolgáltatás, ha:

- ellenértek fejében nyújtják
- távollévők részére történik a szolgáltatás nyújtása, ide nem értve az olyan szolgáltatást, amit a szolgáltató telephelyén nyújtanak
- elektronikus úton szolgáltatják
- a szolgáltatást igénybevevőjének egyedi kívánságára nyújtják „point to point”

Az Európai Unió jelentős lépésekkel tesz az információs társadalom kialakítása érdekében, ennek egyik jelentős dokumentuma az „E-Európa Akcióterv”

Az EU-ban számos jogszabály foglalkozik az elektronikus kereskedelemmel:

- az elektronikus fizetési eszközök kibocsátásáról és használatáról szóló irányelv
- az elektronikus aláírásról szóló irányelv
- az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv
- az elektronikus pénzintézetekről szóló irányelv

Az uniós szabályozás figyelembe veszi a nemzetközi szabályokat: WTO (World Trade Organisation), OECD (Organisation for Economic and Commercial Development), UNCITRAL (United Nations Commission on International Trade Law), ENSZ.

A szerződő felek bármilyen alakban (szóban, írásban, ráutaló magatartással) köthetnek szerződést (formaszabadság), a lényeg csupán az, hogy egyértelmű legyen a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezése.

Nem vonatkoznak ezek a szabályok azokra a szerződésekre:

- melyeknek tárgya ingatlan tulajdonjogának átruházása
- melyek közjegyzői ellenjegyzést igényelnek
- melyeket fogyasztókkal kötnek biztosíték nyújtására
- melyek a családi jog, vagy az öröklési jog alá tartoznak

Elektronikus szerződést szükségszerűen távollevők kötnek. Jelenlévők tekintendők, akik között egyidejű interaktív kommunikáció zajlik le.

A szerződéskötés folyamata:

Két fő szerződési nyilatkozatot különböztetünk meg: az ajánlatot és az elfogadást.

Elektronikus szerződéskötés során a „klikkelő” fél vételi ajánlatot tesz, a szerződés a szolgáltató elfogadó nyilatkozatával jön létre.

A nyilatkozatok kézhezvételének időpontjára 4 megközelítés létezik:

- A megfogalmazási elmélet szerint a szerződés akkor jön létre, amikor az ajánlat címzettje beleegyező nyilatkozatát megfogalmazta.
- Az elküldési elmélet szerint a szerződés akkor tekinthető megkötöttnek, amikor az ajánlat címzettje beleegyező nyilatkozatát elküldte.
- A megérkezési elmélet alapján az az időpont az irányadó, amikor az elfogadó nyilatkozat az ajánlattevőhöz megérkezik, függetlenül attól, hogy arról a címzett tudomást szerzett.
- A tudomásszerzési elmélet szerint a szerződés létrejöttéhez, a nyilatkozat megérkezésén túl az is szükséges, hogy az ajánlattevő az elfogadó nyilatkozatról ténylegesen tudomást szerezzen, azt megismerje.

Az uniós irányelv szerint egy elektronikus úton tett nyilatkozat akkor tekinthető megérkezettnek, ha ahoz a címzett hozzáférhet.

Az alaki feltételek közül legfontosabb az írásbeliség.

Szóbeli szerződéskötésnek a jelenlevő felek között szóban, távollevő felek között pedig telefonon, illetve valamilyen hanghordozón tett jognyilatkozatok.

Ráutaló magatartással tett nyilatkozatról akkor beszélünk, ha valamely magatartásból az általános élettapasztalat szerint a másik félnek egyértelműen fel kellett ismernie a szerződési akaratot.

Írásban létrejött szerződésnek az tekinthető, ha az egyik fél írásbeli szerződési ajánlatát a másik fél írásban elfogadta.

A polgári perrendtartás szerint a magánokiratoknak két fajtájuk van:

- teljes bizonyító erejű okirat (ellenkező bizonyításig teljes bizonyítékul szolgál)
- egyszerű magánokiratok

Elektronikus iratok, olyan adathalmazok, melyeket elektronikus formában rögzítenek, tárolnak és továbbítanak. Ahhoz, hogy **teljes bizonyító** ereje legyen, szükséges:

- az aláíró egyértelmű azonosíthatósága
- az aláírás tényének letagadhatatlansága
- az irat tartalmának változatlansága
- az elküldés tényének igazolhatósága

Az elektronikus aláírásról szóló törvény alapelvei:

- a szabályozásnak technológiásemlegesnek kell lennie
- az elektronikus aláírás joghatályát teljeskörűen el kell ismerni
- az elektronikus aláírás alkalmazását csak törvény zárhatja ki olyan esetekben, ahol az a jogbiztonságot sértené
- hitelesítésszolgáltatást a jogszabályi feltételeknek megfelelő gázdálkodó szervezet nyújthat
- a minősített elektronikus aláírással ellátott irathoz teljes bizonyító erejű magánokirati, illetve közokirati minőséget kell rendelni

Az interneten kötött szerződések esetében jelentős szerephez jutnak az általános szerződési feltételekre vonatkozó jogszabályok, és fokozottan érvényesülnek az általános fogyasztóvédelmi szabályok.

Gazdasági jog

1. előadás, A jog szerepe és célja

1. 1. Jogi alapfogalmak

Jog: Általánosan érvényes normaösszesség, amely a társadalom minden tagjára kötelező. Az arra felruházott szervek által alkotott vagy szankcionált kikényszeríthető, általában kötelező „magatartásszabály”. **3 formája:** tiltás, parancs megengedés.

Jog: tárgyi jog (összes jogforrás) + **alanyi jog** (jogforrások tartalma – egyes személyeket megillető jogosultságok és kötelezettségek)

Jog, mint önálló társadalmi rendszer

- szabályozó, stabilizáló funkció
- alapvető emberi jogok biztosítása
- társadalmi konfliktusok feloldása
- társadalom alakítása

Jog, mint társadalmi-történelmi jelenség

- államhoz kötődik – társadalmi együttélés alapvető oldalait szabályozza
- egyének és a közösség cselekvéseit alakítja
- gazdasági viszonyok által meghatározott specifikus hatalmi jelenség

Jog fejlődése:

- írott jog
- szokásjog
- precedensjog

2 európai fejlődési irány:

- közös gyökér: **római jog**
- **angolszász jog** – precedens jog dominanciája
- **kontinentális jog** – írott jog dominanciája

Jog tagozódása/egységei

- **jogcsalád:** hasonló/azonos jogrendszerek
  - **jogrendszer:** adott területen érvényes és hatályos normák összessége
    - **jogág:** egy egynemű területet felölő jogszabályok (különböző szakjogágak)
jogsabályok: Jog konkrét megjelenési formája - **Általános érvényű**, mindenire kötelező magatartásszabály, melyet az **arra felhatalmazott állami szerv** **megalkotott** és **közrebocsátott**, és az érvényesülését akár **kényszerrel** is biztosítja.

követelményei:

általános – mindenire vonatkozik
közzétett
világos, egyértelmű
ellenmondás-mentes
lehetséges követelő (reális)
stabilitással rendelkező (ne kelljen túl gyakran módosítani)
a szabály és a hivatalos cselekvés közt egyezést mutat

jogi norma: Jog legkisebb önálló egysége.

- ⑩ **hipotézis** (tényállás, feltételezés) + **diszpozíció** (rendelkezés) + **jogkövetkezmény** (szankció, jutalom, egyéb joghatás) – nem feltétlenül szerepelnek egymás mellett
- **nem tipikus normák:** preambulum¹, vélelem², fikció³

Jogalkotás: Jogalkotó hatáskörrel felruházott szerveknek az általános és absztrakt magatartásszabályok formájában megfogalmazandó jogi normák létrehozására irányuló tevékenysége.

- **Szakaszai**

- **Előkészítés**

- kezdeményezés
    - tervezet előkészítése
    - tervezet véleményezése
    - jogalkotó elé terjesztése

- **Kibocsátás**

- Elfogadás
    - Aláírás

- **Kihirdetés, közzététel** (Magyar Közlöny, Határozatok Tára, Tárcaközlönyök, Speckó hivatalos lapok – cégek Közlöny)

Jogforrások (ahonnan ered a jogszabály) csoportosítása

- **Belső/anyagi jogforrás** – a kibocsátó
- **Külső/alaki jogforrás** – jogforrás formája

Jogszabályok csoportosítása:

- **Anyagi jogszabály:** A tartalma – jogok, kötelezettségek definiálása
- **Alaki jogszabály:** Az eljárás, a jogszabály érvényesítésének módja.

Közjogi szervezeteket szabályozó eszközök

- **Normatív határozat:** testület adja ki
  - Országgyűlés, Kormány, Alkotmánybíróság, Minisztérium
- **Normatív utasítás:** egy személy adja ki
  - köztársasági elnök, miniszterelnök, OBH, alapvető jogok biztosa, MNB elnöke, ÁSZ elnöke, Polgármester, jegyző

---

¹ elméleti bevezetést, bevezető hivatkozásokat ad egy nagyobb törvénykönyvhöz, törvényhez, egyezményhez, szerződéshez (pl. alaptörvénynél)

² tényállást bizonyítottnak tekintünk, ameddig az ellenkezője nincsen bizonyítva

³ jogi ténynek tulajdonságait kiterjesztjük egy másik jogi tényre, aminél nem állna meg, hogy lehessen alkalmazni jogkövetkezményt

Jogforrási hierarchia

Általános helyzetben		Rendkívüli- és szükségállapotban
Anyagi jogforrások	Alaki jogforrások	
Országgyűlés	Alaptörvény – OGY képviselők 2/3 Sarkalatos törvény⁴ – jelen lévő képviselők 2/3 Törvény – egyszerű többség Törvényerejű rendelet (már nem lehet, csak komcsik)	Honvédelmi Tanács Köztársasági Elnök
MNB elnöke	Országos szintű rendelet	
Kormány		
Miniszterelnök		
Miniszter (nem minisztérium!)		
Önkormányzat képviselő testülete	Helyi rendelet	

Törvények ellentmondásossága esetében a Kúria ún. **jogegységi határozatot** hozhat – a bíróságoknak ezeket az ítélezési tevékenység során kötelesek követni

Jogsabályok jelölése

- o Törvény megnevezése: év arab számmal, törvény száma római számmal, a törvény megnevezése
- p Rendeletek: rendelet száma arab számmal/évszám, kibocsátás dátuma római számmal, megnevezése

Jogsabály érvényessége: A jogszabály keletkezése, mi kell a kötelező érvényűségéhez.

Feltételei: feljogosított szerv alkotja, alkotása során betartották a szabályokat, illeszkedik a jogforrási hierarchiába, ki legyen hirdetve

Jogsabály hatályossága: Hol, mikor, kire, mire lehet/kell alkalmazni.

- o időbeli⁵, területi, személyi/szervi, tárgyi hatály

1.2. Alaptörvény

Alaptörvény: Társadalom belső rendjét, államszervezet felépítését, alapvető jogi szabályokat tartalmaz.(2012.01.01.) – nincsen számozva

- Gazdasági, pénzügyi rendelkezései**
  - o Magyarország gazdasága az **értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán** alapszik
    - Biztosítja **tiszteességes gazdasági verseny** feltételeit
    - fellép a **gazdasági erőfölénnyel való visszaéléssel** szemben
    - védi a **fogyasztók jogait**
    - mindenkinet jog van a **foglalkozás szabad megválasztásához, vállalkozáshoz**
    - mindenki köteles **képességeinek és lehetőségeinek megfelelően dolgozni**, ezzel hozzájárulva a közösség gyarapodásához → **adót fizetni**
  - az ország **költségvetésének kiegyszúlyozottnak, átláthatónak, fenntarthatónak** kell lennie, felelőse: Országgyűlés, Kormány

⁴ MNB működés, sajtószabadság, nemzetiségek,

⁵ visszaható hatállyal csak enyhíteni lehet

- az OGY nem fogadhat el olyan **költségvetési törvényt**, amelynek következményeként az **államadósság meghaladná a GDP felét**
  - nem vehető fel olyan **kölcsön**, amely eredményeként az **államadóság meghaladná a GDP felét**
  - közpénzek esetében a központi költségvetésből csak olyan **szervezet részére nyújtható támogatás, vagy teljesíthető szerződés alapján kifizetés, amelynek**
    - tulajdonosi szerkezete
    - felépítése
    - támogatás felhasználásra irányuló tevékenysége **átlátható/transzparens**.

2.-3. előadás, Magyarországi államigazgatási szervek

2.1. Országgyűlés

- **képviseleti demokrácia - népképviseleti szerv**
  - közvetlen – közvetett demokrácia elemei
    - közvetlen: népszavazás (véleménynyilvánító, ügydöntő)
    - közvetett: népképviselet
- 386 tag → **199 tag** (106 egyéni körzet + 93 lista)
- **egykamarás**
- **4 évenkénti választás**
  - esetleg **időközi választás** lemondás, haláleset esetén
  - esetleg **rendkívüli választás** bizalmatlansági indítvány, országgyűlés működésképtelensége esetén
- **Alakuló ülés**
  - választások után legkésőbb **1 hónappal a Köztársasági Elnök** hívja össze
  - **korelnök** vezeti **korjegyzők** segítségével
  - OGY belső szervezetének kialakítása – bizottságok kialakítása, **OGY elnökének megválasztása**
    - állandó bizottságok:** 4 éves ciklusokra alakulnak, pl.: Házbizottság⁷
      - mindig kötelező költségvetési, nemzetiségi és Házbizottságot alakítani
    - **eseti bizottságok:** egy adott témaéra alakulnak, pl.: vizsgáló bizottságok
- **2 rendes ülésszak:** őszi, tavaszi + **rendkívüli ülésszakok** (adótörvények, költségvetés)
  - nyílt és zárt ülések⁸
- **határozatképesség:** összes képviselő fele + 1 fő (tehát minimum 100 fő)
- **Szervezeti felépülés:**
  - **elnök:** Kovér László
    - ülésszakok, ülésnapok összehívása
    - megnyitja, vezeti az ülést
    - Házbizottság elnöke
  - **alelnökök**
    - elnök helyettesítése
  - **háznagy** – adminisztratív feladatkörök
  - **jegyzők** – ülések lebonyolításának segítése
    - **Bizottságok**
      - Költségvetési Tanács – költségvetés megalkotásának támogatása
      - 3 tagú: MNB elnöke, ÁSZ elnöke, Költségvetési Bizottság elnöke
- **Frakciók**
  - min. 12 fő
  - külön titkár + egyéb előnyök
  - **Országgyűlés Hivatala (berendezések, számlázás stb stb)**

-
- többkamarás rendszer esetében az alsóház javasol, a felsőház csak jóváhagy
  - Házszabályért felel
  - összes képviselő 2/3-adának kell elrendelnie

- **Feladatkörei:**

- törvényalkotás, Alaptörvény megalkotása
- köztársasági elnök, miniszterelnök, AB tagok, ombudman/alapvető jogok biztosa⁹, Kúria elnöke, legfőbb ügyész, ÁSZ elnöke – megválasztása
  - központi költségvetés elfogadása
  - nemzetközi szerződések fogad el/ratifikál
  - Kormány programjáról dönt
- o hadi állapotot hirdet ki, békekötésről dönt
- o közkegyelmet gyakorol¹⁰

Ellenőrző szervei: ombudsman, Állami Számvevőszék

2.2. Köztársasági elnök

Magyarország államfője <-> kormányfő

kifejezi a nemzet egységét

demokratikus működésért felel – törvényt ír alá, hirdet ki (de akár javasolhat is törvényt)

ha a törvényt alkotmányellenesnek ítéli meg – AB-nál **előzetes normakontrollt** kezdeményez
vagy 2x visszaküldi **megfontolásra** az OGY-nek (utána köteles kihirdetni)

formális, protokoláris szerep – elismeri a nemzetközi szerződéseket

5 évre választható

35 év felett bárki a képviselők 1/5-nek ajánlásával, a képviselők 2/3-ának elfogadásával¹¹

Honvédség főparancsnoka, javaslatot tesz a miniszterelnök személyére, Kúria elnökére

előbbit megbízza a kormányalakítással

választásokat tűz ki, OGY alakuló ülését **összehívja**

az OGY-t **feloszlatja**, ha nem tud **költségvetési törvényt** elfogadni

40 nap után sincsen **miniszterelnök**

népszavazást kezdeményez

kitüntetéseket, díjakat adományoz

2.3. Kormány

végrehajtó hatalom, a közigazgatás csúcsszerve

o rendeletalkotás, határozathozatal

- o állampolgári jogok biztosítása
- o gazdasági tervez kidolgozása
- o külpolitika
- o kormányközi szerződések

OGY felé felel

a kormány tagjai felé a képviselők **interpellációkat¹²**, **kérdéseket** intéznek

államigazgatás szervei: fővárosi, megyei, kerületi, járási kormányhivatalok

miniszterelnök + 11+2 db miniszter

tárca nélküli miniszterek – egy adott feladatot látnak el, nem tartozik hozzájuk minisztérium

miniszteri biztosok¹³ – egy minisztériumon belül felelnek egy adott feladat ellátásáért

---

végrehajtó hatalom ellenőrzése

közkegyelmet egy nagyobb csoport kap, ellentétben a KE elnök által biztosítható egyedi kegyelemmel → ott egy ember kap két sikertelen forduló esetén tartanak egy harmadik fordulót is – egyszerű többséggel szavazzák meg OGY szavaz, hogy elfogadja-e a választ, ha nem akkor meg kell ismételnie
max. 6 hónapf

2.4. Önkormányzatok

2 nagy csoportja: testületi önkormányzat (MTA, kamarák), helyi önkormányzatok (területi, települési, nemzetiségi)

Vonatkozó Alkotmányba foglalt rendelkezések

főváros: Budapest

fővárosi (- kerületi) – megye – községi

az önkormányzatok jogi személyek

Területi és helyi önkormányzatok

működésüket **sarkalatos törvény** szabályozza

települési, megyei, budapesti önkormányzat (nincsen hierarchia, alá-fölé rendeltség – együttműködés)

cél: helyi **közakarat** képviselete, **államcélok** megvalósítása – önállóan szabályoz és igazgat helyi ügyekben o közvetett népakarat – választott képviselők

- o **közvetlen népakarat** – helyi népszavazás
demokratikusan megválasztott és működő testületek – 5 évre

sa ját költségvetés

közmeghallgatás intézménye

Szervei:

képviselőtestület

polgármester/főpolgármester – Polgármesteri Hivatal

bizottságok

jegyző – jogvégzett jogszakmai helyességet biztosító személy

határozatképesség: 50% + 1 fő jelenléte

egyszerű többséggel hozott rendelet: jelen lévők 50% + 1 fő

minősített többséggel hozott rendelet: összes képviselő 50% + 1 fő

- o **Közgyűlés**

megyei önkormányzat jellemzője – **rendeletek**

népszavazás

megyei főjegyző

Tevékenység:

törvénybe foglalt kötelező feladatok

területfejlesztés

vidékfejlesztés

területrendezés

koordináció

pl.: parkolás, kéményseprés, közvilágítás, parkok, egészségügyi alapellátás, természettvédelem, vízkárvédelem, hajléktalanellátás, közösségi közlekedés, kulturális örökség védelme, állategészségügy, helyi adók

önként vállalt feladatok

akár vállalkozási tevékenységet is folytathatnak, ameddig az nem akadályozza a kötelező, törvényben feladatok ellátását

államigazgatási feladatok

pl.: okmányok kiállítása

Polgármesteri Hivatal

irányító: polgármester

vezető: jegyző

Főváros kétszintű önkormányzata speciális – kétszintű önkormányzat: kerületi + fővárosi (fővárosi közgyűlés, főpolgármester, főjegyző)

2.5. Bírósági rendszer

igazságszolgáltatás¹⁴

2 fő bíróságtípus

Rendes bíróság

4 szint – de nem hierarchikus, nincsen utasítás

Járásbíróság, kerületi bíróság

2 speciális: közigazgatási bíróság, munkaügyi bíróság

Törvényszékek (megyei, fővárosi)

Ítéltőtáblák

Kúria/Legfelsőbb Bíróság

Országos Bírói Hivatal – igazgatási feladatok ellátása

választott bíróság

kereskedelmi jogviszonyhoz kapcsolódó ügyekben hoznak ítéletet, a felek az állami bíráskodás helyett választják

választott bíró

eseti választott bíró:

1 ügyben kell ítéletet hozni

a felek eljárási szabályokat kötnek ki (nyilvánosság kérdése, nyelv, hely)

intézményes/állandó választott bíró

Kötött eljárásrend: a felek egy szerződésben már előre kikötik az eljárás rendjét

nem feltétlenül jogvégzett bírók hoznak ítéletet – szakmai szereplők

állandó bírói listából kerülnek kiválasztásra

nincsen fellebbezási lehetőség – csak az ítélet érvénytelenítése kérhető rendes bíróságtól

az érvénytelenítés lehetséges feltételei:

a választott bírói szerződés megkötése során az egyik fél nem volt jogképes, vagy cselekvőképes

a választott bírónak nem volt hatáskörében döntést hozni

az egyik felet nem értesítették megfelelően a választott bíróságról, bíróról,

eljárásról

az eljárás nem az előre megírt feltételek szerint zajlott

Bírói jogállás

Kinevezésük pályázati úton történik meg. (KE nevezi ki)

Bírói függetlenség – elve: A bírók között nincsen alá-fölé rendeltség, a bírók nem utasíthatóak, befolyásolhatóak döntéshozatalukban.

Bírói összeférhetetlenség – elve: A bírók nem lehetnek politikai párt tagjai, nem lehetnek képviselők, semmilyen más állást nem vállalhatnak bírói pozíciójukon felül.¹⁵

Mentelmi jog: Eljárás ellenük csak a mentelmi jog felfüggesszéte esetén indítható.

Bíróságok működése

eljárástípusok: peres és nem peres/peren kívüli eljárás

peres eljárás – ellenérdekű felek közötti igazságszolgáltatás egy jogvitában, végeredménye:

ítélet

nem peres eljárás – nincsenek ellenérdekű felek, nincsen jogvita. végeredménye: jogosultság megállapítása egy **végzés** formájában

Csoportosítás az eljáró szerint

Bírósági nem peres eljárás (holtnak nyilvánítás) ○

Közjegyzői nem peres eljárás (hagyatéki eljárás)

Végrehajtói nem peres eljárás (végrehajtás)

akár önkormányzati rendeletet is megsemmisíthetnek

Ez alól kivételt képez, ha valamelyen tudományos-, szerzői-, sporttevékenységet végeznek. Tehát egy sportegyesület elnöki pozícióját betölthetik.

Csoportosítás az eljárás tárgya szerint

- Vagyoni jellegű nem peres eljárás (hagyatéki eljárás)
- Személyi jellegű nem peres eljárás (holtnak nyilvánítás)
- Egyéb (előzetes bizonyítás)

Felek

polgári ügyekben

felperes – kezdeményező – kereset

alperes

büntető ügyekben (társadalmi rendet veszélyeztető bűncselekmények)

ügyész – államot képvisel, kezdeményező – vág

vádlott

magánvádas indítványok: Olyan büntető eljárás, amit a sérült, nem az állam indít.

pl.: magántitok megsértése, becsületsértés

döntéshozatal

Ítélet: Ügyben való érdemi döntés.

Végzés: Eljárás érdekében hozott döntés.

Igazságszolgáltatási alapelvek:

Igazságszolgáltatás bírói monopóliumának elve: A bírósági útra tartozó ügyeket törvény határozza meg, ezekben csak bíró mondhat ítéletet.

Igazságszolgáltatás egységének elve: Az igazságszolgáltatás előtt minden ember egyenlő, a jogszabályok mindenire egyformán vonatkoznak.

Társasbíráskodás-elve: Az ítéletet szakmai tanácsnak kell hoznia, de akár laikusok is lehetnek tagjai. Az elv gyakorlatban nem valósul meg, nem lenne hatékony.

Tárgyalás nyilvánosságának-elve: A tárgyalások a köz előtt nyilvánosak, de kérvinyezhető zárttá nyilvánításuk bizonyos ügyekben .

Anyanyelv használatának-elve: mindenki számára biztosítani kell, hogy a bírósági eljárás során az anyanyelvét használhassa.

Ártatlanság védelmének-elve: mindenkit ártatlannak kell tekinteni, amíg be nem bizonyosult az ellenkezője.

Jogorvoslati jogosultság:

Jogorvoslat: Olyan eljárási cselekmény, amely a korábbi hiányos, vagy hibás döntés felülvizsgálatát célozza.

Védelem jogá: Amennyiben az egyik fél nem tud önmagának védőt biztosítani, az állam átvállalja ennek terhét: kirendelt védő.

Tiszteges eljárás-elve: Az eljárás során minden szabályt be kell tartani, az eljárásnak ésszerű idő alatt le kell záródnia.

Bírósági illeték: Bírósági díj az eljárásért, melynek alapja a perérték.

Illetékményesség: A bíróság az ügy jellegéből fakadóan, vagy az egyik fél anyagi helyzetére hivatkozva felmentést ad az illeték megfizetése alól.

Illetékfeljegyzés: Az illeték megfizetésének nem kell az eljárás elején megtörténnie, majd a veszes fél az eljárás végén fizeti meg.

2.6. Alkotmánybíróság

15 tag – OGY választja a **jelen lévők 2/3-os többségével**, **12 évre az újraválaszthatóság joga nélkül**

- **45+ év**

munkaszerve: Alkotmánybíróság Hivatala

eljárásnak végeredménye **határozat** (NEM ÍTÉLET), esetleg hozhat **végzést** is

Feladatai

Alaptörvény értelmezése

Előzetes normakontroll: Amennyiben a KE alkotmányjogi kifogással él egy törvénnyel szembne, akkor az Alkotmánybírósághoz elküldi a még ki nem hirdetett törvényt.

Utólagos normakontroll: Amikor az alkotmánybírók egy már érvényes, kihirdetett törvényt vizsgálnak.

Egyedi normakontroll: Amikor egy bíró, vagy több bíró fordul az alkotmánybírósághoz egy már kihirdetett törvénnyel kapcsolatban.

Alkotmányjogi panasz elbírálása: Amennyiben egy állampolgár úgy érzi, hogy valamilyen alkotmányos joga sérül, akkor lehetősége van az Alkotmánybírósághoz fordulnia jogorvoslatért.

→negatív jogalkotás: Az Alkotmánybíróság sohasem módosítja a törvényt, alkotmányjogi kifogás esetén megsemmisíti azt. Döntésével szemben **nem lehet jogorvoslattal, vagy fellebbezéssel élni.** nemzetközi szerződések alkotmányjogi vizsgálata

2.7. Ügyészség

egy teljesen független, csak a törvényeknek alárendelt szervezet

Ügyészi szervek – hierarchikus felépítés¹⁶

Legfőbb Ügyészség

Fellekviteli Főügyészség

Főügyészség

Járási ügyészség

Legfőbb Ügyész

9 évre az OGY által választott személy

ügyészi, legfőbb ügyészi feladatok

Közvádló: Állami büntetőigény kielégítése, a ván képviselője, jogorvoslati kérelme általában súlyosbító.

büntetőügyben **nyomozati**

tevékenység¹⁷ ○ prevenció/megelőzés

○ **felügyeli a büntetésvérehajtási intézmények** (aka börtönök) törvényességét. Törvénytelenség esetén sérelemdíj, vagy kártérítés megfizetését kezdeményezi.

○ **jogsegély/nemzetközi jogsegély:** Jogsegélyi kérdésekben dönt, illetve kérelmeket nyújt be. pl.: kiadatási kérelem

3. előadás, Uniós jog, közösségi jog

3.1. Európai Unió létrejötte

28 tagállam

alapvető cél a későbbi háborúk megakadályozása a minél nagyobb **integráció** által

1951: **Európai Szén és Acél Közösség**

1957: **Európai Gazdasági Közösség** és **Európai Atomenergiai Közösség**

1965-67: a fenti három szervezet egyesítése: **Európai Közösségek**

Alapítók: BENELUX-államok, Franciaország, NSZK, Olaszország

1979: **Európai Monetáris Rendszer** – gazdasági unió

1986: **Egységes Európai Okmány intézménye**

belso egységes piac

1992: **Maastrichti Szerződés**

a politikai integráció 3 fő pillérének meghatározása

Közös kül- és biztonságpolitika

Bel- és igazságügyi együttműködés

Európai Közösségek szellemiségeben – „uniós állampolgárság” – **szabad utazás**

Maastrichti Kritériumok – euró bevezetésének

Árstabilitás – 1,5%

Kamatok konvergenciája – 2%

Árfolyamok stabilitás – 2 év
Stabil költségvetés (3% + 60%)

2001: nizzai szerződés – közösségi döntéshozatal hatékonyságának növelése ○
megszűnik a tagállami vétó intézménye → többségi döntéshozatal ○
Alapvető Jogok Chartája

2007: lisszaboni szerződés

a 3 pilléres rendszer megszűnése – az EU globálisan egységesen lép fel, mint egy jogi személyiség
hatáskörök meghatározása

uniós hatáskor (vámunióval kapcsolatos kérdések)

tagállami hatáskör (adószabályokat érintő kérdések)

közös hatáskör (bűnügyi együttműködés)

3.2. EU intézményei

Európai Unió Tanácsa

tagjai a miniszterek
uniós szakpolitikák kialakítása, jogharmonizáció

Európai Tanács

tagjai: kormányfők/miniszterelnökök + EB elnöke
félévente 2x ülésezik

Európai Bizottság

székhely: Brüsszel
tagállamok 1 fő biztost delegálnak
végrehajtó hatalom

Európai Parlament

székhely: Strasbourg, Brüsszel
tagjait öt évente a tagállamok polgárai választják – de bent már nem nemzetekként, hanem
frakciókként ülnek

jogalkotó szerv, költségvetés
kialakítása ○ **jogalkotási eljárás**

Rendes jogalkotási eljárás/Együttöntési eljárás

Bizottság előterjeszt
Parlament és a Tanács együtt dönt

Különleges jogalkotási eljárás

ritka, gyors döntést igénylő esetekben
eljárási szabályok nélkül

jogforrási hierarchia

Elsődleges jogforrások (alapító szerződések, nemzetközi megállapodások, alapelvek,
Alapjogi Charta)

Másodlagos/Származtatott jogforrások

Irányelv – be kell építeni őket a nemzeti jogszabályokba mindenkinél

Rendeletek – külön beépítés nélkül alapvetően érvényes mindenkinél

Határozat – csak a címzettjét kötelezi

Ajánlások – nem kötelezőek

Európai Közösségek Bírósága

székhely: Luxemburg

Testületei: Európai Bíróság, Európai Törvényszék

jogsabályok betartatása, jogértelmezés, jogérvényesítés (kötelezettségszegési
eljárás) ○ eljárásrendje:

írásbeli szakasz (előadó bíró + főtanácsnok kijelölése, bírósági értekezlet a tárgyalás
körülményeiről)

szóbeli szakasz – nyilvános tárgyalás

Európai Központi Bank

minden tagállam nemzeti bankja (nem csak az eurót használó)

3.3. Uniós társasági jogi formák

Európai Gazdasági Érdekcsoport ○

nem profitorientált

- min 2-en, maximum 20-an alapíthatják (legalább 2 alapító EU-s székhely) (**természetes és jogi személy**)
- **alaptőkére vonatkozó szabályok nélkül** ○ **legfőbb**

szerve: Közgyűlés

○ **vezetője:** igazgató

Európai Részvénnytársaság

profitorientált

legalább 2 tagállamban bejegyzett **jogi személy** alapíthatja

cél: tőkekoncentráció és költséghatékonyúság (székhelyét különösebb költségek nélkül változtathatja)

alaptőke: részvények, min 120.000 euró

szervezetét a székhelye szerinti jog alapján kell kialakítania, de legfőbb szerve: Közgyűlés
ügyvezetése

monista: Igazgató Tanács

dualista: Igazgató Tanács + Felügyelő Bizottság

Európai Szövetkezetet

célja: tagok szükségleteinek kielégítése (tagok közti áru- és szolgáltatásáramlás)

legalább 5 természetes személy minimum 2 különböző tagállamból

- **alaptőke:** 30.000 euró

monista, dualista ügyvezetés

4. Polgári jog

4.1. Polgári jog alapjai

Polgári jog: Alapvetően garantálja az önrendelkezés szabadságát, a személyiséget kibontakozását, vagyonnal való szabad rendelkezést minden élő, minden a elhalálozott személyek számára.

társadalom vagyoni viszonyainak, személyi viszonyainak szabályozása

Együttműködés elve: Jóhiszeműen és tisztességesen kell eljárni.

Értelmezési alapelvek: Alkotmány rendjével összhangban kell lenni.

Elvárható magatartás elve: Úgy kell eljárni, ahogy az adott joghelyzetben a legjobban elvárható.

Joggal való visszaélés tilalma: Alanyi jogokat nem szabad korlátozni.

Ésszerűség elve: Jogviták ésszerűségét minden figyelembe kell venni. azokat ésszerűen kell rendezni.

Jogbiztonság elve: Túlszabályozás kerülése és ugyanolyan helyzetekben ugyanúgy kell eljárni.

egyenjogúság- és mellérendeltség elve

Polgári jogi viszony: A jogalkotó által szelektált, a jogi szabályozás körébe bevont, jogilag szabályozott társadalmi jogiszony.

Abszolút szerkezű jogviszony: Csak a jogosult személye ismert, meghatározott, vele szemben mindenki kívülállóként kötelezettként¹⁸. Negatív jogviszony. (szerzői jog)

Relatív szerkezetű jogviszony: minden alany név szerint meghatározott, akik csak egymással szemben jogosultak és kötelezettek. Pozitív jogviszony. (eladó-vevő)

Szubszidiárius joganyag elve: Ha van speciálisabb törvény, az lesz az erősebb.

---

megsértésük esetén relatív szerkezetű jogviszonnyá alakulnak át

Polgári jogi viszony alanya lehet: természetes személy, jogi személy, állam

jogviszonyok csoportosítása résztvevő alanyok száma szerint ○

egyszemélyes

- kétpólusú ○

többpólusú

elemei:

alanyok: akik között a jogviszony

létrejön ○ **tárgya**

közvetlen: az a magatartás, amit az alanyoknak tanúsítaniuk kell

közvetett: az a dolog, amelyre a magatartás irányul

tartalma: jogalanyok kötelezettségei és jogai

Két nagy ága: személyi jog, vagyoni jog

Személyi jog: személyek jogalanyiságával foglalkozó jogviszonyok + személyhez fűződő jogok védelme

Vagyoni jog:

dologi viszonyo k – vagyonjog statikája, létező vagyoni jogok védelme

kötelmi viszonyok – vagyonjog dinamikája

öröklési viszonyok

4.2. Természetes személyek

Jogképesség

jogviszony alanya lehet – lehetnek jogai és kötelezettségei

általános, egyenlő, feltétlen tulajdonság

nem köthető semmihez, mindenkit feltétlen nélkül megillet (jogképességet korlátozó nyilatkozat – még a nyilatkozatot tevő szellemi állapotától is függetlenül – mindenkiéppen semmis)

kezdete: születés pillanata + vélelem¹⁹ időszaka (születés pillanata – 300 nap)

vélelem időszaka alatt **dologi várományos** lehet (jogszerzés reménye)

megszűnése: halál, holtnak nyilvánítás, 5 év eltünés (eltünés esetén szintén a vélemény intézménye lép fel)

Személyiségi jogok

emberi méltóság, élet, testi épség, egészség, személyes szabadság, magánélet, hátrányos megkülönböztetés tilalma, magántitok és személyes adatok védelme, névviselés, képmással és hangfelvétellel való visszaélés tilalma,

Becsületsértés: Társadalmi megítélés hátrányos befolyásolása és indokolatlanul bántó kifejezésmód akár verbálisan, akár tettelegesen

Jó hírnév megsértése: Valótlan tény állítása, híresszelése, illetve valós tény valótlannak feltüntetése.

becsületsértés és jó hírnév büntetése

cselekménytől való eltiltás

sérelemdíj – nem vagyoni kár

kártérítés – vagyoni kár

becsületsértés – 1 év szv.

hang és képfelvétel

készítés: 1 év szabadságvesztés

nyilvánosságra hozatal: 2 év szv.

nagy nyilvánosság/jelentős sérelem: 3 év szv.

magántitok megsértése

elzárás

jelentős érdeksérelem: 1 év szv.

Cselekvőképesség: Saját akaratból, saját név alatt szerezhet jogokat és vállalhat kötelezettségeket. Korlátozható!

cselekvőképtelen (0-14 év)

kivétel: bagatell-ügyletek (csekély jelentőségű szerződések, tömegesen előforduló, megfontolást nem igénylő tranzakciók)

korlátozottan cselekvőképes (14-18 év alatti kiskorú)

házasság esetén cselekvőképessé válik részben pl.: rendelkezhet jövedelmével, köthet olyan szerződést, amivel csak előnyt szerez, ajándékozhat (szükséges ehhez a törvényes képviselő jognyilatkozata a házassághoz)

cselekvőképesség (18 -)

17. év után mentális állapotra hivatkozva korlátozottan cselekvőképessé nyilvánítható
– részleges/teljes gondnokság

gondnokság hatálya: 18. év betöltése kiskorú esetén, nagykorú esetén a bírósági végzéstől

kérvényezheti: rokon, törvényes képviselő, gyámhatóság, bíró²⁰, ügyész

gondok: cselekvőképes és vállalja a gondnokságot

nem lehet: ha a gondnokolt tiltakozik, vagy érdekközés van a gondnokolt és a gondnok között

helyettes gondnok: a gondnok valamiért korlátozva van gondnoki feladataiban (távol van)

ideiglenes gondnok: a gondnok kijelöléséig gondnokol

gondnok jogai:

törvényes képviselő, vagyonkezelő (csak a gondnokolt jóllétét szolgálhatja)

gyámhatósági felügyelet folyamatos a gondnok és gondnokolt felett –

beszámolási kötelezettség

nem feltétlenül gondoz

4.2. Jogi személyek (társasági jognál bővebben)

polgári jogviszony alanyai lehetnek

jogalanyiságát az államtól szerzi – meghatározott típussal, nem tiltott cselekmény folytatására alapítható jogképes

saját név és székhely

alapítótól elkülönült vagyon

sziűkséges egy irányító szerv + állandó szervezet

célrarendeltség

önálló felelősség

5. Dologi jog

Három fő területe: Birtokjog, tulajdonjog, idegen dologbeli jogok

5.1. Birtokjog

Birtokos: Az, aki a dolgot sajátjaként tartja, vagy a doleg időleges birtokára jogosító jogviszony alapján hatalmában tartja.

- **Főbirtokos:** Aki tulajdonos.

Birtok megszerzés = tényleges hatalomszerzés

Jegalap nélkül bármikor tilos megfosztani, vagy birtoklásban jogalap nélkül háborítani.

- **Albirtokos:** Valamelyen jogcímen tartja magánál.

- **Jegalap nélküli időlegesen birtokló**

jóhiszemű jogalap nélküli birtokos: alaposan feltételezi, hogy a birtokláshoz érvényes jogcíme van

rosszhiszemű jogalap nélküli birtokos

birtokvédelem eszközei:

jogos önhatalom: a birtok megvédhető, amíg azzal személyiségi jogok nem sérülnek

jegyzői birtokvédelem/sommás birtokvédelem

a jegyző a birtoklás megsértésének tényét felülvizsgálja, de

maximum a birtoksértés utáni 1 évig

bírósági előtti birtokper/petitórius

van-e a birtokláshoz jogcím?

kiadatási kötelezettség – vissza kell adni

visszatartási jog – tartozás esetén beszámítható

megtérítési igény – a jóhiszemű birtokos ha költött a birtokra, akkor kérheti annak megtérítését

Birtokátruházás = a hatalom átengedése

semmis, ha

ha az egyik fél nem cselekvőképes

ha képviseletre nem jogosult személy működik közre

ha nem jelenik meg egyértelműen a szándék

Dolgok csoportosítása természeti tulajdonságuk szerint

Egyszerű dolgok: Természetes fejlődés eredménye, vagy mesterségesen előállított doleg. Alkotóelemei önálló létfürdőket teljesen elvesztették. (fa, benzin)

Dologösszesség: Több különálló doleg összefoglalása és a forgalomban egységeként szerepel. (csorda, békelyeggyűjtemény)

Összetett dolgok: Alkotóelemek az összetétel után is felismerhetőek, eredeti állapotba visszaállíthatóak. (földol + alkotórész)

Forgalomképesség szerint

forgalomképtelen

„uratlan dolgok” – törvény alapján forgalomképtelen (kizárolag állami tulajdon)

korlátozottan forgalomképes (lőszer, fegyverek)

forgalomképes

Birtokbavétel szempontjából

uratlan – pl.: napfény

szabadon álló dolgok (vadonban gyümölcsök)

Más dolgokhoz való kapcsoltságuk alapján

Alkotórész: Olyan dologrész, amely korábban önálló jogi sorssal bírt. Ha elválasztják a fődologtól, akkor az elpusztul. A fődolog tulajdonjoga automatikusan kiterjed rá. (telefon képernyője)

- **speciális fajtája: növedék** – utólag válik a fődolog alkotórészévé (állatok szaporulata, vagy földrész kibővül)

Tartozék: A dolog rendeltetésszerű használatához kell, jogi sorsa el is térhet a fődologtól. (autó kereke)

Gyümölcs: Időszakonként visszatérő növekmény, amely a fődolog sérelme nélkül elválasztható. (gyümölcs, piügyi eszközök hozama)

5.2. Tulajdonjog

Tulajdon: Teljes és kizárálagos jogi hatalom a tulajdon tárgya felett, amit csak a törvény és mások jogai korlátozhatnak.

Tulajdonjog alanya: bármely személy

Tulajdonjog tárgya: minden birtokba vehető dolog

Tulajdonjog tartalma: Tulajdonost megillető teljes kizárálagos jogi hatalom a tárgyán.

Tulajdonjog elemei

birtoklás joga

alanyi jogon jár a tulajdonjoghoz

Szomszédjogok: A tulajdonos a használat során köteles tartózkodni minden olyan magatartástól, amellyel másokat – különösen a szomszédokat – szükségtelenül zavarná, vagy amellyel jogaiak gyakorlását veszélyeztetné.

használat joga

hasznok szedésének joga, hasznosítás

- birtokvédelem joga
- rendelkezés joga
- egyéb jogok átengedésének joga (birtoklás, használat, haszonszedés, biztosíték, megterhelés) ○

tulajdonjoggal felhagyás – csak ingó vagyon esetében (ingatlannál nem)

Közös tulajdon: Jogközösségek, a tulajdonjog meghatározott eszmei hányadrészek szerint több személyt illet meg. Ha a hányadrészek nem állapíthatóak meg, akkor a tulajdonosok egyenlő részletben tulajdonosok.

mindenki birtokolhat és használhat (túlhasználat nélkül)

- állagmegóvás, költségviselés közös
- közös határozathozatal (de bíróság előtt megtámadható)
tulajdonosokat elővásárlási jog illeti meg

Tulajdonszerzési jogcímek:

Eredeti tulajdonszerzés: Eredeti tulajdonos joga elenyészik és helyette keletkezik egy teljesen új. ○

Elbirtoklás, kisajátítás

Kisajátítás: Közérdekű célra, azonnali, teljes és feltétlen kártalanítás esetén. (a tulajdonjog szerzője szerzi)

Elbirtoklás: Sajátként birtoklunk dolgot úgy, hogy az igazi tulajdonos egyik tulajdonosi jogával sem él. Ingatlan 15 év, ingó 10 év.

Hatósági árverés, határozat²¹: A dolgot terhelő jogok, kötelezettségek megszűnnek, kivéve állam szerzése esetén. (államnak helyt kell állnia)

Gazdátlan javak találása: Uratlan dolgok, vagy olyan dolgok, amelyek tulajdonjogával felhagytak.

Csak ingó esetén.

---

határozat akkor van, ha nincsen örököös

Találás: A tulajdonjoggal nem hagytak fel. Hogy a találó tulajdonjogot szerezzen: megtett minden annak érdekében, hogy a tulajdonos a dolgot visszakaphassa és a tulajdonos egy éven belül (élő állat esetében három hónap) nem jelentkezik

Származékos tulajdonszerzés: Jogelőd származtatja a jogutódnak. (adás-vétel, ajándékozás, cseré, öröklés) ○
Átruházás: Szerződés a dolog birtokának átruházásáról. Ingatlan esetében szükség van **ingatlan-nyilvántartási bejegyzésre**.
nem feltétlenül a tulajdonostól (bolt)

5.3. Korlátolt dologi jogok/Idegen dologbéli jogok

Zálogjog (dolgon, jogon, követelésen érvényesíthető)

a zálogjogosult valamilyen követeléssel van az adós felé – ezt a kötelezettséget valamilyen zálogtárggyal biztosítja – a zálogjogosult megkapja, ha a kötelezettség nem teljesít zálogszterződés – **írásban**

nyilvántartásba való bejegyzéssel történik: a zálogjog jelzálog jog

a zálogtárgy birtokát a zálogjogosultnak történő átadása : **kézizálogjog**

csak akkor érvényesíthető: ha a követelés az esedékességé válik és elmulasztja teljesítését az adós

- **Használati jogok**
- **Földhasználat:** Ha a föld és a rajta álló épület tulajdonjoga nem ugyanazt a személy illeti meg, akkor az épület tulajdonosát bizonyos fokú (rendeltetésszerű használatához szükséges) földhasználati jog illeti meg.
- **Használat:** A jogosult a kizárolág saját és a vele együtt élő családtagjai szükségleteinek kielégítésre használhatja. – használat jogának gyakorlása nem engedhető át, tehát pl. nem adható bérbe
- **Haszonélvezet:** Jogosult más személy tulajdonában lévő dolog esetében az elidegenítés kivételével minden más tulajdoni jogot gyakorolhat. (birtoklás, haszonszedés stb.)
- **Szolgalmi és közérdekű használat**
- **Közérdekű használat:** Kisajtítás enyhe formája, csak ritkán szükséges a közérdekű használat. Kártalanítást kell nyújtani a közérdekű használat idejére.
- **Telki szorgalom:** Más telkét meghatározott terjedelemben használhatja a jogosult. (Átjárás, vízellátás, vízelvezetés, épület megtámasztás.)

uralkodó telek:

szolgáló telek: amin pl. a támaszték van

szerződésben kell rögzíteni

Tulajdonhoz és örökléshez való jog – alkotmányos jog – társadalmi felelőséggel jár . Kisajtítani csak közérdekből lehet és kötelező a kártalanítás.

5.4. Öröklés

Öröklés: Az ember halála esetén egyetemes jogutódlás következik be. Kizárolag természetes személyhez kötődik, jogi személy után nem lehet örökölni. (jogutódlás nem öröklés!)

ipso iure öröklési rendszer: az öröklés az örökhagyó halála pillanatában azonnal beáll (nincsen jogcselekmény)

- a hagyatékátadó végzés csak közhitelű tanúsítás (közjegyző)

Hagyatéki eljárás: Törvény által megjelölt esetekben kötelező - közhiteles bizonyítás (pl.: 200.000 forint bankbetét, ingatlan)

Hagyaték: Az örökhagyó jogutódaira átszálló egész – aktív és passzív – vagyon. (vagyontárgy, vagyoni jog, kötelezettségek)

Örökhagyó: Elhunyt személy.

Öröklési jogcímek:

végintézkedés: Örök hagyó pl.: végrendeletet ír.

végrendelet: Írásbeliek kell lennie(kivétel közvetlen életveszély esetén tanúk jelenlétében) – formai követelmények (egyértelmű, időrendi, teljes belátási képesség, cselekvőképesség²²⁾

hagyományrendelés – vagyontárgy juttatás

meghagyás – kötelezettségrendelés (rendelkezés arról, hogy mit kell tenni a vagyonnal)

Kizárás: Nem szükséghez alapos indok, a törvény által meghatározott örökség 1/3-ada jár ebben az esetben, ez a **kötelesrész**.

Kitagadás: Csak törvényben meghatározott okkal lehet, nem jár semmi ebben az esetben.

Lemondás: Az örökhagyó él még.

Visszautasítás: Az örökhagyó nem él már.

törvényes öröklés: Nincsen végrendelet, törvény szabályoz ebben az esetben.

ha van lemenő - egyenes ági örökösdés az elsődleges

ha nincsen lemenő - 3 parentélaig (szülő, nagyszülő, dédszülő)

ha sehol nincsen örökö - állam örököl

ha nincsen végintézkedés – házastárs 1 gyerekkel örököl

6. Egyéni vállalkozás, egyéni cége

6.1. Egyéni vállalkozó

egyéni vállalkozó – cselekvőképes magyar állampolgár, EU, Európai Gazdasági Térség állampolgára, vagy letelepedett személy + tartózkodási engedély

ki nem lehet

korlátozottan cselekvőképes, cselekvőképtelen

gazdasági, vagyon elleni bűncselekmény miatt elítélték

szándékos bűncselekmény miatt min. 1 évre elítélték

egyéni cége van, gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja

tevékenységi kör:

őstermelő, szolgáltató állatorvos, ügyvéd, közjegyző, végrehajtó, szabadalmi ügyvivő

kinek kedvező:

kevés kezdőtőke

egyszerű tevékenység ○

kis értékesítési volumen

alacsony működési költség

Egyéni vállalkozói tevékenység: Üzletszerű gazdasági tevékenység – rendszeresen, nyereség- és vagyonsszerzés céljából, saját gazdasági kockázatvállalás mellett.

Tevékenység megkezdésének bejelentése:

díjmentes

ügyfélkapun keresztül, vagy kormányhivatal – formanyomtatvány

Belügyminisztériumi nyilvántartás – Egyéni vállalkozók jegyzéke (tehát nem cégbíróság!)

egyéni vállalkozási igazolvány már nincsen! (kérdés)

tevékenységet onnantól kezdheti, hogy a Belügyminisztérium nyilvántartásba vette (egyéni vállalkozó, NAV, önkormányzati értesítés)

kötelező kamarai tagság – 5000 Ft/év

bárminemű változást díjmentesen kötelező jelenteni

Számlán feltüntetni: egyéni vállalkozó, nyilvántartási szám

korlátlan felelősség – teljes magánvagyon

személyesen közreműködik a tevékenységen, habár lehet alkalmazottja

hatósági engedélyhez kötött tevékenységek: magánorvos, könyvvizsgálat → szükséges a képesítés ○

ha nincsen képesítése – alkalmazott

ha egyéni vállalkozó meghal → örökös, törvényes képviselő nyilatkozik, hogy kívánja-e folytatni a tevékenységet 90 napon belül

ha egyéni vállalkozó cselekvőképtelen → törvényes képviselő nyilatkozik, hogy kívánja-e folytatni a tevékenységet 90 napon belül

Tevékenység szüneteltetése

tevékenység szüneteltethető, minimum 1 hónapig, max. 2 év

Tevékenység megszűnése

e.v. bejelenti

egyéni céget alapít, vagy tagja lesz

egyszemélyes KFT-vé alakulhat

ha szünetelteti a tevékenységet, akkor nem alakulhat át

még 5 évig nem lehet más társaság korlátlanul felelős tagja, vagy újból egyéni vállalkozó halál, cselekvőképtelenség, korlátozott cselekvőképes (törvényes képviselő, örökös nyilatkozata) adóshatóság törli az adószámot (jogerővel szűnik meg az e.v.)

6.2. Egyéni cég

csak az **egyéni vállalkozó alapíthat** → cégbírósági cégnyilvántartásba vétellel jön létre

létesítő okirat: **alapító okirat²³** (*ügyvédi ellenjegyzés, vagy közjegyző is okiratba foglalja*)

ha a jegyzett tőke nagyobb, mint 200.000, akkor van lehetőség **appортálásra/vagyoni betétre** is
elemei: cégnév, székhely, alapító adatai, főtevékenység, jegyzett tőke, könyvvizsgáló adatai, osztalékelőleg fizetésének lehetősége

nincsen jogi személyisége

tagtól elkülönült önálló vagyon

1 tag

alkalmazottak száma **kevesebb, mint 50 fő**

nettó árbevétel kevesebb, mint 700 millió forint

amennyiben hatósági engedély szükséges a tevékenységhöz és az egyéni vállalkozás rendelkezett vele, akkor jogutódként megkapja az egyéni cég is

ha képesítéshez kötött – alkalmazott által is megkapja az egyéni cég

meghal, cselekvőképtelen – özvegy, örökös, törvényes képviselő u.u. taggá válhat, mint e.v. esetén

megszűnés, átalakulás

határozott időre alapítás – idő lejárta esetén megszűnik

jogutód nélküli megszűnés végelszámolás esetében ○

bíróság, cégbíróság szünteti meg felszámolás esetén

gazdasági társasággá alakul (egyirányú - gazdasági társaságból nem lehet egyéni cég)

---

elemei: cégnév, székhely, alapító adatai, főtevékenység, jegyzett tőke, könyvvizsgáló adatai, osztalékelőleg fizetésének lehetősége

7. Gazdasági társaságok

Jogi személy: Jogképes – jogok + kötelezettségek (meghatározott típus, nem tiltott tevékenység, cél elérése érdekében)

saját név, székhely, tagtól elkülönült vagyon, ügyvezetés, képviseletet ellátó szervezet

Jogi személyek:

Egyesület
Egyesület
Alapítvány
Szövetkezet
Gazdasági társaságok

7.1. Gazdasági társaságok

Alkotmányos alapeltek: mindenki szabadon vállalkozhat és társulhat – **privát autonómia, de formakényszer:** nem állhat szembe a közérdekkkel:

Gazdasági társaság: Üzletszerű közös gazdasági tevékenységre a tagok vagyoni hozzájárulása által jogi személyiséggel rendelkező társaság, ahol a tagok a nyereségből közösen részesednek, a veszteséget közösen viselik.

Közös tulajdonságok

állandó szervezet
célrarendeltség
alapítótól elkülönült vagyon
állami elismerés
önálló felelősség
jogképesség

Létrehozás

alapítás

Létesítő okirat típusai (kérdés!)

társasági szerződés (több tag)
alapító okirat (egyszemélyes)
alapszabály (rt, szövetkezet)
mindegyiket kötelező aláírni minden tagnak – kivéve: nyrt alapszabálya
a közgyűlésen módosítva

Létesítő okirat benyújtása

közjegyzői okiratba foglalás, ügyvédi ellenjegyzés – ekkor már elkezdődhet az előtársasági²⁴ időszak (90 napon belül be kell jelenteni a cégbírósághoz – késedelem: 50-900 eFt)

Létesítő okirat módosítása

csak a bejegyzés után
¾-es határozat: ha nem új szerződés van, ha nincs új létrehozva
egyszerű szótöbbség (cégnév, telephely, székhely, fő tevékenységi kör)
egyhangú határozat: ha olyan módosítás, ami valamely tag jogait hátrányosan érinteni
átalakulás (formaváltás, egyesülés, szétválás)

- formát névben fel kell tüntetni
 természetes személy csak 1x lehet korlátlanul felelős tag ○
 kiskorú nem lehet tag
- a jognyilatkozatokat írásban kell megtenni (pl.: alapítás, határozatok)
  - **Társasági jogi jogvita:** Tagok egymás közti és a társaság közti jogvitája. (Belső viszonyokra vonatkozik semmi köze hozzá külső cégnek.) – választott bíróság
  - **képesítéshez kötött tevékenység**

a tevékenységen közreműködő tag rendelkezik vele
 egyik alkalmazott rendelkezik ezzel
 munkavégzésre irányuló megbízásos jogviszony

vagyoni hozzájárulás teljesítése

pénzbeli forma
 nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás/apport (akár jog és követelés is lehet)

Kisebbségvédelem: A tag, vagy tagok együttesen a szavazati jogok legalább 5%-val rendelkeznek, akkor:

ok és cél megjelölése → legfőbb szerv ülésének összehívása
 ha 15 napon belül az ügyvezetés nem teljesít → bíróság intézkedik
 ha gyanús, hogy volt valami susmus → egy külön könyvvizsgálót megbízhatnak
 ha 30 napon belül semmi – bíróság intézkedik
 taggal, vezetővel, fb-taggal, könnyvvizsgálóval szemben is érvényesíthetnek követelést
 ha 30 napon belül semmi – bíróság intézkedik

Törvényes felügyeleti eljárás:

Cégnyilántartás közhitelességének biztosítása
 Törvényes működés kikényszerítése
 nincsen gazdasági célszerűség vizsgálata
 törvények betartatása
 létesítő okirat feltételei teljesülnek-e

- **Tagi viszony megszűnése**
- vagyoni hozzájárulás elmarad
 kizárást – alapos indok és az összes tag $\frac{3}{4}$

Típusai

Közkereseti társaság
 Betéti társaság
 Korlátolt felelősséggű társaság
 Részvénytársaság

Gazdasági társaságok szervei: 4 van (kérdés)

- társaság tagjainak gyűlése/Legfőbb Szerv ○**
 legfőbb szerve
- **évente egyszer legalább ülésezik** – nem nyilvános
- tanácsozási joggal vezetők, felügyelő bizottság tagjai részt vehetnek
 beszámoló elfogadása, osztalékdöntés, ügyvezetés felmentése²⁵
- ügyvezetés (szakmai döntések, operatív ügyvitel)**
- egyéni vagy testületi
- általános név: vezető tisztségviselő**
- nem lehet vezető tisztségviselő, amennyiben
- bűncselekmény, vagy összeférhetetlenség esetén**
- összeférhetetlenség: nem lehet tag, ügyvezető, ha egy ugyanolyan főtevékenységű cégben már ügyvezető, vagy tag

---

ha elfogadja a legfőbb szerv a felmentványt, akkor az adott időszakra nem támasztható az ügyvezetés irányába kártérítési igény

amennyiben eltiltották az adott tevékenységtől (ki nem elégített hitelezői követelések egy korábbi cégbíróságban felszámolás után és ezért felelős a személy, nem állt helyt, vagy a cégbíróság pénzbíróságot szabott ki és ezt a kötelezettséget nem teljesített)

- vezető tisztségviselők többségi befolyással rendelkező tagok, vagy egyéb korlátlanul felelős tagok sem lehetnek

felügyelő bizottság

legalább 3 tag 5 évre

ügyvezetés kontrollja és ellenőrzése, akár gazdasági célszerűséget is vizsgál határozatképességéhez 2/3 szavazata, de min 3 fő

kötelező felügyelő bizottság (kérdés)

Nyrt

Zrt – ha a szavazati jogok legalább 5%-val együttesen rendelkező részvényesek ezt kérik 200 fő főállású munkavállaló és az üzemi tanács nem mondott le, hogy a felügyelőbizottságban való munkavállalói részvételről

állandó könyvvizsgáló

határozott időre – maximum 5 év

kiválasztás után 90 napon belül megbízási szerződést kell kötni

Gazdasági társaság megszűnése: jogutóddal, vagy jogutód nélkül

Személyegyesítő társaság: Legalább egy tagnak közre kell működnie. (betéti társaság, közkereseti társaság)

VagyonegYESÍTŐ társaság: Nincsen kikötés arra vonatkozóan, hogy a tagoknak közre kell-e működnie. (összes többi)

jogutódlással → átalakulás történik

társasági formaváltás (gazdasági társasággá, szövetkezeté, egyesüléssé) ○

egyesülés (beolvadás, összeolvadás)

beolvadás – egyik cég lesz a jogutód

összeolvadás – harmadik cég lesz a jogutód

szétválás (kiválás, különválás)

kiválás –

különválás – két jogutód cég lesz, „A” cég megszánik

jogutódlás nélküli megszűnés

tagok döntése alapján – végelszámolási eljárás

tartós fizetésképtelenség – csőd/felszámolási eljárás rendes bíróság ítélet által

○ **cégbíróság** törvényességi felügyeleti eljárása

cégbíróság hivatalból törli a céget a cégnyilvántartásból (adóhatóság törli a cégnyilvántartásból)

7.2. Vállalatcsoportok

Elismert vállalatcsoport

konszolidált éves beszámolót készít 1 uralkodó tag – 3 ellenőrzött tag uralmi szerződéssel (RT, Kft, egyesülés, szövetkezet)

Tényleges vállalatcsoport

nincsen konszolidált éves beszámoló

az uralmi szerződés megkötésének feltételei megszakítás 3 évig fennállnak - a bíróság egy érdekelt fél kérésére kötelezi az uralmi szerződés megkötésére

7.3. Gazdasági társasok jellemzői

Közkereseti társaság

min 2 tag – egyetemleges és korlátlan felelősség (a hitelező bármely tagtól – tulajdoni hányadtól függetlenül – követelhet, a tagok teljes magánvagyonnal felelnek)

társaság megszűnése után még 5 évig él az egyetemleges és korlátlan felelősség

örökösre is vonatkozik

létesítő okirat: társasági szerződés

Legfőbb szerv: Tagok gyűlése – azonos mértékű szavazat

általában egyszerű többség

vezető tisztségviselő visszahívása – $\frac{3}{4}$

társasági szerződés módosítása – egyhangú szavazat

Betéti társaság

min 2 tag – legalább 1 beltag + legalább 1 kültag (ha egyik nincs, akkor 6 hónap áll rendelkezésre

→ különben megszűnik, át kell alakulnia)

beltag – korlátlan és egyetemes felelősség, személyesen közreműködik a tevékenységen

kültag – kötelezettsége csak a betétnek biztosításáig erjed ki, nem végezhet tevékenységet a társaságban – nem lehet ügyvezető sem

legfőbb szerve: Tagok gyűlése

Korlátolt Felelősségi Társaság

akár 1 tag is alapíthat („egyszemélyes kft”)

törzsbetétek összessége törzstőke – 1 törzsbetét minimum 100.000 Ft, összesen minimum 3.000.000

Ft

leszállítása, emelése – $\frac{3}{4}$ határozat

létesítő okirat: társasági szerződés (kvíve egyszemélyes kft: alapító okirat)

tilos nyilvános felhívást tenni KFT megalapítására

tagok kötelezettsége csak a törzsbetét beszolgáltatásáig terjed ki (pént, vagyoni/apport)

kivétel: **felelőségátvitel**

ha a tag korlátolt felelőségevel visszaélt és emiatt a jogi személy megszűnésekkel kielégítetlen hitelezői követelések maradnak fenn

nem teljesített vagyoni hozzájárulás erejéig is köteles helyt állni (pl.: pótbefizetés mértékéig)

vállalatcsoport esetén az uralkodó tag köteles helyt állni, ha az uralkodó tag üzletpolitikája miatt áll fenn a fizetésképtelenség

legfőbb szerv: Taggyűlés

szermélyes részvétel – jegyzőkönyv

elektronikus – nem kell jegyzőkönyvet készíteni

értesítési kötelezettség: időben kell közölni, hogy mikor lesz a taggyűlés (évente legalább

1x)

napirendet is meg kell határozni – ha valami olyasmiről szavaznak, ami nincsen benne a napirendben, akkor az arról hozott határozat érvénytelen

vezető: ügyvezető (határozatok könyve, tagjegyzék vezetése)

Üzletrész: Törzsbetéthez kapcsolódó tagsági jogok és kötelezettségek összessége.

KFT nyilvántartásba vételekor keletkezik

mértéke törzsbetétekhez igazodik

azonos üzletrész – azonos tagsági jogok

társaságok tagjai között szabadon átruházható és értékesíthető

akár harmadik félnek is – a többi tagot elővásárlási jog illeti meg

Pótbefizetés: veszteség fedezésére írja elő a taggyűlés a tagok irányába

törzsbetétek arányában kell meghatározni és teljesíteni

Részvénytársaság

alaptőke - előre meghatározott számú és névértékű részvények (emelhető, bevonható minősített többséggel)

Zrt – 5M

Nyrt – 20M

készpénzbeli hozzájárulás minimum 30%

csak akkor indulhat meg, ha a pénzbeli hozzájárulás legalább 25%-a, nem pénzbeli

hozzájárulás teljesen be kell adni

indulás után a teljes alaptőkét rendelkezését kell bocsátani 1 éven belül

- **legfőbb szerv:** közgyűlés

zrt: 15 nappal, nyrt: 30 nappal korábban (jelenléti ív)

Nyrt – határozatokat köteles nyilvánosságra hozni

Nyrt esetében a kisebbségi jogok már 1%-tól érvényesek

ha egy részvénnyes **minősített többséggel rendelkezik** (részvények $\frac{3}{4}$) – nyilvános bejelentési kötelezettség → **vételi kötelezettsége** van az összes többi részvénnyre

Ügyvezetés

monista rendszer – **Igazgatóság**,

Zrt esetében lehet vezérigazgató is

dualista rendszer - **Igazgatótanács**

részvénnyes jog: közgyűlésen részt venni, osztalék, szavazat

az alaptőke megemelésekor a részvénnyesek kötelezettsége túlerjed a részvények

megvásárlásán – köteles megfizetni azt

tag: a névérték megfizetésére terjed ki kötelezettség

akár nyilvános felhívással is kereshető tag

kötelezettségeiért – ha a PTK nem rendelkezik – nem köteles helytállni

- **két típusa:**

ZRT – nincsen tőzsdei kereskedelelem

nyomdai úton, vagy dematerializált

NYRT – van tőzsdei kereskedelelem

csak dematerializált

részvények típusai

törzsrészvénny (legalább 50%)

saját részvénny: osztalékból lehet szerezni, csak ha nyereséges a cégt, maximum a részvények 25%

elsőbbségi részvénny: plusz jogok előbb vagy több (osztalék, szavazati)

dolgozói részvénnyek: csak nyereségből – max. 15%

kamatozó részvénny – nem osztaléket fizet

visszaváltható részvénny – meghatározott időtartam bármikor visszaváltható

lehetséges még egyéb részvénnyfajtát meghatározni

8. Egyéb gazdálkodó szervezetek

8.1. Egyesülés

nem gazdasági társaság – **kooperációs társaság**

jogi személyisége

cél: gazdálkodás eredményesség, tevékenység összehangolása, érdekképviselet

nem profitorientált, de ha van akkor az a tagoké – a kötelezettségekért a tagok egyetemlegesen kötelesek helyt állni

alapítás: társasági szerződés (ügyvédi ellenjegyzés, céggjegyzék) + 30 nap + cégbírósági céggjegyzék

legfőbb szerv: taggyűlés

képviselet: igazgató, vagy igazgatótanács

tagjai: gt-k, egyesülések, szövetkezetek

8.2. Szövetkezet

jogi személy

vagyoni hozzájárulás – nyitott tagság, változó tőke

kötelezettség: vagyoni hozzájárulás, alapszabályban meghatározott mértékig köteles a személyes közreműködésre

kiváló tagok még 5 évig helytállni köteles

legalább 7 tag (akár önkormányzat is)
gazdasági, társadalmi szükségletek kielégítése
nyereség felét köteles felosztani a tagok között
legfőbb szerve: közgyűlés
létesítő okirat: alapszabály (ügyvéd, közjegyző) + 30 nap + cégbírósági cégbejegyezés
pénzbeli hozzájárulás – legalább 30%, dologi/apoort – teljes
ügyvezetés: Igazgatóság és/vagy Igazgató elnök
Közösségi alap: Tagoknak nyújtandó szolgáltatások fedezete, nem felosztható.
ha a tagok száma 6 hónapig 3 fő alatt van → megszűnik

Típusai:

- iskolaszövetkezet
- szociális szövetkezet
  - speciális fajtája: start szociális szövetkezet (új közmunkások foglalkoztatása)
- agrárgazdasági szövetkezet
- közérdekű nyugdíjas szövetkezet

8.3. Egyesület

alapszabály (legalább 10 fő)
szervek: közgyűlés, elnökség
nyilvántartott tagság

- jogi személy

nem alapítható gazdasági tevékenység folytatására, de a cél megvalósítása érdekében végezhet gazdasági tevékenységet

megszűnés: ha a tagok száma 6 hónapig 10 fő alatt van
csak egyesülettel egyesülhet

8.4. Alapítvány

jogi személy
alapító az alapító okiratban határozza meg az alapítvány részére juttatott vagyont, szervezetet, célt nincsen tagsága!
nem alapítható gazdasági tevékenység folytatására
kuratórium

9. Cégeljárás

Külön törvény szabályozza – Cégtörvény

9.1.

Cég: Olyan jogalany, amely cégnyilvántartásba történő bejegyzéssel, üzletszerű gazdasági tevékenység folytatása céljából jön létre.

cégbíróságok – törvényszékek mellett működnek ○

- nem peres cégeljárások (cégbiejegyzés...)s
- gazdasági társaságok vezetőivel kapcsolatos adatok kezelése (bejegyzés, törlés) ○
tájékoztatásnyújtás
  - törvényességi felügyeleti eljárás
  - kisebbségi jogok védelme, hitelezői jogok védelme ○ jogi tanácsadás, közhasznúvá minősítés

cégnyilvántartás: cégbiejegyzék + adatok igazolására szolgáló mellékletek + egyéb cégratok

- cél: közérdek – hitelezők védelme
- **Közhitelesség:** Aki a cégnyilvántartás szerint jár el, ő jóhiszeműen jár el.

Cégnyilvánosság: Bárki számára hozzáférhető

Cégadatok három típusa:

Cégmásolat: Cégjegyzék fennálló és törölt adatait tartalmaz.

Cékvonat: Cégjegyzék aktuális, fennálló adatait tartalmaz

Cégbizonyítvány: Egyes fennálló, vagy törölt adatait tartalmazza.

Cégjegyzék: cégegyezékszám, cégnév, székhely, létesítő okirat kelte, tevékenységi körök, képviseletre jogosultak köre, jegyzett tőke, adószám, pénzforgalmi számlák, bejegyzési végzések

Cégnév: gazdasági formát köteles feltüntetni

azonosítás – van-e ilyen cég, van-e ilyen névre foglalás 60 napon belül

névvalódiság – valósággal nem kelthet ellentétes látszatot

névszabatosság – cégtípus, tev. körrel ne legyen ellentmondásos (szerszámgyártó kft – könyvelés)

névkizárolagosság – ne legyen összetéveszthető

Cégjegyzés: Valaki a cég nevében jogosult aláírásra – jogok, kötelezettségek. **Nem feltétlenül az ügyvezető.**

Székhely:

üzleti, hivatalos levelezés helye

cégtáblával jelölni kell

Telephely:

létesítő okirat

székhelytől elkülönült, tartós, üzleti letelepedés
de ugyanazon településen van, mint a székhely

Fióktelep

nem ugyanazon a települése van, mint a székhely

9.2. Nem peres cégeljárások

cégbiejegyzési

változásbejegy

átalakulás bejegyzés

megszűnés

cégbiejegyzés: elektronikus, nem peres bírósági eljárás ○

nem a cégbíróság kezdeményezi – kérelmezik ○

eljárás nem szünetelhet, csak kivételes ok

○ nincsen személyes meghallgatás, csak okirati bizonyítás ○

bejegyzési eljárás határideje: 8 munkanap

○ egyszerűsített bejegyzési eljárás: 1 munkanap (szerződésminta + jogi képviselő (ügyvédi ellenjegyzés/közjegyzői okiratba foglalás))

○ ingyense, kivéve részvénnytársaságok

eljárást jelölni kell a cég nevében (b.a., cs.a.)

9.3. Törvényességi felügyeleti eljárás

cégnyilvántartás közhitelességének biztosítása

törvényes működés kiképítésére

gazdasági célszerűséget nem vizsgál

hivatalból bejegyezhet adatokat, illetve törölhet

megkezdődhet:

ha a létesítő okirat törvényesértő (bejegyzést megelőzően, utána), pl.: egyik tag nem cselekvőképes ○

ha a létesítő okirat nem tartalmaz minden kötelező elemet

○ működés során nem tartja be a létesítő okiratban foglaltakat (pl. legfőbb szerv összehívása) ○

hivatalból és kerelemből is indulhat

cégbíróság jogai

pénzbírság (100.000 – 10.000.000) ügyvezetőre, cégre ○
legfőbb szerv összehívása
felügyelőbiztos kijelölése

10. Államháztartás

Államháztartás: Tevékenység, amellyel az állam a bevételeit beszedi, összegyűjti az állami költségvetésbe (mint egy pénzalapba), majd azt felhasználja kiadásainak teljesítésére.

Törvényi def.: Az államháztartás a közfeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási, beszámolási szabályok szerint működő szervezete. Az állam gazdálkodási rendszerének egésze, amely az állami funkciók ellátását szolgálja.

Államháztartás alapelvei:

egységegesség (1 db költségvetési törvény)
teljesség (bevétel minden kiadás forrása)
valódiság (valós indokolt cél)
részletesség
nyilvánosság
éves költségvetés alapján
rendkívüli bevételek és kiadások elkülönítése

10.1. Gazdálkodó szervek²⁶ és az államháztartás kapcsolata

adók
járulékok
támogatások

10.2. Az alaptörvény és az államháztartás kapcsolata

kiegyensúlyozott – fenntartható – átlátható költségvetés-elve ○

OGY és a kormány feladata

Nemzeti vagyon: Az állami és helyi önkormányzati vagyon. ○

nemzeti vagyon használata:

közérdekk
közös szükségletek kielégítése
természeti erőforrások megóvása
jövő nemzedékének szükségleteinek biztosítása

állam és a helyi önkormányzatok **önállóan és felelősen** gazdálkodnak

gazdálkodás alapelvei:

törvényesség
célszerűség
eredményesség
átláthatóság

Közpénz

közpénnzel gazdálkodók kötelesek

nyilvánosság előtt elszámolni

átláthatóan és a közélet tisztaágának elvének megfelelően gazdálkodni

amíg az államadóság nem haladja meg a GDP felét, addig az Alkotmánybíróság, csak a következő szempontok szerint vizsgálhatja a költségvetési törvényt – esetleg megsemmisíti

- jogszabály és Alaptörvény összhangja ○
megalkotás, kihirdetés törvényessége ○ személyiségi,
állampolgári jogok

10.3. Államháztartás alrendszeri

2 fő ág: önkormányzati és központi alrendszer

központi alrendszer

részei

speckó: társadalombiztosítási alapok, elkülönített állami pénzalapok

10.4. Költségvetés

Költségvetés: Jogszabályban meghatározott olyan pénzügyi terv, amely a költségvetési évre vonatkozóan, a közfeladatok ellátásához szükséges teljesítendő bevételeket és teljesíthető kiadásokat előirányzatonként teljeskörűen tartalmazza

megalkotó: OGY

végrehajtó: kormány

OGY nem fogadhat el olyan **költségvetési törvényt**, amelynek következtében az **államadóság meghaladná a GDP felét**

- ha meghaladja, akkor **arányos csökkentést tartalmazó törvény** fogadható el
a költségvetés végrehajtása során nem vehető fel olyan **kölcsön**, amelynek következtében az **államadóság meghaladná a GDP felét**, vagy az arány a **megelőző évben fennállóhoz képest növekedne**
a központi költségvetésből csak olyan **szervezet** számára nyújtható **támogatás**, vagy teljesíthető szerződés alapján **kifizetés**, amelynek tulajdonosi szerkezete, **felépítése**, valamint a **támogatás felhasználására** irányuló tevékenysége **átlátható**
- **rendezett munkaügyi kapcsolatok**
- **közzétételi kötelezettségeknek** eleget tett
- **ha az igénybevétel jogosulatlan, jogszabálysértő, nem rendeltetésszerű**
  - visszavonható
  - támogatási szerződéstől elállás, vagy felmondás
  - módosítás kezdeményezése

amennyiben nincsen költségvetési törvény

a kormány jogosult jogszabályok alapján bevételt szedni
a kormány jogosult az előző évi törvényi kiadási előirányzatok keretei között a kiadásokat időarányosan teljesíteni

Állami bevételek

közgazdasági jelleg szerint

folyó bevételek

jogi jelleg szerint

közhatalmi bevételek: adójellegű bevételek (adók, vámok, járulékok, illetékek)

magánjogi bevételek: Díjbevételek, Tőke utáni jövedelmek (kamatok, osztalékok)

tókebevételek: vagyontárgy és föld eladásából származó bevétel

speciális: Privatizációs bevétel: állami vállalat eladásából származó bevétel

Állami kiadások funkcionális osztályozása

állami működés funkciói

jóléti funkció

gazdasági funkció

államadóság-kezelés

Költségvetési törvény megalkotásának folyamata			
Szakasz	Időbeli elhelyezés	Főbb felelősök	Feladatok
Döntéselőkészítés	április – szeptember	államháztartásért felelős miniszter kormány Költségvetési Tanács	<ul style="list-style-type: none"> pénzügyminiszter prognózist terjeszt a Kormány elé (költségvetési évet követő 3 év) tervezés és egyeztetés a bevételekről és kiadásokról a pénzügyminiszter a javaslatát a Kormány elé terjeszti A Kormány egyeztet a Költségvetési Tanáccsal
Döntés	október – december	Allami Számvevőszék Költségvetési Tanács Országgyűlés	Az OGY felhatalmazást ad a Kormánynak, hogy bevételeket szedjen, kötelezettségeket teljesítsen.
Végrehajtás	költségvetési év	Kormány és a költségvetés szervei	Előirányzatok teljesítése
Ellenőrzés	költségvetést követő év	Kormány Országgyűlés Állami Számvevőszék	Zárszámadási törvény

Zárszámadási törvény

kötelező törvénybe foglalni
 tartalmazza a költségvetés végrehajtását
 összeveti a tervezett és ténylegesen megvalósult bevételeket és kiadásokat
 elfogadása minden a költségvetési év lezárása után történik
 ha hiány – költségvetési hiány finanszírozásának módját meg kell határozni a törvényben
 ha suff. - annak felhasználását

5. Magyar Államkincstár

államháztartás pénz- és számlaforgalmának lebonyolítása
 pénzügyi szolgáltatás állami szerveknek (kvázi bank)
 állami feladatok finanszírozása
 Pénzügyminiszter irányít – elnökét kinevezi
 Szervezete

MÁK
Államadóságot Kezelő Központ Zrt
 államadóság kezelési stratégia
 fizetőképesség, likviditás biztosítása
 hiány finanszírozása
 szabad pénzeszközök felhasználása

6. Önkormányzatok költségvetése

tulajdonosi és gazdálkodási önállóság
saját költségvetés
 rendelet
 1 éves időtartam
önként vállalt és kötelező önkormányzati feladatok ellátása (nagyobb önkormányzat – több kötelező feladatkör, hatáskör)
államháztartás része, de a központi költségvetéstől elkülönül (normatív/központról támogatásokkal kapcsolódik)
nem tervezhet működési hiányt (a vállalt kötelezettségek nem haladhatják meg a várható bevételek 50%-át)

vállalkozás alapítás szabadsága

helyi adók fajtája és mértéke

Költségvetési ciklus

Előkészítés (jegyző, főjegyző – koncepció, elkészítés, egyeztetés, majd a polgármester a képviselőtestület elő terjeszti)

Döntés (képviselőtestület rendelet formájában dönt)

legkésőbb február 15-ig be kell terjeszteni, március 15-ig el kell fogadni

ha nincsen – előző évi költségvetés alapján időarányosan szedhet bevételeket, teljesíthet kötelezettségeket

ha nincsen és zárszámadás sincs – egyes támogatások felfüggessztésre kerülnek

Véghajtás

Zárszámadási rendelet elfogadása (funkció: ellenőrzés)

polgármester terjeszti elő – 30 napon belül el kell elfogadni, de legkésőbb május 30.

gazdálkodás biztonságáért teljes **képviselőtestület** felel

gazdálkodás szabályszerűségéért a **polgármester** felel

beszámoláis, adatszolgáltatási, ellenőrzési feladatokért az **Önkormányzati Hivatal** felel

lehetséges évközi beszámoló a költségvetésről (ha jogutóddal, jogutód nélkül megszűnik az önkormányzat) **önkormányzat** bevételei:

költségvetési támogatások

közbevételek

○ saját bevételek

egyéb bevételek (hitel, kötvény)

10.7. Államháztartás ellenőrzési rendszerei (külső ellenőrzés, kormányzati ellenőrzés, belső ellenőrzés)

Kontroll célja: államháztartás pénzeszközeivel, nemzeti vagyonnal való gazdálkodás legyen szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes legyen

külső ellenőrzés (ÁSZ, Kincstár)

a gazdálkodótól független, külső szerv/személy látja el

Állami Számvevőszék

OGY szerve – csak az OGY-nek van alárendelve

általános hatáskör

ellenőrzésének alapelvei: törvényességi, célszerűségi, eredményességi

szempontok (pártokat csak törvényességi szempontból)

vizsgálatának tárgya

közpénzek kezelése, nemzeti vagyon kezelése, állami és önkormányzati

vagyon kezelése

MNB működése

állam és önkormányzatok **adóztató tevékenysége**

zárszámadás + véleményezi a költségvetési törvényt ○

+ mindenkit aki **közpénzeket** használ (pl. támogatást)

ha **OGY elrendeli köteles** lefolytatni

ha **Kormány kéri**, akkor **nem köteles** lefolytatni az ellenőrzést

megállapításai esetén → **illetékes szervezetnél eljárást kezdeményez** →

megállapításai nem támadhatóak meg semmilyen körülmények között

kormányzati ellenőrzés (KEHI, EU-s támogatásokat ellenőrző szervek)

KEHI (Kormányzati Ellenőrzési Hivatal)

kormánydöntések véghajtásának ellenőrzése

uniós pénzek felügyelete

költségvetési támogatások felhasználásának ellenőrzése

állami tulajdonban lévő vállalatok (gt-k, alapítványok) ellenőrzése

állami kezesség vállalásának ellenőrzése

Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság

vezetője a főigazgató

EU-s támogatások auditja

Magyar Államkinstár ellenőrző tevékenysége

költségvetési hozzájárulások ellenőrzése

támogatások ellenőrzések

Költségvetési Tanács

tagjai: KT elnöke, MNB elnöke, ÁSZ elnöke

költségvetési törvény előkészítése – a tervezettel szemben **vétó jog van**
határidőn belül (10 nap) jelzi, hogy él a vétójoggal, akkor a Kormány köteles újratárgyalni azt (ha már benyújtotta, nem élhet a vétójoggal)

államadóság mértékére vonatkozó szabályok betartatása

csak a törvényeknek és az alaptörvénynek van alárendelve

belső ellenőrzés

a költségvetési szervek maguk által kialakított ellenőrzési mechanizmusa

11. Általános közigazgatási rendtartás

Közigazgatás: A jog által szabályozott igazgatási tevékenység, amely

a társadalom egészét átfogja

állam által elismert közfeladatok tervezésére, szervezésére, megvalósítására irányul közhatalmi jogosítványokkal felruházott közigazgatási szervek, személyek valósítják meg

Közigazgatás ágai: jogalkotás, jogalkalmazás, szervezés

jogalkotás

rendelet

normatív határozat

normatív utasítás

jogalkalmazás

hatáskör – ki milyen feladatokat

illetékesség – területi elhatárolás

szervezés

oktatás, ivóvíz ellátás, egészségügy

Közhatalom: Közigazgatási szervek által gyakorolt hatalom.

alanyi oldalon: igazgatási tevékenységet végző közigazgatási szerv

o **döntései állami úton kikényszeríthető**

o de **nem korláthatlan** a hatalom – jogi szabályozás garanciákat biztosít (jogorvoslat)

tárgyi oldalon: igazgatottak köre (természetes személyek, szervezetek)

11.1 Közigazgatás rendszere

2 alrendszer: államigazgatási/központi alrendszer – önkormányzati alrendszer

Központi alrendszer

egész országban illetékesek – országos feladatkör

irányító – szabályozó – végrehajtó feladatok

például:

Kormány

kormánybizottságok, kormánybiztosok

Minisztériumok

Önkormányzati alrendszer

települési önkormányzatok – területi önkormányzatok, testületi önkormányzatok ○

települési (városi, fővárosi, községi)

- megyei önkormányzatok

mellérendeltségi viszonyban vannak a települési önkormányzatokkal

11.2. Közigazgatási szervek

Közigazgatási szerv

a közigazgatás **legkisebb, elkölcönült közfeladatokat ellátó egysége**

létrehozás, működtetés → **törvények és kormányrendelet** szabályozza (nem önkoris, vagy valami más)

önálló feladatkör

egyes közigazgatási szervek **hatásköre, illetékessége, hivatali felépítése** is meghatározott (azonos hatáskör esetén ki lesz az illetékes)

gazdasági önállóság (de központi költségvetéstől kapnak forrásokat)

Feladatkör: A közigazgatási szerv konkrét tevékenységét, általa elvégzendő közfeladatok köre.

Hatáskör: Közigazgatási szerv számáram megállapított kötelezettségeket, jogok. – milyen ügyben jár el, melyik szinten jár el és az adott ügyben milyen szintű szervezet jár el.

Illetékesség: Azonos hatáskörű szervek, földrajzi értelemben vett működési terület.

Köztisztségviselők jogállása

csak pályázat útján nyerhető el – **kinevezéssel** jön létre

előmenetelhez jog

illetményhez való jog (**bérük az illetmény**)

álláshoz való jog – csak különös esetben, alapos esetben mozdíthatóak el állásukból (alapos indok, fegyelmi eljárás)

kötelezettségeik:

munkaerő a közérdek szolgálatában

törvényes keretek betartása mellett dolgozni

engedelmesség a felettesnek, kivéve jogellenes utasítás

- szakmai lojalitás

- hivatali, szolgálati titoktartás

befolyásolása, vesztegetése – minősített bűncselekmény

Közigazgatási feladat csoportosítása

teljesítés iránya

alanyok szerint

ágazati besorolás

- politikai
- rendészeti
- kulturális
- szociális,

- egészségügyi

- **gazdasági közigazgatási feladatok**

azon tevékenységek összesség, amelyeket a közigazgatás a **gazdasági szereplők**

magatartásának befolyásolása érdekében fejt ki

Hatóság: Hatósági jogkör gyakorlására jogszabály által felruházott szervezet, személy, mely a közhatalom birtokában végzi tevékenységét.

Hatósági tevékenység: Hatósági jogkörrel felruházott szervek, személyek jogalkalmazása egyedi, konkrét ügyekben, egy jogilag kötött eljárásrendben – hatóság egyoldalúan dönt, kikényszeríthető

négy típus: **hatósági jogalkalmazás** (pl. birtokvédelem), **hatósági felügyelet** (élelmiszerfelügyelet, MNB – PSZÁF), **hatóságok nyilvántartási tevékenysége** (e.v. nyilvántartás), **szakmai és szolgáltató tevékenység** (pl. ügyfélkapu szolgáltatások)

Közigazgatási eljárási jog elsődleges forrása: Ákr - Általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény

12.3. Közigazgatási eljárásjog

Közigazgatási eljárásjog: Olyan jogi normák, amelyek a közigazgatási eljárás

cselekményeit,
lefolytatásának rendjét és
résztvevők jogait és kötelezettségeit tartalmazzák. (**nem terjed ki:** szabálysértés, választás eljárás,
népszavazás, adók, vámok, menekültügy, idegenrendészeti versenyfelügyelet, MNB)

Közigazgatási eljárás alapelvei:

Jogszerűség elve: Hatóság részrehajlás nélkül, jóhiszeműen, jogoszerűen jár el, megfelelő ügyintézési határidő betartásával

Hivatalbóliság elve: A hatóság a kizárólag kérelemre indítható eljárások kivételével hivatalból eljárást indíthat, illetve a jogszabályi feltételek fennállása esetén a kérelemre indult eljárásokat hivatalból folytatja le.

Hatékonyúság elve: Költséghatékonyan, időbeli hatékonyúság.

Ügyfél-alapelv: Az ügyfélnek joga van tájékoztatásra, véleményezésre – bármikor észervételezhet, betekintést kaphat az öt érintő iratokba

Jóhiszeműség és bizalmi elv: együttműködné és azt jóhiszeműen kell eljárni

Közigazgatási hatóság: Hatósági ügyek intézésére rendelkezik hatáskorrel.

miniszter, önkormányzati képviselő, jegyző, polgármester, állatorvos, hivatali ügyintéző, kamarák, mezőőr

Hatósági ügy: Az amelynek intézése során a hatóság döntésével

ügyfél jogát, vagy kötelezettségét megállapítja,
jogvitát eldönt
jogsértést megállapít
tényt, állapotot, adatot igazol
nyilvántartást vezet
illetve az ezeket érintő döntéseket érvényesíti

Közigazgatási eljárás: Olyan eljárás cselekmények összessége, amely a fentiek közül valamelyik..

Ügyfél: Az a természetes , vagy jogi személy, egyéb szervezet,

akinek jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti,
vagy akire nézve nyilvántartást vezet,
vagy hatósági ellenőrzés alá vontak.

Hatósági kapcsolattartás fajtái: írásban, szóban (**tipikus, elsődleges forma az írás – kérdés!**)

Illetékesség: Azonos hatáskörű hatóságok közül az jár el, amelynek illetékességi területén:

az ügy tárgyát képező ingatlan fekszik
ahol a tevékenységet gyakorolják
ahol a jogellenes magatartást elkövették.
ha ezek nem megállapíthatóak, akkor az illető lakóhelye, szervezet székhelye
(ideiglenesen illetékkességi területen kívül is végezhet eljárási cselekményt bármilyen ügyben bármilyen –
ideiglenes, biztosítási intézkedés) – még nem jogerős

Eljárás nyelve

magyar
lehetséges nemzetiségi önkormányzat - nemzetiségi nyelv
nem magyar állampolgár – ne érje nyelvi hátrány, **de nem feltétlenül kötelező tolmácsot kirendelni**

Kizárási: Az ügy elintézésében nem vehet részt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos megítélse.

ha az ügy jogát, jogos érdekét közvetlenül érinti az ügy
másodfokon nem járhat el az az ügyintéző, aki első fokon járt el
olyan hatóság sem járhat el, amelynek jogát, vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti
jegyző nem járhat el, ha önkormányzat, vagy a polgármester az ügyfél
az ügy elintézésből kizárt az a hatóság, amelynek vezetőkével szemben bármely kizárási ok fenn áll

Adatkezelés: Hatóság jogosult a törvényben meghatározott személyes adatok, a tényállás tisztázásához elengedhetetlenül szükséges személyes adatok megismerésére és kezelésére.

Fokozott védelem: Kiskorú, cselekvőképtelen, korlátozottan cselekvőképes, fogyatékossággal élő személyt fokozott védelem illeti meg – támogatót kell biztosítani cselekvőképességet nem érintő ügyekben

Iratbetekintési jog: Bármely szakaszában, eljárás után bármikor betekinthet az őt érintő iratokba, **kivéve a döntést előkészítő iratokba, a döntés tervezetébe, tanú a vallomást tartalmazó iratba**. Harmadik személy csak akkor, ha igazolja, hogy van hozzá joga és **szolgálati, hivatali titok sem ismerhető meg**. – **többiről akár másolatot is lehet kélni**

Hivatali eljárás indulhat: kérelemre – hivatalból

Kérelem: Ügyfél nyilatkozik és kéri az eljárás lefolytatását és intézkedését. (írásban és személyesen lehet az illetékes hatóságnál, vagy bármely kormányablaknál)

eljárás az illetékes hatósághoz történő megérkezését követő napon indul

Az ügyfél kérelme:

automatikus döntéshozatali eljársában (htáridő: 24 óra)

- feltételei:
  - csak akkor, ha **törvény vagy kormányrendelet** engedi (miniszteri rendelet, önkoris rendelet nem!)
  - ha a hatóság rendelkezésére áll minden adat a kérelem benyújtásakor
  - ha nincsen szükség mérlegelésre
  - és nincsen ellenérdekű fél

sommás eljárásban (8 nap)

- feltételei:
- hiánytalanul előterjesztett kérelem, mellékletek
  - hatóság rendelkezésére álló adatok alapján tényállás tisztázott
  - nincsen ellenérdekű ügyfél
  - ha az ügyfél felhívás nélkül nyújt be új doksis – teljes eljárás lesz belőle

teljes eljárásban bírálható el (60 nap). (*fő szabály szerint minden eljárás az első kettő szerint indul*)

ha a döntéshozatalhoz **bizonyítási eljárására** van szükség, o
tisztázni kell a tényállást

- o ha az első két eljárásban nincsen lehetőség fellebbezésre és a döntést követő 5 napon belül az ügyfél, hogy a hatóság kérelmét ismételten, teljes eljárásban bírája el

Függő hatályú döntés: A hatóságnak 8 napon belül függő hatályú döntést kell hoznia, ha előre láthatólag 8 napon belül nem tud dönteni – „valószínűleg ez lesz”, de tovább dolgozik az ügyön

Kapcsolódó eljárás: A hatóságok együttműködnek az ügyfél érdekében, de az ügyfél csupán csak egy hatósággal kerül eljárási kapcsolatba. (Elsőként eljáró hatóság továbbítja a dolgokat, az első hatóság közvetíti a második hatóság döntését is)

Eljárás megszűntetése:

ha instant visszautasítja a kérelmet

ha kiderült, hogy vissza kellett volna utasítani

ha az ügyfél nem nyilatkozik a felhívásokra

ha okafogyottá válik az eljárás

ha az ügyfél nem előlegezi meg az eljárás költségeit szükség esetén

Határidő: Az az időtartam, amely alatt el kell végezni az eljárási cselekményt. Ha túllépi, vagy nincsen 8 napon belül döntés, akkor előzetes döntést kell hoznia.

ha kicsúszik a határidőből -- illetéknek, vagy a díjnak megfelelő összeget fizet a hatóság és az ügyfél mentesül az eljárási költségek megfizetése alól

Soron kívül kell elintézni:

kiskorú érdeke, veszélyeztetettsége

életveszély, súlyos kár

hatóság ideiglenes biztosítási intézkedést indít el

közbiztonság, közrend, nemzetbiztonság

ha a határidőből kevesebb, mint tizenöt nap van hátra teljes eljárás esetében

Igazolási kérelem: Önhibából bekövetkezett mulasztás esetén 45 napon belül lehet előterjeszteni.

Idézés: A hatóság kötelezi a személyt, hogy egy adott időpontban egy adott helyen megjelenjen. – **végzéssel kell (lehet szóban is) – 5 nappal korábban kézhez kell**, hogy vegye, különben érvénytelen az idézés

ha az idézett személy nem jelenik meg – **bírság, elővezetés**

Értesítés: Ha nem kötelező a megjelenés.

Eljárási bírság: 10.000 a minimum, természetes személy esetében a maximum 500.000, szervezet: 1.000.000

Tényállás tisztázása: A bizonyítási rendszer szabadon megválasztható a hatóság által, szabadon értékelheti a bizonyítékokat, szabadon hozhat döntést.

Irat: A közigazgatási eljárásokra az írásbeliség jellemző, így a **leggyakrabban használt bizonyítási eszköz az irat**. (De lehet más is: **fénykép, hangfelvétel**)

Okirat: Állítást, tényt, jogot, kötelezettséget igazol. ○

Magánokirat

egyszerű okirat, nem kell hitelesíteni
teljes bizonyító erejű akkor lesz, ha két tanú aláírja

o Közokirat

benne foglaltakat ellenőrizni, vélemezni kell – közjegyző által kell hitelesíteni
bármit is bizonyít, van helye az ellenbizonyításnak, ha a jog nem tiltja

Tanú

nem hallgatható meg, aki

részéről nem várható el értékelhető vallomás
védett adatnak minősülő tényről, ha nem kapott felmentést a titoktartás alól az arra jogosult
személytől/szervtől

megttagadható a vallomás, ha

ha az ügyfelek valamelyikének hozzátartozója
saját magát, hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná
ha a vallomásával felfedné, hogy kitől kapta az adott témáról szóló médiatartalmat, vagy önmaga a
médiatartalom szolgáltató
diplomáciai mentesség

Szakértő:

ha egy tény megállapításához különleges szakértelem szükséges, vagy jogszabály írja elő
szakvélemény minimum 15 nap kell

Tolmács

ha az ügyintéző nem beszéli a nyelvet

Szemle

bizonyítási eszköz
megfigyelése: ingó, ingatlan, személy

Tárgyalás

nagyon kivételes esetekben csak
ha jogvita esetén szükség van a felek együttes meghallgatására és az ügy természete lehetővé teszi
ellenérdekű felek és szakértők vesznek részt
a szerv saját helyiségében, vagy szemle alkalmával folytatható le

Hatósági döntés

határozat –érdemben hoz döntést

favorabilis döntés: címzettre kedvező hatás – jogosultság megállapítása ○

onerózus döntés: címzettre kedvezőtlen hatás – szankció megállapítása

végzés – eljárás biztosítása érdekében hozott döntés

Jogszerű meghallgatás – kérelmezetti jog gyakorlása (?)

Döntés véglegessége

„döntés jogerős” – ilyen már nem létezik, hanem végleges
döntés végleges, ha azt a hatóság **már nem változtathatja meg**
döntés véglegességét a **döntés közlésétől** számoljuk

közlést **hirdetmény útján (hirdető tábla, honlap) kell teljesíteni, ha**
ügyfél lakhelye, székhelye ismeretlen
láthatólag eredménytelen lesz a közlés (valamilyen elháríthatatlan akadály)
törvény, kormányrendelet előírja
ha unblock az ügyfél, ügyfelek köre nem ismert, vagy számuk több, mint 50 → közhírré
tételek
ha az ügyfélnek van **fellebbezési jog**, akkor végleges lesz a döntés, ha
nem fellebbezték és lejárt a fellebbezési határidő
fellebbezésről lemondta, vagy visszavonták
másodfokú hatóság az elsőfokú hatóság döntését helyben hagyta

Azonnali végrehajthatóság

azonnal végrehajtható egy döntés, ha
életveszély, súlyos kár lehetősége, személyi jogok jelentős sérelmét akadályozná meg
○ nemzetbiztonsági, honvédelmi, közvédelmi érdek
○ ha a döntés valakinek a tartásáról, gondozásával kapcsolatos
vagy a törvény előírja, hogy a hatósági nyilvántartásba azonnal be kell vezetni

Hatósági szerződés

közigazgatási szerződés egyik típusa
célja egy ügy **minden fél szempontjából előnyös rendezése**
határozathozatal helyett van (nincsen határozathozatal)
ügyfél megszegi – kikényszeríthető a szerződésben vállalt magatartás
hatóság megszegi – közigazgatási bíróság előtt kell pert indítani

Hatósági bizonyítvány

hatóság állítja ki az ügyfél kérésére a felhasználás céljának megjelölésével
célja valamilyen adat igazolása

Hatósági igazolvány

jogszabályban meghatározott adattartalommal kell kiállítani
adatok és/vagy jogok rendszeres igazolása

Hatósági nyilvántartást

csak jogszabályban meghatározott adatokról lehet/kell hatósági nyilvántartást vezetni, ha
ha a nyilvántartásba történő bejegyzés, adatmódosítás, nyilvántartásból törlés az ügyfél jogait,
kötelezettségeit megváltoztatja (keletkeztet, módosít, megszüntet)
ha a cél a benne foglalt adatok közhitelű igazolása, bizonyítása

Hivatalból eljárás

illetékkességi területen belül, ha
valamilyen ok jut a tudomására, amire hivatkozva elindulhat
○ bíróság, vagy felügyeleti szerv kötelezi
○ életveszély, súlyos kárral veszélyeztető helyezet ○
jogszabály előírja
kezdete: első eljárási cselekmény napja (megindításáról kötelező értesíteni az ügyfelet)

Hatósági intézkedések: ideiglenes intézkedés, biztosítási intézkedés (pént, zár-alá vétele, lefoglalás)

ideiglenes intézkedés

hatáskörre és illetékességre tekintet nélkül teszi, ha a cselekmény hiánya nagy kárral, veszélyteljes jogok sérelmével járna

biztosítási intézkedés

ha az eljárás tárgyat képező **kötelezettség későbbi teljesítése** veszélyben van

még a teljesítési határidő lejárta előtt el kell indítani és az okot adó körülmény felmerülésétől számított 5 napon belül

pénzkövetelés biztosításának elrendelése, zár alá vétel, lefoglalás

Zár-alá vétel: Dolog birtokának a birtokos rendelkezése alól elvonják.

nem lehet zár-alá venni olyan dolgot, ami a birtokos élete, egészsége fenntartásához, életfeltételeinek fenntartásához nélkülözhetetlen, jövedelemszerzéséhez elengedhetetlen

Lefoglalás: Amennyiben nem lehet zár alá venni, le kell foglalni – a hatóság a birtokos örizetében hagyja, aki azt rendeltetésszerűen tovább használhatja.

Jogorvoslati lehetőségek

Jogorvoslat: Olyan jogi eszköz, amely a közigazgatási határozatban előforduló jogszerelem orvoslására szolgál.

Indulhat: hivatalból, ügyfél kérelméré

Hivatalból

döntés módosítása a hatóság saját jogkörében
felügyeleti eljárás
ügyész felhívás és fellépés

Kérelemre

Közigazgatási per
Fellebbezés

12. Versenyjog

Versenyzői szabályozás történelmi területei:

Tisztességtelen verseny elleni jog

versenytársi sérelmek jogai

- versenyjogi fogyasztóvédelem

Versenylátozások jogai

kartelljog
monopóriumok versenyjoga
fúziók engedélyezése

Magyar versenytörvény egységes – egy törvény szabályozza a tisztességtelen verseny elleni jogot, versenylátozások anyagi jogát és a Gazdasági versenyhivatal eljárásjogát (anyagi jog és az alaki jog egy törvényben van)

Cél: gazdasági verseny tiszta, szabadsága

Törvény hatálya:

személyi hatály

természetes és jogi személyek
külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepének

tárgyi hatály

Magyarország területén tanúsított piaci magatartás

Hatásbeli: Egy vállalat külföldön tanúsított piaci magatartása is, ha annak hatása Magyarország területén érvényesülhet

Tisztességtelen verseny elleni cselekmények joga

tiszta verseny tilalma – bírósághoz lehet velük fordulni – kártérítés igényelhető

Generálklauzula: Tilos a gazdasági tevékenységet tiszta törvényen folytatni, ami az üzletfelek, versenytársak törvényes érdekeit sérti, vagy veszélyezteti, vagy üzleti tiszta követelményeibe ütközik.

Hírnérvontás: Tilos a versenytárs jó hírnevének, hitelképességétének sérteni, veszélyeztetni.
(valótlan állítás, valós tény hamisnak feltüntetése)

pl.: összehasonlító reklám (áru megjelölés, vállalkozás neve – közvetlenül,
vagy közvetve felismerhető a vállalkozás terméke),

akkor tilos ha a reklám következtében

sérül a jó hírnév

tiszta előny származik belőle

védjegyes termék szerepel,

ha a terméket védett termék utánzataként mutatják be,

vagy a termék neve a versenytársával összetéveszthető

kizárolag ezek szerepelhetők összehasonlító reklámban

azonos rendeltetésű, azonos szükséglétet kielégítő termék

az áruk lényeges, meghatározó, jellemző és ellenőrizhető tulajdonságaikra

kell vonatkoznia csak tárgyilagosan

ha van eredetmegjelölés, akkor csak azonos eredetmegjelölésű termékeket

lehet

Üzleti titok megsértése

Üzleti titok: Gazdasági tevékenységekhez kapcsolódó minden nem közismert, nem könnyen hozzáférhető tény, tájékoztatás, amely illetéktelen megszerzése, hasznosítása, közlése, nyilvánosságra hozatala veszélyeztetheti az érintett piaci érdekeit, feltéve hogy a titok megőrzésével kapcsolatban nem róható fel semmi.
(nem hozza önmaga nyilvánosságra pl.)

büntető törvénykönyv is – 3 év

Jellegbitorlás

Tilos a terméket, szolgáltatást a versenytárs hozzájárulása nélkül annak termékének, szolgáltatásának jellegzetes csomagolásával, eredetmegjelölésével, vagy elnevezésével előállítani, forgalmazni, reklámozni, vagy hamis árujelzőt alkalmazni.

Hamis árujelző: Olyan név, megjelölés, amelyről a versenytársat, vagy annak termékét szokásos felismerni.

büntető törvénykönyv: vétség: 1 év, ha jelentős, akkor büntetnek minősül: 3 év
ha EU-n kívülről hozzák be –akkor azt vámeljárásban kötelesek az egyes vámhatóságok megsemmisíteni azt

Bojkott felhívás/Tisztességtelen felhívás

Az a felhívás, amely harmadik személlyel fennálló gazdasági kapcsolat felbontását, vagy ilyen kapcsolat létrejöttére felszólító felhívás.

Versenyeztetés tisztaságának megsértése

Tilos versenyeztetés, árverés, tőzsdei ügylet tisztaságát bármilyen módon megsérteni.
(versenytárgyalás, pályáztatás, tenderezés)

Körbenyerés: Majdnem ugyanazok a szereplők vesznek részt t9bb versenytárgyaláson és úgy néz ki, mintha minden más nyerne.

Üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma

B2B reláció: versenyjogi fogyasztóvédelem

B2C reláció: külön fogyasztóvédelmi törvény

tilos az üzletfelek megtéveszteni:

Megtévesztés: Olyan gyakorlat, amely befolyásolja az ügyfelek, partnerek gazdasági magatartását, de csak akkor,

- ha **jelentős információ tekintetében** tartalmaz valótlan tényt, ○ **vagy valós tény megtévesztően ábrázol**
- vagy **jelentős információt elhallgat, félreérthetően közöl**, ○ vagy **nem megfelelő időben bocsát rendelkezésre**

jelentős információ:

áru lényeges jellemzői (összetétel, eredet)

áru ára – ár megállapítás módszere

áru megvételének egyéb szerződéses feltételei

vállalkozás, vagy a képviselő személye illetve ezek jellemzői, jogai tilos különösen **agresszív üzleti módszerek alkalmazása**

üzletfelek választási szabadságát indokolatlanul korlátozó üzleti módszerek alkalmazása

megnehezítik az ajánlat valós megítélését

BTK szankcionálja továbbá:

rosszminőségű termék forgalomba hozatala

bűntett: 3 év

ha gondatlanságból követik el → vétség (1 év)

mentesül, ha az előállító rögtön azután, miután tudomást szerez a rossz minőségről, minden megtesz azért, hogy a termék a birtokába visszakerüljön

megfelelőség hamis tanúsítása

- fogyasztók megtévesztése

Versenyzkorlátozások joga/antitrust jog

Gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma/kartelljog

Kartell: Versenyt korlátozó, torzító, azt kizáró megállapodás, vagy összehangolt magatartás, vagy szervezeti döntés, kivéve ha egymástól nem független vállalkozások jön létre.

Vertikális kartell: A piaci rendszer különböző szintjén elhelyezkedő és forgalmi folyamat különböző szakaszaiban résztvevő vállalkozások között. (bánya, alapanyagfeldolgozás, gépgyártás)

Horizontális kartell: Versenytársak, a gazdasági folyamat azonos szintjén lévő szereplők piaci lépéseiket összehangolják, piac természetes működését befolyásolják. (vertikális kartell, horizontális kartell nincsen törvényben megnevezve – kérdésben geciznek ezzel) – **törvényben csak ezek vannak megnevezve:**

- **Árkartell:** vételi, vagy eladási árak
- **Kondíciós kartell:** előállításban, forgalmazásban, fejlesztésben egyeznek meg
- **Piacfelosztó kartell** – input oldal ○ **Területi kartell** – output oldal

kartell tilalom alá eső megállapodások semmisnek tekintendők + versenyjogi szankciók (GVH megállapítja a jogosítést – majd eltilt – majd bírságot szab ki)

Nem minden kartell megállapodás tilos - mentesülés lehetőségei:

törvényei mentesség

bagatell ügyletek - érintett vállalkozások részesedése nem haladja meg a 10%-ot

nem független vállalkozások állapodnak meg

egyedi mentesítés

a kartellmegállapodás nem tűnik károsnak a versenye – GVH

mentesülést ad

csoporthozmennesség – rendeleti úton

olyan ágazatok mentesítése, ahol a kockázatmegosztás, kooperáció jellemző (környezetvédelmi előnyök, innovatív technológiák)

Gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalma/Monopólumok joga

Gazdasági erőfölényben van az a piacon, aki a gazdasági tevékenységet úgy tudja folytani, vagy nagy mértékben függetlenül folytathatja, hogy nem kell tekintettel lennie a versenytársak, üzletfelek piaci magatartására.

a törvény nem a domináns pozíciót tiltja, hanem az azzal való visszaélést (kérdés) **visszaélés** pl: tisztelességtelen vételi, vagy eladási árak megállapítása, forgalmazás, termelés üzletfelek kárára korlátozni, árut a forgalomból kivonni, más áru átvételétől függővé tenni az értékesítést, az üzletfeleket egymástól megkülönböztetni

Vállalkozások összevonódásának ellenőrzésének/Fúziós joga

Cél: a tőkekonzentráció ellenére megmaradjon a verseny

Fúzió: $A + B = C$

Beolvadás: $A + B = A$

Irányításszerzés:

közvetlen irányítás:

szavazati jogok 50%-a vagy

ha kijelölheti, visszahívhatja vezető tisztségviselőkeg, vagy jogosult a meghatározó döntések meghatározó befolyásolására, vagy ténylegesen képes a másik vállalkozás döntéseit befolyásolni

közvetett irányítás

ugyanezek, csak egy közvetítő céggel ($a - B - c$)

GVH engedélyét kell kérni:

ha az előző évi árbevételek együttesen meghaladja, a 15 milliárd forintot, és van legalább 2 olyan, aminek legalább 500 millió

nem engedélyköteles, ha a kormány közérdekből nemzetstratégiai

jelentőségűnek minősít,

vagy ha az ügylet célja a továbbértékesítés (elsősorban pügyi területen)

Bíróság jár el!

Gazdasági Verseny Hivatal (GVH)

autonóm szerv

önálló költségvetés

1 elnök + 2 elnökhelyettes

részről vehet az OGY-n, tanácsot adhat

beszámolási kötelezettsége az **Országgyűlésnek**

Versenyzelűjeleti eljárás: Indulhat hivatalból és kérelemre.

Kérelemre csak 1 esetben, ha a továbbértékesítés céljából szerzett irányítás 1 éves határidejét plusz 1 évvvel meg akarják hosszabbítani

Hivatalból indul: GVH vizsgálója észlel/bejelentés/panasz alapján

Bejelentés: Bárki, aki törvényesítés magatartás – formanyomtatvány

Panasz: nem automatikusan indul meg az eljárás- vizsgáló megvizsgálja!

piacelemzés (működő piacok vizsgálatok, **trendek előre meghatározása**) - **ágazati vizsgálat** (egy ágazaton belül a piaci folyamatok értékelése, feltárása – általában ha torzul a verseny) eljárás szakaszai (panasz, kérelem, hivatalból)

Vizsgáló eljárása

GVH nevez ki egy-egy ügyre

vizsgáló – ombudsmann (széles jogkör - adatbekérés, tanúmeghallhatás, szakértői segítség, adatbetekintés, másolatkészítés)

végén: vizsgálói jelentés – a jelentést a Versenytanács elé terjeszti

Versenytanács eljárása

határozathozatal (megállapítja a jogszertés tényét – jogszertő állapot megszüntetése, további folytatásának tiltása – kötelezettség teljesítés előírása (bírság), ideiglenes intézkedés elrendelése)

Utóvizsgálat

döntésben foglaltak betartásának ellenőrzése

GVH érdemi döntései: határozat, eljárás érdekében: végzés

Hatórozatait (szükséges adatok törlésével) nyilvánosságra kell hoznia

Végzésekkel – csak lehetőség nyilvánosságra hozni

Eljárási bírság: Nem a szankció, hanem akkor vethető ki, valaki olyan cselekményt végez, amely az eljárás elhúzására, valós tényállás feltárásának meghiúsítására irányul, vagy azt eredményezi.

min 200.000 Ft (vállalkozás), 50.000 – 500.000 (természetes személy)

13. Kötelmi jog

Kötelem:

relatív szerkezetű jogviszony – meghatározott személyek, egymás mellérendeltek

diszpozitivitás: felek szabadon rendelkezhetnek, amit a törvény lehetővé tesz

kötelezettség keletkezik szolgáltatás teljesítésére, **jogsultság** a szolgáltatás teljesítésének követelésére. a **szolgáltatásnak vagyoni értéke van**

követelés és a tartozás egységet képez – a szolgáltatásra igény tartható, kikényszeríthető

a kötelezettség teljes vagyonával felel a kötelem teljesítéséért

Kötelem keletkeztetők:

szerződés

károkozás

jogalap nélküli gazdagodás

jog megsértése (személyiségi, dologi)

egyoldalú jognyilatkozat - díjküszés

értékpapír

utaló magatartásból

jogképességgel bíró személyek között jöhet létre (természetes személyek, jogi személyek, jogi személyiségek nélküli szervezetek)

Kötelem fik

teljesítéssel

személyegyesüléssel

halál, jogutód nélküli megszűnés

○ közös megegyezés

○ jogszabály által ○ bírósági

határozat

○ **elévül – csak fő szabály szerint 5 év (kérdez)**

elévülést kizáró megállapodás semmis

Jogalap nélküli gazdagodás: Aki másnak rovására jogalap nélkül jut vagyoni előnyhöz, akkor ezt az előnyt köteles visszatéríteni.

Utaló magatartás/Biztosítási kár: Ha valaki szándékosan olyan magatartást folytat, aminek következtében valaki alapos okkal egy másik magatartást folytat és ezen magatartás során önhibáján kívül károsodás éri..

Szerződés

Fogalma: Összes fél kölcsönös, egybehangzó nyilatkozata, melyből kötelem keletkezik.

Tárgya: Szolgáltatás, az a magatartás, amelyet a kötelezettség alapján tanúsítani köteles

Szerződés alanya: cselekvőképes személyek, vagy cégtársasággal rendelkező személyek

Szerződés alakja: Főszabály szerint nincs megkötés, szabadon meghatározható.

Szerződési szabadság: Szabadon köthető, választhatóak a felek, meghatározhatóak a tartalmak, kivéve ha jogszabály tartalmi kööttséget ír elő.

Ajánlati kööttség

ajánlatot azzal való **egyetértést kifejező jognyilatkozattal** lehet elfogadni – **létrejön a szerződés**
ha fel van tüntetve, hogy nem kötelező érvényű ajánlatról van szó – az ajánlathoz nem
kötelező tartania magát az ajánlathoz (**csak ebben az esetben**)
ajánlattól lényeges kérdésben eltérő tartalmú elfogadást új ajánlatnak kell tekinteni
írásban tett ajánlat csak írásban vonható vissza
késedelmes elfogadó nyilatkozat: Ha az ajánlat érvényessége után fogadja el valaki az
ajánlatot, akkor az ajánlattevő dönthet, hogy elfogadja-e.

Előszerződés:

szerződés a szerződés megkötéséről

önkéntesen vállalt szerződéskötési kötelezettség

szerződésre előírt alakban kell megkötni

clausula rebus sic stantibus-elv: Az előszerződés alapján megtagadható a szerződés

megkötése, teljesítése ha a szerződés megkötése, teljesítése az egyik fél lényeges jogi érdekeit sértené. (bíróság)

Szerződés tartalma:

adás

tevés/tevékenység folytatására

használat

helytállás

Szerződés megkötésének alapelvei

együttműködési kötelezettség

egymás jogos érdekeinek figyelembe vétele

megelőző tájékoztatás

Általános szerződési feltétel:

Több szerződés megkötése céljából egyoldalúan, **a másik fél közreműködése nélkül, előre meghatározott, egyedileg nem tárgyalt feltételek.** – a másik félnek meg kell ismernie és elfogadnia, de tájékoztatni is kell a felet, ha a jogszabálytól eltérő, vagy szokásos szerződési gyakorlattól eltérő feltételek vannak

Elektronikus úton szerződéskötés esetében

tájékoztatni kell a másik felet a technikai lépésekkről, és hogy írásban foglaltnak minősül-

biztosítani kell a későbbi megismerhetőséget

vissza kell igazolni a megkötést

Szerződés értelmezése

szerződés egészével összhangban

ÁSZF segítségével – minden a fogyasztóra kedvezőbb értelmezés az érvényes

korábbi jognyilatkozatok is figyelembe vehetők

Szerződés módosítása:

felek együttesen + bíróság (**fő szabály** szerint egyoldalúan tilos)

módosítani lehet: tartalmat, jogcímét

bíróság akkor módosíthat, ha

ha a szerződés megkötése után olyan körülmény következett be, amely mellett a

szerződés teljesítése lényeges jogi érdeket sérte

- ennek a körülménynek a bekövetkezése nem volt előre látható ○ nem a módosítást kérő fél idézte elő

nem tartozik a rendes üzleti kockázat

körébe ○ **szerződés megerősítése (kérdés) – 3!**

foglaló – kötelezettségyállás megerősítése

ha a foglalót adó hibájából nem születik meg a szerződés – elveszíti

ha a foglalót kapó hibájából nem születik meg a szerződés – visszafizeti a foglaló dupláját

nem kell minden írásba foglalni

bíróság mérsékelheti, ha túl nagy
kötbér – teljesítés biztosítására szolgál
jogvesztés kikötése – szerződésszegés esetére
szerződés érvénytelensége – szerződés létrejöttétől lesz érvénytelen, de csak 1 évig támadható meg
Ha törvényben meghatározott ok miatt elmarad a szerződésben elérni kívánt joghatás.

Abszolút érvénytelenség: semmiség

adott az ok – nem kell tenni semmit, instant érvénytelen a szerződés
4 esete (kérdés) ???

szerződés hatállyba lépésfkérdének időpontjától semmis

Semmisségi okok:

cselekvőképesség hiánya, korlátozottsága

színlelt szerződés

fizikai kényszer

alakszerűség hiánya

álképviselet

tilos szerződések (jogsabályba ütközik, jogszabály megkerülése, jóerkölcsbe ütközik)

lehetetlen szerződés

Relatív érvénytelneség: megtámadhatóság

adott az ok – alapján bírósághoz lehet fordulni a szerződés érvnytelenítéséért
lehetséges ok:

akarathiba (tévedés, megtévesztés, feltűnő értékaránytalanság)

jognyilatkozati hiba (alaki hiba, pl. hiányzó írásbeliség)

célzott joghatás hibája (tilos, uzsorás, jóerkölcsbe ütközik)

A szerződés teljesítése

a szolgáltatás legyen

alkalmas a rendeltetés szerinti célra

rendelkezzen olyan minőséggel, amely azonos szolgáltatásoknál szokásos és elvárt

leírásban és mintaként bemutatottnak megfelelő

jogsabályi minőségi követelményeknek is meg kell felelni

Értesítési kötelezettség: Ha meghiúsul, akkor közölni kell.

Akadályközlési kötelezettség – akadályt is közölni kell

dokumentáció átadása (tulajdon, biztosítást, szállítást igazoló dokszikat pl.)

megvizsgálás – szolgáltatás átvételekor megvizsgálhatja, hogy megfelel

közreműködő igénybevétele – a közreműködőért úgy felelünk, mintha saját magunk jártunk volna el

ha a szerződés tárgyának csak fajtáját és mennyiségett határozták meg – a forgalomban szokásos jó minőségen kell

ha nagyobb mennyiségen történik a leszállítás – a jogosult nem köteles elfogadni, de elfogadhatja

Szerződésszegés: Bármely kötelezettség szerződésszerű teljesítésének elmaradása (nem teljesül, vagy nem úgy)

felek akaratán kívül

felek magatartása miatt

4 tipikus csoport (!)

kötelezettkéslekedik (késedelmes áruszállítás)

jogsult késlekedik (átvétellel)

hibás teljesítés

kötelezettnem teljesít

szerződésszegés esetén a másik félnek joga van

teljesítés kövffetelése

visszatartási jog

elállás – felmondás

kártérítés

szerződésszegéssel okozott kár: **szerződésszegéses kár**

a kárt okozó köteles megtéríteni - kártérítés

mentesül, ha

ha ellenőrzési körén kívül eső, előre nem látható körülmény okozta, amelynek elkerülése nem elvárható tőle (pl.: természeti csapás)

ingyenes en vállalt szerződéseknel, akkor van szerződésszegés

ha szándékos szerződésszegés és valamilyen lényeges tulajdonság került elhallgatásra

követelés elévülése – fő szabály: 5 év

Elévülés: a jog a teljesítés követelésére még fenn áll, de bírói úton már nem lehetséges az érvényesítése

f: a jog már a követelésre sem áll fenn

szerződés megszűnése

teljesülés

közös megegyezés

felmondás (jövőre nézve)

egyoldalúan

elállás (visszaható hatállyal történik)

bánatpénz fizetendő

kártalanításra ○ személyegyesülés

- halál esetén

kivétel, ha nem csak személyesen teljesíthető és a kötelezettség meg bírósági határozat

Negyedik kötelezettség: **károkozás**

aki másnak jogellenesen kárt okoz, meg kell téritenie

nem minden károkozás után keletkezik kárkötelezettség (csak ha jogellenes)

minden kár jogellenes, kivéve

károsult beleegyezése

jogtalan támadás, fenyegést érdekében a támadónak lett okozva, a szükséges léptéket nem lépte túl

szükséghelyzetben okozta, azzal arányos mértékben

jogsabály által megengedett magatartás okozta

Mentesülés: ha károkozó bizonyítja, hogy a magatartása nem felerőható

- **kárfelelősség feltételei:**

keletkezett kár

kár keletkezése jogellenes magatartás következménye

keletkezett kár és a jogellenes magatartás között ok-okozati összefüggés van

- **kártérítési kötelezettség terjedelme**

teljes kártérítés

károsult vagyonában beállott csökkenésre

elmaradt vagyoni előnyre

écs kiküszöböléséhez szükséges költségekre

a károsult felelősségei:

kármegelőzési kötelezettség

kárelhárítási kötelezettség

kárenyhítési kötelezettség

ha ezek nem tesz eleget, nem követelhet teljes kártérítést

- **kártérítés módjai**

pénzben

természetben való megtérítés

jövedelempótól járadék: akinek a munkaképessége a károkozás folytán csökkent,

tartás pótló járadék: a károkozás folytán meghalt személyteljesítésre jogosult részére o

általános kártérítés: ha a kár nem értéke megállapítható

- **vagyoni kár – sérelemdíj**

vagyoni kár

tényleges kár

elmaradt jövedelem

károsodással kapcsolatos kiadás

nem vagyoni kár – sérelemdíj

Többes károkozás: A károkozók egymás között magatartásuk felerőhatóságuk mértékben terheli.

(sorrend!)

ha ez nem állapítható meg: közrehatásuk arányában

ha ez sem: egyenlő arányban fellelnek

szerződésen kívüli károkozás

Veszélyes üzem: minden olyan tevékenység, amely rendellenesség estén az átlagos hozzájárulásnak képest fokozottabb veszélyt hordoz magában.

ebből eredő kárt köteles megtéríteni, kivéve

- elháríthatatlan ok idézte elő és

- fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül esik ○ **elévülés: 3 év**

felelőssége más személy által okozott kárért úgy felelünk, mintha magunk okoztuk volna (közreműködés esetén)

állatok okozta károkozásáért az állatot tartó felel

mentesül: ha minden szabályszerűen megtett – nem követett el felerőható magatartást veszélyes állat – veszélyes üzem

vadászható állat által okozott kár

vadászatra jogosult felel, akinek a vadászterületén a károkozás történt

- vagy akinek a vadászterületéről kiment az állat

- mentesülés: ha ellenőrzési körén kívül elháríthatatlan ok idézte elő ○ 3 év alatt elévül

épületkár

egyes részek lehullásáért: épület tulajdonosa

épületben elhelyezett tárgyak leesése: akinek érdekében a tárgyat elhelyezték

kidobás, kiejtés, kiontás: bérő, vagy egyéb jogcímen használó

vétőképtelen személy károkozásáért

Vétőképtelen: belátási képessége korlátozott, magatartásának következményeit nem képes felmérni

a vétőképtelen gondozója, vagy aki a vétőképtelen felügyeletét a károkozásakor ellátta

kivéve: ha felerőhatóság

közhatalom gyakorlásával okozott kár

közigazgatási jogkörben okozott kár

bírósági jogkörben

ügyészszégi jogkörben

közjegyzői jogkörben

végrehajtói jogkörben

termékfelelősség – gyártó felel a hibás termékért

Termék: minden ingó dolog, akkor is, ha más dolog alkotórészévé válik.

Termékkár: Halált, testi sérülést, egészséggárosodást okoz, vagy más dologban okoz kárt. (minimum 500 euró)

Gyártó: Előállító, vagy önmagát a termék gyártójaként tünteti fel, vagy importáló.

importálónak van viszontkereseti joga

ha gyártó nem állapítható meg – minden forgalmazó lesz a gyártó

Hibás termék: Ha nem nyújt biztonságot, amely az adott időpontban általában elvárható. (tudomány jelenlegi állása)

bizonyítani a károsultnak kell

gyártó mentesül

terméket nem hozta forgalomba

terméket nem üzletszerű forgalmazás céljából állította elő

forgalomba hozatalkor hibátlan volt

3 év – kezdete: a károsult tudomást szerzett, tudomást szerezhetett volna

Különleges szerződéstípusok

szolgáltatás jellege alapján (tulajdon átruházására irányuló, tevékenységkifejtő, használati, helytállási/készenléti)

○ tulajdon átruházására irányuló

○ **tevékenységkifejtő (vállalkozási, megbízási típusú)**

vállalkozási szerződés: Valamilyen tevékenységgel elérhető eredmény/mű

megvalósítására vállalkozik a vállalkozó, a megrendelő ennek átvételére és a vállalkozói díj megfizetésére köteles.

típusai

tervezési

kivitelezési

kutatási

utazási

mezőgazdasági vállalkozási

közszolgáltatási

fuvorozási

visszterhes szerződés – szolgáltatásért díjat kell fizetni

tevékenység végzésének feltételeinek biztosítása a vállalkozó feladata

fő szabály szerint a **vállalkozó biztosítja az anyagot**

a **megrendelő biztosítja a helyet**

megrendelőnek utasítási jog

ellenőrzési jog

feladata az **összehangolás** is

fa, g – ki kell fizetni

Többletmunka: Olyan munka, amely a vállalkozási

szerződésben nincsen figyelembe véve, de a mű

elkészítéséhez szükséges válik. - **kötelező**

Pótunka: Utólag megrendelt, különösen

tervmódosítás miatt szükséges válik munka. csak elvégezhető, nem köteles.

vállalkozónak figyelmeztetési kötelezettsége (pl. gazdaságtalanság)

vállalakozó díjban benne van a **munkadíj és az anyagköltség**

vállalkozónak zálogjoga van

a teljesítés **megkezdése előtt a vevő bármikor elállhat**, ha már megkezdődik a teljesítés, akkor **felmondhat**

ha nem teljes értékű a mű, viszont nem akadályozza a rendeltetésszerű használatot, akkor a megrendelő köteles átvenni a művet

megbízási típusú szerződés

típusai

bizományi szerződés

közvetítői szerződés
szállítmányozási szerződés
bizalmi vagyonkezelői szerződés

megbízott jogai és kötelezettségei

feladat ellátása
megbízó utasításainak követése
kivéve

ha megbízó érdeke megköveteli és előzetes értesítésre
nincsen lehetőség

célszerűtlen, szakszerűtlen utasítás – tájékoztatási kötelezettség,
elállás, felmondás

megtágadás – élet, vagyon veszélyeztetése

képviseleti jog meghatalmazás által

megbízó jogai és kötelezettségei

megbízási díj megfizetése

akkor jár, ha teljesült a megbízás

nem kell megfizetni, ha elmaradt az eredményt és az

eredményért a megbízott a felelős

megbízónak meg kell előlegezni a költségeket

használati jellegű/bérleti típusú (bérlet, lakásbérlet, haszonbérlet, haszonbérleti szerződés)

típusai

bérlet

egy meghatározott doleg használatának időleges átengedése
a bérő köteles átvenni és bérleti díjat fizetni

lakásbérlet

haszonbérlet

haszonbérlet szerződés

hasznott hajtó doleg használatának időleges átengedése

hasznott hajtó jog gyakorlása

hasznok szedése

haszonbér kell fizetni

bérlet – haszonbérlet különbsége (kérdés)

időtartam – rövidebb a bérlet

szavatolás – egyforma, a bérbeadónak szavatolnia kell a rendeltetésszerű

használatot

használat – minden esetben csak rendeltetésszerű használat engedélyezett,
csak a bérbeadó hozzájárulásával alakíthatják át

átengedés- csak a bérbeadó hozzájárulásával lehet

ennek hiányában a bérő felel a károkért

szerződés alakja – csak a haszonbérletnél kötelező az írásbeliség

költségviselő – fenntartási költségeket a bérő viseli, rendkívüli költségeket a

bérbeadó

bérleti díj

bérlet – előre kell fizetni

haszonbérlet – később kell fizetni

zálogjog – minden esetben (ha a bérő nem fizet)

bérelt doleg – minden esetben ellenőrizhető rendszeresen

átruházás – új tulajdonos esetén is megmarad a bérlet, de nem köteles az új
tulajdonos fenntartani a jogviszonyt (felmondási jog)

lakásbérlet:

bérleti díj biztosítéka (óvadék, kaució) – maximum három hónap
bérbeadónak **karbantartási kötelezettség**

bérőnek elviteli jog van – a lakásba általa bevitt dolgokat elviheti

bérbeadó megválthatja kártalanítás fejében

állagmegóvás esetén jog van elvégezni a bérbeadónak

a bérőnek tűrnie kell

ha addig nem tudja használni a bérő, kérheti a bérleti díj

arányát ○ felmondás

hónap 15. nap – következő hónap vége után lesz hatályos

ha hónap 15. után – követő 2. hónap

örökösök 30 napon belül rendes felmondással megszüntethetik

hitszerződés: hitelkeret rendelkezésre tartása, annak erejéig hitelműveletet végez

kölcsönszerződés: a hitelező köteles egy meghatározott pénzösszeg kifizetésére, adós ezt köteles visszafizetni kamatokkal

helytállási/készenléti típusú

ettől eltérő típusú szerződést is lehet kötni (szerződéses szabadság)

Tulajdon átruházására vonatkozó szerződések: adás-vételi szerződés , csere, ajándék

adás-vételi szerződés

tartalmi elemei:

eladók, vevők személyei

adásvétel tárgyának meghatározása

vételár

tulajdonátruházási szándék kölcsönös kifejezése, akarategyezőség

főszabály nincsen formakényszer (szó, írás)

különös nemei:

Elővásárlási jog: Jogosult megelőzően megveheti ugyanazon feltételekkel egy harmadik fél előtt.

igazolni kell a teljesítőképességet – csak úgy nem tehető meg a nyilatkozat

30 napon belül

írásba kell foglalni

visszavásárlási jog

csak akkor, ha a szerződő felek kikötik – nem automatikusan jár

kikötik a visszavásárlás időtartamát, árat

ha árról nem állapodnak meg – az aktuális forgalmi érték

írásba kell foglalni

vételi-eladási jog/opció

a jogosult a szerződésben meghatározott áron egyoldalúan megveheti/eladhatja a dolgot

írásba kell foglalni

részletvétel

a vételárat meghatározott időpontokban, több részletben fizeti meg

a dolgot előbb birtokba veheti a vevő

nemfizetés esetén

eladó írásban kikötheti az elállást, vagy részletfizetési előny megvonása

megtekintésre vétel

megtekintheti – ha akkor nem nyilatkozik, nem lép hatályba a szerződés

próbára vétel

nem csak megtekintheti, használhatja is – ha nem nyilatkozik – hatályba lép a szerződés

minta szerinti vétel

az áru tulajdonságait minta alapján határozzák meg – ha leszállított áru eltér ettől és ezt a vevő bizonyítja, akkor kártérítést követelhet

cseré

nem pénz és doleg cserél tulajdonost, hanem ma szerződő felek dolgai, jogai, követelései (dolog és doleg)
adás-vétel általános szabályai érvényesek

fozás

kétoldalú(nem egy!) és ingyenes jogügylet
tulajdonjog átadása és átvétele
nincsenek alaki kööttség (kivéve: ingatlan)
ha ajándékozó és ajándékozott megváltozik a kapcsolat
ha még nem adta át – akkor nem terheli kötelezettség
fő szabály szerint az ajándék nem követelhető vissza
kivéve: ha az ajándékozó létfenntartása veszélybe kerül
ha az ajándékozott súlyos jogszertést követ el
vagy téves feltevésben volt az ajándékozás idejében

Munkajog

Tárgya

munkavégzéssel kapcsolatos jogviszonyok
munkáltató érdekében és irányításával
munkaszerződés alapján
díjazás ellenében jön létre
tág értelemben minden munkavégzésre irányuló jogviszony
szűk értelemben csak a munkajogviszonyok

egyéni munkajog: munkaviszony alanyai közötti viszonyokra irányuló jogviszony

kollektív munkajog: érdekképviseleti szervek között jön létre

munkavégzés: önálló, önállótlan

önálló: Munkával létrehozott doleg, vagy szolgáltatás másnak.

önállótlan: szolgáltatás maga a munkatevékenység végzése

→ munkaviszony, közsorgálati, közalkalmazotti, szolgáltatói jogviszony

közszféra:

közalkalmazotti jogviszony
közsorgálati tisztségviselői jogviszony
szolgálati jogviszony

munkajog forrásai (kérdés)

alaptörvény

jogsabályok

kollektív megállapodások

külső jogforrások (nemzetközi – ILO és közösségi/egyezmény jog)

nemzetközi ILO szerződéseket ratifikálni és kihirdetni kell

uniós jog esetében jogharmonizáció, bírói jogalkalmazás, vagy közvetlen hatály is lehetséges

munkajog

alkotmányos jogok

munkavállalók és munkáltatók együttműködési kötelezettsége

munkavállalók és munkáltatók létrehozhatnak **érdekképviseleti szerződéseket** – ezek szerződést kötnek ki

munkabeszüntetéshez/sztrájkhoz való jog

egészséghez, biztonsághoz, méltósághoz való jog

pihenőidő, fizetett szabadsághoz való jog

rendelettel is szabalyozható – kormány, miniszter o

kollektív megállapodások is lehetnek jogforrások

kollektív szerződés

munkajogi jogforrás – de nem jogszabály

üzemi megállapodás

Üzemi Tanács létfeltételezi

kötelező – ha legalább 50 fő főállású munkavállaló van

15 fő dolgozó esetén üzemi megbízottat köteles

munkavállaló és munkáltató kapcsolatrendszerre

kollektív szerződés is lehet emellett

egyeztető bizottság kötelező határozata

Egyeztető Bizottság : munkáltató – szakszervezet/üzemi tanács

nem egyéni munkajogi vita – **kollektív munkajogi vita**

eldöntése o EU-s munkajog

szabad mozgás jogára

egyenlő bánásmód

munkavédelem

munkavállalók jogainak védelme

Felek megállapodása – munkaszerződés (egyéb is lehet: tanulmányi szerződés)

konkrét kérdésekben – pl.: munkaidő

munkaszerződés eltérhet kollektív szerződéstől, ha a munkavállalóra kedvezőbb feltételeket állapíthat meg

Munka Törvénykönyve

hatály

munkáltató o

munkavállaló

o érdekképviseleti szervek

üzemi tanács

szakszervezet

kölcsönnevő, iskolaszövetkezet jogosultja

fő szabály szerint Magyarország

elvi szabályozás

értelmezési alapelvek

összhangban az uniós joggal

kiterjesztő értelmezés tilalma: jogról való lemondást nem lehet kiterjesztően értelmezni
alapvető magatartási elvárások

jóhiszemű, tiszteges

együttműködés

méltányos

rendeltetésszerű

munkáltató jogos gazdasági érdekeinek védelme

munkaviszony fennállása alatt

o üzleti titok

munkaviszony megszűnését követően is fennáll

o versenytilalmi megállapodás – max. 2 év

munkaszerződésben kell kötni (azonos tevékenységi kört folytató gt-hez)

fő szabály szerint csak lehetőség, nem kötelező tartalmi elem

egyéb elvi élű rendelkezések

személyiségi jogok védelme

egyenlő bánásmód

információ közlése

Munkaviszony: Olyan jogviszony, amely munkaszerződéssel jön létre, amely alapján a munkavállaló köteles a munkáltató irányítása alatt munkát végezni, a munkáltató pedig köteles foglalkoztatni és munkabért fizetni.

Munkaszerződés kötelező tartalmi elemei(kérdés -3)

felek megnevezése, adatai
alapbér

munkakör

munkavégzés megkezdésétől számított 15 napon belül – írásbeli tájékoztatási kötelezettség, ha a lentiéről nem rendelkezik a következőkről

- munkaidő
- alapbérien felüli juttatás
- munkabérrel való elszámolás, kifizetés módja
-

munkakör konkrét feladatiról

- szabadság
- felmondási idő
- kollektív szerződés hatálya
- munkáltatói jogkört gyakorló személy
-

nem él a kötelezettség

ha munkaviszony időtartam 1 hót, vagy a munkaidő a heti 8 órát nem haladja meg –
ilyenkor csak a munkáltatói jogkört gyakorlót kell megnevezni

ha 15 napot meghaladó külföldi munkavégzés elrendelését – 7 nappal korábban kötelező írásbeli tájékoztatás

- hely, időtartam, díjazás, hazatérés

Munkaviszony fajtái:

tipikus

határozatlan idő, teljes munkaidős, 8 óra
munkáltató telephelyén
munkaviszonyban

atipikus

valahogy eltér
eltérhet

- határozott idős
- rész munkaidős
- munkaerő kölcsönzés, távmunka
- bedolgozás
- job-sharing
- idénymunka
- munkaidőkeretben végzett munka
- behívás alapján

Munkaviszony jellemzői:

tartós jogviszony
személyes jogviszony
vagyoni viszony
egyenlőtlens felek
keret jellegű szabályozás

Munkavállaló

16. betöltött személy

- kivéve:

15. életévét betöltött nappali tagozatos, iskolai szünet alatt

16. életévet nem betöltött személy kulturális, sport, hirdetési, művészeti tevékenység (akár 1 éves ☺) – szükséges a szülők és a gyámhatóság engedélye is!!!

Munkáltató

bármilyen jogképes személy, aki munkavállalót foglalkoztat munkaszerződés alapján ○

nem csak természetes, jogi személy is lehet

jogi személy

a munkáltató köteles közölni, hogy ki gyakorolja a munkáltatói jogokat (tipikusan a vezető tisztségviselő)

munkáltatói jogkör

utasítási jog

köteles teljesíteni a törvényben, msz-ben meghatározott kötelezettségeket

átruházható

jognyilatkozatok (kérdés)

főszabály: jognyilatkozatot alaki kötöttség nélkül, akár ráutaló magatartással

kivétel:

kötelező írásbeliség ekkor,

munkaszerződés megkötése, módosítása, megszüntetése

EZT KÖTELEZŐ ÍRÁSBAN

munkaviszony létrehozására kétoldalú jogügylet, amely a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával jön létre → munkavállaló köteles a munkáltató irányítása alatt munkát végezni, a munkáltató pedig őt foglalkoztatni és munkabér fizetni

kötelező írásbeliség

érvénytelenségre csak a munkába lépést követő 30

- napon belül lehet hivatkozni

módosítani – csak közös megegyezéssel

módosítása során a megkötésre érvényes szabályok

- érvényesek

kollektív szerződés

munkaidőt befolyásoló kérdések

- **munkavállaló tájékoztatása**

munkaviszony kezdete

munkaszerződés megállapítása

ha nem nyilatkozik róla a munkaszerződés – munkaszerződés dátuma

próbaidő (kérdés)

maximum 3 hónap (csak egyszer hosszabbítható, de vele is csak 3 hónap)

kollektív szerződés meghosszabbíthatja 6 hónapra

próbaidő dönt, hogy a szerződés hatállyos lesz-e

bármelyik fél indoklás nélkül azonnali hatállyal megszüntetheti a munkaviszonyt és nincsen indoklási kötelezettség

próbaidő alatt lehetséges kevesebb bért megállapítani

Magatartás

munkaszerződés és munkaviszony kezdete között nem tanúsítható olyan magatartás,

ami meghiúsíthatja a munka megkezdését

de elállhat – ha lényeges körülmény megváltozik, ami miatt a munkaviszony teljesítését

lehetetlenné tenné, vagy aránytalan sérelemmel járna

Munkáltató kötelezettségei (kérdések – keverik)

foglalkoztatási kötelezettség

munkavégzéshez szükséges feltételek biztosítása (bejutás, munkaeszköz, anyagok)

- költségek megterítése, amelyek a munkaviszony teljesítésével indokoltan felmerült

- egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés

nem lehet hátrányos következménye

fogyatékos munkavállaló - akadálymentesítés

- munkaköri alkalmassági vizsgálat ingyenes biztosítása

Munkáltató jogai

Irányítás joga

Ellenőrzés joga – emberi méltóság nem sérülhet

Fegyelmezési jog

Eltiltás

Kártérítés

Kikötni a gazdasági veszélyeztetés tilalmát

munkavállalót átmenetileg a munkaszerződéstől eltérő munkakörben, munkahelyen, más munkáltatónál foglalkoztatni (max 44 nap, 352 óra / év)

Munkavállaló kötelezettségei

munkára képes állapotban megjelenni

munkaidő alatt rendelkezésre kell állni (rendelkezésre állási kötelezettség)

együttműködés munkatársakkal

munkáját nem a tőle, hanem az általánosan elvárható szakértelemmel és gondossággal elvégezni

Munkavállalói jogok

mentesülés munkavégzés alól (bírósági eljárás, haláleset)

díjazás

szabadság

egészséges és biztonságos környezet

kártérítés

Munkakör: Azon tipikus feladatok meghatározása, amit a munkavállalónak teljesíteni kell.

Készenléti jellegű munkakör: Amikor a munkaidő legalább egyharmadában munkavégzés nélkül áll rendelkezésre.

Munkahely: A rendelkezésre állás, a munkavégzési kötelezettség helye, de a munkáltató jogosult átmenetileg máshol foglalkoztatni, kivéve:

várandósság, 3 éves gyermek

ha egyedül neveli gyermekét

hozzátartozóját személyesen gondozza

Munkaidő: Munkavégzés kezdete és annak befejezéséig tartó idő, valamint a munkavégzéshez kapcsolódó előkészítő és befejező tevékenység tartalma.

teljes napi munkaidő: 8 óra

egyenlőtlen munkaidő-beosztás:

munkaidőkeret vagy elszámolási időszak

munkaidőkeret: munkaidőkeretben határozzák meg a teljesítendő munkaidőt

idényjellegű munkánál jobb kihasználtság

tömbösítés lehetősége

kötelező előre közölni a bevezetését (kérdés)

maximum 36 hónap, ha objektív munkaszervezési, műszaki okok indokolják
és a kollektív szerződés is engedélyezi

elszámolási időszak

heti munkaidőt 1 hétnél hosszabb időszak alatt lehet teljesíteni

napi maximum 12 óra

heti maximum 48 óra

munkarend: munkaidő beosztása

heti öt napra, hétfőtől-péntekig kell meghatározni

pihenőidő

munkaközi szünet

6+ órát dolgozónak, minimum 20 perc, maximum 60 perc
nem tartozik a munkaidőbe

napi pihenőidő

két nap között legalább 11 óra egybefüggő pihenőidő

heti pihenőidő

heti 48 óra

havonta egyik napnak legalább egyszer vasárnap

rendkívüli munkavégzés

rendkívüli munkaidő – munkaidőbesztástól eltérő, munkaidőkereten felüli munka
ügyelet időtartama ide tartozik!

baleset, elemi csapás, súlyos kár, egészséget és környezetet fenyegető kár – nem korlátozott a
rendkívüli munkaidő

maximum 250 óra rendkívüli munkaidő rendelhető el/év

ügyelet/készzenlét

napi munkaidőn felüli rendelkezésre állás

maximum 24 óra

ügyelet: rendelkezésre állás helyét a munkáltató határozza meg

készzenlét: munkavállaló határozza meg

Szabadság

alapszabadság + pótszabadság

alapszabadság: 20 nap mindenkinél

pótszabadság: kor, egészség, családi helyzet alapján (kérdés)

munkáltató határozza meg – évente 7 napot legfeljebb 2 részletben a munkavállaló kérésének
megfelelően kell kiadni

betegszabadság: 15 munkanapra a távolléti díj 70%

szülési szabadság: egybefüggő 24 hét, ebből 2 hetet kötelező

fizetés nélküli szabadság:

gyermek gondozása miatt

hozzátarozó személyes ápolás

munka díjazása: munkabér

munkaviszonyra tekintettel járó ellenszolgáltatás

közvetlenül nem függ a munkáltató gazdálkodásának eredményességektől (lefelé nem változhat)

- **alapbér:** a kötelező legkisebb munkabér (**fő szabály szerint időbérben**)
- pótlék
- **teljesítménybér:** kizárolag előre meghatározott és teljesíthető követelmény alapján
csak akkor, ha előre megegyeznek a felek a munkaszerződésben

Minimábér: br 149.000 Ft – a legkisebb munkabér, amit a munkáltató köteles fizetni

Garantált bérminimum: br. 195 500 Ft – minimum középfokú képzettséghez kötött munkakör
betöltése esetén

munkaviszony megszűnése és megszűntetése (kérdés)

megszűnik – valamilyen esemény bekövetkezte miatt

megszűntetése – valamelyik fél jog nyilatkozatott esz

kölcsönös jognyilatkozat – megegyezés

egyoldalú jognyilatkozat - felmondás, rendkívüli felmondás

- **megszűnés esetei**

határozott idő lejárta

munkavállaló halála

jogutód nélkül megszűnik - végkielégítés

jogviszonyváltás (gt -> közhasznú) – végkielégítés

megszűntetése

felmondás

mindkét fél felmondhat, a munkáltató köteles indokolni

előfordulhat, hogy a munkaszerződés megkötése után a munkáltató 1 évig

nem mondhat fel

munkáltató mond fel – végkielégítés

munkavállaló mond fel

határozatlan idejűt – nem köteles indokolni

határozott idejű – köteles megindokolni és csak olyan ok esetén, ami a munkaviszony fenntartását lehetetlenné tenné, aránytalan sérelem

munkáltató nem mondhat fel

szülési szabadság

gyermekgondozás miatti szabadság

felmondási idő: 30 nap (munkáltató mond fel, akkor hosszabb), maximális: 6 hónap felmondási idő legalább fele alatt a munkáltató köteles felmenteni a munka alól – távolléti díj jár

azonnali hatályú/rendkívüli felmondás

mindkét fél részéről

ha a másik fél a szerződés jelentős mértékben, súlyos gondatlansággal lényeges kötelezettséget szeg meg

okkról való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül

bűncselekmény esetén a büntethetőség elévülése

közös megegyezés

Kártérítési felelősség

mindkét félnek van

munkáltató – objektív felelősség

vétkesség vizsgálata nélkül – munkavállalónak nem kell bizonyítani

a munkáltatónak kell bizonyítani

kimenheti magát, hogy

ellenőrzési körén eső körülmény miatt

- nem volt előre látható

- bekövetkeztének elkerülte lehetetlen

- munkavállaló magatartása miatt következett be

tipikus kárigények

egészségtörökölés

munkaviszony megszűnéséhez kapcsolóan

munkahelyre bevitt doleg

kár a munkavállaló teljes kárára terjed ki

elmaradt jövedelem (munkaviszony körében, vagy azon kívül

dolgozói kár és költség

hozzátartozó kár

nem vagyoni kár, sérelemdíj

munkavállalónak, akkor ha munkaviszonyból származó kötelezettsége megszegésével okozott kárt köteles megtéríteni, akkor ha nem úgy járt el az adott helyzetben általában (nem a tőle) elvárható

ez nem objektív felelősség – a munkáltatón van a bizonyítási teher

maximum 4 havi távolléti díj, kivéve ha súlyos gondatlanság, szándékos kár- teljes kártérítés

Távmunka

rendszeresen nem a munkáltató telephelyén

Bedolgozói munkaviszony

kizárolag teljesítménybérben

tevékenységi kör, helye, költségtérítés módja

Munkaerő kölcsönzés

kölcsönbeadóval áll munkaviszonyban a munkavállaló – a kölcsönbeadó ideiglenesen ellenérték fejében átengedi

munkáltató jogokat megosztva gyakorolják

nem lehet kölcsönözni, ha a jogszabály megtiltja (pl. tulajdonosi jogviszony van a kölcsönbeadó és vevő között, sztrájkban részt vevő munkavállaló helyettesítés)

kölcsönbeadó nem haladhatja meg az öt évet, utána legalább fél évig szünetelteni kell a kölcsönbeadást

Munkaügyi vita

2 típusa: munkáltató és munkavállaló között, kollektív munkaügyi vita o
kollektív munkaügyi vita

szakszervezet, üzemi tanács és a munkáltató között vita

egyeztető bizottság

üzemi megállapodás – lehet állandó egyeztető bizottság

felek 50-50%-ban vannak benne az egyeztető bizottság

Munkajogi igények elélévülése: fő szabály szerint 3 év, ha bűncselekménnyel okozott a kár – 5 év

16. Büntetőjog

Büntető jog 3 alappillér:

büntető törvénykönyv (btk)

első: Csemegi Kódex (1878) o

jelenleg: 2012. C. törvény

Büntető eljárásjog (be)

Büntetés végrehajtásáról szóló törvény (bvtv)

Büntető jog alapelvei (kérdés)

törvényesség-elve

nincs bűncselekmény törvény nélkül – csak az büntethető, amit a törvény leír, hogy bűncselekmény

nincs büntetés törvény nélkül – nem lehet olyan büntetést kiszabni, amit a törvény nem határoz meg

bűnösségen alapuló felelősség

adott cselekményt bűnösen kell elkövetni

humanitás-elve

bűnelkövető is ember – emberi jogok

büntetőjogi felelősség differenciálásának elve

szankcióknak arányban kell lennie a bűnnel

Bűncselekmény: Az a szándékosan, vagy gondatlanságból elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra és a Btk büntetés kiszabását rendeli.

Társadalomra veszélyes: aktív, vagy passzív magatartás (tevékenység, vagy mulasztás)

o mások személyes jogait, alaptörvény szerinti gazdasági, állami rendet

o sérti vagy veszélyezteti

Bűncselekmény térgya: az a társadalmi viszony, amit a jogalkotó védeni kíván és az elkövető veszélyeztet, sért

(kérdés, a bűncselekmény lehet)Bűncselekmény:

bűntett: szándékosan elkövetett bűncselekmény, és 2 évnél súlyosabb büntetés van

vétség:nem szándékos, de itt is lehet 2 évnél hosszabb

Bűnösség (nem a bűncselekmény-kérdés) megnyilvánulásának formái:

- szándékosság: amelynek következményeit akarja, vagy látja és belenyugszik ○
  - egyenes szándék – kívánja
- eshetőleges szándék - belenyugszik
  - gondatlanság:
    - tudatos gondatlanság/luxuria: az elkövető a lehetséges következményeket, de könnyelműen bízik azok elmaradásában
    - hanyagság/negligentia: azért nem látja előre, mert a figyelmet/körültekintést elmulasztja

Elbírálás

elkövetéskor hatályos Btk.
kivéve: ha újabb módosítások kedvezőbbek a vádlottra

Elkövetők: tettesek és részesek (kérdés)

Tettesek

tettek: a bűncselekményt megvalósítja

(kérdés – közvetlen nincs) **közvetett tettek:** szándékos bűncselekményt kíván megvalósítani és nem saját maga, hanem nem bűntethető személlyel valósítatja meg – gyermekkor, elmeállapot, fenyegetés

társtettek: egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg

csoportos elkövetés: legalább 3 személy

bűnszövetség: 2-nél több személy szervezetten legalább 1 bűncselekményt elkövetnek
(nem eshetőleges a csoport!)

bűnszervezet: legalább 4 személy, hosszabb időre, több mint 5 bűncselekmény elkövetése céljából

Részesek

felbújtók: aki elkövetésére SZÁNDÉKOSAN rábír (

bűnsegéd: bűncselekmény elkövetéséhez másnak SZÁNDÉKOSAN segítséget nyújt

Bíróság alkalmazhat: **büntetést és intézkedést**

Büntetés: törvényben meghatározott joghátrány, amit csak bíróság szabhat ki (kérdés)

- fajtái

főbüntetés:

mellékbüntetés: főbüntetés mellett szabják ki

büntetés célja: prevenció – annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el

büntetés kiszabása

tárgyi súlyhoz

bűnösség fokához

társadalomra veszélyesség

egyéb enyhítő, súlyosbító körülmények – minősítő körülmények

büntetési nemek/büntetés fajtái: (kérdés – van kérdés intézkedés, szabadságvesztési cuccokra))

szabadságvesztés

ideje

3 hó – 20 év

max. 25 év – visszaeső

életfogytiglan – ha betöltötte elkövetéskor a 20. életévét (tényleges

életfogytiglan)

végrejártás fokozatai: fegyház, börtön, fogház (kényszermunka tilos!)

szabadságvesztés célja: joghátrány érvényesítés, prevenció, reintegráció

ha büntetési tételek felső határa 3 évnél nem súlyosabb, akkor lehet a lenti:

elzárás

minimum 5 nap, maximum 90 nap

büntetésvéghajtási intézetben

közérdekű munka (kérdés;nem = közmunka)

nem jár érte fizetés

48 óra – 312 óra

4 óra = 1 napi szabadságvesztés

nem szükséges elítélt beleegyezése

ha nem végzi → szabadságvesztés

pénzbüntetés (kérdés nem = pénzbírság)

államnak fizetendő!

bíróság szabja ki bűncselekményért

elkövető vagyoni, személyi viszonyai, életviteléhez mérten

lehet évente 2 részletben

ha nem fizet → csak szabadságvesztés van

foglalkozástól eltiltás

határozott idejű , vagy véleges hatályú

szakképzettséget igénylő foglalkozás szabályainak megszegésével követi el, vagy
foglalkozás felhasználásával követi el

járművezetéstől eltiltás

járművezetés szabályainak megszegésével követi el a bűncselekményt,

bűncselekményhez elkövetéséhez járművet használ

kitiltás

valakinek a valahol tartózkodása a közérdewket sért (település, régió)

sportrendezvények látogatásától való eltiltás

kiutasítás

nem magyar állampolgárral szemben alkalmazható, az országban tartózkodása nem
kívánatos

1-etlen mellékbüntetés: közügyektől való eltiltás

nem választó, nem választható

nem lehet hivatalos személy

nem lehet katonai rendfokozat

Feltételes szabadságra bocsátás feltételei:

törvény nem zárja ki

megfelelő magatartás

büntetés 2/3-ada, egyszeresen visszaeső $\frac{3}{4}$

többszörösen visszaeső – nem alkalmazható

5 évet meg nem haladó – különös méltánylást érdemlő ok -, akár fele is elengedhető

Intézkedések

jogi személlyel szemben:megszüntetés, tevékenységlátozás

megrovás

pénzbírság

jótártéti munka

próbára bocsátás

bíróság nem szab ki büntetést – próbaidőt ad

végén nem hoz, vagy valamilyen más ítéletet hoz

pártfogó felügyelet

elkobzás: bűncselekmény elkövetéséhez használt tárgy
vagyoneflkobzás: bűncselekmény elkfövetéséből eredő tárgyat
kényszergyógykezelés (nem lehet, el kell!-kérdés)

el kell rendelni, ha személy elleni erőszak, közveszélyt
kóros állapot és tartani kell, hogy hasonló cselelményt el fog követni, feltéve, hogy 1
év szabadságvesztés kellene kiszabni

megrovás

olyan társadalomra veszélyes cselekmény, de a legenyhébb
vagy a bíróság, vagy az ügyész

- felszólítja a tartózkodásra

elektronikus adat hozzáférhetetlenné tétele

kérdés: **bűnhalmazat:** elkövető egy vagy több különböző bűncselekményt követ el és azokat egy eljárásban bírálják el
halmazati büntetés: 1 büntetés, a legsúlyosabban megállapítható büntetési tételek figyelembe vételével

kérdés: **folytatónak elkövetett bűncselekmény:** ugyanolyan bűncselekményt többször követ e
büntetés felfüggesztése:

próbára bocsátás - nem hoz ítéletet
ha hoz ítéletet, de felfüggeszti a végrehajtást,
○ 2 évet meg nem haladó

büntethetőség kizáró, korlátozó okok

kóros elmeállapot
kényszer, fenyegetés
tévedés
jogos védelem
végszükség
jogszabály megengedi
gyermekkor
maximum 14. év
kivéve, ha betölti a 12. évet és rendelkezett belátással, hogy lássa tettei a következményeit

Menetesítés

nem a büntetés alól mentesítik
van ítélet, de a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól mentesül
esetei
törvény erejénél fogva – bizonyos idő után autom mentesül
○ bíróság határozat
kegyelem útján

Jogorvoslati eszközök

nyomozati eljárásban – panasz
bírósági határozat ellen: fellebezés
bírósági mulasztás esetén: kifogás

Btk különös részei:

gazdálkodás rendjét sértő (számvitel rendje, csődrend megsértése)
költségvetést károsító bűncselekmény

nincsen adócsalás – költségvetési csalás van
befizetési kötelezettsége van, költségvetésből tud pénz kikérni – tévedésbe ejt, tévedésben tart,
valótlan nyilatkozatot tesz, valós tényt elhallgat
költségvetési támogatást jogtalanul vesz igénybe
eltérően használ fel
bűncselekmény – vagyoni hátránya van („eredménybűncselekmény”, nem a kár, hanem a
vagyoni hátrány a bűncselekmény)
korrupciós bűncselekmény

bizonyos értékhatár alatt nem számít bűncselkeménynek --- szabálysértés

lopás, rongálás – 50.000 alatt
szerzői jogok, jellegbirtoklás, iparjogvédelmi jogok, rossz minőségű termék forgalomba –
100.000 alatt

Szabálysértési jog

Szabálysértés: Az a törvény által meghatározott (Aktív, passzív) tevékenység, vagy mulasztás, ami veszélyes a társadalomra.

veszélyes a társadalomra – de nem annyira, hogy bűncselekmény legyen (de a kritérium u.a.)

Elkövetők

tettes (ettes, közvetett ettes, társtettes)
részeselek (felbújtó, bűnsegéd)

büntető törvénykönyv – még a kísérletet is bünteti

szabálysértési törvény – az a kivétel, ahol még a kísérlet is büntetendő

elkövetési magatartás (gondatlan, szándékos)

nem állapítható meg szabálysértés – ha közigazgatási bírságot szabnak ki, vagy olyan súlyos, hogy bűncselekmény legyen

felelősséget kizáró ok

14. életévet (kiskorú)
kóros elmeállapot
kényszer
tévedés
jogos védelem, végszükség

szankciók: büntetés, intézkedés

büntetések

elzárás (1-60 nap –különbség)
közérdekű munka
6-180 óra, 6 ó = 1 napi elzárás (ennyébb)
pénbírság (50-150e, ha elzárás is kiszabható lenne 300)
nem fizet – elzárás, és közérdekű munka is (nem behajtás)

intézkedések

járművezetéstől való eltiltás (itt intézkedés)
elkobzás
figyelmeztetés (megrovás megfelelője)
kitiltás

halmaszt – egy eljárásban több szabálysértés miatt vonják felelősségre

150e – 225-re nő
60 -> 90 napra

nem lehet végrehajtani a szabálysértési eljárást – ha az alaphatározat jogerőre emelkedéstől számított 1 év eltelt

Szabálysértés miatt eljáró hatóságok

általános szabálysértési hatóság – kormányhivatal
rendőrkapitányság
NAV
járásbíróság (ha elzárással büntethető a szabálysértés)

Indulhat

feljelentés
hatóság hivatalból szerez tudomást és hivatalból indít
helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv, személy észleli

Eljárás résztvevői

eljárás alá vont és képviselője
sérтett és képviselő

szabad bizonyítás-elve: bizonyítási eszköz szabadon megválasztható, szabadon értékelhet

ügyintézési határidő: 30 nap (kivételes esetben + 30 nap)

Jogorvoslat

határozat, végzés ellen - van helye jogorvoslatnak
jogorvoslatról írásban vagy szóban a tárgyalás során lemondhat
kifogás: érdemi döntés esetén
    járás bíróság bírálja el
    elzárással I. fogkon járásbíróság, 2. fokon törvényszék bírálja el
panansz: mulasztás esetén
fellebezés – végzés ellen

Helyszíni bírság: Csak azzal szemben, aki elismerte a szabálysértést.

5 – 50 ezer forint

Szóbeli figyelmeztetés:

olyan csekély mértékben veszélyes a társadalomra, hogy a helyszíni bírság kiszabása sem indokolt

Kényszerintézkedések:

elővezetés – eljárás alá vont, tanú
őrizet – tetten ért szabálysértő, aki elzárással büntethető
ruházat, csomag, jármű átvizsgálása
lefoglalás
rendbírság – eljárás megzavarása esetén

Büntethetőség elévülése

elkövetéstől számított 6 hónap,
kezdő nap: amikor megvalósul, vagy az utolsó napja
bármilyen cselekmény félbeszakítja az elévülést

Mentesülés – eltérő

jogerőre emelkedéstől számított 2 év elteltével

Pénzügyi reorganizáció

pénzügyi struktúra új alapokra helyezése, hogy megelőzzék a felszámolási eljárást
szállítók, hitelezők, tulajdonosok együttműködése - a cégben lévő forrásaihoz később jutnak hozzá
cél: nagyobb összeg folyik be, mint a felszámolásból
csődeljárás, felszámolási eljárás egy törvény szabályozza

18.1. Csődeljárás

csődeljárás célja (kérdés)

- fizetőképesség helyreállítása
- fizetési haladék szerzése
- kísérlet csődegeyezség megkötése

csődeljárást csak az **adós kezdeményezhet** és csak **jogi képviselettel** és csak előtt (kérdés)

egyéni vállalkozó, egyéni vállalat – sem csődeljárás, sem felszámolási eljárás nem kezdeményezhető
kérelem tartalma

- adós adatai
- hitelezők névsora, tartozások összege, esedékessége (kérdés)
- 3 hónapnál nem régebbi beszámoló, közbenső mérleg
- tagok, részvényesek tulajdonosok előzetes egyetértése
- munkavállalók tájékoztatásáról szóló dokumentumok
- csak elektronikus nyomtatvány – Országos Bírósági Hivatal nyilvántartást vezet

nem indítható

korábbi csődeljárás során keletkezett hitelezői igény kielégítése nem történt meg és
befejezésétől nem telt el 2 év

korábbi csődeljárási kérelmet a bíróság fotta és még nem telt el 1 év

elutasítja:

- eredménytelen a hiánypótlásra való felvétel
- a legfőbb szerv nem járult hozzá, nem ért egyet
- idő közben felszámolási eljárás indult

ha elindul

kezdete: céglöönyben közlés

1 munkanapon belül – ideiglenes fizetési haladékot kap

a cég köteles a cs.a. toldatot használni

5 munkanapon belül megvizsgál

hiánypótlás – 5 munkanap

valótlan adat közlése esetén bírsággal súlyt

végzés tartalma

fizetési moratóriumot rendel el

felhívás a hitelezők felé

fennálló követeléseiket jelentsék be az adósnak és vagyonfelügyelőnek

vagyonfelügyelő kirendelése (kérdés)

követelések nyilvántartásba vétele

értesíti az adóst és a hitelezőket

adós szerv vezetője együttműködni köteles! – akár többször is büntet a
bíróság

adósnak közvetlenül értesítenie kell a hitelezőit

cs.a. alatt van és csatoljanak alátámasztó okiratokat követeléseik megfizetésére, a
hitelezők ezért nyilvántartási díjat kell fizetniük

Hitelezői besorolás a vagyonfelügyelő által + hitelezők esetleges észrevételei + vagyonfelügyelői döntés ezekről + a hitelezők értesítése + hitelezők esetleges kifogásai + bíróság végzést hoz – nincsen fellebbezés

Egyezségi tárgyalás

kérdés: csődeljárás kezdő időpontjától számított 60 nap
hitelezőket megfelelő időpontban kell értesíteni
egyezségi javaslat megismerhetőséget előre kell biztosítani

Moratórium/fizetési haladék

cél: csődvagyon megőrzése, hogy az alapján egyezséget lehessen kötni a hitelezőkkel – írásban csődegyezség

kérdés: 120. napot követő második munkanap 0 óráig

hitelezők meghosszabbítják

50% - 240 napra

2/3 – 365 napra

moratórium alatt

nem lehet végrehajtást indítani

zálogjog, biztosíték nem érvényesíthető, jegyezhető be

adós csak a vagyonfelügyelő beleegyezésével teljesíthet kifizetést, tehát kötelezettségvállalást de ezeket muszáj:

munkabér, bér utáni adók, járulék

ÁFA

végkielégítés, kártérítés, sérelemdíj

közelmű díjak

vagyonfelügyelő díjak

számlavezetési díjak

ha úgy teljesít, hogy nincsen beleegyezése – bírósági bírság

határozott munkfaidejű munkaserződést csődeljárás, felszámolási eljárás alatt fel lehet mondani

ha csődegyezség nem jön létre – akkor a bíróság hivatalból fizetőképtelenséget állapít meg elrendeli az adós felszámolását

Felszámolási eljárás: kérelem benyújtása és a fizetőképtelenséget megállapító jogerős határozattól a jogutód nélküli megszüntetést elrendelő határozatig

felszámolás is törvényszékeken zajlik

3 fő szakasza

felszámolási eljárás

felszámolás

jogutód nélküli megszüntetés

felszámolási illetéket kell fizetni

felszámolást kezdeményezhet

adós

hitelező

végelszámoló

felszámolási kérelem csak akkor nyújtható be, ha a követelés összege (kamatok és járulékok nélkül) - 200.000 meghaladja

itt is kötelező a jogi képviselet

felszámolás menete

ha hitelező kéri: meg kell adni a követelés mértékét, jogcímeit, miért érzi a teljesítés

veszélyeztetettségét

értesíti az adóst – az adós 8 napon belül nyilatkozik, hogy elismeri-e, ha elismeri 45 nap

haladékot kérhet (kérdés - kérhet), kivéve ha csődeljárás előzte meg

adós kéri (nem akar csődeljárást, nem tud csődeljárást kezdeményezni)
ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelése
hitelező kérhet, ha
valószínűsíti a követelés veszélyeztetettségét
igazol (közikirat, teljes bizonyító erejű magánokirattal)
előlegezi, bírósági letétbe helyezi az ideiglenes vagyonfelügyelői díjat

fizetőképtelenség megállapítása

teljesítés idő lejártát követő 20 napon belül nem egyenlítette ki, nem vitatta, hitelezői felszólításra sem teljesített
végrehajtás eredménytelen
csődegezség, felszámolási egyezség(!!) ellenére sem teljesített
jogerős bírósági határozatban (pl. fizetési meghagyásban) a fizetési kötelezettségét nem teljesíti
végelszámolás nem folytatható le, mivel az adós tartozásai > vagyon

amíg nincsen elrendelve a felszámolás – az adós és a hitelezők közös egyetértésével kérhetik az lejárás szüneteltetését felszámolás elrendelése – bírósági végzés (kérelem benyújtásától számított 60 napon belül)

kérdés: vagyonfelügyelő – csődeljárást folytatja le, felszámoló – felszámoló eljárást folytatja le; végelszámoló – végelszámolást

Felszámolás elrendelése után

lehet fellebbezni
a végzés jogerőre emelkedéséig köteles 150.000 Ft céltartalékot képezni
fedeze: dokumentumok beszerzése, megóvása, pénzintézeti információk beszerzésére
jogerőre emelkedik
végzés kivonata!!! (kérdés) – közzététel napja a felszámolás kezdő napja
f.a. toldat
bíróság kirendeli a felszámolót elektronikus úton
felszámoló felé a hitelezőknek az igényeiket 40 napon be kell jelenteni (NEM jogvesztő határidő; jogvesztő határidő: 180 nap) – a nyilvántart

Felszámoló: Az a gazdálkodó lehet, aki szerepel a felszámolói névjegyzékben.

- + követelmények
  - nincsen lejárt köztartozása ○
  - biztosíték
- gt-ben nem felelős korlátlanul
- névjegyzéki adatai nyilvánosságához hozzájárul
  - felszámoló jeleli ki a felszámoló biztost

Adós gazdálkodó szerv vezetőjének kötelezettségei

a felszámolás kezdő időpontját megelőző napra - tevékenységet lezáró mérleg
nyilatkozat arról, hogy a mérleg elfogadása óta a vagyoni helyzetben lényeges változás nem történt
felszámolónak átadni titkos iratokról iratjegyzéket, irattári anyagokat
vagyoni leltár
környezeti károk, terhek
tájékoztatni a munkavállalókat, érdekképviseleti szerveket
a 150e céltartalékot a felszámolónak rendelkezésre bosátani
elmaradás, valótalanság – pénbírság

Felszámoló kötelezettségei:

- hitelezői választmány megalkotása, összehívni (75 nap)
- negyedévente jelentést a tevékenységéről és az adós vagyoni helyzetről
- hitelezői igények nyilvántartásba vétele (40 nap)
- vagyoni helyzet elmérése
- mindenféle érintett szolgáltatókat megkeresni
- lehetősége van a szerződések megtámadására
- nyitó felszámoló mérleg
- közbenső mérleg
- bűncselekmény bejelentése
- képviseli a céget
  - szerződések elállás, felmondás
  - követeléseket esedékességekor behajtja
  - vagyont értékesíthet
- vagyont őrzi, megóvja
  - tájékoztatási kötelezettséget (hitelezők bármikor kérhetnek tájékoztatást, iratbetekintési jog bármikor kérhető)
  - jogai: jognyilatkozatokat tehet, munkáltatói jogokat gyakorol

Csődbűncselekmény: Fizetőképtelenséggel fenyegető helyzet esetén, a vagyon egy részét elrejtik, eltitkolják, kétes követelést ismernek el, ésszerűtlenül gazdálkodnak – ténylegesen, színlelten csökkentik a vagyont – hitelezőket károsítják . Büntett

A felszámoló értesíti

azokat, akik értékesítendő vagyon kapcsán valamilyen bejegyzett joggal rendelkezik (pl.: elővásárlási) ellenőrzi, hogy a vevő személye nincsen kizárvá
pl.: kizárolagos, többségi befolyással rendelkező tulajdonos (személy, vállalat), vállalatcsoport tagja

Megállapítási kereset: felszámoló és a hitelező nyújthat be

felszámolás kezdő időpontját megelőző 3 évben vezetők voltak – nem a hitelezők érdekeit szem előtt tartva (a hitelezők érdekeivel ellentétes – társasági vagyon csökkent)
biztosíték nyújtása is kérhető a hitelezők követelésének kielégítése céljából
személyes felelősség megállapítása! → kárterítési per indítható személy szerint (személyes vagyonra)

Egyezség:

- hitelezők és az adós között a felszámolási zárómérleg benyújtásáig
- cél: fizetőképesség
- megállapodnak:
  - kielégítés sorrendjében, határidő ○
  - kielégítés módja, aránya
- bevételt növelő intézkedés
  - ha az adós kifizeti a tartozásait – a bíróság a felszámolás eljárást megszünteti

Felszámolás befejezése:

felszámolási zárómérleg (2 év elteltével kötelező a megkezdődéstől – kérdés)
bevételek, költségek alakulása
adóbevallás, adófizetés, zárójelentés
vagyonfelosztási javaslat, iratanyag elhelyezése

Bíróság megküldi a zárómérleget, vagyonfelosztási javaslatot megküldi a hitelezőknek – 30 nap jogvesztő határidő kifogást terjeszthet be

Törvény határozza meg a kielégítési sorrendet.

Egyszerűsített felszámolás

ok:

adós vagyona várható felszámolási költségek fedezetésre sem elengedő nyilvántartások, könyvvezetés hiányai miatt a felszámolási eljárás az általános szabályok szerint technikailag lebonyolíthatatlan

hitelezőket tájékoztatja a felszámoló – felhívás az szállítóknak ,hogy van-e tudomásuk fellelhető vagyonról felhívja a gazdálkodó szerv vezetőjét, hogy pótolja a hiányosságokat, ha nem → egyszerűsített felszámolási eljárás

be nem hajtott követeléseket a hitelezők között felosztja a hitelezők között (rendesnél – behajtja, egyszerűsített – nem hajtja be)

záró adóbevallás, adó megfizeti a felszámoló

a gazdálkodó szerv vezetője viseli az eljárás költségeit

ha könyvvezetés, nyilvántartás hiányosságai miatt

vagy a megelőző 3 év bármelyikben nem tett eleget az éves beszámolási, közzétételi kötelezettségének

kezes: többségi tulajdonos is felel

Szellemi alkotások joga

Szellemi alkotások joga

szerzői jogi védelem

iparjogvédelem

Szerzői jog: Az irodalmi, tudományos, művészeti alkotások jogát szabályoz.

Szerzői mű: Irodalom, tudomány, művészet terén szellemi alkotó tevékenység során alkotott egyéni-eredeti jelleggel rendelkező mű, ami főszabályként rögzíthető.

Szerző: aki a művet megalkotta. (név nélkül, felvett néven – a szerző fellépéseiig az először nyilvánosságra hozó gyakorolja)

Szerzői jogok

feltételei: legyen emberileg érthető, egyéni és eredeti, legyen rögzített

névjog – a nevét a művön, részletének átvételekor, idézése, ismertetésekor, vagy átdolgozás, feldolgozás, vagy fordítása során fel kell tüntetni

rendelkezhet művével

hasznosítás nem a vagyoni jog átruházásával, hanem felhasználási szerződéssel valósul meg engedély fejében díjazás jár, kivéve szabad felhasználás

szerzői jogvédelem: élete + 70 év

venni)

ha létrejön az alkotás, automatikusan létrejön az oltalom (nem kell bejelenteni, nyilvántartásba

személyes és vagyoni jogok (előállítás, használat, forgalomba hozatal

személyes jogok forgalomképtelenek, vagyoni jogok forgalomképesek

munkaköri kötelesség volt – szolgálati találmány – minden jog a munkáltatóé

ha nem munkaköri kötelesség – alkalmazotti találmány - vagyoni jogok a munkáltatót illetik meg, de a tulajdonjog a munkavállalóé

szerzői jogok nem korlátlanok

védelmi idő (halál utáni 70 év) után a vagyoni jogok nem érvényesíthetők

szabad felhasználás

elismert célra, nem közvetlen haszonszerzés céljából, bizonyos célokra (iskola, tömegtájékoztatás, tudomány, ismeretterjesztés) a szerző hozzájárulása nélkül minden díjtalan

Szomszédos jogok

jogvédelem arra is vonatkozik, akinek tevékenysége a szerzői alkotás felhasználása érdekében történik

előadóművész, hangfelvételt előállítók, rádiók, TV-k o

oltalmi idő: 50

- o engedély kell a nem rögzítésre szánt, rögzítetlen előadás rögzítéséhez, sugárzásához, többszörözéséhez

díjazás jár érte

Iparjogvédelem: Műszaki, természettudományi területen létrehozott szellemi alkotások védelme, - árujelző is

iparjogvédelmi oltalomhoz regisztráció/lajstromozás, hatósági eljárás/vizsgálat szükséges csoportosítás

műszaki alkotás újdonságfoka szerint

szabadalom

használatiminta-oltalom

találmány jellege szerint

szabadalom

használatiminta-oltalom

formatervezési oltalom

növényfajta oltalom

topográfiai oltalom

új találmánynak vagy vállalkozásnak, vagy árunka nyújt védelmet

Szabadalmi oltalom – találmányokat

szabadalmi eljárás keretében szerezhető meg
vannak korlátjai

találmány = maga a műszaki alkotás, szabadalom = a találmány jogi oltalma

2 típusa: szolgálati találmány, alkalmazotti találmány

szabadalmi oltalom tárgya: minden olyan találmány, amely új, feltalálói tevékenységen alapul és iparilag alkalmazható

új – nem tartozik a technika jelenlegi állásághoz

feltalálói tevékenységen alapul – ha szakember számára nem egyértelmű

nem tartozik ide: felfedezés, matematikai módszer, tudományos elmélet, üzletvitelre vonatkozó terv, számítógépes programok,

jogosultja: feltaláló, jogutódja

alkalmazotti találmány esetében szintén a feltalálót illeti meg a szabadalmi oltalom, de a munkáltató hasznosíthatja ellenszolgáltatás fejében

itt is él a névjog

szabadalmas – szabadalom jogosultja

rendelkezési jog

hasznosítási jog – kizárolagos hasznosítási jog esetében a szabadalmas bárkivel szemben felléphet

Használatiminta-oltalom

Használati minta: Olyan műszaki megoldások, amelyek a találmányokhoz képest korlátozottabban valósulnak meg és a találmány műszaki színvonalát nem érik el, viszont újdonságot ugyanúgy jelentenek.

SZTNH adja

minta feltalálója: minta megalkotója

mintaoltalom: feltaláló, vagy jogutódja
mintaoltalom 10 évig jár
kizárolagos jogosultság a minta hasznosítására, hasznosításra engedélyt adni

Formatervezésiminta-oltalom

minden új egyéni jellegű formatervezési minta
objektív feltétel – újdonság (azonos minta előtte nem jutott nyilvánosságra)

Védjegyoltalom

Védjegy: minden grafikailag ábrázolható megjelölés, amely alkalmas arra, hogy valamely árut, vagy szolgáltatást megkülönböztessen a többitől

- csak a védjegyoltalom jogosultja használhatja
- formái: szó, szóösszetétel, személynevek, jelmondatok, betű, szám, ábra, kép, sík, térbeli alakzat, színösszetétel, fényjel, hologramm, hang
- 2 típus: együttes védjegy, tanúsító védejgy
védjegy csak akkor szerezhet oltalmat, ha grafikailag ábrázolható és megkülönböztetésre alkalmas
SZTNH lajstromozza
10 évre szerezhető, ami tetszőleges alkalmmal további 10 évre meghosszabbítható

Kényszerengedély: Ha a szabadalmat a bejelentéstől számított négy éven belül a szabadalmat nem hasznosította, nem tett rá komoly előkészületet és valaki kérelmezi a hasznosítást → kényszerengedély

Találmánybitorlás: szabadalom egy részét más találmányból átvenni

Szabadalombitorlás: szabadalmas engedélye nélküli felhasználás, hasznosítás

KÉRDÉS

szellemi alkotás két területe: iparjogvédelem, szerzői jogvédelem

- szerzői jog: irodalom, tudomány művészet
- iparjogvédelem: műszaki, gazdasági
know how = védett ismeret
szerzői jog 3 része
  - szerzői jogok – vannak korlátai (védelmi idő: szerző életében + halál 70 év, szabad felhasználás – elismert célra, ne közvetlen haszonszerzés, a szabad felhasználás kockázat – nem kell fizetni, nem kell hozzájárulás)
    - jogvédelem feltételei:
      - emberileg legyen felfogható
      - egyéni és eredeti (nem függ mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőitől, színvonaltól)
      - rögzíthetőség
    - a műalkotás létrejöttével keletkezik, nincsen szükség bejelentésre, nyilvántartásba vételre (meg sem kell jelentetni)
    - szoftver – szerzői jog oltalma!!!
    - személyhez fűződő jogok + vagyoni jogok
      - személyhez fűződő jogok: időben korlátozott, forgalomképtelenek
      - nyilvánosságra
      - visszavonás
  - név feltüntetésének
  - mű egységének védelme (integritás)
    - vagyoni jogok

felhasználás- felhasználati szerződéssel díjazás fejében áthatja

- szomszédos jogok (nem szomszédjogok) – előadás, gyártás, forgalmazás
előadóművészek
hangfelvételt előállítók
rádiók, tv-k szervezetek
adatbázis oltalom

Iparjogvédelem

lajstromozással jön létre

négy fő területe:

- találmányok
- használati mintaoltalom
- árujelzők
- növényfajták (állatok nem!)

szabadalom

- új
- feltaláló tevékenységen alapul
- ipari alkalmazhatóság

termékszabadalom – eljárás szabadalom között

termékszabadalom – végtermék, függetlenül az eljárástól

eljárási szabadalom: meghatározott eljárást oltalmaz

szabadalmi oltamat kizáró okok:

- közrend, közérkölcs
- ember fozás
- állatok genetikai azonosságát módosító eljárást,
- emberi vagy állati test egészségét szolgáló

feltaláló -

vagyoni: kizárlagos hasznosítás: elállítás, használat, forgalomba hozatal

vagyoni jog átengedhető

Oltalomszerzés külföldön:

világszabadalom nincs!

minden egyes országban meg kell fizetni a szabadalmi díja

ittas állapot nem

károkozót is terheli – igaz

probaidős- hamis

kiutasítás – intézkedés!!!

elállás – visszamőleges, felmondás –jövőre

nem eltérhet – figyelmeztetési kötelezettség

eltérhet - jogellenes